Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

U : Utrechtse universitaire reflexen : weekblad van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

https://hdl.handle.net/1874/347660

utrechtse
universitaire reflexen

5 september 1969
weekblad
1e jaargang nr 1

De nieuwe formule: S.I. + S.R. = U

De fusie van de bladen Sol Iustitiae en Solaire Reflexen is met de verschijning van dit eerste nummer van 'U' een feit geworden. Voor het eerst in de geschiedenis van de universiteit is er een blad dat elke week aan alle mensen van alle geledingen van de universiteit verzonden wordt.
Het is gevaarlijk al te hoge verwachtingen te koesteren van deze fusie. Wij lijden vaak aan fusie-illusie, waarbij één plus één drie wordt in plaats van twee of zelfs nog minder. Daarom is het misschien verstandig de (beperkte) doelstelling van het blad, zoals die indertijd in de discussienota over het nieuwe universiteitsblad gepresenteerd werd, nog eens voor ogen te houden.
'U' wil — en die gedachte vond allerwege weerklank — een informatieblad zijn. Op de eerste en belangrijkste plaats. Het blad moet algemene universiteitsinformaties geven en faculteitsstudiemededelingen. Kortom: van de oude functie van Sol Iustitiae dient niets verloren te gaan. Al even belangrijk zijn de personeelsinformaties, d.w.z. mededelingen voor het personeel van de hele universiteit en van algemene aard, en informaties over het personeel (benoemingen, vertrek, overlijden, jubilea, etc.). De laatste worden zoveel mogelijk bij de faculteitsrubrieken ondergebracht, omdat ze daar — naar wij menen — thuis horen. Daarmee is een stuk informatie van Solaire Reflexen in het nieuwe blad ondergebracht.
Ook wat Solaire Reflexen verder bood: algemene artikelen over bepaalde ontwikkelingen, onderzoekingen, plannen, congressen, wordt overgebracht naar 'U'.

Een nieuw element

Nieuw in dit blad zal de plaatsing zijn van integrale teksten van nota's, rapporten, persberichten, artikelen uit andere bladen, notulen van vergaderingen. Dat lijkt op het eerste gezicht vervelend, het blijkt noodzakelijk. Geen dag- of weekblad publiceert de complete tekst van de nota Posthumus, Veringa, Van Os, om maar enkele te noemen. En terecht. Voor de afd. Voorlichting klemt echter de vraag: hoe krijgen alle betrokkenen die teksten onder ogen zodat zij zich zelf een oordeel kunnen vellen en niet alleen afhankelijk zijn van de „selecterende brillen" van dag- en weekbladredacteuren.

Redactie/redactiebeleid

De namen van hen, die in de Redactieraad verantwoordelijkheid dragen voor dit blad en van hen, die het blad wekelijks verzorgen, vindt u elders in dit nummer afgedrukt. De redactie wil zoveel mogelijk stemmen uit de universiteit laten horen, zoveel mogelijk verenigingen, commissies, stichtingen en instellingen van de universiteit publikatie-onderdak verschaffen. Dat werkt een rommelige inhoud van het blad in de hand. Door een rustige lay-out toe te passen pogen we echter een zekere eenheid in presentatie aan te brengen.
Wie objectieve informatie wil brengen met het oog op effectieve communicatie ontkomt niet aan opinievorming. De redactie wil echter benadrukken dat deze opinievorming uitsluitend plaats zal vinden door de gelijktijdige publikatie van méér meningen over één zaak. Dat geldt ook voor artikelen die situaties, plannen, beslissingen en mensen (zakelijk) aanvallen: ze worden niet geplaatst zonder voorkennis en reaktie van de betrokkenen. Op deze wijze tracht de redactie het forum-karakter van het blad gestalte te geven.
Van een redactionele lijn kan dus nauwelijks sprake zijn. Uit de keuze van de artikelen zal echter ongetwijfeld een bepaalde voorkeur spreken. Correcties op die keuze uwerzijds zijn niet alleen welkom, ze zijn noodzakelijk. Behalve uw correcties zijn (de naam van het blad tendeert in die richting) uw concrete bijdragen noodzakelijk.

Het gezicht van het blad wordt door die bijdragen uit de universiteit voor een belangrijk deel bepaald. Dat betekent spreiding van de verantwoordelijkheid voor de inhoud en dat is de bedoeling van een blad als 'U'.

De naaste toekomst

'U' verschijnt voor de eerste keer aan het begin van een belangrijke periode in de geschiedenis van de universiteit. Het komend cursusjaar zou wel eens meer veranderingen kunnen laten zien dan de afgelopen honderd jaren deden, althans wat betreft de bestuursstructuur van de universiteit en de verhouding van de verschillende geledingen tot elkaar.
Als de eerste jaargang wordt afgesloten weten we meer, misschien na een lange, bange herfst, een koude, grauwe winter en een kil, pril voorjaar.
Het merendeel van de stof die in de naaste toekomst het blad zal vullen, zal gedicteerd worden door de gebeurtenissen rond het proces van de herstructurering van het universiteitsbestuur.
Om te beginnen zal in één van de komende nummers de nieuwe nota bestuursvorm van de Commissie Van Unnik worden gepubliceerd en in de daarop volgende nummers de reacties uit verschillende geledingen van de universiteit. Deze nota zal immers een startpunt zijn voor nieuwe discussie binnen de universiteit. Deze discussie leveren opnieuw publikaties op, etc.

Het verleden heeft geleerd tot welke moeilijkheden communicatiestoornissen tussen de verschillende geledingen kunnen leiden, hoezeer het in de breedte en de diepte ontbreekt aan wederzijdse informatie, hoe slecht we elkaar en elkaars bedoelingen en wensen kennen, hoe verstrekkend het is oordelen te vellen op basis van vooroordelen en verwrongen beelden. 'U' kán een bijdrage leveren tot verbetering van de communicatie, indien u allen meewerkt.

Redactie

Oriënteren is vooruitzien

Ook dit jaar zijn ze weer gekomen. Ik heb ze gezien, de benauwden en bedrukten, de snoevers en grootschreeuwers, de jongen met de braniepet, het meisje in maagdelijk blauw, het frêle meisje met haar zuidelijk accent, het bekakte jongetje, dat wel eens wat zal laten zien . . .
Ze zijn naar Utrecht gekomen om „even" georiënteerd te worden en . . . gedesoriënteerd te raken.
Die donderdagmiddag 21 augustus stonden ze daar in drommen in en buiten het PHRM-gebouw aan het Janskerkhof. Vee, dat in de corral wordt geleid, tussen lange tafels door, papiertje links, papiertje rechts — heb ik het Vademecum al, kijk eens, een blote plaat, daar moet ik er een extra van meenemen, kijken of mijn broertje de rotte plekken in de samenleving al ontdekt heeft — om aan het eind in de mentorale worstmolen te belanden. Een stomp uitdelen, beduusd een duw krijgen. Die oriëntatie hebben we gehad. Kijk dàt was nou het PHRM-gebouw, jongens.
Het verschil tussen nulde- en zoveelste jaars valt eigenlijk nooit zo erg op als juist die oriënteringsdagen. Misschien omdat op andere dagen de mentor ook-maar-een-mens is. Dan is net-dat-tikje-hautaine van hem afgevallen, dat kom-maar-jongetje-ik-zal-je-wel-even-vertellen. Misschien ook dat de nuldejaars een maandje later bijna evenveel branie heeft?
Het valt niet te ontkennen, de hoeveelheid informatie die je in een paar dagen opdoet is ongelooflijk. De bomen en het bos . . . en dan met een donkere bril. Het begint al met het Vademecum. Bezie de omslag, typen die je moet zijn of kennen. Maar waarom nou — hony soit — een universiteitsvoorlichter bij een cabaretier geplaatst? En dan de inhoud. Genoeg om dagenlang als bedlectuur te consumeren en dan nog stof gevend voor pillow-talk.
Onzin, iedereen zijn Vademecumpje en zijn inschrijfformulieren? Op naar het USF-gebouw waar — ik citeer Sol Justitiae — „de mentoren voor hun groepen gesprek-ruimte kunnen vinden". En dat onder het genot van koffie en frisdranken. Want denk erom, dit zijn nog niet de biergesprekken, dit is oriënteren, hier valt nog niet het woord democratie, om over autonomie helemaal maar te zwijgen.
Oriënteren is vooruitzien!
Dat komt later pas, 's avonds. Dan is er de keuze tussen kunst of politiek. Was het een voorteken dat de politieke avond in Veritas nou niet zo erg best bezet was? Laten we eerlijk zijn, oriënteren is de blik naar het oosten richten . . .
Trouwens, uit het andere kamp wordt gefluisterd dat Willibrords macht tanend is . . .
Nee, dan de volgende morgen. Tivoli, dat studentenopstanden had gezien, scheuring in de wetenschap, slurpte de nieuwe hope des vaderlands begerig op. Mogelijke klanten voor een roerige vergadering in de toekomst? Trouwens, het welkom van rector-magnificus professor Van der Ven — al leek zijn rede op die van een kolonel die zijn recruten begroet — loog er niet om. Het moet nu voor alle nuldejaars duidelijk zijn geworden dat studeren iets heel anders is dan discussiëren, inhaleren, copuleren, . . . eren om van oriënteren maar te zwijgen.

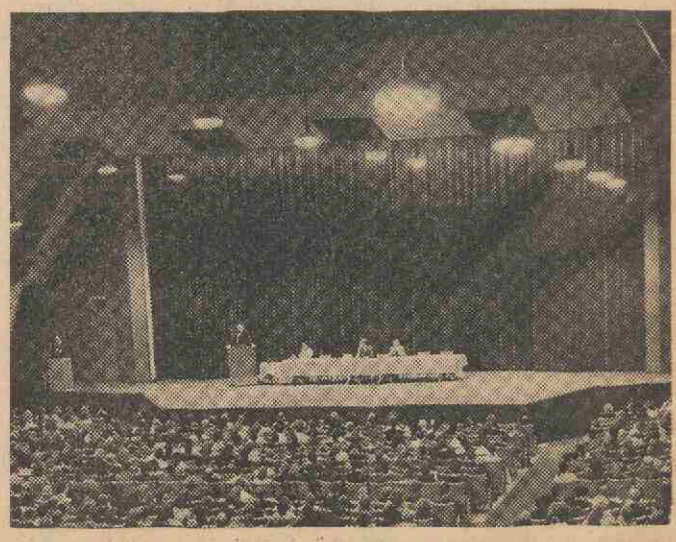

Tivoli: Oriënteringsdagen

De vrijdagmiddag kwam met de voorlichting waar ieder op had gewacht. Op de faculteiten en instituten kon een ieder die het aanging horen hoe en wanneer en waar. Dat wanneer, daar had het wel bijna aan ontbroken. Op het allerlaatste nippertje wist een volijverige USF-er er eindelijk achter te komen wanneer de eerste colleges zouden beginnen. Alle hulde voor deze ijver. Diep, doods zwijgen over de geheimzinnigheid van een ambtelijk apparaat, dat zelfs collegedata verheimelijkt. Maar het valt te waarderen, dat dat nu juist in het belang van het onderwijs geschiedt. Althans dat nemen we aan.
Zaterdagmorgen, hoe dat ooit te vergeten, ik voel me high, ik ben geëvalueerd. Tot hiervoor had ik het woord slechts gelezen in Sol en schuchter — met een schuinse blik — opgezocht in de grote Van Dale. Ik kan juichen, ik ben meer waard geworden op een plaats, nader door mentoren vastgesteld. Voor insiders: papier ontbrak.

Het einde van de oriënteringsdagen is in zicht. Informatiekermis. Of het pop is of psalm, voor geen kwartje, voor geen dubbeltje, wie maakt me los. Ik wil gedesintegreerd worden, mijn desoriëntatie kwijt. Voor mij ligt het Oosten daar en het nabije Oosten daar! Zou de achtste dan toch in Twente komen?

Satyr

Curatoren reageren op Nota Veringa

Curatoren vergaderden op 25 augustus jl., voor de derde keer in het openbaar. Een extra vergadering, helemaal gewijd aan de Nota Veringa.
Mr. J. H. des Tombe en prof. mr. J. J. M. van der Ven hadden een discussienota opgesteld. De volledige teksten van de beide nota's zullen in dit blad verschijnen, een bescheiden bijdrage in de bestrijding van het 'excerpisme' van onze tijd.
We noteerden voor u de volgende hoofdlijnen uit de discussie, in aanvulling op de berichten in de couranten.
De voorzitter, jhr. mr. C. J. A. de Ranitz, begon met de opmerking dat curatoren eigenlijk een overtollig goed werk doen: de minister heeft geen reactie van curatoren gevraagd.
Prof. dr. I. A. Diepenhorst: 1. de huidige H.O.-wet wordt onvoldoende uitgebuit. Er zijn in de wet méér mogelijkheden om bijv. inspraak te regelen op faculteitsniveau. Bestaande misstanden vloeien meer voort uit verkeerd beleid dan uit de wettelijke beperkingen.

2. De Nota Veringa gaat voorbij aan het wezen van universiteit en hogeschool. Onderwijs, onderzoek en vorming zijn de fundamenten. Een zekere distantie van het maatschappelijk gebeuren mag betracht worden. De nota had vanuit die eigen zelfstandige plaats en taak van de universiteit moeten redeneren.

3. De wetenschappelijke ontwikkeling in ons land staat of valt met de geestelijke vrijheid. Deze vrijheid moet gewaarborgd worden. We moeten niet te snel meegaan met ideeën die nú gelden, maar over een aantal jaren verworpen worden. De universiteit is er niet om 'modedenken' tot uitgangspunt te nemen.

4. De nota geeft geen vrijheid voor groepen die een ánder stelsel dan dat van de representatieve democratie huldigen.
Prof. Diepenhorst is geen voorstander van het hiërarchisch (episcopale) stelsel, maar vraagt wel of we de tolerantie niet moeten opbrengen de aanhangers van dat en andere stelsels een legitieme plaats te geven.

5. Het one-man-one-vote-systeem kán bij bepaalde en concreet aan te wijzen instituten en laboratoria niet doorgevoerd worden (denk aan hoogst verantwoordelijk en hoogst gevaarlijk onderzoek).
De nota is te vaag op dit punt, zoals op meer punten.
Kortom: de nota is een bruikbaar uitgangspunt maar roept veel vragen op als het gaat om concretisering.

De heer Ruppert: lossen we iets op als we zeggen dat de huidige wet meer mogelijkheden biedt? Akkoord, ze zijn niet genoeg uitgebuit, maar deze **nota** biedt toch veel meer mogelijkheden en redeneert toch vanuit nieuwe opvattingen over democratisering?
De heer Ruppert ziet een universiteitsbestuur dat verantwoording schuldig is, zowel aan de overheid, alsook intern. De universiteitsraad is het (gekozen) college waarin de inspraak van alle universitaire geledingen uitmondt.
De spanning tussen die twee is acceptabel. Waarom heeft 'monisme' voorrang boven 'dualisme'?
Hij deelt op dit punt de mening van de nota des Tombe-Van der Ven niet.

De autonomie
Een interessante discussie ontspon zich over de autonomie van de universiteit. In zekere zin een slagader van het stuk des Tombe-Van der Ven!
De heer des Tombe onderstreepte nog eens het belang van een vérgaande autonomie en antwoordde op de vraag van dr. Schamhardt hoe dat te rijmen was met zijn Universitas-Neerlandica-ideaal, héél wel autonomie en samenwerking te kunnen combineren.
De heer Ruppert ging graag akkoord met dit autonomiestreven, maar bezwoer de vergadering niet elke universiteit

over rechtspositie en salarissen van haar werknemers te laten beslissen. Die zaken moeten landelijk geregeld worden.

Universiteitsraad-universiteitsbestuur

Op dit punt gingen de meningen ver uiteen.
De heer Ruppert bracht z'n mening nog eens onder (andere) woorden. Er zijn drie mogelijkheden het 'algemeen belang' te laten meespreken in het universiteitsbestuur.

1. De voorzitter van het bestuur kan voorstellen tot vernietiging van besluiten voordragen.

2. Er worden mensen 'van buiten' benoemd om het algemeen belang te representeren.

3. Eén en twee samen.

Dr. E. J. W. Verwey: Het volk geeft 1½ miljard aan de universiteiten en hogescholen uit. Mag het dan alsjeblieft contrôle ? Autonomie mag niet zover gaan dat er een soort potverteer-mentaliteit ontstaat.
In de universiteitsraad behoren vertegenwoordigers van de maatschappij te zitten. De raad adviseert alleen (zie SER). Het universiteitsbestuur beslist.
De heer Ruppert wil nog wel een stapje verder gaan.
De raad zou op bepaalde gebieden mee kunnen beslissen en mee-wetgeven.
De heer des Tombe is het volstrekt oneens met dr. Verwey. De raad is hoogste bestuursorgaan. De raad beslist, het bestuur bereidt voor en voert uit. Het bestuur wordt gekozen. De heer des Tombe voelt niets voor bestuurders van buiten. Die hebben geen tijd om zich echt in de problematiek te verdiepen.
De heer Ruppert: Als universiteitsbestuur bestaat uit full-timers, en men gaat uit van het principe van de verkiezing van bestuurders, nemen die dan het risico gewipt te worden bij verkiezingen ? Dat is irreëel.
Prof. Diepenhorst bepleit de mogelijkheid niet-ambtelijke medebestuurders op te nemen (niet-fulltimers). Het verleden en het heden tonen aan dat dat goed werkt. Deze gedachte wordt krachtig ondersteund door de heer Ruppert, die meent dat het eenvoudig noodzakelijk is tegenover Regering en Kamer **buitenstaande bestuurders** op te nemen, die onafhankelijk zijn.
Mr. des Tombe: Laten we dan in de brief aan de minister stellen dat we 't op dit punt niet eens zijn.
De heer Ruppert: Akkoord, maar nog eens: mensen, die de universiteit besturen en allemaal ambtenaren zijn, vallen nu eenmaal in de hiërarchie. Het is in strijd met de democratie als de samenleving niets meer over eigen geld te zeggen heeft.
De studenten vrezen dat de vertegenwoordigers van de maatschappij representanten van het establishment worden. Daarom is de keuze van deze mensen een bijzonder belangrijke zaak.
Dr. Schamhardt: Hoe informeren wij de minister ?
De vergadering gaat er mee akkoord dat de nota des Tombe-Van der Ven naar de minister gaat, vergezeld van een uitvoerige brief waarin verslag gedaan wordt van deze discussie. In de brief wordt een voorbehoud gemaakt omdat de Raad van Overleg de nota Veringa nog moet behandelen.

Stafconvent communicatieprobleem

Het conventsbestuur is van mening dat het het afgelopen jaar ontbroken heeft aan een goede communicatie tussen conventsraad en conventsbestuur en hun achterban. Het bestuur hoopt dat deze rubriek zal gaan fungeren als een goed contactmedium tussen bestuur, raad en convent. Vandaag vindt u in deze rubriek de resultaten van de vergadering van de conventsraad van 21 augustus, de brief van het I.A.O.C. aan de ministers van O. en W. en van Landbouw over de 'Nota Bestuurshervorming' en de nota van het I.A.O.C. over de 'Structuur van het Wetenschappelijk Corps'.

Vergadering Conventsraad

Op 24 juni werd een algemene vergadering van het stafconvent gehouden in Tivoli. Deze vergadering werd bijgewoond door ca. 300 van de ongeveer 1400 leden van het convent. Tijdens deze vergadering werden twee moties ingediend met de volgende inhoud: 1. Het stafconvent verwerpt de nota van het conventsbestuur van 21 juni 1969, omdat deze is gedacht vanuit de oude struktuur van de universiteit en voorbijgaat aan het fundamentele demokratiseringsproces, dat binnen de universiteit gaande is. 2. De vergadering betuigt zijn adhesie met de acties van de studenten, zoals gevoerd in de week van 17 t.m. 21 juni.
Over de eerste motie staakten de stemmen, de tweede werd aangenomen. Het conventsbestuur zag hierin een verwerping van zijn beleid en besloot daarop zijn mandaat terug te geven aan de conventsraad.
De conventsraad heeft op 21 augustus de situatie, ontstaan na de vergadering van 24 juni, besproken. Door de conventsraad werden de volgende moties aangenomen:

a. De conventsraad in vergadering bijeen meent dat er onder de gegeven omstandigheden geen reden is het beleid van het bestuur tijdens de lopende zittingsperiode drastisch om te buigen.

b. Verzoekt het bestuur te bevorderen dat in de verschillende (sub)faculteiten vóór 15 oktober verkiezing c.q. herverkiezing van de conventsraadsleden plaats vindt.

c. Verzoekt het bestuur op reglementaire wijze de vorming van een nieuw bestuur voor te bereiden.

Het aangevraagde ontslag van het bestuur werd dus door de raad niet aanvaard. Door het gebleken verschil in mening over het gevoerde bestuursbeleid tussen de algemene vergadering en de conventsraad is er twijfel gerezen aan de representativiteit van de raad. Besloten werd daarom om op korte termijn nieuwe verkiezingen te organiseren voor de conventsraad.

Het conventsbestuur wijst de leden van het stafconvent in verband met deze verkiezingen met klem op het belang van een representatieve vertegenwoordiging die kan spreken en handelen namens de leden van het convent. De verkiezingen worden georganiseerd door de conventscommissies van de faculteiten en subfaculteiten en in die subfaculteiten waar nog geen conventscommissie gevormd is (de subfaculteiten van de faculteit der Sociale Wetenschappen) door de zittende vertegenwoordigers in de conventsraad.

Nota Bestuurshervorming Universiteiten en Hogescholen

De nota van de ministers Veringa en Lardinois werd besproken in een vergadering van het I.A.O.C. (Interacademiaal Overleg van Stafconventen). In gevolge deze bespreking werd aan de ministers onderstaande brief gezonden.

Excellenties,

Het I.A.O.C. heeft in zijn vergadering van 8 juni 1969 een bespreking gewijd aan uw 'Nota bestuurshervorming universiteiten en hogescholen'. Als gevolg hiervan vragen wij uw aandacht voor één aspect, zonder daarmee af te willen doen aan de waarde van de nota als geheel.
Dit aspect is de in Hoofdstuk II, par. 4 behandelde 'Eenheid van het wetenschappelijk corps'. De hier gebezigde formulering, in samenhang met de elders in de nota gevolgde indeling van de universitaire gemeenschap in vier geledingen (inhoudende een scheiding tussen de hoogleraren en de wetenschappelijke staf) in plaats van drie, heeft ons ernstig verontrust.
Binnen de staven van de universiteiten en hogescholen wordt nu reeds gedurende ongeveer 10 jaar gewerkt aan hervormingen, gericht op het tot stand komen van één wetenschappelijk corps, waarvan alle leden in beginsel dezelfde taken, verantwoordelijkheden en bestuurlijke rechten hebben. Daarbij is steeds geprobeerd via overleg en samenwerking tot verbeteringen te komen. Nu er tenslotte een ingrijpende herziening van de universitaire structuur voor de deur staat, mag daarin niet ontbreken deze principiële verandering in de structuur van het docentencorps. Allereerst niet omdat anders bij het besturen wezenlijke knelpunten zouden blijven bestaan. Maar bovendien zou het binnen de staven tot ernstige moeilijkheden komen. Met name de stafleden die tot nu toe actief waren in de universitaire problematiek zouden zich dan afwenden van dit werk, enerzijds omdat zij niet in de nieuwe structuur zouden geloven, anderzijds omdat zij beducht zouden worden voor hun eigen positie en promotiekansen.
Het gevolg zou zijn een radicalisering binnen de staven, aansluiting bij militante studentengroeperingen (die naar het lijkt met hun methoden wel succes hebben), en dus een verscherping van de tegenstellingen binnen het wetenschappelijk corps. Reeds nu blijkt dat enkele conventsbesturen grote moeite hebben hun achterban van de waarde van het redelijk overleg te overtuigen.
Al met al zal naar onze mening een wetswijziging die met het bovenstaande geen rekening houdt niet tot een oplossing leiden.
Wij zijn dan ook zeer verheugd met de uitspraak van de Academische Raad in zijn vergadering van 5 juni 1969, waarin u werd geadviseerd voor de nieuwe structuur uit te gaan van de eenheid van het wetenschappelijk corps, dit ook als één geleding in de bestuursstructuren op te voeren, en als logische consequentie de leerstoelen af te schaffen en in plaats daarvan onderwijs en onderzoek binnen een bepaald vakgebied op te dragen aan vakgroepen.
De uitwerking van ons standpunt vindt u in onze brief van 23 mei j.l. aan de Minister van Onderwijs en Wetenschappen en de daarbij gevoegde 'Nota inzake de structuur van het wetenschappelijk corps'.
(Deze nota is hieronder afgedrukt)
Wij onderstrepen nogmaals dat hierin alleen behandeld is de geleding wetenschappelijk corps. Overigens zal de invoering van de door ons voorgestane structuur leiden tot het ontstaan van een tamelijk grote groep assistenten, of meer in het algemeen gesteld een groep van academici belast met wetenschappelijk werk die geen deel uitmaken van het wetenschappelijk corps in engere zin. Uiteraard zal ook deze groep in de bestuursstructuren een plaats moeten hebben.
Wij zouden het op prijs stellen binnenkort uw standpunt ten aanzien van onze inzichten te vernemen. Uiteraard zijn wij gaarne bereid tot een nadere toelichting en gedachtenwisseling. Wij zijn ons bewust dat vele zaken pas in de uitwerking in een wetsontwerp gestalte kunnen krijgen, en dat bovendien allerlei nadere regelingen nodig zijn. Zo zal o.m. het Academisch Statuut op enkele plaatsen wijziging behoeven. Het verdient o.i. daarom aanbeveling dat het I.A.O.C. nog de gelegenheid krijgt zijn mening kenbaar te maken over het voorontwerp van wet, alvorens dit het parlement bereikt.

Namens het I.A.O.C.,
w.g.
Dr. P. Walstra,
waarnemend voorzitter.

De struktuur van het wetenschappelijk corps

Nota inzake de struktuur van het wetenschappelijk corps, opgesteld en aangeboden aan minister Veringa namens het I.A.O.C. op 13 mei 1969 door de heren Van Gink (Delft), Van Oort (Twente), Polak (Amsterdam), De Roon (Utrecht) en Walstra (Wageningen).

Een van de belangrijkste aspekten van de problemen van het wetenschappelijk onderwijs die thans alom in diskussie zijn, is de opzet van het wetenschappelijk corps.

Vooral in verband met de bestuursstruktuur, maar ook met het oog op vele andere problemen dienen taken, verantwoordelijkheden en onderlinge verhoudingen van de verschillende geledingen van het wetenschappelijk corps duidelijk te zijn. In deze nota beperken wij ons tot de struktuur van het wetenschappelijk corps zonder daarmee impliciet een standpunt te bepalen ten aanzien van de positie van andere geledingen.

De zorg voor de vervulling van de primaire taken van de universiteit, onderwijs en onderzoek, berust vooral bij het wetenschappelijk corps. Dit wetenschappelijk corps is thans samengesteld uit drie kategorieën: hoogleraren, lektoren en wetenschappelijke medewerkers. Deze kategorieën verschillen sterk in beslissingsbevoegdheid, medezeggenschap, inspraak, onderwijsbevoegdheid en representatieve taken. Hoewel de verschillen in de uitoefening van de primaire taken meer en meer verdwijnen, en vaak reeds niet meer bestaan, nemen de hoogleraren nog steeds een sleutelpositie in. Enerzijds zijn zij vaak, al dan niet direkteur van een instituut, 'chef' van een aantal wetenschappelijke medewerkers en andere personeelsleden. Formeel gezien is hier dus sprake van een duidelijke hiërarchische struktuur. Daarbij zijn zij vrijwel volledig zelfstandig in de uitoefening van hun persoonlijke taak. Dit brengt uiteraard het gevaar mee van verstarring binnen het vakgebied. Anderzijds vormen zij zelf de boven hen gestelde bestuursorganen, de (sub)-fakulteiten en senaat. Binnen deze organen zien zij elkaar als zelfstandige bezetters van leerstoelen, vrijwel autonoom in de uitvoering van de taken op het eigen vakgebied. Doordat men elkaar ontziet, funktioneren deze kollegiale bestuursorganen slecht, waardoor de nodige bestuurskracht ontbreekt. De koördinatie van het onderwijs heeft hier met name onder te lijden.

De koncentratie van velerlei bestuurstaken bij één man houdt het gevaar in, met name als de betrokkene de in deze op hem rustende verantwoordelijkheid serieus neemt, dat hij niet meer toekomt aan kreatief werk. De oorspronkelijke funktie van de hoogleraar wordt hierdoor uitgehold. Dit is een grove verspilling van ons hoogste intellekt en kan bij de betrokkene tot ernstige frustratie leiden.

Door de enorme schaalvergroting worden genoemde problemen nog versterkt. De snel voortschrijdende specialisatie leidt er toe dat ook de hoogleraar maar een deel van het vakgebied kan overzien en dat vele wetenschappelijke medewerkers thans taken vervullen van zodanige omvang en belangrijkheid, dat daarvoor vroeger zeker een ordinariaat ingesteld zou zijn. De numerieke schaalvergroting (de voortdurende stijging van het aantal studenten) stelt de universiteit voor problemen, die binnen de bestaande struktuur niet of moeilijk opgelost kunnen worden.

De gebreken hebben tot gevolg:

a. de struktuur is inefficient en dus duur;

b. vele waardevolle krachten verlaten de universiteit of willen er niet in dienst treden;

c. ernstige frustratie treedt op, vooral bij de wetenschappelijke medewerkers, maar ook bij de andere kategorieën.

Deze frustratie zal zeker nog toenemen, en wel door de verdergaande schaalvergroting, de veroudering van delen van de wetenschappelijke staf, en doordat de betrokkenen de frustrerende faktoren meer en meer gaan onderkennen. Het vage onbehagen gaat plaats maken voor een gerichte opstandigheid tegen de huidige situatie.

Uit het bovenstaande kan dus worden gekonkludeerd dat de huidige struktuur van het wetenschappelijk corps niet voldoet.

Bij het ontwerpen van nieuwe bestuursvormen, waar de universiteiten thans mee bezig zijn, is het essentieel, dat met het bovenstaande rekening wordt gehouden. Hervorming van de bestuursstruktuur zonder tegelijkertijd de opbouw van het wetenschappelijk corps principieel te herzien is zinloos. Deze opbouw zou voor het gehele land zoveel mogelijk uniform moeten zijn en zal daarom niet buiten de wetgever om kunnen plaatsvinden.
Naar de mening van het I.A.O.C. moet de nieuwe struktuur van het wetenschappelijk corps aan de volgende eisen voldoen:

Voorwaarden

1. Alle leden van het wetenschappelijk corps, verderop gemakshalve docenten genoemd, hebben als zodanig gelijke rechten en plichten.

2. Het begrip leerstoel verdwijnt. De primaire taak, onderwijs en onderzoek binnen een bepaald vakgebied, wordt opgedragen aan een groep van docenten. Deze groep verdeelt de taken en neemt in demokratisch overleg besluiten. De docenten zijn verantwoording schuldig aan de groep, de groep aan een naast-hogere eenheid in de organisatie. Vooral ook binnen de groep vindt de samenwerking met de studenten plaats.

3. Binnen het wetenschappelijk corps bestaat geen hiërarchie en geen differentiatie in kategorieën. Alle docenten vinden hun taak in onderwijs en onderzoek, al kan het accent al naar aanleg en behoefte meer op het een of het ander liggen. Daarnaast is een apart rangenstelsel gewenst voor personeel met als hoofdtaak beheer (konservator/beheerder, direkteur). De docenten worden zoveel mogelijk ontlast van administratie en beheer.

4. Pas afgestudeerden kunnen niet direkt in het wetenschappelijk corps worden opgenomen. Zij worden aangesteld als assistent (voor 3 à 4 jaar), doen voornamelijk wetenschappelijk onderzoek en assisteren bij het onderwijs. Deze periode kan samenvallen met de laatste studiefase uit de nota-Posthumus. De assistenten krijgen door hun aanstelling niet het recht daarna aan de universiteit te blijven. Uit deze kategorie kunnen jonge docenten gerekruteerd worden, dus na hun assistentschap en na grondige beoordeling en selektie.

5. Docenten van elke rang kunnen ook van buiten aangetrokken worden. Grote hokvastheid moet worden vermeden. Ook de aanstelling van parttime docenten uit de praktijk, en de gelegenheid tot een tijdelijk verblijf van de docenten elders kan tot de noodzakelijke doorstroming van ideeën bijdragen.

6. Het beleid binnen (sub)fakulteit en universiteit als geheel wordt in eerste instantie gevoerd vanuit de plaatsen waar de primaire taken worden vervuld. Iedere docent en iedere groepering van docenten dient een duidelijke verantwoordingsplicht te hebben. Op elkaar afstemmen van macht en verantwoordelijkheid is daarbij van groot belang.

Redactieraad: godgeleerdheid (prof. dr. J. W. Doeve); rechtsgeleerdheid (J. H. Gunning); geneeskunde (mr. drs. J. P. Wildschut); wiskunde en natuurwetenschappen (prof. dr. ir. J. Smittenberg en J. J. Vermeulen); letteren (drs. K. L. van Stegeren); diergeneeskunde (prof. dr. S. G. v. d. Bergh); sociale wetenschappen (mevr. M. Raaymaker-Aarts); centrale interfaculteit (dr. J. Mansfeld); aardrijkskunde en prehistorie (drs. J. G. Borchert); senaat (prof. dr. ir. J. Smittenberg); stafconvent (drs. A. C. de Roon); convent niet-wetenschappelijk personeel (N. Pater); hoofdafdeling studentenzaken (C. H. Vermeulen en mevr. A. H. Wijga-Van der Hoeven); hoofdafdeling personeel (J. J. Maree); hoofdafdeling wetenschap en onderwijs (mej. mr. F. H. M. Beumer); hoofdafdeling planologie en bouwzaken (nog aan te wijzen); Comité Universitair Contact (G. G. C. Peeters); voor comité U.C. Utrechtse Studenten Faculteiten (mej. A. Brandenburg).

AGENDA

15 september: rectoraatsoverdracht door prof. dr. J. Lanjouw (rector- magnificus- 1968-'69) aan prof mr J. J. M. van der Ven, rector magnificus 1969-'70; Domkerk, 14.00 uur.
N.B. In tegenstelling tot voorgaande jaren houdt ook de nieuwe rector magnificus een toespraak.
5 september: hearing P.v.d.A.-fractie Tweede Kamer over universitaire problemen; Blauwe zaal Transitorium I, Leuvenlaan De Uithof; 14.00 uur.
7-11 september: internationaal transplantatiecongres; Nederlandse Congresgebouw Den Haag.
(Inlichtingen bij 'Holland Organizing Centre', Lange Voorhout 16, Den Haag-.
8 september: promotie drs. J. F. E. van Kessel (Farmaceutisch laboratorium-, senaatszaal, 16.00 uur.
17 september: promotie drs. G. M. Blom (laboratorium voor kristalchemie), senaatszaal 16.15 uur.
22 september: promotie drs E. M. J. Bertin elektronisch rekencentrum), senaatszaal, 16.00 uur.
29 september: promotie drs. H. J. Th. Goos Zoölogisch laboratorium), senaatszaal, 16.00 uur.
1. oktober: promotie N. Poulantzas (volkenrechtelijk instituut, senaatszaal, 16.15 uur.

UNIVERSITEIT

'UNFI' NAAR ONDERWIJS MEDIA INSTITUUT

Kortgeleden is opgericht het universitaire Onderwijs Media Instituut (O.M.I.).
De leiding hiervan is aan de heer J. W. Varossieau, F.R.P.S., D. G. Ph., opgedragen op grond van zijn grote kennis van zaken en ervaring op het gebied van de audio-visuele hulpmiddelen.
Tegelijkertijd beëindigde de heer Varossieau zijn werkzaamheden bij de Stichting Film en Wetenschap en zal de Universitaire Filmdienst opgaan in bovenstaand nieuw instituut.
Als adviseur van het Bestuur van SFW zal hij echter een waardevolle bijdrage aan de verdere ontwikkeling hiervan blijven geven.
Het is de bedoeling dat reeds thans binnen de universiteit alle adviezen, aanvragen en opdrachten op het gebied van de onderwijsmedia door de heer Varossieau behandeld worden.

Het adres van de O.M.I. is: Transitorium I, Leuvenlaan „De Uithof".
Telefoon: 030 - 51 18 11; toestel 414.

UTRECHTSE BACH-CANTATEDIENSTEN

Iedere eerste zondag van de maand wordt om half acht in de Geertekerk in een korte oecumenische dienst een Cantate van J. S. Bach ten gehore gebracht. De eerste dienst van dit seizoen wordt gehouden op zondag 7 september.
Uitgevoerd wordt Cantate 78: "Jesu, der Du meine Seele".
Na de cantate en de koffie wordt de cantate van de volgende maand bekeken: Cantate 96: 'Herr Christ, der ein'ge Gottes Sohn', uit te voeren op zondag 5 oktober.
Iedereen is van harte welkom om de dienst bij te wonen en ook om voortaan mee te spelen of mee te zingen.

Contactadres: D. J. Buijs, Poortstraat 27, Utrecht. Telefoon 71 52 46.

STUDIUM GENERALE 1969-'70

De commissie vormingswerk wil, alvo- een zojuist verschenen programmaboekje — óók al liggend formaat — het komend academisch jaar drie programma's realiseren 1. fascisme; 2 veranderende sexualiteit in een veranderende samenleving; 3. een uitgebreid filosofie programma (programma Dispuntenraad).
Inhoud: Het dispuutsgroepen-programma, een overzicht van werkgroepen toneel, film, muziek, pop-cultuur, moderne literatuur, klassieke talen, sport, bewegingsleer, een 5-tal door de Utr. Volksuniversiteit opgezette cursussen (tekenen, boetseren, bloemschikken, koken, naaien, spreken, stof-drukken); het programma disputorenraad over filosofische antropologie (Marcuse, Laing, Sartre, Schaff, Ricoeur, Foucault) over politiek en maatschappij (55 groepen!); levensbeschouwing (19 groepen) en bijzondere onderwerpen (27 groepen).
Tenslotte de programma's van de kerngemeente en het vormingswerk van de kerken.
44 pagina's recht op en neer informatie, niet indrukwekkend door de presentatie van het boekje, wel indrukwekkend vanwege de inhoud. En daar gaat het om.
Aanvragen: Bureau Commissie Vormingswerk (tel. tsl. 158 Kr. Nwe. Gracht 29 of Wilhelminapark 23

ONTVANGEN NAMEN NIEUW WEEKBLAD

Sol, Sol Iustitiae, Sol Oppositia, Solreflex, Solaire Illustratie, Illustra Nos SOLidair, Parasol, Universiteitsnieuws, Universitair Weekblad Utrecht, R.U.U.-nieuws, De Utrechtse Universiteit meldt, Utrechts Universiteitsblad, U.U.W., U, Universitijdingen, Forum, foRUm, Promotor, Facultatief, Rudimentaal, Fusie 69, SJIN-Nieuws, Effect, Schaduw, Ad Interim, Intrest, Arcade, Nuance, Axioma, Facetten, Stroomlijn, Lichtval, Illuster, Complex, Pluriform, Pluriforum, Platform, Perspect, Album, Universaal, Illustratief, Theoprac, Togalisator, Unica Fax, Communicatie, De Brulboei, De Brompot, Uit hof en stad, De Antenne, Knooppunt, Mengkraan, Projector, Schakelbord, Spotlicht, Universitair Kompas, Universitair Nieuws, Universitaire Reflexen, Facblad, Solidair, Kompas, Togalitair, Unisol, CUP (Combinatie Universiteits Periodieken), Posta del sol.

THEOLOGIE STUDEREN OP ZATERDAG

In oktober 1968 begon de Theologische Faculteit te Utrecht met een speciale opleiding voor de verschilende theologische examens, de zgn. Extraneï-opleidingen, waarvan alle colleges op de zaterdag worden gegeven. De resultaten waaren zo positief (er startten ruim 60 deelnemers), dat de faculteit besloot ook in 1969 met een dergelijke cursus te gaan beginnen. Voor hen, die door maatschappelijke verplichtingen niet in staat zijn om gedurende de week de colleges te volgen, ligt hier een prachtige gelegenheid theologie te studeren. Men moet wel de vereiste — klassieke — vooropleiding met goed gevolg hebben doorlopen.
Na 1 jaar studie komt het propaedeutisch examen aan de orde, na 4 jaar het kandidaatsexamen, na 6 jaar het kerkelijk examen. Daarbij wordt veel van de zelfstudie der deelnemers verwacht, maar daaraan wordt door 20 x 6 uur college intensief leiding gegeven.
In bijzondere gevallen kan men ook als toehoorder tot een deel der colleges worden toegelaten (dan kunnen er uiteraard geen examens worden afgelegd).
Nadere inlichtingen over deze opleiding kunnen worden verkregen bij het Theologisch Instituut, Transitorium II, Heidelberglaan te Utrecht) onder motto 'Extraneï-opleiding'.
Aanmelding voor de cursus 1969 is nog mogelijk.

PROGRAMMEER CURSUSSEN ALGOL

In het academisch jaar 1969/70 zullen een aantal ALGOL cursussen worden georganiseerd.
ALGOL is een taal, waarin men programma's voor een computer kan formuleren. Veel computers, waaronder de X8 die op het Elektronisch Rekencentrum in gebruik is, accepteren in ALGOL geschreven programma's.

De cursussen zijn bedoeld om hen, die nooit geprogrammeerd hebben, in zoverre met ALGOL vertrouwd te maken, dat ze eenvoudige programma's kunnen schrijven en zich later zelfstandig de onderwerpen uit ALGOL, die niet behandeld zijn, kunnen eigen maken. De cursussen zullen elk vier middagen in beslag nemen. Er worden programmeer-opgaven uitgereikt, waaraan men gedeeltelijk onder deskundig toezicht tijdens de cursus, gedeeltelijk thuis (dit laatste is wel gewenst voor een nuttig effect van de cursus) kan werken. Enkele van deze programma's zal men zelf op de X8 kunnen testen. In verband hiermee zal de deelname per cursus beperkt moeten worden tot omstreeks 30 personen. De cursussen zullen niet geheel identiek zijn. Gedacht wordt aan twee typen cursus, A en B. Cursus A is met name bedoeld voor hen die de computer zullen willen gebruiken voor het uitvoeren van bewerkingen waarbij het

rekenwerk op zichzelf eenvoudig van aard is, maar waarbij sprake is van veel gegevens die geteld, gegroepeerd en statistisch bewerkt moeten worden (zoals men bijv. in de litteraire en sociale faculteit vaak tegenkomt). Cursus B is bedoeld voor het meer wiskundig georiënteerde rekenwerk (zoals men met name in de B faculteiten vaak ontmoet); overigens zal deze cursus geen wiskundekennis vereisen die aanmerkelijk boven middelbare school niveau uitgaat.
De op beide cursussen te behandelen stof is ongeveer gelijk. Het verschil zal voornamelijk zitten in de te behandelen voorbeelden en oefeningen.
De eerste twee cursussen worden gehouden op maandagmiddag van 14 - 17 uur in het Mathematisch Instituut, Budapestlaan 6 (Uithof); aanvangsdata van de eerste twee cursussen: 29 september 1969 cursus A; 27 oktober 1969 cursus B.
Wegens de beperkte deelname dient men zich schriftelijk of telefonisch op te geven bij de administratie van het Electronisch Rekencentrum, Budapestlaan 6, tel. 51 14 11, toestel 136, onder vermelding van de cursus waaraan men wenst deel te nemen.

BESLUITEN VERGADERING BELEIDSRAAD 25 JUNI 1969

1. Ten aanzien van de subsidieaanvrage van het KOSMU wordt aan de Agendacommissie delegatie verleend om binnen de begroting een beslissing te nemen, nadat advies is binnengekomen van de sectie Cultuur van de Commissie Vormingswerk en van de Begeleidingscommissie Cantoraat.
2. De overschotten van 1968 zullen conform de suggesties van de Agendacommissie besteed worden voor de volgende projecten: Onderzoek studentenvoorzieningen, verschillende projecten U.S.F., Motion Week, Politiek Centrum, Inventaris U.S.F. nieuwe pand en verschillende kleine projecten van de U.S.S.
3. Aan iedere gezelligheidsvereniging, die in het kader van het C.V.V.-project besluit tot openstelling voor niet-leden, zal wanneer het besluit tot openstelling door de ledenvergadering is goedgekeurd een bedrag van *f* 5.000,— als subsidie ter beschikking worden gesteld uit de post Ontwikkeling Trefcentra. De subsidie is bedoeld voor de aanloopkosten en heeft geen permanent karakter.
4. Naar aanleiding van de reacties, die van verschillende stichtingen en commissies zijn binnengekomen op de rondgestuurde nota 'Voorlopige Werkbasis van de Beleidsraad', zal een nieuw concept voor deze werkbasis worden samengesteld.

DOCUMENTATIE-NIEUWS

Deze rubriek wordt verzorgd door het bureau Documentatie van de afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie van de Rijksuniversiteit Utrecht.
Het bureau is gevestigd in Kamer A 16 van het gebouw Kromme Nieuwe Gracht 29 (tel. 29441 tst. 219) en geopend van 9 - 12 en 14 - 16 uur.
U kunt op genoemde tijden vrij binnenlopen en inzien de aanwezige tijdschriften, boeken, rapporten, knipseldossiers, fiches, staatsbladen, staatscouranten, kamerstukken.
Het materiaal waaruit de documentatie is opgebouw bestaat uit de volgende bestanddelen: 1. tijdschriften, 2. knipseldossiers, 3. boeken en 4. fiches.
Dagelijks verschijnt het ‚Persnieuws' waarin de belangrijkste krantenartikelen van diezelfde en de vorige dag worden opgenomen. Dit 'Persnieuws' wordt op brede schaal verspreid en is ook op het bureau Documentatie ter inzage aanwezig.
Het tijdschriftenbestand bestaat o.a. uit bladen door de studentenorganisaties uitgegeven (Student, Demokrater, Propria Cures), universiteitsbladen (Folia Civitatis, Acta et Agenda, Tilburgs Hogeschoolblad) en diverse bladen zoals Volksopvoeding, Tijdschrift voor Efficient Directiebeleid, Mens en Onderneming, Philips Koerier.
Het bureau Documentatie beschikt over ± 200 knipseldossiers, waarin krantenknipsels, kleine brochures en andere mededelingen zijn opgenomen. Een kaartsysteem op onderwerp is aanwezig.
Op boekengebied zijn er behalve studiegidsen van alle Nederlandse universiteiten en hogescholen ook de laatst verschenen uitgaven van buitenlandse universiteiten. De jaarboeken en jaarverslagen van de Universiteit Utrecht zijn ter inzage aanwezig. Van de in de laatste drie jaar aangeschafte boeken is een kaartsysteem aanwezig.
Tenslotte is er een documentatie op fiches van artikelen en boeken over de universiteit in de meest uitgebreide vorm. Wekelijks zal in dit blad een lijst worden opgenomen van nieuwe boeken, knipseldossiers, fiches e.d.

UIT DE VERGADERING DAGELIJKS BESTUUR RIJKSUNIVERSITEIT D.D. MAANDAG, 1 SEPTEMBER 1969

1. Benoemingen

K. B. nr. 24, d.d. 14 augustus 1969, waarbij m.i.v. de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden werd benoemd tot **gewoon hoogleraar** in de faculteit der Geneeskunde, om onderwijs te geven in de methodiek van het onderwijs in de geneeskunde benevens in de Kindergeneeskunde:
Dr. H. A. W. M. Tiddens.

K.B. nr. 29, d.d. 14 augustus 1969, waarbij m.i.v. de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden werd benoemd tot **gewoon lector** in de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen, om onderwijs te geven in de Biofysische Scheikunde:
Dr. H. P. J. Bloemers.

K.B. nr. 30, d.d. 14 augustus 1969, waarbij m.i.v. de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden werd benoemd tot **gewoon hoogleraar** in de faculteit der Rechtsgeleerdheid, om onderwijs te geven in de inleiding tot de Rechtswetenschap:
Mr. N. E. Algra.
K.B. nr. 37, d.d. 14 augustus 1969, waarbij m.i.v. de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden werd benoemd tot **gewoon lector** in de faculteit der Rechtsgeleerdheid, om onderwijs tegeven in het Administratief recht en Bestuurskunde:
Mr. R. Crince Le Roy.

Bij K.B. nr. 28, d.d. 16 augustus 1969 werd m.i.v. 1 september 1969 herbenoemd als gewoon hoogleraar in de Amerikaanse Letterkunde: Prof. Dr. S. Betsky.

2. De nota NSR inzake de collectieve studentenvoorzieningen, waarin de NSR zich uitspreekt voor het loskoppelen van deze voorzieningen (b.v. sport, huisvesting, gezondheidszorg, cultuur, etc.) van de universiteit, omdat de studenten geen privileges dienen te hebben, is aanleiding geweest voor de minister de mening van Curatoren te vragen over deze materie. Het DB is van mening dat men voorzichtig moet zijn met het afstoten van deze voorzieningen en in afwachting van de ontwikkelingen door moet gaan met de realisering van materiële voorzieningen (gebouwen, terreinen die bij een eventueel afstoten van de collectieve studentenvoorzieningen voor andere doeleinden zouden kunnen worden aangewend.

3. **Collectief abonnement Trophonios**

Berekeningen binnen het bureau hebben aangetoond, dat het nemen van een collectief abonnement voor het wetenschappelijk corps en het technisch en administratief personeel op kosten van de Rijksuniversiteit geen haalbare kaart is. De universiteit kan dit bedrag (ca. *f* 40.000) niet voteren. Het D.B. besluit dat een commissie bestaande uit mej. mr. W. H. W. van Lanschot, dr. H. Schamhardt, hr. N. Pater en hr. A. van der Meiden met Trophonios overleg zullen plegen.

4. Mr. W. K. Franken, als juridisch medewerker verbonden aan het bureau van Curatoren, zal de Rijksuniversiteit vertegenwoordigen in het bestuur van de Werkgroep Studiereizen Ontwikkelingslanden.

5. Binnenkort zal een brief uitgaan aan de vorzitter van de 14 subfaculteiten en de drie faculteiten die geen subfaculteiten hebben, een vertegenwoordiger aan te wijzen voor een Commissie Ontwikkelingsgebieden, die tot taak heeft de contacten met ontwikkelingsgebieden zo doelmatig mogelijk te bundelen en op die manier de taak van NUFFIC te ondersteunen.

STUDENTEN

CURSUS STUDIEVAARDIGHEDEN

Het Psychologisch Adviesbureau voor Studenten organiseert in het komende jaar een aantal cursussen in studiemethodiek en leesvaardigheid.
De eerste reeks cursussen zal half september beginnen.
De cursussen worden groepsgewijs gegeven in een 8-tal wekelijkse bijeenkomsten van 2 uur. De cursuskosten bedragen *f* 10,—.
Belangstellenden kunnen nadere informatie krijgen bij de secretaresse mej. M. IJspeert, Maliesingel 38-40, tel. 2 93 51, toestel 22.

CENTRUM INDIVIDUELE ZORG VOOR STUDENTEN

Sinds oktober 1968 verzorgt jhr. drs. H. G. van de Poll, psycholoog bij het Psychologisch Adviesbureau voor Studenten, mede de beheerstaken van het centrum, dependance van het Bureau van de universiteit, Maliesingel 38. De heer Van de Poll werd daarbij geassisteerd

door mej. E. M. van den Berg, die inmiddels een functie elders bij de universiteit heeft aanvaard.
Als opvolgster is benoemd: mej. A. J. M. Bel, secretaresse van het bureau Maatschappelijk Werk voor Studenten.

U.S.R. 'TRITON'

Zij, die belangstelling hebben in de roeisport en deze willen gaan beoefenen kunnen vrijblijvend het botenhuis van de USR TRITON, gelegen: park Oog in Al, bezichtigen en daar informatie inwinnen op de volgende dagen: 8, 9, 10, 11 en 12 september van 16.00-19.00 uur; daar zullen dan instructies gegeven worden en films vertoond worden.
Telefonische informaties onder telefoonnrs.: 51 09 83 en 2 69 79. Adres botenhuis: Park Oog in Al 3. Elke student kan lid worden van Triton.

UNIVERSITAIRE GEZONDHEIDSZORG

Dr. J. A. Stoop meldt ons: per 1 september 1969 is drs. R. Linschoten, arts, benoemd tot hoofd van de dienst van de Universitaire Gezondheidszorg. Hierdoor is de part-time functie van universiteitsarts komen te vervallen. Dokter Linschoten (42) is huisarts geweest te Willemstad op Curaçao en heeft gedurende tien jaar een grote praktijk opgebouwd. Hij heeft in Utrecht gestudeerd.
Zijn belangstelling voor studenten en voor al datgene wat met de zorg voor hen samenhangt, trok dokter Linschoten naar Utrecht. Dokter Linschoten zal zich voornamelijk bezighouden met de preventie en organisatie van de dienst van de U.G.Z., terwijl ook de

curatieve zorg zijn aandacht zal hebben.
Wij hopen, dat door de aanstelling van deze full-time functionaris aan onze universiteit een uitbreiding aan de gezondheidszorg gegeven kan worden.
Van harte wensen wij dokter Linschoten veel succes met zijn nieuwe werk.

PRIJSVRAAG

De Commissie van de Europese Gemeenschappen organiseert een prijsvraag ter beloning van universitaire proefschriften waarin een belangrijke en originele bijdrage wordt geleverd tot de studie van de vraagstukken met betrekking tot de Europese integratie, in een van de volgende drie studierichtingen: rechtswetenschappen, economische wetenschappen, politieke wetenschappen — sociologie — sociale psychologie — geschiedenis. Drie prijzen elk van bfr. 100.000 worden uitgeloofd, één voor de beste inzending van elke groep.
Inlichtingen: Prijs van de Europese Gemeenschappen, Commissie van de Europese Gemeenschappen, Directoraat-generaal Voorlichting, Blijde Inkomstlaan 23, Brussel 4 (België).

VACATURES NOORD WEST NIGERIA

Bij de ambassade van Nigeria, Scheveningseweg 7, Den Haag, kan men een lijst van en verdere inlichtingen over vacatures in N.W. Nigeria krijgen. Deze lijst ligt ook ter inzage op het Senaatsbureau, Kamer A 4, Kromme Nieuwe Gracht 29.

HERVORMDE STUDENTEN GEMEENTE

20 tot en met 27 september: Vredesweek Utrechtse Raad van kerken; inl. mr. G. Zoon of P. de Vos, Breitnerlaan 3, Utrecht. Telefoon: 511387.
Het spreekuur van de beide hervormde predikanten, elke woensdag van 12.00-13.00 uur, op de zolder van het U-huis, kamer 24 en 25, is hervat.
Voor de eerstejaars-bezoekactie in oktober hebben wij nog medewerkers nodig. Het gaat

Data en uren van inschrijving

Voor diegenen, die zich voor de 2e en volgende jaren te Utrecht willen laten inschrijven, zal de inschrijving plaats vinden in het Universiteitsgebouw, Domplein 29 op de volgende wijze:

In volgorde eerste letter(s) familienaam

Dagen \ Uren	10.00—11.00	11.00—12.00	12.00—13.00	14.30—15.30	15.30—16.30	16.30—17.30
8 sept. '69	Jaw—Jonh	Joni—Kas	Kat—Kled	Klee—Koek	Koel—Koo	Kop—Krie
9 sept. '69	Krif—Ku	Kv—Leed	Lef—Lev	Lew—Looj	Look—Mab	Mac—Meer
10 sept. '69	Meerb—Met	Meu—Mol	Mom—Nac	Nad—Nij	Nik—Old	Ole—Ot
11 sept. '69	Ou—Pel	Pem—Plom	Plon—Pril	Prim—Reh	Rei—Rieo	Riep—Roel
12 sept. '69	Rom—Rue	Ruf—Schad	Schae—Schoe	Schof—Schut	Schuu—Slav	Slaw—Snek
16 sept. '69	Snel—Staa	Stab—Stoq	Stor—Ted	Tee—Tom	Ton—Val	Van—Vem
17 sept. '69	Ven—Verl	Verm—Vil	Vim—Vok	Vol—Vries	Vriese—Wok	Wol—Werf
18 sept. '69	Werg—Wijk	Wijl—Woe	Wof—Zeg	Zeh—Zz	—	—

III. **Data en uren van inschrijving**

Voor diegenen, die zich voor het volgen van enkele colleges willen doen inschrijven, zal de inschrijving plaats vinden in het Universiteitsgebouw, Domplein 29, op de volgende wijze:

In volgorde eerste letter familienaam

Dagen \ Uren	10.00—11.00	11.00—12.00	12.00—13.00	14.30—15.30	15.30—16.30	16.30—17.30
vrijdag 19 sept.	A en B	C, D en E	F en G	H en I	J en K	L en M
maandag 22 sept.	N, O, P en Q	R t/m Sm	Sn, T, U en V	W, X, IJ en Z		

om niet meer dan 2 á 3 avonden in totaal. Men kan zich aanmelden bij: drs. J. C. Hasselaar, Mgr. Van de Weteringsstraat 53.
(ds. J. C. de Bruine, Van Lidt de Jeudestraat 17. Telefoon: 1 09 34; dr. N. van Egmond, Burgem. Reigerstraat 83. Telefoon: 51 12 72).

UTRECHTSE STUDENTEN SPORTSTICHTING

Bestuursmededelingen
Met ingang van 15 september hervat het bestuur van de U.S.S. zijn spreekuren op maandag en donderdag. Tijd: 12.00-14.00 uur. Plaats: Pieterskerkhof 13 A, kamer 6 en 8.
Met ingang van het nieuwe academische jaar zijn alle voorlopige 'Algemeen Bestuur'-vergaderingen openbaar. De agenda van deze vergaderingen zal in dit blad worden gepubliceerd, alsmede — indien de plaatsruimte het toelaat — uittreksels van de notulen.
Dit jaar zullen drie wetenschappelijke disputen over sport gaan draaien o.l.v. prof. dr K. Rijsdorp. Onderwerpen hiervoor zijn: sociaal-psychologische begeleiding in de sport; recreatieve sport — de 2e weg in de sport; onderzoek naar de medische sportkeuring in Nederland. Voor nadere bijzonderheden hierover: zie de disputorengids. Degenen die zich organisatorisch met deze disputen willen bezighouden, kunnen contact opnemen met het bestuur (spreekuren: zie boven).
Het bestuur zoekt nog mensen die de documentatie en publiciteit van de U.S.S. op zich willen nemen.
Geïnteresseerden ontvangen wij gaarne op één van de bovengenoemde spreekuren.

Buitenlandse sportontmoetingen:
In de maanden september, oktober en november zullen er sportuitwisselingen plaatsvinden tussen de universiteiten van Pilzen (Tsjecho-Slowakije) en die van Utrecht. 18, 19 en 20 september zal er een basketbalteam van de U.S.S. naar Pilzen gaan; 25, 26, 27 en 28 september komt het voetbalelftal van de universiteit van Pilzen in Utrecht; 9, 10, 11 en 12 oktober vindt voor voetballen de return plaats en 13, 14 en 15 november de return voor basketbal. Nadere gegevens omtrent plaats en tijd van de wedstrijden in een van de volgende nummers van dit blad.
Aanvullingen op het lesrooster 1969-70 van lichamelijke opvoeding en sport (zie inschrijfformulieren-map).

Atletiek
Op dit moment wordt door de 'Utrechtse Studenten Atletiek Federatie' bekeken of het mogelijk is ook indoor-atletiek te organiseren. Belangstellenden hiervoor wenden zich tot de Federatie (Postbus 2171).

Badminton
Badmintonspeelsters/spelers die in competitieverband willen gaan spelen, kunnen zich opgeven bij de: Usbaf (Utrechtse Studenten Badminton Federatie). Postbus 2171. Kosten: *f* 25,—.

Basketbal
De Utrechtse Studenten Basketbal Federatie wil dit jaar — bij voldoende belangstelling — starten met een training voor damesbasketbal. Opgave hiervoor bij: Utrechtse Studenten Basketbal Federatie, Postbus 2171.

Parachute-springen
De Utrechtse Studenten Paraclub is dit voorjaar opgericht. Nadere bijzonderheden kunt u bij de Paraclub verkrijgen (Postbus 2171-.

WE KREGEN: VADEMECUM '69/'70 EEN DRUKKERTJE ONDER HET GRAS?

Voor ons ligt een weldoortimmerd werkje van 72 pagina's: Vademecum negenenzestig-zeventig. Gratis voor de nieuwe studenten, voor anderen lief aanvragen bij de USF.

De uitvoering wekt overpeinzingen. Het papier werd in de crisistijd veel gebruikt. De drukkleur kom je tegen in tijdschriften uit diezelfde periode, de kopletter idem. Het formaat wijkt af van de crisissfeer: het is niet opstandig, maar liggend.
Het ziet er allemaal aardig uit, ook inhoudelijk. Er staat een flink stuk informatie in, behoorlijk geredigeerd. Wie dit allemaal goed leest springt zo'n beetje in een rijdende wagen.

De toon is hier en daar wat knarsetandend en morrend. Vraag: is de neerslag van een lange en vermoeiende periode in woorden overdraagbaar aan fresh-men.
Het Vadamecum liegt er niet om. De sterke scheut politiek die er in zit ontgaat geen mens; voorkeuren en keuze van de USF zijn overduidelijk.
Wat dat betreft heeft de USF de betekenis van het woord Vademecum letterlijk opgevat: Ga met ons mee, volg onze lijn.

De jongens en meisjes die aan dit 'gezicht' niet genoeg hebben en van huis uit weinig bloot hebben meegekregen komen ook aan hun trekken.
Het 'soort' bloot vertelt iets over de smalle beurs waaruit de kosten bestreden moesten worden.

Een aardig boekje. Niemand is, aldus het voorwoordje, verantwoordelijk voor de inhoud. Maar er staat ook: Een uitgave van de USF. Grap? Of schuilt er een drukkertje onder het gras? *vdM.*

BESTUUR 'PROGREDIOR'

Het bestuur van het Oratorisch-Homiletisch Gezelschap 'Progredior', theologisch disputuut naast de theologische studie, is voor het jaar 1969/1970 als volgt samengesteld: G. Bomer, praeses; mej. M. de Boer, abactis; M. B. Nieuwkoop, fiscus; W. P. Ferguson, assessor.

ACTIEGROEP MEDICIJNEN

De actiegroep medicijnen II houdt op 11 september een algemene vergadering. Iedere belangstellende is van harte welkom. Onderwerpen voor die avond zijn o.a. MSFU, openbaarheid en medebeslissingsrecht, kritische medicijnen cyclus.
Plaats: Wilhelminapark 23, **tijd:** 19.30 uur. Nadere inlichtingen over de actiegroep bij Dirk van Diejen, Ina Boudier-Bakkerlaan 41 k. 377, tel. 51 03 18.

MEDEWERKERS

BEDRIJFSGENEESKUNDIGE DIENST

Curatoren hebben besloten dat met ingang van 1 september 1969 de preventieve medische zorg voor het personeel van de Utrechtse universiteit niet meer zal worden verricht door de Rijks Geneeskundige Dienst, maar door een eigen universitaire Bedrijfsgeneeskundige Dienst.
Ook bij enige andere universiteiten bestaat een dergelijke geneeskundige dienst, waar de gezondheidszorg van de werknemers onder ressorteert. Het principe van de autonomie van de universiteiten speelt in de oprichting mede een rol en de artsen van de Utrechtse bedrijfs-geneeskundige dienst kunnen nu beter contact onderhouden met de geneeskundigen van de universitaire gezondheidsdiensten. Er is meer een gemeenschappelijke problematiek, omdat de Bedrijfsgeneeskundige dienst van de universiteit allerlei specifieke kanten vertoont.
De Bedrijfsgeneeskundige Dienst is gevestigd Biltstraat 101, tel. 16343/16344. Omstreeks januari 1970 wordt het adres: Maliesingel 38.
De dienst staat onder leiding van drs. I. Heeringa, arts.
1 september 1969 werd als arts aangesteld drs. A. V. Roelofs, huisarts te Utrecht. De plaats voor een derde arts is nog vacant.
Het secretariaat wordt geleid door mej. A. E. Gonzalves met medewerking van de dames H. G. Brouwer en A. E. T. Manné.
De begeleidingscommissie van deze nieuwe dienst zal bestaan uit vertegenwoordigers van Curatoren, Senaat, wetenschappelijk en niet-wetenschappelijk personeel.

DUURTETOESLAG 1969

De regering heeft besloten aan het overheidspersoneel een duurtetoeslag te verlenen ter grootte van 1 % van het op 1 september 1969 geldende jaarsalaris, met een minimum van *f* 110,— en een maximum van *f* 260,—.
Genoemd minimum-bedrag geldt niet voor degenen, die jonger zijn dan 21 jaar, tenzij zij gehuwd of kostwinner zijn.
Degenen, die op 1 september 1969 een deelbetrekking bekleden ontvangen een evenredig gedeelte van de duurtetoeslag.
Om voor de uitkering in aanmerking te ko-

men, dient men op de peildatum 1 september 1969 in dienst te zijn. Dit houdt derhalve in, dat degenen die vóór genoemde datum de dienst hebben verlaten of die na die datum in dienst treden **niet** voor een evenredig gedeelte van de duurtetoeslag in aanmerking komen.

Op de uitkering zal geen pensioenbijdrage worden ingehouden, doch wel loonbelasting overeenkomstig het tarief voor bijzondere beloningen.
De uitbetaling zal plaatsvinden in de maand september.

COMITE UNIVERSITAIR CONTACT: VOETBAL

In de periode april tot en met 15 juli 1969 is er in universitair verband een voetbalcompetitie gespeeld op de voetbalterreinen van het sportpark 'Terweyde' aan de Vleutenseweg; 12 elftallen ingedeeld in twee poules hebben hieraan deelgenomen en er is een halve competitie gespeeld.

De wedstrijden vonden steeds plaats van 17.45 - 19.00 uur en werden geleid door scheidsrechters van de K.N.V.B.

In beide poules is serieus en enthousiast gevoetbald om tot goede resultaten te kunnen komen. 15 juli vond de finale plaats en werd ook gestreden om de derde en vierde plaats. Als winnaar is uit de bus gekomen het Sterrenkundig Instituut, dat daarbij een eerste prijs kreeg en een wisselbeker; de tweede prijs ging naar het psychologisch instituut, de derde prijs kwam toe aan de universiteitswerkplaats en de vierde prijs werd uitgereikt aan de faculteit voor diergeneeskunde.

Op 15 juli overhandigde dr. H. Schamhardt in de kantine van 'Desto', gelegen aan de sportvelden van 'Terweyde', deze prijzen aan de aanvoerders van de ploegen. Na deze prijsuitreiking sprak dr. Houtgast nog een paar korte woorden en overhandigde de spelers van het Sterrenkundig Instituut een aandenken aan deze voetbalcompetitie 1969.

Een woord van lof komt toe aan de heren A. G. Pruis en J. Otten, die de organisatie van dit toernooi op zich genomen hebben en hier heel wat tijd in hebben moeten steken om tot een vlot verloop van een en ander te kunnen komen.
De wedstrijden werden georganiseerd onder auspiciën van het Comité Universitair Contact.

COMITE UNIVERSITAIR CONTACT ZAALSPORT

Dinsdagavonden: Thorbeckelyceum, Van Asch van Wijckskade; 17.30 - 18.25 uur, conditietraining dames; 18.25 - 19.20 uur, idem; 19.20 - 20.15 uur, idem; 20.15-22.10 uur, volleybal dames.

Donderdagavonden: Dr. de Visser-school, Reitdiepstraat; 17.30 - 18.45 uur, volleybal heren (volgeboekt); 18.45 - 20.10 uur, Volleybal heren; 20.10 - 21.10 uur, conditietraining heren; 21.10 - 22.30 uur, badminton mixed.
Het seizoen loopt van medio september 1969 tot 1 mei 1970.

De contributie voor deze sporten zal voor het komende seizoen waarschijnlijk *f* 20,— bedragen, doch is nog niet definitief vastgesteld.

C.U.C. VOETBALTOURNOOI 1969

Doordat de K.N.V.B.-competitie dit jaar eerder van start gaat, kan het aangekondigde C.U.C. voetbaltournooi (zie het julinummer Solaire Reflexen) niet op één dag worden verspeeld.
Het tournooi zal thans worden georganiseerd op 2 zaterdagochtenden in de maand september a.s.

Reeds schreven 12 teams in. Nadere mededelingen worden verstrekt aan de contactpersonen van de betrokken teams. Er kan nog een aantal teams geplaatst worden.
Inlichtingen kunt u verkrijgen bij de heer A. G.Pruis, Bureau Sportzaken, Pieterskerkhof 13a, tel. 2 94 41 tst. 348.

Sportcommissie C.U.C.

CURSUSSEN ENGELS EN FRANS, INSTITUUT VOOR TOEGEPASTE TAALKUNDE

In het cursusjaar1969 /1970 zullen wederom cursussen Engels en Frans gegeven worden voor wetenschappelijk, administratief en technisch personeel van de Rijksuniversiteit Utrecht.
De cursussen zijn voornamelijk gericht op mondelinge taalbeheersing (verstaan en spreken). Zij worden gegeven door medewerkers van het Instituut voor Toegepaste Taalkunde in het gebouw van dit instituut, Wilhelminapark 11, telefoon 51 10 21, met gebruikmaking van moderne hulpmiddelen, zoals een talenpracticum.

Van de deelnemers wordt verwacht dat zij voor de betreffende taal een middelbare of daarmee gelijk te stellen opleiding gevolgd hebben. Cursusduur: ca. 25 weken, eerste les: eerste week oktober, laatste les: laatste week voor paasvakantie. Intensiteit: cursussen van 1 wekelijkse periode van 2 lesuren en van 2 wekelijkse perioden van telkens 2 lesuren.

Voor hen die reeds eerder een cursus aan het instituut gevolgd hebben en voor andere gevorderden zullen vervolgcursussen worden gegeven van 1 wekelijkse periode van 2 lesuren.
Bij voldoende belangstelling zal een cursus Medisch Engels van ca. 50 minuten per week worden gegeven voor hen die op zijn minst redelijk in staat zijn normaal gesproken Engels te verstaan.
Lestijden: De cursussen zullen in de avonduren gegeven worden, deels om 17.00 uur, deels om 19.00 uur.

Test: Alle cursisten zijn verplicht deel te nemen aan een aanvangstest, af te nemen in het Instituut voor Toegepaste Taalkunde en wel op een van de avonden van 17, 18 en 19 september.

Besprekingsbijeenkomst: Op 15 september om 20.00 uur wordt in kamer 24 in de dépendance van het Academiegebouw (Achter de Dom 22) voor alle belangstellenden een bijeenkomst gehouden om doel en opzet van de cursussen te geven en vragen te beantwoorden. Daar het bij de gevolgde lesmethoden van essentieel belang is dat de cursisten enig inzicht hebben in de methodiek, wordt alle belangstellenden met klem aangeraden de bijeenkomst bij te wonen. Tijdens de bijeenkomst vindt eveneens de inschrijving plaats en de indeling in groepen voor de aanvangstest. Wie op deze avond niet aanwezig kan zijn, gelieve zich de 16e september op het instituut in te laten schrijven en een afspraak te maken voor de test. (Van 8.30 uur tot 17.30 uur is het instituut geopend.)

CURSUSSEN ENGELS FRANS INSTITUUT

Cursusgeld:
Stafleden van student-assistent tot en met de rang van wet. ambt. 1e kl. en administratief personeel tot en met de rang van referendaris: *f* 200,— voor de cursus van 2 wekelijkse perioden van telkens 2 lesuren; *f* 100,— voor de cursus van 1 wekelijkse periode van 2 lesuren.
Boven deze rangen: *f* 300,— voor de cursus van 2 wekelijkse perioden van telkens 2 lesuren; *f* 150,— voor de cursus van 1 wekelijkse periode van 2 lesuren; *f* 45,— voor

de cursus Medisch Engels.
Betaling:
Alle cursusgelden dienen vóór de aanvang van de cursus betaald te zijn (girorekening no. 425267 ten name van curatoren der Rijksuniversiteit, met vermelding: 'cursus talenpracticum Engels' of 'cursus talenpracticum Frans').

VAKANTIEREGELING RÖNTGENLABORANTEN

Ingaande 1 januari 1969 geldt voor röntgenlaboranten de hieronder volgende afwijkende vakantieregeling.
Röntgenlaboranten hebben per kalenderjaar recht op 23 vakantiedagen, voorzover zij langer dan 6 maanden in het betreffende kalenderjaar als zodanig werkzaam zijn geweest. Deze vakantiedagen moeten als volgt worden opgenomen:

— tenminste 14 aaneengesloten kalenderdagen in de periode gelegen tussen 30 april en 1 oktober.
— tenminste 7 aaneengesloten kalenderdagen in de periode, gelegen tussen 30 september en 1 mei.

Tussen deze twee vakantietijdvakken moet een periode van tenminste 4 maanden liggen. (Bovenstaande werd bepaald bij besluit van de secretaris van Binnenlandse Zaken d.d. 6-6-1969 en werd gepubliceerd in Staatscourant 128 d.d. 7 juli 1969.)

WIJZIGINGEN INTRODUCTIEBOEKJE

blz. 51 1e regel en onder b: *f* 818,— per maand wijzigen in *f* 834,— per maand: 5e alinea van onder: *f* 1121,— per maand wijzigen in *f* 1142,— per maand;
Pensioen
blz. 54 4e alinea van onder: *f* 1966,— per jaar wijzigen in *f* 2129,— per jaar; 2e alinea van onder: *f* 378,— per maand wijzigen in *f* 428,— per maand.
Sparen
blz. 57 onder a: *f* 1676,— per maand wijzigen in *f* 1708,— per maand.

DE DIENST VERLIETEN

algemeen

mej. J. Noorlander, adm. ambt. C 3e klasse;
mevr. R. C. den Besten-Verbree, adm. ambt. C 3e klasse;
mej. H. H. S. M. Hentenaar, telefoniste;
mej. J. A. Steeman, adm. ambt. C 3e klasse;
mevr. M. D. A. Zandbergen-Laagland, bibliotheekbeambte;
mej. W. L. Eisma, wetensch. ambt.

faculteit rechtsgeleerdheid

D. J. H. van der Craats, rijksambt. F;
P. Tieleman, bibliotheekbeambte;
mej. J. van Steenwijk, adm. ambt. C 3e klasse.

faculteit geneeskunde

mej. M. Dil, analiste;
mej. L. C. R. Simon, laborante;
S. J. M. M. Ketelaars, assistent;
W. Derksen, wetensch. medew.;
J. H. Hemmes, wetsch. hoofdambt.;
P. J. Faber, hoofdröntgenlaborant;
O. Cohen, wetensch. medew. 1e klasse;
A. van Rhijn, volontair;
D. A. van Moorsel, volontair;
H. D. Pouw, wetensch. ambt. 1e klasse;
B. A. de Planque, wetensch. hoofdambt.;
mevr. A. A. M. Rypkema-Kuijer, arts-ass.;
J. B. Storm van Leeuwen, assistent;
N. L. Drijber, assistent;

faculteit geneeskunde

mej. E. Scholte, wetensch. medew. 1e klasse;
A. W. de Groot, arts-assistent;
mej. M. Bulthuis, arts-assistente.

subfaculteit tandheelkunde

mevr. D. E. U. Zaat-Dassanayee, analiste A;
mej. G. M. Veeger, schrijfster/praktijkjuffrouw;
mej. M. H. A. U. M. Douque, schrijfster.

faculteit wiskunde en natuurkunde

A. G. P. Topper, sterrekundig ambt. B;
J. Jonker, rijksambtenaar E;
C. Wiss, rijksambtenaar G;
H. Arif, wetensch. medew. 1e klasse;
mej. J. M. Verkerk, schrijfster;
mevr. C. J. M. Issingh-Boekholt, adm. ambt. C 2e klasse;
mej. D. G. Kalt, adm. ambt. C 3e klasse;
mej. A. J. M. Koenheim, adm. ambt. C 3e klasse;
K. Vellema, wetensch. medew. 1e klasse;
mej. J. W. E. M. Essens, adm. ambt. C 3e klasse;
F. Dijk, adjunct-laborant;
mevr. M. Jansen-Pasman, adjunct analiste.

faculteit letteren

O. Klouche, wetensch. medew.;
J. Vreugdenhil, wetenschappelijk medew.;
mevr. L. C. Swildens-Kleyn, adm. amb. C 2e klasse;
mej. A. Braakman, assistente.

subfaculteit opvoedkunde

mej. L. H. M. Diemel, student-assistente;
mej. M. A. A. van Wijk, student-assistente;
O. J. Munters, wetensch. medew. 1e klasse;
O. L. T. van der Meer, wetensch. medew. 1e klasse;
mej. G. M. E. van der Vliet, adm. ambt. C 2e klasse.

faculteit diergeneeskunde

mevr. L. Koerselman-Spoelstra, adm. ambt. B 2e klasse;
F. H. L. M. Schul, adj. wetensch. ambt.;
J. Lodders, rijksambt. E;
mej. C. M. Poolman, schrijfster;
mej. H. Roos, analiste;
mej. C. T. Hoogstrate, schrijfster;
W. F. H. van Basten, rijksambt. F;
G. T. Jongeirus, hoofdtechnicus;
mej. M. J. Wiersum, analiste;
mej. J. C. M. Swinkels, analiste;
mej. T. P. Mastenbroek, adj. laborante;
F. H. Sheilds, rijksambt. G;
mej. L. M. F. Koning, adm. ambt. B 1e klasse;
H. J. Maas, rijksambt. E.

interfaculteit aardrijkskunde

mevr. J. H. van der Plas-van den Brul, schrijfster.

IN DIENST TRADEN

algemeen

mej. H. G. Brouwer, adm. ambt. C 3e klasse;
mevr. A. J. M. Wils-Neelissen, adm. hoofdambt.;
F. J. M. de Heer, technicus C;
mej. A. S. van Eijk, schrijfster;
J. C. Leber, adm. ambt. C 2e klasse;
mej. J. C. G. J. Schrauwen, telefoniste;
mej. M. L. K. A. Spronk, telefoniste;
R. Oosterveen, schrijver;
mevr. G. Kamphoff-Bron, bibliotheekambt.;
E. F. Mulder, adm. ambt. C 2e klasse;
J. A. Smits, rijksambt. F.

faculteit godgeleerdheid

mej. L. Kerbusch, adm. ambt. C 3e klasse;
M. J. van Ree, wetensch. medew.;

faculteit geneeskunde

mej. W. Staal, adm. ambt. C 2e klasse;
mej. A. C. Korteweg, analiste A;
mej. D. Drijer, asistente;
R. J. van Drie, assistent;
mej. J. Koogje, analiste;
E. L. A. Fraai, arts-assistent;
W. H. E. da Graca, adjunct analist;
H. J. Engelbert van Bevervoorde, arts-ass.;
R. J. A. ten Doesschate, assistent;
W. J. Maertzdorf, arts-assistent;
H. D. Mayer, assistent.

subfaculteit tandheelkunde

mevr. H. A. van Rooy-van Hilten, schrijfster.
J. Arkenbout, hoofdinstructeur;
P. R. M. Meuwissen, hoofdinstructeur.

faculteit wiskunde en natuurwetenschappen

F. P. G. M. la Fors, wetensch. medew.;
V. L. Manz, technicus B;
J. F. Plompen, technicus C;
J. Vink, wetensch. medew.;
H. Poort, wetensch. medew.;
W. J. C. Amesz, wetensch. medew.;
mej. S. E. Perkins, assistente;
mej. A. M. H. de Leeuw, adj. laborante;
D. A. Holwerda, wetensch. medew.;
H. Nolles, technicus B.

subfaculteit opvoedkunde

mej. W. H. A. C. van Doorn, adm. ambt. C 3e klasse;
H. A. J. Roefs, wetensch. ambt. 1e klasse.

faculteit diergeneeskunde

C. V. Eustatia, rijksambt. F;
H. Halsema, tekenaar B 2e klasse;
W. F. H. van Basten, rijksambt. F;
mevr. M. T. Schuyt-IJzerman; wet. ambt.
J. H. Zwaan, rijksambt. F;
J. P. Pouw, rijksambt E;
B. Colenbrander, wetensch. ambt.;
F. J. Onderdijk, rijksambt. E.

interfaculteit aardrijkskunde

mevr. M. E. Ridder-van Maren, wet. medew.;
R. van de Haar, technicus B.

GODGELEERDHEID

EGYPTOLOGIE

College Cultuurgeschiedenis van Egypte voor alle studierichtingen (dus niet uitsluitend voor egyptologen) op woensdagavond van 19.00 uur (precies) tot 19.45 uur, te beginnen op woensdag 1 oktober in zaal 9 van het uni-

versiteitsgebouw aan het Domplein. Onderwerp: Egyptische tempels. Alle colleges worden gegeven aan de hand van dia-projectie.

Besprekingscollege Egyptisch en Koptisch op donderdag 25 september om 14.00 uur in het Theologisch Instituut, Transitorium II, Heidelberglaan, verdieping 25, kamer 05.04, voor hen die belangstelling hebben voor de taalkundige colleges in de genoemde vakken.
Hierbij zullen de uren worden vastgesteld die de deelnemers het beste schikken. Het is dus zaak, dat alle belangstellenden aanwezig zijn.
Docent: prof. dr. J. Zandee, Turandotdreef 5, Utrecht, tel. 71 14 04.

COLLEGES

De faculteit der godgeleerdheid maakt bekend, dat de cursus 1969-'70 zal beginnen met een openingscollege op woensdag 24 september om 10.15 uur in De Uithof, waar prof. dr. H. Jonker zal spreken over: Theologie en Praktijk. Na het college vindt er een rondgang plaats door de nieuwe ruimten van de faculteit in het Transitorium II.
De gewone colleges zullen beginnen op maandag 29 september.
Nog enkele belangrijke data: propaedeutische examens op 25 en 26 september (voor extranei op 4 oktober); kandidaatsexamens op 19 en 25 september.
De plaats voor het afnemen van examens blijft ook in de toekomst de faculteitskamer, Domplein.

HEBREEUWS

Op maandag 22, dinsdag 23, donderdag 25 en vrijdag 26 september geeft dr. B. Maarsingh van 10.00-12.00 uur extra colleges Hebreeuws in zaal 24.04.04, Transitorium II, Heidelberglaan 2.
Degenen, die nog helemaal geen Hebreeuws gehad hebben, zijn verplicht te komen. De anderen wordt ten sterkste aangeraden er eveneens bij te zijn.
Door deze vier morgens vóórcollege is het mogelijk met het verbum klaar te wezen tegen de kerstvakantie.

RECHTEN

BIBLIOTHEEK CRIMINOLOGISCH INSTITUUT

De bibliotheek van het Criminologisch Instituut is sedert 1 september open van 9.00-17.30 uur.
M i.v. oktober zal de studiezaal ook 's avonds weer beschikbaar zijn op dinsdag en donderdag van 19.00-22.00 uur.

EINDDOCTORAAL STRAFRECHTELIJKE RICHTING (PROJECTGROEP)

Het Criminologisch Instituut wil per 1 oktober a.s. bij wijze van experiment gaan starten met projectonderwijs naast en ter vervanging van de huidige (tentamen-)regeling voor het einddoctoraal in de strafrechtelijke richting.
In overleg tussen docenten en studenten zal hierbij vorm en thema vastgesteld dienen te worden; gedacht wordt bijv. aan een onderwerp als oplichting, t.b.r., de vergeten groep delinquenten van 17-21 jaar, e.a.
Teneinde tijdig tot een nadere concretisering te kunnen komen worden belangstellende studenten, die thans van plan zijn de strafrechtelijke richting aan te vangen of de vrije studierichting met minstens het hoofdvak en één bijvak in strafrechtelijke richting, verzocht vóór 15 september a.s. contact op te nemen met: prof. mr. W. M. E. Noach, Criminologisch Instituut, Koningslaan 10, Utrecht. Telefoon: (030) 51 22 41.

TENTAMEN BURGERLIJK PROCESRECHT

Op vrijdag 26 september a.s. zal om 10.00 uur in het Universiteitsgebouw, Domplein, gelegenheid worden gegeven tot het afleggen van het schriftelijk tentamen burgerlijk procesrecht.
Deelnemers dienen zich vóór 23 september op te geven bij de administratie van het Molengraaff Instituut voor Privaatrecht, Nieuwe Gracht 60, tel. 1 91 46 / 1 91 47.
Tijdens het tentamen moet men zijn/haar collegekaart of ander deugdelijk legitimatiebewijs kunnen tonen.
Belanghebbenden wordt erop gewezen, dat het eerstvolgende tentamen burgerlijk procesrecht eerst omstreeks de kerstvakantie zal worden afgenomen.
Met nadruk wordt erop gewezen, dat deelnemers een volledig B I-examen dienen te hebben gehaald.

PRACTICA PRIVAATRECHT

Zij, die hun examen K II, B I of N I in zijn geheel met goed gevolg hebben afgelegd, dienen zich, voor zover zij dit niet reeds gedaan hebben, ten spoedigste, voorzien van twee pasfoto's te laten inschrijven bij de administratie van het Molengraaff Instituut voor Privaatrecht, Nieuwe Gracht 60.
Uiterlijke datum van inschrijving 23 september 1969.

PRIJSVRAAG

De Directie van de Nederlandsche Credietverzekering Maatschappij N.V. te Amsterdam heeft het genoegen belangstellenden — niet behorende tot haar personeel — uit te nodigen tot het deelnemen aan een prijsvraag.
Gevraagd wordt een beschouwing over de taak en functie van credietverzekering bij de bevordering van de verkoop van Nederlandse goederen en diensten en/of de Nederlandse ontwikkelingshulp in verleden, heden en/of toekomst.
Nadere inlichtingen: faculteitsbureau, Boothstraat 1c.

STUDIEGIDS FACULTEIT DER RECHTSGELEERDHEID

De faculteit doet een eigen studiegids verschijnen, die vanaf 2 september verkrijgbaar is bij de Stichting Pressa Trajectina, Universiteitshuis, Lepelenburg 1, Utrecht tegen betaling van *f* 3,— of door storting van dit bedrag vermeerderd met *f* 0,50 administratiekosten op giro 246291 t.n.v. Fiscus Stichting Pressa Trajectina te Utrecht.
De studiegids is opgezet in een geheel nieuwe vorm en heeft ten doel een werkelijke 'gids' te zijn voor de rechtenstudent.
Naast de studieprogrammering zijn voor alle studierichtingen afzonderlijk opgenomen de gegevens, betreffende rooster, examenregelingen, exameneisen, literatuuropgaven enz.

Aanvang cursus 1969/1970
Voor het eerste studiejaar vangt de cursus aan met de aanvangsdata van de Juridische Initiatie Tridua; voor de overige studiejaren vangt de cursus aan op 29 september.

Instituut voor inleiding tot de rechtswetenschap
Opgericht is het Instituut voor inleiding tot de rechtswetenschap. Het instituut is gevestigd Biltstraat 101, telefoon 1 40 96.

Kandidaatsopleiding: Inschrijving werkgroepen
Behalve voor oud-vaderlands recht wordt de stof vervat in de kandidaatsopleiding gedoceerd in werkgroepen.
Inschrijving werkgroepen 1e studiejaar tijdens Juridische Initiatie Tridua en vanaf 21 september na-inschrijving op het bureau der faculteit, Boothstraat 1c.
Inschrijving werkgroepen 2e studiejaar vanaf 21 september op het bureau der faculteit, Boothstraat 1c.

DE DIENST VERLIETEN

Aan prof. dr. J. P. Hooykaas, gewoon hoogleraar in de inleiding tot de rechtswetenschap, de algemene staatsleer, het staatsrecht en het administratief recht, werd op zijn verzoek eervol ontslag verleend met ingang van 1 september 1969.

Aan prof. mr. W. C. van Binsbergen, gewoon hoogleraar in het strafrecht, het strafprocesrecht en de criminologie, werd op zijn verzoek eervol ontslag verleend met ingang van 1 oktober 1969.

KANDIDAATSOPLEIDING K II

Het college-uur macro-economie van prof. dr. C. J. Oort op 1 oktober a.s. van 14.00 - 16.00 uur in het N.V.-huis vervalt, aangezien de in dat uur te behandelen stof zich beter blijkt te lenen voor behandeling in werkgroepen.

INLEIDING STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT VOOR HET KANDIDAATSEXAMEN II

Heeft u, na eerst de studiegids te hebben geraadpleegd, nog vragen, dan kunt u terecht bij mr. H. J. J. Smits, Koningslaan 10, tel. 51 22 41.

BURGERLIJK PROCESRECHT VOOR DE NOTARIAAT-STUDENTEN

De stof voor het burgerlijk procesrecht (onderdeel van het privaatrechtelijk stuk van N-II) dient bestudeerd te worden uit: Stein, Compendium van het burgerlijk procesrecht, Kluwer 1968, met gebruik van een wettekst.
De stof dient te omvatten:
1. Summier overzicht van de algemene beginselen van het burgerlijk procesrecht.
2. Hoofdzaken van de rechtbankprocedure in eerste aanleg.
3. Hoofdzaken van de cassatierechtspraak.
4. Hoofdzaken van arbitrage en bindend advies.
5. Executie- en beslagrecht, met bijzondere nadruk op het gedeelte betreffende onroerend goed.

Men vindt de te bestuderen stof in het Compendium in hoofdzaak op de volgende

bladzijden: 13 t/m 16, 20 t/m 95; 124 t/m 151; 172 t/m 174; 184 t/m 188; 193 t/m 196; 205 t/m 210; 214; 218 t/m 233 (tot aan Conservatoire beslagen met een bijzonder karakter); 252 t/m 262 (tot Vereenvoudigde vormen van derdenbeslag); 268 t/m 290 (tot § 3); en 298 t/m 303.
Deze regeling zal voor het eerst worden toegepast voor de examens, die na 15 oktober 1969 worden afgenomen.

PRACTICA N-II NOTARIAAT

Met ingang van het collegejaar 1969-1970 zal men pas na het afleggen van beide gedeelten van het N-I examen de 16 verplichte practica huwelijksgoederen- of erfrecht mogen volgen. Men hoeft zich ook pas na het afleggen van het N-I examen voor deze practica op te geven bij het Molengraaff-Instituut. Degenen, die zich reeds hebben aangemeld, blijven genoteerd, doch zij dienen alsnog een bericht te sturen, dat zij het gehele N-I hebben afgelegd.

TENTAMEN INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT

Op woensdag 8 oktober zal om 19.00 uur in het Universiteitsgebouw, Domplein 29, gelegenheid worden gegeven tot het afleggen van het schriftelijk tentamen internationaal privaatrecht.
Deelnemers dienen zich vóór 3 oktober a.s. op te geven bij de Administratie van het Molengraaff Instituut, Nieuwe Gracht 60, tel. 1 91 46.
Tijdens het tentamen moet men zijn collegekaart of ander deugdelijk legitimatiebewijs kunnen tonen.

INLEIDING RECHTSFILOSOFIE

Belangstellenden kunnen zich vrijdag 12 september, 11.00 uur (gebouw Domplein, kamer 8) laten voorbereiden op het examen van 19 sept. en vragen stellen over de bestudeerde stof.

WIJZIGING LITERATUURLIJST INLEIDING RECHTSFILOSOFIE

Het boek: Fenomenologie van het natuurrecht" van prof. dr. W. Luyren wordt vervangen door „Nieuwe inleiding tot de existentiële fenomenologie" (Aulaboeken nr. 415) van dezelfde auteur.

GENEESKUNDE

BENOEMINGEN

Bij K.B. van 28 juli 1996 nr 94 is benoemd aan de Utrechtse universiteit met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden dr. J. C. M. HATTINGA VERSCHURE tot gewoon hoogleraar in de faculteit der geneeskunde om onderwijs te geven in de ziekenhuiswetenschappen.
Dr. Hattinga Verschure werd geboren in 1914 te Breda. Hij studeerde van 1932-1939 chemie aan de Utrechtse universiteit en behaalde in 1939 het doctoraal examen. Deels tegelijkertijd studeerde hij geneeskunde nl. van 1935-1942, welke studie hij in 1942 met het artsexamen besloot .
In 1946 promoveerde hij te Utrecht bij prof. H. Kruyt in de faculteit der wis- en natuurkunde.
Van 1943-1948 specialiseerde hij in de inwendige geneeskunde, gedurende de oorlogsjaren bij dr. A. C. M. Lips te Nijmegen en van sept. 1945 tot april 1946 in de V.S. en voorts aan de geneeskundige Universiteitskliniek te Utrecht. In maart 1948 werd hij ingeschreven in het specialistenregister.

Chemische loopbaan

Van 1948-1960 was hij werkzaam als hoofd van het klinisch chemisch laboratorium. Hij was mede-oprichter van de Ned. Ver. v. Klin. Chemie en van 1951-1959 voorzitter van deze vereniging; mede-oprichter en bestuurslid tot 1958 van de 'International Society of Clinical Chemistry'. In 1954 was hij voorzitter van het 1e Internationale Congres voor Klinische Chemie te Amsterdam. Hij is mede-initiatiefnemer en tot aan zijn benoeming editor van het internationale tijdschrift: Clinica Chimica Acta. Gedurende 3 jaar was hij lid van de Chemische Raad van Nederland.

In 1961 werd hij benoemd tot erelid van de Ned. Ver. v. Klinische Chemie.

Zijn chemische loopbaan besloot hij in organisatorische zin met het lidmaatschap van het Algemeen Bestuur van de Kon. Ned. Chemische Vereniging van 1962-1965.

Medische loopbaan

Van 1948-1960 was hij internist te Utrecht en vanaf 1960 tot heden internist te Amsterdam. Als ziekenhuisdirecteur van het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis en het Sint Lucas Ziekenhuis te Amsterdam verrichtte hij wetenschappelijk werk op het gebied van de leverziekten en histamine stofwisseling. In 1954 werd hem bij gelegenheid van het 50-jarig bestaan van het Thym-genootschap de 'Struyckenprijs' voor geneeskunde toegekend voor zijn wetenschappelijk werk op het gebied van de leverziekten.

In 1959 ging zijn voorkeur uit naar de ziekenhuiswetenschappen en de opbouw daarvan in de praktijk.

Loopbaan in het ziekenhuiswezen

In maart 1960 aanvaardde hij de functie van geneesheer-directeur van het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis te Amsterdam (800 bedden). Zijn 'intramurale' taak omvatte 4 hoofdopdrachten:

a) Sanering van de medische organisatie in genoemd ziekenhuis.

b) Nieuwbouw van het Sint Lucas Ziekenhuis te Amsterdam (450 bedden).

c) Opbouw medische staf en ziekenhuisapparaat voor dit ziekenhuis.

d) Nieuwbouw Onze Lieve Vrouwe Gasthuis sanering 300 bedden door verbouwing, en vervolgens bouw van een nieuw beddenhuis etc. voor nog eens 400 bedden.

Buiten deze 'intramurale' taken, werden de volgende regionale c.q. landelijke activiteiten inzake het ziekenhuiswezen verricht.
Oprichter en voorzitter van de 'Stichting Samenwerking Amsterdamse Ziekenhuizen', waarin de 21 ziekenhuizen van alle richtingen de regionale samenwerking realiseren.
Voorzitter van de voorlichtingscommissie der Amsterdamse ziekenhuizen van 1961 tot 1965.
Initiatiefnemer en voorzitter van de symposiumcommissie van het 'Nederlands Symposium Ziekenhuisbouw Amsterdam', 1964.
Voorzitter werkgroep ziekenhuiswetenschappen te Amsterdam. Deze organiseerde gedurende 4 afgelopen winterseizoenen reeksen van 6 studiedagen voor ziekenhuisdirecteuren, welke door Prof. Hattinga Verschure werden geleid.
Hij was voorzitter van de bouwcommissie van het verpleegtehuis 'Vreugdehof', met 288 bedden te Amsterdam, welk bouwwerk maart a.s. gereed kwam.
Sinds 1961 is hij adviserend lid van het Centraal College van de specialistenopleiding in Nederland.
Van 1962-1965 was hij lid van het Algemeen bestuur van de Vereniging van Katholieke ziekenhuizen, gekozen door de sectie medische directeuren.
Hij is lid van de commissie achtste medische faculteit.
Hij is adviseur van het Ministerie van Financiën inzake de ziekenhuisbouw en de medische opleiding in Nederland als opvolger van Dr. P. A. de Groot.
Toegepast wetenschappelijk onderzoek ontwikkelde zich in de jaren na 1960 vooral in werkgroepen onder zijn leiding (bijv. kruisinfectiewerkgroep O.L.V.G. waarvan eerste promovendus op 19 dec. 1968, standaardisatiewerkgroep, etc.), deelname aan de commissie ziekenhuisinfecties van de Gezondheidsraad etc., studies inzake ziekenhuisbouw en ziekenhuisorganisatie, welke voornamelijk in interne rapporten zijn neergelegd.

Prof. Hattinga Verschure maakte drie studiereizen naar de V.S. met een totaal verblijf aldaar van 9 maanden, en drie studiereizen naar Zweden. Zeer veel publikaties verschenen van zijn hand, waarvan 'Electrophoretisch onderzoek van het mechanisme van enige klinische gebruikelijke serumvlokkingsreacties' zijn proefschrift was.

VERENIGING WETENSCHAPPELIJKE STAFLEDEN ACADEMISCH ZIEKENHUIS

Opgericht is de vereniging van wetenschappelijke stafleden in het Academisch Ziekenhuis te Utrecht.
Volgens artikel 2 van het voorlopig reglement stelt genoemde vereniging zich tot doel de belangen van haar leden, voortvloeiende uit hun werkzaamheden in het ziekenhuis, hetzij collectief, hetzij individueel te behartigen.
Een grote meerderheid van de aan het ziekenhuis verbonden academici heeft zich reeds als lid aangemeld.
Het bestuur is als volgt samengesteld: dr. E. J. W. Keuter, neuroloog, voorzitter; dr. F. Schwarz, internist, vice-voorzitter; drs. J. M. C. Douze, internist, secretaris; drs. G. T. Küsen, kaakchirurg, 2e secretaris; dr. C. C. Leibrandt, arts voor Keel-, Neus- en Oorziekten, penningmeester; dr. J. de Wael, biochemicus; drs. N. J. Bosma, neuro-chirurg.
Het secretariaat is gevestigd Academisch Ziekenhuis Utrecht, reanimatiecentrum, toestel 680, oproepnummer 8360 (privé: Joh. Bosboomstraat 29, Amersfoort, telnr. 1 48 29).

Bij K.B. van 25 juni 1969 nr. 38 werd benoemd aan de Utrechtse universiteit met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden dr. B. Smalhout tot gewoon hoogleraar in de faculteit der geneeskunde om onderwijs te geven in de anaesthesiologie.

ORTHOPAEDIE

Belangstellenden kunnen zich schriftelijk opgeven bij dr. H. W. Wouters, SAZU 204, Catharijnesingel 101, om individueel of als groep met steun van de afdeling voor orthopaedie lessen samen te stellen, die — op geluidsband opgenomen en geïllustreerd met diapositieven — ter beschikking komen van de studenten.

ALFA-GYMNASIASTEN-TOETS

Het schriftelijk gedeelte van de natuurkunde-scheikunde- en biologie-toets voor alfa-gymnasiasten die medicijnen, tandheelkunde of veeartsenijkunde willen gaan studeren wordt afgenomen op 1 en 2 september in het Lab. voor Algemene Chemie, Vondellaan 14, volgens het rooster: 1 sept. 9.00 - 12.00 uur natuurkunde; 14.00 - 17.00 uur biologie; 2 sept. 9.00 - 12.00 uur scheikunde.
Passer en liniaal meebrengen. Plaats en tijd van het mondeling gedeelte worden later bekend gemaakt.
Aanmelden bij de heer H. Meerwijk, Transitorium, Leuvenlaan, Utrecht.

CURSUS IN BIOLOGIE, NATUURKUNDE, SCHEIKUNDE EN WISKUNDE VOOR ALPHA-GYMNASIASTEN,

die van plan zijn de studie in medicijnen, tandheelkunde of diergeneeskunde op te vatten.
Met ingang van 1 september 1969 is tot directeur hiervan benoemd: dr. O. H. Blaauw, W. Barentszstraat 27, Utrecht (tel. 030 - 71 26 63). Wetenschappelijk hoofdmedewerker R.U. Utrecht (Biologie). Kantooruren: Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106, Utrecht (tel. 030 - 1 56 49.
Administrateur van bovengenoemde cursussen: H. Meerwijk, Transitorium I, De Uithof, Leuvenlaan, Utrecht (tel. 030 - 51 18 11 tst. 145).

ALFA-GYMNASIASTEN-CURSUS

De voorbereidende cursus natuurkunde, scheikunde en biologie voor alfa-gymnasiasten die medicijnen, tandheelkunde of diergeneeskunde willen gaan studeren en voor bepaalde categorieën van aankomende cursisten biologie-MO en natuur- en scheikunde-MO, begint op maandag 15 september om 19.00 uur.
Aanmelden bij de heer H. Meerwijk, Transitorium, Leuvenlaan, Utrecht. Over de plaats waar de lessen gegeven worden volgt nader bericht.

BLOKCURSUSSEN 5e JAAR

In september zullen voor de 5e jaars studenten enkele blokcursussen gegeven worden, die nog behoren bij de studie van het 4e jaar. De data van deze blokcursussen zijn: otologie: 8-12 september (groep C); oogheelkunde: 8-12 september (groep B); dermatologie: 15-19 september (groep A + ½ B); 22-26 september (groep C + ½ B).
In verband met de blokcursus dermatologie van 22-26 september zullen de colleges voor het 5e jaar één week later aanvangen en wel op 29 september.

AANKOMENDE 3e JAARS STUDENTEN

Bij de colleges medische psychologie, die eind september starten, zal worden gebruikt het boek van Kahn en Cannell: 'The Dynamics of Interviewing', uitgegeven door John Wiley & Sons, Inc. New York. Het is daarom aan te bevelen dit boek tijdig aan te schaffen.

SCHRIFTELIJK TENTAMEN KINDERGENEESKUNDE

Op zaterdag 25 oktober a.s. zal aan doctorandi de gelegenheid worden gegeven het tentamen pediatrie af te leggen.
Dit tentamen moet met goedgevolg zijn afgelegd alvorens men tot het co-assistentschap pediatrie kan worden toegelaten.
Het volgende tentamen zal eind december 1969 worden afgenomen. Een definitieve datum zal nog worden bekendgemaakt.
Opgaven bij de onderwijssecretaresse, Wilhelmina Kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137, Utrecht.

MEDISCHE PSYCHOLOGIE

De Prof. Dr. H. C. Rümke Kliniek heeft plaats voor een aantal studenten-assistenten, die mee willen werken aan ons onderwijsprogramma voor eerstejaars medische studenten. Het programma omvat sociaal psychologische aspecten van het ziekzijn, en zal in kleine werkgroepen gegeven worden. Het is de bedoeling, dat deze groepen geleid worden door studenten-assistenten, onder supervisie van een lid van de wetenschappelijke staf. Studenten van zowel medische, als psychologische of sociologische studierichting kunnen in aanmerking komen.
Inlichtingen bij dr. A. A. Fischer of mevr. A. C. Zwanikken-Delfos, tel. 15831 toestel 86.

MEDEDELINGEN VAN DE FACULTEIT

Faculteitsbureau:

Het faculteitsbureau is dagelijks geopend van 9.30 tot 12.30 uur en van 14.00 tot 16.30 uur.

Faculteitsgids:

De faculteitsgids, waarin alle studie-informaties, zoals college- en practicaroosters, examenregelingen e.d. zijn opgenomen is vanaf heden bij het faculteitsbureau verkrijgbaar á *f* 2,—.

Introductiecollege:

Alle voor het eerst ingeschreven eerstejaars medische studenten worden op dinsdag 16 september om 11.00 uur in de grote collegezaal van het organisch chemisch lab., Croesestraat 79, verwacht. Dan vindt onder andere de inschrijving voor mentorgroepen en practica plaats.
Inschrijving voor practica ná 16 september zal niet mogelijk zijn.

Introductiekamp:

Het introductiekamp voor de nieuwe eerstejaars-studenten zal worden gehouden van 17 t.m. 19 september in de jeugdherberg 'De Eikelenkamp' te Elst (bij Rhenen).

Practicum 2e-jaars studenten:

De groepsindeling en het rooster voor de practica van het 2e jaar hangt ad valvas bij de betreffende instituten en laboratoria, alsmede op het faculteitsbureau. Een ieder wordt verzocht hier goede nota van te nemen.

Wetenschappelijke stage 3e jaars

De derdejaarsstudenten, die nog niet hebben ingeschreven voor de wetenschappelijke stage, dienen dit te doen vóór 27 september. Inschrijfformulieren zijn op het faculteitsbureau verkrijgbaar alwaar ook een onderwerpenlijst ter inzage ligt.

Blokcursussen en practica 4e jaars studenten:

Een ieder die *niet* is ingedeeld voor de blokcursus pediatrie van 1-5 september, wordt automatisch ingedeeld in groep B (= d+e+f). De verdere indeling voor de practica van het vierde jaar zal geschieden direct na de uitslag van de herkansingsexamens en zal ad valvas bekend gemaakt worden, o.a. op het faculteitsbureau. Het rooster voor de blokcursussen en practica staat vermeld in de studiegids, die op het faculteitsbureau verkrijgbaar is.

Junior co-assistentschappen:

Alvorens toegelaten te kunnen worden tot het junior co-assistentschap 'verloskunde' dient men het eerste verloskundig tentamen afgelegd te hebben.
Dit tentamen zal schriftelijk worden afgenomen op 25 september. Opgave kan geschieden tot 19 september bij de secretaresse van de hoogleraar, die nadere gegevens zal verschaffen over de plaats en tijd.

SUBFACULTEIT TANDHEELKUNDE

Parodontologie
Aanvang college Parodontologie voor 6e jaars tandheelkundige studenten dinsdag 23 september, 13.30 uur, collegezaal tandheelkundig instituut.

ALPHA-GYMNASIASTEN-TOETS EN ALPHA-GYMNASIASTEN-CURSUS

Zie onder medicijnen.

CURSUS IN BIOLOGIE, NATUURKUNDE, SCHEIKUNDE EN WISKUNDE VOOR ALPHA-GYMNASIASTEN,

die van plan zijn de studie in medicijnen, tandheelkunde of diergeneeskunde op te vatten.
Met ingang van 1 september 1969 is tot directeur hiervan benoemd: dr. O. H. Blaauw, W. Barentszstraat 27, Utrecht (tel. 030 - 71 26 63). Wetenschappelijk hoofdmedewerker R.U. Utrecht (Biologie). Kantooruren: Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106, Utrecht (tel. 030 - 1 56 49).

Administrateur van bovengenoemde cursussen: H. Meerwijk, Transitorium I, De Uithof, Leuvenlaan, Utrecht tel. 030 - 51 18 11 tst. 145).

SUBFACULTEIT DER TANDHEELKUNDE

Uitslag kandidaatsexamen tandheelkunde eerste gedeelte: vrijdag 12 september te 9.45 uur in de senaatszaal van het academiegebouw.

WIS- EN NATUUR-WETENSCHAPPEN

OVERLEDEN

Frederik Willem Siert Jan de Visser, geboren 10 maart 1944, in leven student aan de rijksuniversiteit, faculteit wiskunde en natuurwetenschappen.

PROF. VAN BEMMELEN ONDERSCHEIDEN

Prof. dr. ir. R. W. van Bemmelen, sinds 1 september emeritus hoogleraar, heeft een hoge onderscheiding ontvangen van de Tsjechoslowaakse Akademie van Wetenschappen.
De uitreiking geschiedde in juli j.l. door de ambassadeur van Tsjechoslowakije te Den Haag. Het lag oorspronkelijk in de bedoeling, dat de uitreiking zou geschieden door de president der akademie, dr. Frantisek Sorm, te Praag op 26 augustus 1968, ten tijde van het Internationale Geologen Congres. Door de Russische occupatie werd dit congres echter ontijdig beëindigd.

SUBFACULTEIT WISKUNDE STERRENKUNDE NATUURKUNDE

WIJZIGING SPREEKUREN

Met ingang van september a.s. zullen de spreekuren van dr. J. J. Broeder, mentor nakandidaten in de experimentele natuurkunde, worden gehouden op: dinsdag van 10.00 tot 12.00 uur; donderdag van 14.00 tot 15.45 uur.

INSCHRIJVING EERSTEJAARS PRACTICA

Alle studenten, die dit jaar met de studie in de wiskunde en/of natuurkunde zullen beginnen (studierichting W1, W2, W2', W3, A1, No, N1, N2, N3, N4, N4*, S4 of M.O. wiskunde), benevens de eerstejaars G4, de tweedejaars M.O.A. natuur- en scheikunde (dagopleiding) en de tweede jaars met studierichting S3, G3, B2 of B3, dienen **maandag 15 september** 1969 om 10 uur in de zgn. blauwe collegezaal van Transitorium 1 (Leuvenlaan) te komen, teneinde zich voor de verschillende practica te laten inschrijven, de syllabi der wiskunde-colleges en/of de handleiding voor het natuurkunde-practicum aan te schaffen. Behalve enige financiën (*f* 10 à *f* 15) heeft men ook 2 - 8 pasfoto's (formaat 45 mm x 30 mm) nodig.

TENTAMEN QUANTUMMECHANICA

Donderdag 11 september 14.30 uur Transitorium 1. Laatste herhalingstentamen over het college van prof. Th. W. Ruijgrok in 1968/69. In februari 1970 zal voor het eerst tentamen worden afgenomen over het college van prof. Ruijgrok in 1969/70, dat grotendeels, maar niet geheel, dezelfde stof zal behandelen.
Opgave vóór 9 september a.s. bij de administratie van het Instituut voor Theoretische Fysica, Mallesingel 23.

TENTAMINA EN TESTS NATUURKUNDE 1e TRIMESTER 1969/70

Donderdag 18 september, 14.30 uur: optica voor W, N, A. Aanmelden vóór 11 september.

Zaterdag 27 september, 9.30 uur: eindtest practicum natuurkunde voor deelnemers aan het blokpracticum voor W-studenten.

Dinsdag 30 september, 14.15 uur: elektriciteitsleer (alleen voor studenten, die op 20 oktober een kandidaatsexamen W, N, A of G willen afleggen); mechanica voor W, N, A en MO-B; warmteleer voor W, N, A en en (voor en of N4 eventueel alleen kinetische gastheorie, indien chemische thermodynamica tentamenonderwerp is); herkansing test werkcollege warmteleer. Aanmelden vóór 23 september.

Dinsdag 14 oktober, 14.30 uur: voorbereidende natuurkunde voor 1e jr. No-4, A1, G4 en dagopleiding MO-A nat.; inleiding theoretische natuurkunde voor W, N, A en MO-B. Aanmelden vóór 7 oktober.

Dinsdag 28 oktober, 14.30 uur: speciale relativiteitstheorie voor W, N, A en MO-B. Aanmelden vóór 21 oktober.

Dinsdag 4 november, 14.30 uur: elektriciteitsleer voor W, N, A, G3, G4, j, MO-A. Aanmelden vóór 28 oktober.

Dinsdag 18 november, 14.30 uur: elektronica (caput-college dr. Van Burik). Aanmelden vóór 11 november.

Dinsdag 2 december, 14.15 uur: test werkcollege mechanica MI. Aanmelden vóór 25 november.

Donderdag 11 december, 14.30 uur: optica voor W, N en A. Aanmelden vóór 4 december.

Maandag 22 december, 14.30 uur: inleiding theoretische natuurkunde voor W, N, A en MO-B. Aanmelden vóór 15 december.
Aanmeldingen schriftelijk, voor tentamens op witte kaarten, voor werkcollegetests op blauwe kaarten, verkrijgbaar in de portiersloges van het Fysisch Laboratorium en het Transitorium.
Op de adreszijde alle gevraagde gegevens vermelden en de kaart dan weer inleveren op een van de genoemde plaatsen.
De tentamens worden afgenomen in het Transitorium.
Zij, die zich voor het eerstvolgende kandidaatsexamen na het tentamen zullen opgeven, doen er goed aan dit op de kaart te vermelden.
De administratieve organisatie brengt mee dat studenten die zich te laat melden naar een later tentamen verwezen kunnen worden.
De volgende tentamina worden afzonderlijk aangekondigd:

Atoomfysica: dinsdag 23 september (I en/of II); vrijdag 31 oktober (voor W, No-3, A alleen I); vrijdag 28 november (voor W, No-3, A alleen I); dinsdag 6 januari (I en/of II).

Fysische meetmethoden: maandag 22 september; vrijdag 12 december.

VOORBEREIDENDE CURSUS NATUUR- EN SCHEIKUNDE-MO

Zie onder medicijnen: alpha-gymnasiastencursus.

TECHNISCHE NATUURKUNDE

In afwijking van het in de studiegids gepubliceerde rooster zal prof. Rutgers in het eerste semester iedere maandag, te beginnen op 22 september a.s., college geven. Onderwerp: Licht- en stralingsmetingen. Prof. Bekink zal dan in het tweede semester, ook iedere maandag, zijn college Elektrotechniek geven.

COLLEGE OPTICA

Prof. Rutgers hoopt het college Optica te beginnen op donderdag 25 september te 11.15 uur in het Transitorium.

NA-KANDIDAATSSTUDIE STERRENKUNDE

De colleges en het colloquim worden gehouden in de collegezaal van de Sterrewacht, Zonnenburg 2.
Prof. de Jager/dr. v. d. Heuvel, Sterinwendige en -evolutie (hoofdcollege).
(1) *opbouw van de sterren:* homologe en polytrope stermodellen; de fysische toestand der gassen bij hoge druk en temperatuur; degeneratie; integratietechnieken voor het ster-inwendige; de fysica van witte dwergen en neutronensterren.
(2) *evolutie:* vorming van sterren uit het interstellaire gas; berekening van evolutiepaden; het schilbronmodel; sterren met gedegenereerde helium-, koolstof- en andere kernen; in heliumflits, de plaats van supernovae, witte dwergen en neutronensterren in de evolutie. Begin: woensdag 1 okt., 9.15 uur.
Prof. van Bueren/drs. van Rensbergen, Werkcollege spectroscopie. Dit college zal omvatten een inleiding tot de theorie van het impulsmoment (operatoren, groepentheorie, koppeling van impulsmomenten, 3n-j-symbolen, tensoroperatoren). Een en ander zal worden toegepast op de berekening van de golffunctie van helium en op die van atomaire overgangswaarschijnlijkheden. Beurtelings zal een hoor- en een oefencollege

worden gehouden. Belangstellenden worden verzocht een introductiebijeenkomst bij te wonen op woensdag 17 september, 11.00 uur. Hier zal ook een nadere afspraak worden gemaakt over de uiteindelijk voor dit college te bestemmen uren.

Prof. de Jager/de Graaff, UV- en Röntgenstraling van zon en sterren.

(1) Instrumenten voor de waarneming van energierijke straling van hemellichamen;
(2) Fenomenologie en theorie van de UV-spectra van zon en sterren;
(3) Waarneming van de röntgenbronnen aan de hemel; spectra; röntgensterren; röntgenpulsars;
(4) Aanslag, ionisatie en straling van het superhete plasma.

Begin: woensdag 1 oktober, 13.15 uur.
Colloquium: woensdag 24 september, 16.00 uur.

In het tweede semester zullen de volgende colleges worden gegeven:
voortzetting hoofdcollege; prof. Underhill, interpretatie sterspectra; (woensdag 13.15 - 15.00 uur); prof. Conti, observational approach to stellar evolution (woensdag 11.15 - 13.00 uur). De *seminaria* worden om de twee weken op dinsdagavond van 19.30 - 21.00 uur gehouden in de conferentiezaal, Servaasbolwerk 13. Voortzetting van het onderwerp kosmologie o.l.v. drs. Rosenberg. Begin: 30 september.

STERRENKUNDECOLLEGES EN -PRACTICA VOOR TWEEDEJAARS

Deze worden in het Transitorium gehouden.
Dr. T. de Groot, moderne astronomische instrumentatie.
De eigen aard van respectievelijk de hemelobjecten, van de elektromagnetische straling als zodanig, en van de techniek van afbeelding en detectie beperken de verkrijgbare informatie. Theoretische achtergronden en voorbeelden van technische verwezenlijking komen in het college ongeveer gelijkelijk aan bod.
Begin: dinsdag 16 september, 11.15 uur.

DR. L. DE FEITER, RUIMTEONDERZOEK

De beweging van een raket; satellietbanen, inclusief storingen; satelietwaarnemingen, optisch en met radioapparatuur; instrumentarium van een satelliet; resultaten van het ruimteonderzoek waarin o.a. de magnetosfeer, de röntgenstraling van de zon en de röntgenbronnen worden besproken.

Begin: donderdag 2 oktober, 9.15 uur.
Zij die aan het sterrenkundepracticum II willen deelnemen worden uitgenodigd voor een korte bespreking op dinsdag 23 september te 13.30 uur in de practicumzaal 219. Het tweedejaarspracticum begint op woensdag 24 september, 19.00 uur, in één van de sterrenkundepracticumzaaltjes. Zoals bekend, is het tweedejaarspracticum verplicht voor A 1-studenten, belangstellende studenten met bijvak sterrenkunde zijn evenwel ook welkom, in het bijzonder zij die van plan zijn voor het doctoraal sterrenkunde als hoofdvak te kiezen.

In het tweede semester zullen de volgende colleges voor tweedejaars worden gegeven: dr. Zwaan, stralingstransport (dinsdag 9.15 - 11.00 uur); dr. Fokker, de corona (donderdag 9.15 - 11.00 uur).

INSCHRIJVING VOOR HET WISKUNDE PRACTICUM

I Allen van de studierichtingen W1, W2, W'2, W3, MO.B en N0, die het eerstejaarspracticum over de abstracte vakken dienen te herhalen, worden maandag 15 september, 13.30 uur verwacht in zaal 102 van het mathematisch instituut om zich voor het practicum in te schrijven.
Ook zij die studeren voor **MO-A** zonder dit te laten volgen door MO-B worden op dezelfde plaats en tijd verwacht om zich in te schrijven voor het 2e jaars practicum over de algemene vakken.
II Allen van de studierichtingen N1, N2, N3, A1, S4, G4, B2, die het tweedejaarspracticum wiskunde willen volgen, worden maandag 15 september, 14.30 uur verwacht in zaal 102 van het mathematisch instituut om zich voor dit practicum in te schrijven.

SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE

OPLEIDING MO-A NATUUR- EN SCHEIKUNDE (BIJZ. OPL.)

Met ingang van 1 september 1969 is tot directeur van bovengenoemde cursus benoemd: dr. G. J. Hooyman, Rijnzichtlaan 28, Bunnik (tel 03405 - 17 70). Wetenschappelijk hoofdmedewerker R.U. Utrecht (Natuurkunde). Kantooruren: Transitorium I, De Uithof, Leuvenlaan, Utrecht (tel. 030 - 51 18 11 - 118 of 145).
Voorbereidende Cursus behorend bij de MO-A cursus Natuur- en Scheikunde (bijz. opleiding, ook wel avondcursus genoemd) en bij de dagopleiding voor MO-Biologie.
Met ingang van 1 september 1969 is tot directeur hiervan benoemd: dr. O. H. Blaauw, W. Barentszstraat 27, Utrecht (tel. 030 - 71 26 63). Wetenschappelijk hoofdmedewerker R.U. Utrecht (Biologie). Kantooruren: Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106, Utrecht (tel. 030 - 1 56 49).
Administrateur van bovengenoemde cursussen: H. Meerwijk, Transitorium I, De Uithof, Leuvenlaan, Utrecht, (tel. 030 - 51 18 11 tst. 145).

INSCHRIJVING CHEMIE-PRACTICUM VOOR DE RICHTINGEN B4 EN G5

Studenten van de richtingen B4 en G5, voor wie scheikunde het tweede hoofdvak is, dienen in hun tweede studiejaar het 'eerstejaars' practicum Algemene Chemie te volgen.
Men dient zich voor dit practicum te laten inschrijven voor het cursusjaar 1969/'70 op maandag 8 september a.s. om 9.00 uur in de collegezaal van het Analytisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 77A. Wie zich dan niet aanmeldt, moet er rekening mee houden, dat er geen of pas later een practicumplaats beschikbaar is.

UTRECHTSE CHEMISCHE CLUB

Het bestuur van de Utrechtse Chemische Club voor het jaar 1969-1970 is als volgt samengesteld: R. J. W. van Bijlert, praeses; mej. V. M. Stolwijk, ab actis; T. C. Hulshof, fiscus; J. H. W. van Dijk, vice-praeses; mej. G. W. A. Steenbergen, vice-ab actis; H. van der Linden, vicarius.

CAPUT-COLLEGE PROF. BOLDING

In het caput-college van prof. dr. J. Boldingh, dat op 6 oktober a.s. aanvangt, zal in het eerste semester het onderwerp Biochemie en biophysica van de zintuigelijke smaak- en geurgewaardwording worden behandeld.
Plaats: Analytisch Chemisch Laboratorium.
Tijd: maandag om 10.15 uur.

STUDIEGIDS SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE

Op het bureau der subfaculteit, analytisch chemisch laboratorium, Croesestraat 77A, is de studiegids scheikunde voor het a.s. studiejaar — gratis — verkrijgbaar.

COLLEGEROOSTER SCHEIKUNDE, 2e JAAR

Voor de colleges thermodynamica I zullen de studenten worden verdeeld in 2 groepen A en B die colleges krijgen van resp. prof. Peerdeman en dr. Sprenkels. Aan de studenten zal van te voren worden meegedeeld in welke groep ze zijn ingedeeld. In verband hiermee is het collegerooster voor het tweede jaar in de periode 8 september-27 oktober 1969, zoals dit is vermeld op pag. 56 en 57 van de studiegids scheikunde gewijzigd en is nu als volgt: (zie collegerooster).

AANVANG COLLEGES SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE

Cursus thermodynamica I. Voor groep B op dinsdag 9 september om 10.00 uur in het organisch chemisch laboratorium, voor groep A op dinsdag 9 september om 11.00 uur in het analytisch chemisch laboratorium.

Organische chemie
Voor tweedejaars studenten op maandag 15 september om 9.00 uur in het organisch chemisch laboratorium.
Natuurkunde voor tweedejaars op vrijdag 12 september om 9.00 uur in het Transitorium I.

Fysische Analysemethoden voor derdejaars op vrijdag 12 september om 9.00 uur in het analytisch chemisch laboratorium.

Quantumchemie voor kandidaten op dinsdag 9 september om 9.00 uur in het analytisch chemisch laboratorium. Het begin van de overige candidaten colleges zal nog nader worden bekend gemaakt.
Over het begin van de colleges voor eerstejaars zullen mededelingen worden gedaan op de 'eerstejaarsdag' op maandag 8 september in het analytisch chemisch laboratorium, aanvang 10.30 uur.

KWANTUMCHEMIE

Het college kwantumchemie voor kandidaten zal op dinsdag 9 september beginnen (9.00 uur in het Analytisch Chemisch Laboratorium).
Dit college (begeleid door 1 uur per week werkcollege op dinsdag of donderdag van 10 tot 11) zal in de cursus 1969 - 1970 voor het laatst als één geheel gegeven worden. De tentamendata zijn vastgesteld op 29 januari, 19 februari en 28 mei 1970.

De stof is samengevat in een dictaat (uitgegeven september 1968), dat vanaf 1 september verkrijgbaar is op kamer 136 van het Organisch Chemisch Laboratorium, tegen betaling van *f* 3,50.

CHEMIE N2

Het tentamen chemie voor studenten met richting N2, G2 of G3 zal worden afgenomen op dinsdag 21 oktober a.s.
Aanmeldingen voor 14 oktober bij mej. E. van den Brink, Organisch Chemisch Laboratorium, kamer 136, Croesestraat 79.

COLLEGE ENDOCRINOLOGIE

Het college 'Endocrinologie' voor 3e jaars chemici S2 (oude stijl) begint 1-10-1969 en wordt gegeven in het Analytisch Chemisch Laboratorium.

TENTAMEN CHEMISCHE THERMODYNAMICA

Het tentamen chemische thermodynamica (oude stijl) van donderdag 25 september a.s. zal worden gehouden in de collegezaal van het Laboratorium voor Algemene Chemie, aanvang 14.00 uur.
Aanmelding voor dit tentamen kan geschieden bij de administratie van het laboratorium voor Kristalchemie.

TENTAMEN CHEMISCHE BINDING/ RÖNTGENANALYSE

Het tentamen chemische binding/röntgenanalyse van donderdag 25 september 1969 zal worden gehouden in de hall en/of collegezaal van het Analytisch Chemisch Laboratorium, aanvang 14.00 uur.
Aanmelding voor dit tentamen kan geschieden bij de administratie van het Laboratorium voor Kristalchemie, en wel tot en met 24 september a.s.

TENTAMENS INLEIDING FYSISCHE CHEMIE

Het eerstvolgende tentamen inleiding fysische chemie voor farmaceuten wordt afgenomen op dinsdag 30 september a.s. Men wordt verzocht, logarithmentafel en/of rekenliniaal en studiekaart mee te nemen. Opgave uiterlijk woensdag 24 september bij de administratie van het Van 't Hoff Laboratorium, Sterrenbos 19.
Voor de cursus 1969/1970 zijn drie andere tentamendata voorlopig vastgesteld op zaterdag 24 januari, maandag 6 april en maandag 15 juni 1970. Eventuele bezwaren tegen deze drie data kunnen tot 15 december 1969 worden ingebracht bij dr. P. H. Wiersema (spreekuur maandag 11.00 - 12.15 of na telefonische afspraak).

Deelnemers aan de avondcursus MO-A natuur- en scheikunde die in 1968 of eerder zijn aangekomen, en die gedurende de cursus 1969/1970 tentamen inleiding fysische chemie wensen af te leggen, wordt verzocht dit vóór woensdag 24 september schriftelijk of telefonisch mee te delen aan dr. P. H. Wiersema (Van 't Hoff Laboratorium, Sterrenbos 19, 030 - 1 38 69). Voor de in september aangekomen cursisten geldt een proefwerkregeling die nog bekend gemaakt wordt.

COLLEGEROOSTER TWEEDEJAARS, PERIODE 8 SEPTEMBER TOT 27 OKTOBER 1969

Ma.: 9.00 - 9.45, organische chemie, (O); 10.00 - 10.45, thermo I, groep A, (O); 11.00 - 11.45, werkcoll. thermo I, groep A; 11.00 - 11.45, thermo I, groep B, (O); 12.00 - 12.45, werkcoll. thermo I, groep B.
Di.: 9.00 - 9.45, organische chemie, (O); 10.00 - 10.45, thermo I, groep B, (O); 11.00 - 11.45, werkcoll. thermo I, groep B; 11.00 - 11.45, thermo I, groep A, (A); 12.00 - 12.45, werkcol. thermo I, groep A.
Wo.: 9.00 - 9.45, thermo I, groep A, (O); 10.00 - 10.45, werkcoll. thermo I, groep A; 10.00 - 10.45, thermo I, groep B, (O); 11.00 - 11.45, werkcoll. thermo I, groep B.
Do.: 9.00 - 9.45, thermo I, groep B, (A); 10.00 - 10.45, werkcoll. thermo I, groep B; 10.00 - 10.45, thermo I, groep A, (O); 11.00 - 11.45, werkcoll. thermo I, groep A.
(A = Analytisch Chemisch Laboratorium. O = Organisch Chemisch Laboratorium.)

SUBFACULTEIT GEOLOGIE EN GEOFISICA

COLLEGES DR. SONDAAR

Het college van dr. Sondaar, historische geologie en paleontologie voor eerstejaars geologen, biologen en geografen, zal aanvangen op maandag 29 september 9.15 uur, botanisch laboratorium.

Het werkcollege, 'de evolutie der zoogdieren', voor hoofd- en bijvakkers paleontologie van dr. Sondaar zal aanvangen dinsdag 7 oktober 14.00 uur.

SUBFACULTEIT BIOLOGIE

ALGEMENE PLANTKUNDE VOOR CHEMICI

Het college algemene plantkunde voor derdejaars chemici zal gegeven worden op maandag van 11.15 - 12.00 uur; het begint op maandag 8 september.

COLLEGE EN STAGEROOSTER DIDACTIEK DER BIOLOGIE

Het College Didactiek der Biologie zal in het vervolg twee maal per jaar worden gegeven en beginnen in oktober en in januari. Dit om een betere correlatie tot stand te brengen met de hospiteerstage (zie hiervoor de Sol van 27 juni j.l.).

Het eerstvolgende college begint maandag 6 oktober a.s. om 17.15 uur in de grote collegezaal van het Botanisch Laboratorium met een bespreking.
Verwacht worden: a. Alle studenten die hun stage reeds hebben verricht, maar het college nog niet hebben gevolgd; b. Studenten, die in de periode augustus-december 1969 hospiteren; c. Studenten die in de periode januari-april 1970 wensen te hospiteren.
Wanneer men niet in staat is op het besprekingscollege aanwezig te zijn wordt men verzocht dat schriftelijk te melden (adres: zie onder).

Voor studenten die in de periode augustus-december 1970 willen hospiteren, vangt het college aan in januari 1970 en eindigt het in december 1970.
Ten overvloede wordt er nog op gewezen dat alleen kandidaten en vierdejaars studenten M.O. kunnen worden toegeaten.

HERKANSING SCHEIK. DIERFYSIOLOGIE 1e-JAARS BIOLOGIE-STUDENTEN

De 1e-jaars biologie-studenten, die de schriftelijke 1e jaars toets scheikundige dierfysiologie moeten overdoen, worden hiertoe in de gelegenheid gesteld op woensdag 10 september a.s.
Men dient om 10.00 uur aanwezig te zijn in de collegezaal van Vergelijkende Fysiologie, Jan van Galenstraat 40, Utrecht.

BEKENDMAKING

Het kandidaatstentamen genetica voor biologen kan schriftelijk worden afgelegd op onderstaande data: 22 september 1969 (opgave tot deelname t/m 16 september 1969, 3 november 1969 (opgave tot deelname t/m 28 oktober 1969), 8 december 1969 (opgave tot deelname t/m 2 december 1969), 26 januari 1970 (opgave tot deelname t/m 20 januari worden nader bekend gemaakt. Aanmelden bij de heer H. Meerwijk, Transitorium, Leuvenlaan, Utrecht.

WERKCOLLEGE 1969-1970 VERGELIJKENDE FYSIOLOGIE

Het onderwerp van het werkcollege vergelijkende fysiologie voor kandidaten in de biologie zal in het komende cursusjaar zijn:

'Oriëntatie van vertebraten op de trek en bij 'homing'.'
Het college zal aanvangen op een nader te bepalen datum in oktober 1969.

Studenten met vergelijkende fysiologie als hoofd- resp. als bijvak voor het doctoraalexamen biologie vervullen in het kader van het werkcollege twee resp. één spreekbeurt(en) van 45 minuten elk; M.O.-studenten met een 6-maands onderwerp één spreekbeurt.
Zij die hun spreekbeurt(en) in het komende cursusjaar willen houden en zich hiervoor nog niet hebben opgegeven worden verzocht dit alsnog zo spoedig mogelijk persoonlijk te doen bij de secretaresse van het Laboratorium voor Vergelijkende Fysiologie, mej. A. W. H. Daniëls (administratie, kamer 5). In de loop van september zullen degenen die vóór Kerstmis aan bod wensen te komen voor een bespreking bijeen worden geroepen, waarop datum en onderwerp nader zullen worden bepaald.

KANDIDAATSTENTAMEN ALGEMENE PLANTKUNDE

Het tentamen wordt (mondeling) afgenomen door prof. dr. R. van der Veen, prof. dr. J. van Die, dr. H. P. Bottelier of dr. L. Anker.
Om het tentamen te kunnen afleggen dient men de practica plantenanatomie en morfogenese te hebben gevolgd (met uitzondering van de B5-studenten voor wie het practicum morfogenese geen verplicht onderdeel van het kandidaatsexamen is).
De derdejaarscursus plantenfysiologie behoeft niet meer te worden gevolgd voordat men het

tentamen aflegt, doch blijft een verplicht onderdeel van het kandidaatsexamen.
Het tentamen dient schriftelijk te worden aangevraagd (14 dagen van te voren) door middel van de groene kaart, verkrijgbaar bij mej. L. M. Ouweneel, Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106.
Op de dag van het tentamen hoort men wie van de docenten het tentamen zal afnemen.

PRACTICUM MORFOGENESE

Het practicum algemene plantkunde (morfogenese) voor tweedejaars studenten in de biologie begint, voor B1- en MO-studenten op maandag 6 oktober, en voor B2-, B3- en B4-studenten op vrijdag 10 oktober.
In beide gevallen begint het practicum om 13.30 uur, met een voorcollege in het Provisorium.
Benodigdheden voor dit practicum: een losbladig systeem met teken- en schrijfpapier, een potlood (HB of B), prepareernaalden en microscoop met object- en dekglazen.

PRACTICUM EVERTEBRATA VOOR 2e JAARS BIOLOGEN (B 1)

Het eerste practicum van de cursus 1969-1970 begint op vrijdag 3 oktober te 13.30 uur in de practicumzaal van het Zoölogisch Laboratorium, Teelingstraat 2. Microscoop meebrengen!

GENETISCH PRACTICUM

Het genetisch practicum voor tweedejaars biologen van alle studierichtingen zal in de cursus 1969/1970 gehouden worden op woensdagmiddag. In verband met de voorbereidingen en beschikbare plaatsruimte is het noodzakelijk zich op te geven voor dit practicum. Voor zover er plaats is kunnen ook ouderejaars biologen zich opgeven voor dit practicum. Opgave gaarne vóór 12 september aan de secretaresse van het Genetisch Instituut met vermelding van: jaar van inschrijving, studierichting, studieadres en vakantieadres.
Bij MO-studenten tevens vermelden of zij aan de dagopleiding of avondopleiding deelnemen.

VOORBEREIDENDE CURSUS BIOLOGIE-MO (DAGOPLEIDING)

Zie onder medicijnen: alpha-gymnasiastencursus.

TOELATINGSTOETS MO-BIOLOGIE

Het schriftelijk gedeelte van de toelatingstoets over de natuurkunde, de scheikunde en de biologie voor aankomende studenten die de dagopleiding biologie-MO willen volgen zal op 1 en 2 september worden afgenomen in het Laboratorium voor Algemene Chemie, Vondellaan 14, volgens het rooster: 1 september 9.00-12.00 uur natuurkunde, 14.00-17.00 uur biologie; 2 september 9.00-12.00 uur scheikunde Passer en lineaal meebrengen.
Plaats en tijd van het mondeling gedeelte 1970), 2 maart 1970 (opgave tot deelname t/m 24 februari 1970); 13 april 1970 (opgave tot deelname t/m 7 april 1970), 25 mei 1970 (opgave tot deelname t/m 19 mei 1970), 22 juni 1970 (opgave tot deelname t/m 16 juni 1970), om 14.00 uur precies in het Genetisch Instituut, Opaalweg 20 te Utrecht. Practicumschriften moeten op het tentamen worden ingeleverd.

DERDEJAARSCURSUS ALGEMENE PLANTKUNDE

Dit jaar wordt de cursus drie maal gegeven, resp. van 6 t/m 24 oktober, van 27 oktober t/m 14 november en van 17 november t/m 5 december.

Studenten van de richtingen B4 en B5 kunnen uitsluitend aan de derde cursus deelnemen.
MO-ers en studenten van de richtingen B1, B2 en B3 kunnen voorkeur voor de eerste of de tweede cursus kenbaar maken. Met die voorkeuren wordt zoveel mogelijk rekening gehouden.

Intekenen vóór 27 september op een der in het Provisorium, Praeprovisorium en Botanisch Laboratorium opgehangen lijsten.
De organisatie van de cursussen berust bij dr. O. H. Blaauw.

BIJVAK DIDACTIEK DER BIOLOGIE

Dit college wordt eens per drie weken gegeven gedurende anderhalf uur. Het begint op woensdag 15 oktober om 16.00 uur, Lucas Bolwerk 11.

SPREEKUUR

Het spreekuur van drs. H. J. Saaltink en drs. F. D. Keuchenius is elke vrijdag van 16.00 tot 17.30 uur, in het Instituut Didactiek der Biologie, Lucas Bolwerk 11.

ALGEMENE NATUURKUNDE BIOLOGEN EN FARMACEUTEN

Aanvang college algemene natuurkunde voor biologen en farmaceuten 29 september in het Fysisch Laboratorium (dr. J. C. Goedheer).
Tijdstip: 11.15 uur tot 12.00 uur.

COLLEGES PROF. RUTTEN

Het college regionale geologie van prof. Rutten voor eerste- en tweedejaars geologen en tweedejaars biologen B 5 zal aanvangen op 1 oktober om 10.15 uur in het geologisch instituut.
Dit jaar zal de geologie van Nederland behandeld worden.

LETTEREN

PROF. VAN HOORN OVERLEDEN

12 juli jl. overleed op 88-jarige leeftijd prof. dr. G. van Hoorn, oud-buitengewoon hoogleraar aan de Utrechtse universiteit.

Prof. Van Hoorn werd geboren op 7 april 1881 te Amsterdam. Hij studeerde te Amsterdam en Bonn en promoveerde in 1909 te Amsterdam op het proefschrift 'De vita atque cutu puerorum monumentis antiquis explanato'.
Van 1910-1918 was hij leraar aan het gymnasium te Delft. In 1918 werd hij benoemd tot lector in de archeologie te Utrecht en Groningen en in 1943 werd hij buitengewoon hoogleraar te Utrecht.

Bij K.B. van 10 april 1951 nr. 16 m.i.v. 17 september 1951 kreeg hij eervol ontslag als buitengewoon hoogleraar.

SUBFACULTEIT DER NEDERLANDSE TAAL- EN LETTERKUNDE MET OVERIGE WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

DIDACTIEK VAN HET NEDERLANDS

Neerlandici die van plan zijn in januari a.s. de eerste helft van hun stage te lopen en die zich hebben opgegeven voor het college algemene didactiek dat in oktober start, worden op donderdag 25 september om 17.00 uur **den verzocht op donderdag 25 september om 17.00 uur in zaal 11 van het Instituut De** Vooys aanwezig te zijn.
Bij verhindering graag een week van te voren bericht aan mevrouw D. Constandse, Pedagogisch-didactisch Instituut, Budapestlaan 6.

DOCTORAAL EXAMEN FRIESE OF OUDGERMAANSE TAAL- EN LETTERKUNDE

Ieder die met goed gevolg een kandidaatsexamen heeft afgelegd in de Duitse, Engelse, Nederlandse, Deense, Noorse of Zweedse taal- en letterkunde kan de Friese of Oudgermaanse taal- en letterkunde kiezen als hoofdvak van zijn studie voor het doctoraal examen. Als men voldaan heeft aan de didactische en pedagogische eisen wordt bij het doctoraal examen in de Friese of de Oudgermaanse taal- en letterkunde onderwijsbevoegdheid verworven voor het vak van het afgelegde kandidaatsexamen.
Inlichtingen over deze studies zijn dagelijks te verkrijgen op het Instituut voor Oudgermaanse, Friese en Skandinavische taal- en letterkunde, Biltstraat 131 (tel. 030 - 1 60 96).
De Oudgermaanse talen (Gotisch, Oudengels, Oudfries, Oudhoogduits, Oudnoors en Oudsaksisch), de Germaanse godsdienstgeschiedenis, de naamkunde, de vergelijkende Germaanse taalkunde, alsmede het Middelfries, het Nieuwfries, de Friese letterkunde of (naar keuze) één der Skandinavische talen, kunnen (behoudens goedkeuring der subfaculteit) als bijvak bij een doctoraal examen gekozen worden.
Inlichtingen hierover zijn dagelijks te verkrijgen op het Instituut voor Oudgermaanse, Friese en Skandinavische taal- en letterkunde, Biltstraat 131 (tel. 030 - 1 60 96), voor het Oudengels bovendien op het Instituut voor Engelse taal- en letterkunde, Maliebaan 95-97 (tel. 1 65 79 en 1 65 70).

DUITSE TAAL- EN LETTERKUNDE

Alle eerstejaars Duitsstuderenden worden 22 september a.s. te 9.00 uur verwacht op het Instituut Frantzen, Biltstraat 131, Utrecht, voor een kennismaking met de staf.
De verplichte blokcursus Talenpracticum voor eerstejaars Duitsstuderenden duurt van 22 september tot en met 10 oktober a.s. Nadere inlichtingen hierover worden bij de kennismaking verstrekt door de leider van het Talenpracticum.

COLLEGES ENGELS INSTITUUT

Eerstejaars: besprekingscollege voor eerstejaars: 22 september om 14.00 uur. Dit col-

lege is niet bestemd voor toehoorders. Men wordt verzocht een pasfoto voorzien van naam mee te nemen.
23 september - 11 oktober: Dagelijks colleges in het Talenpracticum (stoomcursus uitspraak). Op 13 oktober treedt het normale rooster in werking.
Overige studenten: besprekingscollege: 25 september om 14.00 uur. Aanvang colleges: 29 september.

COLLEGES ALGEMENE TAALWETENSCHAP

Candidandi: maandag 13.00-15.00: prof. Schultink, Inleiding in de Algemene Taalwetenschap, Achter de Dom 22. Eerste keer: 29 september.

Kandidaten en andere belangstellenden: donderdag 14.00-16.00 uur (tot Kerstmis): prof. Schultink, Inleiding in de transformationeel generatieve fonologie; vrijdag 10.00-12.00 uur (tot Kerstmis): drs. Evers, Inleiding in de transformationeel generatieve syntaxis.
De colleges voor kandidaten en andere belangstellenden beginnen op donderdag 25 september om 14.00 uur met een algemene introductie door prof. Schultink. Behalve de Inleiding in de Algemene Taalwetenschap worden alle colleges gegeven in het Instituut A. W. de Groot voor Algemene Taalwetenschap, Wilhelminapark 12.
Dr. Hoff geeft zijn praktische cursus fieldwork voor tweedejaars studenten in de culturele antropologie en hoofdvakstudenten pas na Kerstmis.

HERSTRUCTURERING

De faculteit der letteren heeft in haar vergadering van 4 juli jl. besloten:
1) waarnemers van de zijde der studenten tot de faculteitsvergaderingen toe te laten;
2) het onderscheid ten aanzien van het stemrecht tussen gewone leden van de faculteit en de adviserende leden op te heffen;
3) een herstructureringscommissie in te stellen.
Deze commissie zal bestaan uit zes hoogleraren, zes vertegenwoordigers van de wetenschappelijke staf, zes studenten en enige vertegenwoordigers van het personeelsconvent. Bij de eerste drie groepen denkt de faculteit aan een vertegenwoordiging per subfaculteit. Aan de orde zullen komen problemen betreffende de positie, de samenstelling en het functioneren van de faculteit.
Op 1 oktober a.s. zou de commissie gereed moeten zijn met haar werkzaamheden.

SUBFACULTEIT DER NIET-WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

INSTITUUT VOOR SLAVISCHE TAAL- EN LETTERKUNDE

De Rijksuniversiteit te Utrecht en de Universiteit van Leningrad zijn ten aanzien van uitwisseling van studenten het volgende overeengekomen:

1. De Rijksuniversiteit te Utrecht en de Universiteit van Leningrad stellen ten behoeve van elkaar 45 studentenmaanden ter beschikking per kalenderjaar, voor de eerste maal in het jaar 1969!

2. Een studentenmaand omvat: een salaris van f 450.— netto in Nederland en rb 150 netto in Rusland, inclusief sociale voorzieningen, voor één student per maand.

Reiskosten, kamerhuur en levensonderhoud e.d. zijn voor rekening van de uitgezonden student dan wel voor rekening van de universiteit, die hem uitzendt.
De hierboven genoemde bedragen kunnen worden aangepast, indien de omstandigheden dit wettigen, waarbij als uitgangspunt genomen wordt de van overheidswege gepubliceerde cijfers voor het studentenbudget.

3. Beide partijen hebben het recht behalve studenten ook andere personen uit te zenden, met name aan de betreffende instelling verbonden hoogleraren of afgestudeerden. In dat geval geldt een hoogleraar voor 3 studenten en een afgestudeerde voor 2 studenten.

4. De uitzendende universiteit beslist na overleg met de ontvangende universiteit tot het afgesproken aantal van 45 studentenmaanden per jaar over het aantal personen en de verblijfsperiode.

5. Niet vervulde studentenmaanden kunnen nimmer worden overgeschreven naar een volgend kalenderjaar.
Een krachtens deze overeenkomst uitgezonden student wordt aan de hoede van een wetenschappelijk lid van de ontvangende universiteit toevertrouwd, die tevens als supervisor voor diens activiteiten zal optreden.

Betreft het een hoogleraar of afgestudeerde dan zal hij voor zijn vertrek afspraken maken met de ontvangende universiteit betreffende zijn onderzoek of in speciale gevallen betreffende zijn onderwijs.

6. Deze overeenkomst geldt voor één jaar, ingaande 1 januari 1969 en wordt steeds stilzwijgend voor een jaar verlengd, tenzij een der partijen die tegen het einde van enig kalenderjaar schriftelijk heeft opgezegd. Partijen kunnen elkaars wensen kenbaar maken ten behoeve van een in een komend jaar vast te stellen programma. Ook tussentijds wijziging of aanvulling van een programma is in onderling overleg mogelijk, mits met inachtneming van het bepaalde in de vorige artikelen.

INSTITUUT VOOR OOSTERSE TALEN

Alle colleges van prof. Gonda, dr. Gaeffke, dr. Vetter, dr. Chemparathy, mej. dr. De Bruyne, mej. dr. Gupta, mevr. drs. Wiersma-te Nijenhuis, mevr. drs. Van Strien-Gerritsen, drs. Van Kooij zullen worden hervat in de week beginnende 29 september a.s. na voorbesprekingen, ter vaststelling der uren, enz. in het instituut, Nobelstraat 2 B. op vrijdag 26 september, en wel om: 14.00 uur precies prof. Gonda; 14.30 uur mej. dr. De Bruyne; 14.45 uur dr. Gaeffke; 15.00 uur precies dr. Vetter; 15.15 uur dr. Chemparathy; 15.30 uur drs. Van Kooij; 15.45 uur mej. dr. Gupta; 16.00 uur mevr. drs. Wiersma-te Nijenhuis. Men wordt verzocht deze bespreking bij te wonen.
Prof. Gonda is o.a. voornemens in het uur Cultuurgeschiedenis aspecten te behandelen van het Sivaisme en het Visnuisme; dr. Gaeffke o.a. colleges Hindi voor beginners; Kranten Hindi; Kamayani en een college: Grondbeginselen der litteratuurkritiek t.a.v. de moderne Indische Letterkunde; dr. Vetter een inleidend college in de Indische filosofie, Boeddhistische Sanskritteksten en Samksepasariraka; mej. dr. De Bruyne over de geschiedenis van Zuid-India en Ceylon van de vroegste tijden tot de 16e Eeuw; mej. dr. Sanyukta Gupta over Indian Aesthetics (the theory and practice of Rasa); drs. Van Kooij over entra van Boeddhistische en Hinduistische Kunst in Zuid- en Z.O. Azië (met lichtbeelden); mevr. drs. Wiersma-te Nijenhuis een college: Inleiding tot de Indische Muziek.
Zij die alleen de colleges van mevr. drs. Van Strien-Gerritsen (Inleiding in de Taalwetenschap; maandag 10.00-12.00) en (of) alleen het college Vergelijkende Syntaxis (prof. Gonda; donderdag 11.00 uur) wensen te volgen behoeven de besprekingen niet bij te wonen.

ARABISCH

Mej. drs. R. Kruk zal een voorbespreking houden ter vaststelling van de college-uren op vrijdag 26 september om 13.00 uur precies in het Instituut voor Oosterse Talen, Nobelstraat 2 B.

SUBFACULTEIT DER GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAP

DR. TH. VAN TIJN HOOGLERAAR

Bij K.B. van 30 juni 1969 nr. 22 werd benoemd aan de Utrechtse universiteit met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden dr. Th. van Tijn tot gewoon hoogleraar in de faculteit der letteren om onderwijs te geven in de economische en sociale geschiedenis.

DIERGENEESKUNDE

CURSUS IN BIOLOGIE, NATUURKUNDE, SCHEIKUNDE EN WISKUNDE VOOR ALPHA-GYMNASIASTEN,

die van plan zijn de studie in medicijnen, tandheelkunde of diergeneeskunde op te vatten.
Met ingang van 1 september 1969 is tot directeur hiervan benoemd: dr. O. H. Blaauw, W. Barentszstraat 27, Utrecht (tel. 030 - 71 26 63). Wetenschappelijk hoofdmedewerker R.U. Utrecht (Biologie). Kantooruren: Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106, Utrecht (tel. 030 - 1 56 49).

Administrateur van bovengenoemde cursussen: H. Meerwijk, Transitorium I, De Uithof, Leuvenlaan, Utrecht (tel. 030 - 51 18 11 tst. 145).

ALPHA-GYMNASIASTEN-TOETS EN ALPHA-GYMNASIASTENCURSUS

Zie onder medicijnen.

BENOEMING DRS. VOGELY LECTOR

Bij K.B. van 28 juli 1969 nr. 100 werd benoemd met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden drs. G. M. Vogely tot buitengewoon lector in de faculteit der diergeneeskunde om onderwijs te geven in de toegepaste vleeshygiëne.

FACULTEIT SOCIALE WETENSCHAPPEN

SUBFACULTEIT PSYCHOLOGIE

STUDIEREGELING

De verschijning van de studieregeling 1969/1970 heeft enige vertraging opgelopen. Vanaf (waarschijnlijk) half september kan een exemplaar worden verkregen bij het bureau van de subfaculteit, Trans 14, kamer 2.
Alle eerstejaarsstudenten psychologie dienen zich te laten inschrijven bij de centrale administratie van de subfaculteit. Gelegenheid voor deze inschrijving wordt gegeven op **woensdag 10, donderdag 11 en vrijdag 12 september,** des middags van 14.00-17.00 uur, in de grote collegezaal, Lange Koestraat. Meegebracht moeten worden de **collegekaart** en **drie pasfoto's.**
De algemene inleiding op de propedeuse die op 15 september zal plaatsvinden in de grote collegezaal Lange Koestraat begint des morgens om 10.00 uur. Deze bijeenkomst is voor alle eerstejaars psychologie-studenten verplicht gesteld in verband met de daar te geven uitvoerige programmatoelichting, de indeling in groepen, en overige voor de eerstejaarsstudenten essentiële informatie.

STUDENT-ASSISTENTEN

In verband met het onderwijs in de propedeuse zoekt de Propedeuse-commissie per 1 september voor de volgende onderdelen student-assistenten:
6 functieleer, 16 uur per week, 4½ maand, drs. G. van Dam, psych. lab.
8 ontwikkelings-psychologie, 16 uur per week, 3 maanden, inl. dr. R. van Ittersum, pedagogisch inst.
6 statistiek en methodologie, 16 uur per week, 5 maanden, inl. drs. R. Bout, psych. lab.
1 algemene zaken betreffende onderwijszaken, 12 uur per week, 10 maanden, inl. mej. drs. M. Smit, inst. sociale psych.

Voor functieleer, ontwikkelings-psychologie en statistiek en methodologie komen 3e jaars of oudere studenten in aanmerking. Voor algemene zaken 2e jaars of ouder.
Algemene inlichtingen bij mej. drs. M. Smit op het instituut voor sociale psychologie, Catharijnesingel 28bis, tel. 16559.
Voor de onderdelen differentiële en sociale psychologie worden assisten gevraagd per 1 januari 1970.

PROJECTGROEP „INTERGROEPSRELATIES"

Voor de kandidaten in de psychologie, die nog niet definitief een hoofdrichting hebben gekozen bestaat op dinsdag 9 september om 10 uur precies, gelegenheid in te schrijven voor de projectgroep: *„Intergroepsrelaties."* Adres Korte Nieuwstraat 2. Inlichtingen bij Th. van der Heijden, tel. 12636, Utrecht.

PROPEDEUTISCHE TOETS PSYCHOLOGIE

Aan belanghebbenden wordt medegedeeld dat de propedeutische toets psychologie kan worden afgelegd op donderdag 11 en vrijdag 12 september a.s. De tentamens zullen worden afgenomen in de zalen 9-11 en 13 van het Academiegebouw, Domplein 29.
De indeling is als volgt:
donderdag 0.9.00 - 12.00 uur functie-psychologie
donderdag 14.00 - 17.00 uur differentiële psychologie
vrijdag 0.900 - 12.00 uur ontwikkelings-psychologie
vrijdag 14.00 - 17.00 uur sociale psychologie

ALGEMENE HERHALINGSTOETS METHODENLEER I

Degenen, die hun methodenleer I nog niet hebben gehaald kunnen deelnemen aan de algemene herhalingstoets, die gehouden zal worden op *dinsdag 30 september 1969 van 9.00 - 12.00 uur in de grote collegezaal* van het psychologisch laboratorium.
Er zal gevraagd worden over de gehele stof van het afgelopen jaar.

ALGEMENE HERHALINGSTOETS METHODENLEER II

Degenen, die hun methodenleer II nog niet hebben gehaald kunnen deelnemen aan de algemene herhalingstoets, die gehouden zal worden op *vrijdag 5 september 1969 van 14.00 - 17.00 uur in de grote collegezaal* van het psychologisch laboratorium.
Er zal gevraagd worden over de gehele stof van het afgelopen jaar.
De twee gebruikte boeken mogen worden meegenomen.

TENTAMEN SOCIALE PSYCHOLOGIE 2E- EN OUDERE JAARS (DRS. R. V. D. VEGT)

De eerstkomende tentamen-data zijn *11 september en 24 oktober.*
Op 24 oktober kan voor het laatst tentamen worden gedaan volgens de oude literatuurlijst. De „nieuwe" lijst kunt u vinden in de laatste studiegids; de lijst betreft o.a. van Leent, Campbell, Schein.
Opgave voor het tentamen bij de secretaresse van het I.S.P. is noodzakelijk. Het tentamen op 11 september wordt gehouden om 9.30 uur in de Lange Koestraat. Plaats van het tentamen op 24 oktober wordt nog nader bekend gemaakt.

DATA TENTAMENS FUNCTIELEER

De data voor de schriftelijke tentamens functieleer (prof. C. F. van Parreren) in het cursusjaar 1969/1970 zijn als volgt:
1 september 1969 in de Grote Collegezaal, Lange Koestraat. Aanvang 14.00 uur precies.
28 november 1969 in de Witte Zaal van het Transitorium in de Uithof. Aanvang 14.30 uur, precies.
6 februari 1970 in de Blauwe Zaal van het Transitorium in de Uithof. Aanvang 14.30 uur precies.
10 april 1970 in de Blauwe Zaal van het Transitorium in de Uithof. Aanvang 14.30 uur precies.
8 juni 1970 in de Blauwe en Witte Zaal van het Transitorium in de Uithof. Aanvang 14.30 uur precies.
Deelnemers dienen zich tenminste één week voor de betreffende tentamendatum op te geven bij mejuffrouw A. Kroon, psychologisch laboratorium.

HERHALINGSTENTAMEN WAARNEMINGS - PSYCHOLOGIE

Het herhalingstentamen waarnemings-psychologie zal plaats vinden op *vrijdag 26 september 1969, 's middags van 2.00 - 5.00 uur in de Witte Zaal van het Transitorium in de Uithof.*
Opgave tot uiterlijk 19 september 1969 bij mej. A. Kroon, psychologisch laboratorium.

CURSUS VARIANTIE-ANALYSE VOOR KANDIDATEN

Drs. R. G. Bout is voornemens zijn college variantie-analyse te beginnen op *woensdag 8 oktober 1969 om 9.00 uur in de Grote Collegezaal van het psychologisch laboratorium.*
Gebruikt zal worden het boek van J. L. Myers „Fundamentals of experimental design", 1966. Uitg.: Allyn and Bacon, Boston.
Deelnemers worden verzocht zich vóór 22 september a.s. op te geven bij de secretaresse van het psychologisch laboratorium, mej. A. Kroon.

WAARNEMINGS-PSYCHOLOGIE

Het college waarnemingspsychologie (drs. E. P. Köster) voor 2e jaars psychologiestudenten vangt aan op *donderdag 25 september 1969, 's morgens om 9.00 uur* in de grote collegezaal, Lange Koestraat.

TENTAMEN ONTWIKKELINGS-PSYCHOLOGIE VOOR PSYCHOLOGEN EN PEDAGOGEN

Het tentamen ontwikkelingspsychologie (dr. Vermeer, dr. Kohnstamm) zal plaatsvinden op vrijdag 19 september 1969 in het gebouw Trianon, Oude Gracht 252, Utrecht. Aanvang: 9 uur.
I.v.m. dit tentamen zal het eerste college van mevrouw Vermeer pas een week later (26 september) beginnen.

COLLEGES PROF. DR. M. J. LANGEVELD

Voor alle na-kandidaten pedagogiek en voor pedologen geeft professor Langeveld in de cursus 1969/1970 de volgende colleges:
donderdagmiddag 1 - 2 uur: Volwassen-worden en volwassen-zijn.
donderdagmiddag 2-3 uur: „Therapeutische" hulp aan kind en jeugdige.
Aanvang: donderdag 9 oktober. Collegezaal: Achter den Dom 13.

GEVALSBESPREKINGEN PROF. DR. M. J. LANGEVELD

Voor klinisch-pedagogen en voor pedologen geeft professor Langeveld 1 x per 14 dagen op donderdag van 9.30 - 11.00 uur een gevalsbespreking.
Aanvang: donderdag 23 oktober.
Plaats: Collegezaal Pedagogisch Instituut, Achter den Dom 13.

STUDENT-ASSISTENTEN

Voor het eerste jaars programma statistiek worden 2 student-assistenten (minstens derde

jaars pedagogiek of psychologie) gezocht. Gaarne aanmelden bij drs. R. A. C. Hoksbergen, Amstelveenseweg 813, Amsterdam-Buitenveldert, tel.: 020 - 735806.

2E JAARS CURSUS „THEORETISCHE PEDAGOGIEK." (A. J. Beekman)

In het studiejaar '69-'70 zullen 2 cursussen worden gegeven; de eerste loopt van oktober '69 tot februari '70, de tweede van februari tot juni '70. Diegenen, die de eerste cursus willen volgen moeten zich zo spoedig mogelijk opgeven bij de administratie van het P.I. Er is per cursus plaats voor 60 deelnemers.

MEDISCHE PSYCHOLOGIE

Zie onder faculteit geneeskunde.

SUBFACULTEIT OPVOEDKUNDE

3E JAARS STUDIEVERSLAG EN TENTAMEN OPVOEDKUNDE (drs. A. J. Beekman)

(drs. A. J. Beekman). Regeling voor de eerste en tweede gelegenheid tot deelname in de cursus 1969-1970.
1e maal: sluiting inleveringstermijn: 22 september, besprekingscollege: 13 oktober (11-13 uur), tentamen: 27 oktober (11-13 uur).
2e *maal:* sluiting inleveringstermijn: 10 januari, besprekingscollege: 26 januari (11-13 uur), tentamen: 9 februari (11-13 uur).
N.B. 27 oktober en 9 februari eveneens gelegenheid tot deelname aan 2e jaars tentamen theoretische pedagogiek. Dit tentamen kan alleen na overleg met drs. Beekman of dhr. Buisman op deze wijze worden gemaakt (zie ook de studieregeling).

MEDEDELING VOOR TWEEDE JAARS STUDENTEN IN DE OPVOEDKUNDE

Het praktikum „Omgang met afwijkende kinderen" vangt eind september aan (zie studieregeling pag. 25).
Als toelatingseis voor dit praktikum geldt: propaedeuse voldoende; praktisch werk 1e jaar voltooid.
Men wordt verzocht zich voor 15 september schriftelijk op te geven bij drs. J. Rispens, paedagogisch Instituut, Trans 14.
Degenen die nog niet aan de toelatingseis voldoen, kunnen zich voorlopig opgeven.
Men dient dan wel te vermelden welke onderdelen nog niet voltooid zijn, en wanneer men daarin hoopt te voorzien.

DIDACTIEK DER BIOLOGIE

Zie onder faculteit wiskunde en natuurwetenschappen, subfaculteit biologie.

WERKGROEPEN

In het studiejaar '69-'70 zal het werkcollege antropologie voor na-kandidaten van drs. A. J. Beekman vervangen worden door vier werkgroepen. Elke werkgroep zal zich bezighouden met één centraal thema. Deze thema's zijn de volgende:
1. „Geisteswissenschaft" of „Behavioral Science"?
(Doel en functie van de sociale wetenschap). Aanvang 15 sept. '69.
2. De man, een mens? De vrouw, een mens? (Emancipatieproblematiek). Aanvang midden november '69.
3. The new, brave great society.
(Maatschappij-kritische problemen). Aanvang midden jan. '70.
4. De indentiteit van de pedagogiek, fictie of realiteit?
(Pedagogiek — agologie en antropologie). Aanvang midden maart '70.
Men kiest voor één thema-groep; per groep kunnen zich maximaal 15 deelnemers opgeven; deze zullen vijf sub-groepen vormen, van 2 tot 4 deelnemers elk.
Elke werkgroep komt in totaal zeven maal bij elkaar; de tweede bijeenkomst volgt vier weken na de eerste, de derde twee weken na de tweede, de overige telkens één week na elkaar. (In totaal omvat de cursus dus tien weken). Een bijeenkomst duurt ongeveer 2½ uur.
Voor verdere toelichting zie men de nieuwe studieregeling voor het doctoraal examen.
Zij die aan de eerste werkgroep willen deelnemen, dienen dit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op 1 sept., schriftelijk te melden aan drs. Beekman; wanneer het aantal van 15 deelnemers is bereikt, wordt de inschrijving gesloten. Men kan zich ook als sub-groep aanmelden.
Zij die aan andere werkgroepen willen deelnemen, worden verzocht zich ook nu reeds op te geven, (in ieder geval vóór 1 nov. '69) zodat de cursusleiding zich een beeld kan vormen van de te verwachten belangstelling. Het lijkt raadzaam naast de eerste keuze ook alternatieven aan te geven, voor het geval dat deze eerste keuze-groep reeds „volgeboekt" is. Van één van dv laatste drie werkgroepen zullen de bijeenkomsten 's avonds plaatsvinden. Men gelieve eventuele voorkeur daarvoor bekend te maken; op grond daarvan zal besloten worden welke cursus 's avonds zal worden gehouden.

CURSUS PEDOLOGISCHE PRAKTIJK VOOR PEDAGOGEN A-B-RICHTING

Alle pedagogiekstudenten die de a-b-richting (klinische pedagogiek) willen kiezen en vóór januari 1970 hun kandidaats denken te doen, dienen zich zo spoedig mogelijk op te geven voor de cursus pedologisch praktijk. Schriftelijke opgave bij: mej. drs. J. Hellendoorn (pedagogisch instituut), onder vermelding van naam, adres en (vermoedelijke) datum van het kandidaatsexamen.

BESPREKING PROGRAMMA STATISTIEK

Deze bespreking zal gehoden worden op woensdag 17 september te 17.00 uur, Trans 14, collegezaal, en is alleen bestemd voor M.O. A en B studenten en de studenten, die het programma statistiek door een *volledige* baan niet kunnen volgen.

COLLEGES ONTWIKKELINGSPSYCHOLOGIE VOOR 2E JAARS PEDAGOGEN (mevr. Vermeer).

De colleges beginnen op 26 september a.s. en *niet* op 19 september zoals vermeld in de gids.

INTRODUKTIEBIJEENKOMST SCHOOLPEDAGOGIEK

In de studieregeling van de doctoraalopleiding schoolpedagogiek staat abusievelijk vermeld dat de introduktiebijeenkomst voor het praktikum op dinsdag 22 september plaatsvindt. Dit moet zijn: *maandag 22 september* 14.00 uur.

PRAKTIKUM SCHOOLPEDAGOGIEK

Aanmelding voor het praktikum schoolpedagogiek is nog mogelijk tot 15 september a.s. Alleen studenten, die het kandidaatsexamen hebben afgelegd kunnen worden ingeschreven. Opgave bij een der stafleden van de afdeling, Trans 15.

Afdeling sociale pedagogiek

In afwijking van hetgeen vermeld is in de studieregeling voor het doctoraalsexamen opvoedkunde, wordt het volgende onder uw aandacht gebracht:
Cursus I Groepsobservatie wordt behalve in het eerste trimester ook in het tweede trimester van het komend studiejaar gegeven.
Cursus II Onderzoeksproblemen zal niet in het tweede, maar in het *eerste* trimester plaatsvinden.
Deze cursus wordt in het *derde* trimester opnieuw gegeven.
Cursus III Methodische dienstverlening. Afhankelijk van het aantal deelnemers zal deze curusus tweemaal gegeven worden in het *tweede* trimester, waarna ook in het *derde* trimester nog de gelegenheid bestaat deze cursus te volgen.
De beide cursussen die in het eerste trimester gegeven worden, t.w. groeps-observatie en onderzoekingsproblemen, kunnen maximaal 15 deelnemers omvatten.
Bij overtekening zal de deelname — in overleg met de intekenaars — worden geregeld. Wij verzoeken u om bij uw opgave, die tot en met één week na het verschijnen van deze mededeling ingewacht wordt, uw voorkeur uit te spreken.
In principe is het mogelijk beide cursussen tegelijk te volgen. Voor de cursus onderzoeksproblemen moet gerekend worden op één dag aanwezigheid op het instituut en 1½ dag studie en voorbereiding.
Voor de cursus groepsobservatie dient op gemiddeld één dag per week gerekend te worden.
De cursus groepsobservatie start op 25 september a.s. en wordt geëndigd in de week van 15 december.
De cursus onderzoeksproblemen begint op woensdag 22 oktober en wordt wekelijks gehouden t/m 17 december 1969.
Op 24 september a.s. vindt een voorbespreking voor deze cursus plaats op 14 u. Keistraat 4.
Degenen, die zich opgeven ontvangen nog nader bericht over de literatuur, de programmering enz..
Opgaven voor beide cursussen van het eerste trimester te zenden aan mej. drs. H. F. M. Mansvelt, pedag. instituut, Trans 14.

Afdeling sociale pedagogiek

Degenen, die voornemens zijn de specialisatie sociale pedagogiek te kiezen en vóór januari 1970 denken hun kandidaatsexamen af te leggen, worden dringend verzocht dit kenbaar te maken aan mej. drs. H. F. M. Mansvelt, pedagogisch instituut, Trans 14. Met het oog op de planning van alle bovengenoemde curussen is deze opgave noodzakelijk.

Spreekuur dr. Kohnstamm

Het spreekuur van dr. G. A. Kohnstamm is gewijzigd en zal in het vervolg gehouden worden op dinsdag van 16.00 - 17.00 uur.

Spreekuur dr. Kohnstamm

Dr. Kohnstamm zal op dinsdag 9 september spreekuur houden van 15.00 tot 16.00 uur i.p.v. een uur later, zoals tegenwoordig gebruikelijk. (zie bericht boven)

LERAARSOPLEIDING NAAMSWIJZIGING

Met ingang van 1 september 1969 zal de naam van *het pedagogisch instituut, afdeling leraarsopleiding* veranderd worden in: *pedagogisch-didactisch instituut voor de leraarsopleiding.*
Het adres blijft ongewijzigd: 4e verdieping van het Wiskundegebouw, Budapestlaan 6, Utrecht. Tel. 511411.

COLLEGES BIJVAK DIDACTIEK
(nieuwe regeling)

Besprekingscollege vrijdag 3 oktober om 15.15 uur, zaal 13 Academiegebouw, Domplein.
Studenten van alle studierichtingen van een „schoolvak" kunnen met toestemming van de desbetreffende faculteit, subfaculteit of interfaculteit, een bijvak didactiek kiezen. Dit bijvak heeft een
a: algemeen didactische en
b: vakdidactische component.
De studenten moeten hiervoor één van de onderstaande werkcolleges volgen die een jaar lang eens per 14 dagen op woensdagavond van 19.00 - 20.30 uur gehouden zullen worden in het Academiegebouw. De zalen zullen nog nader bekend gemaakt worden.
Het betreft een werkcollege: leerplanontwikkeling (prof. dr. R. S. Mossel)
een werkcollege: methodenleer (dr. J. S. ten Brinke)
een werkcollege: leerpsychologie (dr. R. Eikeboom)
een werkcollege: onderwijsorganisatie (dr. J. W. Schuyl)
Op het besprekingscollege, op vrijdag 3 oktober, worden alle bijvakstudenten verwacht. Hierop zullen de vier bovengenoemde docenten ieder een oriënterend exposé van ± 20 minuten geven over hun onderwerp, zodat de studenten hun voorkeur kenbaar kunnen maken.
De eisen voor deze colleges zullen op het besprekingscollege bekend gemaakt worden. Aanmelding op onderstaand formulier.
b: Vakdidactische component
Studenten *aardrijkskunde, biologie, natuurkunde, scheikunde* en *wiskunde* de bestaande regeling.
Studenten *Nederlands:* een jaar lang eens per 14 dagen een werkcollege van 1½ uur wetenschappelijke vakdidactiek.
Studenten *Duits, Engels* en *Frans:* keuze tussen een jaar lang om de 14 dagen een werkcollege van 1½ uur in hetzij toegepaste taalkunde (te geven door dr. J. A. van Elk van het instituut voor toegepaste taalkunde) hetzij een college literatuur en onderwijs te geven door mevr. dr. A. Z. van 't Hoff Stolk-Huisman. Beide colleges zijn bestemd voor studenten van de drie genoemde talen gemeenschappelijk.
Studenten *geschiedenis:* een wekelijks werkcollege capita selecta uit de wetenschappelijke vakdidactiek gedurende het gehele cursusjaar te geven door dr. P. van der Meulen.
Studenten *oude talen:* Hierover volgt nog bericht.
Studenten *theologie en musicologie:* Inlichtingen over de eisen hiervoor kunnen bij de desbetreffende vakdidactiedocenten ingewonnen worden.
De vakdidactiekdocenten letteren zullen op het besprekingscollege aanwezig zijn om verdere mededelingen betreffende tijd, plaats en eventueel inhoud van de colleges te doen.

Aanmelding

Schriftelijk op het onderstaande formulier dat gezonden moet worden aan mej. M. Stenvers, pedagogisch-diactisch instituut voor de leraarsopleiding, Budapestlaan 6, Utrecht én persoonlijk bij de desbetreffende vakdidactiedocent op resp. spreekuren.

Algemene opmerkingen

Aangezien zowel de algemeen didactische en vakdidactische colleges voor het bijvak een verdieping beogen van het meer met een praktisch doel behandelde op de „aantekeningscolleges" kunnen als regel slechts zij zich opgeven, die reeds de „aantekeningscolleges" gevolgd hebben.

Hierlangs afknippen

---

s.v.p. in blokletters of machineschrift

Naam:

Studie-adres:

Tel.:

Huisadres:

Tel.:

Geb.datum:

Geb.plaats:

Eindexamen (opleiding, jaar):

Aangekomen (jaar):

Studierichting:

Kandidaats (maand en jaar):

Aantekening onderwijsbevoegdheid behaald op:

COLLEGES ALGEMENE DIDACTIEK

Aan allen die in de cursus 1969/1970 de colleges algemene didactiek voor de aantekening voor de onderwijsbevoegdheid willen volgen, wordt verzocht zich door middel van het aan het eind van deze mededeling afgedrukte formulier vóór 10 september a.s. op te geven bij mej. M. Stenvers, pedagogisch-didactisch instituut voor de leraarsopleiding, De Uithof, Budapestlaan 6, Utrecht.
Voor de vakken Nederlands, Frans, Wiskunde, Biologie en Scheikunde is de bestaande regeling op enkele belangrijke punten gewijzigd.
In de stafvergaderingen van de afdeling leraarsopleiding van het pedagogisch instituut is namelijk gesproken over verbeteringen op korte termijn in de leraarsopleiding.
Als één van de mogelijkheden daartoe is voorgesteld de eerste colleges in de algemene en ook die in de vakdidactiek zó te geven dat de studenten voorbereid worden op de hospiteerstage.
Het is dan de bedoeling dat de hospiteerstage pas begint nadat gedurende één trimester college in de algemene en vakdidactiek is gelopen. Tijdens de hospiteerstage worden de colleges voortgezet, waarbij dan gelegenheid zal moeten worden gegeven op allerlei zaken in te gaan die tijdens het hospiteren geconstateerd worden.
Deze regeling houdt in dat in het 1ste trimester de colleges algemene en vakdidactiek beginnen voor hen die na de kerstvakantie gaan hospiteren. In het 2de trimester worden deze colleges voortgezet, terwijl de studenten hospiteren. Bovendien begint na de kerstvakantie een nieuwe reeks colleges voor studenten, die na de grote vakantie gaan hospiteren; het 2de deel van deze colleges wordt na de grote vakantie tijdens het hospiteren van de studenten voortgezet. Het komt er dus op neer dat de colleges in de toekomst dubbel worden gegeven met een faseverschil van een trimester tussen de beide reeksen.

De voordelen zijn:
1: het aantal studenten per collegegroep wordt kleiner, zodat meer wiselwerkig tussen docenten en studenten mogelijk is;

AANMELDINGSFORMULIER

Voor het college Algemene Didactiek voor de aantekening onderwijsbevoegdheid geeft zich op voor het college beginnend **september 1969 januari 1970 (doorstrepen wat niet van toepassing is!)**

Naam: .....

Studie-adres: .....Tel.: .....

Huisadres: .....Tel.: .....

Geb. datum: .....

Geb. plaats .....

eindexamen (jaar en opleiding): .....

aangekomen (jaar): .....

* kandidaats (maand en jaar!)/MO-A (maand en jaar!): .....

studierichting: .....

* voorkeur dinsdagavond ja/neen (gaarne motiveren)

* doorhalen wat niet van toepassing is.

2: de studenten in het 1ste trimester worden meer direct op de stage voorbereid en tijdens de stage begeleid;

3: de spreiding van de stages zal over het gehele jaar gelijkmatiger worden.
Het voorstel is in de studieraad besproken en daar aanvaard. De stafvergadering van de leraarsopleiding heeft het voorstel daarna ook aanvaard en besloten dit voorstel uit te voeren.

Daarvoor is het nodig dat de studenten, die voor de onderwijsbevoegdheid in de bovenin het komende studiejaar de aantekening genoemde vakken willen halen, zich realiseren dat voor hen de colleges algemene didactiek en vakdidactiek vanaf eind september a.s. worden gegeven en dat hun hospiteerstage zal vallen in de maanden januari t/m april 1970. Men kan ook in januari 1970 beginnen met college lopen terwijl dan de hospiteerstages in de tijd half augustus t/m half december 1970 vallen.

Voor de vakken *Klassieke Letteren, Engels, Duits, Aardrijkskunde, Geschiedenis, Muziek, Theologie en Natuurkunde* blijft de regeling gehandhaafd, dat *éénmaal per jaar* met het college *vakdidactiek* wordt begonnen; het aantal studenten per vak is te klein om ze in twee groepen te verdelen of er zijn andere organisatorische redenen die splitsen ongewenst doen zijn.
De periode waarin voor deze vakkan gehospiteerd wordt, zal, zoals tot nu toe, in overleg met de brede betrokken vakdidactiekdocent, worden vastgesteld. Wellicht ten overvloede wordt er op gewezen dat de studenten in deze vakken zich ook voor het college Algemene Didactiek moeten opgeven vóór 10 september a.s.
Voor alle studenten geldt dat de docenten in de vakdidactiek nog nader bekend zullen maken waar en wanneer men zich voor hun colleges kan opgeven.

Ten overvloede wordt er hier nog op gewezen dat slechts kandidaten en studenten van de in de universiteit geïncorporeerde MO-B-opleidingen zich voor de didactiekcolleges kunnen opgeven, dus niet candidandi.
Uiteraard kunnen ook afgestudeerden die nog geen onderwijsbevoegdheid hebben zich voor de „aantekeningscolleegs" aanmelden.
Degenen die zich aangemeld hebben krijgen schriftelijk bericht in welke groep zij ingedeeld zijn en waar en wanneer de colleges gehouden worden.

De colleges Algemene Didactiek die in september 1969 beginnen worden gehouden op vrijdag van 13.00-15.00 uur. Voor een beperkt aantal studenten, die om zeer dringende studieredenen, bijv. het lopen van een bepaald verplicht praktikum, op de vrijdag verhinderd zijn is er de mogelijkheid om de colleges op dinsdagavond van 19.00-21.00 uur te volgen. Gaarne voorkeur bekend maken en motiveren op aanmeldingsformulier.

(w.g. Prof. dr. R. S. Mossel)

SPREEKUUR PROF. MOSSEL

Het spreekuur van prof. dr. R. S. Mossel zal weer beginnen op 2 september en wel van 14.00-15.00 uur.
Het spreekuur van dinsdag 9 september a.s. komt te vervallen. Voor afspraken kan men komen op woensdag 10 september van 14.00-15.00 uur.

CENTRALE INTERFACULTEIT

C.I.F. NAAR TRANSITORIUM II

De Centrale Interfaculteit (C.I.F.) is gehuisvest op de 27e etage van het Transitorium II. Dit houdt in dat alle drie instituten, die deel uitmaken van de C.I.F., t.w. Filosofisch Instituut, Zuilenstraat 9, Instituut voor Antieke en Middeleeuwse wijsbegeerte, Maliesingel 27A, Instituut voor Wijsbegeerte der exacte natuurwetenschappen, Maliesingel 23, en uiteraard het Bureau van de C.I.F., met ingang van die datum als nieuw adres zullen krijgen: Transitorium II, Heidelberglaan 2, De Uithof, Utrecht. Tel.: 030 - 51 18 00 (tot oktober '69).
Er is geen sprake meer van drie afzonderlijke maar van één instituut, het Filosofisch Instituut, met drie afdelingen.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT.

Combinatie van de periodieken Sol Iustitiae en Solaire Reflexen.

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie. (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureau redacteur); A. van der Meiden (eindredacteur); mevr. s.c. Schaafsma (part. time bureau redactrice); A. A. Prins (eindredacteur).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, Telefoon: 030 - 29441, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad (en bij voorkeur via de leden van de redactieraad) te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten (aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, kamer A25 Kromme Nieuwe Gracht 27, Utrecht);
medewerkers (aan bureau personeelsadministratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht);
anderen (aan administratie weekblad ‚U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht).

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 42 52 67 van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

utrechtse
universitaire reflexen

12 september 1969
weekblad
1e jaargang nr. 2

Cijfers inschrijving eerstejaars en voorlopig commentaar

Enige dagen geleden werden de eerste cijfers bekend over de inschrijving van eerstejaars-studenten aan onze universiteit.
Hieronder volgen de cijfers plus enkele specificaties. Het gaat hier om cijfers van twee vergelijkbare inschrijvingsperiodes.
Vermoedelijk kan men bij beide kolommen 500 eerstejaarsstudenten er bij tellen, die zich bij de na-inschrijving zullen melden.

	'69/'70	'68/'69	Aant. +	Aant. —	Percentage +	Percentage —
Theologie	46	48		2		4
Rechtsgeleerdheid	322	315	7		2	
Geneeskunde	222	270		48		18
tandheelkunde	61	76		15		20
Wiskunde en Natuurwetenschappen	595	505	90		18	
Letteren	196	223		27		12
Diergeneeskunde	140	202		62		30
Sociale wetenschappen						
sociologie	161	113	48		43	
psychologie	148	160		12		8
pedagogiek	156	82	74		90	
Centrale interfaculteit	8	3	5		167	
Interfaculteit der aardrijkskunde en prehistorie						
sociale geografie	98	104		6		6
fysische geografie	22	5	17		340	
	2175	2106	69		3	

Faculteit Wiskunde en Natuurwetenschappen

	'69/'70	'68/'69	Aant. +	Aant. —	Percentage +	Percentage —
Wiskunde (inclusief Wiskunde M.O.)	97	90	7		8	
Sterrenkunde	8	8	—	—	—	—
Natuurkunde	110	107	3		3	
Scheikunde	160	138	22		16	
Geologie	30	13	17		130	
Biologie	104	72	32		44	
Biologie M.O.	18	25		7		28
Geofisica	2	3		1		33
Pharmacie	60	45	15		33	
Biochemie	6	4	2		50	
	595	505	90		18	

Faculteit der Letteren

	'69/'70	'68/'69	Aant. +	Aant. —	Percentage +	Percentage —
Alg. Taalwetenschap						
Alg. Literatuurwetensch.						
Klassieke Talen	7	8		1		12
Nederlands	38	39		1		2
Frans	16	31		15		47
Italiaans	10	13		3		22
Spaans	6	16		10		62
Portugees						
Engels	40	32	8		25	
Duits	11	16		5		31
Deens						
Zweeds	2	—	2		NN	
Slavische talen	14	6	8		133	
Semitische talen						
Ar. Indo Iraans	1	2		1		50
Egyptisch						
Arab. Perzisch Turks	—	2		2		100
Geschiedenis	27	31		4		13
Kunstgeschiedenis	20	19	1		5	
Muziekwetenschappen	3	7		4		57
Theaterwetenschappen	1	—	1		NN	
Andere	—	1		1		100
	196	223		27		12

Dr. H. Schamhardt

Enkele voorlopige kanttekeningen:
Op dit moment ziet het er niet naar uit dat er meer eerstejaars zullen aankomen dan in de vorige cursus. Het percentage geslaagden voor de eindexamens V.H.M.O. was in 1968 zeer hoog; nu vermoedelijk weer op 'normale' hoogte.
Een paar punten vallen op dit moment op.
Bij de rechtsgeleerdheid kan nog niet gesproken worden van een explosie zoals verwacht werd. De vraag lijkt gerechtvaardigd of de overloop bij de pedagogiek en de sociale en culturele wetenschappen terecht is gekomen. De subfaculteit psychologie had heel sombere voorgevoelens; dit valt vrij zeker mee. De andere twee subfaculteiten krijgen het hard te verduren. Bij de diergeneeskunde is weliswaar de inschrijving voor de practica bij de faculteit nog niet achter de rug, zodat het cijfer der eerstejaars zeker hoger zal worden; van een belangrijke stijging vergeleken bij de vorige cursus is geen sprake. Eerder het tegendeel.
Maar waar zijn dan de potentiële diergeneeskunde-studenten gebleven ? Voorlopig niet in de faculteit geneeskunde. De biologie heeft een forse sprong omhoog gemaakt, wat al te verwachten was gezien de aanmeldingen bij de plaatsingscommissie. Ook scheikunde en pharmacie blijken geliefd te zijn. Of dit ook deze studierichtingen vreugdevol zal stemmen is een open vraag. De faculteit der letteren komt er tot dusverre redelijk af. De voorspellingen van de neerlandici komen althans op dit moment gelukkig niet uit. De slavische talen hebben een meer dan dubbele belangstelling.
Conclusies trekken op grond van de thans bekende cijfers zou voorbarig zijn. De inschrijvingsperiode loopt nog tot 26 september. In deze tijd zullen nog vele eerstejaars ingeschreven worden. Momenteel zijn er 730 eerstejaars minder dan het eindcijfer van de vorige cursus. Waar komen de late inschrijvers terecht ? Dat kan nog grote moeilijkheden opleveren. Of zou het studeren aan een universiteit iets minder in trek komen ?

Dr. H. Schamhardt.

Ter bestrijding hart- en vaatziekten

Utrechtse professor houdt pleidooi voor magere melk

Een Utrechtse hoogleraar, professor F. L. Meijler, cardioloog, heeft het aangedurfd de strijd aan te binden met één van Nederlands economische machten, de zuivelindustrie. De melk is te vet, zegt hij. En dat luttele maanden nadat de Utrechtse universiteitshallen galmden van de inaugurele rede van professor Mol: Melk is goed voor elk.

In een interview met één van de redacteuren van Het Parool zei hij zelfs niets meer of minder, dan dat: 'Wij onze kinderen vergiftigen met melk, omdat wij de boter niet kwijt kunnen'.

Prof. Meijler: 'Onze kinderen vergiftigen is een wat boute kreet, dat weet ik. Als je vergiftigen opzoekt in Van Dale dan zie je dat dat woord een opzettelijke betekenis kan hebben en een niet-opzettelijke betekenis. We worden ook vergiftigd door de uitlaatgassen. Er zijn talloze publikaties waarin relaties worden aangetoond tussen het gebruik van verzadigde vetzuren en het optreden van arteriosclerose. Op grond van die évidence komt het mij gewenst voor dat men niet om politiek-economische financiële redenen het vetgehalte in de melk hoger maakt dan strikt genomen voor de volksgezondheid en voor het kwaliteitsgehalte van de melk noodzakelijk is.'

'Ik ben me bewust van de complexiteit van al dit soort dingen. Maar wij gaan nu, terecht, miljoenen besteden aan de secundaire preventie van coronarialijden. We gaan dus moeite doen voor en geld stoppen in betere behandeling ervan. Dat moet ook gebeuren. Maar dan vind ik het daarnaast inconsequent als we die factoren die bij de primaire preventie een rol spelen, niet de waarde toekennen waar ze recht op hebben. En ik dacht dat ik dan gewoon als medicus verplicht was hierop te wijzen. Maar het is helemaal niet nieuw. Vijftien jaar geleden is mij in de collegebanken al verteld dat het vetgehalte — en toen was het nog maar 2,8 — hoger was dan nodig is voor het transport van vitaminen en de smaak. De melk wordt er wel lekkerder door, in ieder geval tot een limiet. Ik weet niet of de melk nu lekkerder is met 3,2 dan met 2,8. Ik houd helemaal niet van melk. Maar dat heeft er gewoon niets mee te maken. Ik maak me meer bezorgd over mijn kinderen en voor de kinderen in het algemeen dan over mezelf in deze. Het ligt ook in een andere ordegrootte dan het roken. Kijk, u rookt en dat is uw goed recht. Voor mijn part. Maar roken is hardstikke ongezond. Maar als u dat nu maar weet, dan is het uw goed recht om ongezonde dingen te doen. Het brengt tenminste nog geld op ook. Ja, uit de accijns op de sigaretten zou je natuurlijk best de secundaire preventie van het coronarialijden kunnen bestrijden. Prachtig. Maar er moet melk komen voor de kinderen, die niet vetter is dan strikt genomen nodig is. En dan mag er daarnaast best vette melk in de handel blijven. Dat kan mij niks schelen'.
De melk als zodanig wordt beslist niet door professor

Prof. F. L. Meyler

Meijler in de ban gedaan, melk is onmisbaar, maar kan anders zijn, beter dan nu:
'Het kind moet melk drinken, omdat gewoon blijkt dat de melk de optimale voedingsvorm is om het kind aan kalk voor het skelet te helpen. Gegeven dat het kind melk moet hebben, moet je een melkprodukt samenstellen dat optimaal is voor de gezondheid en de levensverwachtingen van het kind. Als het zo was, dat die melk zo van de koe kwam en er niet allerlei manipulaties mee werden gedaan, dan kan ik me nog voorstellen dat ze zouden zeggen: ja maar, wij kunnen dat vet toch niet uit de melk halen. Maar de melk zoals je die drinkt, heeft misschien het vet van een koe uit Friesland en het eiwit van een koe uit Zeeuws-Vlaanderen en weer iets anders van een koe uit Noord-Brabant'.
Wie is verantwoordelijk voor deze situatie ?
'Het is een collectieve zaak. Ik heb niet gezegd dat de minister van landbouw vergiftigt, of het zuivelbureau. Dit is een collectieve zaak, want we hebben de regering die we verdienen, dit is collectieve schuld. Ik zeg dit met zoveel woorden, omdat ik nadrukkelijk niet bepaalde personen of bepaalde instanties wil beschuldigen van het feit, dat ze vergiftigen'.
Laat professor Meijler officieel de regering verzoeken er iets aan te doen ?
'Kijk, als dit interview zou resulteren in een verzoek om een voorstel, dan zou ik die instantie die zich daarmee bezig houdt verzoeken om in de eerste plaats het vetgehalte in de gesubsidieerde schoolmelk te verlagen tot dat minimum, dat nodig is voor vitaminetransport en smaak. Kijk, je kunt niet zonder vet, want dan geef je het kind de vitamine D niet die door het vet worden getransporteerd. Daarnaast zou voor de rest van de bevolking tegen een vergelijkbare prijs een alternatief ter beschikking gesteld moeten worden. Een keus dus tussen vette en niet-vette melk.'

Professor Meijler is met deze 'melkstelling' geen eenling meer. Zijn collega Lamberts heeft in de Tweede Kamer al eens eerder een pleidooi gehouden voor verlaging van het vetgehalte in de melk. Professor Mol — de zuivel is nader dan het hart — is zijn opponent:
'Het is onder de Nederlandse omstandigheden merkwaardig dat vaak wordt aangevoerd dat gebruik van boter een rol zou spelen in de aetiologie van de ook hier te lande na de tweede wereldoorlog in frequentie sterk toegenomen cardiovasculaire ziekten. Vergeten wordt dan immers, dat deze mening, aanvankelijk vooral gebaseerd op statistisch onderzoek naar de relatie tussen de consumptie van (dierlijke) vetten en het optreden van atherosclerose in verschillende landen, moeilijk te rijmen is met het in ons land in vergelijking met de vooroorlogse situatie aanzienlijk gedaalde boterverbruik.
'Het kan dan ook bepaald niet aan het gebruik van boter — en evenmin aan het gebruik van melkvet in het algemeen — worden toegeschreven dat in ons land, evenals in zo vele landen met een welvaartsvoedingspatroon, gemiddeld een te hoog percentage van de benodigde calorieën uit de consumptie van vetten worden verkregen. Matiging van het vetgebruik tot een volgens de huidige opvattingen gewenst niveau van ongeveer 30% van het in de dagelijkse voeding op te nemen calorieëntotaal, dient dan ook in ons land in 't algemeen niet gezocht te worden in beperking van de consumptie van melkvet, waarvan de gunstige eigenschappen in een evenwichtige voeding door verschillende onderzoekers ook van deze tijd wordt onderschreven'.
Of professor Meijler gelijk heeft, is moeilijk in dit bestek uit te maken. Zowel pro's als contra's zijn gemakkelijk te vinden. Het 'Rapport van de Commissie van de Voedingsraad ter Oriëntering omtrent de Voeding en Voedingstoestand in Nederland' wijst bijvoorbeeld o.a. op een 'risico voor het ontstaan van aandoeningen van het hart- en vaatstelsel (en de complicaties daarvan)'. Dit zou te voorkomen zijn door 'geringer gebruik van vetrijke melkprodukten en kaassoorten voor volwassenen en vervanging daarvan door vetarme melkprodukten en kaassoorten'.
Het rapport wijst erop, dat daartoe o.a. kan bijdragen: 'aanpassing van het beleid van belanghebbenden in de vetten- en olie-industrie en de zuivelverwerkende industrie'.
In het 'Journal of Diary Science' van 7 juli 1969 een andere mening:

'Cholesterol is not all bad

Milk fat has been castigated for its high cholesterol concentration. We are testing an hypothesis that Nature knew what she was doing when she put cholesterol in milk. Besides milk, eggs, are high in cholesterol, and what is less well known, pregnant female animals have serum cholesterol levels about 50% above normal. All these are food sources for embryos and the newborn. We are presently testing the hypothesis that these food sources of cholesterol serve to produce tolerance to the substance during the embryonic and early growth stages. Thus, humans nursed on commercial formulas which do not contain cholesterol may never develop this tolerance, so that later in life on high-cholesterol ingestion they do develop high serum cholesterol concentrations, followed by coronary heart disease'.
Het Organ der Deutschen Gesellschaft für Milchwissenschaft 'Milchwissenschaft' van juli 1969 geeft zelfs een geheel tegenstrijdige mening:

'16 Arteriosklerose (Milchfett, Kohlenhydrate)

Es ist behauptet worden, dass der Verzehr tierischer Fette zu Gefässerkrankungen führt und dass Milch und Milcherzeugnisse nicht den hohen Wert für die menschliche Ernährung besässen, wie er bisher angenommen worden ist. Auf diesem Grunde sind in verschiedenen Ländern Studien zur Klärung des Sachverhaltes ausgeführt worden. Bei klinischen Vergleichsuntersuchungen zur Herausfindung

von Beziehungen zwischen Nahrungsbestandteilen und Arteriosklerose ist es bedeutungsvoll, dass die täglich verabreichten Kostformen kalorisch und auch hinsichtlich aller Komponenten übereinstimmen. Lediglich die zu vergleichenden Faktoren (z.B. Butter/Margarine) dürfen verschieden sein. Ein auf dieser Grundlage von uns seit Jahren durchgeführter klinischer Versuch hat ergeben, dass die richtige Bemessung der Hauptnahrungbestandteile für eine Normalisering der Blutcholosterin- und- fettwerte von grösster Bedeutung ist. Selbst bei kalorischem Überangebot kann durch eine eiweissreiche Kost das Ansteigen der Blutcholesterinwerte bei den meisten Probanden verhindert werden. Die in der Butter vorhandene Cholesterinmenge (0,2 bis 0,3%) ist unter diesen Bedingungen bedeutungslos und die in der Vergleichskost (ohne Margarine und pflanzliche Öle) vorhandene Linolsäuremenge (etwa 5,5 g) befriedigte die Stoffwechselanforderungen des Menschen. Höhere Gaben bedingen eine stärkere Absonderung von Gallensalzen und führen zu einer Disproportionierung der Dickdarmflora usw. Nicht der Gehalt einer kalorisch richtig bemessenen und richtig zusammengesetzten Kost an tierischen Fetten führt zu einem pathologischen Fettstoffwechsel, sondern, wie Yudkin schon vor Jahren erkannte, der auf Kosten der Stärke immer mehr hervortretende Zuckergehalt der täglichen Kost. Für die Milchwissenschaft ist diese Erkenntnis von grösster Bedeutung, zeigt sie doch, dass die gegen den Genuss von Milch, speziell Milchfett, vorgebrachten Argumente wissenschaftlich unhaltbar sind. Man sollte daher die Bemühungen der Ernährungsforschung wirksam fördern; denn ihre Erkenntnisse sind nicht nur die Grundlage für die Erhaltung der Leistungsfähigkeit und der Gesundheit des Menschen, sondern zugleich auch Richtwerte für die landwirtschafliche Erzeugung'. Dok.-Ref.

Het artikel van Haqvin Malmros: 'Dietary Prevention of Atherosclerosis' in The Lancet, 30 augustus 1969, onderschrijft de mening van professor Meijler:

Atherosclerosis is one of the major health problems today. Atherosclerotic cardiovascular diseases account for the majority of deaths in many countries. A diet containing cholesterol and saturated fat produces hypercholesterolaemia both in animals and in man. In rabbits, dogs, monkeys, chickens, and other animals hypercholesterolaemia is soon followed by atherosclerosis. Clinical and epidemiological studies suggest that cholesterol is the essential causal factor of atherosclerosis in man. Some long-term systematic dietary experiments have shown that the use of a suitable diet can prevent or retard the development of atherosclerosis. Such a diet should contain a smaller amount of fat, chlosterol, and sugar than is usually taken at present. The saturated fat should be largeley replaced by polyunsaturated fat, but the total amount of fat should not be increased and the calorie intake should not exceed the requirements of the individual. The change in diet is recommended for the entire population, thus also including children and adolescents.

En gaat dan verder: How can diet be modified ?

As to the primary, dietary prevention of atherosclerosis, no attempt should be made to change the habits of the public more than is necessary. One should not forbid the use of a specific product or dish but rather try to replace it or some of its ingredients. This applies, above all, to the replacement of saturated fat bij polyunsaturated fat. Here the food industry occupies a key position.

Medical requirements should also be considered in the use of butter and other dairy products. Butter fat contains only about 2% linoleic acid and is thus less suitable from an atherogenic point of view. Nevertheless the production of butter is increasing steadily in most countries and there is an excess production almost everywhere.

According to the Food and Agriculture Organisation as much as 3,133,000 tons of butter was produced in 1968 in the seventeen countries from which statistical figures were obtainable. In November, 1968, there were 625,000 tons in stock, of which 425,000 tons were surplus to normal requirements. Attempts have been made tot reduce this excess in different ways by offering surplus butter at low prices and by increasing the fat content of consumption milk. This is undesirable from a medical point of view. One should, however, be able to improve the fatty-acid composition of the butter by addition of vegetable oil rich in linoleic acid (e.g., sunflower oil).

The biologically very valuable milk protein should be used as far as possible for human nutrition. It is possible to produce dairy products of high nutritional value by replacing milk fat by a vegetable oil rich in linoleic acid.

Het interuniversitair instituut voor missiologie en oecumenica

Op 23 juni 1969 is in Utrecht het bestuur geïnstalleerd van het Interuniversitair Instituut voor Missiologie en Oecumenica. Het plan gaat terug op een nota van mijn voorganger in de Utrechtse theologische faculteit, prof. dr. J. C. Hoekendijk. Een door hem aan de Nederlandse Zendingsraad en de toenmalige Oecumenische Raad van Kerken in Nederland toegezonden nota bepleitte o.a. de stichting van een studiecentrum. Bij de besprekingen van dit plan kwam art. 36 van de Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs naar voren: zouden hier geen mogelijkheden liggen? Dit artikel gaat namelijk over de oprichting van interuniversitaire instituten. Vanaf december 1964 kwamen afgevaardigden van alle theologische faculteiten in Nederland bijeen om zich hierover te beraden. Maar het bleef de bedoeling, dat ook de leidinggevende instanties op het gebied van Missie/Zending en Oecumenica in Nederland hierbij betrokken zouden blijven.

Men was het al spoedig eens: het zou moeten gaan om fundamenteel onderzoek op de genoemde gebieden. Ik moge enkele zinnen citeren uit de installatierede van prof. dr. G. Sevenster op 23 juni: 'Wat de missiologen betreft werd o.a. gedacht aan ingrijpende veranderingen op het terrein van de religies in de zogenaamde ontwikkelingslanden: de invloed van de ook daar doordringende secularisatie, het ontstaan van allerlei ideologieën; aan de situatie van de jonge kerken temidden van dit alles, aan de grote vragen betreffende het werelddiaconaat en de daarmee verband houdende sociale structuren, maar ook — om nog iets van geheel andere aard te noemen: het binnendringen van allerlei secten en tenslotte — last

not least — de hernieuwde doordenking van de theologische fundering van de zending. Bij de oecumenica werd gedacht aan allerlei vragen inzake de heroriëntatie in vrijwel alle kerken, bijvoorbeeld op het punt van hun structuren, aan een diepere bestudering van al hetgeen samenhangt met het participeren van de oosters-orthodoxe kerken in de oecumenische arbeid en dan natuurlijk vooral nog twee dingen: a. problemen van secularisatie en nieuwere theologie en b. de diep ingrijpende ontwikkelingen in de Rooms-Katholieke Kerk.'

Wie dit overzicht tot zich laat spreken ontdekt al spoedig, dat het bij de beide genoemde terreinen om dikwijls zeer verwante problemen gaat, waarbij wat in het ene gebied nog tot de missiologie moet worden gerekend op een ander terrein al volop als oecumenica dient te worden beschouwd. Aan de andere kant is Leiden, vooral door het daarbij gelegen zendingscentrum der Ned. Hervormde Kerk in Oegstgeest, vanouds het missiologisch centrum, terwijl Utrecht op oecumenisch gebied bijzonder naar voren kwam. Hoe sterk men ook de eenheid bleef beklemtonen, men kon er toch niet aan ontkomen om binnen het ene instituut twee afdelingen te projecteren, een missiologische, die te Leiden en een oecumenische, die te Utrecht zou worden geconcentreerd. Deze splitsing doet een extra beroep op de leiding van het instituut om de beide afdelingen zo intens mogelijk op elkander te betrekken.

Toen de besprekingen zover waren gevorderd bleek, dat de drie rijksuniversiteiten, de Vrije Universiteit te Amsterdam en de Katholieke Universiteit te Nijmegen bereid waren om in dit interuniversitaire instituut te participeren, tezamen met de Theologische Hogeschool der Gereformeerde Kerken te Kampen, de Raad van Kerken in Nederland, de St. Willibrord Vereniging, de Nederlandse Missieraad en de Nederl. Zendingsraad. Het is niet uitgesloten, dat deze laatste categorie deelnemende instanties in de toekomst nog zal toenemen.

Het bestuur koos op 23 juni tot dagelijks bestuur prof. dr. W. C. van Unnik (voorzitter), prof. dr. H. A. M. Fiolet (vice-voorzitter), prof. dr. J. Verkuyl (secretaris) en mr. C. C. W. Uffelie (penningmeester). Tot directeuren werden aangewezen voor de afdeling Missiologie prof. dr. E. Jansen Schoonhoven (Leiden) en voor de afdeling Oecumenica ondergetekende. De afdeling Oecumenica zal worden gevestigd in het nieuwe Transitorium II aan de Heidelberglaan in de Uithof, op de 26ste verdieping, vlak bij de leeszaal van de Theologische Faculteit.

De eerste taak is nu het aantrekken van gekwalificeerde krachten als deskundige medewerkers; het bestuur is daarmede al volop bezig en hoopt op korte termijn de noodzakelijke benoemingen te kunnen doen. Tevens moet contact worden opgenomen met andere instanties, die reeds langer op de beide werkterreinen bezig zijn. Terwijl ook de internationale relaties van grote betekenis zullen moeten worden. Al met al mag van dit nieuwe instituut een belangrijke stimulans worden verwacht tot het zo noodzakelijke fundamentele onderzoek op de beide terreinen, waarvoor het is opgericht.

prof. dr. A. J. Bronkhorst

Prof. dr. J. C. Hoekendijk

De voorbereiding van een hoogleraarsbenoeming

De Utrechtse Faculteit der Geneeskunde bewandelt nieuwe wegen

Het is algemeen gebruikelijk dat een faculteit die voor de taak staat een hoogleraar te zoeken, bijvoorbeeld ter vervanging van een collega die geëmeriteerd wordt, begint met het benoemen uit haar midden van een commissie. De scheidende hoogleraar maakt daarvan in de regel geen deel uit en de leden worden gekozen op grond van enige verwantschap van vakken of op grond van persoonlijke ervaring en kwaliteiten. Deze commissie ontvangt adviezen van de zusterfaculteiten in den lande, die volgens de geldende bepalingen worden ingewonnen en stelt op grond daarvan alsmede op grond van andere gegevens waarover zij beschikt, lijsten van in aanmerking komende kandidaten op. Naar aanleiding van discussies in de faculteit worden enkele van de kandidaten op deze lijsten uitgenodigd hun publikaties en levensbeschrijvingen in te zenden. Dit geeft de commissie de gelegenheid haar eigen oordeel aan te vullen en aan de faculteit een voorstel te doen voor de keuze van één of twee kandidaten voor een voordracht aan curatoren. Ampele discussies in twee of drie faculteitsvergaderingen en hoofdelijke stemming beslissen tenslotte over de keuze van de kandidaat, die nummer 1 op de voordracht wordt geplaatst.

Dit door een eerbiedwaardige historie gekenmerkte systeem heeft de faculteit ongetwijfeld veel voortreffelijke benoemingen opgeleverd, maar het heeft ook enkele duidelijke bezwaren. In plaats van deze te analiseren zal in het volgende een schets worden gegeven van een nieuwe organisatie, die sedert kort bij de faculteit der geneeskunde in werking is en die naar gehoopt wordt op veel punten een betere werkwijze zal kunnen waarborgen.

Hierbij zij opgemerkt dat de invoering van dit systeem geen verband houdt met een herstructurering van de universiteit zoals die op het ogenblik in voorbereiding is, doch ook in de nieuwe structuur naar wij hopen bruikbaar zal zijn.

De Documentatiecommissie

De spil van de nieuwe organisatie is een uit drie leden bestaande Commissie voor de Documentatie, die voor een aantal jaren benoemd wordt, een eigen bureau heeft en in principe het voorbereidende werk voor alle vacatures in de faculteit moet verrichten. Het apparaat dat deze commissie gaat opbouwen moet haar in staat stellen zich geruime tijd voordat een vacature urgent wordt over de 'markt' te oriënteren.
Zodra de faculteit aan een vacature een bepaalde prioriteit toekent (hetgeen betekent dat er op een bepaalde termijn een voordracht moet zijn) zoekt de commissie één of twee adviseurs, hetzij binnen de faculteit, maar (en zelfs bij voorkeur) ook daarbuiten. Dit betekent dat de faculteit zich verzekert van de adviezen van één of twee collegae, die het vak van de aftredende hoogleraar zelf beoefenen en de 'Nederlandse kaart' bijzonder goed kennen. Zo'n adviseur zal op zich moeten nemen een behoorlijk deel van zijn tijd voor deze taak uit te trekken. Hij zal de documentatiecommissie wegwijs moeten maken in de dikwijls uiteenlopende en soms zelfs tegenstrijdige adviezen van de zusterfaculteiten.
Nog lang voor de commissie met een voorstel voor een 'groslijst' in de faculteit komt, zullen haar leden persoonlijk kennis hebben gemaakt met een aantal van de door de adviseurs aanbevolen kandidaten. Een selectie van deze zal voor persoonlijke kennismaking bij het bestuur van de faculteit geïntroduceerd worden en dit bestuur zal in overleg met de commissie en haar adviseur(s) moeten besluiten welke kandidaten voor een laatste selectie in aanmerking komen.
Gedurende deze laatste fase zal er naar gestreefd worden de kandidaten met een grotere kring van personen die bij een eventuele benoeming betrokken zijn in contact te brengen. Daartoe behoren met name ook stafleden van het instituut waar de nieuwe hoogleraar zijn werkterrein zal hebben en in het bijzonder ook studenten. Deze immers hebben er belang bij om over de didactische kwaliteiten van een nieuwe docent georiënteerd te zijn en daarover te mogen oordelen. Een dergelijke kennismaking kan geschieden in de vorm van een voordracht of een gastcollege dat dan het onderwerp zal uitmaken van een enquête onder de toehoorders om een indruk te krijgen of de keuze van het onderwerp belangrijk werd geacht, of het niveau van de voordracht aangepast was aan dat van de toehoorders, etc.
De Utrechtse Faculteit der Geneeskunde hoopt dat het hierboven geschetste systeem zal kunnen bijdragen tot een zo goed mogelijke keuze bij de vervulling van vacerende leerstoelen. Grote zorgvuldigheid is immers geboden bij een benoeming in een voor langere tijd te bekleden verantwoordelijke en veelzijdige functie.

De faculteit realiseert zich dat bij de sterke drang naar wijziging van vele universitaire systemen ook de hier geschetste werkwijze wellicht binnen niet al te lange tijd herzien zal moeten worden.

Meer aandacht voor het cantoraat

Het cantoraat van onze universiteit, o.l.v. Jaap Hillen, is onvoldoende bekend bij allen die bij de universiteit betrokken zijn. Dat is jammer, omdat er talloze onbenutte kansen liggen voor de muziekminnaars en -beoefenaars.
Het cantoraat biedt faciliteiten in verschillende vormen:
1) Er zijn 5 ruimten beschikbaar om muziek te maken, bijv. voor kleine koortjes, ensembles, instrumentalisten, etc. Men kan er dagelijks terecht tussen 9.30 en 23.00 uur.
2) In deze ruimten staan 6 piano's, 1 clavecimbel en 1 orgelpositief.
3) Er is een bibliotheek, waarin koor- en kamermuziek en orkestmateriaal aanwezig zijn.
Zowel voor het gebruik van de ruimten als voor de reservering van uitleningen kan men alleen op woensdag en donderdag tussen 9.30 en 17.00 uur terecht.

Cursussen
Vanaf dinsdag, 14 oktober a.s. wordt op dinsdag, woensdag en donderdag van 12.30 tot 13.30 uur cursus gegeven over de volgende onderwerpen:
dinsdags — algemene muziekleer voor beginners, d.w.z. eenvoudige solfège oefeningen, twee- en drieklanken, toonladders, eenvoudig dictee, eenvoudige harmonie;
woensdags — algemene muziekleer voor gevorderden, solfège, dictee, prima vista zingen, harmonie, harmonische analyse;
donderdags — Capita Selecta, bijv. vormleer, instrumentatie, etc. In overleg kunnen onderwerpen worden gekozen.
Aanmelding voor bovenstaande cursussen uitsluitend schriftelijk voor 1 oktober a.s. bij het Cantoraat.

Adviezen
De cantor verstrekt muzikale adviezen aan iedereen die daar behoefte aan heeft. Telefonische afspraken kunnen woensdags en donderdags tussen 9.30 en 17.00 uur worden gemaakt.
Het cantoraat is gevestigd: Begijnekade 6, Utrecht. Telefoon 030 - 2 68 90.
Het is te hopen, dat velen in het komende cursusjaar de weg naar het cantoraat zullen vinden.

Studenten treden uit commissie bestuursvorm universiteit

De drie studentenvertegenwoordigers in de Commissie Bestuursvorm van de Rijksuniversiteit te Utrecht, de heren De Bouter, De Graaf en Pomp, zijn uit de commissie getreden. Hun vertrek vond plaats na een stemming over een voorstel van hun kant, de procedure die Minister Veringa met zijn nota heeft gevolgd af te keuren en de arbeid van de commissie uit protest tegen die procedure te staken. De studenten menen, dat door de nota Veringa de discussie van de universiteiten naar het parlement is verlegd. Vóór de universiteiten hun standpunt konden bepalen, is de minister met een eigen nota gekomen. De commissie kan niet meer zinvol werken, omdat zij niet meer in handen heeft hoe er geëxperimenteerd kan worden.

(Persbericht R.U.)

Ondanks het feit dat een aantal leden van de commissie bezwaren had tegen het tijdstip van verschijnen en de inhoud van de nota Veringa, meende men dat deze bezwaren de voortgang van het werk van de commissie niet mogen belemmeren.

De commissie (behalve de studenten) meent, dat de minister een eigen verantwoordelijkheid heeft tegenover de volksvertegenwoordiging, uit welke verantwoordelijkheid kan voortvloeien, dat hij zelf met een nota komt. Men mag deze nota zeker als een discussiestuk van de zijde van de minister zien.

De discussie over de bestuursvorm in de universiteiten behoeft door deze nota bepaald niet lamgelegd te worden.

De studenten deelden mede, met een eigen nota te zullen komen, waarin zij hun standpunt duidelijk maken.

Het is interessant naast het eigen persbericht van de commissie bestuursvorm een verslagje te leggen van Het Vrije Volk, 4 september 1969.

STUDENTEN UIT COMMISSIE BESTUURSVORM

(Van een onzer verslaggevers)

Omdat zij vinden dat minister Veringa van Onderwijs en Wetenschappen de autonomie van de universiteiten aantast, zijn de drie Utrechtse studenten die deel uitmaken van de Utrechtse commissie-Bestuursvorm uit die commissie getreden. Onder hen is USF-voorzitter Willibrord de Graaf. Niet alleen de drie studenten, maar de hele commissie, die verder uit vertegenwoordigers van de universitaire geledingen en het curatorium bestaat, vinden dat verder werken aan bestuursvormen voor de universiteit zinloos is. Minister Veringa heeft met zijn nota over de democratisering de discussie naar het parlement verplaatst en bekend gemaakt dat zijn nota geen discussie- maar een beleidsstuk is. Dat houdt in, dat over directe democratie, die in de nota wordt verworpen, niet verder kan worden gediscussieerd.
De commissie-bestuursvorm werkte aan een aantal alternatieve modellen voor het bestuur van de universiteit, waarbij één der modellen op instituutsniveau directe democratie inhield.

Kantine Transitorium II (opname J. M. Harmsen)

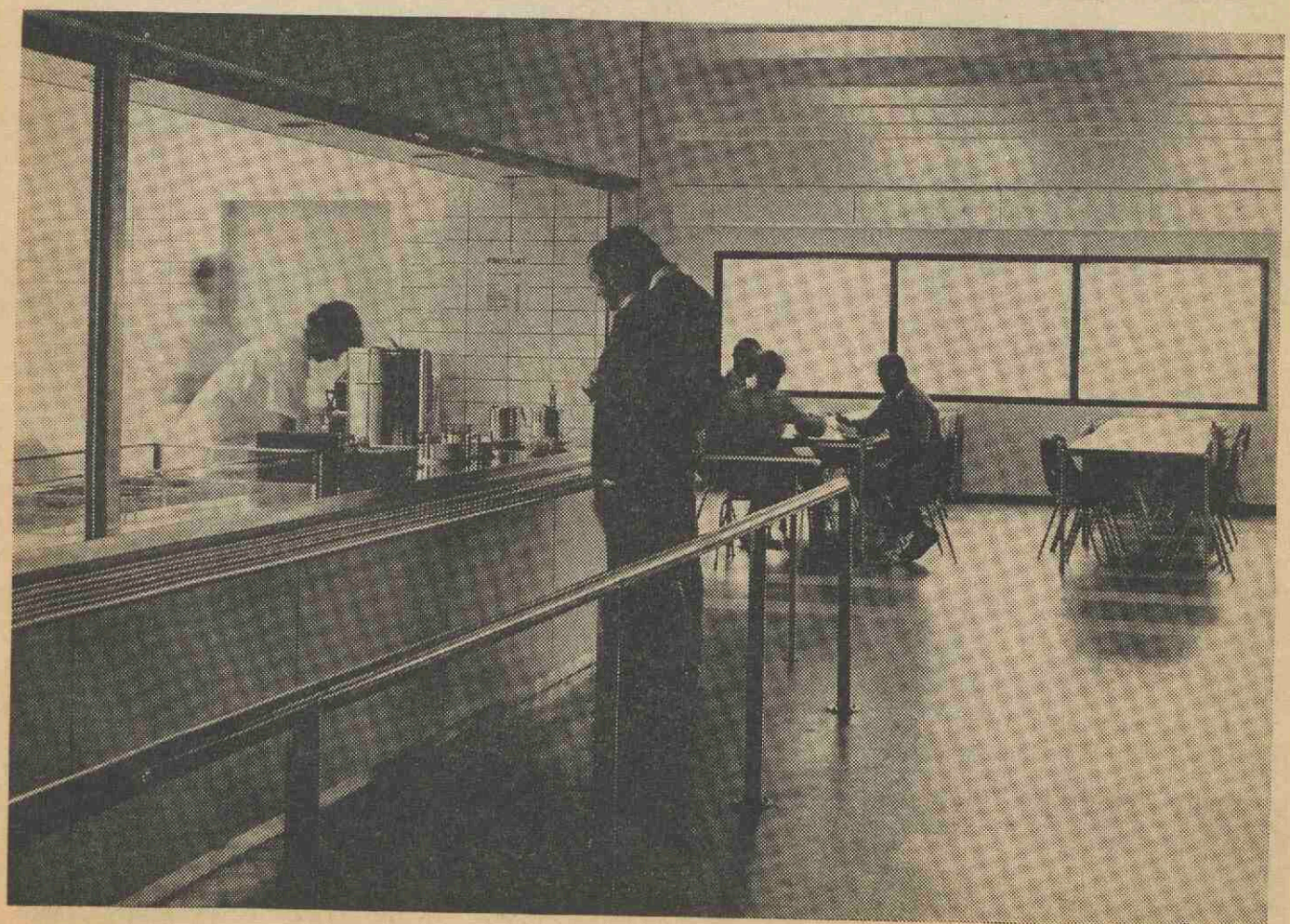

Kantine Transitorium II (Opname J. M. Harmsen)

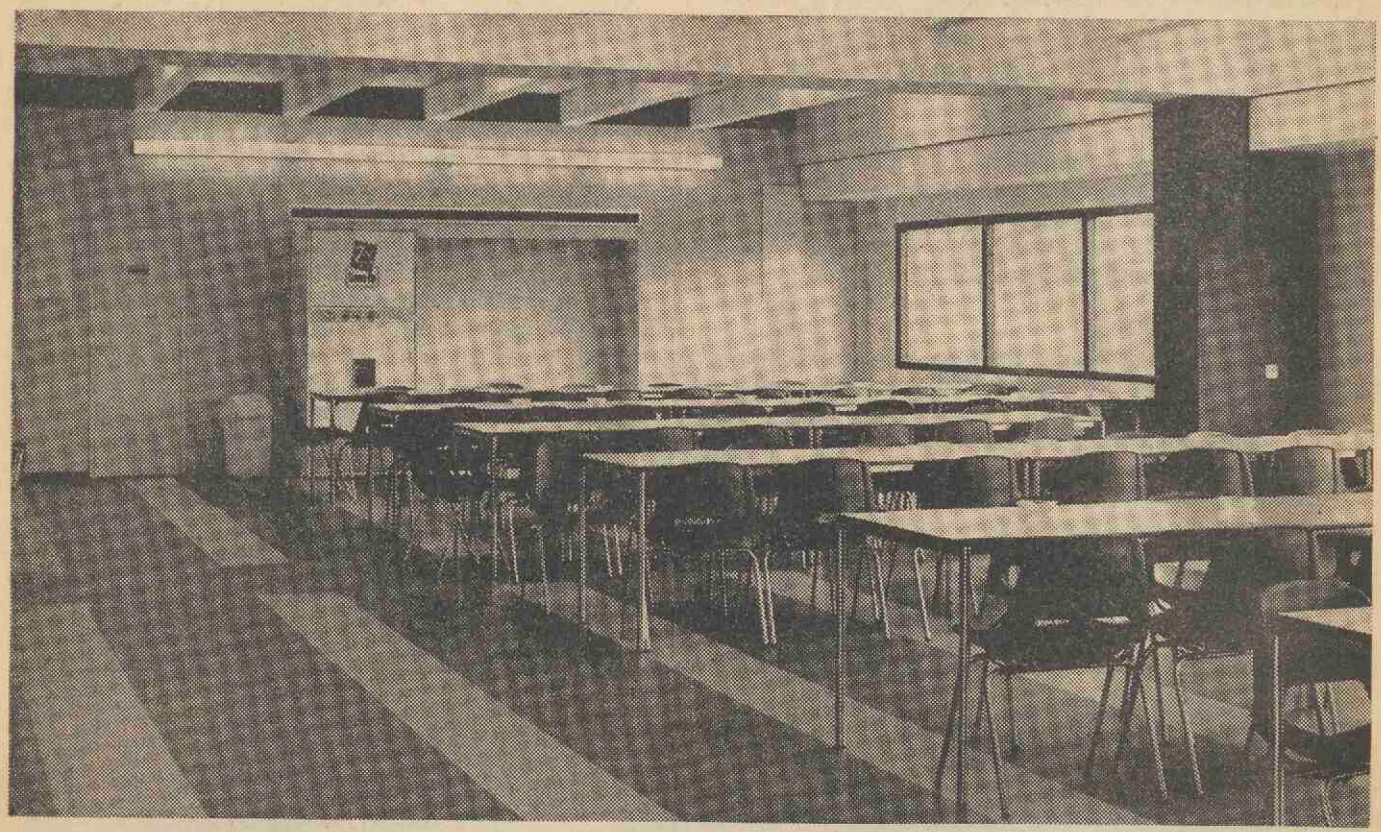

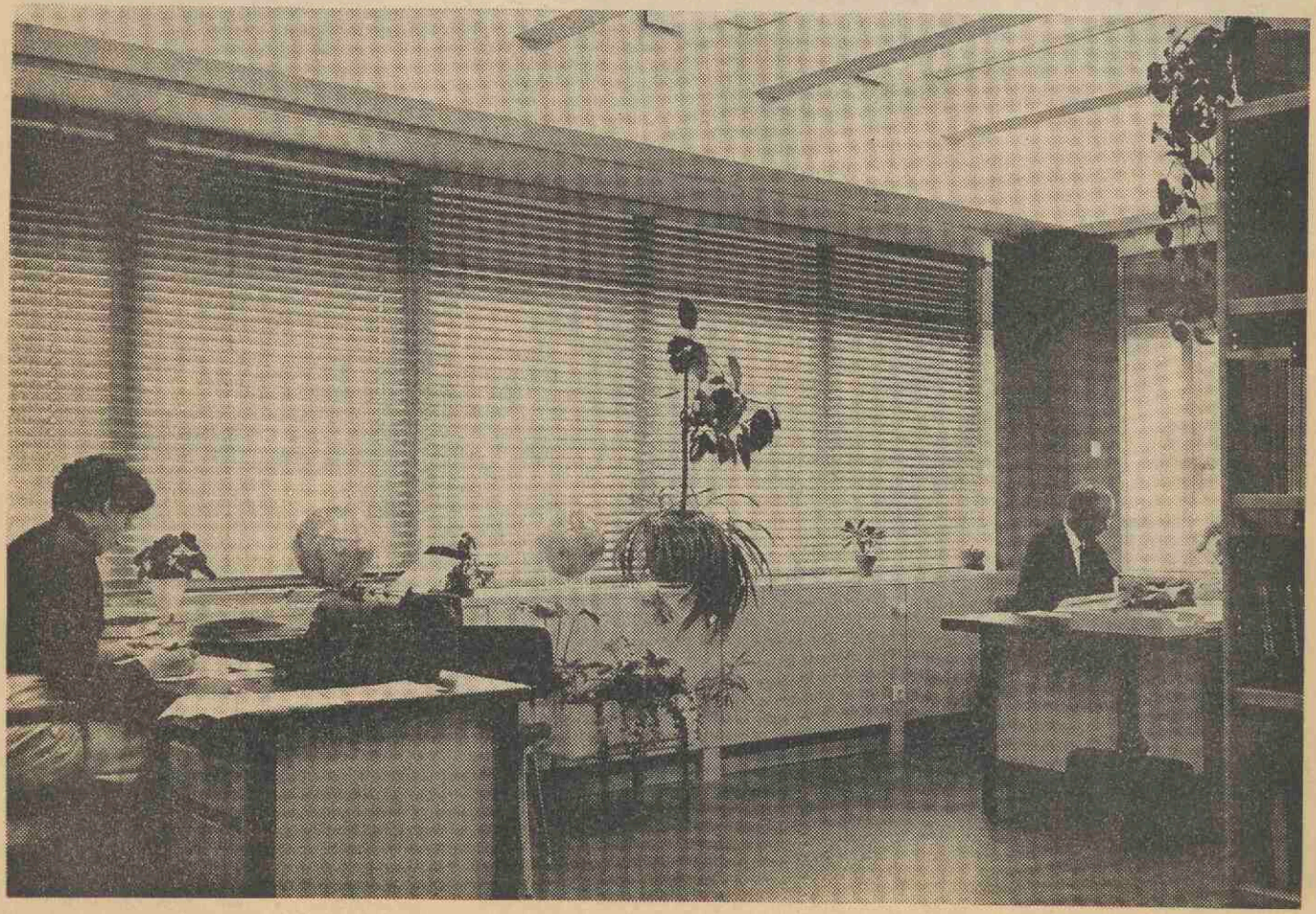

Afdeling Geografie (Prof. Koeman) Transitorium II

UNIVERSITEIT

**DIENSTREGELING BUSVERVOER UTRECHT-C.S. - De UITHOF LIJN 12
INGAANDE 15 SEPTEMBER 1969
ALLEEN OP MAANDAG TOT EN MET VRIJDAG**

UTRECHT C.S. vertrek	DE UITHOF vertrek
* 8.05	* 8.35
8.35	9.05
9.35	10.05
10.35	11.05
11.35	12.05
12.35	13.05
13.35	14.05
14.35	15.05
15.35	16.05
16.35	17.05
* 16.50	* 17.20
* 17.35 s)	18.05
* 20.10	* 20.35 s)

De route is als volgt: Centraal Station - Domplein - Lange Nieuwstraat - Gansstraat - Rubenslaan - De Uithof - v.v.

* = De met * aangegeven ritten zijn sneldiensten en gaan rechtstreeks via de Catharijnesingel, Gansstraat en Rubenslaan, De Uithof v.v. Deze bussen zijn herkenbaar aan een geel bord aan de voorzijde van de bus. S = s) Alleen voor schoonmaakpersoneel (voorzover er plaats is kunnen ook personeelsleden en studenten van deze bus gebruik maken).

OPENBARE VERGADERING RAAD VAN OVERLEG

Op donderdag, 4 september kwam de raad van overleg in openbare vergadering bijeen. Er waren circa 25 toehoorders.
Een aantal behandelde zaken:
1 De USF schreef op 3 september een brief aan prof. Van der Ven om de rectoraatsoverdracht in een nieuwe vorm te gieten. Een afschrift werd aan de raad gezonden. In plaats van de traditionele overdracht, aldus de brief, zou bijv. een gezamenlijke werkbijeenkomst kunnen worden gehouden.
Prof. Van der Ven: het is nu te laat om nog te veranderen. Het zou zinvol zijn in de raad van overleg voor volgend jaar (1970/71) een nieuwe vorm aan de orde te stellen. Op 17 of 18 september komt er een discussieavond o.a. over de redevoeringen die op de 15e zijn gehouden, waar deze zaak ook op tafel kan komen.
De USF meent, dat op de 15e begonnen kan worden met een discussie over de rectoraatsoverdracht en/of over de beide redevoeringen die dan gehouden zullen worden en die vooraf in druk moeten verschijnen.
De raad: geeft de Senaat in overweging de discussieavond te bevorderen en snel te publiceren wanneer die plaats vindt en welke zaken op de agenda staan.
2. 15 medewerkers van de faculteit der sociale wetenschappen zenden een brief aan de raad waarin zij hun ongerustheid uitspreken over het feit dat als punt 3 van de agenda van de openbare vergadering van de faculteit sociale wetenschappen (4 sept.) de benoemingsprocedure van hoogleraren en lectoren aan de orde komt. Er is te weinig binnen de faculteit over deze zaak gediscussieerd.
De raad vraagt de faculteit op dit punt geen beslissingen te nemen om de mogelijkheid te geven aan alle betrokkenen over dit punt alsnog te discussiëren en aan de raad de gelegenheid te bieden over die kwestie te adviseren. Prof. Van der Ven meent dat één faculteit dit niet op eigen houtje kan doen; gezamenlijk overleg, zeker in de Senaat, is noodzakelijk.
3. Dr. Schamhardt zet uiteen hoe de situatie bij diergeneeskunde op dit moment is. De faculteit ziet op grond van de toezeggingen van de minister kans alle eerstejaars studenten op normale wijze aan te nemen (stand 1/9 140 eerstejaars tegenover ruim 200 vorig jaar) en de moeilijkheden bij de doorstroom op te vangen.
De raad wenst een 'explosie'-commissie in te stellen die de 'policy' bepaalt voor die gevallen waar te grote aantallen aanmeldingen van studenten moeilijkheden veroorzaken. Prof. Van der Blij wordt voorzitter.
4. Over de financiering van een eventueel collectief abonnement op Trophonios wordt door een commissie van de zijde van het DB (zie vorig nummer 'U') overleg gepleegd met USF en Trophonios.
5. Aan de opzet van de Universiteitsraad Uithof is helaas niets gebeurd. Het gaat nu draaien.
6. Een klapstuk: de nota Veringa.
a. USF: minister Veringa had de nota niet mogen uitbrengen. De discussie die in de universiteit op gang moest komen is door deze nota verlegd naar het parlement. Vindt de raad de procedure Veringa juist? Zo neen, wat doet de raad dan?
b. Centrale vraag: heeft de minister recht zich tot parlement te wenden met de nota om de discussie aan de gang te brengen? En is daarmee de weg voor discussie in eigen kring afgesloten?
Studenten: we willen niet meer meedoen met schijndiscussies. Daarom zijn we uit de commissie Van Unnik getreden.
Prof. Van der Ven: Mag de volksvertegenwoordiging alsjeblieft op eigen initiatief discussiëren over deze zaak?
De studenten dringen er op aan de minister te laten weten (door de raad) dat de discussie over de bestuursvorm eerst binnen de universiteit rond moet zijn vóór het parlement zich er over buigt.
Prof. Van der Ven onderstreept nog eens de verantwoordelijkheid die de universiteit heeft tegenover de maatschappij, waaruit voortvloeit dat de universiteit geen volledige autonomie kan en mag hebben. Evenmin kan de universiteit een tijdlang sluiten om zich eerst op de eigen bestuursvorm te bezinnen. Op dringende vraag van verschillende leden: willen de studenten géén tussentijdse hervormingen, willen ze jaren lang praten en de status quo handhaven?
Studenten: we willen zelf vaststellen welke tussentijdse moderniseringen er moeten komen, vóór minister en parlement zich uitspreken.
Nog altijd: we hebben een experimentartikel gevraagd, geen wetsvoorstel.
Voorstel studenten: brief aan minister zenden waarin geprotesteerd wordt tegen de procedure.
Prof. Van der Blij: curatoren moeten Tweede Kamer schrijven dat ze er op toe moet zien zoveel speelruimte in de wet te laten dat de discussies binnen de universiteit niet gefrustreerd worden.
De raad stemt over de strekking van voorstel studenten: allen behalve studenten tegen.
De raad discussieerde tenslotte nog over enkele zaken uit de nota des Tombe - Van der Ven over de verantwoordelijkheden van de universiteitsraad en het daaruit gekozen bestuur en de verhouding tussen die twee en tot de overheid.
De raad meent dat de universiteitsraad verantwoording schuldig is tegenover de overheid en intern, niet het bestuur. De raad beslist, het bestuur voert uit.
De raad wenst drie geledingen binnen de universiteit te kennen: wetenschappelijk corps, administratief en technisch personeel en de studenten. Enkele leden (studenten) tekenen hierbij aan dat ze eigenlijk helemaal geen geledingen wensen (one man - one vote).
Worden in de raad vertegenwoordigers van buiten opgenomen? De raad werd het er niet over eens. De stemming wees uit: 7 leden vóór toelating van buitenstaanders, 17 tegen. En toen waren er nog maar 2 toehoorders.

DOCUMENTATIE-NIEUWS

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16:
Knipseldossiers over: Universiteit Utrecht, o.a. de juni-week 1969; Efficiency onderzoek Utrechtse universiteit (Bosboom & Hegener): Overlegorgaan en Ontwikkelingsplan van de Utrechtse Universiteit.
Universiteit Amsterdam, w.o. de bezetting van het Maagdenhuis mei/juni 1969.
Academische Raad o.a. rapport Maris, rapport Dalmulder en rapport Overbeek.
Nieuwe boeken:
Kalveen, C. A. van - De archieven van de rijksuniversiteit te Utrecht (Rijksarchief Utrecht, 1969, 93 blz.). Deze inventaris kan beschouwd worden als een voorlopige afsluiting van de inventarisatie van de archieven van de universiteit., Jaarverslag 1967 Ned. Radio Unie, Wurzbacher, G. - Gesellungsformen der Jugend (1966). De studie van de Friese taal- en letterkunde (Verslag der Utrechtse Studieconferentie van 29 maart 1969).

OVER HET PERSCENTRUM

De leiding van het Perscentrum is niet ontevreden over de rol die het perscentrum in het eerste kwartaal van zijn bestaan heeft gespeeld. Het boeiend gebeuren van public relations en voorlichting heeft ook daar wat meer 'gezicht' gekregen.
'Niet ontevreden' betekent in dit verband echter: het kan nog veel beter. Met name zouden de relaties met de beheerders van instituten, laboratoria en afdelingen intensiever kunnen zijn. Om te beginnen zijn we bijzonder geholpen (en dat is ook uw belang) wanneer u ons alle belangrijke stukken die voor publikatie vrijgegeven kunnen worden of die u ter beschikking kunt stellen voor vertrouwelijke informatie aan journalisten, regelmatig toezendt.
Onder belangrijke stukken verstaan we interne nota's, verslagen van openbare vergaderingen, besluiten van besturen, onderzoekplannen en -verslagen, cijfers, prognoses, enzovoorts.
We hebben echter ook belangstelling voor scripties en rapporten van studiereizen.
Het nieuwe cursusjaar is begonnen en we zouden de pers graag zoveel mogelijk infor-

matie vanuit de universiteit willen verschaffen. Uw hulp wordt bijzonder op prijs gesteld.

UIT DE VERGADERING VAN HET DAGELIJKS BESTUUR VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT D.D. 8 SEPTEMBER 1969

1. Het D.B. zal aan de vergadering van de Raad van Overleg van 24 sept. a.s. een concept postenverdeling 1971 voorleggen. Dit voorstel, voorbereid door Drs. W. E. J. van den Bold, zal voor die datum ter kennis van de faculteiten worden gebracht, onder voorbehoud van goedkeuring van de Curatoren, die 6 oktober over deze zaak spreken. Het voorstel zal in 'U' van 19 september worden gepubliceerd, zodat allen tijdig van de inhoud kennis kunnen nemen.
2. Het (beknopte) rapport van de Commissie (Overbeek) Onderzoek Methode Bepaling Personeelsbehoefte, een uitgave van de Academische Raad, wordt in handen gegeven van een commissie, waarvan Drs. van den Bold lid en secretaris wordt. Deze commissie moet nagaan wat dit rapport voor Utrecht betekent. In de Raad van Overleg zal de samenstelling van de commissie besproken worden.
Voor belangstellenden liggen exemplaren van dit rapport ter inzage op de afd. Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, kamer A 16.
Het rapport is reeds op 25 augustus jl. aan de pers gepresenteerd.
3. De Minister vraagt of het mogelijk is een aantal van de 36 tweedejaars studenten geneeskunde die in Groningen op de wachtlijst staan aan onze medische faculteit onder te brengen. De brief gaat naar de faculteit ter afdoening.
4. De Juridische Studenten Vereniging Utrecht deelt mee, dat zij van 3-8 november a.s. een Internationaal Juridisch Studenten Congres organiseert.

Op 4 november zullen Curatoren een ontvangst aanbieden aan de deelnemers van het Congres. Aan dit congres zullen ongeveer 100 buitenlandse juridische Hoogleraren en Studenten deelnemen, o.a. uit Marburg, Boekarest, Belgrado, Praag en Stockholm. Van Nederlandse zijde worden eveneens 100 deelnemers verwacht.

DISPUTORENRAAD

Voor gespreksleiders en -leidsters bestaat dit jaar weer gelegenheid zich voor te bereiden op het begeleiden van groepen van de Disputorenraad.
In samenwerking met het Instituut voor Taalexpressie, o.l.v. Wanda Reumer, zal er een training worden georganiseerd op maandag 29 en dinsdag 30 september a.s., steeds van 16.30 uur-20.45 uur. Voor de beide eenvoudige broodmaaltijden, die u zullen worden aangeboden zal een kleine vergoeding worden gevraagd. Opgave voor deelname tot uiterlijk 23 september dient te geschieden bij Bureau Vormingswerk, Kromme Nieuwe Gracht 29. Dit Bureau zal ook de uitnodigingen voor de trainingsdagen verzorgen.

DISCUSSIEAVOND

Op **woensdag, 17 september 1969** zal een **openbare discussieavond in Achter de Dom 22** gehouden worden. Aanvang: 20.00 uur.
Deze discussieavond is besproken in de Senatus Contractus op 23 juni 1969 en zal onder leiding staan van: **Drs. Wouter Koning.**
De beide sprekers op de rectoraatsoverdracht van 15 september 1969, Prof. dr. J. Lanjouw en Prof. mr. J. J. M. van der Ven, zullen aanwezig zijn. Hun redevoeringen *) zullen het uitgangspunt van de discussie zijn.
Hartelijk welkom.

*) De gedrukte tekst van de beide redevoeringen zullen na 15 september om niet verkrijgbaar zijn op: Pieterskerkhof 13 en Wilhelminapark 23.

UNIVERSITEITSGIDS

Wijziging en aanvulling universiteitsgids pag. 101: prof. dr. G. Wagenaar, Oudwijkerlaan 31, tel. 030 - 27472.

STUDENTEN

INSCHRIJVINGSDATA

Data en uren van inschrijving

I. Voor diegenen, die zich voor de 2e en volgende jaren te Utrecht willen laten inschrijven, zal de inschrijving plaats vinden in het Universiteitsgebouw, Domplein 29, op de volgende wijze:

in volgorde eerste letter(s) familienaam

12 sept. '69
10.00—11.00 u. Rom-Rue
11.00—12.00 u. Ruf-Schad
12.00—13.00 u. Schae-Schoe
14.30—15.30 u. Schof-Schut
15.30—16.30 u. Schuu-Slav
16.30—17.30 u. Slaw-Snek

16 sept. '69
10.00—11.00 u. Snel-Staa
11.00—12.00 u. Stab-Stoq
12.00—13.00 u. Stor-Ted
14.30—15.30 u. Tee-Tom
15.30—16.30 u. Ton-Val
16.30—17.30 u. Van-Vem

17 sept. '69
10.00—11.00 u. Ven-Verl
11.00—12.00 u. Verm-Vil
12.00—13.00 u. Vim-Vok
14.30—15.30 u. Vol-Vries
15.30—16.30 u. Vriese-Wok
16.30—17.30 u. Wol-Werf

18 sept. '69
10.00—11.00 u. Werg-Wijk
11.00—12.00 u. Wijl-Woe
12.00—13.00 u. Wof-Zeg
14.30—15.30 u. Zeh-Zz

II. Voor diegenen, die zich voor het volgen van enkele colleges willen doen inschrijven zal de inschrijving plaats vinden in het Universiteitsgebouw, Domplein 29, op de volgende wijze:

in volgorde eerste letter familienaam

vrijdag 19 sept. '69
10.00—11.00 u. A en B
11.00—12.00 u. C, D en E
12.00—13.00 u. F en G
14.30—15.30 u. H en I
15.30—16.30 u. J en K
16.30—17.30 u. L en M

maandag 22 sept. '69
10.00—11.00 u. N, O, P en Q
11.00—12.00 u. R t/m Sm
12.00—13.00 u. Sn, T, U en V
14.30—15.30 u. W, X, IJ en Z

Men wordt dus dringend verzocht geen formulieren naar het Bureau Inschrijving te sturen.

ZIEKTEKOSTENDEKKING VOOR GEHUWDE STUDENTEN

Voor gehuwde studenten is het sluiten van een goede verzekering voor dekken van ziektekosten nog beklemmender dan voor de alleenstaanden. De verzekeringsvormen, die via de U.G.Z. gekozen kunnen worden, n.l. die bij de Stichting Studenten Gezondheids Zorg (S.S.G.Z.) en bij het Utrechts Ziekenhuisverplegingsfonds, voldoen voor de gehuwde studenten aan redelijke eisen.
Studenten met een gezin hebben meer risico en kunnen door belangrijke hiaten in de dekking van dit risico in vrijwel onoverkomelijke moeilijkheden geraken. Wij weten daarvan voorbeelden bij de U.G.Z. Aansluiting bij een algemeen ziekenfonds lost dit probleem vrijwel op en al jaren wordt deze weg in Utrecht aan de getrouwde studenten in overweging gegeven.
Behalve de vrijwel volledige lijst van verstrekkingen is een voordeel dat de kinderen automatisch en zonder kosten meeverzekerd zijn. Bovendien heeft een groot aantal getrouwde studenten toch al aanraking met het ziekenfondswezen. Wanneer man of vrouw ergens werkzaam is dan is deze met enkele uitzonderingen verplicht verzekerd bij het ziekenfonds. Het gezin is dan automatisch meeverzekerd. Bij de verplichte verzekering is de betaling van de premie nooit een probleem, omdat dit een percentage van het loon is, dat door de werkgever wordt ingehouden. Bij getrouwde werkende studenten is uit de aard der zaak het dienstverband vaak wisselend met hiaten. Werkt men tijdelijk niet dan vervalt daardoor de verzekering en is het risico geheel ongedekt. In deze gevallen kan men al zijn rechten continueren zonder hiaat door overgang van de verplichte naar de vrijwillige ziekenfondsverzekering. Gaat men weer werken dan wordt men automatisch overgeschreven naar het verplichte ziekenfonds.
Bij het vrijwillige ziekenfonds moet men uiteraard de premie zelf betalen en deze bedraagt momenteel *f* 39.— per maand voor een persoon en *f* 78.— voor een echtpaar. Jonge kinderen betalen niet. Dit zijn wel bedragen om van te schrikken, maar men heeft ook vrijwel alles gedekt. Bovendien is reductie mogelijk, maar dit wordt van geval tot geval bekeken. Een bijzonder voordeel bij het ziekenfonds is nog dat ook kosten voor een bevalling vergoed worden. Dit gebeurt alleen niet wanneer de vrouw bij het afsluiten van de verzekering reeds zwanger is. Deze uitsluiting vindt niet plaats wanneer een zwangere zonder hiaat van de verplichte naar de vrijwillige ziekenfondsverzekering overgaat.
Met name de getrouwde studenten wordt daarom dringend aangeraden een verzekering bij het ziekenfonds in de overwegingen te betrekken en bij een van de in Utrecht bestaande ziekenfondsen inlichtingen te vragen alvorens een beslissing over de te kiezen verzekeringsvorm te nemen. De U.G.Z. wil de adressen gaarne verschaffen.

De voorzitter U.G.Z.,
Prof. R. Hornstra.

UTRECHTSE STUDENTEN FACULTEITEN

Het bestuur van de Utrechtse Studenten Faculteiten roept een Algemene Vergadering van alle Utrechtse studenten bijeen op donderdag 25 september. De plaats waar deze vergadering gehouden wordt — de Aula of wel Achter de Dom — wordt nog bekend gemaakt.
Op deze vergadering zal van de kant van de USF een aantal kandidaten voorgedragen worden voor het te vormen nieuwe bestuur. Door het wegvallen van de grondraad sinds februari 1969, toen het onmogelijk bleek verkiezingen uit te schrijven bij gebrek aan deelnemende 'partijen', is het op dit moment niet juist en niet mogelijk een andere procedure te volgen voor het aanstellen van een nieuw bestuur dan die van een Algemene Vergadering.
Ieder die dat wil, kan tegenkandidaten voorstellen. De namen van deze eventuele tegenkandidaten dienen laatstelijk op maandag 22 september bij het USF-bestuur bekend te zijn. Tijdens de vergadering kan gestemd worden over kandidaat en tegenkandidaat.
De namen van hen die zich bereid verklaard hebben een bestuurspost gedurende een jaar, ingaande op 25 september 1969 te vervullen, volgen hieronder:

voorzitter: Piet van Asseldonk;
secretaris pers en actie: Willem Asman;
secretaris sociaal I: Henk Bezemer;
secretaris sociaal II: Govert de Lussanet (mits hij slaagt voor zijn tentamens).

Voor de secretariaten cultuur en vorming, onderwijs, buitenland en penningmeester, zijn nog geen definitieve toezeggingen gedaan; wel verwachten wij deze zeer binnenkort. Terwille van de betrokkenen publiceren wij deze namen liever in de volgende aflevering van 'U', op 19 september.

Een ander punt dat wij aan de orde zouden willen stellen op 25 september is: de herstructurering van de studentenvertegenwoordiging. Immers het systeem dat wij sinds de mislukte verkiezingen gevolgd hebben, namelijk het uitschrijven van maandelijkse hearings, garandeert geen voldoende politieke controle op het USF-beleid. De bedoeling is, dat op basis van een door ons in te dienen discussiestuk gepraat wordt, en gezocht naar nieuwe vormen.
In het algemeen kan ook op deze Algemene Vergadering het beleid van de USF aan de orde komen.

Angenies Brandenburg,
secr.pers en actie der USF

LICHAMELIJKE OEFENING EN SPORT

Roosterwijzigingen.
Conditietrainingen dames en Ritmische gymnastiek.

Gezien het feit, dat de gymnastiekzaal van de Gemeentelijke H.B.S., Wittevrouwenkade no. 2 (ingang via het ijzeren hek!) op woensdagavond helaas niet meer beschikbaar is, moeten deze lessen van Mevr. L. Kramer-Reteig verzet worden naar de donderdagavond.
Het lesrooster wordt dan als volgt:

Conditietrainng algemeen	van 17.30—18.15
Conditietraining algemeen	van 18.15—19.00.
Ritmische gymnastiek	van 19.00—20.00.
Conditietraining skilopen	van 20.00—21.00.

Conditietraining voetbal
Helaas is er een zetfoutje in het rooster geslopen, dat misleidend is voor de accommodatie. Beide trainingen o.l.v. de heer A. van Gaal worden echter voorlopig weer gegeven in de Strawinskylaan no. 1, hoek Bela Bartoklaan, op de tijden die in het lesrooster vermeld zijn.

UNIVERSITEIT EN KERK

Akademie-diensten: zondag 14 september om 19.00 uur in de Pieterskerk, ds. P. Heinen. Thema: Wat bedoelen we nu precies met 'liefde' in de kerk?

HERVORMDE STUDENTEN GEMEENTE

20 tot en met 27 september: Vredesweek Utrechtse Raad van kerken; inl. mr. G. Zoon of P. de Vos, Breitnerlaan 3, Utrecht. Telefoon: 511387.

U.S.K.O.

Het bestuur van het Utrechts Studenten Koor en Orkest wil graag alle studenten wijzen op de mogelijkheid per 1 oktober lid te worden van deze vereniging. Het programma van het komende seizoen vermeldt onderme>r de Hohe Messe van J. S. Bach, en het Diesconcert. De eerste repetitie zal zijn voor het koor op vrijdag 10 oktober om 17.00 uur in het Microbiologisch Laboratorium, Catharijnesingel 59, en voor het orkest op dinsdag 7 oktober om 20.00 uur in het Universiteitshuis. Eventuele belangstellenden kunnen tevoren nadere informatie verkrijgen bij het bestuur, tussen 12.00 en 14.00 uur te bereiken op kamer 17 van het Universiteitshuis of telefonisch, no. 1 03 18. Men kan zich dan ook opgeven als lid.

UNITAS

De senaat van Unitas Studiosorum Rheno-Traiectina is na tussentijdse wisseling voor het lopende verenigingsjaar 1968-1969 als volgt samengesteld: A. Koster, rector; H. G. Rutten, ab actis; Margreet M. Koster-Klusman, fiscus; J. M. Karelse, prorector; R. H. B. Jansen, assessor.

UNIVERSITAIRE LEERGANGEN ONTWIKKELINGSPROBLEMATIEK 1969/70

In het academische jaar 1969/1970 worden weer leergangen gehouden, respectievelijk in

ROTTERDAM, AMSTERDAM, UTRECHT en NIJMEGEN. De colleges worden gegeven op zaterdagochtenden: in UTRECHT van 10 januari tot en met 9 mei 1970; met een onderbreking in de Kerst- en Paasvakantie.
Het inschrijfgeld bedraagt *f* 10,— voor studenten en *f* 25,— voor niet-studenten. Nadere inlichtingen en aanmeldingskaarten zijn verkrijgbaar bij de NUFFIC, Molenstraat 27, 's-Gravenhage, tel. 070 - 630550.

UNIVERSITAIRE GEZONDHEIDSZORG

De spreekuren van de U.G.Z. zullen voortaan als volgt zijn:
Ma.: van 10 tot 11 uur: R. Linschoten; van 16 tot 17 uur: S. v. Binsbergen.
Di.: van 13 tot 14 uur: Mevr. D. v. d. Heuvel-Blokland; van 16 tot 17 uur: Mevr. M. M. Wagenaar-Fischer.
Wo.: van 12 tot 13 uur: Mevr. D. v. d. Heuvel-Blokland.
Do.: van 10 tot 11 uur: R. Linschoten; van 16 tot 17 uur: S. v. Binsbergen.
Vrij.: van 12 tot 13 uur: Mevr. D. v. d. Heuvel-Blokland; van 17 tot 18 uur: Dr. J. A. Stoop.

'U' VOOR DE EERSTEJAARS

Technisch is het onmogelijk het nieuwe universiteitsblad reeds aan alle eerstejaars studenten te zenden. Het programmeren van de computer voor de adressering zal ongetwijfeld enige weken in beslag nemen.
De eerstejaars studenten kunnen, zover de voorraad strekt, wekelijks een exemplaar van het blad afhalen op een van de volgende adressen: Portiersloge academiegebouw, Domplein 29, Utrecht; Portiersloge Transitorium 1, Leuvenlaan, De Uithof' Utrecht.

MEDEWERKERS

UITKERING NACALCULATIE 'TREND' 1969.

Uit de thans beschikbare gegevens is gebleken, dat de voor het jaar 1969 toegekende algemene salarisverhogingen voor het overheidspersoneel zijn achtergebleven bij de loonontwikkeling in het particuliere bedrijfsleven.

Op grond hiervan zal aan het Rijkspersoneel over 1969 nog een suppletie worden toegekend.

Voor personeelsleden die gedurende het jaar 1969 een volledige betrekking vervullen, bedraagt deze uitkering voor elke maand van het jaar 1969 0,39% van de op 1 september 1969 geldende wedde, verhoogd met 6% vakantietoelage e.i van de op die datum geldende kindertoelage en -bijslag.

Voor degenen, die gedurende het jaar 1969 of een deel daarvan een deelbetrekking hebben vervuld, of wegens ziekte of verlof een gedeeltelijk salaris hebben genoten, wordt als basis voor de uitkering genomen de maandelijks genoten wedde, verhoogd met 6% salaristoelage en genoten kindertoelage -bijslag.
Voor personen, die ná 1 september 1969 in dienst treden, zal de wedde op de datum

van indiensttreding als basis voor de uitkering gelden.
Om voor een uitkering over 12 maanden in aanmerking te komen, moet men derhalve sedert 1 januari 1969 in dienst bij het Rijk zijn. Personen die ná 1 januari 1969 in dienst zijn getreden ontvangen de uitkering over de maanden van het jaar 1969, die gelegen zijn ná hun datum van indiensttreding.
Bij ontslag vóór 1 januari 1970 zal een evenredig gedeelte van de uitkering worden teruggevorderd.
Op de uitkering zal loonbelasting volgens het tarief voor bijzondere beloningen worden ingehouden, alsmede pensioenpremie, over dat gedeelte van de uitkering, dat geen betrekking heeft op de kindertoelage/-bijslag.
Het ligt in het voornemen de trenduitkering gelijk met de duurtetoeslag in de maand september 1969 uit te betalen.
Voorts zal over de in het jaar 1969 genoten toelagen wegens onregelmatige dienst en overwerkvergoeding een trenduitkering van 0,39% worden toegekend.
De uitbetaling hiervan zal hoogstwaarschijnlijk niet voor maart 1970 plaats vinden.

WONINGRUIL

In verband met vele wensen, welke onder ons personeel leven op het gebied van de huisvesting, menen wij hierin tegemoet te komen door het openen van een rubriek in dit blad, waarin aanvragen en aanbiedingen voor woningruil binnen de universitaire gemeenschap worden opgenomen.

Verzoeken om plaatsing in deze rubriek dienen vóór de 10e van elke maand in het bezit te zijn van de Afdeling Huisvesting van ons bureau, Kromme Nieuwe Gracht 29, kamer B 1.

Een dergelijk verzoek dient vergezeld te gaan van alle terzake doende gegevens en wensen zowel met betrekking tot de oude als de nieuwe woning o.a. huur, grootte, indeling etc.

GODGELEERDHEID

DOCTORAAL-WERKCOLLEGE PROF. BRÜMMER

Professor Brümmer is voornemens op het werkcollege voor doctoraalstudenten (waarbij ook belangstellenden welkom zijn) te behandelen het boek van John Hick: Faith and Knowledge (sec. edition uitg. Macmillan, Londen - Melbourne, 1967).
In verband daarmee zal een eerste oriënterende bespreking plaatsvinden op woensdag 24 september a.s. om 12.00 uur in Transitorium II in de Uithof (kamer 26.05.04).
Deelnemers aan het werkcollege worden verzocht indien enigszins mogelijk, daarbij aanwezig te zijn.

HEBREEUWS

Op maandag 22, dinsdag 23, donderdag 25 en vrijdag 26 september geeft dr. B. Maarsingh van 10.00—12.00 uur extra colleges Hebreeuws in zaal 24.04.04, Transitorium II, Heidelberglaan 2.
Degenen, die nog helemaal geen Hebreeuws gehad hebben, zijn verplicht te komen. De anderen wordt ten sterkste aangeraden er eveneens bij te zijn.
Door deze vier morgens vóórcollege is het mogelijk met het verbum klaar te wezen tegen de Kerstvakantie.

COLLOQUIUM-VOORTENTAMEN-KANDIDATEN

Bespreking bijeenkomsten colloquium- en voortentamenkandidaten; dinsdag 16 september; 10.00 uur; academiegebouw, Domplein 29, zaal 11.

RECHTEN

KANDIDAATSOPLEIDING - AANVULLING STUDIEGIDS

Het op het rooster voor de kandidaatsopleiding vermelde doceergebouw is tijdelijk gevestigd in het pand Drift 21. Gebruik dient te worden gemaakt van de achteringang (met fietsenstalling) aan de Keizerstraat.
De nummering van de lokalen dient als volgt te worden gelezen:
op rooster vermeld Drift 21: lokaal 1, kamer genummerd 3a (beg. gr.); lokaal 2, kamer genummerd 4 (beg. gr.); lokaal 3, kamer genummerd 5 (beg. gr.); lokaal 4, kamer genummerd 27 (1e verd.); lokaal 5, kamer genummerd 34 (1e verd.); lokaal 6, kamer genummerd 35 (1e verd.).

JURIDISCHE STUDENTEN VERENIGING UTRECHT

De Juridische Studenten Vereniging Utrecht organiseert op woensdag, 24 september a.s. op Veritas, Kromme Nieuwe Gracht 54, om 21.00 uur een feest voor alle juridische studenten. Iedereen is van harte welkom! Toegang gratis!

BASISDOCTORAALEXAMEN I STAATS- EN ADMINISTRATIEF RECHT

Met ingang van het studiejaar 1969-1970 zal het basisdoctoraalexamen I staatsrecht uitsluitend *schriftelijk* worden afgenomen. Voor de eerste maal zal daartoe gelegenheid worden gegeven op dinsdag 30 september a.s. in Trianon, Oude Gracht 252, aanvang des middags 14.00 uur.
Zij, die aan dit examen wensen deel te nemen dienen zich op te geven bij de secretaresse van het instituut voor staats- en administratief-recht, Maliesingel 41 (tel. 22696) vóór vrijdag 26 september a.s. Het volgende examen zal in febr '70 plaatsvinden.
Deelnemers dienen op het examen hun collegekaart bij zich te hebben.

STRAF- EN STRAFPROCESRECHT

Ter toelichting van de hieronder aan te kondigen wijzigingen in het tot dusverre geldende systeem van studiebegeleiding het volgende:
Uitgangspunt is, dat de studiebegeleiding in het begin van de studie zo zwaar mogelijk dient te zijn, maar dat de zelfwerkzaamheid van de student in het verdere verloop van de studie moet worden bevorderd, door hem minder aan de hand te houden.
Vandaar: in het K II normale werkgroepen en daarna bij B I en B II doorvraaguren, terwijl in het einddoctoraal zo mogelijk op projektonderwijs zal worden overgegaan.
Daarnaast zal zoveel mogelijk schriftelijke informatie worden verschaft in de vorm van overzichtelijke syllabi.

K II Zie studiegids.

B I Het eerstvolgende examen strafprocesrecht voor het B.I. zal worden gehouden op *8* december a.s. Het zal geheel bestaan uit vragen in de meervoudige keuzevorm. Nadere berichten over de plaats waar het examen zal plaatsvinden, alsmede over opgaven voor dit examen, zullen worden gedaan in dit blad.
Het volgende examen wordt gehouden eind april, begin mei 1970.
Het college strafprocesrecht wordt gegeven op dinsdagmorgen van 10.15—11.00 uur, dit in afwijking van het tot nu toe gebruikelijke uur op woensdag.
Per 1 oktober 1969 zal op het Criminologisch Instituut een syllabus strafprocesrecht te verkrijgen zijn tegen kostprijs (5 cent per bladzijde). Bestudering van het Boek van Minkenhof blijft naast deze syllabus noodzakelijk.
I.p.v. de werkgroepen in de oude vorm komen doorvraaguren, die gepland zijn in een periode van ± 3 weken vóór het examen, dat op 8 december zal worden gehouden, dus globaal in de periode van 3—28 november.
Deze doorvraag-uren zijn *niet* verplicht. Opgave aan het Criminologisch Instituut, Koningslaan 10.
Daarbij moet men bedenken, dat de opgave geldt voor twee middagen of ochtenden, waarin twee uur zullen worden beschikbaar gesteld. De data zullen 14 dagen uiteenliggen. Het heeft alleen dan zin om deel te nemen, als men de stof bestudeerd heeft. Een nadere oproep zal nog in dit blad verschijnen.
Vanwege het Criminologisch Instituut zal rechtbankbezoek worden georganiseerd. Van iedere juridische student mag verwacht worden, dat hij tenminste éénmaal een zitting van de meervoudige strafkamer heeft bijgewoond.
Onder geleide van een wetenschappelijk medewerker zullen vanaf 1 oktober groepen van maximaal 20 studenten hiertoe in de gelegenheid worden gesteld. Het parket heeft toegezegd, dat na afloop van zo'n zitting vragen kunnen worden gesteld aan de officier van justitie, die de zitting heeft gedaan.
Omdat rekening moet worden gehouden met grote aantallen studenten, die hiervoor belangstelling hebben, verdient het aanbeveling, dat de studenten niet wachten tot vlak voor de examen-datum. Wil iedereen aan de beurt kunnen komen, dan zal de hele periode van 1 oktober tot ± 1 december gebruikt moeten worden. Op het Criminologisch Instituut zijn kaarten verkrijgbaar vanaf ± 25 september 1969.

B II De examens zullen mondeling blijven. Nadere mededelingen zullen nog volgen.
Tengevolge van het vertrek van prof. Van Binsbergen zal het collegemateriaal strafrecht tot nadere aankondiging niet gegeven kunnen worden.

Prof. Rijksen zal zijn college penologie geven op *woensdag 10.15-11.00 uur.* (Dat was vroeger het dinsdaguur).

Op het Criminologisch Instituut zullen tegen

kostprijs (5 cent per bladzijde) verkrijgbaar zijn de volgende syllabi:

1. op het Handboek Hazewinkel-Suringa (op nadere aankondiging);
2. over de delikten tegen lijf en leven (per 1 oktober 1969);
3. over de delikten tegen de zeden (per 1 oktober 1969);
4. over de delikten tegen het vermogen (per 1 oktober 1969).

Bestudering van Hazewinkel-Suringa blijft naast deze syllabi noodzakelijk.
Voor bijzondere delikten kan volstaan worden met de kleine Van Bemmelen, deel III.
Als nieuwe litteratuur wordt ingevoerd: Prof. dr. R. Rijksen: Achter slot en grendel.

Evenals bij B I worden de werkgroepen in de oude vorm vervangen door niet-verplichte doorvraaguren. Voor de eerste cyclus zullen die worden gehouden in de periode 10 november—5 december. Deze periode sluit aan op één van de examen-pieken; die in december valt. Ook hier: 2 x 2 uur, met een tussenruimte van 14 dagen, met als eis: kennis van de stof. Over de opgave wordt nader bericht in dit blad.

Einddoctoraal strafrechtelijke richting.

(Projektgroep).

Het Criminologisch Instituut wil per 1 oktober 1969 bij wijze van experiment gaan starten met projektonderwijs naast en ter vervanging van de huidige (tentamen-)regeling voor het einddoctoraal in de strafrechtelijke richting.
In overleg tussen docenten en studenten zal hierbij vorm en thema vastgesteld dienen te worden; gedacht wordt bijv. aan een onderwerp als oplichting, t.b.r., de vergeten groep delinquenten van 17—21 jaar, e.a.

Teneinde tijdig tot een nadere concretisering te kunnen komen worden belangstellende studenten, die thans van plan zijn de strafrechtelijke richting aan te vangen of de vrije studierichting met minstens het hoofdvak en één bijvak in strafrechtelijke richting, verzocht, zo mogelijk *vóór 15 september a.s.* contact op te nemen met: prof. mr. W. M. E. Noach, Criminologisch Instituut, Koningslaan 10, Utrecht. Telefoon (030) - 51 22 41.

GENEESKUNDE

TANDHEELKUNDE

Colleges fysiologie

Colleges fysiologie voor eerstejaars studenten Thk. in de collegezaal van de Fysiologie, aanvang vrijdag 26 september 11.30 uur.
Colleges fysiologie voor tweedejaars studenten Thk. in de colloquiumzaal van Fysiologische Chemie, aanvang dinsdag 23 september 11.30 uur.

COLLEGE ALGEMENE ZOÖLOGIE

Het college Algemene Zoölogie voor eerstejaars tandheelkundige studenten vangt aan op donderdag 18 september 1969 om 13.30 v.m. in de collegezaal van het Analytisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

DIDACTIEK VAN DE SCHEIKUNDE

a. het **spreekuur** van de vakdidactiek docent, dr. J. W. Schuyl, wordt m.i.v. 16 september a.s. wederom gehouden in het Anal. Lab., Croesestraat 77 A, van 15.45-16.30 uur precies.
b. Het college **didactiek van de scheikunde,** bestemd voor de **aantekening** lesbevoegdheid dat gegeven wordt dinsdagmiddag van 16.45-17.30 uur precies in het Anal. Lab aan de Croesestraat 77 A, zal beginnen op 30 sept. a.s. Studenten die dit college willen volgen, worden verzocht zich op te geven op het spreekuur van de docent vakdidactiek op 16 of 23 sept. a.s.
c. Het college didactiek van de scheikunde voor hen die didactiek en pedagogiek als bijvak hebben zal om de 14 dagen worden gegeven door dr. R. A. W. Docters van Leeuwen op dinsdagmiddag van 14.00-15.30 uur precies in het Anal. Lab., te beginnen op 30 sept. a.s. Opgave op het spreekuur van de docent voor de didactiek van de scheikunde op 16 of 23 sept. a.s.

dr. J. W.Schuyl

PRACTICUM HOOFDVAK NATUURKUNDE

Eerste practicumjaar
Bestemd voor: eerstejaars A1, No, N1, N2, N3, N4, N4*, G4 en tweedejaars S3, G3 en M.O.A. natuur- en scheikunde (dag-opleiding).
Inschrijving: 15 september 10 uur blauwe zaal Transitorium I.
Colleges inleiding tot het practicum:
woensdag 17, 24 september en 1 oktober 14.30-16.30 uur witte zaal. Paragraaf 9 van de practicuminleidingsyllabus (foutenberekening) zal een onderdeel vormen van het „Voorbereidend Tentamen Natuurkunde", dat op 14 oktober wordt afgenomen.
Cursorisch practicum gedeelte:

Proef:	a-groep	b-groep
Galvanometer	23 sept.	25 sept.
Oscillograaf	30 sept.	2 okt.
Rekenliniaal		
Foutenrekening	7 okt.	9 okt.
Triode voltmeter	13 okt.	16 okt.

Aanvang telkens om 14.00 uur; de groepenindeling wordt nader aangekondigd.
Het gewone practicum vangt aan op 20 resp. 22 oktober. De a-groep heeft dan 's maandags en dinsdags practicum;
de b-groep 's woensdags en donderdags.

Tweede practicumjaar

Bestemd voor: tweedejaars A1, No, N1, N2, N3, N4, G4, B3, W2, die het voorgaande natuurkunde-practicum (eerstejaars, blok- of bijvak-practicum) voltooid hebben (d.w.z. alle verslagen hebben besproken).
Inschrijving en aanvang practicum in zaal 2 (de vroegere eerstejaarszaal) op:
22 september 14 uur voor de A-groep (de richtingen A1, N1, N3, N4, G4, B3).
25 september 14 uur voor de B-groep (de richtingen No, N2, W2).
Bij inschrijving studiekaart meebrengen.
Voorts opgave van practicum-compagnon (wisseling verplicht).

BIJEENKOMST STUDENTEN THEORETISCHE NATUURKUNDE

Alle studenten die zich voorbereiden op een doctoraal examen met hoofdrichting theoretische natuurkunde, of die dit jaar met deze studie willen beginnen, worden verwacht op woensdag 24 september om 14.15 uur in het Instituut voor Theoretische Fysica. Tijdens deze bijeenkomst zal o.m. het programma voor het studenten seminarium worden bekend gemaakt; verder zullen alle gewenste inlichtingen over de studie — voor zover mogelijk — worden verstrekt.

AANVANG COLLEGES THEORETISCHE NATUURKUNDE

Dinsdag 16 september om 11.45 uur, Quantummechanica, (prof. Ruijgrok).
Woensdag 24 september om 11.15 uur, Mathematische Fysica, (prof. van Kampen).
Donderdag 25 september om 10.15 uur, Elektromagnetische Eigenschappen der Materie, (prof. Nijboer).
Deze colleges vinden plaats in het Fysisch Lab., Bijlhouwerstraat 6, Utrecht.

WERKCOLLEGE MECHANICA 1969/70

Parallel aan het college mechanica van Prof. Alkemade (woensdag 9-11 en donderdag 11-13 uur) zal een werkcollege gegeven worden en wel dinsdag resp. vrijdag van 14-17 uur.
Het deelnemen aan dit werkcollege is niet verplicht, maar wordt sterk aanbevolen. Er worden in groepen van ca. 15 deelnemers vraagstukken gemaakt onder leiding van een student-assistent. Het is zodoende een middel om de college-stof te leren begrijpen en vooral te leren toepassen, waardoor de twee schriftelijke tests (op 2 december 1969 en 10 februari 1970) geen extra moeilijkheden zullen opleveren. Bij voldoende eindcijfer behoeft geen tentamen mechanica te worden afgelegd.
Aanmelding geschiedt door het invullen van een aanmeldingsformulier, dat bij de portiersloge van Transitorium I ligt en **uiterlijk donderdag 18 september** in het bakje M moet worden gedeponeerd.

CAPUT RELATIVITEITSTHEORIE

Het caput relativiteitstheorie van dr. Hooyman wordt dit jaar gegeven in het eerste semester en wel op vrijdag van 9.15-11.00 uur, Transitorium I. Eerste college op 19 september.
Hierbij wordt de inhoud van het college Relativistische Beginselen (colleges VTN, sept. 1968) bekend verondersteld.
Zij, die deze vroegere colleges niet gevolgd hebben, worden verwezen naar de 6 eerstejaarscolleges over dit onderwerp op de dagen 16 t.m. 19 september (zie de aankondigingsborden).
Voorts is iedere belangstellende welkom bij de vertoning van een tweetal films over relativistische experimenten op donderdag 18 september (11.15-12.30 uur) in het Transitorium (witte zaal).

AANVANG COLLEGES PROF. KONINGSBERGER

Het tweedejaars-college 'Fysische en Colloid Chemie' voor biologen (kand.-examen B4 vangt aan op donderdag 2 oktober om 10.05 uur in de collegezaal van het Van 't Hoff Laboratorium.
Het college 'Biofysische Chemie' voor kandidaten in de biologie en in de chemie, die

dit vak als hoofdrichting of als bijvak voor het doctoraal examen kiezen, vangt aan op maandag 6 oktober om 11.15 uur in de collegezaal van het Van 't Hoff Laboratorium. Over het caput college volgt nog een nadere aankondiging.

SPREEKUUR PROF. KONINGSBERGER

Prof. Koningsberger is verhinderd om op 17 en 24 september en op 15 oktober zelf spreekuur te houden; het zal op deze data op het normale tijdstip worden gehouden door dr. Bloemers.

SPREEKUUR PROF OVERBEEK

Professor Overbeek is verhinderd op het normale uur (maandag 11-12) spreekuur te houden op 15 september, 22 september.
In deze periode is hij na telefonisch overleg op andere uren te spreken.

TENTAMEN ATOOMFYSICA

Dinsdagmiddag 23 september is in het Fysisch Laboratorium weer gelegenheid voor schriftelijk tentamen atoomfysica (al dan niet beknopt) voor de kandidaatsexamens a t.m. g en J t.m. I en het MO-A-examen, en tevens voor de nieuwe kandidaatsexamens W, A. N, S. G. B en F.
Aanvang: 14.30 uur precies.
Aanmelding: vóór 19 september, met vermelding van jaar van aankomst, studierichting (letter van examen) en beoogd tentamenonderwerp. De aanmelding bij voorkeur op de daartoe bestemde kaarten in kamer 210 in het Fysisch Laboratorium.
Studenten voor de nieuwe kandidaatsexamens W, A en N (behalve N4) moeten op de aanmeldingskaart schrijven: I of II of I + II al naar ze tentamen atoomfysica I of II of het volledige tentamen I + II willen doen. Daarbij geldt dat II afzonderlijk slechts gedaan mag worden door wie geslaagd is voor I.

COLLEGES EN PRACTICA MINERALOGIE

1e Jaars geologen G1, G2, G3, G4 en G5: Het college mineralogie en de daarop aansluitende practica optische mineraaldeterminatie worden voor het eerst gegeven op de hieronder volgende data, plaats, resp. collegezaal en practicumzaal van de afdeling Petrografie, Geologisch Instituut, Oude Gracht 320.
De tijden zijn: college dinsdag 30 september 12.15-13.00 uur; practica maandag 29 september 14.00-17.00 uur; dinsdag 30 september 14.00-17.00 uur.
N.B. de studenten G4 volgen niet het practicum.
2e jaars geologen G2, G3 en G5: Het college röntgenanalyse en het hieraan parallel lopend practicum zal voor het eerst gegeven worden op woensdag 24 september a.s. op het Vening Meinesz Laboratorium, Lucas Bolwerk 11.
De tijden zijn: college woensdag 24 september 9.15-10.00 uur; practicum woensdag 24 september 14.00-17.00 uur.

EXAMENDATA CURSUS 1969-1970

29 september, 20 oktober, 10 november, 15 december, 19 januari, 16 februari, 16 maart, 20 april, 11 mei, 8 juni, 29 juli voor scheikunde, biologie, geologie, farmacie, 6 juli voor wis-, natuur- en sterrekunde.
Opgave 's morgens tussen 10.00 en 12.00 uur bij mevr. Van Gelder, faculteitsbureau, Maliesingel 27a, Utrecht, tel. 2 57 51, (tot 1 oktober nog: Catharijnesingel 60, tel. 1 59 59).
Ook indien nog niet alle tentamens zijn afgelegd, geve men zich toch tijdig op. De uiterste datum hiervoor is: woensdag 10.00-12.00 uur, 12 dagen voor het examen. Latere opgave is niet mogelijk.
Meebrengen bij het opgeven: voorafgaand diploma (geen fotocopie) en door de subfaculteitsvertegenwoordiger afgetekende studiekaart. Voor doctoraal examen wis-, natuur- en sterrekunde en biologie ontvangt men op het faculteitsbureau een in te vullen kaart; men brenge alle tentamenbriefjes mee.
Zie verder de Studiegids.
Op het examen meebrengen: het bewijs van storting van *f* 60,— op postgirorekening no. 65233 van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

EERSTE- EN TWEEDEJAARS BIOLOGEN

Inschrijving voor de practica voor eerste- en tweedejaars biologen op disndag 23 september te 14.00 uur precies.

COLLEGE CHEMIE VAN DE VASTE STOF

Het college chemie van de vaste stof van prof. dr. J. H. van Santen, zal beginnen op het laboratorium voor Algemene Chemie. Het onderwerp zal zijn: Elektronen in defecte kristallen.

TENTAMEN- EN PRACTICUMREGELING NUMERIEKE ANALYSE NAKANDIDAATS

Met ingang van het nieuwe collegejaar wordt het oude college numerieke analyse vervangen door een nieuw college. Deze verandering moest plaats vinden omdat reeds eerder een voorkandidaatscollege toegepaste analyse voor wiskundigen was ingevoerd, hetwelk het oude nakandidaatscollege N.A. in aanzienlijke mate overlapte. Naar aanleiding hiervan wordt voor het nieuwe studiejaar een nieuwe tentamen- en practicumregeling ingevoerd. Hiervoor wordt verwezen naar de aanplakborden. Op verzoek wordt deze regeling ook toegestuurd.
N.B. Hier komt ook een overgangsregeling voor, voor hen die tentamen en practicum over het oude college wensen te doen, maar die slechts 1 jaar geldt.
Men dient zich zo spoedig mogelijk op de hoogte te stellen van de nieuwe regelingen, aangezien een belangrijk gedeelte daarvan op 16 september a.s. in werking treedt en men zich voor of op deze datum dient aan te melden.
Telefonische inlichtingen kan men maandag 15 september a.s. van 14-16 uur verkrijgen bij drs. H. A. van der Vorst, tel. 51 14 11, toestel 144.

METEOROLOGIE

COLLEGES VAN PROF. DR. F. H. SCHMIDT

1. College Algemene Meteorologie. W_1, W_3 en N_3. Donderdag, 9-11 uur. Aanvang: 25 september. Plaats: Fysisch Transitorium, witte zaal.

2. College Meteorologie voor Biologen. Vrijdag, 10-11 uur. Aanvang: 26 september. Plaats Wiskundegebouw, zaal 104.

3. College Fysische Meteorologie. Vrijdag. 11-13 uur. Aanvang: 26 september. Plaats Wiskundegebouw, zaal 104.
De onder 2 en 3 genoemde colleges geven een rectificatie van de op blz. 71 van Studiegids no. 12 aangekondigde colleges.

LETTEREN

AFSCHEID PROF. ROMPELMAN

Professor dr. Tom Albert Rompelman werd op 12 augustus 1906 te Leipzig uit Nederlandse ouders geboren. Hij bezocht de lagere school en het gymnasium aldaar en studeerde vervolgens Duitse taal- en letterkunde aan de gemeentelijke universiteit te Amsterdam waar hij in 1932 cum laude het doctoraal examen aflegde. Van 1933 tot 1944 was hij assistent aan de universiteit te Amsterdam, van 1942 tot 1944 tevens privaatdocent in de Duitse taal- en letterkunde van de late middeleeuwen. Daarnaast was hij enige tijd als leraar te Arnhem en Amsterdam werkzaam. In 1939 promoveerde hij bij prof. dr. J. H. Scholte te Amsterdam op het onderwerp „Der Wartburgkrieg kritisch herausgegeben", eveneens cum laude. Van 1945 tot 1961 was hij werkzaam als hoogleraar in de Oudgermaanse filologie en de Duitse taalwetenschap te Groningen, van 1961 tot 1969 bekleedde hij te Utrecht hetzelfde ambt met als leeropdracht: De Duitse taalkunde en de Duitse letterkunde der middeleeuwen.
Zijn onderzoek en onderwijs bestrijken een zeer breed terrein en beide werden gekenmerkt door grote grondigheid en degelijkheid. Het is dan ook niet verwonderlijk, dat hij vele uitnodigingen kreeg om zowel in binnen- als buitenland op congressen en aan universiteiten te komen spreken. Zijn publicaties geven blijk van de breedheid en grondigheid van zijn kennis; we noemen hiervan o.a. 'Walther und Wolfram'. Ein Beitrag zur Kenntnis ihres persönlich-künstlerischen Verhältnisses', 'Een tekstkritisch probleem in de Edda', 'Lambert ten Kate als Germanist', 'Form und Funktion des Präteritums im Germanischen'.
Bij al zijn wetenschappelijke activiteiten had prof. Rompelman echter steeds interesse voor de persoonlijke problemen van zijn studenten; de vele brieven en kaarten die hij nog steeds van oud-studenten ontvangt zijn blijken van de band die tussen hem en vele van zijn studenten is gegroeid. Hij was o.a. bestuurslid van de Algemene Vereniging voor Taalwetenschap en gedurende vele jaren achtereenvolgens lid, secretaris, ondervoorzitter

en algemeen voorzitter van de examencommissies Duits Mo-A en Mo-B. Gedurende het studiejaar 1955-56 was hij rector magnificus der Rijksuniversiteit te Groningen.
Helaas maakte zijn gezondheidstoestand het prof. Rompelman niet langer mogelijk zijn ambt te vervullen zoals hij dat wilde doen en zo lang had kunnen doen. Wij wensen hem samen met mevrouw Rompelman nog vele goede jaren toe, waarin hij van een welverdiende rust moge genieten, ook al zal hij zeker niet kunnen nalaten met de hem eigen intense belangstelling de verdere ontwikkeling van de germanistiek en het universitaire bedrijf te volgen.

RECTIFICATIE

In het eerste nummer publiceerden wij een artikel over de uitwisseling van studenten tussen Utrecht en Leningrad, onder de subfaculteit van de niet-westerse taal- en letterkunde. Dit bericht is onjuist. Het berust op een misverstand bij de schifting van oude reservekopij. De inhoud van het stuk is inmiddels door andere ontwikkelingen achterhaald.
De redactie biedt graag haar excuses aan.

BESPREKINGSCOLLEGE SLAVISCHE TAAL- EN LETTERKUNDE

Besprekingscollege Slavische Taal- en Letterkunde wordt gehouden op 22 september a.s. om 11.00 uur in zaal 13 van het Academiegebouw, Domplein.
Na afloop bespreking betreffende verkiezing studentenleden van de Studieraad.

KLASSIEKE LETTEREN

De colleges worden hervat in de week van 29 september. Men zie verder de mededelingen in de verschillende instituten.

FRANSE TAAL- EN LETTERKUNDE

1e jaars worden verwacht op 22 september om 10.00 uur: Instituut voor Toegepaste Taalkunde, Wilhelminapark 11.
22 september-11 oktober: dagelijks college in het talenpracticum.

HERZIENING STUDIEPROGRAMMA'S TAAL- EN LETTERKUNDE

In Staatsblad nr 344 van 29 augustus 1969 is gepubliceerd het Koninklijk Besluit van 21 augustus 1969, nr. 43 tot wijziging van het academisch statuut.
Dit besluit bevat een aantal wijzigingen van de verschillende examenprogramma's in de faculteit der letteren.
Het besluit trad op 1 september 1969 met de aanvang van het nieuwe studiejaar in werking.

INLEIDENDE CURSUS VOOR EERSTEJAARS NEERLANDICI

In de week die vooraf gaat aan de eerste collegeweek van de nieuwe cursus zal op het Instituut De Vooys voor Nederlandse taal- en letterkunde een inleidende cursus voor eerstejaars neerlandici worden gegeven. In verband hiermede worden alle eerstejaars op 29 september, 15.15 uur precies, verwacht op het Instituut De Vooys, Emmalaan 29. Het programma van de cursus is als volgt:

ma. 29, 15.15-15.30 uur, Korte inleiding op het programma van deze cursus; 15.30-16.15 uur , Inleiding: Waarom Nederlands studeren ? (prof. dr. A. L. Sötemann); 16.15-16.45 uur pauze; 16.45-17.45 uur Discussie in groepen o.l.v. docent en student.

di. 30, 9.30-10.30 uur Illustratie taalkunde. (prof. dr. B. van den Berg); 10.30-11.00 uur pauze; 11.00-12.00 uur Illustratie letterkunde (prof. dr. W. P. Gerritsen).

wo. 1, 10.00-11.00 uur Inleiding studieprogramma (dr. W. Drop); 14.00-15.00 uur Informatie studiemethoden o.l.v. docent en student.
do. 2, 10.00-11.00 uur Organisatie Instituut, Faculteit, Universiteit, etc. (dr. M. C. van den Toorn); 14.00-15.00 uur Rondleiding U.B.: Groep A1; Bibliotheek Inst.: Groep A2; 15.00-1600 uur Rondleiding U.B.: Groep A2; Bibliotheek Inst.: Groep B1; 16.00-17.00 uur Rondleiding U.B.: Groep B1; Bibliotheek Inst.: Groep A1.
vrij. 3, 10.00-11.00 uur Inleiding leraarsvak en uur Rondleiding U.B.: Groep B2; Bibliotheek opleiding (dr. J. S. ten Brinke); 14.00-15.00 Inst.: Groep C 1; 15.00-16.00 uur Rondleiding U.B.: Groep C1; Bibliotheek Inst.: Groep C2; 16.00-17.00 uur Rondleiding U.B.: Groep C2; Bibliotheek Inst.: Groep B2; 18.00-20.00 uur Gezamenlijk eten.

COLLEGEROOSTER THEATERWETENSCHAP

Het besprekingscollege Theaterwetenschap zal plaatsvinden op donderdag 25 september om 17.15 uur in het Instituut voor Theaterwetenschap (Rijnkade 1a). De colleges beginnen op donderdag 2 oktober om 15.15 uur. Rooster: maandag 15.15-16.45 werkcollege toneelkritiek en eenmaal per maand dramatische compositieleer, prof. de Leeuwe (voor hoofd- en bijvakstudenten, alsmede voor enkele belangstellenden); 17.15-18.00: Medea op het toneel, scenische realisatie van zeven Medea-Drama's door de eeuwen heen, drs. Uitman (hoorcollege, naar keuze met eigen werkzaamheid, voor hoofd- en bijvakstudenten, alsmede belangstellenden); dinsdag 16.10-17.30: werkcollege liturgisch drama, prof. Wagenaar-Nolthenius en prof. de Leeuwe (voor hoofd- en bijvakstudenten, alsmede voor enkele belangstellenden, gecombineerd met 2e tot 4e jaars musicologen); donderdag 15.15-16.45: practicum decormodelbouw, Nicolaas Wijnberg (voor hoofd- en bijvakstudenten, alsmede voor enkele belangstellenden; tot de kerstvakantie); 17.15-18.00: hedendaagse dramaturgie in Frankrijk, prof. de Leeuwe (hoorcollege, naar keuze met eigen werkzaamheid, voor hoofd- en bijvakstudenten, alsmede belangstellenden).

Alle colleges vinden plaats in het Instituut voor Theaterwetenschap.
Het Instituut zal in de week van 15-22 september uitsluitend des morgens geopend zijn.

A. SPAANSE TAAL- EN LETTERKUNDE

Besprekingscollege voor studenten Spaans hoofd- en bijvak: woensdag 24 september te 10.00 uur in de collegezaal van het Spaans, Portugees en Ibero-Amerikaans Instituut, Drift 29-31.

Aanvang colleges: maandag 29 september.
Een collegerooster en een handleiding bij de studie van de Spaanse taal- en letterkunde zijn verkrijgbaar bij het secretariaat van bovengenoemd Instituut.

B. CURSUS SPAANS VOOR BELANGSTELLENDEN

De aandacht wordt er op gevestigd, dat voor belangstellenden wekelijks een college zal worden gegeven in de beginselen van de Spaanse taal.
Dit college zal worden gegeven op vrijdag van 15.00-16.00 uur in het Spaans, Portugees en Ibero-Amerikaans Instituut, Drift 29-31. Aanvang 3 oktober 1969.

C. CURSUS SPAANS VOOR BELANGSTELLENDEN (GEVORDERDEN)

Voor belangstellenden, die reeds enigszins met de taal vertrouwd zijn, zal wekelijks een college Spaans gegeven worden, waarin naast het maken van eenvoudige vertalingen in de Spaanse taal, een niet te moeilijke roman als oefenstof zal worden gelezen en aandacht zal worden geschonken aan het praktisch gebruik van de taal. Dit college zal worden gegeven op vrijdag van 16.15-17.15 uur in het Spaans, Portugees en Ibero-Amerikaans Instituut, Drift 29-31. Aanvang collevrijdag 3 oktober.

D. PORTUGESE TAAL- EN LETTERKUNDE

Besprekingscollege voor studenten Portugees hoofd- en bijvak: woensdag 24 september te 10.00 uur in de collegezaal van het Spaans, Portugees en Iberio-Amerikaans Instituut, Drift 29-31. Aanvang colleges: maandag 29 september.
Een collegerooster en een handleiding bij de studie van de Portugese taal- en letterkunde zijn verkrijgbaar bij het secretariaat van bovengenoemd Instituut.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

OPENBARE FACULTEITSVERGADERING

Op do. 18 september zal een *extra* openbare faculteitsvergadering plaats vinden om *15.30 uur*, kamer 1 van het Academiegebouw.
Agenda en stukken zullen vanaf vrijd. 12 sept. *ter inzage* liggen op het Perscentrum van de Universiteit en in de bibliotheek van het Sociologisch Instituut, TRANSITORIUM II, 'De UITHOF'.

Agenda

— Do. 18 sept. om 15.30 uur openbare faculteitsvergadering.
— Vrijd. 26 sept. om 14.15 uur promotie van de heer D. Elizur. Promotoren: prof. dr. M. Mulder en prof. dr. H. W. Ouweleen (N.E.H. Rotterdam).
Titel proefschrift: A structural analysis of behavior in organisations towards the computer.

CULTURELE ANTROPOLOGIE

De colleges van prof. Van Baal voor 2e jaars beginnen op 24 sept. en voor oudere jaars op 7 okt. a.s. Het college Capita Selecta voor kandidaten begint op 21 okt. a.s.
Het collegerooster is op het Instituut verkrijgbaar.

De schriftelijke herkansing van het eerstejaars tentamen Cult. Antropologie wordt gehouden op 15 september a.s. van 10.00 - 13.00 uur in de kleine collegezaal van het Instituut voor Culturele Antropologie, Transitorium II, verdieping nr. 20.

Op 23 september a.s. zal om 14.00 uur in de grote collegezaal van het Instituut voor Culturele Antropologie, Transitorium II, verdieping nr. 20, een introductiebijeenkomst voor eerstejaars worden gehouden. Ook de aanwezigheid van ouderejaars zal zeer op prijs worden gesteld.

FACULTEIT DER PSYCHOLOGIE

De O.P.S.U. organiseert op vrijdag 26 september een *psychologenfeest* voor eerste- en ouderejaars.
Aanvang: 21.00 uur in de grote en kleine collegezaal van het psychologisch laboratorium. Ingang: Lange Koestraat.

ASSISTENT(E) GEVRAAGD

Gevraagd bij de afdeling waarnemingspsychologie een
assistent(e)
voor vier halve dagen per week.
Eisen: voltooid hebben van het practicum experimenteel onderzoek en het tentamen fysiologie.
Belangstellenden kunnen zich richten tot Drs. M. N. Verbaten, Psychologisch Laboratorium, telefoon 26555.

THEORIEDISCUSSIEGROEP PROF. VAN PARREREN

Op donderdag 9 oktober 1969 zal er wederom een theoriediscussiegroep starten onder leiding van prof. Van Parreren. Behandeld zal worden het boek van G. A. Miller, E. Galanter en K. H. Pribram: 'Plans and the structure of behavior' (Holt, Rinehart and Winston, inc. 1960). Dit boek dient u zelf aan te schaffen.
De bijeenkomsten vinden wekelijks plaats van 11.15 - 12.30 uur in de Werkgroepkamer van het Psychologisch Laboratorium (kamer 3.12, 3e etage) en lopen tot en met 11 december 1969.

Het aantal plaatsen is *zeer beperkt*. Opgave zo spoedig mogelijk bij Mej. A. Kroon, Psych. Lab. Indien u zich reeds voorlopig had opgegeven maar gezien het onderwerp voorkeur heeft om in 1970 deel te nemen, gelieve u dit eveneens kenbaar te maken.

COLLEGE PROF. VAN PARREREN.

In de periode van 15 oktober tot en met 3 december 1969 zal prof. Van Parreren voor voorkandidaten die de propedeuse klaar hebben een aantal colleges houden over het onderwerp 'Leer- en onderwijspsychologie in de Sovjetunie'.
Deze colleges vangen aan op woensdag 15 oktober 1969 's morgens om 11.00 uur *precies* in de Grote Collegezaal van het Psychologisch Laboratorium en zullen vervolgens iedere woensdag op dezelfde plaats en tijd gegeven worden tot en met 3 december 1969.

SPREEKUUR PROF. VAN PARREREN

Het wekelijkse spreekuur van prof. Van Parreren vangt aan op donderdag 18 september 1969 van 14.30 - 15.30 uur.

SUBFACULTEIT OPVOEDKUNDE

Rectificatie
Bespreking programma statistiek

Deze bespreking zal gehouden worden op woensdag 7 september te 17.00 uur, Trans 14, collegezaal, en is alleen bestemd voor M.O. A en B studenten en de studenten, die het programma statistiek door een *volledige* baan niet kunnen volgen.

Statistiek

Op 24 september bestaat de mogelijkheid zowel het totaaltentamen als eventueel nog af te leggen deeltentamens statistiek te doen. Plaats: collegezaal P.I. Aanvang: 13.30 uur.
Studenten, die in september of begin oktober a.s. hun kandidaatsexamen in de psychologie zullen afleggen en kinder- en ontwikkelingspsychologie als hoofdrichting voor de doktoraalstudie willen kiezen, worden verzocht zich zo spoedig mogelijk op te geven bij dr. J. C. C. Rupp, Pedagogisch Instituut, Trans 14. De eerste cursus van het basisjaar start in oktober.

Dr. J. C. C. Rupp houdt zijn spreekuur voortaan op dinsdagmiddag van 14.00 - 15.00 uur.

VOORDRACHT B. FRIEDLANDER

Op dinsdag 23 september te 10.00 uur zal Prof. Bernard Friedlander van de Universiteit van Wisconsin, School of Education, in de collegezaal van het Pedagogisch Instituut een voordracht houden, met film, dia's en bandopnamen over

Research on Receptive Language Development in Normal and Hearing-impaired Infantes.
Er zal ruime gelegenheid tot discussie zijn.

Met ingang van 1 september 1969 zal de naam van ons Instituut veranderd worden van:
Pedagogisch Instituut Afdeling Leraarsopleiding
in:

PEDAGOGISCH-DIDACTISCH INSTITUUT VOOR DE LERAARSOPLEIDING.

Het adres blijft ongewijzigd:
4e verdieping van het Wiskundegebouw, Budapestlaan 6, Universiteitscentrum 'De Uithof', Utrecht.

SUBFAC. CULT. WETENSCH. EERSTEJAARS SOCIOLOGIE

Alle studenten die van plan zijn het eerste studiejaar in de sociologie te volgen zijn verplicht op de inschrijvingsdag te verschijnen. Deze vindt plaats op maandag 15 september in de blauwe zaal Transitorium I 'De Uithof'. Zij worden verzocht mee te brengen: een pasfoto, een copie van de cijferlijst van het eindexamen, inschrijvingsformulier, inschrijvingsgeld voor het eerstejaars-weekend (*f* 25,—).

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE DIDACTIEK VAN DE AARDRIJKSKUNDE

Mevrouw dr. H. S. Verduin-Muller zal haar spreekuur hervatten op donderdag 25 september (16 - 17 uur). Plaats: Pedagogisch-Didactisch Instituut voor de Leraarsopleiding, p/a Mathematisch Instituut, Budapestlaan 6, Uithof, Utrecht.

MEDEDELINGEN INSTITUUT VOOR GESCHIEDENIS

1. **Data besprekingscolleges**
1e jaars: 22 september 12.00 uur;
2e/3e jaars: 22 september 11.00 uur.

2. **Aanvang hoorcolleges prekandidatenhistorici:**
vrijwel alle colleges beginnen in de week van 29 september.
Oude Geschiedenis (prof. Wallinga), do. 2 okt., 10.00-11.00 u. (1e, 2e, 3e jaars);
Middeleeuwse Gesch. (prof. Hugenholtz), ma. 29 sept., 11.00-12.00 u. (2e jaars).
Nieuwere Gesch. (prof. Boogman), di. 30 sept., 11.00-12.00 u. 2e jaars);
Gesch. v. d. 20ste eeuw (prof. v. d. Dunk), di. 30 sept., 10.00-11.00 u. (1e jaars); wo. 1 okt., 10.00-11.00 u. (3e jaars); wo. 1 okt., 11.00-12.00 u. (2e en 3e jaars);
Econ. Sociale Gesch. (prof. van Tijn), ma. 29 sept., 10.00-11.00 u. (1e jaars);
Regionale Gesch. (prof. Alberts), in overleg;
Oosteuropese Gesch. (prof. Dittrich) do. 9 okt. 11.00-13.00 u.;
Krijgsgeschiedenis (prof. Mathon), wo. 12 nov.;
Overzeese Gesch. (prof. v. d. Wal), vrij. 3 okt., 11.00-13.00 u.

3. **Aanvang werkcolleges voor kandidaten:**
Prof. Boogman: 1 okt., 16.15 uur;
Prof. von der Dunk: 10 okt., 10.00 uur;
Prof. Hugenholtz: 30 sept., 14.00 uur;
Prof. van Tijn: 1 okt., 14.00 uur;
Prof. Wallinga: 30 sept., 14.00 uur.

4. **Spreekuren**
Prof. Alberts: na college;
prof. Boogman, di. 12.00-13.00 uur;
prof. Dittrich: wo. 11.15 uur;
prof. von der Dunk: wo. 12.00 uur;
prof. Hugenholtz: ma. 12.00 uur;
prof. Mathon: wo. 12.00 uur;
prof. van Tijn: ma. 11.00 en wo. 13.00 uur;
drs. de Voogd: di. 15.00 uur;
prof. v. d. Wal: vr. 13.00 uur;
prof. Wallinga: di. 15.30 uur en na college;
overigen: na werkgroep en volgens afspraak.
beheerder (drs. Blok): vr. 13.30-15.30 uur.

5. **Colleges Geschiedenis voor Neerlandici**
Middeleeuwse Gesch. (voor 1e jaars): 6 okt., 12.15 uur;
Nieuwere Gesch. (voor 2e jaars): 7 okt., 9.15 uur.

6. **Studiegids geschiedenis**
Voor studenten in de geschiedenis heeft het Instituut een studiegids samengesteld. Exemplaren hiervan worden tijdens de besprekingscolleges uitgedeeld en kunnen ook worden afgehaald bij de conciërge.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT.

Combinatie van de periodieken Sol Iustitiae en Solaire Reflexen.
Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie. (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); A. v. d. Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (parttime bureauredactrice).
Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, Telefoon; 030 - 29441, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad (en bij voorkeur via de leden van de redactieraad) te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres;

studenten (aan bureau Inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, kamer A25 Kromme Nieuwe Gracht 27, Utrecht);

medewerkers (aan bureau personeelsadministratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht);

anderen (aan administratie weekblad ‚U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht).

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 42 52 67 van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

Redactieraad: godgeleerdheid (prof. dr. J. W. Doeve); rechtsgeleerdheid (J. H. Gunning); geneeskunde (mr. drs. J. P. Wildschut); wiskunde en natuurwetenschappen (prof. dr. ir. J. Smittenberg en J. J. Vermeulen); letteren (drs. K. L. van Stegeren); diergeneeskunde (prof. dr. S. G. v. d. Bergh); sociale wetenschappen (mevr. M. Raaymaker-Aarts); centrale interfaculteit (dr. J. Mansfeld); aardrijkskunde en prehistorie (drs. J. G. Borchert); senaat (prof. dr. ir. J. Smittenberg); stafconvent (drs. A. C. de Roon); convent niet-wetenschappelijk personeel (N. Pater); hoofdafdeling studentenzaken (C. H. Vermeulen en mevr. A. H. Wijga-Van der Hoeven); hoofdafdeling personeel (J. J. Maree); hoofdafdeling wetenschap en onderwijs (mej. mr. F. H. M. Beumer); hoofdafdeling planologie en bouwzaken (nog aan te wijzen); Comité Universitair Contact (G. G. C. Peeters); Utrechtse Studenten Faculteiten (mej. A. Brandenburg).

Vacatures

Het criminologisch instituut zoekt met spoed een
MEDEWERKSTER
die ons kan helpen bij alle voorkomende type- en administratieve werkzaamheden.

Wij vragen:
— MULO niveau
— goede typevaardigheid.

Wij bieden U:
— een salaris dat ligt tussen *f* 358,— en *f* 741,— bruto per maand, afhankelijk van leeftijd en ervaring; (premie AOW is voor rekening van de werkgever)
— 6% vakantietoelage;
— een interessante baan in een plezierige omgeving.

U kunt uw sollicitatie richten aan de beheerder van bovengenoemd instituut, Koningslaan 10, Utrecht, tel. 030 - 512241.

Op de afdeling orthodontie van het tandheelkundig instituut, hoofd Prof. H. J. L. Smeets komt binnenkort de functie vrij van

2e SECRETARESSE van de hoogleraar

Voor het goed vervullen van de werkzaamheden zal zij de leeftijd moeten hebben van 25-30 jaar, in het bezit zijn van tenminste M.U.L.O. of gelijkwaardig diploma, typediploma en in staat zijn zelfstandig te werken. Kennis van de moderne talen strekt tot aanbeveling.
Salaris volgens rijksregeling.

Sollicitaties gelieve u te richten aan het hoofd van de afdeling orthodontie, Jutfaseweg 7, Utrecht.

Op de biochemische afdeling van het laboratorium voor histologie en mikroskopische anatomie der rijksuniversiteit te Utrecht is een plaats vakant van

(LEERLING) ANALISTE

Betrokkene zal ingeschakeld worden bij een celbiologisch onderzoek over het eiwit synthetiserend apparaat in de pancreas.
Bekendheid met moderne biochemische technieken strekt tot aanbeveling, maar is niet noodzakelijk.
Nadere inlichtingen worden verstrekt door dr. C. Poort, Nic. Beetsstraat 22, tel. 030-15646.
Salaris: volgens rijksregeling. De premie AOW komt voor rekening van de rijksuniversiteit.

Schriftelijke sollicitaties: onder vermelding van nr. 240/an. te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde Catharijnesingel 91, Utrecht.

Het tandheelkundig instituut vraagt:

ENKELE SCHOONMAAKSTERS

voor de avonduren. (werktijden van 17.30 uur tot 20.15 uur).
Loon volgens Rijksregeling.
Aanmelding vanaf 18.00 uur tot 20.00 uur bij het Hoofd van de Huishoudelijke Dienst van bovengenoemd Instituut, Jutfaseweg 7, Utrecht.

Bij het laboratorium voor fysiologische chemie van de rijksuniversiteit Utrecht is een functie vakant voor een:

hoog gekwalificeerde ANALIST(E)

die bereid is in samenwerking met een der stafleden van dit instituut fundamenteel biochemisch onderzoek te verrichten op het gebied van de weefselcel.
Inlichtingen over deze functie kunnen worden ingewonnen bij dr. Th. H. Rozijn van bovenvermeld laboratorium, tel. 030-880711.

Schriftelijke sollicitaties: onder vermelding van nr. 280/an. te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het laboratorium voor fysiologische chemie van de rijksuniversiteit Utrecht is een functie vacant voor een

ervaren BIOCHEMICUS, BIOLOOG of MEDICUS

voor nieuw op te zetten onderzoek op het gebied van weefselcel-virus interacties.
Inlichtingen over deze functie kunnen worden ingewonnen bij prof. dr. H. S. Jansz van bovenvermeld laboratorium tel. 030 - 88 07 11.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

In het wiskundegebouw in „de Uithof" is een vacature bij het mathematisch instituut voor een

SECRETARESSE/ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

Gezocht wordt iemand met grote accuratesse. Beheersing van de moderne talen en enige vaardigheid in het lezen van geschreven kopij is gewenst.
Voor de juiste persoon een zeer aantrekkelijke werkkring.
Salaris volgens Rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding, en ervaring.
Vakantietoelage 6%. Premie AOW voor rekening van de universiteit.

Schriftelijke sollicitaties aan de ass. beheerder J. C. Vermeulen, mathematisch Instituut, Budapestlaan „de Uithof" Utrecht, telefonisch onder 030 - 511411 of 's avonds onder nr. 030 - 884702.

Bij het geografisch instituut is de plaats vrij van

SECRETARESSE

van de Beheerder.

Naast secretariaatswerkzaamheden zal de taak bestaan uit het terzijde staan van de Beheerder en het voeren van de administratie.

Vereist wordt een middelbare schoolopleiding met secretariaatsopleiding. Enige administratieve ervaring strekt tot aanbeveling.
Salaris: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens Rijksregeling, 6% vakantietoeslag, geen inhouding van AOW-premie.

Brieven zo spoedig mogelijk aan de beheerder, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht. Tel. 511.800 toestel 342.

Bij het bureau van de faculteit geneeskunde van de rijksuniversiteit kan op korte termijn geplaatst worden een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

De gedachten gaan uit naar een medewerkster van omstreeks 20 jaar met minimaal MULO-opleiding of enige jaren middelbare school.
Zij zal tot taak krijgen de afhandeling van een aantal gevarieerde administratieve zaken. Typevaardigheid strekt tot aanbeveling.

TYPISTE

— leeftijd ongeveer 20 jaar
— MULO-niveau
— bezit typediploma vereist.

Deze typiste zal bij de afwisselende werkzaamheden o.a. speciale kollegediktaten moeten indelen en uittypen, waartoe een goede kennis van de Nederlandse taal gewenst is.

Het salaris wordt vastgesteld volgens rijksregeling en is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. De AOW-premie komt voor rekening van de universiteit.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 100/adm. voor a, onder nr. 100/typ. voor b, te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het Rudolf Magnus instituut voor farmacologie van de rijksuniversiteit Utrecht is een functie vacant voor een

TELEFONISTE/RECEPTIONISTE

De werkzaamheden zullen o.a. omvatten:

— telefonische contacten met andere wetenschappelijke instellingen en klinieken
— het geven van inlichtingen aan bezoekers en studenten
— het bijhouden van de studentenadministratie.

MULO-niveau of enige jaren middelbare opleiding is vereist, evenals vlotte typevaardigheid.

Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de beheerder van het Instituut.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 340/techn. te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het Rudolf Magnus Instituut voor farmacologie van de rijksuniversiteit Utrecht is een functie vacant voor een

INTELLIGENTE ADMINISTRATIEVE KRACHT

De werkzaamheden zullen o.a. bevatten:

— het uittypen van manuskripten in de Engelse taal, kwartaal-verslagen e.d.

— het bijhouden van de administratie van de bibliotheek

— vervanging van de telefoniste bij afwezigheid.

Middelbaar niveau is vereist evenals een type-diploma en een goede kennis van de Engelse taal.
Min. leeftijd 20 jaar.

Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de beheerder van het Instituut, tel. 030-880521.

Schriftelijke sollicitaties: onder vermelding van nr. 340/adm. te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het instituut voor antropobiologie van de rijksuniversiteit Utrecht is een functie vacant voor een

(humaan-) BIOLOOG

met enige ervaring in statistische bewerking en/of het per computer documenteren en verwerken van gegevens, die naast wetenschappelijk onderzoek de taak zal hebben antropobiologische gegevens uit binnen- en buitenland te (doen) verwerken en internationale contacten te onderhouden.
Salaris: volgens rijksregeling.
Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de beheerder van het instituut voor antropobiologie, Achter den Dom 24, Utrecht. Tel. 030 - 24564.

Schriftelijke sollicitaties: te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het genetisch instituut kan op korte termijn worden geplaatst een

2e SECRETARESSE

— met bij voorkeur een middelbare schoolopleiding
— een goede typevaardigheid.

Haar taak zal zijn om het hoofd van de administratie te assisteren bij alle voorkomende administratieve werkzaamheden en om de zorg voor de bibliotheek op zich te nemen.
Salaris: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring volgens rijksregeling.

Schriftelijke sollicitaties: te richten aan de hoogleraar-beheerder van het genetisch instituut, Opaalweg 20, Utrecht.

Bij de kliniek voor radiotherapie van het instituut voor medische radiologie bestaat een vacature voor een:

ASSISTENT

met belangstelling voor moderne radiotherapie.
Met de te verwachten nieuwe opleidingseisen voor radiotherapeuten is rekening gehouden.
De afdeling beschikt o.a. over een lineaire versneller en 2 telecobalt-apparaten.

Tevens bestaat voor artsen in opleiding voor ALGEMEEN RADIOLOOG de mogelijkheid tot het volgen van de STAGE RADIOTHERAPIE. Er zijn mogelijkheden tot het doen van research en het bewerken van proefschriften.

Het salaris wordt vastgesteld volgens de regeling voor arts-assistenten. Op het salaris wordt geen AOW premie ingehouden.
Inlichtingen kunnen verkregen worden bij de hoogleraar-beheerder, professor H. J. Ham, F. F. R., F .R. A. C. P., D. M. R. E., Instituut voor medische radiologie te Utrecht, tel. 030 - 28234.

Correspondentie over deze vacature te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het fysisch laboratorium kan geplaatst worden een pas afgestudeerde

FYSIKUS (drs. of n.i.)

voor kernspektroskopisch onderzoek met o.a. de 12 M.e.V. Tandem van de Graaff versneller.
Tevens zal hij als speciale taak hebben de on-line verwerking van experimentele informatie met behulp van een C D C-1700 rekenmachine.
Aanstelling zal plaatsvinden in dienstverband van de stichting Fundamenteel Onderzoek der Materie te Utrecht.

Voor functie-informatie kunt u contact opnemen met prof. .dr. ir. A. M. Hoogenboom (tel. 030-511411, toestel 358).

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, Utrecht.

Bij het instituut voor Duitse taal- en letterkunde wordt gevraagd een

SECRETARESSE VOOR HALVE DAGEN

die naast de normale secretaressewerkzaamheden belast zal worden met eenvoudig bibliotheekwerk.
Gevraagd: middelbare-schoolopleiding, typen en steno.
Goede kennis van de Duitse taal strekt tot aanbeveling.

Salaris: afhankelijk van leeftijd en ervaring nader overeen te komen.
Sollicitaties: te richten aan de beheerder van bovengenoemd instituut, Biltstraat 131, Utrecht.

Op het bureau van de faculteit geneeskunde is een functie vacant voor een

ADMINISTRATIEF MEDEWERK(ST)ER VOOR POSTBEHANDELING EN ARCHIEFBEHEER;

Het werkterrein van het bureau omvat beleidszaken- o.a. bestuurs- en faculteitsvergaderingen- alsmede studie-, beheers- en bouwzaken.
Hiertoe wordt nauw schriftelijk en telefonisch contact onderhouden met klinieken, instituten en het kollege van curatoren.
Tot de taak van de aan te stellen functionaris behoren o.a. de navolgende werkzaamheden, welke met een grote mate van zelfstandigheid verricht worden;

— registratie van ingekomen en uitgaande post.
— dossiervorming van bij het bureau behandelde zaken
— beheer en uitbouw van het bestaande archief.

Gevraagd:
— minimaal een opleiding op MULO-niveau
— typevaardigheid
— bezit van, of bereidheid tot het behalen van het diploma archiefverzorging S.O.D.) strekt tot aanbeveling.

Salaris:
— afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling.
— de AOW-premie komt voor rekening van de Rijksuniversiteit.

Schriftelijke sollicitaties: binnen 14 dagen na het verschijnen van dit blad te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het Molengraaff instituut voor privaatrecht vaceert binnenkort de functie van

SECRETARESSE

Om deze funktie naar behoren te vervullen zijn vereist:
— diploma middelbare school
— type-diploma, benevens enige administratieve ervaring. Stenoopleiding strekt tot aanbeveiling.

Het salaris is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring en wordt vastgesteld volgens rijksregeling. AOW-premie komt voor rekening van de universiteit.

Schriftelijke sollicitaties kunnen worden gericht aan de hoogleraar/ directeur van het Molengraaff instituut voor privaatrecht, Nieuwe Gracht 60, Utrecht.

Ten behoeve van het bureau administratie van de rijksuniversiteit zouden wij gaarne in contact treden met sollicitanten voor de functie van

MEDEWERKSTER

Zij zal bij het bureau inschrijving en informatie in klein teamverband werken en tot taak hebben het verwerken van gegevens de studentenbevolking betreffende, alsmede hiermede samenhangende administratieve werkzaamheden.

Onze gedachten gaan uit naar een kandidate met MULO-opleiding, leeftijd 18-22 jaar, met liefst 1 of meer jaren kantoorervaring.

Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd en ervaring.
De AOW/AWW premie komt voor rekening van de universiteit.

Schriftelijke sollicitaties met bijsluiting van pasfoto worden gaarne ingewacht bij de personeelsfunctionaris van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht onder vermelding van nr. 695.
Mocht u nog nadere inlichtingen wensen, dan kunt u het hoofd van genoemd bureau bellen. Tel. 29441 toestel 114.

Het pedagogisch instituut van de rijksuniversiteit te Utrecht zoekt een

vrouwelijke ADMINISTRATIEVE KRACHT

Onder leiding van het hoofd van de instituutsadministratie zal zij, in samenwerking met enige collegae, gevarieerde administratieve werkzaamheden moeten kunnen verrichten.
Opleiding: MULO- of MAVO-diploma.

Typevaardigheid is gewenst; ervaring in de administratieve sector strekt tot aanbeveling.

Salaris: afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring. (AOW voor rekening van het rijk; 6% vakantie-toelage).
Datum indiensttreding: zo spoedig mogelijk.

Brieven aan de beheerder van het pedagogisch instituut, Trans 14, Utrecht. U kunt telefonisch inlichtingen inwinnen bij drs. H A.. J. Roefs, pedagogisch instituut, tel. 030-25351, toestel 230.

Bij de lichtbeeldenverzameling van het kunsthistorisch instituut der rijksuniversiteit te Utrecht ontstaat binnenkort een vacature voor een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

Geboden wordt een functie met een grote mate van zelfstandigheid bij een veelvuldig geraadpleegde verzameling.
Gevraagd wordt middelbare opleiding, bij voorkeur MMS, typevaardigheid en grote accuratesse.
De salariëring is afhankelijk van leeftijd en ervaring.

Sollicitaties worden binnen 14 dagen ingewacht bij de secretaris van het kunsthistorisch instituut, Nieuwe Gracht 36, Utrecht.

Door de verdere uitgroei van het nieuwe *universiteitscentrum „De Uithof"* is het nodig dat het bestaande bewakingsteam wordt uitgebreid met een

BEWAKINGSBEAMBTE

De taak van deze groep is o.m. het controleren van de gebouwen op veiligheid; het handhaven van de verkeersveiligheid op de terreinen.
Daarnaast bedienen zij buiten de gewone diensttijden de telefooncentrale, het oproepsysteem en de deurbewakingsinstallatie.
De werkzaamheden zullen worden verricht in continudienst volgens een vast dienstrooster.

Gevraagd:
— enige jaren voortgezet onderwijs;
— bedrijfsbewakingsdiploma NBOB en het diploma EHBO of de bereidheid om deze diploma's te halen;
— rijbewijs B;
— leeftijd 25 tot 38 jaar.

Salariëring: zonder diploma's: max. *f* 764,76 bruto per maand; met de vereiste diploma's: *f* 834,— bruto per maand. (eventueel is een uitloop mogelijk tot maximaal *f* 926,— bruto per maand).
Bovendien wordt maandelijks een toelage betaald voor onregelmatige diensten, die afhankelijk van het aantal uren kan variëren van bruto *f* 130,— tot *f* 150,—. De premie AOW is voor rekening van het rijk.
De vakantietoeslag bedraagt 6%.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht onder vermelding van nr. 694.
Mondelinge inlichtingen te verkrijgen bij de heer L. v. Loon, transitorium II van het universiteitscentrum „De Uithof" te Utrecht, tel. 030-511800.

Bij het pathologisch instituut van de rijksuniversiteit Utrecht is een functie vacant voor een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

De werkzaamheden liggen op het terrein van de beheers- en patiënten administratie.
Gevraagd: MULO-opleiding; typediploma; enige administratieve ervaring.
De salariëring vindt plaats volgens rijksregeling en is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. De premie AOW komt voor rekening van de rijksuniversiteit.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 300/adm. te richten aan de personeelsfunktionaris t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij de afdeling radiologie van de rijksuniversiteit Utrecht, is een functie vacant voor een:

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

Zij zal deel uit maken van het medisch sekretariaat.
Haar werkzaamheden zullen ondermeer bestaan uit:
— het typen van ziektegeschiedenissen en het administreren van gegevens over patiënten
— het vervangen van receptioniste bij afwezigheid.

Gevraagd:
— MULO-opleiding
— typediploma
— leeftijd

Het salaris wordt vastgesteld volgens rijksregeling en is afhankelijk van leeftijd opleiding en ervaring. De premie AOW komt voor rekening van de rijksuniversiteit.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 470/ adm. te richten aan de afdeling personele zaken, t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het instituut voor staats- en administratief recht is plaats voor een:

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

die zal worden belast met typewerk en lichte administratieve werkzaamheden.

Vereisten: tenminste MULO-opleiding, typediploma, leeftijd ± 20 jaar.
Salaris: volgens rijksregeling.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van bovengenoemd instituut, Maliesingel 41, Utrecht, tel. 030-22696.

Het onderwijs media instituut van de rijksuniversiteit te Utrecht op het universiteitscentrum „de Uithof" zoekt een

SECRETARESSE

t.b.v. het hoofd en stafleden van het instituut.
Haar werkzaamheden zullen bestaan uit het zoveel mogelijk zelfstandig voeren van de correspondentie en het typen van rapporten, verslagen en adviezen.

Vereisten: steno ned., een goede verzorging van het typewerk. Ook enige ervaring in het behandelen van buitenlandse correspondentie (engels, duits en frans) is gewenst.

Gedacht wordt aan een jonge vrouw met een middelbare schoolopleiding en enige jaren ervaring in een soortgelijke funktie.

De werkzaamheden van het instituut liggen op het gebied van de Audio-Visuele hulpmiddelen, zoals film, foto, televisie en geluidsband voor onderwijs en research-gebruik binnen de universiteit.

Sollicitaties worden schriftelijk ingewacht bij de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, onder vermelding van nr. 692.

Voor het nieuw geopende transitorium II (22 etages - 22.000 m2 vloeroppervlakte - 18.00 bewoners) gelegen in het zich snel uitbreidende universiteitscentrum „De Uithof" wordt een ervaren organisator gevraagd, die als

BEDRIJFSLEIDER

de dagelijkse gang van zaken op kundige wijze kan regelen in overleg met de leiding van de inwonende instituten.
De taak van deze GEBOUWBEHEERDER zal bestaan uit het opstellen en bewaken van procedures en richtlijnen voor de exploitatie van het gebouw en het leiding geven aan de interne dienst.

Voor deze functie is vereist:

— een voltooide middelbare opleiding
— organisatorisch inzicht en ervaring
— goede contactuele eigenschappen
— leeftijd tenminste 30 jaar.

Geboden wordt:

— een salaris dat ligt tussen de ƒ 14.145,— en ƒ 18.661,— per jaar. De premie AOW is voor rekening van de werkgever.
— een dynamische functie in een prettige werkomgeving
— bij verdere uitgroei van de organisatie zijn promotiemogelijkheden aanwezig.

Nadere informaties over deze functie kunnen verkregen worden bij de heer P. M. A. de Visser, tel. 030-511800 toestel 348.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau der universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht onder vermelding van nr. 665.

Het Instituut voor clinische en industriële psychologie van de rijksuniversiteit te Utrecht vraagt zo spoedig mogelijk een

SECRETARESSE

die systematisch, accuraat en zelfstandig kan werken.
Naast het gewone secretariaatswerk zal zij het ponsbandenarchief moeten verzorgen.

Middelbare schoolopleiding en secretaressediploma vereist.

TYPISTE

die tevens in staat is eenvoudige administratieve werkzaamheden te verrichten.
Mulo- en typediploma vereist.
Salaris naar leeftijd, opleiding en ervaring.

Sollicitaties aan de beheerder van het instituut, Trans 14 te Utrecht; tel. 030-25351, toestel 333.

Op het biochemisch laboratorium der rijksuniversiteit te Utrecht kan worden geplaatst een

ANALIST(E)

welke assistentie zal verlenen bij het wetenschappelijk onderzoek.

Salariëring: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling.

Sollicitaties te richten aan de hoogleraar/beheerder van het biochemisch laboratorium, prof. dr. L. L. M. van Deenen, Vondellaan 26, Utrecht.

Bij het elektronisch rekencentrum van de rijksuniversiteit Utrecht wordt gevraagd een

HOOFD PROGRAMMAVERWERKING

Deze functionaris zal leiding geven aan een team van operateurs en voorts worden belast met:

a. Organisatie en planning van de programmaverwerking en het opstellen van alle daarmee samenhangende dienstroosters.
b. Administratie en kostenberekening van de programmaverwerking.
c. Contacten met klanten en bemiddeling bij hun communicatie met diverse functiegroepen binnen het elektronisch rekencentrum.
d. Dagelijks beheer van computergebouw en inventaris.

Het elektronisch rekencentrum is een dienstverlenend instituut ten behoeve van de gehele universiteit en verwerkt momenteel ca. 5000 programma's per maand. Een ploegenstelsel voor continu programmaverwerking is in voorbereiding.

Gedacht wordt aan een functionaris, bij voorkeur niet jonger dan 33 jaar, die ervaring heeft met organisatorische problemen en vooral ook over goede contact-mogelijkheden beschikt.
Sollicitaties te richten aan: de hoogleraar/beheerder van het elektronische rekencentrum, Budapestlaan 6, universiteitscentrum „De Uithof", Utrecht.

Inlichtingen: S. G. v. d. Meulen, tel. (overdag) 030 - 511411, toestel 154 of toestel 135 (avond) 030 - 16617.

Bij de faculteit der wiskunde en natuurwetenschappen vaceert per 1 september 1970 de leerstoel van

BUITENGEWOON HOOGLERAAR IN DE FYTOPATHOLOGIE

De te benoemen hoogleraar zal worden belast met het geven van onderwijs in de fytopathologie aan de Universiteit van Amsterdam en de Utrechtse universiteit.

Hij zal tevens worden benoemd tot directeur van het fytopathologisch laboratorium „Willie Commelin Scholten" te Baarn en als zodanig worden belast met de leiding van het aldaar plaatsvindende onderzoek.

Zowel zij die zelf in aanmerking wensen te komen als ook degenen die de aandacht willen vestigen op mogelijke kandidaten kunnen zich wenden tot de secretaris van de subfaculteit der biologie aan de rijksuniversiteit te Utrecht, prof. dr. J. van Die, Lange Nieuwstraat 106, Utrecht, onder overlegging van een curriculum vitae en een lijst van publicaties.

De Utrechtse studenten faculteiten zoeken een

ORGANISATORISCH - FINANCIEEL - DESKUNDIGE

die ons helpen moet met:
1. de interne organisatie van onze werkzaamheden en onze financiën,
2. organisatorische en financiële adviezen aan andere studentenorganisaties,
3. de uitbouw van onze organisatie.

Wij denken aan iemand die:
1. een MBA-opleiding heeft gehad,
2. een ruime organisatorische ervaring heeft,
3. ongeveer 30 jaar is,
4. en bereid zal moeten zijn met woelige en niet-efficiënte studenten te werken!

Hij zal een aanstelling krijgen gelijk aan het rangenstelsel van de rijksuniversiteit Utrecht.

Om deze totaal nieuwe functie tot een succes te maken, zal de sollicitant in sterke mate zelfstandig moeten kunnen werken.
Wij zullen graag nadere informatie geven.

Kandidaten kunnen hun sollicitaties sturen naar het dagelijks bestuur van de U.S.F., Wilhelminapark 23, Utrecht, (tel. 030-510911), met vermelding van opleiding, ervaring, leeftijd, tegenwoordig salaris en met toevoeging van een pasfoto.

Op het organisch chemisch laboratorium der rijksuniversiteit te Utrecht kan geplaatst worden een

ANALIST

De werkzaamheden liggen op het gebied van onbekende plantenstoffen.
Vereisten: bij voorkeur in het bezit van het diploma (analytisch)-chemisch analist deel II.
Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het laboratorium, Croesestraat 79, Utrecht.

Het zojuist opgerichte interuniversitair instituut voor missiologie en oecumenica roept gegadigden op voor de functie van

WETENSCHAPPELIJK DOCUMENTALIST(E)

zowel voor haar afdeling missiologie te Leiden als voor haar afdeling oecumenica te Utrecht.

Kandidaten dienen bij voorkeur een volledige theologische opleiding aan één der rijks- of bijzondere universiteiten te hebben voltooid.
Salariëring volgens rijksregeling, geldend voor wetenschappelijk ambtenaren.

Sollicitatiebrieven te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

Bij het pathologisch instituut van de rijksuniversiteit Utrecht is een functie vacant voor een

FOTOGRAAF

De werkzaamheden zullen ondermeer bestaan uit:

— het fotograferen in kleur en zwart-wit van pathologisch-anatomische preparaten;
— het maken van microfoto's met diverse apparatuur;
— het ontwikkelen, afdrukken en vergroten;
— administratie en beheer van het foto-archief;
— assistentie bij demonstraties en publikaties.

Het salaris wordt vastgesteld volgens rijksregeling en is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. De premie AOW komt voor rekening van de rijksuniversiteit.
Zij die zich slechts part-time beschikbaar kunnen stellen worden eveneens uitgenodigd te solliciteren.

Schriftelijke sollicitaties kunt u, onder vermelding van 300/fo., richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Voor de polikliniek van de afdeling mondheelkunde van het tandheelkundig instituut (hoogleraar prof. J. W. A. Tjebbes) wordt voor spoedige indiensttreding gevraagd een

VERPLEEGSTER

Bij voorkeur met enige ervaring op een operatiekamer.
Salaris volgens rijksregeling.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan bovengenoemde hoogleraar, p.a. tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7, Utrecht.

Bij de afdeling fotografie van het tandheelkundig instituut kan per 1 oktober 1969 worden geplaatst een

MEDISCH FOTOGRAAF

die belast zal worden met de technische leiding van deze afdeling. Ruime ervaring in opname en afwerktechnieken (ook film 16 mm) is beslist noodzakelijk.

Salaris volgens rijksregeling.
Sollicitaties te richten aan de beheerder van het tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7 te Utrecht, onder vermelding van de letter F in de linkerbovenhoek van brief en enveloppe.

Bij de kliniek voor psychiatrie van de rijksuniversiteit Utrecht vacveert binnenkort de functie van

HOOFD VAN DE PSYCHOLOGISCHE AFDELING

Werkzaamheden van de afdeling.
Het uit vier psychologen bestaande team verricht diagnostisch werk ten behoeve van de psychiatrische kliniek en polikliniek. Het team heeft een onderwijstaak, is belast met het geven van cursussen aan verpleging, assistenten in opleiding en medische studenten.
Voorts behoort wetenschappelijk onderzoek tot de taak van de afdeling, waarbij gebruik gemaakt kan worden van de adviezen en praktische diensten van de aan de kliniek verbonden research-afdeling.
Het meewerken aan groeps (therapeutische) activiteiten ten aanzien van patiënten en verpleging, supervisie van psychotherapie, alsmede begeleiding van arbeids- en creatieve therapie vormt een onderdeel van de werkzaamheden.

Functie van het afdelingshoofd.
Als taak van het afdelingshoofd wordt gezien het leiding geven aan en coördineren van de werkzaamheden binnen het team van psychologen.

Het is de bedoeling dat hij zich vooral bezig houdt met het opzetten van research-projecten en met onderwijs en opleiding.
Tevens is hij direct betrokken bij het beleid van de kliniek.
Gedacht wordt aan een klinisch psycholoog, N.I.P.-lid, met ruime ervaring op het gebied van research en belangstelling voor het geven van onderwijs in het kader van de opleiding van assistenten en medische studenten. Hij moet organisatorische en leidinggevende capaciteiten hebben.

Openheid ten aanzien van de verschillende vormen van psychotherapie wordt op prijs gesteld.
Aanstelling geschiedt in de rang van wetenschappelijk hoofdmedewerker.

Belangstellenden voor deze functie kunnen informaties inwinnen bij drs. R. T. S. M. Schneemann, Nic. Beetsstraat 20, Utrecht, tel. 030-28234, toestel 399.

Correspondentie over deze vacature te richten aan de hoogleraar-directeur van de kliniek voor psychiatrie, prof. dr. J. H. Plokker, Nic. Beetsstraat 24, Utrecht.

Bij de afdeling personele zaken ten behoeve van de faculteit der geneeskunde is, wegens huwelijk van de huidige functionaresse, de functie vacant van:

Ass. PERSONEELFUNCTIONARIS

De taak van deze assistent zal bestaan uit het assisteren bij werving, selectie en begeleiding van personeel binnen de faculteit der geneeskunde.

Voor de functie is vereist:

— middelbaar niveau;
— ervaring en/of studie m.b.t. personele zaken;
— goede kontaktuele eigenschappen
— enthousiasme, gepaard gaande met zakelijk inzicht;
— leeftijd 25-30 jaar.

Geboden wordt:

— een salaris dat ligt tussen de *f* 10.215,— en *f* 16.180,—, afhankelijk van leeftijd en ervaring, (premie A.O.W. is voor rekening van de werkgever);
— een grotendeels zelfstandige functie binnen een klein team;
— bij verdere uitgroei van de organisatie zijn promotiemogelijkheden aanwezig.

De kandidaten voor deze functie dienen bereid te zijn deel te nemen aan een psycho-technisch onderzoek.

Nadere informatie over deze functie kan verkregen worden bij de personeelfunctionaris van de faculteit der geneeskunde, tel. 030-25750/25759.

Schriftelijke sollictaties te richten aan het hoofd van de hoofdafdeling personeel, bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht onder vermelding van nr. N 689.

Bij de faculteit der godgeleerdheid van de rijksuniversiteit te Utrecht, gevestigd in het universiteitscentrum „De Uithof" is plaats voor een

STENO-TYPISTE Nederlands

in het bezit van het mulo-diploma en met goede kennis van de Nederlandse taal. Leeftijd tot 25 jaar.

Schriftelijke sollicitaties kunnen worden gericht aan prof. dr. D. J. Hoens, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht.

Bij de kliniek voor oogheelkunde van de rijksuniversiteit Utrecht is een functie vacant voor een

aankomend FOTOGRAAF

donkere kamerervaring is vereist.

Verdere opleidingsmogelijkheden zijn binnen de kliniek aanwezig. Nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt door de heer J. P. P. Baas, kliniek voor oogheelkunde, F. C. Dondersstraat 65, Utrecht, tel. 030-712424.

Het salaris wordt vastgesteld volgens rijksregeling en is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. De premie A.O.W. komt voor rekening van de rijksuniversiteit.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 760/fo te richten aan de afdeling personele zaken, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het biochemisch laboratorium van de kliniek voor neurologie van de rijksuniversiteit Utrecht zijn functies vacant voor

ANALISTES

Algemeen klinisch of klinisch chemisch.

De werkzaamheden zullen onder meer bestaan uit:
klinisch-, chemisch-, haematologisch-, en liquoronderzoek.
De mogelijkheid om ingeschakeld te worden bij wetenschappelijk onderzoek is aanwezig.

Zij die in het bezit zijn van het diploma medisch laborante worden eveneens uitgenodigd te solliciteren.

De mogelijkheid tot spoedige indiensttreding wordt op prijs gesteld.
Nadere inlichtingen te verkrijgen bij drs. E. H. J. Smeets, hoofd van bovengenoemd laboratorium, Nicolaas Beetsstraat 24, Utrecht, tel. 030-28234.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 800/an.

Bij de universiteitswerkplaats, gelegen in het zich snel uitbreidende universiteitscentrum „De Uithof", bestaan de volgende vacatures:

MAGAZIJN

MAGAZIJNMEESTER (MATERIAAL-MAGAZIJN)

De taak van deze medewerker zal bestaan uit het opslaan en coderen van binnenkomende goederen, het bedienen van metaalzaag en knipmachines, het uitgeven van materiaal, het verzorgen van bestellingen en het bijhouden van de bonnen- en voorraadadministratie.

Vereisten voor deze functie:

— L.T.S.-opleiding
— ervaring als magazijnmeester
— opleiding als magazijnmeester strekt tot aanbeveling
— min. leeftijd 25 jaar.

CONSTRUCTIE-BUREAU

CONSTRUCTEUR-TEKENAAR

Zijn taak zal bestaan uit het ontwerpen en construeren van wetenschappelijke apparaten op fijnmechanisch- en vacuümtechnisch gebied; in overleg met wetenschappelijke medewerkers, instrumentmakers en technologen.

Vereisten voor deze functie:

— opleiding op U.T.S.-niveau
— opleiding voor constructeur of nijverheidsakte
— enige kennis van elektronica, servomechanismen, kunststoffen en moderne soldeertechnieken
— kennis van technisch Engels en Duits strekt tot aanbeveling.
— praktijkervaring als instrumentmaker gewenst.

TEKENKAMER

CALQUEUR of CALQUEUSE

Zijn/haar taak zal in hoofdzaak bestaan uit het met inkt tekenen of calqueren van grafieken en afbeeldingen voor wetenschappelijke publicaties en proefschriften.

Vereisten voor deze functie:

— enige jaren ervaring in soortgelijke functie
— enige talenkennis
— kunnende typen.

GLASINSTRUMENTMAKERIJ

ERVAREN GLASINSTRUMENTMAKER

Zijn taak zal bestaan uit het vervaardigen van glaswerk voor wetenschappelijk onderzoek (o.a. technische fysica).

Vereisten voor deze functie:

— Bemetel-, Leidse- of daaraan gelijkwaardige opleiding als glasinstrumentmaker
— tenminste 5 jaar ervaring
— min. leeftijd 25 jaar.

Wij bieden u een salaris volgens rijksregeling overeenkomstig leeftijd en ervaring. De premie A.O.W. is voor rekening van de universiteit.

Sollicitatiebrieven te richten aan de personeelfunctionaris van de universiteitswerkplaats, Bijlhouwerstraat 6, te Utrecht.

De Stichting Studentenhuisvesting vraagt per circa oktober 1969 een

STUDENTEN-BEHEERDERSECHTPAAR

voor de 4 paviljoens met 68 studeerkamers aan de Opaalweg.
Van gegadigden wordt verwacht, dat zij in goed overleg met de bewoners en de Stichting het beheer en de bewoning van het complex in goede banen leiden.

Studenten, die reeds ervaring hebben opgedaan b.v. als huis- of etageoudste genieten de voorkeur.

Geboden wordt een woning in het complex met een huurreductie van *f* 100 per maand.

Sollicitaties worden gaarne binnen 14 dagen na het verschijnen van dit blad ingewacht bij de Algemeen Directeur van de SSH, Maliesingel 38, Utrecht.

Bij de afdeling revalidatie van de faculteit der geneeskunde van de rijksuniversiteit Utrecht kan geplaatst worden een

PART-TIME SECRETARESSE

zij zal de binnen deze afdeling als wetenschappelijk staflid werkzame arts moeten assisteren bij alle voorkomende administratieve zaken. Om deze taak te kunnen verrichten is zeer vlotte typevaardigheid vereist.

Voor deze functie is een opleiding van middelbaar niveau vereist.
De werktijden, tot een totaal van een halve dagtaak kan in onderling overleg geregeld worden.

Het salaris wordt vastgesteld volgens rijksregeling en is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. Op het salaris wordt geen A.O.W.-premie ingehouden.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het laboratorium voor histologie en microscopische anatomie van de rijksuniversiteit Utrecht komt binnenkort een functie vacante voor een

TECHNISCH BEDIENDE

bij voorkeur met diploma L.T.S.-instrumentmaker.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 240/techn. b. te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Het pedagogisch instituut van de rijksuniversiteit te Utrecht zoekt t.b.v. zijn afdeling klinische en ortho-pedagogiek een

WETENSCHAPPELIJK (HOOFD-)MEDEWERKER

voor de pedagogische methodologische opleiding in klinisch-pedagogisch verband.
Aan bedoelde afdeling is een tiental medewerkers verbonden, dat diverse taken vervult t.b.v. het universitaire onderwijs in de pedagogiek, aan research-projecten deelneemt en zorg draagt voor een omvangrijke adviespraktijk.
Het onderwijs in deze specialisatie omvat o.a. een basis-cursus pedologische praktijk, waarin ruime aandacht wordt besteed aan de psychodiagnostische scholing der studenten; het opleiden van deze studenten in de adviespraktijk; en het begeleiden van doctoraal studenten bij scripties en stages.
Mogelijk zal de nieuwe medewerker de volgende taken, geheel of gedeeltelijk, voor zijn rekening gaan nemen:

1. Het leiden van werkcolleges onderzoeksmethodologie;
2. Participatie in lopende research-projecten en het opzetten van nieuw onderzoek;
3. Begeleiding van doctoraalscripties; en
4. Deelname aan de adviespraktijk.

Salariëring volgens rijksregeling, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring (AOW voor rekening van de Universiteit; 6% vakantietoelage).
Datum indiensttreding: 1 oktober a.s. of zo spoedig mogelijk daarna.
Geïnteresseerden kunnen telefonisch nadere informaties inwinnen bij Prof. Dr. W. E. Vliegenthart of Prof. Dr. M. J. Langeveld (tel. 030-25351).
Pas afgestudeerde psychologen en pedagogen — met gerichte belangstelling — zijn *niet* bij voorbaat uitgesloten.
Brieven (met curriculum vitae) aan Drs. H. A. J. Roefs, beheerder van het pedagogisch instituut, Trans 14, Utrecht.

Bij het instituut voor meteorologie en oceanografie kan geplaatst worden:

EEN REKENAAR

Taak: Eenvoudig rekenwerk, alsmede bediening en onderhoud apparatuur.
Vereisten: Middelbare School, bezit van rijbewijs.
Bezoldiging volgens rijksregeling.
Sollicitaties te richten aan de beheerder van het instituut, p/a mathematisch instituut, Budapestlaan 6, „de Uithof", Utrecht.

In het farmaceutisch laboratorium, Catharijnesingel 60, kan worden geplaatst een

LABORATORIUMBEDIENDE

Gezocht wordt een pientere jongeman van ongeveer 17 jaar, voor uiteenlopende werkzaamheden, zoals: reinigen van glaswerk, schoonmaken van borden in de collegezalen, projecteren van dia's tijdens colleges, waarnemen telefoondienst, post rondbrengen, boodschappen etc.

Salaris op 17 jarige leeftijd ± *f* 260,— per maand. Aanmelden 's morgens van 9-12 uur bij de beheerder van bovengenoemd laboratorium.

Bij de afdeling radiologie van de rijksuniversiteit Utrecht wordt ter assistentie van de staf een medewerker gezocht. Hierbij gaan de gedachten uit naar een

OUDERE MEDICUS

die gelegenheid heeft mede te werken bij onderzoek van patiënten, alsmede het verrichten van de bijbehorende administratieve werkzaamheden.

Inlichtingen kunnen verkregen worden bij de hoogleraar-beheerder, prof. dr. H. J. Ham F. F. R., F. R. A. C. P., D. M. R. E., instituut voor medische radiologie te Utrecht, telefoon 030-28234.
Correspondentie over deze vacature te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij de bibliotheek van het sterrekundig instituut kan geplaatst worden een

GEKWALIFICEERDE MEDEWERKSTER

Vereisten zijn:
— het bibliotheekdiploma G.O. - A 3
— een goede typevaardigheid
— zelfstandig kunnen werken.
De minimum leeftijd voor deze functie is 23 jaar.
Over de functie-inhoud kunt u desgewenst contact opnemen met drs. J. Rosenberg (tel. 030-12841).

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het sterrekundig instituut, Zonnenburg 2, Utrecht.

Voor het laboratorium voor kristalchemie zoeken wij op korte termijn

een enthousiast MEDEWERKSTER

Na een korte inwerkperiode zal haar taak voornamelijk bestaan uit de verzorging van en het toezicht op de instituutsbibliotheek en het onderhouden van contacten met andere bibliotheken.

Daarnaast zal zij assistentie verlenen bij het voeren van de financiële administratie.

Onze gedachten gaan uit naar iemand met een opleiding tenminste op het niveau van MULO A, in het bezit van diploma typen.
Gegadigden gelieven hun sollicitaties te richten aan de administrateur van het laboratorium voor kristalchemie der rijksuniversiteit, Catharijnesingel 51, Utrecht.

Bij het tandheelkundig instituut, afd. röntgenologie kan m.i.v. 1 september 1969 worden geplaatst een

TANDARTS-ASSISTENTE

Onze voorkeur gaat uit naar een kandidate met
— U.L.O. of daarmee gelijkwaardige opleiding.
— Enige jaren ervaring als tandartsassistente.

Haar werkzaamheden zullen bestaan uit het maken en ontwikkelen van röntgenfoto's, alsmede alle administratieve werkzaamheden, die hiermee samenhangen.

Sollicitatiebrieven te richten aan: het hoofd van de afd. röntgenologie, Prof. J. van Aken, Jutfaseweg 7, Utrecht.

Bij het elektronisch rekencentrum der rijksuniversiteit, Budapestlaan/ Uithof is plaats voor

(LEERLING-) OPERATEURS

voor de bediening van de computer alsmede voor andere bijkomende werkzaamheden.

Vereitsen: MULO-diploma B of daarmee gelijk te stellen schoolopleiding.

Ervaring met operateurswerkzaamheden strekt tot aanbeveling, maar is niet noodzakelijk.
Leeftijd niet ouder dan 23 jaar.

Aanmelding: uitsluitend telefonisch bij drs. C. H. van Aardenne tel. 030-511411 toestel 138.

Bij het rudolf magnus instituut voor farmacologie van de rijksuniversiteit Utrecht wordt voor zo spoedig mogelijk gevraagd een:

SCHOONMAAKSTER

voor hele dagen (32½ uur per week).

Werktijden: van 8.30-12.00 en van 13.30 uur tot 16.30 uur.
Salaris: volgens rijksregeling.

Schriftelijke of mondelinge sollicitaties bij de beheerder van het rudolf magnus instituut voor farmacologie, Vondellaan 6, Utrecht, tel. 030-880521.

KINDERRADIOLOOG

In de universiteitskliniek, het Wilhelmina Kinderziekenhuis te Utrecht bestaat de mogelijkheid tot het uitoefenen van de kinderradiologie. Er wordt de voorkeur gegeven aan een full-time functionaris, maar ook zij, die zich slechts half-time beschikbaar kunnen stellen worden uitgenodigd te solliciteren.

Het ligt in de bedoeling in de toekomst tot een volledige samenwerking te komen met de centrale röntgenafdeling van het academisch ziekenhuis te Utrecht.

Correspondentie betreffende bovengenoemde functie te richten aan prof. dr. H. A. Weijers, Wilhelmina Kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137, Utrecht, tel. (030) - 20541, die ook gaarne bereid is nadere informaties te verschaffen.

Op het bureau van de faculteit der sociale wetenschappen is op korte termijn plaats voor een zelfstandige en ervaren

SECRETARESSE

ter assistentie van het hoofd van het bureau der faculteit.

Haar zeer gevarieerde werkzaamheden zullen o.m. bestaan uit:

— secretariaatwerk, als ook uit administratieve taken;
— het leiding geven aan een aanwezige administratieve kracht.

Wij verwachten, dat zij tenminste zal voldoen aan de volgende eisen:

— goed middelbaar niveau;
— goede typevaardigheid, eventueel een steno-diploma;
— ervaring in soortgelijke functie;
— zelfstandigheid en accuratesse;
— naast de bereidheid tot dienstverlening, het kunnen werken in teamverband;
— minimum leeftijd 25 jaar.

Het salaris is volgens rijksregeling afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij het bureau der faculteit, Trans 2, Utrecht, tel. 030-25351, toestel 141.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

Bij het rudolf magnus instituut voor farmacologie van de rijksuniversiteit Utrecht is een functie vacant voor een

RADIO TECHNICUS

De werkzaamheden bestaan uit ontwikkelen en onderhoud van lineaire en logische schakelingen ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek.

Gevraagd wordt een intelligente kracht die zelfstandig kan werken.
Het N.E.R.G.- diploma en enige praktische ervaring op dit gebied strekken tot aanbeveling.

Het salaris wordt vastgesteld volgens rijksregeling. De premie A.O.W. komt voor rekening van de rijksuniversiteit.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 340/techn., te richten aan de afdeling personele zaken, t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Het zo juist opgerichte interuniversitair instituut voor missiologie en oecumenica roept gegadigden op om te solliciteren naar de betrekking van

ADJUNCT-DIRECTEUR

in de te Utrecht gevestigde afdeling oecumenica. De gedachten gaan uit naar een gepromoveerde in de theologie; nadere voorlopige inlichtingen kunnen worden aangevraagd bij de directeur van de afdeling oecumenica, prof. dr. A. J. Bronkhorst, p.a. theologisch instituut, Transitorium II, Heidelberglaan, Utrecht.

In de universiteitskliniek, het wilhelmina kinderziekenhuis, bestaat mede in verband met het gereedkomen van nieuwbouw, behoefte tot uitbreiding van de medische staf. Het ligt in de bedoeling nieuwe staffunctionarissen aan te stellen.
De gedachten gaan uit naar jonge

KINDERARTSEN

bij voorkeur met enige praktijkervaring.
Geboden wordt een werkkring waarin de kindergeneeskunde wordt uitgeoefend in teamverband, met een grote mate van zelfstandigheid en persoonlijke verantwoordelijkheid.
De mogelijkheid tot subspecialisatie en research wordt gaarne geboden.
De functie brengt met zich mee dat naar evenredigheid deelgenomen wordt aan de onderwijstaak, die op de kliniek rust.
Ervaren of jonge kinderartsen, die een bijzondere belangstelling voor het onderwijs hebben, kunnen hierin ook een hoofdtaak vinden.
Correspondentie betreffende de bovengenoemde functies te richten aan prof. dr. H. A. Weijers, Wilhelmina Kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137 te Utrecht, tel. 030-20541, die ook gaarne bereid is nadere informaties te verschaffen.

Bij de foniatrische afdeling van de kliniek voor keel-, neus- en oorheelkunde bij de rijksuniversiteit Utrecht is een functie vacant voor een
ASSISTENT-GENEESHEER
die interesse heeft voor een opleiding tot stem- en spraakarts.
Nadere inlichtingen worden gaarne verschaft door dr. P. H. Damsté, Stichting Academisch Ziekenhuis Utrecht, Catharijnesingel 101, tel. 030-28234, toestel 591.
Zij die voor deze functie in aanmerking willen komen, worden uitgenodigd zich schriftelijk te richten tot de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91 te Utrecht.

Het fysisch laboratorium zoekt voor het in aanbouw zijnde kryogene laboratorium een

KRYO-TECHNICUS

Het kryogene-laboratorium huisvest een helium liquefactor met de daarbij gebruikelijke installatie ten behoeve van de experimenten bij zeer lage temperaturen.
De taak van de kryo-technicus za lzijn het bedienen en in bedrijf houden van zeer gecompliceerde apparatuur; het plannen van uitbreidingen; het meewerken bij het ontwerpen van kryogene opstellingen en het leiding geven aan technisch hulppersoneel.
De aan te stellen kryo-technicus zal de gelegenheid krijgen een opleiding te volgen bij een erkend laboratorium op dit gebied.
Voor deze zelfstandige functie wordt gedacht aan een jonge technicus van H.T.S.-niveau. Ervaring op het gebied van de koude-techniek, de vacuum-techniek en het construeren met roestvrij staal strekt tot aanbeveling.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, Utrecht.

Bij de kliniek voor heelkunde van de rijksuniversiteit Utrecht komt een functie vacant van

(MEDISCH) SECRETARESSE

Tot haar taken behoren o.a.:

— correspondentie met huisartsen.
— de zorg voor enkele kaartsystemen met gegevens betreffende patiëntenbehandeling.
— verwerking en vastlegging d.m.v. een coderingssysteem van ziektegeschiedenissen.
— vervanging van bibliothecaresse bij afwezigheid.

Om deze taak goed te kunnen vervullen zijn vereist:

— gymnasium, H.B.S.-, of M.M.S.-diploma
— goede typevaardigheid
— accuratesse.

Tot aanbeveling strekt enige kennis van de medische terminologie.
Leeftijd tussen 20 en 30 jaar.
Het salaris is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling.

Premie A.O.W. is voor rekening van de uinversiteit.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 600/sekr.

utrechtse
universitaire reflexen

19 september 1969
weekblad
1e jaargang nr. 3

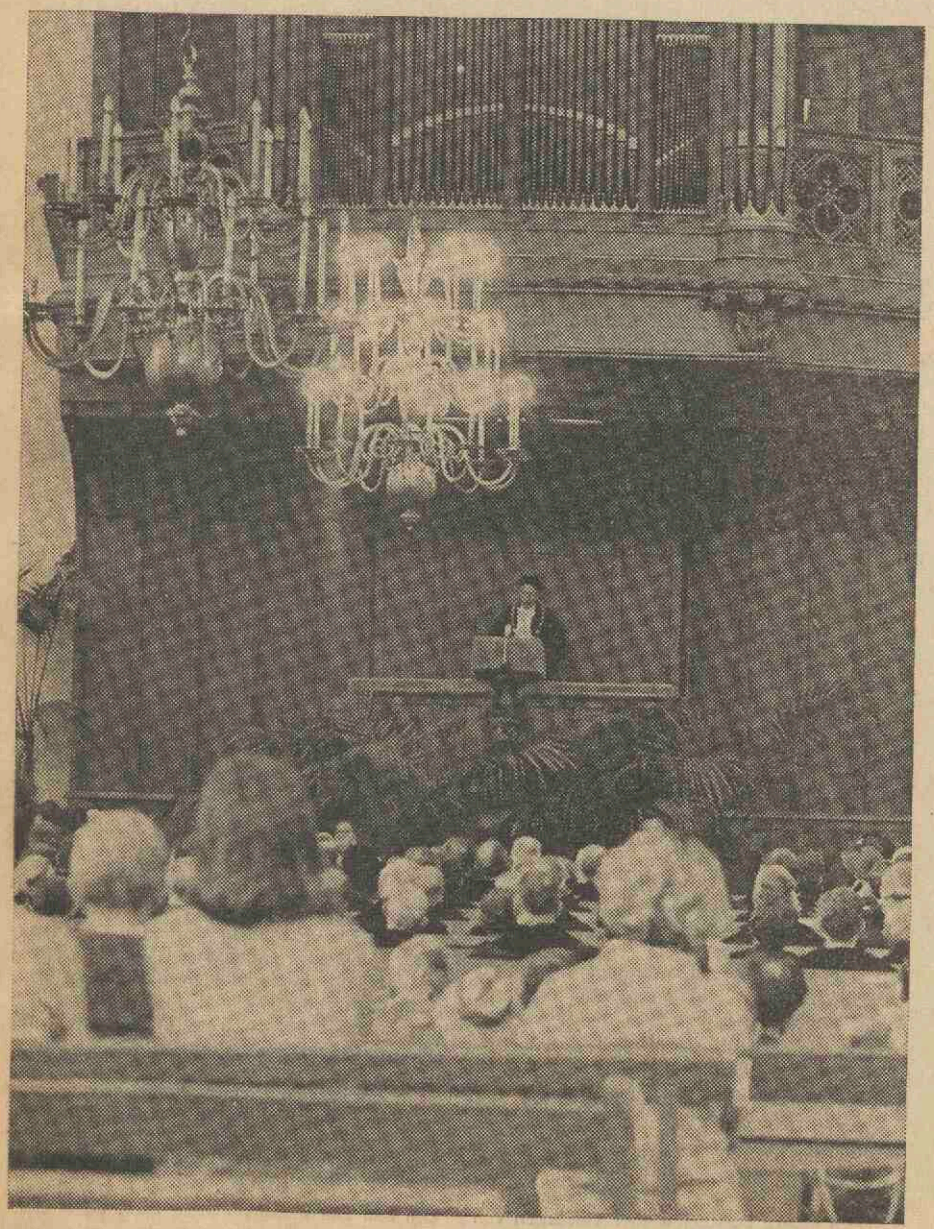

Rectoraatsoverdracht 1969 (Foto: Jac. P. Stolp, universiteitsmuseum)

UNIVERSITEIT

AGENDA

24 september: Openbare vergadering Raad van Overleg, Achter de Dom 22, 9.00 uur. (Agenda: rest agenda vorige vergadering).

UIT DE SENATUS CONTRACTUS VERGADERING VAN 10 SEPTEMBER 1969

1. De faculteit van de Sociale Wetenschappen heeft op 4 september jl. een openbare vergadering gehouden. De rector merkt op dat een agendapunt van die vergadering, nl. dat van de benoemingsprocedure van hoogleraren en lectoren, eigenlijk in breder verband aan de orde moet komen, met name met het oog op andere faculteiten. De Senatus Contractus zet het punt op de agenda voor de volgende vergadering.
2. Een rondschrijven aan de faculteiten om informatie inzake het toelaten van vertegenwoordigers van andere geledingen tot defaculteitsvergaderingen, leverde o.m. op dat de faculteit der geneeskunde op gezette tijden vertegenwoordigers van de staf en van de studenten voor overleg en informatie voor de faculteitsvergadering uitnodigt.
   Tot de vergaderingen van de faculteit der Letteren worden waarnemers van de zijde der studenten toegelaten. Gedacht wordt aan een zestal studenten, één uit elke subfaculteit.
3. De Senatus Contractus gaat ermee akkoord dat de promovendus Elizur uit Israël die op 26 september promoveert samen met zijn paranymphen in donker pak op de promotie verschijnt. Cultureel gezien is een rok hem zeer verre!
4. De aanstaand hoogleraar dr. mr. A. W. Reinink (opvolger van prof. dr. M. D. Ozinga) vindt het niet plezierig in vol ornaat zijn oratie te houden. Mag het in gewoon pak?
   De Senatus Contractus vindt dat hij moet kiezen tussen „officieel helemaal" en een (in)officiële oratie in een openbare faculteitsvergadering.
5. Wetenschappelijk medewerkers van de universiteit die meegewerkt hebben aan de

totstandkoming van een dissertatie en die toestemming hebben om aan de oppositie bij een promotie deel te nemen, mogen in het vervolg (in gewoon donker pak) ook achter de tafel komen zitten en meespreken in de beoordeling van de dissertatie. De lector die aan de oppositie deelneemt is daarmee ook, als hij dat wil, van het jacquet ontslagen.

6. De Senatus Contractus benoemt prof. dr. W. C. van Unnik als vertegenwoordiger van de Senaat in het Rectorencollege, als opvolger van prof. dr. Scheffer.
7. De nota van de commissie Vormingswerk van 28 juli is voor de Senatus Contractus aanleiding via mr. des Tombe aan drs. Rijntjes te vragen een gecomprimeerde versie van zijn nota te geven die met enkele cijfers het belang van dit werk aantoont en met concrete voorbeelden de bedoelingen van de nota illustreert.

DEPENDANCE UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

In het tweede Transitorium bevindt zich op verdieping 22 een dependance van de Universiteitsbibliotheek. Openingstijden: 9-13 en 13.30-17 uur.
De algemene leeszaal bevat encyclopaedieën, woordenboeken, atlassen, naslagwerken op de verschillende terreinen van wetenschap, enz. Daarnaast is er een studiezaal waar de belangrijkste handboeken op het gebied der gedragswetenschappen te vinden zijn; de jongerejaars studenten in de sociale wetenschappen zullen hier de door hen te bestuderen boeken aantreffen. Men kan in deze zaal een aantal weekbladen en tijdschriften lezen. Suggesties over aanschaffingen voor beide zalen zullen door mej. C. H. D. Booy of mej. N. J. Smit gaarne worden genoteerd. Tijdelijk bevinden zich hier ook de leeszaalboeken en de lopende jaargangen van de tijdschriftencollectie der Katholieke Theologische Hogeschool Utrecht.
In het uitleenbureau wordt in oktober een Electrowriter opgesteld, waardoor een permanente verbinding met het hoofdgebouw aan de Wittevrouwenstraat ontstaat. Tot dan wordt de verbinding telefonisch onderhouden. Ieder kan dus snel alle informatie krijgen, bijv. of een bepaald boek in de U.B. of in een instituutsbibliotheek aanwezig is. Tweemaal per dag worden te leen gevraagde boeken op de Uithof-dependance bezorgd.
Een fotokopieerapparaat voor zelfbediening is aanwezig; de kosten van een kopie (zwarte letters op witte ondergrond) bedragen een kwartje. Voor studenten die werkstukken, scripties e.d. moeten typen, is een typekamer met enkele schrijfmachines beschikbaar.

FACULTEITSGIDSEN

De afdeling Public relations, Voorlichting en Documentatie wordt herhaaldelijk gevraagd inlichtingen te verschaffen over studieprogramma's, lesroosters, enz. van faculteiten, subfaculteiten en instituten.
Met nadruk wordt er op gewezen dat de genoemde afdeling uitsluitend de algemene Universiteitsgids verzorgt. Voor de faculteitsgidsen en alle informaties betreffende de studie dient men zich rechtstreeks tot de faculteiten, subfaculteiten en instituten te wenden.

DOCUMENTATIE-NIEUWS

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16:
Knipseldossiers over: A. C. R. O., Democratisering Hoger Onderwijs, Kath. Economische Hogeschool Tilburg, w.o. krantenknipsels en diversen en de bezetting april-mei 1969, Wetenschappelijke Staf, w.o. rapport van Os, Structuur van het wetenschappelijk Corps.
Nieuwe boeken:
Humble, J. W. — Om het rendement van het management (een uitgave van het Ned. Centrum van Directeuren) Kamphorst, T. J. — De sportvisserij in Midden-Nederland — Mededelingen van het Sociologisch Instituut van de Rijksuniversiteit Utrecht no. 55. (Zie ook knipseldossier n.a.v. de persconferentie hierover), Studentenbudget-onderzoek 1966/1967 (Staatsuitgeverij 1969).

STUDENTEN

BELEIDSRAAD STUDENTENVOORZIENINGEN

Besluiten genomen in de vergadering van de Beleidsraad van 28 augustus 1969.
Aangezien men in de vergadering nog niet tot een synchroon standpunt gekomen is ten aanzien van de sportbeoefening door studenten, zal een werkgroep samengesteld worden bestaande uit drie leden vanwege de junior-leden van de Beleidsraad en drie leden vanwege de U.S.S. Aan de heer C. H. Vermeulen zal verzocht worden de vergaderingen van de commissie bij te wonen. De commissie zal de verschillende kanten, die aan de kwestie van de studentensport zitten, nader onder ogen zien. In een later te houden vergadering van de Beleidsraad zal de zaak weer aan de orde worden gesteld.
Het standpunt van de V.U.S.F. dat, ook wanneer er aangetoond zou worden, dat bij de studenten een specifieke behoefte tot het beoefenen van sport bestaat, er toch geen sprake zal kunnen zijn van een taak van de universiteit op dit gebied, doch slechts van een algemene overheidstaak, leidt tot een interpretatie van de werkbasis voor de beleidsraad, die ongebruikelijk is. De betreffende regels in de werkbasis zullen door geen van de stichtingen of commissies op deze wijze gelezen zijn. Daarom zal een wijziging in deze regels noodzakelijk zijn. Deze wijziging zal worden voorbereid en aan de verschillende stichtingen en commissies worden toegestuurd. In een later stadium zal een hearing onder de studenten, die bij de verschillende stichtingen en commissies betrokken zijn, over de nieuwe interpretatie kunnen plaats vinden.
De V.U.S.F. stelt zich daarnaast echter nog op het standpunt, dat het mogelijk moet zijn in overleg met een stichting afspraken te maken die afwijken van de letter van de werkbasis, maar niet geheel van de geest daarvan. D.w.z. dat inpassing van de studentenvoorzieningen, ook wanneer er sprake is van een specifieke behoefte, tot de wenselijkheden en mogelijkheden kan behoren.

Agenda voor de openbare vergadering van de Beleidsraad voor Studentenvoorzieningen op woensdag 24 september 1969, in de Curatorenkamer van het gebouw Kromme Nieuwe Gracht 29. Aanvang: 14.00 uur.

1. Opening.
2. Vaststellen verslag van de vergadering van 28 augustus 1969.
3. Ingekomen stukken en mededelingen.
4. Discussienota Studentenvoorzieningen van de N.S.R.
5. Nota inzake cursussen voor studenten van de heer N. van der Zwaal.
6. Ideeën- en klachtenbussen.
7. Rondvraag.
8. Sluiting.

UTRECHTSE STUDENTEN FACULTEITEN

De Algemene Vergadering van 25 september a.s. zal worden gehouden in Achter de Dom 22.
De namen van hen, die zich bereid verklaard hebben een bestuurspost gedurende een jaar ingaande 25 september 1969, te vervullen, zijn als volgt:
Voorzitter: Piet van Asseldonk;
secretaris pers en actie: Willem Asman;
secretaris sociaal I: Henk Bezemer;
secretaris sociaal II: Govert de Lussanet (mits hij slaagt voor zijn tentamens);
secr. cultuur en vorming: Els Verschure;
fiscus: Cees de Bouter.
Voor de secretariaten onderwijs en buitenland zijn nog geen definitieve toezeggingen gedaan; wel verwachten wij deze zeer binnenkort.

Angenies Brandenburg,
secr. pers en actie der USF

UNIVERSITEIT EN KERK

De diensten van de studentenparochie zijn in de maand september als volgt:
zaterdags: 17.30 uur in Cunera; zondags: 9.30 uur in Cunera; 11.00 in Cunera; 12.30 in de Geertekerk; 17.30 uur in Cunera. Na de dienst van 12.30 uur koffie-uur in Cunera.
Op de overige dagen van de week is er om 12.30 uur in Cunera een dienst.

Akademie-diensten: in plaats van in de Pieterskerk vindt de akademie-dienst van zondag 21 september om 19.00 uur plaats in de Janskerk, waar in het kader van de vredesweek prof. dr. J. Verkuyl spreekt over: 'de bijbelse boodschap in de verhouding rijke en arme landen'. Daarna — om 21.00 uur: plein-discussie met prof. Verkuyl op het Vreeburg.

U.S.K.O.

Op zondag 21 september 1969 zal om 20.15 uur in de Leeuwenberghkerk de Johannes Passion van J. S. Bach door het U.S.K.O. worden uitgevoerd. Dit als begin van haar tournee naar Polen, met concerten in Krakau, Warschau en Stettin. Dirigent: Jaap Hillen. Solisten: Michiel ten Houte de Lange, Hans Zomer, Maria Suchel, Marianne Dieleman, Marius van Altena en Ruud van der Meer. Toegang vrij.

S.I.B.

De Studentenvereniging voor Internationale Betrekkingen organiseert op dinsdag 23 september een oriëntatieborrel voor aankomende leden, reeds lid zijnde leden en andere belangstellenden. O.a. zal men hier over een Chinacyclus voorgelicht worden die eind oktober eminente Chinakenners naar Utrecht zal brengen. Mededelingen hierover volgen, doch weest eerst welkom op de borrel: dinsdag 23 september om 5 uur in Cunera aan de Nieuwe Gracht.

LICHAMELIJKE OEFENING EN SPORT

BESTUURSMEDEDELINGEN

Om aan alle onduidelijkheid t.a.v. de studenten sportvoorzieningen een einde te maken,

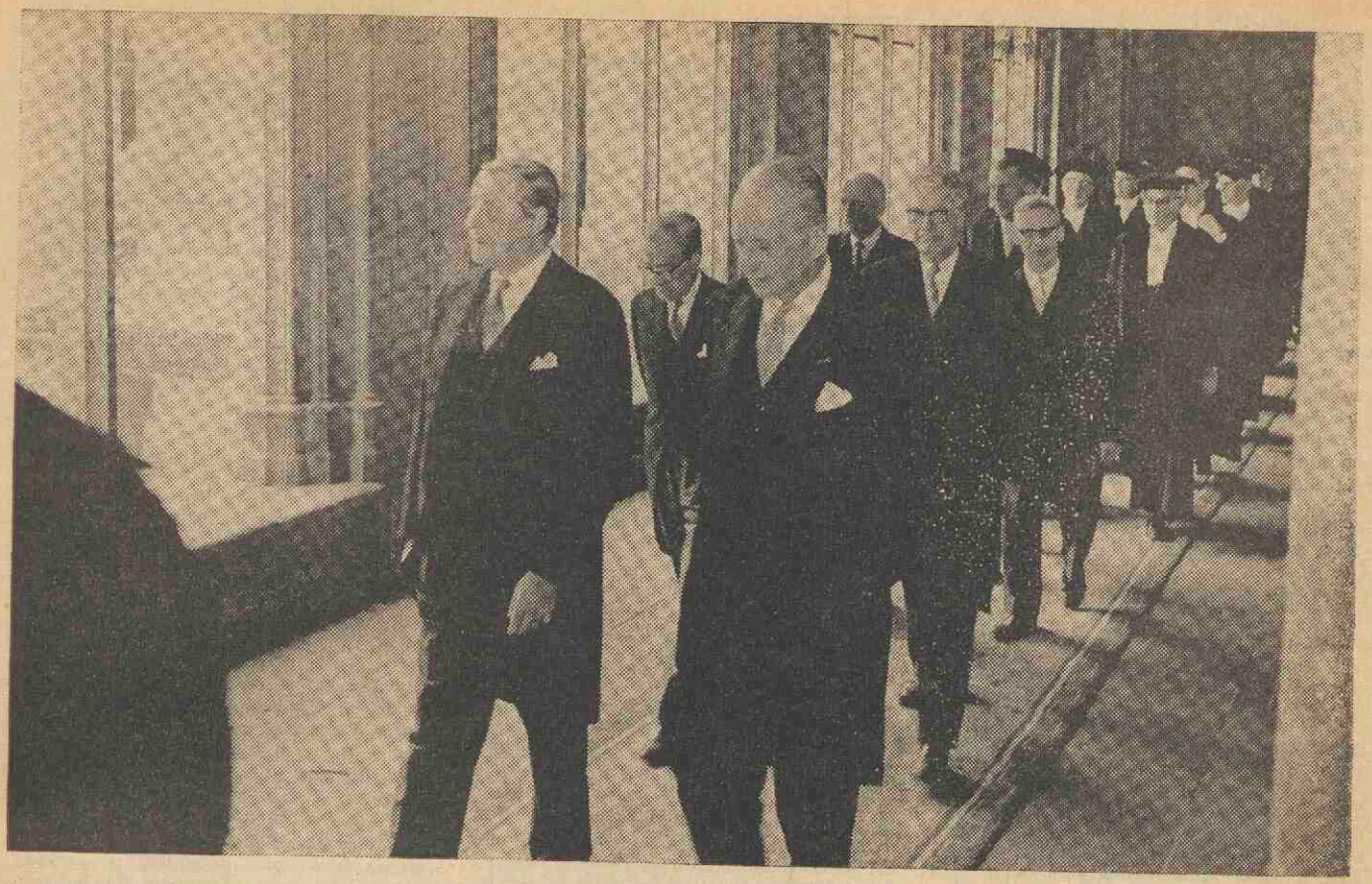

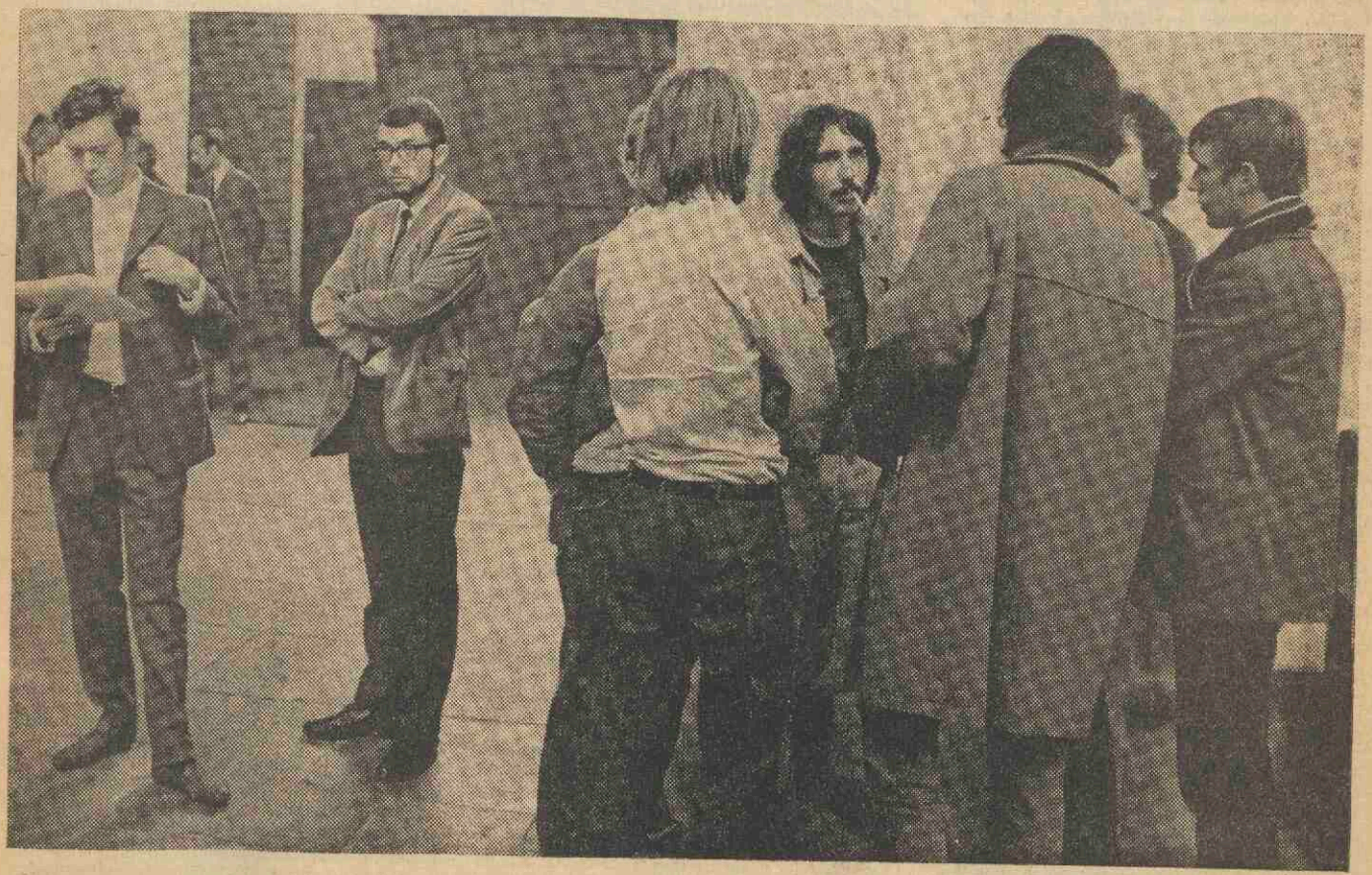

Rectoraatsoverdracht 1969 (Foto's: Jac. P. Stolp, universiteitsmuseum)

wil de U.S.S. een buitengewone vergadering houden op dinsdag 23 september a.s. om 21.30 uur in het clubgebouw van de Nieuwe Vereniging, Plompetorengracht 7. De praeses U.S.S. zal dan zijn jaarrede houden betreffende de toekomst van de 'studentensport' in Utrecht. Voor deze buitengewone vergadering worden de besturen van de federaties, de sportleiders, de Universiteit, de U.S.F., de sportcommissies, de provinciale sportraad, de Utrechtse sportraad en de pers uitgenodigd. Verder zal tijdens deze vergadering prof. Rijsdorp, buitengewoon hoogleraar in de sportwetenschappen, aan u voorgesteld worden. Deze zal een referaat houden over de vormende waarde van de 'studentensport'. Later op de avond is het mogelijk over bovenstaande onderwerpen van gedachten te wisselen.
2. Aangezien de A.B. vergadering van 26 augustus 1969 de laatste besloten vergadering was, heeft de U.S.S. de eer u voor haar eerst volgende A.B. vergadering woensdag a.s. te 20.00 uur in het Universiteitshuis, Lepelenburg 1, kamer 12, uit te nodigen.
Agenda:
1. Opening; 2. Notulen; 3. Ingekomen stukken; 4. N.S.S.S.; 5. Federaties a. Algemeen, b. Financieel; 6. Beleidsraad; 7. Uitwisselingen buitenland (strategie); 8. W.v.t.t.k.; 9. Rondvraag; 10. Sluiting.

CORRECTIES EN AANVULLING OP U.S.S. INFORMATIE BULLETIN:

Badminton: Voorzitter: M. Hoenkamp, Const. Erzeystraat 31, Utrecht — tel. 88 52 27.
Basketbal: Voorzitter: H. C. Bekker, Pelikaanstraat 18bis a, Utrecht.
Tafeltennis: Sportleider A. G. Pruis.
Voetbal: Voorzitter H. Boxma.
Zeilen: Secretaresse: Mej. J. Bensing, Stationsstraat 1. Plaats: Jachthaven de Valk.
Paraclub: Voorzitter: L. Groote, Poortstraat 124, Utrecht — tel. 71 24 88.

LESROOSTER:

De U.S.S. wijst er op dat het lesrooster 1969-1970 bij het uitkomen van dit blad reeds begonnen is.
Wijzigingen in het lesrooster:
Conditietraining:
Heren algemeen dinsdag 19.30-20.30 wordt gegeven in de St. Victorschool, Noteboomlaan 137 (acc. 9.).
Heren voetbal woensdag 17.30-18.30 wordt gegeven op de Strawinskylaan 1, hoek Bela Bartoklaan (acc. 7).
De conditietraining o.l.v. Mevr. Kramer-Reteig op woensdag 17.00-18.00 uur in de Gemeentelijke H.B.S./Atheneum, Witte Vrouwenkade (ingang ijzeren hek) is verplaatst naar donderdag 17.30-18.15 uur.
Woensdag 18.00-19.00 uur is verplaatst naar donderdag 18.15-19.00 uur.
Woensdag 19.00-20.00 uur (ritmische Gymnastiek) is verplaatst naar donderdag 19.00-20.00 uur.
Woensdag 20.00-21.00 uur (conditietraining skilopen) is verplaatst naar donderdag 20.00-21.00 uur

SPORTWETENSCHAPPEN

Aan het Pedagogisch Instituut is verbonden Prof. Rijsdorp. Hij bekleedt momenteel de enige leerstoel t.a.v. de sportwetenschappen in Nederland. Bij het ter perse gaan van dit blad was nog niet bekend wanneer Prof. Rijsdorp zijn eerste college zal gaan houden. Vermoedelijk zal dit donderdag 25 september a.s. zijn.

BUITENLANDSE UITWISSELINGEN

In het kader van het buitenlandse uitwisselingsprogramma zal van do. 25 sept. t/m zo. 28 sept. een voetbalploeg van de universiteit Pilzen uit Tsjechoslowakije in Utrecht aanwezig zijn. Vrijdag 26 sept. zal er op de sportvelden Laan van Maarschalkerweerd van 10.30-16.45 uur een voetbaltoernooi gehouden worden tussen deze ploeg uit Tsjechoslowakije, en verder voetbalploegen uit Nijmegen, Amsterdam en Utrecht.

FEDERATIES

Voor verschillende takken van sport zoekt de U.S.S. nog belangstellenden die in een federatiebestuur zitting willen nemen. Dit geldt met name voor de sporten: Turnen, tennis en zwemmen. Belangstellenden voor een hengelen toepclub kunnen zich opgeven postbus 2171.
Zaalhockey: De mogelijkheid bestaat om zaalhockey te gaan bedrijven, kosten f 10,—.

UITTREKSEL NOTULEN A.B. VERGADERING 26 AUGUSTUS JL.

Besloten is om in samenwerking met andere universiteitssteden te trachten de N.S.S.S. te veranderen, zodanig dat volgens de U.S.S. het geld goed besteed wordt en dat de N.S.S.S. meer als overlegorgaan gaat fungeren en zaken als studentenbonden onderbrengt bij de Ned. Sport Federatie, waardoor de contributie belangrijk zal dalen. In verband hiermede zal een brief aan de N.S.S.S. en alle stichtingsbesturen gezonden worden.
De oriënteringsdag voor sport is goed verlopen. Men was echter niet geheel gelukkig met het tijdstip.
Als oorzaak van het verschijnen van de U.S.S. in de beleidsraad wordt gezien: „De onbevredigende situatie in de studentensport".
De inhoud van de U.S.S. nota's wordt besproken. Het accent valt op de structuurnota. De vergadering gaat ermee akkoord dat in de beleidsraad de structuur van de U.S.S. door de U.S.S. verdedigd zal worden.

WERKGROEP U.S.S.-U.S.F.

N.a.v. de beleidsraadvergadering, gehouden op 28 augustus 1969, is een werkgroep gevormd van vertegenwoordigers van de juniorleden van de beleidsraad en vertegenwoordigers van de U.S.S. De vraagstukken die zich t.a.v. de sport voordoen zullen door de werkgroep nog eens nader onder ogenschouw genomen worden.

ROEIEN

De Utrechtse Studenten Roeiverenigingen 'De Batavier' en 'Charon' organiseren respectievelijk op dinsdag 30 september en donderdag 2 oktober een borrel, waarop iedereen, die belangstelling voor roeien heeft, de gelegenheid krijgt inlichtingen in te winnen. Zowel eerste-, als ouderejaars, dames als heren, zijn welkom.
Ook kan men zich dan opgeven voor het zgn. afroeien en direct bij een ploeg ingedeeld worden.
Tijd en plaats: dinsdag 30 sept., 17.00-19.00 uur, sociëteit 'Symposion', Lucas Bolwerk 8 ('De Batavier'); donderdag 2 okt., 20.00-22.00 uur, M.K. op Veritas, Kromme Nieuwe Gracht 54 ('Charon').

ONDERWIJSCOLLEGES

Alleen toegankelijk voor studenten in het bezit van een collegekaart.

RECHTEN

Inleidende colleges luchtrecht: mevr. mr. I. H. Ph. Diederiks-Verschoor, maandag van 12.15-13.00 uur, zaal 3 universiteitsgebouw, Domplein. Aanvang 29 september 1969.
Leer der internationale politieke betrekkingen. Titel van het college: a. de stand van de discussie over de studie der internationale betrekkingen; b. de crises van het statenstelsel. Prof. dr. C. L. Patijn, vrijdag van 11.00-12.00 uur, universiteitsgebouw, Domplein. Aanvang 3 oktober 1969.

LETTEREN

Publiciteitsleer: drs. G. de Bruin. Donderdag 15.15 uur, universiteitsgebouw, Domplein. Aanvang 2 oktober.
Elementair Grieks: dr. J. C. A. van Herten, dinsdag en donderdag 15.00 uur, Academiegebouw, Domplein, zaal 14. Aanvang 7 oktober.
Elementair Latijn: dr. J. C. A. van Herten, maandag en donderdag, 17.00 uur, Academiegebouw, Domplein, zaal 14. Aanvang 6 oktober.
Inleiding in de Friese taal- en letterkunde: prof. dr. H. T. J. Miedema; donderdag 16.15-17.00 uur en 17.15-18.00 uur. Instituut voor Oudgermaanse, Friese en Skandinavische taal- en letterkunde, Biltstraat 131, aanvang 9 oktober. De geschiedenis van Zuid-India en Ceylon van de vroegste tijden tot de 16e eeuw: mej. dr. J. L. de Bruyne. Bespreking ter vaststelling van uur en aanvangsdatum: vrijdag 26-9 om 14.30 uur in het Instituut voor Oosterse talen, Nobelstraat 2bis.
Elementair Indonesisch (Bahasa Indonesia) dr. F. S. Eringa op maandag 29-9 te 16.15 uur in het Instituut voor Oosterse talen (Nobelstraat 2bis), zullen de tijden en aanvangsdatum worden vastgesteld. Degenen die dan niet aanwezig kunnen zijn wordt verzocht zich schriftelijk op te geven bij de docent (dr. F. S. Eringa, Fred. van Eedenplein 31, Heemstede), onder vermelding van de uren waarop men eventueel reeds door andere colleges etc. bezet is.
Vergelijkende beschouwing van 'Sivaisme en Visnuisme (Indische Cultuurgeschiedenis): prof. dr. J. Gonda, donderdag 16.15 uur in het Instituut voor Oosterse Talen (Nobelstraat 2bis).
Vergelijkende syntaxis der Oude talen: prof. dr. J. Gonda, donderdag 11.15 uur in het Instituut voor Oosterse Talen (Nobelstraat 2bis).
Centra van Boeddhistische en Hinduistische kunst in Zuid- en Zuid-Oost Azië: drs. K. R. van Kooy (onder voorbehoud). Vrijdag van 14.00-15.00 uur, Instituut voor Oosterse Talen (Nobelstraat 2bis), aanvang 3 oktober.
Inleiding in de Indische filosofie: dr. T. E. Vetter (onder voorbehoud): woensdag 11.00-12.00 uur, Instituut voor Oosterse Talen, Nobelstraat 2bis, aanvang 1 oktober.
Traditie en Russische Invloed in de recente Chinese literatuur: dr. D. W. Fokkema, donderdag 16.15 uur, universiteitsgebouw, Domplein, zaal 11 aanvang 9 oktober.
Russisch voor belangstellenden 1e jaar: B. M. Groen, maandag 12.00-13.00 uur, universiteitsgebouw, Domplein.

Russisch voor belangstellenden 2e jaar: B. M. Groen, maandag 13.00-14.00 uur, universiteitsgebouw, Domplein.
Inleiding in de Russische literatuur: prof. dr. mr. J. M. Meyer, donderdag 13.00-14.00 uur, Slavisch Instituut, Oudkerkhof 48b, ingang Korte Jansstraat 2a, aanvang februari 1970.

SUBFACULTEIT GESCHIEDENIS

Geschiedenis van Rusland (overzicht) prof. dr. Z. R. Dittrich, maandag 15.00-16.00 uur, Instituut voor Geschiedenis, Kromme Nieuwe Gracht 20. Aanvang 6 oktober.
Tsjechoslowakije 1948-1968: prof. dr. Z. R. Dittrich, donderdag 12.00-13.00 uur, Instituut voor Geschiedenis, Kromme Nieuwe Gracht 20. Aanvang 9 oktober.
Vrede en veiligheid sedert de 2e wereldoorlog rondom de drie oceanen (de geestelijke economische en militaire problemen): prof. dr. Th. E. E. H. Mathon. Woensdag 11.15-12.00 uur. Instituut voor Geschiedenis, Kromme Nieuwe Gracht 20. Aanvang: vermoedelijk 12 november.

SUBFACULTEIT KUNSTGESCHIEDENIS

Vóór kerstmis zullen voordrachten worden gehouden van de wetenschappelijke staf, **allen op donderdag van 14.00-15.00 uur in de collegezaal, Boothstraat 6:**
Oorsprong en overlevering van de fysionomische studies van Leonardo da Vinci: 2 oktober, prof. dr. E. K. J. Reznicek.
Amerikaanse invloed 1890-1900 in de Nederlandse Bouwkunst: 9 oktober prof. dr. mr. Reinink.
Quelques tendances et personnages dans la gravure moderne tchèque' 16 oktober, dr. L. Brózková.
'En bloeyt in afgunst veyligh'. De reputatie van het Erasmusstandbeeld in de 17e eeuw. 23 oktober, drs. J. Becker.
Democratisering in de kunst 30 oktober drs. F. J. J. M. Haks.
Sir James Thornhill in the Low Countries: an illustrated journal of 1711. 6 november mej. dr. K. D. H. Fremantle.
De filosofische oorsprongen van Berlage's stijlvernieuwing. 13 november drs. P. Singelenberg.
Schetsboekje toegeschreven aan Maarten de Vos in het Amsterdamse prentenkabinet. 20 november. Mevr. R. Netto-Bol.
Historische en systematische benadering van woord en beeld. 27 november. Prof. dr. J. A. Emmens.
Stedelijke woonhuizen in de middeleeuwen. 4 december. Dr. ir. C. L. Temminck-Groll.
De culturele inbreng van naar het Noorden geëmigreerde Zuid-Nederlanders in de vroege 17e eeuw. 11 december. Drs. J. Briels.
Na-oorlogse restauraties in België — 18 december. Drs. P. J. E. Luykx.
Na kerstmis de colleges Bernini door mejuffrouw Dr. K. D. H. Fremantle, eveneens op **donderdag van 14.00-15.00 uur in de collegezaal van Boothstraat 6.**
Het kasteel in de archeologie (opgravingen naar verdwenen kastelen en de wooncultuur van het kasteel) dr. J. G. N. Renaud, donderdag van 15.00-17.00 uur in de collegezaal, Boothstraat 6, aanvang 23 oktober.

SUBFACULTEIT MUZIEKWETENSCHAP

Hedendaagse Franse Dramaturgie. Prof. dr. H. H. J. de Leeuwe donderdag 17.00-18.00 uur, Instituut voor Theaterwetenschap, Rijnkade 1a, aanvang 2 oktober.
Medea op het toneel/scenische realisatie van zeven medea-drama's door de tijden heen: drs. H. Uitman. Maandag van 17.00-18.00 uur. Instituut voor Theaterwetenschap, Rijnkade 1a. Aanvang 6 oktober.

PRIJSVRAAG ITHO N.V. SCHIEDAM

De ITHO N.V. te Schiedam heeft een prijsvraag uitgeschreven voor studenten aan universiteiten en hogescholen in Nederland.
Deze prijsvraag heeft tot onderwerp: 'De invloed van de fysische en/of chemische toestand van de lucht in werkruimten op de arbeidsprestatie en werkbeleving van de mens'.
Inlichtingen zijn verkrijgbaar bij de Associated Public Relations P. J. van Os, Surinamestraat 15, Den Haag.

J.U.S.V. CHAGAI

Voor belangstellenden en nieuwe leden organiseert J.U.S.V. Chagai een kennismakingsbijeenkomst in het U-huis kamer 25, Lepelenburg 1, Utrecht, op woensdag 24 september, 8 uur. Tevens mogelijkheid tot inschrijving, donderdag 25 september tussen 12 uur en 2 uur, bij Carola de Vries-Robles, Keistraat 5, Utrecht.

ONTMOETINGSCENTRUM ICHTHUS

De E.S.B. Ichthus stelt het op prijs haar vaste adres, Hugo de Grootstraat 20bis bekend te kunnen maken. Het huis bedoelt een ontmoetingscentrum te zijn, waar dagelijks studenten en ook anderen welkom zijn. Met elkaar wordt gezocht naar verantwoorde levensvormen. Literatuur is in ruime mate voorhanden. Verder zijn er bijbel- en gesprekskringen op verschillende plaatsen in de stad. Over open avonden, weekends, kampen, e.d. willen we u graag meer vertellen. Alle studenten worden hierbij hartelijk uitgenodigd met ons te komen kennismaken.

MEDEWERKERS

CONTACTORGAAN

Kort verslag van de op 10 juni 1969 gehouden vergadering van het contactorgaan der rijksuniversiteit te Utrecht.

De leiding van de Universiteit werd vertegenwoordigd door de Secretaris van de Universiteit, dr. H. Schamhardt.
De personeelsdelegatie bestond uit vertegenwoordigers van de bonden aangesloten bij de volgende centrales van overheidspersoneel:
Algemeen Comité voor Overheidspersoneel (A.C.O.P.); Ambtenaren Centrum; Centrale van Hogere Ambtenaren (C.H.A.); Christelijke Centrale van Overheids- en Onderwijzend Personeel (C.C.O.O.P.); Rooms-Katholieke Centrale van burgerlijke overheids- en semi-overheidspersoneel (R.K.C.O.P.).
Ter verduidelijking volgt hieronder een overzicht, waaruit blijkt bij welke centrale de bonden van overheidspersoneel zijn aangesloten:
A.C.O.P. (A.B.V.A.); Ambtenaren Centrum (Bond van H.O.P.); C.H.A. (V.A.W.O.; C.C.O.O.P. (N.C.B.O.); en R.K.C.O.P. (A.R.K.A. en K.A.B.O.).
In deze vergadering vormden de volgende onderwerpen een punt van bespreking.

1. **De terugwerkende kracht van de inschaling bij de beoordeling van wetenschappelijke medewerkers en resultaat informatie bij de Rijksuniversiteit te Leiden.**

Medegedeeld werd, dat aan de Rijksuniversiteit te Leiden per 1 juli 1965 een horizontale inpassing in het nieuwe rangenstelsel heeft plaatsgevonden (dus zonder toekenning van extra periodieke verhogingen).
Ook de wetenschappelijke hoofdambtenaren werden per genoemde datum horizontaal ingepast in schaal 149A (Wet. hoofdmedewerker). Ten aanzien van de wetenschappelijke hoofdambtenaren, die reeds op 1 juni 1963 het maximum salaris genoten is in overleg met de faculteitsbesturen nagegaan of een horizontale inpassing in schaal 149A per 1 juni 1963 verantwoord was op grond van hun wetenschappelijke capaciteiten. Vond in deze gevallen een horizontale inpassing per 1 juni 1963 plaats, dan werd aan betrokkenen derhalve per 1 juni 1964 hun eerste periodieke verhoging toegekend.

Extra periodieke verhogingen op grond van diensttijd voor doctoraal examen en op grond van het beoordelingsresultaat zijn in Leiden toegekend na datum van beoordeling en niet met terugwerkende kracht. De eerste beoordelingen zijn in Leiden in de loop van het jaar 1967 uitgebracht.

Aan deze Universiteit vond, nadat een beoordeling was uitgebracht, een herinpassing plaats met terugwerkende kracht tot 1 januari 1965 voor die wetenschappelijke medewerkers die op laatstgenoemde datum een diensttijd hadden van tenminste 8 jaar. Hierbij werden in de meeste gevallen extra periodieke verhogingen toegekend op grond van diensttijd voor het doctoraal examen en op grond van het beoordelingsresultaat.

Van een ongunstiger inschaling aan deze Universiteit kan derhalve geen sprake zijn.

2. **Dienstverband**

Overeenstemming werd bereikt over de volgende beleidspunten:

1. de publiekrechtelijke aanstelling prevaleert boven het privaatrechtelijke dienstverband;
2. het arbeidscontract wordt toegepast waar dit door A.O.B. of ministeriële richtlijn is voorgeschreven (bijv. jeugdig personeel en categorieën welke niet in B.B.R.A. voorkomen);
3. het arbeidscontract wordt toegepast waar dit om formatietechnische redenen voorshands onvermijdelijk is. Daarbij zal worden uitgegaan van termijncontracten van ten hoogste twee jaar, gevolgd door contracten voor onbepaalde tijd, indien de betrokken werknemer aan de eisen voldoet. Op een juiste aanduiding van rang of werkzaamheden in het contract zal worden gelet.
   Door de personeelsdelegatie werd bij dit punt nog de aandacht gevraagd voor een andere categorie, nl. die van wetenschappelijke medewerkers, die vanwege een gedeeltelijke taak bij de Universiteit (minder dan 8/10) geen vaste aanstelling kunnen krijgen. Zij verkeren in dezelfde situatie en worden van jaar tot jaar benoemd. Voorgesteld werd voor deze categorie eenzelfde beleidslijn te gaan volgen zoals thans voor de arbeidscontractanten is besloten. Genoemd voorstel zal door de Hoofdafdeling Personeel in studie worden genomen.

3. **Vergoedingsregeling wachtdienst technisch personeel De Uithof.**

In afwachting van een landelijke rijksregeling kunnen 4 van de 5 centrales van overheidspersoneel zich met de voorgelegde regeling verenigen.
Het Ambtenaren Centrum vindt een vergoeding van *f* 30, — voor een week wachtdienst te laag voor de laagstbezoldigde categorie. Genoemd bedrag is echter bij vele overheidsinstellingen een gebruikelijke wachtdienstvergoeding.
Volledigheidshalve wordt hieronder de vergoedingsregeling wachtdienst en overwerk personeel Technische Dienst bij de Uithof weergegeven:

1. Teneinde direct te kunnen ingrijpen, indien zich buiten de diensturen gebreken aan gebouwen en installaties in de Uithof voordoen, kan aan één of meer personeelsleden van de Technische Dienst worden opgedragen om zich gedurende de op een rooster aangegeven periodes buiten de normale diensturen permanent thuis bereikbaar en onmiddellijk beschikbaar te houden, teneinde onmiddellijk gevolg te geven aan een storingsoproep.

2. Het dienstdoend personeelslid zal voor het inconveniënt van het buiten de normale diensturen permanent thuis bereikbaar en onmiddellijk beschikbaar zijn de volgende vergoeding ontvangen:
a. voor wachtdienst op werkdagen van 00.00 tot 24.00 uur: ½ overwerkuur à 150% van het salaris per uur,
b. voor wachtdienst op zaterdag van 00.00 tot 24.00 uur: 1 overwerkuur à 150%,
c. voor wachtdienst op zon- en feestdagen en roostervrije dagen van 00.00 tot 24.00 uur: 1½ overwerkuur à 150%.
Bovenstaande vergoeding wordt naast die voor verricht overwerk uitbetaald.

3. Het dienstdoend personeelslid, dat tijdens de wachtdienst wordt opgeroepen, ontvangt voor het aantal gewerkte uren een vergoeding volgens de overwerkregeling neergelegd in ARAR en AOB. Indien betrokkene binnen de Uithof woonachtig is, ontvangt hij bij een oproep, waaraan blijkens het register gevolg is gegeven, minimaal een ½ uur overwerkvergoeding, dan wel een uur overwerkvergoeding, indien hij buiten de Uithof woont.

4. Personeel van de Technische Dienst — niet met wachtdienst belast — te hulp geroepen voor het verrichten van werkzaamheden als gevolg van de noodzaak van direct ingrijpen, ontvangt voor het aantal gewerkte uren een vergoeding volgens het overwerktarief. Ook hier geldt een minimum vergoeding van een ½ uur overwerk voor hen die binnen de Uithof wonen en een minimum vergoeding van 1 uur overwerk voor hen, die buiten de Uithof wonen.

5. In aanmerking komen slechts die personeelsleden, die bezoldigd worden volgens een loongroep of salarisschaal lager dan schaal 103.

6. De bepalingen terzake van rusttijden, als bedoeld in de Arbeidswet, worden inachtgenomen, tenzij dringende redenen van dienstbelang zich daartegen verzetten.

De volgende vergadering van het Contactorgaan zal plaatsvinden op 1 oktober 1969 te 14.30 uur.

GODGELEERDHEID

BENOEMD

De docenten, medewerkers en studenten van de theologische faculteit in het algemeen en haar secretaris in het bijzonder zijn zeer verblijd over de komst van een vaste administrateur (adjunct-secretaris) van de faculteit en een beroepsbeheerder voor het instituut in met ingang van 1 augustus in dienst is getreden.
De sterke toename van het aantal studenten en de zich sterk uitbreidende staf op wetenschappelijk gebied alsmede de ook om andere reden zich vermenigvuldigende correspondentie maakte het noodzakelijk dat de secretaris van de faculteit een adjunct-secretaris naast zich kreeg. Tevens maakten de toenemende werkzaamheden op het theologisch instituut de aanwezigheid van een beroepsbeheerder dringend gewenst.
Het feit, dat de heer Schalkwijk grote ervaring heeft in problemen van organisatie en als personeelschef en voorts als oud-predikant de sfeer van de faculteit goed kan aanvoelen, doet ons een vruchtbare arbeid verwachten.
Daarom, meneer Schalkwijk, van harte welkom in ons midden! Moge u kracht geschonken worden met vreugde in onze gelederen werkzaam te zijn. D. J. Hoens

HEBREEUWS

Op maandag 22, dinsdag 23, donderdag 25 en vrijdag 26 september geeft dr. B. Maarsingh van 10.00 - 12.00 uur extra colleges Hebreeuws in zaal 24.04.04, Transitorium II, Heidelberglaan 2.
Degenen, die nog helemaal geen Hebreeuws gehad hebben, zijn verplicht te komen. De anderen wordt ten sterkste aangeraden er eveneens bij te zijn.
Door deze vier morgens vóórcollege is het mogelijk met het verbum klaar te wezen tegen de kerstvakantie.

RECHTEN

K 1 OPLEIDING

De in het doceerrooster voor K 1 opgenomen uren 'Inleiding staatsrecht' kunnen nog niet worden gegeven ingaande 22 september 1969. De aanvangsdatum zal nog nader bekend worden gemaakt.
Mr. W. H. Bijleveld is voornemens op vrijdag 3 oktober a.s. van 14.00 tot 16.00 uur in het Molengraaff Instituut, Nieuwe Gracht 60, Utrecht, een vragenuurtje te houden met betrekking tot het schriftelijk tentamen Internationaal Privaatrecht.

ERRATUM PRIVAATRECHTELIJKE RECHTSVERGELIJKING

Het college privaatrechtelijke rechtsvergelijking voor het einddoctoraal privaatrecht zal, anders dan vermeld in de studiegids, plaatshebben op het Molengraaff Instituut voor Privaatrecht, en het gehele collegejaar duren.

BURGERLIJK PROCESRECHT

Het college burgerlijk procesrecht (maandag 14.15 - 15.00 uur, Domplein, zaal 16) zal voorlopig worden gegeven door mr. T. A. W. Sterk.
Werkgroepen burgerlijk procesrecht zullen worden gehouden in het Molengraaff Instituut op maandag van 19.00 - 20.45 uur en op woensdag van 16.15 - 18.00 uur.
In verband met de beperkte plaatsruimte en de continuïteit in de werkgroepen moet men zich tevoren opgeven tot deelname aan de werkgroepen bij de administratie van het Molengraaff Instituut.
Na de kerstvakantie beginnen nieuwe werkgroepen voor degenen die voor Kerstmis niet kunnen worden ingedeeld.
Het spreekuur van mr. Sterk is na het college in het gebouw Domplein en na afspraak in het Molengraaff Instituut.

STUDIEMOGELIJKHEID BIJ UNITAR

Het instituut voor opleiding en onderzoek van de Verenigde Naties te New York zal enkele studenten in de gelegenheid stellen nader met het werk van het instituut kennis te maken met ingang van 1 januari 1970.
Sollicitaties vóór 25 september 1969.
De Unitar vergoedt geen kosten en ook het rijk kan hierin geen tegemoetkoming geven.
Nadere inlichtingen op het faculteitsbureau, Boothstraat 1c.

RECTIFICATIE ROOSTER EIND DOCTORAAL 1969 - 1970 (STUDIEGIDS BLZ. C 1B)

Vrijdag 9.00 - 11.00 uur: Prof. Soons college notarieel recht (keuzevak); Academiegebouw, **zaal 13** i.p.v. zaal 3.

EINDDOCTORAAL NOTARIAAT

Nadere toelichting op rooster colleges notariaat (blz. C 2 studiegids).
Dinsdag 10.00 - 12.00 ingaande 28 oktober prof. Schuttevâer college successiewet ED notariaat te lezen: dinsdag 10-11 uur ingaande 28 oktober prof. Schuttevâer casus-college (casus 1 t.m. 6 van het casus-stencil op te halen op het Molengraaff Instituut) voor gevorderden die N II hebben voltooid en al kennis inzake successiewetgeving hebben opgedaan. Tevoren intekenen op het Molengraaff Instituut.

Dinsdag 11.00 - 12.00 uur ingaande 30 september prof. Schuttevâer algemeen overzicht college.

EXAMENREGELING MONDELINGE DOCTORAAL-EXAMENS/-TENTAMENS

Met ingang van 1 oktober a.s. kan men zich opgeven voor de tentamens **B 1** en **B II** privaatrecht, **N I** en **N II** en **B II** publiekrecht (zie hiervoor speciaal de publikatie in 'U' van 12 september j.l.) door in te tekenen op lijsten die komen te liggen op het bureau studenten-administratie, Boothstraat 1c, kamer 102, telkens op tijdstippen, nader in 'U' aan te kondigen. Op deze lijsten worden de namen van de examinatoren niet vermeld.
Degene, die zich opgeeft voor een bepaalde datum en een bepaald uur, dient **onder alle omstandigheden** zonder nadere oproep op het gekozen tijdstip aanwezig te zijn. Alle examens/tentamens worden, tenzij anders vermeld, afgenomen op het Domplein 29, 1e etage. Men melde zich vijf minuten tevoren bij de Pedel, kamer 23.

VOORLOPIGE EXAMENDATA IN OKTOBER

Voor privaatrecht 10, 17, 24 en 31 oktober.
Voor notariaat 7, 14, 21 en 28 oktober.
Voor publiekrecht 27 oktober (zo nodig 28 oktober).
Eerste gelegenheid om in te tekenen op eerdergenoemde lijsten op woensdag 1 oktober om 2.00 uur en verder steeds 's middags van 2.00 - 5.00 uur.
Kandidaten, die willen afstuderen (oude stijl D II of nieuwe stijl einddoctoraal examen) kunnen zich, bij voorkeur tussen 2.00 en 5.00 uur, opgeven bij mevr. mr. E. Ch. de Wilde-Boelen, Boothstraat 1c, kamer 102, telefoon 11965, toestel 111.
Extranei kunnen zich altijd, ook voor B I, B II, N I en N II tentamens persoonlijk, telefonisch of schriftelijk opgeven bij mevr. De Wilde, zie boven.

WERKGROEPEN STAATS- EN ADMINISTRATIEFRECHT

Met ingang van maandag 6 oktober a.s. zullen werkgroepen staats- en administratiefrecht worden gegeven op de navolgende uren:
Voor studenten, die zich voorbereiden op het basisdoctoraal I door drs. J. A .O. Eskes op: maandag 15.00 - 16.00 uur en 16.00 - 17.00 uur.
Voor studenten, die zich voorbereiden op het basisdoctoraal II door mr. J. J. Oostenbrink op: donderdag 14.00 - 16.00 uur; vrijdag 10.00 - 12.00 uur.

Voor studenten, die zich voorbereiden op een einddoctoraal staats- en administratiefrechtelijke richting op: woensdag 15.00 - 16.00 uur door mr. J. J. Oostenbrink (oktober - december: provincierecht); door drs. J. A. O. Eskes (januari - maart: gemeenterecht); door mr. D. H. W. Teunis (april - juni: waterschapsrecht).
Voor studenten, die zich voorbereiden op basisdoctoraal II en/of einddoctoraal staats- en administratiefrecht geeft mr. R. Crince Le Roy een werkgroep algemene leerstukken administratiefrecht/lagere rechtsgemeenschappen op woensdag van 9.00 - 10.00 uur.
Alle bovengenoemde werkgroepen worden gegeven in de collegezaal van het Instituut voor staats- en administratiefrecht, Maliesingel 41. De deelnemers dienen zich op te geven bij de secretaresse van het instituut (telefoon 2 26 96).

CURSUS LATIJN

Voor hen die, in het bezit van een H.B.S.-diploma, zich willen voorbereiden op het protentamen Latijn, teneinde te kunnen worden toegelaten tot het kandidaatsexamen in de faculteit der Rechtsgeleerdheid, wordt een cursus Latijn gegeven van eind september tot begin mei 1970.. Er worden vier lessen per week gegeven. Kosten *f* 200,—.
Nadere bijzonderheden en inschrijfformulieren zijn te verkrijgen op het inschrijfbureau (tijdelijk Academiegebouw, Domplein 29).

AANVULLING STUDIEGIDS

Kandidaatsopleiding.
Het op het rooster voor de kandidaatsopleiding vermelde doceergebouw is tijdelijk gevestigd in het pand Drift 21. Gebruik dient te worden gemaakt van de achteringang (met fietsenstalling) aan de Keizerstraat.
De nummering van de lokalen dient als volgt te worden gelezen:
op rooster vermeld Drift 21: lokaal 1, kamer genummerd 3a (beg. gr.); lokaal 2, kamer genummerd 4 (beg. gr.); lokaal 3, kamer genummerd 5 (beg. gr.); lokaal 4, kamer genummerd 27 (1e verd.); lokaal 5, kamer genummerd 34 (1e verd.); lokaal 6, kamer genummerd 35 (1e verd.).

GENEESKUNDE

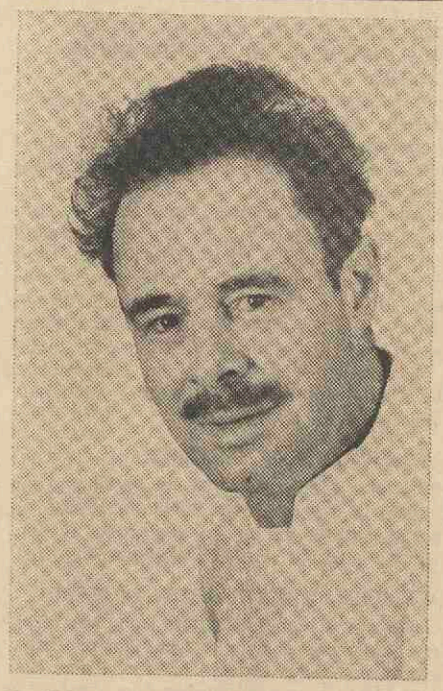

Bij K.B. van 25 juni 1969 nr. 38 werd benoemd aan de Utrechtse universiteit met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden, dr. B. Smalhout tot gewoon hoogleraar in de faculteit der geneeskunde, om onderwijs te geven in de anaesthesiologie.

BIBLIOTHEEK FYSIOLOGISCH LABORATORIUM

De bibliotheek van het Fysiologisch Laboratorium, Vondellaan 24, is van maandag t.m. vrijdag geopend van 9.00 - 12.00 uur en van 14.00 - 17.00 uur en tevens op woensdagavond van 19.00 - 21.45 uur (ingaande 24 september).

CO-ASSISTENTSCHAP VERLOSKUNDE-GYNECOLOGIE

De prijs van het verblijf van zes weken in één van de praktikantenhuizen bedraagt *f* 45,—. Het co-assistenschap begint op maandagmorgen om 9.00 uur. De verloskundige praktikanten worden in de fantoomzaal bij de verloskundige kliniek verwacht. Indeling over de huizen in de Justus van Effenstraat en in Zuilen gebeurt dan door onderlinge regeling.
De scriptie die tijdens deze co-assistentschappen gemaakt moet worden, moet ingeleverd en besproken zijn, voordat het tentamen gynecologie afgelegd kan worden.
In het tentamenboekje moet vóór het artsexamen een handtekening van de hoogleraar komen, als bewijs, dat alle verslagen uit het verloskundig co-assistentschap besproken zijn.

TENTAMEN VERLOSKUNDE VIJFDEJAARS

Het tentamen verloskunde voor junior co-assistenten zal **niet** op 25 september, doch op zaterdag 27 september a.s. schriftelijk worden afgenomen in Transitorium II om 9.30 uur.
Dit tentamen is verplicht voor **alle** vijfdejaarsstudenten.
De eerder aangekondigde inschrijving op de intekenlijsten is door deze regeling overbodig geworden.

TENTAMEN OOGHEELKUNDE DEELNEMERS BLOKCURSUSSEN

Het tentamen Oogheelkunde voor de deelnemers aan de blokcursussen van 14 t.m. 18 april 1969 en van 8 t.m. 13 september 1969 of aan een vorige blokcursus, zal plaats vinden op vrijdag 3 oktober a.s., om 14.00 uur, in het Physiologisch Laboratorium, Vondellaan 24, Utrecht.

ANTROPOBIOLOGIE/ANTROPOGENETICA

Aanvang colleges Antropobiologie:
eerste jaars 23 september
tweede jaars 26 september
derde jaars 29 september.

WISKUNDE- EN NATUUR-WETENSCHAPPEN

WIJZIGING BESTUURSSTRUCTUUR SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE

Het algemeen bestuur van de subfaculteit heeft in zijn vergaderingen van 24 en 30 juni '69 besloten:
a) een **structuurcommissie** in het leven te roepen, paritair samengesteld uit 2 hoogleraren en/of lectoren, 2 leden wetenschappelijke staf, 2 leden adm/techn personeel, 2 studenten en het hoofd van het bureau van de subfaculteit (drs. Vermeer), met de opdracht vóór 1-12-'69 een eerste rapport over de meest wenselijk en doelmatig geachte bestuursvorm van de subfac. op te stellen;
b) alle bestuursbevoegdheden van de subfaculteit, met uitzondering van de indiening van voorstellen ter benoeming van hoogleraa-

ren en lectoren, voor de periode 1-9 tot 31-12-'69 te delegeren aan een **overgangsbestuur**, bestaande uit 6 hoogleraren (Arens of den Boer, van Deenen, van Gool, Peerdeman, Smittenberg en Vrij) + Vermeer als secretaris. Dit overgangsbestuur moet binnen 4 maanden een interimbestuursstructuur voorbereiden conform de conceptnota van 24-6-'69, volgens welke verschillend gestructureerde bestuurscolleges worden voorbereid voor onderwijs-, beheers-, begrotings- en benoemingszaken, waaruit een coördinerend en overkoepelend **(interim-)bestuur** wordt samengesteld, dat per 1-1-'70 de taak van het overgangsbestuur moet kunnen overnemen. Deze bestuurscolleges en het interimbestuur krijgen nader te omschrijven beslissende bevoegdheden, totdat de subfaculteit, (mede aan de hand van de voorstellen van de structuurcommissie en binnen de grenzen welke door de wet en het universiteitsbestuur gesteld zijn of zullen worden) tot een meer definitieve bestuursvorm zal besluiten.
Tot leden van de structuurcommissie zijn inmiddels gekozen: prof. Drenth (plv. prof. Salemink), dr. de Haas (plv. dr. Schuijff), drs. Hesselink, dr. J. A. Vliegenthart, mej. Gelissen, Eydenberg, F. Dijkman, A. Pilot, drs. Vermeer.

Het researchprogramma van de subfaculteit scheikunde

In de periode okt.-dec. '69 zal een aantal hoogleraren en lectoren van de subfaculteit korte voordrachten houden over het researchprogramma van hun werkgroepen (doelstelling, keuze-motivering, verkregen en/of verwachte resultaten, toekomstperspectieven). Deze voordrachten, bedoeld voor 3e en ouderejaars chemische studenten, kandidaten en stafleden, zullen gehouden worden op vrijdagen 11.15-12.30 u. in de collegezaal van het Anal. Chem. Lab. volgens een nog nader aan te kondigen rooster, voor het eerst op **vrijdag 3 oktober.** Na elke voordracht of groep van voordrachten, en na afloop van de gehele cyclus, zal er ampel gelegenheid zijn tot vragen stellen en discussie.

Gamma-chemie

De uitgewerkte teksten van de voordrachten van de in jan.-maart gehouden gammachemiecyclus, met een samenvatting van de discussies, zijn gepubliceerd in het Chemisch Weekblad, jrg. 65 (1969), nummers 19, 22, 24, 28 en 30, en zullen waarschijnlijk in oktober '69 gebundeld verkrijgbaar gesteld worden (prijs vermoedelijk ca. *f* 3,—). Voor discussiegroepen over deze onderwerpen zie het programmaboekjes van het bureau Vormingswerk, pag. 33.

Er bestaan enkele mogelijkheden om een stuk gammachemie (theoretisch of experimenteel) in te bouwen in een specialisatie, keuzerichting of bijvak van het doctoraalexamen. Men wende zich tot zijn mentorhoogleraar of tot het bureau van de subfaculteit.

Binnenkort zal op verzoek van en met daadwerkelijke medewerking van de Utrechtse Chemische Club een afzonderlijke rubriek „Gamma-chemie" onder de letters DG in de bibliotheek van het Anal. Chem. Lab. opgenomen worden.

In januari of februari '70 zal een nieuwe cyclus „Gamma-chemie" starten. Wensen voor sprekers en onderwerpen worden gaarne ingewacht door Pierre van Eijl en prof. Smittenberg.

COLLEGE CHEMIE VASTE STOF

Rectificatie: Het college chemie van de vaste stof van prof. dr. J. H. van Santen, zal beginnen op dinsdag 30 september a.s. om 12.15 uur in het laboratorium voor algemene chemie. Het onderwerp zal zijn: electronen in defecte kristallen.

TENTAMEN KWANTUMMECHANICA

Afgezien van de drie tentamens kwantumchemie in 1970 (29 januari, 19 februari, 28 mei), zal er dit jaar alsnog een tentamen ingelast worden op 22 oktober om 14.00 uur.
Aanmeldingen zo spoedig mogelijk op kamer 13 van het Organisch Chemisch Laboratorium.

COLLEGE ELECTRON-SPIN-RESONANTIE

Het college electron-spin-resonantie van professor Groeneweg begint op vrijdag 26 september a.s. om 16.15 uur, en wel in het Laboratorium voor Algemene Chemie.

COLLEGE MOLECUULSPECTROSCOPIE

Het college molecuulspectroscopie van professor Groenewege en dr. Zijp begint op donderdag 25 september a.s. om 15.15 uur, en wel in het Laboratorium voor Algemene Chemie.

HERHALINGSTENTAMEN INL. THEOR. NATK.

Dit tentamen over het college gegeven door prof. Ruijgrok in 1968-1969, zal worden gehouden op dinsdag 14 okt. a.s. om 14.30 uur in het Transitorium.
Aanmelden vóór 7 okt. bij het Transitorium.

COLLEGE „CAPITA SELECTA UIT DE COLLOIDCHEMIE EN DE BIOFYSISCHE CHEMIE"

Het college „Capita Selecta uit de colloidchemie en de biofysische chemie" zal op woensdagen van 13.30-14.15 uur in de collegezaal van het van 't Hoff Lab. gehouden worden.
Eerste college: 8 oktober. Sprekers en onderwerpen: professor P. L. de Bruijn: (gasthoogleraar), 8 oktober - circa 12 november: Thermodynamic treatment of the solid/solution boundary; Dr. J. A. W. van Laar: circa 19 november - 10 december: Corrosie van metalen onder verf; professor A. Vrij: circa 21 januari - 25 februari: Lichtverstrooiing; professor V. V. Koningsberger :circa 4 maart - eind mei: Ezymkinetica.

SPREEKUUR PROF. SALEMINK

Prof. dr. C. A. Salemink is verhinderd op vrijdag 26 september spreekuur te houden. In plaats hiervan zal er op woensdag 24 september van 9.00 tot 11.00 uur spreekuur zijn.

AFTEKENEN STUDIEKAARTEN 2e JAARS

Studenten dienen hun cijfers voor het tentamen algemene chemie en voor het practicum algemene chemie te laten aftekenen door **drs. J. Vermeer,** kamer 205 op het Anal. Chem. Laboratorium, uitsluitend op woensdag 24 september tussen 11.00 en 13.00 uur.

COLLEGE ORGANISCHE CHEMIE VOOR B4

Prof. dr. C. A. Salemink vangt het college Organische Chemie voor tweedejaars studenten in de Biologie (B4) aan op 1 oktober 1969.

CHEMIE N2

Het tentamen chemie voor studenten met richting N2, G2 of G3 zal worden afgenomen op dinsdag 21 oktober a.s.
Aanmeldingen voor 14 oktober bij mej. E. van den Brink, Organisch Chemisch Laboratorium, kamer 136, Croesestraat 79.

TENTAMEN VOORTGEZETTE ANALYSE (TRILOGIE)

Op donderdag 30 oktober is er gelegenheid om het tentamen Voortgezette Analyse af te leggen.
Plaats: Mathematisch Instituut, Budapestlaan „De Uithof". Tijd: 14.00 uur.
Met wordt verzocht zich uiterlijk 2 dagen voor het tentamen aan te melden bij de administratie van het Mathematisch Instituut.
Ieder van de tot nog toe gebruikte dictaten van de colleges in dit vak, kan gebruikt worden bij de voorbereiding voor dit tentamen.
Indien dit nodig blijkt te zijn, zal omstreeks Kerstmis een laatste gelegenheid gegeven worden om dit tentamen af te leggen. Voor nadere inlichtingen wende men zich tot dr. C. L. Scheffer, Mathematisch Instituut.

DIDACTIEK VAN DE WISKUNDE

1. Drs J. van Dormolen deelt mede dat de colleges didactiek van de wiskunde zullen aanvangen op donderdag 25 september a.s. van 11.00-12.00 uur in Mathematisch Instituut, zaal 009.
Deze colleges zijn bestemd voor:
a. kandidaten met hoofdvak wiskunde en studerenden voor MO. B-wiskunde, die een eerstegraads onderwijsbevoegdheid voor wiskunde verlangen.
b. Kandidaten met bijvak wiskunde, die naast een eerstegraads onderwijsbevoegdheid voor hun hoofdvak, ook een eerstegraads onderwijs bevoegdheid voor wiskunde verlangen,
c. Studerenden voor MO.A die een tweedegraads onderwijsbevoegdheid voor wiskunde verlangen.
2. Het is de bedoeling dat alleen zij die in het voorjaar van 1970 van plan zijn te hospiteren het college zullen volgen.
Voor hen die in het najaar van 1970 willen hospiteren, begint na de kerstvakantie een nieuw college.
(Zie ook mededelingen in het 'U'-blad van 5 september j.l.).

COLLEGES BIOCHEMIE

De colleges Algemene Biochemie van prof. dr. L. L. M. van Deenen, dr. J. de Gier en dr. G. H. de Haas, welke gegeven worden op dinsdagmiddag van 16.00 uur tot 17.45 uur in het Biochemisch Laboratorium, Vondellaan 26, zullen aanvangen op 30 september a.s.
Tijdens het eerste college zal tevens het tijdstip afgesproken worden voor een college Capita Selecta der Biochemie.

TENTAMEN SCHEIKUNDE VOOR BIOLOGEN EN GEOLOGEN (RICHTING G1)

Dr. H. P. J. Bloemers meldt onderstaande donderdagen kan het tentamen scheikunde voor biologen (met uitz. van de studierichting B4) en voor geologen (studierichting G1) afgelegd worden: 16 oktober, 13 november en 11 december 1969; 22 januari, 19 februari, 26 maart, 7 mei, 25 juni en 10 september 1970.
Gegadigden dienen zich uiterlijk een week tevoren op te geven bij de administratie van het Van 't Hoff Laboratorium, Sterrenbos 19, Utrecht, onder vermelding van het (de) onderde(e)l(en), die men — in overeenstemming met de in het voorjaar 1969 getroffen regeling voor splitsing van het tentamen — wenst af te leggen. Geologen leggen alleen het onderdeel fysische scheikunde af.

GENETISCH PRACTICUM 2E-JAARS BIOLOGEN

Het genetisch practicum voor 2e-jaars biologen B1 t.m. B5 begint op woensdag 8 oktober 1969 om 13.30 uur met een voorcollege in het Transitorium.
Het practicum zelf wordt gegeven in het Provisorium. De practicumhandleiding voor dit eerste practicum is verkrijgbaar bij de secretaresse van het Genetisch Instituut. Het van tevoren bestuderen van de handleiding is zeer gewenst. Ouderejaars studenten die dit practicum nog moeten doen, kunnen deelnemen voorzover er plaats is. Pasfoto meenemen! Op het practicum dient *f* 7,50 practicumgeld te worden voldaan.

M.O. BIOLOGIE-SCHEIKUNDETENTAMENS 1969-1970

Op onderstaande data kunnen tentamens scheikunde voor Biologie M.O. afgelegd worden:
scheikunde I: 4 oktober 1969,, 25 april 1970; scheikunde II: 7 maart ('oude stijl'); 2 mei ('nieuwe stijl'); en 27 juni 1970 gecombineerd i.v.m. herkansing).
Tenzij vóór een tentamendatum nog anders wordt meegedeeld, dient men voor het afleggen van het tentamen om 14.00 uur aanwezig te zijn in de collegezaal van de Vergelijkende Fysiologie, Jan van Galenstraat 40 te Utrecht.

STATISTIEK VOOR BIOLOGEN

De cursus Statistiek voor Biologen wordt gegeven op: woensdagen van 11.00 tot 13.00 uur in de Practicumzaal van het Zoölogisch Laboratorium, Teelingstraat 2. Begin: woensdag 24 september. Voor degenen die deze cursus het vorig jaar hebben gevolgd, wordt een vervolgcursus gegeven op: vrijdagen van 11.00-13.00 uur in dezelfde zaal. Begin vrijdag 26 september.
Indien een meerderheid van de deelnemers dit wenst, kunnen de dagen van de twee cursussen worden verwisseld.

AANVAN COLLEGES 1e JAARS BIOLOGEN

De colleges voor de eerstejaars biologen zullen beginnen in de week van 22 september, die voor de tweedejaars biologen in de week van 29 september, tenzij voor een bepaald college anders wordt opgegeven. De collegeroosters zijn bij de amanuensis van het Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106, verkrijgbaar.

COLLEGE PROF. DR. J. VOLGER

Het college 'natuurkunde van de vaste stof' zal weer beginnen op donderdag 25 september, 12.15 uur in de kleine collegezaal van het Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6.
Onderwerp: Verschijnselen in stoffen die in een enkelvoudige quantumtoestand met macroscopische uitbreiding condenseren (zoals supergeleiders).

TENTAMEN ELEKTROMAGNETISME

Maandag 6 oktober zal in het Transitorium tentamen worden afgenomen over het hoofdcollege Elektromagnetisme van prof. B. R. A. Nijboer. Medio januari zal nog een laatste herhalingstentamen volgen. Opgave vóór 1 oktober aan de administratie van het Instituut voor Theoretische Fysica, Mallesingel 23.

2e JAARS BIOLOGEN (BI + MO)

Practicum bijzondere plantkunde voor tweedejaars biologen (BI + MO) begint dinsdag 7 oktober met een voorcollege in de rode zaal van transistorium 1. Meebrengen: microscoop, pincet, prepareernaalden en tekenbenodigdheden.

INSTITUUT VOOR GESCHIEDENIS DER WISKUNDE EN DER ANORGANISCHE NATUURWETENSCHAPPEN

Prof. dr. R. Hooykaas is voornemens het algemeen college Geschiedenis der Natuurwetenschappen aan te vangen op maandag 22 september te 17.00 uur. (aanvang 17.15 uur) in het Universiteitsgebouw, Domplein.
Diegenen die belangstelling hebben Geschiedenis der Wiskunde en der anorganische Natuurwetenschappen als bijvak voor hun doctoraal examen te kiezen, worden uitgenodigd maandag 22 september om 15.30 uur aanwezig te zijn op het Instituut, Janskerkhof 30 (naast de Janskerk).
Er zullen mededelingen worden gedaan betreffende de werkcolleges.

WIJZIGING AANVANG COLLEGES DIDACTIEK DER BIOLOGIE

In verband met de oratie van prof. dr. R. S. Mossel op 6 oktober wordt de bespreking van het college didactiek der Biologie verplaatst naar *maandag 29 september* om 17.15 uur in de grote collegezaal van het Botanisch Laboratorium.

BODEMKUNDE

Aanvang colleges Professor F. A. van Baren, te geven op het Bodemkundig Instituut, Oude Kamp 11, Utrecht.
Maandag 29 september 1969 10.15-11.00 uur: Bodemgeografie; 11.15-12.00 uur: Algemene Bodemkunde. Deze colleges zijn bestemd voor studenten in de Fysische Geografie, Geologie en Biologie.
Aanvang college dr. Ir. J. J. Reynders, te geven in de Uithof, Transitorium II.

Vrijdag 3 oktober 1969 9.15-10.00 uur: Inleiding Bodemkunde. Dit college is bestemd voor 1e jaars Fysisch Geografen, 1e jaars Geologen en 2e jaars Biologen (B5).

KANDIDAATSTENTAMEN GENETICA

Het kandidaatstentamen genetica voor biologen kan schriftelijk worden afgelegd op de volgende data: 22 september, 3 november en 8 december 1969; 26 januari, 2 maart, 13 april, 25 mei en 22 juni 1970.
Opgave tot deelname kan geschieden uiterlijk tot en met de dinsdag, voorafgaande aan het tentamen, bij de secretaresse van het Genetisch Instituut.
20, Utrecht. Practicumschriften moeten op het Het tentamen zal plaatsvinden om 14.00 u. precies in het Genetisch Instituut, Opaalweg tentamen worden ingeleverd.

METEOROLOGIE

Practicum meteorologie voor 2e jaars candidandi WI, W3, N3 (drs. W. van Dijk). Donderdag van 14.00-17.00 uur in het fysisch transitorium (practicumzaal sterrenkunde). Aanvang donderdag 25 september.

LETTEREN

DR. TH. VAN TIJN HOOGLERAAR

Bij K.B. van 30 juni 1969 nr. 22 werd benoemd aan de Utrechtse universiteit met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden dr. Th. van Tijn tot gewoon hoogleraar in de faculteit der letteren om onderwijs te geven in de economische en sociale geschiedenis.

INDONESISCHE TALEN

Dr. F. S. Eringa verzoekt allen die wensen deel te nemen aan colleges in Indonesisch (Maleis), Javaans (Nieuw- en Oud-) en/of Soendaas aanwezig te zijn bij een bespreking te houden op maandag 29 september te 16.15 uur in het Instituut voor Oosterse talen (Nobelstraat 2 B), of anders vóór deze datum schriftelijk aan hem op te geven: 1) welk(e) van de genoemde colleges zij wensen te volgen en 2) op welke uren zij eventueel reeds door andere colleges etc. bezet zijn (adres: Fred. van Eedenplein 31, Heemstede).

NEDERLANDSE TAAL- EN LETTERKUNDE: WERKCOLLEGE TAALBEHEERSING

Twintig vierdejaars en kandidaten Nederlands kunnen deelnemen aan een werkcollege taalbeheersing, op donderdag van 10.00 uur precies tot 11.45 uur. De inhoud van dit college wordt bepaald in onderling overleg.

De veertien studenten die zich al hebben aangemeld, krijgen een plaats als ze voor 22 september de afspraak bevestigen. De anderen die zich het eerst aanmelden, maken de groep vol.
Uitsluitend schriftelijke aanmeldingen bij de secretaresse van het Instituut De Vooys.

INSTITUUT VOOR GESCHIEDENIS DER WISKUNDE EN DER ANORGANISCHE NATUURWETENSCHAPPEN

Prof. dr. R. Hooykaas is voornemens het algemeen college Geschiedenis der Natuurwetenschappen aan te vangen op maandag 22 september a.s. te 17.00 uur (aanvang 17.15 uur) in het Universiteitsgebouw, Domplein.

BESPREKINGSCOLLEGE ITALIAANSE TAAL- EN LETTERKUNDE

Het besprekingscollege voor de cursus '69/'70 vindt plaats op vrijdag 3 oktober, Lucas Bolwerk 16: 15.00 uur 1e jaars studenten hoofdvak/tolk-vertaler; 16.00 uur overige jaren; 17.00 uur bijvakstudenten + toehoorders. De colleges vangen aan op maandag 6 oktober.

COLLEGES NIEUWGRIEKS

Dr. W. F. Bakker zal zijn colleges beginnen op maandag 29 september: 14.00 uur Beginselen van het Nieuwgrieks II (voor tweedejaars); 15.00 en 16.00 uur Beginselen van het Nieuwgrieks I (voor eerstejaars).
Op donderdag 2 oktober: 13.00 uur Nieuwgriekse Letterkunde (gevorderden); 14.00 uur Nieuwgriekse teksten voor gevorderden.
Voor de twee eerstgenoemde colleges schaffe men zich aan: H. F. Wendt, Praktisches Lehrbuch Neugriechisch Langenscheidt.
Bovendien zal dr. Bakker, na overleg met prof. Verdenius, een werkcollege leiden met als onderwerp "Inleiding tot het Postklassiek Grieks". Dit college, dat bestemd is voor de kandidaten klass. letteren, is ook toegankelijk voor tweede- en meerderejaars Nieuwgrieks. Het zal beginnen op woensdag 1 oktober om 9.00 uur. Alle colleges zullen gegeven worden in de grote collegezaal van het Instituut voor klassieke Talen en Oude Geschiedenis, Drift 29.

INSTITUUT VOOR GESCHIEDENIS

Prof. dr. Z. R. Dittrich begint zijn colleges (Oost Europese Geschiedenis) voor slavisten en andere belangstellenden op maandag 6 oktober, 15.00-16.00 uur. Colleges voor historici: donderdag 9 oktober, 11.00-13.00 uur.

PROGRAMMA VOORDRACHTEN KUNSTHISTORISCH INSTITUUT

Het Kunsthistorisch Instituut der Rijksuniversiteit te Utrecht nodigt de kunsthistorische studenten en andere belangstellenden uit voor de volgende voordrachten — resultaten van de door de wetenschappelijke staf en de kandidaten verrichte onderzoekingen — die op initiatief van prof. dr. E. K. J. Reznicek gedurende de maanden oktober, november en december, iedere donderdag om 14.00 uur in de collegezaal in de Boothstraat 6, zullen plaats vinden.
Programma
zie onder rubriek studenten: onderwijscolleges; letteren.

BESPREKINGSCOLLEGE SCANDINAVISCHE TAAL- EN LETTERKUNDE

Het besprekingscollege voor hoofd- en bijvakstudenten wordt gehouden op dinsdag 30 september te 14.15 uur in de Scandinavische leeszaal van het Oudgermaans Instituut, Biltstraat 131, Utrecht.
Het besprekingscollege voor belangstellenden en nieuwe bijvakstudenten Noors wordt gehouden op dinsdag 30 september te 16.30 uur in het Universiteitsgebouw aan het Domplein (zaal 13).
De besprekingscolleges voor belangstellenden en nieuwe bijvakstudenten Deens en Zweeds worden gehouden op dinsdag 30 september te 17.15 uur in het Universiteitsgebouw aan het Domplein (zaal 13).
Voor belangstellenden en nieuwe bijvakstudenten worden de volgende colleges gegeven: a. Talenpracticum (2 uur p.w.; beginners); b. Realia (1 uur p.w.; gevorderden).
N.B. De colleges beginnen voor zover mogelijk in dezelfde week!

INSTITUUT SLAVISCHE TALEN VERHUISD

Met ingang van 15 september 1969 is het Instituut voor Slavische Talen verhuisd van Korte Jansstraat 2a, tel. 23814 naar *Zuilenstraat 9*, tel. (voorlopig) 10586.
De Turkse leeszaal blijft gevestigd op het oude adres.

COLLEGEROOSTER MUZIEK

Dinsdag: 10.15-11.00 uur: Computer Compositie, hr. Koenig; 11.15-12.00 uur: Elektro-Akoestiek, hr. Tempelaars; 14.15-15.00 uur: Algemene Inleiding, hr. Weiland; 15.15-16.00 uur: Komplexe Klanken, hr. Koenig.
Woensdag: 10.15-11.00 uur: Computer Programmering, hr. Koenig; 11.15-12.00 uur: Statistiek Perceptie, hr. Tempelaars; 14.15-16.00 uur: 1e en 3e week Tape Session, 2e en 4e week Colloquium.

SPAANSE TAAL- EN LETTERKUNDE

Besprekingscollege voor studenten Spaans hoofd- en bijvak: woensdag 24 september te 10.00 uur in de collegezaal van het Spaans, Portugees en Ibero-Amerikaans Instituut, Drift 29-31.
Aanvang colleges: maandag 29 september.
Een collegerooster en een handleiding bij de studie van de Spaanse taal- en letterkunde zijn verkrijgbaar bij het secretariaat van bovengenoemd Instituut.

CURSUS SPAANS VOOR BELANGSTELLENDEN

De aandacht wordt er op gevestigd, dat voor belangstellenden wekelijks een college zal worden gegeven in de beginselen van de Spaanse taal.
Dit college zal worden gegeven op vrijdag van 15.00-16.00 uur in het Spaans, Portugees en Ibero-Amerikaans Instituut, Drift 29-31. Aanvang 3 oktober 1969.

CURSUS SPAANS VOOR BELANGSTELLENDEN (GEVORDERDEN)

Voor belangstellenden, die reeds enigszins met de taal vertrouwd zijn, zal wekelijks een college Spaans gegeven worden, waarin naast het maken van eenvoudige vertalingen in de Spaanse taal, een niet te moeilijke roman als oefenstof zal worden gelezen en aandacht zal worden geschonken aan het praktisch gebruik van de taal. Dit college zal worden gegeven op vrijdag van 16.15-17.15 uur in het Spaans, Portugees en Ibero-Amerikaans Instituut, Drift 29-31. Aanvang colleges vrijdag 3 oktober.

PORTUGESE TAAL- EN LETTERKUNDE

Besprekingscollege voor studenten Portugees hoofd- en bijvak: woensdag 24 september te 10.00 uur in de collegezaal van het Spaans, Portugees en Ibero-Amerikaans Instituut, Drift 29-31. Aanvang colleges: maandag 29 september.
Een collegerooster en een handleiding bij de studie van de Portugese taal- en letterkunde zijn verkrijgbaar bij het secretariaat van bovengenoemd Instituut.

DIDAKTIEK FRANS

De 'aantekeningscolleges' vakdidaktiek Frans vangen voor groep I aan op maandag 29 september om 16 uur precies op het Frans Instituut.

SPREEKUUR MEJ. DRS. E. G. HESSING

Afspraken vóór of na college of telefonisch: (030) 51 14 11, toestel 413; of: 02972 - 1501.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

De redactie vraagt begrip voor de moeilijkheden bij het samenstellen van de eerste nummers en de onvermijdelijke fouten die daarvan het gevolg waren.

SOCIALE CULTURELE WETENSCHAPPEN

CULTURELE ANTROPOLOGIE

Maandag, 6 oktober a.s. om 10.00 uur vangen de colleges Foto, Film en Geluid van de heer J. W. Varrossieau aan. Deze colleges worden gehouden in Transitorium II, zaal 20.21.07 en zijn bestemd voor 3e jaars en nakandidaten. Kosten: *f* 10,—.
Men kan zich hiervoor opgeven bij de heer A. de Ruijter, kamer 20.16.04.

PLANOLOGIE

De kandidaten in de sociale geografie en in de sociologie, die het komende cursusjaar overwegen *doctoraal planologie* te gaan studeren, worden *dinsdag 23 september* om 14.00 uur voor een oriënterende bespreking op het Instituut voor Planologie, Transitorium II 'De Uithof', kamer 04.04 (18e verdieping) verwacht. Ook zij, die in het komende najaar pas hun kandidaatsexamen sociale geografie/sociologie zullen afleggen, worden op het I.v.P. verwacht.
Het eerste college *Inleiding in de Planologie* van prof. dr. Chr. van Paassen zal worden gegeven op woensdagmiddag, 1 oktober om 14.00 uur, in kamer 04.04 van het I.v.P.
Ook de twee keuzevakkers worden op dit college verwacht.
Spreekuur van prof. van Paassen: na afloop van dit college; ± 16.00 uur.

PSYCHOLOGIE

De O.P.S.U. organiseert op vrijdag 26 september a.s. een *psychologenfeest* voor eerste- en oudere jaars.
Aanvang: 21.00 uur in de grote en kleine collegezaal van het psychologisch laboratorium. Ingang in de Lange Koestraat.

TENTAMENS 1e TRIMESTER 2e- EN 3e JAARS CURSUS 1969 - 1970

19 september 1969: Ontwikkelingspsychologie, aanvang 9.00 uur, Gebouw Trianon;
23 september 1969: Herhaling Fysiologie II, aanvang 14.00 uur, Blauwe en Rode Zaal, De Uithof;
24 september 1969: Wijsbegeerte, aanvang 14.00 uur, Geertekerk;
26 september 1969: Herhalingstentamen Differentiële Psychologie, aanvang 14.30 uur, Blauwe Zaal, De Uithof;
10 oktober 1969: Herhaling Sociologie, aanvang 14.30 uur, Blauwe Zaal, De Uithof;
24 oktober 1969: Sociale Psychologie, aanvang 14.30 uur, Blauwe Zaal, De Uithof;
22 november 1969: Proefwerk I Methodenleer II, aanvang 9.30 uur, Gebouw Varkenmarkt 2, diverse zalen;
28 november 1969: Functieleer, aanvang 14.30 uur, Witte Zaal, De Uithof;
9 december 1969: 1. Ontwikkelingspsychologie, aanvang 14.30 uur, Witte Zaal, De Uithof;
2. Waarnemingspsychologie, aanvang 14.30 uur, Blauwe en Rode Zaal, De Uithof;
19 december 1969: Herhalingstentamen Fysiologie, aanvang 14.30 uur, Blauwe en Rode Zaal, De Uihtof.

COLLEGE FYSIOLOGIE

De colleges fysiologie van drs. C. H. M. Brunia vangen aan op *dinsdag 7 oktober 1969* in de Grote Collegezaal, Lange Koestraat. Voor 1e jaars: van 9.00—10.00 uur; voor 2e jaars van 10.00—12.00 uur.

MEDEDELING TEN BEHOEVE VAN STUDENTEN IN DE OPVOEDKUNDE EN IN DE PSYCHOLOGIE

Tentamen „Ontwikkelings en pedagogische psychologie" voor voorkandidaten psychologie en pedagogiek.
Diegenen, die ter aanvulling van het door dr. Kohnstamm opgestelde gedeelte van de literatuurlijst een empirisch onderzoek of een literatuurstudie willen doen, kunnen zich hiervoor schriftelijk opgeven.
Men dient hiervoor een briefkaartje te sturen aan mej. H. Oostergetel, Pedagogisch Instituut, Trans 14, Utrecht.
Hierna ontvangt men een uitnodiging voor een informatie-bijeenkomst.

OPVOEDKUNDE

TWEEDE JAARS OBSERVATIE PRACTICUM „OMGANG MET AFWIJKENDE KINDEREN".

Tweede jaars studenten die zich nog niet hebben opgegeven voor het observatiepracticum „Omgang met afwijkende kinderen" worden verzocht, in verband met de organisatie van het practicum, dit zo snel mogelijk te doen.
Degenen die nog niet aan de toelatingseis voldoen, kunnen zich voorlopig opgeven. Men dient dan wel te vermelden welke onderdelen nog ontbreken en wanneer men denkt dit in te halen.

SPREEKUUR MEJ. MANSVELT

Mej. drs. Mansvelt houdt voortaan spreekuur op woensdagmiddag van 14.00—15.00 uur op de afdeling sociale pedagogiek, Keistraat 6 bis, Utrecht.

COLLEGES STATISTIEK

De colleges statistiek van drs. R. Hoksbergen zullen op vrijdag 26 september beginnen. Dan zal worden medegedeeld wanneer en waar de werkgroepen zullen starten.

SPREEKUUR PROF. VLIEGENTHART

Op woensdag 8 oktober 1969 zal professor Vliegenthart zijn eerste spreekuur houden in het nieuwe cursusjaar.
Het herhalingstentamen 'Pedagogiek en Psychologie van het gehandicapte kind' (Prof. Vliegenthart) zal worden gehouden op vrijdag 10 oktober 1969, des morgens 10 uur in De Uithof, Transitorium, kamers 214 en 215. Men gelieve zich zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 3 oktober, voor deelname op te geven bij de administratie van het Pedagogisch Instituut, Trans 14, Utrecht.

VOORDRACHT B. FRIEDLANDER

Op dinsdag 23 september te 10.00 uur zal prof. Bernard Friedlander van de Universiteit van Wisconsin, School of Education, in de collegezaal van het Pedagogisch Instituut een voordracht houden met film, dia's en bandopnamen over Research on Receptive Language Development in Normal and Hearing-impaired Infants.
Er zal ruime gelegenheid tot discussie zijn.

DIDACTIEK FRANS

De 'aantekeningscolleges' vakdidactiek Frans vangen voor groep I aan op maandag 29 september om 16.00 uur precies op het Frans Instituut.

SPREEKUUR MEJ. DRS. E. G. HESSING

Afspraken vóór of na college of telefonisch: (030) 15 14 11, toestel 413; of: 02972 - 15 01.

CENTRALE INTERFACULTEIT

COLLEGES REFORMATORISCHE WIJSBEGEERTE

Prof. dr. K. J. Popma hoopt op woensdag 8 oktober zijn colleges reformatorische wijsbegeerte te beginnen, op de Uithof, Heidelberglaan 2, Transitorium II, 27ste verdieping, in een van de twee collegelokalen aldaar; en wel om 16.15 en 17.15 uur (mogelijk een kwartier later: om 16.30 en 17.30 uur).
Het discussie-college wordt aangevangen op maandag 13 oktober, om 18.15 uur, op de Gerretsonkamer van de SSR-Sociëteit, Bemuurde Weerd westzijde 3.
Als onderwerp voor de cursus 1969-1970 is in overleg gekozen: 'De zin van het menselijk lijden, anthropologisch bezien'. Tot aan de Kerstvakantie komen de navolgende onderwerpen aan de orde:
kennis van menselijk lijden; zin en interpretatie; het leed vertolken; ontoereikende kritiek van Barth op Jaspers; levensgeschiedenis en lijden; lijden en ervaring; doodservaring; menselijk lijden en medische ethiek: anthropologische geneeskunde; leed, zonde en ziekte; wat is anthropologie? fabrilisme; radicale kennis en pastorale context; mysterium iniquitatis; leed, zonde en zijnstekort; voorslagen uit de oudheid: ethische scholen; gewenning en harding, routine en dressuur; pedagogie en pedagogiek en objectivering; 'leerschool van het lijden'; lijden en expressie; smaak en proeven, de dood smáken, smaak en dichterschap; leed interpreteren, zelf-ontmoeting en verantwoordelijkheid; de jij-ik-relatie, Martin Buber en André Schwarz-Barth; messiaanse taak, Dostojewski.
Deze colleges zijn mede bestemd voor studenten, die nog geen wijsgerige scholing hebben doorgemaakt.
Van elk college wordt, zoveel mogelijk een week te voren, een gecyclostileerd overzichtje uitgereikt bij het begin van het college.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

COLLEGES KARTOGRAFIE

Het doctoraal college Kartografie vangt aan op vrijdag 3 oktober te 14.00 uur op kamer 14.04.04 van Transitorium II.
Het College Historische Kartografie vangt aan op woensdag 1 oktober te 15.00 uur op kamer 14.04.04 van Transitorium II.
Dit college valt onder de categorie onderwerpen die ook door de studenten van andere studierichtingen en door belangstellende toehoorders gevolgd kunnen worden.

DIDACTIEK VAN DE AARDRIJKSKUNDE

Mevrouw dr. H. S. Verduin-Muller zal haar spreekuur hervatten op donderdag 25 september (16.00-17.00 uur).
Plaats: Pedagogisch-Didactisch Instituut voor de Leraarsopleiding, p/a Mathematisch Instituut, Budapestlaan 6, Uithof, Utrecht.

Gevraagd op klein *biochemisch laboratorium bij het Instituut voor antropobiologie* van de rijksuniversiteit Utrecht een

AANKOMEND ANALISTE

Salaris: volgens rijksregeling.

Schriftelijke sollicitaties onder nr. 220/aank. anal. te richten aan de afdeling Personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het *tandtechnisch laboratorium van het tandheelkundig instituut* van de rijksuniversiteit kan worden geplaatst

EEN HULPKRACHT

(mannelijk of vrouwelijk; eventueel ongeschoold) die belast zal worden met het uitgieten van modellen en met ander gipswerk.
Salaris: volgens rijksregeling.
Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van het tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7, Utrecht, onder vermelding van de letters GT in de linker bovenhoek.

Gevraagd op klein *biochemisch laboratorium bij het instituut voor antropobiologie* van de rijksuniversiteit Utrecht een

ACCURAAT MEISJE

met enige technische aanleg, voor eenvoudige laboratoriumwerkzaamheden.
Salaris: volgens rijksregeling.

Schriftelijke sollicitaties onder nr. 220/acc. m., te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het *sterrekundig Instituut* bestaat een vacature voor een

aankomend TEKENAAR

voor het detailleren van ontwerpen van astronomische instrumenten.
Vereisten: L.T.S.-fijnmechanisch. Bezig met cursus P.B.N.A. werktuigkundig tekenaar of gelijkwaardige opleiding, enige ervaring op tekenkamer.
Leeftijd 21-23 jaar.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsafdeling van het sterrekundig instituut, Zonnenburg 2, Utrecht.

Bij het *zoologisch laboratorium* bestaat gelegenheid tot het plaatsen van een leerling ter opleiding voor

ZOöLOGISCH ANALIST(E)

Het praktisch werk bestaat voornamelijk uit het vervaardigen van microscopische preparaten van weefsels.
Gegadigden dienen tevens een analistencursus te volgen, waar de voor het examen benodigde natuur- en scheikunde gedoceerd wordt.
Gedurende de praktische opleiding wordt een maandelijkse vergoeding toegekend, afhankelijk van opleiding en leeftijd.
Eindexamen H.B.S. of gymnasium strekt tot aanbeveling.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het Zoölogisch laboratorium, Janskerkhof 3 te Utrecht.

Bij het *laboratorium van de scheikundige dierfysiologie* van de rijksuniversiteit te Utrecht, wordt zo spoedig mogelijk gevraagd een

(bio) chemisch ANALIST(E)

vooral kennis en ervaring van dunnelaag-chromatografie en gaschromatografie, evenals kennis van 14C-methodieken strekt tot aanbeveling.
Salaris volgens rijksregeling afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring .A.O.W. premie is voor rekening van de universiteit.

Sollicitaties te richten aan: ass. beheerder van bovengenoemd laboratorium de heer A. E. M. W. Renssen, Jan van Galenstraat 40, Utrecht.

FACULTEIT DER DIERGENEESKUNDE

Aan deze faculteit zijn ca. 1200 studenten ingeschreven en vindt onderwijs, onderzoek en patiëntenbehandeling plaats aan een 20-tal laboratoria en klinieken. De personeelsbezetting beloopt ca. 600 personen. Voor de personeelsafdeling wordt gezocht een

MEDEWERKER PERSONEELSZAKEN

Werving en selectie zullen — mede i.v.m. uitbreiding van de sterk geschakeerde personeelsbezetting in de nabije toekomst — een hoofdbestanddeel van zijn taak vormen, doch deze zal hiertoe niet beperkt blijven.

De vereisten voor deze zelfstandige functie zijn:
— middelbare schoolopleiding, alsmede een voortgezette opleiding op het gebied van personeelszaken
— goede contactuele eigenschappen
—enige jaren ervaring in soortgelijke functie
— leeftijd ca. 25 - 35 jaar.

Bij het *laboratorium voor fysiologie* kan worden geplaatst

KLINISCH ANALISTE

met belangstelling voor klinisch-chemisch werk. Zij zal medewerken aan onderzoek op het gebied van de bloedcirculatie, nierfunctie etc. bij in hoofdzaak kleine huisdieren.
Nadere inlichtingen bij prof. dr. Ch. Romijn, tel. 71 55 44 - 386.

Bij het instituut voor tropische en protozoaire ziekten kan worden aangesteld een

ALGEM. KLINISCH- OF KLINISCH CHEMISCH ANALISTE

die zal medewerken bij het wetenschappelijk onderzoek o.m. bij de ontwikkeling van methoden voor het diepvriezen van protozoaire parasieten.
Enige ervaring op dit terrein is gewenst doch niet vereist.
Geen nacht- en weekenddiensten.

Bij het *anatomisch instituut* afd. electronenmicroscopie kan worden aangesteld een

a. TECHNISCH MEDEWERKER

Betrokkene zal worden belast met de bediening en het onderhoud van de electronenmicroscopie e.a. apparatuur.
Hierbij zal hij o.m. zelfstandig preparaten gaan vervaardigen.
Opleiding minimaal MULO b met een grote technische en fotografische belangstelling. Een redelijke kennis van de Engelse taal wordt vereist.
Leeftijd 25-30 jaar.
Gegadigden dienen bereid te zijn zich aan een psychologisch onderzoek te onderwerpen.

b. FOTOGRAAF

Hij zal ingeschakeld worden bij het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs, waarbij hij geassisteerd zal worden door een leerling fotograaf. Uitgebreide fotografische apparatuur aanwezig.
Vooropleiding Fotovakschool. Een cursus micro- en macro-fotografie strekt tot aanbeveling. Ervaring in industriële en/of wetenschappelijke fotografie is gewenst.

Bij het *laboratorium voor veterinaire biochemie* kan worden aangesteld een

a. CHEMISCH ANALISTE

de zal medewerken aan het biochemisch onderzoek naar verschillende aspecten van het vetzuurmetabolisme.
Het diploma biochemisch laboratoriumassistent strekt tot aanbeveling maar ook leerling analisten kunnen solliciteren.
Inlichtingen bij prof. dr. S. G. van den Berg tel. 71 55 44 - 336

b. AMANUENSIS

ter assistentie bij de practica en bij de wetenschappelijke research.
Gegadigden met enige ervaring in het glasblazen genieten voorkeur.

Bij de *kliniek voor kleine huisdieren* kan worden aangesteld

a. DIERVERZORGER

in het bezit van het diploma dierverzorger of bereid de dierverzorgerscursus te gaan volgen. Hij dient bij voorkeur enige jaren ULO, VGLO of LLS te hebben gevolgd.

b. BEDIENDE (mnl)

voor werkzaamheden in de polikliniek en sterilisatie.
Leeftijd tot 30 jaar.

c. OPERATIEBEDIENDE (mnl)

met tenminste enige jaren ULO.
De werkzaamheden vereisen een grote mate van accuratesse.
Onregelmatige diensten zijn niet geheel te vermijden.
Leeftijd 18 - 35 jaar.

d. TYPISTE

voor werkzaamheden op het secretariaat. Leeftijd 18-20 jaar ULO-opleiding gewenst alsmede enige type-vaardigheid.

e. FOTOGRAAF/TEKENAAR

die in hoofdzaak hulpmiddelen voor het onderwijs aan veterinaire studenten zal vervaardigen. Ook zal hij assisteren bij de examens en de practica. In de toekomst zal hij tevens de T.V.-camera's t.b.v. het onderwijs bedienen. Leeftijd tot 40 jaar. Enige ervaring op het maken van technische tekeningen is vereist.

f. CHEF-DIERVERZORGER

Gedacht wordt aan een energieke kracht die
— in het bezit is van het diploma dierverzorger, terwijl het dipl. biotechnisch laborant tot aanbeveling strekt.
— in staat is leiding te geven aan een groep dierverzorgers
— bij voorkeur bekend is met de verzorging van kleine huisdieren.
Hij krijgt de verantwoording over de werkzaamheden van het stalpersoneel en verzorgt de afdeling „intensieve care" in samenwerking met de daar dienst doende collega.
Gegadigden dienen bereid te zijn zich aan een psychologisch onderzoek te onderwerpen.

g. KLIN. CHEMISCH OF CHEMISCH ANALISTE

die zal medewerken aan het wetenschappelijk onderzoek in het klinisch-chemische laboratorium.
Enige ervaring strekt tot aanbeveling.

h. KLINISCH CHEMISCH ANALISTE

voor het haematologische laboratorium.

I. BACTERIOLOGISCH ANALISTE

voor de uitbouw van het ornithoseonderzoek op de afd. Vogels.
Geen nacht- en weekenddiensten.
Inlichtingen over genoemde functies kunnen worden ingewonnen bij de heer J. C. Rommers, tel. 030 - 71 55 44 toest. 448.
SOLLICITATIES met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de personeelsafdeling van de faculteit, Biltstraat 172, Utrecht.

utrechtse universitaire reflexen

Bijlage weekblad „U", nr. 3, 19 september 1969

Nota Veringa

Nota bestuurshervorming universiteiten en hogescholen

Door de ministers van onderwijs en wetenschappen, respectievelijk langbouw en visserij, de voorzitter van de tweede kamer der staten-generaal aangeboden.

Samenvatting

De globale uitgangspunten die ten grondslag zullen liggen aan het ontwerp van wet tot wijziging van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs dat de Regering in het begin van het parlementaire zittingsjaar 1969/1970 denkt in te dienen, worden in deze nota geformuleerd.
Een beknopte samenvatting van deze uitgangspunten gaat hierbij aan de nota vooraf.
De laatste maanden vooral heeft de snelle opeenvolging der gebeurtenissen in de universitaire wereld ertoe geleid dat de verwachtingen op het gebied van radicale besturushervormingen van velen, in het bijzonder van studenten, zeer hoog zijn gespannen. Het leek ons daarom wenselijk, duidelijk de grenzen af te bakenen, die ter bescherming van de belangen van onderwijs en wetenschappen aan het hervormingsstreven moeten worden gesteld. Men kan zeggen dat de Nederlandse universiteiten en hogescholen, behoudens enkele afwijkingen, volgens één grondpatroon worden bestuurd, en wel
a. door de colleges van curatoren voorzover het de financieel-economische zaken betreft, en
b. door de — uitsluitend door hoogleraren gevormde — senaat en faculteiten voorzover het gaat om zaken van onderwijs en wetenschap met een — ook gemeten naar de bedoelingen van de in 1960 tot stand gekomen herziening van de wettelijke regeling — nog steeds slechts zeer geringe inspraak op enkele gebieden voor de wetenschappelijke staven en de studenten.
De Regering wil in haar ontwerp van wet daarvoor in de plaats een fundamenteel andere organisatie stellen; namelijk een stelsel waarbij het universitaire bestuur in zijn geheel wordt gelegd in de handen van organen van de autonome universitaire gemeenschap. Dat wil zeggen dat op onderscheidene niveaus vertegenwoordigende bestuursorganen in het leven worden geroepen waarin, naast de hoogleraren, ook de lectoren en wetenschappelijke medewerkers, het niet-wetenschappelijk personeel en de studenten zijn vertegenwoordigd. Bovendien zal op het hoogste niveau worden voorzien in een zekere inspraak van de maatschappij, doordat in het hoogste vertegenwoordigende bestuursorgaan, de universiteitsraad of hogeschoolraad, naast de vertegenwoordigers van de verschillende geledingen van de universitaire gemeenschap ook een aantal vertegenwoordigers van de maatschappij als leden zitting zullen hebben. Het (dagelijks) bestuur zal op de verschillende niveaus van de universitaire organisatie binnen het algemene beleidskader dat door de vertegenwoordigende organen wordt bepaald, worden uitgeoefend door kleine colleges met leden die, in alle geval op de hogere niveaus, een volledige dagtaak zullen hebben.
De nieuwe organisatie zal in de aangekondigde herzieningswet in hoofdlijnen worden neergelegd om als grondslag te dienen voor de nadere uitwerking die in de praktijk bij elke universiteit en hogeschool zal kunnen plaatsvinden met die variaties die met het oog op de onderlinge verschillen tussen de instellingen wenselijk mochten blijken.
Men kan deze organisatie karakteriseren als een stelsel van representatieve democratie waarin alle geledingen zijn betrokken, welk stelsel is opgebouwd vanuit de basis en is aangepast aan de eigen behoeften van een universitaire gemeenschap.
In vergelijking met het stelsel dat tot dusver het Nederlandse universiteitswezen heeft beheerst, kan de geprojecteerde nieuwe organisatie met het volste recht als fundamenteel nieuw worden gekwalificeerd.

HOOFDSTUK I — *Algemeen*

De universiteiten en hogescholen zijn naar hun aard gekenmerkt door onrust, onzekerheid en twijfel. Die onrust heeft thans echter de vormen aangenomen van een crisis. Het gaat hierbij geenszins om een nationaal verschijnsel. In vele landen klemt de vraag naar de inwendige opbouw van de universiteit [1]) en naar haar externe betrekkingen. Veranderingen die zich in de instellingen van wetenschappelijk onderwijs hebben voltrokken, doen in de laatste jaren het besef snel groeien, in de laatste maanden zelfs explosief, dat de universiteiten toe zijn aan een grondige bezinning op haar taken, op de vervulling daarvan en op de opbouw van haar organisatie. Het is onjuist deze beweging uitsluitend te identificeren met die onder de studenten. Wel zijn het in de jongste tijd vooral studenten geweest die hebben uitgedaagd tot een resolute aanpak van de kernproblemen. Alom breken andere denkbeelden door over de structuur van de instellingen van wetenschappelijk onderwijs, over de plaats van de betrokkenen hierin en over de taak en plaats van deze instellingen in de huidige en toekomstige samenleving. Deze denkbeelden wijken sterk af van, staan soms in lijnrechte tegenstelling tot het universitaire bestel, zoals dat thans is ingericht en functioneert.

Het is hierbij van belang er ook op te wijzen dat een grote afstand is gegroeid tussen theorie en praktijk, tussen de wettelijke regelingen en de eisen die door de dagelijkse gang van zaken wordt gesteld.
De veranderingen die zich in feite hebben voltrokken,

behoeven thans geen uitvoerige beschrijving; zij zijn genoegzaam bekend.

Volstaan kan worden met enige typeringen:

— de onderlinge afhankelijkheid van samenleving en universiteit is van directe en vitale betekenis geworden;
— het wetenschappelijk onderzoek is onderhevig aan een grote groei en differentiatie; deze ontwikkeling heeft ingrijpende gevolgen voor het wetenschappelijk onderwijs;
— het aantal studenten is sterk toegenomen, in de laatste jaren explosief; ook deze groei heeft grote consequenties voor het onderwijs;
— een grote groep docenten en onderzoekers is opgekomen naast de hoogleraren, met wie de universiteit traditioneel werd vereenzelvigd;
— er is een, ook getalsmatig steeds belangrijkere groep opgekomen: het dienstverlenende personeel ten behoeve van de administratieve en technische werkzaamheden.

Deze ontwikkeling is al sinds lang onderkend, de vorm van aanpassing is echter ook nu nog niet gevonden. Dit vormt naar ons oordeel de kern van de huidige universitaire crisis. Het valt in dit verband op, dat de Wet op het wetenschappelijk onderwijs [2]), aan welker totstandkoming een lange geschiedenis is voorafgegaan, nog geen negen jaar oud is. De tot dan geldende hoger-onderwijs van 1876 was om tal van redenen aan vervanging toe. In de nieuwe wettelijke regeling van 1960 is ruime aandacht geschonken aan de veranderingen in houding en opvatting. Naast de vanouds bestaande autonomie op het gebied van onderwijsverzorging en wetenschapsbeoefening is aan de universiteiten een beperkte vermogensrechtelijke zelfstandigheid toegekend; de wet bevat een verbetering van de subsidieregeling voor de andere dan de rijksinstellingen en de opzet voor een doelbewuste financiële planning voor alle universiteiten en hogescholen; zij houdt regels in ter versterking van de coördinatie en van de bestuurskracht in de facultaire organisatie en op het hoogste niveau van de instelling; zij stelt regels met betrekking tot de in te stellen Academische Raad, die onder meer coördinatie tussen de universiteiten moet bevorderen; zij biedt daarnaast ook een eerste aanzet voor de inschakeling van anderen dan hen die toen als direct betrokkenen werden gezien.

Bij de totstandkoming van de nieuwe wetgeving viel niet te voorzien hoe snel de ontwikkeling zou verlopen. Daarbij komt, dat eerst in de laatste jaren het onderzoek van het wetenschappelijk onderwijs met voortvarendheid is aangepakt.

De andere denkbeelden, waarvan in het begin van deze nota sprake was, zijn vooral gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

a. participatie van alle betrokkenen in de universitaire taakverrichting. Deze participatie berust op de mondigheid van alle betrokkenen. Onder betrokkenen worden dan verstaan de leden van het wetenschappelijk corps, bestaande uit hoogleraren, lectoren en wetenschappelijke medewerkers, de wetenschappelijke assistenten, alsmede de leden van het overige personeel en de studenten.

Als gedachtenbepaling hierbij geldt, dat in het universitaire onderwijs en de wetenschapsbeoefening slechts sprake is en behoort te zijn van faseverschillen tussen docent en student; de hoogleraar moet immers blijven studeren, de student verricht mede onderzoek;

b. grotere aandacht voor de doelstelling, dat de universiteit mede het maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef bevordert. De vitale betekenis die de universiteit heeft en behoort te hebben voor de samenleving, impliceert, dat zij moet opleiden tot kritische wetenschapsmensen, die zich bewust zijn van de rol die hun wetenschap in de maatschappij kan spelen.

Dit betekent volgens opvattingen van sommigen, dat de universiteit zich niet kan onttrekken aan de vraag, welke maatschappelijke gevolgen zijn verbonden aan haar taakvervulling en aan de uitkomsten daarvan; volgens inzichten van anderen betekent dit, dat de universiteit als centrum voor maatschappelijke hervorming dient te fungeren Ter coördinatie en ter stimulering van de discussie die in de tweede helft van 1968 over de meest gewenste organisatie- en bestuursvorm op gang kwam aan de universiteiten en hogescholen, heb ik [3]) in samenwerking met de voorzitter van de Academische Raad op 9 januari 1969 twee stukken toegezonden aan deze instellingen. Het ene stuk was vervaardigd door de Academische Raad. Het tweede stuk, dat op mijn departement was opgesteld, bevat een aantal concrete vraagpunten, die naar mijn oordeel in elk geval in de bedoelde discussie aan de orde moeten worden gesteld. In de begeleidende brief werd medegedeeld, dat ik de antwoorden van de instellingen gaarne uiterlijk 15 juli 1969 zou ontvangen. Dat ik voor de genoemde datum slechts enkele voorlopige antwoorden kan verwachten, stelt mij wel teleur, maar komt mij niettemin begrijpelijk voor.

In de laatste drie maanden is er van verschillende kanten op aangedrongen, dat — de toekomstige vormgeving nog daargelaten — op korte termijn wordt overgegaan tot verruiming van de thans bestaande wettelijke mogelijkheden en tot aanpassing van de wet aan de thans optredende ontwikkelingen. Van diverse zijden, ook uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zijn suggesties gedaan, die alle strekken tot het openen van de mogelijkheid, het in de wet vastgelegde bestuurssysteem te doorbreken.

Tijdens de vergaderingen van de Tweede Kamer, die waren gewijd aan de bespreking van de recente gebeurtenissen aan de Katholieke Hogeschool te Tilburg en aan de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam, heb ik ten aanzien van een experimenteer-artikel gesteld, er de voorkeur aan te geven concrete voorstellen af te wachten. In verband met dit laatste heb ik voorts opgemerkt, dat het wettelijke stelsel geen belemmering mag en behoeft te vormen voor veranderingen in de bestuursvorm, die op goede gronden door de betrokken groeperingen wenselijk worden geacht.

Met deze nota wordt beoogd zo duidelijk als thans mogelijk is, een lijn aan te geven voor de totstandkoming van een nieuwe bestuursstructuur van de instellingen van wetenschappelijk onderwijs. De ontwikkelingen in de afgelopen maanden hebben zich in een zo hoog tempo voltrokken, dat het ons gewenst voorkomt niet te wachten op de antwoorden van de universiteiten, maar nu reeds onze opvattingen over deze ontwikkelingen nader uiteen te zetten. In het vervolg van deze nota zullen wij in dit verband tevens maatregelen aankondigen die naar het oordeel van de Regering op korte termijn getroffen moeten worden.

De overtuiging dat een grondige vernieuwing van de universiteit noodzakelijk is en niet kan wachten is algemeen. Het is ook duidelijk dat een dergelijke vernieuwing een langdurig proces is, dat tijd en bezinning vraagt. Een historisch gegroeid stelsel dat door de jaren heen is

beproefd en aldus zijn waarde en tekortkomingen heeft getoond, moet worden verlaten voor nieuwe structuren, waarvan thans nog alleen de hoofdlijnen zijn te onderkennen. De concretisering van de nieuwe bestuursvorm tekent zich thans nog niet duidelijk af en mag derhalve niet tot overhaast handelen leiden. Dit dilemma van noodzaak tot handelen en tot denken, dat typerend is voor tijden van stroomversnelling, kan worden doorbroken wanneer men tot fasering van de hervormingen bereid is.
In het voorgaande is één facet van de gehele universitaire herstructurering aangegeven, namelijk de bestuurlijke. Daarnaast staat de hervorming van het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek. Wat dit laatste facet betreft zal in elk geval eerst het eindrapport van de regeringscommissaris voor het wetenschappelijk onderwijs moeten worden afgewacht. De onderscheiden hervormingsprocessen kunnen uiteraard niet los van elkaar worden bezien maar behoeven daarom nog niet op elkaar te wachten.

HOOFDSTUK II — *Uitgangspunten voor herstructurering van bestuur en beheer*

§ 1. Doelstellingen van het toekomstig beleid

Voorop dient te worden gesteld, dat ook bij een ingrijpende bestuurshervorming de overheid, die op grondslag van de desbetreffende wettelijke regeling het universitaire onderwijs nagenoeg geheel financiert, de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor dit onderwijs blijft dragen, zoals voortvloeit uit het voorschrift in artikel 208 van de Grondwet dat het onderwijs een voorwerp van de aanhoudende zorg der Regering is. Dit impliceert naar onze mening dat niet kan worden ingestemd met een constructie die ertoe zou leiden, dat de autonome universiteit geheel vrij zou worden gelaten in de besteding van de beschikbaar gestelde gemeenschapsgelden.
Dit betekent niet dat de tot op heden beperkte vermogensrechtelijke autonomie der instellingen niet vergroot zou moeten worden. Een zodanige vergroting komt ons metterdaad gewenst voor, maar zij dient in samenhang te worden bekeken met de eisen die moeten worden gesteld aan een deugdelijk en doelmatig universitair bestuur.
Verder zijn wij van mening dat het kader, waarbinnen de bestuurshervormingen tot stand komen, voor de openbare en bijzondere instellingen in beginsel gelijk behoort te zijn. Deze visie laat zich zeer wel verenigen met de grondwettelijk gewaarborgde vrijheid van richting. Men dient in dit verband tevens te bedenken, dat de vrijheid van onderwijs en wetenschap betekent dat voor *elke* universiteit een werkelijk fundamentele vrijheid en zelfstandigheid van essentieel belang zijn, ongeacht of zij een openbare of een bijzondere instelling is.
Voorts achten wij het van groot belang met nadruk vast te stellen, dat een herstructurering van het universitaire bestuur ook niet ten koste mag gaan van de kwaliteit van het universitair wetenschappelijk onderzoek en het daarmee verband houdend niveau van het wetenschappelijk onderwijs. De discussies over de vergroting van de inspraak van studenten dreigen soms (eenzijdig) de indruk te vestigen, dat de universiteiten opleidingsinstituten zouden zijn welke de vorming van academici tot uitsluitend doel hebben. De universiteiten zijn echter óók, en dienen dat te blijven, instellingen waar zij die als wetenschappelijke onderzoekers van eerste rang binnen hun taakopdracht werkzaam zijn, zich in de keus en in de wijze van uitvoering van te verrichten onderzoek laten leiden door motieven die aan de wetenschap ontleend zijn. Uit een en ander volgt, dat de al van oudsher bestaande academische vrijheid, namelijk de vrijheid van onderwijs en onderzoek, ook in de toekomst niet mag worden ingeperkt door pressiegroepen buiten of binnen de universiteit.
Daarnaast zal elke reorganisatie van het bestuur er rekening mee moeten houden, dat een goede rechtspositie van het wetenschappelijk en overig personeel van de universiteit te allen tijde gewaarborgd zal moeten blijven.
Ten slotte verdient de positie van studenten de aandacht in die zin, dat hun rechtsbescherming wordt verhoogd, vooral in het kader van de beoordeling van de studieresultaten.

Thans komen wij toe aan een nadere uiteenzetting omtrent het te voeren beleid. Wij menen dat de voorstellen voor de herstructurering van het universitair bestuur getoetst dienen te worden aan de volgende twee doelstellingen:
a. Interne democratisering van het bestuur (zie § 2 en § 4).

b. Verhoging van de doelmatigheid van het bestuur, waarbij tevens de bevoegdheden en verantwoordelijkheden verduidelijkt worden (zie § 3 en § 4).

Naar onze overtuiging dient elke hervorming van het universitaire bestuur gebaseerd te zijn op beide doelstellingen tezamen, waarbij niet één der beide eenzijdig overheerst. Slechts op deze wijze zal een eigentijds, democratisch en tegelijk doelmatig bestuur kunnen worden bereikt.
Ter concretisering van deze leidende beginselen worden de volgende uitgangspunten geformuleerd (zie § 2, 3 en 4).

§ 2. Interne democratisering

De universiteit heeft vanouds een sterke interne democratie gekend voor hen die als docenten en beoefenaars van de wetenschappen tot de kern van de universiteit als instelling van onderwijs en onderzoek behoren. Thans doet zich echter de klemmende vraag voor, welke mogelijkheden elk lid van de academische gemeenschap moet hebben, om deel te nemen aan de beraadslagingen over en om invloed uit te oefenen op beslissingen die de gang van zaken aan de universiteit bepalen.
Nader uitgewerkt leidt dit tot vier uitgangspunten:

1. *Opbouw vanaf de basis*

Dit uitgangspunt houdt in, dat bij de opbouw van de universitaire bestuursstructuur ten nauwste rekening wordt gehouden met de werksituatie van de leden van de academische gemeenschap, welke immers wordt bepaald door het basisniveau (instituut of laboratorium, resp. vakgroep). Dit houdt tevens in dat het zwaartepunt van de universitaire autonomie gelegen behoort te zijn op het grondvlak van de directe onderwijs- en onderzoekactiviteiten; deze autonomie wordt begrensd doordat de beleidsbeslissingen van de kleinste eenheden omtrent het onderwijs en onderzoek geplaatst moeten worden in de samenhang van het beleid van het middenniveau: de studierichting c.q. (sub)faculteit.

De kleinste eenheden werken op de omschreven wijze mee aan het beleid van de (sub)faculteit; het beleid

van de (sub)faculteiten dient op overeenkomstige wijze weer te passen in en een bouwsteen te leveren voor het grotere universitaire geheel.

2. *Recht tot medebeslissen*

Wij zijn van mening dat aan geen universitaire geleding op voorhand het recht tot medebeslissen in bestuursorganen van welk niveau dan ook mag worden onthouden. Met geledingen worden de vijf in de universiteit onderscheiden groeperingen bedoeld: de hoogleraren en lectoren, de wetenschappelijke staf, de studenten, het administratief en technisch personeel, alsmede de vertegenwoordigers van de maatschappij. Het verheugt ons dat dit uitgangspunt door de onderscheidene universitaire besturen als zodanig is erkend. Concrete inhoud kan hieraan eerst in de verdere uitwerking worden gegeven, waarbij rekening wordt gehouden met de plaats, de taak en de verantwoordelijkheid van elke geleding ten aanzien van de onderscheiden facetten van de universitaire opdracht (onderwijs, onderzoek, beheer en voor de faculteiten des geneeskunde, patiëntenzorg). Hieruit vloeit voort dat dit uitgangspunt niet impliceert, dat in elk orgaan alle geledingen steeds in een zelfde mathematische verhouding zijn vertegenwoordigd.

3. *Basis van de participatie: rechtstreeks gekozen vertegenwoordigers*

Wij menen dat het recht van medebeslissen van de onderscheidene geledingen in bestuursorganen slechts geëffectueerd kan worden door middel van rechtstreeks gekozen vertegenwoordigers. Met andere woorden: de participatie moet zich concretiseren in een vertegenwoordigende democratie.

Wij kunnen ons niet verenigen met de hier en daar naar voren gebrachte gedachte, dat de universiteit of de faculteiten worden bestuurd door vergaderingen voor alle betrokkenen toegankelijk, waarin iedere aanwezige één stem heeft (one man - one vote). Overeenkomstige bezwaren bestaan tegen de zienswijze, dat een stelsel van vertegenwoordiging volgens de getalsmatige omvang der onderscheiden geledingen ten grondslag dient te liggen aan de samenstelling van de bestuursorganen.

Het stelsel van 'one man - one vote' is gebaseerd op een uitsluitend formeel, simplistisch-democratisch standpunt; het zou betekenen, dat de universiteit een optelsom is van individuen, en geen organisatie van personen en geledingen met ieder een eigen plaats, taak en verantwoordelijkheid.

Van studentenzijde wordt soms als bezwaar tegen de vertegenwoordigende democratie aangevoerd, dat hier het gevaar dreigt dat de studentenvertegenwoordigers worden „ingekapseld". Wij erkennen dat elke vertegenwoordiger enerzijds een bestuurlijke verantwoordelijkheid draagt voor het orgaan dat hij te zamen met anderen bestuurt en anderzijds een verantwoordelijkheidsrelatie heeft ten opzichte van de groepering die hem heeft gekozen. Wat deze laatste verantwoordelijkheidsrelatie betreft, is naar ons oordeel een te ver doorgevoerde 'last en ruggespraak'-constructie in de praktijk onhanteerbaar; zij zou leiden tot grote bestuurszwakte. Wij verwachten echter dat het gevaar voor 'inkapseling' van vertegenwoordigers kan worden voorkomen door een zo groot mogelijke openbaarheid, die overleg vooraf en controle achteraf mogelijk maakt (zie ook onder 4).

Het bovenstaande neemt niet weg, dat op het basisniveau in kleinste eenheden bij de samenwerking aangaande en het overleg over onderwijs- en wetenschapszaken elke betrokkene in feite één stem kan hebben. Hoewel het onderwijsprogramma en de verschillen in kennis en ervaring tussen docenten en studenten vanzelfsprekend zich zullen doen gelden, kan in de kleinste werkeenheden in de praktijk een procedure ontstaan van een directe democratie. Een formele, juridisch vastgelegde 'one man - one vote' bestuursconstructie achten wij echter zowel voor de in de huidige wet genoemde bestuursorganen als voor de bestuurslichamen van de kleinste eenheden, zoals instituten en laboratoria onjuist.

4. *Zo groot mogelijke openbaarheid ten aanzien van vergaderingen van bestuurscolleges en documenten*
Wij menen dat zoveel mogelijk bevorderd dient te worden dat de leden van de academische gemeenschap op de hoogte zijn en inzicht krijgen in hetgeen in de universiteit omgaat en in de bestuursorganen wordt behandeld. Hiertoe is een zo groot mogelijke openbaarheid vereist ten aanzien van vergaderingen en documenten. Op deze wijze kan immers de noodzakelijke grotere betrokkenheid bij het bestuur ontstaan waarbij allen ook daadwerkelijk kunnen meedenken.

Wij hebben er geen bezwaar tegen, als ten aanzien van de bestuursorganen die de academische gemeenschap vertegenwoordigen — hierbij is met name gedacht aan de universiteitsraad — openbaarheid van vergadering als beginsel zal gelden. Geheimhouding van persoonlijke aangelegenheden en andere eventueel door de Ministers aan te geven onderwerpen zal echter gewaarborgd moeten blijven.

Ten aanzien van de (dagelijkse) besturen menen wij, dat deze in beslotenheid moeten kunnen vergaderen, doch wel openbaar maken wat in hun vergaderingen is en zal worden behandeld.
Wij onderkennen daarnaast het nut dat volledig openbare bijeenkomsten zoals de z.g. algemeen toegankelijke universiteits- of hogeschoolvergaderingen kunnen hebben, aangezien hier actuele vraagstukken die de gehele academische gemeenschap raken, kunnen worden bediscussieerd. Deze vergaderingen zijn vooral voor informatie bestemd, doch kunnen — zoals onder 3 is uiteengezet — niet de rol van bestuursorganen vervullen.

§ 3. Doelmatigheid van het bestuur

Thans komen wij toe aan een nadere uitwerking van het onder b genoemde beginsel, dat betrekking heeft op de verhoging van de doelmatigheid van het bestuur. Ter concretisering kunnen de volgende twee uitgangspunten worden geformuleerd:

1. *Eenheid van bestuur*
De wet legt voor de universiteiten en hogescholen een dualistisch bestuursstelsel vast: het college van curatoren en de senaat oefenen (te zamen) het bestuur uit, waarbij curatoren voor het materiële beheer verantwoordelijk

zijn en de zorg hebben voor de naleving van de wet en de senaat belast is met de behartiging van de algemene belangen van onderwijs en onderzoek. De wet opent echter de mogelijkheid tot nauw en intensief overleg tussen de beide bestuursorganen. In dit verband moge worden gewezen op het college van overleg, bedoeld in artikel 40. Wil een universiteit verder gaan, dan kan gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid neergelegd in artikel 39, tweede lid, namelijk om de behartiging van de belangen van de instelling op te dragen aan een gemeenschappelijke vergadering van de colleges van curatoren en van rector en assessoren. De beslissingen van deze gemeenschappelijke vergadering zijn bestuursbeslissingen.

Wij achten het mogelijk, als volgende stap, een verhoging van de doelmatigheid in het bestuur te bereiken door de behartiging zowel van de onderwijs- en onderzoekbelangen als van het financieel-economisch beheer toe te vertrouwen aan twee organen, te weten een bestuur en een universiteitsraad, die te zamen als het bestuur op het hoogste niveau zullen optreden.

Het bestuur zal klein van omvang zijn. Het dient te bestaan uit personen met volle dagtaak. Naast leden, uit de universitaire gemeenschap voortkomend, zal het ook andere deskundigen moeten bevatten. Het zal zijn bevoegdheden ten dele zelfstandig kunnen uitoefenen binnen het beleidskader dat door de universiteitsraad is vastgesteld, ten dele slechts in overeenstemming met de universiteitsraad.

Wat laatstgenoemde bevoegdheden betreft is met name gedacht aan de vaststelling van de interne organisatie (het bestuursreglement), de begroting en het financiële schema, alsmede de opstelling van het ontwikkelingsplan. Voorts zal het bestuur moeten optreden als uitvoerend beheersorgaan.

Het voorstel om een universiteitsraad in te stellen vloeit, zoals reeds in § 2, sub 2 werd vermeld, voort uit het inzicht, dat het van belang is, dat naast vertegenwoordigers van de hoogleraren (verenigd in de senaat) ook vertegenwoordigers van lectoren en de wetenschappelijke staf, van de studenten en van het overige personeel, alsmede personen van buiten als vertegenwoordigers van de maatschappij (onder meer afgestudeerden) medewerken aan het besturen van de instelling. De vijf groeperingen zullen derhalve in de universiteitsraad, in nader uit te werken verhoudingen, dienen te zijn vertegenwoordigd. Naast hetgeen hiervoren over de bevoegdheden van deze raad ten aanzien van de vaststelling van de interne organisatie, de begroting en het financiële schema, alsmede de opstelling van het ontwikkelingsplan werd opgemerkt, zal het bestuur verplicht zijn in alle belangrijke zaken het advies van de universiteitsraad in te winnen. Ook zal de raad eigener beweging het bestuur van advies kunnen dienen.

Ten slotte zal de raad de voorbereiding van de definitieve structuur van de universiteit in studie moeten nemen. Nader zal moeten worden uitgewerkt of de raad op faculteitsbasis moet zijn samengesteld dan wel direct uit de geledingen dient te worden verkozen, alsmede op welke wijze de benoeming van de van buiten komende leden zal worden geregeld. Naar onze mening moet de universiteitsraad de mogelijkheid hebben om commissies, geheel of gedeeltelijk samengesteld uit zijn midden, in te stellen die bepaalde sectoren van het beleid tot hun werkterrein hebben.

In deze gedachtengang draagt het bestuur, naast een externe verantwoordelijkheid tegenover de Minister van Onderwijs en Wetenschappen en, wat de landbouwhogeschool betreft, tegenover de Minister van Landbouw en Visserij, een interne verantwoordelijkheid tegenover de universiteitsraad, die als exponent van de universitaire gemeenschap het midden houdt tussen een college van algemeen bestuur en een universiteitsparlement.

De bevoegdheden en de verantwoordelijkheden van de beide bestuursorganen op het hoogste niveau dienen in de wet te worden omgeschreven.

Een overeenkomstige opbouw, als hierboven is aangegeven voor het hoogste niveau, achten wij ook bruikbaar voor de (sub)faculteiten en de andere eenheden van het middenniveau. Ook hier geldt, dat vertegenwoordigers van alle geledingen van de universitaire gemeenschap in elk geval zitting behoren te hebben in het bestuursorgaan, dat het algemene kader van het te voeren beleid op dit niveau bepaalt. Nader moet worden uitgewerkt in welke getalsverhoudingen die geledingen zullen zijn vertegenwoordigd. De wettelijke regeling zal wat dit laatste betreft, binnen zekere grenzen de nodige vrijheid moeten laten aan de regeling die de universiteit zelf treft met betrekking tot haar interne organisatie.

2. *Aanwezigheid van bestuurders met volledige dagtaak.*

Van de besturen op de onderscheiden niveaus zal in belangrijke mate deskundigheid en continuïteit worden gevergd. In elk geval zal, zoals hiervoren reeds is opgemerkt, het bestuur aan de top moeten bestaan uit leden, deels voortkomend uit de universitaire gemeenschap, deels van daar buiten, die hieraan hun volle werktijd besteden. Wij achten het essentieel dat het beleid — wanneer het kader eenmaal is vastgesteld te zamen met de universiteitsraad — zo doelmatig mogelijk en met een grote mate van continuïteit wordt uitgevoerd. Dit eist — zeker op het hoogste niveau van de universiteit — de aanwezigheid van veelzijdig bekwame bestuurders.

Wij menen dat het bestuur van de rijksinstellingen benoemd zal moeten worden door de Kroon, na overleg met de universiteitsraad.

§ 4. Eenheid van het wetenschappelijk corps

Tenslotte is aan beide in hoofdstuk II § 1 genoemde beginselen nog een aspect te onderscheiden dat tot het nog niet eerder genoemde uitgangspunt leidt, dat gestreefd moet worden naar een eenheid van het wetenschappelijk corps. Dit houdt in dat de scheiding tussen hoogleraren en niet-hoogleraren in het wetenschappelijk corps gematigd moet worden, zodat functies en verantwoordelijkheden die volgens de huidige wet alleen uitgeoefend of gedragen kunnen worden door de gewone hoogleraren in de toekomst ook kunnen toevallen aan wetenschappelijke medewerkers. Hierdoor worden een democratisering en een verhoging van de doelmatigheid van het bestuur bereikt.

HOOFDSTUK III — *Fasering*

Wij stellen ons voor met voortvarendheid de indiening van een wetsontwerp te bevorderen dat strekt tot toepassing van de wet aan de hier omschreven uitgangspunten. Aan deze wet ware een beperkte geldigheidsduur te verlenen, ten einde met de geschetste structuur ervaring op te doen. Na verloop van deze periode zal zij op grond van die ervaringen en de van de universiteitsraden ontvangen adviezen door een nieuwe definitieve regeling kunnen worden vervangen. Wij zijn er ons van bewust, in het vorenstaande slechts het kader voor het in te dienen wetsontwerp te hebben aangegeven, zodat vele vragen zijn opengebleven. In het wetsontwerp zal op deze punten nader worden ingegaan.
Ten slotte zij opgemerkt, dat de geschetste nieuwe structuur uiteraard de samenstelling, werkwijze en bevoegdheden van de Academische Raad niet onberoerd zal kunnen laten. Wij zijn voornemens ook hieraan in het bedoelde wetsontwerp aandacht te schenken.

Lardinois
Veringa

---

1) Voor zover niet het tegendeel blijkt worden onder universiteiten tevens hogescholen begrepen.
2) In deze nota veelal aangeduid als 'de wet'.
3) hiermee wordt de eerste ondertekenaar bedoeld.

Nota Des Tombe-Van der Ven

1. Autonomie en ministeriële verantwoordelijkheid
Tot aan de invoering van de W.W.O. waren de rijksuniversiteiten (hogescholen hieronder begrepen) een onderdeel van de rijksdienst, een buitenpost van het ministerie van onderwijs. Zij werden vanuit Den Haag bestuurd met dien verstande, dat de adviezen van curatoren en senaat bij het nemen van beslissingen veel gewicht in de schaal legden. Over de bijzondere instellingen van hoger (wetenschappelijk) onderwijs wordt hier niet gesproken, al valt er een zekere analogie aan te wijzen.

De W.W.O. geeft aan de universiteiten een zekere mate van zelfstandigheid, maar deze is zwaar ingeperkt doordat voor een zeer groot aantal zaken de toestemming van de minister nodig is. Vooral de gedetailleerde voorschriften ten aanzien van de financiën laten weinig speelruimte voor een eigen beleid van de universiteiten.
De nota (pagina 1, 2e alinea van onderen) stelt nu dat men het bestuur van de universiteiten wil leggen in de handen van organen van de **autonome** universitaire gemeenschap. Wat betekent hier het woord 'autonoom'? Is het de bedoeling aanmerkelijk verder te gaan dan de tot dusver nog weinig uit de verf gekomen zelfstandigheid? Krijgen de universiteiten een autonomie, vergelijkbaar met die van bijvoorbeeld de gemeenten?
De nota geeft op deze vraag geen duidelijk antwoord.
In hoofdstuk II, 1e alinea, leest men: 'dat niet kan worden ingestemd met een constructie die ertoe zou leiden, dat de autonome universiteit geheel vrij zou worden gelaten in de besteding van de beschikbaar gestelde gemeenschapsgelden', maar ook in de 2e alinea: 'Dit betekent niet dat de tot op heden beperkte vermogensrechtelijke autonomie der instellingen niet vergroot zou moeten worden. Een zodanige vergroting komt ons metterdaad gewenst voor, maar zij dient in samenhang te worden bekeken met de eisen, die moeten worden gesteld aan een deugdelijk en doelmatig universitair bestuur'.
Dus: **wel** autonomie, maar met de nodige waarborgen voor een deugdelijk bestuur. Die waarborgen moeten het de minister mogelijk maken zijn verantwoordelijkheid voor wat bij de universiteiten gebeurt, tegenover de volksvertegenwoordiging te dragen.
De vraag, hoe de verantwoordelijkheid van de minister te rijmen valt met de autonomie van de universiteit, is een van de kernproblemen van de nota.
Uiteindelijk zal in onderling overleg tussen de universiteiten en de minister moeten worden uitgemaakt, hoever de autonomie van de universiteiten kan gaan, wil de minister zijn verantwoordelijkheid nog kunnen dragen. **Dat een aanmerkelijke vergroting van de vermogensrechtelijke autonomie mogelijk is, lijdt geen twijfel:** de bijzondere universiteiten hebben die grotere autonomie al sinds lange tijd, ondanks de snelle stijging van de haar toegekende rijkssubsidies. Hieronder wordt dit punt nader bezien.
De bovenbedoelde spanningsverhouding komt o.a. tot uiting in de bestuursvorm.
Op grond van de ministeriële verantwoordelijkheid stelt de nota, dat het universiteitsbestuur een externe verantwoordelijkheid tegenover de minister heeft. Het universiteitsbestuur zal er voor moeten zorgen dat wetten en voorschriften worden nageleefd, dat de beschikbare geldmiddelen doelmatig worden gebruikt en, last not least dat onderwijs en onderzoek een zo hoog mogelijk peil bereiken.
Wil het universiteitsbestuur zijn taak naar behoren kunnen vervullen, dan moet het in de eerste plaats bestaan uit personen, die daarvoor de nodige bekwaamheid hebben. In de tweede plaats is een zekere mate van continuïteit noodzakelijk; wanneer de bestuursleden telkens wisselen, komt van de externe verantwoordelijkheid weinig terecht.

In deze gedachtengang ligt het voor de hand, dat de minister een belangrijke mate van zeggenschap verlangt in de benoeming van de leden van het universiteitsbestuur. Hij meent, dat die leden door de Kroon benoemd dienen te worden. Dit betekent tevens dat ze door de Kroon ontslagen kunnen worden als ze hun taak niet naar behoren volbrengen. Op die manier krijgt de externe verantwoordelijkheid een reële inhoud.
Daarmee is dan wel de ministeriële verantwoordelijkheid gewaarborgd, maar nu rijst de vraag, wat er nog van de universitaire autonomie overblijft.
In Hoofdstuk II § 3 sub 1, stelt de nota, onder de titel 'Eenheid van bestuur', dat het bestuur op het hoogste

niveau moet worden opgedragen aan **twee** organen, t.w. het universiteitsbestuur en de universiteitsraad. De bevoegdheden en de verantwoordelijkheden van deze beide bestuursorganen zal de Wet nader omschrijven. **Ondanks de titel van de bedoelde paragraaf ontstaat er dus toch weer een dualisme.** Niet langer het dualisme tussen curatoren en senaat, tussen financieel-economisch beheer en onderwijs en onderzoek, maar tussen universiteitsbestuur en universiteitsraad, ook al wordt in de nota gesteld, dat zij 'tezamen als het bestuur op het hoogste niveau zullen optreden'.

Over de verhouding tussen de beide bestuursorganen geeft de nota slechts enkele aanduidingen. De universiteitsraad stelt het beleidskader vast, waaraan het universiteitsbestuur zich moet houden. Gedacht is met name aan de interne organisatie (het bestuursreglement e.d.), aan de begroting, het financiële schema en het ontwikkelingsplan. Bovendien moet het bestuur in alle belangrijke zaken het advies van de raad inwinnen, terwijl de raad ook eigener beweging advies kan geven aan het bestuur. Aldus beweegt het ene bestuursorgaan zich binnen het door het andere orgaan vastgestelde beleidskader, maar brengt dit laatste orgaan 'in alle belangrijke zaken' slechts advies uit aan het eerstbedoelde. **Aan die constructie kan tweeslachtigheid, bron van competentiegeschillen, niet worden ontzegd.**
Over de omvang van de raad laat de minister zich terecht niet uit. Die zal per universiteit moeten worden vastgesteld. Zal de minister dit aan de universiteit zelf overlaten ?

Het bestuursdualisme, dat door de minister wordt ingevoerd, is uiteindelijk te herleiden tot het dualisme van ministeriële verantwoordelijkheid en universitaire autonomie. De vraag, bij welke van beide polen het zwaartepunt zal komen te liggen, zal bij de nadere uitwerking in het wetsontwerp beantwoord moeten worden.
De voorgestelde regeling hoeft niet noodzakelijk tot conflicten te leiden, wanneer de universiteitsraad voldoende rekening houdt met de ministeriële verantwoordelijkheid en de minister met de universitaire autonomie. Maar bij meningsverschillen zal de Minister, gelet op zijn verantwoordelijkheid, het laatste woord willen hebben.
Een andere vraag is, of de voorgestelde regeling de enige manier is om de ministeriële verantwoordelijkheid een reële inhoud te geven. Tot dusver werden de besturen van de bijzondere instellingen niet door de Kroon benoemd, hoewel de Minister toch ook voor de subsidiëring van die instellingen uit de openbare middelen de verantwoordelijkheid droeg. Het hoeft niet in strijd te zijn met de ministeriële verantwoordelijkheid, wanneer het universiteitsbestuur op een andere wijze wordt benoemd, bijvoorbeeld door de universiteitsraad. **Maar dit zal vermoedelijk wel een aanzienlijke uitbreiding van het aantal zaken, die de goedkeuring van de minister behoeven, althans bij hem ter vernietiging zouden kunne worden voorgedragen, ten gevolge hebben.**
Tenslotte kan ook nog gedacht worden aan een tussenvorm, waarbij een of meer leden van het universiteitsbestuur door de Kroon worden benoemd, anderen door de universiteitsraad. Of een regeling, vergelijkbaar met die van de gemeente, waarbij het dagelijks bestuur wordt gevoerd door een college, dat door de gemeenteraad wordt gekozen, met uitzondering van de voorzitter, die door de Kroon wordt benoemd en die het recht heeft, bepaalde besluiten ter vernietiging aan de Kroon voor te dragen.
Tenslotte zou in dit verband nog de vraag mogen gesteld worden, of in de wijze van financiering uit de openbare middelen niet een wijziging ten behoeve van de autonomie der universiteiten dient te worden aangebracht.
Denkbaar is, dat deze worden beschouwd als lichaam sui generis, die uit hoofde van hun bestaan aanspraak mogen maken op een min of meer gefixeerd aandeel uit de openbare financiën, waarvan de besteding aan het lichaam zelf wordt overgelaten, zij het onder de verplichting in een financieel jaarverslag rekening en verantwoording af te leggen. Bovendien zal periodiek dat aandeel moeten worden bijgestuurd i.v.m. geldsontwaarding en/of loon- en prijsstijgingen. Ook de ontwikkeling der universiteit vraagt uiteraard een periodieke herziening van het haar toebedeelde aandeel uit de openbare kas om te voorkomen, dat de 'lump sum' tevens een fixatie van haar bestaande grenzen zou betekenen. Men zou het systeem aldus kunnen denken, dat de universitaire middelen uit **drie 'geledingen'** zijn opgebouwd: **een vast bestand, een correctie-marge volgens een bepaalde sleutel**, een ad hoc te bepalen **toelage voor uitbreiding.** Slechts voor deze laatste zou 'Den Haag' de behoefte hebben aan een gedetailleerde begroting.

2. De universitaire geledingen
Het eerste belangrijke uitgangspunt van de nota was de handhaving van de ministeriële verantwoordelijkheid, naast het toekennen van een zo groot mogelijke autonomie aan de instellingen.

Het tweede belangrijke uitgangspunt betreft de opbouw van de besluitvorming door middel van **geledingen.**
De minister gaat er van uit, dat de universiteit niet een optelsom van individuen is, maar een organisme, waarin categorieën van personen verschillende functies uitoefenen. De functie van de docenten is een andere dan die van de studenten, de administratie en het niet-wetenschappelijk personeel. Dit leidt er toe, ook de besluitvorming functioneel op te bouwen.

Dit stelsel wijkt af van het in ons land voor de niet-functionele, maar globale leefgemeenschappen gangbare. Daar brengt bij de verkiezing van de vertegenwoordigende lichamen iedere stemgerechtigde zijn stem uit; er wordt geen rekening gehouden met geledingen of functionele verschillen. Dat dit bij de universiteiten **wel** dient te geschieden, vloeit voort uit het feit, dat het functionele verschil tussen docenten en studenten, ervaren beoefenaars van de wetenschap en beginnelingen, tot de wezenlijke kenmerken van de universiteit behoren.
Ook in de rechtspositie van wetenschappelijk en van technisch en administratief personeel enerzijds, de studenten anderzijds, komt het wezenlijke verschil in betrokkenheid tot uitdrukking. Het gangbare stelsel past dan ook niet op alle organisatievormen en het is niet de enige manier waarop een demokratisch bestuur gerealiseerd kan worden. **Het gaat tenslotte om een gelijkwaardige medezeggenschap** van alle betrokkenen en die gelijkwaardigheid kan inhouden dat met de bovenbedoelde functionele verschillen rekening moet worden gehouden.

De minister onderscheidt vijf geledingen, t.w. hoog-

leraren en lectoren, wetenschappelijke staf, niet-wetenschappelijk personeel, studenten en vertegenwoordigers van de maatschappij.

In Utrecht is men op weg de eerste twee geledingen geheel samen te voegen tot één: het wetenschappelijk corps. Het zou een stap achteruit betekenen als dit ongedaan gemaakt zou worden. Hiertegen dient ernstig bezwaar te worden gemaakt. Opgemerkt moet worden, dat de ministeriële nota op dit punt aan onduidelijkheid lijdt: op blz. 2, 2e kolom, (zie ook blz. 5, 2e kolom) is inderdaad sprake van een eenheid, 'het wetenschappelijk corps, bestaande uit hoogleraren, lectoren en wetenschappelijke medewerkers', waarnaast echter de wetenschappelijke assistenten als een blijkbaar aparte kategorie worden vermeld; op blz. 4, 1e kolom, vindt men twee geledingen, hoogleraren en lectoren enerzijds, de wetenschappelijke staf anderzijds; in de volgende kolom is evenwel sprake van twee anders omschreven geledingen, n.l. hoogleraren (senaat) en voorts lectoren en wetenschappelijke staf; iets dergelijks vindt men reeds in de 1e kolom der nota, waar gesproken wordt van 'de lectoren en wetenschappelijke medewerkers' **naast** de hoogleraren.

Ook bij het invoeren van een vijfde geleding, de vertegenwoordigers van de maatschappij, valt onduidelijkheid door tegenspraak op. Reeds in haar eerste kolom maakt de nota melding van 'een zekere inspraak van de maatschappij' en wel **naast** de vertegenwoordigers van de verschillende geledingen en beperkt tot het hoogste niveau. Later echter (blz. 4, 1e kolom) worden de vertegenwoordigers van de maatschappij onder de vijf geledingen gerangschikt en wordt bovendien gesteld, dat aan geen universitaire geleding het meebeslissen op welk niveau dan ook mag worden onthouden. De verheugenis der beide ministers lijkt wel wat voorbarig, als zij juist voor dit uitgangspunt aantekenen, dat het door de onderscheidene universitaire besturen als zodanig is erkend. Want, nog afgezien van de in tegenspraak wortelende onduidelijkheid van dit uitgangspunt, rijst de vraag, of de bedoelde inspraak wel zinvol is.
Het valt te betwijfelen of mensen, die de universitaire problematiek niet kennen en die daarmee alleen af en toe op een vergadering geconfronteerd worden, in staat zullen zijn een waardevolle bijdrage aan de discussie te leveren.

3. Getalsverhoudingen en verkiezingen

De nota laat zich niet uit over de wijze, waarop de geledingen hun vertegenwoordigers kiezen, evenmin over de getalsverhouding waarin zij in de verschillende bestuursorganen vertegenwoordigd zullen zijn. Wat dit laatste betreft, zegt de nota alleen dat die vertegenwoordiging van de geledingen niet steeds in dezelfde mathematische verhouding hoeft te gebeuren. In het wetsontwerp zal een en ander nader uitgewerkt moeten worden. Het is te hopen dat het ontwerp deze verhouding niet fixeert; het zou meer in overeenstemming met de autonomie zijn als dit aan het bestuursreglement wordt overgelaten.

De nota spreekt zich uitdrukkelijk uit vóór de vertegenwoordigende democratie en tegen de direkte democratie. Hoewel de nota dat niet uitdrukkelijk vermeldt, mag worden aangenomen dat binnen iedere geleding ieder lid één stem uitbrengt. Ook in de bestuursorganen dient ieder lid één stem uit te brengen; er moet niet per geleding worden gestemd.
De leden van de bestuursorganen oefenen hun functie uit zonder last en ruggespraak. Het bezwaar, dat de overige leden van de geleding, die het lid vertegenwoordigt, onvoldoende bij de besluitvorming worden betrokken, kan, naar het oordeel van de ministers, worden ondervangen door een zo groot mogelijke openbaarheid, die overleg vooraf en controle achteraf mogelijk maakt.
De nota laat in het midden of de universiteitsraad op fakulteitsbasis moet zijn samengesteld dan wel direkt uit de geledingen wordt gekozen.

In het eerste geval kunnen de fakulteiten gelijkelijk in de raad vertegenwoordigd zijn, onafhankelijk van hun omvang.
In het tweede geval is het mogelijk dat bepaalde fakulteiten helemaal niet in de raad vertegenwoordigd zijn.
Een derde mogelijkheid zou zijn, dat men de raad wel op fakulteitsbasis samenstelt, maar dat niet iedere fakulteit over eenzelfde aantal zetels beschikt.
Een vierde mogelijkheid, dat men de raad op basis van de subfakulteiten of van de studierichtingen samenstelt.
Bij het kiezen van het te volgen systeem zal men voor ogen moeten houden, dat het er om gaat de universiteitsraad een zo representatief mogelijk karakter te geven.
De vraag is klemmend, of de indeling in fakulteiten nog zó wezenlijk is voor de universiteit, dat zij als basis voor de samenstelling van de universiteitsraad moet dienen.
In enkele fakulteiten ligt het zwaartepunt allang op de subfakulteiten.
Wil men in de raad de grote wetenschapsgebieden vertegenwoordigd zien, dan zullen de subfakulteiten daarin eerder vertegenwoordigd moeten zijn dan de fakulteiten.

Er zijn momenteel 20 fakulteiten en subfakulteiten. Als elk daarvan door drie leden (één uit iedere geleding) in de universiteitsraad vertegenwoordig is, brengt dit de raad op 60 leden.
Aangezien onderwijs en wetenschap de hoofdtaken van de universiteit zijn, lijkt een samenstelling van de raad op basis van de grote wetenschapsgebieden, dus op basis van de subfaculteiten, aangewezen. Bij de grote universiteiten zal men dan een grote universiteitsraad moeten aanvaarden.
Verwerpt men dit systeem, dan lijkt een directe verkiezing door de geledingen de beste vorm.
De nota spreekt niet over de vraag wie stemgerechtigd zijn.
Voor iedere geleding zal bepaald moeten worden wie stemgerechtigd zijn. Moeten bijvoorbeeld pas aangestelde assistenten en wetenschappelijke medewerkers tot het wetenschappelijk corps worden gerekend? Wordt die vraag ontkennend beantwoord, dan ontstaat een nieuwe geleding, die van de jongere wetenschappelijk medewerkers. Wat het niet-wetenschappelijk corps betreft: moet het stemrecht worden gekoppeld aan bijvoorbeeld een leeftijdsgrens en/of aan een aanstelling in vaste dienst? Wat is in dit verband de positie van de vakbonden? En bij de studenten rijst de vraag of het stemrecht aan pas aangekomen eerstejaars moet worden toegekend.
Evenmin gaat de nota in op de vraag of een nader vast

te stellen minimumpercentage van de stemgerechtigden zijn stem moet uitbrengen, wil een kandidaat gekozen zijn.

CONCLUSIE

Met de uitgangspunten van de nota kan men een aantal onderling vrij sterk verschillende bestuursvormen ontwerpen. De aanvaarding van die uitgangspunten zegt dus nog weinig omtrent de aanvaardbaarheid van het in uitzicht gestelde wetsontwerp .

Enkele vragen doen zich voor:

1. Is de minister bereid de autonomie der universiteit een zwaarder accent te verlenen door:
a. de benoeming van het topbestuur geheel of althans ten dele in handen van de universiteitsraad te leggen ?
b. in de financiering meer armslag voor een eigen budgetbeleid te geven ?
2. Is de minister bereid in het wetsontwerp ook andere dan de door hem voorgestelde bestuursconstructies mogelijk te maken? Bijvoorbeeld een van de constructies, hiervoren vermeld.
3. Is de minister bereid het aantal geledingen te reduceren ?
4. Is de minister bereid de samenstelling van de bestuursorganen op de verschillende niveaus, binnen bepaalde door hem te stellen grenzen, over te laten aan het bestuursreglement ?
5. Is de minister bereid aan de universiteiten over te laten of de bestuursorganen rechtstreeks door de geledingen dan wel op een andere manier worden gekozen ?
6. Wil de minister in de wet uitdrukkelijk vastleggen welke procedure gevolgd moet worden in geval van een conflict tussen universiteitsbestuur en -raad ?
7. Kan in de wet worden vastgelegd, dat een universiteit ook op een andere wijze dan met het systeem van faculteiten, sub- en interfaculteiten, b.v. met een systeem van studiesectoren, haar indeling en opbouw bij bestuursreglement ordent ?

Ten aanzien van deze punten kunnen wij onze zienswijze aan de minister kenbaar maken. Dit lijkt gewenst, omdat de minister het wetsontwerp bij de Kamer zal indienen zonder vooraf het oordeel van de instellingen daarover te vragen.

Utrecht, 14 augustus 1969.
Kromme Nieuwe Gracht 29.

J. H. des Tombe.
J. J. M. van der Ven.

Nota Bestuursvorm Universiteit

Rapport van de Commissie Bestuursvorm Universiteit, d.d. 6 september 1969 uitgebracht aan Curatoren der Rijksuniversiteit te Utrecht.

In februari 1969 publiceerde de Commissie Bestuursvorm in een extra nummer van de Sol Iustitiae een discussienota, waarin een nieuwe organisatie van het bestuur der universiteit globaal werd geschetst.

Als algemene uitgangspunten voor de herziening van de bestuursvorm werden genoemd de geringe mate, waarin velen, die nauw bij de gang der universitaire zaken zijn betrokken, daaraan uiting kunnen geven en zich daarbij betrokken kunnen gevoelen, voorts het grote gebrek aan onderlinge communicatie, de te weinige samenhang in de structuur van de universiteit en een, althans formeel, gebrek aan democratie.

Om het universitaire leven bij een aanzienlijke schaalvergroting leefbaar te houden werd in bedoelde discussienota een bestuursstructuur aanbevolen, die een inbreng mogelijk zou maken van allen, die in de universiteit een plaats innemen, en waarborgen zou geven, dat beslissingen op democratische wijze tot stand zouden komen en achteraf kritisch zouden kunnen worden getoetst.

Deze structuur zou geen vermindering mogen inhouden van bestuurskracht en besluitvaardigheid, terwijl zij de doelmatigheid zou moeten bevorderen van de wijze, waarop de universiteit haar hoofdtaken uitoefent.

De commisie heeft van deze reacties met veel belangstelling kennis genomen. Zij constateert met erkentelijkheid, dat uit sommige daarvan blijkt, hoezeer de desbetreffende groeperingen zich diepgaand met het vraagstuk hebben beziggehouden.

De commissie heeft in de ontvangen reacties geen aanleiding gevonden principieel af te wijken van de koers, die zij in de discussienota heeft uitgezet. Zij heeft zich in nader beraad derhalve beziggehouden met het ontwerpen van bestuursvormen voor

I een basiseenheid
II het naast-hogere orgaan
III het toporgaan.

Inmiddels heeft de commissie zich door de verschijning van de nota Veringa-Lardinois voor een nieuwe situatie geplaatst gezien. Zij heeft zich beraden over de vraag, of zij in die situatie haar werk middels het uitbrengen van een rapport nog kon voortzetten en die vraag bij meerderheid bevestigend beantwoord. De studentleden der commissie hebben daarin echter reden gezien uit de commissie te treden. In die nog nieuwere situatie heeft het overgebleven deel van de commissie besloten toch over te gaan tot publikatie van dit rapport, waaraan uitvoerige gedachtenwisselingen van de plenaire commissie ten grondslag liggen, zij het dat de hier aangeboden tekst pas in de onvolledig geworden commissie is vastgesteld.

Vervolgens gaf de discussienota, naar de inhoud waarvan overigens moge worden verwezen (zie bijlage I), denkbeelden van de commissie weer ten aanzien van de

deelname aan de beleidsbepaling en voorstellen inzake de bestuursstructuur in grote trekken.

Aan de uitnodiging hierop vóór 15 april j.l. door middel van nota's te reageren, werd door 29 gespreksgroepen voldaan in verschillend verband: faculteits-, sub-faculteits- of instituutsgewijs, wetenschappelijk corps, niet-wetenschappelijk personeel en studenten al dan niet gezamenlijk, enz.

I Basiseenheid

Voor de mogelijke bestuursvormen van een basiseenheid heeft zij getracht modellen te geven, daarbij onderscheid makend tussen

A een direct-democratisch model
B een parlementair-democratisch model
C een parlementair-democratisch kwalitatief model.

A. Direct-democratische modellen

Direct-democratisch betekent het werken met plenaire vergaderingen, waarin iedereen de afgevaardigden naar vertegenwoordigende organen aanwijst, medebeslist over het te geven mandaat en de contrôle uitoefent op de afgevaardigden, die onmiddellijk (of misschien alleen periodiek) afzetbaar zijn. Beleidsbepaling en -contrôle kunnen zich op deze wijze zoveel mogelijk aan de basis voltrekken met medewerking van alle betrokkenen gezamenlijk. In deze algemene omschrijving vallen nog twee varianten te onderscheiden, resp. van meer en van minder direct-democratische aard. De afzonderlijk uit hun midden vertegenwoordigers kiezende geledingen zijn het wetenschappelijk corps, de studenten met het aan de basis-eenheid onderwezen hoofdvak (eindrichting) en het niet-wetenschappelijk personeel.

Structuur	Bevoegdheid
variant I	
plenaire vergadering van alle geledingen samen	beleidsbepalend en -controlerend, kiest raad [1]
raad (zo mogelijk paritair)	voert beleid binnen het algemene beleid, kiest en controleert het dagelijks bestuur
dagelijks bestuur	beleidsvoorbereidend en -uitvoerend
variant II	
plenaire vergadering van alle geledingen samen	kiest [1] en controleert raad
raad (zo mogelijk paritair)	bepaalt beleid, kiest en controleert dagelijks bestuur
dagelijks bestuur	beleidsvoorbereidend en -uitvoerend

[1] In het kiezen vallen nog twee systemen te onderscheiden: plenair (dus zonder inachtneming van de functionele geledingen) of per geleding.

De zeer globale aanduiding van deze structuurmodellen vordert een reglementaire uitwerking, die als bijlage II bij dit rapport is gevoegd. Als leidraad daarbij heeft de commissie het concept-reglement van het instituut voor clinische en industriële psychologie der universiteit voor ogen gehad. Uiteraard zullen de eigen situaties in de basiseenheden wijzigingen in deze reglementaire uitwerking nodig kunnen maken.

B. Parlementair-democratische modellen

Parlementair-democratisch betekent het werken met een systeem van vertegenwoordiging, waarbij de groeperingen hun vertegenwoordigers voor een bepaalde tijd (b.v. een jaar) in een beleidsorgaan kiezen op basis van evenredigheid of pariteit, deze vertegenwoordigers niet kunnen afzetten dan tenzij, na het verstrijken van de termijn, bij de nieuwe verkiezingen. Hierdoor beperkt zich de contrôle tot tussentijdse aanwijzingen c.q. pressie, waaraan echter geen gehoor behoeft te worden gegeven. De vertegenwoordigers bepalen het beleid (zie kiezer - Tweede Kamer).

Structuur	Bevoegdheid
variant I	
geledingen afzonderlijk	kiezen vertegenwoordigers
raad (zo mogelijk paritair)	beleidsbepalend, kiest en controleert dagelijks bestuur
dagelijks bestuur	beleidsuitvoerend
variant II	
geledingen afzonderlijk	kiezen vertegenwoordigers
raad (zo mogelijk paritair)	kiest en adviseert dagelijks bestuur
dagelijks bestuur	beleidsbepalend

Overigens vindt men ook hier als bijlage III een mogelijke reglementaire uitwerking.

Voor de taken en bevoegdheden zijn hierboven twee alternatieven aangegeven. De keuze tussen variant I en variant II kan mede afhangen van de grootte van de raad, in deze zin, dat bij een grotere omvang eerder van een adviserend lichaam, bij kleinere omvang van beleidsbepaling kan worden gesproken.

Indien beleidsbepalend zal de raad frequenter bijeen moeten komen of zaken delegeren aan commissies uit zijn midden. Indien adviserend, moet dit aldus worden verstaan, dat de raad ook ongevraagd advies kan geven.

C. Parlementair-democratische kwalitatieve modellen

De geledingen wetenschappelijk corps, niet-wetenschappelijk personeel en studenten zijn vertegenwoordigd in de raad, niet paritair maar in aantallen, die gebaseerd zijn op functie, taak, verantwoordelijkheid. Dit houdt in concreto in, dat de leden van het wetenschappelijk corps, die in eerste instantie verantwoordelijk zijn voor de

primaire taak, nl. het onderwijs en het onderzoek, de zwaarste stem bij de beslissingen hebben. De mate, waarin overigen, b.v. de beheerder, het technisch en het administratief personeel medebeslissen, hangt af van hun aandeel in de taakvervulling van de groep.
De studenten dragen ten aanzien van de groep een andersoortige verantwoordelijkheid dan de leden der overige geledingen, die als ambtenaar zijn aangesteld. Hun taak in de groepsraad is het meebeslissen en het verzorgen van de inpraak van de studenten die zij vertegenwoordigen en waarmee zij regelmatig dienen te overleggen.

Structuur	**Bevoegdheid**
variant I	
geledingen afzonderlijk	kiezen vertegenwoordigers
raad	bepaalt beleid, kiest en controleert dagelijks bestuur
dagelijks bestuur	beleidsuitvoerend
variant II	
geledingen afzonderlijk	kiezen vertegenwoordigers
raad	adviseert dagelijks bestuur
dagelijks bestuur	beleidsbepalend

Het principe van parlementaire democratie met kwalitatieve vertegenwoordiging komt het meest tot zijn recht in variant I, waarbij de groepsraad het beleid bepaalt, beslissingsbevoegdheid heeft in alle zaken, de voorbereiding delegeert aan commissies evenals vertrouwelijke zaken zoals personeelskwesties.

Ook van dit model is een mogelijkheid van reglementaire uitwerking als bijlage IV aan dit rapport toegevoegd.

Reeds in de discussienota van februari 1969 werden vele redenen genoemd, waarom in de bestuursstructuur van een universiteit weliswaar duidelijke lijnen moeten kunnen worden aangewezen doch de structuur in haar onderdelen dient te worden gekenmerkt door de nodige flexibiliteit, telkens aangepast aan de uiteenlopende en beweeglijke behoeften. Daarom ook meent de commissie, dat variëteit in de toepassing van bovengenoemde modellen, zeker gedurende een periode van 1 tot 3 jaar als proefneming, slechts kan worden toegejuicht.
Ook indien men bij sommige basiseenheden op goede gronden nog zou willen afwijken van deze modellen, dan behoeft daartegen naar het oordeel van de commissie generlei bezwaar te worden gemaakt.

Alle modellen, waarmee men een proef wenst te nemen, zullen door de Universiteitsraad moeten worden goedgekeurd.

Ten aanzien van de vraag, hoe uit de alternatieven een keuze wordt gemaakt, beveelt de commissie per basiseenheid de vorming van een college van vertrouwensmannen aan, paritair verkozen en samengesteld uit de drie geledingen, b.v. in de verhouding 3 : 3 : 3.

De commissie doet deze aanbeveling steunen op de motivering, dat een plenaire vergadering zeker in de grotere basiseenheden ongeschikt is tot het bepalen van de bovengenoemde keuze. Om de nieuwe bestuursvorm op gang te krijgen, dient zulk een vertrouwenscollege (onder goedkeuring van de universiteitsraad) tot een keuze en een daarbij passend reglement te geraken.

Uiteraard was de gedachtenwisseling van de commissie gericht op wat men zou kunnen noemen een gemiddelde basiseenheid. Sommige eenheden, zoals b.v. de klinieken van de medische faculteit, zullen niet als zodanig zijn aan te merken. Voor hen zal een ander bestuurspatroon de voorkeur verdienen.

De commissie is van oordeel, dat de modellen A voor instituten met meer dan 50 stemgerechtigden niet in aanmerking komen voor proefnemingen.

II Naast-hogere orgaan

Als basiseenheid werd in de discussienota van de Commissie Bestuursvorm aangemerkt de groep, die in staat is beslissingen te nemen over onderwijs en onderzoek en eventueel over beheer. Deze basiseenheden zijn in het geheel van de universiteit duidelijk herkenbaar.

Het naast-hogere niveau, of middenniveau, is in het huidige systeem formeel de faculteit respectievelijk de subfaculteit, informeel de studierichting, waarbij de rol van een faculteit op het bestuurlijke vlak afneemt naarmate haar subfaculteiten omvangrijker zijn.

De commissie heeft een duidelijke voorkeur voor een middenniveau, gevormd door de diverse studierichtingen, die dan niet meer tot (sub)faculteiten gebundeld behoeven te worden.

Waar enige faculteiten, onderling verschillend in personele bezetting en getal studenten, in principe slechts één studierichting kennen, zal het middenniveau in dat geval moeten worden gevormd door vertegenwoordigers van de geledingen der gehele faculteit indien dit, de aantallen der hierbij betrokkenen in aanmerking genomen, praktisch uitvoerbaar is. Zo niet, dan zal met inachtneming van de specifieke situaties in de faculteiten, een andere oplossing moeten worden gezocht door nadere bestudering van dit vraagstuk. Te denken valt aan een horizontale deling van een faculteit, gerelateerd aan de fasen van de studie.

De op dit studierichtingsniveau te creëren bestuursorganen zouden, ongeacht de grootte van de studierichting, eenzelfde invloed in de zaken van onderwijs en onderzoek moeten hebben.

De commissie is van mening, dat ook op het middenniveau alternatieven van bestuursvorm moeten worden aangeboden. Het alternatief moet wederom worden bepaald volgens het hierboven bij de basiseenheden aanbevolen systeem.
In grote meerderheid is de commissie echter op

praktische gronden van mening, dat op het middenniveau de direct-democratische modellen van bestuursvorm geen mogelijkheid van toepassing kunnen zijn. Een der commissieleden stelt zich daarentegen op het standpunt, dat door experimenten ook met deze modellen dient te worden aangetoond, of zij al dan niet bruikbaar zijn.

De bijlagen III en IV geven naar de mening van de commissie, de mogelijkheden, mutatis mutandis, in voldoende mate aan.

Ter voorkoming van misverstand merkt de commissie nog op, dat haar voorstellen gericht zijn op vormen van bestuur, niet op verlening van diploma's en graden, waarvoor de indeling in faculteiten voorlopig dient te worden gehandhaafd.

III Toporgaan

In de discussienota van februari j.l. deelde de commissie mede, dat haar voor ogen stond een universiteitsbestuur van 7 door de Kroon voor een bepaalde periode benoemde fulltime leden en een universiteitsraad, gevormd uit de geledingen in de universiteit en aangevuld met niet aan de universiteit verbonden personen.

Daarbij zijn in principe weer twee mogelijkheden aanwezig, waartussen, naar de mening van de commissie, een duidelijke keuze moet worden gemaakt.

De eerste mogelijkheid is, dat de universiteitsraad als hoogste lichaam van de universiteit fungeert, evenals de gemeenteraad of de provinciale staten in resp. een gemeente of een provincie. De taak van het universiteitsbestuur is dan beleidsvoorbereidend en -uitvoerend; de universiteitsraad is beleidsbeslissend en legt direct verantwoording af met betrekking tot het totale beleid aan de Minister.

De tweede mogelijkheid is, dat de laatste verantwoordelijkheid ten opzichte van de Minister berust bij het universiteitsbestuur. Ook in dat geval is het universiteitsbestuur verantwoordingsplichtig aan de Universiteitsraad; het stemt zijn beleid af met de raad maar kan bij uitzondering van een besluit van de raad afwijken, in welk geval de raad in beroep kan gaan bij de Kroon.

De meerderheid van de commissie kiest voor de eerste mogelijkheid, omdat die vorm het meest in overeenstemming is met het autonome en publiekrechtelijke karakter van de universiteit.

Een minderheid van de commissie meent daarentegen, dat een zo groot lichaam als de Universiteitsraad noch het geschikte orgaan is voor het besturen van een zo ingewikkelde doelgemeenschap als de universiteit, noch de geëigende instantie om de externe verantwoording in het bijzonder ten opzichte van de overheid te dragen. Zij vreest in dit geval een te groot verlies aan besluitvaardigheid, een te groot gebrek aan continuïteit in het beleid, een te gering vertrouwen van de kant van de overheid en dientengevolge een te groot verlies aan autonomie van de universiteit. Bovendien meent zij, dat in dit geval het niet mogelijk zal zijn de personen te vinden, die over voldoende wetenschappelijk prestige en voldoende bestuurlijke bekwaamheid beschikken en bereid zijn gedurende een aantal jaren de functie van universiteitsbestuurder op zich te nemen.

In beide gevallen meent de commissie, dat de leden van het Universiteitsbestuur voor een periode van zes jaar zullen moeten worden benoemd door de Kroon, op voordracht van de universiteitsraad.

Aan de hand o.m. van de hem ter goedkeuring voorgelegde begroting, het ontwikkelingsplan, de voorstellen tot benoeming van docenten, beslist de universiteitsraad over het te voeren algemene beleid van de universiteit. Daarbij kan de raad zich laten adviseren door commissies, die door hem worden ingesteld en aan welke hij desgewenst zaken kan delegeren. Voorts worden tot de competentie van de universiteitsraad gerekend de aard der contacten met buitenuniversitaire instanties, de algemene studentenzaken en de beroepszaken van lagere organen.

De omvang van de bestuurstaak maakt het noodzakelijk, dat de universiteitsraad de afdoening van door hem te bepalen aangelegenheden aan het bestuur delegeert. Met de voorzitter van de raad houdt het universiteitsbestuur regelmatig contact.

In de commissie is nog uitvoerig gesproken over de in de discussienota genoemde vertegenwoordigers van de samenleving in de universiteitsraad. De meerderheid van de commissie meent, dat het onjuist zou zijn deze raad uitsluitend te doen bestaan uit belanghebbenden in het universitaire bedrijf, en dat de aanwezigheid van een aantal 'kroonleden' die mede bewaken, dat gemeenschapsgelden op maatschappelijk verantwoorde wijze worden besteed, de positie van de raad tegenover het universiteitsbestuur en overheid aanmerkelijk kunnen versterken.

De universiteitsraad houdt openbare vergaderingen, hetgeen betekent, dat toehoorders worden toegelaten. Hij kan echter besloten zittingen houden ter behandeling van zaken, waarvan te motiveren valt, dat zij niet voor de openbaarheid bestemd zijn. Zo moet het mogelijk zijn, dat iemand zich verzet tegen openbare behandeling van een hem betreffende kwestie. Met dezelfde restricties vergaderen ook de door de raad ingestelde commissies in het openbaar. Deze moeten hoorzittingen kunnen houden en gehoor geven aan personen, die daarom verzoeken.

De commissie acht openbaarheid van de besprekingen van het universiteitsbestuur, gelet op zijn in principe beleidsvoorbereidende en -uitvoerende taak niet opportuun. Wel heeft het bestuur een actieve informatieplicht, bestaande uit het voortdurend publiceren van recent behandelde zaken.

De commissie heeft zich vervolgens beraden over het voor de modellen B en C toe te passen.

Kiesstelsel.

Zij is van mening, dat zal moeten worden gezocht naar een methode, die een maximum aan participatie bevordert. Hiervoor dient een minimumpercentage van geldig uitgebrachte stemmen voor een volledige bezetting van alle zetels te worden vereist. De commissie meent, dat dit minimum op 50 dient te worden gesteld zodat bij een mindere opkomst een evenredig aantal zetels minder wordt toegewezen. Anderzijds moet een maximum aan betrouwbaarheid van de uitslagen worden gegarandeerd. De technische uitwerking van deze methode zal de oplossing van vraagstukken vergen, waarvoor deskundigheid vereist is op het gebied van verkiezingen, die in de commissie niet aanwezig is. Zij adviseert derhalve deze uitwerking op te dragen aan enige daarvoor gekwalificeerde personen. Wat de beginselen van het kiesstelsel betreft is de commissie gekomen tot de volgende voorstellen, die bij nadere uitwerking mogelijk op verschillende punten amendering zullen behoeven.

1. De meerderheid van de commissie handhaaft haar in de discussienota reeds uitgesproken voorkeur voor het kiezen van eigen vertegenwoordigers door de geledingen.
2. Duidelijkheid omtrent de inzichten van kandidaten dient te worden bevorderd door de gelegenheid te openen programma's te publiceren.
3. Iedereen, die het actieve kiesrecht bezit, heeft ook het passieve kiesrecht. Nationaliteit en leeftijd spelen geen beperkende rol.
4. Van de rang van wetenschappelijk medewerker af heeft een lid van het wetenschappelijk corps, al dan niet in volledige dienstbetrekking, aanstonds na zijn benoeming bij de universiteit het kiesrecht.
5. Bijzondere hoogleraren en bijzondere lectoren hebben het kiesrecht.
6. Leden van het niet-wetenschappelijk personeel hebben aanstonds na hun benoeming bij de universiteit het kiesrecht.
7. Personen, die door een niet-universitaire instelling (b.v. door de Stichting F.O.M., Z.W.O. enz.) bij de universiteit zijn tewerkgesteld komen volgens nader vast te stellen regels in aanmerking voor de hoedanigheid van buitengewoon kiesgerechtigde.
8. Studenten hebben het kiesrecht, indien zij voor alle lessen zijn ingeschreven bij de universiteit en tevens zijn ingeschreven bij hun studierichting.
9. Volgens nader te bepalen regels kunnen niet-volledig ingeschreven studenten buitengewoon kiesgerechtigde zijn.
10. Assistenten worden gelijkgesteld met studenten.
11. Aan de basiseenheid wordt bepaald welke studenten aldaar kiesrecht hebben, gelet op hun keuze van hoofdvak en bijvakken, de tijd die zij bij een eenheid doorbrengen en eventuele andere factoren, die de waarde bepalen van het uitbrengen van hun stemmen.
12. Kandidaatstelling vindt plaats door en uit de geledingen. De commissie acht dit een noodzakelijke voorwaarde om de gekozenen te zien als vertegenwoordigers en vertrouwenslieden van hun geleding.
13. Voor kandidaatstelling is geen minimum aantal handtekeningen vereist, hetgeen inhoudt, dat men zich individueel kandidaat kan stellen.
14. Er worden ten minste tweemaal zoveel kandidaten gesteld als er zetels zijn. Niemand mag derhalve bij enkele kandidaatstelling worden gekozen.
15. De kandidaten kunnen aan de kiezers gepresenteerd worden op 'programmalijsten'. Dit betekent, dat stemmen binnen dezelfde lijsten kunnen worden overgedragen.
16. Iedere kiesgerechtigde brengt zijn stem uit op één uit zijn geleding gestelde kandidaat. Alternatief: iedere kiesgerechtigde brengt maximaal zoveel stemmen uit als er zetels voor zijn geleding open zijn.
17. Jaarlijks worden in of omstreeks de maand april verkiezingen gehouden van vertegenwoordigers der geledingen in bestuursorganen met ingang van de maand september daaropvolgend.
18. Tussentijds ontstane vacatures worden zo veel mogelijk vervuld door de kandidaat, die bij de verkiezingen de volgende plaats innam op zijn lijst, of door degene die — bij alternatief 16 — niet gekozen zijnde — de meeste stemmen op zich verenigde.
19. Terwille van de noodzakelijk geachte doorstroming is een vertegenwoordiger slechts eenmaal herkiesbaar.
20. De raad van de studierichting en de universiteitsraad worden volgens de sub 1 t/m 19 genoemde beginselen op dezelfde wijze als de raad van de basiseenheid gekozen.
21. Om de geschakeerdheid van de universiteit recht te doen is toepassing van een 'districtenstelsel' (men zou een alfa-, een of twee bêta- en een gammadistrict kunnen onderscheiden) voor de verkiezing van de universiteitsraad aangewezen.
    De geledingen dienen door middel van de kandidaatstelling mede te werken aan een evenwichtige opbouw van de raden.
22. Het geheel der regels zal moeten worden neergelegd in een kiesreglement, dat o.m. zal moeten voorzien in een stembureau.

De Commissie Bestuursvorm hoopt met de indiening van dit rapport in hoofdzaken te hebben voldaan aan haar opdracht. Indien gevolg wordt gegeven aan haar voorstellen, zal de toepassing ongetwijfeld uitwijzen, dat sommige nader uitgewerkt, aangevuld en verbeterd dienen te worden. Zo zal alsnog een weg moeten worden gewezen naar een bevredigende participatie door de grote groep leden van de algemene diensten, zoals het bureau der universiteit, de bibliotheek e.d. De commissie heeft echter gemeend de indiening van haar rapport niet te moeten ophouden door eerst deelstudies te maken van regelingen voor situaties, die afwijken van het algemene beeld van de universiteit.

Namens de commissie

Prof. dr. W. C. van Unnik,
voorzitter

D. N. Chr. van Wijk,
secretaris

Bijlage I

bij het rapport van de Commissie Bestuursvorm d.d. 6 september 1969

ALGEMENE UITGANGSPUNTEN

1. Het is nodig de bestuursvorm van de universiteit te veranderen. Deze noodzaak manifesteert zich met name in de geringe mate, waarin velen, die nauw bij de gang der universitaire zaken zijn betrokken, daaraan uiting kunnen geven en zich betrokken gevoelen, alsmede in een groot gebrek aan onderlinge communicatie (zowel tussen de diverse geledingen der universiteit als binnen elke geleding), hetgeen zich te ernstiger manifesteert nu de universiteit een aanzienlijke schaalvergroting te zien geeft en de samenlevingsvormen aan het veranderen zijn.
2. Binnen de universiteit, die als samenwerkingsverband en als organisatie een eenheid vormt, vindt men in de samenstellende delen een grote veelheid en verscheidenheid van menselijke relaties. In de structuur van die eenheid zit evenwel te weinig samenhang, terwijl zij, althans formeel, door een hiërarchie aan de top (college van curatoren en corpora van hoogleraren in senaat en faculteiten) een gebrek aan democratie vertoont.
3. Het is onze taak het universitaire leven met inachtneming van universitaire doelstellingen, democratische beginselen en schaalvergroting leefbaar te houden. Daartoe kan bijdragen een bestuursstructuur van zodanige inhoud, dat allen, die een plaats in het universitaire leven hebben, zoveel mogelijk bij het geheel betrokken worden, althans zich betrokken gevoelen kunnen, en dientengevolge in de gelegenheid zijn hun inbreng in het doen en laten van universitaire instanties te leveren.
4. Vele beslissingen zullen niet langer alleen — zoals thans — kunnen worden genomen door weinigen op grond van inzicht en ervaring dan wel naar beste weten, maar zij zullen op democratische wijze tot stand moeten komen en achteraf kritisch moeten kunnen worden getoetst. Voor hen, die het beleid voorbereiden zowel als voor hen, die het kiezen, is dit een uitdaging hun voorstellen, resp. hun beslissingen, goed te motiveren en de juistheid ervan voor discussie vatbaar te maken.
5. Beslissingen zullen moeten worden genomen op grond van zo goed mogelijke beoordelingen, waarbij elke beslissing ook wordt geëvalueerd in haar meer verwijderde aspecten en gevolgen. Dit houdt in, dat de nauwe samenhang tussen het onderwijs, het onderzoek en het financieel-economisch beleid bij het nemen van een beslissing voortdurend in het oog gehouden moet worden.
6. Volgens de wet heeft de universiteit
   a. twee hoofdtaken, het onderwijs en de beoefening van de wetenschap, en schenkt zij mede aandacht aan de bevordering van het maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef. De universiteit heeft
   b. een constante bevolking, t.w. een deel van het wetenschappelijk corps en het niet-wetenschappelijk personeel, en een vlottende bevolking, t.w. een ander deel van het wetenschappelijk corps en de studenten. De universiteit heeft
   c. binnen het raam van de Wet Wetenschappelijk Onderwijs en het Academisch Statuut een ruime vrijheid wat betreft de inhoud van het onderwijs en het onderzoek. Zij wordt echter vanwege het landsbestuur beperkt in haar financiële mogelijkheden en is onderhevig aan zijn richtlijnen wat betreft rekenplichtigheid, personeelsbeleid en andere zaken. Men dient aan te nemen, dat uit een oogpunt van zowel kostenbewaking als coördinatie tussen de Nederlandse universiteiten een dergelijke centralisatie van buiten- en boven-universitaire bestuursdruk zeker zonder een ingrijpende wetswijziging een realiteit blijft
   Onder de eenheden en groeperingen, waaruit een universiteit bestaat, treft men
   d. grote verschillen aan in vorm en organisatie. Men denke voor wat 'de bevolking' betreft aan het wetenschapeplijk corps, opgebouwd uit velerlei rangen met uiteenlopende opdrachten en bevoegdheden, aan een sterk gevarieerd personeel met niet-wetenschappelijke taken van dienstverlenende aard en aan het omvangrijke bestand van studenten (thans ruim 14.000) in de geschakeerdheid van studierichtingen, studiejaren en studiebelangen. Men denke voorts voor wat de binnenuniversitaire instellingen aangaat aan de traditionele indeling in faculteiten, enerzijds met een steeds verdergaande specialisering in studierichtingen en leerstoelen, anderzijds met een stijgende behoefte aan interdisciplinaire contacten en combinaties, alsmede aan de in omvang en variatie toenemende instituten, laboratoria en klinieken. Voor al deze eenheden en groeperingen is het daarboven een vereiste te streven naar
   e. taakafbakening en coördinatie van werkzaamheden met zusterinstellingen elders.
7. Om al deze redenen dienen in de bestuursstructuur van een universiteit weliswaar duidelijke lijnen te kunnen worden aangewezen, doch in haar onderdelen dient de structuur te worden gekenmerkt door de nodige flexibiliteit, telkens aangepast aan de uiteenlopende en beweeglijke behoeften.
8. Het is de bedoeling van deze nota de algemene lijnen ter discussie aan te bieden van een structuur, die van onderaf wordt opgebouwd. Nadat overwogen is, hoe de deelname in het universitaire beleid tot haar recht kan komen, zal daarom eerst aandacht worden geschonken aan de basis van het universitaire bestel.

DE DEELNAME AAN DE BELEIDSBEPALING

9. Het is fysiek onmogelijk iedereen aan alle beleidsbepalingen te laten meedoen. Alle geledingen in de universiteit — als zodanig worden gezien het wetenschappelijk corps, het niet-wetenschappelijk personeel en de studenten — moeten daartoe kunnen bijdragen door middel van een stelsel, dat geen afbreuk doet aan besluitvaardigheid, daadkracht en efficiency. Er zal derhalve in het algemeen gewerkt moeten worden met vertegenwoordigingen.
10. Hoewel voorkomen moet worden, dat een groepering binnen de universiteit een deel van het beleid monopoliseert, dient participatie in het beleid te worden afgestemd op de wijze waarop en de mate waarin men daarbij betrokken is. Moet de chemicus meepraten over hetgeen uitsluitend voor de fysicus van belang is? Is de tot de vlottende bevolking behorende student niet anders betrokken bij het beleid dan de tot de constane bevolking behorende wetenschappelijke medewerker, wiens bezigheden in de universiteit zijn maatschappelijke functie vormen?
11. Deze 'betrokkenheid' wordt sterk beleefd in de relatie student-docent. De studenten brachten het volgende naar voren (een hunner deelde dit standpunt in zijn algemeenheid doch niet in deze vorm): Er zijn studenten die deze relatie student-docent ervaren als een hiërarchische verhouding die hun eigen verantwoordelijkheid voor wat er met hen, door hen en zonder hen gebeurt, geen recht doet. Tegelijkertijd wijzen zij op de onlosmakelijke verbinding van onderwijs en maatschappij. Immers, de maatschappij verzorgt het onderwijs om haar leden op te voeden/ op te leiden tot in die maatschappij passende leden. Onderwijs is een middel om welvaart en welzijn van de leden te bevorderen. De maatschappij zal haar mensbeeld — in al dan niet verminkte vorm — gebruiken in het onderwijs: de inhoud en de vorm zullen er door worden bepaald. Zo herkennen deze studenten in de hiërarchische relatie leerling-leermeester de maatschappelijke patricische verhoudingen.
12. Daarom protesteren zij er tegen dat de docenten het kennispakket bepalen: de student is verantwoordelijk voor zijn geestelijke bagage en het gebruik dat hij er van maakt. Door de huidige gang van zaken is hij 'overgeleverd" aan de min of meer impliciete veronderstellingen en doelstellingen van de docent. Want in het huidige systeem wordt niet gevraagd naar het expliciete 'waarom', en wordt van de student verwacht dat hij zal consumeren wat hem wordt voorgezet. Hierdoor kan hij niet zijn eigen keuzen maken en is hij gedoemd als produkt van het onderwijs (systeem) het leven in te gaan (terwijl hij dit niet als zodanig beleeft!).

    Wat zij willen is dat een ieder de ruimte krijgt **zijn eigen** verantwoordelijkheid te dragen voor het onderwijs en zo voor de maatschappij. En als er sprake is van ieders individuele verantwoordelijkheid, dan is er ook sprake van een collectieve verantwoordelijkheid voor onderwijs en maatschappij van diegenen die bij het onderwijsproces betrokken zijn.
    Vanuit dit gezichtspunt moet voor hen het onderwijs, i.c. de universiteit niet zijn de stabiliserende factor in onze maatschappij maar het kritische kwelduiveltje, de 'change agent', het centrum voor experimenten, niet slechts op wetenschappelijk gebied, maar vooral op het vlak van vormen van samenleven.

14 Door deze stellingname voelen deze studenten zich verantwoordelijk voor dat gebeuren en willen zij deelgenoot in het onderwijsproces zijn en niet het object.

15 Deze mening wordt door de andere leden van de commissie niet of althans niet in deze vorm gedeeld.

16 Het betrokken zijn bij het beleid heeft ook een ander aspect, t.w. de aard van de beslissingen, waarbij men onderscheid moet maken tussen de grote lijn en de beslissingen ad hoc. Deze laatste zullen met de plicht van verantwoording moeten worden gedelegeerd. Betrokkenheid is trouwens niet het enige aspect waaronder beleid kan worden gevoerd, daarbij komen besluitvaardigheid en beoordelingsbekwaamheid. Niemand zal bij voorbaat uitgesloten mogen zijn van een aandeel in het beleid. Of men daarvan gebruik maakt is secundair, al dient te worden bevorderd, dat men zich bij het universitaire geheel betrokken voelt door voldoende informatie, die voor een ieder de mogelijkheid schept met kennis van zaken te oordelen en mee te doen.

17 De hoofdzaak is: wil er werkelijk sprake zijn van democratie, d.w.z. het proces van besluitvorming is vanwege zijn wezenlijk algemeen belang ook voor ieder toegankelijk, dan vraagt dat om een actieve betrokkenheid van iedereen. Als men bepaalde bevoegdheden uit handen wil geven of noodzakelijk moet geven (fysieke onmogelijkheid) houdt dat nog niet in dat men zijn verantwoordelijkheid afschuift op anderen. Men zal in ieder geval moeten weten wat zijn vertegenwoordiger doet. En wil een vertegenwoordiger recht van spreken hebben dan zal het gehele proces van beslissen, waaraan hij meedoet, in principe ook zichtbaar en hoorbaar moeten zijn voor de kiezers. Derhalve is het onmogelijk om van representatie te spreken als daar niet de participatie van zoveel mogelijk mensen aan ten grondslag ligt. Het bovenstaande sluit niet de eigen verantwoordelijkheid van de vertegenwoordigers uit.

18 Door informatie worden communicatie-plicht en communicatie-wil expliciet en de invloed van deze plicht en wil op de beslissingen zelf dient niet onderschat te worden. Het is daarom noodzakelijk bij de uitwerking van een organisatie-structuur er op toe te zien dat deze informatie georganiseerd en geïnstitutionaliseerd wordt, door op alle niveaus waar beslissingen worden genomen en verantwoording moet worden afgelegd aan vertegenwoordigden en toeziende niveaus, personen te belasten met de organisatie van de informatie. Hun moeten de nodige media ter beschikking worden gesteld. Door een communicatienet in de organisatie op te bouwen kan men vermijden dat, zoals nu het geval is, verreweg de meeste participanten in een organisatie voor hun kennis en beeld van de eigen organisatie afhankelijk zijn van ongecontroleerde mededelingen van anderen.
De draden van de communcatieve-informatie vormen de inslag in het weefsel van de organisatiestructuur.

VOORGESTELDE BESTUURSSTRUCTUUR IN GROTE TREKKEN

19 **Basis: groep**

Aan de basis van de universiteit vindt men eenheden van verschillende grootte en betekenis: instituten, afdelingen van instituten, werkgroepen, studierichtingen van niet-gelocaliseerde studenten. Op dit niveau moet een overlegsituatie worden gecreëerd, die zinvol toe te passen is. Aan dit criterium voldoet een eenheid, hoe ook thans genaamd doch verder **groep** te noemen, zodra zij in staat is beslissingen te nemen over onderwijs en onderzoek en eventueel over beheer. Deze beslissingen kunnen nog door een hoger niveau worden opgeschort/gewijzigd.

20 **Beleid en overleg**

Het beleid, waaromtrent wordt overlegd, doorloopt de fasen
a. voorbereiding;
b. keuze (=beslissing);
c. uitvoering;
d. verantwoording.
De beleidskeuze moet naar de mening van de meerderheid van de commissie onder repressieve controle van het naast-hogere niveau worden gedelegeerd aan een als vertegenwoordiging van de groep in te stellen **groepsraad,** paritair te vormen uit de drie geledingen. De voorbereiding en de uitvoering van het beleid berusten bij het **groepsbestuur,** dat door en zo mogelijk uit de groepsrood wordt gekozen. Dit bestuur neemt ook de beslissingen ad hoc. Op de verantwoording wordt aanstonds teruggekomen.

21 **Naast-hoger orgaan**

Een groep wordt aangewezen door het naast-hogere orgaan in de structuur zodra zij aan eerder genoemd criterium voldoet. Dit orgaan zou thans **subfaculteit** of **faculteit** heten, of ook wel **een studierichting** die een deel van een subfaculteit uitmaakt .
Het is denkbaar, dat het systeem van faculteiten en sub-faculteiten wordt vervangen door een stelsel van (een groter aantal) **departementen.** In het kader van deze nota wordt voorlopig gesproken van **hoofdgroepen,** elk met eveneens een raad en een bestuur, hetwelk de activiteiten van de groepsbesturen in zijn hoofdgroep controleert.

22 Naar gelang van de omstandigheden zal het noodzakelijk blijken te zijn een niveau van overleg in de stuctuur in te schuiven (b.v. groep - instituut - hoofdgroep) of weg te laten (b.v. groep - hoofdgroep.

23 **Toporgaan**
Als toporgaan ziet de commissie een **universiteitsbestuur** van 7 door de Kroon voor een bepaalde periode benoemde full-time leden, dat een **universiteitsraad** naast zich heeft, gevormd uit de geledingen in de universiteit en andere kringen. Dit bestuur controleert de activiteiten van de hoofdgroepbesturen.

24 Het rectoraat en de **Senaat** zullen in de een of andere vorm moeten worden gehandhaafd. Als geleding zal het wetenschappelijk corps een vertegenwoordiging moeten hebben, een apparaat om ten aanzien van de algemene kwesties een standpunt te bepalen.

BELEIDSBEPALING DOOR DE RADEN

25 Over het principe van beleidsbepaling door de raden bestond in de commissie geen eenstemmigheid. De meerderheid kent de raden beslissingsbevoegdheid ten aanzien van beleidszaken toe, een minderheid daarentegen ziet deze raden liever als adviserende organen, zij het met grote invloed. Een nieuwe organisatie van het bestuur moet evenwel niet te ver gaan. Als zij mislukt werkt dat reactionaire stromingen in de hand. Werkelijke kracht gaat slechts uit van uit kleine aantallen bestaande besturen. Zulk een bestuur kan zich intussen niet handhaven, indien het voortdurend onenigheid zou hebben met de raad.

26 De commissie gaat ervan uit, dat studenten medebeslissen in de groepsraad, maar dit is eerst zinvol, wanneer dat studenten zijn, die voor langere tijd in de groep werkzaam zijn .Voor anderen is eerst werkelijk van belang hun aanwezigheid in de hoofdgroepsraad.

27 **Verkiezingen**
Wat de verkiezing van leden in de raden betreft kan men op twee manieren te werk gaan, t.w.
1. de geledingen kiezen hun eigen vertegenwoordigers, waarin een gevaar schuilt van behartiging van gescheiden belangen, of
2. zij stellen kandidaten, op wie ook door de andere geledingen kan worden gestemd wat het gevaar van een uiterst ingewikkeld kiessysteem en van demagogie inhoudt.

De meerderheid van de commissie geeft de voorkeur aan het eerste alternatief. Voor het ogenblik is nog buiten beschouwing gelaten, of de raden al dan niet getrapt worden gekozen.

28 **Verhouding Universiteitsbestuur — Universiteitsraad**
Hoewel aan de raden in principe de beleidskeuze wordt toevertrouwd ziet een aantal van de commissieleden in de verhouding tussen het hoogste bestuursorgaan, het universiteitsbestuur en de universiteitsraad, toch een ander patroon van overleg dan tussen de (hoofd)groepsbesturen en de hoofd(groepsraden). Het universiteitsbestuur zal naar hun mening de beleidskeuze zeker niet volledig kunnen laten berusten bij de universiteitsraad omdat de rijksoverheid aan de verlening van haar bijdragen in de kosten van de universiteit voorwaarden zal verbinden, voor de nakoming waarvan een permanent college van hoog gekwalificeerde bestuurders zich garant moet stellen. Daarbij komt, dat voor zulk een college geen krachten van formaat te vinden zijn, indien zij in belangrijke zaken slechts een uitvoerende taak hebben.

BENOEMINGSPROCEDURE

29 Tot de onderwerpen die in de raden besproken worden, zullen de benoemingen gerekend dienen te worden. Op dit punt gaat naar de mening van de commissie de bevoegdheid van de groepsraad niet verder dan dat zij de eisen bepaalt, waaraan de te benoemen functionaris moet voldoen. Gegevens van persoonlijke aard kunnen in deze groepsraad uit deferentie voor de persoon niet bekend worden gemaakt. Een deel van de commissie vindt, dat over het voorstel voor een benoeming op het niveau van de hoofd-

groep zal moeten worden beslist en dat deze dit voorstel vervolgens bij het universiteitsbestuur, dat de benoeming effectueert, zal moeten worden ingediend. Een ander deel van de commissie is van mening, dat het benoemingsbeleid op het topniveau behoort tot de bevoegdheid van de universiteitsraad. Het universiteitsbestuur zal trouwens over een personeelsorgaan moeten beschikken van hoge kwaliteit als complement op de andere organen ter wille van de rechtszekerheid van het personeel.

30 **Omvang van groepen en continuïteit**
De commissie meent dat, gewaakt moet worden tegen de instelling van veel kleine groepen met raden en besturen. Dit kan leiden tot een teveel aan autonomie, een te grote versnippering en een tijdrovende organisatie. Zij meent ook dat voor de noodzakelijke continuïteit in het beleid een meerderjarig lidmaatschap, b.v. vier jaren, van de raden en besturen vereist is, desgewenst mogelijk gemaakt door middel van jaarlijkse herverkiezingen. Voor studenten zal weliswaar een langere zittingstermijn dan b.v. 2 jaren moeilijkheden opleveren.

31 Tenslotte moet nog erop worden gewezen, dat twee of meer groepen gezamenlijk projectgroepen kunnen vormen. Behoren die groepen niet tot dezelfde hoofdgroepen, dan moet het mogelijk zijn, dat zij rechtstreeks contact hebben met het universiteitsbestuur.

VERANTWOORDINGSPLICHT

32 Bij de voorgestelde structuur werd reeds aangegeven, dat het universiteitsbestuur een verantwoordingsplicht zal hebben tegenover de rijksoverheid. In die verantwoording zal het bestuur een verklaring kunnen geven hoe beslissingen tot stand kwamen Zoals eerder aangegeven is een deel van de commissie van oordeel, dat deze beslissingen in het universiteitsbestuur genomen moeten worden na overleg met de universiteitsraad en de lagere besturen en is en ander deel van de commissie van mening, dat deze beslissingen in de universiteitsraad moeten worden genomen, veneeens na overleg met de lagere besturen.

33 De vertegenwoordigers van de geledingen, die tezamen de universiteitsraad, resp. de hoofdgroepsraad, resp. de groepsraad vormen, zullen zich moeten verantwoorden tegenover hen, die zij vertegenwoordigen. Voldoende informatie en openbaarheid van vergaderingen kan daartoe bijdragen.

34 De besturen, aan wie beslissingen ad hoc en niet de grote lijn betreffende zijn gedelegeerd, zullen hiervan verantwoording afleggen aan de raden. In de verticale lijn van de drie besturen ziet de commissie tenslotte een verantwoordingsplicht van bestuurders tegenover bestuurden en omgekeerd.

OPENBAARHEID VAN DE BELEIDSVOERING

35 De commissie staat in principe een grote mate van openheid voor en zij meent daarom, dat hetgeen in de verschillende organen werd besproken en besloten zodanig in de openbaarheid moeten worden gebracht, dat de belangstellenden daarvan een duidelijk beeld verkrijgen. Dit wordt niet bevorderd door eenvoudig ieder gesproken of geschreven woord openbaar te maken. Belangstelling voor en deelname in het beleid zullen naar de mening van de commissie toenemen door een goede doorstroming van informatie, waarvoor de middelen nader zullen dienen te worden overwogen.

Bijlage II

bij het rapport van de Commissie Bestuursvorm d.d. 6 september 1969

Voorbeeld van een reglement voor een basiseenheid (instituut) inhoudende een bestuursvorm naar direct-democratisch model.

DE PLENAIRE VERGADERING

1. Er is een plenaire vergadering van het instituut x, hierna genoemd plenaire vergadering.
2. De plenaire vergadering heeft tot taak de uitvoering van die taken die door de raad van het naast-hogere niveau aan het instituut zijn opgedragen.
3. De plenaire vergadering wordt gevormd door:
   a. alle leden van het wetenschappelijk corps, werkzaam aan het instituut.
   b. alle niet-wetenschappelijk personeel, werkzaam aan het instituut.
   c. alle studenten met hoofdrichting x (zoals op het instituut onderwezen).
   d. alle student-assistenten, werkzaam aan het instituut.
   e. alle studenten die een uitgebreide nevenrichting volgen bij het instituut.
   f. alle studenten, leden van het wetenschappelijk corps en ander personeel, die gedurende een bepaalde tijd, (b.v.) 6 maanden minimaal, aan het instituut werkzaam zijn.
4. De plenaire vergadering kiest zich een voorzitter en desgewenst een secretaris.

DE INSTITUUTSRAAD

5. Er is een instituutsraad van het instituut x, hierna genoemd raad.
6. De raad ontleent zijn taken en bevoegdheden aan de plenaire vergadering.
7. De raad legt minstens 3 maal per jaar rekening en verantwoording af voor zijn daden aan de plenaire vergadering, en heeft voortdurende actieve informatie-plicht tegenover de plenaire vergadering.
8. De plenaire vergadering kan op basis van het onder artikel 7 gestelde zowel individuele leden van de raad als de gehele raad, voor zover het gekozen leden betreft, via een motie van wantrouwen tot aftreden dwingen.
   (een mogelijke toevoeging aan dit artikel kan luiden: De individuele leden van de raad of de gehele raad, voor zover het gekozen leden betreft, kunnen pas nadat zij 6 maanden in functie zijn geweest, tot aftreden worden gedwongen via een motie van wantrouwen).
9. De raad kiest uit zijn midden een voorzitter, een dagelijks bestuur en een secretaris. Hij heeft bovendien, bij toepassing van art. 23, één of meer commissies.
10. De raad bestaat uit tien leden:
    a. drie leden van het wetenschappelijk corps, waarvan minstens één hoogleraar.
    b. drie studenten.
    c. drie leden van het niet-wetenschappelijk personeel, waarvan één het hoofd van de administratie.
    d. een vertegenwoordiger van de raad van het naast-hoger niveau.
    (een mogelijke toevoeging kan luiden: De plenaire vergadering kan besluiten tot een afwijking van het pariteitsbeginsel, indien b.v. de samenstelling van de plenaire vergadering daartoe reden is. (toelichting: dit in geval er b.v. nauwelijks niet-wetenschappelijk personeel werkzaam is aan het instituut).
11. Van de leden van de Raad worden de leden genoemd onder art. 10a gekozen door alle leden van het wetenschappelijk corps werkzaam aan het instituut en door alle leden van het wetenschappelijk corps, die voor een beperkte tijd, b.v. 6 maanden minimaal, werkzaam zijn aan het instituut; de leden genoemd onder art. 10b gekozen door alle studenten hetzij met hoofdrichting aan het instituut, hetzij als student-assistent werkzaam aan het instituut, hetzij met uitgebreide nevenrichting studerende bij het instituut, hetzij voor een bepaalde tijd, (b.v.) 6 maanden, aan het instituut werkzaam; de leden genoemd onder art. 10c gekozen door het niet-wetenschappelijk personeel werkzaam aan het instituut en door alle leden van het niet-wetenschappelijk personeel, die voor een beperkte tijd, b.v. 6 maanden minimaal, werkzaam zijn aan het instituut; het lid genoemd onder art. 10 d door de (sub) faculteitsraad. Het alternatief voor art. 11 kan luiden:
    De leden van de raad, in de samenstelling zoals in art. 11 aangegeven, worden door de plenaire vergadering gekozen, met dien verstande dat ieder lid van de plenaire vergadering een stem uitbrengt voor elke te vervullen vertegenwoordigersplaats, behalve voor het lid, genoemd onder art. 11d.

VERKIEZING VAN DE RAAD

12. De verkiezing van de leden van de Raad vindt plaats door middel van schriftelijke stemming en na kandidaatstelling van tenminste 10 personen van elk van de drie groepen, t.w. wetenschappelijk

corps, studenten en niet-wetenschappelijk personeel. Ieder lid van de plenaire vergadering heeft het recht zich kandidaat te stellen.

13. De verkiezingen worden halfjaarlijks gehouden. Men wordt voor één jaar gekozen. Aftredend zijn na 6 maanden 1 lid per groepering, na de volgende 6 maanden 2 leden voor de onder artikel 10a en b genoemde groeperingen, 1 lid voor de onder artikel 10c genoemde groepering. En zo verder.
14. De stembiljetten worden minimaal één week voor de verkiezingsdag aan alle leden van de plenaire vergadering toegestuurd.
15. Verkozen zijn:
    a. van het wetenschappelijk corps de drie personen van de kandidatenlijst die de meeste stemmen op zich verenigd hebben, met inachtneming van art. 10a.
    b. van de studenten de drie personen van de kandidatenlijst die de meeste stemmen op zich verenigd hebben.
    c. van het niet-wetenschappelijk personeel de twee personen die de meeste stemmen op zich verenigd hebben.

    Bij latere verkiezingen wordt het aantal per groepering bepaald door het aantal aftredende leden.
16. Iedereen is verplicht een verkiezing in de raad te aanvaarden, evenals een kandidaatstelling door de groepering waartoe hij behoort. Van deze verplichting kan men alleen ontheven worden indien de motivering van de weigering (waaronder ook een weigering op strikt persoonlijke motieven, waarvan men liever geen mededeling doet, valt) door de betrokken groepering wordt geaccepteerd.
    Indien de weigering wordt geaccepteerd, wordt de naastvolgende uit de rangorde aangewezen, indien tevens aan alle in voorgaande artikelen genoemde voorwaarden voor verkiezing is voldaan.
17. Alle **gekozen** raadsleden zijn eenmaal herkiesbaar.
18. Na een jaar lidmaatschap van de Raad heeft men het recht twee opeenvolgende jaren zonder motivering de verkiezing en/of kandidaatstelling te weigeren.

HET DAGELIJKS BESTUUR

19. De raad kiest uit zijn midden een dagelijks bestuur.
20. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden:
    — een voorzitter
    — een secretaris, tevens secretaris van de raad
    — een lid.
21. Het dagelijks bestuur ontleent zijn taken en bevoegdheden aan de raad en draagt speciaal zorg voor het dagelijks beheer van het instituut.
22. Het dagelijks bestuur legt rekening en verantwoording af aan de raad.

COMMISSIES

23. De raad kan voor de voorbereiding van beslissingen of voor de uitvoering van taken commissies benoemen.
24. Iedereen is verplicht de benoeming in een commissie te aanvaarden. Van deze verplichting kan men alleen ontheven worden indien de motivering van de weigering (waaronder ook een weigering op strikt persoonlijke motieven, waarvan men liever geen mededeling doet, valt) door de raad geaccepteerd wordt.
25. De raad is verplicht de taak van de commissie duidelijk te omschrijven. De raad stelt in overleg met de commissie een termijn vast waarbinnen gerapporteerd dient te worden.
26. De Commissie wijst uit haar midden iemand aan die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de taak en rapportering aan de raad.

DE VERGADERINGEN

27. De plenaire vergadering komt minstens drie maal per jaar bijeen, zie art. 7. Extra vergaderingen kunnen plaatsvinden indien (b.v.) 10 leden van de plenaire vergadering een schriftelijk en gemotiveerd verzoek daartoe indienen bij de secretaris van de raad, of wanneer de raad ertoe besluit.
28. De raad vergadert minimaal éénmaal per week, op een vast tijdstip. Alle raadsvergaderingen zijn openbaar. De discussie in de raadsvergadering is open voor alle aanwezigen.
29. De agenda van de raadsvergadering wordt, voor zover bekend, minstens één dag van tevoren bekend gemaakt op vaste plaatsen in het instituut.
30. Alle leden van de plenaire vergadering hebben het recht schriftelijk punten voor de raadsvergadering in te brengen bij de secretaris. De secretaris deelt de ingekomen punten op de raadsvergadering mee. De raadsvergadering beslist hoe en wanneer het ingekomen punt zal worden behandeld.

VERTEGENWOORDIGING NAAR BUITEN

31. De raad wijst bij iedere gelegenheid iemand aan die de belangen van het instituut vertegenwoordigt.

Bijlage III

bij het rapport van de Commissie Bestuursvorm d.d. 6 september 1969

Voorbeeld van een reglement voor een basiseenheid (instituut) inhoudende een bestuursvorm naar parlementair-democratisch model.

DE INSTITUUTSRAAD

1. Er is een instituutsraad van het instituut x, hierna genoemd raad.
2. De raad heeft tot taak de uitvoering van die taken die door de raad van het naast-hogere niveau aan het instituut zijn opgedragen (m.b.t. onderwijs, onderzoek en beheer).
3. De raad kiest uit zijn midden een voorzitter, een dagelijks bestuur en een secretaris. Hij heeft bovendien, bij toepassing van art. 18, één of meer commissies.
4. De raad wordt gevormd door vertegenwoordigers van de volgende groeperingen:
    a. het wetenschappelijk corps, werkzaam aan het instituut.
    b. het niet-wetenschappelijk personeel, werkzaam aan het instituut.
    c. de studenten met hoofdrichting x, zoals op het instituut onderwezen.
    d. de student-assistenten, werkzaam aan het instituut.
    e. de studenten met een uitgebreide nevenrichting op het instituut.
    f. de studenten, leden van het wetenschappelijk corps en ander personeel, die gedurende een bepaalde tijd, (b.v.) 6 maanden minimaal, aan het instituut werkzaam zijn.
5. De raad bestaat bij voorbeeld uit vijfentwintig leden:
    a. acht leden van het wetenschappelijk corps, waarvan minstens twee hoogleraren.
    b. acht studenten.
    c. acht leden van het niet-wetenschappelijk personeel, waarvan één het hoofd van de administratie (=beheerder).
    d. een vertegenwoordiger van de raad van het naast-hogere niveau.

    (een mogelijke toevoeging kan luiden: De groeperingen, genoemd onder art. 4 a t.m. f kunnen in en na onderling overleg en na goedkeuring van de raad van het naast-hogere niveau besluiten tot een afwijking van het pariteitsbeginsel, indien de getalsverhoudingen der groeperingen werkzaam aan het instituut daartoe reden zijn. (toelichting: dit in geval er b.v. nauwelijks niet-wetenschappelijk personeel werkzaam is aan het instituut).
6. Van de leden van de Raad worden de leden genoemd onder art. 5a gekozen door alle leden van het wetenschappelijk corps, werkzaam aan het instituut en door alle leden van het wet. corps, die voor een beperkte tijd, (b.v.) 6 maanden minimaal, werkzaam zijn aan het instituut, de leden genoemd onder art. 5b gekozen door alle studenten hetzij met hoofdrichting aan het instituut, hetzij als student-assistent werkzaam aan het instituut, hetzij met uigebreide nevenrichting werkzaam bij het instituut, en alle studenten die voor een bepaalde tijd, (b.v.) 6 maanden minimaal, aan het instituut werkzaam zijn; de leden genoemd onder art. 5c gekozen door het niet-wetenschappelijk personeel werkzaam aan het instituut en door alle leden van het niet-wetenschappelijk-personeel die voor een beperkte tijd, (b.v.) 6 maanden minimaal, werkzaam zijn aan het instituut, het lid genoemd onder art. 5d, gekozen door de raad van het naast-hogere niveau.
7. De raad heeft een voortdurende actieve informatieplicht tegenover de groeperingen, genoemd onder art. 4 a t.m. f.

VERKIEZING VAN DE RAAD

8. De verkiezing van de leden van de Raad vindt plaats door middel van schriftelijke stemming en na kandidaatstelling van tenminste 20 personen van elk van de drie groeperingen, t.w. wetenschappelijk corps, studenten en niet-wetenschappelijk personeel. Ieder lid van elke groepering heeft het recht zich kandidaat te stellen.
9. De verkiezingen worden jaarlijks gehouden. De leden van de raad, genoemd onder art. 5b en d worden voor één jaar gekozen. De leden van de raad, genoemd onder art. 5a en c, worden voor twee jaar gekozen. Aftredend zijn na één jaar vier leden van deze laatste groeperingen, genoemd onder art. 5a en c, na het volgende jaar wederom vier leden van deze laatste groeperingen. En zo verder.
10. De stembiljetten worden minimaal één week voor de verkiezingsdag aan alle leden van de groeperingen toegestuurd.
11. Indien binnen een geleding minder dan 50% van de stemgerechtigden zijn stem heeft uitgebracht wordt een evenredig aantal zetels minder toegewezen.
12. Verkozen zijn met inachtneming van artikel 11:
    a. van het wetenschappelijk corps de acht personen van de kandidatenlijst, die de meeste stemmen op zich verenigd hebben, met inachtneming van art. 5a.
    b. van de studenten de acht personen van de kandidatenlijst die de meeste stemmen op zich verenigd hebben.
    c. van het niet-wetenschappelijk personeel de zeven personen van de kandidatenlijst die de meeste stemmen op zich verenigd hebben.

    Bij latere verkiezingen wordt het aantal per groepering bepaald door het aantal aftredende leden.
13. Alle **gekozen** raadsleden zijn éénmaal herkiesbaar.

HET DAGELIJKS BESTUUR

14. De raad kiest uit zijn midden een dagelijks bestuur.
15. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden:
    — een voorzitter
    — een secretaris, tevens secretaris van de raad
    — een lid

    De voorzitter is een lid van het wetenschappelijk corps, het lid is een student.

    Men heeft zolang zitting in het dagelijks bestuur, als men gekozen is voor de raad (d.w.z. respectievelijk 2 en 1 jaar).
16. Het dagelijks bestuur ontleent zijn taken en bevoegdheden aan de raad, draagt speciaal zorg voor het dagelijks beheer van het instituut, en vertegenwoordigt het instituut naar buiten.
17. Het dagelijks bestuur legt rekening en verantwoording af aan de raad en commissies.
18. De raad kan voor de voorbereiding van beslissingen of voor de uitvoering van taken commissies benoemen.
19. De raad is verplicht de taak van de commissie duidelijk te omschrijven. De raad stelt in overleg met de commissie een termijn vast waarbinnen gerapporteerd dient te worden.
20. De commissie wijst uit haar midden iemand aan die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de taak en rapportering van de raad.

DE VERGADERINGEN

21. De raad komt minstens tien maal per jaar bijeen. Extra vergaderingen kunnen plaatsvinden indien (b.v.) 10 leden van een groepering een schriftelijk en gemotiveerd verzoek daartoe indienen bij de secretaris van de raad, of wanneer de raad en/of het dagelijks bestuur daartoe besluiten. Alle raadsvergaderingen zijn in principe openbaar.
22. Het dagelijks bestuur regelt zelf hoe vaak het vergadert. Het dagelijks bestuur vergadert niet openbaar.
23. De agenda van de raadsvergadering wordt minstens één week van te voren gemaakt. Het dagelijks bestuur dient de agenda van zijn vergadering, voor zover bekend, minstens één dag tevoren op vaste plaatsen in het instituut bekend te maken. Voorts kent het dagelijks bestuur een actieve en passieve informatieplicht tegenover de raad.
24. Alle leden van de groeperingen hebben het recht schriftelijk punten voor de raadsvergadering in te brengen bij de secretaris. De secretaris deelt de ingekomen punten op de raadsvergadering mee. De raadsvergadering beslist hoe en wanneer het ingekomen punt zal worden behandeld.

Bijlage IV

bij het rapport van de Commissie Bestuursvorm d.d. 6 september 1969

Voorbeeld van een reglement voor een basiseenheid (instituut) inhoudende een bestuursvorm naar parlementair-democratisch kwalitatief model.

DE INSTITUUTSRAAD

1. Er is een instituutsraad van het instituut x, hierna genoemd raad.
2. De raad heeft tot taak de uitvoering van die taken die door de raad van het naast-hogere niveau aan het instituut zijn opgedragen (m.b.t. onderwijs, onderzoek en beheer).
3. De raad kiest uit zijn midden een voorzitter, een dagelijks bestuur en een secretaris. Hij heeft bovendien, bij toepassing van art. 18, één of meer commissies.
4. De raad wordt gevormd door vertegenwoordigers van de volgende groeperingen:
    a. het wetenschappelijk corps, werkzaam aan het instituut.
    b. het niet-wetenschappelijk personeel, werkzaam aan het instituut.
    c. de studenten met hoofdrichting x, zoals op het instituut onderwezen.
    d. de student-assistenten, werkzaam aan het instituut.
    e. de studenten met een uitgebreide nevenrichting op het instituut.
    f. de studenten, leden van het wetenschappelijk corps en ander personeel, die gedurende een bepaalde tijd, (b.v.) 6 maanden minimaal, aan het instituut werkzaam zijn.
5. De raad bestaat bij voorbeeld uit twintig leden:
    a. elf leden van het wetenschappelijk corps (waarvan minstens twee hoogleraren)
    b. vijf studenten.
    c. drie leden van het niet-wetenschappelijk personeel, waarvan één het hoofd van de administratie (=beheerder).
    d. een vertegenwoordiger van de raad van het naast-hogere niveau.

    (een mogelijke toevoeging kan luiden: De groeperingen, genoemd onder art. 4 a t.m. f kunnen in en na onderling overleg en na goedkeuring van de raad van het naast-hogere niveau besluiten tot andere getalsverhoudingen in de raad indien de grootte der groeperingen werkzaam aan het instituut daartoe reden is; echter onder dit voorbehoud dat het wetenschappelijk corps steeds de helft plus één van het aantal te bezetten zetels in de raad verkrijgt).
6. Van de leden van de Raad worden de leden genoemd onder art. 5a gekozen door alle leden van het wetenschappelijk corps, werkzaam aan het instituut en door alle leden van het wet. corps, die voor een beperkte tijd, (b.v.) 6 maanden minimaal, werkzaam zijn aan het instituut, de leden genoemd onder art. 5b gekozen door alle studenten hetzij met hoofdrichting aan het instituut, hetzij als student-assistent werkzaam aan het instituut, hetzij met uitgebreide nevenrichting studerende bij het instituut, en alle studenten die voor een bepaalde tijd, (b.v.) 6 maanden minimaal, aan het instituut werkzaam zijn; de leden genoemd onder art. 5c gekozen door het niet-wetenschappelijk personeel werkzaam aan het instituut en door alle leden van het niet-wetenschappelijk-personeel, die voor een beperkte tijd, (b.v.) 6 maanden minimaal, werkzaam zijn aan het instituut, het lid genoemd onder art. 5d, gekozen door de raad van het naast-hogere niveau.
7. De raad heeft een voortdurende actieve informatieplicht tegenover de groeperingen, genoemd onder art. 4 a t.m. f.

VERKIEZING VAN DE RAAD

8. De verkiezing van de leden van de raad vindt plaats door middel van schriftelijke stemming en na kandidaatstelling van tenminste 20 personen van het wetenschappelijk corps, en van tenminste 10

personen van de groep studenten en het niet-wetenschappelijk personeel.
Ieder lid van elke groepering heeft het recht zich kandidaat te stellen.

9. De verkiezingen worden jaarlijks gehouden. De leden van de raad, genoemd onder art. 5b en d worden voor één jaar gekozen De leden van de raad, genoemd onder art 5 a en c, worden voor twee jaar gekozen. Van deze laatste groeperingen zijn na één jaar vijf leden van het wetenschappelijk corps en één lid van het niet-wetenschappelijk personeel aftredend: na het volgende jaar zes leden van het wetenschappelijk corps en één lid van het niet-wetenschappelijk personeel.
   En zo verder.
10. De stembiljetten worden minimaal één week voor de verkiezingsdag aan alle leden van de groeperingen toegestuurd.
11. Indien binnen een geleding minder dan 50% van de stemgerechtigden zijn stem heeft uitgebracht wordt een evenredig aantal zetels minder toegewezen.
12. Verkozen zijn met inachtneming van artikel 11:
    a. van het wetenschappelijk corps de elf personen van de kandidatenlijst die de meeste stemmen op zich verenigd hebben (met inachtneming van art. 5a).
    b. van de studenten de vijf personen van de kandidatenlijst die de meeste stemmen op zich verenigd hebben.
    c. van het niet-wetenschappelijk personeel de twee personen van de kandidatenlijst die de meeste stemmen op zich verenigd hebben.

    Bij latere verkiezingen wordt het aantal per groepering bepaald door het aantal aftredende leden.
13. Alle **gekozen** raadsleden zijn éénmaal herkiesbaar.

HET DAGELIJKS BESTUUR

14. De raad kiest uit zijn midden een dagelijks bestuur.
15. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden:
    — een voorzitter
    — een secretaris, tevens secretaris van de raad
    — een lid

    De voorzitter is een lid van het wetenschappelijk corps, het lid is een student.
    Men heeft zolang zitting in het dagelijks bestuur, als men gekozen is voor de raad (d.w.z. respectievelijk 2 en 1 jaar).
16. Het dagelijks bestuur ontleent zijn taken en bevoegdheden aan de raad, draagt speciaal zorg voor het dagelijks beheer van het instituut, en vertegenwoordigt het instituut naar buiten.
17. Het dagelijks bestuur legt rekening en verantwoording af aan de raad en commissies.
18. De raad kan voor de voorbereiding van beslissingen of voor de uitvoering van taken commissies benoemen.
19. De raad is verplicht de taak van de commissie duidelijk te omschrijven. De raad stelt in overleg met de commissie een termijn vast waarbinnen gerapporteerd dient te worden.
20. De commissie wijst uit haar midden iemand aan die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de taak en rapportering van de raad.

DE VERGADERINGEN

21. De raad komt minstens tien maal per jaar bijeen. Extra vergaderingen kunnen plaatsvinden indien (b.v.) 10 leden van een groepering een schriftelijk en gemotiveerd verzoek daartoe indienen bij de secretaris van de raad, of wanneer de raad en/of het dagelijks bestuur daartoe besluiten. Alle raadsvergaderingen zijn in principe openbaar.
22. Het dagelijks bestuur regelt zelf hoe vaak het vergadert. Het dagelijks bestuur vergadert niet openbaar.
23. De agenda van de raadsvergadering wordt minstens één week van te voren gemaakt. Het dagelijks bestuur dient de agenda van zijn vergadering, voor zover bekend, minstens één dag tevoren op vaste plaatsen in het instituut bekend te maken. Voorts kent het dagelijks bestuur een actieve en passieve informatieplicht tegenover de raad.
24. Alle leden van de groeperingen hebben het recht schriftelijk punten voor de raadsvergadering in te brengen bij de secretaris. De secretaris deelt de ingekomen punten op de raadsvergadering mee. De raadsvergadering beslist hoe en wanneer het ingekomen punt zal worden behandeld.

Commentaar van het conventsbestuur

op de nota Veringa

Het commentaar op de nota Bestuurshervorming universiteiten en hogescholen (hierna aan te duiden als 'de nota') kan alleen maar een voorlopig commentaar zijn.
Een definitief oordeel kan pas gegeven worden als het wetsontwerp zelf bekend is. Hoe dit wetsontwerp er uit zal zien is, gezien de vaagheid van de nota, niet te voorspellen. Een uitgebreid commentaar op de nota van de hand van de heren des Tombe en Van der Ven is reeds gepubliceerd. Met de inhoud van dit commentaar kan het conventsbestuur instemmen, met name met wat is gezegd t.a.v. de autonomie van de universiteit. Het lijkt daarom verstandig om niet in herhalingen te vervallen maar dit commentaar te beperken tot een drietal belangrijke punten, te weten: vertegenwoordigende democratie versus directe democratie (one man one vote), de onderlinge verhouding. en de bevoegdheden van universiteitsraad en universiteitsbestuur en als derde, het voor het stafconvent belangrijkste punt, de eenheid en de structuur van het wetenschappelijk corps.
De minister wijst het one man one vote systeem af. Zeker ten aanzien van de hogere bestuursniveaus is dit terecht. De praktische bezwaren tegen dit systeem zijn voldoende bekend. Experimenten in directe democratie op het laagste niveau bij kleine eenheden dienen evenwel niet onmogelijk gemaakt te worden. De minister kiest voor een vertegenwoordigende democratie. Ondanks de bezwaren die aan dit systeem verbonden zijn, stemmen wij hiermee in.
In de nota wordt niet vermeld hoe de raden samengesteld zullen worden, er wordt alleen gezegd, dat de getalsverhoudingen waarin de geledingen in de raden zijn vertegenwoordigd, nader uitgewerkt moeten worden.
Zal dit uitwerken geheel aan de universiteit zelf overgelaten worden? Binnen het systeem van vertegenwoordiging van afzonderlijke geledingen komen twee mogelijkheden voor de samenstelling van de raden in aanmerking, paritaire samenstelling of kwalitatieve samenstelling.
Met paritaire samenstelling wordt bedoeld dat de drie geledingen (wetenschappelijk corps, niet wetenschappelijk personeel en studenten) elk een gelijk aantal zetels in de raden bezetten! Onder kwalitatieve samenstelling wordt verstaan dat bij de samenstelling van de raden rekening wordt gehouden met het verschil in taak en verantwoordelijkheid tussen de verschillende geledingen. In de praktijk zou dit dan moeten betekenen dat het wetenschappelijk corps in de raden de meerderheid van de zetels bezet. (Kwalitatief kan ook betekenen, dat niet alle leden van de raad over alle zaken meebeslissen, maar dat wordt vastgelegd over welke zaken bijv. de studenten wel en over welke zij niet meebeslissen. Een dergelijk systeem verdient geen aanbeveling daar het zal leiden tot ingewikkelde reglementeringen, met het gevaar van conflicten over de interpretatie hiervan). Beide systemen, dus zowel de paritaire samenstelling als kwalitatieve samenstelling van de raden hebben binnen het stafconvent aanhangers. Over de

vraag welk systeem de voorkeur verdient zijn de meningen binnen het stafconvent verdeeld. Hoe de verhoudingen tussen voorstanders van het ene systeem en die van het andere liggen is niet bekend. Alvorens er keuze gemaakt kan worden is een verdergaande meningsvorming gewenst. De nota maakt de indruk dat de minister de voorkeur geeft aan een kwalitatieve samenstelling van de raden. Dit wordt evenwel niet duidelijk gezegd en door het aantal te onderscheiden geledingen zo groot mogelijk te maken wordt, bedoeld of onbedoeld, de invloed van de studenten verkleind. Indien dit de bedoeling van het onnodig grote aantal geledingen is dan achten wij dit een verwerpelijke methode.
De nota is daar waar gesproken wordt over de verhouding universiteitsraad-universiteitsbestuur onduidelijk en tegenstrijdig. Volgens de nota zou het universiteitsbestuur worden benoemd door de Kroon in overleg met de universiteitsraad. Dit doet ernstig afbreuk aan het principe van de autonomie van de universiteit. In plaats van benoemd in overleg met de raad dient het bestuur benoemd te worden door de Kroon op voordracht van de raad of op zijn minst in overeenstemming met de raad. Op deze wijze kunnen zowel de ministeriële verantwoordelijkheid als de verantwoordelijkheid van de raad van de autonome universiteit tot hun recht komen.

Ten aanzien van de bevoegdheden van raad en bestuur staat in de nota dat het bestuur zijn bevoegdheden uitoefent, ten dele binnen het beleidskader vastgesteld door de raad en ten dele in overeenstemming met de raad. Dit is juist, maar een alinea verder wordt dit weer geheel ontkracht door de bewering dat het bestuur in belangrijke zaken het advies van de raad in moet winnen. Indien de wet hierin niet duidelijk zal zijn is de basis gelegd voor voortdurende competentie conflicten. Naar onze mening dient de verhouding tussen universiteitsraad en universiteitsbestuur de volgende te zijn.
De raad bepaalt de grote lijnen van het bestuursbeleid en beslist in alle belangrijke zaken. De raad maakt uit waarover hij zelf wil beslissen en wat gedelegeerd wordt aan het bestuur. Het laatste zal alleen al om louter praktische redenen heel veel zijn. Ten aanzien van de bevoegdheden van raad en bestuur mag geen onzekerheid en onduidelijkheid bestaan. Het bestuur ontleent zijn bevoegdheden aan de raad, niet omgekeerd.
Wat door het conventsbestuur beslist afgewezen wordt is het onderscheiden van de hoogleraren en lectoren enerzijds en de wetenschappelijke staf anderzijds als twee afzonderlijke geledingen. In de nota staat dat de eenheid van het wetenschappelijk corps bevorderd moet worden. Dit is een vaagheid en vrijblijvendheid die even verwerpelijk is als de vrijblijvendheid van art. 62 van de huidige W.W.O., waarin staat dat de wetenschappelijke staf betrokken moet worden bij de werkzaamheden van faculteiten en subfaculteiten. Van de bedoeling van dit artikel is niets terecht gekomen.
In de komende wet moet naar onze mening de eenheid van het wetenschappelijk corps vastgelegd worden. De daarbij noodzakelijke herstructurering van het wetenschappelijk corps moet binnen de kortst mogelijke termijn (één à twee jaar) tot stand komen (Zie ook de nota van het I.A.O.C. over de structuur van het wetenschappelijk corps in het vorige nummer van dit blad).
Totstandkoming van de eenheid van het wetenschappelijk corps met de daarvoor nodige herstructurering worden door het stafconvent gesteld als een absolute voorwaarde voor de medewerking aan de nieuwe bestuursvorm en de daaraan voorafgaande experimenten.

Namens het conventsbestuur,
Drs. de Roon, voorzitter.

USF-commentaar

op de nota Veringa

Minister Veringa hakt niet graag knopen door. Liever houdt hij zo lang mogelijk alle keuzen open in de hoop dat de tijd op den duur wel raad zal bieden. Intussen kan de minister dan met alle belanghebbenden de vriendelijkste contacten onderhouden doordat hij vol medeleven hun verzuchtingen komt aanhoren. Dat heet in Nederland een moderne aanpak waarmee je blijkbaar een ijzersterk progressief image kunt opbouwen.
Kort na zijn aantreden beloofde Veringa spoedig zijn mening bekend te maken over de dringende herstructurering van het wetenschappelijk onderwijs. In plaats daarvan stelde hij na ruim een jaar prof. Posthumus als regeringscommissaris aan, die een stuk ging schrijven dat kort voordat het kwam, werd omgedoopt in discussienota.
De heren Posthumus en Snijders zijn alweer hard aan het werk voor de tweede versie van die nota, maar zelfs het voorlopig standpunt van de minister kent nog niemand. Het getreuzel met de problemen van de medische opleiding valt op het ogenblik het meest op. Ondanks herhaalde beloften ruim voor de zomer zijn standpunt mee te delen, liet de minister tot nu toe alleen los dat hij geen bezwaar zal maken tegen wachtlijsten na de propedeuse van het volgend jaar. En dat hij toch één's een beslissing moet nemen over de achtste medische faculteit, schijnt dr. Veringa nog immer niet te beseffen. . .
Aanvankelijk volgde Veringa ten aanzien van de vernieuwing van de bestuursvorm van de universiteiten en hogescholen eenzelfde beleid. Nadat het rapport-Maris officieel ter zijde was gelegd, speelde Veringa de discussie aan de universiteiten toe. Herhaaldelijk verklaarde hij dat hij de wet zou openbreken wanneer hem hierom ter wille van een bestuursexperiment zou worden gevraagd. Ook toen de democratiseringsbeweging door de studentenacties in een hogere versnelling raakte, hield Veringa vol dat hij niet wilde tornen aan de universitaire autonomie. Toen greep het kabinet in (zoals Staatsraad Ruppert zich in de curatorenvergadering van 25 augustus liet ontvallen) en werd Veringa gedwongen samen met collega Lardinois zijn nota te schrijven 'om de grenzen af te bakenen die ter bescherming van de belangen van onderwijs en wetenschappen aan het hervormingsstreven moeten worden gesteld'.
Uit deze bruuske ingreep alleen al blijkt dat de zozeer beleden universitaire autonomie slechts bestaat zolang Den Haag geen bezwaar heeft. Zodra een universiteit zich werkelijk autonoom zou gaan gedragen, grijpt de regering in. Daarom kan men het begrip *doelmatigheid* dat met de zgn. interne democratisering de doelstellingen van het toekomstig beleid vormt (hoofdstuk II, § 1), in feite het best

omschrijven als: *snel komen tot beslissingen die de minister voor zijn rekening kan nemen* (met dank aan Henk Sips).

In Utrecht waren het ook alleen de studenten die (in de commissie bestuursvorm) vast hielden aan de eigen autonomie ongeacht de ideeën en grenzen in de nota-Veringa. Dit betekent niet dat de studenten de financiële verantwoording van de universitaire gelden tegenover het departement (en daarmee in principe tegenover parlement en volk) willen ontduiken, zoals goedkope demagogen graag beweren. Zij menen slechts dat in de praktijk over de beste besteding van het geld, net zoals over onderzoek en onderwijs, alleen beslist kan worden door de universiteitsbevolking zelf. En binnen de universiteit zijn het weer de functionele eenheden die het best kunnen oordelen over de praktische gang van zaken, inclusief de besteding van de financiën. Alleen op deze grondslag is een werkelijke opbouw vanaf de basis mogelijk. De beschrijving die minister Veringa in zijn nota onder dit hoofdje plaatst, blijkt slechts de gebruikelijke hiërarchische piramide te zijn die ter wille van de verandering eens met zijn top omlaag is getekend.

Want daarop komt het systeem neer dat door Veringa wordt gepropageerd, en overigens in de praktijk door allerlei zgn. financieel-technische regels wordt vervolmaakt. Niet de betrokkenen zelf in de universiteit, en nog minder 'het Nederlandse volk' door middel van het machteloze parlement beslist over het gebeuren in het wetenschappelijk onderwijs, maar een hiërarchisch ambtelijk apparaat bepaalt tot in de geringste details die het kan beheersen, de praktische mogelijkheden van het universitair onderwijs en onderzoek. Het duidelijkst blijkt dat in de nota Veringa uit de positie van het full time dagelijks bestuur dat gaat beschikken over het administratief apparaat en namens de universiteit aan de minister verantwoording zal afleggen (lees: ondergeschikt zal zijn).

De kans is heel groot dat het universiteitsparlement, universiteitsraad genoemd, machteloos zal blijken te staan tegenover de gebundelde massa van bestuur, apparaat en ministerie. Dit zal niet alleen het gevolg zijn van de informatie-achterstand waaraan de raad zal lijden, maar vooral ook van de structurele verhouding van de gekozen raad en het benoemd bestuur. Al gauw zal de raad zijn taak niet als beleidsbepalend, maar als controlerend opvatten. Op die manier zullen de raadsleden niet eens de gelegenheid krijgen zich verantwoordelijk te voelen voor de hele universiteit en is de weg vrij voor een bekrompen belangenbehartiging van bepaalde studierichtingen, groepen en hobby's.

Het idee van des Tombe en Van der Ven om de verhouding van raad en bestuur te trekken naar het model van gemeenteraad en het college van B. en W. is daarom al een stapje in de goede richting. Daarnaast zullen allerlei raadscommissies intensief moeten vergaderen en op vergelijkbare wijze als het bestuur over de informatie en hulp van het administratief apparaat kunnen beschikken, wil het universitaire bestuur werkelijk via deze raad gestalte krijgen. Maar in de praktijk zal waarschijnlijk blijken dat het nooit Veringa's bedoeling is geweest.

Het parlementair principe dat Veringa hanteert, heeft nog een onoverkomelijk nadeel dat voor iedereen die is grootgebracht in de waarde van de parlementaire democratie aanvankelijk moeilijk valt te onderkennen. Het kiezen van vertegenwoordigers zonder verder enige verplichting tot last en ruggespraak betekent namelijk dat de kiezers zichzelf tot de volgende verkiezing tot onmondigheid veroordelen. Ze mogen zich best verdiepen in de kwesties waarmee het gekozen parlement zich bezig houdt, maar met de resultaten van die denkarbeid kunnen ze niets beginnen; logisch dat dan ook de belangstelling snel terugloopt. Alleen een systeem waarbij de afgevaardigde voortdurend verbonden blijft met zijn achterban, en desnoods door die achterban kan worden vervangen door een ander die op dat moment de mening van de groep beter kan vertolken, — alleen zo'n systeem van directe democratie kan een eind maken aan het monotoon geweeklaag over de verbroken band kiezer-gekozene.

Toegegeven, zo'n stelsel is op het moment op landelijke schaal niet gemakkelijk te organiseren; maar in de universiteit bestaat dat bezwaar niet. Veringa's rigoureuze afwijzing moet dan ook een andere oorzaak hebben.

Afgezien van simpele kortzichtigheid, die men een minister niet lichtvaardig mag verwijten, kan dat motief alleen nog de uitdrukkelijke wil zijn geweest die band tussen kiezer en gekozene door te hakken. De reden dáárvoor moet u zelf maar zien te vinden.

Over de samenstelling en verkiezing van het universiteitsparlement (en evenzo faculteitsraden e.d.) blijft de nota-Veringa nog wat vaag. Alleen in het negatieve is hij duidelijk: het 'uitsluitend formeel, simplistisch-democratisch standpunt' dat iedereen een gelijke stem heeft, verwerpt hij, overigens met een motivering die overgedragen op de maatschappij ultrareactionair klinkt: „het zou betekenen dat de universiteit/maatschappij een optelsom is van individuen, en geen organisatie van personen en geledingen met ieder een eigen plaats, taak en verantwoordelijkheid'.

Deze afwijzing van 'one man one vote' is nauw verbonden met Veringa's opzet de vertegenwoordigende raden geledingsgewijs te laten kiezen. Ook hier komt hij weer aanzetten met de verschillen in plaats, taak en verantwoordelijkheid bij de onderscheiden facetten van de universitaire opdracht. Niemand zal die verschillen willen ontkennen. Maar daaruit volgt nog niet direct dat er belangentegenstellingen bestaan zo groot dat die in de besluitvorming bevroren moeten worden in precieze mathematische verhoudingen bij het samenstellen van de besturen. Vaak immers zullen de tegenstellingen dwars door de geledingen heen lopen. Maar het apartheidssysteem dat Veringa kiest, waarborgt een groeiende antagonie van de verschillende groepen. Een fraai voorbeeld van een selffulfilling prophecy, omdat de geledingsgewijze opstelling verantwoordelijkheidsgevoel voor het belang van de ander verhindert. De direct-democraten stellen daartegenover eenzelfde voorspelling die zich evenzo zal waarmaken, wanneer het systeem van gezamenlijk overleg en beslissingen met iedereen gelijke stem wordt gekozen. Dan zal men over de eigen groepsbelangen moeten heenkijken, zich inleven in de problemen van anderen voordat kan worden gekozen. Want de studenten (die als groep in de meerderheid zouden komen) weten heus wel dat met een onwillige staf of gefrustreerd personeel principebesluiten, hoe fraai ook, niet behoorlijk uitgevoerd kunnen worden.

Zo blijkt ook deze keuze van Veringa te berusten op gebrek aan vertrouwen in de universitaire levenskracht. En de hele nota weerspiegelt slechts de angstige reactie van een burgermanskabinet op de groeiende beweging naar werkelijke experimenten en vernieuwingen. Het trieste is dat de meeste universitaire autoriteiten, hiërarchische dieren als ze zijn, bij voorbaat al zijn gecapituleerd voor de Meester, die met zijn drietongige zweep het opstandig tuig weer in het gareel klapt: burocratisme, parlementarisme en corporatisme, maar de meeste van deze de burocratie, die was, is en zal groeien.

Wouter Koning

'Een bij voorbaat zinloos stuk'

Diskussienota voor een demokratiese universiteit

1. Waarom uittreden uit de kommissie bestuursvorm en een eigen nota?

Het is best een ingrijpende beslissing om na driekwart jaar werken in een kommissie je te distansiëren van het resultaat ervan, uit de kommissie te treden en met een eigen konsepsie te komen opdraven. Daarom is het van belang de redenen aan te geven die ons deden besluiten onze deelname op te zeggen en een eigen nota te schrijven.

1.1. de situatie na de nota-Veringa

De belangrijkste reden voor ons uittreden en deze nota is de weigering van de kommissiemeerderheid de situatie te onderkennen waarin zij is gemanoevreerd door het eigenmachtig ingrijpen van Veringa in de diskussies over demokratisering van de universiteiten.

Welke is volgens ons nu de politieke situatie?

Door de studentenaksies van vooral mei en juni '69 is de demokratiseringsbeweging in de universiteiten in een stroomversnelling geraakt. Overal werden eisen van openbaarheid en meebeslissingsrecht, uit te werken in een direkt-demokraties model, gesteld. De schrik is Veringa toen zo om het hart geslagen, dat hij met een stuk kwam om „de grenzen af te bakenen ter bescherming van de belangen van wetenschap en onderwijs", juist ook omdat de universitaire otoriteiten onmachtig bleken voldoende tegenkracht te bieden aan de studenteneisen. De universitaire otoriteiten juichen niet voor niets Veringaas ingreep toe!

Maar wat betekent het verschijnen van de nota anders dan een onverhulde aantasting van de universitaire otonomie? Alle struktuurkommissies, alle eventuele voorstellen van de universiteiten zijn bij voorbaat nutteloos geworden. Veringa komt na zijn nota, die niet aan de universiteiten ter diskussie is voorgelegd, met een wetsontwerp en binnen de daarin aangegeven grenzen mag worden „hervormd". De diskussie van de universiteit is overgeheveld naar het parlement, zonder dat aan de universiteiten is gevraagd of dat op prijs werd gesteld.

Diskussiëren heeft zo geen zin meer en levert alleen een beeld op van schijndemokratie, zelfs van belachelijkheid: ieder doet erg zijn best zijn eigen werkomgeving te gaan veranderen, zonder te beseffen dat dat volslagen doelloos is: van bovenaf zijn de richtlijnen en grenzen al voorgeschreven.

De door Veringa gehanteerde prosedure miskent het — otonome — recht van de universiteit zelf haar problemen op te lossen. Het prutsen aan de inhoud van de nota-Veringa om daarin de otonomie van de universiteit te verbeteren is ondanks dat, of liever: juist daardoor een ontkenning van de werkelijke otonomie, nl. om een gemeenschap zelf te laten bepalen hoe en waar de beslissingen voor het beleid worden genomen.

De meerderheid van de kommissie heeft deze analiese van de betekenis van de nota-Veringa niet willen onderschrijven, maar keurde daarentegen het uitbrengen ervan goed! Wij begrijpen niet hoe de kommissie zo naïef kan zijn te verwachten dat haar voorstellen, met name ten aanzien van de keuze van de alternatieven, nog enige zin hebben indien een wetsontwerp haar mooie plannen doorkruist.

Wij rekenen het tot onze plicht een ieder te attenderen op het gevaar van de prosedure van Veringa en van de inhoud van zijn nota. Ons uittreden uit de kommissie is hierop gegrond en onze nota beoogt als zodanig een funksie te vervullen.

Aangetekend moet hierbij worden dat er nog andere oorzaken zijn geweest die deze nota hebben doen uitkomen. Want, ook al zouden de studenten niet uit de kommissie zijn gelopen zij waren toch met een eigen nota gekomen. Na nog eens uitdrukkelijk te vermelden dat het **uittreden** uit de kommissie een protest tegen de handelwijze van Veringa was en is, volgen hieronder de redenen die verder tot het uitbrengen van een eigen nota noopten.

1.2. de werkwijze van de kommissie

Wij hebben ons niet aan de indruk kunnen onttrekken dat de kommissie zich te onsiestematies en te weinig diepgaand met de materie heeft beziggehouden. Een aantal kwesties zoals de relatie tussen onderwijsvernieuwing en bestuursvormvernieuwing, de funksie van de universiteit in de maatschappij, openbaarheid e.d. zijn slechts zijdelings behandeld, terwijl over, voor ons, meer onbeduidende zaken als „wie maken deel uit van een bepaalde kiesgroep?" e.d. teveel is gesproken. Wij willen gedeeltelijk de schuld voor deze verwaarlozing op ons nemen: te weinig wellicht hebben wij met kracht op intenser bestudering van een en ander aangedrongen.
Daarnaast is bij ons het idee ontstaan dat niet bij ieder kommissielid voldoende daadwerkelijke interesse aanwezig was. Het zijn altans in hoofdzaak de studenten geweest, die d.m.v. notaas, voorstellen, praktiese uitwerkingen geprobeerd hebben een andere dan een louter verbale bijdrage te leveren. Dit wordt niet opgemerkt om onszelf op de borst te kunnen kloppen: zoals gezegd geloven wij dat onze inhoudelijke bijdrage nog te gering is geweest. Deze nota is mede geschreven vanuit de overweging die fout zo te kunnen herstellen.

1.3. de mentaliteit in de kommissie

Vaak hebben wij het gevoel gehad, vooral in de vergaderingen van mei, juni en augustus, dat we als Don Quitchottes tegen windmolens vochten. Hiermee doelen wij niet primair op het feit dat een aantal van onze standpunten niet zijn overgenomen. Het is immers ieders goed recht om zich niet te laten overtuigen. (Ofschoon de afwijzing van een aantal standpunten op zich wel een reden is geweest om deze nota te schrijven, maar daarover straks meer.) Vooral doelen wij op het feit, dat de algemene politieke visies die ten grondslag liggen aan de stellingname t.o.v. het universitaire gebeuren, dermate uiteenlopend waren — en nog zijn! — dat er vanuit verschillende werelden monologen werden afgestoken.

De vruchteloze diskussies over de door ons aangevoerde bezwaren tegen het parlementaire stelsel, gekoppeld aan onze opvatting van demokratie (zie notulen 7-8 augustus) over ons wantrouwen in het huidige otoritaire bestel (zie notulen 19 juni), over onze angst voor een in een hiërarchiese maatschappij verankerde, en daardoor kritiekloze **universiteit (zie notulen 27 januari en de punten 11 t/m 13 in de eerste diskussienota)**, over de o.i. werkelijke betekenis van de nota Veringa als rem op de demokratiserings beweging (zie notulen 7 en 8 augustus) zijn waarschijnlijk voldoende adstruksies.

Het is duidelijk hoe die tegenstellingen wel moeten ontstaan als de

heer Verwey pleit voor een managersiesteem, de heer Schamhardt voor adviserende raden, de heer de Roon eigenlijk opteert voor kwalitatieve vertegenwoordiging, de heer Broeder een aanval doet op de buitenparlementaire aksies van de studenten en vraagt om eventueel politioneel en/of gerechtelijk ingrijpen bij verstoringen van de op te zetten bestuursvormeksperimenten, en de studenten direkte demokratie, afschaffing van de geledingen en een universiteit als breekijzer voor maatschappelijke vernieuwingen bepleiten. Af en toe voelden wij ons bijna saboteurs in de kommissie, door haar te dwarsbomen in haar streven zo snel mogelijk iets als een parlementair-demokratiese vorm voor te stellen, aangezien wij alsmaar bedenkingen tegen de achterliggende prinsipes aanvoerden! Het is een juiste konstatering dat met name de ontwikkeling in ons denken tot die scherpere konfrontatie heeft geleid, maar deze konstatering lost niets op: daarentegen was juist ook die ontwikkeling, met de overtuiging dat onze politieke visie verstopt zou raken in de aangeboden tweede nota, voor ons reden deze nota op te stellen.

1.4. meerderheidsstandpunten in de kommissie

Ofschoon de kommissie op haar vergadering van 27 mei tot haar taak rekende: „het opstellen van een nota met enige modellen van bestuursvormen waarmee binnen de (sub)fakulteiten kan worden geëksperimenteerd" en daartoe drie globale alternatieven (t.w. direkt-demokraties, parlementair-demokraties en kwalitatief parlementair-demokraties) had ontworpen, werd op 8 augustus voorgesteld het direkt-demokraties alternatief op het middennivo (= (sub)fakulteitsnivo!) te schrappen omdat het daar als eksperiment te gevaarlijk werd geacht. Wij verzetten ons daar nadrukkelijk tegen. Wij wezen op de gelijke aard van de problemen, nl. onderwijs, onderzoek en beheer, zowel op instituuts als op (sub)fakulteitsnivo en op de daaruit volgende konklusie dat je of het direkt-demokraties alternatief als gevaarlijk in het geheel moest weglaten of het ook toelaten op (sub)fakulteitsnivo. De kommissie nam toch in meerderheid het inhoudelijk en formeel (zie de afspraak van 27 mei) inkonsekwente besluit direkt-demokratiese modellen op middennivo te laten vervallen.

Zoals eerder vermeld, bepleiten wij afschaffing van de indeling in geledingen. Onze argumenten daarvoor waren: het is onduidelijk waarop de aangevoerde „funksionele verschillen tussen de geledingen" stoelen. Nu al werken niet-wetenschappelijk personeel, wetenschappelijk korps en studenten samen in projekten en in de toekomst zal deze vorm van koöperatie in onderwijs en onderzoek eerder regel dan uitzondering worden. Het is onjuist te veronderstellen dat een taakverdeling in een bepaalde situatie een funktieverdeling zou moeten insluiten.

Verder zullen in de raden, waar de diverse geledingen paritair (of nog erger: kwalitatief) zijn vertegenwoordigd, machtsblokken en dus parlementaristiese beuzelpraatjes ontstaan omdat juist door de indeling in geledingen belangentegenstellingen daartussen worden gesuggereerd, terwijl het in feite gaat om belangen betreffende onderwijs, onderzoek en beheer. De kommissie konden wij echter niet overtuigen en zij besloot in meerderheid de indeling in geledingen te handhaven.

Voor ons zijn deze twee stellingnames wezenlijk strijdig met onze visie. Door direkte-demokratie slechts op het laagste nivo toe te laten, wordt deze vorm van zelfbestuur geïsoleerd uit het grote geheel, waar parlementaire strukturen bestaan. En isolering zal ook hier betekenen: het eksperiment bloedt dood omdat follow-up naar hogere nivoos niet mogelijk is en de druk van bovenaf groot zal zijn om de „afwijking" te korrigeren (zie ook 3.3). Door de indeling in geledingen zal de universiteit niet loskomen van zijn korporatistiese kenmerken en zal koöperatie voortdurend worden gefrustreerd, zeker als de hiërarchie in het personeelsbestand blijft voortbestaan. Het niet-wetenschappelijk personeel zal vaak in het wetenschappelijk korps zijn opdrachtgever behouden, de studenten zullen niet echt „partisiperend in het onderwijs" worden.

Voeg bij deze standpunten de voorkeur van de meerderheid van de kommissie voor een parlementair siesteem en wij hebben de derde reden aangegeven voor deze nota.

1.5. samenvatting

Vanuit onze analiese van de politieke situatie na het verschijnen van de nota-Veringa en door de ontkenning van die analiese door de kommissie zijn de studenten uitgetreden uit protest tegen de prosedure van Veringa. Dit uittreden noodzaakte ons er toe een duidelijke motivering te geven. Daarnaast bestonden er bij ons bezwaren tegen de kommissie die al eerder hadden geleid tot het besluit een „minderheidsnota" te schrijven. Na ons uittreden is dat natuurlijk een eigen „diskussienota" geworden. Nog even kort: de situatie na de nota-Veringa; ons gevoel van onvrede over de gang van zaken in de kommissie en onze bijdrage daarin, onze wens onze politieke overtuiging in het algemeen en met betrekking tot de universiteit eksplisiet te stellen, en de overweging dat de door de kommissie in meerderheid opgestelde nota niet voldoende alternatieven om te eksperimenteren en geen wezenlijke konsepsie t.a.v. partisipatie en anti-otoritaire stelsels zou bevatten, deden ons deze nota schrijven.

1.6. opzet van onze nota

Zonder te pretenderen volledig en subtiel te zijn, willen wij eerst de relatie leggen tussen de bestaande orde en de huidige inrichting en funksie van de universiteit, dan proberen te antisiperen op toekomstige onderwijsvormen en die op hun beurt relateren aan onze keuze voor een direkt-demokraties siesteem, waarna een schets van een universitaire bestuursstruktuur, volgens direkt-demokratiese prinsipes ingericht, zal volgen.

2. maatschappij en universiteit

De eis tot werkelijke demokratisering van vorm en inhoud van het wetenschappelijk onderwijs wordt niet primair gesteld om de universiteit een opgelopen achterstand ten opzichte van andere, al meer 'gedemokratiseerde' instellingen in de maatschappij te doen inhalen. De eis impliceert vooral de keuze voor een ander maatschappelijk siesteem, waarin de totale ekonomies-politieke ordening is gesosialiseerd, dat is: ondergeschikt gemaakt aan ieders invloed.

2.1. een geïndustrialiseerde universiteit

Het sosiaal-ekonomies siesteem in West-Europa is kapitalisties. Konkurrensie is het drijvende beginsel: iedere onderneming is zelfstandig en streeft naar maksimale winst. Door de ontwikkeling van het technologie, door de ekonomiese krises is een konsentratietendens opgetreden. Produksie en kapitaal hoopten zich op in een aantal grote ondernemingen, want zij overleefden de krises, niet de kleine bedrijven.

Het zijn deze mammoet-ondernemingen en ook de banken, die in belangrijke mate de dienst zijn gaan uitmaken in de huidige ekonomiese ontwikkeling. De overheid is gedwongen in dat geheel mee te spelen. Daardoor worden de beslissingen in de ekonomiese sektor genomen door kleine groepen, waarbij het bedrijfsbelang c.q. groepsbelang prevaleert, de doelstelling winstmaksimalisatie is door verhoging van de produksie van steeds meer en andere artikelen. Zo ontstond het beeld van de konsumpsiemaatschappij, waarin de konsumenten worden bewerkt zoveel mogelijk te kopen, ten behoeve van kapitaalskumulaties bij weinigen. Macht en bezit zijn de privileges van een „elite ' geworden. De oude burgerlijke idealen van vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit zijn in deze maatschappij verworden tot niet-ingeloste pretensies.

De universiteit is in dit bestel een belangrijke, liever nog: een onmisbare rol gaan spelen: zij is de produsente van hooggekwalifiseerd beroepspersoneel en van bruikbare onderzoeksresultaten en is als zodanig opgenomen in het produksieproses met zijn kapitalistiese doelstellingen. Maar ook onderworpen aan de wetten ervan: de kosten per produkt moeten zo laag mogelijk blijven en het produkt moet voldoen aan de eisen van de kapitalistiese markt. Daardoor werd de — al bestaande — hiërarchiese organisatie van de universiteit, met de invoering van de slagwoorden rendement en effisiënsie versterkt en ontstond de burokratiese struktuur die we nu kennen. Steeds meer macht werd getrokken naar het sentrale beheersapparaat. Daar vallen in de ambtenarij de belangrijkste beslissingen over gelden, en daarmee over onderwijs en onderzoek. Overigens treedt niet alleen in de universiteit de sentralisatie tendens op. Ook in de verhouding van overheid en universiteit is een verderreikende greep van het departement van onderwijs en wetenschappen, de ambtenarij in Den Haag, op de universiteit te bemerken. Met finansiëel-organisatoriese regelingen (er is voorgesteld de universiteit 2 jaar voor zijn uitgaves in de begroting te laten opnemen, bijv. hoeveel stensilpapier, potloden enz. nodig zouden zijn!), met wetsontwerpen, waarbij de minister zelf bepaalde studierichtingen kan opheffen dan wel oprichten, tracht het ministerie van onderwijs en wetenschappen de universiteit in een

dwangbus te frommelen, dit alles onder het mom van de doelmatigheid (zie artikel van Wouter Koning in VN, 16 augustus jl.).

Vorm en inhoud van onderwijs en onderzoek moesten beantwoorden aan de behoeften van de bestaande maatschappij: selektieve propedeuse, studieduurverkorting, verschoolsing zijn slechts voorbeelden van pogingen een doelmatig en niet te duur opleidingsapparaat in te richten; verwaarlozing van etiese en politieke vraagstellingen, slechte metodiese refleksie zijn opvallende lakunes in de inhoud van de opleiding. Het afgeleverd kader moet bruikbaar zijn in het bedrijf, passen in een situatie die gekenmerkt is door een beperkt taakgebied en een hiërarchiese beslissingsstruktuur. „Kortom men verlangt spesialisten" (A. Gorz).

2.2. en waar blijft het alternatief?

Een alternatieve, op sosialistiese beginselen gebaseerde maatschappij is niet één twee drie te ontwerpen, laat staan door te voeren. Zoals vaak kan gemakkelijker het ongewenste worden doorgestreept dan het gewenste uitgewerkt. Maar het pasklaar hebben van een alternatief is ook niet van belang; het zou zelfs onjuist zijn. In gezamenlijke diskussie zal een nieuw stelsel uitgedacht en uitgeprobeerd moeten worden. Uitgaande van de opnieuw opgevatte „idealen" van vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit, moet de bestaande werkelijkheid krities doorlicht worden, moet het menselijk geluk vooropstaan bij een hernieuwd sosiaal-ekonomiese ordening. Langs deze weg kan de mens in samenwerking met anderen in vrijheid enkele lijnen uitzetten om de richting te bepalen.

Vast staat in ieder geval: de mens dient zijn eigen leef- en werksituatie te kunnen bepalen, in gezamenlijke besluitvorming met anderen. De universiteit bevindt zich als toeleveringsbedrijf van mensen en kennis op een strategies punt in de samenleving en is daarmee inzet geworden van de strijd om verandering van de maatschappij. Zowel „links" als „rechts" trekken om het hardst aan de universiteit. De universiteit kan als instrument worden gehanteerd ter rechtvaardiging en handhaving van de bestaande orde of als breekijzer voor maatschappelijke hervormingen. Het moet duidelijk zijn dat wij hier ondubbelzinnig kiezen voor een universiteit die een belangrijke maatschappijkritiese funksie vervult, die aanzetten biedt voor een beter samenleven. Voorwaarde hiertoe is de afbraak van de huidige struktuur en doelstellingen van de universiteit en de opbouw van een naar vorm en inhoud wezenlijk gedemokratiseerd onderwijs, van demokratiese beslissingsstrukturen. Dat houdt in een universiteit waar de mens als mondig en als verantwoordelijk voor de gemeenschap primair staat, waar onderwijs en onderzoek aansluiten bij de belangstelling van de deelnemers en maatschappelijke relevansie bezitten.

In het vervolg van deze nota zullen wij proberen een globaal alternatief voor onderwijs en bestuursvorm te schetsen. Het wil niet voorgeven afgerond te zijn: wij willen u uitnodigen met ons mee te denken in een richting die haaks staat op die welke nu de universiteit ingaat. Dat betekent het diskutabel stellen van machtsmonopolies en manipulaties.

3. onderwijsvernieuwing en bestuursvormvernieuwing

Het is voor ons onvermijdelijk om onderwijsvernieuwing en bestuursvormvernieuwing in nauwe samenhang met elkaar te bezien. Een beslissingsstruktuur is steeds middel voor het proses van onderwijs, onderzoek en beheer, en daardoor daaraan ondergeschikt. Zij biedt het kader waarin dat proses optimaal kan funksioneren. Tevens wil met deze stellingname zijn aangeduid, dat wij het met Minister Veringa oneens zijn, als hij onderwijsvernieuwing (de kwestie Posthumus) wil loskoppelen van de bestuursvormvernieuwing. Uitgaande van deze samenhang nu kan en mag demokratisering van de universiteit niet ophouden bij de bestuursvorm: vorm en inhoud van onderwijs en onderzoek moeten worden gedemokratiseerd, d.w.z. opengebroken voor ieders interesse, invloed en maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef.

Zijn de huidige onderwijsvormen nog gekenmerkt door een hiërarchiese verhouding dosent-student, door vastgestelde kennispaketten, gefikseerde beroepsbeelden en seleksiedrempels, er is een alternatief ontwikkeld. Wij doelen hier op het projektonderwijs.

Het lijkt ons goed om nog eens weer te geven wat onder projektonderwijs wordt verstaan. Daarom volgt hieronder het gedeelte over onderwijsvernieuwing dat in de diskussienota van de werkgroep bestuursstruktuur van de Nijmeegse universiteit is opgenomen.

3.1. projectonderwijs

Voorgesteld wordt, het onderwijs te geven in de vorm van onderwijsprojekten. De grootte van de groep die in een onderwijsprojekt partisipeert wordt bepaald naar de aard en de omvang van elk projekt. Door een projektgroep met beginnende studenten kan een „traditioneel" ruim tema gekozen worden, dat aansluiting garandeert bij de geschiedenis van het vak.

Het gehele onderwijs, de totale leerstof, wordt bij een projektsgewijze organisatie van het onderwijs gepresenteerd vanuit een lopend projekt, dat daartoe zo opgezet moet zijn, dat de aspekten van wat nu een „vak" heet, aan de orde komen binnen zo'n projekt.

Het projekt wordt door alle partisipanten gezamenlijk geformuleerd en/of in paritair samengestelde kommissies voorbereid. Het beslissingsrecht van alle partisipanten — wetenschappelijk korps, studenten, overig personeel — moet verzekerd zijn en met name zal de huidige — dikwijls passieve — houding van de studenten ten opzichte van de keuze van de onderwerpen moeten verdwijnen.

Iedere deelnemer ontwikkelt in het projekt een spesifieke deskundigheid. Evenals in het huidige onderwijssiesteem zullen bij het projektonderwijs verschillen in deskundigheid optreden, maar in het projekt zijn deze verschillen funksioneel ten opzichte van de taakstelling van de groep en drukken zij zich uit in een taakdifferensiëring binnen de groep.

In een dergelijk projekt, waarin iedere deelnemer een eigen deskundigheid inbrengt, zal de student, eerder dan nu het geval is, in staat zijn de betekenis van de leerstof in het geheel te plaatsen. De keuze van zijn konkrete leerstof zal op ieder moment meer dan nu afhankelijk zijn van zijn spesifieke aanleg en interesse en van de mate waarin zijn deskundigheid gevorderd is. Wil deskundigheid niet opnieuw verstarren tot geprivilegieerde kennis, dan zal steeds de richting en de inhoud van het onderwijs veranderbaar moeten zijn op grond van de evoluerende interesse van de partisipanten. Interesse zal moeten worden gewaardeerd als een moment zelf van wetenschapsbeoefening, als een vorm van kennis.

In een onderwijsprojekt ontwikkelt zich een in groepsverband verworven inzicht: intelligensie wordt uit de privé sfeer gehaald en dienstbaar gemaakt aan de voortgang van een kollektief wetenschappelijk proses van kennisverwerving. Er moet echter steeds ruimte bestaan voor een gemotiveerde afwijking van de globale richting, waarin het projekt zich beweegt. Doordat projektsgewijze opgezet onderwijs het rendement van de intelligensie maksimaliseert en daarmede het rendement van het onderwijs verhoogt, komt er ruimte voor privéstudie. Projektonderwijs zou niet meer dan 5 à 6 uur van een werkdag mogen vergen.

Indien reeds op het laagste nivo (d.w.z. binnen de projektgroep) beheersfasetten een geïntegreerd onderdeel zijn van onderwijs en onderzoek en indien bij de formulering van onderwijs- en onderzoekprojekten rekening wordt gehouden met wat finansieel en beheerstechnies mogelijk is, met aanwezige apparatuur, literatuur en verdere fasiliteiten, schoolt deelname aan het projekt ook in het effisiënt beheren en gebruiken van aanwezige wetenschappelijke fasiliteiten. Nu wetenschap steeds meer aangewezen is op de voorhanden produksiemiddelen van wetenschap, vrijheid van wetenschap wezenlijk wordt bepaald door de kapasiteit van de produksiemiddelen, is het urgent, dat de student in zijn opleiding vertrouwd raakt met de beheerstechniese aspekten van onderwijs- en wetenschapsbeleid.

Zoals in een onderwijsprojekt de aanwezige literatuur wordt opengelegd in samenhang met het projekt, zo wordt ook metodiese kennis ontwikkeld aan de hand van — en niet voorafgaande aan — een projekt. Het tema van het projekt moet zodanig gekozen zijn, dat een meerzijdige metodiese aanpak mogelijk is en er interdisciplinair openingen zijn naar andere takken van wetenschap. De maatschappelijke relevansie van het onderzoek dient een belangrijke faktor te zijn bij de keuze van het tema van het onderzoek. Onder maatschappelijke relevansie mag niet alleen worden verstaan maatschappelijke toepasbaarheid. Het kriterium dat traditioneel gehanteerd wordt voor „wetenschappelijk belang" dient gerelateerd te worden aan een kultuur- en maatschappij-opvatting, die door de universiteit zelfstandig wordt geformuleerd.

Bij projektonderwijs zijn ook eksamens en tentamens een punt van

gezamenlijke verantwoordelijkheid, d.w.z. dat alle deelnemers de beoordelingswijze en de beoordelingskriteria gezamenlijk vaststellen. Projektonderwijs brengt zelfstandigheid en teamgeest bij en bereidt voor op beroeps- en wetenschapsuitoefening. Tegengegaan moet worden dat er divergensie optreedt tussen de voorbereiding op beroepsuitoefening en de voorbereiding tot wetenschapsbeoefening, juist op grond van de verwetenschappelijking van de traditionele beroepspraktijk, die door verandering van de maatschappelijke en industriële werkelijkheid steeds minder gereduseerd kan worden tot een vaststaand aantal vaardigheden en beroepsdeskundigheden. Op grond van een binnen het projekt plaatsvindende taakdifferensiëring ontwikkelt zich bij de deelnemers interesse en deskundigheid voor een wetenschappelijke, dan wel een andersoortige latere praktijk.

Onderwijs en onderzoek worden nauwer aan elkaar gelïëerd. Behalve de formele eis, dat studenten zo mogelijk deel hebben aan onderzoekprojekten, moet het tema van die projekten ook voldoen aan die kriteria die het neerslaan van onderzoekproblemen in de onderwijssfeer mogelijk maken. Ook organisatories zijn de onderwijsprojekten zó opgezet, dat ze otomaties overgaan in onderzoekprojekten.

De studie is verdeeld in een onderwijs- en een onderzoekperiode. De laatste zou vervangen wat nu de postkandidatenstudie heet. Postkandidaten zouden tegelijkertijd als dosenten optreden in de onderwijsprojekten voor jongerejaars. Twee elementen krijgen aldus in de opleiding meer reliëf: het doseren en het beheren.
De traditionele zelfopvatting van wetenschappelijk onderzoek — het inzichtelijk en beheersbaar maken van natuur en maatschappij — dient in de opleiding voortdurend geeksplisiteerd te worden. Maar deze dient ook gekompleteerd te worden met een kriterium van rationaliteit dat de intern wetenschapskritiese rationaliteit ten aanzien van verifieerbaarheid en objektiviteit overstijgt naar een rationaliteit die zich uitstrekt tot de gevolgen van wetenschappelijk onderzoek in de praktiese leefwereld. De onderzoekresultaten tenslotte worden tegelijkertijd bewerkt voor de openbaarheid en overdraagbaar gemaakt voor onderwijsprojekten; onderzoekresultaten zijn prinsipiëel eigendom van het geheel der maatschappij.

3.2. utopiese gedachtenkronkels?

Projektonderwijs bestaat nog niet, of nauwelijks en dan nog in de marges van het huidige onderwijsproses. Dat is niet zo verwonderlijk. De studenten hebben projektonderwijs als globaal idee verworpen in de strijd tegen de verdergaande burokratisering van het onderwijs. Als idee is het nog niet voldoende doordacht en geoperationaliseerd, ondanks verschillende voortreffelijke pogingen daartoe, en als alternatief kan het naar zijn aard niet funksioneren binnen het bestaande bestel: Het vooronderstelt een wezenlijk andere 'orde', berustend op uitgangspunten die lijnrecht tegenover de tans geldende staan. Van belang is nu de vraag of projektonderwijs een zinnig alternatief is dat aansluitin gvindt bij de rejele, al dan niet latente, wensen en verlangens voor een demokratiese hervorming van het onderwijs. Wij zijn van mening dat projektonderwijs aanspraak op die kwalifikatie van 'veranderingsbeginsel' kan maken. Bij nadere analiese biedt het immers deze perspektieven:

— de partisipanten zijn elkaars gelijken die werken aan dezelfde taak. door het groepsgewijze werken worden hiërarchiese verhoudingen doorbroken.

— de partisipanten gezamenlijk de doelstelling, inrichting en voortgang van het projekt. Uit de doelstellingen vloeit een taakverdeling binde groep voort, waarmee de positie van de dosent als meer invloedrijke door zijn funksie verdwijnt, en waarmee het projekt afhankelijk is van de interesse en deskundigheid van de partisipanten.

— het huidige liberaliserende, individualistiese onderwijs wordt ondergraven. Kennisverwerving wordt eindelijk als een kollektief proses erkend.

— in het projekt worden verschillende deelgebieden van een wetenschapsgebied en/of verschillende wetenschapsgebieden geïntegreerd. Een interdisciplinaire aanpak is geopend.

— het beoordelingsproces behoort tot de kompetensie van de groep. De partisipanten bepalen de kriteria en een manier waarop men elkaar beoordelen zal.

— de scheiding tussen onderwijs en onderzoek en tussen onderwijs/onderzoek en beheer wordt opgeheven.

— bij de keuze van het projekt worden maatschappelijke relevansies en gevolgen eksplisiet als kriteria gehanteerd.

In de komende strijd voor een gedemokratiseerd onderwijs is projektonderwijs het aangewezen strategies moment en eksperiment: er zijn alle kansen in aanwezig dat ieder inzicht en invloed in zijn eigen studiesituatie krijgt en dat de inhoud van het onderwijs bepaald wordt, niet door ekonomiese druk of een abstrakt 'wetenschappelijk belang', maar door een door de groep(en) zelf geformuleerde maatschappij en wetenschapsopvatting.

3.3. konsekwensies voor een bestuursstruktuur

Projektonderwijs heeft onherroepelijk implikaties voor de bestuursstruktuur In de eerste plaats worden 'funksionele verschillen', die uitvloeisel zijn van een hiërarchiese indeling, weggevaagd; d.w.z. dat wetenschappelijk korps, niet-wetenschappelijk personeel en studenten als zodanig in het beslissingsproses niet bestaan. Er bestaan slechts deelnemers in het projekt, met ieder een eigen taak en deskundigheid. Voorop staat een taakverdeling, niet een funksieverdeling.

In de tweede plaats heeft iedere deelnemer in de groep één stem bij de besluitvorming over de keuze van de doelstellingen, de voortgang van het projekt, de beoordeling enz. De beslissingsbevoegdheid is niet gedelegeerd, maar berust bij iedere partisipant persoonlijk, als behorend tot zijn verantwoordelijkheid voor de gang van zaken.

In de derde plaats is de splitsing tussen onderwijs en onderzoek en beheer opgeheven. Onderwijs en onderzoek zijn weer aan elkaar gerelateerd en worden in wisselwerking op elkaar, als pendanten van elkaar, in het beleid betrokken. Beheersaspekten worden als bepalend voor de realisering van het projekt in het beleid opgenomen.

In de vierde plaats veronderstelt projektonderwijs een werkelijke otonomie van de groep. Dat houdt enerzijds in dat de groep, wil ze niet passief in een keurslijf van repressieve en preventieve kontrole van hogere nivoos worden gedrongen, waardoor haar otonomie tot een fiksie wordt gedegradeerd, haar beleid tevens dient te formuleren in termen van gemeenschappelijk belang en het tot haar taak moet rekenen zich te involveren in het beleid op de hogere nivoos. Aan de andere kant zal de totale struktuur moeten garanderen dat op de diverse hogere nivoos van beslissingen het laagste nivo i.c. de groep, de meeste invloed kan uitoefenen. Dat is alleen met een opbouw van onderaf te realiseren.

Terugkerend tot het uitgangspunt dat bestuursvormvernieuwing en onderwijsvernieuwing ten nauwste aan elkaar zijn geliëerd, en wel in die zin dat een bestuursvorm middel is voor optimalisering van onderwijs en onderzoek, betekent dit een bestuursvorm die op toekomstige onderwijsveranderingen antisipeert, het kader biedt waarin die veranderingen kunnen worden ingevoerd en uitgeprobeerd.
Daarom willen wij trachten bovengenoemde konsekwensies in te bouwen in onze voorstellen voor een bestuursstruktuur. Slechts op die wijze is het mogelijk het gevaar te vermijden van een schijn-demokratiese bestuursvorm, waarin wel enige andere groepen in het bestuur worden opgenomen, maar het beleid onveranderd blijft. Om het anders te formuleren: indien het zwaartepunt op de universiteit, nl. de inhoud van onderwijs en onderzoek, niet wezenlijk is gedemokratiseerd, bestaat er geen enkele garansie voor een demokraties beleid. Het bestuur wordt dan uitgebreid met vertegenwoordigers van diverse geledingen, met geen ander doel dan het gladstrijken van otoritaire rimpels en het handhaven van de bestaande beleidslijnen.
'Medezeggenschap en demokratisering zijn geen organisatoriese aanpassing met de bedoeling het maatschappelijk siesteem van zijn storingen te verlossen, het zijn de rejele etiese richtlijnen waarmede de intensies en strukturen van onze samenleving fundamenteel ter diskussie worden gesteld' (H. Wallenburg, Wending, juli-aug. '69).

4. direkte demokratie

Tot dusver is vanuit een kritiek op de kapitalistische maatschappij en de funksie van de universiteit daarin, een begin gegevens voor een andere konsepsie op het vlak van vorm en inhoud van onderwijs en onderzoek. Getracht wordt nu de lijn door te trekken naar het gebied van de beslissingsmodellen.

4.1. demokratie als dinamies begrip

Wij willen dit voorop stellen. Het begrip demokratie, gedefiniëerd in

termen van "het in samenwerking met anderen vanuit de medeverantwoordelijkheid voor de gemeenschap, door de mens beslissen over de werk- en leefsituatie van die gemeenschap", wordt door ons niet als staties maar als dinamies opgevat. Dat wil zeggen dat het altijd democratieser kan. Geen enkele nu bestaande vorm van democratie, als neerslag van een bepaalde interpretatie, is een legitimering om andere, verdergaande vormen tegen te houden. Verstarring is in deze opvatting de doodsteek voor de democratie.

4.2. kritiek op de parlementaire democratie

Terugvertaald naar de konkrete situatie houdt bovengenoemde in, dat de huidige vorm van democratie, nl. de vertegenwoordigende, niet het optimaal bereikbare behoeft te betekenen. Ondanks alle verworvenheden van de parlementaire democratie kan gesteld worden dat tweede kamer en regering machtsposities hebben verworven, die nauwelijks te kontroleren zijn, dat in grote sektoren van onze maatschappij machtskonsentraties zijn ontstaan en onze samenleving tans fundamenteel hiërachies is opgebouwd, met beslissingslijnen van boven naar beneden in plaats van andersom. Met uitschakeling van medeverantwoordelijkheid van grote groepen. Voorts zijn op het parlementaire siesteem zelf een aantal aanmerkingen te maken; hieronder volgt een greep daaruit:

— Het periodiek kiezen van vertegenwoordigers brengt met zich mee dat kiezer en gekozenen van elkaar vervreemden of al direkt van elkaar vervreemd zijn, vooral wanneer grote groepen slechts enkelen in een vertegenwoordigend orgaan kunnen kiezen. Bij de vertegenwoordiging hoopt zich de informatie op die noodzakelijk is voor het nemen van beslissingen. Hij krijgt daardoor — (on)gewild — een machtspositie. Doordat er sprake is van groeperingen die elkaar min of meer „bekonkurreren" worden uit oogpunt van strategie bepaalde stukken, informatie, niet openbaar gemaakt en vergaderingen, i.c. het vooroverleg besloten gehouden. De afstand-kiezer-gekozene neemt zo toe en vergroot de machtspositie van de vertegenwoordiger. Voorts vloeit uit het feit dat de diverse groeperingen, altans in schijn, tegengestelde intenties hebben, een tendens voort om het groepsbelang, dat dan wordt omschreven met woorden als "opkomen voor vergeten groepen", te doen prevaleren boven het werkelijke gemeenschapsbelang. Dat wil zeggen dat de groeperingen een machtspositie in het apparaat hebben en die behouden willen.

Naast deze meer „techniese bezwaren" tegen het siesteem die aanaantonen hoezeer de wil van de kiezer tot een fiksie is geworden, is uitgeschakeld, is er het politieke bezwaar dat het parlement, in oorsprong een burgerlijk-liberale, in het kapitalisties siesteem geplante, instelling, niet is toegekomen aan de ontwikkeling van een rejele zeggenschap over het sosiaal-ekonomies gebeuren: zie de ontwikkeling van de grote ondernemingen (2.1). Daarnaast heeft het parlement zich, door de scheiding van wetgevende en uitvoerende macht, steeds meer door de regering (de uitvoerende macht) werkelijk beslissingsrecht laten ontfutselen, zodat ze op dit ogenblik alleen nog vaagweg kontrole achteraf uitoefent en tussendoor wat vragen stelt. Vooral deze laatste tendens is uitermate fnuikend voor elke pretensie van invloed die het parlement nog wordt toegeschreven vanuit de — achterhaalde — opvatting dat het parlement inderdaad volksvertegenwoordiging en als zodanig beslissend zou zijn. De burokratieën op de departementen maken de dienst uit binnen de door de mammoetondernemingen bepaalde ekonomiese ontwikkeling.

Als de tendens van een machtiger regering en een verzwakkend parlement inherent is aan het siesteem van de vertegenwoordige demokratie, dan levert dat een enorm gevaar op voor elke instelling, bedrijf e.d. waar dit siesteem in het kader van de 'demokratiesering' wordt ingevoerd: de eigenlijke macht blijft bij de machtshebbers van nu.

Wij achten deze bezwaren zwaar genoeg om ertegen te pleiten dat het stelsel van vertegenwoordigende demokratie wordt overgeplant op de universiteit als hervormingsbeginsel. Onze voorkeur gaat uit naar de vorm van direkte demokratie.

4.3. Wat is direkte demokratie?

Direkte demoktratie berust op het beginsel dat de beslissingsbevoegdheid over doelstellingen, strukturen en funksies bij het individu ligt als behorend tot zijn verantwoordelijkheid voor de samenleving.

Vorm krijgt het in het werken met plenaire vergaderingen waar het algemene beleid wordt bepaald. Iedere betrokkenen heeft daar de gelegenheid zijn standpunten, voorstellen, kenbaar te maken en in stemming te brengen. Juist door deze vorm wordt het uiterst moeilijk voor hard-schreeuwende maar weinig-zeggende groepen een meerderheid te behalen en dan verder zijn gang te gaan, zoals in een vertegenwoordigend stelsel mogelijk is. Iedereen kan er voortdurend bij zijn en opponeren.

Voor de uitwerking van de beleidslijnen worden afgevaardigden gekozen, die een nadrukkelijk mandaat meekrijgen, die rechtstreeks aan de plenaire vergadering verantwoording verschuldigd zijn en — zonodig — direkt kunnen worden afgezet.

Op deze wijze krijgt ieders recht om mee te beslissen over werk- en leefsituatie gestalte; en ook ieders varantwoordelijkheid. Delegering geschiedt pas na genomen beslissingen, alle informatie is openbaar en voorhanden, vergaderingen zijn openbaar. Tegenstellingen worden eksplisiet gemaakt en er kan zonder remming over gesproken worden, machtsposities worden afgebroken, deskundigheid wordt dienstbaar gemaakt. En vooral ligt in het direkte-demokratiemodel de mogelijkheid opgesloten van een voortdurende uitdieping en verbetering van het demokraties beslissingsproses.

4.4 nogmaals projektonderwijs in relatie tot de bestuursvorm

Zoals in 3.3 betoogd heeft projektonderwijs konsekwensies voor de bestuursstruktuur van de universiteit. Indien men wil antisiperen op nieuwe onderwijsvormen, is direkte demokratie naar zijn inhoud daarvoor tevens het juiste middel. Het lijkt juist daarom de gevolgtrekkingen vanuit projektonderwijs voor de beslissingsstrukturen nog eens te hernemen. In feite legt het projektonderwijs nl. de grondslagen voor direkte demokratie: er geldt het beginsel van één-man-één-stem, ieder is, ongeacht de verrichte taak of mate van deskundigheid, gelijk; eenheid van onderwijs - onderzoek - beheer, d.w.z. de totaliteit van het beleid, is voor ieder gewaarborgd; de groep beslist rechtstreeks over de eigen werksituatie.

Belangrijke konklusies hieruit zijn dat de tot dusver vigerende indeling in geledingen wordt opgeheven en dat het primaat van de otonome basisgroep wordt gesteld. Door de afschaffing van de indeling van de geledingen komen de werkelijke tegenstellingen aan het licht, nl. de politieke, en zullen de scheidslijnen niet meer lopen tussen studenten, wetenschappelijk korps en niet-wetenschappelijk personeel, maar daar dwars doorheen.

Met de erkenning van de otonomie op het laagste nivo wordt de huidige hiërarchiese, sentralistiese lijn doorbroken en worden de wezenlijke beleidsbeslissingen op dat laagste nivo genomen.

Dat projekt onderwijs nog niet is ingevoerd, betekent niet dat daarmee tevens direkte-demokratie moet worden afgewezen als hervormingsmodel op dit moment. Nogmaals, indien men wil antisiperen op onderwijsveranderingen en de gevaren van vertegenwoordigende demokratie wil vermijden, dan is de keuze niet moeilijk. Het moet te realiseren zijn om te starten met het eksperiment direkte-demokratie vanuit de groepen op de huidige instituten of de instituten zelf tot op het universiteitsnivo.

Hiermee willen we geen pleidooi houden voor handhaving van deze indeling in instituten en studierichtingen. Integendeel, vooral in deze eksperimentele overgangsfase zal met projektonderwijs begonnen moeten worden. Het gaat erom nu nog een bestuursstruktuur ruimte te doen bieden voor zulke onderwijsvernieuwingen, maar later die bestuursstruktuur op de inrichting van onderwijs en onderzoek in projektgroepen te baseren. Met een overgang naar hoofdzakelijk projektsgewijze onderwijs zullen ook steeds meer eventuele tekortkomingen van direkte-demokratie, bij invoering op dit moment gevoeld, ondervangen en verbeterd kunnen worden.

5. schets voor een direkte-demokratiese bestuursvorm van de universiteit

Voor een **voorlopig** model, waarmee zou kunnen worden geeksperimenteerd, zo Veringa het alsnog wil, maar dat zal wel niet en dat is erg droevig, hebben wij een opbouw van de universiteit in drie nivoos voor ogen: het instituutsnivo, het studierichtingsnivo en het universiteitsnivo, dus gebaseerd op de thans bestaande indeling. Met als uitgangspunten de otonomie aan de basis en de direkte demokratie

komt de nadruk op de plenaire vergaderingen op het instituutsnivo te liggen.

5.1. instituuts- en studierichtingsnivo

De plenaire vergaderingen op het instituutsnivo bepalen het algemeen beleid t.a.v. onderwijs, onderzoek en beheer zowel op het eigen als op het studierichtingsnivo, als op het universiteitsnivo.

Deze konstruksie werkt als volgt: de plenaire vergadering wijst afgevaardigden (direkt afzetbaar enz.) aan in een instituutsraad die het algemene beleid t.a.v. het instituut moet uitwerken. De instituutsraad kiest uit zijn midden een dagelijks bestuur voor de uitvoering van het beleid in de dagelijkse gang van zaken.

Voorts wijst de plenaire vergadering afgevaardigden aan in de studierichtingsraad, die een duidelijk omschreven mandaat hebben meegekregen voor het door hen in de studierichtingsraad en eventueel in de universiteitsraad in te nemen standpunt. De studierichtingsraad bestaat zo uit afgevaardigden, van alle instituten. Maar dat is niet voldoende. In de meeste studierichtingen zijn voor-kandidaatsstudenten niet 'per instituut' georganiseerd. Dat betekent, dat die groep (al dan niet opgesplitst) ook afgevaardigden moet kunnen aanwijzen in de studierichtingsraad. In sommige gevallen doet hetzelfde probleem zich voor bij nakandidaten. Eenzelfde oplossing als bovengenoemd is dan weer mogelijk.

Het is ondoenlijk presiese sijfertjes voor de grootte van de raden en daarmee voor de per instituut of groep aangewezen afgevaardigden te geven. Per geval zal dat door de betrokkenen zelf moeten worden uitgemaakt.

5.2. universiteitsnivo

Het grote knelpunt bij een direkt-demokratiese opbouw ligt op het universiteitsnivo. Wij geven toe, dat plenaire vergaderingen van 20.000 mensen niet ideaal zijn. Maar we willen ook weer het risiko vermijden van een tussenstap die het beleid op het universiteitsnivo niet rechtstreeks genoeg voor het laagste nivo toegankelijk maakt.

Wij hebben twee oplossingen bedacht, met voor- en nadelen, die wij ter diskussie voorleggen.

A. De studierichtingsraden wijzen uit hun midden, b.v. twee afgevaardigden aan naar de universiteitsraad. Het mandaat dat zij meekrijgen wordt door de studierichtingsraad bepaald (die op zijn beurt weer vanuit de groepen en instituten gemandateerd is). Voorts zijn zij aan de studierichtingsraad verantwoording schuldig en zo nodig direkt afzetbaar.

Voordeel van deze konstruksie is het wat grotere gemak waarmee gewerkt kan worden. Nadeel is het feit dat er zo sprake is van een 'getrapte verkiezing' met alle bezwaren vandien: het beleid is voor de laagste nivoos ontoegankelijker en minder kontroleerbaar, wat kan leiden tot een 'machtspositie' van de universiteitsraad.

B. Alle studierichtingsraden vormen gezamenlijk de universiteitsvergadering. Daar wordt het algemene beleid t.a.v. onderwijs, onderzoek en beheer bepaald en afgevaardigden aangewezen voor de universiteitsraad. De universiteitsvergadering is voor ieder die wil toegankelijk, en ieder heeft er één stem. De afgevaardigden worden echter, omwille van beter kontrolemogelijkheden, uit de studierichtingsraden aangewezen. Voordeel van deze konstruksie is de grotere invloed die ieder op het universiteitsbeleid kan uitoefenen. Nadeel de wellicht wat moeilijker werkwijze.

De universiteitsraad kiest, liefst uit zijn midden, een bestuur, in beginsel voor een periode van niet meer dan een jaar, met mogelijkheid tot tussentijds afzetten.

5.3. verantwoordelijkheden van boven naar beneden of omgekeerd?
Wil de otonomie op het laagste nivo zo veel mogelijk blijven gegarandeerd, dan dient in prinsipe het hogere nivo, waar de diverse 'lijnen' van onderen samenkomen, naar beneden toe verantwoording schuldig te zijn. Dat wil zeggen dat een studierichtingsbeleid b.v. instemming moet hebben van de meerderheid van de groepen en instituten, een universiteitsbeleid instemming van de meerderheid van de studierichtingen.

Een uitgewerkte verdeling van wie wat mag doen, willen wij overlaten aan de betrokkenen zelf: het is afhankelijk van de werkzaamheden, de aard daarvan.

5.4. openbaarheid

Wij willen er geen misverstand over laten bestaan dat direkte demokratie volledige openbaarheid van alle vergaderingen en stukken impliseert.

Een voorbehoud willen wij maken waar het finansiële transaksies betreft die, in de huidige maatschappij, bij openbaarheid tot nadeel van de universiteit zouden kunnen leiden. Dat motivering hiervoor is vereist, spreekt vanzelf.

In prinsipe dienen ook benoemingsprosedures openbaar te zijn, tenzij de betrokkenen uitdrukkelijk anders verzoeken. Het laatste stadium, nl. de keuze van de kandidaten, zal echter openbaar dienen te zijn.

5.5. konsekwensies voor de huidige bestuursorganen

Wat de gevolgen zijn bij invoering van bovenstaande globale voorstellen, is simpel weer te geven: de huidige bestuursorganen verdwijnen gewoon. Op universiteitsnivo beslissen de kuratoren niet meer over de finansiën en beslist de verzameling van alle hoogleraren, de senaat, niet meer over onderwijs en onderzoek. Nu deden ze dat trouwens al niet meer: het dagelijks bestuur van de universiteit (3 kuratoren, 3 hoogleraren, plus de sekretaris van de universiteit) maakt feitelijk de dienst uit, omdat senaat en kuratoren door aard en samentelling krachteloze bestuursorganen waren geworden.

Dus ook het DB-Universiteit verdwijnt in zijn huidige vorm. Op fakulteitsnivo en lager hebben niet langer alleen de hoogleraren het voor het zeggen.

De beslissingsmacht is niet aan een andere groep gegeven, maar gelijkelijk over alle betrokkenen verdeeld.

5.6. universitaire otonomie en ministeriële 'verantwoordelijkheid'

Bij de analiese van de funksie van de universiteit in de bestaande maatschappij (zie 2.1) is al gewezen op de groeiende druk van 'Den Haag' op de universiteit(en). Wil de universiteit haar otonomie behouden dan is dringend een afweermiddel tegen de departementale greep gewenst.

Een mogelijke oplossing kan zijn een inter-universitair orgaan, dat fungeert als de representant van de gezamenlijke universiteiten t.o.v. de minister. Dat orgaan zou moeten worden samengesteld uit leden van de universiteitsraden, met verantwoordingsplicht en mandaat; bij de minister de totale begroting voor alle universiteiten moeten voorleggen en verdedigen, en de toegewezen gelden moeten verdelen over de universiteiten. Voorts kan het een koordinerende taak vervullen t.a.v. de universiteiten.

5.7. slotopmerking

Wij hebben reeds meermalen aangevoerd dat onze voorstellen die een uitwerking willen zijn van direkte-demokratie op de gehele universiteit, niet zaligmakend zijn. Wij willen vooral de diskussie openen over de mogelijkheden met direkte-demokratie te gaan eksperimenteren, omdat wij ervan overtuigd zijn dat het een zinvol alternatief is voor een parlementaire struktuur die o.i. door zijn aard slechts leiden kan tot ongekontroleerde machtsposities (zie 4.2.). Daarmee is tevens duidelijk dat wij de plannen van Veringa afwijzen.

Wij hopen dat deze nota aanleiding zal zijn tot het aantasten van vanzelfsprekendheden, een stuk argumentatie kan leveren in het verzet tegen een slechts in schijn gedemokratiseerde universiteit, en zo een steentje kan bijdragen in de strijd die gevoerd moet worden voor een werkelijk demokratiese universiteit en maatschappij.

Willibrord de Graaf, Dick Pomp, Bert Steenbeek, Jan van der Ven, Netty van der Vlist, Kees Kalkman, Guus van Wifferen, Henk van Wilpe, Frank Peeck, Piet van Asseldonk, Tom Zijlstra, Willem Asman, Frans Altena, Angenies Brandenburg.

Voor mij zijn de redenen om uit de commissie bestuursvorm te treden dezelfde geweest als voor de andere studentleden.
Derhalve onderschrijf ik hoofdstuk I van de minderheidsnota met dien verstande dat voor mij de nadruk ligt op de zinloosheid van het verder werken met alternatieve bestuursmodellen en dus van het voortbestaan van de commissie, nu minister Veringa de discussie heeft afgekapt.

Met enige gedeelten van de eigenlijke nota zoals de visie op de maatschappij en de afwijzing van de parlementaire democratie kan ik me echter niet geheel verenigen.
Niettemin hoop ik dat deze nota de discussie over universitaire hervormingen zal stimuleren.

E. C. de Bouter

utrechtse universitaire reflexen

26 september 1969
weekblad
1e jaargang nr. 4

INTEGRATIE IN UTRECHT

Belangrijke oecumenische stap van theologische opleidingen

Met ingang van 1970—1971 komt een samenwerking tot stand tussen de faculteit der godgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Utrecht enerzijds, de Katholieke Theologische Hogeschool Utrecht te Huis ter Heide, het Seminarie van de Oud-Katholieken te Amersfoort en het Seminarie van de Baptisten te Bilthoven.
Op 18 september presenteerden de samenwerkende instanties zich aan de pers, die druk van de gelegenheid gebruik maakte vragen te stellen.

Voorgeschiedenis en inhoud van de samenwerking.
Rond de jaarwisseling 1967/68 kwam de Faculteit der Godgeleerdheid te Utrecht ter ore, dat er in de kringen van de Kath. Theologische Hogeschool Utrecht (K.T.H.U.) te Huis ter Heide een verlangen leefde naar meer contact

Achter de tafel op de persconferentie van 18 september vertegenwoordigers van de Theologische Faculteit, Curatoren, K.T.H.U. en de Seminaries van de Oud-Katholieken en Baptisten. *(foto: Jac. P. Stolp, universiteitsmuseum).*

met de Utrechtse faculteit.
Op 9 februari 1968 werd een eerste samenkomst belegd waarop aanwezig waren het bestuur van de faculteit en de president-curator, de rector en vice-rector van de K.T.H.U., in het vervolg 'Commissie De Graaf' geheten. Er bleek een verlangen te leven naar een vorm van samenwerking tussen beide instellingen van theologisch hoger onderwijs.
Op latere vergaderingen kwamen drie mogelijkheden van coöperatie ter sprake:
a) een r.k. faculteit naast de staatsfaculteit;
b) een r.k. sectie in de bestaande faculteit;
c) uitbreiding van de faculteit met een aantal r.k. hoogleraren en medewerkers.
De oplossingen a) en b) zouden een wijziging in de W.W.O., resp. in het Academisch Statuut noodzakelijk maken. Bovendien leek de derde oplossing in het kader van een staatsfaculteit mede gezien de recente ontwikkelingen van de verhoudingen tussen de kerken de meest verkieslijke. Dit was ook het standpunt van het Ministerie van O. en W. Besloten werd om voorlopig voor een periode van vijf jaar (ingaande september 1970) bij gentleman's agreement een samenwerking tot stand te brengen tussen beide participanten en wel met betrekking tot de opleiding voor het kandidaats- en het doctoraal examen.

De faculteit zal op grond van de vergroting van het getal studenten tien buitengewone posten van buitengewoon hoogleraren en medewerkers aanvragen. Het zal hierbij met name gaan om docenten voor die vakken bij de beoefening waarvan de levens- en wereldbeschouwing een belangrijke rol speelt, zodat de erkenning van het kandidaatsexamen voor de betreffende kerkelijke instanties niet in gevaar wordt gebracht.
De benoemingsvoorbereidingen voor deze docenten zullen volgens een speciale procedure plaatsvinden.
Verder bevat het gentleman's agreement bepalingen betreffende nadere besprekingen van het studieprogramma, het gebruik van collegezalen etc. door de K.T.H.U. voor haar eigen colleges (de kerkelijke vakken blijven nl. buiten de samenwerking), collegegelden van de katholieke studenten en het gebruik van de uitgebreide bibliotheken van het Aartsbisdom en de Franciscanen door de Faculteit (5 km. boeken!).
Toen de beide curatoria zich akkoord verklaard hadden, is officiële goedkeuring in Rome gevraagd en verkregen.
Intussen waren het Moderamen van de Generale Synode der Ned. Hervormde Kerk, de Hoofdbesturen van de Gereformeerde Bond en de Confessionele Vereniging via een aantal gesprekken in de winter '68/'69 en in het voorjaar van 1969 ingelicht (vele studenten van de Geref. Bond en van de Conf. Vereniging studeren in Utrecht).
In de zomervakantie van 1969 is de kerkelijke goedkeuring verleend. Curatoren van de Rijksuniversiteit hebben op verzoek van de Faculteit aan de K.T.H.U. toestemming gegeven om reeds in september 1969 tezamen met de Faculteit in het nieuwe Transitorium II ruimten voor colleges en docenten te gebruiken.

In de zomer van 1968 bleek er bij de Oud-Katholieken en in april 1969 bij de Baptisten belangstelling voor samenwerking met de Utrechtse Faculteit te bestaan. Deze zal bestaan in een volledig volgen van het kandidaats- resp. doctoraalprogramma van de Faculteit voor Oud-Katholieke en Baptisten studenten. De kerkelijke opleiding blijft ook hier zaak van de betreffende Seminaries. Gezien het kleine getal studenten (10 Oud-Katholieken en 10 Baptisten) zullen beide kerkgenootschappen elk te zijner tijd een bijzondere leerstoel in de Faculteit bij de Minister van O. en W. aanvragen.

Waarom samenwerking?

Bij het lezen van het voorafgaande is onwillekeurig de vraag gerezen waarom de Faculteit, de R.K. Hogeschool, het Oud-Katholieke- en het Baptisten Seminarie tot samenwerking wensen te komen.
Bij alle participanten leeft het verlangen om de studie van de theologie en de opleiding van de aanstaande geestelijke leiders van ons volk in een meer oecumenisch verband te doen plaats vinden. Voor een staatsfaculteit geldt bovendien, dat zij aan jonge mensen uit verschillende geestelijke en kerkelijke achtergrond gelegenheid dient te bieden onder haar leiding te studeren.
In de kringen van K.T.H.U., het Oud-Katholieke- en Baptisten Seminarie wil men daarnaast dat hun seminaristen zich in een volledig universitaire sfeer zullen ontwikkelen buiten de beslotenheid van een seminarie. Tenslotte is het voor vele kerkgenootschappen bijzonder moeilijk de stijgende kosten verbonden aan een zich door verdergaande specialisatie uitbreidend wetenschappelijk corps en aan het levensonderhoud van de studenten, te blijven dragen.
Het bovengenoemd oecumenisch streven betekent intussen niet, dat men de eigen traditie als niet meer terzake zou beschouwen. Wèl is een ieder bereid om open en eerlijk de eigen standpunten te toetsen aan die van de andere deelnemers.
Men dient niet te verwachten, dat bijv. de Faculteit haar traditie van exegese van de bijbel uit de grondtalen zal opgeven of dat bijv. de K.T.H.U. niet langer het belang van een goede filosofische kennis zou onderstrepen. Een en ander heeft zijn consequenties ten aanzien van het studieprogramma. De besprekingen daarover zijn nog niet afgerond. Met name de zogenaamde tweede kandidaatsstudie van de K.T.H.U. waarin aan de gedragswetenschappen een belangrijke plaats wordt ingeruimd, is onderwerp van verdere discussie. Dit is overigens niet louter een aangelegenheid van de participanten; beiden zullen rekening dienen te houden met de resultaten van de desbetreffende besprekingen in de Academische Raad.
Tenslotte hopen alle bij de samenwerking betrokken instanties dat de onderlinge kennismaking in de komende vijf jaren zal leiden tot een definitieve integratie van de diverse opleidingen.

Persgesprek

Tijdens het persgesprek werden vragen gesteld van de zijde van De Waarheidsvriend, die meende de verontrusting van de gereformeerde gezindte in de N.H. Kerk over te moeten brengen en vroeg welke garanties er gegeven konden worden aan deze groep, dat de opleiding niet zou verwateren tot een 'erasmiaans humanisme'. Achter de groene tafel herkende men deze zorg, ook van de zijde der Katholieken.
Van de kant van de Confessionele Vereniging in de N.H. Kerk klonk dezelfde zorg door, maar de Confessionelen willen zich duidelijk positief opstellen

tegenover deze samenwerking.
Op de vraag van de kant van het K.N.P. (Katholiek Nationaal Persbureau) of de studenten betrokken geweest zijn bij de voorbereidingen kwam een aarzelend positief antwoord (bij de theologische faculteit van de Rijksuniversiteit is de regeling van de 'inspraak' van de studenten reeds in een vergevorderd stadium).

Prof. v. d. Linde wees nog eens met nadruk op het feit dat hier geen sprake is van een volledige samenwerking die op dit moment start, maar van een aanloopperiode van een aantal jaren, waarna de samenwerking een definitieve vorm kan krijgen.

Financiën
Deze integratie is financieel-economisch voor de K.T.H.U. zeker voordelig. Voor de Faculteit is het een extra financiële last, aldus Curator des Tombe, maar voor de gehele Universiteit betekent het een 'geestelijke' aanwinst.

R.K.-meningen
Prof. dr. H. van Munster signaleerde twee blokken binnen de R.K. kerk ten aanzien van de theologische opleidingen. Het ene blok heeft de voorkeur voor samensmelting van bestaande seminaries, het andere prefereert de vorm die in Utrecht geboren is. Men moet blij zijn met deze twee mogelijkheden. A. v. d. M.

Wie de koek krijgt...

CONCEPT-POSTENVERDELING 1971

Ieder jaar staat de Minister van Onderwijs en Wetenschappen een uitbreiding van de personeelsformatie toe. Deze uitbreiding bedraagt voorlopig voor het jaar 1971 voor Utrecht 200 personeelsposten. Voorlopig, want dit aantal kan nog veranderen. De laatste jaren heeft Utrecht uiteindelijk meer uitbreiding gekregen dan oorspronkelijk was toegestaan. Voor Delft bleven de definitieve toewijzingen daarentegen achter bij de voorlopig geplande i.v.m. het achterblijven van de studentenaantallen bij de verwachtingen.
Er is een concept-verdeling opgesteld voor 191 posten. Dit aantal is als volgt bepaald. Twintig procent van de uitbreiding van 200 posten, zijnde 40, wordt voorlopig in reserve gehouden en pas verdeeld wanneer er over de verdeling over de studierichtingen van de 1e jaarsstudenten 1969 iets meer te zeggen valt. Naar aangenomen wordt heeft momenteel nog slechts ongeveer ¾ van het totale aantal 1e jaarsstudenten zich laten inschrijven. Bovendien worden in november met de (sub)faculteiten besprekingen gevoerd over de begroting 1971, waarbij mogelijk zaken naar voren komen die invloed kunnen uitoefenen op de verdeling van de laatste 40 posten. In eerste instantie vallen er dus te verdelen 200-40 = 160 posten. Dit aantal kan echter vermeerderd worden met nog 31 te verdelen extra posten voor 1970.

Uitgangspunt is de bestaande achterstand vóórdat deze nieuwe posten verdeeld zijn, dus de vergelijking van het aanwezige aantal posten 1970 vergeleken met de behoefte voor 1971 (na de verdeling kan dan het aanwezige aantal posten voor 1971 worden vergeleken met de behoefte voor 1971).

Het aanwezige aantal posten per (sub)faculteit blijkt uit de begroting 1970 die reeds is opgesteld.
De behoefte aan personeelsleden wordt in Utrecht berekend met de Methode Overbeek.
Het verschil tussen de behoefte aan en het aanwezige personeel is het tekort. Dit tekort kan men uitdrukken in een aantal posten en in een procentuele achterstand (tekort als percentage van de behoefte).

Er is bij de concept-verdeling van uitgegaan dat eerst een deel van de beschikbare posten moet worden toegekend aan de (sub)faculteiten met procentuele achterstanden die ver uitgaan boven de gemiddelde procentuele achterstand van de Universiteit als geheel. Hiervoor kwamen 4 subfaculteiten in aanmerking, nl.: westerse talen, sociaal-culturele wetenschappen, psychologie en opvoedkunde. Van het totaal beschikbare aantal van 191 posten is 20% (38 posten) eerst verdeeld over deze 4 subfaculteiten en wel in verhouding tot de mate waarin hun procentuele achterstand, de gemiddelde achterstand van de Universiteit overtreft. De resterende 191-38 = 153 posten zijn verdeeld over de (sub)faculteiten in verhouding tot hun absolute achterstand (dus de achterstand uitgedrukt in aantallen posten).
Op deze wijze is de volgende concept-verdeling van de 191 posten berekend:

Godgeleerdheid	0
Rechtsgeleerdheid	3
Geneeskunde	18
Tandheelkunde	6
Subfac. wis-, nat.- en sterrenkunde	5
Subfac. scheikunde	10
Subfac. geologie en geofysica	4
Subfac. biologie	14
Subfac. farmacie	2
Subfac. taal- en lit.wetenschappen	1
Subfac. westerse talen	16
Subfac. geschiedenis enz.	1
Subfac. sociaal cult. wetenschappen	20
Subfac. psychologie	16
Subfac. opvoedkunde	11
Diergeneeskunde	34*)
Centrale Interfaculteit	1
Aardrijkskunde	3
Onderwijs Algemeen	26**)
	191

*) Dit aantal zal uit de laatste 40 posten nog worden aangevuld tot 40 i.v.m. gedane toezeggingen aan de Diergeneeskunde.

**) Hieronder vallen o.a. Universiteitsbibliotheek, Onderwijs Media Instituut, Bureau van de Universiteit (waaronder Studentenvoorzieningen en Nieuwbouw) Algemene Dienst de Uithof, Universitaire Werkplaats, Instituut voor toegepaste taalkunde.

Deze concept-verdeling zal daarna aan de Raad van Overleg worden voorgelegd, terwijl op 6 oktober definitief beslist wordt door het College van Curatoren. Onder voorbehoud — in verband met het vorenstaande — is aan de Faculteiten medegedeeld dat zij bij hun plannen rekening kunnen houden met de bovengenoemde uitbreiding.

W. E. J. van den Bold

Sociale geografie der ontwikkelingslanden

PRIMEUR VOOR NEDERLAND

Aan de interfaculteit der aardrijkskunde en prehistorie is met ingang van 25 augustus 1969 dr. J. Hinderink benoemd tot hoogleraar in de sociale geografie der ontwikkelingslanden. Prof. Hinderink bezet daarmee de **eerste** leerstoel met deze omschrijving in Nederland.

Dr. Hinderink heeft zijn universitaire opleiding in Utrecht ontvangen. In 1960 legde hij het doctoraalexamen in de sociale geografie af, en drie jaar later promoveerde hij bij prof. A. C. de Vooys op 'The Sierra de Gata; a geographical study of a rural mountain area in Spain". Inmiddels was dr. Hinderink, na enkele jaren leraar geweest te zijn, als staflid aan het Geografisch Instituut van onze uitversiteit verbonden. Hij kreeg de leeropdracht onderwijs te geven in de geografie der niet-westerse landen.

Daarmee ontstond in Utrecht de mogelijkheid binnen de sociale geografie een specialisatie te kiezen waaraan steeds meer behoefte bleek te bestaan. De problematiek van de ontwikkelingslanden verschilt zo zeer van die van de westerse wereld, dat een afzonderlijke specialisatie alleszins gerechtvaardigd is. De afdeling van prof. Hinderink houdt zich vooral bezig met de studie van ruimtelijke en sociale veranderingsprocessen, die zich als gevolg van de ontwikkelingen in de derde wereld voordoen. Hoewel tot dusverre de middelen ontbraken om een meerjarig onderzoekproject te entameren, is het voor een inzicht in de werkzaamheden van deze jonge afdeling zinvol een greep te doen uit de vele projecten die men onderhanden heeft.

Zo werd in 1965 begonnen met een onderzoek naar de sociale gevolgen van de agrarische ontwikkeling in een gebied in het zuiden van Turkije. De resultaten van dit onderzoek, dat dr. Hinderink in samenwerking met prof. M. Kiray (Ankara) uitvoerde, zullen binnenkort bij uitgeverij Praeger te New York worden publiceerd.

Eveneens in Turkije wordt onderzocht op welke wijze teruggekeerde gastarbeiders hun elders verworven kennis in hun eigen land benutten.
In Thailand wordt een onderzoek verricht naar de bedrijfsvoering en de mentaliteit van de boeren in een gebied waar men een ander irrigatiesysteem wil invoeren.

Deze studie zal daarbij aan het licht brengen op welke wijze men de vernieuwingen moet introduceren om met succes te kunnen oogsten.

Voor de regering van Tanzania wordt een rapport opgesteld over de vraag of het mogelijk is commerciële veeteelt te introduceren in het bestaande landbouwsysteem van de koffieboeren in het Kilimandjaro-gebied. In Ghana zal onderzocht worden welke gevolgen de contacten met stedelijke centra hebben op een agrarische gemeenschap.

Uit deze voorbeelden blijkt dat de onderzoeken behalve wetenschappelijke, veelal ook praktische betekenis hebben. Verschillende projecten worden uitgevoerd in samenwerking met het bedrijfsleven, buitenlandse research-centra of internationale organisaties. De studenten die aan deze onderzoekprojecten deelnemen worden daardoor reeds tijdens hun studie geconfronteerd met de problemen die zich in hun latere werkkring in een ontwikkelingsland kunnen voordoen. Utrecht kan zich gelukkig prijzen, in deze tijd, waarin zoveel over ontwikkelingshulp gesproken wordt, te beschikken over een afdeling die goed opgeleide deskundigen voor de ontwikkelingslanden kan afleveren.

J. G. Borchert

Prof. dr. J. Hinderink

17 september j.l. werd ter gelegenheid van de rectoraatsoverdracht een, door de U.S.F. geboycotte, discussieavond gehouden. Velen schitterden door afwezigheid. Nou ja, schitteren. (foto: Jac. P. Stolp, universiteitsmu seum).

Weinig belangstelling voor discussie-avond

Mag men afgaan op het aantal aanwezigen (ruim twintig) op de discussie-avond van 17 september j.l., waar de afgetreden en aangetreden Rectores Magnifici hun redevoeringen ter discussie stelden, dan moet men haast constateren dat de hete hangijzers van het Hoger Onderwijs de bevolking van de universiteit koud laten. Ook al was het bekend dat de USF de avond boycotte (en dat lukte) dan nog zouden de niet-boycottende geledingen voor een eervoller representatie hebben kunnen zorgen. Prof. Van der Ven sprak er zijn diepe teleurstelling over uit, dat de USF deze avond had genegeerd.

Enkele discussiepunten waren:

— het experimenteerartikel
— de omvang van de universiteit
— het één- of méérjarig rectoraat (ijzersterk nummer)
— moet een rector een 'regeringsprogram' geven?

Het was allemaal zéér rustig en welwillend.
Zo nu en dan werd de rust gestoord door USF-aanhang en enkele actiegroepers, die glunderend om het hoekje van de deur keken om te zien hoeveel effect de boycot had.

A. v. d. M.

Stafconvent:

De procedure bij benoeming van hoogleraren en lectoren

Nota door drs. A. C. de Roon aangeboden aan de Senatus Contractus, die deze nota besproken heeft in haar vergadering van 12 juni 1969.
In de nota wordt alleen gesproken over de wijze waarop de wetenschappelijke staf betrokken kan worden bij de benoemingsprocedure van hoogleraren en lectoren.
Niet gesproken wordt over 'inspraak' van studenten omdat de argumenten pro en contra daarbij geheel anders zijn. De inhoud van de nota is ten dele ontleend aan een nota van het Interacademiaal Overleg van Staf-conventen (I.A.O.C.) over het zelfde onderwerp.

1. **Inleiding.**

Bij de benoemingsprocedure zijn twee aspecten te onderscheiden nl. een **zakelijk** aspect (leeropdracht, taakomschrijving, eisen waaraan de kandidaat moet voldoen) en een **persoonlijk** aspect. In de discussies wordt vaak eenzijdig de nadruk gelegd op de persoon en ten onrechte wordt dan het zakelijk aspect min of meer verwaarloosd, terwijl juist daar de inspraakmogelijkheid het meest gewenst en het gemakkelijkst te realiseren is.

2. **Het zakelijk aspect.**

Indien de benoeming een bestaand ordinariaat/lectoraat betreft, moet worden overwogen of de omschrijving van de leeropdracht kan worden gehandhaafd of dient te worden herzien. Bij splitsing van een leerstoel of bij de instelling van een nieuwe leerstoel moet de omschrijving van de leeropdracht vanzelfsprekend altijd punt van overweging zijn. Het kan nuttig zijn onderscheid te maken tussen de formele leeropdracht en de omschrijving van de feitelijke taak die de nieuwe hoogleraar/lector te vervullen krijgt, en die meer omvat dan alleen onderwijs maar bijv. ook het leiden van een instituut, een afdeling of een werkgroep, waarbij o.a. de relaties tot collegae en medewerkers van groot belang zijn. De faculteit en de benoemingscommissie zouden hieraan meer aandacht moeten schenken dan thans meestal geschiedt. Een nieuwe hoogleraar/lector komt praktisch nooit in een geheel 'lege ruimte' maar zal gewoonlijk in een instituut of laboratorium moeten werken samen met anderen en de benoeming van een dergelijke belangrijke functionaris zal de onderlinge verhoudingen sterk kunnen beïnvloeden, zowel ten goede als ten kwade. Vroeger toen hoogleraren veel meer alleen werkten en er vrijwel geen staf was, speelde dit veel minder een rol. Het gaat hierbij overigens niet alleen om menselijke verhoudingen maar terdege ook om een zakelijke aangelegenheid, nl. het onderzoeksbeleid, waarbij de voornaamste vraag is of het bestaande beleid door de nieuwe hoogleraar zal worden voortgezet of omgebogen. Als het laatste het geval is kan dit grote invloed hebben op het werk en de positie van anderen, met name van de medewerkers. Het is daarom een dwingende eis dat de wetenschappelijke medewerkers van een bepaald instituut, laboratorium of afdeling nauw betrokken worden bij de formulering van de onderwijsopdracht en vooral bij de verdere taakomschrijving.
Het is wellicht overbodig op te merken dat de onderwijsopdracht en de taakomschrijving in overleg met de nieuw benoemde hoogleraar/lector gewijzigd moeten kunnen worden. Als deze bijv. met nieuwe ideeën, visies of voorstellen zou komen dan mogen deze niet a priori worden afgekapt.
Tegenover wat hierboven is gezegd over het onderzoeksbeleid moet worden gesteld dat het soms noodzakelijk is in een instituut een geheel nieuw beleid te gaan voeren. De inspraak van de aanwezige staf kan dan een belemmering zijn om tot een nieuw en beter beleid te komen. De principiële beslissing over handhaving of ombuiging van het beleid dient uiteindelijk bij de faculteit te berusten, die deze beslissing dan ook zelf dient te nemen en dit niet over dient te laten aan de te benoemen hoogleraar, hoewel deze wel bij de beslissing betrokken kan worden. Ombuiging van het beleid dient dus openlijk te geschieden en het besluit hiertoe moet aan de betrokken medewerkers medegedeeld worden nadat zij hierover, voordat het besluit genomen werd, gehoord zijn. Voor personeelsproblemen die zich ten gevolge van een dergelijke ombuiging van het beleid voordoen, zal een oplossing gevonden moeten worden die ook voor de betrokken medewerkers rechtvaardig is. Zich ontdoen van de staf die men van zijn voorganger 'geërfd' heeft door middel van de beoordelingsprocedure, is bijvoorbeeld een niet te aanvaarden praktijk.

3. **De benoemingscommissie**

Hoewel formeel de faculteit de taak heeft een voordracht voor een benoeming van een hoogleraar/lector in te dienen, wordt de voorbereiding hiervan in de praktijk opgedragen aan een commissie van meestal 3 à 5 hoogleraren. Dit wordt in de eerste plaats gedaan omdat vaak slechts enkele leden van de faculteit voldoende kennis van zaken hebben om kandidaten voor een bepaalde vacature te kunnen beoordelen en in de tweede plaats om persoonlijke en vertrouwelijke zaken geheim te houden. Zonder twijfel twee goede redenen. Als reden om de leden van de commissie te beperken tot de hoogleraren wordt vooral genoemd, dat zij meer belangeloos zullen kunnen oordelen omdat zij zelf geen kandidaat zijn. Toch zullen soms zakelijke eigen belangen een rol kunnen spelen. Naar mijn mening zijn er niet voldoende argumenten om de benoemingscommissies samen te stellen uit uitsluitend hoogleraren. Wat betreft de geheimhouding van vertrouwelijke zaken moet worden bedacht, dat de wetenschappelijke medewerkers als ambtenaar, evenals de lectoren en hoogleraren, geheimhoudingsplicht hebben. Een belangrijk argument om ook niet-hoogleraren in de benoemingscommissie te benoemen is, dat het niet zelden om zulke specialistische zaken gaat, dat slechts weinige

naaste vakgenoten een deskundig oordeel kunnen vellen. Deze vakgenoten-deskundigen die voor het lidmaatschap van een benoemingscommissie in aanmerking komen, zullen ook gerecruteerd moeten kunnen worden uit de niet-hoogleraren, dus uit de lectoren en wetenschappelijke medewerkers.

Het is duidelijk, dat men geen personen in de commissies moet benoemen die zelf kandidaat zouden kunnen zijn voor het bezetten van de vacature. Vaak zullen de medewerkers die het meest in aanmerking komen voor het lidmaatschap van een benoemingscommissie, tevens potentiële kandidaten zijn. Hierdoor zal het opnemen van een medewerker in een benoemingscommissie in de praktijk soms niet mogelijk zijn, maar in principe dient het mogelijk te zijn alle mensen in een benoemingscommissie te benoemen die voldoende deskundig en oordeelkundig zijn, wat ook hun rang is.

4. **De taken van de benoemingscommissie**

De taken van de commissie die de benoemingsvoorstellen moet voorbereiden, zijn de volgende:
(1) Het kritisch bekijken van de leeropdracht en de taakomschrijving en het formuleren van de eisen, waaraan de kandidaat voor de betrokken functie moet voldoen.
(2) Voor het hierboven genoemde het advies inwinnen van de hoogleraren, lectoren en wetenschappelijke medewerkers van het instituut, waar de nieuw te benoemen functionaris zal gaan werken.
(3) Het formuleren van een voorstel aan de faculteit voor een taakomschrijving en voor een advertentie. Nadat de faculteit zich hierover uitgesproken heeft volgt:
(4) Het verzamelen van namen van potentiële kandidaten voor de vacature door:
a. Het plaatsen van een advertentie en het in ontvangst nemen van de reacties hierop. Hierbij wordt ervan uitgegaan, dat wetenschappelijke medewerkers, studenten, personen en instellingen van buiten de universiteit etc. naar aanleiding van de advertentie gemotiveerde voorstellen zullen indienen.
b. De zusterfaculteiten te verzoeken kandidaten te noemen.
c. Vakgenoten van elders te verzoeken namen te noemen.
(5) Het beoordelen van de potentiële kandidaten en het maken van een eerste selectie, zo nodig mede op grond van al of niet gevraagde adviezen van de zusterfaculteiten, deskundigen elders en van medewerkers ter plaatse.
(6) Het polsen van kandidaten of zij een eventuele benoeming zouden aanvaarden en welke wijzigingen zij eventueel in de leeropdracht of taakomschrijving zouden willen aanbrengen.
(7) Het doen van voorstellen aan de faculteit.

Het inwinnen van adviezen van wetenschappelijke medewerkers wordt aanzienlijk vergemakkelijkt door het plaatsen van een advertentie, waarin de vacature wordt bekend gemaakt en waarin men wordt verzocht zichzelf of anderen als kandidaat te melden. Hierdoor is immers de aanmeldingsprocedure een openbare zaak geworden en kan iedereen hier openlijk over praten en aan deelnemen, ook de medewerkers ter plaatse. Eveneens wordt dan ook het vragen van adviezen aan medewerkers vergemakkelijkt alsook het vragen van oordelen over personen. Het plaatsen van advertenties voor vacatures zou derhalve een algemene maatregel behoren te zijn.

Een andere vraag is of de commissie, alvorens met een voorstel te komen, de volledige lijst van potentiële kandidaten aan de faculteit en aan de medewerkers van het betrokken instituut dient voor te leggen met het verzoek, hierop commentaar te leveren en gemotiveerde voorkeuren uit te spreken. Als bezwaar hiertegen kan worden aangevoerd, dat het voor de potentiële kandidaten onaangenaam is als in ruimere kring bekend wordt, dat zij uiteindelijk niet in aanmerking komen voor de kandidatuur van de faculteit. Als evident voordeel staat hier tegenover, dat al degenen die straks met de nieuwe hoogleraar of lector in hun werk te maken krijgen zich kunnen uitspreken over voor- en nadelen van de potentiële kandidaten en ook reeds enigszins voorbereid zijn op de situatie na de benoeming. Een andere mogelijkheid, die het genoemde bezwaar grotendeels ondervangt, is dat de benoemingscommissie de lijst van potentiële kandidaten voorlegt voor advies en commentaar aan de instituutsraad van het betreffende instituut. Deze mogelijkheid is naar mijn mening de beste. Een derde mogelijkheid is, dat de commissie bij het indienen van zijn voorstel bij de faculteit de volledige lijst van potentiële kandidaten overlegt en dat de vertegenwoordigers van de wetenschappelijke staf aan de behandeling van het voorstel deelnemen.

Samenvatting van de wensen van de wetenschappelijke staf
1. Betrokken worden bij de zakelijke aspecten, d.w.z. meespreken over: welke taak en wat voor soort man.
2. De mogelijkheid hebben om gemotiveerd kandidaten ter kennis van de benoemingscommissie te brengen.
3. Direct, via advies aan de benoemingscommissie, of indirect, via de vertegenwoordigers in de instituutsraad of in de (sub)faculteit, betrokken worden bij de keuze van de kandidaten voor de voordracht.

Deze wensen kunnen binnen de huidige wet gerealiseerd worden.

A. C. de Roon.

De Senatus Contractus ging met algemene stemmen akkoord met het in deze nota gestelde t.a.v. de hierboven genoemde wensen 1 en 2 en met 12 tegen 2 stemmen en 1 onthouding in principe met het gestelde t.a.v. wens 3.

De wijze waarop het in punt 3 genoemde realiseerd kan worden wil men overlaten aan de faculteiten.
De benoemingsprocedure zal binnenkort in ruimer verband opnieuw aan de orde worden gesteld in de Senatus Contractus.

Grafische kunst voor studenten

Breda-collectie. tentoonstelling en wijze van bruikleen

Met ingang van 8 oktober 1969 kunnen de studenten van de Rijksuniversiteit Utrecht hun kamer kunstzinnig versieren met werken uit de Breda-collectie.
Deze Breda-collectie is een verzameling hedendaagse grafische kunst, welke door de N.V. Bierbrouwerij 'De Drie

Hoefijzers' ter beschikking wordt gesteld voor de Nederlandse Universiteiten en Hogescholen. Een aantal werken werd door de Stichting Hedendaagse Grafiek, met steun van het Prins Bernhard Fonds, aan de Breda-collectie toegevoegd.
De collectie, die thans ca. 350 werken telt, zal in drie delen worden gesplitst, te weten over deze universiteit, de Universiteit te Amsterdam en de Rijksuniversiteit te Groningen. Voor onderlinge uitwisseling en voor nieuwe aanwinsten wordt door een werkgroep onder leiding van Dr. L. Gans, met assistentie van commissies uit voornoemde instellingen van wetenschappelijk onderwijs, zorg gedragen. Op 1, 2 en 3 oktober wordt het Utrechtse deel van de collectie tentoongesteld in de grote zaal van het Cunera-huis, Nieuwe Gracht 32.
Op 1 oktober te 16.00 uur vindt de officiële opening van de tentoonstelling plaats door de curator, mr. J. H. des Tombe.
De uitleen van de prenten begint, zoals boven vermeld, op 8 oktober bij het Bureau Vormingswerk, waar ook de administratie etc. van deze collectie wordt verzorgd.
Er wordt door het Bureau een vergoeding per bruikleen in rekening gebracht. Deze vergoeding is in overleg met de partners als volgt vastgesteld:
— de bruikleentermijn voor de studenten bedraagt per prent maximaal vier maanden;
— de huurprijs bedraagt *f* 1,00 per maand;
— het bruikleen wordt aangegaan tegen een inschrijfgeld van *f* 2,50 en een minimum huur van *f* 1,00;
— na terugbrenging van het werk wordt voor elke maand meer *f* 1,00 méér berekend. De eerste keer betaalt de student bij het ophalen van het werk dus *f* 2,50 inschrijfgeld en *f* 1,00 minimum huur (één maand). Bij terugbezorging na twee, drie of vier maanden wordt hun nogmaals

De uitleen vindt plaats op het Bureau Vormingswerk, *f* 1,00, *f* 2,00 of *f* 3,00 in rekening gebracht.
Kromme Nieuwe Gracht 29, steeds op maandag, woensdag en vrijdag, van 9.30 - 16.00 uur; de uitleen wordt verzorgd door mevr. M. F. M. Vermeulen, secretaresse van dit Bureau.

Van de gelden welke het Bureau Vormingswerk overhoudt worden, nadat eventuele schaden zijn verrekend, in overleg met de werkgroep grafieken gekocht, welke onder de deelnemers aan de Breda-collectie worden verloot en daarmee dus in eigendom kunnen worden verkregen.

UNIVERSITEIT

AGENDA

29 september: de ambassadeur van Canada biedt de R.U. een aantal boeken aan, universiteitsbibliotheek, 14.00 uur.

30 september: promotie drs. C. A. Boenders (geneeskunde), senaatszaal 16.00 uur.

2 oktober: voordracht van prof. dr. E. K. J. Reznicek, kunsthistorisch instituut, collegezaal Boothstraat 6, 14.00 uur.

6 oktober: openbare curatoren vergadering, curatorenkamer, Kromme Nieuwe Gracht 29, 10.00 uur.

6 oktober: oratie prof. dr. R. S. Mossel (pedagogisch didaktisch instituut voor de leraarsopleiding), 16.15 uur.

9 oktober: voordracht van prof. dr. mr. A. W. Reinink, kunsthistorisch instituut, collegezaal Boothstraat 6, 14.00 uur.

Tot 1 november: tentoonstelling „Naar de Letter" in het Instituut de Vooys, Emmalaan 29. Voor bijzonderheden zie onder Letteren.
Tot 1 november: tentoonstelling Fali-Sao, etnografica en archeologische vondsten uit Noord-Kameroen, instituut voor antropobiologie, Achter den Dom 24.

UNIVERSITEITSGIDS

De universiteitsgids 1969/1970 is inmiddels verschenen. Tegen betaling van *f* 2,— is een exemplaar verkrijgbaar bij de afdeling PVD (public relations voorlichting en documentatie), Kromme Nieuwe Gracht 29, kamer A 14.

CURSUSSEN VOORDRACHTSTECHNIEK VOOR STAFLEDEN EN OUDEREJAARS STUDENTEN

Organisatie
Reeds vele jaren organiseert het Centraal Comité Voordracht en Publikatie cursussen in voordrachtstechniek voor stafleden en studenten aan instellingen voor wetenschappelijk onderwijs in Nederland. De belangstelling hiervoor neemt hand over hand toe.

Doel van de cursus
De cursussen beogen de normaal aanwezige schuwheid om in het openbaar te spreken te overwinnen of althans te verminderen en daarbij de juiste wijze van uitdrukking, een goede houding en de spreekroutine te bevorderen.
Iedere academicus staat dagelijks voor de taak zijn inzichten in werkbesprekingen op duidelijke en overzichtelijke wijze naar voren te brengen, waardering en kritiek juist en scherp te formuleren en plannen te verdedigen. Ook komt het vaak voor, dat inleidingen bij congressen worden verzocht, college worden gegeven en gelegenheidstoespraken worden gehouden.
Voor degenen, die een leidende functie vervullen is een dergelijke cursus van wezenlijk belang; slechts weinigen zijn „geboren sprekers"; men kan echter een goed spreker worden door op enkele principes te worden gewezen en er naar te handelen.
Zolang een opleiding tot „public speech" niet in het voorbereidend hoger en middelbaar onderwijs is opgenomen, is het een zaak van de academicus zelf deze lacune op te heffen.
De cursus zelf
Met behulp van de door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen goedgekeurde subsidieregeling is het mogelijk tegen betaling van *f* 10,— aan deze cursus van negen lessen van twee uur deel te nemen.
Het aantal deelnemers bedraagt plm. 20 per cursus. Per les wordt een uur theorie en een uur praktische oefeningen gegeven.
De cursussen zullen in de week van 13 oktober 1969 aanvangen. Bij voldoende belangstelling zullen er cursussen gegeven worden op woensdag en vrijdag door de heer H. v. d. Zee van 17.00-19.00 en van 19.30-21.30 uur en door de heer P. Faber op maandag van 18.00-20.00 en van 20.00-22.00 uur.
Prof. dr. G. Stuyveling van de Universiteit van Amsterdam zal op maandag 6 oktober 17.00 uur in het universiteitsgebouw, Domplein 29 een inleidend college houden.
Na afloop van de inleiding kunnen belangstellenden een aanmeldingsformulier invullen en daarop hun voorkeur voor cursustijden te kennen geven.

DOCUMENTATIENIEUWS

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, kamer A 16; Knipseldossiers over: Baccalaureaat, het Cantonspark, Eerstejaars, Taakverdeling en Universiteit Groningen.
Nieuwe boeken: Vademecum 1969-1970 van de U.S.F. Utrecht (Rooy, M. en J. Nieuwenhuis); Gemeentelijke Voorlichting, Democratisering van het Onderwijs (Staatsuitgeverij). Persnieuws no. 155 t/m 162 d.d. 1 t/m 12 september 1969 waarin artikelen van prof. Böttcher over het wetenschapsbudget, een vijftal artikelen over 'de Universiteit' uit het Alg. Handelsblad en de nota-Veringa.

BACH - CANTATE DIENSTEN

Evenals vorig jaar zal iedere eerste zondag van de maand om 19.30 uur in de Geertekerk een korte oecumenische dienst gehouden worden. Deze diensten staan in het teken van een cantate die J. S. Bach voor de betreffende zondag geschreven heeft. Iedereen is welkom, iedereen doet mee: in het koor, in de kerk of in het orkest.
De cantates, die dit kwartaal uitgevoerd zullen worden zijn: 5 oktober: cantate 96: Herr Christ, der ein'ge Gottes Sohn; 2 november: cantate 115: Mache dich, mein Geist bereit; 7 december: cantate 70 a: Wachet, betet, sei bereit.
Contactadres: D. J. Buijs, Poortstraat 27, Utrecht, tel. 71 52 46.

UIT DE DB-VERGADERING VAN 22 SEPTEMBER 1969

1. K.B. nr. 16, d.d. 15 september 1969, waarbij met ingang van de dag, waarop hij zijn ambt zal aanvaarden, werd benoemd tot gewoon lector in de faculteit der geneeskunde om onderwijs te geven in de medische psychologie en psychotherapie, dr. A. A. Fischer.
2. K.B. nr. 58, d.d. 25 augustus 1969, waarbij met ingang van de dag, waarop hij zijn ambt zal aanvaarden, werd benoemd tot gewoon hoogleraar in de faculteit der sociale wetenschappen en de interfaculteit der aardrijkskunde en prehistorie om onderwijs te geven in de sociale geografie van de ontwikkelingslanden, dr. J. Hinderink.
3. Het DB van de Utrechtse universiteit meent dat zij het ultimatum inzake de openbaarheid, aangenomen tijdens de discussiedagen in juni j.l. en door de USF per brief van 10 september nog eens herhaald, voor kennnisgeving moet aannemen. Het DB wijst er nog eens op, dat zij de vergaderingen in juni niet representatief acht en dat dus aan dergelijke vergaderingen geen gezag kan worden toegekend. Bovendien meent het DB, dat de zaak van de openbaarheid via de nota Veringa in landelijk verband en via de eigen nota bestuursvorm binnen de universiteit in discussie moet komen. Tenslotte meent het DB, dat deze zaak op de agenda van de Raad van Overleg dient te staan.
4. De nota bestuursvorm wordt toegezonden aan Senaatsleden, Faculteiten, Subfaculteiten, Stafconvent, Personeelsconvent, Raad van Overleg en USF, begeleid door een brief, waarin reactie op de nota wordt gevraagd, voor zover deze reactie nog niet bekend is.

STUDENTEN

BUREAU VORMINGSWERK

Politiek Centrum.

Om de activiteiten van de Disputorenraad doeltreffender en efficiënter te organiseren, is het afgelopen jaar gewerkt aan een nieuwe opzet. Dit heeft geresulteerd in de oprichting van drie secties, te weten een politieke, een culturele en een onderwijssectie, die zich op de respectieve gebieden gaan bewegen.
De politieke sectie werkt momenteel aan de oprichting van een politiek centrum. Dit centrum wordt gevestigd in het gebouw van de Kargadoor, Oude Gracht 36 bis, en zal omstreeks november worden geopend.
Het ligt in de bedoeling dat het centrum een vrijgestelde krijgt voor het coördineren van de activiteiten van studenten en andere groeperingen.
In het centrum zal een politieke leeszaal gevestigd worden, waar een groot aantal boeken, tijdschriften en kranten zal liggen.
Het centrum zal faciliteiten geven wat betreft ruimte (grote zaal; kamers voor gespreks-, projectgroepen), stencilwerk, telefoon e.d.

Project Bondsrepubliek

De eerste grote manifestatie van het politieke centrum zal plaats vinden in februari 1970. Er zal een aantal dagen georganiseerd worden met als thema: 'het ideologisch-politieke klimaat in de Duitse Bondsrepubliek'.
In dit kader zullen (voorlopig) de volgende punten aan de orde komen:
1. Staat en overheid (de Notstandsgesetzgebung, enz.);
2. Sociaal-Economisch corporatisme;

3. E.E.G. (Europa-politiek; Europa-Amerika; Noord-Zuid);
4. N.A.T.O. (Europa-politiek; Oost-Politiek);
5. Partijen en Parlementarisme.
Aan de voorbereiding van deze manifestatie wordt momenteel door verschillende groepjes gewerkt.
Wij willen evenwel zoveel mogelijk mensen in de voorbereiding betrekken.
Mogelijk heeft ook u interesse aan een van de voorbereidingsgroepen deel te nemen. Het betreft het doornemen van literatuur, het werken aan een documentatie-map, de verzorging van de propaganda, enz.
Mocht u aan een van de groepen willen deelnemen, dan kunt u zich opgeven, uiterlijk tot 5 oktober bij: Frans Langemeijer, bereikbaar op het bureau Vormingswerk, Kromme Nieuwe Gracht 29. Tel. 2 94 41, toestel 158. U kunt daar ook verdere inlichtingen inwinnen.

U.V.S.V.

De openheidsplannen worden nu verwezenlijkt. Maandag tot en met vrijdag: theekamer open van 16.00 uur-21.00 uur; eettafel open van 17.30 uur-19.30 uur; zoldercafé open vanaf 22.00 uur; zondag-borreluurtje open vanaf 17.00 uur.

S.I.B. IN AKTIE

Voor mensen die een ontluikende belangstelling voor China hebben, staan er grootse dingen te gebeuren. De S.I.B. gaat zich dit jaar toeleggen op aaneengesloten programma's van twee weken, waarin veel informatie voorhanden zal zijn in de vorm van zeer deskundige sprekers, debatten, literatuur en documentatie op schrift. De onderwerpen van deze cyclussen zullen zeer uiteenlopen. De eerste cyclus zal over China gaan en dit in de ruimste zin des woords. De eerste lezing wordt gehouden op 22 oktober door dr. Kwee Swang Liat. Onderwerp: van confucianisme tot communisme.
23 oktober zal drs. L. Ch. Schenk-Sandbergen het sociologisch aspect van China belichten. 29 oktober spreekt dr. A. Muntjewerf over de culturele revolutie. 30 oktober houdt prof. B. Landheer een lezing over de buitenlandse betrekkingen van China. We zoeken nu actieve en geinteresseerde mensen, die zich hiermee wat intenslever willen bezig houden, om mee te draaien in een projectgroep van plm. drie weken, die o.a. als vrucht van hun extra inspanning aan het einde (eind oktober) faciliteiten krijgen om een documentatie-map samen te stellen. Ieder is welkom.
Opgeven bij Lineke de Haan, Breedstraat 20 bis. Dit is een unieke gelegenheid om korte tijd intensief met iets bezig te zijn. Geef je nu op!

U.S.K.O.

Het bestuur van het U[illegible]e Studenten Koor en Orkest wil graag alle studenten wijzen op de mogelijkheid per 1 oktober lid te worden van deze vereniging. Het programma van het komende seizoen vermeldt ondermeer de Hohe Messe van J. S. Bach en het Diesconcert.
De eerste repetitie zal zijn voor het koor op vrijdag 10 oktober om 17.00 uur in het Microbiologisch Laboratorium, Catharijnesingel 59, en voor het orkest op dinsdag 7 oktober om 20.00 uur in het Universiteitshuis. Eventuele belangstellenden kunnen tevoren nadere informatie verkrijgen bij het bestuur, tussen 12.00 en 14.00 uur te bereiken op kamer 17 van het Universiteitshuis of telefonisch, no. 1 03 18. Men kan zich dan ook opgeven als lid.

N.C.S.V. - V.C.S.B. - SOCRATES

organiseren 30 september 20.00 uur in het Universiteitshuis een avond over democratisering voor leden, vooral eerstejaars en andere belangstellenden.
Programma: inleidingen door leden van de wetenschappelijke staf en door U.S.F. Daarna discussie in groepjes, gevolgd door plenaire vergadering.

ONDERWIJSCOLLEGES

Alleen toegankelijk voor studenten in het bezit van een collegekaart.

Centrale interfaculteit

Het fenomenologisch waarheidsbegrip n.a.v. Husserls 6e logische Untersuchung. **Litt.** A. de Waelhens, Phénoménologie et Vérité, essays philosophiques, epimethee '53. Prof. dr. Th. de Boer. Vrijdag 10.00-12.00 uur, Transitorium II, Filosofisch instituut. Aanvang 10 oktober.

Confrontatie fenomenologie en cybernetica n.a.v. E. Vermeersch, een epistemologische inleiding tot een wetenschap van de mens, de 'Tempel' Brugge 1967. Prof. dr. Th. de Boer, vrijdag 10.00-12.00 uur, Transitorium II, Filosofisch Instituut, aanvang begin februari '70.

Kennis en geloof. Prof. dr. V. Brümmer. Dinsdag 10.00-12.00 uur, theologisch instituut, Heidelberglaan 2, de Uithof.

Wijsgerige inleiding tot de godsdienstwetenschap. Prof. dr. V. Brümmer. Woensdag 9.00-10.00 uur, theologisch instituut, Heidelberglaan 2.

Wijsgerige inleiding tot de godsdienstwetenschap. Prof. dr. V. Brümmer. Donderdag 10.00-12.00 uur, theologisch instituut, Heidelberglaan 2, de Uithof.

Inleiding Logica. Prof. dr. W. van Dooren. Maandag 15.00-16.00 uur, filosofisch instituut, Heidelberglaan 2, de Uithof.

Leibnitz en de 17e eeuwse filosofie: Prof. dr. W van Dooren, maandag 16.00-17.00 uur, filosofisch instituut, Heidelberglaan 2, de Uithof.

Ethiek. Prof. dr. J. de Graaf. Maandag 11.00-13.00 uur, theologisch instituut, Heidelberglaan 2, de Uithof.

Capita Selecta uit de algemene wetenschapstheorie. Prof. dr. mr. K. Kuypers. Dinsdag 15.00-16.00 uur. Fil. instituut, Heidelberglaan 2, de Uithof.
Inleiding in de filosofie. Prof. dr. mr. K. Kuypers. Vrijdag 10.00-11.00 uur, fil. instituut, Heidelberglaan 2, de Uithof.
Het marxisme van Sartre, a.d.h.v. zijn boek 'Critique de la raison dialectique': prof. dr. R. C. Kwant, dinsdag 17.00-18.00 uur, universiteitsgebouw, Domplein, aanvang 7 oktober.
De functie van de kritiek in het menselijk bestaan. Prof. dr. R. C. Kwant. Donderdag 16.00-17.00 uur, universiteitsgebouw, Domplein aanvang 9 oktober.
Herbert Marcuse's filosofie van 'the great refusal' prof. dr. R. C. Kwant, donderdag 17.00-18.00 uur, universiteitsgebouw, Domplein aanvang 9 oktober.
Inleiding tot de logica van de algemene wetenschapsleer: dr. J. J. Louët Feisser. Woensdag 12.00-13.00 uur, Geertekerk.
Geschiedenis der wijsbegeerte i.v.m. de sociale wetenschappen. Prof. dr. J. J. Louët Feisser .Vrijdag 12.00-13.00 uur, filosofisch instituut, Heidelberglaan 2, de Uithof.
Wijsgerige antropologie: prof. dr. J. J. Louët Feisser, woensdag 13.00-14.00 uur, Geertekerk.
Griekse geneeskunde: methoden en problemen: dr. J. Mansfeld. Vrijdag 16.00-17.00 uur, universiteitsgebouw, Domplein.
Discussiecollege over „de zin van het menselijk lijden, antropologisch bekeken'. Prof. dr. K. J. Popma. Maandag 18.15-19.30 uur, sociëteit S.S.R., Bemuurde Weerd W.Z. 3.
De zin van het menselijk lijden, antropologisch bekeken: prof. dr. K. J. Popma, woensdag 16.30-18.15 uur, fil. instituut, Heidelberglaan 2, de Uithof.
Inleiding in de moderne problematiek v. d. wijsbegeerte a.d.h.v. recente publicaties. Prof. dr. J. B. Ubbink, dinsdag 14.00-15.00 uur, filosofisch instituut, Heidelberglaan 2, de Uithof.

Interfaculteit der aardrijkskunde en prehistorie

Historische kartografie: prof. dr. ir. C. Koeman, waarschijnlijk woensdag van 15.00-17.00 uur, aanvangsdatum en zaal worden nog bekend gemaakt.

Onderwijs media instituut

De praktische toepassing van de fotografie en de cinematografie: F. R. P. C. J. W. Varossieau, maandag 10.00-12.00 uur, Instituut voor Volkenkunde, Transitorium II.

Parapsychologie

Algemene inleiding in de parapsychologie: prof. dr. W. H. C. Tenhaeff. Dinsdag 16.15 17.00 uur, academiegebouw, Domplein, zaal 13.
Voortgezet college Parapsychologie (voor hen die reeds een jaar lang het inleidend college hebben gevolgd) prof. dr. W. H. C. Tenhaeff. Dinsdag 17.15-18.00 uur, academiegebouw, Domplein, zaal 9.

Instituut voor sonologie

Elektronische muziek (algemene inleiding): F. C. Weiland, dinsdag 14.15-15.00 uur, instituut voor sonologie, Plompetorengracht 14-16, aanvang 7 oktober.
Tape Session (het ten gehore brengen van elektronische composities uit binnen- en buitenland). F. C. Weiland. De 1e en 3e woensdag van de maand van 14.15-16.00 uur, instituut voor Sonologie, Plompetorengracht 14-16.

UNIVERSITEIT EN KERK

Academiedienst

Academie-dienst, zondag 28 septem[illegible] a.s. 19.00 uur, in de Pieterskerk. Voorganger: ds. J. M. van Minnen.
Mevrouw en ds. Van Minnen zullen zondagavond de 28e september weer heel graag bezoek ontvangen, Willem Barentszstraat 55.

Catechisaties

We stellen ons voor om in de week tussen 28 september en 5 oktober weer te beginnen met de catechisaties. Steeds om 19.00 uur op De Zolder, Lepelenburg 1. Nadere bijzonderheden in de rondgezonden 'Maandbrief'.
ds. P. Heinen, Prof. Leon. Fuchslaan 4, tel. 71 20 06.
ds. J. M. van Minnen, Willems Barendszstraat 55, tel. 71 06 23.

Doopsgezind studenten contact

Op maandag 29 september a.s. om 20.00 uur houdt het Doopsgezind Studenten Contact zijn eerste bijeenkomst in de tuinkamer van de Doopsgezinde kerk, Oude Gracht 270. Wij hopen dan concrete afspraken te maken over de activiteiten van deze winter. Zowel eerste als oudere jaars zijn van harte welkom.

Ichthus

Vrijdagavond 26 sept. om 8 uur zal de directeur van de Wycliffe Bible Translaters, mr. George Cowan, in het U-huis, kamer 21, spreken. Weest welkom.

SPORT

Algemeen

Binnenkort, d.w.z. eind oktober, zal de nieuwe sporthal Hoog Catharijne in gebruik worden genomen. Hierdoor worden de mogelijkheden voor sportbeoefening in Utrecht ook voor de studenten belangrijk verbeterd. Deze verbetering komt overigens net op tijd, want enkele oude zalen worden afgebroken of verbouwd. De roosterwijzigingen, die hiervan het gevolg zijn, zullen tijdig door de sportleiders in dit blad worden aangekondigd.
Voorts zal het waarschijnlijk mogelijk worden om in de nieuwe hal overdag b.v. te tennissen. De besprekingen hierover zijn aan de gang. Belangstellenden kunnen zich echter reeds melden, opdat een inzicht verkregen wordt van de benodigde speeltijd. De aanmeldingen worden verwacht op het Bureau Sportzaken, Pieterskerkhof 13, telefoon 2 94 41, toestel 348.

Conditietraining

Het uur conditietraining voor heren op dinsdagavond van 19.30-20.30 uur o.l.v. de heer K. Zoete, begint m.i.v. dinsdag 1 oktober in de St. Victorschool, Notebomenlaan 137.

Schermen

Schermdemonstratie. Op donderdag 2 oktober zal er in het gebouw voor Kunsten en Wetenschappen (K. en W.) - Mariaplaats - een schermdemonstratie worden gegeven onder leiding van de heer Adam Bélà voor die studenten(-es!) die nog niet in de gelegenheid geweest zijn een dergelijke demonstratie bij te wonen. Aanvangstijd 20.00 uur.
Alle inlichtingen over deze oude en populaire studentensport zijn op deze avond te verkrijgen.

Competitie tafeltennis

Willen degenen die zich nog niet hebben opgegeven voor de competitie tafeltennis dit zo snel mogelijk doen bij de Dienst Sportzaken, Pieterskerkhof 13a of 's woensdagavonds tussen 19.00 en 22.30 uur: 1e. 'Prinsenhof' Eykmanlaan 431 of 2e. Zaal sportinstituut, Havikstraat 55a.

USF EN DE REDE LANJOUW

Het dagelijks bestuur van de USF is hevig verontwaardigd over de rede van prof. dr J. Lanjouw ter gelegenheid van de rectoraatsoverdracht aan de rijksuniversiteit te Utrecht. Het USF-bestuur vindt het ronduit bedroevend dat de rede van de scheidende rector magnificus een cumulatieve keten was van platgetreden verwijten aan het adres van de studenten, die actief werken aan een hoognodige democratisering van de universiteit.
Het dagelijks bestuur van de USF kan niet anders dan verheugd zijn dat een universiteitsbestuurder die zulke negatieve en eenzijdige klaagzangen aanheft van het bestuurlijke toneel gaat verdwijnen. Het is zinloos alle beschuldigingen van prof. Lanjouw aan het adres van de studenten te weerleggen. Het d.b. van de USF vindt het overigens onsportief en ergerniswekkend dat prof. dr. J. Lanjouw deze beschuldigingen niet eerder in het jaar heeft geuit. Het d.b. van de USF was met name verontwaardigd door de beschuldiging van de scheidende rector magnificus, dat de studenten een werkelijke bereidheid tot overleg zouden missen.
De onwaarheid van deze bewering blijkt als men bedenkt dat de USF bijna het hele jaar lang intensief overleg heeft gepleegd met de universitaire instanties, ook al bleek dit overleg vaak vruchteloos en doelloos. Het d.b. van de USF betreurt de rede van prof. dr. J. Lanjouw omdat zij een verdere bereidheid tot overleg frustreert. Het loze argument van prof. dr. J. Lanjouw dat de vernieuwingsexperimenten van de studenten tot een chaos zouden leiden, siert een wetenschapper, die per definitie dynamisch dient te zijn, geenszins. Kortom, een jammerlijke rede van een jammerende rector.

(Persbericht U.S.F.)

USF EN DE OPENBAARHEID

De USF hebben een brief gezonden aan alle beleidsbepalende instanties als curatorium, senaat, faculteitsbesturen en het dagelijks bestuur van de universiteit. In deze brief herinneren de USF aan het ultimatum dat tijdens de discussiedagen in de aula van de Utrechtse universiteit (18-19-20-21 juni 1969) is opgesteld In dit ultimatum werd openbaarheid geëist van alle beleidsbepalende vergaderingen en stukken, als zijnde een eerste voorwaarde voor het realiseren van medebeslissingsrecht. Het ultimatum liep 15 september af en de USF merken in de verzonden brief op dat de gevraagde openbaarheid en de concrete voorstellen van de senaat e.a. daartoe helaas nog op zich laten wachten. De USF zeggen in de brief van hun kant het ultimatum beslist niet te zullen negeren. Tegen het einde van de maand zullen de USF over dit onderwerp een algemene vergadering beleggen.

(Persbericht U.S.F.)

DAAROM OPENBAARHEID

Men zal zich in juni wellicht enigszins verbijsterd afgevraagd hebben, waarom er een plotselinge uitbarsting van activiteit van studentenzijde te bespeuren viel (discussiecentrum etc.). Dat dit het logische gevolg geweest is van een historische ontwikkeling is echter velen ontgaan. Daarom is het wenselijk om kort het complex van factoren te beschrijven, dat de aanleiding gevormd heeft tot het ontstaan van een klimaat, dat rijp bleek te zijn voor deze woelige junidagen.
Enige jaren geleden waren er kleine groepen studenten, die ontevreden waren over de onderwerpen, die hen gedurende hun studie voorgeschoteld werden. Ze vonden dat er een grote kloof was ontstaan tussen de wetenschapsbeoefening aan de universiteit en die in de maatschappij in die zin, dat ze tijdens de studie niet voldoende of in het geheel niet vertrouwd werden gemaakt met de verantwoordelijkheid die zij, als wetenschappers tijdens hun studie en later in de maatschappij zouden moeten dragen. Dit werd vooral sterk gevoeld na confrontatie met alarmerende berichten over chemische en biologische oorlogsvoering, milieuverontreiniging etc.

De eerste reactie van studentenzijde hierop was, dat het noodzakelijk zou zijn die verantwoordelijkheid ingebouwd te krijgen in het studieprogramma. Toen bleek dat invoering van deze zaken in het studieprogramma op groot verzet stuitte bij de faculteiten, vroeg men zich af op welke wijze het studieprogramma nu wel tot stand kwam.

Toen werden ook de eisen geformuleerd: wij willen onze verantwoordelijkheid dragen, wij willen meebeslissen over hoe het studieprogramma tot stand komt. Langzamerhand ging men zich meer richten op de besluitvorming in de universiteit in het algemeen, daar men inzag dat studieprogramma en bijv. universitair budget in direct verband met elkaar stonden. Op het ogenblik is de situatie zover dat men ook de besluitvorming in het parlement bestudeert, omdat daar vaak ook voor de universiteit belangrijke besluiten tot stand komen. Zo kwam men van milieuverontreiniging tot maatschappijkritiek.

Om nu de deskundigheid voor het meebeslissen te verwerven werd het noodzakelijk geacht dat er openbaarheid van beleidsbepalende- en beleidsvoorbereidende stukken en vergaderingen zou ontstaan (men zal toch moeten weten waarover men meebeslist?).

(Persbericht U.S.F.)

BEURZEN

British Council Scholarships & Bursaries 1970—1971. Applications are invited for British Council Scholarships tenable at universities and other educational institutions in the United Kingdom for ten months covering the academic year October 1970 tot July 1971. Applicants should normally have a minimum academic status of candidaat or equivalent professional qualification and be between 21 and 35 years of age. Scholarships application forms will be issued up to the end of October and the closing date for application is 8th November, 1969.
Applications are also invited for bursaries usually tenable for short periods of up to three months; these may cover a rather wider field than British Council Scholarships, but they may be awarded for purely academic studies.
Bursary applications should be submitted before 31st December, 1969.
Forms and full information are obtainable from the British Council, Keizersgracht 343, Amsterdam (tel. 020 - 23 93 33).

Bij de NUFFIC, Molenstraat 27, Den Haag zijn inlichtingen te verkrijgen over studiebeurzen voor mannelijke studenten aan Queen's Coluege, Oxford University (Engeland) en voor vrouwelijke studenten aan het Western College for women van Oxford (Ohio) in de V.S.

Bij het Nederland-Amerika Instituut, Museumplein 4, Amsterdam, tel. 72 22 80 zijn inlichtingen te verkrijgen over Amerikaanse studiebeurzen voor Nederlanders die hun studie aan een universiteit bijna af geheel voltooid hebben.

Dit geldt niet voor medicijnen, tandheelkunde en veeartsenijkunde, waarvoor men rechtstreeks bij Amerikaanse universiteiten of academische ziekenhuizen moet solliciteren.

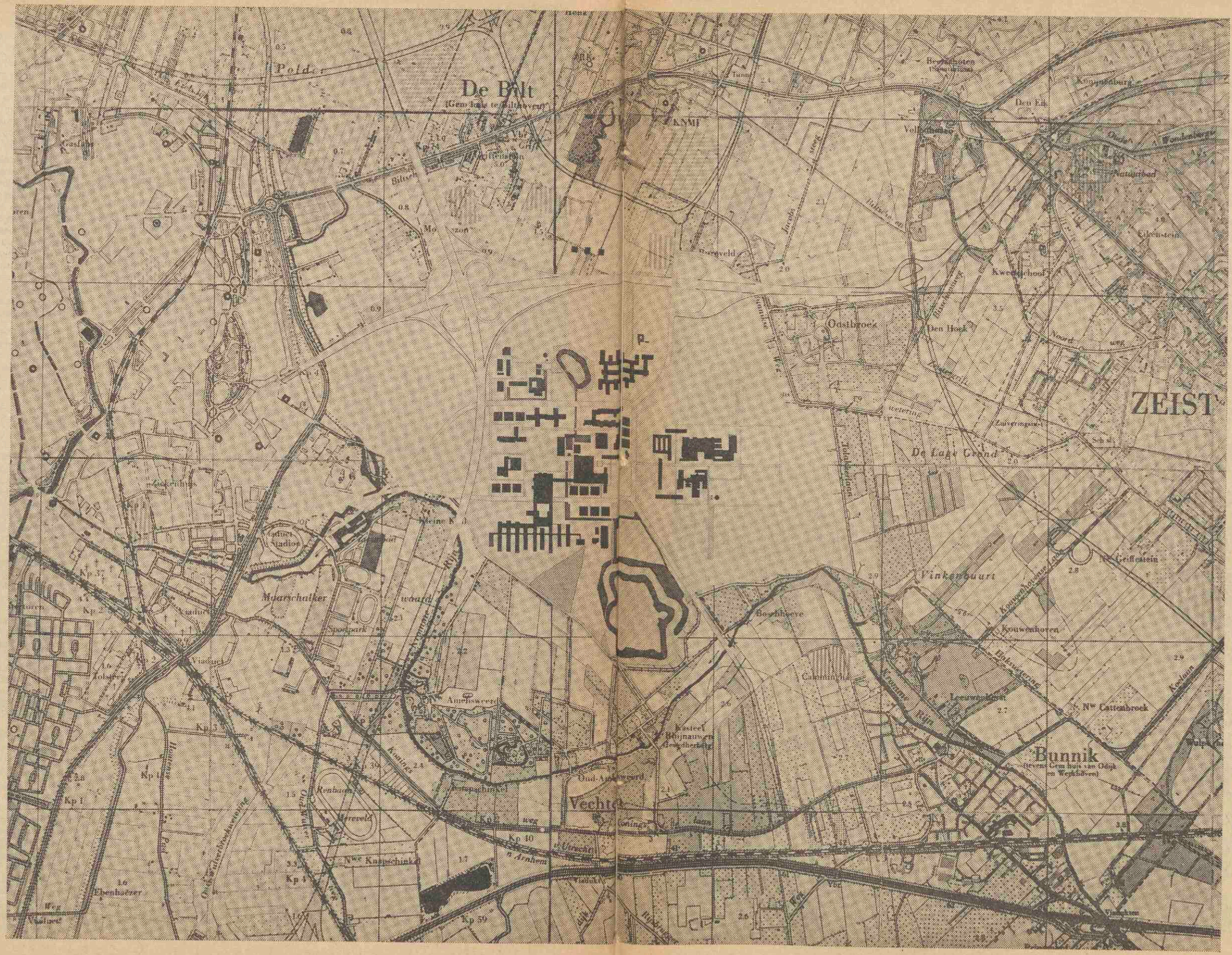
De Bilt
Polder
KNMI
Oostbroek
Den Hoek
ZEIST
De Lage Grond
Vinkenbuurt
Kouwenhoven
Bunnik
Vechten
Maarschalker
Viaduct
Kp 40
Kp 59

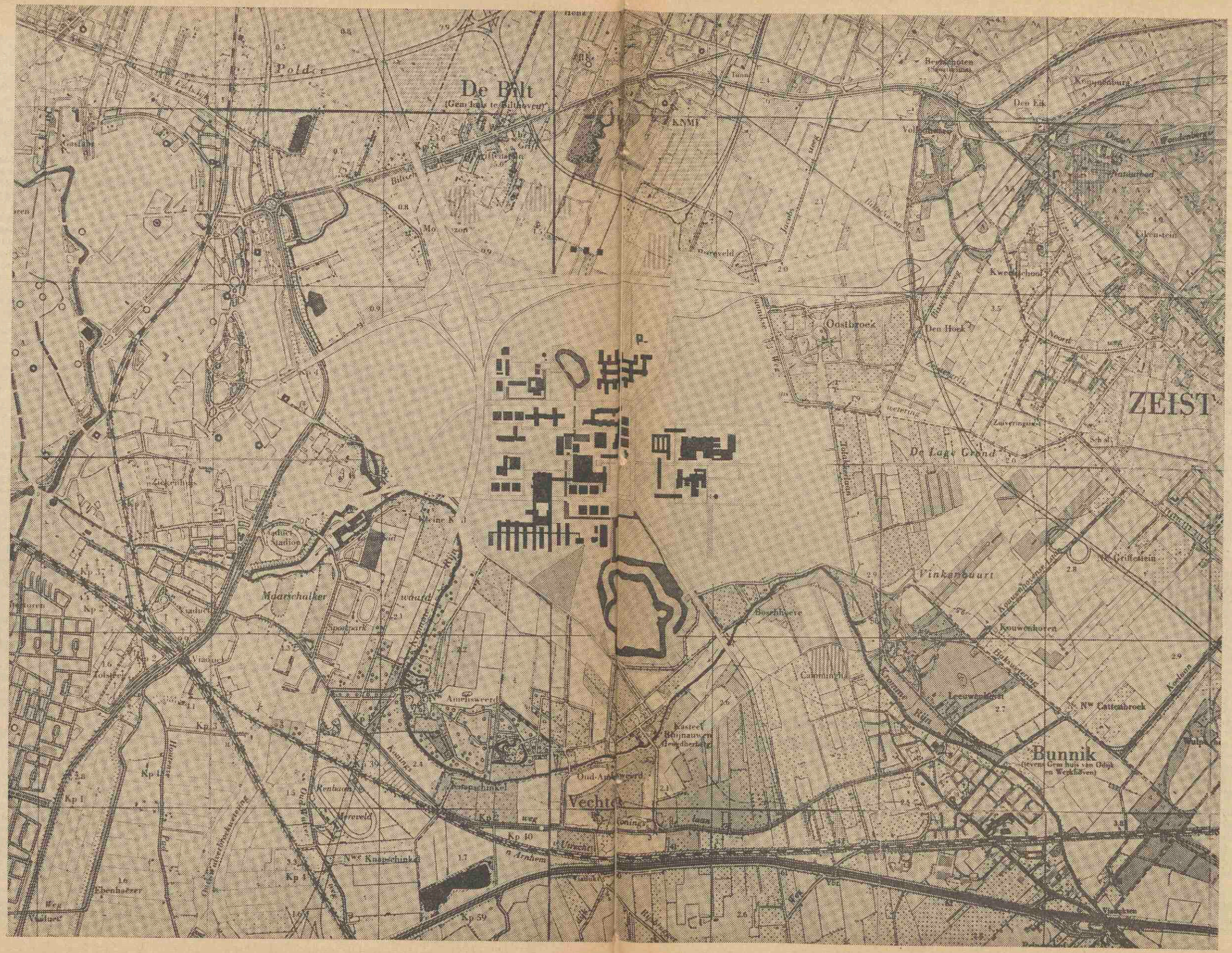
De Bilt
KNMI
Den Ek
Oostbroek
Den Hoek
ZEIST
De Lage Grond
Vinkenbuurt
Kouwenhoven
Maarschalker
Amersfoort
Vechten
Bunnik
Nw Cattenbroek
Nwe Knapschinkel
Ebenhaezer

CURSUS LEESVAARDIGHEID

Het instituut voor ontwikkeling van communicatieve vaardigheden (Instituut 'Rapenburg'), te Leiden heeft een cursus in leesvaardigheid georganiseerd welke ook in Utrecht gegeven zal worden. Inlichtingen kan men hierover bij het instituut, Rapenburg 8, Leiden, verkrijgen.

MEDEWERKERS

KINDERTOELAGE

Eind september 1969 zal, evenals voorgaande jaren, aan alle personeelsleden van de Rijksuniversiteit, die kindertoelage of kinderbijslag genieten, een nieuwe vragenlijst kindertoelage worden toegezonden met het verzoek het formulier zo volledig mogelijk in te vullen naar de toestand van 1 oktober 1969 en de bijgevoegde studieverklaringen door de hoofden van de onderwijsinstellingen te laten beantwoorden. Indien de toestand per 1 oktober 1969 wijziging ondergaat wordt geadviseerd dit in een begeleidend schrijven te doen uitkomen. Van de zijde van de personeelsadministratie zal dan getracht worden één en ander zo spoedig mogelijk in orde te maken, zodat latere terugvordering van de teveel genoten kindertoelage tot een minimum beperkt zal kunnen blijven.
Ook vele personeelsleden, die geen kindertoelage c.q. kinderbijslag genieten, doch wel kinderaftrek, zullen ook een vragenlijst kindertoelage ontvangen met het verzoek deze ingevuld te retourneren.
Mocht een personeelslid onlangs een vragenlijst ingevuld hebben dan dient toch het thans toe te zenden formulier beantwoord te worden, aangezien dit aan de Raad van Arbeid alhier bij te houden controle getoond dient te worden.

PRAATSTUK (tot meningsvorming van het niet-wetenschappelijk personeel) over een universiteitsraad

De heren A. Corbijn van Willenswaard, D. den Daas en H. Swaan, leden van de commissie Nieuwe Bestuursvorm Universiteit namens het niet-wetenschappelijk personeel melden het volgende ter overdenking.

Daar een definitieve regeling aangaande bestuur van Universiteiten en Hogescholen voorlopig nog niet van kracht zal zijn is het wenselijk om over te gaan tot een experimenteel stadium.
Het zal onmogelijk blijken om van de ene dag op de andere een geheel nieuwe bestuursvorm in te voeren. Evenzo zal de opbouw van onderaf grote moeilijkheden en conflicten geven en tijd kosten omdat er geen richtlijnen zijn en men de werkmethoden niet kent.
Dit geldt voor faculteiten, subfaculteiten en instanties zoals bureau van de universiteit, bouwzaken, universiteitsbibliotheek enz.
De vergaderingen van curatoren zijn reeds gedeeltelijk openbaar, zij worden bezocht door een wisselend publiek, wat aanleiding kan geven tot misverstanden.
Het zou daarom aanbeveling verdienen om als voorloper van een definitieve universiteitsraad reeds nu over te gaan op een tussenvorm die als volgt zou worden samengesteld:

1) bestuur: de huidige bezoldigde curatoren;
2) raad: 7 curatoren (dus uit het huidige bestuur), 3 senatoren, 10 personeelsleden niet wetenschappelijk, 10 personeelsleden wetenschappelijk, 10 studenten.

De volgens rooster aftredende curatoren en senaatsleden worden niet meer automatisch herbenoemd of vervangen doch vloeien af. De universiteitsraad doet dan voorstellen voor de nieuw te benoemen topbestuurders.
Door deze geleidelijke overschakeling zullen moeilijkheden van het nieuwe systeem makkelijker kunnen worden opgevangen.
De universiteitsraad zal in overleg met de faculteiten en vergelijkbare dienstverlenende groepen voor ieder een begeleidingscommissie vormen die voorlichting en materiaal beschikbaar stelt, om tot een snelle vorming van de diverse raden en besturen in de faculteiten en groeperingen te komen. De begeleidingscommissies brengen om de 2 of 3 maanden rapport uit aan de universiteitsraad over hun vorderingen en de stand van zaken.
Eén jaar na het in werking treden van de voorlopige bestuursvorm zouden de diverse raden en besturen gereed dienen te zijn. Het is noodzakelijk, dat een commissie wordt ingesteld, die de verkiezingsprocedure vaktechnisch voorbereidt en begeleidt.
Naar onze mening zouden in het reglement minimaal de volgende bepalingen moeten worden opgenomen:

'Verkiezingen van het niet-wetenschappelijk personeel voor de universiteitsraad.'

1. Stemrecht (actief en passief).
Kiezers zijn zij die minimaal één jaar in dienst zijn van de universiteit. Zij dienen niet te behoren tot de groepen: onderwijs, onderzoek of student.
Academisch gevormden kunnen dus worden ingedeeld bij het kiezerscorps van het niet-wetenschappelijk personeel als zij aan bovenstaande omschrijving beantwoorden. (b.v. academici werkzaam bij het Bureau van de universiteit).

2. Kandidaatstelling.
Men wordt kandidaat door het indienen van een schriftelijke bereidverklaring via de bonden van Overheidspersoneel of via het personeelsconvent. Een kiescollege stelt de lijsten van kandidaten samen.

3. Het stemmen.
Het kiescollege draagt zorg voor een democratische procedure, en doet iedere stemgerechtigde een stembiljet toekomen. Op het stembiljet staan de namen van de kandidaten 'lijstgewijs' vermeld. Iedere kiezer kan dan maximaal 10 kandidaten naar keuze aanstrepen die naar zijn mening in de universiteitsraad zitting dienen te nemen.
Van alle kandidaten voor de raad komen die 10 personeelsleden in aanmerking die de meeste stemmen op hun naam hebben vergaard.

Voorwaarden die van belang zijn voor het doen van het experiment:

a) De raadsleden dienen faciliteiten en garanties te hebben om hun raadslidmaatschap naar behoren te kunnen uitoefenen.

b) Curatoren (bestuur in overgang) stelt de 'raad' direct na zijn benoeming op de hoogte van alle lopende zaken en verstrekt verder alle informaties mondeling of schriftelijk, op zo vroeg mogelijke termijn.

c) het bestuur vraagt direct advies aan de raad over lopende zaken met consequenties op langere termijn met nota's die duidelijk zijn toegelicht. Bij niet opvolgen van het advies: een geargumenteerd antwoord.

d) de voorzitter van de universiteitsraad wordt gekozen door en uit de raad. Curatoren stellen een secretariaat voor de raad beschikbaar.

e) geleidelijk aan, maar uiterlijk na één jaar heeft de raad **beslissingsbevoegdheid.**

f) alle gegevens over de nieuwe te volgen werkwijze, zowel van bestuur als van raad, faculteit, enz. dienen te worden gepubliceerd in 'U' als in aparte publikaties.

RAPPORT COMMISSIE ONDERZOEK METHODE BEPALING PERSONEELSBEHOEFTE BIJ WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS

Deze in 1964 ingestelde commissie, in de wandeling ook wel Commissie-Overbeek genoemd, heeft dezer dagen op een persconferentie de beknopte versie van haar rapport toegelicht.
De in het rapport gebruikte methode baseert de bepalingen van de personeelsbehoefte bij het wetenschappelijk onderwijs op de totale onderwijstaak. Bij het gebruik van de methode valt dus de meeste nadruk op berekeningen die met het onderwijs te maken hebben. Bij de op de onderwijstaak gebaseerde berekeningen gaat het om vier zaken: het onderwijsprogramma; het aantal onderwijs vragende studenten, de tijd die ieder van de onderdelen van het onderwijsprogramma het wetenschappelijk corps vraagt en de tijd die een wetenschappelijk corpslid per jaar maximaal aan onderwijs kan besteden.
De commissie heeft zich met de haar ter beschikking staande middelen — in acht verschillende studierichtingen werden enquêtes verricht — de normen zo goed mogelijk vastgesteld. Zij is er zich van bewust, dat verbeteringen mogelijk zijn. Men kan tot meer gefundeerde schattingen komen, door de methode op uitgebreide schaal in de praktijk te toetsen. Zij zal op dit gebied opgedane ervaringen gaarne vernemen.
Volgens de haar ter beschikking staande gegevens meent de commissie, zo werd op de persconferentie medegedeeld, dat het personeelstekort bij de diverse faculteiten en studierichtingen, aan de hand van de uitgangsnormen, varieert van 19-100%.
Degenen, die met de door de commissie ontwikkelde methode willen werken, kunnen contact opnemen met drs. W. E. J. van den Bold, p.a. Rijksuniversiteit Utrecht, Kromme Nieuwe Gracht 29, tel. 030 - 2 94 41.

(Uitleg 168)

GODGELEERDHEID

BESPREKINGSCOLLEGE AKKADISCH

Op woensdag, 1 oktober a.s. des middags om 15.00 uur precies hoopt prof. Frankena op zijn kamer in Transitorium II, verdieping 25, no. 1704, afspraken te maken met belangstellende studenten voor de uren van de colleges en de daar te behandelen stof. Het ligt in de bedoeling 3 colleges te geven: één college voor beginners en twee colleges voor gevorderden, waar, zoals reeds werd afgesproken, oud-babylonische brieven, en wel speciaal de profetenbrieven uit Mari, en de nieuwe oud-babylonische fragmenten van het zondvloedverhaal gelezen zullen worden.

RECHTEN

PROMOTIE

De aandacht wordt gevestigd op de promotie van de heer N. M. Poulantzas op 1 oktober 1969 om 16.00 uur in het Academiegebouw, Domplein 29.
Onderwerp: The right of hot pursuit in international law.

NOTARIAAT-STUDIE

De aandacht van alle studenten voor het doctoraal examen notariële studierichting wordt erop gevestigd, dat de studie- en examenregeling alsmede de college- en werkgroeproosters in hun geheel zijn opgenomen in de pas verschenen studiegids van de faculteit (tegen betaling van *f* 3,— te verkrijgen bij de Pressa Trajectina, Universiteitshuis, Lepelenburg 1). Het stencil, gedateerd september 1967 waarin tot nu toe de studie- en examenregeling was opgenomen, dient niet meer gebruikt te worden.
Vragen of inlichtingen over de in de nieuwe studiegids voorkomende regeling van het doctoraal examen notariële studierichting zijn desgewenst te verkrijgen bij prof. mr. Soons, mr. Sophie of mr. Hermans.
Behalve de reeds eerder aangekondigde wijziging van de examenstof voor het burgerlijk procesrecht, is in de studiegids een verduidelijking opgenomen van de examenstof voor het onderdeel 'Schepen' (privaatrechtelijk deel N II).

DOCTORAAL COLLEGES ECONOMIE/BEDRIJFSECONOMIE

De doctorale colleges Europese economische integratie (prof. Oort) zowel als de doctorale colleges bedrijfseconomie (prof. Slot) zullen voortaan worden gegeven in zaal 14 van het Academiegebouw.

PROJECTGROEP ECONOMISCHE MACHT EN DEMOCRATIE

Overwogen wordt bij voldoende belangstelling de colleges en werkgroepen keuzevak Nederlands sociaal-economisch recht gedurende de periode tussen de kerst- en de paasvakantie te vervangen door een projectstudie.
Gedacht wordt aan een aantal actuele juridische aspecten van het thema 'economische macht en democratie'. De verschillende mogelijkheden zullen na het eerste inleidende college over de keuzevakken Nederlands en Europees sociaal-economisch recht op maandag 29 september worden uiteengezet, waarna op 6 oktober een beslissing kan worden genomen.

WERKGROEPEN RUIMTELIJKE ORDENING EN BESTUURSKUNDE

Degenen, die voornemens zijn de keuzevakken 'het recht van de ruimtelijke ordening of 'de bestuurskunde' af te leggen, kunnen deelnemen aan werkgroepen onder leiding van mr. R. Crince Le Roy.
Deze groepen dragen niet het karakter van een hoorcollege. Van de deelnemers wordt verondersteld, dat zij zich enigermate in de stof hebben georiënteerd en dat zij in het kader van de werkgroep actief deelnemen aan de discussies.
Belangstellenden kunnen zich voor deze werkgroepen opgeven bij de secretaresse van het instituut voor staats- en administratiefrecht, Maliesingel 41.

COLLEGES VOLKENRECHTSGESCHIEDENIS

Mej. dr. J. K. Oudendijk is voornemens haar colleges in de Volkenrechtsgeschiedenis (capita selecta) aan te vangen op donderdag 2 oktober in het Volkenrechtelijk Instituut, Janskerkhof 16, om 9.00 uur. Eerste onderwerp: vreedzame beslechting van geschillen.

STUDIEGIDS

Rectificatie: In de studiegids voor de Faculteit der Rechtsgeleerdheid leze men op blz. C51, regel 10 van onderen: Als onder b.

INTERNATIONAAL JURIDISCH STUDENTEN CONGRES

De Juridische Studenten Vereniging Utrecht organiseert van 3-8 november 1969 een Internationaal Juridisch Studentencongres met als thema: 'International Law, Socialist and Western Doctrine'.
Aan dit congres zullen ongeveer 100 studenten en hoogleraren van buitenlandse universiteiten deelnemen, te weten uit Praag, Boekarest, Belgrado, Stockholm en Marburg. Bovendien kunnen er 100 Utrechtse juridische studenten aan dit congres deelnemen. Hierbij dient wel vermeld te worden, dat het wetenschappelijk gedeelte van dit congres voor iedereen toegankelijk zal zijn. Bovendien is het congrestrefcentrum, dat iedere dag vanaf 21.00 uur geopend zal zijn op de 'Zolder' van U.V.S.V., Drift 19, open voor een ieder.
De kosten, die verbonden zijn aan de deelneming van dit congres bedragen *f* 30,—, respectievelijk *f* 20,— wanneer men een buitenlandse student slaapgelegenheid verschaft. Bij deze voornoemde bedragen zijn de lunches, warme maaltijden, excursies en slotfeest inbegrepen.
Nadere inlichtingen en opgave Congrescommissie Molengraaff instituut, Nieuwe Gracht 60, Utrecht, tel. 1 91 46.

GENEESKUNDE

GEPROMOVEERD

16 september de heer J. M. H. Ubachs, Prof. Van Itersonstraat 54, Heerlen tot doctor in de geneeskunde op het proefschrift: Acridine - oranje-fluorescentie-microscopie in de cytodiagnostiek van het carcinoma cervicis uteri. Promotor: prof. dr. W. P. Plate.

BENOEMD

Bij K.B. van 15 september 1969 nr. 16 werd benoemd dr. A. A. Fischer tot gewoon lector in de faculteit der geneeskunde om onderwijs te geven in de medische psychologie en psychotherapie.

WERKGROEP 3e JAARS LEERSTOF

Op verzoek van en in overleg met een aantal studenten zal bij wijze van experiment de 3e jaars leerstof bovendien worden gedoceerd in een soort werkgroepverband. Het aantal deelnemers aan deze groep moet worden beperkt tot 25. De volledige staf van het Instituut voor Antropobiologie zal deelnemen aan dit soort van onderwijs.
Het deelnemen aan deze werkgroep heeft ook voor de studenten de consequentie van een extra belasting, omdat in deze experimentele fase de bijeenkomsten van de werkgroep naast en buiten het officiële rooster moeten plaatsvinden. Daarom zal de werkgroep worden samengesteld op de basis van vrijwillige aanmelding.

Deze aanmelding gaarne zo spoedig mogelijk, in ieder geval voor 1 oktober, bij de secretaresse van bovengenoemd instituut.
Indien er meer dan 25 aanmeldingen komen zullen de 25 deelnemers door loting worden aangewezen.

DI EXAMEN (OUDE STIJL)

Het onderdeel farmacologie van het DI examen zal schriftelijk in multiple-choice vorm worden afgenomen. Hiertoe zijn de aanvangstijden van het examen gewijzigd. Deze wijzigingen zijn aan alle betreffende studenten toegezonden. Een ieder, die dit bericht niet ontvangen heeft wordt verzocht contact op te nemen met het faculteitsbureau.

NIEUW PRACTICUM RECIDIVISTEN C. 1, 1969

De recidivisten C.1, 1969, die in 1970 aan het examen wensen deel te nemen, wordt verzocht zich zo spoedig mogelijk op te geven bij de heer P. v. d. Leur, 't Hoogt, in verband met de indeling van een nieuw practicum. (Anat. Lab., Janskerkhof 3A).

BLOKCURSUSSEN 5e JAAR TENTAMEN OOGHEELKUNDE

In tegenstelling tot voorgaande berichten zal het tentamen oogheelkunde voor de groepen A en B worden gehouden op zaterdagmorgen 4 oktober 1969 om 9.00 uur, in de collegezaal van het Fysiologisch Laboratorium, Vondellaan 24, Utrecht.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

17 september: de heer G. M. Blom, Israëlslaan 16 I, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift: Elektroluminescentie en elektrische eigenschappen van galliumantimonide p-n-overgangen. Promotor: prof. dr. J. H. van Santen.

BENOEMD

Drs. M. Riemersma (1943) tot wetenschappelijk medewerker bij het mathematisch instituut.

Drs. A. P. H. van Meurs (1942) tot wetenschappelijk medewerker bij het geologisch instituut, afd. algemene en economische geologie.

COLLEGE PROF. UBBINK

Aanvang college prof. Ubbink, inleiding in de moderne problematiek v. d. wijsbegeerte aan de hand van recente publikaties; bestemd voor kandidaten met hoofdvak C-1; 30 sept.

COLLEGE DRS. GEURTS

Aanvang college drs. Geurts, inleiding in de wijsbegeerte der natuurwetenschappen; bestemd voor kandidaten met hoofd- of bijvak C-1: 2 oktober.

WISKUNDE, NATUURKUNDE EN STERRENKUNDE

MATHEMATISCH INSTITUUT

Voordrachtenreeks Contemporaine geschiedenis van de wiskunde.
Dr. D. van Dalen zal drie voordrachten houden over: Het verzamelingsbegrip van Cantor en Cohen, op de donderdagmiddagen 2 oktober, 16 oktober, 30 oktober om 16.00 uur in de stafkamer van het Math. Instituut.
Prof. A. F. Monna zal drie maal spreken over: Het Integraalbegrip van Riemann tot Bourbaki. Eveneens op donderdagmiddagen, en wel 13 november, 27 november en 11 december.
Hierbij wordt tevens een boekententoonstelling gehouden, betrekking hebbende op die periode.

COLLEGE REACTORKUNDE

Het college reactorkunde van prof. Milatz wordt op vrijdag 9.15-11.00 uur om de veertien dagen gegeven in het Fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, grote zaal.
Eerste college op 26 september.

DIDACTIEK VAN DE NATUURKUNDE

Het college begint woensdag 8 oktober om 12.00 uur in de grote collegezaal van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat.
Het is bestemd voor kandidaten en voor bezitters van de akte M.O.-A-natuurkunde, die bij hun doctoraalexamen, respect. M.O.-B-examen onderwijsbevoegdheid voor natuurkunde willen verwerven.

COLLEGE THEORETISCHE KERNFYSICA

Op woensdag 8 oktober zal dr. P. J. Brussaard zijn colleges over kernmodellen beginnen.
Deze colleges worden gegeven om de veertien dagen op woensdagochtend van 9.15 tot 11.00 uur, in de kleine collegezaal van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6.

COLLEGE FYSIOLOGISCHE FYSICA

Docent prof. dr. ir. J. J. Denier van der Gon, dr. A. van Rossum e.a. Plaats: Bijlhouwerstraat 6. Tijd: 12.15—13.00 uur, donderdag. Aanvangsdatum: 2 oktober 1969.
Inhoud: Als inleiding op het onderzoek dat op de afdeling voor fysiologische en medische fysica wordt gedaan komen een aantal aspecten van communicatie, informatieverwerking en stuurkunde in biologische organisme aan de orde. In het eerste semester zal het accent liggen op membraan-, zenuw- en spierfysiologie en de anatomie van het zenuwstelsel. In het tweede semester komen systeemanalyse technieken aan de orde en toepassingen hiervan op biologische organismen of organen. Tot slot iets over werk van fysici in klinieken.
Studiegroepen: Naast dit college is het de bedoeling een tweetal studiegroepen te vormen rondom de boeken „Nerve excitation" van Tasaki en „Statistical analysis of series of events" van Cox Lewis. Inlichtingen op de afdeling M.F.F., tel. 3 88 48.

SCHEIKUNDE

FYSISCHE- EN KOLLOIDCHEMIE

Het na-kandidaats college „electro- en kolloidchemie", voor specialisatie en bijvak, zal deze cursus gegeven worden door prof. A. Vrij, en wel 's maandags van 9.00-11.00 uur, te beginnen op 6 oktober in de collegezaal van het van 't Hoff Laboratorium.
Het college „capita selecta uit de kolloïdchemie en biofysische chemie" zal gegeven worden door diverse docenten, en wel 's woensdags van 13.30-14.15 uur in de collegezaal van het van 't Hoff Lab., te beginnen op 8 oktober door prof. P. L. de Bruyn met het onderwerp: thermodynamic theatment of the solid/solution boudary.

COLLEGE ENDOCRINOLOGIE DERDEJAARS RICHTING S2.

In afwijking van een eerdere mededeling zal het college endocrinologie voor derdejaars studenten van de richting S2 niet beginnen op 1 oktober a.s., maar op woensdag 19 november en zal eindigen begin maart 1970. Dit college wordt gegeven door dr. H. J. Th. Goos op woensdag van 9.00-9.45 uur in de collegezaal van het analytisch chemisch laboratorium.

COLLEGE BOTANIE DERDEJAARS RICHTING S2.

I.v.m. de cursus thermodynamica is in overleg met dr. Bottelier besloten om het college botanie voor derdejaars chemici van de richting S2 voorlopig niet te geven, maar te laten beginnen op maandag 17 november a.s. op dezelfde plaats en tijd die in de studiegids staat aangegeven.

ANALYTISCHE CHEMIE

Het discussiecollege analytische chemie voor kandidaten zal beginnen op woensdag 1 oktober a.s. om 16.30 uur in het colloqiumlokaal van het laboratorium voor analytische chemie. Zoals gebruikelijk zal het verloop van een onderzoek met belangrijke maatschapoelijke aspecten van communicatie, informatieverde door de researchteams en overheid in elke fase te nemen beslissingen door de groep worden gesimuleerd.
Belangstellenden zijn welkom: kennis van de tentamenstof 'Instrumentele analyse' (3e jaar) is vereist.

TENTAMINA ORGANISCHE CHEMIE VOOR CHEMICI AANGEKOMEN IN 1967

In overleg met de studiecommissie zal op de volgende data gelegenheid worden gegeven om diverse tentamina af te leggen: 23 okt en 11 dec. '69, 26 maart en 25 juni '70.
Het betreft de volgende soorten tentamina:
1) Toelating practicum organische chemie; de leerstof bestaat uit de hoofdstukken 1 t/m 16 van Roberts en Caserio, 'Modern Organic Chemistry'. Het tentamen is niet vereist voor diegenen die destijds tenminste twee proefwerken organische chemie voldoende maakten.
2) Aanvullend tentamen over de hoofdstukken 16 t/m 28 van Roberts en Caserio, bestemd voor hen die voor de gezamenlijke proefwerken tenminste 26, maar minder dan 30 punten behaalden.
3) Tentamen over de gehele leerstof van Roberts en Caserio voor hen die minder dan 26 punten voor de proefwerken behaalden.
Men dient zich voor deze tentamina tenminste twee dagen vóór het begin van het tentamen schriftelijk op de daartoe bestemde kaarten aan te melden.

GEOLOGIE EN GEOFYSICA

COLLEGES GEOFYSICA

Prof. Scholte: dinsdag, 10.15 uur-11.00 uur: inleiding geofysica (2e jaars, w1, w3, n3). Begin 30 september. Plaats: Transitorium.
Donderdag, 11.15 uur-13.00 uur: inleiding geofysica (2e jaars, g3). Begin 9 oktober. Plaats: Vening Meinesz Lab., Lucas Bolwerk 11.
Vrijdag, 10.15 uur-12.00 uur: algemene geofysica (kandidaten geofysica en geologie). Begin 10 oktober. Plaats: Vening Meinesz Lab., Lucas Bolwerk 11.

Prof. Veldkamp: dinsdag, 10.15 uur-11.00 uur: inleiding geofysica (1e jaars, w1, w3, n3, g3, g4). Begin 30 september. Plaats: Transitorium.
Woensdag, 13.15 uur-14.00 uur: aeronomie (facultatief, kandidaten geofysica, fysica en astronomie). Begin 8 oktober. Plaats: Vening Meinesz Lab., Lucas Bolwerk 11.

Donderdag, 13.15 uur-14.00 uur: aardmagnetisme kandidaten geofysica en geologie). Begin 9 oktober. Plaats: Vening Meinesz Lab., Lucas Bolwerk 11.

WERKCOLLEGE ZOÖLOGIE DER VERTEBRATA

Dit werkcollege voor kandidandi geologie (G1), tweedejaars, zal tot 26 januari 1970 door dr. D. P. Erdbrink worden gegeven elke maandag van 13.30-17.30 uur in de kleine collegezaal van het laboratorium v. medische anatomie (ingang Hoogt, rechtsom), en elke woensdagmiddag van 13.30-17.30 uur in de practicumzaal (beneden) van het gebouw Teelingstraat 2. Aanvangscollege woensdag 24 september.

BODEMKUNDE

Aanvang colleges prof. Van Baren, te geven op het Bodemkundig Instituut, Oude Kamp 11, Utrecht. Maandag 29 september: 10.15 uur-11.00 uur: bodemgeografie: 11.15 uur-12.00 uur: algemene bodemkunde. Deze colleges zijn bestemd voor studenten in de fysische geografie, geologie en biologie.

Aanvang college dr. ir. J. J. Reynders, te geven in De Uithof, Transitorium II. Vrijdag 26 september: 9.15 uur-10.00 uur: inleiding bodemkunde. Dit college is bestemd voor eerstejaars fysisch geografen, eerstejaars geologen en tweedejaars biologen (B5).

COLLEGE OCEANOGRAFIE

Het college oceanografie (pre-kand.) van prof. dr. Groen zal aanvangen op 1 oktober a.s.

BIOLOGIE

BIOHISTORISCH INSTITUUT

Prof. Verdoorn hervat zijn college 'Inleiding tot de biohistorie' (Plant, dier en mens in hun

cultuurhistorische relaties) voor kandidaten in de biologie, andere organische natuurwetenschappen, historische vakken, en verdere belangstellenden, op dinsdag 14 oktober, te 16.00 uur precies in de collegezaal van het Botanisch laboratorium, L. Nieuwstraat 106.
De lees- en tijdschriftenkamer van het instituut, Nieuwe Gracht 187, is geopend van maandag t/m vrijdag van 9.00-12.00 en 13.45-17.30 uur. Biohistorisch geïnteresseerde studenten (ongeacht welke studierichting, incl. voorkandidaten die de bibliotheek benutten) worden verzocht naam en adres op te geven bij mej. De Vries, administratrice, bij wie ook 'Studieinlichtingen-biohistorie', e.d. verkrijgbaar zijn (tel. 15891, toestel 36).

UTRECHTSE BIOLOGEN VERENIGING

Het bestuur van de Utrechtse biologen vereniging is voor het jaar 1969-1970 als volgt samengesteld: A. J. Kalis (praeses); mej. Y. C. E. M. de Ruyter (ab actis); H. T. de Vries (fiscus); H. C. Buiskool (vice-praeses); mej. M. E. Bijlsma (vice-ab actis).

LETTEREN

EL MOLINO DE VIENTO

Gaarne nodigen wij alle belangstellenden, met name de nieuwe studenten, uit voor de eerste bijeenkomst op donderdag 2 oktober a.s., 20.15 uur in hotel des Pays-Bas, Janskerkhof, waar zal spreken mr. W. J. van Balen over La conquista. De bekende auteur van vele publicaties over Zuid Amerika zal, in het Nederlands, spreken over de verovering van Latijns Amerika door de Spanjaarden en Portugezen.

TENTOONSTELLING „NAAR DE LETTER" 3

Op de zolder van het Instituut De Vooys voor Nederlandse taal- en letterkunde, Emmalaan 29, wordt door een werkgroep van studenten en stafleden een reeks kleine tentoonstellingen ingericht, gewijd aan de handschriftelijke en gedrukte bronnen van de Middelnederlandse letterkunde. De bedoeling van deze exposities is, een indruk te geven van de uiterlijke verschijningsvorm van een aantal belangrijke boeken uit de Middeleeuwen, en daarbij tevens te laten zien op welke wijze filologen deze bronnen onderzoeken. Hoewel de tentoonstelling zich in de eerste plaats tot neerlandici richt, zijn ook belangstellenden uit andere vakgebieden van harte welkom.
De derde van deze reeks tentoonstellingen, „Naar de letter" 3, heeft als onderwerp de Middelnederlandse ridderroman Karel ende Elegast. Aan de hand van foto's kan men zich een indruk vormen van de in boekbanden ontdekte fragmenten van middeleeuwse Karel ende Elegast-handschriften en van de drukken uit de vijftiende en de zestiende eeuw.
Het verhaal over Karel de Grote die op Gods bevel uit stelen ging en zo een samenzwering verijdelde, is over een groot deel van Europa bekend geweest; de tentoonstelling brengt de verspreiding van de stof over Frankrijk, de Nederlanden, Duitsland en Scandinavië in kaart. Een deel van de expositie is gewijd aan de geschiedenis van het Karel ende Elegast-onderzoek van 1835 tot heden.
De tentoonstelling is in het Instituut De Vooys te bezichtigen tot 1 november op werkdagen van 10.00-12.00 en van 14.00-17.00 uur.
Een uitvoerige catalogus is bij de secretaresse verkrijgbaar à *f* 1,50. Abonnees op de gehele serie kunnen de catalogus op het secretariaat in ontvangst nemen.

ALGEMENE EN VERGELIJKENDE TAALWETENSCHAP EN DER THEORETISCHE EN VERGELIJKENDE LITERATUURWETENSCHAP.

BESPREKINGSCOLLEGES ALGEMENE LITERATUURWETENSCHAP

1. Woensdag 1 okt., 10 uur precies, Ramstraat 31, voor kandidaten in enigerlei taal- en letterkunde van de faculteit, die overwegen de doctoraal studie in de algemene literatuurwetenschap te beginnen.
2. Zelfde tijd en plaats voor inlichtingen omtrent de theoretische of de vergelijkende literatuurwetenschap als bijvak van een doctoraal examen;
3. Woensdag, 1 okt., 11 uur precies, Ramstraat 31, voor de huidige hoofdvakstudenten.

COLLEGES EERSTE SEMESTER 1969-1970

Ma. 10.00 uur, staf: blokcollege inleiding; hoofdvakstudenten basisjaar; 13.30 uur, dr. J. D. P. Warners: werkcollege Erasmus over taal en taalgebruik; hoofdvakstudenten; 15.30 uur, prof. dr. Mia I. Gerhardt: werkcollege Inleiding in de vergelijkende letterkunde van de Middeleeuwen; hoofd- en bijvakstudenten.
Di. 10.00 uur, prof. dr. J. C. Brandt Corstius: werkcollege De thema's natuur, primitivisme en gouden eeuw in poëzie van de achttiende eeuw; hoofdvakstudenten; 15.00 uur, mevr. drs. E. Kunne-Ibsch: werkcollege Interpretaties en hun theoretische uitgangspunten; hoofdvak- en bijvakstudenten.
Wo. 10.00 uur, staf: blokcollege inleiding; hoofdvakstudenten basisjaar; 14.00 uur, prof. dr. Mia I. Gerhardt: werkcollege Vergelijkende letterkunde in de Middeleeuwen, hoofdvakstudenten.
Do. 10.00 uur, prof. dr. H. P. H. Teesing: werkcollege Inleiding in de theoretische literatuurwetenschap (aan de hand van teksten); hoofdvakstudenten basisjaar en bijvakstudenten; 10.00 uur, dr. D. W. Fokkema: werkcollege Realisme en Socialistisch Realisme; hoofdvakstudenten; 15.00 uur, prof. dr. J. C. Brandt Corstius: poëzie van de twintigste eeuw; algemeen college; 16.00 uur, Dr. D. W. Fokkema: Traditie en Russische invloed in de recente Chinese literatuur; algemeen college.
Vr. 9.30 uur, dr. C. de Deugd, college Inleiding in de algemene literatuurwetenschap; hoofdvakstudenten basisjaar en bijvakstudenten; 14.00 uur, dr. J. J. A. Mooy: werkcollege Het literaire symbool; hoofdvak- en bijvakstudenten.
Plaats van de colleges: Ramstraat 31, uitgezonderd de beide donderdagmiddagcolleges (plaats: kamer 11, univ. gebouw Domplein). Begin van de colleges 6 oktober.

KLASSIEKE TAAL- EN LETTERKUNDE

CURSUS ELEMENTAIR LATIJN

Docent: dr. J. C. A. van Herten, Vermeerlaan 35, Bilthoven (tel. 030-783873). Deze cursus duurt 3 jaar en is bestemd voor hen, die zich voorbereiden op een tentamen (colloquim) Latijn, nodig voor bepaalde examens. Inlichtingen bij de docent. 1e jaar: maandag en woensdag 17.00-18.00 uur in zaal 14 van het universiteitsgebouw, Domplein. Aanschaf van boeken niet nodig .
2e jaar: maandag en woensdag 16.00-17.00 uur in zaal 14 van het universiteitsgebouw, Domplein.
3e jaar: dinsdag en donderdag 17.00-18.00 uur in zaal 14 van het universiteitsgebouw, Domplein. Begin van de cursus: maandag, 6 oktober.

CURSUS ELEMENTAIR GRIEKS

Docent: dr. J. C. A. van Herten, Vermeerlaan 35, Bilthoven. Voor hen die zich de beginselen van de klassiek-Griekse taal willen eigen maken om eenvoudige teksten te kunnen verstaan, kan, bij voldoende belangstelling, een éénjarige cursus gegeven worden. Belangstellenden worden uitgenodigd tot een voorbespreking op dinsdag, 7 oktober om 15.15 uur in zaal 10 van het universiteitsgebouw, Domplein.

HERVATTING COLLEGES LAAT LATIJN

Vulgair Latijn, Muntstraat 2 (instituut voor geschiedenis); maandag 6 oktober, 15.00 uur: tweedejaars romanisten (dr. G. J. J. Walstra); 16.00 uur: eerstejaars romanisten (dr. G J. J. Walstra); Capita selecta voor gevorderden (op nader vast te stellen dag en uur) in het Instituut voor Laat Latijn, Maliestraat 7.
Middeleeuws Latijn, Maliestraat 7 (instituut voor laat latijn); dinsdag 7 oktober, 12.00 uur: M. E. Latijnse teksten (prof. J. Engels); woensdag 8 oktober, 12.00 uur: kandidaten historici-mediaevisten (prof. J. Engels). Het uur van het privatissimum voor gevorderden zal nog nader worden vastgesteld.

NEDERLANDSE TAAL- EN LETTERKUNDE MET DE OVERIGE WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

INLEIDENDE CURSUS VOOR EERSTEJAARS NEERLANDICI.

In de week die vooraf gaat aan de eerste collegeweek van de nieuwe cursus zal op het Instituut De Vooys voor Nederlandse taal- en letterkunde een inleidende cursus voor eerstejaars neerlandici worden gegeven. In verband hiermee worden alle eerstejaars op 29 september, 15.15 uur precies, verwacht op het Instituut De Vooys, Emmalaan 29. Het programma van de cursus is als volgt:
Ma. 29 15.15-15.30 uur, Korte inleiding op het programma van deze cursus; 15.30-16.15 uur, Inleiding: Waarom Nederlands studeren? (prof. dr. A. L. Sötemann); 16.15-16.45 uur, pauze; 16.45-17.45 uur, Discussie in groepen o.l.v. docent en student.
Di. 30 9.30-10.30 uur, Illustratie taalkunde (prof. dr. B. van den Berg); 10.30-11.00 uur, pauze; 11.00-12.00 uur Illustratie letterkunde (prof. dr. W. P. Gerritsen).
Wo. 1 10.00-11.00 uur, Inleiding studieprogramma (dr. W. Drop); 14.00-15.00 uur, Informatie studiemethoden o.l.v. docent en student.
Do. 2 10.00-11.00 uur, Organisatie instituut, faculteit, universiteit, etc. (dr. M. C. van den Toorn); 14.00-15.00 uur, rondleiding U.B.: Groep A1; Bibliotheek Inst.: Groep A2; 15.00-

16.00 uur, rondleiding U.B.: Groep A2; Bibliotheek Inst.: Groep B1; 16.00-17.00 uur, rondleiding U.B.: Groep B1; Bibliotheek Inst.: Groep A1.

Vr. 3 10.00-11.00 uur, Inleiding leraarsvak en opleiding (dr. J. S. ten Brinke); 14.00-15.00 uur, rondleiding U.B.: Groep B2; Bibliotheek Inst.: Groep C1; 15.00-16.00 uur, rondleiding U.B.: Groep C1; Bibliotheek Inst.: Groep C2; 16.00-17.00 uur, rondleiding U.B.: Groep C2; Bibliotheek Inst.: Groep B2 18.00-20.00 uur, Gezamenlijk eten.

BESPREKINGSCOLLEGE

Het besprekingscollege voor de cursus '69/'70 vindt plaats op vrijdag 3 oktober, Lucas Bolwerk 16, om 15.00 uur 1e jaars studenten hoofdvak/tolk-vertaler; 16.00 uur overige jaren; 17.00 uur bijvakstudenten + toehoorders.
De colleges vangen aan op maandag 6 oktober.

AANVANG COLLEGES

De colleges in de Nederlandse taal- en letterkunde voor prekandidaten zowel als postkandidaten zullen in verband met de blokweek voor eerstejaarsstudenten in de week van 6 oktober aanvangen. Collegeroosters zijn op het instituut verkrijgbaar.

SPREEKUREN

Gedurende de blokweek (29 sept.-3 okt.) worden er op het instituut De Vooys geen spreekuren gehouden.

SLUITING BIBLIOTHEEK

Eveneens in verband met de blokweek (29 sept. - 3 okt.) zal de bibliotheek van het instituut De Vooys enige ochtenden/middagen gesloten zijn: ma. 29 sept.: de hele middag; di. 30 sept.: de hele ochtend; wo. 1 okt., do. 2 okt., vr. 3 okt.: 10-11 uur.

Donderdagmiddag 2 okt. en vrijdagmiddag 3 okt. vinden de rondleidingen van eerstejaars in de bibliotheek plaats, zodat er dan wel gelegenheid is boeken te lenen, maar niet om in de leeszaal te studeren.

NEDERLANDSE TAALKUNDE

Aan de kandidaten in de Nederlandse taal- en letterkunde die in de cursus 1969-1970 het werkcollege historische taalkunde gaan volgen, wordt verzocht voor dit college aan te schaffen: Die Borchgrauinne van Vergi, bezorgd door dr. A. van Loey (Textus Minores, E. J. Brill 1949, f 1,75).

FRANS EN OCCITAANS INSTITUUT

Op maandag 29 september zal de opening van het studiejaar plaatsvinden. Om 10.00 uur worden de voor-kandidaten vanaf het tweede jaar verwacht, om 11.00 uur de kandidaten, aan wie het programma van de seminaires zal worden voorgelegd.

Op deze dag zullen ook de definitieve collegeroosters worden uitgereikt (Er zijn enkele wijzigingen in de reeds verstrekte roosters aangebracht. Het secretariaat kan hierover uitsluitsel verschaffen.)
De eerstejaars worden maandag 22 september om 10.00 uur verwacht op het Instituut voor Toegepaste taalkunde, Wilhelminapark 11. Gedurende drie weken zullen zij daar een intensieve training ontvangen.

Spreekuren van de docenten: prof. dr. R. de Dardel: woensdag en donderdag vanaf 17.00 uur; prof. dr. B. A. Bray: dinsdag vanaf 17.00 uur, woensdag vanaf 16.00 uur; dr. J. P. Th. Deroy: maandag van 16.00 uur tot 17.00 uur en woensdag van 15.00 uur tot 16.00 uur; dr. J. Piessen: dinsdag en donderdag vanaf 16.00 uur; dr. B. Rekers: woensdag van 14.00 uur tot 16.00 uur; drs. J. C. Wienese: donderdag van 14.00 tot 15.00 uur; drs. R. A. C. A. M. Geuljans: maandag van 16.00 tot 17.00 uur.

Het nieuwe instituutsreglement is definitief door curatoren goedgekeurd. Een exemplaar ervan is op het publikatiebord opgeprikt.
De studenten worden verzocht zo snel mogelijk over te gaan tot de verkiezing van de studenten-leden van de instituutsraad.

De definitieve organisatie van het Instituut (samenstelling van het dagelijks bestuur, aanwijzing van de voorzitter en secretaris, enz.) zal geregeld worden op de eerste vergadering van de instituutsraad, die zo spoedig mogelijk na de verkiezing van de studentenleden zal worden uitgeschreven.

NIET WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

COLLEGES IRAANSE TAAL- EN LETTERKUNDE

Er zal één gemeenschapelijk besprekingscollege worden gehouden voor studenten van alle jaargangen (ook de eerste-jaars) op maandag 6 oktober om 16.00 uur precies, ten huize van prof. Kohlbrugge, Tweede Korte Baanstraat 1.

BESPREKINGSCOLLEGE HONGAARSE TAAL- EN LETTERKUNDE

Hongaarse taal- en letterkunde. Bespreekcollege op dinsdag, 30 september e.k. te 16.00 uur in het Instituut voor Oosterse talen, Nobelstraat 2 B, Utrecht.

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAP

KUNSTHISTORISCH INSTITUUT

Ontvangst eerstejaars: de aankomende eerstejaars studenten in de kunstgeschiedenis worden hierbij uitgenodigd voor een kennismaking op woensdag 1 oktober a.s. om 10.30 uur in het gebouw Studiebegeleiding van het K.H.I., Boothstraat 6.
Begin van de colleges: 7 oktober; het nieuwe studiejaar wordt begonnen met de voordracht van prof. dr. E. K. J. Reznicek „Oorsprong en overlevering van de fysionomische studies van Leonardo da Vinci" op donderdag 2 oktober a.s. om 14.00 uur in de grote collegezaal Boothstraat 6.

Plaats van de colleges: hoorcolleges en practica zullen worden gegeven in het gebouw Boothstraat 6, met uitzondering van enkele practica die zullen plaatsvinden in de practicumkamer van het K.H.I., Nieuwe Gracht 36 (men raadplege hiervoor de mededelingen in het Instituut).

Het onderwijsrooster 1969-1970 is te verkrijgen bij de heer C. Lauf, Nieuwe Gracht 36, en bij mejuffrouw A. Saarloos, Boothstraat 6.

BESPREKINGSCOLLEGES ARCHEOLOGIE

Woensdag 8 oktober: 13.00 uur Practicum 1e-jaars classici (verplicht) en kunsthistorici (belangstellenden); 15.00 uur Voor alle belangstellenden kunstgeschiedenis en archeologie.
Vrijdag 10 oktober: 11.00 uur Bespreking practicum archeologie voor kunsthistorici en classici, die tentamen archeologie hebben afgelegd.
De plaats van alle besprekingscolleges is: Archeologisch Instituut, Domplein 24.

DIERGENEESKUNDE

STUDENTEN STUDIE COMMISSIE

De Studenten Studie Commissie van de faculteit der diergeneeskunde heeft zich voor het jaar 1969-1970 als volgt geformeerd: A. Binksma, voorzitter; R. J. S. Takkenberg, vicevoorzitter; M. J. S. C. van de Kamp, secretaresse.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL CULTURELE WETENSCHAPPEN

CULTURELE ANTROPOLOGIE

Aanvang colleges van drs. R. Scipio: 2e jaars: eerste college „elementaire verwantschapssystemen" op dinsdag 30 september van 15.00-17.00 uur in zaal 20.04.04. (Transitorium II).
Eerste college economische antropologie op donderdag 2 oktober van 10.00-12.00 uur in zaal 20.21.07.
3e jaars: eerste werkcollege politieke antropologie op vrijdag 10 oktober van 14.00-16.00 uur in kamer 20.10.04.

STATISTIEK EERSTEJAARS SOCIOLOGEN EN CULTUREEL-ANTROPOLOGEN

Met betrekking tot de eerste werkgroepbijeenkomst op 23 resp. 24 september a.s. wordt u meegedeeld dat u het statistiekboek + de opgavenklapper van Drs. Van den Ende kunt verkrijgen. Zorg daarom dat u de benodigde financiële middelen tot uw beschikking hebt Nadere bijzonderheden over de werkgroepen en het programma worden dan gegeven.

TENTAMEN CULTURELE ANTROPOLOGIE

Het tentamen culturele antropologie onder leiding van Dr. Scherer is vastgesteld op maandag 13 oktober a.s.

SOCIOLOGIE BUITEN-WESTERSE LANDEN

Op 29 september a.s. zullen Prof. Dr. J. Prins en Drs. F. A. Shahabuddin Alhussaini gaarne voor eerstejaars een bespreking houden ter

kennismaking met de sociologie van buitenwesterse landen.
Plaats: Transitorium 2, De Uithof, zaal 20.04.04.
Aanvang: 11.00 uur v.m.
Programma: 1. Korte inleiding over de begrippen sociologie van niet-westerse volken, en sociologie van ontwikkelingslanden door Prof. Prins, gevolgd door:
2. Drs. Shahabuddin: sociologie in verband met Moslimse cultuurlanden.
3. Bespreking.

N.B. Deze bijeenkomst wordt niet herhaald.

OPENINGSCOLLEGE DR. LOUET FEISSER

Het openingscollege van dr. J. J. Louët Feisser heeft plaats op 3 oktober a.s.: 12.00-13.00 voor 2e jaars in de grote collegezaal op de 20e verdieping van transitorium II; 13.00-14.00 uur Voor die studenten die het basisjaar-tentamen sociologie van Professor Thoenes nog niet hebben afgelegd, maar die wel reeds in 1968/1969 een gedeelte van basisjaar deden.
Met nadruk wordt erop gewezen, dat men alvorens men bovengenoemd tentamen kan afleggen, eerst de volgende studie-onderdelen moet hebben volbracht:

— hetzij twee volledig gevolgde seminars van Prof. Thoenes,

— hetzij één volledig gevolgd seminar + één volledig gevolgde werkgroep van Drs. Swanborn,

— hetzij één volledig gevolgd seminar + één voltooid literatuur-colloquium.
(deze regeling geldt alleen voor studenten aangekomen in 1965 of eerder).

Voor degenen die niet aan deze eis hebben voldaan is er voor **dit** jaar een inhaalseminar gepland. We raden bovenbedoelde studenten aan deel te nemen aan dit seminar, aangezien het onwaarschijnlijk is dat ook het volgend jaar de mogelijkheid van een inhaalseminar geboden wordt. Tevens is het niet mogelijk deel te nemen aan de seminars van het huidige basisjaar.
Gegadigden voor het inhaalseminar worden dringend verzocht vóór 23 oktober contact op te nemen met D. van Houten, Sociologisch Instituut, kamer 23.22.11, dinsdags tussen 13.00-14.00 uur.
De seminars zullen worden gehouden op donderdagavond in het Academi-gebouw vanaf 6 november t/m 18 december en van 15 januari t/m 26 februari.
Er zij op gewezen dat aan deze inhaalseminars niet op een andere wijze bekendheid zal worden gegeven (dus **geen** stencils).

STENCILS PRESENTATIE SEMINARS SOCIOLOGIE 1968-1969

Van een groot aantal seminars die het afgelopen jaar gehouden zijn, zijn nog stencils voorradig. Liefhebbers, verzamelaars en andere geïnteresseerden worden uitgenodigd zich ter plaatse op de hoogte te stellen. Transitorium II, 23e verdieping, in de kast vóór de kamer van Prof. Thoenes, Sleutel op kamer 23.22.11.

SPREEKUUR PROFESSOR THOENES

t/m 28 oktober wordt het spreekuur gehouden op dinsdag tussen 12.00-13.00 uur. Daarna op dinsdag tussen 13.00 en 14.00 uur. Degenen die een afspraak willen maken voor een tentamen, wordt verzocht minstens twee weken vóór het tentamen met een voorstel boekenlijst op het spreekuur te komen. Het tentamen kan iedere **woensdag** worden afgelegd. Literatuurlijsten zijn nog verkrijgbaar op kamer 23.22.11.

BULUITREIKING SOCIOLOGIE

De eerstvolgende buluitreiking zal plaatsvinden op maandag 6 oktober a.s. om 11.00 uur in het Universiteitsgebouw.

Opgave **minstens** een week van te voren bij R. Reijners, kamer 22.14.04, Transitorium II (Uithof). U dient dan mee te nemen: voor in ontvangst nemen van kandidaatsbul: (eventuele) tentamenbriefjes, betalingsbewijs van *f* 60,— op postrekening 65233 van de Rijksuniversiteit, waarna nog een opgaveformulier ingevuld moet worden;
voor in ontvangst nemen van de doctoraalbul: kandidaatsbul, alle tentamenbriefjes na kandidaatsexamen, betalingsbewijs, zie boven, aanmeldingsformulier, zie boven .

PSYCHOLOGIE

TENTAMEN SOCIOLOGIE

Het tentamen sociologie voor pre-kandidaten psychologie onder leiding van Drs. A. M. van der Helden, zal worden afgenomen op 10 oktober a.s. om 14.30 uur in de blauwe zaal van het transitorium I (Uithof).

Hiermee vervalt een eerder gepubliceerd bericht betreffende dit tentamen. Eerste college na vakantie: maandag 13 okt. van 15.00-17.00 uur.

PARAPSYCHOLOGIE

Prof. Dr. W. H. C. Tenhaeff zal zijn inleidend college parapsychologie aanvangen op dinsdag 7 oktober 16.15 uur zaal 16 (bovenzaal) Universiteitsgebouw, Domplein.

Het tweedejaars-college (Capita selecta) wordt wordt gegeven in zaal 9 (projectiezaal) en begint om 17.15 uur.

OPVOEDKUNDE

SOCIALE PEDAGOGIEK

Afdeling sociale pedagogiek: verkiezingen van vertegenwoordigers van de soc.-ped. studenten voor instituutsraad en commissie sociale pedagogiek vinden plaats op 1 oktober a.s. om 15.00 uur, Keistraat 6 bis. Zij die zich kandidaat willen stellen wordt verzocht contact op te nemen met L. J. van den Bosch (tel. 25351 ,toestel 252, 's avonds 030 - 717081). Verkiezingen van vertegenwoordigers van de vóór-kandidaatsstudenten voor de Instituutsraad en de kandidaatscommissie vinden plaats op 1 oktober a.s. om 19.30 uur, collegezaal P.I. Zij die zich kandidaat willen stellen worden verzocht contact op te nemen met mej. S. M. Sorber, I. B. B. laan 207 (tel. 512286).

COLLEGES PROF. LANGEVELD

Op grond van nader overleg wordt het college „Volwassen-worden en volwassen-zijn" van Professor Langeveld gedurende het eerste trimester (okt.-dec.) van het studiejaar 1969/1970 gehouden van 1-3 uur op de donderdagmiddagen. Na de kerstvakantie zal op de zelfde twee college-uren het onderwerp „Therapeutische hulp aan kind en jeugdige" behandeld worden door Prof. Langeveld.

Naast deze colleges zijn er ook discussiegroepen waarvoor men zich kan opgeven bij de administratie van het Pedagogisch Instituut. Eerste college: donderdag 9 oktober, 1-3 uur.

COLLEGES DR. KOHNSTAMM

Dr. Kohnstamm zal zijn college ontwikkelingspsychologie voor 2e jaars pedagogen aanvangen met een openbare les, op donderdag 16 oktober te 16.00 uur in de aula van de universiteit. In de daarop volgende weken (tot de kerstvakantie) houdt hij zijn college op dinsdag van 10-11 uur in de collegezaal van het Pedagogisch Instituut.

SPREEKUUR MEJ. DRS. HELLENDOORN

Mej. drs. J. Hellendoorn is op woensdag 24 september en woensdag 1 oktober verhinderd spreekuur te houden.

WERKGROEPEN ANTROPOLOGIE VOOR NA-KANDIDATEN (A. J. BEEKMAN)

Werkgroep 1: vervallen

Werkgroep 2: inschrijving gesloten
Eerste bijeenkomst op do. 13 november 15.15-17.45 uur

Werkgroep 3: er zijn nog slechts enkele plaatsen open.
Eerste bijeenkomst op do. 8 januari 1970 van 15.15-17.45 uur

Werkgroep 4: Nog ruime plaatsingsmogelijkheid
Eerste bijeenkomst op do. 26 maart 1970 van 15.15-17.45 uur

De andere zittingen zullen in overleg met de deelnemers op de avonden worden gepland.

TWEEDEJAARSCURSUS THEORETISCHE PEDAGOGIEK

Omdat het aantal van 60 deelnemers werd bereikt, is de inschrijving voor cursus I gesloten. De deelnemers van deze cursus ontvangen binnenkort het cursusrooster.

Op 30 januari 1970 gaat cursus II van start; het verdient aanbeveling niet te lang te wachten met de opgave voor die cursus .

COLLEGE DR. LOUET FEISSER

Het college van dr. J. Louet Feisser op vrijdag is alléén bestemd voor sociologen en niét,

zoals in de studieregeling staat vermeld, voor pedagogen.

LERAARSOPLEIDING

De colleges Algemene Didactiek zullen gehouden worden op vrijdagmiddag van 13.00-15.00 uur en wel te beginnen op 3 oktober; de avondcolleges zullen gehouden worden op dinsdagavond van 19.00-21.00 uur en wel te beginnen op 7 oktober. De studenten krijgen persoonlijk bericht op welke dag, in welke groep en zaal zij zijn ingedeeld.

CENTRALE INTERFACULTEIT

AANVANG COLLEGES

Prof. dr. mr. K. Kuypers 30 sept.; prof. dr. J. B. Ubbink 30 sept.; prof .dr. C .J. de Vogel 30 sept.; prof. dr. J. de Graaf 29 sept.; prof. dr. W. van Dooren 6 okt.; prof. dr. K. J. Popma 8 okt.; dr. J. J. Louët Feisser 3 okt.; prof. mr. J. J. M. van der Ven 3 okt.; prof. de Vogel/mej. drs. C. W. Wolfskeel (werkcoll.) 22 okt.; drs. J. P. M. Geurts 2 okt.; prof. dr. A. Lindenmayer 2 okt; prof. dr. Th. de Boer 3 okt.; dr. J. Mansfeld 3 okt.; prof. dr. L. M. de Rijk 24 okt. (i.v.m. studieverblijf in het buitenland); prof. dr. R. C. Kwant 7 okt.
De colleges van prof. de Rijk vinden niet, zoals in de studiegids vermeld staat, op donderdag, maar op vrijdag plaats.

De colleges van prof. Aler, die wel in de gids zijn opgenomen, zullen geen doorgang vinden. Colleges prof. Th. de Boer, cursus 1969-1970 (nog niet in gids vermeld!!) eerste semester: begin oktober - eind januari.

Onderwerp: het fenomenologisch waarheidsbegrip n.a.v. Husserls 6de Logische Untersuchung. Literatuur: A. de Waelhens, Phénoménologie et Vérité, Essays Philosophiques, Epiméthée, 1953.

Tijd + plaats: vrijdag 10-12 uur; Filosofisch Instituut.

Tweede semester: vanaf begin februari tot eind mei .

Onderwerp: confrontatie fenomenologie en cybernetica n.a.v. E. Vermeersch, Epistemologische Inleiding tot een wetenschap van de mens, De „Tempel", Brugge, 1967.

Colleges prof. K. Kuypers dinsdag 30 september 15-16 uur; Capita selecta uit de wetenschapstheorie. Voor ouderejaars studenten filosofie en belangstellenden.

Seminarieoefening 16.30-17.30 over Max Weber, Methodologische Schriften, S. Fischer Verlag, 1968 (Max Weber, Methodologische Schriften, ± 16 DM,is uit voorraad verkrijgbaar bij boekhandel Broese, Nachtegaalstr. 20, Utr.) Bestemd voor ouderejaarsstudenten en belangstellenden.

Alle colleges worden gegeven in het Fil. Instituut, Heidelberglaan 2, De Uithof. Spreekuur: vanaf dinsdag 30 sept. elke week ná college van dinsdag en vrijdag en verder volgens afspraak.

COLLEGES PROF. KWANT

Prof. dr. R. C. Kwant zal de volgende colleges geven:

dinsdag 17.00-18.00 uur: het marxisme van Sartre, aan de hand van diens boek Critique de la raison dialectique. Aanvang: dinsdag 7 oktober. Plaats: hoofdgebouw Domplein.

donderdag 16.00-17.00 uur: de functie van kritiek in het menselijke bestaan. Aanvang: donderdag 9 oktober. Plaats: hoofdgebouw Domplein.

donderdag 17.00-18.00 uur: Marcuse's filosofie van „the great refusal". Dit college wordt gegeven op verzoek. Aanvang: donderdag 9 oktober. Plaats: hoofdgebouw, Domplein.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

KARTOGRAFIE

Herhalingstentamen kartografie voor eerstejaars sociaal geografen: op dinsdag 30 september a.s. van 14.00-16.30 uur in de tekenpraktlcumzaal (no. 13.04.10) van Transitorium II. Tekengereedschap w.o. kleurpotloden en passer meebrengen.

NAGEKOMEN MEDEDELINGEN

OPENBARE VERGADERING FACULTEIT DER SOCIALE WETENSCHAPPEN

Perscommuniqué, verstrekt door het bestuur van de faculteit der sociale wetenschappen van de Utrechtse universiteit.
Utrecht, 18 september, 18.00 uur.
Hedenmiddag vond de tweede openbare vergadering van de faculteit der sociale wetenschappen plaats. Zoals bekend kunnen, naast de hoogleraren en lectoren en de beheerders, van elk der andere groeperingen binnen de faculteit, drie personen deelnemen aan de discussies in de vergadering.
Voorts zijn er een aantal zitplaatsen langs de kant ten behoeve van belangstellenden. Deze toehoorders nemen niet aan de discussies deel. Daar de stukken voor de vergadering van tevoren openbaar gemaakt worden, bestaat er alle gelegenheid voor belangstellenden aan degenen die voor hun geleding deelnemen aan de discussies in de vergadering te vragen bepaalde punten naar voren te brengen.
Niettemin echter achtte een deel der toehoorders het nodig door interrupties tijdens de bespreking van het agendapunt betreffende de benoemingsprocedure in te grijpen. De voorzitter verwees reeds bij het begin van de vergadering naar de gedane mededeling dat dit niet zou worden toegelaten daar anders een zinvol overleg in de vergadering onmogelijk zou worden.
Toen de toehoorders zich in de discussie bleven mengen, schorste de voorzitter de vergadering voor vijf minuten met het verzoek aan het aanwezige publiek de zaal te verlaten. De toehoorders wensten hieraan geen gevolg te geven waarna de voorzitter de vergadering heeft gesloten.

Het bestuur van de faculteit beraadt zich nu over de thans te volgen gedragslijn.

BIJEENKOMST VAN STAFLEDEN EN STUDENTEN VAN DE FACULTEIT DER SOCIALE WETENSCHAPPEN

Hoogleraar breekt openbare faculteitsvergadering af

Op 4 september j.l. werd de eerste openbare faculteitsvergadering der sociale wetenschappen gehouden.
De oude fakulteitsvergadering had openbaarheid als het toelaten van één waarnemer van elke geleding per subfaculteit, ieder met spreekrecht, gedefinieerd. Vrijwel alle toehoorders waren het niet eens met deze beperkte vorm van openbaarheid. Een discussie over elke andere vorm van openbaarheid werd door de voorzitter, prof. dr. C. F. van Parreren, toen onmiddellijk afgekapt. Ingezonden stukken van een aantal van deze toehoorders werden hetzij niet, hetzij na lang aandringen van een waarnemer voorgelezen.
Het voorstel van het bestuur van de faculteit voor een nieuwe procedure t.a.v. het benoemen van hogleraren en lectoren werd tot de volgende vergadering uitgesteld.
Op de vergadering (van 18 september) werd een alternatief voorstel ingebracht door een groot aantal stafleden en studenten van de faculteit. In dit voorstel werd onder andere aangedrongen op een openbare diskussie over de benoemingsvoorstellen. Dit verzoek werd door de voorzitter, prof. dr. C. F. van Parreren, zonder meer afgewezen. Hij merkte voorts op dat er niet te lang over de benoemingsprocedure gediskussieerd behoefde te worden.

Rechtspositie van staflid bedreigd

Toen een staflid vroeg waarom er niet uitgebreid over moest worden gediskussieerd, snoerde de voorzitter, prof. dr. C. F. van Parreren, hem de mond, en eiste na enig geharrewar van dit staflid zich van de vergadertafel te verwijderen en dreigde met ernstige, onaangename gevolgen voor zijn positie als wetenschappelijk medewerker, indien hij aan de eis geen gevolg wilde geven. Dit lokte heftige reakties uit bij de stafleden en studenten, omdat huns inziens hiermee de rechtspositie van een wetenschappelijk medewerker ernstig bedreigd werd.
Hierop eiste de voorzitter dat binnen vijf minuten alle toehoorders zich zouden verwijderen. Toen na vijf minuten geen enkele toehoorder de zaal had verlaten, sloot de voorzitter, prof. dr. C. F. van Pareren, de vergadering met als argument, dat de vergadering moedwillig was verstoord. Het merendeel van de hoogleraren verliet toen de vergadering, alle toehoorders bleven echter en beraadden zich over de ontstane situatie. Vrijwel unaniem werd door de toehoorders besloten, dat de faculteitsvergadering als institutie, en met name de persoon van de voorzitter, prof. dr. C. F. van Pareren, niet langer aanvaardbaar geacht konden worden.
Voorts besloten zij een brochure samen te stellen over de hele gang van zaken aan de sociale faculteit en op grond van deze brochure hun strategie te bepalen.

Persbericht actiegroep faculteit sociale wetenschappen

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT.

Combinatie van de periodieken Sol Iustitiae en Solaire Reflexen.

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie. (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); A. v. d. Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, Telefoon: 030 - 29441, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad (en bij voorkeur via de leden van de redactieraad) te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres;

studenten (aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, kamer A25 Kromme Nieuwe Gracht 27, Utrecht);

medewerkers (aan bureau personeelsadministratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht);

anderen (aan administratie weekblad ‚U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht).

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 42 52 67 van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

Redactieraad: godgeleerdheid: Prof. dr. J. W. Doeve; rechtsgeleerdheid: J. H. Gunning; geneeskunde: mr. drs. J. P. Wildschut; wiskunde en natuurwetenschappen: prof. dr. ir. J. Smittenberg en J. J. Vermeulen; letteren: drs. K. L. van Stegeren; diergeneeskunde: prof. dr. S. G. v. d. Bergh; sociale wetenschappen: mevr. M .Raaymaker-Aarts; centrale interfaculteit: dr. J. Mansfeld; aardrijkskunde en prehistorie: drs. J. G. Borchert; senaat: prof. dr. ir. J. Smittenberg; stafconvent: drs. A. C. de Roon; convent niet-wetenschappelijk personeel: N. Pater; hoofdafdeling studentenzaken: C. H. Vermeulen en mevrouw A. H. Wijga-van der Hoeven; hoofdafdeling personeel: J. J. Maree; hoofdafdeling wetenschap en onderwijs: mej. mr. F. H. M. Beumer; hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting: F. A. M. van den Goorbergh; comité universitair contact: G. G. C. Peeters; Utrechtse Studenten Faculteiten: W. Asman.

Vacatures

Voor het Transitorium II (22 verdiepingen) in het universiteitscentrum 'De Uithof' vragen wij met spoed een

BODE/BEDIENDE

Tot zijn taak gaat behoren: assisteren in collegezalen; postverzorging; bezorging van goederen in het gebouw; verlenen van kleine diensten; zonodig dienst doen als hulpportier of als hulpchauffeur.

Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, tussen *f* 266,34 en *f* 722,91 bruto per maand.

Voor informaties over deze functie: telefoon 030 - 511800, de heer L. van Loon.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van nr. 700.

Bij de nieuwe telefooncentrale van het Transitorium II in het universiteitscentrum 'De Uithof' kan met spoed geplaatst worden een

FULL - TIME TELEFONISTE

Zij zal samen met de huidige telefoniste al het in- en extern telefoonverkeer in juiste banen leiden.

Wij verwachten van haar tenminste een voltooide Mulo-opleiding, met liefst enige ervaring als telefoniste.

Leeftijd niet beneden 18 jaar.

Salaris, volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd en ervaring, tussen *f* 430,— en *f* 741,— bruto per maand.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij de heer P. L. M. A. de Visser, telefoon 030 - 511800.

Uw sollicitatiebrieven kunt u richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van vacaturenummer 699.

Bij de Algemene Dienst, gevestigd in het universiteitscentrum 'De Uithof', kan wegens uitbreiding der werkzaamheden worden geplaatst een

CHAUFFEUR

Gegadigden dienen naast het rijbewijs B.E. te beschikken over een behoorlijke ervaring.

Leeftijd niet beneden 21 jaar. Salaris volgens rijksregeling, terwijl geen inhouding plaatsvindt van de premie A.O.W.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder nr. 701.

Telefonische inlichtingen te verkrijgen bij de heer L. van Loon, telefoon 030 - 511800 (toestel 349).

Bij de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting, gevestigd in het universiteitscentum 'De Uithof' wordt gevraagd een

MEDEWERK(ST)ER

die zal worden belast met werkzaamheden op het gebied van post- en archiefzaken. Gegadigden dienen bij voorkeur in het bezit te zijn van een Mulo- c.q. Mavo-diploma.

Enige administratieve ervaring strekt tot aanbeveling.

Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring.

Schriftelijke sollicitaties kunnen worden gericht aan de secretaris van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht.

De Stichting Studentenhuisvesting heeft tot taak, de huisvesting te verzorgen van het sterk toenemende aantal studenten aan de Rijksuniversiteit Utrecht.

Voor ons kleine secretariaat zoeken wij een intelligente

MEDEWERKSTER

met tenminste Mulo-opleiding, enige administratieve ervaring en prettige omgangsvormen i.v.m. de contacten, die via het secretariaat met studenten plaats vinden.

Uw sollicitatie kunt u richten aan de Algemeen Directeur van de Stichting, Maliesingel 38, Utrecht.

FACULTEIT DER GENEESKUNDE

De medische faculteit van de Rijksuniversiteit te Utrecht deelt hierbij mede, dat per 1 september 1970 de leerstoel

HEELKUNDE

vakant wordt, daar prof. dr. J. F. Nuboer wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd ontslag heeft aangevraagd.

De faculteit verzoekt degenen die menen voor deze functie in aanmerking te komen, dan wel op mogelijke kandidaten de aandacht willen vestigen, dit schriftelijk te melden onder overlegging van een curriculum vitae en lijst van publikaties aan de voorzitter van de documentatiecommissie der faculteit (prof. dr. N. Tausk, per adres Faculteitsbureau der Geneeskunde, Catharijnesingel 69 te Utrecht). Laatstgenoemde is tevens beschikbaar voor het verstrekken van inlichtingen omtrent de inhoud van de vakant komende functie.

In de moderne bibliotheek van het Fysiologisch Laboratorium van de Rijksuniversiteit Utrecht, is plaats voor een

BIBLIOTHEEK-ASSISTENTE

voor uitlening, tijdschriftenadministratie en andere bibliotheekwerkzaamheden.

Gevraagd: minstens Mulo-opleiding, diploma typen; met belangstelling voor een cursus op bibliotheekterrein; leeftijd: 18 - 25 jaar.

Inlichtingen kunnen ingewonnen worden bij de beheerder van het fysiologisch laboratorium, Vondellaan 24, Utrecht, telefoon 030 - 882221.

Het salaris wordt vastgesteld volgens rijksregeling en is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. Premie A.O.W. komt voor rekening der Universiteit.

Schriftelijke sollicitaties, onder vermelding van nr. 260/bibl., te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

SUBFACULTEIT DER TANDHEELKUNDE

Bij de afdeling materiaalkunde van het Tandheelkundig Instituut der Rijksuniversiteit te Utrecht kan worden geplaatst een

ANALISTE
met belangstelling voor fysische metingen.

Een volledig afgeronde opleiding, kennis der Engelse taal en een goed opmerkingsvermogen strekken tot aanbeveling, doch ook diegenen wier opleiding nog niet is voltooid, kunnen reflecteren. De werkzaamheden betreffen het bepalen van de chemische en fysische eigenschappen van tandheelkundige materialen.
Salaris afhankelijk van opleiding, ervaring en leeftijd, volgens rijksregeling.

De premie A.O.W. komt voor rekening van de werkgever.

Sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling materiaalkunde, Tandheelkundig Instituut, Jutfaseweg 7, Utrecht.

Bij de kliniek voor mondziekten en kaakchirurgie van het Academisch Ziekenhuis te Utrecht vacceert per 15 oktober 1969 de functie van

SECRETARESSE
van de hoogleraar.

Middelbare schoolopleiding, ervaring en stenografie en typen gewenst, benevens kennis van medische terminologie.
Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van opleiding en ervaring.
Schriftelijke sollicitaties te richten aan prof. J. W. A. Tjebbes, Kliniek voor mondziekten en kaakchirurgie, Academisch Ziekenhuis, Catharijnesingel 101 te Utrecht.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

Bij het Elektronisch Rekencentrum der Rijksuniversiteit, Boedapestlaan/'De Uithof', is plaats voor

(LEERLING)-OPERATEURS

voor de bediening van de computer alsmede voor andere bijkomende werkzaamheden.

Vereisten: Mulo-diploma B of daarmee gelijk te stellen schoolopleiding. Ervaring met operateurswerkzaamheden strekt tot aanbeveling, maar is niet noodzakelijk.

Leeftijd niet ouder dan 23 jaar.

Aanmelding: uitsluitend telefonisch bij R. Silvester, telefoon 030 - 511411, toestel 138.

Bij het Centrum voor Submicroscopisch Onderzoek van Biologische Objecten is plaats voor een

ANALIST(E)

voor wetenschappelijk onderzoek met behulp van de elektronenmicroscoop.

Vereiste: Tenminste diploma analistenexamen 1e gedeelte.
Voor een speciale opleiding wordt gezorgd; ervaring met elektronenmicroscoop is dus niet vereist.

Salaris volgens rijksregeling.

Sollicitaties te richten aan het Centrum voor Submicroscopisch Onderzoek van Biologische Objecten, Janskerkhof 3 te Utrecht.

Het Analytisch Chemisch Laboratorium der Rijksuniversiteit te Utrecht heeft plaats voor een

CHEF GLASINSTRUMENTMAKER

Het liefst zien wij op deze plaats een gediplomeerd vakman met uiteenlopende ervaring, van omstreeks 35 jaar, die gewend is leiding te geven en constructief mee te denken over het werk wat gedaan moet worden.
Het laboratorium biedt onderdak aan de vakrichtingen Analytische- en Anorganische Chemie. De werkplaats is niet groot, ca. vijf personen, wel redelijk geoutilleerd.

Salariëring volgens rijksregeling.

Daarnaast wordt van deze chef verwacht, dat hij bereid en in staat is praktisch onderricht te geven in het glasblazen aan de Utrechtse Amanuensis-cursus (avondschool). Onnodig te zeggen, dat deze werkzaamheden extra gehonoreerd worden.
Belangstellenden voor deze functie wordt verzocht (uitvoerig) schriftelijk te solliciteren bij de beheerder van bovengenoemd laboratorium, W. Schoon, Croesestraat 77a, Utrecht.

Voor de administratie van het Laboratorium voor Algemene Chemie der Rijksuniversiteit te Utrecht, Vondellaan 14, wordt met ingang van 1 november a.s. gevraagd een

JONGE ENERGIEKE ASSISTENTE

voor het uitvoeren van een aantal zeer gevarieerde administratieve werkzaamheden.
Leeftijd 17 tot 20 jaar.
Enige talenkennis en diploma typen zijn vereist.

Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Sollicitatiebrieven aan de beheerder van bovengenoemd laboratorium.

Bij het Zoölogisch Laboratorium kan, in verband met militaire dienst van één der dierverzorgers, voor minstens anderhalf jaar in de aquariumafdeling geplaatst worden een

LEERLING-DIERVERZORGER

die reeds een opleiding voor het diploma dierverzorger volgt.
Salaris volgens rijksregeling.

Sollicitaties te richten tot de beheerder van het Zoölogisch Laboratorium, Janskerkhof 3 te Utrecht.

FACULTEIT DER SOCIALE WETENSCHAPPEN

Bij het Pedagogisch Instituut van de Rijksuniversiteit Utrecht worden met spoed gevraagd

ENIGE SCHOONMAAKSTERS

voor de avonduren, voor 15 of 20 uur per week.
Leeftijd tussen 18 en 45 jaar.
Uurloon: tussen *f* 1,67 en *f* 3,62.

Aanmelden: tussen 9.00 en 17.00 uur, bij mej. dr. N. F. van der Zeyde, Trans 14, Utrecht.

FACULTEIT DER DIERGENEESKUNDE

Bij het Lectoraat Bedrijfspluimveeziekten te Doorn kan worden aangesteld een

ALGEMEEN KLINISCH OF BACTERIOLOGISCH ANALISTE

voor werkzaamheden van bacteriologisch, virulogisch en histologische aard. Ook zij die een analistenopleiding volgen, kunnen reflecteren. Geen nacht- en weekenddiensten.

Bij het Instituut voor Farmacologie en Toxicologie kan worden aangesteld een

ASSISTENT-SECRETARESSE

die de instituutssecretaresse zal meehelpen bij het voeren van de studenten- en beheersadministratie. Ook zal zij rapporten en verslagen gaan typen.
Opleiding tenminste Mulo/Mavo en typediploma, zo mogelijk aangevuld met een steno-nederlands diploma.
Leeftijd tot 25 jaar.

Wegens uitbreiding kunnen bij de Kliniek voor Verloskunde en Gynaecologie op korte termijn worden aangesteld

1. TECHNISCH BEDIENDE
De aan te stellen functionaris zal onder leiding van en in samenwerking met de reeds aanwezige ambtenaar zorg dragen voor:
a. het bedienen van de T.V.-apparatuur;
b. het maken van fotografische opnamen en de afwerking;
c. projectie tijdens de colleges;
d. het verzamelen van onderwijsmateriaal op het abattoir;
e. het in stand houden en uitbreiden van de onderwijs-kartoteek, -diatheek en -preparatenverzameling;
d. andere voorkomende werkzaamheden.
Incidenteel zullen de werkzaamheden bij toerbeurt ook vervuld worden in de avonduren en gedurende de weekends.
Enige ervaring in de fotografie en een technische opleiding is vereist.
Leeftijd 22 - 25 jaar.

2. ADMINISTRATIEVE KRACHT (bij voorkeur mannelijk)

De aan te stellen kracht zal assisteren bij de patiënten-administratie en behulpzaam zijn bij het samenstellen van gegevens en overzichten uit de ziekteverslagen.
Er zal éénmaal in de drie weken zaterdagsmorgens dienst worden gedaan.
Leeftijd 19 - 24 jaar.

3. LABORANT (afdeling kunstmatige inseminatie)
Sollicitanten die in het bezit zijn van het diploma klinisch laborant of die in 1970 examen voor dit diploma zullen doen, genieten de voorkeur.
De aan te stellen functionaris(esse) zal ingeschakeld worden bij het sperma-onderzoek en daarnaast assisteren bij researchwerkzaamheden.
Leeftijd 19 - 25 jaar.

Sollicitaties met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de personeelsafdeling van de Faculteit, Biltstraat 172 te Utrecht.

Dependance universiteitsbibliotheek De Uithof.

utrechtse
universitaire reflexen

3 oktober 1969
weekblad
1e jaargang nr. 5

Over de openbaarheid is de Raad van Overleg het niet eens

Uit de Raad van Overleg dd. 24 september 1969

Aanwezig waren 5 toehoorders, waaronder leden van het nieuwe USF-bestuur.

1. De president stelt een tijdnoodkwestie aan de orde, 6 oktober moeten curatoren beslissen over de postenverdeling 1971. De raad van overleg krijgt het concept ter vergadering in handen (zie 'U' dd. 26 september) en stelt vragen aan de toelichter, drs. W. E. J. van den Bold. Vóór 1 oktober moeten de leden van de raad hun opmerkingen inzenden. Een stem uit de raad: Laten we de methode Overbeek eens op de agenda zetten. Aldus besloten.

2. **Brief van de USF over de werkwijze van de raad van overleg.**

De USF heeft in een brief van 29 augustus kritische opmerkingen gemaakt over de werkwijze van de raad van overleg. Onder meer was het verwijt dat er een groot absentisme is. Ook de voorbereiding van agendapunten schiet tekort. Veel stukken komen ter tafel als de procedure (ambtelijk) reeds lang op gang is.
De rector: het absentisme is juist: put it in your pipe and smoke it. De voorbereiding van stukken: Kan veel beter, maar vergeet de wet van de traagheid niet. Dat de brief vele pluimen op eigen USF-hoed steekt (de studenten nemen vaak initiatief) vindt de rector niet helemaal juist. De raad is geen parlement waar politieke fracties zich tegenover elkaar opstellen maar een overlegorgaan waar geen primeur- of initiatiefjacht moet heersen.
De studenten-vertegenwoordigers trekken veel tijd uit voor de bespreking van de agenda vóór de vergadering. Het technisch en administratief personeel heeft ook een voorbespreking, maar dat is geen 'fractie-beraad'. Senaat en stafconvent kennen deze vorm van voorbereiding niet. De Graaf: Zijn er niet meer commissies te benoemen uit de raad rond specifieke problemen, bijv. begroting? Deze commissies geven de raad de nodige deskundigheid. De agendacommissie zal een schema van problemen opstellen op grond waarvan bekeken kan worden of er nieuwe commissies benoemd moeten worden.

3. **De openbaarheid.**

De heer Van der Meiden geeft als inleiding op de discussie enkele hoofdlijnen uit zijn nota 'Communicatie, informatie en participatie'.

a. Openbaarheid in de zin van 'stukken kunnen lezen' en 'lijfelijk aanwezig kunnen zijn' is te mager. Het werkt niet, bijv. in tweede kamer of gemeente. Wij hebben onze participatie aan de pers uitbesteed.

b. Openbaarheid dient de participatie, als het goed is, te bevorderen. Dat kan bijv. als de achterban zich laat vertegenwoordigen door toehoorders die in de vergadering de representanten van hun geleding controleren, rapport uitbrengen aan die achterban, meehelpen de discussies in de vergaderingen voor te bereiden, etc.

c. De vormen van openbaarheid dienen te passen bij de bestuursstructuur die men kiest. Deze structuur dicteert de communicatiemedia.

d. Er is een soort communications department nodig om de communicatie en (hopelijk) de participatie te bevorderen. Dit dept. bepaalt wat aan wie en op welk niveau wordt gedistribueerd. Dat kan onmogelijk geheel objectief gebeuren. Van studentenzijde is men beducht voor een dergelijke opzet. Het gaat om het principiële recht van iedereen bij alle vergaderingen aanwezig te zijn (met evt. beperkt spreekrecht) en inzage te hebben in alle stukken. Geen vertegenwoordigers dus, die controleren. Iedereen die wil en tijd heeft controleert, spreekt eventueel mee. Andere leden van de raad zien het niet zo. Over de noodzaak van nieuwe communicatiepatronen is men het eens. Een communicatiedienst zou, om de onafhankelijkheid te accentueren buiten de bestuurlijke organen gehouden moeten worden.
Ook voor de regeling van de openbaarheid zou men echter

niet van het parlementaire systeem behoeven af te wijken. Men zou de openbaarheidsvorm van bijv. de tweede kamer kunnen handhaven, maar daarbij door extra maatregelen de participatie door informatie kunnen bevorderen. Daarbij is het onvermijdelijk, dat er 'gezeefd' wordt. Er verschijnt teveel stof die te ontoegankelijk is zelfs voor degenen die onmiddellijk bij de materie betrokken zijn. Er zal vertaalwerk moeten worden verricht. Van studentenzijde komt de vraag: Zijn we het er over eens, dat principieel alle beleidsvoorbereidende, -bepalende en -uitvoerdende vergaderingen en de stukken die daar behandeld worden openbaar zijn? De vergadering deinst voor een volmondig ja terug. Is het mogelijk nog te werken als alle beleidsvoorbereidende en -uitvoerende vergaderingen openbaar zijn? Moeten alle deuren van alle ambtenarenkamers open?

Conclusies van het gesprek:

— de openbaarheid is nauw betrokken bij de bestuursvorm;
— aan de hand van de nota Van Unnik moet deze problematiek van de communicatie opnieuw worden bezien;
— de raad doet geen uitspraak over de vraag of beleidsvoorbereidende en -uitvoerende vergaderingen openbaar moeten zijn;
— wat de aard van de openbaarheid betreft, bijv. door spreekrecht toe te kennen aan aanwezigen, blijft het overleg open.

De USF dringt ten slotte nog aan op een opiniepeiling in de raad over de vraag of beleidsvoorbereidende en beleidsuitvoerende vergaderingen openbaar dienen te zijn (ook wat de stukken betreft).

De raad wilde geen opiniepeiling en geen (ongevraagd) advies geven aan de curatoren inzake de openbaarheid van vergaderingen. Men wilde eerst discussiëren over de voor- en nadelen van de openbaarheid van genoemde vergaderingen.

De heer Van der Meiden maakt een papier met een aantal vraagpunten voor de volgende vergadering.

4. De USF wil dat de ingekomen brief over de storing van de openbare vergadering van de faculteit van de soc. wetenschappen behandeld wordt. Het blijkt geen brief te zijn, maar twee niet-ondertekende moties; de eerste eist aftreden van prof. Van Parreren en de tweede eist verandering van de vergadermethode van de faculteit.

De raad wil dat de agendacommissie zich buigt over deze zaak en de bespreking ervan in de volgende vergadering voorbereidt.

v. d. M.

CONCEPT-POSTENVERDELING 1971 (ZIE 'U' 4)

Rectificatie: deze concept-verdeling zal aan de raad van overleg worden voorgelegd, terwijl daarna definitief beslist wordt door het college van curatoren. Onder voorbehoud — in verband met vorenstaande — is aan de faculteiten medegedeeld dat zij bij hun plannen rekening kunnen houden met de bovengenoemde uitbreiding.

PROFESSOR C. DEN HARTOG OVER SCHOOLMELK:

Meer speelplaatsen mogelijk beter dan lager vetgehalte

Professor C. den Hartog werd 25 november 1905 in Heukelum, aan de Linge, geboren. Hij doorliep de h.b.s. in Gorinchem en ging geneeskunde studeren in Utrecht.

In 1932 deed hij artsexamen. Tot 1941 was hij huisarts in het Groningse Wehe. Zijn huisartsenpraktijk dwong hem min of meer tot het schrijven van het proefschrift: 'Over de beoordeling van arbeidsgeschiktheid', waarop hij in 1939 in Utrecht promoveerde. In 1941 werd hij directeur van het voorlichtingsbureau van de voeding en in 1942 geneeskundig inspecteur van volksgezondheid, twee functies die dit jaar zijn beëindigd toen professor Den Hartog het ambt van gewoon hoogleraar in de voedingsleer te Wageningen aanvaardde. In 1958 werd hij nog directeur van het Nederlands Instituut voor Volksvoeding. Van zijn hand verschenen tal van wetenschappelijke artikelen en ook enkele boeken, zoals Gezonde voeding, Gezonde mensen en Nieuwe voedingsleer.

In een vorig artikel ('U' van 12 september) hebben wij de mening gepubliceerd van onze Utrechtse professor Meijler over vetgebruik en schoolmelk. Naast de mening van professor Meijler drukten we die van professor Mol af en van enkele buitenlandse onderzoekers. We hebben tot nu gewacht om u de mening te geven van een voedingsdeskundige, de enige gewoon hoogleraar die Nederland op dit gebied bezit, professor C. den Hartog. Hij zei ons:

'Professor McCanse vroeg zich 25 tot 30 jaar geleden al af of we in het algemeen onze kinderen niet met schoolmelk benadelen: 'We may be shortening the lives of the generation now growing up in this country by trying to make them grow fast with schoolmeals and schoolmilk.' 'Professor Meijler wil het hoge vetgehalte in de voeding in het algemeen aanvallen en daarbij hoofdzakelijk het verzadigd zijn van vet. Dan is hij in deze melkaanvallen beslist eenzijdig; je moet vet in zijn totaliteit gaan bekijken. Een andere factor die hij niet noemt en die wel eens nadelig zou kunnen werken bij kinderen — hartziektes zijn multicausaal — is weinig lichamelijke activiteit. Bij kinderen speelt dit een rol omdat kinderen steeds minder lichamelijke arbeid gaan doen. Ze spelen minder omdat er te weinig speelgelegenheid is, door het televisiekijken gaan de kinderen steeds meer een zittend leven lijden. In Rotterdam heeft men bij een onderzoek dan ook al gevonden dat een vrij hoog percentage van onze kinderen

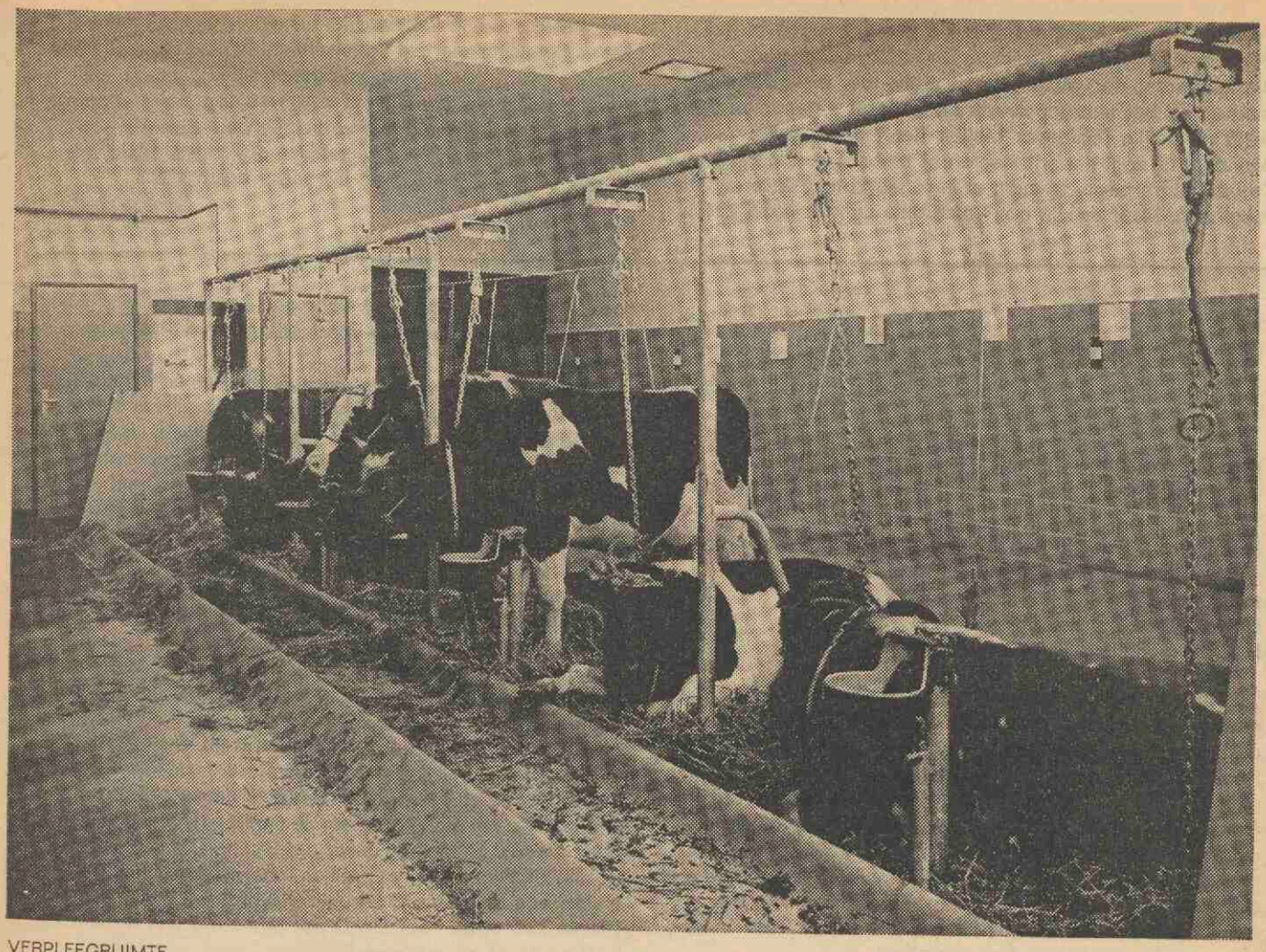

VERPLEEGRUIMTE

aan overgewicht lijdt. Goed, als je dus die schoolmelk geeft, dan zou je die half-om melk of melk met een laag vetpercentage en meer eiwit kunnen geven, zeker waar andere factoren zeer in het nadeel van die kinderen werken. Maar ik zou me ook kunnen voorstellen dat kinderen met ruime speelplaatsen en voldoende lichaamsbeweging helemaal geen schoolmelk met minder vet nodig hebben. Mijn angst is dat uitspraken als die van professor Meijler een idee van slechtheid geven aan de melk zelf. Melk heeft te goede eigenschappen dan dat je dat zomaar met een eenzijdig 'melk is vergif voor schoolkinderen' kunt afdoen.'

Het standpunt van professor Meijler is dan ook alleen: verminder het vetgehalte.

'Dat zou in sommige gevallen waar andere factoren ook nog ongunstig werken en waar je niet gedaan krijgt dat de totale vetconsumptie naar beneden gaat inderdaad het beste zijn. Daar zou je toch met de voorlichting en met je gesprekken met de ouders naar moeten streven, met praktische voorschriften. De moeilijkheid is dat wij wel weten dat dit zo ligt, en dat vele mensen het ook weten, maar er zijn te veel weerstanden om de drempel tussen het weten en het doen te overschrijden. Er zou een psychologisch of sociologisch onderzoek plaats moeten vinden op dit gebied.'

U zou dus voor willen stellen een apart voorlichtingsbureau in het leven te roepen om het totale vetgehalte te verminderen?

'Niet alleen het totale vetgehalte, maar bovendien de aard van het vet veranderen.'

Wij eten te vet en te veel naar uw mening?

'Zonder meer. Sinclair zei reeds: 'Iemand die vijfentwintig sigaretten per dag rookt loopt minder gevaar om te sterven aan longkanker dan iemand die zes kilo overgewicht heeft.' De moeilijkheid is te bepalen waar de grens tussen het optimale en het goede ligt en waar je over deze grens heenschiet zodanig dat je inderdaad de mens schade doet. En wij zijn zeker over deze grens heen. Niet door de schoolmelk of schoolvoeding, maar in het algemeen. Wij zijn zeker bezig door vetovervoeding en met overvoeding in het algemeen ons een paar ziektes op de hals te halen waarvan de hartziekten wel de voornaamste zijn maar het is eveneens duidelijk dat overgewicht kans geeft op andere ziektes zoals diabetes, nierlijden en leverziekten.'

'Een van de leden van de voedingsraad heeft op verzoek

een onderzoek ingesteld naar de veranderingen in het Nederlandse voedingspatroon. De koolhydraten gaan verminderen, de vetten nemen sterk toe, melkprodukten nemen af, het aardappelverbruik is eerst afgenomen en blijft nu gelijk. Professor Meijler heeft groot gelijk wanneer hij zegt dat artiriosclerose niet alleen een kwestie is van latere jaren. Je moet al in je jeugd met de preventie beginnen. Maar er zijn ook voldoende aanwijzingen dat mensen die zware lichamelijke arbeid verrichten geen last van arteriosclerose ondervinden. Ik acht het een plicht van de overheid dat men voldoende speelplaatsen en gymnastiekzalen en ik weet niet wat nog meer verzorgt. Dan mag de overheid het voor mijn part zien als een vrije-tijdsbesteding en de kinderen opvangen. Maar het is ook voor de gezondheid bijzonder belangrijk.'

Johann Gerhards

Wat wèl gezegd is

EEN WEERWOORD VAN J. J. BROEDER AAN W. DE GRAAF

In de discussienota 'Een bij voorbaat zinloos stuk' van de vertegenwoordigers van de Utrechtse Studenten Faculteiten in de Commissie Bestuursvorm Utrechtse Universiteit staat onder
I. 3. de mentaliteit in de commissie:

'Het is duidelijk hoe die tegenstellingen wel moeten ontstaan als de heer Verwey pleit voor een managersysteem, de heer Schamhardt voor adviserende raden, de heer De Roon eigenlijk opteert voor kwalitatieve vertegenwoordiging, de heer Broeder een aanval doet op de buitenparlementaire acties van de studenten en vraagt om eventueel politioneel en/of gerechtelijk ingrijpen bij verstoringen van de op te zetten bestuursvormexperimenten en de studenten directe democratie, afschaffing van de geledingen en een universiteit als breekijzer voor maatschappelijke vernieuwingen bepleiten'.

In de bijlage van het weekblad 'U' van 19 september komt, op pagina 23 bovenaan, genoemde passage voor, waarin dus mijn naam genoemd wordt. De uitlatingen die daarin aan mij worden toegeschreven geven me aanleiding tot een protest, daar ze onwaar zijn. Zij komen ook niet voor in de notulen die de heer De Graaf ter beschikking heeft.
Wat ik in de commissie bestuursvorm in dit verband wèl naar voren heb gebracht komt neer op het volgende.
Bij het uitvoeren van experimenten — op welk gebied ook — dient men behalve voor een goed voorbereid begin ook voor een behoorlijke voortzetting en evaluatie te zorgen.
Men zal het er over eens moeten zijn wanneer men een experiment als verstoord beschouwt en wanneer men dat ernstig genoeg verstoord vindt om het als niet-evalueerbaar te kenmerken. Ik heb toen in de commissie gesteld, dat de mogelijkheden tot verstoring van bestuurlijke experimenten aanwezig zijn bij alle betrokken groeperingen; wetenschappelijk corps, niet-wetenschappelijk personeel en studenten. Op grond daarvan heb ik gesteld dat aan de minister gevraagd diende te worden welke maatregelen hij in deze overweegt als hij experimenten toestaat.
Zelf heb ik als mogelijkheden geopperd dat b.v. leden van het wetenschappelijk corps, wier medewerking aan het experiment onvoldoende blijkt of die tegenwerken, ontheven worden van hun taak daarin en dat óók tegen studenten die het experiment verstoren opgetreden wordt.
Dat dit gebeuren kan via politionele of gerechtelijke actie is duidelijk; het ging er mij om de minister te wijzen op reële risico's en om een antwoord van hem te krijgen, wat hij zich voorstelt dat gedaan moet worden indien een experiment verstoord wordt.
Hierna heb ik de heer De Graaf gevraagd wat hij van de kansen dacht op medewerking gedurende een geheel experiment van 1 à 2 jaar, van de kant van de USF en wat hij verwachtte over de houding van eventuele actiegroepen, als hij daar althans iets over kon voorspellen.
Zijn mening was dat te allen tijde voor ieder het recht bestaat elk experiment in elk stadium te verstoren, indien daar voor de verstoorders behoefte aan bestaat.
Ik hoop met het bovenstaande de onjuistheid van de heer De Graaf's mededelingen voldoende te hebben belicht.

J. J. Broeder

Uit de Senatus Contractus van 25 september 1969

1. De Senatus Contractus wijst het ultimatum tijdens één van de vergaderingen in juni aangenomen en inhoudend dat o.a. de vergaderingen van de Senatus Contractus openbaar dienen te zijn, (nogmaals) van de hand.
De Senatus Contractus publiceert een verslag van elke vergadering in 'U' en wil daarmee volstaan.
De Senatus Contractus meent dat het effectief functioneren van zijn vergaderingen niet door openbaarheid is gediend.

2. De nota Van Unnik wordt besproken in deze zin dat de Senatus Contractus informatieve vragen stelt aan prof. Van Unnik en bepaalt wat er met de nota in de faculteiten moet gebeuren.
— Een belangrijke vraag blijft of het beheer niet op dezelfde wijze gedecentraliseerd moet worden als het bestuur. De faculteiten en subfaculteiten moeten nu voor ieder 'beheers-wissewasje' naar de Kromme Nieuwe Gracht. Meer autonomie is dringend gewenst, zelfs noodzakelijk, gezien de spreiding van het bestuur, zoals

in de nota Van Unnik wordt voorgesteld. De autonomie die bij Den Haag voor de universiteiten wordt bepleit, dient toch ook binnen de universiteiten te worden doorgevoerd.

— Enkele leden van de Senatus Contractus zijn er niet helemaal gerust op dat door de vorming van een universiteitsraad, die bijvoorbeeld paritair wordt samengesteld, de relatie tussen die raad en de faculteiten beter wordt. Kan men van die Raad dezelfde deskundigheid verwachten als van kwalitatief samengestelde colleges?
— Fundamenteel blijkt de vraag of de nota niet te centralistisch denkt. Is het niet beter de faculteiten, subfaculteiten en instituten geheel vrij te maken om die bestuursvorm te kiezen die gepast lijkt? Eigenlijk is (volgens enkelen) eerst een functie-analyse nodig, waaruit zal blijken hoezeer de patronen binnen de universiteit divergeren.

3. De Senatus Contractus besluit aan faculteiten en subfaculteiten te vragen op deze nota te reageren en daarbij vooral nadruk te leggen op de vraag hoe de nota concreet kan worden toegepast. Er zullen gerichte vragen worden gesteld.

Enkele leden van de Senatus Contractus vinden het wenselijk deze nota aan het oordeel van het bureau Bosboom en Hegener te onderwerpen. Dit bureau zou niet een model moeten maken doch een analyse moeten geven van de functies binnen de faculteiten als basis voor een bestuursstructuur. Het zou alleen al goed zijn dit rapport door te lichten op z'n 'ingebouwde frustraties'.

De Senatus Contractus besluit het D.B. te vragen die opdracht te verlenen.

UNIVERSITEIT

AGENDA

6 oktober: openbare curatorenvergadering, Kromme Nieuwe Gracht 29, 10.00 uur.

1. Postenverdeling 1971 ('U' 26/9'69)
2. Overzicht bouw- en huisvestingszaken
3. Bestuursvorm Universiteit ('U' 19/9'69)

6 oktober: promotie drs. D. K. J. Tommel (wiskunde en natuurwetenschappen), Oosteinde 36, Zevenaar; senaatszaal, 14.30 uur.

7 oktober: vergadering Algemeen Bestuur van de Stichting Studentenhuisvesting, Curatorenkamer, 14.00 uur.

9 oktober: voordracht van prof. dr. mr. A. W. Reinink, kunsthistorisch instituut, collegezaal Boothstraat 6, 14.00 uur.

9 oktober: promotie drs. R. H. J. J. Geurts (diergeneeskunde), Schelberg 188, Heerlen; senaatszaal, 16.15 uur.

13 oktober: oratie prof. mr. A. J. M. Kunst (instituut voor rechtsgeschiedenis), 16.15 uur.

16 oktober: openbare les dr. G. A. Kohnstamm, gewoon lector in de ontwikkelingspsychologie; 16.15 uur.

16 oktober: voordracht van prof. dr. L. Brozvkova, kunsthistorisch instituut, collegezaal Boothstraat 6, 14.00 uur.

7 t.m. 16 oktober: tentoonstelling 'Het Instrument 1969' in de Marijkehal, de Irenehal en de Bernhardhal van de Kon. Ned. Jaarbeurs. Dagelijks geopend van 9.30 - 17.00 uur; zondags gesloten.

tot 1 november: tentoonstelling 'Naar de Letter' 3, in het Instituut De Vooys, Emmalaan 29.

tot 1 november: tentoonstelling Fali-S.., etnografica en archeologische vondsten uit Noord-Kameroen, instituut voor antrobiologie, Achter den Dom 24.

Serie van vier concerten op de maandagen 13 oktober, 24 november, 19 januari, 23 februari, in de Geertekerk te Utrecht, om 20.15 uur. Deze concerten elektronische muziek worden georganiseerd door de stichting combinatie van Utrechtse muziekbelangen, postbus 30, Bilthoven, telefoon 78 26 60 — in samenwerking met het instituut voor Sonologie/Studio voor elektronische muziek van de rijksuniversiteit.

UIT HET DAGELIJKS BESTUUR VAN 29 SEPTEMBER 1969

Het D.B. vergaderde 'elders' vanwege de dreiging van een aantal studenten de vergadering te zullen verstoren. Een 25-tal studenten hebben zich inderdaad bij het gebouw Kromme Nieuwe Gracht 29 gemeld, maar troffen de vergaderzaal leeg aan.

1. K.B. nr. 5, d.d. 16 september 1969, waarbij met ingang van de dag, waarop hij zijn ambt zal aanvaarden, werd benoemd tot gewoon hoogleraar in de faculteit der godgeleerdheid, om onderwijs te geven in de geschiedenis van de antieke godsdiensten en hun verschijnselen en in de Egyptische taal- en letterkunde, dr. J. Zandee.
2. K.B. nr, 11, d.d. 15 september 1969, waarbij met ingang van de dag, waarop hij zijn ambt zal aanvaarden, werd benoemd tot gewoon hoogleraar in de faculteit der rechtsgeleerdheid, om onderwijs te geven in het Handelsrecht, mr. B. Wachter.
3. K.B. nr. 14, d.d. 15 september 1969, waarbij met ingang van de dag, waarop hij zijn ambt zal aanvaarden, werd benoemd tot gewoon hoogleraar in de faculteit der wiskunde en natuurwetenschappen, om onderwijs te geven in de erfelijkheidsleer, dr. W. Scharloo.
4. Het D.B. gaat positief in op het verzoek van de Raad van Overleg, drs. W. E. J. van den Bold beschikbaar te stellen om het secretariaat van de 'Explosie'-commissie op zich te nemen. Deze commissie gaat de problemen bekijken die zich voordoen bij een aantal studierichtingen met betrekking tot de personele en materiële capaciteiten, nodig voor een adequate opleiding.
Prof. dr. F. van der Blij heeft het voorzitterschap op zich genomen.
5. Het D.B. behandelde het verslag van de verstoring van de openbare faculteitsvergadering der sociale wetenschappen op 18 september j.l. In dit verslag worden de feiten genoemd die reeds, kort samengevat, in een persbericht van de faculteit zijn gegeven (zie 'U' 26 september).
Na afloop van de openbare vergadering heeft het bestuur van de faculteit besloten tot het intreden van een nieuwe structuur geen faculteitsvergaderingen meer te houden. Het bestuur zal samen met de drie beheerders en het hoofd van het bureau van de faculteit alle zaken afdoen, als het nodig is na schriftelijke raadpleging van de leden hoogleraren.
Het bestuur trekt het voorstel tot een nieuwe — interim — benoemingsprocedure in.
Het D.B. zal nader overleg plegen met de wetenschappelijk medewerker die bij de verstoring betrokken was en de zaak opnieuw met de faculteit opnemen als dit gesprek achter de rug is.
6. De bouwnota zal op 6 oktober in de curatorenvergadering behandeld worden.

BRIEF RAAD VAN OVERLEG AAN CURATOREN

In zijn vergadering van 4 september j.l. heeft de raad van overleg behandeld de nota bestuurshervorming universiteiten en hogescholen, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal gezonden door de minister van onderwijs en wetenschappen en de minister van landbouw en visserij.
De student-leden stelden voor, dat de raad zich in afkeurende zin zou uitspreken over de aanbieding van deze nota op een ogenblik, waarop de discussies bij de universiteiten en hogescholen over de bestuursvorm nog in volle gang zijn. Zij zagen daarin een voortijdige verlegging van deze discussies naar het parlement en een frustrering van op het gebied van de bestuursstructuur te ondernemen experimenten.
Dit voorstel werd met 17 tegen 7 stemmen verworpen. De meerderheid der aanwezigen was van oordeel, dat discussies en experimenten door deze nota niet werden belet, en gevoelde geen behoefte aan een uitspraak in afkeurende zin door de raad over het tijdstip, waarop deze nota door de ministers was ingediend.
De vergadering besprak vervolgens de vragen, ter zake van de nota Veringa-Lardinois gesteld door de heren mr. J. H. des Tombe en prof. mr. J. J. M. van der Ven in hun nota d.d. 14 augustus 1969.
Onder verwijzing naar dit stuk stelt de raad van het college van curatoren voor, deze vragen als volgt te formuleren:
1. Is de minister bereid de autonomie der universiteit een zwaarder accent te verlenen door:
a. de benoeming van het topbestuur geheel in handen van de universiteitsraad te leggen?
b. in de financiering meer armslag voor een eigen budgetbeleid te geven?
c. de universiteitsraad verantwoording schuldig te doen zijn aan de minister, hetgeen betekent, dat deze de interne en externe verantwoordelijkheid draagt?
2. Is de minister bereid in het wetsontwerp ook andere dan de door hem voorgestelde bestuursconstructies op de verschillende niveaus mogelijk te maken?
3. Is de minister bereid het aantal geledingen te beperken tot drie, t.w. het wetenschappelijk corps, het niet-wetenschappelijk personeel en de studenten? (Enkele leden van de raad van overleg vroegen hierbij aantekening in principe tegen een onderscheiding van geledingen te zijn).
4. Is de minister bereid de samenstelling van de bestuursorganen op de verschillende niveaus, zo nodig binnen bepaalde door hem te stellen grenzen, over te laten aan het bestuursreglement?
5. (Onveranderd). Is de minister bereid aan organen rechtstreeks door de geledingen dan wel op een andere manier worden gekozen?

Gelet op de als boven aangegeven gewijzigde redactie van vraag 1 is de raad van mening, dat vraag 6 niet langer van betekenis is, zodat hij voorstelt deze vraag te doen vervallen.
Ten aanzien van vraag 7 stemde een meerderheid van 15 leden voor het stellen van deze vraag, 4 leden stemden blanco en 2 stemden tegen, in verband met het interuniversitaire aspect van de indeling en opbouw van universiteiten, welk onderwerp naar hun mening een veelheid van discussiestof en een gevaar van te weinig ordening oplevert.
Tenslotte stelt de raad van overleg voor, dat een vraagt wordt toegevoegd, t.w.: is de minister bereid de openbaarheid van vergaderingen over te laten aan het bestuursreglement?
10 september 1969.

DOCUMENTATIENIEUWS

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16:
Knipseldossiers: Rectoraatsoverdracht 1969; Radenuniversiteit; Affiliatie met niet-academische ziekenhuizen; Hoogleraren Godgeleerdheid en Hoogleraren Sociale Wetenschappen.
Nieuwe boeken: Roels, R. - Discussiëren en vergaderen; Akker, G. v. d. e.a. - Vormingswerk: een oriëntatie; Groninger Universiteitsgids 1969 - 1970; Studiegids Medische Facul-

teit Rotterdam 1969 - 1970; Gids Kath. Universiteit Nijmegen 1969 - 1970.
Op fiches vermeld: Nota inzake enige aspecten van de onderwijscapaciteit in de medische faculteit in verband met de problematiek rond de numerus fixus voor de studie in de geneeskunde (samengesteld door A. M. Kroon en R. J. Docter).

UNIVERSITEITSGIDS

Universiteitsgids 1969 - 1970 à *f* 2,— verkrijgbaar bij de afdeling Public Relations en Voorlichting, kamer A 14, Kromme Nwe Gracht 29.

CENTRAAL COMITé VOOR VOORDRACHT EN PUBLIKATIE

Prof. dr. Garmt Stuiveling zal spreken over mondelinge taalbeheersing op maandag 6 oktober te 17.00 uur, in het universiteitsgebouw, ter inleiding van de cursussen in voordrachtstechniek.
Alle belangstellende leden van de wetenschappelijke staf en studenten worden uitgenodigd deze inleiding bij te wonen.

SEMINAR UNIVERSITEITSBEHEER

Het artikel 'Wat is er gebeurd nà het rapport Bosboom en Hegener' in wijlen beide Sollen kondigt een interuniversitair 'Seminar universiteitsbeheer' aan. Welnu, dit seminar start op 8, 9 en 10 okt. met een driedaagse conferentie in hotel Rosendaal te Rozendaal (Geld.). Twintig beheersfunctionarissen uit vier universiteiten (Amsterdam, Groningen, Leiden en Utrecht) zullen deelnemen.
Het 'Seminar universiteitsbeheer' wordt georganiseerd door de Interuniversitaire Efficiency-commissie. Het doel is een beter inzicht te krijgen in het universitaire beheer en de plaats daarin van de verschillende professionele beheersfunctionarissen. Daarbij is het niet de bedoeling om tot een uniforme opzet van het universitaire beheer te komen, wel om een aantal noodzakelijke voorwaarden te vinden waaraan voldaan moet worden voor een doelmatig beheer. Daarnaast biedt het seminar aan de beheerders de mogelijkheid om kennis met beheerstechnische hulpmiddelen op te doen en zich tevens te oefenen in een aantal beheerstechnische vaardigheden.
He. gehele seminar omvat naast de bovengenoemde driedaagse conferentie nog een serie studiedagen, die ieder aan een bepaald onderwerp gewijd zullen zijn, en een slotconferentie. Onderwerpen hiervoor zullen in Rozendaal in overleg met de deelnemers worden vastgesteld.

UNIVERSITAIRE LEERGANGEN ONTWIKKELINGSPROBLEMATIEK

De colleges worden gegeven op zaterdagochtenden: van 10 januari tot en met 9 mei 1970; met een onderbreking in de paasvakantie.
De leergangen zijn toegankelijk voor studenten van alle studierichtingen en voor andere belangstellenden, die tenminste volledig voorbereidend wetenschappelijk, of daaraan gelijkwaardig onderwijs, hebben genoten.
Nadere inlichtingen en aanmeldingskaarten zijn verkrijgbaar bij de NUFFIC, Molenstraat 27, 's-Gravenhage, telefoon 070 - 63 05 50.

MEDEWERKERS

DIRECTIEWISSELING SSH

De heer C. H. Vermeulen is per 1 september 1969 benoemd tot hoofd van de afdeling Collectieve Voorzieningen ten behoeve van Studenten.
Ter opvolging van de heer Vermeulen als Algemeen Directeur van de Stichting Studentenhuisvesting is per 1 januari 1970 aangesteld de heer A. Bekkenkamp.
Aangezien de heer Vermeulen tot de komst van de heer Bekkenkamp tevens de functie van Algemeen Directeur SSH zal blijven vervullen, zal hij zijn taak als hoofd van de afdeling Collectieve Voorzieningen t.b.v. studenten eerst vanaf begin 1970 ten volle kunnen gaan uitoefenen.

BENOEMING HOOFD BOUWZAKEN

Met ingang van 26 september werd benoemd tot hoofd van de hoofdafdeling Bouwzaken en Huisvesting, Ir. L. J. Visser w.i. (Zie volgende nummer).

GESLAAGD

Op 10 september werden Bemeteldiploma's 1969 aan de Bemetelcursisten, voor instrumentenmaken, glas-instrumentmaken en stempelmaken, uitgereikt.
Dit gebeurde in tegenwoordigheid van de leraren, de commissie van bijstand en de Bemetelconsulent.
Na de uitreiking, die gepaard ging met een toepasselijk woord, gingen allen een bezoek brengen aan het nieuwe instituut van de diergeneeskunde, waarin de heelkunde is gevestigd. Een ieder betuigde zijn tevredenheid over deze middag.
De namen van de geslaagde cursisten zijn: voor het A-diploma (instrumentmaken): J. B. Goes en P. C. Baljet; voor het A- en B-diploma (instrumentmaken): J. Rutze, A. A. van Druten, C. J. Vernooy, R. B. M. v. d. Berg, J. Steenbrink en W. F. R. Janssen; voor het A-diploma stempelmaken: J. Cooyman; voor het A- en B-diploma glasinstrumentmaken: F. Gast, J. Deen en D. van Rooy.

VACATURES IN DE DERDE WERELD

Het bureau Dienst over Grenzen heeft aanvragen voor meer dan vijftien artsen in Zambia, Nigeria, Transkei, Tanzania, Guinee, Uganda, Camaroen, Gabon, Algerië, Haiti, Indonesia.

Contracten meestal voor twee à drie jaar. Voorts is er dringend vraag naar landbouwkundigen, technici, verpleegsters, medisch-analysten en vooral ook leraren (in vrijwel alle vakken). Meldt u bij: Dienst over Grenzen, Cornelis Houtmanstraat 17, Utrecht. Tel. 030 - 71 06 14.

Op het senaatsbureau, kamer A 4, Kromme Nieuwe Gracht 29, ligt ter inzage een periodiek uitkomende lijst van uiteenlopende vacatures bij het wetenschappelijk onderwijs in ontwikkelingslanden.

VACATURES

ALGEMEEN

Bij de rijksuniversiteit wordt per 1 januari 1970 een dienst ingesteld die zal worden belast met de regeling van het postverkeer tussen de onderdelen van de universiteit en het op een centrale plaats verzendklaar maken van de uitgaande post. In verband hiermede kan worden geplaatst een

CHEF VAN DE CENTRALE POSTKAMER
(vak.no. 706).
Voor de uitvoering zal hij bijgestaan worden door ca. 2 assistenten. Kandidaten dienen in staat te zijn leiding te geven aan het postkamerpersoneel en gevoel voor organisatie te hebben; leeftijd ca. 30 jaar of ouder, Mulo-niveau vereist. Salaris max. *f* 1019,— p.m., afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. De premie AOW komt voor rekening van de universiteit.

Verder kunnen worden geplaatst
2 ASSISTENTEN IN DE POSTKAMER
(vak.no. 707).
welke onder leiding van de chef postkamer werkzaamheden zullen verrichten als sorteren, frankeren en bundelen van de interne en externe post. Bezit van het rijbewijs B.E. is vereist. Salaris max. *f* 764,76 p.m., afhankelijk van leeftijd en ervaring. De premie AOW komt voor rekening van de universiteit.

Schriftelijke sollicitaties, onder vermelding van het vakaturenummer, te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

Bij de Technische Dienst van de hoofdafdeling Bouwzaken en Huisvesting kunnen ten behoeve van het onderhoud van de gebouwen en installaties in het universiteitscentrum „De Uithof" worden geplaatst:

A. ZES CENTRALE VERWARMINGSMONTEURS
Naast voldoende ervaring strekt het bezit van het diploma L.T.S. en/of het diploma van de stichting tot opleiding van centrale verwarmingsmonteurs tot aanbeveling.

B. TWEE FIJNPLAAT BANKWERKERS
Gegadigden dienen te beschikken over een ruime ervaring en in het bezit te zijn van het diploma L.T.S.

C. EEN WERKTUIGKUNDIGE (MACHINIST)
Opleiding tenminste scheepswerktuigkundige A of overeenkomstige opleiding; belangstelling op het gebied van koel-, meet- en regeltechniek, alsmede ervaring op het terrein van onderhoud van bestaande installaties is gewenst.

D. TWEE ELEKTROMONTEURS
Men dient in het bezit te zijn van het L.T.S.-diploma, terwijl het V.E.V.-diploma tot aanbeveling strekt.

E. EEN MEET- EN REGELTECHNICUS
Vereist is voor deze functie het diploma U.T.S. of een daaraan gelijkwaardig diploma, alsmede een behoorlijke ervaring in soortge-

lijke functie. Salaris volgens rijksregeling afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. Geen inhouding van AOW-premie.

Sollicitaties binnen 14 dagen te richten aan de secretaris van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht.

GENEESKUNDE

Bij de afdeling ziekenhuiswetenschappen, hoogleraar prof. dr. J. C. M. Hattinga Verschure, is plaats voor een

SECRETARESSE VOOR DE HOOGLERAAR

Taakinformatie. De secretaresse zal, in een grote mate van zelfstandigheid, assistentie verlenen aan de hoogleraar door: het bijhouden en voorbereiden van de agenda, het opnemen en uitwerken van brieven en verslagen, de verzorging en afwerking van correspondentie en de zorg voor enig eenvoudig documentalistisch werk, het verzorgen van telefonische en receptionele contacten met relaties. Vereisten: om de functie naar behoren te vervullen zijn gewenst: diploma middelbare school, diploma secretaresse dagopleiding, diploma stenografie Nederlands en typen, ervaring, zo mogelijk, als zelfstandig secretaresse. Salaris. Het salaris is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring volgens rijksregeling. Premie AOW komt voor rekening van de rijksuniversiteit.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling Personele Zaken, Catharijnesingel 91, Utrecht.

De Universiteits Kinderkliniek het Wilhelmina Kinderziekenhuis te Utrecht zoekt voor zo spoedig mogelijk een

SECRETARESSE

voor de lector in de biochemie. Haar taak zal o.a. bestaan uit: het voorbereiden en bijhouden van de agenda, het behandelen van de correspondentie, het verzorgen van telefonische contacten, het voorbereiden van publicaties, het verzorgen van documentatie en archief. Voor deze functie wordt gedacht aan iemand met een middelbare school-opleiding, een goede kennis van de moderne talen en enkele jaren ervaring als secretaresse. Salaris volgens rijksregeling.

Schriftelijke sollicitaties onder nr. 780/secr. (b) te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

De Universiteits Kinderkliniek het Wilhelmina Kinderziekenhuis te Utrecht vraagt voor zo spoedig mogelijk een

SECRETARESSE

voor de onderwijscoördinator. Haar taak zal o.a. bestaan uit: het indelen van het onderwijsprogramma, het oproepen van studenten, het indelen van co-assistenten, het organiseren van klinische demonstraties, het zelfstandig voeren van de correspondentie. Voor deze functie wordt gedacht aan iemand met een middelbare schoolopleiding, een goede kennis van moderne talen en bij voorkeur een secretaresse-opleiding. Enkele jaren ervaring als secretaresse is vereist. Salaris volgens rijksregeling.

Schriftelijke sollicitaties te richten onder nr. 780/secr. (o) aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het laboratorium voor Vergelijkende Fysiologie wordt gevraagd een

SCHOONMAAKSTER

voor halve dagen. Leeftijd: van 21 tot 45 jaar. Salaris: van *f* 2,75 tot *f* 3,62 per uur, premie AOW voor rekening van de universiteit. Indiensttreding. zo spoedig mogelijk.

Sollicitaties te richten aan de ass. beheerder, de heer A. J. Goslinga, van het laboratorium voor Vergelijkende Fysiologie, Jan van Galenstraat 40 te Utrecht, tel. 716221.

TANDHEELKUNDE

Bij het Tandheelkundig Instituut, afd. Röntgenologie kan zo spoedig mogelijk worden geplaatst een

ASSISTENTE

Onze voorkeur gaat uit naar een kandidate met: Ulo of daarmee gelijkwaardige opleiding en enige ervaring als tandartsassistente. Haar werkzaamheden zullen bestaan uit het maken en ontwikkelen van röntgenfoto's alsmede alle administratieve werkzaamheden, die hiermee samenhangen.

Sollicitatiebrieven te richten aan: het hoofd van de afd. Röntgenologie, prof. J. van Aken, Jutfaseweg 7, Utrecht.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

Wegens uitbreiding bestaat bij het bureau van de subfaculteit der Psychologie der rijksuniversiteit Utrecht een vacature voor een

MEDEWERKSTER

wier taak zal bestaan uit secretariaatswerk ten behoeve van de beheerder en het assisteren bij de administratieve werkzaamheden op het bureau. Vereist: middelbare of gelijkwaardige opleiding, ervaring in steno en typen, goede contactuele eigenschappen, bereidheid om in klein team samen te werken. Leeftijd: ± 20-25 jaar.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder nr. 705.

Het instituut voor Clinische en Industriële Psychologie van de rijksuniversiteit te Utrecht vraagt zo spoedig mogelijk een

SECRETARESSE

die systematisch, accuraat en zelfstandig kan werken.

Naast het gewone secretariaatswerk zal zij het ponsbandenarchief moeten verzorgen. Middelbare school-opleiding en secretaressediploma vereist en een

TYPISTE

die tevens in staat is eenvoudige administratieve werkzaamheden te verrichten. Mulo- en typediploma vereist. Salaris naar leeftijd, opleiding en ervaring.

Sollicitaties aan de beheerder van het instituut, Trans 14, Utrecht, tel. 030 - 25391, toestel 333.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

Het Geografisch instituut, gevestigd in het universiteitscomplex 'De Uithof', vraagt met spoed een

HOOFD VAN HET SECRETARIAAT

tevens

SECRETARESSE

van de Centrale Interfaculteit.

Taakinformatie: het betreft een zelfstandige functie. De werkzaamheden omvatten: coördinatie van en toezicht op de werkzaamheden van de medewerksters van het secretariaat; assistentie bij het beheer, verzorging van de correspondentie, alsmede het bijhouden van de archieven van de hoogleraren en van het instituut. Vereisten: goed middelbaar niveau; beheersing van de drie moderne talen; leidinggevende capaciteiten; bij voorkeur ervaring in een soortgelijke functie; leeftijd ± 30 jaar. Candidates dienen bereid te zijn deel te nemen aan een psychologisch onderzoek. Salariëring volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, tussen *f* 10.215,— en *f* 14.527,— bruto per jaar.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van het Geografisch instituut, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht. (tel. 030 - 511800).

IN DIENST TRADEN

ALGEMEEN

A. Schoonman, adm. : mbt. C. III; mej. A. A. E. van der Kuilen, schr.; I. Heeringa, hfd. bedr. gnk. d.; A. V. Roelofs, hfd. geneesk. A; mej. A. E. Gonsalves, adm. ambt. C I; mej. L. W. Scholtus, adm. ambt. C III; mevr. T. A. M. de Waal-de Wit, adm. ambt. C III; J. H. H. Kemperink, schr.; J. C. Schuller, tekenaar B III; A. J. Kleinjan, rijksambt. F; mej. A. de Smit, rijksambt. G; mej. F. L. G. Haffmans, schr.; mej. M. Y. B. van Kleeff, schr.; ej. H J. Doeksen, adm.; mej. G. Stoepker, adm. ambt. C III; C. E. W. M. Appels, adm. ambt. A II; mej. N. D. de Jong, adm. ambt. C II; mevr. B. A. Lambers-Attrill, bibl. ambt.

RECHTSGELEERDHEID

Mevr. C. W. E. Samwel-Otten, wet. medew.; mej. W. E. van Thiel, bibl. beambte.

GENEESKUNDE

Mevr. J. C. Pagie-Vonk, schr.; M. Tomcsik, wet. hoofdambt.

Mej. W. Brink, anal.; C. P. Stoutenbeek, adj. ass.; mevr. H. G. M. le Pair-Schroten, wet. ambt. I; C. P. Weller, wet. medew. I; mej. M. Tommila, adj. ass.; mej. A. M. Kool, anal.; J. K. van de Ree, arts ass.; E. B. Bongartz, adj. ass.; M. A. Vrede, ass.; P. M. van der Linden, wet. medew.; P. L. A. J. Franken, ass.; J. A. Bouman, adm. ambt. B I; B. R. H. Jansen, arts ass.; F. J. M. van Geloven, arts ass.; mej. A. Ilsen, arts ass.; J. B. M. Boink, adj. ass.; mej. F. C. Keizer, schr.; mej. K. M. E. van Dyl, schr.; mevr. T. H. M. van den Hout-Deketh, anal.; L. Matusz, arts ass.; A. L. O. Landvreugd, arts ass.; Z. Kalenda, wet. hfd.-med.; R. C. Fluks, arts ass.; A. Ladan, ass.

TANDHEELKUNDE

Mej. A. I. G. Meesters, adm. ambt. C III; mej. S. M. Sneller, schr./prkt. jfr.; mevr. H. Engelsman-Hermans, schr.; F. J. A. van Kooten, hfd.-instr.; P. D. van der Ploeg, hfd.instr.; G. F. Weijers, hfd.instr.; mej. M. E. A. van Renselaar, schr.; mevr. H. M. Stapper-Bos Verschuur, adm. ambt. C II.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

M. Riemersma, wet. medew.; mej. P. J. Arentsen, adm. ambt. C III; mej. E. Westerduin, adm. ambt. C III; M. I. Krusemeyer, wet. medew.; mej. G. W. Muller, [illegible] ambt. B II; J. W. Weenk, wet. medew.; R. Nijhuis, rijksambt. G; mej. J. S. Lijnse, adm. ambt. C III; A. P. H. van Meurs, wet. medew.; S. P. Tjallingii, wet. medew.; E. Schenk, wet. medew.; mej. W. J. van Kooten, telef.; mej. E. C. J. Kruitwagen, lab. ass.; mevr. M. H. Wels-Douw, wet. medew.; mej. S. A. Ventra, adm. ambt. C III. Mej. M. J. Schreuder, adm. ambt. C III.

LETTEREN

C. T. Biermasz, adm. ambt. C II; A. M. J. van Buuren, wet. hfd. med.; mej. K. Blankensteyn, schr. A; C. O. Jellema, wet. medew. mej. E. A. M. van der Meer, adm. ambt. C III; mej. I. A. Westhoff, adm. ambt. C III; mevr. A. G. J. Balde-Zondag, schr.; mej. S. M. Mobach, adm. ambt. C III

DIERGENEESKUNDE

Mej. G. C. M. Hertog, adm. ambt. C III; mej. M. A. D. Piscaer, adm. ambt. C III; mevr. C. M. J. E. van Rossum-Kok, anal.; mej. C. E. van der Laan, apoth. ass. A; mevr. C. M. van de Voorde-'t Hart, apoth. ass.; mej. A. M. Tiemessen, apoth. ass.; P. van Harten, rijksambt. F; R. H. Briede, apoth. ass.; E. R. Prast, laborant.

Mej. J. F. A. Vermeulen, adm. ambt. C III, A. A. M. Vosmer, rijksambt. F; K. Dijkstra, laborant; mej. A. Wijnen, schr.; M. A. Jacobs, rijksambt. E; mej. A. M. J. Brouns, rijksambt. F; W. Krah, rijksambt. F; mevr. M. J. Kramers-Geurtsen, schr. A; mej. M. H. J. van de Ven, anal.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

Mej. J. J. Libochant, bibl. beambte; mevr. A. Z. van 't Hoff Stolk-Huisman, wet. hfd.med.; mej. A. P. A. van Vuurde, schr.

CENTRALE INTERFACULTEIT

C. M. D. Weststrate, adj. ass.; mevr. M. T. el Hadari-Hendriks, adm. ambt. C III.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

P. G. E. F. Augustinus, wet. medew.

DE DIENST VERLIETEN

ALGEMEEN

Mej. M. M. A. P. Honders, schr.; W. M. Harinck, hoofd.ing.; mevr. J. C. J. Janssen-Bekx, adm. ambt. C II; P. H. van der Ven, rijksambt. E; mevr. D. Noorduijn-Lette, schr.; D. A. van den Beld, sportleider; J. A. Stoop, univ. arts; mej. M. E. A. Verduin, adm. ambt. C I.

GODGELEERDHEID

K. H. B. Bolwijn, ass.

RECHTSGELEERDHEID

Mevr. M. van der Mark-Hartog, schr.; F. Kuitenbrouwer, wet. medew.; mevr. J. C. C. Schimmelpenninck van der Oye-de Jonge, adm. ambt. C III.

GENEESKUNDE

Mej. J. C. Vonk, schr.; mej A. H. van Beek Calkoen, tekenaar B III; W. J. Groenendijk, adj. lab.; mej. Z. ten Have-Pennings, adm. ambt. C III; mej. J. S W. Tilleman, rijksambt. F; C. P. Weller, wet. med. I; G. Gaikhorst, wet. hfd.med.; C. P. A. van Boven, wet. hfd.med.
Mej C van Arkel; lab.ass. A; J. M. C. Douze, wet. hfd.med.; R. F. M. Jesserun, wet. hfd.med.; C. van Gastel, wet. hfd.med.; S. A. Duursma, wet. hfd.med.; H. D. Eggink, wet. med. I; H. G. van Riet, wet. hfd.ambt.; mej. A. R. Koers-Agema, anal.; R. J. van Drie, ass.; J. C. Gans, wet. hfd.med.; A. N. P. van Heyst, wet. hfd.ambt.; M. A. Vrede, ass.; J. W. Smit, wet. hfd.med.; J. A. M. Delpeut, techn. C; C. J. M. Cockx, ass.; mej. E. IJkelenstam, schr. A; mevr. B. J. R. Blom-Veldhuyzen, arts ass.; mevr. E. Tol-van Soelen, wet. medew.; R. J. A. ten Doesschate, ass.; mevr. B. I. V. L. Labout-Gulikers, wet. medew.; K. L. G. Pijck, arts ass.; mej. G. D. P. Pattijn, ass.; L. F. M. Willems, wet. medew.

TANDHEELKUNDE

Mej. A. M. Bartels, schr./prkt. jfr.; S. R. Kinsbergen, wet. med. I; J. Clant, wet. med. I; W. R. Oosterhuis, hfd.instr.; A. A. H. Veldhuis, hfd.instr.; H. Spoelder, schr.; mevr. N. O. R. A. Fabius-van den Born, verpl.; mej. J. A. A. Borger, schr./prkt. jfr.; G. F. Weijers, hfd.instr. W. O. B. van Schevikhoven, hfd.instr.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

E. G. K. Lopez Escobar, wet. hoofdambt.; J. H. B. van der Meulen, wet. ambt.; mej. G. H. van Raamsdonk, adm. ambt. C III; G. A. Rol, adm. ambt. C II; mej. M. I. van Putten, adm. ambt. C III; H. Jekel, rijksambt. E; G. van Herpen, wet. med. I; J. J. M. Labout, wet. medew.; R. G. J. C. Onstenk, rijksambt. F; H. Poort, wet. medew.; H. Rebel, wet. medew.; L. Dorland, analist; T. M. McGee, wet. medew. I; mevr. D. G. Reindersma-Kalt, adm. ambt. C III; mej. M. Houweling, adj. anal.; mej. S. van Cornewal, tekenaar B I; P. J. Buitink, dierverz. A; mej. A. S. ter Horst, adm. ambt. C III; G. A. Siebols, rijksambt. F; mej. A. de Witte, apoth. ass.; mej. A. Birkegaard Andersen, ass.; M. Y. Galama, techn. A.

LETTEREN

Mej. J. E. Taen, adm. ambt. C III; mevr. S. Huisman-Tobias, wet. hulp, P. V. Bulatoff, wet. ambt. I; W. B. Zwerus, schrijver, mej. M. Cival, schr.

DIERGENEESKUNDE

D. J. Happel, rijksambt. E; mevr. C. S. M. J. van Gelderen-Swuste, schrijfster; C. van Tessel, rijksambt. F; mevr. M. Houillier-Poot, apoth. ass. A; mevr. C. M. van de Voorde-'t Hart, apoth. ass.; F. H. L. M. Schul, adj. wet. ambt.; P. van Harten, rijksambt. F; R. H. Briede, apoth. ass.; W. S. E. Burgzorg, adj. lab.; P. J. Lagendijk, analist; A. A. M. Vosmer, rijksambt. F; mej. A. M. Broekhuizen, schr.; H. F. L. Mansvelt Beck, rijksambt. E; C. L. Bierschwal, wet. hfd.ambt. A; J. H. Nap, techn. B; G. Kriebel, techn. B.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

K. Sietaram, wet. medew. I; mej. J. Suister, adm. ambt. B I; mevr. M. C. M. Holzenspies-Vermeij, schr.; mevr. M. Hendriksen-Rijnbout, adm. ambt. C III; mevr. M. G. T. Waalwijk-van Rijn, wet. medew.

CENTRALE INTERFACULTEIT

J. Kruithof, wet. medew.; G. M. A. Corver, wet. ambt.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

Mevr. M. E. Ridder-van Maren, wet. medew.

STUDENTEN

STUDENTENHUISVESTING

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Stichting Studentenhuisvesting te houden op 7 oktober om 14.00 uur, in de curatorenkamer, komen de volgende agendapunten aan de orde:

1. benoeming nieuwe directeur ter opvolging van de heer C. H. Vermeulen; 2. aankoop van de panden Nassaustraat 17 en 22; 3. plan voor het bouwen van 98 woningen voor gehuwde studenten in het uitbreidingsplan Kromme Rijn te Bunnik; 4. bouwterreinen in de randgemeenten; 5. project Tuindorp-West; 6. herstel lekkende douches in het I.B.B.-complex; 7. faciliteitengebouw I.B.B.-complex; 8. beheer studentenflats en de doelstellingen, waarop dit gebaseerd dient te zijn.

Voor geïnteresseerden bestaat er gelegenheid om voorafgaande aan de vergadering tussen 13.00 en 14.00 uur in de vergaderzaal met de student-bestuursleden van de S.S.H. van gedachten te wisselen, c.q. vragen te stellen of suggesties te doen.

VOORLOPIGE COLLEGEKAARTEN

Er bestaat gelegenheid tot omruiling van voorlopige collegekaarten op donderdag 9 oktober; bureau Inschrijving en informatie; kamer A 25; Kromme Nieuwe Gracht 25, Utrecht.

STUDIEBEURS

Albert Heijn N.V. te Zaandam stelt een studiebeurs, groot f 10.000,—, ter beschikking om een studie te verrichten over goederen en/of diensten distribuerende bedrijven en speciaal over die bedrijven, die de detailhandel in levensmiddelen uitoefenen.
Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij het Secretariaat van de Raad van Bestuur van Albert Heijn N.V., Westzijde 26 te Zaandam.

ADRESWIJZIGING A.S.P.

Het Algemeen Nederlands Studenten Persbureau (ASP) is met ingang van 23 september jl. verhuisd van Leiden naar Amsterdam. Het adres aldaar is: Utrechtse Dwarsstraat 130, telefoon 22 37 50.
U wordt verzocht correspondentie, persberichten e.d. met ingang van die datum te sturen aan: Postbus 10212, Amsterdam (voorheen: Postbus 91, Leiden).
Met ingang van 1 september jl. is de directeur van het ASP, de heer F. Pruijt, opgevolgd door T. J. van Heesch.

KERK EN UNIVERSITEIT

Akademie-dienst

Op zondag 5 oktober, om 19.15 uur, in de Pieterskerk, voorganger ds. P. Heinen.

Catechisaties

Eerstejaars, ds. P. Heinen, dinsdag en donderdag 19.00 uur; ouderejaars, ds. P. Heinen, dinsdag 20.00 uur; ds. J. M. van Minnen, woensdag 19.00 uur. Belijdeniscatechisatie, ds. J. M. van Minnen, dinsdag en donderdag 19.00 uur. Begin: maandag 29 september e.v. Plaats: De Zolder, Lepelenburg 1.

Kringen

Op woensdagavond om half tien - 8 oktober, 22 oktober, etc. Prof. Leon. Fuchslaan 4; 15 oktober, 29 oktober etc. Willem Barentszstraat 55.
Dit zijn twee verschillende kringen, die men onafhankelijk van elkaar kan meemaken. De leden van de gereformeerde studentengemeente ontvangen een 'Maandbrief' met uitvoerige informatie over het gemeenteleven. Wie deze brief (gratis) ontvangen wil, melde dit aan het administratie-adres: Ornsteinsingel 9.

Kosmu

Woensdag 7 oktober begint het Gregoriaans koor haar repetities voor het komende jaar. Belangstellenden worden uitgenodigd op die datum om 17.15 uur te komen naar het Cantoraat der Utrechtse universiteit, Begijnekade 6.

u.v.s.v.

Elke dag vanaf 17.00 uur is de U.V.S.V. geopend: borrel, eettafel, koffie, bier, t.v. Zoldercafé, voor alle collegekaarthouders, elke dag vanaf 22.00 uur. Kom, kom, kom.

v.c.s.b.

De Vrijzinnig Christelijke Studenten Bond heeft de volgende activiteiten op het programma staan:
Koffietafels, die iedere donderdag om 6.00 uur op de zolder van het U-huis gehouden worden. Er wordt iedere week over een bepaald, actueel onderwerp gesproken.
11 - 12 oktober: Eerstejaarsconferentie in „Onse Bliscap" te Amerongen. Het onderwerp is zig-zag-gezag. Rondom het onderwerp gezag en macht wordt een week-end lang gepraat, gedacht en gespeeld. Veel hedendaagse problemen zijn gezagsproblemen?
23 - 30 oktober: Twee avonden over moderne theologen, met als inleider kapelaan Leeneman. Aanvang 19.00 uur, zolder U-huis.
1 november: Miniconferentie.
21, 22, 23 november: Lustrum, met o.a. een lustrumcongres: 'In de maalstroom van de wetenschap'.
Nadere inlichtingen te verkrijgen op de koffietafels, of via postbus 187.

Remonstrants studentenwerk

Het programma van het remonstrants studentenwerk is uit. Aanvragen: bureau Geertekerk. Thema's: 1. informatie over kerk en christendom; 2. moderne theologie; 3. voor de keuze (lid worden); 4. theologische verwerking van brandende wereldvragen (arme en rijke landen, oorlog en vrede, revolutie; 5. hoe leven de kerken van Utrecht?; 6. trouwen in 1970, een gespreksgroep voor a.s. echtparen.
Nadere inlichtingen en inschrijving: woensdagavond 8 oktober, 18.30 uur tot 20.30 uur, Hieronymusplantsoen 5, telefoon 2 21 84.

Studentenparochies

Diensten studentenparochie vanaf 1 oktober zaterdag Cunera 17.30 uur; zondag Cunera 21.30 uur; zondag aula 11.00 uur, 12.00 uur, 17.30 uur. Door de week elke dag dienst in Cunera om 12.30 uur.

Kerkdiensten Janskerk

Zondag 5 oktober, 10.30 uur, ds. de Bruïne; uitzending van ds. P. P. van Lelyveld als studenpredikant naar Jogjakarta.
Op zondag 5 oktober zal ds. P. P. van Lelyveld (oud lid van onze gemeente, evenals zijn echtgenote) worden uitgezonden als studentenpredikant naar Jogjakarta. Deze uitzending vanuit de studentengemeente impliceert, dat wij verbonden worden met en mede verantwoordelijk blijven voor het werk, dat ds. Van Lelyveld gaat doen. Wij overzien nu nog niet welke vorm deze verbondenheid en verantwoordelijkheid zullen aannemen; dat zal voor een groot deel worden bepaald door de informatie die ds. Van Lelyveld ons vanuit zijn werkterrein zal toezenden.
Het catechisatie-schema van de hervormde studentengemeente ziet er als volgt uit: Voorbelijdenis-catechisatie. Zoals in de benaming ligt opgesloten, is deze catechisatie bedoeld voor hen, die zich willen verdiepen in de boodschap van de bijbel en de vragen van het geloof, maar die (nog) niet van plan zijn aan het eind van de cursus belijdenis te doen. Men kan dit jaar kiezen uit drie cursussen: A. Bijbelse verkenningen. Een poging tot verstaan van de bijbelse grondwoorden als verzoening, verkiezing, belofte, geloof, liefde, etc. Tijd: dinsdag 19.00 - 20.00 uur (voor derdejaars en ouder) en donderdag 19.00 - 20,00 uur (voor eerste- en tweedejaars). Leiding: ds. De Bruïne.
B. Actuele uitdagingen aan de christenheid. Naar het gelijknamige boek van prof. Roscam Abbing. Een confrontatie van christelijk geloven en belijden met de problemen van deze tijd. Tijd: maandag 17.30 - 18.30 uur (eerste- en tweedejaars) en donderdag 10.00 - 20.00 uur (derdejaars en ouder). Leiding: ds. Van Egmond. C. V(r)agevuur. Bedoeld voor hen, die zich in het algemeen wat willen oriënteren over wat geloven is, waarom nu juist het christendom, e.d. Tijd: dinsdag 19.00 - 20.00 uur (eerste- en tweedejaars). Leiding: ds. Van Egmond; en vrijdag 17.30 - 18.30 uur (derdejaars en ouder). Leiding: ds. De Bruïne. Opgave: het spreekuur van de predikanten, elke woensdag van 12.00 -13.00 uur zolder U-huis.
Belijdeniscatechisatie. Dinsdag- en donderdagavond van 20.15 - ca. 22.00 uur. Bedoeld voor hen, die overwegen in het voorjaar belijdenis te doen. De indeling van de groepen is als volgt: (dit in afwijking van wat in het disputorenraadsboekje is vermeld).

Dinsdag: eerste- t.m. derdejaars ds. De Bruïne; vierdejaars en ouder ds. Van Egmond.
Donderdag: eerste- t.m. derdejaars ds. Van Egmond; vierdejaars en ouder ds. De Bruïne.
Opgave: zie onder voorbelijdenis-catechisatie. Men wordt verzocht, zich vooral tijdig op te geven, aangezien wij de gespreksgroepen niet groter willen maken dan ca. tien personen. Plaats voor al deze groepen: zolder U-huis, Lepelenburg 1. De catechisaties beginnen met ingang van maandag 6 oktober.
Oriëntatie op de bijbel. Eerste bijeenkomst maandagavond 6 oktober, van 18.45 - 19.45 uur, in Huize Cunera, Nieuwe Gracht 32, onder leiding van pastores Van Egmond en Overdiep.
Ds. J. C. de Bruïne, Van Lidth de Jeudestraat 17, telefoon 10943.
Dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, telefoon 511272.

SPORT

Volleyballcompetitie

In verband met de verbouwing van de zaal in het Parochiehuis te Hoograven, wordt het oefenprogramma voor de competitiespelers op donderdagavond met ingang van heden reeds verplaatst naar de woensdagavond in de sportzaal van het complex van „Den Hommel", J. F. Kennedylaan, van 18.45 - 22.15 uur. Het rooster op maandagavond van 17.30 - 18.45 uur, eveneens in het Parochiehuis, wordt noodgedwongen tot op het laatste moment gehandhaafd. Na de opening van de sporthal 'Hoog-Catharijne' kan ook deze wijziging doorgang vinden. Dit impliceert dus, dat de kans bestaat, dat er op maandagavond enkele trainingen uitvallen. De thuiswedstrijden van de herenteams genummerd 1 - 2 en 9 worden v.n.l. gespeeld op vrijdagavond in de sporthal 'De Dreef', terwijl de teams met de nummers 3, 4, 5, 6, 7 en 8 hun thuiswedstrijden spelen op maandagavond in de Reitdiepstraat.

KRITISCH AMERIKA

Woensdag 8 oktober gaan de activiteiten van de groep Kritisch Amerika van start met een openbare lezing door Frank Getlein, politiek

medewerker van de 'Washington Evening Star' en auteur van 'The politics of Paranoia', over studentenprotest in the U.S.A. Plaats: Engels Instituut, Mallebaan 97. Tijd: 8 oktober 20.00 uur.
De Kritisch Amerika werkgroepen, waar de U.S.A.-problematiek kritisch wordt bestudeerd, wellicht resulterend in kleine publikaties, hebben als onderwerpen: Negerprobleem (5.3.1.); Universiteiten in de U.S.A. (5.3.2.); Hippies, Yippies, New Left, Underground, Drugs (5.3.3.); De U.S.A. een zieke/gezonde samenleving? (5.3.4.); Militair-industriële complex (5.3.5.).
Voor deze werkgroepen en een oriënterend dispuut kan men zich opgeven door middel van het formulier in het disputorenraadsboekje (zie ook aldaar voor toelichting de bovenvermelde nummers); bij Kritisch Amerika, Maliebaan 97; bij mej. E. van Beek, W. Barentszstraat 47; of tijdens de lezing van Frank Getlein, de eerste van een reeks kritisch U.S.A.-deskundigen, die in Utrecht verwacht worden bij Kritisch Amerika.

GODGELEERDHEID

MODERN HEBREEUWS

Het besprekingscollege Modern Hebreeuws zal plaatsvinden op donderdag 9 oktober a.s. om 17.00 uur in het theologisch instituut, Trans 10.

KANDIDATEN-WERKGROEP

Voor de komende cursus 1969-70 is een werkgroep gepland voor kandidaten in de theologie, sociologie en culturele antropologie betreffende de theologische en sociologische benadering van de godsdienst. Deze werkgroep zal gedurende de cursus éénmaal per maand (totaal 8 maal) bijeenkomen. Besproken worden de boeken van P. L. Berger, The sacred canopy. Elements of a sociological theory of religion (Ned. vert. Het hemels baldakijn), en A rumor of angels, Modern society and the rediscovery of the supernaturel.
De eerste vergadering van deze werkgroep is vastgesteld op vrijdag 10 oktober a.s. om 15.00 uur in de faculteitskamer van het theologisch instituut (Transitorium II, verd. 24). Op deze bijeenkomst zal het thema kort worden ingeleid en het verdere programma worden besproken.
Voor een goede gang van zaken is spoedige opgave voor deze werkgroep gewenst. Voor deze opgave alsmede voor nadere informatie kan men zich wenden tot: D. J. Hoens (theol.); J. M. van der Linden (theol.); J. van Baal (cult. anthrop.); J. Prins (niet-west. soc.); P. H. Vrijhof (west. soc.).

BESTUUR „UTEROUE" 1969-1970:

H. Janssen, praeses; mej. N. A. van Heuven, ab actis; G. Huisman, fiscus; A. Pronk, vicarius. De vergaderingen van het dispuut vinden plaats op donderdag 19.30 uur.

KANDIDAATSEXAMEN

Als eerstvolgende datum waarop het kandidaatsexamen kan worden afgenomen is vastgesteld: woensdag 15 oktober v.a. 14.00 uur.

LERAARSOPLEIDING

Mededeling betreffende de colleges algemene didactiek en pedagogische psychologie voor het verkrijgen van de aantekening onderwijsbevoegdheid.
Zie onder Sociale Wetenschappen.

RECHTEN

U.V.J.W. PORTIA

Vrijdag 10 oktober zal de bestuurswisseling van de U.V.J.W. Portia plaatsvinden in de ontvangstkamer van de U.V.S.V., Drift 19, om 19.30 uur precies. Na de bestuurswisseling zal Joep Toebosch een zeer interessante lezing houden. Portialeden en aspirant-leden zijn van harte welkom.

GENEESKUNDE

RUSSISCH VOOR BELANGSTELLENDEN

Het eerste college vindt plaats op maandag 6 okt. in het academiegebouw, zaal 13, voor beginners om 12.15 uur, voor gevorderden om 13.15 uur.
De bedoeling van dit college is, dat het twee jaar gevolgd wordt en aan de hand van het lezen van Russische teksten passief taalgebruik bijbrengt.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

LERAARSOPLEIDING

Mededeling betreffende de colleges algemene didactiek en pedagogische psychologie voor het verkrijgen van de aantekening onderwijsbevoegdheid.
Zie onder Sociale Wetenschappen.

RUSSISCH VOOR BELANGSTELLENDEN

Het eerste college vindt plaats op maandag 6 oktober in het academiegebouw, zaal 13, voor beginners om 12.15 uur, voor gevorderden om 13.15 uur.
De bedoeling van dit college is, dat het twee jaar gevolgd wordt en aan de hand van het lezen van Russische teksten passief taalgebruik bijbrengt.

WIS-, STERREN-, NATUURKUNDE

TENTAMEN THEORIE VASTE STOF

Maandag 20 oktober om 14.30 uur zal in het transitorium tentamen worden afgenomen over het college theorie van de vaste stof van prof. B. R. A. Nijboer. Schriftelijke opgave vóór 14 oktober bij het instituut voor theoretische fysica. Indien het aantal deelnemers klein is, zal het tentamen misschien elders worden afgenomen. In dat geval ontvangen zij die zich hebben opgegeven hiervan bericht.

TENTAMEN MATHEMATISCHE FYSICA III

Bij voldoende belangstelling zal op dinsdag 4 november nogmaals tentamen worden afgenomen over het college mathematische fysica III van prof. Van Kampen (college najaar 1968). Belangstellenden wordt verzocht vóór 14 oktober bericht te sturen aan de administratie van het instituut voor theoretische fysica, Maliesingel 23. U ontvangt dan bericht over het al dan niet doorgaan van het tentamen en ev. alternatieve mogelijkheden om over dit college tentamen af te leggen.

COLLEGE VELDENTHEORIE

In de cursus 1969-1970 zal een college veldentheorie gegeven worden. Voor dit college is een zekere voorkennis noodzakelijk, die niet noodzakelijk aanwezig is als men volgens het normaal program studeert en ook het onderdeel quantummechanica beheerst. Deze voorkennis is: Maxwell verg. relativistische invariantie; Dirac vgl., representatietheorie. Om de gedachte te bepalen: zij die op de hoogte zijn van de inhoud van het dictaat inleiding theoretische natuurkunde (cursus 1967-1968), speciaal pag. 85 t/m 108, en pag. 140 t/m 150) en het tentamen representaties van groepen (dictaat cursus 1966-1967) hebben afgelegd zullen geen speciale moeilijkheden ondervinden. Plaats: kleine collegezaal van het fysisch lab. Tijd: 11.15-13.00 uur. Aanvang: 28 januari 1970.

GEWIJZIGD ROOSTER COLLEGES THEORETISCHE FYSICA 1969-1970

Maandag: 19.30-22.00 uur — U — werkcollege quantummechanica (1e sem.).
Dinsdag: 11.15-13.00 uur — F — Ruijgrok, quantummechanica (1e sem.). 11.15-13.00 uur — F — Van Kampen, statistische mechanica (2e sem).
Woensdag: 11.15-13.00 uur — F — Van Kampen, mathematische fysica (2e sem). 11.15-13.00 uur — F — M. Veltman, veldentheorie (2e sem). 14.00-16.00 uur — Th. — studentenseminarium; 16.00-17.30 uur — F' — seminarium theoretische fysica.
Donderdag: 9.15-10.00 uur — F — M. Veltman, veldentheorie (2e sem); 10.15-12.00 uur — F — Nijboer, elektromagnetische eigenschappen van de materie. 14.15-15.00 uur — Th — Van Dam, capita selecta uit de veldentheorie. 14.15-15.00 uur — F — Van Kampen, werkcollege statistische mechanica (2e sem).
Vrijdag: 11.15-13.00 uur — F — Ruijgrok, quantummechanica (1e sem).
Aan het begin van het tweede semester zal door prof. Sens en prof. Veltman een serie colleges gegeven worden over fenomenologie van de elementaire deeltjes. Het niveau van dit college is zodanig, dat het kan worden gevolgd door experimentele en theoretische fysici die pas het kandidaatsexamen hebben afgelegd.

EISEN TENTAMEN PLANETENSTELSEL

a) Voor studenten die het college nog bij prof. De Jager hebben gelopen (jaar van aankomst 1967 of eerder): het op het college behandelde, zoals dat is vastgelegd in de repertoria van 1966/67 en 1967/68.
b) Voor studenten die het college in de

cursus 1968/69 bij dr. H. Hubenet hebben gelopen: de syllabus blz. 1 t/m 83 aangevuld met uit het oude standaarddictaat Planetenstelsel van prof. Minnaert: paragraaf 7 tot aan blz. 18 regel 9 van beneden en blz. 84 tot einde.

PLASMAFYSICA

Het college plasmafysica van prof. C. M. Braams zal niet zoals aangekondigd in het eerste semester, maar in het tweede semester worden gegeven. Het zal beginnen op maandag 26 januari 1970. Bij dit college zal het boek van G. Schmidt, „Physics of high temperature plasmas" (Academic Press) worden gebruikt.
Aan degenen die dit boek denken aan te schaffen wordt in overweging gegeven rekening te houden met een lange levertijd.

INLEIDING THEORETISCHE NATUURKUNDE

Bij het dictaat inleiding theoretische natuurkunde, naar het college van prof. M. Veltman 1967-1968, zijn vanaf heden bij de Pressa de errata te verkrijgen.

COLLEGE BIOFYSICA

De aanvang van het college biofysica van prof. dr. J. B. Thomas is gesteld op woensdag 8 oktober om 11.15 uur precies in de grote collegezaal van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6. Onderwerp: structuur, toestand en functie van de fotosynthese pigmenten.

SCHEIKUNDE

RESEARCHPROGRAMMA

Voordrachten van hoogleraren van de subfaculteit scheikunde over hun researchprogramma, te houden op vrijdagen, 11.15-12.30 uur (inclusief discussietijd) in de grote collegezaal van het organisch chemisch laboratorium (niet in die van het analytisch chemisch laboratorium, zoals eerder was aangekondigd).
3 okt.: Smittenberg: algemene inleiding. Overbeek en Vrij: fysische en colloidchemie.
17 okt.: Den Boer, Groenewege en Peerdeman: structuurchemie.
31 okt.: Arens, v.d. Kerk, Salemink: organische chemie.
14 nov.: v. Gool, Dijkstra, Drenth: anorganische, analytische en proceschemie.
28 nov.: v. Deenen, Boldingh: biochemie.
12 dec.: algemene discussie.

PRACTICUM ORGANISCHE CHEMIE:

Het eerstvolgende practicum organische chemie voor candidandi in de chemie en farmacie zal plaatsvinden van 27 oktober t/m 22 december 1969. Gelegenheid tot inschrijving wordt geboden op donderdag 9 oktober van 14.00-15.00 uur en op vrijdag 10 oktober van 9.00-10.00 uur.
Chemici: door invulling van een formulier, verkrijgbaar in de hal van het organisch chemisch laboratorium, ingang Croesestraat 79.
Farmaceuten: door aanmelding bij dr. F. N. IJdenberg, farmaceutisch laboratorium,Catharijnesingel 60 (studiekaart meebrengen).

COLLEGE PROF. DR. W. VAN GOOL

Het kandidatencollege anorganische chemie zal aanvangen woensdag 15 oktober 1969 om 11.15 uur in het Colloquiumlokaal A. C. L. Het college is verplicht voor kandidaten die anorganische chemie als keuzerichting of als specialisatie hebben. Het college zal deze cursus verzorgd worden door prof. dr. W. van Gool en drs. R. Bosselaar (wet. medew. van de anorganische afdeling). Nadere bijzonderheden over de te behandelen onderwerpen, tentameneisen, scriptie, studiemethode zullen op het eerste college uiteengezet worden.

1e KANDIDAATSTENTAMEN SCHEIKUNDIGE DIERFYSIOLOGIE

Op de ochtend van 7 oktober kan het schriftelijk kandidaatstentamen scheikundige dierfysiologie afgelegd worden. Opgave: vóór vrijdag 3 oktober bij de secretaresse van het laboratorium.
De andere data in het academisch jaar 1969/70, waarop dit tentamen kan worden afgelegd, zijn: ochtend van 4 november en 2 december 1969 en 6 januari 1970; middag van 3 februari, 3 maart, 7 april en 12 mei 1970 en ochtend van 2 juni 1970. Opgave steeds vóór 12.00 uur van de voorafgaande vrijdag.

CAPUTCOLLEGE SCHEIKUNDIGE DIERFYSIOLOGIE

Prof. dr. D. I. Zandee is voornemens in het eerste semester van het nieuwe cursusjaar 1969/70 een caputcollege te geven dat de titel zal dragen: „Regulatie in de stofwisseling". In tegenstelling tot wat het collegerooster vermeldt beginnen de caputcolleges om 16.00 uur op de vrijdagmiddag (niet om 16.15 uur). Het eerste college zal gegeven worden op vrijdag 3 oktober om 16.00 uur precies in de collegezaal van het laboratorium voor vergelijkende fysiologie.

FYSISCHE SCHEIKUNDE VOOR BIOLOGEN EN GEOLOGEN

In afwijking van mededelingen elders zal het college van dr. H. P. J. Bloemers (fysische scheikunde voor eerstejaars biologen en G1 studenten) tot januari 1970 gehouden worden in de grote collegezaal van het laboratorium voor microbiologie, Catharijnesingel 59, op dezelfde tijd, dinsdag van 11.15 tot 12.00 uur. De plaats van het college na 1 januari 1970 zal t.z.t. bekend gemaakt worden.
Wegens verhindering van dr. Bloemers zal diens college van dinsdag 21 oktober en diens spreekuur van woensdag 22 oktober niet doorgaan.

SCHEIKUNDIGE DIERFYSIOLOGIE

Op maandag 6 oktober komt het spreekuur van prof. dr. D. I. Zandee te vervallen.

GEOCHEMIE

De aandacht van studenten die geochemie hebben gekozen als bijvak wordt gevestigd op de mededelingen van de Subfaculteit der Aardwetenschappen.

GEOLOGIE EN GEOFYSICA

GEOCHEMIE

Dr. Schuiling is zijn college inleiding geochemie voor 1e jaars G1, G2, G3, G5 en 2e jaars B5 begonnen op woensdag 1 oktober j.l. om 12.15 uur in de collegezaal van het geologisch instituut, Oude Gracht 320, Utrecht.

Vrijdag 3 oktober zullen de colleges geochemie voor hoofd- en bijvak worden hervat. Plaats: collegezaal van het Vening Meinesz laboratorium, Lucas Bolwerk 11. Tijd: 14.30-15.30 uur: caput college geochemie; 16.00-17.00 uur: werkcollege thermodynamica.
Op het programma voor het caput college staan, voor dit collegejaar, de onderwerpen: ultrabasische gesteenten en marine geochemie.

BIOLOGIE

COLLEGES GENETICA

Het college genetica voor 2e jaars biologen vangt aan op dinsdag 7 oktober om 11.15 uur in het botanisch laboratorium, Lange Nieuwstraat 106.
Het caput selectum genetica voor ouderejaars biologen begint op woensdag 15 oktober om 9.00 uur precies in het Genetisch instituut, Opaalweg 20.

SPREEKUUR PROF. DR. G. A. VAN ARKEL

Iedere woensdag van 10.00-10.45 uur. Op woensdag 8 oktober a.s. is prof. Van Arkel echter verhinderd spreekuur te houden.

PLANTENSYSTEMATIEK

Het college experimentele plantensystematiek voor kandidaten in de biologie zal aanvangen op dinsdag 7 oktober te 17.00 uur in de collegezaal van het botanisch laboratorium, Lange Nieuwstraat 106.

LETTEREN

LERAARSOPLEIDING

Mededeling betreffende de colleges algemene didactiek en pedagogische psychologie voor het verkrijgen van de aantekening onderwijsbevoegdheid.
Zie onder Sociale Wetenschappen.

RUSSISCH VOOR BELANGSTELLENDEN

Het eerste college vindt plaats op maandag 6 oktober in het Academiegebouw, zaal 13, voor beginners om 12.15 uur, voor gevorderden om 13.15 uur.
De bedoeling van dit college is, dat het twee jaar gevolgd wordt en aan de hand van het lezen van Russische teksten passief taalgebruik bijbrengt.

STRUCTUURCOMMISSIE VAN DE FACULTEIT

De faculteit der letteren heeft in haar vergadering van 4 juli 1969 het besluit genomen, een structuurcommissie voor de faculteit te benoemen en daarvoor zes vertegenwoordigers uit de verschillende geledingen uit te nodigen. Alle geledingen bleken bereid hieraan deel te nemen. Uit de gevoerde correspondentie bleek voorts, dat de conventscommissie het op prijs zou stellen de resultaten van de structuurcommissie in een vergadering aan de orde te stellen.
De uit studenten bestaande werkgroep van de faculteit hoopte een actieve bijdrage aan het werk van de commissie te kunnen leveren, ervan uitgaande dat:
— in een nieuwe structuur voor de faculteit openbaarheid en algemeenheid essentieel verwezenlijkt zullen worden;
— het bepalen van onderwerp, vraagstelling,

te raadplegen literatuur en procedure aan de commissie wordt overgelaten;
— bij de besluitvorming over het uiteindelijk advies van de commissie alle geledingen worden betrokken, waarbij over de procedure van besluitvorming het voorstel van de commissie wordt gevolgd;
— de commissieleden allen in de gelegenheid worden gesteld om de noodzakelijke inlichtingen te verkrijgen.
Met het personeelsconvent i/o werden informele contacten gelegd, welke eveneens resulteerden in medewerking van deze zijde.
Bij het uitkomen van dit blad is de commissie voor de tweede maal bijeen geweest. De eerste vergadering van de structuurcommissie vond met 24 deelnemers plaats op maandag 22 september j.l. in het Academiegebouw. De vergadering werd voorgezeten door de voorzitter van de faculteit, prof. Hugenholtz. Deze stelde in een inleidend woord, dat het bestaan van de commissie een antwoord vormde op een latente twijfel bij de faculteitsleden t.a.v. het bevredigend functioneren van de huidige faculteit. Een duidelijk aanknopingspunt kan voorts gevonden worden in de algemene structuurveranderingen binnen de universiteit. Zo kan de commissie een aanvulling bieden op het werk van de commissie Van Unnik, welke nauwelijks aanwijzingen geeft voor de faculteiten. Aandacht zal daarom vooral geschonken moeten worden aan de wijze van functioneren en de samenstelling van de faculteit.

In onderlinge afspraak werden o.m. de volgende algemene gedragsregels vastgesteld:

— In de commissie geldt voor alle leden gelijk stemrecht; bij belangrijke beslissingen zullen de stemverhoudingen worden vastgelegd.

- Een samenvatting van de verslagen en geproduceerde stukken zal in het Weekblad U worden gepubliceerd.

Ter oriëntering van de leden gaf de voorzitter een uitvoerige analyse van de faculteitsagenda, de werkwijze en positiebepaling van faculteit, subfaculteiten, faculteitsbestuur, dagelijks bestuur en faculteitsbureau. Eén en ander kon worden toegelicht aan de hand van de faculteitsstukken.
Het functioneren van de faculteit in discussie gebracht, kwamen de volgende opmerkingen ter tafel:
— De inbreng van de faculteit in het onderwijs is minimaal, omdat de instituten zeer zelfstandig zijn.

— Doordat de toewijzing van nieuwe posten gering is, kan slechts een zeer zwak beleid worden gevoerd t.a.v. nieuwe leerstoelen en lectoraten.
— Door de toename van het werk en de versterking van bestuur en bureau wordt de rol van de faculteit zelf steeds geringer.
— Door de onduidelijkheid in afbakening van het arbeidsveld van faculteit en subfaculteiten, dreigen doublures voor te komen.
— De faculteit bemoeit zich nauwelijks met wetenschappelijk onderzoek. Wellicht hangt dit ermee samen, dat bij de letteren het accent ligt bij het individuele onderzoek.
— De faculteit beschikt nog over onvoldoende middelen om een goed begrotingsbeleid te kunnen voeren.

— Betwijfeld wordt of de belangen van de verschillende studierichtingen voldoende aanrakingspunten hebben om de faculteit der letteren in zijn huidige samenstelling te rechtvaardigen.

Sommige vakgroepen voelen voor meer zelfstandigheid. Een algemeen bezwaar tegen opsplitsing is gelegen in de zwakkere onderhandelingspositie van de subfaculteiten der letteren t.o. de grote subfaculteiten elders in de universiteit.

De volgende vergadering werd vastgesteld op maandag 29 september 1969.

KLASSIEKE TAAL- EN LETTERKUNDE

Hervatting colleges laat Latijn

Vulgair Latijn: Muntstraat 2 (Instituut voor geschiedenis). Maandag 6 oktober 15.00 uur: tweedejaars romanisten (dr. G. J. J. Walstra). 16.00 uur: eerstejaars romanisten (dr. G. J. J. Walstra). Capita selecta voor gevorderden (op nader vast te stellen dag en uur) in het Instituut voor laat Latijn, Maliestraat 7.
Middeleeuws Latijn: Maliestraat 7 (Instituut voor laat Latijn). Dinsdag 7 oktober 12.00 uur: M.E. latijnse teksten (prof. J. Engels). Woensdag 8 oktober 12.00 uur: kandidaten historici-mediaevisten (prof. J. Engels). Het uur van het privatissimum voor gevorderden zal nog nader worden vastgesteld.

NEDERLANDSE TAAL- EN LETTERKUNDE MET DE OVERIGE WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

COLLEGES OUDGERMAANSE TAAL- EN LETTERKUNDE

Oudhoogduits:
Maandag 10.00 - 12.00 uur: te geven door prof. Huisman en drs. Van der Rhee (ieder om de veertien dagen).

Oudnoors:
Maandag 13.00 - 14.00 uur: Spraakkunst en sagateksten (drs. Brongers); maandag 14.00 - 15.00 uur: Eddateksten (prof. Huisman).

Oudsaksisch:
Maandag 15.00 - 16.00 uur: Spraakkunst en teksten (prof. Huisman).

Oudengels:
Dinsdag 14.00 - 16.00 uur: te geven door drs. A. M. L. Knuth in het Instituut voor Engelse taal- en letterkunde, Maliebaan 95 - 97. Deze colleges zijn bedoeld voor studenten met hoofdvak Oudgermaanse taal- en letterkunde, alsmede voor studenten, die het Oudengels als bijvak voor een doctoraal examen willen kiezen.

Gotisch
Maandag 15.00 - 16.00 uur: voor tweedejaars studenten in de Duitse taal- en letterkunde; te geven door drs. Van der Rhee in het Academiegebouw.

Alle colleges vangen aan in de week van 6 oktober 1969.

FRIESE TAAL- EN LETTERKUNDE

Prof. dr. H. T. J. Miedema geeft de volgende colleges:
Maandag 9.30 uur: Interpretatie van Oudfriese rechtsteksten. Domplein 29, Zaal 11 (al begonnen).
Maandag 11.00 uur: Capita selecta uit de Friese taal- en letterkunde (voor hoofdvakstudenten).
Woensdag 14.00 - 16.00 uur: Oudfries voor kandidaten.
Donderdag 16.00 - 18.00 uur: Inleiding in de Friese taal- en letterkunde voor niet-Friezen (met inbegrip van praktisch Fries).
In plaats van het wekelijks uur Middelfries zal prof. Miedema in de eerste week van februari beginnen met wekelijks twee uren Middelfries op een nader af te spreken voormiddag. Behalve het eerstgenoemde college, beginnen de Friese colleges in de week van 6 oktober en worden gegeven in het Instituut voor Oudgermaanse, Friese en Skandinavische taal- en letterkunde, Biltstraat 131. Hier houdt prof. Miedema ook zijn wekelijks **spreekuur** op woensdag om 16.00 uur.

GOTISCH VOOR NEERLANDICI

Prof. Miedema begint zijn colleges Gotisch voor eerstejaars Neerlandici op dinsdag 7 oktober om 16.15 uur precies voor groep 1 B en om 17.00 uur precies voor groep 1 A. Deze colleges worden gegeven in de zaal op de eerste verdieping van het Instituut voor Chirurgie (van de Faculteit der Diergeneeskunde), Biltstraat 172.

COLLEGES MODERN IJSLANDS

Degenen die colleges Modern IJslands voor beginners of gevorderden willen volgen, worden verzocht zich in verbinding te stellen met dr. S. Ferwerda, p.a. Instituut voor Oudgermaanse, Friese en Skandinavische taal- en letterkunde, Biltstraat 131, telefoon 030 - 16096.

COLLEGE PROF. DRAAK

Prof. dr. A. Maartje E. Draak, buitengewoon hoogleraar voor Keltische taal- en letterkunde, stelt zich voor haar besprekingscollege te houden op vrijdag 10 oktober te 14.00 (veertien) uur in kamer 14 van het Academiegebouw (Domplein). Tijdstippen en onderwerpen zullen (zoveel mogelijk) in onderling overleg worden geregeld.

NIET-WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

TURKSE TAAL- EN LETTERKUNDE

Het besprekingscollege vindt plaats op dinsdag 7 oktober 10.00 uur op de Turkse leeszaal, Korte Jansstraat 2 a.

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAP

COLLEGES OUDE TEKSTEN VOOR HISTORICI, KUNSTHISTORICI EN MUSICOLOGEN

Met ingang van maandag 6 oktober a.s. geeft drs. F. Ch. van Gestel voor tweedejaars historici de tekstcolleges middelnederlands (14.00 - 15.00 uur) en zeventiende-eeuws (15.00 - 16.00 uur) op het Instituut voor geschiedenis. Deze colleges zijn ook bedoeld voor studenten kunstgeschiedenis en muziekwetenschap, die voor het kandidaats één van beide onderdelen als klein bijvak kiezen.

KUNSTHISTORISCH INSTITUUT

Dr. ir. C. L. Temminck Groll: practicum voor kandidaten over 'De functie van materiaal en afwerking voor het architectonisch totaalbeeld van een gebouw', tot Kerstmis op dinsdagen

van 14.00 - 15.00 uur in het gebouw Studiebegeleiding van het K.H.I., Boothstraat 6. Begint op 14 oktober a.s.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL CULTURELE WETENSCHAPPEN

KANDIDATEN WERKGROEP

Zie onder theologie.

COLLEGE PROF. PRINS

Prof. dr. J. Prins stelt zich voor, voor de vierdejaars en voor kandidaten n.w. soc. (die jonger mochten zijn) te beginnen dinsdag 7 oktober 14.00 uur een college te geven, aanvankelijk van een uur.
Spreekuur vanaf 7 oktober van 13.00 - 14.00 uur in de kamer van prof. Prins (19.10.04), Transitorium II, De Uithof, Heidelberglaan 2.

COLLEGES DRS. F. A. SHAHABUDDIN ALHUSSAINI

Drs. F. A. Shahabuddin Alhussaini stelt zich voor op woensdag 8 oktober een aanvang te maken met zijn colleges. Aanvang: 11.00 uur. Plaats: Transitorium II, De Uithof, Heidelberglaan 2.

COLLEGES ECONOMIE VAN DE ONTWIKKELINGSLANDEN ALS KEUZEVAK VOOR HET DOCTORAAL EXAMEN

Evenals in voorgaande jaren zal drs. J. N. F. Bakker in het cursusjaar 1969 - 1970 bij voldoende belangstelling gedurende twee uren per week een college economie van de ontwikkelingslanden geven, waarin problemen zullen worden behandeld die verband houden met het streven naar vermindering van het welvaartstekort in de 'derde wereld'.
De colleges zijn qua inhoud afgestemd op studenten die reeds enige kennis van de economie hebben verworven (b.v. door het afleggen van het tentamen economie als onderdeel van het kandidaatsexamen), dan wel voor de Kerstvakantie zich deze kennis eigen kunnen maken. Aan het eind van het cursusjaar kan een tentamen worden afgelegd, waarvan de inhoud afhankelijk is van de eisen die de desbetreffende faculteit stelt, doch die voor het kleine keuzevak minimaal de volgende zijn:
a. de collegestof van één jaar gedurende twee uren; b. de volgende literatuurlijst: 1. L. J. Zimmerman, Arme en rijke landen, 3e herziene druk (1968). Ter keuze: 2. E. E. Hagen, The economics of development 1968 of B. Higgins, Economic development, uitsluitend 2e druk 1968. 3. W. A. Lewis, Development planning, The essentials of economic policy, 1966.
Belangstellenden wordt verzocht zich voor 17 oktober op te geven bij de secretaresse van het economisch instituut, Boothstraat 1c, tel. 1 19 65, onder opgave van naam, adres, studierichting en vermelding van de dagen in de week waarin de student nog twee aaneengesloten uren beschikbaar heeft. Nadere mededelingen worden per stencil toegezonden.

WIJZIGING VEREISTEN TENTAMEN ECONOMIE VOOR KANDIDANDI IN DE SOCIOLOGIE

In verband met de nieuwe regeling inzake de keuzecombinaties van bijvakken, vervallen met ingang van heden de extra vereisten voor het tentamen economie, die in voorgaande cursusjaren werden gesteld aan studenten, die de combinatie economie-geschiedenis (C) hebben gekozen.
Voor alle studenten die het tentamen economie nog willen afleggen gelden nu de volgende vereisten: a. de collegestof van één jaar gedurende drie uren per week; b. de stof behandeld op de werkgroepen gedurende één cyclus; c. de volgende literatuur: 1. A. Heertje, De kern van de economie, uitsluitend 4e of latere drukken (m.u.v. hoofdstuk 7). 2. J. E. Andriessen, S. Miedema en C. J. Oort, De sociaal-economische besturing van Nederland, 5e druk, hoofdstuk II, III, VI en VIII (rest doorlezen). 3. J. E. Andriessen, Economie in theorie en praktijk, 3e druk. 4. J. Pen, Moderne economie, 12e druk, hoofdstuk X (rest doorlezen).

BASISJAAR(DOCTORAAL) STUDENTEN SOCIOLOGIE

Basis-jaar studenten die zich nog niet hebben opgegeven voor de sociologie-seminars van prof. Thoenes, wordt verzocht zich in verbinding te stellen met D. J. van Houten, kamer 23.22.11, dinsdags tussen 13.00 en 14.00 uur.

Voor die studenten die het basisjaar-tentamen sociologie van prof. Thoenes nog niet hebben afgelegd, **maar die wel reeds in 1968-1969 een gedeelte van het basisjaar deden.**
Met nadruk wordt erop gewezen, dat men alvorens men bovengenoemd tentamen kan afleggen, eerst de volgende studie-onderdelen moet hebben volbracht:

— hetzij twee volledig gevolgde seminars van prof. Thoenes,
— hetzij één volledig gevolgd seminar en één volledig gevolgde werkgroep van drs. Swanborn,
— hetzij één volledig gevolgd seminar en één voltooid literatuur-colloquium. (Deze regeling geldt **alleen** voor studenten, aangekomen in 1965 of eerder).

Voor degenen die niet aan deze eis hebben voldaan is er voor **dit** jaar een inhaalseminar gepland. Wij raden bovenbedoelde studenten aan deel te nemen aan dit seminar, aangezien het onwaarschijnlijk is, dat ook het volgend jaar de mogelijkheid van een inhaalseminar geboden wordt. Tevens is het niet mogelijk deel te nemen aan de seminars van het huidige basisjaar.

Gegadigden voor het inhaalseminar worden dringend verzocht vóór 23 oktober contact op te nemen met D. van Houten, Sociologisch Instituut, kamer 23.22.11, dinsdags tussen 13.00 - 14.00 uur.

De seminars zullen worden gehouden op donderdagavond in het Academiegebouw, vanaf 6 november t.m. 18 december, en van 15 januari t.m. 26 februari.

Er zij op gewezen, dat aan deze inhaalseminars niet op een andere wijze bekendheid zal worden gegeven (dus **geen** stencils).

PSYCHOLOGIE

Het Bureau van de Subfaculteit Psychologie is met ingang van 24 september verhuisd van Trans 14 naar Varkenmarkt 2.
Telefoon 26551.

ADVIEZEN M.B.T. RIJKSSTUDIETOELAGEN

In verband met de verhuizing van het Bureau van de Subfaculteit Psychologie naar het gebouw Varkenmarkt 2 zal Dr. G. A. Kohnstamm voortaan een apart spreekuur voor Rijksstudietoelagen houden, wekelijks op woensdagmiddag van 16.30-17.30 uur op het Bureau van de Subfaculteit, Varkenmarkt 2. Datum van ingang: woensdag 1 oktober 1969.

Alle studenten met hoofd- en nevenrichting ergonomie op het Psychologisch Laboratorium worden uitgenodigd voor een bespreking op donderdag 9 oktober 1969 om 12.00 uur in de werkgroepkamer van het Psychologisch Laboratorium (kamer 3.12).

COLLEGES DR. LOUËT FEISSER VOOR PSYCHOLOGEN EN PEDAGOGEN

Dr. Louët Feisser zal op woensdag 8 oktober in de Geertekerk met zijn colleges beginnen. Aanvang: 13.00 uur. Onderwerp: De universiteit en haar taalspelen.
Op de volgende woensdagen worden de colleges gehouden van 12.00-14.00 uur, terwijl de colleges op de vrijdag vervallen.

Prof. Dr. W. H. C. Tenhaeff zal zijn inleidend college parapsychologie aanvangen op dinsdag 7 oktober 16 u. 15 zaal 16 (bovenzaal) Universiteitsgebouw, Domplein.
Het tweedejaars college (Capita selecta) wordt gegeven in zaal 9 (projectiezaal) en begint om 17 u. 15.

OPVOEDKUNDE

KEUZEBIJVAK ALGEMENE PSYCHOLOGIE

(drs. P. Span)

I. De facultatieve werkgroepen algemene psychologie voor 2e en 3e jaars studenten in de opvoedkunde worden gehouden op dinsdag van 14.30 uur precies tot 16.00 uur in de grote collegezaal, Lange Koestraat 2.

De eerste bijeenkomst zal plaatsvinden op 7 oktober 1969. Besproken zal worden van R. S. Woodworth & M. R. Sheehan, Contemporary schools of psychology (Methuen, London). Deelnemers wordt verzocht voor de eerste bijeenkomst de hoofdstukken I en II (tot pagina 50) te lezen.
II. Het tentamen algemene psychologie (zie voor de te bestuderen literatuur pagina 40 van de studieregeling) zal tijdens de cursus 1969/1970 nog driemaal worden afgenomen: 28 november 1969 om 14.30 uur in de Witte Zaal van het transitorium I in de Uithof; 10 april 1970 in de Blauwe Zaal en 8 juni 1970 om 14.30 uur eveneens in de Blauwe Zaal. Opgave voor deelname steeds één week voor de betreffende datum bij mej. A. Kroon, psychologisch laboratorium, met vermelding van de gekozen hoofdrichting. Degenen die tweemaal niet voor dit tentamen geslaagd zijn wordt verzocht contact met drs. Span op te nemen in verband met het af te nemen examen. De examens vallen deze cursus op 29 septem-

ber 1969, 27 oktober 1969, 24 november 1969, 15 december 1969, 26 januari 1970, 23 februari 1970, 23 maart 1970, 27 april 1970, 25 mei 1970 en 29 juni 1970.

III. Voor de studenten in de opvoedkunde met hoofdrichting schoolpedagogiek zal in oktober weer gestart worden met een literatuurseminarium. Gedacht wordt aan een bespreking van Human Intelligence, its nature and assessment, van H. J. Butcher (Methuen, London 1968). Degene die aan dit seminarium willen deelnemen wordt verzocht zich op te geven bij mej. A. Kroon op het psychologisch laboratorium, met vermelding van dagen en uren dat zij beslist verhinderd zijn. Het is niet uitgesloten dat de bijeenkomsten 's avonds zullen plaatsvinden.

IV. Studenten in de opvoedkunde (2e en oudere jaars die belangstelling hebben) wordt aangeraden het (facultatieve) college te volgen van prof. C. F. van Parreren over Leer en onderwijspsychologie in de Sovjetunie. Het wordt gegeven in de grote collegezaal, Lange Koestraat 2, op de woensdagen 15 oktober tot en met 3 december 1969. Aanvang 11.00 uur precies.

LERAARSOPLEIDING

I Mededelingen betreffende de colleges algemene didactiek en pedagogische psychologie voor het verkrijgen van de aantekening onderwijsbevoegdheid

Bovenvermelde colleges dienen gevolgd te worden als onderdeel van de voorwaarden waaraan men moet voldoen wil men de aantekening onderwijsbevoegdheid op de doctoraalsbul verkrijgen. Het volgen van deze colleges vormt derhalve een der wettelijke voorwaarden tot verkrijgen van onderwijsbevoegdheid en dient formeel op een of andere wijze gecontroleerd te worden. Deze controle geschiedde tot nog toe door middel van presentielijsten, welke de studenten op ieder college moesten tekenen. Van deze regel werd in twee gevallen afgeweken:

1) Studenten, die kunnen aantonen dat zij door omstandigheden gedwongen niet in staat zijn de colleges te volgen, kunnen een plaatsvervangend literatuurtentamen doen.

2) Studenten, die meer dan vier maal de colleges gemist hebben, kunnen een aanvullend tentamen doen (zij kunnen natuurlijk ook het gehele college opnieuw volgen).

Het betreft in het laatste geval dikwijls verzuim door ziekte en/of door veldwerk buiten Utrecht.

Maar afgezien van deze twee categorieën, die een 15 à 20% van het totaal aantal studenten betreft, komt het voor de meerderheid neer op collegedwang. Dit is voor de docenten zowel als voor de studenten een onplezierige en ongewenste situatie.

Voor de docenten, omdat studenten kunnen volstaan met „lijfelijke aanwezigheid" en het wel of niet meedoen een volkomen vrijblijvende aangelegenheid is; voor de studenten, omdat kandidaten zelf zouden moeten kunnen beslissen welke colleges zij in een serie zouden willen volgen en welke niet. Zakelijk gesproken is slechts één ding van belang: het bekend zijn van de op het college behandelde stof, of dit nu door het volgen van de colleges dan wel anderszins bereikt wordt.

Wel is het aan te bevelen de colleges te volgen omdat de stof zich bij uitstek leent tot een probleemstellende behandeling, waarbij discussie een belangrijke rol speelt en conclusies van een discussie uiteraard slechts goed begrepen kunnen worden door hen die de discussie bijgewoond hebben.

Wij wilden de stringente collegedwang afschaffen en daarmede de controle door middel van presentielijsten. Wij zouden **bij wijze van experiment** een andere controlevorm willen invoeren n.l. een open schriftelijke peiling aan het eind van de colleges of een serie colleges. Dat wil zeggen: er worden aan het eind van een serie colleges een aantal schriftelijke vragen gesteld, die uitsluitend gaan over de op het college behandelde stof en waarbij alle collegeaantekeningen en uitgereikte stencils geraadpleegd mogen worden.

De antwoorden worden slechts op één wijze beoordeeld n.l. of zij aangeven of de op het college behandelde stof bekend is. Er zijn slechts twee beoordelingscategorieën: in orde — niet in orde. Degenen van wie wij menen dat zij op grond van de schriftelijke antwoorden blijk geven de colleges onvoldoende of niet gevolgd te hebben (in de zin van zich de collegestof eigen gemaakt hebben) worden dan opgeroepen voor een gesprek. Bij dit gesprek kunnen de studenten dan tonen dat zij zich de collegestof alsnog eigen gemaakt hebben.

Blijkt bij een dergelijk gesprek dat de student zich de collegestof in het geheel niet eigen gemaakt heeft, dan kan alsnog een literatuurtentamen opgelegd worden.

Gezien het feit dat de colleges probleemstellend gegeven worden is de collegestof niet uitgebreid en vraagt het nakijken van aantekeningen en stencils slechts weinig extra tijd van de studenten. Er kan dus niet gesproken worden van een wezenlijke studieverlenging.

Voordelen:

— Hoewel de colleges in principe gevolgd moeten worden, kunnen de studenten zelf bepalen welke colleges zij menen te kunnen missen.

— Het actief meedoen en het maken van aantekeningen wordt gestimuleerd.

— De docenten hebben een beter inzicht in de wijze waarop hun colleges verwerkt zijn.

Met deze vorm van open schriftelijke peiling is aan de universiteit van Nijmegen voor dit soort leraarscolleges al enige jaren ervaring opgedaan en ook de studenten vinden het een verbetering.

Met de studieraad van de afdeling leraarsopleiding zou over deze aangelegenheid overleg gepleegd zijn, maar op de laatste vergadering was slechts één studentlid aanwezig. De overige leden zijn schriftelijk van één en ander op de hoogte gesteld.

Wij vestigen er nogmaals de aandacht op, dat deze nieuwe regeling een experiment is, dat na afloop geëvalueerd zal worden. De desbetreffende faculteiten zijn op de hoogte van één en ander gesteld en hebben geen bezwaar tegen het experiment.

Uiteraard zal er op het eerste college van 3 oktober (of dinsdag 7 oktober) de gelegenheid zijn om over dit voorstel te discussiëren.

Namens de docenten algemene didactiek en pedagogische psychologie,
w.g. prof. dr. R. S. Mossel.

II AANVULLENDE MEDEDELING COLLEGES ALGEMENE DIDACTIEK

Onder verwijzing naar de mededelingen in 'U' d.d. 27 juni en 5 september j.l. deel ik u mede, dat kandidaten die de colleges in januari 1970 willen volgen, zich vóór 10 oktober nog kunnen opgeven bij mej. M. Stenvers op onderstaand aanmeldingsformulier. Deze mededelingen hangen eveneens bij de desbetreffende instituten.

w.g. prof. dr. R. S. Mossel.

Aanmeldingsformulier voor de **colleges algemene didactiek beginnend januari 1970**

Naam:

Studie-adres:

telefoon:

Huisadres:

telefoon:

Geboortedatum:

Geboorteplaats:

Eindexamen (opleiding en jaar):

Aangekomen (jaar):

Kand. (jaar en datum) / M.O. (jaar en datum:

Studierichting:

Voorkeur: dinsdagavond ja/neen (motiveren).

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

LERAARSOPLEIDING

Mededeling betreffende de colleges algemene didactiek en pedagogische psychologie voor het verkrijgen van de aantekening onderwijsbevoegdheid.

Zie onder Sociale Wetenschappen.

AARDRIJKSKUNDE

STUDIEGIDS

De studiegids voor het studiejaar 1969-1970 is verschenen. De gids is tegen betaling van *f* 2,50 verkrijgbaar bij het secretariaat van het geografisch instituut, transitorium II, kamer 16.04.04.

RECTIFICATIE UNIVERSITEITSGIDS

In het opschrift van het overzicht op pag. 480 moeten de termen „niet-leraren" en „aanstaande leraren" verwisseld worden.

LITERATUURLIJST NIET-WESTERSE GEOGRAFIE

De literatuurlijst voor doctoraalstudenten in de niet-westerse geografie, waarvan reeds een klein gedeelte is afgedrukt op pag. 57 e.v. van de studiegids, is vanaf 5 okt. verkrijgbaar bij het secretariaat van het geografisch instituut.

COLLOQUIUM COMMUNITY DEVELOPMENT

Het colloquium community development voor de kandidaten niet-westerse geografie zal o.l.v. drs. P. G. N. Peppelenbosch aanvangen op donderdag 9 okt. om 9.15 uur, in zaal 16.04.10.

COLLEGE MIDDEN-OOSTEN

Het regionaal college Midden-Oosten van drs. P. G. N. Peppelenbosch zal aanvangen op maandag 6 okt. om 10.15 uur in de grote collegezaal van Transitorium II.

COLLEGE BEVOLKINGSGEOGRAFIE

Het college bevolkingsgeografie van drs. M. Titus voor 2e-jaars sociaalgeografen, zal tot nadere aankondiging geen doorgang vinden.

COLLEGES EN COLLOQUIA VOOR KANDIDATEN NIET-WESTERSE GEOGRAFIE

De colleges en colloquia voor kandidaten in de niet-westerse geografie die gegeven worden door mevr. drs. J. B. P. M. Borchert-Ansinger, drs. Chr. Smith en drs. M. Titus zijn tot nadere aankondiging uitgesteld.

PREHISTORIE

BESPREKINGSCOLLEGE

Prof. dr. J. D. van der Waals zal een besprekingscollege prehistorie van Nederland voor kandidandi geografen en belangstellenden en capita selecta voor alle belangstellenden geven op woensdag 8 oktober om 10.00 uur in het archaeologisch instituut, Domplein 24.

ROMEINSE PROVINCIALE ARCHEOLOGIE

Het besprekingscollege romeinse provinciale archeologie door mej. dr. C. Isings is vastgesteld op maandag 6 okt. in het archeologisch instituut, Domplein 24. Aanvangstijd 12.00 uur.

NAGEKOMEN

(Ongecorrigeerd)

Naar aanleiding van de recente ontwikkelingen binnen de faculteit der sociale wetenschappen heeft een groep stafleden en studenten, bijeen na de faculteitsvergadering op 18 sept. j.l. besloten:

a. een brochure uit te geven waarin een analyse wordt gegeven van de ontwikkelingen en misstanden binnen de faculteit der sociale wetenschappen.
Deze brochure is gratis verkrijgbaar bij de secretariaten van de instituten van de faculteit; de subfaculteitsverenigingen en bij de U.S.F.

b. een vergadering bijeen te roepen, teneinde zich te beraden over de ontstane situatie en een gedragslijn voor de toekomst uit te stippelen.
Deze vergadering zal gehouden worden op donderdag 9 okt. a.s. om 20.00 uur in het academiegebouw, Domplein 29, zaal 16.
Alle geledingen zijn hierbij welkom!

COLLEGE ALGEMENE PALEONTOLOGIE

voor 2e j. B5; De Bruijn; te beginnen dinsdag 7 oktober 9.00 uur-9.45 uur.

PRAKTIKUM ALGEMENE PALEONTOLOGIE

voor 2e j. B5 en G1; Van der Meulen; dinsdag- en donderdagmiddag; te beginnen dinsdag 7 oktober 14.00 uur.

UTRECHTSE BIOLOGEN VERENIGING

Woensdag 8 oktober zal prof. Z. Seda uit Brno een lezing houden over de natuurbescherming in Tsjechoslowakije. Deze lezing vindt plaats in het Botanisch Laboratorium om 20.00 uur. Alle belangstellenden zijn welkom.

COLLEGE ELEKTRONENMICROSCOPISCHE STRUCTUURANALYSE VAN BIOLOGISCHE OBJECTEN.

Het college elektronenmicroscopische structuuranalyse van biologische objecten, bestemd voor kandidaten biologie en scheikunde door dr. P. F. Elbers vangt aan maandag 6 oktober 17.00 uur in de kleine collegezaal van het Anatomisch Laboratorium, Janskerkhof 3.

AANVANG COLLEGES

Prof. De Boer is zijn colleges begonnen vrijdag 3 oktober in het Filosofisch Instituut van 10.00-12.00 uur. (Heidelberglaan 2).
Prof. van Dooren is zijn colleges begonnen maandag 6 oktober in het filosofisch instituut van 15.00-16.00, 16.00-17.00, 17.00-18.00 en van 19.00-20.00 uur.
Drs. Geurts is met zijn colleges begonnen donderdag 2 oktober in het instituut voor theoretische fysica, Maliesingel 23, van 16.00-18.00 uur.
Prof. De Graaf is zijn colleges begonnen donderdag 2 oktober in het theologisch instituut, zaal 25A en B.
Prof. Kuypers is met zijn colleges begonnen dinsdag 30 september van 15.00-16.00 en 16.30-17.30 uur in het filosofisch instituut, Heidelberglaan 2.
Prof. Kwant is zijn colleges begonnen dinsdag 7 oktober van 17.00-18.00 uur in het universiteitsgebouw, Domplein.
Prof. Lindenmayer is zijn colleges begonnen donderdag 2 oktober 10.00-12.00 uur in het filosofisch instituut.
Dr. Louët Feisser is zijn colleges begonnen vrijdag 3 oktober van 12.00-13.00 uur in het filosofisch instituut.
Dr. Mansfeld is zijn colleges begonnen vrijdag 3 oktober van 16.00-17.00 uur in het universiteitsgebouw, kamer 14.
Prof. Popma zal zijn colleges beginnen woensdag 8 oktober van 16.30-18.15 uur in het filosofisch instituut.
Prof. De Rijk zal zijn colleges i.v.m. een buitenlands studieverblijf pas op vrijdag 24 oktober kunnen aanvangen van 10.00-12.00 uur in het instituut voor geschiedenis, Muntstraat.
Prof. Ubbink is met zijn colleges begonnen dinsdag 30 september van 10.00-11.00 uur in het instituut vor theoretische fysica, Maliesingel 23 en van 14.00-15.00 uur in het filosofisch instituut, Heidelberglaan 2.
Prof. Van der Ven is zijn colleges begonnen vrijdag 3 oktober van 12.00-13.00 uur in het Universiteitsgebouw.
Prof. De Vogel is haar colleges begonnen op dinsdag 30 september van 10.00-12.00 uur in het universiteitsgebouw, kamer 11.
De werkcolleges van prof. De Vogel/mej. drs. Wolfskeel zullen beginnen op woensdag 29 oktober van 16.00-17.30 uur in het Filosofisch Instituut, Heidelberglaan 2.

HISTORISCHE ONTWIKKELING VAN HET RECHT, K I

Woensdag 8 oktober zal prof. Kunst een algemeen college geven ter aanvulling van de werkgroepen.
Voor studenten met de achternaam beginnende met de letter L-Z van 9.00-11.00 uur en voor studenten met de achternaam beginnende met de letter A-K van 14.00-16.00 uur.
Het college wordt gegeven Achter de Dom 22, zaal 24.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT.

Combinatie van de periodieken Sol Iustitiae en Solaire Reflexen.

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie. (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); A. v. d. Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, Telefoon: 030 - 29441, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad (en bij voorkeur via de leden van de redactieraad) te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres;

studenten (aan bureau Inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, kamer A25 Kromme Nieuwe Gracht 27, Utrecht);

medewerkers (aan bureau personeelsadministratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht);

anderen (aan administratie weekblad ‚U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht).

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen ƒ 7,50 per jaar, te storten op giro 42 52 67 van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

Redactieraad: godgeleerdheid: Prof. dr. J. W. Doeve; rechtsgeleerdheid: J. H. Gunning; geneeskunde: mr. drs. J. P. Wildschut; wiskunde en natuurwetenschappen: prof. dr. ir. J. Smittenberg en J. J. Vermeulen; letteren: drs. K. L. van Stegeren; diergeneeskunde: prof. dr. S. G. v. d. Bergh; sociale wetenschappen: mevr. M .Raaymaker-Aarts; centrale interfaculteit: dr. J. Mansfeld; aardrijkskunde en prehistorie: drs. J. G. Borchert; senaat: prof. dr. ir. J. Smittenberg; stafconvent: drs. A. C. de Roon; convent niet-wetenschappelijk personeel: N. Pater; hoofdafdeling studentenzaken: C. H. Vermeulen en mevrouw A. H. Wijga-van der Hoeven; hoofdafdeling personeel: J. J. Maree; hoofdafdeling wetenschap en onderwijs: mej. mr. F. H. M. Beumer; hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting: F. A. M. van den Goorbergh; comité universitair contact: G. G. C. Peeters; Utrechtse Studenten Faculteiten: W. Asman.

utrechtse universitaire reflexen

10 oktober 1969
weekblad
1e jaargang nr. 6

Utrecht 29 september 1969: De Canadese Ambassadeur bekijkt een van de boeken uit de collectie, die hij zojuist aan de Universiteitsbibliotheek heeft geschonken. (Foto: W. Stam, Stichting Film en Wetenschap / Universitaire Film).

Vraagpunten openbaarheid

(voor discussie Raad van Overleg 16 oktober a.s.)

Rangschikking van de discussiepunten op 24 september j.l. leverde het volgende op:

I AARD VAN DE OPENBAARHEID

Mogelijkheden:

a. Openbaar = allen zonder onderscheid hebben toegang tot vergaderingen en stukken. Er is ruimte voor bezoekers, eventueel tijd voor mee-praten. Er is geen selectie bij de toelating van toehoorders of sprekers.

b. Openbaar = de geledingen kiezen behalve vertegenwoordigers, bijvoorbeeld in de raad van een instituut, ook vertegenwoordigende luisteraars. Deze gekozen luisteraars hebben verslagplicht aan achterban. Zij hebben mee-praat-recht. Eventueel toegevoegd: daarnaast is nog ruimte voor willekeurige toehoorders. Alle stukken zijn openbaar.

c. Openbaar = b + actieve informatie (vooraf) en verslagplicht die door de raad wordt opgedragen aan communicatiecommissie, deels uit de raad gekozen en aangevuld met vertegenwoordigers van de 'achterban'. (Zie verder III c).

II VOOR WELKE VERGADERINGEN ?

Mogelijkheden; gezien in het licht van de nota's bestuursvorm:

a. De instituuts-, faculteits- en universiteitsraad vergaderen als beleidsbepalende lichamen openbaar volgens een van de bovengenoemde mogelijkheden of volgens andere methode. Ook de commissies die de raad ter zijde staan, vergaderen openbaar. Het dagelijks bestuur vergadert als beleidsvoorbereidende en -uitvoerende instantie besloten. De raad kan ook bij de behandeling van bepaalde onderwerpen (financiën, benoemingen) óf eigener beweging of op verzoek van betrokkenen besloten vergaderen.

b. Zowel de raden als de besturen en ook de commissies op alle niveaus vergaderen openbaar. Er is geen onderscheid tussen beleidsbepalende en andere organen. Hierbij wordt aangetekend, dat dan ook de vergaderingen van de „geledingen" (stafconvent, personeelsconvent, studentenorganisaties) openbaar zijn, alsmede hun commissievergaderingen.

c. a, met deze restrictie, dat het dagelijks bestuur hetzij vóór de vergaderingen, hetzij tijdens de vergaderingen, bij bepaalde punten openbare hearings of consultaties houdt om een besluit beter te kunnen voorbereiden of uitvoeren.

Het DB wijst degenen die zij wil horen aan of laat de keuze aan de geledingen of groep belanghebbenden over.

III ORGANISATIE VAN DE OPENBAARHEID

(Ik ga hierbij even uit van de Raad).

a. Voor openbare vergaderingen zijn een gefixeerd aantal stoelen voor toehoorders aanwezig. Er is een perstafel. De te behandelen stukken zijn in veelvoud ter distributie aanwezig, of, als ze omvangrijk zijn, ter inzage gelegd, zodat iedereen van de juiste tekst kennis kan nemen. De vergadering wordt in 'U' en een eventueel instituutsblad aangekondigd.

b. a, met deze toevoeging, dat ook de stukken die niet behandeld worden, maar die gebruikt zijn bij de opinievorming van de leden van de raad, openbaar zijn. Principe: er zijn geen geheime stukken, behalve misschien die, welke op II a betrekking hebben.

c. a (+ b) maar dan met deze toevoeging, dat de raad op zich neemt vóór de vergadering hearings te organiseren, consultaties te houden over bepaalde agendapunten en tevens op zich neemt te rapporteren aan de achterban door discussieavonden, publikaties, enz. Mutatis mutandis geldt dit alles ook voor het bestuur als aan II b de voorkeur wordt gegeven.

a en b zijn realiseerbaar, indien er een goed functionerend secretariaat achter de raad staat.

c is alleen realiseerbaar, als de raad een communicatiecommissie in het leven roept, die samen met het secretariaat verantwoordelijk is voor de voorbereiding en de distributie van stukken en reacties, de perscontacten, de 'vertaling' van de stukken voor publikaties, de verslaggeving in het weekblad 'U' en andere organen. Via vertegenwoordiging 'naar boven' zou een universitaire communicatiecommissie kunnen ontstaan, die genoemde taken voor het geheel van de universiteit op zich neemt en als uitvoerend orgaan een 'dienstcommunicatie' krijgt.

SLOTOPMERKINGEN

Er moet één model van openbaarheid gelden, in deze zin, dat niet per faculteit de praktijken ten aanzien van raadsvergaderingen, bestuursvergaderingen, persvoorlichting, enz. verschillen.

De consequentie van de actieve openbaarheid (zie I c en III c) is, dat er een netwerk van interne communicatie ontstaat, waarvoor een staf van medewerkers zal moeten worden aangetrokken.

De Raad van Overleg dient haar keuze voor te leggen aan alle geledingen van de universiteit als discussiepunt bij de discussie over de nota Van Unnik.

A. v. d. M.

Overzicht bouw- en huisvestingszaken

ALGEMEEN

Financiën en investeringen: In verband met de vertraging bij de voorbereiding van de hoogbouw tandheelkunde, het transitorium III en de laboratoria en winkels bij transitorium II, zullen deze projecten enige maanden later in uitvoering komen, dan aanvankelijk was gepland. Hierdoor laten de voor 1969 ter beschikking staande financiële middelen nog voldoende ruimte voor de uitvoering van enige bijzonder noodzakelijke voorzieningen in bestaande gebouwen in De Uithof, waarmede voor 1969 een bedrag van rond ƒ 1 miljoen zal zijn gemoeid.
Op basis van het in september 1969 te verwachten nieuwe algemene financiële schema voor de universiteiten en hogescholen, opgesteld door de minister van onderwijs en wetenschappen voor het tijdvak 1971 tot en met 1974, zal worden nagegaan of de voor 1970 en volgende jaren ter beschikking komende middelen overeenkomen met de geraamde benodigde investeringen, zodat tijdig maatregelen genomen kunnen worden voor het opvangen van eventueel in enig jaar te verwachten tekorten.

Vestiging winkels en dienstverlenende instellingen: in verband hiermede wordt in samenwerking met het bureau personeelsplanning een lijst opgesteld betreffende de relatie tussen de aantallen studenten, respectievelijk medewerkers, en de gereed gekomen gebouwen in De Uithof. Dit wordt uitgezocht voor het studiejaar 1969 - 1970 en voor een aantal jaren in de toekomst, waarin volgens de huidige planning belangrijke bouwprojecten gereed zullen komen.

Ruimtebeheer: de in verband met de ingebruikname van het transitorium II leeg gekomen ruimten in de binnenstad zijn reeds grotendeels toegewezen aan andere ruimtebehoevende instituten. Verwacht moet worden, dat ook de overige vrijgekomen ruimten een nieuwe bestemming zullen moeten krijgen, zodat het niet mogelijk zal zijn bestaande huurovereenkomsten te beëindigen of panden te verkopen. Wat betreft de door het mathematisch instituut in De Uithof gevraagde extra ruimten zal worden nagegaan, of hiervoor compensatie gevonden kan worden in de vrijgekomen kamers in transitorium I, die door de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting zijn verlaten. Mede in verband hiermede is besloten om de bedrijfsgeneeskundige dienst geen ruimten in transitorium I toe te wijzen.

Studentenhuisvesting: door de stichting studentenhuisvesting Utrecht wordt in het kader van de bouw van studentenflats ook in de randgemeenten onderhandeld met de gemeente Zeist over de aankoop van een terrein, waarop in eerste aanleg 2700 wooneenheden zouden kunnen worden gerealiseerd. In verband hiermede is van de gemeente Zeist een officiële aanbieding gevraagd, zodat één en ander met het ministerie van onderwijs en wetenschappen kan worden opgenomen.

Vacatures leidinggevende functies: in juni 1969 heeft een bespreking over het bouwbeleid plaatsgevonden, waarbij vertegenwoordigd waren het ministerie van onderwijs en wetenschappen, de rijksgebouwendienst en de rijksuniversiteit. In verband met de verschillende vacatures in de leidinggevende functies bij de nieuwbouw van de universiteit werden bij deze bespreking enkele eventuele wijzigingen van de werkwijze, bijvoorbeeld de inschakeling van de rijksgebouwendienst of van een ontwikkelingsbureau overwogen. Geconcludeerd werd echter, dat ook hieraan belangrijke bezwaren zijn verbonden, zodat voortgaan op de oude voet voorshands het meest voor de hand ligt. Wellicht zal — wanneer het overleg over een verbetering van de salarisnormen voor staffunctionarissen met succes zal worden bekroond — enige verruiming van de mogelijkheden kunnen ontstaan, maar de concurrentie met het vrije bedrijf zal in deze sector moeilijk blijven.

In dit verband kan nog worden opgemerkt, dat het ter bevordering van de goede gang van zaken bij het bouwbureau en ter verzekering van de vereiste continuïteit bij het bouwen dringend gewenst is, dat zo snel mogelijk in de bestaande vacatures wordt voorzien. Tot hoofd van Bouwzaken en Huisvesting werd 26 september benoemd: ir. L. J. Visser.
Herstructurering hoofdafdeling Bouwzaken en Huisvesting: de in verband met herstructurering gedurende de z.g.n. interimperiode ingestelde drie werkgroepen zijn, met uitzondering van werkgroep 3 begonnen met de opgedragen taken.

Werkgroep 1 is overeenkomstig de gegeven opdracht op 23 juni j.l. gereed gekomen met het verslag inzake inventarisatie projecten en activiteiten, zowel in De Uithof als in de binnenstad.
Werkgroep 2, die is ingesteld voor het opstellen van richtlijnen en kengetallen aan de hand waarvan de prioriteit van de projecten bepaald zal kunnen worden, is eind augustus voor een eerste oriënterende bespreking bij elkaar geweest.
Werkgroep 3, die alle ruimten van de universiteit zowel in de stad als in De Uithof moet gaan inventariseren, kan hiermede pas beginnen als werkgroep 2 gereed is met de hiervoor benodigde richtlijnen.
De uit de verschillende geledingen van de hoofdafdeling gekozen zes vertegenwoordigers in de Begeleidingscommissie voor de herstructurering, hebben eind augustus j.l. voor de eerste maal vergaderd met de externe organisatie-adviseur ir. J. Vis.

CIVIELTECHNISCHE WERKEN

Ontsluitingsweg in de richting De Bilt: hiervan is de laatste fase — het rijwielpad N.W.-zijde — thans in aanleg.

Parkeerterrein aan de Heidelberglaan: het grondwerk is nagenoeg gereed. Binnenkort wordt met het straatwerk begonnen. Medio november 1969 kan het parkeerterrein in gebruik genomen worden.

Gedeeltelijke ontsluiting terrein van biologiesector: dit werk is inmiddels gereed gekomen.

Aanleg vuilwaterriool ten dienste van de sector tandheelkunde: de aanleg van dit riool is in uitvoering.

Vijzelgemaal uitloopweiden: met dit werk wordt goede voort-

gang gemaakt, zodat de verwachting gerechtvaardigd is, dat het tegen het eind van 1969 gereed kan zijn.

Uitloopweiden ten noorden van de Hoofddijk: de werkzaamheden ten behoeve van het laatste deel van de uitloopweiden zijn thans — op het inzaaien na — gereed.

Tijdelijke wegen ten behoeve van de bouw van transitorium III: de wegen zijn, op het bestraten na, gereed.

Sportveldencomplex noord: de toegangsweg (verlenging Uppsalalaan) is gereed. De zandophoging is geheel gereed, terwijl ook de grondafdekking nagenoeg is voltooid.

De overige werkzaamheden, exclusief het kleedgebouwtje, zijn inmiddels aanbesteed en kwamen begin september 1969 in uitvoering.

Rijwielstalling bij transitorium II: de werkzaamheden zijn grotendeels voltooid. Alleen de rijwielrekken moeten nog geplaatst worden.

Toegangsweg telefooncentrale: is geheel gereed.

Afwerken terrein telefooncentrale: inmiddels gereed gekomen.

Aanleg P.T.T.-kabels naar telefooncentrale: dit werk is voor een deel nog in uitvoering. Voor de ingebruikname van de centrale moeten alle kabels gelegd zijn.

De aanleg van de wegen sector tandheelkunde is in uitvoering.

BOUWPROJECTEN VAN ALGEMENE AARD

Telefooncentrale: de centrale zal in de loop van deze maand in gebruik genomen worden.

Gebouw voor de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting: het gehele beheersapparaat van curatoren zal zoveel mogelijk in één gebouw worden ondergebracht. Hiervan zullen worden uitgezonderd de technische dienst, werkplaatsen, magazijnen en garages, e.d. In verband hiermede dient het programma van eisen voor het dienstgebouw van de hoofdafdeling Bouwzaken en Huisvesting opnieuw bezien te worden, waarbij ook de situering opnieuw bepaald moet worden los van het structuurplan voor de biologie.

Gebouw voor het Bureau van de Universiteit: de programmering van dit gebouw wacht op het programma van wensen, dat door de secretaris van de universiteit, in samenwerking met zijn naaste medewerkers wordt voorbereid.

Sportgebouw: ook voor dit gebouw kan met de programmering begonnen worden, zodra het door het bureau sportzaken op te stellen programma van wensen gereed is. Door het dagelijks bestuur van de universiteit is in maart j.l. het principebesluit genomen om de bouw van het sportcomplex in 1971 te beginnen, mits dan voldoende middelen voor dit doel beschikbaar zullen zijn. Gevreesd wordt echter dat — door de benodigde hoge investeringen voor het natte transitorum en de hoogbouw tandheelkunde — het sportgebouw wederom in gedrang zal komen, zodat in verband hiermede eind augustus j.l. een verzoek aan de minister is uitgegaan inzake toestemming voor een tijdelijke voorfinanciering van het sportcomplex met geleende gelden.

ALFA-FACULTEITEN (CENTRALE SECTOR)

Transitorium II: Alle gebruikers hebben nu de hen toegewezen ruimten in transitorium II betrokken. De officiële opening van het gebouw, die met enige feestelijkheden gepaard zal gaan, is vastgesteld op 24 oktober a.s., 's middags te 14.00 uur.

Laboratoria en winkels bij Transitorium II: zeer binnenkort zal nu het bestekplan van de bouwkundige werken van de eerste twee bouwdelen ter goedkeuring naar Den Haag worden gezonden. De architect is enige maanden achter op zijn tijdschema, zodat — wil het plan nog dit jaar in uitvoering worden gebracht — de goedkeuringsprocedure zoveel mogelijk zal moeten worden versneld, terwijl daarnaast reeds doorgegaan zal moeten worden met de werkzaamheden ten behoeve van de prijsvorming en de aanbesteding.

Het voorontwerp van de werktuigbouwkundige installaties is op 15 juli j.l. ter goedkeuring aan de minister gezonden.

Nu het International museum of representative soils (I.M.R.S.) zo goed als zeker in Wageningen zal worden gevestigd, zal nader onderzocht worden of in de plaats van dit museum in het derde bouwdeel collegezalen kunnen worden ingericht.

FACULTEIT DER GENEESKUNDE

Er is nog geen beslissing genomen over een eventuele vorm van samenwerking bij de programmering van de medisch preklinische instituten tussen het projectbureau van het academisch ziekenhuis en de hoofdafdeling Bouwzaken en Huisvesting.

SUBFACULTEIT DER TANDHEELKUNDE

Preklinisch gedeelte: de eerste oplevering van het bouwkundige gedeelte en de werktuigbouwkundige- en de elektrotechnische installaties heeft plaatsgevonden. Naar verwachting zal de ingebruikname van het gebouw nog in oktober grotendeels zijn beslag kunnen hebben.

Het nakandidaatsgedeelte: Voor de planning en de coördinatie tijdens de uitvoering van de hoogbouw van het tandheelkundig instituut is het adviesbureau Berenschot ingeschakeld. In overleg met dit bureau is thans vastgesteld, dat de architect op 15 oktober het volledige besteksplan inclusief begroting bij het bureau Bouwzaken en Huisvesting moet indienen.
Gerekend volgens de normale goedkeuringsprocedure en uitgaande van de benodigde tijd voor prijsvorming en aanbesteding, zal met de uitvoering van de bouwkundige werkzaamheden volgend jaar maart gestart kunnen worden.
Het besteksplan van de werktuigbouwkundige- en de elektrotechnische installatie zal dan omstreeks eind februari 1970 gereed moeten zijn.

SUBFACULTEIT DER WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

Wiskundegebouw: de in uitvoering zijnde koelinstallatie zal in oktober bedrijfsklaar worden opgeleverd. Tijdens de werkzaamheden ten behoeve van deze installatie kan de warmtelevering normaal doorgang vinden.

Robert van de Graaff-laboratorium: in verband met de sterke corrosie van het koelwatersysteem zal binnenkort opdracht worden gegeven voor de levering en installatie

van de door het Fysisch Chemisch Instituut T.N.O. geadviseerde demineraliseerwaterinstallatie.

Laboratorium voor kernfysica en fysica van de vaste stof: de afbouw van de bouwkundige werken vindt goede voortgang. De afwerking van de vloeren is aanbesteed en opgedragen. Ook de montage van de werktuigbouwkundige- en elektrotechnische installaties vordert naar wens.
Voorts zijn thans de indelingsplattegronden gereedgekomen en is de aan te brengen vaste inrichting volledig bepaald.

Generatorengebouw en kryogeenlaboratorium: de werkzaamheden ten behoeve van het bouwkundige gedeelte en de werktuigbouwkundige installaties vinden normaal voortgang. Het besteksplan van het eerste deel van de elektrotechnische installaties is door de minister goedgekeurd en zal binnenkort worden aanbesteed.
Overeenstemming met betrekking tot de te treffen voorzieningen in verband met de veiligheid is inmiddels bereikt met de brandweer, de hinderwet, de arbeidsinspectie, de hoofdinspectie van de hygiëne van het milieu, het directoraat generaal van de arbeid en de regionale inspecteur van de volksgezondheid.

Sterrekundig instituut: behalve de gemeente Bunnik gaat nu ook de gemeente Zeist akkoord met de vestiging van het Sterrekundig Instituut op het fort Rhijnauwen, overeenkomstig het hiervoor door architect Wouda opgestelde schetsplan. Binnenkort zal dit plan besproken worden met vertegenwoordigers van de Stichting Menno van Coehoorn en van de Bond Heemschut.

SUBFACULTEIT DER SCHEIKUNDE

Het natte transitorium: nadat van de minister toestemming is ontvangen voor het houden van de aanbesteding van transitorium III (het zgn. natte transitorium) is in verband met de toezeggingen aan de moleculaire biologie en de te verwachten ruimtenood in de laboratoriumsector besloten om de bouw van dit project nog dit jaar te starten. De aanbesteding voor de levering van de prefab-elementen heeft eind september plaatsgevonden, terwijl de aanbesteding van de bouwkundige werken en de montage van de prefab-elementen ongeveer veertien dagen later zal worden gehouden.
Inmiddels is een eerste voorlopige lijst opgesteld voor mogelijke toekomstige gebruikers van Transitorium III.

FACULTEIT DER DIERGENEESKUNDE

Kliniek voor inwendige ziekten: de eerste oplevering van het bouwkundige gedeelte en van de werktuigbouwkundige- en elektrotechnische installaties heeft plaatsgevonden. De stafkamers, de klinieken en de stallen zijn in gebruik genomen.

Kliniek voor kleine huisdieren en apotheek: met uitvoering van dit project wordt goede voortgang gemaakt. Verwacht wordt, dat het voor de a.s. winter glas- en waterdicht zal zijn. De eerste oplevering zal plaatsvinden in juli 1970.

Instituut voor zoötechniek: de stafkamers van dit instituut zijn thans gehuisvest in transitorium II; de tijdelijk toegewezen laboratoriumruimten in de kliniek voor inwendige ziekten zijn in gebruik genomen. Het besteksplan voor de uitbreiding van de prefab-stalunits is ter goedkeurig bij de minister ingediend.

Pathologie-, hygiëne-prekandidaatscomplex: ministeriële goedkeuring is ontvangen op het herzien programma van eisen van de practicumruimten voor de p.h.p.-instituten en voor het instituut voor zoötechniek. Het schetsplan van het bouwkundige gedeelte van het practicumgebouw is ter goedkeuring aan de minister gezonden. Volgens de planning zal met de bouw van dit gedeelte in het voorjaar van 1970 begonnen moeten worden.
De werkzaamheden ten behoeve van de programmering van het p.h.p.-onderwijsgebouw en de overige p.h.p.-instituten, alsmede van het centraal dierenlaboratorium worden voortgezet.

BIJ HET MINISTERIE VAN ONDERWIJS EN WETENSCHAPPEN IN BEHANDELING ZIJNDE GOEDKEURINGSAANVRAGEN PER 1 SEPTEMBER 1969

nr.	datum	onderwerp
44101	17 - 2 - 1969	tandheelkunde, klinische hoogbouw; aanvullingen en wijzigingen schetsplan en herzien A-formulier
45172	17 - 3 - 1969	chemiegebouw I; bestedingsstukken bouwkundige werken
45484	21 - 3 - 1969	vestiging zakelijk recht ten behoeve van aanleggen, gebruiken en in stand houden van een gastransportleiding
45671	31 - 3 - 1969	diergeneeskunde, kliniek voor heelkunde, uitloop- en ligruimte
46031	18 - 4 - 1969	experimentele fysica; werktuigbouwkundige installaties
48203	18 - 6 - 1969	kliniek voor inwendige ziekten; hometrainer-installatie
48727	27 - 6 - 1969	gebouw voor wiskunde; koelinstallaties
50242	14 - 8 - 1969	diergeneeskunde kleine huisdieren; glas- en schilderbestek
50272	20 - 8 - 1969	diergeneeskundige p.h.p.-complex; bouwkundig schetsplan

UNIVERSITEIT

AGENDA

11 oktober: vriendschappelijke voetbalwedstrijd U.B. Utrecht-U.B. Amsterdam; sportpark Zuilenselaan Amsterdamsestraatweg; aanvang 10.00 uur.

17 oktober: persconferentie over de dissertatie 'Homoseksualiteit als klacht; een psychiatrische studie' van drs. W. J. Sengers. Perscentrum 11.00 uur.

20 oktober: promotie dr. Carlos Luna Zambrano (wiskunde en natuurwetenschappen), Instituut voor bodemkunde, Oude Kamp 9 - 11, Utrecht; senaatszaal 16.00 uur. Titel proefschrift: A pedological study of the soils of Antioquia, Colombia, South America with particular reference to Andosols.

21 oktober: promotie drs. W. J. Sengers (geneeskunde), Oliver van Noortlaan 57, Vlaardingen; senaatszaal 16.15 uur. Titel proefschrift: Homoseksualiteit als klacht; een psychiatrische studie.

22 oktober: promotie drs. A. J. van der Houven van Oordt (wiskunde en natuurwetenschappen), Kreuzdornweg 12, 8-München-90, Duitsland; senaatszaal 14.45 uur. Titel proefschrift: Particle losses in contact ionization plasmas.

22 oktober: promotie drs. N. J. de Both (wiskunde en natuurwetenschappen), Wiekslag 506, Capelle a. d. IJssel; senaatszaal, 16.15 uur. Titel proefschrift: The developmental potencies of the regeneration blastema of the axolotl limb.

23 oktober: voordracht drs. J. Becker-De reputatie van het Erasmus-standbeeld in de 17e eeuw; kunsthistorisch instituut, collegezaal Boothstraat 6, 14.00 uur.

24 oktober: officiële opening Transitorium II; 14.00 uur.

23-25 oktober: conferentie over „Onderwijs en vernieuwing' op initiatief van de werkgroep voor vernieuwing van opvoeding en onderwijs. Plaats: Evert Kupersoord in Amersfoort.

tot 16 oktober: tentoonstelling 'Het instrument 1969" in de Marijkehal, de Irenehal en de Bernhardhal van de Kon. Ned. Jaarbeurs. Dagelijks geopend van 9.30-17.00 uur; zondags gesloten.

tot 16 oktober: tentoonstelling 'Medica '69' in de Julianahal, Margriethal, Hal C en Marijkehal van de Kon. Ned. Jaarbeurs. Dagelijks geopend van 9.30-17.00 uur; zondags gesloten.
tot 1 november: tentoonstelling 'Fali-Sao, etnografica en archeologische vondsten uit Noord-Kameroen, instituut voor antrobiologie. Achter den Dom 24.

OPENBARE CURATORENVERGADERING GESTOORD

Op 6 oktober vergaderden curatoren openbaar. De volgende zaken werden behandeld:
1. Postenverdeling 1971.
Curatoren gaan met de verdeling van de posten akkoord. (zie "U" 26 sept. 1969).
2. Bouwzaken en huisvesting.
Dr. H. Schamhardt geeft een toelichting op de nota.
a) In de eerste plaats deelt hij mee dat benoemd is tot hoofd van de afdeling Nieuwbouw, Ir. J. Schippers.
b) In de week van 13 oktober komt de voorbereiding van de bouw van Transitorium III rond. Er kan nu spoedig gegund worden.
c) Dr. Schamhardt stelt voor om snel te beginnen met de bouw van het complex Experimentele Fysica. De bouw van dit complex werd indertijd uitgesteld. De bouwplannen liggen gereed. Andere bouwplannen zijn nog niet zo ver gevorderd dat ze in 1970 gerealiseerd kunnen worden. Vooral het feit dat de plannen voor de fysica klaar zijn en de benodigde vergunningen binnen, maakt het gemakkelijk met dit project snel van start te gaan.

Curatoren kunnen zich hiermee verenigen. De heer Ruppert merkt nog op dat men aan het gebouw van de experimentele fysica niet al te nadrukkelijk reeds op dit moment een definitieve bestemming moet geven. Er moet ook daar ruimte zijn voor „doorgangshuisvesting". Vervolgens meent de heer Ruppert dat de universiteit moet trachten elk jaar de *f* 5 miljoen extra voor de tandheelkunde te veroveren. (Dit bedrag werd voor 1970 reeds ter beschikking gesteld). Overigens was er, aldus de heer Ruppert, reden tot dankbaarheid omdat Utrecht in 1970 *f* 60 miljoen voor investeringen ter beschikking heeft.

Wel moest er volgens de heer Ruppert ruimte blijven om ook kleine objecten te realiseren. Wat gebeurt er bijv. met de winkeltjes?
Na een korte koffiekopjespauze begon een groep studenten de vergadering te verstoren. De studenten eisten een discussie over de openbaarheid van de DB-vergaderingen. De president curator wenste een dergelijke discussie niet en schorste de vergadering.
Curatoren lunchten elders en bespraken nog enkele zaken die om afdoening vroegen. Zij weigerden in te gaan op een telefonisch overgebracht verzoek van de studenten, die inmiddels de curatorenkamer hadden betrokken, over de openbaarheid te discussiëren. Verder besloten zij in een brief aan de U.S.F. een antwoord te geven op de eis tot openbaarheid van de DB-vergaderingen.

PERSBERICHT

Op 6 oktober heeft een groep studenten de openbare curatorenvergadering gestoord. De studenten stelden vanaf de tribune de eis dat curatoren een uitspraak zouden doen over de openbaarheid van de vergaderingen van het dagelijks bestuur van de universiteit. De president-curator wenste over deze zaak echter niet te discussiëren en schorste, toen de studenten toch op verdere discussie aandrongen, de vergadering.
Voorafgaande aan een lunch die curatoren elders hebben gehouden werden nog enkele zaken afgehandeld.
Curatoren weigerden in te gaan op een telefonisch overgebracht verzoek van een vijftigtal studenten die plaats hadden genomen in de curatorenkamer, waartoe zij via inklimming toegang hadden verkregen, om over de openbaarheid te discussiëren.

Curatoren keuren de handelwijze van de studenten tijdens de openbare curatorenvergadering en het binnendringen in de curatorenkamer ten sterkste af. Zij hebben besloten in het openbaar te blijven vergaderen tot opnieuw een vergadering wordt gestoord. Indien dat gebeurt, beschouwen curatoren het experiment van openbare vergaderingen als mislukt. Curatoren zullen nog deze week een brief schrijven aan de USF, waarin zij een antwoord geven op de eis van openbaarheid van de DB-vergaderingen.

UNIVERSITEITSGIDS

Wijziging en aanvulling universiteitsgids pag. 46: prof. dr. G. Th. Kempe, Livingstonelaan 630, Utrecht, tel. 030 - 88 16 20.
Alle voor hem bestemde poststukken gaarne blijven adresseren aan het adres Koningslaan 10, Utrecht.

PROEFSCHRIFTEN

Wellicht ten overvloede w'jzen wij op de mogelijkheid dat gratis advies te krijgen is bij de afd. Public relations, Voorlichting en Documentatie (PVD), kamer A16, Kromme Nieuwe Gracht 29, tel. 2 94 41 toestel 130, voor het laten drukken van proefschriften.
Veel promovendi hebben reeds met succes advies bij onze technische medewerker ingewonnen.
U kunt informaties inwinnen over: adressen van drukkers, offset of boekdruk, formaat, lettertype, afbeeldingen, grafieken, kostenbegroting van het proefschrift.

PROEFSCHRIFT-BIJDRAGE

De Stichting Nederlandsche Middenstandsbank Fonds heeft ten doel: 'het bevorderen van algemene belangen van het midden- en kleinbedrijf binnen het koninkrijk, al dan niet in samenwerking met anderen, door het geven van subsidies, schenkingen of toelagen, voor doeleinden, welke naar de mening van het bestuur belangen van algemene aard van het midden- en kleinbedrijf dienen'.
In het kader van deze doelstelling wordt een bijdrage gegeven o.m. in de kosten van de samenstelling van een proefschrift.
De aanvrage voor een bijdrage moet schriftelijk geschieden door de promovendus, bij het bestuur van de stichting, Stadhouderslaan 104 te 's-Gravenhage.

DOCUMENTATIENIEUWS

Ter inzage bij het bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel 2 94 41, tst. 219.
Knipseldossiers: Wetenschappelijk Onderwijs, w.o. Zwartboek van het V.H.M.O.; Leven met de Wetenschap, Nota Posthumus; Ned. Economische Hogeschool Rotterdam; Hoogleraren Rechtsgeleerdheid, w.o. Prof. Hooykaas, neemt ontslag; Begaafdheid; Onderwijsmethoden.
Nieuwe boeken: Drijver, A. e.a.-Mensenwerk (een uitgave van het Efficiencybureau Bosboom en Hegener te A'dam over de organisatiekunde), Rapport van de werkgroep bestuursstructuur Universiteit van Amsterdam.
Persnieuws: no. 163 t/m 170 — 15 t/m 24 sept. '69. waarin artikelen uit de Telegraaf over de nota Veringa; artikelen uit het Alg. Handelsblad 'Waarom houdt elk jaar een derde van de studenten er mee op'.

WETSWIJZIGING STATUS \CADEMISCHE ZIEKENHUIZEN

In Staatsblad 389 van 18 sept. j.l. is gepubliceerd de wet van 28 augustus 1969 tot wijziging van de wet op het wetenschappelijk onderwijs in verband met de regeling van de academische ziekenhuizen bij de openbare

universiteiten en de verlening van rechtspersoonlijkheid aan deze ziekenhuizen.
Deze wet biedt de mogelijkheid aan de vier academische ziekenhuizen bij de openbare universiteiten (t.w. de rijksuniversiteiten te Leiden, Groningen en Utrecht en de universiteit van Amsterdam) en het academisch ziekenhuis bij de medische faculteit te Rotterdam de status te geven van publiekrechtelijke lichamen met rechtspersoonlijkheid. Zij zullen dan organisatorisch zelfstandig zijn, maar met betrekking tot de uitvoering van hun taak nauw verbonden zijn met de universiteit.
De grondslag van het ziekenhuis als academisch ziekenhuis wordt gevormd door de bepaling dat bij het bestuur en de inrichting van het academisch ziekenhuis zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de belangen van het wetenschappelijk geneeskundig onderwijs en onderzoek bij de universiteit voor zover de belangen van de patiënten dat toelaten. Bovendien is bepaald dat hoogleraren en lectoren van de faculteit der geneeskunde, wier onderwijsopdracht hen hiervoor in aanmerking doet komen, alsmede de wetenschappelijke medewerkers en assistenten die aan hen zijn toegevoegd, in de gelegenheid worden gesteld tot het geven van wetenschappelijk geneeskundig onderwijs en het doen van wetenschappelijk geneeskundig onderzoek.
De inwerkingtreding van de wet zal voor elk academisch ziekenhuis bij een openbare universiteit en voor het academisch ziekenhuis bij de medische faculteit te Rotterdam afzonderlijk worden bepaald.
(Persbericht O & W).

MEDEWERKERS

KINDERTOELAGE

De kindertoelage voor het personeel van de universiteit wordt toegekend op basis van de volgende wetten c.q. regeling: I K.T.O.-Kindertoelageregeling Overheidspersoneel. II K.W.L.-Kinderbijslagwet voor Loontrekkenden. III A.K.W.-Algemene Kinderbijslagwet.
T.a.v. de kindertoelage kan men het personeel in 3 groepen verdelen:

A. Het personeel van de universiteit, met uitzondering van de volgende categorieën: schoonmaaksters, studentassistenten, instructeurs, hoofdinstructeurs, personeelsleden met een deeltaak, ontvangt m.i.v. 1 juli 1969 kindertoelage/-bijslag volgens onderstaande tabel:

K.T.O	A.K.W.
1e kind 4% van de wedde met min. f 45,48 per maand max. f 59,82 per maand	+ ———
2e kind 4% van de wedde met min. f 45,48 per maand max. f 59,82 per maand	+ ———
3e kind 0,8% van de wedde met max. f 12,— per maand	+ f 1,76 p.d.
4e kind met max. f 12,— per maand	+ f 2,36 p.d.
5e kind met max. f 12,— per maand	+ f 2,36 p.d.
6e kind met max. f 12,— per maand	+ f 2,61 p.d.
7e kind met max. f 12,— per maand	+ f 2,61 p.d.
8e e.v. kinderen met max. f 12,— per maand	+ f 2,89 p.d.

B. De volgende categorieën personeel van de universiteit: schoonmaaksters, studentassistenten, instructeurs, hoofdinstructeurs ontvangen m.i.v. 1 juli 1969 kinderbijslag volgens onderstaande tabel:

	K.W.L.	A.K.W.
1e kind	f 1,55 p.d.	+ ———
2e kind	f 1,76 p.d.	+ ———
3e kind	f 1,76 p.d.	+ f 1,76 p.d.
4e kind	f 1,76 p.d.	+ f 2,36 p.d.
5e kind	f 1,76 p.d.	+ f 2,36 p.d.
6e kind	f 1,76 p.d.	+ f 2,61 p.d.
7e kind	f 1,76 p.d.	+ f 2,61 p.d.
8e e.v. kinderen	f 1,76 p.d.	+ f 2,89 p.d.

C. Personeelsleden met een deeltaak ontvangen kindertoelage volgens groep A, waarbij rekening gehouden wordt met de omvang van de deeltaak, of groep B, waarbij wat betreft de K.W.L. rekening gehouden wordt met het aantal dagen waarop gewerkt is.
De regeling, die voor betrokkene het gunstigst is, wordt toegepast.

Een kind jonger dan 16 jaar telt als 1 kind, een kind ouder dan 16 jaar telt als 2 kinderen, indien dit grotendeels (meer dan 50%) door de ouders onderhouden wordt, een kind ouder dan 16 jaar telt als 3 kinderen, indien dit buitenshuis woont en volledig of nagenoeg volledig door de ouders onderhouden wordt (meer dan 90%).

VACATURES

Voor het bureau inrichting van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting van de rijksuniversiteit te Utrecht in de Uithof wordt op korte termijn gevraagd een

EERSTE ASSISTENT

die onder leiding van het hoofd van dit bureau belast zal worden met de uitvoering van het dagelijkse bureaugebeuren. De functie omvat in hoofdzaak: het voor een groot gedeelte zelfstandig afdoen van aanvragen om inrichtingsgoederen, het toezien op correcte aflevering van het bestelde meubilair, etc., het regelen van interne verhuizingen, het leidinggeven aan een administratieve assistente. Voor een goede vervulling van deze functie is vereist: een voltooide middelbare opleiding, een financieel-administratieve opleiding, minimaal op het niveau van het praktijkdiploma boekhouden, een goede contactuele vaardigheid in woord en geschrift, een grote mate van zelfstandig werken, blijkend uit ervaring, bij voorkeur in de sector van het kantoormeubilair. De aanstelling zal geschieden in één van de administratieve rijksrangen. Het aanvangssalaris zal tussen f 772,- en f 1.019,— bedragen, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Uw sollicitaties ontvangen wij gaarne onder nummer 708 ten name van de personeelsfunctionaris van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

In het laboratorium voor histologie en microscopische anatomie van de rijksuniversiteit Utrecht komt binnenkort een functie voor een

TECHNISCH BEDIENDE

bij voorkeur met diploma L.T.S.-instrumentmaker.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 240/techn. b. te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Het pathologisch instituut — afd. prof. dr. Th. Vossenaar — van de rijksuniversiteit te Utrecht vraagt voor zo spoedig mogelijk een

KLINISCH OF CHEMISCH ANALISTE

met belangstelling voor immuno-pathologie. Het bezit van het volledig analistendiploma is ten zeerste gewenst. Salaris volgens rijksregeling.

Schriftelijke sollicitaties te richten onder nr. 310/anal. aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het laboratorium voor microbiologie van de rijksuniversiteit te Utrecht is per 1 november 1969 plaats voor een

CHEMISCH ANALISTE

Kandidaten met biochemische ervaring genieten de voorkeur. Salaris volgens rijksregeling. Inlichtingen kunnen ingewonnen worden bij de beheerder van genoemd laboratorium Catharijnesingel 59, Utrecht, tel. 22547.

Schriftelijke sollicitaties te richten onder nr. 360/an. aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het laboratorium voor microbiologie van de rijksuniversiteit te Utrecht is plaats voor een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

goed kunnende typen, met gevoel voor een systematische werkwijze, accuraat. Kandidaten met enige jaren kantoorervaring in het administratieve vlak genieten de voorkeur. Datum indiensttreding: 1 november 1969. Salaris volgens rijksregeling. Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de beheerder van genoemd laboratorium, Catharijnesingel 59, Utrecht, tel. 22547.

Schriftelijke sollicitaties te richten onder nr. 360/adm. aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Op het instituut voor antropobiologie van de rijksuniversiteit te Utrecht komen in de nabije toekomst enkele vacatures voor

ACADEMICI

met biologische, biochemische en/of genetische ervaring. Eén van deze funktionarissen zal naast wetenschappelijk onderzoek, de taak hebben in het kader van het internationale biologische programma, Sectie 'Human Adaptability', antropobiologische gegevens uit binnen- en buitenland te doen rubriceren voor latere verwerking per computer en hiervoor internationale contacten te onderhouden. Salaris volgens rijksregeling. Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de beheerder van het instituut voor antropobiologie, Achter de Dom 22-24, Utrecht, tel. 030 - 24564.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij de polikliniek van het tandheelkundig instituut der rijksuniversiteit Utrecht kan geplaatst worden een

MEDEWERKSTER

Haar taak zal zijn assistentie te verlenen bij a. de ontvangst van patiënten, b. de patiëntenadministratie, c. de verzorging van het instrumentarium, d. de patiëntenbehandeling door studenten. Vooropleiding op Ulo-niveau. Typediploma strekt tot aanbeveling. Leeftijd 18-23 jaar. Salaris afhankelijk van opleiding, ervaring en leeftijd, volgens rijksregeling.

Eigenhandig geschreven sollicitaties te richten aan de hoogleraar in de conserverende tandheelkunde, Jutfaseweg 7 te Utrecht.

Op het laboratorium voor vergelijkende fysiologie wordt gevraagd een

BEDIENDE/DIERVERZORGER

Taak: assisteren bij de verzorging van proefdieren en in het zomerseizoen behulpzaam zijn bij de verzorging van de bijenstal (35 volken). Voor deze functie is het bezit van een rijbewijs vereist, het bezit van het dierverzorgingsdiploma en vaardigheid in imkerswerkzaamheden strekken tot aanbeveling. Leeftijd: 18-25 jaar. Salaris: volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Sollicitaties te richten aan de ass. beheerder van het laboratorium voor vergelijkende fysiologie, Jan van Galenstraat 40 te Utrecht. Tel. 716221.

Bij het zoölogisch laboratorium der rijksuniversiteit kan geplaatst worden een

LEERLING FOTOLABORANT(E)

met vooropleiding Mulo. De mogelijkheid is aanwezig zich door middel van para-wetenschappelijke opleidingen tot fotograaf(e) te bekwamen. Salaris volgens rijksregeling.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het zoölogisch laboratorium, Janskerkhof 3 te Utrecht.

Bij het instituut voor toegepaste taalkunde der rijksuniversiteit kan per 1 november a.s. geplaatst worden een

ASSISTENTE VOOR HET SEKRETARIAAT.

De werkzaamheden bestaan uit type- en stencilwerk en het bedienen van de telefoon. Vereisten: vooropleiding minstens op Mulo-niveau, typediploma, typevaardigheid in Duits, Engels en Frans. Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Sollicitaties: te richten aan het instituut voor toegepaste taalkunde, Wilhelminapark 11, Utrecht.

Het pedagogisch instituut (Trans 14) van de rijksuniversiteit zoekt in verband met uitbreiding

ENKELE SCHOONMAAKSTERS

voor de avond-uren of voor 's morgens vroeg. Leeftijd tussen 20 en 45 jaar. Uurloon f 3,62 (boven 23 jaar); beneden 23 jaar: jeugdloon. Aanmelden op bureau-tijden: pedagogisch instituut, Trans 14 te Utrecht; of telefonisch (tel. 25351) bij mej. van der Zeyde.

Diergeneeskunde

Bij het instituut voor voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong kan worden aangesteld een

ANALIST(E)

die zal medewerken aan het chemisch en microbiologisch onderzoek van voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong. Geen nacht- en weekeinddiensten. Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij prof. dr. J. H. J. van Gils. Tel. 030 - 715544, tst. 267.

Bij het anatomisch instituut kan worden aangesteld

EEN ELECTROTECHNICUS

Deze zal worden belast met de opzet en verdere ontwikkeling van elektronische apparatuur ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek aan dit instituut, het adviseren bij de aanschaffing, de documentatie en de verzorging van het onderhoud. Gegadigden dienen tenminste in het bezit te zijn van het diploma N.E.R.G.

Bij het instituut voor farmacologie en toxicologie kan worden aangesteld een

ASSISTENT/SECRETARESSE

die de instituutssecretaresse zal meehelpen bij het voeren van de studenten- en beheers administratie. Ook zal zij rapporten en verslagen gaan typen. Opleiding tenminste mulo/mavo en typediploma, zo mogelijk aangevuld met een steno-Nederlands diploma. Leeftijd tot 25 jaar.

Bij het laboratorium voor veterinaire biochemie kan worden aangesteld een

CHEMISCH ANALISTE

die zal medewerken aan het biochemisch onderzoek naar verschillende aspecten van het vetzuurmetabolisme. Het diploma biochemisch laboratoriumassistente strekt tot aanbeveling, maar ook leerlinganalisten kunnen solliciteren.

Bij het laboratorium voor veterinaire biochemie kan worden aangesteld een

AMANUENSIS

ter assistentie bij de practica en bij de wetenschappelijke research. Gegadigden met enige ervaring in het glasblazen genieten de voorkeur.

Sollicitaties met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de personeelsafdeling van de faculteit, Biltstraat 172 te Utrecht.

CONCERT C.U.C.

Het nieuwe studiejaar is begonnen en het Comité Universitair Contact is bezig zich te beraden hoe ook dit jaar aan het Universiteitspersoneel goede ontspanningsmogelijkheden kunnen worden geboden. Verschillende sportclubs zijn al gestart.
Verder organiseert het C.U.C. een concert voor leden van het universiteitspersoneel op vrijdag 28 november in de aula. Hier zullen zich laten horen het professorendames-koor onder leiding van Jaap Hillen en enige musici die zullen spelen op kopieën van 16e en 17e eeuwse instrumenten, te weten virginalen, blokfluit, viola da gamba en kromhoorn.
Wil ieder, die belangstelling voor dit concert heeft, de datum van 28 november thans reeds noteren? De muziekavond is gratis toegankelijk voor leden van het personeel.
Nadere informatie volgt in de eerstkomende nummers van dit blad.

STUDENTEN

SUBSIDIES VOOR ONDERZOEKINGEN

De Nederlandse Organisatie voor Zuiver Wetenschappelijk Onderzoek (Z.W.O.) kende in 1968 de volgende subsidies toe:
aan prof. dr. M. Mulder voor experimenten betreffende enkele tussenmenselijke invloedrelaties in verschillende condities en
voor een onderzoek betreffende persoonlijkheids- en situationele determinanten van gedrag en machtssituaties;
aan prof mr. M. Bos voor de voorbereiding tot de uitgave van wetenschappelijk werk van prof. mr. dr. J. H. W. Verzijl;
aan prof. mr. W. F. Prins en prof. dr. Sj. Groenman voor onderzoek omtrent de communicatie overheid-burger, in het bijzonder wat betreft de voorlichting over de Algemene Bijstandswet;
aan dr. H. J. Heeren voor onderzoek naar het geboortepatroon in Nederland en een onderzoek naar de ontwikkeling van het geboortepatroon in Nederland;
aan dr. G. J. M. J. te Riele voor epigrafisch-topografisch onderzoek in het westen van de Peloponesus.
aan prof. dr. H. F. Wallinga voor voorbereiding van een proefschrift betreffende de topografie van de antiek Griekse stad Chalkis, door drs. S. C. Bakhuizen;
aan prof. dr. J. G. van Gelder voor archiefonderzoek naar de 16e eeuwse kunstenaars in Utrecht;
aan prof. dr. J. Gonda voor de Nederlandse medewerking aan de voorbereiding van de "Critical Pali Dictionary", door dr. W. B. Bollée;
aan prof. dr. W. J. Verdenius voor onderzoek betreffende oud-Griekse akoestische termen, door drs S. Wiersma;
aan prof. dr. Maria J. H. Fermin en dr. M. L. Alinei voor elektronisch-linguistisch onderzoek van het Italiaans van de 13e eeuw;
aan prof. dr. K. C. Winkler voor onderzoek naar de immunochemie van streptococcenantigenen;
aan dr. P. H. Damsté voor onderzoek naar het effect van behandeling op stotteraars;
aan mejuffrouw M. de Boer, tandarts, voor onderzoek van de orthodontische afwijkingen bij kinderen;
aan prof. dr. H. G. van Bueren voor het ontwikkelen van een nieuwe methode met hoog scheidend vermogen voor spectografie in het zichtbare en infrarode gebied;
aan prof. dr. R. Braams voor onderzoek naar

de inwerking van ioniserende straling op organische stof;
aan dr. C. A. Salemink voor de synthese van verschillende structuur-analoga van purinebasen, resp. nucleotiden;
aan dr. H. J. T. Bos en dr. W. Drenth voor onderzoek betreffende nucleofiele substitutie op halogeenatomen bij organische verbindingen;
aan dr. W. Drenth voor onderzoek op het gebied van alkynylfosfinen en op het gebied van de homogene katalyse door metaalionen en organometaalverbindingen;
prof. dr. J. F. Arens voor onderzoek over de chemie van acetyleenverbindingen en onderzoekingen betreffende reacties die zich over een systeem van meer dan twee koolstofatomen uitstrekken (tele-reacties);
aan prof. dr. G. J. M. van der Kerk voor de organische chemie en de biochemie van niet-natuurlijke aminozuren;
aan prof. dr. ir. R. W. van Bemmelen voor onderzoek naar de invloed van geologische, mijnbouwtechnische, economische en juridische factoren op de omvang van economisch winbare reserves aan mineralen bodemschatten en voor hydrogeologisch onderzoek in het stroomgebied der rivieren Tabescan en Lladorre in de hoge Spaanse Pyreneën, provincie Lerida;
Vening Meinesz laboratorium voor geofysica en geochemie voor geofysisch onderzoek van de bodem en de aardkorst onder de Noord-Atlantische Oceaan en de aangrenzende shelf;
aan prof. dr. J. Veldkamp e.a. voor geofysisch, zoölogisch, sedimentologisch onderzoek van het continentale plat ten noorden van Suriname;
aan prof. dr. M. G. Rutten en prof. dr. J. Veldkamp voor paleomagnetisch onderzoek in India;
aan prof. dr. J. Veldkamp en dr. H. N. A. Priem (Amsterdam) voor paleomagnetisch-geochronologisch-petrologisch onderzoek van gesteenten in Suriname;
aan prof. dr. C. W. Drooger voor micropaleontologisch-stratigrafische onderzoekingen van het Tertiair in het Mediterrane gebied;
aan prof. dr. F. P. Jonker voor paleobotanisch en palynologisch onderzoek van Jura-flora, voornamelijk in Yorkshire, Engeland;
aan prof. dr. G. H. R. von Koenigswald voor onderzoek van fossiele woelmuizen (Arvicolidae) en hun stratigrafische betekenis;
aan prof. dr. G. A. van Arkel voor karakterisering van restrictiemutanten van de bacteriofaag IX-174;
aan dr. P. F. Elbers voor onderzoek naar de structuur van celmembranen;
aan prof. dr. F. P. Jonker voor historisch-plantengeografisch onderzoek van het Zuid-Hollandse donkengebied;
aan prof. dr. J. Lanjouw voor onderzoek van de natuurlijke en half-natuurlijke vegetaties van het Shannon-basis, Ierland, door drs. J. Kleijn;
aan prof. dr. P. D. Nieuwkoop voor onderzoek naar de invloed van de hoeveelheid mesenchym en het niveau van amputatie op de zelfdifferentiatie en autonome regionale organisatie van getransplanteerde pootregeneratieblastemen van Urodelen (Amphibieën);
aan prof. dr. P. D. Nieuwkoop voor ontwikkelingsgenetische analyse van homoeotische oogmutanten bij Drosophilla melanogaster;
aan dr. J. W. Sluiter voor onderzoek naar de oecologie van de meervleermuis Myotis dasycneme;
aan prof. dr. G. Wagenaar voor onderzoek met betrekking tot de diagnostiek van longafwijkingen bij grote huisdieren.

USF-BESTUUR

Het nieuwe USF-bestuur ziet er op dit moment als volgt uit: voorzitter: Piet van Asseldonk; fiscus: Cees de Bouter; secretaris pers en aktie: Willem Asman; secretaris sociaal: Henk Bezemer; secretaris sociaal II: Govert de Lussanet; secretaresse cultuur: Els Verschure; secretaris onderwijs: Wout van Veen.

De algemene ledenvergadering van de USF heeft zich op 25 september j.l. met het aldus samengestelde USF-deebee kunnen verenigen. Met de secretaris onderwijs werken samen Jan Hendrix (onderwijs-buitenland); Frank Peek (onderwijsfront): Bert Garssen (contactman bêta-faculteiten).

Op dit moment wordt er nog gezocht naar een contactman voor de alfa en de gamma-faculteiten. Tevens ontbreekt nog functionaris buitenland. Wie belangstelling heeft voor deze functies kan zich steeds tot het USF-bestuur wenden, Wilhelminapark 23. Tel.: 51 09 11.

DISCUSSIEVOORSTEL VOOR EEN NIEUWE USF-STRUCTUUR

Inleiding

Een bestuur dat een zo grote organisatie beheerst als het dagelijks bestuur van de USF in feite doet, mag niet even ongecontroleerd kunnen optreden als de eerste actiegroep. Hoe aantrekkelijk dit ook is en hoe slagvaardig het een bestuur ook maakt. Na het faillissement van de grondraad-oude-stijl, op basis van een drietal studentenpartijen, moet een nieuw beleidsbepalend orgaan geschapen worden, met het dagelijks bestuur als uitvoerend orgaan. Het nieuwe jaar 1969-1970 en de bestuurswisseling van de USF lijken goede gelegenheid te bieden om een ontwerpenstructuur voor te leggen waarin alle kansen aanwezig zijn voor een permanente bepaling van de beleidslijnen op materieel en politiek gebied door de USF-leden en anderen. Een permanent beleidsorgaan, opgebouwd vanuit de studie-eenheden van de studenten, sluit de reële mogelijkheid in zich, dat het in september 1969 aangekomen nieuwe bestuur verplicht wordt een andere koers te varen dan tot dusver. Het behoeft geen betoog, dat wanneer de nieuwe grondraad en het zittende bestuur duidelijk uiteenlopende standpunten hebben en geen van beide elkaar weet te overtuigen, het d.b. de consequenties uit dat eventuele meningsverschil zal trekken.

Structuur U.S.F.

Vooraf zij opgemerkt dat deze structuur gericht en gebouwd is op **alle** Utrechtse studenten. D.w.z. dat er wordt uitgegaan van een algemeen kiesrecht, i.t.t. het thans bestaande, tot de USF-leden beperkte kiesrecht. Overweging: de zaken die de USF behartigt gaan iedere student aan. Wil de USF haar doelstelling, materiële en ideële belangenbehartiging van de studenten, bereiken, zal ze daaruit de gevolgtrekking moeten maken dat dan ook ieder deel kan hebben aan de beleidsbepaling.
Uiteraard blijft het feitelijk profijt van de materiële belangenbehartiging door de USF zoals reductiebureau, almanak, enz. voorbehouden aan USF-leden.

1. De Grondraad

a. De grondraad-nieuwe stijl wordt opgebouwd vanuit de subfaculteiten. Dat zijn er ± 20.

Overweging: Een organisatie die haar werkterrein steeds meer op de (algemene) universitaire beleidsproblematiek is gaan vinden, en daarmee in concrete onderwijs-situatie, moet haar structuur doen aansluiten op die taken.
b. De grondraad bestaat uit 50 mensen, die vanuit de subfaculteiten worden afgevaardigd. Het aantal „zetels" per faculteit (sub-) wordt als volgt berekend. Op basis van het totaal uitgebrachte stemmen (lees opgekomen personen) en het zetteltal van 50 wordt een kiesdeler berekend. Naar gelang het aantal malen dat een subfaculteit een kiesdeler „haalt", krijgt hij een zetel toegewezen. Voor de restzetels wordt nog een regeling ontworpen. In ieder geval krijgt elke subfaculteit één zetel toegewezen.
c. De subfaculteiten maken zelf uit op welke wijze zij hun afgevaardigden kiezen.
Mogelijke alternatieven zijn:
1. via direct-democratische weg: de plenaire vergadering wijst een aantal afgevaardigden aan, die een mandaat meekrijgen en zo nodig direct afzetbaar zijn;
2. via parlementair-democratische weg: via schriftelijke verkiezingen wordt een aantal afgevaardigden gekozen voor de tijdsduur van 1 jaar, die niet afzetbaar zijn dan pas bij de volgende verkiezingen;
3. via een mengvorm van 1 en 2: via schriftelijke verkiezingen wordt een aantal afgevaardigden gekozen voor de tijdsduur van 1 jaar. Wanneer echter 50 studenten uit de betreffende subfaculteit het oneens zijn met de afgevaardigde(n), kunnen zij een algemene vergadering beleggen, waar de afgevaardigde(n) bij meerderheid van stemmen kunnen worden afgezet en nieuwe afgevaardigde(n) gekozen (al dan niet na nieuwe schriftelijke verkiezingen).

Kandidaten kunnen zich tot een week voor de verkiezingen bij de kiescommissie aanmelden. Een minimum aantal kandidaten van vijf is vereist. Die kandidaten worden verkozen die de meeste stemmen hebben behaald.

d. De grondraad is het beleidsbepalend orgaan van de USF. Hij beslist over alle zaken de USF betreffende, kiest (benoemt) het DB en kan het afzetten.
e. De CSU heft zichzelf op en wordt deel van het secretariaat onderwijs USF.

2. De algemene vergadering

Voorts is in de nieuwe structuur van de USF plaats ingeruimd voor een algemene ledenvergadering van studenten. De algemene vergadering kan door de grondraad worden bijeengeroepen of door 50 studenten, die daartoe een schriftelijk verzoek, voorzien van hun handtekeningen bij de grondraad indienen. De grondraad is verplicht aan dat verzoek te voldoen. Op het moment dat de algemene vergadering is uitgeschreven, berust de beslissingsbevoegdheid over het aldaar ter tafel komende onderwerp bij de algemene vergadering. D.w.z. dat de grondraad zich bij het besluit van de algemene vergadering op dát punt heeft neer te leggen. De algemene vergadering kan niet het d.b. benoemen of wegzenden: dat blijft tot de competentie van de grondraad behoren. Het is mogelijk dat de grondraad weigert de beslissing van de algemene vergadering te aanvaarden: dan wordt de grondraad ontbonden en komen er nieuwe

verkiezingen. Weigert het db dan kan door de grondraad een nieuw db worden benoemd. Overweging: het werken met een zo flexibel mogelijk samengestelde grondraad en een algemene vergadering beoogt het beleid van de USF te allen tijde voor ieder inzichtelijk toegankelijk te maken. Immers, de grondraad krijgt de kans niet uit te groeien tot een star machtsorgaan en minderheden kunnen steeds proberen het beleid te wijzigen via de algemene vergadering: kracht van argumenten is uiteindelijk doorslaggevend!

Procedure voor een nieuwe structuur

Met klem moet worden benadrukt dat bovengenoemde schets (of een andere, nog te verzinnen) experimenteel is, dat houdt in, slechts voor een jaar wordt gehanteerd met een door ieder te geven evaluatie daarna. Hoe die evaluatie vorm krijgen moet, kan in de loop van dit jaar worden uitgezocht. Getracht zal worden om de verkiezingen voor de grondraad te laten samenvallen met die voor de studiecommissies, aangezien dan een idealer situatie zou worden bereikt: het beleid aan de basis en de top kunnen nauwkeuriger op elkaar worden afgestemd, en de subfaculteitsgewijze opbouw van de USF kan ook inhoudelijk gestalte krijgen. Het instituut van regelmatig contact tussen de studiecommissies wordt nu behartigd door het onderwijssecretariaat van de USF.

— Nadat dit discussievoorstel is aangeboden (25 september) wordt ieder uitgenodigd zijn visie erop te geven en alternatieven, amendementen of wegstrepingen aan te bieden.

— Eind oktober komt eventueel na diverse discussiebijeenkomsten wederom de algemene vergadering bij elkaar om te stemmen over de nieuwe structuur, over mogelijk ingediende wijzigingsvoorstellen en dergelijke. Tevens stelt de algemene vergadering een aantal mogelijkheden op volgens welke de verschillende studierichtingen hun afgevaardigden in de grondraad kunnen kiezen.

— In Troof worden deze alternatieven aan de studierichtingen voorgesteld. De studenten kunnen de wijze waarop zij hun afgevaardigden in hun studierichting gekozen willen zien middels in Troof en/of 'U' afgedrukt stembiljet aan de USF mededelen. De USF deelt de uitslagen aan de studierichtingen mee.

— Er wordt een kiescommissie in het leven geroepen opgebouwd uit de studenten in de verschillende studiecommissies. Deze commissie regelt de verkiezingen, volgens de manier die door de subfaculteit is uitgekozen.

De uitslag van deze verkiezingen wordt door de kiescommissie vastgesteld en aan het USF-db meegedeeld.

— Eind november, begin december komt de grondraad bijeen om het USF-db te bevestigen of het bos in te sturen. Ook is het mogelijk dat de grondraad van het USF-db een onverteerbare koerswijziging vergt. Het USF-db zal dan weer gaan studeren en in de weekends een hengeltje uitwerpen.

Mocht blijken dat deze tijdsplanning te krap is opgezet, dan kan daar natuurlijk van worden afgeweken. Wij hopen in ieder geval met dit voorstel een begin te maken van een discussie die een wezenlijke betrokkenheid van ieder bij de de USF-beleidszaken althans in een structuur kan realiseren.

Dagelijks Bestuur USF

EEN ALTERNATIEF

Dit was het voorstel dat door het scheidend 'bestuur-de Graaf' werd voorgelegd aan de algemene ledenvergadering op 25 sept. j.l.

Van de ongeveer 11.000 USF-leden verschenen er zo'n 200 ter vergadering. De andere 10.800 kunnen zich alsnog buigen over een mogelijk nieuw te ontwerpen USF-structuur.

Op de algemene ledenvergadering van 25 september jl. is naast het voorstel van het USF-db een ander voorstel geponeerd. Dit voorstel gaat uit van de veronderstelling dat de vanuit de faculteiten opgebouwde grondraad-nieuwe-stijl slecht functioneren zal. Bovendien vroegen niet weinigen zich af of het op dit moment wel zo terzake was om veel energie en tijd te investeren in de opbouw van een grondraad-nieuwe-stijl.

Voorgesteld werd om het USF-bestuur te laten controleren en begeleiden door de algemene ledenvergadering, die door het USF-bestuur zelf en door een bepaald aantal leden bijeengeroepen zou moeten kunnen worden. Een volgende mogelijkheid zou zijn dat er vanuit die algemene ledenvergadering dan een soort grondraad of een aantal 'gespecialiseerde commissies'' gekozen zouden kunnen worden ter begeleiding van het USF-db.

Een duidelijk alternatief. De realisering ervan is minder energieslurpend en impliceert reële mogelijkheden voor de totstandkoming van een geïnteresseerd en geëngageerd USF-begeleidingsorgaan.

We wachten af. Op de eind oktober te beleggen algemene ledenvergadering heeft u het laatste woord.

Piet van Asseldonk,
voorzitter USF.

STICHTING STUDENTENHUISVESTING

'Egyptenaren' ook voor meisjes

Voortaan kunnen ook de meisjesstudenten, wonende in het IBB-complex in aanmerking komen om door te verhuizen naar de welbekende 'Egyptenaren-kamers', (luxe kamers op de koppen van de A-gebouwen).

De wachtlijst voor deze kamers zal worden bijgehouden door de heer J. H. N. A. Kleynen, Ina Boudier Bakkerlaan 127.

Hoogbouwflat IBB-complex

De voorwaarden om in aanmerking te komen voor een kamer in de hoogbouwflat van het IBB-complex zijn gewijzigd van 21 jaar en kandidaats in 21 jaar of kandidaats.

Verhuizen binnen de SSH

Voor verhuizing naar een ander SSH-pand zal voortaan alleen als eis gesteld worden, dat men minimaal 18 maanden in hetzelfde pand gewoond heeft. Wij vestigen er de aandacht op, dat de mogelijkheden om naar een studentenhuis van de SSH te verhuizen zeer beperkt zijn.

Faciliteitencentrum IBB-complex

Wij hadden graag in september willen openen. Door organisatorische moeilijkheden bij de aannemer is er helaas vertraging opgetreden. Het ziet er nu naar uit, dat het trefcentrum omstreeks half november a.s. opengesteld zal worden. Maar het bier zal er best zijn!

Ter begeleiding van de exploitatie en het beheer is een voorlopige commissie in het leven geroepen, waarin zitting hebben:
mej. G. Later, secr. huisv. USF; A. F. Wensink, bewoner IBB-laan; R. Berends, bewoner IBB-laan; mej. J. A. v. d. Maas, maatsch. werkster; echtpaar van Vliet, pachters; SSH, verpachter.

Tot de taak van deze commissie behoort onder meer:
— het vaststellen der prijzen
— regelen van de toegang
— vaststellen van de openingstijden
— het maken van een keuze uit dagbladen en periodieken ten behoeve van de leestafel
— behandeling van klachten en ideeën.

De keus van een naam voor het centrum wordt verzorgd door een studentencommissie. Wij danken u voor de vele namen, die wij toegezonden kregen. Graag nog even geduld tot de commissie gereed is.

Commune

Bij wijze van experiment heeft de SSH een pand aan de Stationsdwarsstraat beschikbaar gesteld aan een groep jongeren, die een ocmmune wilden vormen.

Op dit moment heeft de commune 19 leden, 16 jongens en 3 meisjes. Van deze 19 leden zijn er 17 student. De ontwikkeling van deze commune zal gevolgd worden door de maatschappelijk werkster. Tevens zal de commune 1 x per 3 maanden verslag uitbrengen aan de SSH. Op basis van bevindingen bij dit experiment zal de SSH in een later stadium nagaan of deze vorm van leven en wonen al dan niet uitgebreid zal worden.

Nieuwe panden

Door SSH werden gekocht: Willem Barentszstraat 38 en Stadhouderslaan 47, beide bestemd voor 9 studenten en een echtpaar.

Voorts werden voorlopige koopcontracten gesloten voor: Burg. Reigerstraat 5 (bestemd voor 10 studenten plus 1 studenten-echtpaar) en Nassaustraat 17 en 22, elk bestemd voor 7 studenten plus 1 studenten-echtpaar.

Gehuurd werd Moreelselaan 31, waarin de bewoners van de te ontruimen huurpanden van Asch van Wijckskade 1bis en Spoorstraat 15 zijn ondergebracht.

Woonruimte studenten-echtparen

In verband met de woningnood voor gehuwde studenten heeft de SSH reeds sinds enige jaren een tiental grotere kamers in studentenhuizen bestemd voor de huisvesting van echtparen. Dit zijn dus z.g.n. 1-kameraccommodaties (gekombineerde zit-slaapkamer) al of niet met alleengebruik van keuken, douche en toilet.

Hoewel de SSH deze akkommodaties zelf ziet als een noodoplossing menen wij deze mogelijkheid voorlopig nog te moeten handhaven, omdat nog steeds blijkt, dat wij hiermede uitkomst kunnen bieden bij gebrek aan andere oplossingen.

Aangezien in de praktijk is gebleken, dat echtparen, die zich bij het M.A.I.-bureau op de wachtlijst hebben doen plaatsen dikwijls geen interesse hebben voor deze 1-kamer accommodaties, zullen wij in het vervolg het vrijkomen van de accommodaties publiceren in dit blad. Gegadigden kunnen hierop dan reflecteren. Bij de toewijzing zullen wij de regel hanteren, dat studenten, die bij het M.A.I.-Bureau ingeschreven staan voor 'gehuwden woonruimte' van de SSH naar volgorde van het voorkomen op de lijst voorrang zullen genieten.

Advies inzake contracten

Het is voorgekomen, dat minder bonafide personen of bedrijven trachten van de woning- en kamernood gebruik te maken, door

studenten koop-, huurkoop-, of huurcontracten te laten tekenen, welke inferieure bepalingen bevatten.
De SSH wijst er daarom op, dat het bureau van de Stichting gaarne bereid is om bij het afsluiten van contracten van advies te dienen.

OPENBARE VERGADERING BELEIDSRAAD STUDENTENVOORZIENINGEN

Agenda voor de openbare vergadering van de beleidsraad voor studentenvoorzieningen op woensdag 15 oktober in de curatorenkamer van het gebouw Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Aanvang 9.30 uur.
1. opening; 2. vaststelling van het verslag van de vergadering van 24 september jl.; 3. ingekomen stukken en mededelingen; verzoek om subsidie voor het muziektheater Gaman met advies van de agendacommissie; 4. verkiezing voorzitter van de beleidsraad voor de cursus 1969/70; 5. behandeling jaarverslagen en begrotingen van alle stichtingen en commissies, die voorzieningen ten behoeve van studenten behartigen; 6. ideeën- en klachtenbussen; 7. rondvraag; 8. sluiting.

TANDHEELKUNDIGE ZORG

Vanuit het tandheelkundig centrum, Kromme Nieuwe Gracht 17 te Utrecht, wordt geen oproep voor halfjaarlijkse controle meer verzonden.
Voor de eerstejaars studenten geldt, dat zij zich vóór 1 december voor eerste onderzoek/halfjaarlijkse controle dienen te vervoegen op het tandheelkundig centrum. De spreekuren zijn van maandag t/m vrijdag van 8.30—9.00 uur en van 13.30—14.00 uur.
Men dient in het bezit te zijn van een geldige faculteitskaart en een bewijs van inschrijving U.G.Z. (tandheelkundige zorg), of een bewijs van betaling.
Na onderzoek/behandeling wordt een afspraakkaartje, resp. saneringsbewijs meegegeven, waarop duidelijk staat aangegeven wanneer men bij de tandarts wordt terug verwacht.
De oudejaars studenten zijn reeds in het bezit van een saneringsbewijs, waarop vermeld staat in welke maand zij voor halfjaarlijkse controle worden verwacht. Zij moeten echter wel kunnen aantonen, dat zij voor tandheelkundige zorg zijn ingeschreven

UNIVERSITEIT EN KERK

Contactbezoek studentengemeente Greifswald D.D.R.

Er bereikte ons een (nood)kreet uit de D.D.R., dat de buitenlanders — en met name de studenten — niet verder kijken dan Oost-Berlijn, wanneer zij zich met de D.D.R.-problematiek bezighouden.
Er bestaat nu een mogelijkheid dit te veranderen De studentengemeente Greifswald heeft de-in-Kerk-en-Universiteit-geïnteresseerde Utrechtse studenten uitgenodigd een bezoek aan hun plaats te brengen.
De sectie politiek van de Hervormde Studenten Gemeente wil zo spoedig mogelijk een werkgroep vormen, die een meerdaags bezoek aan de D.D.R. voorbereidt.
Een ieder die meent onder de noemer van de E.U.G. thuis te horen, alsmede belangstellende buitenlanders dienen zich in verbinding te stellen met Jaap van der Horst, Oude Kamp 16, Utrecht, tel.: 2 37 39.

Academiedienst

Academiedienst op zondagavond 12 oktober a.s. om 19.15 uur in de Pieterskerk. Voorganger: ds. J. M. van Minnen. Aan deze dienst zal het koor medewerking verlenen.
Zondagavond 12 oktober a.s. zullen mevrouw en ds. Van Minnen gaarne bezoek ontvangen.
Catechisaties (op „De Zolder" - Lepelenburg 1). Voor hen, die dit jaar beginnen een studentencatechisatie te volgen: dinsdag 19.00 uur - ds. P. Heinen; donderdag 19.00 uur - ds. P. Heinen.
Voortzetting van de studentencatechisatie: dinsdag 20.00 uur - ds. P. Heinen; woensdag 19.00 uur 1 ds. J. M. van Minnen.
Belijdenis-catechisatie: maandag 19.00 uur - ds. J. M. van Minnen; donderdag 19.00 uur - ds. J. M. van Minnen.
Kringen: woensdag 15 oktober, 9.30 uur, W. Barentszstraat 55, woensdag 22 oktober, 9.30 uur, prof. Leon. Fuchslaan 4; verder om de veertien dagen op elk adres; dit zijn twee van elkaar onafhankelijke kringen.
Radio: van 13 oktober af zullen vijf weken ds. De Bruïne, ds. Heinen en ds. Van Minnen iedere maandag- en donderdagavond om 22.20 uur een korte radiotoespraak houden. Thema: Naar een nieuwe revolutie.
Bedoeling: dat men met kamer-, huisgenoten, vriend-innen, luisterend eens ziet of het gesprokene wat gesprek op gang kan brengen. De sprekers mikken daar wel op!
Bestaande - of zelfs adhoc te vormen - kringetjes kunnen er natuurlijk op inhaken en zich dus zo gesprekssstof aan laten bieden. Men kan de sprekers desgewenst de volgende dag al op hun catechisaties over het gesprokene aanvallen. Laten we eens kijken wat het wordt!

BEURZEN

De British Council stelt voor het tijdvak oktober1970-juli 1971 van het academisch jaar 1970/71 wederom enkele studiebeurzen van 10 maanden beschikbaar voor Nederlandse studerenden of pas afgestudeerden, die hun studie in Engeland willen voortzetten.
Gegadigden dienen tenminste het kandidaatsexamen of een daarmee vergelijkbare opleiding te hebben behaald; hun leeftijd moet tussen 21 en 35 jaar zijn. Aanvraagformulieren voor deze beurzen zijn uiterlijk tot 31 oktober a.s. verkrijgbaar, de indieningstermijn sluit op 8 november 1969.
Voorts kunnen bij de British Council beurzen worden aangevraagd voor beperkte duur, de Short-Term Bursaries. Dit zijn beurzen voor een studieverblijf in Engeland voor ten hoogste drie maanden. Aanvraagformulieren voor deze categorie beurzen moeten voor 31 december 1969 worden ingediend.
Formulieren en verdere informatie zijn verkrijgbaar bij de British Council, Keizersgracht 343 te Amsterdam, telefoon 020 - 23 93 33.
De regering van Colombia stelt jaarlijks beurzen beschikbaar voor studenten die zich gedurende een jaar in Colombia verder willen bekwamen op hun vakgebied. De beurzen omvatten vrijstelling van inschrijfgeld, 1500 pesos per maand voor verblijfkosten, 600 pesos voor boeken, maximaal 600 pesos voor ziektekosten en maximaal 500 U.S. dollars als tegemoetkoming in de kosten van heenen terugreis. Kennis van het Spaans en belangstelling voor de cultuur van Colombia zijn vereisten. Gegadigden dienen zich uiterlijk in de laatste week van oktober op te geven bij de Ambassade van Colombia.

SPORT

Bestuursmededelingen

Het bestuur van de U.S.S. deelt mee, dat dinsdag 14 oktober, 19.30 uur in het U-huis, Lepelenburg 1, een openbare Algemene Bestuursvergadering zal worden gehouden. Agenda: 1. Opening; 2. Notulen; 3. Ingekomen stukken; 4. Ned. Stud. Sport Stichting; 5. Nota over subsidiëring; 6. Financiën; 7. Buitenlandse Contacten; 8. W.v.t.t.k.; 9. Sluiting.

Badmintonfederatie

De U.S.Ba.F. stelt zich voor vrijdag 17 oktober een algemene ledenvergadering te houden in kamer 10 van het U-huis, Lepelenburg 1 om 20.00 uur. Het ligt in de bedoeling, dat op deze avond de plannen voor het komende jaar bekend gemaakt zullen worden. Suggesties hiervoor zijn van harte welkom. Voorts zullen de statuten en het huishoudelijk reglement van de federatie behandeld worden. Deze statuten liggen ter inzage op Pieterskerkhof 13a, kamer 6.

NIEUWE VERENIGING OOK OPEN!

Voor iedereen met een collegekaart van maandag t/m vrijdag: 10.00 - 16.00 uur. Woensdag en vrijdag: ook open eettafel. Kom dus lunchen, borrelen, eten of alleen maar voor een kopje lekkere koffie.

WIE HELPT CHILI?

Op zaterdag 15 november a.s. wordt er een grote inzamelingsactie gehouden van oud textiel, vodden en lompen. Wie helpt deze zaken met grote vrachtwagens huis aan huis ophalen?
Er zijn 600 mensen nodig. Help een Chileen en stel u voor één dag beschikbaar.
Opgave bij: Actiegroep Chili: Plompetorengracht 7; Utrecht, tel. 13 5 34. Of via de actiebus op uw vereniging.

BESLUITEN BELEIDSRAAD 24-9-1969

1. Het verzoek van het universiteitshuis om met ingang van het nieuwe seizoen een verhoging van *f* 0,10 op de verkoopprijs van de basismaaltijd toe te staan, is ingewilligd.
2. De discussienota Studentenvoorzieningen van de NSR heeft geleid tot het aannemen van een aantal beginselen, die gedeeltelijk afwijken van de inhoud van de voorlopige Werkbasis van de Beleidsraad. Teneinde te weten te komen of deze beginselen door de studenten algemeen worden aanvaard, zal een onderzoek noodzakelijk zijn. De wijze waarop dit zal geschieden zal nader worden bezien. Het stuk, waarin de nieuwe visie tot uiting komt, zal aan curatoren worden toegestuurd met het verzoek dit in de raad van overleg aan de orde te stellen.
3. T.a.v. de cursussen voor studenten als bedoeld in de nota van de heer N. van der Zwaal is de beleidsraad van oordeel, dat dergelijke cursussen een algemeen karakter zouden behoren te hebben en voor iedere student noodzakelijk zouden zijn. De cursussen zouden behoren te vallen onder onderwijs. De beleidsraad wil echter hiermede een begin maken door bij wijze van proef voor een meer jaar een cursus op te zetten voor student-'voorlieden'. De wijze van opzet zal nog nader worden bezien.

PROMETHEUS

16 oktober, 20.00 uur (denkelijk mensa): oude films, tekenfilms, enz.; 23 oktober, 20.00 uur, Parkstraat: causerie van de Nederlandse schrijver K. Schipper (Gerard Stichter), o.a. medewerker aan „Barbarber"; 24 - 25 oktober 's middags: voetbalwedstrijd door ons vast team "Prometheus Utrecht".
Verder nog polemologie, schaken, syrinx en

eind oktober een hele week lang kunstexpositie in het pand aan de Parkstraat, waarover nog nader bericht.

S.S.R.-PERSBERICHT

De ledenvergadering van S.S.R. van 30 september j.l. heeft besloten dat, in het kader van de openstelling van de studentengezelligheidsverenigingen, de ontwikkeling naar de totale openstelling van het gebouw van S.S.R. op de Bemuurde Weerd Wz. leidraad wordt voor de ontwikkeling van S.S.R. in de komende jaren.
Als eerste concrete punt wordt, naast de eettafel, het Trefcentrum van S.S.R. opengesteld op woensdag- en vrijdagavond voor alle studerenden.

U.S.W.H.

Het bestuur van de U.S.W.H. is in het komende jaar als volgt geformeerd: Herman van Aggelen, voorzitter; Leo-Dirk Keus, secretaris I; Sjef Pijnenburg, secretaris kadertraining; Frans van Wel, penningmeester; Ger Stenfert, vice-voorzitter. Correspondentie: postbus 271, Utrecht.

GESLAAGD

Doctoraal geneeskunde: mej. E. L. Dijk, Utrecht; mevr. E. R. R. van Haselen-Rubing, Utrecht; E. G. H. J. M. Kamerbeek, St. Michielsgestel; C. P. P. B. Pennings, St. Michielsgestel.
Semi-arts examen: E. A. Baarsma, Utrecht; mevr. M. F. J. Kroeks-Lehmann, Utrecht; B. Lether, Utrecht; mej. A. A. Schrik, Wageningen.
Arts examen: H. A. M. Heikens, Hilversum; P. T. V. M. de Jong, Heerlen; H. J. M. Roelofs, Hilversum.
Doctoraal godgeleerdheid: C. J. Snijders, Utrecht.
Doctoraal rechtsgeleerdheid: H. A. M. Aaftink, Utrecht; R. E. Booy, Arnhem (cum laude).
Doctoraal Nederlandse taal- en letterkunde: C. J. P. M. Lemmens, Rosmalen.
Doctoraal klassieke talen: mevr. E. J. van Thiel-Berkvens, Rotterdam.
Doctoraal oud germaanse taal- en letterkunde: G. J. J. Sleutels, Utrecht.
Doctoraal geschiedenis: H. van de Graaf, Rotterdam.

Doctoraal geneeskunde: A. H. M. de Boer, Utrecht; P H. J. Dijkstra, Utrecht; H. W. Kanis, Oldebroek; mej. H. J. Mackor, Winterswijk; J. Perk, Utrecht; P. J. J. M. Rompa, Utrecht; E. O. Amlie, Sandefjord; P. R. Benedер, Utrecht; P. L. van den Berg, Utrecht; B. J. Berns, Ulft; F. F. Broekhuizen, Hilversum; J. J. Goslinga, Ommen; A. Hennipman, Westbroek; L. Hubregtse, Breda.
Doctoraal Nederlandse taal- en letterkunde: A. A. J. van Poppel, Valkenswaard.
Doctoraal rechtsgeleerdheid: mej. V. E. M. Deiters, Bussum; J. G. van Ruler, Ede.
Semi-arts: A. Hagedoorn, Zeist; J. P. A. Notting, Eindhoven; R. J. H. Parren, Hoensbroek; mej. A. J. Terpstra, Utrecht; M. C. P. J. Verpalen, Utrecht; W. C. A. M. van Veenendaal, Utrecht.
Arts examen: W. J. Bron, Jutphaas; H. A. Gaakeer, Utrecht; P. L. M. Janssen, Heerlen; H. F. M. van der Pas, Utrecht; D. W. van Westrhenen, Bilthoven; A. Axler.

Kerkelijk examen: W. G. Gerritsen, Heelsum; B. van 't Veld, Amersfoort; W. G. J. v. d. Sluys, Putten; A. Tromp, Hardinxveld; Th. H. G. Hulst, Baarn; J. L. v. d. Eijck, Den Haag; J. J. Valk, Bilthoven; H. v. d. Heuvel, Stolwijk.
Doctoraal geneeskunde: G. van Atten, Nijkerk; mej. L. A. Jongsma, Epe; C. Kempkes, Gouda; Mej. A. Nijveld, Beekbergen; mevr. A. J. Povel-Veeris, Utrecht; D. W. Scheuermann, Utrecht; mej. C. A. Sijderius, Renkum; W. J. Beekhuis, Tiel; mevr. M. L. L. Kortmann-de Bont, Zoeterwoude; A. P. Bruynzeel, Goes; T. K. B. Deves, Haarlem; P. J. van Luyn, Utrecht; H. Mulder, Utrecht; M. H. N. M. Muris, Utrecht; D. Urich, Utrecht.
Doctoraal rechtsgeleerdheid: J. A. Gombert, Zwolle; A. W. H. Docters van Leeuwen, Zeist.
Doctoraal notariaat: J. H. Gisolf, Haarlem.
Doctoraal Franse taal- en letterkunde: T. G. Ertman, Naarden.
Doctoraal geschiedenis: P. J. Drooglever, Utrecht; mej. G. E. W. de Jonge, Breda.
Semi-arts examen: F. Kramer, Nuenen; J. W. Th. Muller, Zeist; A. J. de Nooy, Utrecht; A. J. Smans, Stein.
Arts-examen: J. Beekman, Utrecht; mej. F. Bos, Glanerbrug; H. J. J. M. Bos, Utrecht; C. W. Vette, Yerseke; mej. M. Karelse, IJsselstein.

Doctoraal godgeleerdheid: B. Oosterom, Waddinxveen; A. Vos, Utrecht (cum laude); A. v. d. Kooy, Noorden (cum laude).
Doctoraal rechtsgeleerdheid: mej. B. G. J. Ringeling, Rotterdam; mej. G. M. A. S. Fijnaut, Bilthoven; J. W. M. Hermans, Tilburg; H. H. van der Schroeff, Kerkrade.
Doctoraal geneeskunde: T. de Graaf, Utrecht; A. Knuistingh Neven, Gouda; W. H. Kort, Utrecht; mej. E. Smith, Utrecht; R. V. C. van Well, Maastricht; R. J. Kleinschmidt, Halsteren; P. P. van Rijk, Heemstede; mej. K. Velner, Utrecht; mej. W. C. M. Vogels, Neerkant; J. F. Wendte, Heemskerk; mej. W. A. M. v. d. Weij, Oudemirdum.
Doctoraal geschiedenis: A. F. L. Arts, Utrecht; D. J. Barth, Maasdam (cum laude).
Doctoraal oud-germaanse taal- en letterkunde: Chr. Th. A. van der Linden, Utrecht.
Doctoraal engelse taal- en letterkunde: mej. P. A. Kwint, Rotterdam; mevr A. M. R. Knol-Gerbrandy, Zwolle.
Doctoraal sociale geografie: E. J. M. van der Zee, Hengelo; C. A. van den Berg, Winterswijk; A. Helmink, Eibergen.
Doctoraal fysische geografie: W. Stieltjes, Nunspeet.
Semi-arts examen: mevr. W. A. v. d. Eyk-Veldkamp, Utrecht; G. Jambroes, Amsterdam; R. G. van Kesteren, Woerden; J. M. Kouwenberg, Den Bosch; R. van Nieuwenhuizen, Utrecht.
Arts examen: J. M. de Ridder, Utrecht.
Tandarts examen: W. Boekhoff, Bussum; J. A. Lebret, Den Haag.
Doctoraal diergeneeskunde: P. H. M. Barendrecht, Arnhem; M. M. J. L. Benders, Heerlen; mej. T. A. Beulink, Zaandam; J. H. Boersma, Zeist; E. Bolland, Utrecht; W. P. M. van Campen, Hulst; J. S. M. M. van Dieten, Oerle; N. A. Dijkshoorn, Bergschenhoek; J. W. Hakkesteegt, Utrecht; T. E. Hoekstra, Bolsward; W. A. H. Jansen, Geffen; K. A. S. van Keulen, Wassenaar; J. P. Koeman, Benningbroek; F. L. M. Konings, Roosendaal; C. P. M. A. Kriele, Bergen op Zoom; H. J. M. Kusters, Maastricht; C. P. L. G. van Leengoed, Oud Gastel; M. J. J. van der Linden, Eindhoven; R. A. J. M. van Meer, Roosendaal; G. Meursing, Utrecht; E. J. van der Molen, Burum; W. Oldenburger, Peize; B. Oskam, Utrecht; I. Palgi, Utrecht; C. Peeters, Utrecht; S. K. Majeed, Utrecht; W. D. Pereboom, Utrecht; C. van Pinxsteren, Rosmalen; A. J. Plaisir, Rijsoord; J. H. Pol, Utrecht; H. R. Rienks, Assen; L. J. J. Schofaerts, Utrecht; J. M. A. Snijders, Utrecht; J. Sol, Nijeveen; H. Thate, Laren; C. J. M. Thijssen, Zaandam; H. H. J. M. Timmermans, Utrecht; mej. J. van Toorenburg, Oegstgeest; mej. J. M. V. Visser, Den Haag; C. A. H. de Waal, Utrecht; mevr. C. M. V. Willemsen, Utrecht; W. T. C. Wolvenkamp, Utrecht; A. Zikken, Gieten; G. van den Berg, Utrecht; J. Hoftijzer, Den Haag; T. S. G. A. M. van den Ingh, Utrecht; A. Zaal, Utrecht; J. M. de Rijk, Utrecht; J. W. A. A. Driessen, Den Haag; W. R. M. Stolwijk, Vleuten-De Meern; mej. W. van der Deure, Ede; M. M. Lengkeek, Hoogvliet; J. H. M. Nieuwenhuis, Nijmegen; M. van Kampen, Scherpenzeel; A. M. Mouws, Utrecht; G. H. Wentink, Utrecht; mej. E. G. Wolterbeek, Den Haag; A. C. J. Arens, Maarssen.

ALGEMEEN

BENOEMING

Met ingang van 26 september jl. is benoemd tot hoofd van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting ir. L. J. Visser.

De heer Visser, die 48 jaar is, bekleedde voorheen functies bij Wilton Feijenoord en bij N.V. Spoorijzer te Delft. Van dit laatste bedrijf was hij sedert 1958 directeur.

Ir. L. J. Visser

GODGELEERDHEID

DR. J. ZANDEE GEWOON HOOGLERAAR

Bij K.B. van 16 september 1969 nr. 5 werd benoemd met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden dr. J. Zandee tot

gewoon hoogleraar in de faculteit der godgeleerdheid om onderwijs te geven in de geschiedenis van de antieke godsdiensten en hun verschijnselen en in de Egyptische taal- en letterkunde.

Prof. dr. J. Zandee

GEPROMOVEERD

Th. van den End, Leidsestraatweg 11, Oegstgeest, tot doctor in de godgeleerdheid op het proefschrift: Paolo Geymonat il movimento evangelico in Italia nella seconda metà del secolo XIX. (Paolo Geymonat en de evangelische beweging in Italië in de tweede helft van de negentiende eeuw).

Promotor was: prof. dr. G. P. van Itterzon, gewoon hoogleraar in de geschiedenis na het jaar 800 van het christendom en van de leerstellingen van de christelijke godsdienst.

RECHTEN

GEPROMOVEERD

N. M. Poulantzas, volkenrechtelijk instituut, Janskerkhof 16, tot doctor in de rechtsgeleerdheid op het proefschrift: The right of hot pursuit in international law. (Het recht van achtervolging in het volkenrecht). Promotor was: prof. Mr. M. Bos, gewoon hoogleraar in het volkenrecht.

HISTORISCHE ONTWIKKELING VAN HET RECHT K I EN K II

Voor het K I tentamen, deel A, in januari 1970, is de leerstof als volgt: Kunst, Historische ontwikkeling van het recht, dl. I, hoofdstuk I, II en III; nog nader op de werkgroepen te bespreken stencils of gedeelten daarvan; nog nader op de werkgroepen aan te geven bladzijden uit Kunkel, Romeinse rechtsgeschiedenis.
Voor het K I tentamen, deel B, in mei 1970, is de leerstof: Kunst, Historische ontwikkeling van het recht, dl. II, de hoofdstukken III en V, d.i. zaken- en verbintenissenrecht (algemeen deel) met uitzondering van nader op de werkgroepen aan te geven bladzijden.
Voor het K II tentamen, in januari 1970, is de leerstof: Kunst, Historische ontwikkeling van het recht, dl. I, hoofdstuk IV; dl. II, de hoofdstukken V en VI (verbintenissenrecht en bijzondere contracten) met uitzondering van nader op de werkgroep aan te geven gedeelten.
Voor hen, die in mei 1970 slagen voor het K I examen en in september 1970 het K II willen afleggen, is de leefstof: Kunst, Historische ontwikkeling van het recht, dl. I, hoofdstuk IV; dl. II, hoofdstuk IV (erfrecht) en enige daarmede eng verband houdende onderwerpen uit het personenrecht, die op de werkgroepen worden bekend gemaakt.

RECTIFICATIE

In de studiegids staat abusievelijk als telefoonnummer van Mr. P. A. J. Sophie vermeld 03406-2278.

Dit moet zijn: 03406-2788.

EXAMENS B II - STAATSRECHT/STRAFRECHT

Het zal niet meer mogelijk zijn op ieder door de student gewenst moment examen B II publiekrecht af te leggen. Met name in de perioden, waarin doorvraaguren worden gehouden, zullen de examinatoren niet beschikbaar zijn, terwijl buiten deze perioden slechts op een aantal nader bekend te maken data, afhankelijk van het aantal examinandi, gelegenheid zal worden geboden het publiekrechtelijk gedeelte van het B II examen af te leggen. De perioden van de doorvraaguren zijn: 5 november - 5 december 1969; ± 25 januari - ± 25 februari 1970; ± 25 mei - ± 25 juni. 1970.

KANDIDAATSEXAMEN

Ter vermijding van mogelijke foutieve interpretatie van het kandidaatsexamen reglement (Hoofdstuk B4 van de studiegids) zij hierbij het volgende aangetekend.
Met uitzondering van macro-economie kunnen K II vakken uitsluitend worden afgelegd na het behalen van het K I examen.
Zij die gebruik maken van de verkorte studieregeling, moeten derhalve, na het behalen van het K I examen in mei, in september daaropvolgend afleggen HO 2, bur. str. fil en z.n. mae.

STUDENTENDAG

Het ministerie van economische zaken zal een studiedag houden op woensdag 29 oktober a.s. in het gebouw van het departement in Den Haag.
Op deze dag zullen studenten in de economie en rechten in de gelegenheid zijn door contacten met minister, staatssecretaris en hogere ambtenaren zich te oriënteren over actuele punten van het economische beleid.
Deelneming staat open voor studenten, die het kandidaatsexamen hebben afgelegd en zich voorbereiden op het doctoraalexamen.
Nadere inlichtingen en opgave voor 17 oktober 1969 bij het faculteitsbureau, Bootstraat 1c.

INTERNATIONAAL JURIDISCH STUDENTENCONGRES

Het bestuur der fakulteit vestigt hierbij de aandacht op het Internationaal Juridisch Studentencongres van 3-8 november 1969 te Utrecht.
Deelname aan dit belangwekkend congres wordt warm aanbevolen.
Voor de kandidaatsopleiding is daartoe bepaald dat zij die op de ochtenden van 4, 5 en 6 november het congres willen bijwonen, zijn vrijgesteld van de sancties verbonden aan het het niet deelnemen aan de werkgroepen.

VEVANOS

De vereniging van notariële studenten Vevanos houdt dit jaar zijn kennismakingsavonden op 15 en 22 oktober. Zij die lid wensen te worden van deze vereniging kunnen woensdag 15 okt. om 21.30 uur kennis komen maken met het bestuur, in de kelder onder Oude Gracht 303 (trap af, links) alwaar de nodige informatie zal worden verstrekt.
Inlichtingen: de heer D. Stolp, I. B. Bakkerlaan117 k. 734, tel. 510032.

COLLEGE ARBEIDSRECHT

Het college arbeidsrecht van Prof. van der Ven wordt voortaan gehouden op donderdag van 16.00-18.00 uur i.p.v. dinsdag 9.00-11.00 uur, in het Molengraaff Instituut, Nieuwe Gracht 60, m.i.v. 16 oktober a.s.

BESPREKING TENTAMEN INLEIDING

Het tentamen „inleiding" van 9 september jl. zal op woensdag 22 oktober a.s. besproken worden door de wetenschappelijk medewerkers.
Diegenen die dit tentamen hebben afgelegd kunnen op deze bijeenkomst ook hun werk inzien.
De bespreking zal plaats vinden om 14.00 uur in het Academiegebouw, zaal 9.

GENEESKUNDE

GEPROMOVEERD

C. A. Boender, Oude Veerweg 4 Zwolle, tot doctor in de geneeskunde op het proefschrift Absorptie en retentie van ijzer bij de mens.
Promotor was prof. dr. F. L. J. Jordan, gewoon hoogleraar in de inwendige geneeskunde en de propedeutische kliniek.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

COLLEGES PROF. UBBINK EN DRS. GEURTS

Prof. Ubbink is met zijn colleges begonnen op dinsdag 30 september van 10.00-11.00 uur in het instituut voor theoretische fysica, Maliesingel 23 en van 14.00-15.00 uur in het filosofisch instituut, Heidelberglaan 2.
Drs. Geurts is met zijn colleges begonnen op donderdag 2 oktober in het instituut voor theoretische fysica, Maliesingel 23, van 16.00-18.00 uur.

GEPROMOVEERD

E. M. J. Bertin, Prins Hendriklaan 23, Bilthoven, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift: l'Approximation des espaces harmoniques. (De benadering der harmonische ruimten). Promotoren waren: prof. dr. A. F. Monna, gewoon hoogleraar in de zuivere wiskunde; prof. dr. A. van der Sluis, gewoon hoogleraar in de numerieke wiskunde, in het bijzonder het elektronisch rekenen.

J. Fr. E. van Kessel, Valetonlaan 24 Utrecht, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift: Gedifferentieerde bepaling van tropa-alkaloiden in belladonnae herba en extractum belladonnae. Promotor was: prof. dr. J. A. C. van Pinxteren, gewoon hoogleraar in de farmaceutische chemie met inbegrip van de toegepaste analyse.

H. J. Th. Goos, Broederschapslaan 26, Vleuten, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift: Hypothalamic neurosecretion in tadpoles of Xenopus laevis, (Neurosecretie in larven van de Zuid-afrikaanse klauwpad, Xenopus laevis, en de relatie ervan tot de metamorphose en de pigmentmigratie). Promotor: was: prof. dr. P. G. W. J. van Oordt, gewoon hoogleraar in de vergelijkende endocrinologie.

WIS-, STERREN-, NATUURKUNDE

NAKANDIDAATS STUDIECOMMISSIE WISKUNDE

Op 24 september j.l. zijn de leden van de studiecommissie en van enkele andere commissies gekozen. Het resultaat van deze verkiezingen is als volgt:

Studiecommissie: Louis van den Bogaert; Marianne van Gent; Cees Verhoeven; Thea de Poel; contactpersoon met de natuurkunde: Bregyt Heise.

Commissie hervorming onderwijs wiskunde: nakand. studentleden: Remi Bourgonjon; Thijs Zoethout; Hubert Schouten.

Commissie bestuursstructuur mathematisch instituut: studentleden: Marianne van Gent; Bert Willems.

Studentvertegenwoordigers in de hoofdstafvergadering van het math. instituut: Louis van den Bongaert; Thea de Poel.

Alle gewenste inlichtingen over het werk van deze commissies zijn te verkrijgen bij de leden, of bij mej. Th. J. de Poel, I. B. Bakkerlaan 167, k. 1565, t. 512062. Voorts zullen de leden regelmatig verslag uitbrengen in de studiecommissievergaderingen, die natuurlijk allemaal open zijn.

Alle documentatie van de studiecommissie ligt permanent vrij ter inzage in k. 615 van het math. instituut.

EXTRA COLLEGE PROF. FREUDENTHAL

Op speciaal verzoek zal een extra college worden gegeven in het 1e semester 69/70 door prof. H. Freudenthal over Functionaal analyse op donderdag van 9.00-11.00 uur in zaal 102 van het mathematisch instituut te beginnen op 2 oktober 1969.

KANDIDAAT-ASSISTENTEN GEVRAAGD

Voor het werkcollege inleiding theoretische natuurkunde worden meerdere kandidaat-assistenten gezocht. In aanmerking komen zij die voor het tentamen I.T.N. geslaagd zijn. Aanvang: na 1 januari 1970. Frequentie: 1 x per 14 dagen.
Inlichtingen en aanmelden bij mej. A. Rietveld, Instituut voor theoretische fysica, Mallesingel 23, telefoon 2 57 51.

GEOLOGIE EN GEOFYSICA

WIJZIGINGEN AANVANGSTIJDEN COLLEGES

1e jaars geologen + 2e jaars B5: vrijdag: dr. Reynders - Inl. Bodemkunde vangt aan om 9.00 uur en niet zoals eerder is aangekondigd om 9.15 uur. Woensdag: dr. Schuiling - Inl. geochemie 12.15 uur i.p.v. 9.15 uur; dr. Wensink - Alg. geologie 9.15 uur i.p.v. 12.15 uur (alleen 1e semester).
2e jaars geologen: woensdag: dr. Oosterom - mineralogie 12.15 uur i.p.v. 9.15 uur.

SEDIMENTOLOGIE

Het college inleiding sedimentologie voor 1e jaars geologen, G 1 t/m G 3 en G 5, zal aanvangen op dinsdag 14 oktober a.s. om 9.00 uur in de grote collegezaal van het geologisch instituut.

BIOLOGIE

PHILOSOPHY OF BIOLOGY

Course announcement by prof. dr. A. Lindenmayer: organization meeting to be held on 16 October, Thursday, at 10 o'clock, in the Colloquiumzaal of the filosofisch instituut, Transitorium II, 27e floor, De Uithof. The place and time of further meetings will then be arranged.
The following topics wil be covered; the present status of biological theories and methods for their improvement principles of theory construction and model building applied to developmental, genetical, evolutionary and taxonomic problems.

MILIEU-ONDERZOEK EN MILIEUBEHEER

Prof. dr. M. F. Mörzer Bruijns zal in de cursus 1969/70 voor studenten en kandidaten in de biologie college geven over milieu-onderzoek en milieubeheer. De colleges worden gegeven des vrijdags om 17.00 uur precies in de grote collegezaal van het botanisch laboratorium, Lange Nieuwstraat 106. Het ligt in de bedoeling 9 colleges te geven vóór Kerstmis en 9 na Kerstmis. De eerste maal — 10 oktober a.s. — zal behandeld worden het doel en de opzet van de collegereeks en zal ingegaan worden op de biosfeer.

CAPUT COLLEGE PLANTENFYSIOLOGIE

Het caput-college plantenfysiologie voor kandidaten en andere belangstellenden wordt dit jaar gegeven door prof. dr. J. van Die. Onderwerp: Stikstofbinding. Het eerste college zal gegeven worden op donderdag 23 oktober om 17.10 uur, in de collegezaal van het Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106.

SCHEIKUNDE

COLLEGES BIOCHEMIE

Het college capita selecta der biochemie zal aanvangen op vrijdag 17 oktober a.s. om precies 8.30 uur, in het Biochemisch laboratorium, Vondellaan 26. Dr. Van den Bosch zal een serie colleges geven over „Isotopen in de biochemie". De lezingen van de afstuderenden zullen voortaan gehouden worden vrijdag, 9.30 uur. De colleges algemene biochemie vinden plaats dinsdag van 16.00-17.45 uur.

FARMACIE

COLLEGE KLINISCHE CHEMIE

Het college klinische chemie door dr. J. B. J. Soons zal worden hervat op donderdag 16 oktober om 16.30 uur in de collegezaal van het Farmaceutisch laboratorium.

LETTEREN

STRUCTUURCOMMISSIE VAN DE FACULTEIT

Op de tweede vergadering van de structuurcommissie van de Faculteit der Letteren, welke gehouden werd op maandag 29 september j.l, kwam vooral de vraag aan de orde op welk niveau de beslissingen vallen t.a.v. allerlei taken die zich binnen de faculteit voordoen. Om een duidelijk beeld te krijgen van het totaal aan taken werd voorgesteld niet alleen de arbeid van de huidige faculteit te analyseren maar daarbij ook allerlei instituutszaken te betrekken die de faculteitsvergadering in het bestaande systeem niet bereiken. Er is dus ook een inventarisatie van onder af nodig.
Omgekeerd zal ook nagegaan dienen te worden of thans zaken op faculteitsniveau worden verricht die elders kunnen worden afgedaan. Relevant voor de faculteit zijn zaken betreffende onderwijs, onderzoek en beheer. Gespeeld wordt met de gedachte of een instituut volledig autonoom kan zijn. In dat geval zal een hoger orgaan zich moeten beperken tot zaken die gedelegeerd worden. De maatstaven welke worden aangelegd zijn coördinerend t.a.v. de wensen die uit de instituten komen. Zij mogen niet van bovenaf worden opgelegd.
Opgemerkt wordt dat in deze gedachtengang een principieel andere faculteit bestaat nl. uit afgevaardigden van de instituten. Hoewel de instituten nu ook vertegenwoordigd zijn in de faculteit vindt dit niet bij delegatie maar door persoonlijk lidmaatschap plaats.
De beperking van middelen zal het altijd nodig maken dat een instantie boven de partijen staat o.m. om tot reserveringen voor bijzondere voorzieningen te komen.
Verschillende zaken zoals de leraarsopleiding maken het gewenst dat er coördinatie bestaat tussen de instituten. Omdat deze contacten soms een ad-hoc karakter hebben behoeft hiervoor nog geen vaste constructuur te worden gevormd. Er bestaan echter ook bezwaren om dit geheel van de vrijwilligheid van de instituten te laten afhangen.
Voorts zal de autonomie van de instituten getoetst moeten worden aan de studierichtingen van de zusterfaculteiten. De vraag is of uniformering van de studie d.m.v. externe normen noodzakelijk is. De meningen zijn hier-

over verdeeld. Het academisch statuut vermeldt alleen de examenvakken. Enige vorm van vrijheid biedt de mogelijkheid voor optimaal onderwijs (vanuit de docent gezien) en variaties in de studieprogramma's maar geeft niet altijd voldoende garanties. De ontwikkeling van de Academische Raad kan de onderlinge afstemming verbeteren.
Sprekend over het onderwijs worden dan de volgende zaken genoemd ter regeling aan de studierichtingen: de tentamina/collegeroosters/examens.
Welke maatregelen kunnen genoemd worden indien een instituut een afwijkend standpunt inneemt bijv. t.a.v. de studieeisen of de toelating van bijvak-studenten? Interventie zal dan door een minderheidsgroep bij een beroepsinstantie kunnen worden gevraagd. De vraag blijft onbeantwoord of in dat geval een advies of een beslissing wordt verwacht.
Om meer inzicht te krijgen in de vraag of in het instituut of de studierichting voldoende informatie aanwezig is voor een zelfstandig beleid of dat de medewerking van hogere organen nodig is stelt de voorzitter voor op de volgende vergadering de zaak van de benoemingen aan de orde te stellen.

HERZIENING STUDIEPROGRAMMA'S TAAL- EN LETTERKUNDE

In Staatsblad nr. 344 van 29 augustus j.l. is gepubliceerd het koninklijk besluit van 21 augustus 1969, nr. 43 tot wijziging van het academisch statuut.
Dit besluit bevat een aantal wijzigingen van de verschillende examenprogramma's in de faculteit der letteren.
Een belangrijk uitgangspunt was hierbij het streven om studierichtingen, waarvan een bepaalde taal- en letterkunde de kern vormt, zo veel mogelijk als even zo vele afzonderlijke studierichtingen in het academisch statuut op te nemen. Zo zijn thans de vroeger bestaande studierichtingen der Germaanse taal- en letterkunde en die der Romaanse taal- en letterkunde gesplitst in afzonderlijke studierichtingen voor de Duitse, Engelse, Friese, Franse, Italiaanse, Spaanse en Portugese taal- en letterkunde. Daarnaast zijn een studierichting der Scandinavische talen en hun letterkunde en een der overige Romaanse talen en hun letterkunde ingevoerd, zoals die in het Roemeens, Braziliaans, enz. De examenprogramma's van de studierichtingen der Indische en Iraanse, Indonesische en Chinese en Japanse talen en culturen hebben een vrij grondige herziening ondergaan.

Persbericht O. en W.

NEDERLANDSE TAAL- EN LETTERKUNDE MET DE OVERIGE WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

SLAVISCHE TALEN

Alle inlichtingen over het collegerooster en de daarin aangebrachte veranderingen van de Slavische talen zijn te verkijgen bij de secretaresse van het instituut voor slavische talen, Zuilenstraat 9, Utrecht.

SKANDINAVISCHE TAAL- EN LETTERKUNDE

Voor belangstellenden en nieuwe bijvakstudenten worden in de cursus 1969/70 de volgende colleges gegeven: Drs. Venhuizen: Talenpracticum Zweeds dinsdag 15.15-17.00 uur en donderdag 17.15-19.00 uur.
Mej. Stomps: Realia Zweeds dinsdag 17.15-18.00 uur. Drs. Venhuizen: Talenpracticum Deens dinsdag 17.15-19.00 uur. Kand. art. Bakker: Realia Deens vrijdag 14.15-16.00 uur (om de 14 dagen).
Eerste keer. vrijdag 24 oktober. Drs. Brongers: Talenpracticum Noors woensdag 17.15-19.00 uur. Drs. Brongers Realia Noors dinsdag 13.15-14.00 uur.
Degenen die colleges IJslands willen volgen wordt verzocht contact op te nemen met Dr. Ferwerda (tel. 030/16096).
De talenpractica zijn bedoeld voor beginners, de realia-colleges voor gevorderden.
Plaats talenpractica: Instituut voor toegepaste taalkunde Wilhelminapark 11.
Plaats realia-colleges: Instituut voor Oudgermaanse, Friese en Skandinavische taal- en letterkunde, Biltstraat 131 (tel. 16096).

NIET WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

INSTITUUT VOOR OOSTERSE TALEN

Colleges prof. dr. J. Gonda: Sanskrit, Indische Cultuurgeschiedenis, Taalwetenschap.
Sanskrit Reader maandag 14.00-16.00 uur. Böhtlingk: Ramayana maandag 16.00-17.45 uur Vedisch dinsdag 14.00-16.00; Böhtlingk: Pausja donderdag 9.00-11.00 uur; Vergelijkende Syntaxis: Zinsritme enz. donderdag 11.00-12.00. Taalwetenschap voor kandidaten en Sanskritisten donderdag 12.00-13.00 uur; Pali donderdag 15.00-16.00 uur; Indische Cultuurgeschiedenis: Sivaisme, Visnuisme: Ritueel donderdag 16.00-17.00 uur; Kathopanisad + Puranas vrijdag 10.00-12.00 uur; Indische stijl - theoretische teksten vrijdag 12.00-13.00 uur.
Colleges dr. H. P. Th. Gaeffke: Hindi. Kamayani dinsdag 15.00 uur precies - 16.00 uur. Grondbeginselen der Litteratuurkritiek t.a.v. de moderne Indische Letterkunde; dit college begint 7 oktober dinsdag 16.00-17.00 uur; Krantenhindi woensdag 11.00-12.00 uur; Hindi voor beginners vrijdag 9.00-10.00 uur.
Colleges mej. dr. J. L. de Bruyne: Indische Geschiedenis. Geschiedenis van Zuid-India en Ceylon van de vroegste tijden tot de 16e eeuw donderdag 14.00-15.00 uur.
Colleges dr. T. Vetter: Indische Filosofie dinsdag 11.00-12.00 uur; Boeddhistische Tantras, dinsdag 10.00-11.00 uur; Indische denkers van deze tijd (eenmaal in de 14 dagen) dinsdag 16.00-17.30 uur.
Colleges drs. K. R.van Kooij: Indische Kunstgeschiedenis. Centra van Hinduistische en Boeddhistische kunst in Zuid- en Zuidoost Azië (met lichtbeelden), vrijdag 14.00-15.00 uur.
Colleges miss dr. S. Gupta: Theory of Indian Aesthetics maandag 16.00-17.00 uur; colleges mevr drs E Wiersma-te Nijenhuis: Inleiding tot de Indische Muziek vrijdag 15.00-16.00 uur; colleges mevr. drs. van Strien-Gerritsen: Vergelijkende Taalwetenschap voor classici 1e + 2e jaars: maandag 10.00-12.00 uur.

Arabisch

Colleges mej. drs. R. Kruk.
Arabisch 1e jaars: wordt nader bepaald; tot half oktober 's avonds. Lectuur modern Arabisch donderdag 12.00-13.00 uur; Krantenarabisch 2e + 3e jaars: donderdag 13.00-14.00 uur. Vertaling Ned.-Arabisch 3e jaars: dinsdag 12.00-13.00 uur. Lectuur Modern Arabisch 3e jaars: dinsdag 13.30-15.00 uur.
Alle colleges zijn aangevangen in de week van 29 september.

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAP

COLLEGES PROF. VAN DER WAL

Prof. Van der Wal begint zijn colleges voor historici, niet-westerse sociologie en andere belangstellenden op vrijdag 10 oktober 11.00-13.00 uur. Onderwerp: geschiedenis der dekolonisatie.

COLLEGES PROF. MATHON

Prof. Mathon zal zijn colleges over „Vrede en veiligheid na de 2e wereldoorlog, rondom de drie oceanen" aanvangen woensdag 12 november te 11.00 uur in het Instituut voor geschiedenis, Kromme Nieuwe Gracht 20.

DIERGENEESKUNDE

ZOöTECHNISCH VOORTENTAMEN (DII) EN D 11 EXAMEN

De te tentamineren stof bestaat voor de studenten die op een regulier moment het voortentamen afleggen uit de gedoceerde stof in het eerste en tweede semester vierde studiejaar cursus 1968/69 en de te doceren stof in het eerste semester vijfde studiejaar cursus 1969/'70.
Alle studenten die deelnemen en hun D I in december a.s. reeds meer dan 1½ jaar geleden met goed gevolg afgelegd hebben, kunnen ook examen/tentamen doen over de volgende stof: a. vierde studiejaar 2e semester, cursus '67/68; b. vijfde studiejaar 1e semester, cursus '68/'69; c. vijfde studiejaar 1e semester, cursus '69/'70 (wordt thans gegeven). Inlichtingen over deze regeling kunnen verstrekt worden door W. Schuurman en H. Moser.

CENTRALE INTERFACULTEIT

PHILOSOPHY OF BIOLOGY

Course announcement by Prof. Dr. A. Lindenmayer: Organization meeting to be held on 16 October, Thursday, at 10 o'clock, in the Colloquiumzaal of the Filosofisch Instituut, Transitorium II, 27e floor, De Uithof. The place and time of further meetings will then be arranged.
The following topics will be covered: The present status of biological theories and methods of their improvement. Principles of theory construction and model building applied to development, genetical, evolutionary and taxonomic problems.

COLLEGES DR. D. VAN DALEN

Wijsbegeerte van de wiskunde: woensdag 9.00-11.00 uur, Mathematisch instituut, Uithof, aanvang: 8 oktober, zaal 102.
Intuïtionisme: woensdag 11.00-13.00, Mathematisch instituut, Uithof, aanvang: 17 september, zaal 104.
Belangstellenden worden gewezen op het seminarium „Mathematische linguïstiek en automaten" dat in samenwerking met dr. Rozenberg georganiseerd wordt. Inlichtingen bij D. van Dalen.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

ADRESWIJZIGING

Met ingang van 25 september is het adres van het instituut voor klinische en industriële psychologie Trans 4, Telefoon 2 53 51 - ts 235/236.

TENTAMEN CULTURELE ANTROPOLOGIE VOOR 3e JAARS STUDENTEN SOCIOLOGIE

Het tentamen culturele antropologie van dr. J. H. Scherer voor sociologen en sociaal-geografen wordt maandag 13 oktober van 14.00 uur- 17.00 uur afgenomen in de zalen: 00.04.08 en 00.04.04 van het transitorium II „De Uithof".

BASISJAAR-TENTAMEN SOCIOLOGIE

Voor die studenten die het basisjaar-tentamen van professor Thoenes nog niet hebben afgelegd, maar die wel reeds in 1968/1969 een gedeelte van basisjaar deden. Met nadruk wordt erop gewezen, dat men alvorens men bovengenoemd tentamen kan afleggen, eerst de volgende studie-onderdelen moet hebben volbracht: hetzij twee volledig gevolgde seminars van prof. Thoenes; hetzij één volledig gevolgd seminar plus één volledig gevolgde werkgroep van drs. Swanborn; hetzij één volledig gevolgd seminar plus één voltooid literatuur-colloquim. (Deze regeling geldt alleen voor studenten aangekomen in 1965 of eerder).
Voor degenen die niet aan deze eis hebben voldaan is er voor dit jaar een inhaalseminar gepland. We raden bovenbedoelde studenten aan deel te nemen aan dit seminar, aangezien het onwaarschijnlijk is dat ook het volgend jaar de mogelijkheid van een inhaalseminar geboden wordt. Tevens is het niet mogelijk deel te nemen aan de seminars van het huidige basisjaar.
Gegadigden voor het inhaalseminar worden dringend verzocht vóór 23 oktober contact op te nemen met D. van Houten, sociologisch instituut, kamer 23.22.11, dinsdags tussen 13.00-14.00 uur.
De seminars zullen worden gehouden op donderdagavond in het academiegebouw vanaf 6 november t.m. 18 december en van 15 januari t.m. 26 februari.
Er zij op gewezen, dat aan deze inhaalseminars niet op een andere wijze bekendheid zal worden gegeven (dus geen stencils).

PSYCHOLOGIE

SOCIOLOGIE VOOR TWEEDEJAARS

Het college sociologie voor 2e jaars psychologiestudenten zal worden gegeven op maandag van 15.00-17.00 uur in het gebouw Achter den Dom 22, grote collegezaal. Het college wordt gegeven door drs. A. M. van der Heiden.
Aanvang colleges maandag 13 oktober a.s.

COMPUTERWERKGROEP

De eerste bijeenkomst van deze facultatieve werkgroep (zie nieuwe studiegids blz. 130, bovenaan) is dinsdag 21 oktober a.s. om 14.00 uur werkgroepkamer I.S.P. en daarna steeds om de 14 dagen op dezelfde tijd en plaats, behalve in de academische vakanties, tot plm. half april 1970.
Belangstellenden kunnen zich hiervoor opgeven bij het secretariaat van het I.S.P.

CURSUS STUDIEVAARDIGHEDEN

In november a.s. start weer een cursus studievaardigheden voor psychologiestudenten (eerste- en ouderejaars). Degenen die hiervoor belangstelling hebben kunnen zich voor 20 oktober aanmelden bij de assistenten studievaardigheden Trans 14 op de zolderkamer.

SCHRIFTELIJK TENTAMEN WIJSBEGEERTE PSYCHOLOGIESTUDENTEN

Het eerstvolgende schriftelijke tentamen wijsbegeerte van dr. J. J. Louët Feisser voor kandidandi in de psychologie zal worden gehouden woensdag 17 december 1969 in de Geertekerk. Aanvang: 9.30 uur. De volgende mogelijkheid om dit tentamen af te leggen wordt begin maart 1970. Hierover volgen echter nog definitieve mededelingen.
N.B.: Deze data zijn **niet** opgenomen in het tentamenoverzicht op blz. 60 van de studiegids psychologie cursus 1969/1970.

OPVOEDKUNDE
CURSUS PEDOLOGISCHE PRAKTIJK PEDAGOGEN (a-b richting)

Alle pedagogiekstudenten die de a-b richting (klinische pedagogiek) willen kiezen en die uiterlijk in januari '70 hun kandidaats denken te doen, dienen zich zo spoedig mogelijk op te geven voor de cursus pedologische praktijk. Schriftelijke opgave bij mej. drs. J. Hellendoorn (Pedagogisch Instituut), onder vermelding van naam, adres en (vermoedelijke) datum van het kandidaatsexamen.

BESPREKING DERDEJAARS STUDIEVERSLAG OPVOEDKUNDE

Op 13 oktober om 11.00 uur (pedagogisch instituut) is er de bespreking van de ingeleverde studie-verslagen derdejaars opvoedkunde (A. J. Beekman). Degenen die een volgende maal mee zullen doen (inleveringsdata 10 januari 1970 en 6 mei 1970) doen er goed aan deze bespreking bij te wonen.

LERAARSOPLEIDING

Belangrijke mededeling. Post voor drs. H. J. Saaltink: Alle post voor drs. Saaltink, docent didactiek der biologie, dient verzonden te worden aan adres: Didactisch Instituut, Afdeling biologie, Lucas Bolwerk 11.
Herhaaldelijk worden belangrijke gegevens betreffende examens e.d. naar „De Uithof" gezonden, waardoor deze de heer Saaltink te laat bereiken.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

TENTAMEN CULTURELE ANTROPOLOGIE VOOR SOCIAAL-GEOGRAFEN

Het tentamen culturele antropologie van dr. J. H. Scherer voor sociologen en sociaal-geografen wordt maandag 13 oktober van 14.00 uur-17.00 uur afgenomen in de zalen: 00.04.08 en 00.04.04 van het Transitorium II „De Uithof".

NAGEKOMEN

(Ongecorrigeerd)

FACULTEITSGIDSEN

De afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie (PVD) wordt herhaaldelijk gevraagd inlichtingen te verschaffen over studieprogramma's, lesroosters, enz. van faculteiten, subfaculteiten en instituten.
Met nadruk wordt er op gewezen dat de genoemde afdeling uitsluitend de algemene Universiteitsgids verzorgt.
Voor de faculteitsgidsen en alle informaties betreffende de studie dient men zich rechtstreeks te wenden tot de faculteiten, subfaculteiten en instituten.

UNIVERSITEITSGIDS

Wijziging en aanvulling universiteitsgids pag. 180: onder de werkgroep biofysica moet de naam drs. IJ. J. van der Meulen geschrapt worden en daarvoor in de plaats opgenomen drs. IJ. J. Kuiper.
Pag. 23: toevoegen Ir. J. Schippers, hoofd afdeling Nieuwbouw.

COLLEGE SOCIOLOGIE DRS. VAN DER HEIDEN

Dit college begint maandag 13 oktober; 15.00-17.00 uur; grote collegezaal Varkenmarkt 2.

AGENDA

13 oktober: oratie prof. mr. A. J. M. Kunst (inst. voor rechtsgeschiedenis), aula, 16.15 u.). nakand. studentleden: Remi Bourgonjon; Thijs

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT.

Combinatie van de periodieken Sol Iustitiae en Solaire Reflexen.

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie. (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); A. v. d. Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (parttime bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, Telefoon; 030 - 29441, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad (en bij voorkeur via de leden van de redactieraad) te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres;

studenten (aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, kamer A25 Kromme Nieuwe Gracht 27, Utrecht);

medewerkers (aan bureau personeelsadministratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht);

anderen (aan administratie weekblad ‚U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht).

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 42 52 67 van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

utrechtse universitaire reflexen

17 oktober 1969
weekblad
1e jaargang nr. 7

Regeling postverkeer per 1 januari 1970

Ingevolge een mededeling van de minister van Onderwijs en Wetenschappen is het de rijksuniversiteit vanaf 1 januari 1970 niet meer toegestaan gebruik te maken van portvrijdom bij het verzenden van dienststukken.
Dit houdt in dat vanaf genoemde datum de door de universiteit te verzenden poststukken moeten worden gefrankeerd.
In verband hiermede is besloten een centrale postkamer in te stellen waar alle door de universiteit te verzenden poststukken mechanisch worden gefrankeerd en van waaruit de stukken de P.T.T. worden aangeboden.
Gestreefd zal worden 1 december a.s. of eerder de postdienst te doen starten om hiermede tijdig ervaring te kunnen opdoen.
Voor het goed laten functioneren van de postdienst is het noodzakelijk een aantal maatregelen te treffen.

Bezorging

Om tot een snelle en regelmatige verzameling van de te verzenden stukken te komen zullen enige, hiervoor speciaal ingerichte, bestelauto's tweemaal per dag elke instelling bezoeken. De briefwisseling tussen de diverse onderdelen van de universiteit wordt als interne post beschouwd en zal, om frankeerkosten te besparen, door de eigen postdienst gehaald en gebracht worden. Tevens zal het boeken- en tijdschriftenvervoer zoveel mogelijk door de postdienst worden verzorgd.

Enveloppen

De P.T.T. heeft ons verzocht, voor zover na 1 januari 1970 nog dienstenveloppen worden gebruikt, het opschrift linksboven 'Dienst - Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, en het dienstnummer '1/905, 908, 909, 910 of 952" dat linksonder staat, onleesbaar te maken; dit kan bijvoorbeeld geschieden door een zwart stempel. Bij het bestellen van nieuwe enveloppen dienen deze gegevens uiteraard achterwege gelaten te worden. Om het sorteren en frankeren zo snel mogelijk te laten verlopen verdient het aanbeveling het aantal in omloop zijnde formaten van enveloppen te beperken. Wij verzoeken u derhalve nieuwe enveloppen bij voorkeur te bestellen bij een firma die u een keus kan laten maken uit de genormaliseerde formaten; in dit verband kan de firma Van der Most te Heerde, tel. 0 57 82 - 21 22, aanbevolen worden.

Kostenbesparing

Gestreefd moet worden de frankeerkosten zo laag mogelijk te houden. Wij verzoeken u daarom, waar mogelijk, gebruik te maken van briefkaarten.

Bijzondere aanduidingen

Indien poststukken 'per expresse', 'aangetekend' of als ‚drukwerk' verzonden moeten worden, dient de afzender dit duidelijk aan te geven. Voor de twee eerstgenoemde categorieën zijn strookjes bij de P.T.T. verkrijgbaar.

Dienstregeling

Voor de postauto's zal een dienstregeling nader worden bekendgemaakt; op een vastgestelde tijd zal des morgens en middags bij elke instelling de post worden gehaald en gebracht.

(vervolg: blz. 2)

Minister keurt SSH-project Tuindorp-West goed

Juist bij het ter perse gaan van dit nummer ontving de SSH het verheugende bericht van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, dat de begroting van het project Tuindorp-West is goedgekeurd en dat tot gunning mag worden overgegaan.
Dit betekent dat op korte termijn met de bouw kan worden begonnen en dat het project over circa 2½ jaar verwezenlijkt zal zijn.
De goedkeuring impliceert tevens, dat bij dit complex een trefcentrum kan worden gerealiseerd. Het complex zal 1208 kamers omvatten. De totale investering beloopt circa *f* 20.000.000,—.
In het volgende nummer van dit blad zal een uitgebreid bulletin volgen.

Uw medewerking wordt gevraagd de te verzenden poststukken op tijd gereed te hebben zodat de chauffeur niet behoeft te wachten. Voor instellingen die na het middagbezoek van de postauto nog regelmatig spoedverzendingen hebben zal een nadere regeling worden getroffen.

Uitvoering

Met de regeling van de postdienst is belast de heer A. Dijkstra, hoofd post- en archiefzaken van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, tel. 2 94 41, toestel 122, die u tezijnertijd van nadere details op de hoogte zal stellen.

Voor het welslagen van het nieuwe systeem van postbehandeling en -vervoer roepen wij uw medewerking in waarvoor wij u bij voorbaat onze dank betuigen.

Namens het college van curatoren,
de secretaris van de universiteit,
Dr. H. Schamhardt

Studenteninschrijving 1969-1970

STAND PER 1 OKTOBER
(ter vergelijking overeenkomstige cijfers 1968-1969)

	eerste-jaars	oudere jaars	totaal 69-70	eerste-jaars	oudere jaars	totaal 68-69
godgeleerdheid	66	329	395	62	276	338
rechten						
nederlands recht	387	1195	1582	384	987	1371
notariaat	22	211	233	37	246	283
vrije stud.richt.	14	50	64	4	48	52
totaal	423	1456	1879	425	1281	1706
geneeskunde	271	1729	2000	339	1619	1958
tandheelkunde	81	442	523	90	441	531
vrije stud.richt.	—	1	1	1	1	2
totaal	352	2172	2524	430	2061	2491
wiskunde/natuurw.						
wiskunde	66	214	280	76	215	291
sterrenkunde	9	33	42	9	33	42
natuurkunde	130	436	566	114	422	536
scheikunde	180	657	837	161	645	806
biologie	127	546	673	91	517	608
farmacie	65	304	369	51	290	341
geofysica	3	18	21	7	12	19
geologie	35	83	118	25	55	80
totaal	615	2291	2906	534	2189	2723
letteren						
klassieke talen	7	76	83	10	77	87
nederlands	49	196	245	47	203	250
duits	12	76	88	20	83	103
engels	48	163	211	47	125	172
frans	28	202	230	38	207	245
italiaans	11	23	34	10	15	25
id. tolk-vertaler	4	40	44	18	31	49
spaans	14	68	82	21	70	91
portugees	1	—	1	1	1	2
scandinavische t.	6	11	17	2	9	11
slavische talen	18	35	53	9	29	38
arisch (indo-iraans)	1	17	18	4	11	15
geschiedenis	35	147	182	36	134	170
kunstgeschiedenis	31	125	156	31	117	148
muziek	6	56	62	10	59	69
algem. literatuurw.	5	27	32			
algem. taalw.schap	1	4	5			
overige vakken	4	16	20	9	27	36
totaal	281	1282	1563	313	1198	1511
diergeneeskunde	170	910	1080	240	836	1076
sociale wetenschappen						
cult. antropologie	43	60	103	16	56	72
sociologie	173	532	705	143	500	643
opvoedkunde	217	435	652	136	336	472
psychologie	200	710	910	216	541	757
totaal	633	1737	2370	511	1433	1944
centr. interfac.	14	35	49	10	23	33
aardrksk. en prehist.						
natuurk.aardrksk.	26	63	89	16	58	74
sociale aardrksk.	117	184	301	102	131	233
vrije stud.richt.	1		1			
cult. prehistorie		2	2	1		1
totaal	144	249	393	119	189	308
totaal volledig ingeschreven	2699	10460	13159	2644	9486	12130
m.o.-ingeschreven						
m.o. a nat.- en scheik	6	28	34	10	23	33
m.o. a wiskunde	26	32	58	19	28	47
m.o. b scheikunde	4	10	14	2	11	13
m.o. b natuurk.	2	17	19		18	18
m.o. b wiskunde	13	26	39	2	30	32
m.o. biologie	37	158	195	36	152	188
totaal	88	271	359	69	262	331
totaal incl. m.o.	2787	10731	13518	2713	9748	12461
toehoorders						
godgeleerdheid			6			9
rechten			2			1
geneeskunde			2			
tandheelkunde			12			3
wisk. en natuurw.			3			4
social. wetensch.			113			116
letteren			388			351
centr. interfac.			9			4
aardrijks. en preh.			8			18
totaal			543			506
totaal incl. m.o. en toehoorders			14061			12967

Curatoren schrijven minister over culturele antropologie

1 oktober schreven curatoren aan de minister van O. en W. de volgende brief

Naar aanleiding van de door u kenbaar gemaakte overweging, o.a. te Utrecht de culturele antropologie als hoofdstudierichting op te heffen, zouden wij met zeer veel nadruk het behoud van deze studierichting voor Utrecht willen bepleiten.

Uit de ontwikkeling van de studentenaantallen aan onze universiteit blijkt namelijk in welke behoefte deze studierichting voorziet.

Wij vermelden onderstaand het aantal 1e jaarsstudenten en het totaal aantal studenten van 1961/62 t/m 1968/69.

	1e-jaars	totaal (incl. 1e-jaars)
1961/62	9	25
1962/63	10	34
1963/64	14	47
1964/65	23	70
1965/66	14	77
1966/67	17	80
1967/68	27	91
1968/69	32	91

Op 16 september 1969 (de tot nu toe laatste teldatum) waren voor het cursusjaar 1969/1970 26 1e jaarsstudenten ingeschreven, op de vergelijkbare teldatum in 1968/69 waren dat er 16.

Wij mogen u bovendien berichten dat wij een onderzoek hebben geëntameerd, waarbij wij willen onderzoeken of er besparingen zullen optreden door het opheffen van de culturele antropologie als hoofdstudierichting in verschillende steden, door de personeelsbesparing bij deze instellingen te vergelijken met de toename van de personeelsbehoefte bij de instellingen die de betreffende studentenaantallen moeten opvangen. Wij willen dit onderzoek met behulp van de Methode Overbeek uitvoeren.

Uit de senatus contractus 9 oktober

1. De Sen. Contr. neemt kennis van de motie die in de USF-vergadering van 7 oktober j.l. is aangenomen en waarin aan de USF wordt gevraagd zich, uit het overleg in de Raad van Overleg terug te trekken tot curatoren en DB van de universiteit bereid zijn in een algemene discussieavond, eventueel door de U.S.F. te organiseren, verantwoording af te leggen van hun beleid.

2. De Sen. Contr. stormt uitvoerig brain over de viering van de dies natalis, zulks om de Rector te informeren vóór het punt in de Raad van Overleg aan de orde komt.
De meningen over de manier waarop de diesviering plaats moet vinden lopen nogal uiteen, ongeveer variërend tussen 'laten zoals het was' en: laat de diesrede het sluitstuk vormen van een goed georganiseerde discussie binnen de faculteiten over een bepaald thema waarover alle faculteiten iets zouden kunnen zeggen. De Rector, na de pro's en contra's aangehoord te hebben, wil er nog eens rustig over nadenken.

Eén van de aanwezigen kwam met het revolutionaire voorstel de dies te vieren met een open koud buffet, waartoe iedereen toegang heeft. Wel te verstaan: iedereen die uitgenodigd wordt en die betaalt. Als het buffet niet gratis is en openbaar, meende één der aanwezigen, is het niet revolutionair.

3. Wat de benoemingsprocedure van hoogleraren en lectoren betreft is de Senatus Contractus van mening dat de procedure die voorgesteld is in de Faculteit der Sociale Wetenschappen (althans tot aan de behandeling in een openbare vergadering van de Faculteit) met belangstelling gevolgd moet worden. Wel wenst men goede afspraken die voor alle faculteiten gelden.

De bespreking en stemming over voordrachten van benoemingen moeten volgens de Sen. Contr. in besloten vergaderingen plaatsvinden. Argument (het belangrijkste): de faculteit benoemt niet. Ze draagt ter benoeming voor aan hogere organen.

Er zal een brief uitgaan aan de faculteiten en subfaculteiten, waarin uiteengezet wordt hoe de Sen. Contr. zich de benoemingsprocedure voorstelt.

4. Tot een discussie over HET RAPPORT VAN OS komt het niet. Het blijkt dat slechts enkele faculteiten hun mening hebben gegeven over dit stuk en dan nog summier. Andere actuele zorgen hebben prioriteit gekregen.
Het wordt algemeen betreurd dat er nog geen volledige meningsvorming bij de faculteiten heeft plaatsgevonden.

Men is het t.o. de staf eenvoudig verplicht serieus aandacht aan deze zaak te besteden. Tot 31 oktober krijgen de faculteiten de tijd te reageren. Er zal een conceptsamenvatting geproduceerd worden voor de volgende vergadering.

5. Lang niet eens is de Sen. Contr. het met Minister Veringa over zijn ontwerp-besluit inzake de interuniversitaire Instituten. De Minister wil de wet in die zin veranderen, dat de mogelijkheid wordt geopend, om in uitzonderingsgevallen met betrekking tot de benoeming van één of meer hoogleraren of lectoren bij een interuniversitair instituut af te wijken van het voorschrift van een eerdere of gelijktijdige benoeming bij één der deelnemende universiteiten en hogescholen.

De Sen. Contr. stemt over deze vraag: wie heeft er bezwaar tegen de wet in deze geest te veranderen?

Vrijwel de gehele vergadering blijkt inderdaad dat bezwaar te hebben.

v. d. M.

Discussieavond U.S.F.

Op 7 oktober organiseerde de USF een algemene discussieavond in het Academiegebouw.
Deze avond werd georganiseerd, nadat een groep studenten de nacht daarvóór de aula was binnengedrongen.
De USF had het dagelijks bestuur en curatoren van de universiteit schriftelijk uitgenodigd te komen discussiëren over de openbaarheid. Curatoren hadden 's middags aan de pers laten weten, dat zij niet aan de discussie zouden deelnemen. Er was dan ook niemand aanwezig van curatoren of leden van het DB van de Universiteit. De vergadering werd bijgewoond door een 500-tal studenten, welk aantal na 11 uur snel terugliep tot circa 250. Discussieleider was Leo Damen.
Uit de zaal werd voorgesteld allereerst te discussiëren over de middelen die door de studenten de afgelopen dagen zijn gebruikt om aan hun argumenten kracht bij te zetten. Met name wilde men een uitspraak van de vergadering over de bezettingsacties van de studenten op maandag, 6 oktober. Andere sprekers, die kennelijk de meerderheid achter zich kregen, wilden liever eerst praten over de algemene problematiek van de universiteiten, dus over de achtergrondvragen, de nota Veringa, etc. Deze discussie werd onderbroken door de prealabele vraag van één der aanwezigen of de vergadering zichzelf wel representatief achtte. Aan de usf werd gevraagd hoe zij zèlf deze representatie zag.
Usf-voorzitter Van Asseldonk onderstreepte nog eens duidelijk, dat de usf niet pretendeert representatief te zijn en dat men de vergadering op zichzelf representatief moet achten. De eerste stemming had betrekking op de vraag of men eerst over de inhoud van de herstructureringsvoorstellen diende te praten en daarna over de actiemiddelen, of dat men eerst wilde discussiëren over de gebeurtenissen van de laatste dagen. Het eerste voorstel haalde ruime meerderheid.
De discussieleider rubriceerde uit opmerkingen van aanwezigen een aantal discussiepunten, o.a. met betrekking tot de autonomie van de universiteit tegenover de samenleving, de autonomie van de universiteit ten aanzien van de besteding van gelden, de verhouding universiteitsraad en universiteitsbestuur en de absolute openbaarheid.
Een aantal moties werd aangenomen (na lange discussie) die elders in dit nummer zijn opgenomen.
Een motie die inhield aan alle reeds aangenomen moties toe te voegen, dat de vergadering zich niet representatief achtte, werd verworpen.

Na de pauze besloot de vergadering verder de discussies te concentreren op het punt van de openbaarheid en vervolgens te spreken over de middelen, waarmee men deze openbaarheid kan bereiken.

Na lange discussie werd een motie aangenomen waarin gesteld werd dat alle universiteitsorganen en -stukken nu en in de toekomst in principe openbaar dienen te zijn.
Onder openbaarheid wordt hier verstaan, dat er een publieke tribune is, dat er uit de vergadering wordt gepubliceerd en dat er spreekrecht is voor de toehoorders.
De motie hield verder in, dat ten aanzien van bepaalde punten als bijv. financiële transacties door de universiteits**vergadering** kan worden beslist of zij in het openbaar of **besloten** moeten worden behandeld. Dat recht wordt straks aan de universiteits**raad** voorbehouden.
Een amendement op deze motie dat inhield dat men een dergelijke beslissing niet aan de universiteitsvergadering moet overlaten, maar dat men in de motie een formulering moet opnemen bijv. in de trant van dat dergelijke uitzonderingen volgens een nader vast te stellen procedure dienen te worden geregeld, werd verworpen.
De vergadering ging niet in op het verzoek van een aantal aanwezigen om een stemming te houden over de vraag of de bezetting van maandag en met name de verstoring van de curatorenvergadering onwettig was of niet.
Een volgende motie die met grote meerderheid werd aangenomen hield in, dat curatoren geen recht hebben de hulp van politie in te roepen bij universitaire conflicten. Deze motie kreeg ook de gebruikelijke amendementen.
De meest merkwaardige motie die werd verworpen luidde: mensen in het algemeen en dus ook studenten dienen zich niet schuldig te maken aan lokaalvredebreuk. Toen één van de studenten opmerkte, dat hij in deze opsomming de arbeiders miste, deelde de opsteller van de motie mee, dat hij de arbeiders onder de mensen rekende.
De laatste motie die werd aangenomen hield in dat de studenten zich uit de Raad van Overleg zullen terugtrekken tot curatoren bereid zijn in een plenaire discussie, georganiseerd b.v. door de usf, hun beleid te komen verdedigen.
De 100 toen nog aanwezigen hebben het academiegebouw daarna verlaten.

vdM

Officiële tekst

U.S.F.-moties

De algemene vergadering, bijeen op de avond van 7 oktober 1969, in de aula van de Rijksuniversiteit te Utrecht, verklaart dat:

I

1. De Nederlandse universiteiten dienen financieel autonoom te zijn binnen het totaalbedrag dat door de Staat wordt toegewezen, zodat zij zelf de prioriteit kunnen vaststellen.

2. Voor een goed beleid op langere termijn is het noodzakelijk dat de financiële plannen van de universiteit over ± 5 jaar worden goedgekeurd door de Tweede Kamer en de daaruit voortvloeiende geldmiddelen ter beschikking van de universiteiten worden gesteld (rekening houdende met de kostenstijging tijdens de periode.

3. De autonomie van de universiteiten houdt in dat zij zelf hun bestuursvorm bepalen en dat niet het DB door de Kroon of de minister wordt benoemd.

4. De door Minister Veringa gevolgde procedure bij het uitbrengen van zijn nota is een bewijs te meer van het centralistisch beleid van het kabinet en wordt daarom afgewezen.

II

Alle beleidsbepalende, beleidsvoorbereidende en beleidsuitvoerende vergaderingen en stukken, in welke structuur ook, nu en in de toekomst, in principe openbaar dienen te zijn.
Onder openbaarheid wordt verstaan: a. een publieke

tribune; b. het ter inzage leggen/publiciteit geven van stukken; c. het spreekrecht van de toehoorders.
Onder het 'in principe' wordt verstaan, dat afwijking bij uitvoerige motivering vooraf mogelijk is bij bepaalde agendapunten, zoals financiële transacties. Verdere afwijkingen worden bepaald nu door een universiteitsvergadering, en in de toekomst door een democratisch gekozen en samengestelde universiteitsraad.

III
Vraagt dat de usf het overleg in de Raad van Overleg opschort totdat de curatoren en de leden van het universitaire DB bereid zijn gebleken in een door de usf bijeen te roepen vergadering verantwoording af te leggen van hun beleid d.w.z. dat zij bereid moeten zijn om alle vragen te beantwoorden over het gevoerde en het te voeren beleid.

IV
Besluit dat er een Seminar gehouden zal worden over de nota Veringa, waarna verder gediscussieerd zal worden.

V
Verklaart dat curatoren principieel niet het recht hebben om in een universitair conflict, ontstaan vanuit het gerechtvaardigde streven naar democratisering van de universiteit, de politie in te laten grijpen, dit ongeacht het al dan niet strategisch gelukkig gekozen moment van actie.

Ingezonden:

Vragen aan de U.S.F.

Onmiddellijk na een poging van studenten zich toegang te verschaffen tot een vergadering van het dagelijks bestuur van de universiteit verscheen een mededeling dat het bestuur van de usf had besloten een actie te ondernemen bij de vergadering van curatoren op 6 oktober.
Hierbij komen enkele vragen op:

1. Beschouwt het usf-bestuur een dergelijk besluit als een beleidsbeslissing?
2. Zo ja, waarom is dit besluit dan niet in het openbaar genomen?
3. Zo neen, wil het usf-bestuur dan bekend maken waar het de grens trekt tussen beleid en uitvoering?
4. Meent het usf-bestuur dat besluiten tot uitvoering van beleidsbeslissingen niet openbaar behoeven te worden genomen?
5. Indien het besluit wel in het openbaar is genomen, wil het bestuur dan mededelen hoe op zo korte termijn alle geïnteresseerden op de hoogte konden worden gebracht van de agenda, en van alle van belang zijnde stukken.

J. Agterdenbos
(anal. chem. lab.)

Antwoord van de U.S.F.

De vragen die de heer Agterdenbos de usf voorlegt zijn gebaseerd op een verkeerde of verkeerd begrepen mededeling van niet usf-zijde.

Het is namelijk niet de usf geweest die besloot tot actie, maar een groep studenten. Wel was het de usf die op dinsdagavond 7 oktober een algemene vergadering bijeen riep in de aula. De oproep tot deze vergadering is op grootscheepse wijze in de Utrechtse universitaire wereld verspreid, zodat iedereen in de gelegenheid was om te komen meepraten en meebeslissen over het usf-beleid. Weinig ingrijpende beslissingen worden doorgaans genomen op de wekelijkse dinsdagavond vergaderingen van het dagelijks bestuur van de usf. Deze vergaderingen zijn openbaar. Ook alle usf-stukken liggen voor ieder ter inzage Voor speciale gevallen kan men telefonisch een afspraak maken.

Piet van Asseldonk (voorzitter U.S.F.)

U.S.F.

(Utrechtsch Nieuwsblad, 8 oktober)

Naar aanleiding van de usf-vergadering van dinsdagavond, veroorloof ik mij de volgende opmerkingen. De vergadering werd als vanouds weer handig gemanoeuvreerd naar een van te voren door enkele ingewijden vastgesteld thema: De Nota Veringa.

Afgezien van de noodzaak dat hierover inderdaad gesproken dient te worden, is de aanleiding voor deze vergadering, de kwestie van de 50, resp. 100 bezetters van universiteitsgebouwen stilletjes in de doofpot gestopt en naar buiten toe is ze daarmee door deze vergadering gesanctioneerd. Dit toont weer eens te meer aan, dat door het toepassen van een sluwe vergadertechniek, waarbij van te voren de volksmennertjes zijn geïnstrueerd en op strategische punten in de zaal zijn opgesteld, men een vergadering elke gewenste richting in kan sturen, waarbij een objectieve oordeelsvorming met voeten getreden wordt. Het is in deze dagen populair om uitspraken te doen als: 'We komen niet verder met zaniken over wat gebeurd is, laten we vooruit kijken, doch hiermee worden precedenten geschapen die een echt democratisch denkend mens tegen de borst stuiten.
In dit geval komt het er op neer, dat we worden overgeleverd aan de willekeur van welke kleine groep dan ook, die met alle mogelijke middelen haar utopieën wenst door te drijven. De gedachte dat het geoorloofd zou zijn, althans achteraf gesanctioneerd wordt, dat een dergelijke groep de huidige structuur op deze manier ondergraaft, ten koste van een steeds slechtere verhouding tussen de mensen die aan de universiteit werkzaam zijn is bepaald griezelig. Het is de dictatuur ten voeten uit. Ik kan dan ook niet begrijpen dat dergelijke mensen het woord democratie nog in de mond durven nemen, als ze dergelijke ondemocratische middelen als de gewoonste zaak van de wereld beschouwen.
Kortom ik ben van mening dat we op een sterk hellend vlak zijn aangeland en dat daarom een uitspraak over de gebeurtenissen van maandag dringend gewenst is. Ik acht het dan ook een eerste taak van het nieuwe usf-bestuur, om op zo kort mogelijke termijn duidelijk uit te spreken hoe men zich opstelt tegenover deze dictatuur en zich niet langer te verbergen achter onduidelijke uitspraken die de kool en de geit moeten sparen. Het zal dringend nodig zijn, wil de usf nog een klein deel van het geschokte vertrouwen in haar integriteit terugwinnen. De laatste dagen is dit vertrouwen danig geschokt, waardoor haar onderhandelingspositie

tegenover de vertegenwoordigers van het Nederlandse volk zeer zwak is gemaakt: En laten we eerlijk zijn, per slot van rekening kunnen we studeren bij de gratie van dit volk, dat ons de mogelijkheden geeft.

Gerard Hemmer,
Groeneweg 12, Utrecht, student psychologie.

Vooruit dan maar weer . . .

De redactie van 'U' besloot de brief die Gerard Hemmer aan alle Utrechtse kranten ter publikatie heeft opgestuurd en die inmiddels ook is verschenen in de universitaire knipselkrant, in dit blad op te nemen en vroeg daartoe de usf om commentaar op deze brief te leveren. Vooruit dan maar weer.
De briefschrijver blijkt vooral erg verontrust over de algemene vergadering op 7 okt. j.l. die naar zijn zeggen 'als vanouds weer handig gemanoeuvreerd werd'. Feitelijk is er enkel dit gebeurd. Het usf-bestuur dat de vergadering uitschreef achtte het van belang om alvorens uitputtend te gaan discussiëren over het gebeurde, eerst eens stil te staan bij de bedoelingen en de achtergronden van de ‚acties' en vervolgens een juist oordeel te kunnen vellen over deze acties. Een procedurevoorstel van deze strekking is door de gespreksleider aan de vergadering voorgelegd. De vergadering ging hier in grote meerderheid mee akkoord. Gerard Hemmer was erop tegen, maar zijn standpunt vond te weinig weerklank in de vergadering. Het verwijt dat de kwestie van de 50, resp. 100 bezetters van universiteitsgebouwen stilletjes in de doofpot is gestopt is niet juist. Er is namelijk, zij het wat later in de avond, wel uitdrukkelijk over gesproken en er is ook een motie (nr. V) over aangenomen. Ik weet natuurlijk niet of Gerard Hemmer toen nog ter vergadering was.
Pas dinsdag 7 oktober is de usf zich actief met de acties gaan bezighouden. Het usf-bestuur heeft toen alvorens concrete stappen te zetten allereerst een algemene vergadering bijeen geroepen om te vragen welke beleidslijnen gevolgd dienden te worden. Het resultaat van deze vergadering was ondermeer het organiseren van een Veringa-Seminar en het opschorten van het overleg met de universiteit in de R.v.O.

Piet van Asseldonk, voorzitter USF

Uit de DB-vergadering van 13 oktober

1. Prof. v. d. Ven brengt verslag uit van de hearing met de vaste kamercommissie van onderwijs op 10 oktober jl. Behalve prof. v. d. Ven waren drs. De Roon (stafconvent) en dr. Verwey (curator) als afgevaardigden van Utrecht naar Den Haag getogen. 'Utrecht' heeft bij die gelegenheid geen eensluidende mening laten horen en dat was de bedoeling: het is goed dat de vaste kamercommissie genuanceerde rapportage uit de universiteiten krijgt.

2. Op 24 oktober a.s. wordt Transitorium II in gebruik gesteld. De heer Ruppert, de vroegere bouwcurator, die met de totstandkoming van dit gebouw veel van doen heeft gehad, zal de ingebruikstelling verrichten. Aanvang: 14.00 uur.

3. Bij K.B. van 9 september 1969 is wederom benoemd tot lid van het Curatorium van onze Universiteit, mr. H. L. B. J. M. van Lanschot.

4. Curatoren hebben zich per brief van 1 oktober tot Minister Veringa gericht met het verzoek, de culturele antropologie als hoofdstudierichting voor Utrecht te behouden.

5. Het D.B. is het eens met de maatregelen van de faculteit der rechtsgeleerdheid inzake de plaatsingscapaciteit bij de faculteit. De faculteit stelt nl. voor, de na-komers bij de inschrijving te 'verzamelen' tot een nieuwe werkgroep van 27 studenten is geformeerd. Alle werkgroepen zijn nu reeds 'volgeboekt'.

6. In verband met de uitgave van een boek met oeuvre-catalogus van Peter Struycken, door drs. Carel Blotkamp en drs. Frans Haks, heeft de heer Struycken al zijn beschikbare materiaal uit de periode 1962 - 1968 aan het Kunsthistorisch Instituut van de Universiteit aangeboden.

Het betreft hier een groot aantal tekeningen, plattegronden en schetsen van monumentale opdrachten, catalogi-artikelen, foto's, dia's, etc.

Deze collectie geeft een bijna compleet beeld van de ontwikkeling van Struycken van 1962 tot 1968. Het D.B. vindt dat dit aanbod in dank aanvaard dient te worden, indien ook de nodige materiële voorzieningen getroffen kunnen worden.

7. De brief van 1 oktober van de U.S.F., waarin aandacht en reactie gevraagd wordt voor en op de nota van een groep U.S.F.-ers (Een bij voorbaat zinloos stuk, gepubliceerd in nr. 3 van 'U'), is volgens het D.B. één van de reacties op de nota bestuursvorm van de commissie Van Unnik.

Tot 1 november worden reacties van andere groepen en geledingen ingewacht. Het D.B. wil wachten tot 1 november met de verzameling van de reacties.

8. Het D.B. van de Universiteit heeft naar aanleiding van het uittreden van de studentengeleding uit de Raad van Overleg en na overleg met de vertegenwoordigers van de andere geledingen uit de Raad van Overleg, de voorzitter van de Raad geadviseerd de vergadering van de Raad van 16 oktober a.s. enkele weken uit te stellen.

De andere geledingen menen dat de Raad van Overleg niet goed kan functioneren indien één geleding uittreedt.

Op de eerstvolgende vergadering zal het punt van de openbaarheid, zoals in de vorige vergadering van de Raad is besloten, op de agenda staan.

Het D.B. meent, dat het punt van de openbaarheid, ook van de D.B.-vergaderingen, met name in een Raadsvergadering behandeld dient te worden. Het D.B. hoopt, dat de studentenvertegenwoordigers, nu dit agendapunt aan de orde komt, althans in deze vergadering aan het overleg zullen deelnemen. Het D.B zal één en ander ter kennis brengen van de U.S.F.

UNIVERSITEIT

AGENDA

23 - 25 oktober: conferentie over 'Onderwijs en vernieuwing' op initiatief van de werkgroep voor vernieuwing van opvoeding en onderwijs, in het Evert Kupersoord te Amersfoort.

23 en 24 oktober: commissie modernisering leerplan wiskunde; transitorium I, witte zaal; 14.30 - 17.00 uur.

24 oktober: officiële opening transitorium II; 14.00 uur.

25 oktober: commissie modernisering leerplan wiskunde; transitorium I, witte zaal; 9.30 - 12.30 uur.

27 oktober: oratie prof. dr. K. Rijsdorp, bijzonder hoogleraar in de wetenschap van de lichamelijke opvoeding; aula; 16.15 uur.

promotie drs. G. J. C. van der Horst (wiskunde en natuurwetenschappen - Jaap Edendreef 54, Utrecht - op het proefschrift 'Color discrimination'; senaatszaal, 14.30 uur.

28 oktober: promotie drs. D. Bosschaert (geneeskunde) - Korfoedreef 41, Utrecht - senaatszaal; 16.15 uur.

29 oktober: promotie drs. R. de Leeuwe (wiskunde en natuurwetenschappen) - Livingstonelaan 18, Utrecht - op het proefschrift 'Faradaic rectification'; senaatsz al; 16.15 uur.

30 oktober: promotie drs. C. Terpstra (diergeneeskunde) - Van Tienhovenlaan 11, Naarden - op het proefschrift 'Nairobi sheep disease'; senaatszaal; 16.15 uur.

voordracht drs. F. J. J. M Haks 'Democratisering in de kunst', kunsthistorisch instituut, collegezaal Boothstraat 6; 14.00 uur.

Tot 1 november: tentoonstelling 'Naar de letter' 3, instituut De Vooys, Emmalaan 29.

Tot 1 november: tentoonstelling 'Fali-Sao', etnografica en archeologische vondsten in Noord-Kameroen, instituut voor antrobiologie, Achter den Dom 24.

Tot 1 november: fototentoonstelling Venetië, gebouw studiebegeleiding kunsthistorisch instituut, Boothstraat 6. (Zie onder letteren).

UNIVERSITEIT EN KERK

Hervormde Studenten Gemeente
Kerkdiensten Janskerk: zondag 19 okt. 10.30 uur ds. De Bruïne, zondag 26 okt. 10.30 uur ds. Van Egmond.
Men wordt er op gewezen dat in verband met de oecumenische diensten in de aula op zondag 2 november, de Janskerk op die zondag gesloten zal zijn.
Het spreekuur van de beide hervormde predikanten wordt gehouden elke woensdag van 12.00 - 13.00 uur op de zolder van het U-huis Ds. J. C. de Bruïne, Van Lidt de Jeudestr 17, tel. 1 09 34; ds. N. van Egmond, Burg Reigerstr. 83, tel. 51 12 72.

Academie-dienst
Academie-dienst, zondag 19 oktober a.s. om 19.15 uur in de Pieterskerk; voorganger ds. P. Heinen.

Catechisaties
Eerste jaar: dinsdag- en donderdagavond 19.00 uur, ds. P. Heinen.
Volgende jaren: dinsdag 20.00 uur, ds. P. Heinen; woensdag 19.00 uur, ds. J. M. van Minnen.
Belijdeniscatechisatie: maandag 19.00 uur en donderdag 19.00 uur, ds. J. M. van Minnen.

Kringen
Woensdag 22 oktober a.s. 21.30 uur, Prof. Leon. Fuchslaan 4.

NIEUWBOUW ACADEMISCHE ZIEKENHUIZEN TE AMSTERDAM, LEIDEN EN UTRECHT

De minister van onderwijs en wetenschappen, dr. G. H. Veringa, heeft de colleges van curatoren van de rijksuniversiteiten te Leiden en Utrecht en de Universiteit van Amsterdam in een brief de volgorde meegedeeld, waarin zal worden begonnen met de bouw van de academische ziekenhuizen bij deze universiteiten ter vervanging van de bestaande ziekenhuizen.
Als eerste komt in 1970-1971 aan de beurt het academisch ziekenhuis van de Universiteit van Amsterdam. Vervolgens zal in 1972 1973 met de nieuwbouw te Leiden en in 1974-1975 met die te Utrecht worden begonnen.
De plannen voor de nieuwbouw van deze academische ziekenhuizen zijn verwerkt in de nota medisch wetenschappelijk onderwijs, die op 16 september jl. aan de Tweede Kamer werd aangeboden. Uit deze nota blijkt dat de coördinatie van bouwprogramma's en bouwplannen, zoals is gehanteerd door de werkgroep „Gemeenschappelijk Overleg Nieuwbouw Academische Ziekenhuizen Leiden, Utrecht en Amsterdam" bij de bestudering van de problematiek die aan de vernieuwing is verbonden, ook zal worden toegepast bij de uitvoering, om de kosten van voorbereiding, bouw en inrichting zo laag mogelijk te houden.
De nota spreekt over flexibele gebouwencomplexen die doelmatig zijn te exploiteren. Daarbij wordt uitgegaan van een ziekenhuiscomplex met een netto vloeroppervlak van 12.000 m2 bij 1000 bedden. Gerekend is met een bouwtijd van 8 à 9 jaar per ziekenhuis, zodat de drie nieuwe academische ziekenhuizen in het begin van de jaren tachtig gereed zullen zijn aldus deze nota.
Persbericht O & W

TRANSITORIUM II OFFICIEEL IN GEBRUIK

Op 24 oktober a.s. zal Transitorium II officieel door curatoren aan de gebruikers worden overgedragen. Dat gebeurt om 14.00 uur in de kantine begane grond. Vanaf half drie worden er enkele exposities opengesteld op verschillende verdiepingen en georganiseerd door verschillende instituten en diensten. De bewoners en gebruikers van het gebouw zijn van harte welkom. Het wordt sterk aanbevolen van deze gelegenheid gebruik te maken om elkaar en elkaars werk nader te leren kennen.

UNIVERSITEITSGIDS

Universiteitsgids 1969/1970 à *f* 2,— verkrijgbaar bij de afdeling Public relations, Voorlichting en Documentatie (PVD), kamer A 14, Kromme Nieuwe Gracht 29.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het bureau, Kromme Nieuwe Gracht 29, (tel. 2 94 41, toestel 219), kamer A 16.

Knipseldossiers: faculteit der godgeleerdheid; faculteit der sociale wetenschappen, w.o. hoogleraar sluit vergadering voortijdig - 18 - 19 september 1969; spreiding hoger onderwijs; studentenhuisvesting, w.o. studenten bezetten leegstaand pand; landbouwhogeschool Wageningen.

Nieuwe boeken: verslag van het cursusjaar 1967 - 1968 van de rijksuniversiteit te Utrecht; Diepenhorst, I. A. - Universiteit en wetenschap in beweging. Seidel, J. J. - Computerwiskunde.

Uit tijdschriften: Rogier, A. M. L. - De aanpassing van eerstejaars studenten. - Decanoloog, 5 (1969) nr. 8, pag. 86 - 88. Contact eerstejaars studenten met studentenpsycholoog.

MEDEWERKERS

STAFCONVENT

De conventsraad zal vergaderen op donderdag 23 oktober, om 7.30 uur, in het universiteitsgebouw.
Voornaamste agendapunt: verkiezing van een nieuw bestuur. De leden van het stafconvent kunnen deze vergadering als toehoorder bijwonen.

Hearing Vaste Commissie Tweede Kamer

Op 8 en 10 oktober heeft genoemde commissie een openbare hearing gehouden over de Nota Bestuurshervorming Universiteiten en Hogescholen van de ministers Veringa en Lardinois. Op 8 oktober is een delegatie van het I.A.O.C.(interacademiaal Overleg van Stafconventen), bestaande uit de heren Van Gink (Delft), Polak (Amsterdam) en De Roon (Utrecht) gehoord. Van de zijde van het I.A.O.C. is met klem het standpunt van het I.A.O.C. t.a.v. het principe van de eenheid van het wetenschappelijk corps naar voren gebracht, zoals dat is neergelegd in de Nota van het I.A.O.C. over de 'Structuur van het Wetenschappelijk Corps' en de brief aan de ministers. Zowel deze nota als de brief zijn gepubliceerd in 'U' van 5 september jl.
Een delegatie van de Universiteit van Utrecht werd door de Kamercommissie gehoord op vrijdag 10 oktober. De delegatie bestond uit de heren Verwey, Van der Ven en De Roon. Door laatstgenoemde is aan de Kamercommissie een nota 'Commentaar van het Conventsbestuur op de nota Veringa' aangeboden. Dit commentaar is gepubliceerd in 'U' van 19 september jl.

Rapport 'Van Os'

De Senatus Contractus zal in zijn erstvolgende vergadering zijn standpunt bepalen t.a.v. het rapport van de Academische Raad, 'Structuur van het Wetenschappelijk Corps'. Het commentaar van het stafconvent op dit rapport werd reeds vorig jaar uitgebracht. De faculteiten hebben nog één maand de gelegenheid om hun mening aan de Senatus Contractus door te geven.

EUROPEAN COMMUNITY OF TEACHERS AND RESEARCH WORKERS

De Association of University-Staff to promote Inter-University Cooperation in Europe organiseert van 23 tot 25 oktober 1969 te Brussel een studiebijeenkomst over het onderwerp Towards a European Community of teachers and research workers. Inschrijving 300 Bfrs. Kosten overnachting 200 Bfrs. Vervoer: eigen rekening. Alle inlichtingen omtrent inschrijvingsformulieren, working guide, documentatie en eventueel lidmaatschap bij: mr. A. E. Kellermann, p.a. Interuniversitair Instituut voor Internationaal Recht — T.M.C. Asser-Instituut, Anna Paulownastraat 115, Den Haag, tel. 070 - 630900 of bij: J. V. Louis, Institut d'Etudes Européennes, 39 Av. Franklin Roosevelt, Bruxelles 5, België.

CODERING SALARIS-SLIPS

Verklaringen van de coderingen, welke gebruikt worden op de berekeningsslips betreffende salaris e.d.

Belastbare toelagen:
code 100: Salarisbetaling; code 101: Huwelijkstoelage c.q. toelage minimumloon; code 112: Ambtstoelage c.q. diensttijdtoelage; code 116: Bonus uitkering tandartsen; code 196, 894, 395: Uitkering trend; code 202: Compensatie A.O.W.; code 381: Interimregeling ziektekosten; code 814: Onregelmatige dienst; code 818: E.H.B.O.-toelage; code 842: Vakantie-toelage; code 980: Vakantie-toelage op kindertoelage; code 847, 848, 849: Vergoedingen voor verricht overwerk; code 960: Notaris- c.q. makelaarskosten; code 982: Uitkering bij overlijden.
De in de rubriek kruisposten vermelde code 980 betreft het werkgeversaandeel in de ziekenfondspremie.

Belastingvrije kortingen:
code 372: Inkoop diensttijd ingehouden op spaarkorting; code 373: Inkoop diensttijd ingehouden op salaris; code 374: Inkoop diensttijd t.g.v. andere instelling; code 375: Inkoop diensttijd t.g.v. P.T.T.; code 385: Korting op salaris i.v.m. militaire dienst; code 386: Korting op salaris i.v.m. langdurige ziekte; code 388: Korting op salaris i.v.m. buitengewoon verlof; code 980: Premie werkloosheidswet; code 392: Korting op salaris i.v.m. buitengewoon verlof zonder behoud van wedde.

Belastbare kortingen:
code 30: Inhouding voor dienstwoning; code 35: Inhouding voor premie A.O.W.; code 38: Inhouding voor premie W.A.O.; code 40: Inhouding voor premie ziekenfonds; code 41: Inhouding voor premie werkloosheidswet; code 42: Inhouding voor premie ziektewet; code 72: Spaarkorting en rente; code 74: Inhouding R.P.S. (sparen zonder boekje); code 78: Inhouding dienstkleding; code 80, 81: Inhouding t.g.v. personeelsfonds; code 82: Inhouding t.g.v. lustrumfonds; code 83: Inhouding t.g.v. conventsfonds; code 88: Contributie H.O.P.; code 97: Inhoudingen t.g.v. eigen dienst zoals: verzekering voorschot en teveel genoten salaris, enz.; code 57, 58: Inhouding premie O.H.R.A.; code 99: Interne boeking.

Belastingvrije toelage:
code 40: Verblijfstoelage personen in het buitenland; code 60: Vergoeding verhuiskosten; code 71: Gratificatie wegens schade aan persoonlijke eigendommen; code 74: Gratificatie wegens ambtsjubileum; code 77: Gratificatie wegens studiekosten; code 82: Uitkering bij overlijden; code 99: Interne boeking; code 97: Inhoudingen t.g.v. eigen dienst (b.v. terugbetaling voorschotten).

Genoemde codes kunnen ook voorkomen op de horizontale berekeningsslip (maandsalaris), waarbij wordt opgemerkt, dat van de driecijferige codes het eerste cijfer wordt weggelaten.

RECTIFICATIE KINDERTOELAGE

Ten onrechte werd in 'U' 6 van 10 oktober jl. vermeld, dat de categorieën personeel die onder groep B vallen, kinderbijslag volgens de K.W.L. ontvangen voor het derde en volgende kinderen. Voor de goede gang van zaken drukken wij hierbij het betreffende overzicht nogmaal af.

B. De volgende categorieën personeel van de universiteit: schoonmaaksters, studentassistenten, instructeurs, hoofdinstructeurs, ontvangen m.i.v. 1 juli 1969 kinderbijslag volgens onderstaande tabel:

	K.W.L.	A.K.W.
1e kind	f 1,55 p. dag	+ ———
2e kind	f 1,76 p. dag	+ ———
3e kind	———	+ f 1,76 p. dag
4e kind	———	+ f 2,36 p. dag
5e kind	———	+ f 2,36 p. dag
6e kind	———	+ f 2,61 p. dag
7e kind	———	+ f 2,61 p. dag
8e en volgende kinderen	———	+ f 2,89 p. dag

RECTIFICATIE

In nummer 5 van 'U' werden, in het overzicht van personen die de dienst verlieten, de namen vermeld van de volgende wetenschappelijk (hoofd)medewerkers bij de faculteit der geneeskunde: G. Gaikhorst, C. P. A. van Boven, J. M. C. Douze, R. T. M. Jesserun, C. van Gastel, S. A. Duursma, H. D. Eggink, J. C. Gans, A. N. P. van Heijst, J. W. Smit. Bovenstaande personen werden, door een interne mutatie in het personeelsbestand, ten onrechte als afgevoerd gesignaleerd. Zij hebben de dienst echter niet verlaten.

VACATURES

Algemeen

Bij de bedrijfsgeneeskundige dienst vacieert de functie van

BEDRIJFSARTS

Aan gegadigden die de erkenning als bedrijfsarts reeds hebben verworven, wordt een honorering geboden tot maximaal bruto f 3.507,— per maand. Voor hen die nog geen bedrijfsgeneeskundige ervaring of opleiding hebben, bedraagt de honorering van f 2.498,— tot f 3.205,— bruto per maand.
Inlichtingen over deze functie kunnen worden ingewonnen bij het hoofd van de bedrijfsgeneeskundige dienst, Biltstraat 101, Utrecht, telefoon 030 - 16343/16344.

Schriftelijke sollicitaties met uitvoerige gegevens te richten aan de secretaris van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

Bij het bureau van de studentendekaan (individuele zorg voor studenten) kunnen worden geplaatst:

A. TWEE SECRETARESSES

voor de studentendekanen. Taak: de secretaresses zullen worden belast met verschillende secretaresse- en administratieve werkzaamheden, waaronder het bijhouden van de agenda, het opnemen en uitwerken van vertrouwelijke rapporten. Eisen: middelbaar niveau, steno Nederlands, goede typevaardigheid.

B. EEN ADMINISTRATIEVE KRACHT

die zal worden belast met dossiervorming en archiefwerk. Kandidaten dienen een mulo- of soortgelijke opleiding te hebben gevolgd en in het bezit te zijn van een typediploma. Salaris: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling. Premie A.O.W. is voor rekening van de werkgever. De vakantietoeslag bedraagt 6%.

Schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van vacaturenummer A. nr. 710 en B. nr. 711.

Voor het medewerkersteam van het psychologisch adviesbureau voor studenten wordt een opvolgster gevraagd voor onze

RECEPTIONISTE/ADMINISTRATRICE

die als contactpersoon bemiddelend en regelend in een grote verscheidenheid van situaties het vlot en efficiënt functioneren van het bureau helpt bevorderen.
Taakomschrijving: in de bij deze functie behorende administratieve werkzaamheden, zoals correspondentie, het bijhouden van de cliëntenadministratie en het archief, zal zij kunnen beschikken over de hulp van een assistente. Wie met tact en souplesse met mensen weet om te gaan, verantwoordelijkheidsgevoel bezit, zelfstandig kan optreden en organiseren, zal een geheel eigen positie en functie kunnen innemen. Opleiding: middelbare schoolopleiding en typediploma zijn vereist. Een diploma stenograferen strekt tot aanbeveling. Salaris, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring, volgens rijksregeling.

Inlichtingen te verkrijgen bij het hoofd van het psychologisch adviesbureau voor studenten, drs. F. A. van der Haagen, tel. 030 - 29351.

Rechten

Aan de faculteit der rechtsgeleerdheid vaceert de functie van

GEWOON HOOGLERAAR

in het strafrecht en het strafprocesrecht. De te benoemen hoogleraar dient te beschikken over een gedegen kennis en praktische ervaring op het gebied van het strafrecht en het strafprocesrecht. Tot zijn taak zal behoren: het geven van onderwijs, het beoefenen der wetenschap, het coördineren van de werkzaamheden der aan het criminologisch instituut der genoemde faculteit aangestelde wetenschappelijke medewerkers voor het strafrecht en het strafprocesrecht, benevens de samenwerking met vertegenwoordigers van andere vakgebieden, met name binnen het kader van het criminologisch instituut. Met het oog op zijn beschikbaarheid voor staf en studenten zal de te benoemen hoogleraar een belangrijk deel van zijn tijd op het criminologisch instituut aanwezig moeten zijn.
Degenen, die naar de bovenomschreven func-

tie wensen te solliciteren of derden voor de vervulling van deze vacature willen aanbevelen, kunnen zich uiterlijk binnen één maand na verschijning van deze aankondiging schriftelijk richten tot prof. dr. R. Rijksen, criminologisch instituut, Koningslaan 10, Utrecht.

Geneeskunde

Bij de kliniek voor oogheelkunde komt per 1 januari 1970 een plaats vacant voor een

MEDISCH ANALISTE

Het salaris is volgens rijksregeling; A.O.W.-premie komt voor rekening van de rijksuniversiteit.
Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij dr. H. G. van Riet, van bovengenoemde kliniek.
Schriftelijke sollicitaties aan de afdeling personele zaken van de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder nr. 780/an.

Bij de kliniek voor inwendige geneeskunde wordt voor het biochemisch laboratorium gevraagd een

ANALISTE klinisch-chemisch

Deze functie houdt voornamelijk klinisch-chemisch researchwerk op het gebied van de gastro-enterologie in. Het volledig analistendiploma (klinisch chemisch) is vereist; bekendheid met chromotografische technieken wordt op prijs gesteld.
Inlichtingen worden gaarne verstrekt door dr. J. de Wael, hoofd van het laboratorium, Catharijnesingel 101, Utrecht, tel. 030 - 28234.
Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 400/an., te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het bureau van de faculteit geneeskunde kan op korte termijn geplaatst worden een

SCHOONMAAKSTER

De werktijden zijn van 7.00 tot 10.00 's ochtends, en bedragen in totaal vijf dagen per week. Salaris volgens rijksregeling.

Schriftelijke of mondelinge sollicitaties bij de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 100/sch.

Tandheelkunde

Bij de afdeling gnathologie van het tandheelkundig instituut kan worden geplaatst een

TANDARTS

die bij het onderwijs, de patiëntenbehandeling en het onderzoek zal worden ingeschakeld.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling, A. A. D. Derksen, lector, Jutfaseweg 7, Utrecht. Telefonische inlichtingen 030 - 88 14 11, toestel 135.

Wiskunde en natuurwetenschappen

In het wiskundegebouw in 'De Uithof' is een vacature bij de commissie moderniserin7 leerplan wiskunde voor een

SECRETARESSE

Voor deze functie wordt gevraagd iemand met ervaring, grote accuratesse en een goed organisatievermogen, waarbij een zelfstandigheid van optreden vereist is i.v.m. de organisatie van cursussen. Voor de juiste persoon een zeer aantrekkelijke werkkring. Salaris: volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. Vakantietoelage 6%; premie A.O.W. voor rekening van de universiteit.

Schriftelijke sollicitaties aan prof. dr. A. F. Monna, mathematisch instituut, Budapestlaan 'De Uithof', Utrecht. Telefonische inlichtingen overdag 030 - 511411, toestel 133; 's avonds 030 - 884702.

Bij het elektronisch rekencentrum Budapestlaan, 'De Uithof', is plaats voor

(LEERLING)-OPERATEURS

voor de bediening van de computer, alsmede voor andere bijkomende werkzaamheden. Vereisten: mulo-diploma B of daarmee gelijk te stellen schoolopleiding. Ervaring met operatiewerkzaamheden strekt tot aanbeveling, maar is niet noodzakelijk. Leeftijd niet ouder dan 23 jaar.

Aanmelden: uitsluitend telefonisch bij R. Silvester, tel. 030 - 511411, toestel 138.

Bij het laboratorium van de scheikundige dierfysiologie wordt zo spoedig mogelijk gevraagd een

(BIO)-CHEMISCH ANALIST(E)

Vooral kennis en ervaring van dunnelaagchromatografie en gaschromatografie, evenals kennis van 14c-methodieken strekt tot aanbeveling. Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. A.O.W.-premie is voor rekening van de universiteit.

Sollicitaties te richten aan: assistent-beheerder van bovengenoemd laboratorium, de heer A. E. M. W. Renssen, Jan van Galenstraat 40, Utrecht.

Sociale wetenschappen

Het instituut voor sociale psychologie wil op korte termijn overgaan tot de aanstelling van een functionaris in een nieuwe functie, die wij betitelen met

SECRETARIS VAN HET INSTITUUT

Aan deze, functionaris zullen een aantal zeer gevarieerde taken gedelegeerd worden van organisatorische, administratieve en contactuele aard. Met name zijn te noemen: de planning en organisatie van de door het instituut verzorgde onderwijsactiviteiten, de voorbereiding en uitvoering van besluiten van de bestuursorganen van het instituut, de organisatorische en administratieve begeleiding van onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten, het in verband met het voorgaande onderhouden van contacten onder andere met de subfaculteit psychologie en met andere universitaire en niet-universitaire instanties.
Wij zoeken contact met een jurist, socioloog of econoom, die het aantrekkelijk vindt om zijn of haar functie zelfstandig nader vorm te geven en die deze loopbaan in bestuurlijke richting wenst. Aanstelling zal geschieden in één van de rangen van wetenschappelijk ambtenaar.

Schriftelijke sollicitaties te richten tot de personeelsfunctionaris van het bureau van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder nummer 709.

De voorkandidaatsstaf van het instituut voor sociale psychologie kan op korte termijn uitgebreid worden met een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER(STER)

Als taak van deze wetenschappelijke medewerker(ster) wordt gezien: deelname aan het voorkandidaatsonderwijs (college en het leiden van werkgroepen).

Voor deze functie wordt iemand gezocht met belangstelling voor en/of ervaring op onderwijsgebied en belangstelling voor ontwikkeling van onderwijsmethoden en technieken. Aanstelling zal geschieden in het wetenschappelijk rangenstelsel. Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij drs. R. van der Vegt, telefoon 030 - 16559.

Sollicitaties te richten tot de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van nr. 712.

De klinische afdeling van het paedagogisch instituut in casu de werkgroep kinder- en ontwikkelingspsychologie vraagt op korte termijn een

CREATIEVE WETENSCHAPPELIJKE (HOOFD)MEDEWERKER

Taken: onderwijs 1. bijdrage aan het onderwijs in de ontwikkelingspsychologie voor kandidandi in de paedagogiek en psychologie. 2. bijdrage aan het onderwijs voor kandidaten met hoofdrichting kinder- en ontwikkelingspsychologie (scriptiebegeleiding en deelname aan de praktijkopleiding). Onderzoekbijdrage aan de research van de afdeling; mogelijkheid tot promoveren aanwezig. Organisatorische activiteiten, commissiewerk, het bijwonen van vergaderingen, protestbijeenkomsten, e.d. Salariëring volgens rijksregeling, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring. (A.O.W.-premie voor rekening van de universiteit. 6% vakantietoelage).

Geïnteresseerden kunnen inlichtingen inwinnen bij: drs. J. J. van der Horst, dr. C. A. Kohnstamm, dr. J. C. C. Rupp.

Sollicitaties te richten aan drs. H. A. J. Roefs, beheerder van het paedagogisch instituut, Trans 14, Utrecht (tel. 030 - 25351).

Diergeneeskunde

Bij het instituut voor voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong kan worden aangesteld een

ANALIST(E)

die zal medewerken aan het chemisch- en microbiologisch onderzoek van voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong. Geen nacht- en weekenddiensten. Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij prof. dr. J. H. J. van Gils, tel 030 - 71 55 44, toestel 267.

Bij het instituut voor virulogie kan worden aangesteld een

MEDISCH ANALISTE

voor researchwerkzaamheden. Geen nacht- en weekenddiensten.

Bij het instituut voor infectieziekten kan worden aangesteld een

DIERVERZORGER

voor de verzorging van in hoofdzaak grote landbouwhuisdieren ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek. Opleiding tenminste L.L.S. Leeftijd 20 - 40 jaar. Geen dienstwoning beschikbaar.

Bij de veterinaire apotheek kan worden aangesteld een

BEDIENDE

Leeftijd 20 - 40 jaar.

Bij het anatomisch instituut kan worden aangesteld een

FOTOGRAAF

Hij zal ingeschakeld worden bij het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs, waarbij hij geassisteerd zal worden door een leerlingfotograaf. Uitgebreide fotografische apparatuur aanwezig. Vooropleiding: fotovakschool. Een cursus micro/macrofotografie strekt tot aanbeveling. Ervaring in industriële en/of wetenschappelijke fotografie is gewenst.

Sollicitaties met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de personeelsafdeling van de faculteit, Biltstraat 172 te Utrecht.

TONEEL C.U.C.

Bij de toneelgroep universitair contact, die jaarlijks een voorstelling geeft voor al het personeel van de rijksuniversiteit, kunnen nog enige dames en heren worden geplaatst. Enige toneelervaring wordt op prijs gesteld. Aanmelden bij H. Vogel, Bureau inschrijving en informatie, tel. 2 94 41, toestel 117 (na kantoortijd: tel. 3 63 03).

STUDENTEN

HARVARD BUSINESS SCHOOL

Vrijdag 24 oktober van 16.30 uur tot 18.00 uur in Hotel Krasnapolsky, Dam 9 te Amsterdam, zal mr. Frank Tucker, dean of external affairs van de Harvard graduate school of business administration aan studenten in Nederland de gelegenheid bieden tot het verkrijgen van informatie over de Harvard business school.
Eventuele correspondentie over deze bijeenkomst gelieve u te richten aan mr. A. H. Dijckmeester, Amstel 59, Amsterdam.

SPORT

Roosterwijzigingen!!!
M.i.v. maandag 20 oktober worden de volgende roosterwijzigingen van kracht:

Atletiek
o.l.v. de heer H. Keizer, dinsdagavond van 19.30 - 21.00 uur op de sintelbaan Maarschalkerweerd.

Badminton
De lessen o.l.v. de heer K. Zoete op dinsdag van 17.00 - 19.00 in de sporthal 'de Dreef' worden verplaatst naar de sporthal 'Hoog Catharijne' en de lessen o.l.v. de heer A. van Gaal op woensdag van 15.30 - 17.00 worden verplaatst naar vrijdag van 17.30 - 19.00 in de sporthal 'Hoog Catharijne'.

Basketbal

De lessen voor dames o.l.v. de heer H. Keizer worden verplaatst naar de sporthal 'de Dreef' op dinsdag van 17.15 - 18.45. De lessen voor heren o.l.v. dr. E. H. Tan worden alle verplaatst naar de sporthal 'Hoog Catharijne' op maandag en donderdag van 17.00 - 19.00.

Conditietraining

De conditietraining voor hockey en tennis o.l.v. de heer K. Zoete op woensdag van 17.30 - 19.30 vervalt.
De conditietrainingen roeien o.l.v. de heer N. Cok op woensdag van 17.00 - 19.00 worden verplaatst naar de Strawinskylaan no .1. De conditietrainingen met halters o.l.v. Dr. E. H. Tan worden alle verplaatst naar maandagavond van 19.15 - 22.15 in dezelfde zaal. De conditietrainingen voetbal o.l.v. de heer A. van Gaal worden verplaatst naar de sporthal 'Hoog Catharijne' en gegeven van 17.00 - 18.00 en van 18.00 - 19.00.

Volleybalcompetitie

De volleybaltraining voor dames o.l.v. de heer J. Kooi op donderdag van 17.00 - 19.00 in de sporthal 'de Dreef' wordt verplaatst naar de sporthal 'Hoog Catharijne'. De volleybaltraining voor heren o.l.v. de heer Th. v. d. Pols op maandag van 17.00 - 19.00 in het R.K. Parochiehuis, tijdelijk ondergebracht in de Jan van Arkelstraat, wordt verplaatst naar de sporthal 'Hoog Catharijne' van 17.00 - 19.00.

Schaatsenrijden

De Jaap Edenbaan te Amsterdam is weer geopend. Daarmee beginnen de lessen o.l.v. Dr. A. Carlier op zaterdagmorgen van 12.30 - 13.30, vertrek per bus van het St. Janskerkhof om 11.30. De abonnementsprijs hiervoor bedraagt *f* 40,— inclusief het vervoer. Deze abonnementen zijn verkrijgbaar op het bureau sportzaken. Bovendien rijdt er elke dinsdagavond om 19.00 uur een bus naar Amsterdam; de prijs is afhankelijk van het aantal deelnemers. De eerste bus rijdt dinsdag 28 oktober om 19.00 uur van het Janskerkhof. De prijs voor het vervoer en het toegangsbewijs bedraagt *f* 2.50. Na afloop om 23.00 uur gezellig samenzijn op de U.V.S.V., Drift 19. Donderdag 13 november organiseert de schaatsfederatie een introductieavond met films over hardrijden en ijshockey. Deze films worden toegelicht door de bekende propagandisten de heren Henk van der Grift en Frans Henrichs. Deze avond wordt eveneens gehouden in het clubgebouw van de U.V.S.V., Drift 19.

Zaalhockey

M.i.v. heden kan een begin gemaakt worden met zaalhockey. Hiermee gaat een reeds lang gekoesterde wens in vervulling. Het rooster luidt als volgt: woensdag va n17.00 - 19.00 sporthal 'de Dreef', leiding de heer K. Zoete. Prijs *f* 10.—. N.B. Er moet met aangepaste sticks gespeeld worden.

Atletiek

Zaterdag 4 oktober vond er te Tilburg een atletiekontmoeting plaats tussen de ploegen van de technische hogescholen van Eindhoven en Twente, de economische hogeschool van Tilburg en de universiteit van Utrecht. De leden van de U.S.A.F. wisten vier eerste en twee tweede plaatsen te behalen. Jos Gerards nam hiervan drie overwinningen voor zijn rekening. Hij won het kogelstoten, het discuswerpen en het speerwerpen. Jacques Bogdanowicz werd tweede bij het speerwerpen en Jean Hoeberigs behaalde op de 1500 m en de 3000 m resp. een eerste en een tweede plaats. Na de wedstrijd vond er een gezamenlijke maaltijd plaats in de mensa van de hogeschool. De eerste interuniversitaire studentenatletiekontmoeting, buiten de N.S.A.K., is thans een feit en het ziet er naar uit, dat het komende jaar meer wedstrijden zullen volgen.

Atletiekcross-country

Op zaterdag 8 november zal er te Utrecht een studentencross gehouden worden. Drie nummers staan op het programma, te weten één wedstrijd uitsluitend voor U.S.S.-leden, één wedstrijd voor de damesstudenten en een propagandaloop, waaraan elke student kan deelnemen. Nadere gegevens zullen in het volgende U-blad gepubliceerd worden.

KAMERMUZIEK IN UTRECHT

Met ingang van dit jaar stelt de werkgroep 'Beethoven' zich ten doel, de in muziek geinteresseerde student meer mogelijkheden te bieden tot zelf uitvoeren van, luisteren naar en discussiëren over kamermuziek. Dit door middel van open kamermuziekavonden, muziekweekends, een intra-universitair kamermuziekconcours, ensemblelessen door beroepsmusici, en het aandacht besteden aan minder bekende vormen van muziek, zoals middeleeuwse en elektronische muziek, door middel van werkgroepen en lezingen, en van bezoek aan uitvoeringen en manifestaties..
Ons programma voor oktober en november 1969:
21 en 28 oktober: 17.30 uur borrel en maaltijd op de zolder van de club, Drift 19; ook na afloop van de usko-repetities is men welkom.
22 oktober: open kamermuziekavond in de muziekbibliotheek, Achter de Dom 16-18, aanvang 20.00 uur.
november: kamermuziekavond en -weekend.
februari 1970: intra-universitaire kamermuziekwedstrijd.
Inlichtingen bij werkgroep 'Beethoven', Ridderschapstraat 29 bis, tel. 2 41 68.

FRANSE CHANSON-AVOND

Iedereen die belangstelling heeft om zelf een chanson te komen zingen of zomaar te komen luisteren wordt uitgenodigd om op vrijdag 31 oktober 20.00 uur op de zolder van de U.V.S.V., Drift 19, aanwezig te zijn. Onder het genot van kaas en wijn wordt dan geluisterd naar eigen voordracht en bandopnamen van beroemde en minder bekende Franse chansonniers. De avond wordt georganiseerd door C.C. en U.S.T.

CHAGAI

Met ingang van maandag 27 oktober organiseert J.U.S.V. Chagai een tweewekelijks te houden koffiemaaltijd, op de zolder van het U-huis, Lepelenburg 1, om 18.00 uur.

FORUMAVOND

Op 28 oktober a.s. om 19.30 uur organiseert het Politiek Studie Dispuut van de U.V.S.V.

op de zolder van Drift 19 een forumavond met als onderwerp de studenten-activiteiten binnen de faculteit m.b.t. democratisering en inspraak.
In het forum hebben vertegenwoordigers van de U.S.F. en verschillende faculteiten zitting. Iedereen, die zich hiervoor interesseert is hartelijk welkom.
Aansluitend: zoldercafé.

NA-NOVITIAAT UNITAS

Unitas Studiosorum Rheno-Traiectina zal van 29 oktober tot 12 november een na-novitiaat op voet van gelijkheid organiseren.
De kosten, inclusief warme maaltijden, bedragen *f* 35,—.

Aanmelding en betaling kan geschieden op maandag 27 oktober van 17.00 tot 18.00 uur bij de Senaat. Men wordt verzocht drie pasfoto's mee te nemen.

BESTUUR S.S.R.-U.

Het bestuur van S.S.R.-U. 1969-1970 bestaat uit: praeses, Hans van Ewijk; ab-actis, Marianne van Omme; fiscus, Karel Leusink; vice-praeses, Ad Groeneveld; vicarius, Ruud de Vries.
De tweede introduktieperiode van S.S.R.-U. begint op maandag 3 november en eindigt 14 november. Opgave iedere avond tot maandag 3 november 19.00 uur, op de sociëteit, Bemuurde Weerd W.Z. 3.
Naast eettafel is nu ook het trefcentrum (woensdag en vrijdag) open.

GODGELEERDHEID

COLLEGES PROF. VAN RULER

In verband met de ziekte van prof. Van Ruler geldt tijdelijk de volgende regeling:

Het college dogmatiek op donderdagen van 11.00-13.00 uur voor derdejaars en ouderen wordt waargenomen door dr. J. M. Hasselaar,
het college ethiek op vrijdagen van 10.00-11.00 uur vervalt,
het college kerkrecht op vrijdagen voor vierdejaars wordt waargenomen van 10.00-11.00 uur door prof. dr. A. J. Bronkhorst,
het college Heppe van dr. J. M. Hasselaar op vrijdagen van 13.30-14.30 uur vervalt.

WERKGEZELSCHAP

Zij die willen deelnemen aan het werkgezelschap van prof. de Graaf — in aanmerking komen doctoraal-studenten met ethiek als hoofd- of bijvak — worden uitgenodigd voor een bespreking op 27 oktober 's middags om 16.30 uur in zaal 26 B van transitorium II.

RECHTEN

WIJZIGING SPREEKUUR PROF. DR. R. SLOT

Het spreekuur van prof. Slot is voortaan op vrijdagmiddag om 14.15 uur i.p.v. om 14.00 uur.

SCRIPTIES BURGERLIJK RECHT

Vanaf 1 oktober dienen zij die zich willen opgeven voor een scriptie burgerlijk recht, zich te wenden tot mevrouw G. A. M. E. van der Burg-van Geest. Spreekuur maandag 11.00 uur op het Molengraaff Instituut.
Colleges economie van de ontwikkelingslanden als keuzevak voor het doctoraal examen.

COLLEGES ECONOMIE VAN DE ONTWIKKELINGSLANDEN ALS KEUZEVAK VOOR HET DOCTORAAL EXAMEN

Evenals in voorgaande jaren zal drs. J. N. F. Bakker in het cursusjaar 1969/70 bij voldoende belangstelling gedurende twee uren per week een college economie van de ontwikkelingslanden geven, waarin problemen zullen worden behandeld die verband houden met het streven naar vermindering van het welvaartstekort in de „derde wereld".
De colleges zijn qua inhoud afgestemd op studenten die reeds enige kennis van de economie hebben verworven (bv. door het afleggen van het tentamen economie als onderdeel van het kandidaatsexamen), dan wel voor de kerstvakantie zich deze kennis eigen kunnen maken.
Aan het eind van het cursusjaar kan een tentamen worden afgelegd, waarvan de inhoud afhankelijk is van de eisen die de desbetreffende faculteit stelt, doch die voor het kleine keuzevak minimaal de volgende zijn:
a. de collegestof van één jaar gedurende de twee uren; b. de volgende literatuurlijst: 1. L. J. Zimmerman, Arme en rijke landen, 3e herziene druk (1968). Ter keuze: 2. E. E. Hagen, The Economics of Development, 1968 of B. Higgins, Economic Development, uitsluitend 2e druk 1968. 3. W. A. Lewis, Development planning, The essentials of economic policy, 1966.
Belangstellenden worden verzocht zich voor 24 oktober op te geven bij de secretaresse van het economisch Instituut. Boothstraat 1c. tel. 11965, onder opgave van naam, adres, studierichting en vermelding van de dagen in de week waarin de student nog twee aaneengesloten uren beschikbaar heeft.
Nadere mededelingen worden per stencil toegezonden.

COLLEGES HANDELSRECHT

Prof Mr. B. Wachter ving zijn colleges aan op dinsdag 14 oktober j.l. in zaal 16 academiegebouw, Domplein.
Van 2-3 uur behandelt prof. Wachter de faillissementswet voor studenten B II. Van 3-4 uur zeerecht (met uitzondering van bevrachting en vervoer) voor studenten ED-privaatrecht.
Spreekuur prof. Wachter: dinsdags na college in het academiegebouw.

B I. STRAFPROCESRECHT

Het college strafprocesrecht op dinsdagmorgen, 10-11 uur zal zolang prof. Rijksen ziek is voorlopig worden waargenomen door mr. P. J. Baauw.
Voor doorvraaguren in de periode van 11 november t/m 5 december kan men zich opgeven bij de administratie van het criminologisch instituut.
De arresten en de syllabus Europees Verdrag zijn thans verkrijgbaar; de syllabus strafprocesrecht vanaf 20 oktober a.s.
Voor rechtbankonderzoek kan men vanaf 13 oktober kaarten afhalen op het C I. Een nieuwe definitieve studieregeling (oktober 1969) is vanaf 13 oktober a.s. verkrijgbaar op het C I. Al degenen, die vóór 13 oktober een studieregeling hebben gekocht, kunnen deze gratis [illegible] ministratie.

B II. STRAFRECHT

Het college strafrecht op maandagmorgen, 10-11 uur zal zolang prof. Rijksen ziek is voorlopig worden waargenomen door dr. Th. J. B. Buiting.
Voor doorvraaguren in de periode van 3 t/m 24 november kan men zich opgeven bij de administratie van het C I.
De arresten en de syllabus „vermogen" zijn thans verkrijgbaar; de syllabus 'lijf en leven' vanaf 27 oktober, de syllabus 'zeden' vanaf 3 november. De syllabus strafrecht zal eerst in de loop van 1970 gereed zijn.
In verband met de in november te houden doorvraaguren zal het in die maand vrijwel onmogelijk zijn om examinatoren vrij te maken voor het afnemen van strafrechtexamens.
In overleg met Staatsrecht is daarom een regeling getroffen om de examendagen zoveel mogelijk te scanderen. Behoudens mogelijke uitzonderingen en afwijkingen kan men alvast rekening houden met de volgende examendagen:
— oktober: donderdag 9, 16, 23 en 30, maandag 27 en dinsdag 28.
— november: in principe géén examens; speciaal voor D II: donderdag 13.
— december: in de periode van maandag 8 t/m vrijdag 12 (mogelijk uitlopend t/m vrijdag 19).
Studieregeling: zie de aankondiging in dit nummer onder 'B I strafprocesrecht'.

MICRO-ECONOMIE

Voor degenen die de werkgroepen micro-economie niet bijwonen zal in het economisch instituut een uitwerking van de op de werkgroepen behandelde oefenvraagstukken en probleemstellingen ter inzage beschikbaar worden gesteld. Deze zal bij de heer C. Vermeulen te verkrijgen zijn, telkens nadat het betreffende besproken is in de werkgroepen.
Hiervoor geldt het volgende schema:
Beschikbaar vanaf 17 okt.: oefenvr. 1 t/m 3; 4 t/m 6; vanaf 24 okt.: prob. stel. I; vanaf 31 okt.: oefenvr. 7 t/m 9; 10 t/m 12; vanaf 7 nov.: prob. stel. II; vanaf 14 nov.: oefenvr. 13 t/m 15: 16 t/m 18; vanaf 21 nov.: prob. stel. III; vanaf 28 nov.: oefenvr. 19 t/21; 22 t/m 25; vanaf 5 dec.: prob. stel. IV; van af 12 dec:. prob. stel V.

INTERNATIONAAL JURIDISCH STUDENTENCONGRES

De Juridische Studenten Vereniging Utrecht organiseert van 3-8 november een internationaal juridisch studentencongres met als thema: 'International Law, Socialist and Western Doctrine' Aan dit congres zullen ongeveer honderd studenten en hoogleraren van buitenlandse universiteiten deelnemen, te weten uit Praag, Boekarest, Belgrado, Stockholm en Marburg. Bovendien kunnen er honderd utrechtse juridische studenten aan dit congres deelnemen. Hierbij dient wel vermeld te worden, dat het wetenschappelijke gedeelte van dit congres voor iedereen toegankelijk zal zijn. Bovendien is het congrestrefcentrum, dat iedere dag vanaf 21.00 uur geopend zal zijn op de 'zolder' van de U.V.S.V., Drift 19, open voor iedereen.
De kosten voor deelneming van dit congres bedragen *f* 30,—, of *f* 20,—, wanneer men een buitenlandse student slaapgelegenheid biedt. Bij deze bedragen zijn lunches, warme maaltijden, excursies en slotfeest inbegrepen. Nadere inlichtingen en opgave: congrescommissie molengraaff-instituut, Nieuwe Gracht 60, Utrecht, tel. 1 91 46.

Programma: maandag 3 november: 20.15 uur; congreszaal jaarbeurs congres- en vergadercentrum; opening door de rector magnificus; 20.30 uur; 'International law, socialist and western doctrine' (prof. M. Bos, Utrecht).
dinsdag 4 november: 11.00 uur congreszaal jaarbeurs congres- en vergadercentrum. 'Basic principles of Marxism-leninism as reflected in the law in a socialist nation' (prof. Stuna, Praag); 11.30 uur: 'Basic principles of law in a western nation' (prof. Kwant, Utrecht); 20.00 uur: 'Socialist view on International law' (prof. Lachs, Polen); 20.30 uur: 'Western view on International law' (prof. Stuyt, Nijmegen).
woensdag 5 november: 10.00 uur: congreszaal jaarbeurs congres- en vergadercentrum. „Peacefull Coëxistence" (Prof. Radojkovic, Belgrado); 10.30 uur,
'Peaceful Coexistence' (prof. Lapenna, Londen).
Donderdag 6 november: 10.00 uur: congreszaal jaarbeurs congres en vergadercentrum 'Foreign Investments in developing Countries", (prof. Kuin, Rotterdam).
vrijdag 7 november: 14.30 uur: congreszaal jaarbeurs congres en vergadercentrum. 'Comecon' (prof. Takacs, Boekarest); 15.00 uur: 'Common Market' (prof. Hoffmann, Marburg).

STRAFRECHTELIJK-CRIMINOLOGISCHE DISPUTEN

Het ligt in de bedoeling ook dit jaar bij voldoende belangstelling één of meer strafrechtelijk-criminologische disputen op te zetten.
Het doel van deze disputen is bij post-kandidaten, aan de hand van door de deelnemers zelf gekozen onderwerpen, die door middel van lezingen, excursies, e.d. zullen worden belicht, belangstelling voor strafrechtelijke en criminologische problemen te wekken en eventueel te verdiepen.
Deelname aan deze disputen staat open voor iedere post-kandidaat, terwijl het meedoen hieraan extra wordt aanbevolen aan hen die nog geen keuze hebben gemaakt met betrekking tot de afstudeerrichting.

Opgave dient uiterlijk maandag 27 oktober te geschieden bij het criminologisch instituut, Koningslaan 10 te Utrecht; liefst schriftelijk onder vermelding van naam, adres en telefoonnummer.

GENEESKUNDE

SOCIALE GENEESKUNDE

Het derdejaars college sociale geneeskunde van dinsdagmorgen 10.30 uur, dat tot dusver gegeven werd in de collegezaal van de vrouwenkliniek, vindt met ingang van 14 oktober a.s. plaats in de collegezaal van gebouw IV (collegezaal dermatologie/otologie).

DOCTORAAL-EXAMEN EERSTE GEDEELTE (OUDE STIJL)

Voor de maand december is een uitslagdatum vastgesteld op 19 december. Dit is de laatste mogelijkheid om zich voor het D I-examen oude stijl op te geven.
Opgave kan geschieden van 17 t/m 24 oktober op het faculteitsbureau, afd. studiezaken, Catharijnesingel 69, dagelijks tussen 9.30 en 12.30 uur.
Benodigdheden voor opgave:
collegekaart;
examenbewijs kandidaatsexamen;
aantekening radiologie in tentamenboekje;
bewijs van storting examengeld ad *f* 60,— op postgiro nr. 65233 van de Rijksuniversiteit.

PRACTICUM FYSIOLOGISCHE CHEMIE

De eerste groep van de tweede jaars medische studenten cursus '69-'70 wordt verwacht op dinsdag 28 oktober om 13.45 uur, stipt.
Meebrengen: witte jas, handdoek, vijf gulden statiegeld voor beschikbaar te stellen materialen (te betalen op eerste practicummiddag) en een pasfoto.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

DR. W. SCHARLOO GEWOON HOOGLERAAR

Bij K.B. van 15 september 1969 nr 14 werd benoemd met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden dr. W. Scharloo tot gewoon hoogleraar in de faculteit der wiskunde en natuurwetenschappen om onderwijs te geven in de erfelijkheidsleer.

Per 1 september 1969 is de heer W. Schoon benoemd tot fungerend beheerder bij het analytisch chemisch laboratorium.
Per 15 september 1969 is de heer K. de Vries benoemd tot fungerend beheerder bij het Van 't Hoff laboratorium.
Wilt u in voorkomend geval deze beheerders inschakelen en voorts hen tijdens de inwerkfase de nodige informatie en ondersteuning geven?

GEPROMOVEERD

D. K. J. Tommel, Oosteinde 36 Zevenaar, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift: Een methode voor de scheiding van peptiden van a-aminozuren.

FACULTEITSBESTUUR 1969-1970

Het bestuur van de faculteit der wiskunde en natuurwetenschappen is in de cursus 1969-1970 als volgt samengesteld: voorzitter: prof. dr. ir. J. Smittenberg; secretaris: prof. dr. B. R. A. Nijboer.
Het bureau van de faculteit is gevestigd: Maliesingel 27a te Utrecht; telefoon 2 57 51.
Verzoeke alle post, het faculteitsbestuur of -bureau betreffende, naar dit adres te zenden.
Hoofd van het faculteitsbureau is: mevrouw Th. van Gelder-Van Lier.

SCHEIKUNDE

VOORKANDIDAATSCOLLEGE ANALYTISCHE CHEMIE

Studenten die door ziekte of andere omstandigheden het college geheel of gedeeltelijk moeten missen, kunnen bij de bestudering van de stof de hulp inroepen van dr. W. J. Gelsema.

REORGANISATIE NAKANDIDAATSSTUDIE ANALYTISCHE CHEMIE

Met ingang van de cursus 1969/70 zullen de doceercolleges over capita selecta van de analytische chemie worden afgeschaft. Zij worden vervangen door cursussen, waarin o.a. lezingen, experimenteel werk en werkbesprekingen elkaar afwisselen en die afgesloten worden met een gesprek over de behandelde stof. Het experimenteel werk heeft niet tot doel, vaardigheid aan te kweken, maar dient als illustratie van de theorie.
De volgende cursussen zullen worden gegeven: gaschromatografie, aanvang: 8 dec. '69; radiochemische meet- en analysemethodes, 5 jan. '70; infraroodspectrometrie, 16 maart '70; massaspectrometrie, 6 april '70; elementenanalyse, juni '70; instrumentkunde, sept. '70.
Alle cursussen duren 2 weken. De eisen voor hoofd- en bijvak worden als volgt: hoofdvak - 4 cursussen (niet op het gebied van het practicum); 1 jaar analytisch-chemische colloquium; 10 maanden experimenteel werk (incl. verslag); lezing (ca. 45 min.).
bijvak - 2 cursussen (niet op het gebied van het practicum); 1 jaar analytisch-chemisch colloquium; 6 maanden experimenteel werk (incl. verslag); lezing (ca. 20 min.).
Over de keuze van de cursussen overlegge men met prof. dr. G. Dijkstra. Aanmelding kan geschieden bij dr. C. L. de Ligny.

EXCURSIE

De U.C.C. vestigt de aandacht op 3 nov. nakandidaatsexcursie Unilever.

BESTUURSCOLLEGES

Voor de nieuwe bestuurscolleges hebben zich studenten beschikbaar gesteld. Om voor u een gemotiveerde keuze mogelijk te maken organiseert de verkiezingscie een hearing op dinsdag 21 okt. 20.00 uur in het lab voor algemene chemie. Hier kan iedereen kennis maken met de kandidaten. We zullen dan proberen tot een uitspraak te komen over de volgende punten: a). discussie over de nieuwe structuur; b). honorering; c). verantwoording afzetten: d) communicatie; e.) functie studieraad in het nieuwe bestel. (zie verder retort) ieder lid van de subfaculteit neemt deel aan de verkiezingen.

TENTAMEN THERMODYNAMICA

Het tentamen thermodynamica I voor tweedejaars scheikunde studenten heeft niet plaats op 7 november a.s. maar op 6 november a.s.

SPREEKUUR PROF. DR. C. A. SALEMINK

Prof. Dr. C. A. Salemink is verhinderd vrijdag 7 november spreekuur te houden.

WERKCOLLEGE QUANTUMMECHANICA DEN BOER

Diegenen die overwegen het werkcollege quantummechanica in het 2e semester (zie studiegids scheikunde, p. 37 en 59) te volgen, wordt verzocht woensdag 29 oktober om 12.00 uur naar de bibliotheek van de afdeling theoretische organische chemie (Organisch chemisch laboratorium, kamer 138) te komen voor nader overleg.

GEOLOGIE GEOFYSICA

BODEMKUNDE

Omzetting college-uren prof. dr. F. A. van Baren: maandagochtend 10.15—11.00 uur, algemene bodemkunde: 11.15—12.00 uur: bodemgeografie.
Duplicaat-college algemene bodemkunde, speciaal voor B5-studenten, dinsdagochtend 10.15-11.00 uur.

TENTAMEN FYSISCHE OCEANOGRAFIE

Er wordt aan herinnerd dat dit tentamen (voor 2e en 3e jaars N3, WI/3, G4) schriftelijk zal worden afgenomen 21 oktober, 14.00 uur, in de rode zaal van het transitorium.

DISCUSSIE-COLLEGE PROF. DE RAAF

In verband met omzettingen in het collegerooster zal prof. De Raaf zijn discussiecollege voor kandidaten geologie en fysische geografie met hoofd- of bijvak sedimentologie aanvangen. Vrijdag 31 oktober a.s. te 9.30-11.00 uur in de barak sedimentologie, Oude Gracht 320, Utrecht.

BIOLOGIE

RECTIFICATIE STUDIEGIDS

Betreffende de opleiding voor het M.O.-examen.
Blz. 74 laatste twee alinea's vervallen en worden vervangen door:
De studie voor de aantekening onderwijsbevoegdheid bestaat uit de volgende onderdelen: a. college algemene didactiek en pedagogiek (Prof. Mossel) + test; b. college vakdidactiek + test; c. hospiteerstage (60 uren); d. praktisch werk gedurende 1 week.
ad a. Zij die een kweekschool opleiding hebben of op een andere wijze een bewijs van pedagogische-didactische bekwaamheid bezitten, kunnen met prof. Mossel overleggen over de mogelijkheid tot vrijstelling van het college algemene didactiek en pedagogiek. (Spreekuur prof. Mossel: dinsdag 's middags van twee tot drie uur, wiskundegebouw 4e etage, Budapestlaan 6, in de Uithof).
Bijvak didactiek en pedagogiek voor het doctoraalexamen vakdidactische component.
Op blz. 72 van de studiegids staan de eisen onvolledig en gedeeltelijk onjuist vermeld. Voor inlichtingen over dit bijvak wende men zich tot drs. H. J. Saaltink. (Spreekuur: vrijdag 's middags van vier tot half zes, Lucas Bolwerk 11).

COLLEGE BIOMATHEMATICA

Prof. Lindenmayer houdt op dinsdag 21 oktober een organisatie-bijeenkomst van zijn college biomathematica voor biologie B2 studenten.
Deze bijeenkomst begint om 12.15 uur in de collegezaal in het botanisch laboratorium, Lange Nieuwstraat 106. Alle tweede- en derdejaars B2 studenten worden voor deze bijeenkomst uitgenodigd.

PALAEOBOTANIE EN POLLENMORFOLOGIE

Op vrijdag om 15.30 uur worden op de afdeling Palaeobotanie en Pollenmorfologie van het instituut voor systematische plantkunde, fort Hoofddijk, universiteitscentrum „De Uithof", de z.g. besprekingen gehouden waaraan deelgenomen wordt door stafleden, promovendi en studenten die een onderwerp bewerken. Nieuwbinnengekomen boeken en andere literatuur en nieuwe aanwinsten van de collecties worden getoond en besproken, waarna stafleden, promovendi of studenten een door hen bewerkt onderwerp bespreken, gevolgd door een discussie.
Belangstellenden zijn welkom.
De te bespreken onderwepen voor eerste trimester van dit academisch jaar zijn:
24 oktober: Mej. A. J. C. M. van der Staak-Cuticulae en pollenkorrels van Coniferen uit de Jura van Yorkshire.
31 oktober: drs. H. Visscher — Tintinniden uit de Trias van Kings Court, Ierland.
7 november: Mej. C. van Haaften — Pollenmorfologie van de Garryaceae.
14 november: T. Huisman — Ronfaing: een vroeg Holoceen pollendiagram uit de Vogezen.
21 november: Mevr. M. L. E. de Schutter-Vrijling — Een palynologisch onderzoek van een profiel bij de Donk van Brandwijk.
28 november: Mej. M. I. A. W. Wetemans — Fossiel hout uit het Tiglien van Tegelen.
12 december: Mevr. E. L. Janssen-Kettlitz — Een pollendiagram van het Tourbière de la Tanet (Vogezen).

ADRESWIJZIGING

Het instituut voor systematische plantkunde (botanisch museum en herbarium) is sinds 8 oktober j.l .gevestigd in transitorium II, Heidelberglaan 2, de Uithof. Telefoon (voorlopig): 51 18 00.

COLLEGES FYTOPATHOLOGIE PROF. KERLING

Naar aanleiding van een enquête gehouden in april 1969 onder de 3e en 4e jaars studenten zullen bij wijze van proef de colleges fytopathologie aanvangen op 26 januari 1970 en wel op donderdag van 11.15-12.00 uur en van 12.15-13.00 uur in het Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106.
Een bespreking van dit plan zal plaatsvinden op een kennismakingsavond, die begin november op het fytopathologisch laboratorium „Willie Commelin Scholten" georganiseerd zal worden. De datum zal nader bekend gemaakt worden.

„CHEMIE EN BIOLOGIE VAN HET ZOETE WATER"

Dr. H. L. Golterman, directeur van het limnologisch instituut (voormalig hydrobiologisch instituut) van de Kon. Ned. Akad. v. Wetenschappen te Nieuwersluis zal op woensdag 22 oktober de eerste van een serie voordrachten houden over de „Chemie en biologie van het zoete water".
Deze zijn vnl. bedoeld als theoretische begeleiding voor kandidaten in de biologie en chemie die limnologie als bijvak of als onderdeel van een hoofdvak (zoals bijv. plantenfysiologie of chemische dierfysiologie) hebben gekozen. Uiteraard zijn ook andere geïnteresseerden welkom.
Plaats: kleine collegezaal van het botanisch laboratorium, Lange Nieuwstraat 106. Tijd: woensdag om 17.10 uur.

LETTEREN

STRUCTUURCOMMISSIE VAN DE FACULTEIT

De structuurcommissie van de Faculteit der Letteren hield op 6 oktober haar derde vergadering.
De voorzitter gaf een uiteenzetting van de gebruikelijke werkwijze bij de benoemingsprocedure. Bij voorkomende vacatures van hoogleraren en lectoren wijst de faculteit een benoemingscommissie aan. Sinds kort hebben daarin ook wetenschappelijke medewerkers zitting (voorzover geen potentieel kandidaat). Eerst wordt met de staf van het betrokken instituut de aard van de leeropdracht besproken. De zusterfaculteiten worden om advies gevraagd en een advertentie wordt geplaatst. Uit de opgave van kandidaten wordt een voorkeurslijst samengesteld. Daarna wordt het uitgebrachte rapport besproken in subfaculteit en faculteit.
Zodra het voorgedragen tweetal is aanvaard, gaat een advies naar curatoren en wordt de staf van het instituut op de hoogte gesteld. Nadat de minister door curatoren is ingelicht, kan een benoeming worden verwacht. Het gehele proces kan zeker een jaar duren. De formele procedure maakt het vrijwel onmogelijk persoonlijke voorkeuren te laten gelden. De resultaten zijn dan ook niet onbevredigend.
Tegen openbaarheid van de procedure, waarvoor in de vergadering wordt gepleit, geldt vooral de zeer persoonlijke informatie, welke in de beoordeling een rol speelt. Er wordt gelet op wetenschappelijke prestaties, didactische kwaliteiten, interesses, vermogen om met anderen om te gaan enz. Godsdienstige en politieke voorkeur komen nauwelijks in het geding.

Discussie

Gediscussieerd werd over de vraag in hoever de vertrouwelijkheid van de stukken gehandhaafd blijft. Ook de afgewezen kandidaten worden in het rapport vermeld.
Overwogen wordt of ook enkele studenten bij de selectie kunnen worden betrokken. Hoewel de deskundigheid van de studenten t.a.v. de wetenschappelijke merites van de kandidaten wordt betwijfeld, zouden zij t.a.v. de onderwijsaspecten een bijdrage kunnen leveren. Om het vertrouwelijk karakter te bewaren bestaat er bezwaar tegen als zij relaties met hun achterban houden. Eventueel zouden de studiecommissies erbij betrokken kunnen worden.
Aan de zakelijke kanten van de procedure zou ook meer openbaarheid gegeven kunnen worden. Men kan daarbij denken aan de eerste fase en misschien de laatste fase van het proces.
Opgemerkt wordt dat het weinig zinvol is als een groep die niet op de hoogte is hierover stemt terwijl de studenten die er groot belang bij hebben niet stemmen. Verwacht mag worden dat daar in elk geval grote bereidheid bestaat om zich in de problemen te verdiepen. Hoewel de studenten

minder in staat zijn het vakgebied te overzien, geeft het toenemende gebruik om een advertentie te plaatsen meer mogelijkheden voor verkenning van het gebied.

Conclusie

De voorzitter concludeerde uit de bespreking dat de meerderheid geen bezwaren ziet in de aanwezigheid van studenten in benoemingscommissies. Er is nog geen duidelijke consensus over de vraag hoe discretie in de procedure gewaarborgd kan blijven. Men kan zich de volgende procedure voorstellen:
— de zakelijke fase, waarin de besluiten m.b.t. de leeropdracht en de te stellen eisen aan de orde komen, kan een volstrekt openbaar karakter dragen.
— In de volgende fase dient een commissie van gemengde samenstelling een selectie te maken. Deze commissie dient zich te beraden over de vraag hoe de persoonlijke gegevens gehanteerd moeten worden.
— De merites van een drietal personen kunnen in een voorlopig rapport worden opgenomen, dat ter bespreking wordt aangeboden aan staf, studiecommissie, subfaculteit en faculteit. Dit rapport zal binnen de genoemde groepen moeten blijven. Omdat een voordracht niet altijd tot een benoeming behoeft te leiden zal de uiteindelijke voordracht nog niet in openbaarheid gebracht mogen worden.

De vergadering kon zich in het algemeen met deze werkwijze verenigen.

De bovengenoemde procedure heeft alleen betrekking op hoogleraren en lectoren. Over de benoemingswijze van het overig personeel is weinig bekend. De voorzitter stelde voor, dit op de volgende vergadering te behandelen.
Door de werkgroep is een nota ter tafel gebracht met suggesties voor de herstructurering. De voorzitter zegde toe, deze met de nota Delvaux op één van de volgende vergaderingen aan de orde te zullen stellen.

ALGEMENE EN VERGELIJKENDE TAALWETENSCHAP EN DER THEORETISCH EN VERGELIJKENDE LITERATUURWETENSCHAP

INSTITUUT VOOR VERGELIJKEND LITERATUURONDERZOEK

Bijvakcolleges vergelijkende literatuurwetenschap van de middeleeuwen. Professor Gerhardt zal haar bijvakcolleges beginnen op maandag 3 november, I.V.L.O., Ramstraat 31 - 33, van 15.30 - 17.00 uur precies. Onderwerp: Realisme in de M.E. letterkunde.
Behalve bijvakstudenten zijn ook toehoorders en belangstellenden welkom.

NEDERLANDSE TAAL EN LETTERKUNDE MET DE OVERIGE WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

SCANDINAVISCHE TALEN

Het spreekuur van mevr. dr. S. Ferwerda is op dinsdag van 16.00 tot 17.00 uur.
Men wordt verzocht van te voren telefonisch een afspraak te maken (tel. 030 - 1 60 96).
Eventuele beginners voor IJslands en belangstellende niet-studenten voor de Scandinavische talen worden verzocht contact te zoeken met mevr. Ferwerda.

EL MOLINO DE VIENTO

Op donderdag 23 oktober a.s. spreekt voor de Spaanse Vereniging mevrouw Maria V. Luque, over het ondewerp 'Viaje por Espana'. Alle belangstellenden worden hartelijk uitgenodigd deze avond bij te wonen, op donderdag 23 oktober om 20.15 uur, in één der zalen van hotel Des Pays-Bas, Janskerkhof, Utrecht.

DIDACTIEK VAN HET NEDERLANDS

Mevr. drs. D. Constandse zal in het vervolg telefonisch spreekuur houden op donderdag van 15.30 - 16.30 uur. Tel. 51 14 11, toestel 420; bij geen gehoor toestel 418.

NIET-WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

INSTITUUT VOOR OOSTERSE TALEN

De staf van het instituut voor oosterse talen heeft met grote verontwaardiging kennis genomen van de publikatie van twee studenten in de medicijnen, F. Koerselman en T. Zijlstra, in Trophonios, van 3 oktober jl.
Zij wijst het artikel, dat een opeenstapeling van aperte onjuistheden en insinuaties bevat en volledig voorbijgaat aan de grote — over de gehele wereld erkende — wetenschappelijke mérites van de hoogleraar-directeur, prof. dr. J. Gonda, met klem van de hand.
Een dergelijke handelwijze draagt in geen enkel opzicht bij tot de bevordering van het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs en is alleen maar geschikt om de goede verstandhouding tussen de medewerkers onder-

Fototentoonstelling Venetië. (Foto: Delemarre, Kunsthistorisch Instituut).

ling en die met de hoogleraar te verstoren. De medewerkers van het instituut voor oosterse talen.

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAPPEN

VOORDRACHT DR. J. H. PLUMB

Dr. J. H. Plumb (Cambridge), onder de Britse historici een der beste kenners van de 18e eeuwse geschiedenis, zal dinsdag 28 oktober a.s. om 11.00 uur een voordracht geven op het instituut voor geschiedenis (Kromme Nieuwe Gracht 20). Titel van de voordracht: Reason and Unreason in the 18th Century. Belangstellenden zijn hartelijk welkom.

FOTO-TENTOONSTELLING VENETIË

In de maanden april en mei 1968 is de fotograaf Delemarre van de afdeling bouwkunst van het Kunsthistorisch Instituut te Utrecht uitgezonden naar Venetië om daar ten behoeve van de Unesco mee te werken aan een documentatie van beschadigde kunstvoorwerpen na de overstroming. Naast die werkzaamheden maakte hij een groot aantal foto's als studiemateriaal voor ons instituut.

Een keuze daaruit wordt in het gebouw studiebegeleiding kunsthistorisch instituut, Boothstraat 6, geëxposeerd, waarbij tevens enkele opnamen bouwkunst gevoegd zijn die elders zijn gemaakt.

De tentoonstelling is te zien buiten de college-uren gedurende de maand oktober (tot 17.00 uur).

DIERGENEESKUNDE

GEPROMOVEERD

R. H. J. J. Geurts, Schelsberg 188 Heerlen, tot doctor in de diergeneeskunde op het proefschrift: Genetische analyse en structuur van de fokkerij van het Friese paard.

SOCIALE WETENSCH.

BUREAU FACULTEIT

Het bureau van de faculteit der sociale wetenschappen is in verband met de afwezigheid van mevr. M. Raaijmakers gedurende enkele maanden, tijdelijk ondergebracht op het instituut voor planologie, Transitorium II, Heidelberglaan 2, kamer 18.16.04, tel. 511800.

GEPROMOVEERD

D. Elizur, Stichtstraat 3 Amsterdam-Z, tot doctor in de sociale wetenschappen, op het proefschrift: A structural anlysis of behavior in organizations towards the computer.

VACATURE

De hoofdafdeling studentenzaken zoekt: één of twee studenten in de psychologie, sociologie of sociale psychologie die voor de beleidsraad collectieve voorzieningen een onderzoek willen doen naar attituden bij studenten t.a.v. het vraagstuk van de integratie van specifieke studentenvoorzieningen. Enige onderzoekservaring en kennis van onderzoeksmethoden en -technieken is noodzakelijk. Afhankelijk van de beschikbare tijd zal het onderzoek vier tot twaalf maanden duren. Betaling overeenkomstig de honorering van een kandidaatsassistent.
Belangstellenden kunnen nadere inlichtingen krijgen bij F. E. Huber, bureau onderwijsresearch, Herenstraat 33, Utrecht - telefoon 2 39 45.

WERKGROEPEN ECONOMIE VOOR KANDIDANDI IN DE SOCIOLOGIE EN DE CULTURELE ANTROPOLOGIE

De werkgroepen economie voor kandidandi in de sociologie en de culturele antropologie die het schriftelijk tentamen economie willen afleggen op 9 januari 1970 zullen aanvangen in de laatste week van oktober, en wel groep A op 28 oktober van 13.00-14.00 uur in het Transitorium II, zaal 00.04.08; groep B op 31 oktober van 13.00-14.00 uur in het Transitorium II, zaal 20.04.04.
Deelnemers wordt verzocht zich voor 23 oktober op te geven bij de secretaresse van het Economisch Instituut, Boothstraat 1c, en kunnen daarbij tevens het vraagstuk in ontvangst nemen dat op de eerste bijeenkomst zal worden behandeld.

ENQUETEURS GEVRAAGD

Het instituut voor Planologie vraagt ten behoeve van een onderzoek in een Utrechtse buurt een aantal ervaren enquêteurs voor een periode van enkele weken in de maand november.
Belangstellenden wordt verzocht zich uiterlijk vóór woensdag 22 oktober persoonlijk te melden bij het secretariaat (Transitorium II, 18e verdieping, kamer 18.19.04).

BASISJAAR — TENTAMEN SOCIOLOGIE

Voor die studenten die het basisjaar-tentamen sociologie van Professor Thoenes nog niet hebben afgelegd ,maar die wel reeds in 1968/1969 een gedeelte van basisjaar deden .
Met nadruk wordt erop gewezen, dat men alvorens men bovengenoemd tentamen kan afleggen, eerst de volgende studie-onderdelen moet hebben volbracht:

— hetzij twee volledige seminars van Prof. Thoenes,
— hetzij één volledig gevolgd seminar + één volledig gevolgde werkgroep van Drs. Swanborn,
— hetzij één volledig gevolgd seminar + één voltooid literatuur-colloquium.
deze regeling geldt *alleen* voor studenten aangekomen in 1965 of eerder).

Voor degenen die niet aan deze eis hebben voldaan is er voor *dit* jaar een inhaalseminar gepland. We raden bovenbedoelde studenten aan deel te nemen aan dit seminar, aangezien het onwaarschijnlijk is, dat ook het volgend jaar de mogelijkheid van een inhaalseminar geboden wordt. Tevens is het niet mogelijk deel te nemen aan de seminars van het huidige basisjaar.
Gegadigden voor het inhaalseminar worden dringend verzocht vóór 23 oktober contact op te nemen met D. van Houten, Sociologisch Instituut, kamer 23.22.11, dinsdags tussen 13.00 - 14.00 uur.
De seminars zullen worden gehouden op donderdagavond in het Academiegebouw vanaf 6 november t/m 18 december en van 15 januari t/m 26 februari.
Er zij op gewezen, dat aan deze inhaalseminars niet op een andere wijze bekendheid zal worden gegeven (dus **geen** stencils).

SOCIAAL CULTURELE WETENSCHAPPEN

CULTURELE ANTROPOLOGIE

Dr. Lagerberg zal in dit academisch jaar een college geven over ontwikkelingssamenwerking, toegankelijk voor studenten onzer subfaculteit van alle jaren. Het college is bepaald op woensdagmiddag van 2.00 tot 3.00 uur te beginnen op 15 oktober a.s., zaal 11.04.04. Het was niet mogelijk een uur te vinden, waarop studenten van alle jaren gelegenheid hebben dit college bij te wonen.
Woensdagmiddag bleek nog een van de meest geschikte gelegenheden te bieden:

Op donderdag 30 oktober om 15.00 uur zal prof. dr. J. C. Heesterman in zaal 11.21.07 een lezing houden over
„Gandhi en de nationale beweging."
Deze lezing is toegankelijk voor alle studenten van de subfaculteit der Sociaal-Culturele Wetenschappen en voor alle verdere belangstellenden.

COLLEGE POLITIEKE SOCIOLOGIE VOOR KANDIDATEN

Genoemd college wordt gegeven dinsdag van 14.00 - 15.00 uur in het Transitorium II (Uithof) etage 11, zaal 11.04.04. Daarna tot 16.00 uur werkgroep.

JEUGDSOCIOLOGIE VOOR KANDIDATEN

Genoemd college wordt gehouden vrijdags van 14.00 - 16.00 uur op de 20ste etage van het Transitorium II.

SPREEKUUR PROF. DR. J. S. VAN HESSEN

Vrijdagmiddag van 16.00 af, dus na het college aansluitend.

HEARING WERKSTUDENTEN SOCIOLOGIE

De positie van de werkstudenten wordt moeilijker, vooral door de intensivering van het onderwijs. Bij de voorbereiding van o.a. de plannen op langere termijn wil de commissie Onderwijs de inzichten en wensen van deze categorie in de beschouwing kunnen betrekken. Gedacht wordt o.a. aan een subcommissie, waarin de werkstudenten vertegenwoordigd zijn. Als een eerste stap zal onder leiding van prof. dr. H. A. Becker vanuit de Commissie Onderwijs op **maandag, 27 oktober a.s. Om 20.00 uur** een hearing onder de werkstudenten sociologie worden gehouden in de grote collegezaal van het gebouw Varkenmarkt 2.

RILEY-CURSUS DOOR PROF. BECKER VOOR VIERDEJAARS STUDENTEN

De bijeenkomst voor de deelnemers aan de Riley-cursus zal op 16 oktober vervallen.
Hiervoor in de plaats komt een bijeenkomst om 13.00 uur, respectievelijk om 14.30 uur, op maandag 20 oktober, zaal: 12.04.04, Transitorium II.

SPREEKUUR DRS. VAN DER HEIDEN

(afdeling sociologie van de primaire groepsverhoudingen) zal worden gehouden op donderdag van 12.00 - 13,00 uur op kamer 20.19.11 20e etage Transitorium II.

INLEIDING IN DE PLANOLOGIE

Het eerstvolgende college inleiding in de planologie voor hoofdvak en 2e keuzevakkers van prof. dr. Chr. van Paassen zal worden

gegeven op woensdagmiddag, 15 oktober om 14.00 uur (= vast collegeuur vanaf deze datum) in kamer 04.04 van het Instituut voor Planologie. Spreekuur na afloop van dit college. (± 16.00 uur).

CONGRES WETENSCHAPSKRITIEK

In het studieprogram van 3e jaars sociologen is een congres opgenomen met als thema Wetenschapskritiek (januari-februari 1970). Doel van het congres is een nadere bezinning op de wetenschap van de sociologie: om de tot nu toe vergaarde kennis beter te kunnen plaatsen en ter vergroting van de motivatie voor verdere studie en beroepsvoorbereiding. De opzet van het congres, de te behandelen onderwerpen en de organisatie zullen worden besproken met alle derde jaars op woensdag 22 oktober a.s. om 4 uur in het Groot-Auditorium van het Transitorium II (begane grond). Prof. Thoenes zal dan een kleine inleiding houden over het begrip wetenschapskritiek, waarna definitieve afspraken gemaakt zullen worden over opzet, inhoud en voorbereiding van het congres. Belangstellenden buiten het 3e jaar sociologie die op een of andere wijze aan het congres en/of de voorbereidende werkzaamheden (vnl. literatuuronderzoek) willen deelnemen zijn bij deze voor de 22e uitgenodigd.

PSYCHOLOGIE

STUDIEVAARDIGHEDEN

In november a.s. start weer een cursus studievaardigheden voor psychologie-studenten (eerste- en ouderejaars).
Degenen die hiervoor belangstelling hebben kunnen zich voor 20 oktober aanmelden bij de assistenten studievaardigheden, Trans 14 op de zolderkamer.

DOCTORAALSTUDIE

Dinsdag 21 oktober, kleine collegezaal, psychologie worden gehouden in de grote colchologisch laboratorium, 10 tot 12 uur.
Op de algemene voorlichtingsbijeenkomst van dinsdag 21 oktober, kleine collegezaal psych. lab. 10.00 tot 12.00 uur, zal door medewerkers van de verschillende studierichtingen en instituten (ICIP, ISP, Psych. Lab., ped. inst., projectgroep Intergroepsrelaties en bedrijfspsychologie) informatie gegeven worden over de verschillende studiemogelijkheden na het kandidaatsexamen .
Deze bijeenkomst is speciaal bestemd voor hen die op korte termijn kandidaatsexamen gaan doen of net gedaan hebben. Uiteraard zijn ook anderen welkom.
N.B. Deze bijeenkomst komt in de plaats van die op woensdag 22 oktober, zoals op pag. 6 van de studieregeling aangekondigd.

STUDIEREGELING

De studieregeling psychologie is vanaf heden verkrijgbaar op het bureau van de subfaculteit, Varkenmarkt 2, Utrecht. De prijs bedraagt *f* 3,—.

GROEP ONDERWIJSONTWIKKELING

Na enige maanden van voorbereiding en overleg, o.a. met het Bestuur van de Subfaculteit, is de Groep Onderwijsontwikkeling dezer dagen haar werkzaamheden begonnen. Doel van de groep is het ontwikkelen van ideeën over onderwijs en studeren en over de functie(s) van de universiteit, die als leiddraad kunn endienen bij het inrichten van een toekomstige universitaire opleiding tot psycholoog. De groep is zich ervan bewust dat een dergelijke bezinning niet een exclusieve taak van enkele geïnteresseerden mag blijven. Daarom ziet zij het als een even belangrijke opdracht om condities te creëren die discussies over deze materie in bredere kring binnen de subfaculteit op gang kunnen brengen. U zult daar te zijner tijd meer van horen.

Voorlopig werd door het huidige bestuur van de faculteit aan de groep een mandaat verleend om tot 1 juli 1970 aan deze dubbele taak te werken. De groep is samengesteld uit 3 stafleden en 4 studenten uit de subfaculteit psychologie; drs. J. Blom van het Bureau Onderwijsresearch treedt op als adviseur. Het is mogelijk dat de groep binnen afzienbare tijd behoefte krijgt aan medewerking bij bepaalde taken. Stafleden of studenten uit de subfaculteit psychologie, die in medewerking daaraan geïnteresseerd zouden zijn, of die suggesties hebben welke de groep van nut zouden kunnen zijn, kunnen zich wenden tot drs. F. van der Linden, ICIP, Trans 14, kamer 32 (tel. 2 53 51, tst. 348). Op deze kamer is ook het secretariaat van de groep gehuisvest en hier kunnen te allen tijde inlichtingen verkregen worden.

OPVOEDKUNDE

LERAARSOPLEIDING

Op donderdag 23 oktober zal dr. J. S. ten Brinke, de didaktiekdocent voor het Nederlands, geen spreekuur houden.

SPREEKUUR MEVROUW VERMEER

Mevrouw dr. E. A. A. Vermeer is verhinderd op woensdag 22 oktober (11.00-12.00 uur) spreekuur te houden.

OPENINGSTIJDEN BIBLIOTHEEK

De bibliotheek van het pedagogisch instituut is met ingang van 13 oktober ook 's morgens geopend, behalve op de maandagmorgen. De openingstijden zijn: maandagmiddag van 14.00-17.00 uur; dinsdag t.m. vrijdag van 9.00-12.30 uur en 14.00-17.00 uur.

AFD. SOCIALE PEDAGOGIEK

Sinds 1 september j.l. heeft de afdeling sociale pedagogiek een eigen gebouw betrokken aan de Keistraat 6 bis.
Op 24 oktober om 10.30 uur zal in dit gebouw een oriënterende bijeenkomst worden gehouden voor de hoofdvakkers in deze richting, alsmede voor alle studenten met belangstelling voor de studie in de sociale pedagogiek.
Er zal dan een overzicht worden gegeven van de huidige stand van zaken op de afdeling, speciaal wat betreft opleiding, onderzoek, organisatie, personeelsbezetting en studentenvertegenwoordiging.

CENTR. INTERFAC.

COLLEGE PROF. VAN DOOREN

Het maandagavond-college over Heidegger zal vanaf 20 oktober a.s. gegeven worden in het filosofisch instituut, zaal 27.04.07 en vangt aan om 18.30 uur precies.

COLLEGE PROF. KUYPERS

Het college van prof. Kuypers op vrijdag van 10.00 - 11.00 uur in zaal 27.04.07 van het filosofisch instituut, zal met ingang van donderdag 16 oktober a.s. gegeven worden op donderdags van 10.00 - 11.00 uur in zaal 27.04.11 in het filosofisch instituut.

INLEIDING IN DE PLANOLOGIE

Zie onder sociale wetenschappen, subfaculteit sociaal culturele wetenschappen.

COLLEGE BIOMATHEMATICA

Zie onder wiskunde en natuurwetenschappen, subfaculteit biologie.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

2e-JAARS SOCIAAL GEOGRAFEN

Drs. J. Veldman verzoekt degenen die hun standaarddictaat 'landbouw-geografie' kunnen missen, hun exemplaar ter beschikking te stellen, aangezien er voor de eerste jaars een aantal te weinig zijn. Gaarne inleveren bij mej. M. N. van Os (kamer 16.07.04), die het betaalde bedrag (*f* 0,75) zal restitueren.

COLLEGES ECONOMIE VAN DE ONTWIKKELINGSLANDEN ALS KEUZEVAK VOOR HET DOCTORAAL EXAMEN

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT.

Combinatie van de periodieken Sol Iustitiae en Solaire Reflexen.

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie. (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); A. v. d. Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (parttime bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, Telefoon: 030 - 29441, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad (en bij voorkeur via de leden van de redactieraad) te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres;

studenten (aan bureau Inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, kamer A25 Kromme Nieuwe Gracht 27, Utrecht);

medewerkers (aan bureau personeelsadministratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht);

anderen (aan administratie weekblad ‚U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht).

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 42 52 67 van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

utrechtse
universitaire reflexen

24 oktober 1969
weekblad
1e jaargang nr. 8

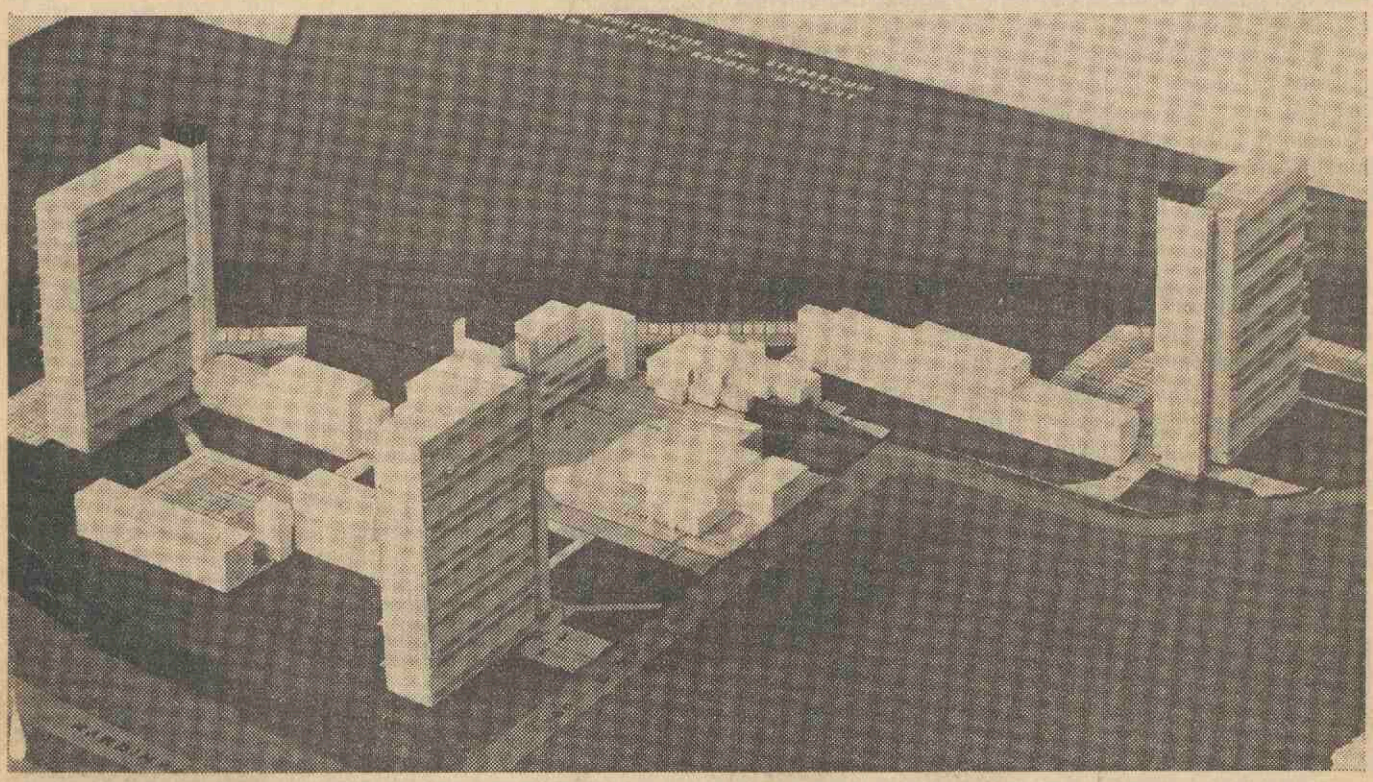

Foto: Bart Hofmeester.

Stichting Studentenhuisvesting gaat bouwen in Tuindorp-West

Op 10 oktober jl. werd de definitieve goedkeuring van het ministerie van Onderwijs en wetenschappen ontvangen voor het complex van 1208 studentenkamers, c.a. in Tuindorp West. Hiermede werd de voorbereidingsprocedure, die ongeveer drie jaar gevergd heeft, met succes afgesloten.

Aangezien het terrein in de loop van 1969 reeds bouwrijp werd gemaakt, o.a. door de aanleg van riolering en wegen, mag verwacht worden, dat de eerste paal in januari 1970 geslagen kan worden. De bouw zal dan nog twee à twee-en-een-half jaar vergen.

Tuindorp-West zal het tweede grote complex studentenflats van de SSH worden. Na het gereed komen van dit object zal het aantal kamer van de SSH ongeveer 3500 gaan bedragen, te weten:

complex I.B.B.-laan	—	1300 kamers
complex Tuindorp-West	—	1200 kamers
studentenhuizen	—	1000 kamers
totaal		3500 kamers

Het project Tuindorp-West is ontwikkeld door het bureau voor architectuur en stedebouw Van Tijen, Boom, Posno en Van Randen te Rotterdam.

Ten opzichte van het complex aan de Ina Boudier Bakkerlaan vertoont het thans goedgekeurde project belangrijke verbeteringen, hetgeen o.a. tot uitdrukking komt in de beduidend kleinere omvang van de wooneenheden.
Het complex omvat nl.: 90 wooneenheden van 10 kamers; 52 wooneenheden van 4 kamers; 50 eenheden van 2 kamers.

De eenheden van tien kamers bevinden zich in drie woontorens van achttien verdiepingen, met een buitengalerij per drie verdiepingen. In feite bestaat een eenheid van tien kamers uit een huis van drie etages met de toegang — vanaf de buitengalerij — op de tweede etage. In het huis voert een trap naar beneden en naar boven naar een portaal, waaraan vier kamers liggen. Gangen met ontelbare deuren zijn aldus vermeden. Op de entreeverdieping bevindt zich de gemeenschappelijke keuken, gelegen aan de galerij en met zicht op de toegangsdeur tot het huis. Achter de keuken liggen twee kamers. Een eenheid van tien bestaat dus uit twee maal vier en een maal twee kamers, verdeeld over drie etages. Op iedere etage bevindt zich een douche, dus drie douches op tien bewoners. Het aantal toiletten bedraagt twee per eenheid van tien bewoners. Alle kamers worden voorzien van vaste wastafels met koud en warm water en een aansluiting op het centraal antenne systeem. De kamers hebben een oppervlakte van ca. 13½ m2.
Aan de brede galerijen, die gedeeltelijk binnen het gebouw vallen, liggen uitsluitend de toegangen en de keukens. De kamers ondervinden derhalve geen storende invloed van het verkeer op de galerijen.

De eenheden van vier en twee kamers bevinden zich in de lagere gebouwen. Hierbij geldt als bijzonderheid, dat de lagere gebouwen enkelvoudig bewoond zullen worden, m.a.w. alle kamers liggen op het zuiden en afgewend van de spoorlijn.
De eenheden van vier kamers zijn verdeeld over twee verdiepingen en bestaan in feite dus uit twee keer twee kamers, die gezamenlijk beschikken over een keuken, een douche en een w.c.
De tweekamereenheden beschikken eveneens over een keuken, een douche en een w.c.

De centrale verwarming en de warmwatervoorzieningen zullen zijn aangesloten op het pegus-net. Het koken zal elektrisch geschieden. In de woontorens zullen steeds twee liften naast elkaar worden gesitueerd. De liften stoppen aan de galerij-straten. Dit betekent dus, dat er per toren van achttien etages, zes stopplaatsen zijn. Aan iedere galerij-straat liggen vijf huizen van tien kamers.

Behalve de 1208 kamers zullen in het complex worden ondergebracht een trefcentrum, een winkel en een zevental woningen (waarvan drie op de woontorens zijn gelegen) voor concierge, beheerders, winkeliers, e.d.

Het bouwkundig gedeelte van dit project zal worden opgedragen aan N.V. Aannemingsbedrijf H. Koopmans te Glanerbrug. De elektrotechnische-, sanitaire- en verwarmingsinstallaties zullen worden uitgevoerd door N.V. Kersbergen te Utrecht. De totale investering inclusief grondkosten, inrichting, trefcentrum, winkel en woningen zal circa *f* 20.000.000,— bedragen.

De geschiedenis van dit project grijpt terug tot 1964. Begin 1964 verklaarde het Gemeentebestuur van Utrecht zich n.l. bereid om in het uitbreidingsplan Tuindorp-West een terrein te bestemmen voor de bouw van driehonderd à vierhonderd studentenkamers, c.q. een geringer aantal woningen voor gehuwde studenten.
Een schetsontwerp van de architecten Van Tijen en Van Randen voor honderdzesendertig wooneenheden voor gehuwde studenten werd door de SSH 12 oktober 1964 bij de minister van Onderwijs en wetenschappen ingediend. Op 17 februari 1966 deelde de minister mee dat het hem niet mogelijk was ten aanzien van dit plan een definitief standpunt te bepalen, of met andere woorden het voorstel werd afgewezen.

Aansluitend hierop werd door de SSH aan de architecten opdracht gegeven tot het maken van een nieuw schetsontwerp, maar nu voor een complex van circa duizend studentenkamers. De vermeerdering van het aantal kamers was het gevolg van een wijziging in het uitbreidingsplan, tengevolge waarvan het voor studentenhuisvesting bestemde terrein belangrijk groter werd.

Uitgangspunten bij dit ontwerp zijn geweest:
1. het aanvaarden van een grote dichtheid van bebouwing, gezien het gebrek aan grond in de stedelijke concentraties en het beperken van de grondkosten per kamer;
2. het scheppen van een duidelijk eigen woonmilieu met een gevarieerde keuze van woonmogelijkheden;
3. de mogelijkheid het gehele complex op te trekken in een rationeel bouwproces.

Uit stedebouwkundig oogpunt en gezien de eis van een grote dichtheid, was hoogbouw van achttien verdiepingen in de vorm van torenflats aantrekkelijk.
De schaalvergroting die hiervan het gevolg was is op tweeërlei wijze opgevangen.
1. door de hoogbouw te combineren met lagere bouw in een gevarieerd aantal verdiepingen, nl. twee tot zes verdiepingen op een onderbouw, waardoor een beweeglijke inleiding naar de grote hoogte van de torens werd gecreëerd;
2. door de wooneenheden van de hoogbouw in drie- en die van de laagbouw in twee verdiepingen-eenheden uit te voeren, hetwelk naar buiten duidelijk uitgesproken wordt door de galerijen, en waardoor het aantal woonlagen visueel geringer schijnt.

In verband met het streven om een eigen woonmilieu te scheppen is een duidelijk centraal plein gecreëerd, waaraan de algemene voorzieningen als supermarkt, administratie en trefcentrum gesitueerd zijn. Voorts heeft het gebied rondom iedere toren een eigen karakter gekregen, terwijl toch het geheel een nauwe samenhang vertoont.

De indiening van dit schetsplan bij het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen vond plaats 14 oktober 1966 en werd op 16 augustus 1967 schriftelijk goedgekeurd.

Op grond van de eerder verkregen mondelinge toestemming werd aan de architecten opdracht gegeven tot het maken van een definitief ontwerp, dat op 8 augustus 1967 bij het ministerie werd ingediend. Het bestek, plus tekeningen en begroting, werd op 19 december 1968 ingediend. Op 8 mei 1969 werd hierop de goedkeuring van het ministerie ontvangen. Zoals vermeld werd de laatste en definitieve goedkeuring op 10 oktober 1969 verkregen.

C. H. Vermeulen

Het populaire lied als spiegel van een samenleving

Wanneer er in het populaire lied over de man wordt gezongen, dan ligt de nadruk op diens schouderpartij. Staat het zwakke geslacht in het liedje centraal, dan bezingt men vooral het haar, de ogen (die dan bij voorkeur blauw moeten zijn) en de benen. Handelt een liedje over Parijs, dan is dat meestal in verband met het uitgaansleven. Amsterdam wordt voornamelijk bezongen als geboorteplaats. Geld speelt in 26 liedjes een rol. Heeft men 'maling aan geld, ping ping', dan is dat omdat men meent het niet nodig te hebben om gelukkig te kunnen zijn. In de crisistijd raadde een tekstschrijver zijn toehoorders aan om ter compensatie van de gemiste Zwitserland-vakantie 'een berg in je tuintje te planten'.

Ziehier een kleine bloemlezing uit de eerste deelresultaten van een in 1963 begonnen cultuur-historisch onderzoek naar de indicatieve betekenis van het populaire lied voor de Nederlandse samenleving. Wat beweegt iemand er nu toe om in alle ernst een wetenschappelijk onderzoek naar een zo 'luchtig' verschijnsel als het populaire lied in te stellen?

Als men communicatie met De Jager en Mok °) omschrijft als 'het op elkaar (tussenmenselijk T.J.K.) overdragen van ideeën, gevoelens, wensen, etc.' dan zal het geen betoog behoeven dat de inhoud van liedjes veelvuldig in communicatieprocessen als over te dragen inhoud fungeert. Nu is het een bekend verschijnsel dat communicatie effectiever is wanneer de over te dragen inhoud bij de ontvanger een 'o ja'-effect oproept. Hij moet zichzelf als het ware in de communicatieve inhoud terugvinden/herkennen; anders gesteld: de inhoud moet appelleren aan zijn referentiekader. Als men de context van liedjes die populair geworden zijn, nu beschouwt als effectvolle communicatieve inhoud, dan is het zeer wel mogelijk dat populaire liedjes ons iets kunnen leren over de ontvangers van de liedjes. Het is niet onwaarschijnlijk dat de liedjes mede een afspiegeling vormen van het referentiekader van de ontvangers/luisteraars. En aangezien het luisterpubliek zich bij populaire liedjes onder vrijwel alle lagen der bevolking bevindt, kan men zeggen dat de kans groot is dat de samenleving zich in de liedjes weerspiegelt.

Dit is ongeveer de gedachte die wijlen drs. H. J. de Groot in 1963 deed besluiten prof. dr. Sj. Groenman te verzoeken de supervisie op zich te willen nemen voor een onderzoek naar het populaire lied in Nederland. Met behulp van een panel waarin o.a. Hugo de Groot, Gerard van Krevelen, Brian Rust en Theo Uden Masman zitting hadden, werden 855 liedjes uitgezocht die in de periode 1912-1962 in Nederland populair waren. De teksten van deze liedjes werden onder leiding van drs. P. Wollrabe uit de bibliotheek van de toenmalige Nederlandse Radio-Unie gelicht en op 170 inhoudscategorieën geanalyseerd. Na het overlijden van drs. H. J. de Groot en het vertrek van drs. P. Wollrabe is in overleg met prof. Groenman besloten

Drs. T. J. Kamphorst.

de dagelijkse leiding naar ondergetekende te verleggen. De eerste resultaten zijn in samenwerking met drs. J. Dekker in een deelrapport neergelegd.

Wij willen nog enkele van de meest saillante uitkomsten van deze aan het Sociologisch Instituut uitgevoerde studie presenteren.

In 63 % van de geanalyseerde liedjes staat de liefde centraal. In 15 % van deze liefdesliedjes wordt op fysieke intimiteiten gezinspeeld. De vraag naar de oorsprong van de liefde wordt in de 'hits' meestal niet aangeroerd. Van de liefdesfasen wordt de verliefdheid het meest bezongen, gevolgd door de al dan niet negatief gewaardeerde verbroken verhouding. Derde in deze rij staat de fase van de ontluikende liefde, terwijl het huwelijk de vierde plaats moet delen met de onbeantwoorde liefde.

Uit de liedjes blijkt dat de opvattingen over de sexualiteit in de loop van de tijd vrijer zijn geworden. De romantiek is ontmanteld, de liefdespartners richten zich directer tot elkaar. Er wordt in 14 % van de liedjes gezoend, in 9 % wordt 'stevig gevrijd'. In het feit dat de vrouw steeds vaker hoofdpersoon in de teksten is geworden zou men wellicht een uiting van de emancipatie kunnen zien. De arbeid van de mens wordt doodgezwegen. Enz., enz.

Tenslotte willen wij nog een enkel woord wijden aan de onderzoeksproblematiek. Het feit bijvoorbeeld dat het in het dagelijks leven zo belangrijke motief „werk" in de liedjes nauwelijks voorkomt doet de vraag rijzen wat met de inhoudsanalyse nu eigenlijk gemeten wordt. Zijn het de concrete gebeurtenissen zoals zij zich in de werkelijke samenleving voordoen of meten wij bij de bevolking

levende ideaalvoorstellingen? Wordt in het lied de wens geuit (bijvoorbeeld: eeuwig durende liefde) die de vader van de gedachte is? Daarnaast zijn er problemen als:
de rol die de muziek bij het populair worden van liedjes speelt,
de zuiver individuele invloed van componist en tekstschrijver op de geanalyseerde teksten en
het grote probleem van elke inhoudsanalyse: de subjectieve interpretatie van tekstelementen door de onderzoekers.

Ondanks deze problemen kunnen wij echter nu reeds stellen dat deze studie van het populaire lied ons inzicht in hetgeen zich in de samenleving afspeelt aanzienlijk kan verhogen; een inzicht waar het sociologen toch uiteindelijk om te doen is. T. J. Kamphorst.

°) H. de Jager/A. L. Mok. Grondbeginselen der sociologie. 1968. Leiden.

Filosoferen bij voorbereidend wetenschappelijk en hoger algemeen voortgezet onderwijs?

De Landelijke Federatie van Verenigingen in de Filosofie stelt momenteel een schriftelijk onderzoek in onder de rectoren/directeuren van de scholen voor V.W.O. en H.A.V.O. naar hun mening over de integratie van de filosofie binnen deze onderwijsinstellingen. De vragenlijst is samen met een begeleidende nota op woensdag 15 oktober aan alle directeuren/rectoren van V.W.O. en H.A.V.O.-scholen in Nederland toegezonden.
In de nota geeft de landelijke federatie aan waarom zij filosofieonderwijs, dat duidelijk afgestemd is op bij de leerlingen levende wijsgerige vragen, op bedoelde scholen uitermate gewenst acht en op welke wijze zij zich de

1969 ERASMUSJAAR — ERASMUS VAN ROTTERDAM

Hij is er dikwijls van beschuldigd een weifelaar en zelfs een lafaard te zijn, midden in de grootste crisis van zijn generatie. Maar in feite handhaafde hij met bewonderenswaardige vasthoudendheid zijn opstelling vanuit de christelijk-humanistische idealen. (New Cath. Enc.).

'ERASMUS VAN UTRECHT'

.....hij is veel slimmer en hij argumenteert minder, een moeilijk tegenstander. Hij is een man die zijn zin weet door te zetten.
(Willibrord de Graaf in NUD 17-9 en Nwe Zeister Crt. 18-9).
Deze Utrechtse Universiteit is een rijk geschakeerd complex van menselijke waarden. (Prof. Mr. J. J. M. v. d. Ven op 15-9-1969).

integratie voorstelt. In het filosofieonderwijs zouden onder meer de waarde, het nut en de samenhang der studie- en vormingsvakken, de verheldering van basisbegrippen uit deze vakken en de kunst van het redeneren (de logica) aan de orde kunnen worden gesteld. Verder worden in de nota vraagstukken genoemd die de intermenselijke verhoudingen op de school betreffen en de plaats van de school in de samenleving. De landelijke federatie benadrukt dat het bij filosofieonderwijs niet allereerst om kennisoverdracht gaat, maar om de begeleiding en ontwikkeling van de eigen kritische stellingname der leerlingen.
In de nota wordt in dit verband de beroemde zin van Immanuel Kant over de filosofieleerlingen geciteerd: 'Er soll nicht Gedanken sondern denken lernen'.
De leiding van het onderzoek berust bij de heren C. Schavemaker, voorzitter van de landelijke federatie van verenigingen van studenten in de filosofie en drs. T. J. Kamphorst, wetenschappelijk medewerker aan het sociologisch instituut van de Utrechtse universiteit. Het onderzoek wordt uitgevoerd onder auspiciën van het bestuur van de sectie wijsbegeerte van de academische raad en is mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van het Prins Bernhard Fonds. De resultaten van de enquête zullen medio maart 1970 in rapportvorm gepubliceerd worden.

(Voor belangstellenden is een exemplaar van de vragenlijst en de begeleidende nota op het Perscentrum, Pieterskerkhof 13, te verkrijgen.)

Persbericht Utr. Universiteit

UNIVERSITEIT

AGENDA

23 oktober: persbijeenkomst over de dissertatie van drs. D. Bosschaert 'De stad Utrecht als medisch ontwikkelingsgebied'. Perscentrum, 11.00 uur.

24 oktober: persbijeenkomst waar prof. dr. K. Rijsdorp, bijzonder hoogleraar in de faculteit der sociale wetenschappen, een toelichting zal geven op zijn inaugurele rede 'Theorievorming en experiment in lijichamelijke opvoeding en sport'. Perscentrum, 11.00 uur.

27 oktober: in de t.v.-uitzending Achter het nieuws, gewijd aan de huisarts, zal prof. dr. J. C. van Es, van het instituut voor geneeskunde van de huisarts van de R.U., zijn medewerking verlenen; 20.45 uur.

29 oktober: voordracht Peter Struyken 'Mogelijkheden voor het regelen van de visuele verschijningen van zaken''; Instituut voor sonologie, Plompetorengracht 14-16, 13.45 uur.

3 november: oratie prof. dr. P. Thoenes, gewoon hoogleraar in de sociologie; aula, 16.15 uur.

Promotie drs. S. Taseer Hussain (wisk. en natuurw.) — Ina Boudier-Bakkerlaan 93. Utrecht — op het proefschrift ,,Revision of hipparion (Equidae, Mammalia) from the Siwalik hills of Pakistan and India'; senaatszaal 14.30 uur.

4 november: openbare vergadering Raad van Overleg; dependance van het academiegebouw 14.00 uur.

5 november: bijeenkomst, georganiseerd door het Utrechts Kunsthistorisch Studentendispuut 'de Bentvueghels' waar prof. H. Gerson om 20.00 uur een voordracht zal houden over de werken van de jonge Rembrandt.

Openbare les mr. R. Crince le Roy; aula 16.15 uur.

Tot 1 november: tentoonstelling 'Naar de letter' 3, instituut De Vooys, Emmalaan 29.

Tot 1 november: tentoonstelling 'Fali-Sao', etnografica en archeologische vondsten in Noord-Kameroen, instituut voor antrobiologie, Achter den Dom 24.

Tot 1 november: fototentoonstelling Venetië, gebouw studiebegeleiding kunsthistorisch instituut, Boothstraat 6.

6 november: voordracht mej. dr. K. D. H. Fremantle ,,Sir James Thornhill in the low countries: an illustrated journal of 1711'. Kunsthistorisch Instituut, collegezaal Boothstraat 6, 14.00 uur.

7 november: promotie drs. E. Dekker (sociale wetensch.) — Ocarinalaan 132, Rijswijk, Z.H. — op het proefschrift 'Overheidsvoorlichting in de verzorgingsmaatschappij'; senaatszaal 15.15 uur.

UNIVERSITEIT EN KERK

Diensten

Zondagavond 26 oktober, 19.15 uur in de Pieterskerk. Voorganger: Ds. J. M. van Minnen.

Academiediensten Janskerk:

zondag 26 okt. 10.30 uur ds. Van Egmond
zondag 2 nov. geen dienst.
Men wordt er op gewezen dat in verband met de oecumenische diensten in de aula op 2 november, de Janskerk op die zondag gesloten zal zijn.
zondag 2 november oecumenische diensten. Aanvangstijden: 9.30 uur; 11.00 uur; 12.00 uur in de aula, voorganger. ds. J. C. de Bruïne. 19.15 uur Pieterskerk, voorganger: Kapelaan Leeneman.

Radio

Ook deze week iedere maandag en donderdagavond om 22.20 uur een van de studenten predikanten voor de radio in de serie: Naar de nieuwe revolutie.
De sprekers hopen en mikken daarbij op wat followup in de vorm van discussie tussen een paar vrienden, die 'toevallig' bij elkaar zitten en een uitzending horen, of door een kring, die er op reageren wil of . . . hoe dan ook.

Op elke zondag (21.00 uur ten huize van ds. Overdiep, Hieronymusplantsoen 5) in november bestaat de gelegenheid met buitenlandse studenten te praten over hun land en ervaringen hier.
2 november: een portugese student, 9 november een aanstaand theoloog uit Egypte.

Spreekuren

Gereformeerd: dr. J. M. van Minnen, W. Barentstraat 55 (tel. 71 06 23). Donderdag van 6-6.30 uur aan huis ds. P. Heinen, Prof. Leon. Fuchslaan 4, telef. 71 20 .6 — maandag van 6-7 uur, aan huis.

Remonstrants: ds. J. Overdiep, Hieronymusplantsoen 5 (tel. 2 21 84) woensdag 18.45-19.45 uur.

Hervormd: het spreekuur van de beide hervormde predikanten is elke woensdag van 12.00-13.00 uur op de zolder van het U-huis. Ds. J. C. de Bruïne, v. Lidth de Jeudestraat 17, tel. 1 09 34.
Dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 51 12 72.

Catechisaties

Remonstrantse gesprekskring: n[illegible] 18 [illegible] uur — Oriëntatie over godsdienstige vragen (in samenwerking met het convent stud).

Maandag 21.00 uur, iedere 14 dagen (vanaf 14 oktober) inleiding in de moderne theologie aan de hand van het boek van Buskes, met God en mens als concurrent.

Donderdag 18.45 uur De mens voor de keus; 20.15 uur De kerk ter discussie; 21.45 uur Theologisch nadenken over brandende wereldvragen: Oorlog en vrede ontw. politiek, revolutie.

Gereformeerd: a. dinsdag en donderdag 19.00 ds. P. Heinen. b. Vervolg — dinsdag 8 uur, ds. J. M. v. Minnen. c. Einde — maandag en donderdag 19.00 uur, ds. J. M. v. Minnen. Kring: woensdagavond, 21.30 uur, W. Barendszstraat 55. Vergadering: plenaire vergadering werkgroepen. Woensdag 29 oktober, 20.00 uur, Springweg 93.

Oecumenische catechese: de groep o.l.v. ds. Overdiep en ds. Van Egmond (maandagavond 18.45 uur) bleek een zo gevarieerd verwachtingspatroon te hebben dat in onderling overleg besloten is het geheel in twee groepen te splitsen. Eén groep gaat verder o.l.v. ds. Overdiep; men wil daar ingaan op

de vragen die rijzen rondom het geloof. Deze groep komt bijeen op maandagavond om 18.45 uur ten huize van ds. Overdiep, Hieronymusplantsoen 5. De andere groep wil zich oriënteren op de bijbel. Deze groep komt bijeen op maandagavond 19.00 uur ten huize van ds. Van Egmond, Burg. Reigerstraat 83. Beide groepen hebben nog plaats voor enkele deelnemers.

Evangelisch-Lutherse studentencontactavond.
Dr. C. C. G. Visser, studentenpredikant en prof. dr. J. B. Thomas, studentenouderling, nodigen hierbij gaarne alle belangstellenden uit tot het bijwonen van de studentencontactavond op donderdag 30 oktober a.s. in de pastorie van de Evangelisch-Lutherse Gemeente te Utrecht, Hamburgerstraat 7. Aanvang 20.15 uur.
Op deze ontmoetingsavond zal het programma voor de verdere avonden in dit academisch jaar worden opgemaakt.
Ook studenten niet-leden van onze gemeente zijn van harte welkom.

UIT HET D.B. VAN 20 OKTOBER 1969

1. De minister heeft het bestuursreglement van de universiteit per brief van 24 september jl. goedgekeurd. Via de directeuren van faculteitsbureaus zullen de faculteiten geïnformeerd worden. Het D.B. vindt, dat er niet zo vreselijk veel aandacht aan besteed moet worden, omdat bij nieuwe aanstaande bestuursvormen nieuwe reglementen moeten worden ontworpen.
2. Het instituut voor vergelijkend literatuuronderzoek vraagt curatoren toestemming de naam van het instituut te wijzigen in: instituut voor vergelijkende literatuurwetenschap.
3. Curatoren van Leiden zenden een beschouwing van prof. dr. H. Daalder, hoogleraar in de politieke wetenschappen, over plenaire vergaderingen. Er wordt nagegaan hoe aan dit stuk bredere verspreiding kan worden gegeven binnen de universiteit.
4. De U.S.F. heeft meegedeeld, dat zij niet in de vergadering van de Raad van Overleg (4 november a.s.) zal verschijnen. Het D.B. had de U.S.F. verzocht althans voor het agendapunt 'openbaarheid' aan de vergadering deel te nemen.
Het D.B. wil de beslotenheid van zijn vergadering uitvoerig motiveren en deze motivering publiceren in de vorm van een nota voor de Raad, op te nemen in 'U'.
Het D.B. wil dit punt op de agenda van de vergadering van de Raad van Overleg op 4 november a.s. zien geplaatst.

RAAD VAN OVERLEG STELT VERGADERING UIT

Het dagelijks bestuur van de universiteit heeft naar aanleiding van het uittreden van de studentengeleding uit de raad van overleg en na overleg met de vertegenwoordigers van de andere geledingen uit de raad van overleg, de voorzitter van de raad geadviseerd de vergadering van de raad van 16 oktober a.s. enkele weken uit te stellen.
De andere geledingen menen dat de raad van overleg niet goed kan functioneren indien één geleding uittreedt.
Op de eerstvolgende vergadering zal het punt van de openbaarheid, zoals in de vorige vergadering van de raad is besloten, op de agenda staan.
Het dagelijks bestuur meent dat het punt van de openbaarheid, ook van de D.B.-vergaderingen, met name in een raadsvergadering behandeld dient te worden. Het D.B. hoopt dat de studentenvertegenwoordigers, nu dit agendapunt aan de orde komt, althans in deze vergadering, aan het overleg zullen deelnemen. Het dagelijks bestuur zal in een brief een en ander ter kennis brengen van de Utrechtse studenten faculteiten.

Het dagelijks bestuur van de Utrechtse universiteit heeft de volgende brief gezonden aan de Utrechtse studenten faculteiten:
Het dagelijks bestuur der universiteit nam kennis van uw brief van 8 oktober jl. aan de raad van overleg, waarin u mededeelt gevolg te zullen geven aan een motie, luidende:
'De algemene vergadering vraagt dat de USF het overleg in de raad van overleg opschort totdat curatoren en leden van het universitaire D.B. bereid zijn gebleken in een door de USF bijeen te roepen vergadering verantwoording af te leggen van hun beleid, d.w.z. dat zij bereid moeten zijn om alle vragen te beantwoorden over het gevoerde en te voeren beleid'.

Het dagelijks bestuur heeft hierin aanleiding gevonden overleg te plegen met een aantal leden van de andere in de raad van overleg vertegenwoordigde geledingen der universiteit. Op grond van het met hen besprokene heeft de voorzitter van de raad van overleg geadviseerd de op 16 dezer geconvoceerde vergadering enkele weken (tot b.v. in de eerste helft van november) uit te stellen, teneinde de vertegenwoordigers der geledingen in staat te stellen de ontstane situatie met hun achterban te bespreken.

Het dagelijks bestuur is bereid in bedoelde vergadering van de raad van overleg bij het te verwachten agendapunt 'openbaarheid van stukken en vergaderingen' zijn standpunt ter zake nader te motiveren. Het acht overleg inzake dit onderwerp evenwel slechts zinvol, indien daaraan door alle geledingen wordt deelgenomen. Het hoopt daarom, dat althans in deze vergadering ook de leden van de raad uit uw geleding aan het overleg zullen deelnemen. Persbericht R.U.

UNIVERSITEITSGIDS

Universiteitsgids 1969/1970 à *f* 2,— verkrijgbaar bij de afd. PVD (Public relations, Voorlichting en Documentatie), kamer A 14, Kromme Nieuwe Gracht 29.

NAAMSWIJZIGING

Het bestuur van de faculteit der geneeskunde werd 13 oktober jl. schr'ftelijk namens het college van curatoren medegedeeld, dat desgevraagd toestemming werd verleend de naam „Laboratorium voor histologie en microscopische anatomie te wijzigen in :„Laboratorium voor histologie en celbiologie'.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij bureau documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, kamer A 16, tel. 2 94 41, tst 219:

Knipseldossiers: begroting, B.V.D.-activiteiten op de universiteiten, instituten algemeen o.a. universiteitsmuseum, universiteitsbibliotheek, universitaire filmdienst, nieuwe instituten, o.a. instituut voor toegepaste taalkunde, instituut voor maatschappijstudie; wetenschapsbeleid.

Nieuwe boeken: Werff, F. C. v. d. 'Hoe maak ik mijn geschriften leesbaar?' Weller, M. en G. Stuiveling 'Moderne welsprekendheid'. Studiegids Kath. Hogeschool Tilburg 1969-1970.

Uit tijdschriften: Goudswaard, F. H. 'Staat, student en rendement', Intermediair, 5 (1969), nr. 7, 1-3. Artikel over de financieringsproblematiek van het wetenschappelijk onderwijs.

MEDEWERKERS

BEDRIJFSGENEESKUNDIGE DIENST

Spreekuur van maandag tot en met vrijdag van 8.30 - 9.00 uur.

VACATURES

Algemeen

Bij de hoofdafdeling personeel, bureau personeelsbeoordeling, wordt gevraagd een

PERSONEELSBEOORDELINGSADVISEUR

Zijn taak zal bestaan uit het voorbereiden en begeleiden van de personeelsbeoordeling en het zorg dragen voor de verwerking van de daarbij verkregen gegevens t.b.v. de verschillende aspecten van het personeelsbeleid. Voor deze functie is vereist: middelbaar opleidingsniveau, goede uitdrukkingsvaardigheid, organisatorisch inzicht, goede contactuele eigenschappen, leeftijd tenminste 30 jaar. Geboden wordt: een salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd en ervaring (min. *f* 926,—, max. *f* 1.708,—). De premie aow is voor rekening van de werkgever, een boeiende functie in een interessante werkomgeving met toekomstperspectieven, zonodig opleiding in diensttijd. De kandidaten voor deze functie dienen bereid te zijn deel te nemen aan een psychologisch onderzoek. Nadere informatie over deze functie kan telefonisch worden ingewonnen bij het hoofd van het bureau personeelsbeoordeling, tel. 030 - 2 94 41, toestel 132.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht onder vermelding van nr. 713.

Bij het computercentrum van het bureau van de universiteit kan worden geplaatst een

LEERLING-PROGRAMMEUR

Middelbare schoolopleiding gewenst. Bekendheid met de IBM-1400 computer strekt tot aanbeveling.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van vacaturenummer 716.

Bij de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting, gevestigd in het universiteitscentrum „De „Uithof" kan worden geplaatst per 1 januari 1970 — of eerder — een

ELEKTRO-TECHNISCH MEDEWERKER

Zijn werkzaamheden zullen voornamelijk bestaan uit: het verzamelen van gegevens betreffende de elektrotechnische voorzieningen van de uit te voeren projecten en het volgens een bepaalde opzet inbrengen van deze gegevens in programma's van eisen, het overleg met de adviseurs bij de voorbereiding en uitvoering der projecten. Vereist is het diploma HTS elektrotechniek of een daaraan gelijkwaardig diploma. Ervaring op het gebied van elektrotechnische installaties strekt tot aanbeveling. Desgewenst kunnen telefonisch inlichtingen over deze functie worden ingewonnen bij het hoofd van het bureau elektrotechniek, onder tel. nr. 030 - 51 18 00 (toestel 434). Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van vacaturenummer 715.

In de nieuwe zelfbedieningskantine van het transitorium II zoeken wij ter assistentie aan het buffet en voor overige kantoorwerkzaamheden: 3 part-time

KANTINEDAMES.

De werktijden zijn van 11.00 tot 15.00 uur

Mondelinge inlichtingen kunt u krijgen bij de heer L. van Loon (tel. 51 18 11 toestel 244 of 120).

Geneeskunde

Bij het instituut voor de geneeskunde van de huisarts kan worden geplaatst een

TYPISTE/ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER.

Zij zal tot taak krijgen de afhandeling van een aantal gevarieerde administratieve zaken. Opleiding: mulo-niveau, vlotte typevaardigheid vereist. Leeftijd: ongeveer 20 jaar. Het salaris wordt vastgesteld volgens rijksregeling en is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. De premie aow komt voor rekening van de rijksuniversiteit.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 330/typ. te richten aan de afdeling personele zaken, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij de centrale werkplaats voor de inwendige geneeskunde, wordt voor spoedige indiensttreding gevraagd een

INSTRUMENTMAKER

in het bezit van het diploma Bemetel. Leeftijd tot 25 jaar. Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. De premie aow komt voor rekening van de rijksuniversiteit.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder nr. 400/instr.m.

Bij het Rudolf Magnus Instituut voor farmacologie kan op korte termijn geplaatst worden een

SCHOONMAAKSTER

Werktijden van 8.30 - 12.00 uur en van 13.30 - 16.30 uur, totaal 32,5 uur. Salaris volgens rijksregeling.

Inlichtingen kunnen verkregen worden bij de beheerder van het instituut, Vondellaan 6, Utrecht, tel. 88 05 21 of 88 22 21.

Tandheelkunde

Bij de afdeling preventieve orthodondie van het tandheelkundig instituut kan worden geplaatst een part-time

TANDARTS-MEDEWERKER

voor klinisch onderwijs en onderzoek.

Sollicitaties te richten aan het hoofd van genoemde afdeling, mej. M. de Boer, tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7, Utrecht.

Bij de afdeling preventieve orthodondie van het tandheelkundig instituut kan worden geplaatst een

TYPISTE

Vereisten mulo-opleiding en typediploma. Salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring volgens rijksregeling. De aow premie is voor rekening van de universiteit.

Schriftelijke sollicitaties met opgave van leeftijd en ervaring te richten aan het hoofd van de afdelink preventieve orthodontie, Jutfaseweg 7, Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het laboratorium voor ruimte-onderzoek bestaat een vacature voor een

MEDEWERKER(STER)

die opgeleid wil worden tot

PROGRAMMEU(R)SE

De betreffende afdeling is belast met de bewerking van resultaten verkregen uit raket- en satellietexperimenten. Vereisten: H.B S.-B of gelijkwaardige opleiding. Leeftijd plm. 18 jaar. Spoedige indiensttreding is gewenst.

Sollicitatiebrieven te richten aan de personeelsafdeling van het sterrekundig instituut, Zonnenburg 2 te Utrecht.

Voor het farmaceutisch laboratorium wordt gevraagd een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

voor het beheer. Taak: het typen van colleges en stencils, rondbrengen van de post in het instituut, administratieve werkzaamheden, zoals het boeken van bestellingen, controleren van rekeningen, het maken van fotokopieën. Salaris afhankelijk van leeftijd en ervaring, volgens rijksregeling.

Gegadigden kunnen zich melden bij de beheerder van het farmaceutisch laboratorium, Catharijnesingel 60, Utrecht.

Op het zojuist gevormde bureau van de subfaculteit der biologie kan op korte termijn worden geplaatst een

SECRETARESSE

Zij zal voor het hoofd van dit bureau alle voorkomende secretariaatswerkzaamheden verrichten. De gedachten gaan uit naar een kandidate van goed middelbaar niveau, met een goede typevaardigheid en enige jaren ervaring in een soortgelijke functie. Zelfstandigheid en accuratesse zijn nodig. Leeftijd tot plm. 25 jaar. Salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling.
Premie aow wordt niet ingehouden. Vakantietoelage 6%.

Schriftelijke sollicitaties kunnen worden gericht aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van vacaturenummer 714.

Letteren

Het instituut voor Engelse taal- en letterkunde vraagt op korte termijn:

1e EEN JONG WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER (acad.)

voor onderwijs en onderzoek op het gebied van het moderne Engels, met speciale belangstelling voor uitdieping van de mogelijkheden van het talenpraktikum.

2e EEN JONG WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER (acad.)

met speciale belangstelling voor de problemen van het universitair onderwijs in de nieuwere Engelse letterkunde.

Schriftelijke sollicitaties te zenden aan bovengenoemd instituut.

Sociale wetenschappen

Het pedagogisch-didactisch instituut voor de leraarsopleiding vraagt per 1 augustus 1970 of zoveel eerder als mogelijk is

EEN STAFLID-COÖRDINATOR VOOR DE LERAARSOPLEIDING

Taakomschrijving in orde van prioriteit: A. Het bevorderen van de integratie van de colleges algemene didactiek en de vakdidactiek met de daaraan verbonden hospiteerstages (het organiseren van seminars voor mentoren, hulp bij de evaluatie van colleges, stages en seminars, etc.). B. Bevordering en verbetering van het onderwijs in de didactiek (door het deelnemen aan de evaluatie van de colleges met de betrokken docenten, het doorgeven van informatie over geslaagde collegevormen, het onderzoeken en organiseren van het optimale gebruik van visuele en audio-visuele hulpmiddelen). C. Onderzoek naar het rendement van de leraarsopleiding door het stimuleren en organiseren van het contact met afgestudeerde leraren. D. Voorbereiding toekomstige leraarsopleiding in verband met te verwachten herstructurering universitaire studie en verzorging pedagogisch/didactische scholing van para-universitaire leraarsopleidingen. Toelichting: Boven omschreven werkzaamheden zullen verricht worden in teamverband met alle medewerkers van het instituut. Het is daarom noodzakelijk dat de gehele staf, na een interview met de gegadigden, het eens wordt over de te benoemen functionaris. De functionaris zal verder een intensief contact met het departement, scholen en de para-universitaire opleiding moeten onderhouden. Vereisten: A. ervaring in organisatie in of buiten het onderwijs. B. ervaring in het leiden van groepsdiscussies. C. tact in omgang met anderen. Tot aanbeveling strekt onderwijservaring, ervaring in het gebruik van audio-visuele hulpmiddelen alsmede

enige ervaring op het gebied van onderwijsresearch. Rang en salaris: Inpassing in het stelsel van wetenschappelijke medewerkers op grond van leeftijd, anciënniteit en ervaring.

Sollicitaties voorzien van curriculum vitae uitsluitend schriftelijk aan prof. dr. R. S. Mossel, pedagogisch-didactisch instituut voor de leraarsopleiding, Budapestlaan 6, 'De Uithof', Utrecht.

Bij de subfaculteit der psychologie worden gevraagd

DRIE SCHOONMAAKSTERS

Werktijd: 's morgens van 8-12 uur. Leeftijd tussen 35 en 45 jaar.

Sollicitanten kunnen zich aanmelden bij mej. E. M. van den Berg, Varkenmarkt 2, tel. 2 65 51.

Diergeneeskunde

Bij de kliniek voor kleine huisdieren kan worden aangesteld een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER

De werkzaamheden omvatten het zelfstandig verwerken van gegevens voor de medische registratie, t.b.v. het wetenschappelijk onderzoek. Voor deze functie wordt gedacht aan iemand met een ruime administratieve ervaring, tenminste mulo-opleiding en belangstelling voor het statistisch verwerken van gegevens.

Bij het instituut voor bacteriologie kan op korte termijn worden aangesteld een

BACTERIOLOGISCH ..NALIST(E)

die in hoofdzaak zal medewerken aan het wetenschappelijk onderzoek. Geen nacht- en weekenddiensten.

Bij het instituut voor Farmacologie en Toxicologie kan worden aangesteld een

INSTRUMENTMAKER

voor het onderhoud, de reparatie en constructie van researchinstrumentarium Opleiding l.t.s. richting instrumentmaker en bij voorkeur aangevuld met Bemetel opleiding. Leeftijd 20-26 jaar.

Bij de kliniek voor inwendige ziekten en gerechtelijke diergeneeskunde, universiteitscentrum 'De Uithof' kan worden aangesteld een

KLINISCH LABORANTE

voor de afd. sterilisatie

De werkzaamheden omvatten het schoonmaken, steriliseren en de verdere behandeling van medische instrumenten.

Bij de kliniek voor inwendige ziekten en gerechtelijke diergeneeskunde, universiteitscentrum 'De Uithof' kan worden aangesteld een

BEDIENDE

ter assistentie bij het onderwijs en andere voorkomende werkzaamheden. Leeftijd 19-25 jaar.

Sollicitaties met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de personeelsafdeling van de faculteit, Biltstraat 172, Utrecht.

CONCERT C.U.C.

In het blad van 10 oktober is al een eerste aankondiging opgenomen van het concert dat het Comité Universitair Contact organiseert op vrijdag 28 november in de aula.
Dit concert is voor alle leden van het personeel van de Universiteit gratis toegankelijk.
Het koor van echtgenotes van hoogleraren zingt onder leiding van Jaap Hillen o.a. liederen van Strawinsky en van Thomas Strutius, alsmede 17e eeuwse koralen van Johann Hermann Schein.
Verder zullen enige musici 16e en 17e eeuwse muziekinstrumenten bespelen.
Het C.U.C. hoopt dat velen zullen komen luisteren. Hebt u de datum van het concert reeds genoteerd?

VOETBAL

Zaterdagmorgen 11 oktober jl. werd op het sportpark aan de Zuilenselaan de vriendschappelijke voetbalwedstrijd tussen de elftallen van de universiteitsbibliotheken van Utrecht en Amsterdam gespeeld. Om 10.15 uur blies scheidsrechter, drs. J. van Heijst, onder-bibliothecaris van de U.B. Utrecht, voor de aftrap die werd verricht door bibliothecaris dr. D. Grosheide.
Fel aangemoedigd door een vijftigtal supporters trokken de bibliotheekmensen beurtelings ten aanval. Vóór de thee leverde dit echter geen resultaten op, zodat de rust met een 0-0 stand aanbrak.
De tweede speelhelft bracht volop spanning. Utrecht kwam al spoedig op 1-0, maar via de stander 1-1 en 2-1 wisten de Amsterdammers toch weer gelijk te komen en namen zelfs een 2-3 voorsprong, die ze tot het einde wisten te behouden. Een overwinning dus voor Amsterdam; wellicht had een gelijk spel de krachtsverhouding in het veld beter weer gegeven. Misschien krijgen de U.B.-boys in de toekomst de gelegenheid om revanche te nemen. De mogelijkheid is niet uitgesloten dat nog meerdere bibliotheek-elftallen elkaar in een voetbal-toernooi zullen ontmoeten. De organisatoren voelen er alles voor. Na afloop was men nog enige tijd gezellig bijeen in een van de kantines op het sportpark.

STUDENTEN

BIJBELKRING

Ds. W. van 't Spijker, chr. geref. predikant te Utrecht-centrum houdt regelmatig op dinsdag om de 14 dagen van 20.00-21.00 uur in het vergaderlokaal van de chr. geref. Kerk aan de Wittevrouwensingel 33 te Utrecht een bijbelkring voor studenten.
De eerstvolgende bijbelkring wordt gehouden op dinsdag 4 november a.s. en zo vervolgens.

INSTITUUT VOOR TAALEXPRESSIE

Het instituut voor taalexpressie organiseert voor het komende cursusjaar de volgende activiteiten:
taalexpressie; spreken in 't openbaar; gespreks- en discussietechnieken; experimenteel toneel; training sociale expressie d.m.v. creatief spel; alsmede tekstpresentatie. Hieraan werken als docenten mee: mevrouw Wanda Reumer en de heren R. Niëns, N. H. Siewertsz Van Reesema en H. v. d. Zee.
Aan de deelnemers, die dit nodig hebben wordt bovendien de gelegenheid geboden lessen te volgen in stemvorming en uitspraakverbetering; deze logopedische begeleiding wordt verzorgd door de logopedisten: mevr. M. M. Colijn en mevr. T. Damsté.
Besprekingscolleges (waarbij u zich voor eerdergenoemde activiteiten kunt laten inschrijven) en groepsindeling vinden plaats:
op maandagmiddag 3 november a.s., van 16.30 (precies) tot 17.15 uur (precies) en van 17.15 (precies) tot 18.00 uur;
op dinsdagmiddag 4 november a.s. van 14.00 (precies) tot 14.45 uur en van 15.00 (precies) tot 15.45 uur.
Deze colleges vinden plaats in het instituut voor taalexpressie:
op ons nieuwe adres Korte Jansstraat 2 a te Utrecht. Tel. 030 - 2 38 14.
Reeds nu maken wij u erop attent, dat het niet is toegestaan fietsen te plaatsen bij ons instituut; wij verzoeken u de fietsen te stallen op het Janskerkhof.

PRIJSVRAAG

Ter gelegenheid van het gouden jubileum van Itho n.v. te Schiedam heeft de directie van deze onderneming een prijsvraag uitgeschreven voor studenten aan universiteiten en hogescholen in Nederland. Gevraagd wordt een verhandeling te schrijven over het onderwerp: „De invloed van de fysische en/of chemische toestand van de lucht in werkruimten op de arbeidsprestatie en werkbeleving van de mens.
Nadere inlichtingen: Associated Public Relations — P. J. van Os, Surinamestraat 15, Den Haag. Telefoon: (070) 11 75 24 of 18 20 40.

CINESTUD 70

Het uitvoerend Comité CINESTUD 70 nodigt studenten uit deel te nemen aan het vierde internationaal festival voor studentenfilms, dat gehouden zal worden van 26 februari tot 5 maart 1970 te Amsterdam.
De films dienen vervaardigd te zijn na 15 oktober 1966 op 35, 16 super 8 of 8 mm in kleur of zwart-wit. Eventueel geluid moet langs optische of magnetische weg naast het beeld zijn aangebracht (ook 6 mm dubbelband is toegestaan).
Verdere inlichtingen zijn verkrijgbaar bij het secretariaat, Roerstraat 34, Amsterdam, tel. tel. 020 - 23 30 05.

PROMETHEUS

Voor iedereen, die nog iets van deze club wil weten, het volgende:
Prometheus doet niet mee aan de activiteitenoverkoepeling van het CVV; we trekken een beroepskracht aan voor de organisatie van onze activiteiten (minder amateurisme, meer professionaliseren). Dit houdt ook in: het bekendheid geven aan het programma bij een breder publiek (instellingen hoger beroepsonderwijs).
Aanmelden is lid worden: wel opvang, maar geen eisen aan degene, die lid wordt; wie zin heeft: DOEN!
Contributie met reductiemogelijkheid: ƒ 35,—
Eerstvolgende programmapunt: donderdag 23 oktober: 20.00 uur, Parkstraat 55: Schrijvert K. Schippers leest voor uit eigen werk, geeft toelichting en discussieert met de aanwezigen.

Bestuur Prometheus 69 - 70

Het bestuur van Prometheus is voor 1969-1970 als volgt samengesteld: coördinator, Joop Hoekstra (vice-voorzitter); commissie vertegenwoordiging, Bart de Bont (voorzitter), Frank van Vliet; commissie administratie: Leon Sprenger (penningmeester), Freek Heite (secretaris); commissie activiteiten: George de Vries (commissaris), Cock Kruit (commissaris), Liesbeth Pijpers, Bert Manders, Will Ogrinc, Martin Heerschop.

Prometheus-motie

De ledenvergadering van de Utrechtse Vereniging 'Prometheus', in vergadering bijeen op 9 oktober 1969 in de Mensa, verklaart zich solidair met de mensen, die — na het mislukken van de pogingen tot elke vorm van discussie met het Dagelijks Bestuur en het college van curatoren van de Rijksuniversiteit te Utrecht — de curatorenkamer hebben bezet. De vergadering keurt het inroepen van politiehulp bij een binnen-universitaire aangelegenheid, zoals dat door het college der curatoren is gedaan, ten sterkste af! (De motie is ondertekend door vijf mensen en met grote meerderheid door de vergadering aanvaard).

ÖKISTA

Österreichisches Komitee für Internationalen Studienaustausch bemiddelt zowel bij individuele als groepsreizen naar verschillende landen en steden o.a. Turkije, Salzburg, Istanbul. Ook biedt deze organisatie de mogelijkheid deel te nemen aan taalcursussen en wintersportreizen in Oostenrijk. Gids ter inzage bij het bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, kamer A 16.

FORUMAVOND

Op dinsdag 28 oktober a.s. om 19.30 uur organiseert het Politiek Studie Dispuut van de U.V.S.V op de zolder van Drift 19 een forumavond met als onderwerp de studentenactiviteiten binnen de faculteiten m.b.t. democratisering en inspraak.

In het forum hebben vertegenwoordigers van de U.S.F. en verschillende faculteiten zitting. Iedereen die zich hiervoor interesseert, is van harte welkom.

Aansluitend: zoldercafé.

BESTUUR U.V.S.V. 69-70

Het bestuur van de Utrechtsche vrouwelijke studenten vereeniging is voor het jaar 1969-1970 als volgt samengesteld: Marianne Bordes, praeses; Afke Woltman, ab actis; Helma van den Bergh, q.aestrix; Beatrijs Kortenhorst, vice-praeses, Carola de Vries Robles, vice-ab actis.

U.V.S.V.-OPEN

Vanaf 16.00 uur is het clubgebouw open voor collegekaarthouders.

Eettafel: 17.45 uur - 19.00 uur, met mogelijkheid tot uitlopen.

Zoldercafé: vanaf 22.00 uur.

Dit alles geldt van maandag tot en met vrijdag. Zondag kan iedereen van 17.00 uur - 20.00 uur borrelen, soep met stokbrood eten. Activiteiten: dinsdag 28 oktober, een forum met leiders van actiegroepen binnen de faculteiten. Aanvang 19.30 uur.
Vrijdag 31 oktober: U.V.S.V.-feest, toegang niet-leden *f* 1,10; met o.a. tzigane en chansons en een goede band!

SPORT

Uitwisseling met de universiteit te Pilsen

Van 9 tot 12 oktober hebben te Pilsen een voetbalelftal en een basketbalteam de volgende resultaten behaald:

Het voetballen werd met 4-1 gewonnen. De basketballers hebben na een zeer sterk gespeelde wedstrijd met 66-49 van de medische faculteit gewonnen. Met de wedstrijd van de vorige dag nog in de benen, werden zij de volgende dag door de technische faculteit met een 52-50 nederlaag naar de kleedkamer gestuurd.

Schermen

De Federatie van Utrechtse Studenten Schermers organiseert zaterdag 1 november een nationaal toernooi voor studenten scherm équipes voor dames en heren in de sporthal te Zeist, aan de Panweg, een zijweg van de Amersfoortseweg.

Benut deze unieke kans om kennis te maken met de schermsport!

Volleybal

Tijdens een internationaal toernooi te Berlijn werd door het U.S.S. team een eerste plaats behaald!
Uitslagen: U.S.S. — T.U. Berlijn 2-0; U.S.S. — Kopenhagen 2-0; U.S.S. Comb. Berlijn 2-0; U.S.S. — Praag 0-2.
Het U.S.S. team eindigde hierdoor met Praag met een gelijk aantal wedstrijdpunten; het set-gemiddelde gaf de doorslag in het voordeel van Utrecht.

Atletiek. M.i.v. heden is de Sintelbaan Maarschalkerweerd op dinsdag- en donderdagavond van 19.00-20.00 uur geopend voor de atleten.

Zwemmen. Naar aanleiding van de reorganisatie binnen de U.S.S., is nu ook de Utrechtse Studenten Zwemfederatie " 't Zinkstuk" te water gelaten. Het ab-actiaat wordt waargenomen door de dames mej. J. M. Luursema, Muylenborchdreef 18 en mej. N. F. Kamerbeek, tel. 2 21 02 beiden te Utrecht. Als eerste activiteit hopen wij onderlinge zwemwedstrijden te organiseren. Het programma vermeldt de volgende nummers 100 m schoolslag, 50 m vlinderslag, 50 of 100 m vrije slag en 50 of 100 m rugslag. Het is niet toegestaan om op de 50 en de 100 m van hetzelfde nummer uit te komen. In totaal kan men wel op twee persoonlijke nummers inschrijven. Op dinsdag 16 december de laatste zwemavond voor de kerstvakantie, om 22.00 uur, zullen 3 of 4 banen voor dit toernooi gereserveerd worden. Men dient echter reeds om 21.45 uur aanwezig te zijn. Schriftelijke aanmeldingen, gecompleteerd met adres, geslacht en prestatieniveau gaarne vóór 1 december bij het ab-actiaat.

Boslopen. Met ingang van zaterdag 1 november a.s., beginnen de wekelijkse boslopen op het fraaie landgoed Amelisweerd ten Zuid-Oosten van Utrecht. Helaas is hiervoor nog geen kleedgelegenheid beschikbaar. Het verdient dus aanbeveling om zich thuis te verkleden. Gemakshalve verzamelen de deelnemers om 10.00 uur voor Tivoli op het Lepelenburg. Terplaatse zal de groep gesplitst worden in beginnelingen en gevorderden.

Atletiekcross-country

Reeds in het vorige nummer van 'U' heeft u kunnen lezen dat de Utrechtse Studenten Atletiek Federatie (USAF) op zaterdag 8 november a.s. een nationale cross gaat organiseren. Het programma vermeldt een 1000 m-loop voor dames, een 2000 m-prestatieloop, waaraan elke student kan deelnemen en een 4000 m-wedstrijd, uitsluitend voor heren USS-leden. Het programma begint om 14.30 uur en het parcours wordt uitgezet in de Uithof. Iedere deelnemer ontvangt een herinnering. Voor de beste wedstrijdlopers zijn er ook prijzen beschikbaar. Inschrijving dient te geschieden vóór 31 oktober en moet worden gericht aan het secretariaat van de USAF p.a. USS, postbus 2171, Utrecht. Na 31 oktober bestaat er nog slechts een beperkte mogelijkheid tot inschrijving. Het inschrijfgeld à *f* 0,50 p.p. dient te worden voldaan op de wedstrijddag, bij het afhalen van het startnummer. Nadere bijzonderheden over de plaats en het chronologisch overzicht worden in het volgende 'U'-blad gepubliceerd.

Tafeltennis. Op de speeltijd in de zaal van het „Prinsenhof" aan de Eykmanlaan op woensdagavond van 17.00-19.00 uur hebben de deelnemers aan de competitie voorrang.

Zaalhockey. Met ingang van dit jaar is het programma uitgebreid met zaalhockey. De contributie bedraagt *f* 10,— per seizoen. Het rooster luidt als volgt: woensdag van 17.00 19.00 uur in de sporthal 'de Dreef' in Overvecht.

NEDERLANDS STUDENTEN ORKEST

De audities voor het N.S.O. zullen dit jaar plaats vinden: Amsterdam: 6 nov. A.V.S.V., Raamgracht 8, van 14.00—17.00 uur en van 19.00—22.00 uur; Utrecht: 7 nov.: U.V.S.V., Drift 19, van 14.00—17.00 uur en van 19.00—22.00 uur.
Inlichtingen bij: J. T. V. M. de Jong (bibliothecaris), Mauritsstraat 90, Utrecht. Tel. 030 - 51 09 83.

GESLAAGD

doctoraal geneeskunde: G. J. D. Bleijerveld, Driebergen; N. Exalto, Utrecht; M. H. Kalisvaart, Enschede; mej. M. Steenbeek, Willemstad; Ph. Stoutenbeek, Utrecht; H. J. van Tellingen, Eindhoven; P. C. Versélewel de Witt Hamer, Beverwijk; H. C. Carton, Aerdenhout; F. J. Ciggaar, Utrecht; L. Eijsman, Rosmalen; W. H. D. Kools, Utrecht; H. J Mud, Paterswolde; C. F. Veenemans, Arnhem.

doctoraal wiskunde: J. C. H. Aalders, Middenmeer; W. de Bruin, Zeist (cum laude); H. van Tuyll, Abcoude.

doctoraal natuurkunde: P. R. Boelens, Utrecht; W. A. F. Bongenaar, Leiden; J. M. E. Beaujean, Hoensbroek; F. P. Boomstra, Utrecht; H. Bouwers, Dalen; J. J. M. van Gasteren, Goirle; R. J. Genseberger, Dordrecht; G. A. Hokken, Zaltbommel; A. F. J. van Raan, Breda; H. F. de Vries, Deventer.

doctoraal sterrenkunde: J. W. Wijbenga, Arnhem.

doctoraal scheikunde: J. J. Batenburg, Amersfoort; R. de Bode, Utrecht; W. Bladergroen, Amersfoort; M. J. Broekman, Utrecht; C. Th. H. M. Cronenberg, Utrecht; M. Lopes Cardozo, Rotterdam; F. G. Römer, Utrecht; R. van Slageren, Jutphaas; R. van Tintelen, Utrecht; A. van Urk, Utrecht; A. W. G. Verhappen, Geldrop; S. P. Vriend, Utrecht; J. Wilting, Marknesse.

doctoraal biologie: J. Blok, Utrecht; F. A. Bodnár, Utrecht; A. C. Borstlap, Utrecht; mej. J. M. van den Broek, Eindhoven; J. M. M. Brouwer, Bilthoven; mevr. A. Broekman-Gast, Utrecht; W. P. M. Geraerts, Amsterdam (cum laude); T. W. van Heiningen, Enschede; B. G. van 't Land, Utrecht; J. P. van Praagh, Jutphaas; T. van den Bos, Utrecht; J. J. Th. W. A. Strik, Tilburg (cum laude); G. van Urk, Velp.

m.o. biologie: mevr. M. A. A. van Tongerende Bruijn, Geldrop.

m.o.-B natuurkunde: W. A. van den Boogaard, De Bilt; mej. J. E. Frederik, Utrecht; P. A. M. F. Oostwegel, Utrecht.

doctoraal examen psychologie: mej. F. van Dorp, Utrecht; mevr. A. B. van Duyn-Drenth, Utrecht; A. P. Weterings, Utrecht; O. Wiegman, Utrecht (cum laude).

doctoraal opvoedkunde: R. M. Haverkamp, Utrecht (cum laude); E. H. Keuken, Groenekan (cum laude); K. B. Koster, Utrecht (cum laude).

doctoraal culturele antropologie: J. A. F. Kroese, Roosendaal.

doctoraal farmacie: C. J. M. Boon, Helmond; H. S. Groenberg, Utrecht; H. van de Pavert, Arnhem.

doctoraal fysische geografie: H. Th. v. Oort, Tilburg.

doctoraal rechtsgeleerdheid: mej. S. Pieters, Meerssen; R. C. van den Heuvel, Eindhoven (cum laude).

doctoraal notarieel recht: mej. A. Kalis, Rotterdam; C. V. M. Th. Roozen, Scheveningen.

doctoraal algemene taalwetenschap: J. L. C. van der Staak, Enschede.

doctoraal theaterwetenschap: H. J. J. Piket, Utrecht.

doctoraal Spaanse taal- en letterkunde: J. Rico Consoelo, Driebergen.

doctoraal sociale geografie: G. H. Bent, Gouda (cum laude).

semi-arts: A. M. A. J. Janssen, Cadier en keer; D. P. W. Keizer, Hilversum; J. D. Meerwaldt, Pernis; J. E. M. T. Plasmans, Den Bosch; A. E. Teeuw, Dordrecht.

arts: H. J. Aalders, Arnhem; P. F. v. Akkerveeken, Utrecht; mej. G. Engel, Hoogland; E. J. Kappers, Aalten.

RECHTEN

ALGEMENE VERGADERING JSVU

Het bestuur van de JSVU roept maandag 27 oktober a.s. om 20.00 uur een algemene vergadering van alle juridische studenten bijeen, plaats U-huis, Lepelenburg 1, Utrecht.

AGENDA: 1. Opening; 2. Notulen; 3. Verkiezing studentleden van de faculteitskandidaatscommissie: het bestuur stelt voor: Henk Oderkerk; Bruno Broekman.

Verkiezing van de studentleden van de faculteitsdoctoraalcommissie: het bestuur stelt voor: Jan Schurink; Giiovanni ten Berge; Toon van Tuyl.

Verkiezing studentleden faculteitsvoorlichtingscommissie: het bestuur stelt voor: Teunis Kamper; Aafke Bosselaar.

Verkiezing instituutsraad criminologie: het bestuur stelt voor: Foke de Bruijn; Jaap Michon; V. Nederost; R. A. M. Behling.

Verkiezing sectie strafrecht, crim. instituut: het bestuur stelt voor: Marijke de Vries; Hendrik Roelof Marius; Egbert Mijjer; Jan de Vries.

Verkiezing studentleden benoemingscommissie vacature Van Binsbergen: het bestuur stelt voor: Jaap Groen; Beatrijs Kortenhorst; Robert Berns; Lute van der Linden.

Verkiezing studentleden instituutsraad staatsrecht: het bestuur stelt voor: Tineke van Goch; Jos van Beurden.

Verkiezing studentleden van de instituutsraad 'Inleiding tot de Rechtswetenschappen': Het JSVU-bestuur stelt voor deze zes mensen te laten kiezen via de werkgroepen van het eerste jaar, en deze dan de eerstejaarscommissie te laten vormen.
Verkiezing studentleden Instituutsraad van het Molengraaff Instituut: het bestuur stelt voor: Leonie de Sonnaville; Mebius Kramer; Job Molenburg.
Verkiezing studentleden benoemingscommissie vacature Schuttevâer en Van Dijk: het bestuur stelt voor: 1. ———; 2. ———.
N.B. Het stellen van tegenkandidaten is mogelijk mits schriftelijk en voorzien van 15 handtekeningen, in te dienen bij het bestuur JSVU vóór 27 oktober 20.00 uur, Nieuwe Gracht 60, Utrecht.
4. Behandeling nota bestuursstructuur juridische faculteit. Deze nota wordt aan u voorgelegd door het JSVU-bestuur en de commissie bestuursstructuur van de JSVU, bestaande uit Jan Boonen en Wil Sturkenboom
5. Rondvraag. 6. Sluiting.

INTERNATIONAAL JURIDISCH STUDENTEN-CONGRES

Het bestuur der faculteit vestigt hierbij de aandacht op het Internationaal Juridisch Studentencongres van 3-8 november 1969 te Utrecht
Deelname aan dit belangwekkend congres wordt warm aanbevolen.
Voor de kandidaatsopleiding is daartoe bepaald dat zij die op de ochtenden van 4, 5 en 6 november het congres willen bijwonen, zijn vrijgesteld van de sancties verbonden aan het niet deelnemen aan de werkgroepen.

BESPREKING TENTAMEN BURGERLIJK RECHT K II, MEI 1969

Er bestaat gelegenheid het tentamen burgerlijk recht te bespreken. Opgave hiervoor door intekening op een lijst (benedengang Molengraaff Instituut).
Opgave tot uiterlijk 14 dagen na het verschijnen van deze mededeling.
Omtrent tijd en plaats van bespreking ontvangt men bericht.

PRIVAATRECHTELIJKE RECHTSVERGELIJKING

Zoals in de studiegids van onze faculteit vermeld is ieder die privaatrechtelijk gaat afstuderen verplicht na zijn B II examen een fase van de werkcolleges privaatrechtelijke rechtsvergelijking te doorlopen.
Op dinsdag 11 november a.s. om 16.15 uur begint in het Molengraaff Instituut de tweede fase, waarin de wilsgebreken zullen worden behandeld. Deelnemers aan deze fase worden verzocht zich op te geven bij mr. F. J. A. van der Velden, Molengraaff Instituut, Nieuwe Gracht 60.

COLLEGES INLEIDING (1e jaars)

De colleges Inleiding worden gegeven van 9 tot 11 uur op de 1e en de 3e woensdag van de maand, Achter de Dom 22, zaal 24. De eerste woensdag is bestemd voor de studenten, behorende tot de werkgroepen A t/m L, de derde woensdag voor de groepen M t/m W

SPREEKUUR PROF. ALGRA

Professor Algra houdt spreekuur op donderdagmiddag telkens te 14.00 uur, Biltstraat 101 (Instituut Inleiding tot de rechtswetenschap). Het maken van afspraken op andere tijden kan telefonisch geschieden: Instituut 030 - 14 0 96; thuis: 03430 - 27 87.

INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT

Voor het verplichte tentamen I.P.R. zal mr. W. H. Bijleveld colleges geven voor extranei. 1e keer: zaterdag 1 nov. a.s. van 9 00 - 12.00 uur in het Academiegebouw, vervolgens elke week zelfde tijd, zelfde plaats. Men hoeft zich voor deze colleges niet op te geven.

Vanaf half november tot half december 1969 zal mr. W. H. Bijleveld werkgroepen geven voor het verplichte tentamen I.P.R.
Degenen (ook extranei) die deze willen volgen, dienen zich op te geven bij de administratie van het Molengraaff Instituut.

KINDERRECHT EN KINDERBESCHERMING

Tot de kerstvakantie zal in plaats van het college van prof. Hudig door dr. Zuithoff een werkgroep geleid worden over achtergronden van delinquent gedrag, aanvangende op maandag 3 november a.s. om 12.15 uur. Van de deelnemers wordt verwacht, dat zij zullen lezen: „The young offender" door D. J. West, Middlesex 1967 (Penguin original).

CRIMINOLOGISCHE WERKGROEP

Prof. dr. G. Th. Kempe stelt zich voor, indien daarvoor voldoende belangstelling bestaat, na de kerstvakantie een criminologische werkgroep te formeren, waarin een (evenredig) aantal juridisch, sociologisch en psychologisch geïnteresseerden een plaats zal kunnen krijgen; deze groep zal eens per week bijeenkomen op het criminologisch instituut, Koningslaan 10 en van gedachten wisselen n.a.v. inleidingen door deelnemers te houden.

COLLEGE CRIMINOLOGIE

Het college criminologie, dat op dinsdagmor-

gen van 9.00 - 10.00 uur gegeven wordt door prof. dr G. Th. Kempe en prof. mr. W. M. E. Noach wordt dit jaar gewijd aan het onderwerp: de kleine criminaliteit.

MONDELINGE DOCT.EXAMENS/TENTAMENS NOVEMBER

Degenen, die B I of B II privaatrecht of N I of N II notariaat willen afleggen in november, kunnen intekenen op lijsten, die vanaf 28 oktober a.s. om 14.00 uur liggen op het faculteitsbureau, Boothstraat 1 c, kamer 102.
Extranei kunnen zich ook schriftelijk of telefonisch opgeven bij mevr. De Wilde, Boothstraat 1 c, telefoon 11965.
Voor einddoctoraal examen of D II privaatrecht, strafrecht, staatsrecht of notariaat, wordt men verzocht zich persoonlijk op te geven, eveneens op bovenvermeld adres, ongeveer drie weken voor de verlangde datum.
B II publiekrecht zal in november niet worden afgenomen. De eerstvolgende gelegenheid dit gedeelte af te leggen is op 8 december a.s.
Intekenen voor examens/tentamens in december is mogelijk op lijsten, die komen te liggen op bovenstaand adres vanaf 21 november, 14.00 uur.
Sluitingstermijn van aanmeiding voor examens in december: 27 november, 17.00 uur.

GENEESKUNDE

NOODTOESTAND

Op 16 oktober zonden wij de onderstaande brief aan de voorzitter van de faculteit der geneeskunde prof. dr. H. Deenstra.

Hooggeleerde Heer,

Namens de co-assistentencommissie willen wij nogmaals met klem uw aandacht vragen voor het volgende:

Zoals u bekend is worden sinds september 1968 ook buiten het S.A.Z.U. co-assistenten opgeleid voor het semiartsexamen; dit bracht de opleidingscapaciteit tot het semiartsexamen op 24 co-assistenten per maand. Wij wezen u er reeds meerdere malen op (brieven d.d. 17-4 en 1-5-'69) dat het vanaf september noodzakelijk zou zijn de huidige capaciteit van 12 co-assistenten tevens voor het artsexamen op te voeren tot 24 co-assistenten per maand. Ook in een mondeling onderhoud met u (d.d. 24 april '69) brachten wij dit probleem aan de orde. Tot op heden werden er echter nog geen maatregelen genomen om deze uitbreiding te bewerkstelligen.
De op dit ogenblik bestaande wachttijden zijn slechts schijnbaar niet zo lang, daar de co-assistentschappen nu niet ingedeeld worden.

Wij hebben prof Deenstra op korte termijn om een gesprek over deze situatie gevraagd en zullen u van de resultaten op de hoogte houden.

Namens de co-assistenten commissie
G. H. Sterringa

SEMI-ARTS EN ARTSEXAMEN

Opgave voor de semi-arts en artsexamens in de periode tussen de kerst- en paasvakantie (1970) kan geschieden op het faculteitsbureau, van 3 t/m 7 november, dagelijks van 9.30 tot 12.30 uur en van 14.00 tot 16.30 uur.

Benodigdheden voor opgave:

— afschrift geboortebewijs of uittreksel bevolkingsregister; — diploma vorig examen; — collegekaart; — tentamenboekje; — bewijs van storting examengeld ad ƒ 60,— op postgiro nr. 65233 van de rijksuniversiteit (alleen voor semi-artsexamen).

Men raadplege tevens de studiegids, pag. 16 en 17.

Voor doctorandi met perifere co-schappen bestaat de mogelijkheid zich schriftelijk op te geven. Zij dienen hiertoe de benodigde gegevens aangetekend te ver nden naar het bureau van de faculteit, Catharijnesingel 69, vóór 7 november.

FILMVOORSTELLING

De medische sectie van de Nederlandse Vereniging voor de Wetenschappelijke Film en Televisie nodigt hierbij belangstellenden van de wetenschappelijke staf van de medische faculteit en de medische studenten uit tot het bijwonen van een filmvoorstelling, die gehouden zal worden op maandag 17 november, 20.00 uur, in de studio van de Stichting Film en Wetenschap, Catharijnesingel 59, ingang Sterrenbos te Utrecht.

Indien u denkt de voorstelling bij te wonen, wilt u dan zo vriendelijk zijn dit telefonisch aan het secretariaat op te geven, tel. 2 36 43 (Stichting Film en Wetenschap) te Utrecht. De films die vertoond zullen worden zijn: diagnostiek van congenitale cardiopathieën; de bilirubinemische encefalopathie; emotional factors in general practice.

SCHRIFTELIJK TENTAMEN KINDERGENEESKUNDE

Op zaterdag, 20 december 1969, aanvang 10 uur, zal aan doctorandi wederom de gelegenheid worden gegeven het tentamen kindergeneeskunde af te leggen.

Dit tentamen moet met goed gevolg zijn afgelegd alvorens men tot het co-assistentschap kindergeneeskunde kan worden toegelaten.

Opgaven bij de secretaresse, belast met onderwijszaken in het Wilhelmina Kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137, Utrecht.

FILOSOFIE EN GENEESKUNDE

Zie onder: centrale interfaculteit.

JAARVERTEGENWOORDIGING TWEEDEJAAR GENEESKUNDE

Tonny Odink, praeses; Hans Kersten, ab actis; Hans Bijlsma, onderwijscommissie; Rob Nijsten, studiecommissie; Miek van der Horst, Maarten van Rees, Kees Gorter, Herman Leliefeld, Paul Pahlplatz, Rob Stok, Gijske Wiersema, Loes Tjeenk Willink, Hanny Wubben, Roel Hordijk, Jan Pinckaers.
Gekozen woensdag 8 oktober jl. in aanwezigheid van ongeveer 230 tweedejaars studenten.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

COLLEGES ECONOMIE VAN DE ONTWIKKELINGSLANDEN ALS KEUZEVAK VOOR HET DOCTORAAL EXAMEN

Zie onder aardrijkskunde en prehistorie.

CURSUS PROEFSOLLICITEREN

Naar aanleiding van het succes van de cursus Proefsolliciteren voor Amsterdamse chemici (Chem. Weekblad), 13 juni 1969) heeft de UCC contact opgenomen met de heer Pols van het Contactcentrum Bedrijfsleven-Onderwijs en hem gevraagd naar de mogelijkheid een dergelijke cursus ook in Utrecht te geven.
De cursus wordt ingeleid door de heer Pols met een praatje over algemene punten betreffende een sollicitatie. Hierna kunnen ongeveer 25 cursisten een sollicitatiebrief op een advertentie (uit krant of tijdschrift) opsturen naar het CBO, waar ze door een team van medewerkers beoordeeld worden. Veertien dagen na zijn inleiding zal de heer Pols enkele van deze brieven geheel of gedeeltelijk bespreken, waarna discussie mogelijk is.
De voorlopige data voor deze cursus zijn: dinsdag 11 nov. 13.00 u. ACL: algemene inleiding; dinsdag 18 nov. sluitingsdatum inzenden van de sollicitatiebrieven; dinsdag 25 nov. 13.00 u. ACL: behandeling sollicitatiebrieven.
Belangstellenden kunnen zich opgeven op lijsten op de mededelingenborden in de verschillende laboratoria.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

SEMINARIUM DIDAKTIEK VAN DE NATUURKUNDE

Op woensdag van 16.00 - 17.15 uur precies, Leidseweg 93 d.
Het seminarium is bestemd voor hen die:

a. pedagogiek en didaktiek van de natuurkunde als bijvak voor hun doctoraalexamen hebben gekozen;

b. uitsluitend voor natuurkunde (en sterrenkunde) onderwijsbevoegdheid verlangen; voor deze kandidaten vervangt het seminarium het tweede jaar college didaktiek;

c. voor M.O.-B natuurkunde studeren en hierbij onderwijsbevoegdheid verlangen;
d. op de afdeling didaktiek experimenteel werken.

Alle belangstellenden zijn van harte welkom.

Rooster:

29 oktober 1969 C. H. Verhoeven — demonstratie „Bepaling van de lichtsnelheid". A. E. van den Bogert — demonstratie „Peltier-effect" — „Karakteristieken van diode en triode". W. J. J. M. Illem — demonstratie „Thermisch effect bij uitrekking". A. J. Voortman — demonstratie „Feldelektronenmikroskoop en teltronbuizen".

5 november 1969 J. A. Tijmensen over experimenten voor kernfysica bij het V.H.M.O.

NOTA BESTUURSVORM UNIVERSITEIT

In „U" van 19 september werd het tweede rapport van de Commissie Bestuursvorm Universiteit gepubliceerd, uitgebracht door een Commissie onder voorzitterschap van prof. dr. W. C. van Unnik. Het college van curatoren heeft alle faculteiten en subfaculteiten gevraagd vóór 1 november commentaar op dit rapport te leveren. Wij nodigen alle belangstellenden binnen onze subfaculteit uit voor een openbare „hearing", die zal worden gehouden op vrijdag 24 oktober te 20.00 uur in de blauwe collegezaal van Transitorium I.
Vóór 24 oktober zullen enige concrete vragen omtrent de inhoud van het rapport worden gepubliceerd. Alle groeperingen binnen de subfaculteit wordt verzocht vooraf een studie van het rapport te maken. De leden van de commissie Van Unnik uit onze subfaculteit zullen tot de „hoorcommissie" behoren.

TENTAMENS ELEMENTAIRE WISKUNDE

Degenen, die in de cursus 1968-69 of eerder zijn aangekomen, en hun tentamens elementaire wiskunde I en/of II nog niet met een voldoende uitslag gehonoreerd hebben gezien, kunnen op de volgende vrijdagochtenden alsnog een kans wagen:
19 december 1969 (II); 3 april 1970 (I en II); 12 juni 1970 (I); 11 september 1970 (I en II).
Men wordt verzocht om zich uiterlijk tien dagen voor de betreffende datum per briefkaart te willen opgeven aan R. Lijdsman, Mathematisch Instituut, Budapestlaan. Men ontvangt dan enige dagen vóór het tentamen tijdstip bericht omtrent tijd en plaats.

SCHEIKUNDE

OPENBAARHEID VAN NOTULEN EN STUKKEN OVERGANGSBESTUUR

In de bibliotheek van het vergaderingmfm laboratorium liggen vanaf 20 oktober voor belangstellenden ter inzage de notulen van de vergaderingen van het overgangsbestuur van de subfaculteit scheikunde benevens belangrijke, niet confidentiële stukken, gerubriceerd volgens algemene en researchzaken, onderwijszaken en materiële begroting. Men wende zich tot de bibliothecaresse van voornoemd laboratorium.

OPENBAARHEID VAN NOTULEN EN STUKKEN DER STUDIERAAD

Op het bureau van de subfaculteit scheikunde liggen vanaf 20 oktober voor belangstellenden notulen en stukken van de studieraad ter inzage. Men wende zich tot één van de secretaresses van het bureau der subfaculteit op het analytisch chemisch laboratorium.

UCC-MEDEDELINGEN

In de vergadering van 16 oktober j.l. is de studenten-vertegenwoordiging ter sprake gekomen. De door het UCC-bestuur voorgestelde structuur met aanmerkingen en veranderingen aangebracht door de vergadering zal besproken is in een openbare bijeenkomst op donderdag 23 oktober om 12.30 uur in de eetkamer van het ACL.
Iedereen met ideeën en zonder ideeën is van harte welkom.
De structuur die uit deze bijeenkomst naar voren komt, zal als concept studenten-vertegenwoordiging in een hearing op dinsdag 28 oktober aan de studenten worden voorgelegd, waarna een definitieve vertegenwoordiging wordt opgesteld.

2 en 3 november excursie Unilever.

TENTAMENS ELEMENTAIRE WISKUNDE

Zie de mededeling onder 'subfaculteit wis-, wis-, sterren- en natuurkunde

COLLEGES CAPITA SELECTA EN CURSUS VERGELIJKENDE ENDOCRINOLOGIE

Zie onder subfaculteit biologie.

TENTAMEN CHEMISCHE THERMODYNAMICA (NIEUWE STIJL)

Het tentamen chemisch thermodynamica (nieuwe stijl) van donderdag 6 november zal worden gehouden in de rode en de witte zaal van het Transitorium, Leuvenlaan, de Uithof. Aanvang: 14.30 uur.
Aanmelding voor dit tentamen kan geschieden tot en met 4 november a.s., en wel bij de administratie van het laboratorium voor kristalchemie, Catharijnesingel 51.

GEOLOGIE, GEOFYSICA

TENTAMENS ELEMENTAIRE WISKUNDE

Zie de mededeling onder 'subfaculteit wis-, wis-, sterren- en natuurkunde

BIOLOGIE

INLEIDING TOT DE BIOSYMBOLIEK

Drs. R. P. W. Visser, wet. medew. van het biohistorisch instituut, houdt een serie voordrachten gewijd aan 'Inleiding tot de Biosymboliek' (de levende natuur en het gebruik ervan door de mens, zoals weerspiegeld in godsdienst, literatuur, kunst, folklore, enz.) op 5 donderdagmiddagen om 13.30 uur in het biohistorisch instituut, Nieuwe Gracht 187, beginnend 30 oktober a.s.

GRONDBEGINSELEN PLANTENSYSTEMATIEK

Degenen die belangstelling hebben voor het volgen van een werkcollege 'Beginselen van de moderne systematiek van de hogere planten' worden uitgenodigd tot een eerste bespreking op donderdagmiddag 30 oktober, om 16.30 uur, kamer 28.04.04, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht.

ZOÖLOGISCHE CURSUSSEN

De zoölogische cursussen (inleiding tot het histologisch-, endocrinologisch- en embryologisch werk) zijn thans definitief vastgesteld. De cursussen worden gegeven in de periode van 5 januari tot en met 25 maart 1970. Deze cursussen staan open voor biologen B I - B 4 en chemici S 2.
Afhankelijk van het hoofd- en bijvak dat men op het Zoölogisch laboratorium wil bewerken is één van de twee volgende combinaties van cursussen verplicht:
een histologische — plus een endocrinologische cursus (combinatie A);
een histologische — plus een embryologische cursus (combinatie B).
Zij, die combinatie A hebben gekozen zullen op 5 januari aanvangen met 4 weken histologisch— en op 2 februari met 3 weken endocrinologisch werk, terwijl zij, die combinatie B hebben gekozen op 2 februari aanvangen met histologisch — en op 4 maart met 3 weken embryologisch werk.
N.B. Voor hen, die dat wensen bestaat de mogelijkheid zonder onderbreking drie cursussen te volgen. Bovendien bestaat de mogelijkheid elke cursus afzonderlijk te volgen. Vanwege de nieuwe opzet der zoölogische cursussen vervalt dit jaar de eis tot het afleggen van een verplicht voortentamen histologie-endocrinologie en een verplichte test embryologie om tot de cursussen toegelaten te worden.
In verband met de planning is voor de cursus histologie en embryologie opgave vóór 22 november op de bij de amanuensis van het Zoölogisch laboratorium, de heer Den Besten, gelegen lijst noodzakelijk. Voor de cursus endocrinologie zie men de afzonderlijke aankondiging.
N.B. Bij het inschrijven voor de zoölogische cursussen wordt men verzocht rekening te houden met cursussen, welke in dezelfde periode in andere laboratoria worden gegeven.

COLLEGES CAPITA SELECTA EN CURSUS VERGELIJKENDE ENDOCRINOLOGIE

De colleges capita selecta uit de vergelijkende endocrinologie zullen aanvangen dinsdag, 4 november, 11.15 uur in de kleine collegezaal van het anatomisch instituut, ingang Hoogt. Het endocrien systeem bij amfibieën zal worden besproken door prof. dr. P. G. W. J. van Oordt, dr. F. C. G. van de Veerdonk, dr. H. J. Th. Goos en anderen.
Op 2 februari 1970 zal een drie-weekse cursus vergelijkende endocrinologie aanvangen. Deze cursus beoogt op de eerste plaats te zijn een illustratie van de voor-kandidaats colleges voor biologen B1-B4 en chemici S2. Daarnaast is ze bedoeld om een indruk te geven over de mogelijkheden voor na-kandidaats werk in de vergelijkende endocrinologie. Naast het bestuderen van histologische preparaten van endocrine organen (normale en experimenteel beïnvloede) zullen de deelnemers in kleine groepen een aantal fysiologische en farmacologische experimenten op endocrinologisch gebied uitvoeren. De cursus zal onder leiding staan van dr. H. J. Th. Goos en drs. J. A. M. Mattheij, terwijl alle leden van de werkgroep vergelijkende endocrinologie hun medewerking zullen verlenen.
De cursus staat open voor allen die belangstelling hebben voor de vergelijkende endocrinologie en het betreffende voor-kandidaats college hebben gevolgd. Zij, die een hoofd- of bijvak vergelijkende endocrinologie bij prof. Van Oordt wensen te bewerken dienen voorafgaande aan de cursus vergelijkende endocrinologie de cursus histologie gevolgd te hebben.

Voorlopige opgave tot deelname vóór 15 november telefonisch (1 59 68 toestel 136) of schriftelijk bij dr. H. J. Th. Goos, zoölogisch laboratorium, Janskerkhof 3.

UTRECHTSE BIOLOGEN VERENIGING

Donderdag 30 oktober houdt de UBV een algemene ledenvergadering in het U-huis om 20.30 uur. Feest na.

Vrijdag 31 oktober zal voor ons spreken de exobioloog prof. dr. A. W. Schwartz.

De lezing vindt plaats in het Zoölogisch laboratorium, 20.00 uur. Alle belangstellenden zijn welkom.

TENTAMENS ELEMENTAIRE WISKUNDE

Zie de mededeling onder subfaculteit wis-, sterren- en natuurkunde.

LETTEREN

STRUCTUURCOMMISSIE VAN DE FACULTEIT

Op maandag 13 oktober 1969 werd de vierde vergadering van de structuurcommissie van de faculteit der letteren gehouden. Overeenkomstig een besluit van de vorige vergadering werd door leden verslag uitgebracht van de benoemingsprocedure die in de verschillende instituten bij het aantrekken van personeel wordt gevolgd.
Uit de verslagen werd geconcludeerd dat bij de meeste instituten studenten in de instituutsraad aanwezig zijn en dat benoemingen hier in de regel wel aan de orde komen. Uit de instituutsreglementen blijkt algemeen niet duidelijk welke bevoegdheid de instituutsraad heeft ten aanzien van benoemingen van personeelsleden. Alleen het Franse Instituut vermeldt uitdrukkelijk dat benoemingen in de instituutsraad worden besproken.
Een moeilijk punt vormt de wijze waarop de studenten in de instituutsraad worden benoemd. Soms kiest men hiervoor leden uit de studieraad. Bij geschiedenis bestaat een duidelijke relatie met de werkgroepen. Bij het Franse Instituut wordt de voorwaarde gesteld dat 60% van de studenten hun stem hebben uitgebracht.
Bij de studenten is de opkomst soms gering wanneer hun stem uitgebracht moet worden. Legt men relatie met de werkgroepen dan kan dit leiden tot deelname van de actiefste studenten. Zo bestaat de studieraad bij het Nederlands uit vertegenwoordigers van 6 studiejaren. Dit geeft mogelijkheden om de achterban in belangrijke zaken te raadplegen.
De vergadering is van oordeel dat het gewenst is de studenten zoveel mogelijk bij stemmingen te betrekken. Voorts zal de relatie tussen projectgroepen en de organisatorische structuur nader uitgewerkt moeten worden.
Belangrijk voor de mate waarop de instituutsraad bij benoemingen betrokken kan worden is de vraag of een staflid gezien wordt als een medewerker van de hoogleraar of als een deelnemer aan het docententeam. In geval iemand duidelijk assistentie verleent bij het onderzoek van een hoogleraar zal bij hem het vetorecht liggen. In het algemeen is de vergadering van oordeel dat alle stafleden met het nieuwe staflid te maken krijgen. Met name in de faculteit der letteren bestaat vrijwel geen post voor uitsluitend onderzoek.
Besloten werd op de volgende vergadering de organisatorische structuur in relatie tot de projectgroepen nader te bezien. Dit aan de hand van de nota Feis, de nota van de werkgroep en de studentennota in het weekblad U van 19 september 1969.

INLEIDING TOT DE BIOSYMBOLIEK

Zie onder wiskunde en natuurwetenschappen.

ALGEMENE VERGELIJKENDE TAAL- WETENSCHAP EN THEORETISCHE EN VERGELIJKENDE LITERATUUR- WETENSCHAP

BIJVAKCOLLEGES

Bijvakcolleges vergelijkende literatuurwetenschap van de Middeleeuwen. Professor Gerhardt zal haar bijvakcollege beginnen op maandag 3 november, I.V.L.O., Ramstraat 31-33, van 15.30-17.00 uur precies. Onderwerp: Realisme in de M.E. letterkunde. Behalve bijvakstudenten zijn ook toehoorders en belangstellenden welkom.

KLASSIEKE TAAL- EN LETTERKUNDE

COLLEGES PAPYROLOGIE

Dr. L. F. Janssen zal zijn colleges papyrologie hervatten op vrijdag 24 oktober; 11.00 uur met een inleidend college voor eerstejaars classici; 12.00 uur: het onderwijs in de oudheid (voor gevorderden).
Dit college zal worden gegeven in het instituut voor klassieke talen en oude geschiedenis, Drift 29 en wel in kamer 10. (kleine collegezaal).

MODERN HEBREEUWS

De colleges Modern Hebreeuws zijn als volgt vastgesteld: beginners 15.15 tot 16.45 uur, gevorderden 16.45-17.30 uur op donderdag. Plaats: Zaal 13 Universiteitsgebouw, Domplein.

NEDERLANDSE TAAL- EN LETTERKUNDE MET DE OVERIGE WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

NEDERLANDSE TAALKUNDE

Het spreekuur van prof. dr. B. van den Berg is, in tegenstelling tot wat in de gids staat, niet op donderdag maar op woensdagmiddag van 16.00 uur tot 17.00 uur op het instituut De Vooys, Emmalaan 29, Utrecht.

DUITSE TAAL- EN LETTERKUNDE

Op het instituut Frantzen, Biltstraat 131, Utrecht, wordt van 20-31 oktober een tentoonstelling gehouden van Duitse pockets. De tentoonstelling bevindt zich op kamer 11 en kan op werkdagen bezichtigd worden van 9.00 tot 17.00 uur (niet tussen de middag).

COLLEGE POOLS

Op het instituut voor slavische talen, Zuilenstraat 9, wordt op vrijdag college Pools gegeven; van 12.00-14.00 uur voor gevorderden en van 14.00-16.00 uur voor beginners.

NIET-WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

INSTITUUT VOOR OOSTERSE TALEN

Dr. A. Parpola van het Scandinavian Institute of Asian studies, Kopenhagen is voornemens op dinsdag 28 oktober a.s. 16.15 uur in het Instituut voor oosterse talen, Nobelstraat 2 B een lezing te houden over The decipherment of the Indus script.

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAP

BESTUUR SUBFACULTEIT

Het bestuur van de subfaculteit is thans als volgt samengesteld: voorzitter: prof. dr. J. C. Boogman, secretaris: prof. dr. J. W. Salomonson.
Met ingang van 18 september 1969 is prof. dr. J. C. Boogman benoemd tot voorzitter van de instituutsraad van het Instituut voor Geschiedenis.

KASTEELKUNDE

College kasteelkunde en middeleeuwse wooncultuur door dr. J. G. N. Renaud. Dit college begon donderdag 23 oktober en wordt van 15.00-17.00 uur gegeven in het huis v. d. studiebegeleiding van het kunsthist. instituut, gevestigd in de Boothstraat nr. 6.
Het ligt in de bedoeling gedurende dit jaar een reeks colleges te geven betreffende onderzoekingen naar de ontwikkelingsgeschiedenis van nederlandse kastelen door middel van opgravingen en van archiefonderzoek. Daarnaast komt de vraag aan de orde, welke plaats het nederlands kasteel in de europese ontwikkeling inneemt.
De wooncultuur wordt benaderd vanuit het bij opgravingen verkregen vondstenmateriaal: het aardewerk, het glas, het metalen en het houten gebruiksvoorwerp zullen binnen het algemeen cultuurhistorisch kader behandeld worden.
Het college behoort tot de categorie algemene colleges en veronderstelt geen gespecialiseerde kennis van geschiedenis of kunstgeschiedenis. Het kan derhalve door studenten van andere faculteiten met belangstelling voor het onderwerp gevolgd worden.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

CRIMINOLOGISCHE WERKGROEP EN COLLEGE CRIMINOLOGIE

Zie onder Rechten.

COLLEGE PROF. KEMPE

Prof. dr. G. Th. Kempe stelt zich voor, indien daarvoor voldoende belangstelling bestaat, na de kerstvakantie een criminologische werkgroep te formeren, waarin een (evenredig) aantal juridisch, sociologisch en psychologisch geïnteresseerden een plaats zal kunnen krijgen; deze groep zal eens per week bijeenkomen op het criminologisch instituut, Koningslaan 10, en van gedachten wisselen n.a.v. inleidingen, door deelnemers te houden.

COLLEGE CRIMINOLOGIE

Het college criminologie, dat op dinsdagmorgen van 9.00 tot 10.00 uur gegeven wordt

door prof. dr. G. Th. Kempe en prof. mr. W. M. E. Noach, wordt dit jaar gewijd aan het onderwerp: De kleine criminaliteit.

BASISJAAR - TENTAMEN
Voor die studenten die het basisjaar-tentamen sociologie van prof. Thoenes nog niet hebben afgelegd, maar die wel reeds in 1968/1969 een gedeelte van basisjaar deden. Met nadruk wordt erop gewezen, dat men alvorens men bovengenoemd tentamen kan afleggen, eerst de volgende studie-onderdelen moet hebben volbracht:

— hetzij twee volledig gevolgde seminars van prof. Thoenes,

— hetzij één volledig gevolgd seminar + één volledig gevolgde werkgroep van drs. Swanborn,

— hetzij één volledig gevolgd seminar + één voltooid literatuur-colloquium.

(Deze regeling geldt alleen voor studenten aangekomen in 1965 of eerder).

Voor degenen die niet aan deze eis hebben voldaan is er voor dit jaar een inhaalseminar gepland. We raden bovenbedoelde studenten aan deel te nemen aan dit seminar, aangezien het onwaarschijnlijk is, dat ook het volgend jaar de mogelijkheid van een inhaalseminar geboden wordt. Tevens is het niet mogelijk deel te nemen aan de seminars van het huidige basisjaar.

Gegadigden voor het inhaalseminar worden dringend verzocht vóór 23 oktober contact op te nemen met D. van Houten, sociologisch instituut, kamer 23.22.11, dinsdags tussen 13.00 - 14.00 uur.

De seminars zullen worden gehouden op donderdagavond in het academiegebouw vanaf 6 november t/m 18 december en van 15 januari t/m 26 februari.

Er zij op gewezen, dat aan deze inhaalseminars niet op een andere wijze bekendheid zal worden gegeven (dus geen stencils).

COLLEGES EN SPREEKUUR DRS. SHAHABUDDIN ALHUSSAINI
Drs. F.A. Shahabuddin Alhussaini geeft colleges op woensdag. Aanvang: 11.00 uur; plaats: transitorium II, Heidelberglaan 2, Zaal nr. 20.21.07.

Het spreekuur wordt gehouden woensdags van 1.00 - 2.00 uur. Plaats: transitorium II, Heidelberglaan 2, Zaal nr. 19.05.04.

COLLEGES PROF. PRINS
Rectificatie 'U' 5, 13-10-'69: dinsdag 12.00 - 13.00 uur 'Algemene inleiding' voor tweedejaars sociologen en keuzevakmensen; 13.00 - 14.00 uur voor a. kandidaten oude niet-westerse studierichting en b. belangstellenden; 14.00 - 15.00 uur spreekuur, kamer 19.10.04, Transitorium II, Heidelberglaan 2, De Uithof. Verdere colleges worden nader bekend gemaakt.

SPREEKUUR DRS. D. MOLTZER
Genoemd spreekuur wordt gehouden dinsdag van 12.00 - 13.00 uur, sociologisch instituut, Transitorium II, kamer 23.08.11 (23e etage).

SPREEKUUR PROF. DR. H. A. BECKER
Professor Becker houdt spreekuur op de volgende dagen: dinsdags van 12.30 - 13.00 uur en donderdags van 11.30 - 12.00 uur.
Om lange wachttijd en eventueel niet aan de beurt komen te vermijden, kunt u het best een afspraak maken via mejuffrouw R. Reijners, sociologisch instituut, kamer 22.17.04 (22e etage), tel. (voorlopig): 51 18 00 toestel 259.

EERSTEJAARS STUDENTEN SOCIOLOGIE
Hierbij wordt u meegedeeld, dat met ingang van dinsdag 28 oktober a.s., de jaarbegeleiding van het eerste studiejaar, zal worden overgenomen door mevrouw B. E. Smiet-van Vucht Tijssen. Haar spreekuur is vastgesteld dinsdags van 12.00 - 13.00 uur. U kunt dan rechtstreeks naar haar kamer gaan: 23e etage, no. 23.10.11.
N.B. De hier opgegeven spreekuurtijd is **definitief** ook bij een eventuele andere opgave in de studiegids.

POLITIEKE SOCIOLOGIE VOOR KANDIDATEN
Het college van professor Groenman is met ingang van 31 oktober a.s. verplaatst van dinsdag naar vrijdagochtend, aanvang 10.00 uur. Zaal wordt meegedeeld via borden in de hal van het Transitorium II. Het college van dinsdag 21/10 vervalt. De werkgroep vergadert vrijdag 24 oktober om 10.00 uur.

SPREEKUUR PROFESSOR GROENMAN
Met ingang van 1 november a.s. is het spreekuur van professor dr. Sj. Groenman op woensdag van 12.00 tot 13.00 uur, Heidelberglaan 2, Transitorium II, kamer 19.04.04.

PSYCHOLOGIE

Voor het **PRE-KANDIDAATS-ONDERWIJS-PROGRAMMA** zoeken wij een **student-assistent**. Deze student-assistent zal worden ingeschakeld bij het programma in de sociale psychologie voor 2e jaars psychologie studenten.

Vereisten zijn: 1. kandidaatsexamen psychologie; 2. interesse in verzorgen en geven van onderwijs in de sociale psychologie.

Inlichtingen bij: drs. R. van der Vegt, instituut voor sociale psychologie, Catharijnesingel 28 bis, tel. 030 - 1 65 59.

COLLEGE PROF. KEMPE/COLLEGE CRIMINOLOGIE
Zie onder rechten.

COLLEGE PROF. KEMPE
Zie onder subfaculteit sociaal culturele wetenschappen.

COLLEGE CRIMINOLOGIE
Zie onder subfaculteit sociaal culturele wetenschappen.

OPVOEDKUNDE

CURSUS PEDOLOGISCHE PRAKTIJK
Bij de cursus pedologische praktijk kunnen op korte termijn enige assistenten — nakandidaten klinische pedagogiek of pedologie —geplaatst worden, elk voor twee halve dagen per week.
Men neme zo spoedig mogelijk contact op met mej. drs. J. Hellendoorn.

De eerstvolgende cursus zal half januari 1970 beginnen. Zij, die uiterlijk in januari hun kandidaats denken te doen, en de richting klinische pedagogiek (a-b) willen kiezen, dienen zich zo snel mogelijk (schriftelijk) voor deze cursus op te geven bij mej. drs. J. Hellendoorn, met vermelding van naam, adres en (vermoedelijke) datum van het kandidaatsexamen.

SPREEKUUR DRS. VAN ITTERSUM
Drs. R. J. A. G. van Ittersum is verhinderd op woensdag 29 oktober a.s. (11.00-12.00 uur) spreekuur te houden.

CENTRALE INTERFACULTEIT

KENNISMAKINGSBIJEENKOMST
De studieraad binnen de CIF organiseert donderdag 30 oktober a.s. om 20.30 uur in de bibliotheek van het filosofisch instituut (transitorium II) een informele kennismakingsbijeenkomst waarvoor hoogleraren, stafleden en hoofdvakstudenten zijn uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomst zullen vertegenwoordigers van de hoogleraren, de stafleden en de studenten een informatief speechje houden.

COLLEGE PROF. KUYPERS
Het college van prof. Kuypers vrijdags van 10.00-11.00 in zaal 27.04.07 van het filosofisch instituut, zal met ingang van 16 oktober gegeven worden donderdags van 10.00-11.00 uur in zaal 27.04.11 in het filosofisch instituut. Het spreekuur van prof. Kuypers is na afloop van dit donderdag-college.

FILOSOFIE EN GENEESKUNDE
Het college inleiding in de filosofie voor medische studenten, zoals dit in het verleden door dr. J. J. Louët Feisser gegeven werd, zal met ingang van deze cursus als zodanig niet meer door dr. Louët Feisser gegeven worden. In de plaats hiervan zal er een werkcollege filosofie en geneeskunde voor oudere-jaars medische studenten worden gehouden o.l.v. drs. A. W. M. Mooij. Het thema zal zijn: het bewijs in de geneeskunde.
In de periode tot aan de kerstvakantie zullen algemene problemen van bewijs en bewijsvoering en daarmee samenhangende wetenschapstheoretische vragen worden besproken, terwijl in de periode na de kerstvakantie enkele specialisten specifieke problemen van bewijsvoering bij hun specialisme zullen bespreken. De eerste kennismakingsbijeenkomst zal donderdag 6 november plaatsvinden van 19.00 tot 20.00 uur in de kleine collegezaal van de psych.-neurol. kliniek.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

COLLEGES ECONOMIE VAN DE ONTWIKKELINGSLANDEN ALS KEUZEVAK VOOR HET DOCTORAAL EXAMEN
Evenals in voorgaande jaren zal drs. J. N. F.

Bakker in het cursusjaar 1969/70 bij voldoende belangstelling gedurende twee uren per week een college economie van de ontwikkelingslanden gegeven, waarin problemen zullen worden behandeld die verband houden met het streven naar vermindering van het welvaartstekort in de 'derde wereld'.

De colleges zijn qua inhoud afgestemd op studenten, die reeds enige kennis van de economie hebben verworven (bv. door het afleggen van het tentamen economie als onderdeel van het kandidaatsexamen), dan wel voor de kerstvakantie zich deze kennis eigen kunnen maken.

Aan het eind van het cursusjaar kan een tentamen worden afgelegd, waarvan de inhoud afhankelijk is van de eisen, die de desbetreffende faculteit stelt, doch die voor het kleine keuzevak minimaal de volgende zijn:

a. de collegestof van één jaar gedurende de twee uren; b. de volgende literatuurlijst: 1. L. J. Zimmerman, Arme en rijke landen, 3e herziene druk (1968). Ter keuze: 2. E. E. Hagen, The Economics of Development, 1968 of B. Higgins, Economic Development, uitsluitend 2e druk, 1968. 3. W. A. Lewis, Development planning, The essentials of economic policy, 1966.

Belangstellenden worden verzocht zich voor 24 oktober op te geven bij de secretaresse van het economisch instituut, Boothstraat 1 c, telefoon 11965, onder opgave van naam, adres, studierichting en vermelding van de dagen in de week, waarin de student nog twee aaneengesloten uren beschikbaar heeft. Nadere mededelingen worden per stencil toegezonden.

TENTAMENS ELEMENTAIRE WISKUNDE

Zie de mededeling onder „subfaculteit wis-, sterren- en natuurkunde.

NAGEKOMEN

(Ongecorrigeerd)

VERTALINGEN NEDERLANDS-RUSSISCH

Datum: op 31 oktober 1969: Tijd: 2e jaars van 12.00-13.00 uur; 3e jaars van 14.15-15.15 uur; kandidaatsvertaling van 12.00-14.00 uur. Plaats: Instituut voor slavische talen, Zuilenstraat 9.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT.

Combinatie van de periodieken Sol Iustitiae en Solaire Reflexen.

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); A. v. d. Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, Telefoon; 030 - 29441, toestel 130 Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad (en bij voorkeur via de eden van de redactieraad) te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres;

studenten (aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, kamer A25 Kromme Nieuwe Gracht 27, Utrecht);

medewerkers (aan bureau personeelsadministratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht),

anderen (aan administratie weekblad ‚U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht).

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 42 52 67 van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

Redactieraad: godgeleerdheid: prof. dr. J. W. Doeve; rechtsgeleerdheid: J. H. Gunning; geneeskunde: mr. drs. J. P. Wildschut; wiskunde en natuurwetenschappen: mevr. Th. van Gelder-Van Lier; letteren: drs. K. L. van Stegeren; diergeneeskunde: prof. dr. S. G. van den Bergh; sociale wetenschappen: mevr. M. Raaymakers-Aarts; centrale interfaculteit: dr. J. Mansfeld; aardrijkskunde en prehistorie: drs. J. G. Borchert; senaat: prof. dr. ir. J. Smittenberg; stafconvent: drs. A. C. de Roon; convent niet-wetenschappelijk personeel: N. Pater; hoofdafdeling studentenzaken: C. H. Vermeulen en mevrouw A. H. Wijga-Van der Hoeven; sociale zorg: mej. M. I. Neyzen; hoofdafdeling personeel: J. J. Maree; hoofdafdeling wetenschap en onderwijs: mej. mr. F. H. M. Beumer; hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting: F. A. M. van den Goorbergh; comité universitair contact; J. H. Jasperse; Utrechtse studenten faculteiten: W. Asman.

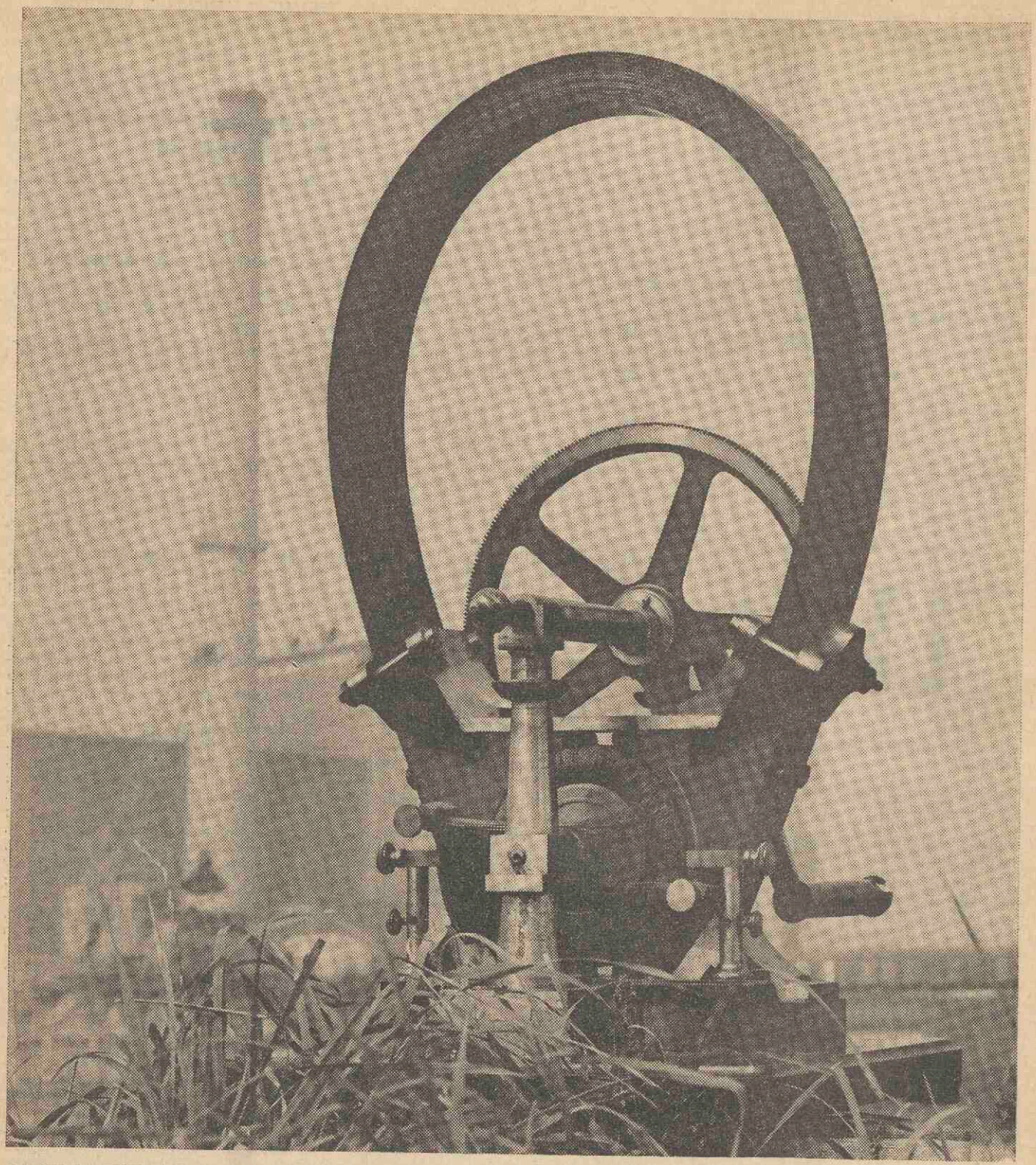

DE RING VAN PACINOTTI-GRAMME (1869)

Elektriciteit is reeds eeuwenlang bekend. Als bron van energie is het echter nog niet zo oud. Pas in de vorige eeuw kon elektriciteit als energiebron gebruikt worden.

Het hier afgebeelde toestel is een 'ring van Pacinotti-Gramme'. De Italiaan Pacinotti ontwierp in 1864 een ringvormige dynamo. Zijn ontwerp kwam niet in produktie. Zonder dat Gramme van deze pogingen op de hoogte was, construeerde ook hij een ringvormige dynamo. De constructie van Gramme onderving praktische bezwaren, die aan oudere ankertypen kleefden. Zijn machine opende de weg tot uitgebreid gebruik der elektriciteit.
Gramme komt de eer toe van het geslaagde experiment. Niet te vergelijken is dit toestel met de moderne centrale van Utrecht. Toch is het een onmisbare schakel geweest in de ontwikkeling van de toepassing der elektriciteit. De meeste van deze instrumenten zijn als vuilnis weggegooid. Dit exemplaar is in ieder geval bewaard gebleven. Het geeft ons een inzicht in een belangrijk moment van technische ontwikkeling.
Het Universiteitsmuseum biedt de mogelijkheid dit 'zien' te beleven, temidden van talrijke instrumenten uit ver en nabij verleden.

utrechtse universitaire reflexen

Deze extra editie van 'U' is gewijd aan Transitorium II. In een pamflet dat in juli jl. is verschenen, hebben wij reeds getracht de aanstaande bewoners en bezoekers van Transitorium II enkele richtlijnen door te geven voor een snel wegwijs worden in het nieuwe gebouw.
Wij beloofden toen een introductieboekje uit te geven in 't najaar, waarin meer definitieve maatregelen, voorschriften en wenken zouden worden gegeven.

In overleg met de beheerders van het nieuwe gebouw zijn wij van het idee van een boekje afgestapt. Het bleek, dat de gegevens die wij nu voorhanden hebben nog aan zoveel veranderingen onderhevig zijn, dat wij beter een minder officiële en definitieve publikatievorm kunnen kiezen.

In dit nummer bieden wij u wat u op dit moment noodzakelijk moet weten om plezierig en efficiënt te kunnen werken en een maximum aan communicatie te kunnen bereiken.

Afd. P.R. en Voorlichting.

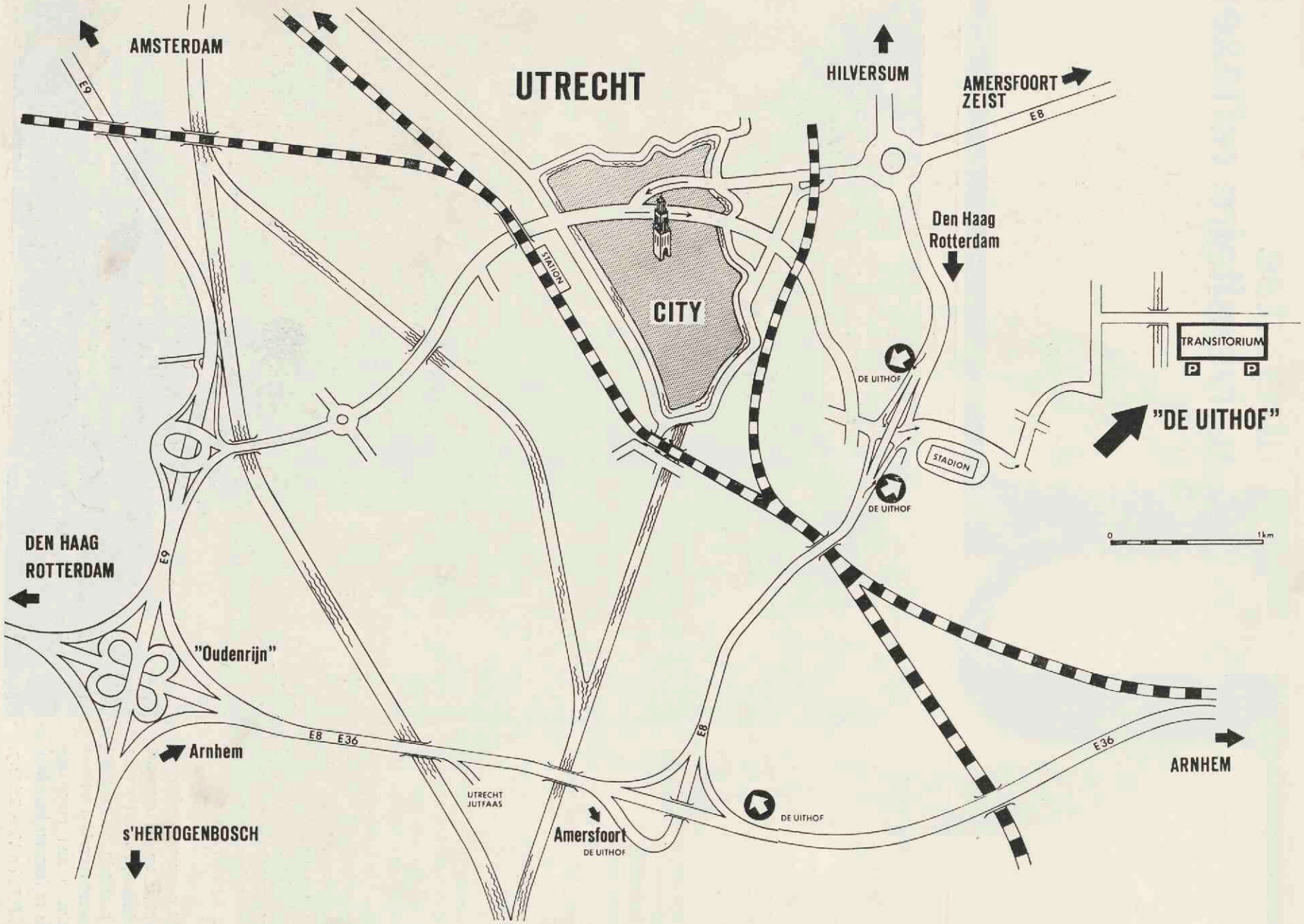
AMSTERDAM
E9
UTRECHT
HILVERSUM
AMERSFOORT
ZEIST
E8
Den Haag
Rotterdam
STATION
CITY
TRANSITORIUM
P
P
DE UITHOF
"DE UITHOF"
STADION
DE UITHOF
0
1km
DEN HAAG
ROTTERDAM
E9
"Oudenrijn"
Arnhem
E8
E36
UTRECHT
JUTFAAS
Amersfoort
DE UITHOF
E8
DE UITHOF
E36
ARNHEM
s'HERTOGENBOSCH

1. Hoe is Transitorium II te bereiken?

Op het kaartje hiernaast ziet u hoe het Universiteitscentrum te bereiken is vanuit Utrecht en vanuit het land.
Komt u met het openbaar vervoer dan geldt de volgende busregeling:
Stadsbus nr. 12 rijdt vanaf het Centraal Station in de spitsuren als „sneldienst" via de singels naar het Universiteitscentrum. Buiten deze uren wordt de route Centraal Station, Domplein, Lange Nieuwstraat, Gansstraat, Rubenslaan gevolgd. De halteplaatsen van de „sneldienst" zijn Centraal Station, Catharijnesingel tegenover Academisch Ziekenhuis, Stadionplein, Zwembad Krommerijn en de diverse stopplaatsen in het Universiteitscentrum. De haltes van de normale route van buslijn 12 zijn vanaf het Centraal Station tot aan het Ledig Erf de halteplaatsen van buslijn 2, hierna de halteplaatsen van buslijn 4, Kromhoutkazerne, Zwembad Krommerijn en de halteplaatsen in het Universiteitscentrum. De diensttijden gelden voor maandag t/m vrijdag.

Vertrek C.S.	Vertrek Universiteitscentrum
8.05 sneldienst	**8.35** sneldienst
8.35	9.05
9.35	10.05
10.35	11.05
11.35	12.05
12.35	13.05
13.35	14.05
14.35	15.05
15.35	16.05
16.35	17.05
16.50 sneldienst	**17.20** sneldienst
17.35 sneldienst	18.05
20.15 sneldienst	**20.35** sneldienst

Indien u gebruik wilt maken van een taxi, kunt u de hulp inroepen van de receptioniste (toestel 324).

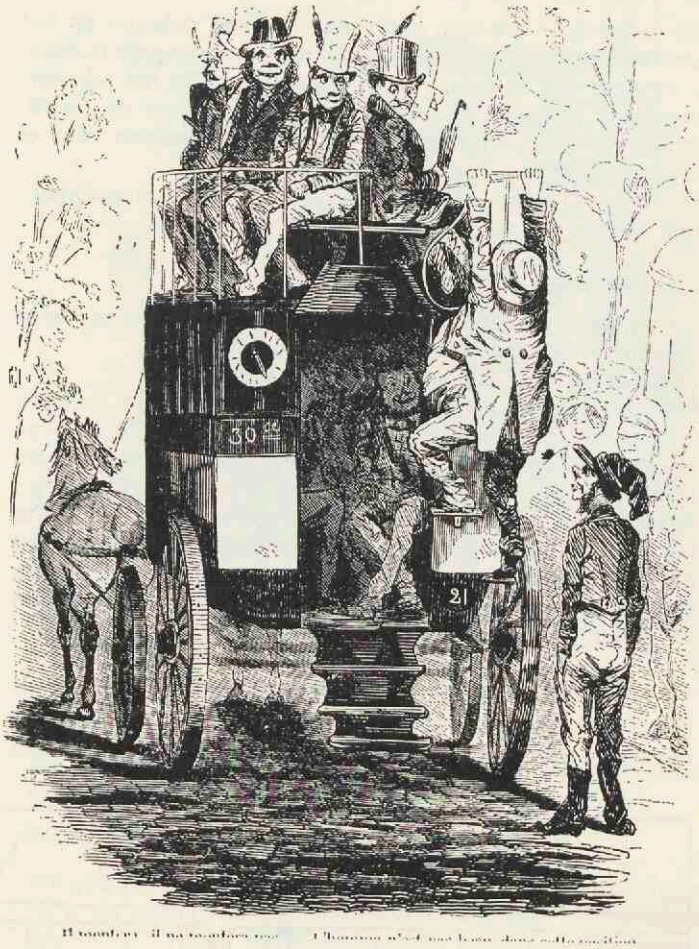

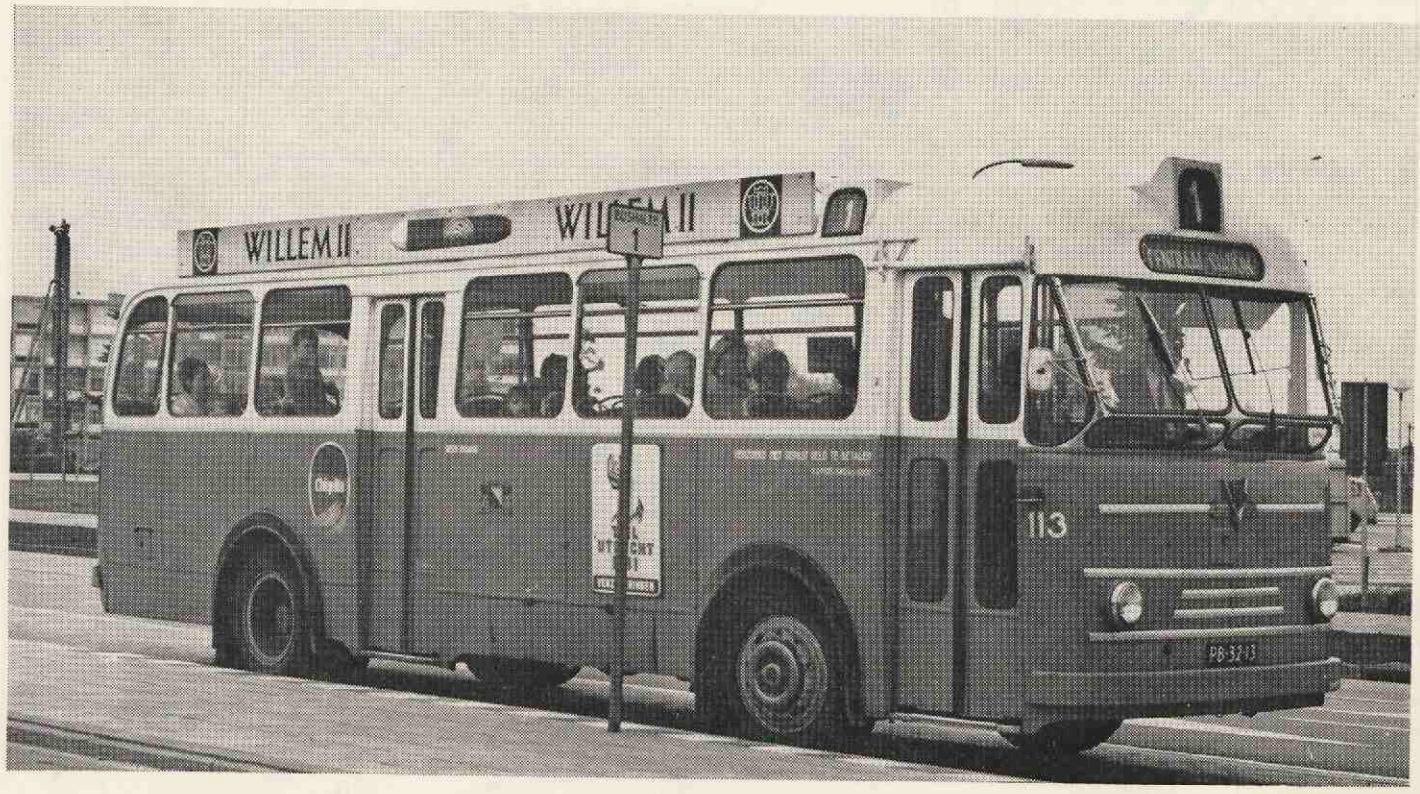

2. Parkeren rond Transitorium II

De tekening hieronder geeft aan hoe het gebouw op het Universiteitscentrum is gesitueerd en, wat belangrijk is, waar u de auto wèl en waar niet mag parkeren. Op het parkeerterrein is plaats voor ± 560 auto's. Tegenover de hoofdingang vindt u een fietsenstalling; fietsen plaatsen vóór of tegen het gebouw is verboden.
De tekening geeft ook aan waar de hoofd- en dienstingangen van het gebouw te vinden zijn.

3. Waar moet u zich melden?

De portiers- en receptiediensten zijn van vitaal belang voor een zo groot gebouw als het Transitorium II.
Portiers zijn: J. A. Stekelenburg en R. Quint.
Receptioniste is mejuffrouw F. Haffmans. Bij de receptie kunt u alle gewenste inlichtingen krijgen over de aan- en afwezigheid van personen, vergaderplaatsen, evenementen, etc.
Aan alle bezoekers wordt gevraagd zich bij de receptie te melden; het is nu eenmaal noodzakelijk dat ergens in het gebouw bekend is wie zich binnen de muren bevinden. Bovendien voorkomt u door zich te melden dwalen en zoeken in het gebouw!

4. Openingsuren voor bewoners. Hoe komt u er in?

Het gebouw is geopend op werkdagen van 8.00 uur tot 22.30 uur en op zaterdagen van 8.00 uur tot 17.00 uur. Om buiten deze uren de voordeur binnen te komen heeft men een ponskaart nodig. Deze kaarten worden afgegeven door de Instituutbeheerders. Verder blijft de mogelijkheid bestaan via de centrale bewakingsdienst (tel. 511811, toestel 111) toegang tot het gebouw te krijgen. Een aantal kamerdeuren kan worden gesloten. De gebruiker kan bij zijn instituutsbeheerder de sleutels hiervan krijgen. Het gebouw verlaten kunt u altijd; de hoofdingang is zonder meer van binnenuit te openen, de overige nooduitgangen zijn na verbreking van de verzegeling ook van binnenuit te openen.

5. Wie is waar te vinden?

Op het aankondigingsbord in de hal staat aangegeven hoe het gebouw is ingedeeld, wie waar z'n kamer heeft, waar de kantine te vinden is, etc. Komt u er niet uit, dan geeft de receptie graag nadere inlichtingen. Op de gangen vindt u verdere aanwijzingen en bij de liftenhal een plattegrond van de betreffende verdieping.
Heeft u voldoende informatie gekregen en blijkt bij voorbeeld dat u 'omhoog' moet, dan moet u goed opletten hoe de lift gebruikt moet worden.

6. Een liftenverhaal

Er zijn 5 personenliften en 1 goederenlift. De personenliften werken zo:
Beneden in de hal en op alle etages drukt u eerst op de gewenste naar boven of naar beneden — knop. In de hal

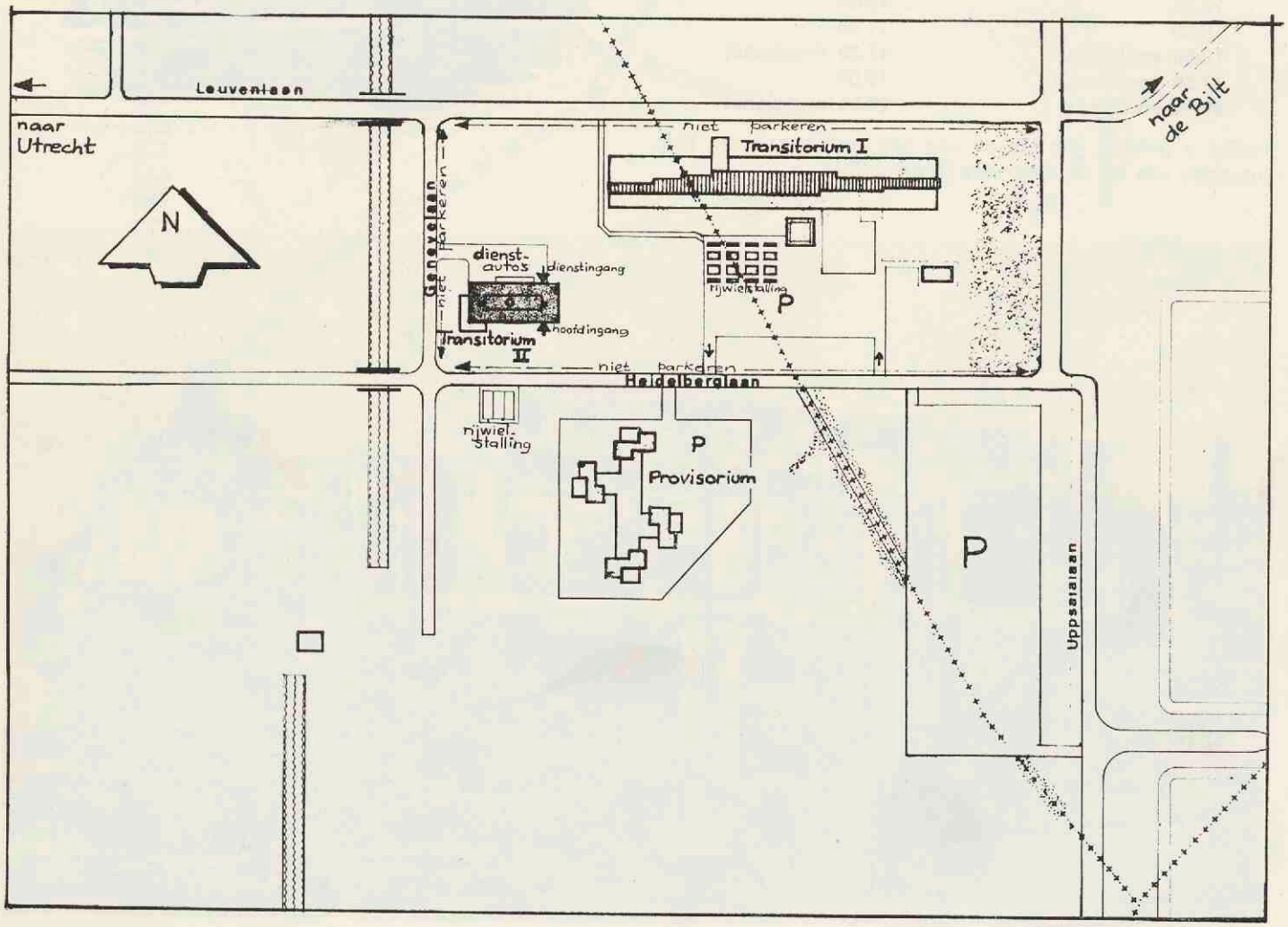

verschijnt er — mogelijk snel — één der liften. Boven de lift branden de letters 'deze lift'.
Na het instappen kiest u de gewenste etage. Let op: de cijfers hebben betrekking op de **technische** nummering. Op het kaartje worden die nummers het eerst genoemd. Tussen haakjes staan de nummers van de 'normale' telling.
Bevindt u zich op één der etages en wilt u de lift gebruiken dan gaat het zo:
U drukt op de knop met de richting die u wenst te gaan. De lift, die het dichtst in de nabijheid is en de gekozen richting uitgaat, stopt. Staat een lift op het punt te stoppen dan gaat eerst het lichtje in de knop die men indrukt uit; dan kondigt de lift zich aan door een gongtoon.
Boven elke lift zijn twee driehoekjes van glas, de één wijst naar beneden, de ander naar boven.
Het driehoekje dat groen of rood verlicht wordt, wijst de richting aan waarin de lift gaat: groen naar boven; rood naar beneden. U kunt dus niet zo maar in elke willekeurige lift stappen die op de etage stopt en het is ook niet van tevoren te zien welke van de vijf liften op de oproep heeft gereageerd.
Alle liften zijn volledig beveiligd, o.a. tegen overbelasting. In iedere lift is voor geval van storing — niet leuk, maar 't kán gebeuren — een telefoon aangebracht. De bediening van de goederenlift spreekt voor zichzelf.
In de liften en de lifthallen mogen geen mededelingen aangeplakt worden.

De liften en de minder validen

Minder validen behoeven niet bang te zijn tussen de liftdeuren beklemd te raken. Probeer niet in paniek nog juist tussen de sluitende deuren door te wringen. Wacht rustig tot de deur tegen u of uw wagentje aankomt. De sluitkracht is gering, de deuren openen weer vanzelf. Andere passagiers in de kabine kunnen in zo'n geval behulpzaam zijn door de knop 'deur open' ingedrukt te houden.
Bij aankomst op een verdieping zal bij openende deuren de lift nog aan het gelijkstellen zijn, zodat er tussen de kabinevloer en de verdiepingvloer enige ogenblikken een verschil in hoogte kan voorkomen.
Voorts wordt nog gewezen op het feit, dat één der liften — herkenbaar aan de ronde deurvensters — speciaal geschikt is voor minder validen-vervoer. Zo zijn o.a. de drukknoppen lager aangebracht en er bevindt zich een klapbankje in de kabine.
Tot zover de reisaanwijzingen in het gebouw. Wij gaan nu kennismaken met een aantal verantwoordelijke mensen en vitale diensten.

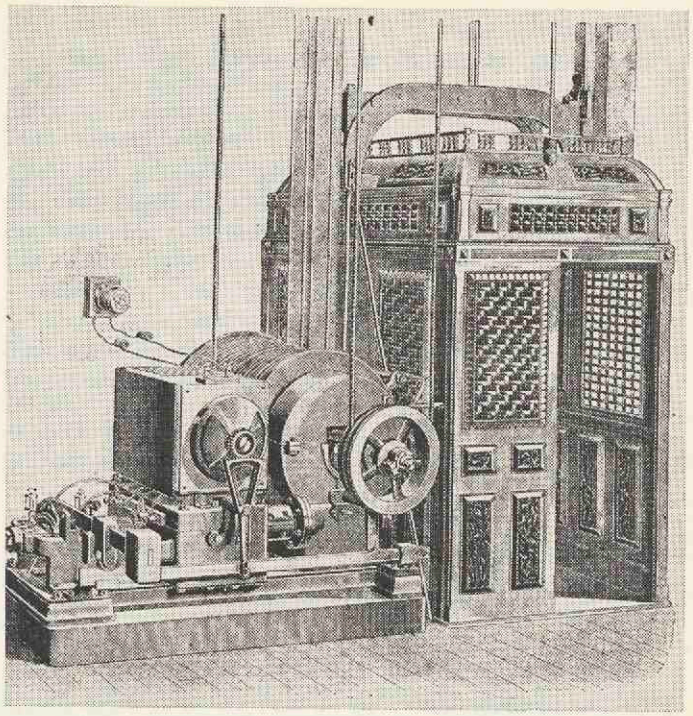

7. Wie is verantwoordelijk voor een goede gang van zaken in het gebouw?

Welke taken heeft hij?

De gebouwbeheerder van Transitorium II is G. J. v. Kerkvoort. Hij is de verantwoordelijke man voor alles wat we hieronder opsommen. Hij is te vinden op de tweede etage (kamer 11.13.11, tel.toestel 442). Hij is voor zijn werk verantwoording schuldig aan het hoofd van de Algemene Dienst van de Uithof. Binnenshuis heeft hij te maken met de commissie van beheerders van instituten en diensten die in het gebouw gevestigd zijn. Zijn taak is het in overleg met beheerders en een aantal centrale diensten regelen van:

I Het gebruiksgereedhouden van het gebouw:
Het schoonhouden, het onderhoud, de veiligheid-brandpreventie, de collegevoorbereiding en -voorzieningen, het verantwoordelijk beheer van college- en andere materialen, E.H.B.O., brandmelding en -bestrijding.

II Het regelen of coördineren van diensten:
De technische dienst, de bewakingsdienst, de postdienst, de telefoondienst, de kantinedienst en automatenbeheer, de bediendendienst, de bodedienst, de portiersdienst, de receptie, de vervoersdienst, de huisreproduktie, het parkeren van fietsen en auto's, interne en externe verhuizingen.

III Het verzorgen van:
de coördinatie van het gebruik van de algemene ruimten; het beschikbaar stellen van de ruimten voor andere doeleinden, t.b.v. studenten, personeelsverenigingen, derden; de informatie en communicatie door middel van publicatieborden, de algemene receptie, het huisreglement, de introductie van nieuw personeel, de ontvangst en de verzending van goederen.

IV Het handhaven en nakomen van:

de regelen voor orde en netheid, de regelen voor de veiligheid.

V Het opstellen van:

algemene mededelingen voor alle bewoners, voor studenten en voor de staf; instituutsmededelingen voor alle bewoners, voor studenten en voor de staf; het huisreglement.

VI Algemeen:

het bevorderen van de leefbaarheid, de sfeer, het dienstenpakket, de coördinatie van diensten en werkzaamheden.

Hoe de genoemde dienstverleningen worden uitgevoerd wordt in de hierna komende punten toegelicht.
In het algemeen geldt, dat als u wensen, klachten, aan- of opmerkingen heeft voor deze dienstverlening u deze niet rechtstreeks moet spuien aan de gebouwbeheerder, doch dit moet doen via uw instituutsbeheerder.

8. Aankondigingsborden: interne communicatie

In de hal beneden en in de kantine op verdieping 00 zijn aankondigingsborden geplaatst. De op deze borden genoemde studentenverenigingen en instituten kunnen op die plaatsen hun berichten kwijt. Mededelingen voor alle bewoners kunnen via de gebouwbeheerder worden geplaatst op de aankondigingsborden in de kantine.
Per instituut of dienst is er een aankondigingsbord op de etages, bestemd voor „eigen" berichten. De zorg voor deze borden ligt bij de instituutbeheerders.

9. Expositie

Op de eerste etage is een expositieruimte. De gebouwbeheerder zorgt voor een rechtvaardige verdeling van deze ruimte, waarvan alle bewoners gebruik kunnen maken. Hij geeft ook aan wat wèl en wat niet mogelijk is! Het technisch materiaal waarmee de expositie kan worden opgebouwd is zó gekozen, dat er veel mogelijkheden tot variatie zijn.

10. De telefoon

De grote telefooncentrale voor het gehele Universiteitscentrum komt dit jaar gereed. De tijdelijke centrale is te klein en in het begin zullen er dus wel klachten komen en wachttijden voor gesprekken.
In het algemeen zijn de toestellen lokaal ontsperd. Bij bepaalde uitzonderingen kunnen de toestellen ook interlokaal ontsperd worden. Internationale gesprekken moeten steeds via de telefoniste (toestel 324) worden aangevraagd. Wan-

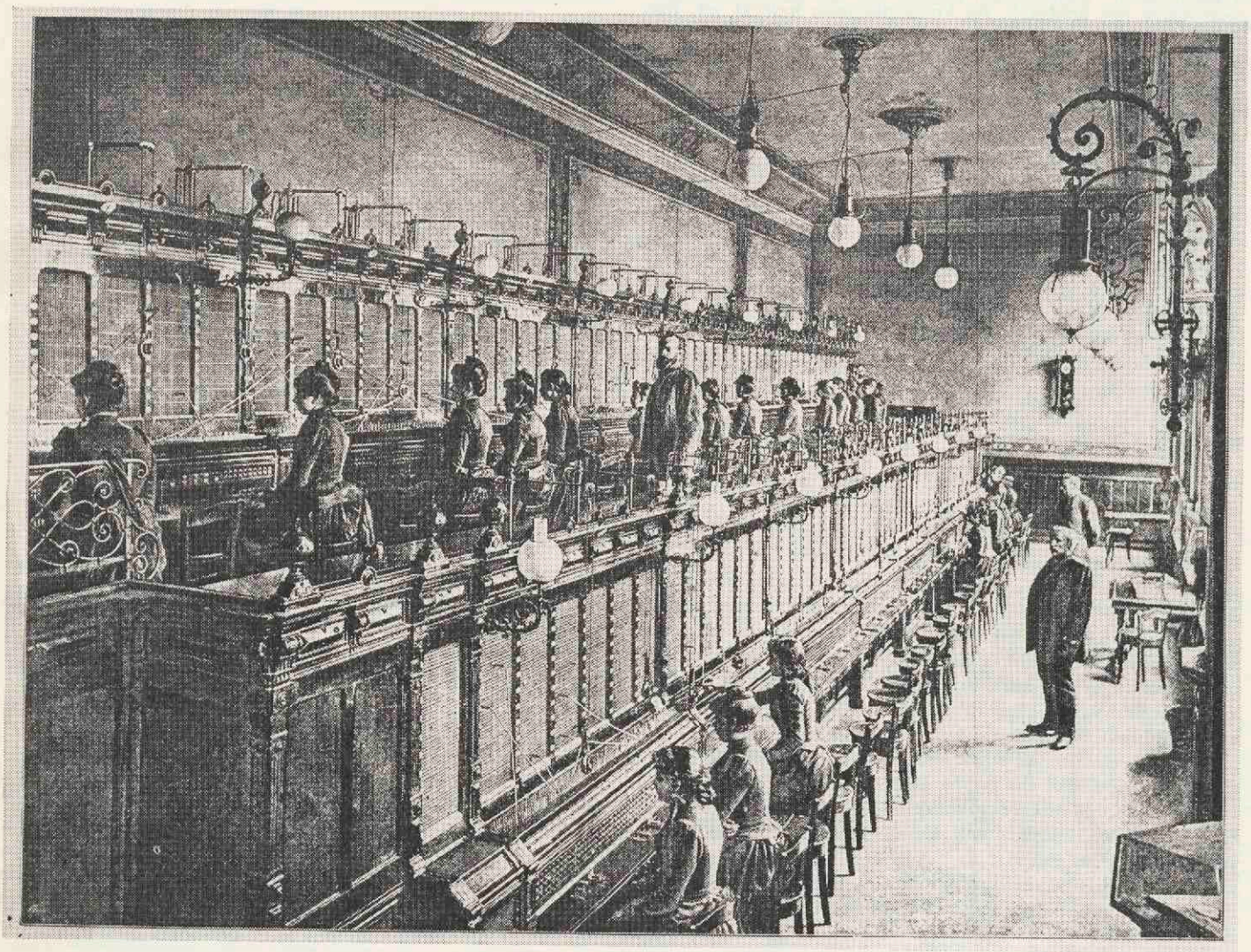

neer u geen ontsperd toestel hebt en een interlokaal gesprek wenst, moet u bij de aanvang aan de telefoniste mededelen of het gesprek een dienst- of een privégesprek is. Alleen personeelsleden kunnen van de telefoontoestellen gebruik maken voor privégesprekken. De privégesprekken die via de centrale gevoerd worden zullen aan de hand van telefoonbonnen worden verrekend.
Bezoekers en studenten kunnen voor telefoongesprekken gebruik maken van de 2 telefooncellen die in de hall zijn geplaatst. Elk gesprek moet bij de portier worden aangevraagd.

11. Koffie, thee, frisdranken

In Transitorium II zijn geen 'koffiejuffrouwen' die dagelijks tweemaal rondgaan om iedereen te voorzien van koffie en thee. Ieder zorgt voor z'n eigen 'verversingen'. Op de verdiepingen met het nummer 01 - 00 - 11 - 12 - 13 - 16 - 18 20 - 23 - 25 - 27 en 29 zijn koffie-automaten geplaatst. Op de eerste verdieping en op de begane grond vindt u frisdrankenautomaten. Op diezelfde etages staan wisselautomaten en sigarettenautomaten.

12. Kantine-service

Op de begane grond en op de eerste verdieping zijn kantines. Afhankelijk van de drukte zijn er 1 of 2 buffetten

in de kantine open, van 9.00 tot 16.00 uur.
De kantine levert u koffie, thee, frisdranken, koeken, e.d. gedurende alle openingsuren.
Bovendien biedt de kantine tussen de middag een eenvoudig lunchassortiment: belegde broodjes, croquetten, soep, fruit, melk, karnemelk.
Het systeem van zelfbediening bevordert een snelle „doorstroming".
Om die snelheid zo hoog mogelijk te houden moet u met gepast geld betalen.
In de kantine wordt een aantal tafels gereserveerd voor de lunch van personeelsleden. Die reservering is nodig gezien de korte lunchpauzes en de behoefte aan informeel contact.
Ook voor kleine groepjes gasten kunnen tafels gereserveerd worden. De gastheren en/of gastvrouwen moeten dan wel zelf de begeerde artikelen van de balie afhalen.
Het vuile vaatwerk moet men bij het verlaten van de kantine in de daarvoor bestemde wagens deponeren.
Voor kantine-service ten dienste van grotere bijeenkomsten als recepties, vergaderingen, congressen e.d. moet geruime tijd van tevoren met de gebouwbeheerder contact worden opgenomen.
Tenslotte nog dit: wanneer u voor representatieve doeleinden koffie of thee nodig heeft, dient u dit contact te betalen. De instituutsbeheerder zorgt voor verrekening. Bij hem kunt u voor speciale gevallen ook bonnen krijgen voor 'representatielunches'.

13. Hoe houden wij het gebouw schoon?

Een bijzonder belangrijke dienst is die van het schoonhouden van Transitorium II. Met medewerking van iedere beheerder wordt een programma opgesteld dat na een aanloopperiode zal worden aangepast.
Het schoonmaken gebeurt — uitzonderingen buiten beschouwing gelaten — tussen 17.30 en 20.30 uur.
Wanneer het noodzakelijk is kunnen ook andere tijden aangehouden worden. De regeling ziet er dan als volgt uit:

- tevoren bepaalde ruimten worden overdag of tussen 7.00 en 9.00 uur schoongehouden;
- in tevoren aan te geven ruimten kan pas om 18.00 uur begonnen worden;
- incidentele afwijkingen, b.v. bij avondbijeenkomsten, kunnen aan de gebouwbeheerder worden doorgegeven.

In sommige gevallen zal een dagcorveeër nodig zijn. Hij kan — in geval van nood — via de receptie worden opgeroepen.
Het bordenvegen gebeurt tweemaal per dag, nl. tussen de middag en 's avonds. Wanneer de borden niet geveegd mogen worden, moet dit aan de gebouwbeheerder worden opgegeven.
Het is goed om te weten dat de opzichter van het schoonmaakbedrijf over sleutels beschikt van alle kamers. Ook al sluit u uw kamer af, van 18.00 tot 20.30 uur kan „iedereen" er in. Misschien is het goed hiermee rekening te houden als u bepaalde stukken op uw bureau laat liggen. Over het bureau gesproken: bureau's die niet zijn opgeruimd, worden — in het belang van de eigenaar — niet afgestoft.
Tenslotte een vriendelijk, doch dringend verzoek: leg in uw kantoorruimten geen meegebrachte kleden of matten. Dat bezorgt veel extra werk en dat kost tijd en geld.

Hoe is de post geregeld?
Binnenkomende post

De receptie zoekt de binnengekomen post uit en bezorgt die bij één punt per instituut of dienst. Aangetekende en expresse-stukken worden onmiddellijk doorbezorgd. Voor het in ontvangst nemen van aangetekende stukken moet de receptie een machtiging hebben van de instituten en diensten.

Uitgaande post (geldend tot 1 januari 1970)

Normale poststukken worden door de instituten in brievenbussen bij de hoofduitgang in de hal gedeponeerd. Men moet selecteren op:
— stad
— buiten de stad
— buitenland
— intern.
De receptie zal deze post aan de P.T.T. geven. De frankering van de uitgaande buitenlandse post, aangetekende en expresse-stukken zal door de Algemene Dienst nog worden geregeld.
Aangetekende stukken en expresse-stukken worden op een vast tijdstip (informatie bij receptioniste) door de receptie doorgegeven aan de P.T.T. Het behoeft nauwelijks gezegd te worden, dat de post **verzendklaar** afgeleverd moet worden.

Interne post

De algemene Dienst selecteert ook de interne post. Elk instituut of elke afdeling die iets door wil zenden aan een ander instituut of een afdeling binnen 'De Uithof' deponeert de stukken in de 'bak interne post'. De Algemene Dienst zorgt voor aflevering bij de diverse administraties.

15. Wat gebeurt er met goederen die binnenkomen?

De ontvangst van goederen gebeurt door de receptie. Het instituut waarvoor de goederen bestemd zijn, krijgt bericht van de ontvangst.
De instituutsbediende (of, als een instituut geen bediende heeft, een bediende van de Alg. Dienst) haalt de goederen op.
De receptie heeft een "handkas" voor betaling van porti, vrachtkosten e.d. en rekent periodiek af met elk instituut.

16. Hoe moeten goederen verzonden worden?

Het emballeren en inpakken gebeurt door het instituut, dat ook de vrachtbrief maakt. Pakket plus vrachtbrief worden aan de receptie afgegeven. Van de receptie naar de stad (of naar Van Gend & Loos) worden de goederen door de Algemene Dienst vervoerd. De chauffeur rekent de vrachtkosten af met de receptie. De verzending van grote stukken die niet door het busje kunnen worden vervoerd of door één man kunnen worden behandeld, moet door de instituten zelf worden verzorgd.

17. 't Is hier koud — 't Is hier warm — mag het raam dicht etc.

Het gebouw is geheel air-conditioned. Dat wi lzeggen, dat u aandacht moet besteden aan een aantal gebruiksaanwijzingen die hieronder volgen.

a. De temperatuur en de vochtigheid in het vertrek worden automatisch geregeld. De temperatuur kunt u individueel bijregelen door middel van de witte knop op de „ombouw". Draait u de knop met de wijzers van de klok mee, dan betekent dat: kouder. De andere richting — u hebt het al geraden — betekent: warmer.
b. Waar een zonwering aanwezig is, moet deze gesloten worden bij invallende zonnestraling, omdat de capaciteit van de installatie daarop gebaseerd is. Men dient het onnodig gebruik van de elektrische verlichting onder deze omstandigheden te vermijden.
   Het is verstandig om in de zomermaanden ook buiten de kantooruren de zonwering gesloten te houden. U loopt anders de kans dat in de vroege ochtenduren en gedurende de weekends de temperatuur te hoog oploopt,
c. De luchtroosters in de vensterbanken moeten vrijblijven. Legt u er geen boeken of papieren op.
   Het is verstandig géén planten op de vensterbanken te zetten. Ze gaan door de luchtstroom snel dood. Bovendien betekent watergeven altijd morsen op plaatsen die onbereikbaar zijn, waardoor roestvorming, moeilijk schoon te houden, enz. enz.
d. Zijn er klachten over de airconditioning: de gebouwbeheerder is de aangewezen man.

18. Technische storingen, reparaties e.d.

Alle technische storingen en verzoeken tot reparaties aan het gebouw kunt u telefonisch of schriftelijk opgeven aan de gebouwbeheerder. Deze zorgt dan via de technische dienst dat het in orde wordt geacht.
Alleen bij calamiteiten — en men kan de gebouwbeheerder niet vlug genoeg vinden — dient men de technische dienst zelf te bellen. En nu maar hopen dat dit nooit voorkomt!

19. Brand

In geval van brand gaat men naar het dichtstbijzijnde telefoontoestel en men draait nummer 222. Daar meldt zich direct een telefoniste. Men deelt zijn naam mee en de plaats van de brand (verdieping, kamernummer, gang, etc.). **De telefoniste belt dan de gemeentelijke brandweer en waarschuwt de portier.** De portier waarschuwt de brandpiketploeg van het gebouw en coordineert de verder te nemen maatregelen.
U behoeft dus niet zèlf de brandweer te bellen!
Het ligt voor de hand dat men zelf eerst tracht de brand te blussen met het dichtstbijzijnde handblusapparaat. Al spoedig komen via de omroepinstallatie nadere instructies. Komen die niet, belt u dan de portier (toestel 324) en vraag om instructies.

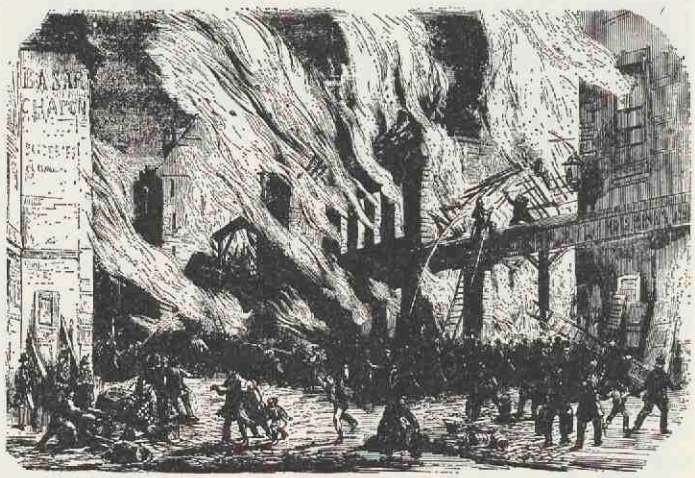

20. Noodoproep

In geval van calamiteiten kan de portier mededelingen doen, zowel per verdieping als door het hele gebouw. Er zijn luidsprekers aangebracht in de gangen.
Op die plaats kan men na het vernemen van een voorsignaal de mededelingen volgen.

21. Lekke band?

Bij de portier kunt u een fietspomp, een 'bandenplak-set' en wat gereedschap lenen voor lekke banden en kleine reparaties aan uw fiets of bromfiets. Het 'doen' moet u wel zelf.

De bewoners van Transitorium II

INDELING TRANSITORIUM II

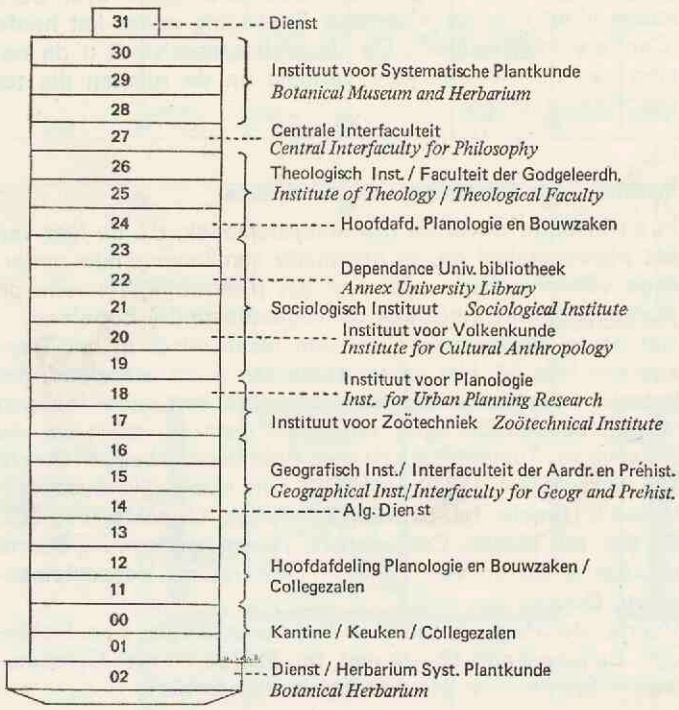

Wij geven hieronder een kort overzicht van een aantal instituten en diensten die in Transitorium II onderdak gevonden hebben.

1.

Over de 'begane grond', de kantine, de collegezalen en de Hoofdafdeling Planologie en Bouwzaken behoeven we geen nadere informatie te geven. U vindt zakelijke gegevens in de nieuwe gids. Zie verder de plattegrond 11 en 12.

2.

De **Algemene Dienst** is een bijzonder belangrijke. Deze dienst organiseert alle diensten gericht op het handhaven van een goede bewoonbaarheid en exploitatie van de gebouwen in 'De Uithof'. U vindt ze eigenlijk al opgesomd onder de taken van de gebouwbeheerder, die rechtstreeks verantwoording schuldig is aan de Algemene Dienst. Hoofd van de dienst is: P. M. A. de Visser; plv. hoofd: L. van Loon .Zie plattegrond 14.

3.

De 17e en 18e verdieping bieden plaats aan het **Zoölogisch Instituut.** Dit instituut is een onderdeel van de Faculteit der Diergeneeskunde. Het is voorlopig in Transitorium II gehuisvest, in afwachting van een definitieve plaats, dichtbij de huidige gebouwen van de diergeneeskunde. Zoötechniek omvat de kennis van de fokkerij, inclusief de toegepaste genetica, de huisvesting, voeding en verzorging, ook de klimaatbeheersing van de grote landbouwhuisdieren, de kleine huisdieren (kip, hond en kat), de pelsdieren en de laboratoriumproefdieren.
De samenstelling van de staf vindt u in de gids vermeld en op de plattegrond ingetekend. (17, 18).
Het Instituut werkt nauw samen met het Centraal Proefdierenbedrijf T.N.O., de Stichting voor Veevoedingsonderzoek, het Centraal Veevoeder Instituut en de Raad van Beheer op kynologisch gebied in Nederland.

4.

Op de 18e verdieping huist het **Instituut van Planologie.**
Wat is planologie?
Stedebouw en Ruimtelijke ordening zijn handelingen in, en van de samenleving met betrekking tot de produktie en revisie van ons materiële milieu.
Planologie wil zijn de wetenschappelijke reflectie over en de wetenschappelijke voorbereiding tot die handelingen.
Planologie, qualitate qua een multi-disciplinaire toegepaste wetenschap, houdt zich dus bezig met het onderzoeken en doordenken van de consequenties der mogelijkheden om de ruimtelijke orde een bepaalde vorm en structuur te geven.
Het Instituut telt 8 medewerkers (1 stud. ass.) en ca. 25 studenten.
Voor de namen van de bewoners: zie de plattegrond (nr. 18).

5.

Op de 20e en 21e verdieping vindt u het Instituut voor Volkenkunde (Culturele Antropologie).

Wat is Culturele Antropologie:

Culturele antropologie is de wetenschap die zich bezig houdt met de bestudering van de mens als cultuurdrager. De nadruk valt hierbij op de culturen buiten de westerse cultuurkring. Onder cultuur verstaan wij elk geheel van niet

erfelijk bepaalde levensuitingen van een menselijke groepering. Cultuur is dus het door de mens geschapen deel van zijn milieu, dat vele aspecten omvat, zoals sociale structuren, economische systemen en religieuze uitingen, die in onderlinge samenhang worden bestudeerd. De cultureel antropoloog tracht de grote verscheidenheid van culturen en de veranderingen die zich ander allerlei invloeden in die culturen voordoen, te verklaren. Door het steeds toenemende onderlinge contact tussen de verschillende volken worden cultuurelementen van het ene volk op het andere overgedragen of treden mengvormen op. Het blijkt steeds meer nodig de verschillende cultuurprocessen te leren begrijpen om het eigene van ieder volk (ook het onze) te kunnen bepalen.
Het aantal medewerkers bedraagt 10 (stud. ass. 2). Het aantal studenten plm. 160. Voor de namen van de bewoners: zie de plattegrond.

6.

Over de 19e t/m de 23e verdieping is het **Sociologisch Instituut verspreid.**

Wat is sociologie ?

Sociologie is de wetenschap die zich interesseert voor het gedrag van de mensen, juist zoals dit is in reactie op andere mensen. Dit gedrag vertoont regelmaat, is in 'patronen' gegoten, vindt plaats in 'groepen' en andere structuurvormen. Een centraal begrip is daarbij de „sociale rol", waarmee bedoeld wordt een gedrag dat hoort bij de posities die de mens in de samenleving inneemt.
Het aantal medewerkers bedraagt 48. Daarbij komen nog een aantal niet-vaste medewerkers van uitzendbureaus en stud. ass (± 25).
Er zijn ca. 750 studenten. Voor de namen van de bewoners: zie de plattegrond.
Verder is op de verdieping nr. 21 ook het Instituut voor Iraanse Taal- en Letterkunde gevestigd.

7.

Dependance Universiteitsbibliotheek

Op verdieping 22 bevindt zich de dependance van de Universiteitsbibliotheek. Openingstijden: 9—13 en 13.30—17 uur.
De algemene leeszaal bevat encyclopedieën, woordenboeken, atlassen, naslagwerken op de verschillende terreinen van wetenschap, enz. Daarnaast is er een studiezaal waar de belangrijkste handboeken op het gebied der gedragswetenschappen te vinden zijn; de jongerejaars studenten in de sociale wetenschappen zullen hier de door hen te bestuderen boeken aantreffen. Men kan in deze zaal een aantal weekbladen en tijdschriften lezen. Suggesties over aanschaffingen voor beide zalen zullen door mej. C. H. D. Booy of mej. N. J. Smit gaarne worden genoteerd.
In het uitleenbureau is een Electrowriter opgesteld, waardoor een permanente verbinding met het hoofdgebouw aan de Wittevrouwenstraat bestaat. Ieder kan via de Electrowriter snel alle informatie krijgen, bijv. of een bepaald boek in de U.B. of in een instituutsbibliotheek aanwezig is. Tweemaal per dag worden te leen gevraagde boeken op de Uithofdependance bezorgd.
Een fotokopieerapparaat voor zelfbediening is aanwezig; de kosten van een kopie (zwarte letters op witte ondergrond) bedragen een kwartje. Voor studenten die werkstukken, scripties e.d. moeten typen, is een typekamer met enkele schrijfmachines beschikbaar.

8.

De Theologische Faculteit en het Theologisch Instituut

Deze zijn verspreid over de 24e, 25e en 26e verdieping. De Theologische Faculteit is de oudste faculteit. Theologie is de wetenschap met betreking tot God in zijn openbaring aan de mensen. Deze openbaring wordt gevonden in het Oude en Nieuwe Testament, **(Bijbelwetenschappen),** het geloof vindt gestalte in de kerk **(Kerkgeschiedenis),** wordt geconfronteerd met andere godsdiensten **(Godsdienstwetenschap),** formuleert grondpatronen en ethische uitwerkingen **(Systematische Theologie)** en zoekt modellen voor eredienst, zielszorg, etc. **(Praktische Theologie).**
De Theologische Faculteit heeft voor haar werk een Instituut met ± 450 studenten de beschikking over verdieping 24 voor de helft, verder over verdieping 25 en 26 geheel. De faculteit bewoont verdieping 24, noordoost.
Bij de theologen was het Instituut altijd anders gestructureerd dan we dat elders vinden. Zoals het nu staat dient het Instituut zich nog als vooral een eenheid aan; het zal echter in de toekomst er wel toe komen dat de "departments" binnen die eenheid sterker onderscheiden worden.
Op verdieping 24 is ruimte gereserveerd voor de R.K. Theologische Hogeschool Utrecht die komt logeren bij de Theologische Faculteit.
De zaterdagopleiding van de zgn extranei blijft op het Domplein.
Het Instituut Vormingswerk Bedrijfsleven, nauw aan de faculteit verbonden, zetelt in Rotterdam.
Voor de bezetting van de kamers en de bestemming van de zalen verwijzen wij naar de plattegronden.

9.

Centrale Interfaculteit

Op de etage nummer 27 is de Centrale Interfaculteit gehuisvest. Deze etage draagt de naam 'Filosofisch Instituut', omdat in de Centrale Interfaculteit de filosofie- of wijsbegeertestudie is ondergebracht. Alle inlichtingen over deze studie vindt u in de Algemene Studiegids onder het hoofd 'Centrale Interfaculteit'. Op de plattegrond vindt u de namen van de medewerkers vermeld en de ruimten die ter beschikking staan.

10.

Instituut voor Systematische plantkunde

In dit Instituut wordt de plantensystematiek, d.i. de leer van het plantenstelsel en de daarmede samenhangende onderlinge verwantschappen binnen het plantenrijk, alsmede de plantengeografie (inclusief de vegetatiekunde) beoefend.
Het aantal medewerkers dat een plaats vindt in het Transitorium II is 54. Het aantal studenten is zó wisselend, dat het niet is op te geven (het instituut is een onderdeel van de Subfaculteit Biologie). Onder dit instituut vallen ook de Botanische Tuinen, t.w. Hortus Botanicus, Nieuwe Gracht 185, Utrecht, tel. 15649 en 10277; Fort Hoofddijk, Budapestlaan 42, Utrecht, tel. 512758; Sandwijck, Utrechtseweg 303, De Bilt, tel. 763349; Cantonspark, Heemskerklaan 25, Baarn, tel. 02154 - 2519; Von Gimborn Arboretum, Vossesteinsesteeg, Doorn.
Voorts afd. Palaeobotanie en Pollenmorfologie, Fort Hoofddijk, Budapestlaan 42, Utrecht, tel. 512758 en afd. Cytotaxonomie, Provisorium, Heidelberglaan, tel. 511811.

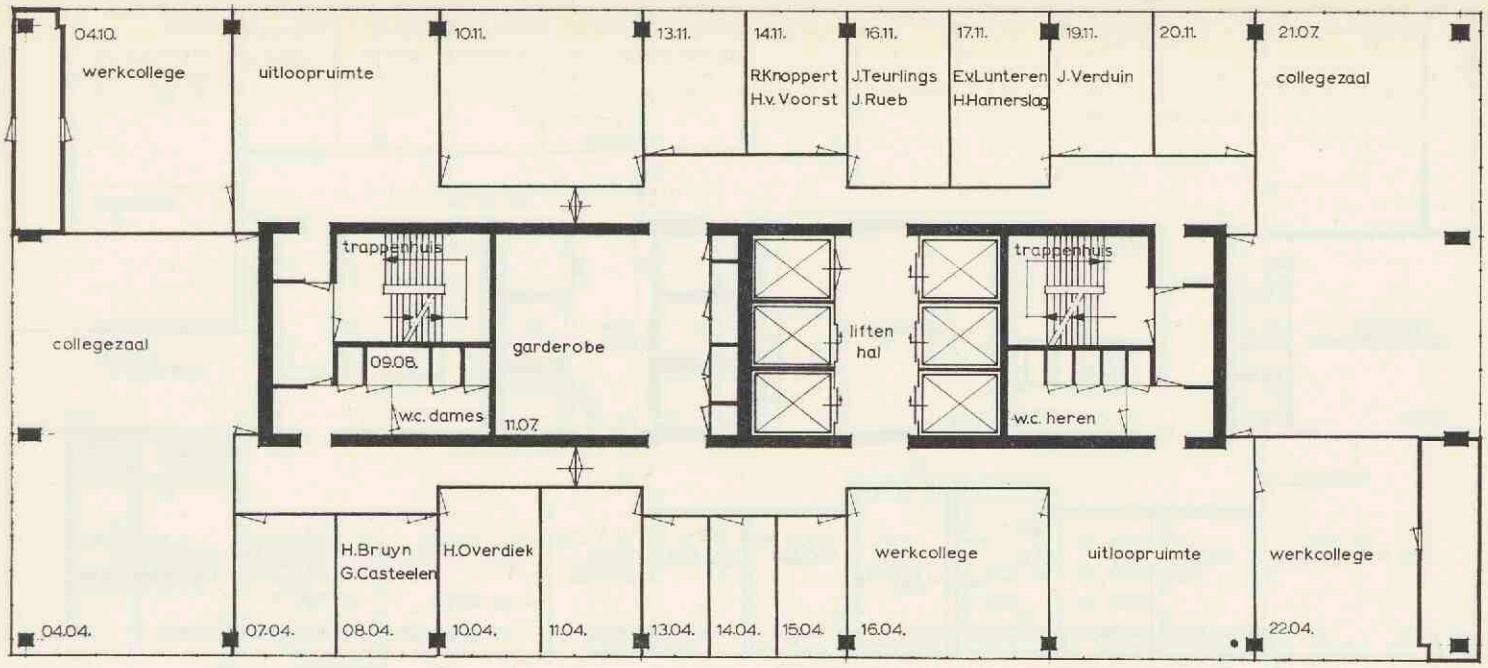

verdieping
11

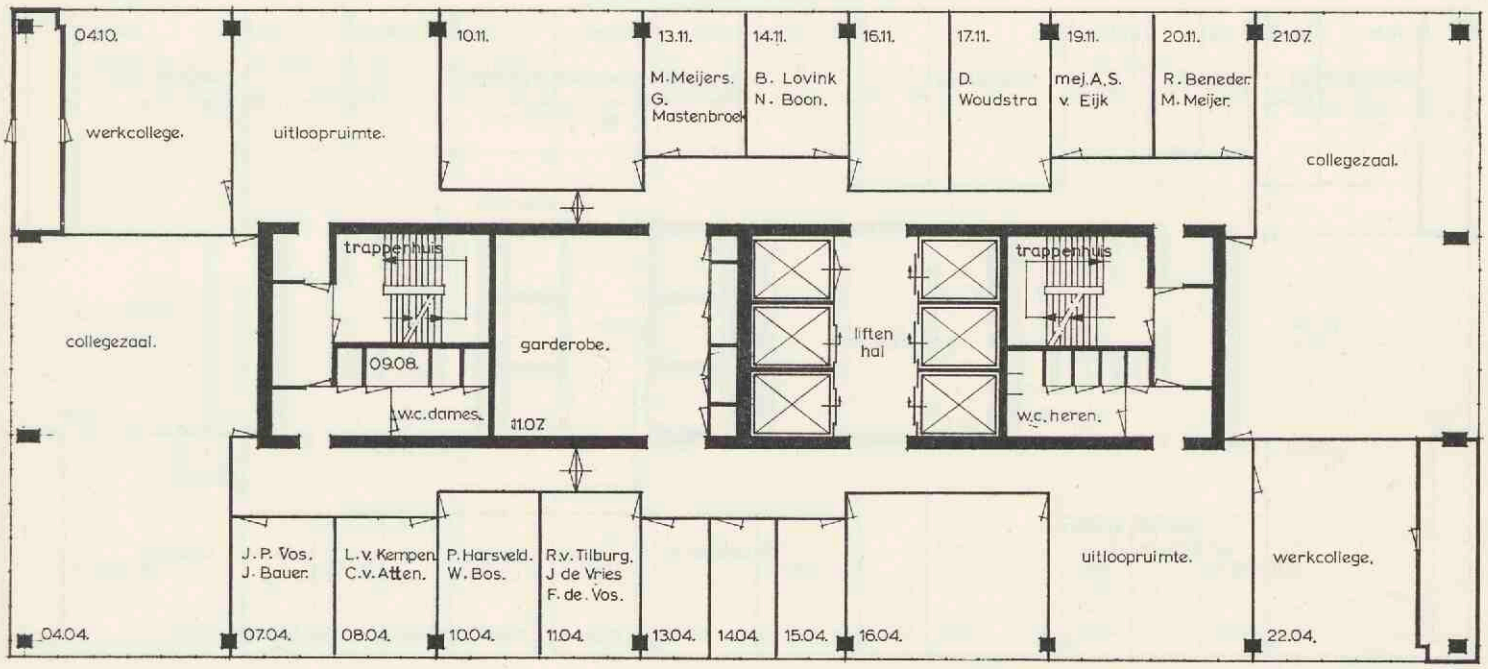

verdieping
12

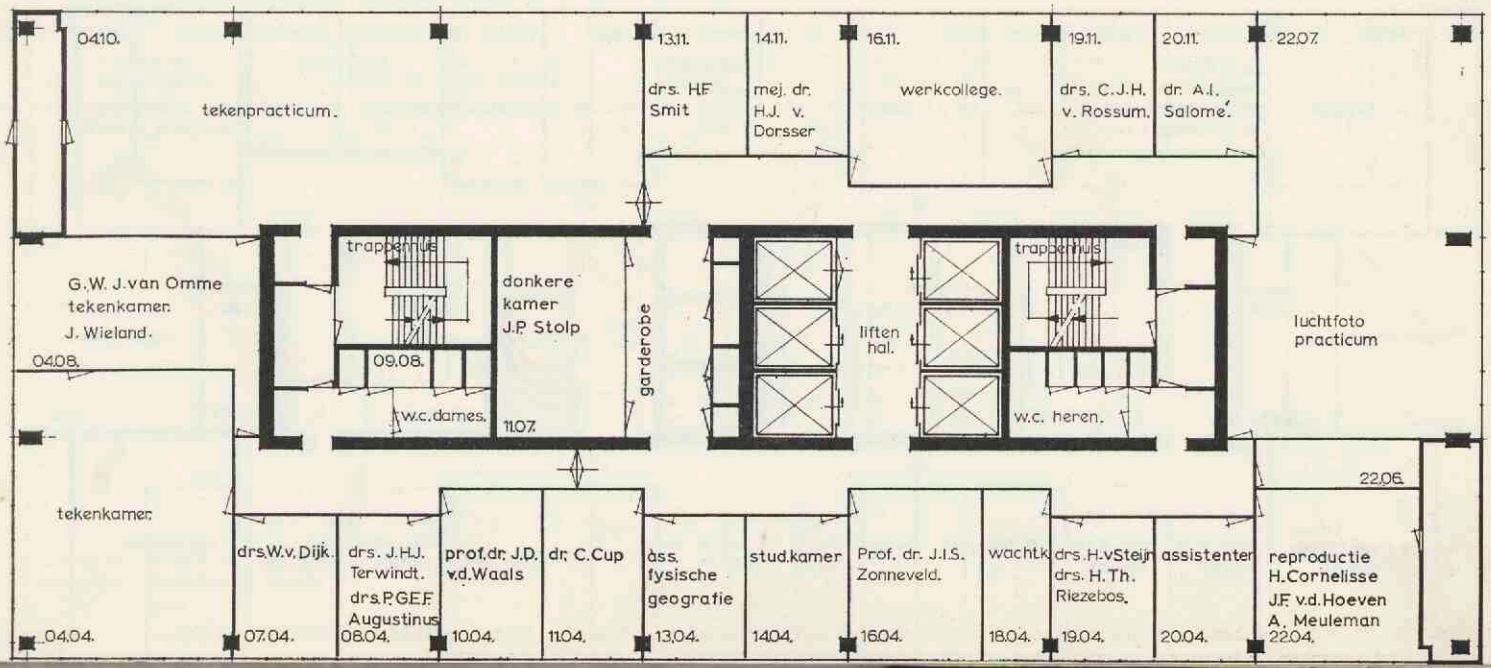

verdieping
13

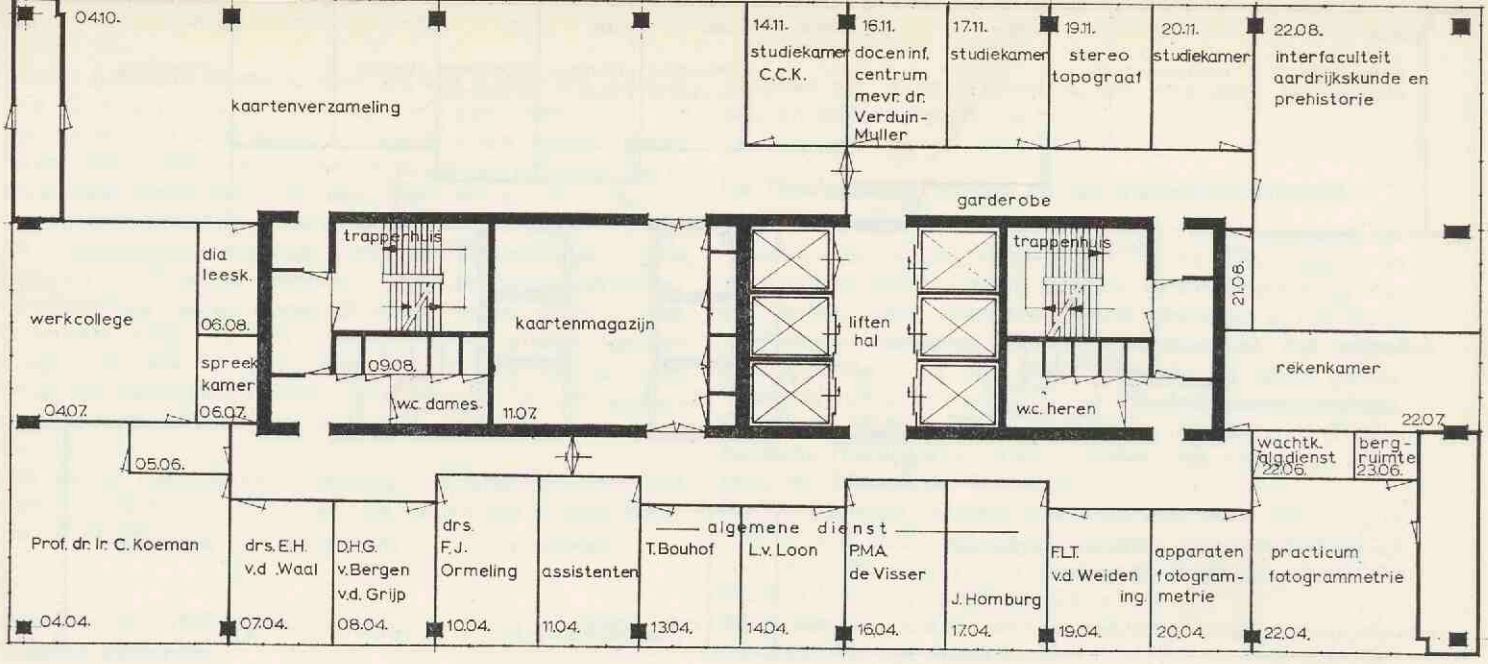
04.10.
kaartenverzameling
14.11.
studiekamer C.C.K.
16.11.
docen inf. centrum mevr. dr. Verduin-Muller
17.11.
studiekamer
19.11.
stereo topograaf
20.11.
studiekamer
22.08.
interfaculteit aardrijkskunde en prehistorie
garderobe
werkcollege
dia leesk.
06.08.
spreek kamer
06.07.
trappenhuis
09.08.
w.c. dames
kaartenmagazijn
11.07
liften hal
trappenhuis
w.c. heren
21.08.
rekenkamer
22.07
wachtk. dagdienst 22.06.
berg-ruimte 23.06.
04.07
05.06.
Prof. dr. Ir. C. Koeman
04.04.
drs. E.H. v.d. Waal
07.04.
D.H.G. v.Bergen v.d. Grijp
08.04.
drs. F.J. Ormeling
10.04.
assistenten
11.04.
algemene dienst
T.Bouhof
13.04.
L.v. Loon
14.04.
P.M.A. de Visser
16.04.
J. Homburg
17.04.
F.L.T. v.d. Weiden ing.
19.04.
apparaten fotogrammetrie
20.04.
practicum fotogrammetrie
22.04.

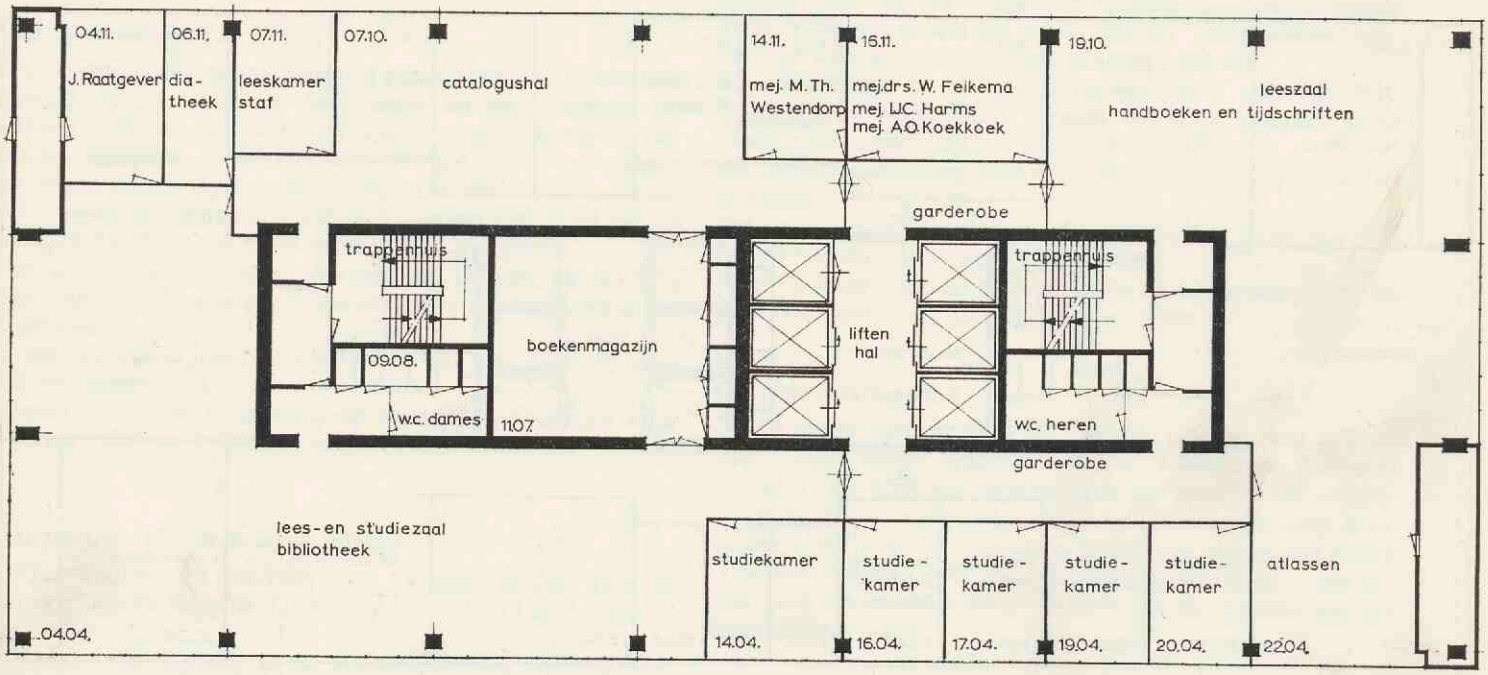
04.11.
J. Raatgever
06.11.
dia-theek
07.11.
leeskamer staf
07.10.
catalogushal
14.11.
mej. M.Th. Westendorp
15.11.
mej.drs. W. Feikema
mej. IJC. Harms
mej. A.O. Koekkoek
19.10.
leeszaal handboeken en tijdschriften
garderobe
trappenhuis
09.08.
w.c. dames
boekenmagazijn
11.07
liften hal
trappenhuis
w.c. heren
garderobe
lees- en studiezaal bibliotheek
studiekamer
14.04.
studie-kamer
16.04.
studie-kamer
17.04.
studie-kamer
19.04.
studie-kamer
20.04.
atlassen
22.04.
04.04.

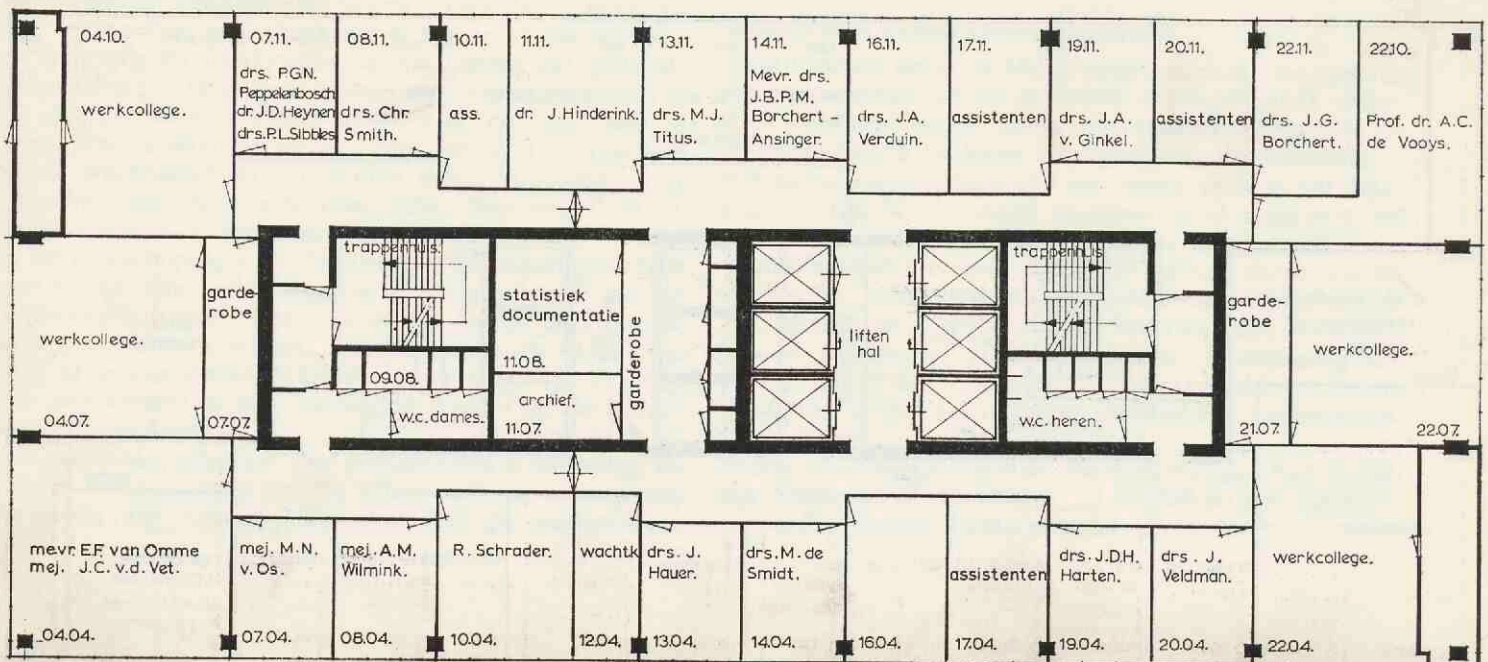
04.10.
werkcollege.
07.11.
drs. P.G.N. Peppelenbosch
dr. J.D. Heyner
drs. P.L. Sibbles
08.11.
drs. Chr. Smith.
10.11.
ass.
11.11.
dr. J. Hinderink.
13.11.
drs. M.J. Titus.
14.11.
Mevr. drs. J.B.P.M. Borchert-Ansinger
16.11.
drs. J.A. Verduin.
17.11.
assistenten
19.11.
drs. J.A. v. Ginkel.
20.11.
assistenten
22.11.
drs. J.G. Borchert.
22.10.
Prof. dr. A.C. de Vooys.
garde-robe
werkcollege.
04.07.
07.07
trappenhuis
09.08.
w.c. dames.
statistiek documentatie
11.08.
archief.
11.07
garderobe
liften hal
trappenhuis
w.c. heren.
garde-robe
21.07
werkcollege.
22.07
mevr. E.F. van Omme
mej. J.C. v.d. Vet.
04.04.
mej. M.N. v. Os.
07.04.
mej. A.M. Wilmink.
08.04.
R. Schrader.
10.04.
wachtk
12.04.
drs. J. Hauer.
13.04.
drs. M. de Smidt.
14.04.
assistenten
17.04.
drs. J.D.H. Harten.
19.04.
drs. J. Veldman.
20.04.
werkcollege.
22.04.

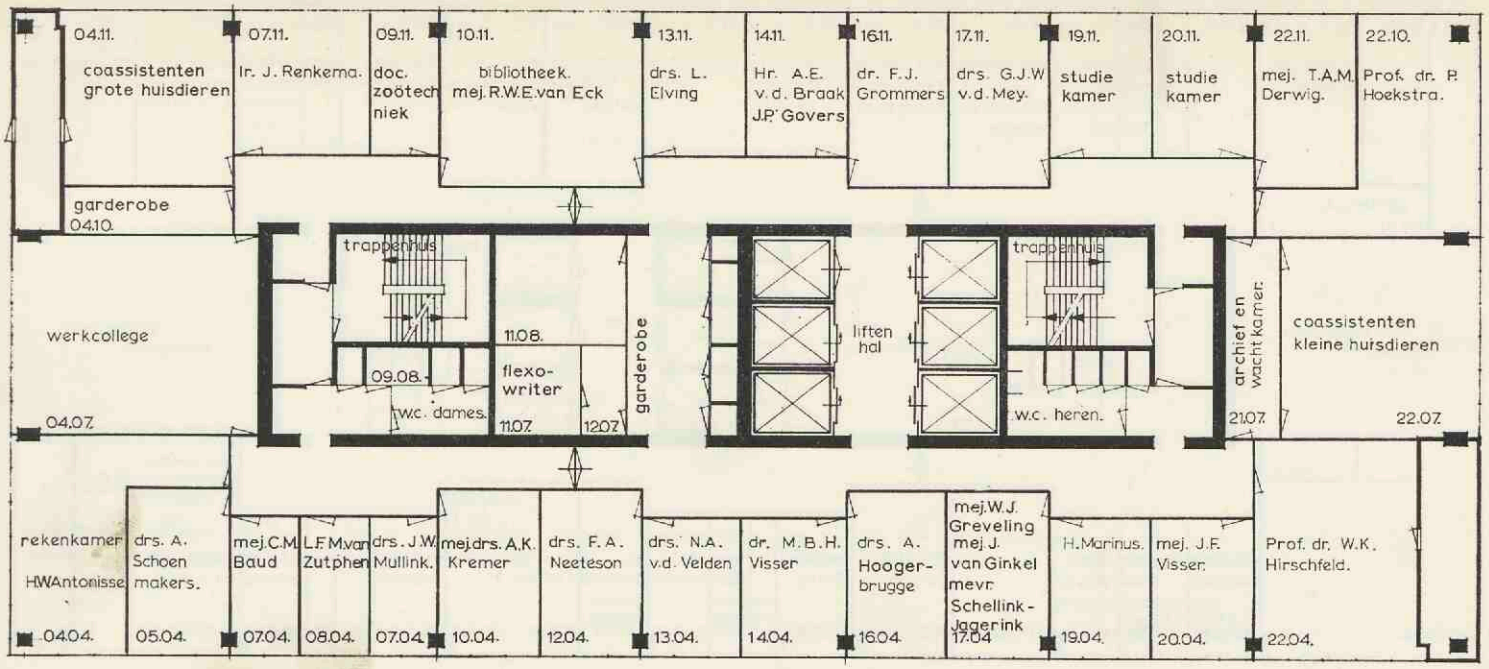
04.11. coassistenten grote huisdieren
07.11. Ir. J. Renkema.
09.11. doc. zoötechniek
10.11. bibliotheek. mej. R.W.E. van Eck
13.11. drs. L. Elving
14.11. Hr. A.E. v.d. Braak J.P. Govers
16.11. dr. F.J. Grommers
17.11. drs. G.J.W. v.d. Mey.
19.11. studie kamer
20.11. studie kamer
22.11. mej. T.A.M. Derwig.
22.10. Prof. dr. P. Hoekstra.
garderobe 04.10.
trappenhuis
09.08.
w.c. dames.
11.08.
flexo-writer
11.07.
12.07.
garderobe
liften hal
trappenhuis
w.c. heren.
archief en wacht kamer.
21.07.
coassistenten kleine huisdieren
22.07.
werkcollege
04.07.
rekenkamer H.W. Antonisse
drs. A. Schoen makers.
mej. C.M. Baud
L.F.M. van Zutphen
drs. J.W. Mullink.
mej. drs. A.K. Kremer
drs. F.A. Neeteson
drs. N.A. v.d. Velden
dr. M.B.H. Visser
drs. A. Hooger-brugge
mej. W.J. Greveling
mej. J. van Ginkel
mevr. Schellink-Jagerink
17.04
H. Marinus.
mej. J.F. Visser.
Prof. dr. W.K. Hirschfeld.
04.04.
05.04.
07.04.
08.04.
07.04.
10.04.
12.04.
13.04.
14.04.
16.04.
19.04.
20.04.
22.04.
verdieping 17

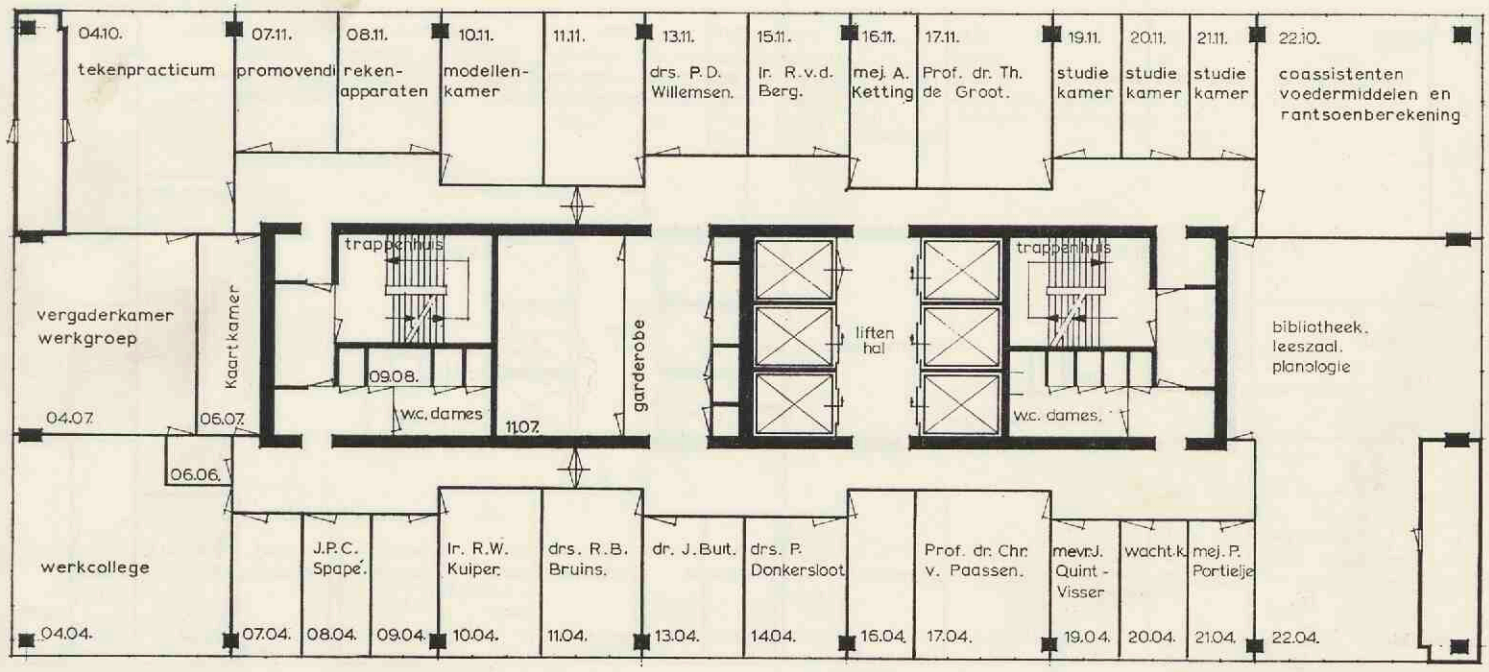
04.10. tekenpracticum
07.11. promovendi
08.11. reken-apparaten
10.11. modellen-kamer
11.11.
13.11. drs. P.D. Willemsen.
15.11. Ir. R.v.d. Berg.
16.11. mej. A. Ketting
17.11. Prof. dr. Th. de Groot.
19.11. studie kamer
20.11. studie kamer
21.11. studie kamer
22.10. coassistenten voedermiddelen en rantsoenberekening
vergaderkamer werkgroep
Kaart kamer
04.07
06.07
06.06.
trappenhuis
09.08.
w.c. dames
11.07.
garderobe
liften hal
trappenhuis
w.c. dames.
bibliotheek. leeszaal. planologie
werkcollege
J.P.C. Spapé.
Ir. R.W. Kuiper.
drs. R.B. Bruins.
dr. J. Buit.
drs. P. Donkersloot
Prof. dr. Chr. v. Paassen.
mevr. J. Quint-Visser
wacht k.
mej. P. Portielje
04.04.
07.04.
08.04.
09.04.
10.04.
11.04.
13.04.
14.04.
16.04.
17.04.
19.04.
20.04.
21.04.
22.04.
verdieping 18

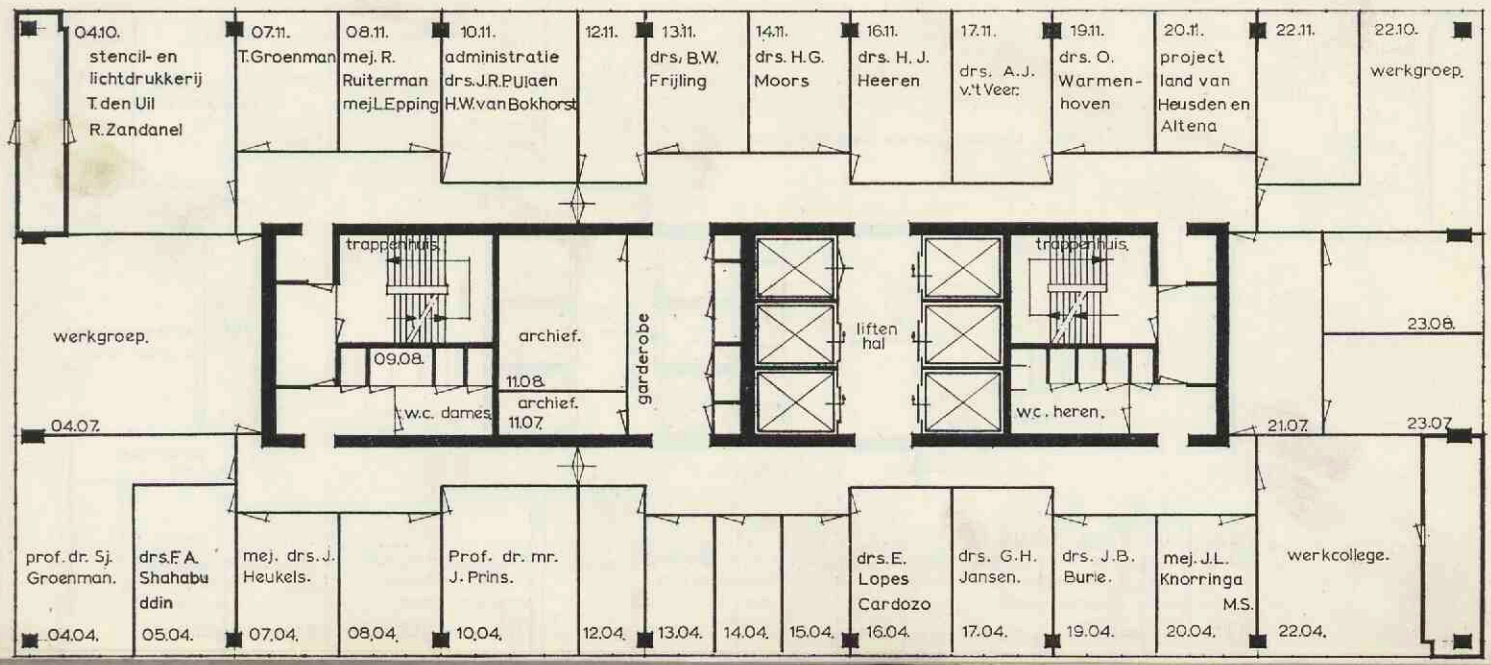
04.10. stencil- en lichtdrukkerij T. den Uil R. Zandanel
07.11. T. Groenman
08.11. mej. R. Ruiterman mej. L. Epping
10.11. administratie drs. J.R. Pijlaen H.W. van Bokhorst
12.11.
13.11. drs. B.W. Frijling
14.11. drs. H.G. Moors
16.11. drs. H.J. Heeren
17.11. drs. A.J. v.t Veer.
19.11. drs. O. Warmenhoven
20.11. project land van Heusden en Altena
22.11.
22.10. werkgroep.
werkgroep.
04.07
trappenhuis
09.08.
w.c. dames.
archief.
11.08.
archief.
11.07.
garderobe
liften hal
trappenhuis
w.c. heren.
23.08.
21.07.
23.07
prof. dr. Sj. Groenman.
drs. F.A. Shahabuddin
mej. drs. J. Heukels.
Prof. dr. mr. J. Prins.
drs. E. Lopes Cardozo
drs. G.H. Jansen.
drs. J.B. Burie.
mej. J.L. Knorringa M.S.
werkcollege.
04.04.
05.04.
07.04.
08.04.
10.04.
12.04.
13.04.
14.04.
15.04.
16.04.
17.04.
19.04.
20.04.
22.04.
verdieping 19

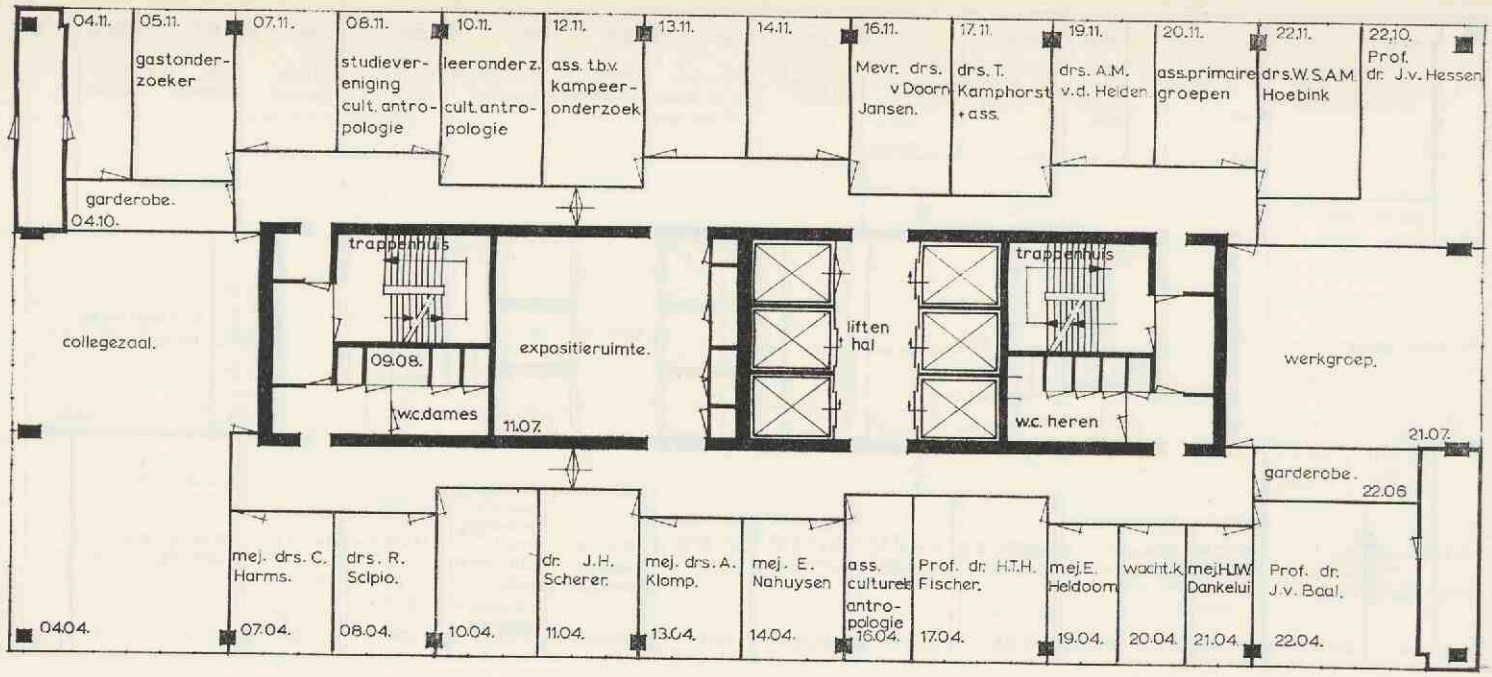

erdieping
20

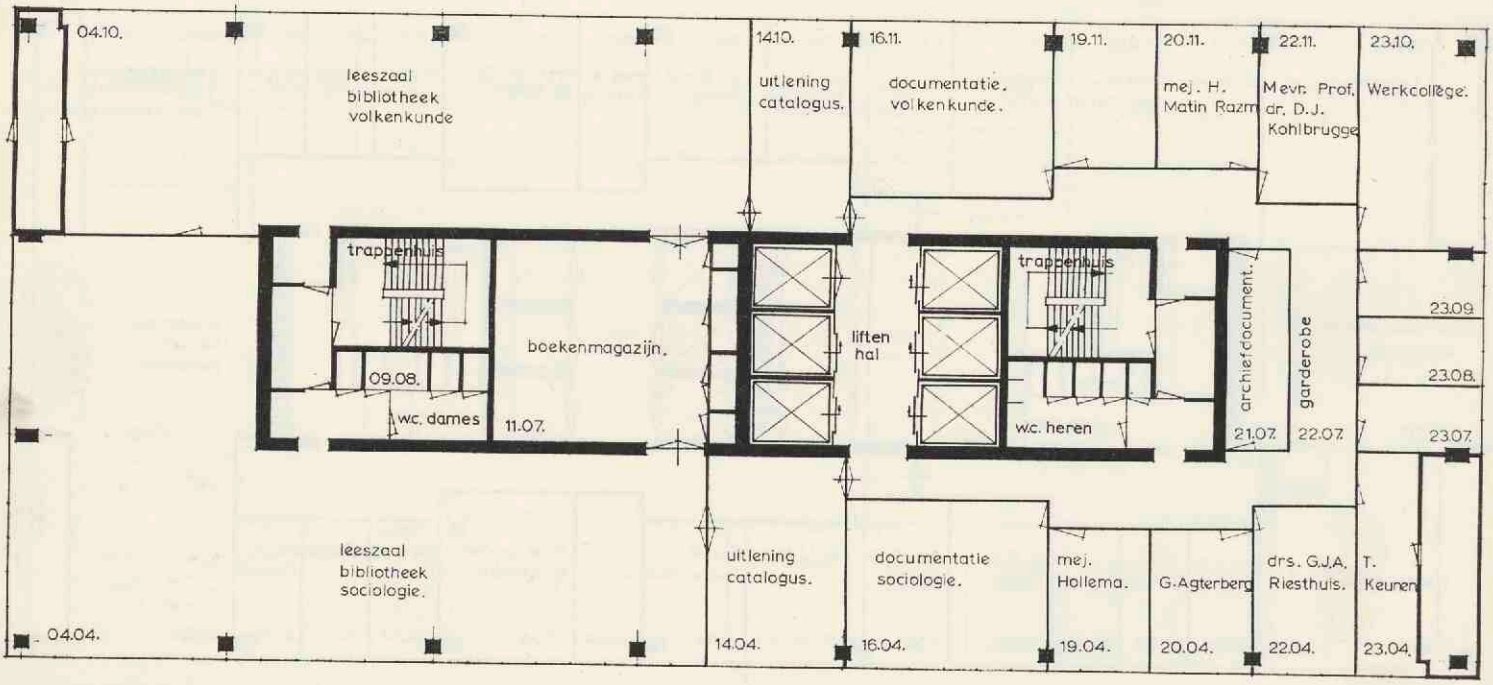

erdieping
21

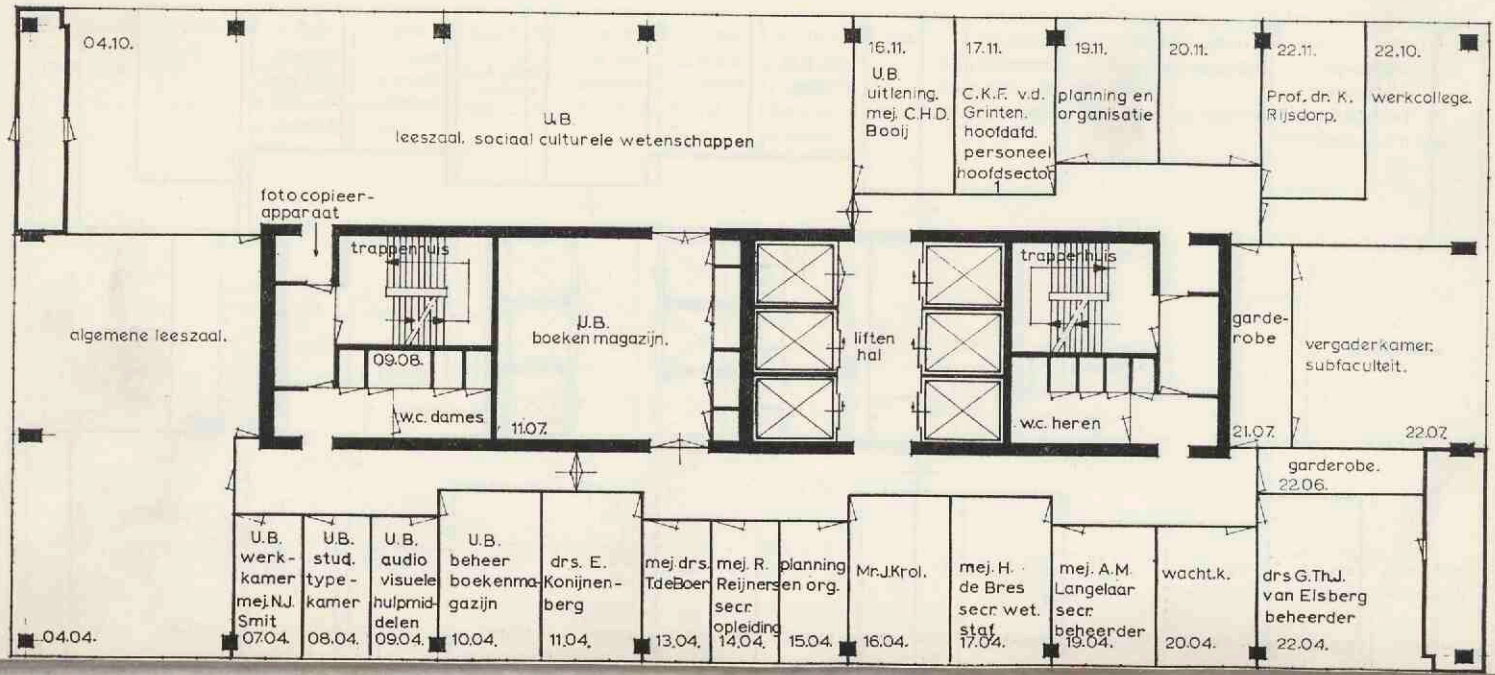

erdieping
22

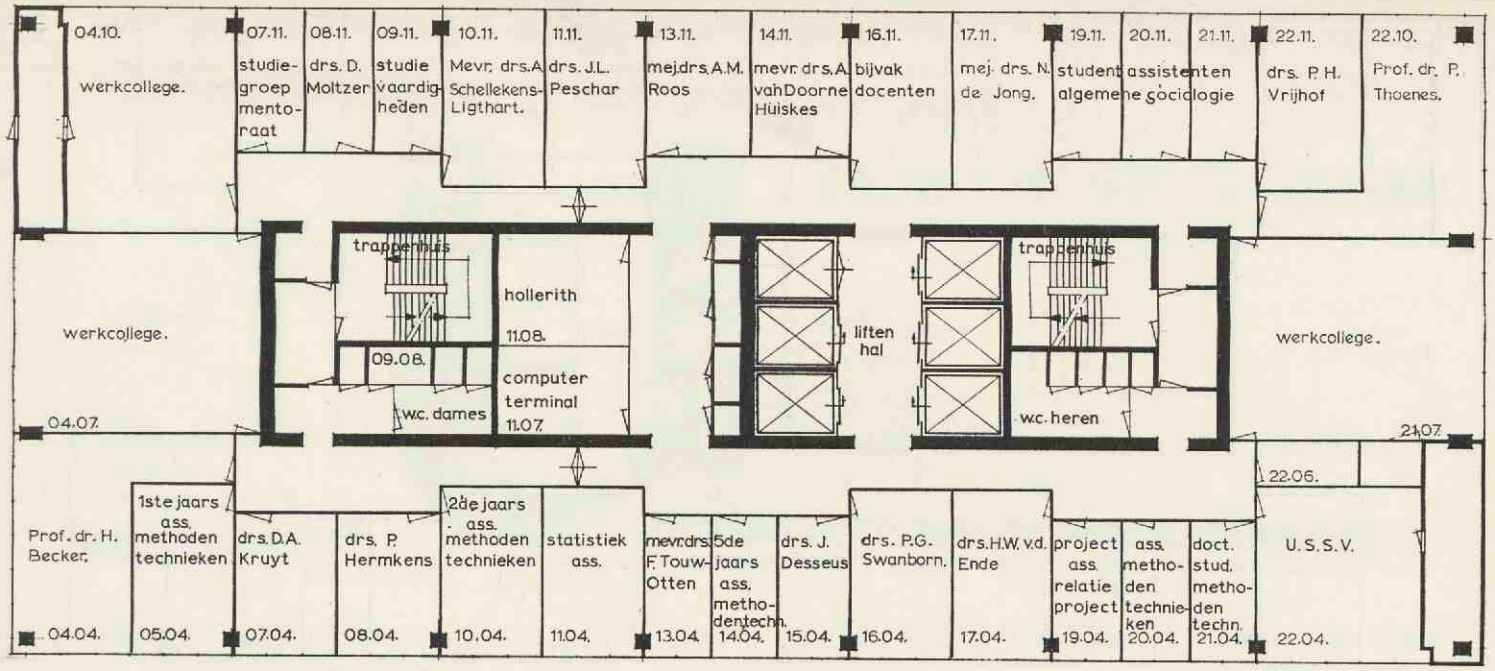

verdieping **23**

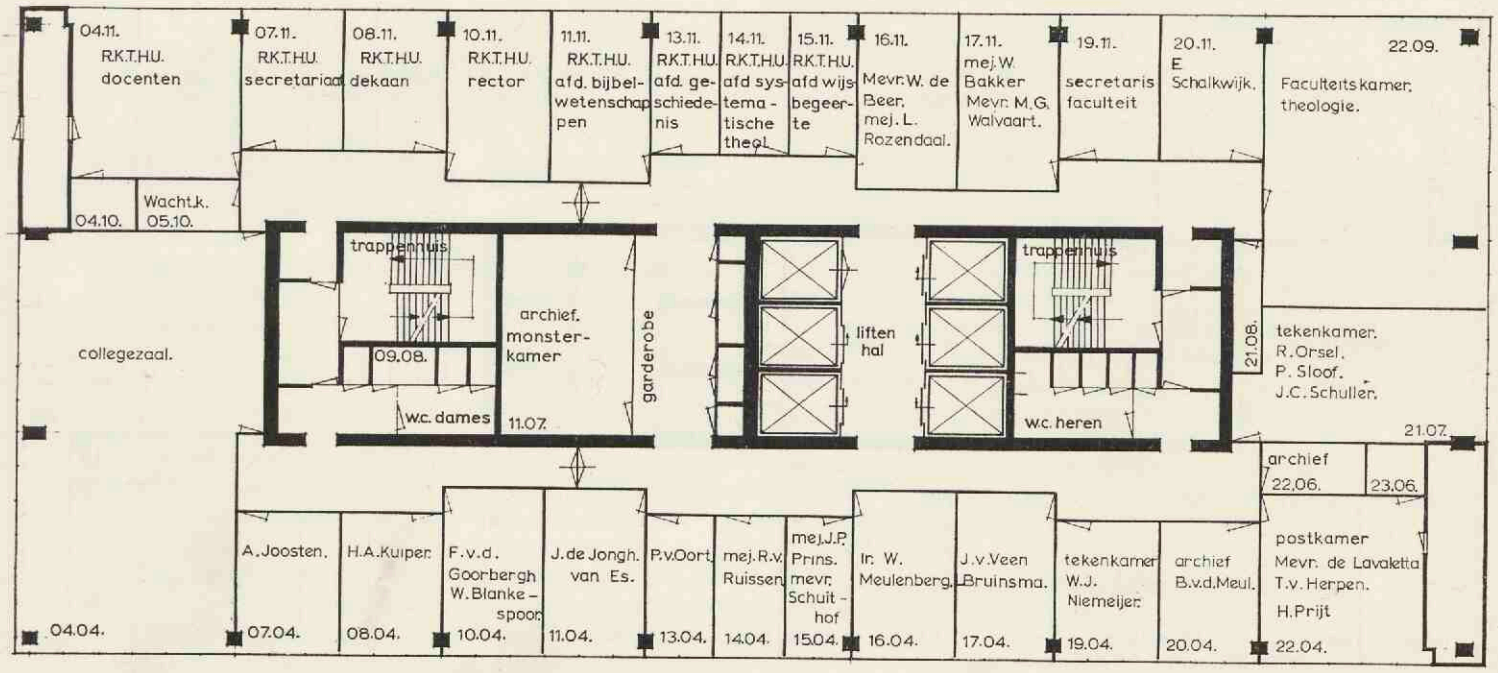

verdieping **24**

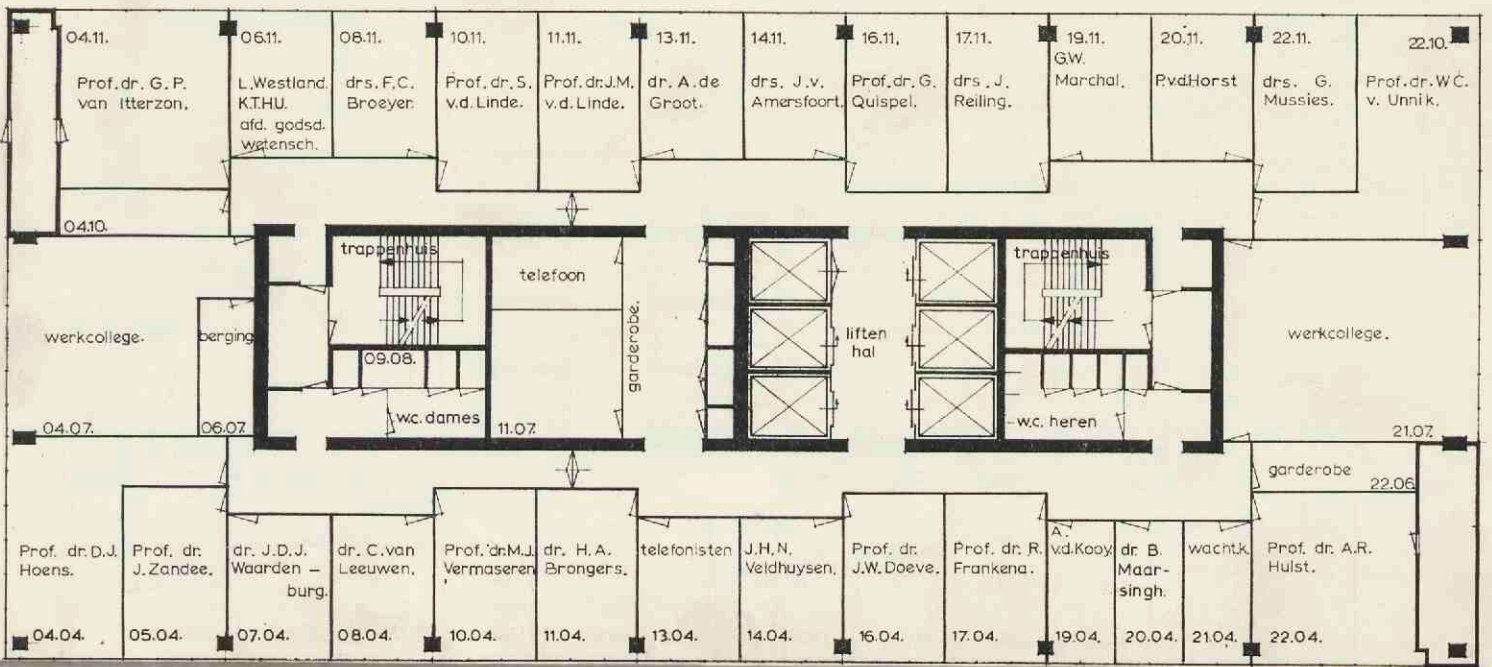

verdieping **25**

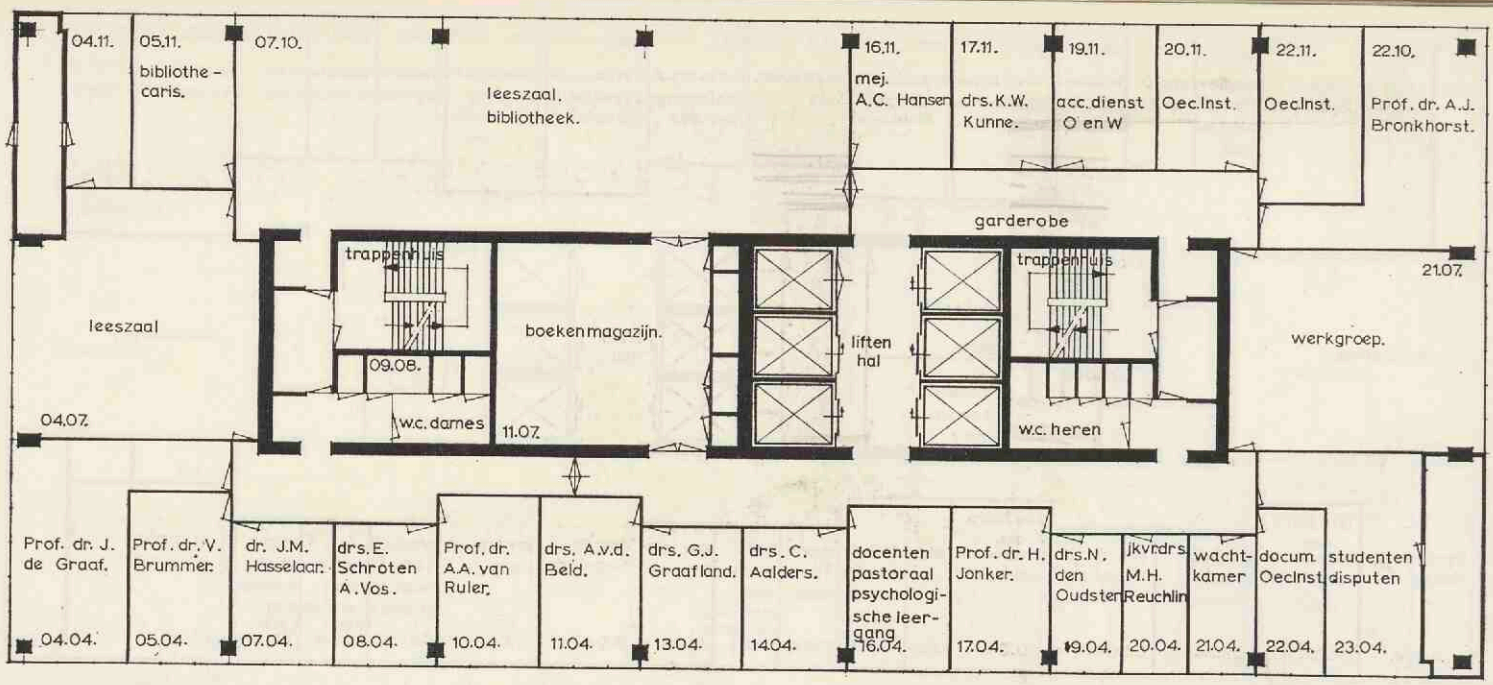

verdieping **26**

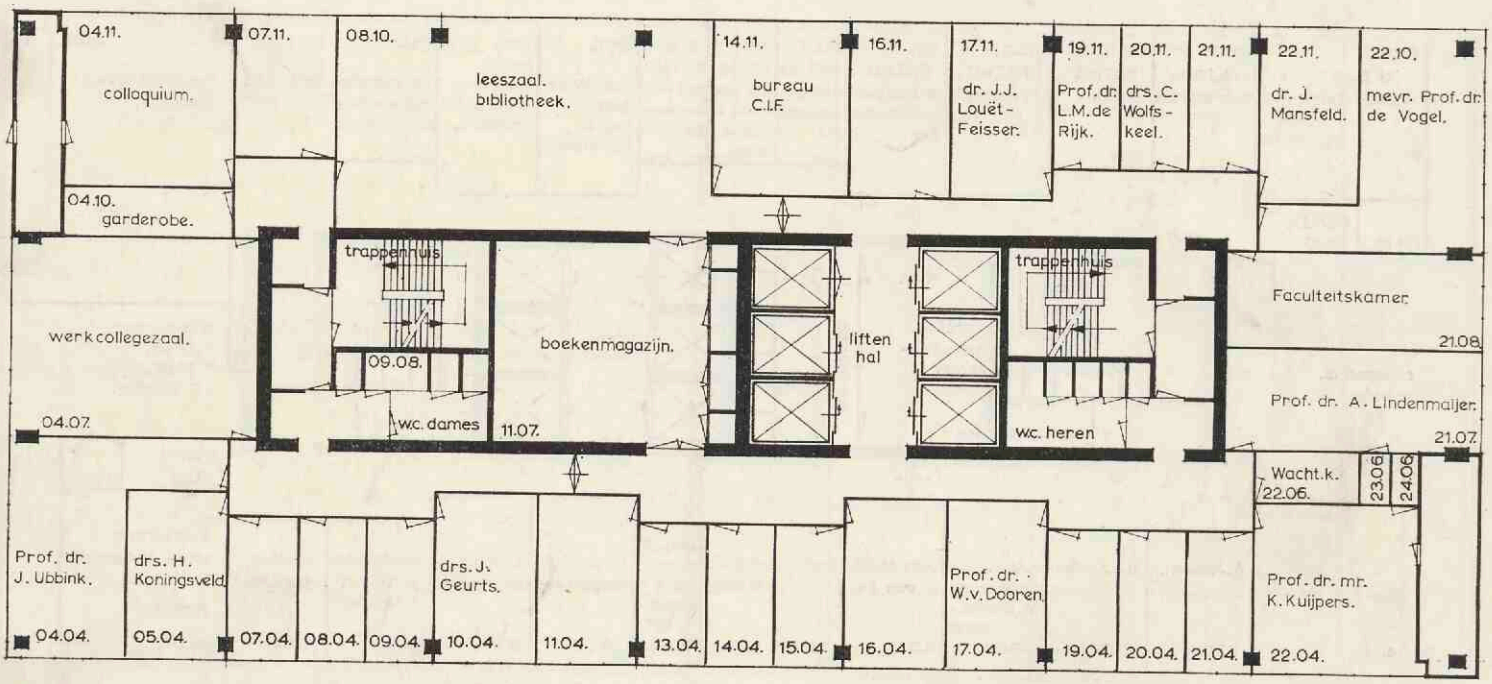

verdieping **27**

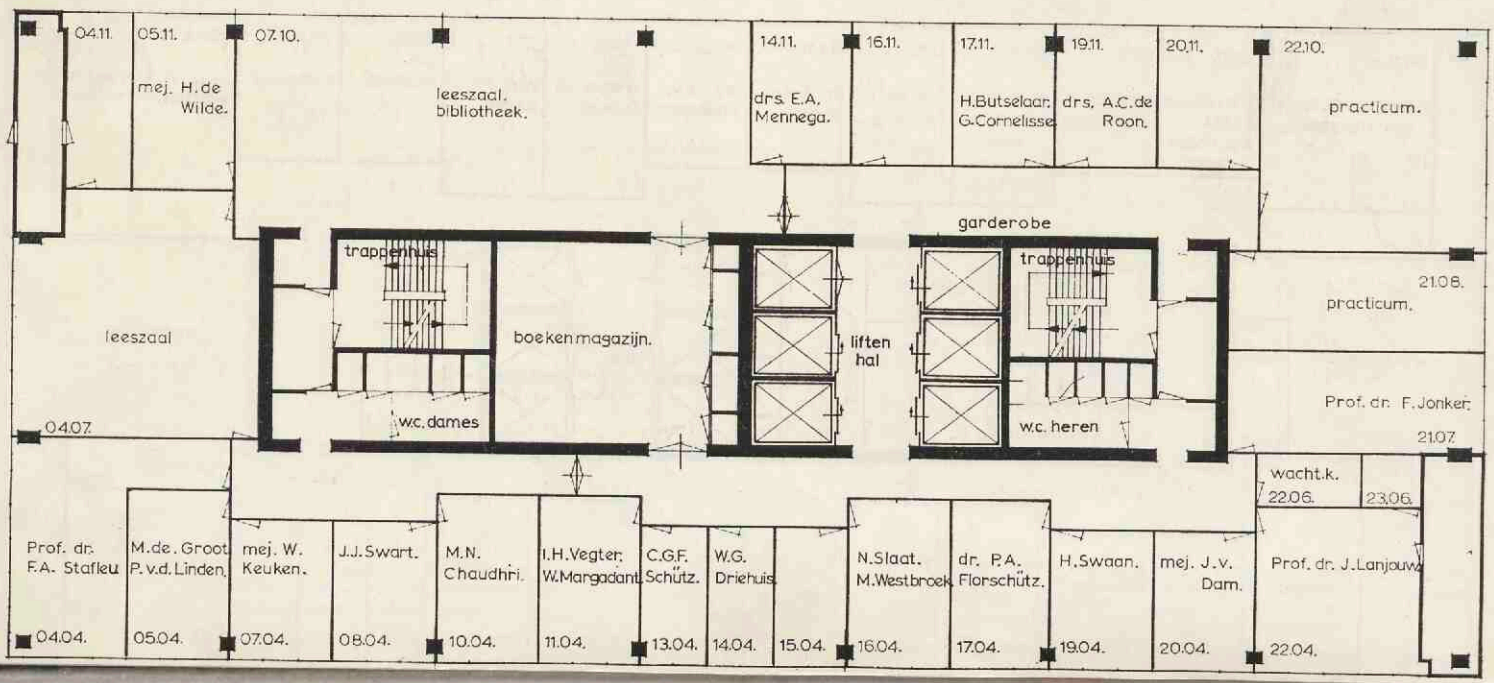

verdieping **28**

utrechtse universitaire reflexen

31 oktober 1969
weekblad
1e jaargang nr. 9

Openbaarheid van vergaderingen van het dagelijks bestuur

(mutatis mutandis andere beleidsvoorbereidende en beleid-uitvoerende organen)

Als openbaarheid van bovengenoemde vergaderingen alleen maar pure onzin zou zijn, zou er geen discussiepunt van gemaakt behoeven te worden. Het feit alleen, dat ze wordt gevraagd, maakt er ook nog geen discussiepunt van. Valt een argumentatie ervoor aan te duiden met woorden als 'zich betrokken voelen' en 'participatie en informatie', dan zou ik willen stellen, dat daaraan op een andere wijze evenzeer recht kan worden gedaan, terwijl de argumenten tegen openbaarheid van het vergaderen zoveel zwaarder wegen, dat de gevraagde openbaarheid in de vorm van publieke tribune met spreekrecht ten stelligste moet worden afgewezen. Met meer openheid (waarover straks) zou tenminste een proef genomen moeten worden, waarvan ik goede resultaten verwacht. De argumenten tegen bedoelde openbaarheid zijn te verdelen en te groeperen als volgt:

I. **De zaken, die aan de orde zijn.**

a. In het D.B. worden veel zaken voorbesproken, zonder dat ze al in het stadium van besluitvorming verkeren. Zouden onrijpe ideetjes en initiatieven niet in beperkt beraad mogen worden voorgetoetst, maar dadelijk voor het forum van de publiciteit en haar media moeten worden uitgesproken, dan zullen ze òf achterwege blijven òf — wat waarschijnlijker is — buiten de D.B. vergadering worden verlegd;

b. In het D.B. is ook bij de besluitvorming behoefte aan hardop denken, aan het innemen van stellingen, die bij doorpraten worden veranderd of verlaten. Ook dat proces zal in de openbaarheid achterwege blijven òf — wat waarschijnlijker is — buiten de D.B.-vergadering worden verlegd;

c. Er zijn talrijke zaken, die ook op het moment van besluitvorming nog niet in de openbaarheid kunnen worden uitgedragen. Men denke aan:

1. benoemingen en vooral aanbevelingen en voordrachten tot benoeming, en de daarbij behorende bespreking van personen, die wel of maar gedeeltelijk of eigenlijk niet in aanmerking komen;
2. zakelijke besluiten, waarmee de universiteit deelneemt aan het economische verkeer door aankoop of verkoop van onroerend goed, het aanschaffen van belangrijk instrumentarium, de inrichting van laboratoria, de aanbesteding van bouwwerken;
3. organisatorische besluiten, waaraan onmiddellijk personele implicaties vastzitten en die derhalve wel in verband met de direct betrokkenen, maar niet in het openbaar voor bespreking en beslissing in aanmerking komen.

De noodzaak reeds in de geagendeerde zaken op zijn minst een scheiding voor een besloten en een openbare vergadering aan te brengen, roept een bron van wrijvingen in het leven.

II. **De bestuurders, die de verantwoording van hun bevoegdheid dragen.**

a. om tot collegiaal overleg en besluitvorming (niet tot bestuur door eenmans-portefeuilles) te komen is veelvuldig onderling beraad onmisbaar, waarin men elkaar leert kennen, vertrouwen, en waarderen, een proces van tussenmenselijk verkeer, dat zich slechts in collegiale beslotenheid kan voltrekken, mede met het oog op het gestelde onder I b;

b. zouden de bestuurders buiten de D.B.-vergadering dat onderlinge contact gaan zoeken (zie Ia en Ib), dan wordt de openbare vergadering zelf uitgehold ten behoeve van informele besprekingen, die buiten de bepleite openbaarheid blijven.

III. **De publieke tribune.**

Nog afgezien van de noodzakelijke beperktheid tot een 'happy few' van de 20.000, die op de tribune plaats kunnen nemen en nog afgezien van de problemen van controle en ordehandhaving (problemen, die overigens niet onderschat moeten worden!), is het bezwaarlijk:

a. dat de tribune de funktie van een informatie-medium slechts op gebrekkige wijze vervult, aangezien ze slechts een beperkt aantal belangstellenden op het hun passende ogenblik bereikt en deze slechts de eenmalige mondelinge informatie verschaft;

2. dat de bezoeker van de publieke tribune in beginsel nu eenmaal geen waarborg kan bieden, dat zijn waarneming en zijn interpretatie en zijn geheugen een betrouwbare bron zijn voor verdere informatie;

b. dat de tribune als informatie-medium andersom, dus met spreekrecht van bezoekers naar bestuurders, nog afgezien van een vertragende werking, gemakkelijk leidt tot zeer incidentele en eenzijdige informatieverstrekking en zelfs zou kunnen ontaarden in een pressiegroep, die de besluitvorming gaat beïnvloeden zonder overigens enige verantwoording voor het te vormen besluit op zich te nemen;

c. dat er geen enkele continuïteit in het tribune-bezoek en dus ook niet in het gebruik van het spreekrecht valt te verwachten, zodat het beraad van de vergadering aan wisselende invloeden van pressies ad hoc, al naar gelang van het behandelde onderwerp, komt bloot te staan (zou er wel continuïteit in dat bezoek zijn, dan is sprake van een bevoorrechte kaste, die zich het tribune-privilege heeft eigen gemaakt).

Terugkerend naar het gestelde zowel onder 1 als onder 2 moeten we nog nadruk leggen op samenhang en continuïteit in vele beslissingen, wat uit een oogpunt van beleid op lange termijn onmisbaar en in een bestuurscollege dan ook gewaarborgd is, maar door de toevalligheid of de gerichtheid ad hoc van het tribune-bezoek ernstig kan worden doorkruist. Door schriftelijke berichtgeving en documentatie kan de continuïteit der informatie wel verzekerd worden. Wat kan nu wel worden gedaan ter verbetering van openheid en toetsbaarheid van het bestuur voor alle betrokkenen?

1. toegankelijkheid van stukken, die echter niet in oneindige aantallen vermenigvuldigd en verspreid behoeven te worden, doch ter inzage liggen in een informatie- en documentatiecentrum. De moeite zich derwaarts te begeven om er kennis van te nemen, is minder groot (omdat men veel meer keus heeft voor het uur van raadpleging) dan die van aanwezigheid ter publieke tribune op een gesteld uur;

2. een duidelijke verslaggeving (met name in 'U') omtrent hetgeen in vergadering is besloten, zij het toch nog reeds onder het voorbehoud, dat onder lc is genoemd, m dat minder zwaar weegt voor mededeling omtren al- len besluiten dan voor de openbaarheid van voorafgaande beraad;

3. een grote openheid van bestuursorganen om ook ongevraagde informatie en advies in ontvangst te nemen en daarmee rekening te houden bij hun beraad;

4. een grote bereidheid van bestuursorganen zich alzijdig te informeren, alvorens tot besluiten te komen;

5. een representatief forum (nu nog: Raad van Overleg, later: Universiteitsraad) met een duidelijke bevoegdheid om bestuursorganen verantwoording voor genomen besluiten of uitgestippeld beleid te laten afleggen, en — indien de Universiteitsraad zo wordt gelegimiteerd en geconstitueerd — het beleid in zijn grote lijnen en op zijn belangrijkste knooppunten te bepalen.

J. J. M. van der Ven.

Uit het D.B. van 27 oktober 1969

1. Naar aanleiding van de verstoring door actiegroepers van de opening van Transitorium II op 24 oktober jl. meent het DB dat er alle aanleiding bestaat zich ernstig af te vragen of het nog zinvol is openingen en andere festiviteiten te organiseren.
2. Prof. mr. J. J. M. van der Ven schreef een nota over de openbaarheid van vergaderingen van o.a. het dagelijks bestuur ter voorbereiding van de discussie over de openbaarheid in de raad van overleg van 4 november a.s. De tekst nemen wij elders in dit nummer op.
3. De raad van overleg verzoekt curatoren te bewerkstelligen, dat de beheerders van de instellingen van de universiteit zoveel mogelijk faciliteiten bieden aan de leden van de raad van overleg die extra tijd aan de raad moeten besteden.
4. Trophonios heeft in het nummer van 17 oktober jl. de erecode van de journalistiek geschonden door een brief van prof. Groenman, die niet voor publikatie bestemd was en reeds sedert 10 juli in het perscentrum voor journalisten ter inzage lag, te publiceren. Er zal een gesprek georganiseerd worden tussen de afdeling public relations en voorlichting, de advies-commissie van journalisten en de redactie van Trophonio.
5. Om kwart voor twaalf kwam een delegatie van de subfaculteit wiskunde, sterrenkunde en natuurkunde ter vergadering om een aantal hangende zaken bij de subfaculteit te bespreken.

Transitorium II officieel in gebruik

Bijeenkomst door actiegroepers verstoord.

Op vrijdag 24 oktober werd het Transitorium II officieel in gebruik gesteld. De burgemeester van Utrecht, Curator van de Universiteit, Jhr. Mr. C. J. A. de Ranitz, wees in zijn toespraak op het belang van het samenwonen van zoveel verschillende instituten en diensten in één gebouw, het hoogste kantoorgebouw in Nederland. Het getal 23 heeft voor dit gebouw, aldus de curator, een welhaast symbolische betekenis: er zijn 23 verdiepingen, het is in 23 maanden gebouwd en het heeft 23 miljoen gekost! Is de ondeelbaarheid van dit getal ook symbolisch voor de ondeelbaarheid van de wetenschappen die in dit gebouw beoefend worden?

EEN LUDIEK MIDDAGJE

in

Transitorium II

(24 oktober 1969)

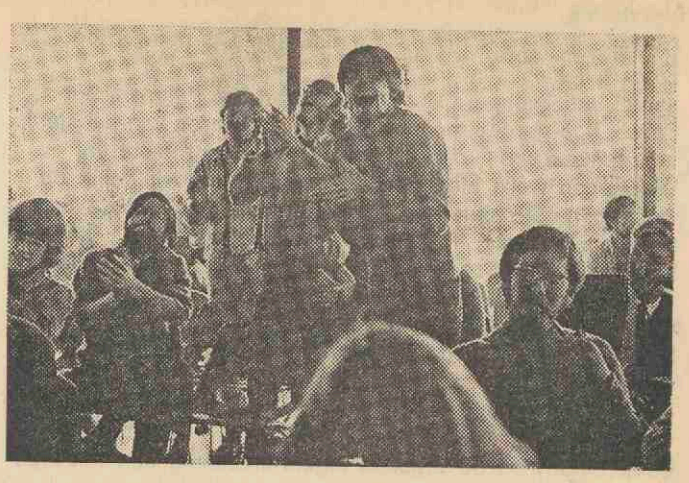

Ongedeelde vreugde is dubbele vreugde.

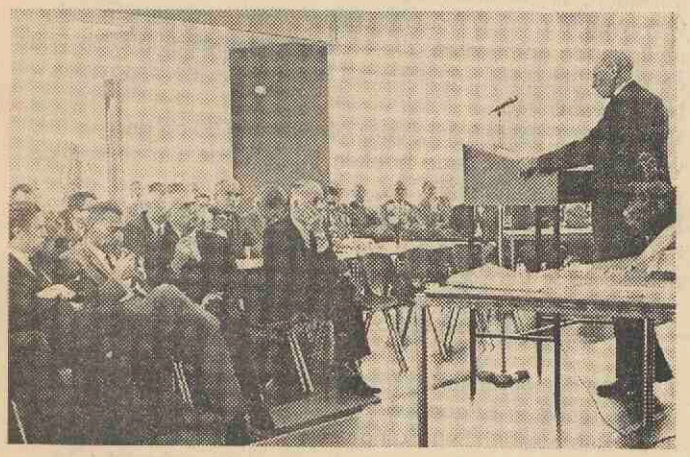

De onverstoorbare beheerder.

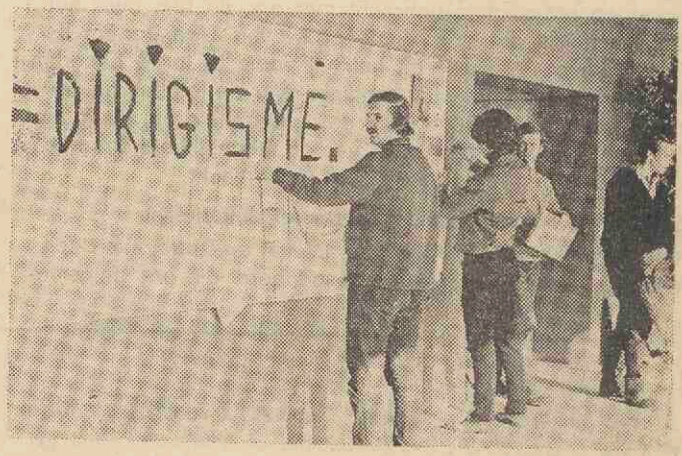

Hoe vaak moeten we nou zeggen dat er op een hoofdletter I geen punt hoort?

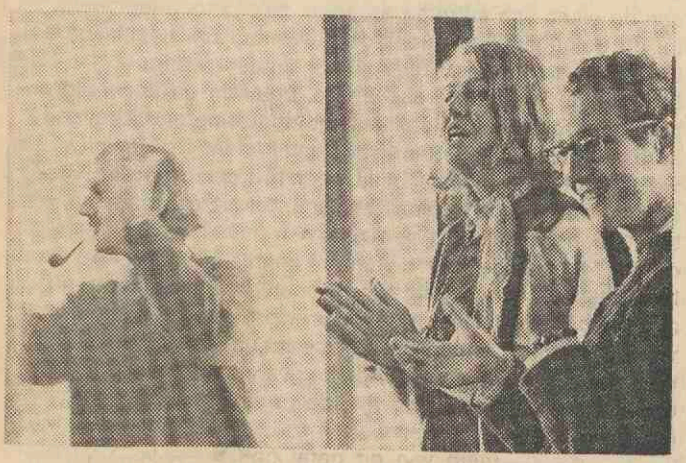

Klappen èn lachen èn je pijp vasthouden gaat nou eenmaal niet.

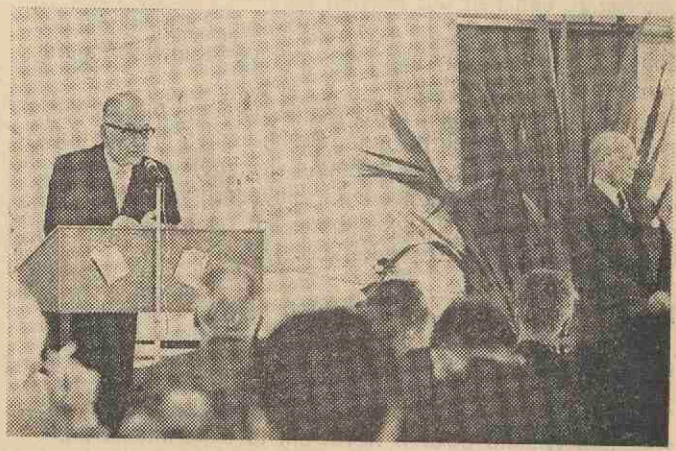

De onverstoorbare curator.

Verstoring

De burgemeester-curator kon zich soms ternauwernood, soms helemaal niet verstaanbaar maken, omdat een aantal actiegroepers door middel van het rinkelen met bellen, boe-geroep, handgeklap, het uitvoeren van dansjes, schreeuwen van leuzen meende te moeten protesteren. Waartegen werd niet bekend. Evenmin was duidelijk op welke concrete situatie in de Uithof-samenleving 'intelligente' uitspraken als: 'Papa ik moet een plasje doen', 'koei-koei' en 'ik moet zo nodig' betrekking hadden. Het ludiek cabaretje oogstte geen bijval bij het publiek, dat rustig naar de toespraken bleef luisteren.
Nog moeilijker dan de curator had de heer Schrader, voorzitter van de commissie van beheerders van het gebouw, het, om met zijn toespraak de zaal te bereiken. Onverstoorbaar bracht hij echter zijn verhaal tot een einde, waarmee de officiële ingebruikstelling een feit was.

Exposities, films, forum

De enkele honderden genodigden en belangstellenden uit de bouwwereld en uit het personeel van de universiteit verspreidden zich vervolgens door het gebouw om een aantal exposities te bezichtigen, ingericht door de verschillende instituten en diensten. In de filmzaal werd een non-stop programma gebracht met o.a. de film over het bouwsysteem dat ook bij de bouw van Transitorium II is toegepast. Van drie tot half vijf vond er in de benedenkantine een forumdiscussie plaats over de leefbaarheidsproblemen in De Uithof. Van de gelegenheid om dit forum bij te wonen werd zeer druk, van de mogelijkheid om mee te discussiëren maar matig gebruik gemaakt.

Exploitatie Transitorium II - enorme exploitatielast

Op etage 00 hadden Algemene Dienst en Bouwzaken een aantal interessante cijfers 'geëxposeerd' die ons enige indruk geven van de gigantische exploitatielasten van dit gebouw en van het Uithof-complex in zijn geheel.

Voor het gebouw Transitorium II gaven zij de volgende cijfers:

Telefoonkosten	ƒ 250.000	per jaar
Warmte en licht	ƒ 403.000	per jaar
Onderhoud	ƒ 320.000	per jaar
Busvervoer	ƒ 50.000	per jaar
Schoonhouden	ƒ 350.000	per jaar
Postzaken	ƒ 92.000	per jaar.

En dan te weten dat dit slechts 3% betekent van de totale 'bebouwing' in het nieuwe universiteitscentrum!

Transitorium II 'Open Huis' voor publiek groot succes

Niet minder dan 450 mensen maakten op vrijdagavond 24 oktober gebruik van de gelegenheid tussen 7 en 9 uur het gebouw en de exposities te bezichtigen.
Van de extra ingelegde bussen die vanuit de stad de bezoekers aanvoerden en na de rondgang weer terugbrachten, werd druk gebruik gemaakt.
Onder de bezoekers waren personeelsleden met hun gezinnen, Transitorium-bouwers met hun families, maar verreweg de meeste aanwezigen waren burgers uit de omliggende gemeenten, die bijzonder dankbaar bleken voor de mogelijkheid dit gigantische gebouw en de exposities te bekijken.
Vooral het fraaie uitzicht vanaf verdieping 30 op de verlichte stad, de oude boeken in de dependance van de universiteitsbibliotheek, de exotische planten, de oude kaarten, atlassen en platen, de films en ook de koffie hadden de belangstelling. De meeste bezoekers hadden aan de twee uur 'open huis' niet genoeg. vdM.

Professor van Gool laat zich hearen

Prof. dr. W. van Gool, hoogleraar in de anorganische scheikunde aan onze universiteit, heeft op donderdag 23 oktober jl. een half uur kunnen spreken met de vaste commissie onderwijs van de Tweede Kamer. Zoals bekend, houdt deze commissie hearings voor vertegenwoordigers van het universitaire leven.
Ter begeleiding van zijn „privé-onderneming" produceerde prof. Van Gool een korte nota, die hij samen met de nota bestuursstructuur van de subfaculteit scheikunde aan de pers aanbood. De korte nota publiceren wij hierbij. De nota bestuursstructuur scheikunde ligt ter inzage in het Perscentrum, Pieterskerkhof 13.

Niveau: Basis eenheden, (SUB)-faculteit.

OPMERKINGEN

1. Indien de komende jaren aan de universiteiten, etc. volledige vrijheid gelaten wordt om te experimenteren, komt er via massavergaderingen, bezettingen, een chaos. De daardoor ontstane schade in onderwijs en onderzoek, zal moeilijk te herstellen zijn.

2. Voor democratiseringsexperimenten op basis- of (SUB-) faculteitsniveau is geen wetswijziging nodig.
In de Subfaculteit Scheikunde wordt met ingang van de cursus 1969—1970 een nieuwe structuur gebruikt. De bestuursbevoegdheden zijn hierbij verregaand gedelegeerd. De verantwoording die de hoogleraren volgens de huidige wet dragen, is op een indirecte wijze verwerkt.

3. Al voldoen de onder 2 aangeduide experimenten niet aan de eisen van extreme groepen, ze zijn toch leerzaam:
a. de belangstelling onder de studenten om beschikbare bestuursplaatsen te bezetten, is bijzonder gering;
b. voor de wel-geïnteresseerden, ook van de andere groeperingen, toont het duidelijker het moeizame en tijdrovende karakter aan van bestuurswerkzaamheden. De veelal veronderstelde „macht" blijkt neer te komen op een verdeling van tekorten: tekort aan tijd, tekort aan mensen, tekort aan geld, tekort aan ruimte;
c. het toont duidelijk aan waarom kennis, ervaring en toekomstvisie van belang zijn bij bestuursbeslissingen: nu moeten b.v. beslissingen genomen worden over de splitsing van de afdeling scheikunde te Utrecht, in verband met nieuwbouw, terwijl de ontwikkeling van middelbaar onderwijs en hoger onderwijs, de organisatievorm, etc., onbekend zijn.

4. De democratisering van de universiteit, zoals men buiten de Universiteit zich die veelal voorstelt, is essentieel verschillend van wat er gebeurt, indien een orgaan

binnen de Universiteit gedemocratiseerd wordt.
In plaats van de verwachte inspraak van velen, blijken nu de bestuursplaatsen ingenomen te worden door vertegenwoordigers van kleine, sterk gerichte groepen. Indien mogelijk zet deze groep zelfs de overige bestuurs- en commissieleden buiten spel.
Ter illustratie één voorbeeld, nl. het Vademecum '69 - '70, dat in 1969 aan alle eerstejaarsstudenten werd uitgereikt. Het spel is zo gespeeld, dat officieel niemand verantwoordelijk is voor de uitgave. Men bestudere de hier gegeven voorlichting, i.h.b. p. 47 - 53, waar de dag- en weekbladen besproken worden.

5. **NOTA VERINGA:**

De volledige invoering van de in de nota genoemde 'one man-one vote' op het basisniveau zal in een aantal gevallen schade berokkenen aan het onderzoek.

Toelichting:

a. De aan hoogleraren en lectoren opgelegde (en aanvaarde) verantwoordelijkheid wordt hen ontnomen, zonder dat een bewijs van individuele onbekwaamheid geleverd wordt. Dit geeft de betrokkenen het morele recht de universiteit te verlaten.
b. Het aantal hoogleraren en lectoren dat direct weggaat is beperkt: wel zijn het juist de jongere, op research georiënteerde docenten in de exacte vakken, die elders gaan werken.
c. De mogelijkheid om goede krachten van buitenaf aan te trekken, wordt klein. Juist in het geval van een (toekomstig) jong hoogleraar en een reeds langer zittende staf, betekent de directe democratie, dat er geen garantie bestaat voor de hoogleraar dat hij zijn (nieuwe) programma kan uitvoeren. Hij komt dan niet.

VRAGEN AAN TWEEDE KAMER:

d. Hoe is het mogelijk om, zoals de Nota Veringa suggereert, met de directe democratie te werken in de basiseenheden, deze niet juridisch vast te leggen en toch b.v. een instituutsreglement te maken?
e. Indien de directe democratie op het basisniveau geaccepteerd wordt, wil de volksvertegenwoordiging dan ook een uitspraak doen waar men in de toekomst de 'advanced research' gaat doen (ZWO, nieuwe instituten?).

SUGGESTIES:

f. Laat de huidige wet in essentie ongewijzigd wat betreft de lagere niveaus, maar stel het recht tot delegeren van bestuursverantwoordelijkheid expliciet vast. Op die wijze kunnen experimenten op (SUB-)faculteitsniveau als onder 2. beschreven plaats vinden.
g. Indien de huidige wet voor de experimenteerperiode ongewijzigd blijft (zie f.), stel dan voor het basisniveau expliciet vast, dat de verantwoordelijkheid van hoogleraren en lectoren slechts geldt t.a.v. principiële beleidslijnen, maar dat de uitvoering volledig gedelegeerd kan worden aan een raad, etc.

Gymnologie aan de Utrechtse universiteit

Misvatting

Er blijkt bij een klein aantal mensen de misvatting te bestaan, dat er aan de Rijksuniversiteit Utrecht gelegenheid bestaat het doctoraal examen lichamelijke opvoeding te kunnen behalen. Zover is het echter nog niet.
Wat wèl kan, is het volgende: Men kan bij de voorbereiding tot het doctoraal examen paedagogiek als één der twee bijvakken lichamelijke opvoeding kiezen. Lichamelijke opvoeding is dus opgenomen in het onderwijsprogramma voor het doctoraal examen paedagogiek. Het is mogelijk ook in andere disciplines, als sociologie en psychologie, bij de doctoraalstudie lichamelijke opvoeding of sport te nemen, indien de desbetreffende hoogleraar daarmee instemt. Voor paedagogiek is lichamelijke opvoeding echter aan de Rijksuniversiteit Utrecht regulair in het programma ingevoegd.
Deze studie is toegankelijk voor bezitters van het kandidaats. Om tot het kandidaats paedagogiek te komen, zijn in Utrecht voor bezitters van de akte lichamelijke oefening M.O. enige bijzondere maatregelen getroffen. Zij worden namelijk (wat deze studie betreft) op gelijke wijze behandeld als bezitters van de akte paedagogiek M.O.-A. Dit betekent dat de student, die zich geheel aan zijn studie kan wijden, in een tot anderhalf jaar na het M.O.-examen zijn kandidaats kan halen.
De werkstudenten zullen er uiteraard langer over doen, afhankelijk van hun beschikbare tijd en werkkracht. Zij zullen hun tentamens over een ruimere periode kunnen spreiden, zonder dat de tentamens hun kracht verliezen doordat een periode-limiet wordt overschreden.
Dit alles impliceert tevens, dat de universitaire studie niet (zoals een heel enkele belangstellende heeft gedacht) een soort post-academische cursus is, waar men enkele uren per week komt, en na een jaar of twee een diploma krijgt. Er is hier uiteraard sprake van een regulaire universitaire studie.

Het is verheugend, dat deze mogelijkheden reeds zo spoedig na de instelling van de leerstoel in Utrecht gerealiseerd konden worden. Er zijn in Utrecht verschillende plannen op gang gekomen. Er is veel belangstelling voor deze zaken, ook bij de studenten die reeds een andere discipline studeren. De realisering van één en ander hangt uiteraard van vele factoren af. Maar in ieder geval is er heel wat in beweging geraakt.

De thans getroffen regeling aan het Paedagogisch Instituut is een uitermate verheugend begin, en biedt de geïnteresseerden een goed perspectief.
De geïnteresseerden, die daarom vroegen, zijn vóór de vakantie de volgende inlichtingen over studieregeling en aanmelding verstrekt. Thans worden zij ter algemene kennis gebracht.

Studieregeling

1. Bezitters van de akte lichamelijke oefening M.O. kunnen een verkorte kandidaats opleiding krijgen voor de

paedagogiek-studie, zodat het kandidaatsexamen na 12 à 15 maanden kan worden afgelegd.
2. Voor werkstudenten is een regeling te treffen, zodanig dat zij hun tentamens over een langere periode spreiden, zonder dat de met goed gevolg afgelegde tentamens vervallen.
3. Op doctoraal niveau zal in de verschillende studie-richtingen van de paedagogiek lichamelijke opvoeding (of sport) als bijvak gekozen kunnen worden. Er zal binnen de lichamelijke opvoeding een nadere keuze kunnen worden gedaan.
4. Het is mogelijk, dat er voor de doctoraal-studie psychologie een regeling komt met betrekking tot een werkgroep sport- en bewegingsrecreatie. Voor een verkort kandidaats-examen voor M.O.-bezitters is hier echter geen regeling vastgesteld.
5. Indien er binnen korter of langer tijd een doctoraal examen lichamelijke opvoeding zou worden ingesteld, dan zal er uiteraard een soepele overgang van kandidaten in de paedagogiek naar de nieuwe studie-richting mogelijk gemaakt worden. Hierover valt echter nog niets mede te delen.

Het bijvak doctoraal

Voor de onderscheidene richtingen van het doctoraal examen paedagogiek kan lichamelijke opvoeding als bijvak gekozen worden. Er zijn in Utrecht 4 richtingen in de doctorale studie, t.w. schoolpaedagogiek (A), klinische en ortho-paedagogiek (A-B), sociale paedagogiek (D) en wijsgerige paedagogiek (E).

Het bijvak lichamelijke opvoeding kan in elk dezer richtingen gekozen worden in overleg met de leiding van de desbetreffende richting. Wat de differentiatie van het bijvak betreft wordt overleg gepleegd met prof. dr. K. Rijsdorp.
Zo kan men bij richting A denken aan:
a. paedagogische leer van de menselijke beweging
b. lichamelijke opvoeding in de school
c. lichamelijke opvoeding van het afwijkende kind.
Bij richting A - B aan:
a. paedagogische leer van het menselijk bewegen.
b. sport en bewegingsrecreatie
c. lichamelijke opvoeding van het afwijkende kind.
Bij richting D aan:
a. sport en bewegingsrecreatie
b. lichamelijke opvoeding buiten schoolverband.
Bij richting E aan de anthropologie van de lichamelijke opvoeding.
De student kan zijn studie van dit bijvak afsluiten met een tentamen of met een korte scriptie (werkstuk) naar keuze. De literatuurlijst wordt in overleg vastgesteld.

Spreekuur

Het spreekuur van prof. dr. K. Rijsdorp is op donderdag om 15.00 uur.
Adres: Universiteitscentrum 'De Uithof', Kamer 22.22.11. Heidelberglaan 2, Utrecht.
Het correspondentie-adres blijft voorlopig: Laan van Meerdervoort 691, Den Haag.

K. Rijsdorp.

Oorzaken van veiligheid

Veiligheid is een onderdeel van het werk, dat „extra" geld kost en dat geld moet nuttig besteed zijn. Dat betekent, dat men de veiligheidskosten kan beschouwen als een soort verzekering. Het verschil met de verzekering is echter, dat de kosten van de veiligheid zich meestal als één bedrag presenteren, terwijl men de verzekering door jaarlijkse premies pleegt te bekostigen. Veiligheid eist een extra-investering, die door het uitblijven van de kosten, die ongelukken met zich meebrengen, wordt terugverdiend. Bij elk nieuw gebouw, dat men ontwerpt, bij elk nieuw instrument, dat men aanschaft, bij elke werkkamer, die men verbouwt en bij elke nieuwe meet- of werkopstelling, die men installeert, moet men zich afvragen, in hoeverre er voor de veiligheid meer gelden moeten worden uitgetrokken.
Meer gelden, want in elk gebouw of instrument zitten reeds veiligheidsinvesteringen. De trappen hebben leuningen, er zijn hekken en muren, de leidingen zijn geïsoleerd, een röntgentoestel is inwendig afgeschermd, de raderen van machines zijn ingekapseld. Al deze zaken worden als gewoon en nuttig geaccepteerd, zonder dat men er zic in verdiept. Als een gebruiksvoorwerp of toestel die voorzieningen niet heeft, beoordelen wij het als „ouderwe' vaak zonder ons af te vragen, waaruit dat ouderwetse nu bestaat. In zeer vele gevallen betreft het dan niet alleer de vormgeving maar ook de meerdere veiligheidsvoorzieningen, die in een „modern" stuk gereedschap (van een horloge tot een reactor) zijn ingebouwd.

Experimentele wetenschap beoefenen betekent vrijwel altijd een werkgebied betreden, waar iets nieuws val te ontdekken, een gebied of gebiedje, dat nog niet geheel is ontgonnen en waar nog-niet-gemeten grootheden of verschijnselen voor het eerst worden waargenomen of quantitatief bepaald. Dat gebeurt soms met bestaande instrumententypen, soms met daartoe verbouwde toestellen, soms met geheel nieuwe en voor dat doel ontworpen apparaten.

Maar zelfs, wanneer men met bestaande instrumenten-uit-de-fabriek gaat werken, is er iets aan zo'n meting, bepaling of synthese, dat niet in de fabriek kon worden voorzien. Het instrument wordt opgesteld; er komt een objekt, waaraan wordt gemeten; er komen hulpmiddelen, statieven, tafels, al of niet met speciale voorzieningen, kortom er ontstaat een opstelling, die meer is dan de som van de onderdelen, omdat alleen in die opstelling de meting op zinvolle wijze kan worden uitgevoerd. Welnu, deze opstelling is vaak de bron van moeilijkheden op veiligheids-gebied, omdat weliswaar de onderdelen veilig zijn uitgevoerd, maar additionele gevaren, die de opstelling met zich meebrengt, niet of onvoldoende zijn onderkend. Een van de meest voorkomende gevallen, waarin de opstelling onveilig wordt, is het gebruiken ervan voor doeleinden, waarvan bij de opzet niet is voorzien, dat hij ervoor gebruikt zou worden. Daartoe behoort ook het gebruik voor een capaciteit, waarvoor hij niet geschikt is.
Een kamer, waarin men teveel opstellingen plaatst, een bergruimte, waarin gevaarlijk materiaal in te grote hoeveelheden wordt opgeslagen, dat alles levert een vergroting

op van de onveiligheid, die meestal niet door de gebruikers als zodanig wordt gevoeld.
Elke verandering van de bestemming van een vertrek, apparaat, gebouw, zelfs elke verplaatsing en iedere uitbreiding van een voorraad brengt wijziging van de veiligheidseisen met zich mee. Tot de veiligheidsopvoeding van beheerders, werkgroepleiders en onderzoekers behoort daarom het bezien van de gevaren, die elke verandering met zich meebrengt. Daar het aanbrengen van beveiligingen altijd enige kosten meebrengt, moeten zij bij het begin worden voorzien, anders betekent het alsnog aanbrengen een financiële tegenvaller, een dermpel waar men zeer moeilijk overheenstapt.
Ik durf gerust te beweren, dat 90% van de onveilige situaties aan onze Universiteit — en er zijn er meer dan men denkt — zijn ontstaan door het niet aanpassen van de veiligheidsmaatregelen bij het vergroten van het gebruik of het uitbreiden of ombouwen van een installatie.
Daarnaast komen dan nog 10% voort uit het verzuim, bij het uitdenken van een nieuw onderzoek, het opstellen van een nieuw experiment, de veiligheidsaspecten voldoende te onderzoeken.

Is eenmaal het krediet voor aanschaf, installatie of verbouw opgebruikt, dan kost het de grootste moeite, alsnog een post te krijgen voor veiligheidsvoorzieningen, ook al krijgt men daarbij de volle steun van de veiligheidsdienst of zelfs een boze brief van de arbeidsinspectie. Terecht valt daarbij het verwijt, dat deze uitgave had moeten worden voorzien en bij het investeringskrediet aangevraagd !
De gevolgen van het verwaarlozen van de veiligheid bij het inrichten doen zich niet direct gevoelen. Soms is het een *ongeval*, dat de aandacht op het ontbreken van een voorziening vestigt, soms ontdekt de veiligheidsdienst het bestaan van ongewenste toestanden door een brandpreventie-inspectie die op zichzelf niets te maken heeft met de instrumentele opstelling die het veiligheidsmankement vertoont.

Men komt dan ineens voor een uitgave te staan, die vaak groter is, dan bij het inrichten, omdat de opstelling reeds kant-en-klaar, het gebouw, de kamer reeds ingericht is.
Met klem zou ik daarom erop willen aandringen, dat de veiligheidsaspecten in een zo vroeg mogelijk stadium van de planning worden bezien en zonodig met de veiligheids dienst worden besproken. Dat geldt niet alleen voor alles wat nieuw wordt opgezet, maar voor elke aanpassing of wijziging van enig belang in een bestaande situatie.
De controle op onveilige toestanden door de arbeidsinspectie zal zich het volgende jaar ook uitstrekken tot laboratoria en inrichtingen van onderwijs in-den-ruimsten-zin. Het verdient daarom aanbeveling, langzamerhand met de beveiliging klaar te komen.

H. J. van den Bold

UNIVERSITEIT

AGENDA

3 november: oratie prof. dr. P. Thoenes, gewoon hoogleraar in de sociologie; aula, 16.15 uur.

Openbare curatorenvergadering gaat niet door

Promotie drs. S. Taseer Hussain — Ina Boudier - Bakkerlaan 93, Utrecht - op het proefschrift „Revision of hipparion (Equidae, Mammalia) from the Siwalik hills of Pakistan and India"; senaatszaal, 14.30 uur.

4 november: openbare vergadering Raad van Overleg; dependance van het academiegebouw, 14.00 uur.

5 november: openbijeenkomst over de dissertatie van drs. E. Dekker „Overheidsvoorlichting in de verzorgingsmaatschappij"; zaal I academiegebouw, 10.30 uur.

Openbare les mr. R. Crince le Roy; aula 16.15 uur.

Bijeenkomst georganiseerd door het Utrechts Kunsthistorisch Studentendispuut „de Bentvueghels", waar prof. H. Gerzon om 20.00 uur een lezing zal houden over de werken van de jonge Rembrandt.

6 november: voordracht mej. dr. K. D. H. Fremantle „Sir James Thornhill in the low countries: an illustrated journal of 1711". Kunsthistorisch instituut, collegezaal Boothstraat 6, 14.00 uur (precies).

7 november: promotie drs. E. Dekker — Ocarinalaan 132, Rijswijk Z.H.), senaatszaal, 15.15 uur.

8 en 9 november: congres over de medische opleidingen en de beroepspraktijk van de arts, georganiseerd door de Nederlandse Studenten Raad in samenwerking met de diverse plaatselijke actiegroepen van medische studenten. SSR-sociëteit, Bemuurde Weerd, Westzijde 3; zaterdag 12.00 — zondag 20.00 uur.

10 november: promotie drs. H. Rebel (wisk. en natuurw.) — Lindenlaan 84a, Huizen N.H. — op het proefschrift 'Phytotoxins of ceratocystis ULMI'; senaatszaal, 16.00 uur.

11 november: promotie drs. A. D. Roelen (geneesk.) — Diepenbrocklaan 14, Rosmalen — op het proefschrift „Hypotone duodenografie"; senaatszaal, 16.15 uur.

12 november: promotie ir. A. J. H. Mante (wisk.- en natuurw.) — IJsselsteinseweg 27, Jutphaas — op het proefschrift "Phonon transport in barium titanate and rutile"; senaatszaal 16.15 uur.

Lezing dr. Konrad Boehmer 'Compositie of decoratie als principe van de produktie van elektronische muziek'; instituut voor sonologie, Plompetorengracht 14-16, 13.45 uur.

13 november: voordracht drs P Singelenberg 'De filosofische oorsprongen van Berlage's stijlvernieuwing'. Kunsthistorisch instituut, collegezaal Boothstraat 6, 14.00 uur precies).

VOORZITTER REDACTIERAAD

In de vergadering van de redactieraad op 16 oktober werd prof. dr. S. G. van den Bergh benoemd tot voorzitter (op zijn verzoek voor de tijd van een half jaar).

UNIVERSITEITSGIDS

Wijzigingen en aanvullingen: pag. 37 subfaculteitsbestuur Geschiedenis, kunstgeschiedenis, archeologie en muziekwetenschap - voorzitter prof. dr. J. C. Boogman; secr. prof. dr. J. W. Salomonson, Domplein 24, tel. 10809. Pag. 154 naamswijziging lab. voor histologie en microscopische anatomie in: Lab. voor histologie en celbiologie. Pag. 243, telefoonnummer Prometheus 030 - 10931.

Universiteitsgids 1969/1970 à *f* 2,— verkrijgbaar bij de afd. Public Relations en Voorlichting, kamer A 14, Kromme Nwe Gracht 29.

BENOEMD

Bij koninklijk besluit van 9 september nr. 13 werd met ingang van 1 september 1969 wederom benoemd tot lid van het college van curatoren: mr H. L. B. J. M. van Lanschot.

FACULTEITSGIDSEN

De afdeling PVD (Public relations, Voorlichting en Documentatie) wordt herhaaldelijk gevraagd inlichtingen te verschaffen over studieprogramma's, lesroosters, enz. van faculteiten, subfaculteiten en instituten.

Met nadruk wordt er op gewezen, dat de genoemde afdeling uitsluitend de algemene universiteitsgids verzorgt.

Voor de faculteitsgidsen en alle informaties betreffende de studie dient men zich rechtstreeks te wenden tot de faculteiten, subfaculteiten en instituten.

UNIVERSITEIT EN KERK

Contactbezoek studentengemeente Greifswald D.D.R.

Er bereikte ons een (nood)kreet uit de D.D.R., dat de buitenlanders — en met name de studenten — niet verder kijken dan Oost-Berlijn, wanneer zij zich met de D.D.R.-problematiek bezighouden.

Er bestaat nu een mogelijkheid dit te veranderen. De studentengmeente Greifswald heeft de-in-Kerk-en-Universiteit-geïnteresseerde Utrechtse studenten uitgenodigd een bezoek aan hun plaats te brengen.

De sectie politiek van de Hervormde Studenten Gemeente wil zo spoedig mogelijk een werkgroep vormen, die een meerdaags bezoek aan de D.D.R. voorbereidt.

Een ieder die meent onder de noemer van de E.U.G. thuis te horen, alsmede belangstellende buitenstaanders dienen zich in verbinding te stellen met Jaap van der Horst, Oude Kamp 16, Utrecht. Tel.: 2 37 39.

Academiedienst Janskerk:

Zondag 2 nov. geen dienst; zondag 9 nov. 10.30 uur ds. Hasselaar
Op zondag 2 november worden in de aula een aantal oecumenische diensten gehouden, die mogen worden beschouwd als een voortzetting van de oecumenische 'zomerdiensten' in de Geertekerk. In verband met het grote aantal studenten kon midden in het seizoen niet volstaan worden met één enkele dienst. De aanvangstijden zijn 9.30 uur, 11.00 uur, 12.00 uur in de aula, voorganger ds. de Bruïne en om 19.15 uur in de Pieterskerk, voorganger kapelaan Leeneman. (Een en ander brengt met zich mee, dat op die zondag geen andere, kerkgenootschappelijk bepaalde, studentendiensten zullen worden gehouden. Men houde er dus rekening mee dat op die zondag ook de Janskerk gesloten is.)

Catechisaties

Gereformeerd: maandag, dinsdag, woensdag, donderdag, 19.00 uur en dinsdag 20.00 uur 'De Zolder', Lepelenburg 1.
Kring: woensdag 5 nov. 21.30 uur, prof. Leon. Fuchslaan 4.

Weekend: zaterdag 1 november, 17.00 uur, Wilhelminalaan 3, Baarn. Belijdeniscatechisanten: dit weekend is de laatste gelegenheid om in te voegen: we sluiten daar de gelederen.

Spreekuren

Het spreekuur van de beide hervormde predikanten wordt gehouden elke woensdag van 12.00-13.00 uur op de zolder van het U-huis.
Ds. J. C. de Bruïne, V. Lidth de Jeudestr. 17, tel. 1 09 34
Dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstr. 83, tel. 51 12 72
Remonstrants: woensdag, 18.45-19.45 uur, ds J. Overdiep, Hieronymusplantsoen 5, (tel 2 21 84).
Rooms-Katholiek: kapelaan L. G W Leenemar Nieuwegracht 32, (tel. 1 83 38), spreekuur volgens afspraak.
Gereformeerd: dr. J. M. van Minnen, W. Barentszstraat 55, (tel. 71 06 23). Donderdag van 18.00-18.30 uur.
Ds. P. Helnen, prof. Leon. Fuchslaan 4, tel 71 20 06 Maandag van 18.00-19.00 uur aan huis.

U.S.P.

Zondag 2 november vervallen de gewone diensten van de studentenparochie. In plaats daarvan zijn er dan oecumenische diensten nl.
9.30 uur, 11.00 uur, 12.00 uur in de aula; 19.15 uur in de Pieterskerk.

Op de overige zondagen zijn de diensten als volgt:
9.30 uur in de Cunera; 11.00 uur, 12.00, 17.30 uur in de aula.
Bovendien op zaterdag om 17.30 uur in Cunera en in de week dagelijks om 12.30 uur in Cunera.
Zondags na de dienst van 12.00 uur koffieuur in Cunera.

SEX '69

Veranderende sexualiteit in een veranderende samenleving.

Studium generale 1969 rijksuniversiteit Utrecht 3 november 1969 — 3 december 1969.

Sex '69 is een studium generale-programma, dat op initiatief van de Utrechtse Studenten Werkgroep Homoseksualiteit wordt gerealiseerd door de Werkgroep Studium Generale Sex '69 en het Bureau Vormingswerk van de Rijksuniversiteit.

De bedoeling van het programma is het stimuleren van de wetenschappelijke belangstelling voor sexualiteit en sexuele problematiek door het verschaffen van informatie, het aangeven van velden van onderzoeken en het confronteren met alternatieve ideologieën.
Het programma is verre van volledig en dat is ook niet de bedoeling. Aan de orde komen een aantal facetten van de sexualiteit waarin het aspect van verandering in maatschappelijk en persoonlijk opzicht duidelijk naar voren komt. Sexualiteit is een probleem, in individueel en sociaal opzicht, maar het is evenzeer een wetenschappelijk probleem.

De wetenschappelijke kennis omtrent sexualiteit bestaat helaas hoofdzakelijk nog uit vragen, hypothesen en voorzichtige conclusies, getrokken op basis van meestal weinig en primitief materiaal Dit studium generale wil een aanzet zijn voor een verdere en intensievere studie van het fenomeen sexualiteit.

Weekoverzicht

'Sexualiteit en maatschappij' dinsdag 4 november 20.00 uur — Cunera, Nieuwe Gracht 32.
Dr. J. M. W. van Ussel — De geschiedenis van het sexuele probleem.
Een benadering van onze sexuele moraal vanuit de sociaal-historische en culturele achtergronden die geleid hebben tot het antisexueel syndroom.
Van Ussel komt tot een onderscheiding antisexueel — pro-sexueel, op basis van de normsystemen die geldingskracht hebben binnen een bepaalde maatschappij.
Na afloop is men van harte welkom in de Pannkelder onder Cunera.
'Aspecten van homosexualiteit' woensdag 5 november 20.00 uur — Academiegebouw, Domplein, zaal 16.
Dr. W. J. Sengers — Homosexualiteit als klacht.
Een toelichting op inhoud en achtergronden van zijn dissertatie (21 okt. jl.) waarin met name het aspect van de zelfaanvaarding en de individuele integratie in de maatschappij naar voren komt.
'Conceptie en contraceptie' vrijdag 7 november 10.30-11.15 uur — Collegezaal gynaecologie SAZU.
Dr. J. Cremer — Kunstmatige inseminatie.
Dit college wordt gegeven in samenwerking met de faculteit der geneeskunde.
'Sexualiteit en relatievorming' vrijdag 7 november 14.30-16.30 uur — De Uithof, Transitorium 1, rode zaal. Drs. A. M. van der Heiden en drs. H. W. van den Ende — Relatievorming voor het huwelijk.

Dit college wordt gegeven in samenwerking met het Sociologisch Instituut.

Inlichtingen

Informatiecentrum SEX '69 gevestigd in het perscentrum van de rijksuniversiteit, Pieterskerkhof 13 en het bureau vormingswerk, Kromme Nieuwe Gracht 29, tel. 29441, toestel 158.

Mededelingen

Voor de cyclus 'veranderende opvattingen over sexuele opvoeding en voorlichting' (10, 13 en 18 november) is een gratis deelnemerskaart te verkrijgen bij de Utrechtse Volksuniversiteit, Nieuwe Gracht 41.

De documentatiemap 'Seksinfo' is na 1 november tegen de prijs van ƒ 3,— verkrijgbaar bij het informatiecentrum, het bureau vormingswerk, een aantal Utrechtse boekhandels en onder de dineruren bij de eettafels. De map telt 168 pagina's, artikelen over wetgeving, de staat als zedenmeester, homosexualiteit, pornografie, abortus, jeugdsexualiteit, sex in Zweden, en bovendien nog onderzoekslijsten, literatuuropgaven, discussiestukken, informatie over sexorganisaties en tekeningen van Peter Vos. De map werd geproduceerd in samenwerking met het Wetenschappelijk Bureau van de NVSH.

— ½ x 10 over sex —

Een forum van vijf hoofdredacteuren van sexbladen.
G. Dijkhuizen (Gandalf), R. Kraamwinkel (Bloos i.o.), J. Wilhelmus (Chich), Louis Paul Boon (Partner). A. Peeuwen (Bolero).
Dit forum wordt ter gelegenheid van het studium generale gehouden in de grote eetzaal van het C. S. Veritas, Kromme Nieuwe Gracht 54, vrijdag 7 november, 20.00 uur.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, telefoon 29441 tst. 219:
Knipseldossiers: Beperking overheidsuitgaven, Centrale Interfaculteit, Conflicten hoogleraren (o.a. in Utrecht, Wageningen, Delft en Leiden), Faculteit der rechtsgeleerdheid, Faculteit der geneeskunde (w.o. Rapport Commissie Verdam inzake de medische faculteiten).
Nieuwe boeken: Statistische Gegevens van Studenten over het studiejaar 1968-1969.
(Mededeling van het Bureau inschrijving en informatie der R.U. Utrecht),
Jaarboek der R.U. Utrecht 1967-1968,
Wiegersma, S.-Psychologie van beroep en beroepskeuze.
Persnieuws no. 171 t.m. 178 - (25 sept. - 6 okt. 1969), waarin o.a. persberichten over de nota Veringa, Academici in het bedrijfsleven, de U.S.F. en de universiteit als warenhuis der wetenschap.

MEDEWERKERS

VACATURES

Algemeen

Bij de afdeling begrotingen en materiële zaken is plaats voor een

ADMINISTRATIEVE KRACHT (vr.)

Gezocht wordt iemand die een goede typevaardigheid bezit; over voldoende kennis van de Nederlandse taal beschikt; en die bereid is alle voorkomende lichte administratieve werkzaamheden te verrichten. Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd en ervaring; premie a.o.w. wordt niet ingehouden; 6% vakantietoeslag. Leeftijd: ± 20 jaar.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht; onder nr. 717.

Geneeskunde

Op het centrum voor medische elektronenmicroskopie bestaat een vacature voor een

LABORANTE

Belangstellende zal worden ingeschakeld bij medisch-biologisch onderzoek in samenwerking met een specialist van de kliniek voor inwendige geneeskunde. Gevraagd wordt: minimaal mulo-b diploma. Bereidheid tot het volgen van een laboranten- of analisten-opleiding wordt op prijs gesteld. Het salaris: - afhankelijk van leeftijd en ervaring - wordt vastgesteld volgens rijksregeling; premie a.o.w. is voor rekening van de universiteit. Voor nadere inlichtingen wende men zich tot het hoofd dr. J. J. Geuze, Nic. Beetsstraat 22, Utrecht, tel 030 - 1 56 46.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 140/lab. te richten aan de afdeling Personele Zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Tandheelkunde

Bij de afdeling fotografie van het tandheelkundig instituut kan onmiddellijk worden geplaatst een

MEDISCH FOTOGRAAF

die belast zal worden met de technische leiding van deze afdeling. Ruime ervaring in opname en afwerktechnieken (ook film 16 mm) is beslist noodzakelijk. Aanstelling geschiedt max. in de rang van fotograaf A 1; salaris afhankelijk van leeftijd en ervaring, max. f 1.272,— bruto per maand. Leeftijd: 30-35 jaar.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7 te Utrecht onder vermelding van de letter F in de linkerbovenhoek van brief en enveloppe.

Bij de afdeling materiaalkunde van het tandheelkundig instituut is plaatsingsmogelijkheid voor een

ANALISTE

met belangstelling voor fysische metingen. Een volledig afgeronde opleiding, kennis der Engelse taal en een goed opmerkingsvermogen strekken tot aanbeveling, doch ook degenen wier opleiding nog niet is afgerond kunnen reflecteren. De werkzaamheden betreffen het bepalen van de kwaliteit der tandheelkundige materialen. Salaris afhankelijk van opleiding, ervaring en leeftijd. De premie a.o.w. komt voor rekening van de werkgever.

Sollicitaties te richten aan het hoofd van de afd. materiaalkunde, tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7, Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

De subfaculteit scheikunde maakt bekend, dat er bij het van 't Hoff laboratorium voor fysische chemie (kolloïd- en oppervlaktechemie) een

LECTORAAT IN DE FYSISCHE CHEMIE

vacant is. Gezocht wordt een fysico-chemicus met ervaring op het gebied van de oppervlakte chemie en -fysica van het vaste stof/gas grensvlak (adsorptie, oppervlakte structuur, heterogene katalyse etc.) of een fysico-chemicus met ervaring op het gebied van de macromoleculen dan wel een kolloïd- en oppervlakte chemicus. De functionaris zal een werkgroep moeten opbouwen, leiding moeten geven aan promovendi en zal mee moeten werken aan het onderwijs aan pre-kandidaten en kandidaten. Zij die menen voor deze functie in aanmerking te komen worden verzocht zich onder vermelding van curriculum vitae en gegevens over wetenschappelijke ervaring te richten tot de voorzitter van de subfaculteit scheikunde, prof. dr. ir. J. Smittenberg, analytisch chemisch laboratorium, Croesestraat 77 A, Utrecht, door wie eveneens suggesties over mogelijke kandidaten worden ingewacht.

Op het organisch chemisch laboratorium kan geplaatst worden een jonge

GLASINSTRUMENTMAKER

in het bezit van een bemetel- of soortgelijk diploma. Salaris volgens rijksregeling. Sollicitaties te richten aan de beheerder van het laboratorium, Croesestraat 79, Utrecht.

Letteren

Aan het Frans en Occitaans Instituut kan geplaatst worden een

WETENSCHAPPELIJK (hoofd) **MEDEWERKER** (m. of vr.)

doctorandus of doctor in de Franse taal- en letterkunde, die belast zal worden met onderwijs en onderzoek in de afdeling taalkunde. Daarnaast zal hij/zij tot taak krijgen het geven van enkele werkcolleges schriftelijke taalvaardigheid. Spoedige indiensttreding wordt op prijs gesteld. De definitieve datum kan echter in een persoonlijk gesprek geregeld worden. Schriftelijke sollicitaties te richten aan prof. dr. B. A. Bray, voorzitter van de instituutsraad, Frans en Occitaans Instituut, Drift 15, Utrecht.
Voor inlichtingen kan men zich wenden tot de beheerder van het instituut, dr. J. Plessen, tel. 10245. Daar deze vacature nieuw is, kunnen ook zij die reeds eerder bij het instituut gesolliciteerd hebben, van hun belangstelling blijk geven.

Aardrijkskunde en prehistorie

Het geografisch instiuut, gevestigd in het universiteitscomplex 'de Uithof' vraagt met spoed een

HOOFD VAN HET SECRETARIAAT

tevens secretaresse van de centrale interfaculteit. Taakinformatie: het betreft een zelfstandige functie. De werkzaamheden omvatten: coördinatie van en toezicht op de werkzaamheden van de medewerksters van het secretariaat; assistente bij het beheer; verzorging van de correspondentie, alsmede het bijhouden van de archieven van de hoogleraren en van het instituut. Vereisten: goed middelbaar niveau; beheersing van de drie moderne talen; leidinggevende capaciteiten; bij voorkeur ervaring in een soortgelijke functie; leeftijd ± 30 jaar. Kandidates dienen bereid te zijn deel te nemen aan een psychologisch onderzoek.
Salariëring volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, tussen f 10.215,— en f 14.527,— bruto per jaar.
Schriftelijke sollicaties te richten aan de beheerder van het geografisch instituut, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht (tel. 030 - 51 18 00).

STUDENTEN

ONDERZOEKBEURZEN VAN DE NAVO 1970/1971

De Noordatlantische Verdragsorganisatie stelt voor 1970/1971 een aantal onderzoekbeurzen beschikbaar voor studie of onderzoek over aspecten van het Noordatlantisch bondgenootschap.
De beurzen worden toegekend voor een periode van twee tot vier maanden en bedragen 23000 Belgische franken per maand.
Aanvragen voor de beurzen tot 31 december bij de afdeling internationale betrekkingen van het ministerie van onderwijs en wetenschappen, Nieuwe Uitleg 1, 's-Gravenhage, tel. (070) - 624311, toestel 472 of 531. Daar kunnen op telefonisch of schriftelijk verzoek uitvoeriger inlichtingen en aanvraagformulieren worden verkregen.

NEDERLANDS STUDENTEN ORKEST

De audities voor het N.S.O. zullen dit jaar plaats vinden:
Amsterdam. 6 nov. A.V.S.V. Raamgracht 8 van 14.00-17.00 uur en van 19.00-22.00 uur.
Utrecht. 7 nov. U.V.S.V. Drift 19 van 14.00-17.00 uur en van 19.00-22.00 uur.
Inlichtingen bij: J. T. V. M. de Jong, bibliothecaris, Mauritsstraat 90, Utrecht, tel. 030 - 51 09 83.

USF

Vergadering usf-structuur

Op dinsdag 4 november wordt er een usf-vergadering gehouden over de toekomstige structuur van de usf.
Op de vergadering zullen behandeld worden het voorstel van de USF-struktuur, zoals gepubliceerd in U nr. 6 van 10 oktober (pag. 9 en 10) en alternatieve voorstellen.

Wanneer men de alternatieve voorstellen inlevert voor 4 november is het mogelijk om voor vermenigvuldiging te zorgen en om reeds op 4 november, de alternatief-voorstellen op de USF af te halen. De plaats van handeling is (onder voorbehoud) de Aula der R.U. aan het Domplein, aanvang 20.00 uur. Dit belooft een uiterst belangrijke vergadering te worden! Een reden om te komen dus.

Politiek instituut

De kerngroep der studentleden van de binnenkort in te stellen voorbereidingscommissie van het politiek instituut stellen zich voor donderdag 6 november om 19.30 uur op de USF, Wilhelminapark 23, bijeen te komen, teneinde zich inhoudelijk voor te bereiden.
Toelichting: het plan voor een politiek instituut, gelanceerd door het lustrumcongres van Veritas en de UVSV, is door de universiteit overgenomen.
Op een bijeenkomst van 23 oktober hebben de studenten besloten de rector magnificus mede te delen, dat zij zich niet zullen storen aan de paritaire 6-6-6-opzet van de kommissie; zij wensen tijdens de openbare vergaderingen van de commissie participatie van iedere geinteresseerde; hetzelfde geldt voor de voorbereidende bijeenkomsten, zoals die van 6 november.

Ook u wordt vervolgd . . .

als u tenminste een voorstander bent van democratie (en wie is dat niet!) Op 6 oktober j.l. voerden 52 studenten de motie over openbaarheid uit die destijds in juni door zeker 1800 mensen werd aangenomen. Resultaat: arrestatie, verbalisatie, proces! Dat had ook u kunnen overkomen. Blijf achter uw motie staan en steun de '52'. Kom naar het proces op 10, 11 en 12 november, maar vooral: geef geld! Giro 242904 t.n.v. fiscus Utrechts studentenbureau (van de usf) wilhelminapark 23, Utrecht, met vermelding: boetepot.

actiegroep paardenveld.

NA-INTRODUCTIE U.V.S.V.

De U.V.S.V. organiseert van 10 tot en met 28 november een na-introduktie. Opgave tot maandag 10 november 19.00 uur bij het bestuur, Drift 19.
De club is vanaf 16.00 uur open, 17.45-19.15 uur is de eettafel open; 22.00 uur begint het Zoldercafé. Dit alles geldt voor maandag-tot vrijdag; Zondag is er bovendien vanaf 16.00 uur gelegenheid tot het drinken van een borrel en het eten van soep met stokbrood.
De ruimtes van het U.V.S.V. clubgebouw zijn op de volgende tijden tegen een geringe vergoeding af te huren, door iedere student, groepering, dispuut, vereniging e.d.: eetzaal na 22.30 uur; ontvangstkamer van 14.00-17.30 uur; na 22.30 uur; zolder van 12.00-21.00 uur, ook zaterdags en zondags.

NIEUWE VERENIGING VAN VROUWELIJKE STUDENTEN

Het bestuur van de nieuwe vereniging van vrouwelijke studenten te Utrecht is voor het jaar 1969-1970 als volgt samengesteld:
Wilma R. Agema praeses, Willemien L. Götzen ab actis; Yolande C. de Groot fiscus; Henny M. H. C. van Noord vice praeses; Karin Snijder vice ab actis.
Voor collegakaarthouders te Utrecht is onze club van maandag tot en met vrijdag van 11.00-16.00 uur geopend; tussen de middag kan gebruik worden gemaakt van de lunch.
Verder kan op woensdag en vrijdag gebruik gemaakt worden van de eettafel; de club is dan de hele dag geopend!

STICHTING STUDENTENHUISVESTING Chez Bé Bé

Uit de voordracht van een studentenkommissie is als naam voor het faciliteitencentrum aan de Ina Boudier Bakkerlaan gekozen „Chez Bé Bé". Deze naam werd ingezonden door de heer D. Hendriks, Nieuwe Gracht 94, Utrecht.

Wandversiering 'Chez Bé Bé'

Op verzoek van de SSH is onder de leerlingen van de Middelbare Kunst- en Kunstnijverheid School „Academie Artibus" te Utrecht een prijsvraag uitgeschreven om voor een tweetal wandvlakken van het faciliteitencentrum een decoratie te ontwerpen. Als stageopdracht is een groep leerlingen met het object geconfronteerd, waarna door een ieder één of meer ontwerpen zijn ingediend, die in eerste instantie gezamenlijk door docenten en leerlingen besproken en beoordeeld zijn.
Vervolgens zijn de beste ontwerpen voorgelegd aan een beoordelingscommissie, welke unaniem tot de slotsom kwam, dat de ontwerpen van mejuffrouw Lia UitdenWilligen en mejuffrouw Henny Glimmerveen het meest voor uitvoering in aanmerking kwamen, zodat zij met de opdracht zijn belast.
U kunt de decoraties bezichtigen in het binnenkort te openen centrum.
Lia UitdenWilligen geeft als beschrijving van haar ontwerp: „Ik maakte verschillende ontwerpen, die alle het begrip 'communicatie beoogden uit te beelden.
In die tijd lokte de zon mij naar de bossen. Ik begon te werken in deze lichte atmosfeer. Omdat ik maar een paar tubetjes verf — hoofdzakelijke primaire kleuren — bij me had en omdat de probleemloze omgeving geen aanleiding gaf tot zwaartillende bespiegelingen, was het resultaat tamelijk lichtvoetig. Het had nog wel betrekking op het begrip 'communicatie', maar dan gezien in een zomerse stemming.
De twee schilderingen sluiten bij elkaar aan. Iedere helft heeft twee centrale punten, vanwaaruit dwarsverbindingen lopen van links naar rechts en van boven naar beneden. Hiermee wordt de horizontale en verticale communicatiestoornis'.

Door een latere verandering in het interieur van de zaal is het nu onmogelijk de twee wandschilderingen in één oogopslag te zien; een balustrade onttrekt de bovenste helft aan het gezicht. Aldus wordt het begrip „communikatiestoornis" zeer doeltreffend uitgebeeld. Desondanks hoop ik het zonnige en blijde gevoel van die zomerse middag overgebracht te hebben in de afzonderlijke schilderingen.
Zo niet, dan beschikken we in ieder geval over een verdieping van ons begrip 'communikatiestoornis'.

Mejuffrouw Glimmerveen streeft eveneens naar kommunikatie via haar ontwerp 'insekt'. 'Volgens het woordenboek: Een door luchtbuizen ademend geleedpotig dier, waarvan het lichaam bestaat uit kop, borststuk en achterlijf. Maar wie beseft dat, wanneer hij 's nachts een irritante mug verjaagt. In het algemeen wordt er nogal minachtend over deze dieren gedacht, terwijl ze eigenlijk bewonderenswaardig zijn. Hun vormen zijn monumentaal en hun bewegingen sierlijk.
Mijn insekt (een reliëf gemaakt van spaanderplaat en betonijzer) is een mengeling van allerlei soorten, met hopelijk enkele goede eigenschappen. Het zoemt niet, draagt geen ziekteverwekkende bacillen, maar beoogt de gezelligheid te stimuleren en het contact tussen de mensen onderling te versterken'.

Officiële opening

De officiële opening van het complex studentenflats c.a. aan de Ina Boudier-Bakkerlaan zal plaats vinden op vrijdag 28 november a.s. om 15.30 uur in het faciliteitencentrum 'Chez Bé Bé'.
Laatstgenoemd centrum zal reeds eerder voor bezoekers worden opengesteld. De exploitanten, de heer en mevrouw Van Vliet, zullen hiervan aan de bewoners van het complex mededeling doen.

Z.W.O.

Bij de Nederlandse Organisatie voor Zuiver-Wetenschappelijk Onderzoek (postbus 2138, Den Haag) zijn inlichtingen te krijgen over: Z.W.O.-stipendia 1970-1971, stagebeurzen 1970, beurzen voor korte studiereizen 1970, bijdragen voor het publiceren en het vertalen van boeken en bezoekersbeurzen voor buitenlanders.

SPORT

Atletiek; studenten Uithof cross.

Zoals reeds in de vorige 'U' werd aangekondigd, organiseert de Utrechtse Studenten Atletiek Federatie op zaterdag 8 november in de Uithof een atletiekcross voor studenten. De kleedgelegenheid voor dames en heren bevindt zich in het gebouw voor verloskunde en gynaecologie van de diergeneeskundige faculteit aan de Yalelaan in de Uithof. Ingang bij de vlaggemast, richting collegezaal.
Het chronologisch overzicht van deze middag ziet er als volgt uit: 14.30 uur 1000 m.-loop dames, 14.50 uur 2000 m.-prestatieloop heren (limiet 12 minuten); 15.30 uur 4000 m.-loop heren. Men kan zich alsnog voor deze wedstrijd inschrijven bij de U.S.A.F., p/a USS - postbus 2171 - Utrecht. Voor meer bijzonderheden, zie vorige 'U'.

Schermen

Zaterdag 1 november organiseert de Federatie voor Utrechtse Studenten schermers een nationaal tournooi voor equipes; dames op floret (elektrisch) en heren op sabel. De inzet is een wisselbeker van de Utrechtse Studenten Sportstichting. Dit tournooi wordt gehouden in de nieuwe sporthal aan de Panweg te Zeist. Aanvang 10.30 uur. Belangstellenden zijn van harte welkom. Inlichtingen: H. B. Bueno de Mesquita, Richard Wagnerlaan 1, Utrecht. Telefoon 3 80 58.

UTRECHTS UNIVERSITEITSFONDS

Wij herinneren belanghebbenden er aan dat aanvragen voor het verlenen van subsidies voor excursies, veldwerk, congressen, culturele activiteiten die in de periode 1 januari — 1 juli 1970 zullen plaats vinden, vóór 1 december 1969 bij het dagelijks bestuur, Kromme Nieuwe Gracht 29 moeten worden ingediend.
Voorzover het excursies of veldwerk (in Europa of Noord-Afrika) betreft, dient vermeld te worden: de daarvoor vastgestelde data; bij wie de leiding zal berusten; het programma ;hoeveel studenten naar verwachting zullen deelnemen; hoe groot hun bijdrage zal zijn; de instanties waaraan eveneens een subsidie-aanvrage werd gericht.

Deze aanvragen, evenals die congressen betreffend, moeten door een hoogleraar worden ondersteund. Bij alle aanvragen moet een duidelijke zo veel mogelijk gespecificeerde begroting worden gevoegd.
Uitvoeriger gegevens en nadere inlichtingen verkrijgbaar bij het bureau van het utrechts universiteitsfonds, Kromme Nieuwe Gracht 29, tel. 2 94 41, toestel 139.

UTRECHTSE STUDENTEN CANTORIJ

Sinds 1964 bestaat de Utrechtse Studenten Cantorij 'Lasciafaremi' o.l.v. de Cantor der Rijksuniversiteit: Jaap Hillen. Dit is een klein koor dat zich toelegt op vocale muziek voor middelgrote bezetting. Afgelopen jaar werden werken uitgevoerd van Lassus, Obrecht, Bach, Debussy e.a. Voor dit jaar staan o.a. op het programma: een concert in het voorjaar te Utrecht en een concert in Saarbrücken. We brengen dan een tegenbezoek aan de Saarlandse Universiteit. We starten dit jaar met een nieuw repertoire dat bestaat uit zowel oudere als nieuwere muziek. Bij deze Cantorij nu zijn weer enkele plaatsen vrij bij sopranen, alten, tenoren en bassen. Een ieder die belangstelling heeft wordt verzocht contact op te nemen met Marianne Gloudi I.B.B. laan 179 tel. 512115. Zij worden dan op 10 november om 17.00 uur verwacht op het musicologisch instituut, Rijnkade 1A.

NIP AAN SSR

Van maandag 3 november tot en met vrijdag 14 november is er gelegenheid om aan ssr te nippen in de na-introductie-periode.
Gelegenheid tot opgeven elke avond aan de sociëteit, Bemuurde Weerd W.Z. 3, tel. 17334.

UTRECHTSE STUDENTEN WERKGROEP HOMOSEXUALITEIT:

Sexualiteit is niet te lokaliseren

De tijd van een aparte seksuele moraal is voorbij. Te lang heeft men seksualiteit van het overig menselijk gedrag gescheiden en in een ivoren toren van taboes geplaatst. Aan het bestaan van deze taboe-sfeer meende men ten onrechte privileges te mogen ontlenen. Seksualiteit werd gekoppeld aan steeds enger wordende regels.
Als alternatief kan men stellen, dat seksualiteit één van de vele uitingen van mens-zijn is, volledig geïntegreerd in het overig doen en laten. De seksualiteit kan dan meewerken aan de totale ontplooiing van de mens. Daarbij is de vorm van seksualiteit, die men kiest niet van belang; te meer telt het perspektief waarin men de seksualiteit beleeft.
Zo gezien, is seksualiteit nauwelijks een onderwerp van discussie. Het feit, dat nu meer dan ooit over seks wordt gesproken, is het gevolg van het eeuwen-lange bestaan van taboes, die kritiekloos werden overgedragen aan kinderen, en die tot voor kort ook kritiekloos werden aanvaard.
Het is duidelijk, dat de bevrijding van de seksualiteit uit de sfeer van de slaapkamermoraal, die zolang norm was, tijd vergt. Een langdurige diskussie is daarom noodzakelijk.
Tot de vele taboes behoorde ook de homoseksualiteit. Gezien de huidige maatschappelijke situatie is het nog steeds nodig, dat er informatie over homoseksualiteit wordt gegeven. Waar homoseksualiteit een probleem is, is het een maatschappelijk probleem, voortkomend uit het denken in vooroordelen, vanuit stereotiepen.
Om te bereiken, dat seksualiteit wordt geïntegreerd in het algemeen menselijk handelen, zal men moeten beschikken over een goed onderwijs- en opvoedingssysteem. Hierin zal vooral de aandacht gericht zijn op het ontwikkelen van eigen verantwoordelijkheidsgevoel ten opzichte van de medemens en op een eigen kreatief denken en doen.
Er zal plaats moeten komen voor alternatieven, waaruit het kind een eigen, bewuste keuze kan maken.
Dit systeem van vrijheid, van het bieden van mogelijkheden tot volledige ontplooiing op een wijze, die ieder voor zich kiest, geldt ook voor de wetgever. Een specifieke zedenwetgeving is daarom ook achterhaald. Het accent moet thans verlegd worden naar het voorkomen van dat, wat niet-sociaal is, wat de ander schaadt.
De utrechtse studenten werkgroep homoseksualiteit voert het begrip 'homoseksualiteit' met spijt in haar naam. In de praktijk blijkt handhaving ervan nog steeds noodzakelijk. Enerzijds heeft het de herkenningsfunctie voor de homseksueel in een isolement, anderzijds confronteert het de maatschappij met een andere werkelijkheid, dan die welke men nog te vaak bij het begrip homoseksualiteit verwacht.
De u.s.w.h. fungeert als informatie- en actiecentrum om een mentaliteitsverandering op het gebied van seksualiteit en met name homoseksualiteit te weeg te brengen. Daarom richt de u.s.w.h. zich niet alleen tot studenten, maar tot alle jongeren in de provincie utrecht en het gooi.
Haar doel tracht de u.s.w.h. te bereiken op verschillende manieren. Allereerst geven werkgroepen met concrete taken informatie aan bepaalde groepen in de samenleving: pastores, artsen, werkende jongeren, leerlingen van voortgezet onderwijs, leerlingen van academies, studenten.
Deze informatie heeft een tweeledig doel: in de eerste plaats het tot stand brengen van een mentaliteitsverandering en in de tweede plaats om de homoseksueel in moeilijkheden te helpen uit zijn isolement te komen. Informatie aan pastores, artsen, maatschappelijk werkers e.d. is vaak zeer noodzakelijk omdat nog steeds — hoewel gelukkig in verminderde mate — uiterst merkwaardige adviezen worden gegeven t.a.v. homoseksualiteit. Gelukkig blijkt, dat jongeren beter geïnformeerd zijn dan ouderen.

Te weinig wordt ons inziens aandacht besteed aan wetenschappelijk onderzoek over seksualiteit. In verband daarmee nam de u.s.w.h. in het afgelopen kursusjaar het initiatief tot het organiseren van een studium generale over seksualiteit. Voor de realisatie hiervan werd een aparte werkgroep in het leven geroepen. In november gaat dit studium generale van start.
Verder draait binnen de u.s.w.h. een werkgroep literatuur, die een dokumentatie aanlegt van zowel wetenschappelijke als belletristische literatuur.

Bij een zo grote hoeveelheid activiteiten is het noodzakelijk, dat veel aandacht besteed wordt aan coördinatie en kadervorming., De leiders van de afzonderlijke werkgroepen en het bestuur komen daarom maandelijks bijeen om gezamenlijk het verloop van de activiteiten te bespreken en nieuwe acties te starten. Een uitgebreid secretariaat verhoogt een efficiënt werken.
Ook landelijk is een grote kommunikatie aanwezig. De utrechtse studenten werkgroep is aangesloten bij de federatie van studentenwerkgroepen homoseksualiteit, die in totaal dertien werkgroepen telt. In de n.s.r.-gids van dit jaar is een uitgebreid artikel aan de f.s.w.h. gewijd.
Als men een mentaliteitsverandering op het gebied van homoseksualiteit voorstaat, moet men er ook voor zorgen, dat er mogelijkheden zijn tot integratie van homoseksueel gedrag in de samenleving .
Daarom organiseert de u.s.w.h. regelmatig haar geïntegreerde feesten, en werd door de u.s.w.h. de jongerensociëteit 'pann' opgericht, die momenteel binnen het kader van de kargadoor draait.
Verder is er de gelegenheid om nader te praten in gespreksgroepen over de informatie die de u.s.w.h. geeft.
Vanaf de oprichting van de u.s.w.h. is er gewerkt aan een goed opvangsysteem ,dat gebaseerd is op Sengers theorie over de zelfaanvaarding van de homofiel en de integratie van homoseksueel gedrag in de samenleving.

Sengers onderkent de volgende stadia:
Allereerst die van het verzet tegen homoseksualiteit. Homoseksualiteit is een onbekend verschijnsel, wat men niet als realiteit onder ogen wil zien. Dit vraagt een zo groot mogelijke openheid om de zich verzettende homo's en hetero's te confronteren met de werkelijkheid, die anders is, dan zij verwachten.

Vervolgens de onvolledige aanvaarding, waarbij de realiteit van homoseksualiteit voor zichzelf en voor anderen wordt gezien, maar men de openheid niet aandurft. De homofiel leidt een dubbel leven met gescheiden kennissenkringen, de heterofiel tolereert het verschijnsel, maar ziet het als iets 'wat nu eenmaal niet anders kan'.

Tenslotte de volledige aanvaarding. Hier speelt homo- of hetero- zijn geen rol meer. Homosexueel gedrag is een van de aspecten van mens-zijn, en dient in de maatschappij geïntegreerd te worden. Men erkent bij de homo en de hetero respectievelijk hetero- en homotrekken.
De u.s.w.h. kent niet alleen gespreksgroepen, die op opvang en integratie van homoseksualiteit in de maatschappij zijn georiënteerd, maar ook groepen die ruimer maatschappelijk gericht zijn.

Om het gespreksgroepwerk optimaal te laten functioneren werd het zelfstandige centrum voor voorlichting, opvang en communicatie (v.o.k.) opgericht, waarin ook n.v.s.h., c.o.c., de jongerensociëteit 'pann', en de contact groep voor homofielen participeren.
In het bovenstaand artikel konden we slechts een globaal overzicht geven van ideeën en werkwijze van de u.s.w.h. Om een ieder, die meer wil weten over de de u.s.w.h. de gelegenheid te geven zich nader te informeren vindt er op donderdag, 6 november, 19.30 uur een informatie-avond plaats bij evert van straaten, ina boudier bakkerlaan 109, k. 892.
u.s.w.h., postbus 271, utrecht; voorz. herman van aggelen, ina boudier bakkerlaan 21 k. 153 tel. 510451.
v.o.k. jaap hupperetz, palmstraat 42, tel. 718216.
pann, iedere dinsdagavond v.a. 20.00 uur, werfkelder nieuwe gracht 28.

Enige recente literatuur:

meilof-oonk: meningen over homoseksualiteit; w. j. sengers: gewoon hetzelfde?; w.j. sengers: homoseksualiteit als klacht. Een psychiatrische studie (dissertatie, utrecht, 1969); j. van ussel: de geschiedenis van het seksuele probleem; m. zeldenrust: sextantrede 1967 (gestencild).

Tijdschriften:
proefding, uitgave van de f.s.w.h., postbus 271 utrecht; dialoog, uitgave stichting dialoog, giro 386094, *f* 5,— p.j.; sextant, uitgave n.v.s.h. pr. beatrixlaan 11, den haag.
Documentatiemap studium generale utrecht november/december 1969 verschijnt begin november, prijs *f* 3,—; dokumentatiemap kongres seksualiteit, tilburg, 1969.

GESLAAGD

Doctoraal tandheelkunde: H. J. Bijvoet, Bussum; J. G. Janssen, Den Haag; H. de Lange, Zeist; T. A. Que, Rotterdam; J. Spaargaren, Aalsmeer; A. E. M. Temmerman, Ulvenhout; J. F. Teunissen, Amsterdam; A. H. G. M. de Wit, Den Helder.

Doctoraal wiskunde: H. van Tuyll, Abcoude, (cum laude).

Doctoraal sociologie: J. A. G. Dessens, R. P. Hortulanus (cum laude), T. H. de Jong, J. B. D. Simonis, F. H. van der Veen, Utrecht; mej. W. van Gorp, Tilburg; H. Pley (cum laude), Wierden.

Doctoraal geneeskunde: G. van Noort, Amerongen; M. van Reijn, Rotterdam; mej. P. Roetering, Bilthoven; J. Vermeulen, mevr. M. Vervoorn-Buijense, Utrecht; T. I. Yo, Den Haag; C. L. Deinema, Zevenaar; J. H. Duppen, Arnhem; E. D. E. Hoogenraad, Voorburg; Jhr. J. W. T. Reuchlin, Rotterdam; P. M. Ruers, Sittard; A. H. van Stalborch, Monnickendam.
Doctoraal rechtsgeleerdheid: J. C. Brandenburg, Leiden; J. L. F. Bult, Apeldoorn.
Mej. G. P Groeneboer, Utrecht; mej. E. C. S. E. van Timmeren van de Weerd, Arnhem; R. v. d. Vlist, Gouda.

Doctoraal geneeskunde: A. A. Aukema, B. Lie, Utrecht; W. Deenstra, Bilthoven; R. H. Dieudonné, Den Haag; D. C. Endert, Doorn; H. J. Mulder, Gorssel; H. Vos, Apeldoorn; N. Ph. Zonneveld, Eindhoven; E. M. van Mansvelt, Rotterdam; J. C. Melse, Doorwerth; R. A. Trügg, Nistelrode.

Semi-arts: mevr. A. M. Ament-Rodgar, C. H. A. Broekkamp, A. A. van Eimeren, Utrecht; H. E. A. M. van Glabbeek, Ulvenhout; mej. A. E. van Griethuysen, Nijmegen; J. H. Meerwaldt, Pernis.

Semi-arts: Ch. M. A. Bijleveld, Hattem; P. A. Lucassen, Geleen; A. F. A. Reepe, Streefkerk; mej. T. L. Weimar, Zeist; T. D. Ypma, Apeldoorn.

Artsexamen: mevr. I. H. Coops-van Staveren, Hilversum, mej. J. M. Bok, Amsterdam; P. Molenaar, Zwolle; G. J. H. Neomagus, IJsselstein; A. Ramaker, J. B. Seegers, Utrecht.

Artsexamen: D. P. van Kammen, Dubbeldam; H. J. J. v. d. Heyden, Venlo; P. Slikker, Utrecht.

Doctoraal examen klassieke letteren: mej. W. E. Heus, Ittersum.

Doctoraal examen godgeleerdheid: J. Visser, Oegstgeest.

Doctoraal rechtsgeleerdheid: H. G. J. Brenninkmeijer, Lichtenvoorde; W G. F. Smit, Dordrecht; H. G. M. Thijssen, Hilversum.

Doctoraal rechtsgeleerdheid vrije studierichting: L. C. Peek, Utrecht.

Doctoraal geschiedenis: L. M. W. van Gunsven, Heerlen.

Doctoraal Nederlandse taal- en letterkunde: Mej. A. C. Hoogestadt, Utrecht (cum laude).

Doctoraal diergeneeskunde: J. H. G. Velthuis, Hengelo.

Dierenartsexamen: A. van Lohuizen, R. G. M. ten Berg, Utrecht; R. de Haas, Lienden; J. F. M. Spoorenberg, Eindhoven; mej. N. Loven, Haarlem.

ALGEMEEN

C.I.V.O.

Kort verslag van de vergadering van de Commissie voor Inpassing van Voortgezette Opleidingen op 10 oktober, Kromme Nieuwe Gracht 29 (Curatorenkamer), Utrecht.
(De commissie heeft tot taak:
a. advies te geven en/of voorstellen te doen aan het College van curatoren en/of faculteiten en subfaculteiten tot het treffen van voorzieningen voor studenten met z.g. inadequate vooropleidingen. Dit zijn vooropleidingen, die onvoldoende voorbereiden op de studie voor de universitaire examens tot welke de wet al dan niet voorwaardelijk toegang heeft verleend;
b. overeenkomsten voor te stellen tussen de universiteit van Utrecht en niet-universitaire instellingen ten aanzien van samenwerking op het gebied van onderwijs;
c. desgevraagd advies te geven aan het college van curatoren ten aanzien van andere voorgelegde problemen).

Op de agenda stonden de volgende punten:
1. Aanvullende opleiding na M.O.-B Nederlands.
2. Nadere omschrijving van taak en samenstelling Commissie inpassing voortgezette opleidingen.
3. Bestuur van de commissie; nieuwe leden.
4. Verzoek om advies vanwege het D.B. der rijksuniversiteit inzake het antwoord van de minister op een brief van curatoren d.d. 2 oktober 1968 inzake inadequate vooropleidingen.
In dit verband werden behandeld de agendapunten:
— mogelijke voorzieningen voor studenten die voorwaardelijk zijn toegelaten tot academische examens, en
— overleg met de universiteiten over het hoger beroepsonderwijs, i.c. de leraarsopleiding.
5. Vakkenpakketten van het V.W.O.

De belangrijkste in deze vergadering geformuleerde besluiten en aanbevelingen zijn:

ad. 1 Het instituut De Vooys verzoekt t.b.v. bezitters van de middelbare akte Nederlands B, aanvullend onderwijs op het gebied van de klassieke oudheid. De commissie zal curatoren verzoeken voorbereidende werkzaamheden te doen verrichten door het instituut voor inpassing van voortgezette opleidingen.
ad. 2 De commissie gaat, behoudens enige amendementen in de redactie, akkoord met het conceptreglement t.a.v. haar taak en samenstelling.
ad. 3 — a. Een rooster van aftreden is opgesteld.
— b. Prof. dr. F. van der Blij treedt af als voorzitter; hij zal het voorzitterschap waarnemen totdat zijn opvolger zal zijn ingewerkt. Dr. O. H. Blaauw wordt voorgedragen als lid.
ad. 4 — a. Een subcommissie is geformeerd met de taak zich te bezinnen op aard en omvang van de nodige aanvullende voorzieningen voor inpassing van aankomende of aanstaande studenten.
— b. Een overzicht van het bestaande aanvullende onderwijs zal worden gezonden aan het D.B. van de universiteit, vergezeld van een advies betreffende toekomstige voorzieningen.
ad. 5 — a. Voor een weloverwogen keuze van de vakkenpakketten moet het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs op de hoogte zijn van de eisen ten aanzien van kennis en vaardigheid die door subfaculteiten en studierichtingen gesteld worden Een overzicht van die eisen is dringend gewenst. Zij dienen voor alle universiteiten en hogescholen zo veel mogelijk gelijk te zijn.
— b. De universiteiten en hogescholen dienen op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen in het secundaire onderwijs.
— c. In een nota aan de rector magnificus zal gewezen worden op de dringende noodzaak van voortdurende uitwisseling van informatie terwille van harmonische aansluiting bij de overgang van V.W.O. naar W.O.

Volgende vergadering op vrijdag 9 oktober 1970, 9.00 uur, Kromme Nieuwe Gracht 29, of zoveel eerder als nodig is.

Het secretariaat van de commissie is gevestigd: Biltstraat 136, Utrecht. Telefoon 71 05 14.

UNIVERSITEITSGLAZEN

voor bier/limonade/longdrinks, versierd met een in drie kleuren uitgevoerd wapen van de Universiteit, zijn à *f* 1,— per stuk verkrijgbaar op het bureau van het universiteitsfonds, Kamer A 6, Kromme Nieuwe Gracht 29 en bij de receptie van het universiteitsgebouw Domplein.
Juist wat u nodig hebt, als er gasten of 'vergaderaars' bij u komen.

GODGELEERDHEID

GASTCOLLEGE PROF. SAFRAY

Dinsdag 4 november a.s. te 14.30 uur zal prof. Safray uit Jeruzalem een gastcollege geven.
Onderwerp: The relation between Jews and gentiles at the end of the second temple period.
Plaats waar het college wordt gehouden wordt bekend gemaakt op het mededelingenbord in Transitorium II.

RECHTEN

SPREEKUUR PROF. VAN DER VEN

Prof. van der Ven zal met ingang van 29 oktober a.s. een extra spreekuur houden. Dit spreekuur is uitsluitend bedoeld voor studiezaken en zal 's woensdags om 11.30 uur op het Molengraaff instituut worden gehouden.

EXAMEN BASISDOCTORAAL I STAATSRECHT

Het eerstvolgend schriftelijk examen basisdoctoraal 1 staatsrecht zal worden afgenomen op dinsdag 24 februari 1970. Te zijner tijd volgen nadere mededelingen.

RECTIFICATIE STUDIEGIDS

Op blz. B 16 staat onder het hoofd Verplichte literatuur voor het vak inleiding strafrecht voor K II ten onrechte vermeld: Syllabus strafrecht en syllabus strafprocesrecht.

INTERNATIONAAL JURIDISCH STUDENTENCONGRES

De Juridische Studenten Vereniging Utrecht organiseert van 3-8 november een internationaal juridisch studentencongres met als thema: 'International Law, Socialist and Western Doctrine'. Aan dit congres zullen ongeveer honderd studenten en hoogleraren van buitenlandse universiteiten deelnemen, te weten uit Praag, Boekarest, Belgrado, Stockholm en Marburg. Bovendien kunnen er honderd Utrechtse juridische studenten aan dit congres deelnemen. Hierbij dient wel vermeld te worden, dat het wetenschappelijk gedeelte van dit congres voor iedereen toegankelijk zal zijn. Bovendien is het congrestrefcentrum, dat iedere dag vanaf 21.00 uur geopend zal zijn op de 'zolder' van de U.V.S.V., Drift 19, open voor iedereen.

De kosten voor deelneming aan dit congres bedragen *f* 30,—, of *f* 20,—, wanneer men een buitenlandse student slaapgelegenheid biedt. Bij deze bedragen zijn lunches, warme maaltijden, excursies en slotfeest inbegrepen. Nadere inlichtingen en opgave: congrescommissie Molengraaff-instituut, Nieuwe Gracht 60, Utrecht, tel. 1 91 46.

Programma: maandag 3 november: 20.15 uur; congreszaal jaarbeurs congres- en vergadercentrum; opening door de rector magnificus; 20.30 uur; 'International law, socialist and western doctrine' (prof. M. Bos, Utrecht).
Dinsdag 4 november: 11.00 uur congreszaal jaarbeurs congres- en vergadercentrum. 'Basic principles of Marxism-leninism as reflected in the law in a socialist nation' (prof. Stuna, Praag); 11.30 uur: 'Basic principles of law in a western nation' (prof. Kwant, Utrecht); 20.00 uur: 'Socialist view on International law' (prof. Lachs, Polen); 20.30 uur: 'Western view on International law' (prof. Stuyt, Nijmegen).
Woensdag 5 november: 10.00 uur: congreszaal jaarbeurs congres- en vergadercentrum. ,,Peacefull Coëxistence'' (Prof. Radojkovic, Belgrado); 10.30 uur:
'Peacefull Coëxistence' (prof. Lapenna, Londen).
Donderdag 6 november: 10.00 uur: congreszaal jaarbeurs congres en vergadercentrum 'Foreign Investments in developing Countries', (prof. Kuin, Rotterdam).
Vrijdag 7 november: 14.30 uur: congreszaal jaarbeurs congres en vergadercentrum. 'Comecon' (prof. Takacs, Boekarest); 15.00 uur: 'Common Market' (prof. Hoffmann, Marburg).

WERKGROEPEN EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

De werkgroepen institutioneel recht der Europese gemeenschappen onder leiding van mr. H. A. H. Audretsch en mr. P. van Dijk zullen worden gehouden op:
vrijdag 31 oktober universiteitsgebouw Domplein, zaal 11, 9.15-11.00 uur; vrijdag 14 november universiteitsgebouw Domplein, zaal 11, 9.15-11.00 uur; maandag 24 november bibliotheek volkenrechtelijk instituut, Janskerkhof 16, 19.15-21.00 uur; maandag 8 december bibliotheek volkenrechtelijk instituut, Janskerkhof 16, 19.15-21.00 uur; maandag 12 januari 1970 bibliotheek volkenrechtelijk instituut, Janskerkhof 16, 19.15-21.00 uur; maandag 26 januari 1970 bibliotheek volkenrechtelijk instituut, Janskerkhof 16, 19.15-21.00 uur.
Op de eerste bijeenkomst, 31 oktober, worden de vragen behorende bij syllabus nr. 1, recht Europese gemeenschappen 1969/70, doorgenomen. Van de deelnemers wordt verwacht dat zij tevoren antwoorden op de vragen trachten te vinden aan de hand van de syllabus, de opgegeven literatuur en aangehaalde verdragsartikelen.
Dringend verzoek aan de deelnemers; verdragsteksten van het EGKS- en EEG-verdrag meenemen.
Voor inlichtingen: Janskerkhof 16, tel. 2 07 48.

WERKGROEPEN PROF. MR. J. G. STEENBEEK

De werkgroep voor einddoctoraal van prof. Steenbeek op woensdag 10.00-11.00 uur zal wegens grote belangstelling worden herhaald op woensdagmiddag van 14.00-15.00 uur.
Beide werkgroepen zullen worden gegeven in de collegezaal van het instituut voor staats- en adm. recht, Maliesingel 41.

GENEESKUNDE

PUBLIKATIES 'U'

De faculteit heeft als haar lid-correspondent bij de redactieraad van het weekblad 'U' aangewezen de directeur van de faculteit. Ten einde zoveel mogelijk gecoördineerde berichtgevingen te verzekeren is besloten alle publikaties*, die worden aangeboden aan het weekblad in te zenden via de directeur der faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 69, alhier.
Deze zal voor doorzending naar de redactie zorgdragen. Artikelen, die worden aangeboden zullen met vermelding van de auteur in het weekblad kunnen worden opgenomen, nadat de bedoelde artikelen zijn voorzien van een paraaf voor ,,gezien'' van de directeur.
Mededelingen bestemd voor de rubriek geneeskunde worden slechts opgenomen, indien voorzien van het accoord van de directeur.
Op grond van gestelde sluitingstermijn voor publikaties in de eerstvolgende editie van 'U' dienen aangeboden publikaties het faculteitsbureau te hebben bereikt, uiterlijk des donderdags om 17.00 uur.
Het voorstaande betekent mitsdien, dat aangeboden artikelen ongecensureerd aan de redactieraad worden voorgelegd, welke laatste instantie beslist over publikatie, terwijl de rubriek geneeskunde geheel valt onder de verantwoordelijkheid van de directeur.

De secretaris van de faculteit der geneeskunde,
Mevr. Prof. dr. E. P. Hulst-Steyn Parvé

* publikaties op speciaal daarvoor bestemd papier, te verkrijgen bij de beheerders en bij het faculteitsbureau, mej. Th. E. D. Kock.

BESTUUR

Het bestuur van de faculteit geneeskunde is voor de cursus 1969/70 als volgt samengesteld: prof. dr. H. Deenstra, voorzitter; mevr. prof. dr. E. P. Hulst-Steyn Parvé, secretaris; prof. dr. A. de Minjer, assessor; prof. dr. D. de Wied, assessor; prof. dr. H. Verbiest, assessor.

Als vaste adviseurs van het bestuur zijn aangesteld: prof. dr. P. G. Gerlings voor zaken betreffende het interfacultair overleg geneeskunde; prof. dr. J. C. M. Hattinga Verschure voor bouwzaken; prof. dr. H. A. W. M. Tiddens voor onderwijszaken.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

N. J. de Both, Wiekslag 506, Capelle a/d IJssel, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift: The developmental potencies of the regeneration blastema of the axolotl limb. (De ontwikkelingspotenties van het regeneratieblasteem van de axolotl-poot.)

Promotor was prof. dr. P. D. Nieuwkoop, gewoon hoogleraar in de experimentele embryologie.

A. J. van der Houven van Oordt, Kreuzdornweg 12, Munchen 90, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift 'Particle losses in contact ionization plasma' (Deeltjes verliezen in plasma's geproduceerd door middel van contactionisatie).

Promotor was prof. dr. C. M. Braams, buitengewoon hoogleraar in de plasmafysica.

C. Luna Zambrano, Montivideodreef 81, Utrecht, op het proefschrift: A pedological study of the soils of Antioquia, Colombia, South America with particular reference to andosols (Een bodemgenetische studie van de bodems van Antioquia, Colombia, Zuid-Amerika met speciale attentie voor de andosolen.

Promotor was prof. dr. ir. F. A. van Baren, gewoon hoogleraar in de bodemkunde.

BESTUUR

Het bestuur van de faculteit der wiskunde en natuurwetenschappen aan de rijksuniversiteit te Utrecht is in de cursus 1969-1970 als volgt samengesteld: voorzitter: professor dr. ir. J. Smittenberg; secretaris: professor dr. B. R. A. Nijboer.

Het bureau van de faculteit is vanaf 1 oktober 1969 gevestigd: Maliesingel 27a te Utrecht telefoon 2 57 51.

Verzoeke alle post, het faculteitsbestuur of — bureau betreffende, naar dit adres te zenden.

Hoofd van het faculteitsbureau is: mevrouw Th. van Gelder-van Lier.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

TENTAMINA THEORETISCHE FYSICA

(voorlopige aankondiging)

Maandag 12 januari 1970, 14.30 uur, Transitorium I (witte zaal): tentamen electromagnetisme (college prof. Nijboer), laatste herhalingstentamen.

Vrijdag 6 februari 1970, 14.30 uur, Transitorium I (witte en rode zaal): tentamen quantummechanica (college prof. Nijboer).

Maandag 2 maart 1970, 14.30 uur, Transitorium I (rode zaal): tentamen mathematische fysica (college prof. Van Kampen, najaar 1969); herhalingstentamen bij voldoende belangstelling medio juli en/of oktober.

Dinsdag 24 maart 1970, 14.30 uur, Transitorium I (blauwe zaal): herhalingstentamen quantummechanica (college prof. Ruijgrok); medio september 1970 zal nog een laatste herhalingstentamen volgen.

Maandag 15 juni 1970, 14.30 uur, dependance Instituut voor theoretische fysica, Maliestraat 27a: tentamen electromagnetische eigenschappen der materie (college prof. Nijboer 1969-1970); herhalingstentamen bij voldoende belangstelling eind oktober 1970.

Vrijdag 3 juli 1970, 14.30 uur, Transitorium I (blauwe + witte zaal); tentamen statistische mechanica (college prof. Van Kampen); herhalingstentamens begin oktober 1970 en medio januari 1971.

Voor deze tentamens zal in het algemeen schriftelijke opgave gevraagd worden uiterlijk 10 dagen vóór de tentamendatum bij de administratie van het instituut voor theoretische fysica, Maliesingel 23.

SCHEIKUNDE

OPENBAARHEID VAN NOTULEN EN STUKKEN OVERGANGSBESTTUUR

In de bibliotheek van het analystisch chemisch laboratorium liggen vanaf 20 oktober voor belangstellenden ter inzage de notulen van de vergaderingen van het overgangsbestuur van de subfaculteit scheikunde benevens belangrijke, niet confidentiële stukken, gerubriceerd volgens algemene en researchzaken, onderwijszaken en materiële begroting. Men wende zich tot de bibliothecaresse van voornoemd laboratorium.

COLLEGE FYSISCHE MEETMETHODEN

Wegens verblijf in het buitenland van prof. Hoogenboom, zal het college fysische meetmethoden voor tweedejaars scheikunde studenten niet beginnen op 10 november, maar op 17 november a.s.

COLLEGE ORGANISCHE CHEMIE DER NATUURSTOFFEN

Prof. dr. C. A. Salemink is voornemens het college organische chemie der natuurstoffen zo spoedig mogelijk aan te vangen. Belangstellenden voor dit college worden verzocht vrijdag 14 november om 15.15 uur in de collegezaal van het organisch chemisch laboratorium te komen. De bedoeling van deze bespreking is, in onderling overleg, dag en uur vast te stellen van het college, terwijl tegelijkertijd het programma van het college besproken zal kunnen worden. Dit college is bestemd voor kandidaten in de chemie, farmacie en biologie.

GEOLOGIE EN GEOFYSICA

TENTAMEN KLIMATOLOGIE

De candidandi W2, W3 en N3, die het tentamen klimatologie, op 25 november 1969 (Tr. 14.00 uur) willen afleggen, kunnen het dictaat 'Hydrometeoren' afhalen bij mevr. J. M. C. Hamann-Berends, secretaresse (mathematisch instituut, 5e etage, 's ochtends).

COLLEGE INLEIDING GEOFYSICA

Wegens ziekte van prof. J. Scholte wordt het college 'Inleiding Geofysica' voor W1, W3, N3 en G4 candidandi waargenomen door dr. N. J. Vlaar.
Het eerste college zal worden gegeven op 4 november van 10.15-11.00 uur in het transitorium.

BODEMKUNDE

In verband met verblijf buitenslands, zullen de colleges bodemkunde van prof. dr. F. A. van Baren op maandag 3 en dinsdag 4 november a.s. komen te vervallen.

BIOLOGIE

COLLEGE VAKDIDACTIEK

Het college vakdidactiek voor de bijzondere M.O. opleiding biologie zal gegeven worden op dinsdagmiddag van 16.00-17.30 uur. Het eerste college vindt plaats op dinsdag 4 november, Lucas Bolwerk 11.

COLLEGE LANDBOUWDIERKUNDE

Dr. C. W. Stortenbeker zal dit cursusjaar geen college geven. Wel bestaat als voorheen de gelegenheid om een doctoraal onderwerp te bewerken bij het Instituut voor Toegepast Biologisch Onderzoek in de Natuur te Arnhem, dat vanaf 1 oktober jl. met het Rivon in Zeist is samengevoegd tot het Rijksinstituut voor Natuurbeheer. Ook kan men normaal tentamen afleggen, voor de voorbereiding waarvan een syllabus beschikbaar is die de tentamenstof in hoofdlijnen weergeeft en die op aanvraag bij het Rijksinstituut voor Natuurbeheer, Kemperbergerweg 11, te Arnhem, gratis wordt verstrekt.

KENNISMAKINGSAVOND FYTOPATHOLOGISCH LABORATORIUM

Kennismakingsavond van het fytopathologisch Laboratorium 'Willie Commelin Scholten', Javalaan 24, Baarn, op dinsdag 4 november om 19.30 uur. Deze avond is in het bijzonder bedoeld voor biologen, die zich beraden over de vakkenkeuze voor het doctoraalexamen. Het is de bedoeling enig inzicht te verschaffen in de aard van enkele fytopathologische problemen, waarmee men zich in het laboratorium bezig kan houden. Vanzelfsprekend zijn ook anderen welkom.

COLLEGES FYTOPATHOLOGIE

Prof. dr. L. C. P. Kerling zal de colleges fytopathologie geven in het 2e semester en wel elke donderdag van 11.15-12.00 uur en van 12.15-13.00 uur in het botanisch laboratorium, Lange Nieuwstraat 106, Utrecht. Aanvang donderdag 15 januari 1970.

LETTEREN

STRUCTUURCOMMISSIE VAN DE FACULTEIT

Op de vijfde vergadering van de Structuurcommissie werd aan de hand van de nota herstructurering van de werkgroep gesproken over de wenselijkheid om instituutsraden op te bouwen uit vertegenwoordigers van projectgroepen. Voorts in hoeverre de organisatorische structuur kan worden bepaald door de vakgroepen. De heer Raeven gaf een toelichting.
Omdat de samenstelling van de vakgroepen gedurig wisselt zal men ten dele moeten afzien van planning op langere termijn. Dit is hoofdzakelijk een aangelegenheid van het toporgaan. De aanwezigheid van stafleden waarborgt voldoende continuïteit in de studierichtingen. Opgemerkt wordt, dat het overlaten van de planning op langere termijn aan het toporgaan, schadelijk is voor de autonomie van de instituten. Vertegenwoordiging van de instituten in het toporgaan kan hierin weer gedeeltelijk voorzien.
De vraag kwam, of bestuurlijke functies voor studenten niet te veel tijd vragen. Een financiële compensatie is waarschijnlijk wel te vinden, maar ook dan blijft de vraag bestaan of studenten zich voor bestuurswerk beschikbaar zullen stellen.

Overwogen werd, hoe een bestuursapparaat kan worden opgebouwd op een systeem van wisselende vakgroepen. Tot dusver diende de vakgroep als didactisch hulpmiddel. Moet er een structuur worden ontworpen, welke het doorlopen van verschillende vakgroepen bepaalt of bepaalt de vakgroep zelf het onderwijsbeleid ?

De werkgroepen worden thans in enkele instituten als praktisch hulpmiddel gebruikt om studentenvertegenwoordigers in de studiecommissies en instituutsraden te benoemen. Om een sluitend afvaardigingsstelsel te verkrijgen dient ook rekening te worden gehouden met personeel buiten de werkgroepen. In plaats van werkgroepen zou dan gedacht kunnen worden aan de afdelingen. Het administratief personeel kan als vertegenwoordiger van het uitvoerend orgaan een eigen plaats hebben in de studierichtingsraad. Aan hoogleraren die zich hoofdzakelijk met onderzoek bezighouden, kan als raad gegeven worden in teamverband te werken, om zodoende een vakgroep te vormen.

Een ideale structuur zou kunnen zijn, dat jaarlijks in een plenaire vergadering wordt vastgesteld, welke projectgroepen worden gevormd. De vraag is dan echter, of de studenten aan alle facetten van hun studie zullen toekomen. Is er niet een controle-instantie noodzakelijk? Gedacht wordt aan minimumeisen en verplichte keuzevakken. Dit betekent

dat afspraken op langere termijn voor 3 of 4 jaar gemaakt moeten worden. Voorts dient enige beperking te worden ingebracht doordat het aanwezige docentencorps niet jaarlijks kan omzwaaien. Eventueel kan een landelijk toezichtscollege worden ingeschakeld met oog op het bepalen van de minimumeisen. Overigens bestaan thans reeds projectgroepen die onderling vaststellen wat zij gaan doen, binnen het kader van het studieprogramma. Eventueel kunnen van hieruit door het stellen van alternatieven meer voorstellen voor nieuwe studieprogramma's worden gedaan.

De vraag werd gesteld welke regeling dient te worden getroffen voor de verkiezing van afgevaardigden uit de vakgroepen. Door het one-man-one-vote-systeem is het mogelijk dat de studenten in de studierichtingsraad de meerderheid vormen. Hiertegen bestaan bezwaren o.m. wanneer beslissingen over onderwijs en onderzoek worden genomen. Het overstemmen van het programma van een docent zou belangrijke consequenties kunnen hebben voor het onderwijs. Ook het stemmen over een onderzoek is riskant, zolang men zich nog niet met dit onderzoek heeft kunnen identificeren. Een regeling dat de studierichtingsraad paritair samengesteld moet zijn, tast de vrijheid van keuze bij de vakgroepen aan.

Een punt was vervolgens het verschil tussen beginnende en gevorderde studenten. Bij de eersten zal het accent op het onderwijs en de algemene oriëntatie moeten liggen en minder op het onderzoek. Naast een horizontale verdeling in vakgroepen dient dus ook te worden gerekend met een verticale verdeling.

De voorzitter concludeerde dat t.a.v. de wijze van afvaardiging naar de studierichtingsraad nog geen consensus bestaat: zijn de vakgroepen bepalend, of de afdelingen met een onderscheid in beginnende en gevorderde studenten?

Moet men voorts streven naar paritaire vertegenwoordiging of naar afvaardiging van een staflid en een student uit elke werkgroep?

Het is denkbaar dat de werkgroepen een student afvaardigen en het wetenschappelijk corps op paritaire basis de stafleden.

Doordat de stafleden en de leden van het administratieve personeel behalve met het onderwijs ook met hun beroepssituatie te maken hebben achten dezen een numerieke meerderheid van studenten in de studierichtingsraad niet gewenst. In de onderwijssituatie kan men bovendien van de beginnende studenten nog geen inbreng verwachten. Van studentenzijde werd daarbij opgemerkt dat dit niet mag leiden tot een niveau-verschil uitgaande van een leraar-leerling verhouding.

Het studeren dient niet te bestaan uit het aanvaarden van een kennis-pakket. De docent zal zich moeten richten op de gevraagde hulp.

Van docentenzijde werd dit bestreden omdat bij goed onderwijs juist vragen worden opgeroepen en dit suggestief is voor het inroepen van hulp. Dit is kenmerkend voor de leraar-leerling verhouding.

Besloten werd op de volgende vergadering nader in te gaan op de wijze van samenstellen van de studierichtingsraad en de verhouding leraar-leerling in het onderwijs.

KLASSIEKE TAAL- EN LETTERKUNDE

LEZING PROF. KUMANIECKI

Vrijdag 31 oktober om 15.15 uur zal in het instituut voor klassieke talen en oude geschiedenis (Drift 29) prof. dr. K. Kumaniecki van de universiteit van Warschau een lezing houden onder de titel 'Uber den verlorenen ciceronischen Cato'.
Alle belangstellenden worden van harte uitgenodigd hierbij aanwezig te zijn.

NEDERLANDSE TAAL EN LETTERKUNDE MET ALS OVERIGE WESTERSE TAAL EN LETTERKUNDE

FRANS EN OCCITAANS INSTITUUT

Voor 4e jaars studenten en ouder die nog niet hun kandidaatsexamen hebben afgelegd wordt naast de tentamenweek in februari de gelegenheid geboden tentamens af te leggen op 15 en 16 december en 15 en 16 januari.

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAPPEN

COLLEGES PROF. ACKER

Prof. dr. W. R. B. Acker zal zijn colleges beginnen op dinsdag 4 november: geschiedenis en cultuurgeschiedenis van het Verre Oosten, om 13.15 uur in het instituut voor geschiedenis, Kromme Nieuwe Gracht 20 en geschiedenis van de Chinese schilderkunst om 15.30 uur in de afdeling studiebegeleiding van het kunsthistorisch instituut, Boothstraat 6.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

BESTUUR FACULTEIT

Het bestuur van de faculteit der sociale wetenschappen is in verband met de afwezigheid van mevrouw M. Raaijmakers gedurende enkele maanden, tijdelijk ondergebracht op het instituut voor planologie, Transitorium II, Heidelberglaan 2, kamer 18.16.04, tel. 51 18 00.

PSYCHOLOGIE

STUDIE IN DE PSYCHOLOGIE EN PEDAGOGIEK

Belangrijke mededeling aan alle belanghebbenden !
Onderwerp: regeling examens psychologie en pedagogiek.
In verband met mijn tijdelijke afwezigheid — waarschijnlijk tot 1 januari a.s. — zal mej. E. v. d. Berg, hoofd van de administratie van het bureau van de subfaculteit der Psychologie, Varkenmarkt 2, tel. 2 65 51 gedurende deze periode voor mij de regelingen t.a.v. deze examens verzorgen. Ik moge u daarom verzoeken, bij eventuele moeilijkheden/vragen en verzoeken t.a.v. de nog komende examens gedurende dit jaar, zich tot haar te wenden. De betrokken studenten zijn van deze gang van zaken ook op de hoogte gesteld.
Gedurende mijn afwezigheid wordt dus niets (bul/diploma + betalingsstrookje) op het bureau van de faculteit ingeleverd doch wat de psychologie ex. betreft alles (ook tentamenbriefjes uiteraard) bij mej. v. d. Berg ingeleverd en wat de pedagogiek ex. betreft alles bij mej. van Aken, Ped. Instituut, Trans 14.
Mevr. M. Raaijmakers-Aarts, hoofd van het bureau van de faculteit der Sociale Wetenschappen.

INSTITUUT VOOR SOCIALE PSYCHOLOGIE

Drs. B. Fonderie (coördinator subspecialisatie C) houdt dinsdag 28 oktober en dinsdag 4 november geen spreekuur.

BIBLIOTHEEK

In verband met de verhuizing naar Lucas Bolwerk 6 zal de bibliotheek van het instituut gesloten zijn vanaf woensdag 5 november tot en met vrijdag 14 november, waarna deze op het Lucas Bolwerk gevestigd zal zijn.

OPVOEDKUNDE

COLLEGE VAKDIDACTIEK

zie onder biologie.

SAMENVATTING INAUGURELE REDE PROF. DR. K. RIJSDORP

Prof. dr. K. Rijsdorp is benoemd vanwege de Stichting voor de wetenschap van de lichamelijke opvoeding en de sport tot bijzonder hoogleraar in de Faculteit der sociale wetenschappen om onderwijs te geven in de wetenschap der lichamelijke opvoeding.
Van de inaugurele rede 'Theorievorming en experiment in lichamelijke opvoeding en sport' die hij 27 oktober uitsprak, volgt hier een samenvatting.

De wetenschap der lichamelijke opvoeding (gymnologie) richt zich op de motorische actie in het kader van opvoeding en vorming.

Deze wetenschap betreft dus de studie van de menselijke beweging, zoals die zich voordoet en wordt toegepast binnen de actieradius van opvoeding, ontspanning, beroep, kunst en geneeskunde. Daarbij moet gedacht worden zowel aan de actor (de mens die zich beweegt) als aan de activator (de mens die tot bewegen leidt). Tot de algemene gymnologie behoren de fundamentele, de historische en vergelijkende gymnologie, de bewegingsleer en de didaktiek. Tot de speciële gymnologie behoren o.a. de lichamelijke opvoeding in de school, de lichamelijke opvoeding van het afwijkende kind, de sociale gymnologie, waartoe ook de sport-agogiek en de bewegingsrecreatie gerekend moeten worden; en dan zijn er nog randgebieden, zoals bewegingstherapie en oefentherapie.
Theorie en vorming zijn beide nodig. Apartstelling van het onderzoek leidt tot vruchteloosheid.
De informatie, die het onderzoek verschaft, moet geëncadreerd worden in de aanwezige kennis, en kan eerst dan toepasbaar gemaakt worden.

Er zijn onderzoeksprojecten, die aan bestaande universitaire instituten plaats kunnen vinden, b.v. inspanningsfysiologie en fundamenteel biomechanische. Voor de op lichamelijke opvoeding en sport gerichte vraagstelling is daarbij echter wel behoefte aan een instantie, die deze zaken specifiek en centraal stelt.

Er is bovendien een breed terrein van onderzoek, dat alleen binnen een wetenschappelijke vakspecialisatie tot zijn recht komt. Dit geldt in het bijzonder voor de bewegingsregistratie, de bewegingsobservatie, het onderzoek van het oefeneffect, het leren bewegen en het specifieke didaktische experiment. Dit alles zal uiteraard niet door één man kunnen worden beheerst of gedaan. Dat geldt trouwens evenzeer voor de opleiding van hoger kader in lichamelijke opvoeding, sport en bewegingsrecreatie, en voor de vorming van bewegingsdeskundigen en bewegingsdidaktici. Maar ergens in dit brede veld zal het moeten beginnen.

Aan de tekst van de oratie ontleende uitspraken

De ontwikkeling der wetenschappen laat niet meer toe 'de' wetenschappen op grond van haar object als het ware topografisch in te delen. Daarmee is de vaste grond aan een indeling in faculteiten ontnomen.
Een trainingsleer heeft rekening te houden met de didaktische situatie. Daartoe behoren ook de trainingsmotieven van de sportman. De wijze, waarop de training wordt aangeboden, hangt samen met de aard van de trainer.
Gezondheidsleer, in de zin van kennis omtrent gezonde leefregels, zou tot het studiepakket van de a.s. gymnoloog moeten behoren.

Heel wat onderzoek heeft geen effect in de praktijk, doordat het aan vertaling naar de praktijk toe ontbreekt. De opleiding van academisch gevormd kade voor lichamelijke opvoeding en sport zal de nodige 'tolken' kunnen opleveren.

De wetenschapsman moet geïnspireerd worden door de vragen, die de praktijk stelt, maar de praktische vraag zal door de theoretische probleemstelling héén moeten, om in een goed onderzoekproject te kunnen worden omgezet.

De invloed van het biomechanische onderzoek in de oostblokstaten is in het Westen onmiskenbaar. Hoe gunstig dit ook kan zijn, men zal er voor moeten waken, dat de menselijke beweging slechts als technisch object wordt gezien, in plaats van als gedrag.

Het specifieke gymnologische onderzoek zou men het beste kunnen onderbrengen in de researchvleugel van een sporthal, in de nabijheid van sportvelden, zodat de onderzoeker als het ware 'in huis' met de problemen geconfronteerd wordt.

In lichamelijke opvoeding en sport treft men nog steeds de gedachte aan, dat bepaalde oefeningen bepaalde 'absolute' effecten hebben. Maar zo procesmatig is de vraag naar het oefeneffect niet te beantwoorden.

De studie van het leren bewegen kan beter niet geënt worden op bewegingen die in laboratoria geconstrueerd worden. Zij moet berusten op reële bewegingssituaties uit het gebied van lichamelijke opvoeding, sport en therapie.

In de strikte zin van het woord kan men niet spreken van 'het in gang zetten van het leerproces'. Leren is doen.

In Nederland zijn nog geen schoolexperimenten, waarbij méér tijd voor lichaamsoefeningen ter beschikking komt, zoals in Frankrijk, België, Zwitserland en Oostenrijk.

Experimenten als de Westduitse interessegroepen en de Oostduitse sportschool verdienen aandacht.

Bij de opleiding van hoger kader kan gedacht worden aan:

a. lichamelijke opvoeding: inspecteurs, opleidingsdocenten, adviseurs en opleiders in het buitenschoolse werk.

b. sport: overheidsfunctionarissen, opleidingskader, hoger kader op technisch en bestuurlijk gebied.

c. bewegingsrecreatie: organisatorisch en planningskader, opleiders.

De begeleiding van de sportleider en de scheidsrechter heeft eigenlijk nog geen aandacht tot nu toe. In het ruimere verband van de sportontwikkeling valt ook te wijzen op de betekenis van een sociaalwetenschappelijke begeleiding van het bestuurlijke kader.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

V.U.G.S.

De huishoudelijke vergadering, waarop tevens de bestuurs-overdracht en de installatie van de eerste-jaars plaats zal hebben, wordt gehouden op donderdag 6 november in zaal Trianon, Oude Gracht 252; aanvang 20.00 uur. Agenda en voordrachten zijn opgeplakt op het VUGS-bord in de hal van het Transitorium II.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT.

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie. (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); A. v. d. Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, Telefoon; 030 - 29441, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad (en bij voorkeur via de eden van de redactieraad) te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres;

studenten (aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, kamer A25 Kromme Nieuwe Gracht 27, Utrecht);

medewerkers (aan bureau personeelsadministratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht),

anderen (aan administratie weekblad ‚U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht).

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 42 52 67 van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

Redactieraad: godgeleerdheid: prof. dr. J. W. Doeve; rechtsgeleerdheid: J. H. Gunning; geneeskunde: mr. drs. J. P. Wildschut; wiskunde en natuurwetenschappen: mevr. Th. van Gelder-Van Lier; letteren: drs. K. L. van Stegeren; diergeneeskunde: prof. dr. S. G. van den Bergh, voorz.; soc. wetensch.: mevr. M. Raaymakers-Aarts; centrale interfaculteit: dr. J. Mansfeld; aardrijkskunde en prehistorie: drs J. G. Borchert; senaat: prof. dr. ir. J. Smittenberg; stafconvent: drs. A. C. de Roon; convent niet-wetenschappelijk personeel: N. Pater; hoofdafdeling studentenzaken: C. H. Vermeulen en mevrouw A. H. Wijga-Van der Hoeven; sociale zorg: mej. M. I. Neyzen; hoofdafdeling personeel: J. J. Maree; hoofdafdeling wetenschap en onderwijs: mej. mr. F. H. M. Beumer; hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting: F. A. M. van den Goorbergh; comité universitair contact; J. H. Jasperse; Utrechtse studenten faculteiten: W. Asman.

utrechtse universitaire reflexen

7 november 1969
weekblad
1e jaargang nr. 10

CHU: nieuw plan voor hervorming universiteitsbestuur

Tilanus en Schuring gaan verder dan Veringa

De Tweede Kamerfractie van de CHU zal tijdens het debat over de nota-Veringa met een geheel nieuw plan voor de universitaire bestuurshervorming komen. Het plan gaat op een aantal belangrijke punten duidelijk verder dan de in juni ingediende nota van minister Veringa.
Kernpunt van het CHU-plan is dat de universiteitsraad het hoogste bestuurscollege van de universiteit moet zijn. De opstellers van de nota, de heren Tilanus en Schuring, houden vast aan de vertegenwoordiging via geledingen en aan een zekere buiten-universitaire inbreng in het bestuur, maar combineren deze punten met ideeën van de oppositie tegen Veringa.
Het voorstel van Tilanus en Schuring is aanvaard door de gehele Tweede Kamerfractie van de CHU. Minister Veringa is gisteravond door de indieners van het plan op de hoogte gesteld. Aangezien minister Veringa tijdens de Kamerdebatten van begin november nogal wat tegenstand tegen zijn nota heeft te duchten, kan verwacht worden dat hij serieus zal overwegen of hij de reddingsboei die de CHU hem toewerpt kan benutten. In het CHU-plan is de universiteitsraad als hoogste bestuurscollege verantwoording schuldig voor zijn beleid aan de minister van onderwijs. Bepaalde besluiten van de raad behoeven de goedkeuring van de minister (bijvoorbeeld het bestuursreglement en de begrotingen). De voorzitter van de raad wordt voor de tijd van vijf jaar benoemd door de kroon, doch op voorstel van de raad. De vijftig leden van de raad worden op drieërlei wijze gekozen. De fractie stelt voor: drie leden per faculteit, zeven afgevaardigden per geleding en acht leden van buiten de universiteit. Door deze wijze van samenstelling zijn zowel de geledingen vertegenwoordigd als de onderwijskundige eenheden.

NIEUW PUNT

Een nieuw punt in het plan is de positie van de buiten-universitaire personen in raden en besturen. Volgens de nota-Veringa vormt deze groep de z.g. vijfde geleding. De 'maatschappijvertegenwoordigers' worden in die conceptie niet door de raad gekozen. De CHU-Kamerleden menen dat deze 'maatschappijvertegenwoordigers' in feite niemand vertegenwoordigen. Zij stellen dan ook voor een aantal deskundigen op het gebied van bestuurszaken op voordracht van het bestuur te laten aanwijzen door de raad.
Ook op faculteitsniveau zou de maatschappij zo een inbreng kunnen hebben. Daarbij kan gedacht worden aan (bijvoorbeeld) een vertegenwoordiger van de lerarenorganisaties in de faculteit der letteren, een medewerker van de Shell in de afdeling geologie of een geneesheer-directeur van een streekziekenhuis in de medische faculteit.
De universiteitsraad kiest het dagelijks bestuur van de universiteit. Daardoor willen de indieners van het plan de onduidelijkheid wegnemen, die Veringa geschapen heeft door universiteitsraad en universiteitsbestuur beide een deel van de hoogste bevoegdheden te geven. In de CH-conceptie is het bestuur slechts verantwoording schuldig aan de raad en niet aan de minister. Het bestuur wordt door deze raad gekozen en is afzetbaar. Alleen de voorzitter van de universiteitsraad maakt automatisch deel uit van het bestuur. De overige zes bestuurders worden gekozen door en uit de raad: twee als vertegenwoordigers van de onderwijskundige eenheden (bijvoorbeeld een hoogleraar en een student; beiden als fulltime bestuurder) en vier uit de groep van vertegenwoordigers van de geledingen en van de raadsleden van buiten de universiteit.
Deze ideeën omtrent de bestuurlijke top van de universiteit kunnen in een wet worden vastgelegd die (evenals het ontwerp dat minister Veringa eind november wil indienen) een tijdelijk karakter krijgt (bijvoorbeeld voor 'n periode van vijf jaar).

SUGGESTIES

De CH-fractie wil dan de organisatie op lagere niveaus (werkgroep, subfaculteit en faculteit) overlaten aan de betrokkenen zelf. Hier kan geëxperimenteerd worden binnen de kaders die het naast-hogere niveau stelt.
Het plan bevat wel enkele suggesties voor de organisatie op lager niveau In de werkgroepen kan het one-man-one-vote-principe worden gerealiseerd. De onderafdelingen zouden zowel via geledingen als door directe verkiezingen

besturen kunnen vormen. De faculteitsraden en -besturen zouden min of meer naar analogie van de universiteitsbesturen samengesteld worden uit vertegenwoordigers van onderwijskundige eenheden en van geledingen, uitgebreid met een buiten-universitaire inbreng.
Het plan van de beide CH-kamerleden is geboren tijdens de hearing van de vaste commissie van onderwijs over de nota-Veringa. Zij hebben uit deze hoorzittingen de indruk gekregen dat er veel kritiek bestond tegen de dualistische structuur van Veringa (raad bestuur). Naar beider overtuiging komen hun plannen tegemoet aan de gerechtvaardigde kritiek die vanuit de universiteiten gekomen is en is hun voorstel politiek van meer succes verzekerd dan de nota-Veringa.

Overgenomen uit Trouw van 29 oktober j.l.

Begrotingsbehandeling onderwijs en wetenschappen in Tweede Kamer

Op 5, 6, 12 en 13 november zal de Tweede Kamer hoofdstuk VIII (Onderwijs en Wetenschappen) van de rijksbegroting voor het dienstjaar 1970 in plenaire zitting behandelen.

De behandeling zal als volgt plaatsvinden:

5 november,
Nota medisch wetenschappelijk onderwijs

6 november, aanvang 11.00 uur
De zitting wordt indien nodig 's avonds voortgezet.
Achtereenvolgens zullen de volgende punten aan de orde komen:
— de Nota bestuurshervorming universiteiten en hogescholen;
— de veranderingen van de structuur bij het onderwijs;
— de verlaging van de leerlingenschalen;
— het onderwijs aan werkende jongeren;
— de scholenbouw.

12 november, aanvang 11.00 uur
De zitting wordt indien nodig 's avonds voortgezet.
De bewindslieden zullen antwoorden op hetgeen door de leden van de Kamer naar voren is gebracht. Hierna volgen de replieken en duplieken.

13 november, aanvang 11.00 uur
Minister Veringa zal antwoorden op hetgeen met betrekking tot de Nota medisch wetenschappelijk onderwijs naar voren is gebracht. Vervolgens zal het debat van 12 november worden voortgezet, waarna over de begroting zal worden gestemd.

Verslag hearing Tweede Kamercommissie onderwijs inzake Nota Veringa

Prof. van Gool heeft op 23 oktober j.l. bij de hearing zijn persoonlijke visie uiteengezet op de Nota Veringa. Hij heeft zich hierbij geconcentreerd op het basisniveau omdat in de twee voorafgaande hearings het hogere niveau al voldoende ter sprake was gekomen. In zijn inleiding vroeg prof. v. Gool speciaal aandacht voor punt 5 en 2 uit zijn toelichting die in extensie afgedrukt is in het 9de nummer van 'U'. De heer Dijkstra van de commissie vroeg of de aantrekking van gekwalificeerde medewerkers niet juist verbeterd zou worden door een wijziging om de situatie en of van Gool niet bang was dat anders misschien de studenten ook weg zouden blijven. Verder dat in een goede sfeer geen chaos zou ontstaan (zie punt 1 v. Gool). Van Gool antwoordde hierop dat hij niet bang was dat de studenten zouden wegblijven en betoogde dat de beleidslijn bij de hoogleraar moest liggen. De heer Tans vroeg hierop of hij ervoor was de beleidslijnen ter discussie te stellen, maar dat bij een patstelling de visie van de hoogleraar de doorslag zou geven. Van Gool was het hier mee eens. Als laatste constateerde de heer Laban dat hij dacht dat iedereen het eens was over one man — one vote op het basisniveau, maar dat hem uit de kritiek van prof. van Gool gebleken was dat deze daartegen was. De participatie mocht nu nog gering zijn, maar dit kon voortvloeien uit de vrijblijvendheid, maar in de toekomst, wanneer het gerealiseerd zou zijn, zou dit groter kunnen worden. Van Gool antwoordde dat naar zijn mening alleen deskundigheid en bekwaamheid de doorslag moest geven.

Drs. Th. Pieters

In de maalstroom van de wetenschap

Lustrumcongres van de V.C.S.B. afdeling Utrecht op 21 en 22 november in de Geertekerk.

Het gezicht van de moderne westerse maatschapij wordt dermate bepaald door wetenschap en techniek, dat er wel gesproken wordt van een wetenschappelijke maatschappij, waarin de wetenschapsontwikkeling bepalend is voor de ontwikkelingen in de maatschappij (zie bijv. de rectoraatsoverdrachtsrede van prof. dr. J. Th. Snijders). Men kan zich daarbij soms niet aan de indruk onttrekken, dat die wetenschapsontwikkeling volkomen zelfstandig en oncontroleerbaar is en de machteloze maatschappij meesleurt: een maalstroom.
Doelstelling van het congres is om aan de hand van inleidingen van prof. R. W. Broekman, prof. dr. H. B. G. Casimir en drs. A. (Fons) Elders te onderzoeken in hoeverre dit maalstroombeeld juist is en vervolgens na te gaan wat ons t.a.v. wetenschap en wetenschapsbeleid te doen staat en waar eventuele verantwoordelijkheden liggen.

Autonomie
Aangaande de autonomie van de wetenschap kunnen we ons afvragen of deze werkelijk is of schijn: werkelijk in die

zin dat haar ontwikkeling slechts bepaald wordt door de stand van de wetenschap zelf, doordat daaruit als vanzelf de nieuwe vraagstellingen voor verder onderzoek voortkomen; of schijn in die zin dat de keuze van vraagstelling wel degelijk een aangelegenheid van mensen is, die zich echter aan de blik en controle van de maatschappij onttrekt, bijv. doordat met name het toegepast onderzoek meestal plaatsvindt onder dekking van sterke economische machten (bedrijfsleven), die in onze westerse maatschappijstructuur wél autonoom zijn, zodat directe invloed van de maatschappij (regering) slechts mogelijk is op het fundamentele onderzoek, dat i.h.a. alleen met overheidssteun kan plaatsvinden, en repressief op eventuele niet gewenste resultaten van onderzoek.
Professor Broekman ziet de wetenschap inderdaad als autonoom en zij moet dat volgens hem ook zijn; alleen de toepassingen behoeven een beperkende controle. Professor Casimir beschouwt het zich losmaken van wetenschap en techniek van andere facetten van de maatschappij, bijv. culturele, en het zich aan beïnvloeding onttrekken als een kenmerk van onze geïndustrialiseerde maatschappij. De vraag blijft dan open of dit aan de industrialisatie dán wel aan de hele maatschappijstructuur ligt.

Verantwoordelijkheid
Als de wetenschap niet (of althans niet totaal) autonoom is, dringt zich de vraag op hoe de wetenschapsontwikkeling in de juiste richting (bij) te sturen, dus het de-facto-maalstroomeffect te doorbreken. Men kan hierbij denken aan een (inter-)nationaal wetenschapsbeleid, waarin op democratische wijze over door wetenschapsmensen voorgestelde alternatieven wordt beslist. Waar hierbij de verantwoordelijkheden liggen is een tweede vraag die zich opwerpt. Het congres zal zich speciaal richten op de specifieke verantwoordelijkheid van de wetenschapsbeoefenaar. Volgens drs. Elders is de vraag of de doelstellingen van kennisverwerving onder het begrip wetenschap vallen of niet, beslissend voor de relatie wetenschap-ethiek; in beide gevallen geldt echter dat de wetenschapsbeoefenaar voor ál zijn activiteiten verantwoordelijk is, terwijl er bovendien sprake is van een collectieve verantwoordelijkheid voorzover wetenschapsbeoefening een collectieve aangelegenheid is.
Als de wetenschapsontwikkeling niet (of althans niet totaal) te beheersen is, staan wij voor het filosofisch-religieuze probleem hoe deze voor de menselijke geest onbevredigende situatie te accepteren.
Voor congresprogramma zie onder 'Studenten'.

Lustrumcommissie V.C.S.B.

Uit de D.B.-vergadering van 3 november 1969

1. Bij K.B. d.d. 21 oktober 1969 nr. 23 werd met ingang van 1 september 1969 prof. dr. A. Lindenmayer benoemd tot gewoon hogleraar in de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen en in de Centrale Interfaculteit om onderwijs te geven in de wijsbegeerte van de biologie en de levenswetenschappen.
2. 2 januari 1970 (vrijdag) zal een extra vakantiedag worden.
3. Naar aanleiding van het verschijnen van het rapport Smallenbroek (honorering medische specialisten) zal een commissie bestaande uit drie leden van de senaat, vier vertegenwoordigers uit de medische faculteit, een vertegenwoordiger van het academisch ziekenhuis en van de hoofdafdeling personeelszaken vragen opstellen om de discussie over het rapport te stimuleren en te vergemakkelijken.
4. De subfaculteit der sociaal-culturele wetenschappen vindt de tijd gekomen een audiëntie aan te vragen bij de minister van O. & W. om de positie van de culturele antropologie te bespreken.
De audiëntie heeft pas zin wanneer de zakelijke gegevens binnen zijn die op dit ogenblik door drs. v. d. Bold over deze materie worden verzameld. De subfaculteit zal van deze mening van het D.B. op de hoogte worden gesteld.
5. De nota Onderwijs Media Instituut (O.M.I.) ligt ter tafel. Het D.B. gaat met de nota akkoord. Er komt een publicatie in "U" waarin de inhoud van de nota verwerkt zal worden.
6. De nota Onderwijs en studiebegeleiding in het eerste studiejaar is verschenen. De nota zal openbaar worden via rondzending aan een persconferentie. Het D.B. geeft de nota aan de openbaarheid prijs zonder nu reeds onmiddellijk een eigen standpunt over deze zaak in te nemen en openbaar te maken.

Promoties en pers

Een jaar presentatie van dissertaties.

Bijna een jaar geleden begon de afdeling Public Relations en Voorlichting wat meer systematisch de aandacht van de pers te richten op bepaalde dissertaties. Er stonden verschillende wegen open om dit doel te bereiken: het toesturen van de dissertatie met een aanbeveling, de samenvatting verbeteren, interviews met de promovendus organiseren of een persgesprek vóór de promotie houden, waar journalisten de gelegenheid krijgen aan de promovendus vragen te stellen. De laatste mogelijkheid werd gekozen. In verschillende gebouwen van de universiteit en sedert 1 mei in het Perscentrum, Pieterskerkhof 13, zijn vanaf november vorig jaar 12 dissertaties op deze manier onder de aandacht van de pers gebracht, dat is circa 8 pct. van het totaal aantal promoties in dezelfde periode. De persgesprekken vallen steeds minstens twee dagen vóór de promotie. Het betrof hier de volgende onderwerpen:

1. Onderontwikkeld gebied in eigen land (de woonwagensamenleving als sociaal-pedagogische opgave) — K. Sietaram.
2. Morbiditeit in de huisartspraktijk — A. P. Oliemans.
3. De Boerenpartij — A. Th. J. Nooij.
4. Van 'Joodse natiën' tot Joodse Nederlanders — C. Reijnders.
5. Organisatie, formeel en feitelijk — J. A. L. Schaaij.
6. Vakverenigingen en antitrustrecht — A. G. O. Smit.
7. Residuen van antibiotica in slachtdieren — M. v. Schothorst.
8. Opvoeding tot schoolweerbaarheid — J. C. C. Rupp.
9. A structural analysis of behavior in organizations towards the computer — D. Elizur.
10. Homosexualiteit als klacht — W. J. Sengers.
11. De stad Utrecht als medisch ontwikkelingsgebied — D. Bosschaert.
12. Overheidsvoorlichting in de verzorgingsmaatschappij — E. Dekker.

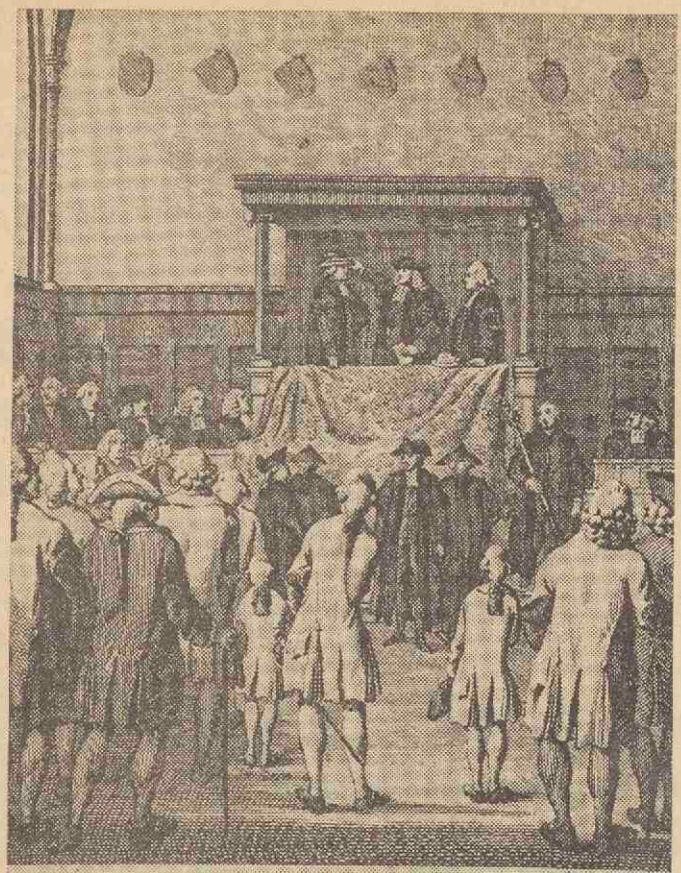

PROMOTIE MET DE KAP.

Belangstelling en resultaten.

In het begin was de belangstelling van de pers niet overmatig groot. Dat lag ook aan de organisatie: het lukte ons niet steeds vroegtijdig een aantal exemplaren van de proefschriften in handen te krijgen om de journalisten te bevoorraden. Ook de journalisten, van hun kant, keken er wat aarzelend tegen aan.

De 'organisatie' van dissertaties blijft nog steeds een groot probleem, al zijn verbeteringen te bespeuren. De aandacht van de journalisten groeit. Het gemiddeld aantal journalisten was 10. Naar het oordeel van de promovendi lagen de vragen op goed niveau.

In de regel duurde het gesprek niet langer dan een uur, soms bleven de journalisten napraten, enkele malen stond de promovendus nog een interview toe. Bij een 5-tal persgesprekken waren ook radio-journalisten aanwezig, éénmaal gaf het NOS-journaal acte de présence.

De 'papieren' resultaten bleken over het algemeen zeer bevredigend. Na alle presentaties werden de krantenknipsels gebundeld. Deze overzichten kunnen ons leren hoe groot de aandacht voor deze dissertaties in de couranten is, in vergelijking met die voor niet-'gepromote' dissertaties, en hoezeer door deze methode de landelijke spreiding van de artikelen bevorderd wordt. De omvang van de verzamelde krantenknipsels beloopt 5 à 8 pagina's van onze knipselkrant, dat betekent 10 à 14 kolommen normaal dagbladformaat of 1,5 à 2 hele krantenpagina's.

Opmerkingen en vragen.

1. Sinds kort helpen journalisten ons bij het screenen van de lijst van promoties. Er is dus een overleg tussen de afdeling en de 'ontvangende groep' op persconferenties over wat geboden zal worden. Dat is méér dan een technische maatregel: wij menen dat journalisten nu eenmaal geroepen zijn de vinger op de pols van het maatschappelijk leven te houden en dus een belangrijke schakel in het communicatieproces vormen.

2. De participatie van de vakpers zou groter kunnen zijn. Vakjournalisten ontbreken niet op onze persgesprekken, maar hun aantal is naar onze smaak te gering. Er zijn oorzaken aan te wijzen die wij uit hun eigen mond noteerden: vakjournalisten zijn vaak niet full-time en hebben onvoldoende vrijheid hun eigen tijd in te delen. Het vakblad (verenigingsblad, organisatieblad) verschijnt vaak zó onvoordelig, dat brede publiciteit in de couranten de noodzaak zélf over het onderwerp uitvoerig te schrijven, ondergraaft.
3. Een 'inhoudelijke' vraag, die ons ook regelmatig door collega's van andere universiteiten en hogescholen wordt voorgehouden is: 'Mogen wij deze selectie uit dissertaties wel maken? Discrimineren wij niet heel duidelijk?'
4. Moeten deze persgesprekken, zoals nu gebeurt, onder embargo worden gehouden, zodat de journalisten pas ná de promotie zowel uit de inhoud van de dissertatie als de opmerkingen van de provendus tijdens het persgesprek gegeven, mogen publiceren? Een dissertatie is immers een boek dat tóch verschijnt, ook al zou de promovendus áfgaan.

Hoe openbaar is openbaar?

Een vraag die plotseling actueel geworden is bij de promotie van dr. W. J. Sengers op 21 oktober is deze: Betekent de openbaarheid van de promoties ook dat de radio- en T.V.-journalisten hun werk tijdens de promotieplechtigheid mogen doen, zoals hun schrijvende collega's dat doen? Onze rector magnificus vond dat dat niet kon, omdat een promotie geen vertoning is en omdat door de eenzijdige kritiek die gegeven wordt een vertekend beeld van het werk van de promovendus zou ontstaan (aanval op zwakke punten). Hij weigerde daarom toestemming te verlenen aan een radio-journalist opnamen te maken.

'Het Centrum' van 22 oktober gaf er ondermeer het volgende commentaar op: 'Vergeten wordt ook, dat naarmate er meer proefschriften met een duidelijke maatschappelijke relevantie verschijnen de promovendi zelf maar al te graag willen, dat hun werk zo'n groot mogelijke bekendheid krijgt. Men zou dus de beslissing over gehele of gedeeltelijke openbaarheid op z'n minst aan de promovendus moeten overlaten.' En ten aanzien van de eenzijdige kritiek: 'Ook dat is een achterhaalde zaak, omdat steeds meer hoogleraren hun vaak gespeelde kritiek achterwege laten en steeds vaker hun lof voor het werk van de promovendus niet onder stoelen of banken steken.' Het blad hoopt, dat de Rector op zijn standunt terugkomt.

Het verdient aanbeveling om de openbaarheid van de promotie-plechtigheid in dit licht nog eens te bezien. Als de zitting openbaar is lijkt het ons dat alle media toegang moeten hebben, mits er technische voorzieningen getroffen kunnen worden, zodat het inderdaad geen studio-vertoning wordt.

Universiteitsmuseum *(Foto Jac. P. Stolp)*

Een ander aspect is het principiële recht van de toehoorders die (na toestemming) mogen opponeren. Dit recht gaf een journalist onlangs de opmerking in de mond: 'Laat het persgesprek met de promotie samenvallen.'
Aan de andere kant van de weegschaal ligt het argument van de rector, die uiteraard geen bezwaar heeft tegen aanwezigheid van journalisten, maar wel tegen een sterk accent op de bijeenkomst zèlf en op wat daar gebeurt.
De huidige vorm van de promotieplechtigheid heeft inderdaad iets ambivalents. De promovendus heeft een boek geschreven. Als 't zover is 'gaat hij niet meer af'. Het boek verschijnt ook zonder promotie. Dan is er de promotie die een soort examenkarakter heeft. In ieder geval wordt er op dit moment beslist (of en zoja) hoe de titel verleend zal worden, al dan niet 'met' Met andere woorden: er is een boek en er is een man of vrouw. Beide moeten tot hun recht komen.
De senatus contractus zal zich binnenkort met de zaak bezighouden.

A. v. d. M.

Weer eens getallenmystiek in De Uithof

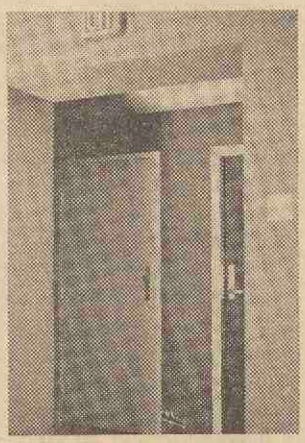

Waar is het trappenhuis ?
(Foto Jac. P. Stolp)

Een jaar geleden schreef ik in de Solaire Reflexen een stuk over de vreemde nummering van verdiepingen en kamers in het gebouw van het mathematisch instituut in De Uithof.
De verwachte reactie bleef uit. We hebben inmiddels deze nummering zoveel mogelijk door begrijpelijke vervangen. Ik voorspelde toen een dergelijk systeem voor transitorium II. Mijn voorspelling is uitgekomen. Wie het niet gelooft, ga kijken. Dat we met de wijze, waarop wij in Utrecht verdiepingen nummeren, de risée van de hele wereld worden, is nog tot daaraan toe. De methode in transitorium II is zelfs gevaarlijk. Om te voorkomen dat uitlekt hoe vreemd men met de getallen omgaat, belet men het publiek om in het gebouw van de trappen gebruik te maken. De trappen zijn onvindbaar weggestopt, er zijn geen wegwijzers naar het trappenhuis, en zelfs bewoners weten soms niet waar ze zijn. Bij elk ander gebouw zouden bouwpolitie en brandweer tegen zulke wantoestanden optreden.
In het wiskundegebouw zijn tenminste op het knoppenbord van de lift de verdiepingen behoorlijk aangegeven. Als men in transitorium II niet weet hoe de begane grond is genummerd (ik meen, nummer 01, terwijl de 1e verdieping 00 is), op een verkeerde uitstapt en dan, om niet nog eens een kwartier op de lift te wachten, de trap af wil dalen, zal het niet meevallen iemand te vinden, die weet waar die trap is, en zelfs dan is het nog niet gemakkelijk de weg naar buiten te vinden.
Volgens mijn inlichtingen is de onbegrijpelijke nummering overgenomen van de bouwtekeningen waar zo iets misschien enige zin kan hebben gehad. Dat moest, zegt men, om personeel, dat iets gaat repareren, op grond van de bouwtekeningen de plaats aan te wijzen. Nu dacht ik, dat het enige wat in zo'n gebouw continu aan reparatie onderhevig is, de liften zijn. Hun plaats hoef je toch echt niet telkens met bouwtekeningen aan te wijzen. De liftreparateurs weten het, want ze komen er toch dag aan dag. Ik zou zeggen, dat het belangrijker is duizenden bezoekers dan een enkele werkman in 't gebouw wegwijs te maken.
Het is een teken van bureaucratie dat anonieme personen anderen hun wil en soms ook hun hobbies opleggen, zonder het 'waarom' te behoeven rechtvaardigen. Ik hoop dat we in Utrecht nog niet in dit soort bureaucratie zijn verzeild. Ik hoop dat hij die voor de onbegrijpelijke nummeringen verantwoordelijk is, mijn stuk in Solaire Reflexen nr. 92 van september 1968 gelezen heeft, dat hij dit stuk van vandaag leest en dat hij op deze plaats uitlegt, wat hij zich van dit systeem voorstelt en wat we bij de volgende gebouwen nog zullen beleven.

Hans Freudenthal

Meteorologie en oceanografie in De Uithof

Het is niet moeilijk geïmponeerd te raken door de fysische verschijnselen die zich in onze dampkring afspelen. De betrekkelijke ontoegankelijkheid van het luchtruim bemoeilijkt echter wèl een nadere beschouwing van een aantal van deze verschijnselen. Het betreft hierbij vooral verschijnselen op kleine schaal die men rekent tot de z.g. fysische meteorologie, zoals het ontstaan van wolkenele-

menten en de overgang van deze in neerslagdruppels. Dergelijke processen worden voor een gedeelte langs theoretische weg bestudeerd, voor een ander gedeelte in laboratoria waarin men tracht de processen uit de dampkring zo goed mogelijk te imiteren.
Sinds februari 1967 beschikt het Instituut voor meteorologie en oceanografie van de R.U. te Utrecht over een laboratoriumruimte waar experimenteel onderzoek verricht kan worden. Tevens is hier gelegenheid voor het praktikum 'fysische meteorologie' voor kandidaten die meteorologie als hoofdrichting of als bijvak kiezen, voorheen waren deze studenten op het K.N.M.I. aangewezen.
Het is overigens nog steeds moeilijk voor studenten in enkele speciale gevallen, afhankelijk van de aard van het onderzoek, om praktisch te werken op het K.N.M.I., daar de band met dat instituut zeer nauw is.
Fysische meteorologie is een zuivere vorm van toegepaste natuurkunde. Het arbeidsterrein beperkt zich daarbij niet uitsluitend tot de laboratoriumruimte in de kelder van de universiteitswerkplaats. De atmosferische processen die men wil bestuderen worden vaak geregeerd door zo veel parameters terwijl vaak de ruimtelijke dimensies waarbinnen het proces speelt zo groot zijn, dat men in bepaalde gevallen beter in het veld kan meten dan binnen aan een laboratoriummodel, ondanks de bezwaren die daaraan kunnen vastzitten.
Dit neemt niet weg dat er veel onderwerpen zijn die zich wel lenen voor onderzoek binnenshuis, of waarvoor zelfs geldt dat metingen in het veld niet uitvoerbaar zijn. Er zijn zoveel van dergelijke onderwerpen, dat zeker een kort bestaand laboratorium als het onze zich beperkingen op moet leggen.
Oorspronkelijk zou het onderzoek zich toeleggen op het imiteren van de elektrische ladingsscheiding in de atmosfeer die ten grondslag ligt aan het ontstaan van onweer. Want, het moge vreemd klinken, maar het onweer is, ondanks de belangstelling die men er altijd voor heeft getoond, nog steeds een bron van uiteenlopende en vaak speculatieve theorieën wat betreft zijn ontstaan.
Temperatuur- en potentiaal metingen in de onweerswolk wijzen erop dat hoogstwaarschijnlijk de overgang water-ijs een belangrijke rol speelt bij de ladingsscheiding die tenslotte tot bliksemontlading kan leiden; en het is dan ook deze overgang die in het bijzonder in ons laboratorium wordt onderzocht.
Eén aspect van dit onderzoek is het doen ontstaan van ijskristallen in een waternevel onder omstandigheden die in de onweerswolk zouden kunnen optreden om vervolgens het verband tussen de kristalvorm en de op het kristal verzamelde lading na te gaan. Bijgaande foto toont een afdruk van een ijskristal in plastic dat op die manier uit een waternevel is ontstaan.
Een tweetal andere voorbeelden toont dat ook metingen in het veld worden verricht. In de eerste plaats werd een paar jaar geleden begonnen aan een onderzoek naar eventuele ladingen op zoutspatjes welke de zeespiegel verlaten bij het stukspringen van in het water opstijgende luchtbelletjes aan het oppervlak. Veldwerk op dit gebied wordt verricht aan de kust, en er is reeds tweemaal een kleine expeditie naar Schiermonnikoog georganiseerd. Het verlaten strand leent zich uitstekend voor dit soort metingen en ons verblijf daar wordt vergemakkelijkt door de medewerking van de plaatselijke autoriteiten.

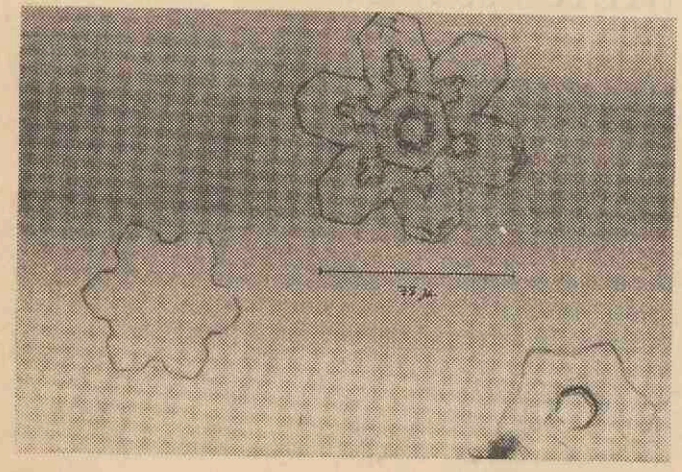

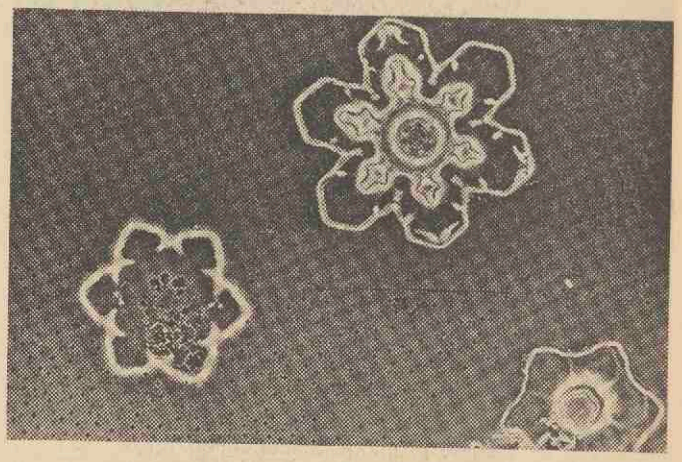

Een ander onderwerp dat in de belangstelling staat, wordt gevangen onder de naam 'stadsklimaat' en omvat stralings- en temperatuurmetingen in de stad Utrecht en daarbuiten, waarbij onder andere gepoogd wordt vast te stellen of een kleine stad als Utrecht een warmte-eiland vormt zoals dat bij diverse grotere steden het geval is. Het onderzoek wordt uitgevoerd met behulp van particuliere auto's, uitgerust met meetapparatuur, die op gezette tijden door de stad rijden.
Bij de laatste twee genoemde onderwerpen dient het laboratorium als 'thuishaven' waar de instrumenten waarmee buiten wordt gemeten gebouwd en geijkt worden.
Tenslotte moet nog worden gemeld het onderzoek aan atmosferische condensatie-kernen, de deeltjes waarop condensatie in de atmosfeer plaatsvindt, dat voorlopig in het laboratorium wordt verricht, maar waarvan het de bedoeling is dat het zich in de toekomst zal ontwikkelen tot veldwerk.
Door deze tamelijk grote verscheidenheid van studie-objecten is het meestal goed mogelijk om ook bijvak-studenten die maar één maand praktisch komen werken, in te passen in het onderzoek waardoor het practicum niet hoeft te bestaan uit het, op klassieke wijze, uitvoeren van experimenten volgens voorschrift.
Zoals overal doet ook hier het ruimtegebrek zich enigszins voelen, maar het vooruitzicht op drie ruimten in het nog bouwen fysisch laboratorium en 'droge' ruimte in het gebouw 'Sandwijck' aan de weg naar Zeist, dat in de toekomst de zetel van het instituut voor meteorologie en oceanografie zal worden, biedt hoop voor de toekomst.

J. C. H. van der Hage

Vertrek Professor R. W. van Bemmelen

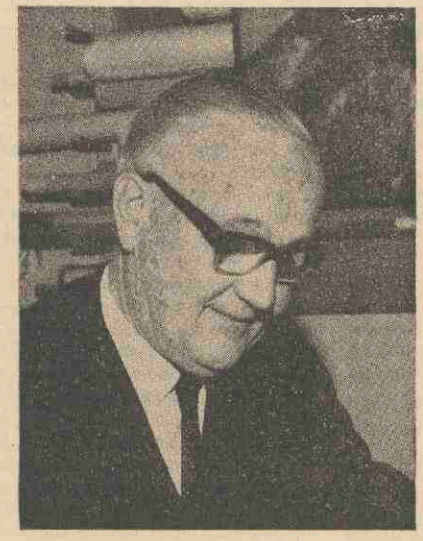

Pensionering

Prof. R. W. van Bemmelen is 1 september 1969 met pensioen gegaan. Vanaf 1951 was hij hoogleraar economische geologie aan het geologisch instituut. Zijn laatste college ging over de 'problemen der wereldenergievoorziening'. Bekendheid heeft hij vooral als geotektonikus: waarom zijn er bergen, zaten Amerika en Europa vroeger aan elkaar vast, en andere soortgelijke problemen. Zijn boek 'The Geology of Indonesia' van 1949 is nog steeds een standaardwerk dat herdrukt wordt in 1970. Dit is een unicum voor een regionaal-geologische publikatie.

Afscheidscollege

Prof. Van Bemmelen wenste geen afscheidscollege te houden. Om zijn vertrek aan de universiteit toch niet ongemerkt voorbij te laten gaan hebben leerlingen een drietal lezingen georganiseerd die prof. Van Bemmelen bij wijze van afscheidsgeschenk worden aangeboden. Dus geen afscheidscollege door, maar afscheidscolleges vóór de vertrekkende hoogleraar.
Over het onderwerp der lezingen, toekomstverwachtingen, zullen de drie sprekers hun eigen persoonlijke visie geven. Niet alleen is dit van directe toepassing op prof. Van Bemmelen; er zijn nog andere redenen waarom het onderwerp der lezingen bijzonder toepasselijk is voor deze gelegenheid.

Futurologie

1. Het laatste door prof. Van Bemmelen gegeven college is vergezeld gegaan van een uitgebreid collegedictaat (130 p.) waarvan 30 pagina's over toekomstverwachtingen of futurologie. O.a. dit deel werd door tussenkomst van een Tsjechische collega in die taal vertaald, en wordt nu daar gebruikt als een inleiding tot verder futurologisch onderzoek. Futurologie heeft dus reeds de belangstelling van prof. Van Bemmelen, en hij wil zich hier ook verder in verdiepen na zijn pensionering.
2. Geologie is een historische wetenschap, en geologen kijken achteruit de tijd in, naar de geschiedenis van de ontwikkeling der aardkorst. Juist voor geologen, waaruit het grootste deel der toehoorders zal bestaan, is het wel eens nuttig dat hun blikveld met 180° gr. gedraaid wordt!

14 november

De sprekers zullen zijn: Prof. dr. F. J. Polak: Kruisbestuiving voor de toekomst van interdisciplinaire wetenschap en institutionele denkfabriek. Prof. dr. W. J. van de Woestijne: Toekomstverwachtingen van economen. Dr. C. J. Dippel: Futurologie — Creativiteit — Eschatologie. Plaats: Blauwe Zaal, Transitorium I. Tijd: 14 november 1969, 14.00 uur precies. Zover er plaats is, is een ieder welkom!

K A. de Jong

UNIVERSITEIT

AGENDA

7 november: promotie drs. E. Dekker — Ocarinalaan 132, Rijswijk (Z.-H.) — op het proefschrift 'Overheidsvoorlichting in de verzorgingsmaatschappij'; senaatszaal, 15.15 uur.

8 en 9 november: congres over de medische opleidingen en de beroepspraktijk van de arts, georganiseerd door de Nederlandse Studenten Raad in samenwerking met de diverse plaatselijke actiegroepen van medische studenten. SSR-sociëteit. Bemuurde Weerd, Westzijde 3; zaterdag 12.00 — zondag 20.00 uur.

10 november: promotie drs. H. Rebel (wisk. en natuurw.) — Lindenlaan 84a, Huizen N.H. — op het proefschrift „Phytotoxins of ceratocystis ULMI"; senaatszaal, 16.00 uur.

11 november: promotie drs. A. D. Roelen, (geneesk.) — Diepenbrocklaan 14, Rosmalen — op het proefschrift „Hypotone duodenografie"; senaatszaal, 16.15 uur.

Prof. Posthumus spreekt voor de natuurkundige vereniging over onderwijs en universiteit. Transitorium I, witte zaal, 10.00 uur.

12 november: promotie ir. A. J. H. Mante (wisk. en natuurw.) — IJsselsteinseweg 27, 'utphaas — op het proefschrift "Phonon transport in barium titanate and rutile"; senaatszaal 16.15 uur.

Lezing dr. Konrad Boehmer „Compositie of decoratie als principe van de produktie van elektronische muziek"; instituut voor sonologie, Plompetorengracht 14-16, 13.45 uur.

13 november: voordracht drs. P. Singelenberg. De filosofische oorsprongen van Berlage's stijlvernieuwing. Kunsthistorisch instituut, collegezaal Boothstraat 6, 14.00 uur (precies).

14 november: drie lezingen over toekomstverwachting ter gelegenheid van het vertrek van prof. dr. ir. R. W. van Bemmelen. Sprekers: prof. dr. F. J. Polak, prof. dr. W. J. van de Woestijne en dr. C. J. Dippel. Blauwe zaal, transitorium I. 14.00-circa 17.15 uur.

17 november: oratie prof. dr. C W. Drooger, gewoon hoogleraar in de stratigrafie en de paleontologie; aula, 16.15 uur.

18 november: persconferentie over doelmatigheidsstreven. Bibliotheek van het economisch instituut, Boothstraat 1c, 10.45 uur.

19 november: promotie drs. Th. J. Hakkesteegt (wisk. en natuurw.) Tafelbergdreef 18, Utrecht, op het proefschrift „Reserpine, een onderzoek naar de ontleding en de bepaling"; senaatszaal, 16.15 uur.

20 november: promotie drs. H M. Vos (godgeleerdheid), Kruitmolenlaan 106, Middelburg, op het proefschrift „Subjectivisme en menselijke beperktheid"; senaatszaal, 16.15 uur.

Voordracht mevr. R. Netto-Bol 'Schetsboekje toegeschreven aan Maarten de Vos in het Amsterdamse prentenkabinet". Kunsthistorisch instituut, collegezaal Boothstraat 6, 14.00 uur (precies).

28 november: concert Comité Universitair Contact.

KERK EN UNIVERSITEIT

Academiedienst

Academiedienst op zondagavond 9 november, ds. P. Heinen. Thema: De verlossing van het lichaam.

Catechisaties

Begin: dinsdag 19.00 uur, De Zolder. Donderdag 19.00 uur Leon. Fuchsl. 4, ds. P. Heinen. Vervolg: dinsdag 20.00 uur, De Zolder, ds. P. Heinen. Woensdag 19.00 uur, De Zolder. ds. J. M. van Minnen. Voor de belijdeniscatechisatie nu alleen nog aanmelden in overleg met ds. van Minnen.

Kring

Woensdagavond 12 november, 21.30 uur, Willem Barentszstraat 55.

Hervormde Studenten-Gemeente

Academiediensten Janskerk: zondag 9 november 10.30 uur ds. Hasselaar; zondag 16 november 10.30 uur ds. Van Egmond. Op zondag 23 november wordt de H.Doop bediend. Aangifte bij ds. J. C. de Bruïne, Van Lith de Jeudestraat 17, tel. 1 09 34.
Het spreekuur van de beide hervormde predikanten wordt gehouden elke woensdag van 12.00-13.00 uur op de zolder van het U-huis.
Ds. J. C. de Bruïne, Van Lidt de Jeudestraat 17, tel. 1 09 34.
Dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 51 12 72.

Doopsgezind Studenten Contact

Het Doopsgezind Studenten Contact organiseert op dinsdag 11 november een broodmaaltijd voor doopsgezinde studenten van 18.00-19.00 uur in de tuinkamer van de doopsgezinde kerk, Oudegracht 270.
Indien je van plan bent te komen, bel dan even 030 - 71 37 70.

SEX '69

Een studium generale programma over veranderende seksualiteit in een veranderende samenleving.

Weekoverzicht 10 - 15 november

Maandag 10 november — 20.00 uur — Utrechtse volksuniversiteit, Nieuwe Gracht 41, cyclus veranderende opvattingen over seksuele opvoeding en voorlichting, drs. H. M. Dresen-Coenders: Seksuele opvoeding en voorlichting van kinderen en jongeren.

Dinsdag 11 november — 9.00-11.00 uur — academiegebouw, Domplein, zaal 16. Cyclus wetgeving en rechtspraak ten aanzien van pornografie, dr. E. Brongersma: Haak en functie van de wetgeving in de regulering van de zedelijke orde, de ontstaansgeschiedenis van de artt. 240, 240bis, 451 e.v. en enige belangrijke jurisprudentie tot na de Tweede Wereldoorlog

Dinsdag 11 november — 20.00 uur — Cunera, Nieuwe Gracht 32. Cyclus seksualiteit en maatschappij, dr. C. W. Rietdijk; naar een seksuele welvaartsstaat.

Woensdag 12 november — 10.00-12.00 uur — Academiegebouw, zaal 16. Cyclus wetgeving en rechtspraak ten aanzien van pornografie, prof. dr. H. Bekaert: Het functioneren van de wetgeving ten aanzien van pornografie in België.

Woensdag 12 november — 20.00 uur — academiegebouw, zaal 16. Cyclus aspekten van homoseksualiteit, drs. G. E. J. M Sanders: Homofiel zijn en vormen van communicatiemogelijkheden.

Donderdag 13 november — 20.00 uur — Volksuniversiteit, Nieuwe Gracht 41. Cyclus veranderende opvattingen over seksuele opvoeding en voorlichting, dr. P. J. F. Dupuis: Seksuele opvoeding en voorlichting van jongeren en de groei naar de volwassenheid.

Vrijdag 14 november — 10.30-11.15 uur — SAZU, collegezaal gynaecologie: Cyclus conceptie en contraceptie, prof. dr. A. A. Haspels: Contraceptie.

Vrijdag 14 november — 14.00-16.00 uur — Uithof, transitorium I, rode zaal: Cyclus seksualiteit en relatievorming, dr. mr. C. J. Straver: Homofiele jongerensociëteiten; bewustwording en zelfaanvaarding bij jeugdige homofielen en de rol van sociale groepsvorming.

Inlichtingen

Informatiecentrum SEX '69 — Perscentrum Rijksuniversiteit, Pieterskerkhof 13; geopend van 14.00-17.30 uur. Bureau vormingswerk, Kromme Nieuwe Gracht 29, tel. 29441, toestel 158.

Mededelingen

Voor het NVSH 'Studiecongres 'De Staat als zedemeester', dat op zaterdag 29 november in het Transitorium I zal worden gehouden, is een beperkt aantal plaatsen gratis voor studenten ter beschikking gesteld.
Bij het informatiecentrum kan men zich opgeven voor dit congres. Wanneer er plaats beschikbaar is, ontvangt men kort na de opgave een officiële uitnodiging tot het bijwonen van dit congres. Het programma ligt ter inzage op het informatiecentrum.
De documentatiemap Seksinfo is à *f* 3 verkrijgbaar bij een aantal Utrechtse boekhandelaren, bij de eettafels en bij het informatiecentrum.

— Zaterdag 15 november, vanaf 23.00 uur.
Geïntegreerd feest op Veritas, Kromme Nieuwe Gracht 54.
Georganiseerd door het c.s. Veritas en de informatiegroep Seksu.
Optreden van de troubadour van het schuine lied en een sneltekenaar.

— Studenten hebben geen Studium Generale pasje nodig, het bezit van een collegekaart is voldoende. Het Studium Generale pasje is verplicht voor hen die geen deel uitmaken van de Utrechtse universitaire gemeenschap of niet kunnen aantonen dat zij daar deel van uitmaken.

NA-INSCHRIJVING

Er zal nog een na-inschrijving worden gehouden op 12 november, 1969. Zij die van deze gelegenheid gebruik willen maken, dienen vóóraf een kaart af te halen op het inschrijvingsbureau Kromme Nieuwe Gracht 25.

De doorlichting kan geschieden dagelijks om 15.00 uur op Nieuwe Gracht 92. De kosten hiervan bedragen *f* 7,50. U wordt verzocht zoveel mogelijk met gepast geld te betalen.

DOELMATIGHEIDSSTREVEN

(PERSGESPREK)

Op 18 november a.s., aanvang 10.45 uur, wordt in de bibliotheek van het Economisch instituut van de rijksuniversiteit, Boothstraat 1c, een persgesprek gehouden dat tot doel heeft journalisten te informeren over de concrete vorderingen bij het streven naar grotere doelmatigheid in de universiteit na de verschijning van het rapport Bosboom & Hegener in februari van dit jaar.

Dr. H Schamhardt, secretaris van de universiteit, zal enkele opmerkingen maken over een aantal projecten, in het rapport genoemd, die ter hand zijn genomen gedurende de laatste maanden.

Daarna kunnen de journalisten kennis maken met een tweetal concrete modellen van het streven naar een grotere efficiëntie in het onderwijs.

Na de koffiepauze om 11.40 uur, zal prof. dr. R. Slot een enkele opmerking ter inleiding maken en zijn medewerker de heer C. W. Vermeulen zal informatie verstrekken over de bandcolleges Bedrijfs-economie.

Er is gelegenheid de studenten met deze nieuwe methodiek bezig te zien.

Om 12.15 uur zal drs. L. G. P Smeets informatie geven over een reeds langer lopend experiment bij de studie in geschiedenis en met name over actuele essentiële wijzigingen daarin, naar de efficiëncy toe.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 29441 tst. 219:
Knipseldossiers: Beroepskeuze, Tandheelkunde, T.H. Delft, Mammoetwet en de Faculteit der wiskunde- en natuurwetenschappen.
Nieuwe boeken: Onderwijsverslag over het jaar 1968, Nota medisch wetenschappelijk onderwijs, Silk, L.S. - De revolutie van de research.

MEDEWERKERS

CONCERT C.U.C.

Gaarne vragen wij nog eens de aandacht van alle leden van het universiteitspersoneel voor het concert, dat het Comité Universitair Contact organiseert op vrijdag 28 november a.s. om 20.00 uur in de aula.

Dit concert is voor personeelsleden met hun introducé's gratis toegankelijk. Vóór de pauze treden enige musici op, die muziekinstrumenten uit de 17e en 17e eenuw bespelen. Tijdens de pauze bestaat gelegenheid deze instrumenten nauwkeurig te bekijken; de spelers hebben zich bereid verklaard hierbij toelichting te geven. Het concert wordt besloten met zang van het koor der professorendames onder leiding van Jaap Hillen.

CONTACTORGAAN

Kort verslag van de op 1 oktober 1969 gehouden vergadering van het Contactorgaan der Rijksuniversiteit te Utrecht.

Het bestuur van de universiteit werd vertegenwoordigd door de secretaris van de universiteit, dr. H. Schamhardt.

De personeelsdelegatie bestond uit vertegenwoordigers van de bonden aangesloten bij A.C.O.P., A.C., C.H.A., C.C.O.O.P. en R.K.C.O.P.
In deze vergadering vormden de volgende onderwerpen een punt van bespreking.

1. Inspraak van het personeel in zaken van bestuur en beheer

Het uitgangspunt hierbij was de brief van de Minister van Onderwijs en Wetenschappen d.d. 16 mei jl., waarin de positie van de overlegorganen voor personeelszaken met betrekking tot de inspraak van het personeel in aangelegenheden van bestuur en beheer wordt behandeld, alsmede het voorlopige antwoord van curatoren aan de minister van 10 juli j.l.
De minister stelt zich in genoemde brief op het standpunt, dat de mate waarin en de wijze waarop aan het personeel inspraak moet worden gegeven een onderwerp vormt, dat de bijzondere rechtstoestand van de ambtenaar bij de instellingen van wetenschappelijk onderwijs betreft en over de regeling van deze inspraak overleg dient te worden gevoerd met de plaatselijke overlegorganen. De uitoefening van genoemde inspraak en derhalve ook het aanwijzen van personeelsvertegenwoordigers in een gespreksorgaan voor bestuurszaken behoort volgens de minister echter niet tot de competentie van het overleg in personeelszaken.

De personeelsdelegatie had het juister gevonden indien de brief van de minister eerst in dit overleg aan de orde was gesteld, alvorens de minister te antwoorden. Voorts betreuren zij het, dat een afschrift van deze antwoordbrief aan de andere rijksinstellingen van wetenschappelijk onderwijs is gezonden.
De voorzitter merkte op, dat de brief van curatoren duidelijk stelt dat het om een voorlopige reactie gaat, en dat daarin voorts de bereidheid wordt uitgesproken om met het informeel personeelsoverleg over de vormgeving van de inspraak van gedachten te wisselen.
De personeelsdelegatie uitte ernstige bezwaren tegen de volgende passage uit de brief van curatoren:

'Dat de vraag in welke mate aan het personeel inspraak ware te geven en hoe die inspraak moet worden geregeld, de bijzondere rechtstoestand van de ambtenaren bij onze instelling betreft, lijkt ons echter voor twijfel vatbaar'.
De delegatie verzocht deze alinea te wijzigen en de minister mede te delen, dat curatoren van mening zijn, dat de vormgeving van inspraak een onderdeel vormt van de rechtspositie van het personeel.

Besloten werd, dat curatoren een vervolgbrief aan de minister zullen zenden waarin de betreffende passage wordt gewijzigd. Deze brief zal eerst aan de centrales worden toegezonden. Indien deze binnen een week niet reageren wordt de brief verzonden aan de minister en aan de andere rijksinstellingen van wetenschappelijk onderwijs. Enige centrales van de personeelsdelegatie zijn voorts van mening, dat op grond van het algemeen rijksambtenarenreglement de uitoefening van inspraak in zaken van bestuur en beheer aan de overlegorganen in personeelszaken kan worden gegeven.

De bestuursdelegatie neemt echter in deze het standpunt in, dat de uitoefening van de inspraak — onverminderd de bevoegdheden van het personeelsoverleg — zal berusten bij gespreksorganen, in te stellen in het kader van de nieuwe bestuursstructuur.

2. Ontwerpregeling Centraal Overleg Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs
Zowel de personeelsdelegatie als de bestuursdelegatie namen een positief standpunt in ten aanzien van deze door de minister van onderwijs en wetenschappen ontworpen regeling.

3. Rapport van de Commissie Bestuursvorm
Besloten werd dit rapport in een afzonderlijke vergadering te bespreken en wel op 2 december a.s.

De Secretaris van het Contact-orgaan der Rijksuniversiteit te Utrecht, J. J. Maree.

STAFCONVENT

Vergaderingen conventsraad

De conventsraad heeft vergaderd op 23 en 30 oktober. De belangrijkste agendapunten waren de vorming van een nieuw conventsbestuur en de bespreking van de situatie ontstaan in de Raad van Overleg na het opschorten van de deelname aan het overleg door de studentleden van de R. v. O. naar aanleiding van een conflict tussen de U.S.F. en het Dagelijks Bestuur van de universiteit over de openbaarheid van de vergaderingen van het D.B. Het aftredende bestuur is er niet in geslaagd de conventsraad een volledige kandidaatstelling voor een nieuw bestuur voor te leggen. De conventsraad heeft daarom in de vergadering van 23 oktober een interimbestuur benoemd en de aftredende voorzitter verzocht gedurende maximaal een maand als voorzitter van dit interimbestuur op te treden. Het interimbestuur heeft de volgende leden van de conventsraad kandidaat gesteld voor het conventsbestuur: dr. D. W. Fokkema (voorzitter), drs. M. G. de Boer, dr. H. Hubenet, dr. J. Mansfeld, dr. J. G. Wessels Boer. Twee kandidaten zullen nog gezocht worden.

Het vraagstuk van de openbaarheid van het D.B. heeft de conventsraad in zijn vergadering van 23 oktober uitvoerig besproken en daarna een commissie, bestaande uit de heren dr. G. A. Charbon (voorz.), drs. H. B. K. Boom, drs. C. M. Degenkamp, dr. W. Drop en dr. M. B. H. Visser, opgedragen een concept te maken voor een nota waarin het standpunt van de conventsraad weergegeven wordt. Deze nota, na enige amendering aangenomen in de vergadering van 30 oktober, is hierna in dit blad afgedrukt.

De conventsraad is van mening dat het stafconvent in de toekomst een duidelijke eigen politiek moet voeren. In de volgende vergadering zal de conventsraad de stafvertegenwoordigers in de Raad van Overleg voor het komende jaar aanwijzen. A. C. de Roon.

STANDPUNT VAN DE CONVENTSRAAD T.A.V. OPENBAARHEID VAN HET DAGELIJKS BESTUUR

In de vergaderingen van de conventsraad van 23 en 30 oktober 1969 is naar aanleiding van de impasse in de Raad van Overleg uitvoerig besproken of openbaarheid van de vergaderingen van het Dagelijks Bestuur van de Universiteit wordt gewenst.
Op grond van hierna te vermelden overwegingen is de conventsraad tot de conclusie gekomen dat in de huidige structuur:

1) Openbaarheid van de vergaderingen van het D.B. een goed functioneren van dit bestuur niet bevordert,
2) In het D.B. zitting moeten hebben naast de in art. 40 WWO en in het Bestuursreglement van de Universiteit genoemde functionarissen een representant van tenminste
a. stafconvent, b. niet-wetenschappelijk personeel en c. studenten.

Toelichting

Volgens de opvatting van de conventsraad is de taak van het Dagelijks Bestuur van de Rijksuniversiteit te Utrecht (D.B.) naast beleidsvoorbereidend, in niet onbelangrijke mate bedrijfsbepalend.

1. In het bijzonder de beleidsvoorbereidende taak van het D.B. brengt mede, dat de leden van het D.B. tijdens een vergadering zonder meer opvattingen moeten kunnen poneren en voorstellen doen, die bij nader inzien, ook in de ogen van de oorspronkelijke sprekers, niet goed zijn. Een vergadering waarbij een groot aantal niet-bestuursleden aanwezig kan zijn en mee kan spreken, zou een behoorlijke voorbereiding van een beleid onmogelijk maken.

2. Beleidsbepaling door D.B. heeft tot gevolg dat de universitaire gemeenschap wordt gesteld voor genomen beslissingen. Deze beslissingen zullen het best gefundeerd zijn en daardoor het best worden uitgevoerd, indien het D.B. optimaal is geïnformeerd over de opvattingen van hen die de beslissingen aangaan. Deze informatie is alleen dan optimaal, wanneer zij reeds aanwezig is bij de voorbereiding van het beleid. Deze informatie kan het best worden verstrekt door ieder van de categorieën, t.w. a) Wetenschappelijk Corps (W.C.), b) overige werknemers en c) studenten.
ad a) Onder de huidige wet op het wetenschappelijk onderwijs (W.W.O.) bestaat een grote discrepantie tussen rechtspositie en feitelijke functie van de hoogleraren enerzijds en anderzijds de overige leden van het W.C. Dit verschil is zo groot, dat vertegenwoordiging van het W.C. in het D.B., uitsluitend door hoogleraren, voor het stafconvent niet acceptabel is.
Wanneer wordt gesteld dat representanten uit 3 categorieën werknemers van de universiteit zitting in het D.B. behoren te hebben betekent dit bepaald niet dat hun functie in het D.B. 'belangenbehartiging' is. Belangenbehartiging hoort niet thuis in een bestuur. Zij, die de belangen van een deel van de werknemers moeten verdedigen horen zich, uit hoofde van deze taak, onafhankelijk van het bestuur te kunnen opstellen. Deze onafhankelijkheid bestaat niet, indien zij zitting hebben in het bestuur.

De representanten uit de 3 categorieën behoren te worden gekozen op grond van hun deskundigheid ten aanzien van wat leeft binnen de groep waaruit zij afkomstig zijn. Het belang van de universiteit moet hun ter harte gaan en zij moeten bereid en in staat zijn tijd en energie in organisatorische en bestuurlijke taken te steken. Dit staat ter beoordeling van de groep waaruit ieder afkomstig is.

Deze beoordeling kan alleen dan voldoende gefundeerd zijn, indien de groep adequaat is geïnformeerd. Een representant heeft informatieplicht tegenover de groep waaruit hij is voortgekomen.
Aan de representanten zal een mandaat moeten worden gegeven. Voorwaarde van last- en

ruggespraak maakt een goed besturen onmogelijk. Repressieve maatregelen zoals afkeuring van een bepaald beleid, resp. niet herkiezing van de representant zijn een voldoende waarborg voor een bevredigende controle op het bestuur.

Goede continuïteit van het universitair bestuur, echter zonder starheid, is een noodzaak. De genoemde representanten zullen dan ook bereid moeten zijn gedurende een langere periode hun functie te vervullen. Partiële vrijstelling van andere taken, adequate honorering (ook voor de student) en zekerheid in een acceptabele functie in hun oorspronkelijke werksfeer te kunnen terugkeren, zijn wellicht in zeker opzicht van secundair belang, maar voor de betrokkene en eventueel zijn gezin van niet te onderschatten betekenis.

De huidige W.W.O. staat het hierboven voorgestelde niet in de weg. Het kort geleden ministrieel goedgekeurde bestuursreglement van de universiteit zal aanpassing behoeven. De Minister van Onderwijs en Wetenschappen heeft echter wel te kennen gegeven dat concrete voorstellen door de instelling van het W.O. tot aanpassing van de structuur door hem voor zover mogelijk gunstig zullen worden beoordeeld.
Het kan niet moeilijk zijn het oordeel van de minister op korte termijn te weten te komen.

VACATURES

Algemeen

Ten behoeve van de salarisadministratie van de universiteit, zouden wij gaarne in contact treden met sollicitanten voor de functie van

INFORMATIEVERZORGER

In klein teamverband wordt de informatie betreffende de salarissen en personeelsdocumentatie gereed gemaakt voor elektronische verwerking (computer). Een deel van de salarissen en incidentele betalingen dient zelfstandig berekend te worden. Onze gedachten gaan uit naar een kandidaat met mulo-opleiding, leeftijd 21-30 jaar, waarbij ervaring met salarisberekeningen, zoals gebruikelijk bij het rijk, gewenst is.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 719. Mocht u nadere inlichtingen wensen, dan kunt u het hoofd van genoemd bureau bellen. Tel. 29441, toestel 114.

Bij de bedrijfsgeneeskundige dienst kan worden geplaatst een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

Haar taak zal onder meer bestaan uit: administratieve werkzaamheden voor een van de bedrijfsartsen, (indien nodig) verrichten van eenvoudig laboratoriumwerk. Wij zoeken een kandidate met mulo-opleiding, administratieve ervaring, bereidheid, indien nodig, een opleiding voor eenvoudig laboratoriumwerk te volgen, leeftijd 20,-25 jaar. Salaris volgens rijksregeling.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder nr. 718.

Rechten

Bij het economisch instituut is wegens toename van de werkzaamheden behoefte aan een

ADMINISTRATIEVE KRACHT

ter assistentie van de secretaresse. Zij zal worden belast met o.a. het bedienen van de telefoon, diverse typewerkzaamheden en het geven van inlichtingen aan bezoekers en studenten. Zij moet in staat zijn de secretaresse bij afwezigheid te vervangen. Vereisten: tenminste mavo-diploma en goede typevaardigheid. Leeftijd tot 20 jaar. Datum indiensttreding: zo spoedig mogelijk. Salariëring: volgens rijksregeling.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het economisch instituut, Boothstraat 1c te Utrecht.

Geneeskunde

Bij het instituut voor geneeskunde van de huisarts bestaat de mogelijkheid tot plaatsing bij de staf van een

ARTS

die zich voornamelijk zal bezighouden met de organisatie van nascholing van huisartsen. De voorkeur gaat uit naar een arts met ruime ervaring als huisarts. Nadere inlichtingen te verkrijgen bij prof. dr. J. C. van Es, Mariahoek 4-5, Utrecht, tel. 19946.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Voor de tweede psychiatrische universiteits kliniek (prof. dr. H. C. Rümke kliniek) wordt gevraagd een

ARTS

die zich voornamelijk zal bezighouden met de organisatie van nascholing van huisartsen. De voorkeur gaat uit naar een arts met ruime ervaring als huisarts. Nadere inlichtingen te verkrijgen bij prof. dr. J. C. van Es, Mariahoek 4-5, Utrecht, tel. 19946.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Voor de tweede psychiatrische universiteits kliniek (prof. dr. H. C. Rümke kliniek) wordt gevraagd een

RESEARCH MEDEWERKER

die in staat is zelfstandig onderzoek te verrichten op het gebied van interacties, zowel binnen het ziekenhuismilieu (kleine therapeutische leefgemeenschappen) als in gezinsstructuren. Binnen het team der medewerkers zal zijn functie bestaan uit het adviseren bij verschillende lopende onderzoeken en stimuleren van nieuwe projecten. Onder meer wordt verwacht het voortzetten, eventueel in de vorm van superviseren, van het onderzoekproject met betrekking tot de groepstherapie van psychotische patiënten. Daarnaast zal het onderwijs in de medische psychologie voor eerstejaars medische studenten onder zijn verantwoording vallen. Gedacht wordt aan een klinisch of sociaal-psycholoog of een socioloog met belangstelling voor nieuwe behandelingsmethoden. Inlichtingen bij dr. A. A. Fischer, prof. dr. H. C. Rümke kliniek, Agnietenstraat 2 (tel. 030-15831 toestel 90) Utrecht.

Sollicitaties te richten aan: afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Het laboratorium voor medische anatomie en embryologie heeft plaats voor een

TEKENA(A)R(ES)

Aard van het werk: het tekenen van anatomische wandplaten. Bijdragen aan de verzorging van proefschriften en wetenschappelijke publicaties, d.m.v. het tekenen van grafieken, etc. Vereisten: middelbare kunst nijverheids school, of academie voor beeldende kunsten. Typografische kennis. Ervaring als medisch tekenaar strekt tot aanbeveling. Salaris volgens rijksregeling. Premie AOW wordt door het rijk betaald. Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij prof. dr. W. J. van Doorenmaalen, Janskerkhof 3-A, tel. 030-14644-14647

Sollicitaties te richten aan: afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 200-tek.

Bij de kliniek voor oogheelkunde komt 1 januari 1970 een plaats vacant voor een

MEDISCH ANALISTE

Het salaris is volgens rijksregeling; AOW komt voor rekening van de rijksuniversiteit. Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij dr. H. G. van Riet van bovengenoemde kliniek.

Schriftelijke sollicitaties aan de afdeling personele zaken van de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder nr. 780-an.

Bij het laboratorium voor klinische microchemie wordt gevraagd een

ELEKTRONIKUS

voor de ontwikkeling van apparatuur voor microanalyse en de automatisering hiervan. Opleiding: diploma Nerg. Verdergaande studie wordt op prijs gesteld, evenals enige kennis van eenvoudige werkplaatstechnieken. Salaris: het salaris wordt vastgesteld volgens rijksregeling. De premie AOW komt voor rekening van de rijksuniversiteit.

Schriftelijke sollicitaties: onder vermelding van nr. 120/el., te richten aan de afdeling personele zaken, t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het laboratorium voor klinische microchemie wordt gevraagd een

INSTRUMENTMAKER

Opleiding: diploma bemetel, enige kennis van elektronika wordt op prijs gesteld. Salaris: het salaris wordt vastgesteld volgens rijksregeling. De premie AOW komt voor rekening van de rijksuniversiteit.

Schriftelijke sollicitaties: onder vermelding van nr. 120-instr., te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het laboratorium van de scheikundige dier-fysiologie wordt zo spoedig mogelijk gevraagd een

(bio)chemisch **ANALIST(E)**

vooral kennis en ervaring van dunnelaag-chromatografie en gaschromatografie, evenals kennis van 14c-methodieken strekt tot aanbeveling. Salaris: volgens rijksregeling afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, AOW-premie is voor rekening van de universiteit.

Sollicitaties te richten aan: ass. beheerder van bovengenoemd laboratorium, de heer A. E. M. W. Renssen, Jan van Galenstraat 40, Utrecht.

Het laboratorium voor ruimteonderzoek van het sterrekundig instituut vraagt een

ELEKTRONIKUS op H.T.S.-niveau

Hij zal geplaatst worden op de afdeling elektronika, welke afdeling belast is met het ontwikkelen en construeren van elektronische apparatuur, die ten behoeve van het ruimteonderzoek geplaatst wordt aan boord van satellieten, raketten en ballonnen. Ervaring met half-geleider technieken en miniaturisatie is gewenst.

Geschreven sollicitaties (bij voorkeur met pasfoto) te richten aan de personeelsafdeling van het sterrekundig instituut, Zonnenburg 2, Utrecht.

Het sterrekundig instituut zoekt een

HUISHOUDELIJKE HULP

voor 6 uur per dag, voor het schoonhouden van de laboratorium- en bureauruimten in het gebouw Zonnenburg 2 te Utrecht. Salaris: *f* 3,62 per uur voor 23-jarigen en ouderen; beneden de 23 jaar salaris naar leeftijd.

Aanmelden 's morgens bij de personeelsfunctionaresse van het sterrekundig instituut, Zonnenburg 2, Utrecht.

Letteren

Bij het instituut voor Italiaanse taal- en letterkunde kan een

SCHOONMAAKSTER

geplaatst worden voor 4 uur per dag. Werktijden bij voorkeur van 7-11 uur 's morgens. Salaris volgens rijksregeling.

Inlichtingen kunnen verkregen worden bij de ass. beheerder van het instituut, Lucas Bolwerk 16, Utrecht, tel. 22180.

Sociale wetenschappen

Bij de subfaculteit der psychologie, Varkenmarkt 2 te Utrecht worden gevraagd

DRIE SCHOONMAAKSTERS

Werktijd: 's morgens van 8-12 uur. Leeftijd: tussen 35 en 45 jaar.

Sollicitanten kunnen zich aanmelden bij mej. E. M. van den Berg, Varkenmarkt 2, telefoon 26551.

E.H.B.O. - flop!

Toen in juli 1966 op het publikatiebord een oproep verscheen voor deelname aan een E.H.B.O.-cursus op basis van vrijwilligheid, heb ik niet geaarzeld mij op te geven. Weliswaar duurde de cursus niet de aangegeven 18, maar 22 weken en vond het merendeel van de lessen plaats in de ochtenduren in plaats van in de middag, zoals was beloofd; de geldelijke beloning daarentegen bedroeg dan ook geen *f* 25, maar *f* 50, welk bedrag een jaar later inderdaad werd uitbetaald. (Van een bruto bedrag van *f* 75,48 wist men precies tot een netto bedrag van *f* 50 te komen).
Daarna ploegden we in 6 weken door de herhalingslessen (anders verloopt het diploma), waarvan de laatste plaats vond op 29 mei 1968.
De gratificatie à *f* 50 werd op 21 maart '69 uitbetaald.
De volgende oproep voor herhalingslessen verscheen in januari 1969 en wie schetst onze verbazing, toen bleek, dat wij deelnamen niet aan een E.H.B.O.- maar E.H.I.O.-cursus, d.w.z. Eerste Hulp In Oorlogstijd! Onder strikte geheimhouding leerden wij gewonden sorteren op een slagveld of rampgebied aan de hand van een boekje, dat vaak dingen vertelde, die duidelijk in tegenspraak waren met hetgeen op de E.H.B.O.-cursus geleerd was, toegelicht door een dokter aan de hand van zijn ervaringen uit de eerste en tweede wereldoorlog! Het werden tenslotte 20 lessen E.H.I.O.
Intussen was het aantal deelnemers van 45 tot 26 teruggelopen.
En toen kwam weer de spannende dag van het examen: Wij wisten, dat we in groepen van vier examen zouden doen en het bevreemdde ons ten zeerste, dat op 30 september alle deelnemers of deelneemsters van de eerste examengroep op hetzelfde tijdstip: te weten 14.45 u. waren opgeroepen. Om 15.00 u. kreeg ik te horen, dat mij om 17.15 de gelegenheid zou worden gegeven mijn kennis omtrent de E.H.I.O. te laten toetsen! Verondersteld werd blijkbaar, dat die middag toch afgeschreven was voor werkzaamheden en dat ik daar rustig gedurende twee uur zou gaan zitten wachten.
Toen ik aan de organisator mededeelde, dat mij dit in verband met mijn werk niet mogelijk was, werd dit niet door hem geaccepteerd.
Natuurlijk ben ik geen twee uur gaan zitten wachten op mijn beurt en ik heb er tot op heden niets meer van gehoord.
Het is sneu, dat de eventuele gratificatie mijn neus voorbij is gegaan, want tenslotte heb ik alle lessen gevolgd.
Maar nu iedereen zijn mond zo vol heeft over: v e r n i e u w i n g e n lijkt het mij een goed idee, dat de B.Z.B. eens op de helling gaat, opdat niet willekeurig beschikt wordt over de werktijd van een ander!

Mej. E. J. Tuinstra,
Genetisch Instituut.

E.H.B.O.-WEERWOORD

Het Hoofd van de Veiligheidsdienst, dr. H. J. van den Bold, tekent hierbij het volgende aan:
a. De mogelijkheid, haar examen op 1 oktober alsnog te kunnen afleggen had voor mejuffrouw Tuinstra opengestaan, als zij zich daarvoor had aangemeld.
b. De gratificatie, die in maart 1969 werd uitbetaald, was over 1968. De gratificatie over 1969 wordt begin 1970 uitbetaald.
c. Omdat zij aan een cursus deelnam, wordt het E.H.B.O.-diploma van mejuffrouw Tuinstra ook verlengd.
d. Het Kon. Besluit Bedrijfszelfbescherming van 21 maart 1958 schrijft voor, dat er voor gediplomeerde E.H.B.O.'ers een cursus E.H.I.O. moet worden georganiseerd. De deelname daaraan blijkt niet verplicht te zijn en men kan ook zonder E.H.I.O.-diploma deel blijven uitmaken van de B.Z.B.-organisatie. Dat is toen niet aan de deelnemers gezegd, omdat dit mij zo kort na de overname van de dienst B.Z.B. nog niet bekend was. Voorlopig zullen er géén E.H.I.O.-cursussen meer worden gehouden.
e. Van een belofte, dat de lessen in de middaguren zouden worden gegeven, is nòch de heer Licet nòch mij iets bekend.
f. De B.Z.B. gaat op de helling. Hij is sedert einde 1968 een onderdeel van de veiligheidsdienst geworden (zie de Universiteitsgids, blz. 18). Voor een reorganisatie is echter tijd nodig en intussen moet de B.Z.B. kunnen „doorlopen".
Er zijn nog enkele klachten binnengekomen over de gang van zaken. Daarom lijkt het mij persoonlijk een goede gedachte om inspraak te geven aan de leden van de B.Z.B.-organisatie en ik zal dit punt aan de orde stellen bij een eerstkomende bespreking van de betreffende stafafdeling.

STUDENTEN

V.C.S.B. CONGRESPROGRAMMA

(alles in de Geertekerk): vrijdag 21 nov. 20.00 u. Prof. R. W. Broekman: Inleidende beschouwing.
zaterdag 22 nov. 9.45 uur Prof. Dr. H. B. G. Casimir: De relatie wetenschap-maatschappij. 10.45 uur Groepsdiscussie, 12.00 uur Lunch (kosten *f* 1,50), 13.00 uur Drs. A. (Fons) Elders: De relatie wetenschap-ethiek, 14.00 uur Groepsdiscussie, 15.00 uur Forumdiscussie met de drie sprekers, 16.30 uur Sluiting.
Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen op de V. C .S. B.-koffietafel, donderdagavond om 18.00 uur op de zolder van het U-huis en bij:
Loes Jobse, Trans 11; Karel Freeve, Oudegracht 345 bis, tel. 23664; Lou-Fé Feiner, I.B.B. 143-961, tel. 510172; Beau Bottelberghs, I.B.B. 21-145, tel. 510451.
O.a. is daar verkrijgbaar het lustrumboekje, waarin opgenomen de door de inleiders te poneren stellingen en verdere achtergrondinformatie (beperkte voorraad!)

SPORT

Bestuursmededelingen:

1. Op het ogenblik is het U. S. S. bestuur als volgt samengesteld: Ad Siderius-Praeses, Peter Valk — Ab actis, Bartheke Schamhardt — vice-ab actis, Petra Kop — Fiscus II, Corrie Brussé — assessor.
Er wordt nog gezocht naar geschikte mensen die het fiscaat en het praesidiaat willen overnemen. Belangstellenden voor deze functies verwachten wij dagelijks op het Pieterskerkhof 13A, kamer 6, om 12.30 uur.
2. De volgende openbare A. B. vergadering zal gehouden worden op dinsdag 11 nov. a.s. om 20.00 uur in het U-huis.
Agenda: 1. Opening. 2. Notulen. 3. Ingekomen stukken. 4. Bestuursmededelingen. 5. N.S.S.S. 6. Organisatie schermfederatie. 7. Commissie U.S.S.-U.S.F. 8. W.v.t.t.k. 9. Rondvraag 10. Sluiting.

Atletiek

Zaterdag 25 okt. heeft een ploeg van de Utrechtse Studenten Atletiek Federatie een nieuw Nederlands Studentenrecord 4 x 1500 meter gevestigd. De ploeg bestond uit Leo Vriens, Jean Hoeberigs, Gerrit de Graaf en Peter Valk De wedstrijd werd gehouden in Eindhoven en werd georganiseerd door de atletiekvereniging van de T. H. aldaar.

Badminton

De Utrechtse studenten badmintonkampioenschappen zullen op 26, 27 en 30 januari en op 2, 3 en 6 februari 1970 gehouden worden. De eerste week zullen de enkelspelen verspeeld worden, de tweede week de dubbelspelen. Vrijdag 6 febr worden de finales gespeeld.
Er zal een toernooi zijn voor beginners, en één voor gevorderden, zodat iedereen kan inschrijven. Nadere mededelingen m.b.t. inschrijving, plaats en tijd volgen.

Zaalhockey

De Ned. stud. zaalhockeykampioenschappen worden gehouden op donderdag 27 en vrijdag 28 nov. in Eindhoven. Het team, dat onze universiteit zal vertegenwoordigen, wordt geselecteerd op de uren die voor de zaalhockeyspelers gereserveerd zijn op woensdag van 17.00-19.00 in de sporthal 'de Dreef' aan de Schooneggedreef in Overvecht. De contributie voor zaalhockey bedraagt *f* 10.- per seizoen. Aanmeldingen uitsluitend bij de administratie van het bureau sportzaken Pieterskerkhof 13a.

NAKENNISMAKINGSTIJD VERITAS

Van 17 tot en met 28 nov. wordt op Veritas een nakennismakingstijd gehouden. Informatiestencil is op de administratie verkrijgbaar. (tel. 18592).

UTRECHTSE FILMWERKGROEP

De tweede in de serie lezingen van de heer Varossieau zal vrijdag 7 nov. om 19.30 uur in zaal 9 van het academiegebouw op het Domplein zijn. De heer Varossieau spreekt in deze serie over elementaire filmtechniek; vrijdag a.s. zullen aan de hand van een serie dia's montage principes toegelicht worden.
De lezingen worden om de drie weken, altijd op vrijdag gehouden, en zijn alleen toegankelijk voor leden van de filmwerkgroep Voor *f* 5.- per jaar kan je lid worden, voor welk bedrag je ook nog kunt deelnemen aan één van onze werkgroepen, (die een filmpje op 8 mm. maken), onze apparatuur kunt lenen (8 en 16 mm), de kans kunt lopen geld te krijgen voor 't maken van een 16 mm film (gecoached door een professionele cineast), en nog een heleboel meer.

ALGEMENE VERGADERING JURIDISCHE STUDENTEN

Algemene vergadering voor alle juridische studenten, tevens algemene jaarvergadering van de Juridische Studenten Vereniging Utrecht op donderdag 13 nov. a.s. Mensa-zaal U-huis, Lepelenburg 1. Aanvang 20.00 uur.
Agenda: 1. Opening; 2. Notulen vergadering 22 en 27 oktober; 3. Verslag over werkgroep Intern. betrekkingen. 4. Antwoord faculteit over numerus fixus; 5 Antwoord van de faculteit over incident-B; 6. Verkiezing van studentleden in de Plenaire faculteitsvergaderingen; 7. Verkiezing van de twee studentenleden in de benoemingscommissie vakature Schuttevaer en v. Dijk. Voorstel: Sj. Bruniaen, R. de Vries; 8. Verslag over politicologisch instituut; 9. Verkiezing van studentlid van de faculteitsvoorlichtingscommissie. Voorstel Mariette de Graaff; 10. Verkiezing van de not. student in de instituutsraad Molengraaff Voorstel J. v.d. Bergh; 11. Jaarverslag secretaresse; 12. Jaarverslag penningmeester, inhoudende rekening en verantwoording; 13. Verslag kascommissie; 14. Verslag studiecommissies; 15. Afscheidswoordje voorzitter; 16. Décharge, keldercommissie en studiecommissies; 17. Décharge bestuur 1968-69 en installatie bestuur 1969-70; 18. Décharge kascommissie, en installatie nieuwe kascommissie; 19. Installatie keldercommissie; 20. W.v.t.t.k; 21. Rondvraag; 22. Sluiting.
Tegenkandidaten kunnen alléén schriftelijk en voorzien van 15 namen en handtekeningen van leden worden ingediend vóór 13 nov. 20 00 uur bij bestuur J. S. V. U. Nieuwe gracht 60 Utrecht.

PECUNIA PEPERIT POMPAM

De jaarlijkse ledenvergadering van het Universitair Economisch Disputuutgezelschap 'Pecunia Peperit Pompam' zal gehouden worden op maandag 17 nov. a.s. om 19.30 uur in het Economisch Instituut, Boothstr. 1c. Als bestuur voor het jaar '69-'70 worden voorgesteld:
J. J. van Drunen — praeses; Mej. W. Ch E. Lichtenbelt — ab actis; J. F. U de Haas van Dorsser — fiscus. R. I. V. F. Bertrams — vice praeses. Mej. S. van Vreeningen — vice ab actis.

Tegenkandidaten kunnen gesteld worden tot 7 dagen vóór de vergadering.

BELEIDSRAAD VOOR COLLECTIEVE VOORZIENINGEN T.B.V. STUDENTEN

Agenda

Voor de openbare vergadering van de Beleidsraad voor Collectieve Voorzieningen t.b.v. studenten op woensdag 12 november in de curatorenkamer van het gebouw Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.
Aanvang: 9.30 uur.
1 Opening en vaststellen van het verslag van de vergadering van 15 oktober 1969.
2 Ingekomen stukken en mededelingen.
3 Bespreken van de discussienota 'Structuur en doelstellingen van studentenvoorzieningen' van de heren Huber en Everwijn.
4 Vaststellen data toekomstige vergaderingen.
5 Verkiezing vice-voorzitter.
6 Ideeën- en klachtenbussen.
7 Rondvraag.
8 Sluiting.
De stukken zullen ter inzage liggen op het bureau van de U. S. F., Wilhelminapark 23.

Besluiten genomen in de vergadering van de beleidsraad van 15 oktober 1969.

1. Aan S. S. R. wordt, nu de vereniging besloten heeft tot openstelling van haar gebouw conform de richtlijnen besproken in de vergadering van de beleidsraad van 25 juni 1969 een subsidie van *f* 5.000 verstrekt voor de aanloopkosten Aan het U.S.C. de U.V.S.V. en de N.V.V.S., die reeds eerder het besluit tot openstelling genomen hadden zijn reeds bedragen van dezelfde grootte verstrekt. Aan Veritas zal geen subsidie toegekend worden, aangezien de ledenvergadering het voorstel tot openstelling heeft afgestemd, zodat deze vereniging geen beroep op het bedrag doet.
N.a.v. de overige punten, die vermeld zijn in de brief van S.S.R. is de beleidsraad van mening, dat het niet op zijn weg ligt subsidie aan de toekomstige trefcentra te verlenen om eventuele tekorten te dekken. Slechts in uitzonderingsgevallen zal de beleidsraad bereid zijn te overwegen of bij een calamiteit aan een trefcentrum 'n subsidie verstrekt zal kunnen worden om weer op gang te komen.
2. Aan het KOSMU wordt conform de ingediende aanvraag een subsidie van *f* 6.175 verstrekt voor de normale activiteiten van het cursusjaar 1969-1970.
3. Een verzoek om een subsidie van *f* 1.000 van de commissie vormingswerk als bijdrage in een op te zetten muziektheater Gaman is niet ingewilligd, omdat de bijdrage van de universiteit voor dit project geheel moet worden geput uit het crediet van het studium generale. Slechts indien te zijner tijd mocht blijken, dat dit crediet ontoereikend was, kan er aanleiding bestaan tot verhoging.
4. Tot voorzitter van de beleidsraad voor het cursusjaar 1969-1970 wordt mr. des Tombe bij acclamatie gekozen.
5. Bij curatoren zal een voorstel worden ingediend over de begroting 1970 en de ramingen 1971 t.e.m. 1975 conform de in de vergadering voor de verschillende voorzieningen vastgestelde bedragen.

FEDERATIE VAN UTRECHTSE GEZELLIGHEIDS-VERENIGINGEN

Dagelijks bestuur

Het d.b. van de federatie van Utrechtse gezelligheidsverenigingen voor het jaar '969-1970 is als volgt samengesteld:
Dirk Meerburg, praeses; Egbert Myjer, activiteiten-overkoepeling; Nelleke Andrée Wiltens, fiscus; Paul Kooy, zakelijke overkoepeling.

Opzet fug

De gezamenlijke Utrechtse gezelligheidsverenigingen, vroeger verenigd in het C.V.V., zullen vanaf heden werkzaam zijn als de federatie van Utrechtse gezelligheidsverenigingen (fug).
Deze verandering van naam houdt ook in een uitbreiding van het werkterrein.
Vanaf begin november zullen door de gezamenlijke verenigingen*) tenminste drie open activiteiten per week worden georganiseerd. Deze fug-activiteiten, die gedurende het hele collegejaar georganiseerd zullen worden, zijn toegankelijk voor alle collegekaart-houders.
Voor verschillende kostbare activiteiten zal van de niet-verenigingsleden een toegangsprijs worden geheven.
De leden van de gezelligheidsverenigingen krijgen binnenkort de fug-lidmaatschapskaarten, die ook gelden als verenigingslidmaatschapskaart, uitgereikt.
Voortaan zal iedere week in 'U' en 'troof' vermeld staan welke activiteiten georganiseerd worden.
Wij hopen dat velen van deze extra mogelijkheid tot ontspanning binnen de universitaire gemeenschap gebruik zullen maken.
*) Bij 't ter perse gaan van dit nummer bereikte ons het bericht dat de deelname van Unitas voor onbepaalde tijd is uitgesteld.

Fug-activiteiten

vr. 7 nov:
(veritas) forum uitgevers seksbladen, m.m.v. Guus Dijkhuisen, Rudy Kraanwinkel, A. Peeuwen, Louis Paul Boon en Joop Wilhelmus.
22.00: (u.v.s.v.) café-chantant.
zat. 8 nov:
22.00: (veritas) zaterdagavond-societeit.
ma. 10 nov:
(s.s.r.) Joegoslavië-avond, algemene inleiding

door dr. A. L. Constandse, (u.v.s.v.) optreden Fons Jansen.
wo. 12 nov:
(alle verenigingen) t.v. a.c. Milan-Feijenoord, na afloop: (S.S.R.) vrije expressie.
do. 13 nov:
(u.v.s.v.) voorlichtingsavond u.s.f. voor eerstejaars, (corps) forum over Cuba m.m.v. Harry Mulisch, Peter Schat.
vr. 14 nov:
(veritas) moratorium day 22.00: (u.v.s.v.) café-chantant.
zat. 15 nov:
23.00: (veritas) seks — z.a.s. met extra medewerking van: — troubadour van het schuine lied; sneltekenaar; ev. films.
ma. 17 nov:
(s.s.r.) joegoslavië-avond; m.m.v. dr. P. H. van Gorkum: vergelijking van joegoslavische en nederlandse arbeidsverhoudingen.
Indien niet anders aangegeven, beginnen de fug-activiteiten om 20.00 uur.

NIEUWE VERENIGING

Het bestuur van de nieuwe vereniging van vrouwelijke studenten te Utrecht is voor het jaar 1969-1970 als volgt samengesteld:
Wilma R. Agema, praeses; Willemien L. Götzen, ab actis; Jolande C. de Groot, fiscus; Henny M. H. C. van Noord, vice praeses; Karin Snijder, vice ab actis.

SOCIETAS STUDIOSORUM REFORMATORUM

Bestuur

Het bestuur is voor het jaar 1969-1970 als volgt samengesteld:
Hans van Ewijk, praeses; Marianne van Omme, ab actis; Karel Leusink, fiscus; Ad Groeneveld, vice praeses; Ruud de Vries, vicarius.

Joegoslavië-avonden op SSR.

Maandag 10 november dr. A. L. Constandse. Algemene Inleiding.
Maandag 17 november dr. P. H. van Gorkum. (C.N.V.) Vergelijking Joegoslavische en Nederlandse arbeidsverhoudingen.
Beide avonden op ssr, Bemuurde Weerd w.z. 3, om 20.00 uur.

U.S.R. „CHARON"

Het bestuur van de Utrechtse Studenten Roeivereniging 'Charon' is het jaar 1969-1970 als volgt samengesteld:
W. A. G. M. Lemmens, president; J. F. M. Koridon, ab-actis; C. H. P. Tijdink, fiscus; C. A. M. van Winden, commissaris roeien; mej. E. F. M. Steffens, commissaresse roeien; P. L. M. Vossen, commissaris materieel.

VERENIGING VAN WIS- EN NATUURKUNDE-STUDENTEN VóóRKANDIDATEN A-E

Het bestuur is voor het jaar 1969-1970 als volgt samengesteld:
Roel de Vrijer, praeses; Frans Kets, ab actis; Reinier ten Kate, fiscus; Ineke van der Heijden, vice ab actis; Ineke Witteveen, vice praeses; Lou-fé Feiner, assessor.

USKO

Het bestuur van de Stichting Utrechts Studenten Koor en Orkest is sinds 17 oktober j.l. als volgt samengesteld:
Joop Volp-praeses; Stan Kuyl-ab actis; Bert Thiecke-fiscus; Thijs Beekman-bibliothecaris; Frank Koerselman-vice praeses; Tineke van der Wal-vice ab actis.

CURSUS CREATIEF SPEL

1. doe eens expres aan expressie.
2. neem je eigen plezier mee.
3. val eens uit je dagelijkse rol.

'Schep in het spel nieuwe situaties, voor jezelf en anderen, en leer ze hanteren.'
Plaats: Plompetorengracht 7. Start: 18 november. Tijd: naar keuze: of dinsdagavond van 20.00-22.00 uur of woensdagmiddag van 15.00-17.00 uur.
Bij voldoende belangstelling nog een cursus in januari. In samenwerking met het Instituut voor Inpassing van voortgezette opleidingen. Aantal deelnemers: max. 15, begeleid door Flora Naeyé. Prijs: *f* 10.-. Opgave: Schriftelijk bij de Nieuwe Vereniging, Plompetorengracht 7. Intekenlijsten op de gezelligheidsverenigingen en op het instituut, Biltstraat 136. Ook voor de cursus in januari.

VRAGEN AAN DE U.S.F.

In 'U' van 17 okt. vroeg ik het U. S. F. bestuur waarom het de beslissing om de actie tegen de curatorenvergadering van 6 oktober te ondernemen, niet in het openbaar had genomen. Ik kwam tot deze vragen omdat op een niet ondertekende mededeling was gesteld dat het U. S. F.-bestuur dit besluit zou hebben genomen. Dat de beslissing niet in het openbaar was genomen volgde uit het feit dat de mededeling verscheen, onmiddellijk na de aanleiding tot de actie.

Ik dank de heer van Asseldonk voor zijn antwoord, dat het hier geen actie en ook geen mededeling van de zijde van de U. S. F. betrof, maar er rijzen nu wel een paar nieuwe vragen.

Allereerst hebben dus onbekenden onjuiste voorlichting over het U. S. F.-bestuur gegeven. Wat doet de U. S. F. om dit in de toekomst te vermijden, en wat doet men tegen de daders? Een juiste voorlichting is erg belangrijk!

Verder is duidelijk dat de groep studenten die volgens de heer van Asseldonk tot de actie heeft besloten, dit kennelijk wel in een geheime (althans niet openbare) vergadering heeft gedaan. Keurt de U.S.F. dit niet evenzeer af als het niet openbaar zijn van de D. B. vergadering? Ook hier werd een voor de universiteit belangrijke beslissing genomen.

Het feit dat in het ene geval een officieel college en in het andere geval een groepje (min of meer) willekeurige personen een rol speelt, hoort hier niet van belang te zijn. Trouwens de U. S. F. motie II van 7 okt. die ik ook in 'U' van 17 okt las, eist dat nu en in de toekomst, in welke structuur ook, alle vergaderingen openbaar moeten zijn. Hier worden dus geen uitzonderingen gemaakt: voor alles wat voor de universiteit van belang is zou in het openbaar vergaderd moeten worden. (De in de motie genoemde uitzonderingen zijn hier niet var toepassing.)
Het verwondert me dat de U. S. F. zelf nog niets tegen de onjuiste mededelingen en tegen de niet-openbaarheid van de betreffende vergadering heeft ondernomen. Of ben ik hierover niet voldoende ingelicht?

J. Agterdenbos,
Anal. Chem. Lab.

ONZE VASTE BRIEFSCHRIJVER

Het is mij een genoegen ook thans weer in de gelegenheid te zijn om onze vaste briefschrijver, de heer J. Agterdenbos, antwoord te geven op klemmende vragen.

De USF vindt het erg dat er over zijn werk en organisatie onjuiste voorlichting gegeven wordt onverschillig of dat gebeurt door het blad 'U', onbekenden of bekenden. De USF mist echter de middelen en de militante geest om permanent daadkrachtig op te treden tegen de hordes vaste voorlichters die de USF belagen. Wel besteden we grote aandacht aan vorm en inhoud van onze eigen voorlichting en laten niet na te wijzen op de interne USF-openbaarheid.

Verder is het niet waar dat een groep studenten in een geheime vergadering besloot tot actie. Wél ontbreekt het die studenten aan de mogelijkheden om in brede kring propaganda te voeren voor hun vergaderingen en plannen. Niettemin heeft er Trophonios (6e jrg. nr. 2, 3 okt. 69 blz. 3) een bericht gestaan dat ieder oproep naar de kuratorenvergadering van maandag 6 okt. '69. Ook in het vervolg is alles in volstrekte openbaarheid gebeurd. Gerust blijven wij dan ook onverkort de principe uitspraak onderstrepen dat in welke structuur ook, alle vergaderingen openbaar moeten zijn in de zin van de USF-motie II in 'U' van 17 okt. 1969.
In afwachting van uw volgende vragen,

Piet van Asseldonk,
voorzitter U. S. F.

RECHTEN

TESTS MACRO-ECONOMIE

De macro-economie tests worden gehouden in Tivoli en wel op:
2e test: woensdag 26 november 1969 van 16.00-17.00 uur; 3e test: woensdag 17 december 1969 van 16.00-17.00 uur.

VOORDRACHT PROF. MR. H. BEKAERT

Op woensdag 12 november spreekt prof. mr. H. Bekaert, hoogleraar in het strafrecht aan de Vrije Universiteit te Brussel, in zaal 9 van het Universiteitsgebouw.
De ochtendvoordracht, die deel uitmaakt van de Studium Generale-reeks, vangt aan te 10.00 uur en is gewijd aan het onderwerp: Pornografie in wetgeving en rechtspraak in België. Na afloop is gelegenheid tot gedachtenwisseling tot 12.00 uur. Des namiddags spreekt prof. Bekaert te 15.00 uur in dezelfde zaal over het onderwerp: Verhoor van kinderen in zedenzaken.

BESPREKING TENTAMEN BURGERLIJKRECHT K II

Ten onrechte heeft in de "U" van 24 oktober jl. gestaan, dat het schriftelijk tentamenwerk van mei 1969 besproken zal worden. Dit moet zijn het werk van **september 1969.**

EINDE EN AANVANG DOCTORAAL-COLLEGES

De colleges, werkgroepen en practica voor het doctoraal examen eindigen in beginsel op vrijdag 5 december a.s. om 12.00 uur en worden hervat op maandag 19 januari 1970.

K II-TENTAMENS IN DECEMBER 1969 JANUARI 1970

Degenen, die voor het K I examen zijn geslaagd, kunnen deelnemen aan de tentamens macro-economie, rechtsfilosofie, historische ontwikkeling II en inleiding strafrecht, die worden afgenomen in december 1969 en januari 1970, zoals is aangegeven in de studiegids op blz. B 2 en B 3.
Uitsluitend voor hen, die in juni 1969 zijn geslaagd voor het K I, voor hen die in juni 1969 of september 1969 zijn afgewezen voor het K II en voor hen die in september 1969 een herexamen inleiding burgerlijk recht hebben gekregen, bestaat de gelegenheid deel te nemen aan een tentamen burgerlijk recht, te houden op vrijdag 9 januari 1970.

SPREEKUUR PROF. DE MONTÉ VER LOREN

Op maandag, 10 november 1969, vervalt het gebruikelijke spreekuur van prof. de Monté ver Loren.

BESTUUR „PORTIA"

Het bestuur van de Utrechtse vrouwelijke juristen-werkvereniging 'Portia' is voor het jaar 1969-1970 als volgt samengesteld: Els Landheer, praeses; Noor Muijderman, abactis; Leonie de Sonaville, fiscus; Karin Wagenvoort, assessor.
Als eerste activiteit organiseert het nieuwe bestuur een lezing op dinsdag 18 november. Drs. J. Toebosch, werkzaam op het Ministerie van Justitie, afdeling criminaliteit, zal spreken over Verkeerscriminaliteit. Plaats: zolder U.V.S.V. Aanvang: 20 uur. Alle belangstellenden zijn van harte welkom.

Vooral ter kennismaking met nieuwe leden organiseert 'Portia' woensdag 26 november een borrel in de bestuursontvangkamer van de U.V.S.V. Wij verwachten vele eerste- en ouderejaars vanaf 17 uur.

GENEESKUNDE

SINT NICOLAAS

Als de slachtmaand haar intrede heeft gedaan
gaan SAZU'S kinderharten sneller slaan
De 5e van de wintermaand is weldra daar,
Mijter, staf en tabberd liggen klaar
Gij weet het wel, het groeit de Sint niet op de rug.
Goede raad is duur; gireer nu maar heel vlug
Uw bijdrage tot welslagen van dit feest
zijt ook gij niet eens een kleine peuter geweest?
Kom op, gij medische student
wees ook dit jaar weer geen krent
Wilt dus nu niet langer schromen:
laat guldens, neen rijksdaalders op onze giro komen.
Giro 77 10 74 t.n.v. C. R. van den Hoogenbaud
fiscus St. Klaascommissie 1969.

UNIVERSITEIT VAN NOORD-SUMATRA

De decaan van de medische faculteit van de Universiteit van Noord-Sumatra te Medan, Indonesië, vestigt de aandacht op een acuut tekort bij deze faculteit aan bevoegde docenten in de medische basisvakken (t.w. pathologie, bacteriologie, parasitologie, farmacologie enz.) Nederlandse docenten in deze vakken, die bereid en in staat zijn dit tekort te helpen opheffen, wordt verzocht zich in verbinding te stellen met dr. Marwali Harahap, Dean, University of North Sumatra Medical School, 4 Djalan Seram, Medan.

JAARVERTEGENWOORDIGING DERDE JAAR

Dagelijks bestuur: Marriet de Graaf. Minne Bouta, Paul van Dijk.
Vertegenwoordigers voor de verschillende vakken zijn: Wouter Klop, Willem Lubbers, Herman van Dijk, Krista van Tellingen, Karel Freeve, Jaap Hamel, Peter Hut, William Kramer, Peter van de Boogert, Arie Faas, Renee Klaassen.

ACTIEGROEP MEDICIJNEN

De actiegroep medicijnen hield op 6 november haar twee wekelijkse plenaire vergadering. Onderwerp: Veringa, toegespitst op onze faculteit. Literatuur: nota Veringa (U-blad van 19 sept. en op contactadres verkrijgbaar).

Plaats: anatomisch laboratorium, Janskerkhof 3a. Tijd: 19.30 uur. Nadere informatie: Paul van Dijk, Stationsstraat 14.

ACTIEGROEP MEDICIJNEN

de vernieuwing binnen de fakulteit vereist een multidisciplinaire aanpak, waarbij het doel voortdurend in het oog moet worden gehouden. de doelstellingen van de aktiegroep: bewustmaking van zoveel mogelijk mensen, wat betreft: inhoud van de opleiding; vorm van de opleiding; integratie van de opleiding in de maatschappij.

uit het bovenstaande vloeit voort een optimale betrokkenheid bij opleiding en maatschappij problematiek, waarna een echte demokratische struktuur kan worden opgebouwd. om dit te verwezenlijken heeft de aktiegroep medisijnen het volgende aksieprogramma:

gamma cyclus behandelt aktueel en aktueel te worden medische onderwerpen zoals abortus, arts en maatschappij, euthanasie, arts en ontwikkelingshulp en gezondheidszorg. voor de hele fakulteit diskussie middagen over deze onderwerpen.

landelijk kongres over de mediese opleiding en waar die toe leidt. wordt gehouden op 8 en 9 november bij ssr
werkgroepen over bestuursvorm, onderwijsvorm (projekt onderwijs), numeris fiksus, wachtlijsten en vergelijkende examens.
organisatie Veringa diskussie toegespitst op de medische fakulteit.
medisijn monsters verzamelen bij artsen uit Utrecht en omgeving. deze monsters gaan via het medisch komitee nederland-vietnam naar vietnam
fakulteitsblaadje voor snelle informatie over alles wat op de fakulteit gebeurt en waarin iedereen alles kwijt kan (zonder redaktionele censuur)
voorlichting en diskussie avond over het see één examen
fakulteitskongres in februari over het doel van de medische opleiding en het toekomstbeeld van de arts.

werkgroepen betreffende ziekenhuis problematiek in samenwerking met verplegend personeel van het akademisch ziekenhuis en met leden van het seminarium voor hoger verplegend personeel. kontaktadres: paul van dijk, stationsstraat 14, Utrecht.

4e JAAR COLLEGES HART- EN VAATCHIRURGIE

Prof. dr. J. Wieberdink zal op 7, 14, 21 en 28 november 1969 om 8.30 uur college geven over hart- en vaatchirurgie in de collegezaal van de kliniek voor inwendige geneeskunde.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

BENOEMD

Bij K. B. van 21 okt. '69 nr. 23 werd benoemd met ingang van 1 sept. '69 **dr. A. Lindenmayer** tot gewoon hoogleraar in de faculteit der wiskunde en natuurwetenschappen en de centrale interfaculteit om onderwijs te geven in de wijsbegeerte van de biologie en de levenswetenschappen.
Prof. Lindenmayer werd geboren op 17 nov. 1925 te Budapest en begon zijn studie aan de universiteit aldaar.
Hij ging echter kort na afloop van de oorlog naar Amerika, waar hij zijn M. Sc. (botany) in 1953 en zijn Ph. D. (botany in 1956 behaalde, beide aan de University of Michigan.
Hij doorliep daarna verschillende rangen aan diverse Amerikaanse universiteiten (Pennsylvania, North Carolina, New York) en was assistent professor of biology aan Queen's College van de City University of New 3ork.
Zijn wetenschappelijk werk is gedeeltelijk van experimentele aard en heeft betrekking op de fysiologie en biochemie der fungi. Op dit terrein ligt tot dusver ook zijn voornaamste onderwijstaak. Daarnaast heeft hij echter een grote theoretisch biologische belangstelling.
In 1958-1959 werkte hij een jaar met een fellowship van de National Science Foundation bij prof. dr. J. H. Woodger te Londen, een van de meest vooraanstaande onderzoekers op het terrein van het onderzoek naar de grondslagen van de biologie.
In het cursusjaar 1968-69 is hij gasthoogleraar geweest aan de Utrechtse universiteit.

GEPROMOVEERD

G. J. C. van der Horst, Jaap Edendreef 54, Utrecht, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift „Color discrimination."
Promotor was prof. dr. M. A. Bouman, gewoon hoogleraar in de medische fysica.

R. de Leeuwe, Livingstonelaan 18, Utrecht, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift 'Faradaic rectification: an amended treatment'.
Promotor was prof. dr. W. van Gool, gewoon hoogleraar in de anorganische scheikunde.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

CURSUS SOLLICITEREN

Georganiseerd door U C C in samenwerking met C B O (Contactcentrum Bedrijfsleven-Onderwijs) di. 11 nov. 13.00-14.30 uur, Collegezaal ACL: Inleiding door de heer Pols (dir. CBO) over algemene problemen bij het solliciteren. Hierna bestaat de mogelijkheid onder

pseudoniem een sollicitatiebrief naar CBO te zenden
Donderdag 27 nov. 13.00-14.30 uur, collegezaal OCL: Twee personen uit het bedrijfsleven en de heer Pols bespreken deze brieven in een rollenspel, zodat alle aanwezigen er profijt van hebben. Het volgen van deze cursus wordt dus ten zeerste aanbevolen. Intekenlijst op de borden.
Niet-chemici, die belangstelling hebben, kunnen deze cursus ook volgen.

TENTAMEN CHEMIE

Op 28 nov. bestaat voor de studenten met richting N2, G2 en G3 de gelegenheid het tentamen chemie af te leggen. Aanmeldingen vóór 21 nov. bij mej. E. v. den Brink, organisch chemisch laboratorium, Croesestraat 79, kamer 136.

TENTAMENS ELEMENTAIRE WISKUNDE

voor deelnemers aan de 'bijzondere opleiding' natuurkunde- en scheikunde MO-A
Zie de mededeling onder subfaculteit Scheikunde.

SCHEIKUNDE

TENTAMENS ELEMENTAIRE WISKUNDE

voor deelnemers aan de 'bijzondere opleiding' natuurkunde- en scheikunde MO-A.

In de komende cursus zal er op de volgende data gelegenheid zijn tot het afleggen van de wiskunde tentamens 1, 2, 3, 4, 5, en 6.
woensdagmiddag 19 november 1969; zaterdagochtend 10 januari; en 4 april; woensdagmiddag 24 juni; en zaterdagochtend 12 september 1970.
Wil men aan zo'n tentamen deelnemen dan dient men zich uiterlijk tien dagen te voren bij R. Lijdsman, mathematisch instituut, Budapestlaan, per briefkaart op te geven, onder vermelding van naam, adres en telefoonnummer; uiteraard moet men ook het nummer van het verlangde tentamen vermelden (bijv. ‚wiskunde 2').
Men ontvangt dan bericht, waar en op welk tijdstip men aanwezig dient te zijn. Men houde er rekening mee, dat men een tentamen waarvoor men een cijfer lager dan 5+ heeft behaald, over behoort te doen. Heeft men een 6 of hoger, dan mag men het tentamen niet meer overdoen. Zij, die een 5+, 5½, of 6- hebben behaald moeten zich met de heer Lijdsman in verbinding stellen.

UCC-MEDEDELINGEN

Voor juiste data cursus solliciteren zie onder de algemene rubriek Wiskunde en Natuurwetenschappen.
10 nov. Voor-kandidaatsexcursie naar R.I.V. (ook voor eerstejaars)
15 tot en met 20 dec.: Parijs. Voor intekenen op bord ACL en OCL.

GEOLOGIE EN GEOFYSICA

TENTAMEN CHEMIE

Zie de mededeling onder de subfaculteit wiskunde, sterrenkunde en natuurkunde.

BIOLOGIE

COLLEGE PROF. RAVEN

Prof. Raven is in de week van 17-21 nov. wegens verblijf in het buitenland verhinderd colleges te geven en spreekuur te houden.

BUREAU SUB.FAC. BIOLOGIE

Op 1 okt. '69 begon het bureau van de subfaculteit der biologie als organisatorisch afzonderlijke eenheid binnen de universiteit te functioneren. Op die datum is drs. J. A. Leussink als hoofd van het bureau in dienst getreden. Dezer dagen is het bureau gevestigd in het gebouw transitorium II (kamers 29. 19. 11 en 29. 20. 11). Het volledige adres luidt als volgt: Bureau van de subfaculteit der biologie, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Universiteitscentrum De Uithof, Utrecht.
Tel. m.i.v. 3 november '69: 030-53 91 11, toestel 1858 of 1859.
Na een inwerk-periode zal het bureau diverse taken overnemen, die momenteel door anderen voor de subfaculteit worden verricht (zoals studenten-administratie, studiekaart, roosters e.d.).
Voor zover dit voor u belang mocht zijn zult u hierover nog nader worden ingelicht. Men wordt verzocht reeds nu voor de subfaculteit der biologie bestemde algemene correspondentie zoveel mogelijk aan het adres van het bureau te richten.

LETTEREN

STRUCTUURCOMMISSIE VAN DE FACULTEIT

Na de uiteenzetting van de werkgroep over de samenstelling van de Studierichtingsraad op basis van vakgroepen, zoals op de vorige vergadering ter sprake is gebracht, wordt thans de mening van de andere geledingen gevraagd.
Gewezen wordt op het belangrijke onderscheid in onderwijs en onderzoek. Met name voor het onderzoek is het niet nodig dat bestuurlijk continuiteit bestaat, welke alleen door de stafleden kan worden gegarandeerd. Men moet zich met het onderzoek kunnen identificeren. Deze continuiteit geldt vooral de onderzoeken op lange termijn en minder de projecten welke jaarlijks bekeken worden.
Wanneer de Studierichtingsraad autonoom zal zijn, dan zullen een aantal duidelijke beperkingen gemaakt moeten worden om het personeel in hun rechtspositie te beschermen.
Vastgesteld zal moeten worden welke bevoegdheden eventueel gedelegeerd worden.
Van studentenzijde wordt betwijfeld of de belangen van personeel en studenten wezenlijk uiteenlopen. Gewezen wordt op de opdracht die aan stafleden is gegeven om onderzoek te verrichten. Er moeten garanties zijn dat deze opdracht kan worden uitgevoerd. De staf heeft daarom meer gelegenheid tot experimenteren dan studenten. Ook al zal de Studierichtingsraad verantwoordelijk zijn, dan zal het Ministerie alleen maatregelen tegen het personeel kunnen nemen en niet tegen studenten.
Geconcludeerd wordt dat ten aanzien van het onderwijs de inspraak van studenten ruim genomen dient te worden. Voor onderzoek geldt dit in mindere mate. Ook de leraar-leerling verhouding dient in een of andere vorm te blijven bestaan. Deze wordt echter minder naarmate de student vordert.
Ook indien een onderzoekproject gekozen wordt dat buiten het specialisme van een van de stafleden valt, blijft de staf voor de kwaliteit van het onderzoek verantwoordelijk.
Men denke aan de methodologische regels en de onderzoekervaring. Initiatieven van de studenten worden wel gewaardeerd, maar in de praktijk blijken velen nog steeds de voorkeur te geven aan een vast studieprogramma.
Het is mogelijk dat de minder interessante stof de initiatieven belemmert. Aangezien iedere studie minder leuke elementen bevat, rijst de vraag of de studenten deze stof vrijwillig zullen kiezen. Gaat men er van uit dat hiervoor overtuiging nodig is, dan betekent dit in elk geval een groot tijdverlies en een nonchalant omgaan met de gecumuleerde ervaring.
De vraag komt voorts hoe de inspraak van studenten gerealiseerd kan worden, zonder dat de verantwoordelijkheid van de docent wordt aangetast. Zou aan de student studieloon worden uitgekeerd, dan komen de belangen van de staf en studenten reeds dichter bij elkaar. Voorlopig zou gesproken kunnen worden van een verschil in positie bij staf en studenten. Dat verschil bestaat ook tussen jongere- en ouderejaars studenten. Kiest men vertegenwoordigers uit de vakgroepen, dan worden de verschillende leerjaren in elk geval vertegenwoordigd.
Tegen een vertegenwoordiging van de verschillende geledingen wordt als bezwaar ingebracht dat een integratie van staf en studenten daardoor wordt belemmerd. Het niet-wetenschappelijk personeel, dat gezamenlijk het uitvoerend orgaan vormt, zou een aparte vertegenwoordiging dienen te krijgen. Ook voor de staf wordt een aparte vertegenwoordiging in de Studierichtingsraad bepleit, omdat de vakgroepen in de praktijk niet altijd homogeen blijken te zijn. Anderen zouden wel een directe vertegenwoordiging uit de vakgroepen willen zien, maar achteraf garanties inbouwen dat in de Studierichtingsraad de geledingen paritair vertegenwoordigd zijn.
Van studentenzijde wordt betwijfeld of het verschil tussen staf en studenten zo groot is dat dit een eigen vertegenwoordiging noodzakelijk maakt. De structuur moet een integratie van beide groepen in de hand werken. De staf neemt het standpunt in dat een integratie binnen het onderwijs wel denkbaar is maar dat daarmee de verschillen in maatschappelijke positie niet zijn weggenomen. Daar binnen elke geleding nog weer differentiatie voorkomt, zouden de geledingen zelf de differentiatie in de vertegenwoordiging moeten aanbrengen.
Samenvattend blijkt er wel eenstemmigheid over te bestaan dat de verhouding leraar-leerling op belangrijke punten dient te worden aangepast. Ten aanzien van de vertegenwoordiging via vakgroepen of via geledingen blijkt een duidelijk verschil in inzicht te bestaan. Besloten wordt op de volgende vergadering, op maandag 3 november a.s. de verschillende standpunten nog eens kort naast elkaar te stellen.

NEDERLANDSE TAAL EN LETTERKUNDE MET ALS OVERIGE WESTERSE TAAL EN LETTERKUNDE

FRANS EN OCCITAANS INSTITUUT

Ten behoeve van de afdeling moderne letterkunde kunnen gedurende dit studiejaar studentenassistenten worden geplaatst. Totaal te vergeven posten: 3 halve dagen per week.
Werk: voornamelijk bibliographisch onderzoek binnen en buiten het instituut (systematische catalogus).
Datum van ingang: zo spoedig mogelijk. Salariëring afhankelijk van studiejaar.
Gegadigden kunnen zich melden bij het Secretariaat.

NIET-WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

BENOEMD

Prof. dr. J. Gonda is benoemd tot erelid van de Ganganatha Jha Oriental Research Society te Allahabad, India.

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAPPEN

ACADEMISCHE RAAD

De sectie geschiedenis van de academische raad vergaderde 21 juni j.l. naar aanleiding van een nota van de commissie wetenschapszaken over de oprichting van een interuniversitair centrum voor historisch wetenschappelijk onderzoek.
Voorts werd gesproken over de vraag of het gewenst is in een tweede-graads M.O.-opleiding te voorzien.
Het verslag ligt ter inzage bij het bureau van de faculteit.
De sectie kunstgeschiedenis van de academische raad hield zich in de vergadering van 11 september j.l. bezig met de ontwikkelingsplannen 1969 - 1972 en de positie en samenstelling van de sectie. Een kort verslag ligt ter inzage bij het faculteitsbureau.
De volgende vergadering is vastgesteld op 22 dec. 1969.

COLLEGES PROF. MATHON

Prof. Mathon zal elke woensdag om 11.00 uur aanvangende op 12 november in het instituut voor geschiedenis, Kromme Nieuwe Gracht 20, college geven over „Vrede en veiligheid na de tweede wereldoorlog, rondom de drie oceanen". Na een inleiding zal worden begonnen met „Vrede en veiligheid rondom de Atlantische oceaan".

DIERGENEESKUNDE

GEPROMOVEERD

C. Terpstra, van Tienhovenlaan 11, Naarden, tot doctor in de diergeneeskunde op het proefschrift 'Nairobi sheep disease.'
Promotor was pfof. dr. J. Jansen, gewoon hoogleraar in de algemene immuniteitsleer, algemene virulogie, de virusziekten en de veterinaire politie.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

RECTIFICATIE SPREEKUUR PROF. BECKER

Het spreekuur van prof. dr. H. A. Becker wordt gehouden op de volgende dagen: dinsdags van 12.30-13.00 uur; en woensdags van 11.30-12.00 uur. (niet zoals eerder vermeld dinsdags en donderdags). Afspraken via mejuffrouw R. Reijnders, sociologisch instituut, kamer 22.17.04 (22e etage), tel. (voorlopig): 51 18 00 toestel 259.

SPREEKUUR MEVROUW TOUW

Dinsdag 17.00-18.00 uur; donderdag 12.30-13.30 uur.

SPREEKUUR MEVR. B. E. SMIET v. VUCHT TIJSSEN

Buiten haar spreekuur van dinsdag (12.00-13.00 uur) houdt mevr. Smiet ook spreekuur op donderdag 12.30-13.30 uur (eveneens 23e etage no. 23.10.11.

EERSTEJAARS WERKGROEPEN

Sociologie 'Sociale Aanpassing'
Zoals in de voorlopige studiegids vermeld staat, worden in de werkgroepen sociologie 'sociale aanpassing' opdrachten verstrekt die een positieve bijdrage kunnen hebben voor het tentamencijfer 'Sociale Aanpassing' (15 januari). De opdrachten worden vanuit de werkgroepen uitgevoerd De volledige regeling en richtlijnen, alsmede de data worden dan ook via de werkgroepen verstrekt.

U.S.S.V.-VERGADERING

Dinsdag 18 november algemene U.S.S.V.-vergadering, U-huis kamer 12, 8 uur. Agenda: o.a. samenstelling van de sectieraad; benoemingsprocedure hoogleraren en stafleden.

SOCIOLOGIE VAN HET AGOGISCHE WERKVELD

Kandidaten in de sociaal-culturele wetenschappen die overwegen om voor hun doctoraalstudie de sociologie van het agogische werkveld als eerste of als tweede keuzevak te nemen, gelieven goede nota te nemen van de kennisgeving onder de subfaculteit opvoedkunde.

PSYCHOLOGIE

FACULTATIEVE CURSUS WISKUNDE VOOR DE GEDRAGSWETENSCHAPPEN.

Drs. J. de Jong is voornemens om, bij voldoende belangstelling, een serie wiskundecolleges te geven toegespitst op het gebruik van de wiskunde binnen de gedragswetenschappen. Studenten, die voor deze cursus belangstelling hebben (zowel voor- als nakandidaten) dienen zich vóór 14 november a.s. op te geven bij mej. H. van Riezen, kamer 5.02, psychologisch laboratorium. Plaats en tijd van de colleges zullen daarna in overleg met de deelnemers worden vastgesteld.

ADRESWIJZIGING

Het instituut voor sociale psychologie verhuist 10 november a.s. naar Lucas Bolwerk 6. Telefoon 10641.

INSTITUUT VOOR SOCIALE PSYCHOLOGIE

Het spreekuur van de studie-adviseuze mej. drs. M. Smit op dinsdag 18 november vervalt.

OPVOEDKUNDE

ANDRAGOGIEK

Omdat huisvesting in saamhorigheid met of binnen de reikwijdte van het Pedagogisch instituut voorhands niet kan worden gerealiseerd, heeft de afdeling andragogiek i.o. tijdelijk haar intrek mogen nemen op de 19e verdieping van Transitorium II, Heidelberglaan 2, de Uithof. Nu de telefonische bewerktuiging dezer universitaire nederzetting met ingang van 3 november voltooid is, zullen de medewerkers van die afdeling aldaar van 12 november af iedere woensdag van 11.00-12.00 uur hun spreekuur houden. In bijzondere gevallen zijn zij na telefonische afspraak ook bereid studerende buiten deze uren te ontvangen.
Terwille van optimale communikatie volgen hier hun adressen en telefoonnummers: E. Lopes Cardozo-instituut 51 18 00, toestel 1865, woonhuis (Daltonlaan 13, Zeist) 03404 - 11926. Mej. J. L. S Knorringa-instituut 51 18 00, toestel 1866, woonhuis (Lindelaan 4, Groenekan) 03461-1546. O. Warmenhoven-instituut 51 18 00, toestel 1871, woonhuis (Kouwerplantsoen 1, Utrecht) 71 79 13.

UITSLAG VERKIEZINGEN VOOR KANDIDATEN P.I.

Aantal geldige stemmen:105: w.o. 85 tweede jaars en 20 derde jaars.
Met 51 stemmen is Wim Donders gekozen tot vertegenwoordiger van de vóórkandidaten pedagogiek voor de Instituutsraad en kandidaatscommissie. Verder zullen in de kandidaatscommissie zitting nemen (van studenten-zijde): Sabine Sober met 45 stemmen; Ien Dienske met 43 stemmen; Joop Westgeest met 35 stemmen; Egbert Woltjes met 28 stemmen; en indien noodzakelijk: Ad Hornis met 16 stemmen; Claar Brokmeier met 10 stemmen; Berrie de Nennie met 3 stemmen. De voorkandidaten hebben recht op afvaardiging naar de kandidaatscommissie van tenminste 2 studenten. Dit aantal kan worden vergroot, naar gelang het aantal wetenschappelijke medewerkers die zitting zullen gaan nemen in de kandidaatscommissie.
Het is te verwachten dat de nieuwe bestuursstructuur begin november 1969 in werking zal gaan treden.

VACATURE

Er kan voor de maanden februari en maart 1970 een kandidaat-assistent geplaatst worden voor correctie der verslagen van de schoolobservaties der eerstejaars, plus enig bijkomend administratief werk. De vacature kan ook gesplitst worden in twee assistentschappen van een maand. Inlichtingen en sollicitaties bij mej. van der Zeyde, kamer 26.

PRAKTIKUM METHODISCHE DIENSTVERLENING AFD. SOCIALE PEDAGOGIEK

Degenen die willen deelnemen aan het praktikum methodische dienstverlening in het 2e trimester van het cursusjaar 1969-1970 en zich nog niet hebben opgegiven, worden verzocht dit voor 15 november te doen bij mej. drs. H. F. M. Mansvelt, Keistraat 6bis. Voorwaarde voor deelname is: het kandidaats-examen afgelegd hebben voor 1 januari '70.
Opgaven na 15 november '69 komen niet meer in aanmerking voor deelname aan het praktikum in het 2e trimester.

TENTAMENS 2E EN 3E JAARS VOORKANDIDATEN

Zie volgend nummer.

utrechtse universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang nr 11
14 november 1969

Nieuwe telefooncentrale universiteitscentrum in gebruik

Drie november werd de nieuwe telefooncentrale in gebruik gesteld en door de directeur van het telefoondistrict Utrecht, ir. G. G. Douw, officieel overgedragen aan ir. L. J. Visser, hoofd van de Hoofdafdeling Bouwzaken en Huisvesting. *Hiermede is het gehele Universiteits-Centrum 'De Uithof' bereikbaar geworden onder één telefoonnummer, namelijk 53 91 11.*

Voorgeschiedenis

De eerste besprekingen over de telefoonvoorzieningen in De Uithof zijn in 1960 geweest, waarna in 1963 een automaat voor max. 200 aansluitingen in Transitorium I is geplaatst.
Moeilijkheden met inpassing van het gebouw in het stedebouwkundig geheel, alsmede lange levertijden van apparatuur zijn oorzaak geweest, dat nog twee soortgelijke automaten zijn geplaatst — in totaal voor 600 aansluitingen met 36 netlijnen —, hetgeen niet toereikend bleek.
De opdracht voor de nieuwe installatie is aan de P.T.T. gegeven in oktober 1967, waarna de bouwkundige werkzaamheden zijn begonnen in augustus 1968, terwijl in januari 1969 door Philips Telecommunicatie Nederland N.V. met de bouw van de automaat is gestart.

Capaciteit van de installatie

De automaat is de grootste die tot nu toe door het telefoondistrict Utrecht is geplaatst en heeft een eindcapaciteit van 8000 aansluitingen, 225 netlijnen en 18 bedieningstafels.
In eerste aanleg is de installatie ingericht voor 1200 aansluitingen, 30 in- en 30 uitgaande netlijnen en 6 bedieningstafels.
Voor een exacte bepaling van de nodige netlijnen zal door de P.T.T. een verkeersmeting worden verricht.
In totaal is circa 10 km grondkabel verwerkt met een gezamenlijke aderlengte van 1700 km.
De kosten van de installatie bedragen, inclusief de verder genoemde uitbreidingen, *f* 1.749.000,—.

Uitbreidingen

Thans is reeds opdracht gegeven voor een uitbreiding met 600 nummers, die in mei 1970 gereed zal zijn.

Tevens is opdracht gegeven om de installatie geschikt te maken voor doorkiezen vanuit het openbare telefoonnet, waartoe ook de apparatuur in de wijkcentrale van de P.T.T. moet worden aangepast. Een en ander zal in oktober 1970 zijn gerealiseerd.
Dit doorkiezen houdt in, dat men zonder tussenkomst van de telefoniste rechtstreeks elk gewenst toestel kan draaien,

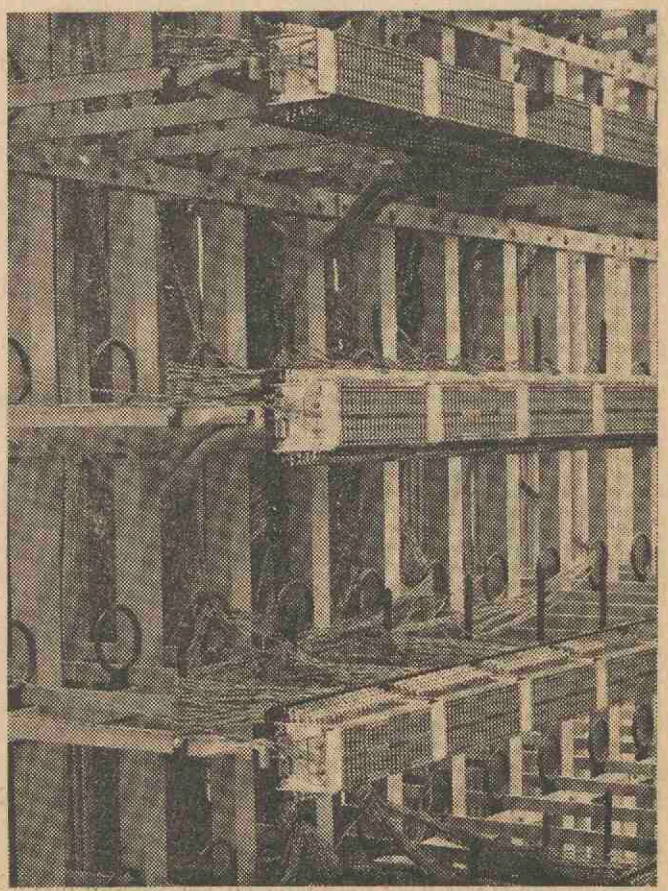

Techniek Foto Unfl

indien men het interne nummer kent. Elk nummer is dan namelijk opgebouwd uit het getal 53, waarmee men in de automaat van De Uithof komt, gevolgd door een intern nummer van 4 cijfers. De bedieningstafels hebben nr. 9111, zodat bij draaien van 539111 men bij de telefonistes uitkomt.
In de praktijk betekent dit systeem, dat ieder zijn privé telefoonnummer heeft. Bijvoorbeeld iemand met het interne nummer 2000 kan vanuit het openbare telefoonnet rechtstreeks gebeld worden onder nummer 532000.
Indien dit toestel bezet is of geen gehoor geeft, komt de aanvrager na 25 seconden automatisch bij de telefoniste terecht, waarna men dan verder kan worden verwezen.
Het doorkiezen, hetgeen *een primeur voor het telefoondistrict Utrecht* is, werkt sneller en goedkoper, temeer daar in de praktijk is gebleken, dat op deze manier 70 pct. van het inkomend verkeer zonder tussenkomst van de telefoniste tot stand komt. Dit betekent minder bedieningstafels en dus een besparing aan loonkosten.

Mogelijkheden en voordelen
Alle toestellen zijn ingericht voor lokale gesprekken. Een aantal toestellen is tevens geschikt voor interlokale gesprekken; de overige moeten deze gesprekken bij de telefoniste aanvragen.
Het voordeel dat De Uithof op één automaat is aangesloten, is naast een besparing aan telefonistes, een beter rendement van de netlijnen, terwijl doorkiezen alleen mogelijk is bij een dergelijke grote installatie.
Verder kunnen alle toestellen met elkaar in verbinding komen via een intern gesprek en relaties van buiten, die verkeerd zijn verbonden, behoeven geen ander nummer meer te draaien.

Gebouw
Het gebouw, waarin de automaat is gehuisvest, is gesitueerd ten zuiden van het Hubrechtlaboratorium en maakt deel uit van het nog te bouwen complex voor centrale diensten.
Het gebouw wordt in het volgend artikel nader besproken.
Tot slot moet nog worden vermeld, dat in de telefooncentrale een hoogfrequent personenoproepinstallatie met 'talk-back'-zender is aangebracht, terwijl opdracht is gegeven voor een centrale deurbewakingsinstallatie, alsmede voor een centraal storingsmeldingssysteem.

H. Overdiek

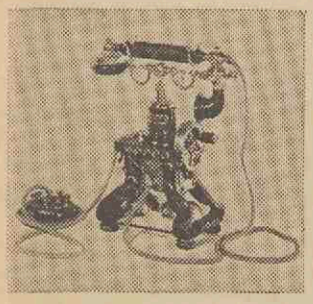

De bouw van de Uithof-Telefoon centrale

Foto Jac. P. Stolp

In een uithoek van De Uithof — langs de oude Hoofddijk naar De Bilt — ziet u sinds enige tijd een nieuw vrijstaand gebouw, de telefooncentrale.
In de Uithofplannen heeft dat gebouw nogal 'gezworven' speciaal omdat gevreesd werd dat zo'n 'stil' gebouw niet tot verlevendiging van het universiteitscentrum zou bijdragen. Met het verkrijgen van het fortgebied Rhijnauwen dacht men een geschikte vestigingsplaats gevonden te hebben. Vertragingen in de eigendomsoverdracht en moeilijkheden over bebouwingen op het fortterrein waren nog niet opgelost op het geplande tijdstip dat met de bouwuitvoering gestart moest worden.

Met het vooruitzicht in september-oktober 1969 een groot aantal telefoontoestellen aan te moeten sluiten in dan gereedgekomen gebouwen, moest in maart 1968 het roer volledig omgegooid worden.

In allerijl werd een nieuwe vestigingsplaats bepaald in het complex voor de centrale diensten, grenzend aan het Biologiecomplex.
In dat complex zullen ondergebracht worden o.m. de voorzieningen voor expeditie, centraal magazijn, technische dienst, algemene dienst en werkplaatswezen.
Uitgaande van een noodzakelijk begin van automatenmontage in januari 1969 (Philips heeft een draagtijd van 9 maanden voor telefooncentrales) zou in oktober 1969 het Uithof-telefoonbedrijf kunnen functioneren.
In de korte periode van maart '68 tot januari '69 werd een onmogelijk lijkende prestatie geleverd.
Alle voorbereidingsplannen werden gemaakt en het 'technische hart' werd gebouwd, op basis van een planning per dag.

Alleen het weer vertraagde 14 dagen de activiteit. Door architect, adviseurs, aannemers, installateurs en overheidsinstanties werden nauw samenwerkend alle moeilijkheden bij dit telefooncentralegebouw overwonnen. Daar staat het gebouw dan, voorlopig een nog wat kaal geheel in het veld voor toekomstige bebouwingen.

Naast onze telefonistes zijn er het in De Uithof werkende P.T.T. personeel en voorlopig de bewakingsdienst ondergebracht.

Alles is nog te ruim in de jas, geen wonder, van de uiteindelijke telefooncapaciteit voor het universiteitscentrum is thans aan personeel en apparatuur nauwelijks een kwart gehuisvest.

Er is getracht de werkruimten voor de telefonistes wat minder zakelijk te maken.

Mensen Foto Unfl

De bedieningszaal is weliswaar vrij zakelijk, de rustruimte daarentegen heeft een sfeer die nodig is voor de pauzes tussen het inspannende werk.
Een speelsere meubilering en verlichting, een kitchenette, een 'vrouwelijke' garderobe, plantenbakken, een buitenbalkon met trap naar het grasgazon en tuinstoeltjes zijn waardevolle middelen om onze onmisbare — en moeilijk te verkrijgen — telefonistes een prettig werkmilieu te bieden.
De overige ruimten worden ingenomen door veel apparatuur, materiaal en P.T.T. personeel.
Om het voor lichamelijk gehandicapten mogelijk te maken zonder hulp het gebouw binnen te gaan, werd een entree-helling gemaakt.
Het gebouw heeft een eigen ketelhuis voor aardgas-gestookte C.V. installatie met radiatoren, alleen de technische ruimten voor de P.T.T. worden met lucht verwarmd i.v.m. de opgestelde gevoelige apparatuur.

Gegevens

ontwerp: Architectenbur. Wouda n.v., Utrecht.
aannemer: N.V. de Kinkelder, Arnhem.
C.V. en ventilatieadviseur: Adviesbur. Smits van Burgst, Den Haag.
installateur: Ing. bur. Van Heemstede Obelt n.v., Utrecht.
Elektrische installatieadviseur: Insp. en adviesbur. Nagtglas Versteeg, Amsterdam.
installateur: N.V. Electr. werken Bleyenberg, Utrecht.
constructieadviseur: Ing. bur. Bruyn-Molenaar en Ter Riet, Utrecht.
bouwkosten (inc, installaties, excl. P.T.T. apparatuur) *f* 670.000.

J. P. Vos

Karel onder dak

Op de zolder van het Instituut De Vooys voor Nederlandse taal- en letterkunde (Emmalaan 29) is een kleine fijnproevers-expositie zijn laatste dagen ingegaan.
De mini-expositie, ondergebracht in een ruimte (een flinke overloop) onder de hanebalken, is gewijd aan handschriften en bronnengeschiedenis van de *Karel ende Elegast*.
Deze expositie is een derde in de reeks 'Naar de letter'.
In april 1968 werd gestart met Mariken van Nieumeghen, in oktober 1968 gevolgd door Van Sente Brandane. Van alle exposities worden uitvoerige catalogi samengesteld, verschenen in een reeks onder de titel: Naar de letter. De oplagen varieerden van 150-300 exemplaren. De belangstelling voor de exposities komt voornamelijk van 'vakmensen'.
Gemiddeld ligt het aantal bezoekers tussen de 150 en 200.
Alle exposities en ook de catalogi worden voorbereid door een werkgroep (Textus sub tecto) waarin studenten uit alle studiejaren en leden van het wetenschappelijk corps zitting hebben.

Belangstelling uitbreiden

Prof dr. W. P. Gerritsen deelde ons mee, dat de vierde expositie waaraan momenteel gewerkt wordt tot thema heeft: 'Der naturen bloeme', een soort natuurwetenschappelijke encyclopedie van de dichter Van Maerlant (Middeln. Bestiarium).
De bedoeling is in maart 1970 met de expositie van start te gaan en een poging te wagen de kring belangstellenden uit te breiden door meer propaganda te maken.
Voor echte liefhebbers die tevens ervaren trappenlopers zijn is een kijkje op de zolder van Emmalaan 29 nu en volgend jaar de moeite waard.

A. v. d. M.

Raad van overleg

Geen openbaarheid van D.B.

Uit de raad van overleg van 4 november 1969.
Op de tribune zaten ca. 20 toehoorders en leden van de USF-vertegenwoordiging in de raad.
1. De heren D. den Daas en J. Nagtegaal worden als vertegenwoordigers namens het technisch en administratief personeel vervangen door de heren P. A., van Scheppingen en J. Suurmond.
2. De voorzitter constateerde dat de USF-vertegenwoordiging geen gehoor heeft gegeven aan het verzoek van het DB van de universiteit om, althans bij de behandeling van het agendapunt inzake de openbaarheid van het DB, tóch in de raad van overleg te verschijnen.
3. **De openbaarheid van het DB.**
Prof. v. d. Ven deelt mee dat zijn nota (zie 'U' nr. 9) niet als een nota van een geleding moet worden gezien, doch als een persoonlijke notitie die op verzoek van het DB bij de papieren van de raad is gevoegd.
Drs. de Roon deelt mee dat het standpunt van de conventsraad ten aanzien van de openbaarheid (zie 'U' nr. 10) niet een persoonlijke notitie is, doch inderdaad het standpunt van de conventsraad weergeeft. Drs. de Roon, de heer Van Tilburg van het administratief en technisch personeel en prof. Boogman zijn het met de nota Van der Ven eens.
De nota wordt geaccepteerd.
De nota van de conventsraad beoogt, zoals bekend, een vertegenwoordiging van de geledingen in het DB als volwaardige leden. De heer Van Tilburg (adm. en techn. personeel) vindt de nota een vooruitloper op een komende situatie en eigenlijk te ver gaan. 'We behoeven niet overal met onze neus boven op te zitten'.
Drs. de Roon wil niet vooruitlopen op een nieuwe structuur. Het gaat om de overgangsperiode tussen nu en morgen.
Prof. Boogman wil anticipatie niet afkeuren. De nieuwe structuur zal immers niet zo sterk afwijken van wat in de nota van de conventsraad is uitgestippeld. Het zou goed zijn nu al een lid van de wetenschappelijke staf in het DB op te nemen. In de sen. contractus zal deze zaak aan de orde moeten worden gesteld. De rector belooft dit te zullen doen.

(Intermezzo: een aantal actiegroepers presenteert zwijgend borden in de vergaderzaal met opschriften die betrekking hebben op de rechtszittingen in de week van 10 november waar Utrechtse studenten terecht zullen staan wegens lokaalvredebreuk en hebben die betrekking op de nota Veringa).
De heer Swaan: voor ons hoeft het niet; we hebben geen behoefte aan één man in het DB. Het zou beter zijn nu reeds een universiteitsraad op te richten.
Prof. v. d. Blij pleit voor vertegenwoordiging van de raad van overleg in het DB.
De raad van overleg accepteert het concept-reglement van de universitaire raad Uithof (URU). Aan de wnd. bouwcurator zal gevraagd worden de USF te benaderen m.b.t. het aanwijzen van waarnemers naar de URU. (De USF heeft de participatie in de raad van overleg en de commissies van deze raad opgeschort).
5. De raad van overleg vergadert weer op woensdag, 10 december te 10.00 uur.

v. d. M.

Uit de senatus contractus van 6 november

1. De International Neighbourgroep krijgt van de Senaat *f* 1.000,— subsidie voor haar werkzaamheden.
2. De senatus contractus wenst de vraag hoe de dies natalis in 1970 gevierd moet worden voor te leggen aan de raad van overleg. De raad moet dan advies uitbrengen.
3. Namens de grootst mogelijke meerderheid van de senatus contractus zal de rector een brief schrijven aan alle senaatsleden waarin wordt voorgesteld de gebruikelijke senaatsvergadering in december niet te houden. Men wil liever de beslissingen van de Tweede Kamer en de discussie over de nota Van Unnik in de eigen universiteit afwachten. De positie van de senaat in de nieuwe constellatie dient eerst helderder te worden.
4. Openbaarheid van de promotie mag niet zó uitgelegd worden dat iedere promotie-plechtigheid zonder meer en in alle gevallen openbaar is voor alle media. De senatus contractus wil als restrictie aanbrengen dat de promotor en de promovendus geen bezwaar moeten hebben tegen die media die enige 'storing' in de gang van zaken teweeg kunnen brengen (radio en t.v.), terwijl de technische voorzieningen door de aanvrager dienen te worden verzorgd. Na iedere aanvraag van een medium zal ad hoc beslist worden. Verder is de senatus contractus het er over eens dat filmen gelijk gesteld moet worden met fotograferen bij de overhandiging van de bul.
5. De senatus contractus besluit dat de afd. public relations en voorlichting in het vervolg aan de promovendus zal vragen om een uittreksel uit zijn dissertatie te verzorgen. Dit uittreksel zal de promovendus ter goedkeuring aan de promotor voorleggen. Tot nu toe was de praktijk, dat de promotor gevraagd werd voor een samenvatting te zorgen.
6. De rector zal in het rectorencollege de oprichting ter sprake brengen van een landelijk overlegorgaan inzake communicatie tussen W.O. en V.W.O. betreffende de verzorging van adequate vooropleiding voor het volgend van wetenschappelijk onderwijs.
7. De senatus contractus gaat akkoord met de statuten van het rectorencollege.
8. De senatus contractus gaat graag akkoord met de motivering die de rector gegeven heeft ten aanzien van de openbaarheid van de DB-vergaderingen ('U' nr. 9). Zodra het nieuwe bestuur van de conventsraad met zijn werk begint, zal de zaak van de vertegenwoordiging in het DB van de conventsraad aan de orde worden gesteld.

v. d. M.

Uit de DB-vergadering van 10 november 1969

1. Het DB gaat ermee akkoord (advies Raad van Overleg) dat de termijn voor het inzenden van reacties op de tweede nota bestuursvorm (prof. Van Unnik) verlengd is tot 15 december 1969.

2. De USF heeft een brief aan DB en Curatoren geschreven, waarin ergernis wordt uitgesproken over het feit, dat de Raad van Overleg op 4 november jl. zich niet heeft beziggehouden met de motieven en de redenen die tot het wegblijven van de studenten uit de Raad hebben geleid. De USF nodigt het DB uit, op 13 november a.s. in een hoorzitting te verschijnen om zijn beleid, vooral terzake van het politie-optreden op 6 oktober jl. tegenover de studenten, te komen motiveren en verdedigen.
Het DB zal antwoorden, dat het beleid van het DB voldoende bekend geacht mag worden. Het DB zal daarom op 13 november niet aanwezig zijn. Het DB meent echter, dat deze zaak door de studenten via de agendacommissie in de Raad van Overleg gebracht had kunnen worden, indien zij hun participatie aan de werkzaamheden in de Raad niet hadden opgeschort.

3. De brief van een groep eerstejaars medische studenten over het nijpende ruimtegebrek waarmee gekampt wordt, zal aan de Faculteit der Geneeskunde worden doorgezonden.

4. Curatoren hebben officieel goedkeuring verleend aan de Stichting Studentenhuisvesting de bouw en inrichting van het complex studentenflats in Tuindorp-West te realiseren op basis van de begroting van *f* 18.182.000,—, die door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen is goedgekeurd.

5. Om half twaalf komen vertegenwoordigers van de subfaculteit van de scheikunde ter vergadering om een aantal zaken te bespreken.

UNIVERSITEIT

AGENDA

13 november: voordracht drs. P. Singelenberg. De filosofische oorsprongen van Berlage's stijlvernieuwing. Kunsthistorisch instituut, collegezaal Boothstraat 6, 14.00 uur (precies).

14 november. drie lezingen over toekomstverwachting ter gelegenheid van het vertrek van prof. Ir. R. W. van Bemmelen. Sprekers: prof. dr. F. J. Polak, prof. dr. W. J. van de Woestijnen en dr. C. J. Dippel, Blauwe zaal, transitorium I, 14.00 - 17.15 uur.

Afscheidscollege van prof. dr. J. H. Kernkamp. Aula, 16.00 uur.

17 november: oratie prof. dr. C. W. Drooger, gewoon hoogleraar in de stratigrafie en de paleontologie; aula 16.15 uur.

18 november: persconferentie over doelmatigheidsstreven. Bibliotheek van het economisch instituut, Boothstraat 1c, 10.45 uur.

19 november: promotie drs. Th. J. Hakkesteegt (wisk. en natuurw.) Tafelbergdreef 18, Utrecht, op het proefschrift 'Reserpine, een onderzoek naar de ontleding en de bepaling'; senaatszaal 16.15 uur.

20 november: promotie drs. H. M. Vos (godgeleerdheid). Kruitmolenlaan 106, Middelburg, op het proefschrift 'Subjectivisme en menselijke beperktheid'; senaatszaal, 16.15 uur.

Voordracht mevr. R. Netto-Bol 'Schetsboekje toegeschreven aan Maarten de Vos in het Amsterdamse prentenkabinet'. Kunsthistorisch instituut, collegezaal Boothstraat 6, 14.00 uur (precies).

Lezing door J. Bernlef over moderne Zweedse literatuur. Cunera, 20.15 uur.

24 november: promotie drs. G. E. J. Staal (wisk.- en natuurw.), Van Eysingalaan 25, Utrecht, op het proefschrift 'Glutathione reductase of human erythrocytes'; senaatszaal, 16.00 uur.

26 november: promotie Jhr. drs. F. J. A. des Tombe (wisk. en natuurw.) Kon. Emmaweg 40, Houten, op het proefschrift 'Reactions of organotin halides with zinc. The occuttence of 1,2-intermettallic shifts'; senaatszaal, 16.15 uur.

27 november: promotie drs. A. Schukken (diergeneeskunde), van Maasdijkstraat 17, Heerenveen, op het proefschrift 'Voortgezet onderzoek naar de stabiliserende invloed van parenteraal toegediend vitamine D3, al of niet

gecombineerd met vitamine A, op de gehalten aan calcium en anorganisch fosfaat in het bloedplasma van de melkkoe ter voorkoming van recidieve bij paresis puerperalis (Melkziekte). 'senaatszaal 16.15 uur.

Voordracht prof. dr. J. A. Emmens 'Historische en systematische benadering van woord en beeld'. Kunsthistorisch Instituut, collegezaal Boothstraat 6, 14.00 uur (precies).

Lezing Krities Amerika, Prof. Presser en Amerika; Engels Instituut, Maliebaan 95, 19.30 uur (zie onder Studenten).

Tot eind november: tentoonstelling 'Naar de Letter' 3. Instituut de Vooys, Emmalaan 29.

Tot 8 december: expositie van grafisch werk van Peter Bertus en Han Kniphorst, resp. oud-leerling en leerling van de Jan van Eijckacademie te Maastricht. U.V.S.V., Drift 19.

KERK EN UNIVERSITEIT

Hervormde Studenten Gemeente

Academiediensten Janskerk: zondag 16 nov. 10.30 uur ds. Van Egmond; zondag 23 nov. 10.30 uur ds. De Bruïne, bediening H. Doop, m.m.v. het studentenkoor. Door de centrale kerkeraad zijn benoemd, op voordracht van de commissie voor kerk en universiteit, tot leden van deze commissie: drs. S. G. W. Schouten, mej. N. Wartena en de heer J. A. Noordmans.
Verder tot ouderling T. J. de Heer, H. E. G. Reefhuis. Beide laatstgenoemden zullen bevestigd worden op zondag 30 nov. Op vrijdagavond 21 nov. en zaterdagmorgen 22 nov. wordt in de Prinsenhof aan de Eykmanlaan de eerste z.g.n mini-conferentie van dit seizoen met de belijdeniscatechisanten gehouden. Op deze conferentie willen wij ons bezinnen op onderwerpen die eventueel op de volgend jaar te houden algemene kerkvergadering aan de orde zouden kunnen komen.

Spreekuur

Het spreekuur van de beide hervormde predikanten wordt gehouden elke woensdag van 12.00 - 13.00 uur op d zolder van het U-huis.
ds. J. C. de Bruïne, v. Lidt de Jeudestr. 17, tel. 10 9 34.
dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstr. 83, tel. 51 12 71.
Academie-dienst op zondag 16 november 's avonds om 19.15 uur in de Pieterskerk, voorganger dr. J. M. van Minnen.

Catechisaties (verbeterde dienstregeling)
De begin-catechisaties van ds. Heinen worden gehouden op dinsdag 19.00 uur op 'De Zolder' en op donderdag 19.00 uur Prof. Leon. Fuchslaan 4.
De belijdeniscatechisaties van ds. van Minnen worden gehouden op maandag, nu ook op dinsdag, en op donderdag, 19.00 uur, op 'De Zolder'.

Gesprekskring

Voor een gesprekskring over vragen van geloof en ethiek kan men zich opgeven bij ds. Heinen, Prof. Leon. Fuchslaan 4, tel. 71 20 06.

U. S. P.

De diensten van de studentenparochie zijn als volgt: zaterdags om 17.30 u. in Cunera; zondags: om 9.30, 11.00, 12.00 uur in Cunera en om 17.30 in de aula. Na de dienst van 12.00 uur is er koffie-uur in Cunera.
In de week: dagelijks om 12.30 uur in Cunera.

COLLEGES 5 DECEMBER

Vrijdag 5 december zullen na EEN UUR geen colleges en practica worden gegeven.

De Rector Magnificus.

BUREAU INSCHRIJVING STUDENTEN

Het bureau inschrijving studenten zal vanaf 1 december 1969 gevestigd zijn NOBELSTRAAT 2 a (tel. 1 68 44). In verband met de verhuizing zal het bureau gesloten zijn van 26-28 nov. '69.

BESTUURSREGLEMENT UNIVERSITEIT

Bij K. B. van 9 mei 1969 is het bestuursreglement van onze universiteit goedgekeurd. De Minister van Onderwijs en Wetenschappen stelde ons daarvan in kennis op 24 sept. 1969. Inmiddels hebben wij genoemd bestuursreglement in een keurig jasje gekleed en kan het zich aan de buitenwereld presenteren.
Ieder die belang stelt in de inhoud kan een exemplaar krijgen. Men behoeft zich slechts naar de Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht te begeven, dan wel te bellen naar het bureau van de universiteit (tel. 030-2 94 41 toestel 138). Mej. T. Cammenga zal dan zorgen, dat u in het bezit geraakt van een bestuursreglement.

Alg. en Juridische Zaken.

H.B.S.-ERS TOEGELATEN TOT STUDIERICHTING NED. RECHT

In het Staatsblad 454 van 4 november 1969 is gepubliceerd het Koninklijk besluit van 17 oktober 1969, nr. 29. Dit besluit brengt enige wijzigingen aan in het academisch statuut. Het betreft de regeling van een aantal gevallen, waarin 'voortentamens' moeten worden afgelegd, wanneer een studierichting wordt gekozen, waartoe het behaalde getuigschrift van het gymnasium of de h.b.s. geen rechtstreekse toegang geeft.
Behoudens één uitzondering bevat deze regeling geen nieuwe punten, omdat zij in hoofdzaak tot doel heeft reeds bestaande rechten voor de bezitters van getuigschriften van het gymnasium en de h.b.s. te handhaven. Bedoelde uitzondering betreft de toelating tot de examens in de faculteit der rechtsgeleerdheid. Volgens de nieuwe regeling behoeven h.b.s-ers nog slechts een voortentamen Latijn af te leggen in de studierichting Nederlands recht, de notariële studierichting en de studierichting Zuidafrikaans recht. Dit houdt niet alleen in dat h.b.s.-ers nu ook (voorwaardelijk) toegang hebben verkregen tot de studierichting Nederlands recht, maar ook dat zij rechtstreeks zijn toegelaten tot het afleggen van examens in de fiscaal-juridische en de staatkundige studierichtingen. -
Voorts is in dit besluit de bepaling ongedaan gemaakt, die tot dusver h.b.s.-ers na het behalen van het kandidaatsexamen notariële of fiscaal-juridische studierichting de toegang tot het afleggen van het doctoraal Nederlands recht ontzegde.

Persbericht O & W

INGEZONDEN AAN DE REDACTIE

Geachte Heren,
Wij hebben ons geërgerd aan de vergadering van de Raad van Overleg op dinsdag 4 nov. j.l. Niet omdat er geen welgemeende treurzangen zijn aangeheven over de afwezigheid van de studentendelegatie in de Raad van Overleg. Ook niet omdat er over de ter tafel komende zeer diskutabele onderwerpen als openbaarheid van het universitaire D. B, de prosedure van Unnik en het konsept-reglement van de URU een even vertederende als fataal, kritiekloze overeenstemming bestond.
Wij vinden het onbegrijpelijk en onverteerbaar dat de Raad van Overleg, uit eigen beweging of desgevraagd, zich niet heeft bezig gehouden met de motieven en de redenen die leidden tot het wegblijven van de studenten in de Raad van Overleg. De direkte reden daarvan was niet, dit om een opgestoken misverstand de kop in te drukken, de openbaarheid c.q. beslotenheid van het universitaire D. B.. De juiste reden was het door kuratoren gewilde politie-optreden op maandag 6 oktober jongstleden.
Kuratoren lieten toen 56 studenten in arrestantenwagens voor het politieburo wegvoeren, toen deze studenten in de kuratorenkamer wachtten op de leden van het Universitaire D. B. om met hen te praten over de openbaarheid van hun kollege. Het mengen van de politie in een universitair konflikt, ontstaan vanuit een ons in ziens gerechtvaardigd demokratiseringsverlangen, is geen formaliteit of een te verwaarlozen futiliteit.
Begrijpelijkerwijs is er onder Utrechtse Studenten dan ook een groeiend wantrouwen t.o.v. de universitaire autoriteiten die op 6 oktober de politie riepen en daarmee naar een de studenten onderdrukkend machtsmiddel grepen. Dit is een ingrijpende beslissing en wij verbazen ons er over dat deze kwestie nooit in de Raad van Overleg ter sprake is geweest. Deze konstatering bevestigt ons in ons standpunt om ons achter de motie van de studentenvergadering van 7 okt. j.l. te stellen, welke motie van kuratoren en D. B. -leden vraagt om hun beleid, vooral ter zake van het politieoptreden, tegenover de studenten te komen motiveren en verdedigen. Deze vraag is ons inziens volslagen terecht en wij verzoeken u dan ook om die niet zonder meer te negeren en daarmee de kloof tussen studenten en universitaire autoriteiten te verdiepen konkreet vragen wij u om op 13 nov. a.s. op een hearing te willen verschijnen in boven bedoelde zin. Over de nadere organisatie en over een mogelijk andere datum van zo'n hearing willen wij steeds nader overleggen.

Met vriendelijke groet,
Piet van Asseldonk
Voorzitter U. S. F.

SEX '69

Een studium generale programma over veranderende seksualiteit in een veranderende samenleving.

Weekoverzicht 17 - 22 november

Maandag 17 november — 16.00 - 18.00 uur academiegebouw, zaal 16. Cyclus seksuele deviaties, prof. dr. J. Kloek en dr A. Roosenburg exhibitionisme, fetisjisme en incest.

Dinsdag 18 november - 9.00 - 10.00 uur academiegebouw, zaal 16. Cyclus wetgeving en rechtspraak ten aanzien van pornografie mr. H. M. de Kat-Presser: het functioneren van de wetgeving ten aanzien van pornografie in Nederland na W. O. II.

Dinsdag 18 november - 20.00 uur - volksuniversiteit, Nieuwe Gracht 41, Cyclus veranderende opvattingen over seksuele opvoeding en voorlichting. Forum met drs. H. M. Dresen-Coenders, drs. J. Schnitzler, dr. A. Halewijn, en mevr. Ruland-Knaven. Voorzitter: drs. G. J. P. Rijntjes.

Dinsdag 18 november - 20.00 uur - Cunera, Nieuwe Gracht 32. Cyclus seksualiteit en maatschappij. Martin Dannecker: die Dialektik von Enttabuisierung und Sexueller Befreiung.

Woensdag 19 november - 11.00-12.00 uur - academiegebouw, zaal 16. Cyclus wetgeving en rechtspraak ten aanzien van pornografie, drs. A. G. Schapenk: maatschappelijke implicaties van het verspreiden, lezen en bestraffen van pornografie.

Woensdag 19 november - 20.00 uur - academiegebouw, zaal 16. Cyclus aspekten van homoseksualiteit, Jan Rogier: de emancipatie van de homofiel.

Vrijdag 21 november - 10.30 - 11.15 uur - collegezaal gynaecologie SAZU. Cyclus conceptie en contraceptie, prof. dr. A. A. Haspels: contraceptie.

Vrijdag 21 november - 17.00 uur - Achter de Dom 22. Cyclus seksualiteit en geneeskunde, dr. C. van Emde Boas: arts en seksualiteit.

Vrijdag 21 november - 14.30 - 16.30 uur transitorium 2 groot auditorium, Heidelberglaan 2. Cyclus seksualiteit en relatievorming, prof. dr. J. van Hessen: relatievorming in de puberteit.

Inlichtingen
Perscentrum - Pieterserkhof 13.

ACTIE 'STUDIEBOEKEN VOOR DJOKJAKARTA'

f 25.000,- nodig voor de universiteitsbibliotheek te Djokjakarta!
De nieuw benoemde studenten-predikant aldaar ds. Lelyveld doet een dringend beroep op ons hierbij te helpen.
De Kerngemeente — een vereniging van studenten die actief zijn op sociaal gebied — wil starten met geldinzamelen door middel van een aantal activiteiten.
Eén daarvan is de Sinterklaas-actie.
Dit houdt in: spelen voor Sinterklaas tegen vergoeding welke geheel ten goede zal komen aan bovenstaand doel.
Dus: Laat Sint en Piet bij u thuis komen. Mogelijkheden hiertoe vanaf 29 november tot en met 7 december, zowel 's middags als 's avonds.
Tarief: van 29-11 tot en met 3-12 en 7-12: *f* 10 voor een bezoek (plm. een half uur); 4-12 en 5-12: *f* 12,50.
Er vindt vooraf bezoek plaats. Opgaven: liefst zo snel mogelijk bij D. v. d. Hul, Bilstraat 54 bis, Utrecht.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 29441 tst. 219:
Knipseldossiers: Proefschriften, (w.o. die van W. J. Sengers: Homosexua'iteit als klacht, A. Th. de Nooy: De Boerenpartij e.a.)
Groentijd, Universiteit Leiden, Universiteitsgebouwen en Bezoeken aan de Universiteit.
Nieuwe boeken: Rapport Commissie Bestuursvorm Universiteit, Financieel Verslag 1968 Rijksuniversiteit Utrecht, Ladner O-Doelmatig opbergen.
Op het gebiec van de onrust in de studentenwereld zijn er de volgende artikelen in tijdschriften verschenen: Gids voor Personeelsbeleid, arbeidsvraagstukken sociale verzekering. 48 (1968) no. 1 Pag. 1 - 3 'Studentenonlusten, medezeggenschap en menselijke waardigheid'. Universiteit en Hogeschool. 15 (1969) no. 6 pag. 410 - 424. Onrust in de universitaire wereld over democratie en studieduur. Socialisme en Democratie 26 (1969) no. 2. Pag. 79 - 92. Lavedz, L.-Studenten en revolutie. ' eids Universiteitsblad. 33 (1968) no. 26 pag. 3 en 7. Roerige studenten. Wetenschap en Samenleving 22 (1968) no. 4 pag. 129 - 139. Zwart, F. - Achtergronden van de studentenbeweging. Academische Tijdingen 3 (1969) no. 6. pag. 1 - 9. Maertens, G. - Evolutie in de huidige studentenbeweging.
Intermediair 4 (1968) no. 19 pag. 9: Wemelsfelder, J. Studenten in de aanval. Intermediair 5 (1969) no. 14 pag. 9 en 13. Dekker, P. G. De studentenopstand; een anarchosyndicalistische beweging. The Student 4 (1968) no. 12 gehele no. The student rebellion. Die Deutsche Universitätszeitung / Hochschul Dienst 1 (1969) no. 11 pag. 2-6. Hempel, H. P. Die studenten rebellion in den universitäten. Schweizer Rundschau, 67 (1968) nrs. 7-8. Pag. 431-439. - Die Mairevolution in Frankreich.

MEDEWERKERS

STAFCONVENT

De jaarvergadering van het stafconvent zal worden gehouden op maandag 24 november, om 20.00 uur, Achter de Dom. Aan alle stafleden zal het verslag over het afgelopen jaar worden toegezonden.
Bij de stukken voor de jaarvergadering zal een enquêteformulier worden bijgesloten, waarvan de vragen zullen zijn toegespitst op de voorstellen van de commissie bestuursvorm (gepubliceerd in 'U', d.d. 19 sept. 1969). De vragen zullen vermoedelijk slechts een enkel, maar uiterst belangrijk probleem van de bestuursvorm aanroeren, namelijk de vraag of de besturende organen op de verschillende niveau's volgens het kwalitatieve principe (dat een overwegende positie voor het wetenschappelijk corps reserveert) dan wel paritair dienen te worden opgebouwd. Het bestuur van de conventsraad wil met klem op een zorgvuldige beantwoording door zoveel mogelijk stafleden aandringen.

SAMENSTELLING CONVENTSRAAD 1969-1970

Godgeleerdheid
Drs. A. van den Beld, Theologisch Instituut.
Drs. N. den Oudsten, Theologisch Instiuut.
Rechtsgeleerdheid
Mr. F. J. A., v. d. Velden, Molengraaff Instituut.
Dr. W. H. Vermeulen, Europa Instituut.
Geneeskunde
Dr. C. P. A. v. Boven, Lab. voor Microbiologie.
Jhr. drs. J. M. C. v. d. Does, Kliniek voor Kindergeneeskunde.
Tandheelkunde
Dr. G J. M Th. Tonino, Lab. voor Fysiologische Chemie.
Drs. W. R. Zetsma, Tandheelk. Instituut.
Wis-, natuur- en sterrenkunde. Drs. H. B. K. Boom, Fysiologisch Lab.
Dr. H. Hubenet, Sterrekundig Instituut.
Scheikunde
Drs .V. C. de Gruyter, F. O. M. Instituut.
Drs. C. G. de Kruif, Lab. voor Algemene chemie.
Geologie en geofysica
Dr. J. E. Meulenkamp, afdeling micropaleontologie.
Biologie
Dr. N. H. Verdonk, Zoölogisch lab.
Dr. J. G. Wessels Boer, Instituut voor System. Plantk.
Farmacie
Dr. H. van Gogh, Farmaceutisch Laboratorium
Letteren
Subfac. der algemene en vergel. taalwetenschap en der theoretische en vergel. literatuurwetenschap
Dr. D. W. Fokkema, Instituut voor Algemene Literatuurwetenschap.
Klassieke taal- en letterkunde
Dr. L. F. Janssen, Instituut voor Klassieke Talen en Oude Geschiedenis.
Nederlandse taal- en letterkunde met de overige westerse taal- en letterkunde
Drs. M. G. de Boer, Instituut voor Italiaanse taal- en letterkunde.
Geschiedenis, kunstgeschiedenis, archeologie en muziekwetenschap
Drs S. Y. A. Vellenga, Instituut voor Geschiedenis.
Diergeneeskunde
Drs. W. Hartman, Anatomisch Instiuut.
Dr. M. B. H. Visser, Zootechniek, Transitorium II.
Sociale Wetenschappen
der westerse sociologie, niet-westerse sociologie en culturele antropologie
Drs. D. A. N. M. Kruijt, Sociologisch Instituut.
Opvoedkunde
Mej. drs. M. G. D. von der Dunk, Pedagogisch Instituut.
Interfaculteit der Aardrijkskunde en Prehistorie
Dr. A. J. Salomé, Geografisch Instituut.
Centrale Interfaculteit
Dr. J. Mansfeld, Instituut voor Antieke en Middeleeuwse Wijsbegeerte.
Niet-faculteitsgroep Drs. G. de Haan, Universiteitsbibliotheek.
Secretariaat: Kr. Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Tel. 29441, tst. 344.

CONCERT C.U.C.

Op vrijdag 28 november organiseert het Comité Universitair Contact een concert in de aula voor alle leden van het universiteitspersoneel met hun introducés. Aanvang 20 uur, de toegang is gratis.
Hier zullen drie musici optreden die oude instrumenten bespelen. Het zijn de heren Willem Kroesbergen op een blokfluit (DeBey 1710) en kromhoorn; Jaap van der Drift met gamba en Paul Smit met een Italiaans pentagonaal virginaal en een Vlaams virginaal muselaer).
Deze virginalen zijn copieën, naar 16e en 17e eeuwse voorbeelden van Willem Kroesbergen. Indien u nader kennis wilt maken met deze instrumenten, dan is daartoe tijdens de pauze gelegenheid. De bespelers hebben zich bereid verklaard hierbij toelichting te geven.
Na de pauze zal het koor van professorendames onder leiding van Jaap Hillen zich laten horen. Meer hierover in het blad van 21 november.

STIPENDIUM

Het bestuur van het filologisch studiefonds verzoekt doctorandi en jonge doctoren, die een stipendium wensen te verkrijgen, zich voor 1 januari 1970 schriftelijk aan te melden bij dr. G. J. M. J. te Riele secretaris J. P. Thijsselaan 56, Utrecht, die ook tot het geven van inlichtingen bereid is.
Het stipendium is bestemd voor een langdurig studieverblijf in de landen van de antieke beschaving.

VACATURES ONTWIKKELINGSLANDEN

Een nieuwe lijst van vacatures in ontwikkelingslanden opgesteld door de NUFFIC ligt ter inzage op het Senaatsbureau, kamer A4. dienst over grenzen (uitgaande van de Nederlandse Zendingsraad en van de Stichting Oecumenische Hulp aan Kerken en Vluchtelingen) heeft een lijst opgesteld van vacatures voor leerkrachten en artsen, in ontwikkelings-

landen, die eveneens in Kamer A4, Kromme Nieuwe Gracht 29 ter inzage ligt.

VERGADERING VAN HET CENTRAAL OVERLEGORGAAN PERSONEELSZAKEN WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS (C.O.P.W.O.)

Op 27 oktober kwam het Centraal overlegorgaan personeelszaken wetenschappelijk onderwijs (C.O.P.W.O.) voor de vijfde maal te 's Gravenhage bijeen.
De vergadering besloot tot het instellen van een werkgroep die tot taak heeft het opstellen van een ontwerp voor een voorlopig rechtspositiereglement voor het personeel bij het wetenschappelijk onderwijs.
In deze werkgroep zullen vertegenwoordigers zitting hebben van
— de vijf centrales van overheidspersoneel 1),
— de ministeries van Binnenlandse Zaken, van Landbouw en Visserij en van Onderwijs en Wetenschappen,
— van instellingen van wetenschappelijk onderwijs.

De centrales die in het C.O.P.W.O. vertegenwoordigd zijn, hebben zich kunnen verenigingen met de voorgestelde regeling van rechtspositionele aangelegenheden in het ontwerp van wet tot wijziging van de wet op het wetenschappelijk onderwijs in verband met een algemene herziening van de bekostigingsregeling voor de openbare en bijzondere instellingen van wetenschappelijk onderwijs (wetsontwerp 100 pct.-subsidiëring universiteiten en hogescholen).
Naar aanleiding van dit wetsontwerp hebben de centrales aandacht gevraagd voor de wenselijkheid van een regeling van de rechtspraak in arbeidsgeschillen die eenheid van rechtspraak voor al het personeel bij de instellingen van wetenschappelijk onderwijs zou kunnen bevorderen.
In het C.O.P.W.O. heeft voorts overleg plaats gevonden over rechtspositie-aspecten van de wet tot wijziging van de wet op het wetenschappelijk onderwijs in verband met de regeling van de academische ziekenhuizen. Het C.O.P.W.O. heeft er kennis van genomen dat de overgangsmaatregelen die voor elk van de betrokken ziekenhuizen worden getroffen, te zijner tijd met het C.O.P.W.O. zullen worden besproken, voor zover deze maatregelen het personeel zullen betreffen. Daarbij is in het bijzonder de datum van ingang van de maatregelen van belang.
Er is van gedachten gewisseld over de verhouding van het C.O.P.W.O.-vooroverleg tot de plenaire vergadering. Afgesproken werd dat in spoedeisende gevallen, mits alle deelnemers daarmede instemmen, het vooroverleg rechtstreeks advies zal kunnen uitbrengen aan het bevoegde gezag.
') Deze centrales zijn:
het Algemeen Comité van Overheidspersoneel (a.c.o.p.), de R.K. Centrale van burgerlijk overheids- en semi-overheidspersoneel (r.k.c.o.p.)

De Chr. Centrale van Overheids- en Onderwijzend Personeel (c.c.o.o.p.)
het Ambtenarencentrum (a.c.) en
de Centrale van Hogere Ambtenaren (c.h.a.).
Ook is van de kant van de centrales aandacht gevraagd voor het overleg over de rechtspositie van het personeel van instituten die zullen worden omgezet in interuniversitaire instituten, zoals het Nederlands Centraal Instituut voor Hersenonderzoek te Amsterdam.

Persbericht O. & W.

CONTACTORGAAN

Kort verslag van de op 1 oktober 1969 gehouden vergadering van het Contactorgaan der Rijksuniversiteit te Utrecht
Regel 11 onder punt I moet luiden: waarop aan het personeel inspraak in zaken van bestuur en beheer moet worden gegeven enz.
Ten onrechte waren enige woorden in deze zin in nr. 10 van 'U', weggevallen.

IN DIENST TRADEN

Algemeen

Mej. F. E. Stuy, schrijfster; mevr. M. J. E. Boley-Schuijt, adm. ambt. C III; T. H. Freriks, rijksambt. F; P. K. van Woudenberg, tech. C; C. J. Boshuis, rijksambt. D; mevr. G. E. M. Schuthof-Lulofs, adm. ambt. C II; W. J. van Hattum, rijksambt. F; F. J. Peters, rijksambt. F; G. J. van Rooyen, rijksambt. F; mej. M. J. C. Rietveld, rijksambt. G; mevr. M. J. Schoonbeek-Bes, rijksambt. G; mevr. J. G. Noorlander-Blankenstein, rijksambt. G; W. H. Tonnard, adm. ambt. A II; mej. M. E. M. Bresser, adm. ambt. C III; mej. T. A. Pool, leerl. programm.; W. H. van 't Hoogerhuys, referendaris; R. M. W. Vrede, adm. ambt. C III; L. A. J. Urich, adm. ambt. B I; mej. J. C. D. van Grieken, schrijfster; R. C. H. W. Niens, adm. ambt. A I; mej. M. J. van der Klei, adm. ambt. C III.

Godgeleerdheid

P. E. Kraemer, wet. hoofdmedew.

Rechtsgeleerdheid

Mevr. W. J. Vreekamp-Douwes, adm. ambt. C III; J. P. W. van Gameren, rijksambt. F; J. W. Tellegen, wetensch. medew.; mej. J. B. M. van Bekhoven, schrijfster;
E. P. de Jong, wet. medew.; H. A. M. Aaftink, wetenschapp. medew.; mej. J. W. M. Lenting, adm. ambt. C III.

Geneeskunde

P. van de Waart laborant; H. W. Marsman, rijksambt. D; L A. J. van Kuijk, rijksambt. G; M. A. Vrede, arts assistent; mej. J. T. Kuipers, laborante; mej. U. F. van Renesse van Duivenbode, analyste; mej. R. L. Hutzezon, schrijfster A; J. Sckarlat, wet. hoofdambt.; mej. J. A. J. M. Duynstee, adm. ambt. C III; mej. W. H. A. M. Boer, adj. laborante; H. Sonnega, arts assistent; H. D Bakker arts assistent mej M A van Veldhuijzen adm ambt C III mej. M. C. A. Heijbers, analyste; B. Oskam, arts assistent; mej M. P. Boshuizen, adj. laborante; mej. F. G. A. Harreveld, adm. ambt. C III;
A. P. M. Boland, wet. hoofdmedew.

Tandheelkunde

P. van Nes, hoofdinstr.; mevr. M. C. G. Vis-Langendijk, schr.-prk. juffr.; mevr. M. E. F. van Venrooij-IJsselmulden, hoofdinstr.; mej. C. H. J. Taalman, schrijfster; mej. A. de Klerk, schr.-prk. juffr.

Wiskunde en natuurwetenschappen

G. Rozenberg, wet. medew.; mej. H. M. N. Keller, adm. ambt. C III; mej. A. M. C. van Geffen, adm. ambt. C III; H. van Dam, wet. hoofdmedew.; G. A. C. Uiterwaal, wetensch. ambt.; C. van Huis, wetensch. medew.; H. B. Wijma, rijksambt. G; P. L. de Bruyn, gasthoogleraar; P. de Wit, techn. ambt.; J. E. Schelling, wet. medew.; G. J. Gerwig, laborant; J. A. Leussink, wet. hoofdambt.; J. J. W. Mocking, rijksambt. F; mej. E. Kleyer, schrijfster; mej. A. L. Blomberg, adj. laborante; mej. M. J. Witter, assistente.

Wiskunde en natuurwetenschappen

L. A. Hermans, wetensch. medew.; mej. G. C-M. Reynen ,adm. ambt. B II.

Letteren

Mej. A. G. Schutten, adm. ambt. C II; G. A. T. Koefoed, wetensch. medew.; L. H. Mosheuvel, wet. hoofdmedew.; mej. A. van Gend, adm. ambt. C III; C. H. Blotkamp, wetensch. medew.; mej. H. Bobkova, wetensch. medew.

Opvoedkunde

J. R. P. Ulaen, adm. ambt. A II; F. S. Riemer, wet. hoofdambt.; mevr. A. J. M. de Boer-Koks, adm. ambt. C III.

Diergeneeskunde

Mej. J. C. van Dijk, adm. ambt. C III; mevr. J. H. M. Schenk-Schuiling, analyste; R. H. Briede, apoth. ass.; mej E. C. van Dalen, adj. laborante; mej. C. W. M. van Holsteyn, analiste A; P. J. Lagendijk, analist; mej. M. W. P. Blom, analiste S. A. Goedegebuure, wetenschapp. ambt.; T. S. G. A. M. van den Ingh, wetensch. ambt.; mej. L. M. F. Platvoet, analiste; mej. A. M. Berghuis, adj. laborante.
Mej. B. A. P. M. Gubbels, analiste; mevr. A. M. Bols-Kraan, analiste; mej. E. J. C. Bloemsma, schrijfster; P. A. Vroon, rijksambt. E; mej. A. van Pelt, analiste; mevr. L. Vos-Davidse, analiste; L. J. Camphuijsen, rijksambt. E.

DE DIENST VERLIETEN

Algemeen

A. Stomp, bediende D; mevr. J. J. van Meulen-Bouwmans, adm. ambt. C III; mej. E. de Heus, adm. ambt. C II; J. A. Barriel, rijksambt. E; mej. A. J. Hattink, adm. ambt. C III; mevr. M. C. Seijger-van Wessem, adm. ambt. C III; mevr. O. M. B. Scharringhausen-Fijnenberg, adm. ambt. C III; mevr. G. M. van der Horst-Horst, schrijfster; mevr. L. E. Nel-Mc. Lachlan, schrijfster.

Rechtsgeleerdheid

Mej. E. M. van Deudekom, schrijfster; mej. A. Beukema, adm. ambt. C II;

Geneeskunde

Mej. H. E. Vanier, adm. ambt. C III; J. B. van Leeuwen, technicus A; mevr. M. M. Groenendijk-Huybers, wet. hoofdmedew.; J. Vajda, wet. hoofdmedew.; F. B. Vellema, assitent; J. Wolterbeek, fotogr. B II; N. H. Vroege, wet. hoofdmedew.; mevr. M. D. M. Domsdorf-Dijkstra, schrijfster.
O J. A. T. Meuwissen, wet. hoofdmedew.; H. P. Hamers, wet. hoofdmedew.; P. L. A. J. Franken, assistent; mej. F. M. Koolemans Beynen, arts assistente; mej. J. H. Eger, adm. ambt. C II; A. Radecki, arts assistent; mevr. M. E. H. J. Zaunbrecher-Rats analiste; mej. E. IJkelenstam, schrijfster A; H. D. Mayer, assistent; R C. Kruyt, wet. hoofdmedew.; R. T. S M Schneemann, wet. hoofdambt.; R. C. Fluks, ast assistent.

Tandheelkunde

W. G. van Drie, rijksambt. F; mevr. J. M. J. Oostveen-Ruiters, schrijfster A; J. P. Sonke, hoofdinstr.; mej. A. W. Schaper, adm. ambt. C II; mej. I. Savenije, schrijfster; mevr. J. A. A. de Vries-Borger, schr.-prk. juffr.; G. Postma, tech. ambt.

Wiskunde en natuurwetenschappen

J. van der Kley, wetensch. ambt.

A. A. Jagers, wet. medew.; mej. A. W. M. Roffelsen, adm. ambt. C III; mej. G. H. van Raamsdonk, adm. ambt. C III; J. C. van Houwelingen, wetensch. medew.; L. H. Houtappel, adm. ambt. B II; T. Niemeyer, wetensch. medew.; J. K. Terlouw, wetensch. medew.; H. F. Huisman, wet. hoofdmedew.; IJ. J. van der Meulen, wet. medew. I; L. Dorland, analist; J. E. Schelling, wetensch. medew.; A. J. Key, wet. hoofdmedew.; mej. H. J. van Lith, adm. ambt. C II; C. A. van der Mast, wet. medew. I; mej. C. E. Boot, adm. ambt. B II.

Letteren
Mevr. I. H. Reiter-Widhofner, wetensch. medew.; O. Macel, wetensch. medew.; mevr. E. B. Nussbaum-Christoffel, adm. ambt. B I; G. Oost, assistent.

Opvoedkunde
mevr. L. E. Kortland-Renes, adm. ambt. C III; mej H. J. van Beek, adm. ambt. C III; W. van Gilst, wet. medew. I.

Diergeneeskunde
I. Urban, wet. medew. I; mej. E. L. Vreugdenhil, analiste; mevr. E. C. Boonstra-Plas, analiste; A. W. E. Weijerman, rijksambt. E; mevr. P S. Dane-Stansell, analiste; K. Dijkstra, laborant.

Aardrijkskunde
Mej. A. M. Wilmink, adm. ambt. C III.

VACATURES

Algemeen

Teneinde het economisch aspect binnen het universitaire beleid uit te bouwen zoekt het bestuur van de universiteit een

ECONOMISCH TOP-FUNCTIONARIS

Deze top-functionaris, die als adviseur zal worden benoemd, zal o.m. tot taak hebben de secretaris en de bestuursorganen op de diverse niveaus te adviseren en te assisteren. De betrokken functionaris zal in de uitoefening van deze taak worden bijgestaan door de hoofdafdeling financiële- en economische zaken, waarvan hij bereid moet zijn de leiding op zich te nemen. Deze hoofdafdeling omvat de navolgende afdelingen: bedrijfs-economische analyse, financiële zaken, begrotingen, elektronische informatie verwerking administratieve organisatie. Gedacht wordt aan een academisch gevormd econoom, die aast beleidservaring op financieel-economisch gebied tevens in bijzondere mate het vermogen heeft zich in te leven in het universitaire bestel en hierin integrerend op te treden. Nadere informaties over deze functie kunnen eventueel worden verkregen bij prof. dr. R. Slot, hoogleraar in de economie, p.a. economisch instituut der rijksuniversiteit, tel. 030-11965. Een psychologisch- en een medisch onderzoek zijn een onderdeel van de selectieprocedure.

Belangstellenden worden verzocht onder bijvoeging van een curriculum vitae en een pasfoto zich schriftelijk te richten tot de Secretaris van de Universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

Bij het bureau computerverwerking kunnen geplaatst worden een

OPERATOR

Ervaring met I.B.M. 1401 Computer met magnetische banden strekt tot aanbeveling. Zij, die in het bezit zijn van een MULO-MAVO B diploma en voor dit vak opgeleid wensen te worden, kunnen reflecteren. Kandidaten dienen bereid te zijn in ploegendienst te werken. en een

PONSTYPISTE

Haar taak zal zijn het vastleggen en controleren van administratieve en wetenschappelijke gegevens in ponskaarten met behulp van I.B.M. ponsmachines type 029 en 059. Onze voorkeur gaat uit naar kandidaten met een MULO-opleiding, die zo mogelijk elders ervaring hebben opgedaan.

Geïnteresseerden kunnen hun brieven richten aan de Personeelsfunctionaris van de Universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder nr. 721, of belt u voor nadere inlichtingen het hoofd van bovengenoemd bureau, tel. 29441 toestel 339.

Rechten
Bij de faculteit der rechtsgeleerdheid, bestaat per 1 september 1970 een vacature voor een

HOOGLERAAR

in het Burgerlijk Recht.
De te benoemen hoogleraar dient te hebben blijk gegeven van gedegen kennis van en te beschikken over praktische ervaring in het Burgerlijk Recht.
Hij zal voornamelijk belast worden met het geven van onderwijs voor de kandidaatsstudie. Didactische gaven en onderwijservaring worden van veel belang geacht.

Zij, die voor vervulling der vacature in aanmerking wensen te komen of derden, die daartoe personen willen aanbevelen, kunnen zich voor 1 december 1969 richten tot prof. mr. L. J. Hijmans van den Bergh, Molengraaff Instituut voor Privaatrecht, Nieuwe Gracht 58-60 te Utrecht.

Bij de faculteit der rechtsgeleerdheid, bestaat per direct een vacature voor een

HOOGLERAAR

in de Burgerlijke Rechtsvordering.

De te benoemen hoogleraar dient te beschikken over een gedegen kennis en praktische ervaring op het gebied van de Burgerlijke Rechtsvordering. Hij zal voornamelijk belast worden met het geven van onderwijs voor de doctoraalstudie. Didaktische gaven en onderwijservaring worden van veel belang geacht.

Zij, die voor vervulling der vacature in aanmerking wensen te komen of derden, die daartoe personen willen aanbevelen, kunnen zich voor 1 december 1969 richten tot prof. mr. L. J. Hijmans van den Bergh, Molengraaff Instituut voor Privaatrecht, Nieuwe Gracht 58-60 te Utrecht.

Geneeskunde

In het vorige nummer van "U" is ten onrechte geplaatst de advertentie van de psychiatrische universiteitskliniek, waarin een arts gevraagd werd.

Bij de medische afdeling van het laboratorium voor microbiologie, hoogleraar prof. dr. K. C Winkler, bestaan enkele vacatures als wetenschappelijk medewerker. Gevraagd worden:

a. een **ARTS** ter opleiding tot medisch bacterioloog.

b. een **ARTS** of medisch doctorandus als medewerker aan een lopend wetenschappelijk project.
Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de beheerder van bovengenoemd laboratorium dr. G. Gaikhorst, tel. 030-22547.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij de afdeling radiotherapie bestaat binnen de staf een vacature voor een

RADIOTHERAPEUT

De afdeling beschikt over de nieuwste radiotherapeutische apparatuur o.a. 2 telecobalt apparaten en een lineaire versneller. Voor inlichtingen wende men zich tot prof. dr. H. J. Ham, hoogleraar-beheerder bij genoemde afdeling. Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het rudolf magnus instituut voor farmacologie is per 1 december 1969 een vacature voor een

RADIOCHEMISCH ASSISTENT(E)-ANALIST(E)

Middelbare schoolopleiding, bij voorkeur H.B.S.-b of gymnasium-b, vereist. Een analistenopleiding is gewenst, maar niet noodzakelijk. Radiochemische ervaring is geen vereiste, wel verantwoordelijkheidsgevoel, nauwkeurigheid en een zekere mate van discipline in het werken. De werkzaamheden bestaan uit:
a. het verrichten van experimenten met radioactieve isotopen in tracer-dosis (gedeeltelijk met proefdieren),
b. het assisteren van de verantwoordelijke academicus bij de dagelijkse gang van zaken bij het isotopenlaboratorium.
Het houdt in dat betrokkene, na een inwerkperiode zelfstandig moet kunnen werken. Salaris volgens rijksregeling, premie A.O.W. wordt door het Rijk betaald. Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij de beheerder van genoemd instituut, Vondellaan 6, Utrecht, tel. 030-880521.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 340-rad. ass.

Bij het rudolf magnus instituut voor farmacologie is per 1 januari 1970 een vacature voor een **LABORANT(E)-ANALIST(E)**

Vooropleiding tenminste MULO-B. De werkzaamheden houden een volledige analistentaak in, een analystenopleiding is echter niet noodzakelijk. De werkzaamheden liggen op het gebied van de isolatie en het structuuronderzoek van peptiden uit hersenweefsel. Zij dragen een zelfstandig karakter en houden o.m. in het toezicht op de dagelijkse gang van zaken op het peptidenlaboratorium. Salaris volgens rijksregeling, premie A.O.W. wordt door het Rijk betaald. Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij de beheerder van genoemd instituut, Vondellaan 6, Utrecht, tel. 030-880521.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 340-an.

Bij het bureau van de faculteit der geneeskunde is plaats voor een

TELEFONISTE/TYPISTE

Haar taak zal bestaan uit:
— het op prettige wijze verzorgen van de dagelijkse telefonische contacten;
— gevarieerde typewerkzaamheden.
Vereisten: enige jaren M.M.S. of MULO, een goede typevaardigheid. Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. De premie A.O.W. komt voor rekening van de rijksuniversiteit.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 10/tel. te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij de kliniek voor neurologie, Nic. Beetsstraat 24 wordt op korte termijn gevraagd een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

voor de Röntgenafdeling, die belast zal worden met het typen van verslagen en brieven en het bijhouden van de kaartsystemen. Leeftijd ca. 20 jaar.
Vereisten: MULO-diploma, type-diploma. Salaris volgens rijksregeling.

Schriftelijke sollicitaties te richten onder vermelding van 800-adm. aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het bureau van de faculteit der geneeskunde kan op korte termijn geplaatst worden een

SCHOONMAAKSTER

De werktijden zijn van 7 tot 10 uur 's ochtends, en bedragen in totaal 5 dagen per week. Salaris volgens rijksregeling.
Schriftelijke of mondelinge sollicitaties bij de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 100-sch.

Tandheelkunde

Bij het tandheelkundig instituut wordt gevraagd een

TANDARTS-ASSISTENTE

voor
A. — het verlenen van assistentie bij patiëntenbehandeling;
B. — de afwikkeling van diverse administratieve werkzaamheden voor deze afdeling.
Vereisten voor deze functie: schoolopleiding op middelbaar niveau: goede typevaardigheid en accuratesse; zo mogelijk ervaring als tandarts-assistente; administratief inzicht; goed met mensen om kunnen gaan; leeftijd niet beneden de 20 jaar. Salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de hoogleraar in de conserverende tandheelkunde, tandheelkundig instituut der rijksuniversiteit, Jutfaseweg 7 te Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het biohistorisch instituut bestaat een vacature voor een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

Haar taak zal voornamelijk bestaan uit het typen van systeemkaarten, manuscripten en correspondentie ter assistentie van de wetenschappelijke staf en de bibliotheek. Goede typevaardigheid, accuratesse en kennis van moderne talen vereist. Salaris afhankelijk van leeftijd en ervaring volgens Rijksregeling.
Schriftelijke sollicitaties te zenden aan de beheerder van he' biohistorisch instituut, Nieuwe gracht 187, Utrecht.

Bij de bibliotheek van het sterrenkundig instituut kan geplaatst worden een

MEDEWERKER(STER)

Vereisten zijn: het bibliotheekdiploma G.O.A.-3; een goede typevaardigheid; zelfstandig kunnen werken. De minimum leeftijd voor deze functie is 25 jaar. Over de functie-inhoud kunt u desgewenst contact opnemen met drs. J. Rosenberg (tel. 030-12841).

Sollicitaties te richten aan de personeelsafdeling van het sterrenkundig instituut, Zonnenburg 2 Utrecht.

Het sterrenkundig instituut vraagt voor een van haar wetenschappelijke medewerkers een

SECRETARESSE (voor halve dagen)

Haar werkzaamheden bestaan o.a. uit het typen van rapporten.
Vereisten zijn: middelbare schoolopleiding; goede kennis van de Engelse eventueel Franse taal; diploma typen en stenografie Nederlands.

Sollicitaties te richten aan de personeelsafdeling van het sterrenkundig instituut, Zonnenburg 2 te Utrecht.

Letteren

Op het instituut voor muziekwetenschap is per 1 december 1969 een plaats beschikbaar voor een

PORTIER

die zal worden aangesteld in de rang van concierge B. Naast de gebruikelijke portierswerkzaamheden dienen gegadigden tevens in staat zijn de geluids- en projectie-apparatuur en een lichtdruk apparaat te bedienen. Enige kennis van typen strekt tot aanbeving.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het instituut voor muziekwetenschap, Rijnkade 1-A, Utrecht.

Sociale wetenschappen

Bij het sociologisch instituut, dat gevestigd is in het nieuwe universiteitscentrum 'De Uithof' zijn de volgende vacatures:

a. **MEDEWERKER** voor de reproduktiedienst. Gedacht wordt aan iemand in de leeftijd van plm 30 jaar. Enige ervaring wordt op prijs gesteld.

b. **MEDEWERKSTER** van de typekamer. Eventueel is part-time aanstelling mogelijk. Vereist zijn MULO diploma, goede typevaardigheid, ook op elektrische schrijfmachine. Salaris volgens rijksregeling; geen inhouding premie A.O.W.
Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris der rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

De voorkandidaatsstaf van het instituut voor Sociale Psychologie kan op korte termijn uitgebreid worden met een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER(STER)

Als taak van deze wetenschappelijk medewerker(ster) wordt gezien: deelname aan het voorkandidaatsonderwijs (college en het leiden van werkgroepen).

Voor de functie wordt iemand gezocht met belangstelling voor en of ervaring op onderwijslangstelling voor en/of ervaring op onderwijsvan onderwijs methoden en technieken. Een doctoraal examen psychologie is voor deze functie vereist. Aanstelling zal geschieden in het wetenschappelijk rangenstelsel. Nadere inlichtingen kunnen ingewonnen worden bij drs. R. van der Vegt, tel. 030-16559. Sollicitaties te richten tot de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder nr. 720.

De projectgroep "intergroepsrelaties" van de subfaculteit psychologie vraagt op korte termijn voor medewerking aan onderzoek en onderwijs een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER (half time)

Deze projectgroep is opgezet in het kader van een experiment met projectonderwijs waarin studenten en stafleden gezamenlijk, via intergratie van onderzoek, onderwijs en beheer, het ontstaan en verloop van verschillende typen intergroepsrelaties bestuderen. Dit gebied wordt benaderd vanuit sociaal- en differentieel psychologische gezichtspunten. Tevens zullen veranderingsprojecten worden opgezet. Aanstelling geschiedt afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring in het rangenstelsel van wetenschappelijk medewerker.

Voor nadere inlichtingen kan men zich wenden tot Th. van der Heijden, Oudenoord 56 II, Utrecht, tel. 12636.

Aan het instituut voor klinische en industriële psychologie is een vacature voor een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER (full time)
en voor een
WETENSCHAPPELIJK MEDEWEKER (half time)
die opgenomen zullen worden in het team van voorkandidaatsdocenten. Het onderwijs waaraan zij verwacht worden te gaan meewerken, wordt sinds enige jaren gegeven in kleine groepen van 12 à 15 studenten en omvat op het ogenblik: inleiding in de theorie en praktijk van de psychologische test; inleiding in persoonlijkheidstheorieën; training in het evalueren van differentieel psychologische research. De methodiek die bij dit onderwijs gevolgd wordt, is gericht op het stimuleren van de zelfwerkzaamheid van de student. Deze nieuwe vorm van onderwijs is vanaf het begin door evaluatie begeleid. Van de nieuwe medewerkers wordt verwacht dat zij: via opleiding en/of ervaring met bovenstaande gebieden vertrouwd zijn; affiniteit hebben voor het werken in groepen; belangstelling hebben voor onderwijsontwikkeling. Aanstelling geschiedt afhankelijk van leeftijd en ervaring in het rangenstelsel van wetenschappelijk medewerker. Het team van voorkandidaatsdocenten zal graag nadere inlichtingen verschaffen. Hiervoor kan men zich richten tot mej. drs. A. van Hilten, Trans 4, Utrecht, tel. 25351.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van de subfaculteit der psychologie, Varkenmarkt 2 in Utrecht.

STUDENTEN

BUREAU INSCHRIJVING STUDENTEN
zie de mededeling onder 'Universiteit'.

STICHTING STUDENTENHUISVESTING
In de 'U' van 31 oktober j.l. blz. 10 onder 'Wandversiering 'Chez BéBé' is een fout geslopen.
Halverwege de pagina staat de zin: 'Hiermee wordt de horizontale en verticale communicatiestoornis.'
Dit laatste woord had moeten zijn: communicatie gesymboliseerd.

NIEUWE STRUCTUUR U. S. F.
Na het 'alliissement van de grondraad-oude-stijl, op basis van een drietal studentenpartijen, moet er een nieuw beleidsbepalend orgaan voor de U.S.F. geschapen worden voor de U.S.F. met het dagelijks bestuur als uitvoerend orgaan. De nieuwe U.S.F.-structuur dient ons inziens twee duidelijke grondtrekken te hebben.
1. Zij moet iedere student principieel de mogelijheid bieden geformaliseerde invloed op het U. S. F-beleid uit te oefenen.
2. Zij dient gebaseerd te zijn op de subfaculteiten. 'Terug naar de faculteiten!'

PLAN EN ALTERNATIEVEN

1. Experiment
De in het leven te richten nieuwe U.S.F.-structuur draagt een duidelijk experimenteel karakter. Voorgesteld wordt om voorlopig één jaar lang het experiment met de nieuwe U. S. F.-structuur aan te gaan. Vervolgens zal een en ander ge-evalueerd moeten worden door de grondraad-nieuwe-stijl. Deze evaluatie moet neergelegd worden in een rapport dat - na publicatie - in de algemene vergadering besproken moet gaan worden.

II. Algemeen kiesrecht
De nieuwe U.S.F.-structuur is gericht en gebouwd op alle Utrechtse studenten. D.w.z. dat er wordt uitgegaan van een algemeen kiesrecht in tegenstelling tot het thans bestaande, tot de U. S. F.-leden beperkte kiesrecht. De overweging die leidde tot dit algemeen kiesrecht is het besef dat de materiële maar vooral ook de ideële belangenbehartiging iedere student aangaat. Iedereen echter die als lid van de grondraad gekozen wordt, wordt verondersteld U. S. F.-lid te zijn of te worden.
Uiteraard blijft het feitelijk profijt van de materiële belangenbehartiging door de U. S. F., zoals reductiebureau, almanak enz., voorbehouden aan U. S. F.-leden.

III. Grondraad
a) De grondraad-nieuwe-stijl wordt opgebouwd vanuit de 18 subfaculteiten
Alternatief: komt ter sprake onder punt b) De grondraad bestaat uit 50 personen, die vanuit de subfaculteiten worden afgevaardigd. Elke subfaculteit krijgt perse één zetel in de grondraad. De overige zetels worden verdeeld over de subfaculteiten uitgebrachte stemmen (schriftelijk of hoofdelijk in een plenaire vergadering). Een precieze regeling zal door de kiescommissie opgesteld worden.
c) De subfaculteiten maken zelf uit op welke wijze zij hun afgevaardigden kiezen, maar moeten daarbij voldoen aan de twee navolgen de minimum voorwaarden:
1: Minimaal ééns per jaar moeten er per subfaculteit verkiezingen voor de grondraad-U. S. F. plaats grijpen.
2: De principiële mogelijkheid moet geschapen zijn tot tussentijdse vervanging van de afgevaardigden van de subfaculteit. De wijze van deze vervanging is afhankelijk van het gevolgde kies-systeem.
Mogelijke kiessystemen in de subfaculteiten te gebruiken zijn:
- De direct-democratische weg: de plenaire vergadering wijst een aantal afgevaardigden aan, die een mandaat meekrijgen en zo nodig direct afzetbaar zijn;
- De parlementair-democratische weg: via schriftelijke verkiezingen wordt een aantal afgevaardigden gekozen.
- Mengvormen van de twee genoemde systemen.
d) De grondraad is het beleidsbepalend orgaan van de U. S. F. Zij beslist over alle zaken de U. S. F.-betreffende, kiest (benoemt) het D. B. en kan het afzetten. De grondraad vergadert openbaar en de toehoorders hebben spreekrecht.
e) De C. S. U. heft zichzelf op en wordt deel van het secretariaat onderwijs U. S. F.

IV. Voorts is in de nieuwe structuur van de U.S.F. plaats ingeruimd voor een algemene vergadering. Zo'n algemene vergadering kan worden bijeengeroepen door de grondraad of door een groep van 75 studenten die daartoe een ondertekend verzoek bij de grondraad indienen. De grondraad is dan verplicht aan het verzoek te voldoen.
Indien de grondraad weigert accoord te gaan met de beslissing van de algemene vergadering, komt er binnen tien dagen een tweede algemene vergadering bijeen. Wanneer die tweede algemene vergadering, waarin het algemeen beleid van de grondraad aan de orde gesteld wordt, haar vertrouwen in die grondraad opzegt, dient de grondraad af te treden en worden er nieuwe verkiezingen uitgeschreven. Wanneer de grondraad het vertrouwen behoudt, blijft zij in functie. Voor het geval de door de algemene vergadering aangenomen beleidsbeslissing geen uitstel gedoogt (dit ter beoordeling van de algemene vergadering) wordt de beslissing onmiddellijk uitgevoerd. In de tweede algemene vergadering wordt daarna nog gesproken over de consequenties hiervan voor de grondraad.

Overweging
Het werken met een zo flexibel mogelijk samengestelde grondraad en een algemene vergadering beoogt het beleid van de U. S. F. ten alle tijde voor ieder inzichtelijk toegankelijk te maken. Immers, de grondraad krijgt de kans niet uit te groeien tot een star machtsorgaan en minderheden kunnen steeds proberen het beleid te wijzigen via de algemene vergadering: kracht van argumenten is uiteindelijk doorslaggevend!
Tot zover het U. S. F.-plan.

V. Realisatie
Nu het plan tot het oprichten van een grondraad-nieuwe-stijl door de algemene vergadering is aangenomen kan er ogenblikkelijk aan de realisering ervan begonnen worden. Vanuit de verschillende subfaculteiten zal er een kies-commissie ingesteld worden. Er zullen reglementen worden opgesteld en de subfaculteiten zullen moeten gaan kiezen voor een procedure, volgens dewelke zij hun afgevaardigden wensen te gaan kiezen. Hierbij zal een goede samenwerking tussen U. S. F. en de subfaculteitenbevolking geboden zijn. Het streven van de U. S. F. is om de verkiezingen in alle subfaculteiten te laten geschieden tussen 8 en 12 december in. Veler medewerking is echter voorwaarde voor het volslagen van deze opzet.
Het bovenstaand plan voor een nieuwe U.S.F. structuur is op een algemene U.S.F. vergadering (4 nov. 1969) in de aula van de Utrechtse Rijks Universiteit aangenomen.

Utrechtse studenten faculteiten

SPORT

Atletiek
De bostrainingen, die aanvankelijk waren gepland op zaterdagmorgen, zijn verschoven naar de zaterdagmiddag. Het vertrek vanaf het Lepelenburg bij Tivoli naar het landgoed van Amelisweerd is bepaald op 14.00 uur. Iedere student kan aan deze trainingen deelnemen; ter plaatse wordt de groep gesplitst in beginnelingen en gevorderden. In tegenstelling tot hetgeen er in de circulaire van de USAF vermeld stond, wordt men automatisch lid van de federatie, indien men zijn bijdrage voor atletiek à *f* 5.— per jaar en de basisbijdrage voor de U.S.S. à *f* 3.—, bij het Bureau Sportzaken heeft voldaan.
N. B. Voor de conditietrainingen in de zaal is men eventueel opnieuw *f* 5.— verschuldigd.

Roosterwijzigingen conditietraining dames !
Helaas kunnen de lessen van mevr. M. Poelma op maandagavond 17 november in de Gem. H.B.S. aan de Wittevrouwenkade, vanwege een ouderavond, niet doorgaan. Na deze datum zullen de lessen die mevr. Poelma 's maandags geeft een half uur vroeger beginnen, bovendien zal zij gezien de grote toeloop nog een extra les geven. Het rooster luidt dan als volgt: Cond. training dames algemeen maandag: 17.15-18.00 uur; 18.00 - 19.00 uur; 19.00-20.00 uur; cond. training dames roeien maandag 20.00-21.00 uur.

Schermen
Zaterdag 1 nov. j.l. organiseerde de Fed. van Utrechtse Studenten Schermers een nationaal tournooi voor equipes. De inzet was een wisselbeker van de U.S.S. Het tournooi werd gehouden in de nieuwe en bijzonder fraaie sporthal in Zeist. Elf equipes waren naar Zeist gekomen om de strijd aan te binden.
De uitslagen waren als volgt: Dames Floret 1. Groningen 2. Leiden 3. Utrecht 4. Nijmegen. Heren sabel. 1. Utrecht 2. Delft 3. Groningen 4. Rotterdam 5. Nijmegen 6. Leiden.

KRITISCH AMERIKA: PROF. PRESSER EN AMERIKA
N.a.v. zijn verblijf in de Verenigde Staten geeft prof. J Presser zijn controversiële (?) visie op een aantal actuele problemen daar, die hij zal verklaren vanuit het verloop van Amerika's geschiedenis. Datum: 27 november a.s. Plaats: Engels Instituut Maliebaan 95. Aanvang: 19.30 uur. Een ieder welkom!!!

POLITIEK CENTRUM
Voor het op te richten politiek centrum, Oudegracht 36 bis, Utrecht is door het bureau vormingswerk begonnen met de aanschaf van boeken voor de daar te vestigen leeszaal. Zolang het politiek centrum nog niet is geopend is het mogelijk de eerst aangeschafte boeken op het bureau vormingswerk, Kromme Nieuwe Gracht 29, te raadplegen.

De titels van de eerst aangeschafte reeks zijn: Rosa Luxemburg; Politische Schriften. P. A. Baran en P. Sweezy: Monopoly Capital. R. Aron, A. A. Cohen e.a.: Het pluralistische marxisme. E. Mandel; Marxist economic theory deel I. E. Mandel; Marxist economic theory deel II. Drs. S. W. Couwenberg: oost-west. Historical Materialism, Russische tekst, uitgegeven door G. Glezerman en G. Kursanov. Ronald Segal: de rassenoorlog. W. J. Lenin: de linkse stroming. Conrad Schuler: Zur politischen Ökonomie der armen Welt. G. Harmsen: Marx contra de marxistische ideologen. G. J. Kruijer: Cuba. E. Mandel: de E. E. G. en de rivaliteit in Europa - Amerika. Gorz: Het moeilijke socialisme. H. Lefebvre: het marxisme. Bukharin en preobrazhensky: The ABC of communism. J. Habermas: Technik und Wissenschaft als Ideologie. C. Wright Mills: The marxists. P. A. Baran: Zur politischen Ökonomie der geplanten Wirtschaft. W. Abendroth: Sozialgeschichte der europäischen Arbeiterbewegung. S. Leibfried: Die angepassten Universität zur Situation der Hochschulen in der Bundesrepublik und den USA. D. Schneider, R. Kuda: Arbeiträte in der Novemberrevolution. P. A. Baran: Unterdrückung und Fortschritt. P. Gang, R. Reiche: Modelle der Kolonialen Revolution. H. Lefebvre: Der dialektische Materialismus. H. Marcuse: Kultur und Geselschaft I. H. Marcuse: Kultur und Geselschaft II. H. Lefebvre: Probleme des Marxismus, heute. W. Hofman: Universität, Ideologie, Geselschaft. R. P. Wolff, B. Moore, H. Marcuse: Kritik der reinen Tolerantz. L. P. Trotzki: hun moraal en de onze. E. Mandel: Einführung in die Marxistische Wirtschaftstheorie. F. Fanon: De verworpenen der aarde. K. Korsch: Was ist sozialisierung. W. J. Lenin: Was Tun. R. Michels: Democratie en organisatie. Mao Tse Toeng: Over de tegenstelling. K. Marx: Loon, prijs en winst. P. A. Baran, E. Fried, G. Salvatore: Intellektuelle und Sozialismus. E. Fromm: Marx' visie op de mens. R. Reiche: Sexualität und Klassenkampf. B. Nirumand: Perzië. R. N. Carew Hunt: The theory and practice of communism.

FUG-ACTVITEITEN

17 nov.: s.s.r.: Joegoslavië-avond (dr. P. H van Gorkum) vergelijking van Joegoslavische en Nederlandse arbeidsverhoudingen.
U.V.S.V.: Fons Jansen
18 nov.: Corps: worstelwedstrijd
Veritas: toep-toernooi
19 nov.: alle verenigingen: voetballen
20 nov.: n.v.v.s.u.: cabaret patati patata.
21 nov.: u.v.s.v.: café-chantant
22 nov.: veritas: miniplay festival aansluitend z.a.s.
23 nov.: veritas: miniplay festival
Alle activiteiten beginnen om 20.00 uur. voor het miniplay festival gelden de elders aan te geven aanvangstijden.

BESTUUR VERITAS

Het bestuur van het collegium studiosorum veritas voor het jaar 1969-1970 is als volgt samengesteld: Egbert Myjer, praeses ad interim; Herman Holtmaat, ab-actis; Jozien Bensing, fiscus ad interim, praeses activiteiten-commissie.

S. I. B.

Op 17 november begint in Den Haag de minister-conferentie van de zes E.E.G.-landen. Bij studenten in alle lidstaten bestaat veel wrevel over de langzame gang van zaken die dergelijke meetings kenschetsen. Het is daarom de bedoeling tot actie over te gaan in de vorm van een demonstratieve bijeenkomst op het Binnenhof, waaraan vooraf een conferentietje in het weekend om de grieven te formuleren. Een ieder wie de eenheid van Europa ter harte gaat, wordt aangeraden naar Den Haag te gaan. Nadere inlichtingen volgen in de dagbladen en zijn te krijgen bij de SIB.

In het kader van een Afrikaweek heeft de SIB-Groningen een documentatiemap over Afrika samengesteld, die bij SIB-Utrecht te verkrijgen is voor *f* 2,75.

De Studentenver. voor Intern. Betrekkingen in Utrecht zoekt enthousiaste medewerkers. Als je actief wilt zijn kom dan eens overleggen met Lineke de Haan, Breedtstr. 20 bis, of met Louis de Bouter, Oudegracht 277 bis.

POLITIEK INSTITUUT

De universitaire commissie-politiek instituut zal 26 november a.s. om 14.00 uur vergaderen aan de Kromme Nieuwe Gracht; de studenten hebben de wens tot openbaarheid en meespreekrecht voor ieder naar voren gebracht.
De student- en enkele andere leden van de commissie hebben de 6e november gebrainstormd vnl. over de doelstellingen van het instituut. Een tussenrapportage en ander informatiemateriaal zal dienen als een gespreksbasis voor een tweede bijeenkomst op 20 november a.s., 19.30 uur op de USF, Wilhelminapark 23.
Al zal deze mededeling wel weer in de rubriek 'studenten' staan: wij geloven niet in geledingen, wel in verschillende meningen. Dus: iedereen is welkom.
Ter voorkoming van misverstand: al is het politiek instituutplan destijds gekoppeld aan de kwestie-Jaquet, het gaat niet over een strikt polemologisch studiecentrum. De ideeën gaan meer uit naar de studie van democratische besluitvorming in het algemeen, waarbij 'internationale structuren' niet meer of minder dan een aspect zijn.

LUSTRUM SKANDINAVISCHE VERENIGING UTRECHT

In het kader van haar tweede lustrum organiseert de Skandinavische Vereniging Utrecht op donderdag 20 november a.s. een lezing van de schrijver-vertaler J. Bernlef over de moderne Zweedse literatuur.
Plaats: Cunera (Nieuwe Gracht 32). Tijd: 20.15 uur. Toegang vrij.

BEURZEN

Canadese studiebeurzen voor 1970-1971

De Canadese regering stelt tien beurzen ('scholarships' en 'fellowships') beschikbaar voor het academisch jaar 1970-1971 voor studie of onderzoek op het gebied van alle wetenschappen, behalve de technische en medische wetenschappen, alsmede voor kunstenaars.

Voor de 'scholarships' komen in aanmerking studenten, die tenminste het kandidaatsexamen hebben afgelegd en jonge afgestudeerden, alsmede kunstenaars, die het eindexamen van een academie van beeldende kunsten of conservatorium hebben afgelegd en die hun studie in Canada wensen voort te zetten.

Voor de 'fellowships' komen in aanmerking diegenen, die reeds een doctorsgraad bezitten en die in Canada wetenschappelijk onderzoek wensen te verrichten, of les willen geven, alsmede gevestigde kunstenaars die creatief werk willen verrichten.

Duitse studiebeurzen

De 'Deutscher Akademischer Austauschdienst' stelt acht studiebeurzen van tien maanden beschikbaar voor vergevorderde studenten (studenten die tenminste met goed gevolg het kandidaatsexamen hebben afgelegd) en jonge afgestudeerden uit Nederland die zeer goede studieresultaten hebben behaald en hun studie gedurende het studiejaar 1970-1971 willen voortzetten aan een universiteit, hogeschool, academie van beeldende kunsten of conservatorium in de Bondsrepubliek Duitsland of West-Berlijn.
Inlichtingen en aanvraagformulieren betreffende bovenstaande beurzen kan men krijgen bij de afdeling: Internat. betrekkingen van het min. van O. en W., Nieuwe Uitleg 1, Den Haag. Tel. (070) 62 43 11 toestel 472 (531).

GESLAAGD

Doctoraal examen Godgeleerdheid
L. J. Hogenbrink, Amsterdam.

Kerkelijk examen: H. van Vreeswijk, Baarn; J. Vis, Sommelsdijk.

Doctoraal examen rechtsgeleerdheid: Metj. A.L.P. Ravesloot, Den Haag; N. Kronig, Utrecht.
Mej. A. E. Olthuis, Doetinchem.

Doctoraal examen geneeskunde: J. A. van Riet, F.K. Simons, Mej. L. Thomas, H. Wergeland, M. Iprenburg, R.G. Vlietstra, Utrecht; W.B. Goudswaard, Maarsbergen; Mej. P.G. Veeneklaas, Blaricum; Mej. E.F. Weijzen, Den Haag; Mej. K.J. van Santen, Woerden; P.R.H. Vermeulen, Den Haag.
C. A. F. Nijenhuis, A. T. Veeninga, G. C. Foeken, F. D. B. Haas, T. O. H. de Jongh, Utrecht; N. H. M. van Bergen, Steenbergen; E. L. Smid, Nunspeet; G. Snoep, Rotterdam; P. M. Burger, Oudekerk a.d. IJssel; H. G. M. Aalders, IJsselstein; J. A. Gevers Leuven, Zeist; R. D. Lindeboom, Slikkerveer.

Semi artsexamen: B.E.M. v.d. Boezen, Breda; D.P. Bruynzeel, Goes; R.J.M. van Etten, Oisterwijk; C.L. Hougee, Rotterdam; J.G.J. van Iersel, Helvoirt; G.J.M. Wagenaar, Arnhem.
W. G. Egmond, R. A. v.d. Pol, Utrecht; R. P. M. v.d. Pant, Tilburg; G. A. Verheul, Velp; J. W. Vredeveld, Breda; P A. M. Winkelman, Enschede
Arts examen: M.P. Springer, H.J.M.I. Emons, Utrecht; Mej. E. de Bruijns, Gorinchem; P. v.d. Zwaal, Doorn; K. de Zwaan, Oldebroek.
Tandarts examen: J.F. Noorman, H. Velthoen, O.C. Weekhout, Utrecht; W.E.L. Mangelaar-Meertens, Den Haag; L.S.C.A. Janssen, Bilthoven.
Mej. J. M. Buurma, L. W. M. Janssen, F. van Bemmel, A. J. Jansen, Utrecht; Mevr. F. Bijleveld-v.d. Hoed, 't Zand (NH); W. G. v. Thiel, Heerlen.

Doctoraal examen wiskunde: J.G.M. Donkers, Veldhoven; C H. Verhoeven, Loon op Zand.
Doctoraal examen natuurkunde: J Bouwmeester, Bilthoven; G. 't Hooft, Den Haag (cum laude); B.Q.P.J. de Wit, Bergen op Zoom (cum laude).
Doctoraal examen sterrenkunde: J. Heise, Utrecht (cum laude).
Doctoraal examen scheikunde: J.A. Klosse, De Bilt; J.L. Koster, Utrecht; R.J.M. Nolte, 's-Heerenberg.

Doctoraal examen biologie: J.H.I.J.M. ten Berge, Bilthoven, W. van Ewijk, Rozendaal; G.A. van Griethuysen, Veenendaal; H.W. Groeneveld, Eindhoven (cum laude); J.H.M. Hilgers, Amstelveen; G.K. Terpstra, Utrecht.
Doctoraal examen farmacie: R. de Jonge, A. Hulshoff, Utrecht.

Doctoraal examen klassieke letteren: P.E. Leistra, Veghel; P.C. Uit den Boogaart, Utrecht (cum laude).

Doctoraal examen Engelse taal- en letterkunde
G. M. van den Tweel, Laren.

Doctoraal examen Geschiedenis
A. P. Goudoever, Amstelveen.

Doctoraal examen muziekwetenschap: A.J. Clement, Eindhoven.
Doctoraal examen diergeneeskunde: M.J.M. v.d. Broek, Rotterdam; H. Fruithof, Breukelen; L. Honning, Dalerveen; A.A. Kleinjan, Mantgum; H.A.R. Kok, Soestdijk; J. Niehof, Zweeloo; C.B. van der Sluys, De Meern; A.H. Visscher, Utrecht; C. Vroege, Bodegraven.
Dierenartsexamen: P.W.A. Seuren, Horst; M.J. de Boer, R.K. de Boer, Utrecht; J.J. Geene, Wanroy; W. van der Holst, Haarlem; N.B. van der Meer, Rotterdam; T.J. Veen, Apeldoorn; P.A. van der Werf, Beek.

Doctoraal examen psychologie
A. J. B. F. Hartsuiker, Utrecht (cum laude); G. H. W. P. Kurtz, Den Haag; T. M. Moolhuijzen, Tilburg.

Doctoraal examen opvoedkunde
J. C. H. M. van Hoeij, Boekel.

GODGELEERDHEID

COLLEGE CULTUURGESCHIEDENIS VAN EGYPTE

Prof. dr. J. Zandee is verhinderd op woensdag 26 november van 19.00 tot 19.45 uur dit college te geven.

TS-ERASMUS VAN DE KTHU

Voor het college-jaar 1969-1970 is het bestuur van de Theologische Studievereniging ERASMUS van de KTHU als volgt samengesteld: Henk Janssen, voorzitter; Ton Douwes, algemeen secretariaat, (Amersfoortseweg 10, Huis ter Heide); Hans te Winkel, René Grotenhuis, secretariaat Utrecht; Peter de Koning, Niko Kwakman, secretariaat extern; Peter van Kessel, penningmeester.

SPREEKUUR EN COLLEGE PROF. MOSSEL

(zie onder Soc. Wetenschappen).

RECHTEN

OPENBARE LES

Vijf november j.l. hield in het Groot-Auditorium Mr. R. Crince le Roy, bij K.B. van 14 augustus 1969 nr. 37 benoemd tot gewoon lector in de faculteit der rechtsgeleerdheid om onderwijs te geven in het administratief recht en de bestuurkunde, zijn openbare les, getiteld. De vierde macht.

WACHTLIJST VOOR EERSTEJAARS OPGEHEVEN

De juridische faculteit van de rijksuniversiteit te Utrecht heeft de wachtlijst voor eerstejaars studenten kunnen opheffen, nadat in overleg met curatoren een oplossing voor de onvoorziene noodsituatie, waarvan de op 1 oktober j.l. ingestelde wachtlijst een gevolg was, kon worden gevonden.
Deze noodsituatie is ontstaan doordat een groter aantal studenten dan verwacht was zich niet bij de officiële inschrijving aan het begin van het collegejaar had opgegeven, maar eerst bij de na-inschrijving.
Besloten is thans dat voor deze na-inschrijvers afzonderlijk onderwijs zal worden gegeven (geen werkgroepen).
De faculteit betreurt het, dat de juridische studenten, die vorige week tegen de instelling van de wachtlijst hebben geprotesteerd, door een communicatiestoornis voorbijgegaan zijn aan de mogelijkheid deze zaak via de vertegenwoordiging van de studenten in de kandidaats-commissie der faculteit eerst daar aan de orde te stellen, aangezien die commissie alle vraagstukken betreffende de kandidaatsstudie heeft te behandelen, en ook dit speciale geval, naar gebleken is, met vrucht had kunnen behandelen.
De faculteit betreurt tevens dat ook bij de instelling van de wachtlijst de kandidaats-commissie door een misverstand in de faculteit, niet is gekend.

KANDIDAATSOPLEIDING

Wellicht ten overvloede zij er op gewezen dat zij die hun gehele K I examen opnieuw moeten afleggen (de gezakten) vallen onder de regeling als vermeld in de studiegids 1969-1970. Zij die vóór 1 oktober 1969 een of meer herexamens hebben gekregen, behouden voor dat herexamen hun rechten als vervat in de voorgaande regeling en worden derhalve geëxamineerd over de 'oude' stof en met toepassing van het voorgaande examenreglement. Indien zij zulks wensen kunnen zij op verzoek echter worden geëxamineerd over de 'nieuwe' stof mits dit geen verlichting inhoudt van het totale K I examen.
Een dergelijk verzoek m.b.t. het tentamen inleiding moet voor 1 december 1969 zijn ingediend bij het Instituut voor de Inleiding tot de Rechtswetenschap.

EXAMENREGELING

voor de onderdelen nieuw boek I van het privaatrechtelijk deel van B II en N II en huwelijksgoederenrecht van het notarieelrechtelijk deel van N II.
1. Vanaf 1 januari 1970 worden de bepalingen van het nieuwe recht gevraagd, tenzij de student bij de aanmelding voor het tentamen verklaart van de hierna sub 2 en 3 omschreven bevoegdheden gebruik te willen maken.
2. De student heeft tot 1 april '70 de bevoegdheid tentamen af te leggen volgens de bepalingen van het oude recht. Degenen, die in de periode vanaf nu tot 1 april 1970 tentamen afleggen en afgewezen worden, hebben ook na 1 april 1970 doch dan slechts één keer de gelegenheid tentamen af te leggen volgens de bepalingen van het oude recht.
3. De student heeft de bevoegdheid ook voor 1 januari 1970 tentamen af te leggen volgens de bepalingen van het nieuwe recht.
4. Onverminderd het hiervoor bepaalde, wordt bij de na 1 december 1969 af te nemen tentamens in ieder geval kennis verondersteld van het artikel van Mr. Scheltema in Ars Aequi, jgr. XVIII, pag. 301 e.v.

TENTAMEN STRAFPROCESRECHT

Het schriftelijk tentamen strafprocesrecht (B I) zal gehouden worden op maandag 8 december van 10.00 tot 12.00 uur in de grote foyer van Tivoli, Lepelenburg.
Opgave tot uiterlijk 28 november a.s. schriftelijk of telefonisch bij de administratie van het criminologisch Instituut, Koningslaan 10, telefoon 51 22 41.
Op het tentamen moet men een deugdelijk identiteitsbewijs, met foto, kunnen overleggen. Degenen, die in het bezit zijn van een studieboekje, moeten het boekje op het tentamen inleveren.

BIBLIOTHEEK MOLENGRAAFF INSTITUUT

Met ingang van 10 november 1969 is de leeszaal van het Molengraaff Instituut ook op maandag- en woensdagavond geopend en wel van 19.00 tot 22.00 uur.

College jeugd-deliquentie van Dr. Zuithoff

Maandag 17 november van 12.00—14.00 uur;
maandag 1 december van 12.00—13.00 uur;
maandag 15 december van 12.00—14.00 uur.

GENEESKUNDE

BENOEMING

Bij K.B. van 22 oktober 1969 nr. 13 werd benoemd aan de Utrechtse universiteit met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden dr. E. J. Dorhout Mees.
tot gewoon lector in de faculteit der geneeskunde om onderwijs te geven in de inwendige geneeskunde, in het bijzonder de nephrologie.

GEPROMOVEERD

Op 28 oktober j.l. promoveerde de heer D. Bosschaert, Korfoedreef 41, Utrecht op het proefschrift 'De stad Utrecht als medisch ontwikkelingsgebied'.
Het proefschrift beschrijft de maatschappelijke en de gezondheidstoestand met de medische verzorging gedurende de tweede helft van de 19e eeuw in de gemeente Utrecht.

Speciale aandacht wordt geschonken aan de ontwikkeling van de tandheelkunde in die dagen welke geleid heeft tot de tandartsopleiding te Utrecht.
De invloed van dr. Fh. Dentz is hierbij bepalend geweest. Vrij uitvoerig wordt aandacht geschonken aan de opleiding van de medische studenten tot arts in de onderzoekperiode.

De schrijver documenteert zijn betoog op grond van uitvoerige archiefstudie. Het is door vele aanhalingen uit archiefstukken uitgelopen op een boek van 441 bladzijden. Er zijn 840 archiefstukken vermeld. Voor het gemak van de lezer is een index van persoonsnamen toegevoegd met vermelding van de bladzijde, waarop ze genoemd worden. Vele bouwers aan het welzijn van Utrecht gedurende de onderzoekperiode zal men daarin aantreffen.
Het boek is een duidelijke aanwinst in de reeks van geschriften over de stad Utrecht.

Een medicus moest dit schrijven en een medicus kon het alleen zo schrijven.
Enige stellingen:

De ontwikkeling van de gezondheidszorg in de stad Utrecht zoals die in het verleden plaats vond is in de eerste plaats vrucht van particulier initiatief, in de laatste plaats gevolg van overheidsbemoeienis geweest.

De kliniek tot herkenning en genezing van huid-, keel-, kinder-, oor-, en tandziekten is van groot belang geweest voor de ontwikkeling van het onderwijs in de geneeskunde aan de Utrechtse universiteit.
Zij die in opvoeding, onderwijs en gezondheidszorg werkzaam zijn, behoren in ernstige overweging te nemen het roken na te laten.
Ieder bloedalcoholgehalte boven 0,1 pro mille behoort in het verkeer strafbaar gesteld te worden. Strenge controle en verplichte bloedproef zijn noodzakelijk.
Promotor: Prof. R. Hornstra, emiritus-gewoon hoogleraar in de sociale geneeskunde.

WERKGROEP FACULTEITSBLAADJE

Donderdag 6 november heeft de werkgroep de volgende brief aan de secretaris van de faculteit toegezonden, daarbij aandringend op een zo spoedig mogelijke behandeling van het voorstel daarin.
Het is noodzakelijk dat er binnen de faculteit een beter contact tot stand wordt gebracht tussen wetenschappelijk corps, personeel en studenten. Om dit betere contact te bewerkstelligen moet ook aan minderheidsmeningen de mogelijkheid geboden worden naar voren te komen naast de min of meer officiële meningen. Door het naast elkaar stellen van uiteenlopende standpunten wordt een actievere meningsvorming dan tot nu toe het geval was bevorderd.
Een faculteitsblad is hiervoor de aangewezen vorm. Immers, hierin kan informatie gegeven worden over faculteitsvergaderingen, diverse kie's, msfu, enz., en een levendige discussie ontstaan over allerlei problemen die zich voordoen. Een eerlijke discussie is alleen dan mogelijk wanneer de open en democratische structuur van zo'n blad gewaarborgd is. Dit is het geval wanneer de positie ervan onafhankelijk is van instanties als het faculteitsbestuur, d. msfu e.d.
Voor de verwezenlijking van het bovenstaande is de steun van het faculteitsbestuur onontbeerlijk, waarbij de onafhankelijkheid niet verloren mag gaan. De volgende vorm laat zich uit dit alles vrij eenvoudig destilleren:
1. Werkgroep en kopy: De werkgroep staat onafhankelijk van elke instantie, zoals faculteitsbestuur en msfu. Haar taak zal bestaan uit het actief maar aselect verzamelen van kopy om de meningsvorming te verwezenlijken. Bij een bepaald probleem zal de werkgroep zich beijveren verschillende standpunten naast elkaar naar voren te laten komen. Verder zal zij bij instanties moeten aandringen op het verschaffen van informatie. Iedereen (wetenschappelijk corps, personeel en studenten) kan bijdragen leveren, die alle geplaatst dienen te worden, waarbij de mensen die voor de verwezenlijking van het nummer zorgdragen, alléén in overleg met de schrijver de vorm kunnen veranderen. De schrijver blijft in laatste instantie de verantwoordelijke persoon voor het geschrevene en bepaalt de uiteindelijke vorm en inhoud daarvan. Anonimiteit is hierbij uitgesloten.

2. Frequentie: Afhankelijk van de kopy, maar minstens ééns per drie weken.

3. Oplage: De opzet brengt met zich mee dat ieder lid van de faculteit, d.w.z. wetenschappelijk corps personeel en studenten een exemplaar krijgt toegezonden.

4. Realisatie: Door gebruikmaking van de faciliteiten die daartoe binnen de faculteit aanwezig zijn: Stencilapparatuur, typemachines, ruimten, papier, het adresseersysteem en het faculteitsbureau als correspondentie-adres. Alle verder te maken kosten worden door de faculteit betaald.
Het is de bedoeling dat iedereen zijn inzending op een bepaald formaat typt. Deze kunnen dan opgeplakt en zeer snel in offset gedrukt worden. Als deze procedure gevolgd wordt kost 'n nummer van 8 pagina's (gemiddelde grootte) in een oplage van 3000 plm. *f* 500. De drukkerij kan het banderolleren en verzenden verzorgen. De adresbandjes moeten dan door de computer gedrukt zijn en de portokosten voldaan.
Aangezien het aantal pagin's afhangt van het aantal reacties kan de prijs schommelen tussen de 450 en 600 gulden (afgezien van de portokosten). Offset maakt sneller werken mogelijk dan bij drukken (in drie dagen) en is daarom verkieslijker.
Het bleek niet mogelijk gebruik te maken van de offset apparaten van de universiteit. Vandaar dat een prijsopgave gevraagd is van drukkerij 'Elinkwijk' Amsterdamsestraatweg 556, die gespecialiseerd is in klein-offset.
Eéns in de drie weken zal zo'n gedrukt nummer moeten verschijnen. Wanneer er zich in de tussentijd urgente problemen voordoen zal er een tussentijds nummer in gestencilde vorm verschijnen.
De werkgroep bestaat uit een vaste kern die aan de totstandkoming van ieder nummer meewerkt. Daarnaast kunnen anderen (wetenschappelijk corps, personeel, studenten) aan ieder afzonderlijk meewerken. Dit wat betreft de technische verwezenlijking.

Alléén door deze opzet kan elk lid van de faculteit èn iedere instantie binnen de faculteit een wezenlijke bijdrage leveren tot het betere contact onderling en daardoor tot een optimale functionering van onze faculteit.
Namens de wg.,

Belangstellenden kunnen inlichtingen inwinnen bij Joop van Wijk, Stationsstraat 14, Utrecht.

SINT NICOLAAS

Zoals reeds eerder is gemeld
Wordt weer alles in 't werk gesteld
Een brave bisschop op te sieren
Om 't Catharijnebolwerk te plezieren.
De vinger van de egoïst
Wijst duidelijk en beslist
Op woorden als 'anachronisme'.
sleutelwoord van het pessimisme.
Maar het handje van de altruïst
Is gul en zorgt, dat het niet mist
De gelegenheid te geven,
Gulden of daalder is hem om het even!
Sinterklaascommissie '69, Giro 771074 t.n.v. C. R. van den Hoogenband.

ANTROPOBIOLOGIE EERSTE JAAR

De eerstejaars studenten zullen in juni 1970 geen examen behoeven af te leggen in het vak antropobiologie. Deze regeling geldt uitsluitend voor eerstejaars studenten en alleen in dit cursusjaar!

TENTAMENS EERSTEJAARS VOOR C.1.

De data voor de zgn. januari-tentamens zijn als volgt: 23 dec. algemene biologie, aanvang 14.00 uur, 12 jan. chemie A, aanvang 9.00 uur. 16 jan. medische fysica, aanvang 9.00 uur.
De tentamens worden afgenomen in de Marijkehal, ingang Veemarktplein. Verdere informaties over de gang van zaken bij deze tentamens zullen tijdig verstrekt worden.

TENTAMENS DERDEJAARS VOOR C.3

De data voor de zgn. januari-tentamens zijn als volgt: 23 dec. pathologie, aanvang 9.00 uur, 16 jan. antropogenetica, aanvang 14.00 uur.
De tentamens worden afgenomen in de Marijkehal, ingang Veemarktplein. De kandidatenlijsten zullen tijdig bekend gemaakt worden.

ANTROPOGENETICA

De 3e jaars medische studenten kunnen op het faculteitsbureau, afd. studiezaken een stencil afhalen van het instituut voor antropobiologie waarin o.a. een bundel oefenvragen voor het C3 tentamen.

TENTAMEN FARMACIE

Het 'tentamen receptuurkunde' als onderdeel van het semi-artsexamen is reeds lange tijd onderwerp van discussie. Als gevolg van de verandering van het Academisch Statuut werd enerzijds gestreefd naar afschaffing van het tentamen, anderzijds naar mogelijkheden gezocht om tot een duidelijker en gerichtere vorm van onderwijs in dit aspect van de medische studie te komen. Dit laatste punt wordt thans gerealiseerd in de vorm van een colloquium, dat voor de co-assistenten 'interne geneeskunde' van de S.A.Z.U. gehouden wordt. De co-assistenten, die na 1 juni 1969 met het co-assistentschap interne geneeskunde begonnen zijn, zullen t.z.t. hierbij responderen doch geen tentamen meer behoven af te leggen. De co-assistenten, die voor 1 juni 1969 begonnen zijn, zullen nog wel moeten tonen enige kennis te bezitten van het voorschrijven van recepten. Het vroegere schriftelijke tentamen wordt echter vervangen door een gesprek van ca. 30 minuten (3 studenten tegelijk), waarin gevraagd zal worden in welke situatie, dosering, vorm en hoe een bepaald geneesmiddel (vnl. werkzaam bestanddeel) voorgeschreven wordt. Dit examen wordt afgenomen op de donderdagmiddag van de examenweek door drs. J. H. Glerum, apotheek S.A.Z.U., op de in de rooster vermelde tijd. De aan enkelen mondeling medegedeelde regeling, waarbij de receptuurkunde per examenvak gexamineerd zou worden, is hierbij dus vervallen. Wél blijft het zo, dat voornamelijk die recepten gevraagd zullen worden, die voorkomen bij de vakken van het semi-artsexamen .Tot slot zij gemeld dat bovenstaande regeling mede tot stand is gekomen in overleg met de co-assistentencommissie.

INTERNE GENEESKUNDE

De inschrijving jr.-coschappen voor interne geneeskunde zal 's maandags om 13.30 uur plaats vinden in plaats van 13.00.

TANDHEELKUNDE

BENOEMD

Benoemd tot hoogleraar in de Orthodontie aan de Vrije Universiteit te Amsterdam dr. A. J. van Hillegondsberg, thans wetenschappelijk hoofdmedewerker bij de afdeling orthodontie van het tandheelkundig instituut te Utrecht.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

SPREEKUUR EN COLLEGE PROF. MOSSEL

(zie onder Soc. Wetenschappen).

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

RECTIFICATIE TENTAMEN QUANTUMMECHANICA

Tentamen over het college van prof. Ruijgrok op 6 februari 1970 (dus niet over het college van prof. Nijboer).

BEGELEIDINGSCOMMISSIE NATUURKUNDE-ONDERWIJS

Deze commissie, belast met de invoering en begeleiding van een nieuw onderwijsprogramma voor de studierichting natuurkunde, houdt haar eerstvolgende vergadering op donderdag 20 november om 9.30 uur in de collegezaal van het Theoretisch Instituut, Maliesingel 27A. Agenda: 1. Notulen. 2. Keuze docenten (voortzetting) en gesprekken met reeds aangezochte docenten. 3. Wiskunde- en bijvakregelingen. 4. Rondvraag.
Deze vergadering is openbaar. De notulen van de vorige vergadering zijn te vinden op de publicatieborden en eventueel te verkrijgen bij de secretaris, L. F. Feiner, I. B. Bakkerlaan 143-961.

VERENIGING S²

Het bestuur van de vereniging van kandidaten en doctorandi in de wiskunde, natuurkunde en sterrenkunde S², is voor het jaar 1969-1970 als volgt samengesteld: Jeanne Breeman, praeses; Henk van Vliet, abactis; Wim van de Geijn, fiscus; Jaap de Vos, vice-praeses; Jan Buurman, vice-abactis.

COLLEGE NUMERIEKE ANALYSE NAKANDIDATEN.

In de loop van het college van 18 november a.s. zal een aanvang gemaakt worden met deel B van het college (numerieke lineaire algebra), dat dus ook bestemd is voor hen die het voorkandidaatscollege toegepaste analyse gevolgd hebben.

ROOSTER SEMINARIUM DIDAKTIEK VAN DE NATUURKUNDE.

12 november: dr. H. P. Hooymayers. Nodige ontwikkelingen in de natuurkundige opleiding. (mede: Verslag van het congres te Leuven).
19 november: dr. S. Klestra. Natuurkunde van de auto bij het V.H.M.O.
26 november: S. v. d. Honing. Bepaling van de Boltzmannconstante.
3 december: drs. M. M. van Bruinessen. Behandeling van de relativiteitstheorie.
10 december: W. J. Schraven. De behandeling van de statische opvatting bij het VWO.

SCHEIKUNDE

TENTAMEN CHEMISCHE THERMODYNAMICA

Het tentamen chemische thermodynamica (oude stijl) zal niet worden afgenomen op 11 november a.s., zoals eerst was aangekondigd, maar op 27 november a.s.
Plaats: hal van het analytisch chemisch laboratorium. Aanvang: 14.30 uur. Men dient zich voor dit tentamen op te geven bij de administratie van het laboratorium voor algemene chemie, Vondellaan 14.

COLLEGE ENDOCRINOLOGIE VOOR DE RICHTING S2

In afwijking van hetgeen in de studiegids is vermeld, zal het college algemene endocrinologie (docent dr. H. J. Th. Goos) voor eerstejaars studenten van de richting S2, beginnen op woensdag 19 november a.s. en eindigen op woensdag 17 december a.s. In verband hiermee heeft het college plaats niet slechts op woensdag van 9.00-9.45 uur, maar ook op woensdag van 10.00-10.45 uur, telkens in de collegezaal van het analytisch chemisch laboratorium.

GEWIJZIGD PROGRAMMA RESEARCH-VOORDRACHTEN

14 november: prof. v. Gool: anorganische chemie; prof. Dijkstra: analytische chemie; prof. Drenth: fysisch-organische chemie.
21 november: prof. van Deenen: biochemie; 12 december: prof. Boldingh: biochemie. Algemene discussie.
De voordrachten hebben telkens plaats van 11.15-12.30 uur in de collegezaal van het organisch chemisch laboratorium.

ANALYTISCHE CHEMIE

De nakandidaatscursus gaschromatografie wordt van 8 tot 19 december gegeven. Voor zover de plaatsruimte dit toelaat kunnen ook andere belangstellenden dan kandidaten met analytische chemie als hoofd- of bijvak deze cursus volgen. Aanmelding s.v.p. voor 21 november bij dr. C. L. de Ligny, analytisch chemisch laboratorium.

GEOLOGIE EN GEOFYSICA

ECONOMISCHE GEOLOGIE

Daar de minister van O & W nog steeds geen beslissing heeft genomen t.a.v. de toekomst van de studierichting geologie aan de Utrechtse Universiteit, is nog niet kunnen worden voorzien in de vacature economische geologie.
Als gevolg daarvan heeft de subfaculteit zeer tot haar leedwezen moeten besluiten geen nieuwe kandidaten tot de studie voor bij- of hoofdvak economische geologie voor het doctoraal examen geologie toe te laten.

BIOLOGIE

POSTDOCTORAAL COLLEGE SUBCELLULAIRE BIOLOGIE

Het college 'subcellulaire biologie' is bedoeld voor doctorandi, die voornemens zijn te promoveren op een onderwerp uit de moleculaire biologie en voor kandidaten met belangstelling voor dit gebied.
Tijdens deze cursus zullen in chronologische volgorde, de volgende colleges gegeven worden: dr. H. P. J. Bloemers: biosynthese van nucleïnezuren en eiwitten, 18.00 uur. Prof. dr. G. A. van Arkel: principes van de moleculaire genetica, 15.00 uur. Prof. dr. P. G. de Haan: regulatie van de biosynthese van macromoleculen, 15.00 uur. Prof. dr. R. van der Veen: celdifferentiatie bij planten, 16.00 uur.
De colleges worden gegeven vrijdags van 12.15-13.00 uur in de grote collegezaal van het botanisch laboratorium, Lange Nieuwstraat 106. De aanvang is vastgesteld op 14 november. Dr. Bloemers is voornemens de volgende onderwerpen te behandelen: (1) eiwitten, (2) deoxyribonucleïnezuur, (3) ribonucleïnezuur, en (4) de genetische code.

M.O.-CURSUS ALGEMENE ZOÖLOGIE 1970

Deze cursus zal gehouden worden van 20 april tot en met 15 mei 1970. Het volgen hiervan is thans weer alleen verplicht voor deelnemers aan de bijzondere M.O.-opleiding. Men kan zich schriftelijk opgeven tot uiterlijk 1 januari 1970 bij drs. D. van den Tooren, Zoölogisch Museum, Rijnkade 1 A, Utrecht.

VEGATATIEKUNDE

1. De volgende werkbespreking voor na-kandidaten vindt plaats op vrijdag 14 november om 7 uur in de bibliotheek van het Instituut voor Systematische Plantkunde, Transitorium II, (étage 28).

2. Biologen en fysisch geografen die in 1970 een vegetatiekundig onderwerp willen bewerken kunnen zich aanmelden tot 1 december 1969 bij de stafleden van de afd. vegetatiekunde, Transitorium II, 29e verdieping. Daartoe moet men het kandidaatsexamen voor 1 mei 1970 hebben afgelegd of M.O.studenten het tentamen plantensystematiek en de 3e jaars cursus hebben gevolgd.

LETTEREN

STRUCTUURCOMMISSIE VAN DE FACULTEIT DER LETTEREN

In de 7e vergadering van de Structuurcommissie werd door de heer Feis een toelichting gegeven op een publicatie van de studiecommissie Geschiedenis inzake de structuur van de faculteit.

Het voorstel behelsde de instelling van een studierichtingsraad bestaande uit 15 personen w.o. 7 vertegenwoordigers uit de vakgroepen, (vergelijkbaar met de huidige afdelingen), 7 vertegenwoordigers te verkiezen door de algemene vergadering en 1 vertegenwoordiger van het administratief personeel.

De bedoeling van deze structuur is om in de studierichtingsraad tot een paritaire samenstelling te komen zonder dat daarmee het uitgangspunt (geen verschil in geledingen binnen de werkgroepen) wordt aangetast.

Van de zijde van het administratief personeel kwamen bezwaren tegen hun geringe vertegenwoordiging. Ook werden bezwaren geuit tegen de aanwezigheid van studenten in het bestuurs-orgaan. Omgekeerd werd gevraagd welk aandeel het administratief personeel aan onderwijs en onderzoek heeft. Gesteld wordt dat opheffing van kwaliteitsverschil tussen docenten en studenten bij de vertegenwoordiging tevens inhoudt dat dit voor andere groepen moet gelden.

Wat de bevoegdheden van de studierichtingsraad betreft werd algemeen gepleit voor een ruimere bevoegdheid dan die van de huidige instituutsraad.

In een stafvergadering van het Instituut voor Geschiedenis zijn enkele bezwaren van praktische aard tegen de voorgestelde structuur gerezen:

De leden van het DB zullen in de studierichtingsraad en in een aantal geledingen zitten en dus erg veel moeten vergaderen.

Men gelooft niet dat er veel mensen op de algemene vergadering zullen komen. De inschakeling van werkgroepen biedt veel meer kans op deelname.

De vakgroepen bestaan in feite nog niet. De keuze van stafleden kan niet aan een algemene vergadering worden overgelaten, de stafleden zullen de taken verdelen en dus staat van te voren reeds vast wie deze afgevaardigde zal worden.

Verwacht wordt dat de geledingen geleidelijk zullen verdwijnen. Anderen bestrijden dit omdat de universiteit met name de onderwijs situatie een verschil in positie voor-onderstelt. In het bestuur gaat het behalve om kennis ook om macht, waarbij thans nog rekening gehouden moet worden met de bestaande verschillen in de geledingen. Daarbij hoeft nog niet gedacht aan verschil in belangen, maar toch wel aan verschil in functies.

Bij het ontwerpen van een bestuursvorm zal overigens rekening gehouden moeten worden met studenten die geen behoefte zouden hebben aan of zelfs bezwaren hebben tegen verandering van de docent-student verhouding. Het veronderstelt een gezicht-interieur waartoe men studenten niet kan dwingen.

De voorzitter concludeert dat er eigenlijk dezelfde problemen als de vorige keer zijn besproken en dat in de situatie niet veel gewijzigd is. De volgende keer zal door iedereen een korte stemverklaring worden gegeven en daarmee zal het onderwerp afgesloten zijn. Deze vergadering was vastgesteld op maandag 10 november 1969.

ALGEMENE VERGADERING

Inmiddels hebben de studenten hun deelneming aan de commissie opgeschort. Motief: de commissie is in meerderheid vóór het handhaven van geledingen. Om zich over verdere stappen te beraden roepen zij alle literaire werkers op voor een algemene vergadering op dinsdag 18 november om 12.00 uur in het Domgebouw.

SPREEKUUR EN COLLEGE PROF. MOSSEL

(zie onder Soc. Wetenschappen)

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

JAMES JOYCE SYMPOSION

Ter gelegenheid van het verschijnen van de Nederlandse vertaling van 'Ulysses' (De Bezige Bij) zal er op vrijdag 28 november van 20.00 tot 23.00 uur een James Joyce Symposion worden gehouden in de senaatszaal van de rijksuniversiteit aan het Domplein. Een beperkt aantal toegangsbewijzen is voor belangstellenden verkrijgbaar bij boekhandel Kemink & Zn of boekhandel Broese.

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAPPEN

GASTCOLLEGE PROF. Fr. VALSECCHI

Prof. dr. Franco Valsecchi van de universiteit van Rome zal op dinsdag 25 november a.s. te 11.00 uur in het Instituut voor Geschiedenis een gastcollege geven in de Duitse taal 'Fascisme en verzet in de interpretatie van de historici'.

DIERGENEESKUNDE

TENTAMEN PLANTENSYSTEMATIEK DIERGENEESKUNDE

In overleg met de studievertegenwoordiger van het 2e jaar is besloten op dinsdag 2 december a.s. gelegenheid te geven het tentamen plantensystematiek (t.b.v. het C-II examen diergeneeskunde) af te leggen. Aanvang 19.30 uur precies, Provisorium, Heidelberglaan.
Dit schriftelijke tentamen is het definitieve tentamen. Het kan alleen worden afgelegd door hen die het practicum volledig gevolgd hebben.
Degenen, die aan dit tentamen wensen deel te nemen, wordt verzocht zich schriftelijk op te geven aan de heer H. v. d. Steen, Kamer 22, Heidelberglaan, Provisorium, vóór 27 november a.s.
Een tweede (definitief) schriftelijk tentamen zal eind mei 1970 worden gegeven.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

RESPONSIECOLLEGE METHODIEK.

Op verzoek van de jaargroep zal op maandag 17 november vn 14.00-15.00 uur een responsiecollege voor eerstejaars studenten sociologie worden gehouden over de stof van tentamen methoden en technieken I (stencil drs. Kruijt en drs. Swanborn). Plaats: witte zaal Transitorium I.

GEPROMOVEERD

7 november promoveerde de heer E. Dekker, (1933) op het proefschrift Overheidsvoorlichting in de Verzorgingsmaatschappij.
Promotor was prof dr. Sj. Groenman, gewoon hoogleraar in de sociologie.
Voor belangstellenden is een uittreksel van het proefschrift verkrijgbaar bij de afd. public relations, voorlichting en documentatie.

BASISJAAR SOCIOLOGIE

De avondcolleges van prof. Thoenes voor vierdejaars studenten zullen worden gegeven op: 20 november, 4 december, 18 december. Plaats: academiegebouw, Domplein, kamer 9.

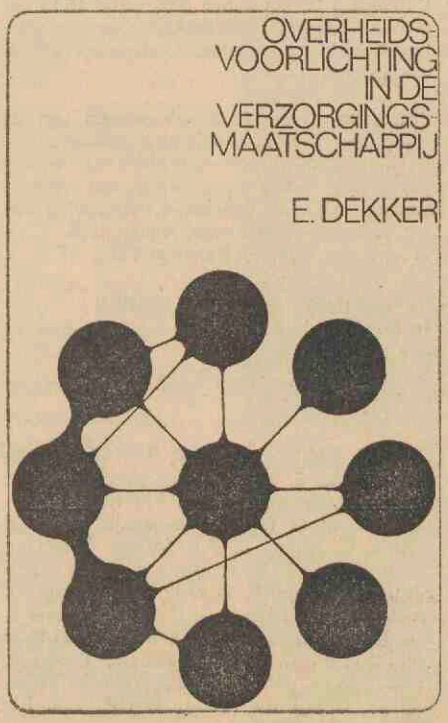

OPVOEDKUNDE

TENTAMENS 2e- EN 3e-JAARS VOORKANDIDATEN

28 nov. 1969: Algemene psychologie, 14.30 uur, witte zaal, transitorium I. 9 dec. 1969: Ontwikkelingspsychologie, studieprogramma '68-'69, 14.30 uur, witte zaal, transitorium I. 19 dec. 1969: Ontwikkelingspsychologie, 2e jaars, studieprogramma '69-'70, 9.00 uur, Trianon. 6 febr. 1970: Theoretische pedagogiek, 2e jaars: voor deelnemers aan de kursus, P.I. 9 febr. 1970: Theoretische pedagogiek, 2e jaars: voor deelnemers aan de kursus P.I. 3e jaars, P.I. 11 febr. 1970: Historische pedagogiek voor niet deelnemers aan de kursus P.I. 13 febr. 1970: Ontwikkelingspsychologie, studieprogramma '68-'69, 14.30 uur, rode zaal, transitorium I. 20 febr. 1970: Sociologie oude lijst, 14.30 uur, Uithof. 10 april 1970: Algemene psychologie, 14.30 uur, blauwe zaal, transitorium I. 17 april 1970: Ontwikkelingspsychologie, studieprogr. '68-'69, herhaling: studieprogramma '69-'70, 14.30 uur, blauwe zaal, transitorium I. 29 mei 1970: Theoretische pedagogiek, 2e jaars: voor deelnemers aan de kursus, P..I 29 mei 1970: Ontwikkelingspsychologie, studieprogr. '68-'69, 14.30 uur. witte zaal, transitorium I. 8 juni 1970: Theoretische pedagogiek, 2e jaars: voor niet deelnemers aan de kursus, P.I. en 3e jaars, P.I. 8 juni 1970: Algemene psychologie, 14.30 uur, blauwe zaal, transitorium I. 24 juni 1970: Psychologie en pedagogiek van het gehandicapte kind, P.I. 26 juni 1970: Sociologie, nieuwe lijst. Laatste week mei, eventueel eerst week juni: Methodenleer.

SPREEKUREN AFD. ANDRAGOGIEK

Met ingang van 12 nov. houden mej. J. L. S. Knorringa (k. 19.20.04), de heer E. Lopes Cardozo (k. 19.16.04) en de heer O. Warmenhoven spreekuur op hun kamer. Tevens zijn zij telefonisch te bereiken. Mej. J. L. S. Knorringa toestel 1866: de heer E. Lopes Cardozo toestel 1865; de heer O. Warmenhoven (k. 19.19.11) op toestel 1871.
Het is op hetzelfde uur, namelijk woensdag 11.00-12.00 uur. Het instituutsnummer luidt thans: 53 91 11.

Spreekuur en college prof. Mossel

Het spreekuur van prof. dr. R. S. Mossel zal 18 november niet doorgaan.
Tevens zal op 21 november a.s. het college algemene didactiek (groep 1) van prof. dr. R. S. Mossel vervallen.

GYMNOLOGIE AAN DE UNIVERSITEIT

Hoezeer verheugd over de invoering van dit vak in het studiepakket opvoedkunde, lijkt het mij juist, enkele aanvullingen op de mededeling in 'U' van 9 oktober te plaatsen.
1. De informatie over de studieduur voor het kandidaatsexamen is erg optimistisch. Wij hebben de ervaring, dat studenten, in het bezit van de acte M.O.-A pedagogiek **een enkele keer** in 12 tot 18 maanden hun kandidaatsexamen halen. Voor de grote meerderheid duurt dat 2 jaar of langer. Het is zeer onwaarschijnlijk, dat de bezitters van de acte M.O.-P, die minder voorbereiding op de vakken van het kandidaatsexamen hebben door hun voorafgegane studie, het in 12 à 18 maanden kunnen halen.
2. Een precisering van de M.O.-A regeling lijkt gewenst. De vrijstellingen van de propedeuse, daarin mogelijk gemaakt, gelden slechts automatisch voor de hoofdvak-onder-

delen, niet voor het onderdeel algemene psychologie. Aan de docent van dit vak, drs. P. Span, dient men te vragen of er, op grond van de in de voorafgegane opleiding bestudeerde stof, aanleiding is om vrijstelling van zijn onderdeel te geven. (Om misverstanden onder de M.O.-A studenten te voorkomen: voor hen, die te Utrecht hun acte M.O.-opvoedkunde behaalden, geldt een automatische vrijstelling van algemene psychologie.)
3. De bijvakkeuze mogelijkheden zijn in de mededeling van collega Rijsdorp wat ruimer gesteld dan door de afstudeerinrichtingen is aangenomen. Officieel aanvaard is:
Voor richting A: lichamelijke opvoeding in de school;
Voor richting A-B: lichamelijke opvoeding van het gehandicapte kind;
Voor richting D: lichamelijke opvoeding buiten schoolverband.

De voorzitter van de sub. fac. opvoedkunde
prof. dr. W. E. Vliegenthart

LEZINGENSERIE

In het kader van de doctoraal-opleiding klinische pedagogiek is dit jaar een serie lezingen opgenomen, bedoeld om de studenten een stuk informatie te geven, dat enigszins buiten het gewone studieprogramma valt, maar belangrijk genoeg is om er toch enige aandacht aan te besteden.
De serie is verdeeld in 3 cycli:

Cyclus A

Thema: De pedagoog krijgt in zijn werk te maken met vertegenwoordigers van andere disciplines. Hoe ervaren dezen vanuit hun werkterrein plaats en werk van de pedagoog? Hoe liggen de contacten tussen hen en de pedagoog? En hoe vullen de kennis van deze deskundigen en van de pedagoog elkaar aan?
De volgende inleidingen zijn gepland:
18 en 25 nov. het schoolhoofd; mej. N. Buys, hoofd v.e. lagere school te Utrecht; in dialoog met drs. Teunissen.
2 dec. de kinderarts; drs. W. A. J. Kooper, kinderarts te Bilthoven.
9 dec. de maatschappelijk werker, mej. E. van Laar, maatsch. werkster bij Pro Juventute, Utrecht.

Cyclus B

Thema: mogelijke werkterreinen van afgestudeerde klinische pedagogen.

De volgende inleidingen zijn gepland:

27 jan. de orthopedagogische inrichting; drs. J. M. A. van der Linden, verbonden aan 'De Heijgraeff', Woudenberg.

3 feb. het medisch kinderdagverblijf; drs. P. de Wit, arts te Den Haag.

10 feb. de kinderbescherming; de heer K. Groen, verbonden aan het ministerie van C. R. en M., Rijswijk.

17 feb. school en schooladviesdienst; drs. K. Doornbos, werkzaam bij S.V.O., den Haag.

24 feb. het ziekenhuis; mevr. drs. B. Labout-Gulikers, Heemstede.

3 mrt. free lance werk; drs. H. J. Kneppers, Amsterdam.

Cyclus C

Thema: Enkele nieuwe testinstrumenten en hun constructie.

De inleidingen vallen op: 10 maart, 17 maart en 24 maart.

Aan deze cyclus wordt nog gewerkt. De onderwerpen zullen nader worden bekendgemaakt.

Alle bijeenkomsten vallen dus op **dinsdag**, en wel van 16.00-17.30 uur. Plaats: Collegezaal P.I., Achter de Dom 13.

Het is de bedoeling, steeds ongeveer de helft van de beschikbare tijd te besteden aan de inleiding, de rest aan vragen en discussie.

De serie is **verplicht** voor de cursisten van de beide cursussen Pedologische Praktijk van dit jaar (dus zowel van degene die in sept. gestart is, als van die welke in jan. '70 begint). Voorts zijn alle docenten en belangstellende studenten van harte welkom.

TENTAMEN ONTWIKKELINGS- EN PEDAGOGISCHE PSYCHOLOGIE

(Mevr. dr. Vermeer en dr. Kohnstamm) voor psychologie- en pedadogiek-studenten.

Na overleg tussen beide docenten is besloten dat er over de 'oude' lijst ('68-'69) een schriftelijk tentamen gehouden zal worden op dinsdag 9 december om 14.30 uur in het Transitorium I (Uithof), Witte Zaal.

Over de 'nieuwe' lijst ('69-'70) zal voor de eerste maal een tentamen gehouden worden op vrijdag 19 december om 9.00 uur in Trianon, Oudegracht.

In afwachting van eerdere berichten en/of beloften zal er dus op 9 december **niet** over de nieuwe lijst en op 19 december **niet** over de oude lijst gevraagd worden.

Pedagogiek- en psychologiestudenten die vóór september '68 met de studie zijn begonnen mogen kiezen of zij tentamen willen doen over de oude of de nieuwe lijst.

SOCIALE PEDAGOGIEK

Donderdag 20 november 1969 vanaf 15.15 uur plenaire besprekingsbijeenkomst van de afdeling sociale pedagogiek. Onderwerp: hoofdvak-college.

Programma: rapportage sub-groepen van de werkgroep sociale pedagogiek; plenaire discussi over de rapporten; formulering van een gezamenlijk voorstel; planning van verdere stappen m.b.t. de definitieve vormgeving van het hoofdvak-college vanaf januari 1970.
Plaats: praktikumzaal Keistraat 6 bis.

ROOSTER GROEPSBESPREKINGEN 1e JAARS

(Inl. in de Opvoedkunde)
Groepsspreekuur is op dinsdag 18 november '69.

Groep 1. 9.30-10.45 kamer 6, P.I. (Albert Buisman); Groep 2. 9.30-10.45 ac. gebouw, zaal 8 (Harry Bisschop); Groep 3. 9.30-10.45 ac. gebouw, zaal 13 (A. J. Beekman); Groep 4. 11.00-12.15 kamer 6. P.I. (Albert Buisman); Groep 5. 11.00-12.15 ac. gebouw, zaal 8 (Harry Bisschop); Groep 6. 11.00-12.15 coll. zaal P.I. (A. J. Beekman); Groep 7. 13.30-14.45 kamer 6, P.I. (Albert Buisman); Groep 8. 13.30-14.45 coll. zaal P. I. (A. J. Beekman); Groep 9. 13.30-14.45 ac. gebouw, zaal 2 (Ymmeke Eisenloeffel); Groep 10. 15.30-16.45 coll. zaal P.I. (Ymmeke Eisenloeffel).

CENTRALE INTERFACULTEIT

BENOEMINGSPROCEDURE HOOGLERAREN EN LECTOREN

Voortaan zal de centrale interfaculteit bij voorstellen tot voordracht voor benoeming van hoogleraren en lectoren, niet alleen aan de zusterfaculteiten, maar ook aan de studieraad om advies vragen. In een brief van de C.I.F. aan de secretaris van de studieraad, gedateerd 13-10-1969, staat het volgende:

"In antwoord op uw schrijven van 31 maart j.l. deel ik u mede dat de Centrale Interfaculteit in haar vergadering van 10 oktober j.l. unaniem en van harte besloten heeft om op uw verzoek in te gaan en dus in de toekomst advies te vragen aan de studieraad m.b.t. hoogleraars- en/of lectorsbenoemingen."

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

SOCIAAL ECONOMISCHE GESCHIEDENIS

Drs. P. 't Hart zal op 18 nov. a.s. beginnen met zijn college sociaal economische geschiedenis voor 1e jaars sociaalgeografen.
Zij, die zich voor dit college hebben opgegeven worden op genoemde datum verwacht in zaal 11.04.04 van Transitorium II, 's middags om 13.00 uur.

AARDRIJKSKUNDE

SPREEKUUR EN COLLEGE PROF. MOSSEL

Zie onder Soc. Wetenschappen.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT.

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie. (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); A. v. d. Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, Telefoon: 030 - 29441, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad (en bij voorkeur via de leden van de redactieraad) te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang nr. 12
21 november 1969

Concrete vorderingen bij het streven naar grotere doelmatigheid

Op dinsdag 18 november werd een persgesprek gehouden over het onderwerp: wat is er na het rapport Bosboom en Heneger van februari van dit jaar eigenlijk precies gebeurd en wat gaat er nog gebeuren?
Dr. Schamhardt gaf een opsomming van projecten die inmiddels ter hand zijn genomen. Vervolgens kwamen twee modellen aan de orde van verhoging van de doelmatigheid bij het onderwijs: het bandcollege bedrijfseconomie (Economisch Instituut) en het reeds langer lopend experiment bij de studie in de geschiedenis.
Op de twee eerstgenoemde onderdelen van het persgesprek komen we later terug. Hierbij plaatsen we de tekst van de toelichting die bij het laatste onderdeel werd gegeven door drs. L. G. P. Smeets.

Wijzigingen in de opzet van het studieprogramma in de geschiedenis ter verkrijging van een grotere doelmatigheid

In de programmering van de opleiding voor historici zijn **drie fasen** te onderscheiden:
1. vóór 1963;
2. van 1963/1964 tot en met 1968/1969;
3. vanaf 1969/1970.

1. **Opzet studieprogram vóór 1963**

In de hoofd- en bijvakken werden luistercolleges gegeven. Daarnaast verwerkte de student een vrij uitgebreide literatuur zelf. Tentamina werden afgelegd op het moment, dat de student meende aan de eisen te kunnen voldoen. Kenmerkend voor de opzet in deze periode is de grote vrijheid die de student genoot.
De bezwaren van dit systeem:
— de studieduur tot het kandidaatsexamen liep uit van officieel drie jaar tot vier à vijf jaar (zie 'studieresultaten, generaties 1946 - 1966' van Uphoff, Gras en De Vreede, Utrecht, december 1967);
— de student kwam vooral in het eerste jaar niet tot zinvol werken wegens onbekendheid met het apparaat; moeilijk contact tussen student en docent; grote overgang van middelbare school naar universiteit;
— studie-opzet werkte niet selectief; het aantal studiestakers was groot én verspreid over een groot aantal jaren.
2. De gesignaleerde bezwaren hebben geleid tot de invoering van een nieuw studieprogramma in 1963: Uitgangspunt van dit program is, dat eerstejaars een aparte groep vormen met een eigen problematiek en dat 'de' docent zich met deze groep intensief dient bezig te houden. Vanaf de eerste dag van het eerste jaar dient de student bij de studie betrokken te zijn. De luistercolleges werden voor een aantal hoofdvakken vervangen door

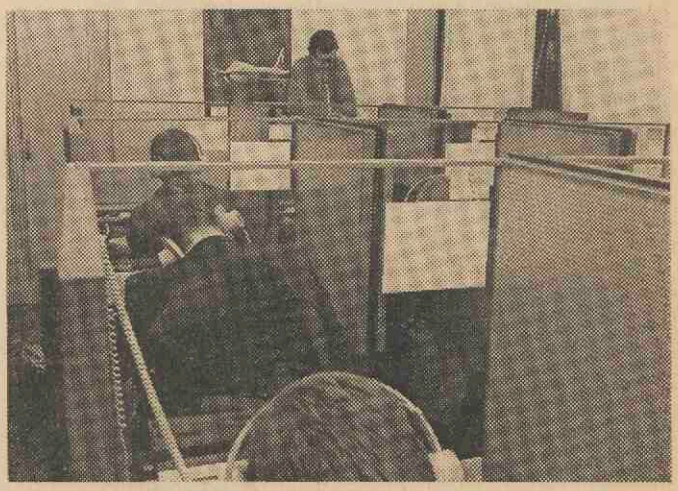

Bandcollege *Foto: Jac. P. Stolp*

één uur overzichtscollege per week, gecombineerd met twee uur werken in werkgroepverband (één docent met zeven à tien studenten). De tot het kandidaatsexamen beschikbare tijd werd door de afdelingen die aan het programma meewerkten, verdeeld: de afdeling Geschiedenis der Middeleeuwen en die der Geschiedenis van de Nieuwere Tijd gingen aan het werk met eerste- en tweedejaars, de afdeling Geschiedenis van de Twintigste Eeuw met tweede- en derdejaars. De afdelingen

Economische- en Sociale Geschiedenis en Oude Geschiedenis hielden het programma gelijk aan dat voor 1963.

Kenmerken:

— strikte begeleiding. Docent neemt wekelijks kennis van de vorderingen van de student (met andere woorden: alle factoren zijn aanwezig om het 'terugkoppelingsproces' (Bosboom en Hegener, Doelmatigheidsrapport, pag. 10) te doen functioneren);
— de studie-opbouw is zodanig, dat de student met alle facetten van het vak (bronnenstudie, literatuurverwerking, enz.) in aanraking komt;
— strikte begeleiding en studie-opbouw geeft docenten én studenten inzicht in de juistheid van studiekeuze. Gevolg: concentratie van studiestakers in en aan het eind van het eerste jaar;
— de studieduur van drie jaar tot het kandidaatsexamen wordt realiseerbaar;
— bijkomend, maar wel belangrijk: deze studie-opzet is alleen realiseerbaar, indien voldoende docenten en kleine ruimten ter beschikking staan.

In de praktijk bleken er naast voordelen ook bezwaren aan deze opzet te kleven:
De positieve waardering van de studiebegeleiding door de studenten maakte aan docenten duidelijk, dat het onjuist is te streven naar deeloplossingen (voor bijvoorbeeld de afdeling Oude Geschiedenis een andere opzet als voor de afdeling Middeleeuwen). De lange duur van de begeleiding maakte dat de vrije, niet-hervormde doctoraalstudie soms ongemotiveerd lang uitliep, terwijl ook binnen het kader van de kandidaatsstudie de motivatie van de student voor alle onderdelen niet even groot bleek. Bovendien kwamen in deze studie-opzet de bijvakken, gedoceerd binnen en buiten het Instituut voor geschiedenis, niet tot hun recht en was van integratie in de hoofdvakken geen sprake.

3. Deze bezwaren hebben er toe geleid, dat een commissie, bestaande uit docenten en studenten, een nieuw studieprogram heeft ontwikkeld, opgebouwd in de tijdseenheid van semesters (twee semesters is gelijk aan één studiejaar).

Opzet:

a. gedurende de eerste drie semesters wordt de voor iedere student verplicht geachte basiskennis onderwezen volgens het systeem dat in de periode 1963 tot 1969 van kracht was. De tentamina hebben betrekking op het behandelde in het overzichtscollege en in de werkgroepvergaderingen en worden gehouden onmiddellijk na de cursus van het betreffende hoofdvak. (Studieduur = cursusduur).

b. Gedurende een semester (het vierde halfjaar na het begin van de studie) zal in werkgroepverband een training worden gegeven in de kritische verwerking van literatuur, dit in relatie tot twee of meer hoofdvakken, in principe naar keuze van de student. Bovendien wordt een bijvak gevolgd, gedoceerd aan het Instituut voor geschiedenis, om de keuze die de student aan het eind van het vierde semester dient te maken wat meer fundament te geven.

c. Het vijfde en zesde semester geeft de prekandidaat de mogelijkheid zijn voorkeur te volgen. Er zullen door de vijf hoofdvakken vijf 'studiepakketten' worden samengesteld, waarin de nadruk telkens op één hoofdvak valt en de mogelijkheid tot integratie van de bijvakken aanwezig is.

Op de samenstelling van deze pakketten heeft de student invloed.

Voordelen van deze studie-opbouw:
— de begeleiding strekt zich nu over alle hoofdvakken uit;

— de voor ieder verplichte periode is met de helft bekort; de mogelijkheid van vroegtijdige specialisatie is ingebouwd De student dient zich te bezinnen op zijn toekomstige beroep, omdat door specialisatie ook andere beroepen dan dat van leraar-geschiedenis realisabel worden;
— de bijvakken (kunnen) worden geïntegreerd in de hoofdvakken;

— de betrokkenheid van de student bij de studie wordt vergroot;

— in de eerste twee semesters maken alle docenten en studenten met elkaar kennis, hetgeen een objectieve oordeelsvorming bij beide groepen over de geschiktheid en de juistheid van de studiekeuze bevordert.

Daarnaast is uit een oogpunt van doelmatigheid van belang te weten dat:

— de commissie die het programma heeft ontworpen, in functie is gebleven, zodat het onderwijs aan het instituut een object van gerichte en permanente zorg' blijft (zie Bosboom en Hegener, Doelmatigheidsrapport, pag. 12);

— door het betrekken van de Studieraad (paritair samengesteld uit docenten en studenten (in programmatechnische zaken aan en door studenten en docenten ruime informatie kan worden verschaft. Dit aspect wordt nog bevorderd door het feit dat deze Raad openbaar vergadert en voor alle leden van de instituutsgemeenschap toegankelijk is;

— nodig is geworden een volledige herziening van de opleiding voor het doctoraal examen. Hiermee zal in de loop van dit studiejaar worden begonnen.

L. G. P. Smeets

Kaarten en kartografie

Er wordt, ten onrechte, wel eens gedacht dat het tekenen van een landkaart een eenvoudige zaak is die geen speciale bekwaamheid van de auteur vereist. Wie de moeite neemt om zich op de hoogte te stellen van de vakliteratuur op het gebied van de kartografie komt al spoedig tot het inzicht dat de normen waaraan een goede kaart moet voldoen slechts behaald kunnen worden door vakmensen die naast aanleg voor de grafische vormgeving over een grote technische vaardigheid en over een uitgebreide kennis van de geografie dienen te beschikken. Kartografie is daarom een multidisciplinaire wetenschap waarvan de deelgebieden een divergerend karakter bezitten.

Er bestaat echter één hoofdkenmerk waaraan een werkelijk goede kaart ongeacht of dit een landkaart, een zeekaart, een economisch-statistische of een stratenkaart is, moet voldoen, n.l. dat de informatie welke door middel van de kaart verstrekt wordt op optimaal duidelijke wijze aan de gebruiker meegedeeld wordt. De kaartenmaker is er zich van

bewust dat zijn produkt een belangrijke rol speelt in de communicatie tussen informatieverstrekker en lezer en zal daarom zijn best doen om zich zo duidelijk en zo bondig mogelijk uit te drukken. Dit uitdrukken heeft plaats door gebruik te maken van die grafische symbolen (signaturen, kleuren, etc.) welke een optimale werking bezitten om het karakter van het uitgebeelde geografische verschijnsel doeltreffend weer te geven.
Men zou kunnen denken dat een landkaart altijd minder doeltreffend en minder waar is dan een vanuit de lucht loodrecht naar beneden gefotograafeerd landschap. Van dit waandenkbeeld is men spoedig genezen wanneer men een luchtfoto van een dichtbewoond gebied, van grote hoogte genomen, met een kaart van hetzelfde gebied op dezelfde schaal bekijkt. Het blijkt dat de kaart oneindig veel gemakkelijker te lezen (of te interpreteren) is dan de luchtfoto. Er zijn echter ook talrijke voorbeelden van het omgekeerde te geven, namelijk daar waar de dun bevolkte gebieden van onze aarde een overwegende macro-structuur bezitten die op een luchtfoto veel duidelijker tot uitdrukking komt dan op de meestal schetsmatig getekende kaart.
In de loop van de laatste 25 jaar is er meer van de aarde in kaart gebracht dan in de daaraan voorafgaande 2000 jaar. Dit is te danken aan de luchtfotografie, welke de grondslag en het informatieve materiaal voor de kaarten levert. Dergelijke topografische kaarten vormen ten eerste het onmisbare stramien waarop de ontwikkelings-projecten in de westerse en niet-westerse wereld ontworpen worden en ten tweede, in samenhang met luchtfoto's, het grondmateriaal voor de inventarisering en de ontsluiting van de natuurlijke hulpbronnen.
Vraagt iemand: hoe worden kaarten gemaakt? dan kan het antwoord kort zijn: door een andere kaart over te tekenen. — Dit antwoord past echter niet voor de beantwoording van de vraag hoe de topografische basiskaarten gemaakt worden. Maar in de gevallen waarbij er andere kaarten, meestal op kleinere schaal, van de basiskaarten afgeleid worden bezit dit kort geformuleerde antwoord geldigheid. De taak van de kartograaf bij dit 'overtekenen' is echter omvangrijker dan het korte antwoord suggereert. Want nu pas komt de belangrijke rol van de kaarttekenaar in het communicatieproces tot volle gelding:
hij moet het kaartbeeld herscheppen en vaak met abstracte symbolen aankleden om een maximaal representatief effect te bereiken. Zo ontstaan de wegenkaarten, de toeristenkaarten, de geologische-, meteorologische-, economische-, demografische- en tientallen andere soorten kaarten die alle een specifieke functie in onze samenleving vervullen. Een 'multi-purpose' kaart bestaat niet; voor verschillende handelingen gebruikt men telkens andere kaarten die verschillen in schaal en in constructie.
Het bovenstaande werd geschreven als inleiding op de thans volgende concrete informatie over 'de kartografie' aan de rijksuniversiteit te Utrecht, zulks op verzoek van de afdeling 'Public relations'.
Aan het geografisch instituut is een afdeling kartografie verbonden die het onderwijs in het bovengenoemde vak aan de studenten in de geografie verzorgt, waarbij hen o.a. enige kaarttekenvaardigheid wordt bijgebracht en waarbij zij de uitwerking van luchtfoto's tot kaarten en het interpreteren van de inhoud van luchtfoto's in praktijk brengen. Daarnaast wordt aan de kartografische afdeling onderzoek op verschillende deel-gebieden van het vak bedreven.
De ruimte waarover deze afdeling in de nieuwe behuizing in het Transitorium II beschikt is omgekeerd evenredig aan de kleine personele bezetting, hetgeen o.a. te verklaren is uit het typische kenmerk van het vak, namelijk dat het materiaal waarmee het werkt, de kaarten, groot van formaat en talrijk in aantal zijn. Ook de outillage waarmee kaarten gemaakt, geraadpleegd en opgeborgen worden vraagt om tamelijk grote instrumenten, resp. grote tafels en talrijke kasten. Bedenkt men daarbij dat de tegenwoordige wereldproduktie aan kaarten en atlassen een gigantische omvang heeft aangenomen dan zal men aanvaarden dat een kaartenbibliotheek op de groei berekend dient te zijn.
Bij al deze overwegingen die tot de ruime opzet van de kartografische afdeling geleid hebben komt nog een ander belangrijk aspect, namelijk dat een oude kaart die door een nieuwe editie vervangen wordt bewaard dient te worden omdat hij tot een historisch document geworden is, van betekenis voor de historische geografie en uniek in die zin dat een oude kaart het vermogen bezit om visuele informatie te geven over niet meer bestaande verhoudingen van bewoning, grondgebruik en topografie. Als aanvulling op de geschreven bronnen bezit de oude kaart bovendien de belangrijke functie van 'historical evidence' en speelt als zodanig een belangrijke rol in de geschiedwetenschappen.
Sedert de oprichting van het geografisch instituut in 1908 is het aanschaffingsbeleid er op gericht geweest een doelmatige collectie oude kaarten en atlassen te verwerven, waardoor deze tot een nog altijd kleine, maar representatieve verzameling van ca. 1000 kaarten en een dertigtal oude atlassen is uitgegroeid.
Het bezit aan moderne atlassen en kaarten is uiteraard aanzienlijk groter. De bibliotheek van het geografisch instituut bezit ruim 200 moderne atlassen en ca. 30.000 kaartbladen. Binnenkort zal de kaartenzaal en het kaartenmagazijn aangevuld worden met de kaartenverzamelingen van de Utrechtse universiteitsbibliotheek, waardoor aan de Utrechtse universiteit een concentratie van dit gespecialiseerde bibliotheekmateriaal zal plaats vinden.
Utrecht is daarmee de eerste in Nederland die tot zo'n concentratie van gespecialiseerde vak-documentatie overgaat, hetgeen te verklaren is uit de omstandigheid dat alleen aan de Utrechtse universiteit een leerstoel kartografie en een kartografische afdeling gevestigd is. Wanneer de kaartenverzamelingen van de universiteitsbibliotheek in beheer bij het geografisch instituut zullen zijn ondergebracht zal het geografisch instituut de vijfde in grootte van de Nederlandse kaartenverzamelingen zijn.
De vier grootste zijn: universiteitsbibliotheek Amsterdam; universiteitsbibliotheek Leiden (Bodel Nijenhuis Collectie); topografische dienst Delft; algemeen rijksarchief, Den Haag).
Uit de universiteitsbibliotheek zullen naar het geografisch instituut worden overgebracht: de (kleine) eigen verzameling van de U.B.; de collectie Moll (ca. 1200 stuks) en de collectie Ackersdijk (ca. 1500 stuks). Laatst genoemde twee collecties bevatten uitsluitend historisch materiaal, waaronder exemplaren van wereld-zeldzaamheid.
Kaartgebruikers treft men niet alleen onder de geografen aan, hoewel de vertegenwoordigers van deze categorie bij uitstek tot een optimale benutting in staat zijn en tevens tot een evaluatie van het tegenwoordig in zulke onoverzienbare hoeveelheden gepubliceerde kaartmateriaal.
De kaart en de atlas zijn tot algemene gebruiksvoorwerpen geworden, gelijk te stellen met de categorie van de dagelijks gebruikte naslagwerken als telefoon-

gids en spoorboekje. Maar naast deze elementaire raadpleging van kaarten zal er bij velen een meer genuanceerder interesse voor kaarten en atlassen bestaan die vaak verband houden met vak- en wetenschapsbeoefening. Met het oog op dit laatste is het nuttig, dat deze mededeling over kartografie in deze periodiek verschijnt, want het komt nog al eens voor dat binnen de universiteit onbekendheid heerst met de diensten en informaties die de instituten elkaar onderling kunnen verlenen en verstrekken.
Wie zich de omvang van de produktie aan moderne kaarten realiseert zal begrijpen dat ruimte en geld ontbreken om daarvan zoveel mogelijk voor de verzameling van het geografisch instituut aan te schaffen. Men richt zich daar vnl. op de atlassen (thematische- en nationale atlassen) en overzichtskaarten, met tevens een voorkeur voor de grootschalige topografische kaarten van de meeste Europese landen. Voor diegenen die interesse hebben voor grootschalige topografische kaarten van bijv. Afrikaanse landen zijn catalogi met bladwijzers te raadplegen, waaruit de informatie betrokken kan worden die voor het aanschaffen van het gewenste nodig is.
Rest nog te vermelden dat het bezit aan literatuur (boeken, tijdschriften) in de bibliotheek van het geografisch instituut uiteraard aangepast is aan de behoeften van het wetenschapsgebied kartografie. Voor wat de historische kartografie betreft, waarbij men behoefte heeft aan zo uitgebreid mogelijke informatie aan wat elders in de wereld aan belangrijk kaartmateriaal bewaard wordt, beschikt de bibliotheek over een uitgebreide collectie facsimile uitgaven van zeldzame kaarten en atlassen, zodat men kan stellen dat de gebruiker, ondanks de bescheiden omvang van het bezit aan originelen, zich goed kan documenteren.

C. Koeman.

De „openheid" van prof. J. J. M. van der Ven

Onrijpe ideetjes van een rector magnificus

Het is de laatste tijd een taktiek van de universitaire overheden op allerlei niveau's om verwarring te zaaien rond het begrip openbaarheid. Er wordt ons voorgespiegeld dat het in feite niet om openbaarheid gaat maar om openheid. Het eerste werd door de studenten geëist als voorwaarde voor welke vorm van medebeslissingsrecht dan ook. Het werd daarbij gedefinieerd als het hebben van een mogelijkheid om kennis en inzicht te verwerven omtrent werking en doeleinden van de universitaire organisatie. Openbaarheid is dus een controlemiddel op een beleid dat door een zeer kleine groep bepaald wordt maar bepalend is voor velen.
De 'openheid', zoals die o.a. in het artikel van prof. Van der Ven in de „U" van 31 oktober naar voren komt, houdt niet meer in dan dat de bestuurders die informatie die ze kwijt willen op een soepele manier kunnen spuien.
Prof. van der Ven verkiest duidelijk de openheid boven de openbaarheid. Maar voordat hij dit kan doen, brengt hij eerst een aantal argumenten ter tafel die de onmogelijkheid en de onjuistheid van openbaarheid moeten aantonen. Het trieste is dat een van zijn voornaamste argumenten neerkomt op een 'selffullfilling prophecy'. Een aantal zaken zullen, zegt Van der Ven, als de DB-vergadering openbaar wordt 'achterwege blijven of- wat waarschijnlijker is- buiten de DB-vergadering worden verlegd'. De openbare vergadering zou worden uitgehold' ten behoeve van informele besprekingen, die buiten de bepleite openbaarheid blijven'. Er wordt hier gesuggereerd dat dit proces geheel verloopt buiten de wil van de DB-ers om. In feite gaat het om de volgende bedreiging: als het principe van de openbaarheid van het DB wordt ingevoerd, dan zullen *wij* dit beginsel ontkrachten door zelf de openbare vergaderingen uit te hollen (Het lijkt onwaarschijnlijk dat de andere DB-leden er anders over denken dan prof. van der Ven; dit zou dan wel uit hun uitspraken en gedragingen gebleken zijn). Prof. van der Ven doet het voorkomen alsof het om de volgende sociaal-psychologische wetmatigheid gaat: in geval van openbaarheid zullen belangrijke dingen op voorvergaderingen worden besloten. Er is echter een heel andere mechanisme in het spel dat de uitlatingen van prof. van der Ven verklaart:
de bestuurders hebben een heel arsenaal van methoden tot hun beschikking om hun macht te behouden als deze dreigt te worden aangetast. Het behandelen van belangrijke zaken buiten openbare vergaderingen is een van deze methoden (veel beslissingen worden bv. in de openbare curatorenvergadering niet genomen maar slechts nagespeeld; de beslissing om bij sit-ins de politie in te schakelen is in het geheel niet in de curatorenvergadering behandeld).
Als rationalisering voor deze hele gang van zaken voert prof. v. d. Ven aan dat 'onrijpe ideetjes en initiatieven' moeten worden 'voorgetoetst'. Wij vragen ons af wat deze ideetjes en initiatieven eigenlijk inhouden. Welke alternatieven verdwijnen bij dit heimelijke beraad onder tafel en om welke redenen? Waarom mogen de argumenten die gebruikt worden om iemand een bepaalde stelling te doen verlaten niet bekend worden? Omdat de betreffende anders in het openbaar zou afgaan? Of bestaat er misschien verschil tussen de bloemrijke demokratiese taal van het voorlichtingsbeleid en de argumenten die in beperktere kring worden gebruikt om elkaar over te halen?

Afgezien van de boven aangehaalde opmerkingen over hoe iets in het openbaar besproken moet worden, noemt prof. v. d. Ven ook nog een aantal zaken die geheel in beslotenheid dienen bediskussieerd te worden. Hieronder puntsgewijze het volgende:

— als er momenteel over allerlei *benoemingen* (er wordt niet bij gezegd welke) in het DB nog uitgebreid gepraat wordt, dan moet hier zo snel mogelijk een eind aan komen. Het gesprek over de benoemingen dient plaats te vinden binnen de studierichtingen waar de betreffende funktionaris zal gaan werken. Bij benoemingen die de hele universiteit aangaan moet deze direkt of indirekt kontrole en invloed kunnen uitoefenen.
— Voor wat betreft beslissingen waardoor de universiteit ekonomisch benadeeld dreigt te worden door spekulanten (wier nobele handwerk in onze samenleving nog steeds niet verboden is), kan gewezen worden op de op dinsdag 7 oktober op een USF-vergadering aangenomen motie (U van 17 oktober, pg. 5) waarin staat dat hierover onder bepaalde voorwaarden besloten kan worden vergaderd.

— Het is de vraag of de door prof. van der Ven genoemde 'organisatorische besluiten', alleen maar personele implicaties hebben. Mag het D.B. dat zelf bepalen?

Onder het naar de tijd waarin gepast regentendom nog gewaaardeerd werd riekende kopje: "bestuurders die de verantwoording van hun bevoegdheden dragen', slaat Van der Ven helemaal door. Hij slaagt erin de volgende volzinnen uit te kramen: 'Om tot collegiaal overleg en besluitvorming te komen (. . .) is veelvuldig onderling beraad onmisbaar, waarin men elkaar leert kennen, vertrouwen en waarderen. Een proces van *tussenmenselijk verkeer*, dat zich slechts in *collegiale beslotenheid* kan voltrekken,". Alsof het besturen van een universiteit uiteindelijk neerkomt op het gladjes laten verlopen van een proces van tussenmenselijk verkeer, afgezien van de inhoud van dat proces en de implicaties die het voor grote groepen mensen heeft.

De opmerkingen over de publieke tribune behoeven geen uitgebreide beantwoording. Natuurlijk zal prof. v. d. Ven het niet eens zijn met een bepaalde technische realisering van openbaarheid als hij het met het principe niet eens is. Het argument over het elite-karakter dat een publieke tribune zou kunnen aannemen slaat uiteraard direkt en in nog veel sterkere mate terug op het D.B. zelf.

Er is trouwens nooit beweerd dat een publieke tribune alléén voldoende zou zijn om de openbaarheid te effektueren. Het gaat erom de hele universiteit de kans te geven zich van datgene wat er gebeurt op de hoogte te stellen.

Een mogelijkheid daartoe zou kunnen zijn de vergadering op de band te laten opnemen door vertegenwoordigers van de geledingen. Zij kunnen de bandopname omwerken tot een verslag in U. De volledige tekst moet op enkele plaatsen ter inzage liggen.

Het standpunt van de stafconventsraad ten aanzien van openbaarheid van het DB komt niet geheel duidelijk over. Het lijkt erop dat men eerder het informatie verschaffen *aan* het DB dan *over* het DB als taak ziet voor de vertegenwoordigers van de geledingen, die men een plaats wil geven in het DB. Het zal wel duidelijk zijn dat bij openbaarheid het principe van aktief informeren van de universitaire gemeenschap primair gesteld moet worden.

Wat is de hoedanigheid van de vertegenwoordigers, die volgens de stafconventsraad in het DB zitting moeten nemen? Moeten de vertegenwoordigers nu meebesturen of gaat het om de realisering van het principe van de openbaarheid? Er kan nog geen sprake zijn van meebesturen voordat men de nodige informatie over de bestuursproblematiek ingewonnen heeft. Slechts met behulp van deze informatie kan men beginnen met de opbouw van een democratische bestuursvorm. Als staf en studenten zich op basis van dit uitgangspunt zouden kunnen verenigen, dan moeten zij ook gezamenlijk tot een concrete uitwerking van de openbaarheid kunnen komen.

C. Kalkman
J. van de Ven

Afscheidscollege van prof. dr. J. H. Kernkamp

Op 14 november hield prof. dr. J.H. Kernkamp, gewoon hoogleraar in de economische en sociale geschiedenis zijn afscheidscollege.

Onder het motto 'Die Firmenarchive eröffnen den Zugang zum gestaltenden Menschen', wijdde spreker aandacht aan het voor Nederland unieke omvangrijke archief van de Antwerpse koopman Daniël van der Meulen, die bij het verlies van de Scheldestad aan de Spanjaarden in 1585, na een kortstondig verblijf te Haarlem en Delft, uitweek naar Bremen om in 1591 naar Holland terug te keren en zich in Leiden te vestigen, waar hij in 1600 op nog betrekkelijk jonge leeftijd aan pest overleed.

Als we bedenken, dat Daniël van der Meulen 45 jaar oud is geworden, komen we onder de indruk van de activiteiten van hem en zijn correspondenten bij het constateren dat zijn archief 11472 stukken bevat, voornamelijk brieven en rekeningen. Genoemde collectie, die in het Gemeente-archief te Leiden bewaard wordt, vindt haar aanvulling in de archieven van Andries van der Meulen en De Malapert, beide sinds niet zo lange tijd in het Rijksarchief te Utrecht aanwezig, evenals in de nagelaten bescheiden van Antoine Lempereur in de Bibliotheca Thysiana te Leiden.

Het zou tot 1935 duren eer een uitgave werd overwogen en wel door het Historisch Genootschap te Utrecht. Eerst na de tweede wereldoorlog kwam deze onderneming goed op

Foto: Jac. P. Stolp

gang. Door het overlijden van twee bewerkers ontstond weer stagnatie totdat in 1965 met medewerking van het College van Curatoren van de Utrechtse universiteit een competente kracht voor part-time kon aangetrokken worden om dit gigantische werk voort te zetten. Toen in het voorjaar van 1969 het Historische Genootschap in zijn oude vorm ophield te bestaan, was voor de Van-der-Meulen-uitgave, die wat opzet en omvang uit de hand dreigde te lopen, een voorlopige regeling getroffen met de Rijkscommissie voor Vaderlandse Geschiedenis. Prof. Kernkamp heeft veel met het propect te maken gehad in diverse functies. Met medewerkers en studenten heeft hij steekproeven genomen om ervaring op te doen voor de beste wijze van uitgeven. Daarbij is vast komen te staan, dat een royale uitgave van dit bronnenmateriaal voor de kennis van de handelswereld uit het einde van de zestiende eeuw van eminente betekenis is. Met een slogan van een der correspondenten beëindigde de scheidende hoogleraar zijn betoog inzake het Van der Meulen-archief cum annexis: „God gunne er het beste van". Na het uitspreken van het afscheidscollege door prof. dr. J.H. Kernkamp, spraken prof. mr. J.J.M. van der Ven, prof. dr. F.W.N. Hugenholtz, drs. W. van den Broeke en de Leidse hoogleraar prof. dr. D. van Arkel.

Daarna volgde een dankwoord van prof. Kernkamp.

Uit het D.B. van 17 november 1969

1. De Comm. Ontvangst buitenlandse wetenschappelijke medewerkers universiteit krijgt tot nu toe *f* 1.000,— subsidie per jaar. Dat wordt nu *f* 1.500,—.
2. K.B. dd. 4 november 1969, nr. 19, waarbij met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden werd benoemd tot gewoon lector in de faculteit der diergeneeskunde om onderwijs te geven in de klinische chemie van de grote huisdieren, dr. A. J. H. Schotman.
3. K.B. dd. 4 november 1969, nr 20, waarbij met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden werd benoemd tot gewoon lector in de faculteit der diergeneeskunde om onderwijs te geven in de algemene heelkunde en de heelkunde der grote huisdieren, dr. A. W. Kersjes.
4. K.B. dd. 5 november 1969, nr 8, waarbij met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden werd benoemd tot gewoon lector in de faculteit der wiskunde en natuurwetenschappen om onderwijs te geven in de scheikundige dierfysiologie, dr. A. M. T. Beenakkers.
5. K.B. dd. 5 november 1969, nr. 7, waarbij met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden werd benoemd tot gewoon lector in de faculteit der Geneeskunde, om onderwijs te geven in de inwendige geneeskunde in het bijzonder de klinische endocrinologie, dr. F. Schwartz.
6. Curatoren keuren de aankoop goed van de panden Nassaustraat 17 en 22 voor de Stichting Studenten Huisvesting.
7. Het Algemeen Financieel Schema voor de universiteiten en hogescholen voor 1971 - 1974, dd. 23 oktober 1969, zal, wat tabel 9 betreft (die betrekking heeft op onze universiteit) met commentaar in 'U' worden opgenomen. Men kan de gehele tekst aanvragen bij de Staatsdrukkerij, nr. 10300 VIII nr. 9.
8. Op 11 december a.s. bestaat het Phytopathologisch Laboratorium 'Willie Commelin Scholten' te Baarn 75 jaar. Van 13.30 - 14.30 uur kan het laboratorium bezichtigd worden, waarna een receptie zal plaats vinden in de aula van het Baarns Lyceum.
9. Om 11.30 uur komen de nieuwe (interim) bestuursleden van het Stafconvent kennis maken. Op maandag 24 november wordt dit interimbestuur naar alle waarschijnlijkheid definitief.

Komt de universiteit tot rust?

Tot de democratisering van de maatschappelijke verhoudingen in Nederland heeft de studentenbeweging tot nu toe een wezenlijke bijdrage geleverd. Daarin overigens voorafgegaan door de ludieker Provo-beweging. Provo is — na de holheid van veel gezag aangetoond te hebben — vrijwel geruisloos van het toneel verdwenen. Het heeft zich niet willen institutionaliseren, daarmee trouw blijvend aan haar beginselen. Alleen al door de omvang van de studentenbevolking, opgenomen in een groot onderwijsapparaat, is een soortgelijk speels terugtrekken niet mogelijk. Daarmee is de noodzaak tot een meer permanente organisatorische bundeling van studentenbelangen gegeven.

Onder de woordvoerders van het studentenprotest bevinden zich opvallend veel sociologen. Nog opvallender is echter het feit dat de bijdrage tot analyse van het studentenprotest van de 'officiële' sociologie in ons land bijzonder mager is. Er zijn natuurlijk uitzonderingen, waarbij vooral prof. C. J. Lammers uit Leiden vermelding verdient [1]. Hij is — vakgenoten zal dat niet verbazen — ver uitgekomen van het stereotype vragenlijstje, dat de meeste sociologen definitief het zicht lijkt te ontnemen op de 'grote' maatschappij. De pre-occupatie met wat-de-individuen-er-van-vinden lijkt op het eerste gezicht een sympathieke, ja zelfs democratische aanpak. Jammer is alleen dat die vriendelijke bemoeienis met de man op de werkplek met de vrouw aan de basis zelden of nooit haar vertrekpunt vindt in de daaraan voorafgaande grondige analyse van de samenleving of een belangrijk onderdeel daarvan.

Dat is één van de redenen waarom sociologen zo slecht voorspellen en meestal slechts in staat zijn tot weinigzeg gend commentaar wanneer een maatschappelijke verandering al heeft plaatsgehad.

Nu is het hier niet de plaats om een zogeheten wetenschappelijke verhandeling te houden. Wel wil ik een poging wagen de vraag te beantwoorden óf en op welke termijn en in welke vorm, te verwachten valt dat de studentenbeweging wordt opgenomen in een vernieuwd universitair bestel. Anders geformuleerd: wanneer zal de universiteit een bestuursstructuur krijgen — en in welke vorm — die haar de eerstkomende jaren een wat rustiger aanzien zal geven? En nog weer anders: hoe lang zal de studentenbeweging nog beweging blijven?

Een ontregelde universiteit

Het feit dat de studentenoppositie in staat is gebleken het universitaire bestel fors te ontregelen, bewijst de legitimiteit

van veel van haar eisen. Het bewijst ook dat de democratische mentaliteit in ons land toch wel dieper zit dan vele activisten onder de studenten ons willen doen geloven. De verdraagzaamheid die ons maatschappelijk bestel kenmerkt is nog onvoldoende, maar wordt met de term 'repressief' toch wat al te luchthartig afgedaan. In een weinig met het democratische virus besmette samenleving zou het studentenprotest geen enkele kans hebben gehad. Daarmee wil — ten overvloede naar ik hoop — niet gezegd zijn dat Nederland een soort hemel op aarde zou zijn. Gelukkig niet. Wel vind ik dat er in dit gekke land een hoop mogelijk is, o.a. een stuk sociale verandering.

Wie geen onbekende is in de universitaire wereld, weet dat de onzekerheid — maar nu eens niet t.a.v. wetenschappelijke vraagstukken — op het ogenblik haar meest markante kenmerk is. Die onzekerheid wordt gekanaliseerd en vindt zijn uitdrukking in een ontelbaar aantal vergaderingen. Vergaderen is zo langzamerhand de hoofdbezigheid geworden: de spraakverwarring daarbij is, zoals dat heet, met geen pen te beschrijven. Ik moet dat dan ook nalaten. De universiteiten bevinden zich in een bestuurlijke vacuümsituatie. De vermoeidheid onder de vergaderingen neemt zienderogen toe.

Op zichzelf zijn dat geen vreemde zaken. Uitgebreide discussies zijn een noodzakelijke voorwaarde om tot verzijn. Nee, ik bedoel de grote groep niet of wel geïnteresseerden, die b.v. nu eindelijk wel weer eens een boek willen lezen. Zij staan minimaal bepaald niet afwijzend tegenover een universiteit waarin het veelbesproken maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef van de studenten wordt ingebouwd in een nieuwe bestuursstructuur. Maar zij willen wel zo langzamerhand van start gaan — al is het dan voorlopig — met een bestuursvorm die duidelijk is en waar mee te werken valt. Een goed voorbeeld daarvan is het plan voor een nieuwe bestuursstructuur van de Amsterdamse staf. Hoogste gezagsorgaan in die constructie is de universiteitsraad, waarin een gelijk aantal vertegenwoordigers zitten van drie geledingen, t.w. studenten, docenten en technisch-administratieve staf (het paritaire model). Zij keren zich daarmee terecht tegen de plannen van minister Veringa (en in zijn voetspoor die van prof. Belinfante), die de materieel toch al niet veel voorstellende autonomie van de universiteit nog verder wil uithollen door een dagelijks bestuur van topbestuurders in te stellen, dat door de minister wordt benoemd en aan hem verantwoording schuldig is. Het zal echter — als het lukt — nog heel wat gebakkelei geven om dit alleszins gematigde en redelijke voorstel van de Amsterdamse staf door de Tweede Kamer te krijgen.

Conclusie: bij de overgrote meerheid van de 'fulltimers' aan de universiteiten groeit de behoefte om in dit

andering van het systeem te komen. Verandering gaat altijd gepaard met felle strijd en discussie en aldus met een zekere mate van ontregeling van de bestaande toestand. Maar ook is bekend — o.a. uit de sociologie — dat ontregeling altijd weer gevolgd wordt door integratie, meestal in een vorm die verschilt van wat men eerst kende. Geen enkele samenleving of sociaal systeem kan zich echter permitteren — anders dan op straffe van ondergang — permanent gedesintegreerd te zijn. De grote moeilijkheid is nu, een schatting te maken van de periode die ligt tussen het moment van desintegratie van het bestaande en dat van herintegratie van het nieuwe. Toch wil ik het er op wagen. Ik heb de stellige indruk dat de vermoeidheid en de daarmee gepaard gaande irritatie bij de mensen die hun werkkring vinden aan de universiteit begint toe te nemen. En daarmee doel ik niet op die paar hoogleraren, die — weinig moedig bij de eerste de beste confrontatie schielijk hun biezen hebben gepakt. Die kan een universiteit beter kwijt dan rijk

studiejaar (en zeker in het begin van het volgend studiejaar) te starten met een nieuwe bestuursstructuur. De behoefte aan herintegratie neemt toe. Daarmee keert een stuk zekerheid terug, dat nodig geacht wordt om in, een altijd betrekkelijke, rust verder te experimenteren in onderwijs en onderzoek.

Nu zich bepaalde nieuwe vormen van bestuur beginnen uit te kristalliseren, worden de studenten geplaatst voor een dilemma: doen we er aan mee of niet. Met studenten bedoel ik hier met name de activisten van linkse huize, die de belangrijkste vertolkers zijn van het protest. Maar eerst de vraag: welk elan bezit de beweging nog? Hoewel het waar is wat een vermoeide hoogleraar laatst in een interview zei: 'de studenten kunnen steeds verse troepen laten aanrukken', is de vraag naar het elan niet zonder zin. Kenmerkend is namelijk voor elke sociale beweging haar tijdelijke karakter. Een beweging bereikt op een gegeven moment haar hoogtepunt. Op dat moment heeft ze haar

grootste macht en moet een keuze doen. Zij kan dan kiezen — als ze niet, zoals in revolutionaire situaties, de gehele macht kan grijpen — tussen het verwezenlijken van een stuk invloed in een te vormen nieuwe structuur of ze kan het af laten weten. In het laatste geval zien we veelal de beweging ineenschrompelen tot een klein groepje 'gelovigen'. Niet alleen voor de toeschouwer, ook voor de leiders van de beweging is het een uitermate moeilijk probleem om te bepalen op welk moment haar macht het grootst is. Laat ze op dat moment — door een schattingsfout — voorbijgaan, dan is de achterban inmiddels bezig de beweging vaarwel te zeggen. Een beweging kan, een geweldige hoeveelheid maatschappelijke energie mobiliseren, maar is zelden in staat de zaak (vooral de achterban) voor lange tijd 'op spanning' te houden. 2) In huis-tuin-en-keuken-jargon: men raakt vermoeid. De curve loopt in het begin vrij stijl omhoog, maar gaat op zijn minst even stijl naar beneden als men eenmaal het hoogste punt achter zich heeft gelaten.

Dilemma van de studentenbeweging

Ik wil hier wel de voorspelling wagen dat de studentenbeweging dit jaar haar hoogste punt bereikt. Mede omdat de krachten — binnen en buiten de universiteit — die nu eindelijk wat meer rust aan het front wil hebben in sterkte zullen toenemen. De linkse activisten die nu nog de zaak in handen hebben zullen voor de keuze geplaatst worden: pakken we een stuk macht, zoals bijv. in de paritaire structuur mogelijk is, of doen we pas mee wanneer men tegemoet komt aan onze wensen. Wat dat laatste betreft vrees ik dat dan wel enig geduld betracht moet worden. Want laten we wel wezen; als het op een confrontatie aankomt stort conservatief Nederland — en dat is de overgrote meerderheid — over de activisten heen.
Wat de activisten willen is namelijk niet alleen een fundamentele hervorming van de universiteit, maar van de hele maatschapij. Dat is geen geringe doelstelling. Aan een zo fundamentele hervorming is de Nederlandse bevolking nog lang niet toe. Dat kan je betreuren, maar het is moeilijk te ontkennen. Aan de democratie, zoals de activisten die voor de geest staat, ontbreekt nog bijna alles.

Ik begrijp dan ook helemaal niet waarom men zo vol is van het 'one-man-one-vote' (één man-één stem)- systeem op de universiteiten. Nog afgezien van het feit dat het een schoolvoorbeeld is van volmaakte integratie, levert het ook materieel niets op. Er spreekt een geloof uit in de betekenis van het verkiezingsritueel dat ik niet voor mogelijk had gehouden. Via een stemhokjesdemocratie mag men dan beslissen over dat miezerige stukje autonomie dat door de omringende, weinig democratische samenleving aan de 'democratische' universiteit is gelaten.
Het ontbreekt de studentenbeweging aan macht om — met als inzet het one-man-one-vote-systeem — een confrontatie met de bestaande macht te overleven. Zelfs de eigen achterban is voor het grootste deel niet geïnteresseerd; al bij een confrontatie binnen het universitaire bestel laat deze de koplopers in de kou staan.
Om het nog maar niet te hebben over het ontbreken van een behoorlijk uitgewerkt maatschappelijk model, dat richting zou moeten geven aan het streven naar democratisering.

Dat lot delen de activisten met overig links Nederland. Er bestaat op het ogenblik sterk de neiging om zich terug te trekken in de kleine groep, op de basis, of hoe dat dan ook heten mag. Zonder uitgewerkt maatschappelijk perspectief is het zich richten op de 'basis' — in haar feitelijke werking — een soort vluchtpoging. Het haalt nu eenmaal weinig uit om op de organisatorische en maatschappelijke schaalvergroting te reageren met een emotionele schaalverkleining: de kleine sociale eenheid.
Vanuit links perspectief zou eerder te verwachten zijn dat de activisten elke medewerking, elke vorm van zich in instellingen te laten opsluiten vooral zouden weigeren. Misschien dat men bereid zou moeten zijn tijdelijk coalities aan te gaan, maar zij zouden zich toch het best kunnen gedragen in overeenstemming met het 'conflictmodel' als vertegenwoordigers van een groep met eigen verlangens.
Dat is de enige mogelijkheid om de achterban te activiteren in de maatschappij-hervormende zin, zoals door de activisten bedoeld. Het is voor discussie vatbaar of deze strategie de beste is. Ik kan me heel wel voorstellen dat men — om weer naar de universiteit terug te keren — voorlopig kiest voor het 'paritaire model' (waarin dus wordt samengewerkt) omdat daarin een niet te verwaarlozen deel van de studentenbevolking een zekere training krijgt in het vormgeven aan het beleid van de universitet. En ook gelet op de omstandigheid dat het grootste deel van de studenten nu nog volmaakt ongeïnteresseerd in deze zaken is en alleen maar zo snel mogelijk wil afstuderen. Het zou wel eens kunnen zijn dat deze werkwijze betere perspectieven biedt voor de groei van het aantal studenten dat wezenlijk betrokken raakt bij de democratiseringsproblematiek. Zelf geloof ik het laatste. Maar nogmaals, dat is een kwestie van schatting van de mogelijke resultaten van een bepaalde strategie. Het paritaire model is slechts een middel. Omdat het paritaire model nu — en zeker met de steun van de studenten — waarschijnlijk te realiseren valt, heb ik de neiging om te zeggen: grijp het. De andere strategie: niet meedoen (volgens de 'conflict-theorie') houdt naar mijn schatting het gevaar in dat de progressieve krachten geïsoleerd komen te staan en daarmee aan invloed zullen inboeten. Het voordeel van de paritaire structuur is, dat iedere geleding voor zijn achterban herkenbaar blijft en daaraan verantwoording schuldig is. Wel hoeft naar beneden toe (bijv. de vakeenheden) de uitwerking niet precies paritair te zijn. Er moet daar ruimte blijven voor andere vormen. In materiële zin geeft het paritaire systeem voor de totale universiteit of grote faculteit betere voorwaarden voor meer democratie dan het one-man-one-vote-systeem, dan alleen naar de letter democratisch is.

Gevaar voor isolatie is heel reëel. Ook de leiders van de studente -beweging raken uitgeput in de slijtageslag die nu al een paar jaar aan de gang is. We komen dit jaar bij het hoogste punt van de curve. Ik geloof daarom dat het paritaire model voorlopig redelijk goede garanties biedt voor de toevoer van verse activisten en daarmee voor het beweeglijk houden van de beweging. Ik geef toe: geen revolutionaire aanpak. Maar wie in dit drassige land gelooft in de mogelijkheid van revolutie, zit wel erg diep in de prut.

Bram Peper.

Met toestemming van de schrijver overgenomen uit de Groene van 18 oktober j.l.

1) C. J. Lammers, Studentenvakbeweging en universitaire democratie, Amsterdam 1968; vgl. ook mijn artikel in De Groene van 19 mei 1969.

2) Amitai Etzioni, The active society, Londen-New York, 1968.

UNIVERSITEIT

AGENDA

24 november: promotie drs. G. E. J. Staal (wisk-. en natuurw.), Van Eysingalaan 25, Utrecht, op het proefschrift 'Glutathione reductase of human erythrocytes'; senaatszaal, 16.00 uur.

24 november: Geertekerk, concert van elek. tronische muziek. Aanvang 20.15 uur, Studenten gratis toegang op vertoon van collegekaart.

26 november: collioquium-Frits Chr. Weiland: „De eerste jaren van de studio elektronische muziek in Utrecht". Instituut voor Sonologie, Plompetorengracht 14-16, 13.45 uur.
promotie jhr. drs. F. J. A. des Tombe (wisk. en natuurw.), Kon. Emmaweg 40, Houten, op het proefschrift 'Reactions of organotin halides with zinc. The occuttence of 1,2-intermettalic shifts'; senaatszaal, 16.15 uur.

27 november: promotie drs. A. Schukken (diergeneeskunde), van Maasdijkstraat 17, Heerenveen, op het proefschrift 'Voortgezet onderzoek naar de stabiliserende Invloed van parenteraal toegediend vitamine D3, al of niet gecombineerd met vitamine A, op de gehalten aan calcium en anorganisch fosfaat in het bloedplasma van de melkkoe ter voorkoming van recidieve bij paresis puerperalis (Melkziekte). 'senaatszaal 16.15 uur.

Voordracht prof. dr. J. A. Emmens 'Historische en systematische benadering van woord en beeld'. Kunsthistorisch instituut, collegezaal Boothstraat 6, 14.00 uur (precies).

Lezing Krities Amerika, Prof. Presser en Amerika; Engels instituut, Maliebaan 95, 19.30 uur
28 november: vragenuurtje medische faculteit o.l.v. prof. Van der Ven in bijzijn van J. H. de Waal Malefijt en prof. Deenstra; perscentrum, 16.00 uur.

Officiële opening van het complex studentenflats c.a. aan de Ina Boudier-Bakkerlaan in het faciliteiten centrum „Chez Bé Bé"; 15.30 uur.

Concert Comité Universitair Contact om 20.00 uur in de aula.

1 december: promotie drs. T. C. van Soest (wisk.- en natuurw.); van Baerlestraat 123, Vlaardingen, op het proefschrift „Comparative investigation of the crystal structures of Aflatoxin B2 and of three modifications of Aflatoxin B1; senaatszaal, 16.00 uur.

Tot eind november: tentoonstelling 'Naar de Letter' 3. Instituut De Vooys, Emmalaan 29.

Tot 8 december: expositie van grafisch werk van Peter Bertus en Han Kniphorst, resp. oud-leerling en leerling van de Jan van Eijck-academie te Maasstricht. U.V.S.V., Drift 19.

UNIVERSITEIT EN KERK

Hervormde Studenten Gemeente

Academiediensten Janskerk; 10.30 uur. Zondag 23 november ds. de Bruïne, bediening H. Doop. Aan deze dienst wordt medewerking verleend door het studentenkerkkoor o.l.v. mevr. Pita v. d. Werff-Lous.
Zondag 30 november ds. Hasselaar, bevestiging ambtsdragers.

Spreekuren

Het spreekuur van de beide hervormde predikanten wordt gehouden elke woensdag van 12.00-13.00 uur op de zolder van het U-huis. Ds. J. C. de Bruïne, V. Lidth de Jeudestraat 17, tel. 1 09 34.
Dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 51 12 72).
Rooms-Katholiek: kapelaan L. G. W. Leeneman, Nieuwegracht 32. (tel. 18 33 8), spreekuur volgens afspraak.
Remonstrants:woensdag, 18.45-19.45 uur ds. J. Overdiep, Hieronymusplantsoen 51, tel. 2 21 84.
Gereformeerd: dr. J. M. van Minnen, W. Barentszstraat 55, (tel. 71 06 23). Donderdag van 18.00-18.30 uur.
Ds. P. Heinen, prof. Leon. Fuchslaan 4, tel. 71 20 06. Maandag van 18.00-19.00 uur aan huis.

U.S.P.

De diensten van de studentenparochie zijn als volgt:
Zaterdags: om 17.30 uur in Cunera; zondags: om 9.30 uur in Cunera; om 11.00 uur, 12.00 en 17.30 uur in de aula.
Tijdens de dienst van 12.00 uur is er kindercrêche; na deze dienst is er koffieuur in Cunera.
In de week: dagelijks om 12.30 uur in Cunera.
Elke donderdagavond: instuif in Cunera.

POLITIEK CENTRUM

Voor het op te richten politiek centrum, Oudegracht 36 bis, Utrecht is door het Bureau Vormingswerk begonnen met de aanschaf van boeken voor de daar te vestigen leeszaal. Zolang het politiek centrum nog niet is geopend is het mogelijk de eerst aangeschafte boeken op het Bureau Vormingswerk te raadplegen. De titels van de tweede aangeschafte reeks zijn: Mens of Robot (in opdracht PSP uitgegeven (The great fear in Latin America, J. Gerassi. Politica, J. Habernas. Lenin, Het imperialisme als hoogste stadium. The sociological imagination C. Wright Mills. De strijd tegen het Portugese kolonialisme Angola, Mozambique, Guinee, S. Bosgra, A. Dijk. Karl Marx, Das Kapital deel 1, 2 en 3.

COLLEGES 5 DECEMBER

Vrijdag 5 december zullen na 13.00 uur geen colleges en practica worden gegeven.

De Rector Magnificus.

BUREAU INSCHRIJVING STUDENTEN

Het bureau inschrijving studenten zal vanaf 1 december 1969 gevestigd zijn NOBELSTRAAT 2a (tel. 1 68 44). In verband met de verhuizing zal het bureau gesloten zijn van 26-28 nov.

ALGEMEEN FINANCIEEL SCHEMA 1971-1974 VOOR UNIVERSITEITEN BIJ TWEEDE KAMER INGEDIEND.

Onlangs heeft minister Veringa het algemeen financieel schema voor de universiteiten en hogescholen voor het tijdvak 1971-1974 bij de Tweede Kamer ingediend.
Het schema is op verschillende punten niet onbelangrijk hoger dan het schema voor de periode 1970-1973, zo schrijft de bewindsman in een toelichting.
De reële verhogingen opgenomen in de begroting 1970 die doorwerken in het algemeen financieel schema 1971-1974 zijn:
1. de uitbreiding van de totale personeelsomvang van universiteiten en hogescholen met 150 plaatsen en de herleiding van de deelfuncties van buitengewoon hoogleraar tot hele formatieplaatsen, waardoor een extra ruimte is ontstaan van 198 formatieplaatsen;
2. de verhoging van het bedrag voor de overige lasten, dat in het schema 1970-1973 was opgenomen, met ƒ 7,7 miljoen. Tot deze lasten behoren de materiële exploitatiekosten van de universiteiten en hogescholen met uitzondering van de bijdrage aan de academische ziekenhuizen en aan de interuniversitaire instituten. Voornaamste aanleiding tot de verhoogde raming is gelegen in het snel gereed komen van nieuwe gebouwen, terwijl de onvoorziene groei van het aantal studenten het niet mogelijk maakt de oude gebouwen af te stoten.
3. de verhoging van het bedrag voor de investeringen ten behoeve van de universiteiten en hogescholen met ƒ 15,5 miljoen en de verhoging van het bedrag voor de investeringen ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek met ƒ 2,1 miljoen.
Daarbij komen nog voor de navolgende jaren van het algemeen financieel schema de daarbij vermelde extra bedragen;
voor 1971:
verhoging van de bijdragen in het exploitatietekort van de academische ziekenhuizen — een bedrag van ƒ 4 miljoen; voor de investeringen ten behoeve van de academische ziekenhuizen — een bedrag van ƒ 10 miljoen;
verhoging van de investeringen ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek — een bedrag van ƒ 1 miljoen;
voor de jaren 1972 t.m. 1974:
voor de investeringen ten behoeve van de academische ziekenhuizen — een bedrag van ƒ 22,5 miljoen;
en voor de investeringen ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek jaarlijks — een bedrag van ƒ 1 miljoen.
In het schema is ook rekening gehouden met een verhoging van het inschrijvingsgeld en van het examengeld tot ƒ 100. Pas na ontvangst van het rapport van de Commissie-Andriessen (Commissie studie-financiering wetenschappelijk onderwijs) zal minister Veringa een beslissing nemen in deze kwestie, zo staat vermeld in de memorie van toelichting op de begroting voor 1970. Indien deze verhogingen van baten in de periode van het algemeen financieel schema 1971-1974 of een deel daarvan niet worden gerealiseerd, zullen aanvullende bedragen ten bedrage van de verschillen in baten aan de instellingen ter beschikking worden gesteld.
Omdat de herstructurering van het wetenschappelijk onderwijs haar beslag nog niet heeft gekregen, was het nog niet mogelijk in het schema rekening te houden met de eventuele kwantitatieve gevolgen daarvan.

De memoriepost ten behoeve van de instellingen van wetenschappelijk onderwijs, die voor het eerst in de ontwerp-begroting 1969 is opgenomen, blijft voor 1970 gehandhaafd. Hierdoor is in beginsel de mogelijkheid geopend aan de instellingen van wetenschappelijk onderwijs, die in een noodsituatie mochten komen te verkeren, een bijdrage te verlenen in noodzakelijke personele en ruimtelijke voorzieningen. Een dergelijke noodsituatie kan ontstaan wanneer een aanzienlijk grotere toeneming van het aantal studenten plaats vindt dan waarmee bij de bepaling van de rijksbijdrage rekening is gehouden. Deze memoriepost komt in het algemene financieel schema niet tot uiting.

Persbericht O. & W.

WIJZIGINGEN SEX'69 PROGRAMMA

Dinsdag 25 november — academiegebouw zaal 16 — 9.00-10.00: cyclus wetgeving en rechtspraak ten aanzien van pornografie, drs. H. Cohen: Vermeende schadelijke werking van pornografie.

Academiegebouw zaal 16 — 14.30-16.30 uur: cyclus sexsuele deviaties, drs. H. Schipperheyn: Sado-masochisme.
Cunera, Nieuw Gracht 32; 20.00 uur: cyclus sexualiteit en maatschappij. dr. Mary Zeldenrust-Noordanus. De Sextant — rede, en verder?
Woensdag 26 november: academiegebouw zaal 16 — 11.00-12.00 uur: cyclus wetgeving en rechtspraak ten aanzien van pornografie, mr. G. E. Langemeijer: Een afsluitende beschouwing over strafwetgeving i.c. pornografie.
Cunera, Nieuwe Gracht 32 — 20.30 uur: cyclus aspecten van homosexsualiteit, Jaap Harten: Jaap Harten vertelt over en leest voor uit zijn twee laatste boeken De Getatoeëerde Lorelei en Garbo en de Gebr. Grimm.
Vrijdag 28 november — collegezaal gynaecologie SAZU — 10.30-11.15 uur: cyclus conceptie en contraceptie, prof. dr. A. A. Haspels: Ongewenste zwangerschap.
Achter de Dom 22 — 17.00 uur: cyclus sexualiteit en geneeskunde: dr. C. van Emde Boas: Sex in de kunst en kunst in de sex.

FACULTEITSGIDSEN

De afdeling PVD (Public relations, Voorlichting etn Documentatie) wordt herhaaldelijk gevraagd inlichtingen te verschaffen over studieprogramma's, lesroosters, enz. van faculteiten, subfaculteiten en instituten.
Met nadruk wordt er op gewezen dat de genoemde afdeling uitsluitend de algemene universiteitsgids verzorgt.
Voor de faculteitsgidsen en alle informaties betreffende de studie dient men zich rechtstreeks te wenden tot de faculteiten, subfaculteiten en instituten.

UNIVERSITEITSGIDS

Universiteitsgids 1969/1970 à ƒ 2,— verkrijgbaar bij de afd. Public Relations en Voorlichting, kamer A14, Kromme Nieuwe Gracht 29.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 2 94 41 tst. 219:
Knipseldossiers over Botanische Tuinen (o.a. Arboretum Doorn), Faculteit der letteren, Katholieke Universiteit Nijmegen, Voorlichting Studenten en S.A.Z.U.
Nieuwe boeken: Sengers, W. J. Homosexualiteit als klacht, Zijlstra, W. Klinisch pastorale vorming. Statistiek van het wetenschappelijk onderwijs 1967-1968, Jansen, F. P. Schaarse middelen en structurele samenhangen.
Persnieuws no. 179 t.m. 197 (7 okt. - 31 okt. 1969) waarin o.a. persberichten over de „bezetting" van de curatorenkamer; nota Veringa, studentenoppositie.
Uit tijdschriften: Revelle, R. Wetenschappelijke revolutie en onderwijs. Intermediair, 5 (1969) nr. 9 pag. 93. „De opmars van de wetenschap houdt de wereld in een staat van voortdurende verandering".

MEDEWERKERS

CONCERT C.U.C.

Dit is de laatste van de reeks aankondigingen van het concert dat het Comité Universitair Contact organiseert op vrijdag 28 november in de aula. Het concert begint om 20 uur en is gratis toegankelijk voor alle leden van het universiteitspersoneel en hun introducé's.
Vóór de pauze zullen de heren Willem Kroesbergen, Jaap van der Drift en Paul Smit oude instrumenten bespelen, een blokfluit van 1710, kromhoorn en gamba, een Italiaans en een Vlaams virginaal. Deze virginalen zijn copieën naar 16e en 17e eeuwse voorbeelden van Willem Kroesbergen.
Tijdens de pauze zullen de instrumenten op het podium ter bezichtiging liggen, waarbij de musici toelichting geven. In het tweede deel van de avond zingt het koor van echtgenotes van hoogleraren onder leiding van Jaap Hillen o.a. liederen van Strawinsky en van Thomas Strutius, alsmede 17e eeuwse koralen van Johann Hermann Schein. Al met al een belangwekkend concert waarnaar, zo hoopt het C.U.C. bestuur, velen zullen komen luisteren.

NIEUWE STUDENTENDEKANEN.

Het Centrum Individuele Zorg voor Studenten, Maliesingel 38, is uitgebreid met twee nieuwe studentendekanen:
Mej. drs. H. J. Doeksen.
— Geboren in Amsterdam, doorliep het gymnasium in Rotterdam en studeerde in Leiden, alwaar ze het doctoraal-examen in de Nederlandse taal- en letterkunde behaalde.
Daarna was zij lerares Nederlands; eerst korte tijd in Den Haag, daarna in Amsterdam aan de Berlage Scholengemeenschap, vroeger Comenius Lyceum geheten.
Zoals dat te doen gebruikelijk is voor docenten Nederlands, regisseerde zij toneelstukken. Later in 1964 werd zij schooldecaan en uit hoofde van die functie redactielid van „Decanoloog".

Drs. W. H. van 't Hoogerhuys.
Geboren: 1934 in Indonesië; Eindexamen: H.B.S.-B in 1953; Doctoraal-examen: Sociale Geografie aan de Rijksuniversiteit van Utrecht in 1961.
Vanaf 1959 leraar bij het Middelbaar Onderwijs; naast het vakgerichte onderwijs veel aandacht voor algemeen vormende vakken, o.a. expressie-vakken. Regisseerde — zoals niet gebruikelijk voor leraren aardrijkskunde — toneelstukken op school en bij studententoneelverenigingen.

STAFCONVENT

Het conventsbestuur is voor het jaar 1969-1970 als volgt samengesteld: dr. D. W. Fokkema, voorzitter; drs. M. G. de Boer, secretaris; dr. J. G. Wessels Boer, vice-voorzitter; dr. H. Hubenet, dr. J. Mansfeld, leden.
Secretariaat stafconvent: Mej. L. W. Scholtus, Kromme Nieuwe Gracht 29, K4, Utrecht, tel. 2 94 41, tst. 344.

VACATURES IN ONTWIKKELINGSLANDEN

Bij het Bureau Dienst over Grenzen staan o.m. de volgende dringende vacatures open:
a. business-manager gevraagd voor de African-Bible Society;
b. leraren in verschillende vakken die bereid zijn in maart 1970 naar Zambia te vertrekken;
c. een gynaeloog voor een ziekenhuis in Zuid-Nigeria;
d. een apothekersassistent of farmaceut met enige ervaring, voor Biafra.
Alle inlichtingen en gegevens over deze en andere vacatures zijn te verkrijgen bij mevrouw J. C. Rot, Bureau Dienst over Grenzen, Corn. Houtmanstraat 17, Utrecht, tel. 71 06 14.
Op het Senaatsbureau, kamer A4, Kromme Nieuwe Gracht 29, ligt de lijst ter inzage, welke begin november 1969 door de Nuffic werd samengesteld in verband met de vele vacatures welke thans bij het hoger en middelbaar onderwijs in ontwikkelingslanden bestaan.

VACATURES

Algemeen
Voor het secretariaatsteam van de hoofdafdeling studentenzaken zoeken wij een

SECRETARIAATSMEDEWERKSTER

in de leeftijd van 20-30 jaar. De werkzaamheden bestaan o.m. uit: het assisteren bij het voorbereiden van vergaderingen, de verzorging van de correspondentie, het typen van rapporten en verslagen. Geboden wordt een afwisselende functie op een dynamische afdeling. Gewenst: tenminste mulo-opleiding, goed kunnen steno en typen, administratieve ervaring. Salaris, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring volgens rijksregeling.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van vakaturenummer 722.

Voor uitbreiding van het team maatschappelijk werk ten dienste van de medewerkers van de universiteit wordt gezocht een

MAATSCHAPPELIJK WERKER-STER

Gedacht wordt aan een medewerk(st)er met voldoende ervaring, in staat in ruime mate zelfstandig de functie van het maatschappelijk werk in een gecompliceerde werkgemeenschap waar te maken. Functie informatie: bij de rijksuniversiteit zijn plm. 5000 medewerkers, de afdeling maatschappelijk werk is een zelfstandige eenheid, de leiding-begeleiding berust bij het hoofd van de afdeling. Voor een goede uitoefening van zijn/haar beroep, is het noodzakelijk dat naast contacten met medewerkers op alle niveaus, ook externe contacten zullen moeten worden gelegd resp. onderhouden. De problemen waar het maatschappelijk werk zich op richt, zullen zelfstandig moeten worden behandeld. Voor aanverwante problemen (o.a. gezinszorg, financiën etc.) is assistentie beschikbaar in de vorm van een goed secretariaat. Tevens zal van hem-haar verwacht worden dat hij-zij in teamverband mee kan denken over de verdere opbouw, uitgroei van het maatschappelijk werk in een sterk veranderde werkgemeenschap. Vereist: diploma sociale academie, bij voorkeur met voortgezette opleiding. Leeftijd: minstens 28 jaar. Salaris: mede afhankelijk van kennis en ervaring, kan een goed salaris worden geboden.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 724 te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 Utrecht. Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij het hoofd afd. maatschappelijk werk, mej. M. I. Neyzen, tel. 030-2 94 41 (toestel 222)

Ten behoeve van het universiteitscentrum „de Uithof" (oppervlakte ca. 350 ha.), worden l.v.m. vacatures, gezocht enige

BEWAKINGSBEAMBTEN

die belast zullen worden met het toezicht op gebouwen en terreinen, m.b.t. veiligheid, brandgevaar, orde en verkeer ten aanzien van personeel, studenten en bezoekers. Buiten de gewone diensttijden zullen de bewakingsbeambten, belast worden met het bedienen

van de telefooncentrale, de oproep- en zendinstallatie en de elektronische deurbewakingsinstallatie. De werkzaamheden zullen worden verricht in continudienst volgens een vast dienstrooster.
Gevraagd: enige jaren voortgezet onderwijs, bedrijfsbewakingsdiploma NBOB en het diploma EHBO of de bereidheid om deze diploma's te halen, rijbewijs B.E., leeftijd 25 tot 38 jaar. Salariëring: zonder diploma's: max. f 764,76 bruto per maand; met de vereiste diploma's: f 834,— bruto per maand; (eventueel is een uitloop mogelijk tot maximaal f 926,— bruto per maand). Bovendien wordt maandelijks een toelage betaald voor onregelmatige diensten die afhankelijk van het aantal uren kan variëren van bruto f 130,— tot f 150,—. De premie aow is voor rekening van de universiteit. De vakantietoeslag bedraagt 6 pct. Nadere inlichtingen kunnen telefonisch of mondeling worden gevraagd bij de afdeling bewaking, (telefoon 53 91 11, toestel 2049).
Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen na plaatsing van deze advertentie te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van vakaturenummer 723.

Geneeskunde

Voor de beheerder van het Rudolf Magnus Instituut voor farmocologie en het fysiologisch laboratorium wordt gezocht een

SECRETARESSE

voor het voeren van de personeelsadministratie, het bijhouden van de archieven, het verwerken van ziektemeldingen, het voorbereiden en notuleren van vergaderingen, het maken van afspraken en ontvangen van bezoekers van de beheerder etc. Vereisten: middelbare schoolopleiding, diploma secretaresse opleiding **of:** diploma stenografie Nederlands en typen. Salaris volgens rijksregeling, premie aow wordt door de universiteit betaald. Nadere inlichtingen te verkrijgen bij de beheerder van genoemde instituten.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nummer 260-340.

Bij het bureau van de faculteit der geneeskunde kan op korte termijn geplaatst worden een

TYPISTE-ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

leeftijd ongeveer 20 jaar, mulo-niveau, bezit typediploma vereist. Deze medewerkster zal bij de afwisselende werkzaamheden o.a. speciale collegedictaten moeten indelen en uittypen, waartoe een goede kennis van de Nederlandse taal gewenst is. Het salaris wordt vastgesteld volgens rijksregeling en is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. De aow-premie komt voor rekening van de universiteit.
Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nummer 100-typ.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het fysisch laboratorium komt vacant de functie van

SECRETARESSE

voor de personeelsfunctionaris. Zij zal met een grote mate van zelfstandigheid secretaresse zijn in de ruimste zin van het woord.
Plaats en taak binnen het kleine team van de personeelsafdeling bespreken wij graag persoonlijk met de kandidaten, die globaal voldoen aan de volgende eisen: middelbare school-opleiding, secretaresse opleiding en of enige ervaring als secretaresse, leeftijd plm. 23 jaar.

U kunt uw schriftelijke sollicitaties richten aan de personeelsfunctionaris van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, Utrecht. Wilt u vooraf nadere informatie, dan kunt u telefonisch via mej. C. Lagerweij (tel. 030- 2 53 57) een afspraak maken voor een oriënterend gesprek, desgewenst in de avonduren.

Voor het farmaceutisch laboratorium worden gezocht:

een **AMANUENSIS** of **LABORANT**

voor het chemicaliënmagazijn. Taak, in samenwerking met het reeds aanwezige personeel: beheer van de voorraad chemicaliën, bereiding, controle en uitgifte van reagentia alsmede lichte administratieve werkzaamheden.

een **LABORATORIUMBEDIENDE**

Taak: reinigen van glaswerk, schoonmaken van borden in de collegezalen, projecteren van dia's tijdens colleges, waarnemen telefoondienst, boodschappen etc. Leeftijd: bij voorkeur 17-19 jaar. Voor beide functies geldt: salaris volgens rijksregeling, de premie aow wordt door het rijk betaald.

Aanmelden 's morgens van 9-12 uur, of schriftelijk, bij de beheerder van bovengenoemd laboratorium, Catharijnesingel 60, Utrecht.

Bij de vergelijkende fysiologie wordt gevraagd een

HOGERE ELEKTRONICUS

op hts niveau (elektrotechniek of natuurkunde). Ervaring op elektronisch meet- en of regeltechnisch gebied strekt tot aanbeveling. De werkzaamheden zullen bestaan uit het bouwen en ontwerpen van prototypen van elektronische circuits voor biologisch onderzoek, na overleg t.a.v. de eisen en opzet. Tevens moet betrokkene in staat zijn de leiding op zich te nemen over enkele technici. Gedetailleerde omschrijving van de werkzaamheden kan op aanvraag toegezonden worden. De kandidaten voor deze functie moeten bereid zijn deel te nemen aan een psycho-technisch onderzoek. Leeftijd: tot max. 45 jaar. Salaris: volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. Indiensttreding: na overleg.

Sollicitaties kunnen schriftelijk gericht worden aan de hoogleraar-beheerder van het laboratorium voor vergelijkende fysiologie, Jan van Galenstraat 40, Utrecht.

Bij het laboratorium voor vergelijkende fysiologie wordt gevraagd een

SCHOONMAAKSTER

voor hele, desgewenst halve dagen. Leeftijd: van 21 tot 45 jaar. Salaris: van f 2,75 tot f 3,62 per uur, premie aow voor rekening van de universiteit. Indiensttreding: zo spoedig mogelijk.
Sollicitaties te richten aan de ass. beheerder de heer A. J. Goslinga, van het laboratorium voor vergelijkende fysiologie, Jan van Galenstraat 40 te Utrecht, tel. 716221.

Letteren

Aan het Instituut voor Laat Latijn vaceert een post van

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER

De functionaris, die in het bezit dient te zijn van een doctoraal diploma in de faculteit der letteren, moet kunnen worden ingeschakeld in de taken van onderwijs en onderzoek ressorterend onder hetzij 1) de afdeling vulgair latijn (speciaal ten behoeve van de studenten in één der romaanse talen), hetzij onder 2) de afdeling middeleeuws latijn. Bibliotheekervaring kan tot aanbeveling strekken. De aanstelling geschiedt, afhankelijk van kwalificaties en ervaring, in één der rangen van het wetenschappelijk medewerkersrangenstelsel.

Degenen die in aanmerking willen komen voor deze functie gelieven zich schriftelijk te wenden tot de beheerder van genoemd instituut, dr. G. J. J. Walstra, Maliestraat 7, Utrecht, onder toezending van een curriculum vitae.

Het Instituut voor Engelse taal- en letterkunde zoekt een

HUISHOUDELIJKE HULP

voor hele dagen, voor het schoonhouden van de bibliotheek- en bureauruimten in het gebouw Maliebaan 95-97 en het assisteren bij de koffie- en theevoorziening. Salaris: f 3,62 per uur voor 23-jarigen en ouderen; beneden de 23 jaar salaris naar leeftijd.
Aanmelden 's morgens tussen 9.00 en 10.00 uur bij de beheerder van het instituut, Maliebaan 97, Utrecht.

Sociale Wetenschappen-Sociologisch Instituut

In verband met het vertrek van de huidige functionaris wordt met spoed — liefst per 1 januari 1970 — gevraagd een

HOOFD van de ADMINISTRATIE

die in nauwe samenwerking met de beheerder met name belast zal zijn met de kostenbewaking, begrotingszaken, administratieve projectbegeleiding en personeelsadministratie. In deze leidinggevende functie wordt een medewerker gevraagd in de leeftijd van 30 tot plm. 40 jaar, die; voldoende kennis heeft van moderne administratie (een M.B.A.-diploma is gewenst), goede contactkwaliteiten bezit, servicewerkzaamheden kan plannen, met name van de typekamer en de reproduktie-offsetkamer. Salaris van f 14.145,— tot f 18.661,— bruto per jaar, met een mogelijke uitloop tot max. f 21.726,— bruto per jaar.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder nummer 725.

Herplaatsing

De voorkandidaatsstaf van het instituut voor Sociale Psychologie kan op korte termijn uitgebreid worden met een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER(STER(

Als taak van deze wetenschappelijk medewerker(ster) wordt gezien: deelname aan het voorkandidaatsonderwijs (college en het leiden van werkgroepen). Voor de functie wordt iemand gezocht met belangstelling voor en of ervaring op onderwijsgebied en belangstelling voor ontwikkeling van onderwijs methoden en

technieken. Een doctoraal examen psychologie is voor deze functie vereist. Aanstelling zal geschieden in het wetenschappelijk rangenstelsel. Nadere inlichtingen kunnen ingewonnen worden bij drs. R. van der Vegt, tel. 030-16559.

Sollicitaties te richten tot de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder nr. 720.

Diergeneeskunde

De afdeling Algemene Ziektekunde van het Veterinair Pathologisch Instituut (Prof. dr. P. Wensvoort) zoekt academicus met belangstelling voor fundamenteel medisch-biologisch onderzoek op het gebied van de lever-functie. Gedacht wordt aan een

BIOLOOG

met sterke interesse voor histologische methodieken. Voor aanvullende opleiding kan zonodig worden gezorgd.

De kliniek voor Inwendige Ziekten en Gerechtelijke Diergeneeskunde Universiteitscentrum „de Uithof" vragen in verband met het betrekken van de nieuwe kliniek een

DIERENVERZORGER

die o.a. zal worden ingeschakeld bij het specialistisch onderzoek, in de sterilisatieafdeling etc.
Gegadigden dienen in het bezit te zijn van het diploma L.L.S. en bij voorkeur de dierenverzorgers-biotechnisch laborantenopleiding te hebben gevolgd.
Salaris tot max. *f* 834,— bruto p.m., premie A.O.W. voor rekening van de universiteit.

Bij het instituut voor Vet. Fysiologie kan worden aangesteld

AMANUENSIS

De werkzamheden omvatten:
a. het opstellen van apparatuur en het assisteren bij de praktika.
b. het assisteren bij de colleges en demonstraties
c. het meewerken bij operaties t.b.v. het wetenschappelijk onderzoek
Gedacht wordt aan een functionaris tot plm. 35 jaar met bij voorkeur enige ervaring.
Salaris afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring.

Bij de Kliniek voor Inwendige Ziekten en Gerechtelijke Diergeneeskunde kan wegens uitbreiding ten gevolge van de ingebruikneming van de nieuwe kliniek in het Universiteitscentrum „de Uithof" worden aangesteld een

KLINISCH CHEMISCH OF ALGEMEEN KLINISCH ANALISTE

die zal medewerken aan het wetenschappelijk onderzoek en zonodig ook routinebepalingen zal verrichten.
Geen nacht- en weekenddiensten.

Bij het Instituut voor Veterinaire Heelkunde, afd. grote huisdieren, Universiteitscentrum „de Uithof", kan worden aangesteld

TECHNISCH MEDEWERKER

Betrokkene zal worden belast met het onderhoud, de bediening, de ontwikkeling van elektronische meet-apparatuur voor de behandeling en het onderzoek van dierlijke patiënten.
Leeftijd tot 30 jaar.
Opleiding: diploma NERG en of bij voorkeur UTS-S.
Salaris afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring.
Sollicitaties met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de personeelsafdeling van de faculteit, Biltstraat 172, Utrecht

---

Herplaatsing

Bij het bureau van de faculteit der geneeskunde is plaats voor een

TELEFONISTE-TYPISTE

Haar taak zal bestaan uit:
— het op prettige wijze verzorgen van de dagelijkse telefonische contacten;
— het verrichten van administratieve werkzaamheden
— gevarieerde typewerkzaamheden.
Vereisten: enige jaren M.M.S. of MULO, een goede typevaardigheid. Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. De premie A.O.W. komt voor rekening van de rijksuniversiteit.
Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 100-tel. te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

STUDENTEN

BUREAU INSCHRIJVING STUDENTEN
(zie de mededeling onder „Universiteit".

CURSUS STUDIEVAARDIGHEDEN
Het Psychologisch Adviesbureau voor Studenten organiseert ook dit jaar een aantal cursussen in studiemethodiek en leesvaardigheden.
De cursussen worden groepsgewijze gegeven in 8 wekelijkse bijeenkomsten van 2 uur. De kosten bedragen *f* 10.
De volgende cursus zal begin december van start gaan. In deze cursus kan nog een beperkt aantal deelnemers geplaatst worden.
Belangstellenden worden verzocht zich persoonlijk aan te melden bij het P.A.S., Maliesingel 38-40 op dinsdag 25 november a.s. van 16.00-17.00 uur of op donderdag 27 november a.s. van 14.00-15.00 uur.
Andere belangstellenden worden erop gewezen dat een volgende cursus waarschijnlijk in maart 1970 zal beginnen. Nadere informatie is verkrijgbaar bij de secretaresse, mej. M. IJspeert, Maliesingel 38-40, tel. 2 93 51, toestel 22.

STICHTING STUDENTENHUISVESTING
Te huur.
Per 1 januari 1970 komt in het pand A. Numankade 21 een bescheiden woonruimte beschikbaar voor een studentenechtpaar.
Deze woonruimte bestaat uit:
Gecombineerde zit-slaapkamer van 3,90 m X 4,96 m.
Eigen keuken, gemeenschappelijke douche, gemeenschappelijk toilet.
De kale huurprijs bedraagt *f* 96,— per maand.
Gegadigden moeten voldoen aan de normale eisen, die bij de Stichting gelden.
Geïnteresseerden gelieve zich vóór 28 november a.s. te melden bij mej. M. A. C. de Rooy van het M.A.I.Bureau, Lange Nieuwstraat 52, tel. 2 24 28.

UTRECHTSE STUDENTEN FACULTEITEN
Persbericht.
Op 19 november was er in zaal 10 van het Utrechtse jaarbeursgebouw een hearing van de Commissie Andriessen. De commissie Andriessen heeft in opdracht van de ministerie van O en W een rapport uitgebracht over een studiefinanciering.
De studenten-NSR en grondraden-wijzen het meerderheidsstandpunt van de commissie Andriessen af. Zij pleiten voor een volledig studieloon en kiezen daarmee impliciet voor democratisering van het onderwijs en inkomstennivellering.
Als werkbasis en overgangsmaatregel verklaren de studenten zich akkoord met het minderheidsvoorstel dat mej. mr. van Lanschot als lid van de commissie Andriessen heeft uit gebracht.
De NSR en de USF (Utrechtse Studenten Faculteiten) hebben gezamenlijk een brosjure uitgegeven als voorbereiding op eerder genoemde hearing, waarvoor alle studenten worden opgeroepen. De brosjure draagt als titel 'Geld speelt geen rol'. Finansieringsstelsel van Andriessen'. De brosjure behandelt het rapport van de commissie Andriessen en de fundamentele studenten kritiek daarop. De brosjure is te verkrijgen op het USF-bureau.
USF-Perssecretariaat

FEDERATIE VAN UTRECHTSE GEZELLIGHEIDSVERENIGINGEN
Activiteitenoverkoepeling
In principe zijn de aangekondigde fug-activiteiten toegankelijk voor alle studerenden.
Vanaf 1 december zal echter, nu de leden van de gezelligheidsverenigingen hun lidmaatschapskaarten hebben ontvangen, voor bepaalde manifestaties van niet-fugkaarthouders toegangsgeld worden geheven.
Van te voren zal duidelijk in publikaties en op affiches bekend worden gemaakt, welke activiteiten niet gratis toegankelijk zijn voor niet-verenigingsleden.
25 november: Veritas 20.00 uur Palestina-avond, georganiseerd door solon, U.V.S.V. 20.00 uur lezing prof. Kwant over Zuid-Afrika, met cabaret toe. S.S.R. 20.30 uur Bitterbalkabaret.
26 november: Alle verenigingen Feijenoord—A C Milaan. N.V.V.S.U. 20.00 uur Mariaplaats 3: klassiek- en jazzpianorecital door Herman Moerman.
28 november: U.V.S.V. 22.00 uur speciale café-chantant.
29 november: Veritas 22.00 uur sex-zas, opvoering 'de grote boze wolf', sneltekenaar, films.
30 november: Veritas 22.00 uur café-chantant.
1 december: Corps 20.00 uur Promenadeconcert.
2 december: Vertitas 20.00 uur politieke avond solon (marcuse).
3 december: N.V.V.S.U. 20.00 uur bingo-avond.

ASSISTENTEN GEVRAAGD
Assistenten gevraagd voor het praktikum anorganische preparatieve chemie (C). Assisteerperiode: 1 december-15 juli. Voor 4 halve dagen per week (eventueel als blok).
Aanmelding vóór 1 dec. 1969 bij de praktikumleider J. P. Hoekstra, Anal. chem. laboratorium, C-zaal (kamer 169).

ITHO PRIJSVRAAG
Itho N.V. te Schiedam — een onderneming die zich beweegt op het terrein van koel-, verwarmings- en regeltechniek, ventilatie, elektro-

techniek, hydraulica en airconditioning — heeft een prijsvraag uitgeschreven voor studenten. Gevraagd wordt een verhandeling te schrijven over het onderwerp: 'De invloed van de fysische en/of chemische toestand van de lucht in werkruimten op de arbeidsprestatie en werkbeleving van de mens'.
Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij Associated Public Relations. P. J. van Os, Surinamestraat 15, Den Haag, tel. 070-11 75 24 of 18 20 40.

SPORT

Atletiek: Studenten Uithofcross

De nationale studentencross, die op 8 november door de Utrechtse Studenten Atletiek Federatie werd georganiseerd, ondanks het zeer slechte weer zich weer in een grote belangstelling verheugen. Bij de dames, die 1000 meter op het modderige parcours moesten afleggen, ging de overwinning naar het tweetal Josje Rademaker en Ria van Rooy, die vrijwel gelijktijdig de eindstreep bereikten. De 4000 meter bij de heren werd gewonnen door Gert de Graaf (Utr.) door Peter Valk (Utr.) en M. Lenstra (Nijmegen). Het algemeen ploegenklassement werd gewonnen door de R.U. Utrecht voor de K.U. Nijmegen en de TH Delft.

Utrechts Universitair schaakkampioenschap,

Ustud heeft op zich genomen om een groot Utrechts kampioenschap te organiseren, dat openstaat voor allen die tot de Utrechtse universitaire gemeenschap behoren. Er worden aantrekkelijke prijzen beschikbaar gesteld. Er zal waarschijnlijk gespeeld worden in groepen van 16, met 7 ronden Zwitsers. De winnaar van de hoofdgroep krijgt de titel van „Utrechts Universitair Kampioen" en ontvangt de wisselbeker. De speeldata zijn dinsdag 16 december t.m. dinsdag 23 december, behalve zondag 21 december. De wedstrijden beginnen om 19.30 uur. Afgebroken partijen dienen de volgende dag uitgespeeld te zijn. Het inschrijfgeld bedraagt *f* 5,—.
Opgave (met speelsterkte) vóór 10 december bij: R. H. Bourgonjon, I. B. Bakkerlaan 21, k. 180, tel. 51 04 90

Go-Demonstratie

Op maandagavond 24 november wordt er in Utrecht een Go-demonstratie gehouden in het U-huis, Lepelenburg. Go is een interessant bordspel van Oost-Aziatische oorsprong, waar het al minstens 3000 jaar gespeeld wordt. Sinds enkele jaren wordt het ook in Nederland beoefend.
Go is zeker zo moeilijk als dammen of schaken, en is vooral bekend om de vele mogelijkheden die het spel biedt. Wij nodigen iedereen die belangstelling heeft uit, om kennis van het Go-spel te komen nemen. Bij voldoende belangstelling kunnen tevens de mogelijkheden, om tot het oprichten van een Utrechtse Go-club te komen, besproken worden. Aanvang van de demonstratie: 20.00 uur.

GREGORIAANS KOOR

Voor een goede uitvoering van het jaarprogramma, heeft het Utrechts Studenten Gregoriaans Koor behoefte aan enige enthousiaste zangers:
Het programma is als volgt:
22-23 november: medewerking aan een studiedag voor kerkkoordirigenten d.m.v. een demonstratie hoe Gregoriaans verkeerd en ook goed uitgevoerd kan worden.
2 december: medewerking aan het concert van het USKO; uitgevoerd wordt het Gregoriaans van de Requiem-mis tussen het Requiem van Mozart in.
27-28 maart: uitvoering van de gezangen van Witte Donderdag en Goede Vrijdag in de Kathedrale Kerk.
Het koor staat onder leiding van Jan Boogaarts.
De repetities worden gehouden op woensdag van 17.15 tot 18.30 uur in het Cantoraat van de Universiteit, Begijnekade 6.

NEDERLANDS STUDENTEN KAMERORKEST.

Het Nesko wordt ieder jaar opnieuw geformeerd na een drietal audities voor studenten uit alle universiteitsteden. Het orkest, dat dan ca. 35 studenten-musici telt, speelt ten bate van het Universitair Asyl Fonds (U.A.F.). Direct na Pasen maakt het ensemble onder leiding van de dirigent Joop van Zon een tournee van één week, die voorafgegaan wordt door een repetitieperiode van 10 dagen. De bezetting van het orkest bestaat uit violen, altviolen, violoncelli, contrabassen, fluiten, hobo's, klarinetten, fagotten, hoorns, trompetten, pauken en slagwerk.
Het bestuur van het Nesko nodigt u uit voor één der audities die gehouden worden:
24 november te Groningen, Magna Pete-clubgebouw, Hofstraat 16 vanaf 20.00 uur.
25 november te Utrecht, UVSV-clubgebouw, Drift 19, vanaf 20.00 uur.
27 november te Amsterdam, AVSV-clubgebouw, Raamgracht 6-8, vanaf 20.00 uur. En maakt u voorts, onder alle voorbehoud echter, de data bekend van repetitieperiode en tournee:
26 maart tot en met 5 april (repetitie) en 6 april tot en met 11 april (tournee).
Indien u nadere inlichtingen wenst over het Nesko, kunt u deze inwinnen bij: U. van Helbergen, Lange Nieuwstraat 15, Utrecht.

TANDHEELKUNDIGE STUDENTENVERENIGING

Het bestuur van de Tandheelkundige Studenten Vereniging 'John Tomes' is voor 1969-1970 als volgt: W. F. B. de Jong, praeses; O. E. R. Vis, ab-actis; L. J. Vinkenborg, fiscus; mej. E. H. v. d. Bos, bibliothecaresse; W. F. H. Lazonder, secundus.

GESLAAGD

Doctoraal examen rechtsgeleerdheid: A. Holleman, Utrecht. A. R. Baron van Heemstra, Wijhe (Ov.) cum laude.
Doctoraal examen rechtsgeleerdheid notariële studierichting: M. E. A. Besnard, Eindhoven.
Doctoraal examen geneeskunde: W. J. van Bruggen. J. G. van Lonkhuyzen. J. K. Zuur, Utrecht. C. D. Romijn, Linschoten, F. W. J. O. Tops, Eindhoven. Mej. C H. de Wilde, Maassluis.
Semi arts examen: J. van Buuren, Meeuwen, A. W. Dekker, Goes. M. Noordhoek, Arnhem L. H. Vervoorn, Utrecht. H. F. van der Werf, Beek.
Arts examen: H. H. A. Albada Jelgersma, E. F. E. Diets. J. B. M. Derksen Utrecht.
Doctoraal examen kunstgeschiedenis: Mevr. E. van Heuven-van Nes Delft.
Doctoraal examen sociologie: F. T. M. Stevens, Den Haag.

RECHTEN

J.S.V.U.

Algemene Studenten Vergadering. Donderdag 27 november om 20.00 uur, Lepelenburg 1.
Agenda van deze diskussieavond:
1. Standpuntbepaling t.a.v. rapport van Os, (de positie van het wetenschappelijk korps).
2. De Struktuur van de fakulteit.

K I TENTAMENS

Voor bepaalde categorieën zullen als tegemoetkoming in de week vóór Pasen 1970 K I tentamens worden afgenomen.
Deze categorieën zijn
— zij die in september 1969 één of meer K I herexamens hebben gekregen
— zij die in juni 1969 één of meer K I herexamens hebben gekregen en geen gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid die af te leggen in september 1969
— zij wier K I examen in juni of september 1969 is geannuleerd wegens ziekte.
Betrokkenen dienen zich voor 1 februari 1970 schriftelijk te melden onder opgave van naam, correspondentieadres, welke herexamens alsmede welke categorie.
Voor het vak inleiding dienen zij voor 1 december 1969 contact op te nemen met het instituut inleiding tot de rechtswetenschap ter bepaling van de te examineren stof mede in verband met het facultatieve deeltentamen inleiding (deel A) op 15 december a.s.

MICRO-ECONOMIE

In het programma micro-economie voor eerstejaars rechtenstudenten is de mogelijkheid opgenomen aandacht te schenken aan speciale onderwerpen in incidentele hoorcolleges.
Op woensdag 26 november te 14.15 uur in de grote collegezaal Achter de Dom 22, zal een dergelijk college worden gehouden met als onderwerp: 'winst- en vermogensaanwasdeling: een haalbare kaart?" Inleiders: prof. dr. S. Slot en prof. mr. J. van der Ven. Na de inleidingen is er gelegenheid tot discussie met de beide inleiders.
Ook niet-eerstejaars studenten zijn welkom.

ARBEIDSRECHT

Zie onder micro-economie.

GENEESKUNDE

GEPROMOVEERD

Op 11 november promoveerde de heer A. D. Roelen, wonende te Rosmalen, Diepenbrocklaan 14, tot doctor in de geneeskunde op het proefschrift getiteld:
Hypotone duodenografie
Promotor was prof. dr. R. H. de Waard, emiritus-gewoon hoogleraar in de stralenbehandeling.

B.C.G. VACCINATIE.

De derdejaars studenten in de geneeskunde van practicumgroep A, die aan het begin van dit studiejaar met B.C.G. gevaccineerd werden, werden op maandag 1 december 1969 om 14.15 uur verwacht op de practicumzaal van het lab. v. microbiologie, Catharijnesingel 59, voor een controle Mantoux. Voor het aflezen van de reactie en het in ontvangst nemen van een verklaring dienen zij op woensdag 3 december om 14.15 uur naar dezelfde plaats te komen.

BLOKCURSUS KINDERGENEESKUNDE

Van 5 tot en met 9 januari 1970 zal er een blokcursus kindergeneeskunde gegeven worden.

Deze cursus is bestemd voor degenen die in 1969 met goed gevolg het C3-examen aflegden, nog geen blokcursus in kindergeneeskunde volgden en zijn in gedeeld in grote groep B.
Opgave kan geschieden bij de secretaresse belast met onderwijszaken, Kinderkliniek, Nieuwe Gracht 137, Utrecht, vanaf 24 november a.s.
U wordt verzocht bij opgave een pasfoto mee te brengen.
Het afsluitend tentamen zal op 7 februari 1970 in het Wilhelmina Kinderziekenhuis worden afgenomen.
Wij rekenen erop dat u de studietekst en het leerboek grondig bestudeert voor de aanvang van de cursus.
Deze tekst kunt u tegen betaling van *f* 17,50 bij de secretaresse belast met onderwijszaken van de kinderkliniek afhalen.

BLOKCURSUS OOGHEELKUNDE

De volgende blokcursus oogheelkunde van het cursusjaar '69-'70 (groepen dB, eB en fB) zal worden gehouden van 15-20 dec. 1969. Aanvang des morgens om 9.00 uur.
In verband met de huidige verbouwing van het Ooglijdersgasthuis worden de colleges gegeven in de collegezaal van het pathologisch instituut, Pasteurstraat 2; de middagdemonstraties daarentegen in de polikliniek van het Ooglijdersgasthuis, F. C. Dondersstraat 65.
Degenen, die voor deze cursus zijn ingedeeld, dienen zich op te geven (met medebrenging van een pasfoto) bij de secretaresse van prof. dr. J. ten Doesschate, Ooglijdersgasthuis, tussen 1 en 5 december des morgens tussen 11.00 en 12.30 uur.

FYSIOLOGISCHE CHEMIE

Ten behoeve van de tweede jaars medische studenten liggen gedurende de cursus op dinsdagavond van 19.45 tot 22.00 uur een aantal voor hen belangrijke boeken en tijdschriften ter beschikking in de leeskamer in het pratikumgebouw van het laboratorium voor fysiologische chemie. De collectie heeft betrekking op de voorafgaande collegestof, en zal wijzingingen ondergaan, naarmate de collegestof dat nuttig maakt. Men kan echter te allen tijde vroeger aanwezige literatuur nog weer ter inzage vragen.
Inlichtingen en hulp bij het gebruik van de litteratuur is gedurende de openstellingstijd steeds mogelijk. De bibliotheek in het hoofdgebouw is gesloten buiten de normale werktijden, maar op verzoek kan daaruit dinsdagavond ook documentatie verstrekt worden.

SOCIALE GENEESKUNDE 3e JAARS.

Tijdens de eerstvolgende colleges zullen een aantal demografische onderwerpen worden behandeld.
Voor het volgen van deze colleges en voor het bestuderen van de stof in verband met het examen, is het gewenst, dat de studenten beschikken over: 'Jaaroverzicht bevolking en volksgezondheid 1968', uitgave C.B.S. Exemplaren van dit jaaroverzicht kunnen tegen de kostprijs van *f* 1,50 verkregen worden op het Instituut voor Sociale Geneeskunde, Catharijnesingel 71, dagelijks van 16.00-17.00 uur.

SAMENSTELLING ST. KLAASCOMMISSIE '69

Paul:	Oppernoot
Jan:	Schrijfmolaar
Kees:	Giro 77 10 74
Betsy:	Pepernotendeegrolster
Klaas:	Schimmelvanger
Greet:	Contact Buitenland

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

Op 12 november promoveerde de heer A. J. H. Mante, wonende te Jutphaas, IJsselsteinseweg 27, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld:
Phononentransport in bariumtitanaat en rutiel
De dissertatie behandelt 'n fysisch onderzoek naar de warmtegeleiding in kristallen van bariumtitanaat en titaandioxyde.
Promotor was prof. dr. J. Volger, buitengew. hoogleraar in de natuurkunde van de vaste stof.

Op 10 november promoveerde de heer H. Rebel wonende Lindenlaan 84 A, Huizen (N.H.) tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld:
Isolatie en structuuronderzoek van fytotoxinen, geproduceerd door de schimmel ceratocystis ulmi, verwekker van de iepziekte.
De onderzoekingen, welke in dit proefschrift beschreven worden, betreffen in de eerste plaats de isolatie van de fytotoxinen, geproduceerd door de schimmel Ceratocystis ulmi.
Promotoren waren prof. dr. C. A. Salemink, bijzonder hoogleraar in de organische chemie der natuurstoffen en mevr. prof. dr. L. C. P. Kerling, buitengewoon hoogleraar in de fytopathologie.

STUDENT-ASSISTENTSCHAP

Kandidaten met hoofdinrichting experimentele natuurkunde, die in aanmerking willen komen voor een student-assistentschap kunnen zich schriftelijk of mondeling opgeven bij dr. J. J. Broeder, fysisch laboratorium.

SCHEIKUNDE

TENTAMEN RÖNTGENANALYSE-CHEMISCHE BINDING

Het tentamen Röntgenanalyse-Chemische binding (oude stijl) van donderdag 11 december 1969 zal worden gehouden in de grote collegezaal van het Organisch Chemisch Laboratorim, Croesestraat 79, Utrecht. Aanvang: 13.00 uur (tot plm. 15.30 uur). Aanmelding voor dit tentamen kan geschieden bij de administratie van het laboratorium voor kristalchemie, en wel tot en met 10 december.

CURSUS SPECTROCHEMISCHE STRUCTUURANALYSE

Van 5 tot 16 januari 1970 zal een 10-daagse cursus „spectrochemische structuuranalyse van organische verbindingen' gegeven worden, bestemd door kandidaten en stafleden. Het doel van deze cursus is, zoveel en zodanige informatie aan te bieden, dat de cursist:
— bij de aanpak van een structuuranalyseprobleem in korte tijd kan beoordelen, in hoeverre met behulp van beschikbare IR-, MS-, NMR- en UV-apparatuur en -literatuur een bijdrage tot de oplossing van het probleem geleverd kan worden;
— bij de oplossing van zo'n probleem efficiënt gebruik weet te maken van IR-, MS-, NMR- en UV-gegevens.
Aanmelding: bij de afdeling NMR in het Organisch Chemisch Laboratorium, kamer 015, tel. 88 23 11 toestel 45. Door beperkingen van organisatorische aard kunnen voor deze eerste keer niet meer dan 24 deelnemers toegelaten worden. De cursus zal verplicht gesteld worden voor kandidaten, die organische chemie of fysische organische chemie als hoofd-, keuze-, of bijvak doen, of gaan doen. Deze studenten zullen dan ook, in verband met de beperkte deelname, voorrang krijgen.
Ter voorkoming van misverstand:
de cursus maakt geen deel uit van de reeks keuze-cursussen die in de plaats komen van de colleges over kapita selekta van de analytische chemie, bestemd voor kandidaten met analytische chemie als hoofd- of bijvak.

UCC-MEDEDELINGEN

Lustrum-zo-de-mijterfeest
27 november 22.00 uur Veritas.
Optreden van:
Band van:
Band: Dick van de Broek.
Cabaret: De Bitterbal.
Sinterklaas???
Parijs
Inschrijven voor de Parijs-excursie op 25 en 26 nov. (eventueel ook nog 4 dec.) in de kantine van het ACL van 12.30 tot 13.30 uur. Bij inschrijving moet een waargborgsom van *f* 25,— op tafel worden gelegd. (totale kosten excursie *f* 50,—).
Tegelijk krijgt u het excursie-programma en 'reglement'.
Solliciteren
Waarom werd u niet aangenomen bij het bedrijf van uw keuze? 27 november 13.00 uur collegezaal OCL; reacties van personen uit het bedrijfsleven op uw sollicitatiebrief.

GEOLOGIE EN GEOFYSICA

BODEMKUNDE

In verband met voorbereiding van veldwerk en excursies buitenland en de indeling van praktika, werden aan alle bekende belanghebbenden de nodige formulieren toegezonden. Zij die volgend jaar bodemkundig veldwerk — ook voor de richting B5 — willen doen dienen dit deze maand op te geven. Het merendeel van geïnteresseerde studenten zond het enquete formulier terug.
In de komende weken zal de indeling van het bodem-chemisch praktikum voor het eerste kwartaal 1970 aan allen die zich opgaven toegezonden worden.

BIOLOGIE

BIOHISTORISCHE HERFSTCURSUS

De jaarlijkse Biohistorische Cursus, georganiseerd door de staf van 't Biohistorisch Instituut, Nieuwe Gracht 187, wordt gehouden van maandagmiddag 8 tot en met donderdag 18 december.
De cursus is bestemd zowel voor (a) derdejaars en vierdejaars studenten in de biologie, als voor (b) ouderejaars studenten, ongeacht welk studiejaar of welke studierichting, die zich op het gebied van de biohistorie wensen te oriënteren of uit algemene belangstelling, óf omdat men het plan heeft een onderwerp op het Instituut te komen bewerken. De cursus omvat dit jaar:
a. een Biohistorisch Symposium, ter algemene oriëntatie, van 8 t.e.m. 10 december,
b. een Biohistorisch Practicum, met enige inleidende voordrachten van 11 t.e.m. 18 december.

Op het symposium komen o.m. ter sprake: de biohistorische ideologie; de geschiedenis van de zuivere en toegepaste biologie en de maatschappelijke consequenties hiervan (Hist. Sociale Biologie); kunst-, literatuur- en volkenkundige aspecten van de biohistorie (Biosymboliek e.d.). Verder wordt aandacht besteed aan de geschiedenis van het ingrijpen van de mens in de natuur (biocontrole), aan de biologisch-chemische, farmacologische en geneeskundige aspecten van de biohistorie, aan de invloed van biologische en medische reizen, aan oude beschavingen als een biohistorische eenheid en aan de activiteiten van de Ned. Gouden Eeuw Werkgroep.
Op het practicum worden o.m. behandeld: Bevolkingsgroei en natuurlijke bronnen, Gesch. van de witkopzeearend ('Bald Eagle'), Ontstaan en invloed van Erasmus Darwin's 'The Botanic Garden', en Gerrit Jan Mulder's 'De voeding in Nederland in verband tot den volksgeest'.
Een programma met nadere omschrijving van genoemde onderwerpen, opgave der inleidende voordrachten (inkl. begintijden) is verkrijgbaar bij mej. H. de Vries, Alg. Secret., Biohistorisch Instituut (tel. 1 58 91, toestel 36), Nieuwe Gracht 187, bij wie deelnemers aan de cursus verzocht worden zich zo spoedig mogelijk, in ieder geval vóór 5 december, op te geven.

M.O.-CURSUS ALGEMENE ZOÖLOGIE 1970

Deze cursus zal gehouden worden van 20 april tot en met 15 mei '70. Het volgen hiervan is thans weer alleen verplicht voor deelnemers aan de bijzondere M.O.-opleiding. Men kan zich schriftelijk opgeven tot uiterlijk 1 januari 1970 bij drs. D. van den Tooren, Zoölogisch Museum, Rijnkade 1 A, Utrecht.

LETTEREN

STRUCTUURCOMMISSIE FACULTEIT DER LETTEREN

Alvorens tot de afgesproken stemverklaring te komen, deelde de voorzitter mee dat het administratief personeel met een eigen voorstel voor een structuur is gekomen. Men wil uitgaan van een studierichtingsraad waarin de drie geledingen paritair vertegenwoordigd zijn. Daarnaast kunnen vakgroepen worden gevormd bestaande uit leden van het wetenschappelijk corps, studenten en eventueel een vertegenwoordiger voor het administratief personeel. De voorzitters van de vakgroepen zouden met adviserende stem in de studierichtingsraad vertegenwoordigd kunnen zijn. Het plan zal op de komende vergadering breder worden besproken.
De voorzitter concludeerde dat thans drie modellen zijn voorgesteld:

1. De nota van de studenten. Hierbij wordt uitgegaan van werkgroepen, waaruit de vertegenwoordigers in de studierichtingsraad worden gekozen. De geledingen worden principieel afgewezen. Het administratief personeel zou een eigen rol in het dagelijks bestuur spelen.
2. De nota Feis. De leden van de studierichtingsraad zijn langs twee wegen gekozen: vanuit de vakgroepen en vanuit de algemene vergadering. De geledingen worden eveneens principieel afgewezen, maar tijdens een overgangsperiode kunnen als compromis garanties worden geboden voor een paritaire vertegenwoordiging in de studierichtingsraad d.m.v. de algemen verkiezing.
3. Anderen gaan wel uit van geledingen of houden voorlopig nog rekening met het bestaan ervan. Dit standpunt wordt duidelijk door administratief personeel ingenomen.

Vervolgens werd aan de leden gevraagd zich uit te spreken over de principiële vraag of een structuur al dan niet gebaseerd dient te worden op het bestaan van geledingen.
Uit de verklaringen bleek dat de studenten unaniem voor opheffing van de geledingen zijn.
De overige leden willen allen uitgaan van een structuur gebaseerd op geledingen, waarbij enkelen aan een compromis denken. Van studentenzijde werd opgemerkt dat blijkens de stemming sommigen principieel uitgaan van geledingen terwijl anderen alleen uitgaan van praktische overwegingen. Kan daarom toch gebruik worden gemaakt van de nota Feis?
Een bezwaar tegen de nota Feis werd geacht dat hierin principieel stelling tegen de geledingen wordt genomen.
Een volgende vraag was of men — uitgaande van de verschillen in geledingen — in staat en bereid is om werkelijk te werken aan de opzet van projectiegroepen. De beantwoording hangt af van de vraag hoe men de projectgroepen interpreteert. Denkt men in de bedoeling van Boekraad c.s. dan is opheffing van verschillende geledingen noodzakelijk. Denkt men aan een vernieuwing van onderwijs d.m.v. projectgroepen dan kan dit onafhankelijk van de bestuursstructuur. In sommige gevallen zal een bestuursstructuur de ontwikkeling van projectgroepen wel kunnen belemmeren. Een structuur op paritaire basis betekent echter al een grote stap vooruit. De kans dat door blokvorming geen genuanceerd overleg meer mogelijk is lijkt niet zo groot omdat de staf zich in de regel niet als blok opstelt. Bovendien valt de idee van de hierarchie weg. De studenten zijn ieder van oordeel dat eerst over de idee van de projectgroepen moet worden gesproken alvorens een bestuursstructuur kan worden ontworpen. Daarvoor is een mentaliteitsverandering nodig. Aangezien de studenten als geleding blijkbaar alleen staan, vroegen zij zich af of dit consequenties heeft voor hun deelname aan de commissie. Op hun verzoek schorste de voorzitter de vergadering om gelegenheid te geven voor onderling beraad.

Nadat de vergadering was heropend werd van studentenzijde gevraagd of de vergadering zich nog eens duidelijk wilde uitspreken over de concrete uitgangspunten van de nota Feis. Mocht de commissie deze nota afwijzen dan achten de studenten ruggespraak met de achterban noodzakelijk. De studentendelegatie had mandaat om op basis van de nota Feis te onderhandelen. T.a.v. de vertegenwoordiging van het administratieve personeel zou een uitbreiding denkbaar zijn. Aanvaarding van de nota houdt echter principieel in dat men tegen geledingen is, dat verkiezingen niet door de geledingen maar door de algemene vergadering plaatsvinden en dat in de projectgroepen ieder gelijk stemrecht heeft.
De studenten stemden allen vóór, de overige leden tegen dit voorstel. Besloten werd de volgende vergadering eerst na 14 dagen te doen plaatsvonden om de studenten gelegenheid te geven een algemene vergadering bijeen te roepen en zich op hun standpunt te bezinnen.

BIOHISTORISCHE HERFSTCURSUS

Voor nadere gegevens betreffende deze cursus, welke mede bestemd is voor studenten uit de literaire faculteit die zich met de opzet en documentatie van het Biohistorisch Instituut vertrouwd willen maken, c.q. het plan hebben daar een onderwerp te komen bewerken: zie onder wiskunde en natuurwetenschappen.

ALGEMENE EN VERGELIJKENDE TAALWETENSCHAP EN THEORETISCHE EN VERGELIJKENDE LITERATUURWETENSCHAP

VOORDRACHT VAN DE DICHTER ED. HOORNIK

In het college vergelijkende literatuurwetenschap over Poëzie van de Twintigste Eeuw zal de dichter Ed. Hoornik spreken over 't maken van gedichten, op donderdag 27 november, 15.00-16.00 uur, kamer 11, Academiegebouw Domplein.

WESTERSE TAAL EN LETTERKUNDE

COLLEGE EN SPREEKUUR PROF. ALINEI.

Prof. dr. M. L. Alinei zal geen college geven van vrijdag 28 november t.m. donderdag 4 december. Zijn spreekuur, woensdag 3 december, zal vervallen.

LEZING PROF. ALEWIJN

In het Genootschap Nederland-Duitsland zal prof. dr. Richard Alewyn spreken over „Die Lust an der Angst — die Entdeckung einer literarischen Provinz".
Donderdag 27 november 20.15 uur in het Instituut voor Theaterwetenschap, Rijnkade 1a.

JAMES JOYCE SYMPOSION

Ter gelegenheid van het verschijnen van de Nederlandse vertaling van 'Ulysses' (De Bezige Bij) zal er op vrijdag 28 november van 20.00-23.00 uur n.m. een James Joyce Symposion worden gehouden in de senaatszaal van de rijksuniversiteit aan het Domplein. Een beperkt aantal toegangsbewijzen is voor belangstellenden verkrijgbaar bij boekhandel Kemink & Zn of boekhandel Broese.

BLOKCOLLEGES GERMAANSE GODSDIENSTGESCHIEDENIS.

Prof. dr. J. A. Huisman is voornemens vijf blokcolleges te geven over 'Germaanse Godsdienstgeschiedenis'.
Data: 27 november 1969, 4 december 1969, 22 januari 1970, 29 januari 1970 en 5 februari 1970.
Tijd: 10.15 uur-11.30 uur.
Plaats: Collegezaal Gebouw Chirurgie van de Faculteit der Diergeneeskunde, Biltstraat 172, Utrecht. Alle belangstellenden zijn van harte welkom.

DIERGENEESKUNDE

BENOEMINGEN

Bij K.B. van 4 november 1969 nr. 19 werd benoemd dr. A. J. H. Schotman.
tot gewoon lector in de faculteit der diergeneeskunde om onderwijs te geven in de klinische chemie van de grote huisdieren.
Bij K.B. van 4 november 1969 nr. 20 werd benoemd aan de Utrechtse universiteit met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden
dr. A. W. Kersjes
tot gewoon lector in de faculteit der diergeneeskunde om onderwijs te geven in de algemene heelkunde en de heelkunde der grote huisdieren.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

STUDIEGIDS

De studiegids voor de subfaculteit sociaal culturele wetenschappen is verkrijgbaar op de administratie k. 19.10.II, Transitorium II, Uithof.

CULTURELE ANTROPOLOGIE

Prof. Fischer is verhinderd op dinsdag 25 november college te geven.

COLLEGE PROF. PRINS

Het college van prof. dr. J. Prins met als onderwerp: 'Inleiding in de problematiek van buitenwesterse gebieden', dat tot nog toe gegeven werd op dinsdag 12.00-13.00 uur wordt verplaatst naar dinsdag 15.00 uur precies, en wordt gegeven in kamer 20.10.11. Transitorium II, Heidelberglaan 2.

PSYCHOLOGIE

ALGEMENE COLLEGES OVER STATISTISCHE EN/OF METHODOLOGISCHE ONDERWERPEN.

In het cursusjaar 1969-1970 zullen, bij voldoende belangstelling, een serie colleges over verschillende onderwerpen worden gehouden voor 3e en ouderejaarsstudenten in de psychologie.

1. Statistische artifacten in het parapsychologisch onderzoek. (Ir. S. Schouten). Een serie van 2 colleges (1 uur per week), die in begin december zal plaatsvinden. Deelnemers dienen zich voor 28 november 1969 op te geven bij mej. H. van Riezen, kamer 5.02. Plaats en tijd van de colleges zullen daarna in overleg met de deelnemers worden vastgesteld.
2. Verdelingsvrije toetsen: theorie en toepassing, (Drs. J. de Jong).
Een serie van 6 colleges (2 uur per week), te houden in de maanden januari en februari 1970. Deelnemers dienen zich voor 12 december 1969 op te geven bij mej. H. van Riezen, kamer 5.02.
Plaats en tijd van de colleges zullen daarna in overleg met de deelnemers worden vastgesteld.
3. Enkele methoden voor de statistische analyse van verbaal gedrag. (Drs. R. Bout) Nadere mededelingen over deze in maart 1970 te houden cyclus volgen in 'U-.

O.P.S.U.

De O.P.S.U. organiseert op vrijdag 28 november a.s. een Subfaculteitsraadsfeest voor alle leden van de subfaculteit psychologie.
Aanvang: 20.30 uur in de grote collegezaal van het Psychologisch Laboratorium.

OPVOEDKUNDE

TENTAMEN ALGEMENE PSYCHOLOGIE

Het tentamen algemene psychologie (Drs. P. Span) zal gehouden worden op vrijdag 28 november om 14.30 uur in de Witte Zaal van Transitorium 1 in de Uithof. Opgave bij mej. A. Kroon op het Psychologisch Laboratorium (kamer 5.12), met vermelding welke keuzerichting gekozen wordt.
Het volgende tentamen zal plaatsvinden op vrijdag 10 april 1970.

OPLOSSING BIJ DE PEDAGOGIEK VAN TWEE KANTEN

R. C. Mahler (een der gesprekspartners namens Hoofdafdeling Personeel):

In verband met de grote toeloop van studenten naar de Subfaculteit Pedagogiek waarop noch de onderwijsvoorzieningen noch de beschikbare ruimte zijn ingesteld, verzocht de commissie Propedeuse Pedagogiek aan curatoren van de universiteit om een vertegenwoordiging van studenten te willen ontvangen teneinde om de ontstane problemen te bespreken.
Hoewel curatoren deze problemen reeds onderkend hadden en mede in het kader van de geplande begrotingsbesprekingen begin november zouden trachten de eerste nood te lenigen, werd op het verzoek ingegaan.
Tijdens de bespreking op 24 oktober, werd van de kant van de studentenvertegenwoordiging een exposé gegeven van de diverse moeilijkheden gelegen in de personele, materiële en ruimtelijke sfeer, waardoor het geven van adequaat onderwijs ten zeerste benadeeld werd.
Namens curatoren werd door de secretaris van de universiteit gesteld dat dit exposé de nood nog eens benadrukte en dat het volgende toegezegd kon worden.
a. Van de 40-reserve-posten 1971 die na afloop van de begrotingsbesprekingen begin november verdeeld zullen worden aan de hand van naar voren gebrachte urgenties, zullen in elk geval 5 posten gereserveerd worden voor de pedagogiek. Deze posten zullen onmiddellijk ingaande bezet kunnen worden.
b. Getracht zal worden een geschikte ruimte te vinden, waar de colleges gegeven kunnen worden en waar de discussiegroepen gebruik van kunnen maken.
c. In afwachting van andere ruimte zullen in Trianon, dat thans als collegezaal gebruikt wordt, voorzieningen getroffen worden ter verbetering van de geluidsinstallatie. Tevens zal een projector worden aangeschaft.
d. Met de eigenaar van Trianon zal contact opgenomen worden om na te gaan of er niet verbetering in de ventilatie aangebracht kan worden.
De bespreking dreigde even verstoord te worden door een groep buiten het bureau van de universiteit toegestroomde studenten.

De studentenvertegenwoordiging, daartoe ongetwijfeld gemotiveerd door de zakelijke en prettige sfeer van de bespreking, wist de groep echter te bewegen zich rustig te houden.

AKSIE EERSTEJAARS PEDAGOGEN

Het actie-comité van de eerstejaars: verslag vergadering eerstejaars pedagogen met vertegenwoordiging van de curatoren.
Het empirisch denken van de eerstejaars heeft tot gevolg gehad dat na een maand universitair leven de curatorenzaal aan de binnenkant bekeken kon worden.
In de vergadering van 24 oktober jl. hebben de eerstejaars, tot overleg uitgenodigd, de vertegenwoordiging van de curatoren, de H. H. Schamhardt, van Wijk, Maler, van de Grinten en Boeree verzocht om een verviervoudiging van het aantal onderwijsuren, wat resulteert in een verdubbeling van het huidige aantal prop. docenten, zodat de groep van 210 eerstejaars gesplitst kan worden teneinde een meer verantwoorde propedeuse te verkrijgen.
De heer Boeree was vanuit universiteit cijfermateriaal zelf reeds tot de conclusie gekomen dat op het P.I. een verdubbeling van het personeelsbestand noodzakelijk was om de zaak verantwoord draaiende te houden.
De vertegenwoordiging van de curatoren deed de toezegging aan de eerstejaars van 5 extra posten voor 71, die zo spoedig mogelijk bezet kunnen worden.
De schuld voor de geconstateerde structurele achterstand aan personeel op het P.I. is in eerste instantie te wijten aan het systeem dat het P.I. 'draaiende houdt'. Door dit ondoelmatige systeem heeft men geen inzicht in noch verantwoorde cijfers over benodigd personeel (zowel administratief en wetenschappelijk).
Hierbij moet wel opgemerkt worden dat het voor een sociale wetenschap met een zich sterk wijzigende structuur moeilijk is inzicht in deze materie te krijgen.
De eerstejaarsplaatsen echter de vraag: waarom kan men dan pas meer personeel krijgen wanneer er zeer nadrukkelijk, met feitelijke gegevens als bewijsmateriaal die de curatoren ook en zelfs beter kennen, om gevraagd is.

SPREEKUUR DR. KOHNSTAMM

Dr. Kohnstamm is verhinderd op dinsdag 25 november spreekuur te houden.

CENTRALE INTERFACULTEIT

COLLEGE PROF. VAN DOOREN.

Het logica-college van maandag 24 november om 15.00 uur vervalt. De overige colleges vinden normaal plaats.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT.

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie. (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); A. v. d. Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, Telefoon; 030 - 29441, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad (en bij voorkeur via de leden van de redactieraad) te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten (aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, kamer A 25, Kromme Nieuwe Gracht 27, Utrecht);

medewerkers (aan bureau personeelsadministratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht);

anderen (aan administratie weekblad 'U', kamre A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht).

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
28 november 1969
1e jaargang nr. 13

Autonomie van de universiteit

Hoeveel bezwaren men ook kan horen tegen de doelstellingen en gedragingen van wat men de „studenten-activisten" noemt, toch valt niet te ontkennen dat zij zich verdiensten hebben verworven. Niet de geringste daarvan is wellicht, dat zij het denken over het wezen en karakter van de universiteit opnieuw op gang hebben gebracht.
Door hun aanvankelijke eis — medebeslissingsrecht bij het bepalen van onderwijs en onderzoek aan en bestuur van de universiteit en — later — van zelfbeheer voor de hele universitaire gemeenschap, hebben zij een probleem aan de orde gesteld, dat al veel te lang op de achtergrond is gebleven.
Dat is het probleem van de autonomie van de universiteit. Tot voor kort was het heel gewoon mensen van allerlei slag en positie te horen zeggen, dat de universiteit autonoom was, autonomer moest worden of autonoom zou moeten zijn — welke theorie ook werd verkondigd, altijd werd autonomie als iets positiefs en wenselijks voorgesteld. Zo merkte minister Veringa nog maar kort geleden op, dat hij 'de autonomie van de universiteiten en hogescholen' een 'heel groot goed' vond.

ABSOLUUT BEGRIP

Wat kan men met het woord 'autonomie' bedoelen? Autonomie is een nogal absoluut begrip. Van Dale definieert het als 'bevoegdheid van rechtsgemeenschappen van lager orde dan de staat algemeen bindende voorschriften te geven in eigen aangelegenheden'. En — meer algemeen— 'Zelfstandigheid met betrekking tot kunst, wetenschap enz.'.
Zijn in feite de universiteiten zelfstandig in het geven van onderwijs, het verrichten van wetenschappelijk onderzoek en in hun beheer? Als de vraag zo gesteld wordt, moet het antwoord m.i. neen luiden. Zowel velen van degenen die op het ogenblik de gang van zaken in de universiteit bepalen — de curatoria, de senaatsbesturen — als de studenten, die het heersende systeem aanvallen, klagen erover dat de universiteit alleen maar in schijn zelfstandig is en in werkelijkheid in laatste instantie bestuurd wordt door een groep top-ambtenaren van het ministerie van onderwijs en wetenschappen in Den Haag, die de koorden van de beurs houden. Volgens de studenten wordt bovendien de inhoud van onderwijs en onderzoek voor een groot deel bepaald door wat zij 'het maatschappelijke systeem' noemen — de neo-kapitalistische, industriële, consumptieve maatschappij, die zij onrechtvaardig vinden en van de hand wijzen. Vandaar dat zij met de eis van zelfbeheer komen omdat zij alleen op die manier een andere richting kunnen geven aan onderwijs en onderzoek.

NIETS TE ZEGGEN

Een van de bestuurders, dr. E. J. W. Verweij, curator van de Rijksuniversiteit te Utrecht, heeft onlangs in de N. R. C. uitgelegd, waarom naar zijn mening van de autonomie van de universiteit niets terecht komt.
'Curatoren', zo schrijft hij, 'hebben formeel niets te zeggen over onderwijs en kunnen ook nauwelijks enig gezag inbrengen, omdat de meesten van hen hun hoofdtaak elders hebben. De senaat, gedomineerd door autonome hoogleraren die elkander in faculteiten en subfaculteiten vaak angstvallig ontzien, kan evenmin grote bestuurskracht inbrengen. De bestuurders die de senaat inbrengt, doen het eveneens op part-time-basis en blijven mentaal ingesteld op de dag dat zij weer geheel op hun oude post terugtreden.
'Daarom', aldus curator Verweij, 'heeft het ambtelijk apparaat de macht in handen moeten nemen en vervult het de ondankbare taak, zich bewust van het feit, dat het niet volledig deskundig kan zijn, de twee miljard te verdelen'.
Zijn betoog mondt dan uit in de stelling dat alleen opheffing van het huidige dualisme tussen curatoren en senaat en het aantrekken van hoog-gekwalificeerde, wetenschappelijk ervaren bestuurders, die alle taken van de universiteit onder hun hoede nemen, soelaas kunnen brengen. Die bestuurders zijn volgens dr. Verweij alleen te krijgen, als zij door de kroon benoemd worden en voor een lange ambtstermijn verzekerd kunnen zijn van hun functie, reden waarom hij het plan van de studenten, dat o.m. gesteund wordt door de

PvdA, om de Universiteitsraad het hoogste orgaan binnen de universiteit te maken en het dagelijks bestuur daarvan afhankelijk te maken, van de hand wijst.

SCHAALVERGROTING

De diagnose die dr. Verweij van de problemen van onze universitaire instellingen geeft lijkt mij juist, maar slechts voor een deel. Hij heeft gelijk, voorzover men de problemen afzonderlijk bekijkt, maar als men zich op een nationaal standpunt stelt, gaan zijn conclusies niet ver genoeg.
Want waardoor zijn onze universiteiten en hogescholen eigenlijk in de huidige bestuurlijke impasse geraakt? Men is het er over eens dat dat komt door de schaalvergroting waaraan zij na de oorlog — evenals de meeste andere sectoren van de maatschappij — onderworpen zijn geweest. Er is hierbij sprake van een ingewikkeld samenspel van factoren. De grotere deelneming aan het middelbaar onderwijs en de bevolkingsexplosie leidden tot een enorme stijging van het aantal studenten. Die studentenstroom maakte het nodig, het aantal docenten sterk uit te breiden. Die docenten deden in belangrijke mate ook zelf aan wetenschappelijk onderzoek, terwijl tegelijk van 'buitenaf' — de wetenschapsbeoefening in de wereld — een stroom van wetenschappelijke informatie kwam die de universiteit eveneens voor steeds meer taken stelde.
Door deze opeenstapeling van factoren kwamen zowel het onderwijs- als het onderzoekapparaat van de universiteiten onder steeds zwaardere druk te staan, en het is niet onbegrijpelijk dat deze langzamerhand nauwelijks meer bestuurbaar zijn.
De afgelopen jaren zijn op landelijk niveau bovenaf voorzichtige pogingen gedaan om enige orde te brengen in deze chaotische ontwikkeling. Kenmerkend is, dat zij bijna allemaal zijn mislukt. Zo sneuvelde het wetsontwerp van minister Diepenhorst voor een numerus clausus in de medische studie in het parlement, o.m. omdat dat de persoonlijke studievrijheid niet wilde aantasten.
De poging van de overheid de studierichting niet-westerse sociologie aan de universiteit te Utrecht op te heffen, omdat die maar weinig studenten trok, en dit specialisme te concentreren aan de universiteit te Leiden mislukte doordat de Utrechtse faculteit zich op haar autonomie kon beroepen.

WEINIG GEDAAN

Een van de weinige maatregelen die wel konden worden uitgevoerd, was het instellen van plaatsingscommissies om de studenten zoveel mogelijk naar evenredigheid over de verschillende faculteiten te verdelen. Dan is er op het gebied van de zeer specialistische-onderzoekprojecten iets meer samenwerking gekomen tussen de verschillende faculteiten, o.a. in de Academische Raad.
Maar wat steeds zo frustrerend is, is dat de Academische Raad geen enkele bevoegdheid heeft om besluiten te nemen die voor de universiteiten en faculteiten bindend zijn. De Raad brengt wel aan de lopende band fraaie adviezen uit aan de overheid, maar die kan ze nauwelijks in een beleid omzetten, omdat daarvoor de — zij het zeer beperkte — autonomie van de universiteit nog te sterk is. Alleen door het verdelen van het geld door middel van het al of niet goedkeuren van de begrotingen der universiteiten, kan het departement, i.c. het directoraat-generaal van de wetenschappen, regelend optreden. Maar dat is slechts een passieve wijze van regelen, geen actieve.
We zijn hiermee terug op ons uitgangspunt: de autonomie. Ik zou willen zeggen: Weg met die autonomie voor iedere universiteit en hogeschool afzonderlijk. Men zou wel een pleidooi kunnen houden om autonomie te verlenen aan de universteiten en hogescholen gezamenlijk, mits zij onderling regelingen treffen die voor het parlement aanvaardbaar zijn. Dat zou kunnen via een nationale universiteitsraad.
Maar om de volstrekte autonomie van iedere universiteit en hogeschool afzonderlijk te herstellen, zoals de studentenopositie en partijen als de PvdA willen, door deze namelijk te laten besturen door een gekozen universiteitsraad als hoogste orgaan, lijkt me helemaal het paard achter de wagen spannen.
De problemen waarvoor onze universiteiten gesteld zijn kunnen alleen worden opgelost door een landelijke aanpak. Daarvoor zal een landelijk orgaan moeten worden geschapen, dat de universiteiten werkelijk vertegenwoordigt, dat controleerbaar is voor het parlement en dat een werkelijk beleid kan voeren. De universiteiten op hun beurt zouden een zodanig bestuur moeten krijgen, dat zij een dergelijk beleid ook kunnen uitvoeren. En — hier komt dr. Verweij weer in het spel — daartoe zullen beroepsbestuurders onmisbaar zijn.
Toch hoeft deze constructie helemaal niet in strijd te zijn met de democratiseringswensen die algemeen aan onze universiteiten leven. De Leidse hoogleraar prof. dr. P. van Duijn heeft — in een zeer interessant artikel in het blad Intermediair van 10 oktober — een 'model' opgesteld, waarin de drie elementen: democratisering van het universitaire beleid, landelijke coördinatie en uitvoerbaarheid van het beleid, zijn samengebracht.

NATIONALE OMVANG

Het was misschien wel het teleurstellendste van het debat in de Tweede Kamer vorige week over de nota-Veringa, dat geen enkele partij het universiteitsprobleem in bovengeschetst kader heeft geplaatst. De schuld daarvan draagt ook wel minister Veringa zelf, omdat hij in zijn nota op die landelijke problematiek niet ingaat. Maar het vraagstuk van de democratisering van het universitaire bestuur kan alleen zinvol behandeld worden in het licht van de problemen waarmee onze universiteiten en hogescholen landelijk worstelen. Dat is een problematiek van nationale afmetingen, die om een nationale aanpak en oplossing vraagt. Misschien iets voor het wetsontwerp, dat minister Veringa over een paar maanden gaat indienen?

FERRY EISELIN

Overgenomen uit het Nieuw Utrechts Dagblad van 22 november j.l.

Wat schreven de kranten na de persconferentie verhoging doelmatigheidsstreven

Op dinsdag 18 november werd in het Econ. Instituut een persconferentie belegd, waar mededelingen werden gedaan over de vorderingen bij het doelmatigheidsstreven in de universiteit(en). In het vorige nummer gaven we reeds een en ander door over de wijzigingen bij de studieopzet geschiedenis.
Hieronder volgen een aantal citaten uit kranten die u een in-

druk geven van de wijze waarop de aanwezige journalisten de informaties verwerkt hebben.

Het Centrum

vertaalt de mededelingen van dr. Schamhardt aldus: 'Het (Bosboom en Hegener, red.) is een rapport geworden dat nu eens niet in een lade verdween; we hebben er wel degelijk iets mee gedaan. Sinds het rapport in het voorjaar is verschenen werd op 'groot wild' gejaagd (term uit het rapport om de verspillingen in tijd en energie aan te duiden). Er wordt druk gereorganiseerd in de tandheelkundige subfaculteit, en in de artsenopleiding die al vier jaar geleden werd teruggebracht van zeven tot zes jaar, zodat gegadigden zich nu een jaar eerder aan hun specialisatie kunnen wijden en zodat de toekomstige huisartsen nu in het zevende jaar nog een globale opleiding kunnen krijgen die specifiek op hun loopbaan is gericht(—) Binnen de sociale faculteit wordt op het ogenblik gewerkt aan een eigen rekencentrum dat hoognodig is geworden voor de verwerking van gegevens uit honderden enquêtes, hetgeen best in eigen huis kan geschieden. En ook het universitaire bouwbureau wordt momenteel doorgelicht op allerlei euvelen van ondoelmatigheid. (—) We proberen — aldus dr. Schamhardt — de hoogleraren en de wetenschappelijke staven op de faculteiten en op de instituten zelf tot de vraag te laten komen naar een efficiency-onderzoek. Dat is belangrijk want dan wordt er meer van harte meegewerkt(—) Door de groei van de studentenaantallen zijn in steeds meer faculteiten situaties ontstaan waarin die vraag wel gesteld moet worden.
(—) De vraag of al die efficiency onderzoekingen nu ook kostenbesparingen hebben opgeleverd wordt door de secretaris van de universiteit ontkennend beantwoord. Invoering van de conclusies betekent meestal dat de kosten nog wat stijgen. Maar de resultaten worden dan ook aanwijsbaar beter.

Over de bandcolleges bedrijfseconomie zoals die in het Econ. Instituut worden gegeven (de journalisten konden er ook zelf een ogenblik aan deelnemen) schrijft Het Centrum verder:

'In januari van dit jaar toen 200 studenten zich via bandcolleges en 200 via de bekende hoorcolleges in de micro-economie konden gaan verdiepen heeft het bureau onderwijsresearch een eerste peiling gedaan. Die gold de verwachtingen van de studenten t.a.v. dit vak. Zij die hoor-colleges gingen volgen drukten die verwachting uit — op een schaal van nul tot tien — met het gemiddelde cijfer 7.6. De kandidaten voor bandcolleges verwachtten er kennelijk iets meer van door de nieuwe aanpak, want zij kwamen tot 7.8. Drie maanden later werd de waardering voor het vak micro-economie nog eens gemeten. De studenten die hoorcolleges hadden gevolgd waren iets teruggevallen tot 7.4 en de anderen waren daarentegen iets gestegen tot 8.0.

In het Algemeen Handelsblad lazen we:

'Het onderzoek naar de doelmatigheid in de universiteit schijnt toch op gang te komen, mede als gevolg van het rapport in februari j.l. van het bureau Bosboom en Hegener over de efficiency van de universiteit van Utrecht. Utrecht, Leiden, Groningen en Amsterdam hebben reeds enkele resultaten bereikt, die hoop geven voor de toekomst. In het algemeen verkeert het onderzoek echter nog in een pril stadium volgens de toelichting die de secretaris van de Utrechtse Universiteit, dr. H. Schamhardt, gisteren heeft gegeven. Hij zei met nadruk dat de problematiek van de universiteiten zeker niet is op te lossen met alleen een streven naar doelmatigheid. Voorop moet de communicatie staan'.

Uit het Nieuw Utrechts Dagblad

'Prof. Slot ziet de bandcolleges slechts als een efficiënt middel tot overdracht van noodzakelijke basiskennis. Het hart van het onderwijs, zoals hij het noemt, ligt in de wekelijkse groepsbesprekingen waarin van de studenten wordt verlangd gezamenlijk antwoorden te formuleren op een reeks vragen over actuele probleemstellingen als vermogensaanwasdeling(—). Een onderzoekje heeft geleerd dat de studenten na bandcolleges meer waardering koesteren voor het vak micro-economie dan na de ouderwetse massacolleges. Bandcolleges leveren niet meer voldoendes maar wel hogere cijfers op'.

A. v. d. M.

Samenvatting
rapport Commissie des Tombe:

Afschaffing van selectie na het eerste studiejaar

Het College van Curatoren heeft een rapport laten verschijnen, getiteld 'Onderwijs en studiebegeleiding in het eerste studiejaar' (gedateerd: september 1969).
Deze publikatie is het eindrapport van de commissie-Des Tombe die najaar 1968 was ingesteld door het dagelijks bestuur van de universiteit. De commissie bestond uit elf leden, afkomstig uit diverse geledingen van de universiteit (onder andere: de huidige Rector Magnificus, twee curatoren, leden van het wetenschappelijk corps, studenten).
Het rapport is tot stand gekomen met medewerking van het Bureau Onderwijsresearch en Studiestatistiek.
Het doel van de commissie was: a) standpunten te bepalen over het doel van het eerstejaar (en daarmee ten dele ook over het doel van het universitair onderwijs), en b) vanuit deze standpunten aanbevelingen te doen over wenselijke onderwijs- en studiebegeleidingsvoorzieningen in het eerste studiejaar.
Selectie. Eén van de standpunten die de commissie heeft gekozen en die richting hebben gegeven aan haar verdere aanbevelingen, betreft het gebied van selectie. In de huidige situatie wordt de student gedurende zijn *gehele* studie geconfronteerd met 'drempels' die een selecterende werking hebben. Hij moet telkens tentamens en grote examens afleggen; indien hij het tentamen of examen niet haalt kan hij voor langere tijd worden afgewezen (tot maximaal 12 maanden), hij kan dan gedwongen worden ook de reeds behaalde tentamens weer over te doen, en de docent kan hem aanraden om maar met de studie op te houden (zelfs een vierde- of vijfdejaars student kan nog een 'consilium abeundi' krijgen!).
De commissie stelt tegenover deze situatie het principe van selectievrij onderwijs: idealiter moet de universiteit (en het secundair-tertiair onderwijs) zo zijn opgebouwd dat iedere

student die de universiteit binnenkomt, via een stapsgewijs proces van gefundeerde keuzebeslissingen, met gerichte inzet van zijn te besteden studie-energie, een eindstreep kan halen die beantwoordt aan zijn doeleinden en mogelijkheden.

Het begrip 'selectievrij-onderwijs' is geïntroduceerd door prof. A. de Groot (Vijven en Zessen, 1966).
In het V.W.O. zou selectievrij onderwijs betekenen dat de leerlingen niet blijven zitten of na twee keer zitten-blijven worden afgewezen, maar dat zij zo snel mogelijk in een schooltype terechtkomen of een studiepakket kiezen dat optimaal beantwoordt aan hun doeleinden en mogelijkheden.

Aan de universiteit betekent selectievrij onderwijs evenzo dat de negatieve, repressieve selectievoorzieningen worden vervangen door positieve, preventieve keuzebegeleidingsvoorzieningen.
Selectievrij onderwijs is in de huidige Nederlandse universiteit nog niet te realiseren.
Teneinde dit principe toch zo dicht mogelijk te benaderen, bepleit de commissie als minimumnorm een volledig selectievrij onderwijs *na het eerste studiejaar*. Dus met ingang van het tweede studiejaar sluiten student en docent als het ware een contract, waarbij de student zich verplicht om naar beste kunnen te studeren en de docent op zich neemt om de student naar de (een) eindstreep binnen de gekozen opleiding te leiden.
Na het eerste studiejaar vindt dus geen selectie meer plaats: de docent is dan volledig mede-verantwoordelijk voor het studiesucces van de student.
De commissie doet in haar rapport de aanbeveling dat het bestuur van de universiteit en de beleidsinstanties binnen faculteiten en studierichtingen op korte termijn de principe-uitspraak doen dat het onderwijs na het eerste studiejaar selectievrij dient te zijn, en dat men bereid is te bevorderen dat al de maatregelen worden genomen die daarvoor noodzakelijk zijn.
Een dergelijk principe-onderzoek zou verstrekkende gevolgen kunnen hebben. Ter illustratie diene de studiehistorie van de 1200 studenten die in 1959 als eerstejaars waren aangekomen aan de Utrechtse universiteit. Van deze 1200 studenten bleken er in 1967 (dus na acht jaar) 500 onverrichterzake met hun oorspronkelijk gekozen studie te zijn opgehouden; dat is 42 pct.
Van deze 500 studiestakers kwamen er 180 tijdens hun eerste jaar tot hun beslissing. Nog eens 120 studenten hielden in de loop van het tweede jaar met de oorspronkelijk gekozen studie op. De overige 200 studiestakers hadden tussen de twee en de acht jaar nodig voordat zij de knoop doorhakten om te zwaaien naar een andere studierichting of af te zwaaien.
Deze schrikbarende hoeveelheid vruchteloze studie-energie en troosteloze frustratie was niet nodig geweest. Door een intensieve keuzebegeleiding tijdens het eerste studiejaar zullen vele van deze studenten binnen tien maanden tot het inzicht kunnen komen dat zij moeten omzwaaien naar een andere opleiding (aan de universiteit of in het tertiair onderwijs)
Zelf-selectie en keuzebegeleiding.
De selectie tijdens het eerste studiejaar kan op twee manieren worden gerealiseerd:
— de studieleiding verzamelt via tentamens en examens informatie over de capaciteiten van de student en beslist op basis daarvan of de student tot de verdere opleiding kan worden toegelaten;
— de studieleiding schept de voorwaarden opdat de student voor zich zelf *tijdens* het eerste studiejaar informatie kan verzamelen of de opleiding hem ligt en of hij de opleiding aankan.
De commissie geeft de voorkeur aan de laatstgenoemde benaderingswijze. Men moet de student tegemoet treden als een volwassen persoon, die verantwoordelijk is voor zijn eigen toekomst.
Indien men ernst wenst te maken met het bevorderen van de zelfstandigheid van de student, dan moet de docent niet selecteren, maar hij moet de student de gelegenheid geven en stimuleren om zijn aanvankelijke studiekeuze op een gefundeerde wijze te toetsen en zich eventueel te oriënteren op alternatieve studiemogelijkheden.
Dit impliceert dat de universiteit zich medeverantwoordelijk moet voelen voor de processen inzake studiekeuze en beroepsoriëntatie van alle studenten die aan de universiteit binnen komen.
In de huidige situatie voelt de docent zich voornamelijk verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en de kwaliteit van de afgestudeerden, en niet zozeer voor de ontplooiing en voor de toekomst van iedere student.
De studieadviseur. De commissie beveelt aan dat in het beleidsteam van iedere studierichting een studieadviseur wordt aangetrokken, die zich meer in het bijzonder bezighoudt met activiteiten gericht op keuzebegeleiding en introductie.
Enerzijds stimuleert de studieadviseur dat het normale onderwijs zodanig wordt ingericht dat het optimaal functioneert in het licht van keuzebegeleiding en introduktie. Anderzijds ontplooit hij een aantal activiteiten naast het normale onderwijs, bijvoorbeeld voorlichting, coaching van studiegespreksgroepen (waarin de studiesituatie en de keuzeproblemen door de studenten zelf worden doorlicht), en individuele gespreksbegeleiding.
De commissie bepleit dat op korte termijn in enkele studierichtingen een (voor dit werk vrijgestelde) studieadviseur wordt aangetrokken, en dat aldaar systematisch wordt gewerkt aan het opbouwen van een beleid gericht op keuzebegeleiding en introduktie.

Utrechtse ontwikkelingshulp door Udinkfonds?

Na beraad hierover met Mr. W. K. Franken, die sedert enige jaren naast andere taken ook de functie van secretaris buitenland aan deze universiteit vervult, leek het nuttig de universitaire gemeenschap nader te informeren over de stand van zaken hier t.a.v. de ontwikkelingssamenwerking.
Na een periode, waarin slechts individueel of binnen niet-representatieve instanties — met weinig of geen fondsen — aandacht voor ontwikkelingsgebieden bestond, zijn de laatste maanden nieuwe perspectieven geopend.

1. Er is een Kommissie Buitenland gevormd, bestaande uit in principe één vertegenwoordiger per (sub) faculteit, een representant van KUO (studenten-Kie voor uni-

versiteit en Ontwikkelingsproblematiek), één van USF en een curator. Om effectief te kunnen werken zouden deze leden namens de afvaardigende groepering moeten kunnen spreken en beslissen. Binnen de huidige structuur aan onze universiteit is het waarschijnlijk, dat dit beslissen zich zal beperken tot het uitbrengen van advies aan curatoren, hetgeen niet uitsluit dat dit aldaar als bindend kan worden beschouwd.
Deze Kie Buitenland zal op korte termijn — in december — voor de eerste maal voltallig bijeenkomen.

2. Informeel hebben de leden van de universitaire Kie buitenland reeds contact gehad op de op 19 november door NUFFIC belegde informatieve bijeenkomst van alle kie's buitenlandse betrekkingen van de Nederlandse universiteiten en hogescholen. Ook bestuur, raad voor wetenschappelijke zaken en directie + staf van NUFFIC waren bij deze ontmoeting aanwezig. De Utrechtse hoogleraar mr. P. Kapteyn leidde de vergadering; hij is onlangs tot voorzitter van NUFFIC gekozen.
Op deze bijeenkomst zijn vele belangrijke suggesties gedaan over een mogelijk nieuwe structuur van NUFFIC, over de taak van onze universiteiten t.o.v. de derde wereld en met name over de financiering en prioriteiten-vaststelling van universitaire projecten op het gebied van de ontwikkelingssamenwerking. De notulen en andere stukken hierover zullen binnenkort te raadplegen zijn bij o.a. de vertegenwoordiger van uw (sub) faculteit in de Kommissie.
3. Programma Universitaire Ontwikkelingssamenwerking.
Op de deelbegroting van Minister Udink (post 23: 'research-projecten') is twee miljoen uitgetrokken, te verdelen over projecten, in te dienen door het bestuur van de resp. universiteiten. Dit bedrag is beschikbaar voor 1970. De sluitingsdatum voor indiening van projecten is bepaald op 31 december a.s. Het is duidelijk, dat slechts projecten, die reeds vergaand zijn voorbereid voor het komend jaar nog een kans maken; te meer daar aan een groot aantal criteria zal moeten worden voldaan, die ten dele nog niet geheel vastliggen! Maar ook om projecten vanuit deze universiteit voor 1971 te laten 'meedraaien', is grote spoed vereist: de indiening hiervan wordt gesloten op 1 april 1970. Om door deskundige coördinatie de projecten te juister tijd te bestemder plaats te brengen, wordt in Utrecht gedacht aan de oprichting van een bureau buitenland met full-time secretaris, waaraan ook andere taken kunnen toevallen.
Een werkgroep uit de nieuwe Kie Buitenland houdt zich momenteel met dit punt bezig.

Paul Staal

Uit het DB van 24 november 1969

1. De ruwbouw van Transitorium III is gegund aan de H.B.M. voor 19,9 miljoen, de bouw van betonelementen aan De Liesbosch voor 3,9 miljoen.
2. Ter gelegenheid van de opening van het faciliteitencentrum Chez Bébé op 28 november zullen Curatoren de geluidsinstallatie van het gebouw aanbieden.
3. Het Ministerie van O. & W. deelt mee dat dr. ir. Th. P. Tromp benoemd is tot coördinator voor de nieuwbouw van de Academische Ziekenhuizen te Amsterdam, Leiden en Utrecht.
4. Het Ministerie van O. & W. heeft per brief van 13 november 1969 medegedeeld welke docentenplaatsen voor 1970 beschikbaar zijn. In het volgende nummer van "U" wordt de volledige lijst gepubliceerd.
5. Op 16 december a.s. zal een overeenkomst worden getekend tussen Curatoren van de universiteit en vertegenwoordigers van het Instituto Trentino di Cultura voor het organiseren te Levico van cursussen in de Italiaanse taal- en letterkunde voor Nederlandse studenten.
Mettertijd zullen in "U" gedetailleerde gegevens over deze bijeenkomst worden gepubliceerd.

PERSCENTRUM

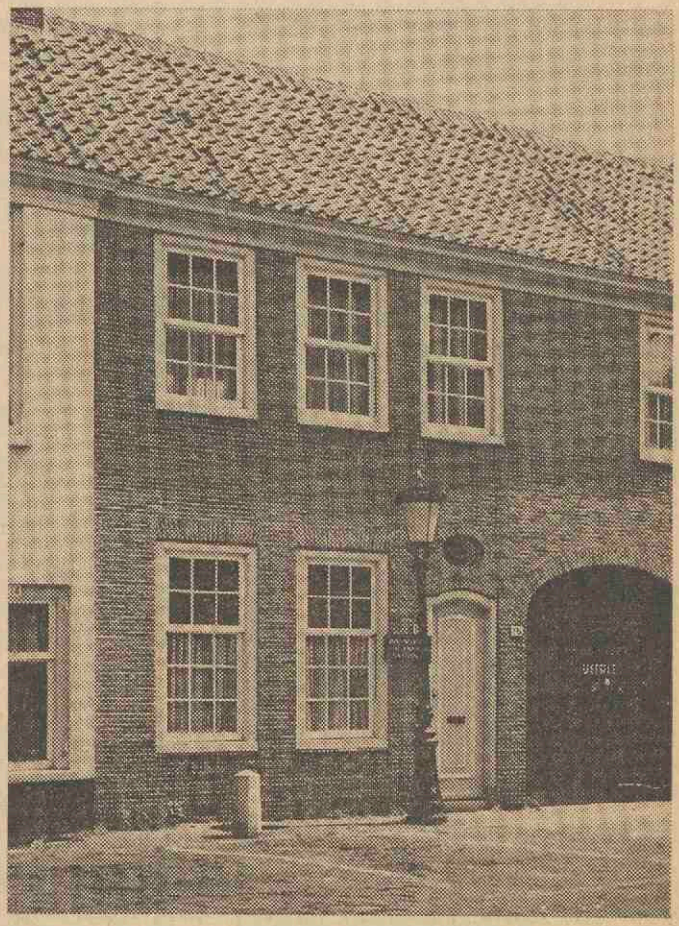

Een half jaar perscentrum is toch niet iets om over naar 'U' te schrijven zult u zeggen — niettemin is daar zo het een en ander gebeurd. Voor mensen die van cijfertjes houden het volgende:

AANTALLEN

Precies vijfhonderd zeventig mensen kwamen over onze drempel, dat is rond twee en twintig vakjournalisten per

week of gemiddeld vier en een halve man of vrouw per dag. Zo nu en dan verlenen we ook gastvrijheid aan radio en televisie medewerkers. Deze mannen komen uiteraard alleen dan wanneer het Utrechtse universitaire gebeuren in wijder verband interessante kanten vertoont — of wanneer er iets aan de hand is.

WAT DEED MEN IN HET PERSCENTRUM

Stukken lezen
een artikel schrijven
persgesprekken bijwonen
zo maar rondsnuffelen
contact zoeken met mensen binnen de universiteit
documentatie doorkijken
aan de redactie hot news doorbellen
luisteren naar curatoren toen dit college nog niet helemaal in het openbaar vergaderde
dissertaties en oraties doornemen of halen voor verdere bestudering en publikatie persberichten afhalen, die nog net een editie halen kunnen, enz. enz.
Een veelvormig gebeuren dat ons perscentrum een duidelijke functie gaf.

ENKELE WENSEN VAN NU

Een grotere ruimte.
Meer achtergrond-informatie-verkeer in twee richtingen, namelijk de universiteit in en deze instelling uit.
Een omvangrijker samenwerking met journalisten binnen de universiteit en hun bladen.
Een uitgroeien ook naar een informatiecentrum ten dienste van iedereen.

TENSLOTTE

Legio telefoontjes en schriftelijke verzoeken gaan door handen en oren. De verwijzende taken, de contactleggende functie en schriftelijke en mondelinge informatie verschaffing, neemt een steeds belangrijker plaats in het geheel van pers- en informatiecentrum.

W. Spans

UNIVERSITEIT

AGENDA

28 november: vragenuurtje medische faculteit o.l.v. prof. Van der Ven in bijzijn van J. H. de Waal Malefijt en prof. Deenstra; rectorskamer (Az), Bureau Universiteit, Kr. Nieuwe Gracht 29, 16.00 uur

Officiële opning van het complex studentenflats c.a. aan de Ina Boudier-Bakkerlaan in het faciliteiten centrum 'Chez Bé Bé'; 15.30 uur.

Concert Comité Universitair Contact om 20.00 uur in de aula.

1 december: promotie drs. T. C. van Soest (wisk.- en natuurw.); van Baerlestraat 123, Vlaardingen, op het proefschrift 'Comparative investigation of the crystal structures of Aflatoxin B 2 and of three modifications of Aflatoxin B 1; senaatszaal, 16.00 uur.

Televisie Ned. II, 19.30 uur: Tweekamp laatste ronde Utrechtse studenten-V.U. Amsterdam.

2 december: concert door het USKO en het Utrechts Studenten Gregoriaans Koor; kathedrale kerk, Lange Nieuwstraat.

4 december: voordracht dr ir. C. L. Temminck Groll 'Stedelijke woonhuizen in de Middeleeuwen' Kunsthistorisch instituut, collegezaal Boothstraat 6, 14.00 uur precies.

5 december: na 13.00 uur zijn voor zover de dienst het toelaat, instituten, laboratoria e.a. gesloten.

8 december: promotie mej. drs. L. P. M. Timmermans (wisk. en natuurw.), Eykmanlaan 369, Utrecht, op het proefschrift 'Studies on shell formation in molluscs'; senaatszaal, 16.00 uur.

Tot 8 december: expositie van grafisch werk van Peter Bertus en Han Kniphorst, resp. oud-leerling en leerling van de Jan van Eijck-academie te Maastricht. U.V.S.V., Drift 19.

UNIVERSITEIT EN KERK

Gereformeerde dienst

Zondagavond 19.15 uur in de Pieterskerk. Discussie dienst over 'de functie van de kerkdienst'.
De 'werkgroep', die deze dienst voorbereidt vraagt zich af of de huidige kerkdiensten nog juist functioneren. Moeten we andere vormen van dienst zoeken om de dienst aan God en aan de mensen meer inhoud te geven? Welkom!

Hervormde Studenten Gemeente

Academiediensten Janskerk 10.30 uur: zondag 30 nov. ds. Hasselaar; bevestiging ambtsdragers.
Zondag 7 dec. ds. v. Egmond; H. Avondmaal.
Het spreekuur van de beide hervormde predikanten wordt gehouden elke woensdag van 12.00-13.00 uur op de zolder van het U. huis.
De laatste catechisaties voor de kerstvakantie worden gegeven in de week van 8-12 december. Ze worden weer hervat in de week van 12-16 januari 1970.
Ds. J. C. de Bruïne, v. Lidth de Jeudestraat. 17, tel. 1 09 34.
Dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 51 12 72.

U.S.P.

De diensten van de studentenparochie zijn als volgt: zaterdags: om 17.30 u. in Cunera; zondags: om 9.30 in Cunera: om 11.00 u. in de aula; om 12.00 u. in de aula; om 17.30 u in de aula; na de dienst van 12.00 u. is er koffieuur in Cunera; tijdens deze dienst is er kindercrèche. In de week: dagelijks om 12.30 u. in Cunera.

UTRECHTSE FILM WERKGROEP

—28 november, 21.00 uur, worden ter gelegenheid van de opening van het trefcentrum 'chez B.B.' aan de Ina Boudier-Bakkerlaan de eigen produkties van de Film Werkgroep gedraaid Toegang gratis.
—Dinsdag 2 december wordt een filmvoorstelling georganiseerd, waar gedraaid zullen worden: de eerste films (Lumière, e.a.) de eerste Nederlandse films. Daarna discussie over de ontwikkeling van de film, o.l.v. de cineast Jos Stelling.
Plaats: keuken van flat I. B. Bakkerlaan 53, tijd: 20.00 uur; toegangsprijs: *f* 1,50.
— Vrijdag 12 december een voorstelling van de Russische klassieker, Slagkruiser Potemkin van Serge Eisenstein.
Plaats: Academiegebouw, Domplein, zaal 9, tijd: 20.00 uur. toegangsprijs: *f* 1,50.
Daarna vervolg van discussie, o.l.v. de heren J. W. Varossieau en Jos Stelling.
— Mei, vorig jaar is door de Film Werkgroep een scenario-wedstrijd uitgeschreven; sluitingsdatum was 15 oktober. Er zijn 17 inzendingen binnengekomen, uit het hele land. De jury, te weten de heren: Ernst Bresser (cineast), Bob Malmberg (kriticus), Jan Roelands (medewerker N.O.S. en leraar aan de filmacademie), J. W. Varossieau (directeur Onderwijs Media Instituut), heeft als winnaar uitgekozen 'de grote match' van Jacobus Bos en Jacob Zekveld. Het winnend scenario en nog één (of twee) van de inzendingen zullen dit jaar door leden van de Film Werkgroep verfilmd worden, desgewenst onder regie van de auteurs. Deze produkties (op 16 mm film) zullen gecoached worden door jonge, professionele cineasten; de eerste wordt gedaan door Thijs Ockerse, pas afgestuderd van de film academie. De ingezonden scenario's liggen ter inzage op ons buro, Wilhelminapark 23 (In de kelder).

AGENDA BELEIDSRAAD

Agenda voor de openbare vergadering van de Beleidsraad van 3 december 1969. 1. Opening en vaststellen van het verslag van de vergadering van 12 november 1969. 2. Ingekomen stukken en mededelingen. 3. Functioneren van de Beleidsraad. 4. Ideeën- en Klachtenbussen. 5. Rondvraag. 6. Sluiting.
De stukken zullen ter inzage liggen op het bureau van de U.S.F., Wilhelminapark 23, Utrecht.

UNIVERSITEITSGIDS

Universiteitsgids 1969-1970 à *f* 2,— verkrijgbaar bij de afd. public. relations en voorlichting, kamer A14, Kromme Nieuwe Gracht 29.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

De studiezalen van de Universiteitsbibliotheek zullen voor het publiek gesloten zijn: op 5 december na 13.00 uur, op 24 en 31 december

na 16.00 uur. Het aanvragen van boeken is op deze dagen mogelijk tot een kwartier vóór de genoemde tijdstippen. De bibliotheek zal op zaterdag 27 december gesloten zijn, maar op vrijdag 2 en zaterdag 3 januari normaal functioneren. De avondopenstelling der studiezalen (19.00-21.45 uur) vervalt van 22 december tot 5 januari.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16 tel. 2 94 41-tst. 219:

Knipseldossiers: Vernieuwing hoger onderwijs. Buitenlandse studenten, Collegegeld, Hoogleraren Geneeskunde, Hoogleraren Wiskunde- en Natuurwetenschappen.

Nieuwe boeken: Statistisch Zakboek '69, Nota Onderwijs en Studiebegeleiding in het eerste studiejaar, Huber, F. E. en R. R. Gras-Sociale relaties van eerstejaarsstudenten. (Mededelingen no. 12 van Bureau Onderwijsresearch en Studiestatistiek).

Op het gebied van het **universiteitsbestuur** en de **Nota Veringa** zijn de volgende artikelen in tijdschriften verschenen: Quod Novum 2 (1969) no. 14 Pag. 6-Commentaar nota-Veringa. Acta et Agenda 2 (1969) no. 5 pag. 58-Stafconvent discussieerde over nota-Veringa Inzake bestuurshervorming. Utr. Un. Reflexen 1 (1969) no. 6 pag.-3-4-Curatoren reageren op nota-Veringa. V.A.W.O.-Visie 1 (1969) no. 6 78-94-Ministeriële nota bestuurshervorming d.d. 27.6.1969-Kritiek op deze nota. Nieuws Kath. Universiteit Nijmegen 5 (1969) no. 6 pag. 110-112-Ontwerp bestuurs structuur. Belhamel 1 (1969) no. 7 pag. 144-147-Structuur-plan Landbouwhogeschoolbestuur.

BUREAU INSCHRIJVING STUDENTEN

Het bureau inschrijving studenten zal vanaf 1 december 1969 gevestigd zijn
Nobelstraat 2 a. (tel. 1 68 44)

KOMMISSIE VOOR UNIVERSITEIT EN ONTWIKKELINGSPROBLEMATIEK

Biltstr. 172. Geopend ma. 19.30-21.00 uur (tel. 71 55 44, t. 281)

Bij het nesbic (noordeinde 5 leiden) tel. 01710-52 0 45 is het eerste van een reeks maandelijks uitgegeven brosjures uitgekomen, getiteld: Bedrijfsleven in ontwikkelingslanden, op bovenstaand adres verkrijgbaar. Enkele titels van nog te verschijnen brosjures: Wereldhandelssysteem (UNTAD); Ekonomiese-sociale problematiek van de ontw. landen; Ontwikkelingssamenwerking als mij. kritiek; Tema Oorlog en Vrede m.b.t. de Derde Wereld.

Buiten deze brosjures om geeft het nesbic nog een Antillenbrosjure en een nato-Portugal-brosjure uit. De prijs van deze — en bovenstaande brosjures bedraagt ƒ 1.00.

Het nesbic stelt zich met deze boekjes (ongeveer 40 blz.) ten doel om een algemeen overzicht van de ontwikkelingsproblematiek te geven, dus niet toegespitst op bepaalde landen en afzonderlijke problemen. Met name zal dit overzicht sterk gericht zijn op de rol van het Westen in de ontw. probl.

Vacatures ontwikkelingslanden

Universiteit van Botswana, Lesotho en Swaziland: Assistent-bibliothekaris; (a) Lektor (b) Assistent-lektor biologie; Assistent-met beurs.

Universiteit van Ife, Nigeria: Lektoraat in politieke wetenschappen in de fakulteit voor sociale wetenschappen.

Universiteit van Karthoum: Lektoraat Engels.

Een volledige lijst van vakatures ligt op het Perscentrum, Pieterskerkhof 13, Utrecht, ter inzage.

INSCHRIJVING EERSTE JAARS STUDENTEN

Vergelijking stand ult. okt. 1968 en okt. 1969

	Studiejaar 1968-1969	Studiejaar 1969-1970	±
Rijksuniversiteit Utrecht	2873	2926	+ 2%
Rijksuniversiteit Groningen	1853	1954	+ 5%
Rijksuniversiteit Leiden	1797	1693	— 9%
Gemeente Universiteit Amsterdam	2518	2653	+ 4%
Vrije Universiteit Amsterdam	1610	1661	+ 3%
Technische Hogeschool Delft	1576	1791	+ 7%
Technische Hogeschool Eindhoven	830	964	+ 16%
Technische Hogeschool Twente	370	443	+ 20%
Katholieke Hogeschool Tilburg	2376	2634	+ 11%
Katholieke Universiteit Nijmegen	1718	1837	+ 7%
Landbouwhogeschool Wageningen	506	493	— 3%
Medische Faculteit Rotterdam	160	160	=

nuffic-leergang

Van januari tot mei 1970 organiseert de nuffic voor de derde maal in Utrecht een universitaire leergang ontwikkelingsproblematiek.

Dat er sinds 1967, het jaar dat de leergang voor het laatst gehouden werd, zich een duidelijke ontwikkeling heeft voorgedaan in het denken over de ontwikkelingsproblematiek, moge blijken uit de verschillende titels die op het programma staan. Heette het in 1967 nog 'de problematiek der ontwikkelingslanden', waarbij de aandacht voornamelijk gericht was op de spesifieke problemen van de Derde Wereld.

In de komende leergang staat de verhouding Noord-Zuid centraal, waarbij met name de rol van het Westen aan de orde gesteld zal worden. Daarnaast zal aandacht besteed worden aan de interne faktoren die een ekonomiese ontwikkeling van de Derde Wereld in de weg staan.

Een tweede verandering t.a.v. de oude leergang beoogt de zelfwerkzaamheid van de deelnemers d.m.v. werkgroepen te bevorderen. Tevens wordt hierdoor een ruimere mogelijkheid tot diskussie geboden.

Zoals uit het programma blijkt, zullen de laatste 3 zaterdagochtenden besteed worden aan de rapportering en bespreking van de werkgroepsresultaten in plenaire zittingen. Bij het vaststellen van de onderwerpen is zoveel mogelijk getracht aansluiting te zoeken bij de kolleges.

Opgave voor de werkgroepen kan geschieden tijdens de eerste 3 kolleges.

Het programma ziet er als volgt uit:

Programma

1. 10 januari 1970. Wat zijn de ontwikkelingslanden? dr. H. M de Lange. 2. 17 januari 1970: Dekolonisatie en de gevolgen daarvan voor het ontwikkelingspeil in het zuiden, prof. dr. H. Baudet, drs. F. Moll.3. 24 januari 1970: a. analyse van de welvaartsstaat, prof. dr. P. Thoenes, b. De welvaartsstaat als referentiekader voor de ontwikkelingslanden, prof. dr. B. Landheer. 4. 31 januari 1970: 10.00-11.15 uur. Het probleem van de veranderende culturen, prof. dr. J. van Baal. 11.45-13.00 uur Weerstanden tegen verwestelijking, drs. K. de Jonge, 5. 7 februari '70: Onderwijs als middel tot ontwikkeling, prof. dr. J. van Baal. 6. 14 februari 1970: Illustratie van een ontwikkelingsland, prof. dr. W. Brand (algemeen, religieus, medisch): Indonesië, drs. B. J. Boland, drs. J. W L. Kleevens. 7. 21 februari 1970: De ontwikkelingslanden en de strijd tussen kapitalisme en communisme: ideologisch, dr. A. L. Constandse, polemologisch, drs. H. W. Tromp. 8. 28 februari 1970: De politieke eenwording van Afrika, en de rol van het westen, forum.

9. 7 maart 1970: De internationale economische situatie: a. goederenhandel en handelsbarrières (UNCTAD), drs. H. A. J. Coppens, b. kapitaalsInvesteringen van het bedrijfsleven en internationale hulp, drs. R. K. Teszler. 10. 14 maart 1970: 10.00-11.15 uur. De industriële situatie in de Derde Wereld, prof. dr. L. J. Zimmerman. 11.15-13.00 uur. De agrarische situatie in de Derde Wereld, prof. ir. A. Franke. 11. 21 maart 1970: De Nederlndse ontwikkelingshulp; een kritische beschouwing, drs. J. P. Pronk, drs. Th. E. Westerterp, 12. 11 april 1970: Kritische beschouwing over de westerse ontwikkelingsideologieën, prof. dr. C. A. O. van Nieuwenhuijze. 13. 18 april 1970: Wordt de Derde Wereld uitgebuit? prof. dr. L. J. Zimmerman, prof. dr. S. Korteweg. 14. 25 april 1970: Bespreking van werkgroepresultaten. 15. 2 mei '70: Bespreking van werkgroepresultaten. 16. 9 mei 1970: Bespreking van werkgroepresultaten.

De voorlopige onderwerpen van de werkgroepen zijn:

1) Wereldhandelsstruktuur: grondstoffen. Nagaan van de moeilijkheden m.b.t. de afzet van grondstoffen; enerzijds handlesbarrières, anderzijds faktoren zoals geringe inkomenselastisiteit en substitutie, b.v. bij de suiker.

2) Industrialisatie, oplossing voor de Derde Wereld? Plan van Tinbergen om te komen tot een internationale arbeidsverdeling; keuze van het soort bedrijfstak, de grootte van de bedrijven, kapitaalsintensief of arbeidsintensief en de vestigingsplaats der fabrieken.

3) Vormen van ontwikkelingshulp.

4) Onderwijs als middel tot ontwikkeling.

In hoeverre is het onderwijssysteem van een ontwikkelingsland instrumenteel t.a.v. de ontwikkelingsdoeleinden en welke zijn de belemmeringen voor deze instrumentaliteit? Een daarvan is b.v. de status van de geïmporteerde westerse school.

5) Moet de Derde Wereld noodzakelijkerwijs verwesterlijken?

6) Ontwikkelingsvraagstuk als vredesvraagstuk. In hoeverre vormen faktoren, inherent aan het ontwikkelingsvraagstuk, zoals armoede, nationalisme, kolonialisme- bevrijdingsbewegingen- een bedreiging voor de wereldvrede. Gevolgen van de emansipatie-beweging van de Derde Wereld. De invloed van de ontwikkelingslanden in internationale organisaties.

7) Politieke strukturen in ontwikkeling. Het politieke systeem van een ontwikkelingsland heeft ruw gezegd een tweeledig doel; de nationale eenheid bevestigen en een sociale- en economische ontwikkeling op gang brengen. Naast de keuze tussen snelle vooruitgang op

eigen kracht en het eerbiedigen van de democratiese beginselen zijn andere alternatieven mogelijk.
8) Nationale ideologieën en ontwikkeling. Analyse van ideologieën zoals deze zijn vastgelegd in de Arusha-declaration, The Peoples Charter en de moeilijkheden bij de praktiese toepassing ervan.
9) Nederlandse ontwikkelingsbeleid.
10) Illustratie-land (Indonesië).

MEDEWERKERS

INFORMATIE PERSONEELSCONVENT

Op 17 oktober j.l. vond de eerste bijeenkomst van de gekozen Voorbereidingsraad plaats. De leden hebben meningen uitgewisseld omtrent de doelstelling van het personeelsconvent en de te volgen procedures.
De raad heeft uit haar midden een voorbereidingscommissie benoemd met N. Pater als voorzitter, bestaande uit één vertegenwoordiger per faculteit, alsmede een vertegenwoordiger van de niet-faculteitsgroep en van het bureau van de universiteit. Besloten werd dat de Voorbereidingsraad en de Voorbereidingscommissie zich zullen beschouwen als respectievelijk voorlopige Conventsraad en voorlopig Conventsbestuur, indien dat gewenst wordt geacht. Een grote meerderheid van de afgevaardigden weet zich daartoe door hun achterban gemachtigd.
De samenstelling van de Voorbereidingsraad treft u hieronder aan. Indien achter de naam een 'C' is vermeld betekent dit, dat de desbetreffende collega door de raad werd aangewezen als lid van de voorbereidingscommissie. De voorbereidingscommissie kreeg o.m. tot opdracht:
1 het formuleren van de doelstelling van het personeelsconvent.
2. de tot stand brenging van de organen van het convent op de verschillende niveaus: ontwerpen van een verkiezings- en bestuurreglement.

Op 30 oktober j.l. kwam de voorbereidingscommissie bijeen. Zij stelde een omschrijving van de doelstellingen van 't convent vast, alsmede in grote lijnen de inwendige organisatie daarvan.

Voorts werd besloten om aan het college van curatoren een brief te zenden, waarin tot uiting komt dat de inspraak in zaken van bestuur en beheer een aangelegenheid is voor het personeelsconvent, voor zover het onze geleding betreft. Dit laat onverlet de taak die de vakorganisaties hebben op het gebied van de rechtspositie van het personeel. Deze brief wordt noodzakelijk geacht in verband met de toezegging, namens curatoren op 1 oktober j.l. in het 'contactorgaan' aan de vakorganisaties gedaan (zie het verkort verslag van de bespreking van het contactorgaan in 'U' van 7 november 1969).

Op 20 november 1969 vergaderde de voorbereidingscommissie om het verkiezings- en bestuursreglement te behandelen.
De voorbereidingscommissie koos uit haar midden een drietal afgevaardigden als 'Dagelijks Bestuur', te weten voorzitter N. Pater, secretaris A. J. W. H. Drost en lid J. J. v. d. Linden.

Voorts werd door de voorbereidingscommissie de tekst goedgekeurd van een aan de Raad van Overleg te zenden brief inzake de vertegenwoordiging daarin van onze geleding. Deze brief treft u eveneens hieronder aan.
Tenslotte wijzen wij u erop, dat suggesties, vragen en kritiek gaarne in ontvangst genomen worden door het lid van de voorbereidingsraad, dat daarin namens u (sub) faculteit zitting heeft. Wij menen, dat voor het bereiken van een optimaal resultaat de communicatie met onze achterban onontbeerlijk is. U kunt ervan verzekerd zijn dat aan uw reacties alle aandacht zal worden gegeven.
Namens de Voorbereidingscommissie: A. J. W. H. Drost, J. J. v. d. Linden, N. Pater.

SAMENSTELLING VOORBEREIDINGSRAAD PERSONEELSCONVENT.

A. J. W. H. Drost (C) — Kunsthistorisch Instituut, N. Pater (C) — Bureau van de Universiteit, mevr. W. H. M. de Beer (C) — Theologisch Instituut, mej. M. E. Kuperus (C) — Instituut voor Staats- en Administratiefrecht, mevr. A. T. Tol — Instituut voor Antropobiologie. A. J. Horsting — Centrum voor Medische Elektronenmicroscopie, mej. C. W. Leeflang (C) — Laboratorium voor Histologie en Microscopische Anatomie, mej. M. E. Stal — Laboratorium voor Fysiologische Chemie, J. G. Versteeg (C) — Tandheelkundig Instituut, G. J. Komen — Fysisch Laboratorium, J. J. v. d. Linden (C) — Laboratorium voor Kristalchemie, mej. L. M. Ouweneel — Botanisch Laboratorium, M. Maarschalkerweerd — Geologisch Instituut, P. Bart — Farmaceutisch Laboratorium, mej. S. H. Rumke — Instituut voor Italiaanse Taal- en Letterkunde, mevr. Sj. Hooykaas-van den Berg — Instituut voor Algemene Literatuurwetenschap, G. Th. Delemarre (C) — Kunsthistorisch Instituut, J. C. H M. Rommers — Kliniek Kleine Huisdieren, mevr. H. E. Westenberg — Instituut Voedingsmiddelen van Dierlijke Oorsprong, H. L. van den Heuvel (C) — Kliniek Veterinaire Verloskunde, F. B. Bruil (C) — Instituut voor Culturele Antropologie, A. Bakker — Psychologisch Laboratorium, mej. M. Koene c.s. — Pedagogisch Instituut, F. L. T. van der Weiden (C) — Geografisch Instituut, mevr. M. C. B. van Littert — Instituut voor Toegepaste Taalkunde, C. H. Nijsen (C) — Universiteitsbibliotheek, F. A. M. van den Goorbergh — Hoofdafdeling Bouwzaken en Huisvesting, mej. J. A. van der Maas — Hoofdafdeling Studentenzaken, M. N. G. Pek (C) — Hoofdafdeling Personeel.

Brief gezonden aan de Raad van Overleg (in afschrift aan Curatoren, Senaat, Stafconvent, U.S.F., ABVA, ARKA/KABO, NCBO, Ambt. Centrum).

Utrecht, 24 november 1969
Nieuwe Gracht 36

Voor zover ons bekend is werd de Raad van Overleg in het leven geroepen om een gesprekscentrum te zijn voor — in beginsel — alle aangelegenheden, die de Universiteit raken.
De samenstelling van dit college is zo gekozen, dat twee van de thans bestaande toporganen, Senaat en Dagelijks Bestuur, alsmede drie geledingen daarin zijn opgenomen, t.w. de wetenschappelijke staf, het administratief technisch personeel en de studenten.
De wetenschappelijke staf en de studenten worden in de Raad vertegenwoordigd door de leden, die door die geledingen zijn aangewezen.

Het technisch-administratief personeel is tot dusverre vertegenwoordigd door leden, aangewezen door en uit de vakorganisaties. Deze vertegenwoordiging achten wij niet representatief omdat zij niet uit en door onze geledingen is gekozen.
Nu het administratief-technisch personeel zich echter als geleding heeft georganiseerd en inmiddels via algemene verkiezingen een Voorbereidingdraad en een Voorbereidingscommissie heeft gevormd, achten wij het noodzakelijk dat het administratief-technisch personeel in de Raad van Overleg vertegenwoordigd wordt door rechtstreeks door en uit onze geledingen gekozen afgevaardigden.
Daarbij gaan wij er nadrukkelijk van uit, dat de tot nu toe gevolgde procedure tot aanwijzing van vertegenwoordigers van onze geleling noodzakelijkerwijs een tussentijds karakter heeft.
Wij stellen u voor dat de afvaardiging van onze geleding in de Raad van Overleg via het Personeelsconvent zal worden geregeld, zodra het Personeelsconvent zijn definitieve bestuursorganen op de verschillende niveaus zal hebben verkozen, hetgeen begin 1970 gerealiseerd zal zijn.
Namens het voorlopig bestuur van het Personeelsconvent: w.g. A. J. W. H. Drost, w.g. J. J. v. d. Linden, w.g. N. Pater.

COMITE UNIVERSITAIR CONTACT VOLLEYBALTOERNOOI 1970

Op dinsdag 6 januari 1970, 's-avonds tussen 19.00 en 23.00 uur zal het traditioneel volleybaltoernooi weer worden georganiseerd voor dames- en herenteams, **uitsluitend bestaande uit** universitaire medewerkers(sters).
De sportcommissie is er in geslaagd om hiervoor de beschikking te krijgen over de nieuwe sporthal „Catharijne" gelegen aan de Croeselaan. In deze prachtige sporthal kan op 4 velden tegelijkertijd gespeeld worden.
Hierdoor is de organisatiecommissie niet meer zo streng gebonden aan een tijdschema, zoals dat bij voorgaande toernooien het geval was. Afhankelijk van het aantal teams dat inschrijft, zal het aantal te spelen sets per wedstrijd worden vastgesteld. Verwacht mag worden dat in elk geval 2 sets per wedstrijd worden gespeeld. Het inschrijfgeld bedraagt *f* 12,50 per team. Elk team bestaat uit 6 spelers(sters) en 2 reserves. U kunt vóór 10 december a.s. inschrijven bij de volgende personen:
H. J. J. Pruis, Inst. voor Vet. Verloskunde De Uithof, tel. 51 18 11 toestel 310;
Joh. Otten, Sterrekundig Instituut Zonnenburg, tel. 12 8 41;
A. G. Pruis, bureau Sportzaken, Pieterskerkhof 13a, tel. 29 4 41 toestel 348,
onder gelijktijdige betaling van het verschuldigde inschrijfgeld en opgave van de naam waarmee het team uitkomt.

CONDITIETRAINING EN VOLLEYBAL VOOR MEDEWERKERS

Op de volgende dagen en uren zijn nog enkele plaatsen vrij. Dinsdagavond van 19.20 tot 20.15 uur conditietraining voor dames en van 20.15 tot 22.00 uur volleybal voor dames, in de gym.zaal van het Thorbeckelyceum (ingang achterzijde over het schoolplein) Van Asch van Wijckskade.
Donderdagavond van 20.00 tot 21.00 uur conditietraining voor heren. Plaats: Dr. de Visser ULO, ingang Reitdiepstraat over het schoolplein. Deelnemersbijdrage: *f* 20,— per seizoen.
Nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt door het secretariaat van de universitaire sportcommissie, tel. 51 18 11, toestel 310 of bij het bureau Sportzaken der R.U., tel. 29 4 41, toestel 348.

STAFCONVENT

Samenstelling conventsraad 1969-1970 (rectificatie)

Klassieke taal- en letterkunde, tevens niet-westerse taal- en letterkunde.

Dr. L. F. Janssen, Instituut voor Klassieke talen.

Westerse taal- en letterkunde

Drs. M. G. de Boer, Instituut voor Italiaanse taal- en letterkunde; Dr. W. Drop, Instituut 'De Vooys' voor Nederlandse taal- en letterkunde.

Subfaculteit der psychologie

Nog geen afgevaardigde aangewezen; wordt voorlopig waargenomen door drs. C. M. Degenkamp.

F.U.G. ACTIVITEITEN OVERKOEPELING

Vanaf heden zijn op de verenigingsgebouwen voor de leden de fug-lidmaatschapskaarten verkrijgbaar.

Op vertoon van deze kaart — mits gevoegd bij college-stamkaart — heeft de houder toegang tot alle open activiteiten die door de federatie van Utrechtse gezelligheidsverenigingen worden georganiseerd.

Vanaf 1 dec. zal voor een aantal fug-activiteiten toegang worden geheven van niet-fug-kaarthouders.

30 november: veritas: 22.00: café-chantant.

1 december: s.s.r.: Nato-feest: stratego, landverovertje, schieten (uniform meenemen) toegang niet-fug leden: *f* 1,—

2 decmber: veritas: politieke avond; u.v.s.v.: theater terzijde: becket; stuk over unesco. toegang niet fug-leden: *f* 3,75; fug-leden: *f* 3,—.

3 december: n.v.v.s.u.: bingo-avond. corps: promenadeconcert.

4 december: s.s.r.: forum dienstweigering m.m.v.: dhr. van hengel, alg. secr. n.c.s.v. en Jan Gouw, ex-vledderaar.

Van 1-4 december: u.v.s.v. zolder: 22.00: edelsmid carel Callenbach, demonstratie, verkoop goed betaalbare sinterklaascadeautjes.

7 december: veritas: 22.00: café-chantant, zo niet anders aangegeven, beginnen de verschillende activiteiten om 20.00 uur.

VACATURES

Algemeen

Bij het nieuw opgerichte centrum individuele zorg voor studenten, Maliesingel 38, wordt gevraagd een

TELEFONIST(E), (full-time),

die zal worden belast met de bediening van de telefooncentrale; tevens met het mede de weg wijzen aan bezoekers voor de diverse diensten in het gebouw. Datum van indiensttreding. 1 januari 1970. Het salaris wordt vastgesteld volgens rijksregeling; premie aow is voor rekening van de universiteit.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit onder vermelding van no. 726.

Voor het bureau van de secretaris der rijksuniversiteit wordt gevraagd een

PART-TIME TYPISTE

Van haar wordt verwacht, dat zij nauwkeurig werkt en dat zij de Nederlandse taal beheerst. Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder nr. 727.

Bij het bureau personeelsadministratie zijn plaatsingsmogelijkheden voor enige

ADMINISTRATIEVE MEDEWERKERS(STERS)

Hun taak zal voornamelijk bestaan uit het registreren van personeelgegevens; de verzorging van aanstellings-, bevorderings- en ontslagbeschciden; informatieverzorging inzake het personeelsbestand, alsmede de inputverzorging voor de mechanische verwerking van alle personeelsgegevens. Wij vragen: mulo diploma, goede typevaardigheid, leeftijd tussen 21 en 30 jaar. Wij bieden: een salaris dat ligt tussen bruto *f* 534,- en *f* 926,- per maand (inpassing geschiedt aan de hand van leeftijd, opleiding en ervaring), de premie aow is voor rekening van de werkgever, bij goede taakvervulling zijn promotie-mogelijkheden aanwezig. Nadere inlichtingen omtrent deze functies worden gaarne verstrekt door het hoofd van genoemd bureau. Telefoon 2 94 41, toestel 256.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan: de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 728.

Bij de afdeling technische installaties van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting is plaats voor een ervaren

H.T.S.-er (afdeling werktuigbouwkunde)

De werkzaamheden zullen voornamelijk bestaan uit: A. het in overleg met de toekomstige gebruikers van nieuwe gebouwen gegevens verzamelen betreffende de warmte- en ventilatie-technische wensen en het systematisch inbrengen van deze gegevens in programma's van eisen. B. het overleg met de adviseurs bij de voorbereiding en uitvoering van de verschillende projecten. Aan sollicitanten met ruime ervaring op warmte-technisch gebied wordt de voorkeur gegeven. Aanstelling zal geschieden in de rang van: technisch ambtenaar I (salaris *f* 1.239,— tot *f* 1.499,—) of technisch hoofdambtenaar (salaris-grenzen *f* 1.304,— tot *f* 1.708,—) afhankelijk van opleiding, ervaring en leeftijd.

Schriftelijke sollicitaties te zenden aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Op brief en enveloppe vermelden nr. B. 729.

Voor het bureau inrichting van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting in de Uithof wordt op korte termijn gevraagd een

EERSTE ASSISTENT

die onder leiding van het hoofd van dit bureau belast zal worden met de uitvoering van het dagelijkse bureaugebeuren. De functie omvat in hoofdzaak: het voor een groot gedeelte zelfstandig afdoen van aanvragen om inrichtingsgoederen: het toezien op correcte aflevering van het bestelde meubilair, etc.; het regelen van interne verhuizingen; het leiding geven aan een administratieve assistente.

Voor een goede vervulling van deze functie is vereist: een voltooide middelbare opleiding: een financieel-administratieve opleiding, minimaal op het niveau van het praktijkdiploma boekhouden; een goede contactuele vaardigheid in woord en geschrift; een grote mate van zelfstandig werken, blijkens uit ervaring. bij voorkeur in de sector van het kantoormeubilair. De aanstelling zal geschieden in één van de administratieve rijksrangen. Het aanvangssalaris zal *f* 772,— en *f* 1.019,— bedragen, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Uw sollicitatie ontvangen wij gaarne onder nr. 730, ten name van de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht.

Rechten

De faculteit der rechtsgeleerheid vraagt een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER-JURIST(E)

De werkzaamheden zullen omvatten: het geven van leiding aan werkgroepen van eerstejaarsstudenten, in het onderdeel inleiding tot de rechtsgeleerheid. Indiensttreding zo spoedig mogelijk. Salariëring in het wetenschappelijk rangenstelsel.

Sollicitaties te richten aan prof. mr. N. E. Algra, instituut inleiding tot de rechtsgeleerdheid, Biltstraat 101, Utrecht, tel. 030-14096.

Geneeskunde

Bij het bureau van de faculteit der geneeskunde kan op korte termijn geplaatst worden een

SECRETARESSE

voor de afdeling algemene zaken. Haar taak zal bestaan uit: de behandeling van uiteenlopende, veelal vertrouwelijke correspondentie, het stenografisch opnemen en uitwerken van verslagen, het bijhouden en voorbereiden van de agenda, het verzorgen van de receptionele contacten met medewerkers en relaties. Om de genoemde functie naar behoren te vervullen zijn vereist: diploma middelbare school, diploma secretaresse opleiding of diploma's stenografie Nederlands en typen, ervaring, zo mogelijk als zelfstandig secretaresse. Het salaris, volgens rijksregeling, is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. Premie aow komt voor rekening van de universiteit.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nummer 100-sekr.

Bij de afdeling studiezaken van het bureau van de faculteit der geneeskunde kan geplaatst worden een mannelijk of vrouwelijk

MEDEWERKER

ten behoeve van de voorbereiding en begeleiding van geprogrammeerde examens. Momenteel worden de meeste examens afgenomen volgens het z.g.n. 'multiple choice'-systeem (plm. 50 examens per jaar). De verwerking hiervan vereist grote accuratesse naast belangstelling voor moderne examentechnieken. Voor de machinale verwerking staat een afzonderlijke dienst ter beschikking. In verband met de veelvuldige contacten met deze dienst is kennis van computer-programmeringstechnieken en bereidheid tot een volgen van een cursus op dit gebied gewenst. De gedachten gaan uit naar een jong medewerker (25-35 jaar), die na een gedegen vooropleiding enige ervaring heeft opgedaan op het terrein van technisch administratieve vraagstukken. Salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. Premie aow wordt door de universiteit betaald. Inlichtingen te verkrijgen bij de afdeling studiezaken, Catharijnesingel 69, Utrecht, tel. 030-24348 toestel 7.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht onder vermelding van prog

Aan het laboratorium van de universiteitskinderkliniek (Wilhelmina kinderziekenhuis) kan worden geplaatst een gediplomeerd

KLINISCH CHEMISCH of
ALGEMEEN KLINISCH ANALIST(E)

voor het verrichten van werkzaamheden op het gebied van de diagnostiek, de therapie en de research van aminozuurstofwisselingsstoornissen. Inlichtingen te verkrijgen bij dr. S. K. Wadman, Wilhelmina kinderziekenuis, Nieuwe Gracht 137, Utrecht, tel. 030-20541. Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. Premie aow wordt door de universiteit betaald.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht onder vermelding van nummer 780-an.

Het bacteriologisch laboratorium van de kliniek voor inwendige geneeskunde vraagt voor spoedige indiensttreding een

BACTERIOLOGISCH OF ALGEMEEN KLINISCH ANALISTE

liefst met ervaring op bacteriologisch gebied. Vereisten: volledig gediplomeerd. Aanstelling in de rang van analiste A behoort tot de mogelijkheden. Verdere inlichtingen worden verstrekt door dr. R. P. Mouton, bacteriologisch laboratorium, Catharijnesingel 101, Utrecht, tel. 030-28 23 4. Salariëring vindt plaats volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. Premie aow wordt door de universiteit betaald.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nummer 400-an. te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Het fysiologisch laboratorium vraagt een

WETENSCHAPPELIJK (HOOFD-)MEDEWERKER

Taakomschrijving: de functionaris zal na een inwerkperiode belast worden met de leiding van een deel van het onderzoek en tevens ingeschakeld worden bij het geven van onderwijs aan studenten in de geneeskunde. Opleiding: de gedachten gaan uit naar een arts, semi-arts of bioloog met ruime research ervaring. Salaris: volgens rijksregeling, premie aow wordt door de universiteit betaald. Inlichtingen: te verkrijgen bij prof. dr. P. A. Biersteker, fysiologisch laboratorium, Vondellaan 24 te Utrecht. Tel. 030-88 22 21.

Sollicitaties: te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Tandheelkunde

Bij het tandheelkundig instituut kan worden geplaatst een

TECHNICUS

die belast zal worden met het repareren en 't onderhoud van tandheelkundige apparatuur, zoals units, elektrische pompstoelen, hand- en hoekstukken etc. Diploma lagere technische school, fijnbankwerker, alsmede ervaring met bovengenoemde werkzaamheden zijn vereist. Salaris afhankelijk van leeftijd, ervaring en opleiding volgens rijksregeling: aow-premie is voor rekening van de universiteit.

Schriftelijke sollicitaties te richten onder letter D, aan de beheerder van het tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7 te Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het fysisch laboratorium komt vacant de functie van

SECRETARESSE

voor de personeelsfunctionaris. Zij zal met een grote mate van zelfstandigheid secretaresse zijn in de ruimste zin van het woord.
Plaats en taak binnen het kleine team van de personeelsafdeling bespreken wij graag persoonlijk met de kandidaten, die globaal voldoen aan de volgende eisen: middelbare school-opleiding, secretaresse opleiding en/of enige ervaring als secretaresse, leeftijd plm. 23 jaar.
U kunt uw schritelijke sollicitaties richten aan de personeelsfunctionaris van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, Utrecht.
Wilt u vooraf nadere informatie, dan kunt u telefonisch via mej. C. Lagerweij (tel. 030-2 53 57) een afspraak maken voor een oriënterend gesprek, desgewenst in de avonduren.

Letteren

Bij het archeologisch instituut bestaat een vacature voor een **FOTOGRAAF-TEKENAAR**
De voorkeur gaat uit naar iemand, die zelfstandig alle voorkomende werkzaamheden op fotogebied kan verrichten en daarbij enige vaardigheid heeft in tekenwerk, of genegen is zich hierin te bekwamen. Aanstelling kan geschieden in de rang van fotograaf B I, salaris max. *f* 1.019,— per maand, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Sollicitaties te richten aan de hoogleraarbeheerder van het archeologisch instituut, Domplein 24, Utrecht tel. 1 08 09.

Diergeneeskunde

Bij de Veterinaire Apotheek kan worden aangesteld een

BEDIENDE.

Leeftijd 20 - 40 jaar.

Bij het Instituut voor Bacteriologie kan op korte termijn worden aangesteld een

BACTERIOLOGISCH ANALIST(E)

die in hoofdzaak zal medewerken aan het wetenschappelijk onderzoek.

Geen nacht- en weekenddiensten.

Bij het Laboratorium voor Veterinaire Biochemie kan worden aangesteld een

AMANUENSIS

ter assistentie bij de practica en bij de wetenschappelijke research.

Gegadigden met enige ervaring in het glasblazen genieten de voorkeur.

Bij het Instituut voor Virulogie kan worden aangesteld een

MEDISCH ANALISTE

voor researchwerkzaamheden.

Geen nacht- en weekenddiensten.

Bij het Pathologisch Instituut kan worden geplaatst een

HISTOLOGISCH ANALISTE

die zal medewerken aan de research op het gebied van de (enzym)histochemie en de immunofluorescentie;
en een

HISTOLOGISCH LABORANT

die in hoofdzaak zal worden ingepast bij het routine onderzoek.

Geen nacht- en weekenddiensten.

Bij het Instituut voor Voedingsmiddelen van Dierlijke Oorsprong kan worden aangesteld een

ANALIST(E) en een LABORANT(E)

die zullen medewerken aan het chemisch en microbiologisch onderzoek van voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong.

Geen nacht- en weekenddiensten.

Bij de Kliniek voor Inwendige Ziekten en Gerechtelijke Diergeneeskunde kan wegens uitbreiding ten gevolge van de ingebruikneming van de nieuwe kliniek in het Universiteitscentrum 'de Uithof' worden aangesteld een

KLINISCH CHEMISCH OF ALGEMEEN KLINISCH ANALISTE

die zal medewerken aan het wetenschappelijk onderzoek en zonodig ook routinebepalingen zal verrichten.

Geen nacht- en weekenddiensten.
en een

DIERVERZORGER

die o.a. zal worden ingeschakeld bij het specialistisch onderzoek, in de sterilisatieafdeling etc.

Gegadigden dienen in het bezit te zijn van het diploma L.L.S. en bij voorkeur de dierverzorger/biotechnisch laborantenopleiding te hebben gevolgd.

Bij de Kliniek voor Vet. Verloskunde en Gynaecologie kan worden aangesteld een

DIERVERZORGER

voor de kleine huisdieren.

Leeftijd tot max. 30 jaar.

Gegadigden dienen bij voorkeur in het bezit te zijn van het diploma dierverzorger of bereid te zijn de cursus hiervoor te volgen.

en een

LABORANT

voor het wetenschappelijk onderzoek.

Gegadigden (leeftijd 20-30 jaar) dienen bij voorkeur in het bezit te zijn van een diploma klinisch laborant en zo mogelijk enige ervaring te hebben.

Sollicitatie met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de personeelsafdeling van de Faculteit, Biltstraat 172, Utrecht.

STUDENTEN

BUREAU INSCHRIJVING STUDENTEN

(zie de mededeling onder 'Universiteit')

U.S.F.

Naar een nieuwe grondraad: verkiezing begin februari.

De USF moet op korte termijn een nieuwe grondraad krijgen. Deze zal worden samengesteld door afvaardigingen uit de basiseenheden (ca. subfaculteiten). Deze nieuwe grondraad zal in principe uit 50 leden bestaan. Hij wordt het hoogste beleidsbepalend orgaan van de USF, benoemt en ontslaat 't DB, USF-vertegenwoordigingen etc. Naast de grondraad is nog plaats ingeruimd voor de algemene studentenvergadering die bijeen kan worden geroepen op verzoek van 75 studenten of de grondraad. Deze algemene vergadering kan het beleid van de grondraad eventueel wijzigen en nieuwe verkiezingen voor de grondraad laten houden.

Aan de verkiezing voor de grondraad kunnen alle ingeschreven studenten (en toehoorders) aan de Rijksuniversiteit deelnemen. Zij kunnen hun stem uitbrengen in hun basiseenheid.

Indeling basiseenheden.

De indeling in de onderstaande basiseenheden is voor deze keer bepaald door het dagelijks bestuur van de USF. Vanzelfsprekend kan de grondraad deze indeling later wijzigen. Bij deze indeling was van belang dat elke basiseenheid ongeacht de opkomst van de kiezers recht heeft op één grondraadszetel. Om de verschillen in opkomst toch in de grondraad tot zijn recht te laten komen, moesten de basiseenheden nogal groot worden — in dit geval gemiddeld ongeveer 700 studenten.

De indeling is als volgt (tussen haakjes de aantallen ingeschreven studenten afgerond naar de opgave in 'U' nr. 7):

Theologie (400); rechten voorkandidaats, rechten nakandidaats, (samen meer dan 1500); medicijnen voorkandidaats, medicijnen nakandidaats (samen meer dan 2000); tandheelkunde (525); wis-, sterren- en natuurkunde (900 plus 100 m.o.);scheikunde (900); biologie (700, plus 200 m.o.); geologie en geofysica (140) (evt. samen met aardrijkskunde en prehistorie; farmacie (350); sociaal-culturele wetenschappen (800: 700 sociol. en 100 cult. antr.); psychologie (900); pedagogiek (650); filosofie (50) klassieke en niet-westerse talen 89 evt. samenvoegen); moderne westerse talen en taal- en letterkunde (1000); geschiedenis, kunstgeschiedenis; musicologie en archeologie (400); diergeneeskunde 1100; aardrijkskunde en prehistorie (400); instituut voor inpassing van voortgezette opleidingen aan de universiteit (450).

Procedure

De verkiezingen in de basiseenheden vinden plaats volgens het principe one man one vote, in een plenaire vergadering of d.m.v. 'n stembusverkiezing.

Gestemd wordt op lijsten van kandidaten, die evt. uit één persoon bestaan. De betrokken studiecommissies kiezen voor 12 december welke procedure zij in hun basiseenheid willen volgen. Door aanplakking en mededeling aan de USF (voor USF-pagina in Troof kondigen zij dan aan; 1. de gekozen procedure met plaats en tijd van de verkiezing). 2. de wijze van kandidaat stellen. In het geval van een plenaire vergadering kunnen tot tijdens de vergadering kandidaten worden gesteld, mits vergezeld van een bereidverklaring van de kandidaat bij verkiezing in de grondraad zitting te nemen.

In het geval van stembusverkiezing kunnen kandidaten worden gesteld, door bericht en bereidverklaring aan de betrokken studiecomissies en USF. Tevens wordt dan 12 december een openbare vergadering aangekondigd, waar de kandidaten zich presenteren.

3. Beroep tegen de procedure-keuze van de studiecomissies kan worden aangetekend door minstens 5 pct. van de studenten uit de betrokken eenheid, in een schrijven aan studiekies en USF. Over de te volgen procedure wordt dan beslist in een vergadering van de eenheid te beleggen. (De uitslag hiervan kan dan niet meer in Troof worden meegedeeld, maar wordt aangeplakt.)

Praktische regeling verkiezingen

Plenaire vergaderingen: deze wordt bijgewoond door een USF-gemachtigde, die stembiljetten uitdeelt op vertoon van de collegekaart, die hij dan merkt. Men stemt door het nummer van de lijst van zijn keuze op het stembiljet te noteren. Eventueel wordt een voorlopige uitslag tijdens de vergadering bekend gemaakt, maar de definitieve uitslag wordt op de USF vastgesteld. Stembusverkiezing: over plaats, aantal en openingstijden van de stembusbureaus moet nog worden overlegd met de betrokken studiecommissies. De regeling wordt door aanplakking bekend gemaakt. De stemprocedure zelf verloopt als bij de plenaire vergadering (collegekaart merken, op stembiljet lijstnummer invullen).

De verkiezing van de afvaardiging vindt op een plenaire vergadering binnen drie uur na de aanvang van die vergadering plaats.

Zetelverdeling

De zetelverdeling wordt vastgesteld op de USF waar alle stembiljetten worden geteld en de uitslagen definitief gemaakt.

Eerst wordt ongeacht het aantal opgekomen kiezers aan elke basiseenheid één zetel toegewezen. De resterende zetels worden toegewezen aan de basiseenheden volgens de methode van het grootste gemiddelde, dat wil zeggen dat de zetels achtereenvolgens worden toegewezen aan de basiseenheid die meegeteld de nog te verwerven zetel het hoogste aantal kiezers per toegewezen zetel zou hebben. (Waarbij de eerste à priori toegewezen zetel natuurlijk meetelt). Wanneer de vijftig grondraadszetels over de basiseenheden zijn verdeeld worden binnen elke eenheid de toegewezen zetels weer volgens het grootste gemiddelde verdeeld over de lijsten. (Zetels waarop een lijst recht heeft boven het aantal gekandideerden blijven onbezet).

Tussentijdse vervanging

De afgevaardigden leggen voortdurend verantwoording af dmv. schriftelijke verslaggeving op aanplakborden, in faculteits- en studiebladen etc. De afvaardiging kan als geheel tussentijds worden vervangen door een nieuwe verkiezing. Hiertoe kan worden besloten in een plenaire vergadering van de basiseenheid, wanneer tevoren is aangekondigd dat de eventuele vervanging aan de orde komt. Een dergelijke plenaire vergadering wordt gehouden op verzoek van de ingeschrevenen. Bovendien wordt een nieuwe verkiezing in de basiseenheid georganiseerd wanneer daartoe bij de afvaardiging en de USF een schriftelijk verzoek binnen komt van een aantal studenten dat 1 — meer is dan 5 pct. van de ingeschrevenen in die basiseenheid; of 2 — meer is dan het aantal kiezers bij de vorige verkiezing.

Bij een herverkiezing kan het aantal zetels toegewezen aan een basiseenheid niet dalen; wanneer de opkomst bij herverkiezing echter groter blijkt dan bij de vorige, kunnen meer zetels worden toegewezen, naar gelang het aantal kiezers per toe te wijzen zetel de laagste kiesdeler overtreft van de basiseenheden die oorspronkelijk twee of meer zetels toegewezen kregen. (D.w.z. na de oorspronkelijke verkiezing en zetelverdeling staat voor de rest van het jaar een absolute kiesdeler vast gelijk aan de kiesdeler van de basis-eenheid aan wie de vijftigste zetel toevalt). In dat geval wordt de grondraad dus uitgebreid boven 50 zetels.

USF DEEBEE

BEURZEN-STIPENDIA

Bij het bureau van de R. U. Kr. Nieuwe Gracht 29, kamer A 4 liggen ZWO propectussen ter inzage betreffende: ZWO stipendia 1970-1971, Stagebeurzen 197, Beurzen voor korte studiereizen 1970, NAVO-beurzen 1970, bezoekersbeurzen voor buitenlanders, Royal Society beurzen 1970-1971 en Bijdragen voor het publiceren en het vertalen van boeken.

FILMAVOND

Prometheus — OFO — Kasieno organiseren avant-garde-film-avond: La Coquille et le Clergyman, Frankrijk 1927, regie: Germaine Dulac, scenario: Antonin Artaud en G. Dulac; Entr'Acte, Frankrijk 1925, regie: René Clair, scenario: Fr. Picabia en R. Clair; Dwightiana, USA 1957, regie: Marie Menken, muziek: Teiji Ito; Twice a Man, USA 1962-63, regie: Gregory Markopoulos; Y. USA - regie: Gerd Stern; Visual Training en Film 2, regie: Frans Swartjes. Maandag 1 december, 20.00 uur, Kasieno, Paardeveld, toegang *f* 2.

ESB ICHTHUS

Donderdag 4 dec. 's aonvds om 8 uur, zal de bekende Indische opwekkingsprediker Bakht Singh in de kleine mensazaal van het U-huis, Lepelenburg 1, spreken. Iedereen is van harte welkom.

NEDERLANDS STUDENTENORKEST

Het N.S.O. houdt dit jaar zijn na-auditie op zaterdag 20 dec. om 10.30 uur in het clubgebouw van de U.V.S.V., Drift 19, Utrecht. Er zijn nog plaatsen voor enige cellisten, bassisten, altviolisten en een trompettist.

Op 3 januari begint de repetitieperiode en op 30 januari wordt de toernee in het concertgebouw in Amsterdam afgesloten. Reiskosten boven de *f* 5,— worden vergoed. Verdere inlichtingen zijn te verkrijgen bij J. T. V. M. de Jong, Mauritsstraat 90, Utrecht. 030-51 09 83.

USKO

Op 2 december a.s. zal in de Kathedrale Kerk aan de Lange Nieuwstraat een bijzonder concert worden gegeven. Op die datum zullen namelijk gelijktijdig worden uitgevoerd het Requiem van Mozart en het Gregoriaans Requiem, waarbij de overeenkomstige gedeeltes afwisselend zullen worden gebracht. De uitvoering zal worden verzorgd door resp. het Utrechts Studenten Koor en Orkest o.l.v. Jaap Hillen en het Utrechts Studenten Gregoriaans Koor o.l.v. Jan Boogaart. Solisten zullen zijn: Rina Cornelissens, sopraan: Els Kloos, alt;

Michiel ten Houte de Lange, tenor; Rob Holl, bas.
De toegangsprijs voor dit unieke concert is f 4 (studenten). Kaarten te verkrijgen op Lepelenburg 1, kamer 17 (tussen de middag), bij de muziekhandel 'De Blokfluyt' en Wagenaar, en aan de kerk.

CAMERA MUSICA CONCERT

Dit concert wordt gegeven door: Camera Musica en Viva la Musica met solistische medewerking van: Jacques van den Dool - orgel.

De datum is 11 december, Leeuwenbergkerk. Op het programma staan werken van: Corelli; Händel; Mozart; Monteverdi; Palestrina; Distler en Debussy.

DIERGENEESKUNDIGE STUDENTEN KRING

Het bestuur van de Diergeneeskundige Studentenkring is voor het jaar 1969/1970 als volgt samengesteld: J. J. Snoep, praeses; J. J. Koot, ab-actis; J. H. Kraak, fiscus; H. A. K. van Baren, vice praeses; mejuffrouw J. H. Helder, vice-abactis; P. N. Beenen, assessor.

BESTUUR AFGETREDEN

Het bestuur van de Centrale Studiecommissie Utrecht deelt mede in haar geheel te zijn afgetreden en haar taken en plichten te hebben overgedragen aan Wouter van Veen, secretaris onderwijs van de U.S.F.
Marjan, Paul, Henk, Wout en Louise rusten in vrede.

Het bestuur van de Associatie Studie Verenigingen te Utrecht is op zoek naar opvolgers. Totdat deze gevonden zijn, worden haar taken waar genomen door Kees de Bouter, fiscus U.S.F.

U.V.S.V.

Gevraagd: 2e hands stencilmachines!!! Zijn er misschien instituten, die nieuwe machines gaan aanschaffen of aangeschaft hebben en geen raad weten met de oude stencilmachines?? Belt u dan 1 49 60, bestuur van de U.V.S.V.

SPORT

Badminton.

De Utrechtse studenten bandminton kampioenschappen worden gehouden 26, 27 en 30 januari en 2, 3 en 6 februari. 's Maandags wordt er gespeeld in de sporthal 'de Dreef' en dinsdag en vrijdag in de sporthal 'Catharijne', van 16 15 uur-18.45 uur. De enkelspelen worden in de eerste en de dubbelspelen in de tweede week gehouden met dien verstande, dat vrijdag 6 februari is gereserveerd voor de halve finales en de finales. De kampioenschappen worden besloten met een feestelijke prijsuitreiking. Alle speelsters en spelers zijn van harte welkom. De plaats wordt nog bekend gemaakt. Spelers die het volgende jaar voor de U.S.Ba.F. uit willen komen in de competitie geven wij de raad deel te nemen aan deze U.S.K., in verband met de selectie voor deze competitie. Voorts bestaat de mogelijkheid om uit te komen in een proefcompetitie, die na de U.S.K. zal beginnen. De opgaven dienen vóór zaterdag 20 december ingeleverd te zijn, bij de sportleiders of bij de U.S.Ba.F., postbus 2171, Utrecht. Hiertoe zijn formulieren verkrijgbaar eveneens bij de sportleiders of bij de adm van het bureau sportzaken, Pieterskerkhof 13a.

Judo

Zaterdag 29 november wordt in Eindhoven weer het internationaal Herfsttoernooi gehouden. Verleden jaar wist Utrecht achter Brussel en Londen de derde plaats te behalen. Onze universiteit wordt dit jaar vertegenwoordigd door de heren Van Ieperen, Blok, Kranenburg en Oude Elferink. Coach is de heer J. Snijders.
Voorts wordt er de aandacht op gevestigd, dat er voor studenten-judoka's de mogelijkheid bestaat ook 's avonds te trainen. Voor inlichtingen vervoege men zich bij de heer Snijders, Achter Clarenburg 1a, of bij bureau sportzaken, Pieterskerkhof 13 a.

Zwemmen

De Utrechtse Studenten Zwemfederatie 'het Zinkstuk', vestigt nogmaals de aandacht op haar plannen om dinsdag 16 december, de laatste oefenavond voor de kerstvakantie, onderlinge zwemwedstrijden te houden in het zwembad 'Den Hommel'. Deze wedstrijden, het zij met nadruk gesteld, zijn bedoeld voor beginnelingen en gevorderden. Het programma wijst eveneens in deze richting, het luidt als volgt: 100 m schoolslag, 50 m vlinderslag, 50 of 100 m vrije slag en 50 of 100 m rugslag. Het is niet toegestaan om op de 50 en de 100 m van hetzelfde nummer uit te komen; in totaal kan men wel op twee verschillende nummers uitkomen. Schriftelijke aanmeldingen gecompleteerd met vermelding van adres, geslacht en prestatieniveau, gaarne vóór maandag 1 december bij de ab actis mej. J. Luursema, p.a. Muylenborchdreef 18. Telefonische inlichtingen bij mej. N. Kamerbeek no. 2 21 02.

U.S.F. ALMANAK

Vorige week is de nieuwe U.S.F.-almanak verschenen, de almanak voor het cursusjaar 1969-1970 met 'schoone figuuren verciert'.
Het omvangrijke adressenbestand is bijgewerkt tot 19 september 1969.
Het groene gedeelte van het 324 bladzijden tellend boekje bevat veel wetenswaardigs (over affiliatie, arbeidsbemiddeling, DRU, instituut, curator, NSR, projectonderwijs, standaarddictaten, SVB, Trophonios, USF, enz.).
De almanak is verkrijgbaar: Wilhelminapark 23.

GESLAAGD

doctoraal wiskunde: C. de Pater, Waddinxveen.
doctoraal natuurkunde: A. J. Koster Breukelen.
doctoraal scheikunde: C. Kroon, C. A. H. Verhülsdonk, Utrecht. Th. W. A. Helling, Arnhem. mej. J. Th. de Neef (Rijswijk (cum laude).
doctoraal biologie: C. E. Hulstaert, Breda; A. M. A. ten Berge, Zeist (cum laude); D. J. van der Horst, Den Haag (cum laude); L. F. M. van Zutphen, Utrecht.
doctoraal farmacie: mevr. A. G. van Daalen-Hemmes, Utrecht.
semie arts: B. A. van Driel en P. H. M. Vijgen, Utrecht. J. H. J. Kets, Veenendaal; T van Schothorst, Arnhem. S. de Jong, mevr. R J. M. J. Slaats-Peters, E. Hille Ris Lambers, Utrecht.
arts: J N. Berendes en F. M. P. M. van Etten, Utrecht; E. G. Huysmans, Rosmalen; C. Smit, Tilburg.
tandarts: J. H. Moechtar, Den Haag.
dierenarts: R. Yagil, A. R. Barkema, R. P. Happé en A. C. A. van Rooy, Utrecht. W. J Biewenga, Loppersum; A. A. P. van Montfoort Bergeyk; M. Nicolay, Swichem (fr.); C. Poppe Nagele; K. G. P. Pouwels, Venray.
doctoraal geschiedenis: M. J. Th. Kordes, Utrecht.
doctoraal rechtsgeleerdheid: G. G. L. A. van Sonsbeeck, Beek (L); P. B. Polet, Utrecht; J. F. G. Voorhuis, Baak (Gld).
doctoraal godgeleerdheid: G. E. van der Mede, Rotterdam.

ALGEMEEN

BENOEMINGEN

Ir. J. Schippers.

Per 1 december 1969 is benoemd tot hoofd van de afdeling nieuwbouw van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting ir. J. Schippers (50). Ir. Schippers bekleedde voorheen functies bij Thomassen en Drijver, Deventer, als bedrijfsdirecteur; en bij Verblifa N. V. , Deventer, als stafchef van het bouwbureau.
Ir. Tj. P. Storm van Leeuwen
Ir. Storm van Leeuwen (55) zal per 1 januari 1970 in dienst treden als hoofd van de afdeling technische dienst van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting.
Ir. Storm van Leeuwen vervulde voorheen functies bij het centraalautoherstelbedrijf, Utrecht, als bedrijfsingenieur. en bij de Demka, Utrecht, als afd. chef en plv. chef van het technisch bureau.

GODGELEERDHEID

GEPROMOVEERD

Op 20 november promoveerde de heer H. M. Vos, wonende te Middelburg, Kruitmolenlaan 106, tot doctor in de godgeleerdheid op het proefschrift getiteld:
Subjectivisme en menselijke beperktheid
Een onderzoek naar de culturele mogelijkheden en onmogelijkheden ter overwinning van schuld, zinloosheid en dood).
Promotor was prof. dr. J. de Graaf.

EXAMENS

Als data voor de propadeutische examens zijn vastgesteld: dinsdag 16 en vrijdag 19 december. De data voor de kandidaatsexamens zijn: donderdag 18 december en woensdag 28 januari.
Belangrijk: vanaf heden worden de examens niet meer afgenomen op het Domplein, maar in De Uithof.

RECHTEN

TENTAMEN BURGERLIJK RECHT

Op donderdag 11 december zal om 10.00 uur in het Academiegebouw gelegenheid worden gegeven tot het afleggen van het schriftelijk tentamen burgerlijk procesrecht.
Deelnemers dienen zich vóór 9 december op te geven bij de administratie van het Molengraaff Instituut voor privaatrecht, Nieuwe Gracht 60, tel. 1 91 46-1 91 47.
Tijdens het examen moet men zijn - haar collegekaart of ander deugdelijk legitimatiebewijs kunnen tonen. Belanghebbende worden er op gewezen, dat de volgende data, waarop tenta-

men zal worden afgenomen, zijn omstreeks 25 maart 1970 en 10 juni 1970.

INSTITUUTSRAAD INSTITUUT VOOR STAATS- EN ADMINISTRATIEFRECHT

De vergaderingen van de instituutsraad zullen plaatsvinden op de eerste maandag van elke maand, te 13.00 uur, Maliesingel 41.
Als studenten-vertegenwoordigers in die raad zijn aangewezen mej. C. van Goch en de heer J. van Beurden.

KANDIDAATSOPLEIDING WERKGROEP W-w

In het rooster van werkgroep W-w vervallen achter woensdag 11.00-13.00 uur de data '3 en 10 december'.

RAPPORT VAN DE COMMISSIE OPERATIONALISERING DOELSTELLINGEN JURIDISCHE STUDIE

Verschenen is het rapport van de commissie operationalisering doelstellingen.
Naast ter inzage legging op de instituten is dit rapport in een beperkt aantal exemplaren voor belangstellenden verkrijgbaar op het faculteitsbureau.

RECHT DER EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

De werkgroepen institutioneel recht der europese gemeenschappen zullen in het vervolg op de bibliotheek van het Volkenrechtelijk instituut, Janskerkhof 16, worden gehouden en wel op:
maandag 8 december van 16.15-18.00 uur;
maandag 12 januari 1970 van 16.15-18.00 uur;
maandag 26 januari 1970 van 19.15-21.00 uur.

TENTAMEN INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT

Op maandag 22 december 1969 zal des middags om 14.00 uur in het Universiteitsgebouw, Domplein 29, gelegenheid worden gegeven tot het afleggen van het schriftelijk tentamen internationaal privaatrecht.
Deelnemers dienen zich vóór 18 dcember a.s. op te geven bij de administratie van het Molengraaff instituut, Nieuwe Gracht 60, tel. 1 91 46.
Tijdens het tentamen moet men zijn collegekaart of ander deugdelijk legitimatiebewijs kunnen tonen.
Belanghebbenden worden erop gewezen, dat de volgende data, waarop tentamen zal worden afgenomen zijn omstreeks begin april

COLLEGE ERFRECHT

Het college erfrecht van Prof. Soons zal met ingang van maandag 24 november 1969 worden gegeven van 10.00-12.00 uur, in plaats van 9.00 -11.00 uur.

DOCTORAAL-SCRIPTIES PRIVAATRECHT

Prof. Hijmans van den Bergh en prof. van Opstall maken bekend dat studenten, die een bepaalde datum voor hun eind-doctoraal hebben vastgesteld, in het vervolg hun scripties — in de definitieve vorm — dienen in te leveren tenminste zes weken voor deze datum. In verband met de examendrukte voor de zomervakantie behoren zij, die nog voor de zomervakantie examen wi len doen hun scriptie in te leveren uiterlijk 1 mei 1970.

COLLEGE PROF. WACHTER

Prof. Wachter is verhinderd op 2 december 1969 college te geven.

EXTRANEI OPLEIDING

Het minister van Onderwijs en Wetenschappen heeft de opleiding voor 'extranei' aan de faculteit der rechtsgeleerdheid als zodanig erkend; als gevolg hiervan kunnen 'extranei' in bepaalde gevallen in aanmerking komen voor een rijksstudietoelage. Voor nadere inlichtingen zie publikatieborden op de instituten.

BANDCOLLEGES MICRO-ECONOMIE, DEEL I

Vanaf maandag 1 december t.m. vrijdag 12 dec, is er, behalve op de woensdagen, gelegenheid gedeelten van de stof opnieuw te beluisteren of, indien men later begonnen is, de cyclus te voltooien.
De tijden hiervoor zijn: van 9.00-13.00 en van 14.00-17.00 uur.

GENEESKUNDE

ANATOMISCH PRAKTIKUM: (eerste jaar — tweede semester)

Vanaf 19 januari 1970 worden op het praktikum anatomie verwacht:
Maandag, de groepen: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 22, 23, 24.
Dinsdag: de groepen 4, 5, 6, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 25, 26, 27 28.
Woensdag: recidivisten van het eerste studiejaar (facultatief).
Het praktikum wordt gehouden van 13.45 uur-17.00 uur; op maandag en dinsdag zal van 16.30 uur-17.00 uur een film worden vertoond.
N.B.: Op donderdag en vrijdag is de snijzaal bezet door Tandheelkunde.

5e JAARS KLINISCHE BESPREKING CARDIOLOGIE

Prof. dr. F. L. Meijler zal op 9 december 1969 om 8.30 uur een klinische bespreking houden over cardiologie in de kliniek voor inwendige geneeskunde.
Op uitnodiging zal prof. dr. K. K. Bossina, kindercardioloog aan het Akademisch Ziekenhuis te Groningen, aanwezig zijn.

STENCILS BESMETTINGSLEER

Stencils, betrekking hebbend op het vak Besmettingsleer, kunnen in 't vervolg alleen nog op de volgende tijden bij mej. Grasveld (Lab. v. Microbiologie, Catharijnesingel 59) worden afgehaald: door 3e jaars studenten: maandag 11.15 uur door 4e jaars studenten: woensdag 10.15 uur.
N.B. De stencils, die door de de studentenfaculteit verzorgd werden (Algemene epidemiologie, diphtherie, kinkhoest, streptococcen) blijven verkrijgbaar op het faculteitsbureau, Catharijnesingel 69.

AANMELDEN VOOR PRAKTIKUM FYSIOLOGISCHE CHEMIE.

De 2de jaars studenten in de geneeskunde die voor het praktikum fysiologische chemie zijn ingedeeld in de groepen 1, 2, 3, 4, 5, 9 en 10 worden verzocht zich op 8 en 9 december tussen 10.00 en 12.00 uur te vervoegen in het praktikumgebouw, Vondellaan 24a, voor inschrijving. Een bedrag van *f* 5,— en een pasfoto moeten ingeleverd worden.

ANTROPOBIOLOGIE-ANTROPOGENETICA

Het spreekuur van dr. J. Huizinga dat door ziekte wordt waargenomen door dr. G. W. F. Edgar is tot nadere aankondiging verzet van woensdag naar maandagmiddag van 15.00-16.00 uur.

COLLEGE SOCIALE GENEESKUNDE — 3e JAARS.

Tijdens de eerstvolgende colleges zullen een aantal demografische onderwerpen worden behandeld.

Voor het volgen van deze colleges en voor het bestuderen van de stof in verband met het examen, is het gewenst, dat de studenten beschikken over: 'Jaaroverzicht bevolking en volksgezondheid 1968' uitgave C.B.S.

Exemplaren van dit jaaroverzicht kunnen tegen de kostprijs van *f* 1,50 verkregen worden op het Instituut voor Sociale Geneeskunde, Catharijnesingel 71, dagelijks van 16.00-17.00 uur.

ST. NICOLAAS

De schimmel wordt opnieuw gewit;
Sint krijgt een ander kunstgebit,
op de tandheelkundige kliniek besteld,
een marsepeinen, want voor een echte is geen geld.
Hij werkt allang op volle toeren
hypertensie ligt op hem te loeren.
Met psychedelica op zak
springt Hij van de hak op het dak.
Laat U door zo'n Sint niet shockeren,
maar ga als de bliksem nu gireren!
Giro: 77 10 74, t.n.v. C.R. van den Hoogenband.

GAMMA-SIEKLUS MEDISIJNEN

meningen over ABORTUS, EUTHANASIE
plaats van de ARTS IN DE MAATSCHAPPIJ
organisatie van de GEZONDHEIDSZORG
functioneren van ARTS IN ONTWIKKELINGSLANDEN

Een lezingen sieklus, die gamma-sieklus genoemd is, naar gamma (= sociale) faculteiten, omdat zij pretendeert een paar van de bekendste sociale aspekten en problemen van het medisch beroep aan de orde te stellen, zal binnenkort in onze fakulteit een aantal vooraanstaande deskundigen aan het woord laten over bovengenoemde problemen. Hiermee krijgt een gevoel van gemis, gesignaleerd bij zowel staf als studenten, vorm; een gemis namelijk aan een meer 'gamma-wetenschappelijke' benadering in onze opleiding.
De gamma-sieklus is beperkt, zowel in tijd als in onderwerpen; zij is dan ook niet bedoeld als ideale oplossing: zij is slechts een begin. Nadere mededelingen over plaats e.d. volgen nog.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

ORATIE

Op 17 november hield in het Groot-Auditorium prof. dr. C. W. Drooger, bij K.B. van 16 april 1969, nr. 30 benoemd tot gewoon hoogleraar in de faculteit der wiskunde en natuurwetenschappen om onderwijs te geven in de stratigrafie en paleontologie, zijn inaugurele rede, getiteld:
Voltooid verleden tijd, heden en toekomst

GEPROMOVEERD

Op 19 november promoveerde de heer Th. J. Hakkesteegt, wonende te Utrecht, Tafelbergdreef 18, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld:

Reserpine

(Een onderzoek naar de ontleding en de bepaling).

Promotor was prof. dr. J. A. C. van Pinxteren.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

EXCURSIE POLEN

S2 organiseert dit jaar haar excursie naar Polen. Deze reis zal begin april plaatshebben. Leden die zich hiervoor op willen geven kunnen dit doen op de intekenlijsten, die in de diverse instituten zijn opgehangen of door een briefkaart te sturen naar: F. La Fors, Kapteynlaan 117, Utrecht.

HYPNOSE

Drs. H. P. Barendregt zal 10 december een voordracht met demonstratie over hypnose houden.
Er zal worden afgerekend met allerlei vooroordelen op dit gebied. Het is bijvoorbeeld niet waar dat hypnose geschiedt met behulp van de ogen; of dat men tijdens de hypnose het bewustzijn verliest. Ook is het niet waar dat men een zwakke wil heeft indien men zich laat hypnotiseren.
Verder wordt getracht de hypnose uit de sfeer van het magische te trekken.
De voordracht wordt gehouden woensdag 10 december, 20.15 uur in het Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6.

TENTAMEN FYSISCHE MEETMETHODEN

Vrijdag 12 december a.s. is in het Transitorium weer gelegenheid voor schriftelijk tentamen fysische meetmethoden (al dan niet met beknopte medische fysica.)

Aanvang 14.30 uur precies

Aanmelding: uiterlijk maandag 8 december met vermelding van jaar van aankomst, studierichting (letter van het examen) en beoogd tentamen-onderwerp. De aanmelding bij voorkeur op de daartoe bestemde kaarten in kamer 210 in het fysisch laboratorium. Biologen en farmaceuten worden eraan herinnerd dat voor hen het tentamen meetmethoden tevens medische fysica (beknopt) omvat.

SCHEIKUNDE

TENTAMEN REACTIEMECHANISMEN ORGANISCHE CHEMIE

Degene die het college 'Reactiemechanismen organische chemie' voor kandidaten niet heeft gevolgd en toch tentamen moet doen, kan volstaan met bestudering van R. Breslow, Organic Reaction Mechanisms (uitg. Benjamin, New York) eerste uitg. (1965) of idem, tweede uitg. (1969), blz. 1-234.

Bij opgave voor het tentamen (9 april 1970) dient men aan te geven of men de collegestof of het boek van Breslow heeft bestudeerd.

PRACTICUM ORGANISCHE CHEMIE

Het eerstvolgende practicum organische chemie voor kandidandi in de chemie en farmacie wordt gehouden van 5 januari tot 27 februari 1970. Gelegenheid tot aanmelding wordt geboden op dinsdag 2 december van 14.00-15.00 uur en op woensdag 3 december van 9.00-10.00 uur.
Voor chemici: door invulling van een aanmeldingsformulier, verkrijgbaar in de hal van het Organisch Chemisch Laboratorium, ingang Croesestraat 79. Voor farmaceuten: door aanmelding bij dr. F. N. IJdenberg, Farmaceutisch laboratorium, Catharijnesingel 60 (studiekaart meebrengen!).

BIOLOGIE

TENTAMENS VERGELIJKENDE FYSIOLOGIE

De tentamens over de colleges van het 1e jaar (2e semester) sinds het cursusjaar 1967-1968; van het 2e jaar (1e en 2e semester) voor B1, B2, B3, B4, B5, en MO-biologie sinds het cursusjaar 1968-1969; en van het 3e jaar van de bijzondere opleiding M.O. sinds het cursusjaar 1968-1969 worden alle schriftelijk afgenomen op de daarvoor vastgestelde dinsdagen (1969: 16 december: 1970: 20 januari, 17 februari, 17 maart, 21 april, 19 mei en 16 juni). De duur van de tentamens is op grond van het aantal college-uren vastgesteld op: 2 uur voor B1, M.O. en bijzondere opleiding M.O.; 1½ voor B2; 2½ uur voor B3; 45 minuten voor B4 en 1 uur voor B5.
Het cijfer voor het tentamen vergelijkende fysiologie zal voor de bovengenoemde groepen studenten in het vervolg worden vastgesteld zonder verdiscontering van de beoordeling van het blokpracticum vergelijkende fysiologie: beide cijfers zullen op de studiekaart worden vermeld. Het eindcijfer voor de vergelijkende fysiologie kan pas als gemiddelde van de tentamencijfers voor vergelijkende fysiologie en chemische dierfysiologie worden vastgesteld nadat voor beide tentamens een voldoende uitslag (minimum 6) is behaald. Bij het bepalen van het gemiddelde wordt het aantal uren college dat in beide vakken is gevolgd verdisconteerd.

Voor de studenten, die de colleges vergelijkende fysiologie eerder hebben gevolgd blijft de bestaande tentamen-regeling van kracht. Te beginnen met het tentamen van 16 december 1969 wordt de beoordeling echter ook op de boven weergegeven wijze vastgesteld.

SYSTEMATISCH PLANTKUNDE

De inleidende cursus Systematische Plantkunde is bestemd voor derdejaars en ouderejaars studenten die plantensystematiek, bijzondere plantkunde of plantengeografie als hoofdvak of bijvak kiezen voor het doktoraalexamen maar kan ook gevolgd worden door diegenen die (nog) niet besloten hebben een van de genoemde vakken te kiezen. Deze cursus is verplicht voor het examen M.O.biologie. De duur van de cursus bedraagt 4 weken (voor deelnemers aan de Bijz. M.O.opleiding, die niet de uitgebreide cursus Nederlandse Flora gevolgd hebben, 6 weken); deze tijd wordt in mindering gebracht op de tijd te besteden voor het praktisch werk voor het doctoraal. De cursus wordt tweemaal gegeven, van 12 januari t.m. 6 februari en 9 februari t.m. 6 maart (resp. 20 maart voor de Bijz. M.O.).
Opgave door intekening op de lijsten in het Provisorium, het Botanisch Laboratorium of het Instituut voor Systematische Plantkunde, Transitorium II, Heidelberglaan, vóór 20 december 1969.

TENTAMEN PLANTENANATOMIE

Het tentamen plantenanatomie is vastgesteld op dinsdag 27 januari 1970 te 14.00 uur in het provisorium.

SPREEKUUR LERAARSOPLEIDING

In verband met aanwezigheid van drs. H. J. Saaltink en drs. F. D. Keuchenius komt het spreekuur op vrijdag 12 december te vervallen.

FARMACIE

COLLEGE FYSISCHE CHEMIE

Het college inleiding fysische chemie voor 1e jaars farmaceuten wordt, met ingang van 26 november, gegeven op woensdag om 11.15 uur in het Van 't Hoff Laboratorium.

TENTAMEN ANATOMIE EN FYSIOLOGIE VAN DE MENS VOOR PREKANDIDATEN

Op donderdag 18 december a.s. wordt gelegenheid gegeven om het schriftelijk tentamen anatomie en fysiologie van de mens af te leggen en wel in het Transitorium, in de witte en in de rode zaal. Aanvang: 14.30 uur.
Studenten die dit tentamen willen afleggen, dienen zich hiervoor op te geven bij de secretaresse van prof. Van Noordwijk, Rijks Instituut voor de Volksgezondheid, Sterrenbos 1, en wel tot en met maandag 10 december a.s. Eerstvolgende gelegenheid om dit tentamen af te leggen: juni 1970.

LETTEREN

BESLUITEN VERGADERING 31 OKTOBER

In haar vergadering op 31 oktober 1969 besloot de Subfaculteit der Westerse taal- en letterkunde:

1. De bepaling af te schaffen, volgens welke een tot de subfaculteit gericht verzoek om goedkeuring van een vakkencombinatie voor een doctoraal examen vergezeld moest gaan van een akkoordverklaring van de docenten voor het hoofdvak en de twee bijvakken.
Bij alle instituten van de subfaculteit zullen formulieren worden gedeponeerd, met behulp waarvan een student goedkeuring van de door hem gewenste vakkencombinatie kan aanvragen

2. Een commissie te benoemen die advies zal uitbrengen inzake de toepassing van art. 29, lid 3, W.W.O. Dit artikel bepaalt dat aan abituriënten van 'n school voor hoger beroepsonderwijs door de Minister van O. en W. toestemming kan worden verleend tot het afleggen van academische examens 'op grond van een verklaring van of vanwege de senaat (. . .), dat zij bij een vanwege de senaat ingesteld onderzoek blijk hebben gegeven van voldoende algemene ontwikkeling en geschiktheid voor het volgen van wetenschappelijk onderwijs in de door hen gekozen studie' (art. 29, lid 1).

3. Ermee akkoord te gaan dat bij een doctoraal examen in de Algemene literatuurwetenschap de zogenaamde nevenrichting als bijvak wordt gekozen. (Theoretische literatuurwetenschap als bijvak bij een doctoraal examen met Vergelijkende literatuurwetenschap als hoofdrichting; Vergelijkende literatuurwetenschap als bijvak bij een doctoraal examen met Theoretische literatuurwetenschap als hoofdrichting.)

BUREAU STUDENTENDECANEN

Het Bureau van de studentendecanen is tot 'n nieuwe verdeling van werkzaamheden gekomen. Studenten uit de faculteit der letteren worden thans verzocht zich bij voorkeur te wenden tot mevrouw mr. E. J. M. van Herten-Romme of tot mej. drs. H. J. Doeksen.

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

PROF. DARDEL GAST HOOGLERAAR

Tijdens de afwezigheid van prof. dr. H. E. Keller, die gedurende twee jaar een gasthoogleraarschap vervult aan de Ohio State University (V. S.), zal prof. dr. R. L. de Dardel in het studiejaar 1969-'70 het gasthoogleraarschap in de Franse taalkunde aan het Frans en Occitaans instituut vervullen.

Prof. dr. Robert Louis de Dardel is op 15 nov. 1924 te Neuchâtel (Zwitserland) geboren. Hij studeerde Franse taal- en letterkunde aan de universiteit te Genève, waar hij in 1948 zijn licence behaalde en in 1959 promoveerde op het proefschrift: Le parfait fort en roman commun. Als leraar onderwees hij achtereenvolgens in Clinton, S. C. (V. S.), Avenches (canton Vaud, Zwitserland) en Genève.

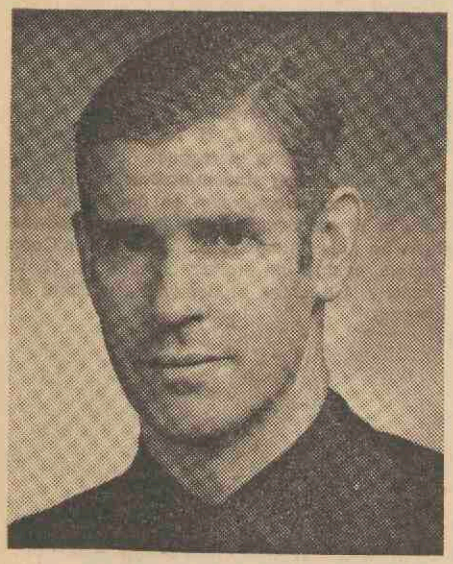

Hij publiceerde voorts: Recherches sur le genre róman des substantifs de la troisième déclinaison, 1965 en voorts diverse bijdragen in de Cahiers Ferdinand de Saussure.

STUDIECOMMISSIE SPAANS IBERO AMERIKAANS

De studiecommissie is voor dit studiejaar als volgt samengesteld:
Marian Haitsma en Liesbet Vos de Wael voor het derde jaar, Marike de Bakker (abactiaat) tweede jaar, Mariette Meertens en Boukelien Weerstra voor het eerste jaar, Marlies Meulemans, Vicky Pelkman nakandidaten.

ITALIAANSE TAAL- EN LETTERKUNDE.

Prof. dr. M. L. Alinei zal geen college geven van vrijdag 28 november t.m. donderdag 4 december.

Zijn spreekuur, woensdag 3 december, zal vervallen.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

TENTAMEN SOCIOLOGIE IV

Het tentamen Sociologie IV 'oude stijl', d.w.z. met de boekenlijst die vorig gebruikt werd, zal voor de laatste maal worden afgenomen op maandag 8 december in zaal 11.04.04 van 15.00-17.00 uur.

Zij die niet van deze gelegenheid gebruik maken en zij die onverhoopt niet slagen zullen moeten overstappen op de nieuwe regeling. De boekenlijst hiervoor is te vinden in de studiegids, verkrijgbaar op de administratie.

COLLEGE PROF. PRINS

Het college dat voorheen op dinsdag 12.00 uur door prof. dr. J. Prins werd gegeven, is verplaatst naar 14.00 uur (14.00-15.00 uur). Eerstvolgend college dinsdag 2 december a.s. Aanvankelijk was dit college verplaatst naar 15.00-16.00 uur maar het thans vastgestelde uur blijkt praktischer te zijn. Het college dat om 13.00 uur wordt gegeven gaat gewoon door omstreeks dezelfde tijd en in dezelfde zaal.

SPREEKUUR PROF. PRINS

Met ingang van dinsdag 25 november wordt het spreekuur van prof. dr. J. Prins verplaatst van 14.00 naar 15.00 uur Kamer 19.19.04.

PSYCHOLOGIE PROPEDEUTISCHE TOETS PSYCHOLOGIE

Aan belanghebbenden wordt medegedeeld dat de herhaling van de propedeutische toets zal plaats vinden op 8 en 9 januari 1970.

De indeling van de tentamens is als volgt: donderdag 8 januari, zaal 13, Academiegebouw Domplein 29: 09.00-12.00 uur functiepsychologie; 14.00-17.00 uur differentiële psychologie. Vrijdag 9 januari, zaal 8, Academiegebouw, Domplein 29: 09.00-12.00 uur ontwikkelingspsychologie; 14.00-17.00 uur sociale psychologie.

COLLEGE DR. G. KOHNSTAMM 2e JAARS

Dr. G. Konhnstamm zal voor de 2e jaars psychologie studenten een serie van acht colleges geven op maandag van 10.15-12.00 uur in de grote collegezaal, Lange Koestraat gedurende de periode 2 februari tot en met 23 maart 1970. Deze colleges zijn bedoeld ter voorbereiding op het tentamen ontwikkelingspsychologie van 17 april 1970, gedeelte Dr. Kohnstamm.

DOCTORAALSTUDIE

Op woensdag 10 december a.s. zal een algemene voorlichtingsbijeenkomst worden gehouden in de kleine collegezaal, Trans 14, van 14.00-16.00 uur, welke speciaal bestemd is voor hen die op korte termijn kandidaatsexamen gaan doen of net hebben gedaan. Uiteraard zijn ook anderen welkom.

Op deze voorlichtingsbijeenkomst zal door medewerkers van de verschillende studierichtingen en instituten (ICIP, ISP, Psych. Lab.; Projectgroep Intergroepsrelaties en Bedrijfspsychologie) informatie worden gegeven over de verschillende studiemogelijkheden na het kandidaatsexamen.

PSYCHOLOGISCH LABORATORIUM

Door de Instituutsraad van het psychologisch laboratorium is benoemd tot studie-adviseur voor na-kandidaten mejuffrouw G. J. M. Quadvlieg ter vervanging van drs. J. Peeck.
Zij zal, indien nodig, ook aan voor-kandidaten die belangstelling hebben voor functie-psychologie gaarne informaties en adviezen geven. Mejuffrouw Quadvlieg is voor deze aangelegenheid altijd aanwezig op dinsdagmiddag van 14.00-15.00 uur, kamer 5.04.

OPVOEDKUNDE

VERGADERING VOOR KANDIDAATS-COMMISSIE

De studenten van de kandidaatscommissie de-
psychologie,
de voorkandidaatscommissie (docenten en studenten) op 2 december vergadert op het Pedagogisch Instituut om 14.00 uur. De agenda en toelichting daarop zullen op college worden uitgereikt en zijn verder verkrijgbaar bij de administratie van het instituut.

TENTAMEN ONTWIKKELINGSPSYCHOLOGIE 19 DEC.

De gedeelten uit Erikson, Het Kind in de samenleving en Vermeer, Spel en Spelpedagogische Problemen, die voor het tentamen bestudeerd moeten worden zijn:
Erikson, deel één: II, 1, 3 en 4; deel drie: VI 1 en 2; VII 1. t.m. 9; deel vier: VIII, 4.
Vermeer, I, A, B en D; II, geheel; V, A en B.
Zij die niet de referaten-colleges gevolgd hebben wordt aangeraden deze boeken zover door te lezen dat de aansluiting van de delen gevonden wordt.

VERPLICHT BIJVAK KINDERPSYCHOPATHOLOGIE

Voor klinisch pedagogen en psychologen: op maandag 2 februari, 11.00-12.30 uur start dr. Hagemeijer met een werkgroep kinderpsychopathologie die tot plm. mei zal duren. Schriftelijke opgave zo spoedig mogelijk bij dr. H. M. Hagemeijer, Kliniek voor kinderpsychiatrie, Nic. Beetsstraat 24, Utrecht.
Nadere gegevens volgen.

RECTIFICATIE

Tentamen Ontwikkelings- en pedagogische psychologie.

(Mevrouw dr. Vermeer en dr. Kohnstamm) voor psychologie- en pedagogiekstudenten.

Na overleg tussen beide docenten is besloten dat er over de 'oude' lijst ('68-'69) een schriftelijk tentamen gehouden zal worden op dinsdag 9 december om 14.30 uur in het Transistorium (Uithof), Witte Zaal.

Over de 'nieuwe' lijst ('69-'70) zal voor de eerste maal een tentamen gehouden worden op vrijdag 19 december om 9.00 uur in Trianon, Oudegracht.

In afwijking van eerdere berichten en of beloften zal er dus op 9 december niet over de nieuwe lijst en op 19 december niet over de oude lijst gevraagd worden.

Pedagogiek- en psychologiestudenten die vóór september '68 met de studie zijn begonnen mogen kiezen of zij tentamen willen doen over de oude of de nieuwe lijst.

TWEEDE (DERDE) JAARS TENTAMEN SOCIALE PEDAGOGIEK

Overgangsregeling: Tijdens het studiejaar 1968 '69 werd voor de voorkandidaats-studenten sociale pedagogiek, tweede jaar, een college gegeven door dr. Van der Meer. Dit college werd afgesloten met een tentamen.
In de toekomst zal zal dit onderdeel gegeven worden in het derde studiejaar; in verband daarmee wordt gedurende het studiejaar 1969-1970 dit college niet gegeven.
Wel zal er voor bepaalde categorieën studenten gelegenheid zijn, dit studiejaar tentamen af te leggen; en wel voor degenen, die: a. niet slaagden voor het (her-) tentamen van dr. van der Meer; of b. niet aan het afleggen van bedoeld tentamen hebben deelgenomen, en vóór 1 aug. 1970 hun kandidaats-examen denken te halen.
Gaarne uiterlijk 14 dagen na verschijnen van dit bericht opgave van degenen, die aan dit tentamen wensen deel te nemen. Hierbij vermelden de reden waarom u wenst deel te nemen, en de vermoedelijke datum van afleggen van het kandidaats-examen. Spoedig daarna zullen tentamen-datum en -stof worden bekendgemaakt. Opgave bij: drs. P J. A. Adriani, afd. Soc. Pedagogiek, Keistraat 6 B, tel. 2 53 51, toestel 251.

SPREEKUUR LERAARSOPLEIDING

In verband met afwezigheid van drs. H. J. Saaltink en drs. F. D. Keuchenius komt het spreekuur op vrijdag 12 december te vervallen.

SPREEKUUR MEVR. VERDUIN-MULLER

Mevrouw drs. H. S. Verduin-Muller is verhinderd op de donderdagen 11 en 18 december a.s. spreekuur te houden.

CENTRALE INTERFACULTEIT

BESTUURSMEDEDELINGEN

Het bestuur van de Centrale Interfaculteit, deelt u mee dat drs. H. Koningsveld met ingang van 1 december a.s. als adjunct-secretaris van de centrale interfaculteit en als beheerder van het filosofisch instituut zal worden opgevolgd door drs. H. Stolk.
Drs. Stolk zal ook de studievoorlichting gaan verzorgen. Hij houdt spreekuur op dinsdag van 9.00-10.00 uur. Zijn kamernummer is in Transitorium, Heidelberglaan 27.16.04. Drs. Stolk is telefonisch bereikbaar onder nummer 030-53 91 11, toestel 2087.

BESTUUR STUDENTENFACULTEIT

Het bestuur van de Studentenfaculteit binnen de Centrale Interfaculteit is voor het cursusjaar 1969-1970 als volgt samengesteld: W. R. Logman, voorzitter; D. Betlem, secretaris; J. van Rijen, penningmeester.

---

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT.

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie. (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); A. v. d. Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon: 030 - 29441, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad (en bij voorkeur via de eden van de redactieraad) te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten (aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, kamer A 25, Kromme Nieuwe Gracht 27, Utrecht);

medewerkers (aan bureau personeelsadministratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht);

anderen (aan administratie weekblad 'U', kamre A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht).

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 42 52 67 van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

Redactieraad: godgeleerdheid: Prof. dr. J. W. Doeve; rechtsgeleerdheid: J. H. Gunning; geneeskunde: mr. drs. J. P. Wildschut; wiskunde en natuurwetenschappen: prof. dr. ir. J. Smittenberg en J. J. Vermeulen; letteren: drs. K. L. van Stegeren; diergeneeskunde: prof. dr. S. G. v. d. Bergh; sociale wetenschappen: mevr. M. Raaymaker-Aarts; centrale interfaculteit: dr. J. Mansfeld; aardrijkskunde en prehistorie: drs. J. G. Borchert; senaat: prof. dr. ir. J. Smittenberg; stafconvent: dr. J. Mansfeld; convent niet-wetenschappelijk personeel: N. Pameulen en mevrouw A. H. Wijga-van der Hoeven; hoofdafdeling personeel: J. J. Maree; ter; hoofdafdeling studentenzaken: C. H. Verhoofdafdeling wetenschap en onderwijs: mej. mr. F. H. M. Beumer; hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting: F. A. M. van den Goorbergh; comité universitair contact: G. G. C. Peeters; Utrechtse Studenten Faculteiten: W. Asman.

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 14
5 december 1969

Algemene Vergaderingen als besluitvormende lichamen binnen de Universitaire Organisatie

Prof. dr. H. Daalder, hoogleraar in de politieke wetenschappen aan de Rijksuniversiteit te Leiden, heeft onderstaand artikel geschreven voor het senatus praesidium. Wij menen, dat u kennis moet kunnen nemen van deze visie op de zgn. algemene vergadering.

Hieronder volgen op verzoek van het Senatus Praesidium enige aantekeningen over het probleem of zogenaamde 'algemene vergaderingen' een integraal onderdeel zouden moeten vormen voor een op de beginselen van de democratie berustende organisatie van de universiteit.

Hierbij wordt in het midden gelaten, of deze constructie verenigbaar is met bestuurlijke- en beheerseisen, waaraan de universiteit in het kader van de verantwoordelijkheid van de minister aan de Staten-Generaal zal moeten voldoen; tevens blijft de vraag onbesproken, of ook geen rekening zou moeten worden gehouden met verschillen in taken en deskundigheid bij de onderscheidene universitaire geledingen.

De gedachte van 'algemene vergaderingen' gaat uit van een eenvoudig model van zogenaamde 'directe democratie'. Teneinde volledige participatie van allen in de besluitvorming mogelijk te maken, dient de zeggenschap in laatste termijn te berusten bij een souvereine vergadering van alle bij de universiteit betrokkenen.

In abstracto wordt daarbij geen onderscheid gemaakt naar het aantal participanten: de constructie wordt evenzeer van toepassing geacht op de universitaire gemeenschap in het algemeen, als op onderdelen daarvan. In alle gevallen wordt onder participatie niet slechts discussie en informatieuitwisseling verstaan, doch tevens algehele bevoegdheid tot beslissen. Gewoonlijk wordt daarbij tevens verondersteld, dat deze souvereine beslissingsbevoegdheid niet wordt beperkt door enigerlei grens van deskundigheid of van individuele beslissingsbevoegdheden in zaken van onderwijs of onderzoek.

Zowel het theoretische beginsel als het praktische functioneren van de zogenaamde 'directe democratie' is door de politieke wetenschap in het verleden aan uitvoerig onderzoek onderworpen. Daarbij is komen vast te staan

a) dat het ideaal van een gelijke participatie van alle betrokkenen reeds bij overschrijding van een relatief gering aantal personen in feite niet meer kan worden verwezenlijkt;

b) dat toepassing van het beginsel van directe democratie voor grotere organisaties leidt tot versterking van zogenaamde plebiscitaire tendenties en

c) dat in grotere organisaties slechts via een systeem van vertegenwoordiging met duidelijk vastgestelde procedureregels zowel een coherente beleidsvorming als een fundamentele controle daarop door alle terzake betrokkenen kan worden verwezelijkt.

De gedachte, om beslissingsbevoegdheden aan 'algemene vergaderingen' toe te kennen, leidt in de praktijk tot de volgende problemen:

1. Er is geen zekerheid omtrent de personele samenstelling van een 'algemene vergadering'.

a- Voorstanders van 'algemene vergaderingen' wensen deelname daaraan gewoonlijk te beperken tot alle bij een bepaalde gemeenschap 'betrokkenen'; zekerheid, dat de aanwezigen daar in feite toe behoren, kan slechts worden verkregen door een constante controle.

b- Een algemene vergadering is slechts dan representatief voor alle betrokkenen, indien deze ook te allen tijde werkelijk actief aanwezig zullen zijn.

Dit impliceert, ofwel dat een opkomstplicht zou moeten bestaan, ofwel dat in de praktijk de werkelijk aanwezigen

een niet-noodzakelijk representatieve selectie van alle betrokkenen zullen vormen. Toekenning van beslissingsbevoegdheden aan een 'algemene vergadering' impliceert in dat geval beperking van de besluitvorming tot een kleinere kring, zonder wezenlijke garantie, dat deze representatief is voor allen, voor wie de besluiten worden genomen. Een goed geregeld vertegenwoordigend stelsel schept daartoe althans procedureel betere garanties.

c- Er is geen zekerheid, dat de personele samenstelling van opeenvolgende 'algemene vergaderingen' enigszins gelijk zal zijn.

Dit geldt reeds, indien een 'quorum' zou zijn ingevoerd; het kan zich in nog sterkere mate voordoen, indien géén quorum-bepaling bestaat.

d) Aangezien een groot deel van elke vergadering zal bestaan uit een per definitie veranderende studentenbevolking, is te verwachten, dat de personele continuiteit door de jaren heen gering zal zijn.

2. Er is geen zekerheid, dat in het kader van 'algemene vergaderingen' voldoende garanties kunnen worden geboden voor vrije meningsvorming en gelijke mogelijkheden tot participatie van allen aan discussies en besluiten.

a- Hoezeer ook 'algemene vergaderingen' uitgaan van het formele beginsel van gelijkgerechtigdheid van alle aanwezigen, van een materiële gelijkberechtiging kan geen sprake zijn. In de praktijk zal altijd een relatief gering aantal van de aanwezigen in de gelegenheid zijn het woord te voeren. Ook rantsoenering van spreektijd zal dit niet kunnen verhinderen; een dergelijke rantsoenering doet niettemin veelal ernstig tekort aan de mogelijkheid complexe aangelegenheden of genuanceerde meningen tot uiting te brengen.

b- 'Algemene vergaderingen' kennen normaliter geen reglementen van orde. Daardoor berust een zeer grote mogelijkheid tot beinvloeding van de loop van de vergadering bij de leiding daarvan. Daarnaast kunnen relatief kleine minderheden door een strategische voorbereiding een invloed op de discussies uitoefenen, die ver boven hun aantal uitgaat. Elke grotere organisatie kent daarom zeer uitvoerige regels omtrent agendering, schriftelijke voorbereiding van discussies, regeling van spreekrecht, stemprocedures e.d., teneinde althans de scherpste vormen van mogelijk misbruik tegen te gaan. Zelfs voor lichamen van een vaste samenstelling en bevoegdheden als een parlement worden nauwkeurige regels onontbeerlijk geacht.

c- In elke vergadering — en te sterker naarmate het aantal toeneemt — treden bepaalde massapsychologische verschijnselen op, die een vrije discussie en besluitvorming kunnen belemmeren: factoren als demagogische interventies, procedurele manipulaties, speculaties op gevoelens van solidariteit of animositeit, alsmede het effect van vermoeidheid door langdurende vergaderingen kunnen tot besluiten leiden, die deelnemers aan dergelijke vergaderingen achteraf niet als legitiem ervaren.

d- Het leggen van de hoogste beslissingsmacht bij een 'algemene vergadering' doet tekort aan een belangrijk element van democratie: de mogelijkheid een stem uit te brengen onder volledige garantie van geheimhouding en afwezigheid van elke vorm van individuele of collectieve intimidatie.

3. Het beginsel van souvereine 'algemene vergaderingen' verdraagt zich niet met een noodzakelijke continuïteit van de besluitvorming.

a- Elke vergadering kan zich krachtens haar formele souvereiniteit vrij achten elke aangelegenheid opnieuw te beslissen, zonder dat zij zich gebonden acht aan door eerdere vergaderingen getroffen regelingen.

b- Dit verschijnsel zal te sterker kunnen optreden, naarmate overeenkomstig het onder punt 1 sub c en d gestelde verschijnsel van een wisselende personele samenstelling zal optreden.

c- Een zekere mate van continuiteit en koherentie in de besluitvorming is voor elke gemeenschap en organisatie een levenszaak; dit geldt in het bijzonder voor de universiteit, die niet een vrijwillige vereniging is, die naar believen kan bloeien of ondergaan doch een instelling die belangrijke wetenschappelijke en maatschappelijke functies zal moeten blijven vervullen, los van de vraag welke personen op een specifiek moment deel daarvan uitmaken.

4. Het leggen van uiteindelijke beslissingsbevoegdheden in zaken van beleid en bestuur in handen van een algemene vergadering, leidt onvermijdelijk tot onduidelijke verantwoordelijkheden en doet daarmee afbreuk aan een fundamenteel vereiste van de mogelijkheden van een democratische controle.

a- De opvatting van 'directe democratie' gaat uit van de naieve veronderstelling, dat alle betrokkenen gelijkelijk zullen zijn geinformeerd, zich gelijkelijk verantwoordelijk zullen weten en gelijkelijk van goede wil zullen zijn. Zij verwacht bovendien veelal, dat een 'algemene vergadering' spontaan zoiets als een algemene wil zal ontwikkelen, waarin een ieder zich geredelijk zal willen voegen. In werkelijkheid zal deze situatie nooit bestaan.

b- Een souvereine 'algemene vergadering' kan wel de hoogste macht hebben, doch haar leden zijn slechts in theorie ook verantwoordelijk voor de gevolgen van de genomen beslissingen. Er is geen enkele zekerheid, dat de aanwezigen in een algemene vergadering zich deze theoretische verantwoordelijkheid bewust zullen zijn, temeer niet aangezien zij in tal van gevallen niet rechtstreeks zelf met de gevolgen van de genomen besluiten zullen worden geconfronteerd. Slechts indien bevoegdheid en verantwoordelijkheid samengaan, kan worden verwacht, dat besluiten zullen worden getoest aan concrete mogelijkheden van verwezenlijking en innerlijke konsistentie.

c- Het democratische beginsel eist niet, dat allen te allen tijde gelijkelijk beslissen, doch dat zij, die met bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn bekleed, effectief ter verantwoording kunnen worden geroepen. Deze laatsten kunnen deze verantwoordelijkheden slechts waarmaken, indien zij in de gelegenheid zijn gedurende een zekere periode aan een bepaald beleid vorm te geven. Dit veronderstelt een geconditioneerd vertrouwen, en is in wezen in strijd met het ongeorganiseerde wantrouwen in alle leiding, dat men traditioneel bij zekere voorstanders van een directe democratie aantreft. 'Algemene vergaderingen', evenzeer als imperatief mandaat en 'recall' — zonder — stipulering-van-termijnen, hebben de tendentie de mogelijkheid en bereidheid tot het dragen van eigen verantwoordelijkheden

uit te hollen. Zij leiden daarom bij geregeld gebruik tot een hoge mate van frustratie van alle betrokkenen; deze kan op haar beurt de weg bereiden voor een volledig abandoneren van bevoegdheden aan ongecontroleerde 'plebiscitaire' leiders.

d- Het hierboven gestelde is evenzeer van toepassing op de constructie, waarin een algemene vergadering zich in hoofdzaak zou beperken tot het kiezen van vertegenwoordigers in een uitvoerend lichaam en in het controleren van hun werkzaamheden, doch de mogelijkheid zou behouden op elk moment een ontslag af te dwingen.
Slechts indien eenmaal verkozenen gedurende een minimaal vaste termijn zich aan de hen opgedragen taken kunnen wijden, bestaat de mogelijkheid tot coherente besluitvorming door materieel verantwoordelijk te stellen personen.
Het oordeel over het gevoerde beleid dient niet alleen bij bezoekers van 'algemene vergaderingen', doch bij allen te berusten, die via een geheime keuze hun mening wensen te uiten.

5. Ten oprechte wordt veelal gesteld, dat 'algemene vergaderingen' het enige middel zouden zijn van deelneming van alle betrokkenen in de besluitvorming.

a- Het verkiezen en afstemmen van vertegenwoordigers op geregelde termijnen scheppen in een vertegenwoordigend stelsel de mogelijkheid zeer effectieve invloed op de besluitvormingsprocessen geldend te maken.

b- Naast elektorale participatie bestaan tal van andere mogelijkheden de besluitvorming van competente organen te beïnvloeden: bijvoorbeeld door het uiten van wensen en kritiek, door het doen van voorstellen, door het participeren in meer gespecialiseerde commissies e.d.

H. Daalder.

Nota inzake het redactionele beleid

Aangenomen in de redactieraadvergadering van 26 november j.l.

1. De redactieraad van 'U' heeft een tweeledige functie, die samenhangt met het feit dat de inhoud van het weekblad 'U' in twee delen uiteenvalt:

a) voor het bepalen van het redactionele beleid inzake het *algemene deel* van de inhoud van het weekblad oordelen de leden van de redactieraad zonder last of ruggespraak.

b voor het verzamelen en doorgeven van de *mededelingen* fungeren de leden van de redactieraad als correspondenten, die aangewezen zijn door bepaalde groeperingen binnen de universiteit en die voor dat correspondentschap verantwoording verschuldigd zijn aan de groepering, die hen heeft afgevaardigd.
Slechts door het scheiden van beide functies kan het redactionele beleid de benodigde onafhankelijkheid verkrijgen.

2. Aangezien de redactieraad niet wekelijks vergadert, zullen beleidsbeslissingen noodzakelijkerwijs vaak pas 'achteraf' genomen kunnen worden. Om toch zoveel mogelijk het beleid uit handen van de (werk)redactie te nemen, zal een systeem van beleidsregels worden ontworpen, dat van geval tot geval nader kan worden aangevuld en ingevuld.
Omtrent de volgende regels werd in de vergadering van de redactieraad volledige overeenstemming bereikt:

3. De redactie kan geen wijzigingen aanbrengen in aangeboden stukken zonder toestemming van de schrijver.

4. Wanneer door ruimtegebrek niet alle aangeboden stukken direct kunnen worden geplaatst, beslist de redactie over opname of uitstel. Deze selectie mag alleen geschieden op grond van belang en actualiteit van de inhoud. In twijfelgevallen raadpleegt zij de voorzitter en mogelijke betrokken leden van de redactieraad.

5. Wanneer de redactie meent, dat een stuk niet opgenomen moet worden omdat het te lang is, zal zij onmiddellijk overleggen met het betrokken lid van de redactieraad. Deze laatste kan beslissen, dat het stuk ongewijzigd moet worden opgenomen, dan wel hij kan de schrijver verzoeken het betrokken stuk te verkorten.

6. Wanneer de redactie meent, dat een stuk niet opgenomen moet worden omdat het geen duidelijke betrekking heeft op de universiteit, heeft zij de vrijheid dit stuk niet op te nemen. Hiervan doet zij mededeling aan de redactieraad. In twijfelgevallen raadpleegt zij de voorzitter van de redactieraad.

7. Wanneer de redactie meent, dat een stuk niet opgenomen moet worden, omdat zij het door vorm of inhoud onaanvaardbaar acht, neemt zij onmiddellijk contact op met het betrokken lid van de redactieraad. Deze beslist over de opname.

8. Wanneer besloten is een stuk niet op te nemen, zal de schrijver onmiddellijk daarvan in kennis worden gesteld, waarbij hem zal worden medegedeeld, dat beroep mogelijk is op de redactieraad. De redactieraad ontvangt een mededeling van deze beslissing.

9. Anoniem aangeboden stukken worden nimmer geplaatst. Wanneer de naam van de schrijver bij de redactie of één der leden van de redactieraad bekend is, kan deze er in toestemmen het stuk anoniem of onder schuilnaam te publiceren, indien hiervoor zwaarwichtige redenen aanwezig zijn. In twijfelgevallen worden de voorzitter en mogelijke betrokken leden van de redactieraad geraadpleegd.

10. Openbare stukken (d.w.z. stukken, die door de opsteller(s) aan de openbaarheid zijn vrijgegeven) mogen altijd worden gepubliceerd.

11. Het recht op een wederwoord wordt onbeperkt erkend. Het behoort tot de taak van de redactie om een wederwoord te vragen in die gevallen, waarin daartoe duidelijk aanleiding bestaat. Wanneer niet duidelijk is aan wie het wederwoord moet worden gevraagd, moet de redactie daarover advies vragen aan het betrokken lid van de redactieraad. Zo mogelijk wordt het wederwoord tegelijk met het daartoe aanleiding gevende artikel geplaatst. Indien dit niet mogelijk is, zal in ieder geval van het te verwachten wederwoord melding worden gemaakt.
Ook voor dupliek en reduplíek moet volop gelegenheid zijn. De redactieraad kan bepalen, wanneer een bepaalde discussie wordt gesloten.

Foto: W. Stam, sfw - unfi.

I.B.B.-flats officieel geopend

Op 28 november 1969 is het complex studentenflats aan de Ina Boudier Bakkerlaan officieel in gebruik genomen. Dit object van de Stichting Studentenhuisvesting Utrecht bestaat uit:

— 15 lage gebouwen van ten hoogste 5 verdiepingen.
— een hoogbouwflat van 18 verdiepingen.
— een faciliteitencentrum.

In de lage gebouwen vormen 15 à 16 studenten een wooneenheid, die gemeenschappelijk de beschikking heeft over een keuken, toiletten en douches.

In de hoogbouwflat worden de wooneenheden gevormd door 8 studenten, die beschikken over een keuken, twee douches en een toilet, alsmede een vaste wastafel met koud en warm water op de kamer.

Met de voorbereiding tot de bouw werd ongeveer 10 jaar geleden begonnen. De bouw nam een aanvang in 1964, waarna de ingebruikneming geleidelijk plaats vond in de periode september 1965 tot einde 1968.

In het complex wonen nu 1270 ongehuwde studenten en 19 studenten-echtparen.

De SSH heeft gemeend, dat niet volstaan kon worden met het bouwen van circa 1300 studentenkamers zonder meer, maar dat bij een complex van deze grootte het creëren van een aantal algemene recreatie-ruimten, die mede als centraal ontmoetingspunt kunnen gelden een dwingende eis was. Deze gedachte heeft geresulteerd in de bouw van een open trefcentrum, dat bestaat uit een café met bar en leestafel, een biljartkuil met 2 biljarts, een (kleuren) t.v.-kamer, een grotere zaal voor vergaderingen, toneel, sport e.d., een muziekkamer, twee kamers voor het houden van feesten, een donkere kamer en bijbehorende voorzieningen.

Een studentencommissie heeft voor dit centrum als naam gekozen: Chez BéBé. Het is door de SSH verpacht aan de heer en mevrouw van Vliet. Het centrum staat voor een ieder open. Het gebruik van de ruimten in de eerste drie weken heeft de verwachtingen overtroffen, zodat de voorlopige conclusie mag zijn, dat dit centrum in een behoefte voorziet.

Wat de toekomstige plannen van de SSH betreft kan worden vermeld, dat in januari 1970 de eerste paal geslagen zal worden voor een tweede groot complex van 1208 kamers in Tuindorp-West. Hiermede zal een belangrijke stap worden gezet op de weg naar een zo groot mogelijke differentiatie van woonmogelijkheden. Na het gereed komen van Tuindorp-West zal de SSH de beschikking hebben over wooneenheden van 2, 4, 8, 10 en 15 kamers, verdeeld over grote en kleine objecten en gesitueerd in lage of hoge bouw. Bij volgende plannen zal op de weg van zoveel mogelijk verscheidenheid worden voortgegaan, door het ontwikkelen van plannen voor volledig self-supporting kamers en door te trachten de studentenhuisvesting te integreren in de burgermaatschappij. Voorts wordt een plan uitgewerkt voor de bouw van 98 woningen voor gehuwde studenten in Bunnik, waarmede in 1970 hopelijk kan worden begonnen.

Het project Ina Boudier Bakkerlaan is een ontwerp van de architecten ir. G. M. Leeuwenberg en ir. G. Pothoven (voor de laagbouw) en van het Architecten- en Ingenieursbureau Taen, Nix en van Hasselt (voor de hoogbouw en het trefcentrum).

Het bouwkundig gedeelte is uitgevoerd door de firma van der Werff te De Bilt (laagbouw) en de N.V. Nederlandse Bouw Maatschappij te Den Haag (hoogbouw en trefcentrum)

Persbericht R.U.

Open brief aan de U.S.F.

De U.S.F. deelt in het universitaire blad 'U' van 14 november mee, hoe zij zich een nieuwe Grondraad, de termijn waarbinnen deze zou moeten worden gerealiseerd alsmede de verkiezingsprocedure, voorstelt.

Het wekt bij mij de indruk, dat men een ondemocratische werkwijze als democratisch wil verkopen.
Het resultaat van die werkwijze is namelijk, dat weer diezelfde kleine groep studenten, die al betrokken wàs bij deze problemen, de wijze van verkiezing gaat uitdokteren en het systeem vorm en inhoud gaat geven, omdat er stomweg geen andere zijn.

Zonder die betrokkenheid en belangstelling, die nog niet aanwezig zijn bij de grote meerderheid van de studenten, maar die noodzakelijk zijn voor het democratisch functioneren van een democratische werkwijze, zal er slechts van een democratisch omhulsel sprake kunnen zijn.

De voorstanders van dit U.S.F.-plan zullen wel zeggen dat ik mijn bezwaren maar op die vergadering van 4 november had moeten verkondigen, dat die voor iedereen toegankelijk was, dat ik dan maar had moeten komen enz. enz.

Dat is, in de huidige omstandigheden zeker, dan ook mijn grote bezwaar tegen plenaire vergaderingen. Als je geen tijd hebt, of je hebt door onkunde, ontijdige of onjuiste informatie of welke reden dan ook geen interesse, dan heeft zo'n vergadering, die zichzelf dan wel niet representatief acht, een besluit genomen dat ons allemaal aangaat.

In de praktijk werkt zo'n plenaire vergadering net zo ondemocratisch als ieder ander college, waar weinig mensen bij de besluitvorming zijn betrokken, misschien nog wel ondemocratischer, omdat altijd alleen dezelfde mensen maar komen, zodat bij plenaire vergaderingen op dit ogenblik iedere werkelijke contrôle ontbreekt.

Dit is geen verwijt tegen deze fanatieke groep, maar er blijkt mijns inziens wel uit, dat dit systeem grote gevaren met zich meebrengt.

Nu u, U.S.F., via plenaire vergaderingen dit soort besluiten neemt, zonder dat daar voldoende studenten bij betrokken zijn, proberen u en uw medestanders, formeel gedekt door dit systeem, anderen uw eigen soort democratie op te dringen. U handelt, om uw idealen te verwezenlijken, bewust verkeerd: u probeert door dergelijke besluiten de studenten te activeren, inplaats van eerst de studenten te aktiveren en dan pas besluiten te nemen.

Zelfs al zou uw aanpak, die eigenlijk een soort bevoogding en chantage is ten opzichte van die groep die zich afzijdig houdt, de betrokkenheid van de student het snelst bevorderen, dan nog brengt u uw systeem verkeerd in praktijk.

Het zou al een hele verbetering zijn, als u ervoor zou zorgen, dat van dergelijke vergaderingen een getrouw, en liefst woordelijk verslag zou worden gemaakt. Zeker als er relatief zo weinig mensen aanwezig zijn, zodat zij, die pas door of na zo'n besluit interesse krijgen, toch de achtergronden en de wijze van besluitvorming en argumentatie te weten kunnen komen. Dat is toch ook hierbij een vereiste voor openbaarheid en medebeslissingsrecht.

Hierdoor zou ik tenminste, hoewel ik het oneens blijf met uw systeem, kunnen gaan geloven in de oprechtheid van uw motieven.

J. W. Hamming

Commentaar gevraagd aan de U.S.F.

Hearing commissie „politieke" studies

dinsdag 9 december a.s. half 8, Akademiegebouw, Domplein

Woensdag 26 november vergaderde voor de eerste maal de senaatscommissie „Politieke Studies" of ‚Politiek Instituut'.

Zoals men weet, is een plan voor een dergelijk instituut vorig studiejaar naar voren gebracht door het lustrumcongres van Veritas en de UVSV. Via de Commissie- en het Bureau Vormingswerk nam de Senaat, waar overigens vage ideeën voor een politikologische studierichting in Utrecht al langer leefden, het idee over. De studenten hingen in mei-juni de kwestie-Jaquet eraan op.

Na een reeks procedurekwesties (besloten werd tot een open werkende commissie: besloten werkvergaderingen met regelmatige openbare hearings) werd tot een eerste inhoudelijke verkenning overgegaan. De studenten formuleerden nogmaals hun konceptie: een instituut waarin, onder een hoge integratie van onderzoek en onderwijs (projektgroepen), kritische studie naar demokratische besluitvorming in alle maatschappelijke sectoren bedreven wordt en de resultaten in de praktijk getoetst worden.

Daarnaast pleitten verschillende seniorleden voor interdisciplinaire aanpak van tot nog toe in Utrecht verwaarloosde onderwerpen, zowel in research als onderwijs; genoemd worden o.m. sowjetkunde, irenologie (i.v.m. de vrijkomende vakature krijgsgeschiedenis), staatleer, bestuurskunde, kommunikatieleer, politikologie in algemene zin.

In elk geval twee koncepties die niet geheel identiek en uiteraard ook niet uitputtend zijn. Wie op dit punt al eens aan reflexie is toegekomen, wie de leden van de kommissie wil ondervragen naar hun denkbeelden, of wie gewoonweg geïnteresseerd is: hij kome a.s. dinsdagavond naar de hearing! De gehele kommissie zal aanwezig zijn.

P.S. de kommissie deelt mede dat nog voor enkele studenten deelname aan de kommissie openstaat. M.n. denkt zij aan psychologiestudenten. Opgave tijdens de hearing, of bij de USF.

F. Altena

Uit de DB-vergadering van 1 december 1969

1. Bij K.B. nr. 34, dd. 12 november werd aan prof. dr. J. F. Nuboer op zijn verzoek eervol ontslag verleend als gewoon hoogleraar in de heelkunde. Dit ontslag zal per 1 september 1970 ingaan.

2. Door de Nederlandse organisatie voor zuiver wetenschappelijk onderzoek is ten behoeve van prof. dr. J. B. Thomas, hoogleraar in de biofysica aan onze universiteit een Cary 14 R spectrofotometer overgedragen. Dit apparaat is bestemd voor onderzoekingen over fotosynthese en bioluminescentie bij het Fysisch Laboratorium en is daar reeds enige tijd in gebruik. Het apparaat heeft indertijd (op de cent af) ƒ 110.014,03 gekost. De schenking wordt gaarne aanvaard.

3. In een brief van 25 november deelt de Academische Raad mee dat in beginsel besloten is dat zijn vergaderingen (en de daarop betrekking hebbende documenten) in het vervolg openbaar zullen zijn. De Raad vraagt aan dit besluit bekendheid te geven in de universiteit. Bij deze.

4. Mej. Van Lanschot geeft een toelichting op de nota van de Commissie Studiefinanciering (nota Andriessen). De nota is in gestencilde vorm te verkrijgen bij de USF, Wilhelminapark 23. De nota zal besproken worden in de vergaderingen van de Raad van Overleg en Curatoren, resp. 10 en 15 december a.s. Publikaties over en rond deze nota liggen ter inzage op de afd. Dokumentatie, kamer A 16.

5. Prof. Dijkhuis deelt het DB namens de subfaculteit Psychologie mee, dat als hoogste instantie van de subfaculteit een subfaculteitsraad zal worden geformeerd, waarin 4 hoogleraren, 6 leden van de wetenschappelijke staf, 4 vertegenwoordigers van het administratief en technisch personeel, 11 studenten en enkele vertegenwoordigers van de beheerszijde zitting hebben.

Het DB zal aan de subfaculteit enkele vragen stellen die betrekking hebben op het feit, dat a. deze constructie binnen de vigerende wet niet bekend is en b) rekening zal moeten worden gehouden met het op handen zijnde wetsontwerp van Minister Veringa.

"Mooier dan de Sacré Coeur"

Onderstaande brief ontving het bureau Public Relations, Voorlichting en Documentatie enige tijd geleden, naar aanleiding van de opening van transitorium II.

Wij, mijn vrouw en ik, hebben gisteravond gaarne gebruik gemaakt van uw aanbod om het Transitorium II te bezoeken.

De twee uren die hiervoor beschikbaar waren, waren veel te kort om alles te zien, temeer, omdat de lezing 'De geschiedenis van het boek,' waar wij 'invielen', veel van de tijd heeft geëist, alsmede de vertoning van de dia's van het planologisch instituut.

Daarom zijn er vragen bij ons gerezen, welke wij hieronder laten volgen, met de hoop dat er iets uit komt, waarmede het Utrechts publiek is gediend en ons de gelegenheid geeft nog eens een kijkje te komen nemen.

1. Zou het niet mogelijk zijn ook het publiek, gedurende de uren, dat het transitorium is geopend, toegang te verlenen om permanente exposities te bezoeken?

2. Zou het mogelijk zijn, omdat wij, ondanks onze ruim 71-jarige leeftijd, 'leider' mogen zijn van een fietsclub van 'boven 65-jarigen', leden van de Bestuurders Bond Utrecht van het N. V. V., waardoor het voor ons een kleine moeite is 20-25 personen bijeen te krijgen, een excursie naar het transitorium te organiseren op een zodanig uur, dat het ook mogelijk is, Utrecht bij avond te zien? (Dat vonden wij nog mooier dan Parijs vanaf de heuvel van de Sacre Coeur).

3. Zou het geen overweging verdienen op het dak van het gebouw een 'rotonde' te bouwen, om 's avonds het verlichte Utrecht te bezien? Deze 'rotonde' zou ook gebruikt kunnen worden voor een restaurant. Met dit schrijven hopen wij te kunnen bereiken, dat de 'image' burgerij-wetenschap beter wordt, dan deze momenteel is.

F. J. Bergman,
Hooft Graaflandstr. 29, Utrecht.

Onderzoek stadsklimaat Utrecht

Vanaf 1 december tot en met 28 februari 1970 rijdt er twee keer per dag een 'weerbus' door de stad, die door het Utrechts Nieuwsblad ter beschikking is gesteld aan het Instituut voor meteorologie en oceanografie van onze universiteit. Met deze bus zullen meteorologische metingen worden gedaan van temperaturen, vochtigheid, windsnelheid, windrichting en luchtverontreiniging.

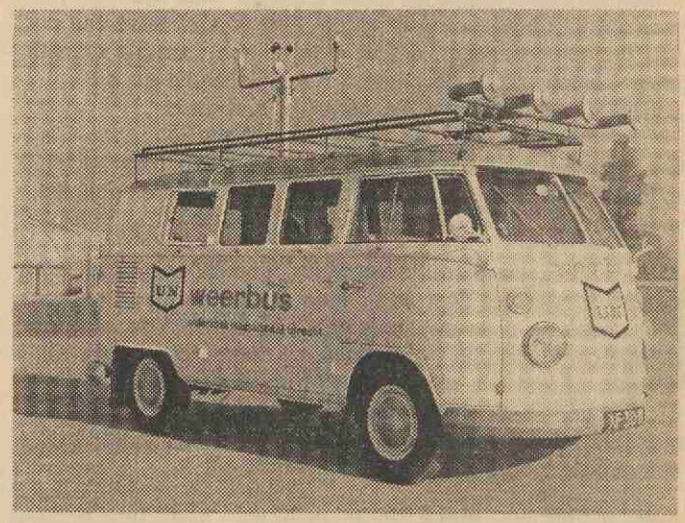

Het UN heeft er onlangs een hele pagina aan gewijd, vandaar dat dit berichtje kort kan zijn. Wie meer wil weten over dit onderzoek en het UN kan het UN bellen, afdeling p.r., 030-16431. De afdeling PR en voorlichting van de universiteit zal mettertijd eveneens mededeling doen van de resultaten van het onderzoek. Een overdrukje van de UN-pagina kunt u bij het UN krijgen en bij het Meteorologisch Instituut.

UNIVERSITEIT

AGENDA

8 december: promotie mej. drs. L. P. M. Timmermans (wisk. en natuurw.), Eykmanlaan 369, Utrecht, op het proefschrift 'Studies on shell formation in molluscs'; senaatszaal, 16.00 uur.

9 december: hearing commissie Politieke Studies. Academiegebouw, Domplein, 19.30 uur.

10 december: promotie drs. F. van der Veen (wisk.- en natuurw.), van Schaikstraat 41, Oss, op het proefschrift: De invloed van celpartikels op de vetzuursynthese in een cel-vrij systeem van duivenlever. Senaatszaal, 14.45 uur. promotie mr. A. W. Hellema (rechtsgeleerdheid), Platolaan 13, Zeist, op het proefschrift: Beschouwingen over de aanknopingsleer in het internationaal privaatrecht. Senaatszaal, 16.15 uur.

colloquium 'Tendensen in het hedendaags ballet', Instituut voor Sonologie, Plompetorengracht 14-16, Utrecht; 13.45 uur.

11 december: voordracht drs. J. Briels 'De culturele inbreng van naar het Noorden geëmigreerde Zuid-nederlanders in de vroege 17e eeuw'. Kunsthistorisch Instituut, collegezaal Boothstraat 6, 14.00 uur precies.

Ds. W J. Klumper: lezing met lichtbeelden over Symboliek der getallen (artikel geplaatst in Bres Planète). Kleine mensazaal Universiteitshuis, 20.00 uur.

16 december: persgesprek n.a.v. de promotie van drs. L. F. Bakker, Perscentrum, 11.00 uur.

16 december: promotie drs. L. F. Bakker (geneesk.), Albert Verweystraat 81, Voorburg, op het proefschrift: Kwakzalverij en onbevoegd uitoefenen der geneeskunst. Senaatszaal, 16.15 uur.

Tot 8 december: expositie van grafisch werk van Peter Bertus en Han Kniphorst, resp. oud-leerling en leerling van de Jan van Eijckacademie te Maastricht. U.V.S.V. Drift 19.

UNIVERSITEIT EN KERK

Hervormde Studenten Gemeente

Academiediensten Janskerk 10.30 uur, zondag 7 dec. ds. Van Egmond, H. Avondmaal, zondag 14 dec. ds. De Bruine.
De laatste catechisaties voor de kerstvakanties worden gegeven in de week van 8-12 december. Ze worden weer hervat in de week van 12-16 januari 1970. Gedurende die tijd wordt ook geen spreekuur gehouden Dat betekent dat het eerste spreekuur in het nieuwe jaar gehouden wordt op woensdag 14 januari van 12.00-13.00 uur op de zolder van het U-huis.
Ds. J. C. de Bruine. Van Lidt de Jeudestr 17. tel. 1 09 34, dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstr. 83, tel. 51 12 72.

Gereformeerde diensten

Zondagavond 7 december a.s. om 19.15 uur in de Pieterskerk, voorganger dr. J. M. van Minnen. Deze dienst wordt besloten met een viering van het avondmaal.

ILS .. ILS .. PAN-Pan par les fenêtres sur les Tartares

óf:

BEHOEFTE AAN BEELDENSTORM

Het eerst kopje is de titel van een hoofdstuk uit Tartarin de Tarascon, van Alfonse Daudet. Ja, ja, precies, van school.
Tartarin — voor de vergeetachtigen — is een verschrikkelijk wakker jager in een slapend Frans dorpje. Een gespleten man. Enerzijds een braaf, ietwat excentriek, behaagziek burgermannetje, erg op z'n gemak gesteld. Anderzijds een heroïsch en grotesk jager, een verschrikkelijke tegenstander. Tegen de avond kleedt hij zich. Meer nog: hij gordt zich aan, hij bewapent zich met antieke en moderne strijdmiddelen, hij laadt verschrikkelijke geweren, steekt een reeks dolken bij zich, ploertendoders, boksbeugels. Aldus toegerust gaat hij ILS, HEN ten lijf. Hij vermoedt HEN achter elke deur, elke muur, elke boom. ZIJ belagen hem, maar zij vertonen zich niet, waarschijnlijk bang voor zijn daverende stap en onheilspellend uiterlijk. ZIJ, dat zijn de Turken, de Mohammedanen, nou ja, de anderen op wie men door het venster schiet.
Na zijn verschrikkelijke rondgang gaat hij naar de soos.
Eigenlijk is die Tartarin een beetje exemplarisch voor ons allemaal. Een karakteristiek trekje is dat hij HEN niet kent maar zich wel tegen HEN bewapent. Hij heeft een beeld van HEN. Dat beeld is voldoende, het inspireert en motiveert.
We ontkomen in onze universitaire samenleving niet aan dit soort beeldbouwerij en aan beeldendienst. Het Universiteitsbestuur heeft een beeld van de studenten, hun (verpolitiekt, geraffineerd) streven en hun methoden. De studenten hebben een beeld van de (in diepst geheim allerlei vunzige besluiten nemende) bestuursleden. Het personeel vertrouwt (in eigen beeld) het zaakje niet naar twee kanten, en de staf heeft ook zo z'n eigen voorstellingscomplexen. Het wordt nog moeilijker als we constateren dat ons handelen vaak gebaseerd is op het beeld dat wij hebben van het beeld dat de ander van ons heeft. Dan is Tartarin pas goed los, want het zijn de dorpsbewoners die verwachten dat hij handelt zoals hij doet.
Zo worden de activiteiten van de 'partijen' door en voor elkaar in beelden vertaald. Sterker nog: we hebben in ons collectief attitudencomplex een aantal beeldontvangers in stelling die elk binnenkomend signaal van de andere partij al op de drempel decoderen, onder het motto: 'es kann nicht sein was nicht sein darf.'
Een taalanalyse van de stukken die we met z'n allen voor en tegen elkaar schrijven zou wat dat betreft bijzonder leerzaam zijn.
Wat doen we er aan?
We zullen er iets aan moeten doen, willen straks samen in allerlei verbanden binnen de universiteit kunnen werken. Dat is al gauw. Gauwer dan velen van ons denken (of van zich wegdenken.) Wil die nieuwe samenwerking slagen dan zal er een nieuwe onbevangenheid moeten ontstaan, een duidelijke start voor een nieuw begrip, voor mijn part onder de aloude en beproefde vlag van het welbegrepen eigenbelang. Anders gezegd: we zullen toch nog eens Boerwinkels: 'Inclusief denken' grondig moeten lezen om te leren hoe we van die beeldendienst af kunnen komen.
Alleen als Tatarin ontwapend wordt komen 'ILS' uit de schuilhoeken. ZIJ kunnen herkend worden en erkend. Dat zijn twee sleutelwoorden voor de communicatie. Over die ILS met naam en toenaam een volgende keer.

A. v. d. M.

Evangelisch-Lutherse Studentencontactavond. Dr. C. C. G. Visser, studentenpredikant, en prof. dr. J. B. Thomas, studentenouderling, nodigen hierbij gaarne alle belangstellenden uit tot het bijwonen van de studentencontactavond op woensdag 10 december a.s. in de pastorie van de Evangelisch-Lutherse Gemeente te Utrecht, Hamburgerstraat 7. Aanvang 20.15 uur.

Op deze avond hoopt ds. W. Overdiep een inleiding te houden over: ontmoetingspunten tussen kerk en universiteit. Ook studenter nietleden van onze gemeente zijn van harte welkom.

U.S.P.

Diensten studentenparochie: zaterdags; 17.30 uur in Cunera, zondags: 9.30 u.: in Cunera; 11.00, 12.00 en 17 30 uur in de aula.

Tijdens de dienst van 12.00 uur: kindercrèche Na deze dienst: koffieuur in Cunera. Door de week: dagelijks om 12.30 in Cunera.

In de diensten van de adventszondagen zal in de prediking aandacht besteed worden aan de betekenis van de eucharistie. De Utrechtse studentenparochie is in opspraak geweest n.a.v. de eucharistie- en of avondmaalsvieringen. Het lijkt zinvol om in alle eerlijkheid aspecten en achtergronden van de eucharistie ter sprake te laten komen. Daarom aan u de gelegenheid om op de volgende uitnodigingen in te gaan: 7 december 12.00 uur: aula: H. A. Grollenberg: Eucharistie, herinnering aan de heer. 14 december 12.00 uur aula: dr. F. J. A. de Grijs: Eucharistie, is dat een viering?

21 december 12.00 uur aula: drs. J. C. Dekkers: Eucharistie, bekroning of smeltkroes van eenheid.

Op drie achtereenvolgende zaterdagavonden zal de eucharistieviering om half zes in de kapel van Cunera worden opgebouwd rond een bijbel-exegese, voorbereid door Wil Jansen. De bijbelgedeelten zullen zijn resp. zaterdag 6 december: Markus: 1, 1-7; zaterdag 13 december: Markus: 1, 8-15; zaterdag 20 december: Markus: 1, 16-20,

Dinsdagavond 9 december zal er in Cunera een avond worden besteed aan bijbel-exegese in groepsverband De avond begint om 20.00 uur en duurt tot 21.30 uur.

OMRUILDAG COLLEGEKAARTEN

In verband met de verhuizing van het Bureau inschrijving naar Nobelstraat 2a, kwam de laatste omruildag te vervallen. De laatste omruildag van collegekaarten met geldigheid tot 26 november is vastgesteld op 10 december a.s.

BELEIDSRAAD

Besluiten genomen in de vergadering van de Beleidsraad van 12 november 1969.

1. Aan Veritas wordt in verband met het besluit van de ledenvergadering van deze vereniging om alsnog tot openstelling voor niet leden over te gaan een subsidie toegekend van ƒ 5.000,— voor de aanloopkosten van deze openstelling. Hierbij wordt als voorwaarde gesteld, dat de vereniging, indien het besluit tot openstelling teruggenomen zou worden, voor iedere maand dat zij niet open zou zijn een twaalfde deel van de subsidie zal terug betalen.

2. Naar aanleiding van het conceptreglement voor de Universitaire Raad Uithof wordt besloten aan de Raad van Overleg voor te stellen, dat in de URU iemand, aangewezen door de beleidsraad, opgenomen wordt, die als adviserend lid met spreekrecht namens de beleidsraad aan de vergaderingen deel kan nemen. Verder zal aan de Raad van Overleg in overweging gegeven worden de redactie van het reglement nog eens te bezien, speciaal t.a.v. punt 7.

3. Tot vice-voorzitter van de beleidsraad voor het cursusjaar 1969-1970 wordt gekozen de heer G. H. de Lussanet.

4. N.a.v. de discussienota 'Structuur en doelstellingen van studentenvoorzieningen' van de heren Huber en Everwijn die leidden tot een uitvoerige bespreking, wordt besloten een werkgroep te vormen, die zich bezig gaat houden met vragen betreffende de herformulering en uitwerking betreffende de herformulering de studentenvoorzieningen in het totaliteit. Bovendien zal aan de verschillende secties de vraag gesteld worden of er bij hen behoefte bestaat zich op eigen terrein met deze vragen bezig te houden.

RAPPORT OVERBEEK

Willen degenen die een exemplaar van het volledig rapport Overbeek wensen te ontvangen, dit voor 10 december a.s. opgeven aan het Bureau van de Academische Raad, Frankenslag 137, Den Haag. Telefonische opgave is ook mogelijk bij de heer J. Houben (070-54 35 03). Deze opgave is noodzakelijk in verband met de definitieve vaststelling van de oplage van dit rapport. Om redenen van technische aard zal het voorlopig niet mogelijk zijn voor een herdruk te zorgen Bij een oplage van 500 stuks zal de prijs omstreeks ƒ 1,70 per exemplaar bedragen, bij een oplage van 1000 stuks ƒ 1,35.

de secretaris der commissie,
drs. W. E. J. van den Bold

NUFFIC

Titulo del puesto: Asesor en Organización y Métodos. Duración: Seis meses. Fecha de iniciación: Febrero de 1970. Lugar: Ciudad de Guatemala. Funciones: El experto, que estará asignado al Instituto Nacional de Administración para el Desarrollo, deberá desempenar las siguientes funciones:
Asesorar y asistir a la oficina central de personal, y más especialmente a los departamenátos de Administración de Personal, en lo relativo a la simplificación de sistemas y procedimientos resultante de la aplicación de la ley y reglamentaciones de administración pública;
Participar en las actividades de capacitación del Instituto Nacional de Administración para el Desarrollo como profesor disertante en Teoria y Práctica de Organización y Métodos, en los cursos de post-grado; y
Prestar asistencia al Instituto Nacional de Administración para el Desarrollo y otras oficinas gubernamentales de Personal que soliciten sus servicios, en toda cuestión relativa a su especialidad y experiencia, dentro de lo que le permitan sus funciones principales.
Calificaciones: El asesor deberá poseer: Un titulo universitario en Administración Pública o campos conexos; Conocimiento y práctica en la aplicación de los principios y técnicas de organización y métodos; Amplia experiencia en actividades de ensenanza y capacitación; Habilidad para trabajar eficientemente en estrecho contacto con personal nacional de contraparte. Experiencia en asistencia técnica a paises en desarrollo sería deseable.
Idioma: Espanol.

Kandidaten voor deze functie wordt verzocht zich uiterlijk 12 december a.s. onder vermelding van Unto Gua 001, tot de Directie Internationale Technische Hulp, Versteegstraat 2, Voorburg te wenden.

BUITENLANDSE MEDEWERKERS AAN ONZE UNIVERSITEIT EN HUN GEZINNEN.

Ruim twee jaar geleden is in Utrecht een 'International Neighbour Group' opgericht, (De naam is ontleend aan een dergelijke organisatie in Ann Arbor (U.S.A.) die zich tot doel stelt alle buitenlandse medewerkers en hun gezinnen, die voor enige tijd aan onze universiteiten komen werken, zo goed mogelijk op te vangen. Dank zij subsidies en de medewerking van curatoren, senaat en stafconvent konden wij als bestuur onze activiteiten in de loop der jaren aanmerkelijk uitbreiden.
Door het organiseren van avonden voor deze buitenlanders, samen met vele belangstellende Nederlanders, proberen wij op zo groot mogelijke schaal contactmogelijkheden te scheppen.

Voor de vrouwen worden converstatiegroepjes in de Nederlandse taal georganiseerd; er is een 'international cookery club' en een 'sight-seeing group'; er worden tweemaal per maand 'koffie-ochtenden' of 'thee-middagen' gehouden. Voor de kinderen is er een Sinterklaasfeest. Ten behoeve van de buitenlanders is een aantal meubelen verzameld, die aan hen uitgeleend kunnen worden. Dit huisraad werd ons geschonken door in ons werk geïnteresseerden. Goed bruikbare bedden, ijskastjes, stofzuigers, wasmachines, centrifuges, fornuizen zijn nog steeds zeer welkom. Ook kinderwagens, kinderbedjes en kinderboxen vinden veel aftrek.

Voor de diverse activiteiten zijn veel mensen nodig. Aan hen, die hiervoor tijd kunnen en willen geven wordt verzocht zich op te geven bij de International Neighbour Group p.a. mej. Scholtus, Kromme Nieuwe Gracht 29 Kamer K4 Gastheren, gastvrouwen, leidsters voor conversatiegroepjes en contactpersonen voor het opvangen van de pas aangekomen buitenlanders zijn zeer welkom.

Het behoeft stellig geen nadere uitleg, dat de I.N.G. pas dàn optimaal haar werk kan doen, als zij beschikt over alle namen en adressen van deze buitenlanders. Helaas gebeurt het nog al te vaak, dat de betreffende instituten verzuimen om deze namen door te geven ondanks ons jaarlijks schriftelijk verzoek. Een tijdige aanmelding van de te verwachten buitenlanders is van veel belang, omdat de beginperiode in een vreemd land vaak zeer moeilijk is en juist dàn hulp veel waard is.
We zouden er daarom met klem bij een ieder op willen aandringen ons de komst van buitenlanders zo tijdig mogelijk te melden. Het bestuur van de I.N.G. Utrecht; E. C. Huizinga-Klant, voorzitster; Dr. E. J. Verdenius-de Jong Saakes, secretaresse.

WIJZIGING TELEFOONNUMMER

Het telefoonnummer van het Italiaanse Instituut, Lucas Bolwerk 16 is m.i.v. 24 november 1969 gewijzigd in 1 85 45. Het oude was nummer 2 21 80.

POLITIEK CENTRUM.

Voor het op te richten politiek centrum, Oudegracht 36 bis, Utrecht is door het Bureau Vormingswerk begonnen met de aanschaf van boeken voor de daar te vestigen leeszaal. Zolang het politiek centrum nog niet is geopend is het mogelijk de eerst aangeschafte boeken op het Bureau Vormingswerk, Kromme Nieuwe Gracht 29, te raadplegen.

De titels van de derde reeks aangeschafte boeken zijn: Karl Korsch. Arbeitsrecht für Betriebsräte. Wilhelm Reich: Die sexuelle Revolution. Joan Robinson: Kleine Schriften zur Oekonomie. Karl Korsch: Marxismus und Philosophie. Friedrich Engels: Socialisme, utopique, et socalisme scientifque. Philosophisches Wörterbuch I en II.

UTRECHTSE FILM WERKGROEP

— Vrijdag 12 december een voorstelling van de Russische klassieker, Slagkruiser Potemkin van Serge Eisenstein.

Plaats: Academiegebouw. Domplein, zaal 9. tijd: 20.00 uur, toegangsprijs: ƒ1,50.

Daarna vervolg van discussie, o.l.v. de heren J. W. Varossieau en Jos Stelling.

— Mei, vorig jaar is door de Film Werkgroep een scenario-wedstrijd uitgeschreven: sluitingsdatum was 15 oktober. Er zijn 17 inzendingen binnengekomen, uit het hele land. De jury, te weten de heren: Ernst Bresser (cineast), Bob Malmberg (kriticus), Jan Roelands (medewerker N.O.S. en leraar aan de filmacademie) J. W. Varossiau (directeur Onderwijs Media Instituut), heeft als winnaar uitgekozen 'de grote match' van Jacobus Bos en Jacob Zekveld. Het winnend scenario en nog één (of twee) van de inzendingen zullen dit jaar door leden van de Film Werkgroep verfilmd worden, desgewenst onder regie van de auteurs. Deze produkties (op 16 mm film) zullen gecoached worden door jonge, professionele cineasten; de eerste prijs wordt gedaan door Thijs Ockerse, pas afgestudeerd van de film academie. De ingezonden scenario's liggen ter inzage op ons bureau, Wilhelminapark 23 (in de kelder).

RAPPORT HOSTESS-DIENST UTRECHT

Onder de titel 'Hostess Dienst Utrecht' heeft mejuffrouw A. J. M. van Beeck Calkoen, studente van het Nederlands Wetenschappelijk Instituut voor Toerisme te Breda, verslag gedaan van een onderzoek naar de wenselijkheid van een hostessdienst in Utrecht t.b.v. Gemeente, Rijksuniversiteit, V.V.V., Jaarbeurs en het bedrijfsleven. Dit verslag is een eind-

examenscriptie geworden. Mejuffr. Van Beeck Calkoen heeft de afgelopen zomer gedurende 6 weken de mogelijkheden voor een Hostessdienst in Utrecht onderzocht.

Wij hebben een 4-tal exemplaren van de scriptie kunnen veroveren voor belangstellenden.

Ze liggen op het Perscentrum, Pieterskerkhof 13, ter inzage.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documantatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 29441 tst. 219:
Knipseldossiers over: Voorlichting, Vrije Universiteit Amsterdam, Mechanisatie, Disputorenraad, Hoogleraren Letteren.
Nieuwe boeken: Hulshof, A. — Utrechtse Parelen, Bosschaert, D — De stad Utrecht als medisch ontwikkelingsgebied, Frielink, A. B. — Inleiding tot de automatische informatieverwerking.

Op het gebied van het universiteitsbestuur en de nota Veringa zijn de volgende artikelen in tijdschriften verschenen:

Intermediair 5(1969) no. 22 pag. 17-19-21-Duyn, P. van — Structuurmodel voor universitair zelfbestuur.

Alcuinus 11(1969) no. 7 pag. 216-219 — Medebeslissingsrecht van alle geledingen slechts mogelijk door vertegenwoordiging.

Acta et Agenda 1 (1968) no. 8 gag. 1-8 Nota van Ac. Raad inzake organisatie en bestuur van universiteiten en hogescholen.

Tilburgse Hogeschoolblad 6 (1969) no. 10 pag. 1-7 — Organisatie en structuur.

Universiteit en Hogeschool 14 (1967) no. 4. pag. 257-267 — Loevendi, H — Bestuurlijke aspecten van universiteit en hogeschool.

Sociale Wetenschappen 10(1967) no. 4. pag. 249-280 — Moor, R. A. — De universiteit: een professionele organisatie.

UNIVERSITEITSGIDS

Universiteitsgids 1969-1970 à *f* 2,— verkrijgbaar bij de afd. Public. Relations en Voorlichting, kamer A 14, Kromme Nieuwe Gracht 29.

MEDEWERKERS

OPROEP 'FOTO-OPLEIDING'

Bij voldoende deelname wordt er binnenkort aan de Rijksuniversiteit te Utrecht een theoretische cursus gegeven in: fotografische scheikunde; geometrische optica; elektriciteit.
Deze afsluitende theoretische cursus is bedoeld voor diegenen, die met goed resultaat gevolgd hebben:

a. Repro-, macro-, micro- en technische fotografie,
b Fotovakschool, macro-, micro-, en technische fotografie.

Voorts zal er bij voldoende belangstelling in januari weer een cursus worden gegeven in: reprografie; macro- en microfotografie. Zij die in de fotografie werkzaam zijn hebben voorrang.

Aanmeldingen naar: H. van Kooten, Zoologisch Laboratorium, Janskerkhof 3, Utrecht Tel. 15968.

STAFCONVENT

Jaarvergadering

De jaarvergadering van het Stafconvent heeft maandagavond 24 november j.l. plaatsgevonden. De aftredende voorzitter van het interimbestuur, drs. De Roon, memoreerde in het kort de omstandigheden die tot de vorming van dit Interimbestuur aanleiding hadden gegeven. Hij stelde vast, dat de nieuwe Conventsraad, waarvan de leden hetzij nieuwgekozen hetzij herkozen zijn nà de verwikkelingen aan het einde van het vorige cursusjaar, geacht kan worden representatief te zijn. Daarop stelde hij het jaarverslag aan de orde. Hij merkte op, dat in het afgelopen jaar met name gewerkt was aan de basis, aan de z.g. lagere niveaus, maar dat 1969-1970 het jaar zou worden van de beslissingen m.b.t. de bestuursvorm: het wetsvoorstel Veringa is tegen 1 jan. te verwachten, en de bedoeling is dat de wet met ingang van 1 sept. 1970 van kracht wordt.
Vervolgens vond de bestuursoverdracht plaats (samenstelling nieuw bestuur: dr. D. W. Fokkema, voorz.; drs. M. G. de Boer, secr.; dr. J. G. Wessels Boer, vice-voorz.; dr. H. Hubenet en dr. J. Mansfeld, leden).
Dr. Fokkema gaf onder het hoofd 'mededelingen van de nieuwe voorzitter' de visie van het nieuwe bestuur op de stand van zaken (volledige tekst van deze voordracht elders in dit nummer).

Naar aanleiding van de mededelingen van zowel drs. De Roon als van dr. Fokkema kwamen, zoals ook de bedoeling was, opmerkingen van aanwezige Conventsleden. Men vroeg zich af, of de agenda van de jaarvergadering geen ruimte zou kunnen laten voor het bespreken van actuele en concrete vraagstukken, en of aan dergelijke vraagstukken niet incidenteel een algemene vergadering kon worden gewijd. Van bestuurszijde stelde men zich op het standpunt, dat de getrapte structuur niet terzijde geschoven mag worden. Het beleidsbeslissend lichaam is de gekozen (en representatieve) Conventsraad Het ligt in de bedoeling, in de zeer nabije toekomst de openbaarheid van de vergaderingen van de Conventsraad aan de orde te stellen. Niettemin voelde het bestuur veel voor het incidenteel organiseren van een algemene discussieavond, wanneer er zaken zijn die daartoe aanleiding geven.
Van de zijde der aanwezige Conventsleden werden ook opmerkingen gemaakt m.b.t. de interne communicatie. Het bestuur zegde toe, de agenda van komende Conventsraadsvergaderingen aan alle instituten te zullen toezenden ter bevestiging op het prikbord, en de notulen van deze vergaderingen te zullen doen toekomen aan de verschillende Conventscommissies, bij welke deze voor belangstellende Conventsleden ter inzage zullen liggen. Er werd verder aan herinnerd, dat alles wat ook maar enigszins belangrijk lijkt in het blad U gepubliceerd zal worden. Daarop sloot de voorzitter de vergadering.

J. Mansfeld.

Medewerkers stafconvent

Op 27 november werd een vergadering van de conventsraad gehouden waar o.m. de openbaarheid van de conventsraadvergaderingen werd besproken.

Besloten werd dat de vergaderingen in het algemeen openbaar zullen zijn, in die zin dat zij toegankelijk zijn voor alle conventsleden (wetenschappelijke medewerkers en lectoren) aan wie tevens spreekrecht wordt toegekend. Niet conventsleden kunnen de vergaderingen als toehoorder bijwonen, maar hebben in principe geen spreekrecht. In bijzondere gevallen kan het bestuur van de conventsraad besluiten een besloten vergadering te convoceren.

De vergadering besloot op voorstel van het bestuur de volgende conventsleden naar de Raad van Overleg af te vaardigen: drs. M. G. de Boer (letteren); dr. D. W. Fokkema (voorzitter conventsraad); dr. H. Hubenet (wiskunde en natuurwetenschappen); drs. E. Konijnenberg (sociale wetenschappen); mr. E. J. A. van der Velden (rechtsgeleerdheid).

Voorts werd besloten via de conventscommissies aan te dringen op de instelling van instituutsraden waar deze nog niet zijn gevormd.

D. W. Fokkema, voorzitter.

BUREAU SPORTZAKEN

De heer A. J. H. Beyerbergen van Henegouwen is per 1 maart 1970 benoemd tot medewerker van prof. dr. K. Rijsdorp, hoogleraar in de Wetenschap van de Lichamelijke Opvoeding. In de hierdoor ontstane vacature van hoofdsportleider hopen curatoren tijdig te kunnen voorzien.

COMITE UNIVERSITAIR CONTACT

Bestuurswijziging

Op de laatste bestuursvergadering van het Comité Universitair Contact is als secretaresse van het C.U.C. benoemd mej. T. T. Moens, secretaresse van de afdeling analytische chemie, Croesestraat 77a, telefoon 88 06 11.

Zij komt in de plaats van mevr. T. Söchting-van Voorthuijsen, die het dienstverband met de Universiteit heeft beëindigd.

Ook de heer drs. G. J. W. van der Mey heeft als bestuurslid bedankt.

Volleybaltournooi 1970

Op dinsdag 6 januari 1970, 's avonds tussen 19.00 en 23.00 uur zal het traditioneel volleybaltournooi weer worden georganiseerd voor dames en herenteams, uitsluitend bestaande uit universitaire medewerkers(sters).
De sportcommissie is er in geslaagd om hiervoor de beschikking te krijgen over de nieuwe sporthal 'Catharijne' gelegen aan de Croeselaan. In deze prachtige sporthal kan op 4 velden tegelijkertijd gespeeld worden. Hierdoor is de organisatiecommissie niet meer zo streng gebonden aan een tijdschema, zoals dat bij voorgaande tournooien het geval was. Afhankelijk van het aantal teams dat inschrijft, zal het aantal te spelen sets per wedstrijd worden vastgesteld. Verwacht mag worden dat in elk geval 2 sets per wedstrijd worden gespeeld. Het inschrijfgeld bedraagt *f* 12,50 per team. Elk team bestaat uit 6 spelers(sters) en 2 reserves. U kunt vóór 10 december a.s. inschrijven bij de volgende personen.
H. J. J. Pruis, Inst. voor Vet. Verloskunde De Uithof tel. 51 18 11 toestel 310;
Joh. Otten Sterrekundig Instituut Zonneburg. Tel. 1 28 41;
A. G. Pruis, bureau Sportzaken, Pieterskerkhof 13a. Tel 2 94 41 toestel 348.
onder gelijktijdige betaling van het verschuldigde inschrijfgeld en opgave van de naam waarmee het team uitkomt.

Conditietraining en Volleybal

Op de volgende dagen en uren zijn nog enkele plaatsen vrij. Dinsdagavond van 19.20 tot 20.15 uur conditietraining voor dames en van 20.15 tot 22.00 uur volleybal voor dames, in de gym.zaal van het Thorbeckelyceum (ingang achterzijde over het schoolplein) Van Asch. van Wijckskade.

Donderdagavond van 20.00 tot 21.00 uur conditietraining voor heren, plaats: Dr. de Visser ULO ingang Reitdiepstraat over het schoolplein. Deelnemersbijdrage: *f* 20.— per seizoen.

Nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt door het secretariaat van de universitaire sportcommissie tel. 51 18 11 toestel 310 of bij het bureau Sportzaken der R.U. Tel. 2 94 41 toestel 348.

VACATURES

Algemeen

Voor het nieuwe bureau inschrijving voor studenten, Nobelstraat 2-A, Utrecht, zoeken wij een

SCHOONMAAKSTERS

voor 30 uur per week.
Zij zal worden belast met het schoonhouden van de bureauruimten, en het serveren van koffie. De werktijden zullen liggen tussen 8.00 en 14.00 uur. Salaris volgens rijksregeling.

Aanmelden bij of schrijven naar de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, tel. 2 94 41 toestel 251.

Bij het bureau sportzaken wordt zo spoedig mogelijk gevraagd een

ADMINISTRATIEVE KRACHT (vrouwelijk)

voorlopig voor halve dagen. Onze voorkeur gaat uit naar een kandidate met ulo of daarmee gelijkwaardige opleiding. Goed kunnende typen is vereist. Haar werkzaamheden zullen voornamelijk bestaan uit het verzorgen van het typewerk, de inschrijving van studenten, opbergen en het bijhouden van het archief en andere voorkomende eenvoudige administratieve werkzaamheden. Verwacht mag worden dat deze functie t.z.t. zal uitgroeien tot een volledige dagtaak. Salariëring volgens rijksregeling, afhankelijk van opleiding, ervaring en leeftijd. De aow premie is voor rekening van de universiteit.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 733.

Ten behoeve van de salarisadministratie van de universiteit, zouden wij gaarne in contact treden met sollicitanten voor de functie van

INFORMATIEVERZORGER

In klein teamverband wordt de informatie betreffende de salarissen en personeelsdocumentatie gereed gemaakt voor elektronische verwerking (computer). Een deel van de salarissen en incidentele betalingen dient zelfstandig berekend te worden. Onze gedachten gaan uit naar een kandidaat met mulo opleiding, leeftijd 21-30 jaar, waarbij ervaring met salarisberekeningen, zoals gebruikelijk bij het rijk, gewenst is. Salaris van *f* 672,— tot *f* 926.— bruto per maand, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 732. Mocht u nadere inlichtingen wensen, dan kunt u bellen tel. 2 94 41 toestel 114.

Bij het bureau van de universiteit bestaat de mogelijkheid een vakopleiding te volgen voor

PROGRAMMEUR (mnl. of vrl.)

Gedurende deze opleiding, die gemiddeld 2 jaar duurt, wordt u een salaris aangeboden dat — variërend naar leeftijd — *f* 392, —tot *f* 741,— per maand bedraagt, alsmede een vakantietoelage van 6 pct. Voor deze praktische opleiding komt u in aanmerking indien u: een middelbare schoolopleiding hebt voltooid, niet ouder bent dan 22 jaar. Inlichtingen over de inhoud en mogelijkheden van deze opleiding kunt u verkrijgen bij het hoofd van het bureau automatisering, tel. 030-2 94 41, toestel 322.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder nummer 731.

De bibliotheek der rijksuniversiteit vraagt voor spoedige indiensttreding

MEDEWERK(ST)ERS

voor het uitleenbureau. Taak: de uitlening van literatuur aan academici en studenten, de hiermee verband houdende administratie en het verstrekken van inlichtingen. Vereist: een middelbare schoolopleiding en een goed handschrift. Bezit van een bibliotheekdiploma of bereidheid dit diploma te behalen zijn eveneens noodzakelijk. Salaris: afhankelijk van leeftijd en ervaring tussen *f* 430,— en *f* 1.019,— (bij bijzondere geschiktheid en grote ervaring in een soortgelijke functie maximaal *f* 1.142,—). Aow premie voor rekening der universiteit.

Eigenhandig geschreven sollicitaties te richten aan de bibliothecaris der rijksuniversiteit, Wittevrouwenstraat 9-11 te Utrecht. Op brief en enveloppe vermelden: soll. 839.

Geneeskunde

Bij het laboratorium voor klinische microchemie worden gevraagd een

ELEKTRONICUS

voor de ontwikkeling van apparatuur voor microanalyse en de automatisering hiervan. Opleiding: diploma nerg. Verdergaande studie wordt op prijs gesteld, evenals enige kennis van eenvoudige werkplaatstechnieken.
En een

INSTRUMENTMAKER

Opleiding: diploma bemetel. Enige kennis van elektronica wordt op prijs gesteld. Salaris: het salaris wordt vastgesteld volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. Premie aow wordt door de universiteit betaald.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nummer 120/el. resp. 120/instr.

Bij het laboratorium voor microbiologie is plaats voor een

SECRETARESSE voor de BEHEERDER

voor zo spoedig mogelijk. Vereisten: goed kunnende typen, met gevoel voor een systematische werkwijze, accuraat. Kandidaten met enige jaren kantoorervaring in het administratieve vlak genieten de voorkeur. Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. Premie aow wordt door de universiteit betaald. Inlichtingen kunnen worden verkregen bij de beheerder van genoemd laboratorium, Catharijnesingel 59, Utrecht. Tel. 030-2 25 47.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nummer 360/secr.

Bij het laboratorium voor microbiologie is per 1 januari 1970 plaats voor een

CHEMISCH OF BACTERIOLOGISCH ANALIST(E)

Hij of zij gaat meewerken — in een nieuwe afdeling — aan een onderzoek over de biosynthese van celwand polysacchariden bij streptococcen. Hierbij worden zowel moderne biochemische als microbiologische technieken toegepast. Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring
Inlichtingen worden gaarne verstrekt door de beheerder van genoemd laboratorium, Catharijnesingel 59 te Utrecht.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nummer 360/an.

Bij de kliniek voor inwendige geneeskunde wordt voor het biochemisch laboratorium gevraagd een:

ANALISTE (klinisch-chemisch)

Deze functie houdt voornamelijk klinisch chemisch researchwerk in op het gebied van de gastroenterologie. Het volledig analisten diploma (klinisch-chemisch) is vereist; bekendheid met chromotografische technieken wordt op prijs gesteld. Inlichtingen worden gaarne verstrekt door dr. J. de Wael, hoofd van het laboratorium, Catharijnesingel 101, Utrecht, tel. 030-28234.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 400/an. te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Op het bureau van de faculteit geneeskunde is een functie vakant voor een

ADMINISTRATIEF MEDEWERK(ST)ER

voor postbehandeling en archiefbeheer. Het werkterrein van het bureau omvat beleidszaken, o.a. bestuurs- en faculteitsvergaderingen, alsmede studie-, beheers- en bouwzaken. Hiertoe wordt nauw schriftelijk en telefonisch contact onderhouden met de klinieken, instituten en het college van curatoren. Tot de taak van de aan te stellen functionaris behoren o.a. de navolgende werkzaamheden, welke met een grote mate van zelfstandigheid verricht wor-

den: registratie van ingekomen en uitgaande post, dossiervorming van bij het bureau behandelde zaken, beheer en uitbouw van het bestaande archief. Gevraagd: minimaal een opleiding op mulo niveau, typevaardigheid, bezit van, of bereidheid tot het behalen van het diploma archiefverzorging (S.O.D.) strekt tot aanbeveling. Salaris: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling. de aow premie komt voor rekening van de rijksuniversiteit.

Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen na het verschijnen van dit blad te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het Vening Meinesz laboratorium, afdeling geochemie, kan met ingang van 1 januari 1970 geplaatst worden een

ANALIST(E)

ten behoeve van het geochemisch onderzoek van gesteenten en mineralen. Gedacht wordt aan kandidaten met: analisten diploma deel I, belangstelling voor moderne instrumentele analysetechnieken, zoals röntgendiffractie-, röntgenfluorescentie-, atomaire absorptiespektrometrie en elektron probe microanalyse.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het Vening Meinesz laboratorium, Lucas Bolwerk 7, Utrecht.

Op het biochemisch laboratorium kan worden geplaatst een

ANALIST(E)

De werkzaamheden zullen voor een belangrijk deel liggen op het gebied van de elektronenmicroscopische prepareertechnieken voor biologisch materiaal. Ervaring hiermee zal worden gewaardeerd, maar is niet noodzakelijk. Salariëring: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling.

Sollicitaties te richten aan de hoogleraar-beheerder van het biochemisch laboratorium, prof. dr L. L. M. van Deenen, Vondellaan 26, Utrecht.

Bij het instituut voor meteorologie en oceanografie kan geplaatst worden een

SECRETARESSE

Vereisten: middelbare schoolopleiding, secretaresse opleiding of althans type diploma, rijbewijs B.E. gewenst. Werkzaamheden: verzorgen van de correspondentie en administratie van het instituut. Rang en salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring volgens rijksregeling.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het meteorologisch instituut, p.a. mathematisch instituut, Budapestlaan 6, de Uithof, Utrecht.

Bij het laboratorium voor ruimte-onderzoek van het sterrekundig instituut bestaat een vacature voor een

MAGAZIJNMEESTER

wiens taak het zal worden het beheer te voeren over het magazijn van elektronische instrumenten, komponenten en materialen. Tevens zal tot zijn taak behoren de inspectie van inkomende komponenten en materialen, alsmede het in orde houden van de technische documentatie. Ervaring op dit gebied en het bezit van het monteursdiploma nerg is gewenst.

Geschreven sollicitaties (bij voorkeur met pasfoto) te richten aan de personeelsafdeling van het sterrekundig instituut, Zonnenburg 2, Utrecht.

In het farmaceutisch laboratorium, Catharijnesingel 60, wordt bij de afdeling praktische farmacie per 1 januari 1970 gevraagd een

APOTHEKERSASSISTENTE

met speciale belangstelling voor chemische analyse en geneesmiddelenonderzoek, c.q. voortgezette opleiding in deze richting. Geboden wordt een zelfstandige werkkring met als voornaamste taken: begeleiding van het onderwijs in receptuur aan medische studenten en assistentie bij analytisch-chemisch onderzoek. Rang en salaris volgens rijksregeling. Premie aow wordt door het rijk betaald.

Schriftelijke sollicitaties, met uitvoerige vermelding van opleiding en ervaring, te richten aan de beheerder van genoemd laboratorium.

Voor het farmaceutisch laboratorium, Catharijnesingel 60, wordt zo spoedig mogelijk gevraagd een

SCHOONMAAKSTER

voor 40 uren per week. Loon: *f* 3,62 per uur bij een leeftijd van 23 jaar en ouder.

Aanmelden: van 9.00 tot 12.00 uur, behalve woensdag, bij de beheerder van genoemd laboratorium.

Letteren

Bij het instituut voor geschiedenis wordt gevraagd een

SCHOONMAAKSTER

voor 40 uur per week. Leeftijd tot 45 jaar. Salaris volgens rijksregeling.

Aanmelden bij de heer Brugman, conciërge van het instituut voor geschiedenis, Kromme Nieuwe Gracht 20, Utrecht (Bij voorkeur tussen 9.00-11.00 uur en 2.00-5.00 uur).

Sociale wetenschappen

Het pedagogisch instituut vraagt voor zijn afdeling sociale pedagogiek (Keistraat 6 bis)

een vrouwelijke ADMINISTRATIEVE KRACHT

Haar taak zal bestaan uit het mee opzetten en uitvoeren van de praktische en administratieve organisatie van deze afdeling, welke onlangs een eigen pand heeft betrokken. Voorts zal zij de centrale telefoons bedienen, gasten ontvangen, en het noodzakelijke typewerk verrichten. Naast het bezitten van een mavo diploma of een ander gelijkwaardig diploma zijn als vereisten te noemen: zelfstandig kunnen werken, grote mate van eigen initiatief, typevaardigheid, goede contactuele eigenschappen. Salaris tussen *f* 534 en *f* 834 per maand, afhankelijk van opleiding en ervaring en leeftijd (aow voor rekening van het rijk; 6 pct. vakantietoelage). Datum indiensttreding: 1 januari 1970. Nadere inlichtingen kunt u inwinnen bij drs. R. Haverkamp, Keistraat 6 bis, tel. 030-25351, toestel 251.

Sollicitatiebrieven kunt u richten aan de beheerder van het pedagogisch instituut, Trans 14, Utrecht.

STUDENTEN

DAAROM OPENBAARHEID

In nr. 4 van 'U', pagina 11, is ten onrechte de volgende alinea van het bovengenoemde persbericht weggevallen:

Een specifieke beschrijving van de Utrechtse situatie (briefwisselingen, verslag van het discussiecentrum) wordt gegeven in de brochure 'Permanent praathuis', die voor de somma van *f* 2,50 op de USF (Wilhelminapark 23) te verkrijgen is.

N.V.S.H.

Het N.V.S.H. studenten middelendepot zal voortaan doorlopend geopend zijn, d.w.z. maandag tot vrijdag van 9.00 tot 21.00 uur. In vakanties dinsdagavond 19.00-21.00 uur; Oudwijkerdwarsstraat 78, Utrecht.

SPORT

Bestuursmededelingen

Het U.S.S. bestuur deelt mede, dat er dinsdag 9 december om 20.00 uur in het U-huis Lepelenburg, een openbare A.B.vergadering gehouden zal worden.

Agenda: 1. Opening 2. Notulen 3. Ingekomen stukken 4. Bestuursmededelingen 5. N.S.S.S. 6. Sportnota 7. W. v.t.t.k. 8. Rondvraag 9. Sluiting.

FUG AKTIVITEITENOVERKOEPELING

Zondag 7 december: 22.00 uur Veritas: café-chantant. Maandag 8 december: Veritas: socio-psychologische avond: films plus diskussie. Dinsdag 9 december: Veritas: optreden gitarist 'jacques'. Woensdag 10 december: S.S.R.: NATO-feest: stratego, landveroovertje, schieten (uniform meenemen). Donderdag 11 december: Corps: X-mass-carol bij Charles Dickens, voorgedragen door mr. Trafford. Toegang voor niet FUG-leden *f* 1,50.

S.S.R.: Forum over Zuidelijk Afrika. 21.00 UVSV: 23.00 Corps students gypsy session. Vrijdag 12 december: S.S.R.: stripavond m.m.v. dhr van Hartog van Banda en tekenfilms. Zaterdag 13 december: S.S.R.: stripavond m.m.v. Wim Noordhoek en Jan Willem van Erp en tekenfilms. Zondag 14 december. Veritas. café-chantant. Maandag 15 december: Veritas: socio-psychologische avond: diskussie en film over de 'de stad als leefklimaat'.
wijzigingen voorbehouden.

U.S.R.

De Senaat van Unitas Studiosorum Rheno-Traiectina stelt er prijs op te verklaren dat Unitas in principe wel mee wenst te doen met de F.U.G. activiteiten-commissie. een principe

besluit, dat aangenomen is door Senaat, ledenparlement en ledenvergadering van U.S.R. Maar het is helaas praktisch gezien onmogelijk om nu al mee te doen voordat een en ander zakelijk en juridisch beter geregeld is. De zaak ontbeert tot nu iedere financiële regeling Pas als dit naar bevrediging geregeld is, kan ook Unitas hieraan meedoen.

NIEUWE ALMANAK

De nieuwe USF-almanak is uit! Hij is verkrijgbaar op het USF-kantoor (Wilhelminapark 23, kamer 11 op de begane grond). De procedure is als volgt:

1 Op vertoon van de USF-lidmaatschapskaart die naar het huisadres van betalende leden is gestuurd, wordt de almanak uitgereikt (dus niet op vertoon van stortingsbewijs).

2. Deze procedure is slechts van toepassing op USF-leden die geen lid zijn van het USC (corps), UVSV. Nieuwe Vereniging of SSR. De leden van deze gezelligheidsverenigingen krijgen namelijk de USF-almanak, gecombineerd met een verenigingsdeel op hun vereniging uitgereikt.

POSTHUMUS — PROJECT — ONDERWIJS.

Sinds de vorige Troof en sinds het laatste Student-nummer heeft USF-onderwijsdeskundige Wouter Koning een tipje opgelicht van de sluier waarachter de tweede versie van Posthumus nog immer schuil gaat.

Daardoor is duidelijk geworden dat deze tweede versie op de essentiële punten hoegenaamd niet verschilt van de eerste alom verguisde versie. Misschien is het verschijnen van deze nota een goede aanleiding om onze aandacht nog eens te richten op een duidelijke alternatieve onderwijsvorm: Project-Onderwijs. Als voorbereiding op een en nader ligt er voor elke belangstellende op de USF een inleidend artikel over project-onderwijs gereed.

NEDERLANDS STUDENTENORKEST

Het N.S.O. houdt dit jaar zijn na-auditie op zaterdag 20 dec. om 10.30 uur in het clubgebouw van de U.V.S.V., Drift 19, Utrecht. Er zijn nog plaatsen voor enige cellisten, bassisten, altviolisten en een trompettist.

Op 3 januari begint de repetitieperiode en op 30 januari wordt de toernee in het concertgebouw in Amsterdam afgesloten. Reiskosten boven de *f* 5,— worden vergoed. Verdere inlichtingen zijn te verkrijgen bij J. T. V. M. de Jong, Mauritsstraat 90, Utrecht, 030-51 09 83.

CAMERA MUSICA CONCERT

Dit concert wordt gegeven door: Camera Musica en Viva la Musica met solistische medewerking van: Jacques van den Dool-orgel.
De datum is 11 december. Leeuwenbergkerk.
Op het prgramma staan werken van: Corelli: Handel, Mozart; Monteverdi; Palestrina; Distler en Debussy.

UITSTEL, MAAR GEEN AFSTEL

De grondsraadsverkiezingen vinden plaats eind januari-begin februari. De juiste data volgen binnenkort.
Het uitstel van deze verkiezingen — aanvankelijk gepland van 8-12 december — is ingegeven door verschillende redenen. De termijn voor de organisatie van de verkiezingen vanuit de subfaculteiten bleek te kort. Een aantal subfaculteiten kreeg een en ander organisatorisch niet rond. Vooral voor het zoeken van goed en gemotiveerde kandidaten bleek de tijd te krap. Bovendien zouden de verkiezingen te abrupt uitmonden in een stille kerstvakantie.

De opgang gebrachte organisatie mag nu niet dood vallen. Temeer niet omdat wij — als USF — met plezier hebben geconstateerd dat sterk faculteitsgerichte activisten meer hun weg naar de USF aan het vinden zijn. Daarom willen wij al de door ons in de subfaculteiten. aangezochte 'contactpersonen' vragen om te blijven doorwerken. Met name willen wij hen vragen om vóór 12 december ons mee te delen welke procedure in welke subfaculteit gevolgd gaat worden en welke kandidaten er zijn.

Piet van Asseldonk,
voorzitter USF

GESLAAGD

Doctoraal examen muziekwetenschap: D. v. d. Hul, Utrecht.

notarieel staatsexamen Deel II: mevr. W. S. v. d. Koogh-Duurentijdt, Dordrecht.

doctoraal rechtsgeleerdheid notariële studierichting: M. M. van Wely, Soest. H. C. J. G. Schreven, Rosmalen.

doctoraal franse taal- en letterkunde: G. Beijlevelt, Harderwijk.

semi arts examen: C. A. H. M. Kerckhoffs, Heerlen. J. F. Lekkerkerker en mej. A. Oosterbeen, Utrecht, F. G. Sluijsmans, Simpelveld, J. A. J. Staal, Tervuren (N.B.).

arts examen: W. M. de Jong, Geldermalsen, mevr. J. M. C. de Leeuw-Vringer, Utrecht.

doctoraal psychologie: J. H. Chr. de Brey, Utrecht. M. E. Egberts, Amsterdam, ir. S. A. Schouten, Doorn (cum laude), mevr. D. A. M. Truyens-v Berkel, Utrecht (cum laude).

Doctoraal examen opvoedkunde: Mevr. N. J. Ackerstaff-Rotte, P. A. M. Bosman en E. M. G. Rijnders, Utrecht. D. Mentink, Alphen a.d. Rijn (cum laude).

Kerkelijk examen: W. J. van Asselt, Ede.

GODGELEERDHEID

COLLEGES ALGEMENE DIDACTIEK.

(Zie onder Soc. Wetenschappen)

RECHTEN

RECTIFICATIE

De werkgroep Instituoneel recht der Europese Gemeenschappen zullen, in tegenstelling tot het vorige week gepubliceerde, worden gehouden op
dinsdag 9-12-'69 van 14.00-16.00 uur
maandag 12-1-'70 van 16.15-18.00 uur
maandag 26-1-'70 van 19.15-21.00 uur.

KINDERRECHT

Vanaf 8 december is op het Criminologisch Instituut een stencil kinderrecht verkrijgbaar inhoudende wijzigingen en aanvullingen van wetten en wetsartikelen betreffende het handboek 'Kinderrecht' van de Bie.

PROTENTAMEN LATIJN.

Voor hen die, in het bezit van een H.B.S.-diploma of toegelaten tot een colloquium doctum, examens wensen af te leggen in de faculteit der Rechtsgeleerdheid bestaat de gelegenheid een protentamen Latijn af te leggen op 14 januari 1970 om 15.00 uur in het Universiteitsgebouw Domplein.

Alleen zij kunnen aan dit tentamen deelnemen die zich daarvoor schrijftelijk of persoonlijk hebben aangemeld vóór 8 januari bij mevrouw mr. E. Ch. de Wilde-Boelen, Boothstraat 1c, Utrecht. Het volgende protentamen zal plaats hebben begin maart.

COMMISSIE RATIONALISERING DOELSTELLINGEN

Het rapport commissie over rationalisering doelstellingen ligt ter inzage op de instituten. Een beperkt aantal exemplaren is beschikbaar op het bureau der faculteit voor hen, die hiervoor bijzondere belangstelling hebben.

K I TENTAMENS IN DECEMBER-JANUARI

Dinsdag 16 december, deeltentamen inleiding, 14.00-16.30 uur, Tivoli, Lepelenburg; Helaas moest door gebrek aan zaalruimte de aangekondigde datum iets gewijzigd worden.

Deeltentamen micro-economie, nader bericht volgt.

Vrijdag 16 jan., deeltentamen historische ontwikkeling I, 14.00-16.30 uur, Tivoli, Lepelenburg.

Degenen, die aan een of meer deeltentamens meedoen, moeten ter verkrijging van een studieboekje op het eerste tentamen een pasfoto op de achterzijde voorzien van naam en voorletters, inleveren. Op het tentamen wordt een dienst-envelop verstrekt, die men aan zichzelf moet adresseren. De studieboekjes worden te zijner tijd daarin toegezonden

K II TENTAMENS IN DECEMBER-JANUARI

Dinsdag 16 dec.; rechtsfilosofie, 10.00-12.30 uur, Tivoli, Lepenlenburg; Vrijdag 9 jan., burgerlijk recht, 10.00-12.00 uur. Tivoli; alleen voor bepaalde categoriën, zie 'U' van 7 nov., blz. 14; woensdag 14 jan., macro-economie 10.00-12.30 uur, Tivoli; Donderdag 15 jan., strafrecht, 10.00-12.30 uur, Tivoli; Vrijdag 16 jan., historische ontwikkeling II 10.00-12.30 uur, Tivoli.

Bij alle tentamens moet men zijn studieboekje tonen, bij het laatste K II tentamen het boekje inleveren met een aldaar vestrekte dienst-envelop, die men aan zichzelf adresseert.

Degenen, die het gehele K II examen afleggen dienen op het tentamen rechtsfilosofie van 16 december een bewijs van betaling van het examengeld (*f* 60) te tonen. Gironummer Rijksuniversiteit te Utrecht: 65233. Bij betaling van eigen giro dagafschrift meebrengen. Geen nieuw examengeld is verschuldigd bij de eerste herhaling na een afwijziging.

Over de behaalde resultaten worden geen mededelingen gedaan voor de definitieve uitslag.

GENEESKUNDE

MICROSCOPISCHE ANATOMIE

Het diagnostiektentamen microscopische anatomie voor tweede jaars studenten geneeskunde zal worden gehouden op 20 december 1969 in het Provisorium in De Uithof. Mededelingen over indeling in groepen, tijd van aanvang enz. worden bekend gemaakt in het Deuterium, Catharijnesingel 61, Utrecht.

TEKENCAHIERS HISTOLOGIE EN MICROSCOPISCHE ANATOMIE

Zij, die hun tekencahiers nog niet hebben afgehaald, kunnen dit doen tot 15 december 1969 op het Deuterium, Catharijnesingel 61, Utrecht, 's middags tussen 14.30 en 17.00 uur. Tekencahiers, die op 15 december nog niet zijn afgehaald worden weggegeven.

STUDIECOMMISSIE MSFU

De studiecommissie MSFU 1969-1970 is als volgt samengesteld: Gerrit van der Most, voorzitter CO I; Hans Bijlsma, ab actis-fiscus CO I; Paul Touw CO IV; Marijn Kruysen CO IV; Johan Klasens CO III; Pieter Hofman CO III; Anton Slaats CO II; Truus den Oudsten-Verboon CO II; Minne Bouta CO II; William Kramer; Rob Nijsten; Paul van Hameren CO I. En 1 roulerend lid van de 1ste jaarsvertegenwoordiging en 1 nog te benoemen co-assistent.

BLOKCURSUS KEEL-, NEUS- en OORHEELKUNDE

De volgende blokcursus keel-, neus- en oorheelkunde zal worden gehouden van 15-20 december 1969.
Aanvang des morgens om 9.00 uur in de collegezaal van gebouw IV van de SAZU.
Degenen, die voor deze cursus zijn ingedeeld, dienen zich op te geven bij de secretaresse van prof. dr. P. G. Gerlings in de week van 8-12 december.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

Op 24 november promoveerde de heer G. E. J. Staal, wonende Van Eysingalaan 25, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld:

Glutahione reductase of human erythrocytes
Promotoren waren prof. C. Veeger en prof. dr. L. K. M. van Deenen.

Het proefschrift ligt ter inzage op het perscentrum, een foto van de promovendus ligt ter clichering gereed op kamer A 14.

Op 26 november promoveerde jhr. Fr. J. A. des Tombe, Koningin Emmaweg 40 te Houten tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld:

Reacties van organotinhalogeniden met zink.

Het optreden van 1, 2-intermetallische verschuivingen. Promotor was prof. dr. G. J. M. van der Kerk.

WISKUNDE STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

COLLEGE FENOMENOLOGIE VAN ELEMENTAIRE DEELTJES

In het tweede semester van het academisch jaar 1969-1970 zal door prof. M. Veltman en prof. J. C. Sens een college 'fenomenologie van elementaire deeltjes' gegeven worden.

In het college zullen de volgende onderwerpen ter sprake komen: Classificatie van deeltjes en hun wisselwerkingen. Quantumgetallen: spin, pariteit, isospin, strangeness, etc. Eenvoudige kinematische beschouwingen; faseruimte. Instrumentatie voor de detectie van elementaire deeltjes: bellenvaten, Cerenkov tellers, etc. Experimentele bepaling van de eigenschappen van de elementaire deeltjes; massa, spin, etc.

Aanvang: vrijdag 30 januari 1970 van 10.00-11.00 uur in praktikumzaal 3 (214) van het Transitorium I, De Uithof.

De colleges zijn bedoeld voor diegenen die op kandidaatsniveau zijn.

Opm. Dit college kan gelden als 1 jaar-uur caputcollege voor de vakken kernfysica en theoretische fysica.

TENTAMEN NUMERIEKE ANALYSE VOOR KANDIDATEN, OUDE REGELING.

De eerstvolgende gelegenheid tot het afleggen van het schriftelijk tentamen numerieke analyse voor kandidaten, volgens de oude regeling (dus over de oude syllabus), zal zijn op donderdag 29 januari 1970, 's middags van 14.00-17.00 uur, in zaal 103 van het Mathematisch Instituut.
Zoals bekend dient men behalve dit tentamen ook nog aan het bijbehorend practicum deel te nemen. De eerstvolgende (en laatste) gelegenheid tot practicumdeelname valt medio maart 1970. Ook degenen die nog geen practicum gedaan hebben, kunnen dit tentamen doen.
Voor hen, die een briefje voor twee jaar-uur verlangen bestaat de stof (naast het practicum) uit de hoofdstukken I t.m. III, V t.m. VII van de oude syllabus, inclusief de aanvulling daarop. Voor hen die een briefje voor drie jaaruur verlangen bestaat de stof (naast het practicum) uit de hoofdstukken I t.m. XI van de oude syllabus, inclusief de aanvulling daarop.
Deelname aan dit tentamen is niet mogelijk voor hen die het voorkandidaatscollege Toegepaste Analyse en bijbeh. pract. hebben gedaan.
De eerstvolgende (en laatste) gelegenheid tot deelname aan het tentamen oude stijl zal zijn in juni 1970.
Het is toegestaan tijdens het tentamen de syllabus te raadplegen.

COLLEGES ALGEMEEN DIDACTIEK

(Zie onder Soc. Wetenschappen).

TENTAMEN INLEIDING THEORETISCHE NATUURKUNDE

Op maandag 22 december a.s. zal het tentamen I.T.N., gegeven door prof. Ruijgrok cursus 1968-1969, afgenomen worden. Dit zal zijn om 14.30 uur in de witte zaal van het Transitorium.
Aanmelden vóór 15 december bij het Transitorium.

SCHEIKUNDE

PHYSISCHE ANALYSEMETHODEN

Dr. Sluyters stelt zich voor het college 'physische analysemethoden' voor 3e jaars chemici (onderdeel electrochemische analysemethoden) voort te zetten op vrijdag 12 december om 9.15 uur in de collegezaal van het Analytisch Chemisch Laboratorium.

EXAMENSPREEKUUR DRS. J. VERMEER.

Drs. Vermeer is verhinderd om op 23 en 30 december examenspreekuur te houden. In plaats daarvan zal er een examenspreekuur zijn op vrijdag 19 december a.s. van 9.00-10.30 uur.

BIOLOGIE

WERKCOLLEGE VERGELIJKENDE FYSIOLOGIE 1970-1971

Dit werkcollege heeft als onderwerp Bioakoestiek. Voor een indeling van de literatuur is het noodzakelijk, dat allen, die vergelijkende fysiologie als hoofdrichting of als bijval kiezen en gedurende de cursus 1970-1971 een spreekbeurt wensen. zich vóór 30 januari 1970 opgeven bij de secretaresse, mej. A. W. H. Daniels (kamer 5, tel. 71 62 21, toestel 13).

COLLEGES GENETICA VOOR EERSTEJAARS BIOLOGEN.

In verband met het a.s. college voor eerstejaars biologen in het 2e semester, wordt genoemde studenten aangeraden om over te gaan tot aanschaf van het leerboek: 'General Genetics' door A. M. Srb, R. D. Owen and R. S. Edgar, 2nd edition, 1965. Uitgeverij Freeman & Company, San Fransisco & Londen.

Bedoeld leerboek zal tegen die tijd in voorraad zijn bij Boekhandel Broese, Nachtegaalstraat 20 te Utrecht.

BUITENLANDSE EXCURSIE LAB. VOOR VERGELIJKENDE FISIOLOGIE

De eerstvolgende excursie Vergelijkende Fysiologie voor biologie-studenten met hoofdvak-Vergelijkende Fysiologie, zal gehouden worden van 19 t.m. 31 oktober 1970. Reisdoel: Laboratoire Arago te Banyuls-sur-Mer (Zd. Frankrijk). Deelnemers worden verzocht zich op te geven vóór vrijdag 19 december 1969 bij de ass. beheerder der Vergelijkende Fysiologie, de heer A. J. Goslinga.

SPREEKUUR PROF. DR. D. I. ZANDEE

Het spreekuur van prof. dr. D. I. Zandee (Scheikundige Dierfysiologie) van maandag 22 en dinsdag 23 december a.s. komt te vervallen.

DIDACTIEK DER BIOLOGIE

Zie onder Soc. Wetenschappen.

LETTEREN

STRUCTUURCOMMISSIE

In de 9e vergadering werden 2 punten aan de orde gesteld, namelijk de nota van het niet-wetenschappelijk personeel en het verslag van de algemene vergadering van de studenten.

Op deze algemene vergadering waren ongeveer 50 studenten aanwezig en enkele stafleden. De vergadering achtte het zinvol dat het overleg in de commissies wordt voortgezet onder bepaalde garanties. Beslissend is dat de commissie aan de instituten meerdere modellen ter keuze aanbiedt. Voorts werd de wenselijkheid uitgesproken dat alle geledingen aan de meningsvorming deelnemen, dat de beslissingen in een paritair samengestelde raad plaatsvinden, dat algemene vergaderingen worden ingeschakeld en dat binnen de werkgroepen alle deelnemers recht van spreken bezitten.

De voorzitter constateerde dat de verdere medewerking dan geconditioneerd is. Overigens achtte hij het wel mogelijk om binnen de commissie tot meerdere modellen te komen en deze aan de faculteit voor te leggen. In de commissie is al een zekere consensus bereikt bijv. wat de paritaire samenstelling betreft. Er zou in alle modellen naar de garantie voor een minimale hiërarchische structuur gestreefd moeten worden.

Het raadplegen van de instituten over verschillende bestuursmodellen, zoals door de studenten werd gevraagd, riep nog een aantal bedenkingen op. Wanneer de instituten zelf een keuze maken kan dit tot een verbrokkelde structuur van de faculteit leiden. Ook het werk van de commissie zal er sterk door verhoogd worden. Tenslotte zal de faculteit in laatste instantie een beslissing moeten nemen.

Een discussie ontstond over de vraag of de commissie het advies van de instituten kan inwinnen buiten de faculteit om.

Het voorstel werd door een van de hoogleraren gedaan binnen de commissie enkele modellen te ontwikkelen en deze aan de faculteit toe te zenden. Tegelijkertijd zou dan aan de instituten gevraagd kunnen worden over deze modellen advies uit te brengen. Van studentenzijde werd dit voorstel ondersteund, omdat het de meningsvorming in de instituten op gang brengt.

Na enige discussies werd besloten dat het bestuur van de faculteit en eventueel andere geledingen over dit voorstel in de volgende vergadering zal worden gestemd.

Het ontwerp van het administratief personeel werd toegelicht door de heer Drost. Een bezwaar werd ingebracht tegen het adviserend stemrecht van de voorzitters van de vakgroepsraden. Wil men de pariteit handhaven, dan zal dit gecombineerd moeten worden met een vertegenwoordiging uit de vakgroepen. Overigens werd het verschil in stemrecht als een archaïsme beschouwd dat in een nieuwe structuur geen plaats dient te krijgen.

Van studentenzijde werd bezwaar gemaakt tegen punt 7, dat de voorzitter van de vakgroepsraads wordt gekozen uit de leden van het wetenschappelijk corps. Besloten werd het ontwerp in de verdere discussie op te nemen. De volgende vergadering werd vastgesteld op 1 december 1969.

COLLEGES ALGEMENE DIDACTIEK

(Zie onder Soc. Wetenschappen)

KLASSIEKE TAAL- EN LETTERKUNDE

NIEUWE LATIJNSE STUDIEREGELING VOOR PRAECANDIDATEN

Voorstel aan de klassieke studiecommissie (alias Pnyxbestuur) tot invoering van een vrije studiekeuze ten aanzien van het Latijn.

Iedere student, die voor de klassieke talen aan de Rijksuniversiteit te Utrecht is ingeschreven krijgt voortaan het democratische recht om zijn bestudering van de Latijnse taal- en letterkunde geheel naar eigen inzicht in te richten. Om dit doel te bereiken kan hij, wat de voorbereiding voor het kandidaatsexamen betreft, kiezen uit twee mogelijkheden (A en B).

A) Aansluiting bij de bestaande opleiding

Classici, die deze richtlijn kiezen, zullen een opleiding ontvangen, waarbij de nadruk op het volgende aspect komt te liggen: bereiking van een niveau dat met dat van andere klassieke wetenschappelijke instellingen in binnen- en buitenland vergelijkbaar is. Met inspanning van alle krachten zal worden getracht om zowel met de zuiver wetenschappelijke als met de didactisch-methodologische ontwikkelingen aan deze andere instituten gelijke tred te houden. Het studieprogramma zal, met inachtneming van de zojuist genoemde eisen wat het niveau van kennis van taal (grammatica) en literatuur (lectuur) betreft, telkens aan de eisen van de tijd worden getoetst en, waar nodig, worden aangepast. Daarbij zal tevens gelet worden op ervaringen, die zowel studerenden als docerenden (en tenterenden) ten aanzien van de verwerking ervan opdoen. Wat het programma in de praktijk voor het cursusjaar 1969-1970 inhoudt, behoeft hier niet nader uiteengezet te worden: iedere belangstellende kar het lezen in de op ons Instituut (gratis) verkrijgbare brochure getiteld „Latijns studieprogramma 1969-1970; I: De voorbereiding voor het kandidaatsexamen".

B) Nieuw programma voor klassiesie, die deelnemen aan Latijnse projektgroepen

Het tot nog toe bestaande wordt voor deelnemers aan de nieuwe methode (B) integraal afgeschaft. Deze studenten vormen geheel naar eigen inzicht enige otonome basiseenheden, die langs wegen van direkte demokraatsie — volgens het siesteem van „wan men wan voot" — zelf bepalen, wat zij willen verrichten aan Latijnse riesurtsj en die ook zelf beslissen, welk nievo zij wensen te bereiken en binnen welke termijn (zulks overeenkomstig de richtlijnen van de door de afgevaardigde van Pnuks mede ondertekende nota-Feis d. d. 6 oktober 1969). Deelnemers aan de projekten kiezen langs direkte demokratiese wegen een voorzitter en een administratieve kracht, die direkt afzetbaar zijn. Deelneming aan projekten vervangt de huidige tentamens (zie nota-Feis). Dit laatste heeft konsekwentsies: ook de gang van zaken op de eksamens dient te worden aangepast, zodat deze eksamens niet meer het karakter van dreigend gevaar kunnen krijgen en daardoor frustraatsies in de hand kunnen werken. Aan projektdeelnemers zullen derhalve voortaan als eksamenteksten slechts (niet al te moeilike) nederlandse vertalingen worden voorgelegd. De kandidaat kiest zelf de eksaminatoren, die direkt afzetbaar zijn, ook tijdens het eksamen („wan kendideet ol voots").

Aangezien de tans bestaande leraar-leerling verhouding in deze groep geheel dient te worden afgeschaft (zie toelichting op de nota-Feis tijdens de vergadering van de struktuurkommissie d. d. 20 oktober 1969), verdient het aanbeveling om geen leden van het wetenschappelike korps als deelnemers van de projektgroepen te kiezen. Ten hoogste zullen student-assistenten hiervoor in aanmerking mogen komen, bij voorkeur uit de eerstejaars (de keuze geschiedt langs wegen van een demokratiese open benoemingsprosedure; de gekozenen zijn direkt afzetbaar).

Mochten er nog klassieke projektgroepen worden gevormd, die zich voor het opdoen van Latijnse taalkennis interesseren, dan zou men als volgt te werk kunnen gaan. De deelnemers verdiepen zich in de grammatikale determinaatsie van een stuk Siesero. Aangezien per uur ten hoogste een kwart pagina (Teubner) op deze wijze kan worden behandeld, zal het totaal van een kursusjaar nauweliks 6 bladzijden opleveren. Als men een dergelike geringe hoeveelheid tot doelstelling maakt, wordt tevens het gevaar bezworen, dat de deelnemers aan dit projekt ooit een siestematies overzicht van de Latijnse deklinaatsies en konjugaatsies (laat staan de sintaksis) zouden kunnen krijgen (hierdoor wordt tegemoet gekomen aan de eis van de nota-Feis, dat effisjensi niet ons hoofddoel mag zijn).

Wat andere eventuele riesurtsj-onderwerpen voor Latijnse projektgroepen betreft, volgen enige suggesties:
Fergiellejus en het estebblisjment van keizer Augustus;

Siesero, een door de senaat ingekapselde boersjwá;
Plautus over de seksuwele repressie van de jeugd.

Het laatstgenoemde onderwerp leent zich ook voor interdissieplienèère behandeling, bijv. met mediese, psiegoloochen en soosjoloochen (voor het leggen van interdissiplienèère kontakten stelt de nota-Feis een informaatsiesentrum voor). Voor eenzelfde doel zijn ook andere onderwerpen geschikt, bijv.:

Lukreetsiejus' atoomteorie en het romeinse militèèrre imperialisme (tevens wegbereider van het kapitalisme). Buitenuniversitèère kontakten zouden, terwille van het soosjale angaasjement, niet mogen ontbreken. Voor dit doel zou men als projekt kunnen aanbevelen: Taatsietus' kritiek op Israël (bijv. te organiseren met een groep "Volkskrant"-lezers) of:

Sesar's buitenparlementèèrre burgeroorlog (kameraad Mao, voorvechter van een geledingloze maatschappij, heeft gezegd: "macht komt alleen uit de loop van een geweer": men vorme een kring rond Mao's roje boekje").
Het reeds genoemde Plautus-projekt (seksuwele repressie) kan eveneens aanleiding zijn voor het leggen van buitenuniversitèèrre kon-

takten, bijv. met hasjiesjrokers: een ongeremde (otonome) potvertering, liefst op kosten van de nederlandse belastingbetaler, zou de psiechedeliese euforie van de projektdeelnemers kunnen bevorderen (in de jongste tijd wordt dit steeds meer voor studenten aanbevolen, die door „festgehaltene Kindersituation" gefrusteerd zijn.) De finansiejele toelagen hiervoor worden verstrekt op aanwijzing van de (direkt afzetbare) bestuursleden van Pnuks of van een andere studierichtingsraad ofwel van het naasthogere orgaan (zie struktuurnota's).
Het spreekt vanzelf dat in de projektgroepen diskussie hoofdzaak moet zijn; teksten mogen slechts een zeer ondergeschikte rol spelen (het gaat immers om het opdoen van metode, niet van — snel verouderende — feitenkennis). Om die reden zou deelname aan eerder genoemd grammatikaal Siesero-projekt dan ook geheel fakultatief moeten zijn.
Ondergetekende wil aan totstandkoming van dit B-programma graag zijn medewerking verlenen. Hij stelt slechts deze voorwaarden: dat hij nimmer tot deelnemer a een projektgroep zal worden gekozen en evenmin tot tentator of eksaminator van projektstudenten (dus geen handtekening van ondergetekende op projektdiploma's). Bovendien worde overeengekomen, dat het B-programma deelname aan doktorale colleges van ondergetekende a priori uitsluit. De deelnemers van de projektgroepen kunnen aan de (sub) faculteit toestemming vragen om zelf langs wegen van direkte demokraatsie andere (direkt afzetbare) eksaminatoren te mogen aanwijzen. Intussen vraagt ondergetekende zich af, of het niet voor de totstandkoming van een geledingloze maatschappij bevorderlik zou kunnen zijn om voor deelnemers aan projektgroepen de diploma's helemaal af te schaffen.

H. L. W. Nelson

WESTERSE TAAL EN LETTERKUNDE

CENTRE D'éTUDES DU XVIIe ET DU XVIIIe SIèCLE

L'équipe des périodiques du L.A. 96, en collaboration avec l'Institut Français d'Utrecht, organise, les 9 et 10 janvier 1970 à Utrecht, deux journées d'étude sur les problèmes posés par le dépouillement et la critique des journaux. Les séances de travail porteront à la fois sur les questions de méthode et sur l'histoire de la presse française de Hollande de 1720 à 1740:
le vendredi 9 janviers à 9 heures: l'analyse de contenu, ses moyens, ses limites; l'inventaire et le signalement des périodiques; à 14 heures: l'histoire critique des périodiques; aspects de la critique des journaux vers 1730 (Camusat, Bruys).
le samedi 10 janvier à 9 heures: la sociologie de la presse (conditions de publication, tirages, public); les clans politiques, religieux littéraires, en Hollande entre 1720 et 1740.
Toute contribution à l'étude des thèmes choisis est naturellement la bienvenue, mais l'essentiel des séances de travail sera consacré à la discussion. Il appartiendra aux participants de faire la synthèse des interventions, d'en tirer des conclusions et d'envisager éventuellement un recueil d'articles.
Les participants éventuels sont priés de compléter le bulletin ci-dessous et de la faire parvenir le plus rapidement possible soit au Centre d'études du XVIIe et du XVIIIe siècle. (Rue de la Sorbonne, Paris-5) soit à l'Institut Français, Drift 15, Utrecht.

EL MOLINO DE VIENTO

Gaarne nodigen wij u uit voor een lezing door mej. L. S. J. Majoewsky over 'Mexico, oud en nieuw'. Deze lezing, in het Nederlands, wordt opgeluisterd door dia's. Plaats en tijd: dinsdag 9 december, 's avonds om 20.15 uur in hotel des Pays-Bas, Janskerkhof.

COLLEGE OUDENGELS VOOR OUDGERMANISTEN EN BIJVAKSTUDENTEN.

Het college Oudengels voor Oudgermanisten van drs. A. M. L. Knuth (dinsdag 14.00-16.00 uur) wordt vanaf medio november gegeven in het Instituut voor Oudgermaanse, Friese en Skandinavische taal- en letterkunde, Biltstraat 131. Dit college is tevens bedoeld voordiegenen die het Oudengels als bijval bij een doctoraal examen kiezen.

DIERGENEESKUNDE

GEPROMOVEERD

Op 27 november promoveerde de heer A. Schukken, Heerenveen, Van Maasdijkstraat 17, tot doctor in de diergeneeskunde op het proefschrift getiteld:
Voortgezet onderzoek naar de stabiliserende invloed van parenteraal toegediend vitamine D3, al of niet gecombineerd met vitamine A, op de gehalten aan calcium en anorganisch fosfaat in het bloedplasma van de melkkoe ter voorkoming van recidieve bij paresis puerperalis (melkziekte).

Promotor was prof. dr. L. Seekles.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

GEZAMENLIJK COLLEGE PROF. DR. P. THOENES/DR. J. J. LOUET FEISSER.

Op vrijdag 12 december zullen prof. dr. P. Thoenes en dr. J. J. Louët Feisser van 13-14 uur in het auditorium Transitorium II een gezamenlijk college geven met als thema 'De sociologische en wijsgerige beoordeling der futurologie'. Dit college is bestemd voor de studenten van het doktoraal basisjaar en belangstellende prekandidaten in de sociologie. In verband hiermede geeft dr. J. J. Louët Feisser die dag geen college aan de eerste jaars.

NA-INSCHRIJVING

Alle aangekomen 1e jaars studenten in de sociologie die zich niet hebben ingeschreven aan de universiteit en aan het Sociologisch instituut wordt verzocht dit zo snel mogelijk te doen op het Sociologisch instituut bij mej. E. Y. Rietveld, k. 22.14.04.

VERANDERING KEUZEVAKKEN PRE-KANDIDATEN SOCIOLOGIE

Alle huidige 2e jaars sociologie studenten die een andere combinatie keuzevakken volgen dan ze in januari '69 hebben opgegeven wordt verzocht deze verandering zo spoedig mogelijk door te geven aan mej E. Y. Rietveld van het Bureau planning en organisatie.

ASSISTENTEN

Per 1 januari 1970 zijn voor verschillende programma onderdelen enkele assistentschappen vrijgekomen. Dr. P. H. Vrijhof zoekt tegen 1 jan. '70 een 2e assistent voor 3 halve dagen. Ten behoeve van de uitwerking van de enquête onder de 1e jaars worden 1 of 2 assistenten gezocht met belangstelling voor onderwijsresearch. Voor diverse werkzaamheden voor het Bureau planning en organisatie kunnen op korte termijn nog enkele studenten geplaatst worden. Inlichtingen over al deze assistentschappen bij drs. E. Konijnenberg.

ONDERZOEK NAAR RELATIE SOCIALE WETENSCHAPPEN-SAMENLEVING

Het valt te betwijfelen, of de inbreng van de sociale wetenschappen in de samenleving optimaal is. Vanuit deze ongerustheid wordt door het Sociologisch Instituut een onderzoek naar deze inbreng ingesteld, met name wat de sociologische bijdrage betreft.
In dit onderzoek worden beoefenaren van een aantal intellectuele beroepen ondervraagd vooral naar het beeld, dat zij van deze inbreng hebben. Door een aantal andere instituten in ons land is onderzoek geëntameerd naar de feitelijke inbreng. Verwacht wordt dat de langs deze wegen beschikbaar komende gegevens een betere basis zullen verschaffen voor de discussies rond de optimalisering van de bijdrage der betrokken wetenschappen. Het betreft een project, waarvan het onderwerp door staf en studenten in gezamenlijk overleg is gekozen.

2e JAARS TENTAMEN TEMATA

De 2e jaars die aan het Temata — tentamen van 22 december willen deelnemen dienen zich van te voren, uiterlijk 15 december, op te geven bij mej. E. Rietveld, tel. 53 91 11, toest. 1924; kamer 22.14.04. Voor 3 e jaars is opgave niet noodzakelijk. Het tentamen vindt plaats van 10.00-13.00 uur in de blauwe zaal en rode zaal van het Transitorium I.
Deelname op 22 december aan dit tentamen is niet verplicht. Voor de literatuurlijst en tentamen regeling wordt verwezen naar het indertijd aan alle 2e jaars uitgereikte stencil, dat zonodig nog verkrijgbaar is op kamer 23.07.II. De boeken Timasheff en Duncan Mitchell blijven voor de 3e jaars wel gehandhaafd.

AAN DE DEELNEMERS VAN HET TENTAMEN SOCIOLOGIE IV

Door enige moeilijkheden met de zaalruimte zal het tentamen Sociologie IV niet zoals oorspronkelijk gemeld op 12 dec. maar op 15 dec. afgenomen worden. Plaats: Transitorium I, witte en blauwe zaal. Tijd: van 15.00 uur tot 17.00 uur.

2e JAARS METHODEN EN TECHNIEKEN

Het deeltentamen M en T, V-III zal gaan over hst 9 Riley, skalogram en klusteranalyse. De datum is 5 jan. 1970, 13.00 's middags, in de volgende zalen: 19.04.07; 19.22.04; 23.04.07; 23.04.10; 23.21.07; 12.04.04.

De onderwerpen worden als volgt behandeld: 4 dec. skalogram (college) 11 dec. hst. 9 Riley

(college); skalogram (praktikum) 18 dec.: klusteranalyse (college); klusteranalyse (praktikum).

Het praktikum op 4 december komt te vervallen. In plaats daarvan vindt een Hollerith-oefening plaats op de 23e etage, groep I: 4 december, 13.00-15.00 uur; groep II: 3 december, 11.00-13.00 uur; groep III: 4 december 15.00-17.00 uur; groep IV: 3 december 9.00-11.00 uur; groep V: 4 december, 14.00-16.00 uur; groep VI: 3 december, 10.00-12.00 uur.

1e JAARS TENTAMEN BEELD VAN DE NEDERLANDSE SOCIOLOGIE

In overleg met de betrokken docenten delen wij u mede dat dit tentamen wordt afgenomen op 15 december van 15.00 uur precies tot 17.00 uur in de volgende zalen: Trans I: Rood, wit, blauw; Trans II: 01 en 12.04.04. De verdeling der deelnemers over deze ruimtes wordt op de werkgroepbijeenkomsten bekendgemaakt. U wordt erop attent gemaakt dat een deel van de te bestuderen tentamenstof afwijkt van de in september verstrekte opgave: a) Wegwijze in de Sociologie. J. van Hessen e.a.: alleen bestuderen het eerste deel Algemene Sociologie. b) Sociological Perspectives, 2e druk, E. Chinoy: alleen bestuderen hfdst I, 2 en 5.

PSYCHOLOGIE

NIEUWE SUBFACULTEITSRAAD

Op 24 november is de nieuwe subfaculteitsraad, het hoogste beleidsbepalende en beslissende orgaan de subfaculteit psychologie, in eerste openbare vergadering bijeen geweest. Tot leden van deze raad zijn gekozen: prof. dr. J. H. Dijkhuis (Instituut voor Clinische en Industriële Psychologie I.C.I.P.); prof. dr. J. M. Rabbie. (Instituut voor Sociale Psychologie I.S.P.); prof. dr. C. F. van Parreren. (Psychologisch Laboratorium P.L.); prof. dr. M. J. Langeveld (Pedagogisch Instiuut, P. I.)

I.C.I.P.: Mevr. A. G. Nauta-Zieseniss (niet-wetenschappelijke staf), J. Knooren (student) drs. W. C. Zwanikken. (wetenschappelijke staf), I.S.P.: Mevr. M. C. H. Pot-Schreuder. (n.w.s.) (voorlopig), Mej. L. Diemel (s) (voorlopig), drs B. Fonderie w.s., P.L.: mej. A. A. Agterberg (n.w.s.), J. H. A. Kroeze (s), drs. M. N. Verbaten (w.s.), P. I. J. Vrijenhoek (s), dr. G. A. Kohnstamm (w.s.) studenten voorkandiaaats: A. J. Dieleman, C. van Gool, R. Vernooy, A. G. Vroon. (P.L.)

Studenten propedeuse: W. Heuves, A. Verheijden. Docenten propedeuse en voorkandidaats: drs. A. X. van Naerssen, drs. R. van der Vegt. Werkplaats: R. van Beek (n.w.s.) bureau subfaculteit: mej. E. M. van den Berg, ir. F. S. Riemer (beheerder) projectgroep: Th. van der Heyden (s).

Een uittreksel uit de notulen van deze vergadering zal in het volgende nummer van 'U' worden geplaatst.

De volgende vergaderdata zijn: 15 dec.: 5 jan.: 26 jan.: 16 febr.: tijd: 14.00 uur-17.30 uur. Plaats: wordt nader bekendgemaakt. Deze vergaderingen zijn volledig openbaar. Een ieder is van harte welkom.

OPVOEDKUNDE

DIDACTIEK DER BIOLOGIE

Aan degenen, die in januari 1970 het college vakdidactiek der biologie wensen te beginnen en dus in de periode augustus-december 1970 willen hospiteren, wordt verzocht zich hiervoor aan te melden door onderstaand formuliertje in te vullen en te zenden aan: mej. T. M van Dijk, Pedagogisch/Didactisch Instituut voor de Leraarsopleiding, Afdeling Biologie, Lucas Bolwerk 11.
Ten overvloede wordt erop gewezen dat dit college alleen bestemd is voor kandidaten en 4e jaars M.O.-studenten.
Nadere mededelingen over plaats en tijd volgen zo spoedig mogelijk.

Ondergetekende (naam: Dhr./Mevr./Mej. .....

Studieadres: ..... Telefoon .....

Huisadres: ..... Telefoon .....

geeft zich op voor het college didactiek der biologie, dat aanvangt in januari 1970 en wenst in augustus-december 1970 te hospiteren.

Handtekening .....

COLLEGES DIDACTIEK

Op 12 december: laatste college algemene didactiek. Op 13 januari: begin college algemene didactiek (voor de dinsdagavondgroep). Op 16 januari: begin college algemene didactiek (voor de vrijdagmiddaggroep).

2e JAARS WERKCOLLEGE THEORETISCHE PEDAGOGIEK

De tweede cursus zal starten op 30 januari 1970. Er zijn nog ongeveer 15 plaatsen open. U kunt zich alsnog aanmelden bij de administratie van het P.I. vóór 20 december 1969.

HET OUDE TENTAMEN SCHOOLPEDAGOGIEK 2E JAARS.

Voor het tentamen schoolpedagogiek dat van het studieprogramma is afgevoerd, is, evenals dat voor dociale pedagogiek gebeurt, een overgangsregeling getroffen. Deze regeling geldt voor de mensen die bij een eerdere poging voor dit tentamen zakten en voor hen die versneld hun kandidaats-examen willen doen. Het tentamen zal afgenomen worden in de maand april (nadere datum wordt nog bekend gemaakt). Als stof zal gebruikt worden de literatuurlijst uit de cursus '68-'69.
Willen zij die aan dit tentamen mee willen doen zich opgeven bij de administratie van het P.I. voor 1 januari.
Degene die deze beide tentamens niet doen in dit jaar, moeten in hun derde jaar i.v.m. hun nakandidaats specialisatie voor een van beiden een keuze-onderdeel volgen.

CENTRALE INTERFACULTEIT

STAFCONVENTSCOMMISSIE

Op zaterdag 22 november j.l. is als secretaris van de stafconventscommissie binnen de Centrale Interfaculteit afgetreden W. van Dooren. Hij is opgevolgd door J. P. M. Geurts.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

COLLEGES ALGEMENE DIDACTIEK

(Zie onder Soc. Wetenschappen)

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT.

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); A. v. d. Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, Telefoon: 030 - 29441, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad (en bij voorkeur via de leden van de redactieraad) te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten (aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht);

medewerkers (aan bureau personeelsadministratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht);

anderen (aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht).

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 15
12 december 1969

De stichting „Phytopathologisch Laboratorium Willie Commelin Scholten" 75 jaar

18 december 1894 — 18 december 1969

Willie Scholten, student in de biologie aan de Gemeente Universiteit van Amsterdam overleed in 1893. Ter nagedachtenis van hun zoon riepen zijn ouders, de heer en mevrouw Scholten-Commelin een stichting in het leven, die dienstbaar zou zijn aan die biologische discipline, die Willie voor verdere studie gekozen zou hebben. Op aanraden van prof. dr. Hugo de Vries werd onderzoek, onderwijs en voorlichting in de fytopathologie als doelstelling in de stichtingsacte opgenomen. Een klein laboratorium werd te Amsterdam in de Roemer Visserstraat, ingericht. Aan de naam Willie, werd 'Commelin' toegevoegd, de naam van zijn moeder's uitstervende familie, waarvan vele leden een belangrijke rol in de geschiedenis van Amsterdam gespeeld hebben.

De eerste directeur van de stichting was Ritzema Bos, een man uitstekend op de hoogte van de problemen van land- en tuinbouw, in het bijzonder van ziekten en plagen. Hij maakte het kleine laboratorium tot een middelpunt voor allen, die advies wensten. Lange rijen van boeken met brieven, handelend over de meest uiteenlopende onderwerpen getuigen nog van zijn grote activiteit. Op verzoek van de heer Scholten verleende de universiteit van Amsterdam aan Ritzema Bos de titel van professor. Hoe de studenten over zijn onderwijs dachten is niet bekend, echter wel, hoe de hoogleraar over de biologen dacht. Hun gebrek aan kennis van de praktijk van land- en tuinbouw was de leermeester een zeer groot bezwaar, terwijl kennis op andere gebieden van botanie en chemie hem geheel overbodig leken om een goede fytopatholoog te worden.

Nadat in 1899 de Plantenziektenkundige Dienst door het rijk was opgericht en ondergebracht in het laboratorium van de stichting, gingen de werkzaamheden steeds meer in praktische richting, hetgeen kritiek van de zijde van het stichtingsbestuur uitlokte. In 1906 vertrok Ritzema Bos naar Wageningen, waar hij directeur werd van een nieuw opgericht 'Instituut voor Phytopathologie', met medenemen van zijn assistent, de rijkstoelage voor zijn voorlichtingswerk en het publikatiemedium, het 'Tijdschrift over Plantenziekten'. Daarbij stelde hij als voorwaarde dat het hem vergund zou zijn zijn titel 'professor' te behouden. Het laboratorium van de stichting bleef berooid achter en werd zelfs korte tijd gesloten.

Onder leiding van de nog jonge en zeer energieke Johanna Westerdijk brak al gauw een nieuwe periode aan. Hoewel zij aanvankelijk op de weg van onderzoek en voorlichting verder ging, kwam zij al gauw tot het inzicht, dat men nog maar weinig kennis had van micro-organismen, die planten kunnen aantasten. Kweken van parasitaire schimmels en hun identiteit vaststellen werd een der eerste taken. Studenten kwamen werken en al gauw was het laboratorium te klein voor alle medewerkers en studenten, vooral toen Johanna in 1916 werd benoemd tot hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Utrecht. In 1920 kocht het stichtingsbestuur de villa „Java" te Baarn, waar meer ruimte was dan in het Amsterdamse laboratorium. Bovendien was dit landhuis omringd door een grote tuin, geschikt voor proefnemingen. Vele publikaties en ook dissertaties verschenen in de volgende jaren.

Het moet in deze periode van hard werken geweest zijn, dat een groep Amsterdamse studenten ook officieel tot de studie van de fytopathologie toegelaten wenste te worden, al volgden zij reeds Johanna Westerdijk's colleges te Utrecht. Zij spraken met haar af op een tevoren bepaald tijdstip het college te zullen interrumperen om te eisen, dat ook de universiteit van Amsterdam hen zou toestaan het vak fytopathologie te kiezen voor het doctoraal examen. De niet in dit komplot betrokken studenten achtten een dergelijk optreden ongehoord. Er is wel iets veranderd! Hoe ook, in 1930 werd Johanna Westerdijk ook tot hoogleraar in Amsterdam benoemd. Ook aan die universiteit promoveerde later een groot aantal biologen op een plantenziektenkundig onderwerp.

Ondertussen waren de geldzorgen van de directrice groot. Schimmels in reincultuur moeten gevoed worden, salarissen moesten betaald worden en de gebouwen vroegen om onderhoud. Het waren naast hulp van particuliere zijden, de

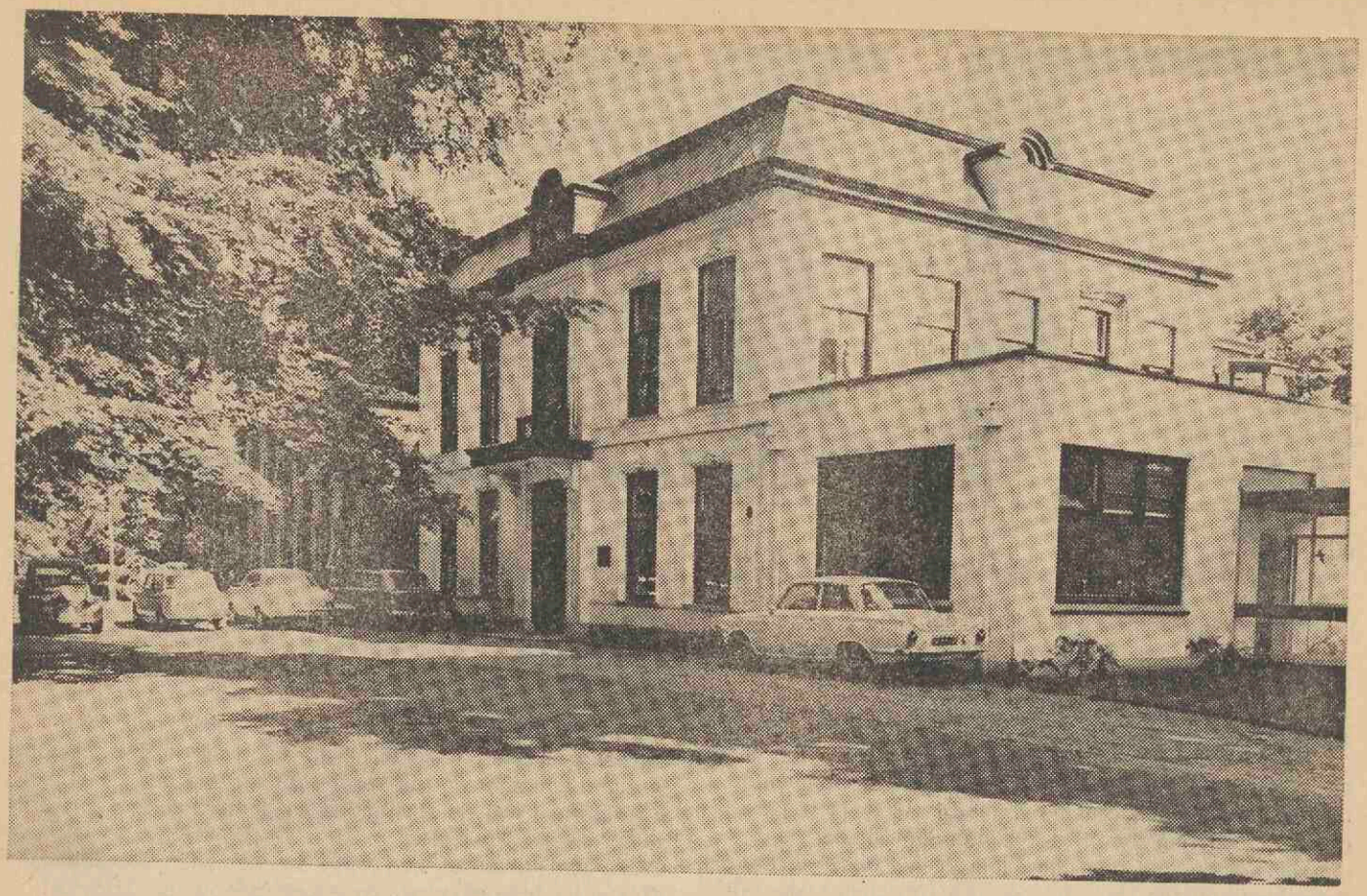

Het phytopathologisch laboratorium „Willie Commelin Scholten", Javalaan 20, Baarn. In 1920 kocht het stichtingsbestuur de villa „Java" en verhuisde het laboratorium van Amsterdam naar Baarn.

universiteiten, die het de stichting mogelijk maakten het werk voort te zetten, zowel door betaling van salarissen als door tegemoetkoming in de kosten voor het onderwijs aan de studenten. De universiteit van Amsterdam maakte de bouw van een klein kasje mogelijk, dat heden, ruim 30 jaar oud, nog dienst doet. De verbouwing van de oude paardestal-koetshuis werd door een vriendin mogelijk gemaakt. Veel onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van industrieën, maar grote zuinigheid bleef geboden.

In 1952 werd Joh. Westerdijk opgevolgd door Louise C. P. Kerling en een tijd van reorganisatie brak aan. Vooral door toedoen van prof. dr. V. J. Koningsberger, vele jaren bestuurslid, later voorzitter van het stichtingsbestuur, gingen de universiteiten over tot het officieel in medegebruik nemen van de gebouwen en het terrein van de stichting, waarvoor nu vergoedingen verleend werden. Bovendien gingen alle medewerkers over in dienst van de universiteiten, waardoor hun positie aanzienlijk verbeterd werd. Door deze maatregelen werd het de stichting mogelijk een deel van het kapitaal voor uitbreiding van het laboratorium te benutten, waardoor tenminste voorlopig een einde kwam aan het ruimtegebrek. Op kosten van de universiteit van Utrecht werd een geconditioneerde kas gebouwd. Toch zou het zonder verdere kredieten van de zijde van de universiteiten niet mogelijk geweest zijn een meer moderne fytopathologische richting van onderzoek in te slaan. Bestemmings- en jaarkredieten werden verleend voor aanschaf en exploitatie van kostbare apparatuur, die onontbeerlijk is voor fysiologisch en biochemisch onderzoek. Meer ruimte werd verkregen na het overlijden van Joh. Westerdijk, toen haar flat in het laboratorium verbouwd kon worden tot bibliotheek en ook door het vertrek van het Centraalbureau voor Schimmelcultures uit het oude gebouw, waardoor een fysiologisch en een virologisch laboratorium ingericht kon worden. Voor een eenvoudige apparatuur voor onderzoek met isotopen kon tevens plaats ingeruimd worden.

Nadat reeds meerdere studenten van de Vrije Universiteit fytopathologie als studievak voor het doctoraal examen gekozen hadden, werd van deze zijde officieel aan de stichting verzocht het laboratorium mede te mogen gebruiken. Vanzelfsprekend werd dit door het stichtingsbestuur en ook door de beide andere universiteiten gaarne toegestaan. Zo groeit er uit de kleine kern, tot stand gekomen door particulier initiatief, een interuniversitaire gemeenschap, met gunstige aspecten voor verdere uitbouw van het onderwijs en onderzoek in de fytopathologie.

L. C. P. Kerling.

Overleg D.B.-universiteit met bestuur U.S.F. de mist in

De voorgenomen vergadering tussen het bestuur van de USF en het DB van de universiteit op 4 december is niet doorgegaan.
Het bestuur van de USF was uitgenodigd teneinde hangende problemen bijv. het politie-optreden op 6 oktober en de samenwerking in de Raad van Overleg te bespreken. Het USF-bestuur bleek echter vergezeld te zijn van een aantal niet genodigde studenten en eiste openbaarheid van de vergadering.
De president curator wenste op grond van het feit dat het overleg besloten zou zijn niet aan de besprekingen deel te nemen. De USF had niet aangekondigd dat zij openbaarheid van de vergadering eiste. Het werd dus geen vergadering van het db met het bestuur van de USF, doch een informeel gesprek over een aantal zaken, bijvoorbeeld het politieoptreden op 6 oktober jl.
De studenten meenden dat het politie-optreden op 6 oktober onjuist en onnodig was. De studenten hebben nooit de bedoeling gehad het administratiegebouw te bezetten, doch wilden (na afloop van de gestoorde curatorenvergadering) met curatoren spreken o.a. over de openbaarheid van het DB.
Curatoren menen dat het binnendringen in een gesloten gebouw en het niet gehoor geven aan sommaties om te vertrekken, reden was politiehulp in te roepen.
De rector had er weinig behoefte aan nog eens alle argumenten op te sommen tegen openbaarheid van stukken en notulen te bevorderen.
Mejuffrouw van Lanschot meende dat men niet over het verleden moest praten, maar over de toekomst. Welke condities hebben, zakelijk gesproken, de studenten om weer aan het overleg van de Raad van Overleg deel te nemen.
De praeses van de USF stelde als voorwaarde de hearing die reeds lang gevraagd was en waar het DB verantwoording aflegt van zijn beleid. Daarna wil de USF het resultaat van deze hearing nog als conditie stellen in de Raad van Overleg terug te keren. De rector meende dat het DB deze conditie onmogelijk kan aanvaarden, omdat dan de Raad van Overleg waarin ook andere geledingen vertegenwoordigd zijn, buiten schot blijft.
Het DB heeft reeds eerder verklaard dat het geen heil ziet in dit soort algemene universiteitsvergaderingen nu er een Raad van Overleg is. De studenten vragen of, indien een vergadering van de Raad die een bijzonder karakter heeft met als enig agendapunt de hangende problemen, zou besluiten dat aan het DD geadviseerd wordt de DB-vergaderingen openbaar te maken, het DB dit advies zal opvolgen.
De aanwezige DB-leden menen dat zo'n advies weinig kans maakt in het DB.
Dr. Schamhardt wees er met nadruk op dat, tegen het klaarblijkelijk grote wantrouwen bij de studenten tegen de bestuurlijke handelingen van de universiteits-top toch gezegd moet worden, dat er alles aan gedaan wordt door de bestuurders de universiteitsmachine zo soepel mogelijk te doen lopen.
Het is wellicht aan te bevelen het proces van de besluitvorming van de bestuurders met meer voorlichting te begeleiden.
Prof. van der Blij onderstreepte dat de macht van de top-organen van de universiteit zeer betrekkelijk is.
De beslissingen worden eigenlijk aan de basis genomen.
De studenten schatten de macht en invloed van het DB te groot.
Afgesproken wordt dat aan de Raad van Overleg zal worden gevraagd of zij een hearing kan organiseren, zodat aan de wensen van de studenten tegemoet kan worden gekomen.
De USF zal de voorwaarden nog eens formuleren en vóór 10 december (de vergadering van de Raad) indienen.

Persbericht R.U.

„Open" antwoord van de U.S.F.

Alvorens inhoudelijk in te gaan op de bekende aantijgingen tegen de USF vooraf een enkele opmerking.
Het verbaast ons soms een tikkeltje dat allerlei lieden zich geroepen weten om hun al dan niet fundamentele kritiek op het doen en laten van de USF direct en enkel te spuien op kopijbladen van het universitaire archiefdossier 'U'.
Waarom niet tevens een brief aan het USF-bestuur geschreven? Ons adres is: Wilhelminapark 23 — Utrecht. Ook kan men gebruik maken van de USF klachten- en ideeënbussen. Tenslotte is men gerechtigd om de wekelijkse dinsdagavondvergaderingen van het USF-bestuur te bezoeken, om aldaar zijn grieven ter tafel te leggen en toe te lichten. Bel vooraf even. Ons telefoonnummer is 510911. Ik maak me wijs dat wanneer het *universitaire* dagelijks bestuur eenzelfde procedure zou aanhangen ik toch snel die vergadering eens zou gaan bezoeken.
De redenering van Jaap Hamming is kortweg deze. De besluitvorming die leidde tot het houden van grondraadsverkiezingen (in februari a.s.) is slechts door een kleine groep studenten actief gevolgd en is dus ondemocratisch. Een kleine groep zet zijn mening door, al geeft Jaap toe dat de anderen ook best mee hadden kunnen denken en werken. Jaap Hamming stelt vervolgens dat allereerst de 'grote groep van studenten' geaktiveerd moet worden alvorens besluiten te nemen. Doet men dat niet, dan maakt men zich schuldig aan 'een soort bevoogding en chantage', aldus Jaap Hamming. Op mijn beurt vraag ik me af of het besluit om mensen te gaan aktiveren en het besluit om dat op deze of gene wijze te gaan doen — het voorstel van Hamming — niet een veel grotere vorm van bevoogding impliceert.
Volgens Hamming zou men dan ook eerst de studenten zelf moeten vragen of ze geactiveerd willen worden. Dan echter zal blijken — dat blijkt dagelijks — dat alleen de al actieve mensen zullen antwoorden. Ziedaar de situatie van dit moment.
De indruk van Jaap Hamming dat men i.v.m. de nieuwe grondraadsverkiezingen een ondemocratische werkwijze als democratisch wil verkopen is meer ingegeven door wantrouwen dan door gebleken inzicht in die werkwijze. Het is echter moeilijk dit klaarblijkelijk wantrouwen weg te nemen, omdat nagelaten is 'deze indruk' te explisiteren en te argumenteren. Goede raad: lees de procedure nog eens rustig over en probeer daarbij enige distantie in acht te nemen tegenover je attitude, uitgesproken in de laatste tussenzin van je schrijven 'hoewel ik het oneens *blijf* met uw systeem'.

Piet van Asseldonk,
Voorzitter U.S.F.

NED. MIJ. VOOR NIJVERHEID EN HANDEL | KON. INSTITUUT VAN INGENIEURS

HOOFDCOMMISSIE VOOR DE NORMALISATIE IN NEDERLAND (HCNN)

Maten in mm

Enveloppe zonder venster

Enveloppe met venster

Adresruimte op briefpapier

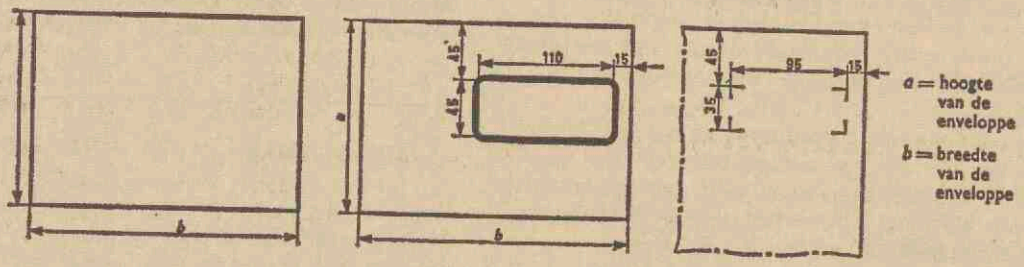

benaming	enveloppe zonder venster		enveloppe met venster	
	a	*b*	*a*	*b*
E-A3	312	441		
E-A3/2	156	441		
E-A4	220	312		
E-A4/2	115	312		
E-A5	156	220	156	220
E-A5/6	110	220	110	220
E-A6	110	156	110 [1]	156 [1]
E-A7	78	110		

[1]) De enveloppe E-A6 met venster is bestemd voor briefpapier formaat A5.

Bij vensterenveloppen mag de drukrand om het venster niet breder zijn dan 4 mm.
Een ruimte, breed 50 mm en hoog 40 mm links boven, is bestemd voor aanwijzingen ten behoeve van de postdienst.
De overblijvende ruimte, hoog 40 mm rechts boven, is bestemd voor frankering en afstempeling door de postdienst (zie opmerking 1 achterzijde).
Op enveloppen zonder venster moet men het adres evenwijdig aan de lange zijde van de enveloppe schrijven, de plaatsnaam en eventueel daaronder de naam van het land van bestemming, zoveel mogelijk rechts onder.
Aanbevolen wordt bij de voor verzending per post bestemde enveloppen waarvan de hoogte *a* groter is dan 200 mm, de inhoud extra te beveiligen, omdat de mogelijkheid van beschadiging daarbij groot is.
Het verdient aanbeveling, voor de enveloppen E-A3, E-A3/2, E-A4 en E-A4/2 de sluiting aan de korte kant te maken.

Voor enveloppen voor eenheidsformaten volgens de B- en de C-reeks, zie N 539.
Voor eenheidsformaten voor papier, zie NEN 381.
Voor briefpapier, rekeningen en kwitanties, zie N 1026.

Voor de indeling van enveloppen en de vouwwijze van briefpapier, zie de opmerkingen 1, 2 en 3 achterzijde.

Aanduiding voor enveloppe E-A5 zonder venster: NEN 538-E-A5
voor enveloppe E-A5 met venster: NEN 538-E-A5-V

Enveloppen voor eenheidsformaten volgens de A-reeks

NEN 538

3e druk oktober 1958
gewijzigd

Auteursrechten voorbehouden HCNN

UDC: 651.46

Secretariaat: Centraal Normalisatiebureau (CNB), Duinweg 20-22, 's-Gravenhage, telefoon 01700-51-4041*

Centrale postdienst

In vervolg op de publikatie in nummer 7 van 17 oktober j.l., waarin de regeling van de postdienst werd geïntroduceerd, volgen hier enige nadere gegevens.

Personeel centrale postkamer

Als chef is benoemd de heer G. Th. W. Loos, telefoon 53 91 11, toestel 1306; assistent zijn de heren A. J. v. d. Berg en D. Voorhuis.

Plaats centrale postkamer

Chemiebarak, Leuvenlaan in De Uithof.

Dienstregeling

Het ligt in de bedoeling de verschillende onderdelen van de universiteit op vaste tijdstippen te bezoeken voor het halen en brengen van de post.

Omdat nog geen ervaring met het rijden van de routes is verkregen verzoeken wij vriendelijk, de post 15 minuten vóór de vastgestelde tijdstippen gereed te hebben.

Mocht het voorkomen dat, nadat de middagronde is geweest, poststukken absoluut nog dezelfde dag verzonden moeten worden, dan kunnen deze tot 17.00 uur bij de postkamer worden afgeleverd of zelf gefrankeerd en gepost worden. Incidenteel is het mogelijk dat de stukken, na overleg met de chef postkamer, worden gehaald.

Voor brieven welke regelmatig op een laat tijdstip verzonden moeten worden kan een beperkt aantal enveloppen bij de postkamer worden voorgefrankeerd. De mechanisch gefrankeerde post kan in de openbare brievenbus worden gedeponeerd; indien het meer dan 10 brieven zijn dienen deze in een verzamelenvelop te worden gesloten, die door de postkamer kan worden verstrekt.

Ophaal-/bezorgpunt

Men wordt verzocht een vaste plaats aan te wijzen waar de uitgaande post gereed ligt en de inkomende post gedeponeerd kan worden. Om het oponthoud voor de chauffeur zo kort mogelijk te houden, verzoeken wij dit punt dicht bij de uitgang (portier) te plaatsen. Indien de administratie over meerdere gebouwen is verspreid, verdient het aanbeveling één concentratiepunt aan te houden waar de post wordt verzameld.

De organisatie van het vervoer berust bij de Algemene Dienst „De Uithof". Voor nader contact hierover kan men zich wenden tot de heer L. van Loon, telefoon 539111, toestel 2049.

Bundelen

Zoals in bovengenoemde circulaire is geregeld zal de briefwisseling tussen de onderdelen van de universiteit als interne post worden beschouwd en door de eigen postdienst worden verzorgd. Om de post snel te kunnen verwerken, verzoeken wij deze voor te sorteren in de groepen: intern, extern, drukwerk, buitenland, luchtpost, aangetekend en per expresse: de drie laatstgenoemde categorieën gelieve men duidelijk aan te geven: strookjes hiervoor zijn bij de postkamer verkrijgbaar. De groepen kunnen worden gebundeld met een touwtje of elastiek; voor grote hoeveelheden kan een postzak beschikbaar gesteld worden.

Op de buitenlandse post behoeven geen postzegels meer geplakt te worden, frankering geschiedt in de postkamer.

Enveloppen

Zoals bekend mogen voor de externe post enveloppen en briefkaarten met het opschrift "Dienst — ministerie van onderwijs en wetenschappen" en het dienstnummer niet meer worden gebruikt. Enveloppen uit de oude voorraad kunnen worden opgebruikt voor de interne post; voor externe post alleen indien dit opschrift is doorgehaald bijv. door middel van een viltstift.

Bij de nieuwe enveloppen dient alleen de eigen adressering aan de linkerkant te worden vermeld. De P.T.T. eist dat 4 cm. van de bovenkant vrijgelaten wordt.

Omdat een zekere beperking in de formaten van de in omloop zijnde enveloppen de verwerking van de post zal bespoedigen, verzoeken wij bij het bestellen van nieuwe voorraad zich zo mogelijk te beperken tot de genormaliseerde formaten volgens de A-reeks, normblad NEN 538. Indien gewenst zal de chef van de postkamer een kopie van dit normblad zenden.

Retourenveloppen

Bij enige onderdelen van de universiteit wordt regelmatig gebruik gemaakt van retourenveloppen c.q.-kaarten indien een antwoord of formulier wordt terugverwacht. Er bestaan twee mogelijkheden om de retourzending portvrij te laten geschieden, n.l. door voorgefrankeerde en -geadresseerde enveloppen/kaarten of met gebruikmaking van een, door de P.T.T. te verstrekken machtigingsnummer, hetwelk op de enveloppen/kaarten gedrukt wordt. Van het percentage terugverwachte antwoorden hangt af welk systeem het goedkoopste is. Zo nodig kan men hierover met de chef postkamer overleg plegen.

Aanvang postdienst

Per 22 december a.s. zal met de centrale postdienst begonnen worden. Frankering zal per 1 januari 1970 nodig zijn; vooraf kan reeds enige ervaring worden opgedaan.

Zolang de chef van de postkamer nog niet bereikbaar is kan men zich voor wensen of inlichtingen wenden tot de heer A. Dijkstra, Kromme Nieuwe Gracht 29, telefoon 29441, toestel 122.

„Zelfmoorden"

Naar aanleiding van een bericht in Trophonios van 28 november jl. betreffende een zevental zelfmoordpogingen van studenten in het IBB-complex gedurende het weekend van 15 en 16 november jl. delen Curatoren van de Rijksuniversiteit van Utrecht mee, dat zij deze publikatie bijzonder betreuren en afkeuren. Uit een voorlopig onderzoek is gebleken dat bij de betrokken instanties als het Bureau maatschappelijk werk voor studenten, de Stichting Studentenhuisvesting, de beheerders van de studenten-flats en in het Academisch Ziekenhuis geen aantallen gevallen bekend zijn die betrekking zouden kunnen hebben op de mededelingen in Trophonios.

Curatoren achten het vooral betreurenswaardig dat zo lichtvaardig gepubliceerd wordt over zaken, die overeenkomstig een geldend agreement, in de pers met grote omzichtigheid tegemoet worden getreden.

Persbericht R.U.

Uit de Senatus Contractus van 2 december 1969

1. De heren Fokkema en Wessels Boer, pas opgetreden als resp. voorzitter en vice-voorzitter van het Stafconvent, wonen voor het eerst de vergadering bij.

2. Prof. Wagenaar brengt een respectabele speculaaspop ter vergadering. Zonder stemming en met instemming van alle aanwezige geledingen wordt het geschenk aanvaard.

3. Dr. H. Schamhardt doet verslag van de activiteiten van het Beleidsorgaan Doelmatigheidsverhoging. Wij verwijzen naar vorige nummers van 'U'.

4. Een voorontwerp van wet inzake het wetenschappelijk onderwijs gericht op het buitenland (een regeling om naast de officiële in het Academisch Statuut voorkomende studierichtingen speciaal voor buitenlanders studiemogelijkheden in te richten) is aan de faculteiten doorgezonden. De faculteiten moeten berichten of zij dergelijke studierichtingen voor buitenlanders wenselijk achten. Het blijkt dat nog niet alle faculteiten hun antwoorden hebben ingezonden.

5. De Raad van Overleg heeft op 4 november jl. besloten aan de Senatus Contractus te vragen zich op de representatie van het wetenschappelijk corps in het DB te bezinnen. Met name wordt gevraagd te overwegen ook het Stafconvent in het DB te doen vertegenwoordigen. De Rector stelt namens het Driemanschap voor dat het wetenschappelijk corps in de toekomst vertegenwoordigd wordt door vier personen, te weten het Driemanschap (Senaatsleden) en een lid van de wetenschappelijke staf. Eveneens wordt voorgesteld dat in het vervolg niet meer twee bestuursleden van het Stafconvent maar het gehelee bestuur van het Stafconvent (5 à 7 personen) aan de vergaderingen van de Senatus Contractus zal deelnemen. In de derde plaats ligt er een voorstel een werkcommissie uit de Senaat en wetenschappelijke staf samen te stellen die gaat bekijken welke consequenties de gedachte van de eenheid van het wetenschappelijk corps heeft (begrenzing, opbouw, organen, etc.).

De Senatus Contractus gaat met de drie voorstellen akkoord en zal zich per brief tot de besturen van de faculteiten richten met mededeling van deze besluiten.

Uit de D.B.-vergadering 8 december

1. Op de agenda van de Curatorenvergadering van 15 december a.s. zal het punt "Deelname van het wetenschappelijk corps aan het DB" worden opgenomen. De Senatus Contractus ging er nl. op 2 december j.l. mee akkoord, dat het wetenschappelijk corps in de toekomst niet met drie, maar met vier vertegenwoordigers in het DB zitting zal nemen, doordat er een lid van de wetenschappelijke staf aan het huidige driemanschap wordt toegevoegd.

2. De bouwnota d.d. 3 december 1969 die in de Curatorenvergadering van 15 december a.s. zal worden besproken, ligt op kamer A16 ter inzage voor belangstellenden. In één der volgende nummers van "U" zal een samenvatting worden gepubliceerd.

UNIVERSITEIT

AGENDA

12 december: persgesprek n.a.v de promotie van drs L F Bakker, Perscentrum, 11 00 uur Openingscollege prof. dr. A W Reinink, aula. 16 15 uur.

15 december: curatorenvergadering Zaal I academiegebouw, Domplein, 10.00 uur

16 december: promotie drs. L. F Bakker (geneeskunde). Albert Verweystraat 81. Voorburg op het proefschrift. Kwakzalverij en onbevoegd uitoefenen der geneeskunst Senaatszaal, 16 15 uur.

17 december: persgesprek n.a.v. de promotie van drs. G A. de Cocq. Perscentrum, 15.00 uur.

Promotie drs C. T. Bartels (wisk. en natuurw.), Mathenesserlaan 462 b, Rotterdam, op het proefschrift· Metabolism of plant lipids in relation to trans-3-hexadecenoic acid. Senaatszaal 16 15 uur.

Persgesprek n.a.v. de promotie van drs. L. Turksma, Perscentrum 16 00 uur.

18 december· voordracht drs.: P J E. Luykx: .Na-oorlogse restauraties in België". Kunsthistorisch Instituut, collegezaal Boothstraat 6. 14 00 uur precies

19 december: promotie drs. L. Turksma, (Soc Wetensch.). Schippersgracht 22, Maarssen op het proefschrift: Socioloog en geschiedenis. Senaatszaal 13.45 uur.

Promotie drs. G. A. de Cocq (Soc. Wetensch.), p/a Benedendorpseweg 164, Oosterbeek, op het proefschrift: Citizen participation doomed to extinction or last foothold of democracy? Senaatszaal 15.15 uur.

UNIVERSITEIT EN KERK

Hervormde Studenten Gemeente

Academiediensten Ianskerk: zondag 14 dec. 10.30 uur ds. de Bruine, medewerking het studentenkerkkoor o.l.v. mevr. Pita v.d. Werff-Lous.

Zondag 21 dec. 10.30 uur ds. van Egmond. De laatste catechisaties voor de kerstvakantie worden gegeven in de week van 8-12 december. Ze worden weer hervat in de week van 12-16 januari 1970. Gedurende die tijd wordt ook geen spreekuur gehouden. Dat betekent dat het eerste spreekuur in het nieuwe jaar gehouden wordt op woensdag 14 januari van 12.00-13.00 uur op de zolder van het U-huis.

Ds. J. C. de Bruïne, Van Lidth de Jeudestraat 17, tel. 1 09 34.

Dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 51 12 72.

Gereformeerde Diensten
Zondagavond 14 december, om 19.15 uur — in de Pieterskerk — „Dienst van het Lied" — naast de prediking zal in deze dienst vooral het lied centraal staan. Medewerking van het koor onder leiding van mevrouw Pita van der Werff-Lous, organist: F. de Vries.

Remonstrantse gemeente
Zondag 28 december om 10.30 uur in de Geertekerk zal Jhr. Mr. C. J. A. de Ranitz een beraad leiden over: „Utrecht als menselijke samenleving." Denk en discussieer mee!
Spreekuur van ds. J. Overdiep (Hieronymusplantsoen 5) woensdags: 18.45-19.45 uur.

VERSCHIJNINGSDATA 'U'

Het laatste nummer **voor de kerstvakantie** van 'utrechtse universitaire reflexen' verschijnt 19 december; het eerste nummer na de vakantie 9 januari 1970.

ADRESSERING MET GEBRUIKMAKING VAN DE COMPUTER
Zoals u wellicht zult weten is de personeelsadministratie van de R.U. geautomatiseerd, d.w.z. wij maken daartoe gebruik van de mogelijkheden die geboden kunnen worden door de bij het bureau van de universiteit aanwezige I B.M. computer type 1401. Ook voor de verwerking van de inschrijvings- en examengegevens van de studenten is de computer ingeschakeld
Een onderdeel van beide genoemde administraties vormen de adressen van de personeelsleden en zowel de studie- als huisadressen der studenten. In totaal ongeveer 35.000 adressen.
Voorheen maakten wij voor massale verzendingen gebruik van de bij het bureau van de universiteit aanwezige adressograph installatie, alwaar van ieder personeelslid en iedere student een adresplaatje aanwezig was. Dit hield echter in dat een adreswijziging resulteerde in een nieuw adresplaatje en tevens wijziging van de in de computer opgeslagen gegevens. Dat was dubbel werk.
Sedert 1,5 jaar wordt geen gebruik meer gemaakt van de adresplaatjes van de studenten, terwijl voor het personeel deze plaatjes sedert september j.l. niet meer worden gebruikt
Teneinde alle adressen tijdig te kunnen wijzigen, vragen wij wel uw medewerking Stuurt u uw adreswijziging, indien u tot het personeel behoort, naar ons bureau administratie, Kromme Nieuwe Gracht 46 en indien u student(e) bent, naar ons bureau inschrijving en informatie.
Dat wij nu voor de adressering gebruik kunnen maken van de computermogelijkheden heeft echter ook schaduwzijden. Het is alleen dan verantwoord, indien het massale verzendingen betreft, zoals b.v. het blad 'U' Meestal zal het ons niet mogelijk zijn aan individuele aanvragen, voor een beperkte groep studenten of personeelsleden te adresseren, te voldoen ook al daar wij reeds sedert geruime tijd genoodzaakt zijn met onze computerinstallatie in een volledig 3-ploegenstelsel te werken (24 uur per dag) teneinde al onze geautomatiseerde administtraties etc. tijdig te kunnen verwerken.

Vakatures ontwikkelingslanden

University College of Cape Coast, Ghana; Chairs.
a) Classics b) Economica c) History d) Sociology. St. Hilda's College, Buenos Airess Argentinië; Teacher of Biology and General Science (Januari 1970). English College, Nicosia, Cyprus; Chemistry Teacher (as soon as possible) Graduate with teaching experience.
Een volledige lijst van vakatures ligt op het Perscentrum, Pieterskerkhof 13 Utrecht ter inzage.
Commissie voor Universiteit en Ontwikkelings-problematiek is gevestigd: Biltstraat 172, Utrecht (tel. 715544, toestel 281). Geopend maandag van 19.30-21.00 uur.

PATET IANUA of: DE KLOP OP DE DEUR
Patet ianua, zeiden de oude romeinen en dat betekent dat de deur open staat. Ze bedoelden daarmee dat de laatste uitgang uit het leven door de souvereine mens beheerst wordt. Het is zijn hoogste autonome recht van die deur gebruik te maken: de zelfmoord.
Wie er wel eens mee te maken heeft gehad weet, dat deze autoriteit weinig of geen inspraak toelaat, tenzij er een echte ANDER is die met toegewijde hart en handen bewijst dat niemand alléén het recht heeft over zijn exodus te beslissen.
H. Vreekamp heeft onder het pseudoniem Varkekijker in Troof van 28 november j.l. meegedeeld dat er in één weekend (15 en 16 november) zeven zelfmoordpogingen in het studentencomplex aan de Ina Boudier Bakkerlaan zijn ondernomen. Ze kwamen alle in het Ac. Ziekenhuis terecht. Slachtoffers, aldus Vreekamp, van de kapitalistische onderdrukking.
Het is een kleinigheid dat er geen zeven bleken te zijn. Troof en Vreekamp trokken zich taktisch terug toen dit bekend werd: " niet helemaal precies en zo en 't kan wel iets anders liggen".
We laten dit soort schrijverij voor de verantwoordelijkheid van auteurs en redacteuren, de zaak zelf is ernstig genoeg, in elk geval té ernstig om er mee te goochelen.
Laat Vreekamps stukje een miskleun zijn wat de cijfers betreft, iedereen weet dat de golven van pessimisme bij de jeugd van onze tijd soms hoog gaan. (En niet alleen bij hen). Hoe komt dat: Het complex aan de I.B.B.laan biedt zowat alles wat een mens kan hebben. Warme kamers, winkels, sociale ruimten, TV, een bar, biljart. Kortom: complete gesubsidieerde verzorging. Mensen die 'van niks" hebben moeten studeren kijken er wel eens met een scheef oog naar. Ondanks verenigingen, clubs, kroegen, discussiegroepen, studia generalia, reducties, sporten, etc. schijnen er toch heel wat studenten geestelijk te verpauperen, te vereenzamen. Ze stikken een beetje in de semi of hele luxe. Welk mens kan werkelijk zowel de problemen als de zegeningen van deze maatschappij aan?
Je hoeft maar een kluitje desparaten bijeen te hebben en de epidemie staat voor de deur. Dat het meer voorkomt in studentenflats dan in bejaardenflats of huizen voor werkende ongehuwde mannen en vrouwen kan ik nog niet geloven.
Het gebeurt ook in andere maatschappij typen, omdat mensen mensen blijven. De kern is niet of we in dit of dat maatschappij type leven en of kapitaal of communisme onderdrukken. De kern is dat we worstelen met het mondigheidsvraagstuk: hoe kan een mens in het reine komen met de feiten temidden waarvan hij leeft, met de rol die hij speelt, samen met de anderen die hem als naasten gegeven zijn. Hoe wordt hij compleet mens?
Eén van de handelingen die uit mondigheid zouden kunnen voortvloeien is duidelijk zeggen: patet ianua: de deur staat open. Geen sterveling dwingt studenten in een flat te wonen. Zoek wat anders. Maar dat helpt misschien niet. Werkelijk helpt het wanneer anderen zeggen: patet ianua, mijn deur staat wijd voor je open, binnen zonder kloppen. Voor verschrikkelijk veel mensen is er geen Ander. Dat is een klop op de deur van al die studentenkamers. En zo is Vreekamps verhaal toch nog een kerstverhaal geworden A. v. d. M.

KOMMISSIE VOOR UNIVERSITEIT EN ONTWIKKELINGSPROBLEMATIEK

Met onderstaand strookje kunt u zich opgeven voor de NUFFIC-leergang (zie U-blad 28 nov.).
Ondergetekende,

naam: .....
adres: .....
plaats: .....
— student aan universiteit of hogeschool [1]) .....
ingeschreven aan: .....
fakulteit/studierichting: .....
— H.B.O.-student, school: .....
klas: .....
vooropleiding: .....
— niet-student, leeftijd: .....
opleiding: .....
functie: .....

verzoekt inschrijving voor de Universitaire Leergang Ontwikkelingsproblematiek in Rotterdam, Amsterdam, Nijmegen, Utrecht.
datum: .....
handtekening: .....

[1]) doorhalen wat niet van toepassing is.
Het inschrijfgeld bedraagt *f* 10,— voor studenten en *f* 25,— voor niet meer studerenden. te voldoen op de eerste college-ochtend Deelnemers, die niet meer dan 5 keer (Amsterdam, Rotterdam) of 4 keer (Utrecht, Nijmegen) een ochtend gemist hebben ontvangen aan het einde van de cursus een certifikaat
Aanmelding kan geschieden door inzending van de strook aan NUFFIC, Molenstraat 27 te Den Haag, tel. 070 - 630550, waar ook nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen.
Na aanmelding zal een programma-boekje worden toegestuurd
Deelnemers aan de Nuffic-leergang wordt verzocht zich vóór 16 december op te geven.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16 tel. 2 94 41 tst. 219.

Knipseldossiers: Buitenlandse universiteiten, Europese universiteit. Hoogleraren Diergeneeskunde, Studentenproces n.a.v. het 'bezetten' van de curatorenkamer.

Nieuwe boeken: De Wetenschappelijke bibliotheken in Nederland, Regtien, T.-Universiteit in opstand, Popma, K. J.-De universiteit: idee en praktijk.

Persnieuws no. 198 t.m. 207 (3-14 nov. 1969) waarin o.a. de artikelen van prof. dr. R. A. de Moor over de hervorming van de Universiteit, het studentenproces in Utrecht en het artikel van dr. E. J. Verwey over het plan van de PvdA.

TELEAC PROGRAMMA

Universiteit en hogeschool

Inhoud: Er zal weer aandacht worden besteed aan de studiemogelijkheden en de wetenschappelijke functies van de universiteiten en hogescholen. De reeds eerder uitgezonden programma's zullen opnieuw worden bewerkt en aangepast aan de huidige situatie.

De volgende studierichtingen komen aan de orde:

geneeskunde, biochemie, rechten, economie, wis- en natuurkunde, technische wetenschappen, theologie, en sociaal-culturele wetenschappen.

Voor wie bestemd:

De serie is in de eerste plaats bestemd voor leerlingen van de hogere klassen van het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs en hun ouders.

Aantal uitzendingen: 8. Uitzendperiode: februari-maart 1970.

Aanvang: eerste programma zondag 1 februari, 14.30-15.00 uur. Ned. 1; herhaling woensdag 4 februari, 22.35-23.05 uur. Ned. 2. Regie: Hans Knap.

Nascholing huisartsen

Voor het eerst in Nederland zal ook de televisie worden ingeschakeld voor de nascholing van medici.

Met ingang van 1970 hoopt Teleac regelmatig uitzendingen te verzorgen, welke worden geproduceerd in samenwerking met het Nederlands Huisartsen Instituut.

De eerste serie bestaat uit 6 lessen en wordt uitgezonden in de periode april-mei 1970.

Een tweede serie zal volgen in het najaar. De onderwerpen worden tijdig in de medische vakliteratuur aangekondigd.

Aanvang: eerste uitzending zaterdag 25 april, 8.45-9.15 uur, Ned. 1; herhaling maandag 27 april, 22.40-23.10 uur, Ned. 1.

Begeleiding: de inhoud van deze eerste serie wordt samengevat in een boekje dat tevens aanvullende informatie bevat over het gekozen onderwerp.

Presentatie: P Lens, arts.

Regie: Ineke Sipkema.

PRESSA TRAJECTINA

De Commissie van Beheer van de Stichting 'Pressa Tranjectina' deelt u hierbij mede dat zij als volgt is geconstitueerd: sebo ebbens praeses; marijke peters ab actis; willem bos fiscus; simon kleinjan commissaris doka; thedo fruithof commissaris diktaten; baptist trimbos commissaris intern; k. lindner administrateur.

De Stichting 'Pressa Trajectina' biedt naast de bekende activiteiten als het verzorgen van type-, stencil- en off-set werk van bonboekjes, programma's, bulletins, diktaten etc. nu ook de mogelijkheid om naast gewoon zwart ook andere kleuren te gebruiken, hetgeen talloze nieuwe perspectieven biedt. De Pressa Trajactina werkt snel en zonder winstoogmerk. Voor studenten met collegekaart zijn alle voorwaarden voor 10 pct. korting aanwezig. De volgende diktaten zijn nog steeds voorradig: Syllabus microeconomie I 11,—; Syllabus microeconomie II januari; vraagst. fysische meetmeth. 3,—; Chem. thermodynamica 6,—; Elektriciteitsleer 6,50; Vragen en onderw. atoomfysica II 0,50; Atoomfysica II incl. magnetisme 5,—; Magnetisme (aanvullling atoomf. II) 1,—; Vragen en onderw atoomfysica I 2,50; Klassieke mechanica 10,—; Opgaven theoretische fysica 5,—; Medische fysica 6,50; Nat. Vet. (Schimmel) 3,—; Huisvesting paard 7,—; Het melken 4,—; Practicum handl. ext. paard 3,—; Rassenkennis paard 5,50; Exterieur rund 5,50; Exterieur paard 4,—; Vlees 5,—; Pluimveekeuring 3,— Bijzondere veevoeding 7,—; Algemene veevoeding 7,—; Inleiding theoretische fysica 9,—; Studiegids rechten 3,—.

Wilt u meer hierover weten, op Lepelenburg I, kamer 29 (tel. 2 09 30) staan zij van 12.00-14.00 en van 17.00-18.00 uur tot uw beschikking.

NEDERLANDSE VERENIGING VOOR LOGICA EN WIJSBEGEERTE DER EXACTE WETENSCHAPPEN

Het wintersymposium van 1970 zal gewijd worden aan het thema Implicaties van de taalwetenschap. Het symposium vindt plaats in de 'Internationale School voor Wijsbegeerte' te Amersfoort op 10 januari.

Programma: 10.00 uur; Aankomst en koffie. 10.30 uur; Prof. dr. H. Schultink (Utrecht) Hedendaagse Taalbeschrijving: Het Transformationele- Generatieve Model. 11.30 uur; koffiepauze. 12.00 uur; Prof. dr. G. Nuchelmans (Leiden). Van Taaluiting naar Logische structuur. 13.00 uur; Lunch. 14.30 uur; Prof. dr. A. van Wijngaarden (Amsterdam GU) Taal en Metataal. 15.30 uur; theepauze. 16.00 uur; Discussie. 16.45 uur; Sluiting.

Het adres van de School voor Wijsbegeerte is Dodeweg 8, Oud Leusden. Voor treinreizigers zal om ongeveer 10.00 uur een bus van het station Amersfoort naar de school vertrekken. Men geeft zich op voor het symposium door storting van *f* 6,— kosten van lunch, koffie en thee, op postgiro no. 427032 t.n.v. Nederlandse Vereniging voor Logica onder vermelding 'Wintersymposium'. Het organisatiecomité verzoekt belangstellenden om zo spoedig mogelijk de deelnemerskosten te storten. Onbeperkte introductie is toegestaan.

MEDEWERKERS

STAFCONVENT

Mededelingen van de voorzitter van het stafconvent op de Jaarvergadering, 24 november 1969.

In de eerste plaats heb ik de taak het afgetreden interim-bestuur De Roon, De Boer, Hubenet, Mansfeld en Wessels Boer dank te zeggen voor het werk dat zij in de afgelopen weken, sedert 23 oktober j.l., hebben verzet. De heer De Roon, voorzitter van het interim-bestuur, was tevens voorzitter van het voorgaande bestuur, waarin voorts zitting hadden de heren Broeder, Buiting, Charbon, Huisman en Van der Maas. De bestuurswisseling op 23 oktober ging overhaast, en ik voel mij daarom genoodzaakt op deze plaats ook de inspanningen van het bestuur dat aan het interim-bestuur vooraf ging te memoreren. De heer De Roon is meer dan drie jaar lid van het bestuur van de conventsraad geweest, waarvan meer dan twee jaar voorzitter, en heeft aan drie verschillende bestuursconstellaties leiding gegeven. In zijn tijd is de conventsraad uitgegroeid van een vrijblijvend gezelschap tot een lichaam dat een eigen plaats inneemt in de driehoeksverhouding tussen universiteitsbestuur, studenten en wetenschappelijk corps. Dit betekent dat de besturen-De Roon het nodige werk hebben verzet.

Er zijn concrete resultaten bereikt, die o.m. zijn vastgelegd in het Bestuursreglement (1969) van onze universiteit, waarin de positie van het stafconvent wordt omschreven. Ook al gaan de inmiddels getroffen regelingen ons in de meeste gevallen niet ver genoeg; dat is geen reden om op een dag als vandaag niet even stil te staan bij notoire verworvenheden. Daarbij denk ik bijvoorbeeld aan artikel 44, lid 3, van het Bestuursreglement dat als volgt luidt: 'De leden van het stafconvent worden uitgenodigd deel te nemen aan besprekingen per vak dan wel per subfaculteit of faculteit over de inrichting van het onderwijs, waarbij zij direct betrokken zijn'.

Dit artikel vormt een goed uitgangspunt voor een verdere verwezenlijking van het ideaal van de eenheid van het wetenschappelijk corps. De toevoeging aan 't genoemde artikel dat de leden van het stafconvent bij dergelijke besprekingen slechts een raadgevende stem bezitten behoort tot die elementen van het bestuursreglement die inmiddels verouderd zijn en in sommige faculteiten ten dele ook reeds door de praktijk achterhaald. De thans voorkomende constructie dat een aantal stafleden aan de faculteitsvergaderingen deelneemt — met stemrecht — is duidelijk een compromis tussen een volledige integratie van de wetenschappelijke staf in het wetenschappelijk corps, en de opneming van de leden van de wetenschappelijke staf in de (sub)faculteiten met slechts adviserende stem.

Er zijn meer verworvenheden te noemen die helaas nog het karakter van een compromis hebben. Zo vermeldt artikel 22 van het Bestuursreglement, dat twee vertegenwoordigers van het stafconvent de vergaderingen van de senatus contractus bijwonen. Een toevoeging regelt niet of deze vertegenwoordigers stemrecht hebben Neen, zij stipuleert daarentegen dat deze vertegenwoordigers 'bevoegd zijn van hun mening te doen blijken'.

Het is duidelijk dat het Bestuursreglement bij lange na niet beantwoordt aan de verwachtingen van diegenen die de eenheid van het wetenschappelijk corps in hun vaandel hebben geschreven. Tot diegenen wil het huidige bestuur ook zichzelf rekenen. Máár, niet à tort et à travers.

Men kan van het stafconvent niet verwachten dat het de idee van de eenheid van het wetenschappelijk corps zal blijven onderschrijven, als er geen uitzicht op een voortvarende verwezenlijking van deze idee is. Het staat vast dat de eenheid van het wetenschappelijke corps thans niet veel meer is dan een intentieverklaring.

Dit bestuur wenst zich echter niet tevreden te stellen met de instandhouding van een fictie De onmiddellijke vraag waarvoor dit bestuur zich derhalve gesteld ziet is, of er reële mogelijkheden zijn voor een spoedige verwezenlijking van de gedachte van de eenheid van

het wetenschappelijke corps. Tijdens de ons reeds toegezegde gesprekken hierover met de senatus contractus zal het antwoord op deze vraag duidelijk worden.
De eenheid van het wetenschappelijk corps is niet het enige vraagstuk dat zich aan ons zal opdringen. Ons eigenlijke doel is een bijdrage te leveren aan de herstructurering van onze universiteit. De medewerking van de studenten is daarvoor nodig. Ik verwacht goede formele en informele contacten met de studentenvertegenwoordigers. Een partiële regeling van de herstructurering, die zou voorbijgaan aan de gerechtvaardigde wensen tot inspraak van de studenten op welk niveau dan ook, kan geen definitief karakter hebben. Een volledige herstructurering eist echter van alle betrokkenen dat zij een bijdrage leveren. De uiteindelijke regeling van de bestuursvorm van onze universiteit zal langs democratische weg tot stand moeten komen. Het kan zijn dat het groepsbelang daarbij ogenschijnlijk ondergeschikt gemaakt zal moeten worden aan dat van de universiteit.
Thans is de bespreking van de bestuursmodellen die de Commissie Van Unnik op tafel heeft gelegd urgent. Juist nu is het noodzakelijk dat de vertegenwoordigers van het Dagelijks Bestuur, van de staf, van de studenten en van het personeel aan de overlegorganen deelnemen die met de uitwerking en eventuele correctie van de voorstellen Van Unnik zullen worden belast. Wij wensen met de studentenvertegenwoordigers samen te werken, maar kunnen niet hen aan de conferentietafel vervangen. Ik hoop dat ook bij de studentenvertegenwoordigers de gedachte zal veld winnen, dat het nu tijd is om te oogsten.
Dames en heren conventsleden. Uw steun hebben wij in de eerste plaats nodig. Zonder communicatie, vooral ook van uw kant, werken wij in een luchtledig. De door ons uitgeschreven enquête bedoelt in een leemte te voorzien. Voor zover u deze nog niet hebt ingevuld, doe het hedenavond.
Wij zullen de uitslag zo spoedig mogelijk publiceren. U helpt ons op uiterst waardevolle wijze als u ons het gevoel geeft een achterban te hebben. Omgekeerd zijn wij er slechts om u bij te staan, uw meningen te vertolken om te zetten in voorstellen waarvoor zo ruim mogelijke steun kan worden verwacht.
Tenslotte wil ik zeggen dat ik het bijzonder op prijs stel dat mijn medébestuursleden zoveel vertrouwen in mij hebben gesteld dat zij mij hebben gevraagd het voorzitterschap op me te nemen.

D. W Fokkema.

Enquête onder de wetenschappelijke staf van de Utrechtse Universiteit.

Op 28 november werd een door het stafconventsbestuur georganiseerde enquête onder de wetenschappelijke medewerkers en lectoren van de Rijksuniversiteit Utrecht inzake de universitaire bestuursvorm afgesloten.

De resultaten werden met behulp van het Elektronisch Rekencentrum van de universiteit verwerkt. Van de verzonden formulieren werden 477 exemplaren (ca. 30 procent van het totaal) terugontvangen. De inzenders zijn gelijkmatig over de verschillende faculteiten verdeeld. De vraag of men het 'one man — one vote' systeem gewenst acht werd door een duidelijke meerderheid negatief beantwoord. Voor het topbestuur en de faculteiten achtte 76 procent dit systeem onbruikbaar.
Van de inzenders meende 61 procent dat het one man — one vote systeem ook op het basis-niveau (instituten en laboratoria) onbruikbaar was. Dertig procent sprak zich voor toepassing van dit systeem op het basis-niveau uit.
De vraag aan welke indeling in geledingen de voorkeur werd gegeven, werd als volgt beantwoord:
70 procent voor drie geledingen (wetenschappelijk corps, studenten, en administratief en technisch personeel), 17 procent voor vier geledingen (hoogleraren en lectoren, wetenschappelijke staf, studenten, en administratief en technisch personeel).
Vijf procent wenste geen onderscheid in geledingen. Indien de bestuursvorm uit drie geledingen zal worden opgebouwd, wenst een absolute meerderheid (59 procent) een verdeling van zetels in de bestuursorganen op kwalitatieve basis, d.w.z. op basis van functie en verantwoordelijkheid van de verschillende geledingen. Zesentwintig procent wenst een zetelverdeling op paritaire basis.
Uitgaande van de gedachte dat het bestuur zal worden opgebouwd uit vier geledingen, wenst 49 procent een kwalitatieve zetelverdeling en 21 procent een paritaire.
De laatste vraag betrof het universiteitsbestuur. Van de inzenders sprak 46 procent zich uit voor de constructie dat 'het universiteitsbestuur wordt benoemd door de Kroon, geheel of in meerderheid op voordracht van de universiteitsraad.' In deze constructie is het universiteitsbestuur beleidsvoorbereidend en verantwoording verschuldigd aan de universiteitsraad, die beleidsbeslissend is. Zesentwintig procent antwoordde dat het universiteitsbestuur geheel door de universiteitsraad dient te worden gekozen. Twaalf procent meende dat het universiteitsbestuur beleidsbeslissend dient te zijn.
De volledige cijfers, onderverdeeld naar de verschillende faculteiten, zullen binnenkort worden bekend gmaakt.
De enquete-commissie bestond uit: dr D. W. Fokkema, dr. J. Mansfeld en dr. J. G. Wessels Boer.

WAARSCHUWING I.V.M. PREMIESPAARREGELING

Het is ons gebleken, dat een aantal verzekerings- en spaarkasmaatschappijen momenteel een intensieve campagne voert om het aantal cliënten bij hun maatschappij te vergroten. Als argument voor deelneming aan een spaarsysteem worden als regel de financiële voordelen aangevoerd, die kunnen worden verkregen in verband met de Premiespaarregeling en het Algemeen Premie Spaarplan. Voor zover daar aanleiding toe mocht zijn, wijzen wij er met nadruk op dat de universiteit geheel buiten de activiteiten van bedoelde maatschappijen staat. Wellicht verdient het aanbeveling om, alvorens u tot afsluiting van een overeenkomst overgaat, nadere inlichtingen omtrent de premiespaarregeling in te winnen bij de heer F. H. M. Kop, Hoofdafdeling Personeel van het bureau van de Universiteit, tel. 2 94 41-236.

CONCERT C.U.C.

Voor het C.U.C. concert van 28 november in de aula bleek gezien het aantal bezoekers een verheugende animo te bestaan. Na de opening door de voorzitter prof. mr. A. R. Hulst en voor de pauze werd oude muziek op oude instrumenten — althans copieën ervan — gespeeld. Uitvoerenden waren: Willem Kroesbergen: blokfluit waarbij een D. Bey-van 1710 en kromhoorn, Jaap v d. Drift: gamba, en Paul Smit: een Italiaans pentagonaal virginaal en een Vlaams virginaal (Museiaer). De beide virginalen werden gebouwd door Willem Kroesbergen naar voorbeelden uit de 16e en 17e eeuw.

Het applaus deed duidelijk het enthousiasme van de toehoorders uitkomen. In de pauze bestond de mogelijkheid — waarvan velen gebruik maakten — om de oude instrumenten te bezichtigen. Hierbij werd ook uitleg gegeven. Overigens over de pauze gesproken, men kon ook naar de koffiekelder gaan. Er moet ons van het hart, dat de aankleding van de kelder uiterst summier was. Behalve een leeg buffet en wat tafeltjes en stoelen, stonden er 3 apparaten. Twee automaten en een kist met opschrift ‚Klachten USF'. De eerste 2 gaven koffie als er iets in gedaan werd. De laatste niet eens. Na de pauze bracht het professorendameskoor onder leiding van onze cantor Jaap Hillen vier liederen ten gehore, waarbij als solisten optraden mevrouw W. Nelson sopraan, mevr. J. Jansen sopraan, mevr. H. de Waard 1e alt, mevr. T. Bos 2e alt en mevrouw K. Salomonson fluit. Ook werd een duet voor viool en cello van Haydn uitgevoerd door mevrouw M. Teesing en mevr. M. Smalhout cello.

Ook deze uitvoering oogstte veel succes. Allen mogen dan ook met voldoening op deze avond terugzien.

M. J. W. Thomas-v. d. Staal

VACATURES

Algemeen

Voor het bureau vormingswerk waar mede de Studium Generale programma's worden samengesteld, wordt gevraagd een

SECRETARESSE

Haar taak is behalve de normale secretaressewerkzaamheden o.m. het volgende: verzorging van een boekhouding voor zover deze voortvloeit uit vormingswerkprogramma's, uitleen van kunstwerken en boeken van het bureau en het politiek centrum, onderhouden van contacten met wetenschappelijk corps, studenten en vertegenwoordigers van de politieke en culturele wereld, zorgvuldig samenstellen en onderhouden van veelsoortig samengesteld archief.

Gevraagd: een secretaresse met organisatietalent en met de kwaliteit van in hoge mate zelfstandig optreden; bij voorkeur middelbare schoolopleiding, diploma en ervaring in steno en kennis van een der moderne talen. Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Sollicitaties te richten aan de personeels-functionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 734.

Bij het instituut voor toegepaste taalkunde kan per 15 december 1969 geplaatst worden een

ASSISTENTE voor het **SECRETARIAAT**

De werkzaamheden bestaan uit type- en stencilwerk en het bedienen van de telefoon. Vereisten: vooropleiding minstens op muloniveau, goede typevaardigheid. Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Sollicitaties te richten aan de directeur van het instituut voor toegepaste taalkunde, Wilhelminapark 11, Utrecht.

Rechten

Bij het economisch instituut is wegens toename van de werkzaamheden behoefte aan een

ADMINISTRATIEVE KRACHT

ter assistentie van de secretaresse. Zij zal worden belast met o.a. het bedienen van de telefoon, diverse typewerkzaamheden en geven van inlichtingen aan bezoekers en studenten. Zij moet in staat zijn de secretaresse bij afwezigheid te vervangen. Vereisten: tenminste mavo-diploma en goede typevaardigheid. Leeftijd tot 20 jaar. Datum indiensttreding: zo spoedig mogelijk. Salariëring volgens rijksregeling.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het economisch instituut, Boothstraat 1c te Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het hoofdvak-praktikum natuurkunde, gevestigd in het universiteitscentrum 'de Uithof' gebouw transitorium, kan geplaatst worden een

AMANUENSIS

Zijn taak zal zijn om als lid van een kleine werkgroep mee te werken bij het onderwijs in de experimentele natuurkunde aan studenten in de natuurkunde. De werkzaamheden omvatten o.m. het onderhoud van de praktikum-apparatuur, het verlenen van technische hulp aan studenten tijdens de praktika, het toezicht houden op de fotografische kamer en het testen van nieuwe apparatuur. Het salaris wordt, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring bepaald in de rangen amanuensis of amanuensis A. Voor nadere functie-informatie kunt u zich wenden tot dr. J. Kuperus (tel. 030-539111).

Sollicitatiebrieven te richten aan de personeelsfunctionaris, Bijlhouwerstraat 6 te Utrecht.

Bij het laboratorium voor ruimte-onderzoek aan het sterrekundig instituut kan worden geplaatst een

TECHNICUS op monteursniveau

voor het verrichten van montage-werkzaamheden van fysische instrumenten, zoals stralings-detectoren, voor experimenten die met behulp van ruimte-voertuigen worden gelanceerd. Vaardigheid in het verrichten van precisiewerk is vereist, bereidheid tot het leren toepassen van nieuwe methoden eveneens

Sollicitaties kunnen worder gericht aan de afdeling personeelszaken van het sterrekundig instituut, Zonnenburg 2 te Utrecht.

Bij het laboratorium voor ruimte-onderzoek aan het sterrekundig instituut kan worden geplaatst een

EXPERIMENTEEL FYSICUS

(dr., drs., of N.I., bij voorkeur niet ouder dan 35 jaar) voor het ontwikkelen, bouwen en begeleiden van optische en spectrometrische instrumenten in het ultraviolette en röntgengebied, welke instrumenten met behulp van ruimtevoertuigen (ballonnen, raketten en satellieten) worden gelanceerd. Een deel van de werkzaamheden kan aan de industrie worden uitbesteed en dient daarbij te worden begeleid.
Belangstelling voor en vaardigheid in het toepassen van nieuwe methoden is gewenst, bereidheid tot deelname aan lanceercampagnes in het buitenland vereist.

Sollicitaties kunnen worden gericht aan prof. dr. C. de Jager, laboratorium voor ruimte-onderzoek, Huizingalaan 121 te Utrecht.

Sociale wetenschappen

De andragogische afdeling van het pedagogisch instituut vraagt op korte termijn een

WETENSCHAPPELIJK (HOOFD)MEDEWERKER

De afdeling behartigt een afstudeerrichting voor kandidaten in de opvoedkunde en een eerste keuzevak voor kandidaten in de sociaal-culturele wetenschappen, benevens bijvakken voor diverse studierichtingen en oriënterende colleges voor eerstejaars studenten. Nadat door het van kracht worden van het nieuwe akademische statuut voor de subfaculteit der opvoedkunde deze studierichting wettelijke status zal hebben verkregen, zullen door de afdeling nog andere taken in de voorkandidaatsopleiding moeten worden vervuld. Gezocht wordt een akademisch gevormde sociaal-wetenschapper die kennis en ervaring heeft op het gebied van evaluatie- en actie-onderzoek. Van de nieuwe medewerker(ster) wordt verwacht dat hij-zij een bijdrage levert aan het onderwijs en onderzoeksprogramma van de afdeling, terwijl ook op organisatorisch gebied medewerking zal worden gevraagd. Gelegenheid om te promoveren is aanwezig. Salariëring: volgens rijksregeling, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring (aow voor rekening van de universiteit; 6 pct vakantietoelage). Inlichtingen worden gaarne verstrekt door het hoofd van de afdeling, de lector E. Lopes Cardozo, Daltonlaan 13, Zeist; tel 03404-11926.

Sollicitaties te richten aan drs. H. A. J. Roefs, beheerder van het pedagogisch instituut, Trans 14, Utrecht.

IN DIENST TRADEN

Algemeen

Mej. J. M. J. Boekhorst, schrijfster; T. van Erp, adm. ambt B II; mevr. M. A. J. Gerlach-Gadella, adm. ambt. C III; mej. A. J. T. H. Brenninkmeijer, schrijfster; mej. H. M. de Groot, adm. ambt. C II; drs. R. Linschoten hoofdgeneesk. A; F. R. J. Leers, bibl. ambt A; H. Muller, bibl. ambt.; H. J. M. Mulder rijksambt F; A. van de Goede, technicus C; R. S. Riehn, wetensch. ambt.; mevr. E. H. Martinius-Moll, adm. ambt. C II.

Rechtsgeleerdheid

Mevr. mr. J. E. Kruijff-Bronsing, wetensch. medewerker; mr. C. Kelk, wetensch. medewerker; mr. N. D. Jorg, wetensch. medewerker; mevr. J. J. Pasman-Poulissen, schrijfster; drs. A. J. G. Reinders, wetensch. medewerker.

Geneeskunde

Mej. T. van Soelen, analiste; mej. J. M. Baas adm. ambt. C III; A. T. Gielen, wetensch. ambtenaar; J. A. van Beek, wetensch. ambtenaar; mej. E. M. Visser, adjunct-laborante; drs. F. Beenhakker, wetensch. ambtenaar; mevr. C. H. M. van de Arend-Barendse, analiste; mevr. P. Pandi-Kasper, wetensch. medewerker; K. de Vries, technicus A; J. de Jong, rijksambt. F; mej. drs. F. A. M. Krijger, arts-assistente; drs. J. A. Raymakers, arts-assistent; mej. G. H. Donker, adjunct-analiste; E. Rogalski, wetensch. hoofdmed.; mej. H. J. M. Beckers, schrijfster; H. E. Cingolani, wetensch. hoofdmed.; mej. C. A. Jansen, adjunct-analiste; drs. L. M. Hogerzeil, wetensch. hoofdmed ; I. Horky, wetensch. hoofdmed.; mej. J. W. Garritsen, analiste, mevr. drs. J. C. Gruppelaar-Treels, arts-assistente; mevr. drs. J. A. Punt-van Manen, arts-assistente,

Tandheelkunde

C. E. van Doorne, technicus C; drs. B. J. P. Fornier, hoofdinstructeur, drs. J. P. van Amerongen, hoofdinstructeur; mej. L. F. Zucker, laboratoriumass.; mej. A. M. Bartels, schrijfster-prkjfr.; mej. G. C. M. Kruuk, schrijfster-prkjfr.; drs. S. R. Kinsbergen, wetensch. medew. I; mevr. A. J. Suurmond-Vreeken, verpleegster.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Mej. H. Veurink, adm. ambt. C III; J. H. G. Rosenbaum, sterrenk. ambt. C; drs. C. van der Rijst, wetensch. ambt. I; drs. F. G. Romer, wetensch. medewerker; C. T. van Esschoten, techn. ambtenaar; drs. A. J. M. Duisenberg, wetensch .medew. I; drs. J. Wilting, wetensch. ambtenaar; drs. R. de Bode, wetensch. medewerker; drs. P. J. Akkerboom, wetensch. medewerker; W. S. M. Geurts van Kessel, laboratoriumass. A; drs. K. W. A. Wirtz, wetensch. medewerker; I. Premoli Silva, wetensch. hoofdmed.; drs. W. J. Zachariasse, wetensch. medewerker; drs. A. C. Borstlap, wetensch. medewerker; drs. H. W. Groeneveld, wetensch. medewerker; F. Knaake, rijksambt. F; mej. A. F. van Ramshorst, apothekersass.

Letteren

Mej. C. F. A. E. van Schendel, wetensch. hoofdmed.; mevr. C. de Wit-Mackaay, schrijfster A; drs. J. Rico Consuelo, wetensch medewerker; mevr. V. P. Barentsen-Orljanskaja, wetensch. medewerker; drs. J. H. von Santen, assistent; mevr. C. G. Blomhert-Clark, adm. ambt. C III; mej A. Hartland, adm. ambt. C III.

Sociale wetenschappen

Drs. B. W. Frijling, wetensch. medewerker; drs. J. A. G. Dessens, wetensch. medewerker; drs. R. P. Hortulanus, wetensch medewerker; H. H. C. Schacht, wetensch. medewerker; mevr. E. B. Kuiper-Wammes, schrijfster; drs. E. H. Keuken, wetensch. medewerker; mej. I. A. van Hoffen, schrijfster, mej. D. Botter, adm. ambt. C III.

Diergeneeskunde

Mej. A. C. S. Blom, apothekersass.; mej. J. P. S. M. van den Berg, apothekersass ; mevr. dr. Banerjee-Schotsman, wetensch. hoofdambt. drs. J. J. T. W. A. Strik, wetensch ambtenaar; drs. M. van Kampen, wetensch. ambtenaar; drs. F. M. G. Beshouwers, wetenschappelijk medewerker, mevr. J. J. Kempers-Verhoeff, schrijfster A; drs. M. Lopes Cardozo, wetensch medewerker, drs. J. J. Batenburg, wetensch. medewerker.
Mej. M. G. C. W. den Bieman, analiste; G. van Lindenberg, rijksambt. E; A. J. H. Hosemans, fotograaf B. I; mej. G. A. M. de Kort, analiste; drs. G. H. Wentink, wetensch. ambtenaar; J. F. Haafkens, tekenaar B. II; F. W. M.

Quijs, rijksambt. F; P. van Leeuwen, rijksambt. E; drs. H. J. Rouwe, wetensch. ambtenaar; A. V. P. van der Poll, laborant; H. Kootstra, rijksambt. E; mej. W. I. Kotting, analiste; mej. M. C. M. Waldkotter, rijksambtenaar H; L. J. Bakkenes, rijksambtenaar H; drs. A. M. Mouws, wetensch. ambtenaar.

Aardrijkskunde

Mej. A. M. Okma, adm. ambt. C II; mevr. M. L. Thomassen-van Beest, adm. ambt. C III.

STUDENTEN

PERSBERICHT - U.S.F. - D.D. 4-12-'69

Het voor vanmorgen geplande overleg tussen het Utrechts Universiteitsbestuur en het USF-bestuur is niet doorgegaan.
Het USF-bestuur verscheen ter vergadering, uitgaande van hun principe van de openbaarheid van hun vergaderingen, vergezeld van een aantal studenten-niet USF-bestuursleden. President-curator van Lynden van Sandenburg ging met dit openbaarheidsprincipe niet akkoord en verliet de vergadering.
De andere leden van het dagelijks bestuur van de Universiteit bleken wel bereid tot een vrijblijvend gesprek over het in een impasse geraakte overleg tussen studenten en universiteitsbestuurders in het universitair advies orgaan, de Raad van Overleg. Sinds het politieoptreden was dit overleg opgeschort.
Ook in dit vrijblijvend gesprek kwamen de partijen niet nader tot elkaar.
Het USF-bestuur betreurt de formalistische stellingname van het Universitaire-bestuur, om niet andere studenten, niet USF-bestuursleden, aan het overleg te laten deelnemen.

USF-perssecretariaat

PROGRAMMEERCURSUSSEN ALGOL

In het academisch jaar 1969/70 zullen een aantal ALGOL cursussen georganiseerd worden. ALGOL is een taal, waarin men programma's voor een computer kan formuleren. Veel computers, waaronder de X8 die op het Elektronisch Rekencentrum in gebruik is, accepteren in ALGOL geschreven programma's.
De cursussen zijn bedoeld om hen, die nooit geprogrammeerd hebben, in zoverre met ALGOL vertrouwd te maken, dat ze eenvoudige programma's kunnen schrijven en zich later zelfstandig de onderwerpen uit ALGOL, die niet behandeld zijn, kunnen eigen maken.
De cursussen zullen elk vier middagen in beslag nemen. Er worden programmeeropgaven uitgereikt, waaraan men gedeeltelijk onder deskundig toezicht tijdens de cursus, gedeeltelijk thuis (dit laatste is wel gewenst voor een nuttig effect van de cursus) kan werken. Enkele van deze programma's zal men zelf op de X8 kunnen testen. In verband hiermee zal de deelname per cursus beperkt moeten worden tot omstreeks 30 personen.
De cursusssen zullen niet geheel identiek zijn. Gedacht wordt aan twee typen cursussen, A en B. Cursus A is met name bedoeld voor hen die de computer zullen willen gebruiken voor het uitvoeren van bewerkingen waarbij het rekenwerk op zichzelf eenvoudig van aard is, maar waarbij sprake is van vele gegevens die geteld, gegroepeerd en statistisch bewerkt moeten worden (zoals men bijv. in de litteraire en sociale faculteiten vaak ontmoet); overigens zal deze cursus geen wiskunde kennis vereisen die aanmerkelijk boven middelbare school niveau uitgaat.
De op beide cursussen te behandelen stof is ongeveer gelijk. Het verschil zal voornamelijk zitten in de te behandelen voorbeelden en oefeningen.
De eerstvolgende twee cursussen worden gehouden op maandagmiddag van 14.00-17.00 uur in het Mathematisch Instituut, Budapestlaan 6 (Uithof) aanvangsdata van de eerste twee cursussen:

12 januari 1970 cursus B

9 februari 1970 cursus A

Wegens de beperkte deelname dient men zich schriftelijk of telefonisch op te geven bij de administratie van het Elektronisch Rekencentrum, Budapestlaan 6, tel. 53 91 11, toestel 1436, onder vermelding van de cursus waaraan men wenst deel te nemen.

ITHO PRIJSVRAAG

De ITHO N.V. te Schiedam deelt nader (zie 'U' 19 sept. nr. 3) mede, dat de inzendingstermijn van de prijsvraag ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de ITHO over „De invloed van de fysische en/of chemische toestand van de lucht in werkruimten op de arbeidsprestaties en werkbeleving van de mens" verschoven is van 1 december 1969 naar 1 maart 1970.

UTRECHTSE STUDENTEN CANTORIJ

Het bestuur van de Utrechtse Studenten Cantorij is voor het komende jaar als volgt samengesteld: P. M. A. Wels, praeses; Mej. A. Pot, ab actis, fiscus; Mej. C. J. van Breeschooten, bibliothecaresse; Contactadres: P. J. Troelstralaan 4, Amersfoort. Tel.: 03490 - 1 38 16 t.n.v. Mej. A. Pot.

SPORT

Atletiek

Het programma van de U.S.A.F. voor de komende maanden luidt als volgt: dinsdag 16 december 19.00 uur, bespreking van het trainingsschema o.l.v. de heer H. A. Keizer; dientengevolge komt de training op die avond te vervallen. De plaats van samenkomst is nog niet bepaald, inlichtingen hierover zijn te verkrijgen bij de heer P. Verhoeven, telefoon 2 40 38.

Maandag 26 januari jaarvergadering en vertoning van de film over de Universiade 1967 in Tokio. Eén jaar voor en één jaar na de Olympische spelen organiseert de Federation International du Sport Universitaire (F.I.S.U.) wereldspelen voor studenten. Het sporttechnische peil van deze spelen is heel hoog en de film, hiervan gemaakt, is zeer de moeite waard. Zaterdag 28 februari veldloop voor studenten uit Utrecht. Het verdient aanbeveling genoemde data reeds nu in uw agenda te noteren. Voorts zou de secretaris van de U.S.A.F. de heer J. U. Hoeberigs, Ondiep 14 bis, het op prijs stellen van u te vernemen voor welke evenementen u belangstelling heeft. Opgaven van kandidaten voor het nieuwe bestuur worden voor 1 januari verwacht.

Judo

Zaterdag 29 november j.l. heeft het Utrechtse studenten judoteam meegedaan aan een internationaal tournooi. Het tournooi dat georganiseerd was door de Ned. Studenten Judo Bond, vond plaats in de fraaie sporthal van de Technische Hogeschool in Eindhoven.
In totaaal hadden 10 teams ingeschreven die verdeeld waren over twee poules. In zijn poule wist het Utrechtse team betrekkelijk gemakkelijk de eerste plaats te behalen. In de finale ontmoette Utrecht het team van de T. H. Delft. Delft won met 4-1 en Utrecht eindigde op de tweede plaats. Het team bestond uit de heren H. Blok, R. van Ieperen, R. Wortel, G. Oude Elferink, L. van Kranenburg en H. v.d. Jagt. Het team werd begeleid door de heer J. Snijders.

Schaatsen

De N.S.S.B. heeft in haar vergadering van zaterdag 29 november j.l., de datum voor de Ned. Studenten Schaats Kampioenschappen bepaald op vrijdag 20 februari te Deventer, aanvang 9.30 uur. Het programma luidt als volgt: dames 500 en 1000 m; heren 500, 1500 en 3000 m. Het inschrijfgeld bedraagt ƒ 3.50 p.p. Aangezien het aantal deelnemers beperkt is, wordt de Utrechtse afvaardiging geselecteerd door de U.S.S.F. Inlichtingen zijn te verkrijgen bij de heer B. Jongebreur, Voorstraat 66 bis, telefoon 2 69 79 of bij de administratie van het bureau sportzaken, Pieterskerkhof 13 a, telefoon 2 94 41, toestel 347.

STICHTING STUDENTENHUISVESTING

Te huur

Per 1 februari 1970 komt in het pand J. W. Frisostraat 20 een bescheiden woonruimte beschikbaar voor een studentenechtpaar.
De woonruimte bestaat uit:
Gecombineerde zit/slaapkamer van ca. 4 x 6,5 m.
Gemeenschappelijke keuken, gemeenschappelijk toilet; vaste wastafel op de kamer.
De kale huurprijs bedraagt ƒ 96,— per maand.
Gegadigden moeten voldoen aan de normale eisen, die bij de Stichting gelden.
Geïnteresseerden gelieven zich vóór 19 december a.s. te melden bij mej. M. A. C. de Rooy, van het M.A.I.-bureau, Lange Nieuwstraat 52, tel. 2 24 28.

BIJBELKRING

De eerstvolgende bijbelkring door ds. W. van 't Spijker wordt gehouden dinsdag 13 januari a.s. in het vergaderlokaal van de christelijke gereformeerde kerk aan de Wittevrouwensingel 33 te Utrecht en vervolgens weer om de veertien dagen.

VERGADERING SOCIALE FACULTEIT

15 DECEMBER
(Zie onder Sociale Wetenschappen)

UTRECHTSE FILM WERKGROEP II

De stichting Cinestud organiseert weer een internationaal festival van studentenfilms, dat gehouden zal worden van 26 februari tot 5 maart 1970 te Amsterdam. Ter oriëntatie zijn de volgende richtlijnen opgesteld:

1 Deelneming staat open voor films, gemaakt door studenten aan instellingen voor hoger onderwijs, alsmede aan filmscholen. Per instelling mogen maximaal 4 films ingezonden worden.
2. De films dienen vervaardigd te zijn na 15 oktober 1966 op 35, 16 of 8 mm in kleur of zwart-wit. Eventueel geluid moet langs optische of magnetische weg naast het beeld zijn aangebracht (ook 16 mm dubbelband is toegestaan)). De films mogen vertoond zijn op andere festivals.
3. Een internationale jury, bestaande uit prominente filmcritici, kent aan de beste inzendingen prijzen toe. (Cinestud-camera in brons

en geldprijzen). Daarnaast is er een prijs voor de beste Nederlandse film en een publieksprijs Het oordeel van de jury is bindend. Iedere deelnemer ontvangt een certificaat van deelneming en het jury-rapport.
4. De programma-commissie verdeelt de films in geselecteerde programma's en overzichtsprogramma's naar land samengesteld. Alle voorstellingen worden gehouden in theater Kriterion.
5. Tijdens het festival berusten de vertoningsrechten bij Cinestud. De inzenders betalen geen inschrijvingsgeld. Haar aansprakelijkheid zal nooit verder gaan dan de kosten voor de kopie. Daarom doet men er verstandig aan geen moedermateriaal in te zenden.
6. Aanmelding geschiedt als volgt: a. aanvragen van inschrijvingsformulier. b. inzending van dit formulier voor 15 december 1969.
De films, in afzonderlijke blikken, voorzien van een etiket waarop tenminste titel, lengte en formaat voorkomen, moeten uiterlijk 1 januari 1970 in bezit van Cinestud zijn. Verzending mag niet dan na bevestiging van ontvangst van de inschrijfformulieren door Cinestud geschieden.
7. De redactie van de uit te geven Engelstalige catalogus verzoekt de deelnemers enige voor hun inzending karakteristieke foto's beschikbaar te stellen. Van deze catalogus zal iedere deelnemer een gratis exemplaar ontvangen.
8. Aan inzenders die het festival bij wensen te wonen wordt op verzoek kosteloos een passe-partout ter beschikking gesteld. Ook gratis onderdak bij Amsterdamse studenten kan Cinestud voor u verzorgen.
9. Verdere informatie en inschrijvingsformulieren te verkrijgen bij Film Werkgroep, Wilhelminapark 23, Utrecht; tel. 51 09 11, kantooruren dinsdag- en vrijdagmiddag, of bij secretariaat Cinestud, Roeterstraat 34, Amsterdam, tel. 010 - 23 30 05.
Deelneming impliceert aanvaarding van deze richtlijnen. In gevallen waarin niet is voorzien beslist Cinestud.

Vrijdag 12 december, 20.00 uur draait de heer Varossieau: The stage coach driver and the girl, 1912, Tom Mix; Le chien Andalou, 1929, Bunuel; Der Blaue Engel (fragment), 1930, Sternberg; Metropolis (fragment), 1926, Lang; Herr Roosevelt plaudert, 1943; Germany calling, 1942, Ridley. Waarna discussie over de ontwikkeling van de film. Plaats: zaal 9 van het Academiegebouw; toegang: *f* 1.50.

VEVANOS

Het bestuur van de vereniging van notariële studenten is voor 1969-1970 als volgt samengesteld: G van Donkersgoed (president); mej. C L. van den Berg (schrijfster I); J. W. J. M. Schurink (thesaurier); J. van den Berg (vicepresident); mej. J. Scheele (schrijfster II).

GESLAAGD:

Apothekersexamen deel II: K. Y. Auw Yang, De Bilt; W. J M Biermans, Den Bosch; L. T. I. Brandsen A. J. van Loenen, F. H. L. M. Schul, Utrecht; F. H. T. Nijpels, Jutphaas; A. van Oort, Vleuten; Mej. B. E. J. Vitányi, Nijmegen, Mej O. R Warning, Doornenburg; Mej. J L. M Willems, Maastricht; G. H. M. v.d Arend, Noorden.
Doctoraal examen geneeskunde: Mevr. F. H. v.d Bilt-Houtkoper, C. J. M. Broekhuyse, L. A. M Bruel, W. J. J M. Wingen, E Ch. M. J. Wolters, Utrecht; P. H. van Drooge, Borculo; Mej. P M. van der Kwast, De Meern; Mej. C. A. Noordhoek, Goes.
Doctoraal examen rechtsgeleerdheid: D. J. Buijs, Zeist: E. C. E. van Rossum, G. M. Bots, Utrecht.
Doctoraal examen rechtsgeleerdheid notariële studierichting: E Reijnvaan, Velp.
Doctoraal examen Nederlandse taal en letterkunde: H. M Schuurmans (Zuster M. Laetitiae) Amersfoort.
Doctoraal examen Engelse taal en letterkunde: Mevr. E M Borghouts-Mulders, Zwolle.
Doctoraal examen sociale geografie: J. G. Smit, Wassenaar.
Doctoraal examen diergeneeskunde: J. Boerhof, Utrecht; J. W. C. Coppelmans, Son; A. Keppler, Den Briel; J. H. A. ter Keurs, Oldenzaal; J. H. J. Marsman, Wierden (Ov.); J. J. J. van de Mortel, Bakel (post Helmond); E. P. C. M. van Riel Berkel Enschot.
Dierenarts examen: B. Brummelman, Eefde; J. W Dijkman, Utrecht.
Semi-arts examen: H. M. J. A. Gerritzen, Mej. M. A. van Leeuwen, Utrecht; Mej. F. L. van der Ploeg, Driebergen; J. E. van der Rijst, Middelburg, H. J van der Steeg, Genemuiden; J. A. J. van de Weijer, Maastricht.
Arts examen: J. H. Berner, Utrecht; J. G. van Maren, Woerden.

RECHTEN

PROJECTGROEP EINDDOCTORAAL STRAFRECHT

Begin oktober jl. startte in het kader van het Criminologisch Instituut de eerste projectgroep. Het ligt in de bedoeling van het Instituut te komen tot de formatie van een tweede groep, die begin februari 1970 zijn werkzaamheden zal aanvangen.
Gedurende 6 à 7 maanden zal de groep een zelfgekozen onderwerp op het gebied van het strafrecht in ruime zin bestuderen, waarbij elk groepslid zich nader specialiseert in een bepaald aspect van dat onderwerp.
Anders dan bij de oude studieregeling ligt het accent bij deze projectstudie op de samenwerking van de groepsleden. Het is dan ook begrijpelijk dat van hen verwacht wordt, dat zij dagelijks op het Criminologisch Instituut aanwezig zijn, waar zij de beschikking zullen hebben over een kamer.
Deelneming aan de projectgroep vormt een alternatief voor het einddoctoraal strafrechtelijke richting of voor het einddoctoraal vrije studierichting. Vereist voor deelname aan de projectgroep is dan ook B II-examen, en voor hen die afstuderen in de vrije studierichting het behaald hebben van de tentamens strafprocesrecht en strafrecht-B II, dit alles afgelegd vóór 1 februari 1970.
Voor geïnteresseerden is er tot 15 januari een stencil met meer informatie over de projectgroep verkrijgbaar op het Criminologisch Instituut, Koningslaan 10.

KANDIDAATSOPLEIDING

Het doceergebouw kandidaatsopleiding thans gevestigd in Drift 21 wordt ingaande 19 januari 1970 gevestigd in de Rijnkade 1 A.
Derhalve worden de K I en K II werkgroepen 19 jan 1970 gehouden in Rijnkade 1 A, in plaats van Drift 21.

PRIVAATRECHTELIJKE RECHTSVERGELIJKING EINDDOCTORAAL PRIVAATRECHT

De derde fase werkgroepen rechtsvergelijking begint op dinsdag 20 januari a.s. om 16.15 uur; de vierde fase op dinsdag 17 februari om 16 15 uur, steeds in het Molengraaff Instituut, Nieuwe Gracht 60. Opgave bij mr. F. J. A. van der Velden. Molengraaff Instituut.

KEUZEVAK PRIVAATRECHTELIJKE RECHTSVERGELIJKING

Onder de aandacht wordt gebracht dat als onderdeel voor het keuzevak privaatrechtelijke rechtsvergelijking kan worden gezien het volgen van een cursus op rechtsvergelijkend gebied. Hiervoor komen met name in aanmerking de cursussen van de Faculté International pour l'enseignement de droit comparé (in maart/april en juli/augustus) van het Leyden Columbia Amsterdam Institute for American Law en van de Londen Summer School (beide in juli/augustus).
Inlichtingen bij mr. F. J. A. van der Velden, Molengraaff Instituut, Nieuwe Gracht 60, tel. 1 91 46.

PROTENTAMEN LATIJN

Voor hen die, in het bezit van een HBS-diploma of toegelaten tot een colloquium doctum, examens wensen af te leggen in de faculteit der rechtsgeleerdheid, bestaat de gelegenheid een protentamen latijn af te leggen op 14 januari 1970 te 15.00 uur in het Universiteitsgebouw, Domplein. Alleen zij kunnen aan dit tentamen deelnemen, die zich daarvoor schriftelijk of persoonlijk hebben aangemeld vóór 8 januari bij mevr. mr. E. Ch. de Wilde-Boelen, Bootstraat 1 c, Utrecht. Het volgende protentamen zal plaatshebben begin maart 1970.

TENTAMEN BURGERLIJK RECHT

Voor hen, die in januari het tentamen burgerlijk recht voor het K II zullen afleggen, zal er een vragenuur worden gehouden op maandag 5 januari om 14.00 uur in het Molengraaff Instituut.

VRAGENUUR INTERNATIONAAL PRIVAAT RECHT

Het vragenuurtje i.p.r. zal i.v.m. het tentamen van 22 december a.s. niet plaatsvinden op donderdag 18 december, maar op vrijdag 19 december van 14.00-16.00 uur in de grote zaal Achter de Dom.

MACRO-ECONOMIE BIJ AFWIJZING VOOR HET K II EXAMEN

Wellicht ten overvloede zij er op gewezen dat studenten die zijn afgewezen voor het K II examen maar een voldoende behaalden voor het vak macro-economie, dit voldoende cijfer kunnen laten staan en derhalve het vak macro-economie niet behoeven over te doen.
De geldigheidsduur van het tentamen macro-economie is in dit geval maximaal 2½ jaar.

EXAMENREGELING HISTORISCHE ONTWIKKELING

K I
Facultatief deeltentamen: 16 januari 1970. Stof: deel A:
1. Kunst, dl I, hoofdstuk I, II en III, hiervan is **leesstof: 1e** druk: I nr. 12. II nrs. 4, 11, 14, 23. III nrs. 1, 6, 21, 22 **2e** druk: I nr. 12. II nrs. 5, 12, 15, 24 III nrs 2, 7, 22, 23.
2. Kunkel; Nederlandse editie: deel twee, IIID, V, VI en VIII, Duitse editie: zweiter Abschnitt, par 3-IV, 5, 6 en 8.
3. Stencils: Romeinse rechtsgeschiedenis. Overzicht van de Germaanse rechtsbronnen. Geschiedenis van het Engelse recht.
Verplicht tentamen: 28 mei 1970. Stof: deel A: zie hierboven, deel B: Kunst, dl. II, hoofdstuk III (m.u.v. nrs. 15 t/m 20) hoofdstuk V.

K II
Afsluitend examen 3e semester: 16 januari 1970
Stof: Kunst, dl. I, hoofdstuk IV (m.u.v. kleine letters en de voorbeelden van par. 5, 1e druk resp par. 6, 2e druk), dl. II, hoofdstuk V helemaal: hoofdstuk VI: nrs. 1, 2A, 2B en 2D.
Herexamens over deze stof voor deze categorie in mei 1970.

Regeling „vluggerds"
K I, af te leggen in januari (facultatief) en mei.
Stof: zie hierboven onder K I.
K II, af te leggen in september 1970. Stof: Kunst dl. I, hfdst. IV (m.u.v. kleine letters en de voorbeelden van par. 5, 1e druk resp. par. 6, 2e druk).
Kunst dl. II, hfdst. II, nr. 5A, B en C, 6, 7 en 9 hfdst. IV.

Herexamen Historische ontwikkeling K I
De mogelijkheid wordt geboden het herexamen reeds af te leggen in maart 1970 (zie 'U' nr. 12) Dit herexamen vindt plaats op basis van de oude stof, dus: deel A: Kunst dl. I, hfdst. I en II; dl. II, hfdst. I en II; deel B: Kunst dl. I hfdst. III; dl. II, hfdst. III (m.u.v. nr. 20 en 22D) hfdst. IV.
Voor **leesstof deel I** zie onder: Examenregeling.
Zij die menen niet onder een van bovengenoemde regelingen te vallen, dienen zich **vóór 20 december 1969** te vervoegen bij de sectie Historische Ontwikkeling, Boothstraat 17, waarbij eventuele bewijsstukken meegebracht dienen te worden.

VERGADERING KANDIDAATSCOMMISSIE

De kandidaatscommissie vergadert op maandag 15 december te 11.15 uur in het Universiteitsgebouw, Domplein, zaal 31.
Op de agenda staan o.a. de volgende punten:
— nota des Tombe
— follow-up werkgroepensysteem
— tentamendata
— cursus studiemethodiek en didactiek
— Instituutsraad economie
De vergadering is openbaar.

K I TENTAMENS IN DECEMBER/JANUARI A.S.

Dinsdag 16 december: deeltentamen inleiding; 14.00-16.30 uur, Tivoli, Lepelenburg.
Vrijdag 19 december: deeltentamen micro-economie: 14.00-16.30 uur, Tivoli, Lepelenburg.
Vrijdag 16 januari: deeltentamen historische ontwikkeling I, 14.00-16.30 uur, Tivoli, Lepelenburg.
Degenen die aan een of meer deeltentamens meedoen, moeten ter verkrijging van een studie boekje, op het eerste tentamen een pasfoto, op de achterzijde voorzien van naam en voorletters inleveren. Op het tentamen wordt een envelop verstrekt, die men aan zichzelf moet adresseren. De studieboekjes worden over enige tijd daarin toegezonden.

K II TENTAMENS IN DECEMBER/JANUARI A.S.

Dinsdag 16 december: rechtsfilosofie 10.00-12.30 uur, Tivoli, Lepelenburg.
Vrijdag 9 januari: burgerlijk recht 10.00-12.00 uur, Tivoli; alleen voor bepaalde categorieën, zie 'U' van 7 november blz. 14.
Woensdag 14 januari: macro-economie 10.00 12.30 uur, Tivoli.
Donderdag 15 januari: strafrecht 10.00-12.30 uur, Tivoli.
Vrijdag 16 januari: historische ontwikkeling II 10.00-12.30 uur, Tivoli.

Bij alle tentamens moet men zijn studieboekje tonen; bij het laatste K II tentamen het boekje inleveren met een op het tentamen verkrijgbare dienstenvelop, die men aan zichzelf moet adresseren.
Degenen, die het gehele K II examen afleggen moeten op het tentamen rechtsfilosofie van 16 december een bewijs van betaling van het verschuldigde examengeld (*f* 60,—) tonen.
Giro Rijksuniversiteit te Utrecht: 65233.
Bij betaling van eigen giro dagafschrift meebrengen. Geen nieuw examengeld is verschuldigd bij eerste herhaling na afwijzing. Over de behaalde resultaten worden geen mededelingen gedaan vóór de definitieve uitslag.

BIBLIOTHEEK CRIMINOLOGISCH INSTITUUT

De bibliotheek van het criminologisch instituut zal op dinsdagavond 23 december 1969 gesloten zijn en helemaal gesloten van 29 december 1969 tot 5 januari 1970.

DOCTORAAL EXAMENS IN JANUARI

Degenen, die enig deel van het doctoraal examen in januari willen afleggen, kunnen zich vanaf 15 december a.s. opgeven bij mevr. de Wilde, Boothstraat 1 c, of dit schriftelijk of telefonisch doen (1 19 65).

CEDANT ARMA TOGAE

Dinsdag 20 januari a.s. 20.00 uur spreekt dr. Roberto E. Guyer, oud-hoogleraar in het volkenrecht te Buenos Aires en huidig ambassadeur van Argentinië in Nederland, over: „The Antarctis Treaty, 1959, and its consequences". Plaats: Volkenrechtelijk Instituut, Janskerkhof 16, Utrecht.

GENEESKUNDE

HISTOLOGIE

In de week van 8-13 december is aan alle eerstejaars studenten geneeskunde informatie uitgereikt over de cursus Histologie, die op 20 januari 1970 begint.
Het betreft hier o.m. de regeling van de inschrijving voor het practicum. Wie deze informatie niet heeft ontvangen kan hem afhalen aan het loket van het Lab. voor Histologie en Celbiologie, Nic. Beetsstraat 22. Alle eerstejaars studenten geneeskunde worden geacht van deze informatie kennis te hebben genomen.
In verband met de cursus Histologie heeft het rooster van het 1ste jaar enkele wijzigingen ondergaan.

PRACTICUMROOSTER EERSTEJAARS

Het nieuwe practicumrooster voor 1ste jaars is op het faculteitsbureau verkrijgbaar.

COLLEGEROOSTER EERSTEJAARS

Het collegerooster voor eerstejaars medici heeft de volgende wijziging ondergaan:
woensdag chemie: 9.30 uur naar 11.30 uur collegezaal Anat. Lab.;
woensdag histologie: 11.30 uur naar 9.30 uur collegezaal Fysiol. Lab.

KERSTTENTAMENS EERSTEJAARS

Voor de eerstejaars wordt een instructiecollege voor multiple choice-examens gehouden op vrijdag 19 december en wel om 8.30 uur en 13.30 uur voor resp. de ochtend- en middaggroep van het blokpracticum biologie. Het college wordt gehouden in de Witte Zaal. Na afloop wordt een instructiestencil uitgereikt. I.v.m. de verwerking van de schriftelijke examens is het noodzakelijk bij ieder examen de collegekaart te tonen.

KERSTTENTAMENS DERDEJAARS

1. De voorlopige kandidatenlijst zal als gebruikelijk worden gepubliceerd.
2. Legitimatie uitsluitend met collegekaart, i.v.m. andere verwerking.
3. Instructies voor dit schriftelijk examen zijn op het faculteitsbureau verkrijgbaar.

ACTIEGROEP MEDICIJNEN

Enige weken geleden is zowel bij leden van de actiegroep medicijnen, als bij verpleegsters het idee naar voren gebracht om gezamenlijk een aantal problemen, die beider interesses hebben uit te diepen in een aantal werkgroepen.
De onderwerpen, die tot nu toe naar voren zijn gekomen zijn:
a autoritaire verhoudingen in het ziekenhuis (arts-verplegend personeel, arts-patiënt, verplegend personeel-patiënt));
b klassensysteem in ziekenhuizen, met hieraan gelieerd de verhouding particulier-fonds patiënt;
c hierarchische structuren in het ziekenhuis; verder zijn er een aantal suggesties zoals de samenstelling van een zwartboek ziekenhuis en een enquête onder patiënten.
Inmiddels hebben de volgende mensen toegezegd enthousiast mee te willen werken aan deze groepen:
1 verpleegsters uit het Academisch Ziekenhuis (± 20):
2 verpleegsters uit het Antonius Ziekenhuis;
3 aantal mensen van het seminarium voor gezondheidszorg (opleiding voor afdelingshoofden in ziekenhuizen);
4 een socioloog, gespecialiseerd in ziekenhuis problematiek;
5 een aantal co-assistenten;
6 patiënten (waarvoor het ziekenhuis eigenlijk bestaat);
7 medische studenten, doch nog niet voldoende.

Als u geïnteresseerd bent kunt u intekenen op de inschrijflijsten in de verschillende instituten. Nadere informatie: Paul van Dijk, stationsstraat 14.

BLOKCURSUS OOGHEELKUNDE

De blokcursus Oogheelkunde van 12-17 januari 1970 (groep A cursusjaar '69-'70) zal worden gehouden in het Pathologisch Instituut, Pasteurstraat 2. Aanvang des morgens om 9.00 uur. De middagdemonstraties daarentegen worden gehouden in de polikliniek van het Ooglijdersgasthuis, F. C. Dondersstraat 65.
Degenen, die voor deze cursus zijn ingedeeld, dienen zich op te geven (met medebrenging van een pasfoto) bij de secretaresse van prof. dr. J. ten Doesschate, Ooglijdersgasthuis, tussen 15 en 18 december 1969 des morgens tussen 11.00 en 12.30 uur.

RECTIFICATIE BLOKCURSUSTENTAMEN KINDERGENEESKUNDE

Het afsluitend tentamen van de blokcursus Kindergeneeskunde, die wordt gegeven van 5 tot en met 9 januari 1970, zal niet worden afgenomen op 7 februari 1970, zoals abusievelijk stond vermeld in de 'U' van 21 november jl., maar op 14 februari 1970.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD:
op 1 december j.l. de heer T. C. van Soest, te Vlaardingen, Van Baerlestraat 123, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld: Vergelijkend onderzoek van de kristalstructuren van aflatoxine B_2 en drie modificaties van aflatoxine B_1. Promotor was prof. dr. A. F. Peerdeman.

27 november promoveerde de heer A. Schukken, Heerenveen, Van Maasdijkstraat 17, tot doctor in de diergeneeskunde op het proefschrift getiteld: Voortgezet onderzoek naar de stabiliserende invloed van parenteraal toegediend vitamine D_3, al of niet gecombineerd met vitamine A op de gehalten aan calcium en anorganisch fosfaat in het bloedplasma van de melkkoe ter voorkoming van recidieve bij paresis puerperalis (melkziekte).
Promotor: Prof. Dr. L. Seekles, emeritus gewoon hoogleraar in de medisch-veterinaire chemie.

8 december promoveerde mejuffrouw L. P. M. Timmermans, Utrecht, Eijkmanlaan 369, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld: Onderzoek over schelpvorming bij molluscen (weekdieren). Promotor was prof. dr. Chr. P. Raven.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

BESTUUR
Het bestuur van de subfaculteit van de wiskunde, sterrenkunde en natuurkunde van de Rijksuniversiteit Utrecht is vanaf 1 december 1969 als volgt samengesteld:
Prof. Dr. G. A. W. Rutgers, voorzitter, Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, Utrecht. Tel.: 030 - 2 53 57.
Dr. A. D. Fokker, secretaris, Sterrekundig Instituut, Servaas Bolwerk 13, Utrecht. Tel.: 030 - 1 28 41.

TENTAMEN VOORTGEZETTE ANALYSE
Op donderdag 18 december a.s. om 14.00 uur wordt een besprekingsbijeenkomst gehouden om te komen tot een datum waarop voor het laatst het schriftelijk tentamen voortgezette analyse (trilogie) zal worden afgenomen.
Plaats van bovengenoemde bijeenkomst: Mathematisch Instituut, Budapestlaan, Uithof, kamer 712.

SCHEIKUNDE

UCC-MEDEDELINGEN
Wij wensen u veel ballen in uw boom en een goeie kuch in 70.

CURSUS SPECTROCHEMISCHE STRUCTUURANALYSE

Van 5 tot 16 januari 1970 zal een tien-daagse cursus „spectrochemische structuuranalyse van organische verbindingen" gegeven worden, bestemd voor kandidaten en stafleden. Het doel van deze cursus is, zoveel en zodanige informatie aan te bieden, dat de cursist: 1) bij de aanpak van een structuuranalyseprobleem in korte tijd kan beoordelen, in hoeverre met behulp van beschikbare IR-, MS-, NMR en UV-apparatuur en -literatuur een bijdrage tot de oplossing van het probleem geleverd kan worden· 2) bij de oplossing van zo'n probleem efficiënt gebruik weet te maken van IR-, MS-, NMR- en UV-gegevens.
Aanmelding: bij de afdeling NMR in het Organisch Chemisch Laboratorium, kamer 015, tel. 88 23 11, toestel 45.
Door beperkingen van organisatorische aard kunnen voor deze eerste keer niet meer dan 24 deelnemers toegelaten worden. De cursus zal verplicht gesteld worden voor kandidaten die organische chemie als hoofd-, keuze-, of bijvak doen, of gaan doen. Deze studenten zullen dan ook, in verband met de beperkte deelname, voorrang krijgen.
Ter voorkoming van misverstand: de cursus maakt geen deel uit van de reeks keuze-cursussen die in de plaats komen van de colleges over capita selecta van de analytische chemie, bestemd voor kandidaten met analytische chemie als hoofdvak- of bijvak.

PRAKTICUM FYSISCHE CHEMIE + COLLOIDCHEMIE
Studenten in de chemie, aangekomen in 1967 of daarvoor, die zich nog niet hebben aangemeld voor het gecombineerde practicum fysische chemie + colloidchemie (oude stijl), beginnende op maandag 5 januari 1970, dienen dit zo spoedig mogelijk doch vóór vrijdag 19 december a.s. te doen en wel op de administratie van het Laboratorium voor algemene chemie, Vondellaan 14.
Aanmeldingstijden: dagelijks van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 17.00 uur.
Ook studenten, die nog slechts één van beide practicum moeten volgen, dienen zich daan te melden.

WERKCOLLEGE ALGEMENE CHEMIE
Het werkcollege voor Groep B (G5, MO-As en tweedejaars) zal voortaan gegeven worden in de grote collegezaal van het laboratorium voor algemene chemie, samen met groep E. De tijden blijven ongewijzigd: donderdagmiddag: 14.00-17.15 uur.

PROEFWERK ALGEMENE CHEMIE
Het proefwerk Algemene Chemie zal niet plaats hebben op 19 december, zoals eerst was aangekondigd, maar op donderdag 18 de cember a.s van 9.00-12.00 uur. In verband daarmee wordt het wiskundecollege van de heer Lijdsman op die dag niet gegeven van 11.00-12.45 uur, maar van 13.45-15.30 uur in de collegezaal van het Organisch chemisch laboratorium. Het proefwerk zal worden afgenomen in de volgende zalen: A-zaal van het A.C.L.: studenten met lab. no. 69.001 t/m 69 040; P-zaal van het A.C.L.: studenten met lab. no. 69.041 t/m 69.077; B1-zaal van het A.C.L.: studenten met lab. no. 69.078 t/m 69.100; B2-zaal van het A.C.L.: studenten met lab. no. 69.101 t/m 69.122; Collegezaal van het biochemisch lab., Vondellaan 26: studenten met lab. no. 69.123 t.m. 69.148; Practicumgebouw van het Lab. v. Fysiologische chemie, Vondellaan 24A; studenten met lab. no. 69.149 t/m 69.177 + recidivisten; Hal A.C.L.: 1e jaars MO-An en N4, 1e en 2e jaars G5, 2e jaars G1, 2, 3 studenten.
Geadviseerd wordt niet later dan 8.45 uur aanwezig te zijn. Men dient zich voor het proefwerk op te geven, bij voorkeur, door inschrijving tot en met 15 december a.s. op de lijsten, die zijn opgehangen op de B-zalen van het A.C.L. Zij die hiertoe niet in de gelegenheid zijn, kunnen zich ook aanmelden bij de secretaresse van Prof. den Boer, Mej. E. van den Brink, Organisch Chemisch Laboratorium, tel. 88 23 11.

DE INTERIM-BESTUURSSTRUCTUUR
Als tweede fase in de realisering van de herstructurering van een bestuursvorm der sub faculteit scheikunde (de eerste fase was de instelling van een overgangsbestuur en van een structuurcommissie) zijn tijdens een bijeenkomst op 24 november j.l. door de voorzitter der subfaculteit de bestuurscolleges voor begroting, beheer en onderwijs geïnstalleerd.
Aan deze interim-bestuursstructuur ligt ten grondslag de gedachte, dat alle geledingen mede-verantwoordelijkheid moeten dragen voor een goede gang van zaken in de subfaculteit (waar meer dan 1200 mensen bij betrokken zijn), en dat dit doelmatiger geëffectueerd kan worden in een aantal kleine bestuurs colleges met elk een afgebakende deeltaak dan door één groot college, waarin vele mensen samen voor alles verantwoordelijk zijn. Naast deze colleges, die uit vertegenwoordigers van instituten en/of geledingen zijn samengesteld, blijft het college van hoogleraren fungeren als „benoemingscollege" ter voorbereiding van benoemingen van hoogleraren, lectoren en docenten met onderwijsopdracht.
De vier bestuurscolleges krijgen ieder een eigen taak en bepaalde beslissingsbevoegdheden, maar hun werk moet passen in een algemeen beleid van de subfaculteit, waaraan zij zelf bijdragen en dat op drie niveaus gecoördineerd wordt:
a. door het hoofd van het bureau van de subfaculteit, die secretaris is van alle colleges;
b. door een nog in te stellen interimbestuur, dat in de plaats zal komen van het overgangs bestuur;
c. door het college van hoogleraren („benoemingscollege"), dat krachtens de huidige Wet op het Westenschappelijk Onderwijs verantwoordelijk is t.a.v. Minister en Universiteitsbestuur voor onderwijs en onderzoek en dat deze verantwoordelijkheid delegeert aan het interim-bestuur en de bestuurscolleges, hetgeen impliceert, dat dit college van hoogleraren beslissingen, die het evident in strijd acht met zijn wettelijke verantwoordelijkheid, ongedaan kan maken, c.q. ter nadere behandeling terug kan verwijzen naar het betreffende bestuurscollege.

COMMUNIQUÉ VAN DE EERSTE VERGADERING VAN HET BEGROTINGSCOLLEGE OP 2 DECEMBER '69

1. De vergaderingen zullen openbaar zijn in die zin, dat er geen „publieke tribune" komt zonder spreekrecht, maar met de mogelijkheid van het stellen van vragen na afloop van de vergadering. De agenda's van de vergaderingen zullen worden opgehangen in laboratoria der subfaculteit, stukken en notulen — voor zover niet confidentieel — zullen voor iedereen toegankelijk zijn.
2. Een door Curatoren aan de subfaculteit in verband met prijsstijgingen ten gevolge van de B.T.W. beschikbaar gestelde aanvulling op het jaarkrediet voor 1969 is over de verschillende instituten verdeeld.

3. Besproken is welke mogelijkheden er zijn om het ernstige personeelstekort op het van 't Hoff Laboratorium althans ten dele op te heffen.

BIOLOGIE

BOTANISCHE EXCURSIES 1970

Volgend jaar worden twee buitenlandse excursies gehouden, één naar Zuid-Scandinavië en één naar Zuid-Frankrijk. Nadere gegevens volgen op de mededelingenborden. Deelname is verplicht voor biologen en fysisch-geografen, die voor het doctoraalexamen of voor het examen M.O.-biologie een hoofd- of bijvak plantensystematiek of -geografie bewerken.
Intekenen tot 31 december op de lijsten op de bibliotheek van het Instituut voor Systematische Plantkunde, Transitorium II, verdieping 28.

PRAKTICUM MICROBIOLOGIE B4 STUDENTEN

Het practicum is met één week uitgesteld en zal worden gehouden van 15 mei tot en met 26 juni 1970 in het laboratorium voor microbiologie, Catharijnesingel 59, Utrecht. Telefonische opgave vóór 1 juni 1970 bij drs. E. J. J. Lugtenberg (030) 2 25 47.

LETTEREN

STRUCTUURCOMMISSIE FACULTEIT DER LETTEREN

In de tiende vergadering van de Structuurcommissie ontstond in het begin een discussie over de vraag of de verschillende modellen naar de instituten zullen gaan voordat deze aan de faculteit worden voorgelegd. Men was het er wel over eens dat er in dit stadium nog geen modellen kunnen uitgaan. Het is wel raadzaam de instituten gelegenheid te geven van de modellen kennis te nemen, zodat de faculteit met de meningen van de instituten haar voordeel kan doen. De studenten willen echter wel de zekerheid dat de faculteit hier werkelijk rekening mee houdt. Het feit dat de faculteit de structuurcommissie heeft benoemd kan men echter als bewijs beschouwen van de goede wil van de faculteit. Belangrijk is dat vertraging zoveel mogelijk wordt vermeden. Overwogen werd of het zinvol is in eerste fase een aantal algemene richtlijnen aan de faculteit aan te bieden en na het advies van de instituten tot een concreet voorstel te komen. Besloten werd voorlopig binnen de commissie met de ingebrachte modellen te werken en deze bij de aanbieding aan de faculteit tevens ter advisering aan de instituten voor te leggen.
De vraag kwam dan of de behandeling in de faculteit openbaar kan zijn; de wenselijkheid hiervan kan in het advies aan de faculteit worden opgenomen.
Door de heren Drop , Drost, Dullart, Feis en Teunis is een overzicht van minimale criteria gemaakt waaraan de bestuurlijke organisatie van een Studierichting dient te voldoen. Besloten werd de binnengekomen nota's van de heren Drop, Teunis en Reznicek voorlopig te laten liggen en eerst dit overzicht te behandelen.
7 van de 8 punten kwamen in de vergadering aan de orde.
Na de bespreking zien zij er als volgt uit:
1. De Studierichtingsraad wordt samengesteld op paritaire basis; studenten en wetenschappelijk corps hebben een gelijk aantal zetels; in bepaalde gevallen (bij kwantitatieve ontoereikendheid) kan het administratief-technisch personeel minder zetels hebben.
2. Alle leden hebben gelijk stemrecht.
3. De Studierichtingsraad vergadert regelmatig (... x per jaar) en op verzoek van een nader te bepalen minimum aantal leden van de raad (b.v. ¼).
4. Het Dagelijks Bestuur van de Studierichting bevat bij voorkeur tenminste één vertegenwoordiger uit de drie geledingen.
5. Indien er binnen een studierichting kleinere organisatorische eenheden zijn of ontstaan, dan worden richtlijnen voor het bestuur daarvan vastgesteld door de Studierichtingsraad.
6. Algemene Vergaderingen met een adviserende taak moeten bijeengeroepen worden als de Studierichtingsraad of ¼ van de leden van de studierichting dit voorstellen.
7. Het regelen van de verkiezingen wordt overgelaten aan de studierichtingen binnen de grenzen van een nader vast te stellen norm.
De commissie kon zich in meerderheid met de betreffende richtlijnen verenigen. Enkele stafleden lieten weten dat zij à titre personnel spraken, aangezien zij geen contact met hun geledingen hadden.
Een commissie, bestaande uit de samenstellers van het overzicht, zal het punt van de verkiezingen nader uitwerken.
De volgende vergadering werd bepaald op 8 december.

De conventscommissie voor de faculteit der Letteren heeft op haar vergadering van 2 dec. j.l. kennis genomen van bovenstaande richtlijnen. Mede gezien de resultaten van de enquête bestuursvorm, welke onder de stafleden werd gehouden, bleken bij de commissie een aantal belangrijke bezwaren te bestaan tegen deze richtlijnen, met name tegen het eerste punt.

WESTERE TAAL- EN LETTERKUNDE

INSTITUUT VOOR ITALIAANSE TAAL- EN LETTERKUNDE

Het voorstel voor het reglement van het Italiaans Instituut hangt ter inzage op het mededelingenbord van het Instituut.
Belanghebbenden kunnen bij de secretaresse een exemplaar hiervan krijgen.
Nadere bijzonderheden hierover leze men op het mededelingenbord.

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAPPEN

INSTITUUT VOOR MUZIEKWETENSCHAP EN THEATERWETENSCHAP

Op 15 december 1969 begint de verhuizing van het Instituut voor Muziekwetenschap en het Instituut voor Theaterwetenschap van Rijnkade 1A naar Drift 21.

Gedurende de periode van 15 december 1969 tot 19 januari 1970 is de bibliotheek der beide instituten niet voor het publiek toegankelijk. Met ingang van 1 januari 1970 is het telefoonnummer op het nieuwe adres voor beide instituten (030) - 1 68 41.

De colleges van het Instituut voor Muziekwetenschap zullen op 3 februari 1970 worden hervat. De colleges van het instituut voor Theaterwetenschappen zullen op 22 januari weer beginnen.

VERHUIZING THEATERWETENSCHAP

Het Instituut voor Theaterwetenschap zal van 15 december tot 22 januari gesloten zijn in verband met de verhuizing naar Drift 21 (telefoon 16841). De colleges zullen weer aanvangen op donderdag 22 januari, om 15.15 uur, met het practicum Videodramaturgie (TV) door drs. Guus Rekers.

DIERGENEESKUNDE

PRAKTICUM ALGEMENE ZOOLOGIE

Het practicum algemene zoölogie voor 1e jaars veterinairen zal gegeven worden van 5 t/m 16 januari 1970 in het Provisorium. Op 5 januari worden alléén 1e jaars des middags om 13.30 uur in het Provisorium verwacht. Op het practicum is in verband met de ruimte geen plaats voor recidivisten.
Practicum benodigdheden zijn: 3 scalpels (liefst 2 grote scalpels en 1 klein); 1 anatomisch pincet; 1 microscopisch pincet; 2 prepareernaalden; 1 grote schaar; 1 kleine schaar; 1 sonde.
Tekenmateriaal: tekenpapier minimaal kwarto formaat: 2 harde potloden.
Handleiding voor het zoölogisch practicum vertebraten van J. C. van de Kamer en P. J. Kipp, uitg. J. Noorduyn en Zn., bij voorkeur de negende druk.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL CULTURELE WETENSCHAPPEN OPVOEDKUNDE

VERGADERING SOCIALE FACULTEIT D.D. 15 DECEMBER

In oktober zijn onder de studenten en de wetenschappelijke medewerkers van de sociale faculteit handtekeningenlijsten verspreid, waarbij gevraagd werd de onderstaande motie te ondersteunen:
„De Werkgroep Sociale Faculteit in vergadering bijeen op donderdag 9 oktober '69, Domplein 29, stelt voor dat zo snel mogelijk een faculteitsdag wordt bijeengeroepen waarbij in een goed voorbereide, open discussie de bestuurs- en onderwijsstructuur van de faculteit aan de orde wordt gesteld.
Bij de voorbereiding van deze dag dienen de verschillende subfaculteiten, instituten en geledingen betrokken te worden.
Op deze dag zal een beslissing dienen te worden genomen over de wijze waarop voorstellen tot een nieuwe bestuursstructuur zullen worden uitgewerkt en hoe de besluitvorming hierover zal plaatsvinden.
Op deze vergadering zal een werkgroep ingesteld dienen te worden die tot taak krijgt, binnen een vast te stellen termijn, een voorstel tot nieuwe bestuursvorm uit te werken.
De vergadering dringt er bij het bestuur van de faculteit op aan deze dag te organiseren, en wel binnen vier weken.
Verder achten zij een open faculteitsdag zinloos, wanneer niet op alle vragen die gesteld worden aan faculteiten m.b.t. beslissingen, die ze genomen hebben en gaan nemen, geantwoord wordt."

Uit een brief van 7 november j.l., afkomstig van de secretaris van de faculteit en gericht aan de instituuts- en subfaculteitsraden, blijkt dat het bestuur inderdaad wil ingaan op de motie; de brief bevat tevens het verzoek aan de diverse raden om een dergelijke dag voor te bereiden.
Naar aanleiding van de bovenstaande ontwikkelingen zal op maandag 15 december om 19.30 uur in het Academiegebouw, Domplein een plenaire vergadering van de W.S.F. gehouden worden.
Iedereen van elke geleding is van harte welkom.

2e JAARS ECONOMIE VOOR SOCIOLOGEN EN CULTUREEL ANTROPOLOGEN

In overleg met drs. J. N. F. Bakker delen wij u mede dat het tentamen economie niet op 9 maar op 16 jan. 1970 zal worden afgenomen. Plaats: Trans I, Rode zaal. Tijd: 14 uur precies. U kunt zich voor dit tentamen opgeven bij de secretaresse van het Economisch instituut, Boothstraat 1c, tel. 1 19 65, voor 10 januari 1970.

SPREEKUUR PROF. PRINS

Het eerstvolgende spreekuur wordt gehouden op dinsdag 13 januari a.s.

DONDERDAG COLLEGES

Met ingang van 11 december zullen de colleges voor eerste, tweede en derde jaars van prof. Groenman en prof. Thoenes weer aanvangen op de normale tijden, dit zijn de donderdag-colleges in het Transitorium I.
Voor derde jaars in het kader van de colleges planning en beleid is er donderdag 11 december een bijeenkomst in de zaal Achter de Dom 22 (prof. de Boer). Voor technische moeilijkheden betreffende de colleges voor derde jaars planning en beleid kan men zich wenden tot de assistent (C. de Hoog) 19e verd. Transitorium II kamer 13.04.

PSYCHOLOGIE

VERGADERING SUBFACULTEITSRAAD

Genomen besluiten, gemaakte afspraken en ingestelde commissies tijdens de eerste vergadering van de nieuwe subfaculteitsraad psychologie 24 nov. j.l.
1. Tijdens de eerstvolgende vergadering zal een voorzitter van de raad worden gekozen. J. H. Dijkhuis is op verzoek van een aantal raadsleden bereid zich voor deze functie verkiesbaar te stellen. Tevens zullen er 3 secretarissen worden gekozen, die samen met F. Riemer (beheerder) voorlopig (3 maanden) het d. b. zullen vormen.
2. De raad gaat akkoord met het verzoek van de propedeusestudenten hun vertegenwoordiging in de raad te laten verlopen via een dakpansysteem. De vertegenwoordiging wisselt iedere maand voor één van de twee studenten.
3. De studentleden van de raad zullen samen met het toekomstige d. b. en individuele docenten zoeken naar compensatiemogelijkheden voor hun raadslidmaatschap.
4. De vergaderingen van de raad zijn openbaar. Toehoorders kunnen tijdens de rondvraag en eventueel voordat er beslissingen genomen worden het woord krijgen.
5. A. van Naerssen, C. van Gool en G. Kohnstamm zullen stukken verzamelen voor een (tijdens de volgende vergadering in te stellen) commissie, die zich zal gaan bezighouden met de reorganisatie van de voorkandidaatsstudie.
6. Mej. L. Diemel, M. Verbaten, Mej. J. Vrijenhoek en W. Zwanikken zullen een inventarisatie maken van alle lopende onderzoek aan de subfaculteit als voorbereiding voor een uitgebreide discussie over het onderzoeksbeleid en de wetenschapsbeoefening.
7. Hoogleraar Parapsychologie: C. van Parreren zegt dat de faculteitskie de vakwerkgroep parapsychologie zal uitnodigen voor een vertrouwelijk overleg.
8. De benoemingsprocedure lector psychometrie is stopgezet. Door de subfaculteitsraad zal een uitspraak moeten worden gedaan over: a) de samenhang tussen de lectoraten psychometrie, statistiek en sociaalpsychologische methoden. b) de procedure volgens welke een lector benoemd dient te worden.
9. B. Schreurs (en P. v.d. Linden of P. Vroon) zullen contact opnemen met de Centrale Interfaculteit om na te gaan of het mogelijk is, bij filosofie een zware nevenrichting psychologie te doen, die praktijkbevoegdheden zou kunnen geven.
10. R. Vernooy en W. Heuves zullen contact opnemen met J. J. Louët Feisser om te praten over de inpassing van de wijsbegeerte in het voorkandidaatsprogramma.
11. M. Verbaten zal contact opnemen met prof. Rijsdorp i.v.m. de organisatie van een serie kennismakingscolleges over sportpsychologie.
12. J. Kroeze zal contact opnemen met de instituutsraden i.v.m. de organisatie van een faculteitsdag
13 Een kie waarin zitting hebben: A. van Naerssen, M Verbaten, A. Vroon en C. Degenkamp zal zich gaan bezighouden met het verzoek van de minister een oordeel te geven omtrent de instelling van een interfaculteit en een studierichting der lichamelijke opvoeding.
14. Een kie, bestaande uit A. J. Dieleman, B. Fonderie, J. Knooren, A. van Naerssen, F. Riemer, M. Verbaten en A. Vroon gaat zich beraden over een verdeelsleutel, die gebruikt zou kunnen worden bij de verdeling van de 16 toegewezen personeelsposten.
15. W. Heuves, C. van Gool, A. van Leusden en W. Kruithof zullen de mogelijkheden voor interne communicatie binnen de subfaculteit (b.v. d m.v. een informatiecentrum en een mededelingenblad) onderzoeken.

De volgende vergadering van de subfaculteitsraad psychologie (openbaar) is op 15 dec. Tijd: 14.00-17.30 uur. Plaats: Academiegebouw, Domplein, zaal 9.
Op de agenda staat o.a. Reorganisatie voorkandidaatsstudie, Lectoraten Psychometrie, Statistiek, Sociaal psychologische methoden. Onderzoeksbeleid.
Een ieder is van harte welkom!

THEORIEDISCUSSIEGROEP VOOR KANDIDATEN

Op donderdag 19 februari 1970 zal Prof. van Parreren weer beginnen met een nieuwe theoriediscussiegroep. Behandeld zal worden het boek van L. N. Landa, Algorithmierung im Unterricht, uitg. Volk und Wissen Volkseigener Verlag, Berlijn 1969. Deelnemers dienen dit boek zelf aan te schaffen.
De bijeenkomsten zijn wekelijks van 11.15-12.30 uur in werkgroepkamer 3.04 van het Psychologisch Laboratorium en lopen tot en met 28 mei 1970.
Aanmelden bij Mej. A. Kroon, Psychologisch Laboratorium, kamer 5.12. Een spoedige aanmelding is dringend gewenst. Er zijn momenteel alleen nog een beperkt aantal plaatsen voor kandidaten in de psychologie.
Aan alle deelnemers wordt geadviseerd het boek zo spoedig mogelijk te bestellen, zodat men op 19 februari a.s. er de beschikking over heeft.

OPVOEDKUNDE

STATISTIEK

Op 14 januari 1970 kan voor de laatste keer tentamen worden afgelegd over „Chase"; zowel totaaltentamen als (combinaties van nog af te leggen) deeltentamens. Van hoofdstuk 9 niet bestuderen p. 151 t/m 155 en van hoofdstuk 10 niet bestuderen p. 165 t/m 169. Plaats tentamen: collegezaal P.I. (Achter de Dom 13); tijd: 14-17 uur.
Schriftelijke opgave voor 7 januari bij J. F. van Hulst (P.I.).
Op donderdag 18 december bestaat de mogelijkheid over nog bestaande problemen betreffende „Chase" uitleg te verkrijgen. Plaats: collegezaal P.I.; tijd: 14-16 uur.
Op 19 december zal van 13.30-16.30 uur het tentamen statistiek (drs. Hoksbergen) voor 1e jaars en M.O. studenten gehouden worden. Plaats: voor 1e jaars dagstudenten: Trianon (beneden- en bovenzaal); voor de woensdagavondstudenten: het N.V. Huis, Oude Gracht 245 (2 zalen).
U gelieve een kwartier voor het begin van het tentamen aanwezig te zijn. Geen boeken meenemen; wel stencils.

COLLEGES ONTWIKKELINGSPSYCHOLOGIE VOOR 2e JAARS PSYCHOLOGEN

Mevrouw dr. Vermeer zal op 16 januari met de colleges ontwikkelingspsychologie voor 2e jaars psychologen beginnen.
Plaats en tijd: Trianon, 9.00 uur.
Colleges ontwikkelingspsychologie voor 2e jaars psychologen — dr. Kohnstamm: zie het nummer van 28 november.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT.

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); A. v. d. Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (parttime bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, Telefoon: 030 - 29441, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad (en bij voorkeur via de eden van de redactieraad) te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten (aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht);

medewerkers (aan bureau personeelsadministratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht);

anderen (aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht).

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 16
19 december 1969

Het wonderlijk gebeuren

De vroeg-Christelijke kunst heeft aan de ons zo vertrouwde voorstellingen van het 'Kindje Jezus in de krib' en het 'Kindje Jezus op schoot' eeuwenlang geen aandacht besteed. De schilderingen in de vaak eindeloze Catacombengangen met hun fraaie zijkapellen, de reliëfs op de wanden van de sarcofagen, bodems van bekers of spiegels van lampen, plaatsen andere wonderlijke gebeurtenissen van de Sotêr, redder en verlosser, op de voorgrond. Hoe Hij Lazarus en de dochter van Jaïrus ten leven wekt, hoe Hij met dezelfde toverstaf als wonderdoener brood en wijn vermenigvuldigt of genezingen verricht. Dankbare bron van inspiratie voor kunstenaars van alle tijden! Andere geliefde themata, maar dan uit het O.T. genomen, vormen de wonderbaarlijke redding van Jonas uit de walvis, Isaac die ontsnapt aan het offermes van Abraham (zojuist nog in Rembrandt's versie te zien op de tentoonstelling te Amsterdam), Daniël in de leeuwenkuil of de drie jongelingen in het vuur. En steeds staat redding door goddelijke ingreep voorop. Voor de antieke mens hoort Jezus daarom als wonderdoener thuis in de rij van Pythagoras, de heelgod Asklepios of de thaumaturg Apollonius van Tyana (eerste eeuw n. C.; Syrië); wiens wonderdaden op last van Julia Domna door de hofschrijver Philostratos op schrift werden gesteld.

In het Westen bestaat wel belangstelling voor de aanbidding van het Kind door de drie Magiërs uit het Oosten; de Moeder met Kind is het geliefde thema bij uitstek van de Byzantijnse ikoon.

Parallel hieraan loopt de vroeg-Christelijke liturgie. Dat men aan de geboortedag van Christus in de eerste drie eeuwen van onze jaartelling stilzwijgend voorbijging en deze dag althans niet in aanmerking kwam voor een vaste datum in de kalender is m.i. op de eerste plaats hieraan te wijten, dat in de antieke wereld op een enkele uitzondering na de geboorte van een nieuwe god nu eenmaal niet werd herdacht. In de Griekse en Romeinse kalenders van godsdienstige feesten zoekt men hiernaar vergeefs, zoals men trouwens in het algemeen in de mythologische verhalen weinig te horen krijgt over de 'verborgen jeugd-

Albrecht Dürer: detail Heilige Familie in Egypte.

jaren'. Bij geboorte en jeugd van de antieke godengestalten wordt wel vaak sterk de nadruk gelegd op het thauma, de wonderlijke gebeurtenis, die op het grootse levensgebeuren van straks haar schaduwen vooruitwerpt: het openkloven van Zeus' schedel, waaruit de strijdbare Athena te voorschijn komt; het openscheuren van Zeus' dij, waaruit de roesverwekker Dionysos geboren wordt.

Bij sommige Oosterse goden echter vindt de wonderlijke geboorte op een vaste datum plaats: op 25 december rijst de onoverwinnelijke Mithras uit Iran door goddelijke macht gedreven uit een steenrots — het hemelgewelf omhoog of stapt hier zelf parmantig uit (twee maanden geleden nog werd te Keulen vlak bij de Dom zulk een voorstelling opgegraven). Ook andere zonnegoden uit het nabije Oosten (Syrië, Arabië, Egypte) luiden op de zonnewende een nieuw tijdvak van nieuw licht in. In de vierde eeuw noemt de monnik Epiphanius twee karakteristieke feesten te Alexandrië op 25 december en op 6 januari: in beide ceremonies kwam men 's nachts bijeen. Op 25 december in de vroege ochtend wordt het beeld van een knaapje bejubeld met de woorden 'de Maagd heeft voortgebracht, het licht gaat toenemen', bij het tweede feest wordt geroepen 'Op dit uur heeft de Maagd de Aioon gebaard' m.a.w. nu is de nieuwe Tijdgod geboren, een nieuw Tijdvak ingeluid.

De Evangelisten hebben de geboorte van hun Sotêr-Heiland niet op een vaste datum geplaatst. De latere kanttekenaars bij de geheiligde en gecanoniseerde teksten zijn het allerminst over een datum eens. Daarbij valt op, dat 6 januari, 25 of 28 maart, 2 of 19 april en zelfs 20 mei als de dagen, waarop Jezus geboren werd, opgeld kunnen doen. Behalve 6 januari merkt men, dat het voorjaar of de prille zomer de voorkeur genieten en niet alleen vanwege 'de herdertjes lagen bij nachte'. In die tijd komt tengevolge van het licht de aardkorst in beweging en barst het nieuwe groen de bodem uit. één uitbundig lentefeest waarin de herrijzenis uit de dood wordt herdacht.
Om van andere kunstig berekende data af te zien: 25 maart valt negen maanden voor 25 december, 6 januari negen maanden na 6 april. Zo komt men van 'Maria's onbevlekte ontvangenis' toch weer in de wintermaanden terecht. De sekte van de gnosticus Basilides (2e eeuw n. Chr.; Alexandrië!) beschouwt 6 of 10 januari als de dag, waarop de Heer werd gedoopt in de Jordaan en waarop eerst dan het goddelijk element in Zijn gedaante werd opgenomen. Dit is de dag der ware Epiphania-verschijning. Vooral in het Oosten heeft de dag van 6 januari in de Kerk, toen de datum een steeds grotere rol ging spelen, het van alle andere gewonnen en nog steeds vieren de Armeniërs op deze dag hun Kerstfeest.

Onder invloed van de andere Oosterse zonnegoden zoals Mithras en de onoverwinnelijke Syrische god (door Aurelianus zo gepropageerd) werd niet het minst onder de politieke druk van Constantijn, vereerder van de Zon der gerechtigheid terwille van een unificatie in godsdienstig denken in het gehele Romeinse Rijk de 25ste december als de datum van het nieuwe Tijdvak, jaarlijks opnieuw herboren in wonderlijk gebeuren, aanvaard. Nu verschijnen op 6 januari de drie Koningen, geleid door een ster, om de nieuwe Koning hun eer te betuigen.
Wonderlijk gebeuren . . . !

M. J. Vermaseren

Voorlichtingsdagen aspirant studenten

In het oktobernummer 1969 van het tijdschrift 'Straks Studeren', een uitgave van de Landelijke Commissie voor de Academische Studievoorlichting, staat aangekondigd op welke manier de verschillende hogescholen en universiteiten en de N.S.R. de voorlichting voor aspirant-studenten organiseren. Iedere eind-examenkandidaat, die niet op dit blad geabonneerd is kan door bemiddeling van zijn school een overdruk van dit nummer ontvangen.
De abituriënt, die overweegt te gaan studeren, kan zich op de hoogte stellen van de mogelijkheden die de academische wereld biedt en zich oriënteren t.a.v. de diverse studies en allerlei andere zaken die bij het studeren een rol spelen.

Elke universiteit en hogeschool heeft voor de voorlichting aan de a.s. studenten een eigen vorm gekozen.
De universiteit van Utrecht organiseert op 5, 6, 7 en 8 januari 1970 in het Transitorium I, de Uithof, voorlichtingsdagen.

Iedere a.s. student, begeleid door ouders of verzorgers is daar tussen 10.00 en 15.00 uur van harte welkom. Ieder die tussen genoemde uren komt wordt te woord gestaan, maar moet uiterlijk om 13.00 uur aanwezig zijn.

Persoonlijk gesprek

De Voorlichtingscommissie voor a.s. studenten van onze Universiteit is er altijd van uitgegaan dat voorlichting het beste tot haar recht komt, indien iedereen de kans krijgt zijn vragen in een persoonlijk gesprek met terzake deskundigen naar voren te brengen. Om dit te realiseren hebben vorig jaar hoogleraren, leden van de wetenschappelijke staf, studentendecanen, tezamen plm. 100 en een twintigtal studenten zich beschikbaar gesteld voor dit doel. Gezien de grote belangstelling voor bepaalde studierichtingen is het ondanks dit respectabel aantal medewerkers toch niet mogelijk gebleken iedere bezoeker in een persoonlijk gesprek te informeren.

Ter illustratie een overzicht van het aantal bezoekers over de laatste jaren, dat duidelijk een stijgende lijn vertoont.

Overzicht abituriënten + begeleiders voorlichtingsdagen in de jaren 1965 t.m. 1969

	1969	1968	1967	1966	1965
Mannen	1070	904	620	446	435
Vrouwen	478	370	304	177	172
Totaal	1548	1274	924	623	607
Begeleiders	910	901	501	466	341
Totaal bezoekers	2458	2175	1425	1089	948

Tot 10 december 1969 zijn de binnengekomen opgaven voor de komende voorlichtingsdagen reeds:

totaal aantal abituriënten	2070
begeleiders	1428
Totaal bezoekers	3498

Ondanks deze stijging zal er naar gestreefd worden aan iedereen die dat wenst de gelegenheid te bieden tot een persoonlijk gesprek over de studierichting van zijn of haar belangstelling.

Audio-visuele hulpmiddelen

Voor de studierichtingen wis-, natuur- en sterrenkunde, scheikunde, farmacie, geneeskunde, diergeneeskunde, rechten-notariaat, psychologie, sociologie en culturele antropologie is door een team van medewerkers uit deze studierichtingen onder deskundige leiding van de Stichting Film en Wetenschap een voorlichtingscauserie samengesteld die via televisie in een collegezaal zal worden uitgezonden. Vraagstukken over wat houdt de studie in, studieduur, toekomstmogelijkheden, is de studie te combineren met een werkkring en vrijetijdsbesteding komen aan de orde. *Ieder die belangstelling heeft voor een studierichting die op deze wijze gepresenteerd wordt dient eerst de betreffende uitzending te volgen.* Daarna bestaat de mogelijkheid persoonlijk vragen te stellen aan een aantal leden van de wetenschappelijke staf, die veelal geassisteerd zullen worden door deskundige studenten. Voor de overige studierichtingen blijft de vorm van het persoonlijk gesprek gehandhaafd. Op de drukste momenten kan het echter voorkomen, dat voor deze studierichtingen in groepen van maximaal 5 studenten voorlichting gegeven zal worden.

Algemene voorlichting

Naast informatie over de verschillende studierichtingen bestaat gelegenheid vragen te stellen over de meer algemene aspecten van het studeren aan een universiteit. Deze 'Algemene Voorlichting' zal gegeven worden door een team van deskundigen. De door deze medewerkers te geven informatie betreft vooral de volgende zaken:
a. Financiële aspecten: studiekosten, kamerprijzen, rijksstudietoelagen, terugbetaling rijksstudietoelagen, belastingaftrek, kinderbijslag.
b. Militaire dienst: uitstel en vrijstelling, medische regeling, vervroegde opkomst, vervroegd klein verlof, combinatie studie en militaire dienst.
c. Studie-adres: spoorstudent, op kamers?, hoe vind ik een kamer i.v.m. afstand naar colleges en practica, waar die te zoeken?
d. Vooropleiding: vereiste vooropleiding, aanvullende tentamina.

Studentenleven

Daarnaast wordt voorlichting gegeven over studenten-organisaties en andere mogelijkheden op het gebied van het studentenleven. Een groot aantal studenten is bij deze vorm van informatie, die onder andere de volgende onderwerpen betreft, betrokken:
U.S.F. (reducties etc.); sport, muziek, toneel, disputen, filmliga, gezelligheidsverenigingen, levensbeschouwelijke en politieke verenigingen.

Doorlopende filmvoorstelling

Ondanks de zorgvuldige voorbereidingen zullen gedurende de middaguren, die op deze dagen spitsuren betekenen, kortere of langere wachttijden dreigen te ontstaan. Wij hopen dat daarvoor begrip zal zijn en wij adviseren in deze perioden gebruik te maken van de mogelijkheid verschillenden filmpjes te gaan bekijken, die als 'cineacprogramma' in de grote collegezaal zullen worden vertoond. Deze filmpjes hebben zowel de wetenschap, de studie als het studentenleven als onderwerp.

PROGRAMMA

Maandag 5 januari 1970

A. Studie-inlichtingen over: geneeskunde, tandheelkunde, diergeneeskunde, wis-, natuur- en sterrenkunde, scheikunde, biologie (inclusief de universitaire M.O.-studies: wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie en de voorbereidende cursus behorend bij de M.O.-A cursus natuur- en scheikunde en M.O.-biologie), farmacie, geologie, geofysica, meteorologie, natuurkundige aardrijkskunde, voortentamen voor gymnasiasten A, die medicijnen, tandheelkunde of diergeneeskunde willen studeren.
Zij, die belangstelling hebben voor diergeneeskunde, wis-, natuur- en sterrenkunde kunnen reeds om 9.45 uur terecht.
B. Algemene Inlichtingen
C. Inlichtingen over het studentenleven
D. Doorlopende filmvoorstelling van 11.30 tot 15.00 uur.

Dinsdag 6 januari 1970

A. Studie-inlichtingen over: rechten, notariaat, psychologie, geneeskunde, tandheelkunde, diergeneeskunde, wis-, natuur- en sterrenkunde, scheikunde, biologie (inclusief de universitaire M.O.-studies wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie en de voorbereidende cursus behorend bij de M.O.-A cursus natuur- en scheikunde en M. O.-biologie), farmacie, voortentamen voor gymnasiasten A, die medicijnen, tandheelkunde of diergeneeskunde willen studeren.
Zij, die belangstelling hebben voor diergeneeskunde, wis-, natuur- en sterrenkunde en rechten-notariaat kunnen reeds om 9.45 uur terecht.
B. Algemene Inlichtingen
C. Inlichtingen over het studenteleven.
D. Doorlopende filmvoorstelling van 11.30 tot 15.00 uur.

Woensdag 7 januari 1970

A. Studie-inlichtingen over: rechten-notariaat, diergeneeskunde, psychologie, pedagogiek, culturele antropologie, sociologie, sociale aardrijkskunde, natuurkundige aardrijkskunde, wiskunde, natuurkunde, sterrenkunde, scheikunde, biologie (inclusief de universitaire M.O.-studies wiskunde, natuurkunde, scheikunde, biologie en de voorbereidende cursus behorend bij de M.O.-A cursus natuur- en scheikunde en M.O -biologie), voortentamen voor gymnasiasten A, die medicijnen, tandheelkunde of diergeneeskunde willen studeren.
Zij, die belangstelling hebben voor diergeneeskunde, wis-, natuur- en sterrenkunde en rechten-notariaat kunnen reeds om **9.45 uur** terecht.
B. Algemene Inlichtingen
C. Inlichtingen over het studentenleven
D. Doorlopende filmvoorstelling van 11.30 tot 15.00 uur.

Donderdag 8 januari 1970

A Studie-inlichtingen over: rechten-notariaat, Nederlands, theologie, klassieke talen, Frans, Duits, Engels, Spaans, Portugees, Italiaans (alsmede opleiding tolk-vertaler), Slavische talen, Scandinavische talen, niet-Europese talen, geschiedenis, kunstgeschiedenis, musicologie, theaterwe-

tenschap, archeologie, psychologie, pedagogiek, sociologie, filosofie, aanvullende colleges bij niet-universitaire M.O.-studies.
Zij, die belangstelling hebben voor rechten-notariaat kunnen reeds om **9.45 uur** terecht.
B. Algemene Inlichtingen
C. Inlichtingen over het studentenleven
D. Doorlopende filmvoorstelling van 11.30 tot 15.00 uur.

LUNCH

In het gebouw zijn koffie en broodjes verkrijgbaar.

Tenslotte

1. Het Transitorium I ligt op het nieuwe universiteitsterrein De Uithof, dicht bij het Stadion. De Uithof is reeds op de ANWB-borden aangegeven.

2. Degenen, die per openbaar vervoer komen, kunnen als zij het station verlaten nadere inlichtingen verkrijgen bij de inlichtingenkiosk *vóór de hoofduitgang* van het station. Nadere inlichtingen: Afdeling Studentenzaken Rijksuniversiteit Utrecht, Kromme Nieuwe Gracht 29, tel. 030-2 94 41, mevrouw A. H. Wijga, toestel 228.

Raad van Overleg stelt „Werkgroep Impasse" in

Uit de Raad van Overleg dd. 10 december 1969.
1. De brief van het personeelsconvent van 25 november wordt voor kennisgeving aangenomen. De brief (zie "U" nr. 13) wijst erop, dat het administratief en technisch personeel zich als geleding heeft georganiseerd en op grond daarvan vertegenwoordigd dient te zijn in de Raad van Overleg. De Raad vindt dat het Personeelsconvent en de Bonden onderling moeten overleggen hoe de vertegenwoordiging van het administratief en technisch personeel in de Raad gerealiseerd wordt. Dr. Fokkema (Stafconvent) meende, dat de Raad op z'n minst mag vragen dat deze vertegenwoordiging door verkiezingen tot stand komt.
2. Het adviesrapport "Winkels in de Uithof" moet doorgezonden worden naar de URU (Universitaire Raad Uithof). De URU bestaat echter nog niet, omdat de studenten niet aan de Raad zelf en evenmin aan het werk van commissies van de Raad deelnemen. Toch gaat het rapport naar de URU, die dan evt. zonder de studenten van de grond moet komen, met het verzoek om advies uit te brengen.
3. De vertegenwoordiging van studenten aan de Raad van Overleg komt uitvoerig ter sprake.
De brief van de USF dd. 8 december (zie elders in dit blad) wordt behandeld. Dr. Fokkema wil weten hoe het donderdag 4 december (toen de DB-vergadering met het bestuur van de USF niet doorging) is gelopen, want de brief van 8 december is eigenlijk een gevolg van die bijeenkomst.
De voorzitter en Prof. van der Ven geven verslag van wat er gebeurd is (zie persbericht "U" dd. 12 december).
De voorzitter wil graag advies van de aanwezige geledingen vóór a.s. maandag, om Curatoren te helpen bij de besluitvorming. De heer Swaan (administratief en technisch personeel) meent, dat er garanties moeten worden gegeven van de kant van de studenten, dat ze niet weer uit een overlegorgaan lopen als hun dat zo uitkomt en dan eisen stellen vóór ze er weer in komen. De studenten moeten eerst in de Raad van Overleg terugkomen om dan en daar hun bezwaren te uiten. De heer Konijnenberg (Stafconvent) wil wel maatregelen nemen om de studenten zo snel mogelijk terug te krijgen in de Raad. De Raad moet nu een opening maken. Hij stelt een schorsing van de vergadering voor, waarin DB-leden onderling kunnen overleggen, een gesprek met de studenten kan plaatsvinden en de vertegenwoordigers van de geledingen onderling kunnen beraadslagen. Prof. Boogman sluit zich hierbij aan.
De voorzitter onderstreept nog eens, dat Curatoren maandag de knoop moeten doorhakken en wil de vergadering wel schorsen voor overleg. Dr. Schamhardt vindt dat de Raad van Overleg zichzelf uitholt als hij deze weg opgaat. Het zou betekenen dat iedere geleding zou kunnen uittreden en een bepaalde bijeenkomst (hearing) zou kunnen eisen.
Verder wijst Dr Schamhardt op een "historische" vertekening in de brief van de USF, waar gezegd wordt dat de studenten op 6 oktober j.l. naar de Curatorenkamer zijn gegaan om op de DB-leden te wachten. Ze zijn ingebroken en dat mag wel duidelijk gezegd worden.
4. Na de schorsing zegt de voorzitter dat de DB-leden er niet helemaal uitgekomen zijn. Verder dan een werkgroep die deze zaak bekijkt komt het wellicht niet op deze korte termijn. De werkgroep moet de terugkeer voorbereiden van de studentengeleding in de Raad en de mogelijkheden van een hearing onderzoeken. Vóór a.s. maandag is er niet veel meer klaar te krijgen.
De heer Konijnenberg geeft verslag van de koffiegesprekken tijdens de schorsing:
1) een hearing moet een hearing van de Raad van Overleg zijn;
2) twee vertegenwoordigers uit elke geleding van de Raad van Overleg en het DB zouden in een werkgroep zitting moeten nemen.
De hearing kan ná de kerstvakantie plaatsvinden. De werkgroep moet daarvóór vergaderen.
Inmiddels hebben zich bereid verklaard: de hoogleraren Boogman en Winkler, twee vertegenwoordigers namens het technisch en administratief personeel, namens de staf de heren De Boer en Konijnenberg, van de studenten de heren Van Asseldonk en eventueel Van Veen.
De werkgroep rapporteert aan de Raad van Overleg. De voorzitter meent dat dit voorstel niet afwijkt van de mening van de DB-leden. Het DB zal twee mensen voor de werkgroep aanwijzen.
De heer Konijnenberg deelt mee, dat de studenten te kennen hebben gegeven, dat de student-vertegenwoordigers na de hearing terugkomen in de Raad.
Dr. Schamhardt: de werkgroep moet alle mogelijkheden bekijken, ook die van het niet-houden van een hearing. De werkgroep moet adviseren aan de Raad.
Dr. Fokkema wil toch graag dat de Raad nú een advies geeft aan Curatoren. Dit advies kan inhouden dat Curatoren toestemmen de Raad van Overleg een hearing te doen organiseren waar de tot de Raad behorende leden van het DB vragen over hun beleid beantwoorden.
De voorzitter raadt het af. Hij wil terug naar de werkgroep die moet trachten uit de impasse te komen. De vergadering neemt het voorstel van de werkgroep aan.
5. Het agendapunt bespreking algemeen deel van de discussienota NSR blijft overstaan tot de studentleden terug zijn in de Raad.
6. Datzelfde geldt ook voor het agendapunt Rapport

Commissie Andriessen, aldus de voorzitter. Dr. Fokkema vindt dat niet juist; in dit stuk zijn allerlei aspecten ter sprake gekomen die ook de andere geledingen regarderen. Men wordt het eens over uitstel naar de volgende vergadering, ook al zijn de student-leden niet aanwezig.
7. Het rapport „Onderwijs en Studiebegeleiding in het eerste studiejaar" (Commissie Des Tombe) is al naar de studierichtingen gezonden. Het DB verzamelt de meningen van de studierichtingen en vraagt daarna advies aan de Raad van Overleg.
8. De Raad van Overleg wil vóór de volgende vergadering van de Raad van Overleg een overzicht hebben van instituutsraden, hoe ze functioneren, welke reglementen er gehanteerd worden, hoe de inspraak (bijv. bij begrotingsvraagstukken) geregeld is, etc. Een complete lijst is waarschijnlijk niet haalbaar op deze termijn.
9. De Raad van Overleg vergadert weer op woensdag 14 januari, te 10.00 uur. vdM

Open brief aan de U.S.F. 2

In het universitaire blad 'U' van 14 november heb ik met enige verbazing onder de rubriek Studenten een artikel gelezen van de hand van USF DEEBEE, dat handelde over grondraadverkiezingen in begin februari.
Die verwondering is niet zo maar uit de lucht gegrepen, als je een analyse maakt van wat zich de laatste zomer aan de Nederlandse universiteiten heeft afgespeeld.
Aan de vooravond van de democratiseringsbeweging was het verkrijgen van inspraak van studentenzijde in het universiteitsbestel allesbeheersend. Tegelijkertijd was duidelijk geworden dat dit een weg was die, zo hij ooit ergens toe zou leiden, in ieder geval moeizaam was en bleef.
Vanuit de alom aanwezige onvrede met dit idee onstaat de democratiseringsbeweging. Zij ontstaat spontaan en vindt aan iedere instelling voor Wetenschappelijk Onderwijs haar respons.
Duidelijk echter was zij allerminst. Grote plenaire vergaderingen, liefst one man one vote, vertroebelden de situatie en de meningsvorming was verward.
Nu de wolken daarvan zijn opgetrokken, moeten de vruchten worden geplukt. Dat zou gedaan moeten worden op grond van een aantal verworven inzichten, waar op dit moment niet zomaar aan voorbij gegaan kan worden:

1. de inspraak was gebaseerd op de aanwezigheid van geledingen binnen de universiteit;
2. de democratiseringsbeweging sloot de inspraakfase definitief af en zette daarmee een vraagteken bij de aanwezigheid van de geledingen;
3. de moeilijkheden en problemen die zich voordoen binnen de universitaire gemeenschap, raken zelden één geleding; daarom moet ook één geleding niet proberen oplossingen te vinden zonder aanwezigheid van de andere geledingen;
4. het in stand houden van de geledingen bevoordeelt het ontstaan van vooringenomen controversiële houdingen; de categorale indeling kan op die grond vervallen;
5. de geledingen zijn het gemakkelijkst te overbruggen vanuit de kleinste eenheden; daar immers is de discussie tussen leden van vroeger verschillende geledingen in de praktijk al op gang.

Het samenstellen van de nieuwe grondraad nu blijkt te zijn gebaseerd op:
„Aan de verkiezing van de grondraad kunnen alle ingeschreven studenten (en toehoorders) aan de Rijksuniversiteit deelnemen. Zij kunnen hun stem uitbrengen in hun basisenheden".
Welnu, deze basis laat naar mijn overtuiging duidelijk zien dat de verworvenheden van de democratiseringsbeweging, die ik hierboven heb getracht op te sommen, of niet zijn begrepen of zijn losgelaten.
Want waarom wordt de organisatie van de universiteit vanuit de basiseenheden opgezet? Juist omdat daar de geledingen het minst sterk als controversieel aan de dag treden. Het is daar meestal aanvaardbaar om de categorale indeling te doorbreken. (Er zijn zelfs al faculteiten en afdelingen waar dit reeds geruime tijd verwezenlijkt is).
Als je nu een structuur voorstelt, die wèl vanuit de basiseenheden is georganiseerd, maar van de andere kant toch de geledingen in stand houdt (alleen studenten kunnen aan de verkiezingen deelnemen) dan wordt volgens mij eenvoudig niet begrepen waarom die organisatie vanuit de basiseenheden sinds de afgelopen zomer zo sterk gepropageerd wordt.
De elementen organisatie vanuit de basiseenheden en doorbreking van de geledingen behoren onafscheidelijk bij elkaar. Afzonderlijk is de laatste niet te realiseren en heeft de eerste nauwelijks zin.
Ik kan me nog wel voorstellen dat een nieuwe structuur in de zin der democratisering om praktische redenen in de tussenfase om een oplossing vraagt in de trant van een grondraad, maar dan vind ik wel dat dat expliciet als tussenoplossing gebracht moet worden.
De lezer kan er nu alleen maar het zoveelste tweede rangs structuurtje in zien, dat net als de andere, gedoemd is snel van het toneel te verdwijnen. J. A. M. de Nie

Geen staflid in D.B.

Uit de curatorenvergadering dd 15 december 1969.

1. Bij de mededelingen komt de herziening van de bestuursstructuur bij de subfaculteit Psychologie aan de orde. Dhr. Ruppert vraagt waarom Curatoren wel aan deze subfaculteit en niet aan de Faculteit der Godgeleerdheid nadere informatie hebben gevraagd of de nieuwe structuur valt binnen het kader van de wet. Antwoord: Van de theologie weten we dat de nieuwe structuur zeker binnen het kader van de wet blijft, van de subfaculteit psychologie is dat nog niet zeker.
2. Prof. van der Blij en Dr. Verwey zullen Curatoren vertegenwoordigen in de werkgroep die zal trachten een procedure te vinden hoe uit de impasse te komen ten aanzien van de vertegenwoordiging van de studenten in de Raad van Overleg. Curator Ruppert wenst hen veel heil en zegen.
3. Ter sprake komen concepten van beoordelings- en bezwarenprocedure voor wetenschappelijke medewerkers en wetenschappelijke ambtenaren. De beoordeling is, althans de voorgestelde procedure, allereerst in handen

van de hoogleraar (of lector) onder wie de beoordeelde werkzaam is, eventueel samen met de lector of wetenschappelijk medewerker die directe chef van de beoordeelde zijn. De secretaris van de universiteit ontvangt de beoordelingsformulieren.
Men kan bezwaren tegen de beoordeling indienen waaruit een gesprek tussen beoordelaar en beoordeelde voortvloeit en hetzij een gewijzigde beoordeling ontstaat of, bij onenigheid, een beroep gedaan kan worden op Curatoren. Curatoren leggen de zaak voor advies voor aan een bemiddelingscommissie, waarin drie leden van de senaat en drie leden van het Stafconvent zitting hebben, en die telkens uit haar midden een commissie ad hoc kan benoemen.
De beoordelingsregeling en de beroepsprocedure zijn ontworpen door een interne Commissie Beoordeling Wetenschappelijk Medewerkers, Senaat, Stafconvent en de Centrales van overheidspersoneel zijn gehoord.
Senaat en Stafconvent hebben zich met de regel verenigd. Een bezwaar bij enkele Curatoren is, dat zowel in de beoordelings- als in de bezwaren- en beroepsprocedure door Curatoren wordt beslist, ongeacht of artikel 71 van ARAR ook van toepassing is op wetenschappelijke medewerkers. Tenslotte gaan Curatoren akkoord, onder de voorwaarde dat dit een tijdelijke regeling van twee jaar wordt.
In 'U' zal nog uitvoerig op deze zaak teruggekomen worden.
4. Nota Bouwzaken.
Dr. Schamhardt geeft toelichting.
Er wordt gewerkt aan kwartaaloverzichten die het mogelijk maken regelmatiger inzicht te verkrijgen in de stand van zaken.
De bouw van Transitorium III is inmiddels begonnen.
Tandheelkunde (pre-kliniek) is bijna klaar.
Het Acad. Ziekenhuis krijgt ca. 10 miljoen, waarvan ruim 2 miljoen afgetrokken moet worden wegens een nieuwe afschrijvingsregeling. Het ziekenhuis wordt er niet veel beter van, vergeleken met enkele jaren geleden.
De voorbereiding van de nieuwbouw van het Acad. Ziekenhuis Utrecht kost in 1970 reeds 1,2 miljoen gulden.
Wat de railverbinding tussen stad en Uithof betreft, wordt nog gewacht op de NS. Het wordt wel tijd, omdat nu nog voorzieningen getroffen kunnen worden. De universiteit heeft er altijd rekening mee gehouden.
Met de nieuwe telefooncentrale blijkt het goed te gaan.
Het ministerie heeft nog steeds geen uitsluitsel gegeven over de aanleg van loopgangen tussen de gebouwen. De heer Ruppert meent dat men in Den Haag z'n poot tot het uiterste stijf moet houden, omdat deze gangen van levensbelang zijn voor het verkeer in De Uithof.
5. Het DB stelt aan Curatoren voor de vertegenwoordiging van het wetenschappelijk corps in het DB uit te breiden met een lid van de wetenschappelijke staf (dus drie hoogleraren en een staflid). Prof. Van der Ven vindt dat dit een voorloper is van een nieuwe bestuursstructuur, waarin het wetenschappelijk corps als eenheid wordt gezien. De heer Ruppert: geldt dit niet voor studenten en niet-wetenschappelijk personeel? De voorzitter meent dat deze vraag in het kader van de discussie rond de nota van de commissie van Unnik gesteld moet worden. Hier is geen sprake van een zware hervorming; het DB valt buiten de wet, dus is er geen wettelijke belemmering. De toevoeging van een staflid is uitbreiding van de senaatsparticipatie in het DB. De heer Ruppert is het er niet mee eens. Er is geen duidelijke scheiding meer tussen senaat, staf en niet-wetenschappelijk personeel als personeelsleden van de universiteit. Evenmin is het duidelijk hoe de toekomstige bestuursstructuur er uit zal zien.
Nu dit niet duidelijk is, is er sprake van discriminatie tussen verschillende soorten personeel van de universiteit. De heer Ruppert blijft principiële bezwaren houden.
De voorzitter accentueert nog eens dat van een principiële verandering geen sprake is. Prof. Van der Ven wijst er op, dat de Senaat juist een discriminatie nl. tussen hoogleraren en stafleden uit de weg wil ruimen. Daarom heeft de Senatus Contractus zich met de grootst mogelijke meerderheid achter het voorstel gesteld.
Curatoren beslissen dat de zaak aangehouden moet worden tot het wetsontwerp op tafel ligt.
6. Dr. Schamhardt geeft verslag van de gehouden begrotingsbesprekingen met de faculteiten en subfaculteiten.
7. Het agendapunt Commissie Andriessen blijft overstaan, omdat de Raad van Overleg nog geen advies in deze zaak heeft gegeven.
8. Curatoren gaan niet zomaar akkoord met het ontwerp-besluit tot wijziging van de regeling interuniversitaire instituten (zie Uit de Senatus Contractus 'U' dd. 12 december 1969). Curatoren Diepenhorst en Ruppert vinden dat de minister vrijheid moet hebben aan deze interuniversitaire instituten toe te staan op eigen verantwoordelijkheid hoogleraren te benoemen. Prof. Van der Ven is het daarmee eigenlijk eens. Prof. Van der Blij verdedigt het standpunt van de Senatus Contractus, nl. dat de argumenten van de minister niet duidelijk zijn. Het gaat er om dat men de band tussen universiteiten en interuniversitaire instituten moet waarborgen. Curatoren willen bij de overlegging van de brief van de Senaat aantekenen, dat zij het er niet onverdeeld mee eens zijn en dat zij er voor uitzonderingsgevallen geen bezwaar tegen hebben dat hoogleraren buiten de universiteit om aan de interuniversitaire instituten benoemd worden.
9. Met de instelling van het Onderwijs Media Instituut gaan Curatoren akkoord.

UNIVERSITEIT

AGENDA

19 december: promotie drs. L. Turksma, (Soc. Wetensch.), Schippersgracht 22, Maarssen, op het proefschrift: Socioloog en geschiedenis. Senaatszaal 13.45 uur.

Promotie drs. G. A. de Cocq (Soc. Wetensch.), p/a Benedendorpseweg 164, Oosterbeek op het proefschrift: Citizen participation doomed to extinction or last foothold of democracy? Senaatszaal 15.15 uur.

9 januari: promotie drs. J. Tennekes (Soc. Wetensch.), Vondelstraat 83, hs., Amsterdam, op het proefschrift: Cultuurrelativisme in de Amerikaanse culturele anthropologie. Senaatszaal, 15.15 uur.

12 januari: oratie prof. dr. Th. van Tijn, gewoon hoogleraar in de economische en sociale geschiedenis; aula, 16.15 uur.

14 januari: promotie drs. B. A. H. G. Jütte (wisk. en natuurw.) Rôhnedreef 33, Utrecht, op het proefschrift: Die Bestimmung von Spuren Jodid. Senaatszaal, 16.15 uur.

16 januari: promotie R. Najafbagy (Soc. Wetensch.), Koningsweg 30, Utrecht, op het

proefschrift: Supervisor- employee attitudes: a comparative study in banks in the Netherlands and Iran. Senaatszaal 15.15 uur.

VERSCHIJNINGSDATA 'U'

Laatste nummer voor de kerstvakantie van 'utrechtse universitaire reflexen'; het eerste nummer na de vakantie verschijnt 9 januari 1970.

UTRECHTSE STUDENTEN PAROCHIE:

De diensten van de studentenparochie zijn als volgt:

zaterdags: om 17.30 u. in Cunera;

zondags: om 9.30 in Cunera, om 11.00 u. in de aula, om 12.00 u. in de aula, om 17.30 u. in Cunera, na de dienst van 12.00 u. is er koffieuur in Cunera; tijdens deze dienst is er kindercrèche.

In de week: dagelijks om 12.30 u. in Cunera. In de diensten van de adventszondagen zal in de prediking aandacht besteed worden aan de betekenis van de eucharistie. De Utrechtse studentenparochie is in opspraak geweest naar aanleiding van de eucharistie- en/of avondmaalsvieringen. Het lijkt zinvol om in alle eerlijkheid aspecten en achtergronden van de eucharistie ter sprake te laten komen. Daarom aan u de gelegenheid om op de volgende uitnodiging in te gaan:

21 dec. 12.00 uur aula: drs. J. C. Dekkers: eucharistie, bekroning of smeltkroes van eenheid.

Op zaterdagavond 20 december zal de eucharistieviering om half zes in de kapel van Cunera worden opgebouwd rond een bijbelexegese, voorbereid door Wil Jansen. Het bijbelgedeelte is: Markus 1 : 16 - 20.

AFLOSSING RENTELOZE VOORSCHOTTEN

Zoals bekend zijn reeds enkele jaren aflossingen van renteloze studievoorschotten fiscaal aftrekbaar als buitengewone lasten op het inkomen **van het jaar waarin de aflossingen gedaan worden.**
Het totaal van de post ,,buitengewone lasten" die men van het inkomen kan aftrekken moet daarbij aan zekere regels voldoen, die nu niet ter zake doen.
Het gaat erom, dat de aflossingen in principe meetellen als buitengewone last. Dit werd door de belastingdienst geaccepteerd in afwijking van de algemene regel, dat studiekosten alleen aftrekbaar zijn in het jaar waarin ze gemaakt zijn (en dan in de vorm van ,,kosten van verwerving" en onder beperkende voorwaarden).
Er is nu een arrest van de Hoge Raad waarbij **deze gunstige regeling komt te vervallen:** de aflossing mag niet meer als buitengewone last worden afgetrokken in het jaar van aflossing.
Volgens onder voorbehoud gegeven toelichting van een der inspecteurs zal de uitspraak van de Hoge Raad nog geen effect hebben op het vaststellen van de inkomstenbelasting over 1969 maar wel op die over de volgende jaren.

Dit zou betekenen, dat het voordelig kan zijn vóór **1 januari 1970** nog een of meer termijnen van een studieschuld af te lossen, in de hoop, dat de inspecteur de aflossing als aftrekbaar zal aanvaarden. Of dit gebeuren zal is nog onzeker, zolang een departementale beslissing ontbreekt.
Het is ook niet helemaal zeker, dat de inspecteur **elk** bedrag, bijv. een onverplichte aflossing over 5 jaren, zal accepteren. Het is echter de moeite waard contact op te nemen met de inspecteur (dit kan werkelijk telefonisch!) en met hem te overleggen of het zinvol is het risico te nemen: enerzijds ,,renteverlies" over te vroeg terugbetaalde termijnen, anderzijds kans op een behoorlijke belastingvermindering over 1969.
Na 1 januari 1970 blijven studiekosten in het algemeen alleen aftrekbaar als kosten van verwerving.
In verband met de drukte van de girodienst doet men er verstandig aan tijdig te gireren. De bedragen dienen te worden gestort op gironummer 53.28.00 ten name van Hoofd afd. Boekhouding - Min. van Onderwijs en Wetenschappen - Den Haag, onder vermelding van het correspondentienummer.

dr. G. J. Hooyman.

UNIVERSITAIRE LEERGANGEN ONTWIKKELINGSPROBLEMATIEK 1969/70

Angola, Cuba, Indonesië, Nigeria, Suriname en Viet-Nam worden dagelijks onder onze aandacht gebracht; wij ontkomen niet aan de vraagstukken van arme tegenover rijke, van zuidelijke tegenover noordelijke landen. De tegenstellingen daartussen worden steeds groter, de kansen op een oplossing kleiner. Hoe komt dat en wat kunnen wij er aan doen? Om hierop een antwoord te vinden is studie nodig, een zich inleven in de problemen. Voor het bepalen van uw mening en uw houding willen de Leergangen Ontwikkelingsproblematiek materiaal leveren.
Voor deze Universitaire Leergangen Ontwikkelingsproblematiek, die sinds het academische jaar 1961/1962 telkenjare worden georganiseerd door de NUFFIC (Stichting der Nederlandse Universiteiten en Hogescholen voor Internationale Samenwerking), heeft steeds een grote belangstelling bestaan: tot nu toe hebben er ruim 5000 personen aan deelgenomen.
In het academische jaar 1969/1970 worden vier leergangen gehouden, respectievelijk in UTRECHT en NIJMEGEN. De colleges worden gegeven op zaterdagochtenden: in UTRECHT van 10 januari 1970 tot en met 9 mei 1970; in NIJMEGEN van 10 januari 1970 tot en met 9 mei 1970; met een onderbreking in de Paasvakantie.
De leergangen zijn toegankelijk voor studenten van alle studierichtingen en voor andere belangstellenden, die tenminste volledig voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, of daaraan gelijkwaardig onderwijs, hebben genoten.
Het inschrijfgeld bedraagt *f* 10,— voor studenten *f* 25,— voor niet-studenten. Nadere inlichtingen en aanmeldingskaarten zijn verkrijgbaar bij de NUFFIC, Molenstraat 27, 's-Gravenhage, tel. 070-63 05 50.

Opgaven vóór 10 januari a.s. (Zie 'U' nr. 15).

KOMMISSIE VOOR UNIVERSITEIT EN ONTWIKKELINGSPROBLEMATIEK

Vacatures

Universiteit van Caracas, Venezuela: Lector Engels; afgestudeerd zijn vereist; één man of één vrouw.
Colegio Colombo-Britanico, Cali, Columbia: Leraar Engels en Geschiedenis; afgestudeerd of academisch geschoold: één man.
Universiteit van Singapore: a) Lectoraat of b) Assistent-Lectoraat in Economie en Sociale Statistiek.
Een volledige lijst met vacatures ligt op het Pieterskerkhof 13 (Perscentrum) ter inzage.

VAKANTIECURSUSSEN CAMBRIDGE ZOMER 1970

De Universiteit van Cambridge organiseert deze zomer drie vakantiecursussen:

1. Voor buitenlandse studenten over ,,Modern Britain" (8 juli - 5 augustus);

2. Voor leraren en gevorderde studenten in Engels over ,,Linguistics and the English Language" (7 juli - 1 augustus).

3. Voor buitenlandse juristen en juridische studenten over ,,English Legal Methods" (8 juli - 5 augustus).

Een prospectus ligt ter inzage op kamer A 4, Kromme Nieuwe Gracht 29.

DIESKONSERT

Op 19 maart 1970 zal het USKO in Tivoli het Dieskonsert uitvoeren. Op het programma staan werken van Durante, Koumans, Telemann (trompetkonsert) en Beethoven (koorfantasie); bovendien nog een werk voor koor à capella. Van 2 tot 8 januari zal in Woudschoten een studieweek worden gehouden, waarin het orkest dit programma instudeert en tevens met het koor aan de Hohe Messe van Bach zal werken.
Aangezien deelname aan het Dieskonsert open is voor alle leden van de Universitaire gemeenschap, vragen wij instrumentalisten die willen meedoen en die geen lid van het USKO zijn, tussen de middag contact op te nemen met het USKO-bestuur (U-huis k. 17, tel. 10318).

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 29441 tst. 219.
Knipseldossiers: Bouwstop, Gehouden congressen, Emigratie van geleerden naar de VerStaten, Vertaalwerk en Universiteiten algemeen (w.o. Kritische Universiteit).
Nieuwe boeken: Sluis, A. v. d. - Computers en algoritmen Utrechtse Studenten Faculteiten Almanak 1970 Studie-inlichtingen 1970 Rijksuniversiteit Utrecht, Dekker, E. - Overheidsvoorlichting in de verzorgingsmaatschappij. Vos, M. H. - Subjectivisme en menselijke beperktheid.

N.A.P.-RESEARCHPRIJS 1970

Het bestuur van de Stichting Nederlandse Apparaten voor de Procesindustrie heeft voor 1970 een N.A.P.-researchprijs beschikbaar gesteld om hiermede in het bijzonder bij de komende generatie de zin voor speurwerk te stimuleren.
Voor nadere inlichtingen wende men zich tot het bureau van de stichting N.A.P. Javastraat 2 te 's-Gravenhage, dat op **schriftelijk** verzoek gaarne een exemplaar van het reglement van deelname zal verstrekken.

HERDENKING 75-JARIG BESTAAN PHYTOPATHOLOGISCH LABORATORIUM

Bij de herdenking van het 75-jarig bestaan van de stichting op 11 december gaf de voorzitter van het bestuur een overzicht over de lotgevallen, waarna door vele sprekers uiting werd gegeven van hun waardering voor het werk dat door de stichting op het gebied van onderwijs en onderzoek is verricht.

Het laboratorium onderhoudt zeer nauwe banden met de beide Amsterdamse universiteiten en met die van Utrecht. Niet alleen is de

HET TAAIE ONGERIEF OF: INVESTERING IN COMMUNICATIE

Zo'n universiteit kost wat. De Utrechtse een dikke tweehonderd miljoen per jaar, wat ongeveer overeenkomt met het budget van de stad Utrecht. Zeg dat de bevolking van de universiteit rond de 20.000 ligt, dan kosten we de staat zoals we hier rondlopen, studeren, werken, ongeveer per man (vrouw) f 20.000 per jaar.

Een onbedwingbare behoefte bekroop me tijdens de vergadering van de Raad van Overleg van de 10e december, dat even snel uit te rekenen. Ieder vergaderslachtoffer heeft zo z'n momenten van bezinning tussen en tijdens de traag voortkabbelende agendapunten. Je denkt: wat zou deze club vandaag eigenlijk kosten? Gemiddeld een 25 mensen, bij vluchtig wegen op de vlakke hand per stuk toch goed voor een 25 mille per jaar gemiddeld (als 't niet meer is), die drie moeizame uren communicatie zitten te bedrijven, voor een deel er uit komen, voor een deel er helemaal niet uitkomen en voor een belangrijk deel verwijzen. Laten we zeggen dat ze f 140 per stuk kosten (ik reken de lasten niet mee) per uur, dat maakt voor drie uur f 420,—. Dat wil eenvoudig becijferd zeggen dat zo'n Raad ruim f 10.000 per vergadering kost.

Voor veel mensen in de universiteit bestaat het werk voornamelijk uit vergaderen. Er worden dan mensen bijeengeroepen die slechts voor een klein deel van de agenda belangstelling hebben en de rest uitzitten. We vullen elkaars agenda's, beleggen elkaars uren en besteden zo de vele tonnen die we eigenlijk tekort hebben.

Tot we beter inzicht hebben in hoe de communicatie binnen de universiteit het best kan verlopen zal dit taaie ongerief blijven. Toch zou er al enig voorwerk verricht kunnen worden door bij elke afspraak te vragen: is die vergadering werkelijk nodig of kan het telefonisch-schriftelijk? Moet iedereen er bij? Zeggen we van te voren: een uur en geen seconde langer? Spreken we af dat er geen agendapunt aan de orde komt of er ligt een goed voorbereid stuk op tafel? Enfin, ik wil maar zeggen dat we iets moeten doen aan het vraagstuk van de onbereikbaarheid van mensen in het universitaire apparaat. Want dat is een heel naar bijverschijnsel van onze vergaderlust. Ook kostbaar. Een minstens even taai ongerief.

A. v. d. M.

---

directrice buitengewoon hoogleraar aan de universiteiten van Amsterdam en Utrecht, maar ook het personeel is verbonden aan deze universiteiten. Een gestadig groeiend aantal studenten maakt gebruik van de mogelijkheid in het laboratorium cursussen te volgen en zelfstandig onderzoek te verrichten. Op het gebied van het onderzoek werkt het laboratorium samen en onderhoudt contacten met verschillende instellingen in den lande.

MEDEWERKERS

BEDRIJFSGENEESKUNDIGE DIENST

Met het oog op de in de pers en andere publiciteitsmedia circulerende berichten over een naderende griepepidemie bereiken ons regelmatig verzoeken om over te gaan tot toedienen van griepvaccin op grotere of kleinere schaal.

Blijkens een recent, van de geneeskundige hoofdinspectie ontvangen rondschrijven wordt de huidige epidemie veroorzaakt door een virus waartegen in de bevolking een goede hoeveelheid antistoffen aanwezig is. Het advies van de hoofdinspecteur luidt dan ook: speciaal personen die bij een mogelijke griepinfectie bijzondere gevaren lopen zoals patiënten met chronische aandoeningen van de luchtwegen, hartpatiënten, diabetespatiënten, zwangeren, etterige huidinfecties een extra bescherming door middel van een vaccinatie toe te dienen.

In verband met deze informaties wordt een vaccinatie op grotere schaal als bedrijfsgeneeskundige maatregel overbodig geacht.

Degene die op grond van bepaalde overwegingen toch deze mogelijkheid van extra bescherming zou willen ontvangen kan zich daartoe tot zijn huisarts wenden.

Het Hoofd van de
Bedrijfsgeneeskundige Dienst.
I. Heeringa, bedrijfsarts

PERSONEELSCONVENT

In nummer 13 d.d. 28 november jl. van "U" gaven wij informatie over de stand van zaken bij het Personeelsconvent.

O.a. werd de tekst opgenomen van een aan de Raad van Overleg gerichte brief van 25 november, betreffende de samenstelling van deze Raad. Deze brief werd in de vergadering van de Raad van 10 december als ingekomen stuk behandeld; deze vergadering werd door ondergetekenden op de publieke tribune bijgewoond.

Wij menen dat deze behandeling onvoldoende was. De indruk werd bij ons gewekt dat de Raad, in ieder geval de voorzitter, niet op de hoogte was van de wijze, waarop de samenstelling van de vertegenwoordiging van het administratief-technisch personeel destijds, zonder inspraak van dit personeel, werd geregeld. Dit bevreemdde ons zeer, omdat juist dit punt de essentie van onze brief was. Wij brachten immers naar voren, dat de huidige „vertegenwoordiging" door ons niet representatief geacht wordt, omdat zij niet door en uit onze geleding is gekozen, doch werd aangewezen door de vakorganisaties

Voorts stelden wij in de laatste alinea van onze brief voor, dat de afvaardiging van onze geleding in de Raad van Overleg via het Personeelsconvent zal worden geregeld, zodra dit convent zijn definitieve bestuursorganen op de verschillende niveaus zal hebben gekozen, hetgeen begin 1970 gerealiseerd zal zijn Over dit voorstel werd amper gediscussieerd hetgeen wij toch hadden mogen verwachten Het resultaat van de discussie was zowel pover als, althans voor ons, onbegrijpelijk. Op voorstel van de voorzitter werd door de Raad besloten, dat de brief voor kennisgeving zal worden aangenomen. Dat dit zou kunnen betekenen, dat een schriftelijke afdoening zelfs achterwege blijft, kunnen en willen wij niet aannemen. Het antwoord zal echter, evenals de discussie, slechts vaag kunnen zijn.

Voorts werd door de voorzitter aan de vertegenwoordigers van de bonden gevraagd, met het Personeelsconvent „aan de tafel te gaan zitten". Wat hiervan de zin is ontgaat ons. Onze brief was gericht aan de Raad van Overleg en niet aan de bonden. Wat bovendien het resultaat van een gesprek zal zijn, indien wij dit gesprek al zouden wensen, is moeilijk te voorspellen. Eén der bondsafgevaardigden had kennelijk zoveel moeite met het woord Personeelsconvent, dat hij daarvoor o.a. de benamingen „club" en „rommeltje" meende te moeten gebruiken (vanuit de Raad werd daartegen geen bezwaar gemaakt!).

Wij zullen ons beraden over nader te ondernemen stappen om te komen tot een werkelijk antwoord op onze brief, waarop wij recht hebben. Nu de Universiteit op weg is naar een nieuwe bestuursvorm, al is de weg nog lang niet afgelegd, is het toch ondenkbaar, dat op de manier, zoals nu is geschied, wordt gehandeld met een groep medewerkers, 2000 man, waarvan het goed functioneren van de Universiteit mede afhankelijk is.

Het woord is thans aan de Raad van Overleg. Wij vertrouwen erop dat dit gesproken zal worden.

Namens de Voorbereidingscommissie,
A. J. W. H. Drost
N. Pater

FOTOCURSUSSEN

Bij voldoende deelname zal de Stichting Centrum voor Opleiding van Parawetenschappelijk Personeel aan de Rijksuniversiteit te Utrecht in januari 1970 weer een cursus beginnen in: reprografie, macro- en microfotografie. Zij die in de fotografie werkzaam zijn, hebben voorrang.

Inlichtingen en opgave bij: H. van Kooten, Janskerkhof 3, Utrecht, Tel.: 1 59 68.

VACATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris staat vermeld, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de a.o.w.-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Bij het bureau computerverwerking kan geplaatst worden een

OPERATOR

Zijn taak zal grotendeels bestaan uit het verwerken van administratieve en wetenschappelijke gegevens met behulp van een ibm 1401 computer. Ervaring met een ibm computer met magnetische banden strekt tot aanbeveling ook kandidaten, die voor dit vak wensen te worden opgeleid en in het bezit zijn van een mulo/mavo diploma, kunnen reflecteren. Mocht uw interesse uitgaan naar bovengenoemde vakature, richt u dan even een briefje aan de personeelsfunctionaris van de Universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder nr. 735, of belt u voor nadere inlichtingen het hoofd van bovengenoemd bureau, tel. 2 94 41 toestel 339.

Het instituut voor toegepaste taalkunde vraagt een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER

Engels voor 5/10 van de werktijd. Funktie: leider kursussen engels voor personeel van de rijksuniversiteit Vereist: doktoraal examen engels; ervaring met moderne onderwijsmetho-

den, bij voorkeur met gebruikmaking van een talenpraktikum; belangstelling voor de problematiek van het onderwijs in moderne vreemde talen; organisatorische bekwaamheid; het vermogen leiding te geven aan een klein team van docenten. Taken: het voeren van de organisatorische en onderwijskundige leiding van de stafkursussen engels; het coördineren en begeleiden van de werkzaamheden van enkele part-time docenten; het ontwikkelen, resp. verbeteren, van aangepaste onderwijsmethoden op basis van toegepast-taalkundig onderzoek; het ontwikkelen van vorderingen- en vaardigheidstoetsen; het geven van ca. 6 wekelijkse lesuren gedurende 25 weken per jaar. Uitvoering van deze taken geschiedt in samenwerking met de vaste staf van het Instituut en de part-time docenten.

Sollicitaties (schriftelijk) te richten aan de directeur van het instituut voor toegepaste taalkunde, dr. J. A. van Ek Wilhelminapark 11, Utrecht.

Rechten

Het criminologisch instituut vraagt een

SOCIOLOOG

voor het doen van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van: de maatschappelijke reacties ten opzichte van delinquent gedrag. (Bemoeienissen van instanties met de delinquent achtergronden daarvan; beleving door de delinquenten; gevolgen).
Onderzoek wordt gedaan in teamverband met een sociaalpsycholoog en een criminoloog.
Ervaring op onderzoeksgebied en kennis van statistische methoden vereist. Ook zij die binnenkort afstuderen komen in aanmerking.
Aanstelling in het rangenstelsel van wetenschappelijk medewerkers. Inlichtingen over deze functie bij: drs. J. J. A Zwezerijnen, criminologisch Instituut, Koningslaan 10 (tel. 030-512241) Utrecht.

Sollicitaties aan het dagelijks bestuur van het criminologisch instituut.

Bij het criminologisch instituut kan een jonge

MEDEWERKER/STER

geplaatst worden voor typewerkzaamheden, post, telefoon, reproduktie en andere voorkomende werkzaamheden.
Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van het criminologisch instituut, Koningslaan 10, Utrecht.

Geneeskunde

Op het laboratorium voor medische anatomie en embryologie kan voor zo spoedig mogelijk worden geplaatst een

SCHOONMAAKSTER

voor hele dagen.

Aanmelden bij het laboratorium voor medische anatomie en embryologie, Janskerkhof 3A, Utrecht.

Tandheelkunde

Voor het tandheelkundig instituut wordt gevraagd een

H.T.S.-er (W. of E.)

Funktie-informatie: coördinatie tussen de universitaire technische dienst enerzijds en de technische funktie bij het tandheelkundig instituut anderzijds. Supervisie over de technische diensten bij het instituut, te weten: werkplaats voor instrumentbouw voor research doeleinden, onderhoudsdienst voor tandheelkundige installaties en instrumentarium, onderhoudsdienst gebouwen. Gedacht wordt aan iemand — bij voorkeur niet jonger dan 35 jaar — met diploma H.T.S. richting W of E., of gelijkwaardige opleiding, ervaring in soortgelijke funktie, goede kontaktuele eigenschappen.

Schriftelijke sollicitaties te richten tot het sektorhoofd personele zaken, drs. C. M. Schoonheim, bureau universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het organisch chemisch laboratorium wordt gevraagd een

INSTRUMENTMAKER

Vereisten: bemetel of gelijkwaardige opleiding.

Sollicitaties te richten tot de hoogleraar/beheerder van bovengenoemd laboratorium, Croesestraat 79, Utrecht.

Diergeneeskunde

Voor de afdeling 'Technologie van de Voedingsmiddelen van Dierlijke oorsprong wordt gezocht

LEVENSMIDDELENTECHNOLOOG

(ir. of drs.)

met ervaring in de bereiding van voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong.
Het ligt in de bedoeling dat de aan te stellen functionaris in grote mate zal bijd agen in de opbouw en inrichting van genoemde afdeling en in een later stadium werkzaamheden zal gaan verrichten in het kader van het onderwijs- en researchprogramma.

Belangstellenden kunnen zich voor nadere informaties wenden tot prof. ir. B. Krol, tel. 03404 - 1 31 93.

Bij het Instituut voor Vet. Heelkunde, afd. Kliniek voor grote huisdieren in het Universiteitscentrum 'De Uithof' kan worden aangesteld een

ALGEMEEN KLINISCH OF KLINISCH CHEMISCH ANALISTE

Haar taak zal bestaan uit haematologisch en klinisch-chemisch onderzoek van de in de Kliniek ter onderzoek en behandeling aanwezige grote huisdieren. Geen nacht- of weekenddiensten.

Bij de Kliniek voor Verloskunde en Gynaecologie, afd. Kunstmatige Inseminatie in het Universiteitscentrum 'De Uithof' kan worden aangesteld een

LABORATORIUMBEDIENDE

Gegadigden (leeftijd 20-30 jaar) dienen bij voorkeur in het bezit te zijn van een diploma klinisch laborant en zo mogelijk enige ervaring te hebben.

Bij de Kliniek voor Kleine Huisdieren kan op korte termijn worden aangesteld een

1. KLINIEKBEDIENDE

die de dierenartsen in de polikliniek bij het onderzoek van patiënten behulpzaam zal zijn.

2. STERILISATIEBEDIENDE

Hij zal meewerken in de Centrale Sterilisatie waar hij speciaal belast zal worden met het reinigen van instrumentaria, operatiekleding e.d. uit de operatieafdelingen, de polikliniek en de laboratoria.

Met onregelmatige diensten moet rekening gehouden worden.
Leeftijd tot 40 jaar.

De Kliniek voor Kleine Huisdieren zoekt voor haar verpleegstallen een

HOOFD KLINISCHE AFDELING

Gedacht wordt aan een energieke kracht die in staat is leiding te geven aan een groep dierverzorgers; zelfstandig en accuraat kan werken; over goede contacteigenschappen beschikt; tenminste ULO- of vergelijkbare opleiding heeft genoten. Bekendheid met de verzorging van kleine huisdieren is gewenst, echter niet vereist.

Met onregelmatige diensten dient rekening te worden gehouden. Leeftijd 30-40 jaar. Gegadigden dienen bereid te zijn zich aan een psychologisch onderzoek te onderwerpen.

Bij de Kliniek voor Kleine Huisdieren kan worden geplaatst een

SECRETARESSE

welke in haar werkzaamheden zal worden bijgestaan door twee administratieve krachten. Taakomschrijving: administratieve werkzaamheden ten behoeve van de wetenschappelijke staf; studentenadministratie; beheersadministratie.

Vereisten: ervaring in accuraat en zelfstandig werken; goede contacteigenschappen; goed kunnen corresponderen in de Engelse en Duitse taal; middelbare opleiding is gewenst; minimum leeftijd 24 jaar.

Geboden wordt afwisselende werkzaamheden waarbij een grote mate van zelfstandigheid mogelijk en gewenst is.

Inlichtingen omtrent deze functie kunnen telefonisch worden ingewonnen bij de heer J. C. Rommers (tel. 030 - 71 55 44, toestel 448).

Bij het Instituut voor Vet. Heelkunde afd. grote huisdieren in het Universiteitscentrum 'De Uithof' kan worden aangesteld een

BEDIENDE

De werkzaamheden bestaan uit: het assisteren bij het onderwijs o.a. behulpzaam zijn bij de T.V. bediening, schoonmaken van gebruikt glaswerk, het gereedmaken voor gebruik van de collegezalen; het verrichten van licht administratief werk; het doen van boodschappen. Leeftijd 17-19 jaar.

Sollicitaties met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de personeelsafdeling van de faculteit, Biltstraat 172 te Utrecht.

DE DIENST VERLIETEN

Algemeen

Mevr. E. A. Klein Haneveld-Wilbrink, schrijfster; mevr. G. A. van Swol-Flantua, adm. ambt. C II; mevr. M. J. Schoonbeek-Ees, rijksambt. G; mej. F. L. G. Haffmans, schrijfster; mej. M. M. van de Meer, schrijfster; mej. H. C. Everaard, schrijfster; G. J. M. M. Uphoff, adm. ambt. C II.

Geneeskunde

Mevr. A. N. Doctor-van Beek Calkoen, tekenaar B III; A. M. Pouw, rijksambt. G; mej. R. H. von Lindheim, analiste A; dr. J. Bruinvels, wetensch. medew. I; P. J. Faber, hoofdröntgenlab.; mej. R. M. R. Steenland, analiste; mevr. M. Valkenburg-Vervaat, analiste A; mej. R. M. Plante, analiste; drs. E. L. A. Fraai, arts-assistent; mevr. L. C. Suchtelen-van Oeveren, adm. ambt. C III; drs. R. T. S. M. Schneemann, wetensch. hoofdambt.; drs. A. Ladan, assistent.

Tandheelkunde

Mevr. A. van den Hoogen-Lameyer, rijksambt. E.
J. Minnaard, fotograaf A II; mej. M. W. P. van Ekeris, schrijfster; mevr. H. M. Stapper-Verschuur, adm. ambt. C II; mej. E. G. E. Weber, laborante; mevr. A. Veldhoen-van den Barg, analiste.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Drs. A. H. F. Engering, wetensch. hoofdambt. A; mevr. A. M. A. Hendriks-van Leuken, adm. ambt. C III; mevr. E. M. A. Bonsen-Bartels, adm. ambt. C II; J. H. F. Appelman, rijksambt. F; dr. S. Hoff, wetensch. medewerker; mevr. A. F. de Vries-Brasen, schrijfster; drs. H. A. van Lunsen, wetensch. medewerker; dr. B. W. Vink, wetensch. medewerker; mevr. A. J. M. Heniger-Koenheim, adm. ambt. C III; J. den Hertog, rijksambt. E; mevr. drs. M. H. Wels-Douw, wetensch. medewerker; R. J. R. Snijders, sterrek. ambt. B; mej. M. J. Schreuder, adm. ambt. C III.

Letteren

Mevr. G. A. Söchting-Voorthuijsen, adm. ambt. B I; W Streefkerk, wetensch. ambt. drs. J. E. Toussaint Raven, wetensch. medewerker; drs. P. A. A. M. Vingerhoeds, wetenschappelijk medew. I; mevr. W. Mackaay-Wessel, schrijfster A; mej. H. Matin Razn, wetensch. medewerker.

Sociale wetenschappen

T. Groenman, adm. ambt. C III; dr. J. A. L. Schaaij, wetensch medew. I; drs. P. Veen, wetensch. medewerker.

Diergeneeskunde

S. W van Keulen, technicus A: R. H. Briede, apothekerass.; mevr. A. van Leeuwen-van den Burg, analiste; mevr. M. D Bicknese-ten Haken, analiste; drs. L. H H. M Lendfers, wetensch. ambtenaar; mej. J. T. Heut, laborante A, mej B A P M Gribbels, analiste, mej M. H. J. van de Ven, analiste; mevr. J. C. M. Jaspers-Swinkels, analiste, drs. J. L. Starrenburg, wetensch medewerker.

STUDENTEN

LAATSTE NA-INSCHRIJVING

Donderdag 15 januari 1970 zal er nog gelegenheid zijn zich te laten inschrijven. Degenen, die in aanmerking wensen te komen, kunnen hiervoor schriftelijk of telefonisch een afspraak maken met bureau Inschrijving, Nobelstraat 2a, telefoon 1 68 44. Vanaf 19 december kan men op werkdagen zich laten doorlichten op het Districtsconsultatie bureau, Nieuwe Gracht 92, Utrecht om 15.00 uur. De kosten hiervoor bedragen *f* 7,50. Een reeds in het bezit zijnd bewijs van doorlichting mag n.l. niet ouder zijn dan drie maanden.

USF-VOORZITTER VERLAAT USF-BESTUUR

Met ingang van 12 januari 1970 zal Piet van Asseldonk het voorziterschap van de USF neerleggen. Louter persoonlijke redenen hebben hem dit besluit ingegeven. Piet van Asseldonk stelt er prijs op uitdrukkelijk te verklaren dat zijn voortijdig heengaan als USF-voorzitter geen distantie inhoudt tegenover de USF. Hij kan zich verenigen met de USF en met de door haar voorgestane opvattingen. De reden van zijn heengaan ligt volkomen buiten de USF.
Als opvolger van Piet van Asseldonk zal vanaf 12 januari 1970 Wout van Veen als USF-voorzitter gaan optreden. Op dit moment is Wout van Veen secretaris onderwijs in het USF-bestuur. Naar een opvolger voor hem wordt gezocht.
Deze interne verschuiving in het dagelijks bestuur van de USF zal t.z.t. aan de in het leven te roepen grondraad ter sanctionering worden voorgelegd.

Dagelijks Bestuur U.S.F.

VERMIST

Op de usf wordt sinds enige tijd een ordner met knipselkranten van het ministerie van O en W vermist. Zou diegene die hem geleend heeft zo vriendelijk willen zijn hem terug te bezorgen?

AAN DE RAAD VAN OVERLEG

Utrecht, 8-12-'69.

Mijne heren,

Overeenkomstig onze toezegging tijdens het vrijblijvende, informele gesprek dat wij donderdag 4 december 1969 hadden met een aantal leden van het dagelijks bestuur van de universiteit, sturen wij u deze brief.

Alvorens wij de voorwaarden opsommen waaraan onzes inziens een bijeenkomst van curatoren en universitaire deebee-leden met studenten, zoals in de motie van 7 oktober door een studentenvergadering is gevraagd, moet voldoen, lijkt het nuttig nog even summier de voorgeschiedenis te schetsen.

In aansluiting op het ultimatum uit de junidagen dat opriep tot openbaarheid van óók het universitaire deebee, zijn er door het USF-bestuur drie brieven gestuurd naar dit deebee om te attenderen op de door het 15 september aflopend ultimatum gevraagde openbaarheid van het universitaire deebee. Op de USF-brieven van 10 en 18 september en op die van 2 oktober jl. kwam pas na de acties die tot het politie-optreden leidden een antwoord. Namelijk op 8 oktober 1969. De openbare curatorenvergadering van 6 oktober 1969 echter werd door een groep studenten te baat genomen om de universitaire deebeeleden te vragen naar hun motivatie om besloten te blijven vergaderen.

Daarvoor was het deebee door deze studenten al eens tevergeefs benaderd. De voorzitter van de curatorenvergadering sloot de openbare vergadering, toen de studenten vanaf de publieke tribune het onderwerp „openbaarheid van het universitaire DB" aansneden. De curatoren vertrokken naar elders en de studenten besloten naar de curatorenkamer te gaan om daar te wachten op een discussie met de leden van het universitaire DB. Van een bezetting was geen sprake. Eenmaal binnen wachtend werden de studenten na sommatie in overvalwagens naar het politiebureau vervoerd en intussen reeds door de Utrechtse politierechter veroordeeld. De door de USF uitgeschreven algemene vergadering nam tegen deze achtergrond en sprekend over het politie-optreden deze motie aan:
„De algemene vergadering, bijeen op de avond van 7 oktober 1969 in de aula van de Rijksuniversiteit vraagt dat de USF het overleg in de Raad van Overleg opschort totdat de curatoren en de leden van het dagelijks bestuur van de universiteit bereid zijn gebleken in een door de USF bijeen te roepen vergadering verantwoording af te leggen over hun beleid d.w.z. dat zij bereid moeten zijn om alle vragen te beantwoorden over het gevoerde en het te voeren beleid".
Het USF-bestuur besloot aan de in deze motie vervatte oproep gehoor te geven. Niet omdat het USF-bestuur geen heil meer zag in de Raad van Overleg, maar omdat huns inziens het emotionele gebeuren van het binnenuniversitaire politie-optreden voor een breed studentenfront openlijk verklaard zou dienen te worden. Een behandeling in de Raad van Overleg biedt die mogelijkheden niet. Bovendien valt het de student leden van de Raad van Overleg moeilijk om zonder meer met de universitaire autoriteiten verder te onderhandelen, terwijl ze kort daarvoor zonder enige verklaring op hun bevel door de politie gearresteerd zijn. Tenslotte heeft het USF-bestuur al herhaaldelijk zijn verbazing uitgesproken over het feit dat de principiële beslissing, door curatoren genomen, om al dan niet de politie te betrekken in binnenuniversitaire conflicten nooit punt van discussie is geweest in de Raad van Overleg.
Het USF-bestuur heeft zijn reserves tegen het functioneren en de bevoegdheden van de Raad van Overleg, maar de kortelings opgedoken uitspraak dat het USF-bestuur persee niet in de Raad van Overleg terug wil is zonder meer onjuist. Anderszins willen wij nogmaals herhalen dat wij mét de algemene vergadering van 7 oktober j.l. het optreden van de politie op 6 oktober jl. hoog opnemen en niet wensen af te doen als een te verwaarlozen futiliteit. Daarom verzoeken wij de leden van de Raad van Overleg om de leden van het curatorium en van het universitaire deebee te adviseren deel te nemen aan een bijeenkomst, waarin aan de hand van vragen door hen verantwoording kan worden afgelegd over het politie-optreden. Daar de student-leden nog steeds het overleg opgeschort houden en ze derhalve ook niet zullen deelnemen aan de RvO-vergadering van 10 december a.s. laten wij hieronder de voorwaarden volgen waaraan een bijeenkomst als bovengenoemde zou moeten voldoen.

1. De bijeenkomst wordt bijeengeroepen door alle geledingen in de universiteit óf door de USF.
2. Elk lid van de universitaire gemeenschap kan de bijeenkomst bijwonen.
3. De bijeenkomst dient tijdig te worden aangekondigd (na Kerstmis?)
4. De bijeenkomst zal worden voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter.
5. Op deze bijeenkomst dienen een aantal leden van het curatorium en van het dagelijks bestuur bereid te zijn vragen te be-

antwoorden over het politie-optreden in de universiteit.

6. De bijeenkomst zal een vooraf bepaalde tijd duren en worden voorbereid door een werkgroepje, dat in overleg samengesteld zou kunnen worden.

Na beraad heeft het USF-bestuur gemeend de eerder al eens genoemde voorwaarde namelijk een gunstig uitvallende evaluatie ervan door een algemene vergadering als voorwaarde voor een terugkeer in de RvO te moeten laten vallen. Het USF-bestuur gaat er namelijk van uit dat leden van DB en curatoren op bedoelde bijeenkomst serieus op de aan hen gestelde vragen zullen ingaan. Tenslotte zij erop gewezen dat het vragen van een hearing niet opmerkelijk is. Op veel momenten en bij veel gelegenheden laten bestuurders zich „hieren". Waarom in dit geval niet?

Met vriendelijke groeten,
Piet van Asseldonk
Voorzitter U.S.F.

ANTWOORD VAN DE USF

Het usf-bestuur is het volkomen eens met het betoog op blz. 5 en zou het liefst zien, dat men inderdaad door de geledingen heen zou denken. Het probleem is echter dat veel groeperingen in de universiteit er een dergelijke denkwijze nog niet op nahouden. Dit blijkt o.a. uit een enquête die onlangs onder de staf gehouden is; slechts 5% van de staf bleek spontaan door de geledingen heen te denken. Ook bij studenten zal dit percentage o.i. niet zo hoog zijn. Met het oog hierop is het usf-bestuur van mening dat het op dit moment de voorkeur verdient met de nieuwe usf-structuur van start te gaan. Dan zal het beter mogelijk zijn de idee om door de geledingen heen te denken te verbreiden. Dit zowel binnen de kring der studenten als daar buiten. Bij de usf-verkiezingen in februari a.s. gaat het dan ook niet alleen om de vertegenwoordiging tegenover de universiteit. Deze usf-verkiezingen moeten ook een grondraadnieuwe stijl opleveren, die het dagelijks bestuur van de vereniging (USF), dat b.v. politieke uitspraken doet, een service-apparaat runt etc., kontroleert. Kortom de usf hoopt d.m.v. haar nieuwe struktuur meer studenten konkreet te kunnen gaan betrekken bij de demokratisering van de universiteit. De schrijver van bovenstaand artikel blijkt de betrokkenheid gelukkig al te hebben.

Willem Asman
sekr. p.p.a.

USF - CONTRA JUST

Het Dagelijks Bestuur van de USF is verontwaardigd over de apert onjuiste berichtgeving van het juridisch studentenblad JUST in Utrecht. In een bericht over de 57 Utrechtse studenten die onlangs wegens lokaalvredebreuk terecht stonden, stelt de redactie van het blad JUST dat de USF voor alle 57 veroordeelde studenten de boete van 60 gulden betaald heeft. Dit nu is volstrekt uit de lucht gegrepen. Iedere student betaalt zijn eigen boete, maar kan wel een beroep doen op de door de actiegroep Paardeveld in het leven geroepen Boetepot.

In deze Boetepot is door sympatisanten, waaronder Utrechtse hoogleraren en stafleden, een bedrag van ongeveer 500 gulden gestort. De USF zal van de JUST-redactie een snelle rectificatie eisen.

FUG-ACTIVITEITENOVERKOEPELING

Kerstprogramma

Gedurende de kerstvakantie zal onder auspiciën van de gezamenlijke Utrechtse studentenverenigingen een speciaal kerstprogramma georganiseerd worden op de meisjeskamer van het gebouw Veritas, Kromme Nieuwe Gracht 54, voor alle studenten, die in Utrecht blijven.

Tijdens de hieronder vermelde dagen zal in de in kerststijl versierde m.k. de bar geopend zijn. Voorts zullen altijd spelen zoals dam- en schaakspelen, monopolie, darts, roulette, gereed liggen voor de meer ludieke kerstvierders.

Tevens kan men vrije expressie bedrijven en ping-pongen.

Extra programmapunten

Zaterdag 20 decembr: 2 gitaristen folkcenter; zondag 21 december: Zuid-Amerikaanse kerstliederengroep; maandag 22 december: 5 gitaristen, fondu, open haard; dinsdag 23 december: —; 24-26 december: gesloten; zaterdag 27 december: gitarist folkcenter; zondag 28 december: café-chantant; maandag 29 december: zigeunerorkest; open haard; dinsdag 30 december: —; 31 dec. - 1 jan.: gesloten. vrijdag 2 januari: —; zaterdag 3 januari: gitarist folkcenter, fondu, open haard; zondag 4 januari: café-chantant.

BEURZEN

Studiebeurzen, zomerbeurzen en beurzen voor wetenschappelijk onderzoek: bources du centre europeen universitaire de Nancy; rencontres universitaires internationales, uitgaande van de association des amis de la republique française. Inlichtingen bij de Culturele dienst van de Franse ambassade, Museumplein 11, Amsterdam.

STIPENDIA ALEXANDER VON HUMBOLDT STICHTING

De Alexander von Humboldt Stichting te Bad Godesberg stelt stipendia beschikbaar voor buitendlandse academisch gevormden om wetenschappelijk werk te verrichten in de Bondsrepubliek Duitsland.

Formulieren — waarvan de indiening niet aan een bepaalde termijn is gebonden — kunnen worden aangevraagd en ingediend bij: de Ambassade van de Bondsrepubliek Duitsland, Nieuwe Parklaan 17 te 's-Gravenhage, of direct bij de Alexander von Humboldt Stichting, 532 Bad Godesberg Schillerstrasse 12, Duitsland.

REACTIE OP HET 'OPEN ANTWOORD' VAN DE U.S.F.

Veel punten uit mijn open brief aan de U.S.F. van 5 december zijn door voorzitter Piet van Asseldonk niet-, half- of verkeerd beantwoord in 'U' van 12 december.

Hij begint zijn antwoord met het voornemen om in te gaan op de 'bekende aantijgingen' mijnerzijds, maar raakt dan zo verward in zijn uitleg over het gebruik van telefoonboeken, en hoe je het adres van de U.S.F. kunt vinden, dat hij er kennelijk niet aan toegekomen is.

Zo vind ik niets over mijn voorstel om een getrouw verslag van plenaire vergaderingen te laten verspreiden, dit als voorwaarde van openbaarheid (niet iedereen gaat er nu eenmaal zelf naartoe, maar men moet er toch bij betrokken worden) en opdat men beter en sneller voorgelicht wordt.

Verder citeert van Asseldonk slechts mijn redenatie, dat een plenaire vergadering waar slechts een klein groepje bij betrokken is, ondemocratisch is, en waarbij hij opmerkt dat daar niets aan te doen is omdat 'alleen de actieve mensen zullen antwoorden'.

Hij vraagt zich slechts op zijn beurt af, of mijn voorstel, om éérst de studenten te activeren 'niet een veel grotere vorm van bevoogding impliceert'. Groter dan wat? Zou hij zijn systeem dan tóch een vorm van bevoogding vinden? Mijn voorstel is echter geen vorm van bevoogding. Aktiveren wordt pas bevoogding c.q. chantage als men verplicht wordt om in te grijpen, omdat je anders met de gebakken peren blijft zitten.

Vervolgens besluit van Asseldonk zijn antwoord met een stukje, waarin hij vaderlijk aanraadt, om de procedure voor de nieuwe grondraad nog eens door te lezen, omdat ik die ondemocratisch zou vinden. Hierdoor blijkt dat hij zowel mijn redenering als zijn eigen weergave hiervan niet heeft begrepen, want hij schrijft in de 2e alinea 'Hamming vindt de besluitvorming, die leidde tot de grondraadsverkiezingen . . . ondemocratisch'. Deze passage is juist: in mijn brief stel ik, dat het mij niet in de eerste plaats gaat om de grondraadsprocedure, maar om hoe men tot die procedure gekomen is.

Het ironische zinnetje 'lees de grondraadsprocedure nog eens rustig door' slaagt dus nergens op.

Deze procedure vind ik nl. niet ondemocratisch, het is alleen een speciale vorm van democratie. Wat ik gezegd heb is, dat er sprake is van een democratisch omhulsel zolang niet iedereen meedoet, waardoor het niet te prefereren is boven andere vormen van democratie.

Slechts de wijze waarop men die speciale vorm van democratie heeft uitgekozen vind ik ondemocratisch, omdat bij deze vorm van democratie en bij de wijze van kiezen welke vorm men wil, slechts hetzelfde groepje aan het woord is: de huidige aktievelingen, zonder dat anderen erbij betrokken zijn.

Om op de wijze van Piet van Asseldonk te eindigen: Een goede raad, lees mijn brief van 5 december nog eens rustig door, en probeer daarbij enige distantie in acht te nemen tegenover je attitude, uitgesproken in jouw eerste volzin: 'alvorens inhoudelijk in te gaan op de bekende aantijgingen tegen de U.S.F.'

J. W. Hamming

EEN KORREKTIE OP ENIGE FANTASIEëN

In Trophonios van 12 december 1969 publiceerde hoofdredacteur Leo Damen over een leep plan van prof. dr. K. Posthumus en mij ('Snijders kweekt nieuwe Snijdersen') De Troof komt niet meer voor de kerstvakantie uit en ik vind het vervelend om pas in januari op dit verhaal te reageren. Vandaar nu een korte reactie in U.

Het lijkt me het beste eerst de feiten op te sommen; Damen heeft hierbij nogal wat steekjes laten vallen. In september jl. kwamen Willibrord de Graaf, toen nog USF-voorzitter, en ik op het idee om minister Veringa voor te stellen in kleine kring over de nota bestuursstruktuur te discussiëren. Voor de grote vakantie had een veertigtal studenten met Veringa over verschillende topics gedebatteerd

en dat was goed bevallen. Het leek ons een goed plan om een soortgelijke sessie te organiseren maar dan met wat minder studenten, zodat iedereen gemakkelijk aan het woord zou kunnen komen, en bovendien beperkt tot één onderwerp (de bestuursstructuur). Het zou daarbij vooral om de kritische toetsing van de argumenten van weerszijde moeten gaan.

Ik heb minister Veringa daarop een verzoek tot een dergelijk gesprek gedaan. Doordat hij toen ziek was, is daar pas later wat van gekomen. Voor dit gesprek nodigde ik Piet van Asseldonk, Wout van Veen, Wouter Koning, Willibrord de Graaf, Tom Zijlstra en Hans Rosenberg uit. De eerste twee, lid van het huidige USF-bestuur, aksepteerden mijn uitnodiging niet: het zou hen zoveel moeilijkheden opleveren met mensen die het hen kwalijk zouden nemen dat zij aan een niet openbaar gesprek deelnamen, dat hun werk er gedurende een flinke poos door gestagneerd kon worden. De anderen namen de uitnodiging wel aan.

We spraken af dat we een voorbespreking zouden houden, opdat we welbeslagen ten ijs zouden komen. Daarop belde ik mejuffrouw Plu, secretaresse van minister Veringa, om een definitieve datum af te spreken. Zij zou me terug bellen.

Even voordat het laatste nummer van Trophonios uitkwam, belde Tom Zijlstra me op: hij had er nog eens uitvoerig over nagedacht, er met verloofde en Damen over gesproken en hij was al met al tot de slotsom gekomen dat hij in geweten niet aan een bijeenkomst kan deelnemen, die niet openbaar is. Op diezelfde avond vergaderde — half of helemaal besloten de onderwijsredacteur van het **Utrechtsch Nieuwsblad** vertelde mij dat hij wel mocht komen, maar er niets over mocht publiceren — de SVB en Politeia: de overgrote meerderheid van deze bijeenkomst vond dat Willibrord de Graaf en Wouter Koning, beiden daarbij aanwezig, niet aan het gesprek met de minister mochten deelnemen Reden: je mag als aktivist op geen enkele manier met een dergelijke autoriteit als de minister van O. & W. samenwerken. Wouter en Willibrord zeiden op geen enkele wijze door deze argumentatie overtuigd te zijn, maar ze legden zich bij de meerderheidsbeslissing neer. De volgende dag werd me dit zo meegedeeld.
Ik weet niet of een gesprek nu nog veel zin heeft; Hans Rosenberg ook niet.
Damens suggestie dat dit hele gesprek georganiseerd werd om een splitsing onder de studentenoppositie te bewerkstelligen is onjuist Dat dit gesprek ondanks de andere bedoeling op een dergelijke manier gebruikt zou kunnen worden, is een subjectieve interpretatie die naar links Mc Carthy-isme riekt. Zijn hieraan onderliggende informatie dat het hele ideetje van Posthumus en mij afkomstig zou zijn, is eveneens onjuist. Damen had zulke fouten in zijn artikel (geheel of gedeeltelijk) kunnen voorkomen door zijn gegevens bij mij te checken. Dat heeft hij op geen enkele manier geprobeerd Journalistiek is hij hiermee onder de maat gebleven

Keesjan Snijders

(Reactie gevraagd aan Trophonios)

UNIVERSITAIRE GEZONDHEIDSZORG

Wegens de kerstvakantie is het Medisch Centrum van de U.G.Z. gesloten van 22 december tot 6 januari 1970.

Alleen voor spoedgevallen kan men zich wenden tot de artsen dr. J. A. Stoop, en dr. S. van Binsbergen, tijdens de spreekuren thuis.
Na deze vakantie is het Medisch Centrum van de U.G.Z. gevestigd op de Maliesingel 38-40, telefoon 2 67 60.
De spreekuren zijn dan als volgt:
Maandag: 12.00 tot 13.00 uur, R. Linschoten; 16.00 tot 17.00 uur, S. van Binsbergen.
Dinsdag 13.00 tot 14.00 uur, mevr. v. d. Heuvel-Blokland; waargenomen door mevr. Wagenaar-Fischer; 16.00 tot 17.00 uur, mevr. Wagenaar-Fischer.
Woensdag: 12.00 tot 13.00 uur, mevr. v. d. Heuvel-Blokland; waargenomen door R. Linschoten.
Donderdag: 12.00 tot 13.00 uur, R. Linschoten; 16.00 tot 17.00 uur, S. van Binsbergen.
Vrijdag: 12.00 tot 13.00 uur, mevr. v. d. Heuvel-Blokland; waargenomen door R. Linschoten; 17.00 tot 18.00 uur, J. A. Stoop.

GESLAAGD:

Doctoraal sociologie: K. H. Buikstra, Utrecht; J. L. van Muyden, Amersfoort; J. Nagel, Ulrum; Mej. C. van Nieuwkerk, Laren; D. de Ruig, Baarn.
Doctoraal geneeskunde: K. W. Dollekens, Vianen; P. H. M. Mulder, Lichtenvoorde; R. P. Ovink, Arnhem; S. J. Schepel, Gulpen; A. J. Schipper, Utrecht; A. P. H. van der Vet, Ede; J. H. T. Wagenvoort, Amersfoort; H. van Berkesteijn, Utrecht; H. van Elst, Utrecht; M. W. J. A. Fieren, Utrecht; L. van Haaften, Utrecht; J. H. Litjens, Utrecht.
Semi arts examen: J. G. J. de Boer, Utrecht; R. Th. Bijleveld, Vinkeveen; P. J. Leeuwerik, Maarssen; H. L. Muytjens, Den Bosch; A. H. P. Stevens, Westervoort, J. C. J. Tenpierik, Utrecht; Mej. M. M. Overgauw, Utrecht; Mej. W. J. M. Vos, Tilburg.
Arts examen: A. N. Berkhout, Utrecht; J. Plukker, Utrecht; Mevr. E. W. de Regt-Teutscher, Arnhem; R. A. Walstad, Trondheim (Noorw.).
Dierenarts examen: J. F. van Calker, Utrecht; W. Bekink, Utrecht; R. van Veen, Maarn; W. C. C. Wamelink, Utrecht; R. Schippers, Rotterdam
Doctoraal alg. literatuurwetenschap: Mevr. M. M Mewissen-Teeuw, Rotterdam.
Doctoraal geschiedenis: J. J. P. Jong, Utrecht; Mevr. O. M. E. J. Povel-Coppes, Amsterdam.
Doctoraal rechtsgeleerdheid: Jhr. D. J. de Brauw, Den Haag; M. de Vries, Nijkerk.

ALGEMEEN

INSTITUUT VOOR TOEGEPASTE TAALKUNDE

Gevraagd: assistent(e) voor het project „Ontwikkeling luistertoetsen Duits, Engels en Frans voor experimentele afwijkende eindexamens v.h.m.o. en h.a.v.o."

Taak: Algemene assistentie van de projectleiding, zoals literatuuronderzoek, het onderhouden van contacten met medewerkende scholen, het notuleren van vergaderingen, type- en stencilwerk.

Aanstelling: student-assistent(e) voor 5 halve dagen per week, gedurende het kalenderjaar 1970.

Vereist: 1. wetenschappelijk niveau in overeenstemming met de te verrichten taken, bij voorbeeld kandidaatsexamen psychologie; 2. typevaardigheid.
Schriftelijke sollicitaties: dr. J. A. van Ek, Wilhelminapark 11, Utrecht.

GODGELEERDHEID

FACULTEITSRAAD

De faculteit heeft besloten met ingang van 1 januari haar bevoegdheden en taken, behoudens enkele zaken, over te dragen aan de faculteitsraad, bestaande uit 3 gewone en 1 kerkelijk hoogleraar, 3 stafleden, 3 studenten en 1 lid van het administratief personeel.
Als voorziter en secretaris van deze raad zullen optreden prof. dr. W. C. van Unnik en prof. dr. J. M. van der Linde.

COLLEGES

Op maandag 26 januari 1970 worden de colleges weer hervat.

EXAMENS

Zoals reeds eerder vermeld zullen kandidaatsexamens op woensdag 28 januari worden afgenomen.
Daar komt nog bij: vrijdag 30 januari 1970, op welke dag nog propedeutische examens zullen worden afgenomen.
Zoals bekend vinden alle examens plaats in De Uithof, terwijl men zich dient op te geven bij de pedel, Domplein.

VOORTENTAMENS

De zg. voortentamens zullen worden afgenomen in Utrecht op woensdag 7 januari.

TENTAMEN PROF. DOEVE

Tentamendatum prof. Doeve; dinsdag 20 januari; 10.00 uur - 12.30 uur; onderwerp Judaïca.

RECHTEN

GEPROMOVEERD

Woensdag 10 december promoveerde mr. A. W. HELLEMA, wonende te Zeist, Platolaan 13, tot doctor in de rechtsgeleerdheid op het proefschrift getiteld: Beschouwingen over de aanknopings.eer in het internationaal privaatrecht.
Promotor was prof. mr. J. G. Sauveplanne.

KANDIDAATSOPLEIDING

Ingaande de 2e doceerperiode zal de stof Inleiding staatsrecht in de K I werkgroepen A t/m V worden behandeld op de data, uren en plaatsen als in het doceerrooster aangegeven, met dien verstande dat op donderdag gelezen moet worden: 9-11 1e Q/2e R sta, 11-13 1e S/2e T sta.
Voor de nieuw gevormde werkgroep W/w wordt dit maandag 13-15 Maliesingel 41, beginnende de 1e week en vervolgens de oneven weken van de doceerperiode.
Voor de per 17 november 1969 ingestelde opleiding wordt dit: maandag 13-15 Maliesingel 41, beginnende de 2e week en vervolgens de even weken van de doceerperiode.

Het doceergebouw kandidaatsopleiding thans gevestigd in Drift 21 wordt ingaande 19 januari 1970 gevestigd in de Rijnkade IA.

Derhalve worden de K I en K II werkgroepen vanaf 19 januari gehouden in Rijnkade 1A, i.p.v. Drift 21.

WERKGROEPEN INLEIDING

Degenen die niet aan het deeltentamen Inleiding van 16 december 1969 deelnamen of daarvoor geen cijfer behaalden dat een voldoende basiskennis waarborgt (waarvan zij tijdig op de hoogte zullen worden gebracht), moeten zich, indien zij de werkgroepen Inleiding van het 2e semester willen volgen, vóór 10 januari 1970 schriftelijk opgeven bij het Instituut voor Inleiding tot de Rechtswetenschap, Biltstraat 101, Utrecht, voor een mondeling onderzoek naar hun basiskennis, die noodzakelijk wordt geacht voor die werkgroepen (praktika).
Nadere inlichtingen kan men verkrijgen op het instituut.

TENTAMEN HISTORISCHE ONTWIKKELING

Aan degenen, die op 16 januari 1970 het K I of het K II tentamen Historische Ontwikkeling van het Recht gaan afleggen zal nog gelegenheid worden geboden tot het stellen van vragen over de stof en wel op de volgende data: maandag 12 januari, zaal 9 K I; zaal 13 K II; dinsdag 13 januari, zaal 8 K I; zaal 13 K II; woensdag 14 januari, zaal 9 K I; zaal 13 K II. Zij die hiervan gebruik willen maken, worden verzocht hun eigen boeken en stencils mede te brengen, zodat zij in staat zijn, nauwkeurig aan te geven welke passages onduidelijk zijn voor hen.

JURIDISCHE STUDENTEN

Zondag, 18 jan. 1970: TV-quiz (NOS)Wedstrijd. Jurid. studenten Utrecht tegen jurid. studenten Nijmegen. Vooraf borrel en koud buffet, treinreis wordt vergoed. Die heren die mee willen doen dienen zich op te geven bij de JSVU, Molengraaffinstituut, Nieuwe Gracht 20. Zij krijgen dan nader bericht.

GENEESKUNDE

GEPROMOVEERD

16 december promoveerde drs. L. Fr. Bakker, wonende Albert Verweystraat 81, Voorburg, op het proefschrift: Kwakzalverij en onbevoegd uitoefenen der geneeskunst. Promotor was prof. R. Hornstra.

GAMMACYCLUS MEDICIJNEN

De Gammacyclus is gepland op de woensdagen in februari en maart. De tijd wordt nog bekend gemaakt.
Euthanasie, 4 febr. 1970; Abortus, 11 febr. 1970; Arts en maatschappij, 18 febr 1970; Gezondheidszorg, 25 febr. 1970; Arts en ontwikkelingssamenwerking, 4 maart 1970. Zie affiches en plakkertjes. 24 en 25 maart 1970 is er een aansluitend weekend.

BIJDRAGE STUDIEREIZEN BELGIë

Op voorstel van de Gemengde Commissie ter uitvoering van het Nederlands-Belgisch Cultureel Verdrag zal het ministerie ook in het dienstjaar 1970 bijdragen in de kosten, verbonden aan korte studiereizen van studentengroepen naar België die onder leiding van hoogleraren plaatsvinden.
Het bedrag der toelage zal afhankelijk zijn van de duur van de reis.
Nadere inlichtingen worden verstrekt op het faculteitsbureau, afd. studiezaken.
Aanvragen dienen uiterlijk 10 jan. 1970 in het bezit van het faculteitsbureau te zijn.

MEDISCHE STUDENTEN FACULTEITSVERENIGING UTRECHT

Het bestuur van de Medische Studenten Faculteitsvereniging is voor het jaar 1969-1970 als volgt samengesteld: M. Deenstra, voorzitter; P. Carbaat, vice-voorzitter; H. Chin A Fo, secretaris; E. de Kreek, penningmeester; mevr. den Oudsten-Verboon, secretaris-onderwijs, B. Nap en M. v. d. Steenhoven, leden.

TANDHEELKUNDE

COLLEGE, WERKCOLLEGE EN PRACTICUM MEDISCHE FYSIKA

Het college „Medische Fysika" voor 1e jaars studenten in de Tandheelkunde begint op dinsdag 6 januari, aanvang 13.30 uur. De colleges worden gegeven in de Witte Collegezaal, Transitorium I, Leuvenlaan 21, De Uithof. Uitzonderingen op het bovenstaande zijn:

1e. Het college op 6 januari wordt niet gegeven in Transtorium I, maar in de collegezaal van de Afdeling Conserverende Tandheelkunde in de nieuwe prekliniek in de Uithof.

2e. Het college op 13 januari (wel in Transitorium I) begint niet om 13.30 uur maar om 13.00 uur.

Het werkcollege 'Medische Fysika' begint woensdag 7 jan. om 9.15 uur. Deze werkcolleges worden gegeven in Transitorium I, groep A in zaal 214, groep B in zaal 215, groep C in zaal 216. Een uitzondering moet worden gemaakt voor 7 jan. dan vinden de werkcolleges plaats in Transitorium II, Heidelberglaan 2 en wel in zaal 12.04.10 (groep A), zaal 14.04.07 (groep B), zaal 17.04.07 (Groep C).

Het practicum 'Medische Fysika' zal beginnen op donderdag 8 januari. Gedurende 12 donderdagen zal 's morgens (groepen A en B, aanvang 9 uur precies) en 's middags (groep C, aanvang 14 uur precies) practicum gegeven worden.

Plaats: Transitorium I, Leuvenlaan 21, De Uithof. Men wordt verzocht tijdens het eerste practicum mee te brengen: één pasfoto en een bedrag van *f* 5.— voor instructie en grafiekenschrift.

Groepsindeling: groep A: Van den Akker t.m. Hamilton; groep B: Heine t.m. Van der Mijn; groep C: Naphausen t.m. Zuiderent.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

Op 8 december promoveerde mejuffrouw L. P. M. Timmermans, Eykmanlaan 369 te Utrecht tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld: Studies on shell formation in mulluscs. Onderzoek over schelpvorming bij molluscen (weekdieren).
Promotor: prof. dr. Chr. P. Raven.

Op woensdag 10 december promoveerde de heer F. van der Veen, wonende Van Schaikstraat 41, Oss, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift, getiteld: De invloed van celpartikels op de vetzuursynthese in een cel-vrij systeem van duivenlever.
Promotor was mevrouw prof. dr. E. P. Hulst-Steyn Parvé.

STUDENTASSISTENSCHAPPEN USA 1970-1971

Syraceuse University, Department of Chemistry, te Syracuse in de staat New York, stelt een à twee assistentschappen beschikbaar voor Nederlandse studenten, die het kandidaatsexamen scheikunde met goede resultaten (minimum 7) hebben behaald.
Wayne State University te Detroit, in de staat Michigan, biedt aan goede Nederlandse studenten, die het kandidaatsexamen wiskunde vóór de zomer 1969 hebben afgelegd en bij voorkeur hun doctoraal studie voltooid zullen hebben, een assistentschap aan.
Nadere inlichtingen en formulieren, onder opgave van opleiding en leeftijd, dienen zo spoedig mogelijk en uiterlijk voor 15 januari 1970 te worden aangevraagd bij het Nederland-Amerika Instituut, Museumplein 4, Amsterdam.

DIDACTIEK VAN DE WISKUNDE

Aan hen die in januari 1970 het college didactiek van de wiskunde wensen te beginnen deelt drs. J. van Dormolen mede dat het eerste college gehouden zal worden op donderdag 15 januari 1970, van 10.15 tot 11.00 uur in het Mathematisch Instituut, zaal 104.
Het college is bestemd voor hen die in het najaar 1970 willen hospiteren, en kandidaatsexamen of MO-A-wiskunde hebben. Studerenden voor MO-A-wiskunde die niet van plan zijn MO-B te behalen kunnen het college in overleg met de docent ook volgen.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

TENTAMINA EN TESTS NATUURKUNDE 2e TRIMESTER 1970-1971

Dinsdag 13 januari, 14.15 uur: herkansing test werkcollege mechnica M1; mechanica voor W, N, A en MO-B; herkansing voorbereidende natuurkunde voor 1e jr. No-4, A1, G4 en dagopleiding MO-A natuurkunde; warmteleer voor W, N, A, B 3 en e n (voor e n of N 4 eventueel alleen kinetische gastheorie, indien chemische thermodynamica t entamenonderwerp is). Aanmelden vóór 6 januari.

Zaterdag 7 februari, 9.00 uur: test werkcollege mechanica M2; elektriciteitsleer voor W, N, A, G4, j en MO-A. Aanmelden vóór 1 februari.

Dinsdag 24 februari, 14.30 uur: speciale relativiteitstheorie voor W, N, A en MO-B. Aanmelden vóór 17 februari.

Dinsdag 10 maart, 14.15 uur: herkansing test werkcollege mechanica M2; mechanica voor W, N, A en MO-B; optica voor W, N, A en B3. Aanmelden vóór 3 maart.

Dinsdag 24 maart, 14.30: inleiding theoretische natuurkunde voor W. N. A en MO-B. Aanmelden vóór 17 maart.

Donderdag 2 april, 14.30 uur: test werkcollege elektriciteitsleer E I; elektriciteitsleer voor W, N, A, G4, j en MO-A. Aanmelden vóór 23 maart.

Aanmeldingen schriftelijk, voor tentamens op witte kaarten, voor werkcollegetests op blauwe kaarten, verkrijgbaar in de portiersloges van het Fysisch Laboratorium en het Transitorium I.
Op de adreszijde alle gevraagde gegevens vermelden en de kaart dan weer inleveren op een van de genoemde plaatsen.
De tentamens worden afgenomen in het Transitorium I.
Zij, die zich voor het eerstvolgende kandidaatsexamen na het tentamen zullen opgeven, doen er goed aan dit op de kaart te vermelden.
De administratieve organisatie brengt mee dat studenten die zich te laat melden naar een later tentamen verwezen kunnen worden.
De volgende tentamina worden afzonderlijk aangekondigd:

Atoomfysica: dinsdag 6 januari (I en of II); vrijdag 6 februari (voor W, no - 3, A alleen I); vrijdag 6 maart (I en/of II).

Fysische meetmethoden: dinsdag 3 februari; vrijdag 3 april.

SPREEKUUR drs. A. J. BORGERS.

Tot 15 januari 1970 houdt drs. A. J. Borgers geen spreekuur.
Voor spoedgevallen afspraak via mej. A. C. Versfelt, Transitorium I, Leuvenlaan 21, De Uithof, tel. 539111.

COLLEGE EN WERKCOLLEGE ELEKTRICITEITSLEER

Bij het college Elektriciteitsleer van dr. G. J. Hooyman in het 2de semester wordt een werkcollege gegeven voor kandidandi W, N, A, G4 en MO-An op maandag-, dinsdag- of woensdagmiddag. Nadere mededeling over aanmelding, aanschaf boek, syllabus en vraagstukkenverzameling op de aankondigingsborden. Eerste college op donderdag 29 januari, 11.15 uur, Transitorium I.

SCHEIKUNDE

TENTAMEN CHEMISCHE THERMODYNAMICA

Omdat 2 januari een officiële vrije dag is, wordt zowel het tentamen chemische thermodynamica nieuwe stijl (voor tweedejaars chemie-studenten), als het tentamen chemische thermodynamica oude stijl (voor derde en ouderejaars chemie-studenten) verplaatst naar 6 januari a.s. om 14.00 uur.
Plaats: hal van het Analytisch Chemisch Laboratorium. Men dient zich voor het tentamen op te geven bij mej. J. M. Visscher, Laboratorium voor Kristalchemie, Catharijnesingel 51.

COMMUNIQUé EERSTE ONDERWIJSCOLLEGE SCHEIKUNDE 9 DECEMBER

1. Tot voorzitter van dit interim bestuurscollege, dat is samengesteld uit 2 hoogleraren, 1 lector, 5 stafleden en 3 studenten, is gekozen dr. A. Schuyff, tot waarnemend voorzitter O. A. de Vries; secretaris is drs. J. Vermeer.
2. De vergaderingen zijn openbaar met beperkt — door de voorzitter te bepalen — spreekrecht voor de aanwezigen op de „publieke tribune". Agenda's van de vergaderingen zullen worden gepubliceerd in de laboratoria der subfaculteit; stukken en notulen — voor zover niet confidentieel — zullen voor iedereen toegankelijk zijn.
3. Veel van de activiteiten van de studieraad zullen worden overgenomen door het onderwijscollege, evenwel met dit belangrijke verschil, dat de studieraad slechts advlezen kan uitbrengen, terwijl het onderwijscollege op bepaalde punten beslissingsbevoegdheid krijgt. In afwachting van de tot standkoming van een definitieve bestuursstructuur lijkt het gewenst de studieraad nog niet op te heffen. Wel kan verwacht worden, dat deze zijn activiteiten zal beperken.
4. Mede naar aanleiding van een aantal ingekomen stukken zal het onderwijscollege zich in zijn vergadering op 8 jan. a.s. gaan beraden over zijn verantwoordelijkheden en over de door de subfaculteit gedelegeerde beslissingsbevoegdheid. Tevens zullen dan de in de toekomst te behandelen onderwerpen worden geïnventariseerd en zal daarvan een urgentievolorde worden vastgesteld.

COLLEGE ALGEMENE CHEMIE

Het college algemene chemie voor eerstejaars wordt na de kerstvakantie hervat door prof. Overbeek op 19 jan. 1970.

BEGROTINGSCOLLEGE

Rectificatie nr. 15, 12 dec. jl: 1. De vergaderingen zullen openbaar zijn in die zin, dat er **een** 'publieke tribune' komt zonder spreekrecht, maar met de mogelijkheid van het stellen van vragen na afloop van de vergadering.

BIOLOGIE

COLLEGE GENETICA

Het college caput selectum genetica voor ouderejaars biologen zal pas na de kerstvakantie worden voortgezet door prof. dr. W. Scharloo.

Rectificatie

PRAKTICUM MICROBIOLOGIE B 4 STUDENTEN

Het prakticum is met één week uitgebreid en zal worden gehouden van 15 juni tot en met 26 juni 1970, in het Laboratorium voor Microbiologie, Catharijnesingel 59, Utrecht.
Telefonische opgave vóór 1 juni 1970 bij drs. E. J. J. Lugtenburg, (030) 22547.

PRACTICUM PLANTENANATOMIE

Voor biologen, die buiten de gewone cursus nog practicum plantenanatomie willen doen, is daarvoor gelegenheid van 5 t.m. 9 januari 1970 van 9.00-12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur in het provisorium, zaal 29. Men melde zich van te voren bij B. Huisinga op het Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106.

LETTEREN

STRUCTUURCOMMISSIE

De 2 ter behandeling overgebleven punten uit het overzicht van 5 commissieleden werden in de elfde vergadering aan de orde gesteld. Na enige discussie zien deze punten er als volgt uit:
8. Tot de bevoegdheden van de Studierichtingsraad behoort het beslissingsrecht over de interne zaken van onderwijs, onderzoek en beheer.
9. De bevoegdheden van de Studierichtingsraad in externe zaken worden geregeld in samenhang met de bevoegdheden van het naast-hogere orgaan.
Wanneer een docent onderzoek met studenten gaat verrichten, is toestemming van de studierichtingsraad nodig. Als de docent in eigen vrije tijd onderzoek doet valt dit niet onder verantwoordelijkheid van de studierichtingsraad, tenzij dit onderzoek het andere werk in de weg staat of te grote financiële kosten met zich meebrengt. De docent moet echter een zekere vrijheid hebben om ook onderzoek te verrichten dat anderen niet van direct belang achten. Besloten werd dat wanneer de zaken van algemeen beleid aan de orde komen, deze kwestie nader zal worden bekeken. Wat de redactie van het onderzoek betreft, werd overwogen om aan de richtlijnen toe te voegen: met inachtneming van een redelijke mate van individuele vrijheid en t.a.v. het onderzoek alleen voor zover dit de gang van zaken in de studierichting rechtstreeks raakt.
Ook de vraag of de vergaderingen van de studierichtingsraad openbaar zullen zijn zal later nader aan de orde komen.
De heer Delvaux deelde mee dat de wetenschappelijke staf kontakt met de achterban heeft gehad. Volgens een enquête voelt ongeveer 30 pct. niet voor paritaire vertegenwoordiging. Niet helemaal duidelijk werd of zij een kwalitatieve vertegenwoordiging wensen of alleen een waarborg tegen overstemming.
Naar aanleiding van de richtlijnen werden de liggende modellen besproken.
Het voorstel van het niet-wetenschappelijk personeel werd voorlopig ingetrokken, men zal een nieuw voorstel indienen, gebaseerd op de richtlijnen.
Ook de heer Drop zal het eerste deel van zijn model aan deze richtlijnen aanpassen.
Voorts werd gepraat over het punt van de benoemingen. De vraag was of alleen senioleden door een naast-hoger orgaan benoemd moeten worden. Als alle benoemingen vanuit één plaats samenkomen, dan zal dit de studierichtingsraad moeten zijn. De faculteitsraad dient alleen in te grijpen wanneer er iets mis dreigt te gaan. Ook over de vraag of senioleden meteen een vaste aanstelling moeten krijgen ontstaat een discussie. Mocht men tot een vaste aanstelling overgaan, dan zal dit de studierichtingsraad moeten passeren. Men achtte het belangrijk dat bij benoemingen van wetenschappelijk personeel dat uit de eigen faculteit voortkomt het oordeel van derden wordt gevraagd. Niet gewenst werd geacht om bij benoeming van niet-wetenschappelijk personeel de faculteit te raadplegen.

Het faculteitsbureau zal voor de volgende vergadering nagaan welke belangrijke punten nog behandeld dienen te worden. Deze vergadering zal plaatsvinden op maandag 15 december a.s.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

19 december promoveerde drs. G. A. de Cocq, wonende in Canada (tijdelijk adres in Nederland: Benedendorpseweg 164, Ooster-

beek) op het proefschrift: Citizen participation: doomed to extinction of last foothold of democracy? Promotor was prof. dr. Sj. Groenman.

Eveneens op 19 december promoveerde drs. L. Turksma, wonende Schippersgracht 22, Maarssen, op het proefschrift: Socioloog en geschiedenis. Promotor was prof. dr. Sj. Groenman.

CYBERNETICA EN FENOMENOLOGISCHE ANTROPOLOGIE

Zie onder centrale interfaculteit.

2e JAARS ECONOMIE VOOR SOCIOLOGEN EN CULTUREEL ANTROPOLOGEN

In overleg met drs. J. N. F. Bakker delen wij u mede dat het tentamen Economie niet op 9 maar op 16 jan. 1970 zal worden afgenomen. Plaats: Transitorium I, Rode zaal. Tijd: 14.00 uur precies. U kunt zich voor dit tentamen opgeven bij de secretaresse van het Economisch Instituut, Boothstraat 1 c, tel. 1 19 65, vóór 10 januari 1970.

PSYCHOLOGIE

PSYCHOLOGISCH LABORATORIUM

Het wekelijkse spreekuur van prof. C. F. van Parreren komt te vervallen op de donderdagen 18 en 25 dec. 1969 en 1 en 8 jan. 1970. Het eerstvolgende spreekuur vindt plaats op donderdag 15 januari van 14.30-15.30 uur.

INSTITUUT VOOR SOCIALE PSYCHOLOGIE

Drs. R. van der Vegt kan tot nadere aankondiging het bijvak/keuzevak in de sociale psychologie niet verzorgen.

Het college sociale psychologie voor 2e jaars psychologiestudenten vangt aan in de week van 26 jan. 1970. Nadere mededelingen volgen.

Drs. R. van der Vegt houdt op 6 jan. 1970 **geen** spreekuur.

TENTAMEN DIFFERENTIËLE PSYCHOLOGIE

In verband met de verschillen in de literatuurlijsten over de verschillende jaren, en de keuzemogelijkheden in de lijst 1969-70, is het voortaan noodzakelijk dat wij een opgave hebben van degenen die aan het tentamen mee zullen doen, en de door hen bestudeerde stof.

Men geve zich uiterlijk 10 dagen vóór de tentamendatum op bij de centrale administratie van het ICIP, mej. Rijnders, waar men op een stencil de bestudeerde literatuur kan aangeven.

CENTRALE INTERFACULTEIT

CYBERNETICA EN FENOMENOLOGISCHE ANTROPOLOGIE

Diegenen, die deel willen nemen aan het werkcollege over fenomenologie en cybernetica in het 2e semester (aanvang 6 februari), worden verzocht zich op te geven bij de secretaresse van het Filosofisch Instituut, of bij Dr. Th. de Boer, Wallestein 51, Amsterdam.

NAGEKOMEN

ONGECORRIGEERD

MEDEWERKERS-MUTATIES

Dr. R. R. Gras, hoofd van het Bureau Onderzoek en Ontwikkeling van Onderwijs, zal per 1 februari 1970 zijn dienstverband aan de universiteit beëindigen om te gaan werken bij het Instituut voor de Wetenschap der Andragogie aan de Universiteit van Amsterdam.
Ook de heer C. H. Vermeulen, hoofd van de Afdeling Collectieve Voorzieningen ten behoeve van Studenten, heeft om beëindiging van zijn dienstverband aan de universiteit verzocht per 1 maart 1970, in verband met het aanvaarden van de functie van directeur van het Centraal Bureau van de Stichting Verpleeghuizen Nederland.
Over de opvolging c.q. waarneming van beide vakatures zullen t.z.t. nadere mededelingen volgen.

U.S.P.

Diensten. Kerstmis: nachtmis om 24.00 uur op 24 december in de aula. Verder zijn er op eerste en tweede kerstdag geen diensten van de U.P.S.

Voor allen die Kerst en Oud en Nieuw buiten eigen huis/kamer willen doorbrengen, biedt de aktie KERST - INN deze mogelijkheid in gebouw CUNERA, Nieuwe Gracht 32.
Geopend: 24 december van 20.00 - 3.00 uur; 25 december van 11.00 - 24.00 uur; 31 december van 20.00 - 2.00 uur.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie (PVD).

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); A. v. d. Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 030 - 29441, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad (en bij voorkeur via de leden van de redactieraad) te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten (aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2A, Utrecht);

medewerkers (aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht);

anderen (aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht)

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 42 52 67 van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

Redactieraad: godgeleerdheid: Prof. dr. J. W. Doeve; rechtsgeleerdheid: J. H. Gunning; geneeskunde: mr. drs. J. P. Wildschut; wiskunde en natuurwetenschappen: prof. dr. ir. J. Smittenberg en J. J. Vermeulen; letteren: drs. K. L. van Stegeren; diergeneeskunde: prof. dr. S. G. v. d. Bergh; sociale wetenschappen: mevr. M. Raaymaker-Aarts; centrale interfaculteit: dr. J. Mansfeld; aardrijkskunde en prehistorie: drs. J. G. Borchert; senaat: prof. dr. ir. J. Smittenberg; stafconvent: dr. J. Mansfeld; convent niet-wetenschappelijk personeel: N. Pameulen en mevrouw A. H. Wijga-van der Hoeven; hoofdafdeling personeel: J. J. Maree; ter; hoofdafdeling studentenzaken: C. H. Verhoofdafdeling wetenschap en onderwijs: mej. mr. F. H. M. Beumer; hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting: F. A. M. van den Goorbergh; comité universitair contact: G. G. C. Peeters; Utrechtse Studenten Faculteiten: W. Asman.

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 17
9 januari 1970

De Nederlander zoekt zijn woonplaats liefst zo dicht mogelijk bij zijn werk.

Het forensisme

Het forensisme, zoals we dat thans kennen, is een tamelijk recent verschijnsel. Eeuwenlang was het vanzelfsprekend dat men woonde waar men werkte. De winkelier woonde boven of achter de winkel, bij de ambachtsman waren woon- en werkplaats onder één dak, de koopman had zijn kantoor aan huis, terwijl de boer op zijn bedrijf woonde. De gezellen en knechts woonden bij hun baas in, Alleen in de stad was een vaak grote groep arbeiders, die bv. in de haven werkte of andere losse arbeid verrichtte, waar dus de woning slechts bestemd was om te wonen. Deze woningen waren vanzelfsprekend binnen de stad zelf gebouwd. De stad groeide doordat de open ruimten binnen de stad werden volgebouwd, zoals in Utrecht het geval was of door een nieuwe omwalling, een uitleg, die aan de bevolking iets meer woonruimte gaf.

De eerste fase van het forensisme, maar wel een bijzondere vorm, treffen we aan bij de welgestelden, de rijke

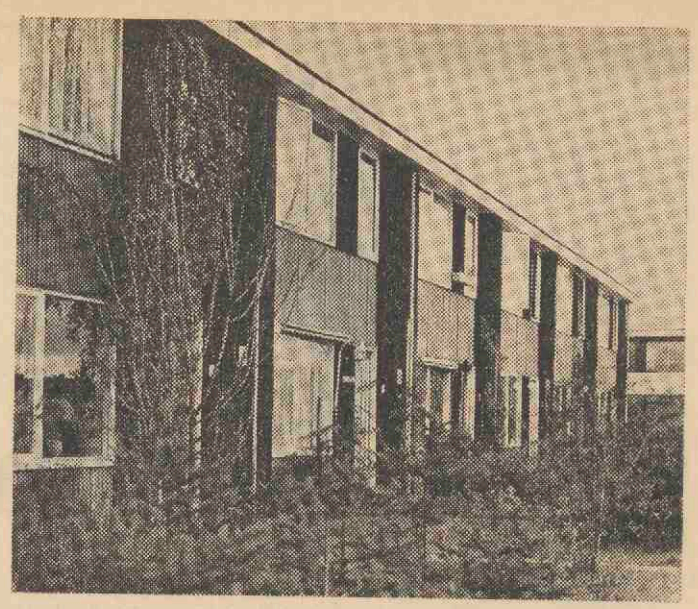

Niet meer de villa in het bos, maar de 'woonwijk' van de stad, maar buiten de stad geplaatst, ontstaat.

kooplieden, die de ongezonde stad ontvluchten om op het platteland, dat in die tijd veel gezonder was, de zomer door te brengen. Deze kooplieden hadden vaak een deel van hun geld in grond belegd (zij waren de initiatiefnemers voor de drooglegging van de Beemster en andere meren) en reserveerden voor zichzelf een deel van de pachtboerderij. Later, in de 18e eeuw, bouwden zij hun verblijven langs de "zegenpralende Vecht". Eerst in de eerste helft van de 19e eeuw komt het bos meer in trek, maar ook dan nog liggen de buitenverblijven aan de rand, met een wijd uitzicht op akkers en weiden. Rond de villa lag een groot areaal bos en cultuurgrond, zonder dat we van eigenlijke landgoederen kunnen spreken. Een groot bezwaar vormden de verbindingen. Alleen per rijtuig kon men van zomerverblijf naar winterverblijf; het omvangrijke huispersoneel moest verhuizen. Van een dagelijks op en neer trekken naar het werk kon geen sprake zijn. Een belangrijk keerpunt vormde de aanleg van de spoorwegen. Zodra de verbinding tussen Amsterdam en het Gooi tot stand kwam zien we de villadorpen ontstaan en neemt het eigenlijke forensisme zijn aanvang. In deze eerste fase zijn het de welgestelden die hun grote villa's bouwden, zoals nu nog b.v. in Baarn is te zien. De grote expansie komt in het eerste kwart van de 20e eeuw, toen ook de middenklasse de kans kreeg en de behoefte voelde om een huis of huisje in het bos te bewonen. Er groeiden nieuwe villadorpen, veelal niet ver van een station: zo ontwikkelde zich uit het Station De Bilt met slechts enkele woningen in korte tijd het villadorp Bilthoven. Overal waar de natuur een aantrekkelijke woonplaats bood in en rond de Randstad ontstonden gehele reeksen woondorpen.

Een nieuwe impuls kreeg de forensenstroom toen de auto het forensenverkeer niet meer stringent bond aan de stations. Een veel omvangrijker terrein lag nu voor de forens open. Toch is het opmerkelijk dat van deze gelegenheid maar op beperkte schaal gebruik wordt gemaakt. Terwijl in Amerika de afstand van een uur rijden naar het werk niets uitzonderlijks is, zoekt de Nederlander zijn woonplaats liefst zo dicht mogelijk bij zijn werk. Dit blijkt b.v. uit de woonplaats van de hoogleraren aan onze universiteit. Een jaar geleden woonden van de 172 hoogleraren er slechts 73 in Utrecht, maar 65 niet verder dan De Bilt, Bilthoven of Zeist.

Na de tweede wereldoorlog is weer een forensisme in nieuwe vorm toegevoegd. Niet meer de villa in het bos, maar de "woonwijk" van de stad, maar buiten de stad geplaatst, ontstaat. Kleine dorpen groeiden uit tot grotere nederzettingen, doordat ruimgebouwde wijken met eengezinswoningen werden aangelegd voor middenstanders en geschoolde arbeiders. Rond de stad groeit een kring van dergelijke dorpen, zoals rond Utrecht: Bunnik, Houten, Odijk en De Meern. Het aantrekkelijke van deze dorpen is het rustige wonen in een eengezinshuis, waaraan men de voorkeur geeft boven de flats in de grote steden. Bovendien zijn deze woningen veelal goedkoper door de lagere grondprijzen. Naarmate de werktijd korter wordt gaat de vrije tijd een grotere rol spelen. Ook hierdoor wordt het woonmilieu belangrijker. Men wil graag zijn vrije tijd doorbrengen in een aantrekkelijk woonmilieu, een tuin om in te tuinieren, ruimte voor knutselen en ongestoord speelterrein voor de kinderen. Bijna iedere inwoner heeft een auto en sommigen zelfs twee. De reistijd naar het werk is vaak geringer dan voor de stadsbewoner, die zich op de spitsuren door het opgestopte verkeer moet heenworstelen.

Deze trek uit de stad is kenmerkend voor het Westen des lands. Elders is het beperkter van omvang en strekt zich niet verder uit dan de aangrenzende gemeenten.

Alle vormen van forensisme, die we tot nog toe bespraken, hadden als gemeenschappelijk kenmerk, dat het stadsbewoners waren, die naar buiten trokken. Men noemt dit allochtoon forensisme. Hieraan werd het eerst aandacht gewijd omdat het de meest opvallende vorm van forensisme is. Maar veel omvangrijker is het autochtoon forensisme, d.w.z. dat zij die op het platteland geboren en getogen zijn, daar blijven wonen en in de stad gaan werken. Ook deze vorm van forensisme heeft een historische achtergrond.

De geboorte-overschotten op het platteland moesten in het Z.W. en Noorden des lands reeds eeuwenlang elders

onderdak vinden, omdat uitbreiding van cultuurgrond vrijwel niet mogelijk was en er reeds vroeg een tamelijk dichte plattelandsbevolking aanwezig was. Dit overschot trok naar de grote steden in het westen en leverde daar de zonodige arbeiders voor de havens en industrieën. Deze steden waren eeuwenlang "opeters ' van mensen, daar de sterfte de geboorte vaak aanzienlijk overtrof. Op de zandgronden was tot in de 20e eeuw nog agrarisch uitbreidingsmogelijkheid door ontginningen en grondverbetering, waardoor de bevolking veel honkvaster was en liever op een klein boerenbedrijfje een schamel bestaan vond boven de trek naar de stad. Doch aan de ontginningen kwam een eind, zodat na 1930 de bevolkingsdruk sterk toenam. Deze werd in verschillende delen van ons land opgevangen door industrialisatie, vooral in het Zuiden en Oosten. We zien dus niet een massale migratie optreden. Er was geen „migratie-traditie". de moderne verkeersmiddelen maakten het mogelijk in het dorp te blijven wonen, waar men zijn sociale relaties had, zijn eigen goedkope woning met tuin. Bovendien verhinderde de woningnood in de steden een massale instroming. Al deze factoren liggen ten grondslag aan het autochtone forensisme. Veel agrarische dorpen groeien uit tot grote nederzettingen en de nieuwbouwwijken zijn vaak omvangrijker dan het oude dorp. Wie door Brabant trekt staat verbaasd over de enorme groei van de dorpen.

Vrijwel geen dorp is meer te kenmerken als agrarisch, de industriebevolking overheerst. Zuiver agrarische streken vinden we in ons land alleen hier en daar in het Noorden en in Zeeland. Dit dagelijks contact met de stad en het andere werkmilieu heeft meegewerkt om in nog sterkere mate de bevolking te „verstedelijken" als reeds door radio en T.V. geschiedt.

De toegenomen werkgelegenheid op het platteland door spreiding van industrie in de industriekernen heeft het forensisme ongetwijfeld sterk bevorderd, doordat uit de dorpen rond de industriekern tal van arbeidskrachten worden aangeworven. Toch zijn dit overwegend jongeren; bijna nooit verlaat een boer zijn te kleine bedrijf om industrie-arbeider te worden en ook niet wordt hij een z.g. part-time boer, waarbij de boerderij een nevenfunctie krijgt, zoals b.v. in de Ver. Staten en Duitsland veelvuldig voorkomt.

Een belangrijk deel der autochtone forensen wordt dus door de jongere generatie gevormd. Voor een deel wonen zij nog thuis en hebben vaak geen vrije keuze tussen migreren of forensen. Vroeger nam men wel aan dat zij op latere leeftijd zouden migreren, doch thans is wel gebleken dat zij na het huwelijk de voorkeur geven om te blijven forensen. Zo groeit de forensenstroom nog steeds aan. Hoeveel forensen er nu zijn, weten we niet; daarvoor moeten we wachten op de Volkstelling 1970. Maar wel blijkt uit regionale onderzoekingen dat na 1960 het aantal forensen aanzienlijk is toegenomen (in 1960 waren er niet minder dan rond 750.000).

Een veel voorkomende misvatting is het te menen dat het op en neer trekken naar het werk als hoogst onaangenaam wordt ondervonden. Men meent mede op grond hiervan dat industrievestiging in woongemeenten met veel forensen noodzakelijk is. Het blijkt echter dat tal van andere factoren zoals het reële loon, de werksfeer, de vooruitzichten op regeld werk e.d. veel zwaarder wegen dan de mogelijke bezwaren van de reisduur. Dit geldt, merkwaardig genoeg zelfs voor de groep forensen, die men wel lange afstands-forensen heeft genoemd, dus een groep die meer dan 2 uur per dag reist. Deze groep komt o.m. in de Kop van Noordholland en Zeeland voor. De binding aan de plaats (vooral van de vrouw), het hoge „grootstedelijke" loon en het werkmilieu zijn belangrijke factoren die doorslaggevend blijken te zijn voor de grote massa van de arbeiders. De lange afwezigheid wordt in vele gevallen niet als belangrijk bezwaar gevoeld.

Rond de stad groeit een zone met afnemende intensiteit van forensisme. Naarmate de zuigkracht van de stad groter wordt en de verbindingen beter en sneller, zal deze zone verder gaan uitbreiden. Ieder der steden in het Zuiden en Oosten van ons land heeft een dergelijke forensenzone.

Op de raakvlakken van deze zones is vaak het forensisme nog weinig ontwikkeld. In het Westen, waar de werkcentra dichter bijeen liggen kan er een wederkerig forensisme tussen twee steden ontstaan. Er zijn zelfs de eerste symptomen van de groei tot één arbeidsmarkt. Tussen twee steden zien we stromen forensen uit beide richtingen, doch deze zijn veelal verschillend samengesteld. Zo zien we b.v. employees uit Zeist naar Utrecht trekken en arbeiders uit Utrecht naar Zeist of vrouwelijke arbeidskrachten uit Amsterdam naar de Zaanstreek en geschoolde arbeiders uit de Zaanstreek naar Amsterdam.

Ingewikkelder wordt het patroon wanneer binnen een forensenzone van een grote stad zich industrie gaat vestigen. Deze zal een eigen forensengebied gaan vormen, dat voornamelijk zich over de periferie van de stadszone zal uitstrekken. Een voorbeeld is Vianen, door zijn ligging aantrekkelijk voor industrievestiging, die zijn werkforensen uit het agrarisch achterland moet putten.

Uit het voorgaande is wel gebleken dat het forensisme een belangrijke na-oorlogse binnenlandse „revolutie" is geweest, die grote delen van het platteland een totaal ander gezicht heeft gegeven. Voor geografen en sociologen is het van het grootste belang dit proces verder te volgen, omdat niet alleen de welvaart, maar ook het welzijn van de mens in grote delen van ons land hierbij in het geding is.

A. C. de Vooys

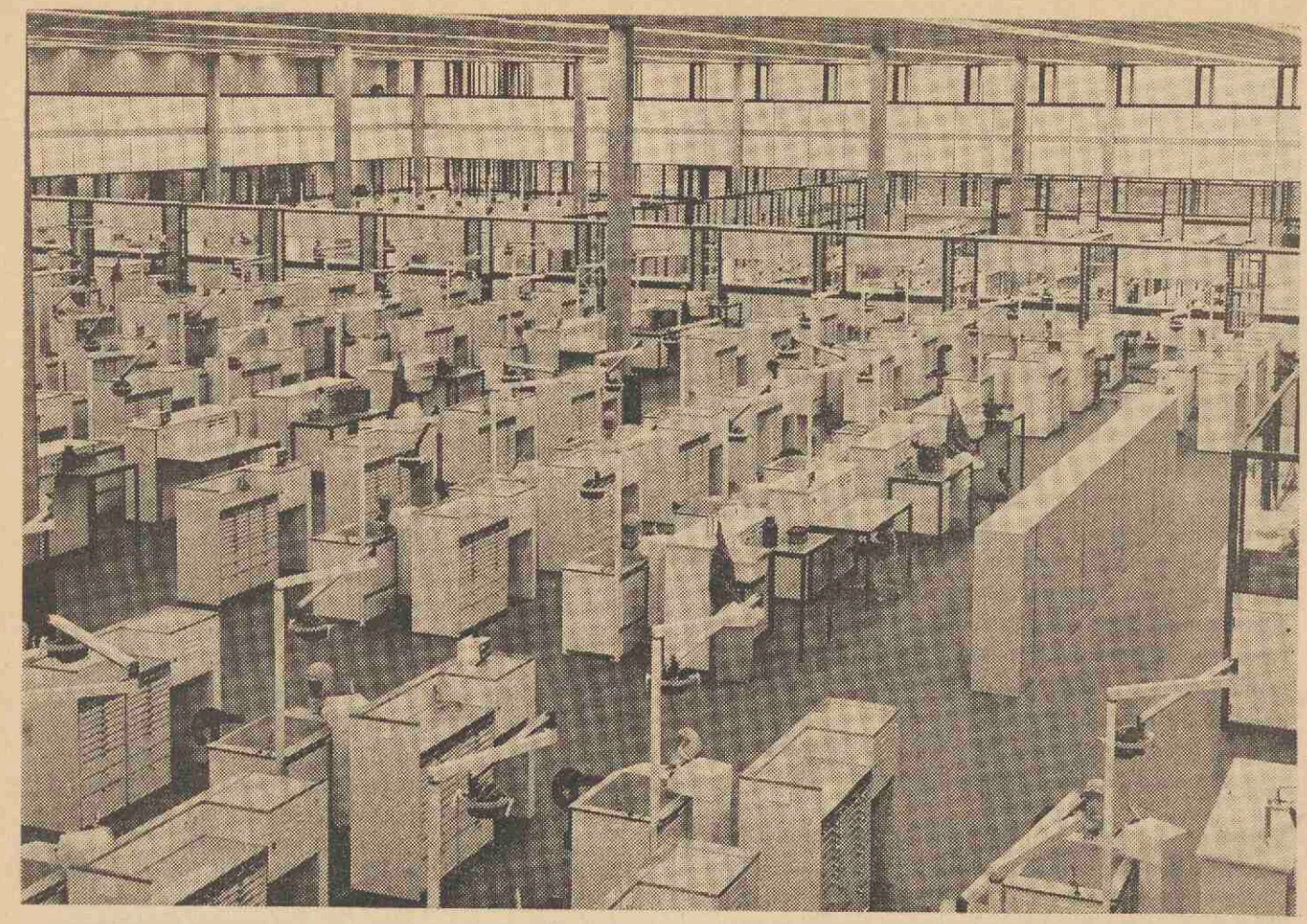

Gamma-chemie 1970

Evenals in 1969 zal ook in de eerste maanden van 1970 onder de titel „gamma-chemie" een reeks voordrachten gehouden worden, ditmaal over het thema: CHEMIE EN HET WERELDVOEDSELVRAAGSTUK.

De voordrachten zullen op vijf achtereenvolgende vrijdagen gehouden worden in het Organisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 79; vrij toegang voor alle belangstellenden; tijdstip van aanvang: 11.15 uur precies.

Het programma is als volgt:

23 januari: Prof. dr. ir. M. J. **Dols**, bijz. hoogleraar vanwege het Nederlands Instituut voor Volksvoeding aan de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam: Algemene inleiding; **kwa**litatieve, kwantitatieve en regionale aspecten.

30 januari: Dr. A. J. **Vergroesen,** medicus aan het Unilever Research Laboratorium te Vlaardingen, en drs. **P. Slump**, chemicus aan het Centraal Instituut voor Voedingsonderzoek te Zeist: Fysiologische aspecten, in het bijzonder t.a.v. resp. de lipiden en de eiwitten in de voeding.

6 februari: Ir. H. B. **Peteri**, chemicus aan het Unilever Research Laboratorium te Vlaardingen: Technologische aspecten.

13 februari: Prof. dr. A. G. M. **van Melzen**, hoogleraar in de wijsbegeerte, in het bijzonder de natuurfilosofie, aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen: Ethische aspecten.

20 februari: Prof. dr. **H. Linneman**, buitengewoon hoogleraar in de economische problematiek der ontwikkelingslanden aan de Vrije Universiteit te Amsterdam: Economische aspecten.

Korte samenvattingen van de inhoud der voordrachten zullen voor zover mogelijk gepubliceerd worden in 'U' van 16 januari 1970.

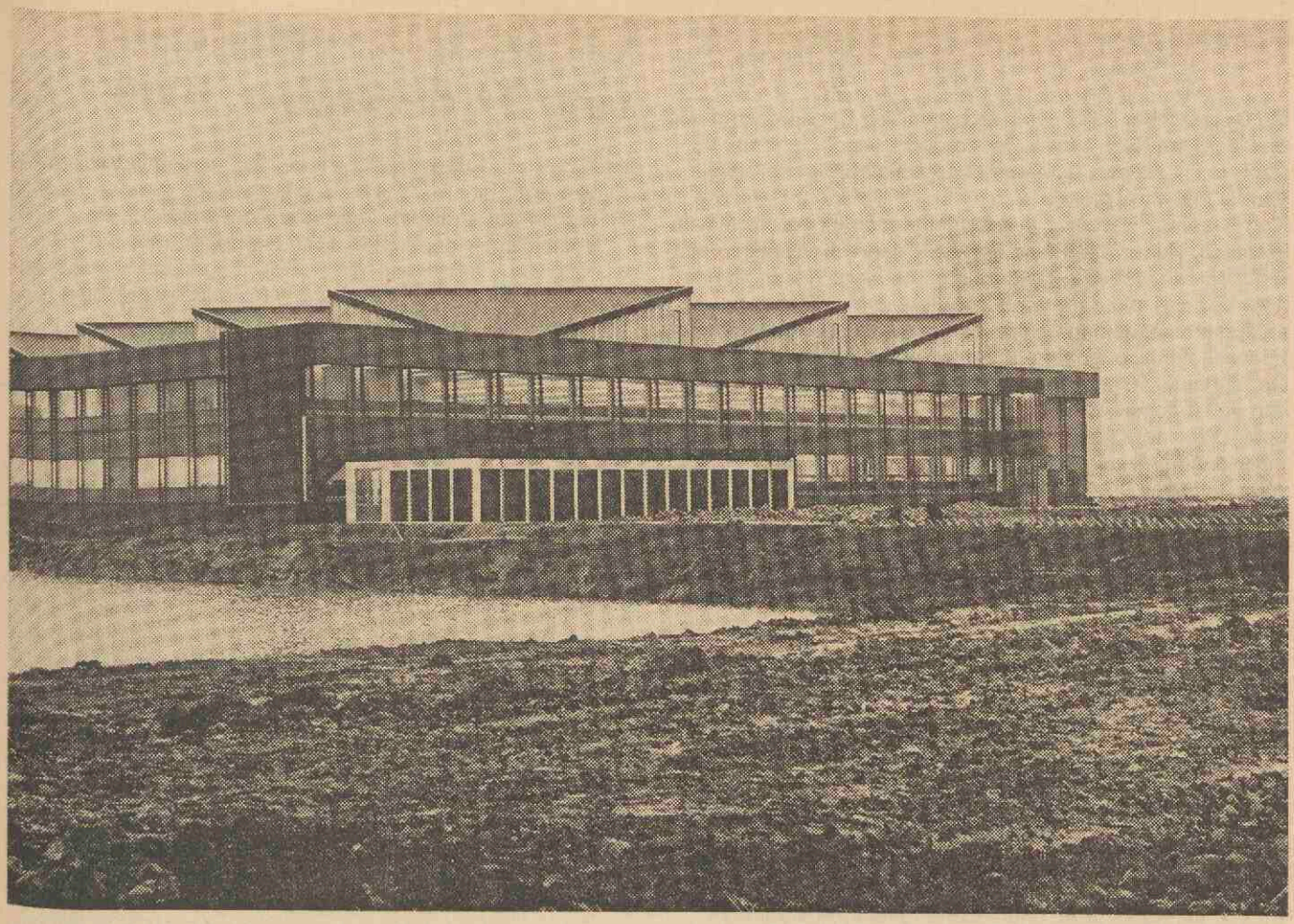

'Gebouw: tandheelkunde - prékliniek', aldus het bord op het bouwterrein. (foto's, gedateerd november '69, W. Stam, sfw-unfi).

Antwoord aan de voorbereidingscommissie Personeelsconvent

Het artikel in nummer 16 van 'U' over de vertegenwoordiging in de Raad van Overleg door het niet-wetenschappelijk personeel geeft mij aanleiding tot de volgende opmerkingen:

1. De leden die voor deze groepering zitting hebben, zijn door georganiseerde collega's, werkzaam bij deze Universiteit *gekozen* en als zodanig benoemd door Curatoren.

   Deze collega's komen wel degelijk uit en door de geleding voort. Het is een misverstand te menen, dat deze vakorganisaties zomaar iemand aanwijzen. De bonden zijn niet een ongrijpbaar instituut, maar worden gevormd door de georganiseerde collega's zelf.

2. Dat niet alle 2000 werknemers zich via deze vakorganisaties wensen te representeren is een andere zaak. Dit geldt evenzeer voor het op te richten personeelsconvent, waardoor de stelling als zouden de heren Drost en Pater namens 2000 man spreken op zijn minst gesproken overdreven is te noemen. Dat zij die 2000 man zouden vertegenwoordigen moet nog blijken.

3. Het is voor mij duidelijk, dat indien een grote groep collega's zich wil laten vertegenwoordigen door een Personeelsconvent daarvoor ruimte dient te worden geschapen. Allereerst dient dan bekend te zijn hoe het Convent gaat functioneren en wat het nu exact wil. Dus een goede democratische verkiezingsprocedure, een beginselverklaring en reglementen. Mij dunkt, dat de voorbereidingsraad hier voorlopig druk mee kan zijn. Het doet in dit licht merkwaardig aan, dat zolang deze fasen nog niet zijn doorlopen, het convent-in-wording nu reeds voortijdig in de Raad van Overleg zijn plaats wil innemen.

Utrecht, 22 december 1969

H. Swaan.

Bestuursvorm universiteit

Op 6 september 1969 heeft de commissie Bestuursvorm van de Utrechtse Rijks-Universiteit rapport uitgebracht aan curatoren. Dit rapport is integraal gepubliceerd in de bijlage van 'U', nr. 3, pagina 9-19.
Kort daarvoor waren de drie student-leden uit de commissie getreden. Hun inziens was het werk daarvan volslagen achterhaald en overbodig geworden na het verschijnen van de nota Veringa, die de krappe kaders waarbinnen een bestuursvormherziening aan de Nederlandse universiteiten en hogescholen zou moeten plaats vinden, met nadruk aangaf.
De studentenvisie op een mogelijk nieuwe bestuursvorm van de Utrechtse universiteit werd uiteengezet in een USF-nota. Deze nota verscheen in dezelfde 'U' (pagina 22-28), maar dan in kleine lettertjes. Dat was dat. Het papier was er weer. Intussen liet het universiteitsbestuur nog weten dat de studentennota niet beschouwd werd als een schaduwrapport, maar als een van de vele reacties op de officiële, Veringa-getrouwe nota-bestuursvorm.
Veranderen zou er voorlopig niets. Voorlopig moest er enkel gediscussieerd worden.

Commentaar

Universiteitssecretaris dr. Schamhardt stuurde 22 september 1969 alle 'besturen' die er binnen de universiteit opereren een stencil, waarin hij bijzondere aandacht voor de nota-bestuursvorm vroeg en commentaren erop voor 1 november zou inwachten. Het USF-bestuur tekende protest aan tegen deze procedure en stelde een snelle behandeling voor die bovendien niet zo zeer gericht was op de 'besturen', maar op alle personen in de universiteit. Omdat de studenten echter toen al niet meer in de Raad van Overleg zaten, werd er over dit voorstel niet eens gepraat. Wel werd de termijn van 1 november veranderd in 15 december. Niemand had zich toen nog afgevraagd wat er dan met de nota-bestuursvorm en de commentaren daarop zou gaan gebeuren. Het USF-bestuur heeft dit toen maar eens gevraagd. Na twee brieven (29 september en 1 december) kwam er antwoord. Curatoren blijken voornemens te zijn de reacties op de nota-bestuursvorm t.z.t. voor te leggen aan de Raad van Overleg. Na ontvangst van dit advies zullen het dagelijks bestuur en curatoren ter zake hun standpunt gaan bepalen.

Een nietszeggend antwoord, zolang niet vermeld wordt welk standpunt curatoren van zins zijn in te gaan nemen m.b.t. een nieuwe universiteitsstructuur. Ik weiger te geloven dat curatoren thans nog geen standpunt ter zake zouden hebben (long-term-planning) en vind het dan ook volmaakt onjuist dat curatoren de universitaire gemeenschap hun plannen onthouden. Wanneer curatoren menen dat het het gunstigst is om met het verder sleutelen aan een hoognodig nieuwe bestuursvorm van onze universiteit te wachten tot de denkbeelden-Veringa wet geworden zijn, laat ze het dan openlijk zeggen. Aan een openbare curatorenvergadering heeft men weinig, als curatoren essentiële zaken en de long-term-planning daarvan buiten deze vergaderingen houden. Iets wat ik overigens niet controleren kan en u vermoedelijk ook niet.

Piet van Asseldonk, voorzitter U.S.F.

Commentaar gevraagd.

Uit de D.B.-vergadering van 29 december 1969

1. K.B. d.d. 11 december 1969, nr. 24, houdende het ontslag van prof. mr. W. C. van Binsbergen als gewoon hoogleraar in het strafrecht, het strafprocesrecht en de criminologie, gerekend vanaf 1 oktober 1969.
2. K.B. van 5 december 1969, nr. 10, houdende het ontslag van dr. mr. V. J. A. van Dijk als buitengewoon hoogleraar in het Nederlands burgerlijk procesrecht.
3. K.B. d.d. 3 december 1969, nr. 14, waarbij m.i.v. de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden werd benoemd tot gewoon lector in de faculteit geneeskunde om onderwijs te geven in de farmacopsychiatrie dr S I Nijdam
4. K.B. d.d. 11 december 1969, nr. 25 waarbij m.i.v. de dag, waarop hij zijn ambt zal aanvaarden, werd benoemd tot gewoon lector in de faculteit der geneeskunde om onderwijs te geven in de klinische bacteriologie, dr R. R. Mouton.
5. K.B. d.d. 11 december 1969, nr. 21, waarbij m.i.v. de dag, waarop hij zijn ambt zal aanvaarden, werd benoemd tot gewoon hoogleraar in de faculteit der geneeskunde om onderwijs te geven in de medische fysica, prof. dr. ir. J. J. Denier van der Gon.
6. Het blijkt dat de voorbereidingen voor de Raad van Overleg vergadering van 14 januari niet op tijd rond kunnen zijn. De vergadering gaat niet door. Een nieuwe datum wordt nader bekend gemaakt.
7. Prof. dr. A. A. Haspels heeft aan de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering van de geneeskunst verzocht hem opleidingsbevoegdheid in het specialisme verloskunde en gynaecologie te verlenen.
   De specialisten registratie commissie heeft op 8 december aan prof. Haspels bericht dat zij op grond van B. 1. van de algemene eisen die aan opleiders van specialisten (1966) worden gesteld, niet kan overgaan tot het verlenen van deze bevoegdheid. In de algemene eisen wordt gesteld dat een opleider van specialisten tenminste vijf jaar voor dit specialisme in het register van erkende specialisten moet zijn ingeschreven. Dat is bij prof Haspels niet het geval. (Reeds bij de benoeming van prof. Haspels heeft deze zaak gespeeld). Prof. Haspels heeft aangekondigd dat hij op grond van het huishoudelijk reglement van de maatschappij in beroep zal gaan.
8. De vakgroep parapsychologie van het ICIP heeft een brief geschreven aan curatoren over de gewenste inrichting van de studie in het 'vak parapsychologie'. Gezien het multidisciplinaire karakter van de parapsychologie lijkt het de werkgroep onwenselijk een hoogleraar of lector te benoemen. De vakgroep stelt voor de parapsychologie-beoefening in handen te geven van twee of drie medewerkers en enige student-assistenten en project-onderwijs voor dit vak te realiseren. De brief gaat naar de faculteit der sociale wetenschappen 'voor berichten raad'.
9. De USF vraagt een subsidie om de kosten (ruim *f* 2.500,—) van de te houden verkiezingen in januari-februari te dekken. Het D.B. is bereid een subsidie van *f* 2.000,— te geven.
10. De bouw van de experimentele fysica is gegund aan het Instituut van Bouwnijverheid te Oegstgeest.

Hierbij drukken wij de tekst af van de toespraak die door dr. H. Schamhardt, secretaris van de universiteit, op maandag 5 januari j.l. werd gehouden tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst voor de medewerkers van het universiteitsbureau in het ontmoetingscentrum Chez Bé-Bé aan de Ina Boudier Bakkerlaan.

Nieuwjaarstoespraak Dr. Schamhardt

Het is niet alleen een kwestie van gewoonte om elkaar aan het begin van een nieuw jaar het beste toe te wensen voor gezin en werk. Het is een moment in het werkjaar, waar wij ons even de vraag kunnen stellen: waar gaan wij naar toe? In een tijd van afbrokkelende tradities is het goed jezelf de vraag te stellen naar de zin van een Nieuwjaarsbijeenkomst. Het feit, dat ik u uitgenodigd heb om hier samen te komen, betekent dat ik een dergelijke bijeenkomst zinvol acht. Niet zo zeer om een toespraak van de secretaris van de Universiteit aan te horen, als wel om te onderstrepen dat allen die werkzaam zijn binnen het bureau van de Universiteit hun krachten geven aan eenzelfde zaak: aan onze Utrechtse Universiteit. Door ons werk trachten wij de universiteit zo goed mogelijk te laten functioneren. Ons werk is dienstverlenend. De Universiteit is niet van ons, niet van de hoogleraren, noch van de studenten, maar van het Nederlandse volk. De Nederlandse universiteiten bepalen mede het gezicht van Nederland in de wereld. Het zijn opleidingsinstituten, het zijn instellingen waar wetenschap wordt beoefend, plaatsen waar jonge mensen kritisch leren denken en handelen en waar de vraag naar het waarom en waartoe legitiem gesteld mag en moet worden. Dit betekent dat een universiteit altijd een spanningsveld is en zal blijven. Ook nu bij de jaarwisseling van 1969 naar 1970 zitten wij midden in dat spanningsveld. Op vele plaatsen openbaart zich dat. Bij de studierichtingen willen de studenten inspraak hebben in het studieprogramma en in de wijze waarop het programma inhoud en vorm krijgt.

De spanningen uiten zich ook in het zoeken naar nieuwe bestuursstructuren waarbij de geringe eensgezindheid op dit punt de emoties vaak hoog doet oplaaien.

De spanningen worden nog verhoogd door de ongelimiteerde toelating van studenten tot de universiteiten. Hoe verheugend het ook is, dat in principe elk jong mens dat een middelbare-school-diploma gehaald heeft naar de universiteit kan gaan, onze huidige universiteiten zijn niet op deze aantallen ingesteld.

Op 1 dec. j.l. bedroeg het aantal ingeschreven studenten 15.322. Op dezelfde datum een jaar eerder 14.070. Een stijging van bijna 10%. Wanneer er niets verder gebeurt hebben wij over 3 jaar de 20.000 vol.

Het Hoger Beroepsonderwijs kent wel de beperkte toelating, de universiteit wonderlijk genoeg niet. De

Nederlander hecht nog wel erg grote waarde aan een universitaire opleiding en beschouwt het H.B.O. als een beetje minderwaardige opleiding. Een soort Mammoetwet voor het hele tertiaire onderwijs kan misschien uitkomst bieden. Het voert te ver om dit punt hier verder uit te werken; ik houd de illusie dat hier een oplossing te vinden is voor het overbevolkingsprobleem van de universiteiten, maar wat naar mijn mening belangrijker is, dat er wegen gevonden worden waardoor de jonge mensen die opleiding krijgen die het meest past bij hun aard en aanleg.

De individuele mens en de samenleving als geheel is beter gediend met een goede H.B.O.-er, dan met een matig universitair afgestudeerde.

De spanningen waar wij het laatste jaar onder gewerkt hebben kunnen wij misschien kort samenvatten onder het hoofd „democratisering". Hoewel wij positief kunnen staan tegenover de democratisering als zodanig, zijn er bepaald ook elementen waar ik graag een kritische kanttekening bij maak.

Dat is in de eerste plaats het feit dat men iedereen over dezelfde kam scheert. Een hoogleraar, een student, een staflid al of niet wetenschappelijk moeten dezelfde beslissingsbevoegdheden hebben. Dat lijkt mij op z'n zachtst uitgedrukt aanvechtbaar. Het zal er toch erg van afhangen over welke materie een beslissing genomen moet worden. Ook zal het wel verschil maken of men een functie bij de universiteit bekleedt of dat men tijdelijk als student met het universitaire bedrijf van doen heeft. Dat neemt niet weg, dat een inbreng van andere kanten dan de beslissende groep uitermate waardevol kan zijn. Daarom verheug ik mij over het ontstaan van het personeelsconvent. Ik wens de leiding van het personeelsconvent veel wijsheid bij de verdere vormgeving van hun bedoelingen.

Met de vakorganisaties hebben wij een goed overleg over velerlei zaken de rechtspositie van het personeel betreffende, met het personeelsconvent vertrouwen wij op een even goede samenwerking over algemene personeelszaken.

Het voordeel van de discussie over de democratisering, die voor een belangrijk deel door de studenten is losgemaakt, is ongetwijfeld het feit dat stafconvent en personeelsconvent veel meer in de aandacht zijn gekomen. Afbakening van bevoegdheden zal stellig nog wel enige voeten in de aarde hebben, maar de weg is open en het komende jaar zal hierin zeker duidelijkheid verschaffen.

Een tweede punt waar ik gaarne aandacht voor wil vragen, zijn de studentenacties. Wij hebben wel iets meegemaakt op dit punt. Er zijn nogal wat bezwaren tegen de methoden die door de studenten werden toegepast.

Daar wil ik nu niet op ingaan, maar ik wil wel trachten na te gaan waar het hen om ging. Dat is niet zo eenvoudig, want wat zijn „de studenten". Bij elke actie is het een kleine groep die ageert. De grote meerderheid doet niets. Zijn zij het eens, zijn zij het oneens met de actiegroepen? Wij weten het niet en daarom is het moeilijk om te omschrijven wat 'de studenten' voor ogen stond bij hun acties. Ik wil het toch proberen.

De discussiedagen in juni in het universiteitsgebouw hebben de belangstelling getrokken van een vrij groot aantal studenten. Het bezwaar van de studenten dat alles buiten hen om en zonder hen beslist werd leidde tot de eis van openbaarheid van vergaderingen. De gerechtvaardigde wens om inspraak sloeg door tot een eis van medebeslissingsrecht. De voorlichting en werkelijke informatie van de kant van de universiteit was ontoereikend.

De medewerking van studenten aan nieuwe studieprogramma's had in verschillende studierichtingen zeer goede resultaten opgeleverd. Ook van de kant van het wetenschappelijk corps werd dit op prijs gesteld. Het is jammer, dat het wantrouwen van de studenten tegenover de hoogleraren drijfveer was om medebeslissingsrecht te eisen/vragen om zodoende nieuwe studieprogramma's ook doorgevoerd te krijgen. De studenten wilden mee gaan besturen, eerst op het niveau van het instituut of de studierichting, later ook op faculteitsniveau en op het topniveau. Om dat vak te leren moest men weten wat er in deze vergaderingen verhandeld werd en kwam de eis naar openbare vergaderingen.

Naar mijn persoonlijke mening zijn de studenten hiermee op de verkeerde weg. Een universiteit is in zijn bestuur niet te vergelijken met een gemeente of provincie. Een universiteit is een professionele organisatie en de deskundigheid zal bij de besluitvorming weliswaar niet altijd doorslaggevend zijn, maar toch wel van zeer veel gewicht blijken. Besturen is niet zo maar besluiten nemen, maar op grond van adviezen van diverse instanties tot een besluit komen. De studenten kunnen op bepaalde punten en met name op het gebied van het onderwijs goede bijdragen geven. Ik zie dit echter als een adviserende en niet als een besturende taak. Een toelichting geven op het advies in een vergadering die beslissingsbevoegdheid heeft lijkt mij zinvol. Een openbare vergadering, teneinde controle uit te kunnen oefenen op de leden, lijkt mij niet de meest geëigende vorm om de universiteit bestuurlijk beter te laten marcheren.

Een merkwaardig punt in de democratiseringsacties van de studenten is het feit dat men bijzonder intolerant is. Men moet het met de studenten eens zijn of de conversatie stopt. Dat vind ik ondemocratisch en dat frustreert ieder redelijk overleg. Door overleg is mijns inziens nog zeer veel te bereiken.

Dames en heren, in deze woelige toestand bevinden wij ons thans. En hoewel het niet in de lijn ligt van de moderne aanpak der problemen om met de historische gegevenheden rekening te houden, wil ik toch wel graag hier en nu de vraag stellen waar gaan wij in 1970 naar toe?

Het najaar van 1969 gaf nog een aantal botsingen met de studenten. De verstoring van de curatorenvergadering om openbaarheid van het D.B. af te dwingen, gevolgd door een inbraak in het bureau. Toen men weigerde de curatorenkamer te verlaten werd de politie ingeschakeld om de ontruiming te bewerkstelligen. De politiehulp werd niet ingeroepen om een intern universitair conflict op te lossen, zoals de studenten het willen doen voorkomen, maar bij het ontbreken van een eigen ordedienst konden curatoren alleen een beroep doen op de politie om een einde te maken aan deze huisvredebreuk. Dat dit de verhoudingen niet zonniger maakt is wel duidelijk, maar er moet per slotte gewerkt kunnen worden.

Afdwingen van zaken door ontoelaatbare acties kan niet worden geaccepteerd. Dat dergelijke zaken niet door overleg worden opgelost vindt zijn oorzaak in twee feiten.

Ten eerste dat de U.S.F. niet als de representatie van de studenten wil optreden wegens gemis aan contact met hun eigen achterland en in de tweede plaats omdat de actiegroepen geen overleg willen, maar slechts inwilliging van hun eisen, wat ik eerder in deze toespraak omschreef met ondemocratische en intolerante houding. Dit doet dan ook de vraag rijzen of het deze groepen in wezen gaat om verbetering van de structuren bij de universiteiten. Gezien de publikaties van deze kant meen ik dat de gestelde vraag negatief moet worden beantwoord. Men wil via een totale omwenteling bij de universiteiten de maatschappij veranderen. En dan spreken wij op een verschillende golflengte. D w.z. dat wij elkaar niet verstaan. Het trieste hiervan is, dat er in de kritiek van deze actiegroepen wel degelijk goede elementen zitten. De methoden die zij echter toepassen zijn voor de anderen onaanvaardbaar. Hoezeer wij het ook eens kunnen zijn over het matig of slecht functioneren van onze democratie, er bestaan nu eenmaal spelregels die men in acht behoort te nemen teneinde wijzigingen aan te brengen in het democratisch bestel.

Ik noem deze tegenstelling triest omdat de werkelijke idealisten, vaak nog gegrond op een bepaalde exegese van het Nieuwe Testament, zo'n hoge verwachting hebben van de mens, die naar hun mening in wezen goed is, dat dit altijd op een desillusie moet uitlopen. Het probleem waar de actiegroepen en wij de oplossing voor zullen moeten vinden is een geestelijk probleem, wat zijn repercussies heeft in de maatschappij zowel op maatschappelijk als ook op cultureel en onderwijsgebied.

Dit zal betekenen dat in het komende jaar de indiening van een wetsontwerp door minister Veringa tot vernieuwing van het wetenschappelijk onderwijs stellig nog niet de rust zal brengen die de universiteiten nodig hebben om hun taak te vervullen. Degenen, die langs de weg van restauratie tot verbeteringen willen komen zal de wet wel in vele opzichten te ver gaan, terwijl zij die een volledige omwenteling voorstaan zullen ontdekken dat vele wettelijke regelingen dit onmogelijk maken.

Wij gaan derhalve een jaar tegemoet vol onzekerheden. Een nieuwe bestuursvorm is nu eenmaal niet van de ene dag op de andere te realiseren. Het vinden van bestuurders op de verschillende niveaus zal niet eenvoudig zijn. In die situatie waarin wel eens een bestuursvacuum zou kunnen optreden moet het apparaat zijn werk doen. Dat zal veel wijsheid en tact vragen. Als motief bij het werk zou ik u graag meegeven het begrip communicatie.

Communicatie intern in de afdelingen en tussen de afdelingen van het bureau, maar ook extern met instituten en faculteiten, met het departement en met de andere instellingen.

Communicatie betekent contact onderhouden, het is een twee- en meerrichtingen verkeer. Communicatie past uitstekend bij onze dienstverlenende taak. Ik ken wel de bezwaren omdat het nemen van beslissingen wel eens vertraagd kan worden, maar om goede bestuursbeslissingen voor te bereiden en te nemen is communicatie een eerste vereiste.

Wat ons eigen apparaat betreft, wij groeien in tal en last. Dat wordt zeer merkbaar in de ruimte. Lang niet alles zit bij elkaar. En wanneer dat lang gaat duren zal desintegratie van het bureau onvermijdelijk zijn. Een begin wordt gemaakt met de inventarisatie van de ruimtelijke behoefte. Misschien wordt het bureau het eerste gebouw in het centraal carré op de Uithof. Het ruimteprobleem geldt overigens niet alleen voor het bureau, ook vele instituten bevinden zich in noodsituaties. Met de beschikbare financiële middelen zal het echter nog lang duren voor de ergste nood is opgeheven. Ik wil dan nog niet eens praten over de noodzaak om geld te fourneren voor andere dan onderwijs doeleinden om de Uithof leefbaar te maken.

Met vreugde mag ik hier vermelden, dat na het vertrek van de heer Ruppert als bouwcurator en ir. Dijkstra als hoofd van het bouwbureau in juni 1969, thans de hoofdafdeling bouwzaken weer bezet is door de komst van ir. Visser als hoofd van de hoofdafdeling, ir. Schippers als hoofd Nieuwbouw en ir. Storm van Leeuwen als hoofd van de Technische Dienst. Ik dank allen die mij terzijde hebben

gestaan in de vacaturetijd en ik wens dit driemanschap veel feeling voor communicatie.

In de andere afdelingen zijn niet zulke ingrijpende veranderingen geweest. Aangezien ik al lang gesproken heb wil ik daar thans niet lang bij stilstaan. Ik weet van de moeilijkheden die er zijn of die net achter de rug zijn. Ik wens u allen veel sterkte en wijsheid bij het werk in het nieuwe jaar. In het komende jaar hopen wij een begin van vorm te kunnen geven aan een Dienst Ontwikkelingsplan, terwijl de Kleine Staf (de hoofden van de hoofdafdelingen) zich buigt over de vraag hoe onderwijs en onderzoek het beste kunnen worden gediend binnen het organisatorische apparaat.

Ik mag u allen vanaf deze plaats dankzeggen voor het werk dat u gezamenlijk en individueel voor onze universiteit hebt verricht en voor het nieuwe jaar hoop ik op vreugde in het werk, wijsheid bij de uitvoering, zegen ook voor uw gezinnen en als het kan ruimschoots beschenen door de Sol Iustitiae, het symbool van onze universiteit.

H. Schamhardt,
5 januari 1970.

Reactie U.S.F.

Dit is een reactie van Piet van Asseldonk, voorzitter U.S.F., op de nieuwjaarsrede die curatorensecretaris dr. H. Schamhardt op 5 januari 1970 voor alle universiteits-medewerkers houdt.

Mijn eerste reactie op de nieuwjaarsrede van curatorensecretaris dr. H. Schamhardt was een gevoel van droefheid. In de rede van dr. Schamhardt klinkt een teleurstelling door over de studenten die fel op ingrijpende universitaire veranderingen aansturen. Deze gewenste veranderingen worden door ouders, bestuurders en leraren niet zelden uitgelegd en gevoeld als een verwijt aan hen die de nu bestaande wereld en de structuren daarin maakten en bevestigden. De materiële kritiek van de studenten en andere jongeren wordt ervaren als een persoonlijke, liefdeloze aanval. Met dit gevoel van teleurstelling zullen veel ouders, bestuurders en leraren het komende jaar te kampen krijgen. De wereldomspannende tendenzen naar vernieuwing en verandering, die gepaard gaan met kritiek en onrust, zijn onmiskenbaar en zullen zich mijns inziens in 1970 met kracht gaan doorzetten. De studenten zullen — ook in Utrecht — niet bij de pakken gaan neerzitten. Ik onderschrijf dan ook de voorspelling van dr. Schamhardt dat het jaar 1970 niet de door hem gewenste rust zal brengen.

Inhoudelijk heb ik veel kritiek op de rede van dr. Schamhardt. Hij debiteert daarin de bekende verwijten tegen de studentenacties en de studenteneisen zonder bijster veel begrip te tonen voor en in te gaan op de motivaties en ideële doeleinden ervan. Dr. Schamhardt vindt inspraak goed, maar keert zich tégen medebeslissingsrecht, terwijl dat toch niet meer is dan een effectieve en consequent serieus genomen inspraak.

Dr. Schamhardt verwijt ook nu weer de studenten dat ze de bestuurders van de universiteit wantrouwen. Inderdaad is dat zo. Dat wantrouwen kan echter gemakkelijk ontzenuwd worden door langs de weg van OPENBAARHEID te tonen dat het ongegrond is. Omgekeerd betreuren wij het dat dr. Schamhardt een voortdurend wantrouwen aan de dag legt m.b.t. het vermogen van ieder universiteitslid om mee te besturen.

Universiteits-secretaris dr. Schamhardt verwijt de actievoerende studenten dat ze bijzonder intolerant zijn. Helaas is het inderdaad zo dat de studenten zich niet de inerte tolerantie van de autoriteiten veroorloven kunnen. De studenten hebben niets en moeten wel hard schreeuwen om niet onopgemerkt te blijven. Zolang er overlegd wordt behoeft men niet tot veranderende vernieuwingsdaden over te gaan. De partijen in het door dr. Schamhardt zo vurig gewenste overleg zijn niet gelijk. De autoriteiten hebben de macht en de studenten zijn afhankelijk van hun welwillendheid als het gaat over de inwilliging van hun gerechtvaardigde eis tot medebeslissen over hun studie.

Zodra deze ongelijkheid verdwenen is, is de intolerantie, die ogenschijnlijk is, verdwenen. Dr. Schamhardt betreurt het eveneens dat de studenten zich in hun vernieuwingsdrang niet houden willen aan de onvolprezen spelregels van de democratie. Niettemin laat hij de vragen onbesproken of de studenten deze spelregels wensen en of ze wel zo democratisch zijn dat ze de gerechtvaardigde vernieuwingsdrang van de studenten niet ongemotiveerd neerdrukken. Wij menen van wel.

Ondanks alle waardering voor de oprechtheid en bestuurlijke bekwaamheden van dr. Schamhardt moet ik bevestigen dat hij en de studenten inderdaad op een verschillende golflengte spreken. Dat zal ongetwijfeld moeilijkheden brengen. Ik hoop slechts dat dr. Schamhardt deze niet te *persoonlijk* opneemt.

De veelvuldige contacten van de USF-bestuursleden tenslotte met alle universiteits-medewerkers waren steeds hartelijk en vriendschappelijk. Wij hopen dat ze dat blijven.

Piet van Asseldonk,
Voorzitter U.S.F.

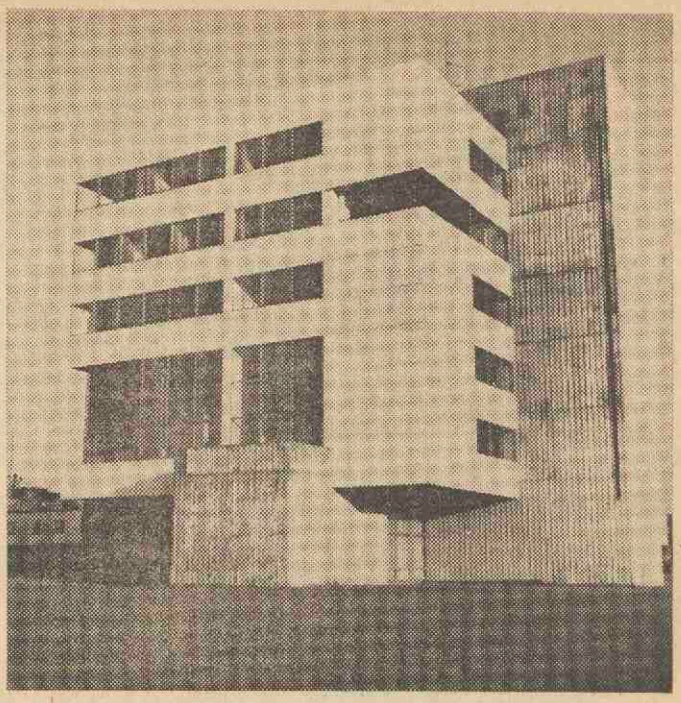

Het 'Interuniversitair instituut tot onderzoek van normen en waarden in de geïndustrialiseerde samenleving', Oostmaaslaan 80, Rotterdam. In dit moderne pand is ook gevestigd het Instituut vormingswerk bedrijfsleven', dat het vorige jaar van De Uithof naar Rotterdam verhuisde.

Een heel instituut voor waardenonderzoek

Nog een paar jaar geleden was het zo dat de term „waarden" een beetje als een vies woord werd beschouwd. Waarden waren namelijk belangrijke zaken, liefst van onze westerse cultuur, om niet te zeggen beschaving, die verdedigd moesten worden. Nu was lang niet iedereen vies ervan. In de nettere stukken, zoals b.v. de Troonrede, wordt geregeld gewag gemaakt van onze waarden, en wel met name in verband met de zin van de NAVO.
Is het onbegrijpelijk dat mede daardoor deze waarden bij sommigen in een wat kwade reuk kwamen te staan?
Maar de wind lijkt om. Van degene die tegenwoordig meent dat men het zonder waarden kan doen, en dan denken wij met name aan het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, staan de papieren vooral bij de jongere generatie studenten en onderzoekers slecht genoteerd.
Hoewel de groep waarden-verdedigers bepaald niet uitgestorven lijkt, geven nu en dan toch anderen de toon aan. Namelijk zij die van mening zijn dat het juist van bijzonder belang is de waarden in onze samenleving bloot te leggen. En men gaat vragen naar: welke zijn dan die vaste punten in de maatschappij, wat voor ideologie ligt er ten grondslag aan ons doen en laten, en is het niet zo dat wij, met name als wij waardenvrij denken bezig te zijn, allerlei waarden hanteren die wij ons niet bewust zijn. Zijn wij dan niet bezig de status quo in stand te houden, juist ook door ons onderzoek omdat we de kritische vragen die vooraf gesteld zouden moeten worden als niet terzake opzij schuiven.
Wanneer dit nummer uitkomt is het ongeveer een jaar geleden dat een instituut tot stand kwam waarvoor dit onderwerp 'waarden' onderzoekobject is. Dit instituut kwam uiteraard niet uit de lucht vallen; al enige jaren werd op de onderzoekafdeling van het Universitair Instituut Vormingswerk Bedrijfsleven, een para-universitair instituut verbonden met de Rijksuniversiteit te Utrecht, getracht erachter te komen: wat zijn waarden eigenlijk, welke zijn het, kunnen ze onderzocht, gemeten worden? Deze activiteiten hebben allengs een bredere, ja zelfs inter-universitaire basis gekregen, omdat een aantal universiteiten en hogescholen in Nederland het belang van dergelijke research zag. Het nieuwe instituut dat daarop op initiatief van genoemde rijksuniversiteit, en de Economische Hogeschool te Rotterdam, tot stand is gekomen, is thans gesitueerd in Rotterdam, in hetzelfde gebouw als het zusterinstituut het U. I. V. B. De roepnaam I. O. N. W. staat voor 'Interuniversitair Instituut tot Onderzoek van Normen en Waarden in de geïndustrialiseerde samenleving'. Acht universiteiten en hogescholen participeren thans. Het zijn behalve dus Utrecht en Rotterdam, Leiden, V.U. Amsterdam, Delft, Eindhoven, Nijmegen en Twente.

Interdisciplinair

Behalve dat het instituut interuniversitair van opzet is, is het ook interdisciplinair van aanpak. Dat wil zeggen, dat er naast een drietal mensen uit de sociale wetenschappen, (twee psychologen, een socioloog en binnenkort een halve politicoloog), ook een economist en een filosoof in het team zijn opgenomen. Het zal duidelijk zijn dat op een dergelijk centraal onderwerp de inbreng vanuit verschillende vakgebieden essentieel is.
Het is nog te vroeg om resultaten naar buiten te brengen, iets wat overigens niet op de lange baan geschoven wordt: nog het lopende cursusjaar zullen wij in dit blad uitvoeriger berichten over de verschillende projecten die onderhanden zijn. Thans alleen dit: van het begin af aan is getracht door concreet empirisch onderzoek een ingang te maken in het moeilijke veld van waardenonderzoek. Dit is gebeurd in de overtuiging dat men theoretisch gezien misschien nog alsnog niet zover was dat dat 'verantwoord' kon gebeuren. Maar niettemin schept het doen van onderzoek een oefenplaats waarop men ideeën opdoet, methodes uitprobeert, en in ieder geval het contact met de empirie aanhoudt. Daarnaast wordt er gewerkt aan de theorievorming, hetgeen veel studie en inventiviteit vereist. Dit gebeurt in de stellige verwachting dat binnen afzienbare tijd theorie en empirisch onderzoek op elkaar aangesloten zullen kunnen worden.

Enige consequenties van het studenten-assistentschap voor ongehuwde studenten

A. studenten die een rijksstudietoelage ontvangen
Voor deze categorie studenten zal een assistentschap in de regel een korting inhouden op de toelage die zij ontvangen. Gelukkig gaat de afdeling rijksstudietoelagen daarbij niet zover, dat zij het volledige bedrag dat de student verdient, in mindering op de toelage brengt. Dit zou een assistentschap wel bijzonder onaantrekkelijk maken.

Bij de kortingsregeling die door de afdeling rijksstudietoelagen wél wordt toegepast, staat voorop dat de eerste *f* 500,— die een student verdient, 'vrij' zijn, d.w.z. dat zij op geen enkele wijze tot vermindering van de toelage leiden. Meestal zal een assistentschap echter meer dan *f* 500,— per studiejaar opbrengen. Voor zover het bedrag aan **netto** inkomen de *f* 500,— per jaar te boven gaat, wordt het voor de helft van de studietoelage afgetrokken.

Een voorbeeld: een student heeft een rijksstudietoelage van *f* 4500,—. Met een assistentschap verdient hij netto *f* 2000,—. De eerste *f* 500,— daarvan zijn vrij. Het resterende bedrag van *f* 1500,— wordt nu voor de helft (*f* 750,—) van de toelage afgetrokken, zodat deze laatste wordt teruggebracht van *f* 4500,— tot *f* 3750,—. Aangezien de meeste studenten een zgn. 'gemengde toelage', van 60 pct. beurs en 40 pct. renteloos voorschot ontvangen, is het misschien goed er op te wijzen, dat de korting gelijkelijk op het beursgedeelte en op het voorschotgedeelte wordt toegepast. In ons voorbeeld zakt dus het beursgedeelte met *f* 450,— en het voorschot met *f* 300,—.

De korting die plaatsvindt, kan worden uitgedrukt in de formule $\frac{X - 500}{2}$ waarbij X het bedrag der nettoverdiensten aanduidt, en '500' het 'vrije' bedrag van *f* 500,—.

Het is duidelijk dat de student die een assistentschap aanneemt, ondanks de korting op zijn toelage, er financieel niet onaanzienlijk op vooruitgaat. Om bij het voorbeeld van zoëven te blijven: de student die eerst een toelage van *f* 4500,— ontvangt, ziet door het assistentschap zijn inkomen stijgen tot *f* 5750,—. (hij ontvangt nl. een rijksstudietoelage van *f* 3750,— en verdient daarnaast *f* 2000,—).

B. studenten die geen rijksstudietoelage ontvangen, maar die op kosten van hun ouders studeren

Voor de meeste studenten uit deze categorie, ontvangen de ouders een drievoudige kinderbijslag en kinderaftrek, omdat de student op kamers woont. Woont hij thuis, dan ontvangen de ouders een tweevoudige kinderbijslag en kinderaftrek. Wat zijn nu de gevolgen van inkomsten uit een assistentschap voor de kinderbijslag en de kinderaftrek?

Ouders hebben recht op een drievoudige kba voor hun uitwonende kinderen beneden de 27 jaar, wanneer zij uit eigen zak 90 pct. of meer van de studiekosten of de kosten van levensonderhoud voor de student betalen. De uitwonende student wordt geacht dit jaar *f* 4520,— voor levensonderhoud en studie nodig te hebben. 90 pct. daarvan is *f* 4068,—. Dit bedrag moeten de ouders dus minstens aan de student besteden om recht te hebben op 3 x kba. Wanneer nu een student met een assistentschap *f* 2000,— verdient, ligt het voor de hand dat de ouders hem minder geld zullen geven. Zijn budget van *f* 4520,— is immers reeds voor *f* 2000,— uit eigen verdiensten gedekt. De ouders hoeven er nu nog maar *f* 2520,— bij te leggen om de studie en het levensonderhoud van de student mogelijk te maken.

Wanneer de ouders dit doen, nemen zij geen 90 pct. van het budget van de student meer voor hun rekening, maar slechts een goede 50 pct. Welnu: wanneer de ouders geen 90 pct. maar slechts 50 pct. van het budget bekostigen, hebben zij geen recht meer op 3 x kba, maar slechts op 2 x kba.

Nu een zo groot aantal universiteiten en hogescholen participeren mogen wij ons afvragen wat deze interuniversitaire status in de praktijk betekent. Uiteraard zit er een financieel-bestuurlijke kant aan, maar belangrijker zijn de volgende gegevens.

Juist nu waarden zo centraal zijn komen te staan is het interessant te weten dat in het instituut een literatuurdocumentatie is opgebouwd die zo onderhand aanspraak op volledigheid mag maken. De kern daarvan is sociaal-wetenschappelijk van aard. Iedereen die geïnteresseerd is of gegevens voor onderzoek nodig heeft kan terecht in een kaartenbak waarin een kleine 1500 titels zijn opgenomen. Vaak zijn er ook fotocopieën of samenvattingen beschikbaar.

Een ander punt van contact ligt in de mogelijkheid stagiaires te plaatsen die een aantal maanden niet eens zozeer in de leer zijn alswel meedoen aan onderzoek dat gebeurt. Op die manier hopen wij op een integratie met onderzoek dat aan de verschillende universiteiten op dit gebied plaats vindt. Een andere wijze van integreren komt tot stand doordat er contact bestaat en bewust gezocht wordt met instituten in den lande die met analoog onderzoek bezig zijn. Op die manier ontstaat een uitwisseling en afstemming van activiteiten die alleen maar vruchtbaar kan zijn.

Het zojuist beschrevene speelt zich voornamelijk op studie- en onderzoekvlak af. Maar er zit ook een actie-kant aan. Op verschillende plaatsen vormen zich nog voortdurend werkgroepen die zich op de een of andere manier bezighouden met wat wel genoemd wordt 'de ideologie van het westen'. Voor deze groepen stelt het instituut mankracht en outillage beschikbaar.

Hoewel de bedoeling van dit artikel voornamelijk informatief is, willen wij toch om ons beschikbaar-zijn te benadrukken afsluiten met het vermelden van adres en telefoonnummer: I. O. N. W., Oostmaaslaan 80, Rotterdam, tel.: 13 94 85.

Wil Jacobs

Dit kan een financiële achteruitgang betekenen van *f* 600,— tot *f* 900,— voor de ouders. Het is dus dienstig dat de student die een assistentschap wil aannemen, eerst overleg met de ouders pleegt over de financiële gevolgen van deze baan.
Het bovenstaande moet nu enigszins gemitigeerd worden. Evenals de afdeling rijksstudietoelagen op de studietoelage geen korting toepast wanneer de student slechts *f* 500,— bijverdient, zo wordt ook de drievoudige kba niet aangetast. wanneer de student slechts *f* 500,— bijverdient. Zoals gezegd zullen echter de meeste assistentschappen grotere revenuen opleveren, zodat de drievoudige kba wel kan worden aangetast.
Vervolgens is het mogelijk dat de drievoudige kba gehandhaafd blijft, terwijl de student toch veel meer dan *f* 500,— verdient. Dit is nl. het geval wanneer de student zijn inkomsten niet aanwendt voor studiedoeleinden of levensonderhoud, maar de gelden aantoonbaar (b.v. door ze op een bank te zetten) reserveert voor andere doeleinden, zoals b.v een vakantiereis, het financieren van zijn huwelijk etc. In die gevallen gaan de ouders nl. niet minder betalen aan studiekosten en levensonderhoud van de student. Het is in dit soort gevallen echter raadzaam vooraf contact op te nemen met de Raad van Arbeid en de inspecteur van belastingen om te zien of deze het plan accepteren.
Wat betreft de gevolgen van een assistentenbaan voor de kba voor een thuiswonend student: deze zijn mutatis mutandis gelijk aan die van een uitwonend student. Het budget van deze student is *f* 3100,—. Ouders hebben recht op tweevoudige kba wanneer zij minstens 50 pct. van deze kosten voor hun rekening nemen, dus minstens *f* 1550,—. Zakt door bijverdienste van de student de ouderlijke bijdrage tot onder dit bedrag, dan wordt de tweevoudige kba teruggebracht tot een enkelvoudige. Zakt de ouderlijke bijdrage tot beneden de *f* 832,—, dan vervalt zelfs de enkele kba. De regeling dat *f* 500,— bijverdienste de drievoudige kba niet in gevaar brengt, geldt niet als het gaat om de tweevoudige kba.

C. studenten wier studie deels door een rijksstudietoelage, deels door een ouderlijke bijdrage wordt bekostigd.

De afdeling rijksstudietoelagen past op deze studenten de regel $\frac{X - 500}{2}$ toe.

Een moeilijkheid is echter dat, wat de ouderlijke bijdrage betreft, deze regel niet wordt toegepast, en dat dus de kba bedreigd wordt door het gehele door de student verdiende bedrag.
Nemen wij als voorbeeld een uitwonend student die een studietoelage van *f* 2000,— ontvangt. De ouders moeten dan met behulp van de tweevoudige kba *f* 5250,— op tafel leggen, want anders is het budget niet gedekt. Deze student nu gaat *f* 2000,— bijverdienen.

Dit betekent dat zijn toelage gekort gaat worden met een bedrag van $\frac{2000 - 500}{2} = f\ 750,—$.

Zijn herziene toelage zakt dus tot *f* 1250,—. Tot zoverre niets nieuws. De gevolgen voor de kba zijn echter ongelukkig. De ouders fourneerden aanvankelijk *f* 2520,—, d.w.z. meer dan 50 pct. van het budget, en hadden dus recht op de tweevoudige kba. Nu de student *f* 2000,— bijverdient, zakt de toelage tot *f* 1250,—. Naast de toelage moet er nu *f* 3270,— komen, wil het budget gedekt zijn. Hiervan brengt de student *f* 2000,— op, zodat de ouders nog slechts voor een aanvullend bedrag van *f* 1270,— hoeven te zorgen. Dit laatste bedrag is geen 50 pct. van het budget meer. Daarmee varvalt het recht op de dubbele kba, en krijgen de ouders nog slechts een enkele kba. Zo blijft er van de verdiensten van de student maar weinig over. Van de *f* 2000,— wordt door Rijksstudietoelagen *f* 750,— ongedaan gemaakt. Daarnaast betekent de terugval van een dubbele naar een enkele kba een financiële achteruitgang variërend van *f* 600,— tot *f* 900,—. In het gunstigste geval blijven er voo de student van zijn *f* 2000,— slechts *f* 650,— over.
Vooral deze categorie studenten moet zich dus goed bezinnen of een assistentschap wel aantrekkelijk voor hen is.

D. gehuwde studenten

Mocht het voorgaande reeds ingewikkeld zijn, de gevolgen voor gehuwde studenten zijn zo complex, dat het verstandiger is hen naar een dekaan te verwijzen.

N.B. Voor alle studenten genoemd onder A, B of C geldt dat de raden van arbeid nogal eens bereid zijn als kosten van levensonderhoud een hoger bedrag dan de genoemde *f* 4520,— of *f* 3100,— te aanvaarden.

Bureau Studentendecaan.

Over een nul en een ergernis

*IJverige cijfer-lezers hebben ons gewezen op ernstige rekenfouten in het vorige cursiefje Ze hadden gelijk. Als u't zich nog herinnert (maar hoe zou u na al die jaarwisselingslectuur) berekenden we dat iedereen die bij de Universiteit rondloopt het land *f* 20.000,— kostte. Dat moest *f* 10.000 zijn. Verder meenden we dat een vergadering van de Raad van Overleg *f* 10.000 per keer kostte en dat was een nul te veel. De ongeveer tien jaarlijkse vergaderingen van de Raad kosten *f* 10.000, zo stond er op het kladpapier. Maar tussen klad en zetmachine ligt een lange en gevaarlijke weg.*

*Overijverige lezers attendeerden ons op iets anders. Ze vonden dat we veel te krap gerekend hadden door alleen salaris en niet het papier en de voorbereidingstijd van de leden in te calculeren. Zij kwamen tot ongeveer *f* 2500,— per vergadering en op *f* 25 mille per jaar.*

Hoe het zij: die cijfers zijn niet het meeste interessante van de zaak. Het mag waar zijn dat we vele tonnen per jaar ver-vergaderen, van groter gewicht is de ergernis die we daardoor bij elkaar veroorzaken. Ergernis omdat de dingen niet opschieten, besluiten worden aangehouden commissies eerst uitgekabbeld moeten zijn, standpunten breed worden uitgekamd. En dat alles met de goede bedoeling de communicatie te bevorderen, iedereen aan het woord te laten, althans de schijn te wekken met de democratie bezig te zijn. Het ging in het vorige stukje en het gaat er ook nu om de vinger te leggen bij de vanzelfsprekendheid waarmee we vergaderen, de vanzelfsprekendheid waarmee we die vergadering als middel accepteren om tot besluiten te komen. Als ik een nieuwe schrijfmachine wil hebben is het vanzelfsprekend dat dat niet zo maar kan. Als ik tien mensen een middag uitnodig om te vergaderen kost dat meer dan een schrijfmachine en het is vanzelfsprekend dat dat wèl kan. En daar zit iets vreemds in.

A. v. d. M.

Studenten, M.O.-ers en toehoorders: 15.322

Het bureau inschrijving en informatie verstrekte onderstaande gegevens over de studenteninschrijving van het lopende studiejaar. Ter vergelijking de overeenkomstige cijfers van het vorige cursusjaar.

	1 december 1969			1 december 1968		
	eerste jaars	oudere jaars	totaal	eerste jaars	oudere jaars	totaal
godgeleerdheid	92	389	481	107	315	422
rechtsgeleerdheid						
nederlands recht	412	1298	1710	424	1068	1492
notariaat	23	221	244	38	254	292
vrije studierichting	9	64	73	7	56	63
totaal	444	1583	2027	469	1378	1847
geneeskunde	276	1837	2113	343	1723	2066
tandheelkunde	86	462	548	91	459	550
vrije studierichting		1	1	1	1	2
totaal	362	2300	2662	435	2183	2618
wiskunde en natuurw.						
wiskunde	70	220	290	77	222	299
sterrenkunde	9	33	42	8	37	45
natuurkunde	131	457	588	111	438	549
scheikunde	179	691	870	161	668	829
geofysica	3	19	22	5	19	24
geologie	38	95	133	26	73	99
biologie	129	578	707	96	547	643
farmacie	66	312	378	51	298	349
totaal	625	2405	3030	535	2302	2837
letteren						
klassieke talen	6	81	87	11	86	97
nederlands	52	210	262	51	212	263
duits	12	86	98	22	92	114
engels	51	172	223	52	133	185
frans	33	214	247	40	222	262
italiaans	12	26	38	12	21	33
idem tolk vertaler	3	52	55	22	42	64
spaans	18	77	95	20	72	92
portugees	1	1	2	1	1	2
scandinavische talen	9	12	21	5	11	16
slavische talen	23	38	61	9	30	39
arisch (indo-iraans)	2	17	19	5	12	17
geschiedenis	39	162	201	38	138	176
kunstgeschiedenis	37	138	175	33	127	160
muziek	7	70	77	15	65	80
algem. literatuurw.	2	35	37			
algem. taalw.schap		6	6			
overige talen	5	21	26	10	34	44
totaal	312	1418	1730	346	1298	1644
diergeneeskunde	180	995	1175	244	915	1159
sociale wetenschappen						
culturele antropologie	47	70	117	24	61	85
sociologie	180	585	765	150	543	693
opvoedkunde	231	465	696	143	357	500
psychologie	214	773	987	239	586	825
totaal	672	1893	2565	556	1547	2103
centrale interfaculteit	16	37	53	13	26	39
interfaculteit a.p.						
natuurk. aardrksk.	26	70	96	17	62	79
sociale aardrksk.	122	200	322	106	142	248
vrije studierichting	1		1			
culturele prehistorie		2	2	1		1
totaal	149	272	421	124	204	328
totaal volledig ingeschreven	2852	11292	14144	2829	10168	12997
ingeschreven m.o.						
m.o. A nat-/scheik.	36	85	121	38	65	103
m.o. A wiskunde	22	36	58	21	33	54
m.o. B scheikunde	4	13	17	1	13	14
m.o. B natuurkunde	1	17	18		19	19
m.o. B wiskunde	11	28	39	2	33	35
m.o. biologie	51	180	231	45	179	224
totaal	125	359	484	107	342	449

toehoorders						
godgeleerdheid			27			35
rechtsgeleerdheid			4			1
geneeskunde			3			1
tandheelkunde			12			3
wiskunde en natuurw.			12			13
letteren			456			413
sociale wetenschappen			152			132
centrale interfaculteit			16			6
interfac. aardr. en prehist.			12			21
totaal toehoorders			694			625
totaal ingeschreven						
volledig	2852	11292	14144	2829	10168	12997
m.o.	125	359	484	107	342	449
toehoorders			694			625
totaal			15322			14071

UNIVERSITEIT

AGENDA

19 januari: curatorenvergadering, zaal I, Academiegebouw, Domplein, 10.00 uur.

Promotie drs. W. J. Middelhoven (wiskunde en natuurwetenschappen), Albardaweg 135 te Wageningen; op het proefschrift: De afbraak van arginine in bakkersgist; senaatszaal 16.00 uur.

21 januari: promotie drs. J. A. Leussink (wiskunde en natuurwetenschappen), Ravellaan 75 Utrecht; op het proefschrift: The spatial distribution of inductive capacities in the neural plate and archenteron roof of urodeles; senaatszaal 16.15 uur.

22 januari: promotie drs. G. F. de Boer (diergeneeskunde), Herman Gorterhof 28 Uithoorn; op het proefschrift: Zwoeger ziekte; een persisterende virusinfectie bij schapen; senaatszaal 16.15 uur.

27 januari: Concert van Het Nederlands Studenten Orkest; Tivoli Lepelenburg; 20.15 uur.

De promotie van R. Najafbagy (zie U nr 16 van 19 december) is verschoven naar 13 februari.

14 januari: Vergadering Raad van Overleg gaat **niet** door.

KERK EN UNIVERSITEIT

Diensten (Gereformeerd): zondag 11 januari, 19.15 uur Pieterskerk dr. J. M. van Minnen; mevrouw en ds. Van Minnen zullen na deze dienst gaarne bezoek ontvangen.

Catechisaties: a. dinsdag, 19.00 „De Zolder"; donderdag 19.00 Leon Fuchsl 4; b. dinsdag 20.00 „De Zolder"; woensdag 19.00 „De Zolder"; c. maandag 19.00 „De Zolder"; dinsdag 19.00 „De Zolder"; donderdag 19.00 „De Zolder".

Kringen: dinsdag, 13 jan. 21.00 uur. Politieke-sociale kring, Leon. Fuchslaan 4; vrijdag 16 jan. 21.00 uur. Geloof en ethiek kring, Leon. Fuschslaan 4.

Spreekuren (aan huis): ds. P. Heinen, Prof. Leon. Fuchslaan 4 tel 71 20 06, maandag 18-19 uur; dr J. M. van Minnen, W. Barentszstr. 55 tel 71 06 23, donderdag 18.00-18.30 uur.

K.U.O.

Commissie voor Universiteit en Ontwikkelingsproblematiek Biltstr. 172 geopend ma. 19.30-21.00 u.- tel. 71 55 44 t. 281

Persbericht

In het kader van het 7de lustrum van Unitas organiseren de Werkgroep Imperialisme en de lustrumcommissie van Unitas een symposium over ontwikkelingshulp, getiteld:'geven en NEMEN'. De data zijn 20 en 21 februari 1970.
In de huidige ekonomiese strukturen handhaaft zich een situatie die aangeduid zou kunnen worden als neo-kolonialisties. De arme landen leveren hun grondstoffen aar de rijke, geïndustrialiseerde landen tegen door deze rijke landen bepaalde lage prijzen. Deze grondstoffen worden verwerkt tot dure produkten, waarvan de prijs eveneens door de rijke landen wordt bepaald. Via handelstarieven, invoerheffingen en andere protektionistiese maatregelen maken wij het de arme landen onmogelijk een afzetmarkt te veroveren, de landbouw te ontwikkelen en een eigen industrie op te bouwen.
Techniese hulp en kapitaalshulp zijn in deze situatie niet meer dan het mobiel maken van de ekonomiese mogelijkheden van de Derde Wereld t.b.v. de rijke westerse landen. Arbeid en natuurlijke rijkdommen worden geëxploiteerd tegen zeer lage beloning.
Een land kan alleen tot ontwikkeling gebracht worden door de wil en energie van zijn bewoners. Het grootste deel van de bewoners van de Derde Wereld bestaat uit kleine boeren en een kleiner aantal ongeschoolde arbeiders. De wil tot ontwikkeling zal slechts aanwezig zijn als zij als resultaat van nun werk een hogere welstand in het vooruitzicht hebben. In de sociaal-ekonomiese struktuur van een land dient daarom met hun belangen rekening gehouden te worden. In vele ontwikkelingslanden is dat niet het geval. Vaak kan zich door de zg. hulp een regiem handhaven, dat totaal geen rekening houdt met de belangen van de bevolking en tegelijkertijd de wil tot ontwikkeling in de kiem smoort.
Aan bovenvermelde zaken zal tijdens het symposium aandacht worden besteed.

Het programma is als volgt:

Vrijdag 20 februari:

1) Een makro-ekonomiese beschouwing (drs. J. P. Pronk); 2) Hun gewassen ons belang (P. van Tongeren; 3) In aansluiting op de inleiding van Van Tongeren: Een voorstel tot alternatieven in het bouwplan van de westerse boer als het suikerbietenarsenaal op een bepaalde maximum grootte is gesteld. (C. J. de Groot.

Zaterdag 21 februari:

1) De groene revolutie in de sociaal-ekonomiese struktuur van Indonesië (mr M. E. Utrecht); 2) Java en Zuid-China. een vergelijking (prof W. F. Wertheim).
Tijdens het symposium zal uitvoerig gelegenheid gegeven worden tot groepsdiskussie en plenaire diskussie.
Voorprogramma. (drie of vier indelingen):

1) de rol van het bedrijfsleven (drs. E. Pearl)

2) UNCTAD: Dick Scherpenzeel,

3) Een agogiese benadering van modernisering in ontwikkelingsmaatschappijen (M. I. Tuqan);

4) Een beschouwing over de techniese hulp.

Plaats en data worden nader bekend gemaakt.

Voor het symposium zal een working-paper en na het symposium een verslag verschijnen. Besteld kan reeds worden: de brochure Ontwikkelingshulp en bedrijfsleven' à ƒ 0,50. De kosten van deelname zijn ongeveer ƒ 12,50. Dit zijn de kosten voor working-paper, verslag, 2 warme maaltijden en 2 lunches. Hiernaast bestaat de mogelijkheid working-paper en verslag apart te bestellen.

Inlichtingen (bij voorkeur schriftelijk):

Symposium 'geven en NEMEN', Dr. Niemeijerstraat 6 Wageningen. Ev. telefonies doorgaans tussen 12.00 en 14.00 uur: 08370- 70 12 — 08370- 22 17.

Vakatures ontwikkelingslanden

National Teacher Training College (Ecole Normale Supérieure); Tehran, Iran. Lecturer in English; Graduate essential; Man preferred.
The Lebanese University; Beirut: Lecturer in Thermodynamics; Graduate essential; Man or woman. San Silvestre School, Lima, Peru: Englisch Mistress (March 1970); French Mistress (March 1970); Mathematics Mistress (March 1970); Graduates with experience.
Een volledige lijst met vakatures ligt op het Pieterskerkhof 13 Utrecht, ter inzage (Perssentrum).

O, IA!

Het dagelijks bestuur van de Utrechtse studenten faculteiten (U.S.F.) wenst elk universiteitslid veel liefs toe in het nieuwe jaar 1970.
D. B.-USF.

USF-VERKIEZINGEN-GRONDRAAD.

De verkiezingen voor de grondraad-nieuwestijl vinden plaats op 10, 11 en 12 februari 1970.
Een aantal in dit verband belangrijke data zijn:
Uiterste datum om procedure bekend te maken: 15 januari.
Uiterste termijn van kandidaatstelling: 9 februari.
Uiterste daum van de aankondiging van openbare vergaderingen in geval van stembusverkiezingen: 15 januari.
Tijd, waarin deze openbare vergaderingen worden gehouden: eerste week van februari.
Beroep tegen de gekozen procedure: voor 1 februari.
Beslissing indien beroep wordt ingesteld: 3 of 4 februari.
Bekendmaking regeling over plaats, aantal en openingstijden stembureaus: voor 5 februari.
Vaststelling zetelverdeling op de U.S.F.: 13 en 14 februari.
Eerste vergadering van de nieuwe grondraad: 19 februari.
U.S.F.

STUDENTENHUISVESTING.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Stichting Studentenhuisvesting te houden op woensdag 14 januari 1970 om 14.00 uur in Chez BéBé, Ina Boudier Bakkerlaan 153, komen o.a. de volgende punten aan de orde:
1 Bespreking opening IBB-complex. 2. Gemengde bewoning. 3. Openbaarheid vergadering. 4. Bespreking maximum leeftijd voor bewoners SSH (30-jaar grens). 5. Wijziging bewonings-reglement. 6. Tuindorp-West (o.a. 1e paal).
Voor geïnteresseerden bestaat er gelegenheid om voorafgaande aan de vergadering tussen 13.00 en 14.00 uur in de vergaderzaal met de student-bestuursleden van de SHH van gedachten te wisselen c.q. vragen te stellen of suggesties te doen.

F.U.G.-VACATURE

De Federatie van Utrechtse Gezelligheidsverenigingen zoekt een: **sociologisch of sociaal-psychologisch student** (liefst vierde- of vijfdejaars), die werkzaam zal zijn als coördinator van een evaluatie-onderzoek, dat de beleidsraad de F.U.G. heeft opgedragen i.v.m. een subsidieverlening.
Het onderzoek zal opgezet worden in samenwerking met het bureau onderwijsresearch. Duur van het onderzoek: twee à drie maanden; ruime geldelijke beloning gegarandeerd.

Nadere inlichtingen bij: D. Meerburg, Hugo de Grootstraat 1: tel. 2 07 38.

KOSMU

Bij voldoende belangstelling zal in samenwerking met het Utrechts Conservatorium de mogelijkheid worden geopend actief de muziek van deze eeuw te gaan beoefenen. Er zullen, na inventarisatie, enige groepen worden gevormd; onder leiding van Rainer Riehn, bekend van Alpha Omega van Otte (Stud. Gen. Kultuur) en van de nieuwe DGG platen met moderne muziek. Reeds in februari kan worden begonnen. Wil iedereen met belangstelling en enige instrumentale of vocale vaardigheid zich opgeven bij: mej. M. Weggelaar, M. H. Trompstraat 30, Utrecht.
Dit geldt ook voor diegenen, die zich in een vroeger stadium reeds hebben gemeld.

STICHTING STUDENTENHUISVESTING

Te huur: Per 1 februari 1970 komt in het pand A. Numankade 21 een bescheiden woonruimte beschikbaar voor een studentenechtpaar.
Deze woonruimte bestaat uit: Gecombineerde zit-slaapkamer met serre van ca. 3,90 x 4,40 m (serre 3,90 x 1,70 m). Eigen keuken, gemeenschappelijk toilet en gemeenschappelijke douche. De kale huurprijs bedraagt *f* 96,-. Gegadigden moeten voldoen aan de normale eisen die bij de Stichting gelden.
Geïnteresseerden dienen zich vóór 16 jan. 1970 schriftelijk tot het M.A.I.-bureau, Lange Nieuwstraat 52, Utrecht, te wenden.

FRYSK STUDINTE SELSKIP

Het bestuur van het Frysk Studinte Selskip 'Redbad' is voor het jaar 1969-1970 als volgt samengesteld: G. v. d. Plaats Foarsitter, P. D. Dankert skriuwer, mej. A. Bos ponghâldster, M. Groenveld samler, W. P. Cnossen bysitter. Het abactiaat is gevestigd te Falklanddreef 110, Utrecht.

CONTACTBUREAU AFGESTUDEERDEN

Ingaande jan. 1970 zal de heer P. J. Lugt zijn spreekuur op de woensdag houden 14.00-16.00 uur. Als voorheen zijn de tijden voor het vrijdagse spreekuur 's morgens van 10.00-13.00 uur en 's middags van 14.00-16.00 uur. Tijdige aanmelding s.v.p. bij het bureau van de studentendecaan, Maliesingel 38, tel. 2 93 51.

TELEFOONWIJZIGING STICHTING FILM EN WETENSCHAP

Vanaf 1 januari jl. is het nieuwe telefoonnummer van de televisie afdeling van de stichting film en wetenschap: 030-71 68 16 (nieuwbouw sfw).
Het correspondentieadres van de stichting — dus ook van de televisie afdeling — blijft tot nader bericht: Catharijnesingel 59, ingang Sterrebos te Utrecht.

Overzicht van de meest belangrijke artikelen en mededelingen gepubliceerd in ‚U' van 5 septembe: t.m. 19 december 1969.
A = artikelen; M = Mededelingen

Nr. 1, dd. 5 september:
A: Nieuwe formule: S. I. en S.R. is U; Oriënteren is vooruitzien; Curatoren reageren op nota Veringa; Stafconvent — communicatieproblemen; Structuur van het wetenschappelijk corps.
M: Besluiten vergadering beleidsraad dd. 25 juni 1969; Herstructurering faculteit der letteren.

Nr. 2, dd. 12 september:
A: Cijfers inschrijving eerstejaars en voorlopig commentaar; Ter bestrijding hart- en vaat ziekten; Interuniversitair instituut voor missiologie en oecumenica; Voorbereiding van een hoogleraarbenoeming; Studenten treden uit cie bestuursvorm universiteit R.U.
M: Openbare vergadering Raad van Overleg: Ziektekostendekking voor gehuwde studenten. Uitkering nacalculatie Trend '69.

Nr. 3, dd. 19 september:
A: Nota Veringa; Nota Des Tombe-Van der Ven; Nota Bestuursvorm Universiteit en Bijlage I, II, III en IV; Commentaar van het conventsbestuur op de nota Veringa; U.S.F.-commentaar op de nota Veringa; Een bij voorbaat zinloos stuk — Discussie nota voor een democratische universiteit.
M: Beleidsraad studentenvoorzieningen; Verslag van de op 10 juni '69 gehouden vergadering van het contactorgaan; Wijziging bestuursstructuur subfaculteit scheikunde.

Nr. 4, dd. 26 september:
A: Belangrijke oecumenische stap van theologische opleidingen; Concept-postenverdeling 1971; Stafconvent — procedure bij benoemingen van hoogleraren en lectoren.
M: USF en de openbaarheid; Kindertoelage; Praatstuk (tot meningsvorming van het niet-wetenschappelijk personeel) over een universiteitsraad; Openbare vergadering faculteit der sociale wetenschappen.

Nr. 5, dd. 3 oktober:
A: Uit de Raad van Overleg dd. 24-9-'69; Meer speelplaatsen mogelijk beter dan lager vetgehalte (over schoolmelk; Weerwoord aan W. de Graaf over 'Een bij voorbaat zinloos stuk'.
M: Brief Raad van Overleg aan curatoren; Structuur cie van de faculteit der letteren; besluiten faculteitsvergadering sociale wetenschappen.

Nr. 6, dd. 10 oktober:
A: Vraagpunten openbaarheid (voor discussie Raad van Overleg 16 oktober); Overzicht bouw- en huivestingszaken.
M: Openbare curatorenvergadering verstoord; Kindertoelage; Subsidies voor onderzoekingen; Discussie-voorstel voor een nieuwe USF-structuur; Beleidsraad studentenvoorzieningen; Structuurcommissie faculteit der letteren; Herziening studie-programma's taal & letterkunde.

Nr. 7, dd. 17 oktober:
A: Regeling postverkeer per 1 januari 1970; Minister keurt SSH-project Tuindorp-West goed; Studenten-inschrijving 1969-1970; Curatoren schrijven minister over cult. antropologie; Discussieavond USF; USF-moties.
M: Hearing vaste commissie Tweede Kamer; Rapport Van Os; Codering salarisslips; Kindertoelage; Structuurcie faculteit der letteren.

Nr. 8, dd. 24 oktober:
A: Stichting Studentenhuisvesting gaat bouwen in Tuindorp-West; Het populaire lied als spiegel van een samenleving; Filosoferen bij voorbereidend wetenschappelijk en hoger algemeen voortgezet onderwijs.
M: Raad van Overleg stelt vergadering uit; Openbaarheid van notulen en stukken overgangsbestuur studieraad subfaculteit scheikunde; Structuurcommissie faculteit der letteren.

Nr. 9, dd. 31 oktober:
A: Openbaarheid van vergaderingen van het bestuur; Transitorium II officieel in gebruik; Prof. Van Gool laat zich hearen; Gymnologie aan de Utrechtse universiteit; Oorzaken van veiligheid.
M: Vergadering USF-structuur; Utrechts universiteitsfonds; CIVO; Structuurcie faculteit der letteren.

Nr. 10, dd. 7 november:
A: CHU-nieuw plan voor hervorming universiteitsbestuur; Begrotingsbehandeling onderwijs en wetenschappen in Tweede Kamer; Verslag hearing Tweede Kamercie Onderwijs inzake Nota Veringa; Promoties en pers; Weer een getallenmystiek in „De Uithof"; Meteorologie en oceanografie in „De Uithof".
M: Verslag van de op 1 oktober 1969 gehouden vergadering van het contactorgaan; Stafconvent-vergaderingen conventsraad; Standpunt van de conventsraad t.a.v. openbaarheid van het dagelijks bestuur; Beleidsraad; Structuurcie faculteit der letteren.

Nr. 11, dd. 14 november:
A: Nieuwe telefooncentrale universiteitscentrum in gebruik; De bouw van „De Uithof"-telefooncentrale; Raad van Overleg.
M: Bestuursreglement universiteit; Brief van P. van Asseldonk n.a.v. vergadering Raad van Overleg 4 november; Stafconvent; Samenstelling conventsraad 1969-'70; Vergadering centraal overlegorgaan personeelszaken wetenschappelijk onderwijs; Nieuwe structuur USF; Werkgroep faculteitsblaadje (geneeskunde); Structuurcommissie faculteit der letteren.

Nr. 12, dd. 21 november:
A: Concrete vorderingen bij het streven naar doelmatigheid; Kaarten en kartografie; De 'openheid' van prof. mr. J. J. M. van der Ven; Komt de universiteit tot rust?
M: Algemeen financieel schema 1971-'74 voor universiteiten bij de tweede kamer ingediend; Samenstelling conventsbestuur 1969-'70; Federatie van Utrechtse gezelligheidsverenigingen activiteitenoverkoepeling; Structuurcommissie faculteit der letteren.

Nr. 13, dd. 28 november:
A: Autonomie van de universiteit; Wat schreven de kranten na de persconferentie verhoging doelmatigheidsstreven; Afschaffing van selectie na het eerste studiejaar: samenvatting rapport cie Des Tombe; Utrechtse ontwikkelingshulp voor Udinkfonds?
M: Commissie voor universiteit en ontwikkelingsproblematiek; Informatie personeelsconvent; Samenstelling voorbereidingsraad personeelsconvent; USF naar een nieuwe grondraad; Besluiten vergadering 31 oktober subfaculteit westerse taal- en letterkunde.

Nr. 14, dd. 5 december:
A: Algemene vergaderingen als besluitvormende lichamen binnen de Universitaire Organisatie; Nota inzake redactionele beleid; I.B.B.-flats officieel geopend.
M: Beleidsraad; Stafconvent — jaarvergadering van 4 november; Structuurcie faculteit der letteren.

Nr. 15, dd. 12 december:
A: Stichting Phytopathologisch laboratorium „Willie Commelin Scholten" 75 jaar; Overleg D. B. universiteit met bestuur USF mist in; Centrale Postdienst.
M: Stafconvent — mededelingen van de voorzitter op jaarvergadering 24 november; Enquête onder wetenschappelijke staf; Waarschuwing i.v.m. premiespaarregeling; Interim-bestuursstructuur subfaculteit scheikunde; Structuurcie faculteit der letteren; vergadering subfaculteitsraad subfac. psychologie.

Nr. 16, dd. 19 december:
A: Het wonderlijk gebeuren; Voorlichtingsdagen aspirant studenten; Raad van Overleg stelt „werkgroep impasse" in.
M: Aflossing renteloze voorschotten; Personeelsconvent; Brief van voorzitter USF aan Raad van Overleg dd. 8-12-1969; Structuurcie faculteit der letteren.

MEDEWERKERS

BENOEMD

Met ingang van 1 januari 1970 is aangesteld als opvolger van de heer C. H Vermeulen als Hoofd van de Afdeling Collectieve Voorzieningen de heer H. J. van 't Hoogerhuys, die per 1 okt. 1969 aan deze universieteit was aangesteld als studentendecaan, welke functie hij van tevoren had vervuld aan de Economische Hogeschool te Rotterdam. In Rotterdam was hij tevens belast met het behartigen van een aantal voorzieningen ten behoeve van studenten.

WINKLER PRINS PRIJZEN

Het bestuur van de Winkler Prins Stichting te Amsterdam heeft ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van de Winkler Prins Encyclopedie in 1970 16 wetenschappelijke prijzen ingesteld voor Nederland en België, groot *f* 4.000,— resp. Bfrs. 60.000,—. Het doel van de instelling van de Winkler Prins Prijzen is de bevordering van de wetenschapsbeoefening in beide landen.
De prijzen worden toegekend aan de Nederlandse en Belgische wetenschapsbeoefenaren, die in hun dissertatie hebben blijk gegeven van een oorspronkelijke visie op het daarin behandelde onderwerp en de tak van wetenschap hunner specialisatie.
Voor bekroning komen in aanmerking dissertaties die zijn verschenen binnen de termijn van acht jaar vóór het jaar waarin toekenning op het betreffende wetenschapsgebied plaats vindt.
Voor inlichtingen: Winkler Prins Stichting, Spuistraat 110-112, Amsterdam. Tel. nr. 020 - 24 49 50 toestel 43.

VACATURES

Voor zover in onderstaande vacatures geen salaris staat vermeld, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de aow premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Voor de Utrechtse studenten faculteiten wordt gezocht een

ORGANISATORISCH-FINANCIEEL-MEDEWERKER

Hij krijgt tot taak de studenten te helpen met: 1. de interne organisatie van hun activiteiten op organisatorisch en financieel gebied (o.a. subsidievraagstukken); 2. het geven van adviezen op organisatorisch en financieel gebied aan andere studenten organisaties (vraagstukken t.a.v. perscentra, eettafels e.d.). 3. de uitbouw van hun organisatie Wij zoeken kandidaten die in het bezit zijn van het diploma m.b.a. en studeren voor het diploma s.p.d of het diploma assistent-econoom (i.s.w.). een ruime organisatorische ervaring hebben, 25 à 30 jaar oud zijn. Wij bieden een salaris dat ligt tussen *f* 803,— p.m. en *f* 1467,— p.m., afhankelijk van leeftijd, ervaring en opleiding.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, met vermelding van leeftijd, ervaring en opleiding en met toevoeging van een pasfoto. Op brief en enveloppe vermelden no. 739.

Voor het secretariaatsteam van de hoofdafdeling studentenzaken zoeken wij een

SECRETARIAATSMEDEWERKSTER

in de leeftijd van 20-30 jaar. De werkzaamheden bestaan o.m. uit: het assisteren bij het voorbereiden van vergaderingen; de verzorging van de correspondentie; het typen van rapporten en verslagen. Geboden wordt een afwisselende functie op een dynamische afdeling. Gewenst: tenminste mulo-opleiding, goed kunnen stenograferen en typen, administratieve ervaring.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van vacaturenummer 736.

Voor uitbreiding van het team maatschappelijk werk ten dienste van de medewerkers van de universiteit wordt gezocht een

MAATSCHAPPELIJK WERKER/STER

Gedacht wordt aan een medewerker/ster met voldoende ervaring, in staat in ruime mate zelfstandig de functie van het maatschappelijk werk in een gecompliceerde werkgemeenschap waar te maken. Functie informatie: Bij de rijksuniversiteit zijn plm. 5000 medewerkers. De afdeling maatschappelijk werk is een zelfstandige eenheid. De leiding/begeleiding berust bij het hoofd van de afdeling. Voor een goede uitoefening van zijn/haar beroep, is het noodzakelijk dat naast contacten met medewerkers op alle niveaus, ook externe contacten zullen moeten worden gelegd, resp. onderhouden. De problemen waar het maatschappelijk werk zich op richt, zullen zelfstandig moeten worden behandeld. Voor aanverwante problemen (o.a. gezinszorg, financiën, etc.) is assistentie beschikbaar in de vorm van een goed secretariaat. Tevens zal van hem/haar verwacht worden dat hij/zij in teamverband mee kan denken over de verdere opbouw, uitgroei van het maatschappelijk werk in een sterk veranderde werkgemeenschap. Vereist: diploma sociale academie, bij voorkeur met voortgezette opleiding Leeftijd minstens 28 jaar.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 737 te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij het hoofd afd. maatschappelijk werk, mej. M. I. Neyzen, tel. 030-29441 (toestel 222).

Bij de afdeling interne controle en administratieve organisatie bestaat een vacature voor een

JONG ASSISTENT

De afdeling oefent o.m. controle uit op de uitgaven van de universiteit en is belast met het adviseren op het gebied van de administratieve organisatie. Van de medewerker wordt verwacht, dat hij, na een inwerkperiode, in staat is om in klein team-verband, zelfstandig mee te helpen om het controleprogramma uit te voeren. De voorkeur gaat uit naar een enthousiaste jongeman van 17 tot 23 jaar, die in het bezit is van een mulo of hbs diploma en studeert voor of in het bezit is van het praktijkdiploma boekhouden. Verdere studiewensen worden op prijs gesteld.

Eigenhandig geschreven sollicitatiebrieven den-Muller, Heinenoord; M. R. van Santen, kunnen worden gericht aan de personeelsfunctionaris, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van de letters IC 742.

De algemene dienst, een groeiende dienstverlenende organisatie in het universiteitscentrum „de Uithof", heeft als taak o.a. het dagelijks beheer van gebouwen; het exploiteren van kantines en de telefooncentrale; bewakingsdiensten; het regelen van bezoeken etc. Veel van deze aanvragen en inlichtingen lopen via een klein secretariaat van deze dienst.
Voor dit dynamische middelpunt zoeken wij nu een

AFDELINGS SECRETARESSE

Zij zal samen met een collega moeten zorgen voor: de correspondentie; het bijhouden van de agenda van 4 leidinggevende functionarissen; het geven van telefonische, schriftelijke en mondelinge informaties; verslaan van vergaderingen etc. Verder zal zij zelfstandig moeten zorgen voor het bijhouden van het archief en de registratie en signalering van in- en uitgaande post. Hiertoe is nodig: voltooide mavo-opleiding; liefst diploma secretaresse, doch tenminste diploma en ervaring in steno/typen; het diploma archiefverzorging of de bereidheid dit diploma te behalen; ervaring om aan de hand van summiere gegevens een goede correspondentie te voeren; enige kantoo. ervaring; goede contactuele eigenschappen, telefonisch en mondeling; stabiliteit en zelfstandigheid om deze drukke werkzaamheden aan te kunnen; leeftijd niet boven 30 jaar.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder nummer 741. U kunt nadere inlichtingen verkrijgen bij de algemene dienst verkrijgen bij de algemene dienst. tel. 030-539111, toestel 2048 en 2049.

Bij de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting, gevestigd in het universiteitscentrum „de Uithof" kan op korte termijn worden geplaatst een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER (STER)

die zal worden belast met werkzaamheden op het gebied van postbehandeling en archiefbeheer. Voor een goede vervulling van de taak is een mulo of gelijkwaardige opleiding vereist, alsmede enige type-ervaring. De voorkeur wordt gegeven aan hen die een archiefopleiding en/of ervaring hebben. Het salaris is volgens rijksregeling en afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring met een maximum van *f* 926,— per maand.

Schriftelijke sollicitaties worden ingewacht onder nr. B 738 door de secretaris van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting, transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht.

Bij de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting komt op korte termijn de functie vakant van

HOOFD VAN HET BUREAU INRICHTING

Dit bureau is belast met de voorziening van

de universitaire gebouwen met losse inrichting, stoffering en gebruiksartikelen, de instandhouding, de aanvulling resp. de vernieuwing daarvan alsmede het beheer daarover. De functie omvat in hoofdzaak de volgende werkzaamheden: de keuze, de beschrijving en de bestelling van het losse meubilair, de stoffering en bepaalde gebruiksartikelen; de regeling van en het toezicht op de aflevering en de plaatsing van inrichtingsstukken; het verzorgen van de universitaire verhuizingen; het maken van begrotingen en kostenoverzichten. Kandidaten dienen aan de volgende eisen te voldoen: ten minste voltooide middelbare schoolopleiding; een ruime en aantoonbare ervaring in soortgelijk werk en een behoorlijk administratief inzicht. Een bouwkundige opleiding en of ervaring strekt tot aanbeveling. Het werk vraagt een grote mate van zelfstandigheid en initiatief, terwijl hoge eisen worden gesteld aan goede contactuele eigenschappen, gevoel voor coördinatie en oog voor functionele kriteria. In verband hiermede dienen kandidaten bereid te zijn mede te werken aan een psychotechnisch onderzoek. Aanstelling geschiedt in één van de administratief hoofd-ambtenaarsrangen, met als salarisgrenzen *f* 1304,— en *f* 1923,— afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Schriftelijke sollicitaties met bijsluiting van een pasfoto te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht. Op brief en enveloppe vermelden nr. 740.

De afdeling Public Relations, Voorlichting en Dokumentatie heeft plaats voor een

MEDEWERKSTER

Werkzaamheden: het typen van brieven, artikelen voor het universiteitsblad, nota's etc.; secretariaatswerkzaamheden voor de public relations functionaris; hulp bij het tot standkomen van het universiteitsblad correcties, administratie en verder hulp bij alles wat op een afdeling die snel moet werken en waar aan de teamgeest hoge eisen worden gesteld, dagelijks op tafel komt.
Wij zoeken iemand tussen de 20 en 30 jaar die belangstelling heeft voor publiciteitswerk, steno en typen beheerst, kan corrigeren of bereid is dat snel te leren en die een middelbare opleiding achter de rug heeft.
Het salaris ligt tussen *f* 638,— en *f* 926,— bruto per maand, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Sollicitaties met uitgebreide gegevens zenden aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht onder vermelding van nr. 744.

Bij het bureau voorlichting a.s. studenten bestaat een vacature voor een eventueel gehuwde part-time

SECRETARESSE

Wij zoeken een bekwame kracht, die belangstelling heeft voor voorlichting aan a.s. studenten en het organisatorische werk daaraan verbonden. Naast de gebruikelijke werkzaamheden zal zij speciaal worden belast met het voorbereiden en notuleren van vergaderingen. Ook moet zij in staat zijn het hoofd van het bureau voor het organisatorische gedeelte te vervangen. In deze afwisselende functie heeft de secretaresse veel contact met wetenschappelijk personeel en studenten.
Vereist zijn:
tenminste diploma HBS of Gymnasium, en zo mogelijk enkele jaren universitair onderwijs
ruime ervaring als secretaresse.
Salarismogelijkheden: indien sprake zou zijn van een volledige taak is aanstelling mogelijk tot *f* 1019,— bruto per maand. Verdere salarismogelijkheden tot *f* 1142,— per maand zijn aanwezig. Salaris is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Heeft u interesse in deze functie, dan kunt u telefonisch informeren op tel. nr 030-2 94 41, toestel 228, of schrijven naar de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder nr. 745.

Bij het Bureau van de studentendekaan is vakant de functie van

STUDENTENDEKAAN

De werkzaamheden omvatten als hoofdzaak het geven van raad en bijstand aan studenten en a.s. studenten. Uit hoofde van de functie zal men in staat moeten zijn goede contacten te leggen en te onderhouden met personen en instellingen in en buiten de universiteit. Gegadigden moeten bereid zijn zich zich aan een psychologisch onderzoek te onderwerpen.
Vereisten: een doktoraalexamen aan een Nederlandse Universiteit of Hogeschool, belangstelling voor persoonlijke contacten en maatschappelijk werk.
Leeftijd bij voorkeur tussen 35 en 45 jaar.
Aanstelling in de rang van referendaris of administrateur, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Eigenhandig geschreven sollicitaties met recente pasfoto en curriculum vitae vóór 23 januari a.s. te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau der universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 747 in de linkerbovenhoek van enveloppe en brief.

Wegens vertrek van het huidige hoofd van de afdeling onderzoek en ontwikkeling van het wetenschappelijk onderwijs, wordt gezocht een

HOOFD van de AFDELING ONDERZOEK van WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS

Gezocht wordt iemand met onderzoekervaring op het gebied van het onderwijs (niet noodzakelijk w.o.). Salariëring nader te bespreken tijdens de sollicitatieprocedure. Aanstelling in de rang van wetenschappelijk hoofdambtenaar e.v.t. A), min. *f* 2139,— en max. *f* 3205 per maand.
De belangrijkste taken zijn:
coördineren van de lopende onderzoekprojekten en van de activiteiten gericht op verdere ontwikkeling van het onderzoekprogramma;
de 5 medewerkers van de onderzoekafdeling begeleiden bij het opzetten en uitvoeren van onderzoekprojekten;
zelf deelnemen, resp. leidinggeven aan onderzoekprojekten;
meewerken aan landelijke en internationale ontwikkelingen, gericht op samenwerking op het gebied van onderzoek van het w.o. en van het onderwijs in het algemeen.

Inlichtingen en sollicitaties: dr R. R. Gras, hoofd van de afdeling onderzoek en ontwikkeling van het wetenschappelijk onderwijs, Herenstraat 33, Utrecht. Tel. 030-2 39 45. Sollicitaties worden gaarne ingewacht vóór januari 1970.

Bij het onderwijs media instituut (omi) gevestigd in het universiteitscentrum 'de Uithof' kan worden geplaatst een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

Haar werkzaamheden zullen o.m. bestaan uit:
behandeling inkomende en uitgaande post;
alle voorkomende correspondentie typen;
verzorging en bijhouden van het archief;
behandeling inkomende telefoongesprekken;
verzorging van stencil- en reproduktiewerk.
Wij verwachten van haar, dat zij tenminste een MULO c.q. MAVO-diploma heeft.
de Nederlandse taal goed beheerst in woord en geschrift;
een typediploma bezit en enige type-ervaring heeft (elektrische machine aanwezig);
accuraat is en zelfstandig kan werken in een klein team.
de secretaresse bij afwezigheid kan vervangen;
niet ouder is dan 25 jaar.
Salaris volgens Rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring tussen *f* 534,— en *f* 834,— bruto per maand.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 Utrecht, onder vermelding van vakature-nummer 746.

De algemene dienst, een groeiende dienstverlenende organisatie in het universiteitscentrum 'de Uithof', heeft als taak o.a. het dagelijks beheer van gebouwen; het exploiteren van de kantines, telefooncentrale; bewakingsdiensten; het regelen van bezoeken; ect.
Voor het vastleggen van de bedrijfsgegevens en het verzamelen van gegevens voor beleidsbeslissingen zoeken wij een

ASSISTENT voor de BEDRIJFSADMINISTRATIE

die o.m. als taak zal krijgen:
het zelfstandig voeren van de kantine-administratie;
het verwerken van de administratieve gegevens in de boekhouding;
het gezamenlijk opstellen van bedrijfsoverzichten, kostprijzen e.d.;
het zonodig vervangen van de bedrijfsadministrateur;
het telefonisch contact houden met leveranciers, magazijnen en kantines
Voor deze functie wordt gevraagd:
voltooide MULO-opleiding
praktijkdiploma boekhouden en ruime ervaring in soortgelijke werkzaamheden
typevaardigheid.
U kunt nadere inlichtingen verkrijgen bij de algemene dienst tel. 030-53 91 11 toestel 2048 of 2049.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht onder nr. 743.

utrechtse universitaire reflexen

SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE

Onderstaande discussie-nota over de bestuursstructuur van de subfaculteit scheikunde werd op 8 december '69 door de structuurcommissie scheikunde aangeboden aan het overgangsbestuur van de subfaculteit. In gezamenlijk overleg werd besloten tot publikatie in 'U', zodat iedere belangstellende er kennis van kan nemen, en alle groepen en geledingen in de subfaculteit zich er desgewenst afzonderlijk of gezamenlijk over kunnen beraden.
De structuurcommissie heeft het voornemen om bijeenkomsten ter bespreking van deze nota, instituutsgewijze en eventueel door de gehele subfaculteit, te entameren.
Opmerkingen over de nota, zowel van personen, groepen, afdelingen, instituten als bestuurscolleges, worden gaarne vóór 1 maart '70 ingewacht aan het adres van de structuurcommissie scheikunde: Croesestraat 77 A.

J. Vermeer, secretaris.

Discussienota over de Bestuursstructuur van de Subfaculteit Scheikunde.

Inleiding

De structuurcommissie van de subfaculteit scheikunde is op 12 september 1969 door het overgangsbestuur van de subfaculteit geinstalleerd in de volgende paritaire samenstelling: Prof. dr. W. Drenth (plv. prof. dr. C. A. Salemink), F. G. Dijkman, L. Eydenberg, mej. M. Gelissen, dr. G H. de Haas (plv. dr. A. Schuyff), drs. F. Th. Hesselink, A. Pilot, drs. J. Vermeer (secretaris) en dr. J. A. Vliegenthart, toegevoegd mej. E. van den Brink als notuliste.

Zij kreeg als opdracht zich te beraden over een nieuwe bestuursstructuur van de subfaculteit, waarin zo goed mogelijk voldaan wordt aan redelijke eisen van democratie, communicatie, medezeggenschap, zowel van personen als van groepen, deskundigheid, besluitvaardigheid, efficiëntie en verantwoordingsplicht, en zij diende voor 1 december aan de subfaculteit een eerste rapport uit te brengen.
De structuurcommissie ziet als haar taak het ontwerpen van een bestuursvorm die optimale research, optimaal onderwijs en het welzijn van de subfacultaire gemeenschap waarborgt.
De structuurcommissie ziet niet als haar taak het organiseren van onderwijs en onderzoek, maar wel het opstellen van een kader hiervoor.

Discussiestukken bij het beraad van de commissie zijn o.a. geweest de 'Bestuursstructuur subfaculteit scheikunde' zoals die voor het jaar 1970 als experiment ingevoerd wordt en het verslag van de 'Discussie in de subfaculteit over de Bestuursvorm', gehouden op 25 februari '969 naar aanleiding van de interimnota van de 'Commissie van Unnik'.
Mede op grond van het feit dat een experiment uitgevoerd en geëvalueerd moet worden alvorens het te beoordelen is, heeft vooral het eerste stuk het beraad in hoge mate beïnvloed.
In bijgaande nota zijn op basis van een definitie van de sub-faculteit, haar doelstellingen en een aantal, ten dele voor de hand liggende, uitgangspunten twee mogelijke bestuursstructuren voor de subfaculteit scheikunde aangegeven.
De commissie stelt zich voor het nu ter tafel gebrachte stuk ter discussie te stellen binnen de subfaculteit, en haar verdere activiteiten te bepalen afhankelijk van het resultaat van deze discussie.

1. Definitie van de subfaculteit

De subfaculteit is een verzameling personen, te weten

a. de hoogleraren, lectoren, wetenschappelijke medewerkers-ambtenaren en assistenten in dienst van de Universiteit of door de Universiteit als gast geaccepteerd, met als taak onderwijs en/of onderzoek op het terrein der scheikunde.

b. de overige personeelsleden der Universiteit waarvan de directe taak bestaat uit werkzaamheden ter bevordering van onderwijs en/of onderzoek op het terrein der scheikunde.

c. de studenten die zich voor studie in de chemie hebben laten inschrijven.

2. Doelstellingen en taken van de subfaculteit

De subfaculteit is autonoom m.b.t. het operationaliseren van de doelstellingen van onderwijs en onderzoek, zoals ze zijn vastgesteld in samenwerking met het hogere niveau.
Het hoogste opleidingsniveau moet domineren, en zodanig zijn, dat de op dit niveau afgestudeerden wetenschappelijk werk kunnen verrichten op internationaal aanvaardbaar peil.

a. Het doel van het onderwijs in de subfaculteit is het aan studenten mogelijk te maken zich te ontwikkelen tot zelfstandig werkende chemici op nader vast te stellen niveaus. Hieraan zou toegevoegd kunnen worden:

b. Het verrichten van wetenschappelijk onderzoek in dienst van het onderwijs en van de ontwikkeling der samenleving in de ruimste zin van het woord.
Hieraan zou kunnen worden toegevoegd dat het wetenschappelijk onderzoek van een zodanig gehalte moet zijn dat het internationaal erkenning kan vinden.

c. Het bevorderen van maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef bij de chemicus.

Afgeleide taken:

d. Het beheer over de van Universiteitswege ter beschikking gestelde werkruimten en andere materiële voorzieningen.

e Het begroten van de nodig geachte en het verdelen van de van Universiteitswege beschikbaar gestelde personeelsplaatsen en geldmiddelen.

f Het verstrekken van gevraagde of ongevraagde adviezen, zowel betrekking hebbende op benoemingen in de faculteit der wiskunde en natuurwetenschappen te Utrecht of in zusterfaculteiten elders, als op maat-

SCHEMA A

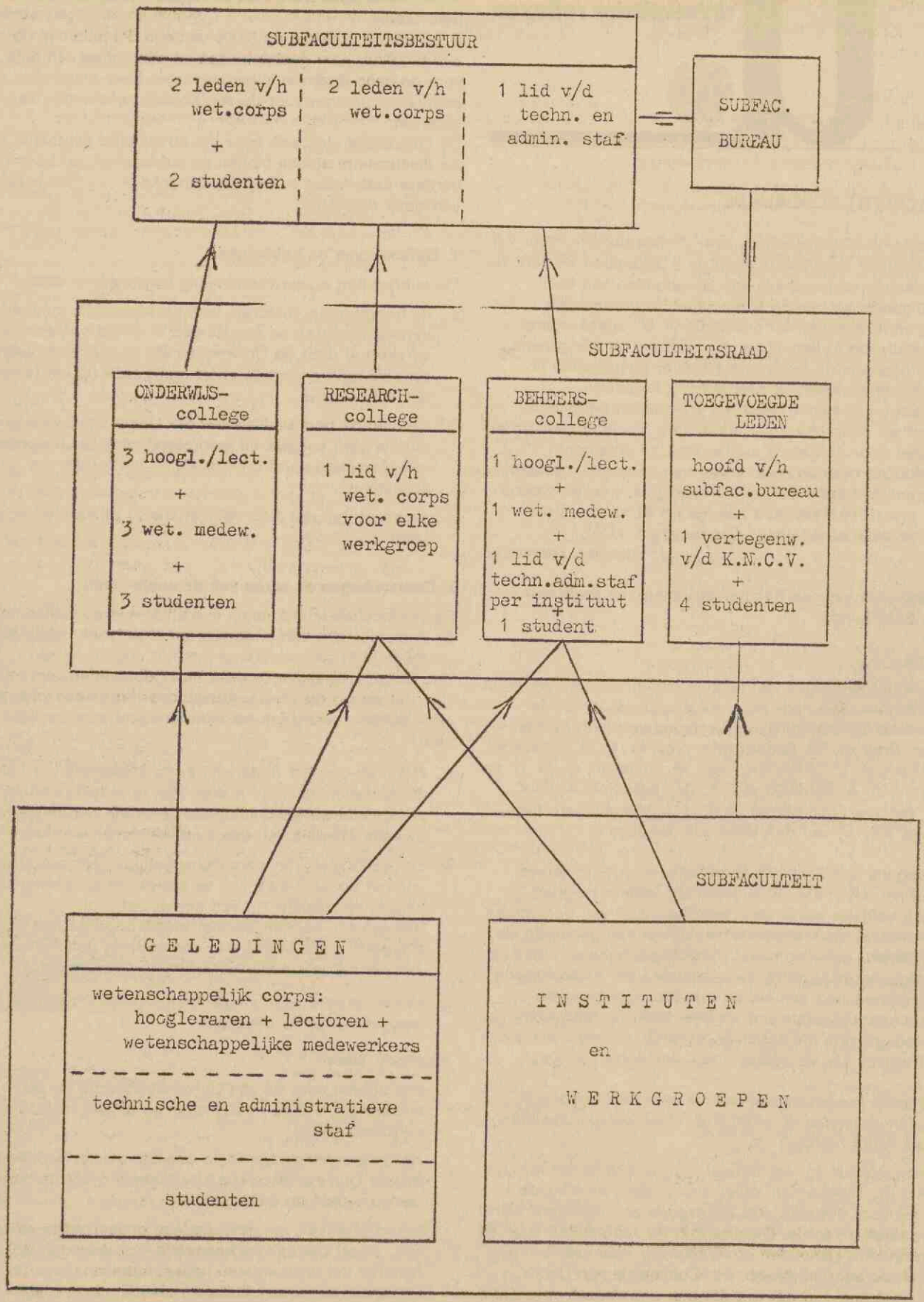
SUBFACULTEITSBESTUUR
2 leden v/h wet.corps + 2 studenten
2 leden v/h wet.corps
1 lid v/d techn. en admin. staf
SUBFAC. BUREAU
SUBFACULTEITSRAAD
ONDERWIJS-college
3 hoogl./lect. + 3 wet. medew. + 3 studenten
RESEARCH-college
1 lid v/h wet. corps voor elke werkgroep
BEHEERS-college
1 hoogl./lect. + 1 wet. medew. + 1 lid v/d techn.adm.staf per instituut + 1 student
TOEGEVOEGDE LEDEN
hoofd v/h subfac.bureau + 1 vertegenw. v/d K.N.C.V. + 4 studenten
SUBFACULTEIT
G E L E D I N G E N
wetenschappelijk corps: hoogleraren + lectoren + wetenschappelijke medewerkers
technische en administratieve staf
studenten
I N S T I T U T E N
en
W E R K G R O E P E N

schappelijke problemen waarover de subfaculteit zich verplicht voelt een uitspraak te doen.

g. Voorstellen inzake benoemingen binnen de subfaculteit scheikunde.

3. Uitgangspunten

a. De bestuursstructuur moet erop gericht zijn de onder 2 genoemde doelstellingen binnen het raam van de mogelijkheden optimaal te verwezenlijken.

b. Voor inzicht in het beleid voor alle betrokkenen, dient een hoge mate van openbaarheid te bestaan.

c. Elke student, medewerker, etc. wordt beschouwd als iemand die het verdient gerespecteerd te worden in zijn wensen, verlangens, doelen en eisen.

d. Iedereen die betrokken is bij een beleidsbeslissing, dient deze beslissing mede te nemen, hetzij direct, hetzij via rechtstreeks verkozen vertegenwoordigers. Het mandaat van deze vertegenwoordigers moet op elk moment ingetrokken kunnen worden.

e. Macht wordt niet afgeleid uit deskundigheid maar uit delegatie; deskundigheid behoort te leiden tot dienstbaarheid.

f. De belangen van de verschillende groepen die betrokken zijn bij het beleid van de subfaculteit lopen parallel; het is daarom niet zinvol om te spreken over geledingen als pressiegroepen met tegengestelde belangen.

g. Het is zinvol om over geledingen te spreken uit hoofde van een verschillende inbreng.

h. Beleid heeft een aantal fasen:
   1. oriëntatie en beleidsvoorbereiding
   2. discussie over alternatieven
   3. beleidskeuze, beleidsbeslissing
   4. uitvoering
   5. verantwoording, controle, evaluatie.

   Deze verschillende beleidsfasen kunnen worden opgedragen aan verschillende bestuursorganen.

i. Optimale verwezenlijking van de doelstellingen is niet gediend bij het leggen van beleidskeuze bij een kleine groep personen.

j. Bij het ontwerpen van een bestuursstructuur wordt uitgegaan zowel van het bestaan van de onder 1 genoemde geledingen als van een verdeling in werkgroepen.

k. Het is onmogelijk onderwijs en onderzoek te scheiden bij beleidsvorming op lange termijn.

l. Het is mogelijk de uitvoering van het beleid betreffende onderwijs, onderzoek en de hiervan afgeleiden (benoemingen, beheer en begrotingen) te delegeren aan verschillende bestuursorganen.

m. Het onderzoek wordt in het algemeen verricht in werkgroepen.

n. Bij het onderwijs zijn in de eerste laats betrokken het wetenschappelijk corps en de studenten.

o. Het beheer wordt voornamelijk uitgevoerd door het technisch en administratief personeel.

p. Het bureau van de subfaculteit is dienstverlenend.

q. Tegen beslissingen van de bestuursorganen moet beroepsmogelijkheid bestaan.

r. Afgevaardigden van instituten en werkgroepen moeten verkozen worden volgens een daar geldend reglement. Kandidaat-vertegenwoordigers van de subfaculteit als geheel kunnen gesteld worden 1. door de geleding; 2. door de subfaculteit als geheel en verkozen worden 1. door de geleding; 2. door de subfaculteit als geheel.

s. Structuren dienen zo eenvoudig en overzichtelijk mogelijk te zijn.

4. Mogelijke schema's voor een bestuursstructuur.

Toelichting bij schema A:

Vanuit de geledingen en werkgroepen worden vertegenwoordigers voor de drie colleges gekozen.
De leden van deze colleges tezamen, aangevuld met

a. hoofd van het bureau

b. een vertegenwoordiger van de KNCV

c. 4 studenten

vormen de subfaculteitsraad.

De raad stelt richtlijnen voor het beleid vast.

Driemaal per jaar of vaker als tenminste 12 leden dit wensen, komt de raad bijeen.

Het bestuur handelt in overeenstemming met de richtlijnen van de raad.

Het bestuur is verantwoording verschuldigd aan de raad.

Het bestuur vergadert doorgaans wekelijks.

Het bestuur delegeert onderwijszaken aan het onderwijscollege, researchzaken aan het researchcollege en beheerszaken aan het beheerscollege.

Deze colleges handelen overeenkomstig het door het bestuur gevoerde beleid. De colleges bereiden het beleid voor.

Het bestuur regelt de benoemingen, coordineert de begrotingen, verstrekt adviezen en vertegenwoordigt de subfaculteit naar buiten.

De Raad, het Bestuur en de Colleges worden bijgestaan door het Bureau dat het centrale administratieve orgaan van de subfaculteit is.

Ad hoc commissies kunnen door raad, bestuur en colleges ingesteld worden om een deeltaak voor te bereiden of uit te voeren. Van de beslissingen van de colleges kan men in beroep gaan bij het bestuur, en van die van het bestuur bij de raad.

Het aantal werkgroepen wordt voorlopig gelijk gesteld aan het aantal leerstoelen (ongeveer 15). Het aantal hoogleraren dat een instituut (of discipline) afvaardigt, mag niet meer dan één groter zijn dan het aantal niet-hoogleraren.

Toelichting bij schema B;

Raad bepaalt beleid, controleert DB en colleges, stelt benoemingen vast en regelt verkiezingen DB coördineert uitvoerende werkzaamheden van colleges. De colleges stellen een beleid vast binnen het door de raad gestelde kader; zij delegeren uitvoering van onderdelen naar instituten (werkgroepen); zij bereiden het beleid voor. Ad hoc commissies kunnen door raad, colleges, en DB ingesteld worden om een deeltaak voor te bereiden of uit te voeren.

Namens de structuurcommissie van de subfaculteit scheikunde,
J. Vermeer, secretaris.
F. Th. Hesselink, voorzitter.

SCHEMA B

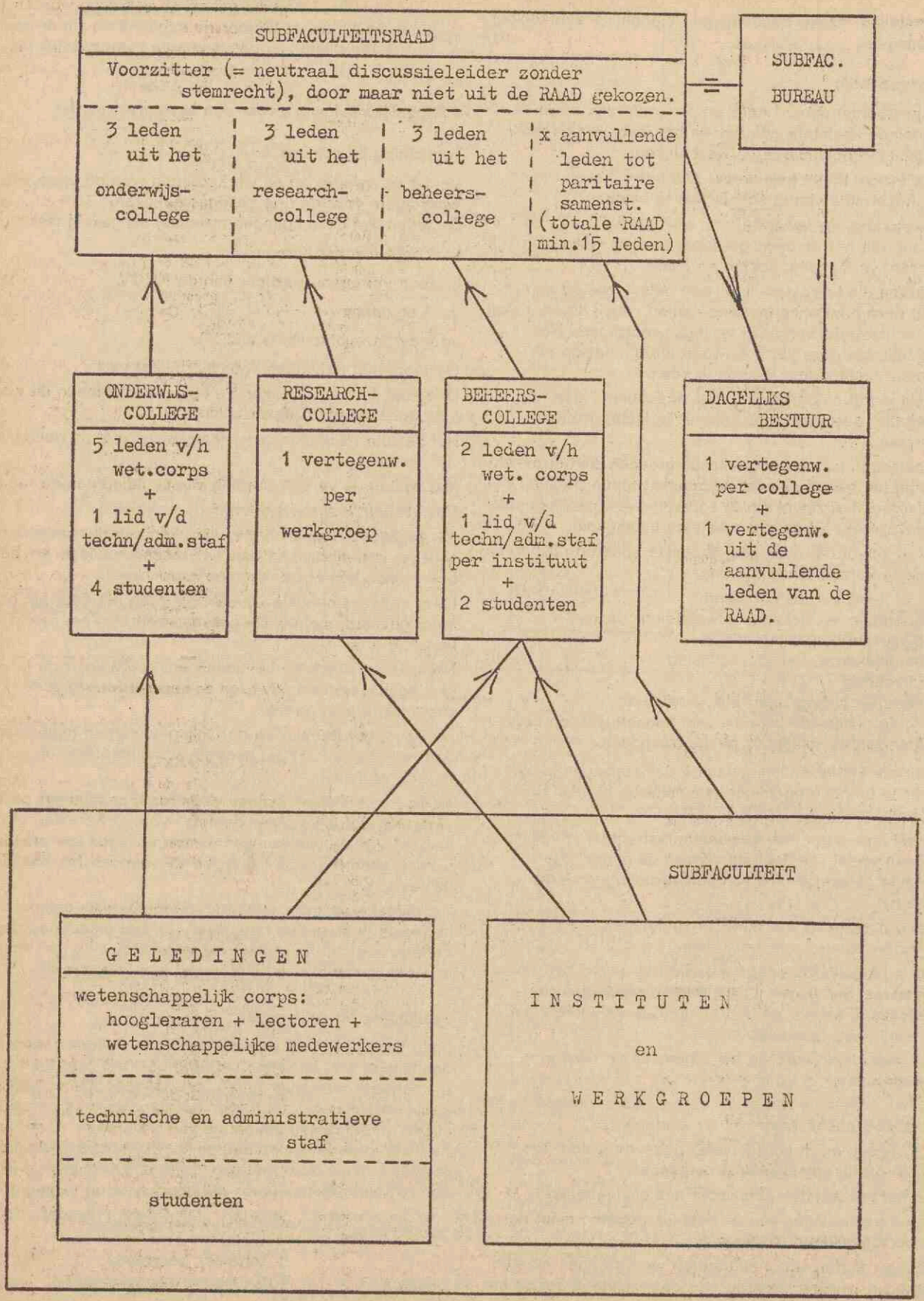
SUBFACULTEITSRAAD
Voorzitter (= neutraal discussieleider zonder stemrecht), door maar niet uit de RAAD gekozen.
3 leden uit het onderwijs-college
3 leden uit het research-college
3 leden uit het beheers-college
x aanvullende leden tot paritaire samenst. (totale RAAD min.15 leden)
SUBFAC. BUREAU
ONDERWIJS-COLLEGE
5 leden v/h wet.corps + 1 lid v/d techn/adm.staf + 4 studenten
RESEARCH-COLLEGE
1 vertegenw. per werkgroep
BEHEERS-COLLEGE
2 leden v/h wet. corps + 1 lid v/d techn/adm.staf per instituut + 2 studenten
DAGELIJKS BESTUUR
1 vertegenw. per college + 1 vertegenw. uit de aanvullende leden van de RAAD.
SUBFACULTEIT
G E L E D I N G E N
wetenschappelijk corps: hoogleraren + lectoren + wetenschappelijke medewerkers
technische en administratieve staf
studenten
I N S T I T U T E N
en
W E R K G R O E P E N

Godgeleerdheid

In de bibliotheek van het theologisch instituut gevestigd in het Transitorium II (Uithof), zal worden aangesteld een

WETENSCHAPPELIJK AMBTENAAR

te belasten met de leiding van deze bibliotheek in het bijzonder met de coördinatie van de aanschaf en de systematische indeling. De functionaris zal deel uitmaken van de wetenschappelijke staf der Universiteitsbibliotheek. Vereisten: voltooide theologische opleiding en bibliotheek-ervaring, c.q.-opleiding.

Sollicitaties te richten aan de selectiecommissie p.a. de bibliothecaris der rijksuniversiteit, Wittevrouwenstraat 11, Utrecht.
Op brief en enveloppe te vermelden: soll. 900.

Bij de faculteit der godgeleerdheid, gevestigd in het universiteitscentrum „de Uithof", kan met spoed worden geplaatst een

TYPISTE NEDERLANDS

in het bezit van het mulo/mavo-diploma en het type-diploma (het steno-diploma strekt tot aanbeveling) met een goede kennis van de nederlandse taal. Leeftijd tot 25 jaar.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan prof. dr. D. J. Hoens, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht.

Geneeskunde

Het bacteriologisch laboratorium van de kliniek voor inwendige geneeskunde vraagt voor spoedige indiensttreding een

BACTERIOLOGISCH ANALISTE of ALGEMEEN KLINISCH ANALISTE MET BACTERIOLOGISCHE ERVARING

De werkzaamheden zullen, naast kleinere projecten, bestaan uit een onderzoek betreffende immunologische factoren bij recidiverende luchtweginfecties. Geen avond- en weekenddiensten. Eventueel gedeeltelijke dagtaak. Vereisten: volledig gediplomeerd. Verdere inlichtingen worden verstrekt door dr. R. P. Mouton, bacteriologisch laboratorium, Catharijnesingel 101, Utrecht, tel. 030-28234.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 400/an. te richten aan de afdeling personele zaken ten behoeve van de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij de kliniek voor neurologie, Nic. Beetsstraat 24, Utrecht, wordt op korte termijn gevraagd een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

voor de röntgenafdeling, die belast zal worden met het typen van verslagen en brieven en het bijhouden van de kaartsystemen. Leeftijd ca. 20 jaar. Vereisten: mulo-diploma; typediploma.

Schriftelijke sollicitaties te richten onder vermelding van nr. 800/adm. aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Het fysiologisch laboratorium vraagt

SCHOONMAAKSTER-SCHOONMAKER

voor hele dagen.

Aanmelden bij het fysiologisch laboratorium, Vondellaan 24 te Utrecht.

Bij het laboratorium van de kliniek voor obstetrie en gynecologie wordt voor spoedige indiensttreding gevraagd een

ANALISTE

Geboden wordt een werkkring op een klein laboratorium, waar gewerkt wordt aan de ontwikkeling van hormoonbepalingen met behulp van radio-immunologische en gaschromatografische technieken. Nadere inlichtingen kunnen worden verstrekt door het hoofd van het laboratorium, drs. G. P. J. Alsbach, tel. 030-28234.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 720/anal. te richten aan de afdeling personele zaken t.bv.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Op het laboratorium voor medische anatomie en embryologie kan worden geplaatst een

CHEMISCH ANALIST(E)

Wij bieden een interessante positie en zelfstandig werk in de afdeling chemische embryologie voor onderzoek op het gebied van eiwitchemie, in het bijzonder de analyse van lenseiwitten. Deze afdeling is uitgerust met de meest moderne apparatuur. Vereist: diploma II_1 of eventueel I_2 en/of I_1. Enige ervaring strekt tot aanbeveling.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht onder vermelding van nr. 200/an.

Voor de beheerder van het Rudolf Magnus instituut voor farmacologie en het fysiologisch laboratorium wordt gezocht een

SECRETARESSE

voor het voeren van de personeelsadministratie, het bijhouden van de archieven, het verwerken van ziektemeldingen, het voorbereiden en notuleren van vergaderingen, het maken van afspraken en ontvangen van bezoekers van de beheerder etc. Vereisten: middelbare schoolopleiding, diploma secretaresse-opleiding of diploma stenografie nederlands en typen. Nadere inlichtingen te verkrijgen bij de beheerder van genoemde instituten.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nummer 260/340.

Tandheelkunde

Bij de afdeling materiaalkunde van het tandheelkundig instituut wordt t.b.v. de keuring van tandheelkundige materialen op korte termijn gevraagd een

ANALIST(E)-CHEMISCHE RICHTING en een LABORANTE- bijv. apothekersassistente of tandartsassistente

Hun taak zal bestaan uit het beoordelen van materialen, voornamelijk op hun fysische eigenschappen, met behulp van eenvoudige apparatuur. Er worden hoge eisen gesteld aan het accuraat uitvoeren van de diverse testen. Voor de functie van analist(e) wordt gevraagd, iemand die tenminste het eerste gedeelte van de opleiding met goed gevolg heeft afgesloten.

Sollicitaties te richten aan ir. H. P. L. Schoenmakers, tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7 te Utrecht. Tel. 030-881411.

De afdeling preventieve tandheelkunde vraagt

een **DIËTISTE**

voor voedingsanamnesen, voorlichting (zowel voor afzonderlijke personen als voor groepen), deelname in onderwijs aan tandheelkundig studenten en research.

Vereisten: HBS of Gymnasium, diploma diëtiste. Verdere inlichtingen worden verstrekt door de beheerder van het laboratorium voor microbiologie, Catharijnesingel 59, Utrecht, tel. 030-22547.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 360-dië te richten aan de afdeling personele zaken ten behoeve van de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij de afdeling preventieve orthodontie van het tandheelkundig instituut kan worden geplaatst een

TYPISTE voor halve dagen.

Vereisten: MULO-opleiding en typediploma.

Schriftelijke sollicitaties met opgave van leeftijd en ervaring te richten aan het hoofd van de afdeling preventieve orthodontie, Jutfaseweg 7 te Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Op het organisch chemisch laboratorium is plaats voor een

SCHOONMAAKSTER

voor de volle dagtaak (hoogstens 43¾ uur per week). Salaris voor 23-jarigen en ouder *f* 3,62 per uur.

Aanmelden dagelijks bij de administratie van het laboratorium, Croesestraat 79, Utrecht. Tel. 882311.

In de subfaculteit scheikunde is beschikbaar de leerstoel in de

PROCESSEN in de VASTE STOF

Van de voor deze leerstoel gezochte

(GEWOON) HOOGLERAAR

wordt o.a. verwacht: a. nauwe samenwerking met de leerstoel fysica van de vaste stof in de subfaculteit wiskunde, sterrenkunde en natuurkunde. Beide afdelingen zullen in 1970 verhuizen naar één gebouw in het nieuwe universiteitscentrum „de Uithof"; b. een positieve begeleiding van de thans lopende onderzoekingen op het gebied van de processen in de vaste stof: chemische reacties, diffusie; fotolyse, luminescentie, fotogeleiding; c. het stimuleren van nieuwe chemische richtingen in het vaste stof onderzoek.

Sollicitaties of suggesties over mogelijke sollicitanten, met levensbeschrijving en gegevens over wetenschappelijke en educatieve

ervaring, te richten aan de voorzitter van de subfaculteit scheikunde, prof. dr ir. J. Smittenberg, analytisch chemisch laboratorium, Croesestraat 77-A, Utrecht, bij wie ook nadere inlichtingen kunnen worden verkregen.

Bij het Vening Meinesz laboratorium kan vanaf 1 februari 1970 worden geplaatst een

ANALIST(E)

als medewerk(st)er bij het onderzoek van geologische materialen. Naast algemene laboratorium ervaring is interesse in mineralen en gesteenten gewenst. Gedacht wordt aan een kandida(a)t(e), die reeds een deel van de opleiding heeft voltooid. De aard van de werkzaamheden ligt op analytisch en preparatief gebied en biedt de mogelijkheid een specialisme te ontwikkelen in enkele moderne instrumentele analysemethoden.

Sollicitanten worden verzocht zich schriftelijk of telefonisch in verbinding te stellen met het Vening Meinesz laboratorium (afdeling geochemie), Lucas Bolwerk 7 (tel. 13961), Utrecht.

Bij het fysisch laboratorium is een vacature voor een

HUISHOUDELIJKE HULP

voor het schoonhouden van de laboratorium- en bureauruimten. Werktijden van 7.00-12.30 uur en van 13.00-16.15 uur. Leeftijd 18-45 jaar. Salaris voor 23-jarigen en ouderen *f* 3,62 per uur; beneden de 23 jaar salaris naar leeftijd.

Aanmelden dagelijks bij de personeelsafdeling van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6 te Utrecht. (tel. 030-2 53 57).

Fysisch laboratorium. Ten behoeve van het in aanbouw zijnde kryogene laboratorium in het nieuwe universiteitscentrum, zoeken wij een

H.T.S.-er

die als kryo-technikus verantwoordelijk zal zijn voor het in bedrijf houden van de zeer gecompliceerde apparatuur; het plannen van uitbreidingen; het meewerken bij het ontwerpen van kryogene opstellingen en het leiding geven aan technisch hulppersoneel. Het laboratorium huisvest o.a. een helium liquefaktor met de daarbij gebruikelijke installatie ten behoeve van experimenten bij zeer lage temperaturen. De aan te stellen functionaris wordt in de gelegenheid gesteld een opleiding te volgen bij een erkend laboratorium op dit gebied. Ervaring op het gebied van de koudetechniek, de vakuümtechniek en het construeren met roestvrij staal strekt tot aanbeveling.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, Utrecht.

Bij het geologisch instituut, afd. sedimentologie kan op korte termijn worden geplaatst een

SEDIMENTOLOOG

die zal worden belast met: 1. onderwijs. Medewerking aan het onderwijsprogramma van de afdeling waaronder veldwerkbegeleiding en (co) leiding van excursie naar voorkeur en capaciteit. 2. Interne organisatie. Begrotingen, aanschaffingsbeleid, verslaggeving, supervisie technische en administratieve activiteiten, etc.

3. Research. Vergelijkend onderzoek van recente en oude sedimenten vanuit de structureel-sequentionele benadering. Kennis van ecologische aspecten van de mikropaleontologie strekt tot aanbeveling. Planning en uitvoering der taken vindt plaats in de collectieve verantwoordelijkheid van hoogleraar, stafleden en promovendi. Aanstelling en bezoldiging zal geschieden in het rangenstelsel der wetenschappelijke medewerkers.

Sollicitaties te richten aan de hoogleraar in de sedimentologie, geologisch instituut, Oude Gracht 320, Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij de afdeling bacteriofaag van het genetisch instituut kan worden geplaatst een

ANALIST(E)

met microbiologische interesse, in het bezit van het diploma biochemisch analist, die binnen de werkgroep bacteriofaag zal worden belast met zelfstandig onderzoek aan het DNA van het virus.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan: dr ir. J. H. van de Pol, Genetisch Instituut, Opaalweg 20, Utrecht.

Bij het zoologisch laboratorium bestaat gelegenheid tot het plaatsen van een leerling ter opleiding voor een

ZOOLOGISCH ANALIST(E)

Het praktisch werk bestaat voornamelijk uit het vervaardigen van microscopische preparaten van weefsels. Gegadigden dienen tevens een analistencurus te volgen, waar de voor het examen benodigde natuur- en scheikunde gedoceerd wordt.

Gedurende de praktische opleiding wordt een maandelijkse vergoeding toegekend. afhankelijk van leeftijd. Eindexamen HBS of Gymnasium strekt tot aanbeveling.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het zoölogisch laboratorium, Janskerkhof 3 te Utrecht.

Bij het laboratorium voor ruimte-onderzoek van het sterrekundig instituut bestaat een vacature voor een

ELEKTRONISCH INGENIEUR

die in groepsverband werkend, belast zal worden met het ontwerpen, ontwikkelen en beproeven van wetenschappelijke instrumenten, die gelanceerd zullen worden in satellieten en raketten of aan ballonnen. In het bijzonder zal de aan te stellen medewerker belast worden met de elektronische aspecten van een zeer geavanceerde ultra-violet-sterspectrofometer. Het werk is boeiend en gevarieerd in een goed ingevoerde groep met vele internationale contacten.

Geschreven sollicitaties met referenties gaarne te richten aan prof. dr. C. de Jager, Laboratorium voor Ruimte-Onderzoek, Huizingalaan 121, Utrecht.

Letteren

Op het instituut voor engelse taal- en letterkunde, Maliebaan 97, wordt gevraagd een vrouwelijke

ADMINISTRATIEVE KRACHT

voor halve dagen. De werkzaamheden zullen o.a. beslaan: het verzorgen van stencilwerk (hoofdzakelijk in het Engels); het tikken van correspondentie en verdere lichte administratieve bezigheden.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van bovengenoemd instituut.

Het instituut voor engelse taal- en letterkunde, Maliebaan 97, vraagt op korte termijn een jong

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER (AKAD.)

voor onderwijs en onderzoek op het gebied van het modern engels, met speciale belangstelling voor uitdieping van de mogelijkheden van het talenpraktikum.

Schriftelijke sollicitaites te zenden aan bovengenoemd instituut.

Het instituut voor engelse taal- en letterkunde vraagt op korte termijn een

SECRETARESSE

Vereisten: eindexamen van de middelbare school, een goede kennis van het engels bekwaamheid in steno en typen (Nederlands en Engels), enige ervaring in administratieve werkzaamheden.

Zij zal op den duur in staat moeten zijn de correspondentie van het instituut grotendeels zelfstandig te voeren.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van bovengenoemd instituut, Maliebaan 97, Utrecht.

Instituut voor geschiedenis. Bij de afdeling economische en sociale geschiedenis wordt per 1 augustus 1970 gevraagd een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER

taak: onderwijs; onderzoek met name op het gebied van de sociale geschiedenis. Vereisten: doctoraal examen geschiedenis; enige onderwijs-ervaring; specialisatie in de sociale geschiedenis. Aanstelling: volgens rijksregeling in het rangenstelsel voor wetenschappelijk medewerkers.

Sollicitaties met curriculum vitae voor 1 februari 1970 te richten aan het hoofd van de afdeling economische en sociale geschiedenis prof. dr. Th. van Tijn, Instituut voor geschiedenis, Kromme Nieuwe Gracht 20 te Utrecht.

Nadere inlichtingen over deze functie worden desgewenst ook telefonisch door prof. van Tijn verstrekt, Instituut 030-13837, thuis 02153-6481.

RIJKSKLEDINGBESLUIT

Op grond van een beschikking van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken zullen met ingang van 1 januari 1970 de inhoudingsbedragen voor dienstkleding worden verhoogd in verband met de ontwikkeling van het prijspeil.

A. Inhoudingsbedragen voor uniformkleding m.i.v. 1 januari 1970

Cat. II

Hoofddeksel	gratis
Uniformjas en uniformbroek	f 23,05
Overhemd	f 13,50
Zelfbinder	f 1,45
Overkleding en/of regenkleding	f 10,—
Totaal per jaar	f 48,—
Totaal per maand	f 4,—

Cat. III

Hoofddeksel	gratis
Uniformjas en uniformbroek	f 28,05
Overhemd	f 13,50
Zelfbinder	f 1,45
Overkleding en/of regenkleding	f 17,—
Totaal per jaar	f 60,—
Totaa. per maand	f 5,—

Cat. IV

Hoofddeksel	gratis
Uniformjas en uniformbroek	f 36,05
Overhemd	f 13,50
Zelfbinder	f 1,45
Overkleding en/of regenkleding	f 21,—
Totaal per jaar	f 72,—
Totaal per maand	f 6,—

Cat. V

Hoofddeksel	gratis
Uniformjas en uniformbroek	f 42,05
Overhemd	f 13,50
Zelfbinder	f 1,45
Overkleding en/of regenkleding	f 27,—
Totaal per jaar	f 84,—
Totaal per maand	f 7,—

Verklaring der categorieën

Cat. II: geïnformeerd personeel beneden 23 jr.
Cat. III: geïnformeerd personeel in loongroep 1 t.m. 3 (rijksambtenaar H, G en F), met uitzondering van beneden 23-jarigen.
Cat. IV: geïnformeerd personeel
a) in loongroep 4 t.m. 6 (rijksambtenaar E en D), met uitzondering van beneden 23-jarigen
b) salarisschalen 1 t.m. 34, met uitzondering van de beneden 23-jarigen
Cat. V: geïnformeerd personeel in de salarisschalen 35 t.m. 77, met uitzondering van de beneden 23-jarigen.

B. Inhoudsbedragen per maand voor werkkleding m.i.v. 1 januari 1970

Stofjas heren, middengrijs	f 1,08
Overall, blauw	f 1,08
Werkbroek, blauw	f 0,67
Werkjas, blauw	f 0,67
Laboratoriumjas	f 1,08
Laboratoriumjas voor dames (katoen)	f 1,08
Laboratoriumjas voor dames (nylon)	f 1,27
Werkkleding voor dames (katoen)	f 1,08
Werkkleding voor dames (nylon)	f 1,27
Verpleegstersschort, zonder mouwen	f 0,67
Verpleegstersschort, met mouwen	f 1,08
Doktersjas	f 1,35
Manchesterwerkjas, twee-rij	f 1,14
Manchesterwerkbroek	f 1,97

STUDENTEN

LAATSTE NA-INSCHRIJVING

Donderdag 15 januari zal er nog gelegenheid zijn zich te laten inschrijven. Degenen, die in aanmerking wensen te komen, kunnen hiervoor schriftelijk of telefonisch een afspraak maken met bureau Inschrijving, Nobelstraat 2a, telefoon 1 68 44.

BELEIDSRAAD BESLUITEN

Besluiten genomen in de vergadering van de Beleidsraad van 3 december 1969.

1. Naar aanleiding van de bespreking van het punt 'functioneren van de Beleidsraad' is besloten, dat de werkcommissie, die reeds een aantal vragen had opgesteld, zich bezig zal houden met de uitwerking van verschillende voorstellen. In de vergadering van de Beleidsraad van 19 februari 1970 zal het punt naar aanleiding van de uitgewerkte voorstellen verder worden besproken.

2. Op verzoek van de Begeleidingscommissie voor het onderzoek studentenvoorzieningen is besloten de naam van deze commissie te veranderen in „Commissie attitudeonderzoek integratie studentenvoorzieningen". Aan deze commissie is delegatie verleend ten aanzien van de probleemstelling, de voortgang en de resultaten van het onderzoek. De commissie zal aan de heer G. M. E. Blom, die tezamen met de heer Groenendijk aangetrokken is voor dit onderzoek, een opdracht voor 2 maanden verstrekken ter oriëntatie. Na afloop van deze termijn zal de heer Blom een gespecificeerde opdracht verkrijgen, waarbij wordt aangegeven binnen welke termijn het onderzoek beëindigd moet zijn.

3. Daar wegens het ontbreken van juiste gegevens over de subsidiëring van het Kultureel Centrum nog geen definitief besluit kan worden genomen t.a.v. een aan Curatoren uit te brengen advies over de bestemming van de extra gelden voor Collectieve Voorzieningen, wordt besloten de vier studentleden te machtigen dit te regelen. Hun voorstellen zullen worden beschouwd als een besluit van de Beleidsraad.
Tevens wordt besloten de gehele procedure rondom deze kwestie en het quorum van de beleidsraad in de volgende beleidsraad aan de orde te stellen.

AGENDA BELEIDSRAAD VERGADERING

Agenda voor de openbare vergadering van de Beleidsraad van 15 januari, in de curatorenkamer van het gebouw Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Aanvang: 9.30 uur.

1. Opening en vaststellen van het verslag van de vergadering van 3 december 1969; 2. Ingekomen stukken en mededelingen; 3. Jaarverslag van de Beleidsraad; 4. Structuurnota USS; 5. Standpunt van de Beleidsraad t.a.v. subsidiëring van de voor niet-studenten opengestelde faciliteiten; 6. Nabeschouwing over de verdeling extra toegekende middelen door de Minister van Onderwijs in verband met de BTW in de Beleidsraad van 3 december 1969; 7. Quorum vergadering Beleidsraad; 8. Ideeën- en klachtenbussen; 9. Rondvraag en sluiting.
De stukken zullen ter inzage liggen op het bureau van de U.S.F., Wilhelminapark 23.

JUNIOR FELLOWSHIPS 70-71

New York University Center for International Studies.
The Junior Fellowship is a nonrenewable one-year grant, a stipend of approximately $ 5.400, varying slightly according the graduate school in which the Fellow is enrolled. This amount consists of an award of $ 4.500 plus half-tuition remission. Applicants must be specializing in training which prepare them to take a leading role in promoting better relations between states, the prevention of war, or the amelioration of societal problems on an international scale such as poverty or racism. Application for a Junior Fellowship consists of two components: application for a Junior Fellowship and application to a graduate degree program at New York University. The prospective candidates should write to: Administrative Assistant for Fellowships Center for International Studies New York University 6 Washington Square North, Room 33 New York, N. Y. 10003.

SPORT

Atletiek

Ned. Studenten Crosskampioenschappen te Wageningen. De sportstichting van de Landbouw Hogeschool te Wageningen organiseert op zaterdag 24 januari 1970 de nationale studenten crosskampioenschappen op de Wageningse Berg. De wedstrijd begint om 14.30 uur. Het inschrijfgeld bedraagt f 2,50 p.p.; de leden van de U.S.A.F. betalen echter slechts f 2,— p.p. De inschrijving sluit dinsdag 13 januari. De aanmeldingen worden ingewacht bij de secretaris van de U.S.A.F., Ondiep 141 bis. Deze wedstrijden gelden als selectie voor de internationale studenten cross te Bern in Zwitserland op zaterdag 28 februari.

s.v.h.g. 'SOCRATES'

Het bestuur van de S.V.H.G. 'Socrates' afdeling Utrecht is voor 1969-1970 als volgt samengesteld: Leo de Lange, voorzitter; Joke Frederikze, secretaresse; Ton Dumans, penningmeester; André Holleman, disputor; Ton Gerritsen, actiesecretaris; Evelien Vaane, secretaresse 2.
Secretariaat: F. C. Dondersstraat 18 B, Utrecht.

USF en enquête wetenschappelijke staf

Het U.S.F.-bestuur twijfelt sterk aan de waarde van de enquête die onder de wetenschappelijke staf van de Utrechtse Rijksuniversiteit gehouden is. Deze twijfel komt met name voort uit de zo nu en dan onduidelijke en zelfs misleidende vraagstelling in het vragenformulier van deze enquête bestuursvorm.
Met name de vraagstelling over de wenselijkheid van het one-man-one-vote-systeem was misleidend. In deze vraagstelling wordt dezelfde fout gemaakt als minister Veringa deed in zijn nota bestuursvorm. Het one-man-one-vote-systeem wordt ten onrechte gelijk gesteld met directe democratie (beslissingen uitsluitend via plenaire vergaderingen). Tussenvormen als vertegenwoordigende democratie, met tussentijdse afzetbaarheid van de gekozenen, zoals uitgewerkt in de studenten-nota die

als alternatief van het rapport Van Unnik verscheen, bleven onvermeld. Deze onduidelijkheid in de vraagstelling komt later nog eens terug bij de vraag naar het gewenste aantal geledingen in de universiteit. Het afzien van onderscheid in geledingen wordt dan gelijkgesteld met het one-man-one-vote-systeem, zoals het daarvoor onjuist gedefineerd is.

Het is duidelijk dat achter de conclusie dat de wetenschappelijke staf in Utrecht in grote meerderheid het one-man-one-vote-systeem afwijst, vraagtekens geplaatst moeten worden.

Het USF-bestuur hoopt dat de gesignaleerde tekortkomingen in deze enquête bij de uiteindelijke uitslag niet onbesproken blijven.

USF-Perssecretariaat.

USF-PROTEST TEGEN WIJZIGING AFLOSSING STUDIESCHULD

Het bestuur van de Utrechtse Studenten Faculteiten protesteert met klem tegen de plotselinge wijziging in de regeling aflossing studieschuld waardoor terugbetaling van renteloze voorschotten voortaan niet meer aftrekbaar zal zijn als buitengewone last bij de inkomstenbelasting. Hierdoor worden 150.000 betrokkenen ernstig gedupeerd.

Deze wijziging is een gevolg van een beslissing van de Hoge Raad dit voorjaar, waarbij is bepaald dat aftrek van buitengewone lasten niet mag plaatsvinden in het jaar dat de lening wordt afgelost, maar alleen in het jaar waarin het geleende bedrag is besteed. De staatssecretaris heeft nu eind november (dus een half jaar later!) beslist dat alleen voor het belastingjaar 1969 de fiscale aftrek van de aflossingen van de studieschulden nog mogelijk is. Hij wijst er daarbij op dat gezien de drukte bij de girodienst de betalingsopdrachten tijdig voor 31 december moeten worden gegeven. Maar de direct-betrokkenen zijn hiervan niet persoonlijk op de hoogte gesteld, hoewel 't technisch eenvoudig moet zijn omdat alle adressen van de schuldenaren bij de afdeling rijksstudietoelagen in de computer behoren te zitten.

De USF verlangt nu het volgende:

1. Gezien het feit dat persoonlijke bekendmaking aan de betrokkenen niet meer op tijd kan plaats vinden, verschuiving van de fatale datum tot minstens 1 april 1970. Hiervoor pleit tevens dat de aangifte voor de inkomstenbelasting dan pas ingediend wordt, zodat de betrokkenen eerst tegen die tijd de mogelijkheden van aftrekbaarheid volledig kunnen overzien. De staatssecretaris erkent dit laatste zelf overigens ook, wanneer hij in de bekendmaking verwijst naar de belastinggidsen **1970.**

2. In de tweede plaats meent de USF dat de regering zich niet zonder meer bij de uitspraak van de Hoge Raad moet neerleggen, maar een wetswijziging moet indienen waardoor de oorspronkelijke afbetalingssituatie hersteld wordt. Het getuigt immers van oneerlijk beleid door de feitelijke voorwaarden waarop de studieleningen verstrekt zijn, achteraf eenzijdig ten nadele van de andere partij te wijzigen. Het gaat hier om bedragen die in veel gevallen in de duizenden guldens lopen.

3. Tenslotte merkt de USF nog op dat het huidige systeem van studiefinanciering noodzakelijkerwijs moet leiden tot wantoestanden als dit geval. Ook de meerderheidsvoorstellen van de commissie-Andriessen ontkomen niet aan de gevolgen van deze maatregel. De onbillijkheden van het huidige systeem (tussen beursalen en kinderen van vermogende ouders) worden door deze voorstellen dan ook niet weggenomen. De noodzaak van een radikaal ander systeem van studiefinanciering is eens te meer onderstreept.

P.S. Wij namen kennis van deze maatregel d.m.v. het persbericht nr. 2261 van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen van 26 november 1969.

USF-persbericht, 15 december 1969

NEDERLANDS STUDENTEN TONEEL

SARST (Rotterdam) In samenwerking met de SNST (Stichting Nederlands Studenten Toneel), is bezig met de voorbereidingen voor Gorilla Queen, een theater-project dat tot een eerste voorstelling zal komen op het eerstvolgende Stutofes in Rotterdam.

Het eerste kennismakingsweekend is op 17 en 18 januari in Rotterdam.

De voorbereidingen en repetities zullen worden gehouden in de Paaschheuvel te Vierhouten (op de Veluwe) van 15 februari tot 15 maart.

Belangstellenden die mee willen werken op het gebied van toneel, dans, zang, kleding, grime, belichting-geluid of bij de technische begeleiding kunnen contact opnemen (t.m. 15 januari a.s.) met Corinne Oudijk, tel. 01793-361 (bij voorkeur tussen 9.00 uur en 13.00 uur) of met de plaatselijke overkoepelende toneelvereniging.

GESLAAGD:

Doctoraal Franse taal- en letterkunde: G. N. van Heeswijk, Zeelst; H. M. Tielemans, Vught.
Doctoraal kunstgeschiedenis: mevr. I. M. Gerards-Nelissen, Utrecht.
Doctoraal Zweedse taal- en letterkunde: mej. E. L. Stomps, Rotterdam.
Doctoraal Oudgermaanse taal- en letterkunde: A. J. A. Hildebrand, Utrecht.
Doctoraal rechtsgeleerdheid: J. P. Wittop Koning, Den Haag; A. van Valkenburg, Veenendaal; J. W. Fokkens, Leerdam.
Doctoraal geneeskunde: W. B. Goslinga, G. A. Vlasblom, Utrecht. Mevr. A. Bartels-Kortland, Rotterdam; A. M. Hemmes, 's Graveland; J. de Leur, Eindhoven; mej. O. E. van Rees, Eerbeek; H. H. P. Vergouwen, Etten Leur; J. A. M. van Dijk, Vleuten, mevr. J. W. den Ouden-Muller, Heinenoord; M. R. van Santen, Middelburg; P. Chr. Schepp, Amersfoort; B. Veenings, Hilversum. Semi arts: J. A. du Boeuff, Amersfoort, P. J. Böhler, Utrecht; W. A. J. van Daal, Helmond; J. A. C. Jongerius, Houten; E. O. Rongstad, Drammen (Noorw.); F. B. J. M. Wagenaar, Hengelo (O.); P. F. Hulstaert, Breda.
Arts: H. A. Hagens, W. J. Hoogenraad, mevr. S. J. Verhagen-Tjan, Utrecht; N. L. Johnsen, Dikemark (Noorw.).
Doctoraal godgeleerdheid: C. van Bart, Putten; G. Boer, Katwijk aan Zee.
Doctoraal rechtsgeleerdheid: mej. M. S. J. Zwamborn, Apeldoorn.
Doctoraal geneeskunde: T. A. Boon, Zeist; G. B. ten Haken, Woerden; W. van den Heuvel, Oosterbeek; F. de Ruiter, Utrecht; mej. M. v. d. Toorn, De Bilt.
Doctoraal psychologie: G. de Graaf, Utrecht; R. D. de Jong, Bilthoven (cum laude); mej. M. de Vries, Den Haag (cum laude); F. J. Voorn, Utrecht (cum laude).
Doctoraal opvoedkunde: L. J. van den Bosch, Utrecht (cum laude), mej. C. M. Landsbergen, Rotterdam; R. G. van Roon, Doorn (cum laude), P. Sonke, Eindhoven (cum laude); M. Traas; Utrecht (cum laude).
Doctoraal Franse taal- en letterkunde: mej. A. P. W. van der Ben, Arnhem.
Kerkelijk examen: K. van Ruler, en D. D. Lucas, Utrecht; C. P. Kassenaar, Soest.
Doctoraal rechtsgeleerdheid: C. W. B. Klarenbeek, Utrecht.
Dierenartsexamen: L. B. H. ten Hove, W. A. Kok, H. M. van Noortwijk, Utrecht; J. P. Vrij, Overveen; mevr. W. A. Nitschelm-Jamieson, Driebergen; J. J. M. van Riet-Kaatsheuvel; J. P. I. van Wensveen, Utrecht.
Doctoraal examen wiskunde: W. L. J. van der Kallen, Bussum (cum laude); J. A. Meijerinck, Rotterdam (cum laude); N. Vossenstijn, de Bilt (cum laude); C. J. A. Bloemsma, Tiel.
Doctoraal examen natuurkunde: H. C. Bunt, Utrecht; J. H. H. G. Rademakers, de Bilt; W. A. M. Veltman, Vianen; J. P. M. de Vreede, Rotterdam.
Doctoraal examen sterrenkunde: M. A. J. Snijders, Utrecht.
Doctoraal examen scheikunde: M. M. Bevers, Boxtel (cum laude); D. van den Broek, Bilthoven; H. Bunk, Amersfoort; J. P. ter Heege, Culemborg; A. H. Klokke, J. A. Rompes en mevr. J. L. Schotman-Veldman, Utrecht; H. P. van Leeuwen, Veenendaal; J. P. M. Maas, 's Hertogenbosch; M. Muis, IJsselstein; H. Polman, Zeist.
Doctoraal examen biologie: mej. A. H. Broekhuis, A. Musch, R. A. Samson, R. Snoeijing, J. F. Steenbakkers, Utrecht (cum laude); Mej. M. M. A. Brunt, Arnhem; H. J. M. Goverde, Oosterhout; L. A. G. van Minderhout, den Dungen (cum laude); M. Terlou, Bennekom (cum laude).
Doctoraal examen farmacie: A. J. Tillmanns, Schaesberg; M. van Bezeij, Utrecht.
Doctoraal examen rechtsgeleerdheid: P. J. A. van de Ven, Eindhoven; R. J. Haasjes, Enschede; J. U. Baronesse Bentinck van Schoonheten, Heeten (O.); J. A. G. Baron de Vos van Steenwijk, Langbroek; mej. M. A. Laan, Bilthoven; Th. M. de Boer, Amsterdam; C. F. E. P. Galama, Hilversum; P. L. de Zwart, Hilversum; G. E. Heynis, Arnhem.
Doct. examen rechtsgeleerdheid notariële studierichting: mevr. A. G. J. Klein-Jansen, Utrecht; mej. C. Gorzeman, Oostvoorne.
Doctoraal examen geneeskunde: J. Botnes, Rotterdam; J. W. B. M. Casparie, Rotterdam; R. H. Padt, Hilversum; J. C. Reumerman, Rumpt (Gld.);
Apothekersexamen (Deel I) mevr. M. J. C. Helleman-Blömer, C. v. Buren, P. M. J. A. Lenoir, H. v. d. Pavert, Utrecht; H. J. Boersma, Amersfoort; G. J. B. v. d. Wijst, Nijmegen.
Doctoraal examen kunstgeschiedenis: R. H. C. Vos, Utrecht; A. W. F. M. Mey, Amsterdam.
Semi-arts examen: H. Th. M. ter Beek, Rosmalen; C. G. J. van den Beld; Heelsum, S. J. M. M. Ketelaars, Tilburg; .C J. M. Lips, Eindhoven; J. J. H. M. Luykx, Wijk bij Duurstede; S. F. van Maren, Den Haag; A. G. Rijntjes, P. D. M. M. Verschure, Utrecht.
Arts examen: R. G. A. Ackerstaff, T. J. C. M. van Zeeland, Utrecht; N. W. Drijber, De Bilt; C. W. Roosjen, Bilthoven; H. Bal, Zeist, J. F. Nijsen, Utrecht.
Doctoraal examen wijsbegeerte: J. van Amerongen, Utrecht.

FACULTEITEN

GODGELEERDHEID

COLLEGES ALGEMENE DIDACTIEK
Zie onder sociale wetenschappen, subfaculteit opvoedkunde.

RECHTEN

KANDIDAATSOPLEIDING MACRO-ECONOMIE

De in 'U' nr 15 opgenomen mededeling luidende 'Wellicht ten overvloede zij er op gewezen dat studenten die zijn afgewezen voor het K II examen, maar een voldoende behaalden voor het vak macro-economie, dit voldoende cijfer kunnen laten staan en derhalve het macro-economie niet behoeven over te doen
De geldigheidsduur van 't tentamen is in dit geval maximaal 2,5 jaar' moet worden aangevuld met: Deze regeling geldt uitsluitend voor de studiejaren 68-69 en ouder. Voor het studiejaar 69-70 is de regeling als vastgelegd in de studiegids blz. B 7 pnt. 4.3.3 en 4.3.4. van toepassing.

KANDIDAATSOPLEIDING MICRO-ECONOMIE

2e TRIMESTER

De werkgroepen micro-economie deel II, aanvangende in de week van 26 januari, zijn voor allen toegankelijk, ook voor degenen die in de loop van het eerste trimester wegens hun onvoldoende deelname bericht kregen niet meer aan de werkgroepen voor deel I te kunnen deelnemen.
Voor het vak micro-economie deel II zal evenals voor deel I een syllabus worden uitgegeven. Deze zal vanaf 15 januari verkrijgbaar zijn bij de Pressa Trajectina, Lepelenburg 1. De vermoedelijke prijs van deze syllabus bedraagt *f* 7. De bandcolleges micro-economie deel II beginnen in de week van 19 januari, de werkgroepen beginnen in de week van 26 januari; het demonstratie-college begint in de week van 2 februari.
Onderwerpen voor de eerste werkgroep deel II, evaluatie 1e trimester: deeltentamen 2-hoofdige leiding, normen sancties etc. Overzicht van het onderwerp voor deel II: zie syllabus pag. a t.m. g.

WERKGROEPEN BURGERLIJK PROCESRECHT

Na de kerstvakantie zullen nieuwe werkgroepen burgerlijk procesrecht aanvangen en wel op woensdag 21 januari 1970 van 16.00-18.00 uur en op donderdag 22 januari 1970 van 17.00-19.00 uur.
Plaats: Molengraaff instituut.
Deelnemers kunnen zich opgeven bij de administratie van het Molengraaff instituut. Bij inschrijving wordt een stencil met inlichtingen verstrekt.

KANDIDAATSOPLEIDING, K II INLEIDING BURGERLIJK RECHT.

De in het doceerrooster onder 'opmerkingen' noot 5 aangegeven uren burgerlijk recht vangen niet aan op 21 januari 1970 doch op 18 februari. Derhalve zal op de woensdagen 18 en 25 februari en 4 en 11 maart, telkens van 11-13 uur, Achter de Dom, Prof Schuttevâer achtereenvolgens behandelen de onderwerpen: 1. zakelijke en persoonlijke rechten: tegenstellingen? 2. 'verkrijging' en 'teloorgaan' van 'eigendom' 3. 'verplichtingen' in het burgerlijk recht. 4. de krediteurspositie, als de 'betaling' stagneert.
Het eerste uur zal telkens een 'luistercollege' zijn, het tweede uur dient voor discussie (mede) n.a.v. het behandelde.
Er komen geen onderwerpen 'buiten de examenstof' ter sprake.

CEDANT ARMA TOGAE

Dinsdagavond 20-1-1970 om acht uur spreekt dr. Roberto E. Guyer, oud-hoogleraar in het volkenrecht te Buenos Aires en huidig ambassadeur van Argentinië in Nederland, over: 'The Antarctic Treaty, 1959, and its consequences'.
Plaats: Volkenrechtelijk Instituut, Janskerkhof 16.

GENEESKUNDE

TENTAMEN HISTORISCHE ONTWIKKELING
Aanvulling op mededeling in 'U' 16 van 19 december jl.: de uren zijn van 10.00 uur tot 12.00

BENOEMD

Bij K.B. van 11 december 1969 nr 21 werd benoemd aan de Utrechtse universiteit met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden prof. dr. ir. J. J. Denier van der Gon tot gewoon hoogleraar in de faculteit der geneeskunde om onderwijs te geven in de medische fysica.
Prof. Denier van der Gon was reeds gewoon hoogleraar in de faculteit der wiskunde en natuurwetenschappen om onderwijs te geven in de fysica van de mens (K.B. van 25 augustus 1965 nr 39).

BENOEMD

Bij K.B. van 11 december 1969 nr 25 werd benoemd aan de Utrechtse universiteit met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden dr. R. P. Mouton tot gewoon lector in de faculteit der geneeskunde om onderwijs te geven in de klinische bacteriologie.

FILMVOORSTELLING

De medische sectie van de Nederlandse Vereniging voor de Wetenschappelijke Film en Televisie nodigt hierbij belangstellenden van de wetenschappelijke staf van de medische faculteit en de medische studenten uit tot het bijwonen van een filmvoorstelling, die gehouden zal worden op maandag, 26 januari om 20.00 uur in de studio van de stichting film en wetenschap, Catharijnesingel 59, ingang Sterrenbos te Utrecht.
Indien u denkt de voorstelling bij te wonen, wilt u dan zo vriendelijk zijn dit telefonisch aan het secretariaat op te geven, tel: 2 36 43 Stichting Film en Wetenschap te Utrecht.
De films die vertoond zullen worden zijn:exploration du coeur au ralenti, vibration of vocal cords, young children in brief separation.

COLLEGES SOCIALE TANDHEELKUNDE
Aanvang colleges Sociale Tandheelkunde voor de 6de-jaars studenten: dinsdag 13 januari 1970, 11.30 uur, in de collegezaal van het Rudolf Magnus Instituut voor Farmacologie.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD
17 december jl. promoveerde de heer Chr. Th. Bartels, Mathenesserlaan 462B, Rotterdam, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld: Metabolisme van lipiden in planten met betrekking tot trans-3-hexadeceenzuur.
Promotor was prof. dr. L. L. M. van Deenen.

COLLEGES ALGEMENE DIDACTIEK
Zie onder sociale wetenschappen, subfaculteit opvoedkunde.

WISKUNDE STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

COLLEGE FYSIOLOGISCHE FYSICA
Het college fysiologische fysica gegeven door prof. dr. ir. J. J. Denier van der Gon begint weer op 22 januari om 12.15 uur in de grote collegezaal van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6.

COLLEGE BIOFYSICA
De hervatting van het college biofysica van prof. dr. J. B. Thomas is gesteld op woensdag 14 januari.

SCHEIKUNDE

COLLEGE BIOFYSICA
De hervatting van het college biofysica van prof. dr. J. B. Thomas is gesteld op woensdag 14 januari.

COLLEGE PROF. BOLDINGH
Het college van prof. Boldingh over smaak- en geurperceptie zal op maandag 12 januari a.s. worden voortgezet.

WERKCOLLEGE DIDACTIEK VAN DE CHEMIE
Het eerste werkcollege na de kerstvakantie van dr. R. A. W. Docters van Leeuwen zal niet 13 maar 27 januari worden gegeven. De data van de nog te behandelen onderwerpen schuiven hierdoor alle veertien dagen op.

COLLEGE VASTE STOF CHEMIE:
Het college Elektronen in Defekte Kristallen zal door prof. dr. J. H. van Santen worden hervat op 13 januari.

GEOLOGIE EN GEOFYSICA

BODEMKUNDE
De colleges Algemene Bodemkunde van prof. dr. F. A. van Baren zullen na de vakantie aanvangen op maandag 19 januari met een proefwerk over de stof „Algemene B".
Zoals reeds medegedeeld zal op vrijdag 23 januari om 9.00 uur het schriftelijk tentamen „Inleiding Bodemkunde" worden afgenomen in het Transitorium II. Hieraan voorafgaand

zal op 16 januari nog een vragenuurtje worden gehouden in de collegezaal van hetzelfde gebouw.
Het begin van de colleges Bodemgeografie zal nader worden bekendgemaakt. Het extra practicum bodemmineralogie is woensdagmiddag 7 januari om 14.00 uur gestart in de practicumzaal van het Bodemkundig Instituut, Oude Kamp no. 11. Belanghebbenden zijn hiervan reeds op de hoogte gesteld.
De colleges en practica die in het tweede semester aanvangen (relatie bodem-plant, capita selecta, werkcollege en bodemkundige luchtfoto-interpretatie) zullen nog nader worden aangekondigd.

BIOLOGIE

CURSUS PLANTENVIROLOGIE

Een cursus plantenvirologie zal op het phytopatologisch laboratorium „Willie Commelin Scholten" te Baarn worden gegeven van 16-27 februari a.s. Degenen, die aan de cursus wensen deel te nemen, dienen dit vóór 15 januari te melden aan mevr. dr. D. H. Wieringa-Brants, phytopatologisch laboratorium, Javalaan 20, Baarn. Telefoon: (02154) 56 54.

PRACTICUM PALEONTOLOGIE

Het eerstvolgende practicum paleontologie voor eerstejaars Biologen zal plaats vinden: maandag 12 januari, om 18.30 uur in het Provisorium.

AANMELDING TENTAMEN SCHEIKUNDIGE DIERFYSIOLOGIE

Candidaatstentamens scheikundige dierfysiologie zullen worden gehouden op de middagen van 3 febr.; 3 maart; 7 april en 12 mei a.s. en de ochtend van 2 juni a.s.
In tegenstelling tot wat in september 1969 is gepubliceerd, wordt er thans op gewezen dat aanmelding voor een tentamen sluit op de woensdagochtend 12.00 uur, voorafgaande aan de dinsdag van het tentamen. Wanneer er veel aanmeldingen zijn, moet nl. grotere ruimte elders (in de Uithof) gevonden worden i.p.v. de collegezaal in de Jan v. Galenstraat 40. Aan de deelnemers aan het tentamen moet de wijziging van de plaats van het tentamen schriftelijk meegedeeld worden en — daar het soms een paar dagen duurt vóór verzonden post de geadresseerde bereikt — is de vervroegde sluiting van aanmelding nodig geworden.

COLLEGE BIOFYSICA

De hervatting van het college biofysica van prof. dr. J. B. Thomas is gesteld op woensdag 14 januari.

REFEREERCOLLEGES SCHEIKUNDIGE DIERFYSIOLOGIE

Op 16 januari a.s. (16.00 uur in de collegezaal in de J. v. Galenstraat 40) worden de refereercolleges scheikundige dierfysiologie hervat.
Het programma van de nieuwe cyclus „Opvattingen over ontstaan van het leven" luidt als volgt: 16 en 23 jan., Inleiding, Probleem, Ontstaan der elementen, Eigenschappen v. d. levende organismen; 30 jan., Geschiedenis v. d. opvattingen over generatio spontanea; 6 febr., Toestand v. d. primitieve atmosfeer; oudste fossielen; 13 febr., Ontstaan van aminozuren e.a. N-produkten; 20 febr., Ontstaan van formol en koolhydraten; 27 febr. Asymmetrische synthese; 6 maart, Hypothetisch ontstaan van een organisme; 13 maart, Geschiktheid v. d. omgeving; 20 maart, Leven met andere stoffen en op andere hemellichamen.
Na paasvakantie in 2 colleges: slotbeschouwingen; kennistheorie; doelmatigheid, teleologie; vitalisme e.d.

PRACTICUM EMBRYOLOGIE 2eJAARS

Het practicum embryologie voor de 2e jaars biologen, richting B 1, begint op vrijdag 16 januari a.s. om 13.30 uur **precies** met een voorcollege in de witte zaal van het Transitorium.
Benodigdheden: een microscoop met olie-immersie, tekenpotloden en tekenpapier (formaat tenminste kwarto).
Het practicum embryologie voor 2e jaars biologen, richtingen B 2 t.m. B 4, begint op vrijdag 30 januari a.s. om 13.30 uur in de blauwe zaal van het Transitorium.
Benodigdheden: zie boven.

FARMACIE

COLLEGE CHEMISCHE BINDING FARMACEUTEN

Het college chemische binding voor farmaceuten van dr. Kanters zal worden hervat op dinsdag 13 januari, aanvang 9.15 uur, Farmaceutisch Laboratorium.

TENTAMEN CHEMISCHE BINDING FARMACEUTEN

Het schriftelijk tentamen chemische binding voor farmaceuten van dr. Kanters zal worden gehouden op donderdag 5 februari in de hall en de collegezaal van het Analytisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 77-A in Utrecht. Aanvang 14.00 uur.
Aanmelding voor dit tentamen kan geschieden bij de secretaresse van het laboratorium voor kristalchemie, en wel tot en met 3 februari.

LETTEREN

OVERLEDEN

Marilijn Hagens-Driessen, in leven studente in de Italiaanse taal- en letterkunde van de faculteit der letteren.

COLLEGES ALGEMENE DIDACTIEK

Zie onder sociale wetenschappen, subfaculteit opvoedkunde.

STRUCTUURCOMMISSIE

12e vergadering, gehouden op 15 december 1969. Van de heer Van Stegeren kwamen nota's over de stand van zaken zoals die op het ogenblik in de faculteit is, en over de stand van de discussie in de commissie herstructurering.
De voorzitter stelde voor enkele subcommissies te vormen, welke in de vakantie aan het werk zullen gaan.
In de eerste plaats werd een commissie gevormd die zal onderzoeken welke bestuurlijke taken vervuld moeten worden in samenhang met de vraag op welk niveau de beslissing dient te vallen. In deze commissie zullen zitting nemen mej. Rümke, de heren Boogman, Raeven en Van Stegeren, terwijl bovendien iemand uit de staf die met beheerderszaken op de hoogte is, gevraagd zal worden.
Over de Basiseenheid is de commissie van 5 leden reeds aan het werk. Verder werd een commissie samengesteld welke zich over de structuur van het naasthogere orgaan zal bezinnen. In deze commissie hebben zitting mevrouw Batelaan en de heren Cohen, Van Breukelen, Delvaux en Van Stegeren.
Afgesproken werd dat commissie 1 en 3 apart zullen vergaderen en daarna bij elkaar komen om de standpunten te vergelijken.
De heer Drop diende een structuurvoorstel in op basis van de minimum-criteria. De vergadering kon zich over het algemeen verenigen met dit voorstel. De formulering m.b.t. de samenstelling van het D.B. werd echter gewijzigd in: bevat bij voorkeur tenminste 1 vertegenwoordiger uit ieder van de 3 geledingen.
Over het openbaar-zijn van de vergaderingen is nog geen uitspraak gedaan. Enkele leden stelden dat openbaar is: met publieke tribune en het recht op deelneming aan de rondvraag. Anderen vonden dat de openbaarheid beperkt moet blijven tot de studierichtingsraad of desnoods tot leden van hoofd- en bijvakken. Opgemerkt werd dat er een zekere tendens is om over verschillende zaken te praten alsof iedereen het eens is, terwijl ieder zijn eigen interpretatie heeft.

Door de commissie van 5 leden was een inventarisatie gemaakt van de mogelijkheden voor de verkiezingsprocedure. De bedoeling is dat de instituten kunnen kiezen uit enkele modellen. De voorzitter zou het op prijs stellen als aan de instituten een concreet voorstel kon worden gedaan. Er zullen argumenten komen voor de verschillende verkiezingssystemen, en enkele voorbeelden ter instructie.
In de praktijk zullen verschillen blijven bestaan i.v.m. de verschillende samenstelling van de studierichtingen. Het is de vraag of er een duidelijk voor de hand liggende oplossing is.

De vraag kwam hoe de hoofd- en bijvakken in een verkiezingsstelsel kunnen worden opgenomen. Over het algemeen zullen hoofdvakkers stemgerechtigd zijn. In enkele instituten waar het bijvak een grote plaats inneemt zal misschien een oplossing voor deze groep gevonden moeten worden. De heer Drop deelde nog mee dat momenteel in het inst. De Vooys een stemming plaats vindt waar voor ieder instituut een stembriefje wordt uitgegeven op de colleges, terwijl de overgebleven biljetten naar de huisadressen worden gezonden (verdeeld naar leeftijdsgroep, afdeling etc.).
De 5 commissieleden zullen het voorstel nader concretiseren.
De navolgende vergadering zal plaatsvinden op 12 januari 1970.

CONVENTSCOMMISSIE

Opmerkingen bij het verslag van de structuurcommissie in 'U' van 19 december j.l.

Het verslag van de elfde vergadering van de structuurcommissie vermeldt dat volgens een onder de wetenschappelijke staf en lectoren van de faculteit der letteren gehouden enquête 30 pct. niet voor een paritaire vertegenwoordiging zou voelen. Dit is onjuist. De resultaten van de enquête onder de wetenschappelijke staf van de faculteit der letteren zijn als volgt:

Ruim 34 pct. van alle leden van de wetenschappelijke staf en de lectoren hebben de enquête ingezonden (nl. 64 van een totaal van 187). Van de inzenders sprak een grote meerderheid zich uit voor een handhaving van geledingen in de universitaire bestuursorganen; nl. 75 pct. voor drie geledingen (wetenschappelijk corps, studenten, en administratief en technisch personeel), 16 pct. voor vier geledingen (hoogleraren en lectoren, wetenschap-

pelijke staf, studenten, en administratief en technisch personeel), 8 pct voor geen onderscheid in geledingen
Indien de bestuursvorm inderdaad uit drie geledingen zal worden opgebouwd, wenst een relatieve meerderheid van 47 pct een vertegenwoordiging op kwalitatieve basis, terwijl 39 pct. zich voor een zetelverdeling op paritaire basis heeft uitgesproken. Elf pct. van de inzenders is voorstander van een andersoortige vertegenwoordiging, waarvan enkelen in feite voor een kwalitatieve vertegenwoordiging pleiten. Indien de bestuursvorm uit vier geledingen zal worden opgebouwd, is 36 pct voor een kwalitatieve en 25 pct voor een paritaire vertegenwoordiging. Achtentwintig pct liet deze vraag onbeantwoord
Uit het bovenstaande blijkt dat de wetenschappelijke staf van de faculteit der letteren bij drie geledingen in meerderheid voor een kwalitatieve vertegenwoordiging is. Hieruit mag de conclusie worden getrokken dat de wetenschappelijke staf in meerderheid de overtuiging is toegedaan dat het wetenschappelijk corps over tenminste de helft van de zetels in de bestuursorganen dient te beschikken.

Voor de enquête-commissie,
D. W. Fokkema.

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

SLAVISTIEK

Het collegerooster dat met ingang van 9 februari 1970 van kracht wordt ligt ter inzage op het Instituut.
Proefvertaling 5 (Ned-Russ.) 22 januari a.s. 13.30 uur; proefvertaling 3 (Ned-Russ.) 22 januari a.s. 13.30; klein grammatica tentamen, 6 februari: 1e gedeelte 11.00 uur (Wilhelminapark), 2e gedeelte 13.00 uur (Instituut).

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHEIDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAP

DISCUSSIEMIDDAG

Instituut voor Geschiedenis. Maandag 19 januari 1970 te 14.00 uur. Discussiemiddag over de bestuursstructuur van het instituut. Iedereen (hoogleraren, stafleden, studenten, technisch-administratie- en huishoudelijk personeel) werkzaam bij het Instituut voor Geschiedenis, wordt dringend uitgenodigd.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

BUREAU VAN DE FACULTEIT

Het hoofd van het bureau van de faculteit der sociale wetenschappen, mevrouw M. Raaijmakers-Aarts, heeft haar werk hervat. Het bureau is weer gevestigd op Trans 2; telefoon 030-2 53 51.

GASTHOOGLERAAR

Van januari tot september a.s. zal prof. David A. Stevens, associate Professor van de Clark University, Worchester, Massachusetts U.S.A. op het Psychologisch Laboratorium werken. Prof. Stevens, die in de Verenigde Staten onderzoek met ratten verricht, is geïnteresseerd in onderzoekingen over de reuk.

Drs. E. P. Köster zal prof. Stevens bij zijn werkzaamheden hier begeleiden. Het onderzoek zal plaatsvinden voor rekening van de Nederlandse Organisatie voor Zuiver Wetenschappelijk Onderzoek (Z.W.O.). Hiernaast is prof. Stevens een onderwijstaak toegedacht. Dit onderwijs zal plaatsvinden in de vorm van een seminar over gedragsonderzoek bij dieren voor de voor- en na kandidaten en in de vorm van leiding aan practicumgroepen. De leiding van deze practicumgroepen zal ongeveer 1 dag in de week kosten. Tenslotte zal prof. Stevens voor de propedeuse studenten een uitgebreid college in een of twee delen geven over 'het discriminatie leren bij ratten'.

CYBERNETICA EN FENOMENOLOGISCHE ANTROPOLOGIE

Zie onder centrale interfaculteit.

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

COLLEGES WIJSBEGEERTE VOOR SOCIOLOGEN

Dr. J. J. Louët Feisser zal zijn colleges hervatten op vrijdag 23 januari van 12.00 tot 14.00 uur. Het spreekuur begint om 14.30. Onderwerp: Filosofie van de toekomst.

2e JAARS ECONOMIE VOOR SOCIOLOGEN EN CULTUREEL ANTROPOLOGEN

In overleg met drs. J. N. F. Bakker delen wij u mede dat het tentamen Economie niet op 9 maar op 16 jan. 1970 zal worden afgenomen. Plaats: Trans I Rode zaal. Tijd: 14 uur precies. U kunt zich voor dit tentamen opgeven bij de secretaresse van het Economisch Instituut, Boothstraat 1c, tel. 1 19 65, voor 10 januari 1970.

WERKGROEPEN ECONOMIE

De werkgroepen economie voor kandidandi in de sociologie en de culturele antropologie ter voorbereiding op het schriftelijk tentamen van 10 april 1970 zullen aanvangen op de volgende data:

groep A: dinsdag 27 januari 1970 van 13.00-14.00 uur in het Transitorium II, zaal 00.04.08
groep B: vrijdag 30 januari 1970 van 13.00-14.00 uur in het Transitorium II, zaal 20.04.04.
Deelnemers worden verzocht zich vóór 20 januari op te geven bij de secretaresse van het Economisch Instituut, Boothstraat 1c, tel. 1 19 65, onder vermelding van naam, adres en studierichting. Tevens kan dan het vraagstuk worden opgehaald dat op de eerste bijeenkomst zal worden behandeld.

De aandacht wordt erop gevestigd dat tussen de paasvakantie en de zomervakantie geen werkgroepen zullen worden gehouden.

PSYCHOLOGIE

VERGADERING VOORKANDIDATEN

Woensdag 14 januari 1970 om 20.00 uur houdt de OPSU een belangrijke vergadering. Thema: 'Wat kan er gedaan worden aan het voorkandidaatsprogramma". Alle voorkandidaten — ook 1e jaars — die frustatie opgelopen hebben of vrezen op te lopen met programma-onderdelen, worden dringend uitgenodigd de 'inventaris op te maken' en iets te gaan ondernemen.

VERTEGENWOORDIGERS VOORKANDIDATEN.

Elke maandagmiddag van 14-17 uur zullen de vertegenwoordigers van de voorkandidaatsstudenten in de Subfaculteitsraad aanwezig zijn in de OPSU-kamer, Lange Koestraat. Arjan Dieleman, Kees van Gool en Rob Vernooy (of een van hen) zullen daar zijn voor de mensen die inlichtingen wensen omtrent de Raad of punten in de Raad willen inbrengen (behalve op de maandagen dat er een vergadering is van de Subfaculteitsraad).

RESPONSIECOLLEGES ONTWIKKELINGSPSYCHOLOGIE EERSTE JAARS

De responsiecolleges ontwikkelingspsychologie 1e jaars studenten zullen vanaf januari op donderdag gehouden worden in het academiegebouw (zaal 16) van 9.30-11.30 uur voor de groepen 13 t.m. 24 en van 12.30 tot 14.30 uur voor de groepen 1 t.m. 12.
Het college functieleer wordt gehouden van 15.00-17.00 uur in de collegezaal Achter de Dom 22. Aanvang colleges 15 januari.

COLLEGES DR. LOUëT FEISSER VOOR PSYCHOLOGEN EN PEDAGOGEN

Dr. J. J. Louët Feisser zal zijn colleges hervatten op 21 januari a.s. in de Geertekerk.
Het college wordt gehouden van 12.00-14.00 uur.
Onderwerp: Wijsbegeerte en toekomst. Dr. Louët Feisser houdt zijn spreekuur direct na het college in de Geertekerk.

OPVOEDKUNDE

SPREEKUUR PROF. MOSSEL

Het eerstvolgende spreekuur van prof. Mossel zal weer plaatsvinden op dinsdag 13 januari van 14.00-15.00 uur.

BELANGRIJK: COLLEGES ALGEMENE DIDACTIEK

Rectificatie: de colleges algemene didactiek zullen niet, zoals vermeld was in het weekblad „U" van 5 december, aanvangen op 13 januari en 16 januari, maar voor de groepen I t.m. IV (drie vrijdagmiddaggroepen en één dinsdagavondgroep) beginnen voor de dinsdagavondgroep op 20 januari en voor de vrijdagmiddaggroep op 23 januari.
De studenten die zich op hebben gegeven voor de colleges beginnend in januari, dus groep V en groep VI, beginnen wel op 13 januari resp. 16 januari.

COLLEGES WIJSBEGEERTE VOOR PSYCHOLOGEN EN PEDAGOGEN

Dr. J. J. Louët Feisser zal woensdag 21 januari zijn colleges in de Geertekerk hervatten. Deze duren van 12.00-14.00 uur. Om 14.30 uur begint het spreekuur.

CENTRALE INTERFACULTEIT

STUDIEWEEK

Studieweek o.l.v. prof. dr. W. van Dooren van 12 t.m. 17 januari op het filosofisch instituut. Elke dag een zitting van 10.00-12.30 uur. Be-

handeld wordt: R. F. Beerling-Wijsgerig-sociologische verkenningen I (verkrijgbaar bij Standaard Boekhandel, Bakkerstraat 21, Utrecht.

Op 30 januari, om 20.00 uur, zal prof. Beerling aanwezig zijn om alle vragen, opmerkingen, bezwaren te beantwoorden. Opgave verplicht tot volledige deelname. U kunt zich opgeven bij de secretaresse van het filosofisch instituut.

CYBERNETICA EN FENOMENOLOGISCHE ANTROPOLOGIE

Diegenen, die deel willen nemen aan het werkcollege over fenomenologie en cybernetica in het 2e semester (aanvang 6 februari), worden verzocht zich op te geven bij de secretaresse van het Filosofisch Instituut, of bij dr. Th. de Boer, Wallestein 51, Amsterdam.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

COLLEGES ALGEMENE DIDACTIEK

Zie onder sociale wetenschappen, subfaculteit opvoedkunde.

De heer A. J. Kelder (rechts op foto) gaat om gezondheidsredenen zijn werkzaamheden als administrateur van de amanuensis-, dierverzorger-, bio-technisch laborant- en foto-opleidingen neerleggen. Aan de amanuensisopleiding was de heer Kelder sinds 1950 verbonden. De heer drs. H. J. Saaltink, voormalig directeur van deze opleiding, verlicht het afscheid met de overhandiging van een geschenk namens de docenten. (foto: W. Stam, sfw-unfi).

NAGEKOMEN

PERSINFORMATIE

De minister van O. en W. heeft voor dit jaar aan de Rijksuniversiteit de volgende docentenplaatsen toegestaan.

Faculteit der godgeleerdheid

1. Gewoon lectoraat in de toegepaste sociale ethiek.

Faculteit der rechtsgeleerdheid

2. Gewoon lectoraat in het administratief recht en de bestuurskunde door omzetting van een plaats van wetenschappelijk hoofdmedewerker.

Faculteit der geneeskunde

3. Ordinariaat in de methodiek van het onderwijs in de geneeskunde, benevens in de kindergeneeskunde, door omzetting van het lectoraat in de kindergeneeskunde, (reeds gerealiseerd door benoeming van dr. H. A. W. M. T. Tiddens bij K.B. d.d. 14-8-1969, nr. 24).
4. Ordinariaat in de ziekenhuiswetenschappen, (reeds gerealiseerd door benoeming van dr. J. C. M. Hattinga Verschure bij K.B. d.d. 28-7-1969, nr. 94).
5. (Tweede) ordinariaat in de röntgendiagnostiek ('aan de persoon gebonden').
6. Gewoon lectoraat in de nephrologie door omzetting van een plaats van wetenschappelijk hoofdmedewerker.
7. Gewoon lectoraat in de reanimatie en de klinische toxicologie.
8. Gewoon lectoraat in de gynaecologie en obstetrie.
9. Met de instelling van een tweede lectoraat in de gynaecologie en obstetrie in 1971 kan de Minister zich eveneens verenigen.
10. Gewoon lectoraat in de röntgendiagnostiek

Subfaculteit der tandheelkunde

11. Ordinariaat in de tandheelkundige röntgenologie door omzetting van het lectoraat, (reeds gerealiseerd door de benoeming van de heer J. van Aken bij K.B. d.d. 16-4-1969, nr. 34).
12. Gewoon lectoraat in de microbiologie van de mondholte.
13. Gewoon lectoraat in de orthodontie.
14. Gewoon lectoraat in de mondziekten en kaakchirurgie, door omzetting van een plaats van wetenschappelijk hoofdmedewerker.

Subfaculteit der wiskunde, sterrenkunde en natuurkunde

15. Gewoon lectoraat in de stellaire sterrenkunde.

Subfaculteit der scheikunde

16. Ordinariaat in de processen in de vaste stof door omzetting van het extra-ordinariaat.

17/18. Curatoren hebben de keuze van twee uit de volgende drie gewone lectoraten:
   a. Gewoon lectoraat in de organische scheikunde.
   b. Gewoon lectoraat in de theoretische scheikunde.
   c. Gewoon lectoraat in de anorganische scheikunde.

Subfaculteit der biologie

19. Gewoon lectoraat in de erfelijkheidsleer, mits het vakante lectoraat in de cytogenetica wordt ingeleverd.
20. Gewoon lectoraat in de algemene dierkunde

Subfaculteit der farmacie

21. Gewoon lectoraat in de fytochemie.
22. Extra-ordinariaat in de klinische chemie, door omzetting van de onderwijsopdracht.

Subfaculteit der algemene en vergelijkende taalwetenschap en der theoretische en vergelijkende literatuurwetenschap

23. **Persoonlijk** lectoraat in de vergelijkende literatuurgeschiedenis na de Middeleeuwen in het bijzonder van de 19e eeuw door omzetting van een plaats van wetenschappelijk hoofdmedewerker t.b.v. dr. C. de Deugd, (reeds gerealiseerd door benoeming van dr. C. de Deugd bij K.B. d.d. 13-5-1969, nr. 22).
24. **Persoonlijk** lectoraat in de vergelijkende literatuurwetenschap door omzetting van een plaats van wetenschappelijk hoofdmedewerker t.b.v. dr. D. W. Fokkema, onder de voorwaarde dat de zusterfaculteiten de **uitzonderlijke** wetenschappelijke begaafdheid van betrokkene zullen onderschrijven.

Subfaculteit der Nederlandse taal- en letterkunde en de overige westerse taal- en letterkunde

25. Gewoon lectoraat in de Nieuwere Franse letterkunde door omzetting van een plaats van wetenschappelijk hoofdmedewerker, mits de vakante onderwijsopdracht in de Franse taal- en letterkunde wordt ingeleverd.

Subfaculteit der niet-westerse taal- en letterkunde

De instelling van een ordinariaat in het Arabisch en de Arabische cultuurgeschiedenis door omzetting van het lectoraat is afgewezen.
Nagegaan zal worden bij het desbetreffende instituut van de Leidse universiteit of combinatie op dit gebied met de Utrechtse universiteit mogelijk is.

Subfaculteit der geschiedenis, kunstgeschiedenis, archeologie en muziekwetenschap

26. Onderwijsopdracht in de nieuwste kunstgeschiedenis door omzetting van 1/5 plaats van wetenschappelijk hoofdmedewerker.

Subfaculteit der sociaal-culturele wetenschappen

27. Extra-ordinariaat in de economie voor studenten in de sociale wetenschappen door omzetting van het extra-ordinariaat in de niet-westerse economie en overbrenging van dit extra-ordinariaat van de faculteit der rechtsgeleerdheid naar de faculteit der sociale wetenschappen.
De beslissing over de instelling van een gewoon lectoraat in de culturele antropologie voor candidandi in de sociologie en in de sociale geografie door omzetting van een plaats van wetenschappelijk hoofdambtenaar A is aangehouden in afwachting van het advies, dat de Academische Raad inzake taakverdeling tussen de instellingen van wetenschappelijk onderwijs op het gebied van de niet-westerse sociologie en culturele antropologie naar wordt verwacht, thans spoedig zal uitbrengen.

Subfaculteit der psychologie

28. Gewoon lectoraat in de waarnemingspsychologie door omzetting van een plaats van wetenschappelijk medewerker.
Ten aanzien van dit voorstel is bij de minister de vraag gerezen, of de leeropdracht niet meer algemeen kan worden gesteld in de vorm van 'de psychologische functieleer, in het bijzonder de waarnemingspsychologie'.

Subfaculteit der opvoedkunde

29. Gewoon lectoraat in de pedagogische psychologie t.b.v. de leraarsopleiding.
De instelling van een ordinariaat in de ontwikkelingspsychologie door omzetting van het lectoraat, is uitgesteld.

Faculteit der diergeneeskunde

30. Tweede gewone lectoraat in de algemene heelkunde en heelkunde der grote huisdieren.

31. Gewoon lectoraat in de anatomie en embryologie.

32. Gewoon lectoraat in de veterinaire farmacologie.

33. Gewoon lectoraat in de ziektekunde bijzondere dieren.

GENEESKUNDE

ALGEMENE LEDENVERGADERING LEDEN WETENSCHAPPELIJKE STAF

Hiermede delen wij u mede, dat de Vereniging van Leden van de Wetenschappelijke Staf, werkzaam in het Academisch Ziekenhuis te Utrecht tijdens de algemene ledenvergadering op 28 november jl. heeft besloten het voorstel tot inneming en verdeling van gelden betreffende particulier verzekerden derde klasse, overeenkomstig een schrijven van de minister van Onderwijs en Wetenschappen d.d. 12 juni 1968, niet heeft geaccepteerd.
Buiten medeweten van de stafmedewerkers was op 28 april 1968 een verzoek door het bestuur van het Academisch Ziekenhuis te Utrecht opgesteld, gericht aan genoemde minister.
Na het fiat van Zijne Excellentie werden de plannen op 25 februari 1969 via een individueel gericht schrijven aan de „klinische" hoogleraren.
Van de 110 buitengewone en gewone leden waren 64 leden ter vergadering bijeen. De stemverdeling was als volgt:
62 tegen het voorgestelde III-A tarief
2 vóór
geen onthoudingen.

PRAKTICUM ROOSTER EERSTE STUDIEJAAR

In het nieuwe rooster voor het tweede semester, cursus 1969-1970, moet groep 26 op dinsdag groep 16 zijn.

FYSIOLOGIE COLLEGEDICTATEN VOOR C1 en C2

Het tweede deel van het collegedictaat voor de eerste- en tweedejaars studenten zal met ingang van 19 januari uitgereikt worden. Het eerstejaars dictaat is hiermee compleet, het derde deel van het tweedejaars dictaat verschijnt in maart.
De collegedictaten worden door de amanuenses uitgereikt op dinsdag en donderdag van 16.00-17.30 uur.

PRAKTICUM MEDISCHE FYSICA VOOR TWEEDEJAARS STUDENTEN IN DE GENEESKUNDE

Het praktikum begint in de week van 19 januari 1970. De praktikumhandleidingen zullen met ingang van 12 januari in het Fysiologisch Laboratorium verkrijgbaar zijn, op dinsdag en donderdag van 16.00-17.30 uur.

SCHRIFTELIJK TENTAMEN KINDERGENEESKUNDE

Op zaterdag 28 februari 1970, wordt aar doctorandi weer de gelegenheid gegeven het tentamen Kindergeneeskunde af te leggen. Het tentamen moet met goed gevolg zijn afgelegd, wil men tot het co-assistentschap Kindergeneeskunde worden toegelaten. Het tentamen zal worden gehouden in het Wilhelmina Kinderziekenhuis, aanvang 10 uur. Opgave kan geschieden bij de onderwijssecretaresse, Wilhelmina Kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137, vanaf maandag 12 januari.

4e JAAR GENEESKUNDE

1e deel neurologie (bevattend de kollegestof van eind tweede jaar en de helft van het derde jaar) gecorrigeerd door de docenten is te verkrijgen à *f* 4,—; dit is een uitgave van de jaarvertegenwoordiging. Het wordt verkocht bij J. de Jong, Mauritsstraat 90, tussen de middag en tijdens de blokcursussen.
Het tweede deel verschijnt begin volgende week.

TANDHEELKUNDE

FYSIOLOGIE COLLEGEDICTATEN C1 TANDHEELKUNDE

De collegedictaten voor de eerstejaars studenten in de tandheelkunde zullen met ingang van 19 januari in het Fysiologisch Laboratorium verkrijgbaar zijn. Zij worden door de amanuenses uitgereikt op dinsdag en donderdag van 16.00-17.30 uur.

FYSIOLOGIE COLLEGEDICTATEN C2 TANDHEELKUNDE

De collegedictaten voor de tweedejaars studenten in de tandheelkunde zullen in februari worden uitgegeven.

EUROPESE SCHAATSKAMPIOENSCHAPPEN

Door de Utrechtse Studenten Schaats Federatie wordt er een vierdaagse trip georganiseerd naar Innsbruck, waar deze kampioenschappen op 24 en 25 januari worden gehouden.
De totale kosten bedragen *f* 90,— per persoon. Hierin is alles inbegrepen: vervoer, verblijf + eten, en plaatsbewijzen voor de wedstrijden.
De reis gaat per luxe touringcar; het vertrek is vastgesteld op donderdag 22 januari; de terugkeer op maandag 26 januari.
Deelname is niet alleen bedoeld voor leden van de Schaatsfederatie, maar staat open voor alle studenten.
Men kan zich opgeven, en nog inlichtingen krijgen bij: R. de Boer, Mgr v. d. Weteringstraat 35, tel. 24038. Th. van Geldorp, telefoon 03461-1572 of 030-23700.
Ook kan men zich opgeven door voor 16 januari *f* 90,— over te maken (onder vermelding „Innsbruck-trip") op giro 758576 t.n.v. H. Pelgrum, Burg. Reigerstraat 60bis, Utrecht.

INTRODUCTIETIJD U.S.C.

Rector et senatus veteranorum van het Utrechtsch Studenten Corps maken bekend dat er vanaf 12 januari a.s. een introductietijd zal worden gehouden. Inlichtingen: Janskerkhof 14, Utrecht. Telefoon 030-20629.

IK BEN VOOR INSPRAAK, UITSPRAAK, OPSPRAAK, AFSPRAAK, ALLEENSPRAAK, SAMENSPRAAK, VOORSPRAAK, TEGENSPRAAK, RUGGESPRAAK, BUIKSPRAAK, ENZ., MAAR ... HET SPREKEN VALT ME ZO MOEILIJK.

erasmus

Tijdens de **opruimingsperiode**
die 15 januari a.s. begint een

SPECIALE AANBIEDING

Meer dan 50 titels
AULA'S en MARKA'S
90 cent per deeltje

ALLEEN BIJ:

KEMINK EN ZOON'S BOEKHANDEL

Domstraat 11, Utrecht

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie (PVD).

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); A. v. d. Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (parttime bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 030 - 29441, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad (en bij voorkeur via de leden van de redactieraad) te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten (aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2A, Utrecht);

medewerkers (aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht);

anderen (aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht)

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 42 52 67 van de Rijksuniversiteit te Utrecht

Redactieraad: godgeleerdheid: Prof. dr. J. W. Doeve; rechtsgeleerdheid: J. H. Gunning; geneeskunde: mr drs. J. P. Wildschut; wiskunde en natuurwetenschappen: prof. dr. ir. J. Smittenberg en J. J. Vermeulen; letteren: drs. K. L. van Stegeren; diergeneeskunde: prof. dr. S. G. v. d Bergh; sociale wetenschappen: mevr. M. Raaymaker-Aarts; centrale interfaculteit: dr. J. Mansfeld; aardrijkskunde en prehistorie: drs. J. G. Borchert; senaat: prof dr. ir. J. Smittenberg; stafconvent: dr. J. Mansfeld; convent niet-wetenschappelijk personeel: N. Pameulen en mevrouw A. H. Wijga-van der Hoeven; hoofdafdeling personeel: J. J. Maree; ter; hoofdafdeling studentenzaken: C. H. Verhoofdafdeling wetenschap en onderwijs: mej. mr. F. H. M Beumer; hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting: F A. M. van den Goorbergh; comité universitair contact: G. G. C. Peeters; Utrechtse Studenten Faculteiten: W. Asman.

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 18
16 januari 1970

Het „Deltaplan" van prof. dr. F. L. Meijler

Korte samenvatting van een plan op grote schaal ter bestrijding van de hart- en vaatziekten.

1. De sterfte aan hart- en/of vaatziekten in ons land neemt zowel relatief als absoluut nog steeds toe. De sterfte aan hartziekten wordt vrijwel uitsluitend veroorzaakt door het zgn. coronarialijden.
Met recht kan hier van een epidemie gesproken worden die een ernstige, om niet te zeggen dodelijke bedreiging vormt voor onze huidige samenleving. Temeer omdat ook steeds meer jonge mensen in de leeftijdsgroep van 35 tot 45 jaar het slachtoffer van deze ziekte worden.

2. De overstromingsramp die ons land in 1953 heeft getroffen, heeft aan 2000 mensen het leven gekost. Deze ramp heeft geresulteerd in het tot uitvoering brengen van het Deltaplan.
Dat plan eiste een groot financieel offer van het Nederlandse volk.
Vergeleken echter met de zich jaarlijks herhalende ramp, die 18.000 doden en een onmeetbaar economisch verlies per jaar kost, veroorzaakt door aandoeningen van de coronairarteriën, valt de éénmalige overstromingsramp van 1953 in het niet. Desondanks bestaat er geen Deltaplan voor de bestrijding, althans de beperking van de gevolgen van het coronarialijden. Terecht wordt er dan ook van regeringswege aan de Gezondheidsraad advies gevraagd wat ons in dit opzicht te doen staat.

3. Ook al zouden regering en volksvertegenwoordiging bereid zijn een „Deltaplan" ter bestrijding van hart- en vaatziekten in het leven te roepen, zijn we dan in staat aan een dergelijk plan gestalte te geven?
Ik vrees helaas slechts in beperkte mate. De kennis, de mankracht en de materiële voorziening die in Nederland kennelijk voorhanden waren het echte Deltaplan tot uitvoering te brengen, ontbreken indien men op vergelijkbare schaal de gevolgen van het coronarialijden wil gaan indammen.
Ook in de Verenigde Staten ligt de situatie zo. De nationale ambitie een mens levend op de maan te krijgen is er aanzienlijk groter dan de mens op aarde in leven te houden.

4. Ook al kunnen we het ware Deltaplein niet evenaren, toch zouden we veel meer kunnen doen dan nu het geval is, mits een werkelijk nationale aanpak en de financiële middelen er komen.
De genese van het coronarialijden, resp. het „verwekkend agens" van de athero-sclerose is niet bekend en dus kan het vóórkomen van deze ziekte niet worden verhinderd Daarom dienen maatregelen genomen te worden, die de gevolgen ervan zo goed mogelijk tegengaan.
Dit houdt uiteraard niet in, dat die factoren waarvan bekend is, dat zij een rol spelen bij de genese van de athero-sclerose niet eveneens dienen te worden bestreden. Ik noem hier overmatig vetgebruik, roken, te weinig lichaamsbeweging en bepaalde ziekten.
Het mannelijk geslacht en de familiaire belasting, de voornaamste praedisponerende factoren, komen, naar het zich laat aanzien, niet voor correctie in aanmerking.

5. Zolang de oorzaak van het coronarialijden niet bekend is, zal iedere maatregel tegen de gevolgen ervan een symptomatisch karakter dragen.
Met nadruk zij hier dus gesteld, dat een „Deltaplan" op dit moment om de dodelijke gevolgen van het coronarialijden tegen te gaan onder geen voorwaarde een beperkende factor mag worden voor de middelen die beschikbaar zijn voor het onderzoek naar de genese van de athero-sclerose.
Uiteraard dient dit werk blijvend en in grotere mate te worden bevorderd. We gaan dus door met het onderzoek naar de oorzaak van de athero-sclerose.
Daaraan dient nu te worden toegevoegd, een „Deltaplan" voor de beperking van de gevolgen van de athero-sclerose.

6. Bestrijding van de gevolgen van het coronarialijden komt in feite neer op herkenning van de ziekte in een vroeg stadium.
Er is een aantal diagnostische verrichtingen dat kan leiden tot vroege diagnostiek van het coronarialijden of eventueel de aanleg ertoe. We moeten ons beperken tot wat realiseerbaar is. Mijn gedachten gaan uit naar een jaarlijks te herhalen electrocardiografisch onderzoek van de **hele** Nederlandse mannelijke bevolking vanaf het

35e jaar en de vrouwelijke bevolking vanaf het 50e jaar. Ik ben mij bewust, dat dit geen „waterdicht" plan is. Bij iemand met een normaal E.C.G. op een bepaald tijdstip, kan zich enige uren later toch een letaal hartinfarct voordoen, maar de kans dat dit bij iemand met een normaal E.C.G. gebeurt, is aanzienlijk geringer dan bij iemand met een abnormaal E.C.G.
De zgn. (in electrocardiografisch opzicht) „high risk" mensen kunnen worden opgespoord en eventueel behandeld, dan wel zodanig geadviseerd worden dat hun „high risk" vermindert. Het periodieke electrocardiografisch onderzoek kan in de toekomst wellicht worden uitgebreid met bloedonderzoek (serum cholesterol), bloeddrukmeting etc. Voorlopig echter is een electrocardiografisch bevolkingsonderzoek al een dermate ambitieuze gedachte, dat we ons hiertoe in eerste instantie maar moeten beperken.
Gelukkig heeft het bevolkingsonderzoek voor tuberculose een organisatie geschapen die wellicht bruikbaar is voor de organisatie van een electrocardiografisch bevolkingsonderzoek.
Het zal duidelijk zijn, dat we voor een electrocardiografisch bevolkingsonderzoek gebruik dienen te maken van een computer. Het ontbreekt ons immers ten enenmale aan de artsen die al deze electrocardiogrammen op verantwoorde wijze zouden kunnen beoordelen.
Wat betreft het gebruik van een computer voor een electrocardiografisch massa-onderzoek kunnen we te rade gaan in de Verenigde Staten.
Op één of op hoogstens twee plaatsen dient een computercentrum voor de centrale verwerking van de in het land gemaakt E.C.G.'s te worden opgericht.

7. Gegeven één of twee computercentra voor de beoordeling van de in het land gemaakte E.C.G.'s, hoe worden dan die E.C.G.'s vervaardigd?
In de grotere steden kunnen de bestaande consultatiebureaus worden uitgerust met electrocardiografische apparatuur gecombineerd met magnetische bandregistratie. Deze banden met E.C.G.'s kunnen per post naar de computercentra worden vervoerd, daar ingelezen en beoordeeld worden en de volgende dag kan de uitslag op het consultatiebureau bekend zijn. Is het E.C.G. normaal dan hoort betrokkene niets (net als nu bij het borstonderzoek), is het E.C.G. abnormaal dan wordt betrokkene en diens huisarts ingelicht. De huisarts kan dan de verdere diagnostische procedure in werking stellen.

8. Er is echter nog een zeer belangrijk aspect aan de oprichting van een centraal E.C.G.-computercentrum verbonden. De eerder genoemde consultatiebureaus in de grote steden kunnen tevens dienst doen als Eerste Hulp stations voor mensen die op straat of in de nabijheid van die stations onwel worden.
Via een directe telefoonverbinding, zoals hieronder beschreven, kan dan onmiddellijk een E.C.G.-beoordeling worden afgegeven.
Het Nederlandse dichte telefoonnet zal vrijwel iedere praktizerende Nederlandse arts in staat stellen op ieder moment van de dag en/of nacht de beschikking te krijgen over een op verantwoorde wijze beoordeeld E.C.G. De arts dient hiervoor te beschikken over een eenvoudig apparaat, benevens een zgn. telefoon ‚coupler". De arts verbindt de patiënt met het E.C.G.-apparaat, het E.C.G.-apparaat met de telefoonomvormer, hij draait een bepaald telefoonnummer, schakelt het E.C.G.-apparaat in, houdt de hoorn van de telefoon aan zijn oor en krijgt binnen enkele minuten de beoordeling van het electrocardiogram te horen. Op deze wijze kan de Nederlandse huisarts de onmiddellijke beschikking krijgen over een deskundig beoordeeld E.C.G. De volgende dag krijgt hij dan de beoordeling nog eens over de post thuis gestuurd.

9. Zelfs financieel is dit een aantrekkelijk plan, indien voor de (acute) diagnostische E.C.G.'s een kleine vergoeding wordt gevraagd.
Ik ben mij bewust dat een dergelijk plan een grote investering vergt, maar vergeleken met de kosten verbonden aan de bouw van de spuisluizen en de afsluiting van het Haringvliet is het kinderspel. Er dient een werkgroep in het leven geroepen te worden die de financiële en organisatorische consequenties van dit voorstel uitwerkt.
We hebben niet geaarzeld met het echte „Deltaplan"; de tuberculose is dank zij de visie en de aanpak van een vroegere generatie in ons land vrijwel uitgeroeid. Er is geen reden een massale bestrijding van de gevolgen van het coronarialijden uit te stellen. Dit plan is uit medisch en economisch oogpunt verantwoord en realiseerbaar; uit menselijk oogpunt is het al „vijf minuten voor twaalf" geweest.

Cyclus Gamma-Chemie '70

Korte samenvattingen van de voordrachten die zullen worden gehouden over het thema CHEMIE EN HET WERELDVOEDSELVRAAGSTUK in het kader van de cyclus gamma-chemie 1970 op onderstaande vrijdagen, telkens om 11.15 uur in de collegezaal van het Organisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 79, Utrecht.

23 januari: prof. dr. ir. M. J. *Dols.*

De behoefte aan voedsel, nu en in de toekomst.

Het wereldvoedselvraagstuk is een ingewikkeld probleem, waarbij naast agrarische en economische factoren, ook demografische, culturele, sociale, maar ook politieke factoren een rol spelen. Toch is het mogelijk de wereldbevolking in het jaar 2000 voldoende te voeden.
Beperk ik mij tot de agrarisch-economische factoren, dan zullen evenwel drastische veranderingen in de landbouwpolitiek moeten worden gebracht en overal moderne technieken moeten worden aangewend. Een groter gebruik van kunstmest in de ontwikkelingslanden, een betere bestrijding van planten- en dierenziekten, de aanwending van stoffen met groeibevorderend effect in de veehouderij, het voorkomen van bederf en van voedselverliezen door ongedierte, de produktie van synthetische aminozuren en van gisteiwitten op petroleum-basis zullen allemaal bijdragen om de wereldvoedselvoorziening te verbeteren. Daarnaast komt dan de keuze van betere variëteiten zaadgoed en de produktie van synthetische rubber en vezels, waardoor cultuurgrond voor de voedselproduktie vrijkomt. Bij vele van de hiervoor genoemde methoden om

de voedselproduktie te verbeteren speelt of heeft de chemie een grote rol gespeeld. Ongetwijfeld zijn er ook schaduwzijden aan de genoemde toepassingen verbonden. Daarnaast komen economische maatregelen, zoals verbetering van het transporteren, een doelmatiger gebruik van arbeidskrachten en de beschikbaarstelling van de benodigde geldmiddelen enz. Wanneer het bovendien zou gelukken de bevolkingsgroei te beperken kan men optimistisch de voedselsituatie van het jaar 2000 tegemoet zien.
Het welslagen hangt evenwel in hoge mate af van de politieke ontwikkeling in de wereld, die buiten mijn beschouwing valt.

30 januari: Dr. A. J. *Vergroesen.*

„De rol van lipiden in de voeding".

Vroeger werd algemeen aangenomen dat voedingsvetten alleen dienden als calorieënbron en als drager van de vetoplosbare vitamines A, D en E. Gebleken is echter dat bepaalde vetzuren in het lichaam een essentiële functie hebben, niet door andere voedingsmiddelen vervangen kunnen worden en ook niet door het lichaam zelf gesynthetiseerd kunnen worden.
Dit korte overzicht zal hoofdzakelijk de rol van deze essentiële vetzuren in het essentiële-vetzuur deficiëntie syndroom, bij de regulatie van de bloedlipidensamenstelling en de preventie van het atherosclerotische ziektebeeld en als precursor vetzuren voor de prostaglandine synthese in de verschillende weefsels behandelen.
De in de voeding voorkomende essentiële vetzuren hebben als gemeenschappelijk kenmerk dat ze geteld van de terminale CH_3-groep dubbele bindingen bezitten tussen de C-atomen 6, 7 en 9, 10. In het lichaam wordt het linolzuur (18 C-atomen, 2 dubbele bindingen) omgezet in arachidonzuur (20 C-atomen, 4 dubbele bindingen).
Deze bioconversie verloopt via Y-linoleenzuur en dihomo-Y-linoleenzuur. Het laatstgenoemde zuur en arachidonzuur kunnen door bioconversie in de biologisch zeer actieve prostaglandines omgezet worden. Interessant zijn de waarnemingen van Van Dorp en medewerkers dat uitsluitend prostaglandines gevormd uit essentiële vetzuren biologisch actief zijn. Kleine hoeveelheden linolzuur en de andere essentiële vetzuren kunnen deficiëntie-symptomen zoals huidafwijkingen, infertiliteit en veranderingen in de cellulaire membranen voorkomen of genezen. Veel grotere hoeveelheden zijn echter nodig voor de regulatie van de bloedlipidensamenstelling en atherosclerotische ziekteprocessen.
Tenslotte zal kort ingegaan worden op het vóórkomen van essentiële vetzuren in de voeding en de hoeveelheden die voor de mens noodzakelijk geacht worden.

30 januari: Dr. P. *Slump.*

In 1914 ontdekten Osborne en Mendel dat de rol van eiwitten in de voeding in hoofdzaak bestaat uit het verschaffen van de voor de synthese van lichaamseiwitten benodigde bouwstenen: de aminozuren. Het belangrijke werk dat sindsdien vooral door Rose en medewerkers werd verricht, bracht aan het licht, dat 8 - 10 van de 20 - 22 in eiwit gebonden aminozuren niet door het dierlijk organisme kunnen worden gesynthetiseerd. Deze zogenaamde essentiële aminozuren moeten derhalve met het voedsel worden opgenomen. De voedingswaarde van een eiwit wordt in sterke mate bepaald door de onderlinge verhouding van de hoeveelheden waarin de essentiële aminozuren in de voedingseiwitten voorkomen en door de samenstelling van de te synthetiseren lichaamseiwitten.
In deze voordracht zal een kort overzicht worden gegeven van de wijze waarop de voedingswaarde van een eiwit wordt gekarakteriseerd en welke factoren van invloed zijn op het rendement waarmee de aminozuren uit een voedingseiwit in lichaamseiwitten kunnen worden ingebouwd.
Speciaal met het oog op het wereldvoedselvraagstuk zullen een aantal voorbeelden worden gegeven van methoden waarop de beschikbare eiwitten efficiënter kunnen worden benut, zoals het kiezen van geschikte combinaties van eiwitten, supplementering met synthetische aminozuren en verbetering van de verteerbaarheid door speciale bewerkingen toe te passen.
Tenslotte zal in het kort worden ingegaan op deficiëntieverschijnselen die een gevolg zijn van een tekort aan eiwitten of aminozuren in de voeding.

6 februari: ir. H. B. *Peteri.*

In het kort zal worden aangegeven hoe de technologische ontwikkeling en in het bijzonder de chemie steeds meer kan bijdragen tot verhoging van de voedselproduktie van de wereld. De rol van de chemie is niet beperkt tot kunstmest en bestrijdingsmiddelen, doch strekt zich evenzeer uit over synthese van voedingscomponenten en ingrediënten. Bovendien is het mogelijk geworden voedingsstoffen voor menselijke consumptie geschikt te maken die daarvoor aanvankelijk niet in aanmerking kwamen.
De technologische aspecten zijn echter slechts één facet van het veelsoortige probleem om iedereen goede voeding te verschaffen.
Samenhang met enige andere facetten wordt kort besproken.

13 februari: prof. dr. A. G. M. *van Melsen.*
De ethische aspecten.

Een eerste vraag: Hoe moeten we de ethische aspecten zien? Zijn het aspecten naast de andere: economische, fysiologische, politieke, technologische, psychologische enz.? Of staan zij erboven of misschien wel helemaal los ervan?
Een tweede vraag: Kan er een conflict zijn tussen ethische en andere normen? Het schijnt zo: sommige wetenschappelijke experimenten op mensen zijn — zo zeggen we — ethisch niet geoorloofd, hoewel ze ons wel belangrijke wetenschappelijke informatie kunnen verschaffen.
Een derde vraag: Zijn wetenschap en techniek in zich zelf beschouwd ethisch-neutrale zaken, die pas een ethische kwalificatie krijgen naar gelang zij goed of slecht gebruikt worden?
Bij het zoeken naar een antwoord op deze vragen zal het feit dat we de oplossing van het wereldvoedselvraag stuk als een opdracht ervaren een belangrijke sleutel blijken te zijn.

20 februari: Prof. dr. H. *Linneman.*
Economische aspecten.

Het wereldvoedselvraagstuk is niet slechts een technisch probleem (welk voedsel heeft de mens nodig, en hoe kan

dat geproduceerd worden?), maar ook een maatschappelijk vraagstuk: hoe kan bereikt worden dat elk individu een adequate hoeveelheid voedsel ontvangt? Dit sociaal-economische probleem is in de welvarende landen nog niet geheel opgelost (denk aan de honger in de V.S.); toch zijn de problemen verreweg het grootst in de ontwikkelingslanden.
Een essentiële voorwaarde voor het verbeteren van de voedingssituatie in de derde wereld is het vergroten van de koopkracht van de bevolking, d.w.z. een toereikende stijging van het nationale inkomen en een verbetering van de verdeling van dit inkomen. Opvoering van de produktiviteit in de landbouw draagt bij tot een stijging van het inkomen, maar is toch slechts een onderdeel van het totale ontwikkelingsbeleid.

Welke sociaal-economische obstakels moeten worden overwonnen ter vergroting van (a) de produktie van landbouwgoederen — waaronder voedsel —, en van (b) het verbruik van voedsel door alle bevolkingsgroepen? Deze twee vragen zullen centraal staan in de inleiding over de economische aspecten van het voedselvraagstuk.

Utrecht en de ontwikkelingslanden: Aftasten van onderzoekingsmogelijkheden

Van 17 oktober tot en met 18 november 1969 heeft Prof. Dr. J. Hinderink, hoofd van de afdeling Sociale Geografie van de Ontwikkelingslanden van het Geografisch Instituut een studiebezoek gebracht aan het University College van Cape Coast, Ghana.
Dit bezoek vond plaats op uitnodiging van het Directoraat Internationale Technische Hulp van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en had tot doel het verlenen van advies inzake een onderzoek, opgezet en uitgevoerd door een team Nederlandse specialisten, die in het kader van het zg. Social Studies Project van het Institute of Social Studies, den Haag, tijdelijk verbonden zijn aan het University College van Cape Coast.
Een ander doel betrof het leggen van contacten tussen het Department of Geography van het University College van Cape Coast en de afdelingen Sociale Geografie van de Ontwikkelingslanden en Culturele Antropologie van de Rijksuniversiteit Utrecht. Het resultaat van uitvoerige besprekingen is dat genoemde afdelingen van de R.U. Utrecht de gelegenheid zal worden geboden met doctoraal studenten Geografie en Culturele Antropologie onderzoek te verrichten in Ghana, waarbij het University College huisvesting en faciliteit zal bieden en het Department of Geography medewerking zal verlenen.
Genoemd onderzoek, dat in 1971 dient te worden uitgevoerd, en waarvoor in 1970 voorbereidingen ter plaatse moeten worden getroffen, zal zich richten op een sociaal-economische survey van de stad Cape Coast. De keuze van het onderzoeksthema is in sterke mate bepaald door de bij het Physical Planning Department van de stad Cape Coast bestaande behoefte aan sociaal-economische gegevens, noodzakelijk als basis voor het opstellen van een masterplan voor Cape Coast.
Aldus draagt de geplande research niet alleen het karakter van een leeronderzoek voor doctoraal-studenten Sociale Geografie van de Ontwikkelingslanden en Culturele Antropologie, die hierdoor de voor hun studie zo noodzakelijke veldwerkervaring in een ontwikkelingsgebied kunnen opdoen, doch heeft het tevens een aspect van „hulpverlening". Het ligt dan ook voor de hand dat het onderzoek in nauw contact met het Ministerie van Ontwikkelingshulp zal worden uitgevoerd.

J. Borchert

UCC bestaat 40 jaar

De vereniging van scheikundestudenten aan de Utrechtse universiteit, de Utrechtse Chemische Club (UCC), bestaat 40 jaar. Dit achtste lustrum, dat gevierd zal worden op 25/26 en 27 februari, zal officieel geopend worden door Hare Excellentie mej. dr. M. A. M. Klompé op woensdag 25 februari in de Aula van de universiteit, waarna een receptie ten stadhuize volgt.

Alle activiteiten zullen in het teken staan van het lustrum-thema: Kultuur & Chemie (Kuch).

Donderdag 26 februari wordt er een congres gehouden in het nieuwe congresgebouw van de Utrechtse Jaarbeurs, waarop voordrachten gehouden zullen worden door dr. E. T. Hall uit Oxford (over: natuurwetenschap en archeologie), dr. G. W. F. Edgar, antropobioloog uit Utrecht (over: consequenties van erfelijkheidsonderzoek voor onze cultuur), prof. J. M. van Rossum, farmacoloog uit Nijmegen (over: farmacologische aspecten van psychofarmaca) en dr. S. J. Nijdam verbonden aan de psychiatrische kliniek van het academisch ziekenhuis te Utrecht. Tevens op het congres een forumdiscussie over psychofarmaca, waarin zitting hebben: dr. S. J. Nijdam, prof. J. M. van Rossum, dr. Hofmeister (researchleider van Bayer), dr. Fr. Nelemans (voor criminologische aspecten) en dr. G. Edgar.
Speciaal voor de vroegere Utrechtse chemische studenten wordt op vrijdag 27 februari een reünistendag gehouden, waarbij o.a. een rondleiding wordt gegeven door het nieuwe Utrechtse universiteitscentrum 'De Uithof'.
Voorafgaande aan een groots slotfeest wordt een mode-show van ultramoderne kunststoffen getoond.
Vanaf donderdag 19 februari (voorlopig t/m maart) is er, in het kader van dit lustrum, een tentoonstelling in de Tuinzaal van het Centraal Museum in Utrecht, waarop o.a. te zien is hoe een chemicus kan helpen bij het vaststellen van ouderdom en echtheid van kunstobjecten.

Behalve exposities, zijn er ook demonstraties en een film.

Voor nadere inlichtingen wende men zich tot het secretariaat van de Stichting Lustrum UCC: Mgr. van de Weteringstraat 126, Utrecht. Telefoon 030 - 1 94 15.

VOOR U UIT VERGADERINGEN

UIT DE D.B.-VERGADERING VAN 6 JANUARI 1970

1. Aan de Stichting Studentenhuisvesting is goedkeuring verleend tot aankoop van het pand Parkstraat 32 voor *f* 52.500,—.

2. Met ingang van 1 januari 1970 is het Geluidsarchief van het Instituut voor geschiedenis van de universiteit 'om niet' overgedragen aan de Stichting Film en Wetenschap. De minister van O. en W. heeft er zijn goedkeuring aan gehecht. Het personeel van het Geluidsarchief is door de Stichting overgenomen. Beide partijen zijn er van overtuigd dat deze overdracht de ontwikkeling van het archief ten goede komt.
In het Geluidsarchief bevinden zich bijzondere en zeldzame geluidsopnamen, ook uit de oorlogsperiode.

3. Aan de Raad van Overleg zal de vraag worden voorgelegd of en zo ja hoe het lustrum van de universiteit in 1971 gevierd moet worden. De lustrumcommissie heeft een plannetje gemaakt dat aan de Raad zal worden voorgelegd.

4. Het nieuwe bestuursreglement van de subfaculteit der geologie en geofysica dat voor het jaar 1970 is vastgesteld houdt in dat alle bevoegdheden van de subfaculteit overgedragen worden aan een subfaculteitsraad, met uitzondering van het opstellen van voorstellen voor de vervulling van vacatures van hoogleraren en lectoren.
De raad zal bestaan uit hoogleraren, lectoren, (vervangende) wetenschappelijke medewerkers, een aantal wetenschappelijke medewerkers en wel 1 per bestaande hoofdrichting voor het doctoraal examen, treinstudenten en promovendi (de helft na-kandidaten), vijf leden van het administratieve en technische personeel en de beheerder.
Het D.B. van de faculteitsraad bestaat uit 5 leden van het wetenschappelijk corps, een student of promovendus, een lid van het administratief en technisch personeel (als adviseur) de beheerder.
De complete tekst ligt in het Perscentrum ter inzage.
Het D.B. vermoedt dat dit reglement zeker past binnen te verwachten wet Veringa. De subfaculteit blijft verantwoordelijk tegenover Curatoren, binnen het kader van de huidige wet.

5. De subfaculteit van de psychologie heeft als antwoord op de brief van Curatoren inzake het in functie treden van de subfaculteitsraad als hoogste bestuursorgaan van de subfaculteit psychologie meegedeeld dat de raad in plaats is gekomen voor het vroegere subfaculteitsbestuur. Het bestuur van de subfaculteit is overgegaan in handen van de subfaculteitsraad. Er is nog geen afzonderlijk reglement. Het D.B. wil met de subfaculteit een gesprek hebben over de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de gang van zaken bij de subfaculteit zoals die in de wet is vastgelegd.

6. Curatoren gaan akkoord met het voorstel van de subfaculteit scheikunde aan de minister van O. en W. te vragen een Commissie plaatsing eerstejaarsstudenten chemie in te stellen.
De sectie scheikunde van de Academische Raad heeft adhesie betuigd.
Er zal een voorlopige interuniversitaire commissie worden ingesteld die bij de Utrechtse universiteit wordt gestationeerd.

7. Curatoren zullen aan de minister van O. en W. een brief schrijven waarin zij hem wijzen op het feit dat binnen afzienbare tijd de limiet van 20.000 studenten voor Utrecht is bereikt. Curatoren zullen vragen wat de minister denkt te doen om overschrijding van deze grens te vermijden.

8. Het College van Curatoren van de Amsterdamse universiteit nodigt de universiteiten van Leiden, Groningen, Utrecht, de V.U. Amsterdam, Nijmegen en Rotterdam uit een Interuniversitair Oogheelkundig Instituut op te richten in het Wilhelmina Gasthuis te Amsterdam. Het instituut beoogt een aanvulling te zijn op de taak van de oogheelkundige universitaire afdelingen. De brief gaat door naar de faculteit der geneeskunde.

UIT DE SENATUS CONTRACTUS VAN 8 JANUARI 1970

1. Voor de eerste maal nam het voltallige bestuur (5 personen) van het Stafconvent aan de vergadering deel.

2. De Faculteit der letteren klaagt er over dat de zusterfaculteiten niet steeds (overeenkomstig de voorschriften) inlichtingen inwinnen over kandidaten die voor een benoeming in aanmerking komen (hoogleraren, lectoren). Bij rondvraag blijkt dat het bij de andere faculteiten niet zo ligt.

3. In plaats van prof. Van Parreren die wegens drukke werkzaamheden moest bedanken, wordt prof Groenman benoemd in de Raad van Overleg als vertegenwoordiger van de senaat.

4. De Senatus contractus is bijzonder teleurgesteld over het besluit van Curatoren dat aan het huidige driemanschap uit de Senaat in het DB geen lid van de staf dient te worden toegevoegd. In het DB zal deze zaak opnieuw besproken worden.

5. Aan de senaatsleden zal gevraagd worden of men er mee akkoord gaat het dagelijks bestuur van de Senaat (driemanschap) uit te breiden van drie tot vier l len, nl. door het huidige driemanschap aan te vullen met een lid van de staf zulks als een aanzet tot de eenmaking van het wetenschappelijk corps.

6. De Senatus contractus gaat akkoord met het reglement Subfaculteit der geologie en geofysica, met dezelfde toevoeging als door het DB is gegeven (zie verslag DB in dit nummer).

7. Het interim werkstuk van de senaatscommissie ad hoc betreffende het rapport van de commissie Van Os en de integratie van het wetenschappelijk corps wordt door de senatus contractus als uitgangspunt aanvaard. We publiceren dit stuk in 'U' en voegen er de opmerkingen, gemaakt in de vergadering van de senatus contractus aan toe (zie het nummer van 23 januari).

UIT DE DB-VERGADERING VAN 12 JANUARI 1970

1. K.B. van 19 december 1969 nr. 9, waarbij met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden werd benoemd tot gewoon hoogleraar in de faculteit der letteren om onderwijs te geven in de Duitse taalkunde en de Duitse letterkunde der Middeleeuwen dr. H. L. Cox.

2. De Senatus contractus heeft zijn teleurstelling geuit over het besluit van Curatoren niet in te stemmen met een vertegenwoordiging van het wetenschappelijk corps in het dagelijks bestuur, gevormd door rector, secretaris en prorector plus de voorzitter van het stafconvent. Bij de behandeling van de notulen in de e.k. curatorenvergadering zal op deze aangelegenheid worden teruggekomen.

3. Een werkgroep uit de Raad van overleg beraadt zich over een procedure op grond waarvan de studentenvertegenwoordiging bereid zou zijn haar deelname aan de vergaderingen van de raad te hervatten.
Over de resultaten van dit overleg zullen in de e.k. curatorenvergadering mededelingen kunnen worden gedaan.

4. De minister van onderwijs en wetenschappen heeft een taakomschrijving opgesteld voor de door hem aangestelde coördinator voor de bouw van drie nieuwe academische ziekenhuizen in Nederland, dr. ir. Th. P. Tromp. Van hem is een voorstel te verwachten pogingen te doen om het terrein voor het nieuwe academisch ziekenhuis te Utrecht.

5. De minister van onderwijs en wetenschappen heeft de heer B. T. G. de Jong, arts, benoemd tot zijn medische adviseur naast dr. J. Wester, die deze functie reeds bekleedt.

6. De rijksoverheid geeft geen vrijaf op de zgn. brugdagen 1, 4 en 8 mei. Wie op deze dagen vakantie wil nemen zal derhalve „snipperdagen" moeten opnemen.

7. De juridische faculteit geeft een schriftelijke uiteenzetting van haar moeilijkheden op het gebied van de plaatsingsmogelijkheden voor eerstejaarsstudenten, o.m. als gevolg van hen die zich melden na de na-inschrijving. Het dagelijks bestuur zal in overleg treden enerzijds met de minister van onderwijs en wetenschappen, anderzijds met de desbetreffende commissie uit de juridische faculteit.

DISCUSSIENOTA BESTUURSSTRUCTUUR SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE

Rectificatie:

2. Doelstellingen en taken van de subfaculteit

De subfaculteit is autonoom m.b.t. het operationaliseren van de doelstellingen van onderwijs en onderzoek, zoals te zijn vastgesteld in samenwerking met het hogere niveau. Het doel van het onderwijs in de subfaculteit is het aan studenten mogelijk te maken zich te ontwikkelen tot zelfstandig werkende chemici op nader vast te stellen niveaus. Hieraan toegevoegd kunnen worden:

a. Het hoogste opleidingsniveau moet zodanig zijn, dat de op dit niveau afgestudeerden wetenschappelijk werk kunnen verrichten op internationaal aanvaardbaar peil.

b. Het verrichten van wetenschappelijk onderzoek in dienst van het onderwijs en van de ontwikkeling der samenleving in de ruimste zin van het woord.

Hieraan zou kunnen worden toegevoegd dat het wetenschappelijk onderzoek van een zodanig gehalte moet zijn dat het internationaal erkenning kan vinden.

c. Het bevorderen van maatschappelijk verantwoordelijkheidsbeset bij de chemicus.

(Vervolg van blz. 16)

NAGEKOMEN

CONGRES WETENSCHAPPELIJKE ARBEIDERS

Aanstaand weekend houdt de Bond van wetenschappelijke arbeiders B.W.A. zijn oprichtingscongres in Amsterdam. Ter discussie staan de politieke uitgangspunten van de BWA en de mogelijke acties die op grond hiervan op de arbeidsplaatsen kunnen worden voorbereid

Zaterdag 17 januari wordt vergaderd in het nieuwe gebouw op het Roeterseiland, zondag 18 in de „Brakke Grond" aan het Nes (vlak bij de Dam). Beide dagen wordt om 10.00 uur begonnen.
Het congres is openbaar met spreekrecht voor alle belangstellenden. Stemrecht alleen voor de ingeschreven leden na betaling van een minimale contributie van f 10,—.
Alle verdere inlichtingen bij Peter Cohen. Gov Flinckstr. 288 A'dam, tel 020 - 79 44 69

UNIVERSITEITSHUIS

Voor permanente huur voor vereniging, bestuur enz. een kamer beschikbaar. Direct te aanvaarden. Inlichtingen bij de heer Florijn, Kamer 1 in Universiteitshuis.

FACULTEIT DER LETTEREN LAAT LATIJN HERVATTING COLLEGES

Vulgair Latijn Muntstraat 2 (Inst. voor Geschiedenis). Ma. 19 januari 15.00 uur: tweedejaars romanisten (Dr. G. J. J. Walstra). 16.00 uur: eerstejaars romanisten (Dr. G. J. J. Walstra).

Middeleeuws Latijn Maliestraat 7 (Inst. voor Laat Latijn) Di 20 januari 12.00 uur: M. E. Latijnse teksten (Prof. dr. J. Engels). Wo. 21 januari 12.00: Kandidaten historici-mediaevisten (Prof. dr J. Engels).

USF

10, 11, 12 februari: usf-grondraadsverkiezingen. Kandidaten dienen zich op te geven bij de studiecommissie of de usf. Elke student kan stemmen!

UNIVERSITEIT

AGENDA

19 januari: curatorenvergadering, zaal I, Academiegebouw, Domplein, 10.00 uur.

Promotie drs. W. J. Middelhoven (wiskunde en natuurwetenschappen), Albardaweg 135 te Wageningen; op het proefschrift: De afbraak van arginine in bakkersgist; senaatszaal 16.00 uur.

19 januari: concert van elektronische muziek in de Geertekerk te Utrecht; aanvang 20.15 uur.

21 januari: promotie drs. J. A. Leussink (wiskunde en natuurwetenschappen), Ravellaan 75, Utrecht; op het proefschrift: The spatial distribution of inductive capacities in the neural plate and archenteron roof of urodeles; senaatszaal 16.15 uur.

Lezing door ir. C. Weeber: Het Nederlandse paviljoen op de Wereldtentoonstelling te Osaka. Kunsthistorisch Instituut, Boothstraat 6, 20.00 uur.

22 januari: promotie drs. G. F. de Boer (diergeneeskunde), Herman Gorterhof 28, Uithoorn; op het proefschrift: Zwoeger ziekte; een persisterende virusinfectie bij schapen; senaatszaal 16.15 uur.

23 januari: afscheidsreceptie dr. J. J. v. d. Velde. Zaal I, academiegebouw, Domplein 16.00-17.30 uur.

Lezing door prof. dr. K. van het Reve: De ondergrondse literatuur in de Sowjet Unie en de manieren waarop die in het westen bekend wordt. Pays Bas, Janskerkhof, 12.15-14.00 uur. Kosten: ƒ 5,—. Studenten: (op vertoon van collegekaart) ƒ 4,—. Opgave aan het Ned. Genootschap voor Internationale Zaken, afd. Utrecht, Janskerkhof 16, Utrecht, tel. 2 07 48.

26 januari: promotie drs. H. Klunder (wisk. en natuurw.), Frans Halsstraat 22 B, Utrecht, op het proefschrif De Compton-verstrooiing in de röntgenspectrometrie. Senaatszaal, 14.30 uur.

Oratie prof. dr. H. A. W. M. Tiddens, gewoon hoogleraar in de methodiek van het onderwijs in de geneeskunde, benevens in de kindergeneeskunde. Aula, 16.15 uur.

27 januari: promotie drs. J. Verhoef (geneeskunde), Weerdsingel O.Z. 59 bis, Utrecht, op het proefschrift: Fagotypering van Coagulasenegatieve stafylococcen. Senaatszaal, 16.15 uur.

27 januari: Concert van Het Nederlands Studenten Orkest: Tivoli, Lepelenburg: 20.15 uur.

28 januari: promotie drs. J. J. M. Labout (wisk.- en natuurw.), Herenweg 56 A, Heemstede. Senaatszaal 16.15 uur.

Openbare vergadering Conventsraad, Academiegebouw, 20.00 uur. (Voor agenda zie onder Medewerkers).

29 januari: promotie drs. E. J. Ruitenberg (diergeneesk.), Kerkdwarslaan 19, De Bilt, op het proefschrift: Anisakiasis, pathogenesis, serodiagnosis and prevention; senaatszaal, 16.15 uur.

Lezing door prof. dr. H. van de Waal: Rembrandt, de Zegening van Josefs zonen (Kassel). Kunsthistorisch Instituut, Boothstraat 6, 20.00 uur.

30 januari: promotie drs. C. A. Rutgers (Letteren), Hoofdstraat 22, Zetten, op het proefschrift: Jan van Arkel, bisschop van Utrecht. Senaatszaal 15.15 uur.

Gamma-Chemie 1970

23 januari: prof. dr. ir. M. J. Dols: Algemene inleiding. Organisch Chemisch laboratorium, Croesestraat 79; 11.15 uur precies.

30 januari: dr. A. J. Vergroesen en drs. P. Slump: Fysiologische aspecten, in het bijzonder t.a.v. resp. de lipiden en de eiwitten in de voeding. Plaats en tijd zie 23 jan.

KERK EN UNIVERSITEIT

Diensten (Gereformeerd)
Zondagavond 18 januari: 19.15 uur. Voorganger ds. P. Heinen. Organist: F. de Vries.
Catechisaties
a. dinsdag 19.00 uur „De Zolder"; donderdag 19.00 uur Leon. Fuchslaan 4
b dinsdag 20.00 uur en woensdag 19.00 uur „De Zolder".
c. maandag 19.00 uur „De Zolder"; dinsdag 19.00 uur en donderdag 19.00 uur „De Zolder".
Kringen
Vrijdag 16 jan. 21.00 uur: Geloof en ethiek kring, Leon. Fuchslaan 4.
Spreekuren (aan huis):
ds. P. Heinen, Prof. Leon. Fuchslaan 4, telef. 71 20 06, maandag 18.00- 3.00 uur;
dr. J. M. van Minnen, W. Barentszstraat 55, telef. 71 06 23, donderdag 18.00-18 30 uur.

Hervormde Studenten Gemeente
Academiedienst Janskerk 10.30 uur:
18 januari ds. de Bruïne.

Gesprekskring voor ouderen
Er blijkt behoefte te bestaan aan een gesprekskring voor oudere studenten. Sommige verloofden en gehuwden, uit verschillende geestelijke achtergronden, vragen naar verruiming van hun eigen gesprek; sommige mensen willen een nadere oriëntering op de wereld van geloof en levensbeschouwing; jonge ouders zijn gaan nadenken over de vragen over de doop van hun kind. In elk geval is deze kring bestemd voor geïnteresseerde en kritische mensen.
Op dinsdag 20 januari begint een dergelijke kring, die een frequentie van eens per veertien dagen zal hebben. Aanvang 20.30 uur, zolder U-huis, kamer 26. Opgaven bij ds. J. C. de Bruïne, Van Lidth de Jeudestr. 17, tel. 1 09 34.

ds. J. C. de Bruïne,
Van Lidt de Jeudestraat 17, tel. 1 09 34
dr. N. van Egmond,
Burg. Reigerstraat 83, tel. 51 12 72.

UNIVERSITAIRE FOTOWEDSTRIJD
Thema: „Utrecht, de stad en haar mensen"
Formaat: zwart-wit minimaal 18 bij 24; kleur vrij.
De inzendingen moeten uiterlijk 24 februari ingeleverd worden bij Utrechts Studenten Film- en Fotogezelschap 'F.P.H.', Janskerkhof 14.
Prijsuitreiking omstreeks 27 februari.
Verdere informatie is verkrijgbaar bij 'F.P.H. of bij P. L. M. Hustinx, Ridderschapssraat 39, tel. 2 01 31.

VERINGA — ADVENT of: waarop wachten wij

We hebben — in het gewone leven — de adventstijd al lang achter de rug. De universiteiten en hogescholen beleven echter in deze weken hun eigen advent. We wachten met z'n allen op Veringa.
Het is een sfeervolle tijd. In vele vergaderingen kan het u opvallen dat er plotseling een soort gewijde stilte valt of het stemgeluid gedempt wordt.

Toegewijde handen sluiten mappen en dossiers met toekomstplannen. Iemand zegt plechtig: we moeten eigenlijk wachten op Veringa en met devote verwachtingsvolle blik kijkt men uit de ramen in de richting van de Randstad; daar komt HET vandaan.

Zoiets als de oplossing, het laatste en verlossende woord, de regelen, het richtsnoer voor ons toekomstig handelen, de olie op de golven, pleister op de wonden door een rumoerig tijdperk geslagen, de stem van het volk waarnaar we moeten luisteren.

Althans, zo lijkt het op het eerste gezicht. Achter onze devote ogen werken die cellen in onze hersenen die twijfel produceren op volle toeren: zal het écht zo zijn als HET komt? Maar voor twijfels en „we weten beter" mechanismen hebben we ook een aardige serie verdringingstechnieken. Wachten is eigenlijk veel leuker dan weten.

't Is een merkwaardig verschijnsel in onze tijd.

Alle grote organisaties in de samenleving kennen het. Of we wachten op een wet of op een rapport van derden of een doorlichting door bureau X: we leven in de Grote Verlegenheid. We komen met onze problemen niet klaar, het wordt te complex, te groot, teveel. Daarom móeten we improviseren, ad hoc beslissingen nemen die zeker consequenties hebben voor later, maar we kunnen niet anders dan de motor op gang houden. Soms lijkt het wel of er defaitisme om elke deur gluurt, regerende handen verlamt, opstandige zielen verdooft. Als HET dan komt... maar wat is HET meer dan onze gesublimeerde verlegenheid. We krijgen de problematiek gefixeerd voor ons, tegenover ons, we vinden er onze bevestigingen in, een paar antwoorden die we al vermoeddden. Zijn onze verwachtingen niet te hoog gespannen?

Aan de éne kant groeit onze eis tot autonomie, van de universiteit, van de faculteiten binnen de universiteit, aan de andere kant roepen we om hulp, beleid, planning. We lopen als 'n sandwich-man met op de borst de spreuk: we willen eigen boontjes doppen en op de rug: doppers gevraagd. Een beetje zelfkennis zouden we best kunnen gebruiken. waar wachten we eigenlijk op en wat doen we de dag nádat HET gekomen is en blijkt dat de stem van het volk niet zo duidelijk is als we hoopten...

A. v. d. M.

AFSCHEID DR. VAN DE VELDE

Curatoren van de Rijksuniversiteit te Utrecht nodigen belangst llenden uit voor een afscheidsreceptie, die zij zich voorstellen te geven ter gelegenheid van het vertrek van dr. J. J. van Velde, wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Deze receptie wordt gehouden op vrijdag 23 januari 1970 van 16.00-17.30 uur, in zaal 1 van het universiteitsgebouw, Domplein.

DOCUMENTATIE

Ter Inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 2 94 41 tst. 219.
Knipseldossier: Contact Bedrijfsleven-Hoger Onderwijs, Eredoctoraten, Lectoren, T.H. Eindhoven en T.H. Twente.
Nieuwe boeken: Studiegids Universiteit Amsterdam 1969-1970, Studie- en studentenleven in Groningen 1970, Een inhoudsanalyse: Analyse van de rechtbankverslaggeving m.b.t. het proces tegen Hans van Z. Mededeling van het Soc. Instituut van de Rijksuniversiteit Utrecht no. 61), Mossel, R.S.-Model en werkelijkheid, Crince la Roy, R.-De vierde macht.

NEDERLANDS STUDENTEN ORKEST

Onder leiding van Jan Brussen geeft het Nederlands Studenten Orkest op 27 januari a.s. in Tivoli een concert. Het programma bestaat uit de Suite da Sonar nr. 3 van Jan van Dijk, het pianoconcert nr. 14 Kv. 449 en de 1e symphonie van Van Beethoven. Soliste in het pianoconcert is Jet Röling, leerlinge van Jan Odé en Nellie Wagenaar. Toegangsprijzen: *f* 5,50, *f* 4,50 en *f* 3,50. Voorverkoop: muziekhandel Wagenaar, Oude Gracht 109, tel. 1 07 77 en bij Tivoli, tel. 1 52 42 vanaf 22 januari.

EXPERIMENT IN INTERNATIONAL LIVING

Aan Nederlanders — studenten, onderwijzers en leraren, verpleegsters, maatschappelijke werksters, bibliothecaressen, secretaressen, analisten, journalisten e.a. — die graag met Amerika en het Amerikaanse leven zouden willen kennismaken, doch slechts voor korte tijd — twee à drie maanden — hun studie of werk kunnen onderbreken, wordt de mogelijkheid geboden tot een verblijf in de Verenigde Staten onder auspiciën van het Experiment in International Living, waarbij door families gastvrijheid wordt verleend.

Nadere bijzonderheden, o.a. over kosten, data en formulieren zijn tot 20 februari te verkrijgen bij het Nederland-Amerika Instituut, Museumplein 4, Amsterdam, tel 72 22 80.
Het is eveneens mogelijk dergelijke reizen te maken naar Engeland, Canada, Alaska, Mexico, India, Ceylon, Indonesië, Japan, Suriname, Columbia, Chili, Uganda-Kenya, Tanzania.
Nadere inlichtingen hierover zijn tot 20 februari verkrijgbaar bij het Experiment in International Living, Joh Verhulststraat 92 bv., Amsterdam, tel. 7[illegible]96.

ADVIESORGAAN RUIMTELIJKE PLANNING

In de memorie van toelichting op de ontwerpbegroting 1970 van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen is meegedeeld dat minister Veringa het voornemen heeft over te gaan tot de instelling van een adviesorgaan voor de ruimtelijke planning van het wetenschappelijk onderwijs.

Het orgaan zal tot taak hebben advies te geven over vraagstukken van kwalitatieve en kwantitatieve aard die verband houden met de uitbreiding en spreiding van het wetenschappelijke onderwijs. Dit in het bijzonder met het oog op de verwachte toeneming van het aantal studenten. Het zal daarbij onder andere rekening houden met de plannen tot herstructurering van het onderwijs en met de zich wijzigende verhouding tussen het wetenschappelijk onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.

MEDEWERKERS

AFSCHEID DR. J. J. VAN DE VELDE

Met Van de Velde, die per 31 december j.l. zijn werk heeft beëindigd, en bijna 15 jaar als studentendecaan heeft gewerkt, vertrekt uit ons midden een bijzonder fijnzinnig mens. In dit ten geleide bij zijn afscheid geloof ik dan ook hem meer tot zijn recht te laten komen door iets over zijn persoon en leven te zeggen, dan door te memoreren al hetgeen hij in die jaren als medewerker heeft verricht.

Tekenend voor hem is een opmerking, die hij maakte bij het sollicitatiegesprek. Toen ik hem namelijk vroeg: ziet u er niet tegenop te gaan werken bij iemand die jonger is dan u en bovendien een vrouw, antwoordde hij, ik heb steeds veel gespeeld in muziek-ensembles, doch heb er nooit behoefte aan gevoeld de eerste viool te spelen. Hij heeft die opmerking waar gemaakt.
Van de Velde is voor mij identiek met de begrippen: bescheidenheid, soberheid, trouw en fatsoen.
Geboren in Teteringen, verhuisde hij op zijn tweede jaar naar Middelburg, waar hij zijn gehele jeugd heeft doorgebracht en o.a. de H.B.S. bezocht. Daar waren zijn lievelingsvakken de talen en aardrijkskunde. Hij wilde graag reizen om met vreemde volken in contact te komen. Na zijn einddiploma behaald te hebben, wilde hij dan ook gaan studeren. Daar studiebeurzen in die jaren echter schaars waren, besloot hij een contract te sluiten met het toenmalige Ministerie van Koloniën. Men kon dan gedurende vijf achtereenvolgende jaren een studiebeurs krijgen van duizend gulden, wanneer men zich verbond, na het beëindigen der studie, als bestuursambtenaar in Indië te gaan werken.
Met duizend gulden deed men omstreeks het jaar 1920 ook niet veel. Wanneer Van de Velde met de vakanties naar huis ging, fietste hij dan ook het hele traject van Leiden naar Middelburg. Later vond hij een tussenoplossing door te fietsen van Leiden naar Rotterdam, daar met de fiets te stappen op een vrachtbootje naar Wemeldinge en vandaar te fietsen naar Middelburg. Hij vond dat nog fijn ook, want zo kon hij een paar uur op zee zijn en fietsen vond hij heerlijk. Veel later, toen hij in Utrecht de betrekking vond die hij tot voor enige weken bekleedde, kwam hij nog met de fiets uit Bilthoven naar zijn bureau door weer en wind.
Behalve liefhebben van sport en buitenleven was hij reeds van kind af aan een groot muziekliefhebber. Hij begon als jochie met een blikken fluitje van 30 cent en kreeg pas fluitlessen toen hij enige jaren in Leiden studeerde. Maar hij had het inmiddels door eigen inspanning en oefening echter al een heel eind gebracht. Via de padvinderij was hij als schooljongen in een muziekbandje terechtgekomen. Soms ging dat bandje de straat op om geld op te halen voor een goed doel.
Hij speelt ook nu nog steeds fluit, o.a. in een kwartet in Bilthoven.
Van zijn studie vormden voor hem de talen de meest aantrekkelijke kant. Door het javaans en het maleis kwam hij in contact met het arabisch. Hij was één van de vele studenten, die gefascineerd werd door prof. Snouck Hurgronje. Nadat hij in 1928 in Leiden was gepromoveerd bij prof. van Vollenhoven op de godsdienstige rechtspraak in Ned. Indië, staatsrechtelijk beschouwd, ging hij naar Indonesië, waar hij bleef tot 1954. M.i. is hij daar de ware bestuursambtenaar geweest, die zich niet ten doel stelde voor alles het nederlands gezag te handhaven, maar die zich vooral tot taak stelde dienstbaar te zijn voor de bevolkingsgroep, die hem was toevertrouwd.
Hoewel hij door de oorlog in Indonesië een gevoelig verlies leed in zijn toen nog jong gezin, hoort men hem alleen maar ironisch vertellen over hetgeen hem zelf overkwam, maar kan men ook beluisteren hoe hij als kampleider met oosterse rust en westelijk doorzettingsvermogen veel kon bereiken voor zijn kampgenoten.

Na de oorlog werd hij politiek adviseur voor Sumatra en in 1949 benoemd tot lid van de commissie Van Roijen. De dag voor de souvereiniteitsoverdracht nam hij ontslag, uit teleurstelling over het regeringsbeleid inzake Indonesië.

Nadat hij nog vier jaar adviseur was geweest van de Standard Oil Company in Palembang, kwam hij zonder verdere vooruizichten naar Nederland, waar hij in 1955 kwam werken aan deze universiteit.

Hoewel door de oorlog zijn carrière was afgebroken, heeft hij zich daar nooit over beklaagd. Hij zette zich geheel in voor de studenten, daar het werken met en voor jonge mensen hem boeide. Hij kon zich echter lekker boos maken wanneer studenten niet beantwoordden aan zijn normen. Daar hij voor zich zelf studeren als een voorrecht had beschouwd en zijn studie hem had geboeid, kon hij studenten, die weinig aandacht voor de studie hadden, vaak flink de waarheid zeggen. Ik ben er van overtuigd, dat hij door zijn persoonlijke inzet en strikte eerlijkheid voor vele studenten een waardevol raadsman is geweest. Voor ons als medewerkers was hij een rustpunt. Wanneer iedereen in een stadium was aangeland van afknappen, leek het of Van de Velde net van vakantie terugkwam. Zijn zelfdiscipline was ongelooflijk en wanneer hij met hoge koorts in zijn werkkamer zat, had ik de grootste moeite hem er van te overtuigen, dat hij maar beter eerst eens kon gaan uitzieken.
Het is zeker vooral aan de persoonlijkheid van Van de Velde te danken, dat wij bijna vijftien jaar samen in goede harmonie hebben kunnen samenwerken.

W. van Lanschot

SALARISVERHOGING PER 1 JANUARI 1970

De regering heeft besloten, dat het rijkspersoneel met ingang van 1 januari 1970 een loonsverhoging krijgt van 4½ procent. Aangezien de nacalculatie 1969 (0,66%) ook in de salarissen voor 1970 wordt verwerkt, bedraagt de totale verhoging ruim 5%.

A. Indien u volgens een **salarisschaal** wordt bezoldigd, kunt u uw herzien salaris per 1 januari 1970 uit onderstaande inpassingstabel aflezen.

Schaalbedrag		Schaalbedrag		Schaalbedrag	
1-7-'69	1-1-'70	1-7-'69	1-1-'70	1-7-'69	1-1-'70
202	212	1467	1543	2885	3035
233	245	1499	1577	2930	3082
264	278	1532	1611	2975	3129
295	311	1564	1645	3020	3177
326	344	1600	1683	3065	3224
358	377	1636	1721	3110	3272
392	412	1672	1759	3155	3319
430	452	1708	1797	3205	3372
477	502	1744	1834	3256	3425
534	562	1780	1872	3306	3477
569	599	1816	1910	3356	3530
603	635	1852	1948	3406	3583
638	671	1888	1985	3456	3636
672	707	1923	2023	3507	3689
706	743	1959	2061	3566	3751
741	779	1995	2099	3624	3812
772	812	2031	2137	3683	3874
803	845	2067	2174	3742	3936
834	877	2103	2212	3801	3998
865	909	2139	2250	3860	4060
895	941	2175	2288	3919	4122
926	974	2211	2326	3978	4184
957	1006	2247	2363	4036	4246
988	1039	2283	2401	4095	4308
1019	1072	2319	2439	4154	4370
1050	1104	2355	2477	4213	4432
1081	1137	2390	2514	4272	4494
1112	1170	2426	2552	4331	4556
1142	1202	2462	2590	4390	4618
1173	1235	2498	2628	4449	4679
1206	1269	2534	2666	4507	4741
1239	1303	2570	2703	4566	4803
1272	1338	2615	2751	4625	4865
1304	1372	2660	2798	4684	4927
1337	1406	2705	2845	4743	4989
1369	1440	2750	2893	4802	5051
1402	1475	2795	2940		
1434	1509	2840	2987		

B. Indien u wordt bezoldigd volgens een **loongroep**, dan kunt u uw herzien salaris in onderstaand overzicht vinden:

GROEP 1			GROEP 2		
Leeftijd	Maandsalaris	resp. 1 juli '69 en 1 jan. '70	Leeftijd	Maandsalaris	resp. 1 juli '69 en 1 jan. '70
14	148,39	156,—	14	159,80	167,41
15	175,02	184,53	15	188,34	197,85
16	209,26	220,68	16	213,07	224,48
17	254,92	268,24	17	262,53	275,85
18	306,29	321,50	18	313,90	331,02
19	369,06	388,09	19	380,48	399,50
20	431,84	454,67	20	445,16	467,99
21	490,82	515,55	21	519,35	545,99
22	561,21	589,74	22	597,35	627,79
23 en ouder	650,62	684,86	23 en ouder	684,86	721,01

GROEP 3			GROEP 4		
17	266,34	279,65	18	327,21	344,33
18	321,50	338,63	19	393,80	414,72
19	384,28	403,31	20	469,89	494,62
20	450,87	473,70	21	545,99	574,52
21	526,96	553,60	22	631,60	663,94
22	608,77	641,11	23	722,91	760,96
23	703,89	740,03	24	741,93	779,98
24 en ouder	722,91	760,96	25 en ouder	764,76	804,71

GROEP 5			GROEP 6		
18	327,21	344,33	18	327,21	344,33
19	393,80	414,72	19	393,80	414,72
20	469,89	494,62	20	469,89	494,62
21	555,50	584,04	21	561,21	589,74
22	641,11	673,45	22	656,33	690,57
23	743,84	781,88	23	766,67	806,62
24	766,67	806,62	24	789,49	831,35
25	787,59	827,54	25	816,13	857,98
26 en ouder	814,23	856,08	26	844,66	888,42
			27 en ouder	877,—	922,66

De rangen rijksambtenaar C t.m. H worden resp. bezoldigd overeenkomstig de loongroepen 6 t.m. 1. (rijksambtenaar C staat dus in de zesde loongroep; rijksambtenaar D in de vijfde; rijksambtenaar E in de vierde enz.).

C. Nieuwe salarisbedragen per 1 januari 1970 voor de volgende categorieën:

1. hoofdinstructeur tandheelkunde ƒ 214,50 per maand bij één halve werkdag per week,
2. instructeur tandheelkunde ƒ 188,70 per maand bij één halve werkdag per week,
3. student-assistenten per maand bij één halve werkdag per week:
voor tweedejaars-studenten ƒ 97,40, voor derdejaars-studenten ƒ 103,97, voor vierdejaarsstudenten ƒ 116,88, voor vijfde- en volgende jaars-studenten ƒ 123,45.
4. Schoonmaaksters, uurloon 15 jaar ƒ 1,06, 16 jaar ƒ 1,20, 17 jaar ƒ 1,47, 18 jaar ƒ 1,76, 19 jaar ƒ 2,12, 20 jaar ƒ 2,48, 21 jaar ƒ 2,89, 22 jaar ƒ 3,32, 23 jaar ƒ 3,81.
5. H.T.S.-praktikanten, praktikanten hogere land- en tuinbouwschool ƒ 214,— per maand.
6. U.T.S.-praktikanten, praktikanten middelbare land- en tuinbouwschool ƒ 185,— per maand.
7. Praktikanten lagere land- en tuinbouwschool ƒ 160 per maand.

In het verleden was het bij een algemene salarisherziening gebruikelijk om naast een bruto- tot nettoberekening ook nog een kennisgeving toe te zenden. Van deze salarisherziening zult u aan het einde van de maand januari 1970 echter alleen een bruto- tot nettoberekening ontvangen. Aan de hand van bovenvermelde gegevens kunt u dan nagaan of het op de berekening vermelde bedrag juist is. Voorts merken wij nog op, dat de salarissen in verband met de te verwerken salarismaatregelen met ingang van januari 1970 bij wijze van voorschot worden uitbetaald Bij het constateren van kleine verschillen wordt u verzocht niet vóór eind februari 1970 contact met het bureau van de universiteit op te nemen, aangezien de controle eerst op dat tijdstip zal zijn voltooid. Wat betreft de **instructeurs tandheelkunde, de H.T.S., U.T.S.** en **overige praktikanten** zal het slechts mogelijk zijn de nieuwe salarisbedragen in februari 1970 uit te betalen (uiteraard met terugwerkende kracht tot 1 januari 1970).

Verhoging aantal verlofdagen

Ingaande 1 januari 1970 is het minimum aantal verlofdagen van 15 tot 16 werkdagen per jaar verhoogd.

BETALING VAN SALARISSEN IN 1970

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken heeft, na gehoord te hebben de Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg, besloten de girale betaaldata van salarissen voor 1970, d.w.z. de data waarop de magneetbanden naar de girale instellingen worden verzonden, als volgt vast te stellen:

21 januari	27 juli
23 februari	25 augustus
23 maart	24 september
22 april	26 oktober
25 mei	24 november
24 juni	17 december

Daar de salarissen van de medewerkers van onze universiteit berekend en betaalbaar gesteld worden via de Rijks Computercentrale in Den Haag, houdt bovenstaande mededeling in dat de kennisgeving van bijschrijving van het salaris op giro- of bankrekening 2 tot 4 dagen later in hun bezit moet zijn.

Met ingang van januari 1970 zullen salarisbetalingen op bankrekeningen van banken, welke zijn aangesloten bij de N.V. Bankgirocentrale worden verwezenlijkt door het zenden van een magneetband naar deze instelling.

Medewerkers die hun salaris op een dergelijke rekening laten bijschrijven, hebben in november 1969 ter controle van het nummer van hun bank een schrijven ontvangen.

Naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken ons mededeelde is weinig reactie ontvangen op het verzoek aan personeelsleden om hun bankrekeningnummers te controleren, zelfs in die gevallen, waarin vaststond dat er een verbetering nodig was.

Wij hopen dat de betreffende medewerkers van onze universiteit deze controle wel hebben toegepast en eventuele geconstateerde onjuistheden hebben doorgegeven.

Mochten er zich echter onverhoopt nog gevallen voordoen waarbij personeelsleden, die hun salaris ontvangen op een salarisrekening

bij een bank (een rekening met een code van negen cijfers) op 29 januari nog niet over hun salaris kunnen beschikken, dan kan contact worden opgenomen met de heer Verhoef van het bureau salarisbetalingen van de universiteit (tel. 030-29441 toestel 326). U gelieve echter eerst contact op te nemen met uw bank. Diegenen van het huishoudelijk personeel voor wie de girale betaling nog niet is geregeld, ontvangen persoonlijk nader bericht omtrent de betaling van hun salarissen.

STAFCONVENT: OPENBARE VERGADERING CONVENTSRAAD

Woensdag 28 januari a.s. om 20 uur zal een openbare vergadering van de Conventsraad gehouden worden in het Academiegebouw.
Agenda: 1. Opening; 2. Verslag van de vergadering van 27 november; 3. Ingekomen stukken; 4. Mededelingen betreffende vergaderingen van a. de Senatus Contractus, b. de Raad van Overleg, c. het I.A.O.C.; 5. Richtlijnen t.a.v. de eenheid van het wetenschappelijk corps. 6. De openbaarheid van het Dagelijks Bestuur van de Universiteit; 7. Rondvraag; 8. Sluiting.

STICHTING VAKANTIEBESTEDING RIJKSAMBTENAREN

Verschenen is de vakantiekrant voor het seizoen 1970, waarin opgenomen een volledig, overzicht van het vrij uitgebreide pakket vakantiemogelijkheden.
Universitaire instellingen kunnen voor hun personeel exemplaren laten halen op kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29 Utrecht.

STUDENTEN NIEUWSBLAD „STUDENT"

Leden der wetenschapelijke staf, die het op prijs stellen het blad STUDENT gratis te ontvangen, en die dit periodiek nog niet krijgen, kunnen hiertoe een verzoek indienen bij het Algemeen Studenten Persbureau, Postbus 10212 te Amsterdam. Op verzoek worden dan ook de alreeds verschenen nummers toegestuurd.
De aandacht wordt erop gevestigd, dat adresveranderingen ook aan het Algemeen Studenten Persbureau moeten worden toegestuurd. Gaarne hierbij vermelden: Medewerker Universiteit Utrecht.
Klachten over het niet ontvangen van STUDENT eveneens gaarne naar bovengenoemd adres.

VACATURES

Voor zover inonderstaande vacatures geen salaris staat vermeld, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld. de aow-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

De algemene dienst van het universiteitscentrum „de Uithof", zoekt voor de uitbreiding van het reeds bestaande team enige

REPRESENTATIEVE DAMES

die één of meer dagen per maand kunnen invallen als

PART-TIME KANTINEJUFFROUW

Dit groepje is bedoeld om bij ziekte of bij bijzondere gebeurtenissen het vaste personeel te kunnen aanvullen. Vergoeding *f* 3,62 per uur, voor dames van 23 jaar en ouder.

Nadere inlichtingen of mondelinge sollicitaties bij de algemene dienst universiteitscentrum „de Uithof", Transitorium II, Heidelberglaan 2 te Utrecht. Telefoon 539111 toestel 2144.

Ten behoeve van het nieuwe bureau inschrijving voor studenten, Nobelstraat 2A, Utrecht wordt gevraagd een

SCHOONMAAKSTER

voor 30 uur per week. Zij zal worden belast met het schoonhouden van de bureau-ruimten en het serveren van koffie. De werktijden liggen tussen 8.00 en 14.00 uur.

Aanmelden bij de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht. Tel. 030-29441 toestel 251.

Bij de bedrijfsgeneeskundige dienst kan worden geplaatst en

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

Haar taak zal onder meer bestaan uit: administratieve werkzaamheden voor een van de bedrijfsartsen, indien nodig, verrichten van eenvoudig laboratoriumwerk. Wij zoeken een kandidate met een mulo-opleiding, administratieve ervaring, bereidheid, indien nodig, een opleiding voor eenvoudig laboratoriumwerk te volgen, leeftijd 20-25 jaar.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht onder nr. 748.

In de zelfbedieningskantine van het transitorium II zoeken wij ter assistentie aan het buffet en voor overige kantinewerkzaamheden een

KANTINEJUFFROUW

De werkzaamheden zijn van 8.00 tot 17.00 uur.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht onder vermelding van vacaturenummer 749. Mondelinge inlichtingen kunt u krijgen bij de algemene dienst van het universiteitscentrum „de Uithof" telefoon 539111, toestel 2144.

Rechten

(Herplaatsing)
Bij het Criminologisch Instituut kan een jonge

MEDEWERKER/STER

geplaatst worden voor typewerkzaamheden, post, telefoon, reproduktie- en andere voorkomende werkzaamheden.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van het Criminologisch Instituut, Koningslaan 10, Utrecht.

Ten behoeve van de fakulteit der rechtsgeleerdheid worden gevraagd

TWEE SCHOONMAAKSTERS

om lichte schoonmaakwerkzaamheden te verrichten in het doceergebouw aan de Rijnkade nr. 1-A, een schoonmaakster voor de tijden van 8.30-13.00 uur, 14.00-18.00 uur en een schoonmaakster voor de tijden van 18.00-22.00 uur.

Aanmelden bij de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht. Tel. 030-29441 (toestel 251).

Wiskunde en natuurwetenschappen
Het laboratorium voor ruimte-onderzoek van het sterrekundig instituut vraagt een

ELEKTRONIKUS op H.T.S.-NIVEAU

Hij zal geplaatst worden op de afdeling elektronika, welke afdeling belast is met het ontwikkelen en konstrueren van elektronische apparatuur, die ten behoeve van het ruimteonderzoek geplaatst wordt aan boord van satellieten, raketten en ballonnen. Ervaring met halfgeleider technieken en miniaturisatie is gewenst.

Geschreven sollicitaties (bij voorkeur met pasfoto) te richten aan de personeelsafdeling van het sterrekundig instituut, Zonnenburg 2, Utrecht.

Bij het analytische chemisch laboratorium kan geplaatst worden een

CORVEEëR

De werkzaamheden zullen bestaan uit het schoonhouden van het laboratorium.
Salaris *f*3,62 per uur voor 23-jarigen en ouderen.

Sollicitanten kunnen zich melden bij de administratie van genoemd laboratorium, Croesestraat 77A, Utrecht, tel. 880611.

Voor het farmaceutisch laboratorium, Catharijnesingel 60 wordt per 1 februari gezocht een

APOTHEKERSASSISTENT(E)

voor chemicaliën/geneesmiddelenmagazijn.
Taak: beheer geneesmiddelenvoorraad, uitgifte chemicaliën en geneesmiddelen, bereiding reagentia. Vrijwel geen receptuur.

Aanmelden: dagelijks vóór 12 uur, behalve woensdag, of schriftelijk bij de beheerder van bovengenoemd laboratorium.

Voor het farmaceutisch laboratorium Catharijnesingel 60 worden gezocht een

CHEMISCH LABORANT of LEERLING LABORANT

Bij voorkeur mnl.
Taak: o.a. het bereiden van opdrachten, toegepaste analyse voor studenten, controle voorraad reagentia e.d., toezicht op en instructie bij het gebruik diverse apparatuur.

LABORATORIUMBEDIENDE

Taak: reinigen van glaswerk, schoonmaken van borden in de collegezalen, projecteren van dia's tijdens colleges, waarnemen telefoondienst, boodschappen etc. Leeftijd: bij voorkeur 17-19 jaar.

Aanmelden dagelijks vóór 12 uur, behalve woensdags, of schriftelijk bij de beheerder van bovengenoemd laboratorium.

STUDENTEN

STUDIE IN HET BUITENLAND

De Rotary Foundation, een stichting van Rotary International, biedt een student(e) de gelegenheid om gedurende een studiejaar (1971-1972) aan een buitenlandse Universiteit te studeren. Vergoed worden de heen en terugreis en alle kosten van verblijf, studie en levensonderhoud in het desbetreffende land. Keuze kan worden gedaan uit ongeveer honderdveertig landen, waar Rotaryclubs zijn gevestigd.
Verder gelden o.m. de volgende voorwaarden:
1. ongehuwd, goede gezondheid en onbesproken gedrag;
2. tussen 20 en 28 jaar oud (per 1 juli 1971);
3. in het bezit zijn van een „Bachelor's degree" of een daarmee gelijk te stellen studieresultaat behaald hebben;
4. goede studieresultaten;
5. beheersing van de taal van het land van keuze; eventueel 's een bijscholing van drie maanden mogelijk;
6. de uitgezondene moet bereid en in staat zijn om voor Rotaryclubs in het land zijner keuze en bij terugkeer in Nederland voordrachten te houden;
7. naaste familieleden van Rotarians komen niet in aanmerking.
Zij, die belangstelling hebben voor de geboden uitzending, dienen zich zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 17 februari 1970, aan te melden bij mej. H. de Kruyff, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 29441, toestel 147.

Letteren

Bij het Instituut voor geschiedenis is plaats voor een

SECRETARESSE

Taak: het verzorgen van bronuitgaven op het gebied van de geschiedenis in samenwerking met leden van de wetenschappelijke staf.
Vereisten: mulo-diploma, type-diploma, geduld en enige interesse voor de inhoud van het werk, type-ervaring.

Sollicitaties gelieve men te richten aan drs. L. Blok, beheerder van het instituut voor geschiedenis, Kromme Nieuwe Gracht 20, Utrecht, tel. 030-13837.

Sociale wetenschappen

Het psychologisch laboratorium vraagt voor spoedige indiensttreding een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

voor de bibliotheek.
Taak: uitlening en dagelijks beheer van de bibliotheek en de hiermee verband houdende administratie; in de resterende tijd moet typewerk verricht worden (ook vreemde talen en manuscripten).
Vereist: middelbare schoolopleiding, mulo of mavo-4; goede typevaardigheid; bereidheid tot het volgen van een bibliotheekcursus is gewenst.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van de subfaculteit psychologie, Varkenmarkt 2 te Utrecht.

STUDIEBEURZEN

De Franse regering stelt voor het academisch jaar 1970/1971 een aantal studiebeurzen ter beschikking van Nederlandse studenten, afgestudeerden en kunstenaars.

De aanvragen voor Franse beurzen moeten z.s.m. worden ingediend bij de Culturele Dienst van de Franse Ambassade, Museumplein 11, Amsterdam 7, telefoon 020 - 79 80 90. Hier zijn op telefonisch of schriftelijk verzoek aanvraagformulieren verkrijgbaar.

De Australian Academy of Science stelt een beurs, de Selby Fellowship, ter beschikking voor het verrichten van wetenschappelijk onderzoek in universiteitslaboratoria of andere onderzoekcentra in Australië. Deze beurs is bedoeld voor onderzoek op het terrein van „physical and biological science".

Belangstellenden dienen vóór 30 juli 1970 hun aanvraag in te dienen bij: The Executive Secretary Australian Academy of Science, Gordon Street, Canberra City, A.C.T. 2601, Australia, die ook de benodigde formulieren verstrekt.

De Poolse regering stelt onder auspiciën van de Unesco, ter gelegenheid van de herdenking van de 500ste geboortedag van Nicolas Copernicus, zes stipendia beschikbaar voor studie aan een Poolse universiteit voor ieder van de academische jaren 1970/1971 en 1971/1972.
Aanvragen voor deze stipendia kunnen tot 10 februari 1970 worden ingediend bij de afdeling Internationale Betrekkingen van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, Bankaplein 2 te 's-Gravenhage (telefoon 070-62 43 11 toestel 375). Hier zijn tevens aanvraagformulieren verkrijgbaar.

De Poolse regering stelt onder auspiciën van de Unesco tien studiebeurzen voor het academisch jaar 1970/1971 ter beschikking voor studie aan een Poolse universiteit op één der volgende gebieden:
a. geschiedenis van Polen; b. Poolse taal- en letterkunde; c. Slavische taal- en letterkunde.

Aanvragen voor deze beurzen kunnen tot 15 januari 1970 worden ingediend bij de afdeling Internationale Betrekkingen van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, Bankaplein 2 te 's-Gravenhage (tel. 070-62 43 11 toestel 375). Hier zijn tevens de aanvraagformulieren verkrijgbaar.

INSTITUUT TOEGEPASTE TAALKUNDE

Gevraagd: Assistent(e) voor het project Ontwikkeling luistertoetsen Duits, Engels en Frans voor experimentele afwijkende eindexamens v.h.m.o. en h.a.v.o.
Taak: Algemene assistentie van de projectleiding, zoals literatuuronderzoek, het onderhouden van contacten met medewerkende scholen, het notuleren van vergaderingen, type- en stencilwerk.
Aanstelling: Student-assistent(e) voor 5 halve dagen per week, gedurende het kalenderjaar 1970.
Vereist: 1. wetenschappelijk niveau in overeenstemming met de te verrichten taken, bijvoorbeeld kandidaatsexamen psychologie; 2. typevaardigheid.
Schriftelijke sollicitaties: dr. J. A. van Ek, Wilhelminapark 11, Utrecht.

SPORT

Schaatsen

De U.S.S.F. organiseert op woensdag 28 jan. tussen 8.00 en 10.00 uur v.m. op de Jaap Edenbaan in Amsterdam Oost, de Utrechtse Studenten Schaats Kampioenschappen. Deze wedstrijden gelden tevens als selectiewedstrijden voor de N.S.S.K. 1970, op vrijdag 20 februari in Deventer. Het programma voor de U.S.S.K. luidt als volgt: dames 500 en 1000 m, heren 500, 1500 m en een afvalrace. Inschrijvingen bij de bestuursleden van de U.S.S.F. of bij de Hoofdsportleider, Pieterskerkhof 13a, telefoon 2 94 41 toestel 347. Na de wedstrijden bestaat de gelegenheid om in het restaurant van de ijsbaan gezamenlijk te lunchen. Het vervoer geschiedt per touringcar. Het vertrek is bepaald op 7.00 uur v.m. en de aankomst te Utrecht op 13.00 uur. De kosten inclusief reis exclusief lunch bedragen *f* 3,50.

Trip Europese schaatskampioenschappen

De Utr. Stud. Schaats Fed. organiseert een vierdaagse trip naar Innsbruck. Het vertrek is bepaald op donderdag 22 januari om 20.00 uur en de aankomst in Utrecht op maandag 26 jan. om ca. 12.00 uur. De kosten bedragen *f* 90,— p.p. inclusief reis, verblijf, maaltijden en toegangsbewijs. De reis wordt gemaakt per touringcar. De aanvragen zullen worden behandeld in volgorde van binnenkomst. Telefonische opgaven bij R. de Boer, Mgr. v. d. Weteringstraat 35, tel. 24038; Th. van Geldorp, tel. 23700 of 03461 1572. Men kan ook *f* 90,— overmaken op het gironr. 75 85 76 t.n.v. H. Pelgrum, Burg. Reigerstraat 60bis, onder vermelding „trip Innsbruck".

Utrechtse Studenten Alpenclub

De Utrechtsche Studenten Alpenclub is sinds 1 januari 1970 een open vereniging geworden, d.w.z. dat iedere student lid kan worden. In 1970 zal de U.S.A.G. de volgende activiteiten ten toon spreiden:

1. Januari-maart: skiweekends in de Ardennen. Kosten *f* 30,—, nadere inlichtingen bij Tabe Tietema, tel. 51 11 53.

2. Film- en instructie-avonden (wordt aangekondigd in 'U') 22 januari 19.45 uur Skiavond op de Nieuwe Vereniging, Plomptetorengracht. (Skimodeshow, films Olympische winterspelen, ski-afdaling Monte Rosa).

3. April-juni en september-november maasrotsen klimweekends. Kosten *f* 20,—. Bovendien is hiervoor het K.N.A.V. studentenlidmaatschap à *f* 7,50 vereist.
Nadere inlichtingen bij Han Timmers, telefoon 51 15 95.

4. In samenwerking met de Delftse Studenten Alpenclub in juli chalet en trektocht in Bergell-Bernina (Z.O.-Zwitserland). Inlichtingen bij Hans Bruyntjes, tel. 03461 - 15 52.

Het lidmaatschap van de Utrechtsche Studenten Alpenclub bedraagt *f* 7,50 per jaar. Opgave kan geschieden bij Hans Bruyntjes, Nieuwe Weteringse Weg 167, Groenekan, tel. 03461 - 15 52.

MINIKONFERENTIE ONTWIKKELINGSHULP

Zaterdag 24 januari organiseren sokrates en vcsb een minikonferentie over het tweede ontwikkelingsdesennium aan de hand van het pearson-rapport.

Aanvang: 14.30 uur. Plaats: zolder van het u-huis. Sprekers: o.a. drs. J. P. Pronk over het pearson-rapport, H. A. Koppens over de eisen van de ontwikkelingslanden.

U.S.F.

Bestuurswisseling

Vanaf maandag 12 januari zal Wout van Veen, tot heden sekretaris onderwijs in het USF-bestuur, optreden als USF-voorzitter. Piet van Asseldonk trad op diezelfde dag uit het USF-bestuur. Wel zal hij een aantal bestuurlijke functies binnen de universiteit nog enige tijd blijven vervullen. Het USF-bestuur zal op zo kort mogelijke termijn met twee personen worden aangevuld. Gesprekken hierover zijn gaande.

In tegenstelling tot opgedoken geruchten is de reden van het heengaan van Piet van Asseldonk een louter persoonlijke, die volslagen buiten de USF-sfeer ligt.

Kaderblad

Binnenkort verschijnt het eerste nummer van het nieuw-opgerichte kaderblad van de Utrechtse Studenten Faculteiten. Dit blad zal vooral achtergrond-informatie en dokumentatie verschaffen over alternatieve onderwijsvormen en over de bestuurshervorming van de universiteit, faculteit en instituut. Het blad wordt verzorgd door het onderwijssecretariaat van de USF en is in eerste instantie bestemd voor de leden van de verschillende studiecommissies. Ook anderen zullen in de gelegenheid gesteld worden dit kaderblad in handen te krijgen.
Het eerste nummer zal gewijd zijn aan de USF-verkiezingen en de onderliggende problematieken.

Verkiezingen

De op 10, 11 en 12 februari te houden verkiezingen voor de USF-grondraad nieuwe stijl staan voor de deur. Een flink aantal grondraadskandidaten is bekend. Van een paar studiecommissies hoorden wij echter nog niets. Graag snel bericht. De papieren organisatie kan pas op volle toeren gaan draaien als alle gegevens binnen zijn.
Studiecommissies en kandidaten ontvangen tijdig een informatiepakket.

aso

Een nieuwe afkorting in de Utrechtse Studentenwereld. ASO betekent Algemeen Studenten Overleg. In de ASO werken en spreken samen de USF, de school voor journalistiek, een aantal HTS-en en verschillende andere HBO-instellingen. De bedoeling van de door Henk Bezemer, secretaris sociaal van de USF, ingestelde ASO is een permanent vruchtbaar contact te garanderen tussen studenten van het wetenschappelijk onderwijs en het hoger beroeps onderwijs Utrecht.

Utrecht, 18-12-'69

Aan alle faculteitsbesturen

Mijne Heren,
Langs deze schriftelijke weg willen wij u opmerkzaam maken op de komende verkiezingen voor de grondraad-nieuwe-stijl van de USF. Deze verkiezingen zullen op 10, 11 en 12 februari 1970 plaats grijpen.
In tegenstelling tot de studentenverkiezingen, zoals die de afgelopen jaren gehouden werden, zullen de verkiezingen niet plaatsvinden op basis van een aantal politieke studentenpartijen.
Dit is een direct gevolg van het fiasco van dit stelsel. De opkomst bij de grondraadsverkiezingen liep namelijk steeds terug. Toen vervolgens in 1969 alleen de SVB aan de verkiezingen meedeed, betekende dit het einde van de grondraden. Het dagelijks bestuur van de USF werkt nu een klein jaar zonder grondraad.
Het USF-bestuor acht het echter, mede gezien de (thans nog!) vertegenwoordigende taak van de USF (vergelijk Bestuursreglement) noodzakelijk een wat continuere band met de Utrechtse studentenpopulatie te onderhouden dan thans het geval is. Zodoende werd er een nieuwe USF-structuur ontworpen die nu aan zijn realisering toe is. De voornaamste grondtrekken van deze nieuwe USF-structuur heeft u kunnen lezen in het universitaire weekblad 'U' nummer 6 pagina 9 en 10.
Genoemde nieuwe opzet kiest voor een nieuwe grondraad, die vanuit de subfaculteiten opgebouwd zal gaan worden. Daartoe worden in die subfaculteiten 10, 11 en 12 februari verkiezingen georganiseerd om aldus te komen tot subfaculteits-afgevaardigden in de nieuwe USF-grondraad. Deze verkiezingen worden georganiseerd door de USF in samenwerking met de studiecommissies.
Met klem wil ik u wijzen op het belang van deze verkiezingen, waar alle Utrechtse studenten aan kunnen deelnemen, voor onze hele universiteit. Daarom ook verzoek ik u om waar mogelijk de grootst mogelijke medewerking te verlenen om daardoor aan het welslagen van de verkiezingen mee te werken. Het dagelijks bestuur van de Universiteit zegde reeds zijn medewerking toe. Uw medewerking zou vooral kunnen bestaan in het beschikbaar stellen van lokaliteiten voor vergaderingen en stembureau's en van stencilmachines om informatie te verspreiden. Wanneer u naar deze medewerking gevraagd wordt, hopen wij dat u positief reageren zult.
Met vriendelijke groeten,
Piet van Asseldonk, voorz. U.S.F.

'MENS ERGER JE'
LEEFBAARHEIDSWEEK S.S.R.

De laatste jaren komen we er steeds meer achter dat de zaakjes om ons heen (zoals T.V.-programma's, onderwijs, opvoeding, N.A.T.O., Vietnam, Biafra, milieuhygiëne), toch niet zo best zijn als de exponenten van de status quo ze ons voorschotelt. Onze wereld moet nodig omgevormd worden tot een geheel waar echt geleefd kan worden, waar de regels, structuren en andere afspraakjes door de mens zelf zijn bepaald. Hiervoor is een bewustwording van je omgeving nodig. Het bewustwordingsproces op het gebied van de leefbaarheid loopt helaas een beetje achter. Hopelijk verandert dit.

Programma:

maandag 26 jan. 20.00 uur: prof. dr. M. F. Mörzer Bruyns (Inst. voor Natuurbeheer). Inleiding in de problematiek van de milieuverontreiniging o.m. water-, bodem-, luchtvervuiling, waarbij enkele relevante problemen aan de orde zullen komen zoals koelwater, het opdringende zoute water;
dinsdag 27 jan. 20.00 uur: drs. J. H. Koeman (toxicoloog). Chemische en biologische bestrijdingsmiddelen en verder b- en c-wapens;
woensdag 28 jan. 20.00 uur: dr. K. Biersteker (medicus G.G.D. R'dam). De invloeden van het verontreinigde milieu, zoals luchtvervuiling en geluidshinder op het lichamelijk en psychisch welzijn van de mens;
donderdag 29 jan. 20.00 uur: dr. G. Voogt (landschapsarchitect). Het verstedelijkingsproces met sociale, psychologische en biologische (o.a. driften) aspecten. Planologie en futurologie. Recreatie en bevolkingstoename. Naast deze lezingen films en dia's. Na de lezingen discussie.

NEDERLANDSE CHRISTEN STUDENTEN VERENIGING

De NCSV is een landelijke vereniging met afdelingen in alle universiteitssteden, ook in Utrecht. De leden komen overal vandaan: uit gezelligheidsverenigingen en van daarbuiten, uit de protestantse en de katholieke hoek; de NCSV is weliswaar een beweging van christenen maar dat betekent niet een slaafs doorlopen in het oude stramien. Dat er een levensovertuiging mogelijk is, die de problemen van deze tijd aandurft, zal je in uitermate heftige discussies binnen de vereniging snel duidelijk worden. Daarom zullen ook mensen, die niet van huis uit christelijk zijn, zich bij haar thuisvoelen.

De NCSV wil niet intellectualistisch over interessante onderwerpjes praten met als enig doel vermeerdering van kennis en spitsvondigheid, maar zij probeert op ernstige vragen een antwoord te geven en daaruit de consequenties te trekken; zij wil kritisch staan tegenover kerk, maatschappij en haar eigen houding in deze. Zij constateert oorlog, honger, onverantwoordelijkheid, vakidiotisme, onrechtvaardigheid en is van oordeel, dat daarvoor in de plaats moet komen: vrede en gerechtigheid, de sjaloom op de hele bewoonde wereld.

Dat betekent voor de afdeling Utrecht: gemeenschapsvorming (democratisering) en actie. De gemeenschapsvorming wordt geconcretiseerd door de vorming van kleine groepen van mensen, die elkaar goed gaan leren kennen. In die groepen wordt gepraat over en gestudeerd op een onderwerp, dat de groep zelf belangrijk vindt: dat betekent op de duur: stellingname en handelen. Zo zijn er reeds: een Oosteuropa-werkgroep, een werkgroep die de militaire dienst onder de loupe heeft genomen, en een bureau heeft opgericht, dat daarover informatie geeft; een NATO-werkgroep, die een rapport heeft geschreven, verder bijbelexegese-groepen, een groep die met reclassering bezig is.
Voor de communicatie tussen de groepen wordt gezorgd: iedere dinsdag is er om 18.00 uur een koffietafel op de Zolder van het Universiteitshuis, waar ieder van harte welkom is. Er is een afdelingsblad. Moevmunt, en er zijn de conferenties, waaronder een kennismakingsconferentie, op Woudschoten, drie maal per jaar; dan wordt er diepgaand gepraat over een stuk problematiek, dat in de afdeling leeft.

Zeer belangrijk zijn ook de kampen voor middelbare scholieren in de grote vakantie, die door NCSV-ers geleid worden.
Nadere inlichtingen kan men verkrijgen bij: NCSV, Woudschoten; of bij: NCSV, mej. Annelies Hannink, Postbus 302, Utrecht.
Koffietafel 20 januari: 18.00 uur zolder U-huis.
huis.
1e borrel: 26 januari 21.30 uur zolder U-huis.

FACULTEITEN

GODGELEERDHEID

THEOLOGIE

UTRECHTS THEOLOGISCH STUDIEFONDS FONDS ENGEL VAN VIANEN

Theologische studenten, die het propaedeutisch examen hebben afgelegd of dit vóór het begin van het studiejaar 1970-1971 zullen afgelegd hebben en voor een toelage uit één der bovengenoemde fondsen in aanmerking willen komen, kunnen hun wens hiertoe vóór 1 maart a.s. schriftelijk kenbaar maken aan ds. A. J. Brinkman, Peltlaan 41, Utrecht.

SPREEKUUR PROF. MOSSEL

Het spreekuur van prof. Mossel van dinsdag 27 januari kan niet doorgaan.

RECHTEN

STRAF- EN STRAFPROCESRECHT

Colleges: vanaf 19 januari a.s. zullen de volgende colleges worden gegeven: dinsdag 10-11 uur strafprocesrecht - Mr. Baauw; woensdag 10-11 uur overzicht strafrecht - Dr. Buiting; woensdag 11-12 uur vermogensstraffen i.v.m. het rapport van de Commissie Vermogensstraffen - Prof. Rijksen.
Doorvraaguren B II: 16 februari - 16 maart 1970; 19 mei - 12 juni 1970.
Examens B II: (mondeling; opgave bij Mevrouw de Wilde, Boothstraat 1c): 16 t/m 26 maart 1970; 11 t/m 15 mei 1970, 15 juni t/m 10 juli 1970.

Doorvraaguren B I: 13 april - 4 mei 1970.
Examen B I: (schriftelijk): 8 mei 1970.

Opgave voor de doorvraaguren kan vanaf 26 januari 1970 geschieden op het Criminologisch Instituut, waar de tijdstippen waarop ze gehouden worden, vanaf genoemde datum bekend zullen zijn.
Rechtbankbezoek: Ook in het komende semester zullen bezoeken aan de rechtbank worden georganiseerd. Nadere mededelingen volgen in dit blad.

STUDENT-ASSISTENTEN

Voor nieuwe salarisbedragen per 1 januari 1970 zie onder rubriek medewerkers.

GESLAAGD

Doctoraal tandheelkunde: E. A. M. Domsdorf, Mevr. M. Schouten-Sterk, Utrecht; J. G. Meijling, Bussum; F. J. van Straaten, IJsselstein; R. L. C. van der Elst, Jutphaas; C. F. M. Temmerman, Ulvenhout.
Doctoraal diergeneeskunde: J. Hagendijk, Slikkerveer.
Dierenartsexamen: W. W. Braunius, J. C. Oldenbandringh, M. O. Molenaar, T. J. J. van der Rijt (OS), R. Shekel (OS), H. H. H. Zanderink, Utrecht.

PROJECTGROEP EINDDOCTORAAL STRAFRECHT

Begin oktober jl. startte in het kader van het Criminologisch Instituut de eerste projectgroep. Het ligt in de bedoeling van het instituut te komen tot de formatie van een tweede groep, die begin februari 1970 zijn werkzaamheden zal aanvangen.
Gedurende 6 à 7 maanden zal de groep een zelfgekozen onderwerp op het gebied van het strafrecht in ruime zin bestuderen, waarbij elk groepslid zich nader specialiseert in een bepaald aspect van dat onderwerp.
Anders dan bij de oude studieregeling ligt het accent bij deze projectstudie op de samenwerking van de groepsleden. Het is dan ook begrijpelijk dat van hen verwacht wordt, dat zij dagelijks op het Criminologisch Instituut aanwezig zijn, waar zij de beschikking zullen hebben over een kamer.
Deelneming aan de projectgroep vormt een alternatief voor het einddoctoraal strafrechtelijke richting of voor het einddoctoraal vrije studierichting.
Vereist voor deelname aan de projectgroep is dan ook B II-examen, en voor hen die afstuderen in de vrije studierichting het bepaald hebben van de tentamens strafprocesrecht en strafrecht B II, dit alles afgelegd vóór 1 februari 1970.
Voor geïnteresseerden is er tot 20 januari een stencil met meer informatie over de projectgroep verkrijgbaar op het Criminologisch Instituut, Koningslaan 10.

KANDIDAATSOPLEIDING

De werkgroepen inleiding staatsrecht voor het kandidaatsexamen starten op 19 januari. Van de deelnemers wordt verwacht dat zij paragraaf 1 inleiding van „Van der Hoeven" bestuderen voor de eerste bijeenkomst.

CEDANT ARMA TOGAE

Dinsdagavond 20-1-1970 om 20.00 uur spreekt dr. Roberto E. Guyer, oud-hoogleraar in het volkenrecht te Buenos Aires en huidig ambassadeur van Argentinië in Nederland, over: „The Antarctic Treaty, 1959, and its consequences". Plaats: Volkenrechtelijk Instituut, Janskerkhof 16.

KINDERRECHT

De colleges van prof. Hudig zullen op 19 januari weer worden hervat. Tijd: 12.15—13.00 uur.
Op 26 januari om 14.15—15.00 uur start mr. C. W. E. Samwel-Otten met een werkgroep over Adoptie.
Bedoeling: d.m.v. een discussie met o.a. op dit terrein praktiserende inleiders een indruk te krijgen van de vraagstukken die spelen rond de Adoptie.
Verplicht voor hen, die het kinderrecht als hoofd- of bijvak doen.

COLLEGE ARBEIDSRECHT

De colleges van prof. Van der Ven zullen weer aanvangen op 29 januari 1970.

WERKGROEPEN ZAKENRECHT

Na de kerstvakantie zal de werkgroep zakenrecht van mr. van Eck niet op dinsdagavond maar op maandagavond plaatsvinden. Tijd en plaats: 19.00—21.00 uur, Molengraaff Instituut.

ECONOMISCHE MACHT EN DEMOCRATIE

Projectstudie in het kader van het arbeidsrecht en het sociaal-economisch recht.
Met het oog op deelname van belangstellenden volgen hieronder de data van de algemene discussies over de door de voorbereidingsgroep opgestelde werkstukken:
do. 29 januari; ma. 2 februari; do. 12 februari; ma. 16 februari; do. 26 februari; ma. 2 maart; do. 12 maart; ma. 27 april (14.00 uur forum).
Op donderdag telkens van 16.00 tot 18.00 uur; op de maandag van 15.00 tot 17.00 uur. Plaats: Molengraaff Instituut. Nadere inlichtingen kan men verkrijgen op het Europa Instituut, Wilhelminapark 12, tel. 512407.

ROOSTERWIJZIGING KANDIDAATS-OPLEIDING

Voor werkgroep 'u' (K II) is burgerlijk recht verplaatst naar dinsdag 19.00—20.00 uur, lokaal 4, Rijnkade 1A.

GENEESKUNDE

WERKCOLLEGE FILOSOFIE EN GENEESKUNDE

Het werkcollege Filosofie en geneeskunde vangt weer aan op 22 jan. in de Kleine Collegezaal van de Psych. Neurol. Kliniek, 19.00-20.00 uur. Zie verder onder: Centrale Interfaculteit.

EERSTEJAARS MEDICIJNEN

De colleges histologie in het tweede semester op dinsdag van 10.30-11.15 en van 11.30-12.15 zullen worden gegeven in de collegezaal van micro-biologie.

TWEEDEJAARS PRAKTIKUM

In het tweede semester geldt een nieuw praktikumrooster, dat m.i.v. 19 januari op het fakulteitsbureau te verkrijgen is.

VIERDEJAARS COLLEGE FARMACOLOGIE

In het tweede semester, m.i.v. 19 januari zal dit college op vrijdag van 10.30-11.15 in de collegezaal van otologie gegeven worden.

PRAKTIKUM FYSIOLOGIE C1 EN C2 GENEESKUNDE

Het praktikum begint op 26 jan. 1970. Men dient iedere middag uiterlijk 14.00 uur in de collegezaal van het Fys. Lab. aanwezig te zijn. Het praktikumrooster en de groepsindeling hangt op het med. bord bij de collegezaal van het Fys. Lab. voor C2; bij de collegezaal van het Anatomisch Lab. voor C1. Het rooster is ook opgenomen in de praktikumhandleidingen.

De praktikumhandleiding voor C1 is reeds verkrijgbaar bij de amanuenses op dinsdag en donderdag van 16.00-17.30 uur. Die voor het tweedejaars praktikum zal verkrijgbaar zijn vanaf 12 januari 1970. De handleiding dient men voor de praktika doorgelezen te hebben.
Voor een klein aantal studenten zal het mogelijk zijn om tijdens het praktikum i.p.v. 5 x een verschillend onderwerp te bestuderen, 5x met dezelfde proefopstelling te werken. Degenen die hieraan willen deelnemen, zullen waarschijnlijk niet in de gelegenheid zijn andere praktikumexperimenten bij te wonen.

Tevens zal enige literatuurstudie verricht moeten worden.
De indelingen van de groepen voor dit speciale praktikum vindt plaats voor de eerstejaars, maandag 19 januari om 12.15 uur in de collegezaal anatomie en voor de tweedejaars op woensdag 21 januari om 12.15 in de collegezaal fysiologie.

Recidivisten zijn niet ingedeeld voor de praktika. Als op een bepaalde middag een aantal plaatsen vrij is, kunnen deze door recidivisten e.a. worden ingenomen.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

S KWADRAAT

Besteed je studietijd nuttig, wees actief!

Werkgroepen: er vindt op 21 januari een bezoek plaats aan de werkgroepen vlammen en schokgolven. Nadere inlichtingen vindt je op de intekenlijsten op de instituten.

Structuurcommissie: op het fysisch lab is een structuurcommissie aan het werk waarin twee studenten mogen plaatsnemen. Wij zoeken hiervoor natuurkundigen. Je kunt je opgeven bij een van de bestuursleden of via ons postvak op het fysisch lab.

Excursie: 17 februari is er een excursie naar de TH Twente en de bierbrouwerij Grolsch. Dit festijn mag je niet missen!
Vertrek om 8 uur van het fysisch lab; deelnemersbijdrage *f* 6,—; opgave t.z.t. op de intekenlijsten.

Studiecommissie: wij zoeken nog steeds mensen voor een kandidaatsstudiecommissie natuurkunde. Ook niet-Skwadraat-leden kunnen zich hiervoor opgeven. Dit is erg belangrijk, schroom dus niet.

usf: voor de grondraad van de USF staan kandidaat: Nieko van Uppelschoten, James van Lith de Jeude.

Skwadraatleden: iedereen, die kandidaat is, kan lid worden van Skwadraat, het is dus niet meer nodig dat je eerst een uitnodiging hiertoe ontvangt. Opgeven kun je je door *f* 6,— te storten op giro 641828 ten name van Fiscus S2.

Ook alle leden worden dringend verzocht hun contributie te betalen!

Fylakra: wij zoeken ook nog iemand die studentenvertegenwoordiger wil zijn in de redactie van Fylakra. Dit is een baantje dat niet veel tijd vergt en erg leuk is.

MENS ERGER JE - SSR

Leefbaarheidsweek van 26 t/m 29 jan. op de sociëteit van S.S.R. Zie onder Studenten.

SPREEKUUR PROF. MOSSEL

Het spreekuur van prof. Mossel van dinsdag 27 januari kan niet doorgaan.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

POSTDOCTORAAL COLLEGE „SUBCELLULAIRE BIOLOGIE"

Wegens verhindering van Prof. Dr. G. A. van Arkel zullen de voordrachten over principes van de moleculaire genetica gehouden worden door Dr. Ir. J. H. van de Pol. Aanvang vrijdag 23 januarin a.s. om 12.15 uur in de grote collegezaal van het Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106.
De volgende onderwerpen zullen worden behandeld: DNA als genetisch materiaal, genstructuur en genfunctie, en genetische aspecten van eiwitsynthese en genetische code.

TENTAMEN VOORTGEZETTE ANALYSE (TRILOGIE)

Op donderdag 19 februari, 14.00 uur, wordt in het Mathematisch Instituut **voor het laatst** het tentamen Voortgezette Analyse afgenomen.
De tentamenstof zal bestaan uit de doorsnede van de inhouden van alle tot nu toe voor dit vak gebruikte dictaten, zodat ieder van deze dictaten gebruikt kan worden ter voorbereiding op het tentamen.
Voor nadere inlichtingen kan men zich wenden tot C. L. Scheffer, kamer 712, tel. 1534, in het Mathem. Instituut (tel. 030-539111). Aanmelding voor het tentamen schriftelijk of telefonisch tot uiterlijk maandag 16 februari.

NAKANDIDAATSSTUDENTEN MET HOOFDVAK WISKUNDE

Bij voldoende belangstelling zullen ondergetekenden in het tweede semester van de lopende cursus een caput college aanbieden over een onderwerp uit de analytische getaltheorie.
De voorkandidaatsstof is ruim voldoende voorkennis voor dit college.
Gebruik makende van contourintegralen e.d. zal o.a. het probleem van Waring aan de orde gesteld worden; dat is de vraag of ieder natuurlijk getal te schrijven is als de som van een vast aantal vierde (resp. vijfde, etc. etc.) machten. Dit college zal óf op dinsdag van 11.15-13.00 uur óf op vrijdag van 9.15-11.00 uur gegeven kunnen worden.
Gaarne opgave (evt. schriftelijk) met voorkeursuur aan de eerste ondergetekende. (w.g. H. Mars; F. van der Blij).

NA-KANDIDAATSCOLLEGES STERRENKUNDE

De volgende colleges zullen binnenkort aanvangen. Plaats: collegezaal van de Sterrenwacht, Zonnenburg 2.
Prof. A. B. Underhill, Interpretatie van sterspectra. Inhoud: spektrale klassificatie; basis van de sterfotometrie en de meest gebruikte kleurindices; de methode van de modelatmosferen; de groeikromme; invloed van rotatie en stromingen op de profielen van de absorptie- en de emissielijnen.
Tijd: woensdag 13.15-15.00 uur, begin: 28 januari.
Prof. P. Conti, Observational approach to stellar evolution. Summary: the Hertzsprung-Russell diagram; composition of stars, interstellar medium and galaxies; stellar evolution and „pathological" stars; normal and cataclysmic evolution of stars.
Tijd: woensdag 11.00-12.30 uur, begin: 28 januari.

SCHEIKUNDE

POSTDOCTORAAL COLLEGE SUBCELLULAIRE BIOLOGIE

Zie onder de subfac. Wis-, natuur- en sterrekunde.

ORGANISCHE CHEMIE NATUURSTOFFEN

Prof. Salemink hervat het college organische chemie der natuurstoffen voor kandidaten op vrijdag 23 januari om 15.30 uur.

TWEEDEJAARS BIOLOGIE

Het college voor tweedejaars studenten in de biologie begint op maandag 26 januari om 9.15 uur.

SPREEKUUR PROF. SALEMINK

Het eerste spreekuur in 1970 vindt plaats op vrijdag 23 januari.

FYSISCHE EN COLLOIDCHEMIE (KANDIDATEN COLLEGES)

Het college Electro- en Colloidchemie zal hervat worden op maandag 12 januari om 9.15 uur. Het onderdeel colloidchemie zal omstreeks 26 januari beginnen.

Het college capita selecta der fysische en colloidchemie zal ervat worden op woensdag 21 januari om 13.30 uur. Onderwerp: Onderzoek van zeepvliezen bij evenwicht door prof. dr. A. Vrij.
Deze colleges worden gegeven in het van 't Hoff Laboratorium.

GEOLOGIE EN GEOFYSICA

COLLEGE DR. ERDBRINK

Te beginnen met 28 januari zal dr. Erdbrink het werkcollege Zoölogie (Invertebraten) voor eerstejaars studenten G1 en G2 geven op elke woensdagmiddag van 13.30 u. tot 17.30 u. in de collegezaal (beneden) van het gebouw Teelingstraat 2, en op elke vrijdagmorgen van 9.00 u. tot 12.30 u. in de kleine collegezaal van het Laboratorium voor Medische Anatomie en Embryologie (ingang Hoogt, rechsaf).

VACATURE NATUURHISTORISCH MUSEUM MAASTRICHT

Het gemeentebestuur van Maastricht heeft thans besloten om per 1 januari 1970 in te stellen de full-time functie van algemeen conservator aan het Natuurhistorisch Museum.
Voor de vervulling van deze toekomstige vacature gaat de voorkeur uit naar een palaeontologisch geïnteresseerd bioloog.
Belangstellenden voor deze functie kunnen zich voor het verkrijgen van nadere inlichtingen wenden tot de directeur van het Natuurhistorisch Museum, Bosquetplein 7 te Maastricht. Sollicitaties te richten aan Burgemeester en Wethouders van Maastricht en in te zenden aan de directeur van de Centrale Personeelsdienst, Batterijstraat 48, Maastricht.

BIOLOGIE

INSTITUUT VOOR SYSTEMATISCHE PLANTKUNDE

De instituutsraad vergaderde 22 december en 6 januari. De verslagen liggen voor een ieder ter inzage, Transitorium II 28.07.10, Provisorium kamer 17 en fort Hoofddijk praktikum-

zaal. Belanghebbende kandidaten en m.o.-studenten (dat zijn zij, die aan het instituut een praktisch onderwerp bewerken of bewerkt hebben) en student-assistenten van het instituut, kunnen daar een exemplaar meenemen.

POSTDOCTORAAL COLLEGE SUBCELLULAIRE BIOLOGIE

Zie onder subfac. Wis-, natuur- en sterrekunde.

CAPUT SELECTUM GENETICA

Het caput selectum genetica zal door prof. dr. W. Scharloo worden hervat op: woensdag 21 januari om 9.00 uur precies in het Genetisch Instituut, Opaalweg 20, Utrecht.
Onderwerp van dit college: „Genetische variabiliteit in populaties: populatie-genetische, genfysiologische en evolutionaire aspecten".

COLLEGE PROF. KERLING

Het college Fytopathologie van prof. dr. L. C. P. Kerling is aangevangen op donderdag 15 januari en zal gegeven worden van 11.15-12.00 uur en van 12.15-13.00 uur in het Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106.

UTRECHTSE BIOLOGEN VEREENIGING

Biologen! Op naar de barricaden van ons afval. Op 21 januari zal op het Zoologisch lab. om 20.00 uur ir. Zeno Salverda een causerie met lichtbeelden geven over „ons zelfbehoud", een inleiding ter stimulering van een ingrijpend milieubeleid.
Iedereen is van harte welkom!

DIDACTIEK VAN DE BIOLOGIE

Zie onder sociale wetenschappen, subfaculteit opvoedkunde.

LETTEREN

STRUCTUURCOMMISSIE

De volgende vergadering van de structuurcommissie zal plaatsvinden op maandag 19 januari te 16.00 uur, academiegebouw.

CONVENTSCOMMISSIE

In verband met zijn verkiezing tot voorzitter van het bestuur van het Stafconvent, is dr. D. W. Fokkema tussentijds afgetreden als voorzitter van de Conventscommissie voor de faculteit der letteren. Hij wordt als zodanig opgevolgd door drs. S. Y. A. Vellenga, medewerker aan het instituut voor geschiedenis.
Momenteel bestaat er geen afzonderlijke conventscommissie voor de subfaculteit Westerse talen. In voorkomende gevallen zal volgens het reglement de conventscommissie voor de faculteit de zaken van deze conventscommissie behartigen.

SPREEKUUR PROF. MOSSEL

Het spreekuur van prof. Mossel van dinsdag 27 januari kan niet doorgaan.

ALGEMENE EN VERGELIJKENDE TAALWETENSCHAP EN THEORETISCHE EN VERGELIJKENDE LITERATUURWETENSCHAP

ALGEMENE TAALWETENSCHAP

Alle colleges worden hervat in de week van 19 januari.
Prof. Schultink hervat zijn college over Transformationeel-generatieve fonologie op donderdag 22 januari om 15.00 uur; van 14.00—15.00 uur wordt een schriftelijke test afgenomen over de in het najaarssemester behandelde stof (beide in het Engels Instituut, Maliebaan 95-97).
Drs. Evers behandelt vrijdags van 10.00—12.00 uur Transformationele syntaxis na Aspects: Rosenbaum, Kiparsky en Kiparsky, Lakoff en Ross (Wilhelminapark 12).
Dr. Hoff geeft zijn praktische cursus Linguistisch Fieldwork voor tweedejaars culturele antropologen en andere belangstellenden maandags van 15.00—17.00 uur: eerste keer 19 januari (Wilhelminapark 12).
Tijd en plaats van het door drs. Melis te geven college De fonetische specificatie, fonetisch en linguïstisch, zullen nader worden vastgesteld op donderdag 22 januari om 15.00 uur in het Engels Instituut, Maliebaan 95—97.

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

STRUCTUURNOTA INSTITUUT VOOR SLAVISCHE TALEN

In de loop van 1969 heeft de studieraad van het Instituut voor Slavische Talen een structuurcommissie ingesteld. Deze commissie heeft een rapport uitgebracht dat na een aantal besprekingen door alle betrokkenen is aanvaard.
De structuurnota ligt voor alle belangstellenden ter inzage bij de secretaresse van het Instituut.

DEENS VOOR GEVORDERDEN

Voor de hoofdvakstudenten Deens en voor overige belangstellenden Deens wordt op vrijdag 23 januari a.s. gestart met een talenpracticumcursus. Tijd: 11.15—13.00 uur. Plaats: Instituut voor toegepaste taalkunde, Wilhelminapark 11. De cursus wordt gegeven door mevrouw L. B. van der Linden-Damm. Leerboek: Biörn/Hessendahl: Huset i Mellemgade, 1969. Oefenboekje te leen bij de docente.
In aansluiting hierop geeft mevr. A. J. B. Bakker-Malling voor hoofdvakstudenten Deens: 1 uur grammatica; 1 uur vertaaloefeningen Ned.-Deens. Eerste keer: maandag 26 januari. Tijd: 9.15—11.00 uur. Plaats: Collegezaal Instituut, Biltstraat 131.

SKANDINAVISCHE VERENIGING UTRECHT

De Skandinavische Vereniging in Utrecht organiseert op donderdag 22 januari a.s. een IJsland-avond. Mevrouw Spans, van geboorte IJslandse, zal een inleidend praatje houden. Er worden films gedraaid, die ter beschikking zijn gesteld door het IJslands consultaat te Amsterdam. Daarna gelegenheid tot het stellen van vragen en discussie. Plaats: „Chez BéBé" (l. B. Bakkerlaan). Tijd: 20.15 uur.

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAPPEN

INSTITUUT VOOR GESCHIEDENIS

Maandag 19 januari 1970 te 14.00 uur: discussiemiddag over de bestuursstructuur van het instituut. Iedereen (hoogleraren, stafleden, studenten, technisch-administratief- en huishoudelijk personeel) werkzaam bij het Instituut voor Geschiedenis, wordt dringend uitgenodigd.

KUNSTHISTORISCH INSTITUUT

Alle kunsthistorische colleges en practica zullen weer worden hervat met ingang van donderdag 22 januari a.s. met uitzondering van:
— het practicum van dr. ir. Temminck Groll „Voorbereiding excursie langs de Rijn" voor derdejaars studenten: aanvang donderdag 15 januari 10.00 uur, Boothstraat 6 a.s. (deelnemers ontvangen individuele aanschrijving);
— het practicum „Middeleeuwen" werkgroep eerstejaars studenten: aanvang maandag 19 januari (zie verder mededelingenbord Instituut);
— het college van drs. Blotkamp „Kunst na 1945": aanvang woensdag 21 januari 11.00 uur;
— het college van mejuffrouw dr. Fremantle 'Bernini': aanvang donderdag 29 januari 14.00 uur;
— het praktikum van Pater dr. Engelbregt 'Boekverluchting tot ca. 1500': aanvang maandag 2 februari 16.00 uur;
— het praktikum Studiebegeleiding eerstejaars studenten: aanvang donderdag 5 februari 10.00 uur.
— de colleges van dr. Renaud: aanvang donderdag 29 januari; 15.00 uur;
Afdeling Middeleeuwen. Te beginnen met donderdag 22 januari a.s. zal mejuffrouw drs. A. Janssens een serie gastcolleges geven over 'Ikonen'. Deze colleges vinden plaats in het gebouw Studiebegeleiding Boothstraat 6, donderdags van 11.15 (precies) tot 12.15 uur. Op een nog nader te bepalen datum zal o.l.v. mejuffrouw Janssens een excursie plaats vinden naar de Ikonententoonstelling in het Stedelijk Museum te Dordrecht.
Afdeling Bouwkunst. Het praktikum van dr. ir. Temminck Groll „Afwerking historische gebouwen' voor kandidaten en vierdejaars studenten wordt voortgezet 1 x per maand, aanvang dinsdag 27 januari 14.00 uur, Boothstraat 6.
Het praktikum 'Het documenteren van gebouwen' voor jongerejaars studenten: aanvang dinsdag 3 februari om 14.00 uur, Boothstraat 6.

GASTCOLLEGE ARCHAEOLOGIE

De woensdagmiddagcolleges archaeologie zullen worden hervat op woensdag 28 januari met een gastcollege van A. D. Trendall over: Recente onderzoekingen in Zuid-Italië. Academiegebouw, zaal 9: 15.00 uur.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

WERKGROEPEN ECONOMIE VOOR STUDENTEN IN DE SOCIOLOGIE EN DE CULTURELE ANTROPOLOGIE

De werkgroepen economie voor kandidandi in de sociologie en de culturele antropologie ter voorbereiding op het schriftelijk tentamen van 10 april 1970 zullen aanvangen op de volgende data:

Groep A: dinsdag 27 januari 1970 van 13.00-14.00 uur in het Transitorium II, zaal 00.04.08.
Groep B: vrijdag 30 januari 1970 van 13.00-14.00 uur in het Transitorium II, zaal 20.04.04.
Deelnemers worden verzocht zich voor 20 januari op te geven bij de secretaresse van het Economisch Instituut, Boothstraat 1c, tel. 11965, onder vermelding van naam, adres en studierichting. Tevens kan dan het vraagstuk worden opgehaald dat op de eerste bijeenkomst zal worden behandeld.
De aandacht wordt er op gevestigd dat tussen

de Paasvakantie en de zomervakantie geen werkgroepen zullen worden gehouden.
Het schriftelijk 3e jaars tentamen Geschiedenis zal gegeven worden op 29 januari van 14.30-16.30 uur in de grote collegezaal van het Instituut voor Geschiedenis, Kromme Nieuwe Gracht.

CURSUS STUDIEVAARDIGHEDEN VOOR SOCIOLOGIESTUDENTEN

Omstreeks eind februari zal een nieuwe, qua vorm gedeeltelijk gewijzigde cursus studiemethodiek en leesvaardigheid starten. Inschrijving is mogelijk voor:

a. eerstejaars die de cursus nog niet gevolgd hebben,

b. eerstejaars die door tijdgebrek de cursus in het eerste trimester hebben moeten afbreken.

c. ouderejaars.

De cursus omvat 9 bijeenkomsten van ongeveer 2 uur, waarschijnlijk op maandag om 4 uur, donderdag om 5 uur, en/of vrijdag om 10 uur; een gedeelte van de oefeningen van de cursus wordt door de deelnemers thuis gemaakt. Kosten: *f* 10,— voor cursusmateriaal, literatuur.

Opgave voor deelname aan de cursus graag voor uiterlijk 13 februari op de lijst op het prikbord t.g.o. kamer 23.09.11 Soc. Instituut, of via het opgave formulier (in de open informatiekast voor kamer 22.14.04 zullen deze formulieren klaar liggen), in te leveren bij W. v. Avesaat, kamer 23.09.11, Soc. Instituut.

DEELNEMERS CURSUS STUDIEVAARDIGHEDEN SOCIOLOGIE 1e TRIMESTER

Ieder die dit nog niet gedaan heeft wordt verzocht zijn/haar evaluatieformulier te retourneren aan W. v. Avesaat, Soc. Instituut, Heidelberglaan 2.

2e JAARS SOCIOLOGIE

dinsdag 20 januari precies om 12.00 uur-13.00 uur, in zaal 00.04.04 inhaalcollege drs. H. Vrijhof.

CULTURELE ANTROPOLOGIE

Het eerstvolgende bijvak-tentamen culturele antropologie voor sociologen en geografen vindt plaats op vrijdag 30 januari 1970 van 14.00-17.00 uur in zaal 11.21.07, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Universiteitscentrum 'De Uithof', Utrecht.

PSYCHOLOGIE

COLLEGES PROF. RIJSDORP

Door Prof. Dr. Rijsdorp zijn 6 colleges over sportproblemen gepland, welke colleges zullen worden gegeven op maandagavond te beginnen op 2 februari a.s., grote collegezaal van het Psychologisch Laboratorium, Lange Koestraat, aanvang 19.00 uur. De volgende onderwerpen zullen aan de orde komen:
— het gebied van de gymnologie. Prof. Rijsdorp — sportontwikkeling, Prof. Rijsdorp — sportagogische problemen, Prof. Rijsdorp — actuele sportproblemen, Dr. W van Zijll — sport en psychologie, Dr. J. E. Hueting. — enkele sportpsychologische problemen, Prof. Rijsdorp.
Ook belangstellenden van andere studierichtingen zijn welkom.

COLLEGE PROF. TENHAEFF

Parapsychologie: Prof. Tenhaeff zal zijn colleges hervatten op dinsdag 27 januari, Domplein, 16 u.

PSYCHOLOGISCH LABORATORIUM

Voorkandidaten Psychologie, korte inleidende cursus taalpsychologie (10 colleges).
Gedurende het tweede trimester zal door medewerkers van de afdeling Taal van het Psychologisch Laboratorium een korte inleidende cursus taalpsychologie worden gegeven. De colleges worden gegeven op woensdag 11.00 uur preces tot 12.45 uur. Eerste college 14 januari 1970, Grote collegezaal Lange Koestraat.
Van de colleges worden syllabi gemaakt. De colleges zijn mede bedoeld als inleiding op de bestudering van de stof voor het onderdeel taal van het kandidaatsexamen functieleer. Het verdient aanbeveling reeds nu aan te schaffen J. P. de Cecco, Readings, The Psychology of Language, Thought and Instruction (paperback).

OPVOEDKUNDE

SPREEKUUR PROF. MOSSEL

Het spreekuur van prof. Mossel van dinsdag 27 januari kan niet doorgaan.

COLLEGES DRS. VAN DER HORST

Drs. J. J. van der Horst zal vrijdag 16 januari beginnen met een viertal colleges voor 2e jaars pedagogiek studenten.
In de colleges zullen o.m. de volgende onderwerpen worden ingeleid:
a. het verloop van een op het individu - evt. het gezin - gericht onderzoek n.a.v. opvoedingsproblemen, schoolmoeilijkheden, ontwikkelingsstoornissen, enz.;
b. systematiek en improvisatie in de pedologische praktijk;
c. 'moeilijke ouders';
d. de ethiek van de pedagoog.
De data zijn vastgesteld op 16, 23, 30 januari en 6 februari, steeds van 10.00 - 12.00 uur in de zaal van Trianon. Tussen 11.00 en 12.00 uur zullen, indien gewenst, vragen worden beantwoord.

2e JAARS TENTAMEN THEORETISCHE PEDAGOGIEK (Beekman)

Voor hen die, volgens afspraak, niet aan de cursus deelnemen, is er gelegenheid dit tentamen te doen op 9 februari en 8 juni van 11.00—13.00 uur, in de collegezaal van het P.I.

2e JAARS CURSUS THEORETISCHE PEDAGOGIEK (Beekman-Bisschop)

De tweede cursus start op 30 januari a.s. Allen die zich hebben opgegeven kunnen meedoen. Aanwezigheid op 30 januari is dan wel vereist. Tijd: 3 uur. Plaats: Zaal 11, Academiegebouw, Domplein.

3e JAARS STUDIEVERSLAGEN EN TENTAMEN THEORETISCHE PEDAGOGIEK (Beekman)

Op 26 januari a.s. is er voor degenen, die het studieverslag reeds ingeleverd hebben en voor andere belangstellenden een werkbespreking. Plaats: college-zaal P.I. Tijd: 11.00—13.00 uur. De toets is op 9 februari, zelfde plaats en tijd.

Voor de laatste gelegenheid tot deelname in dit cursusjaar sluit de inlevering op 6 mei. Op 25 mei en 8 juni vallen resp. de werkbespreking en de toets.

AFDELING SOCIALE PEDAGOGIEK, PRAKTIKUM METHODISCHE DIENSTVERLENING

Degenen die aan het praktikum methodische dienstverlening in het 3e trimester van dit cursusjaar willen deelnemen worden verzocht zich voor 31 januari 1970 op te geven bij de afd soc. pedagogiek, Keistraat 6 bis, Utrecht.
Op donderdag 22 januari a.s. zal de Instituutsraad van het Paedagogisch Instituut in vergadering bijeenkomen in zaal I van het Academiegebouw des morgens om 9.30 uur.

DIDACTIEK VAN DE BIOLOGIE

De studenten die zich voor het aantekeningscollege periode januari 1970—december 1970 hebben opgegeven worden verzocht aanwezig te zijn op een bespreking die zal plaats vinden op woensdag 21 januari a.s. om 17.00 uur in het Instituut Didactiek der Biologie, Lucas Bolwerk 11 (collegezaal begane grond).
Men dient zich te realiseren dat, wanneer men wil hospiteren in de periode augustus tot december 1970, men dit college dient te volgen. Aanmelding (schriftelijk) is nog mogelijk.
Wegens ziekte van de heer Keuchenius wordt het college voor de bijvakstudenten tot nadere aankondiging gestaakt.

VERGADERING INSTITUUTSRAAD

Op donderdag 22 januari a.s. zal de Instituutsraad van het Paedagogisch Instituut in vergadering bijeenkomen in zaal I van het Academiegebouw des morgens om 9.30 uur.

CENTRALE INTERFACULTEIT

WERKCOLLEGE FILOSOFIE EN GENEESKUNDE

Het werkcollege Filosofie en Geneeskunde vangt weer aan op 22 januari.
Op 29 januari, 5 februari en 12 februari zullen achtereenvolgens inleidingen gehouden worden door prof. dr. J. J. Groen (Leiden), dr. J. A. M. Schouten (Amsterdam) en dr. F. E. Revers Utrecht) over bewijsvoering in resp. psychosomatiek, psychiatrie en inwendige geneeskunde.

Ook zij, die tot op heden nog niet deelnamen, zijn hierbij welkom.

Plaats: Psych. Neurol. Kliniek, Kleine Collegezaal. Tijd: donderdag 19.00—20.00 uur.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

SPREEKUUR PROF. MOSSEL

Het spreekuur van prof. Mossel van dinsdag 27 januari kan niet doorgaan.

(Vervolg zie blz. 6)

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT
AFD. VOORLICHTING EN PUBLICITEIT

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 19
23 januari 1970

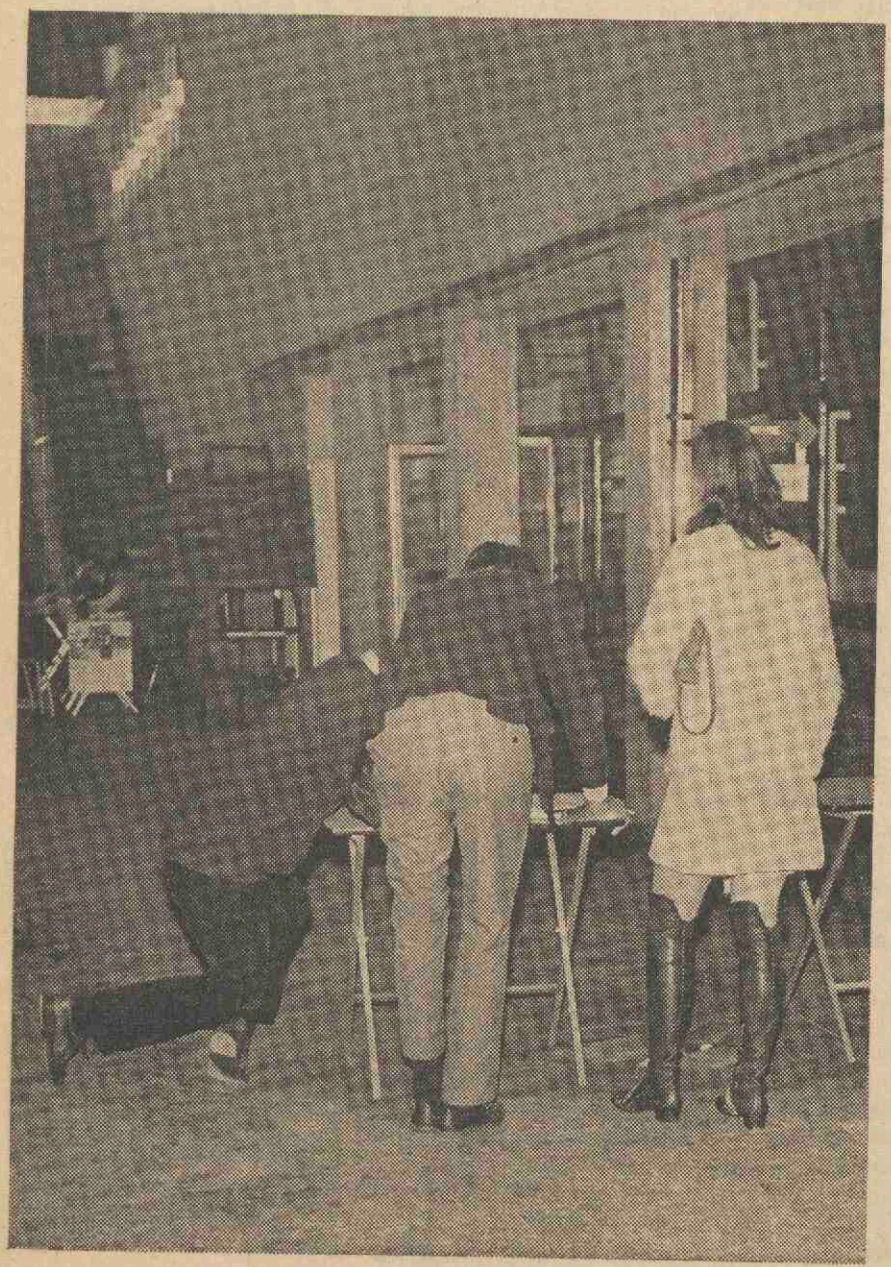

VOORLICHTINGSDAGEN ACHTERAF BEZIEN

De rijksuniversiteit organiseerde 5, 6, 7 en 8 januari jl. in transitorium II, De Uithof voorlichtingsdagen voor aspirant studenten; 2964 bezoekers, waarvan 2102 abituriënten en 862 begeleiders, kwamen voorlichting vragen; het vorige jaar waren deze aantallen respectievelijk 1548 en 910; totaal 2458.

In het volgende nummer zal een overzicht van deze voorlichtingsdagen worden gepubliceerd. (Foto: Jac. P. Stolp (universiteitsmuseum).

Structuur wetenschappelijk corps

Hierbij vindt u het advies afgedrukt, dat de „Senaatscommissie ad hoc betreffende het Rapport van de Commissie Van Os en de integratie van het Wetenschappelijk Corps" heeft uitgebracht aan de Senatus Contractus.
Dit advies, dat in de Senatus Contractus uitvoerig werd besproken, moet beschouwd worden als een intern werkstuk. Als uitgangspunt kon de Commissie gebruik maken van de door de faculteiten uitgebrachte adviezen.
Er wordt echter reeds thans tot publikatie overgegaan omdat de Senatus Contractus het van groot belang acht, dat de leden van het Wetenschappelijk Corps reeds thans op de hoogte komen van de richtlijnen, welke in het advies van de senaatscommissie vervat zijn en door de Senatus Contractus worden onderschreven, met uitzondering van het door de Senaatscommissie voorgestelde rangenstelsel.
Bestuurlijke consequenties heeft de Senaatscommissie niet in haar beschouwingen betrokken. Over veel vraagpunnten zal pas beslist kunnen worden als het Wetsontwerp van Minister Veringa bekend zal zijn.
De Senaatscommissie — waarin op verzoek van het Conventsbestuur geen stafleden waren opgenomen omdat het prijs stelde op een duidelijk geluid van de Senatus Contractus — heeft de praktische uitwerking van haar denkbeelden bewust willen overlaten aan een te benoemen Commissie, welke zich zal gaan bezighouden met de eenwording van het wetenschappelijk corps, vooral ook omdat daarin wèl stafleden zullen worden benoemd.
Dit alles had tot gevolg, dat het door de Senaatscommissie uitgebrachte advies nog leemten en onduidelijkheden vertoont en nog veel aanvulling zal behoeven.
Verschillende vragen staan nog open, zoals:
1. Zal er straks nog plaats zijn voor een Senaat, als college van het wetenschappelijk corps of als college van alle hoogleraren?
2. Welke zijn de repercussies van het advies voor de Faculteiten?
3. Wie zal als promotor kunnen optreden?

De te benoemen Commissie zal zich hiermee bezig moeten houden. Het zal aan haar worden overgelaten of, en zo ja, in welke mate zij ook aan bestuurskwesties aandacht zal gaan geven.
De Senatus Contractus — en ook het Conventsbestuur bleek die mening te zijn toegedaan — heeft zich uitgesproken vóór de handhaving van de lectorsrang en denkt aan het volgende rangenstelsel: gewoon hoogleraar, toegevoegd hoogleraar en lector. De rang van toegevoegd hoogleraar zal in het algemeen aan de huidige lector toevallen; de nieuwe lectorsrang is bestemd voor de huidige wetenschappelijke hoofdmedewerkers en de wetenschappelijke medewerkers eerste klasse.
Nader zal overwogen moeten worden, hoe de inschaling zal moeten geschieden.
Ook naar de mening van de Senatus Contractus zal hierbij de nodige soepelheid betracht moeten worden en zullen in de overgangsfase niet steeds de selectie-eisen kunnen worden gesteld, welke door Van Os worden aanbevolen.
Tenslotte zal nog veel aandacht moeten worden besteed aan de positie van de jonge, nog niet in vaste dienst benoemde, stafleden, welke nog in opleiding zijn.
J. J. M. v. d. Ven, rector magn.; F. v. d. Blij, secr.

Advies van de Senaatscommissie ad hoc betreffende het Rapport van de Commissie Van Os en de integratie van het Wetenschappelijk Corps

De Senaatscommissie had aanvankelijk tot taak advies uit te brengen over het rapport — structuur van het wetenschappelijk corps (rapport-Van Os). In de vergadering van de Senatus Contractus van 6 november 1969 werd hieraan toegevoegd de opdracht na te gaan op welke wijze de integratie van het wetenschappelijk corps reeds nu bevorderd zou kunnen worden.
Bij haar beraadslagingen is het onze Commissie herhaaldelijk gebleken, dat de organisatie van het wetenschappelijk corps onvermijdelijk consequenties heeft voor de bestuursvorm van de universiteit. Niettemin hebben wij gemeend ons rigoureus te moeten beperken tot de positie van de leden van het wetenschappelijk corps. Wij achten ons niet bevoegd de bestuurlijke consequenties in onze beschouwingen te betrekken.
Wij hebben voorts gemeend, de praktische uitwerking van onze denkbeelden te moeten overlaten aan de ter zake te benoemen Senaatscommissie, waarin tevens stafleden zitting zullen hebben.
Wat de eerste opdracht betreft heeft onze commissie zich beperkt tot de hoofdpunten van het rapport. Een van de belangrijkste daarvan is de functie die de Commissie-Van Os toebedeelt aan de kleinste homogene eenheid van onderwijs en research, die zij de „groep" heeft genoemd. Zo'n groep is een onderdeel van een studierichting, bijvoorbeeld de groep nieuwere geschiedenis binnen de studierichting geschiedenis. Ze bestaat als regel uit niet meer dan een tiental leden van het wetenschappelijk corps, meestal vermoedelijk minder. Deze groep komt, zoals hieronder nader zal blijken, in de plaats van de huidige „bezetter van een leerstoel" met zijn medewerkers.
Volgens het rapport-Van Os kunnen zij, die na een grondige selectie in vaste dienst van de universiteit zijn benoemd, lid worden van een groep. Aangezien men, om tot de groep te worden toegelaten, moet hebben bewezen over wetenschappelijke kwaliteiten te beschikken, hetzij door het schrijven van een dissertatie, hetzij op andere wijze, zal in de meeste gevallen de leeftijd van de groepsleden niet beneden 30 jaar liggen, vermoedelijk eerder wat hoger. Leden van een groep zijn dus in het algemeen zij, die in ons huidige rangenstelsel wetenschappelijk medewerker I, hoofdmedewerker, lector of hoogleraar zijn.
De jaren, liggende tussen het afleggen van het doctoraalexamen en de eventuele toelating tot een groep, worden beschouwd als een tijd van voortgezette opleiding. De Commissie-Van Os stelt voor, hiervoor de rang van wetenschappelijk assistent in te voeren. Hiervoor komen in aanmerking begaafde studenten, van wie verwacht wordt dat zij op de duur wellicht tot lid van een groep gekozen zullen worden.
Daarnaast moet, door middel van promotiebeurzen of promotie-assistentschappen, ook voor anderen de gelegenheid bestaan, zich verder wetenschappelijk te bekwamen.
Het huidige wetenschappelijk corps wordt door dit voorstel in twee groepen verdeeld: de leden van de groepen die in vaste dienst van de universiteit zijn, en de (wetenschappelijke) assistenten in opleiding, die in tijdelijke dienst zijn. Wij komen hierop in het vervolg van deze nota terug.

Ten aanzien van de positie van de vast aangestelde leden van het wetenschappelijk corps, gaat de commissie-Van Os uit van het zogenaamde carrière-beginsel. Dit houdt in, dat iemand die na een vrij zware selectie, in vaste dienst is aangesteld, er recht op heeft te weten welke perspectieven voor hem bestaan. De Commissie Van Os meent, dat zij die in vaste dienst zijn het perspectief hebben de eerste en tweede rang van het wetenschappelijk corps te doorlopen (in ons huidige stelsel: de rangen van wetenschappelijke medewerker I en hoofdmedewerker). De Commissie-Van Os stelt twee rangen voor, omdat zij de mogelijkheid wil openhouden dat iemand die in de eerste rang volledig faalt, geen verdere promotie maakt. Bij een goede selectie moet dit een uitzonderingsgeval zijn Bij de tweede rang eindigt normaliter het carrière-perspectief van de vast aangestelde. De derde rang, die van gewoon hoogleraar, blijft een keuzerang. Het is misschien goed, uitdrukkelijk vast te stellen dat men bij de vervulling van iedere vacature volkomen vrij is in de keuze.

Van een „bevriezing" van het wetenschappelijk corps, meer dan tot dusver het geval was, is geen sprake.

Wat de titulatuur betreft, stelt de Commissie-Van Os voor, aan de eerste en tweede rang respectievelijk de titel lector en toegevoegd hoogleraar te verbinden. Men dient zich goed te realiseren dat deze titels in een totaal andere zin dan de huidige worden gebruikt. Ze komen bij benadering overeen met onze huidige rangen van wetenschappelijk medewerker I en hoofdmedewerker. Onze Commissie geeft er — in afwijking van het Rapport Van Os — de voorkeur aan voor de eerste rang de titel van assistent-hoogleraar in te voeren. Wij hebben daarbij overwogen dat de aanspreektitel „professor" bezig is te verdwijnen, zodat voor een titel-inflatie niet behoeft te worden gevreesd. De verschillende hoogleraarsrangen (assistent, toegevoegd-, gewoon-) hebben een administratief-organisatorische betekenis, maar zij werken niet naar buiten, wanneer daaraan niet meer de aanspreektitel „professor" verbonden is.
Wij vrezen dat de door de Commissie Van Os voorgestelde rang van lector tot verwarring met het huidige lectoraat zal leiden.

Wanneer de Senaat ons voorstel overneemt zal het wetenschappelijk corps voortaan bestaan uit assistent-hoogleraren, toegevoegde hoogleraren en gewone hoogleraren, benevens natuurlijk de rangen van bijzondere hoogleraren en buitengewoon hoogleraren.
Het spreek vanzelf, dat deze titulatuur voor de overige voorstellen van de Commissie-Van Os niet essentieel is.

De vraag, die onze Commissie langdurig heeft beziggehouden, betreft de onderlinge verhouding van de leden van de groep. Voor onze tweede opdracht, de eenheid van het wetenschappelijk corps, is dit punt van groot belang.
Onze Commissie is van mening, dat de vaste leden van de groep een gelijkwaardige functie hebben in hoedanigheid van wetenschappelijk docent en/of onderzoeker, dan wel op organisatorisch gebied. Dit betekent in principe dat de besluiten in de groep in gezamenlijk overleg genomen moeten worden. De voorzitter van de groep heeft tot taak het werk van de groep te stimuleren en te coördineren. Onze Commissie is van oordeel, dat de man die voor deze taak normaliter het meest in aanmerking komt, de gewone hoogleraar zal zijn. Het is evenwel denkbaar, dat de gewone hoogleraar deze taak niet ambieert of dat een ander lid van de groep daarvoor duidelijk meer geschikt is.
Het komt ons het beste voor. dat de voorzitter, na overleg met de groep, benoemd wordt door een hoger bestuursorgaan. Gezien de onzekerheid over de bestuursstructuur kunnen wij niet aangeven welk bestuur daarvoor het meest in aanmerking komt.
Onze Commissie heeft overwogen dat ten aanzien van het werken met groepen als hier bedoeld, nog geen ervaring bestaat en dat het niet te voorzien is welke rol deze groepen in de bestuursstructuur zullen gaan vervullen.
Niettemin is onze Commissie van oordeel, dat onmiddellijk met de uitwerking van het bovenomschreven systeem van groepen kan worden begonnen, los van de verdere lotgevallen van het rapport-Van Os Hiertoe zou aan de (sub)faculteiten en studierichtingen gevraagd moeten worden na te gaan, welke indeling in groepen voor hen de beste is.

In de tweede plaats dient te worden nagegaan, welke leden van het huidige wetenschappelijk corps in aanmerking komen als vaste leden in een groep te worden opgenomen. Dit zal in samenwerking met de afdeling personeelszaken van de universiteit moeten gebeuren. Het spreekt vanzelf, dat in de overgangsfase niet de selectie-eisen kunnen worden gehanteerd, die het rapport-Van Os aanbeveelt. Bij de indeling in groepen zal enige soepelheid moeten worden betracht.
Indien de Senaat met de hierboven genoemde denkbeelden akkoord gaat, zal naar het oordeel van onze Commissie een belangrijke stap gedaan zijn in de richting van de integratie van het wetenschappelijk corps.
Men dient zich wel te realiseren dat dit alleen geldt voor hen die als vaste leden van een groep worden ingedeeld, d.w.z. in het algemeen de oudere stafleden. De jongere stafleden, die nog niet in vaste dienst zijn, krijgen een positie, die vergelijkbaar is met de wetenschappelijke assistenten, bedoeld in het rapport-Van Os. Wanneer men het wetenschappelijk corps beperkt tot de vaste groepsleden, ontstaat een nieuwe geleding, die van de wetenschappelijke- en promotie-assistenten. Onze Commissie heeft zich in de consequenties daarvan, die hoofdzakelijk in het bestuurlijke vlak liggen, niet verdiept: ze meent dat dit in de eerste plaats door de wetenschappelijke staf zelf zal moeten gebeuren. Het ligt voor de hand, dat op de niet in vaste dienst benoemde jongere stafleden de selectieprocedure, vermeld in het rapport-Van Os, moet worden toegepast, voor zover dat momenteel mogelijk is. Maar ook hier zal in de overgangsfase de nodige soepelheid betracht moeten worden.

Resumerend stelt onze Commissie voor:

I. Dat de Senatus Contractus zich met inachtneming van het voorgaande in de hoofdlijnen verenigt met de denkbeelden van het rapport-Van Os. Hierbij zij aangetekend, dat onze Commissie de invoering van een lectorenregister (Habilitation) voor hen die hun wetenschappelijk assistentschap goed hebben volbracht, maar wegens gebrek aan een formatieplaats niet in een groep kunnen worden opgenomen, afwijst.

II. Dat de Senatus Contractus een commissie benoemt, bestaande uit hoogleraren en stafleden, met de taak op korte termijn de mogelijkheid van praktische uitvoering van de in deze nota vermelde denkbeelden te onderzoeken.

De Commissie voornoemd,
J. H. des Tombe; J. C. Boogman, Sj. Groenman;
J. Smittenberg; D. de Wied; Fenna H. M. Beumer

Uitslag enquête bestuursvorm stafconvent

Van de 1570 verzonden formulieren werden er 477 terugontvangen, en wel als volgt over de faculteiten verdeeld:

Faculteit	Aantal	% v. h. totaal van terugontv. formulieren
Godgeleerdheid	12	2,5%
Rechtsgeleerdheid	24	5,0%
Geneeskunde	101	21,2%
Wiskunde en natuurwetenschappen	173	36,3%
Letteren	64	13,4%
Diergeneeskunde	36	7,5%
Sociale wetenschappen	30	6,3%
Centrale interfaculteit	4	0,8%
Aardrijkskunde en prehistorie	9	1,9%
Niet-faculteits groep	6	1,3%
Gecombineerde faculteiten	11	2,3%
Niet ingevuld	7	1,5%

Van de inzenders gaf 46,3% te kennen de Nota Veringa geheel te hebben gelezen, 38,2% de nota te hebben doorgebladerd en 15,5% de nota niet te hebben gelezen. Voor de nota Van Unnik waren deze getallen resp. 35,2%, 36,3% en 28,3%.

Van de inzenders achtte 87,8% plenaire vergaderingen, als beslissend bestuurslichaam op alle niveaus, ongewenst; 6,3% gewenst, terwijl 5,9% geen mening heeft, of heeft uitgesproken. Uitsluitend voor het topbestuur en de grotere afdelingen zijn deze getallen vergelijkbaar (resp. 76,3%, 14,5% en 9,3%).

Voor kleinere eenheden treedt een verschuiving op ten gunste van de plenaire vergadering (61,4% tegen, 30,0% vóór, 8,6% geen mening).

Van de inzenders heeft 70% zich uitgesproken voor het onderscheiden van drie geledingen, t.w.: wetenschappelijk corps, studenten en administratief en technisch personeel; 17,4% wenste nog een aparte geleding van hoogleraren en lectoren; 5,0% wenste in het geheel geen onderscheid in aparte geledingen.

Uitgaande van drie geledingen meende 59,3% dat op het niveau van de basiseenheid (instituut, laboratorium) zetels in de bestuursorganen moeten worden toegewezen op kwalitatieve basis; 25% daarentegen op paritaire basis; 7,3% heeft de vraag niet beantwoord; 5,7% gaf de voorkeur aan andere regelingen.

Uitgaande van vier geledingen was het aantal voorstanders van een kwalitatieve vertegenwoordiging eveneens meer dan twee maal zo groot als het aantal voorstanders van een paritaire vertegenwoordiging. De vraag, welke wijze van vertegenwoordiging men gewenst achtte op basis van vier geledingen, werd echter door 22,4% der inzenders niet beantwoord.

De meerderheid (45,9%) is voorstander van een universiteitsbestuur benoemd door de Kroon, geheel of in meerderheid op voordracht van de universiteitsraad, waarbij het universiteitsbestuur beleidsvoorbereidend is en verantwoording verschuldigd aan de universiteitsraad die beleidsbeslissend is.

Ruim een kwart der inzenders (27,5%) wil het universiteitsbestuur geheel gekozen zien door de beleidsbeslissende universiteitsraad.

58 inzenders (12,2%) kozen voor een beleidsbeslissend universiteitsbestuur gekozen door de Kroon en geadviseerd door de universiteitsraad.

In de a-faculteiten werden de nota's ijveriger gelezen dan in de b-faculteiten:

Faculteit	Nota	helemaal gelezen	niet gelezen
Godgeleerdheid	Veringa	66,7%	0 %
	Van Unnik	83,3%	0 %
Rechtsgeleerdheid	Veringa	54,2%	12,5%
	Van Unnik	45,8%	25,0%
Letteren	Veringa	64,1%	4,7%
	Van Unnik	56,2%	12,5%
Geneeskunde	Veringa	41,6%	14,9%
	Van Unnik	22,8%	38,6%
Wisk. en natuurw.	Veringa	40,5%	20,2%
	Van Unnik	35,8%	26,0%
Diergeneeskunde	Veringa	36,1%	16,7%
	Van Unnik	25,0%	36,1%

Oudere stafleden lazen de nota's ijveriger dan jongere:

Leeftijd		wel	niet
tot 31	Veringa	36,8%	23,1%
	Van Unnik	27,4%	35,0%
31 - 45	Veringa	46,0%	14,7%
	Van Unnik	35,3%	28,3%
45 - 65	Veringa	59,5%	8,3%
	Van Unnik	44,0%	20,2%

In alle faculteiten werd door een grote meerderheid (meer dan 80% der inzenders) de plenaire vergadering ongewenst geacht als beleidsbeslissend voor alle bestuursorganen (overigens met uitzondering van de Centrale Interfaculteit, waar één van de vier inzenders (25%) zich vóór verklaarde).

In de faculteiten Godgeleerdheid, Rechtsgeleerdheid alsmede de Niet-faculteitsgroep zag een kleine meerderheid de plenaire vergadering als beleidsbeslissend orgaan voor de kleinere eenheden (instituten) als wenselijk. In de Interfaculteit der Aardrijkskunde en Prehistorie, de Niet-faculteitsgroep en de Gecombineerde faculteiten meende 1/3 of meer van de inzenders dat hoogleraren en lectoren als aparte geleding moeten worden aangemerkt.

Uitgaande van drie geledingen bestaat er per faculteit een verschil in voorkeur voor kwalitatieve en paritaire vertegenwoordiging.

In de faculteit der Godgeleerdheid overtreft het aantal voorstanders van een paritaire vertegenwoordiging die van de kwalitatieve (vier inzenders voor kwalitatief, zes inzenders voor paritair).

In de faculteit der Rechtsgeleerdheid, die der Letteren en die der Sociale wetenschappen is de meerderheid voor kwalitatieve vertegenwoordiging minder dan het dubbele van het aantal voorstanders van paritaire vertegenwoordiging (resp. 11 tegen 7, 30 tegen 25, 14 tegen 8).
In de faculteit der Geneeskunde en die der Wiskunde en Natuurwetenschappen is het aantal voorstanders van kwalitatieve vertegenwoordiging meer dan drie maal zo groot als dat van paritaire vertegenwoordiging (resp. 71 tegen 21 en 114 tegen 35).
Uitgaande van vier geledingen overtreft het aantal voorstanders van paritaire vertegenwoordiging dat van de kwalitatieve in geen enkele faculteit. Dit laat zich verklaren uit het feit, dat meer dan 1/5 van de inzenders deze vraag niet beantwoord heeft.
De voorkeur voor kwalitatieve vertegenwoordiging is bij de oudere stafleden groter dan bij de jongere.
Uitgaande van drie geledingen spreken in de leeftijdsgroep jonger dan 31 jaar 58 stafleden zich uit vóór kwalitatief tegen 48 vóór paritair; in de leeftijdsgroep 31 t.m. 45 jaar zijn dat 171 tegen 61; in de leeftijdsgroep 46 t.m. 65 jaar 53 tegen 12.

Voorstanders van plenaire vergaderingen als beleidsbeslissende bestuursorganen (30 inzenders) zijn in overgrote meerderheid tegen een door de Kroon benoemd universiteitsbestuur.

Samenvatting

Ongeveer 30% van de verzonden enquête-formulieren werd beantwoord.

Van de inzenders

— achtte de overgrote meerderheid plenaire vergaderingen als beslissend bestuursorgaan ongewenst zodra een dergelijke vergadering te groot wordt; voor kleinere eenheden werd de plenaire vergadering als beslissend bestuursorgaan door de minderheid wenselijk geacht;

— was de overgrote meerderheid van mening dat drie geledingen, t.w. wetenschappelijk corps, studenten en administratief personeel, moeten worden onderscheiden;

— was het aantal voorstanders van kwalitatieve vertegenwoordiging op het niveau van de basiseenheid meer dan tweemaal zo groot als dat van de paritaire vertegenwoordiging;

— wenste de overgrote meerderheid een universiteitsraad die beleidsbeslissend is; op de samenstelling van het universiteitsbestuur dient de raad een grote invloed te hebben.

Per faculteit en per leeftijdsgroep verschilde de voorkeur voor kwalitatieve en paritaire vertegenwoordiging enigszins; in de b-faculteiten en bij de oudere stafleden was de voorkeur voor kwalitatieve vertegenwoordiging het grootst. Per faculteit en per leeftijdsgroep was de ijver, waarmee men de nota's Veringa en Van Unnik had gelezen, niet altijd dezelfde: het grootst was hij in de a-faculteiten en bij de oudere stafleden.

De enquête-commissie:
(dr. D. W. Fokkema, dr. J. Mansfeld, dr. J. G. Wessels Boer).

Congres Wetenschapskritiek 9-13 februari Sociologisch Instituut Utrecht

Van 9 tot 13 februari wordt in het Sociologisch instituut (De Uithof, Heidelberglaan 2) een serie lezing-discussiebijeenkomsten gehouden in het kader van een studieonderdeel voor 3e jaars sociologiestudenten, genaamd Wetenschapskritiek.
Wetenschapskritiek ondervindt een steeds grotere aantrekkingskracht onder universitaire werkers. De in omvang groeiende maatschappijkritische beweging met name onder de studenten schijnt op een punt aangekomen te zijn waarop de grondvragen van de wetenschap, naar haar rol in de samenleving, haar methoden en toepassingen, opnieuw aan de orde worden gesteld.
Vandaar de discussies over ethiek in de natuurwetenschappen, vandaar het groeiend onbehagen onder sociologen die van mening zijn dat de sociologie niet meer toekomt aan datgene waar ze eigenlijk aan toe zou moeten komen: de emancipatie van mens en samenleving (zie b.v. het artikel van H. Wallenburg in Mens en Maatschappij, mrt./apr. '69).
Is de oorzaak van dit onbehagen te vinden binnen de wetenschapsbeoefening zelf? In de voornamelijk onder duitse sociologen gevoerde „Positivismusstreit" over de methoden van de sociale wetenschappen komt men meer en meer tot het inzicht, dat het hier gaat om externe factoren: de doelstellingen van wetenschapsbeoefening, de functie van de wetenschap in de samenleving, de vraag überhaupt waar het met de samenleving naar toe moet. Juist deze vragen zijn bepalend voor de methoden van wetenschaps-, i.c. sociologiebeoefening.
Dat onvolmaakte methoden de wetenschap beperken in haar rol in het maatschappelijk emancipatieproces is slechts een vraagstuk van de tweede orde. Vandaar dat in eerste instantie de strijd verlegd wordt van methoden naar ideologie en mensbeeld, en de analyses verschuiven van „pure" wetenschapskritiek naar kritiek op de plaats van de universiteit in de samenleving en de beroepspraxis van wetenschappelijke arbeiders.
Maatschappijkritiek en wetenschapskriktiek gaan in elkaar op.
Deze gedachtengang heeft in de voorbereiding van het congres door een twintigtal derde jaars sociologen centraal gestaan. Deze gedachtengang staat ook centraal in het werkstuk op basis waarvan het gehele derde jaar sociologie in januari in kleinere groepen discussieert en zich voorbereidt op de bijeenkomsten in de week van 9-13 februari.
Voor deze week zijn een aantal sprekers uitgenodigd, te weten de heren Van Steenbergen (werkgroep 2000), Wallenburg (Sociologisch Instituut Leiden, Heyt (Sociologisch Instituut Amsterdam), Koopmans (Bond voor Wetenschappelijke arbeiders) en Kruithof (hoogleraar in de filosofie te Gent). Op de laatste dag zal er o.m. met de Utrechtse hoogleraren in de sociologie Thoenes en Becker gediscussieerd worden over de consequenties van voorafgaande wetenschapskritische en maatschappijkritische beschouwingen voor de opleiding in de sociologie. Een volledig programma zal volgende week in „U" worden geplaatst. Voor verdere informatie en voor de werkstukken (voorzover voorradig kunt u terecht op het Sociologisch Instituut, Transitorium II, Heidelberglaan 2, De Uithof, kamer 21.23.07 (telefoon: 539111, toestel 1892, b.g.g. 1927). Jos van Dijk

U VOOR U UIT VERGADERINGEN

ER KOMEN LOOPGANGEN IN „DE UITHOF"!

Uit de Curatorenvergadering van 19 januari 1970.

1. Er is mondelinge toezegging van het ministerie dat de loopgangen in „De Uithof" (zie Curatorenverslag in U van 19 december nr 16) gerealiseerd kunnen worden. Curatoren menen dat dit een bijzonder verheugende mededeling is (vlag uit) na langlopende onderhandelingen.
2. Op 30 jan. zullen NS met o.a. de universiteit overleg plegen over de railverbindingen met „De Uithof"
3. Curator des Tombe kondigt aan dat hij zal verzoeken op de agenda van een volgende vergadering de kwestie van de participatie van de wetenschappelijke staf in het D.B. opnieuw aan de orde zal stellen. Hij is geschokt door het besluit van Curatoren op 15 december 1969 en meent dat er opnieuw over gesproken moet worden.
4. Curatoren gaan akkoord met de procedure die het D.B. heeft voorgesteld t.a.v. de behandeling van het wetsontwerp Veringa.
   Na verschijnen van het wetsontwerp zal het onmiddellijk naar alle geledingen worden gezonden en een extra vergadering van de Raad van Overleg (binnen 14 dagen) worden bijeengeroepen om advies te verkrijgen over het wetsontwerp.
5. De binnengekomen reacties op het rapport van de Commissie Bestuursvorm worden op 't ogenblik door een jurist van het bureau van de universiteit bekeken. De resultaten van zijn verzamelwerk gaan naar de Raad van Overleg.
6. Curatoren gaan akkoord met het verzoek van de Subfaculteit scheikunde aan de minister van O. en W. de instelling van een Commissie plaatsing eerstejaarsstudenten scheikunde te bevorderen.
   Doel van de commissie moet zijn, door toepassing van nader overeen te komen uniforme normen de maximale plaatsingsmogelijkheden aan Nederlandse universiteiten en hogescholen te onderzoeken, de a.s. studenten op te roepen zich beslist vóór een bepaalde datum aan te melden, maatregelen te nemen om de laatkomers gelijk te verdelen, etc.
   Curatoren sluiten zich ook aan bij de conclusies van het onderzoek van de faculteit der rechtsgeleerdheid inzake de plaatsingsmogelijkheden bij de faculteit. Deze conclusies luiden o.m. dat er een plaatsingscommissie zal moeten worden ingesteld, dat de schriftelijke inschrijving aan de universiteit voor een bepaalde datum dient te geschieden, dat bij de inschrijvingsformulieren die door de universiteit uitgegeven worden nadrukkelijk gewezen moet worden op de sluitingsdatum van inschrijving voor werkgroepen rechtenstudie. De faculteit verzocht het college met grote nadruk nu al voorzieningen te treffen die vallen onder de competentie van de universiteit, voor het overige bij de minister aan te dringen op het treffen van voorzieningen omtrent het begrip „onderwijsvragend" en bij de minister aan de orde te stellen het algehele probleem van de ongebreidelde groei van de rechtenfaculteit en de consequentie daarvan.
7. Curatoren gaan akkoord met een extra vergadering van de Raad van Overleg onder voorzitterschap van iemand buiten onze universiteit, waar gediscussieerd zal worden over een tweetal nota's met betrekking tot het besluit van Curatoren op 6 oktober 1969 de politie te verzoeken de studenten uit de Curatorenkamer te verwijderen. De nota's (van USF en DB) zullen in 'U' gepubliceerd worden.
   Er heerst groot optimisme ten aanzien van de vraag of de studentenvertegenwoordiging na deze vergadering (datum nog onbekend) in de Raad zal terugkeren.
8. Curatoren sluiten zich aan bij de mening van het D.B. over de bestuursvorm en van faculteiten en subfaculteiten die niet in het kader van de wet op het wetenschappelijk onderwijs liggen (zie 'U' van 16 januari nr 18.)
9. Op 16 februari 1970 om 10.00 uur v.m. komen Curatoren opnieuw bijeen.
10. Curator Ruppert vraagt naar aanleiding van een tweetal publikaties in 'U' wie het personeel van de universiteit vertegenwoordigen in de Raad van Overleg en andere overlegorganen. Erkennen Curatoren het personeelsconvent naast de bonden van overheidspersoneel als vertegenwoordigers in deze overlegorganen? Hoe zit het precies in elkaar? Kan er een nota komen over deze materie? Curatoren nemen de suggestie over van de heer Ruppert. Er zal een nota komen, óf in de februari-, óf in de maart-vergadering.

Openbaar: geen openbaring

We zouden het haast vergeten: we hebben met veel vóór- en nasputteren drie belangrijke „lichamen" openbaar gemaakt, het laatste jaar: Beleidsraad, Raad van Overleg, Curatorenvergadering. Het gebruik dat van die openbaarheid is gemaakt is omgekeerd evenredig aan de brandende ijver waarmee ervoor gestreden is.

De grote MEN verschijnt niet. Hevig geinteresseerden — altijd dezelfde gezichten — ziet men een tien of twintig stoelen bezetten. Mensen die of in het USF bestuur zitten, erin gezeten hebben of er vermoedelijk in komen. mensen die zeer nauw betrokken zijn bij één agendapunt en verder een verdoolde ziel die denkt: daar is het warm, je pikt een kopje koffie mee en misschien valt er iets te lachen Het werkt niet.

Men kan er twee dingen over zeggen: het hoeft helemaal niet te werken, want het gaat er niet om dát men komt, maar dat men kán komen.

Of men zegt: laten we geen enkele vergadering openbaar maken voordat we afgesproken hebben dat we er maximale zorg aan zullen besteden om allen die er horen te komen ook over de drempel te krijgen. Dat laatste is naar mijn smaak een „must" in de democratie. Een zéér klein deel van de universitaire bevolking — en dan heb ik het over alle geledingen — werkt zich ongeveer te pletter aan nieuwe structuren, aan het doordenken van de geweldige problematiek waarin de universiteit zit en de rest vindt het al of niet uitstekend, interesseert er zich niet voor, knippert niet met de ogen bij de meest ingrijpende veranderingen. Ik kom vaak mensen tegen in ons wereldje die alle strubbelingen over structuur, democratisering en politisering wat rozig, in een „bah-wat lekker"-mentaliteit consumeren. Ach-ach, gut-gut-, tjonge, tjonge en waar

UNIVERSITEIT

AGENDA

23 januari: afscheidsreceptie dr. J. J. v. d. Velde. Zaal I, academiegebouw, Domplein 16.00-17.30 uur.

Persbijeenkomst n.a.v. de oratie van prof. dr. H. A. W. M. Tiddens: Boerhaave en Bartjens. Enkele gedachten over medisch onderwijs. Perscentrum, 10.00 uur.

Lezing door prof. dr. K. van het Reve: De ondergrondse literatuur in de Sowjet Unie en de manieren waarop die in het westen bekend wordt. Pays Bas, Janskerkhof, 12.15-14.00 uur. Kosten: *f* 5,—. Studenten: (op vertoon van collegekaart) *f* 4,—. Opgave aan het Ned. Genootschap voor Internationale Zaken, afd. Utrecht, Janskerkhof 16, Utrecht, tel. 2 07 48.

26 januari: promotie drs. H. Klunder (wisk. en natuurw.), Frans Halsstraat 22 B, Utrecht, op het proefschrift: De Compton-verstrooling in de röntgenspectrometrie. Senaatszaal, 14.30 uur.

Persbijeenkomst n.a.v. de promotie van drs. E. J. Ruitenberg. Perscentrum, 10.00 uur.

Oratie prof. dr. H. A. W. M. Tiddens, gewoon hoogleraar in de methodiek van het onderwijs in de geneeskunde, benevens in de kindergeneeskunde. Aula, 16.15 uur.

27 januari: promotie drs. J. Verhoef (geneeskunde), Weerdsingel O.Z. 59 bis, Utrecht, op het proefschrift: Fagotypering van Coagulasenegatieve stafylococcen. Senaatszaal, 16.15 uur.

27 januari: Concert van Het Nederlands Studenten Orkest: Tivoli, Lepelenburg: 20.15 uur.

28 januari: promotie drs. J. J. M. Labout (wisk.- en natuurw.), Herenweg 56 A, Heemstede, Senaatszaal 16.15 uur.

Colloquium, Piet Hein van de Poel: Alternatieven voor het orkestbestel in Nederland. Inst. voor Sonologie, Plompetorengracht 14-16; 13.45 uur.

Openbare vergadering Conventsraad, Academiegebouw, 20.00 uur. (Voor agenda zie onder Medewerkers).

29 januari: promotie drs. E. J. Ruitenberg (diergeneesk.), Kerkdwarslaan 19, De Bilt, op het proefschrift: Anisakiasis, pathogenesis, serodiagnosis and prevention; senaatszaal, 16.15 uur.

Lezing door prof. dr. H. van de Waal: Rembrandt, de Zegening van Josefs zonen (Kassel). Kunsthistorisch Instituut, Boothstraat 6, 20.00 uur.

---

moet dat naar toe. Wezenlijk geëngageerd zijn ze niet. Het raakt hun bed (nog) niet, nog minder hun portemonnaie.
Is al die openbaarheidsdrang niet voor niets geweest? Of hóeft het geen „openbaring" te zijn? Moeten we tevreden zijn met een klein petieterig plantje en dat maar zorgzuldig opkweken:
„niet lettend op het tal,
maar op des geestes gaven".

A. v. d. M.

30 januari: promotie drs. C. A. Rutgers (Letteren), Hoofdstraat 22, Zetten, op het proefschrift: Jan van Arkel, bisschop van Utrecht. Senaatszaal 15.15 uur.

2 februari: 20.00 uur. Eerste lezing cyclus Fysica '70. Zie onder wiskunde en natuurwetenschappen.

3 en 4 februari: Poème électronique-Edgar Varèse, Le Corbusier. Solo- Mauricio Kagel, Alfred Feussner. Filmproject één- Frits Weiland. John Cage- Klaus Wildenhahn. Studio Stichting Film en Wetenschap, Catharijnesingel 59 (ingang Sterrenbos), 20.15 uur. Toegangskaarten (kosteloos) verkrijgbaar bij het Inst. voor Sonologie, schriftelijk aan te vragen.

5 februari: promotie drs. J. H. P. Verwey, Ringallee 28, Rozendaal. Senaatszaal, 16.15 uur.

6 februari: promotie drs. L. Okken, Berkenlaan 40, Harmelen. Senaatszaal, 15.15 uur.

8 februari: Cantatedienst, Geertekerk, 19.30 uur.

Gamma-Chemie 1970

23 januari: prof. dr. ir. M. J. Dols: Algemene inleiding. Organisch Chemisch laboratorium, Croesestraat 79; 11.15 uur precies.

30 januari: dr. A. J. Vergroesen en drs. P. Slump: Fysiologische aspecten, in het bijzonder t.a.v. resp. de lipiden en de eiwitten in de voeding. Plaats en tijd zie 23 jan.

6 februari: ir. H. B. Petri: Technologische aspecten. Plaats en tijd zie 23 jan.

Leefbaarheidsweek „Mens erger je"
S.S.R.-Bemuurde Weerd W., 3, 20.00 uur.

26 januari: prof. dr. M. F. Mörzer Bruyns (Inst. voor Natuurbeheer). Inleiding in de problematiek van de milieuverontreiniging, o.m. water-, bodem-, luchtverontreiniging, waarbij enkele relevante problemen aan de orde zullen komen zoals koelwater, het opdringende zoute water.

27 januari: drs. J. H. Koeman (toxicoloog). Chemische en biologische bestrijdingsmiddelen en verder B en C wapens.

28 januari: dr. K. Biersteker (medicus; G.G.D. Rotterdam). De invloeden van de verontreiniging van het milieu, zoals luchtvervuiling en geluidshinder op het lichamelijk en psychisch welzijn van de mens.

29 januari: ir. G. Voogt (landschapsarchitect). Het verstedelijkingsproces met sociale, psychologische en biologische (o.a. driften) aspekten. Planologie, recreatie.

Films en dia's. Na lezingen discussie.

28 - 31 januari: K.S.D.-congres „Mens contra Milieu", Wageningen.

Tot 14 februari: Congres wetenschapskritiek, Sociologisch Instituut, Transitorium II.

KERK EN UNIVERSITEIT

Hervormde studenten Gemeente

Academiediensten Janskerk: zondag 25 jan. 10.30 uur ds. Van Egmond; zondag 1 febr. 10.30 uur ds. Hasselaar, bediening H. Avondmaal.
Op vrijdagavond 30 en zaterdagmorgen 31 januari zal de tweede mini-conferentie van dit seizoen met de belijdeniscatechisanten gehouden worden. Ook nu weer in de Prinsenhof aan de Eykmanlaan. Het thema van de conferentie is: De kerk vandaag. We zullen ons op vrijdagavond laten inspireren door wat de bijbel hierover zegt, terwijl zaterdagmorgen dr. C. P. van Andel, tot voor kort secretaris van de Raad voor Kerk en Samenleving, vragen waarvoor de kerk zich nu gesteld ziet zal behandelen.
Ds. J. C. de Bruïne, Van Lidth de Jeudestraat 17, tel. 10934.
Dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 511272.

Diensten (gereformeerd)
Zondagavond 25 januari om 19.15 uur in de Pieterskerk. Voorganger: ds. Van Minnen, organiste mevr. Pita van der Werff-Lous.

Evangelisch-Lutherse studentencontactavond
Dr. C. C. G. Visser, studentenpredikant, en prof. dr. J. B. Thomas, studentenouderling, nodigen hierbij gaarne alle belangstellenden uit tot het bijwonen van de studentencontactavond op donderdag 29 januari a.s. in de pastorie van de Evangelisch-Lutherse Gemeente te Utrecht, Hamburgerstraat 7. Aanvang 20.15 uur.

Prof. dr. J. P. Boendermaker heeft toegezegd een inleiding te houden, getiteld „heeft de Lutherse Kerk een bijdrage te leveren in het gesprek tussen kerk en wereld?'
Ook studenten niet-leden van onze gemeente zijn van harte welkom.

U.S.P.

Diensten van de studentenparochie: zaterdags: 17.30 u in Cunera; zondags: 9.30 u. in Cunera; 11.00 u. in de aula; 12.00 u. in de aula; 17.30 u. in Cunera;
Door de week om 12.30 in Cunera.
Tijdens de zondagsdienst van 12.00 u. is er kindercrèche; na deze dienst: koffieuurtje op Cunera.
Elke donderdagavond instuif in de leeszal van Cunera. Iedereen is van harte welkom.

AFSCHEID VAN DR. VAN DE VELDE

Curatoren van de Rijksuniversiteit te Utrecht nodigen belangstellenden uit voor een afscheidsreceptie, die zij zich voorstellen te geven ter gelegenheid van het vertrek van dr. J. J. van de Velde, wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Deze receptie wordt gehouden op vrijdag 23 januari 1970 van 16.00-17.30 uur, in zaal 1 van het universiteitsgebouw, Domplein.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

De door velen geuite wens, dat de Universiteitsbibliotheek gedurende één avond per week volledig opengesteld zou worden, gaat binnenkort — bij wijze van proef — in vervulling: vanaf 5 februari kunnen donderdagsavonds van 7-9.30 uur boeken worden geleend. De leeszalen zullen vanaf 2 februari van maandag t/m donderdag 's avonds geopend zijn van 7-9.45 ur; zij zullen **vrijdagsavonds gesloten** zijn. De openstelling overdag en zaterdags blijft ongewijzigd.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 29441 tst. 219:
Knipseldossiers over Communicatie, Faculteit der Diergeneeskunde, Financiën en Salarissen, Personeelszaken en Proefschriften o.a. Dr. L. Turksma: Socioloog en Geschiedenis, en Dr. L. F. Bakker: Kwakzalverij.
Nieuwe boeken: Jaarboek V.W.O.-H.A.V.O. 1970, Habermas, J.e.a. Student und Politik.

Cockburn, A. and R. Blackburn-Student Power.
Op het gebied van de Academische Raad zijn de volgende artikelen in tijdschriften verschenen: N.U.B. 17 (1968) no. 29 pag. 1-2: Van Wijnbergen. Akademiese Raad - onmogelijke organisatie. N.S.A. 1968, IV. 34. - Discusslenota universiteit en Ac. Raad, Demokrater 5 (1968), no. 9, pag. 1: Een geheim overleg college De Ac. Raad.

STICHTING „HET NEDERLANDS STUDENTEN SANATORIUM" (HET "N.S.S.")

Sinds het Nederlands Studenten Sanatorium in Laren in 1964 wegens sterke vermindering van het aantal aan tuberculose lijdende studenten werd gesloten en verkocht, is de doelstelling van de Stichting „Het N.S.S." gewijzigd.
Reeds tijdens de sanatoriumperiode hebben lichamelijk gehandicapte studenten zich tot „Het N.S.S." gewend met het verzoek om advies en bemiddeling ten aanzien van hun studie en de hiermee samenhangende praktische maatregelen. Na de sluiting van het sanatorium werd in 1964 in Utrecht het Landelijk Bureau Studiehulp N.S.S. opgericht met als doelstelling: het creëren van mogelijkheden waardoor zieke en invalide (pre-)studenten met hun handicap zo zelfstandig mogelijk wetenschappelijk onderwijs kunnen ontvangen en zich daardoor kunnen voorbereiden op een maatschappelijke functie in overeenstemming met hun capaciteiten.
Een reeks van werkzaamheden en contacten is sindsdien het gevolg geweest. Dat „Het N.S.S." de afgelopen vijf jaren zinvolle arbeid heeft verricht, blijkt uit de gestadige groei van het aantal cliënten en uit de bekendheid die „Het N.S.S." heeft verkregen in de universitaire, revalidatie- en ambtelijke wereld.
Deze groei manifesteert zich door de aanwezigheid van vijf Bureaus Studiehulp N.S.S. (Amsterdam, Utrecht, Nijmegen, Leiden, Groningen) van waaruit de regionale activiteiten plaatsvinden.
Financiële steun aan „Het N.S.S.", noodzakelijk om het uitvoerend werk ten behoeve van lichamelijk gehandicapte studenten te kunnen voortzetten, kunt u geven door: het kopen van de academische agenda; u op te geven als contribuant; de concerten van het Nederlands Studenten Orkest te bezoeken (Utrecht, 27 januari, Tivoli, 20.15 uur; de baten van dit concert komen ten goede aan de Stichtingen 'University Assistance Fund' en 'Het Nederlands Studenten Sanatoruim"). Inlichtingen: Landelijk Bureau Studiehulp N.S.S., Willem Barentszstraat 5, Utrecht. Tel. 030-71 01 04; (t.z.t.: 71 80 21).

NIELS STENSEN STICHTING

De Niels Stensen Stichting vestigt de aandacht op de mogelijkheid voor het studiejaar 1970-1971 kandidaten voor te dragen voor een stipendium.
Ter oriëntatie volgen hieronder enige bijzonderheden met betrekking tot doel en werkwijze van de stichting.
Doel van de Niels Stensen Stichting is „rooms-katholieke academici door middel van stipendia in de gelegenheid te stellen zich gedurende enige tijd aan voortgezette studie te wijden".
Voor een stipendium komen in aanmerking zij die met goed gevolg een doctoraal of ingenieursexamen hebben afgelegd en van wie kan worden verwacht dat zij zich op wetenschapelijk gebied in Nederland zullen onderscheiden.
Kandidaten dienen schriftelijk voor 15 maart 1970 te worden voorgedragen door twee hoogleraren of lectoren aan een instelling van hoger onderwijs bij de secretaris der stichting, Mr. W. G. v. Ravels, Weesperstraat 113, Amsterdam.
Over de toekenning van een stipendium beslist het bestuur; het bepaalt ook de voorwaarden waaronder het stipendium wordt verleend. Het ligt in de bedoeling het stipendium zodanig vast te stellen, dat de academicus — en eventueel zijn gezin — de mogelijkheid wordt geboden naar staat en stand te leven. In het algemeen zullen de stipendia worden toegekend voor de periode van één jaar. Toekenning voor een langere duur is echter mogelijk en zal in sommige gevallen zelfs noodzakelijk zijn.

K.U.O.

Commissie voor Universiteit en Ontwikkelingsproblematiek, Biltstraat 172, geopend ma. 19.30-21.00, tel. 715544 t. 281.

Van het ministerie van Landbouw en Visserij, te weten het Directoraat-Generaal van de voedselvoorziening en de visserijen en Directie agrarische hulp aan ontwikkelingslanden ontvingen wij het rapport wereldvoedselsituatie maart 1969, gebaseerd op cijfermateriaal van de FAO, het Amerikaanse ministerie van landbouw en „The world Food Problem", een studie samengesteld door „the President's Science Advisory Committee (V.S.).
De conclusie die dit rapport geeft is de volgende: „Een beoordeling van de wereldvoedselsituatie in ontwikkelingslanden is niet in een enkele zin weer te geven. Enerzijds zijn de over een langere periode tot dusverre bereikte resultaten over het geheel genomen teleurstellend, zeker in verhouding tot de gewenste vooruitgang. Anderzijds zijn er hoopvolle symptomen op het gebied van de granen. De unanieme mening van de sprekers op het „Rockefeller Symposium van febr. 1968 over het onderwerp „Strategy for the conquest of hunger" brengt de situatie goed onder woorden. Zij getuigt van een voorzichtig, doch gerechtvaardigd optimisme t.a.v. de mogelijkheid tegemoet te komen aan de voedselbehoefte, **indien** regeringen, plannenmakers en investeerders de juiste aandacht besteden aan de modernisering van de landbouw in ontwikkelingslanden (wij dachten dat investeerders nou niet speciaal het belang van een ontwikkelingsland, in casu de landbouw op het oog hadden. Verder is het wat onhandig om met de naam Rockefeller onverbloemd op de proppen te komen, KUO).
Het is te danken aan het veranderde inzicht van vele regeringen van ontwikkelingslanden t.a.v. de plaats van de landbouw in de nationale economie, dat de ontwikkeling van de agrarische sector thans relatief meer aandacht krijgt.
Ten einde het de regeringen van de ontwikkelingslanden binnen het raam van de algehele sociale en economische vooruitgang mogelijk te maken metterdaad adequate aandacht te besteden aan de landsbouwsector, is het niet toereikend de hulp van donorlanden — welke ook in de ogen van de hulpontvangende landen onontbeerlijk is — te beperken tot hulp aan een of twee deelgebieden van de landbouw, zoals de verbetering van de selectie van hoog producerende variëteiten.
Een evenwichtige groei van de agrarische produktie kan alleen worden bereikt, indien deze wordt begeleid door een geheel van maatregelen, waarin begrepen hulp in de vorm van kennisoverdracht, financiële middelen en voedsel, waar en zolang dit nodig is.
Als gevolg van het feit, dat in een aantal landen nu reeds meer aandacht aan de ontwikkeling van de landbouw wordt gegeven, lijkt de voorziening van calorieën (granen) in ontwikkelingslanden te verbeteren. Het is echter nog veel te vroeg om uit deze verbetering de conclusie te trekken, dat het hier gaat om een structurele verbetering. Verwacht mag worden, dat ook voedselhulp in de vorm van granen nog een aantal jaren nodig zal zijn, al ware het alleen, om de ontwikkelingslanden te voorzien van de nodige buffervoorraden ten einde onder meer een stabiel prijsverloop te bereiken. De voorziening van eiwitten in ontwikkelingslanden zal daarentegen nog vele jaren te kort schieten. Voedselhulp in de vorm van eiwitten zal een toenemende rol kunnen spelen als bijdrage aan de vooruitgang van de economie van deze landen.

BACHCANTATE-DIENSTEN IN DE GEERTEKERK

Enkele jaren geleden werd door een aantal studenten het initiatief genomen om regelmatig Bach's cantaten ten gehore te brengen. Dit initiatief bleek zeer levensvatbaar te zijn. Slechts zelden onderbroken door vakanties of andere plotselinge verhinderingen, werd vrijwel op iedere eerste zondag van elke maand een kantate uitgevoerd.
Hieraan werken velen, vocalisten, instrumentalisten en solisten volkomen belangeloos mee en ook het kerkgebouw wordt geheel gratis ter beschikking gesteld.
Het aantrekkelijke van de uitvoeringen bestaat hierin dat een ieder die zich hiertoe aangetrokken gevoelt welkom is als medewerkster of medewerker. Een ieder die in voldoende mate een blaas- of strijkinstrument weet te bespelen of in het koor wil meezingen kan zich hiervoor aanmelden bij het contactadres of direct na de uitvoering in de kerk. Maar ook de aanwezigen bij de uitvoering worden daarin betrokken door het gezamenlijk instuderen en zingen van het slotkoraal van de kantate.
Inlichtingen worden aan belangstellenden gaarne gegeven door mej. M. E. Jansen, Opaalweg 10, telefoon 2 30 03.
Als eerstvolgende wordt uitgevoerd de kantate no. 127: Herr Jesu Christ, wahr'r Mensch unt Gott. De generale repetitie hiervoor vindt plaats in de Geertekerk op zondagmiddag 8 februari vanaf 14.00 uur. De uitvoering is op zondagavond 8 februari en vangt aan om 19.30 uur. De volgende cantatediensten zullen zoveel mogelijk op de eerste zondag van iedere maand worden gehouden.
De commissie hoopt niet alleen dat vele belangstellenden aanwezig zullen zijn, maar hoopt ook dat een aantal „zangers en speellieden" zich tijdig zullen melden als medewerkers aan deze of volgende kantatediensten.

NEDERLANDS STUDENTEN ORKEST

Onder leiding van Jan Brussen geeft het Nederlands Studenten Orkest op 27 januari a.s. in Tivoli een concert. Het programma bestaat uit de Suite da Sonar nr. 3 van Jan van Dijk, het pianoconcert nr. 14 Kv. 449 en de 1e symphonie van Van Beethoven. Soliste in het pianoconcert is Jet Röling, leerlinge van Jan Odé en Nellie Wagenaar. Toegangsprijzen: *f* 5,50, *f* 4,50 en *f* 3,50. Voorverkoop: muziekhandel Wagenaar, Oude Gracht 109, tel. 10777 en bij Tivoli, tel. 15242 vanaf 22 januari.

MEDEWERKERS

REGELING VAKANTIEDAGEN 1970

Het aantal vakantiedagen wordt als volgt bepaald:
a. bij een salaris op 1 januari lager dan *f* 909,- per maand 16 dienstdagen;
b. bij een salaris op 1 januari van *f* 909,- doch lager dan *f* 1137,- per maand 17 dienstdagen;
c. bij een salaris op 1 januari van *f* 1137,- doch lager dan *f* 1797,- per maand 19 dienstdagen;
d. bij een salaris op 1 januari van *f* 1797,- per maand of hoger 23 dienstdagen.

Genoemde vakantiedagen worden verhoogd:

a. met 1 dienstdag ingaande het kalenderjaar, waarin de leeftijd van 30 jaar wordt bereikt;

b. vervolgens met 1 dienstdag ingaande het kalenderjaar, waarin de leeftijd van 40 jaar wordt bereikt;

c. en daarna tot en met het bereiken van de 60-jarige leeftijd elke 5 jaar met 1 dienstdag.

Voor de minderjarigen dient het aantal vakantiedagen als volgt te worden verhoogd: met 2 dienstdagen over het kalenderjaar, waarin een school voor dagonderwijs is verlaten, alsmede over het daarop volgende kalenderjaar en vervolgens met 1 dienstdag over de jaren, waarin nog niet de leeftijd van 21 jaar is bereikt.

De vakantiedagen moeten zoveel mogelijk aaneengesloten worden opgenomen. Op verzoek en voor zover de dienst het toelaat, kan de vakantie worden gesplitst en wel zodanig, dat als regel tenminste 2/3 gedeelte daarvan aaneengesloten wordt opgenomen. In een kalenderjaar mogen slechts twee vakantiedagen in halve dagen worden gesplitst. Slechts de helft van het aantal vakantiedagen kan naar het volgende kalenderjaar worden overgeschreven.

BENOEMD

De beheersraad van de internationale arbeidsorganisatie heeft rector magnificus, prof. mr. J. J. M. van der Ven, voor een periode van drie jaar benoemd tot lid van de Deskundigencommissie voor de toepassing van verdragen en aankondigingen.

AFSCHEID C. PH. VERWEY

Op 15 januari jl. heeft het afscheid plaatsgevonden van de heer C. Ph. Verwey, chef van het chemicaliën magazijn van het farmaceutisch laboratorium, wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.
De heer Verwey, die op 17 juni 1969 40 jaar in dienst was van de universiteit, werd door de heer Van Lanschot, curator van de universiteit, de zilveren medaille van Oranje-Nassau uitgereikt.
Per 17 juni 1929 werd de heer C. Ph. Verwey aangesteld als apothekers-assistent bij de farmacie. Na het afleggen van het analistenexamen in 1933, werd hij benoemd in de rang van analist, waarop, na de tweede wereldoorlog, een bevordering volgde tot analist A.
Verwey ontpopte zich als een zeer toegewijd man. Hij heeft zich geheel zelf moeten inwerken in zijn nieuwe functie, waarbij hij zich eveneens veel moeite en veel „privé"tijd heeft gegeven om zijn afdeling tot in de perfectie te organiseren en in het laboratorium een goed lopende voorziening met reagentia op te bouwen. In de latere oorlogsjaren nam hij, als onderduiker, zijn intrek in het laboratorium.
Ondanks moeilijkheden met de voedselvoorziening, en ziekte, terwijl het gebouw verstoken was van verwarming en licht, heeft hij de inventaris verzorgd en zoveel mogelijk voor schade behoed.

Reeds bij zijn toenmalige chef, prof. dr. N. Schoorl, gold de heer Verwey als een hoogst betrouwbare kracht, die geheel zelfstandig zijn werk verricht en daarbij nimmer een fout maakt. Hij heeft deze faam tot op de huidige dag altijd weten te behouden.

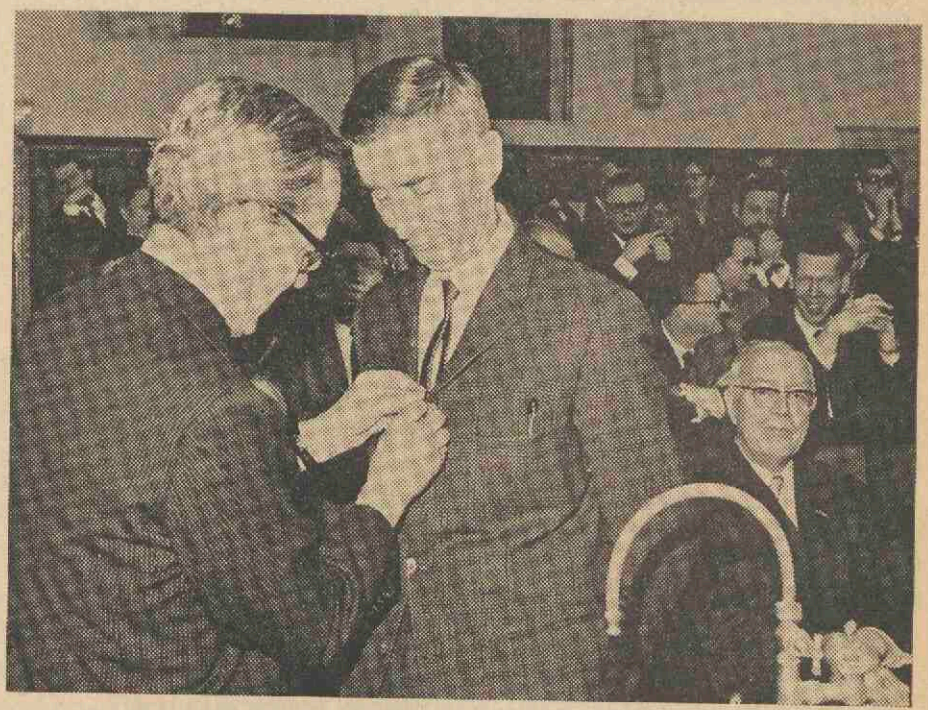

De heer Verwey ging niet met lege handen heen; hij ontving de zilveren medaille van Oranje Nassau, een encyclopedie voor de schilderkunst van de medewerkers van het laboratorium, een boekenbon van de studenten èn een boekenbon van de bond voor hoger onderwijspersoneel, waarvan hij vele jaren lid was. (Foto: T. J. A. Huisman, farmaceutisch laboratorium).

UNIVERSITAIRE FOTOWEDSTRIJD

Thema: „Utrecht, de stad en haar mensen". Formaat: zwart-wit minimaal 18 bij 24; kleur vrij.

De inzendingen moeten uiterlijk 24 februari ingeleverd worden bij Utrechts Studenten Film- en Fotogezelschap 'F.P.H.', Janskerkhof 14.

Prijsuitreiking omstreeks 27 februari.

Verdere informatie is verkrijgbaar bij 'F.P.H.' of bij P. L. M. Hustinx, Ridderschapsstraat 39, tel. 2 01 31.

STAFCONVENT: OPENBARE VERGADERING CONVENTSRAAD

Woensdag 28 januari a.s. om 20 uur zal een openbare vergadering van de Conventsraad gehouden worden in het Academiegebouw.
Agenda: 1. Opening; 2. Verslag van de vergadering van 27 november; 3. Ingekomen stukken; 4. Mededelingen betreffende vergaderingen van a. de Senatus Contractus, b. de Raad van Overleg, c. het I.A.O.C.; 5. Richtlijnen t.a.v. de eenheid van het wetenschappelijk corps. 6. De openbaarheid van het Dagelijks Bestuur van de Universiteit; 7. Rondvraag: 8. Sluiting.

VACATURES

Voor zover in onderstaande vacatures geen salaris staat vermeld, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de aow-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Het interuniversitair instituut voor missiologie en oecumenica (de Uithof, Heidelberglaan 2)

zoekt met ingang van 1 februari 1970 een

SECRETARESSE VOOR HALVE DAGEN

Opleidingsniveau: bij voorkeur middelbare opleiding, waarbij kennis van de moderne talen is vereist. Salariëring volgens rijksregeling, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring. De aow-premie is voor rekening van het instituut.

Sollicitaties te richten aan de directeur van de afdeling oecumenica, Heidelberglaan 2 (kamer 26.22.10), Utrecht.

Geneeskunde

Door de afdeling medische fysika wordt voor zijn werkgroep in de kliniek voor inwendige geneeskunde gevraagd een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER

(fys. dr. of drs. n.i., e.i., w.i.). Tezamen met klinische medewerkers van andere werkgroepen wordt gewerkt aan ontwikkelingsprojecten voor diagnostiek en klinische technologie. Daarnaast bestaat gelegenheid voor aansluitend eigen (promotie) onderzoek. Nadere inlichtingen kunnen worden verstrekt door prof. dr. M. A. Bouma, p.a. SAZU, Catharijnesingel 101, Utrecht, telefoon 030 - 28234, toestel 673.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 500/wm.

Tandheelkunde

Bij de afdeling biochemie van de mondholte in het laboratorium voor fysiologische chemie, Vondellaan 24 a, bestaat een vacature voor een

ANALIST(E)

voor biochemisch researchwerk op het gebied van bindweefseleiwitten en -mucopolysacchariden.

Inlichtingen en sollicitaties bij het hoofd van de afdeling, dr. G. J. M. Tonino, Vondellaan 24a, Utrecht, telefoon 880711.

Bij het tandheelkundig instituut afdeling röntgenologie, kan op korte termijn worden geplaatst een

MEDEWERKSTER

Haar taak zal o.m. bestaan uit: het verlenen van assistentie bij de patiëntenbehandeling en bij het praktikum, alsmede het zelfstandig werken op een röntgenkamer. Gevraagd wordt een middelbare schooloplelding Ervaring als tandartsassistente strekt tot aanbeveling. Leeftijd plm. 23 jaar.

Sollicitaties te richten aan prof J. van Aken, hoofd van de afdeling röntgenologie, Jutfaseweg 7, Utrecht.

Wiskunde en Natuurwetenschappen

Op het organisch chemisch laboratorium kan geplaatst worden een

SCHOONMAAKSTER

voor de volle dagtaak. Salaris voor 23-jarigen en ouder *f* 3,81 per uur.

Aanmelden dagelijks bij de administratie van het laboratorium, Croesestraat 79, Utrecht, tel 882311

Bij het laboratorium voor ruimte onderzoek aan het sterrekundig instituut kan worden geplaatst een

INSTRUMENTMAKER

Op de fijnmechanische afdeling zal hij aan de hand van tekeningen meewerken aan de vervaardiging van onderdelen van instrumenten (die ten behoeve van het ruimte-onderzoek zullen worden geplaatst in raketten en satellieten) en aan de bouw van voor het onderzoek benodigde laboratoriumapparatuur.
L.T.S.-opleiding (instrumentmaken of fijnbankwerken) en/of bemeteldiploma instrumentmaker is vereist. Leeftijd: plm. 20 jaar. Enige jaren ervaring strekt tot aanbeveling.

Sollicitatiebrieven te richten aan de personeelsfunctionaris van het sterrekundig instituut, Zonnenburg 2, Utrecht.

In het Vening Meinesz laboratorium, werkgroep Mariene Geofysica, is plaats voor een

PART-TIME SECRETARESSE

(ong. 30 uur per week). Taak: het verzorgen van de correspondentie (veelal Engels); het bijhouden van de documentatie; het bewerken van manuscripten. Vereist: secretaresseopleiding, resp. ervaring als secretaresse; kennis der Engelse taal.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het Vening Meinesz laboratorium (Mariene geofysica), Lucas Bolwerk 7, Utrecht.

Bij de afdeling paleontologie van het geologisch instituut kan worden geplaatst een

PREPARATEUR

Taak: prepareren van fossielen, voorbereiden van grondmonsters, werkzaamheden in het museum. Diploma: L.T.S. en/of diploma ama. lensiscursus strekt tot aanbeveling.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het geologisch instituut, Oude Gracht 320, Utrecht.

Sociale wetenschappen

Waarschijnlijk zal per 1 september 1970 in de faculteit der sociale wetenschappen benoemd kunnen worden een

GEWOON HOOGLERAAR in de CULTURELE ANTROPOLOGIE

De faculteit geeft bekendheid aan het bestaan van deze vacature en hoopt geattendeerd te worden op mogelijke kandidaten. De leeropdracht voor de te benoemen hoogleraar luidt:

CULTURELE ANTROPOLOGIE

Verwacht wordt dat hij zich meer in het bijzonder zal belasten met het onderwijs in de sociale aspecten der cultuur en met een gedeelte van het onderwijs in de cultuurverandering.

Zowel zij die de aandacht willen vestigen op mogelijke kandidaten als ook degenen die zelf in aanmerking willen komen, kunnen zich tot 16 februari 1970 richten tot de secretaris van de faculteit, prof. dr. Chr. van Paassen, Transitorium II, Heidelberglaan 2 te Utrecht, onder overlegging van een curriculum vitae en een lijst van publikaties. Ter informatie diene, dat deze stukken mede in handen gesteld zullen worden van een breed samengestelde commissie.

STUDENTEN

USF-VERKIEZINGEN: 10, 11, 12 FEBRUARI

Naar een grondraad nieuwe stijl.

Eindelijk is het weer zo ver: studentenverkiezingen. Op 10, 11, 12 februari wordt door de Utrechtse studentengemeenschap een grondraad nieuwe-stijl bij elkaar gestemd. Deze grondraad wordt, zo is in de algemene usf-vergadering van 4 november besloten, het beleidsbepalend orgaan van de USF-organisatie en de werkzaamheden daarvan. Zij is de wat verlate opvolger van de oude USF-grondraad gebaseerd op een drietal studentenpartijen, die thans ook goeddeels tot het verleden behoren. Er is nog een verschil met de oude grondraadsverkiezingen, alle studenten, dus ook niet USF-leden kunnen meestemmen. De nieuwe USF-grondraad wordt vanuit de subfaculteiten gekozen. Elke subfaculteit heeft sowieso één afgevaardigde in de grondraad. Meer afgevaardigden krijgt elke subfaculteit in de nieuwe grondraad, naarmate er meer subfaculteitsleden hun stem uitbrengen. De verkiezingsdagen zullen voorafgegaan worden door een omvangrijke informatie- en propagandacampagne. Als onderdeel hiervan verschijnt er binnenkort een USF-brochure, die een momentopname geeft van de huidige USF en de daar rond- en in vigerende problematieken.

Kandidaat kan een ieder zich stellen bij de betreffende studiecommissie. Deze is ook op de hoogte van de te volgen procedure en kan voorts alle inlichtingen verstrekken. Altijd kunt u inlichtingen verkrijgen op het USF-kantoor, Wilhelminapark 23, tel. 51 09 11.

COMMISSIE TOEKOMST U.S.F.

Zowel landelijk als plaatselijk rijzen er klemmende vragen naar toekomstige taak, omvang en werkterrein van de grondraden. Alle grondraden in Nederland laten een duidelijk aanwijsbaar ledenverlies zien. De U.S.F. is met een ledental van ongeveer 11.000 veruit de grootste grondraad in Nederland. Niettemin heeft de U.S.F. sinds drie jaar ook te kampen met een relatief ledenverlies.

De politieke reikwijdte en invloed van de grondraden is ook aan een gedegen verandering onderhevig. Vermoedelijk binnen niet al te lange tijd zal de U.S.F. moeten kiezen of ze de richting in wil groeien van een „studentenvakbond" of een studentenvertegenwoordigende organisatie. Ook de materiële voorzieningen van de U.S.F. (de U.S.F. als studenten-consumptie-organisatie) zullen in deze discussie betrokken moeten worden.

Deze landelijke via een NSR-seminar voor grondraadsbestuurders ingezette discussie zal voor Utrecht geconcretiseerd worden en gecoördineerd door een commissie-toekomst U.S.F. Voor deze commissie zijn door de U.S.F. de volgende personen aangezocht: Wouter Koning, Leo Damen, Kees Kalkman, Guus van Wifferen, Willibrord de Graaf, Jord Ruygh, Kees de Bouter, Wout van Veen, Piet van Asseldonk.

FYSIKA '70

In het komende semester is er een voordrachtencyclus in de grote collegezaal van het Fysisch Laboratorium over de rol van de natuurkunde, wiskunde en sterrenkunde in de

samenleving. De voordrachten vinden plaats op maandagavonden en wel om de twee weken, op één uitzondering na, i.v.m Pasen.
Het programma luidt als volgt:
2 februari: prof. Van Bueren (raad voor de kernfysica) en dr. Meijer (werkgroep wetenschapsbeleid D'66) over het wetenschapsbeleid.
16 februari: Defensie-onderzoek. Gevraagd zijn prof. Quispel (Leiden) en prof. Boxma (directeur Nat. Lab. RVO/TNO).
2 maart: dr. Boskma (fysicus en polemoloog) over verkeerde toepassingen van de natuurkunde en de therapie, die de polemologie misschien kan bieden.
16 maart: prof. Tinbergen over: de invloed van de introductie van de natuurwetenschap in de ontwikkelingslanden.
13 april: Het ultracentrifugeproject. Prof. Bogaardt (directeur van de toekomstige splijtstoffenfabriek in Twente), dr. Barendregt (Nederlands afgevaardigde bij de ontwapeningsbesprekingen) en een politicus.
27 april: Lezing over voor het algemeen welzijn van belang zijnd onderzoek, bijvoorbeeld m.b.t. luchtverontreiniging en energievoorziening.
11 mei: Presentatie van de verschillende organisaties van wetenschappers (V.W.O., B.W.A., Pugwash, S.R.S.S.).

SPORT

Utrechts Universitair Schaakkampioenschap 69/70

Van 16 t/m 23 december is een schaaktoernooi verspeeld om het kampioenschap van de universiteit. Hieraan hebben 30 mensen deelgenomen, onder wie één hoogleraar. Universitair Schaakkampioen 69/70 werd J. C. Perrenet, die één partij verloor (de eerste) en daarna de zes resterende partijen won.
De kop van de ranglijsten was na afloop (na 7 ronden Zwitsers) als volgt:
1. J. C. Perrenet 6 uit 7; 2. G. I. J. M. Zwetsloot 5; 3. G. Rol 4½; 4. G. J. van Breukelen 4½;
De nevengroep: 1. Van den Heuvel 5; 2. Bouwer 5; 3. Vreeken 5.
Utstud hoopt ook volgend jaar een dergelijk toernooi te organiseren, maar dan graag met wat meer deelname van de zijde van de hoogleraren en de staf.

Studentendamkampioenschap van Nederland

Van 2-14 februari zal in Utrecht het studentendamkampioenschap worden gehouden, waarvan de organisatie bij Utstud berust. Het toernooi wordt verspeeld onder auspiciën van de KNDB. Voor enkele deelnemers wordt nog overnachtingsmogelijkheid (bestaande uit slaapplaats plus ontbijt) gezocht. Diegenen die bereid zijn dit te verstrekken worden verzocht contact op te nemen met: E. D. van Hasselt, tel. 2 92 32. Bemuurde Weerd Wz 7

Badminton

De Utrechtse Studenten Badminton Kampioenschappen: alle deelnemers en deelneemsters hebben in de week van 19 januari bericht ontvangen over de speeltijden. Men wordt verzocht een kwartier voor aanvang van iedere wedstrijd aanwezig te zijn.
6 februari worden alle finales gespeeld 's Avonds vindt de prijsuitreiking plaats op Veritas. Alle deelnemers en deelneemsters zijn daar van harte welkom.
Badminton-competitie: Deze week zijn de laatste competitiewedstrijden gespeeld. Het eerste en het tweede team zijn beide als eerste geëindigd in hun afdeling. Zij zullen over enkele weken promotiewedstrijden moeten spelen. Het derde en vierde team hadden minder succes. Zij zijn vrij laag geëindigd in hun afdeling.

Atletiek

De USAF houdt haar jaarvergadering op maandag 26 januari in de Stoakamer van de Veritassociëteit, Kromme Nieuwe Gracht 54. De vergadering begint om 20.00 uur precies. Sluiting 21.30 uur.

Filmavond

Ter gelegenheid van haar éénjarig bestaan organiseert de Utrechtse Studenten Atletiek Federatie een filmavond. Mede dank zij de steun van de andere federaties is het haar mogelijk de film over de Universiade te Tokio te vertonen. De voorstelling is op maandag 26 januari om 21.30 uur in de nieuwe dinerzaal van Veritas. Iedereen is van harte welkom.

FUG-ACTIVITEITEN

Donderdag 22 januari: **corps** 22.00 uur: opening discobar, m.m.v. Lex Harding, Chiel Montagne en Tineke, Foelis Paradise, etc.

Zondag 25 januari: **Veritas** 22.00 uur: caféchantant.

Maandag 26 januari: **S.S.R.** 20.00 uur: inleiding in de problematiek van de milieu-verontreiniging door prof. dr. M. F. Mörzer Bruyns (inst. voor natuurbeheer).

Dinsdag 27 januari: **S.S.R.** 20.00 uur: „Chemische en biologische bestrijdingsmiddelen" door drs. J. H. Koeman (toxicoloog).

Veritas 22.30 uur: Cabaret Jop Pannekoek

Woensdag 28 januari: **S.S.R.** 20.00 uur: „De invloeden van het verontreinigde milieu" door dr. K. Biekseker (medicus G.G.D. te Rotterdam).

Corps 20.00 uur: Vertoning zeilfilms.

Donderdag 29 januari: **S.S.R.** 21.00 uur: „Het verstedelijkingsproces met sociale psychologische en biologische aspecten" door dr. G. Voogt (landschapsarchitect).

N.V.V.S.U. 20.00 uur: film: „Spaar de spotvogels".

Donderdag 29 januari - zaterdag 31 januari: **Wageningen:** K.S.D.-congres „Mens contra milieu".

Vrijdag 30 januari **S.S.R.** 22.00 uur: Stemmingsfeest.

V.V.S.V. 20.00 Cabaret rondondeine

Zondag 1 februari: **Veritas** 22.00 uur: caféchantant.

NAKENNISMAKINGSTIJD VERITAS

Veritas houdt van 12 februari tot en met 20 februari een nakennismakingstijd voor hen die alsnog lid wensen te worden. Inlichtingen bij het bestuur Kromme Nieuwe Gracht 54, tel. 1 62 60.

U.S.C.

Discobar „Woolloomooloo", Janskerkhof 14A
Opening van deze splinternieuwe discobar vindt plaats op 22 januari om 22.00 uur met medewerking van discjockey's Lex Harding, Chiel Montagne en Tineke, de Veronica Drive-in show, Fool's Paradise en een platenstand (verkoop van alarmschijven zoals „Woolloomooloo" e.a.) Toegang voor een ieder geheel gratis. Openingstijden iedere dag vanaf 22.00 uur voor alle Studenten.

Eettafel

Vanaf 26 januari is de eettafel opengesteld voor alle studenten. Lunches vanaf 12.15 uur, ingang Boothstraat 1. 's Avonds borrelgelegenheid na 18.00 uur, ingang Janskerkhof 14A.

OPOPOI

De Utrechse Vrouwelijke Studenten Roeivereniging „Opopoi" werd op 20 december 1969 als lid van De Koninklijke Nederlandsche Roeibond erkend.

CSFR-ICHTHUS

Donderdag 29 januari houden de CSFR en de ESB Ichthus een gecombineerde vergadering. Plaats: Cunera, Nieuwe Gracht 32, aanvang 19.30 uur. Iedereen van harte welkom. Spreker zal zijn mr. Stacey Woods, Internationaal secretaris van de Internationale Fellowship of Evangelical Students.

MINICONFERENTIE ONTWIKKELINGSHULP

Zaterdag 24 januari organiseren sokrates en vcsb een miniconferentie over het tweede ontwikkelingsdecennium aan de hand van het pearson-rapport.
Aanvang: 14.30 uur. Plaats: zolder van het U-huis. Sprekers: o.a. drs. J. P. Pronk over het pearson-rapport, H. A. Koppens over de eisen van de ontwikkelingslanden.

GESLAAGD

Semi-arts: mej. J. C. Braakman, Almelo; J. J. Hoyng, J. de Kraker, Utrecht; J. M. van der Ros, Driebergen.

Arts examen: mevr. A. de Boer-Fleischer, Baarn; J. W. Bogaard, H. F. H. G. Defesche, Eindhoven; F. Heibloem, Jutphaas; J. P. de Jager, Utrecht; H. C. J. Penners, Sittard.

NAGEKOMEN

HEBREEUWS

Donderdagmorgen van 9.00-10.00 uur geeft dr. Maarsingh Hebreeuws aan hen, die niet geslaagd waren voor het tentamen verbum en aan hen, die nog niet klaar waren op 15 jan. Van 10.00-12.00 uur worden de verplichte capita behandeld. We beginnen daarmee donderdag 29 januari. Eerst het geschrift Obadja. Daarna de eerste hoofdstukken van het boek Jeremia. Men doet er verstandig aan de te behandelen stukken zelf van te voren te prepareren. De colleges worden in dezelfde zaal gegeven als in het eerste semester. Transitorium II, zaal 24.04.04.

COLLEGE KLINISCHE CHEMIE

Het college klinische chemie door dr. J. B. J. Soons zal worden hervat op donderdag 5 februari om 16.30 uur in de collegezaal van het farmaceutisch laboratorium.

KENNISGEVING

De dies van de Juridische Studenten Vereniging Utrecht zal dit jaar gehouden worden op 5 februari.
Het programma is als volgt samengesteld:
14.30 uur: prof Bianchi. Lezing over klassejustitie; Domplein zaal 16;
16.45 uur: Borrel in Cunera, Nieuwe Gracht 32;
21.00 tot ± 0.3.00 uur: Feest in Veritas, cabaret en band.

FACULTEITEN

ALGEMEEN

INSTITUUT VOOR INPASSING VAN VOORTGEZETTE OPLEIDINGEN

Gast van het Instituut voor Inpassing van Voortgezette Opleidingen tot 1 juni 1970: prof. dr. J. P. McKinney van Michigan State University. Professor McKinney's vakrichting is Developmental Psychology.
Professor McKinney bestudeert aansluitingsproblemen tussen vooropleiding en hoger onderwijs. Voorts houdt hij 'workshops' voor studenten en docenten.

RECHTEN

BASISDOCTORAAL I STAATS- EN ADMINISTRATIEFRECHT

Op dinsdag 24 februari a.s. zal gelegenheid worden gegeven tot het afleggen van het schriftelijk basisdoctoraalexamen I staatsrecht in het gebouw Tivoli, Lepelenburg, aanvang des middags 14.00 uur. Zij, die aan dit examen wensen deel te nemen dienen zich op te geven bij de secretaresse van het Instituut voor staats- en administratiefrecht, Maliesingel 41 (tel. 23641) voor 14 februari 1970.
Deelnemers dienen op het examen hun studieboekje en collegekaart bij zich te hebben.
Ten behoeve van hen die aan bovengenoemd examen zullen deelnemen, zijn in de periode van 5 t/m 18 februari doorvraaguren gepland. Deze doorvraaguren zijn **niet** verplicht. Opgave aan de secretaresse van het Instituut voor staats- en administratiefrecht.

WIJZIGING TELEFOONNUMMER

Per 19 januari is het telefoonnummer van het Instituut voor staats- en administratiefrecht gewijzigd in 2 36 41.

OPGAVE PRACTICUM B I

Willen degenen die eind januari hun K II behalen en direkt de 8 verplichte practicumgroepen voor het B I-examen privaatrecht willen lopen, zich zo vlug mogelijk na de uitslag (met 2 pasfoto's) opgeven bij de administratie van het Molengraaff Instituut.

STRAF- EN STRAFPROCESRECHT

Colleges: vanaf 19 januari 1970 worden de volgende colleges gegeven: dinsdag 10.00-11.00 uur: strafprocesrecht - Mr. Baauw; woensdag 10.00-11.00 uur: overzicht strafrecht- Dr. Buiting; woensdag 11.00-12.00 uur: vermogens straffen i.v.m. het rapport van de commissie vermogensstraffen - prof. Rijksen.
Doorvraaguren B II: 16 februari-16 maart 1970; 19 mei-12 juni 1970. Examens B II (mondeling; opgave bij mevr. de Wilde): 16 t/m 26 maart 1970; 11 t/m 15 mei 1970; 15 juni t/m 10 juli 1970.
Doorvraaguren B I: 13 april-4 mei 1970.
Examens B I (schriftelijk): 8 mei 1970. Opgave voor de doorvraaguren kan vanaf 26 januari 1970 geschieden op het Criminologisch Instituut, waar de tijdstippen, waarop ze gehouden worden, vanaf genoemde datum bekend zullen zijn.
Rechtbankbezoek: Ook in het komende semester zullen bezoeken aan de rechtbank worden georganiseerd. Nadere mededelingen volgen in dit blad.

GENEESKUNDE

SEMI-ARTS EN ARTSEXAMEN

Opgave voor de semi-arts en artsexamens in de periode tussen de paas- en zomervakantie (1970) kan geschieden op het faculteitsbureau, van 9 t/m 13 februari, dagelijks van 9.30 tot 12.30 en van 14.00 tot 16.30 uur.
Benodigdheden voor opgave: afschrift geboortebewijs of uittreksel bevolkingsregister; diploma vorig examen; collegekaart; tentamenboekje; bewijs van storting examengeld ad *f* 60,— op postgiro nr. 65233 van de Rijksuniversiteit (alleen voor semi-artsexamen).
Men raadplege tevens de studiegids, pag. 16 en 17.
Voor doctorandi met perifere co-schappen bestaat de mogelijkheid zich schriftelijk op te geven. Zij dienen hiertoe de benodigde gegevens aangetekend te verzenden naar het bureau van de faculteit, Catharijnesingel 69, vóór 13 februari.

GAMMA-CYCLUS MEDICIJNEN

Doelstelling van de cyclus: het op gang brengen van discussies over sociale en ethische problemen die zich in de medische praktijk voordoen en die in de huidige opleiding nauwelijks ter sprake komen.
Een aantal deskundigen zal enkele facetten van een onderwerp inleiden.
De onderwerpen zijn: wo. 4 febr.: euthanasie, begint om 14.00 uur met een NOS-film, die om 19.00 uur wordt herhaald; wo. 11 febr.: abortus, 19.30 uur; wo. 18 febr.: arts en maatschappij, 19.30 uur; wo. 25 febr.: gezondheidszorg, 19.30 uur; di. 3 mrt: arts en ontwikkelings-samenwerking, 19.30 uur. Plaats: grote zaal, Fysiologisch Laboratorium, Vondellaan 24.

VERKIEZING GRONDRAAD U.S.F.

Door de U.S.F. is aan het M.S.F.U.-bestuur gevraagd om de grondraadsverkiezing te organiseren voor de medische faculteit.
Het M.S.F.U.-bestuur heeft besloten de verkiezing te houden volgens de stembus procedure. Iedere medische student kan zich kandidaat stellen, liefst met programma.

Hij of zij diene daarvoor een ondertekende verklaring, voorzien van naam en adres, in te leveren bij het M.S.F.U.-bestuur, uiterlijk 9 februari, waarin hij of zij zich bereid verklaart kandidaat voor de grondraad te zijn en bij verkiezing daadwerkelijk lid van de grondraad te worden.

Nadere informatie omtrent zetelverdeling, functie grondraad etc. zie publikaties in 'U' en Trophonios.

Nog niet geheel bekend is hoe de eventele kandidaten hun eventueel programma aan de medische studenten bekend kunnen maken Zeer waarschijnlijk zal dit schriftelijk geschieden en niet via een algemene vergadering.

COSCHAP VERLOSKUNDE EN GYNAECOLOGIE

De co-assistenten, die het 'coschap' verloskunde en gynaecologie gaan lopen, worden verzocht bij de aanvang hiervan een pasfoto voorzien van naam in te leveren bij de secretaresse.

WISK. EN NATUURW.

GEPROMOVEERD

De heer B. A. H. G. Jutte, wonende te Utrecht, Rhônedreef 33, promoveerde tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld: Die Bestimmung von Spuren Jodid (De bepaling van sporen jodide). Promotor was prof. dr. G. Dijkstra.

EERSTE LEZING CYCLUS FYSIKA '70

2 februari 20.00 uur: Zie onder wiskunde en natuurwetenschappen.

WIS-, STERREN- EN NATUURKUNDE

DEFINITIEVE AANKONDIGING TENTAMEN QUANTUMMECHANICA

Vrijdag 6 februari zal om 14.30 uur in het Transitorium I tentamen worden afgenomen over het college Quantummechanica van Prof. Ruygrok. Zij die het college verleden jaar volgden worden attent gemaakt op de aanvulling op het standaarddictaat over identieke deeltjes. Gebruik van leerboeken en/of dictaat tijdens het tentamen is toegestaan. Opgave vóór 28 januari schriftelijk aan de administratie van het Instituut voor Theoretische Fysica, Maliesingel 23.

AANVANG COLLEGE STATISTISCHE MECHANICA

Het college Statistische Mechanica zal gegeven worden door dr. B. U. Felderhof. Aanvang op dinsdag 27 januari a.s. van 11.15-13.00 uur in het Fysisch laboratorium.
Prof. N. G. van Kampen zal in het 2e semester een Caputcollege Stochastische Processen geven. Met de belangstellenden zal een geschikt uur worden afgesproken op dinsdag 27 januari a.s. om 12.00 uur in het Fysisch Laboratorium (in de pauze van het college Statistische Mechanica van dr. Felderhof).

TENTAMEN FUNCTIONAALANALYSE

Schriftelijk verlicht tentamen functionaalanalyse (college van prof. Freudenthal) vindt plaats op maandag 2 febr. 14.00 uur in zaal 103 van het Mathematisch Instituut, Budapestlaan.

TENTAMEN GROEPENTHEORIE

Schriftelijk verlicht tentamen groepentheorie vindt plaats op 26 januari, 14.00 uur in zaal 103 van het Mathematisch instituut, Budapestlaan.

EERSTE LEZING FYSICA '70

Maandag 2 febr. 20.00 uur, grote collegezaal Fysisch Laboratorium.
Prof. Van Bueren (raad voor de kernfysica) en dr. Meijer (werkgroep wetenschapsbeleid D'66).
Inleidingen en discussie over de gang van zaken rond de verdeling van de gelden via het advies van de Raad voor de Wetenschap tussen CERN en IKO. Naar aanleiding hiervan een meer algemene discussie over de verdeling van overheidsgelden over de verschillende disciplines, en binnen de verschillende disciplines, en over de motieven die bij deze verdeling een rol spelen.

COLLEGE EN TENTAMENS DR. HOUTGAST

Dr. Houtgast zal van 31 januari tot ca. 25 maart a.s. in het buitenland verblijven. Hij wordt gedurende die tijd, wat college geven en tentamens afnemen betreft, vervangen door dr. J. R. W. Heintze, Sterrenwacht, Zonnenburg 2, telefoon 1 28 41.

COLLEGE ELEKTROTECHNIEK

Het college elektrotechniek gegeven door prof. ir. J. Bekink begint weer op maandag 26 januari om 10.15-12.00 uur in de kleine collegezaal van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6.

ROOSTER SEMINARIUM DIDAKTIEK VAN DE NATUURKUNDE

Woensdagmiddag 4.00 uur, Leidseweg 93d, Utrecht.
28 januari — Mejuffrouw H. M. Suidgeest: Is Nuffield-Physics I en II voor Mavo bruikbaar?
4 februari — Drs. G. H. Frederik: Materiaal voor leerlingenproeven.
11 februari — J. Perrenet: Demonstratie van schokgolven op het wateroppervlak in een golfbak.
18 februari — Drs. W. E. v. d. Brom: De introductie tot de vaste stof fysica.
25 februari — W. J. J. M. Illem: Bepaling van de dichtheidsverandering in een staande luchtgolf met behulp van interferentie van licht.
4 maart — J. van Lith de Jeude: Proeven met radio-actieve nucliden.
11 maart — Drs. R. C. C. van Rijsbergen: Klasse-ervaring met multiplechoice tests bij het natuurkunde-onderwijs.
18 maart — Drs. Th. Hey: Geprogrammeerde instructie bij het natuurkunde-onderwijs.

SCHEIKUNDE

UCC-MEDEDELINGEN

Excursiedag vóór-kandidaten. Maandag 2 februari. Keuze uit:

1. R.I.V., Bilthoven Rijksinstituut voor Volksgezondheid) **Rijks**instelling. Dagexcursie; vervoer per bus. Onderwerp: levensmiddelenchemie; toxicologie; milieuverontreiniging.
2. C.I.V.O./T.N.O., Zeist; **onafhankelijk** instituut. (Centraal Instituut voor Voedsel-onderzoek). Middagexcursie; vervoer per bus. Onderwerp: voedselanalyse; voedingswaarden; reuk- en smaakstoffen.
3. Ketjen, Amsterdam; **commercieel**. Dagexcursie; vervoer per trein en boot. Onderwerp: katalysatoren, speciaal ontzwaveling (SO_2-ontwikkeling); bezoek aan het nieuwe laboratorium.
Intekenlijsten met verdere gegevens op de borden in het ACL, OCL en Algemene Chemie.

COLLEGE STATISTISCHE THERMODYNAMICA VOOR CHEMISCHE KANDIDATEN VAN PROF. M. P. GROENEWEGE

Het college statistische thermodynamica voor chemische kandidaten van prof. Groenewege zal beginnen op dinsdag 3 februari a.s. om 9.00 uur in de collegezaal van het Analytisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 77A, Utrecht.

TENTAMEN RÖNTGENANALYSE/CHEMISCHE BINDING (OUDE STIJL)

Het tentamen röntgenanalyse/chemische binding (oude stijl) van donderdag 12 februari a.s. zal worden gehouden in de hal en/of collegezaal van het Analytisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 77A, Utrecht, aanvang 14.00 uur.
Men kan zich voor dit tentamen opgeven bij de administratie van het Laboratorium voor Kristalchemie, Catharijnesingel 51, Utrecht, tel. 1 00 45, en wel t/m 11 februari 1970.

TENTAMEN QUANTUMCHEMIE

Het tentamen quantumchemie op 29 januari a.s. wordt afgenomen van 13.30 - 17 00 uur in de hal en collegezaal van het Analytisch Chemisch Laboratorium.

Men dient zich voor het tentamen op te geven tot en met 27 januari a.s. bij de secretaresse van prof. den Boer, Mej. E. van den Brink, afdeling theoretische chemie van het Organisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 79, tel. 88 23 11.

COMMUNIQUé VAN DE EERSTE VERGADERING VAN HET BEHEERSCOLLEGE DER SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE OP 17 DECEMBER 1969

1. Tot voorzitter is gekozen dr. J. de Gier, tot waarnemend voorzitter de heer L. Eijdenberg.

2. Besloten is tot openbaarheid van de vergaderingen met beperkt — door de voorzitter te bepalen — spreekrecht voor de aanwezigen op de 'publieke tribune'.
Stukken en notulen — voor zover niet confidentieel — zullen worden opgenomen in een voor ieder toegankelijk dossier in de bibliotheek van het Analytisch Chemisch Laboratorium.

3. In verband met de geconstateerde divergentie op de chemische laboratoria lijkt het wenselijk om te komen tot meer uniformiteit in de grootte van de te betalen waarborgsommen voor de voorkandidaatspractica en de verrekening van de gebruikte chemicaliën en de schade aan glaswerk en apparatuur. Men is van mening dat van kandidaten, die veelal zijn ingeschakeld bij het wetenschappelijk onderzoek, geen practicumgeld moet worden gevraagd. De vertegenwoordigers van het A.C.L. en het O.C.L. zullen nagaan of op deze laboratoria, waar als enigen wel practicumgeld door kandidaten wordt betaald, deze verplichting kan worden afgeschaft.

4. Een aantal verslagen van vergaderingen van het „beleidsorgaan doelmatigheidsverhoging" is uitgereikt aan de leden van het beheerscollege.

5. De volgende vergadering van het beheerscollege is op 28 januari 1970 om 13.45 uur in de conferentiekamer van het A.C.L.

COMMUNIQUé VAN DE VERGADERING VAN HET ONDERWIJSCOLLEGE DER SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE OP 8 JANUARI 1970

1. Door prof. Dijkstra wordt een door hem opgesteld memorandum betreffende verantwoordelijkheid en werkzaamheden van het onderwijscollege toegelicht.

Wat betreft de beslissingsbevoegdheden is men van mening, dat uit concrete problemen, waarvoor het onderwijscollege geplaatst wordt, en van de wijze, waarop deze worden behandeld, wel zal blijken hoe de grenzen hiervan liggen.

2. Voor toelating tot het tweedejaars practicum organische chemie wordt door prof. Arens geëist, dat men is geslaagd voor een proefwerk organische chemie. Tegen deze eis wordt door een aantal leden bezwaar gemaakt, omdat men van mening is, dat deze niet in overeenstemming is met de opzet van de nieuwe studieregeling. Men heeft er evenwel begrip voor, dat het volgen van het organisch practisch practicum slechts zin heeft, indien men over een enige theoretische ondergrond beschikt. Bovendien ziet men in, dat het laten vallen van deze toelatingseis onaanvaardbare consequenties zou hebben voor het programma van het eerstejaar en de eisen van toelating tot het tweede jaar. Men gaat er daarom tenslotte mee akkoord, dat deze eis gehandhaafd blijft, mede nadat prof. Arens heeft toegezegd, dat er voor degenen, die gezakt zijn voor het proefwerk, op 12 februari a.s. nog een herkansing zal komen. Een commissie bestaande uit prof. Arens, mej. drs. Van Delden, drs. Schmidt en P. Kok zal zich beraden op een regeling, waardoor in de toekomst zo goed mogelijk aan de geuite bezwaren tegemoet zal worden gekomen.

3. Er wordt op aangedrongen, dat de afdeling personeelszaken wordt geattendeerd op de gevolgen, die het tekort aan wetenschappelijke medewerkers op het van 't Hoff Laboratorium, zal krijgen voor het onderwijs.

4. De voorbereidingen van de tweede- en derdejaars practica zijn reeds in een vergevorderd stadium. Voor zover mogelijk zal evenwel nog aandacht worden gegeven aan de nota van de studieraad van 14 oktober 1969 over 'de voorbereiding van de nieuwe tweede- en derdejaars practica en over eventuele verbetering van het eerstejaars practicum. Aangedrongen wordt op zoveel mogelijk coördinatie van de practica analytische en fysische chemie.

DISCUSSIES OVER DE NOTA BESTUURSSTRUCTUUR DER SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE

Zoveel mogelijk in de eerste week van februari a.s. zal de nota over de bestuursstructuur der subfaculteit scheikunde besproken en ter discussie gesteld worden in bijeenkomsten in de chemische laboratoria, die toegankelijk zijn voor alle bij de subfaculteit scheikunde betrokkenen, d.w.z. leden van het wetenschappelijk corps, niet-wetenschappelijk personeel en studenten, die in de betreffende laboratoria werkzaam zijn. Een rooster van deze bijeenkomsten zal nog worden gepubliceerd.

Voor degenen, die de discussies in de laboratoria niet kunnen bijwonen — waarbij vooral wordt gedacht aan studenten, die dan niet op een chemisch practicum werkzaam zijn — zal er in de tweede helft van februari nog een bijeenkomst worden georganiseerd.

In bovengenoemde nota, zoals die is gepubliceerd in 'U' van 9 januari 1970, moeten nog de volgende correcties worden aangebracht in Schema A: in het researchcollege zijn ook nog 3 studenten opgenomen;

het subfaculteitsbestuur bevat niet 2 maar 4 leden van het wetenschappelijk corps afkomstig uit het researchcollege.

GEOLOGIE EN GEOFYSICA

ALGEMENE GEOLOGIE

Zij, die deze zomer voor de eerste maal veldwerk algemene geologie willen verrichten, worden uitgenodigd op vrijdag 23 januari a.s. te 16.00 uur in de kleine collegezaal van het geologisch instituut te komen.

Dit geldt voor de candidandi die voornemens zijn uiterlijk 11 mei 1970 hun kandidaats af te leggen en die voor hun doktoraal hoofdvak algemene geologie denken te kiezen of hoofdrichting geofysica van de vaste aarde met bijvak alg. geologie.

BIOLOGIE

PALAEOBOTANIE EN POLLENMORFOLOGIE

De wekelijkse besprekingen vrijdags om 15.30 uur in de afdeling Palaeobotanie en Pollenmorfologie van het Instituut voor Systematische Plantkunde, Fort Hoofddijk, Budapestlaan 17, Universiteitscentrum „De Uithof", worden op 23 januari hervat. Aan deze besprekingen nemen deel stafleden, promovendi en kandidaten, die momenteel op de afdeling werken. Besproken wordt: nieuwe literatuur, nieuwe aanwinsten van collecties en apparatuur, nieuw aangevat onderzoek, toekomstplannen. Daarna houdt één van de medewerkers, studenten of gasten een korte voordracht over een verricht onderzoek. Het programma voor deze voordrachten luidt voor de komende maanden als volgt:

23 januari: mevr. M. L. E. de Schutter-Vrijling: Een palynologisch onderzoek van een veenprofiel bij de donk te Brandwijk (Z.-H.).

30 januari: mej. A. A. M. L. Reuvers: Pollenmorfologie van de Europese soorten van Sambucus en Viburnum.

6 februari: dr. W. Punt: Waar gaat de Pollenmorfologie aan het Instituut voor Systematische Plantkunde naar toe?

13 februari: G. de Ruiter: Pollenanalyse van Weichselprofiel bij Apeldoorn.

20 februari: drs. H. Visscher: Het begrip „palynodeme".

27 februari: P. J. A. Timmermans en dr. Th. W. J. Gadella: Pollenmorfologisch en cytotaxonomisch onderzoek van enkele soorten van het genus Potentilla.

6 maart: mevr. M. Huddleston Slater-Offerhaus: Een palaeobotanisch onderzoek van Permische afzettingen bij Sobernheim (Duitsland).

13 maart: drs. H. W. J. van Amerom (Heerlen): Titel nog niet bekend, waarsch. over Pteridosperma's.

20 maart: dr. C. R. Janssen: Pollenanalyse: een subjectieve maar niettemin produktieve methode.

COLLEGE PROF. MÖRZER BRUYNS

Prof. dr. M. F. Mörzer Bruyns is op vrijdag 30 januari 1970 verhinderd om 17.00 uur zijn college 'Milieubeheer en milieuonderzoek' te geven.

BIOHISTORISCH INSTITUUT

Prof. Verdoorn heeft zijn wekelijks college in de biohistorie (mens, plant en dier in hun kultuurhistorische relaties) hervat. Het wordt gegeven dinsdags, om 16.00 uur precies, in de collegezaal van het botanisch laboratorium, Lange Nieuwstraat 106.

In de lees- en tijdschriftenkamer van het instituut, geopend van maandag t.m. vrijdag van 9.00 - 12.30 en 13.45 - 17.30 uur is een tentoonstelling ingericht van werken ter illustratie van voedsel en voeding in de loop der cultuurgeschiedenis. Deze biohistorische spectraalanalyse wordt nog aanzienlijk uitgebreid — een gerubriceerd stencil is in voorbereiding.

Biohistorisch geïnteresseerde studenten (ongeacht welke studierichting, incl. voorkandidaten die de bibliotheek benutten) wordt verzocht naam en adres op te geven bij het hoofd van het secretariaat, mej. De Vries, bij wie ook 'Studie Inlichtingen Biohistorie', e.d. verkrijgbaar zijn (tel. 1 58 91, tst. 36).

INSTITUUT VOOR SYSTEMATISCHE PLANTKUNDE

Er is een beurs van *f* 750 beschikbaar voor een student die in 1970 vanuit het Station Internationale de Géobotanique Méditerranéenne et Alpine te Montpellier (dir. dr. J. Braun-Blanquet) een vegetatiekundig, oecologisch of biosystematisch onderzoek wil doen, al of niet in het kader van zijn studie. Enige ervaring op een van deze gebieden is vereist. Gegadigden kunnen zich voor 15 februari melden bij dr. Th W. J. Gadella (Provisorium) of Dr. J. van Donselaar (Transitorium II, 29.17.04).

Op donderdag 29 januari 19.30 uur is er een werkbespreking in de bibliotheek Transitorium II, 28.07.10) van medewerkers-vegetatiekunde met studenten die vegetatiekundig onderzoek hebben gedaan, doen of zullen doen. Deelname niet verplicht.

COLLEGE GENETICA VOOR EERSTEJAARS BIOLOGEN

Het college Genetica voor eerstejaars biologen zal aanvangen op donderdag 29 januari van 10.15 tot 11.00 uur in het laboratorium voor microbiologie. Catharijnesingel 59 te Utrecht.

I.v.m. ziekte van prof. Van Arkel zal dit college worden gegeven door mej. dr. J. M. van Brink.

Geadviseerd wordt te willen meebrengen het leerboek: „General Genetics" door A. M. Srb, R. D. Owen and R. S. Edgar, 2nd edition, 1965, uitg. Freeman & Company, San Francisco and London, verkrijgbaar bij boekhandel Broese, Nachtegaalstraat 20, Utrecht

LETTEREN

BENOEMD

Dr. H. L. Cox werd benoemd tot gewoon hoogleraar in de faculteit der letteren om onderwijs te geven in de Duitse taalkunde en de Duitse letterkunde der Middeleeuwen.

SPREEKUUR DR. TEN BRINKE

Zie de mededeling onder Opvoedkunde.

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

ITALIAANSE STUDIEBEURZEN

De Italiaanse regering stelt een aantal lange (1 jaar) en kleine (2-4 maanden) studiebeurzen beschikbaar voor Ned. gevorderde studenten, jong afgestudeerden en kunstenaars, die hun studie in Italië wensen voort te zetten.

Inlichtingen bij het Min. van O. en W., Nieuwe Uitleg 1, Den Haag en bij het It. Instituut.

ITALIAANSE REISBEURZEN

Het Fermin. Morpurgo-Riesfonds-Italië stelt dit jaar enkele reisbeurzen ter beschikking, ter tegemoetkoming in de kosten van een reis naar Italië.

Inlichtingen bij het Italiaans Instituut.

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEK

KUNSTHISTORISCH INSTITUUT

De werkgroep Film, heeft een filmmiddag georganiseerd op woensdag 28 januari a.s. van 14.30 uur precies tot 17.15 uur, in de grote collegezaal van het gebouw Studiebegeleiding, Boothstraat 6. Deze middag is toegankelijk voor alle studenten in de Kunstgeschiedenis. De volgende films zullen worden vertoond: Variationen über ein Filmthema, Der Filmschnitt, Die Türme einer Stadt, Moderner Kirchenbau in Deutschland, Moderne architectuur in Nederland, Le Corbusier, La Chapelle de Ronchamp, Antoine Bourdelle.

SOCIALE WETENSCH.

GEPROMOVEERD

De heer Tennekes, wonende te Amsterdam, Vondelstraat 83, promoveerde tot doctor in de sociale wetenschappen op het proefschrift getiteld: Het cultuurrelativisme in de Amerikaanse culturele anthropologie. Promotor was prof. dr. H. Tr. Fischer.

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

WIJZIGING SPREEKUREN SOCIOLOGISCH INSTITUUT

Ingaande week van 26 januari 1970 worden de tijden waarop onderstaande stafleden hun spreekuren houden als volgt:

Mevr. drs. R. T. de Boer do. 13.00-14.00 uur.
Mevr. drs. N. de Jong do. 13.30-14.30 uur.
Drs. D. Kruyt do. 13.30-14.30 uur.
Mevr. drs. B. E. Smiet-v. Vucht Tijssen di. 12.00-13.00 uur en do. 13.30-14.30 uur.
Mevr. drs. F. Touw-Otten, di. 17.00 - 18.00 uur en do. 13.30-14.30 uur.

WERKCOLLEGE

Drs. F. A. Shahabuddin Alhussaini is voornemens zijn werkcollege 'Colloquium' aan te

vangen op dinsdag 27 januari a.s. des v.m. om 11.00 uur. Zaalnr. 20.10.11.
De gewone colleges vangen aan op woensdag 28 januari a.s. des v.m. om 11.00 uur. Zaalnr. 20.21.07.

DE COLLEGES VAN PROF. DR. J. PRINS
voor de oudere jaars vangen aan op dinsdag 3 februari a.s. des n.m. om 1.00 uur. Kamernr. 20.04.04.
De colleges voor 2e jaars sociologen en belangstellende cultureel antropologen vangen eveneens aan op dinsdag 3 februari a.s. en wel om 2.00 uur. Kamernr. 20.04.04.

PSYCHOLOGIE

COLLEGES SOCIALE PSYCHOLOGIE 2e JAARS

Het besprekingscollege van drs. v. d. Vegt wordt gehouden op maandag 26 januari a.s. 13.00-14 30 uur in de grote collegezaal Lange Koestraat.

PSYCHOLOGISCH LABORATORIUM

Op de volgende data zal mej. W. A. Vervoorn een aantal besprekingen houden voor 1e jaars studenten in de psychologie. (De besprekingen zijn facultatief).
Woensdag 4 februari 1970: Descriptieve statistiek. Woensdag 11 februari 1970: Waarschijnlijkheidsleer. Woensdag 18 februari 1970: De normaal verdeling en de methodologie van het psychologisch experiment.
Plaats: Grote Collegezaal, Lange Koestraat; tijd: 19.00-21.00 uur.

PROJECT: 'TYPEN VAN INTERFERENTIE EN INTERFERENTIE-GEVOELIGHEID'

Een Engelse spionne zou zich bij de Duitsers eens verraden hebben, omdat ze bij het oversteken éérst naar rechts keek in plaats van naar links In psychologische termen lag aan haar vergissing een interferentiefout ten grondslag: het momentane gedrag werd door een inadequaat oud leerresultaat gestoord. In de functieleer is veel onderzoek over interferentie verricht, maar ook daarbuiten is er belangstelling voor (Stroop-test).
Het project omvat research naar typen van interferentie alsook naar individuele verschillen die er ten aanzien van de 'gevoeligheid' hiervoor kunnen bestaan.
Degenen die aan het project willen meedoen, of nadere inlichtingen wensen, kunnen contact opnemen met G. van Dam of J. Yang, Psychologisch Laboratorium, Varkenmarkt 2, tel. 2 65 55 toestel 69 of 73.
De mogelijkheid bestaat om het werk als stage in het kader van de hoofd- of uitgebreide nevenrichting functieleer in te passen. Aanvangsdata: 9 februari en 4 mei 1970.

PARAPSYCHOLOGIE

Prof. Tenhaeff zal zijn colleges hervatten op dinsdag 27 januari, Domplein, 16.00 uur.

OPVOEDKUNDE

VERTRAGING IN DE DOCTORAALSTUDIE KLINISCHE PEDAGOGIEK

De studenten van deze afstudeerrichting hebben dezer dagen een uitgebreider stencil ontvangen, waarin uiteengezet wordt, dat er in de voltooiing van de onderzoekspraktijk in 1970 vertraging moet optreden. Het is voor belangstellenden op de aanplakborden te vinden. Oorzaak daarvan is voor de eerstkomende maanden het bestaan van vacatures in de stafbezetting; na juni 1970 is echter het aantal aan onderzoek deelnemende studenten zo groot, dat slechts stafuitbreiding boven de momenteel beschikbare formatie een redelijk verloop van zaken kan garanderen. De instituutsleiding verwacht die te kunnen bereiken, echter met de extra reserve dat vacatures niet zo gemakkelijk te vervullen blijken, en dat de uit het onderwijs voortkomende taken voor allen verlicht moeten worden. Afgaande op de aantallen eerstejaars in 1967 t/m 1969, is er een goede kans, dat het aantal studenten in deze afstudeerrichting in de jaren na 1970 nog verder zal toenemen. Of de dan ontstaande problemen door vergroting van het aantal medewerkers kan worden opgevangen zal in 1970 onder ogen gezien moeten worden. Het aanbod van te onderzoeken kinderen zou dan een rol mede kunnen gaan spelen, zodat een limiet aan de mogelijk toe te laten studenten in deze afstudeerrichting gesteld zou kunnen moeten worden. Dit laatste is een extra probleem voor juist deze afdeling; de andere afstudeerrichtingen hebben natuurlijk door het toenemende aantal doctoraal-studenten het probleem van beschikbare „posten" en het vinden van bekwame bezetting daarvoor evenzeer.

PROPEDEUSE OPVOEDKUNDE

Vanaf 15 januari is het voorzitterschap van de Commissie Propedeuse overgenomen door drs. A. J. Verstege. Voor zaken die de propedeuse betreffen gelieve men zich voortaan tot de heer Verstege te wenden. Zijn spreekuur is op woensdag van 11.00-12.00 uur.

WERKCOLLEGE KINDERPSYCHOPATHOLOGIE

Klinische studenten die dit bijvak nu willen volgen en zich nog niet hebben opgegeven, moeten dit met spoed doen.

Aanvang werkgroep: maandag 2 februari, 11.00 uur, collegezaal Hartingstraat.

Opgave adres: dr. H. M. Hagemeyer, Psychiatrische kliniek, Nic. Beetsstraat, Utrecht. In principe is deze cursus bestemd voor diegenen die de pedologische cursus voltooid hebben.

2e JAARS TENTAMEN THEORETISCHE PEDAGOGIEK (BEEKMAN)

Voor hen, die volgens afspraak, niet aan de cursus deelnemen, is er gelegenheid dit tentamen te doen op 9 februari en 8 juni van 11.00-13.00 uur, in de collegezaal van het P.I.

2e JAARS CURSUS THEORETISCHE PEDAGOGIEK (BEEKMAN-BISSCHOP)

De tweede cursus start op 30 januari a.s. Allen die zich hebben opgegeven kunnen meedoen. Aanwezigheid op 30 januari is dan wel vereist. Tijd: 3 uur. Plaats: zaal 11, Academiegebouw, Domplein.

3e JAARS STUDIEVERSLAGEN EN TENTAMEN THEORETISCHE PEDAGOGIEK (BEEKMAN)

Op 26 januari a.s. is er voor degenen, die het studieverslag reeds ingeleverd hebben en voor andere belangstellenden een werkbespreking. Plaats: college-zaal P.I. Tijd: 11.00-13.00 uur. De toets is op 9 februari zelfde plaats en tijd.

Voor de laatste gelegenheid tot deelname in dit cursusjaar sluit de inlevering op 6 mei. Op 25 mei en 8 juni vallen resp. de werkbespreking en de toets.

SPREEKUUR DR. TEN BRINKE

Dr. J. S. ten Brinke zal op 29 januari a.s. geen spreekuur houden.

CENTR. INTERFACULTEIT

COLLEGES REFORMATORISCHE WIJSBEGEERTE

Prof. dr. K. J. Popma hoopt op woensdag 28 januari zijn colleges reformatorische wijsbegeerte te hervatten; plaats: 27ste etage van Transitorium II, De Uithof, Heidelberglaan 2; tijd: van 16.15-17.55 uur.

De praatkring medische ethiek wordt hervat op maandag 2 februari om 18.15 uur in de Gerretsonkamer van de S.S.R.-Sociëteit, Bemuurde Weerd westzijde 3, Utrecht.

Van elk college wordt, zo mogelijk een week te voren, een gecyclostileerd overzicht beschikbaar gesteld op het college zelf. Vanaf woensdag 28 februari worden de colleges 11a en volgende behandeld. Van de daaraan voorafgegane colleges zijn nog enkele overzichten beschikbaar.

Het onderwerp van deze cursus is: De zin van menselijk lijden, anthropologisch bekeken. De gedachtengang liep vanaf menselijke kennis omtrent het menselijke, via interpretatie en ervaring, pedagogie en expressie, naar zelfontmoeting en verantwoordelijkheid. In 1970 wordt deze gedachtengang voortgezet: Messias en messianisme (russisch en judaïstisch); het absurde in het leed, beschouwingen van Jaspers en Camus; menselijk lijden; een vreemde indringer in het mens-zijn; zichzelfzijn in de interpretatie van het lijden; zichzelf herkennen als wijsheid, sapientia in de anthropologie van Linnaeus; het eervol ambt van mens te mogen zijn; ik-zeggen en ik-jij-verhouding Iwán Karamazow, zijn theologische ontwikkeling, karaktergroei en ziektegeschiedenis; de middelste fase in deze ontwikkeling: de Groot-Inquisiteur; religieuze opstandigheid en geseculariseerde Kerk; het dogma van Gods wanbeheer; leed en ziekte correlaat; Iwáns ontmoeting met de duivel; de boze, zijn incognito en zijn dubbelzinnigheid; wereldomvattende wereld-interpretatie; Reinhardt Lauth: Ich habe die Wahrheit gesehen; Fr. J. Brecht: Auftrag und Schicksal des Menschen; het rijk van de duisternis en zijn vreemdheid; dichterlijke interpretatie; in den boze; vervreemding; oorsprong en bestemming; objectivering; breuk en heling; heil en groei; medelijden; medemenselijkheid en naastenliefde; voorbehoud en opschorting van oordeel; wereldbeschouwing, levensbeschouwing, wereldbeeld; lichamelijk verloop van de „ziel"; vermoeidheid — ziekte — dood; dood-situatie; theologische bezinning; leed en kwaad; slijtage en ouderdom; crucis tolerantia; verstandhouding tot de dood; dichterschap; blijvende menselijkheid; schade en gewin; hulp tot inzicht; dragelijke onwetendheid en docto ignorantia.

COLLEGE DR. MANSFELD

Dr. J. Mansfeld zal zijn college 'Griekse geneeskunde, methoden en problemen' hervatten op vrijdag 23 januari a.s. (Universiteitsgebouw, Domplein, zaal 14, 16.00 uur). Een begin zal worden gemaakt met de behandeling van de relatie tussen filosofie en geneeskunde in de Hellenistische en Grieks-Romeinse periode.

10.11.12

FEBRUARI

U.S.F.

GRONDRAAD

VERKIEZINGEN

STEL JE OOK KANDIDAAT

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 20
30 januari 1970

Haringwormziekte

Op 29 januari jl. promoveerde de heer E. J. Ruitenberg, hoofd afdeling experimentele pathologie van het laboratorium voor zoönosen van het rijksinstituut voor de volksgezondheid te Utrecht tot doctor in de diergeneeskunde. In het proefschrift „Anisakiasis pathogenesis, serodiagnosis and prevention" wordt een samenvatting gegeven van de huidige kennis van de haringwormziekte. Speciaal voor „U" schreef dr. Ruitenberg onderstaande bijdrage over de haringwormziekte.

Zie ook blz. 15

Ongeveer 10 jaar geleden werd de Nederlandse consument door berichten in pers, radio en televisie opgeschrikt door het voorkomen van een ziekte na het consumeren van groene haring. Vooral na berichten in het TV-journaal, waarbij gemeld werd dat 2 mensen waren overleden (overigens als gevolg van complicaties na de operatie tengevolge van haringworminfectie) nam de haringverkoop in de daaropvolgende dagen met ca. 60 pct. af. Het is begrijpelijk, dat dit gebeuren vooral in vakkringen(vishandel), maar ook bij de bevolking, waarvan toch een zeer groot percentage regelmatig haring eet, veel onrust veroorzaakte. De reden dat deze ziekte aan het eind van de jaren vijftig en het begin van de jaren zestig optrad is te wijten aan de propaganda van het Produktschap voor Vis en Visserijprodukten sinds 1945 voor de zgn. groene haring en de verandering van voedingsgewoonten, waarbij voornamelijk het afwijzen van sterk gezouten levensmiddelen duidelijk op de voorgrond treedt. Op grond hiervan werd de haring niet meer, zoals vroeger, sterk gezouten, maar werd — tegemoetkomende aan de wensen van de consument — een licht gezouten haring verkocht, die vooral in het begin van het seizoen in de vorm van groene haring wordt aangeboden. Behalve een lagere zouting is in deze jaren ook de aanvoer door middel van snelle schepen verbeterd, hetgeen betekent dat de zoutingsduur aanzienlijk werd ingekort. In de jaren 1960 tot en met 1969 zijn regelmatig gevallen van haringwormziekte opgetreden. De ziekte, waarbij een met het oog zichtbare worm na consumptie van een geïfecteerde haring in de darmwand dringt en daar een ontsteking veroorzaakt, hetgeen gepaard gaat met hevige buikpijn, werd in het begin bestreden door een vrij ingrijpende operatie, waarbij het aangetaste darmstuk werd verwijderd. In latere jaren werden mensen met haringwormziekte niet meer geopereerd, maar wachtte men de genezing af onder toediening van pijnstillende middelen. In totaal hebben zich tussen 1955 en 1968 154 gevallen van deze ziekte in Nederland voorgedaan. Het is best mogelijk dat het aantal gevallen vele malen groter was, dat kan echter niet met zekerheid worden aangetoond, zeker niet nadat in plaats van operatie een afwachtende behandeling werd toegepast.

Van het begin af werden in verschillende instituten, waaronder het Visserij Instituut TNO te IJmuiden en het Rijks Instituut voor de Volksgezondheid naar wegen gezocht, zowel om de ziekte snel te herkennen, als ook haring zodanig te behandelen, dat de worm gedood zou worden. In 1967 werd uiteindelijk een methode uitgewerkt waarbij alle verse haring bij -20 graden C wordt ingevroren. Door deze behandeling wordt de worm met absolute zekerheid gedood. Deze behandeling is inmiddels in haringverordeningen 1968 en 1969 opgenomen. Terwijl in 1967 nog 46 gevallen gekend werden, waren dit in 1968 na het in werking treden van de zo juist genoemde behandeling nog slechts 5.

Met de methode van het invriezen is een duidelijk antwoord gevonden op de bedreiging van de consument via haring, die deze nu zonder bezwaren kan nuttigen.

Behalve in Nederland komt de ziekte overgebracht door vis ook voor in Engeland, Denemarken en vooral in Japan. De in Nederland verrichte onderzoekingen zowel betreffende de ziekte als het voorkómen van infectie, zullen ook voor de andere landen van grote betekenis zijn. In het proefschrift van dr. Ruitenberg worden alle gegevens betreffende haringwormziekte voor het eerst samengevat. Bovendien wordt een methode beschreven om de ziekte gemakkelijker te herkennen en worden de verschillende methoden voor het doden van de worm in de haring met elkaar vergeleken.

Vandaar ook, dat het proefschrift in het Engels is gesteld, teneinde ook in andere landen als informatiebron te fungeren.

Raad van Overleg

Bijzondere openbare vergadering met als onderwerp van discussie het beleid, dat gevoerd heeft tot het doen optreden van de politie op 6 oktober j.l.

Op 12 februari 1970 vindt in de collegezaal Achter den Dom 22 een bijzondere bijeenkomst plaats van de Raad van Overleg. Deze bijeenkomst, die gehouden wordt van 3.30 tot 6 uur is toegankelijk voor ieder lid van de universitaire gemeenschap. In deze vergadering zullen de hieronder gepubliceerde nota's van het dagelijks bestuur van de universiteit en van de Utrechtse Studenten Faculteiten mede aan de hand van schriftelijk ingezonden vragen aan de orde gesteld worden.
De aanwezigen zullen over de aan de orde gestelde punten spreekrecht hebben. De leiding van de discussie zal door de voorzitter van de Raad van Overleg aan prof. dr. A. J. H. Vendrik (Katholieke Universiteit te Nijmegen) worden overgedragen. Vragen, die liggen binnen het bovengenoemde onderwerp voor deze vergadering kunnen uiterlijk zaterdag 7 februari worden gezonden aan de secretaris van de Raad van Overleg, Kromme Nieuwe Gracht 29.

Curatoren stellen het personeel der universiteit, voor zover de dienst dit toelaat, in de gelegenheid tot bijwoning van deze vergadering, die informatie en vruchtbare discussie beoogt.

Brief R. v .O. aan Curatoren

Deelname vertegenwoordiging studenten aan vergaderingen Raad van Overleg

Bovengenoemd onderwerp werd op 10 december j.l.. besproken in de Raad van Overleg mede naar aanleiding van een desbetreffende Uw College bekende brief van de U.S.F. d.d. 8 december j.l.
De raad ondervindt het als een bezwaar, dat thans geen vertegenwoordiging van de studenten aan zijn vergaderingen deelneemt. Hij heeft daarom besloten stappen te doen, die ertoe kunnen leiden, dat deze vertegenwoordiging haar deelname aan de bijeenkomsten hervat.
De raad is voornemens te dien einde een bijzondere openbare vergadering te beleggen met als onderwerp van discussie het beleid, dat gevoerd heeft tot het doen optreden van de politie op 6 oktober j.l.
De raad stelt zich daarbij het volgende voor:
1. de vergadering wordt gehouden op donderdagmiddag 12 februari a.s., des middags van 3.30 tot 6.00 uur, in de dépendance van het Academiegebouw, Achter den Dom;
2. aangezien de voorzitter van de Raad van Overleg tevens voorzitter van Uw College is en van het Dagelijks Bestuur der Universiteit, hetwelk in de bijzondere vergadering van de Raad van Overleg als 'partij' kan worden beschouwd, lijkt het de raad aangewezen, dat de leiding van de discussie over het genoemde onderwerp wordt waargenomen door een alsnog door de raad daarvoor uit te nodigen persoon. De raad denkt hierbij aan prof. dr. A. J. H. Vendrik te Nijmegen;
3. de vergadering wordt geopend door de voorzitter van de Raad van Overleg, die de leiding van de bespreking vervolgens overdraagt aan de onder 2. genoemde discussieleider;

De vredespijp

4. de vergadering wordt voorbereid door een schriftelijke informatie van het dagelijks bestuur over het gevoerde beleid en een nota van de U.S.F., waarin hun standpunt wordt uiteengezet. Deze nota's worden gepubliceerd in 'U'. Naar aanleiding hiervan kunnen uiterlijk 7 februari schriftelijke vragen bij de secretaris van de raad worden ingezonden;
5. de nota van het dagelijks bestuur wordt voor zover nodig aan het begin van de vergadering toegelicht door een lid van dit bestuur, de nota van de U.S.F. idem door een lid van het bestuur der USF, dat lid is van de Raad van Overleg;
6. de orde van de vergadering wordt aldaar door de discussieleider bepaald. Leden van de raad, (stellers van tevoren ingezonden vragen er andere bezoekers krijgen desgevraagd het woord;
7. er worden geen moties of resoluties aangenomen;
8. deze openbare vergadering van de Raad van Overleg met het spreekrecht voor het publiek zal geen precedent zijn voor volgende dergelijke bijeenkomsten;
9. in deze vergadering worden geen besluiten genomen. Wel kan de Raad van Overleg in een gewone vergadering op het besprokene terugkomen;
10. de vergadering wordt aangekondigd door de Raad van Overleg.

Van de zijde van het bestuur der U.S.F. is verklaard, dat de vertegenwoordiging van de studenten in het beleggen van deze bijzondere vergadering aanleiding vindt haar deelname aan de bijeenkomsten van de raad nadien te hervatten.
De raad zal het op prijs stellen Uw antwoord spoedig te vernemen.
De voorzitter van de Raad van Overleg, w.g. mr. C. Th. E. Graaf van Lynden van Sandenburg.

Nota Dagelijks Bestuur

Ordehandhaving a. d. universiteit

Op 17 februari 1969 (bezoek minister Veringa) maakte het Dagelijks Bestuur van de universiteit voor de eerste maal kennis met een tot dan toe ongebruikelijk optreden van studenten tijdens een vergadering in het administratiegebouw aan de Kromme Nieuwe Gracht. Het werd duidelijk, dat herhaling van dit optreden tot de mogelijkheden behoorde.

Dit was aanleiding voor het Dagelijks Bestuur, mede gezien gebeurtenissen elders in het land, zijn beleid te bepalen.

Beleid

Het beleid werd en wordt gekenmerkt door de volgende uitgangspunten: 1 Het onderwijs en het wetenschappelijk werk moet voortgang kunnen vinden en de universitaire organisatie moet kunnen functioneren Niemand moet in zijn studie of andere universitaire werkzaamheden belemmerd worden door welke acties dan ook 2 Er moet volop gelegenheid zijn tot meningsvorming over actuele vraagstukken voor allen, die bij de universiteit betrokken zijn. 3. Een zekere orde voor de punten 1 en 2 is noodzakelijk en dient van alle betrokkenen te worden verwacht. Wordt die orde desondanks verstoord, dan zal ze gehandhaafd of hersteld moeten worden.

De bezettingen elders leerden inmiddels, dat een ernstige verstoring van de universitaire organisatie niet onmogelijk was. Niet beschikkend over eigen middelen om zo'n verstoring en de eventueel daaruit voortvloeiende schade te voorkomen, zag het D.B. zich genoodzaakt de gemeentepolitie van Utrecht te verzoeken op te treden in situaties, die inbreuk zouden maken op de hierboven sub 1 en 2 gestelde uitgangspunten.

Aanvankelijk kon van dergelijke situaties niet worden gesproken. Op 18 en 19 juni volstond het D.B. met de politie te verzoeken zich te bepalen tot de rol van waakzaam toeschouwer, voornamelijk omdat zich in het voor discussies beschikbaar gestelde academiegebouw nogal veel „buitenstaanders" vertoonden. Voor vergaderingen en discussies werd in die dagen door het D.B. alle gelegenheid gegeven. De ordedienst van de U.S.F. bewees goede diensten.

Op 2 juli verstoorden studenten de Senaatsvergadering in het academiegebouw: een inbreuk op de vrijheid van iedere groep mensen om te vergaderen zoals zij dat willen. Op verzoek van de rector magnificus sommeerden politieambtenaren deze studenten de zaal te verlaten, waaraan geen gevolg werd gegeven. De rector gaf de voorkeur aan sluiting van de vergadering boven ontruiming van de zaal De Raad van Overleg steunde in zijn vergadering van 4 juli 1969 het D.B. door in meerderheid een motie aan te nemen, waarin het optreden van deze studenten werd afgekeurd. Op desbetreffende vragen uit de Tweede Kamer keurde ook de Minister van O. en W. a.i. op 18 juli de verstoring van de Senaatsvergadering ten sterkste af. Het politieoptreden tijdens de rectoraatsoverdracht in de Domkerk op 15 september, ligt op een ander vlak, omdat het gebouw waarin de rectoraatsoverdracht plaatsvond geen eigendom is van de universiteit. De universiteit moest uit verantwoordelijkheid t.o. de eigenaar van de kerk, de kerkvoogdij van de Hervormde Gemeente te Utrecht, aan de politie vragen de orde te handhaven.

6 oktober

Dat daarna het D.B. zelf doelwit zou worden van een actie van studenten werd al spoedig duidelijk. Aanwijzingen, dat de openbare curatorenvergadering van 6 oktober zou worden verstoord, noodzaakten het D.B. zich te bezinnen op eventuele gevolgen van een sluiting van deze vergadering. Een poging tot bezetting van het administratiegebouw aan de Kromme Nieuwe Gracht leek niet onmogelijk.

Een bezetting van dit vitale onderdeel van de universiteitsorganisatie achtte het D.B. ontoelaatbaar. Het besloot daarom op 6 oktober het administratiegebouw af te sluiten. Tevens maakte het met de politie een afspraak, dat, mochten er toch studenten het gebouw binnendringen, na sommatie vanwege het Dagelijks Bestuur, door de politie bij eventuele weigering de studenten zouden worden verwijderd. Zoals bekend kwamen studenten inderdaad o.a. via een raam het gebouw binnen. Voor de rechter hebben zij dit voorgesteld als een „walk-in": een dubieuze simplificatie van inklimming. Na de sommatie weigerden de studenten, op enkelen na, de curatorenkamer te verlaten, waardoor het D.B. zich genoodzaakt zag van de afspraak met de politie verder gebruik te maken.

's Avonds vindt een vergadering van studenten over het gebeurde plaats in Kasieno, gevolgd door een mars naar het academiegebouw. Studenten slaan een ruit in en vergaderen verder in de aula. De secretaris van de universiteit besluit in overeenstemming met het bestuursbeleid de klaarblijkelijke behoefte om te vergaderen zwaarder te laten wegen, dan de wijze, waarop de studenten daarin zelf hebben voorzien. Ook op 7 oktober wordt opnieuw gelegenheid tot vergaderen in het academiegebouw geboden.

Beleid voor de toekomst

Zoals uit het bovenstaande blijkt, heeft het D.B. — en dan nog ongaarne — een beroep gedaan op de politie tot een daadwerkelijk optreden in het enige geval, dat in strijd is met de beleidspunten, vastgelegd sub 1 en 2, en waarbij studenten naar zijn overtuiging te ver gingen. Een geval, dat in onze samenleving ook van andere burgers dan studenten niet wordt aanvaard. Het D.B. wil niet nalaten — zij het terloops — erop te wijzen, dat het Nederlanse volk per dag aan de Utrechtse universiteit in de vorm van belastinggelden een half miljoen besteedt. Dit heeft er recht op, dat het bestuur garandeert, dat de tegenprestatie niet door acties in gevaar komt. Het D.B. is als gezegd dan ook van plan zijn beleid voort te zetten, wat inhoudt, dat het de assistentie van de politie, als het werkelijk noodzakelijk is, niet schuwt en dat het door blijft gaan preventieve maatregelen te nemen.

Het D.B. handhaaft dan ook de uitgangspunten, zoals die hierboven zijn weergegeven. Het blijft zich daardoor voor de vraag gesteld zien, welke vormen in aanmerking komen voor handhaving van de orde. Het D.B. ziet geen heil in een eigen ordedienst. Afgezien van het feit, dat deze een aantal personeelsposten zou vergen, is het mentaal niet juist door leden van de universitaire gemeenschap bij eventualiteiten ordemaatregelen te laten toepassen op medeleden. Het D.B. meent zijn verantwoordelijkheid voor een gepaste handhaving van de orde dan ook alleen te kunnen dragen, als het tegen een ernstige ordeverstoring een beroep kan doen op de politie.

Er hebben zich het laatste half jaar nog drie ordeverstoringen van andere aard voorgedaan, waarbij de politie niet is ingeschakeld: de verstoring van de faculteitsvergadering Sociale Wetenschappen, van de opening van Transitorium II en van de opening van het ontmoetingscentrum Chez Bébé.

Het D.B. meent, dat ook zulke verstoringen niet toelaatbaar zijn en dat daarom maatregelen hiertegen gerechtvaardigd zijn.

DAGELIJKS BESTUUR

Universiteit, beleid en justitie (Nota U.S.F)

Op 12 februari a.s. zal op een bijeenkomst, die samengeroepen is door de Raad van Overleg, het beleid van kuratoren en DB ter diskussie gesteld worden. Dit zal gebeuren aan de hand van notaas van het DB universiteit en de USF. Oorzaak van deze diskussie-bijeenkomst is het politie-optreden op 6 oktober 1969. De USF heeft van deze gelegenheid gebruik gemaakt om d.m.v. deze nota haar standpunt t.o.v. het universiteitsbestuur en haar beleid uiteen te zetten.

Resolutie inzake universiteit en politie.

De plenaire vergadering van de Rijksuniversiteit Utrecht, bijeen op 21 juni 1969,
1. overwegende dat voor de overgrote meerderheid de-mokratisering van de universiteit een aanvaardbaar prin-sipe is;
2. overwegende dat momenteel sprake is van een gezagskrisis in de universiteit, waaraan een niet meer aanvaarde gezagsstruktuur ten grondslag ligt;
3. overwegende dat politieel en justitieel ingrijpen binnen de universiteit op verzoek van het huidige universiteitsbestuur, betekent, dat een niet meer aanvaard gezag ongerechtvaardigde machtsmiddelen hanteert;
eist: . . . . (niet meer van betekenis).

Deze resolutie werd aangenomen.

Motie.

De vergadering van studenten en andere belangstellenden, bijeen op 21 juni 1969 in de Aula, stelt aan kuratoren, senaat, db-universiteit, fakulteiten, subfakulteiten, studie-richtingen en instituten de eis, dat zij voor 15 september 1969, met concrete voorstellen van hun kant moeten komen ter realisering van de moties van 18 en 19 juni 1969, inzake de openbaarheid van beleidsbepalende en beleids-voorbereidende vergaderingen en stukken, dat zij alterna-tieven voor strukturering van het meebeslissingsrecht voorstellen, dat zij serieus ingaan op voorstellen met betrekking tot openbaarheid en meebeslissingsrecht van andere geledingen, en dat zij bij hun voorstellen m.b.t. openbaarheid daarin betrekken het realiseren van het recht van informatie te vragen.

Deze motie werd aangenomen.

Over de hierboven gesiteerde motie werd reeds in juni 1969 door een insider opgemerkt, dat de uitvoering van deze motie overgelaten wordt aan de goedwillendheid van de universitaire machtshebbers. Uit de motie blijkt nog steeds een zeker vertrouwen van de machtelozen op de 'wettige' machtshebbers. Hij stelde dat dit vertrouwen onterecht zou blijken te zijn en dat de enige mogelijkheid om de motie uit te voeren aksie zou zijn. Inderdaad bleek in september 1969 dit wantrouwen gerechtvaardigd. Op 15 september was de reaksie van bestuurderen nog nihil. Om hier iets aan te doen werd een aksiegroep geformeerd, die het plan ontwikkelde de motie toe te passen op het universitaire dagelijks bestuur. Echter dit bestuur gehoord hebbende van de op hen gerichte aksie, verplaatste zijn vergaderingen naar een onbekende plaats. Hierop werden op de openbare kuratorenvergadering van 6 oktober '69 de aldaar aanwezige leden van het DB over openbaarheid van hun vergaderingen aangesproken. Voorzitter Van Lynden van Sandenburg schorste de vergadering en verdween met de andere kuratoren en db-leden. De studenten, hiermee niet tevreden, gingen naar de kuratoren-kamer in het administratiesentrum Kromme Nieuwe Gracht, om aldaar op de db-leden te wachten om een gesprek te beginnen. Deze 'walk-in' was niet naar de zin van het voor studenten 'onaanvaardbaar' gezag, maar wel voorzien. Op grond van een door de president-kurator getekende, niet in de Raad van Overleg besproken, machtiging aan Mr. Feiertag werden de studenten na sommatie afgevoerd naar het Paardenveld.

Onaanvaardbaar gezag of gezag: onaanvaardbaar

Met het ingrijpen van de politie mengt zich de overheid in de strijd. De overheid die door middel van de minister van onderwijs Veringa eerst de demokratiserings-bewegingen aan de universiteiten afschildert als een vruchtbaar en hoopgevend groeiproces, maar vervolgens wel eigenmachtig de grenzen, waarbinnen dit groeiproces zich kan ontwikkelen, wil afbakenen. Het is duidelijk waarom. De kans is namelijk groot dat de demokratisering van de universiteiten veel verder zal gaan dan de aanpassing van de negentiende eeuwse universiteiten aan de moderne behoeften, zoals door de overheid gewenst (zie bijv. rapport Posthumus). Niet de demokratisering van de maatschappij en als onderdeel daarvan de universiteiten, wat wil zeggen dat ieder mens medebeslissingsbevoegdheid heeft om in relatie tot zijn medemensen zelf zijn eigen leven in te richten, maar alleen demokratisering voorzover deze bevorderlijk is voor de produktiviteit en doelmatigheid van de vigerende orde, staat de overheid voor ogen. Via de demokratisering, zoals de overheid die zich *voorstelt, moet de onrust, die het huidige systeem* struktureel in zich draagt, weggekanaliseerd worden. Dit gebeurt door de terminologie van de studentenoppositie over te nemen en deze een andere inhoud te geven. Ook Veringa en Lardinois schetsen ons in hun nota een radenuniversiteit, van te voren echter hollen zij de raden totaal uit en leggen de eigenlijke beslissingsmacht in handen van een sentraal, alleen aan het ministerie verantwoordelijk, dagelijks bestuur. Kuratoren en dagelijks bestuur (de senaat kan als uitgeschakeld worden beschouwd) van onze universiteit hebben zichzelf door het inroepen van de politiële macht in een universitair konflikt ontmaskerd als handlangers en uitvoerders van dit door ons verworpen beleid van de overheid.

Raad van Overleg

Na de eerste 'walk-in' in de kuratorenkamer naar aanleiding van het ontwikkelingsplan in november 1968, is door het db-universiteit de raad van overleg ingesteld om hun 'demokratiese' gezindheid te tonen. Echter reeds bij de behandeling in de Raad van de aanvraag van een eksperimenteer-artikel bij de minister om in Utrecht otonoom binnen de universiteit te kunen eksperimenteren

met demokratisering, bleek de ware insteliing van het wettige gezag. Met man en macht hebben zij de aanvraag van dit artikel proberen tegen te houden. Ook na het uitkomen van de nota Veringa is het beleid van kuratoren en db erop gericht geweest alle veranderingen uit te stellen tot de nota omgezet is in een wetsontwerp.
Uiteraard rijst dan de voor de hand liggende vraag: is het nog zinvol voor de USF mee te doen aan het werken aan de schijndemokratisering, zoals die door kuratoren en db naar voren wordt gebracht? Wordt door het deelnemen aan het overleg dit overleg niet gelegitimeerd?

Als eerste en belangrijkste overweging moet gesteld worden dat wij de universiteit als één geheel zien. Wij verwerpen de indeling in geledingen als kunstmatig. Wel bestaan er binnen het geheel van de universiteit functionele onderscheidingen, maar de standpunten ingenomen bij politieke vraagstukken t.a.v. demokratisering van universiteit en samenleving hangen niet samen met de funkties, die men binnen de universiteit bekleedt. Wij verwerpen dan ook het overleg als overleg tussen machtshebbers en onmondigen. Machtsclaiming op grond van funksionele verschillen binnen de universiteit, bijv. kwalitatieve of paritaire vertegenwoordiging, is ondemokraties, het dient alleen om eenmaal verworven macht te behouden, vergelijk bijv. het sensuskiesrecht in de vorige eeuw. Wanneer wij dan toch aan dit overleg deelnemen is het omdat wij de andere deelnemers in dit overleg beschouwen als individuen, die, net als wij, behoren tot de universiteit. Wij willen proberen in de Raad van Overleg na te denken en te praten over de toekomst van de Rijksuniversiteit Utrecht. Naast deze wat vage reden zijn er een aantal feitelijke argumenten. Het verzamelen van informatie en het voorkomen van isolering van de studentenoppositie zijn in dit opzicht ook relevante zaken. Dat de Raad van Overleg adviesorgaan is van kuratoren is voor ons volslagen onbelangrijk, omdat kuratoren en db voor ons als wettig gezag onaanvaardbaar zijn. Wij hebben beslist niet de illusie dat de studenten via de Raad van Overleg de poging van Veringa de universiteiten aan te passen aan het huidige kapitalistiese siesteem kunnen tegenhouden. De enige mogelijkheid hiervoor is dat de universiteit zichzelf otonoom zou verklaren. Deze 'onwettige' daad, waar wij voor zijn, zien wij nog niet gebeuren.

Verantwoording.

De buitengewone openbare vergadering van de Raad van Overleg staat, formeel gezien, ver af van de algemene vergadering, zoals deze geëist werd in de motie van 7 oktober 1969. De USF heeft deze formele konsessies gedaan, omdat zij van mening is, dat aan de essensiële voorwaarden van de motie is voldaan. Iedereen heeft spreekrecht en aan de hand van het politieoptreden kan het hele gevoerde en te voeren beleid ter sprake komen. Het is nu de taak van de Utrechtse universitaire gemeenschap de huidige dragers van de beslissingsbevoegdheid duidelijk te maken dat de belissingsbevoegdheid behoort te berusten bij de belanghebbenden. Centralistische regelingen vanuit Den Haag zijn daarbij een belemmering, die wij rechts moeten laten liggen.

U.S.F.

Personeelsconvent contra Swaan

In nummer 17 van 'U' (blz. 5) reageerde de heer H. Swaan op door de voorbereidingscommissie van het Personeelsconvent in nummer 16 (blz. 8) gegeven informatie. Over deze reactie hebben wij ons verheugd. Niet omdat wij de indruk hebben dat de heer Swaan een warm voorstander is van het Personeelsconvent. Hij heeft echter de moeite genomen de informatie, die ook voor hem was bestemd, te lezen. Wij hadden echter verwacht, dat hij dit goed zou doen. Het staat iedereen natuurlijk vrij om 'U' niet te lezen of oppervlakkig. Gaat men echter op een stuk reageren, dan moet daaraan de nodige aandacht worden gegeven. Dat dit niet geschiedde, zal u uit het onderstaande blijken.

1. Onder deze geleding verstaan wij de totaliteit van de administratieve, technische en huishoudelijke medewerkers, krachtens aanstelling of arbeidsovereenkomst werkzaam bij de Rijksuniversiteit te Utrecht. Elke groepering binnen deze geleding vormt daarvan een onderdeel en kan daardoor niet representatief voor de gehele geleding zijn.
Strikt formeel gezien kon door de georganiseerde collega's worden gekozen, dat is echter naar onze mening theorie. De praktijk was in ieder geval bij de A.B.V.A. (daarvan is Pater lid) de volgende. Op een convocatie voor een A.B.V.A.-vergadering was op de agenda als punt opgenomen de aanwijzing van leden voor de Raad van Overleg. (Wie viel over het door ons gebruikte woord 'aangewezen'?) Voor zover ons bekend is werden vóór de vergadering geen kandidaten gesteld. Wij nemen direct aan, dat door de vergadering inderdaad werd gekozen. De ervaring (van Pater) heeft echter geleerd, dat een opkomst van 20 man, inclusief bestuur, al behoorlijk is. Dit is 8% van het aantal leden. Kan en wil de heer Swaan ons via 'U' laten weten hoeveel stemmen er werden uitgebracht en hoe de kandidaatstelling plaats vond ? Is onze constatering juist, kan men dan van gekozen spreken?
2. Nimmer is de stelling verkondigd dat Drost en Pater namens 2000 man spreken. Er is een voorbereidingsraad en een voorbereidingscommissie. Deze organen werden op democratische wijze *gekozen*. Aan de verkiezing, waarover iedereen schriftelijk uitvoerig werd ingelicht, werd door een groot aantal collega's deelgenomen. Voorts *is* het Personeelsconvent opgericht; het werd inmiddels door Curatoren erkend.
3. De heer Swaan meent, dat de voorbereidingsraad voorlopig druk kan zijn met het opstellen van een reglement en een verkiezingsprocedure. De raad *was* er druk mee, het werk is gereed. Binnenkort wordt het concept aan alle collega's toegezonden ter goedkeuring Nadere informaties hierover volgen, nog even geduld heer Swaan. Waar staat toch, dat het Personeelsconvent reeds *nu* zijn plaats in de Raad van Overleg wil innemen? In onze brief aan de Raad van 24 november 1969 stelden wij voor, dat de afvaardiging van onze geleding in de Raad via het Personeelsconvent *zal* worden geregeld, zodra het Personeelsconvent zijn definitieve bestuursorganen *zal* hebben gekozen. (Wij zijn nog steeds benieuwd naar het antwoord). Van een merkwaardig aandoende voortijdigheid kan dus in het geheel niet worden gesproken.

Namens de Voorbereidingscommissie van het Personeelsconvent,

A. J. W. H. Drost, N. Pater

Grondraadsverkiezingen 10, 11 en 12 februari

Wellicht is er al iets tot u doorgedrongen van de verkiezingen voor de usf-grondraad-nieuwe-stijl, die zich op het ogenblik met hevige barensweeën aankondigen. Jawel. Nu is het ellendige van barensweeën meestal dat de buitenstaander er meestal niets van merkt. Vandaar dit stukje ziet u. . .

Waarom een grondraad?

De Utrechtse Studenten Faculteiten (kortweg de USF genoemd) is een vereniging die, zoals in haar niet bestaande vaandel staat, beoogt de materiële en immateriële belangen van de studenten te behartigen. Hiertoe bezit zij enerzijds een apparaat (reductiebureau, almanak etc.) en geeft zij subsidies (studieverenigingen, studiecommissies, toneel, film etc.) en is anderzijds gespreks- en actiepartner van de universitaire overheid. Dit laatste zowel ter behartiging van de materiële als de immateriële belangen. De USF is dan ook, zoals vastgelegd is in het onlangs door de minister goedgekeurde universiteitsreglement, erkend als zijnde de officiële studentenvertegenwoordiging. En wat is dan logischer, dan dat het beleid van het dagelijks bestuur van de USF bepaald en gestimuleerd wordt diegenen die zich onder het kopje „studenten" laten verenigen?

Grootmoeders tijd

Vroeger werd het beleid van de USF bepaald door een z.g. grondraad (zeg maar studentenparlement), op basis van een aantal studenten-politieke partijen. De leden van zo'n grondraad, die éénmaal per jaar gekozen werden, verveelden zichzelf dan ook door het beleid van de USF te bepalen m.b.v. vaak eindeloze politieke spelletjes. Dit had o.a. tot gevolg dat mede gezien het feit dat de grondraadsleden geen contact hadden met of blijvend verantwoording af konden leggen aan degenen die hen gekozen hadden, de interesse voor het grondraadsgebeuren bij het toch al lauwe kiezersvolk niet erg groot was. Elk jaar nam dan ook het opkomstpercentage bij de verkiezingen af totdat het uiteindelijk minder dan 20% bedroeg. Bij het beleid ging het accent steeds meer liggen op de bestuursstructuur en de daarmee samenhangende problemen (dat zijn bijna alle problemen).
Toen februari 1969 slechts één studentenpolitieke partij mee deed aan de verkiezingen (SVB), klapte de op basis van studentenpolitieke partijen bestaande grondraad in elkaar.

Nieuwe opzet

Gezien het fiasco van het oude stelsel werd naarstig gezocht naar een nieuwe opzet van de studentenvertegenwoordiging. Uiteindelijk werd door een algemene USF-vergadering gekozen voor een grondraad, die volgens het direct-democratische model vanuit de subfaculteiten opgebouwd zou zijn. Direct democratisch wil zeggen dat de 'massa' steeds direct betrokken wordt bij het te voeren beleid, m.a.w een constante wisselwerking tussen kiezer en gekozene. Er kan in dit stelsel dus zowel met *direct afzetbare* vertegenwoordigers als met algemene vergaderingen gewerkt worden. Het is dus niet zo dat directe democratie gelijk is aan het werken met algemene vergaderingen. Naast de grondraad kunnen algemene vergaderingen functioneren die bij actuele gebeurtenissen snel een opiniepeiling mogelijk maken. Kan de grondraad zich niet verenigen met het advies dat de algemene vergadering uitbrengt, dan wordt opnieuw een algemene vergadering bijeengeroepen.
Wanneer deze algemene vergadering dan het door de grondraad gevoerde beleid *in zijn geheel* afwijst, wordt de grondraad ontbonden en worden er nieuwe grondraadsverkiezingen uitgeschreven. (We zijn benieuwd hoe vaak dit gebeurt. De opbouw vanuit de subfaculteiten bewerkstelligt voorts ook dat de problemen van het faculteitsniveau sneller en beter worden doorgespeeld naar het centrale niveau en omgekeerd. Opdat elke student het beleid, dat ook mede namens hem gevoerd wordt, mee kan helpen bepalen kan *elke* student stemmen, ongeacht of hij al of niet USF-lid is. De verkiezingen worden op de subfaculteiten georganiseerd door de studiecommissies. Ze worden bovendien gesubsidieerd door de „universitaire overheid".

Kandidaatstelling

Tot 9 februari kan men zich kandidaat stellen voor de grondraadsverkiezingen. Dit doet men door in te tekenen op de lijsten, die op de mededelingenborden van de instituten hangen, of door contact op te nemen met de studiecommissie of de USF (Wilhelminapark 23, tel. 51 09 11).
Aangezien de grondraad zich ook uitspreekt over het beleid dat t.a.v. het USF-apparaat gevoerd wordt, worden de kandidaten geacht USF-lid te zijn of te worden.

Waarover praten zij?

De problematiek die dit jaar in het universitaire wereldje speelt of waarschijnlijk zal gaan spelen wordt uitgebreid behandeld in een *USF-brochure*. Deze (gedrukte) brochure is in feite het nulde nummer van het USF-bulletin, telt 16 pagina's en wordt vèr onder de kostprijs verkocht voor *f* 0.25. Door zijn verkiezingsgerichtheid zal de brochure misschien een wat vertekend beeld geven van de inhoud van de toekomstige USF-bulletins. In dit bulletin, dat de USF in samenwerking met de ASVU (overkoepeling van studieverenigingen) en de CSU (overkoepelend orgaan van de studiecommissies) uit zal gaan geven, zal, zij het in het vervolg in gestencilde vorm, uitvoeriger ingegaan worden op alle zaken waar de USF mee bezig is.
Hopelijk zal in dit bulletin ook een *kritische bespreking van het USF-beleid* te vinden zijn, naast actuele informatie over b.v. onderwijshervorming, studentenvoorzieningen, strategie van de studentenopposite.
Voor deze informatie zal gebruik gemaakt worden van het USF-documentatiecentrum. Enthousiastelingen die willen gaan meewerken in of met de redactie zijn van harte welkom (bel even 51 09 11, Willem Asman of Wouter Koning).
Het bulletin zal eens in de twee à vier weken verschijnen. Men kan zich abonneren door *f* 5,— te storten op giro 242904 t.n.v. fiscus Utrechts Studentenbureau. Zodra de gemaakte stencilkosten (3 ct per pagina) en de porti dit bedrag dreigen te overschrijden, ontvangt u een berichtje dat u opnieuw moet storten als u het bulletin nog langer wil ontvangen.

USF-perssecretariaat

BIJ STEMMING COLLEGEKAART MEENEMEN!

VOOR U UIT VERGADERINGEN

RAPPORT VAN DE COMMISSIE BESTUURSVORM BESPROKEN IN HET INFORMEEL OVERLEG MET DE BONDEN VOOR OVERHEIDSPERSONEEL

Op 2 december j.l. wijdde het Contactorgaan van de universiteit een afzonderlijke vergadering aan genoemd rapport. Het bestuur van de universiteit werd vertegenwoordigd door de secretaris van de universiteit, dr. H. Schamhardt. De personeelsdelegatie bestond uit vertegenwoordigers van de bonden aangesloten bij A.C.O.P., A.C., C.H.A., C.C.O.O.P. en R.K.C.O.P.

In deze vergadering vormden hierbij genoemde onderwerpen een punt van bespreking. De personeelsdelegatie nam de volgende standpunten in:

1. zij erkent, dat er momenteel drie geledingen bestaan t.w. het wetenschappelijk corps, het niet-wetenschappelijk personeel, de studenten. Nog geen uitspraak werd gedaan of het in de toekomst misschien wenselijk is, dat de drie geledingen groeien tot twee groepen van participanten nl. het personeel in zijn totaliteit en de studenten
2. in verband met het komende wetsontwerp heeft zij geen uitspraak gedaan over het in het rapport opgenomen kiesstelsel.
3. met betrekking tot de bestuursvorm van de basiseenheden spreekt zij een algemene voorkeur uit voor de modellen A en B: A een direkt-demokratisch model, B een parlementair-demokratisch model tegen C - een parlementair-demokratisch kwalitatief model-bestaan bezwaren, die echter niet tot verwerping van dit model hebben geleid. De niet-paritaire vertegenwoordiging, met name de vertegenwoordiging in aantallen, die gebaseerd zijn op een bepaalde functie, taak en verantwoordelijkheid wordt overwegend als ondemocratisch ervaren De wijze van vertegenwoordiging, zoals die op de verschillende niveaus zal plaatsvinden, dient vastgelegd te worden in een reglement, dat voordat het definitief wordt, dit overleg zal moeten passeren.
4. over de struktuur van het naast-hogere orgaan wordt geen uitspraak gedaan zolang het model voor de basiseenheden als voor het toporgaan nog niet vast staat.
5. ten aanzien van het toporgaan is de personeelsdelegatie van mening, dat de universiteitsraad het hoogste orgaan binnen de universiteit dient te zijn, hetgeen impliceert dat het universiteitsbestuur door de raad moet worden gekozen, zij het dat over de benoeming van de voorzitter nog geen vastomlijnde gedachten bestaan of het bestuur uit de raad moet worden gekozen is nog een punt van diskussie binnen de personeelsdelegatie.
6. de maatschappij moet invloed hebben op het universitaire bestel, de gedachten gaan hierbij uit naar een landelijk overkoepelend orgaan.

Door de voorzitter werd medegedeeld, dat het onderhavige rapport reeds aan de minister en aan de andere instellingen van wetenschappelijk onderwijs is gezonden, terwijl het voorts binnen de universiteit bij de diverse organen nog in diskussie is. De resultaten van deze diskussies moesten aanvankelijk op 1 november binnen zijn. De datum is inmiddels verlegd naar 15 december 1969.

Curatoren hebben nog geen uitspraak gedaan over wat zij gaan doen met de reakties die binnen komen. Spreker verwacht, dat het geen zin meer zal hebben de reakties naar de minister te zenden, aangezien het moment, waarop alle reakties verwerkt zijn, hoogstwaarschijnlijk zal samen vallen met het indienen van het wetsontwerp door de minister.

Volgens de voorzitter is de meerderheid in het college van curatoren tegen model A als bestuursvorm voor de basiseenheden. Ten aanzien van de inspraak van maatschappijvertegenwoordigers in het bestuur van de universiteit is volgens de voorzitter binnen het college van curatoren de mening verdeeld.

Uit de verdere diskussie komt nog naar voren, dat zowel de bestuurs- als de personeelsdelegatie vinden, dat er waarborgen moeten zijn, dat ambtenaren, die een bestuurlijke funktie gaan beoefenen, hiervan noch voordelen noch nadelen in hun ambtelijke carrière ondervinden. Een wettelijke regeling op dit punt wordt noodzakelijk geacht.

UIT DE D.B.-VERGADERING VAN 26 JANUARI 1970

1. Op 10 februari komt de delegatie uit Trento om een overeenkomst te ondertekenen betreffende de studiemogelijkheden van Utrechtse studenten die Italiaans willen studeren in Trento. Wij publiceerden er reeds over in 'U'
2. Op zaterdag 28 februari a.s. zal aan prof. dr G. J. M. van der Kerk, buitengewoon hoogleraar in de organische scheikunde aan onze universiteit, de prijs uit het 'Nederlands Fonds voor Chemie' worden uitgereikt. Deze prijs wordt eens in de vijf jaren op de sterfdag van de stichter van het fonds, prof. dr. A. F. Holleman, uitgereikt aan een Nederlander, die in het tijdvak van vijf jaar een voortreffelijk onderzoek op chemisch gebied heeft verricht. De uitreiking vindt plaats onder auspiciën van de afdeling Natuurkunde van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen. Plaats: Kloveniersburgwal 29 a te Amsterdam. Tijd: 15.30 uur.
3. Bij k.b. nr. 20, d.d. 23 december 1969, werd m.i.v. 31 augustus 1970 eervol ontslag verleend aan dr. R. van der Veen als gewoon hoogleraar in de algemene plantkunde.
4. K.b. nr. 20, d.d. 18 november 1969, houdende de **intrekking** van de bij k.b. van 9 oktober 1933, verstrekte bevoegdverklaring tot het vestigen van een bijzondere leerstoel bij de faculteit der letteren in de Italiaanse taal- en letterkunde.
5. Bij k.b. nr. 42, d.d. 29 december 1969, werd m.i.v. 1 september 1970 eervol ontslag verleend aan dr. H. Th. Fischer als gewoon hoogleraar in de volkenkunde en de vergelijkende volkenkunde.
6. De werkgroep uit de commissie buitenland van de universiteit heeft een nota ingediend bij het D.B., waarin voorgesteld wordt een commissie én een bureau in het leven te roepen om aangelegenheden betreffende de ontwikkelingsgebieden te behandelen. In 'U' van 6 februari zal de nota worden gepubliceerd. Het D.B. zal onderzoeken wat dit financieel en organisatorisch betekent.
7. De U.S.F. vraagt het D.B. de faculteitsbesturen nog eens te wijzen op het belang van de U.S.F.-verkiezingen. Het D.B. zal aan dit verzoek gehoor geven.

UNIVERSITEIT

AGENDA

30 januari: promotie drs. C. A. Rutgers (Letteren), Hoofdstraat 22, Zetten, op het proefschrift: Jan van Arkel, bisschop van Utrecht. Senaatszaal 15.15 uur.

2 februari: 20.00 uur. Eerste lezing cyclus Fysica '70. Zie onder wiskunde en natuurwetenschappen.

3 en 4 februari: Poème électronique-Edgar Varèse, Le Corbusier. Solo- Mauricio Kagel, Alfred Feussner. Filmproject één- Frits Weiland, John Cage- Klaus Wildenhahn. Studio Stichting Film en Wetenschap, Catharijnesingel 59 (ingang Sternebos), 20.15 uur. Toegangskaarten (kosteloos) verkrijgbaar bij het Inst. voor Sonologie, schriftelijk aan te vragen.

5 februari: promotie drs. J. H. P. Verwey, Ringallee 28, Rozendaal. Senaatszaal, 16.15 uur.

6 februari: promotie drs. L. Okken, Berkenlaan 40, Harmelen. Senaatszaal. 15.15 uur.

8 februari: Cantatedienst, Geertekerk, 19.30 uur.

12 februari: bijeenkomst groep K.I. en Zoötechniek van d' Kon. Ned. Mij. v. Diergeneeskunde. Transitorium II, De Uithof.

12 februari: Bijzondere openbare vergadering Raad van Overleg. Achter den Dom 22; 15.30 18.00 uur.

16 februari: curatorenvergadering; 10.00 uur.

Gamma-Chemie 1970

30 januari: dr. A J. Vergroesen en drs. P. Slump: Fysiologische aspecten, in het bijzonder t.a.v. resp. de lipiden en de eiwitten in de voeding. Organisch Chemisch laboratorium, Croesestraat 79; 11.15 uur precies.

6 februari: ir. H. B Petri: Technologische aspecten. Plaats en tijd zie 30 jan.

13 februari: prof. dr. A. G. M. van Melzen: Ethische aspecten. Plaats en tijd zie 30 jan

Tot 14 februari: Congres wetenschapskritiek. Sociologisch Instituut, Transitorium II.

9 februari: B. van Steenbergen (W 'kgroep 2000): Maatschappijkritiek en sociologie Rode zaal, Transitorium I De Uithof; 14.00 uur.

10 februari: H. Wallenburg (Soc. Instituut, Leiden): Over de rol van de empirie in de sociale wetenschappen Rode zaal, Transitorium I, De Uithof, 12.00 uur

11 februari: F Heyt (Soc. Instituut. Amsterdam): Kritische analyse van enkele opvattingen uit de z.g. Frankfurter Schule Gebouw Trianon, Oude Gracht 252, 15.00 uur.

12 februari: R Koopmans (Bond voor wetenschappelijke arbeiders): Over gebruik en misbruik van de sociologie. Rode zaal, Transitorium I, De Uithof, 11.00 uur.

J. Kruithof (hoogleraar filosofie te Gent): Is de westerse sociologie gealiëneerd? Rode zaal Transitorium I; 15.30 uur.

13 februari: discussie met P. Thoenes en H. Becker over de opleiding in de sociologie. Gebouw Trianon, Oude Gracht 252, 14.00 uur.
De Uithof is vanaf het Centraal Station bereikbaar per bus, lijn 12, die elke 35 minuten over het uur vertrekt.
Voor verdere informatie: Sociologisch Instituut, Heidelberglaan 2, De Uithof. Telefoon 53 91 11, toestel 1892 of 1927. Kamer 21.23.07.

8e UCC-lustrum van 25 - 28 februari met de tentoonstelling chemie-oude cultuur van 19 februari-16 maart in het Centraal Museum te Utrecht.

UNIVERSITEIT EN KERK

Hervormde Studenten Gemeente

Academiedlensten Janskerk 10.30 uur. Zondag 1 febr. ds. Hasselaar, H. Avondmaal; zondag 8 febr. ds. Van Egmond.
Het spreekuur van de beide hervormde predikanten wordt gehouden elke woensdag van 12.00—13 00 uur op de zolder van het U-huis.
In de januari-vergadering van de Cie. voor Kerk en Universiteit namen wij afscheid van jkvr. dr. J. M. van Winter, die gedurende zeven jaar als afgevaardigde van de Leeuwenberghkerk gemeente aan ons werk heeft deelgenomen. Zij wordt opgevolgd door de heer J. R. Boersma.
Er was nog een verandering: drs. S. de Jong nam als penningmeester de plaats in van dr. F. B. van Duyneveldt, die met zijn gezin naar de U.S.A. is vertrokken.
Het grootste deel van de vergadering was gewijd aan de bespreking van een E.U.G.-nota over de samenwerking van de kerken. Vooral is gezocht naar mogelijkheden om verder te gaan dan een vrijblijvend federatief verband van kerken en een slechts incidentele en pragmatische samenwerking.
Aan de sectie politiek, die samengesmolten is met de overeenkomstige sectie van de Geref. studenten gemeente, is verzocht een nota over het studentenprotest samen te stellen ten dienste van de kerkeraden.

ds. J. C. de Bruïne, Van Lidth de Jeudestraat 17, tel. 1 09 34
dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 51 12 72.

Gereformeerd

Diensten: Academie-dienst op zondag 1 febr., 19 15 uur in de Pieterskerk. Voorganger: ds P. Heinen. Organist: de Vries. Medewerking van het koor.

Kring

Woensdagavond 4 februari, 21.30 uur, Willem Barentszstraat 55 Het Lukas-evangelie (deze avond: gedeelte uit Lukas 4).

U.S.P.

Diensten van de studentenparochie: zaterdags: 17.30 uur in Cunera; zondags: 9.30 uur in Cunera; 11.00 en 12.00 uur in de aula; 17.30 uur in Cunera.
Tijdens de dienst van 12.00 uur is er kindercrèche; na deze dienst: koffieuur in Cunera. Door de week: dagelijks om 12.30 uur in Cunera.
Elke donderdagavond is er instuif in de leeszaal van Cunera; iedereen is dan van harte welkom.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK EEN AVOND PER WEEK OPEN

De door velen geuite wens, dat de universiteitsbibliotheek gedurende één avond per week volledig opengesteld zou worden, gaat binnenkort — bij wijze van proef — in vervulling: vanaf 5 februari kunnen donderdagsavonds van 19.00-21.30 uur boeken worden geleend. De leeszalen zullen vanaf 2 februari van maandag t/m donderdag 's avonds geopend zijn van 19.00 - 21.45 uur; zij zullen vrijdagsavonds gesloten zijn. De openstelling overdag en zaterdags blijft ongewijzigd.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 2 94 41 tst. 219:
Knipseldossiers: Instituten Godgeleerdheid (w.o. Theologisch Instituut), Instituten Rechtsgeleerdheid (w.o. Criminologisch en Economisch Instituut), Tentoonstellingen, Universitair Asylfonds, Stad Utrecht in verband met de Universiteit.
Nieuwe boeken: Organisatie Amerikaanse Ziekenhuizen, Kunst, A. J. M. - Opmerkingen over het juridisch onderwijs tussen de 2e en de 20e eeuw, Kreuger, F. H. - Leiding en misleiding in research.
Op het gebied van het Baccalaureaat zijn de volgende artikelen in tijdschriften verschenen: Quod Novum 1 (1968) nr. 4 en 5. Pag. 1-2. Wijnand J. H. - Pro en contra het baccalaureaat (I en II). Trophonios 4 (1968) no. 28-29, pag. 5. Het baccalaureaat en de doelstellingen van het w.o. Folia Civitatis 21 (1968) no. 24, pag. 5. ASVA nota over het baccalaureaat. Verslag P.U.G. 1965 pag. 9-27. Tombe, J. H. des - Het baccalaureaat. Folia Civitatis 21 (1968) no. 13 pag. 1. Het hoger beroepsonderwijs als baccalaureaatsopleiding aan de universiteit.

VACATURES ONTWIKKELINGSLANDEN

Een nieuwe lijst met vacatures voor ontwikkelingslanden ligt ter inzage in het Perscentrum, Pieterskerkhof 13, Utrecht.

JOHANNES PASSION USKO

In september 1969 heeft het Utrechts Studenten Koor en Orkest o.l.v. Jaap Hillen een zeer succesvolle toernee gehouden door Polen. In Krakau, Warschau en Stettin zijn toen uitvoeringen gegeven van de Johannes Passion van J. S. Bach, die met een buitengewoon enthousiasme zijn ontvangen.

Nu zal het USKO op 17 februari a.s., in de samenstelling van de Polentoernee, in Utrecht deze Passie herhalen. Het solistenteam zal daarbij weer als volgt zijn: Maria Suchel, sopraan; Marian Dieleman, alt; Marius van Altena, evangelist; Michiel ten Houte de Lange, tenor; Hans Zomer, Christus;; Ruud van der Meer, bas.
De uitvoering vindt plaats om 20.00 uur in de R.K. kerk aan de Biltstraat De toegangsprijs is *f* 3,50 voor studenten en C.J.P.-houders en *f* 5,— voor anderen.

DEELNAME AAN VOORLICHTINGSDAGEN OP 5, 6, 7 EN 8 JANUARI 1970 IN HET TRANSITORIUM I, DE UITHOF, GEORGANISEERD DOOR DE COMMISSIE VOORLICHTING VAN AANSTAANDE STUDENTEN

Eerste voorkeur t.m. december 1969: uit de schriftelijke aanmelding tot deelname aan de voorlichtingsdagen (opgave op groene kaartjes) is per studierichting nagegaan hoeveel abituriënten inlichtingen wensten over de betreffende studierichting als eerste of enige keuze.

Eerste voorkeur op voorlichtingsdagen 1970: uit de schriftelijke opgave tijdens de voorlichtingsdagen (wit-gele formulieren) is per studierichting nagegaan hoeveel abituriënten inlichtingen wensten over de betreffende studierichting als eerste of enige keuze.

Gevoerde gesprekken 1970: op grond van de gegevens van de studierichtingen (opgave via gele bonnetjes in enveloppen) is per studierichting aangegeven met hoeveel abituriënten gesprekken zijn gevoerd. Voor de studierichtingen, waarvan een voorlichtingsprogramma via t.v. is uitgezonden, is deze opgave uiteraard geen indicatie van het aantal abituriënten dat inlichtingen over deze studierichting heeft ingewonnen. Velen zullen na afloop van een dergelijk programma geen individuele voorlichting meer gevraagd hebben.

De betreffende studierichtingen waren: rechten, geneeskunde, diergeneeskunde, wis-, natuur- en sterrenkunde, farmacie, scheikunde, psychologie, sociologie, culturele antropologie.

TOTAALOVERZICHT VOORLICHTINGSDAGEN

	1e voorkeur t.m 12-12-69	1e voorkeur opvoorl.dagen 1970	gevoerde gesprekken 1970
Godgeleerdheid	25	25	31
Rechten + notariaat	233	252	214
Geneeskunde	275	240	*
Tandheelkunde	90	78	116
Diergeneeskunde	138	103	99
Wiskunde + M.O.	104	79	105
Natuurkunde + M.O.	56	73	82
Sterrenkunde	19	15	34
Scheikunde + M.O.	158	196	145
Biologie + M.O.	171	146	201
Farmacie	45	45	49
Geologie	30	32	41
Geofysica	3	4	14
Natuurk. aardrijksk.	19	15	19
Sociale aardr.	65	47	75
Meteorologie	6	4	13
Nederlands	46	38	50
Klassieke Talen	4	2	9
Frans	43	37	55
Duits	14	8	12
Engels	38	42	52
Spaans	10	11	36
Italiaans en tolk	22	9	24
Portugees	0	—	4
Slavische Talen	8	11	24
Scandinavische Talen	3	1	9
Niet-Europese Talen	0	1	12
Geschiedenis	30	28	57
Kunstgeschiedenis	22	17	34
Muziekwetenschap	16	14	20
Theaterwetenschap	13	9	39
Archeologie	5	5	21
Sociologie	96	119	125
Culturele Antropologie	26	29	49
Psychologie	152	158	206
Pedagogiek	91	92	169
Wijsbegeerte	8	18	39
M.O. studies (niet universitair)	—	—	78
totaal	2084	2063	2468

Gevoerde gesprekken door instanties

Aantal gevoerde gesprekken door de Algemene Voorlichting.

5 januari 1970	280
6 januari 1970	270
7 januari 1970	232
8 januari 1970	214
totaal	996

Aantal gevoerde gesprekken door de U.G.Z.

5 januari 1970	26
6 januari 1970	30
7 januari 1970	20
8 januari 1970	25
totaal	101

Aantal gevoerde gesprekken door de U.S.F.

5 januari 1970	67
6 januari 1970	59
7 januari 1970	38
8 januari 1970	61
totaal	225

Aantal gevoerde gesprekken met de gezelligheidsverenigingen: 470

Aantal gevoerde gesprekken met de levensbeschouwelijke verenigingen voor zover geteld: 45

Dagoverzicht Voorlichtingsdagen

maandag 5 januari 1970

Medicijnen	143	106	*
Tandheelkunde	64	50	57
Diergeneeskunde	71	51	48
Wiskunde	42	39	31
Natuurkunde	28	31	30
Sterrenkunde	9	5	10
Scheikunde	85	101	57
Biologie	84	73	112
Farmacie	34	25	29
Geologie	30	29	39
Geofysica	3	4	14
Meteorologie	6	4	13
Fysische geografie	7	5	4
M.O. Wiskunde	3	1	—
M.O. Scheikunde	0	1)	5
M.O. Natuurkunde	0	1)	
M.O. Biologie	5	7	—
Alfa gymnasiasten	—	—	5
totaal	614	533	454

dinsdag 6 januari 1970

Rechten + notariaat	70	67	52
Psychologie	48	45	50
Geneeskunde	132	148	89
Tandheelkunde	26	28	59
Diergeneeskunde	42	38	30
Wiskunde	37	24	40
Natuurkunde	12	27	32
Scheikunde	42	49	37
Sterrenkunde	8	3	10
Biologie	46	49	48
Farmacie	11	20	20
M.O. Wiskunde	6	3	
M.O. Scheikunde	0	—)	
M.O. Natuurkunde	0	—)	3
M.O. Biologie	0	1	—
Alfa gymnasiasten	—	—	4
totaal	480	502	474

woensdag 7 januari 1970

Rechten + notariaat	68	63	59
Diergeneeskunde	25	17	21
Psychologie	51	55	66
Pedagogiek	43	49	85
Culturele antropologie	26	29	49
Sociologie	50	48	50
Sociale aardr.	65	47	75
Natuurkundige aardr.	12	10	15
Wiskunde	16	19	34
Natuurkunde	16	20	20
Sterrenkunde	2	7	14
Scheikunde	31	46	51
Biologie	36	26	41
M.O. Wiskunde	—	—	—
M.O. Natuurkunde	—	—	—
M.O. Scheikunde	—	—	—
M.O. Biologie	—	—	—
Geologie	—	3	2
totaal	441	440	582

donderdag 8 januari 1970

Godgeleerdheid	25	25	31
Rechten + notariaat	95	131	103
Nederlands	46	38	50
Klassieke Talen	4	2	9
Frans	43	37	55
Engels	38	42	52
Duits	14	8	12
Spaans	10	11	36
Portugees	0	—	4
Italiaans + tolk	22	9	24
Scandinavische Talen	3	1	9
Niet-Europese Talen	0	1	12
Geschiedenis	30	28	57
Kunstgeschiedenis	22	17	34
Musicologie	16	14	20
Theaterwetenschap	13	9	39
Archeologie	5	5	21
Psychologie	53	64	90
Pedagogiek	48	46	84
Sociologie	46	71	75
Wijsbegeerte	8	18	39
Slavische Talen	8	11	24
M.O. Studies (niet-universitair)	—	—	78
totaal	549	588++	958

++ Aan het eind van de donderdag waren de wit-gele formulieren op. Het aantal abituriënten is echter wel geteld, n.l.: 627. Eerste voorkeur studie is niet meer genoteerd.

1e kolom: verwacht; 2e kolom: gekomen.

Maandag 5 januari 1970				
Abituriënten	614		533	
Begeleiders		476		323
Dinsdag 6 januari 1970				
Abituriënten	480		502	
Begeleiders		374		260
Woensdag 7 januari 1970				
Abituriënten	441		440	
Begeleiders		273		129
Donderdag 8 januari 1970				
Abituriënten	549		627	
Begeleiders		301		150
Totaal	2084		2102	
		1424		862
		3508		2964

* De telling geneeskunde was niet volledig.

MEDEWERKERS

VAKATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris staat vermeld, zal het salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de aow-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Bij het bureau personeelsadministratie zijn plaatsingsmogelijkheden voor enige

ADMINISTRATIEVE MEDEWERKERS(STERS)

Hun taak zal voornamelijk bestaan uit het registreren van personeelsgegevens; de verzorging van aanstellings-, bevorderings- en ontslagbescheiden; informatieverzorging inzake het personeelsbestand, alsmede de inputverzorging voor de mechanische verwerking van alle personeelsgegevens. Wij vragen: mulo-diploma; goede typevaardigheid; leeftijd tussen 21 en 30 jaar. Wij bieden: een salaris dat ligt tussen bruto *f* 562,— en *f* 974,— per maand (inpassing geschiedt aan de hand van leeftijd, opleiding en ervaring); de premie aow is voor rekening van de werkgever; bij goede taakvervulling zijn promotiemogelijkheden aanwezig. Nadere inlichtingen omtrent deze functies worden gaarne verstrekt door het hoofd van genoemd bureau. Telefoon 2 94 41 toestel 256.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 750.

Bij de afdeling interne controle en administratieve organisatie is een vakature voor een beginnend

ASSISTENT

Genoemde afdeling oefent o.m. controle uit op het financiële gebeuren bij de universiteit en verstrekt advies op het gebied van de administratieve organisatie. Van de assistent wordt verwacht, dat hij, na een inwerkperiode, in staat is om in klein team-verband, zelfstandig mee te helpen om het controleprogramma uit te voeren. De voorkeur gaat uit naar een enthousiaste jongeman van 17 tot 23 jaar, in het bezit van een mulo of hbs diploma en studerend voor of in het bezit van het praktijkdiploma boekhouden. Verdere studie wordt gestimuleerd.

Eigenhandig geschreven sollicitatiebrieven kunnen worden gericht aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht onder vermelding van nr. IC 751.

Bij de interne dienst van het bureau van de universiteit kan geplaatst worden een

A. OFFSETDRUKKER

De voorkeur gaat uit naar een (jongere) kracht met ervaring, opgedaan in een huisdrukkerij of dergelijke en die bij voorkeur, bekend is met de multilith-offsetapparatuur. Salaris: volgens rijksregeling mogelijk tot *f* 804,71 bruto per maand.

B. BODE

Taak: het assisteren bij alle voorkomende bode-portiers en interne expeditiewerkzaamheden.
Vereist: goede dienstverlenende instelling, handig in het verrichten van kleine reparaties aan gebouwen of installaties en bereidheid om in de vakantietijd of ziekte van een der chauffeurs als hulpchauffeur te fungeren. Rijbewijs B-E. Aanstelling zal geschieden in de rang van rijksambtenaar E of F (max. salaris *f* 804,71 of *f* 760,96 per maand) afhankelijk van leeftijd en ervaring.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht, 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 752 voor functie A en nr. 753 voor functie B.

De algemene dienst, een groeiende dienstverlenende organisatie in het universiteitscentrum „de Uithof", heeft als taak o.a. het dagelijks beheer van gebouwen; het exploiteren van kantines en de telefooncentrale; bewakingsdiensten; het regelen van bezoeken etc. Veel van deze aanvragen en inlichtingen lopen via een klein secretariaat van deze dienst. Voor dit dynamisch middelpunt zoeken wij nu een

AFDELINGS SECRETARESSE

Zij zal samen met een collega moeten zorgen voor: de korrespondentie; het bijhouden van de agenda van 4 leidinggevende functionarissen; het geven van telefonische, schriftelijke en mondelinge informaties; verslaan van vergaderingen etc. Verder zal zij zelfstandig moeten zorgen voor het bijhouden van het archief en de registratie en signalering van in- en uitgaande post. Hiertoe is nodig: voltooide mavo-mulo-opleiding; diploma en ervaring in steno-typen; diploma secretaresse strekt tot aanbeveling; het diploma archiefverzorging of de bereidheid dit diploma te behalen; ervaring om aan de hand van summiere gegevens een goede correspondentie te voeren; enige kantoorervaring; goede kontakteigenschappen, telefonisch en mondeling; stabiliteit en zelfstandigheid om deze drukke werkzaamheden aan te kunnen; leeftijd niet boven 30 jaar.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder nummer 754. U kunt nadere inlichtingen verkrijgen bij de algemene dienst tel. 030 - 53 91 11, toestel 2048 en 2049.

De algemene dienst, een groeiende dienstverlenende organisatie in het universiteitscentrum „de Uithof", heeft als taak o.a. het dagelijks beheer van gebouwen; het exploiteren van de kantines, telefooncentrale; bewakingsdiensten; het regelen van bezoeken etc. Voor het vastleggen van de bedrijfsgegevens en het verzamelen van gegevens voor beleidsbeslissingen zoeken wij een

ASSISTENT voor de BEDRIJFSADMINISTRATEUR

die o.m. als taak zal krijgen: het zelfstandig voeren van de kantine-administratie; het verwerken van de administratieve gegevens in de boekhouding; het gezamenlijk opstellen van bedrijfsoverzichten, kostprijzen e.d.; het zonodig vervangen van de bedrijfsadministrateur; het telefonisch kontakt houden met leveranciers, magazijnen en kantines. Voor deze functie wordt gevraagd: voltooide mulo-opleiding; praktijkdiploma boekhouden en ruime ervaring in soortgelijke werkzaamheden; typevaardigheid; leeftijd plm. 25 jaar. U kunt nadere inlichtingen verkrijgen bij de algemene dienst tel. 030-53 91 11 toestel 2048 of 2049.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 755.

Godgeleerdheid

Bij de faculteit der godgeleerdheid, gevestigd in het universiteitscentrum „de Uithof", kan met spoed worden geplaatst een

TYPISTE NEDERLANDS

in het bezit van het mulo-mavo-diploma en het type-diploma (het steno-diploma strekt tot aanbeveling) met een goede kennis van de nederlandse taal. Leeftijd tot 25 jaar.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan prof. dr. D. J. Hoens, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht.

Rechten

Door de gestadige toename van de werkzaamheden op het economisch instituut hebben wij dringend behoefte aan een

ASSISTENT-SECRETARESSE

Haar taak omvat zeer gevarieerde werkzaamheden o.m. het geven van inlichtingen aan bezoekers en studenten. Dit vereist een grote mate van zelfstandigheid. Onze voorkeur gaat uit naar iemand met een middelbare opleiding alsmede type-vaardigheid, die bij gebleken geschiktheid op goede toekomstmogelijkheden kan rekenen. Wilt u nadere inlichtingen, belt u dan onze secretaresse, mevrouw J. H. Heibloem, tel. 030-11965.

Schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan de hoogleraar-beheerder van het economisch instituut, Boothstraat 1c, Utrecht.

Geneeskunde

Bij het bureau van de faculteit der geneeskunde kunnen geplaatst worden

A. een **SECRETARESSE**

voor de hoogleraar van de afdeling ziekenhuiswetenschappen,

B. een **SECRETARESSE**

voor de afdeling algemene zaken. Vereisten: diploma middelbare school; diploma secretaresse-opleiding of diploma's stenografie nederlands en typen; ervaring, zo mogelijk als zelfstandig secretaresse.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nummer 100-secr.a. resp. 100-secr.b.

Bij het bureau van de faculteit der geneeskunde kan geplaatst worden een

TYPISTE-ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

leeftijd ongeveer 20 jaar; mulo-niveau; bezit typediploma vereist.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nummer 100-typ.

Bij het laboratorium voor fysiologie kan wegens ziekte voor enige tijd ter vervanging worden geplaatst een

KANTINE-JUFFROUW

Aanmelding en inlichtingen bij de beheerder va het laboratorium voor fysiologie, Vondellaan 24, Utrecht, tel. 030-88 22 21.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het fysisch laboratorium bestaat een vacature voor een

TYPISTE-ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

voor halve dagen (08.30-12.30 uur). Haar taak zal zijn het assisteren van de secretaresse van de beheerder, wat betreft typen en administratief werk. Vereisten: mulo-opleiding, type-diploma; enige kantoorervaring; leeftijd tot 30 jaar.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6 te Utrecht.

Het fysisch laboratorium vraagt voor een van haar afdelingen in het universiteitscentrum „de Uithof" (Transitorium I) een

MEDEWERKER voor REPRODUKTIE-WERKZAAMHEDEN

Deze service-taak eist een grote accuratesse en zelfstandigheid. Naast bediening en onderhoud van stencil-, lichtdruk-, fotokopieer- en eventueel offset-apparatuur wordt voorts eenvoudig tekenwerk (o.a. grafieken) verricht. Het spoedeisend karakter dat het werk vaak draagt, vereist iemand, die snel kan en wil werken. Ervaring in reproduktie-werk is gewenst.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, Utrecht.

Per 1 april 1970 kan bij de afdeling micropaleontologie van het geologisch instituut geplaatst worden een

STRATIGRAAF-MICROPALEONTOLOOG

Aanstelling in een van de wetenschappelijke medewerkersrangen, afhankelijk van leeftijd en ervaring.
Sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling micropaleontologie, Oude Gracht 320, Utrecht.

Letteren

Aan het instituut De Vooys voor nederlandse taal- en letterkunde komt met ingang van 1 maart 1970 een plaats vrij voor een

SECRETARESSE

De voorkeur wordt gegeven aan iemand met middelbare schoolopleiding, die accuraat kan typen, zelfstandig eenvoudige brieven kan schrijven en vergaderingen kan notuleren. Leeftijd van 20 tot 35 jaar. Salarisgrenzen afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring van **f 671,— tot f 974,—** bruto per maand. De [illegible] mie aow-aww komt ten laste van het rijk.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het instituut De Vooys, Emmalaan 29 te Utrecht.

Sociale wetenschappen

Het pedagogisch instituut zoekt een vrouwelijke

ADMINISTRATIEVE KRACHT

Onder leiding van het hoofd van de instituutsadministratie zal zij, in samenwerking met enige collegae, administratieve werkzaamheden moeten kunnen verrichten. Opleiding: mulo- of mavo-diploma; goede type-vaardigheid is gewenst; ervaring in de administratieve sektor strekt tot aanbeveling. Datum van indiensttreding: zo spoedig mogelijk.

Brieven aan de beheerder van het pedagogisch instituut, Trans 14, Utrecht. U kunt telefonisch inlichtingen inwinnen bij drs. H.A.J. Roefs, pedagogisch instituut, tel. 030-2 53 51 toestel 230.

Interfaculteit aardrijkskunde en prehistorie

Het geografisch instituut, Transitorium II, de Uithof, Utrecht, vraagt op het secretariaat een

ADMINISTRATIEVE KRACHT

voor hele dagen. Gevraagd wordt: goede type-vaardigheid; aanpassingsvermogen aan wisselende situaties; aangeboren bereidheid tot helpen; opleiding: middelbare school. Geboden wordt: aantrekkelijke werkomgeving in kl. team-verband; een salaris, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring.

Uw schriftelijke sollicitatie wordt gaarne ingewacht bij de beheerder van bovengenoemd instituut, Heidelberglaan 2, Utrecht.

Diergeneeskunde

Bij de faculteit kan bij een van de klinieken in het universiteitscentrum „de Uithof" worden aangesteld een

MEDEWERKSTER VOOR DE HUISHOUDELIJKE DIENST

Haar werzaamheden zullen bestaan uit: controle op de wasbehandeling van het linnengoed; schoonmaakwerkzaamheden in het staffgebouw; koffieverzorging voor bezoekers, vergaderingen etc.

Aanmelding dagelijks van 9-12 en 14-17 uur bij de personeelsafdeling, Biltstraat 172 te Utrecht. (tel. 030-71 55 44 toestel 441)

Wij zoeken voor de vervulling van een komende vacature contact met een accurate en zelfstandige

SECRETARESSE

Haar werkzaamheden zullen o.a. omvatten:

de voorbereiding en de verslaglegging van vergaderingen; de verzorging van de correspondentie en rapporten (veelal van vertrouwelijke aard); het bijhouden van de agenda, dossiervorming e.a.; het onderhouden van contacten met verschillende afdelingen en bureaus, zowel binnen als buiten de faculteit.

Zij zal hierbij worden geassisteerd door een jongere medewerkster.

Gedacht wordt aan een directiesecretaresse (leeftijd tot ca. 45 jaar), die na een middelbare schoolopleiding als secretaresse een gedegen ervaring heeft verkregen.

Bij het Anatomisch Instituut kan worden aangesteld een

BIOTECHNISCH LABORANT

Hij zal de navolgende werkzaamheden verrichten:

Het assisteren bij de operaties; het vervaardigen en onderhouden van anatomische preparaten t.b.v. het museum; het voorbereiden van dieren voor de secties e.a.

Bij de Veterinaire Apotheek kan worden aangesteld een

BEDIENDE

leeftijd 20-40 jaar.

Bij het Laboratorium voor Fysiologie kan worden aangesteld een

KLINISCH ANALISTE

met belangstelling voor klinisch onderzoekwerk. Zij zal medewerken aan onderzoek op het gebied van hart en bloedcirculatie, nierfunctieonderzoek enz., in hoofdzaak bij de kleine huisdieren.

Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij prof. dr. Chr. Romijn, tel. 030-71 55 44 toestel 386

Bij het Pathologisch Instituut kan worden geplaatst een

HISTOLOGISCH ANALISTE

die zal medewerken aan de research op het gebied van de (enzym) histochemie en de immunufluorescentie;

en een

HISTOLOGISCH LABORANT

die in hoofdzaak zal worden ingezet bij het routineonderzoek.

Geen nacht- en weekenddiensten.

Bij het Instituut voor Parasitologie en Parasitaire ziekten in het universiteitscentrum „de Uithof" kan worden aangesteld een

ASSISTENT SECRETARESSE

voor halve dagen
Haar werkzaamheden zullen bestaan uit het typen van rapporten en verslagen, bibliotheekverzorging o.a. administratieve werkzaamheden.

Opleiding tenminste mulo-havo en een goede type-vaardigheid. Werktijden 13-17.15 uur.

De kliniek voor Inwendige ziekten en Gerechtelijke Diergeneeskunde, Universiteitscentrum „de Uithof" vraagt in verband met het betrekken van de nieuwe kliniek een

DIERVERZORGER

die o.a. zal worden ingeschakeld bij het specialistisch onderzoek, in de sterilisatieafdeling etc.

STUDENTEN

VERKIEZINGSKANDIDATEN

Van enkele faculteiten zijn al (voorlopige) lijsten binnen met verkiezingskandidaten, voor de verkiezingen van de usf-grondraad-nieuwe stijl, die 10, 11, 12 februari gehouden zullen worden. Tot 9 februari kan men zich kandidaat stellen. Dit kan men door in te tekenen op lijsten op instituutsmededelingenborden of door contact op te nemen met de studiecommissie of de usf (Wilhelminapark 23 - tel. 51 09 11).
Hier volgen de kandidatenlijsten:
Rechten:
D. v. d. Heijde; Th. Akkermans; Els Sprenger; Jaap Koopman.
Theologie:
Lijst 1: Jan Jaap Ruiter; Eddy Reefhuis. Lijst 2: Ed Boaz; Jaap Gruys.
Wis-, natuur- en sterrenkunde
Nieko Uppelschoten; James van Lidth de Jeude; Wil de Ruijter; Hans Maassen.
Scheikunde:
Lijst 1: Henk Gazendam; lijst 2. Pol v. Rossum; Floris Beijen.
Biologie:
Chris Schürmann; Hanny Sliepen; Margriet Damen.
Soc. cult. wetensch. en filosofie
Hans Jonkhart; Chris Verstappen; Herman Vos; Eugène Geradts; Kees Kalkman; Ben Boog; Wil Arts.
Pedagogie
Anne Groenewegen; Rob de Lange; Rob v. Oostenbrugge; Geert Sengers.
Klass. en niet-westerse talen
Douwe Yntema.

usf-perssecretariaat

ASVU

Het bestuur van de Associatie Studieverenigingen Utrecht (A.S.V.U.) voor het jaar 69/70 wordt gevormd door: praeses: Ferdinand Lekkerkerker, Pelmolenplantsoen 8, tel. 1 77 57; abactis: Anneliet Vorstman, Koningslaan 74, tel. 2 20 34; fiscus: Ed Hulshof, Corn. Houtmanstraat 10 bis, tel. 71 38 78.

FUG - activiteitenoverkoepeling

Zondag 1 februari: Veritas: 22.00 uur café-chantant.
Maandag 2 februari: Veritas: 22.30 uur huiselijk feest. Veritijnen gratis. FUG-leden: *f* 0,50. Niet FUG-leden: *f* 1,—.
Woensdag 4 februari: N.V.V.S.U.: 20.00 uur (Mariaplaats 3) klassiek en jazz pianorecital door Herman Moerman. S.S.R.: 20.00 uur pop, underground, spelletje.
Vrijdag 6 februari: corps: carnavalsfeest. (organisatie: muilezels). Toegang: *f* 3,50.

NAKENNISMAKINGSTIJD VERITAS

Veritas houdt van 12 februari tot en met 20 februari een nakennismakingstijd voor hen die alsnog lid wensen te worden. Inlichtingen bij het bestuur Kromme Nieuwe Gracht 54, telef. 1 62 60.

HEROPENING LUNCHBAR VERITAS

Vanaf 2 februari heropening lunchbar Veritas, Kromme Nieuwe Gracht 54; van 12.15-13.45 uur.
Verkrijgbaar o.a.: soep, diverse broodjes, uitsmijters, tosties, (fris)dranken, fruit en rookartikelen. Onze specialiteit: twaalfuurtje Veritas!
Naast lunchbar ook de keuken geopend van 12.00-14.00 uur; warme maaltijd *f* 1,85; soep *f* 0,25; nagerecht *f* 0,25.

BELEIDSRAAD

Besluiten genomen in de vergadering van de Beleidsraad voor Collectieve Voorzieningen t.b.v. Studenten op donderdag 15 januari 1970.

1. De begroting van de commissie Vormingswerk is na de toelichting van deze commissie hierop, goedgekeurd.
2. De Commissie Vormingswerk heeft toestemming gekregen ter voorbereiding van de cursus Sociale Vaardigheid voor studenten een bedrag van *f* 7200,— te besteden.
3. Per student wordt aan de Commissie Sociale Zorg voor Studenten een bedrag van *f* 1,50 toegekend.
4. Aan curatoren zal worden bericht, dat de beleidsraad instemt met het plan voor een roeibaan nabij Zeist, die ingepast wordt in een recreatief bestemmingsplan met een open karakter, omdat de studenten hiervan mede kunnen profiteren.
5. Aan de FUG wordt voorlopig uitstel verleend voor het evaluatierapport over de openstelling van de gezelligheidsverenigingen.
6. De vraag, die zich voordoet of de universiteit voorzieningen moet subsidiëren, indien hieraan ook door niet-studenten kan worden deelgenomen, zonder dat subsidie van andertwege komt, is uitvoerig besproken en zal in de vergadering van 19 februari weer aan de orde worden gesteld.
7. Een formeel besluit over het quorum van de vergaderingen en de wijze van stemmen zal in het reglement bij de werkbasis van de beleidsraad worden opgenomen.

Agenda

voor de openbare vergadering van de Beleidsraad voor Collectieve Voorzieningen t.b.v. Studenten op 19 februari, in de curatorenkamer van het gebouw Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.
Aanvang: 9.30 uur

1. Opening en vaststellen van het verslag van de vergadering van 15 januari 1970.
2. Ingekomen stukken en mededelingen.
3. Commissie Voorlichting van a.s. studenten.
4. Financiën: a. overschotten 1969; b. verleende kredieten 1970.
5. Standpunt van de beleidsraad t.a.v. subsidiëring van voor niet-studenten open te stellen faciliteiten.
6. Sportnota.
7. Samenstelling van de Agendacommissie.
8. Rondvraag.
9. Opvolging prof. Slot (Het gedeelte van deze vergadering, dat gaat over de keuze van de persoon is besloten).
10. Sluiting.

De stukken zullen ter inzage liggen op het bureau van de U.S.F., Wilhelminapark 23.

STUDENTENHUISVESTING

Op 14 januari 1970 vergaderde het Algemeen Bestuur van de Stichting. Aan de notulen zijn de volgende punten ontleend:

1. De heer P. J. M. van Asseldonk woonde voor het eerst als bestuurslid en de heer A. Bekkenkamp als alg. directeur de vergadering bij.
2. De hearing inzake de woonomstandigheden in het IBB-complex, die aanvankelijk eind 1969 zou worden gehouden, zal nu alsnog georganiseerd worden door de Dienst SSH, waartoe een voorbereidingscommissie werd benoemd.
3. Met betrekking tot het onderwerp „gemengde bewoning" werd besloten, dat deze zaak nader zal worden onderzocht. In principe zijn hier geen bezwaren tegen. Na onderzoek zal er in ieder geval eerst een experimentele fase dienen te zijn.
4. De maximum-leeftijd voor bewoners blijft 30 jaar. Wel worden er zekere dispensatiemogelijkheden geboden in bijzondere gevallen.
5. Momenteel vindt een onderzoek plaats naar de woonsatisfactie en de beheerstructuur van het IBB-complex. Dit onderzoek wordt door de studentes mevr. Van Embden-Wolff en mej. Schuringa onder auspiciën van het Sociologisch Instituut en het Soc. Psychologisch Instituut uitgevoerd. Dit onderzoek zal duren tot juni 1970. Een kleine commissie begeleidt dit onderzoek. In deze commissie is nog plaats voor een student(e) die een bijdrage kan en wil geven voor dit belangrijke onderzoek. Opgave gaarne zo spoedig mogelijk bij de dienst SSH, Maliesingel 38, tel. 030 - 13441.
6. De vergaderingen van het Algemeen Bestuur zullen in het vervolg openbaar zijn, met dien verstande dat ter beoordeling van de voorzitter bepaalde punten een besloten bijeenkomst noodzakelijk kunnen maken. De eerstvolgende vergadering van het AB zal plaats vinden op 25 maart a.s. om 14.00 uur in de Curatorenkamer. Toehoorders zullen geen spreekrecht hebben. De vergaderingen van het Dagelijks Bestuur zullen om praktische redenen besloten zijn, al kunnen wel voor bepaalde punten gasten worden uitgenodigd. Alle stukken van het DB worden nadien aan het AB voorgelegd.
7. Het jaarverslag van de scheidende directeur, de heer C. H. Vermeulen werd goedgekeurd met dank aan de samensteller.

Gegadigden dienen in het bezit te zijn van het diploma L.L.S. en bij voorkeur de dierverzorgers-biotechnisch laborantenopleiding te hebben gevolgd.

Bij de Kliniek voor Verloskunde en Gynaecologie, afd. Kunstmatige Inseminatie in het Universiteitscentrum „de Uithof" kan wegens uitbreiding worden aangesteld een

LABORATORIUMBEDIENDE

De werkzaamheden bestaan uit eenvoudig laboratoriumwerk, onderhoud van laboratoriumglaswerk, assistentie op de Afd. verzending e.a.
Gegadigden dienen bereid te zijn de laborantencursus te volgen. Na het behalen van het diploma is bevordering tot laborant mogelijk.

Sollicitaties met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de personeelsafdeling van de faculteit, Biltstraat 172 te Utrecht.

STUDIE IN HET BUITENLAND

De Rotary Foundation, een stichting van Rotary International, biedt een student(e) de gelegenheid om gedurende een studiejaar (1971-1972) aan een buitenlandse Universiteit te studeren. Vergoed worden de heen en terugreis en alle kosten van verblijf, studie en levensonderhoud in het desbetreffende land. Keuze kan worden gedaan uit ongeveer honderdveertig landen, waar Rotaryclubs zijn gevestigd.

Verder gelden o.m. de volgende voorwaarden:
1. ongehuwd, goede gezondheid en onbesproken gedrag;

2. tussen 20 en 28 jaar oud (per 1 juli 1971);

3. in het bezit zijn van een „Bachelor's degree" of een daarmee gelijk te stellen studieresultaat behaald hebben;

4. goede studieresultaten;

5. beheersing van de taal van het land van keuze; eventueel is een bijscholing van drie maanden mogelijk;

6. de uitgezondene moet bereid en in staat zijn om voor Rotaryclubs in het land zijner keuze en bij terugkeer in Nederland voordrachten te houden;

7. naaste familieleden van Rotarians komen niet in aanmerking.

Zij, die belangstelling hebben voor de geboden uitzending, dienen zich zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 17 februari 1970, aan te melden bij mej. H. de Kruyff, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 29441, toestel 147.

BEURZEN

De Belgische regering stelt een aantal studiebeurzen beschikbaar voor studenten die het kandidaatsexamen hebben afgelegd.
Inlichtingen zijn verkrijgbaar bij de afd. Internationale Betrekkingen van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, Nieuwe Uitleg 1, Den Haag, telefoon 62 43 11, toestel 472.

GESLAAGD

Doctoraal rechtsgeleerdheid: J. F. Th. Becker, Arnhem; J. H. L. M. van Kempen, Den Bosch; H. D. Teenstra, notariële studierichting Utrecht.
Semi-arts: mevr. C. C. v. Bemmel-Ackerman, Eefde; A. K. v. d. Heide, mej. E. H. Klok, Utrecht; A. J. J. Marissen, Oud Zuilen; F. H. F. Plantema, Amersfoort.
Arts: J. C. Boekhorst, Arnhem; C. H. H. Hagelund, H. G. Meijer, J. Pedersen, Utrecht.
Doctoraal farmacie: H. C. van Anken, Utrecht.
Dierenartsexamen: P. T. C. H. v. d. Goor, Deurne, G. T. W. v. d. Meer, Wilnis; J. Weyman, Tiel; J. F. Kotter, Utrecht.

GRONDRAADVERKIEZING USF

Voor de subfaculteit wiskunde sterrenkunde en natuurkunde zal een verkiezingsbijeenkomst worden georganiseerd op 4 februari a.s. om 20.00 uur op het Fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat. Hier zullen de kandidaten van deze subfaculteit hun programmapunten naar voren brengen. Iedere belangstellende is welkom.

FACULTEITEN

RECHTEN

TELEFOONWIJZIGING

Het telefoonnummer van het instituut voor staats- en administratiefrecht, Maliesingel 41, is gewijzigd in: 2 36 41.

STUDIEGIDS

Op het bureau der faculteit, Boothstraat 1c, kunnen worden afgehaald de gewijzigde pagina's aan te brengen in de losbladige studiegids. De bundel pagina's wordt uitsluitend verstrekt op vertoon van pagina A 1 (Inhoudsopgave) van de studiegids.

RECHTBANKONDERZOEK

voor B I strafprocesrechtstudenten.
Vanaf verschijnen van dit blad liggen op het Criminologisch instituut intekenlijsten klaar voor 4 zittingen in februari van de rechtbank Utrecht, steeds 's ochtends.
I.v.m. de beperkte plaatsruimte in de zaal is opgave op het Instituut, Koningslaan 10, noodzakelijk.

KANDIDAATSOPLEIDING

Op het hoorcollege HO 1 (Achter de Dom, zaal 24) op woensdag 11 februari van 9.00 - 11.00 uur voor de werkgroepen L t/m W en van 14.00 - 16.00 uur voor de werkgroepen A t/m K alsmede voor de deelnemers aan het demonstratiecollege zal worden behandeld: „Zakelijke rechten, in het bijzonder de dertiende penning".
Het demonstratiecollege wordt die dag, alsmede elke 2e woensdag van de maand verschoven naar 16.00 - 18.00 uur (Achter de Dom, zaal 24).

MICRO-ECONOMIE

Het bij het deeltentamen van 19 december j.l. gemaakte werk ligt voor de deelnemers ter inzage bij de secretaresse van het Economisch instituut. De deelnemers kunnen hun werk vergelijken met de na het deeltentamen verstrekte uitwerking. De eventueel dan nog resterende vragen kunnen besproken worden met een van de wetenschappelijke medewerkers: mr. dr. P. W. Huizenga, spreekuur woensdag 13.30 tot 14.30 uur; of drs. F. Bergman, spreekuur dinsdag 16.00 tot 17.00 uur; of na telefonische afspraak.

DOCTORAAL EXAMENS/TENTAMENS

Voor mondelinge doctoraal examens/tentamens, af te leggen in maart, liggen intekenlijsten bij mevr. De Wilde, Boothstraat 1 c, vanaf dinsdag 17 februari a.s. des ochtends om 9 uur.

Einddoctoraal examen of D II examen oude stijl kan men te allen tijde afspreken maar liefst niet later dan drie à vier weken voor de gewenste datum.

Datum voor intekening voor examens na Pasen wordt in dit blad bekend gemaakt.
Extranei kunnen ook schrijven of telefoneren, tel. 1 19 65.

GENEESKUNDE

GEPROMOVEERD

Op 27 januari promoveerde de heer J. Verhoef, wonende te Utrecht, Weerdsingel O.Z. 59 bis, tot doctor in de geneeskunde op het proefschrift getiteld: Fagotypering van coagulase-negatieve stafylococcen.
Promotor was prof. dr. K. C. Winkler, gewoon hoogleraar in de besmettingsleer.

MEDISCHE PSYCHOLOGIE - EERSTEJAARS

De cursus medische psychologie voor eerstejaars zal bestaan uit een achttal groepsbijeenkomsten, verspreid over acht weken. De bijeenkomsten zullen starten in de week van 23 tot 27 februari.
In de week daaraan voorafgaand zal er een gezamenlijke bijeenkomst zijn.
De groepsindeling en de tijden en plaatsen, waar deze groepen zullen samenkomen zal binnenkort aan alle deelnemers worden toegezonden, evenals nadere gegevens over de eerste bijeenkomst.

TENTAMEN OOGHEELKUNDE DEELNEMERS BLOKCURSUSSEN

Het tentamen oogheelkunde voor de deelnemers aan de blokcursussen van 15 - 20 december 1969 en van 12 - 17 januari 1970 of aan een vorige blokcursus zal plaats vinden op zaterdag 21 februari om 9.00 uur in de collegezaal van het Physiologisch laboratorium, Vondellaan 24, Utrecht.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

Op 19 januari promoveerde de heer W. J. Middelhoven, Albardawg 135, Wageningen, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift: De afbraak van arginine in bakkersgist.

Promotor was prof. dr. ir. E. G. Mulder te Wageningen.
Op 21 januari promoveerde de heer J. A. Leussink, Ravellaan 75, Utrecht tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift: The spatial distribution of inductive capacities in the neutral plate and archenteron roof of urodeles. (De ruimtelijke verdeling van het inductievermogen in de neurale plaat en het oerdarmdak van Urodelen).
Promotor was prof. dr. P. D. Nieuwkoop.
Op 26 januari promoveerde de heer H. Klunder, Frans Halsstraat 22B, Utrecht tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift: De compton-verstrooiing in de röntgenspectrometrie.
Promotor was prof. dr. G. Dijkstra.

Dr. J. A. L. Leussink

Dr. H. Klunder

FYSICA '70

2 februari 20.00 uur, Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6: prof. dr. H. G. van Bueren (Raad voor de Kernenergie) en dr. H. J. G. Meyer (D'66 werkgroep wetenschapsbeleid) spreken over de verdeling van overheidsgelden voor research en over wetenschapsbeleid; discussieleider: Wouter Koning.

GRONDRAADSVERKIEZING U.S.F.

Voor de Subfaculteit wiskunde, sterrenkunde en natuurkunde zal een verkiezingsbijeenkomst worden georganiseerd op 4 februari a.s. om 20.00 uur op het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat. Hier zullen de kandidaten van deze subfaculteit hun programmapunten naar voren brengen. Iedere belangstellende is welkom!

S2-MEDEDELINGEN

U.S.F.-Grondraad

In nummer 18 van 'U' werd de indruk gewekt dat behalve de twee genoemde kandidaten geen kandidaatstellingen meer mogelijk zouden zijn. Ieder die belangstelling heeft, kan zich echter nog bij S2 opgeven: Postvakje S2, Fysisch Laboratorium.

Excursie Philips

Op 9 februari is er een excursie naar Philips. Er wordt een bezoek gebracht aan de Hoofdindustriegroep Licht, en bij hoge uitzondering aan het Natuurkundig Laboratorium. De intekenlijsten hangen op de verschillende instituten.

Borrels

Het is de bedoeling dat in het Trefcentrum aan de I.B.B. vanaf 22 januari, donderdagsavonds om de veertien dagen, een borrel wordt georganiseerd. Aanvang: 21.00 uur.

CAPUT COLLEGE SYSTEEMTHEORIE

Het caput college systeemtheorie voor het tweede semester, dat 27 januari 9.15 uur, Bijlhouwerstraat 6 begon, zal de volgende onderwerpen omvatten:
1. Filterbeschrijving met polen en nulpunten; 2. Demonstreren; 3. Minimum-fase systemen; 4. Correlatie functies en vermogensdichtheidsspectra; 5. Maximum lengte reeksen en andere testsignalen; 6. Digitale filter procedures.
Zoveel mogelijk wordt aansluiting gezocht bij recente artikelen over deze onderwerpen (kopieën worden uitgereikt) alsmede bij enige hoofdstukken uit: Gold, Radar: Digital processing of signals.

TENTAMEN FYSISCHE MEETMETHODEN

Dinsdagmiddag 3 februari is in het Transitorium I weer gelegenheid voor schriftelijk tentamen fysische meetmethoden. Aanvang 14.30 uur. Aanmelden in kamer 210 van het Fysisch laboratorium.

COLLEGE KERNFYSICA VOOR VOORKANDIDATEN

Het college caput kernfysica van prof. dr. ir. A. M. Hoogenboom voor vóórkandidaten N en A begint op woensdag 28 januari a.s. van 11.15-12.00 uur en 12.15-13.00 uur in Transitorium I.

COLLEGE PROF. CONTI

Het college „Observationel approach to stellar evolution" van prof. Conti begint een week later dan oorspronkelijk in 'U' aangekondigd werd, dus op woensdag 4 februari te 11.00 uur in de collegezaal van de Sterrenwacht.

SCHEIKUNDE

COLLEGE MOLECUULSPECTROSCOPIE

Het college molecuulspectroscopie (tweede deel) van prof. M. P. Groenewege en dr. D. H. Zijp zal beginnen op donderdag 29 januari om 15.15 uur in het Lab. voor algemene chemie, onderwerp: „Vibratiespectra, speciaal i.v.m. Raman-effect".

DISCUSSIES OVER DE BESTUURSSTRUCTUUR DER SUBFACULTEIT

De discussies over de nota bestuursstructuur der subfaculteit scheikunde — gepubliceerd in 'U' van 9-1-1970 — zullen instituutsgewijs plaatshebben volgens onderstaand rooster:
Organisch Chemisch Laboratorium op 3 februari om 16.00 uur in de collegezaal.
Biochemisch Laboratorium op 4 februari om 16.00 uur in de collegezaal.
Van 't Hoff Laboratorium op 5 februari om 16.00 uur in de collegezaal
Laboratorium voor Kristalchemie op 6 februari om 9.00 uur in de grote collegezaal van het Laboratorium voor algemene chemie.
Laboratorium voor Algemene Chemie op 6 februari om 14.00 uur in de grote collegezaal.
Analytisch Chemisch Laboratorium op 6 februari om 16.00 uur in de collegezaal.
De discussies zijn bestemd voor allen, die bij de subfaculteit scheikunde betrokken zijn, d.w.z. leden van het wetenschappelijk corps, niet-wetenschappelijk personeel en studenten, die in het betreffende laboratorium werkzaam zijn. Voor hen, die deze discussies niet kunnen bijwonen — waarbij in de eerste plaats wordt gedacht aan studenten, die niet in een der genoemde laboratoria werken — zal later in februari een nog nader aan te kondigen bijeenkomst worden georganiseerd.

GEOCHEMIE

Het college chemische mineralogie voor 2e jaars G2, G3, G4 en G5 studenten begon op donderdag 29 januari.
Dr. Schuiling geeft dit college van 11.15-12.00 uur op het Vening Meinesz laboratorium, Lucas Bolwerk 11.

40 JAAR UCC

Voor de excursies op maandag 2 februari naar Ketjen (Amsterdam) en R.I.V. (Bilthoven) zijn nog enkele plaatsen vrij.
De algemene ledenvergadering van 5 februari a.s. wordt uitgesteld tot na het lustrum.

LUSTRUMMANIFESTATIES UCC

woensdag 25 februari:
16.45 uur: Opening in de Aula der Rijksuniversiteit.
17.00 uur: Lezing over het lustrumthema door Hare Excellentie Minister mej. dr. M. A. M. Klompé.
De opening in zijn geheel zal zijn omlijsting vinden in het ten gehore brengen van Alchemistische liederen uit de 16e eeuw.
17.45 uur: Receptie ten stadhuize.
20.30 uur: Voorfeest in het Analytisch chemisch laboratorium.
donderdag 26 februari:
9.30 uur: Opening congres in het Jaarbeurscongrescentrum.
17.00 uur: Sluiting congres.
21.00 uur: Muziek-Experiment in het Jaarbeursgebouw. Hoogstwaarschijnlijk zullen het Trio Louis van Dijk, Exception en Musica Da Camera experimenteren en improviseren op klassieke thema's. Een primeur! Nadere gegevens zullen volgen.

vrijdag 27 februari:
14.00 uur: Puzzelrit en Stunt (Interne aangelegenheid). Hiernaast zal tevens de Reünistendag worden gehouden voor de oud U.C.C.-leden, waarop o.a. een rondleiding door 'De Uithof' en uiteenzetting van het toekomstbeeld van dit Universiteitscentrum.
20.00 uur: Cabaret Ivo de Wijs en aansluitend het grote slotfeest met als hoogtepunt een Beatgirl-modeshow van Ultramoderne Kunststoffen.
Naast deze feestelijkheden zal een permanente tentoonstelling Chemie-Cultuur worden gehouden in het Centraal Museum van 19 februari tot 16 maart 1970.

Programma congres
Indeling van het congres te houden op 26 februari 1970 in de grote zaal van het Jaarbeurscomplex te Utrecht.
9.30 uur: Welkomstwoord.
9.45 uur: Lezing door dr. E. T. Hall uit Oxford van het Research Laboratory for Archaeology and the History of Art, getiteld: „Scientific measurement applied to the arts".
10.30 uur: Lezing door dr. G. W. F. Edgar, medewerker van het Instituut voor antropobiologie aan de Utrechtse universiteit. Hij zal spreken over de consequentie van het huidige en toekomstige erfelijkheidsonderzoek (genonderzoek in relatie tot biochemische processen) voor onze cultuur. Titel: Chemie bij de beschrijving van de menselijke variabiliteit.
11.15 uur: Gelegenheid tot vragen stellen over deze lezingen.
12.00 uur: Lunch.
14.00 uur: Lezing door prof. J. M. van Rossum, hoogleraar in de farmacologie aan de Katholieke Universiteit Nijmegen. Hij zal spreken over de farmacologische aspecten van psychofarmaca (zoals hun werking in het menselijk lichaam). Titel: Psychofarmaca; de werking op de hersenen.
14.45 uur: Lezing door dr. S. J. Nijdam, verbonden aan de psychiatrische kliniek van het Academisch ziekenhuis te Utrecht. Titel: Gebruik van moderne psychofarmaca in de psychiatrie!
15.30 uur: Paneldiscussie over psychofarmaca. Leden van het panel: dr. S. J. Nijdam (voorl. voorzitter), prof. J. M. Van Rossum, dr. Fr. Nelemans, voor de criminologische aspecten, (dr. G. Edgar).
17.00 uur: Sluiting.
(Tijden onder voorbehoud!)

Tentoonstelling
De tentoonstelling belicht een aantal aspecten van het chemische (fysische) onderzoek aan kunsthistorische (archeologische) objecten. De tentoonstelling wordt georganiseerd met medewerking van een aantal Nederlandse instituten.

Op de tentoonstelling wordt o.a. geëxposeerd:
— conservering van houten en metalen voorwerpen;
— schoonmaken van schilderijen;
— verf en vernisanalyse van schilderijen;
— onderzoek aan schilderijen op ondertekening;
— muntanalyse m.b.v. activeringsanalyse;
— C-14 ouderdomsbepaling;
— demonstratie in de fabricage van replica's.
fie in vezelkleurstoffen;
— demonstratie in de fabricage van replica's.

In een aparte zaal zal op gezette tijden de film over de conservering van het Zweedse schip de „Wasa" worden vertoond en worden ook dia's vertoond over restauratie- en conserveringswerk.

GEOLOGIE EN GEOFYSICA

BODEMKUNDE
Het college bodem/plant van prof. dr. F. A. van Baren voor de B5 richting zal i.v.m. zijn verblijf buitensland pas op vrijdag 6 februari a.s. aanvangen.

BIOLOGIE

DIDACTIEK BIOLOGIE
Het aantekeningcollege didactiek der biologie — 2e cyclus — (jan. - dec. '70) begint op woensdag 4 februari van 12.15 uur tot 13.45 uur in het Universiteitsgebouw, Domplein; zaal 3.

WIJZIGING SPREEKUUR PROF. ZANDEE
Met ingang van februari a.s. zal prof. dr. D. I. Zandee (lab. v. scheikundige dierfysiologie) geen spreekuur meer houden op de maandagochtend. De spreekuren worden met ingang van genoemde datum gehouden op: dinsdagochtend van 11.00 - 12.00 uur; donderdagochtend van 11.00 - 12.00 uur.

COLLEGE ALGEMENE MICROBIOLOGIE
Het college algemene microbiologie voor biologie-studenten (B4) begon woensdag 28 januari te 10.15 uur in de collegezaal van het Laboratorium voor microbiologie, Catharijnesingel 59.

DIERGENEESKUNDE

GEPROMOVEERD

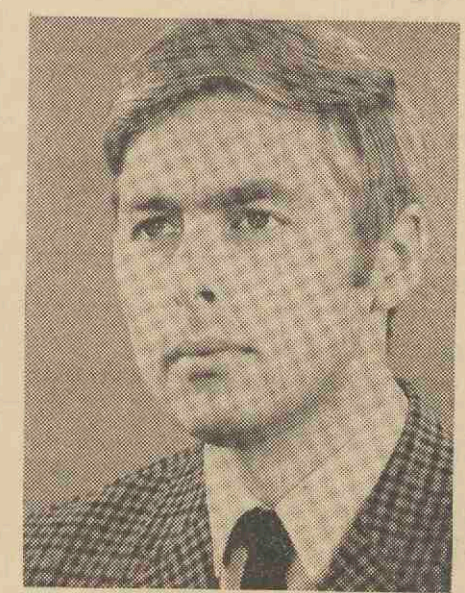

Dr. E. J. Ruitenberg

Op 29 januari promoveerde de heer E. J. Ruitenberg, wonende Kerkdwarslaan 19, De Bilt, op het proefschrift: De pathosenese, serodiagnose en voorkoming van haringwormziekte.
Promotor was prof. dr. D. Swierstra.

Op 22 januari promoveerde de heer G. F. de Boer, wonende te Uithoorn, Herman Gorterhof 28, tot doctor in de diergeneeskunde op het proefschrift getiteld: Zwoegerziekte, een persisterende virusinfectie bij schapen.
Promotor was prof. dr. J. D. Verlinde, gewoon hoogleraar in de medische microbiologie te Leiden, Co-promotor was prof. A. van der Schaaf, gewoon hoogleraar in de veterinaire bacteriologie.

TENTAMEN PLANTENSYSTEMATIEK VOOR HET C-2 EXAMEN DIERGENEESKUNDE.

In overleg met de jaarvertegenwoordiger is het tentamen plantensystematiek voor het C-2 examen diergeneeskunde voor de z.g. **tussengroep** vastgesteld op donderdag 12 februari a.s. Het tentamen kan ook worden afgelegd door studenten die op 2 december 1969 niet in de gelegenheid waren aan het tentamen deel te nemen.
Dit **definitieve** tentamen zal schriftelijk worden afgenomen in het Provisorium, Heidelberglaan, 's avonds om 19.30 uur.
U kunt zich schriftelijk opgeven aan de heer Van der Steen, Provisorium, kamer 22, vóór dinsdag 10 februari a.s.

LETTEREN

STRUCTUURCOMMISSIE
In de 13e vergadering van de structuurcommissie kwamen 3 voorstellen ter tafel van de subcommissies welke in de vakantie bijeengekomen zijn. Bovendien diende de heer Delvaux een minderheidsnota in over de studierichtingsraden.
Eerst kwam het verkiezingsmodel van de commissie van 5 leden aan de orde. Dit model is een uitwerking van de inventarisatie van de mogelijkheden voor de verkiezingsprocedure welke in de 12 vergaderingen reeds besproken werd.
De heer Drost gaf een toelichting.
De heer Feis merkte op dat het in het model genoemde voorbeeld van het inst. voor Geschiedenis nu niet meer opging. In de eerder op de middag gehouden vergadering op het inst. werd de voorkeur uitgesproken voor één lijst waarop alle 3 geledingen vertegenwoordigd zijn; de verkiezingen zullen schriftelijk plaatsvinden en ieder kan 3 stemmen uitbrengen. Het is niet mogelijk op één geleding te stemmen.
De heer Drost stelde dat in het model bewust de mogelijkheid tot differentiëring was opengelaten. De vergadering vroeg zich af wie zal uitmaken voor welke mogelijkheid gekozen wordt. Hierover bleek verschil van mening te bestaan. Sommigen vonden dat elke geleding dit voor zich zelf moet uitmaken, anderen wilden de instituutsraad hierover laten beslissen. De studenten wilden het niet vastleggen maar het aan de instituten overlaten.
Na enige discussie werd besloten een toevoeging aan te brengen wat de meest wenselijke procedure is. De commissie van 5 leden zal in de volgende vergadering met een voorstel komen.
De studenten betreurden het dat er geen voorstellen zullen komen die verder gaan dan de minimum-criteria. De interpretatie van het woord minimum bleek uiterst moeilijk. Door een aantal leden werd het beschouwd als een compromis-voorstel. Gesteld werd dat men misschien beter kan spreken over criteria

waarop men elkaar gevonden heeft. De studenten zeiden in dat geval het niet meer eens te zijn met deze criteria. Ook de anderen hadden wel bezwaren, maar men vond dat men als lid van de commissie de persoonlijke voorkeur niet te zwaar mag laten wegen, doch tot een gezamenlijk voorstel moet komen waar ieder zich min of meer achter kan stellen.

Hierna kwam de nota van commissie 3 ter sprake met voorstellen voor een nieuwe groepering van de verschillende studierichtingen binnen de faculteit der letteren. De heer Delvaux gaf een toelichting hierop. Enkele leden betwijfelden of het de taak van de structuurcommissie is om te praten over een eventuele afscheiding van enkele studierichtingen. De voorzitter was van mening dat het zinvol is om tot een aanbeveling te komen van de commissie over het al of niet veranderen van de faculteit. De coördinatie in de huidige faculteit laat te wensen over. Bij een nieuwe structuur zal een betere samenwerking mogelijk moeten zijn. De vraag kwam of het niet beter zou zijn om tot een andere verdeling in subfaculteiten te komen. Men vreesde dat de positie van de studierichtingen die eventueel buiten de faculteit der letteren zouden vallen erg moeilijk zou worden. De subfaculteiten zouden meer autonoom moeten worden. De voorzitter wil de volgende week het standpunt van commissie 1 in bespreking brengen.

WESTERSE TAAL EN LETTERKUNDE

COLLEGES MIDDELFRIES

Voor hoofd- en bijvakstudenten en belangstellenden in de Friese taal- en letterkunde wordt dit jaar een college Middelfries alleen gedurende het tweede semester gegeven en wel op dinsdagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur, te beginnen op dinsdag 3 februari: op de Friese afdeling van het Instituut voor Oudgermaanse, Friese en Skandinavische taal- en letterkunde, Biltstraat 131.
Nadere inlichtingen voor bijvakstudenten Middelfries worden verstrekt door Mej. H. J. van Eck, Berkenlaan 40, Zeist. Tel. 03404-11177.

SKANDINAVISCHE TALEN

Mevr. dr. S. Ferwerda zal vanaf heden haar spreekuur houden op woensdag van 14.00 tot 15.00 uur. U wordt verzocht van tevoren een afspraak te maken via de secretaresse (tel. 030-16096). Plaats: Instituut voor Oudgermaanse, Friese en Skandinavische taal- en letterkunde, Biltstraat 131, Utrecht.

VAKDIDACTIEK NEDERLANDS

Kandidaten Nederlands die van plan zijn in augustus de eerste halve stage te lopen en die geplaatst zijn in het college algemene didactiek, worden voor een bespreking verwacht op donderdag 5 februari om 17.30 uur in kamer 1 van het instituut De Vooys.

ITALIAANSE STUDIEBEURZEN

De Italiaanse regering stelt een aantal lange (1 jaar) en kleine (2-4 maanden) studiebeurzen beschikbaar voor Ned. gevorderde studenten, jong afgestudeerden en kunstenaars, die hun studie in Italië wensen voort te zetten.
Inlichtingen bij het Min. van O. en W., Nieuwe Uitleg 1, Den Haag en bij het It. Instituut.

ITALIAANSE REISBEURZEN

Het Fermin. Morpurgo-Reisfonds-Italië stelt dit jaar enkele reisbeurzen ter beschikking, ter tegemoetkoming in de kosten van een reis naar Italië.
Inlichtingen bij het Italiaans Instituut.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL CULTURELE WETENSCHAPPEN

AVONDCOLLEGES PROF. THOENES

(voor 4e jaars)
De avondcolleges van Prof. Thoenes zullen worden gehouden in het Academiegebouw, Domplein (k. 13). Tijd: van 19.00 - ± 21.00 uur. Data met onderwerpen: 11 februari: democratisering, 18 februari: wijsbegeerte/sociologie. 4 maart: Weber (incl. waardevrijheid), 18 maart: Mannheim (incl. planning), 25 maart: Welvaartsstaat - vervreemding - (r)evolutie. N.B. Het college wordt gegeven op **woensdagavond.** Eventuele voorstellen voor na Pasen m.b.t. onderwerpen, uit te nodigen gastdocenten e.d. zijn van harte welkom.

BASISJAAR SOCIOLOGIE

Studenten die nog niet hebben opgegeven welke keuzevakseminars ze gaan volgen wordt vriendelijk verzocht dit alsnog zo spoedig mogelijk te doen bij Mej. E. Y. Rietveld, kamer 22.14.04.

KEUZEVAKSEMINAR POLITIEKE SOCIOLOGIE

De eerste bijeenkomst wordt gehouden op woensdag 4 februari om 14.00 uur. Zaal 17.04.07, Transitorium II, Uithof.

CULTURELE ANTROPOLOGIE

Wegens de sterk afgenomen belangstelling zal Dr. Lagerberg zijn colleges niet voortzetten.

COLLEGE PROF. VAN PAASSEN

Prof. dr. Chr. van Paassen is voornemens zijn colleges op 4 februari te hervatten.

PSYCHOLOGIE

COLLEGE DR. G. A. KOHNSTAMM

Wegens onvoldoende voorbereidingstijd is dr. G. A. Kohnstamm niet in staat zijn voor febr. en maart aangekondigde colleges voor 2e jaars psychologie-studenten te houden op maandag van 10.15 - 12.00 uur in de grote collegezaal, Lange Koestraat.
Voorbeelden van tentamen-vragen over de stof van Dr. Kohnstamm zijn op het Pedagogisch Instituut, Trans 14, verkrijgbaar.

1e JAARS PSYCHOLOGIESTUDENTEN

Het bloktentamen functieleer zal op 20 februari a.s. worden gehouden van 14.00 - 17.00 uur in de Uithof, Transitorium II, in de zalen 120404, 122107 en 00120.
Het bloktentamen ontwikkelingspsychologie zal op 27 februari a.s. worden gehouden van 14.30 - 17.30 uur in de Uithof, Transitorium I, in de zalen blauw, rood en wit.

8th EUROPEAN CONFERENCE ON PSYCHOSOMATIC RESEARCH

Bovenstaand congres zal worden gehouden van 25 t/m 29 mei in Knokke, België.
Degenen die nadere inlichtingen wensen, kunnen zich in verbinding stellen met Miss M. E. Houben, Secretary of the 8th European Conference on Psychosomatic Research, Universitaire St. Jozefkliniek voor Psychiatrie, 3070, Kortenberg, België.

OPVOEDKUNDE

COLLEGES PROF. VLIEGENTHART VOOR 2e JAARS PEDAGOGEN

Op woensdag 4 februari beginnen de colleges psychologie en pedagogiek van het gehandicapte kind, van prof. Vliegenthart, voor 2e jaars pedagogen.
Plaats: collegezaal P.I.
Tijd: 9.00 - 10.00 uur.

TENTAMEN ONTWIKKELINGS- EN PEDAGOGISCHE PSYCHOLOGIE VAN MEVR. DR. E. A. A. VERMEER EN DR. G. A. KOHNSTAMM VOOR PSYCHOLOGIE- EN PEDAGOGIEK-STUDENTEN (VOORKANDIDAATS)

Na overleg tussen de beide docenten is besloten dat op de volgende data tentamen zal worden afgenomen over de oude lijst (studieregeling '68-'69) èn over de nieuwe lijst (studieregeling '69-'70).
Bij de nieuwe lijst heeft men de keuzemogelijkheden die in de studieregeling vermeld zijn.
13 februari, Transitorium Uithof, rode zaal, 14.30 uur.
17 april, Transitorium Uithof, blauwe zaal, 14.30 uur.
29 mei, Transitorium Uithof, witte zaal, 14.30 uur.
Na 29 mei zal er géén gelegenheid meer zijn over de oude lijst tentamen te doen.
Voorbeelden van tentamenvragen zoals te stellen door dr. Kohnstamm zijn verkrijgbaar bij de administratie van het Pedagogisch Instituut.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

COLLEGE PROF. VAN PAASSEN

Prof. dr. Chr. van Paassen is voornemens zijn colleges op 4 februari te hervatten.

NAGEKOMEN

OUD-PRESIDENT CURATOR JHR. M. L. VAN HOLTHE TOT ECHTEN OVERLEDEN

Te Lenk (Zw.) is op zaterdag 24 januari j.l. jhr. M. L. van Holthe tot Echten op 74-jarige leeftijd overleden.
Van 1954 tot 1959 was de overledene president curator van onze universiteit.
De begrafenis zal plaatsvinden op vrijdag 30 januari te 13.00 uur op de begraafplaats Den en Rust te Bilthoven.

utrechtse universitaire reflexen

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT
AFD. VOORLICHTING EN PUBLICITEIT

weekblad
1e jaargang - nr. 21
6 februari 1970

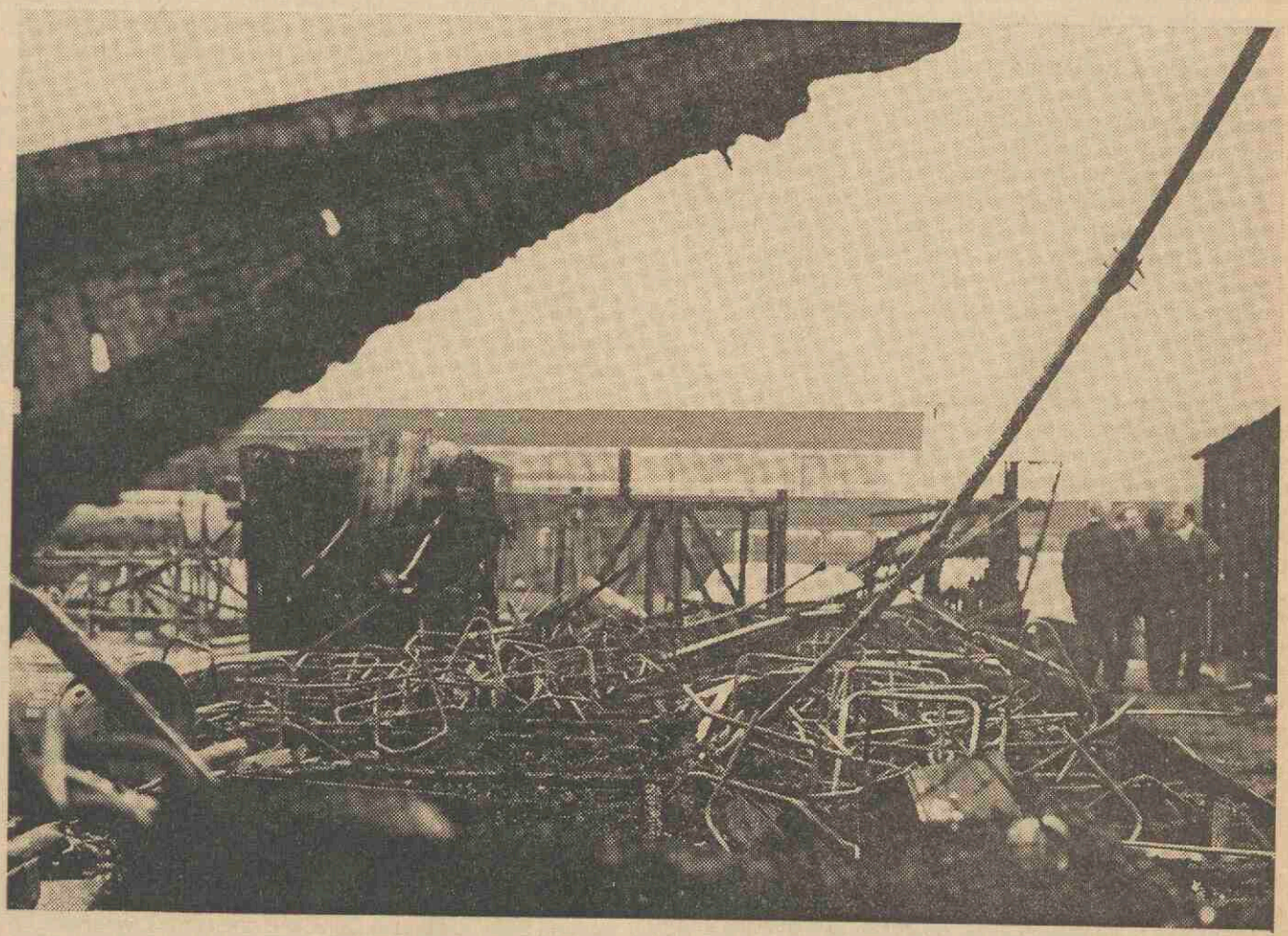

In de nacht van 28 en 29 januari is op het universiteitscentrum de Uithof een bouwkeet afgebrand van Bredero's Bouw Bedrijf. De bouwkeet ging verloren, een schaftwagen werd beschadigd. Ook de in aanbouw zijnde Kliniek voor kleine huisdieren liep (minimale) schade op. De brand werd ontdekt door de eigen bewakingsdienst van de universiteit. Men was het vuur na een uur meester. (foto: Jac. P. Stolp, universiteitsmuseum)

Samenwerkingsproject automatisering Koninklijke bibliotheek en Nederlandse Universiteitsbibliotheken

Al ettelijke maanden werken de Koninklijke Bibliotheek en de Nederlandse Universiteitsbibliotheken samen om de mogelijkheid van de automatisering van de verschillende bibliotheekprocedures in deze bibliotheken te bestuderen. Sinds kort heeft deze samenwerking een officiële vorm gekregen. De bibliothecarissen van deze bibliotheken hebben daartoe gemachtigd door het bevoegd gezag een samenwerkingscontract gesloten.

Een Stuurgroep, bestaande uit de bibliothecarissen, bepaalt het beleid en controleert de voortgang van de werkzaamheden. Deze Stuurgroep bestaat uit: Dr. D. Grosheide, voorzitter (bibliothecaris der R.U. Utrecht), Mr. J. R. de Groot, vice-voorzitter (bibliothecaris der R.U. Leiden), Dr. C. Reedijk, secretaris (bibliothecaris der Koninklijke Bibliotheek te Den Haag), Mr. W. R. H Koops, lid (bibliothecaris der R.U. Groningen), Dr. G. G. A. M. Pijnenborg, lid (bibliothecaris der Katholieke Universiteit te Nijmegen), Dr. J. Stellingwerff, (bibliothecaris der Vrije Universiteit te Amsterdam).

Een werkgroep, die onder leiding staat van drs. A. L. van Wesemael en waarin van alle deelnemende bibliotheken een medewerker zitting heeft, bouwt aan dit project, dat de naam PICA heeft gekregen (Project voor geïntegreerde Catalogus Automatisering). De Stichting Exerpta Medica, die een zeer grote afdeling heeft voor systeemanalyse en programmering, heeft ook zitting in de werkgroep en zorgt voor de computertechnische kant van de zaak. Het Ministerie van O. en W. heeft op voorstel van de werkgroep Böttcher een aanzienlijke subsidie aan de samenwerkende bibliotheken toegezegd, waardoor, naar gehoopt mag worden, het proefproject in zijn geheel voltooid zal kunnen worden.

Hoewel dit project uiteraard moeilijk in enkele regels beschreven kan worden, moet toch over de opzet en de filosofie van dit systeem het volgende gezegd worden.

Het doel van PICA is in de eerste plaats in de komende drie jaar na te gaan of het mogelijk is om in grote wetenschappelijke bibliotheken, waar de humaniora dikwijls een overwegend deel van het bezit vormen, te komen tot een geheel geïntegreerd bibliotheeksysteem (total library system). Hiermee bedoelt men, dat alle bibliotheekprocedures, zoals bestellen, catalogiseren en uitlenen van een boek, waarbij nu steeds opnieuw de basisgegevens van het boek genoteerd worden, tot een systeem geïntegreerd zullen worden waarbij die basisgegevens slechts eenmaal in het geheugen van de computer opgeslagen zullen worden. Die basisgegevens kunnen dan, eventueel bijgewerkt of gewijzigd of in een andere volgorde gepresenteerd, bij elke bibliotheekprocedure uit het geheugen van de computer opgeroepen worden.

Verreweg het moeilijkste deel van de automatisering van de bibliotheek is de automatisering van de catalogus. De werkgroep streeft naar de bouw van een catalogusapparaat, dat niet meer zoals nu zal bestaan uit een verzameling van vele honderdduizenden fiches, maar dat alleen in het geheugen van de computer opgeslagen zal zijn. De bibliotheekgebruiker heeft toegang tot deze catalogus via een „terminal", die waarschijnlijk zal bestaan uit een televisiescherm en een schrijfmachine.
Een dergelijke opzet biedt grote voordelen:

1. De catalogi van de verschillende bibliotheken kunnen eenvoudig gekoppeld worden of zelfs tot een grote catalogus samengevoegd worden. Elke bibliotheekgebruiker heeft dus toegang tot de catalogi van alle bibliotheken.

2. De ondoorzichtigheid van de huidige catalogus kan door de computer zeer sterk verminderd worden door het toepassen van een ingebouwde geprogrammeerde instructie. Het aantal door de gebruiker in de catalogus gevonden boeken zal sterk stijgen.

3. Doordat de catalogisering betrekkelijk eenvoudig gecentraliseerd kan worden, kan veel dubbel werk in de verschillende bibliotheken vermeden worden.

In de komende maanden zullen alle deelnemende bibliotheken de beschikking krijgen over een terminal, die gedurende enkele uren per week aan de computer van Excerpta Medica gekoppeld zal worden. In het geheugen van deze computer zal een oefencatalogus ingevoerd worden. Deze zal Nederlandse, Engelse en Amerikaanse titels bevatten, die op magneetbanden verkrijgbaar zijn. In een later stadium zullen de bibliotheken ook een klein gedeelte van hun eigen titels in dit geheugen invoeren. Met deze oefencatalogus zal via de terminals de vraagprocedure nader uitgewerkt worden; ook de opbouw van de verschillende indexen die de toegang tot de catalogus vormen, zal op deze wijze nader gepreciseerd worden. Dit zal betekenen dat er veel research gedaan zal moeten worden, niet alleen research die betrekking heeft op de bouw van deze systemen, maar veel research omtrent het huidige bibliotheekgebruik, de huidige opzet van de bestaande systemen. Door de zeer genereuze subsidie kan ook die research, die door geldgebrek in Nederland nooit ter hand genomen werd, nu beoefend worden. Na afloop van het proefproject (in 1972) zal geconstateerd kunnen worden of de automatisering van de Koninklijke Bibliotheek en de Universiteitsbibliotheken volgens deze opzet technisch en economisch mogelijk is. Er is goede hoop, dat, althans uit technisch oogpunt, er dan geen grote problemen meer zullen bestaan.

In elk geval zal door de samenwerking in dit project een situatie zoals die b.v. in Duitsland ontstaan is, waar de universiteitsbibliotheken elk afzonderlijk aan hun eigen automatiseringsproject werken en waar dus door de verschillende opzet van de systemen samenwerking in de toekomst moeilijk of zelfs onmogelijk is, vermeden worden.

A. L. van Wesemael
voorzitter werkgroep PICA project

Universitaire ontwikkelingssamenwerking

Nota voor het dagelijks bestuur van de rijksuniversiteit te Utrecht, ingediend door een werkgroep uit de commissie buitenland in de plenaire commissie buitenland.

Inleiding

In mei 1967 vond, op initiatief van onze universiteit, een conferentie plaats over de rol die het hoger onderwijs zou kunnen en moeten hebben bij ontwikkelingssamenwerking, in het bijzonder ten aanzien van andere buitenlandse hogeronderwijsinstellingen.

Algemeen, dit ook gestimuleerd door Nuffic, kwam toen de wens naar voren de universiteiten en hogescholen hierbij een zelfstandige taak te geven en niet alleen een passief arsenaal van deskundigheid voor andere instanties te laten zijn.

Ook was het gevoelen algemeen dat deze ontwikkelingssamenwerking niet alleen een politiek ethisch desideratum is, maar wezenlijk samenhangt met het internationale karakter dat de wetenschap eigen is en met de internationale plaats die elke hoger-onderwijsinstelling hoort te hebben — ook de onze. Overal in de westerse wereld worden de universiteiten dan ook in de ontwikkelingssamenwerking betrokken, er aldus een internationale dimensie bijkrijgend.

Als gevolg van de aanbevelingen van deze conferentie vormden zich in de loop van de tijd overal commissies die aan deze doelstelling vorm probeerden te geven. Ook bij ons werd in de loop van 1968 zo'n commissie opgericht. Aanvankelijk bestond deze commissie uit persoonlijk belangstellenden die het accent legden op bespreking van de ontwikkelingsproblematiek. In september 1969 richtten curatoren het verzoek aan alle subfaculteiten, de USF en CUO om een vertegenwoordiger aan te wijzen voor een nieuw te vormen commissie buitenland. De behoefte aan een dergelijke nieuwe commissie was reeds uitgesproken tijdens een vergadering van de „oude" commissie ontwikkelingsgebieden; zie hiervoor de notulen van deze vergadering d.d. 25 juni 1969. De instelling van een nieuwe commissie is acuut geworden door een nieuw fonds, ingesteld door de minister zonder portefeuille belast met de aangelegenheden betreffende de ontwikkelingsgebieden, het zogenaamde „Programma universitaire ontwikkelingssamenwerking".

Aanhaling uit deze notulen: „vast staat dat er in ieder geval een goede interne commissie moet komen, die onze Utrechtse projecten beziet alvorens ze ingediend worden". Ter verduidelijking halen wij nog een zinsnede aan uit genoemde brief van 4 september 1969 aan de subfaculteiten: „doelmatige werkwijze der commissie is actueel geworden door een bij de eerstvolgende begroting te vormen fonds, waaruit gefinancierd zullen worden samenwerkingsprojecten tussen een Nederlandse universiteit en een in een ontwikkelingsland". Verder: „De commissie meent representatiever te kunnen zijn en werken indien samengesteld uit een vertegenwoordiger per subfaculteit".

Er zijn zich nu derhalve twee behoeften gaan aftekenen.

Commissie en bureau buitenland

Ten eerste de behoefte aan een representatievere samenstelling, in die zin dat de nieuwe commissie op grond van deskundige belangstelling in staat zou zijn tot beleidsadviezen met betrekking tot onderwijs, onderzoek en andere contacten met ontwikkelingsgebieden en alle administratieve en financiële consequenties daarvan.

Na september 1969 is de commissie dan ook zo hervormd dat per (sub)faculteit een vertegenwoordiger is aangewezen en een splitsing in werkgroepjes met concrete taken mogelijk is geworden. In deze nieuwe samenstelling (die door het dagelijks bestuur is goedgekeurd) komt de commissie in januari bijeen.

Ten tweede heeft de praktijk — ook bij andere instellingen (VU, Tilburg, Nijmegen, Wageningen) — duidelijk laten zien dat ook onze universiteit nodig zou hebben:

1. Een hogere functionaris met volledige dagtaak, voor de uitvoering van werkzaamheden i.v.m. het buitenland. De minister zonder portefeuille belast met de aangelegenheden betr. de ontwikkelingslanden die in de loop van 1969 voor de begrotingsjaren '70 en '71 een bedrag voor interuniversitaire projecten toezegde, heeft deze noodzaak ook ingezien en voor elke hoger-onderwijsinstelling een bedrag van *f* 50.000,— voor „apparaatkosten" uitgetrokken.
2. De financiële basis hiervoor kan op korte termijn aanwezig geacht worden. Aan de principiële vraag of deze uitgaven door de minister van ontwikkelingshulp dan wel door de minister van onderwijs gedragen dienen te worden — gezien in het licht van het belang van zo'n bureau voor de universitaire gemeenschap — willen wij momenteel voorbijgaan. Onze werkgroep meent wel dat een spoedige realisering primair is.

Globale taakomschrijving bureau buitenland

Een uit commissieleden bestaande werkgroep heeft zich met een nadere taakomschrijving beziggehouden en is daarbij tot de volgende opstelling gekomen:

— stimuleren van aanwezige belangstelling en contacten t.a.v. ontwikkelingsgebieden

— informatie aan faculteiten, staf en studenten over ontwikkelingssamenwerking

— uitvoeren respectievelijk uitwerken van de door de commissie buitenland te geven beleidsadviezen

— uitwerken van criteria, samen met de commissie buitenland, over de richting, de omvang en de doelstellingen van ontwikkelingssamenwerking vanuit Utrecht

— leggen, onderhouden en coordineren van contacten met buiten-universitaire instanties, die voor de Utrechtse ontwikkelingssamenwerking van belang zijn

— voor zover het de buitenlandproblematiek betreft, de universiteit te vertegenwoordigen

Reeds nu is aan te geven welke concrete inhoud bij deze zeer globale opsomming denkbaar is:

— zo is bijvoorbeeld nodig een inventarisatie van wat voor en met ontwikkelingsgebieden wordt gedaan, speciaal t.a.v. onderzoek en op het gebied van projecten met een ontwikkelingsaspect alsmede op het terrein van overdracht en uitwisseling van kennis

— een betere coördinatie van deze activiteiten kan leiden tot betere multidisciplinaire samenwerking en tot betere beoordeling en deskundige ondersteuning van subsidieaanvragen bij de indiening van projecten

— nodig is uitwisseling van inlichtingen tussen betrokkenen binnen onze universiteit een betere interuniveritaire samenwerking bij buitenlandse projecten

Reactie wetenschappelijk corps sterrenkundig instituut op rapport commissie-Van Os

Op verzoek van de opstellers plaatsen wij dit stuk van 7/2 1969 als bijdrage in de discussie rond de structuur van het Wetenschappelijk Corps (U nr. 20).

In het Sterrenkundig Instituut van de Rijksuniversiteit te Utrecht is het rapport van de commissie - Van Os over de structuur van het wetenschappelijk corps bestudeerd en uitvoerig besproken door de leden van het wetenschappelijk corps en door enkele vertegenwoordigers van de niet-wetenschappelijke staf en van de ouderejaars studenten.
Uit het beraad is als conclusie naar voren gekomen, dat het rapport niet als grondslag kan dienen voor een herstructurering van het wetenschappelijk corps. Enkele redenen, waarom het rapport niet aanvaardbaar geacht wordt, zijn hieronder opgesomd, terwijl enkele gezichtspunten en aanbevelingen ter overweging worden aangeboden.
De met de eindredactie belaste commissie heeft de onderstaande punten aan alle leden van het wetenschappelijke corps en aan de binnen het instituut aangewezen vertegenwoordigers van de niet-wetenschappelijke staf en van de studenten voorgelegd. Een grote meerderheid heeft zich akkoord verklaard met de punten A1 t.m. A5 en B1 t.m. B12;
pelijke (hoofd)medewerkers, 2 vertegenwoordigers van de het betreft hier 3 hoogleraren, 4 lectoren, 23 wetenschapniet-wetenschappelijke staf en 1 vertegenwoordiger van de studenten.
Eén wetenschappelijk medewerker heeft overwegende bezwaren tegen de punten B2, B6 en B9;
één wetenschappelijk medewerker heeft principiële bezwaren tegen de opzet van de commissie;
één wetenschappelijk medewerker vond zichzelf onvoldoende geïnformeerd om zich een oordeel te vormen;
vier wetenschappelijke medewerkers hebben wegens verblijf in het buitenland niet gereageerd.
De verheugende eenstemmigheid, waarmee men zich met de in onderstaande punten geformuleerde reactie heeft verenigd, is te danken aan een geleidelijk democratiseringsproces dat binnen het instituut gedurende de laatste jaren gaande is een waarin de laatste maanden een grote versnelling is opgetreden.
De staf van het Sterrenkundig Instituut te Utrecht spreekt de hoop uit, dat deze reactie een bijdrage mag leveren tot een doortastende en van verbeeldingskracht getuigende herziening van de structuur van de Nederlandse universiteiten en hogescholen
Dr. A. D. Fokker, Drs. J. Rosenberg, Dr. C. Zwaan, commissieleden.

Enkele redenen voor verwerping

1. Alhoewel in het Rapport de groep een centrale positie inneemt, wordt in het rapport onvoldoende gedefinieerd wat onder „groep" dient te worden verstaan. Met name wordt niet aannemelijk gemaakt, dat een groep van ongeveer 10 personen, zowel terzake van onderzoek als van onderwijs, een functionele eenheid zou zijn.
2. Het Rapport laat na de relatie tussen de groepen te omschrijven, die binnen één instituut of subfaculteit werkzaam zijn. De groep wordt als een starre en in zichzelf gesloten eenheid gepresenteerd; dit is onrealistisch.
3. Alhoewel in het Rapport „onderzoek" en „onderwijs" dikwijls in één adem worden genoemd, wordt toch het wetenschappelijke beleid en beheer alsmede het onderwijs teveel „en bagatelle" behandeld. Het Rapport wekt de indruk dat de selectie vooral zal zijn gebaseerd op verrichtingen op het gebied van de wetenschappelijke research (zie ook punt B1).
4. Het Rapport legt sterke nadruk op een differentiatie in rangen, terwijl de onmisbare differentiatie naar taken vrij wel niet aan de orde wordt gesteld. De rangen met de daaraan toegeschreven invloed zijn te zeer gekoppeld aan wetenschappelijke research-verrichtingen. Daardoor zouden verantwoordelijke functies en taken in onderwijs en beheer eveneens aan „professorabelen" worden toebedeeld, terwijl zij, die voor de uitvoering verantwoordelijk zijn, geen invloed op het beleid kunnen uitoefenen.
5. Het Rapport gaat uit van een verouderde hiërarchische opvatting, wat vooral tot uiting komt in de voorgestelde positie van de gewoon hoogleraar en uit de opvatting omtrent de „leerstoel". Daarbij blijft de gewoon hoogleraar evenzeer met taken overbelast als nu het geval is.
6. Het Rapport heeft punt B van de opdracht (aandacht te schenken aan het vraagstuk van coördinatie binnen onderzoek en onderwijs) laten liggen.

Enkele gezichtspunten en aanbevelingen

1. Wetenschappelijke kwaliteiten worden niet uitsluitend en niet noodzakelijk bepaald door wetenschappelijke research, doch evenzeer door stimulerend onderwijs en door slagvaardig wetenschappelijk beleid.
2. Een groep is de kleinste functionele eenheid die is bekleed met verantwoordelijkheid voor òf onderzoek, òf onderwijs òf beheer. De groep bestaat uit alle personen, die bij de taak van de groep direct zijn betrokken. Alle leden van de groep hebben gelijke zeggenschap. Iedereen kan lid zijn van meer dan één groep (bijv. van een onderzoekgroep en van een onderwijsgroep). Een groep is autonoom binnen door een hogere instantie (instituut, subfaculteit) aangegeven grenzen, doch met dien verstande

---

(vervolg van blz. 3)

— contact dient gelegd te worden met hoger onderwijsinstellingen in het buitenland over de mogelijkheden voor uitwisseling van stafleden voor onderzoek en voor projecten met een ontwikkelingsaspect
— het bevorderen van een gemeenschappelijk interuniversitair standpunt, wanneer door de minister voor ontwikkelingshulp taken en subsidies worden toegedeeld.
Ondergetekenden zouden gaarne zien, dat taakomschrijving, sollicitatie en benoemingsprocedure in nauw overleg met de commissie buitenland gebeuren en zien gaarne een spoedige beslissing tegemoet.

Drs. J. N. F. Bakker, drs. C. M. Degenkamp, prof. dr. A. A. Haspels, prof. dr. J. Hinderink, P. A. J. Staal

dat een groep bij het opstellen van zijn programma aandacht heeft voor de wijze waarop dat programma past bij het werk dat in andere groepen binnen hetzelfde instituut wordt verricht.
3. Groepen worden ingesteld of geliquideerd door een hogere instantie, eventueel op voorstel van andere groepen of van het instituut.
4. Het instituut heeft een coördinerende taak ten aanzien van de groepen die binnen instituutsverband samenwerken.
5. De structuur der groepen moet zodanig flexibel zijn, dat medewerkers gemakkelijk kunnen overgaan van de ene groep naar de andere binnen eenzelfde instituut of naar een overeenkomstige groep aan een andere universiteit.
6. De voorzitter van een groep wordt voor een periode van enkele jaren gekozen door de groep. Zijn benoeming vereist bekrachtiging van de instantie, die de groep heeft ingesteld (bijv. de subfaculteit). De voorzitter bereidt het beleid van de groep voor; hij is belast met de dagelijkse leiding en ziet toe op naleving van de voorschriften en op uitvoering van de gemaakte afspraken. In een grote groep kan een dagelijks bestuur worden ingesteld. In geval van conflict tussen de voorzitter en de overige leden van een groep kan arbitrage van de subfaculteit worden ingeroepen of van de instantie die de groep heeft ingesteld.
7. Vertegenwoordigers uit de verschillende groepen en groeperingen (technisch personeel, administratief personeel, studenten) binnen een instituut hebben zitting in de Instituutsraad. Uit de Instituutsraad wordt een Dagelijks Bestuur gevormd, dat tevens optreedt als Directie van het Instituut.
Analoog dienen bij subfaculteiten, faculteiten en universiteiten raden en dagelijkse besturen te worden ingesteld. Op elk niveau is het Dagelijks Bestuur verantwoording schuldig aan de raad. De samenstelling en de werkwijze van Raad en Dagelijks Bestuur moeten worden omschreven in reglementen, die gemakkelijk kunnen worden herzien aan de hand van de ervaringen.
8. Het vervullen van functies in dagelijkse besturen van instituten, subfaculteiten enz. is een hoofdtaak, die moet worden toevertrouwd aan personen die beschikken over uitgesproken bestuurlijke en organisatorische kwaliteiten; hun ogenblikkelijke wetenschappelijke research- of onderwijsactiviteiten zijn hieraan ondergeschikt. Wel dienen deze personen te voldoen aan algemene normen van wetenschappelijke standing, zoals bedoeld in punt 1.
9. Verantwoordelijke posities en bevoegdheden in het instituut zijn niet automatisch voorbehouden aan personen met hogere rang; omgekeerd vloeien uit een rang van bepaalde hoogte niet automatisch bepaalde verplichtingen (bijv voorzitterschap, vertegenwoordiging) voort. Ook wie het predicaat „prof" heeft verworven, hetwelk bij wijze van eretitel ware te verlenen aan hooggekwalificeerde of zeer verdienstelijke personen, ontleent daaraan geen wezenlijke bevoegdheden, al heeft zo iemand uiteraard een naar verhouding groter invloed en zal men recht moeten laten wedervaren aan zijn bijzondere kwaliteiten.
10. Zodra men een vaste aanstelling heeft verkregen (na sollicitatie) wordt de verdere carrière voornamelijk bepaald door taakverschuivingen die samenhangen met gebleken kwaliteiten. Een geleidelijk rangen- (salaris-) verloop met een gering aantal rangen is daarbij voldoende.
11. Wanneer taken niet langer gebonden zijn aan rang en anciënniteit, dan zal het kunnen gebeuren dat sommige (veelal oudere) leden van het corps nogal geïsoleerd raken, zonder duidelijke taak. Dit netelige probleem moet gezien worden als een onvermijdelijke consequentie van het beginsel dat, met het oog op de snelle ontwikkeling van wetenschap en maatschappij, de juiste man op de juiste plaats dient te zijn gesteld. Tot op zekere hoogte kan hiervoor een oplossing worden gevonden door taakverschuivingen binnen de universiteit te bevorderen, door stimulering tot het aanvaarden van functies in de maatschappij of door een mogelijkheid tot vervroegde pensionering in te stellen.
12. Het aantal assistentsplaatsen moet veel groter zijn dan voorzien in het Rapport. Dit aantal zou bijv. kunnen worden gekoppeld aan het gemiddelde jaarlijkse aantal promoties binnen het vakgebied of aan het aantal afstuderenden met capaciteiten en ambitie voor het bewerken van een proefschrift.

Commentaar op „Structuur wetenschappelijk corps"

'U', nr. 19 (23 januari 1970), blz. 2

There once was a group of professors old
Who sought for the University a brand new mould;
To the Groups might young people not belong
Because old are weak and the young are strong.
Is this the look that is to come? What a dull tale which soon is told!

Anne B. Underhill

Gamma-cyclus medicijnen

De doelstelling van de cyclus is een discussie op gang brengen over ethische en sociale problemen die zich in de medische praktijk voordoen en die in de huidige opleiding nauwelijks ter sprake komen
De discussies zullen op 3 achtereenvolgende woensdagen gehouden worden, het laatste onderwerp is op dinsdag. Alle discussies vinden plaats in het Fysiologisch laboratorium, Vondellaan 24. Aanvang alle onderwerpen 19.30 uur. Vrij toegang voor eenieder.
Het programma ziet er als volgt uit:
wo. 11 februari: aanvang 19.30 uur. **ABORTUS**
deskundigen: prof. dr. J. C. van Es, huisartsgen. forum-leider; dr. A. van Dantzig, psychiater; mr F. Frenkel jurist; prof. dr. J. Janssens, gynecoloog; dr. W. Boissevain, huisarts.
wo. 18 februari: aanvang 19.30 uur. **ARTS EN MAATSCHAPPIJ**
deskundigen: prof. dr. A. A. Tiddens, onderwijsmethodiek; dhr G. R. van de Berg, ass. psychiater; dhr. A de Leeuw, ass. psychiater; dhr. G. J. Schiethart, huisarts.
wo. 25 februari: aanvang 19.30 uur. **GEZONDHEIDSZORG**
deskundigen: dhr. H C. van de Hoeven, ziekenfonds dir ;dhr. J. G Rietkerk, 2e kamer VVD; dhr J. Lamberts, 2e kamer, arts; dhr. Mansfeld, landelijke spec. ver.
di. 3 maart: aanvang 19.30 uur. **ARTS EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING**
deskundigen: prof. dr. A. A. Haspels, gynecoloog; drs. J. P. Spekman, socioloog; prof. dr. O. Kranendonk

VOOR U UIT VERGADERINGEN

MEDEWERKERS STAFCONVENT VERGADERING CONVENTSRAAD

Op 28 januari werd een openbare vergadering gehouden van de conventsraad. De voorzitter deelde mede dat in de Juridische faculteit een tussentijdse verkiezing heeft plaats gevonden, als gevolg waarvan mr. C. H. van Kempen de plaats zal innemen van dr. W. H. Vermeulen die zijn zetel ter beschikking heeft gesteld. Het voorstel van de afgevaardigden van de Medische faculteit, dat door het conventsbestuur was overgenomen, om de vertegenwoordiging van de faculteit der geneeskunde in de conventsraad van twee tot drie personen uit te breiden werd aangenomen. Door enkele bestuursleden werd verslag uitgebracht over door hen bijgewoonde vergaderingen. Het bestuur verzocht de conventsleden in groten getale de bijzondere vergadering van de Raad van Overleg op 12 februari a.s. te 15.30 uur bij te wonen. Op deze openbare vergadering zal het beleid rond het politie-optreden op 6 oktober jl. worden besproken.

De voorzitter deelde mede dat de Senaatscommissie betreffende de integratie van het wetenschappelijk corps zal worden uitgebreid met de volgende conventsleden: dr. H. Hubenet, dr. J. Mansfeld, dr. R. S. Reneman, drs. A. C. de Roon.

Vervolgens werd aandacht besteed aan een inventarisatie van de problemen die in deze commissie ter sprake zullen moeten komen. Reden om het senaatsadvies (zie „U" van 23 januari) in de commissiebesprekingen tot uitgangspunt te nemen meende men vooral te vinden in de erkenning, „dat de vaste leden van de groep een gelijkwaardige functie hebben in hoedanigheid van wetenschappelijk docent en-of onderzoeker, dan wel op organisatorisch gebied". Er bestond enig voorbehoud ten aanzien van de afgrenzing van het wetenschappelijk corps, zoals deze in het senaatsadvies is geformuleerd. In verband hiermee gaf de vergadering te kennen dat criteria zullen moeten worden opgesteld voor de benoeming in vaste dienst. De plaats van faculteitsassistenten, c.q. wetenschappelijke assistenten, die een rol spelen in het onderwijsproces, zal nader moeten worden bezien. De uitspraak in het senaatsadvies dat de aanspreektitel „professor" bezig is te verdwijnen, gaf de vergadering aanleiding tot commentaar, dat slechts door enkelen irrelevant werd geacht. Een meerderheid meende dat de erkenning, dat de leden van de groep een gelijkwaardige functie als wetenschappelijk docent en-of onderzoeker hebben, impliceert dat de aanspreektitel „professor" (indien gereserveerd voor hoogleraren) niet langer functioneel is. Een enkeling waagde de conclusie dat het dan ook niet als onbeleefd kan worden aangemerkt, wanneer men de aanspreektitel niet meer gebruikt. Er was ook een afgevaardigde die een voorstel van verdergaande strekking naar voren bracht. De vergadering meende dat de wijze waarop de voorzitter van de groep wordt aangewezen, nauwkeurig moet worden bezien. Er was een zekere voorkeur voor verkiezing, en een beperkte ambtstermijn.

De omschrijving van het promotierecht werd niet als een groot probleem gezien.

Enigen betoonden zich voorstander van de invoering van promotie-commissies, bestaande uit de promotor en twee co-promotoren.

Ten slotte werd voorgesteld de conventscommissie te verzoeken commentaar op het senaatsadvies te leveren. Hierbij zij meegedeeld dat het conventsbestuur gaarne reactie op het advies zal ontvangen.

Het aantal stafleden dat als toehoorder aan de besprekingen deelnam (dit was op deze openbare vergadering voor de eerste maal mogelijk), beperkte zich tot drie, hetgeen niet wegneemt dat hun bijdrage aanzienlijk was.

D. W. Fokkema, voorzitter

CENTRAAL OVERLEGORGAAN PERSONEELSZAKEN WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS (C.O.P.W.O.)

Op 8-1-1970 heeft een bijeenkomst voor vooroverleg in het kader van het Centraal overlegorgaan personeelszaken wetenschappelijk onderwijs (C.O.P.W.O.) plaats gevonden. Aan dit vooroverleg namen deel vertegenwoordigers van de vijf centrales van overheidspersoneel.

In het informatieve vlak is met de vertegenwoordigers van de centrales uitvoerig gesproken over het formatiebeleid bij het wetenschappelijk onderwijs met inbegrip van funktiewaardering en het beleid inzake de toewijzing van personeel aan de instellingen van wetenschappelijk onderwijs. Van de zijde van het ministerie van onderwijs en wetenschappen werd een uiteenzetting gegeven over de grondslager van de bepaling van de personeelsbehoefte en over de organisatie van het formatiebeleid, in het bijzonder over de verhouding tussen de hierbij betrokken departementen en de instellingen.

In de bespreking is naar voren gekomen dat de komende bestuurshervorming, de voorgenomen herstrukturering van het wetenschappelijk onderwijs en de te verwachten veranderingen in de struktuur van het wetenschappelijk corps noodzakelijkerwijs zullen leiden tot een hernieuwde bezinning op de grondslagen van het formatiebeleid.
Door een van de centrales is navraag gedaan naar eventuele plannen voor koncentratie van het onderwijs in de aardwetenschappen en konsekwenties daarvan voor het personeel. Van departementszijde is medegedeeld dat nog slechts een advies van de Academische Raad te dezer zake in voorbereiding is en dat wanneer over deze aangelegenheid een beslissing zal worden genomen de personele konsekwenties zorgvuldig overwogen en in het C.O.P.W.O. besproken zullen worden.

Van departementszijde is medegedeeld dat naar verwachting het overleg met het C.O.P.W.O. over de bestuurshervorming universiteiten en hogescholen in de loop van februari 1970 zal kunnen plaats vinden.

UNIVERSITEIT

AGENDA

6 februari: Gamma-Chemie 1970 — ir. H. B Peteri: Technologische aspecten Organisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 79; 11.15 uur precies.

Promotie drs L Okken (letteren), Berkenlaan 40, Harmelen, op het proefschrift: Ein Beitrag zur Entwirrung einer kontaminierten Manuskripttradition. Studien zur Ueberlieferung von Hartmanns von Aue „Iwein". Senaatszaal, 15.15 uur.

9 februari: Promotie drs. W. Hagens (Wisk. en Natuurw.), Molengraaffplantsoen 77, Utrecht, op het proefschrift 1-Alkynylfosfine-oxiden. Senaatszaal, 16.00 uur.

Congres Wetenschapskritiek. (Inlichtingen: Sociologisch Instituut, Heidelberglaan 2, De Uithof, Telefoon 53 91 11, toestel 1892 of 1927. Kamer 21 23 07) B. van Steenbergen (Werkgroep 2000): Maatschappijkritiek en sociologie. Rode Zaal, Transitorium I, 14.00 uur.

10 februari: Ondertekening overeenkomst met Trento. Curatorenkamer, 16.00 uur.

Congres Wetenschapskritiek — H. Wallenburg (Sociologisch Inst. Leiden): Over de rol van de empirie in de sociale wetenschappen. Rode Zaal, Transitorium I, De Uithof, 12.00 uur.

11 februari: Congres Wetenschapskritiek — Discussie tussen een student sociologie (Kees de Boer) en een sociaal psycholoog (Ben Schreurs) n.a.v. De Boers 'De Vervreemde wetenschap'.
Gebouw Trianon, Oude Gracht 252, 14.00 uur.

Persgesprek n.a.v. de promotie van R. Najafbagij. Perscentrum, 11.00 uur.

12 februari: Congres Wetenschapskritiek — R. Koopmans (Bond voor wetenschappelijke arbeiders); Over gebruik en misbruik van de sociologie. Rode zaal, Transitorium I. De Uithof, 11.00 uur.

Bijeenkomst groep K.I. en Zoö-techniek van de Kon. Mij. v. Diergeneeskunde. Transitorium II, De Uithof.

Bijzondere openbare vergadering Raad van Overleg, Achter den Dom 22; 15.30-18.00 uur.

Congres Wetenschapskritiek — J. Kruithof (hoogleraar filosofie te Gent): Is de westerse sociologie gealiëneerd? Rode zaal; Transitorium I; 15.30 uur.

10, 11, 12 februari: Grondraadsverkiezingen U.S.F.

13 februari: Gamma-Chemie 1970 — prof. dr. A. G. M. van Melzen: Ethische aspecten. Plaats en tijd zie 6 februari.

Congres Wetenschapskritiek. F. Heyt (Sociologisch Inst. A'dam): Kritische analyse van enkele opvattingen uit de z.g. Frankfurter Schule. Trianon, Oudegracht 252. 14.00 uur.
Congres Wetenschapskritiek — discussie met P. Thoenes en H. Becker over de opleiding in de sociologie. K. en W. Mariaplaats 20.00 uur.
Promotie: R. Najafbagy (Sociale Wetenschappen), Koningsweg 30, Utrecht, op het proefschrift: Employee-supervisor attitudes in banks: a comparative study between the Netherlands and Iran. Senaatszaal, 13.45 uur.

Promotie: drs. L: F. B. Dubbeldam (Soc. Wetensch.), H. Cleyndertweg 492 Amsterdam N. op het proefschrift: The Primary School and the Community in Mwanza District, Tanzania. Senaatszaal 15.15 uur.

16 februari: curatorenvergadering: 10.00 uur. Persgesprek n.a.v. de promotie van drs. P. Veen. Perscentrum, 12.00 uur.

Promotie: ir. F. H. Geukes Foppen (Wisk. en Nat.w.)Via Gennar Gentu 4 Rome corresp. adres: Hannie Schaftstraat 28 Amstelveen, op het proefschrift: On some pigments of epicoccum nigrum link. Senaatszaal 16.00 uur.

17 februari: lezing prof. Dörrie, Transitorium II; 11.00-13.00 uur. (Zie onder Godgeleerdheid).

USKO-Johannes Passion. R.K. Kerk, Biltstraat; 20.00 uur.

18 februari: lezing prof. Dörrie. (Zie onder Godgeleerdheid).

Raad van Overleg, 10.00 uur.

Promotie: drs. W. J. Ouweneel (Wisk. en Natuurw.), Tafelbergdreef 174, Utrecht, op het proefschrift: Genetics, morphology, and development of homoeotic wing tissue in the eye of drosophila melanogaster. Senaatszaal 16.15.

19 februari: Vergadering Beleidsraad voor Collectieve Voorzieningen t.b.v. Studenten. Curatorenkamer, Kr. Nieuwe Gracht 29. Utrecht; 9.30 uur (Voor agenda zie U van 30 januari).

20 februari: promotie drs. P. Veen (Sociale Wetensch.), Prins Hendriklaan 84. Utrecht, op het proefschrift: Mee beslissen Een veldexperiment in een hockeyclub. Senaatszaal 15.15 uur.

Gamma-Chemie 1970 — prof. dr. H. Linneman: Economische aspecten. Plaats en tijd zie 6 februari.

20 en 21 februari: Symposium Geven en Nemen over ontwikkelingshulp. Wageningen. Inlichtingen: Lustrumcommissie U.S.V. Gen. Foulkesweg 74, Wageningen.

25-28 februari: 8e UCC-lustrum: met de tentoonstelling chemie-oude Cultuur van 19 februari-16 maart in het Centraal Museum te Utrecht.

UNIVERSITEIT EN KERK

Hervormde Studentengemeente

Academiediensten Janskerk: zondag 8 febr. 10.30 uur ds. Van Egmond; zondag 15 febr. 10.30 uur ds. De Bruine.

Het spreekuur van de beide hervormde predikanten wordt gehouden elke woensdag van 12.00 tot 13.00 uur op de zolder van het U-huis. Ds. J. C. de Bruine, Van Lidt de Jeudestraat 17, tel. 10934, dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 511272.

Gereformeerd

Academie-dienst op zondagavond 15 februari, 19.15 — door verbouwingswerkzaamheden in de Pieterskerk kan de dienst op 15 februari **niet** doorgaan. Men begeve zich op deze zondag naar één van de andere kerkgebouwen in de stad.
De 22e februari, dienst in het gerestaureerde gebouw.

WAT VERINGA NIET ZAL ZEGGEN

We weten nu al zeker dat er één hoofdstuk in Veringa's wetsvoorstel zal ontbreken. Dat is het hoofdstuk: Hoe verkopen we het? Het is een typisch trekje van ons ambtelijk bestel: we zijn bijzonder bekwaam in het maken van nota's, stukken, memo's plannen, wetten, maar we denken er eenvoudig niet bij na hoe al dat in inkt gestolde intellect verkocht moet worden aan de mensen voor wie het bedoeld is, die er mee moeten leven en werken.
Dat hangt ons ongetwijfeld ook weer boven het hoofd met Veringa's wetsvoorstel. We doen als de fabrikant die een fabriek bouwt, een prachtig produkt maakt, de magazijnen er mee volstopt en dan tot de ontzettende ontdekking komt dat hij heeft vergeten een verkoopapparaat op te bouwen. We krijgen straks weer zo'n pakhuis vol denkwerk, hoogst belangrijk voor alle mensen in alle geledingen, want we hebben er allemaal mee te maken. Een kleine groep gaat zich er over buigen. Men zint en spint op mazen en mogelijkheden, brengt verfijningen aan, construeert indrukwekkende bouwsels, staat op van de vergadertafel en wenst elkaar glimlachend toe „dat het goed zal lopen".
We moeten daar mee oppassen. Al is een nieuwe structuur nóg zo democratisch, ze zal op grote groepen mensen in de universiteit afkomer als een soort bedreiging, een lastveroorzaker op z'n minst. Eenvoudig omdat er iets veranderd moet worden. Wij praten graag over verandering maar we willen die liever wat uitstellen.
Als straks het wetsvoorstel in z'n geheel wordt afgedrukt in „U", misschien begeleid door eerste reacties en een samenvatting is dat iets, maar volstrekt onvoldoende. Het gevaar is groot dat alles een meter boven de grond blijft hangen, dat de mensen (ik maak geen enkel onderscheid tussen geledingen, want het geldt voor het merendeel van allen die bij de universiteit werken en studeren) zichzelf in dit nieuwbouwcomplex niet kunnen vinden.
Daarom moeten we ons de komende maanden „op alle niveau's bezinnen op „how to sell it". Een structuur-sec bestaat niet. Het gaat om mensen die „het" moeten realiseren. Dat kunnen ze niet zó maar, ze moeten geinformeerd zijn én erbij betrokken raken, positief, Dat kost tijd en geld. Vooral geduld.

A. v. d. M.

U.S.P.

Diensten van de studentenparochie: zaterdags: 17.30 uur in Cunera, zondags: 9.30 uur in Cunera; 11.00 en 12.00 in de aula; 17.30 uur in Cunera. Tijdens de dienst van 12.00 uur is er kindercrèche; na deze dienst: koffieuur in Cunera. Door de week: dagelijks om 12.30 uur in Cunera.
Iedere donderdagavond is er instuif in de leeszaal van Cunera; iedereen is dan van harte welkom.
Er is een serie van twee tot vier bijeenkomsten gepland handelend over de vraag: „je kinderen laten dopen of niet" Degenen (katholiek of reformatorisch) die belangstelling hebben voor deze bijeenkomsten dienen dit te melden aan pastor L. W. G. Leeneman, tel. 18338; dan zullen de bijeenkomsten nader worden vastgesteld. Een mogelijkheid voor een gezamenlijke doopdienst zal uiteraard ter sprake komen.

MEDEWERKERS

AFDELING ONDERZOEK EN ONTWIKKELING VAN WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS (BUREAU ONDERWIJS-RESEARCH)

Per 1 februari 1970 vertrok de heer dr. R. R. Gras als hoofd van de afdeling, om als wetenschappelijk hoofdmedewerker te gaan werken aan het Instituut voor de Wetenschap der Andragogie van de Universiteit van Amsterdam. In de vacature, ontstaan door zijn vertrek, is nog niet voorzien; een sollicitatieprocedure daartoe is nog lopende.
De volgende interimregeling is getroffen:
— de heer drs. G. W. Ackers is benoemd tot wnd hoofd van de afdeling.
— de heer drs. S. E. M. Everwijn is benoemd tot wnd hoofd van de Onderzoekafdeling.
— de heren drs. G. W. Ackers en drs J. Blom dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de onderafdeling Ontwikkeling
— de heer P. E. H. Uphoff, als hoofd van de onderafdeling dataverwerking en studiestatistiek.
U wordt verzocht voor adviezen over inrichting van onderwijs u in verbinding te stellen met mej. T. J. Driessen (tel 16604). zij zal u, al naar gelang de vraag in verbinding stellen met één van de medewerkers; over enquetering en over studiestatistiek met de heer J. H. A. de Vreede (tel. 23945); voor andere zaken met mej. A. E. D. M. Huijzer (tel. 23945). Adres van de afdeling is Herenstraat 33. Vanaf 1 februari maakt bovengenoemde afdeling geen deel meer uit van de Hoofdafdeling Studentenzaken. In afwachting van de beslissing omtrent de organisatorische inpassing van deze afdeling, zullen alle zaken betreffende het beleid van deze afdeling ressorteren onder dr. H. Schamhardt.

FOTOWEDSTRIJD: Rectificatie

De fotowedstrijd die in U van 23 januari werd aangekondigd zal een maand later plaatsvinden. De inzendingen moeten nu uiterlijk voor 29 maart binnen zijn (F.P. H. Janskerkhof 14). De prijsuitreiking vindt plaats op vrijdag 10 april.

COMMISSIE BUITENLAND

De commissie buitenland vestigt er, voorzover nodig, nogmaals de aandacht op dat slechts tot 15 maart de mogelijkheid bestaat projecten van interuniversitaire ontwikkelingssamenwerking die voor departementale financiering in aanmerking komen, bij haar in te dienen.

WETENSCHAP EN ETHIEK

De sectie Onderwijs en Vormingswerk van de Commissie Vormingswerk „nieuwe stijl" heeft een documentatiemap uitgegeven die wij onder de aandacht willen brengen van zowel hoogleraren, stafleden, studenten, personeel als andere belangstellenden.
Deze documentatie-map „Wonderschap en Beterwijs" bevat een aantal artikelen rond vraagstukken van wetenschapsbeoefening en ethiek. Deze problematiek staat op dit moment in veler belangstelling en is in het kader van een groeiend verantwoordelijkheidsbesef bij hen die zich met wetenschap en wetenschapsbeoefening bezig houden alleszins de moeite van nauwgezette bestudering waard.
Uit de inhoudsopgave noemen we: prof. Snijders (Academische jaarrede Wetenschap en Maatschappij); prof. v. d. Bergh (inaugurele rede over de verantwoordelijkheid van de natuurwetenschappelijke onderzoeker); prof. Groen (natuurwetenschap, ethica en geneeskunde); drs. Wallenburg onbehagen en kritische sociologie); prof. de Graaf (ethische verkenningen); A. Pilot (Plastic People Chemistry; verslag en stellingen).
Deze documentatie-map, waarvan bestudering niet voldoende kan worden onderstreept in verband met huidige en toekomstige ontwikkelingen zal binnenkort worden gevolgd door een tweede map, waarin praktische uitwerkingen zijn opgenomen van de hier bedoelde bundel.
De bundel, waarvan de prijs f 2,50 bedraagt, is te bestellen bij het Bureau Vormingswerk van de Rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 29441-158.

PREMIESPAARREGELING VOOR RIJKSAMBTENAREN

Wij wijzen alle personeelsleden erop, dat zij thans ingevolge de premiespaarregeling voor rijksambtenaren over het jaar 1969 premie kunnen aanvragen. Dit betreft betaling van premie levensverzekering of spaarkasinschrijving alsmede van hypotheekaflossing indien in 1967 met aflossingen op dezelfde hypothecaire lening reeds is deelgenomen.
Bij de spaarvormen levensverzekering en spaarkasinschrijving moeten deelnemers zelf de premie aanvragen door indiening van een verklaring die door de betrokken verzekeringsmaatschappij wordt afgegeven. Verricht men betalingen over verschillende levensverzekeringen of spaarkasinschrijvingen bij eenzelfde maatschappij of bij meer dan één maatschappij zodat men meer dan één verklaring nodig heeft, dan moeten deze verklaringen tezamen in één keer worden ingediend
Bij de spaarvorm hypotheekaflossing kunnen deelnemers voor de aanvraag van premie formulieren bij de afdeling arbeidsvoorwaarden van het bureau van de Universiteit kamer B30) verkrijgen
Over inhoudingen op het salaris in het jaar 1965 die thans vier volle kalenderjaren op de bijzondere spaarekening bij een gekozen spaarinstelling uitstaan zal ambtshalve premiebetaling plaats vinden

REIS- EN PENSIONKOSTENBESLUIT ONGEHUWD BURGERLIJK PERSONEEL

Met ingang van 1 maart 1970 zal in werking treden het reis- en pensionkostenbesluit ongehuwd burgerlijk personeel ingevolge de circulaire van de Minister van Binnenlandse Zaken van 29 december 1969, nr AB 69-U 3253. In hoofdzaak komt de inhoud hiervan op het volgende neer:

Reiskosten.
Aan ongehuwden, die nog geen 22 jaar zijn en wonen bij het gezin, waartoe zij behoren of een eigen huishouding voeren, kan een tegemoetkoming in de reiskosten voor het dagelijks reizen tussen hun woonplaats en de plaats van tewerkstelling worden verleend. Deze tegemoetkoming is gelijk aan de noodzakelijk te maken reiskosten gebaseerd op het gebruik van het openbaar vervoermiddel naar het tarief laagste klasse onder aftrek van een bedrag van f 20,— per maand en tot maximaal f 65,— per maand. Voor ongehuwden, die 22 en 23 jaar zijn, bedraagt deze tegemoetkoming tweederde respectievelijk éénderde deel. Indien het na aftrek van f 20,— resterende bedrag minder is dan f 5,— per maand wordt geen tegemoetkoming verleend.

Reiskosten wegens gezinsbezoek.
Aan ongehuwden, die nog geen 24 jaar zijn en niet kunnen blijven wonen bij het gezin, waartoe zij behoren of in de plaats, waar zij een eigen huishouding voeren, kan een tegemoetkoming in de reiskosten voor het bezoeken van dat gezin c.q. van die plaats worden verleend. Deze tegemoetkoming is gelijk aan de noodzakelijk te maken reiskosten gebaseerd op het gebruik van het openbaar vervoermiddel naar het tarief laagste klasse en voor ten hoogste:
a. eenmaal per week voor betrokkene tot en met 17 jaar;
b eenmaal per 14 dagen voor betrokkene van 18 t.m. 21 jaar;
c. eenmaal per maand voor betrokkene van 22 t.m 23 jaar.

Pensionkosten.
Aan ongehuwden, die niet kunnen blijven wonen bij het gezin, waartoe zij behoren of niet behoren tot een gezin, kan een tegemoetkoming in de pensionkosten worden verleend, indien zij in of nabij de standplaats een pensionhebben genomen Deze tegemoetkoming bedraagt ten hoogste f 125,— per maand bij een wedde, die lager is dan het salarisbedrag verbonden aan schaal 3 van bijlage A 1 van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren bij een salarisanciënniteit van vier jaar Indien genoemde wedde gelijk is aan het salarisbedrag bij een salarisanciënniteit van 4, respectievelijk 5, 6 of 7 jaar in schaal 3 bedraagt de tegemoetkoming in de pensionkosten achtereenvolgens f 100,—, f 75,—, f 50,— en f 25,— per maand. Gezien de salarisbedragen per 1 januari 1970 van schaal 3 betekent dit:

bij een wedde	tegemoetkoming pensionkosten:
lager dan f 635,— p.m.	f 125,— p.m.
van f 635,— tot f 671,— p.m.	f 100,— p.m.
van f 671,— tot f 707,— p.m.	f 75,— p.m.
van f 707,— tot f 743,— p.m.	f 50,— p.m.
van f 743,— tot f 779,— p.m.	f 25,— p.m.

Intrekking c.q. wijziging en overgangsregeling.
De tegemoetkoming in de reis- en-of pensionkosten zal eindigen c.q. worden gewijzigd met ingang van de kalendermaand volgende op die, waarin de als grens gestelde leeftijd of het als grens gestelde maximumsalaris wordt bereikt c.q. wordt overschreden.
Indien als gevolg van de invoering van het Reis- en pensionkostenbesluit een tot 1 maart 1970 ontvangen vergoeding wegens reis- en-of pensionkosten komt te vervallen of lager wordt, zal het bedrag van de vermindering gedurende vier achtereenvolgende jaren van genoemde datum af voor viervijfde, drievijfde, tweevijfde en éénvijfde deel worden vergoed, met dien verstande, dat garantiebedragen minder dan f 10,— per maand niet worden betaald

C.U.C. VOETBALCOMPETITIE 1970

Gezien het succes van 1969, ligt het in de bedoeling om bij genoeg deelname, ook dit jaar weer een voetbalcompetitie te organiseren.
Deelname staat open voor teams waarvan de spelers werkzaam zijn aan de universiteit. Wilt u met een team deelnemen aan deze competitie? Inschrijving staat open tot 1 maart, aanmeldingen na die datum worden niet meer in behandeling genomen. Uw inschrijving richten aan de sportcommissie: Joh. Otten, Sterrekundig Instituut, Zonnenburg 2.

VACATURES

Voor zover in onderstaande vacatures geen salaris staat vermeld, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de aow-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

De rijksuniversiteit Utrecht zou gaarne in contact komen met belangstellenden voor de functie van

DIRECTEUR

van het bureau sportzaken, tevens hoofdsportleider. De universiteit telt thans 16.000 studenten, waarvan bijna de helft in universitair verband sport beoefent. Verwacht wordt, dat dit aantal in de komende jaren nog zal stijgen. Het aantal sportleiders bedraagt circa 15, die tezamen 175 lesuren per week verzorgen. Een groot deel van deze lessen wordt in de avonduren gegeven. De bouw van een eigen universitair sportcomplex zal binnen [illegible] worden voorbereid. Tot de taak van de directeur behoort o.a.: de dagelijkse leiding van het bureau, het leidinggeven aan de sportleiders, de organisatie van het geheel, o.a. inhoudende opstellen van het lesrooster en het huren van accommodatie, het sporttechnisch begeleiden van de bouw van eigen accommodaties en na gereed komen de algehele organisatie en leiding hiervan. Voor deze belangrijke en veelzijdige functie stellen wij hoge eisen aan leiderschap en organisatietalent. Verlangd wordt: tenminste 5 jaar ervaring in een leidinggevende functie bij een grote organisatie, uitgesproken contactuele eigenschappen, een opleiding tenminste op het niveau van akte M.O. P.

Belangstellenden in de leeftijd van 35-45 jaar worden verzocht hun sollicitatie met adekwate gegevens en onder bijvoeging van een recente foto te zenden aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit onder vermelding van nr. 756.

Geneeskunde

Op het instituut voor antropobiologie kan direct worden geplaatst een

HUISHOUDELIJKE KRACHT

voor ongeveer 9 uur per week. Gehuwd geen bezwaar. Werktijd te regelen in overleg. Uurloon voor 23-jarigen en ouder f 3,81. Mondelinge sollicitaties gaarne 's morgens tussen 9 en 10 uur op het instituut, Achter den Dom 24 te Utrecht (tel. 24564).

Bij de kliniek voor obstetrie en gynecologie wordt voor spoedige indiensttreding gevraagd een

BIBLIOTHEEK-ASSISTENTE

voor afwisselende bibliotheekwerkzaamheden; tevens zal zij belast worden met enige administratieve werkzaamheden. Om deze werkzaamheden op prettige wijze te kunnen uitvoeren, wordt gevraagd een: diploma m.m.s., goede typevaardigheid.

Schriftelijke sollicitaties onder nr. 720-bibl. te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

In de universiteitskinderkliniek, het Wilhelmina kinderziekenhuis, bestaat, mede in verband met het gereedkomen van het nieuwe beddenhuis, behoefte tot uitbreiding van de medische staf. Het ligt in de bedoeling in de loop van dit jaar nog enkele nieuwe staffunctionarissen aan te stellen. De gedachten gaan uit naar jonge

KINDERARTSEN BIJ VOORKEUR MET ENIGE PRAKTIJKERVARING

Geboden wordt een werkkring, waarin de kindergeneeskunde wordt uitgeoefend in teamverband, met een grote mate van zelfstandigheid en persoonlijke verantwoordelijkheid. De mogelijkheid tot subspecialisatie en research wordt gaarne geboden. De functie brengt met zich mee, dat naar evenredigheid deelgenomen wordt aan de onderwijstaak, die op de kliniek rust. Ervaren of jonge kinderartsen, die een bijzondere belangstelling voor het onderwijs hebben, kunnen hierin ook een hoofdtaak vinden.

Correspondentie betreffende de bovengenoemde functies te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht. Prof. dr. H. A. Weijers, Wilhelmina kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137, Utrecht, telefoon 030-20541, is gaarne bereid nadere informaties te verschaffen.

Tandheelkunde

Voor de komende cursus „opleiding tot specialist-orthodontist" aan de afdeling orthodontie van het tandheelkundig instituut te Utrecht, die medio augustus 1970 zal aanvangen, bestaan 4 vacatures. De duur van de opleiding bedraagt vier jaar in full-time dienstverband.

Sollicitaties vóór 15 april a.s. te richten aan: prof. H. J. L. Smeets, tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7 te Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Op het organisch chemisch laboratorium kan geplaatst worden een

pientere **JONGEMAN**

die zal worden tewerkgesteld bij de uitgifte van glaswerk en chemicaliën. In zijn taak behoort tevens het waarnemen van de telefoondienst en het verrichten van allerlei andere voorkomende werkzaamheden.

Sollicitaties te richten aan de hoogleraar-beheerder van bovengenoemd laboratorium, Croesestraat 79 te Utrecht.

Bij het zoölogisch laboratorium van de rijksuniversiteit kan per 1 maart a.s. geplaatst worden een

SCHOONMAAKSTER

voor 40 uren per week. Leeftijd niet ouder dan 35 jaar.
Sollicitanten dienen zich te melden tussen 9 en 12 uur bij de amanuensis van het zoölogisch laboratorium, Janskerkhof 3 te Utrecht.

The institute of geology invites applications for post of

STRATIGPAPHER-MICROPALEONTOLOGIST

in the department of micropaleontology, duties to commence 1st. April 1970. Salary and rank will be commensurate with age and experience.

Applicants should write directly to the head of department of micropaleontology, Oude Gracht 320, Utrecht, Holland.

STUDENTEN

SPORT

Dienst Sportzaken

De heer drs. W. H. van 't Hoogerhuys, hoofd van de afdeling Collectieve Voorzieningen t.b.v. Studenten, zal tevens fungeren als Hoofd Dienst Sportzaken.

Aangezien de heer A. J. H. Beyerbergen van Henegouwen per 1 maart 1970 is benoemd tot medewerker van prof. dr. K. Rijsdorp, en de regeling van zijn opvolging nog niet is afgesloten, zal de heer Van 't Hoogerhuys de werkzaamheden van de heer Beyerbergen van Henegouwen tijdelijk waarnemen.

Atletiek

Op 24 januari werden te Wageningen de nationale studenten crosskampioenschappen gehouden. Een vijftigtal studenten uit het gehele land nam deel aan deze cross over 6700 meter. Utrecht was vertegenwoordigd door 7 studenten. Nationaal kampioen werd J. van Rijn (K.U. Nijmegen), die de wedstrijd won vóór T. Hofstra (Delft) en P. van Rijn (Rotterdam). Beste Utrechter was Peter Valk met een dertiende plaats. De andere Utrechters bezetten resp. de 14e, 16e, 17e, 23e, 27e en 42e plaatsen. Het algemeen ploegenklassement werd gewonnen door de G.U. Amsterdam voor Rotterdam, Eindhoven, Utrecht, Delft, Wageningen en Tilburg.

Schermen

Het bestuur van de Federatie van de Utrechtse Studenten Schermers, kortweg de FUSST, publiceert hierbij haar agenda voor de komende periode. Vrijdag 20, zaterdag 21 en zondag 22 februari een ontmoeting met de studenten van de T.H. uit Berlijn. Donderdagavond 26 februari wedstrijden uitsluitend voor 1ste jaars, dames op floret en heren op sabel. Deze wedstrijden gelden tevens als selectie voor de Utrechtse Studenten Schermkampioenschappen.

Deze U.S.K. worden gehouden op woensdag 4 en donderdag 5 maart, dames op floret, heren op floret, sabel en degen.

Donderdagavond 16 april „Hij en Zij"-wedstrijden met na afloop feest. Het is raadzaam, de genoemde data reeds nu in uw agenda te noteren. Bijzonderheden vindt u op het mededelingenbord in de schermzaal. Belangstellenden zijn van harte welkom.

Tafeltennis

Op woensdagavond 21 januari j.l. is aan de Eykmanlaan het kampioenschap van U.S.S.

in de vorm van een handicaptoernooi verspeeld. Hieraan hebben dertig spelers deelgenomen.

De uitslag van de finalepoule was als volgt: 1. L. Litjens; 2. J. Janssen; 3. M. Dicke (titelhouder 1969).

Verder kan de federatie u mededelen, dat tot het bestuur is toegetreden Th. de Koning. Een ieder die nog belangstelling heeft voor een bestuursplaats, kan zich schriftelijk opgeven: Tafeltennis-federatie, postbus 2171.

Zaalhockey

Bij voldoende belangstelling zal er een zaalhockeytoernooi georganiseerd worden in de sporthal 'De Dreef' aan de Schooneggedreef in Overvecht Noord, op woensdagmiddagen tussen 16.00 en 19.00 uur (4.00 en 7.00 uur). Voor de dames is voorlopig gereserveerd woensdag 25 februari en voor de heren woensdag 4 maart. De deelname staat open voor teams uit allerlei universitaire groeperingen n'importe welke. Het is mogelijk om zich persoonlijk op te geven, uiteraard met de restrictie dat er voldoende personen zijn om een team te formeren. Een team bestaat uit zeven personen, inclusief de keeper. Voor de keepers is materiaal beschikbaar. Er kan gespeeld worden met normale sticks, die echter omwikkeld moeten worden. Het is zeer gewenst om de speelsterkte zo nauwkeurig mogelijk te vermelden, opdat hiermee bij de pouleindeling rekening gehouden kan worden, hetgeen een interessant verloop van het toernooi ten goede komt.

De opgaven worden verwacht bij de heer K. Zoete, en de termijn sluit woensdag 18 februari, 19.00 uur, in sporthal „De Dreef". Eventueel kan men zich ook aanmelden bij het bureau sportzaken, Pieterskerkhof 13 a, telefoon 29441.

SURINAMEWEEK 16 T.M. 20 FEBRUARI

De Studentenvereniging voor Internationale Betrekkingen organiseert van 16 t.e.m. 20 februari een week, bestaande uit vijf avonden die gewijd zullen zijn aan Suriname.

Alle avonden worden gehouden in de societeit van S.S.R. aan de Bemuurde Weert westzijde 3, en beginnen om 8.15 uur.

Het programma luidt: maandag 16 februari - R. Kross, o.a. over economische omstandigheden. Dinsdag 17 februari - F. Mol, over Suriname als arm land. Woensdag 18 februari - de nieuwe gevolmachtigd minister Polanen (gevraagd). Donderdag 19 februari - M. Kross, gesch. Vrijdag 20 februari - Forum, voorzitter Theo Minderaa (politiek centrum, gevraagd). Forumleden: E. Pengel, O. Kemble, Han Hanssen (Volkskrant) en Joris v. d. Berg (Vrij Nederland, gevraagd). Iedereen is welkom.

VERKIEZINGSNIEUWS

Biologie. Kandidaten: Chris Schürmann, Hanny Sliepen, Margriet Damen, Jaap Wiegers.
Sociale en Culturele Wetenschappen/Filosofie. Pl. stembureau U.S.S.V., kamer Trans. II 23.22.04; openingstijd 10, 11, 12 de gehele dag. Kandidaten: Hans Jonkhart, Chrit Verstappen, Herman Vos, Eugène Geradts, Kees Kalkman, Ben Boog, Wil Arts.

Paedagogie. Pl. stembureau Paedag. Inst.; openingstijd 10, 11, 12 12.00 - 13.00 uur. Kandidaten: Anne Groenewegen, Rob de Lange, Rob van Oostenbrugge, Geert Sengers.

FACULTEITEN

GODGELEERDHEID

FILOSOFIECOLLEGES EERSTEJAARS

Colleges filosofie, 1e jaar (drs. E. Schroten) worden gehouden op dinsdagen van 13.45-14.45 uur in zaal 25.04.07, en op woensdagen van 10.00 uur (precies)-11.00 uur in zaal 27.04.11.

SPREEKUUR FACULTEITSSECRETARIS

Prof. dr. J. M. van der Linde, secretaris van de faculteitsraad, houdt spreekuur op maandagen van 11.00 - 11.45 uur, in kamer 24.19.11.

LEZINGEN PROF. DÖRRIE

Op dinsdag 17 februari van 11.00 - 13.00 uur zal prof. Dörrie uit Münster in zaal 11.21.07 in Transitorium II een lezing houden over het onderwerp 'Celsus en het Christendom'.
Op woensdag 18 februari van 10.00 - 12.00 uur zal genoemde hoogleraar spreken over 'De ziel bij Porphyrius', eveneens in zaal 11.21.07. Belangstellenden hartelijk welkom.

STUDIEFONDS DER NEDERLANDSE HERVORMDE KERK

De commissie voor het theologisch wetenschappelijk onderwijs der Ned. Hervormde Kerk richt de aandacht van eerste en ouderejaars studenten, die in aanmerking wensen te komen voor een boekenbeurs uit het studiefonds der Nederlandse Hervormde Kerk voor de cursus 1970-1971, op het voorschrift zich thans onverwijld met een schriftelijk verzoek te richten tot het secretariaat van genoemde commissie, Carnegielaan 9, te 's-Gravenhage. In aanmerking komen theologische studenten en kandidaten, die het kerkelijk examen nog niet zullen hebben afgelegd vóór 1 september 1970.
Met nadruk wijst de commissie er op, dat de verzoeken vóór 1 maart 1970 moeten zijn ingeleverd. Te laat ingediende aanvragen zullen terzijde moeten worden gelegd.
Op grond hiervan adviseert de commissie voor het theologisch wetenschappelijk onderwijs belanghebbenden zo spoedig mogelijk hun verzoeken in te dienen, waarna hun een formulier in duplo ter invulling zal worden gezonden.
De commissie moet tot haar spijt de aanvragers er op wijzen, dat de haar ter beschikking staande middelen niet toereikend zijn om alle aanvragen positief te kunnen honoreren.

THEOLOGISCHE FONDSEN EN BEURZEN

De commissie voor het theologisch wetenschappelijk onderwijs der Nederlandse Hervormde Kerk richt de aandacht van theologische studenten op het bestaan van de Centrale van theologische studiefondsen en van beurzen ter ondersteuning van theologische studenten. Het kan in hun belang zijn zich te richten tot het secretariaat, Carnegielaan 9 te 's-Gravenhage, waar men tegen de prijs van *f* 1,25 een lijst in brochurevorm kan verkrijgen, waarin voorzover genoemde commissie bekend, alle studiefondsen en beurzen vermeld staan, die Nederlandse Hervormde studenten bij hun theologische studie willen steunen. Op deze wijze stelt men zichzelf voldoende op de hoogte.

In dit verband richt de commissie tevens de aandacht van eerste en ouderejaars studenten op het voorschrift zich vóór 1 maart 1970 te richten met hun sollicitaties om een toelage voor de cursus 1970-1971 en wel tot die instellingen, die financieel steun willen verlenen en bij de centrale zijn aangesloten. Hoe spoediger dit geschiedt, des te vlotter kunnen de curatoria der fondsen en beurzen hun beslissingen nemen.

Ten overvloede wijst de commissie voornoemd de besturen en curatoria van de verschillende fondsen en verenigingen, die toegetreden zijn tot de centrale van theologische studiefondsen en beurzen er op, dat de sollicitaties en alle in duplo ingevulde formulieren van eerste en ouderejaars studenten vóór 1 maart 1970 in het bezit dienen te zijn van de secretarissen van de fondsbesturen. (Zie artikel 7 van de Leidraad).

Klassieke en niet-Westerse Talen. Verg.Kand. 12 febr. 20.00 uur. Kandidaat: Douwe Geert Yntema.
Moderne Westerse Taal- en Letterkunde. Frans Instituut: 11.00 - 16.00 uur; Slavisch Instituut 11.00 - 15.00 uur op 10, 11 en 12 februari.; Instituut De Vooys: de hele dag op 10, 11 februari. Kand. J. Eschauzier.
Diergeneeskunde. Pl. stembureau Inst. Biltstraat. Kandidaat: D.S.K.-bestuur.
Theologie. Pl. stembureau Inst.; openingstijd hele dag. Kandidaten: lijst 1. Jan Jaap Ruiter, Eddy Reefhuis, lijst 2. Ed Boaz, Jaap Gruijs.
Rechten. Kand.verg. 3 febr. 22.00 uur, J.S. V.U.-kelder. Kandidaten: D. v. d. Heyde, Theo Akkermans, Els Sprenger, Jaap Koopman, Eppings, A. Leenders.
Medicijnen. Kandidaat: Bert Dekker.
Wis-, natuur-, sterrenkunde. Pl. stembureau Fysisch Lab., Math. Inst., Werkpl. Uithof, Med. Fysica (Eisenhowerlaan), Leidseweg, Trans 1; openingstijd 12.45 - 14.15 uur en di. 10.00 - 2.00, 12.45 - 14.15 (Trans I). Kand. verg. 4 februari, 20.00 uur, Fysisch Lab. Kandidaten: Niko Uppelschoten, James van Lith, Wil de Ruiter, Hans Maassen.
Scheikunde. Pl. stembureau A.C.L.; openingstijd 8.15 - 17.15 uur. Kand. verg.: 6 febr., 12.30 uur A.C.L. Kandidaten: lijst 1. Henk Gazendam, Floris Beyen, lijst 2. Pol van Rossum.

NAKENNISMAKINGSTIJD VERITAS

Veritas houdt van 12 februari tot en met 20 februari een nakennismakingstijd voor hen, die alsnog lid wensen te worden.
Inlichtingen bij het bestuur, Kromme Nieuwe Gracht 54, telefoon 1 62 60.

RECHTEN

OPGEVEN VOOR DE MONDELINGE DOCTORAALEXAMENS/TENTAMENS

Vanaf 17 februari 9.00 uur liggen er intekenlijsten voor de mondelinge doctoraal-examens/tentamens af te leggen **in maart** op het bureau van de faculteit, Boothstraat 1 c, kamer 102. Iedereen die vóór Pasen examen of tentamen wil doen, moet zich vóór 1 maart a.s.

opgeven.
Extranei kunnen zich ook schriftelijk of telefonisch opgeven bij mevr. De Wilde, Boothstraat 1 c, tel. 11965.
Intekenlijsten voor april liggen gereed vanaf 19 maart om 2.00 uur n.m., op bovenstaand adres. Verder worden de data waarop men voor het eerst voor de volgende maand kan intekenen in dit blad bekend gemaakt. Het heeft dus geen zin zich nu al voor april, mei of juni te willen aanmelden. Wel moet er op gerekend worden, dat niet alle gegadigden voor tentamens zo laat mogelijk voor de grote vakantie, ook in de allerlaatste termijn kunnen worden ingedeeld. Men houde hiermede rekening met zijn studieplanning.

KINDERRECHT

De aanvangstijd van de cyclus over adoptie is gewijzigd. Deze is geworden 13.15 uur i.p.v. 14.15 uur. De laatste bijeenkomst zal zijn op 16 maart 1970. Plaats: Criminologisch instituut, Koningslaan 10.

STRAF- EN STRAFPROCESRECHT

Wijziging: Prof. Rijksen geeft op woensdag niet van 11.00-12.00 uur maar van 12.00-13.00 uur college „vermogensstraffen i.v.m. het rapport van de commissie Vermogensstraffen". Plaats: zaal 16 Academiegebouw.

STUDIERAAD AD HOC

De volgende vergaderingen over een nieuwe studieopbouw van de Studieraad ad hoc zijn vastgesteld op: woensdag 4 februari 1970 te 11.00 uur; vrijdag 13 februari te 14.00 uur en vrijdag 20 februari te 14.00 uur.
Alle vergaderingen zijn openbaar en worden gehouden in het Academiegebouw.
De nota van Heugten zal op deze vergaderingen als uitgangspunt voor de discussies dienen.
Achtereenvolgens zullen worden besproken:
— de hoofdstukken III, IV en V van bovengenoemde nota;
— de verhouding tussen de verschillende doctoraalexamens en het zgn. vrije doctoraalexamen;
— het vraagstuk van een representatieve propedeuse van één jaar.

KANDIDAATSOPLEIDING; K II

Roosterwijziging voor werkgroep 'n' Strafrecht donderdag 18.00-19.00 uur wordt 17.00-18.00 uur, lokaal 5.

INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT VOOR EXTRANEI

Voor het verplicht tentamen i.p.r. zal Mr. Bijleveld een reeks colleges geven voor extranei. Begonnen zal worden op zaterdag 14 februari om 19.15 uur in het Universiteitsgebouw Men hoeft zich voor deze colleges niet van tevoren op te geven.

BURGERLIJK RECHT

Voor hen die in januari het examen burgerlijk recht K II hebben gedaan is er gelegenheid hun werk te bespreken op maandag 23 februari om 14.00 uur in het Molengraaff instituut. Men dient zich hiervoor op te geven via de daar aanwezige lijst.

SPREEKUUR PROF. SLOT

Dit spreekuur wordt op de vrijdagen 13 en 20 februari niet gehouden om 14.15 maar om 12.00 uur.

WERKGROEP INTERNATIONAAL RECHT

Ziet u een grote toekomst in het internationale recht?
Stelt u er belang in om nader door te dringen in het internationale recht? Vindt u ook, dat op dit gebied meer gedaan moet worden? (meer congressen, meer studiebeurzen). Dit alles wordt besproken donderdag 12 februari a.s. om 16.30 uur op de U.V.S.V.-zolder, Drift 19.

HISTORISCHE ONTWIKKELING VAN HET RECHT

Op woensdag 18 februari a.s. bestaat er van 14.00-17.00 uur gelegenheid tot het inzien van het tentamen/examenwerk voor K I en K II studenten Historische ontwikkeling van het recht. Adres: doceergebouw Rijnkade 1a, Utrecht.

GENEESKUNDE

GAMMA CYCLUS MEDICIJNEN

Woensdag 4 februari: euthanasie; woensdag 11 februari: abortus; woensdag 18 februari: arts en maatschappij; woensdag 25 februari: gezondheidszorg, wat kan en mag de arts verdienen; dinsdag 3 maart: arts en ontwikkelingssamenwerking.
Voor verdere informaties zie elders in dit blad.
Over het onderwerp euthanasie is een paper (20 blz.) met alle informatie verkrijgbaar op het faculteitsbureau. Tevens is hier verkrijgbaar een werkstuk van de werkgroep euthanasie.

EXTRA HERSENPRACTICUM

Voor de tweedejaars recidivisten en de ouderejaars geneeskunde, die het hersenpracticum willen volgen, zal een extra practicum worden gehouden. Belangstellenden kunnen zich hiervoor opgeven bij de heer P. van der Leur, Anatomisch Lab., ingang 't Hoogt.

VIERDEJAARSCOLLEGE HUISARTSGENEESKUNDE

In de komende colleges, die gehouden worden op maandag 11.30 uur v.m. in de collegezaal Interne, zullen o.a. de volgende onderwerpen aan de orde komen:
ongeneeslijk ziek zijn
sterven
rouw
chronisch ziek zijn
vroege diagnostiek in de huisartspraktijk
samenwerking met anderen.

2e JAARS TENTAMEN HISTOLOGIE

Het Diagnostiektentamen Histologie 2e studiejaar vormt een onderdeel van het C2-examen. Het is afgenomen op 20 december 1969. Wie toen niet heeft deelgenomen en wel voornemens is mee te doen aan het C2-examen geneeskunde in juni 1970 wordt geraden zich vóór 15 februari 1970 in verbinding te stellen met prof. dr. M. T. Jansen (afspraak telefonisch 15646, mej. Huese.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

WOONRUIMTE GEVRAAGD

Begin maart zal prof. Barshay met zijn vrouw voor 2 maanden in Utrecht zijn. Is er iemand die gedurende die tijd gemeubileerde woonruimte beschikbaar heeft? Inlichtingen bij: mej. A. Rietveld, Instituut voor Theoretische fysica, Maliesingel 23, tel. 2 57 51.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

VERLICHT TENTAMEN GALOISTHEORIE

Over het college galoistheorie kan men verlicht schriftelijk tentamen doen op zaterdag 14 februari, 9.30-12.30 uur.
Plaats: stafzaal (zaal 611) Mathematisch instituut.
Het is toegestaan het dictaat mee te nemen.
Over de volgende gedeelten van het dictaat zal niet gevraagd worden op het tentamen: § 3, §5 vanaf (5.6) § 7, § 8 vanaf (8.8) § 11, 15, 18 en 20.

POSTDOCTORAAL COLLEGE 'SUBCELLULAIRE BIOLOGIE'

In plaats van prof. dr. P. G. de Haan zal dr. H. J. J. Nijkamp 3 colleges geven over: 'De regulatie van de ontwikkeling van bacterievirussen' Behandeld zullen worden op het 1e college: Inleiding. Levenscyclus van bacterievirussen. Erfelijke eigenschappen. Technieken behulpzaam bij de bestudering van de regulatie (DNA-keten separatie, DNA-DNA en DNA-RNA hybridisatie, elektronenmicroscopie) Virusdeleties en -hybriden. Asymetrische transcriptie.
2e college: Lysogeniteit en inductie. Transcriptie tijdens de ontwikkeling van bacterievirussen. Operon (promotor, operator, structurele genen). Repressor en anti-repressor, Repressor-operator interacties. Initiatie en terminatie van de transcriptie. Negatieve en positieve regulatie tijdens de virusontwikkeling. Opeenvolgende expressie van operons.
3e college: Invloed van mutaties in regulatorgenen, promotors en operators op de transcriptie van het virusgenoom. Virulentie. Ontstaan van nieuwe promotors door mutatie. Invloed van de replicatie op de transcriptie. Samenvatting. Het eerste college vindt plaats op 13 februari in de grote collegezaal van het Botanisch laboratorium, om 12.15 uur.

FYSIKA '70

Maandag 16 februari a.s. in de grote collegezaal van het Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, is er een discussievoordracht over defensieonderzoek
Inleiders zijn prof. ir. IJ. Boxma en drs. L. Reijnders
Prof. Boxma is directeur van het Physisch Laboratorium van R V O./T.N O. in Den Haag. In zijn inleiding spreekt prof Boxma over de aard van het werk dat in zijn Laboratorium wordt verricht en over de motieven die pleiten voor het verrichten van defensieonderzoek.
Drs. Reijnders zal in zijn inleiding enkele stellingen ten aanzien van defensieonderzoek verdedigen.
Met name: 1. defensie tegen nieuwe wapens is onmogelijk; 2. defensieonderzoek zou qua economische positie beter geplaatst kunnen worden onder b.v. gezondheidszorg; 3. wapenresearch komt waarschijnlijk ten goede aan oorlogen in de derde wereld.

Na de pauze zal er gelegenheid zijn om met de inleiders in discussie te treden.
Dus: maandag 16 februari, acht uur 's avonds, Fysisch Laboratorium: Defensieonderzoek.

SCHEIKUNDE

ANALYTISCHE CHEMIE

Op 16 maart begint de cursus infrarood-spectrometrie, op 6 april de cursus massa-spectrometrie. Ofschoon deze cursussen in de eerste plaats bestemd zijn voor chemische kandidaten met hoofd- of bijvak analytische chemie, kunnen zij, wanneer de plaatsruimte dit toelaat, ook door andere belangstellenden gevolgd worden.
Aanmelding voor beide cursussen vóór 6 maart bij dr. C. L. de Ligny.
Het cursusprogramma luidt verder: elementenanalyse, juni; instrumentkunde, september; gaschromatografie, december; radiochemische meet- en analysemethodes, januari 1971; elektrochemische analysemethodes, januari 1971.

PRACTICUM ORGANISCHE CHEMIE

Het eerstvolgende practicum organische chemie voor kandidandi in de chemie en farmacie begint op 2 maart a.s. en eindigt op 13 mei (Paasvakantie: 25/3 17.30 uur tot 1/4 8.30 uur). De tweedejaars chemie-studenten, die in deze periode het practicum zullen gaan volgen, zijn door mej. drs. van Delden hiervan al op de hoogte gebracht. Voor hen, die het eerste proefwerk organische chemie onvoldoende hebben gemaakt, zal op 12 februari a.s. een herkansingsproefwerk worden gegeven, om alsnog toelating tot het practicum te kunnen verkrijgen.
De overig studenten in de chemie en studenten in de farmacie, die in bovenstaande periode eveneens op het practicum geplaatst zouden willen worden, dienen zich op de gebruikelijke wijze aan te melden, en wel op woensdag 11 februari van 14.00 tot 15.00 uur en op donderdag 12 februari van 9.00 tot 10.00 uur.
Studenten in de chemie: door invulling van een aanmeldingsformulier, verkrijgbaar in de hal (bij het glasmagazijn) van het Organisch chemisch laboratorium.
Studenten in de farmacie: door aanmelding bij dr. F. N. IJdenberg, Farmaceutisch laboratorium (studiekaart meebrengen!)
Vóór de zomervakantie zal er nog gelegenheid zijn het practicum te volgen van 19 mei tot 13 juli a.s.

DISCUSSIES OVER DE BESTUURSSTRUCTUUR DER SUBFACULTEIT

De discussies over de nota bestuursstructuur der subfaculteit scheikunde — gepubliceerd in 'U' van 9-1-1970 — zullen instituutsgewijs plaatshebben volgens onderstaand rooster:
Organisch Chemisch Laboratorium op 3 februari om 16.00 uur in de collegezaal.
Biochemisch Laboratorium op 4 februari om 16.00 uur in de collegezaal.
Van 't Hoff Laboratorium op 5 februari om 16.00 uur in de collegezaal.
Laboratorium voor Kristalchemie op 6 februari om 9.00 uur in de grote collegezaal van het Laboratorium voor algemene chemie.
Laboratorium voor Algemene Chemie op 6 februari om 14.00 uur in de grote collegezaal.
Analytisch Chemisch Laboratorium op 6 februari om 16.00 uur in de collegezaal.
De discussies zijn bestemd voor allen, die bij de subfaculteit scheikunde betrokken zijn, d.w.z. leden van het wetenschappelijk corps, niet-wetenschappelijk personeel en studenten, die in het betreffende laboratorium werkzaam zijn. Voor hen, die deze discussies niet kunnen bijwonen — waarbij in de eerste plaats wordt gedacht aan studenten, die niet in een der genoemde laboratoria werken — zal later in februari een nog nader aan te kondigen bijeenkomst worden georganiseerd.

OPEN BRIEF AAN DE STRUKTUURCOMMISSIE SCHEIKUNDE

Met belangstelling heb ik de discussienota over de bestuursstructuur gelezen, het heeft mij maar weinig gerustgesteld. Ik kan mij moeilijk voorstellen, dat deze nota het resultaat is van een diepgaande bezinning over wat (en nu citeer ik letterlijk): „redelijke eisen van democratie, communicatie, medezeggenschap zowel van personen als van groepen, deskundigheid, besluitvaardigheid, efficiëntie en verantwoordingsplicht" zouden kunnen inhouden, in hoeverre het daaraan tot nu toe heeft geschort en op welke wijze en met welke middelen daarin verbetering aangebracht zou kunnen worden.
De nota geeft een definitie van subfaculteit en vervolgens een omschrijving van doelstelling en taken, die in zijn algemeenheid enerzijds zo vaag is, dat ik niet weet wat voor visie de commissie heeft t.a.v bovengenoemde eisen èn anderzijds iedere denkbare structuur haast zou kunnen bevatten, niet in de laatste plaats de zo verguisde oude structuur. Als de nota zegt: „het bevorderen van maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef bij de chemicus", dan is dit niets nieuws. Dat beweerde men twintig jaar geleden ook al. Het gaat erom, er in deze tijd een geheel nieuwe inhoud aan te geven en deze onverbrekelijk te verbinden aan ieder wetenschappelijk onderzoek. In de toekomst zal iedere wetenschapsbeoefenaar verantwoordelijk zijn en blijven voor de uitkomsten van zijn onderzoekingen en hij zal niet meer als een onafhankelijke hobbyist naast de maatschappij staan, maar er midden in met problemen aangaande verantwoordingsplicht, waar hij nu nog vrij van is; maar waartoe hij nu al wel opgeleid moet worden.

Zo'n omschakeling zal voorzien moeten worden en in de doelstellingen moeten worden opgenomen, opdat wij niet achter de maatschappelijke ontwikkelingen aan blijven lopen, maar ze proberen voor te blijven. Regeren is vooruitzien gaat nog altijd op. Doelstellingen, zo vaag, dat je er alle kanten mee op kan, zelfs terug, zijn geen doelstellingen maar loze kreten.

En als ik de genoemde afgeleide taken bekijk, dan valt weer op, dat ook deze in hun formulering een meest algemene nietszeggende constatering zijn van de huidige situatie en als zodanig weinig stof tot discussie geven. Maar ook hieruit blijkt, dat jullie geen nieuwe opzet ten aanzien van beheer en organisatie voor ogen hebben, dat de problematiek van het organiseren niet doorvoeld is. Het ontwerpen van een nieuwe organisatiestructuur is meer dan het tekenen van een aantal hokjes en lijnen. Eerst zal men de grondgedachten over democratie, communicatie etc. uit moeten werken, vervolgens de middelen waarmee men deze grondgedachten tot zijn recht wil laten komen binnen en tussen de verschillende werksituaties, en ten slotte kan men dan de diverse elementen met elkaar in samenhang brengen, zodanig dat de communicatielijnen beperkt blijven in lengte en aantal. Een organisatiepatroon is dus het resultaat van een lange reeks beslissingen. Het is eindpunt en geen beginpunt. Het is een summier visitekaartje van een levend organisme, dat functioneert via een ingewikkeld stelsel van relaties, die geformaliseerd zijn in gezagsverhoudingen.
Had ik een formulering moeten geven van de taak der subfaculteit in organisatie en beheer, dan had ik bij voorbeeld geschreven: het in stand houden en aanpassen van de organisatie, waarbinnen alle werkzaamheden, die aan de doelstellingen ten grondslag liggen zich moeten kunnen voltrekken, gebruik makend van de beschikbare middelen en met rechtvaardiging van de eisen, die gesteld zijn t.a.v. democratie etc., zodanig dat het nastreven van de organisatiedoelen voor ieder individu in de organisatie in een zo groot mogelijke overeenstemming te brengen is met zijn persoonlijke belangen en met de belangen van de maatschappij.

In de uitgangspunten kom ik behalve onduidelijkheden als: „een hoge mate van openbaarheid" (hoe hoog is dat hoog?) en overbodig onderscheid als: „elke student, medewerker etc. (waarom niet gewoon: een ieder die deel uit maakt van de werkgemeenschap der subfaculteit) opmerkingen tegen die, gelet op inzichten der organisatieleer zeer aanvechtbaar zijn.

In punt f stellen jullie: „de belangen van de verschillende groepen, die betrokken zijn bij het beleid van de subfaculteit lopen parallel; het is daarom niet zinvol om te spreken over geledingen als pressiegroepen met tegengestelde belangen".

Het eerste is ronduit niet waar. Het veronderstelt, dat de doelstellingen der subfaculteit het handelen van het individu binnen die subfaculteit voortdurend bepalen. Echter, als student heb ik een geheel ander belang (bijvoorbeeld binnen een bepaalde tijd afstuderen) dan een professor heeft (bijvoorbeeld zich zoveel mogelijk bezig houden met wetenschappelijk onderzoek en zo weinig mogelijk met onderwijs) of, dat een loketbediende heeft (bijv. gemakkelijk werk voor een goed salaris met pensioen). Het zijn deze persoonlijke belangen, vaak volledig onderling in strijd met elkaar, die binnen een organisatie worden nagestreefd. Niet de organisatie doelen, maar zijn persoonlijke doelen bepalen of een individu zal toetreden tot een organisatie en wel als deze een belofte tot het verwezenlijken van de persoonlijke belangen inhoudt. Een organisatie schiet tekort als het deze tendenzen niet weet te integreren in de organisatie, zodanig dat het bereiken van haar doelstellingen erdoor wordt versterkt. Het is dus wel degelijk zinvol om te spreken over geledingen met tegengestelde belangen, wil men ze tenminste leren onderkennen.

Ten aanzien van een beleid is een aantal fasen te onderscheiden, maar of deze kunnen worden opgedragen aan verschillende bestuursorganen vind ik twijfelachtig uit oogpunt van feitelijke medezeggenschap en efficiency. De genoemde fasen zijn niet geheel van elkaar te scheiden. Zij vinden grotendeels in dezelfde afdelingen plaats en vaak zijn vele mensen bij de diverse fasen betrokken. Dit doet zich vooral voor ten aanzien van oriëntatie, beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering. Wil men ernst maken met medezeggenschap en participatie, dan zullen deze fasen aan dezelfde groep mensen moeten worden opgedragen, want alleen dan kan men een deskundig voorbereid plan verwachten, dat met verantwoordelijkheid en enthousiasme zal worden uitgevoerd.

In dit verband wil ik opmerken, dat het beter is al de beslissingen te scheiden in beleidsbeslissingen en uitvoeringsbeslissingen. De eerste stellen o.a. vast:
— de doelen, waarop de organisatie zich zal gaan richten; de plannen, welke moeten helpen de doelen te bereiken;
— de delegatie van de uitvoering der plannen aan afdelingen of individuen, begeleid door richtlijnen en gezag nodig om de plannen goed te kunnen uitvoeren;
— een algemene politiek, die het optimaal functioneren van de organisatie moet bevorderen, eer kader wordt gegeven, waarbinnen alle activiteiten zich moeten ontwikkelen, met inachtneming van bepaalde regels t.a.v. eisen van democratie, communicatie etc.
Deze beslissingen vragen door hun algemene aard en belang het medebeslissen van ieder lid van de gemeenschap, en kunnen dus het beste genomen worden in een raad, waarin iedereen zitting kan hebben en die meteen het hoogste gezag vertegenwoordigt.
De uitvoeringsbeslissingen bakenen de ruimte verder af, die door de beleidsbeslissingen gelaten is. Zij worden genomen op uitvoeringsniveau en zo laag als mogelijk in de organisatie.
Dit is één der middelen om participatie te vergroten. De uitvoering krijgt de grootste acceptatie; want er vindt deling van verantwoordelijkheid plaats en bovendien leidt dit tot grotere deskundigheid. Een beslissing kan nog zo goed door weinigen zijn voorbereid, als degenen die haar moeten uitvoeren, haar niet accepteren, dan komt er in de praktijk niets van terecht.
De leiding van de uitvoering zou men kunnen opdragen aan verschillende organen als onderwijs-, research- en beheerscolleges, maar niet, zoals in de overgangsstructuur gedaan is, zonder duidelijke taakomschrijving; en voorts met verantwoordingsplicht aan de raad. Het is niet overduidelijk en uit doelmatigheidsoverwegingen zelfs aanvechtbaar, of deze colleges wel zo strikt paritair moeten worden samengesteld. Overal ziet men zich hier spastisch aan vasthouden, omdat men er democratische wonderen van verwacht. Het is belachelijk een Jan Student of Piet van de Werkplaats of een De Prof om wille van de pariteit met problemen te laten bezighouden, waar zij de geaardheid, inzichten en interesse voor missen. Democratie zal moeten zitten in verregaande delegatie van taken, open communicatielijnen en verantwoordingsplicht. Voor mij staat alleen vast, dat in die colleges zitting moeten hebben, personen die nu al zich dagelijks met problemen bezig houden, die zullen gaan ressorteren onder zo'n college. En dan zal van geval tot geval bekeken moeten worden in hoeverre het aan te bevelen is nog enkele speciale andere leden op te nemen.
Het ontwerpen van een nieuwe bestuursstructuur gaat niet zo eenvoudig als het ontwerpen van een breipatroon. De wensen en verlangens van alle leden moeten erin tot hun recht komen. Het opstellen van een definitie en het noemen van enkele uitgangspunten waarborgen geen visie. Eerst zal een aantal grondgedachten onderzocht moeten worden en daaruit zullen genoeg aanwijzingen voor een nieuwe structuur voortkomen. Het kiezen van een organisatieschema als uitgangspunt, waarvan er met gemak een dozijn opgesteld kunnen worden, heeft geen zin. De subfaculteit vereist maatwerk en geen confectiekleding, want haar lichaam herbergt veel te veel organen met verschillende omvang en functie.

Frits Misset

POSTDOCTORAAL COLLEGE 'SUBCELLULAIRE BIOLOGIE'
Zie onder wis-, sterren- en natuurkunde.

GEOLOGIE EN FYSICA

BODEMKUNDE
In verband met het volgen van het verplichte college wiskunde van drs. R. Lijdsman voor 1ste en 2de jaars fysisch geografen, zijn de college-uren van prof. dr. F. A. van Baren voor het tweede semester als volgt vastgesteld.
Maandag van 11.10-11.55 uur Algemene bodemkunde; van 12.05-12.45 uur Bodemgeografie. Het eerste college in het nieuwe semester zal aanvangen op maandag 9 februari a.s. met het bespreken van de resultaten van het proefwerk.

BIOLOGIE

POSTDOCTORAAL COLLEGE 'SUBCELLULAIRE BIOLOGIE'
Zie onder wis-, sterren- en natuurkunde.

BLOKPRACTICUM VERGELIJKENDE FYSIOLOGIE 1970
Belanghebbenden worden er reeds nu op attent gemaakt dat de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat het Blokpracticum vergelijkende fysiologie dit jaar reeds op 24 augustus zal aanvangen.
Dit blokpracticum is verplicht voor het kandidaatsexamen en voor het M.O.-examen biologie.

Zij die het blokpracticum dit jaar willen volgen, zullen bij hun vakantieplannen met bovenstaande aanvangsdatum rekening moeten houden.
De juiste datum en plaats van het blokpracticum zullen nader bekend worden gemaakt via het weekblad 'U'.

WIJZIGING SPREEKUUR PROF. DR. D. I. ZANDEE
Met ingang van februari zal prof. dr. D. I. Zandee (Lab. v. scheikundige dierfysiologie) geen spreekuur meer houden op de maandagochtend. De spreekuren worden met ingang van genoemde datum gehouden op: dinsdagochtend van 11.00 -12.00 uur; donderdagochtend van 11.00 - 12.00 uur.

LETTEREN

CONVENTSCOMMISSIE
De Conventscommissie voor de Faculteit der Letteren heeft zich in haar vergadering van 15 januari jl. beziggehouden met de herstructurering van de faculteit. In deze vergadering is een stuk in discussie gebracht, waarin een standpuntbepaling van de Conventscommissie is vervat van drie punten. Het derde punt bood twee alternatieve versies, die beide ongeveer evenveel aanhangers vonden. Besloten is daarom, om beide versies te publiceren. Het standpunt van de Conventscommissie luidt als volgt:

1. Het is gewenst, dat de gedachte van de eenheid van het wetenschappelijk corps wordt verwezenlijkt in die zin, dat het wetenschappelijk corps als één geleding kan worden beschouwd.

2. Voorzover het door de leden van het wetenschappelijk corps te verrichten onderzoek geen verband houdt met het onderwijs (zoals b.v. veelal bij promoties het geval is), dienen de beslissingen t.a.v. dit onderzoek door de betrokken leden van het wetenschappelijk corps zelf genomen te kunnen worden.

3. Versie a: Onderwijs en onderzoek zijn een zaak van wetenschappelijk corps en studenten. In de algemene universitaire bestuursorganen (instituutsraad of studierichtingsraad, (sub)faculteitsraad, universiteitsraad) dienen beide groeperingen in deze elk over de helft van de stemmen te beschikken. Eén en ander behoudens het sub 2. gestelde. Tot deze standpuntbepaling hebben o.m. de volgende overwegingen geleid: De onderhavige problematiek raakt de beroepsuitoefening van het wetenschappelijk corps in de kern. De onderwijssituatie is gekenmerkt door tweezijdigheid: voor iedere onderwijssituatie is een (overwegend) gevende en een (overwegend) ontvangende partij nodig. De aantallen zijn hier niet relevant, alleen het evenwicht in het onderwijsproces. Beide partijen zijn samen verantwoordelijk voor het onderwijsproces, in dezelfde mate, zij het op verschillende wijze, binnen het kader van landelijke regelingen, met name t.a.v. het niveau. Het niet-wetenschappelijk personeel maakt de onderwijssituatie mede mogelijk, maar heeft er geen plaats in. Dat neemt niet weg, dat het niet-wetenschappelijk personeel in de bepaling van zijn werksituatie een evenredige stem dient te hebben.

3. Versie b: Onderwijs en onderzoek zijn een zaak van wetenschappelijk corps en studenten. In de algemene bestuursorganen (instituutsraad, studierichtingsraad, (sub)faculteitsraad, universiteitsraad) dient het wetenschappelijk corps in deze over tenminste de helft van de stemmen te beschikken. Eén en ander behoudens het sub 2. gestelde. Tot deze standpuntbepaling hebben o.m. de volgende overwegingen geleid: De onderhavige problematiek raakt de beroepsuitoefening van het wetenschappelijk corps in de kern. De universiteiten zijn instellingen van wetenschappelijk onderwijs en beogen daarnaast de beoefening van de wetenschap. De verantwoordelijkheid voor wetenschappelijk onderwijs en onderzoek ligt in de eerste plaats bij het wetenschappelijk corps. Met het oog hierop worden de leden van het wetenschappelijk corps benoemd en eventueel bevorderd. Dat is bij de andere geledingen niet het geval. Dit brengt met zich mee, dat het wetenschappelijk corps geacht mag worden t.a.v. onderwijs en onderzoek meer deskundig te zijn dan de andere geledingen, en er duurzamer resp. wezenlijker bij betrokken te zijn. Dat behoeft niet te betekenen, dat de beslissingen in de universitaire bestuursorganen en meer in het bijzonder t.a.v. onderwijs en onderzoek uitsluitend door de leden van het wetenschappelijk corps genomen dienen te worden. Naarmate er in het wetenschappelijk corps divergerende opvattingen bestaan over de te nemen beslissingen inzake onderwijs en onderzoek, kan het zinvol zijn dat met name de studenten een inbreng in deze beslissingen hebben. Naarmate de te nemen beslissingen minder met onderwijs en onderzoek en meer met b.v. dienstverlening of zuiver orga-

nisatorische kwesties te maken hebben, kan het zinvol zijn dat andere geledingen aan de besluitvorming deelnemen. Indien het wetenschappelijk corps evenwel in de onderscheiden bestuurslichamen unaniem of vrijwel unaniem een bepaald beleid t.a.v. onderwijs en onderzoek geboden acht, dan dient het dit beleid te kunnen voeren. Anders zouden de leden van het wetenschappelijk corps niet de verantwoordelijkheid kunnen blijven dragen die uit de wet voortvloeit, die bij hun ambtsaanvaarding gold en die voor een goede gang van zaken de meest gewenste is.
Bij de stemming bleken acht leden aanhangers te zijn van versie a., met dien verstande, dat enkele leden aantekenden, dat zij eigenlijk de voorkeur zouden geven aan een volkomen pariteit van de **drie** geledingen.
Voorts waren zeven leden voor versie b., waarbij enkele leden aantekenden, dat zij eigenlijk de voorkeur zouden geven aan nog grotere bevoegdheden voor het wetenschappelijk corps. De punten 1 en 2 werden unaniem aangenomen.

PRACTICA NEDERLANDS

In de periode maart — mei zullen bij voldoende belangstelling onderstaande practica gegeven worden, die, tenzij anders is vermeld, openstaan voor alle studenten Nederlands.
1. **Inductief spelen met grammatica** in maart o.l.v. dr. J. S. ten Brinke.
2. **Leerboekanalyse** in maart o.l.v. mej. K. Beyersbergen.
3. **Creative Writing** vermoedelijk in april-mei o.l.v. mej. H. Wientjes.
4. **Literatuur in de klas** (géén voor-kandidaten) in april-mei o.l.v. mevr. drs. D. Constandse.
5. **Jeugdlectuur en bibliotheekwerk** in april-mei o.l.v. mej. K. Beyersbergen.
Zie voor nadere bijzonderheden het mededelingenbord in het Instituut De Vooys.
Opgave vóór woensdag 18 februari bij mej. K. Beyersbergen, Pedagogisch-Didaktisch Instituut voor de Leraarsopleiding, Budapestlaan 6, Utrecht.
Vermelden: 1. Naam, adres, telefoonnummer; 2. studievordering (vóórkandidaat, kandidaat, doctorandus, M.O.-a of b), doceerervaring; 3. het practicum waarvoor u zich opgeeft, met eventueel een tweede voorkeur; 4. welke ochtenden, middagen en avonden u **niet** verhinderd bent.
In de herfst zullen nog enkele practica gegeven worden, nl. Creative Drama, Sociale Vaardigheid en Corrigeren en Iesplannen. Hiervoor kunt u zich nu nog niet opgeven.

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

FRANS INSTITUUT

In het Frans Instituut te Utrecht is op 9 en 10 januari j.l. een colloquium gehouden over Franse tijdschriften die in de XVIIIe eeuw in Nederland gepubliceerd zijn. Aan dit colloquium, georganiseerd in samenwerking met het „Centre d'Etudes des XVIIe et XVIIIe s." van de Sorbonne, namen 9 Franse en 2 Belgische specialisten op het gebied van de XVIIIe eeuwse tijdschriften deel. Door de Nederlandse deelnemers werden de universiteiten van Utrecht, Amsterdam, Groningen en Nijmegen vertegenwoordigd en bovendien de „Werkgroep 18e eeuw".
Behalve met problemen van praktische aard zoals inhoudsanalyse, inventarisering van gegevens, heeft men zich bezig gehouden met de geschiedenis van de tijdschriften en met de sociologische achtergronden van de pers in de XVIIIe eeuw. In het kader van dit colloquium had onderbibliothecaris de heer A. L. van Wesemael in de U.B. een tentoonstelling verzorgd van in Nederlandse bibliotheken aanwezige Franse tijdschriften, hetgeen, in het bijzonder door de buitenlandse gasten, zeer op prijs werd gesteld. De gehouden inleidingen en discussies zijn op de band geregistreerd. Met behulp hiervan, zal het Centre d'Etudes de publicatie verzorgen van een brochure waarin nog enige aanvullende documenten zullen worden opgenomen. Verder zijn er concrete plannen gemaakt voor de gezamenlijke publikatie van een Dictionnaire des journalistes, en op langere termijn, van een Catalogue des périodiques en een Histoire de la presse au XVIIIe s.

BLOKCOLLEGE GESCH. WESTGERMANEN

Op 12 februari a.s. zal dr. A. Russchen, historicus te Ede, in het kader van de blokcolleges, georganiseerd door de Oudgermaanse afdeling van bovengenoemd instituut, een college geven over „Hoofdlijnen voor een geschiedenis der Westgermanen".
Zoveel mogelijk gebruik makend van archeologische gegevens zal worden gepoogd een voor filologen en anderen begrijpelijk beeld te verschaffen van de historische ontwikkeling van de stammen, die in de literatuur als „westgermaans" plegen te worden aangeduid. De lezing omvat drie delen:
I De voorromeinse ijzertijd (—600 tot 0). Hierin wordt de z.g.n. Jastorfcultuur behandeld; II De romeinse keizertijd (0 tot 400). III De volksverhuizingstijd (400 tot 550). Hierin zal speciale aandacht worden gewijd aan Friezen, Franken en Saksen.
Collegezaal gebouw chirurgie van de Faculteit der diergeneeskunde, Biltstraat 172, Utrecht, 10.15-12.00 uur.
Alle belangstellenden zijn van harte welkom!

SPAANS, PORTUGEES EN IBERO-AMERIKAANS INSTITUUT

Katalaans: Met ingang van het tweede semester zal drs. Joaquin Rico Consuelo beginnen met colleges in de Katalaanse taal- en letterkunde.
Er worden 2 colleges gegeven, voor allen, die daar belangstelling voor hebben, op dinsdagochtend: 11.15 uur „Huidige problemen van Katalonië. Taal- en letterkunde, voorafgegaan door een historische beschouwing; 12.15 uur Katalaanse grammatica voor beginners (in vergelijking met het Spaans). Aanvang colleges: dinsdag 3 februari; plaats: grote collegezaal van het Spaans, Portugees-Ibero Amerikaans Instituut, Drift 29.

GESCHIEDENIS

GASTCOLLEGES PROF. BRULEZ

In het kader van het cultureel akkoord met België zal prof. Brulez uit Gent enige gastcolleges geven te Utrecht over het onderwerp: moderne Belgische economische geschiedenis, in het bijzonder industrialisatie.
De colleges vinden plaats op woensdag van 11.15-12.00 uur op 25 februari, 4 maart, 11 maart en 18 maart in de grote collegezaal van het Instituut voor geschiedenis, Kromme Nieuwe Gracht 20.
Belangstellenden zijn van harte welkom.

DIERGENEESKUNDE

CUM LAUDE

De promotie van de heer G. F. de Boer, Herman Gorterhof 28, Uithoorn, op 22 januari, geschiedde cum laude.

ZOOTECHNIEK

De studenten, die in december, januari of februari geslaagd zijn of zullen slagen voor het C II-examen, moeten er rekening mee houden dat een groep van twintig studenten een aanvang maakt met de D I praktika op 9 februari a.s.
Een volledig rooster is te krijgen bij mej. Derwig, (secretaresse prof. dr. P. Hoekstra). Transitorium II, verdieping 17.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

AAN ALLE BELANGHEBBENDEN VOORSTEL INSTELLING FACULTEITSRAAD

Het nog voor de zomer van 1969 door de faculteit der Sociale Wetenschappen genomen besluit om over te gaan tot de vorming van een uit alle geledingen bestaande faculteitsraad is tot nu toe niet tot uitvoering kunnen komen. Dit berustte vnl. daarop dat het moeilijk bleek een bevredigende procedure te vinden. Wel bracht rechtstreeks contact met de instituten een algemeen gevoelde behoefte aan een faculteitsraad duidelijk aan het licht. Ook het faculteitsbestuur acht de instelling van een faculteitsraad thans in hoge mate urgent. Tal van belangrijke zaken die de faculteit als geheel betreffen kunnen pas krachtig worden aangepakt als een representatieve faculteitsraad zich daarvoor inzet. Daarom neemt het bestuur het initiatief door het openbaar maken van een voorstel tot vorming van een faculteitsraad volgens het hieronder beschreven model.

1. Procedure
Het is beslist niet noodzakelijk, dat het hiervolgende model voor een faculteitsraad zonder wijziging wordt gerealiseerd. Integendeel wij wensen een algemene discussie. Daarom wordt dit voorstel allereerst om advies gezonden aan de subfaculteiten en instituten. Voorts zal het faculteitsbestuur binnenkort een openbare bijeenkomst organiseren waarop zowel over de principes waarop het model berust, als ook de wijze waarop de principes in het model zijn belichaamd, van gedachten kan worden gewisseld. Op grond van de resultaten van dit overleg kunnen wijzigingen in het model worden aangebracht. Het zal duidelijk zijn, dat het niet waarschijnlijk is, dat op **korte termijn** algehele overeenstemming zal kunnen worden bereikt op **alle** punten die de samenstelling en de werkwijze van de raad betreffen. Het lijkt ons echter, gezien de bovengenoemde urgentie, beter een raad te hebben die aan het werk kan gaan, dan de discussie over hoe een raad zou moeten worden gevormd lang te rekken. In feite gaat het bij ons voorstel uitsluitend om een constructie voor de interimperiode die ons van de inwerkingtreding van de nieuwe Wet scheidt. Wij doen daarom een beroep op allen, om niet te perfectionistisch te willen

zijn en constructief mee te werken aan de instelling van deze faculteitsraad.

2. Bevoegdheid van de raad

Het bestuur van de faculteit — dat gezien de nog geldende wettelijke bepalingen niet van samenstelling kan veranderen — zal zich als er eenmaal een faculteitsraad is in principe conformeren aan datgene wat de raad besluit. Alleen in **uiterste** gevallen, als het bestuur ernstige twijfel koestert ten aanzien van de juistheid of uitvoerbaarheid van een besluit van de raad, waarbij het om zaken van essentieel belang gaat, zou het bestuur de faculteitsvergadering (in zijn wettelijke vorm) bijeen mogen roepen en om een uitspraak vragen. Hiervan moet het dan te voren de raad in kennis stellen. De thans zittende bestuursleden verklaren echter, dat zij zich erop instellen steeds met de raad tot overeenstemming te komen. Zij hopen, dat deze clausule een zuiver formeel karakter kan houden.

De enige andere aanleidingen voor het bijeenroepen van de faculteitsvergadering kunnen zijn:

a. uitdrukkelijk verzoek hiertoe van de zijde van Curatoren of Senatus Contractus;
b. schriftelijk verzoek ondertekend door tenminste 1/3 van de gewone hoogleraren die in de faculteit zijn benoemd.

3. Principes waarop de samenstelling van de raad berust

Hierbij moet gelet worden op twee aspecten: enerzijds op de verdeling naar subfaculteiten, c.q. studierichtingen of instituten, anderzijds naar de geledingen.

3.1. Ten aanzien van het eerste aspect zal aan de vertegenwoordiging van de **studierichtingen** het grootste gewicht gehecht moeten worden. De samenstelling van de raad rechtstreeks te baseren op de **subfaculteiten** is bezwaarlijk, daar de drie subfaculteiten ongelijksoortige grootheden zijn. De subfaculteit der Sociaal-Culturele Wetenschappen omvat meerdere studierichtingen, elk op één instituut geconcentreerd; de subfaculteit der Psychologie één studierichting, verzorgd door diverse instituten, waarvan er één tot de subfaculteit Opvoedkunde behoort; de subfaculteit Opvoedkunde omvat naast de eigen studierichting, een instituut voor de leraarsopleiding dat een afzonderlijke status heeft.

3.2. De studierichtingen in onze faculteit zijn te verdelen in drie grote (zowel t.a.v. studentenaantallen als van personele en materiële voorzieningen) en twee kleinere. In de raad kan dit tot uitdrukking worden gebracht door de aantallen leden die de studierichtingen vertegenwoordigen aldus te kiezen: opvoedkunde, psychologie, sociologie elk 4 leden culturele antropologie, planologie elk 2 leden Ook de leraarsopleiding moet in de faculteit vertegenwoordigd zijn. Weliswaar gaat het hier niet om een studierichting binnen onze faculteit, maar om een groot instituut waarvan hoogleraar en lector(en) in onze faculteit worden benoemd en waarvan sommige stafleden wetenschappelijk beschouwd taken hebben, die tot onze faculteit behoren. Voorgesteld wordt in de raad één vertegenwoordiger van de leraarsopleiding op te nemen.

3.3. Ten aanzien van de verdeling over de geledingen geldt:

a. Het gaat in de faculteit om beslissingen die niet de directe dagelijkse gang van het onderwijs raken, doch het beleid op lange termijn Het personeel (wetenschappelijk plus niet-wetenschappelijk) zal daarom een duidelijke meerderheid ten opzichte van de studenten moeten hebben.

b. De studenten moeten echter een aanzienlijk gewicht in de schaal kunnen werpen. Zij dienen, overeenkomstig de in Utrecht gangbare opvatting, ruwweg 1/3 van het aantal zetels in te nemen.

c. In de raad dient het wetenschappelijk corps, zijnde de bij uitstek deskundigen ten aanzien van de inhoud der te behandelen zaken, grote invloed te hebben; echter moet het wetenschappelijk corps niet de meerderheid vormen, om de vertegenwoordiging van de andere geledingen voldoende reële betekenis te geven. In zulke gevallen is het goed de groep in kwestie (wet. corps) de grootst mogelijke minderheid te doen innemen.

d. Van de zetels die voor het wet. corps beschikbaar zijn dienen drie zetels te worden gereserveerd voor de hoogleraren die namens de subfaculteiten in de faculteitsbestuur zitting hebben. Hiermee wordt bereikt, dat de subfaculteiten formeel in de raad vertegenwoordigd zijn (naast de primaire vertegenwooriging van de studierichtingen). Tevens ontstaat hierdoor de mogelijkheid de zetels voor de studierichtingen paritair tussen de leden van het wetenschappelijk corps en de studenten te verdelen, zonder dat aan het onder b. en c gestelde getornd wordt.

e. Gezien de op kleinere instituten zeer geringe aantallen niet-wetenschappelijke personeelsleden, is bij deze geleding vertegenwoordiging van grotere combinaties gewenst. In het model is gekozen voor twee vertegenwoordigers van de gezamenlijke instituten van de subfaculteit Sociaal-Culturele Wetenschappen, één vertegenwoordiger van de subfaculteit der Psychologie en de instituten in die subfaculteit en één vertegenwoordiger van het pedagogisch instituut.

f. Reeds thans is er personeel, dat onder „faculteit-algemeen" ressorteert, bijv. het personeel van de werkplaats. In het model is daarom gedacht in eerste instantie aan een vertegenwoordiger van de werkplaats.

4. Samenstelling van de raad

4.1. Uitgaande van het bovenstaande komen wij tot onderstaande raad van 25 leden:

	Subfac. (hgl. bestuursleden)	Studierichtingen Wet. Stud. Corps	studierichtingen (studenten)	Niet wet. pers.
Sociologie		2	2	
Cult. Antr.	1	1	1	2
Planologie		1	1	
Psychologie	1	2	2	1
Pedag.		2	2	1
ler. opleiding	1	1	—	—
fac. pers.				1
Fac. pers.	3	9	8	5

De onder 3 genoemde principes komen in deze raad alle tot uiting. De grote studierichtingen hebben elk 4 zetels, de kleine 2, de leraarsopleiding 1 (vgl. 3.2.). Het personeel heeft een duidelijke meerderheid: 17 van de 25 zetels (vgl. 3.3.a). De studenten bezetten 8 van de 25 zetels, dus ongeveer 1/3 (vlg. 3.3.b). Het wetenschappelijk corps heeft de grootst mogelijke minderheid: 12 van de 25 zetels (vgl. 3.3.c). De subfaculteiten zijn elk door één hoogleraar-bestuurslid vertegenwoordigd. Tussen de leden wet.-corps en studenten die de studierichtingen vertegenwoordigen bestaat pariteit (vgl. 3.3.d). (Vertegenwoordiging van de studenten bij de leraarsopleiding komt niet in aanmerking, omdat dit uitsluitend studenten zijn die in **andere** faculteiten studeren). Ten slotte is ook met 3.3.e. en 3.3.f. rekening gehouden.

4.2. De aanwijzing van de leden van de raad kan worden gedelegeerd aan de diverse instituutsraden voor zover daarin de drie geledingen vertegenwoordigd zijn, met uitzondering van de psychologie waar de aanwijzing kan geschieden door de subfaculteitsraad. Waar geen uit de geledingen bestaande instituutsraad functioneert, zullen de geledingen afzonderlijk geraadpleegd moeten worden. Ten aanzien van de vertegenwoordigers van het wet. corps van de studierichtingen geldt, dat hiervoor zowel hoogleraren, lectoren of stafleden kunnen worden aangewezen, de keuze wordt aan de instituutsraden, c.q. subfaculteitsraad overgelaten, zulks in overeenstemming met het door de Senatus Contractus aanvaarde principe van de „eenheid van het wetenschappelijk corps".

5. Werkwijze van de raad

5.1. De faculteitsraad vergadert met het faculteitsbestuur, de drie beheerders en het hoofd van het bureau gezamenlijk. Voorzitter en secretaris van het bestuur, beheerders en hoofd van het bureau moeten hierbij niet als raadsleden worden beschouwd en hebben dus geen stemrecht.

5.2. Ten aanzien van de competentie van de faculteitsraad geldt, dat deze in eerste instantie niet meer omvat dan de competentie van de huidige faculteitsvergadering. Wil de raad meer bevoegdheden, hetzij ten koste van het bestuur, hetzij ten koste van de subfaculteitsraad, dan kan dit aan de orde gesteld worden door de faculteitsraad, zodra deze functioneert. Ten aanzien van de competentie van de raad geldt, dat deze ook de benoemingen van hoogleraren en lectoren omvat, mits de raad bereid is daarover in besloten vergadering met het bestuur bijeen te komen. Voor de competentie van de raad geldt overigens de door de Wet vereiste beperking onder 2 genoemd.

Namens het faculteitsbestuur,
C. F. van Parreren, voorzitter
Chr. van Paassen, secretaris.

Utrecht, 30 januari 1970.

SOCIAAL CULTURELE WETENSCHAPPEN

AAN DE EERSTEJAARS SOCIOLOGEN

Voor het tentamen „geschiedenis van het Sociale denken" (prof. Thoenes) dat afgenomen zal worden rond 30 mei, moet de volgende literatuurlijst bestudeerd worden: 1) collegestof college sociale denken van prof. Thoenes. 2) G. Duncan Mitchell, A hundred years of sociology, hieruit: de hoofdstukken I, II, III, V, VI, VII. 3) W. Banning, Hedendaagse sociale beweringen, **laatste druk.** 4) H. Hoefnagels, Een eeuw sociale problematiek, **laatste druk.**

PSYCHOLOGIE

O.P.S.U.

Op donderdag 12 februari is er tussen 12.00 en 14.00 uur de mogelijkheid om in de Opsukamer op de 2e etage Varkenmarkt je stem uit te brengen op kandidaten voor de grondraad van de U.S.F. Kandidaatsstelling moet plaatsvinden voor donderdag 12 februari bij het bureau van de subfaculteit of op de

OPSU-vergadering van woensdag 11 februari. Het secretariaat van de subfaculteit, dat gehuisvest is op de tweede etage van het lab. bestaat uit T. van de Heyden, Drs. A. X. van Naerssen en Drs. R. Verbaten.
Elk van de secretarissen is op een bepaalde middag aanwezig om stukken door te werken, informatie te verstrekken en eventuele moeilijkheden van o.a. de studenten te bespreken. Op maandagmiddag is T. van de Heyden aanwezig, op dinsdagmiddag Drs. R. Verbaten en op vrijdagmiddag Drs. A. X. van Naerssen.
Op maandagmiddag houden de voorkandidaatsstudenten die in de subfaculteit gekozen zijn, spreekuur op de opsu-kamer op het lab. vanaf 14.00 uur. Elke maandagmiddag behalve op de maandag van de subfaculteitsvergadering.

Op de raadsvergadering van maandag 26 januari is besloten om een extra vergadering te houden op vrijdagmorgen 13 februari om 9.00 uur in de grote collegezaal van het Psychologisch Laboratorium. Deze vergadering is speciaal belegd om de voorkandidaatsproblemen te bespreken. Behandeld zullen o.a. worden een voorstel van Van de Vegt en Van Naerssen (te krijgen bij het buro van de subfaculteit. Het ligt ter inzage op de OPSU-kamer), de motie over het experimenteel prakticum, een paper van drs. E. P. Köster en een eventueel in te dienen plan van de studenten. Iedereen die geïnteresseerd is in de voorkandidaatsmoeilijkheden is van harte welkom op die vergadering.

TENTAMEN 2e JAARS STATISTIEK

Het tentamen 2e jaars statistiek (2e blok) zal worden gehouden op maandag 23 februari om 09,30 uur precies in de grote collegezaal, Lange Koestraat.

SOCIOLOGIE VOOR 2e JAARS, DOOR A. v. d. HEIDEN

Op 20 februari a.s. is er gelegenheid schriftelijk tentamen af te leggen (Transitorium I Blauwe zaal 14.30 uur):
a) voor hen, die de oude literatuurlijst bestudeerd hebben plus syllabus '68-'69;
b) voor hen, die de nieuwe literatuurlijst bestudeerd hebben plus de sylabus '69-'70.

(oude lijst):
1. v. Hessen, Wegwijzer in de Sociologie, 3e
2. Koenig Sociology. 3. Merton On Theor. Sociology. 4. één titel te kiezen uit:
a) C. Wright Mills, The Sociological Imagination óf b) P. Cohen, Modern Social theory óf c) Schofield, The sexual behaviour of young people.

Nieuwe lijst:
1. Te kiezen uit a, b of c:
a. v. Doorn/Lammers, Moderne Sociologie
b. De Jager/Mok, Grondbeginselen der Sociologie, dl. 1 en 2 plus E. Francis, Inleiding tot de sociologie (mens en Medemens-serie)
c. De Jager/Mok, Grondbeginselen der Sociologie, dl. 1 en 2 plus A. Inkeles, What is Sociology? (vertaald in Prisma-Compend.).
2. J. van Hessen, e.a., Wegwijzer in de sociologie, 3e dr. Hieruit alleen de hoofdst. 9 tot en met 15.
3. P. Berger, Invitation to Sociology, Doubleday (vert. Sociologisch denken).
4. G. Homans Individu en gemeenschap, Aula Hieruit hfstn. 1 tot en met 8, 12, 13.
5. E. Goffman, The presentation of self in everyday life Doubleday.
Syllabus van het nu lopende college is verkrijgbaar bij het Psych. Lab., Varkenmarkt 2 (kast naast deur bibliotheek, 5e etage).
Degenen, die voornemens zijn op 20 febr. a.s. het tentamen sociologie af te leggen, worden verzocht hiervan opgave te doen aan Mej. Rietveld, secretaresse Afd. Opl. en Planning, Sociol. Instituut, Transitorium II (tel. 539111, tst. 1924), met vermelding van „oud" of „nieuw". Opgeven vóór 15 februari.

PSYCHOLOGISCH LABORATORIUM CURSUS MATRIX ALGEBRA (J. DE JONG)

Kandidaten in de psychologie, die wensen deel te nemen aan de cursus matrix algebra voor de sociale wetenschappen, dienen zich vóór 13 februari a.s. schriftelijk of telefonisch op te geven bij mej. H. van Riezen, Psychologisch Laboratorium, Varkenmarkt 2, kamer 5.02, telefoon 26551, toestel 66. De cursus die bij wijze van experiment in geprogrammeerde vorm zal worden gegeven, vangt aan in de week van 23 februari.

OPVOEDKUNDE

PEDAGOGISCH INSTITUUT

Door de instituutsraad van het Pedagogisch Instituut is op 22 januari 1970 het volgende besloten.

T.a.v. het aanvragen van bijvakken op het doctoraal-examen zal voortaan uitsluitend de onderstaande procedure gevolgd worden.

1. De student overlegt op de afdeling waarin hij zal afstuderen over zijn bijvakkeuze. Hij bespreekt daar ook zijn keuze van „automatisch goed te keuren" bijvakken.

2. Hij vult een standaardformulier in, dat wordt ingeleverd bij het afdelingshoofd. Indien het afdelingshoofd akkoord gaat met de keuze, tekent hij en handelt hij als volgt.
a. Indien het twee in de studieregeling van de afdeling als automatisch goed te keuren genoemde bijvakken betreft, zendt hij het getekende formulier rechtstreeks aan de studentenadministratie.
b. Betreft het andere vakken, dan zendt hij het aan de voorzitter van de sub-faculteit der opvoedkunde, aan wie de goedkeuring van bijvakken in de opvoedkunde is gedelegeerd.
c. Komen afdelingshoofd en student niet tot overeenstemming over de keuze, dan wordt het formulier doorgestuurd naar de voorzitter, met de aantekening „niet akkoord".

3. Ingeval deze voorzitter twijfelt aan de aanvaardbaarheid van een bijvak, overlegt hij met het afdelingshoofd. Dit gebeurt steeds, wanneer het afdelingshoofd voor „niet akkoord" getekend heeft.
Komen zij niet tot overeenstemming, of is beider oordeel afwijzend, dan kan de aanvrage op verzoek van de student in de instituutsraad worden besproken, die een beslissing neemt.

4. De voorzitter stuurt — indien het gaat om niet-automatisch goedgekeurde bijvakken — het door hem overeenkomstig de beslissing getekende formulier via de studentenadministratie aan de aanvrager terug.

NAGEKOMEN

GASTCOLLEGE ARCHAEOLOGIE

Woensdag 11 februari, 15.00 uur, zal professor Margaret Alexander uit Iowa een gastcollege geven voor alle belangstellenden, met als onderwerp: 'Mosaics from the 1st Century AD in Utica'.
Dit college zal gegeven worden in zaal 9 van het academiegebouw op het Domplein.

BEURZEN GOETHE-INSTITUT 1970

Het Goethe-Institut te München stelt een aantal beurzen beschikbaar voor deelneming aan de drieweekse vakantiecursussen die het instituut in de zomer van 1970 organiseert voor leraren en gevorderde studenten in de Duitse taal.
Aanvragen voor deze beurzen dienen vóór 10 februari a.s. te worden ingediend.
Nadere informatie te verkrijgen op het Instituut voor Duitse Taal- en Letterkunde 'Instituut Frantzen', Biltstraat 131, tel. 11050.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie (PVD).

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); drs. A. v. d. Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 030 - 29441, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad (en bij voorkeur via de leden van de redactieraad) te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten (aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht);

medewerkers (aan bureau personeelsadministratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht);

anderen (aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht).

VOORLOPIG WORDEN GEEN ADVERTENTIES OPGENOMEN.

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 22
13 februari 1970

Het team van de rijksuniversiteit Utrecht werd winnaar in poule I van de televisie-quiz „Tweekamp" voor studenten van universiteiten en hogescholen. Andere reeds bekende finalisten zijn: de rijksuniversiteit Groningen in poule II; de Economische hogeschool Tilburg (als winnaar van het vorige jaar) in poule IV. De Theologische hogeschool Kampen, de Landbouwhogeschool Wageningen, de Katholieke universiteit Nijmegen en de Technische hogeschool Eindhoven strijden nog in poule III om een finaleplaats.

JAN VAN ARKEL
bisschop van Utrecht

Op 30 januari promoveerde C. A. Rutgers te Zetten op het onderwerp „Jan van Arkel, bisschop van Utrecht", promotor was prof. dr. W. Jappe Alberts.

In dit proefschrift is op bekwame wijze een belangwekkende periode belicht. Het enorme keizerrijk, waartoe ook Nederland behoorde, was feitelijk ontbonden in een groot aantal praktische zelfstandige vorstendommen. Aan de uiterste noord-westgrens lag het samenhangende groepje vorstendommen die later tot Noord-Nederland zijn verenigd. De graaf van Holland was er bij de ambtsaanvaarding van Jan van Arkel in geslaagd Utrecht geheel binnen zijn machtssfeer te trekken. Overijssel, het andere deel van de onsamenhangende bisschoppelijke staat, was ten prooi gevallen aan burgeroorlogen en aan de hebzucht van de hertog van Gelre.

Jan van Arkel, die op jeugdige leeftijd bisschop was geworden in 1340 als de Hollandse candidaat, veranderde dit beeld in snel tempo. In het Nedersticht werd het Hollandse overwicht ongedaan gemaakt; aan de dreigende oorlogen en zelfs een gevaarlijk beleg van de bisschopsresidentie Utrecht in 1345 wist Jan van Arkel als een bekwaam legeraanvoerder en een kundig diplomaat het hoofd te bieden.

De binnenlandse oppositie van machtsbeluste edelen en zelfzuchtige steden en stadjes werd met stalen vuist of met soepel beleid bedwongen. Roofridders, die in Utrecht en Overijssel tijdens de chaotische regering van Arkel's zwakke voorgangers de kans hadden gekregen de weerloze bevolking te terroriseren en de reizigers te overvallen, moesten nu onder het gejuich van de geestdriftig meewerkende stedelingen het hoofd buigen: de ijzeren deur van kasteel De Voorst, een dergelijk roofslot, werd na de verovering door de burgers van Kampen als oorlogsbuit meegevoerd en in hun schepentoren nog goed gebruikt ook! De steden namen in deze tijd deel aan het landsbestuur dat steeds meer in handen van de vorstbisschop en de Staten tezamen werd gelegd. Arkel herstelde ook in dit opzicht zijn gezag: de steden konden hem niet ringeloren; zelfs niet het machtige Utrecht met zijn eigen stadsleger slaagde hierin niet geheel.

Behalve een goed bestuurder was Arkel ook een kundig financier: de geldelijke ineenstorting, die in 1340 aanstaande leek, wist hij te voorkomen door een zuinig beheer en een goede organisatie.

Op deze manier redde Arkel niet alleen het voortbestaan van zijn vorstendom maar gaf zijn land ook een rustig en goed geordend bestuur. Zijn regering was in zijn eigen tijd maar ook voor de toekomst van groot belang. De latere provincies Utrecht en Overijssel hebben aan hem hun vorm te danken.

Toch was Jan van Arkel méér dan een wereldlijk vorst alleen. Deze jongere zoon uit een voornaam Hollands geslacht, eigenaars van het stadje Gorcum kon meer dan een kloeke, maar vaak niet overmatig intelligente ridder, zoals vele van zijn bisschoppelijke collega's. Het geestelijk bestuur dat in de regel door een middeleeuwse vorstbisschop niet als de voornaamste taak werd opgevat, had zijn volle aandacht. Wantoestanden werden weggenomen, noodzakelijke hervormingen werden voorgeschreven en ook uit-

Foto: gemeentelijk archief, Utrecht

gevoerd. Een tastbaar symbool was zijn kathedraal waarvan een belangrijk deel van de tegenwoordig nog aanwezige Domkerk tijdens zijn regeringsperiode werd gebouwd.

Dit relaas is door dr. C. A. Rutgers met grote kennis van het bronnenmateriaal, een taaie en moeilijk te hanteren materie, grondig opgebouwd. Uit de veelheid van gegevens is een wetenschappelijk degelijk verantwoorde studie samengesteld, die vele problemen oplost. De vaderlandse geschiedschrijving is door dit werk verrijkt met een monumentaal stuk wetenschapsbeoefening over een belangwekkende èn belangrijke periode.

J. E. A. L. Struick, Gemeente Archivaris

Ethiek in het wetenschappelijk onderwijs

Nog niet zo lang geleden was er een vrij algemeen geloof in de waardevrijheid van de wetenschap. Axioma voor velen, op zijn minst aanvaardbare stelling voor anderen, had dit begrip zijn oorsprong in het feit, dat de wetenschap zich ontworsteld had aan de knellende greep van autoritaire machten, kerk en staat.

Er zijn vele tekenen, dat nu de wetenschap zelf gevoeld wordt als een zich tot autoritaire macht ontwikkelende onpersoonlijke zelfstandigheid, waarvan de 'waardevrijheid' voor de menselijke samenleving risico's in zich bergt. De samenleving wil haar om verantwoording vragen, voor het te laat is. Anderzijds doen wetenschappelijke onderzoekers een beroep op het verantwoordelijkheidsbesef van de samenleving met het oog op de toepassing van hun onderzoekresultaten.

In veel publikaties, o.m. van de kritische universiteit, het verbond van wetenschappelijke onderzoekers, van wetenschapsbeoefenaars en universitaire docenten, wordt de laatste jaren steeds frequenter en met steeds meer nadruk aandacht gevraagd voor de verhouding tussen de wetenschap en het menselijk en maatschappelijk welzijn. Daarbij wordt erop gewezen, dat met het voortschrijden van de wetenschap een kritische bezinning in dit opzicht meer en meer noodzakelijk wordt en dat deze bezinning op de maatschappelijke waarde van de wetenschap behoort tot de verantwoordelijkheid van de wetenschapsbeoefenaar zelf.

Een en ander leidt tot de vraag of, met het oog op deze verantwoordelijkheid, in het wetenschappelijk onderwijs niet een bezinning op ethische aspecten moet worden ingebouwd. Daarbij ware te denken aan de morele aspecten van het concrete wetenschappelijke onderzoek als zodanig en aan de toepassingen van de onderzoekresultaten en hun betekenis, ten goede of ten kwade, voor het menselijk welzijn, maar ook aan vraagstukken van algemeen ethische aard.

In deze zin heeft het Hervormd universitair beraad vragen tot de Academische raad gericht. Naar aanleiding daarvan en op grond van het in bovenstaande alinea's vermelde, heeft de Raad in mei van het vorig jaar een werkgroep ingesteld. Deze heeft tot taak de ethische implicaties te bestuderen, welke de ontwikkeling van de wetenschap, met name voor wat het wetenschappelijk onderwijs betreft, met zich brengt. Voorts moet de werkgroep op grond daarvan voorstellen doen voor maatregelen die in dit opzicht tot verbetering kunnen leiden. De Raad zag tot dit besluit te meer reden, omdat ook in de ontwikkelingsplannen 1969-1972 van verscheidene universiteiten en hogescholen aan de betreffende problematiek uitdrukkelijk aandacht is geschonken.

De werkgroep, kort aan te duiden met 'werkgroep ethiek-wetenschappelijk onderwijs' 1), deelt de opvattingen die boven zijn weergegeven. Zij is met name bezorgd wegens de snelle ontwikkeling van de maatschappelijke verschijnselen, die nauw samenhangt met de ontwikkeling op verschillende wetenschapsgebieden, terwijl in verreweg de meeste faculteiten, die der menswetenschappen niet uitgezonderd, de ethische aspecten van de wetenschap niet of nauwelijks aan de orde komen. De werkgroep meent, dat juist op dit punt door het wetenschappelijk onderwijs leiding moet worden gegeven. Zij steunt daarbij mede op de Wet op het wetenschappelijk onderwijs van 1960, waarbij aan de universiteiten en hogescholen uitdrukkelijk is opgedragen, aandacht te geven aan de 'bevordering van maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef'. Deze taak heeft nog maar nauwelijks concrete inhoud gekregen in het wetenschappelijk onderwijs.

De Werkgroep ethiek-wetenschappelijk onderwijs hoopt in deze via voorstellen aan de Academische raad een positieve bijdrage te leveren. Teneinde tot gefundeerde en zinvolle voorstellen te komen, dient zij evenwel eerst de gegevens te verzamelen welke haar daartoe in staat zullen stellen. In het bijzonder moeten deze gegevens haar een beeld verschaffen van de bestaande mogelijkheden, behoeften en denkbeelden met betrekking tot een planning op ethische normen en uitgangspunten binnen het wetenschappelijk onderwijs.

H. J. Heering (voorzitter). J. J. Th. Houben (secretaris).

---

1) De werkgroep bestaat uit prof. dr. H. J. Heering (hoogleraar Leiden) (voorzitter), prof. ir. J. J. Broeze (hoogleraar Delft), prof. dr. T. T. ten Have (hoogleraar Amsterdam G.U.), dr. ir. W. Lourens (staflid Delft), prof. dr. A. Quispel (hoogleraar Leiden), prof. mr. J. J. M. van der Ven (hoogleraar Utrecht), O. A. de Vries (student Utrecht) en A. F. van der Wal (student Wageningen).

Secretaris is J. J. Th. Houben van het bureau van de Academische raad.

Titularie

Het is jammer, dat de Senatus Contractus het advies van de Senaatscommissie betreffende de invoering van een nieuwe titulatuur niet integraal heeft overgenomen. Men heeft hierdoor een unieke kans om aan de hoogbouw van de nieuwe universiteit een overeenkomstige verhoging van de personele status te verbinden voorbij laten gaan. Het voorstel van de commissie vraagt echter wel om een aanvulling. De wetenschappelijke medewerkers eerste klas worden assistent-hoogleraar, maar de niet-eersteklassers klimmen niet op. Dit zal ongetwijfeld een geweldige frustratie teweegbrengen. Daar de herstructurering van de universiteit vóór alles op het voorkomen van frustratie gericht dient te zijn, zou men de gewone medewerkers „candidaat-hoogleraar" kunnen noemen. De gewone hoogleraren komen er in het advies van de commissie eveneens bekaaid af. zij blijven even hoog als ze zijn. Nu hun gezag aan alle kanten — en soms ook door hen zelf — in twijfel wordt getrokken, mag dit wel door een kleine verhoging van status gecompenseerd worden. Het voorstel om hen voortaan „aartshoogleraar" te noemen, dat reeds geruime tijd in besloten kring circuleert, moet nu maar eens in de openbaarheid komen. Maar dient er ook niet iets voor onze dierbare studenten gedaan te worden?. Dat zij zich gefrustreerd voelen, hebben ze reeds lang en duidelijk genoeg laten merken. De titel „weledelgeboren" is blijkbaar niet hoog genoeg om hen als paritaire geleding de hoge gebouwen te doen betreden. We zouden „student" kunnen vervangen door „hoogleerling". Maar wat spreken we nog van „leerling" en „leraar"? Deze relicten uit de Middeleeuwen dienen zo spoedig mogelijk te verdwijnen. In de Nieuwe Universiteit, die wij met steeds rassere schreden tegemoet snellen, wordt immers niet meer geleerd, maar alleen gediscussieerd. Er zal dus een commissie moeten komen om de gehele titulatuur te herzien en daarvoor nieuwe basiseenheden te scheppen. Laat men dan ook het niet-wetenschappelijk personeel niet vergeten. Men zou bijvoorbeeld de werksters zonder bezwaar kunnen omdopen in medewerksters. Laten we vooral niet karig zijn met verhogingen, want de frustratie ligt overal op de loer. We kunnen bovendien ons geweten sussen met de fictie, dat het alles slechts „een administratief-organisatorische betekenis" heeft.

W. J. Verdenius

Een christelijke stem uit Canada over de studentenonlusten

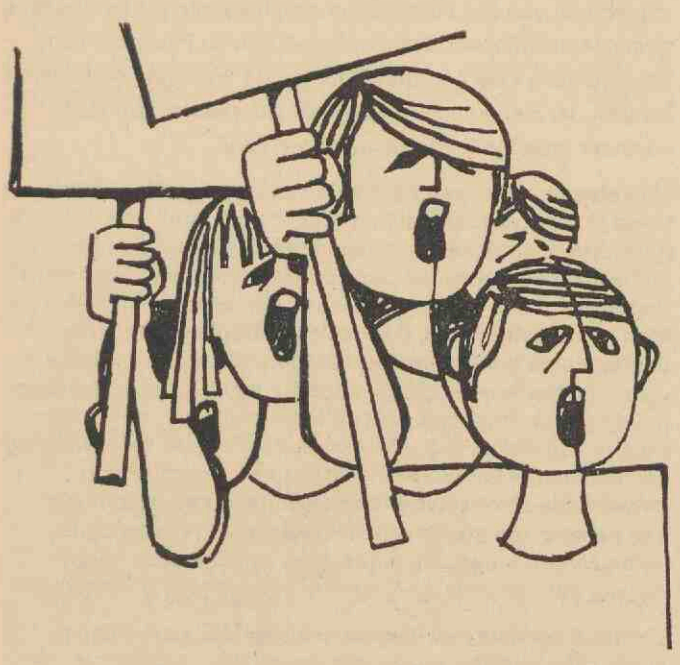

In Perspective van januari 1970, een blad van de Association for the Advancement of Christian Scholarship in Toronto, Canada stond een artikel dat te denken geeft. Het probleem van de studentenonrust wordt daarin benaderd vanuit de christelijke ethiek. We nemen het op omdat er in Nederland vanuit de kerken nauwelijks iets over deze zaak wordt gepubliceerd dat werkelijk bijdraagt aan de bezinning op de fundamentele vragen waar universiteiten en hogescholen voor staan op dit ogenblik.

For many students the most important question will be: evident among students and faculty, at the contemparary university?"

Indeed this is the problem which should be uppermost on the minds of students. The issues, which a few years ago were vaguely stated by a number of radicals have in a short time become the concern of everyone associated with the 1969-'70 university scene, and it is very important that the issues are seen in the proper perspective.

First, it must be noted that the actual problem is not as grave as the press tells us. The tendency to sensationalism within press circles does very much harm to the situation. With very few exceptions we are *not* dealing with outright revolution, but with a pressing urge to reform. The revolutionary voice of a few radicals is not the opinion of the majority of students and faculty by any stretch of the imagination.

The focal point of university reform is the so-called „Christian Ethic" of our present society. For the past century or so, the ethics of the Bible have often been applied by our Christian western society to our daily life in a very perverse fashion, highlighted by an almost complete control of this society by the Establishment and Big Business. I am deliberately using the catch phrases in order to drive the point home. The short space allotted to me does not give me the opportunity to go into the details of these sweeping statements, however, every student, parent and faculty member would do well to acquaint him- or herself thoroughly with the extent of the control referred to here.

Th modern student was first to rebel. His fertile mind had been educated but had not been influenced by the accepted adult sense of values to the same extent as his counterparts of the early '60s. This perhaps reflects a more permissive upbringing. The student clearly sees the pre-occupation of the establishment and business with earning money. retaining control, absorbing university-trained people for its own benefit and extending the luxuries of a chosen few. His genuine concern is the solution of social problems such as race relations, poverty, tension between nations and the Vietnam war. Above all he does not merely want to be trained in the university to fit into a useful slot in the establishment; he wants to be educated in order to deal with the more important problems, the social ills, etc. of today. Concrete evidence of this attitude is today's tremendous increase in enrollment in the social sciences at the expense of the earlier glamour courses, such as the physical sciences and engineering.

But the student holds no power and therefore against overwhelming odds, he rebels in order to upset the balance of power held by the opposition.

What our attitude should be toward this confrontation, would take numerous pages tot explain in detail. Inshort, however, we must above all be tru'y Christian in our approach. This means that we must recognize the shortcomings of the present system and rectify them. We must work toward a real Christian Ethic and this comes rather close to the social ideals of the present university student. It does *not*, however, include the senseless overthrow of the present system as the radicals would like to see. It means a genuine effort to formulate a new set of values, closer to the true spirit of the Bible and it means to get on with this *now*. Only after we know what we want, then let us join hands to reform the present system.

J. W. Kamphuis

In het schouwvenster van het universiteitsmuseum

Dit keer staan er in de etalage van het museum enkele elektrische instrumenten uit de negentiende eeuw.

Tot het einde van de achttiende eeuw kende men alleen de statische elektriciteit. Deze vorm van elektriciteit is reeds vanaf de oudheid bekend. Wreven immers niet de Grieken reeds het barnsteen en ontdekten de geheimzinnige eigenschappen die de stof daardoor ontving ? Zelfs het woord elektriciteit vond zijn oorsprong in deze versteende hars.

Een grote ontplooiing onderging het spel met de elektriciteit, dat was en bleef het nog lang, toen Guericke zijn elektriseermachine construeerde.

De stromende, veelal ook Galvanische elektriciteit genoemd, werd bekend na het beroemde experiment van Luigi Galvani. Dit experiment, in de literatuur veelal zeer gedramatiseerd weergegeven, bestond uit het leggen van een metallisch contact tussen een zenuw, gaande naar een spier van een kikvors, en enig ander weefsel van het dier. Bij het maken van dit contact zag Galvani, dat de spier zich samentrok. Dit alles zou gebeurd zijn op 6 november 1780, toen de zieke mevrouw Galvani zo'n verschrikkelijke zin in kikkerbilletjes had.....

In het gebeurde zag de arts Galvani terstond het optreden van de zogenaamde, en in die tijd veel besproken, dierlijke elektriciteit. Dit zou een andere vorm van elektriciteit zijn, die alleen in het dierlijke weefsel ontstaat en volkomen anders was dan de reeds lang bekende statische elektriciteit. Al steunde de beroemde Von Humboldt hem later, zwaar werd hij wetenschappelijk bestreden door zijn landgenoot Alessandro Volta, professor aan de universiteit van Pavia.

Volta beweerde dat het helemaal niet ging om dierlijke elektriciteit, maar om contact-elektriciteit die ontstaat, wanneer men twee metalen van verschillende soort door een vochtlaag verbindt.

Eén van de beroemdste experimenten om zijn bewering te staven was het volgende: vier mensen staan in een kring, de eerste legt zijn natte vinger op het gesloten oog van de tweede, terwijl de derde met de ene hand de tong van de tweede aanraakt, heeft hij in de andere hand een kikkerpreparaat dat door de vierde mede wordt vastgehouden. Nemen nu de eerste en de vierde ieder een verschillend metaal in de vochtige hand, en brengen zij deze stukken metaal met elkaar in contact, dan trekt de kikkerspier zich samen en de tweede man ziet een lichtverschijnsel en krijgt een zure smaak op de tong. Geven een en vier elkaar gewoon de hand zonder de metalen, dan gebeurt er niets.

Volta concludeert hieruit, dat de metalen de oorzaak zijn van de elektricitiet en niet de kikker. Zo komt dan Volta tot de constructie van de naar hem genoemde zuil. Dit rechts in de etalage staande instrument bestaat uit een stapel koper- en zinkplaten, afwisselend op elkaar gelegd, waarbij elk tweetal van het volgende is gescheiden door een vochtig gemaakt schijfje wol. Deze voltazuil kon nu in tegenstelling tot de Leidse Fles gedurende lange tijd krachtige elektriciteit leveren. Ja, men kon zelfs een metaaldraad doorsmelten, wanneer men hiermede de polen verbond.

Nog steeds waren aan het begin van de negentiende eeuw velen ervan overtuigd, dat de door de zuil van Volta geleverde elektriciteit van een ander soort was dan de statische elektriciteit die door de elektriseermachines werd opgewekt. Deze overtuiging begon pas goed te wankelen toen werd aangetoond, dat beide soorten met dezelfde instrumenten konden worden aangetoond. Eén van die instrumenten was de uit de statische elektriciteit afkomstige goudblad electroscope. Met dit instrument kon men echter slechts een indruk krijgen omtrent hetgeen wij tegenwoordig de spanning noemen. De methodes van stroommeting ontwikkelden zich relatief langzaam en het zou nog bijna een eeuw duren eer de ons bekende ampèremeter zijn huidige vorm kreeg. De ontdekking van Oerstedt opende de weg naar de ontwikkeling van laatstgenoemd instrument.

Oerstedt plaatste een magneetnaald in de buurt van een elektrische geleider en zag dat deze naald veranderde van richting wanneer hij een stroom door de geleider liet gaan.

Deze ontdekking, die vele natuurkundigen in die tijd zeer verraste — hoewel reeds jaren het verband tussen elektriciteit en magnetisme gesuggereerd was — publiceerde hij op 21 juli 1820. Vanaf dat moment verloopt de ontwikkeling stormachtig. Tal van geleerden wierpen zich op de bestudering van het elektromagnetisme. Ampère deelde op bijna iedere zitting van de Parijse Academie tussen 18 september en 2 november van dat jaar nieuwe feiten mede.

Schweigger en Poggendorff vonden een manier om het door Oerstedt gevonden effect te versterken. Door de magneetnaald niet in de buurt van een geleider te brengen, maar binnen een tot een spoel gewonden draad te plaatsen, bleek de uitwijking van de naald groter te worden naarmate het aantal windingen van de spoel groter wordt.

Dit door Schweigger op 13 september, dus slechts twee maanden na Oerstedts publikatie, beschreven instrument, kreeg de naam van Multiplicator. Een zinvolle naam, daar de grootte van het effect gemultipliceerd wordt door het aantal windingen van de spoel. Een echt meetinstrument was de multiplicator nog niet. Het verband tussen naalduitslag en de stroomsterkte was nog niet bekend. Er kon slechts mee bepaald worden of de ene stroom afweek van de andere. Ook was de invloed van het aardmagnetische veld een storende factor. Deze laatste factor werd geëlimineerd door Nobili in 1825.

Nobili monteerde twee naalden omgekeerd ten opzichte van elkaar op een as. Wanneer dit naaldenstel zo wordt opgehangen, dat de ene naald binnen de multiplicatorspoel valt en de andere er buiten, dan doet een door de spoel gevoerde stroom het naaldenpaar bewegen, terwijl het ongevoelig is voor het magnetisch veld van de aarde. Twee van deze instrumenten staan in de etalage opgesteld.

Het eerste instrument, dat werkelijk het doen van metingen mogelijk maakte, werd pas in 1837 door Pouillet vervaardigd.

Dit toestel is de tangenten boussole. Het vertoont sterke verwantschap met de multiplicator, maar door het vinden van de wetten die de naalduitwijking beheersen, was Pouillet in staat er werkelijk metingen mee te verrichten.

Latere ontwikkelingen van de multiplicator vinden wij in de absolute galvanometer van Wiedemann en de stroommeter van Thomson, beide uit de tachtiger jaren van de vorige eeuw. Beide apparaten staan in de etalage opgesteld, het laatste in werkende toestand. Een geheel andere methode om twee stromen met elkaar te vergelijken werd door Becquerel in 1837 toegepast. Hij construeerde de elektromagnetische balans.

Twee spoelen waren voorzien van een beweeglijke ijzeren kern. Deze kernen waren opgehangen aan een balans.

Wanneer deze balans in evenwicht is, zijn de stromen door de beide spoele aan elkaar gelijk. Ook dit toestel is in werkende toestand opgesteld.

Tenslotte kreeg in de tachtiger jaren het ons zo bekende stroom- en spanningsmeetinstrument zijn vorm. In 1882 beschreven Deprez en d'Arsonval de draaispoelgalvanometer. Bij dit instrument wordt de stroom gevoerd door een spoel die beweeglijk in een permanent magnetisch veld is opgehangen aan een torsiedraad, of door een spiraalveer van tegenkracht wordt voorzien. Deze spoel zal een draaiing vertonen waarvan de grootte afhankelijk is van erdoorheen gaande stroom. Naast deze op het elektromagnetisme gebaseerde meetmethoden kon men de grootte van de stroom bepalen door de hoeveelheid water die in een bepaalde tijd door de stroom ontleed werd. Talloze van

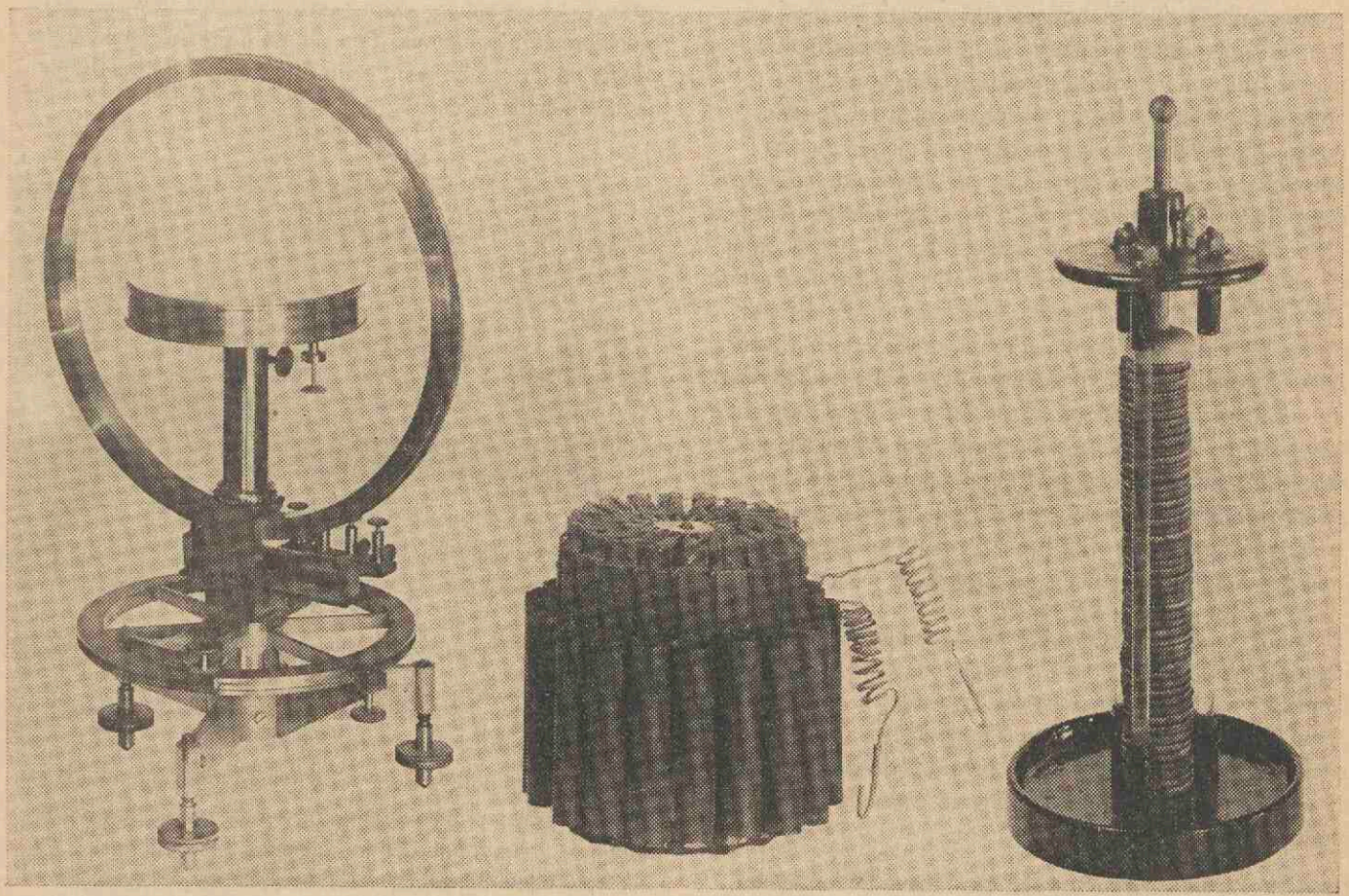

Tangenten boussole. De spoel is gewikkeld om de ring in welks centrum de kompasnaald is geplaatst (links).

Thermobatterij die op een lampeglas geplaatst kan worden (midden).

De zuil van Volta (rechts).

dit soort instrumenten kan men in het museum zien.
Al was de multiplicator dan geen meetinstrument in engere zin, talloos waren de toepassingen in de eerste helft van de negentiende eeuw, waaronder, zij het in indirecte zin, voor het verrichten van metingen. Een belangrijke toepassing van het instrument was als telegraaf. De eerste werkelijk geslaagde poging om met behulp van het elektromagnetisme een telegraafverbinding over enige afstand aan te leggen, werd door Weber en Gausz in 1834 gedaan. Deze bekende onderzoekers legden een telegraafverbinding aan tussen het natuurkundig kabinet en de sterrenwacht van de stad Göttingen. Waar Ampère, Schilling reeds eerder telegrafen ontworpen hadden, moet opgemerkt worden dat deze zich van een veel groter aantal draden bedienden, en dat de overbrugde afstanden kleiner waren. Door een slimme codering hadden Weber en Gausz slechts twee draden nodig. De ontwikkeling van de telegraaf ging in Europa aanvankelijk geheel in de richting van de wijzertelegraaf, uitgevonden door Wheatstone in Engeland. Hierbij trekt een elektromagneet een wijzer door elektrische impulsen, naar de op een wijzerplaat staande letter. Dit gebeurt doordat de afzender een kruk naar de door hem over te seinen letter draait. Tijdens dit draaien gaat er voor elke letter die door de kruk gepasseerd wordt een impuls door de draden naar de ontvanger, waardoor de wijzer zich over de wijzerplaat beweegt. In Nederland is dit systeem door Wenckebach ingevoerd. Een door Breguet in Parijs gebouwde wijzertelegraaf staat in de etalage opgesteld. Een verdere beschouwing over de ontwikkeling van de telegrafie valt helaas buiten de bedoeling van dit verhaal.

Hetzelfde principe van voortbeweging van de wijzer bij de telegraaf werd gebruikt om verschillende klokken te laten werken vanuit een moederklok. Een model van zo'n 'dochterklok' kan men in de etalage in werking stellen. Dit zogenaamde stap voor stap systeem ligt nu nog ten grondslag aan een groot aantal automatische telefooncentrales.

Doordat Faraday de wetten van de inductie gevonden en gepubliceerd had, wierpen de technici zich op de ontwikkeling van machines voor het opwekken van stromende elektriciteit. De tot die tijd in gebruik zijnde voltazuilen en de daaruit ontwikkelde elementen hadden nogal wat nadelen. De wens tot andere stroombronnen kwam in die tijd hoofdzakelijk uit de richting van de vergulders. In de eerste helft van de negentiende eeuw ontwikkelde de techniek om onedele metalen, door deze te bedekken met goud of zilver een edeler schijn te geven, zich snel. Bij deze ontwikkeling heeft Werner von Siemens een grote rol gespeeld. Voor dit neerslaan van metaal waren echter zeer grote stromen nodig, wanneer men een produktie van enig belang willen bereiken. De toentertijd gebruikte elementen waren daardoor zeer snel uitgeput. De eersten die met succes kans zagen met behulp van inductie mechanische arbeid om te zetten in elektrische, waren Dal Negro en Pixii. Beiden publiceerden in 1832 een identieke machine.

Het bezwaar van deze machine was echter, dat hij elektriciteit opwekt waarvan de polariteit steeds wisselt. Tegenwoordig noemen wij dit wisselspanning. Deze vorm van elektriciteit is voor het verzilveren en vergulden onbruikbaar.

Nadat het Clarke reeds gelukt was de wisselspanning met behulp van een op de as geplaatste commutator gelijk te richten, verkreeg de door Stöhre in 1838 gepubliceerde machine grote bekendheid. Deze gelijkstroommachine werd in de verguldwerkplaatsen veelvuldig gebruikt. In het museum staat deze machine, die men met handkracht kan laten werken. Naarmate de vraag naar elektriciteit toenam, vermeerderde het aantal ontwerpen om bruikbare generatoren te vervaardigen. Een grote rol heeft Werner von Siemens hierbij gespeeld. Eén van de grote stappen voorwaarts op dit gebied werd echter gezet door de Belgische handwerksman Gramme.

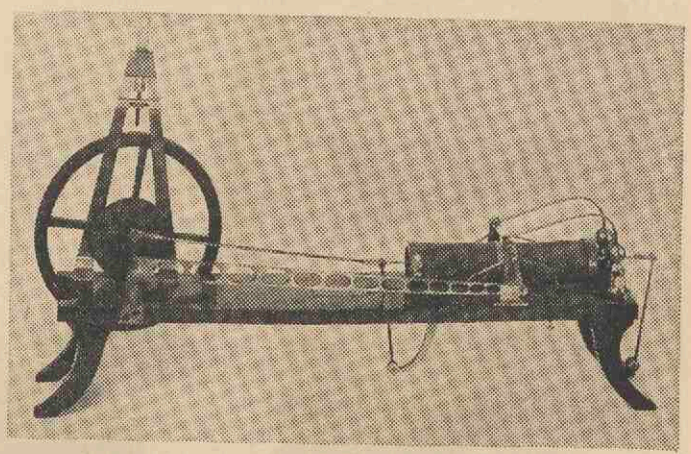

De door Page naar het voorbeeld van de zuiger stoommachine ontworpen elektromotor.
(foto's: Jac. P. Stolp, universiteitsmuseum)

Deze man, die geheel door zelfstudie bekend was geworden met de problemen van de elektriciteit, ontwikkelde geheel onkundig van het feit, dat de Italiaanse onderzoeker Pacinotti hem voorgegaan was, een van de gebruikelijke principes geheel afwijkende dynamo. Het anker van de door hem in 1869 vervaardigde en door Breguet in Parijs in de produktie gebrachte machine is dan ook de historie ingegaan onder de naam 'ring van Pacinotti-Gramme'. Deze in de etalage opgestelde machine kan men ook in het museum in werkende toestand zien.

Naast machines die voor het opwekken van elektriciteit dienden werd naarstig gezocht naar toestellen die het tegengestelde presteerden, namelijk elektrische energie in kinetische energie omzetten.

Hierbij werden in hoofdzaak twee wegen bewandeld. De eerste is, dat men de stroomopwekkende machine gewoon omgekeerd gebruikte door deze aan een reeks elementen

aan te sluiten. Een voorbeeld hiervan is de op het museum aanwezige motor, die naar het voorbeeld uit 1835 van de Petersburgse telegraafingenieur Jacobi werd vervaardigd. Jacobi maakte voor zijn motor gebruik van elektromagneten, zowel voor het bewegende deel, later anker of rotor genoemd, als voor het stilstaande deel, hetgeen wij nu de stator noemen. De eerste elektrische locomotief ter wereld werkte op dezelfde manier met dit verschil, dat het anker bestond uit een houten cylinder, voorzien van ijzeren staven.

Deze door Davidson gebouwde locomotief reed in 1842 tussen Leeds en Liverpool. Een geheel andere weg beging de Amerikaan Page in 1850. Wanneer de stroom een zuiger heen en weer kan drukken, zo dacht Page, dan kan een tweetal elektromagneten een weekijzeren cylinder heen en weer trekken. Een fraai model van deze op de stoommachine geïnspireerde elektromotor werd in 1854 door de Nijmeegse instrumentmaker Van Dreeven vervaardigd. Dit model is in het museum te bezichtigen.

Het zoeken naar en vinden van methodes om mechanisch elektriciteit op te wekken betekende niet, dat de andere methodes in onbruik raakten. Een ieder weet wel hoezeer in het huidige transistor-tijdperk de batterij weer hoogtij viert.

Talloze waren de variaties van de in de eerste helft van de negentiende eeuw beschreven elementen. De meeste waren behept met dezelfde fout. Zodra een stroomkring aan het element verbonden werd, begon de stroom te dalen en het heeft heel wat arbeid gekost voordat een element was gevonden dat gedurende langere tijd een gelijkblijvende stroom kon leveren. Nadat de zuil van Volta bekend was, poogden velen eerst houten troggen te construeren, waarin vele platen van verschillende metalen waren geplaatst in een of ander electroliet. Reeds spoedig maakten de troggen plaats voor glazen potten die het op den duur doordrenkte en daardoor geleidende hout vervingen. Maar de fouten bleven. Daniell vervaardigde als één der eersten een element dat gedurende langere tijd een constante stroom leverde. Na hem hebben velen, waaronder keizer Napoleon III, zich beijverd het Daniell-element te verbeteren.

Grove en ook Bunsen hebben dat daadwerkelijk gedaan. Velen brachten echter slechts niet of weinig essentiële verbeteringen aan. Enkele van deze elementen staan in de etalage, andere zijn in het museum opgesteld. Een ander nadeel, verbonden aan deze elementen is, dat één van de gebruikte metaalplaten aan het eind van de levensduur verdwenen was. Men drukte zelfs veelal het stroomgebruik van een machine of lamp uit in de hoeveelheid zink, die per uur verbruikt werd.

Een belangrijke verbetering bracht Planté in 1860 aan. De door hem vervaardigde stroombron is de voorloper van de ons zo bekende accu. Het voordeel van dit element is, dat het metaal niet verdwijnt, maar dat men dit na uitgeput te zijn weer kan opladen met behulp van een stroombron. Een accubatterij volgens Planté staat ook achter het venster opgesteld. De polarisatie, die later bleek de oorzaak te zijn van de inconstante stroom van de eerste elementen, maakte vele geleerden zo radeloos, dat zij zochten naar een geheel andere stroombron voor het doen van hun onderzoekingen.

Wilde men immers de wetten van de elektriciteit leren kennen, dan moest men allereerst een stroombron hebben waar men op kon vertrouwen, zodat niet tijdens de meting de stroom veranderde. Deze geheel andere stroombron werd door Seebeck in 1821 gevonden. Seebeck ontdekte, dat wanneer de contactplaats tussen twee verschillende metalen wordt verwarmd of afgekoeld er een stroom gaat vloeien door de met de metalen in verbinding staande multiplicator. Wanneer de temperatuur van de contactplaatsen constant gehouden werd, bleek de stroom ook constant te blijven. Door deze ontdekking werden geheel nieuwe wegen geopend. De constante stroombron kon gerealiseerd worden, doordat een constant temperatuurverschil bijvoorbeeld altijd gevonden kon worden tussen kokend water en smeltend ijs. Daarenboven had men een methode in de hand gekregen, om langs elektrische weg de temperatuur te meten.

Dit laatste werd onder andere gedaan door de Utrechtse onderzoekers Moll en Van Beek. Tot op de huidige dag is deze methode de meest gebruikte om langs elektrische weg de temperatuur op veelal verafgelegen plaatsen te meten. Tenslotte werd het door Seebecks ontdekking mogelijk, om warmte direct in praktisch bruikbare elektriciteit om te zetten. Hiervan werd in de tweede helft van de negentiende eeuw veel gebruik gemaakt. De in 1872 door Olland vervaardigde Thermobatterij volgens Noé, die in de etalage te zien is, wekt een spanning van 6 volt op wanneer men de gasvlam aansteekt. Een transistorradio speelt er goed op. Dergelijke batterijen worden nu nog op verafgelegen plaatsen gebruikt. In Rusland worden petroleumlampen geleverd met aangebouwde thermobatterijen, teneinde radio-ontvangst zonder behulp van batterijen mogelijk te maken.

Zo zien wij door de ramen van het Universiteitsmuseum een groot gedeelte van de ontwikkeling van de ons zo vertrouwde elektriciteit. Noch toeval, noch wetenschappelijk speurwerk alleen waren oorzaak van deze ontwikkeling.

Veelal was het de praktisch ingestelde mens 'as a tool making animal' die de grote mogelijkheden zag, die richting gaf aan hetgeen wij nu kennen als de massale elektrische industrie. Daarnaast gaf een onverwachte snelle communicatie de mogelijkheid dat velen kennis konden krijgen van het gevondene. Deze communicatie ging zeker niet alleen langs de weg van de wetenschappelijke tijdschriften. Groot was het aantal populaire bladen, die de kennis in groter kring verbreidde. Om er maar een paar te noemen: Penny Magazine, Illustration en het Album der natuur. Deze verspreiding van kennis maakte het mannen als Jules Verne mogelijk, om deze kennis in de vorm van boeiende jongensboeken nog verder door te geven.

Dit alles is slechts een klein gedeelte van de geschiedenis die in het Universiteitsmuseum geïllustreerd wordt en die door het drukken op een knop naast de etalageruit tot leven komt. Druk ook op die knop en kom binnen.

P. H. Kylstra

De Uithof N.S.-station?

Vragen door de leden der Tweede Kamer gesteld overeenkomstig artikel 107 van het Reglement van Orde, en de daarop door de Regering schriftelijk gegeven antwoorden. 488. Vragen van de heren Vredeling (P.v.d.A.) en Van Thijn (P.v.d.A.) inzake mogelijke aanleg ter plaatse van het nieuwe universitaire centrum „De Uithof" van een station in de voorziene ringspoorweg rond Utrecht. (Ingezonden 23 december 1969.)

1. Is het waar, dat de Utrechtse universiteit ruimte heeft vrijgehouden in het nieuwe universitaire centrum „De Uithof" voor de aanleg van een station in de ringspoorweg die Utrecht-Bunnik-Zeist-De Bilt zou moeten verbinden?

2. Acht de Staatssecretaris aanleg van een dergelijke ringspoorweg gewenst?

3. Zo ja, of indien de Staatssecretaris nog verder onderzoek gewenst acht, is hij dan bereid de totstandkoming van een bespreking tussen de Nederlandse Spoorwegen, het provinciaal bestuur en de betrokken gemeenten te bevorderen, ten einde in deze voor het openbaar vervoer in de betrokken streek van groot belang zijnde aangelegenheid een principe-beslissing tot stand brengen?

Antwoord van de heer Keyzer, Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat. (Ingezonden 15 januari 1970.)

1. De Utrechtse universiteit heeft in het nieuwe universitaire centrum „De Uithof" ruimte vrijgehouden voor een spoorlijn, welke in eerste instantie een directe verbinding met Utrecht beoogt. Het is denkbaar, dat deze lijn via Zeist op de N.S.-lijn Amersfoort-Utrecht zou aansluiten.

2 en 3. Een studie inzake de wenselijkheid van de aanleg van een dergelijke lijn is thans gaande in een werkgroep van de gemeente Utrecht, het intergemeentelijke samenwerkingsorgaan Kring Midden-Utrecht en de N.V. Nederlandse Spoorwegen. Het ligt in de bedoeling deze aangelegenheid vervolgens op korte termijn aan de orde te stellen in de Commissie Verkeer en Vervoer Midden-Utrecht, waarin naast het provinciaal bestuur ook het Departement van Verkeer en Waterstaat is vertegenwoordigd. Eerst daarna kunnen door de ondergetekende de merites van het plan worden beoordeeld.

(Aanhangsel tot het Verslag van de Handelingen der Tweede Kamer)

VOOR U UIT VERGADERINGEN

UIT HET D.B. VAN 9 FEBRUARI 1970

1. De curatorenvergadering van 16 februari gaat niet door (zie bericht elders in dit nummer). Een nieuwe datum wordt zo spoedig mogelijk bekend gemaakt.

2. Het lustrum 1971 komt in zicht. Twee jaar geleden is er een lustrumcommissie ingesteld o.l.v. prof. dr. F. P. Jonker, die een plan heeft ontworpen. Het D.B. vindt dat de Raad van Overleg zich moet uitspreken over dit plan. Prof. Jonker heeft zich bereid verklaard het plan voor de Raad toe te lichten.

3. De subfaculteit der farmacie ziet met zorg de cursus 1970/'71 tegemoet. Op grond van de belangstelling op de oriënteringsdagen wordt verwacht dat zich 90 à 100 eerstejaarsstudenten voor deze studie zullen melden. De capaciteit van het laboratorium bedraagt 40 eerstejaars en bij het aanleggen van uiterste beperking, ten hoogste 70. Voor het cursusjaar '69/'70 zijn er 66 geplaatst.

De subfaculteit vraagt het D.B. bekend te maken dat schriftelijke aanmelding vóór 1 mei a.s. bij de administratie van het Farmaceutisch lab, dient te geschieden. Het D.B. deelt de zorg van de subfaculteit. Binnenkort komen vertegenwoordigers van de subfaculteit om de zaak verder te bespreken.

Het D.B. vindt het in het algemeen aantrekkelijk een landelijke regeling te treffen voor de inschrijving, in die zin dat de termijn van inschrijving van eerstejaarsstudenten vervroegd wordt, waardoor tijdiger dan nu het geval is maatregelen genomen kunnen worden bij aantallen eerstejaars die de maximum capaciteit overschrijden.

4. De humanistische stichting Socrates bericht curatoren dat zij voornemens is aan H.M. de Koningin te verzoeken de stichting bevoegd te verklaren bij de Utrechtse universiteit een bijzonder lectoraat te vestigen bij de faculteit der sociale wetenschappen voor het geven van onderwijs in de sociologie der niet-godsdienstige levensbeschouwingen.

Deze faculteit en de senatus contractus zullen zich over deze zaak buigen.

CURATOREN WACHTEN OP VERINGA EN POSTHUMUS

De curatorenvergadering van 16 februari is uitgesteld tot een binnenkort nader vast te stellen datum.

Het lag in de bedoeling zowel het voorstel tot wet van minister Veringa en de tweede nota Posthumus, alsook de reacties op het rapport van de bestuurscommisie (Van Unnik) die zijn verzameld en op dit ogenblik worden verwerkt in een nota, op de agenda te plaatsen. Nu blijkt, dat de genoemde stukken niet op tijd voor de vergadering van de 16e gereed kunnen zijn en verzonden kunnen worden, leek het raadzaam de vergadering uit te stellen.

UNIVERSITEIT

AGENDA

13 februari: Gamma-Chemie 1970 — prof. dr. A. G. M. van Melzen: Ethische aspecten. Organisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 79; 11.15 uur precies.

Congres Wetenschapskritiek, F. Heyt (Sociologisch Inst. A'dam): Kritische analyse van enkele opvattingen uit de z.g. Frankfurter Schule. Trianon, Oudegracht 252, 14.00 uur.

Congres Wetenschapskritiek — discussie met P. Thoenes en H. Becker over de opleiding in de sociologie. K. en W. Mariaplaats 20.00 uur.

Promotie: R. Najafbagy (Sociale Wetenschappen), Koningsweg 30, Utrecht, op het proefschrift: Employee-supervisor attitudes in banks: a comparative study between the Netherlands and Iran. Senaatszaal, 13.45 uur.

Promotie: drs. L. F. B. Dubbeldam (Soc. Wetensch.), H. Cleyndertweg 492, Amsterdam N. op het proefschrift: The Primary School and the Community in Mwanza District, Tanzania Senaatszaal 15.15 uur.

16 februari: curatorenvergadering: gaat niet door.

Persgesprek n.a.v. de promotie van drs. P. Veen. Perscentrum 12.00 uur.

Promotie: ir. F. H. Geukes Foppen (Wisk. en Nat.w.) Via Gennar Gentu 4 Rome; corresp. adres: Hannie Schaftstraat 28 Amstelveen, op het proefschrift: On some pigments of epicoccum nigrum link. Senaatszaal; 16.00 uur.

Surinameweek (Zie onder studenten).

17 februari: lezing prof. Dörrie, Transitorium II; 11.00-13.00 uur. (Zie onder Centrale Interfaculteit).

Suriname-week. Zie onder Studenten

Fysika 70 (Zie onder wis-, sterren- en natuurkunde).

Usko - Johannes Passion. R.K. kerk, Biltstraat, 20.00 uur.

18 februari: Lezing prof. Dörrie. Zie onder Centrale Interfaculteit.

Gamma-cyclus medicijnen: Arts en maatschappij. Fysiologisch Laboratorium, Vondellaan 24, 19.30 uur (Zie verder U van 6 febr.).

Raad van Overleg. 10.00 uur. Zaal I, Academiegebouw, Domplein. (Voor agenda zie onder universiteit).

Promotie: drs. W. J. Ouweneel (Wisk. en Natuurw.). Tafelbergdreef 174, Utrecht, op het proefschrift: Genetics, morphology, and development of homoeotic wing tissue in the eye of drosophila melanogaster. Senaatszaal 16.15 uur.

Surinameweek. (Zie onder studenten).

19 februari: Vergadering Beleidsraad voor Collectieve Voorzieningen t.b.v. Studenten Curatorenkamer, Kr. Nieuwe Gracht 29, Utrecht: 9.30 uur (Voor agenda zie U van 30 januari).

Forum futurologie als wetensch. Nieuwe Eetzaal van corps soc. (ingang Boothstraat), 20.00 uur.

Discussie over hearing studenten huisvesting. Chez BéBé, 19.30 uur. (Zie bericht onder Studenten.

Lezing van prof. dr. H. J. Schrimpf (Bochum) over Theater, Politiek und Moral; Erwin Piscator, Bert Brecht, Rolf Hochmuth. Genootschap Nederland-Duitsland, Inst. v. Theaterwetenschap, Drift 25, 20.00 uur.

Surinameweek. (Zie onder studenten).

20 februari: promotie drs. P. Veen (Sociale Wetensch.), Prins Hendriklaan 84, Utrecht, op het proefschrift: Mee beslissen. Een veld-experiment in een hockeyclub. Senaatszaal 15.15 uur.

Gamma-Chemie 1970 — prof. dr. H. Linneman: Economische aspecten. Plaats en tijd zie 13 februari.

Surinameweek. (Zie onder studenten).

20 en 21 februari: Symposium Geven en Nemen over ontwikkelingshulp. Wageningen, Inlichtingen: Lustrumcommissie U.S.V. Gen. Foulkesweg 74, Wageningen. Programma: zie U van 9 januari.

20 en 21 februari: V.W.O.-Congres „De ideologie van het Westen". Oudemanhuispoort, zaal DI 08, Amsterdam; 19.00 uur en 10.00-17.00 uur. (Zie bericht onder medewerkers).

23 februari: promotie drs. J. A. Weber (Wisk. en Natuurw.), Spoorlaan 51, Hollandse Rading, op het proefschrift: Some aspects of growth regulation in plants. Senaatszaal, 16.00 uur.

Instituut Frantzen, Biltstraat 13: Kurt Tucholsky gesprochen von Sibylle und Peter Sänger, 20.00 uur.

24 februari: prof. J. Monfrin van de Ecole Nationale des Chartes geeft een gastcollege: Les manuscrits médio-latins de la Bibliothèque Nationale de Paris. Inst. voor Laat Latijn, Maliestraat 7, 12.00 uur.

Persgesprek: Tussentijdse gegevens over plaats en functie van de Stadsschouwburg. Perscentrum, 14.00 uur.

Openbare les dr. G. J. M. Th. Tonino, gewoon lector in de biochemie van de mondholte. Aula, 16.15 uur.

25 februari: prof. J. Monfrin geeft een gastcollege: Le latin médiéval et la langue des chartes. Inst. voor Laat Latijn, Maliestraat 7, 12.00 uur.

Gamma-cyclus medicijnen: Gezondheiszorg. Fysiologisch Laboratorium, Vondellaan 24: 19.30 uur. (Zie verder U van 6 febr.).

Colloquium Instituut voor Sonologie: Dick Raaijmakers, docent Kon. Conservatorium voor Muziek te Den Haag: Over een methodiek. Plompetorengracht 14-16; 13.45 uur.

27 februari: promotie mevr. E. Wiersma- te Nijenhuis (Lett.), Berkenlaan 80, Harmelen, op het proefschrift: Dattilam. A compendium of ancient Indian music. Senaatszaal, 15.15 uur.

28 februari: uitreiking prijs uit het Nederlands Fonds voor Chemie aan prof. dr. G. J. M. van der Kerk, buitengewoon hoogleraar in de organische scheikunde aan de R.U.

Kon. Ned. Academie van Wetenschappen, Kloveniersburgwal 29a, Amsterdam, 15.30 uur.

LUSTRUMMANIFESTATIES UCC

woensdag 25 februari:

16.45 uur: Opening in de Aula der Rijksuniversiteit.
17.00 uur; Lezing over het lustrumthema door Hare Excellentie Minister mej. M. A. M. Klompé.
De opening in zijn geheel zal zijn omlijsting vinden in het ten gehore brengen van Alchemistische liederen uit de 16e eeuw.
17.45 uur: Receptie ten stadhuize.
20.30 uur: Voorfeest in het Analytisch chemisch laboratorium.

Donderdag 26 februari:

9.30 uur: Opening congres in het Jaarbeurscentrum.
17.00 ur: Sluiting congres.
21.00 uur; Muziek-Experiment in het Jaarbeursgebouw. Hoogstwaarschijnlijk zullen het Trio Louis van Dijk, Exception en Musica Da Camera experimenteren en improviseren op klassieke thema's. Een primeur! Nadere gegevens zullen volgen.

vrijdag 27 februari:

14.00 uur: Puzzelrit en Stunt (Interne aangelegenheid). Hiernaast zal tevens de Reünistendag worden gehouden voor de oud U.C.C.-leden, waarop o.a. een rondleiding door „De Uithof" en uiteenzetting van het toekomstbeeld van dit Universiteitscentrum.
20.00 uur: Cabaret Ivo de Wijs en aansluitend het grote slotfeest met als hoogtepunt een Beatgirl-modeshow van Ultramoderne Kunststoffen.
Naast deze feestelijkheden zal een permanente tentoonstelling Chemie-Cultuur worden gehouden in het Centraal Museum van 19 februari tot 16 maart 1970.

Programma congres

Indeling van het congres te houden op 26 februari 1970 in de grote zaal van het Jaarbeurscomplex te Utrecht.
9.30 uur: Welkomstwoord.
9.45 uur: Lezing door dr. E. T. Hall uit Oxford van het Research Laboratory for Archaeology and the History of Art, getiteld: „Scientific measurement applied to the arts".
10.30 uur: Lezing door dr. G. W. F. Edgar, medewerker van het Instituut voor antropobiologie aan de Utrechtse universiteit. Hij zal spreken over de consequentie van het huidige en toekomstige erfelijkheidsonderzoek (genonderzoek in relatie tot biochemische processen) voor onze cultuur. Titel: Chemie bij de beschrijving van de menselijke variabiliteit.
11.15 uur: Gelegenheid tot vragen stellen over deze lezingen.
12.00 uur: Lunch.
14.00 uur: Lezing door prof. J. M. var Rossum, hoogleraar in de farmacologie aan de Katholieke Universiteit Nijmegen. Hij zal spreken over de farmacologische aspecten van psychofarmaca (zoals hun werking in het menselijk lichaam). Titel: Psychofarmaca: de werking op de hersenen.
14.45 uur: Lezing door dr. S. J. Nijdam, verbonden aan de psychiatrische kliniek van het Academisch ziekenhuis te Utrecht. Titel: Gebruik van moderne psychofarmaca in de psychiatrie.
15.30 uur: Paneldiscussie over psychofarmaca. Leden van het panel: dr. S. J. Nijdam (voorl. voorzitter), prof. J. M. Van Rossum, dr. Fr.

Nelemans, voor de criminologische aspecten. (dr. G. Edgar).
17.00 uur: Sluiting.

(Tijden onder voorbehoud!)

Tentoonsteling 20 februari tot 16 maart.

De tentoonstelling biedt een aantal aspecten van het chemische (fysische) onderzoek aan kunsthistorische (archeologische) objecten. De tentoonstelling wordt georganiseerd met medewerking van een aantal Nederlandse instituten.

Op de tentoonstelling wordt o.a. geëxposeerd:

— conservering van houten en metalen voorwerpen;
— schoonmaken van schilderijen;
— verf en vernisanalyse van schilderijen;
— onderzoek aan schilderijen op onderteke-ning;
— muntanalyse m.b.v. activeringsanalyse;
— C-14 ouderdomsbepaling;
— demonstratie van dunnelaag chromotografie in vezelkleurstoffen;
— demonstratie in de fabricage van replica's

In een aparte zaal zal op gezette tijden de film over de conservering van het Zweedse schip de „Wasa" worden vertoond en worden ook dia's vertoond over restauratie- en conserveringswerk.

Centraal Museum, Agnietenstraat 1. Dagelijks 10.00-17.00 uur; zon- en feestdagen 14.00-17.00 uur

OPENBARE VERGADERING RAAD VAN OVERLEG

18 februari 1970 - 10 uur - Zaal 1 Academiegebouw.

Agenda: 1. Verslag vergadering 10 december 1969; 2. mededelingen; 3. ingekomen stukken; 4. Universitaire Raad Uithof; 5. algemeen gedeelte discussienota studentenvoorzieningen N.S.R.; 6. Concept-rapport Commissie Studiefinanciering (Commissie-Andriessen); 7. Lustrumvieringen

UNIVERSITEIT EN KERK

Academiedienst Gereformeerd.

Academie-dienst op zondag 15 februari om 19.15 uur in de Pieterskerk — kan niet doorgaan wegens verbouwingswerkzaamheden aan het kerkgebouw.
Zondag 22 februari worden de diensten hervat.

Remonstrantse Gemeente

Diensten: iedere zondag om 10.30 uur in de Geertekerk, Geertekerkhof 22.
Studentenpredikant ds. Overdiep: spreekuur iedere woensdag van 18.30-19.30 uur, Hieronymusplantsoen 5.
Zondag, 15 februari, wordt er een gemeenschappelijke experimentele dienst gehouden door de Doopsgezinde-, Leeuwenbergh-, en Remonstrantse Gemeente. Tijdstip: 10.30 uur. Plaats: Doopsgezinde kerk, Oudegracht 270.

U.S.P.

Diensten van de studentenparochie:
zaterdags: 17.30 uur in Cunera; zondags: 9.30 uur in Cunera; 11.00 en 12.00 uur in de aula. 17.30 uur in Cunera.
Tijdens de dienst van 12.00 uur is er kinderchrèche; na deze dienst: koffieuur in Cunera.
Door de week: dinsdags en donderdags om 12.30 uur in Cunera.
Iedere donderdagavond is er instuif in de leeszaal van Cunera; iedereen is dan van harte welkom.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

De door velen geuite wens, dat de Universiteitsbibliotheek gedurende één avond per week volledig opgengesteld zou worden, onlangs — bij wijze van proef — in vervulling; vanaf 5 februari kunnen donderdagsavonds van 19.00-21.30 uur boeken worden geleend. De leeszalen zullen vanaf 2 februari van maandag t/m donderdag 's avonds geopend zijn van 19.00-21.45 uur; zij zullen **vrijdagsavonds gesloten** zijn. De openstelling overdag en zaterdags blijft ongewijzigd

GRONINGEN 10.000 STUDENTEN

De Rijksuniversiteit van Groningen schreef op donderdag 29 januari mejuffrouw Margriet Sjoukje Plantenga, geboren op 12 juli 1948, afkomstig uit Paterswolde en sinds 28 oktober 1969 kandidate in de biologie — als 10.000ste studente in. Dit gebeurde in de Senaatskamer van het Academiegebouw, het was 12.30 uur en de inschrijver was de rector magnificus prof. dr. W. F. Dankbaar

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16 tel. 2 94 41 tst. 219

Knipseldossiers: Instituten Geneeskunde (o.a. tandheelkundig instituut, kliniek voor antropobiologie). Lerarenopleiding, tuchtrecht aan de universiteit, Universiteiten algemeen (o.a. de kritische universiteit) en statistische gegevens.

Tijdschriften: Het artikel van prof. dr. ir. F. A. Heyn te Delft, wat verschenen is in Intermediair d.d. 30 januari 1970 is als overdruk te verkrijgen bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 2 94 41 tst. 219.

Op het gebied van eerstejaars zijn de volgende artikelen verschenen: Weekblad voor Genootschap en RLV 60 (1967) no. 40 pag. 1145-1147 — De ontwikkeling van het aantal eerstejaarsstudenten aan universiteiten en hogescholen 1966-1967.
Stichting Contactcentrum Bedrijfsleven-Onderwijs (1966) De nieuwe wereld van de aankomende student.
Mosz 1 (1969) no. 4 17 pag. Wijk, D van- Gesprekken met eerstejaarsstudenten. Kath. Universiteit Nijmegen 1969, VI, 48 blz. Wagemakers J. J. W. Introduktie van eerstejaarsstudenten. Ac. Perspectief 2 (1965) no. 3 pag. 50-51. Egmond, D van De eerstejaarsstudent 1964-'65.

NATUURKUNDE OLYMPIADE 1969

De natuurkunde-olympiade wordt met steun van het departement van onderwijs en wetenschappen georganiseerd door de coördinatiecommissie voor wetenschap buiten schoolverband. Dit is een Nederlandse vertegenwoordiging van de internationale coördinatiecommissie 'C.I.C.', die over de hele wereld tracht meer belangstelling te wekken voor de natuurwetenschappelijke kanten van onze samenleving.
Begin 1969 werd aan alle middelbare scholen een aantal opgaven gestuurd, die ten doel hadden de leerlingen te selecteren. De opgaven weken sterk af van hetgeen de leerlingen bij proefwerken gewend waren. De samenstellers van de opgaven hadden de vragen zodanig aangepast, dat het niet belangrijk was welke boeken en welke hoofdstukken waren behandeld. De scherpzinnigheid van de kandidaat moest blijken uit de wijze, waarop hij op de opgaven reageerde. Uit de ruim 2600 deelnemers werden de beste 60 aangewezen. De olympiade werd op 5 november 1969 gehouden. Er moesten enkele eenvoudige, maar nieuwe onderzoekingen proefondervindelijk worden uitgevoerd. Aan de hand van de resultaten kwamen de beste tien naar voren.
Staatssecretaris Grosheide reikte onlangs de prijzen uit aan de winnaars van de tweede natuurkunde olympiade 1969. De winnaar van de eerste prijs kreeg de reis en het verblijf aangeboden voor deelneming aan de 12th International Youth Science Fortnight, die van 29 juli tot 12 augustus 1970 te Londen wordt gehouden. Daar komen 500 begaafde jongelui uit de hele wereld samen.
De opgaven werden vervaardigd door dr. I. Ph. Steller en drs. W. H. Zandstra, beiden wetenschappelijk medewerker aan het didactisch instituut van het fysisch laboratorium van de rijksuniversiteit te Utrecht.

ACADEMIEGEBOUW

Het academiegebouw, Domplein 29, is zaterdag 21 februari a.s. tot 14.00 uur gesloten.

K.U.O.

Commissie voor Universiteit en Ontwikkelingsproblematiek. Biltstr. 172, geopend ma. 19.30-21.00 uur, tel. 71 55 44 t. 281
De werkgroep Imperialisme in Wageningen stelde in september 1969 een brochure samen, getiteld: Ontwikkelingshulp en Bedrijfsleven, waarin onder de kop „Geen cent meer voor deze ontwikkelingshulp — de symbiose tussen de Nederlandse ontwikkelingshulp en het bedrijfsleven" de volgende punten aan de orde kwamen: relatie bedrijfsleven — Derde Wereld; waarin een klein land al niet groot kan zijn; de financieringsmaatschappijen voor ontwikkelingslanden (waarover een ontwerpprojekt nog in de Tweede Kamer moet worden behandeld, KUO), en tenslotte de Neder-

landse bilaterale kapitaalhulp. Over dit laatste punt schrijft de werkgroep:
Nederland heeft de naam vooruitstrevend te zijn waar het gaat om ontwikkelingshulp. Wel gaan wij niet zo ver als de ontwikkelingslanden zouden willen. Maar, zo heet het, wij komen toch meer tegemoet aan hun verlangens dan menig ander land. Want als de ontwkkelingslanden in de V.N. een voorstel doen stemt Nederland toch tamelijk vaak vóór. En bij de Handelsconferenties van de UNCTAD waren wij ook de kwaadsten niet. Ook onze politieke partijen werken aardig mee aan het progressieve idee dat wij van de Nederlandse ontwikkelingshulp hebben (één of twee procent?) En dat idee nu is een fabeltje. Want door het soort ontwikkelingshulp dat o.a. het progressieve Nederland geeft moesten bv. in 1966 al 16 Latijns-Amerikaanse landen 90 pct. van de ontwikkelingshulp die ze kregen meteen weer terug betalen als aflossing (met rente) van de vroeger gegeven hulp. Het gaat hier om de z.g. bilaterale kapitaalhulp. Dit is de financiële hulp die door Nederland direct aan een bepaald ontwikkelingsland wordt gegeven, dus niet b.v. via de V.N.

Deze hulp is dit jaar begroot op 206 miljoen gulden, maar wordt nog niet voor de helft werkelijk uitgegeven (Suriname en de Nederlandse Antillen zijn hier niet bijgeteld). Als die hulp nu bestond uit schenkingen, en als het ontvangende land inderdaad voordeel van die hulp zou hebben (door zelf . te maken wat het met het geleende geld gaat doen). . . maar dat is niet het geval. De bilaterale kapitaalhulp die Nederland geeft wordt verbonden aan allerlei voorwaarden. En die voorwaarden maken, dat niet de ontwikkelingslanden voordeel hebben van de kapitaalhulp maar veel meer Nederland zelf. Of liever gezegd: de grote Nederlandse ondernemingen.

In de eerste plaats bestaat verreweg het grootste gedeelte van de bilaterale kapitaalhulp uit leningen. (Alleen de hulp aan Indonesi bestaat voor twee derde uit giften). Die leningen hebben dan wel soepele voorwaarden (lange aflossingstermijn, lage rente van 3 pct.), maar het blijft geld dat terugbetaald moet worden. Om hun importmogelijkheden niet te verliezen moeten de arme landen die leningen wel aanvaarden. Het gevolg is: steeds meer economische afhankelijkheid. Ze moeten steeds meer lenen om hun vroegere leningen te kunnen terugbetalen.

Het tweede bezwaar tegen de Nederlandse „hulp" is dat het ontvangende land zelf niet mag zeggen hoe het geld besteed wordt. Het is verplicht de hulp te gebruiken voor aankopen in Nederland. En de prijzen in Nederland zijn hoog, veel hoger dan de prijzen op de wereldmarkt. Als het ontwikkelingsland dezelfde produkten b.v. in Japan zou aanschaffen zou het veel goedkoper uitzijn.

Het ontwikkelingsland moet dus geld lenen, waarmee ze alleen te dure produkten kunnen kopen, hetgeen betekent, dat het land er **reëel op achteruitgaat.** Het tekort van dit jaar wordt wel weggewerkt, maar ten koste van een nog groter tekort volgend jaar. Maar ze moeten wel. Nederland, en ook de andere Westerse landen, weigeren hun voorwaarden te veranderen. Want al gaan de ontwikkelingslanden erop achteruit, voor ons bedrijfsleven is het zeer voordelig. Het is een afzetmogelijkheid voor produkten die men anders moeilijker op de wereldmarkt kwijt zou raken. Juist vanwege die hoge prijzen. En ze kunnen gebruik maken van hun monopolies in Nederland.

Want als een Nederlandse leverancier weet dat een ontwikkelingsland toch alleen maar bij hem kan kopen, dan kan hij rustig de prijs nog wat opschroeven.
Maar Nederland verbindt nog andere voorwaarden aan zijn hulp. Het ontwikkelingsland mag niet eens zelf bepalen welke produkten ze in Nederland kopen. Er mogen alleen maar goederen gekocht worden, die op een z.g. „shopping list" staan. Het argument van de Nederlandse regering is dat er anders wel aankopen gedaan kunnen worden die niet voor de ontwikkeling dienen (gouden bedden etc.). Maar dat argument gaat niet op! Als je de goederen op de shopping lists vergelijkt met de normen die door de Wereldbank worden opgesteld, dan blijken die goederen helemaal niet zo hard nodig te zijn voor de ontwikkeling; het blijkt, dat over het algemeen kapitaalgoederen voorrang hebben. En nu is het zo, dat kapitaalgoederen vervangen moeten worden. Als een ontwikkelingsland ze nu aankoopt zal het over enige tijd weer nieuwe aan moeten schaffen. En dat zou wel eens de eigenlijke reden van de shopping lists kunnen zijn. Want wat de arme landen werkelijk nodig hebben voor de ontwikkeling is verhoging van de landbouwproduktiviteit. Dat wil zeggen, dat ze dringend behoefte hebben aan goederen als kunstmest, insectiden e.d.

VER. VOOR WETENSCH. ONDERZOEK VAN SPORT EN LICHAMELIJKE VORMING

Op 28 febr. houdt de VWSL (Vereniging voor Wetenschappelijk onderzoek var Sport en Lichamelijke vorming), opgericht op 17 januari 1970, een tweede vergadering. De doelstellingen van de Vereniging zijn:

1. Bevordering van het wetenschappelijk onderzoek van de sport en de lichamelijke vorming.

2. Bevordering van de toepassing van de uitkomsten van het wetenschappelijk onderzoek.
Geinteresseerden, die menen een bijdrage te kunnen leveren aan de verwezenlijking van de doelstellingen, worden hierbij uitgenodigd. Bij aanmelding bij de secretaris, (H. van der Spek, Vespuccistraat 118 te Amsterdam, tel. 020-181687), krijgen zij de agenda, het ontwerp van de statuten en het huishoudelijk reglement toegestuurd.

REDACTIERAAD WEEKBLAD „U" HUISHOUDELIJK REGLEMENT

1. Samenstelling van de Redactieraad

Artikel 1. 1.

De Redactieraad van het weekblad „U" bestaat uit één afgevaardigde van elk der volgende groeperingen:

de faculteit der godgeleerdheid, de faculteit der rechtsgeleerdheid, de faculteit der geneeskunde, de faculteit der wiskunde en natuurwetenschappen, de faculteit der letteren, de faculteit der diergeneeskunde, de faculteit der sociale wetenschappen, de centrale interfaculteit, de interfaculteit der aardrijkskunde en prehistorie, de subfaculteit der tandheelkunde, het college van curatoren, de academische senaat, het stafconvent, het personeelsconvent, de Utrechtse Studenten Faculteiten, de Associatie Studie Verenigingen Utrecht-Centrale Studiecommissie Utrecht, het Comité Universitair Contact, de hoofdafdeling Wetenschap en Onderwijs, de hoofdafdeling Bouwzaken en Huisvesting, de hoofdafdeling Personeel, de hoofdafdeling Studentenzaken, de stafafdeling Sociale Zorg, terwijl tevens twee leden der werkredactie zitting hebben in de Redactieraad, alsmede de voorzitter indien deze niet tot de afgevaardigden behoort.

Artikel 1. 2.

De voorzitter kan toestaan, dat meer dan één afgevaardigde van de in artikel 1 genoemde groeperingen of afgevaardigden van in artikel 1 niet-genoemde groeperingen de vergaderingen van de Redactieraad zonder stemrecht bijwonen.

Artikel 1. 3.

Benoeming, zittingsperiode, aftreden en opvolging der leden van de Redactieraad worden geregeld door de afvaardigende groeperingen, behoudens het gestelde in artikel 4. 6.

2. Functie en bevoegdheden van de Redactieraad

Artikel 2. 1.

De Redactieraad bepaalt het redactionele beleid en legt dit zo duidelijk mogelijk vast in beleidsregels. Hij heeft in alle voorkomende gevallen de eindbeslissing over de inhoud van het blad.

Artikel 2. 2.

Binnen de mogelijkheden der beschikbare gelden, bepaalt de Redactieraad de vorm en de omvang van het blad, alsook de data van verschijnen.

3. Besluitvorming

Artikel 3. 1.

De Redactieraad besluit, behoudens de in de artikelen 3 4., 4. 1. en 5 1. genoemde gevallen, bij meerderheid van stemmen.

Artikel 3. 2.

Bij het staken der stemmen beslist de voorzitter.

Artikel 3. 3.

Geldige besluiten kunnen, behoudens het in artikel 5 1. genoemde geval, slechts genomen worden indien tenminste de helft der leden van de Redactieraad ter vergadering aanwezig is.

Artikel 3. 4.

Bij stemming over het publiceren van stukken, die door de opsteller(s) niet aan de openbaarheid zijn vrijgegeven, dient tenminste tweederde der aanwezige leden van de Redactieraad zich hier vóór uit te spreken.

4. Werkwijze der Redactieraad

Artikel 4. 1.

De leden der Redactieraad kiezen ieder jaar in de maand juni een voorzitter voor het volgende academische jaar. De aftredende voorzitter is onmiddellijk herkiesbaar. De voorzitter moet tussentijds aftreden, wanneer op een vergadering der Redactieraad tenminste tweederde der aanwezige leden zich hier vóór uitspreekt.

Artikel 4. 2. -

De werkredactie draagt zorg voor het convoceren en notuleren der vergaderingen. De convocatie moet, behoudens bijzondere omstandigheden, uiterlijk een week voor de ver-

gadering in het bezit van de leden zijn, onder vermelding van de agenda.

Artikel 4. 3.

De agenda wordt vastgesteld door de voorzitter in overleg met de werkredactie. De leden van de Redactieraad hebben het recht aan de voorzitter punten voor de agenda op te geven. De voorzitter kan in uitzonderingsgevallen tijdens de vergadering punten aan de agenda toevoegen.

Artikel 4. 4.

De vergaderingen van de Redactieraad zijn openbaar in de zin dat, behoudens het gestelde in artikel 4.6, alle stukken, alsook het besprokene ter vergadering, vrij toegankelijk zijn.

Artikel 4. 6.

In uitzonderingsgevallen, en alleen wanneer het de inhoud betreft van stukken die door de opstellers(s) niet aan de openbaarheid zijn vrijgegeven, kan de Redactieraad tot geheimhouding besluiten.
Leden van de Redactieraad, die deze geheimhouding schenden, kunnen bij besluit van de Redactieraad van het lidmaatschap worden ontheven.

5. Wijziging van het huishoudelijk reglement

Artikel 5. 1.

Wijzigingen in dit reglement kunnen slechts worden aangebracht wanneer in een vergadering, waarin tenminste tweederde van de leden der Redactieraad aanwezig is, tenminste tweederde der aanwezige leden zich hiervoor uitspreekt.

Artikel 4. 5.

De vergaderingen van de Redactieraad zijn besloten in de zin, dat het recht van introduktie is voorbehouden aan de voorzitter.

De RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

vraagt

B.

te behoeve van de faculteit der rechtsgeleerdheid:

twee schoonmaaksters

om lichte schoonmaakwerkzaamheden te verrichten in het doceergebouw aan de Rijnkade 1-A,

een schoonmaakster voor de tijden van 8.30—13.00 uur, 14.00—18.00 uur

een schoonmaakster voor de tijden van 18.00—22.00 uur.

A.

ten behoeve van het nieuwe Bureau Inschrijving voor Studenten, Nobelstraat 2-A, Utrecht, een

schoonmaakster

voor 30 uur per week.

Zij zal worden belast met het schoonhouden van de bureauruimten en het serveren van koffie.

De werktijden liggen tussen 8.00 en 14.00 uur.

Salaris volgens Rijksregeling.

Aanmelden bij de personeelsfunctionaris van het Bureau van de Universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht. Telefoon 030 - 29441 (toestel 251).

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT

Door de gestadige toename van de werkzaamheden op het Economisch Instituut hebben wij dringend behoefte aan een

assistent-secretaresse

Haar taak omvat zeer gevariëerde werkzaamheden, o.m. het geven van inlichtingen aan bezoekers en studenten. Dit vereist een grote mate van zelfstandigheid.

Onze voorkeur gaat uit naar iemand met een middelbare opleiding alsmede typevaardigheid, die bij gebleken geschiktheid op goede toekomstmogelijkheden kan rekenen.

Salariëring, afhankelijk van leeftijd en ervaring, volgens Rijksregeling.

Wilt u nadere inlichtingen, belt u dan onze secretaresse, mevrouw J. H. Heibloem, tel. 030 - 1 19 65.

Schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan de hoogleraar-beheerder van het Economisch Instituut, Boothstraat 1 c, Utrecht.

VOOR WIE DE ZON ONDERGING ....

Wij nemen dit niet. Wij nemen verontwaardigd de pen op om een vlammend protest te schrijven. Wij hebben een ernstige discriminatie ontdekt en roepen u allen op de schuldigen ter verantwoording te roepen. Wij komen op voor de rechten van een achtergestelde groep in onze universitaire samenleving, voor hen die bewust in het duister worden gehouden, terwijl zij dagelijks bezig zijn helderheid te verschaffen. Voor hen, die naar Achterbergs dichtwoorden, dagelijks de vloer doen voor kruideniers, professoren en predikanten.

Wij zijn bereid alle protesten te bundelen in een zwartboek, om dat aan te bieden aan de hoofdafdeling personeel: er moet een einde komen aan een onduldbare discriminatie. Voor een demonstratie schrikken wij niet terug. Want wist u dat de advertenties voor schoonmaaksters er ander uitzien dan de advertenties voor wetenschappelijk, administratief of technisch personeel?

Wist u (neen, u wist het niet) dat in de advertenties voor schoonmaaksters het vignet van onze universiteit, de zon der gerechtigheid, niet wordt afgedrukt? (wat erger is) dat dit bewust gebeurt ?

Hoe zullen wij ooit een nieuw licht krijgen op onze moeilijkheden, indien wij bewust een groep in het duister der ongerechtigheid laten. Er zijn dingen die niet kunnen.

A. v. d. M.

MEDEWERKERS

De heer C. H. Vermeulen vertrok naar de Stichting Verpleegtehuizen Nederland en heeft de universiteit verlaten. Hiermede werd een periode van veertien jaar, aan de Utrechtse universiteit doorgebracht, afgesloten, namelijk tien jaar als controleleider van de ministeriële accountantsdienst en bijna vier jaar in diverse functies bij de hoofdafdeling studentenzaken. Door dit afscheid komt helaas een einde aan vele goede en prettige contacten, waarvan het laatste plaats vond vrijdag 6 februari jl. in „chez Bébé", Ina Boudier-Bakkerlaan.
Op de foto neemt het dagelijks bestuur van de U.S.F. afscheid; (opname: Jac. P. Stolp, universiteitsmuseum).

BEDRIJFSGENEESKUNDIGE DIENST VERHUIST

De Bedrijfsgeneeskundige Dienst van de Rijksuniversiteit te Utrecht wordt met ingang van 16 februari a.s. verplaatst van Biltstraat 101 naar Maliesingel 38 te Utrecht. Nieuw telefoonnummer: 2 93 51
I.v.m. de verhuizing is de dienst 16 en 17 februari gesloten.

VERBOND VAN WETENSCHAPPELIJKE ONDERZOEKERS

Op vrijdagavond 20 februari en zaterdag 21 februari organiseert het VWO een congres over „De ideologie van het westen", waaraan meewerken: G. Harmsen (historicus), G. van Benthem van den Bergh (politicoloog), J. Glastra van Loon (filosoof) en T. van de Klundert (econoom). Inlichtingen: Kouwerplantsoen 38, Utrecht, tel. 030-71 55 71 (van 9.30 — 12.00 uur en van 14.00 — 17.00 uur op werkdagen).

VACATURES

Voor zover in onderstaande vacatures geen salaris staat vermeld, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de aow-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Bij het bureau computerverwerking van de rijksuniversiteit kan geplaatst worden een

OPERATOR

Zijn taak zal grotendeels bestaan uit het verwerken van administratieve en wetenschappelijke gegevens met behulp van een I.B.M. 1401 computer. Ervaring met een I.B.M. computer met magnetische banden strekt tot aanbeveling. Ook candidaten, die voor dit vak wensen te worden opgeleid en in het bezit zijn van een MULO-MAVO-diploma, kunnen reflecteren.

Mocht uw interesse uitgaan naar bovengenoemde vacature, richt u dan even een briefje aan de personeelfunctionaris van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder nr. 758 of belt u voor nadere inlichtingen het hoofd van bovengenoemd bureau, tel. 29441 toestel 339.

Het instituut voor toegepaste taalkunde vraagt een

SCHOONMAAKSTER

voor 43¾ uur per week.

Salaris volgens rijksregeling; bruto *f* 724,81 per maand voor 23-jarigen en ouderen. Op het salaris wordt geen aow-aww ingehouden.
Aanmelden dagelijks van 9-16 uur: Wilhelminapark 11, Utrecht.

Rechten

Ten behoeve van de faculteit der rechtsgeleerdheid wordt met spoed gevraagd een

SCHOONMAAKSTER

om lichte schoonmaakwerkzaamheden te verrichten in het doceergebouw aan de Rijnkade nr. 1A, voor de tijden van 8.30-13.00 uur en 14.00-18.00 uur.

Aanmelden bij de personeelfunctionaris van het Bureau van de Universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht Tel. 030-29441 (toestel 251)

Bij het instituut voor staats- en administratiefrecht kan geplaatst worden een

MEDEWERKER VAN DE LECTOR

in het administratiefrecht en de bestuurskunde. Deze medewerker zal worden belast met de studiebegeleiding en met wetenschappelijk onderzoek op het terrein van de bestuurskunde. Gelegenheid tot het schrijven van een dissertatie is aanwezig. Voor deze functie is vereist een voltooide juridische, sociologische dan wel politicologische opleiding met een specialisatie in de bestuurskunde, zomede een ruime ervaring in de openbare dienst. Aanstelling zal geschieden in het rangenstelsel voor wetenschappelijke medewerkers. Bij de nader overeen te komen inpassing zal rekening worden gehouden met leeftijd en praktijkervaring.

Sollicitaties kunnen worden gericht aan de beheerder van ! t bovengenoemd instituut in het administratiefrecht en de bestuurskunde, Maliesingel 41, Utrecht. De voor de functie in aanmerking komende kandidaten moeten bereid zijn om deel te nemen aan een psychologisch onderzoek.

Geneeskunde

Bij het bureau van de faculteit der geneeskunde kan geplaatst worden een

SCHOONMAAKSTER

voor hele dagen.Salaris volgens rijksregeling.

Schriftelijke of mondelinge sollicitaties bij de afdeling personele zaken ten behoeve van de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht onder vermelding van nr. 100-sch.

Bij de afdeling studiezaken van het bureau van de faculteit der geneeskunde kan geplaatst worden een

MANNELIJK OF VROUWELIJK MEDEWERKER

ten behoeve van de voorbereiding en begeleiding van geprogrammeerde examens. Momenteel worden de meeste examens afgenomen volgens het z.g.n. „multiple choice"-systeem (plm. 50 examens per jaar). De verwerking hiervan vereist grote accuratesse naast belangstelling voor moderne examentechnieken. Voor de machinale verwerking staat een afzonderlijke dienst ter beschikking. In verband met de veelvuldige contacten met deze dienst

is belangstelling voor computerprogrammeringstechnieken gewenst. De gedachten gaan uit naar een jonge medewerker (25-35 jr.), die na een opleiding op middelbaar niveau enige ervaring heeft opgedaan op het organisatorisch terrein, speciaal betreffende coördinatie en verwerking van grote hoeveelheden gegevens. Van de aan te stellen functionaris wordt verwacht dat hij-zij genoemde taken met een grote mate van zelfstandigheid zal kunnen verrichten. Inlichtingen te verkrijgen bij de afdeling studiezaken, Catharijnesingel 69, Utrecht, tel. 030-24348 toestel 7.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken ten behoeve van de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht en onder vermelding van prog.

Bij de centrale werkplaats van de kliniek voor inwendige geneeskunde kan worden geplaatst een

INSTRUMENTMAKER

met het Bemetel vakdiploma of andere gelijkwaardige opleiding. Deze instrumentmaker zal op de centrale werkplaats mechanica tewerk worden gesteld, waarbij in het bijzonder werkzaamheden t.b.v. de kliniek voor hart- en vaatziekten verricht zullen worden.

Schriftelijke sollicitaties aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr.480-instr.

Bij het laboratorium voor fysiologische chemie van de rijksuniversiteit Utrecht kan geplaatst worden een

SCHOONMAAKSTER

Aanmelden bij de beheerder van het laboratorium, Vondellaan 24a, Utrecht.

Het Wilhelmina kinderziekenhuis zoekt in verband met het vertrek naar het buitenland van de huidige functionaresse per 1 april a.s., contact met gegadigden voor de functie van

SECRETARESSE VOOR DE HOOGLERAAR-DIRECTEUR

Doelstellingen van haar functie is primair het met een grote mate van zelfstandigheid assisteren van de hoogleraar-directeur door:

— het bijhouden en voorbereiden van zijn agenda; het behandelen, resp. bijhouden van zijn correspondentie in de nederlandse, engelse en zo mogelijk franse taal, documentatie en archief; het verzorgen van telefonische en receptionele contacten met externe relaties; het organiseren, agenderen en notuleren van vergaderingen en besprekingen, alsmede het verzorgen van hiermede verband houdende correspondentie en archivering van stukken; het assisteren bij en participeren in aspecten van het personele en materiële beheer in samenwerking met faculteitsbureau en bureau universiteit. Wij achten voor deze functie een middelbare schoolopleiding, aangevuld met een volledige secretaresse-opleiding en tenminste 5 jaar ervaring, een noodzakelijke ondergrond. Aan de mondelinge en schriftelijke talenkennis worden — evenals aan representativiteit — hoge eisen gesteld. Tegenover deze hoge eisen staat een dienovereenkomstige salariëring.

Geinteresseerden nodigen wij uit een brief met uitvoerige informaties omtrent opleiding en ervaring te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht. Aan de hand van de verstrekte informatie zal spoedig over een kennismakingsgesprek worden gedecideerd. Geen referenties zullen worden ingewonnen dan na overleg met de kandidaten.

Tandheelkunde

Bij het tandheelkundig instituut, afdeling röntgenologie, kan op korte termijn worden geplaatst een

MEDEWERKSTER

Haar taak zal o.m. bestaan uit: het verlenen van assistentie bij de patiëntenbehandeling en bij het practicum, alsmede het zelfstandig werken op een röntgenkamer. Gevraagd wordt een middelbare schoolopleiding. Ervaring als tandarts-assistente strekt tot aanbeveling. Leeftijd plm. 23 jaar.

Sollicitaties te richten aan prof. J. van Aken, hoofd van de afdeling röntgenologie, Jutfaseweg 7, Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Op het instituut voor theoretische fysika, Maliesingel 23 kan worden geplaatst een

SCHOONMAAKSTER

voor 20 à 25 uur per week. Leeftijd niet boven 45 jaar. De werktijden liggen tussen 8.00 uur en 13.00 uur. Salaris voor 23-jarigen en ouder *f* 3,81 per uur.

Aanmelden 's morgens bij de administratie van bovengenoemd instituut.

Bij het mathematisch instituut worden voor de afdeling elementaire wiskunde

enkele **LERAREN**

gezocht, die bereid zijn met ingang van 1 augustus 1970 gedurende twee dagen per week deel te nemen aan de begeleiding van de studenten met bijvak wiskunde. Vereist doctoraal examen hoofdvak wiskunde.

Aanstelling geschiedt als tijdelijk wetenschappelijk ambtenaar met een gedeeltelijke taak. Inlichtingen worden verstrekt door drs. R. Lijdsman, Budapestlaan, Utrecht, na tel. afspraak tel. 030-539111.

Bij de afdeling college van het fysisch laboratorium, gevestigd in het universiteitscentrum „de Uithof" kan, ten behoeve van de technische onderwijsassistentie geplaatst worden een

AMANUENSIS

bij voorkeur in het bezit van het diploma amanuensis. Zijn taak zal bestaan uit: het houden van toezicht op de collegezalen (technische outillage, algemene toestand); technische assistentie bij de ontwikkeling en demonstratie van collegeproeven, overleg met en coördinatie van gebruikers en toekomstige gebruikers van de collegezalen. Het salaris wordt afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring bepaald in de rang van universitaire amanuensis of amanuensis A.

Sollicitaties te richten aan de personeelfunctionaris van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6 te Utrecht.

Bij de afdeling hogere planten van het genetisch instituut kan worden geplaatst een

BIOLOOG (drs.)

om cytogenetisch onderzoek te verrichten (o.a. autoradiografie) in het kader van het onderzoek naar het mechanisme van de geslachtsbepaling bij melandrium. Aanstelling vindt plaats in het wetenschappelijk rangenstelsel volgens rijksregeling.

Sollicitaties te richten aan het bestuur van het genetisch instituut, Opaalweg 20, Utrecht.

Bij het laboratorium voor scheikundige dierfysiologie wordt zo spoedig mogelijk gevraagd een

HUISHOUDELIJKE KRACHT

voor de verzorging van koffie en thee. Werktijden van 9.00 — 11.00 uur en van 14.30 — 16.30 uur. Minimum leeftijd 23 jaar. Salaris *f* 3,81 per uur bruto. Vakantietoeslag 6 pct., geen inhouding AOW-premie.

Persoonlijk aanmelden alleen dinsdag en woensdag tussen 9.00 en 11.00 uur bij de assistentbeheerder, Jan van Galenstraat 40, Utrecht.

Bij het laboratorium voor ruimte-onderzoek van het sterrekundig instituut bestaat een vacature voor een

TEKENAAR-CONSTRUCTEUR

Taak: het construeren en detailleren van het mechanische gedeelte van experimenten die ten behoeve van het ruimte-onderzoek gelanceerd worden aan boord van europese en amerikaanse satellieten en raketten. Vereisten: UTS-MTS-diploma, fijnmechanische techniek. In staat zelfstandig te kunnen werken. Enige jaren ervaring beslist noodzakelijk; liefst in de fijnmechanische instrumenten. Leeftijd plm. 30 jaar.

Sollicitatiebrieven te richten aan de personeelfunctionaris van het sterrekundig instituut, Zonnenburg 2, Utrecht.

Letteren

Bij de faculteit der letteren is een lectoraat ingesteld dat kan worden vervuld door een

GEWOON LECTOR

in de franse letterkunde der 19e en 20e eeuw. De faculteit geeft bekendheid aan het bestaan van deze vacature en hoopt op mogelijke kandidaten te worden geattendeerd. Zij die op anderen de aandacht willen vestigen alsmede zij die zelf in aanmerking wensen te komen, worden uitgenodigd zich vóór 15 februari a.s. te richten tot de secretaris van de faculteit, prof. dr. A. Cohen, Zuilenstraat 9 te Utrecht, onder overlegging van een curriculum vitae en een lijst van publikaties.

Sociale wetenschappen

Bij het sociologisch instituut, gevestigd in het universiteitscentrum „de Uithof" kan geplaatst worden een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER

Zijn taak zal bestaan uit: het verrichten van administratieve werkzaamheden ten behoeve van de beheersadministratie, kredietbewaking personeel- en kostprijsadministratie. Gegadigden moeten in staat zijn zelfstandig en accuraat te werken en beschikken over goede contacteigenschappen Ervaring met moderne administratieve methoden (M.B.A.) strekt tot aanbeveling. Geboden wordt: afwisselende werkzaamheden, waarbij een grote mate van zelfstandigheid mogelijk en gewenst is. Promotiemogelijkheden bij goede taakvervulling en functionering aanwezig. Salaris volgens rijksregeling, tot maximaal *f* 1072,— bruto per maand, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring. Premie aow is voor rekening van de universiteit.

Sollicitaties te richten onder nr. 757 aan de personeelfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht.

Bij het instituut voor sociale psychologie kan op korte termijn geplaatst worden een

ASSISTENTE VOOR HET SECRETARIAAT

Haar o.i. afwisselende en interessante taak zal bestaan uit typen en administratief werk, deels ten behoeve van onze twee secretaresses, deels in het kader van een onderzoeksproject. Vereisten zijn: een goede algemene ontwikkeling, goede beheersing van de nederlandse taal, een goede kennis van engels, het bezit van een typediploma.
Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van de subfaculteit der psychologie, Varkenmarkt 2, Utrecht. Inlichtingen over de inhoud van deze functie kunnen worden verkregen bij mevr. M. C. Pot-Schreuder, tel 030-10641.

De afdeling Klinische en Ortho-Pedagogiek van het pedagogisch Instituut vraagt op korte termijn een

PEDAGOOG OF PSYCHOLOOG

Betrokkene zal, na een inwerkperiode met grote zelfstandigheid, worden ingeschakeld bij de opleiding van studenten opvoedkunde voor het individueel advieswerk ten aanzien van ouders en hun kinderen, alsmede bij het daarmee verbandhoudende wetenschappelijk onderzoek. Nodig is bekwaamheid in het psycho-diagnostisch onderzoek en belangstelling voor opvoedingsproblemen. Sollicitanten dienen een academische opleiding opvoedkunde of psychologie te hebben voltooid. Salariëring volgens rijksregeling (wet. medewerkersrangenstelsel) afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring (aow voor rekening van het rijk, 6 procent vakantietoelage). Geïnteresseerden kunnen nadere inlichtingen inwinnen bij prof. dr. W. E. Vliegenthart, tel. instituut 030-25351, toestel 219).

Sollicitaties — zo spoedig mogelijk — te richten aan drs. H. A. J. Roefs, beheerder van het pedagogisch instituut, Trans 14 te Utrecht.

Het pedagogisch instituut zoekt voor zo spoedig mogelijk een

WETENSCHAPPELIJK (HOOFD)MEDEWERKER

voor zijn afdeling theorie-vorming. Zijn taak zal onder meer omvatten: 1 het in teamverband meewerken aan het onderwijs t.b.v. voor- én nakandidaten in de opvoedkunde (begeleiding van werkgroepen, bespreking van studieverslagen, etc.). De afdeling besteedt veel aandacht — in overleg met de betrokken studenten — aan de onderwijskundige vormgeving van de studie-onderdelen en aan de inhoudsprogrammering van die onderdelen; 2 het opzetten en begeleiden van onderzoek ten dienste van de pedagogische theorie-vorming. Geïnteresseerden in deze functie, die een opleiding ontvangen moeten hebben in één der sociale wetenschappen of die binnenkort hierin hopen af te studeren, zullen desgewenst gelegenheid krijgen om te werken aan eigen onderzoek (event. dissertatie). Inpassing geschiedt in het wetenschappelijk rangenstelsel, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring (aow voor rekening van het rijk, 6 pct vakantie-toelage).

Sollicitaties te richten aan drs. H. A. J. Roefs beheerder van het pedagogisch instituut, Trans 14 te Utrecht (voor nadere informaties tel. 030-25351, toestel 230).

Aardrijkskunde en prehistorie

Het geografisch instituut, gevestigd in „de Uithof", Transitorium II, Heidelberglaan 2 te Utrecht, vraagt wegens pensionering van de huidige functionaris met ingang van 1 september 1970 een

BEHEERDER

Gedacht wordt aan een geograaf, die beschikt over ervaring op organisatorisch en administratief gebied. Hij moet in staat zijn volgens de richtlijnen van curatoren en van de instituutsraad het instituut te beheren Hij zal o.m. verantwoordelijk zijn voor een juist gebruik van de financiën, de ruimten en de apparatuur, die ter beschikking staan en daarbij coördinerend en adviserend kunnen optreden. Aanstelling zal geschieden in het rangenstelsel van wetenschappelijke ambtenaren, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring. Gegadigden dienen bereid te zijn een psychologisch onderzoek te ondergaan.

Sollicitaties vóór 1 maart 1970 te richten aan de secretaris van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht. Inlichtingen worden gaarne verstrekt door de huidige beheerder van het geografisch instituut, tel. 030-539111, toestel 2042.

RE(F)LEX EENS EVEN

Zwoegerziekte

Op 22 januari is dhr. G. de Boer op de zwoegerziekte bij schapen gepromoveerd. Wij vinden dit voor de schapen een belangrijke dag evenals voor dhr. De Boer.
Personeelsconvent en Bonden moeten zich die dag schamen. Waarom hebben zij niet in eendrachtelijke samenwerking bij curatoren een subsidie losgepeuterd voor een onderzoek naar de zwoegerziekte bij ambtenaren? Misschien .... er is al één schaap over de dam.

STUDENTEN

UNIVERSITAIRE GEZONDHEIDSZORG

De spreekuren, Mallesingel 38, zijn als volgt:
Maandag: 12.00 tot 13.00 uur, R. Linschoten; 16.00 tot 17.00 uur, S. van Binsbergen.
Dinsdag: 13.00 tot 14.00 uur, mevr. v. d. Heuvel-Blokland; 16.00 tot 17.00 uur, mevr. Wagenaar-Fischer.
Woensdag: 12.00 tot 13.00 uur, mevr. v. d. Heuvel-Blokland.
Donderdag: 12.00 tot 13.00 uur, R. Linschoten; 16.00 tot 17.00 uur, S. van Binsbergen.
Vrijdag: 12.00 tot 13.00 uur, mevr. v. d. Heuvel-Blokland; 17.00 tot 18.00 uur, dr. J. A. Stoop.

HEARING STUDENTENHUISVESTING (SSH-USF)

Eind vorig jaar zou er een hearing worden gehouden, welke echter om organisatorische redenen niet is doorgegaan. Het Algemeen Bestuur van de SSH heeft besloten, dat een hearing over huisvesting van studenten alsnog in dit voorjaar georganiseerd zal worden.
Aan een viertal personen is gevraagd dit te willen voorbereiden, t.w. mej. v. d. Maas (maatschappelijk werkster), de heren Reichwein en De Lussanet (student-bestuursleden) en de heer Bekkenkamp (directeur SSH).
Om de hearing voor zoveel mogelijk deelnemers van belang te doen zijn, zijn zij van mening, dat vooraf gepeild zal moeten worden welke de „topics" zijn, die het meest van belang geacht worden.
Zij nodigen geïnteresseerde studenten uit om op donderdag 19 februari om 19.30 uur in één van de ruimten van het faciliteitencentrum „Chez BéBé" te komen voor een discussie hierover. Het gaat die avond dus om een voorbereiding voor de hearing. Vragen als: nodigen wij deskundigen uit en zo ja welke, wie zou een goede gespreksleider kunnen zijn, op welke wijze geven wij vooraf informatie, om welke punten gaat het in hoofdzaak etc., komen die avond aan de orde. Wie wel geïnteresseerd is maar toevallig die avond verhinderd, kan ook schriftelijke opmerkingen inzenden aan het bureau van de SSH.

VACATURE NBBS

Het studentenreisbureau NBBS zoekt voor de periode van 1 april tot 15 juli a.s. een beroeps — dus betaalde — secretaresse voor 6 middagen per week. Vereisten: het spreken van Frans, Duits en Engels, enig inzicht in administratie en leeftijd tussen 20 en 25 jaar. Eigenhandig geschreven brieven aan NBBS, Lepelenburg 1, Utrecht.

BEURZEN

Het bestuur van de Stichting Fonds Doctor Catharine van Tussenbroek maakt bekend, dat het voor het academisch jaar 1970-1971 een beurs ter maximale waarde van *f* 2.500,— beschikbaar stelt.

Deze studiebeurs is bestemd voor een Nederlandse vrouw, die haar academische studie geheel of vrijwel geheel voltooid heeft en gespecialiseerd wetenschappelijk onderzoek wil verrichten in of buiten Nederland.
Sollicitaties in tienvoud met uitvoerige levens-

beschrijving en een duidelijk omschreven studieplan, onder vermelding van enige referenties, worden vóór 15 april ingewacht bij de secretaresse, drs. E. D. Schoufour-Wolter, 255 van Boshuizenstraat, Amsterdam-Buitenveldert.

F.U.G.

Forumavond futurologie als wetenschap.

Negentien februari organiseert de Algemene Debating-Club van het U.S.C. in het kader van de FUG-activiteiten, een forumavond over de vraag of futurologie als wetenschap moet worden beschouwd en zo ja of zij dan een plaats moet krijgen aan de universiteit en hoe. In het forum zullen zitting nemen: prof. dr. Fred L. Polak, drs. B. v. Steenbergen (medewerker Werkgroep 2000) en prof. dr. R. C. Kwant. Forumleidster is mej. T. Bär. Een boekententoonstelling zal worden verzorgd door Boekhandel Kemink en Werkgroep 2000.
Daar deze zaak voor alle disciplines van belang is, verwachten wij u in grote getale op donderdag 19 februari om 20.00 uur in de Nieuwe Eetzaal van P.h.R.M. (ingang Boothstraat).

SURINAME-WEEK 16-20 FEBRUARI

De Studentenvereniging voor Internationale Betrekkingen organiseert in samenwerking met SSR een reeks van vijf avonden met Suriname als onderwerp. Het geheel zal bestaan uit een serie van vier lezingen-met-discussie, en op de laatste avond een forum. De agenda ziet er als volgt uit: maandag 16 febr. R. Kross over Normalisatie van de betrekkingen tussen Suriname en Nederland; dinsdag 17 febr. F. Mol over Suriname als arm land; 18 febr. B. van Lingen over de onderwijssituatie, met waarschijnlijk de Brandpuntreportage over de leraarsstaking. Donderdag 19 febr. prof. J. W. Speckman, cultureel antropoloog te Leiden, vrijdag 20 febr. forum met E. A. Pengel, O. E. Kemble, Joris van de Berg (Vrij Nederland), Han Hanssen (Volkskrant), E. Azimullah. Forumleider: Kees Jan Snijders. Alle avonden worden gehouden op de sociëteit van SSR, Bemuurde Weerd W.Z. en beginnen om 20.15 uur; iedereen is welkom.

CINESTUD 70

De 26ste februari gaat het vierde internationale studentenfilmfestival CINESTUD 70 van start in Kriterion te Amsterdam. Er zijn nu al 180 inschrijvingen binnen uit 31 landen, waarvan 17 films die op vorige festivals een prijs hebben gewonnen. Enkele uitblinkers zijn „Children of Synanon" van de Amerikaan Howard Lester, „Symbioza" van de Pool Tadeusz Junak.
In twee nachtvoorstellingen wordt een overzicht gegeven van wat jonge Nederlandse beroepsfilmers maken. Op het programma staan o.a. films van René van Nie, Wim Verstappen, Pim de la Parra, Renee Daalder.
In plaats van de vroegere selectiecommissie is nu een programmeringscommissie ingesteld, waarin Nol van Dijk van de N.R.C., Fred van Doorn van het Parool en Jan de Vaal van het Nederlands Filmmuseum zitting hebben.

N.A.P.-RESEARCH PRIJSVRAAG 1970

De Stichting Nederlandse Apparaten voor de Procesindustrie stelt voor het jaar 1970 een prijs van *f* 2000 ter beschikking voor een in te zenden studie op het gebied van de bouw, het ontwerp, de toepassing of een literatuurstudie van/over apparaten, installaties en/of instrumenten ten behoeve van de procesindustrie.
Inlichtingen: Bureau Stichting N.A.P., Javastraat 2, Den Haag, te. 070-183560.

LEO POLAK STICHTING

Het bestuur van de Leo Polak Stichting roept gegadigden op die in aanmerking wensen te komen voor steun van deze stichting.
Belanghebbenden dienen te studeren in de filosofie, psychologie of aanverwante vakken. Gedacht wordt b.v. aan filologische studenten, die filosofie als bijvak kiezen. Zij dienen het kandidaatsexamen met goed gevolg te hebben afgelegd en moeten bij voorkeur van Nederlandse nationaliteit zijn.
Zij, die voor studiehulp in aanmerking wensen te komen, gelieven zich vóór 15 maart a.s. met uitvoerige schriftelijke inlichtingen te wenden tot de secretaresse van het bestuur Mevrouw H. A. Polak-Schwarz, Prinses Marijkestraat 3, Amsterdam-Z.

GESLAAGD

Doctoraal godgeleerdheid: A. J. van Dulst, Hilversum
Doctoraal rechtsgeleerdheid: W. F. Schagen, Utrecht (cum laude); Ch. J. G. Olde Kalter, Tilburg; mej. H. E. Rutgers, Leeuwarden.
Doctoraal rechtsgeleerdheid Vrije Studierichting: J. K. Feikema, De Koog.
Doctoraal Geneeskunde: mevr. A. Brienen-Apperloo, J. E. Thies, mevr. E. J. M. Verlinden-van Bommel, J. V. Wemelsfelder, F. A. A. M. Croiset v. Uchelen, W. J. van Unen, Utrecht; A. J. van Seijen, Spanbroek; D. M. Werkman, Amersfoort; P. J. M. de Wildt, Eindhoven; J. W. Meerdinkveldboom, Dordrecht; A. van der Molen, Apeldoorn; J. J. P. de Wijs, Scherpenzeel.
Semi-arts: F. A. Beemer, S. Buma, Utrecht; mevr. C. C. van Mansum-Schattinga, P. Petrov, Utrecht, J. Beijering, Culemborg; R. A. Leerentveld, Den Haag.
Arts: J. E. Ponjee, Dieren; B. C. M. Raes, Utrecht; J. B. Storm van Leeuwen, Zeist.
Doctoraal klassieke letteren: R. Volkers, Utrecht; Mej. G. H. van der Nat, Den Bosch.
Doctoraal Duitse taal en letterkunde: mevr. D. R. de Vries-Edel, Doorn;
Doctoraal Engelse taal- en letterkunde: Mevr. G. C. M. Andringa-Boon, Utrecht.
Doctoraal geschiedenis: J. J. Visser, Utrecht (cum laude).
Doctoraal Indo-Iraanse letteren: L. A. van Daalen, Utrecht.
Doctoraal diergeneeskunde: mevr. G. C. van Gemert-Staal (cum laude), R. H. Lunenborg, P. J. van der Werf, Utrecht; mej. J. H. Barmentlo, Kortenhoef, W. J. J. van den Berg, Olst; J. T. Goverts, Naaldwijk; R. Hajer, Ede; J. W. M. van Hulzen, Elst; M. F. de Jong, Grouw-Akkrum; N. H. Lieben, Haarlem; H. Moser, Bilthoven; K. van Muiswinkel, Breukelen; W. Schuurman, Dinxperlo; L. E. Tjebbes, De Bilt; G. C. van der Weyden, Gouda; J. J. van Wijk, Rotterdam.
Dierenarts: G. Kuipers, Utrecht.
Doctoraal psychologie: mej. P. A. Donkersloot, Utrecht; mej. G. J. M. Quadvlieg, Bunde.
Doctoraal culturele antropologie: A. de Ruijter, Gorinchem (cum laude).
Doctoraal opvoedkunde: C. G. A. de Jong, Utrecht (cum laude).

Doctoraal rechtsgeleerdheid: Mej. P. A. M. van Aarle, Rosmalen; I. P. de Bie, Arnhem.
Doctoraal natuurkunde: R. A. M. van Lopik, Utrecht; P. L. Lijnse, Vlissingen; F. G. J. Steenmeijer, Epe.

FACULTEITEN

GODGELEERDHEID

LEZINGEN PROF. DORRIE, MUNSTER

Zie onder centrale Interfaculteit

PROF. MOSSEL AFWEZIG

Zie mededeling onder 'Opvoedkunde', Sociale Wetenschappen.

RECHTEN

MICRO-ECONOMIE

De uitwerkingen van oefenvraagstukken, probleemstellingen en tentamenvraagstukken behorende bij de Syllabus deel II zijn voor controle op de eigen uitwerking beschikbaar. Deze uitwerkingen zijn daartoe — ter inzage — uitsluitend verkrijgbaar bij de secretaresse van het Economisch Instituut (van 9.00-12.00 en 14.00-16.00 uur), en wel telkens na de week waarin het betreffende onderdeel in de werkgroepen is besproken. (Zie hiervoor Syllabus deel II, blz. f). Voor belanghebbenden zijn ook de uitwerkingen bij deel I op het secreta-

Doctoraal scheikunde: B. Arentsen, J. Verbeek, Utrecht; R. R. Hendriksma, De Bilt; J. J. W. Lisman, Beek (cum laude).
Doctoraal biologie: J. H. Samwel, Utrecht; B. L. H. van Berkel, Nieuwerkerk aan den IJssel; G. M. J. van Noordennen, Hoornaar; Mej. M. J. M. Nijhof, Soest; Mej. J. M. de Pater, Barendrecht.
Doctoraal geneeskunde: G. Chehab, J. Huisman, F. A. v. d. Weel, E. C. M. Molijn, Utrecht; P. B. Brunt, Arnhem; H. J. Jansen, Zeist; G. J. D. Schep, Jutphaas; Mej. E. A. G. M. Lijnkamp, Heerlen; J. H. van der Meer, Zeist; A. M. Venker, Den Haag.
Semi arts-ex.: J. H. N. A. Kleynen, Mej. J. M. A. Koster, K. J. van der Linden, H. F. Spit, A. J. M. Wilke, Utrecht; A. B. Arnold, Den Haag.
Arts-ex.: Mevr. H. H. Heimel-Puister, Mevr. F. M. Kloek-van Couwelaar, Utrecht; J. A. F. van Erp, Scheveningen; G. H. Sterringa, Amersfoort.
Doctoraal geschiedenis: W. Schuringa, Heemstede.
Doctoraal sociologie: J. H. Barendregt, G. J. Hazekamp, J. Kooistra, J. van Koutrik, Mevr. B. E. Smiet-van Vught Thijssen, Utrecht (cum laude); W. Boswinkel, Driebergen (cum laude); Mej. I. M. C. v. d. Broeke, Hengelo; J. H. van Gelder, Rotterdam; Mevr. W. Koster-Prinsen, Leiden; A. J. Maris, Zwolle; R. Treep, Bussum; T. Vetter, Eindhoven.
Doctoraal niet-westerse sociologie: B. Schaap, Rotterdam.

riaar ter inzage verkrijgbaar.
Het demonstratie-college is voortaan op dinsdagmiddag van 15.00 -16.00. Het spreekuur van drs. Bergman begint daarom een kwartier later (16.15).

LEZING PROF. T. B. SMITH

Op dinsdag 24 februari a.s., des namiddags van 16.00-18.00 uur, zal prof. T. B. Smith, hoogleraar aan de universiteit van Edinburgh, een lezing houden in de Engelse taal over het onderwerp 'Title to goods".
De lezing vindt plaats in het Molengraaff Instituut.

BURGERLIJK RECHT

Voor hen die in januari het examen burgerlijk recht K II hebben gedaan, is er gelegenheid hun werk te bespreken op maandag 23 februari om 14 uur in het Molengraaff instituut. Men dient zich hiervoor op te geven via de daar aanwezige lijst.

STUDIEGIDS

Op het faculteitsbureau, Boothstraat 1c, kamer 105. zijn aanvullingen op de studiegids verkrijgbaar op vertoon van blz. A1 van deze gids. (De aanvullingen zijn thans inderdaad aanwezig).

LATIJN

Alle discussies rondom de kwestie latijn voor hbs-ers houden het gevaar in van hoopvolle verwachtingen te wekken t.a.v. de afschaffing van het tentamen latijn. Er zij met nadruk op gewezen dat er nog geen indikatie bestaat omtrent afschaffing zodat hen die zich voorbereiden op het K II examen aangeraden wordt ervan uit te gaan dat de wettelijke bepaling inzake latijn gehandhaafd blijft.

DISCUSSIEGROEP

Ondergetekenden maken u er op attent dat er sinds enige tijd een discussiegroep bestaat die onderwerpen behandelt welke direct of indirect met het recht samenhangen. De intentie is om te streven naar eenvoud en helderheid in de opzet van de bespreking. De groep wil vooral geen zwaarwichtige onderwerpen behandelen en streeft niet naar een honderd procent wetenschappelijke benadering van de onderwerpen; het is de bedoeling overzicht en inzicht te krijgen ter vergemakkelijking van de verdere bestudering van de studiestof.

Zij hebben een advocaat bereid gevonden de leiding van de groep op zich te nemen. Zijn grootste belangstelling gaat uit naar het strafrecht, het strafrechtproces, de criminologie, het staatsrecht en het burgerlijk procesrecht. De bijeenkomsten zullen plaats vinden op het kantoor van deze advocaat. Wat de frequentie van het bijeenkomen betreft. dit hangt af van de leden zelf.

Aan de deelname zijn geen kosten verbonden. Juridische studenten kunnen zich schriftelijk of telefonisch aanmelden bij:

J. J. C. van Haren, De Ganskuyl 71 A, Amersfoort. Tel. 1 93 53 (0 34 90).

A. J. van de Vrede, Tolsteegplantsoen 24, Utrecht. Tel. 2 76 84.

GENEESKUNDE

LANGE WACHTTIJDEN

Medische Studentenfaculteit Utrecht
Co-assistenten commissie
Co-assistenten vergadering 17 februari 20.00 uur collegezaal interne kliniek

Onderwerp: wachttijden.

De wachttijden voor de co-schappen na het semi-arts examen zijn nu ongeveer zes maanden. Deze wachttijden zullen, tenzij de faculteit zeer snel maatregelen neemt, uitlopen tot zeker 1 jaar. Dit komt door de huidige verhouding tussen het aantal studenten en de capaciteit van de co-schappen. Dit betekent bv. dat als u in juni semi-arts examen doet u in januari kunt beginnen als u een wachttijd krijgt van 6 maanden.
Herhaaldelijk hebben wij in brieven en op onderwijsvergaderingen gewezen op deze wanverhouding. Nog kortelings hebben wij prof. Deenstra een open brief geschreven over dit probleem. Het antwoord was dat het allemaal zo moeilijk was, dat de faculteit allemaal zoveel deed en dat dit probleem met de betrokken personen opgenomen zou worden.
In oktober a.s. zullen er een kleine 180 senior co-assistenten zijn. Deze zullen voor een deel dezelfde plaatsen bezetten als de huidige co-assistenten. Een regeling hiervoor is nog niet bekend. Wij weten dat de faculteit pogingen doet om een betere, financiële regeling tot stand te brengen.
Op grond van bovenstaande argumentatie en de ervaring van de laatste tijd zijn wij van mening dat de faculteit niet zal realiseren dat de wachttijden tot 2 à 3 maanden zullen worden beperkt, maar dat zij zullen uitlopen tot meer dan 1 jaar.
Wij zullen met u bespreken hoe wij de faculteit tot een grotere activiteit kunnen brengen of hoe wij op een andere wijze tot een oplossing kunnen komen. Als u niet aanwezig kunt zijn wilt u ons dan een briefkaart sturen waarin u aangeeft dat u deze actie ondersteunt, want met uw steun staan wij sterker in de onderhandelingen met de faculteit
Adres: Co-assistenten commissie kamer M.S.F.U., bureau van de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 69, Utrecht. Voor de co-assistentencommissie. P. Touw; M. Simoons; mej. J. van Buuren.

JR. COSCHAPPEN GERIATRIE

Voor de groepen L, M, E, F, en K zal op de desbetreffende middagen (behalve woensdagmiddag) een bus naar het ziekenhuis 'Zonnestraal' te Hilversum vertrekken om 12.30 bij de hoofdingang S.A.Z.U. (terugkeer 17.00). Voor de groep I zal nog een regeling worden getroffen.

CATHARINA VAN TUSSENBROEK BEURS

Zie onder rubriek studenten

ZIEKENHUIS WERKGROEPEN

De op 21 januari gehouden algemene vergadering van geïnteresseerden voor ziekenhuiswerkgroepen heeft het volgende opgeleverd:

I doelstelling van de ziekenhuisgroepen: optimalisering van de gezondheidszorg. Hiertoe zou kunnen bij dragen:
a. uitwisseling van informatie en daardoor een betere communicatie tussen de verschillende groepen die zich bezig houden met de gezondheiszorg.
b. bezinning op het huidige systeem van de gezondheidszorg.
c. het gezamenlijk werken aan projekten.

II. onderwerpen ziekenhuiswerkgroepen en de contact personen:
1. Hiërarchische structuren in het ziekenhuis Marijke Bergmans, Kerkstraat 60, tel. 1 03 27.
2. Medische ethiek, Evert Schouten, Merwedekade 268.
3. Maatschappelijke positie van de verpleegkunde en van de geneeskunde. Theo Bloem, Agnietenstraat 2.
4. Onderwijsdemocratisering, Jan Stam, Griftstraat 21 bis.
5. Groepspraktijk en verpleegkundige-fysiotherapeut, Bert Dekker, Raadwijk I.
6. Vietnam medicijnen monster actie, Teja van der Lee, Teelinckstraat 5 bis.
7. Klassensysteem in het ziekenhuis, Ernst Lemaire, Justus van Effenstraat 24.
8. Psychosomatische ziekten, Peter de Vos, Breitnerlaan 3, tel. 51 13 87.

III. lange termijn planning:
— de werkgroepen bestaan uit ongeveer 10 mensen
— samengesteld uit zoveel mogelijk geledingen
— iedere groep heeft een vertegenwoordiger voor de coördinatie groep
— eind april een algemene vergadering in de vorm van een weekend.
— hier zullen de door de verschillende werkgroepen opgestelde werkstukken besproken worden en als brochure uitgegeven worden.
Aan de groepen nemen deel: verpleegkundigen uit 8 verschillende ziekenhuizen, medische en sociologische studenten,artsen,docenten, fysiotherapeuten, patiënten, maatschappelijke werksters, co-assistenten en klinisch psychologen. In totaal ongeveer 200 mensen.
Opgave voor de verschillende groepen kan alsnog plaats vinden bij de contact personen van de verschillende groepen.
Inlichtingen: actiegroep medicijnen, Paul van Dijk, Stationsstraat 14.

FYSIOLOGISCHE CHEMIE

Het praktikum fysiologische chemie voor 2e jaars medische studenten begint op 16 februari a.s. voor de groepen 1, 2 en 3.

VERSLAGEN WET. STAGE DERDEJAARS

Van de wet. stage dient één verslag in geleverd te worden bij de stage-leider en één bij het Faculteitsbureau, t.b.v. de Commissie wet. stage.

STAGEVERSLAGEN OUDEREJAARS

Deze kunnen door betrokkenen worden afgehaald bij het faculteitsbureau m.i.v. 16 februari.

WERKGROEP MEDISCH TUCHTRECHT

Op de eerste dag van de gamma sieklus medicijnen, tijdens de behandeling van het onderwerp euthanasie is een werkgroep ontstaan, die het medisch tuchtrecht gaat bestuderen. U kunt zich voor deze groep opgeven bij de actiegroep medicijnen, Paul van Dijk, Stationsstraat 14.

TANDHEELKUNDE

ASSISTENTSCHAP PARODONTOLOGIE

Op de afdeling parodontologie kan met ingang van de cursus 1970-1971 een z.g. militair-assistent worden aangesteld.
Gegadigden gelieven zich op korte termijn schriftelijk op te geven bij het afdelingshoofd.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

PROF MOSSEL AFWEZIG

Zie mededeling onder 'Opvoedkunde', Sociale Wetenschappen.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

FYSIKA '70

De succesvol gestarte cyclus FYSIKA '70 wordt vervolgd met een discussiecollege over defensieonderzoek.
Prof. ir. IJ. Boxma, directeur van het Physisch Laboratorium van R.V.O.-T.N.O. te Den Haag, zal een inleiding houden over het werk dat in zijn laboratorium wordt verricht. Ook zal hij spreken over de motieven die pleiten vóór het verrichten van defensieonderzoek. De andere inleider, drs. L. Reijnders, biochemicus te Amsterdam, zal in zijn inleidingen drie stellingen poneren en verdedigen, te weten
1. Defensie tegen nieuwe wapens (ABC-wapens) is onmogelijk
2. Defensieonderzoek zou qua economische positie beter gepaatst kunnen worden op het budget van b.v. gezondheidszorg.
3. Wapenresearch komt waarschijnlijk ten goede aan oorlogen in de derde wereld, die toch al zo door het westen wordt uitgebuit.
Na de inleidingen is er ruime gelegenheid tot discussie. Discussieleider is Hans Rosenberg. Maandag 16 februari, 's avonds acht uur, Fysisch Laboratorium (Bijlhouwerstraat 6): FYSIKA '70; Defensieonderzoek.

TENTAMEN CHEMIE N2 en G3

Voor de N2- en G3-studenten die het college chemie hebben gelopen, wordt een tentamen afgenomen op 19 maart a.s.
Op dezelfde datum bestaat voor hen die dit jaar met het college zijn begonnen, gelegenheid tot het afleggen van een test over het eerste gedeelte.
Aanmelden uiterlijk 13 maart bij mej. E. van den Brink, Organ. Chem. Lab., Croesestraat 79, Utrecht (kamer 136).

HERHALINGSTENTAMEN ELEKTROMAGNETISME

Op maandag 6 april zal nog eenmaal gelegenheid worden gegeven tentamen te doen over het college elektromagnetisme van professor Nijboer.
Aanmelden bij de administratie van het instituut voor theorethische fysica, Maliesingel 23, vóór 15 maart. Tel. 2 57 51. De deelnemers krijgen nog bericht over precieze plaats en tijd van het tentamen.

SCHEIKUNDE

TENTAMEN ALGEMENE ZOOLOGIE VOOR CHEMICI S2.

Dit tentamen kan schriftelijk worden afgelegd op zaterdag 18 april 1970 om 9.30 uur in het Provisorium. De kandidaten kunnen zich tot 10 april opgeven bij de heer R. den Besten in het Zoologisch Laboratorium, Janskerkhof 3. Er zullen vragen worden gesteld over de onderwerpen Algemene Zoologie (Peute), Chem. Dierfysiologie (Voogt) en Verg. Endocrinologie Goos). Tijdens het tentamen mogen de praktikumtekeningen en het boekje 'Hormonal Control in Vertebrates' van B. E. Frye worden gebruikt.
Bij de heer den Besten is een stencil verkrijgbaar, waarin de tijdens de colleges en praktika Alg. Zoologie behandelde onderwerpen nog eens worden besproken. Dit stencil is bedoeld als richtlijn bij de bestudering van de stof.
Er zal in september 1970 nogmaals de gelegenheid zijn dit tentamen af te leggen.

TENTAMEN ANALYTISCHE CHEMIE

Omdat het denkbaar is, dat er studenten worden gedupeerd, indien het tentamen analytische chemie over het tweedejaars college op 2 maart a.s. wordt uitgesteld — waarom is verzocht in verband met het U.C.C. lustrum — is besloten dit niet te doen. Om evenwel oo de studenten, die het tentamen op 2 maart niet kunnen afleggen, niet te duperen is er nog een extra tentamen ingelast en wel op 15 juni a.s. De data voor het tentamen analytische chemie zijn in dit cursusjaar derhalve 2 maart, 10 april en 15 juni.

COLLEGE ALGEMENE CHEMIE

Het college algemene chemie voor eerste jaars dat prof. Overbeek zou geven op maandag 2 februari, vervalt in verband met de door UCC georganiseerde excursie.
Er zal ter compensatie een extra college Algemene Chemie worden gegeven op donderdag 5 maart van 10.30 uur tot 12.15 uur in het A.C.L.
In verband daarmee zal het college mechanica van prof. Braams op 5 maart beginnen om 8.45 uur en eindigen om 10.20 uur.

GEOLOGIE EN GEOFYSICA

IN MEMORIAM

PROF. DR. E. C. JULIUS MOHR

In de nacht van 21 op 22 januari 1970 overleed de nestor van de tropische bodemkunde prof. dr. E. C. J. Mohr, in de leeftijd van 96 jaar en bijna 7 maanden. Geboren in Amsterdam op 25 juni 1873 behaalde hij in 1890 het einddiploma der Middelbare School te Haarlem om vervolgens scheikunde te gaan studeren aan de universiteit te Amsterdam. Op 7 juli 1897 sloot hij zijn academische studie af met een dissertatie over „Salmiak en IJzerchloride". Ongetwijfeld mede gevormd door een drietal leermeesters, latere Nobelprijswinnaars, nl. Van 't Hoff, Van der Waals en Hugo de Vries, heeft Mohr van het begin van zijn studie af tot aan het einde van zijn dagen bewezen een kritisch en origineel denker te zijn. Hij begon zijn wetenschappelijke carrière in 1898 als medewerker van 's Lands Plantentuin, bij de afdeling Deli-tabak. Hoe intensief deze geleerde zich met de hem opgedragen taak van 1898 tot 1905 heeft bezig gehouden, moge misschien blijken uit het feit, dat hij op de leeftijd van 86! jaar nog alle tabaksondernemingen van Sumatra's Oostkust op kon noemen, zonder aarzeling, zonder er een te vergeten. Maar zijn grote belangstelling ging toch uit naar het bodemkundig onderzoek. In 1906 maakte Mohr een studiereis naar de V.S. van N. Amerika om daarna als Hoofd van het Laboratorium voor Agrogeologie en Grondonderzoek te Buitenzorg tot 1920 leiding te geven aan de studie van tropische gronden op een wijze, die haars gelijke in de hele tropenwereld niet had. Zijn oeuvre van 68 publikaties over bodemkundige en met de bodem samenhangende cultuurtechnische en industriële problemen vormt daartoe een bewijs. Mohr en tropische bodemkunde werden onafscheidelijke begrippen. Op de volgens huidige begrippen jeugdige leeftijd van 47 jaar gepensioneerd begon Mohr na zijn terugkeer in Nederland een tweede levensperiode van grote activiteit. Spoedig verbonden aan het latere Koninklijk Instituut voor de Tropen en in 1927 benoemd tot buitengewoon hoogleraar aan de destijds Indologische Faculteit van de R.U. te Utrecht begon hij, na in 1930-1931 nog een studiereis naar Indonesië te hebben gemaakt, aan zijn standaardwerk 'De bodem der tropen in het algemeen en die van Nederlandsch Indië in het bijzonder' Dit verscheen in een aantal afleveringen tussen 1934 en 1938. Dank zij de in 1944 in Amerika verschenen Engelse vertaling van de hand van een ander tropen-pionier dr. R. L. Pendleton, vond het zijn weg naar de wereld vakliteratuur. Dit leidde tot een zodanige waardering, dat van internationale zijde in 1950, ter gelegenheid van het eerste na-oorlogse bodemkundig congres van de Internationale Bodemkundige Vereniging hem met nadruk werd gevraagd zijn visie op de tropische bodemkunde in een in het Engels te verschijnen meer algemeen boek te publiceren. Mohr was toen 77 jaar!

Ook nu weer accepteerde deze onverwoestbare werker wat hij voelde te zijn een opdracht. Dat hij behoefte had aan een jongere medewerker was vanzelfsprekend en het was ondergetekende die, in datzelfde jaar uit Indonesië teruggekeerd, de eervolle uitnodiging kreeg mede-auteur te zijn. Dit leidde tot een samenwerking die zich tot aan Mohr's dood voortzette, in het bijzonder geconcretiseerd in de uitgave van Tropical Soils waarvan de eerste oplage in 1954 verscheen en de tweede in 1958 en dat nog in 1969 in een bespreking in Nature gekwalificeerd werd als een „most outstanding work".

Ook in de Nederlandse bodemkundige wereld was Mohr een zeer geziene figuur. Zijn belangstelling voor exact formuleren en klassificeren van vaktermen kwam tot zijn recht

door zijn aandeel in de werkzaamheden van de commissie 38 voor de normalisatie van klassificatie en benaming van grondsoorten. Als docent aan de Utrechtse Universiteit bleef hij tot op bijna 80-jarige leeftijd op onvergelijkbaar enthousiaste en geestige wijze zijn grote kennis van en liefde tot het vak op jongere generaties overdragen. Officiële erkenning in Nederland kreeg Mohr toen hem op 25 juni 1943 de zilveren legpenning van het Koninklijk Instituut voor de Tropen werd toegekend en in juli 1950 zijn benoeming afkwam tot Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw. De Internationale Bodemkundige Vereniging verleende hem in 1956 het erelidmaatschap.

Nam Mohr als geleerde een eigen plaats in, van zeker even grote betekenis was de mens die voor anderen, en dan dikwijls jongeren, een vraagbaak en leidsman is geweest en ook daardoor zeer lang in de herinnering van velen zal blijven voortleven.

F. A. van Baren

TENTAMEN CHEMIE N2 en G3

Zie de mededeling onder de subfaculteit wis-sterren-en natuurkunde.

TENTAMEN STATISTIEK

Donderdag 19 februari om precies 10.00 uur-12.00 uur zal in de kleine collegezaal van het Geologisch Instituut schriftelijk tentamen worden afgenomen over de door prof. Leppink behandelde stof, zijnde de eerste 88 bladzijden van het dictaat Inleiding in de Statistiek. Op donderdag 12 februari is er van 11.15-13.00 uur gelegenheid tot het stellen van vragen.

BIOLOGIE

REFEREERCOLLEGES SCHEIKUNDIGE DIERFYSIOLOG.E.

Het refereercollege scheikundige dierfysiologie van vrijdag 27 februari wordt verplaatst naar donderdag 26 februari en dat van vrijdag 20 maart naar donderdag 19 maart a.s.Aanvang 16.00 uur; collegezaal in de J. v. Galenstraat 40.

ISOTOPENCURSUS SCHEIKUNDIGE DIERFYSIOLOGIE.

Daar het zich laat aanzien dat voorlopig geen isotopencursus zal kunnen worden gegeven, wordt onzerzijds overwogen een 'spoedcursus' te organiseren voor hen, die vóór september op bovengenoemd laboratorium een onderwerp wensen te gaan bewerken.
Deze cursus zou dan gegeven kunnen worden in de maand april.
Om inzicht te krijgen in de belangstelling, die voor een dergelijke cursus bestaat, gelieve men zich zo spoedig mogelijk (doch uiterlijk tot 1 maart) op te geven bij de secretaresse.

LETTEREN

PROF. MOSSEL AFWEZIG

Zie mededeling onder 'Opvoedkunde', Sociale Wetenschappen.

LEZINGEN PROF. DöRRIE, MUNSTER

Zie onder centrale interfaculteit.

Dr. C. A. Rutgers

GEPROMOVEERD

Op vrijdag 30 januari promoveerde de heer C. A. Rutgers, Hoofdstraat 22 te Delfzijl, tot doctor in de letterkunde op het proefschrift getiteld: Jan van Arkel, Bisschop van Utrecht; de promotie geschiedde cum laude. Promotor was prof. dr. W. J. Alberts.
Op vrijdag 6 februari promoveerde de heer L. Okken, Berkenlaan 40, te Harmelen tot doctor in de letteren op het proefschrift getiteld: Een bijdrage ter ontleding van een gecontamineerde manuscript-traditie: Studies over de 'Iwein' van Hartmann von Aue. Promotor was prof. dr. J. A. Huisman.

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

GENOOTSCHAP NEDERLAND-DUITSLAND

Donderdag 19 februari in het Instituut voor Theaterwetenschap, Drift 25 een lezing van: prof. dr. H. J. Schrimpf (Bochum) over: Theater, Politik und Moral; Erwin Piscator, Bert Brecht, Rolf Hochhuth. 20.00 uur.

INSTITUUT FRANTZEN

Studio des Wortes, Kurt Tucholsky, gesprochen von Sibelle Sanger und Peter Sanger, 23 februar 20 Uhr, Biltstraat 131.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

COLLEGE BASISJAAR PROF. GROENMAN

De colleges van prof. Groenman van 18, 25 februari; 4, 11, 18, 25 maart en 8 april zijn verschoven van 14.00 uur naar 13.00 uur. De zaal blijft 17.04.07.

PLANOLOGIE

Op het Instituut voor Planologie is plaats voor een student-assistent. Geinteresseerden dienen zich in verbinding te stellen met prof. dr. Chr. van Paassen, Transitorium II, 18e verdieping, kamer 17.04, of met een van de leden van de wetenschappelijke staf.

BELANGRIJK: RECTIFICATIE

In het voorstel instelling faculteitsraad ('U', nr. 21 van 6-2) is in de tabel onder 4.1. (blz. 15) een zetfout geslopen. De woorden **fac. pers. onder de streep dienen te vervallen.** De tabel in correctie vorm:

	Subfac. (hgl. bestuursleden)	Studierichtingen Wet. Corps	(studenten) studierichtingen	Net. wet. pers.
Sociologie		2	2	
Cult. Antr.	1	1	1	2
Planologie		1	1	
Psychologie	1	2	2	1
Pedag. ler. opleiding	1	2 1	2 —	1 —
fac. pers.				1
	3	9	8	5

PSYCHOLOGIE

VERSLAG VERGADERING 15-12-70

1. Tot voorzitter van de vergaderingen is gekozen J. H. Dijkhuis.
2. Verkiezing secretarissen subfaculteitsraad. De voorkeur gaat uit naar een eerste secretaris die het contact onderhoudt met de buitenwereld. Alle secretarissen kunnen tekenen. Besloten werd om zo te kiezen dat er uit 2 geledingen (wetenschappelijk corps-studenten) een secretaris komt, daarna wordt degene gekozen die dan de meeste stemmen heeft. Gekozen werden Th. van de Heyden, A. van Maerssen en M. Verbaten. De beheerder fungeert naast de 3 secretarissen als contactpersoon.
3. N.a.v. een brief van curatoren over het toekennen van beloningen aan studenten, op voordracht van de faculteit, die op een of andere manier in hun studie hebben uitgeblonken, wordt besloten dat het secretariaat met een voorstel komt waarin o.a. verwerkt is: het toekennen van een beloning aan meerdere studenten, beschikbaarstelling van het geld voor een onderzoek of voor het vermenigvuldigen van doctoraal-scripties.
4. Reorganisatie voorkandidaatsprogramma en interimrapport groep onderwijsontwikkeling (is Groep O.O.)

Allereerst wordt gevraagd wanneer de groep O.O. klaar moet zijn. Besloten wordt dat dit 1 juli 1970 is. Het is niet de bedoeling dat de cie met een mooi plan komt maar dat vooral de consequenties voor het onderwijs aan de orde gesteld moeten worden. A. Dieleman vindt dat er ruimte geschapen moet worden voor nieuwe mogelijkheden. Hij kan akkoord gaan met één alternatief voor de propedeuse maar er moeten z.i. voor 2e en 3e jaars meerdere mogelijkheden zijn. De voorzitter vindt dat de cie zich ook bezig moet houden met

de verbetering van de hele studie. In ieder geval moet er een fundamentele attitude-verandering komen voor docenten en studenten. Volgens C. van Parreren moet dat komen vanuit de onderwijskundige organisatiestructuur. De raad gaat akkoord met het mandaat mits toegevoegd wordt dat er behoefte is aan concretisering en aanbieden van alternatieve onderwijsplannen.
5. Besloten wordt mandaat te verlenen voor de groep die een stuk heeft opgesteld over de samenwerking van de lectoraten statistiek. psychometrie en sociaal psych. methoden. Dit stuk wordt behandeld op 26-1-70.
6. cie ontwikkelingsgebieden. De heer Staal (medewerker aan de oprichting van het bureau buitenland bij de universiteiten) deelt mede dat het ministerie van ontwikkelingshulp 2 miljoen beschikbaar stelt voor nieuwe ontwikkelingshulpprojecten aan universiteiten. C. Degenkamp zegt dat er grote behoefte is aan psychologen in ontwikkelingslanden. Aan J. Rabbie is het bekend dat men Europese hulp prefereert boven Amerikaanse of andere hulp. A. Dieleman staat wantrouwig tegenover officiële Zuidamerikaanse aanvragen omdat deze waarschijnlijk goed passen in de politieke strategie. Besloten wordt dat de heer Staal voor 5-1-70 een stuk stuurt aan de raadsleden. De meerderheid is ervoor een ontwikkelingsproject te concretiseren. De verschillende bijlagen liggen ter inzage bij het bureau van de subfaculteit en tevens op de opsu-vergaderingen.

VERSLAG VERGADERING 5-1-70

1. N.a.v. de verdeling van de extra 16.000 gulden, door curatoren beschikbaar gesteld, stelt de voorzitter voor bij de komende begrotingsbespreking rekening te houden met het feit dat het ICIP hiervan niets ontvangen heeft. Door tijdsgebrek was het onmogelijk deze verdeling in de raad te bespreken. De verdeling vond plaats op grond van tekorten en aanwezige saldi. Afgesproken wordt dat er algemeen stuk komt waarin staat hoe de begroting in elkaar zit.

2. Verzoek van de sectie psychologie academische raad: Het voorstel is: opheffing van het huidige interac.overleg, en dit te vervangen door een dag één keer per jaar waarop alle staven van alle subfaculteiten aanwezig zijn. 's Morgens discussie per vakgroep en 's middags een plenaire vergadering bestaande uit 4 vertegenwoordigers van elke subfaculteit en 2 van elke hogeschool. J. Kroeze en J. Knooren vinden het onaanvaardbaar dat er geen studenten aanwezig mogen zijn. De voorzitter stelt voor dat de sectie van tevoren een discussiestuk moet maken. Het secretariaat zal in ieder geval gunstig reageren.

3. Practicum experimenteel onderzoek bij I.S.P: Door een .W.O.-subsidie is op het ISP ruimte en tijd beschikbaar gekomen. Tevens is het door een Z.W.O.-subsidie mogelijk 1-1-70 2 wetenschappelijk medewerkers aan te trekken. Hierdoor is het mogelijk geworden om voor 6 studenten een experimenteel practicum te verzorgen. M. Verbaten zegt dit dat er voor het practicum richtlijnen bestaan. Volgens C. van Parreren dient in de toekomst de kwestie van het voorkandidaatsonderwijs principieel aan de orde te worden gesteld. R. Vernooij vindt dat de doelstellingen van het praktikum in het huidige onderwijs niet gerealiseerd worden, waarna J. Knooren zegt dat uit een enquête gebleken is dat studenten het praktikum ook op het ICIP en ISP willen doen. C. van Parreren vraagt zich af in hoeverre jongere studenten vorm en inhoud van het onderwijs kunnen bepalen. De cie onderwijsontwikkeling moet volgens hem deze materie behandelen in het kader van het hele onderwijs. Besloten wordt om voor 6 mensen toe te staan het praktikum op het ISP te volgen maar dit schept geen precedent.
4. cie ontwikkelingsgebieden: Medegedeeld wordt dat er een brief is gegaan naar de Andes-universiteit om zoveel mogelijk informatie te verkrijgen. Hierop zijn de volgende reacties gekomen:
Een brief van de Columbiaanse ambassadeur, een telegram van Rogier (Andesuniversiteit te Bogota), een brief van de Andesuniversiteit en een telegram van de secretaris van de Andesuniversiteit.
Vervolgens wordt het stuk van de cie ontw. gebieden besproken (ter inzage bij de subfaculteit). C. Degenkamp vindt dat enige mankracht van de subfaculteit zelf het projekt aantrekkelijker maakt voor het Nuffic. Wat betreft het gebruik van gegevens vindt C. van Parreren dat de aanwezigheid van de Van Keulens in Bogota een voldoende garantie vormt om eventueel misbruik te kunnen voorkomen. Het voorstel wordt door de raad in zijn geheel aanvaard.

5. Mededelingen van de cie verdeelsleutel 16 posten: Gezien de grote berekende onderwijsbelasting stelt de cie voor om alvast ieder instituut 2 posten te geven. De voorzitter ziet liever dat de 16 posten aan de subfaculteit worden gegeven en men bij de raad een verzoek indient om toekenning van een post. Bij stemming is de meerderheid voor een voorlopige toewijzing van 2 posten.
6. Rondvraag: F. Riemer deelt mede dat er niets definitiefs bekend is van curatoren over de nieuwe gebouwen; A. Verheyden deelt mede dat hij voor het laatst aanwezig is. De volgende keer zal Pia Struycken de eerstejaars medevertegenwoordigen; de raad is ervoor dat G. Kohnstamm de adviezen i.v.m. aanvragen rijksstudietoelagen blijft uitbrengen.

PSYCHOLOGISCH LABORATORIUM

Project Denktraining. In hoeverre het denken door training gunstig is te beinvloeden en welke vormen van training zich daartoe het best lenen, wordt onderzocht in het project 'denktraining'. Binnen dit project bestaat de mogelijkheid om als stagiaire geplaatst te worden voor:
1. Kandidaten psychologie met als hoofdrichting functieleer;
2. Kandidaten psychologie met als uitgebreide nevenrichting functieleer;
3. Kandidaten opvoedkunde met als hoofdvak schoolpsychologie.

Als onderwerpen binnen het project kunnen genoemd worden: a) het operationaliseren van onduidelijke begrippen als 'denken' en 'leren denken; b) training op gebieden als schaken, problem-solving en symbolische logica, waarvan transfer op meer praktische denktaken verwacht kan worden; afhankelijk van initiatief en belangstelling der stagiaires kan in dit verband ook gedacht worden aan andere onderwerpen, zoals b.v. begripsvorming en minder bekende 'denkspelen'; c) de training op meer praktische denktaken, met het doel het effect van de onder b) genoemde voorafgaande training te onderzoeken.
Belangstellende kandidaten in de psychologie kunnen zich voor nadere informatie wenden tot drs. J. Peeck of drs. R. Uhlenbeck, Psychologisch Laboratorium. Belangstellende kandidaten in de opvoedkunde wordt verzocht zich eerst met drs. P. Span in verbinding te stellen om de inpassing van deze stage in hun studieplan te bespreken.

PSYCHOLOGISCH LABORATORIUM

Gevraagd wordt een assistent(e) voor het project 'denktraining' van de werkgroep 'leren' (zie voor nadere informatie elders in 'U'). De werkzaamheden van de assistent(e) zullen bestaan uit het assisteren van de projektleiding. In aanmerking komen voorkandidaten van het jaar 1967 of eerder en kandidaten in de psychologie. Aanstelling geschiedt, afhankelijk van deze kwalificaties, voor drie tot vijf halve dagen per week.

Sollicitanten dienen contact op te nemen met drs. J. Peeck of drs. R. Uhlenbeck, Psychologisch Laboratorium, Varkenmarkt 2, tel. 26555.

OPVOEDKUNDE

SPREEKUUR DRS. HOKSBERGEN

Drs. R. Hoksbergen zal m.i.v. 18 februari spreekuur houden op **woensdag** van 16.00-17.00 uur (i.p.v. op vrijdag).

SPREEKUUR MEVR. DR. VERMEER

Het spreekuur van mevrouw dr. Vermeer op woensdag 25 februari (11.00 - 12.00 uur) **vervalt.**

TAALCOMPENSATIEPROGRAMMA

Psychologie- en pedagogiekstudenten die geinteresseerd zijn in het taalcompensatieprogramma o.l.v. dr. Kohnstamm, kunnen iedere woensdagmiddag van 14.00 - 16.00 uur contact opnemen met Ela Haspels om een afspraak te maken over het bijwonen van de taallesjes. Adres: Trans 14, koepel kamer 10; of telefonisch: 25351, toestel 223.

PROJECT 'DENKTRAINING'

Voor de kandidaten opvoedkunde met als hoofdvak schoolpsychologie bestaat de mogelijkheid om stage te lopen binnen het project 'denktraining' aan het Psychologisch Laboratorium. Zie hiervoor de mededelingen van het Psychologisch Laboratorium elders in dit nummer.

PROF. MOSSEL AFWEZIG

Prof. dr. R. S. Mossel zal van 2 - 6 maart afwezig zijn. Dinsdag 3 maart geen spreekuur en dinsdagavond (3 maart) geen college voor groep VI (nieuwe januarigroep).
Vrijdag 6 maart gaan de colleges algemene didactiek gewoon door.

CENTRALE INTERFACULTEIT

LEZINGEN PROF. DÖRRIE, MUNSTER

1. Kelsos, ein Platoniker des zweiten Jahrhunderts kritisiert das Christentum.
Di. 17 febr., 11.00 uur, Transitorium II (De Uithof) 27e verdieping, grote collegezaal.
2. Porphyrios' Seelen- und Erlösungslehre.

Wo. 18 febr., 10.00 uur, op dezelfde plaats als de vorige lezing.
3. Der Platonismus des Plutarch.
Wo. 18 febr., 20 uur precies De voordracht zal door een discussie worden gevolgd.
Plaats: Instituut v. Klassieke Talen, Drift 29.
Prof. Dörrie is een goed kenner van het latere Platonisme (van Cicero tot in de 4e eeuw n. Chr.)). Hij heeft verscheidene grotere en kleinere studies op dit terrein gepubliceerd, w.o. een boek over een minder bekend werk van Porphyrius, waarin het probleem van de ziel een belangrijke plaats inneemt. Zijn belangstelling gaat ook uit naar de godsdiensthistorische achtergronden. Als filoloog heeft hij zich zowel op het terrein van het Grieks als van het Latijn bewogen (Ovidius).
Zijn werk is een levend voorbeeld van de these, dat men de genoemde vakgebieden niet gescheiden van elkaar kan beoefenen.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

VACATURE PLANOLOGIE
Zie onder faculteit sociale wetenschappen; subfaculteit sociaal culturele wetenschappen.

PROF. MOSSEL AFWEZIG
Zie mededeling onder 'Opvoedkunde', Sociale Wetenschappen.

COLLEGE PROF. GROENMAN
Het college van prof. dr. Sj. Groenman voor eerstejaars geografen, gaat op 18 febr. a.s. **niet** door.

NAGEKOMEN

TAFELTENNISTOURNOOI UCC
Op 27 februari wordt in het kader van het 8e lustrum van de Utrechtse Chemische Club een tafeltennisdag georganiseerd. Er wordt gespeeld van 10.00 tot plm. 16.30 uur op 4 tafels in de sportzaal op Havikstraat 55a. Iedere chemist kan meedoen. Er zijn prijzen zowel voor de beste spelers als voor de minst bedreven deelnemers. Er worden geen dubbels gespeeld. Iedereen moet zelf een badje, gymschoenen en brood meebrengen. Drank is ter plaatse verkrijgbaar. Opgeven is mogelijk op de intekenlijsten in de chemische laboratoria tot 20 februari, of eveneens voor die datum schriftelijk bij M. Hoenkamp, C. Erzeijstraat 31, Utrecht. Inschrijvingen die te laat binnenkomen kunnen helaas niet geaccepteerd worden.
Het inschrijfgeld bedraagt *f* 0,25, te voldoen bij aanvang van de wedstrijden.

COMMUNIQUé VAN DE VERGADERING VAN HET ONDERWIJSCOLLEGE DER SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE OP 27 JANUARI 1970

1. In verband met een doctoraal bijvak in Groningen heeft Obe de Vries bedankt voor het lidmaatschap. Als opvolger heeft hij voorgesteld Jan Nedermeyer. Tegenkandidaten kunnen worden aangemeld bij de studenten verkiezingscommissie, waarvan Arjen Boon en Robert Jan van Bijlert dagelijks bereikbaar zijn op het Analytisch Chemisch Laboratorium. Aanmelding van tegenkandidaten kan plaats vinden tot 19 februari a.s. Daarna volgt de gebruikelijke verkiezingsprocedure.

2. Een voorstel om in de introductie-periode voor de a.s. eerstejaars 6 uur college organische chemie op te nemen wordt voorlopig aanvaard.

3. Met het oog op de evaluatie van de nieuwe studieregeling wordt een „studieprogramma-commissie" ingesteld, bestaande uit Peter Kok, drs. Rijnbout, drs. Vermeer en twee nog aan te wijzen personen, van wie één bij voorkeur een tweedejaars student.

4. Het onderwijscollege zal door drs. van Dongen, dr. Kanters en Jan Nedermeyer worden vertegenwoordigd in de commissie, die met vertegenwoordigers van het benoemingscollege, de conventscommissie scheikunde en de studieraad, zich zal gaan beraden over de problemen rondom de promoties.

5. Tot vertegenwoordiger van het onderwijscollege in het interimbestuur is drs. Rijnbout gekozen.

6. In verband met de introductie-periode voor de a.s. eerstejaars is er een commissie ingesteld, die de in september 1969 gehouden introductie-periode zal trachten te evalueren. Deze commissie bestaat uit prof. den Boer, mej. drs. v. Delden, dr. Schaap en de eerstejaars studenten Hendrik Geerdes en Willem Köneman.

7. De redactiecommissie van de studiegids voor het a.s. studiejaar zal bestaan uit mej. drs. v. Delden, drs. Vermeer, een nog nader aan te wijzen student en — indien gewenst — een tekstschrijver en een lay-out man.

8. Door gebrek aan tijd wordt de discussie over twee belangrijke punten van de agenda, n.l. de leerstoel fundamentele chemie en de toekomstige huisvesting der subfaculteit in de Uithof en de binnenstad verschoven naar de met het oog hierop extra ingelaste vergadering op 5 februari.

9. De volgende vergadering van het onderwijscollege zal zijn op dinsdag 17 februari a.s. van 9.00-11.00 uur in de conferentiekamer van het Analytisch Chemisch Laboratorium.

EXAMENSPREEKUUR DRS. VERMEER

Het examenspreekuur van drs. Vermeer is op dinsdag 17 februari niet van 9.00-11.00 uur maar van 14.00-15.00 uur.

DISCUSSIE BESTUURSSTRUCTUUR SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE

De discussie over de nota bestuursstructuur der subfaculteit scheikunde voor hen die niet aanwezig konden zijn bij de discussies in de chtemische laboratoria zal plaatsvinden woensdag 18 februari a.s. om 16.00 uur in de collegezaal van het Organisch Chemisch Laboratorium.

TWEEDE PROEFWERK ORGANISCHE CHEMIE VOOR CHEMICI DER JAARGANG 1968

Zoals reeds eerder werd aangekondigd, is de datum van dit proefwerk 26 maart a.s. De leerstof omvat de hoofdstukken 14 t/m 22 van Roberts & Caserio: 'Modern Organic Chemistry'.

Aanmelding uiterlijk op 23 maart.

STUDENT/ASSISTENT VACATURE U.B.

Bij de universiteitsbibliotheek is per 1 maart a.s. plaats voor een student/assistent, liefst met kandidaats-examen. Goede kennis van het Frans en/of Duits, en type-vaardigheid zijn vereist.
Schriftelijke sollicitaties z.s.m. aan drs. J. van Heijst, onderbibliothecaris, Wittevrouwenstraat 9-11, Utrecht.

F.U.G.

Vr. 13 febr.: **U.V.S.V.** café-chantant (22.00 uur).

Za. 14 febr.: **Veritas.** teevee weekaa schaatsen met o.a. koek en zopietent, goktent, aansluitend dropping en erwtensoepmaaltijd, 's avonds ijsfeest.

Zo 15 febr.: **Veritas.** 13.00 uur: koffieuur, aansluitend teevee weekaa schaatsen. 22.00 uur: café-chantant.

Di. 17 febr.: **Veritas.** 20.30 uur: film: Juliette van de geesten.

Do. 19 febr.: **N.V.V.S.U.** 22.00 uur: chipofeest. Toegang FUG-leden, per paar *f* 8.—.

Vr. 20 febr.: **Corps:** eerstejaarsfeest.

Za. 21 febr.: **Veritas:** 20.00 uur: zaterdagavond soosjeteit.

Zo. 22 febr.: **Veritas:** 22.00 uur: café-chantant.

EERSTEJAARSFEEST !

Na vele onverkwikkelijke vertragingen is het eindelijk zover, dat we met enige trots kunnen bekendmaken, dat het langverwachte eerstejaarsfeest slechts nog gevierd moet worden.

Daar het de bedoeling is, dat iedere eerstejaars student uit Utrecht, wel of niet lid van een gezelligheidsvereniging, met introducé(e) (willekeurig wie) komt, is het geheel georganiseerd door de gezamenlijke eerste jaarsbesturen van alle gezelligheidsverenigingen.

De samenwerking is een succes, van het feest verwachten we niets anders.

Zoals op alle aanplakbiljetten te lezen staat, zijn plaats, datum, aanvangstijd en toegangsprijs resp. P.H.R.M., 20 februari a.s., 22.00 uur en *f* 3,50. Dit laatste lijkt duur, maar niet wanneer je even bedenkt dat The Motions komen en de Imke Roos-drive-in-show èn een soulgroep. Verder alle attracties die vaak aan dit soort festijnen verbonden zijn.

Dit is de eerste maal dat een dergelijk feest plaats vindt, dus wees erbij !
Kleding: precies zoals je wilt.

utrechtse
universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public relations, Voorlichting en Documentatie. PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); drs. A. van der Meiden (eindredacteur); A. A. Prins eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon: 030-2 94 41 ; toestel 130. Postbus 202.
Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad en via de leden van de redactieraad te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres.

studenten: aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht;
medewerkers: aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht;
anderen: aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 42 52 67 van de rijksuniversiteit te Utrecht.

Redactieraad: godgeleerdheid: prof. dr. J. W. Doeve; rechtsgeleerdheid: J. H. Gunning; geneeskunde: mr. drs. J. P. Wildschut; tandheelkunde: drs. J. S. Geerlings; wiskunde en natuurwetenschappen: mevr. Th. van Gelder-Van Lier; dr. Tj. Hollander; letteren: drs. K. L. van Stegeren; diergeneeskunde: prof. dr. S. G. van den Bergh (voorzitter); sociale wetenschappen: mevr. M. Raaijmakers-Aarts; centrale interfaculteit: dr. J. Mansfeld; interfaculteit aardrijkskunde en prehistorie: drs. J. G. Borchert; sociale zorg: mej. M. I. Neyzen; hoofdafdeling personeel: J. J. Maree; hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting: F. A. M. van den Goorbergh; hoofdafdeling studentenzaken: drs. W. H. van het Hoogerhuys; hoofdafdeling wetenschap en onderwijs: mej. F. H. M. Beumer; stafconvent: dr. J. Mansfeld; personeelsconvent; N. Pater; Utrechtse Studenten Faculteiten: W. Asman; Associatie Studieverenigingen Utrecht en Centrale Studie Commissie Utrecht: mej. L. Smits; Comité Universitair Contact: G. G. C. Peeters.

VOORLOPIG WORDEN GEEN ADVERTENTIES OPGENOMEN

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 23
23 februari 1970

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT
AFD. VOORLICHTING EN PUBLICITEIT

Voorontwerp van een wet universitaire bestuurshervorming 1970

Tijdelijke voorzieningen met betrekking tot de bestuurshervorming van de Nederlandse universiteiten en hogescholen

Wij Juliana, bij de Gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:
Alzo Wij in overweging hebben, dat het wenselijk is in afwachting van een definitieve regeling met betrekking tot de hervorming van het bestuur van de Nederlandse universiteiten en hogescholen reeds thans de mogelijkheid te openen om bij die instellingen nieuwe bestuursvormen tot stand te brengen en te beproeven, die afwijken van hetgeen in de Wet op het wetenschappelijk onderwijs met betrekking tot de bestuursorganisatie van met name de rijksinstellingen van wetenschappelijk onderwijs is bepaald, en dat het derhalve gewenst is te dien aanzien tijdelijke voorzieningen te treffen;
Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Hoofdstuk I

Algemene bepalingen

Artikel 1. In deze wet wordt verstaan onder:
algemene maatregel van bestuur: de in artikel 44 bedoelde algemene maatregel van bestuur;

Onze minister: Onze minister van onderwijs en wetenschappen en, voorzover het een landbouwhogeschool betreft, Onze minister van landbouw en visserij;

universiteit: de openbare en bijzondere universiteiten en hogescholen, genoemd in artikel 15 van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs;
verenigings- of stichtingsbestuur: het bestuur van de rechtspersoonlijkheid bezittende vereniging of stichting, waarvan een bijzondere universiteit uitgaat;

bestuursreglement: het in artikel 24 bedoelde reglement tot nadere regeling van de organisatie van de universiteit;

kiesreglement: het in artikel 25 bedoelde reglement tot nadere regeling van de krachtens deze wet aan de universiteit te houden verkiezingen.
faculteit: faculteit of afdeling en interfaculteit of tussenafdeling;
subfaculteit: subfaculteit of onderafdeling;

instituut: een tot de universiteit behorend instituut, laboratorium en kliniek;

wetenschappelijk personeel: het wetenschappelijk corps, bedoeld in artikel 63, tweede lid, van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs, en de wetenschappelijke assistenten.

niet-wetenschappelijk personeel: het overige personeel, bedoeld in artikel 63, eerste lid, van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs;

studenten: zij die aan een universiteit zijn ingeschreven voor het deelnemen aan het onderwijs ter voorbereiding op het afleggen van een der in of krachtens het academisch statuut geregelde examens, dan wel van een universitair examen voor een middelbare akte, en zijn toegelaten tot het afleggen van die examens.

Artikel 2. Voorzover in de bepalingen van deze wet niet uitdrukkelijk onderscheid is gemaakt tussen de openbare en de bijzondere universiteit, regelen die bepalingen de inrichting van het bestuur van de openbare universiteit en zijn zij voor een bijzondere universiteit voorwaarden voor erkenning en bekostiging.

Artikel 3. Het studiejaar loopt van 1 september tot en met 31 augustus. Het omvat twee semesters. Het eerste semester loopt tot en met 31 januari, het tweede semester vangt aan op 1 februari.

Artikel 4. 1. De universitaire gemeenschap wordt gevormd door hen die behoren tot de volgende geledingen:

a. het wetenschappelijk personeel;
b. de studenten;
c. het niet-wetenschappelijk personeel.

2. De leden van de universitaire gemeenschap bezitten, met inachtneming van het daaromtrent bij of krachtens deze wet bepaalde, het actief kiesrecht voor de krachtens deze wet in te stellen bestuursraden. Elk lid brengt daarbij een stem uit. Zij, die voor de eerste maal als student aan een universiteit zijn ingeschreven zijn gedurende het eerste semester uitgesloten van de uitoefening van dit kiesrecht.

3. De leden van de universitaire gemeenschap, bedoeld in het tweede lid, kunnen door de geleding waartoe zij behoren, worden gekozen tot lid van de daar bedoelde organen, met inachtneming van het daaromtrent bij of krachtens deze wet bepaalde, onverminderd de bevoegdheid van een bijzondere universiteit nadere regelen te stellen omtrent de verkiesbaarheid, welke de eigen aard van die universiteit redelijkerwijs meebrengt.

4. Indien bij het vaststellen van de uitslag van een verkiezing voor een der in het tweede lid bedoelde organen blijkt, dat minder dan een vierde van het totale aantal kiesgerechtigden van een geleding een geldige stem heeft uitgebracht, wordt die verkiezing geacht niet te zijn gehouden, voorzover het die geleding betreft. Alsdan wordt binnen drie maanden voor die geleding een tweede verkiezing gehouden, waarvoor het in de vorige volzin bepaalde niet van toepassing is.

Hoofdstuk II

De bestuursorganisatie van de faculteit

§ 1. De fakulteit

Artikel 5. 1. De verzorging van onderwijs en wetenschapsbeoefening op de onderscheiden vakgebieden geschiedt in de faculteit.

2. De faculteitsgemeenschap wordt gevormd door hen die behoren tot de volgende geledingen:
a. het wetenschappelijk personeel van de faculteit;
b. de studenten die bij de faculteit zijn ingeschreven;
c. het niet-wetenschappelijk personeel dat bij de faculteit werkzaam is.

Artikel 6. Het bestuur van de faculteit wordt uitgeoefend door de faculteitsraad, op de voet van het daaromtrent bij of krachtens deze wet bepaalde.

Artikel 7. 1. De fakulteitsraad bestaat voor ten minste de helft uit hoogleraren, lectoren en wetenschappelijke medewerkers in vaste dienst.

2. De leden van de raad worden voor ten minste een jaar rechtstreeks gekozen of, indien de faculteit subfaculteiten omvat, door de subfaculteitsraden uit hun midden aangewezen.

3. De rechtstreekse verkiezing vindt plaats door en uit de in artikel 5, tweede lid, genoemde geledingen.

4. De raad kan personen, die geen deel uitmaken van de faculteitsgemeenschap, uitnodigen tot het bijwonen van vergaderingen. Zij hebben alsdan een raadgevende stem.

5. De omvang en de samenstelling van de raad alsmede de zittingstermijn van de leden van de raad worden nader geregeld in het bestuursreglement.

Artikel 8. 1. De dekaan van de faculteit, bedoeld in artikel 10, zit de vergaderingen van de faculteitsraad voor.

2. De vergaderingen van de raad worden in het openbaar gehouden, tenzij in het faculteitsreglement anders is bepaald of de raad bij gemotiveerd besluit anders beslist.

3. De leden van de raad stemmen zonder last of ruggespraak.

Artikel 9. 1. Tot de taak van de faculteitsraad behoort de organisatie en de coördinatie van het onderwijs en de wetenschapsbeoefening van de tot die faculteit behorende vakgebieden. Hij neemt daarbij de in artikel 28 bedoelde richtlijnen in acht.

2. De raad stelt het faculteitsreglement vast; dit reglement behoeft de goedkeuring van de universiteitsraad.

3. De raad stelt, de vaste commissie voor het onderwijs, bedoeld in artikel 13, eerste lid, gehoord, na overleg met de zusterfaculteiten wie zulks aangaat, vast.

a. het onderwijsprogramma voor elke studierichting met voor de fasen ervan de aanduiding van de cursusduur. De raad geeft daarbij tevens een nadere regeling van de examens en de tentamens;
b. de eisen, te stellen bij het onderzoek, bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs.

4. De vaststelling van de totale cursusduur van het onderwijsprogramma bedoeld in het vorige lid onder a, en de vaststelling van de eisen, bedoeld in het vorige lid onder b, behoeven de goedkeuring van de universiteitsraad, het college van dekanen gehoord.

5. De raad brengt, na overleg met de zusterfaculteiten wie zulks aangaat, aan het college van bestuur advies uit over de aanbeveling voor de benoeming van hoogleraren en lectoren in de faculteit met inachtneming van het bepaalde in artikel 13, tweede lid. Indien de raad afwijkt van het voorstel van de commissie, bedoeld in het genoemde artikel, legt hij bij zijn advies dit voorstel en de daarop betrekking hebbende stukken over.

Artikel 10. 1. De fakulteitsraad kiest al dan niet uit zijn midden voor ten minste een jaar een fakulteitsbestuur van ten hoogste vijf leden.

2. De raad kiest de voorzitter van het bestuur voor ten minste drie jaar uit de gewone hoogleraren en lectoren. Deze draagt de titel van dekaan van de faculteit. De dekaan kan van een zodanig deel van zijn hoogleraars- of lectorstaak worden ontheven als voor de vervulling van zijn dekanaat noodzakelijk is.

3. Indien het ambt van dekaan de volledige werkkracht opeist kan van het bepaalde in het vorige lid worden afgeweken. Alsdan wordt de dekaan op voordracht van de raad en voor een door hem te bepalen tijdvak benoemd. Hij is opnieuw benoembaar. Met het einde van het studiejaar, waarin hij de leeftijd van zeventig jaar heeft bereikt, wordt hem eervol ontslag verleend. De benoeming en het ontslag geschieden door het college van bestuur.

4. Aan de dekaan en de overige leden van het bestuur kan, volgens door Ons te stellen regelen, een toelage of bezoldiging, onderscheidenlijk een toelage worden toegekend. Wij regelen de rechtspositie van de bezoldigde dekaan. Het verenigings- of stichtingsbestuur treft ter zake een zoveel mogelijk overeenkomstige regeling.

Artikel 11. 1. Het faculteitsbestuur behartigt de dagelijkse zaken van de faculteit. Het bereidt de vergaderingen van de faculteitsraad voor en draagt zorg voor de bekendmaking en uitvoering van de aldaar genomen besluiten.

2. Het bestuur is aan de raad verantwoording schuldig voor zijn handelingen. Het geeft hem te dier zake de gevraagde inlichtingen.

Artikel 12. 1. De examens worden afgenomen namens de faculteit.
2. Tot het afnemen van examens stelt de faculteitsraad commissies in van ten minste drie personen, van wie in elk geval één hoogleraar en lector van de faculteit is. Het academisch statuut regelt, welke andere docenten en deskundigen in deze commissies kunnen worden aangewezen.

Artikel 13. 1. De raad stelt vaste commissies in voor het onderwijs, onderscheidenlijk de wetenschapsbeoefening. Deze commissies worden in meerderheid samengesteld uit leden van het wetenschappelijk corps. Zij geven desgevraagd of uit eigen beweging advies aan de raad en aan het bestuur.

2. De raad stelt ter voorbereiding van het advies, bedoeld in artikel 9, vijfde lid, een commissie in van hoogleraren en lectoren, al dan niet uit de faculteit. De raad kan andere deskundigen in deze commissie benoemen. De commissie brengt, de betreffende vakgroep dan wel vakgroepen gehoord, haar voorstel uit aan de raad. Zij legt daarbij de aan haar gedane adviezen over.

Artikel 14. De faculteitsraad kan bepaalde bevoegdheden overdragen aan het faculteitsbestuur alsmede aan al dan niet uit zijn midden benoemde commissies.

§ 2. De subfakulteit

Artikel 15. 1. Het bepaalde in de artikelen 5 tot en met 9, eerste lid, en 10, 11 en 14 is van overeenkomstige toepassing op de subfaculteit.

2. Indien de faculteit subfaculteiten omvat, is het bepaalde in de artikelen 9, vijfde lid, 12 en 13 van toepassing op de subfaculteitsraden.

3. De faculteitsraad oefent de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 9, tweede en derde lid, 18 en 19 niet uit dan na de desbetreffende subfaculteitsraad te hebben gehoord.

Artikel 16. De faculteitsraad kan bepaalde bevoegdheden overdragen aan de raden van de tot die faculteit behorende subfaculteiten. Een de gelijk besluit behoeft de goedkeuring van de universiteitsraad.

Artikel 17. 1. Indien de faculteit subfaculteiten omvat, kan de raad besluiten tot een andere dan de in het academisch statuutbepaalde indeling in subfaculteiten. Dit besluit kan worden genomen op voorstel van de raden van de tot die faculteit behorende subfaculteiten.

2. In de gevallen waarin het eerste lid niet voorziet, kan de faculteitsraad besluiten twee of meer subfaculteiten in te stellen.

3. Een besluit, als bedoeld in de vorige leden, behoeft de goedkeuring van de universiteitsraad.

§ 3. De vakgroep, de werkgroep, het instituut

Artikel 18. 1. Ten behoeve van de organisatie, coördinatie en integratie van de werkzaamheden van hen wier taken liggen op hetzelfde vakgebied, stelt de raad van de faculteit waartoe dat vakgebied behoort, na overleg met de zusterfaculteiten, een vakgroep in. Indien een vakgebied tot meer dan een fakulteit behoort, geschiedt de instelling door de fakulteitsraad, die daarvoor het meest in aanmerking komt.

2. Bij de instelling bepaalt de raad tevens welke leden van het wetenschappelijk en niet-wetenschappelijk personeel alsmede welke studenten op grond van hun bijdrage aan de werkzaamheden op het desbetreffende vakgebied tot de vakgroep behoren.

3. Het bestuur van de vakgroep bestaat in elk geval uit de hoogleraren, lectoren, houders van onderwijsopdrachten en de wetenschappelijk medewerkers in vaste dienst van de vakgroep. De faculteitsraad bepaalt, hoeveel vertegenwoordigers het wetenschappelijk personeel in tijdelijke dienst, het niet-wetenschappelijk personeel en de studenten van de vakgroep kunnen aanwijzen om in het bestuur zitting te nemen.

4. Het bestuur kiest voor ten minste één jaar zijn voorzitter uit de hoogleraren en lectoren van de vakgroep.

5. Het bestuur regelt de taken van de leden van de vakgroep. Het bepaalt daarbij in overeenstemming met welke hoogleraar of lector elk van de overige leden van het wetenschappelijk personeel in vaste dienst zijn onderwijs en onderzoek inricht en onder wiens toezicht elk van de overige leden van de vakgroep werkzaam is.

6. Het bestuur stelt jaarlijks een onderzoekprogramma vast, dat de goedkeuring behoeft van de faculteitsraad, de vaste commissie voor de wetenschapsbeoefening, bedoeld in artikel 13, eerste lid, gehoord. Het is voor de uitvoering van dit programma alsmede voor de nadere regeling en de uitvoering van het onderwijsprogramma, voorzover dit het gebied van die vakgroep betreft, verantwoordelijk tegenover de

faculteitsraad. Het geeft de raad de gevraagde inlichtingen.

7. Indien de voorzitter overwegende bezwaren heeft tegen een besluit van het bestuur, kan hij een van dat besluit afwijkend nader besluit nemen. Alsdan kan het bestuur in beroep gaan bij de faculteitsraad.

Artikel 19. 1. Ter bevordering van de wetenschapsbeoefening kunnen twee of meer vakgroepen werkgroepen instellen. Een dergelijk besluit behoeft de goedkeuring van de desbetreffende faculteitsraad dan wel fakulteitsraden.

2. Een werkgroep bestaat uit leden van het wetenschappelijk en niet-wetenschappelijk personeel en studenten, aangewezen door de betreffende werkgroepen. In de leiding van de werkgroep wordt voorzien door de vakgroepen die haar instellen.

3. De werkgroep stelt jaarlijks een onderzoekprogramma vast, dat de goedkeuring behoeft van de in het eerste lid bedoelde faculteitsraad, de vaste commissie voor de wetenschapsbeoefening, bedoeld in artikel 13, eerste lid, gehoord en is verantwoordelijk voor de uitvoering daarvan. Zij verstrekt die faculteitsraad de gevraagde inlichtingen.

Artikel 20. 1. De instituten staan als eenheden van beheer ten dienste van de vak- en werkgroepen.
2. In het beheer van een instituut wordt voorzien door het college van bestuur.

Hoofdstuk III

Het bestuur van de universiteit

Artikel 21. 1. De bestuursorganen van de universiteit zijn de universiteitsraad en het college van bestuur.

2. Aan de raad behoort de bevoegdheid tot regeling en bestuur van de zaken van de universiteit in haar geheel, voor zover die niet bij of krachtens deze wet aan het college van bestuur is opgedragen.

§ 1. De universiteitsraad

Artikel 22. 1. De universiteitsraad bestaat uit ten hoogste zestig leden. Zij worden voor ten minste twee jaar of, voorzover het studenten betreft, voor ten minste een jaar gekozen, onderscheidelijk benoemd.

2. De raad bestaat voor ten hoogste vijf zesde uit leden vande universitaire gemeenschap, van wie ten minste een derde hoogleraren, lectoren en wetenschappelijke medewerkers in vaste dienst, ten hoogste een derde studenten en ten hoogste een derde leden van het niet-wetenschappelijke personeel zijn. Zij worden, met inachtneming van het beginsel van een gelijkwaardige vertegenwoordiging van de faculteiten, gekozen.

3. Ten minste een zesde van de raad bestaat uit leden, die geen deel uitmaken van de universitaire gemeenschap. De raad bepaalt het aantal van deze leden. Zij worden, op aanbeveling van de raad, benoemd door Ons of door het verenigings- of stichtingsbestuur.
4. De omvang en de samenstelling van de raad alsmede de zittingstermijn van de leden van de raad worden nader geregeld in het bestuursreglement.

Artikel 23. 1. De universiteitsraad kiest al dan niet uit zijn midden een voorzitter. Aan hem kan, volgens door Ons te stellen regelen, een toelage worden toegekend.

2. De vergaderingen van de raad worden in het openbaar gehouden, tenzij in het bestuursreglement anders is bepaald of de raad bij gemotiveerd besluit anders beslist.

3. De leden van de raad stemmen zonder last of ruggespraak.

Artikel 24. 1. De universiteitsraad stelt het bestuursreglement vast, met inachtneming van het daaromtrent in de Wet op het wetenschappelijk onderwijs en bij of krachtens deze wet bepaalde.

2. Het reglement of een wijziging van het reglement behoeft de goedkeuring van Onze minister dan wel de goedkeuring van het verenigings- of stichtingsbestuur en de bekrachtiging van Onze minister. De goedkeuring dan wel de bekrachtiging wordt verleend of onthouden met betrekking tot het reglement in zijn geheel, dan wel verleend met uitzondering van een of meer onderdelen.

3. De universiteitsraad, onderscheidenlijk het verenigings- of stichtingsbestuur kan van een onthouding van goedkeuring, onderscheidenlijk van bekrachtiging, als bedoeld in het vorige lid, bij Ons beroep instellen binnen zestig dagen na mededeling van de beslissing van Onze minister.

4. Indien binnen een jaar na de inwerkingtreding van deze wet voor de betreffende universiteit het reglement niet of onvolledig is vastgesteld, kan Onze minister of het verenigings- of stichtingsbestuur, het reglement of het ontbrekende deel ervan vaststellen.

Artikel 25. De universiteitsraad stelt het kiesreglement vast, met inachtneming van het daaromtrent bij of krachtens deze wet bepaalde.

Artikel 24, tweede tot en met vierde lid, is van toepassing.

Artikel 26. 1. In afwijking van het bepaalde in artikel 97, eerste lid, van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs stelt de universiteitsraad het ontwikkelingsplan op.

2. In afwijking van het bepaalde in artikel 98, eerste lid, van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs stelt de raad het financiële schema op.

Artikel 27. 1. In afwijking van het bepaalde in artikel 102, tweede en zevende lid, van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs, stelt de universiteitsraad de begroting, onderscheidenlijk de aanvullende begroting vast.

2. In afwijking van het bepaalde in het vijfde lid van de artikelen 102 en 102bis van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs, draagt de raad zorg voor de nodige wijziging van de begroting.

3. Indien de begroting niet bij de aanvang van het begrotingsjaar is vastgesteld, stelt Onze minister de begroting vast.

Artikel 28. De universiteitsraad stelt, het college van dekanen gehoord, richtlijnen vast voor de organisatie en de coordinatie van het onderwijs en de wetenschapsbeoefening.

Artikel 29. De universiteitsraad is belast met de zorg voor de voorzieningen ten behoeve van de studenten.

Artikel 30. De universiteitsraad kan bepaalde bevoegdheden overdragen aan het college van bestuur alsmede aan al dan niet uit zijn midden benoemde commissies.

§ 2. Het college van bestuur

Artikel 31. 1. Het college van bestuur bestaat uit drie of vijf leden. Zij worden gekozen, onderscheidenlijk benoemd op de in het tweede tot en met het vijfde lid bepaalde wijze. Het aantal leden wordt bepaald door Ons of door het verenigings- of stichtingsbestuur.

2. De rector magnificus is uit hoofde van zijn functie lid van het college.

3. De universiteitsraad kiest al dan niet uit zijn midden een lid, onderscheidenlijk twee leden uit het wetenschappelijk corps in vaste dienst. Zij hebben voor ten minste twee jaar zitting.

4. Een lid, onderscheidenlijk twee leden worden benoemd, na overleg met de universiteitsraad voor een door Ons te bepalen termijn. Zij zijn opnieuw benoembaar. Met het einde van het studiejaar, waarin een lid de leeftijd van zeventig jaren heeft bereikt, wordt hem eervol ontslag verleend. De benoeming en het ontslag geschieden door Ons of door het verenigings- of stichtingsbestuur.

5. De voorzitter van het college wordt uit de leden door Ons of door het verenigings- of stichtingsbestuur benoemd.
6. De voorzitter van de universiteitsraad heeft het recht de vergaderingen van het college bij te wonen.

7. De toelage dan wel de bezoldiging en de verdere rechtspositie van de leden van het college worden door Ons of, op zoveel mogelijke overeenkomstig wijze, door het verenigings- of stichtingsbestuur geregeld.

Artikel 32. 1. Het college van bestuur is belast met het dagelijks bestuur van de universiteit.

2. Het heeft in elk geval tot taak:

a. het voorbereiden, bekendmaken en uitvoeren van de besluiten van de universiteitsraad;

b. de zorg voor de huisvesting en het doelmatige beheer van de financiën en de roerende en onroerende zaken;

c. het benoemen en ontslaan van het personeel en het verdere personeelsbeheer voorzover de desbetreffende bevoegdheden niet bij of krachtens de Wet op het wetenschappelijk onderwijs zijn voorbehouden aan Ons of aan Onze minister;

d. het sluiten van overeenkomsten en het verrichten van andere rechtshandelingen;

e. de leiding van de centrale administratie;

f. het voeren van de correspondentie namens de universiteit;

g. het houden van een voortdurend toezicht op al wat de universiteit aangaat.

3. Het college stelt ter zake van zijn in het vorige lid bedoelde beheerstaak nadere regelen, met inachtneming van het daaromtrent bepaalde in het bestuursreglement. Het college kan onderdelen van deze beheerstaak overdragen aan faculteits- en subfaculteitsraden dan wel aan beheerders.

4. Het college maakt voor elke te vervullen plaats van hoogleraar of

lector, na ingewonnen advies van de faculteitsraad of van de betrokken faculteitsraden, een gemotiveerde aanbeveling op, welke bij voorkeur ten minste twee namen bevat. Het doet deze, vergezeld van het bedoelde advies, toekomen aan Onze minister of aan het verenigings- of stichtingsbestuur.

5. Het college van bestuur is aan de raad verantwoording schuldig voor zijn handelingen. Het geeft hem te dier zake de gevraagde inlichtingen. Het zendt de in artikel 105 van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs genoemde jaarrekening aan de raad toe.

Artikel 33. Het college van bestuur verstrekt aan Onze minister de gevraagde inlichtingen omtrent de universiteit.

§ 3. De rector magnificus; het college van dekanen

Artikel 34. De rector magnificus wordt, na overleg met de universiteitsraad, voor ten minste twee jaar benoemd uit een door het college van dekanen opgemaakte voordracht van ten minste twee gewone hoogleraren. Hij is na zijn aftreden opnieuw benoembaar. De benoeming geschiedt door Ons of door het verenigings- of stichtingsbestuur.

Artikel 35. 1. De dekanen van de faculteiten en sub-faculteiten vormen het college van dekanen. De rector magnificus is voorzitter, tevens lid, van dit college.

2. Het college geeft desgevraagd of uit eigen beweging advies inzake het onderwijs en de wetenschapsbeoefening aan de universiteitsraad en aan het college van bestuur.

3. De toekenning van het doctoraat geschiedt door het college van dekanen. Voor elke promotie wijst het college een of meer hoogleraren of lectoren van een universiteit dan wel van een buitenlandse instelling van wetenschappelijk onderwijs aan als promotor. De promotie vindt plaats ten overstaan van dit college of van een commissie, door hem aan te wijzen uit hoogleraren en lectoren, met inachtneming van in het academisch statuut te stellen nadere regelen.

4. Het college van dekanen heeft het recht op voordracht van een faculteitsraad, de universiteitsraad gehoord, wegens zeer uitstekende verdiensten aan Nederlanders of vreemdelingen het doctoraat honoris causa te verlenen.

§ 4. Schorsing en vernietiging van besluiten

Artikel 36. 1. Besluiten van de universiteitsraad, die niet aan goedkeuring onderworpen zijn en in strijd zijn met de wet of het algemeen belang, kunnen door Ons, op voorstel van het college van bestuur, bij gemotiveerd besluit worden geschorst of vernietigd. Wij bepalen in geval van schorsing de duur hiervan met dien verstande dat schorsing niet langer kan duren dan een jaar.

2. Het college van bestuur zendt onverwijld aan Onze minister het besluit van de raad, dat naar zijn oordeel voor vernieting in aanmerking komt. Het voert een dergelijk besluit niet uit. Indien binnen dertig dagen na de dagtekening van zijn bericht geen schorsing of vernietiging is uitgesproken, wordt het besluit door het college ten uitvoer gebracht.

Hoofdstuk IV

Geschillen, rechtsbescherming en de handhaving van gedragsregels.

Artikel 37. Geschillen tussen leden van de universitaire gemeenschap kunnen worden voorgelegd aan de Academische Raad, die ter behandeling daarvan een college instelt. Deze raad regelt de rechtsgang alsmede de samenstelling en bevoegdheden van dit college.

Artikel 38. Een student die bezwaar heeft tegen de behandeling tijdens het afleggen van een tentamen of examen dan wel tegen de beoordeling van de examenresultaten, kan een schriftelijk en gemotiveerd beroep instellen bij de faculteitsraad, die ter behandeling van dat beroep een commissie instelt. Deze commissie is bevoegd te bepalen dat het tentamen of het examen opnieuw wordt afgelegd onder door de commissie te stellen voorwaarden.

Artikel 39. 1. De universiteitsraad stelt binnen een jaar na de inwerkingtreding van deze wet voor de betreffende universiteit een regeling vast, strekkende tot handhaving van de gedragsregels binnen de universitaire gemeenschap, behoudens voor zover het plichtsverzuimen betreft, ten aanzien waarvan reeds krachtens wettelijk voorschrift betreffende disciplinaire straffen een regeling is getroffen.

2. De maatregelen, die op overtreding van deze regeling worden gesteld, zijn:

a. waarschuwing;

b. berisping;

c. geldboete van ten hoogste *f* 250,—;

d. schorsing of, indien het een student betreft, ontzegging van de toegang tot de universiteit, beide voor ten hoogste een jaar;

e. openbaarmaking van de uitspraak.

3. Tegen de uitspraak kan binnen dertig dagen hoger beroep worden ingesteld bij de Academische Raad, die ter behandeling daarvan een college instelt. De raad regelt de rechtsgang alsmede de samenstelling en bevoegdheden van dit college.

Hoofdstuk V

Academische Raad

Artikel 40. 1. De Academische Raad geeft desgevraagd of uit eigen beweging namens de universiteiten adviezen aan Ons of aan Onze minister. De raad kan eveneens adviezen geven aan de universiteiten.

2. De raad bestaat uit een door Ons benoemde voorzitter, tevens lid, drie leden voor elke der universiteiten, benevens ten hoogste tien leden die door Ons worden benoemd.

3. De leden, die voor elke universiteit zitting hebben, worden telkenjare door de universiteitsraad aangewezen. Een van hen is de rector magnificus. Voor elk van deze leden wijst de universiteitsraad een plaatsvervangend lid aan, dat bij verhindering van het lid aan de werkzaamheden van de raad deelneemt.

4. De vergaderingen van de raad worden in het openbaar gehouden, tenzij in het reglement van de raad anders is bepaald of de raad bij gemotiveerd besluit anders beslist.

5. In geval over een aan Ons of aan Onze minister uit te brengen advies wordt gestemd, brengt elke universiteit één stem uit. Alsdan hebben de door Ons benoemde leden een adviserende stem. Afwijkende standpunten worden, indien zulks wordt verlangd, bij dat advies ter kennis gebracht.

Artikel 41. De Dagelijkse Raad bestaat uit ten hoogste negen leden, onder wie de voorzitter en de vice-voorzitter van de raad. Zij zijn tevens voorzitter, onderscheidenlijk vice-voorzitter van de Dagelijkse Raad. De overige leden worden telkenjare gekozen door de raad, met dien verstande dat ten minste twee leden worden aangewezen uit de door Ons benoemde leden. De gekozen leden zijn herkiesbaar.

Artikel 42. 1. De raad stelt voor elke sectie het aantal leden vast, dat per wetenschapsgebied per universiteit door hem wordt benoemd. De benoeming geschiedt op voordracht van de daarvoor in aanmerking komende faculteitsraad of sub-faculteitsraad, de desbetreffende vakgroep of vakgroepen gehoord, met dien verstande, dat de voordracht ten minste een hoogleraar of lector op het desbetreffende gebied moet bevatten.

2. De raad kan, op voordracht van een sectie, andere dan in het eerste lid bedoelde leden benoemen.

3. De secties brengen desgevraagd of uit eigen beweging advies uit aan de raad.

Hoofdstuk VI

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 43. 1. De bij of krachtens de Wet op het wetenschappelijk onderwijs ingestelde bestuursorganen van de universiteits blijven de hun bij of krachtens die wet toegekende bevoegdheden uitoefenen tot het tijdstip, waarop bij of krachtens deze wet in te stellen organen zijn totstandgekomen, waaraan die bevoegdheden zijn toegekend.

2. Uiterlijk 1 december 1970 dient de universiteitsraad, voorzover het de gekozen leden betreft, te zijn totstandgekomen, met inachtneming van het daaromtrent nader bepaalde in de algemene maatregel van bestuur.

Artikel 44. Wij stellen nadere regelen vast met betrekking tot de inrichting van het bestuur van de openbare universiteit. Die regelen zijn voor een bijzondere universiteit voorwaarden voor erkenning en bekostiging, voorzover de eigen aard van die instellingen zich daartegen niet verzet.

Artikel 45. 1. Met inachtnmeing van het bepaalde in artikel 43 worden de volgende bepalingen van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs buiten werking gesteld: 1)

2. Bij de algemene maatregel van bestuur wordt tevens bepaald, in hoeverre bij de toepassing van de artikelen van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs met betrekking tot de inrichting van het bestuur van de openbare universiteit, die niet krachtens het bepaalde in het eerste lid buiten werking zijn gesteld, van het bepaalde in die artikelen wordt afgeweken.

Artikel 46. 1. Zolang niet te Rotterdam een universiteit is totstandgekomen, is daar gevestigd een rijksinstelling van wetenschappelijk onderwijs, aangeduid als Medische faculteit te Rotterdam, welke de faculteit der geneeskunde omvat. Zij bezit rechtspersoonlijkheid.

2. De Wet op het wetenschappelijk onderwijs en de op die wet gebaseerde regelingen, richtlijnen en aanwijzingen, welke in het algemeen betrekking hebben op de universiteiten en in het bijzonder op de rijksuniversiteiten, zijn op de Medische faculteit te Rotterdam van overeenkomstige toepassing, tenzij bij of krachtens deze wet anders is bepaald.

Artikel 47. 1. Wij kunnen, de Raad van State gehoord, een universiteit machtigen om bij wijze van proefneming voor een door Ons te bepalen termijn af te wijken van het bepaalde omtrent de bestuursorganisatie bij of krachtens de Wet op het wetenschappelijk onderwijs dan wel deze wet, voorzover daarmee de strekking van deze wet niet wordt aangetast. Bij het verlenen van de machtiging kunnen nadere voorwaarden worden gesteld.

2. Van het bepaalde in het vorige lid is uitgezonderd, hetgeen bij of krachtens deze wet is bepaald met betrekking tot de universiteitsraad en het college van bestuur.

3. De machtiging wordt slechts verstrekt na gemotiveerd verzoek van de universiteitsraad. De raad legt daarbij de stukken, waarop zijn verzoek steunt, over. Alvorens Ons besluit te nemen horen Wij de Academische Raad.

Artikel 48. 1. Er is een commissie voor de bestuurshervorming van de universiteiten. Wij benoemen en ontslaan de leden. Aan de leden kan, volgens door Ons te stellen regelen, een bezoldiging of een toelage worden toegekend.

2. De commissie geeft desgevraagd of uit eigen beweging advies aan Onze minister en aan de universiteiten met betrekking tot de nadere regeling en de uitvoering van het bij of krachtens deze wet bepaalde.

3. De commissie brengt ten minste eenmaal per jaar en voorts zo vaak zij dit dienstig acht aan Ons rapport uit over de werking van deze wet bij de verschillende universiteiten en onderdelen daarvan. Afschrift van dit rapport wordt gezonden aan de beide Kamers van de Staten-Generaal.

4. De leden van de commissie hebben toegang tot de vergaderingen van alle bestuursorganen van de universiteiten. De bestuursorganen geven haar de verlangde inlichtingen.

Artikel 49. Wij kunnen bij algemene maatregel van bestuur bepalen, dat in geval van verwaarlozing van het bestuur van de universiteit of van het functioneren daarvan of van een deel daarvan in strijd met de wet, de bevoegdheden van een of meer bestuursorganen geheel of gedeeltelijk worden overgedragen, hetzij aan een ander orgaan, hetzij aan een of meer aan te wijzen personen.

Artikel 50. Deze wet treedt in werking op 1 september 1970 en geldt tot 31 augustus 1976.

Artikel 51. Deze wet kan worden aangehaald als: Wet universitaire bestuurshervorming 1970.

NOTITIES

Memorie van toelichting

Tijdelijke voorzieningen met betrekking tot de bestuurshervorming van de Nederlandse universiteiten en hogescholen
(Wet universitaire bestuurshervorming 1970)

Inleiding

De democratisering van de bestuurlijke verhoudingen aan onze universiteiten en de hogescholen mag terecht op grote belangstelling en voortdurende aandacht aanspraak maken. Daarin ontmoeten immers verschillende eigentijdse verlangens elkaar, zoals de behoefte daadwerkelijk bijdragen te leveren aan en verantwoordelijkheid te dragen voor de bestuursprocessen en, voorzover die directe participatie niet mogelijk is, de wens in elk geval zo breed en zo snel mogelijk ingelicht te worden over alles wat zich op bestuurlijk terrein afspeelt, opdat inzicht in en belangstelling voor dit werk kunnen toenamen en controle op dit werk mogelijk wordt. Ook in andere sectoren van ons maatschappelijk bestel leven deze verlangens en wordt op wijziging van de bestaande structuren aangedrongen. Deze beweging, die zich aan de universiteiten en daarbuiten voordoet, is geenszins aan nationale grenzen gebonden. Integendeel, zij vormt een internationaal verschijnsel.

In verschillende omringende landen wordt intussen de bestuurshervorming van het wetenschappelijk onderwijs als een urgente aangelegenheid aangemerkt. De ondergetekenden hebben dan ook, toen bleek hoe sterk ook in ons land de genoemde verlangens waren, met spoed hun voorlopig oordeel kenbaar gemaakt. Op 27 juni 1969 hebben zij de Nota bestuurshervorming van de universiteiten en hogescholen (Zitting 1968-1969, nr. **10 194**) 1) uitgebracht. Hierin hebben zij aan de hand van zeven uitgangspunten hun gedachten uiteengezet over het te voeren beleid inzake de reorganisatie van het universitair bestuur. Nadat deze nota in vele kringen kritisch was besproken heeft de vaste commissie uit de Tweede Kamer voor Onderwijs en Wetenschappen op 8, 10 en 23 oktober 1969 openbare hoorzittingen aan de nota gewijd. In het kader van de behandeling van de begroting van Onderwijs en Wetenschappen voor 1970 was de nota in de (Tweede) Kamer der Staten-Generaal onderwerp van uitvoerige beschouwingen. Zoals de eerste ondergetekende tijdens het debat in de Tweede Kamer reeds in uitzicht heeft gesteld, hebben de verschillende gedachten en verlangens die in en buiten het parlement naar voren zijn gebracht, tot nader beraad geleid. Het hierbij aangeboden wetsontwerp is daarvan het resultaat. Het doet een poging aan de verschillende waarden waaraan een modern stelsel van universitair bestuur moet voldoen en die dan ook in de discussies naar voren zijn gekomen, een plaats toe te kennen en tot een verantwoorde afweging van die waarden te komen.

De eerste waarde die om erkenning vraagt is de al genoemde democratisering. Het is duidelijk geworden, dat moet worden afgestapt van het bestaande stelsel waarin de bepaling van het beleid is geconcentreerd bij bepaalde groepen, nl. bij colleges van hoogleraren, als de faculteit en de senaat, en bij curatoren. Hieruit vloeit voort, dat in beginsel alle leden van de universitaire gemeenschap een aandeel aan de beleidsbepaling kunnen leveren. Onderlinge functionele verschillen behoren in dit kader tot uitdrukking te komen. Volgens deze gedachtengang is in dit ontwerp de eenheid van het wetenschappelijk corps erkend en zijn aan studenten en leden van het niet-wetenschappelijk personeel bevoegdheden van medebeslissing toegekend. De overtuiging is gegroeid, dat een zodanige verruimde participatie de werkverhoudingen ten goede zal komen, het gevoel voor verantwoordelijkheid zal verbreden en zo zal bijdragen tot een beter functioneren van de universiteiten en hogescholen. Op deze wijze zal ook beter het hoofd kunnen worden geboden aan andere universitaire problemen.

Want men dient te beseffen dat de reorganisatie van het bestuur slechts één van de vraagstukken vormt. Naast die reorganisatie vraagt een probleem als de vernieuwing van het onderwijs, dringend de aandacht. Aan deze verlangens kan echter beter tegemoet worden gekomen als de bestuurlijke democratisering tot stand is gekomen. De gedachtenwisseling over andere dringende vraagstukken zal, naar de overtuiging van de ondergetekenden, aan betekenis en niveau winnen, indien sprake is van een democratisch bestuurde universiteit. Dit onderstreept intussen, hoeveel belang moet worden gehecht aan een spoedige totstandkoming van die bestuurlijke reorganisatie. De democratisering — zo is wel gebleken — betekent niet alleen dat, anders dan voorheen, meer groepen een aandeel gaan leveren in de bestuursprocessen. Zij houdt ook in dat aan de individuele leden van de universitaire gemeenschap de mogelijkheden van bescherming en steun worden geboden, waarop zij naar moderne inzichten recht hebben. Ook in dat opzicht ontbreekt aan de huidige situatie nog wel het een en ander. Zo staan studenten die menen bij het afleggen van examens onredelijk te zijn behandeld, in een te zwakke positie. In aansluiting op een toezegging in de nota is daarom een artikel ontworpen, op grond waarvan de student een recht van beroep toekomt. Ook de rechtsbescherming van de andere leden van de universitaire gemeenschap is verbeterd.

Universiteiten en hogescholen dienen te worden getypeerd als doelgemeenschappen, dat wil zeggen deelgemeenschappen met een specifiek doel die functioneren binnen het verband van en ten behoeve van de gehele gemeenschap. Dit doel is de bevordering van onderwijs en wetenschapsbeoefening. Wil dit naar behoren kunnen worden nagestreefd, dan geldt als tweede waarde een zekere continuïteit en efficiëntie. Democratisering van de bestuurlijke verhoudingen zal, naar de overtuiging van de ondergetekenden, het doelmatig functioneren van het universitair bestuur verhogen. Deelneming aan en openheid van de bestuursprocessen bieden betere mogelijkheden voor het uit-

oefenen van controle en het schenken van vertrouwen. Op grond hiervan moeten en kunnen bestuurders rekenen op duurzaamheid in de uitoefening van hun functies. Voorts moet verzekerd zijn, dat colleges van dagelijkse bestuurders, bijgestaan door een goed geoutilleerd apparaat, werkzaam kunnen zijn met duidelijk afgetekende bevoegdheid ter uitvoering van het vastgestelde beleid.

Universiteiten en hogescholen kunnen het ter wille van de goede functionering niet stellen zonder een sterke mate van autonomie. In het kader van de discussie over de bestuurshervorming vormt de vergroting van de zelfstandigheid van de universiteiten en hogescholen als een derde waarde een van de belangrijkste onderwerpen. Die versterking dient te worden bekeken in het kader van de verhoging van de bestuurskwaliteit van de instellingen, waartoe behoort de bereidheid tot interuniversitaire samenwerking. Meer nog dan thans zal in de toekomst het besef toenemen, dat de noodzaak van samenwerking en coördinatie met de andere universiteiten en hogescholen grenzen aan deze autonomie stelt. De ondergetekenden slaan deze noodzaak hoog aan. In dit verband moet iets worden gezegd over de verhouding van de universiteit tot de verdere maatschappij. Tot de doelgemeenschap, welke de universiteit vormt, behoren in de eerste plaats de leden van het wetenschappelijk corps, de studenten en de leden van het niet-wetenschappelijk personeel. Voor de verwezenlijking van de onderscheiden taken van de universiteit: onderzoek, onderwijs en vorming, zijn specifieke bekwaamheden vereist. De resultaten hiervan zijn niet alleen, misschien zelfs tot zekere hoogte niet primair, van belang voor de naastbetrokkenen, maar voor de gehele samenleving.

Dit geldt niet alleen voor onze samenleving, maar voor elke huidige en toekomstige gemeenschap. Juist op dit punt nemen de ondergetekenden in de vele beschouwingen, die aan dit onderwerp zijn gewijd, een verheugende ontwikkeling van de gedachten waar. Van het isolement dat nog niet zo lang geleden kenmerkend was voor onze universiteit en hogescholen, is weinig over. Ook bestuurlijk is deze ontwikkeling kenbaar. Over en weer bestaan voortdurende en wisselende contacten tussen leden van universitaire gemeenschappen enerzijds en leden van andere gemeenschappen en groeperingen anderzijds. In dit licht moet men ook het voorstel van de ondergetekenden zien om in de universiteitsraad personen op te nemen die niet tot de eigenlijke universitaire gemeenschap behoren maar toch nauw zijn betrokken bij de taken die de universiteit uitoefent of zal gaan vervullen. Men moet beseffen dat hun aanwezigheid in het hoogste bestuurlijke orgaan in aanzienlijke mate het beeld van de universiteit bij de buitenwacht en daardoor tevens bij de centrale overheid kan versterken.

Hoe de geschetste beginselen en waarden nader moeten worden uitgewerkt staat nog allerminst vast. Ook over de onderlinge rangorde en afweging valt nog weinig met zekerheid te zeggen. Nader onderzoek is dringend gewenst. Aan de andere kant kan — als gezegd — niet langer worden gewacht. Dit dilemma kan niet anders worden doorbroken, dan door het nemen van een aanvaardbaar risico als verbonden aan dit wetsontwerp. De ondergetekenden menen een verantwoorde procedure terzake te hebben ontwikkeld aan de hand van de volgende uitgangspunten:

1. er moet een zo soepel mogelijke wettelijke structuur komen, die ten behoeve van de naast betrokkenen allerlei mogelijkheden tot vormgeving openhoudt en die er op is gericht in het algemeen onaanvaardbare situaties te voorkomen;
2. de geldigheidsduur van deze wet, moet beperkt zijn, ten einde met de hierin geschetste structuur ervaring op te kunnen doen;
3. de mogelijkheid moet worden geopend om van de geschetste structuur af te wijken indien deze in bijzondere gevallen als te eng wordt ervaren;
4. er moet een commissie voor de bestuurshervorming worden ingesteld, waaraan een raadgevende en coördinerende taak wordt toegekend bij de uitwerking en de uitvoering van deze wet.

Bij het ontwerpen van deze regeling is uiteraard rekening gehouden met de resultaten die uit het universitaire beraad tot nu toe naar voren zijn gekomen. Het spreekt voor de ondergetekenden vanzelf, dat in een dynamische organisatie als de universiteit de leden van de universitaire gemeenschap als eersten in staat moeten worden geacht oplossingen te vinden voor vraagstukken waar de universiteit zich voor gesteld ziet. Dit laatste stellen zij met klem, nu gebleken is, dat het beraad hier en daar ook op meer belangrijke punten tot sterk uiteenlopende conclusies en meningen heeft geleid. Zij menen dan ook, dat verdere resultaten van die gedachtenwisseling in beginsel niet krachteloos mogen worden gemaakt door een te nauw wettelijk kader.

Voorts kan, door het ontbreken van empirische onderzoekingen naar relevante feiten, slechts in bescheiden mate gebruik worden gemaakt van wetenschappelijke resultaten. Naar het oordeel van de ondergetekenden is die inbreng op dit ogenblik voornamelijk beperkt tot bestuursrechtelijke en organisatie-sociologische, in beide gevallen theoretische bijdragen. Zij menen, dat hier sprake is van een ernstig tekort. Zo is een verklaring te vinden voor het huns inziens opvallende verschijnsel, dat deskundige beoordelaars binnen en buiten de universiteit aan de hand van gelijke gegevens over eenzelfde situatie tot geheel uiteenlopende opvattingen hebben kunnen komen. Dit laatste achten zij niet onbedenkelijk. Juist in de universiteit, waar behoefte bestaat aan grote mate van overeenstemming, hebben zich hier en daar ontwikkelingen voorgedaan, die in dit opzicht als het ware centrifugaal hebben gewerkt. Dit kan leiden tot verstarring en frustraties, die de zaak niet ten goede kunnen komen. Het bovenstaande vormt de grond van het vierde belangrijke voorstel van dit wetsontwerp: de instelling van de commissie voor de bestuurshervorming, waaraan een veelzijdige adviserende en coördinerende rol is toegedacht. Zij zal allereerst tot taak hebben van advies te dienen omtrent de nader te treffen regelingen en de uitvoering van deze wet, als ook aangaande de vraagstukken en verlangens die in dit verband rijzen. Het wetsontwerp heeft, zoals hiervoor al is opgemerkt, betrekking op een deelvraagstuk: reorganisatie van het bestuur in het licht van de gegroeide opvattingen over democratische verhoudingen. Ook ten aanzien van het onderwerp van dit wetsvoorstel dient te worden gewezen op een aantal beperkingen. Uit het ontwerp blijkt, dat de organisatorische kaders van de universitaire infrastructuur zijn gehandhaafd. Zo bestaat er naar hun mening nog onvoldoende uitzicht op de gevolgen die zijn verbonden aan het eventueel opheffen van de indeling in faculteiten als organisatie-eenheden van onderzoek en onderwijs. Desondanks zijn zij zich bewust van het feit, dat van verschillende kanten erop wordt aangedrongen de indeling in faculteiten te verlaten, terwijl naar het oordeel van anderen onderzoek en onderwijs verschillende organisatiekaders nodig hebben.

De fundamentele hervorming van het universitaire bestuursstelsel heeft tot gevolg, dat de regels betreffende de interuniversitaire samenwerking in de Academische Raad dienen te worden aangepast aan die hervorming. Daar de ondergetekenden overtuigd zijn van de noodzaak van die samenwerking, hebben zij in dit ontwerp aan deze raad een sterkere positie toegekend dan dit college thans bezit. In dit wetsontwerp is een aanzet gegeven tot versterking van het representatieve karakter en van de coördinerende taak van de Academische Raad. De bereidheid tot interuniversitaire samenwerking is tot voor kort bescheiden gebleken; in de jongste tijd valt er evenwel een groeiende tendentie in de huns inziens juiste richting waar te nemen. Hoewel zij het op zichzelf aantrekkelijk achten een verdergaande verruiming van de bevoegdheden van de Academische Raad voor te stellen, menen zij na rijp beraad daarvan op dit ogenblik te moeten afzien en voor de volgende fase te moeten bewaren. Als belangrijkste motief heeft hierbij voor hen gegolden, dat de denkbeelden over de hervorming van de Academische Raad in de eerste plaats afkomstig behoren te zijn van de hervormde universitaire besturen.

In deze inleiding hebben de ondergetekenden verschillende vraagstukken genoemd die min of meer rechtstreeks verband houden met de universitaire bestuursstructuur. Zij hebben daarbij opgemerkt, dat de hervorming van die structuur slechts een van de vraagstukken is, waarvoor de universiteiten en hogescholen zich thans gesteld zien. Doch dit is tevens het vraagstuk, dat bij voorrang oplossing behoeft. Met behulp van een nieuw bestuursstelsel zullen andere aspecten van het totale vernieuwingsproces beter kunnen worden aangepakt. Op grond van de expansie, waaraan de universiteiten onderhevig zijn en zullen blijven, groeit het besef, dat men zich met betrekking tot de universiteiten zal moeten gewennen te denken in termen van voortdurende veranderingsprocessen.

Uit het bovenstaande blijkt, dat thans niet een in alle opzichten uitgebalanceerd stelsel mag worden verwacht. De ondergetekenden achten het echter van het grootste belang, de voorwaarden te scheppen voor een bestuursstructuur, die door betrokkenen, dat zijn in de eerste plaats de leden van de universitaire gemeenschap, als legitiem wordt ervaren.

Zij menen, dat zij met dit wetsontwerp de noodzakelijke voorwaarden hebben aangegeven om de vereiste ondervinding te gaan opdoen met gedemocratiseerde bestuursvormen op alle niveaus van de universiteit. Hieruit vloeit voort, dat het wetsvoorstel aan bepalingen van dwingend recht slechts het minimum bevat. Het komt hen gewenst voor, globaal de zelfstandigheidsmarges voor de onderscheidene organisatieniveaus aan te geven in het belang van het niveau alsook van andere niveaus.

Daarnaast bevat het ontwerp vele bepalingen van regelend recht, met behulp waarvan de differentiatiemogelijkheden tot volle ontplooiing kunnen worden gebracht.

Hoofdstuk I

STRUCTUUR VAN HET WETSONTWERP

Als doelstellingen van het toekomstig beleid noemt de nota de interne democratisering en de verhoging van de doelmatigheid van het bestuur, waarbij tevens de bevoegdheden en verantwoordelijkheden worden verduidelijkt. Ter concretisering van deze leidende beginselen werden vervolgens een aantal uitgangspunten gesteld en uitgewerkt. Daarvan uitgaande zullen de ondergetekenden in de hierna volgende paragrafen de hoofdlijnen van dit ontwerp uiteenzetten. Daarbij komen tevens — zoals reeds in de inleiding werd gesteld — die voorstellen van dit ontwerp aan de orde, waartoe het nader beraad, dat is gevolgd op de parlementaire behandeling van de nota, hen heeft geleid en welke afwijken van de op die punten in de nota gegeven uitwerking. In de volgende hoofdstukken van deze toelichting wordt op de onderdelen van het wetsontwerp nader ingegaan.

par. 1. Opbouw van de basis af.

Bij de opbouw van de nieuwe universitaire organisatie zal de werksituatie van de leden van de universitaire gemeenschap uitgangspunt dienen te blijven. In het organisatiepatroon van de universiteit zijn van ouds drie trappen te onderkennen, die kunnen worden aangeduid met basis-, midden- en topniveau. Het uitgangspunt houdt in, dat het zwaartepunt van de directe onderwijs- en onderzoekactiviteiten op het basisniveau ligt. De zelfstandigheid van de kleinste werkeenheden vindt haar begrenzing daar, waar de beleidslijnen van deze eenheden moeten worden bijeengebracht en gecoördineerd. Dit vormt de eerste taak van de bestuursorganen op het middenniveau: de faculteit, de subfaculteit en de studierichting. De faculteit staat derhalve in zoverre boven de basiseenheden, dat zij, in samenwerking met de kleinste eenheden, het beleidskader vaststelt van een samenstel van verwante vakgebieden en de beslissingen van die eenheden in dit verband beziet. Een overeenkomstige gedachtengang geldt voor de verhouding tussen het top- en middenniveau van de universiteit.

In de inleiding hebben de ondergetekenden gedoeld op van verscheidene zijden naar voren gebrachte opvattingen, welke onderling verschillen, maar die er alle op neerkomen, dat het patroon van de universitaire organisatie, mede bezien in het licht van de interuniversitaire samenwerking, verandering behoeft. Aan dergelijke veranderingen zijn naar hun oordeel vergaande consequenties verbonden, waarvan de reikwijdte op dit ogenblik niet goed kan worden overzien. Er bestaat immers nog geen helder inzicht in de richting, waarin die veranderingen moeten gaan. Zo zal de mate van bereidheid tot interuniversitaire samenwerking een factor van gewicht zijn voor de opbouw van de toekomstige organisatie. Overigens zal de vraag, of en in welke zin de organisatiestructuur nog verder moet gewijzigd worden, een van de belangrijkste onderwerpen van studie en onderzoek vormen in de eerstkomende jaren. Met dit wetsontwerp is ten aanzien van die structuur een grote mate van flexibiliteit nagestreefd, met name ten behoeve van het middenniveau. Zo heeft de subfaculteit duidelijker gestalte gekregen, doordat in artikel 15 de bepalingen over de bestuursstructuur van de faculteit van overeenkomstige toepassing zijn verklaard op de subfaculteiten. Artikel 16 biedt de faculteitsraad de mogelijkheid bevoegdheden over te dragen aan de subfaculteitsraden, zodat het feitelijk zwaartepunt van de bestuursvoering op het middenniveau daar kan komen te liggen.
In deze gedachtengang past tevens artikel 17 op grond waarvan de faculteitsraad de bevoegdheid toekomt over te gaan tot een andere indeling in subfaculteiten dan die waarin het academisch statuut voorziet. Daarnaast kan de raad van de faculteit welke volgens dat statuut geen subfaculteit(en) omvat, besluiten subfaculteiten in te stellen. Met betrekking tot dit laatste wijzen zij tenslotte op de mogelijkheid, dat de faculteitsraad die van oordeel is niet aanstonds tot de indeling in subfaculteiten te moeten besluiten, vaste commissies voor onderwijs- en wetenschapsbeoefening per studierichting of groepen daarvan instelt, waaraan zij bevoegdheden overdraagt (artikel 13, eerste lid, juncto 14). Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de landbouwhogeschool te Wageningen, die slechts één faculteit, die der landbouwwetenschappen, omvat. In Hoofdstuk II, par. 1, gaan de ondergetekenden nader op de hierboven genoemde voorstellen in.

Het basisniveau omvat een veelheid van activiteiten, die rechtstreeks verband houdt met de universitaire taakuitoefening. De wetgever dient vooral op dit vlak terughoudendheid te betrachten. In dit wetsontwerp is beoogd aan de ene kant de middelen aan te reiken voor het op soepele wijze vormen van structuren en anderzijds het gevaar van versnippering tegen te gaan. Op grond van de doelstellingen, waarop het toekomstig beleid is gebaseerd en die dan ook in dit wetsontwerp zijn uitgewerkt, is in artikel 18 een globale regeling gegeven voor de totstandkoming en de inrichting van de bestuursvorm: de vakgroep.

Artikel 19 wijst vervolgens een weg aan voor de bevordering van het interdisciplinaire onderzoek: de vakgroepen kunnen daartoe werkgroepen instellen. In hoofdstuk II komen zij hierop nader terug.

Par. 2. Recht tot medebeslissen

In de nota hebben de ondergetekenden gesteld, dat aan geen universitaire geleding op voorhand het recht tot medebeslissen in bestuursorganen op welk niveau dan ook mag worden onthouden. Als geledingen werden genoemd de vijf in de universiteit te onderscheiden groeperingen de hoogleraren en lectoren, de wetenschappelijke staf, de studenten, het technisch en administratief personeel als ook de vertegenwoordigers van de maatschappij.

De voorstellen in het wetsontwerp wijken op dit punt in belangrijke mate af van de nota. Dit blijkt al aanstonds uit artikel 4, eerste lid, waar de universitaire gemeenschap wordt omschreven. Tot die gemeenschap behoren de leden van de volgende drie geledingen: het wetenschappelijk personeel, de studenten en het niet-wetenschappelijk personeel. Zoals zij in de inleiding reeds hebben uiteengezet, is in het ontwerp uitgegaan van de eenheid van het wetenschappelijk corps. In par. 3 van dit hoofdstuk gaan zij hierop nader in. Wel merken zij nu reeds op, dat het hen met het oog op een der hoofdzaken, namelijk de verkiezing voor en de samenstelling van de verschillende bestuursraden, gewenst voorkomt een ruimere grens ter zake te bepalen. Tot het wetenschappelijk personeel behoren buiten de leden van het wetenschappelijk corps, bedoeld in artikel 63, tweede lid, van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs, ook de wetenschappelijke assistenten. Ten aanzien van de studenten geeft artikel 1 een nauwkeuriger omschrijving, die beter aansluit aan het spraakgebruik dan die welke de huidige wet verschaft.

De term niet-wetenschappelijk personeel achten zij gelukkiger dan de in de huidige wet gebruikte omschrijving „overig personeel". Tot deze personeelscategorie valt iedereen te rekenen die geen deel uitmaakt van het wetenschappelijk personeel.

De vertegenwoordigers van de maatschappij worden thans niet gezien als behorend tot een universitaire geleding. In het ontwerp komt deze term overigens niet voor. De ondergetekenden verwijzen hieromtrent naar par. 4 van dit hoofdstuk.

Alle leden van de universitaire gemeenschap bezitten actief kiesrecht voor de universiteitsraad, alle leden van de faculteitsgemeenschap voor de faculteitsraad, enz. (artikel 4, tweede lid). Op deze regel maakt het wetsontwerp slechts één uitzondering: de eerstejaarsstudenten zijn gedurende het eerste semester van het studiejaar, dat is tot 1 februari uitgesloten van het actief kiesrecht. Op deze materie wordt in par. 5 van dit hoofdstuk teruggekomen.

Par. 3. Eenheid van het wetenschappelijk corps

In het stelsel van de huidige wet berusten de bestuurlijke bevoegdheden op het terrein van het onderwijs en de wetenschapsbeoefening in de eerste plaats bij de hoogleraren. Dezen dragen, individueel en gezamenlijk, de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de goede gang van het academisch zelfbestuur. In de afgelopen jaren is daarentegen het besef toegenomen, dat dit stelsel onvoldoende recht doet aan de feitelijk gegroeide en bestaande verhoudingen en niet meer overeenkomt met de verlangens die in brede kring leven. De schaalvergroting die de universiteit en de wetenschapsbeoefening ondervinden en zullen blijven ondergaan, heeft niet alleen geleid tot steeds omvangrijker staven, maar ook hier tot een situatie waarbij die staven in steeds belangrijker mate verantwoording zijn gaan dragen voor de vervulling van de universitaire taken. Deze ontwikkeling behoeft ook wettelijke erkenning.

De ondergetekenden hebben dan ook in de nota gesteld, dat moet worden gestreefd naar de eenheid van het wetenschappelijk corps in deze zin dat de scheiding tussen hoogleraren en de andere leden van dit corps moet worden gematigd. Bij bespreking van de nota in en buiten het parlement is van vele zijden naar voren gebracht, dat de hier aangeduide uitwerking als onvoldoende moet worden bestempeld. Bij de voorbereiding van dit wetsontwerp hebben zij zich uitvoerig beraden over de vraag of het wenselijk zou zijn thans reeds verder te gaan en zo ja, welke gevolgen aan deze stap zouden zijn verbonden. Zij zijn in het nader beraad tot de slotsom gekomen, dat reeds in het kader van het overgangsbestel de eenheid van het wetenschappelijk corps principieel moet en kan worden erkend.

Bij het nemen van deze stap die de formele positie van de hoogleraren niet onaangetast laat, is voor hen doorslaggevend geweest, dat, hoe dringend de oplossing van het vraagstuk van de vergroting van de studenten-inspraak ook mag zijn, van wezenlijker betekenis is de versterking van de positie van de wetenschappelijke staf. Gezien de zeer belangrijke taak die de leden van de wetenschappelijke staf in de eerste plaats op het terrein van het wetenschappelijk onderzoek, maar

ook op dat van het onderwijs thans vervullen, moet — passend in het kader van de democratisering — aan de wetenschappelijke medewerkers een belangrijke medeverantwoordelijkheid voor het onderwijs en de wetenschapsbeoefening worden gegeven. De ondergetekenden hebben voorts in overweging genomen dat in de kring van hoogleraren velen dit uitgangspunt blijken te delen.

Volledige eenheid van het wetenschappelijk corps zou eerst worden bereikt als alle leden van dit corps in beginsel dezelfde taken en bevoegdheden en dezelfde verantwoordelijkheden bezitten.

De ondergetekenden achten een eenheid in deze zin opgevat niet mogelijk. De hoogst gekwalificeerden in het wetenschappelijk corps zullen — ook onder de vigeur van een nieuw wettelijk stelsel — een eigen positie blijven innemen.

Zij achten het overigens in dit verband onjuist vooruit te lopen op de meningsvorming omtrent de aanbevelingen van de Commissie structuur wetenschappelijk corps van de Academische Raad (Commissie Van Os), die onder meer betrekking hebben op het vraagstuk van de eenheid van dit corps.

Dit rapport — dat overigens evenmin een eenheid als vorenbedoeld voorstelt — vormt op dit ogenblik onderwerp van beraad aan de universiteiten.

In het ontwerp worden intussen die maatregelen voorgesteld die van belang kunnen worden geacht in het kader van de voorgenomen bestuurshervorming.

Deze zijn in de eerste plaats van belang voor de directe werkverhoudingen op het basisniveau; bij de ontworpen structuur van de vakgroepen toegelicht in hoofdstuk II, par. 1, is hiermee rekening gehouden.

Uit het wetsontwerp blijkt, dat de verwezenlijking van die eenheid vrijwel geheel bereikt wordt ten aanzien van de hoogleraren en lectoren. Dit houdt onder meer in, dat de lector de bevoegdheid verkrijgt als promotor op te treden. Op deze wijze wordt de positie van de huidige lector verduidelijkt en bovendien recht gedaan aan zijn werkelijke betekenis.

Voorts merken de ondergetekenden op dat het bij de democratische bestuursopbouw van de universiteit past, dat zij die bij uitstek verantwoordelijk zijn voor het voortbestaan van deze doelgemeenschap, en op grond van gebleken kwaliteiten hieraan gestalte geven, meer dan de andere betrokkenen belang hebben bij het bestuursbeleid. Om die reden behoren zij in elk geval in de organen van het academisch zelfbestuur, dat zijn in dit ontwerp het bestuur van de vakgroep en de (sub)-faculteitsraad, sterker dan de andere betrokkenen te zijn vertegenwoordigd. Artikel 18, derde lid, bepaalt derhalve dat het bestuur van de vakgroep in elk geval bestaat uit de tot die vakgroep behorende hoogleraren, lectoren, houders van onderwijsopdrachten en wetenschappelijke medewerkers in vaste dienst. Volgens artikel 7, eerste lid, bestaat de faculteitsraad voor ten minste de helft uit evengenoemde categorieën leden van het wetenschappelijk corps.

Par. 4. Niet-universitaire leden

Was in de nota sprake van 'personen van buiten als vertegenwoordigers der maatschappij' als een van de universitaire geledingen, het wetsontwerp doet dit niet, zoals de ondergetekenden in par. 2 reeds hebben uiteengezet. Zij achten het bij nader inzien niet gelukkig hier van een geleding te spreken. Ook de term 'vertegenwoordigers der maatschappij' heeft tot misverstand aanleiding gegeven. Om hetgeen hun voor ogen stond duidelijker tot uitdrukking te brengen, is in het wetsontwerp op verschillende plaatsen de aanduiding 'van buiten de universiteit afkomstige personen' gebruikt.

In de inleiding hebben zij gesteld, dat de universitaire activiteiten niet alleen, en soms niet primair van belang zijn voor de leden van de universitaire gemeenschap. Bij de vervulling van de universitaire taken zijn ook anderen betrokken en hebben ook anderen belang. Omgekeerd is het voor de universiteit van belang kennis te kunnen nemen van wat in de maatschappij leeft. In dit kader valt te denken aan afgestudeerden, aan deskundigen uit het bedrijfsleven en het openbaar bestuur alsook uit andere sectoren van het onderwijs, zoals het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs en het hoger beroepsonderwijs. Verder kunnen zonder moeite voorbeelden worden gevonden voor specifieke situaties. Zo ligt de band tussen de landbouwhogeschool en de ontwikkelingshulp voor de hand, evenzeer die tussen de technische hogescholen en andere research-instellingen. Die betrokkenheid van anderen, met name afgestudeerden, zal in de naaste toekomst sterk toenemen, als de universiteit tot een gestructureerde aanpak komt van post-doctorale opleidingen, cursussen voor bij- en nascholing enz.

In het algemeen is dus gedacht aan personen die uit sectoren van de samenleving komen, voor welke de universiteit van directe betekenis is. Zij dienen derhalve op de hoogte te zijn van de universitaire ontwikkelingen en door hun achtergrond en werkzaamheden een belangrijke inbreng in de universiteit te kunnen leveren. Behalve dat de ondergetekenden verwachten, dat deze personen kunnen bijdragen tot verruiming van het blikveld van de universiteit, menen zij tevens dat het opnemen van dergelijke personen in universitaire bestuursorganen de externe positie van de universiteit ten goede zal komen. De gunstige ervaring die is opgedaan met het instituut van de Kroonleden van de Academische Raad vormt hiervoor een aanwijzing.

Voor de universiteitsraad is volstaan met de bepaling, dat ten minste een zesde van deze raad bestaat uit leden, afkomstig van buiten de universiteit (artikel 22, 3e lid). Het komt de ondergetekenden voor, dat de universiteitsraad een belangrijke stem toekomt in de keuze van de personen en in de bepaling van hun aantal. Daarom is voorgesteld, dat de raad, met inachtneming van de genoemde grens het aantal van de niet-universitaire leden bepaalt en dat deze leden, op aanbeveling van de raad, worden benoemd door Ons of, voorzover het een bijzondere universiteit of hogeschool betreft, door het bestuur van de vereniging of stichting, waarvan die bijzondere instelling uitgaat. In dit voorstel is rekening gehouden met het feit, dat met het instituut van de niet-universitaire leden een zekere ervaring dient te worden opgedaan. Voorts verwachten zij, dat ook op het niveau van de faculteit en subfaculteit de waarde van het betrekken van deskundige buitenstaanders in de werkzaamheden steeds meer zal worden onderkend. Het wetsontwerp wijst de betrokken raden op de mogelijkheid dergelijke personen bij hun werkzaamheden of bij die van commissies te betrekken (artikelen 7, vierde lid, en 13, tweede lid).

par. 5. Basis van de participatie:

gekozen vertegenwoordigers

De ondergetekenden achten het van groot belang dat alle belanghebbenden zoveel mogelijk actief bij het bestuur van de universiteit worden betrokken. Hierbij moet worden bedacht dat, in een complexe en omvangrijke gemeenschap als de universiteit en haar onderdelen, behoefte bestaat aan kanalisering van de levende gedachten, wil het bestuur doelmatig kunnen functioneren. Tevens zal een voldoende inbreng van deskundigheid moeten zijn verrekend. Het kiesstelsel zal een grote mate van actieve participatie moeten bevorderen. Dit is des te meer noodzakelijk, omdat een werkelijke democratische vertegenwoordiging slechts goed kan werken, indien de leden der bestuursraden zich gesteund weten door de bewuste keuze van de kiezers. Zij achten derhalve de totstandkoming van een goed doordacht kiesstelsel van groot belang. Het ontwerp beperkt zich intussen tot de regeling van hetgeen als essentiële grondslagen moet worden gezien. Alle leden van de universitaire gemeenschap bezitten, zoals uit artikel 4 blijkt, het actieve en passieve kiesrecht. Op dit beginsel maakt het ontwerp slechts een uitzondering ten aanzien van hen die nog niet op de hoogte kunnen zijn van hetgeen in de universiteit omgaat. Studenten die voor de eerste maal als zodanig zijn ingeschreven, zijn derhalve gedurende het eerste semester uitgesloten van het actieve en passieve kiesrecht. Voorts wordt de vrijheid van de bijzondere instellingen geëerbiedigd in die zin, dat zij nadere regels kunnen stellen omtrent de verkiesbaarheid, welke de eigen aard van die universiteiten redelijkerwijs meebrengt. Ten slotte zij vermeld, dat met betrekking tot de verkiezing door en uit het wetenschappelijk personeel uitdrukkelijk is bepaald dat van de onderscheiden raden tenminste het daarbij gegeven aantal hoogleraren, lectoren en wetenschappelijke medewerkers in vaste dienst gekozen dienen te worden. Ingevolge artikel 25 zal de universiteitsraad tot taak hebben het kiesreglement vast te stellen.

Omdat ervaring met betrekking tot verkiezingen aan de universiteit nagenoeg ontbreekt, komt het de ondergetekenden niettemin gewenst voor op korte termijn een werkgroep ad hoc in te stellen, die tot taak zal hebben voorstellen te doen aangaande de veelzijdige problematiek zowel in het beleidsvlak als van technische aard, die aan het houden van dergelijke verkiezingen zijn verbonden. Ten aanzien van de wijze van verkiezingen kan van twee systemen worden uitgegaan: van rechtstreekse verkiezingen, hetgeen in het kader van het streven naar democratisering voor de hand lijkt te liggen, en van verkiezing van de leden van het hogere bestuursorgaan door de lagere bestuursraden, welk stelsel wellicht beter zal passen in het universitaire organisatiepatroon. Ook zijn mengvormen van beide systemen denkbaar. Ten aanzien van de verkiezing van de universiteitsraad doet het ontwerp geen keuze. Ingevolge artikel 22, lid 2, is slechts bepaald, dat bij de verkiezing van deze raad het beginsel van een gelijkwaardige vertegenwoordiging van de faculteiten moet worden in acht genomen. In feite zal elke (sub)faculteit in de raad vertegenwoordigd moeten zijn, terwijl tevens met de omvang van

de (sub)faculteiten zo veel mogelijk rekening zal moeten worden gehouden.

De voorstellen van de hiervoor genoemde werkgroep kunnen een basis vormen voor de regeling hieromtrent in de algemene maatregel van bestuur, welke uiteraard tot het noodzakelijke minimum beperkt dient te blijven. Deze nadere regeling zal in elk geval bepalingen moeten bevatten voor de eerste verkiezing van de universiteitsraad. De totstandkoming daarvan dient immers zo spoedig mogelijk plaats te vinden, opdat een begin is verkregen van de overgang naar de nieuwe bestuursorganen (artikel 43, tweede lid). Artikel 7, lid 2, bepaalt, dat de leden van de faculteit subfaculteiten omvat. In het laatste geval heeft deze bepaling betrekking op de subfaculteitsraden die de leden van de faculteitsraad uit hun midden aanwijzen. Dit sluit aan bij de huidige ontwikkeling, waarbij de subfaculteiten meer en meer de plaats van de faculteiten innemen.

Uit het bovenstaande volgt dat nauwkeurig moet komen vast te staan aan welke verkiezingen de onderscheiden leden van de universitaire gemeenschap kunnen deelnemen. Dit houdt ten aanzien van de meeste leden van het wetenschappelijk personeel, vele leden van het wetenschappelijk personeel, vele leden van het niet-wetenschappelijk personeel en alle studenten de vraag in, tot welke (sub)faculteit zij behoren. Het behoeft geen nadere toelichting, dat b.v. de bibliothecaris en de personeelsleden van de centrale administratie van de universiteit tot geen enkele (sub) faculteitsgemeenschap kunnen worden gerekend en derhalve alleen kiesgerechtigd zijn voor de universiteitsraad.

Ook zal nauwkeurig moeten worden bepaald tot welke geleding de leden van de universitaire gemeenschap behoren. Uit artikel 4 blijkt, dat in het geval van rechtstreekse verkiezingen deze per geleding zullen worden gehouden.

Zoals de ondergetekenden hiervoor hebben opgemerkt, achten zij het van groot belang dat alle belanghebbenden zoveel mogelijk bij het bestuur van de universiteit en haar organen worden betrokken. Van verschillende zijden is dan ook gepleit voor het opnemen in de wet van een opkomstplicht of van een systeem in de geest van de wet-Faure, waarbij een quorum van 60 pct. is voorgeschreven met als sanctie voor een lager opkomstpercentage, een proportionele vermindering van het aantal toe te wijzen zetels. Ofschoon zij niet zover willen gaan, zijn zij toch van mening, dat enige regeling op dit punt niet geheel gemist kan worden. In artikel 4, lid 4, wordt derhalve voorgeschreven dat bij de eerste verkiezing van elke geleding ten minste 25 procent der kiezers zijn stem zal moeten hebben uitgebracht om de verkiezing, voorzover het van die geleding betreft, geldig te doen zijn. Mocht dit percentage niet worden bereikt, dan zal drie maanden later voor deze geleding opnieuw een verkiezing moeten worden gehouden, waarvoor de eis dan niet meer geldt. Genoopt wordt dat in de tussenliggende tijd zoveel publiciteit aan de verkiezing zal worden gegeven, dat de opkomst de tweede keer aanmerkelijk hoger zal zijn. Bovendien kunnen nieuwe kandidaten worden gesteld en nieuwe kieslijsten ingediend, waarvan een grotere aantrekkingskracht zou kunnen uitgaan. Het spreekt vanzelf dat een tweede verkiezing, als boven bedoeld de geldigheid van deze verkiezing, de geldigheid van de verkiezingen voor de andere geledingen,

Hiervoor hebben de ondergetekenden laten blijken, dat de uitwerking van een volledig kiesstelsel in dit wetsontwerp niet mogelijk is. Het is gewenst zo spoedig mogelijk over een groot aantal hiermee samenhangende vraagstukken advies te ontvangen. De hiervoor vermelde werkgroep ad hoc waarin mede enkele deskundigen op het terrein van het kiesrecht zitting zullen hebben, zal ondermeer aandacht schenken aan onderwerpen als tijdstip van verkiezingen, kiezerslijsten, kandidaatstelling, plaatsvervanging, herkiesbaarheid, stembureau, enz.

Par. 6 Openbaarheid

Een van de grondslagen van een democratische bestuursopbouw van de universiteit is hierin gelegen, dat de bestuursprocessen zich in openheid afspelen. In de nota hebben de ondergetekenden dan ook gepleit voor een zo groot mogelijke openbaarheid van vergaderingen en stukken als middel om die openheid na te streven. Zij zijn van oordeel, dat openbaarheid voorop behoort te staan en dat inbreuk op die regel gemotiveerd dient te zijn. Aan de universiteiten en hogescholen zijn intussen al verschillende proefnemingen op dit punt gedaan, zoals het in het openbaar vergaderen van colleges van algemeen bestuur, het uitnodigen van gasten bij vergaderingen en het inrichten van "tijdingzalen" alwaar universitaire documenten ter inzage zijn gelegd; deze proefnemingen worden doorgaans gunstig gewaardeerd. Hieruit volgt, dat de vergaderingen van de onderscheidene raden in beginsel openbaar zullen moeten zijn: zij zullen toegankelijk zijn voor belangstellenden uit de diverse geledingen van de faculteit of subfaculteit, en tevens voor de universitaire en studentenbladen. In bepaalde gevallen zal ook de landelijke of plaatselijke pers een verslaggever willen sturen. Hiertoe zal een publieke tribune bij elke vergadering aanwezig moeten zijn. De toehoorders zullen echter geen spreekrecht hebben: hierdoor immers zou een zakelijk en ordelijk verloop van de vergadering in gevaar kunnen worden gebracht; bovendien zou de vergadering van de raad dan in feite toch een min of meer algemene vergadering worden, waartegen in de nota reeds bezwaar is gemaakt. Opgemerkt zij echter, dat de raden vanzelfsprekend bij bepaalde agendapunten iedereen als deskundige ad-hoc kunnen uitnodigen.

Ten einde openbaarheid van de vergaderingen van de raden zinvol te laten zijn, is het noodzakelijk, dat de vergadering tijdig en duidelijk is aangekondigd, de agenda bekend is gemaakt en belangrijke stukken ter inzage zijn gelegd. Tevens zal het waarschijnlijk nuttig blijken van de vergaderingen verslagen te publiceren of ter inzage te leggen.
In het wetsontwerp is volstaan met het opnemen van een bepaling, dat de vergaderingen van de (sub)faculteitsraad en de universiteitsraad openbaar zijn, tenzij in het (sub)faculteitsreglement, onderscheidenlijk bestuursreglement anders is bepaald of de raad bij gemotiveerd besluit anders beslist (artikel 8, tweede lid, en artikel 22, tweede lid). Een soortgelijke bepaling is ook opgenomen voor de Academische Raad (artikel 40, lid 4).

De betekenis van de openbaarheid is, dat belanghebbenden en belangstellenden een beter inzicht verkrijgen in hetgeen omgaat in de universiteit en haar onderdelen en dat de leden van de universitaire gemeenschap zich meer betrokken zullen voelen bij de gang van zaken in de universiteit; tevens kan een betere controle worden uitgeoefend op de bestuursorganen. Met die betekenis houdt echter ook verband, dat in concrete gevallen een afweging nodig blijft tussen het belang van openbaarheid en de daaraan verbonden nadelen voor personen of voor de universiteit. Soms heeft die afweging betrekking op het geschikte tijdstip van openbaarmaking. Er kunnen zich situaties voordoen, waarbij in redelijkheid moet worden aangenomen, dat openbaarheid niet tot verheldering, maar tot misverstand of verwarring leidt of dat openbaarmaking schade aan financiële of andere belangen van de universiteit ten gevolge heeft. Daarnaast bestaan categorieën van gevallen, waarin het duidelijk zal zijn, dat de regel van openbaarheid uitzondering moet lijden. Zo zijn de ondergetekenden van mening, dat de procedure met betrekking tot de benoeming van personeel in beslotenheid moet worden gevolgd. Op het ogenblik laten zich algemene regels inzake openbaarheid moeilijk stellen. Het vraagstuk van de openbaarheid staat thans allerwege in de belangstelling; nieuwe inzichten daaromtrent breken door. Daarom is in het ontwerp volstaan aan de betrokken bestuursorganen de mogelijkheid te bieden de hiervoren bedoelde afweging naar behoren te verrichten. De resultaten van de Commissie heroriëntatie overheidsvoorlichting (commissie Biesheuvel) zullen t.z.t. bruikbare aanknopingspunten kunnen vormen.

Volgens de al genoemde bepalingen in het ontwerp hebben de onderscheiden raden het recht en, naar de ondergetekenden menen, de plicht voor bepaalde gevallen of categorieën van gevallen uitzonderingen op de regel van openbaarheid te maken. Zo zal de raad aan zijn leden geheimhouding moeten kunnen opleggen ten aanzien van stukken en van de beraadslaging daarover. Ook zullen de onderscheidene dagelijkse besturen in een aantal gevallen van de raadsleden voorlopige geheimhouding aangaande overgelegde stukken moeten kunnen vragen. Zo nodig zullen in de algemene maatregel van bestuur nadere bepalingen worden gesteld.

Ten aanzien van de dagelijkse besturen is in de nota reeds vastgelegd dat deze in beslotenheid moeten kunnen — en in de regel ook zullen — vergaderen, tenzij op grond van bijzondere omstandigheden aan een incidentele openbaarheid de voorkeur wordt gegeven. De beslotenheid is naar de mening van de ondergetekenden noodzakelijk — en zal in de algemene maatregel van bestuur nader worden vastgesteld —, omdat anders een vrije meningsvorming zou worden belemmerd. In dit verband zij overigens nog eens gewezen op het feit, dat "beslotenheid" niet betekent, dat door het bestuur over zijn dagelijkse werkzaamheden geen verantwoording zou moeten worden afgelegd aan de desbetreffende raad.

De ondergetekenden nemen aan, dat het in de praktijk het meest doelmatig zal blijken, dat ook commissies in beslotenheid zullen vergaderen. Bij het commissoriaal overleg moet het immers mogelijk blijven, dat de leden van de commissie samen denken en onvolgroeide ideeën aan elkaars zienswijze toetsen; volstrekte openheid zou hier beslist verstarrend en daardoor schadelijk werken.

Ook ten aanzien van universitaire stukken zal een zo groot mogelijke openbaarheid moeten worden betracht ten einde de informatie en de communicatie zo goed mogelijk te laten zijn. Hier zal eveneens gelden, dat persoonlijke en zakelijke belangen geen schade mag worden gedaan; voor wat betreft correspondentie zullen verzoeken van afzenders

om geheimhouding te betrachten geëerbiedigd moeten worden. De vorm van de openbaarheid — die kan variëren van vermenigvuldiging en rondzending van stukken aan belanghebbenden tot op verzoek ter inzage geven — moet binnen de universiteit per categorie nader worden bezien.

Par. 7 Eenheid van bestuur

In de wet op het wetenschappelijk onderwijs is voor het bestuur van de universiteit als geheel een dualistische structuur vastgelegd. Het college van curatoren en de senaat oefenen tezamen het bestuur uit, waarbij de senaat in het bijzonder de algemene belangen van het onderwijs en de wetenschapsbeoefening behartigt, terwijl het college van curatoren belast is met het beheer. Daarnaast hebben curatoren tot taak de zorg voor de naleving van de wet en van de krachtens haar uitgevaardigde regelingen, richtlijnen en aanwijzingen. De toekenning van deze twee taken te zamen aan curatoren karakteriseert de positie van dit college: het is aan de ene kant een bestuursorgaan van de universiteit, maar anderzijds staat het buiten de eigenlijke academische gemeenschap, waarop het krachtens de wet toezicht houdt.
Dit stelsel, dat in de loop van de tijd is gegroeid en op goede gronden ook is geformaliseerd, kan voor de universiteit van vandaag niet meer voldoen. „Onderwijs en wetenschapsbeoefening" van „beheer" te scheiden is een fictie geworden. Onderwijs en onderzoek zijn steeds sterker afhankelijk geraakt van de beheersmogelijkheden. De financiële middelen vervullen steeds meer niet alleen een ondersteunende functie, zij zijn de bepalende factor geworden. Zodoende grijpt het beheer in in zaken van onderwijs en wetenschapsbeoefening, hetgeen de zelfstandigheid van deze aangelegenheden in verdrukking kan brengen.
De ondergetekenden menen, dat deze dualistische bestuursstructuur behoort te worden opgeheven. Zij hebben derhalve in de nota gekozen voor eenheid van bestuur aan de top van de universiteit. De daarbij voorgestelde uitwerking van deze opvatting heeft een van de centrale thema's in de besprekingen in en buiten het parlement gevormd. De verlangens die naar voren zijn gebracht, hebben hen in het nader beraad doen besluiten een zo doorzichtig mogelijke vorm voor het topbestuur te ontwerpen. Hoewel de eerste ondergetekende tijdens het parlementaire debat heeft gesteld, dat de universiteit geen leefgemeenschap is, zoals provincies en gemeenten, maar een doelgemeenschap, achten zij het verantwoord het bestuursmodel van de universiteit tot op zekere hoogte op te bouwen naar analogie van dat van de genoemde openbare lichamen. Die analogie is hierin gelegen, dat de belangen van onderwijs en wetenschapsbeoefening in beginsel het best zijn gediend, indien aan de naastbetrokkenen een grote mate van zelfstandigheid in de behartiging daarvan is gelaten. Aan de andere kant gaat het om nationale belangen, hetgeen tot uitdrukking komt in het feit, dat die behartiging mogelijk wordt gemaakt door middel van de financiering uit de algemene middelen. In dit verband moet er dan ook met nadruk op worden gewezen, dat als gevolg van deze stap specifieke regelingen dienen te worden getroffen, zowel in het belang van de overheid alsook van de universiteit zelf. Deze gedachtengang is in het wetsontwerp uitgewerkt.
Volgens artikel 21, tweede lid, bezit de universiteitsraad de bevoegdheid tot regeling en bestuur van de zaken van de universiteit in haar geheel, voorzover die niet bij of krachtens deze wet is toegekend aan het college van bestuur. De ondergetekenden zien de universiteitsraad derhalve als het hoogste bestuursorgaan van de universiteit. Hieruit vloeit voort, dat de vaststelling van het bestuursreglement en de begroting alsook de opstelling van het ontwikkelingsplan en het financiële schema taken van de universiteitsraad dienen te zijn. Op deze wijze krijgt de positie van de universiteitsraad duidelijker gestalte dan in de nota het geval is. De algemene bestuursbevoegdheid van de raad is echter aan twee beperkingen gebonden. De eerste daarvan volgt uit het eerste uitgangspunt: Opbouw vanaf de basis; zij heeft betrekking op de verhouding van het topbestuur ten opzichte van het middenniveau en is toegelicht in par. 1 van dit hoofdstuk. De tweede beperking heeft betrekking op het topbestuur zelf. Om redenen die de ondergetekenden hierna zullen uiteenzetten, behoort binnen het kader van de algemene bestuursbevoegdheid een aantal taken en bevoegdheden te worden toegekend aan het college van bestuur. Die taken en bevoegdheden dienen in de wet te worden vastgelegd. Volgens artikel 32 vormt het college van bestuur het dagelijkse bestuur van de universiteit. Tot die taak behoort in elk geval het voorbereiden van de raadsvergaderingen en van de daar te nemen besluiten, het uitvoeren van de raadsbesluiten, het beheer van en de zorg voor de huisvesting, het doelmatige beheer van de financiën en de roerende en onroerende zaken, het personeelsbeheer en het houden van voortdurend toezicht op alles wat de universiteit aangaat.
Met betrekking tot de bestuursvorm van de top is dezelfde bestuursconstructie nagestreefd als voor het middenniveau: algemeen en dagelijks bestuur. Zodoende is het college van bestuur verantwoording schuldig voor zijn handelingen aan de raad zoals het faculteitsbestuur dat is tegenover de faculteitsraad. Niettemin blijkt, dat in het ontwerp aan het college van bestuur een ruimere kring van eigen bevoegdheden is toegekend dan die welke op het middenniveau wordt voorgesteld met betrekking tot het faculteitsbestuur. Bij de structuur van het topniveau gaat het er immers niet alleen om vorm te geven aan de verhoudingen binnen de universiteit maar komt tevens de externe verantwoordelijkheid van de instelling in het geding.
Bij het functioneren van de universiteit is de nationale gemeenschap betrokken. Zij heeft belang bij de resultaten op het gebied van het onderwijs en de wetenschapsbeoefening. Vanouds heeft zij de vrijheid van de universiteit erkend om binnen de algemeen geldende regels het beleid terzake en de richting daarvan te bepalen. Dit neemt niet weg, dat zij met recht kan vorderen, dat de middelen welke zij voor de uitvoering van dat beleid aan de universiteit ter beschikking stelt, zo doelmatig mogelijk worden aangewend. Bij de inrichting van het topbestuur moet er dus rekening mee worden gehouden, dat namens de nationale gemeenschap de minister van onderwijs en wetenschappen en, wat de landbouwhogeschool betreft, de minister van landbouw en visserij, belast zijn met het uitoefenen van dit toezicht.
In deze visie draagt derhalve niet alleen de universiteitsraad door tussenkomst van het college van bestuur, maar ook het college van bestuur zelf een externe verantwoordingsplicht. Ten aanzien van het college van bestuur houdt dit in, dat het in de vorm van het geven van de gevraagde inlichtingen verantwoording aflegt enerzijds voor de uitoefening van zijn eigen taken en anderzijds namens de universiteitsraad voor het algemeen beleid van die raad. Voor de universiteitsraad heeft dit betrekking op de algemene beleidsbepaling. Zijn verantwoordingsplicht is in dit ontwerp op twee wijzen geconcretiseerd.
Enerzijds is het stelsel van preventief toezicht gehandhaafd, volgens hetwelk een aantal besluiten die van kardinale betekenis zijn, aan goedkeuring is onderworpen; wel is hierbij de mogelijkheid om van een onthouding van goedkeuring in beroep te gaan bij de Kroon verruimd. Aan de andere kant kunnen besluiten van de universiteitsraad door de Kroon worden geschorst of vernietigd, voorzover die in strijd zijn met de wet of het algemeen belang (artikel 36). Het is daarbij voor de universiteitsraad van belang te weten, dat niet licht van dit middel gebruik zal worden gemaakt. In het wetsontwerp is dan ook aan het college van bestuur een trechterfunctie toegedacht.
Slechts die besluiten kunnen worden aangehaast die naar het oordeel van dit college wegens strijd met de wet of het algemeen belang voor vernietiging in aanmerking komen.
In de nieuwe bestuursstructuur zal onverminderd behoefte blijven bestaan aan de secretaris van de universiteit. Hetgeen met betrekking tot hem is bepaald in de Wet op het wetenschappelijk onderwijs, zal ingevolge het bepaalde in artikel 45, tweede lid, in de algemene maatregel van bestuur worden aangepast.
In deze paragraaf verdient tenslotte de instelling van het college vermelding, dat wordt gevormd door de voorzitters van de faculteiten en subfaculteiten. Dit college van dekanen fungeert, onder voorzitterschap van de rector magnificus, als een belangrijk adviescollege voor onderwijs- en wetenschapszaken. Het is verder belast met de verlening van de doctoraten en de eredoctoraten.
In hoofdstuk IV van deze toelichting zullen de ondergetekenden nader ingaan op de structuur van het topbestuur van de universiteit.

Par. 8. Bestuurders met volledige dagtaak

In een democratische bestuursstructuur zijn de naastbetrokkenen, de leden van de universitaire gemeenschap, verantwoordelijk voor de kwaliteit van het bestuur van de universiteit en haar onderdelen. Het is dan ook van belang hen in staat te stellen de bestuursvoering optimaal te laten verlopen. In dit verband valt te denken aan deskundige besluitvorming en voorbereiding daarvan, aan continuïteit en soepelheid van beleid en aan doelmatige uitvoering.
Het besturen van een ingewikkelde en omvangrijke organisatie als de universiteit is bovendien een tijdrovende zaak geworden. Het blijkt daarbij niet doenlijk, dat alle leden van de onderscheiden bestuursorganen in gelijke mate aan de bestuursprocessen deelnemen, zoals ook het functioneren van colleges als de faculteit en de senaat laat zien. In de praktijk is aan vrijwel alle instellingen naar een oplossing gezocht om dreigende bestuurszwakte tegen te gaan. Doorgaans vervullen een of meer leden van het college van curatoren, onder wie de gedelegeerd curator, een volledige dagtaak. De rector magnificus en of zijn plaatsvervanger worden voor de uitoefening van hun functies ten dele of meestal geheel ontheven van hun hoogleraarstaak. Ook op het niveau van de faculteit eist de bestuurstaak in een aantal gevallen de volledige werkkracht op van een van de bestuursleden; in de meeste gevallen is de voorzitter of de dekaan hiermee belast.
Het behoeft geen betoog, dat deze tendens zich zal voortzetten. Om de nieuwe bestuursorganen in staat te stellen hun bevoegdheden en

taken zelf naar behoren te vervullen, zullen middelen moeten worden geboden. Aan de andere kant is het in het algemeen van belang, dat garanties voor een goede bestuursvoering aanwezig zijn. Het wetsontwerp bevat derhalve zowel mogelijkheden ter versterking van het bestuur, die door de betrokkenen kunnen worden benut, alsook bepalingen die zijn gericht op het verkrijgen van waarborgen. De ondergetekenden wijzen hierbij ten eerste op het bepaalde omtrent het vakgroepsbestuur en de voorzitter van de vakgroep (artikel 18) in hoofdstuk II, par. 1, gaan zij hierop nader in. Met betrekking tot de faculteit en de subfaculteit merken zij op, dat de desbetreffende raden vrij zijn in de keuze van de leden van het (sub)faculteitsbestuur, met dien verstande dat de voorzitter een hoogleraar of lector dient te zijn. Deze kan van zijn hoogleraar- of lectorstaak gedeeltelijk of geheel worden ontheven (artikel 10, eerste en tweede lid). Voor grote faculteiten en subfaculteiten zal dit soms nog ontoereikend zijn. Indien volgens het oordeel van de raad hiervan sprake is, biedt het ontwerp de mogelijkheid iemand als full-time dekaan te benoemen (artikel 10, derde lid). Hoofdstuk III, par. 5 licht de dekaan nader toe.

Ten aanzien van het college van bestuur dient ervan te worden uitgegaan dat de leden ervan een volledige dagtaak vervullen. Met het oog op de interne en externe verhoudingen behoren bekwame bestuurders te worden aangetrokken. De leden van dit college zullen deskundig moeten zijn op het terrein van onderwijs- en wetenschapsbeoefening alsook op het gebied van het beheer; zij zullen daarbij over bestuurlijk inzicht moeten beschikken. Bij de visie die de ondergetekenden in par. 7 hebben ontwikkeld over de plaats van de universiteitsraad en over de verhouding tussen deze raad en het college van bestuur past, dat de raad een belangrijker rol toekomt bij het bepalen van de samenstelling van dit orgaan dan zij in de nota hebben beschreven. In deze gedachtengang dient dit college zowel uit gekozen als uit benoemde bestuurders te bestaan. Artikel 31 van het ontwerp bepaalt, dat het college van bestuur drie of vijf leden telt. Buiten de rector magnificus die uit hoofde van zijn functie deel uitmaakt van dit college, worden een of twee leden gekozen door de universiteitsraad uit het wetenschappelijk corps in vaste dienst en wordt een gelijk aantal leden benoemd, na overleg met de universiteitsraad. In hoofdstuk IV, par. 2 gaan zij hierop nader in.

Par. 9. Gemeentelijke universiteit: bijzondere instellingen

Uit het streven slechts die zaken in dit ontwerp vast te leggen, die van essentieel belang zijn voor deugdelijke organisatie van de universiteiten en hogescholen in het algemeen, volgt dat de regeling niet alleen zal moeten gelden voor de openbare, maar ook voor de bijzondere instellingen van wetenschappelijk onderwijs. De bepalingen van deze wet zullen derhalve, zoals dat ook thans reeds het geval is met een aantal bepalingen van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs, als rechtstreeks verbindende voorschriften gelden voor de openbare universiteiten en hogescholen, terwijl die zelfde bepalingen eveneens, maar dan indirect als voorwaarden voor erkenning en bekostiging zullen gelden voor de bijzondere instellingen van wetenschappelijk onderwijs.

Het spreekt vanzelf dat deze voorwaarden voor erkenning en bekostiging de grondwettelijk gewaarborgde vrijheid van het onderwijs van de bijzondere universiteiten niet mogen aantasten. De voornaamste waarborg dat dit niet zal geschieden is gelegen in het feit dat het recht van benoeming en ontslag van de hoogleraren en lectoren (en al het overige personeel) als recht van het bestuur van de vereniging of stichting, waarvan de bijzondere universiteit uitgaat, onaangetast blijft. Ook in andere opzichten zal het verenigings- of stichtingsbestuur de positie blijven bekleden analoog aan die van de rijksoverheid ten opzichte van de rijksinstellingen.

Ten aanzien van de gemeentelijke universiteit van Amsterdam doet zich een andere gang van zaken voor. Volgens de huidige wet worden de hoogleraren en lectoren van die universiteit, anders dan bij de andere openbare universiteiten, niet door de Kroon benoemd en ontslagen op een door de instelling zelf opgemaakte aanbeveling, doch door het college van curatoren van de universiteit, met dien verstande dat de benoeming bekrachtiging behoeft van de Kroon. Dit houdt verband met het feit dat dit college van curatoren, waarin de burgemeester en de wethouder van onderwijs van de gemeente Amsterdam ambtshalve onderscheidenlijk als voorzitter en als lid zitting hebben, een ander karakter heeft dan de colleges van curatoren van de rijksinstellingen, nu evenwel ook bij de gemeentelijke universiteit het college van curatoren zal verdwijnen, is er geen grond meer voor handhaving van de hierbedoelde uitzonderingspositie van deze universiteit op dit punt.

Ten aanzien van de bijzondere universiteiten en hogescholen moet voorts het volgende worden opgemerkt. In de kringen van het bijzonder wetenschappelijk onderwijs leeft hier en daar nog de gedachte dat de vrijheid van richting, waarvan hierboven melding werd gemaakt, de vrijheid van inrichting insluit. Dit zou dan niet alleen gelden voor de inrichting van het onderwijs, maar ook voor de inrichting van het bestuur.

Voor de erkenning van het onderwijs heeft echter van meet af aan als voorwaarde gegolden en is als zodanig aanvaard, dat de bijzondere universiteit zich bij de inrichting van dat onderwijs richt naar de bepalingen die ter waarborging van de deugdelijkheid in de wet en het academisch statuut worden gegeven voor de toelating tot en voor de inrichting van het onderwijs alsook voor de wijze van afnemen van de examens aan de openbare universiteiten. Men dient daarbij te bedenken dat in die regeling wordt gesproken over senaat, faculteiten etc. Hiermee worden bedoeld de organen van het academisch zelfbestuur waarvan de samenstelling en de taak elders in de wet in hoofdlijnen zijn geregeld. Nu zijn de bepalingen over de inrichting van het bestuur van de senaat, de faculteiten, de interfaculteiten en de subfaculteiten van een rijksuniversiteit bij artikel 16 van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs niet mede — bij wijze van voorwaarde voor de erkenning en bekostiging — van toepassing verklaard op de bijzondere universiteiten. Dit neemt niet weg dat de regeling van de hoofdzaken van de organisatie van het universitaire bestuur voor de rijksuniversiteit op het gebied van het onderwijs en de wetenschapsbeoefening wél altijd zijn beschouwd als maatgevend voor die bijzondere instellingen van wetenschappelijk onderwijs, die voor erkenning als gelijkwaardig aan de eerder bedoelde instellingen in aanmerking wensen te komen.

Zo is in het geldende wettelijke stelsel, dat op de Nederlandse universitaire traditie is gebaseerd, een van die hoofdzaken, dat de faculteit wordt bestuurd door de gezamenlijke hoogleraren die in die faculteit zijn benoemd. Dit werd tot voor kort als een zo vanzelfsprekende zaak beschouwd, dat volgens artikel 54 van de wet „de faculteit" wordt gevormd door de gewone hoogleraren, die daarin zijn benoemd, en dat de buitengewone hoogleraren in die faculteit zitting hebben met raadgevende stem. De opvatting, die in de laatste jaren de heersende is geworden, is daarentegen dat een universiteit, waarvan de faculteiten uitsluitend uit hoogleraren bestaan, op een essentieel punt niet meer beantwoordt aan de eisen, die men in het kader van de huidige ontwikkeling aan de universitaire organisatie moet stellen. In deze gedachtengang wordt de faculteit gevormd door het wetenschappelijk personeel van de faculteit, de studenten, die bij de faculteit zijn ingeschreven, en het niet-wetenschappelijk personeel dat bij de faculteit werkzaam is. Dit brengt vervolgens de noodzaak met zich grenzen te stellen aan de omvang van de vertegenwoordiging van de verschillende categorieën leden van de faculteitsgemeenschap.

Ook op het gebied van het financieel bestuur en beheer geldt, dat daar enkele belangrijke eisen van deugdelijkheid moeten worden gesteld die — wat de bijzondere instellingen betreft — in dit geval het karakter hebben van voorwaarden voor de bekostiging. In dit verband wordt verwezen naar het op 13 september 1969 ingediende wetsontwerp tot wijziging van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs in verband met een algemene herziening van de bekostigingsregeling voor de openbare en bijzondere instellingen van wetenschappelijk onderwijs (wetsontwerp **10262**).

Par. 10. Verhouding van dit wetsontwerp tot de Wet op het w.o.; slotopmerkingen

De opzet, die aan het wetsontwerp is gegeven, is niet die van een ontwerp van wet tot wijziging van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs en meer in het bijzonder van die onderdelen van de genoemde wet (voornamelijk de bepalingen van titel III, afdeling I, hoofdstuk II), die de inrichting van het universitaire bestuur betreffen. De voorkeur is gegeven aan het ontwerpen van een afzonderlijke regeling die slechts voor zes jaren zal gelden (artikel 50). Deze wet beoogt de overgang te regelen van de bestaande naar nieuwe bestuursvormen en kan in zoverre derhalve als een overgangswet worden beschouwd. Voorts is, wat de inhoud en de omvang van het ontwerp betreft, gestreefd naar beperking tot datgene, wat moet worden gezien als het noodzakelijke minimum aan regeling door de wetgever zelf voor deze periode.

De bepalingen betreffende de universitaire bestuursorganen, die op de huidige wet en, wat de bijzondere instellingen betreft, voornamelijk op haar statuten en reglementen zijn gebaseerd, zullen niet direct op het tijdstip van inwerkingtreding van deze regeling vervallen, maar eerst dan, wanneer de tijdelijke regeling wordt vervangen door een meer definitieve. Wél worden deze bepalingen buiten werking gesteld, hetgeen betekent dat de hier bedoelde organen in feite worden opgeheven. In hun plaats treden de bestuursorganen, welke krachtens de nieuwe wet — wat de bijzondere instellingen betreft, in overeenstemming met die wet — zullen worden ingesteld.

In dit wetsontwerp wordt de grondstructuur aangegeven van het be-

stuursmodel. De regeling van de samenstelling en de bevoegdheden van de nieuwe bestuursorganen vormt de kern ervan. Zij is tot de hoofdzaken beperkt ten einde zo veel mogelijk ruimte te laten voor differentiatie en nadere uitwerking, die de instellingen zelf in hun bestuurs- en kiesreglementen aan deze grondstructuur zullen moeten geven. De ondergetekenden menen, dat de universiteiten een grote speelruimte nodig hebben, in verband met de verschillen in aard en omvang tussen de instellingen en met de daar beoefende gebieden van wetenschap. Aan de wijze van totstandkoming van de nieuwe organen zal echter nog een nadere uitwerking moeten worden gegeven. Dit zal geschieden bij de in artikel 44 bedoelde algemene maatregel van bestuur. Daarin zal in verband met de overgang van het huidige naar het nieuwe bestel ook een en ander nader moeten worden geregeld, dat niet in de wet zelf behoeft te worden vastgelegd, maar anderzijds ook niet geheel aan de instellingen kan worden overgelaten. Ook de nadere regeling bij algemene maatregel van bestuur zal evenwel beperkt blijven tot enkele punten van niet-fundamentele betekenis.

Tenslotte hebben de ondergetekenden zich de vraag gesteld of thans het wettelijk onderscheid tussen universiteiten en hogescholen ongedaan kan worden gemaakt. Een dergelijke opheffing komt hun op zich zelf gewenst voor. Zij zijn echter tot de conclusie gekomen dat het beter is deze aangelegenheid op dit ogenblik te laten rusten. Aan de beëindiging van het traditionele onderscheid tussen universiteiten en hogescholen zijn een aantal moeilijkheden van voornamelijk wetstechnische aard verbonden, waarvan de oplossing niet goed past in het kader van dit wetsontwerp.

HOOFDSTUK II

De vakgroep, de werkgroep, het instituut

Par. 1. De vakgroep

Naar de mening van de ondergetekenden kan worden gesteld dat de verwezenlijking van de doelstellingen van de universiteit: vorming tot zelfstandige beoefening der wetenschap en voorbereiding tot het bekleden van maatschappelijke betrekkingen, het duidelijkst tot uitdrukking komt: op het basisniveau; hier trachten leden van het wetenschappelijk en niet-wetenschappelijk personeel alsmede gevorderde studenten die doelstellingen te verwezenlijken. Uitgaande van deze gedachte is het gewenst, bij de organisatie van het onderwijs en de wetenschapsbeoefening aan de basis vorm te geven. Als benaming van deze organisatie-eenheid is de term vakgroep gebruikt. Met deze term is een groep personen bedoeld die op één vakgebied werkzaam zijn (artikel 18).

De behoefte aan een wijziging in het organisatiepatroon op het basisniveau in die zin dat er een orgaan wordt geschapen dat er voor zorgt dat onderwijs en wetenschapsbeoefening op een bepaald vakgebied het beste tot hun recht kunnen komen, hangt samen met het verlangen om versnippering tegen te gaan en is verder het directe gevolg van de veranderde inzichten in de positie van de onderscheiden leden van het wetenschappelijk corps en in verband daarmee in de betekenis van de leerstoel. De noodzaak van een verandering van de universitaire organisatie op dit punt is ook duidelijk uitgesproken in het rapport van de Commissie structuur wetenschappelijk corps (commissie-Van Os) van de Academische Raad. De resultaten van het overleg over dit rapport zullen nog moeten worden afgewacht. Nu de verhouding tussen hoogleraren, lectoren en wetenschappelijke medewerkers zal veranderen, is het noodzakelijk een andere regeling te treffen voor een toch altijd noodzakelijke verdeling van taken en werkzaamheden. Daarbij dient de mogelijkheid te worden geopend, dat bevoegdheden, waarvan de uitoefening krachtens het stelsel van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs aan hoogleraren waren toevertrouwd, thans mede door andere leden van het wetenschappelijk corps in vaste dienst worden uitgeoefend.

In dit verband kan aansluiting worden gezocht bij de ontwikkelingen die reeds aan de gang zijn. Geregeld overleg over onderwijs- en onderzoekproblemen tussen de hoogleraren en hun naaste medewerkers is meer en meer gebruik geworden. De dus genoemde stafvergaderingen nemen nog steeds in betekenis toe. Deze verheugende verandering kan worden toegeschreven aan een toenemende erkenning van de essentiële plaats, die de wetenschappelijke staf in het kader van het onderwijs en de wetenschapsbeoefening inneemt en aan een verlangen naar betere werkverhoudingen. Zij is ook — en dit geldt in het bijzonder voor de B-wetenschappen — een logisch gevolg van de groei van het individuele onderzoek naar onderzoek in teamverband. Van dit gezichtspunt uit bekeken kan de instelling van vakgroepen worden beschouwd als een vormgeving aan deze ontwikkeling.
Bij werkzaamheden op het basisniveau dient uiteraard in de eerste plaats te worden gedacht aan het geven van onderwijs en het verrichten van onderzoek op een bepaald vakgebied. Met deze meest fundamentele taken van de universiteit zijn in de allereerste plaats de leden van het wetenschappelijk personeel belast. Ook studenten in de afstudeerfase kunnen, met name op het gebied van het onderzoek, hun bijdrage aan die werkzaamheden leveren. Daarnaast is er op het basisniveau sprake van een aantal zeer gevarieerde werkzaamheden van technische en administratieve aard, waarvan de omvang van faculteit tot faculteit verschilt. Ofschoon deze taken doorgaans een ander karakter hebben dan de fundamentele taken, zijn de hieraan verbonden door het niet-wetenschappelijk personeel verrichte werkzaamheden in de huidige universitaire situatie niet weg te denken. Immers, zonder ondersteuning en medewerking op technisch en administratief gebied zouden het onderwijs en onderzoek in sommige gevallen bemoeilijkt worden en in vele andere gevallen, met name in de B-faculteiten, vrijwel onmogelijk zijn.

De vakgroep zal in de regel niet de allerkleinste werkeenheid vormen; binnen de vakgroep zullen verscheidene onderzoekprojecten door individuele of door kleine groepen onderzoekers worden bewerkt. Dit wil zeggen, dat binnen de vakgroep nog een zekere infrastructuur zal bestaan, waarvan de regeling geheel aan de vakgroep wordt overgelaten. Dit neemt niet weg, dat de ondergetekenden het van groot belang achten dat, juist op het basisniveau, duidelijkheid bestaat over de taken en verantwoordelijkheden. Dit houdt in, dat binnen de vakgroep bepaald dient te worden in overeenstemming met welke hoogleraar of lector elk van de overige leden van het wetenschappelijk personeel in vaste dienst zijn onderwijs of onderzoek inricht en onder wiens toezicht elk van de andere personen die tot de vakgroep behoren, werkzaam is. Hiermee is opengelaten of een student onder supervisie van een wetenschappelijk medewerker, lector of hoogleraar werkzaam is en of een lid van het niet-wetenschappelijk personeel onder supervisie staat van een ander lid van dit personeel of van een lid van het wetenschappelijk corps.

Het bovenstaande geldt in de eerste plaats voor het onderwijsprogramma, dat door de faculteitsraad wordt vastgesteld en waarvan de nadere regeling en de uitvoering tot de verantwoordelijkheid van de vakgroep behoren. In dit verband zal de vakgroep moeten uitmaken welke leden van het wetenschappelijk personeel onderwijs zullen geven, en welke leden met het geven van praktika of werkcolleges zullen worden belast.

De noodzaak van taakverdeling geldt evenzeer op het gebied van het onderzoek. Bij het opstellen en uitvoeren van het onderzoekprogramma zal immers rekening moeten worden gehouden met het vaststellen van een werkverdeling, het bepalen van prioriteiten, het verdelen van de apparatuur, enz. Daarnaast ligt het voor de hand, dat de onderzoekers ter bevordering van de doelgerichtheid en het niveau van het onderzoek op gezette tijden een voortgangsrapport aan de faculteitsraad overleggen.

Uit de aangeduide taken van de vakgroep blijkt wel, dat deze in de eerste plaats betrekking hebben op organisatie, coördinatie en integratie, omdat de werkzaamheden van elk lid van die groep hun plaats moeten hebben in de werkzaamheden van de vakgroep als geheel. De activiteit van de vakgroep wordt echter gedragen door de werkzaamheden van haar leden; hiermee is impliciet tot uitdrukking gebracht, dat de academische vrijheid van de individuele wetenschapsbeoefenaar gehandhaafd blijft en ook dient te blijven, dat wil zeggen dat de vrijheid onverlet blijft om in het kader van de totstandgekomen programma's en binnen de nader afgesproken grenzen volgens eigen inzicht onderwijs te geven en onderzoek te verrichten.

Bij beantwoording van de vraag wat een vakgebied vormt, dient enerzijds grote soepelheid te worden betracht, doch anderzijds versnippering te worden voorkomen. Als voorbeelden kunnen worden genoemd: strafrecht, anorganische chemie, Franse taal- en letterkunde. Ten aanzien van een en ander luidt het wetsvoorstel, dat de faculteitsraad op grond van de hem toekomende coördinerende taak de vakgroepen instelt, doch dat hij terzake overleg pleegt met de daarvoor in aanmerking komende zusterfaculteiten. Dit laatste zal naar de ondergetekenden menen, het beste kunnen plaatsvinden in de secties van de Academische Raad. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk, dat een faculteitsraad zich voorstelt voor het burgerlijk en handelsrecht één vakgroep in te stellen, terwijl die raad van een zusterfaculteit terzake de voorkeur geeft aan twee vakgroepen. De instelling van vakgroepen kan zowel betrekking hebben op twee of meer parallelle leerstoelen, waarbij de hoogleraren een gelijke onderwijsopdracht hebben, als op verscheidene nauw verwante leerstoelen.

Tevens is voorzien in het geval, dat een vakgebied tot meer dan een faculteit behoort. Als voorbeeld kan hier de biochemie worden genoemd, die als vak tot de subfaculteiten der biologie en der chemie alsook tot de faculteit der geneeskunde kan worden gerekend. Het ligt

voor de hand, dat in een dergelijk geval de instelling geschiedt door de faculteitsraad die, gezien de plaats die het desbetreffende vak in de onderscheidene faculteiten inneemt, het meest in aanmerking komt.

Bij het instellen van een vakgroep zal de faculteitsraad tevens bepalen hoe de vakgroep is samengesteld, dat wil zeggen welke leden van het wetenschappelijk en het niet-wetenschappelijk personeel en welke categorie studenten daarvan deel uitmaken.

Ook hier is het van belang te bedenken, wat het karakter van de vakgroep is. De ondergetekenden menen, dat zij in het kader van het overgangsbestel slechts globale aanduidingen kunnen geven. In het voorafgaande is er weliswaar de klemtoon op gelegd, dat de vakgroep in de eerste plaats dient te worden beschouwd als de organisatieeenheid van hen die uit hoofde van hun professie als docent of als onderzoeker op eenzelfde vakgebied werkzaam zijn. Doch uit de strekking van dit wetsontwerp volgt, dat de mogelijkheid dient te worden opengehouden dat ook anderen die door hun werkzaamheden bij de wetenschappelijke activiteiten van de vakgroep betrokken zijn van de vakgroep deel uitmaken. In deze ruimere opzet betreft dit de daarvoor in aanmerking komende leden van het niet-wetenschappelijk personeel alsmede gevorderde studenten, dat wil zeggen zij die een taak vervullen bij het verrichten van onderzoek en bij het geven van onderwijs. In de regel betreft het hier studenten die in de laatste fase van hun studie verkeren.

Beoogd is, dat binnen de vakgroep door alle leden regelmatig overleg over zaken van onderwijs en onderzoek wordt gepleegd. Uit het voorgaande kan worden opgemaakt, dat tot de vakgroep doorgaans enige tientallen personen zullen behoren. Om die reden zijn in het ontwerp tevens bepalingen opgenomen voor een bestuur. Dit bestaat in elk geval uit de hoogleraren, de lectoren, de houders van onderwijsopdrachten als bedoeld in artikel 75 van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs, en de wetenschappelijke medewerkers in vaste dienst van de vakgroep. Dit houdt in, dat de bestuursactiviteiten van de vakgroep worden gedragen door de professionele wetenschapsbeoefenaren. Zij die een blijvende werkkring op onderwijs- en wetenschapsgebied hebben, zullen ook juridisch de beslissingsbevoegdheid moeten bezitten. Dit neemt niet weg dat veelal ook enkele vertegenwoordigers van de andere groeperingen van de vakgroep bij het tot stand komen van de bestuursbeslissingen betrokken moeten worden. Vandaar dat tevens wordt voorgesteld de faculteitsraad te laten bepalen hoeveel vertegenwoordigers het wetenschappelijk personeel in tijdelijke dienst, het niet-wetenschappelijk personeel en de studenten kunnen aanwijzen om in het bestuur zitting te nemen. Deze vertegenwoordigers zullen in aantal de professionele kern van het bestuur niet mogen overtreffen.

De overgang van de opbouw in leerstoelen naar die in vakgroepen vereist naar het oordeel van de ondergetekenden nog een aanvullende voorziening die het best tot uitdrukking kan worden gebracht in de omschrijving van de plaats van de voorzitter van de vakgroep. Daarbij past, dat het hele bestuur zijn voorzitter kiest en dat die keuze wordt gedaan uit de hoogleraren en lectoren van de vakgroep. De keuze zal zodanig moeten zijn, dat de voorzitter de vertrouwensman van alle betrokkenen is. Op deze wijze kan ook aan het belangrijke element van continuïteit recht worden gedaan. De ondergetekenden zijn dan ook van oordeel, dat in dit verband kan worden volstaan met de bepaling, dat het bestuur zijn voorzitter voor ten minste een jaar kiest.

De deskundigheid van de voorzitter vormt, naast zijn vertrouwenspositie, een tweede motief voor de aanduiding van zijn positie. In deze gedachtengang komt de voorzitter de bevoegdheid toe, om — naar de ondergetekenden verwachten, in hoge uitzonderingsgevallen — naar zijn overtuiging schadelijke aspecten van besluiten van het vakgroepsbestuur te voorkomen en, zo nodig, tegen te gaan. Zij gaan ervan uit, dat in het bestuur een zodanige samenwerking bestaat, dat men in de regel tot overeenstemming zal komen en een stemming niet nodig zal zijn. Komt het echter tot een stemming over bepaalde beleidspunten, dan geldt, dat het bestuur bij meerderheid van stemmen besluit. Indien de voorzitter echter overwegende bezwaren tegen een besluit heeft, en heeft hij in een eerder stadium het bestuur daarvan niet kunnen overtuigen, dan is hij volgens het ontwerp bevoegd een nader besluit te nemen, dat gedeeltelijk of geheel van de bestuursbeslissing afwijkt. Het zij nogmaals herhaald dat van deze bepaling, naar de verwachting van ondergetekenden, door de voorzitter slechts als uiterste middel gebruik zal worden gemaakt. Anderzijds komt het wenselijk voor, dat de mogelijkheid bestaat de bezwaren die de voorzitter aanvoert, op hun gegrondheid te toetsen. Om die reden is in het wetsvoorstel voorzien in een beroepsrecht van het vakgroepsbestuur op de faculteitsraad.

Par. 2. De werkgroep

Van groot belang moet worden geacht, dat met behulp van de vakgroepstructuur beter 'n weg kan worden gewezen voor die onderzoekprojecten, die tot meer dan een vakgebied vallen te rekenen. In aansluiting op het bepaalde in artikel 70 van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs kunnen vakgroepen tezamen een werkgroep instellen (artikel 19).

Hier gaat het bij uitstek om de bevordering van de interdisciplinaire wetenschapsbeoefening. Het ligt in de lijn van de wetenschapsontwikkeling, dat dergelijke onderzoekingen een steeds belangrijker plaats zullen gaan innemen. Het voorgaande sluit niet uit, dat de werkgroep ook een zekere onderwijskundige functie vervult, indien gevorderde studenten aan het onderzoek van deze groep deelnemen. Om deze redenen dienen de vakgroepen de vrijheid te hebben de leden van een werkgroep aan te wijzen en te voorzien in de leiding daarvan. De ondergetekenden spreken de verwachting uit, dat van de hier geboden vorm in toenemende mate gebruik zal worden gemaakt. In het stelsel van dit wetsontwerp past, dat het initiatief tot het instellen van werkgroepen aan het basisniveau toevalt. Het ligt dan verder voor de hand, dat de faculteitsraad ook hier zijn coördinerende taak vervult. Daarom is in artikel 19 bepaald, dat de instelling van werkgroepen en de vaststelling van de onderzoekprogramma's van die groepen de goedkeuring van de desbetreffende faculteitsraad of faculteitsraden behoeven.

Par. 3. Het instituut, het laboratorium, de kliniek

Zoals hiervoor is uiteengezet, is in het wetsontwerp gekozen voor een democratisering op het basisniveau door de instelling van vak- en werkgroepen. In de opzet van het ontwerp vervullen de instituten, klinieken en laboratoria de functie van eenheden van beheer, die ten dienste staan van die organisatorische onderwijs- en wetenschapseenheden, de vakgroepen en de werkgroepen. Op deze wijze zijn tevens terminologische verduidelijkingen verkregen. Dit beginsel is neergelegd in artikel 20 van het ontwerp. De ondergetekenden achten flexibiliteit bij de wettelijke regeling van de instututen, laboratoria en klinieken van groot belang, omdat de aard, positie en omvang van de werkruimten, boekenbezit, apparatuur en personeelsbezetting daarvan sterk uiteenlopen. De universitaire organisatie kent (in de praktijk) zuiver dienstverlenende instituten (voornamelijk in de alfafaculteiten) en laboratoria met uitgebreide staven; deze laatste zullen één of meer dan één vakgroep (eventueel werkgroep) kunnen omvatten. In verband hiermee is in het ontwerp slechts de bepaling (in het tweede lid van artikel 20) opgenomen, dat het beheer van de instituten (laboratoria en klinieken) is opgedragen aan een beheerder. Deze functionaris zal in kleine instituten waarschijnlijk slechts een gedeelte van zijn dagtaak aan het beheer besteden; in de praktijk komt dit erop neer, dat een der leden van het personeel met het beheer is belast. Het is ook denkbaar, dat een afzonderlijke functionaris wordt aangetrokken, die als dagtaak belast zal zijn met het beheer van één of meer dan één instituut. Dit laatste zal voor de grotere laboratoria en klinieken wellicht een normale figuur zijn. De benoeming van een beheersfunctionaris dient te geschieden door het college van bestuur. De beheerder verricht zijn taak ten dienste van de vak- en werkgroepen. De voorzitters van deze groepen en de beheerder zullen onderling tot afspraken dienen te komen over het doelmatig gebruik van de voorzieningen die in het instituut aanwezig zijn.

Het komt de ondergetekenden voor, dat aan een bestuurscollege, waarin alle geledingen zijn vertegenwoordigd, in deze opzet geen behoefte bestaat, omdat alle geledingen reeds vertegenwoordigd zijn in de vakgroepen en in de faculteitsraad.

Hoofdstuk III

Het middenniveau

In de Wet op het wetenschappelijk onderwijs worden de begrippen faculteit of afdeling, interfaculteit of tussenafdeling en subfaculteit of onderafdeling twee betekenissen gehanteerd: ten eerste als deelgebied van onderwijs en wetenschapsbeoefening (artikelen 59, 24 en 26) en ten tweede als vergadering van de gewone hoogleraren (artikel 54) en daarmee als bestuurslichaam. In dit ontwerp blijft de eerste betekenis onveranderd; in bestuursrechtelijke zin is de faculteit echter niet meer de vergadering van de hoogleraren, maar de gemeenschap die wordt gevormd door de leden van het wetenschappelijk en niet-wetenschappelijk personeel, alsmede de studenten die op het gebied van de faculteit (in de eerste betekenis van 't woord) werkzaam zijn, onderscheidenlijk studeren. De faculteitsraad enz. is het vertegenwoordigende lichaam van algemeen bestuur van deze zelfbesturende gemeenschap. Het vorenstaande is eveneens van toepassing op de subfaculteit (of onderafdeling).

Par. 1. Verhouding faculteit-subfaculteit

Volgens artikel 59, derde lid, van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs is de faculteit verantwoordelijk voor de inrichting en de goede gang van het onderwijs. De faculteit stelt ter zake een regeling vast met voor elk examen de aanduiding van de in de regel meest gewenste cursusduur en houdt toezicht op de naleving daarvan. Voorzover voor een bepaalde studierichting het onderwijs en de wetenschapsbeoefening worden verzorgd door een subfaculteit wordt deze terzake gehoord. Sinds 1960 is de ontwikkeling in de richting van een grotere zelfstandigheid van de subfaculteiten verder voortgeschreden. In de praktijk is, voor zover de faculteiten zijn opgebouwd uit subfaculteiten, het zwaartepunt van het bestuur op het middenniveau thans in de meeste gevallen duidelijk komen te liggen bij de subfaculteiten; de faculteitsvergadering is dan een orgaan dat veelal slechts de besluiten van de subfaculteitsvergaderingen bekrachtigt.

De ondergetekenden hebben zich de vraag gesteld of het niet de voorkeur verdiende, de faculteit af te schaffen. Zij zijn daarbij tot de slotsom gekomen, dat de faculteiten in ieder geval gedurende de periode dat deze nieuwe regeling zal gelden, gehandhaafd moeten worden. Hetgeen hiervoor is opgemerkt, heeft slechts betrekking op die faculteiten die subfaculteiten omvatten. In een aantal gevallen, zoals in de faculteit der letteren, wordt die speelruimte niet altijd voldoende geacht. Voorts is van verschillende zijden het verlangen geuit, de mogelijkheid het zwaartepunt van het bestuur op het middenniveau te verleggen naar kleinere eenheden, ook te openen voor faculteiten die wél uit studierichtingen doch niet uit subfaculteiten zijn opgebouwd. In het wetsontwerp worden voor de vervulling van die wensen mogelijkheden geboden. In de eerste plaats kan die faculteitsraad volgens artikel 14 van het ontwerp gebruik maken van zijn bevoegdheid de hem toekomende bevoegdheden gedeeltelijk of nagenoeg geheel over te dragen aan de raden van de subfaculteiten. Het besluit behoeft de goedkeuring van de universiteitsraad.

Ten tweede wordt voorgesteld het mogelijk te maken dat de faculteit, die verscheidene studierichtingen omvat, voor één of meer dan één van deze studierichtingen subfaculteiten instelt.

Deze indeling in subfaculteiten kan afwijken van die van het academisch statuut. Ook dit besluit behoeft de goedkeuring van de universiteitsraad. In dit geval kan worden gedacht aan de faculteit der letteren (die uit subfaculteiten bestaat), aan de faculteit der rechtsgeleerdheid (waar dit niet het geval is) en aan de landbouwhogeschool (die als één faculteit wordt beschouwd). De mogelijkheid dat de faculteitsraden derhalve de infrastructuur van het middenniveau bepalen, geeft — naar de mening van de ondergetekenden — aan de instellingen een grote mate van souplesse, die in de Wet op het wetenschappelijk onderwijs ontbrak. Op deze wijze wordt elke faculteit de mogelijkheid geboden om proefnemingen te doen met een gedeeltelijke of nagenoeg volledige delegatie van facultaire bevoegdheden, waarbij is vermeden dat te abrupt een 'centrifugale" kracht in de universiteit wordt aangebracht. In een meer definitieve regeling kan vervolgens met de ervaringen van de verschillende faculteiten rekening worden gehouden.

Ook als de faculteitsraad niet tot delegatie zou overgaan, kent het wetsontwerp in artikel 13, derde lid, nog een aantal belangrijke bevoegdheden en taken aan de subfaculteiten toe. Zij dienen dan immers de bouwstenen voor het faculteitsbeleid aan te dragen.

De bestuursstructuur van de subfaculteiten zal in ieder geval gegrond dienen te zijn op de beginselen van deugdelijk bestuur; derhalve is in het wetsontwerp neergelegd dat de subfaculteiten een overeenkomstige bestuursstructuur als de faculteiten moeten hebben.

Ten aanzien van de verhouding tussen de faculteit en haar subfaculteiten mag in het licht van het voorafgaande nog worden opgemerkt, dat de faculteitsraad zelf kan beslissen of hij een belangrijke coördinerende taak wenst te behouden of dat hij zijn bevoegdheden nagenoeg geheel wil delegeren aan de subfaculteiten of secties. In ieder geval blijkt hieruit, dat de faculteit is op te vatten als een samenwerkingsverband van onderling verwante subfaculteiten. De ondergetekenden hebben deze gedachte tot uitdrukking willen brengen in de bepaling van artikel 7, tweede lid, dat — indien de faculteit subfaculteiten omvat — de subfaculteiten elk voor zich de leden van de faculteitsraad aanwijzen. Omdat het ter bevordering van de coördinatie wenselijk is dat de leden van de faculteitsraad tevens lid zijn van de raad van hun subfaculteit, verdient het aanbeveling te bepalen, dat de leden van de laatstgenoemde raad hun vertegenwoordigers in de faculteitsraad uit hun midden aanwijzen. Dit houdt in, dat alle leden van de faculteitsraad tevens lid zijn van de raad van hun subfaculteit.

Aangezien de omvang en het aantal van de subfaculteiten binnen één faculteit aanzienlijk kunnen verschillen, zal in het bestuursreglement tevens moeten worden vastgelegd dat iedere subfaculteit in de faculteitsraad vertegenwoordigd dient te zijn. Nader ware te bezien of hier naar een enigermate evenredige vertegenwoordiging — naar gelang de omvang van de subfaculteit — moet worden gestreefd. De ondergetekenden zouden dit punt echter in eerste aanleg aan de instellingen zelf willen overlaten.

In het geval dat de faculteitsraad niet overgaat tot een overdracht van zijn bevoegdheden, zal hij de betrokken subfaculteiten dienen te horen, alvorens hij het onderwijsprogramma vaststelt, een nadere regeling van de examens en tentamens geeft, de eisen voor het colloquium doctum vaststelt, vakgroepen instelt, de instelling van werkgroepen goedkeurt en zijn goedkeuring aan de onderzoekprogramma's geeft. Op dit punt gelden dan de overeenkomstige voorschriften als die welke thans in artikel 59 van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs zijn vastgelegd.

Tenslotte zij er op gewezen dat, óók indien de faculteitsraad de uitoefening van zijn bevoegdheden heeft overgedragen aan de subfaculteiten, de raad als zodanig blijft bestaan; hij zal in dat geval stellig een algemeen toezichthoudende functie kunnen behouden met het oog op de wenselijke coördinatie, in de regel in de vorm van overleg van onderling verwante en samenwerkende subfaculteiten.
Wat in de volgende paragrafen van dit hoofdstuk is geschreven voor de faculteit (en afdeling, interfaculteit en tussenafdeling), geldt evenzeer voor de subfaculteit (en onderafdeling), tenzij uitdrukkelijk anders wordt aangegeven.

Par. 2. De faculteitsraad

Volgens artikel 6 van het ontwerp wordt het algemeen bestuur van de faculteit uitgeoefend door de faculteitsraad. Vervolgens wordt in artikel 7 voorgesteld, deze raad voor ten minste de helft uit hoogleraren, lectoren en wetenschappelijk personeel in vaste dienst te laten bestaan. Verder is er in het ontwerp van uitgegaan dat aan de studenten en het niet-wetenschappelijk personeel een duidelijk medebeslissingsrecht — zonder beperking ten aanzien van onderwerpen — toekomt, zodat ook vertegenwoordigers van deze twee geledingen in de faculteitsraad zitting zullen moeten hebben. De som van de aantallen van de uit deze twee geledingen afkomstige raadsleden zal ten hoogste vijftig procent van het totaal bedragen. Er is echter van afgezien een nadere bepaling ten aanzien van de samenstelling van de raad op te nemen; hierdoor is een belangrijke flexibiliteit geschapen, omdat elke universiteit zelf de verhouding van de onderscheidene geledingen in de verschillende faculteitsraden in het bestuursreglement kan vaststellen.

Als belangrijkste overweging voor dit voorstel heeft gegolden, dat de faculteit althans voor de duur van de experimentenwet dient te worden gehandhaafd als de organisatie voor onderwijs- en wetenschapsaangelegenheden op het middenniveau van de universiteit. Hierbij wordt er dan van uitgegaan, dat geen beslissingen genomen kunnen worden over deze aangelegenheden, die niet worden gedragen door de instemmende medewerking van de professionele wetenschapsbeoefenaren die in de raad zitting hebben. De leden van het wetenschappelijk personeel bezitten ten aanzien van het onderwijs en de wetenschapsbeoefening immers een hoogste verantwoordelijkheid; dit impliceert een gekwalificeerde vertegenwoordiging, die tot uitdrukking komt in het minimum zetelpercentage dat aan het wetenschappelijk personeel in de raad is toegewezen. In het stelsel van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs was de verantwoordelijkheid primair in handen gelegd van de hoogleraren. In het stelsel van dit onderwerp is deze garantie gelegen in de inbreng van het wetenschappelijk personeel.

Bij de bepaling, de nadere samenstelling van de raad over te laten aan het bestuursreglement, moet bovendien bedacht worden dat de inbreng van het niet-wetenschappelijk personeel bij de verschillende faculteiten aanzienlijk kan verschillen, zodat ook om deze reden beter geen vaste verhoudingen in de wet kunnen worden vastgelegd.

Wél achten de ondergetekenden het van belang dat rekening wordt gehouden met de inbreng die gevorderde studenten aan het bestuur van de faculteit kunnen leveren. In dit verband kan worden overwogen in het bestuursreglement te bepalen dat in het hoogste orgaan van de faculteit tenminste de helft van het aantal studenten gevorderde studenten dient te zijn. In ieder geval zullen in het bestuursreglement van de instellingen de omvang van de raden van het middenniveau en de zittingstermijn van de leden van de raad moeten worden vastgelegd. Op de vraagstukken die met het kiesstelsel verbonden zijn, komen de ondergetekenden in het vervolg nog terug.

Over de werkwijze van de raad is slechts een enkele bepaling opgenomen. Een nadere regeling zal bij algemene maatregel van bestuur kunnen worden gesteld. Ten aanzien van de raadsvergaderingen is in het wetsontwerp in artikel 8, tweede lid, slechts bepaald dat zij openbaar dienen te zijn, tenzij de raad gemotiveerd anders beslist of

bij faculteitsreglement anders is bepaald. (Dit laatste zal het geval moeten zijn bij personele aangelegenheden zoals benoemingen). In ieder geval zal naar de mening van de ondergetekenden in het reglement bepaald moeten worden, dat de raad omtrent het behandelde in besloten vergadering en omtrent de inhoud van de stukken die de leden daarbij worden voorgelegd, geheimhouding kan opleggen. Over het belang van openbaarheid van stukken en vergaderingen verwijzen de ondergetekenden naar de beschouwing die zij in de inleiding van deze toelichting aan dit onderwerp hebben gewijd.

Er zal van moeten worden uitgegaan, dat elk lid van de raad bij stemmingen één stem uitbrengt; er zal dus niet per geleding worden gestemd. Ter regeling van zijn werkzaamheden zal de raad een vergaderreglement voor zijn vergaderingen moeten vaststellen, waarin zal moeten worden voorzien in nadere regelen ten aanzien van staking der stemmen, het convoceren van de leden van de raad, enz.
Verder is bepaald (artikel 8, derde lid), dat de leden van de raad zonder last of ruggespraak stemmen. Na hun verkiezing dienen de raadsleden immers de belangen van de gehele facultaire gemeenschap te behartigen en houden zij op lasthebber van hun achterban te zijn.

Overigens betekent dit niet, dat de leden van de raad zich niet regelmatig op de hoogte moeten stellen van datgene wat in hun achterban leeft; dit is zelfs zeer wenselijk.

In het volgende wordt meer in detail ingegaan op de organisatie van het onderwijs, het onderzoek en de examens in de voorgestelde nieuwe structuur. In het voorgaande is er de nadruk op gelegd, dat de universitaire structuur van de basis af moet zijn opgebouwd. Hierbij ligt een belangrijke verantwoordelijkheid bij de kleinste organisatorische eenheden in de zin van dit wetsontwerp: de vak- en werkgroepen. De zelfstandigheid van deze eenheden is begrensd, doordat de beleidsbeslissingen die op deze niveaus worden genomen, geplaatst moeten worden in de samenhang van het beleid van de faculteit. De beleidsinitiatieven zullen zoveel mogelijk van onderop moeten komen, doch deze dienen verenigd te worden in een groter geheel: het beleid van de faculteit. De faculteitsraad dient derhalve zorg te dragen voor de organisatie en de coördinatie van het onderwijs en de wetenschapsbeoefening. Dit is tot uitdrukking gebracht in de bepaling van artikel 9, tweede lid, dat de raad tot taak heeft het faculteitsreglement vast te stellen, waarin de infrastructuur van de faculteit, met inachtneming van het bepaalde in wet, algemene maatregel van bestuur en bestuursreglement, nader wordt omschreven.

Drie belangrijke taken met betrekking tot de coördinatie zijn uitdrukkelijk toegekend aan de faculteitsraad. In het ontwerp is ten eerste bepaald, dat de raad:

a. een onderwijsprogramma vaststelt voor elke studierichting met voor elke fase daarvan de aanduiding van de cursusduur, waarbij de raad tevens een nadere regeling van de examens en tentamens geeft (artikel 9, derde lid);

b. de onderzoekprogramma's van de vak- en werkgroepen goedkeurt (artikelen 16 en 17); en

c. de eisen vaststelt, die bij het colloquium doctum worden gesteld (artikel 9, derde lid).

Nieuw in deze bepalingen is, dat de vaststelling ad a en c eerst geschiedt nadat de zusterfaculteiten, wie zulks aangaat, gehoord zijn. Hier schrijft het wetsontwerp dus landelijke coördinatie voor, welke het meest doelmatig in de later te bespreken secties van de Academische Raad zal kunnen plaatsvinden. Op dit punt is aan de autonomie van het middenniveau van de afzonderlijke universiteiten dus een zekere grens gesteld, doordat per vakgebied een landelijke coördinatie wordt verlangd. Deze procedure, welke beoogt een goede coördinatie tussen de onderwijsprogramma's van de overeenkomstige faculteiten tot stand te brengen, houdt niet in dat gestreefd moet worden naar onderwijsprogramma's van gelijke inhoud; dit zou niet wenselijk zijn: diversiteit in onderwijskundige en wetenschappelijke opvattingen moet mogelijk blijven. Overigens wordt opgemerkt dat de coördinatie tevens samenhangt met het overleg dat in het algemeen over wijziging van het academisch statuut thans reeds is voorgeschreven.

De tweede belangrijke coördinerende taak van de faculteitsraad is de goedkeuring van de onderzoekprogramma's van de vak- en werkgroepen nadat de vaste onderzoekcommissie is gehoord. In het volgende wordt hierop nader ingegaan.

De derde taak van de faculteitsraad is de vaststelling van de eisen voor het colloquium doctum. Aangezien volgens dit ontwerp de senaat als zodanig zal worden opgeheven, wordt voorgesteld, dat de verklaring die in het stelsel van de Wet op het wetenschappelijk onderwijs werd afgegeven door of vanwege de senaat thans zal worden afgegeven door de faculteit. Dit ligt ook in zoverre voor de hand, omdat de kandidaat voor het colloquium doctum reeds een specifieke voorkeur voor een studierichting te kennen heeft gegeven en de faculteit in kwestie het nauwst bij het onderzoek is betrokken. Om te voorkomen, dat de eisen die bij het onderzoek worden gesteld per faculteit te zeer zullen verschillen in niveau en omvang, is het voeren van landelijk overleg over de eisen van het colloquium doctum voorgeschreven. De eisen moeten worden goedgekeurd door de universiteitsraad, het college van dekanen gehoord. Hierbij zij aangetekend dat het van belang is dat bij de in de nabije toekomst verruimde toelating van afgestudeerden van het hoger beroepsonderwijs, gelijke toelatingseisen door de instellingen van wetenschappelijk onderwijs worden gesteld.

Het wetsontwerp opent in artikel 14 voor de faculteitsraad — en dit geldt ook weer voor de subfaculteitsraad — de mogelijkheid bepaalde bevoegdheden over te dragen aan het faculteitsbestuur alsmede aan al dan niet uit zijn midden benoemde commissies. Zo een delegatie aan het bestuur zal in de praktijk vaak voorkomen, aangezien de raad zich nu eenmaal niet over alle zaken even intensief kan beraden. Volgens regelen, gesteld in het faculteitsreglement, zal het bestuur in spoedeisende gevallen besluiten moeten kunnen nemen namens de raad.

Par. 3. Faculteitscommissies

Over de faculteitscommissies en over de bevoegdheid van de raad taken aan deze commissies te delegeren, merken de ondergetekenden het volgende op. Reeds in de huidige faculteitsorganisatie nemen de commissies, met name de onderwijs- en onderzoekcommissies, een belangrijke plaats in. Deze zal in de toekomst nog verder toenemen, aangezien de raad in pleno zich niet met alle onderdelen van alle onderwijs- en wetenschapszaken kan bezighouden. Daarom bepaalt het ontwerp in artikel 13, eerste lid, dat de faculteitsraad in elk geval vaste commissies voor het onderwijs en de wetenschapsbeoefening instelt. Deze verplichting geldt niet indien de faculteit uit subfaculteiten is opgebouwd (artikel 15). Het voorschrift geldt in dat geval voor de subfaculteiten. Aangezien het hier gaat vooral om de opstelling van (dat wil zeggen: de inhoud van) het onderwijsprogramma en de goedkeuring van de researchprogramma's van de vak- en werkgroepen, waarbij zij de onderlinge verhoudingen en relaties van de programma's in hun beschouwing dienen te betrekken, verdient het aanbeveling dat genoemde commissies — om redenen als eerder uiteengezet bij de toelichting op de samenstelling van de faculteitsraad — in meerderheid worden samengesteld uit leden van het wetenschappelijk corps. Opgemerkt zij overigens, dat deskundigen buiten de faculteit, die (eventueel met raadgevende stem) in de commissies zitting hebben, van grote waarde kunnen zijn.

De feitelijke gang van zaken bij het tot stand komen van het onderwijsprogramma zal in de praktijk naar verwachting vaak aldus verlopen, dat de voorstellen voor onderdelen van het programma door de vakgroepen aan de faculteit zullen worden gedaan. De onderwijscommissie zal, vanzelfsprekend in overleg met de betrokken vakgroepen, een voorstel voor een programma als geheel opstellen ten behoeve van de behandeling in de faculteitsraad. In dit stadium zal ook het overleg met de zusterfaculteiten worden gevoerd. Aan de hand van de voorstellen van de onderwijscommissie stelt de faculteitsraad het onderwijsprogramma (of onderwijsprogramma's bij verscheidene studie- of afstudeerrichtingen) vast met de aanduiding van de cursusduur voor elke fase daarvan (propedeutisch, kandidaats- en doctoraal examen b.v.). In wezen coördineert de raad dus de bijdragen van de vakgroepen en stemt deze onderling op elkaar af, opdat zij een integrerend geheel vormen. De raad neemt hierbij de eventueel door de universiteitsraad gegeven richtlijnen voor de organisatie en de coördinatie van het onderwijs in acht. De totale cursusduur (de cursusduur tot aan het afsluitend examen) behoeft de goedkeuring van de universiteitsraad. De vakgroepen werken de onderwijsprogramma's uit en bepalen, welke docenten met het geven van onderwijs zullen worden belast.

De geschetste gang van zaken ten aanzien van de totstandkoming van het onderwijsprogramma is vergelijkbaar met het geldende voorschrift (artikel 59), dat de faculteit onder leiding van haar voorzitter zorgdraagt voor de inrichting en de goede gang van het onderwijs. Een geheel nieuw element wordt in het ontwerp gebracht door de opneming van een bepaling over de goedkeuring door de faculteitsraad van de onderzoekprogramma's van de vak- en werkgroepen. Met dit in artikel 18 en 19 vervatte voorschrift is in zekere mate uitwerking gegeven aan de voorstellen van de Commissie interuniversitair onderzoekbeleid (commissie-Reerink) van de Academische Raad. Het houdt in dat — anders dan thans — elke vak- en werkgroep haar onderzoekprogramma duidelijk zal moeten formuleren. Dit geldt zowel voor het onderwerp, als voor de personele en financiële kanten ervan. Deze onderzoekprogrammering zal niet alleen de doelmatigheid binnen de

universiteit bevorderen, maar ook de kwaliteit van het universitair onderzoek ten goede komen. Alleen op deze wijze immers is de opzet van een beleid op lange termijn mogelijk waarbij inzicht in de besteding van de financiële middelen wordt verkregen. Met de hierdoor ontstane mogelijkheid tot evaluatie zal zich een werkelijk moderne structuur van de universiteit kunnen ontwikkelen. De faculteitsraad die de programma's moet beoordelen en goedkeuren zal hierover zijn vaste onderzoekcommissie raadplegen; in feite zal deze commissie op de wijze waarop dit hiervoor is geschetst voor het onderwijsprogramma de behandeling voorbereiden. De ondergetekenden verwachten dat deze procedure zal leiden tot een verdeling van de financiële en personele middelen op grond van wetenschappelijke criteria; de faculteitsraad zal, doordat hij de vak- en werkgroepen om inlichtingen kan vragen, beschikken over de mogelijkheid een voortgangscontrole uit te oefenen.

Naast de onderwijs- en onderzoekcommissies zullen binnen de faculteit — en dit heeft ook weer betrekking op de subfaculteiten — commissies optreden voor het afnemen van de examens. De personele samenstelling van deze commissies zal — als een dagelijkse taak — in de regel door het bestuur van de faculteit worden bepaald, — zo de samenstelling van de commissie al niet is gegeven door de regeling van het examenprogramma in het academisch statuut in relatie tot de keuze van vakken door de student. De bevoegdheid tot het afnemen van academische examens zal voorbehouden moeten blijven aan hen die een leeropdracht hebben of anderszins bevoegdheid tot het afnemen van examens hebben verkregen. Behoudens het bepaalde ten aanzien van het beroepsrecht van de student, dat later aan de orde zal komen, houdt dit in dat geen andere instanties dan zij die bevoegdheid tot het afnemen van examens hebben, een beslissing kunnen nemen over de resultaten en de uitslag van een examen. Er wordt hier op gewezen, dat waar de wet of het academisch statuut van examen spreekt de faculteitsraad of het faculteitsbestuur niet kunnen besluiten examens af te schaffen of andere dan de thans geldende vormen van beoordeling van kennis en inzicht in te voeren.

Ten aanzien van de benoeming van hoogleraren en lectoren zal de raad ter voorbereiding van een desbetreffend advies een benoemingscommissie moeten instellen. De procedure hiertoe is neergelegd in de artikelen 9 (vijfde lid) en 13 (eerste lid).

De ondergetekenden menen dat aan een behandeling door de raad in pleno de ook thans gebruikelijke procedure van voorbereiding door een benoemingscommissie vooraf dient te gaan. Het betreft hier immers een gewichtige zaak, waarmee het niveau van de wetenschapsbeoefening in het betrokken vakgebied ten nauwste is verbonden en waaraan tevens persoonlijke kanten zitten. Zo nodig kunnen bij de benoeming belanghebbenden zich tevoren uitspreken over de eisen die aan de nieuwe hoogleraar of lector moeten worden gesteld. In ieder geval zal de benoemingscommissie de vakgroep waarin de vacature is ontstaan, moeten horen. Evenals thans gebruikelijk is, zal de hoogleraar of lector die opgevolgd gaat worden, in de regel geen deel uitmaken van deze commissie. De samenstelling van de commissie zal van vacature tot vacature verschillen. In het algemeen is echter bepaald dat alleen de leden van het wetenschappelijk corps van hoogste rang — hoogleraren en lectoren — zitting in de commissie kunnen hebben. Ook hier zullen hooggekwalificeerde deskundigen buiten de faculteit een waardevolle inbreng kunnen hebben bij het werk van de commissie.

Indien de faculteitsraad bij het opstellen van zijn advies wenst af te wijken van het voorstel van de benoemingscommissie, voegt hij dit voorstel toe aan zijn beschouwingen. Nadat de raad zich hierover heeft uitgesproken, worden de stukken door het faculteitsbestuur doorgezonden naar het college van bestuur, dat de eigenlijke aanbeveling aan de Kroon opmaakt.

Naar de mening van de ondergetekenden zal de voorbereiding van de benoemingsprocedure in beslotenheid moeten plaatsvinden. Door het voortijdig in de openbaarheid brengen van persoonlijke gegevens van de kandidaten zou immers het recht op privacy kunnen worden aangetast. Bovendien zou door een volledige openbaarheid in de hand worden gewerkt dat de informatie van derden minder volledig of zelfs eenzijdig zal zijn.

De geschetste procedure verzekert, naar de overtuiging van de ondergetekenden, dat voldoende waarborgen zijn geschapen voor de wetenschappelijke deskundigheid van de kandidaat en aandacht is geschonken aan zijn didactische bekwaamheid. Zij menen hiermee een voorstel te hebben gedaan, waarmee de democratisering van de universiteiten en hogescholen en de eisen die gesteld moeten worden ten aanzien van de kwaliteit van hen die met wetenschappelijk onderwijs en onderzoek belast zijn, gebaat zullen zijn. De benoeming van hoogleraren en lectoren zal in het nieuwe stelsel blijven geschieden door de Kroon of door het verenigings- of stichtingsbestuur.

Par. 4. Het faculteitsbestuur.

De bespreking van het bestuursmodel van de faculteit leidt tot de gevolgtrekking dat de verhouding van de faculteitsraad tot het bestuur die is van het algemeen en dagelijks bestuur; het bestuur is belast met de voorbereiding van de raadsvergaderingen en met de bekendmaking en uitvoering van de raadsbesluiten. Uit het feit dat het bestuur optreedt als dagelijks bestuur van de faculteit volgt dat het een zware verantwoordingsplicht jegens die raad heeft. Dit houdt in, dat de raad als uiterste consequentie van het ontbreken of wegvallen van de vertrouwensrelatie individuele bestuursleden of het bestuur in zijn geheel kan afzetten. Als enige beperking hierop wordt in het wetsvoorstel bepaald, dat dit niet kan geschieden binnen bepaalde minimumtermijnen. De motieven voor dit voorstel zijn, dat naar de mening van de ondergetekenden de voorbereiding in nauwere zin en de uitvoering van het te voeren en vastgestelde beleid dienen te geschieden volgens de eisen, die in het algemeen wordt gesteld aangaande het management van elke omvangrijke en ingewikkelde organisatie.

De ondergetekenden verwachten, dat tussen de raad en het bestuur 'n zodanige vertrouwensband zal groeien, dat de raad bereid zal zijn zijn bestuur een ruime armslag te geven. Dit zal in de democratische bestuursstructuur de kwaliteit van het bestuur ten goede komen. In dit verband noemen zij, dat aan de raad de mogelijkheid is gegeven bevoegdheden aan het bestuur te delegeren. Verder noemen zij in dit verband het onderhouden van het contact met de andere faculteiten van de eigen instelling, met het bestuur van de universiteit en met de zusterfaculteiten van de andere universiteiten. Vervolgens kan het tot de taak van het bestuur worden gerekend de raadscommissies bij de uitoefening van hun werkzaamheden terzijde te staan. Op deze wijze heeft de raad de mogelijkheden het bestuur te doen worden tot de spil van het feitelijk bestuursproces van de faculteit.

Uit het gekozen stelsel vloeit voort dat de raad zijn voorzitter en de overige leden van het bestuur kiest (artikel 10). Bij het bepalen van de omvang van het bestuur kan de raad rekening houden met de specifieke eisen en omstandigheden van de faculteit. In kleine faculteiten kan aldus met één bestuurder — de voorzitter — worden volstaan. In het ontwerp is slechts bepaald, dat het maximale aantal bestuursleden vijf is. Gelet op de aard van de werkzaamheden van het bestuur, verdient het aanbeveling dat in ieder geval de meerderheid van het bestuur bestaat uit leden van het wetenschappelijk corps. Opgemerkt dient te worden dat het aanbeveling verdient dat in de bezetting van het bestuur naar continuïteit wordt gestreefd, zodat aan een meerjarige zittingsperiode van de leden van het bestuur beslist de voorkeur is te geven.

Het lijkt de ondergetekenden niet verstandig, het passief kiesrecht voor bestuursleden te beperken tot de leden van de raad, een dergelijk voorschrift zou de keuzemogelijkheden van de leden van het bestuur spoedig te veel kunnen beperken.

Als de raad zijn voorzitter of één of meer dan één ander lid van het bestuur uit zijn midden kiest, zullen deze leden hun lidmaatschap van de raad moeten verliezen en zal in de aldus ontstane vacature(s) moeten worden voorzien.
Teneinde de zuiverheid van de verhoudingen te bewaren, lijkt het derhalve wenselijk dat alle leden van het bestuur slechts met raadgevende stem in de raadsvergadering zitting hebben. Er is overigens van afgezien hierover in het ontwerp een bepaling op te nemen. Een nadere regeling kan aan de instellingen zelf worden overgelaten. In het geval van een éénhoofdig (sub)faculteitsbestuur kan het aanbeveling verdienen dat de dekaan zijn stemrecht in de raad, het enige bestuursorgaan, blijft behouden.
De bepaling in artikel 10, vierde lid, dat aan leden van het faculteitsbestuur een toelage kan worden toegekend, veronderstelt dat één of meer dan één lid zich gedeeltelijk of wellicht zelfs hele dagen aan zijn bestuurstaak kan wijden.

Op de voorzitter van de faculteit wordt in de volgende paragraaf nader ingegaan.

Par. 5. De dekaan van de faculteit

Zoals in par. 4 is uiteengezet, kiest de raad al dan niet uit zijn midden zijn voorzitter. Deze treedt tevens op als het bestuur, of, in het geval de raad een meerhoofdig bestuur wenst, als voorzitter van het bestuur. Hij draagt de titel van dekaan van de faculteit. Van de dekaan moet worden verwacht, dat hij volledig op de hoogte is van alles wat zich in de faculteit afspeelt, dat hij inzicht heeft in de soms tegenstrijdige belangen en de moeilijkheden die daaraan inherent zijn en dat hij in staat is voorstellen te doen, die ook door de betrokkenen worden er-

varen als te zijn in het belang van onderwijs en wetenschapsbeoefening in de faculteit. Met name is hierbij van belang dat de activiteiten van de subfaculteiten van de faculteit in kwestie goed worden gecoördineerd. Hiertoe dient de dekaan gezag te hebben, ontleend aan zijn wetenschappelijke en bestuurlijke capaciteiten.

Voor de vervulling van deze functie komen de hoogst gekwalificeerden van het wetenschappelijk corps in aanmerking. Daarmee zijn in de zin van dit wetsontwerp naast de hoogleraren thans de lectoren bedoeld. In het overgangsstelsel lijkt het juist, op dit punt aan deze beperking vast te houden. Bij algemene maatregel van bestuur zullen nadere regelen worden gesteld omtrent de ontheffing van een zodanig deel van zijn hoogleraars- of lectorstaak als voor de juiste vervulling van zijn bestuursfunctie noodzakelijk is. Evenals in het stelsel van de huidige wet zal de voorzitter volgens regelen, bij algemene maatregel van bestuur te stellen, door de minister een toelage kunnen worden toegekend.

In het ontwerp is echter ook de mogelijkheid geopend dat de faculteitsraad een andere hooggekwalificeerde als dekaan aantrekt. Uitgaande van de gedachte dat het ontbreken van bestuurders die als dagtaak en met voldoende continuïteit het bestuur kunnen uitoefenen als één der gebreken van de huidige bestuursstructuur van de universiteit wordt ervaren — iets wat zowel geldt voor het topniveau als voor het middenniveau — hebben de ondergetekenden het uitdrukkelijk mogelijk willen maken dat met name voor de grotere, meer heterogene faculteiten full-time dekanen kunnen worden aangetrokken. Aangezien onder alle omstandigheden moet worden nagestreefd dat de dekaan het vertrouwen heeft van de faculteitsraad, wordt een regeling voorgesteld waarbij het initiatief voor de benoeming uitgaat van de faculteitsraad, die de voordracht voor de benoeming indient. Om rechtspositionele redenen is daarbij bepaald, dat de benoeming als zodanig zal geschieden door het college van bestuur. Het spreekt vanzelf dat, gezien het risico dat een dekaan na twee jaar — of een wat langere periode — zijn functie kan verliezen, behoorlijke materiële voorzieningen moeten worden getroffen. Een rechtspositieregeling voor de beroepsdekaan, of deze nu afkomstig is uit de universitaire gemeenschap of van buiten is aangetrokken, is onmisbaar. Zonder een dergelijke regeling zou het naar alle waarschijnlijkheid zelfs nauwelijks mogelijk zijn, werkelijk bekwame personen bereid te vinden om het dekenaat op zich te nemen. Bij het doen van dit voorstel is gedacht aan personen die op het wetenschapsgebied hun sporen hebben verdiend en die bereid zijn omstreeks hun 45ste-50ste jaar een tweede, bestuurlijke carrière beginnen. Doordat de full-time dekaan een belangrijk element van continuïteit in het bestuur kan brengen, zal hij een zeer waardevolle steun kunnen zijn bij het opzetten van een beleid op lange termijn en van de onderzoekprogrammering. Zijn aanwezigheid zal de voorzitters van de vak- en werkgroepen in staat stellen, hun tijd zoveel mogelijk aan onderwijs en wetenschap te besteden.

Uit het voorgaande blijkt, dat aan de dekaan van de faculteit in het wetsontwerp een veel belangrijker plaats wordt toegedacht dan de huidige voorzitter van de faculteit formeel en in feite bezit.

De ondergetekenden spreken hierbij de verwachting uit, dat de faculteitsraden de verschillende mogelijkheden zullen gebruiken, die naar hun oordeel belangrijke verbeteringen betekenen in vergelijking met de Wet op het wetenschappelijk onderwijs en die het gehalte van het democratisch bestuur zullen begunstigen.

HOOFDSTUK IV

Het bestuur van de universiteit

Eerder in deze toelichting (in hoofdstuk I, par. 7) hebben de ondergetekenden uiteengezet, waarom naar hun mening het geldende dualistische bestuursstelsel behoort te worden vervangen door eenheid van bestuur aan de top van de universiteit.

Op die plaats hebben zij tevens aangegeven, om welke redenen zij het wenselijk hebben gevonden een doorzichtiger bestuursvorm voor te stellen dan die welke uit de nota kon worden opgemaakt.

Volgens het wetsvoorstel zullen aan de top van de universiteit twee bestuursorganen optreden. Hierbij moet één ervan — de universiteitsraad — worden gezien als het algemeen bestuur dat de bevoegdheid bezit tot regeling en bestuur van de zaken van de universiteit als geheel voor zover niet bij of krachtens de wet opgedragen aan het tweede orgaan — het college van bestuur — dat vooral als dagelijks bestuur fungeert en als zodanig een aantal in de wet omschreven eigen bevoegdheden bezit. De ondergetekenden menen, dat deze constructie en de voorgestelde uitwerking ervan volledig recht doen aan de idee van de zelfbesturende universitare gemeenschap.

Par. 1. De universiteitsraad

Als beginsel is gesteld, dat het hoogste orgaan van deze gemeenschap als algemeen bestuur optreedt. Dit houdt in, dat de universiteitsraad — binnen het kader door de wet gesteld — als interne wetgever van de universiteit fungeert, doordat hij het bestuursreglement vaststelt en richtlijnen kan geven ten aanzien van onderwijs en onderzoek ter bevordering van de coördinatie.

Dit laatste omdat als uitvloeisel van de algemene taak van de raad, namelijk doen wat in het belang van de gehele universiteit is, de coördinatie van de taken van de eenheden van het middenniveau, die in grote mate zelfstandig zijn, van groot belang is. De positie van de raad is duidelijk gemarkeerd door het voorstel in dit ontwerp dat de raad de begroting van de universiteit vaststelt en de opstelling van het ontwikkelingsplan en het financieel schema verzorgt.

Voorts zijn — als consequentie van het voorgaande — in het ontwerp nog een aantal andere taken uitdrukkelijk aan de raad opgedragen, zoals het goedkeuren van de (sub)faculteitsreglementen (artikel 9, tweede lid), het goedkeuren van de door de (sub)faculteiten vastgestelde totale cursusduur en de eisen voor colloquia docta (artikel 9, vierde lid), het goedkeuren van delegatiebesluiten van faculteitsraden als bedoeld in de artikelen 13 en 14, het opmaken van een aanbeveling ten aanzien van de benoeming door de Kroon van de niet uit de universitaire gemeenschap afkomstige leden van de universiteitsraad (artikel 22, derde lid), de zorg voor de studentenvoorzieningen (artikel 29), het kiezen van één lid of twee leden van het college van bestuur en het overleg met de Kroon over de benoeming van de overige leden van het bestuur (artikel 31, derde en vierde lid), het adviseren over doctoraten honoris causa (artikel 35, vierde lid), het vaststellen van een regeling tot bescherming van de rechtsorde in de universitaire gemeenschap (artikel 39) en het aanwijzen van de leden die namens de universiteit zitting hebben in de Academische Raad (artikel 40, derde lid).

In dit verband moet aanstonds melding worden gemaakt van het bepaalde in artikel 32, tweede lid, dat het college van bestuur de vergaderingen van de raad voorbereidt en aldus tevens de voorbereidingen verzorgt van de aldaar te nemen besluiten — zowel op het gebied van onderwijs en wetenschap als op het terrein van het financieel-economisch bestuur — en deze besluiten daarna uitvoert. Verwacht mag worden dat de raad zich bij de uitoefening van zijn bestuursbevoegdheden in een aantal gevallen zal laten bijstaan door al dan niet uit zijn midden benoemde commissies.

De ondergetekenden onderscheiden in de universiteitsraad twee categorieën leden: uit de universitaire gemeenschap afkomstige personen, en niet uit deze gemeenschap afkomstige leden. Ten aanzien van de verhouding van de vertegenwoordigers van de universitaire geledingen merken zij op, dat een exacte weging van de stemverhouding van de geledingen bijzonder moeilijk is. Zoals ook reeds blijkt uit de structuurrapporten die door de universiteiten werden opgesteld, heerst op dit punt een grote verscheidenheid van mening. Erkend moet worden, dat eerst in de praktijk zal kunnen blijken welke zetelverdeling de beste resultaten voor de universiteit zal opleveren.

Om deze reden hebben de ondergetekenden getracht, een zo soepel mogelijke bepaling in de wet op te nemen. Zij menen, dat dit belangrijke punt — evenals bij de faculteitsraad — niet geheel aan de universiteiten zelf kan worden overgelaten, mede omdat het ten nauwste verband houdt met de deugdelijkheid van het universitair bestuur. Derhalve hebben zij gekozen voor een bepaling, neergelegd in artikel 22, tweede lid, waarin is gesteld, dat een paritaire samenstelling de uiterste grens vormt; dat wil zeggen, dat het wetenschappelijk personeel ten minste een derde en de studenten en het niet-wetenschappelijk personeel ten hoogste een derde van de zetels kunnen hebben, die bestemd zijn voor de raadsleden, die uit de universitaire gemeenschap afkomstig zijn.

Anders dan bij de samenstelling van de faculteitsraad, zouden de ondergetekenden zich er dus mee kunnen verenigen indien een instelling bij de samenstelling van de universiteitsraad zou kiezen voor een paritaire samenstelling, zodat de universitaire geledingen gelijkelijk zijn vertegenwoordigd. Hun voorstel hangt ten nauwste samen met hun opvattingen over de verhouding tussen het topniveau en het middenniveau in het algemeen. In de universiteitsraad zal immers de meer algemene problematiek worden behandeld, zodat het, meer dan bij de faculteitsraad, voor de hand ligt uit te gaan van de gedachte, dat een gelijk aantal vertegenwoordigers van elke geleding de gelijkwaardigheid van iedere geleding tot uitdrukking brengt bij het dragen van de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor de universiteit als geheel. De geledingen verkeren in die zienswijze ten aanzien van de meer algemene problemen eerder in een enigszins gelijke positie dan bij de

meer specifieke problemen van de faculteitsraad. Dit sluit niet uit, dat de ondergetekenden er begrip voor hebben, indien aan een universiteit zou worden gekozen voor een zwaardere vertegenwoordiging van het wetenschappelijk personeel, op grond van de overweging, dat er toch nog altijd een belangrijk verschil in deskundigheid en ervaring bestaat tussen de leden van het wetenschappelijk personeel enerzijds en de studenten en het niet-wetenschappelijk personeel anderzijds.

In beginsel zou de zittingsduur van de leden van de raad twee jaar dienen te zijn, een tijd die ten minste nodig is om een eigen beleid te kunnen ontwikkelen. Een verplichte langere zittingsduur zou personen kunnen afschrikken om zich beschikbaar te stellen. In het midden is gelaten, of jaarlijks de helft van de raad zal worden gekozen (waar de voorkeur aan gegeven moet worden) dan wel dat ééns in de twee jaar de raad in zijn geheel wordt gekozen. Een uitzondering is gemaakt voor de studenten, voor wie een zittingstermijn van een jaar is voorgeschreven. Het kiesreglement zal ten aanzien van de herkiesbaarheid nadere regelen moeten geven.

Ten aanzien van de omvang van de raad kan worden opgemerkt, dat vermeden dient te worden dat de raad te klein van omvang zou zijn. Om een enigszins redelijke spreiding over de verschillende faculteiten te krijgen lijkt een minimum van 20 leden gerechtvaardigd. Aan de andere kant lijkt bij overschrijding van een bovengrens van 60 leden de werkbaarheid van de raad onvoldoende verzekerd te zijn. Dit maximum is in het ontwerp neergelegd in artikel 22, eerste lid. De regeling van de exacte omvang van de raad is overgelaten aan de bestuursreglementen van de universiteiten.

Zoals elders is toegelicht, bestaan voor de verkiezing van de vertegenwoordigers van de geledingen in beginsel twee stelsels (met een aantal mengvormen): directe verkiezingen uit en door de geledingen (met als variant een zekere contingentering van het aantal zetels dat per faculteit kan worden bezet) of indirecte verkiezing door de faculteitsraden. Bovendien kan men zich een combinatie van beide grondsystemen denken. Aan beide stelsels zijn bezwaren verbonden. Hoewel een stelsel van indirecte verkiezingen eerder in de universitaire structuur met een opbouw van de basis af lijkt te passen, hebben de ondergetekenden toch gemeend, advies te moeten vragen aan een werkgroep ad hoc die de vraag van de definitieve keuze van het kiesstelsel moet bestuderen en de kiesprocedure moet uitwerken. In een later stadium van de behandeling van dit ontwerp hopen zij op dit punt terug te komen.

Wel wordt in het ontwerp reeds voorgesteld, dat de raad moet zijn samengesteld met inachtneming van het beginsel van een gelijkwaardige vertegenwoordiging van de faculteiten (artikel 22, tweede lid). Voorkomen dient te worden, dat bepaalde studierichtingen sterk de overhand zouden hebben en dat daardoor andere studierichtingen niet of nauwelijks vertegenwoordigd zouden zijn. Een procedure, waarbij de universiteitsraad zonder nadere beperkingen rechtstreeks uit en door de geledingen wordt verkozen, zou tot een dergelijk resultaat kunnen leiden. Dit zou sterk afbreuk doen aan de gedachte, dat de universiteitsraad moet worden beschouwd als de vertegenwoordigers van de universitaire gemeenschap in haar geheel.
Met het begrip „gelijkwaardige vertegenwoordiging" wordt uitgedrukt, dat elke faculteit in elk geval vertegenwoordigd dient te zijn, en wel met inachtneming van de omvang van die faculteit. Het begrip 'gelijkwaardig' laat meer ruimte dan 'evenredig', dat te zeer wijst in de richting van mathematische verdeelsleutels.

In de opzet van het ontwerp (artikel 22, derde lid) is ten minste een zesde van het aantal zetels bestemd voor personen die niet uit de universitaire gemeenschap afkomstig zijn. Op de redenen die de ondergetekenden tot dit voorstel hebben gebracht zijn zij ingegaan in Hoofdstuk I, par. 4.

Volgens het wetsontwerp komt de raad toe, het aantal van deze leden vast te stellen. De niet-universitaire leden worden voor ten minste twee jaar benoemd door de Kroon, onderscheidenlijk het verenigings- of stichtingsbestuur, na overleg met de universiteitsraad. De raad kan dus zijn gevoelens naar voren brengen over de persoon van de niet-universitaire leden. Omdat de keuze van deze leden nauw samenhangt met de aard van de instelling, verwachten de ondergetekenden, dat in vele gevallen initiatieven voor die keus door de raad zelf zullen worden ontwikkeld.

Uit de gekozen bestuursopbouw van de top vloeit voort, dat de raad zijn voorzitter kiest. In die keuze is hij geheel vrij. Zo zou de raad een lid van het college van bestuur tot voorzitter kunnen kiezen, alhoewel dit naar de mening van de ondergetekenden gemakkelijk tot een ongewenste vermenging van verantwoordelijkheden kan leiden. Indien de raad een ander, al dan niet uit zijn midden, voor deze functie kiest, ligt het in verband met het karakter van de werkzaamheden van de raad voor de hand, dat het voorzitterschap aan een lid van het wetenschappelijk personeel toevertrouwd zal worden.

De voorzitter van de raad heeft het recht, ter bevordering van een goede coördinatie, de vergaderingen van het college van bestuur bij te wonen (artikel 31, zesde lid).

Over de werkwijze van de universiteitsraad is eenzelfde bepaling opgenomen als voor de faculteitsraad is voorgesteld en elders (in Hoofdstuk III, par. 2) is toegelicht.

Par. 2. Het college van bestuur

Aanhakend op hetgeen als uitgangspunt is opgemerkt over de verhouding van de beide toporganen — de universiteitsraad en het college van bestuur — (Hoofdstuk I), onderstrepen de ondergetekenden, dat de eenheid van bestuur aan de top van de universiteit met zich brengt, dat een einde wordt gemaakt aan de thans bestaande verdeling van bestuursbevoegdheden over twee organen, waarbij het ene orgaan in het bijzonder bevoegd is tot de ene deeltaak en het andere orgaan tot de andere deeltaak.

Dit houdt echter niet in, dat in het stelsel van dit wetsontwerp een verdeling van werkzaamheden tussen de beide nieuwe toporganen achterwege zou moeten blijven. Dit is evenwel een verdeling waarbij beide bestuursorganen bevoegd zijn tot de bestuurstaak als geheel, echter ieder op zijn eigen wijze. De raad voert als hoogste orgaan het algemeen bestuur en is derhalve belast met de algemene beleidsbepaling, binnen het kader waarvan het college van bestuur zijn eigen bestuursbevoegdheden moet uitoefenen. De verantwoordelijkheid van de universitaire gemeenschap ten opzichte van de staatsgemeenschap zal naar de mening van de ondergetekenden moeten lopen via het college van bestuur. Hieruit volgt, dat het college van bestuur verantwoording verschuldigd zal zijn aan de minister. Deze verantwoordelijkheid is in het ontwerp geconcretiseerd in een plicht om inlichtingen aan de minister te verstrekken.

Zoals al is uiteengezet, worden de taken van het college van bestuur gezien als taken van het dagelijks bestuur. Bij de bepaling van die taken kan niet worden voorbijgegaan aan een aanduiding van de verantwoordelijkheden in het algemeen die de universiteit als doelorganisatie heeft ten opzichte van de gehele gemeenschap. Eén van die verantwoordelijkheden is de zorg, dat het bestuursproces van onderwijs- en wetenschapsbeoefening zich zo doelmatig mogelijk voltrekt. In een democratisch opgebouwde doelgemeenschap betekent dit dat de uitvoering van het vastgestelde beleid — met behulp van de middelen die de rijksgemeenschap ter beschikking stelt — deskundig, doelmatig en slagvaardig dient te geschieden. Deze overwegingen hebben ertoe geleid, een aantal taken van het college van bestuur in het wetsontwerp (artikel 32, tweede lid) neer te leggen. Met deze wettelijke attributie zal tevens de rechtszekerheid tegenover derden zijn gediend. Deze bevoegdheden hebben met name betrekking op de zorg voor de financiën, de roerende en onroerende zaken en het personeelsbeleid, alsmede op het toezicht. Ook ten aanzien van deze categorie bestuursbevoegdheden zal het college van bestuur jegens de raad een verantwoordingsplicht dienen te bezitten; het dient de raad de gevraagde inlichtingen te verstrekken.

In artikel 32, tweede lid, van het ontwerp is een omschrijving gegeven van de taken en bevoegdheden van het college van bestuur.

Bij de beschouwing van deze opsomming moet wel worden bedacht, dat het budgetrecht in zijn volle omvang bij de universiteitsraad berust, die immers de begroting vaststelt. Ook kan het college van bestuur alleen personeelsleden benoemen binnen de grenzen die de begroting stelt.

Volgens het ontwerp zal het college van bestuur bestaan uit drie of vijf leden. Het aantal wordt voor elke instelling nader bepaald door de Kroon of het verenigings- of stichtingsbestuur. Bij de samenstelling van het college zal rekening moeten worden gehouden met de noodzaak dat in dit college deskundigheid zowel op het terrein van onderwijs en wetenschap als op het gebied van het financieel beheer aanwezig dient te zijn.

Slechts op deze wijze zal het college van bestuur volledig op zijn taak berekend zijn en zal het de tweezijdige verantwoordelijkheid in zijn volle omvang kunnen dragen. Dit lijkt het best verwezenlijkt te worden, indien in het college van bestuur zitting zullen hebben 1, onderscheidenlijk 2 leden, door de universiteitsraad gekozen uit het wetenschappelijk corps in vaste dienst voor tenminste twee jaar en 1, onderscheidenlijk 2 leden, door de Kroon na overleg met de raad benoemd voor een door de Kroon te bepalen termijn. Tenslotte zal de rector magnificus ambtshalve deel uitmaken van het college. Deze zal

op de hierna aan te geven wijze worden benoemd uit een voordracht van tenminste twee hoogleraren, opgemaakt door het college van dekanen. De ondergetekenden menen, dat zowel de gekozen als de benoemde leden van het college van bestuur voor een bepaalde minimumtermijn zitting dienen te hebben. Op deze wijze wordt de stabiliteit bereikt, die voor het college van bestuur noodzakelijk is om zijn tweezijdige verantwoordelijkheid te kunnen dragen.

De leden van het college zullen hooggekwalificeerde bestuurders dienen te zijn, die naast hun bestuurstaak geen andere gehonoreerde werkzaamheden van enige omvang zullen kunnen verrichten. Dit geldt evenzeer voor de leden, gekozen door de universiteitsraad. Omdat het lidmaatschap van het college van bestuur in de regel een volledige dagtaak betekent en omdat de zuiverheid van de verhoudingen bewaard dient te blijven, zullen de leden van het college van bestuur geen binding meer kunnen hebben met de faculteit waar zij uit afkomstig zijn. De raad kan leden uit zijn midden tot lid van het college van bestuur kiezen. De ondergetekenden menen, dat deze leden alsdan zullen moeten bedanken voor het lidmaatschap van de raad, teneinde een ongewenste vermenging van verantwoordelijkheid te voorkomen en een verschil in positie tussen de gekozen en de benoemde leden te vermijden. Overigens kan worden aangenomen, dat de leden van het college van bestuur toegang zullen hebben tot de vergaderingen van de raad; zij zullen dan een raadgevende stem hebben.

Het overleg met de universiteitsraad over de leden van het bestuur die door de Kroon worden benoemd verzekert, dat de universiteit geen bestuurders krijgt opgedrongen ten aanzien van wie het ontbreken van een goede samenwerking met de raad aanstonds duidelijk zou zijn. Deze constructie houdt in, dat in ieder geval de meerderheid in het college van bestuur wordt gevormd door wetenschapsmensen. De ondergetekenden vinden dit van groot belang, omdat hierdoor een genoegzame inbreng is verzekerd voor de behartiging van de onderwijs- en wetenschapstaken van het bestuur.

Eerder is reeds uiteengezet, dat het ter verzekering van de continuïteit noodzakelijk is, de dagelijkse leiding van de universiteit toe te vertrouwen aan bestuurders die althans voor een bepaalde minimumtijd onafzetbaar zijn en niet door de raad naar welgevallen kunnen worden ontslagen. In dit verband wordt nog eens onderstreept, dat bij de contacten binnen en buiten de universiteit een ruime algemene ervaring binnen het centrale bestuur van de universiteit van groot belang is. Een gefundeerde positie van de leden van het college van bestuur verzekert — anders dan bij steeds wisselende bestuursleden het geval zou zijn — óók, dat het administratieve apparaat van de universiteit niet een te grote invloed krijgt.

Ter verduidelijking wordt nog opgemerkt, dat het college van bestuur als geheel en dus niet alleen de door de raad gekozen, onderscheidenlijk de door de Kroon benoemde leden de verantwoordelijkheid tegenover de raad, onderscheidenlijk tegenover de minister draagt. Een verschil in positie van de gekozen en benoemde leden zal in de praktijk nauwelijks bestaan. Zij zullen een gelijke en passende salariëring moeten krijgen.

De voorzitter van het college van bestuur wordt benoemd door de Kroon uit de leden van dit college. Hij vertegenwoordigt de universiteit in en buiten rechte.

Het college van bestuur zal als dagelijks bestuur vanzelfsprekend de vergaderingen van de universiteitsraad bijwonen. Ter waarborging van een goede communicatie zal de voorzitter van de raad de vergaderingen van het college van bestuur kunnen bijwonen; hij bezit alsdan een raadgevende stem. Het ligt voor de hand dat in het college van bestuur een portefeuilleverdeling tot stand komt. Deze verdeling kan van instelling tot instelling verschillen. Zij zal geen afbreuk mogen doen aan het collegiaal karakter van het bestuur.

Par. 3. Het college van dekanen

Bij de toelichting over het college van dekanen brengen de ondergetekende nogmaals het eerste uitgangspunt van de nota en het wetsontwerp in herinnering: opbouw van de basis af. Omdat de universiteit een doelgemeenschap is, mag dit niet tot de conclusie leiden dat hogere organen slechts bestaan bij de gratie van lagere organisatie-eenheden, maar wel dat hogere organen slechts beperkte bevoegdheden tot inmenging in lagere organen hebben. Omgekeerd geldt, dat het voor de lagere eenheden van groot belang is te weten, op welke wijze de hogere organen van de hun toekomende bevoegdheden gebruik willen maken. Deze gedachtengang is vooral van belang voor het aangeven van het middenniveau, de faculteit enz. en het topbestuur van de universiteit. De middenniveaus verzorgen de organisatie en coördinatie van de doelgerichte activiteiten, het topniveau heeft de algemene beleidsbepaling tot taak. Bij het voorbereiden van dit laatste kunnen de gecoördineerde werkniveaus niet worden gemist.

Nu de senaat en het college van rector en assessoren zullen verdwijnen, is behoefte aan een nieuw geïnstitutionaliseerd kader van overleg tussen de faculteiten en subfaculteiten, mede ten behoeve van het universiteitsbestuur.

Om deze redenen hebben de ondergetekenden voorgesteld het college van dekanen in te stellen, dat wordt gevormd door de gekozen voorzitters van de faculteiten en subfaculteiten.

In de eerst plaats wordt het college gezien als het centrale adviesorgaan ten behoeve van het universiteitsbestuur. Het brengt derhalve desgevraagd, maar óók uit eigen beweging adviezen uit met betrekking tot de organisatie en coördinatie van onderwijs en onderzoek.

De ondergetekenden achten het van belang, dat de universiteitsraad verplicht is bij het vaststellen van richtlijnen voor de organisatie van het wetenschappelijk onderwijs en de wetenschapsbeoefening in de faculteiten het college van dekanen te horen.

Nu de bevoegdheden van de senaat onder de nieuwe structuur zijn weggevallen, moest worden voorzien in de daardoor ontstane lacune op het gebied van de promotie. De ondergetekenden zijn van mening dat het college van dekanen, dat terzake geacht kan worden het wetenschappelijk corps in zijn geheel te vertegenwoordigen, het meest geschikte orgaan is om de bevoegdheid tot het toekennen van doctoraten formeel over te nemen. Deze bevoegdheid betreft eveneens het doctoraat honoris causa. Aangezien het verlenen van een doctoraat honoris causa niet steeds op grond van uitsluitend wetenschappelijke kwaliteiten geschiedt, ligt het voor de hand dat het hoogste orgaan waarin de universitaire gemeenschap is vertegenwoordigd, de universiteitsraad, voor het verlenen van dit universitair eerbetoon wordt gehoord.

Par. 4 Rector magnificus

De ondergetekenden zijn de mening toegedaan, dat er ook — of misschien wel juist — in de democratisch opgebouwde universiteit vele redenen bestaan de functie van rector magnificus te handhaven. Hij is de representant van de onderwijs- en wetenschapsorganisatie, die de kern van de universiteit uitmaakt en hij zal dat blijven. Onverlet blijft derhalve de regel, dat de rector magnificus de universiteit in het verkeer met andere universiteiten in binnen- en buitenland vertegenwoordigt.

Vergeleken met de Wet op het wetenschappelijk onderwijs zal de functie van rector magnificus onder de nieuwe structuur nog meer inhoud krijgen.

Voor de rector magnificus geldt dat hij zijn functie slechts kan uitoefenen, als hij het vertrouwen heeft van de gehele universitaire gemeenschap. In het ontwerp is er naar gestreefd de voorwaarden daarvoor door middel van de benoemingsprocedure te scheppen. De ondergetekenden hebben gemeend te moeten vasthouden aan het beginsel, dat de rector magnificus een gewoon hoogleraar is en dat hij door de Kroon benoemd wordt. De voordracht voor de benoeming wordt echter opgemaakt door het college van (de gekozen) dekanen. Het college is daarbij vrij een hoogleraar al dan niet uit zijn midden voor te dragen. In geval echter een dekaan als rector magnificus zou worden benoemd, zal hij als dekaan van zijn faculteit moeten aftreden. Wat het topniveau betreft is bovendien overleg met de universiteitsraad, als het vertegenwoordigend lichaam van de universitaire gemeenschap noodzakelijk.

Volgens het ontwerp zal de rector optreden als voorzitter van het college van dekanen. Door de voorgestelde bepaling, dat de rector magnificus uit hoofde van zijn functie tevens lid is van het college van bestuur, wordt de gewenste schakel gelegd tussen het college van dekanen, waarin de belangen van de faculteiten aan de orde komen, en het topniveau. Het ligt voor de hand dat, indien in het college van bestuur wordt overgegaan tot een verdeling van portefeuilles, aan de rector de portefeuille of één van de portefeuilles op het gebied van onderwijs en onderzoek zal worden toevertrouwd.

HOOFDSTUK V

Geschillen, rechtsbescherming en de handhaving van gedragsregels

Er moet gelegenheid bestaan om geschillen over onderwijs en wetenschapsbeoefening, indien zij niet in der minne kunnen worden opgelost, voor te leggen aan een hoger orgaan. In dit ontwerp is dan ook voorzien in een beroep op de faculteitsraad, indien het bestuur van de vakgroep meent zich niet te kunnen neerleggen bij de beslissing van de voorzitter (art. 18, zevende lid). Ook laat zich denken, dat een besluit van de faculteitsraad ter discussie wordt gesteld in de universiteitsraad.

Van dergelijke algemene geschillen die het beleid betreffen, moeten individuele geschillen tussen leden van de universitaire gemeenschap worden onderscheiden. Vaak zullen zij in geschillen over onderwijs en

wetenschapsbeoefening hun oorsprong vinden en zal het niet steeds goed mogelijk zijn uit te maken waar de grens ligt. In elk geval achten de ondergetekenden het, gelet ook op de gedachten die zijn ontvouwd in de regeringsnota over het ombudsman-vraagstuk (zitting 1968-1969 — 9925), wenselijk in het kader van dit wetsontwerp aandacht te besteden aan het voorkomen en oplossen van persoonlijke conflicten binnen de universitaire gemeenschap. Zij gaan er daarbij van uit, dat dergelijke conflicten in eerste aanleg zullen worden voorgelegd aan organen en personen binnen de gemeenschap zelf. Zo weet nogal eens de rector magnificus te voorkomen dat bepaalde geschillen zich verscherpen. Ook studentendekanen en anderen slagen er vaak in de gemoederen te kalmeren. Op die weg moet worden voortgegaan. Alleen rijst de vraag, of de universiteitsraad er niet verstandig aan doet ter zake een regeling te treffen en een duidelijke, voor iedereen kenbare, rechtsgang te ontwerpen. In het systeem van het ontwerp past het de beantwoording van een dergelijke vraag aan dit hoogste universitaire orgaan over te laten.

Wèl behoort in de wet te worden voorzien in een beroepsmogelijkheid buiten de universiteit of hogeschool. De ervaring leert namelijk, dat behoefte bestaat aan personen of colleges die in geen enkel opzicht bij het geschil betrokken zijn en die de betrokkenen ook niet of nauwelijks kennen. Daarom wordt (in artikel 37) voorgesteld, dat de Academische Raad een college instelt dat zich met dit soort zaken kan bezighouden. Over de samenstelling van dit college behoeft nu niet te worden beslist. Ook de procedure en bevoegdheden kunnen door de Academische Raad worden aangegeven. In elk geval zal het college niet in staat zijn, bepaalde beslissingen teniet te doen. Het zal niet méér kunnen doen dan medewerken aan de oplossing van geschillen, bijv. door het bewerkstelligen van een schikking of het uitbrengen van een rapport waarin bepaalde suggesties worden gedaan.

Voor een samenloop van de geschillenregeling, bedoeld in artikel 37, met de regeling van het recht van beroep op de ambtenarenrechter, neergelegd in de Ambtenarenwet 1929, behoeft niet te worden gevreesd, daar de eerstbedoelde regeling slechts beoogt een voorziening te treffen voor geschillen waarbij geen beroep op de ambtenarenrechter open staat.

In de nota is in artikel 38 speciaal aandacht gevraagd voor de positie van de studenten, in die zin dat hun rechtsbescherming wordt verhoogd, vooral in het kader van de beoordeling van de studieresultaten. Is hetgeen bij het vorige artikel is voorzien en aangetekend vooral van belang voor de positie van de studenten (en andere leden van de universitaire gemeenschap) in het algemeen, artikel 38 ziet op de situatie dat de student gerechtvaardigde klachten heeft over de wijze waarop hij is geëxamineerd of over de beoordeling van de examenresultaten. Hoewel juist de laatste tijd de examenprocedures aan ingrijpende veranderingen worden onderworpen en de kans op misverstanden en onbillijkheden bij het examineren daardoor afneemt, zal behoefte blijven bestaan aan de mogelijkheid van redres. Dit zal in het stelsel van het wetsontwerp moeten worden gevonden bij de faculteit die voor de behandeling van het beroep een commissie instelt.

De faculteit is vrij in de samenstelling van deze commissie. Verwacht mag worden, dat er ten minste één lid van het wetenschappelijk personeel en één student in zullen worden opgenomen. Ook de regeling van taak en bevoegdheden wordt overgelaten. Het wetsontwerp schrijft slechts voor, dat de commissie kan bepalen dat het tentamen of examen wordt overgedaan. De vragen of dezelfde examinator dan wel een ander met het afnemen van dit nader examen of tentamen wordt belast en of zulks in het bijzijn van leden van de commissie of anderen moet plaatsvinden, laat zich in het algemeen moeilijk beantwoorden.

Opgemerkt zij nog dat onheus optreden van de examinator reden kan zijn om overeenkomstig artikel 39 op te treden. Men mag aannemen dat van deze wetenschap en van het bestaan van de procedure ex artikel 38 een sterk preventieve werking zal uitgaan en dat misstanden bij het examineren zullen verdwijnen.

Men is het er in het algemeen over eens, dat het bestaande academisch tuchtrecht sterk verouderd is én niet-voldoet. Dat studenten kunnen worden berecht door leden van de senaat, dus door een college waarin zij zelf niet zijn vertegenwoordigd, strijdt met de moderne inzichten omtrent tuchtrechtspraak.

Dit betekent overigens niet, dat tuchtrecht kan worden gemist. Integendeel, er zal niet ontkomen kunnen worden aan een nieuw tuchtrecht waaraan in beginsel alle leden van de universitaire gemeenschap onderworpen zijn. Er kunnen zich immers inbreuken op de universitaire orde voordoen die niet anders dan tuchtrechtelijk kunnen worden afgedaan. Voor een strafrechtelijke vervolging en berechting zal niet altijd voldoende reden zijn. Een gereglementeerd optreden door een orgaan van de gemeenschap waarin de overtreding is begaan, kan geboden zijn, al was het alleen maar omdat daaraan in elk geval de voorkeur moet worden gegeven boven reacties die, omdat zij niet zijn gereglementeerd, onbillijk kunnen zijn en tot ongewenste gevolgen kunnen leiden. Zelfs kan op goede gronden worden gesteld, dat aan de handhaving van bepaalde gedragsregels zekere positieve voordelen zijn verbonden. Nu geëxperimenteerd gaat worden met een universitaire gemeenschap die zich in verschillende opzichten van andere gemeenschappen onderscheidt, zullen zich opvattingen en normen gaan vormen die, willen zij geëerbiedigd worden, zo nodig een uitdrukkelijke erkenning moeten kunnen krijgen en die moeten kunnen leiden tot maatregelen tegen diegenen die zich daaraan niet willen houden. Aldus kan een bijdrage tot het goed functioneren van de universitaire gemeenschap worden geleverd.

Intussen is op dit ogenblik nog allerminst duidelijk om welke opvattingen en normen het gaat en welke inhoud daaraan moet worden gegeven. Op het punt van de procesgang laten zich verschillende oplossingen denken. Mede daarom kan de uitwerking geredelijk aan de universiteitsraad worden overgelaten. In het ontwerp is wel (in artikel 39) bepaald, dat de universiteitsraad deze regeling binnen een jaar na de inwerkingtreding van deze wet dient vast te stellen. In een dergelijke regeling zal onder meer moeten worden voorzien in onderwerpen als de rechtsgang van het geding alsmede de samenstelling en bevoegdheden van het universitaire tuchtcollege. Alleen de maatregelen die kunnen worden opgelegd en het hoger beroep moeten in de wet worden vastgelegd. Wat dit hoger beroep betreft, is afgestapt van de huidige regeling dat beroep mogelijk is op de minister. Het lijkt beter voor deze taak een college bij de Academische Raad aan te wijzen.

Het is niet ondenkbaar, dat een overtreding van gedragsregels als bedoeld in het eerste lid van artikel 39 door personeel van de universiteit tevens kan worden aangemerkt als plichtsverzuim in de zin van het door hen geldende ambtenarenreglement, arbeidsovereenkomstenbesluit of overeenkomstig personeelsreglement. Daar de regelingen die in deze reglementen en besluiten met betrekking tot disciplinaire straffen zijn uitgewerkt dienen te prevaleren boven de regeling van artikel 39, is aan het slot van het eerste lid de werking van het artikel beperkt tot overtredingen, die niet door het ambtelijke disciplinaire strafrecht worden bestreken.

HOOFDSTUK VI

Academische Raad

De kritiek tegen bepaalde aspecten van het universitaire bestel heeft zich mede gericht op de Academische Raad. Ofschoon de ondergetekenden begrip hebben voor deze kritiek en haar ten dele onderschrijven, stellen zij er niettemin prijs op de aandacht te vestigen op het vele en belangrijke werk dat de raad in de negen jaren van zijn bestaan heeft verricht. Behalve aan talrijke adviezen, welke de raad in die periode heeft uitgebracht, dient te worden gedacht aan de belangwekkende rapporten, die, zij het niet in gelijke mate, een waardevolle bijdrage hebben geleverd tot de meningsvorming op verscheidene gebieden van de ingewikkelde universitaire problematiek. Zij zijn van mening, dat de bezwaren, die — ten dele terecht — tegen de Academische Raad worden aangevoerd, mede hun oorzaak vinden in de bepalingen in de Wet op het wetenschappelijk onderwijs die van meet af aan een belemmering hebben gevormd voor de ontplooiing van de raad tot een gezaghebbend interuniversitair orgaan. In dit verband is het nuttig, een korte schets te geven van hetgeen aan de totstandkoming van die bepalingen is vooraf gegaan. De Staatscommissie tot reorganisatie van het hoger onderwijs, de commissie-Reinink, die in 1949 haar rapport uitbracht, had voorgesteld naast de meer zelfstandig wordende universiteiten een Hoge Academische Raad in het leven te roepen. Het zou een interuniversitair orgaan zijn dat een belangrijke adviserende taak zou hebben, maar dat tevens en zelfs in de eerste plaats coördinerend zou moeten optreden bij de behandeling van die onderwerpen waarvoor samenwerking van alle universiteiten nodig is. De commissie-Van der Pot ging in dit opzicht reeds minder ver dan de voorstellen van de commissie-Reinink.

De wetgever van 1960, heeft ten slotte volstaan met het in het leven roepen van een Academische Raad die sterk afweek van de Hoge Academische Raad, die de commissie-Reinink voor ogen stond.

De reden waarom het interuniversitaire orgaan betrekkelijk geringe mogelijkheden tot coördinatie werden geboden, moet, naar de mening van de ondergetekenden vooral worden gezocht in de vrees in de universitaire kringen dat een sterke Academische Raad een beknotting zou betekenen van de autonomie die aan elke universiteit afzonderlijk zou worden toegekend. Toen de wetgever in 1960 de Academische Raad in het leven riep, heeft hij zich dan ook op het standpunt gesteld dat het voldoende was aan het bestaande contact tussen de universi-

teiten en hogescholen (bedoeld werd het Interuniversitair Contactorgaan) vastere vorm en uitbreiding te geven. Het groeiproces, dat een zodanige raad zou moeten doormaken, zou niet van den beginne af in gevaar mogen worden gebracht door hem een taak en een structuur te geven, die in het licht van de toen bestaande verhoudingen en opvattingen als te zwaar zouden moeten worden aangemerkt.

Dit groeiproces is in de achter ons liggende jaren niet in de juiste richting gegaan. Het vele en verdienstelijke werk van de raad heeft niet geleid tot de resultaten die men er van had verwacht. Als belangrijke oorzaken van deze teleurstellende ontwikkeling beschouwen de ondergetekenden ten eerste de omstandigheid dat de leden van de raad er in het algemeen grote moeite mee hadden het belang van het universitaire onderwijs in Nederland, te doen prevaleren boven dat van de eigen instelling, en in de tweede plaats dat de leden zich vrijwel zonder uitzondering op het standpunt stelden dat zij bij hun beschouwingen en meningsuitingen geheel à titre personnel spraken. Dat de universiteiten zich niet alleen juridisch, maar ook moreel in het geheel niet gebonden achtten aan hetgeen de door hen zelf aangewezen leden in de raad naar voren brachten, ontnam aan de adviezen van de raad een groot deel van hun waarde en maakte de raad tot een college met een te gering gezag. Eerst in de laatste tijd wint de overtuiging veld, dat het uitbrengen van — zo mogelijk — gemeenschappelijke adviezen aan de Minister geacht moet worden in het belang te zijn van het gehele wetenschappelijk onderwijs in Nederland en dat dit de enige weg is om te voorkomen dat de overheid zelf in belangrijke vraagstukken beslissingen moet nemen, zonder dat de direct betrokkenen in onderling overleg en beraad daarover hun oordeel hebben gevormd en in onderling overleg hebben kenbaar gemaakt. De ondergetekenden zijn er zich van bewust, dat het brengen van verandering in een gegroeide situatie in de eerste plaats verandering vereist in de opvattingen binnen de universiteiten en daardoor tevens bij de leden, die door de instellingen zelf worden aangewezen. Zij zijn echter eveneens van oordeel, dat deze noodzakelijke verandering bevorderd kan worden door een wijziging van de wettelijk vastgelegde structuur van de raad.

De belangrijke wijziging, die terzake in het wetsontwerp wordt voorgesteld, is de bepaling dat de raad zijn adviezen aan de Kroon en aan de Minister uitbrengt namens de universiteiten en hogescholen en — als logische consequentie daarvan — dat elke instelling in de raad slechts één stem uitbrengt (artikel 40, leden 1 en 5). Door een dergelijke wijziging zal, naar hun oordeel, de adviesprocedure van de raad een geheel ander karakter krijgen en zullen afzonderlijke instellingen veel meer dan tot nu toe, direct bij het werk van de raad betrokken worden. De bepaling, dat de adviezen worden uitgebracht namens de universiteiten en hogescholen, verplicht de vertegenwoordigers van elke universiteit en hogeschool immers tot vooroverleg in eigen kring teneinde daardoor in staat te zijn een door de eigen instelling aanvaard standpunt in de raad naar voren te kunnen brengen.

De ondergetekenden ontveinzen zich niet, dat naast de grote voordelen die zij van een dergelijke procedure verwachten, het risico bestaat van een vertraging in het uitbrengen van het advies door de raad.

Ofschoon naar hun mening de door de instellingen aangewezen leden ook onder de nieuwe structuur een ruim mandaat zouden moeten hebben en dus in beginsel vrijheid zouden moeten houden om bij het uitbrengen van hun stem zelf te overwegen of een bepaald voorstel voor hun universiteit aanvaardbaar zou zijn, kunnen zich omstandigheden voordoen, waarin een nader overleg binnen de instelling noodzakelijk wordt geacht. Aangezien het hier om adviezen gaat die betrekking hebben op de eerste doelstelling van de raad, namelijk het vormen van een schakel tussen de universiteiten en hogescholen onderling, lienen in de eerste plaats de standpunten van de universitaire delegaties tot uitdrukking te kunnen komen. Aanhakend aan het voorstel, elke universiteit één stem te laten uitbrengen, is daarom bepaald dat de door de Kroon benoemde leden in die gevallen een adviserende stem uitbrengen (artikel 40, lid 5). Als het blijkt onmogelijk te zijn in de Academische Raad op een bepaald punt tot een gemeenschappelijk advies te komen, spreekt het vanzelf dat de afwijkende standpunten tezamen met het meerderheidsadvies ter kennis van de Minister of de universiteiten en hogescholen worden gebracht. Het grote voordeel dat bij de voorgestelde adviesprocedure de adviezen van de raad veel meer gezag zullen krijgen en dat, naar mag worden verwacht, de raad meer en meer zal uitgroeien tot de spreekbuis van de universiteiten en hogescholen, weegt zwaar genoeg om eventuele nadelen van ondergeschikt belang op de koop toe te nemen. Bovendien moet er op worden gewezen dat, indien in enkele gevallen het advies van de raad zou worden vertraagd, een belangrijke werk- en tijdsbesparing zal worden bereikt door het wegvallen van de thans bestaande dubbele adviesprocedure. De ondergetekenden zijn van oordeel dat indien de raad namens de instellingen advies uitbrengt het geen zin meer heeft nog eens de instellingen afzonderlijk te raadplegen. Wel blijft ook in dit geval de bevoegdheid van elke instelling om zich rechtstreeks tot de Kroon en de Minister te wenden, onverlet. Zij verwachten echter dat dit slechts in uitzonderingsgevallen zal geschieden.

Een andere wijziging waarin het ontwerp voorziet betreft de samenstelling van de raad. Deze wijziging hangt ten nauwste samen met de wijziging in de bestuursstructuur van de universiteiten en hogescholen waar nieuwe bestuursorganen de universiteitsraad en het college van bestuur aan de top van de universiteit worden voorgesteld. Bovendien spreekt het vanzelf dat de democratisering in de instellingen afzonderlijk eveneens in het overkoepelende interuniversitaire orgaan haar weerslag moet vinden. De ondergetekenden achten het echter niet juist dat de Academische Raad precies dezelfde structuur zou hebben als de instellingen afzonderlijk in die zin dat elk van de drie universitaire geledingen het wetenschappelijk corps, het niet-wetenschappelijk personeel en de studenten, paritair in de raad zouden moeten zijn vertegenwoordigd. Afgezien van de door de Kroon te benoemen leden zou de raad op zodanige wijze moeten worden samengesteld, dat voor elke instelling drie leden zitting hebben die door de universiteitsraad worden aangewezen (artikel 40, tweede en derde lid). Tot deze leden zou in elk geval de rector magnificus moeten behoren. Beoogd is daardoor de zekerheid te krijgen, dat in elke delegatie een persoon is opgenomen, die door het feit dat hij lid is van het college van bestuur en tevens voorzitter van het college van dekanen zowel met de bestuurlijke als met de wetenschappelijke aspecten van het universitaire beleid vertrouwd is.

Evenals in de Wet op het wetenschappelijk onderwijs is in het ontwerp het instituut van plaatsvervangende leden gehandhaafd. Het is echter de bedoeling, dat de plaatsvervangende leden alleen dan aan de vergaderingen van de raad zullen deelnemen als degenen voor wie zij als vervanger optreden, zelf verhinderd zijn. Hierdoor is het gewenst, dat de plaatsvervangende leden bij de voorbesprekingen binnen de instelling in beginsel steeds deelnemen, zodat zij, indien zij moeten optreden, van de gang van zaken en van de aan de orde zijnde onderwerpen geheel op de hoogte kunnen zijn.

De omvang van de raad zal hierdoor in pleno weliswaar niet de jure maar wel de facto kleiner zijn; het was immers van meet af aan gebruik dat de plaatsvervangende leden mede aanwezig waren en ook het woord konden voeren.

Ten aanzien van de secties, die de raad heeft ingesteld voor interuniversitair overleg, is reeds een ontwikkeling door de raad zelf in gang gezet, waarbij de leden van de sectie als vertrouwenspersoon van de faculteit, subfaculteit of studierichting worden beschouwd. In het ontwerp wordt voorgesteld, dat de raad het aantal leden voor elke sectie vaststelt en dat de benoeming van de leden eveneens geschiedt door de raad op voordracht van de daartoe in aanmerking komende faculteitsraad (artikel 42). Bij het opmaken van de voordracht zal de faculteitsraad uiteraard alle betrokken instanties moeten horen. Aangezien de secties van de raad de organen zijn waarin in de eerste plaats de specifieke problemen van onderwijs en wetenschap aan de orde komen, lijkt het gewenst voor te schrijven, dat op de voordracht in elk geval één hoogleraar of lector wordt geplaatst. Bovendien lijkt het gewenst, dat aan de raad de bevoegdheid wordt gegeven, op voordracht van een sectie ook andere personen dan de hierbedoelden te benoemen.

Tenslotte vermelden de ondergetekenden, dat de problemen rondom de werkwijze en de samenstelling van de Academische Raad reeds geruime tijd onderwerp van gedachtenwisselingen hebben uitgemaakt in het kader van de raad, en in het bijzonder in de Dagelijkse Raad. De hier vermelde verandering in de werkwijze van de sectie is een van de resultaten van dit overleg. Een tweede verandering is, dat de universiteiten reeds thans leden van het wetenschappelijk corps, die niet tot de hoogleraren en lectoren behoren, afgevaardigden naar de Academische Raad, waar zij als adviseur aan de discussies kunnen deelnemen.

De ondergetekenden spreken de hoop uit, dat de Academische Raad, als gevolg van de voorgestelde wijzigingen en door een mentaliteitsverandering in de universiteiten in veel sterkere mate dan tot nu toe het geval was als gezaghebbend coördinerend orgaan zal gaan functioneren. Indien met deze nieuwe Academische Raad gunstige ervaringen worden opgedaan heeft het zin de raad andere, verdergaande bevoegdheden toe te kennen.

De Minister van Onderwijs
en Wetenschappen,
VERINGA.
De Minister van Landbouw en Visserij,
P. J. LARDINOIS.

Samenvatting van de reakties op het rapport van de kommissie bestuursvorm d.d. 6 september 1969

In opdracht van het dagelijks bestuur der universiteit gemaakt door J. B. J. M. ten Berge, jur. kand. 10 februari 1970

INHOUDSOPGAVE

Leidraad
h. 1: de gang van zaken tot nu toe
h. 2. de rapporten en reakties
h. 3: opmerkingen over de procedure van invoering van een nieuwe bestuursstruktuur.
3.1 kritiek op de kommissie bestuursvorm
3.2 nota-veringa-lardinois; wet w.o.
3.3. differentiëren en experimenteren
h. 4: procedure voor het vaststellen van nieuwe bestuursvormen
4.1 in de basiseenheden
4.2 het naast-hogere orgaan
4.3 het toporgaan
h. 5: uitgangspunten voor een nieuwe bestuursstruktuur
5.1 relatie: onderwijs/onderzoek — bestuursvorm
5.2 bestuursniveaus; decentralisatie
5.3 verantwoordingslijnen
5.4 differentiatie in de bestuursmodellen
5.5 het beheersapparaat
5.6 relatie: universiteit — centrale overheid; autonomie
5.7 interuniversitair verband
h. 6: de basiseenheden
h. 7: het naast-hogere orgaan
7.1 studierichting — fakulteit — subfakulteit
7.2 welk model op het middenniveau
h. 8: het toporgaan
8.1 vernouding raad — bestuur — minister
8.2 de samenstelling van het bestuur
8.3 de samenstelling van de raad
h. 9: het kommunikatiestelsel
h. 10: het kiesstelsel
10.1 kiezen per geleding, studiesektor of program
10.2 begrenzing van aktief- en passief kiesgerechtigden
10.3 periodiciteit; herkiesbaarheid

LEIDRAAD

1 In hoofdstuk 2 is een lijst opgenomen van de schriftelijke stukken m.b.t. de bestuursvorm van de universiteit.

2. Tevens is bij elk stuk vermeld op welke wijze het tot stand gekomen is. Wil men een indruk krijgen van de representativiteit van de verschillende meningen, dan dient men te weten van welke persoon of groep het stuk afkomstig is.
In dit verband moge gewezen worden op de reaktie van de fakulteit der sociale wetenschappen op de richtvragen van de rector magnificus (zie h.2): "Een representatief beeld ten aanzien van de heersende opvattingen in de universiteit kan alleen verkregen worden door een sociaal-wetenschappelijk verantwoord onderzoek naar de opinies in de verschillende geledingen van de universiteit".

3. Een deel van de respondenten op de richtvragen van de rector magnificus heeft zich strikt gehouden aan de hen voorgelegde richtvragen. Een ander deel heeft zich ook over een aantal andere aspecten van de onderhavige problematiek uitgesproken. Zo kan het voorkomen, dat alleen de fakulteit der Rechtsgeleerdheid haar mening geeft over plaats en funktie van de rector magnificus. De andere respondenten hebben zich op dit punt dan niet uitgesproken. Uit een oogpunt van representativiteit kan die ene mening verwaarloosd worden.

4. Uit punt 2 en 3 moge blijken dat dit rapport alleen maar een inzicht wil geven in de **inhoud** van de onderling uiteenlopende meningen t.a.v. één bepaald aspect van de bestuursvormproblematiek.

5. In dit overzicht zijn alleen de namen vermeld van de respondenten, die zich **wel** over een bepaald onderwerp hebben uitgesproken.

6. De naamsaanduiding van de respondenten is vereenvoudigd; waar bijvoorbeeld gesproken wordt over de mening van de subfakulteit der Biologie dient men te bedenken, dat dit de mening is die naar voren kwam tijdens de in die subfakulteit gehouden diskussie-bijeenkomsten over het rapport kommissie bestuursvorm.

HOOFDSTUK 1: DE GANG VAN ZAKEN TOT NU TOE

In februari 1969 publiceerde de Kommissie Bestuursvorm in een extra-nummer van de Sol Iustitiae een diksussienota, waarin een nieuwe organisatie van het bestuur der universiteit globaal werd geschetst. Aan de uitnodiging op deze nota vóór 15 april door middel van nota's te reageren, werd door 29 gespreksgroepen voldaan in verschillend verband: fakulteits-, subfakulteits- of instituutsgewijs, wetenschappelijk corps, niet-wetenschappelijk personeel en studenten al dan niet gezamenlijk, enz.
In nader beraad heeft de kommissie zich vervolgens beziggehouden met het ontwerpen van bestuursvormen voor de basiseenheid, het naast-hogere orgaan en het toporgaan. Een en ander resulteerde in het 'Rapport van de Kommissie Bestuursvorm Universiteit', d.d. 6-9-'69 uitgebracht aan Kuratoren der Rijksuniversiteit Utrecht.
Hoewel de aangeboden tekst van dit rapport gebaseerd is op uitvoerige gedachtenwisselingen van de plenaire kommissie, is zij vastgesteld in de door het uittreden van de studentleden onvolledig geworden kommissie. De verschijning van de nota-Veringa-Lardinois is de aanleiding geweest voor dit uittreden. De rest van de kommissie heeft in het uitbrengen van deze nota geen reden gezien haar werk stop te zetten.
Van de zijde van de Utrechtse Studenten Fakulteiten is er vervolgens een nota gekomen over de toekomstige bestuursvorm. Het uittreden uit de kommissie bestuursvorm noodzaakte tot een aparte formulering van het studenten-standpunt.
Overigens, aldus de nota, waren de studentleden van de kommissie reeds voor het uittreden van plan een minderheidsnota te doen verschijnen. Zij vreesden, dat de eigen politieke visie verstopt zou raken in het Rapport Bestuursvorm, gezien het feit dat de algemene politieke visies die ten grondslag liggen aan de stellingname t.o.v. het universitaire gebeuren zeer uiteenlopend waren. Bovendien was men van mening, dat enkele meerderheidsstandpunten van de kommissie bestreden moesten worden, m.n. het schrappen van het direkt-demokratisch model voor het middenniveau en het handhaven van de indeling in geledingen. Tenslotte was er kritiek op het funktioneren van de kommissie bestuursvorm (zie h. 3).

Aan de fakulteiten en interfakulteiten is in een brief van de rector magnificus, d.d. 14-10-'69, gevraagd vóór 1 november te willen adviseren over het Rapport Kommissie Bestuursvorm. De brief ging vergezeld van een aantal richtvragen. Een groot aantal fakulteiten heeft aan dit verzoek voldaan.

HOOFDSTUK 2: DE RAPPORTEN EN REAKTIES

1 Diskussienota Kommissie Bestuursvorm Universiteit; febr. 1969

2. Rapport Kommissie Bestuursvorm Universiteit; 6 sept. 1969

2.1 Enkele richtvragen bij het rapport cie. best.vorm, door de Rector Magnificus opgesteld en gevoegd bij zijn brief van 14 okt. 1969 aan de fakulteiten en interfakulteiten van de R.U. Utrecht.

2.2. Antwoorden op de richtvragen van de zijde van de fakulteit der godgeleerdheid d.d. 17.12.1969. (Uit de antwoorden blijkt, dat tevoren overleg is gepleegd met studenten).

2.3 Advies inzake het rapport kommissie bestuursvorm d.d. 14-11-1969 van de hoogleraren en lektoren van de faculteit der rechtsgeleerdheid. (Het wordt ten eerste betreurd, dat het binnen de gestelde termijn niet mogelijk is gebleken door de verschillende geledingen gezamenlijk advies te doen uitbrengen.)

2.4 Antwoord van de fakulteit der geneeskunde inzake rapport kommissie bestuursvorm d.d. 12.12.1969

(Een eerste ontwerp, gemaakt door enkele leden van de stafkonventskommssie en daarna in deze kommissie besproken, is vervolgens omgewerkt in een kleine kommissie, bestaande uit 2 hoogleraren, 3 stafleden en 1 student. Dit ontwerp is na het aanbrengen van enkele ondergeschikte wijzigingen in de fakulteitsvergadering goedgekeurd.)

2.5 Reaktie van de subfakulteit der tandheelkunde.

2.6 Reaktie op het rapport kommissie bestuursvorm van de fakulteit der wiskunde en natuurwetenschappen d.d. 22.12.1969.

(De facultas contracta heeft onder de hoogleraren en lektoren een schriftelijke enquête gehouden over de voor de fakulteit meest geëigende bestuursstruktuur. Deze enquête gold tevens als stemming t.a.v. een interimstruktuur. Vervolgens is er een konsept-nota-herstrukture-

ring opgesteld door de facultas contracta over een meer definitieve struktuur.)
2.7 Reaktie op het rapport kommissie bestuursvorm van de subfakulteit der Wis- sterren- en natuurkunde, d.d. 31.10.1969.
(Deze reaktie was vervat in een kort verslag van een door de subfakulteit gehouden hearing, waarbij 19 personen aanwezig waren, w.o. 2 leden van de kommissie bestuursvorm en 2 studenten.)

2.8 Reaktie op het rapport bestuursvorm door de subfakulteit der scheikunde.
Bijgevoegd waren: een verslag van de vergadering van 24.11.1969. waarin drie interim-bestuurskolleges geïnstalleerd werden, en een diskussienota over de bestuursstruktuur van de subfakulteit, opgesteld door een paritair samengestelde struktuurkommissie.

2.9 Kommentaar van de subfakulteit der biologie bij de nota bestuursvorm universiteit, d.d. nov. 1969.
(Dit kommentaar is gebaseerd op de diskussie tussen docenten, personeelsleden en studenten tijdens twee vergaderingen, bezocht door resp. 183 en 65 personen. Gesproken werd aan de hand van een aantal richtvragen opgesteld door een kommissie die was samengesteld uit vertegenwoordigers van de verschillende geledingen.

2.10 Kommentaar op nota bestuursvorm door de subfakulteit der geologie en geofysica, d.d. 9.12.1969. Bijgevoegd was: het bestuursreglement 1969 van deze subfakulteit.

2.11 Kommentaar op de richtvragen bij het rapport bestuursvorm van de fakulteit der letteren, 13.1.1970.
(De fakulteitsleden werd gevraagd schriftelijk op de richtvragen te antwoorden. In totaal werden acht reakties ontvangen, waarvan één ondertekend door vier leden van het wetenschappelijk corps. Eén schrijven stond negatief tegenover elke vorm van herstrukturering. Er waren dus tien bruikbare stemmen. Van een fakulteitsstandpunt is dus nauwelijks sprake.)

2.12 Reaktie van de subfakulteit der niet-westerse talen, d.d. 5.12.1969, bestaande uit de verwijzing naar een brief van deze subfakulteit d.d. 19.3.1969.

2.13 Antwoord van de fakulteit der diergeneeskunde op de richtvragen van de rector magnifikus, d.d. 19.12.1969.

2.14 Reaktie op het rapport commissie bestuursvorm door de fakulteit der sociale wetenschappen d.d. 22-12-1969.

2.15 Reaktie van de centrale interfakulteit op het rapport bestuursvorm, 23.12.1969.

3. 'Een bij bij voorbaat zinloos stuk'

Diskussie nota voor een demokratische universiteit, opgesteld door de USF.

4. 'Organisatie en bestuur van universiteit en hogeschool' 30.5.1969, standpunt van de fakulteit der rechtsgeleerdheid inzake de diskussiepunten, voorgelegd door de minister van onderwijs en wetenschappen, d.d. 9.1.1969.
5. Brief van de minister van onderwijs en wetenschappen, d.d. 2.12.1969, bij de rijksbegroting voor het dienstjaar 1970, bevattende enkele gegevens over de hervormingen in de bestuursstruktuur van Franse, Engelse en Duitse universiteiten.

HOOFDSTUK 3: OPMERKINGEN T.A.V. DE PROCEDURE M.B.T. DE INVOERING VAN EEN NIEUWE BESTUURSSTRUKTUUR.

Par. 1. Kritiek op de kommissie bestuursvorm.

De fakulteit der rechtsgeleerdheid betreurt het dat de kommissie bestuursvorm niet primair een standpunt bepaald heeft t.a.v. de diskussiepunten van de minister van 9.1.1969. Een dergelijk standpunt zou gezien de uitspraken van minister Veringa bij de openbare behandeling van zijn nota invloed kunnen hebben op de meningsvorming van minister en staten-generaal. Zij dringt alsnog op een standpuntbeaping aan door het kollege van kuratoren, temeer daar het zwaartepunt van de diskussies nu verlegd is naar minister en staten-generaal.
De fakulteit der niet-westerse talen meent dat de kommissie uitgaat van veronderstellingen die niet algemeen als vaststaande feiten zullen worden aanvaard. Het kunstmatig instandhouden van een administratieve eenheid van bijv. A- en B-wetenschappen kan leiden tot het opdringen van op teamwork gegrondveste bestuursstrukturen, die in de B- en C-fakulteiten nuttig kunnen zijn. In de subfakulteit der niet-westerse talen is het wetenschappelijk onderzoek echter afhankelijk van de kennis en scherpzinnigheid van individuele onderzoekers, die de gehele verantwoordelijkheid voor hun werk moeten blijven dragen.
De fakulteit der diergeneeskunde wijst op de onvolledigheid van rapporten als dat van de kommissie bestuursvorm, als daarin niet aangegeven wordt hoe men de beheersorganisatie denkt te regelen.
De USF is van mening dat de kommissie bestuursvorm zich te onsystematisch en te weinig diepgaand met de materie heeft beziggehouden, onder andere door kwesties als de relatie tussen onderwijsvernieuwing en bestuursvormvernieuwing, de funktie van de universiteit in de maatschappij, openbaarheid en dergelijke slechts zijdelings te behandelen. Bovendien wordt een ontbreken van voldoende daadwerkelijke intersse bij sommige kommissieleden gekonstateerd.

Par. 2. Nota Veringa-Lardinois; wet W.O.

De fakulteit der rechtsgeleerdheid vraagt zich af, of voortzetting van het overleg binnen de universiteit over het toporgaan voldoende zinvol is na het verschijnen van de nota Veringa. T.a.v. de basiseenheid en het naast-hogere orgaan meent zij dat in dit stadium beter kan worden volstaan met het onderling uitwisselen tussen fakulteiten van de ervaringen met nieuwe bestuursvormen. Centrale richtlijnen door het kollege van kuratoren gegeven kunnen in strijd komen met richtlijnen die de minister in zijn nieuwe wet zal formuleren, hetgeen tot onnodige komplikaties zal kunnen leiden. Het is dus beter de richtlijnen van de minister af te wachten. Zo ook de fakulteit der tandheelkunde.

De USF acht de door minister Veringa gehanteerde procedure een miskenning van het autonome recht van de universiteit zelf haar problemen op te lossen. De diskussies binnen de universiteit hebben geen zin meer, de werkelijke diskussie wordt buiten de universiteiten om gevoerd, van bovenaf zijn de richtlijnen en grenzen al voorgeschreven.

De fakulteit der wiskunde en natuurwetenschappen vindt de diskussie over een **beleidsorgaan** voor de fakulteit niet opportuun vóór het nieuwe wetsontwerp W.O. verschijnt. Ondertussen eksperimenteert zij wel met een nieuwe struktuur voor de fakulteit, maar zij gaat er daarbij van uit dat de fakulteit alleen koordinerend dient te werken. Voorts is zij van mening dat zolang de wet W.O. niet is gewijzigd nog altijd de hoogleraren de verantwoordelijkheid dragen voor onderwijs en onderzoek, hoewel al enkele bevoegdheden kunnen worden gedelegeerd.
De fakulteit der geneeskunde stelt, dat de eenheid van het wetenschappelijk corps zo snel mogelijk in de wet W.O. tot uitdrukking moet komen.

Par. 3. Differentiëren en experimenteren.

De kommissie bestuursvorm meent, dat de bestuursstruktuur van de universiteit in haar onderdelen dient te worden gekenmerkt door de nodige flexibiliteit, telkens aangepast aan de uiteenlopende en beweeglijke behoeften. Daarom meent de kommissie, dat variëteit in de toepassing van de door haar genoemde en eventueel daarvan afwijkende modellen voor de basiseenheid, zeker gedurende een periode van 1 tot 3 jaar als proefneming, slechts kan worden toegejuicht. Goedkeuring van de modellen door de universiteitsraad is vereist.
De fakulteit der geneeskunde acht de mogelijkheid tot toetsing van de diverse demokratische bestuursmodellen wenselijk. Een periode van proefneming is volgens haar noodzakelijk, mede gezien het ontbreken van een functionele analyse van de verschillende organen onder de nieuwe bestuursvorm. Gelijktijdig moet echter de mogelijkheden en de middelen aan de minister gegeven worden om daar waar stagnatie in de vernieuwing van de bestuursstruktuur dreigt desgewenst in te grijpen. Tevens dient een voortdurende evaluatie van de ontwikkeling door deskundigen plaats te vinden.

De fakulteit der wiskunde en natuurwetenschappen vindt het nuttig dat ervaring opgedaan wordt met verschillende interim-bestuursstrukturen, waarbij er wel op gelet moet worden dat onderwijs en onderzoek ongestoord doorgaan.

Zo ook de fakulteit rechtsgeleerdheid. Zij wijst er bovendien op dat uniforme beleidslijnen, bijv. voor het personeelsbeleid, niet gemist kunnen worden.

HOOFDSTUK 4: PROCEDURE VOOR HET VASTSTELLEN VAN NIEUWE BESTUURSVORM IN DE FAKULTEITEN.

Par. 1: In de basiseenheden.

Het rapport kommissie bestuursvorm beveelt per basis eenheid de vorming van een kollege van vertrouwensmannen aan, paritair verkozen en samengesteld uit de drie geledingen bijv. in de verhouding 3:3:3, die een keuze uit modellen doet en een daarbij passend reglement maakt.

De desbetreffende richtvraag van de rector magnificus biedt de volgende alternatieven:

1. door het bestaande bestuursorgaan der basiseenheid;
2. door een ad hoc gekozen „raad";
3. door een schriftelijk referendum, al of niet in vergaderingen voorbereid;

4 door een plenaire vergadering;

5. op een andere wijze.

Fakulteit der godgeleerdheid: alternatief 2.
Fakulteit der rechtsgeleerdheid: alternatief 5 (keuze tussen de modellen in een instituutsgewijs georganiseerd overleg, berustend op de pariteitsgedachte en aan de hand van richtlijnen door de fakulteitsvergadering die zich heeft laten voorlichten door een paritair adviescollege.)
Fakulteit der geneeskunde: alle alternatieven mogelijk.
Subfakulteit der wis- sterren- en natuurkunde: in kleine eenheden alternatief 4, in grote eenheden alternatief 1.
Subfakulteit der scheikunde: wordt aan de instituten overgelaten.
Fakulteit der letteren: 6 stemmen voor alternatief 1; 4 voor alternatief 2.
Fakulteit der diergeneeskunde: alternatief 5: de fakulteitsraad.

Par. 2: In het naasthogere orgaan.

Het rapport bestuursvorm adviseert dezelfde methode te volgen als bij de basiseenheden, namelijk met een kollege van vertrouwensmannen.

Op de vraag van de rector magnificus op welke wijze de keuze tussen de modellen tot stand zal komen wordt alleen door de subfakulteit scheikunde en die der geologie en geofysika geantwoord. In beide subfakulteiten wordt de beslissing over de struktuur genomen door de organen die daar door de huidige of nieuwe wet W.O. worden aangewezen. De subfakulteit der geologie en geofysika laat ruimte open voor een kollege van vertrouwensmannen, indien tegen de voorstellen van de subfakulteit ernstige bezwaren mochten bestaan.

Par. 3: Het toporgaan.

De centrale interfakulteit vraagt zich het volgende af: 'Volgens welke beslissingsprocedure (model) zou de universiteit beslissingen moeten nemen over de vraag, volgens welke beslissingsprocedure zij in den vervolge beslissingen zal nemen".

HOOFDSTUK 5: UITGANGSPUNTEN VOOR EEN NIEUWE BESTUURSSTRUKTUUR

par. 1. Relatie: onderwijs-onderzoek — bestuursvorm.

De fakulteit der rechtsgeleerdheid merkt op, dat zonder een grote mate van vrijheid voor de wetenschapsbeoefenaars t.a.v. de onderwerpen die zij wetenschappelijk wensen te onderzoeken, de wetenschapsbeoefening gedoemd kan zijn tot steriliteit en zij de gevangene kan worden van aan de wetenschap vreemde belangen, zoals ook politieke en ekonomische belangen. Aan deze vrijheid van keuze bij het wetenschappelijk onderzoek en de vrijheid van meningsuiting bij het wetenschappelijk onderwijs mag door de organisatie en de bestuursvorm niet te kort gedaan worden. Een volledige demokratisering, in die zin dan verstaan, dat alle besluiten op elk terrein van de universitaire taakvervulling moeten berusten op medebeslissingsbevoegdheid van allen die deel uitmaken van de universitaire gemeenschap zal het vervullen van die vereisten in de weg staan. Waar de wetenschappelijke werkzaamheden beslag leggen op middelen van de universiteit zal overleg tussen de verschillende daarbij betrokkenen op zijn plaats zijn.

Zulks geldt evenzeer t.a.v. het onderwijs.

De subfakulteit der niet-westerse talen meent eveneens dat wetenschappelijke vooruitgang slechts mogelijk zal zijn bij de grootst mogelijke individuele vrijheid der onderzoekers. Zij wijst van de hand iedere poging om aan een vak een bepaalde methode van onderzoek door meerderheidsbesluit van welke instantie dan ook op te leggen. Teamwork zoals op de laboratoria der B-fakulteiten en in de projekten der C-fakulteiten zal in de A-fakulteiten uitzondering blijven. Het ware ongewenst om jongere onderzoekers die het niet zonder leiding en toezicht kunnen stellen op één lijn met bijvoorbeeld geheel zelfstandige lektoren en gepromoveerde wetenschappelijke medewerkers een stem te geven in de zaken van wetenschap en onderwijs.

Het projektonderwijs heeft onherroepelijk implikaties voor de bestuursstruktuur, aldus de SF. In de eerste plaats worden funktionele verschillen tussen wetenschappelijk corps, niet-wetenschappelijk personeel en studenten weggevaagd. Er bestaan slecht deelnemers in het projekt met ieder een eigen taak en deskundigheid. Voorop staat een taakverdeling, niet een funktieverdeling (afschaffing van de indeling in geledingen). In de tweede plaats heeft iedere deelnemer in de groep een stem bij de besluitvorming. De beslissingsbevoegdheid is niet gedelegeerd. In de derde plaats is de splitsing tussen onderwijs, onderzoek en beheer opgeheven. De totaliteit van het beleid is voor iedereen gewaarborgd. In de vierde plaats veronderstelt projektonderwijs een werkelijke autonomie van de groep. Enerzijds betekent dit, dat op de hogere niveaus het laagste niveau de meeste invloed dient uit te oefenen; anderzijds dient het laagste niveau zijn beleid tevens te formuleren in termen van gemeenschappelijk belang en het tot zijn taak te rekenen zich te involveren in het beleid op hogere niveaus om niet in het keurslijf van repressieve en preventieve kontrole van hogere niveaus te worden gedrongen. Samenvattend: uit projektonderwijs volgt een direkt-demokratische besluitvormingsstruktuur.

par. 2 Bestuursniveaus; decentralisatie

De kommissie-bestuursvorm is uitgegaan van de onderscheiding in drie niveaus: **basiseenheden, naast-hoger orgaan** en **toporgaan**. Deze driedeling wordt door alle respondenten aanvaard.
In sommige fakulteiten doen zich echter problemen voor bij het bepalen van de basiseenheden. In de fakulteit der rechtsgeleerdheid vervullen de instituten een belangrijke rol. Het instituut bundelt verschillende samenhangende leerstoelen in samenhangende bestuurseenheden die direkt onder de fakulteit ressorteren. Zij liggen dus tussen de fakulteit en de collegegroep (groep die een college volgt) in. Beslissingen over onderwijs kunnen in de collegegroep aan de orde komen, terwijl daarentegen beheerskwesties eerder op instituutsniveau aan de orde zullen komen.

Zo ook is er in de fakulteit der geneeskunde sprake van een bundeling van instituten en klinieken in z.g. 'departementen'. Het is aannemelijk, hoewel in het antwoord van deze fakulteit op het rapport commissie bestuursvorm niet expliciet gesteld, dat ook hier sprake is van een extra bestuursniveau.

De fakulteit der rechtsgeleerdheid merkt in dit verband op, dat zoveel mogelijk zeggenschap uit organisatorische en psychologische overwegingen op zo laag mogelijk niveau wordt 'uitgegeven', maar dat het rationeel funktioneren van de universiteit niet in gevaar mag worden gebracht door een gekompliceerde bestuursvorm op een groot aantal verschillende niveaus.

Ook de fakulteit der geneeskunde stelt voor de verschillende bestuursniveaus een belangrijke mate van zelfstandigheid te verlenen. De USF stelt de autonome basisgroep centraal.

par. 3 Verantwoordingslijnen

De kommissie bestuursvorm stelt dat het toporgaan een verantwoordingsplicht zal hebben tegenover de rijksoverheid (a). De vertegenwoordigers van de geledingen zullen zich moeten verantwoorden tegenover hen, die zij vertegenwoordigen (b) en de besturen zijn verantwoording verschuldigd aan de raden(c). In de vertikale lijn van de drie besturen ziet de kommissie tenslotte een verantwoordingsplicht van bestuurders tegenover bestuurden en omgekeerd (d).

De fakulteit der rechtsgeleerdheid stelt dat het lagere bestuursniveau verantwoording moet afleggen aan het hogere.

De USF daarentegen meent, dat in principe het hogere niveau, waar de lijnen van onderen samenkomen, naar beneden toe verantwoording schuldig is wil de autonomie op het laagste niveau zoveel mogelijk gegarandeerd blijven. Een studierichtingsbeleid dient de instemming te hebben van een meerderheid van instituten en groepen; enz.

par. 4 Differentiatie in de bestuursmodellen

Aangezien de onderscheidene instellingen van wetenschappelijk onderwijs toch reeds allerlei feitelijke verschillen, ook in organisatie en bestuursstruktuur vertonen, zal differentiatie noodzaak zijn. Wel moet verzekerd blijven dat de organisaties en het bestuur zo ingericht zijn dat de universiteit haar verantwoordelijkheid kan waarmaken.

Zowel de kommissie bestuursvorm als de respondenten hebben zich impliciet of expliciet achter dit standpunt gesteld.

Par. 5 Het beheersapparaat

De fakulteit der rechtsgeleerdheid staat een zo groot mogelijke decentralisatie van het beheer voor met waar zulks niet gemist kan worden, duidelijke instruktiebevoegdheden van het hogere bestuursniveau (bijv. t.a.v. personeelsbeleid en materieelbeheer). De benedengrens van de delegatie van het beheer wordt mede bepaald door doelmatigheidsoverwegingen van organisatorische aard.

De fakulteit der diergeneeskunde benadrukt onder meer, dat de diverse onderdelen van de universiteit zo verschillend van karakter zijn, dat uniforme organisatie niet mogelijk en niet gewenst is.

De fakulteit der geneeskunde meent, dat er gestreefd dient te worden naar eenheid van bestuur op de verschillende niveaus door een integratie van financieel-ekonomisch beleid en onderwijs- en onderzoeksbeleid.

Ook voor de USF zijn onderwijs, onderzoek en beheer onlosmakelijk met elkaar verbonden (zie par. 1).

Par. 6 Relatie universiteit — centrale overheid; autonomie

De centrale interfakulteit meent, dat de universiteit geen leef-, maar een werkgemeenschap is, d.w.z. een funktionele organisatie die ten behoeve van en door de integrale gemeenschap in stand wordt gehouden om haar taken uit te voeren. De integrale gemeenschap zal bij monde van volksvertegenwoordiging en minister optimale taakuitvoering mogen en moeten eisen. Daarom zal de overheid de verantwoordelijkheid op zich moeten nemen voor het goed funktioneren van die bestuurslichamen, die het onderwijs en onderzoek bepalen.

De fakulteit der rechtsgeleerdheid stelt, dat aan de universiteit alleen meer autonomie gegeven kan worden, indien zij waarborgen kan bieden voor een verantwoorde toepassing van deze autonomie, vooral ook uit een oogpunt van besteding van de middelen.

De fakulteit der geneeskunde ziet het verlenen van een hoge mate van autonomie aan de universiteit als een essentiële voorwaarde voor het welslagen van het demokratiseringsproces.

Volgens de USF dient een gemeenschap, i.c. de universiteit, zelf te bepalen hoe en waar de beslissingen voor het beleid genomen worden. Zij staat een verregaande autonomie van de universiteit voor.

Par. 7 Interuniversitair verband

De fakulteit der rechtsgeleerdheid acht het mogelijk, dat de Akademische Raad in bepaalde gevallen als woordvoerder van de instellingen van wetenschappelijk onderwijs zal optreden. Gezien de koördinerende funktie van deze raad zal aan het dagelijks bestuur van de universiteit moeten worden opgedragen een passende vertegenwoordiging te verzorgen in de raad. Uiteraard zal het bestuur zich tgo. de universiteitsraad hebben te verklaren.

De vertegenwoordiging van de sekties zal moeten lopen via de dagelijkse besturen van het passende bestuursniveau (fakulteit of subfakulteit). Als het overleg in de sekties niet tot bindende afspraken kan leiden heeft het slechts weinig zin.

De subfakulteit der geologie en geofysica vraagt zich af hoe de min of meer autonome verantwoordelijkheid van het toporgaan te rijmen is met de door de minister gewenste interuniversitaire taakverdeling en koordinatie.Een mogelijke oplossing voor de groeiende druk van 'Den Haag' op de universiteiten kan volgens de USF een interuniversitair orgaan zijn, samengesteld uit leden van de universiteitsraden met verantwoordingsplicht en mandaat.

Dit orgaan zou bij de minister de totale begroting voor alle universiteiten moeten verdedigen, de toegewezen gelden verdelen en een koördinerende taak vervullen t.a.v. de universiteiten.

HOOFDSTUK 6: DE BASISEENHEDEN.

Als basiseenheid wordt aangemerkt de groep die in staat is beslissingen te nemen over onderwijs en onderzoek en eventueel over beheer. Deze basiseenheden zijn in het geheel van de universiteit duidelijk herkenbaar, aldus de commissie bestuursvorm.

Tussen diverse basiseenheden bestaan aanzienlijke verschillen en een uniforme bestuursstruktuur zal dan ook niet mogelijk zijn.

In sommige basiseenheden zal er slechts behoefte zijn aan een dagelijks bestuurkonstruktie, waarin op informele wijze minstens eenzelfde mate van medezeggenschap gerealiseerd moet zijn (de afdelingen en werkgroepen in de subfakulteit der geologie en geofysica) In de meeste gevallen zal er behoefte zijn aan een meer formele struktuur voor de basiseenheden. Het rapport kommissie bestuursvorm geeft drie modellen:

a. het direkt-demokratische
In plenaire vergaderingen worden vertegenwoordigers gekozen door iedereen; de vergadering kontroleert de vertegenwoordigers. De beleidsbepaling kan naar keuze aan de plenaire vergadering of aan de vertegenwoordigers in de raad worden opgedragen. Een dagelijks bestuur is beleidsvoorbereidend en uitvoerend.

b. het parlementair-demokratische
De groeperingen kiezen hun vertegenwoordigers voor een bepaalde tijd in een raad, die op basis van evenredigheid of pariteit wordt samengesteld. De beleidsbepaling kan aan de raad, maar ook aan een dagelijks bestuur worden overgelaten.

c. het parlementair-demokratische kwalitatieve
De geledingen zijn in de raad vertegenwoordigd in aantallen, die gebaseerd zijn op funktie, taak en verantwoordelijkheid. Ook in dit model kan men de beleidsbepaling aan de raad, dan wel aan een dagelijks bestuur opdragen.

De kommissie bestuursvorm acht het mogelijk, dat nog andere modellen worden gevonden. Alle modellen waarmee men een proef wenst te nemen, zullen door de universiteitsraad moeten worden goedgekeurd.

De richtvragen van de rector magnificus t.a.v. de basiseenheden waren:

1. acht U de ter keuze gestelde modellen voldoende gevarieerd, of
2. ziet U de noodzaak een vierde model te presenteren?
3. is er naar Uw mening onder de alternatieve modellen een of meer, die zo onbruikbaar zijn, dat ze op voorhand niet eens voor een keuze in overweging kunnen komen? Zo ja, waarom?
4. (niet door de rector magnificus gevraagd, maar door sommigen wel vermeld) naar welk model gaat Uw voorkeur uit?

Antwoorden op vraag 1:
ja: fakulteit der godgeleerdheid; fakulteit der letteren; subfakulteit der wis-, sterren- en natuurkunde
voorlopig wel: fakulteit der geneeskunde

Antwoorden op vraag 2:

Het is niet nodig bij voorbaat uit te sluiten, dat een vierde, in de volgorde van het rapport kommissie bestuursvorm 'minder demokratisch', model ergens nog door betrokken als juist wordt aanvaard, resulterend in weinig of geen inspraak voor bepaalde geledingen, aldus de fakulteit der rechtsgeleerdheid.

De subfakulteit der niet-westerse talen stelt, dat het recht van medebeslissingen beperkt dient te blijven tot degenen, die de feitelijke verantwoordelijkheid dragen. Alleen de leden van het wetenschappelijk corps dragen een direkte en kontinue verantwoordelijkheid.

Antwoorden op vraag 3:

De fakulteit der godgeleerdheid verwerpt op principiële en praktische gronden het direkt-demokratische model.
De fakulteit der rechtsgeleerdheid is dezelfde mening toegedaan waar het gaat om grotere eenheden: de risico's voor continuiteit van onderwijs en onderzoek en vooral ook de vrijheid van dit laatste worden dan te groot.

Uit de stellingname van de subfakulteit der niet-westerse talen (zie hierboven bij vraag 2) valt een verwerping van alle drie modellen af te leiden, tenzij men een en ander als een bijzondere variant van het derde model kwalificeert.

Daarentegen acht de subfakulteit der wis-, sterren- en natuurkunde en een meerderheid van de fakulteit der letteren alle modellen bruikbaar. De USF verzet zich ertegen dat het stelsel van vertegenwoordigende demokratie (modellen b en c) op de universiteit wordt overgeplant. Het periodiek kiezen van vertegenwoordigers brengt met zich mee, dat kiezer en gekozene van elkaar vervreemden of al direkt van elkaar vervreemd zijn, vooral wanneer grote groepen slechts enkelen in een vertegenwoordigend orgaan kunnen kiezen. Bij de vertegenwoordiger hoopt zich de informatie op, die noodzakelijk is voor het nemen van beslissingen, waardoor de vertegenwoordiger een machtspositie krijgt. Omdat de groeperingen elkaar min of meer „bekonkurreren", wordt vaak gebruik gemaakt van besloten vooroverleg. Ook hierdoor wordt de afstand kiezer-gekozene vergroot.

Naast deze meer technische bezwaren geeft de USF een schets van de nadelen van het huidige parlementaire systeem in Nederland. M.n. vraagt zij zich af of de tendens van een machtiger regering en een verzwakkend parlement inherent is aan het systeem van vertegenwoordigende democratie. In dat geval zou invoering van dit systeem in het kader van de demokratisering erg gevaarlijk zijn, omdat de eigenlijke macht blijft bij de huidige machthebbers.

Antwoorden op vraag 4:

Voorkeur voor model no. c

— fakulteit der diergeneeskunde
— fakulteit der geneeskunde, hoewel de aard van het werk het noodzakelijk maakt dat verschillende demokratische modellen van bestuur gebruikt worden
— subfakulteit der biologie
— subfakulteit der geologie en geofysica
— subfakulteit der scheikunde (in het Analytisch Chemisch Laboratorium reeds ingevoerd)

Voorkeur voor model no. a

— subfakulteit der scheikunde (in het 't Hoff laboratorium reeds ingevoerd).
— USF

HOOFDSTUK 7: HET NAAST-HOGERE ORGAAN

Par. 1 Studierichting — fakulteit — subfakulteit

De kommissie bestuursvorm heeft een duidelijke voorkeur voor een

middenniveau gevormd door de diverse studierichtingen, die niet meer tot (sub) fakulteiten gebundeld behoeven te worden.
Waar enige fakulteiten, onderling verschillend in personele bezetting en getal studenten, in principe slechts één studierichting kennen, zal het middenniveau gevormd moeten worden door vertegenwoordigers van de geledingen der gehele fakulteit, indien dit gelet op de aantallen der hierbij betrokkenen praktisch uitvoerbaar is.

Eventueel is het mogelijk, afhankelijk van specifieke situaties in de fakulteiten, te komen tot een horizontale deling van een fakulteit, gerelateerd aan de fasen van de studie.
Bovenstaande voorstellen hebben alleen betrekking op vormen van bestuur (onderwijs, onderzoek), niet op het verlenen van diplomaas en graden waarvoor de indeling in fakulteiten voorlopig dient te worden gehandhaafd.

De rector magnificus heeft n.a.v. deze voorstellen de volgende **vragen** gesteld:

1. dient uit een oogpunt van bestuursvorm het middenniveau gevormd te worden door de studierichtingen?
2. is er met het oog op koördinatie van onderwijs en de verlening van diplomaas en graden behoefte aan een fakulteitsverband (geen bestuursniveau)?

Op deze vragen zijn de volgende **antwoorden** binnengekomen:
De fakulteit der godgeleerdheid kent slechts één studierichting.
De fakulteit der rechtsgeleerdheid meent, dat in haar fakulteit nauwelijks van afzonderlijke studierichtingen sprake is in die zin, dat een aparte bestuursvorm gerechtvaardigd zou zijn. In bepaalde mate is hier reeds sprake van de zg. horizontale indeling (zie hierboven).
De fakulteiten der letteren: meerderheid is voor bundeling in (sub) fakulteiten.
De fakulteit der geneeskunde meent, dat zij een eenheid moet blijven, terwijl zij de subfakulteit der tandheelkunde als een andere eenheid beschouwt.
De fakulteit der diergeneeskunde kent slechts één studierichting.
De fakulteit der wiskunde en natuurwetenschappen heeft een interimstruktuur ontworpen, waarbij er vanuit gegaan wordt, dat de fakulteit een koördinerende funktie heeft, in hoofdzaak bestaande uit:
— de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de subfakulteiten
— de koördinatie van de werkzaamheden, waarbij meer subfakulteiten betrokken zijn
— de regeling van examens
— de indiening van de voordrachten ter benoeming van nieuwe hoogleraren en lektoren

Over de fakulteit als bestuursniveau, zie hoofdstuk 3, par. 2.
De subfakulteit der wis-, sterren- en natuurkunde vindt het huidige subfakulteitsniveau voldoende, alleen dáár worden zaken gedaan.
De subfakulteit der biologie meent, dat de fakulteit als bestuurseenheid kan verdwijnen.
De subfakulteit der scheikunde stelt de subfakulteiten primair, maar meent dat een koördinerend orgaan tussen de subfakulteiten van de huidige fakulteit der wiskunde en natuurwetenschappen niet gemist kan worden.

De USF gaat uit van een middenniveau gevormd door studierichtingen. Later zal die bestuursstruktuur echter gebaseerd moeten worden op de inrichting van onderwijs en onderzoek in projektgroepen. De indeling in studierichtingen kan dan een belemmering vormen.

Par. 2: Welk model op het middenniveau?

Voor de beschrijving van de drie modellen, die de kommissie bestuursvorm heeft gegeven, zij verwezen naar hoofdstuk 6. De kommissie meent, dat alternatieve modellen zeer wel mogelijk zijn. In meerderheid acht zij het direkt-demokratische model voor het middenniveau onbruikbaar.

Voor **model no. c** hebben gekozen:
— de fakulteit der godgeleerdheid — de fakulteit der geneeskunde
— de subfakulteit der geologie en geofysica
— de subfakulteit der biologie
Voor **model no. b** hebben gekozen:
— studenten in de fakulteit der godgeleerdheid

Voor **model no. a** hebben gekozen:
— de USF: de plenaire vergaderingen op instituutsniveau (dus in de basiseenheid) wijst afgevaardigden in de studierichtingsraad aan, die een duidelijk omschreven mandaat meekrijgen voor het door hen in de studierichtingsraad in te nemen standpunt. Als bepaalde groepen studenten niet per instituut zijn georganiseerd dient hiervoor een oplossing gezocht te worden, zodat die groepen ook afgevaardigden kunnen kiezen.

In ieder geval **niet** voor **model no. a** hebben gekozen:
— fakulteit der rechtsgeleerdheid
— subfakulteit der wis-, sterren- en natuurkunde
Voor een **ander model** heeft gekozen:
— subfakulteit der scheikunde: Aan de in deze subfakulteit ingevoerde interim-struktuur ligt de gedachte ten grondslag, dat de medeverantwoordelijkheid van alle geledingen doelmatiger geëffektueerd kan worden in een aantal kleine bestuurskolleges met elk een afgebakende deeltaak, dan door één groot kollege, waarin vele mensen samen voor alles verantwoordelijkheid hebben.
In de interim-struktuur zijn er kolleges voor begroting, beheer, onderwijs en benoemingen.
In de voorstellen van een struktuurkommissie in deze sub fakulteit wordt uitgegaan van een indeling in drie kolleges namelijk onderwijs, onderzoek en beheer. Deze kolleges zijn samengesteld volgens het stelsel der kwalitatieve vertegenwoordiging. Samen vormen zij de raad, aangevuld met enkele andere personen.
Uit en door deze raad wordt een bestuur gekozen bestaande uit negen leden, ook weer zodanig, dat de driedeling onderwijs — onderzoek — beheer in het bestuur is terug te vinden.

HOOFDSTUK 8: HET TOPORGAAN

Par. 1 Verhouding raad — bestuur — minister

De kommissie bestuursvorm heeft in haar rapport voorgesteld een universiteitsbestuur met beroepsbestuurders en een universiteitsraad gevormd uit de geledingen in de universiteit en aangevuld met niet aan de universiteit verbonden personen.

Er is nu een keuze mogelijk tussen:

1. een beleidsbepalende raad, die direkt verantwoording aflegt m.b.t. het totale beleid aan de minister. Het bestuur is beleidsvoorbereidend en uitvoerend (meerderheidsstandpunt kommissie)

2. een universiteitsbestuur, dat de laatste verantwoordelijkheid t.g.o. de minister. Het bestuur dient in dit geval zijn beleid wel af te stemmen op de raad, maar mag bij uitzondering daarvan afwijken, waarna de raad in beroep kan gaan bij de kroon. (minderheidsstandpunt kommissie)

De rector magnificus heeft de fakulteiten en interfakulteiten naar hun voorkeur gevraagd.

Voor het meerderheidsstandpunt zijn:
— een meerderheid van de fakulteit der letteren
— subfakulteit der wis-, sterren- en natuurkunde
— subfakulteit der biologie
— de USF

Voor het minderheidsstandpunt zijn:
— de fakulteit der godgeleerdheid
— de fakulteit der geneeskunde: in geval van onenigheid tussen raad en bestuur dient beroep opengesteld op een gezaghebbende en onafhankelijke instantie. De raad is adviserend en kontrolerend.
— de fakulteit der diergeneeskunde: het bestuur heeft een verantwoordingsplicht t.g.o. de minister m.b.t. de besteding van gelden, maar evenzeer t.g.o. de raad. De raad is noch uitsluitend adviserend, noch uitsluitend beslissend. De universiteit dient zo autonoom mogelijk te zijn.

Een tussen-standpunt:

— de fakulteit der rechtsgeleerdheid: Daar enerzijds verantwoording aan de minister dient te worden afgelegd en dit alleen door een klein bestuur kan gebeuren, maar anderzijds er veel voor te zeggen is, dat de raad als hoogste beleidsbepalend orgaan funktioneert, dient een nauwkeurige omschrijving plaats te vinden van de gevallen, waarin de minister het beleid van de universiteitsraad mag doorkruisen; de verantwoordingsplicht van het bestuur aan de minister zou in dit kader moeten worden gesteld.

De mogelijkheid voor de raad om het bestuur ter verantwoording te roepen, dient gelegen in schriftelijk vastgelegde aan de raad voorbehoude belangrijke beslissingen, anderzijds in een eventueel middels een motie van wantrouwen ontslag aanzeggen van de 'vervangbare' (zie par. 2) leden van het universiteitsbestuur.

Par. 2 De samenstelling van het bestuur

De kommissie bestuursvorm stelt voor het bestuur te vormen uit zeven op voordracht van de universiteitsraad voor zes jaar door de kroon benoemde leden.

De fakulteit der rechtsgeleerdheid meent dat de voorzitter en zo nodig enkel- full-time leden van het bestuur door de kroon voor vrij lange tijd, bijv. zes jaren, worden benoemd op voordracht van de universi-

teitsraad, terwijl andere leden onder wie de rector magnificus telkens voor een kortere tijd, bijv. twee jaren, door de universiteitsraad zouden kunnen worden benoemd. De laatste groep zou een half-time funktie in het bestuur moeten vinden. Via deze leden kan de verantwoordingsplicht van het bestuur jegens de raad geëffektueerd worden.
De fakulteit der geneeskunde meent, dat het bestuur dient te bestaan deels uit door de raad voor een bepaalde periode gekozen personen en voor een deel uit in overleg met de raad benoemde personen.
Een meerderheid van 50 personen in de subfakulteit der biologie was voor een bestuur benoemd door de kroon, geheel of gedeeltelijk op voordracht van de raad.
Volgens de USF dient het universiteitsbestuur gekozen te worden door de universiteitsraad uit haar midden voor niet meer dan één jaar en met de mogelijkheid van tussentijds afzetten.

Par. 3 De samenstelling van de raad

De kommissie bestuursvorm stelt voor niet aan de universiteit verbonden personen in de universiteits-raad op te nemen.
De wenselijkheid van het opnemen van 'personen uit de maatschappij' in de raad heeft de rector magnificus in zijn richtvragen aan de orde gesteld.

De volgende respondenten gingen akkoord met het voorstel van de kommissie:

— de fakulteit der godgeleerdheid
— de fakulteit der rechtsgeleerdheid acht het gewenst, hoewel men kan betwijfelen of dergelijke personen niet beter in een adviescollege zitting kunnen hebben. Indien zij volledig deelnemen aan de beleidsverantwoordelijkheid wordt de vraag belangrijk of het stemrechthebbende kroonleden zijn, benoemd zonder voordracht door de universiteitsraad, of door de raad gekoöpteerde of ter benoeming voorgedragen leden.
— de fakulteit der letteren
— de fakulteit der geneeskunde; alleen voor zover er sprake is van gekozen vertegenwoordigers en niet van benoemde „kommissarissen".
— de subfakulteit der wis-, sterren- en natuurkunde heeft geen principiële bezwaren, mits de deelneming van buiten-universitaire personen beperkt is en voldoende gemotiveerd uit hun betrokkenheid met de universitaire problemen. (geen opsplitsing van plaatsen aan werkgevers en werknemersorganisaties)
— de subfakulteit der biologie acht maatschappijvertegenwoordigers niet nodig en is zeker niet voor benoeming van kroonleden. Wel kunnen deskundigen van buiten de universiteit worden uitgenodigd om in de raad zitting te nemen en/of aan het werk van kommissies van de raad deel te nemen.

Over de rest van de universiteitsraad:

— de fakulteit der rechtsgeleerdheid stelt zich voor een universiteitsraad van 30-50 leden, waarin hoogleraren, wetenschappelijke staf ander personeel en studenten vertegenwoordigd zouden kunnen zijn in de verhouding 2-2-1-2. Alternatief: een raad samengesteld uit de voorzitters van fakulteiten en subfakulteiten, van de studentenfakulteitsverenigingen en de USF en van de fakulteitskommissies van het stafkonvent en de voorzitter van het stafkonvent.

— de USF doet twee voorstellen m.b.t. het direkt-demokratische model op het universiteitsniveau.

a. de studierichtingsraden wijzen uit hun midden bijv. twee afgevaardigden aan naar de universiteitsraad. Het mandaat, dat zij meekrijgen wordt door de studierichtingsraad bepaald. Zij zijn zo nodig direkt afzetbaar.

b. Alle studierichtingsraden vormen gezamenlijk de universiteitsvergadering waar het algemene beleid wordt bepaald, en afgevaardigden worden aangewezen naar de universiteitsraad, weliswaar uit de studierichtingsraden. De universiteitsvergadering is voor iedereen toegankelijk en ieder heeft er één stem.

— zie verder bij het kiesstelsel, hoofdstuk 10

N.B.: de fakulteit der rechtsgeleerdheid wil de funktie van rector magnificus in ieder geval voor representatieve bezigheden behouden.

HOOFDSTUK 9: HET KOMMUNIKATIESTELSEL

Volgens de kommissie bestuursvorm dient de universiteitsraad openbaar (dwz. met toehoorders) te vergaderen. Besloten zittingen zijn mogelijk, waar het gaat om zaken, waarvan te motiveren valt, dat zij niet voor de openbaarheid bestemd zijn, bijv. persoonlijke kwesties. Hetzelfde geldt voor door de raad ingestelde kommissies.

Openbaarheid van de vergaderingen van het bestuur acht de kommissie niet opportuun, gelet op zijn in principe beleidsvoorbereidende en uitvoerende taak. Wel heeft het bestuur een actieve informatieplicht bestaande uit het voortdurend publiceren van recent behandelde zaken.

De rector magnificus stelde voor alle niveaus de volgende mogelijkheden aan de orde:

1. openbaarheid of beslotenheid
2. mededeelzaamheid achteraf omtrent genomen besluiten en hun motivering,
3. mededeelzaamheid vooraf omtrent aanhangige vraagstukken.

Op deze vragen zijn de volgende antwoorden binnengekomen:

raad openbaar

— fakulteit der rechtsgeleerdheid
— fakulteit der diergeneeskunde
— fakulteit der wiskunde en natuurwetenschappen
— subfakulteit der wis-, sterren- en natuurkunde

raad openbaar; bestuur openbaar

— subfakulteit der scheikunde: zo groot mogelijke openbaarheid van agenda's, vergaderingen en stukken. De praktijk zal moeten leren welke begrenzingingen noodzakelijk zijn.
— de USF: volledige openbaarheid van alle vergaderingen en stukken; eventueel besloten — waar het financiële transacties betreft die in de huidige maatschappij bij openbaarheid tot nadeel van de universiteit kunnen leiden. Motivering is dan vereist.
— Indien betrokkenen dit verzoeken kunnen benoemingsprocedures tot en met het voorlaatste stadium besloten zijn; het laatste stadium, namelijk de keuze der kandidaten zal echter openbaar dienen te zijn.

bestuur besloten

— fakulteit der rechtsgeleerdheid
— fakulteit der godgeleerdheid: immers alle geledingen zijn er in vertegenwoordigd
— fakulteit der geneeskunde vindt wel dat er naar zo groot mogelijke openbaarheid t.a.v. het beleid moet worden gestreefd.
— fakulteit der diergeneeskunde
— subfakulteit der wis-, sterren- en natuurkunde; echter de voorzitter en een lid moeten toegang hebben tot de vergaderingen en inzage in stukken.

bestuur besloten; raad besloten

— een krappe meerderheid van de fakulteit der letteren

Bijzonder geval

— de subfakulteit der biologie meent, dat de instituutsraad besloten moet vergaderen, maar vindt daarentegen dat de subfakulteitsraad in het openbaar moet optreden. Besturen en kommissies, waarin beleid wordt voorbereid, vergaderen besloten.

Mededeelzaamheid achteraf

— fakulteit der godgeleerdheid: zoveel mogelijk, maar geen persoonlijke gegevens
— fakulteit der rechtsgeleerdheid: waar mogelijk
— fakulteit der diergeneeskunde: dient zo groot mogelijke aandacht aan besteed te worden
— fakulteit der geneeskunde
— subfakulteit der wis-, sterren- en natuurkunde
— subfakulteit der scheikunde
— subfakulteit der biologie
— subfakulteit der niet-westerse talen; als zij dat in meerderheid (60 pct.) wensen
— de USF

Mededeelzaamheid vooraf

— fakulteit der godgeleerdheid: zoveel mogelijk, maar geen persoonlijke gegevens
— fakulteit der rechtsgeleerdheid: nuttig als bijdrage voor de nodige opinievorming; telkens afvragen echter of gevolgen van die mededeelzaamheid dermate nadelig zijn, dat geen mededeling moet worden gedaan
— fakulteit der geneeskunde
— fakulteit der diergeneeskunde
— subfakulteit der scheikunde
— subfakulteit der biologie
— de USF

N.B. Betrokkenen kunnen worden gehoord, aldus de subfakulteit der niet-westerse talen.

HOOFDSTUK 10: HET KIESSTELSEL

De technische uitwerking van verkiezingsmethoden, die een maximum aan participatie en betrouwbaarheid dienen te waarborgen, moet op-

gedragen worden aan hiervoor gekwalificeerde personen, aldus de kommissie bestuursvorm
Ondertussen is het wel mogelijk over enkele meer principiële kwesties een uitspraak te geven; de rector magnificus heeft dan ook gevraagd naar de meningen over:
— het kiezen per geleding, studiesektor of groep van studiesektoren of per program (par. 1)
— de begrenzing van de aktief en passief kiesgerechtigden (par. 2)
— de periodiciteit der verkiezingen en eventuele herkiesbaarheid, zulks met het oog op kontinuïteit en doorstroming (par. 3)

Par. 1 Kiezen per geleding, studiesektor of program

Vooreerst moet worden opgemerkt, dat verkiezingen op alle niveaus volgens een ander model kunnen gebeuren (fakulteit der geneeskunde). In de onderstaande opmerkingen is deze stelling terug te vinden: de tendens is waarneembaar, dat hoe hoger de niveaus worden, de wenselijkheid van het kiezen per sektor toeneemt, echter zonder de vertegenwoordiging per geleding te laten vallen.

Voor het **kiezen per geleding** zijn:

— fakulteit der godgeleerdheid (uitz. de universiteitsraad)
— fakulteit der rechtsgeleerdheid bij voorkeur
— fakulteit der letteren (helft van de respondenten)
— fakulteit der diergeneeskunde: om praktische redenen, mits dit niet een principiële erkenning inhoudt van een universitaire organisatie gebaseerd op geledingen, hetgeen onwenselijk zou zijn.
— de kommissie bestuursvorm

Voor het **kiezen per studiesektor zijn:**

— fakulteit der godgeleerdhed, waar het gaat om universiteitsraad
— fakulteit der letteren, mits de kandidaatstelling zo is ingericht, dat personen uit de verschillende geledingen verkozen worden
— fakulteit der letteren (helft van de respondenten), waar het gaat om de hogere organen.
— fakulteit der geneeskunde: het naast-hogere orgaan dient te worden opgebouwd uit de instituutsraden resp. de departementsraden, zodanig dat de participatie van de geledingen binnen de faculteit tot uiting komt.
— de kommissie bestuursvorm acht toepassing van een distriktenstelsel (a, b, en c distrikt) voor de universiteitsraad wenselijk. Een en ander dient via de kandidaatstelling door de geledingen gerealiseerd te worden.

Voor een **mengvorm** van beide voorgaande mogelijkheden zijn:
— fakulteit der geneeskunde: zowel de fakulteiten als de geledingen dienen vertegenwoordigd te zijn in de universiteitsraad.
— subfakulteit der biologie: het naast-hogere orgaan dient deels opgebouwd uit vertegenwoordigers van de instituten, deels uit vertegenwoordigers van de geledingen; de universiteitsraad, deels op basis van vertegenwoordiging der geledingen, deels op basis van vertegenwoordiging der studierichtingen.
— subfakulteit der scheikunde: niet alleen per geleding, maar ook per werkgroep, afdeling en instituut, alsmede de sektoren van onderwijs onderzoek en beheer.

Wat betreft het **kiezen per program** merkt de faculteit der rechtsgeleerdheid op, dat program-eisen beter per geleding aan de orde kunnen worden gesteld.

Aldus ook de kommissie bestuursvorm.

Voor het **niet-kiezen per geleding** zijn de USF Voor de motivering zij verwezen naar hoofdstuk 5 par. 1.

Par. 2 De begrenzing van aktief- en passief kiesgerechtigden

Welke groepen komen voor het kiesrecht in aanmerking? De kommissie bestuursvorm noemt in dit verband wetenschappelijk corps, bijzondere hoogleraren en lektoren, leden van niet-wetenschappelijk personeel, bij de universiteit te werk gestelden door niet-universitaire instellingen bijv. Z.W.O studenten en assistenten.

Daarnaast dient natuurlijk ook rekening gehouden te worden met groeperingen, waarmee dagelijks wordt samengewerkt, met name het verpleegtechnisch en paramedisch personeel, en de arts-assistenten. Deze groepen zijn grotendeels ondergebracht in andere bestuurlijke organisaties, zoals de SAZU. Onderzocht zou moeten worden of de patiënten een rol hebben in de instituutsraden (of hun vertegenwoordigers via de bestaande verenigingen voor asthmatici, lijders aan multiple sclerose) en zo ja, welke. (fakulteit der geneeskunde)
De volgende kriteria zijn in het rapport kommissie bestuursvorm en in de reakties ter sprake gekomen; 1. samenvallen aktief- en passief kiesrecht; 2. nationaliteit en leeftijd (anciënniteit); 3. part-time; full-time 4. bijz. eisen t.a.v het wetenschappelijk corps; 5. bijz. eisen t.a.v bijzondere hoogleraren en lektoren; 6. bijz. eisen t.a.v niet wetenschappelijk personeel; 7. bijz. eisen t.a.v. personen van niet-universitaire instellingen; 8. bijz. eisen t.a.v studenten; 9. bijz. eisen t.a.v. assistenten

Ad 1 De kommissie bestuursvorm en de fakulteit der godgeleerdheid zijn er voor, dat iemand die het aktieve kiesrecht heeft ook het passieve heeft. De fakulteit der diergeneeskunde stelt, dat beide vormen niet noodzakelijkerwijs hoeven samen te gaan. De fakulteit der rechtsgeleerdheid onderschrijft deze stelling: passief kiesrecht past haars inziens niet bij part-time medewerkers, behalve uiteraard als de bestuursfunktie slechts gekombineerd kan worden met een part-time funktie.

Ad 2 De kommissie bestuursvorm wenst faktoren als nationaliteit en leeftijd niet mee te laten spelen. De fakulteit der godgeleerdheid kan het hier in zoverre mee eens zijn, dat naast geschiktheid ook anciënniteit dient mee te spelen.
Volgens de fakulteit der rechtsgeleerdheid kan anciënniteit alleen een rol spelen als men denkt aan een overgangstijd, gedurende welke de werker als het ware als aspirant-lid van het wetenschappelijk corps moet worden beschouwd. (rapport van Os). Hierover is nu nog geen uitspraak te doen. Overigens dienen nationaliteit en leeftijd geen rol te spelen.

Ad 3 Het rapport bestuursvorm maakt, althans in het geval van het wetenschappelijk corps, geen onderscheid tussen part- en full-time medewerkers. De fakulteit der rechtsgeleerdheid wenst de part-timers geen passief kiesrecht toe te kennen.

Ad 4 Na zijn benoeming heeft ieder lid van het wetenschappelijk corps vanaf de rang van wetenschappelijk medewerker het kiesrecht, aldus de kommissie bestuursvorm en de fakulteit der godgeleerdheid. Zie ook onder ad 2 de fakulteit der rechtsgeleerdheid.

Ad 5 en 6 De kommissie bestuursvorm en de fakulteit der godgeleerdheid geven hen na hun benoeming het kiesrecht. Zie ook onder ad 1 en 3 de fakulteit der rechtsgeleerdheid.

Ad 7 De kommissie bestuursvorm geeft hen volgens nader vast te stellen regels de hoedanigheid van buitengewoon kiesgerechtigde.
Zie ook onder ad 1 en 3 de fakulteit der rechtsgeleerdheid.
Zie ook onder ad 2 de fakulteit der rechtsgeleerdheid.

Ad 8 Studenten, die zowel bij de universiteit, als bij hun studierichting staar ingeschreven krijgen het kiesrecht, aldus de kommissie bestuursvorm.
De faculteit der godgeleerdheid eist bovendien, dat er enkele tentamens moeten zijn afgelegd.
De fakulteit der rechtsgeleerdheid meent, dat naast inschrijving moet blijken van het volgen van onderwijs, om misbruik tegen te gaan.

Ad 9 Assistenten worden gelijkgesteld met studenten, aldus kommissie bestuursvorm.

Par. 3 Periodiciteit; herkiesbaarheid

De kommissie bestuursvorm wil dat er jaarlijks in april-maart verkiezingen worden gehouden van vertegenwoordigers in bestuursorganen met ingang van de maand september daaropvolgend. Tussentijds ontstane vakatures worden zoveel mogelijk vervuld door de kandidaat, die bij de verkiezingen de volgende plaats innam op de lijst; of die niet gekozen zijnde de meeste stemmen op zich verenigde

De fakulteit der rechtsgeleerdheid meent om de vier jaar Tussentijdse verkiezingen moeten gezien de noodzaak van kontinuïteit uitzondering zijn.

De periodiciteit van de verkiezingen kan per niveau en per geleding verschillen Steeds zal een vorm moeten worden gevonden, waarbij de continuïteit en de democratische verhoudingen gediend zijn, aldus de fakulteit der geneeskunde

Volgens de kommissie bestuursvorm is een vertegenwoordiger maar één maal herkiesbaar

De fakulteit der godgeleerdheid aanvaardt dit alleen voor het basisniveau Voor het middenniveau moet een vertegenwoordiger twee maal herkozen kunnen worden; voor het topniveau vier maal.

De fakulteit der rechtsgeleerdheid: herkiesbaarheid behoeft althans voor éénmaal niet te worden uitgesloten. Voor studentenvertegenwoordigers zou een minimum van één jaar en een maximum van twee jaren verkiesbaarheid kunnen worden gesteld.

N.B de fakulteit der diergeneeskunde is voor een korte zittingsduur b.v. 2 jaren. Door een goed opgesteld rooster van aftreden kan de kontinuïteit worden gewaarborgd.

Posthumus gaat dwars tegen oude ideëen in

SAMENVATTING EERSTE VOORTGANGSNOTA POSTHUMUS

Deze week is de "eerste voortgangsnota" van prof. dr. K. Posthumus uitgekomen. Zoals u waarschijnlijk weet is prof. Posthumus regeringscommissaris voor het wetenschappelijk onderwijs. Zijn belangrijkste opdracht is: plannen maken voor de strukturering van het universitaire onderwijs. (Er wordt ook wel gesproken over de *her*strukturering. Maar dan zou er al een struktuur moeten bestaan).

In oktober 1968 bracht de regeringskommissaris een nota uit: *De universiteit — doelstellingen, functies, structuren.* Dat was een discussiestuk. Er zijn dan ook heel wat discussies en reacties op gevolgd. Na anderhalf jaar gaat Posthumus daar schriftelijk op in. Niet in de vorm van een "tweede, herziene druk", als van een leerboekje. Hij geeft eerst een overzicht van de kritische tot zeer kritische reacties. Daarna reageert hij. Verduidelijkt zijn standpunten, boort dieper door, vult aan èn herroept op sommige punten.

Voor alle gemak en overzichtelijkheid geven we eerst in 't kort Posthumus' belangrijkste ideeën weer. In dit overzicht staan ook de belangrijkste wijzigingen die in de eerste voortgangsnota voorkomen. We houden het zo gemakkelijk mogelijk, zodat u het ook kunt volgen als u nog niet veel (of "eigenlijk niets") van de nota-Posthumus afweet. Daarna halen we nog enige specifieke punten uit de eerste voortgangsnota naar voren. En wel met name de positie die Posthumus daarin tegenover de "kritische studenten" en de "ideologen" onder hen inneemt.

STRUKTUREREN IN DE TIJD

1. Alle Nederlandse onderwijsvormen zijn in de tijd gestructureerd. Basisonderwijs van 6 tot 12 jaar. Atheneum en gymnasium van 12 tot 18 jaar. Enzovoort. Alleen voor het universitair onderwijs gaat deze structurering in de tijd tot dusver niet op. Posthumus wil daaraan een eind maken. Hij stelde in zijn nota voor de *cursusduur* van alle studies tot aan het doctoraal examen op vier jaar te stellen. (In de eerste vervolgnota schrijft hij dat hij zich na de verwerking van de adviezen van de universiteiten die intussen binnengekomen zijn nogmaals op die vier jaar zal bezinnen. Het resultaat daarvan komt in de tweede- en laatste voortgangsnota.) Maar niet iedereen studeert even snel. Kán dat zelfs niet. Daarom stelt Posthumus een marge boven de cursusduur als een soort persoonlijke uitlooptijd voor: de *inschrijvingsduur*. Eer student mag één jaar langer over zijn propedeutisch examen doen èn één jaar langer over zijn doctoraal (Natuurlijk wordt er bij deze algemene regeling rekening gehouden met bijzondere omstandigheden als ziekte e.d.). Na overschrijding van deze marge kan de student zich niet langer laten inschrijven Dus ook geen practica e.d. meer loper. Maar hij mag (als "extraneus") altijd examen blijven doen. De studieduur is m.a.w. onbeperkt.

Een korte toelichting. Posthumus constateert dat de lengte van de cursusduur niet van interne, onderwijskundige factoren afhangt. Het is volgens hem onmogelijk om alle eisen aan kennis, inzicht e.d. voor een bepaalde studie in uren, weken en jaren om te rekenen, bij elkaar op te tellen en dan de som van deze optelling als de cursusduur te beschouwen. De voor onderwijs (en onderzoek) beschikbare hoeveelheid kennis en kundigheden is immers onbeperkt groot. *Je kan van talloze onderwerpen de onmisbaarheid bepleiten.* (Een aardige illustratie: toen allerlei organisaties die iets met onderwijs of vorming te maken hadden lang geleden gevraagd werd om een wensenlijstje van lesuren voor de nieuwe mammoetwet in te leveren, kwam er voor sommige klassen 90 tot 100 uur totaal per week uit!) Alle wensen kunnen gewoon niet gehonoreerd worden. Dan zou de universitaire studie nog veel en veel langer moeten duren dan nu al het geval is.

De lengte van de cursusduur kán niet van interne, onderwijskundige factoren afhangen. Zij moet vastgesteld worden aan de hand van externe, sociaal-psychologische en sociaal-economische criteria. Sociaal-psychologische: bij welke leeftijd kan iemand beter ("eindelijk") aan "de praktijk" beginnen? Sociaal-economische: een hoe groot percentage van het nationale inkomen en van de rijksbegroting kan in het universitair onderwijs gestopt worden? Kunnen we dat percentage maar steeds evenredig of nog sterker verhogen bij de explosieve toename van het aantal studenten? Moeten we het grootste deel van het voor onderwijs beschikbare geld niet eerst besteden aan de vorming van de zogeheten "leerplichtvrije" werkende jongeren? Aan de voor de externe democratisering van het onderwijs noodzakelijke verlaging van de klassedeler bij het kleuter- en basisonderwijs? Aan experimenten met een "middenschool"? Aan werkelijke academisering van het hoger beroepsonderwijs?

Dit zijn allemaal vragen. Vragen waarop geen eensluidend en objectief antwoord is te geven. Met andere woorden: *ook de genoemde externe criteria zijn niet objectief kwantificeerbaar.* Dit geeft Posthumus ook ruiterlijk toe. Ik stel na afweging van allerlei factoren vier jaar voor en dat is arbitrair, zegt hij. (Bij al eerder genoemde factoren voegt hij er nog een in zijn eerste voortgangsnota toe: *"De algemene indruk van internationale deskundigen is toch wel dat buitenlandse (met name Angelsaksische) afgestudeerden bij hun intrede in de maatschappij belangrijk jonger zijn dan hun Nederlandse collega's en dat leeftijdsverschil niet met evenredig verschil in bekwaamheid samengaat."*

Posthumus: mijn voorstel en alle andere die daarna gedaan zijn, kunnen niet anders dan arbitrair zijn. Regering en parlement spelen uiteindelijk de rol van arbiter. Zij moeten alle externe factoren nog eens in groot verband bezien en afwegen.

EDUCATION PERMANENTE VOOR ACADEMICI

Maar toch, hoe je het ook bekijkt en wie die externe factoren ook maar mag afwegen, is die vierjarige cursusduur voor de academicus niet wat erg kort? — Ja, als je na het doctoraal examen ophoudt met studeren, dán wel, zegt Posthumus. Máár:

2. Het doctoraal examen is geen eindpunt. Mag dit tenminste niet zijn Een doctorandus is niet 'afgestudeerd' in de betekenis van 'uitgestudeerd' Er moet ook voor academici een sterk accent gelegd worden op de *'education permanente'*. Het promoveren moet zoveel mogelijk gestimuleerd worden. Doctorandi die willen promoveren krijgen twee tot drie jaar een betaald baantje van *'assistent-onderzoeker'*, stelt Posthumus voor. In die tijd kunnen ze een proefschrift schrijven (N.B. De sollicitatie voor dit baantje, die Posthumus in zijn oorspronkelijke nota voorstelde, heeft hij in zijn eerste voortgangsnota laten vallen). Maar het is niet alleen een kwestie van het propageren van promoveren. De 'education permanente' kan daarmee niet ophouden. Posthumus benadrukt het belang van de post-academische na- en bij-'scholing' In een rede die hij onlangs voor Tilburgse afgestudeerden hield, had hij het zelfs — ironisch of niet — over de 'merkwaardige analogie' tussen de vorming van de 'leerplichtvrije, werkende jeugd' en die van de 'leerplichtvrije, werkende academici'.

Het voorstel van de post-academische vorming (of beter: begeleiding) kan niet losgezien worden van het voorstel de cursusduur te verkorten Deze twee gedachten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden Posthumus' idee is: je moet niet al te oud aan 'de praktijk' beginnen. maar die 'praktijk' is ondenkbaar zonder een 'education permanente'. Je bent je leven lang niet uitgestudeerd. Als academicus zeker niet.

VAK-CYCLOOP

We denken dat het woord *„vak-cycloop"* nieuw is. In 1948 sprak prof. Posthumus als rector van de T.H. in Bandoeng een rede uit, waarin hij o.m. zei: *"de negentiende eeuwse departementalisatie, de verkaveling van het weten, kan niet worden gehandhaafd. Zij leidt tot vorming van één-ogige vaklieden die slechts aangeleerde denkkunsten en handgrepen kunnen toepassen"*

PROJECTONDERWIJS

Ook de gedachte van *„projektonderwijs"* is niet van vandaag of gisteren. M. Vastenhouw schreef in 1948 een boek, getiteld *Projektonderwijs*. Hij beschreef hierin de onderwijsvernieuwing zoals die vanaf 1933 in Nederlandsch Indië werd uitgevoerd.

DOELSTELLING EN KEUZE-KRITERIUM

Alle studies hebben nu een cursusduur die langer is dan vier jaar. Posthumus heeft meermalen gezegd dat hij zijn nota zal verscheuren

als de *huidige* stof tot een vierjarige cursusduur zal samengeperst worden. Hij wil evenmin dat van elke vier uur die er nu per jaar voor een onderdeel zijn uitgetrokken drie of twee en een half uur gemaakt wordt. Posthumus wil een volslagen nieuwe programmering van de studies.

Maar hoe? En door wie? Eerst de laatste vraag. Door studenten en docenten. *'Ten aanzien van het geheel van een curriculum (programma's van onderwijs en examens) beschikken zowel studenten als docenten over unieke deskundigheid'*, zei Posthumus op de persconferentie van de eerste voortgangsnota. Posthumus wil geen autoritair opgestelde programma's opleggen. Hij wil zelfs geen 'voorbeelden' geven. Want ook die zullen een autoriteit toegedicht krijgen.

Hoe? *De eerste fundamentele vraag bij de herprogrammering is: wat is de doelstelling van het universitair onderwijs?* Uit de doelstelling is het keuze-criterium t.a.v. de onderdelen van het programma, populair gezegd: de stof, af te leiden. Posthumus:

3. Doelstelling van alle onderwijs is: *'Het scheppen van de voorwaarden voor optimale persoonlijkheidsontplooiing'*. De universiteit beoogt in dit kader gedacht het geven van onderwijs, de beoefening van wetenschap en de bevordering van maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef. Dat 'geven van onderwijs' kan weer onderscheiden worden in:

— de voorbereiding tot het bekleden van maatschappelijke betrekkingen, waaronder mede de vorming tot zelfstandige beoefening van de wetenschap, en

— de bevordering van het inzicht in de samenhang van de wetenschappen.

Nu zijn dit allemaal wettelijk, dus positief omschreven doelstellingen. Dat weet Posthumus ook wel. Hij wil deze doelstellingen daarom in de toelichting van een toekomstige nieuwe 'wet op het tertiair onderwijs' aanvullen met: *'De nadruk bij de verwerkelijking van deze doelstellingen moet liggen op de wetenschappelijke en maatschappelijke de kritische en creatieve ontwikkeling van de toekomstige academicus: dit moet gepaard gaan met een bezinning op ethische, culturele en politieke waarden van wetenschapsbeoefening'*.

Deze laatste zin is erg belangrijk. Ze loopt als een rode draad door de hele eerste voortgangsnota. Het gaat niet om wandelende encyclopedieën. Niet om vakidioten of vakcyclopen. Niet om feitjeskenners. Niet om eindprodukten (doctorandi) die meegaand, plooibaar en voor alle doeleinden in te zetten zijn. Het universitair onderwijs *'moet mondige en intelligente mensen brengen tot zelfontplooiing'*. Zulk onderwijs is niet zozeer 'opleiding', maar 'begeleiding'. De stof — en dit is Posthumus' keuze-criterium — moet in deze lijn voortgedacht *géén doel in zich zijn, maar middel tot kritisch en creatief bedoelde zelfontplooiing, zelf-realisatie.*

Als de stof vooral zo beschouwd wordt, moeten *'de deelgenoten aan het curriculum'* (studenten docenten) zich steeds afvragen wat ze nu wel aan het leren en onderzoeken zijn. Wat ethische, culturele en politieke waarden hiermee te maken hebben. Dat moet in onderlinge, open discussie gebeuren.

Een duidelijk voorbeeld uit de eerste voortgangsnota: *'Methodologisch zijn er bij een onderzoek drie fasen te onderscheiden: keuze van onderwerp (1), het onderzoek in de strikte zin (2) en het beleid ten aanzien van de toepassingsmogelijkheden van de in fase 2 gewonnen informatie (3). Deze fasen hangen onverbrekelijk met elkaar samen; de betrekkelijke waardevrijheid van fase 2 werkt bij wetenschapsbeoefenaars dikwijls een gebrek aan waarde-bewustheid in de hand ten aanzien van fase 1 en 3. Deze laatst genoemde fasen behoren echter ook tot de verantwoordelijkheid van de onderzoeker. Ditzelfde geldt voor de vooronderstellingen en mogelijke toepassingen van methoden en de samenstelling van leerboeken enz. Deze discussie moet gevoerd worden opdat de bezinning op ethische, culturele en politieke waarden als essentiële momenten van de universitaire kritische en creatieve ontplooiing gestalte krijgt'*.

'Wetenschappelijkheid' in alle studiefasen

In de oorspronkelijke nota staat een *'fundamentele inkonsistentie'*, hebben vele kritici opgemerkt. Volgens de huidige wet op het wetenschappelijk onderwijs (W.W.O.) omvat dit onderwijs:

— *'de vorming tot zelfstandige beoefening der wetenschap'* en

— *'de voorbereiding tot het bekleden van maatschappelijke betrekkingen, waarvoor een wetenschappelijke opleiding vereist is of dienstig kan zijn'*.

Posthumus heeft dit een tautologie genoemd. Maar ondanks deze relativering heeft hij toch verschil gemaakt tussen de begeleiding tot een praktische functie en de begeleiding tot een wetenschappelijk onderzoekerschap. In de eerste fase' van de studie (d.i. de doctoraalstudie) zou zo het accent op de voorbereiding tot het bekleden van maatschappelijke betrekkingen etc. etc. moeten liggen. Dit vindt Posthumus nu onjuist. Hij komt er in zijn eerste vervolgnota op terug en herroept het.

4. De criteria voor 'wetenschappelijkheid' gelden evengoed voor de praktijkuitoefening van de arts, apotheker, predikant, jurist, leraar, psycholoog, econoom, ingenieur, als voor die van wetenschappelijke onderzoeker. De studie tot alle doctorale examens, tot alle promoties en tot alle universitaire beroepsexamens moet aan het criterium van wetenschappelijkheid voldoen.

In alle fasen van de studie geldt het eerder gesignaleerde adagium: *'De stof is niet zozeer doel ('feiten-fabriek', 'hooggespecialiseerd-zijn'), maar vooral middel om kritische en creatieve ontwikkeling mogelijk te maken'*. De doctoraal-studie mag per se niet tot een soort indoctrinatie van vak-idioten verworden, zoals sommige critici aannemen. *'Ook de student die zich voorbereidt voor zijn doctoraal examen zal moeten deelnemen aan het wetenschappelijk onderzoek; mogelijkheden en problemen liggen voor verschillende studierichtingen echter zéér verschillend'*.

SELECTIE, VOORAL ZELF-SELECTIE, ZELF-REALISATIE

Het laatste jaar is er zeer veel kritiek uitgeoefend op elke vorm van selectie in het onderwijs. Nu is Posthumus al sinds dertig jaar bekend om zijn bezwaren tegen het huidige selectiemechanisme. In De Gids (1940) constateerde hij dat de beoordelingsnormen fluktueren met de prestaties van de groep waartoe de beoordeelde behoort *'De beschikbare gegevens'*, zo schrijft hij in de voortgangsnota, *'wijzen er op dat de statistische uitkomsten van beoordelings- en examenstelsels in Nederland tenminste een halve eeuw en waarschijnlijk al een eeuw niet wezenlijk veranderd zijn, hoewel in de toenmalige maatschappelijke structuren diplomabezit nauwelijks voorwaarde was voor status en inkomen. De numerieke uitkomsten van de beoordeling worden in de eerste plaats bepaald door de beoordelingsgewoonten van de examinatoren; zij zijn dus gevolgen van sociaal psychologische factoren. De structuur van een gegeven samenleving bepaalt de zwaarte van het verlies er de grootte van de spanningen; in de Nederlandse diploma-maatschappij van vandaag zijn zij veel zwaarder dan die in de negentiende eeuwse samenleving'*.

In de eerste voortgangsnota geeft hij tweemaal een definitie. Selectie moet volgens hem zijn: *'de optimale informatie over iemands mogelijkheden, zodat hij voor zichzelf en daarmee hopelijk ook voor de gemeenschap een zo verantwoord mogelijke keus kan doen'*. Onder een doeltreffend en rechtvaardig examen verstaat hij: *'een examen met vanuit de doelstelling(en) afgeleide minimumnormen, die beogen de zogeheten 'wet van Posthumus' (de beoordelingsnormen fluctureren met de prestaties van de groep waartoe de beoordeelde behoort) te doorbreken'*. Hij voegt hieraan toe: *'Dit kan slechts in nauw overleg tussen alle betrokkenen, ik versta hieronder ook de studenten'*. Posthumus wil hierbij ook de instituten voor onderwijsresearch laten inschakelen.

Maar wat denkt hij van een categorische afwijzing van elk selectieprincipe? Dat acht hij niet mogelijk. *'Het toemeten van werkzaamheden in overeenstemming met het talent is wezenlijk voor iedere samenleving, die op de verdeling van arbeid berust'*. Dat gaat volgens Posthumus ook op voor een 'maatschappij van overvloed': *'ook in een of ander gerealiseerd heilsrijk kan niet ieder die zich tot een ambt geroepen acht uitverkoren worden. Deze uitverkiezing is ook dan niet louter een individuele zaak, maar mede een kwestie die de gemeenschap aangaat'*.

Maar toch? In Vrij Nederland (16-11-'68) hebben Frank Jaap Buys en Henk Vlaar geschreven: *'Voor Posthumus is het onderwijs een afvalrace'*. En dan wel een afvalrace die door hem gewenst en gestimuleerd wordt. Wat stelt Posthumus, afgezien van definities, concreet voor?

5. Het *kandidaatsexamen* moet afgeschaft worden. *'Iedereen die slaagt voor zijn propedeutisch examen behoort in beginsel zijn doctoraal te halen. Dat moeten docenten én studenten als morele plicht op zich nemen'*.

Ook de eerder door hem voorgestelde *sollicitatie* naar de betaalde baan van 'assistent-onderzoeker', die full-time aan zijn promotie kan werken, wil hij laten vervallen. Resteert het representatieve en selectieve *propedeutisch* examen. Daar blijft Postumus bij. Wel wijst hij in de voortgangsnota op de mogelijkheden die het Aca-

demisch Statuut nu vanaf het kandidaatsexamen en bij de door hem voorgestelde afschaffing daarvan al vanaf het propedeutisch examen in grote keuze van hoofd- en bijvakken biedt: *'Door de keuzemogelijkheden te vergroten kan de student de selectie weer meer als zelf-selectie en zelf-realisatie ervaren'*. Posthumus wijst in dit verband ook op de mogelijkheden van 'horizontale doorstroming' als het universitair en het hoge beroepsonderwijs meer geïntegreerd worden. (Dat is geen slag in de lucht: Posthumus gaat nu in opdracht van minister Veringa deze problematiek aanpakken.)

GEMECHANISEERDE EN GEPROGRAMMEERDE ONDERWIJSVORMEN NOODZAKELIJK

'Leren is het recht van ieder' luidde de kop boven een artikel van prof. dr. Hans Freudenthal in De Groene Amsterdammer (11-1-'69). Freudenthal prijst Posthumus om zijn nota: *'een stuk dat door deskundigheid, eenvoud van opzet en realiteitsbesef uitmunt'*. Maar Posthumus gaat toch aan wezenlijke problemen voorbij. Het aantal studenten breidt zich explosief uit. *'In de Verenigde Staten is het nu 40 pct. van de jeugd boven de 18 jaar en groeit nog steeds'. 'Tegen het einde van de eeuw zal het aantal studenten in Nederland tien keer zo groot zijn als nu. Onderwijs zal dan vrijwel de hele begroting opslokken. Hoe moeten we dat verwerken?'* Freudenthal wil het (tertiair) onderwijs als recht van iedereen ook in de toekomst garanderen. Hij wenst planning. Reglementering. Een cursusduur van 2 à 3 jaar voor sommige studies. Verplichte periodieke nascholing. Nieuwe instellingen en gebouwen'. *'Maar vooral geheel nieuwe onderwijsmethoden':*

'Er is geen twijfel of er moet in het onderwijs (niet alleen in de universiteiten) ontzaglijk veel gemechaniseerd en geprogrammeerd worden, en er zullen nieuwe media moeten worden toegepast, willen we iedereen helpen die op onderwijs aanspraak maakt'. Vooral de studenten stellen hem tegenwoordig teleur: *'Ze spreken wel over democratie maar denken in geen andere termen dan die van universitair onderwijs voor de geprivilegieerde elite van luttele percenten, waartoe ze zelf behoren, en ze propageren onderwijssystemen die er op berekend zijn, een aantal studenten op te vangen zoals ons land dertig jaar geleden kende. Van degenen maar te zwijgen, die met haast middeleeuwse ideeën omtrent de universiteit rondlopen'*.

Posthumus citeert Freudenthal in zijn eerste voortgangsnota zeer uitvoerig. En hij concludeert:

6. De opmerkingen van Freudenthal zijn *'van wezenlijk belang bij de herprogrammering'*. Zijn oproep tot gezamenlijke inspanning om tot mechanisatie en programmering van de stof, tot nieuwe media te komen, wordt door Posthumus sterk ondersteund.

KORTOM

De belangrijkste ideeën van Posthumus zijn hiermee wel (kort) weergegeven. Posthumus heeft in de eerste voortgangsnota enige noodzakelijke wijzigingen in de WWO voorgesteld. In de tweede (en laatste) voortgangsnota zal hij nog ingaan op de discussieverslagen en reacties van faculteiten, universiteiten en sekties van de Academische Raad. Deze reacties worden op dit ogenblik geïnventariseerd door de Stichting Interuniversitair Instituut voor Sociaal-Wetenschappelijk Onderzoek (SISWO). In de tweede voortgangsnota zal Posthumus ook voorstellen doen tot wijziging van het Academisch Statuut. Uiteraard kan iedereen nog zijn bijdrage tot de discussie doen door zijn schriftelijke reactie naar prof.dr. K. Posthumus (p.a. Technische Hogeschool, Eindhoven, te sturen. Maar dat moet dan wel op korte termijn gebeuren!)

Belangrijkste item wordt zo langzamerhand: *de herprogrammering van alle studies*. Een zaak die docenten en studenten aangaat. Deze kernprogrammering — even repeteren — moet dus plaatsvinden:

— *binnen het aangegeven steigerwerk van cursus- en inschrijvingsduur*. Waarbij Posthumus eventueel in zijn tweede voortgangsnota op de vierjarige cursusduur kan terugkomen. Waarbij minister of parlement dat ook en wel definitief kunnen. (Zie 1.)

— *op grond van de doelstellingen*. Let met name op de nadruk die Posthumus bij de verwezenlijking van de doelstellingen aangeeft plus het daaruit voortvloeiende keuze-criterium. (Zie 3.)

— *met gelijke zeggenschap van studenten en docenten*. Ze beschikken beiden over unieke deskundigheid. (Zie 3 en 5)

— *met gebruik making van alle mogelijke gemechaniseerde en geprogrammeerde onderwijs vormen*. Anders moet over niet al te lange tijd de ene helft van Nederland de andere professioneel gaan 'onderwijzen' of begeleiden. (Zie 6.)

— *in overleg met de bureaus voor onderwijsresearch*. (Zie 5.)

GREPEN UIT DE VOORTGANGSNOTA MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORDELIJKHEIDSBESEF

Er is nogal wat kritiek uitgeoefend op de wel uiterst karige manier waarop Posthumus de universitaire doelstelling *'het bevorderen van het maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef'* in zijn nota behandeld heeft. *'Die kritiek is juist'*, schrijft Posthumus nu.

In de jaren vijftig begon men om 'maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef' te roepen. Dit als reactie op de beschuldiging dat de universiteit in de eerste decennia van deze eeuw 'ivoren toren' was geworden. Er werden talrijke vergaderingen gehouden en beschouwingen geschreven over de vraag *'Aan welke eisen moet de afgestudeerde voldoen?'* Men ziet dan de universiteit als een 'veredelingsbedrijf' dat van 'halfprodukten' 'eindprodukten' maakt die voldoen aan door de afnemers gestelde eisen.

Een tweede interpretatie: de kosten voor het wetenschappelijk onderwijs zijn hoog: het is daarom legitiem om naar redelijk 'rendement' te vragen. De student is bevoordeeld boven zeer vele van zijn leeftijdsgenoten en het is verantwoord om van hem verantwoordelijkheidsbesef te vragen. Een derde interpretatie keert de vorige om. Het rendement van het wetenschappelijk onderwijs ligt boven de tien procent. Mogelijk ver daarboven. De gemeenschap behoort daarom niet alleen het onderwijsapparaat op te bouwen en kosteloos ter beschikking te stellen, maar ook voor studieloon en sociale voorzieningen te zorgen.

De vierde interpretatie van 'maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef' is *'de meest recente en de meest ingrijpende'*. Het betekent: *'maatschappij-analyse, maatschappij-kritiek, richting aanwijzen aan ingrijpende maatschappelijke vernieuwing en het inzetten van een revolutionaire beweging die de evolutie versnelt. De studenten behoren volgens deze interpretatie tot het 'nieuwe historische subject' 1) — het oude historische subject bestond uit de proletariërs —, dat al revolterend een eind aan de 'surplusrepressie' van de (inmiddels geïntrojecteerde 2) 'structuur' moet maken om zodoende een werkelijk menselijke samenleving te realiseren'*.

'Het is vaak verrassend hoe in hedendaagse eisen van opstandige studenten negentiende eeuwse verlangens naar vrijheid van studie en onderzoek schijnen terug te keren. Maar dit is niet veel meer dan schijn. De maatschappelijk bewogen, opstandige studenten van nu willen vrij zijn tot het dragen van verantwoordelijkheid. Deze 'vrijheid tot' kan ten opzichte van anderen zelfs uitlopen op een analogie met de uitspraak 'dwingt ze om in te gaan!' Op het laatste Nationaal Congres van de Nederlandse Studentenraad (Wageningen 1969) werd zo door een van de woordvoerders voorgesteld een commissie in te stellen die tot taak zou hebben de onderwerpen, die de projectgroepen autonoom vaststellen, op politiserend effect te waarderen en zo nodig af te keuren. Marcuse schrijft in dit verband: 'Bovendien kan het herstel van de vrijheid van denken nieuwe en strenge beperkingen vereisen van de theorieën en praktijken in de onderwijsinstellingen, die met al hun methoden en begrippen er toe dienen de menselijke geest in het gevestigde universum van spreken en handelen op te sluiten — en daardoor a priori een rationeel inzicht in de alternatieven voorkomen').

Posthumus herhaalt een eerder gereleveerde zinsnede: *'de nadruk bij de verwerkelijking van de doelstellingen van het universitair onderwijs zou naar mijn mening moeten liggen op de wetenschappelijke en maatschappelijke, de kritische en creatieve ontwikkeling van de toekomstige academicus; dit moet gepaard gaan met een bezinning op ethische, culturele en politieke waarden van wetenschapsbeoefening'*. Deze uitspraak hanteert Posthumus vervolgens als toetsingscriterium voor de vier genoemde interpretaties.

De universiteit is geen *'veredelingsbedrijf waar van halfprodukten eindprodukten gemaakt worden'. 'Dat is een onaanvaardbare formule, die een onjuist beeld oproept van de universiteit, zoals ze behoort te functioneren. Deze universiteit moet optimale condities scheppen, waarin studenten als deelgenoten van het onderwijs niet alleen individueel, maar ook coöperatief aan hun eigen kritische en creatieve vorming werken.'*

De tweede en derde interpretatie *'vullen elkaar aan': 'Van de student mag verantwoordelijkheidsbesef gevraagd worden — overigens niet alleen om de investeringen die in hem gedaan zijn. Van de maatschappij mag grote zorg voor de studerenden gevraagd worden —*

1) Zie Marcuses: 'De eendimensionale mens'.
2) 'Geïntrojekteerd' betekent hier eenvoudig gezegd: bij het individu onbewust en ongemerkt vanuit de maatschappij ingeslopen.
3) Marcuse in het essay Repressieve Tolerantie.

overigens niet alleen om het economisch rendement dat het universitair onderwijs oplevert.'

'Met de kritische studenten — de vierde interpretatie — ben ik het eens dat binnen de universiteit, binnen het universitaire onderwijs, binnen het onderwijs in het algemeen in ruime mate gelegenheid moet zijn voor analyse, kritiek, voor de mogelijkheid om (creatief) alternatieven op het bestaande te ontwerpen. Dit geldt ook voor het wetenschappelijk onderzoeken van de maatschappelijke determinanten en van de maatschappelijke betekenis van universitaire wetenschapsbeoefening en universitair onderwijs.'

'Maar het gevaar dreigt dat — met een variant van de uitspraak van het kamerlid Bakker 1) — de term 'maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef' door een agressieve groep studenten, bezield 'met de beste bedoelingen van de wereld', gehanteerd wordt om eigen maatschappelijke gedachten te hanteren en die dogmatisch aan anderen op te leggen. Dit is het gevaar van elitaire zelfverheffing.'

'De universiteit — een bijzondere universiteit wellicht uitgezonderd — mag niet op één bepaalde ideologische of partijpolitieke grondslag staan. De universiteit is geen nieuwe 'moederschoot', bezit geen 'leergezag', kan geen censuur uitoefenen, noch het establishment noch een nieuwe elite legitimeren. De universiteit is een ontmoetingscentrum en een discussieplatform, waar a prioristische waarden moeten worden bekritiseerd, niet worden opgedrongen. Onder zulke waarden versta ik zowel die van 'het neo-marxisme', 'het marcusianisme', 'het anarchisme' enz., als die van 'de status quo' en van de talloze andere wijsgerige, godsdienstige, maatschappelijke en wetenschappelijke stromingen.'

Geen opvoedingsdictatuur

Volgens vele maatschappijkritici moet iedere universitaire herstructurering uitgaan van de politieke waardering van de maatschappelijke factoren en processen.

Deze bestaan volgens hem vooral uit *'statusverwerving, atomisering, competitieve hordenloop, vraag naar hooggespecialiseerde 'vakcyclopen' of 'vakidioten' en/of 'jonge kneedbare academici' en de (geïntrojecteerde) systeemdwang'*. Voor de meeste misstanden wordt in het bijzonder het bedrijfsleven aansprakelijk gesteld. *'Met nadruk moet echter vastgesteld worden dat in Nederland van een of andere vorm van directe pressie door 'het bedrijfsleven' ten aanzien van benoemingen, van programma's van onderzoek, onderwijs en examens en van toekenning van studietoelagen of studieloon geen sprake is. Het tegengestelde geldt zowel voor die landen waar de universiteiten financieel gebonden zijn door schenkingen en researchcontracten als voor de landen waar alle produktiemiddelen in handen van de staat zijn'*. De (mogelijke) indirecte pressie van het bedrijfsleven deelt Posthumus in onder de '(geïntrojecteerde) systeemdwang'.

Posthumus gaat vervolgens de genoemde processen en factoren na:

— *'competitieve hordenloop'*. Posthumus betoogt dat selectie de optimale voorwaarde voor zelf-realisatie moet scheppen. *'Ik heb enige concrete voorstellen gedaan om deze optimale voorwaarde zo goed mogelijk te waarborgen. Ik hoop dat ik hiermee het gevaar van een 'competitieve hordenloop' althans gedeeltelijk heb afgewend; meer acht ik niet mogelijk'*.

— *'atomisering'*. Een wetenschappelijke en maatschappelijke, een critische en creatieve vorming, die gepaard moet gaan met een bezinning op ethische, culturele en politieke waarden van de wetenschap *'moet mede in onderlinge discussie, in coöperatieve vorm gerealiseerd worden'* Posthumus stelt meermalen in zijn voortgangsnota dat coöperatie waar mogelijk nagestreefd moet worden. Maar toch *'blijft bij de studie zeker ook de individuele arbeid de belangrijkste rol spelen'*.

— het afleveren van *'jonge kneedbare academici' is letterlijk met alles in strijd wat ik tot nu toe gesteld heb. Als de herprogrammering van de studies van de opgesomde criteria uitgaat — en daarvoor zijn alle betrokkenen verantwoordelijk, ook de 'kritische studenten' — is van dit gevaar geen sprake'*. Dit type 'academici' wordt, *'een enkele kortzichtige uitzondering in deze sector daargelaten'* ook niet door het 'bedrijfsleven' gewenst, weet Posthumus.

— het afleveren van *'hooggespecialiseerde vakcyclopen of vakidioten'*. Ook dat is met alles wat Posthumus voorstelt in strijd.

Resteren:

— *'statusverwerving' en (geïntrojecteerde) 'systeemdwang'*. Bij een herprogrammering die werkelijk de doelstellingen expliciet maakt en operationaliseert, kunnen deze factoren, *'in de zin van een werkelijke misstand opgevat'*, verzwakt worden, meent Posthumus. Hij verstaat onder 'een werkelijke misstand' *'een caricaturaal conformisme aan de huidige maatschappelijke orde'*.

'Gezien de technische rationaliteit, die voorhanden is, zouden we een flink eind op weg naar een maatschappij kunnen komen, die niet alleen op mondiaal niveau de armoede doet verdwijnen en de vrede beoogt, maar ook het welzijn, de vrijheid en de verantwoordelijkheid van alle wereldburgers nastreeft: of de mens de technische rationaliteit daartoe zal aanwenden is in laatste instantie een vraag, waarop geen objectief, eensluidend antwoord te geven is'.

'We kunnen in het onderwijs de optimale voorwaarden voor een dergelijke samenleving scheppen; dat behoren we ook te doen. Maar het blijft een keuze die de hele samenleving aangaat en die niet door een 'erzieherische Diktatur' (Marcuse e.a.) te bereiken valt, omdat de leden van deze samenleving langs de weg van overtuiging hiervoor gewonnen moeten worden. Om een 'rijk der vrijheid' te bereiken en dit rijk te laten voortduren is het niet gewenst een 'interimdictatuur' te vestigen; de middelen moeten aan het doel gerelateerd zijn, wil het doel niet uit het oog verloren raken'.

Projectieonderwijs

Uitvoerig citeert Posthumus uit de brochure *Aantekeningen voor een raden-universiteit van Hugues Boekraad en Henk Sips over 'het projectonderwijs'*. Daarna komt zijn kritiek: *'In het algemeen kan gesteld worden dat de opsomming van de uitkomsten van 'projectonderwijs' slechts gedeeltelijk op ervaring of op proefneming berust; zij omvat de idealen van ieder die zich bezig houdt met vernieuwing van onderwijs; ook die van mij'*.

'Dat een studie uitsluitend zou kunnen bestaan uit het deelnemen aan 'projectgroepen' die autonoom hun onderwerpen vaststellen lijkt een fictie. In de praktijk zal blijken dat er toch op lange termijn gestuurd moet worden; er dient een centrale coördinatie te zijn'. Met Freudenthal (zie boven punt 6) is hij het eens dat er om het recht van allen op (tertiair) onderwijs in de toekomst te waarborgen zo snel mogelijk ontzaglijk veel geprogrammeerd en gemechaniseerd moet worden in het onderwijs.

'Er bestaat niet zoiets als de 'meest ideale woning' of 'het meest ideale onderwijsprogramma', merkt Posthumus bij herhaling op. *'Niet iedere student is dermate coöperatief ingesteld, dat hij, gesteld al dat die mogelijkheid zou bestaan, zijn universitaire studie uitsluitend via het deelnemen aan 'projectgroepen' wil of kan voltooien'*. Posthumus waarschuwt voor moeilijkheden met roosters en agenda's. Hij merkt op dat een essentieel moment van de projectsgewijze aanpak bestaat uit *'het naar elkaar willen luisteren, het zich door argumenten willen laten overtuigen'*, iets wat niet a priori vast kán staan. *'Uit sommige uitlatingen van radikale studenten wil daarentegen nog wel eens blijken dat zij 'projectonderwijs' alleen en uitsluitend als 'misslestrategie' beschouwen; dit lijkt me principieel in strijd met de doelstellingen van het universitair onderwijs'*. *'Wel mag en kan naar ik hoop, dit onderwijs tot maatschappelijke bewustwording bijdragen. Maar wat iemand hieruit voor consequenties wil trekken, zij uiteindelijk aan hemzelf overgelaten'*. Posthumus maakt verschil tussen 'projectonderwijs' als didactisch en als ideologisch model: *'Als didactisch model is 'het projectonderwijs een goed, d.w.z potentieel critisch, creatief en motiverend model, maar als principieel direct-democratisch, ideologisch model is het althans in de eerste jaren van de studie een niet of nauwelijks te bereiken doel'*.

'Afsluitend wil ik stellen dat met het idee van projectgroepen, die coöperatief, interdisciplinair en maatschappelijk bewust de studie benaderen, zeker in de diverse studierichtingen geëxperimenteerd kan worden. Met name trekt mij de gedachte dat de grote lijnen van onderwijs, onderzoek en beheer door samenwerking van alle deelgenoten in een dynamische wisselwerking met de maatschappij vastgesteld zullen worden. Maar het kan niet uitsluitend als dè methode gehanteerd worden: er moeten andere mogelijkheden van studie zijn. Per faculteit, subfaculteit of studierichting kunnen wenselijkheden en mogelijkheden verschillen; per individu niet minder.'

(Deze bijdrage werd de redactie ter hand gesteld)

De volledige nota Pothumus en een excerpt van het Ministerie van O. en W. liggen ter inzage in het Perscentrum. Meerdere exemplaren zijn aangevraagd.

1) Marcus Bakker C.P.N.

UNIVERSITEIT

AGENDA

23 februari: promotie drs. J. A. Weber (Wisk. en Natuurw.), Spoorlaan 51, Hollandse Rading, op het proefschrift: Some aspects of growth regulation in plants. Senaatszaal, 16.00 uur.

Instituut Frantzen, Biltstraat 13: Kurt Tucholsky gesprochen von Sibylle und Peter Sänger, 20.00 uur.

24 februari: prof. J. Monfrin van de Ecole Nationale des Chartes geeft een gastcollege: Les manuscrits médio-latins de la Bibliothèque Nationale de Paris. Inst. voor Laat Latijn, Maliestraat 7, 12.00 uur.

Persgesprek: Tussentijdse gegevens over plaats en functie van de Stadsschouwburg. Perscentrum, 14.00 uur.

Openbare les dr. G. J. M. Th. Tonino, gewoon lector in de biochemie van de mondholte. Aula, 16.15 uur.

Openbare vergadering conventsraad; Academiegebouw, 20.00 uur.

25 februari: prof. J. Monfrin geeft een gastcollege: Le latin médiéval et la langue des chartes. Inst. voor Laat Latijn, Maliestraat 7, 12.00 uur.

Gamma-cyclus medicijnen: Gezondheidszorg. Fysiologisch Laboratorium, Vondellaan 24: 19.30 uur. (Zie verder U van 6 febr.).

Gastcollege door dr. P. van Moorsel, Kunsthistorisch Inst. Boothstraat 6: 11.15-12.15 uur. (Zie onder Kunsthistorie).

Colloquium Instituut voor Sonologie: Dick Raaijmakers, docent Kon. Conservatorium voor Muziek te Den Haag: Over een methodiek. Plompetorengracht 14-16: 13.45 uur.

4e Intern. studenten filmfestival, CINESTUD. Kriterion Amsterdam.

27 februari: promotie mevr. E. Wiersma-te Nijenhuis (Lett.), Berkenlaan 80 Harmelen, op het proefschrift: Dattilam. A compendium of ancient Indian music. Senaatszaal 15.15 uur.

Gastcollege door prof. Schwind Molengraaff Instituut: 14.00-16.00 uur. (zie onder Rechten).

28 februari: uitreiking prijs uit het Nederlands Fonds voor Chemie aan prof. dr. G. J. M. van der Kerk, buitengewoon hoogleraar in de organische scheikunde aan de R.U.

Kon. Ned. Academie van Wetenschappen, Kloveniersburgwal 29a, Amsterdam 15.30 uur.

1 maart: Bach cantate dienst Wie schön Leuchtet der Morgenstern Geertekerk. 19.30 uur.

2 maart: oratie prof. J. C. M. Hattinga Verschure Aula 16.15 uur.

Fysika 70 Dr. P. Boskma over natuurwetenschap en polemologie Fysisch Lab., Bijlhouwerstraat 6: 20.00 uur.

3 maart: Gamma-cyclus medicijnen Arts en ontwikkelingssamenwerking. Prof. Haspels, drs. Spekman, prof. Kranendonk. Fysiologisch lab., Vondellaan 24, 19.30 uur.

4 maart: promotie Tj. B. Wimersma, Noltheniusstraat 28, Utrecht. Senaatszaal, 16.15 uur.

5 maart: gastcollege door dr. P. v. Moorsel, Kunsthistorisch Inst., Boothstraat 6: 11.25-12.15 uur. (Zie onder Kunsthistorie).

6 maart: promotie C. op 't Land, Harmonie hof 25, Amsterdam. Senaatszaal 13.45 uur.

Promotie J. L. Slangen, Obbinklaan 9, Utrecht. Senaatszaal 15.15 uur.

Voordracht door prof. Ch. Dubost van de Parijse fac. der Geneeskunde, specialist in harttransplantatie: Les problèmes d'éthique posés par les transplantations cardiaques Wilhelmina Gasthuis, Paviljoen 1, Eerste Helmersstraat 104, Amsterdam, 20.15 uur. Vrije toegang.

7 maart: Congres Kon. Ned. Mij. ter bev. der pharmacie. Transitorium I, blauwe zaal: 9.00-18.00 uur.

Bijeenkomst van Ned. Libellen Onderzoekers. Genetisch Instituut, Opaalweg 20, Utrecht; 11.00—16.15 uur.

Miniconferentie V.C.S.B. Kelder onder Nieuwe Gracht 23; 14.30 uur. (Zie onder Studenten).

LUSTRUMMANIFESTATIES UCC

woensdag 25 februari:

17.00 uur: Opening in de Aula der Rijksuniversiteit.

17.15 uur; Lezing over het lustrumthema door Hare Excellentie Minister mej. M. A. M. Klompé.

De opening in zijn geheel zal zijn omlijsting vinden in het ten gehore brengen van Alchemistische liederen uit de 16e eeuw.

17.45 uur: Receptie ten stadhuize voor medewerkers.

20.30 uur: Swinging Play Party in het Analytisch chemisch laboratorium.

Donderdag 26 februari:

9.30 uur: Opening congres in het Jaarbeurscentrum.

17.00 uur: Sluiting congres

21.00 uur. Muziek-Experiment in het Jaarbeursgebouw. Het Trio Louis van Dijk Exception en Musica Da Camera zullen experimenteren en improviseren vanuit een klassiek thema van jazz en pop. Voor de pauze zullen de drie groepen afzonderlijk spelen.

Vrijdag 27 februari:

10.00 uur: Puzzelrit en Stunt (Interne aangelegenheid). Hiernaast zal tevens de Reünistendag worden gehouden voor de oud U.C.C.-leden, waarop o.a. een rondleiding door „De Uithof" en uiteenzetting van het toekomstbeeld van dit Universiteitscentrum.

14.00 uur: Tafeltennistoernooi

16.30 uur: Lustrumborrel in het A.C.L.

20.30 uur: Cabaret Ivo de Wijs en aansluitend het grote slotfeest met als hoogtepunt een Beatgirl-modeshow van Ultramoderne Kunststoffen.

Naast deze feestelijkheden zal een permanente tentoonstelling Chemie-Cultuur worden gehouden in het Centraal Museum van 19 februari tot 16 maart 1970.

Programma congres

Indeling van het congres te houden op 26 februari 1970 in de grote zaal van het Jaarbeurscomplex te Utrecht.

9.30 uur: Welkomstwoord.

9.45 uur: Lezing door dr. E. T. Hall uit Oxford van het Research Laboratory for Archaeology and the History of Art, getiteld: „Scientific measurement applied to the arts".

11.00 uur: Lezing door dr. G. W. F. Edgar, medewerker van het Instituut voor antropobiologie aan de Utrechtse universiteit. Hij zal spreken over de consequentie van het huidige en toekomstige erfelijkheidsonderzoek (genonderzoek in relatie tot biochemische processen) voor onze cultuur. Titel: Chemie bij de beschrijving van de menselijke variabiliteit.

11.45 uur: Gelegenheid tot vragen stellen over deze lezingen.

12.00 uur: Lunch.

14.00 uur: Lezing door prof. J. M. van Rossum, hoogleraar in de farmacologie aan de Katholieke Universiteit Nijmegen. Hij zal spreken over de farmacologische aspecten van psychofarmaca (zoals hun werking in het menselijk lichaam). Titel: Psychofarmaca: de werking op de hersenen.

14.45 uur: Lezing door dr. S. J. Nijdam, verbonden aan de psychiatrische kliniek van het Academisch ziekenhuis te Utrecht. Titel: Gebruik van moderne psychofarmaca in de psychiatrie.

15.30 uur: Paneldiscussie over psychofarmaca. Leden van het panel: dr. S. J. Nijdam (voorl. voorzitter), prof. J. M. van Rossum, dr. Fr. Nelemans voor de criminologische aspecten, dr. G. Edgar, dr. A. F. Harms (afd. Research Brocades).

17.00 uur: Sluiting.

(Tijden onder voorbehoud).

Tentoonstelling 20 februari tot 16 maart

De tentoonstelling biedt een aantal aspecten van het chemische (fysische) onderzoek aan kunsthistorische (archeologische) objecten. De tentoonstelling wordt georganiseerd met medewerking van een aantal Nederlandse instituten.

Op de tentoonstelling wordt o.a. geëxposeerd:

- conservering van houten en metalen voorwerpen;
- schoonmaken van schilderijen;
- vert en vernisanalyse van schilderijen;
- onderzoek aan schilderijen op ondertekening;
- muntanalyse m.b.v. activeringsanalyse;
- C-14 ouderdomsbepaling;
- demonstratie van dunnelaag chromotografie in vezelkleurstoffen;
- demonstratie in de fabricage van replica's.

In een aparte zaal zal op gezette tijden de film over de conservering van het Zweedse schip de „Wasa" worden vertoond en worden ook dia's vertoond over restauratie- en conserveringswerk.

Centraal Museum, Agnietenstraat 1. Dagelijks 10.00-17.00 uur; zon- en feestdagen 14.00-17.00 uur.

VERSCHIJNINGSDATUM „U"

Door de belangrijke én omvangrijke bijlage kon de gebruikelijke verschijningsdatum niet gehandhaafd blijven.

UNIVERSITEIT EN KERK

Mededeling van het convent van studenten pastores

Zoals al enige jaren gebruikelijk worden op de zondagen in de lijdenstijd speciale diensten gehouden voor alle christenstudenten in Utrecht. Deze diensten zijn om 12.00 uur in de aula van de universiteit, Domplein.
Dit jaar willen we het Matheüsevangelie in de diensten centraal stellen. Dit mede n.a.v. de discussies die zijn ontstaan over de functie van de bijbel in een kerkdienst en dit dan weer n.a.v. de zomerdiensten en de 2 novemberdienst.
Iedereen, ook niet-studenten, is in deze diensten van harte welkom. Er is een kindercrèche en na de dienst is er gelegenheid tot napraten en koffiedrinken in Cunera, Nieuwe Gracht 32. Voor het voorbereiden van de diensten zijn mensen uit de verschillende kerken hard nodig. Voor opgave verwijzen we u naar de lijsten achter in de kerken. Mensen die het koor tijdens die diensten willen versterken willen we vragen vrijdags om kwart over vijf op de repetitie te komen in Cunera, Nieuwe Gracht 32.

Voorgangers en preekthema's:

22 februari: ds. N. van Egmond, Matheüs, 26, 47 — uit. Verloochening door Petrus. Ik ken die mens niet.
1 maart: ds. J. C. de Bruine Matheüs 27, I-26. Jezus voor Pilatus. Kleine mens en grote structuren.
8 maart: ds. J. C. C. Visser. Matheüs 27, 27-45. Bespotting. Hoort ons puin in Gods schoenen thuis?
15 maart: pastor G. Th. Oostvogel.
Matheüs 27, 45-51. Jezus aan het kruis. Met of zonder God?

22 maart: ds. W. J. Overdiep. Matheüs 28, I-16. Verrijzenis, Eucharistie/Avondmaal. Op leven en dood.

Remonstrantse Gemeente

Geertekerk: iedere zondag dienst: 10.30 uur; Geertekerkhof 22. Spreekuur studentenpredikant ds. Overdiep: iedere woensdag 18.30 - 20.00 uur.

U.S.P.

Diensten van de studentenparochie: zaterdags: 17.30 uur in Cunera; zondags: 9.30 uur in Cunera; 11.00 en 12.00 uur in de aula; 17.30 uur in Cunera.
Tijdens de dienst van 12.00 uur is er kindercrèche; na deze dienst: koffieuur in Cunera. Door de week: iedere dinsdag en donderdag om 12.30 uur in Cunera.
Iedere donderdagavond is er instuif in de leeszaal van Cunera; iedereen is dan van harte welkom.

LIEFDE?

Thema van de 12de bijbelstudie/zeilkampen van de E.S.B. Ichthus, georganiseerd voor iedereen die van molens en van punteren houdt en niet opziet tegen confrontatie (door o.a. bijbelstudie, lezingen, discussie).
Plaats: Kampeermolen Giethoorn. Tijd: 15-22 augustus; 22-29 augustus (maar geef je zo spoedig mogelijk op!). Prijs: *f* 60,00 (red. mogelijk). Inlichtingen en opgave: Berend Vlieger, Tolsteegsingel 5, Utrecht, Tel. 030-26809.

UIT DE SENATUS CONTRACTUS VAN 12 FEBRUARI 1970

Driemanschap wordt viermanschap.
Prof. dr. F. van der Blij wordt voorgedragen als Rector Magnificus

1. In september 1971 viert de faculteit der diergeneeskunde haar 150-jarig bestaan, zij het dan niet als 150-jaar oude faculteit, maar als instelling van veterinair hoger onderwijs. De senatus contractus gaat ermee akkoord dat de faculteit plannen gaat ontwikkelen voor de festiviteiten. Behalve de uitreiking van een aantal eredoctoraten taat op het wenslijstje van de faculteit aan de P.T.T. te vragen een postzegel uit te geven ter gelegenheid van deze bijzondere gebeurtenis. Aan curatoren wordt gevraagd de P.T.T. te benaderen.

2. De subfaculteit der geologie en geofysica vraagt of er bij andere (sub) faculteiten belangstelling is voor een cursus Engels, bestemd voor promovendi die een dissertatie in die taal willen publiceren. Het gaat niet om het vertalen alleen, maar om begeleiden van het „omzettingsproces" van het „wetenschappelijk Nederlands", in het „wetenschappelijk Engels" De senatus contractus vindt het een hachelijke zaak in dit plan te treden: het kost veel en de consequenties zijn niet te overzien.

3. Het Universiteitsfonds stelt voor de bijzondere leerstoel Electronica op te heffen. Akkoord. De leerstoel was bezet tot 1/9-1967 door prof. dr. J. J. Zaalberg van Zelst.

4. Het rondschrijven aan de leden van de senaat betreffende de voordracht van rector magnificus en prorector heeft opgeleverd, dat prof. dr. F. van der Blij als rector magnificus 1970/1971 zal worden voorgedragen en prof. dr. W. C. van Unnik als prorector. Het driemanschap krijgt opdracht uit de suggesties een voordracht voor een secretaris van de academische senaat te destilleren.
Uit het rondschrijven is verder gebleken dat de senaatsleden vóór opname zijn van een lid van het stafconvent in het driemanschap als vierde lid.
De senatus contractus besluit aldus en nodigt het bestuur van het stafconvent uit iemand voor te dragen voor het „Viermanschap",

5. De senatus contractus voelt eigenlijk toch niet veel voor een ludieke lustrumviering, zoals de lustrumcommissie voorstelde. Moeten we wel een lustrum vieren? Eens per 5 jaar, 25 jaar, enz. Moet er juist géén ludieke lustrumviering komen? Kan er een heel andere vorm gekozen worden die én veel mensen trekt én de universiteit in het centrum van de belangstelling zet? De rector gaat met de opmerkingen naar de Raad van overleg.

CARNAVAL ACHTER DEN DOM of: LIEF ZIJN VOOR DE LENTEBODEN

U hebt wat gemist, donderdag 12 februari, Achter den Dom. Een bijzondere vergadering van de Raad van Overleg om die oude kwestie over het politie-optreden eens uit te praten. Van praten kwam niet zo veel, want er zaten wat lenteboden in de zaal, een pittig carnavalsgroepje uit de studenten van onze universiteit. Met vuurwerk, toeters en mondharmonica. Iemand die wel eens in het zuiden carnaval viert ontdekte weliswaar onmiddellijk de technische onvaardigheid; het ging allemaal wat stuntelig. Vooral het toeteren moet nog eens bekeken worden en écht, het fluiten op heel kleine fluitjes moet je leren. Je slikt die dingen gauw in.
We vonden het leuk, tot ons bleek dat mensen in de zaal er zich aan ergerden. Dat was jammer. Het betekent ook een miskenning van het groepje. Van de ijver waarmee voorbereid was en vooral van de dieper daarachter liggende bedoelingen.
Wie een beetje thuis is in de folklore weet dat hier een stukje lentefeest weggegeven werd. De rookbom symboliseert het verdrijven van de winternevelen, de toeter is het instrument waarmee men de boze geesten verjaagt (denk aan de o. nederlandse midwinterhoorn), de mondharmonica en het fluitje symboliseren het twinkeleren van de vogeltjes in de lentemorgen.
Jammer dat het buiten sneeuwde, anders was het zo aardig geworden.
Van de nog geen tweehonderd aanwezigen begreep meer dan de helft niets van deze presentatie, vandaar dat het groepje wat teleurgesteld wegging. Ze hadden echt een applausje verdiend. Volgende keer beter.
En nu alle gekheid naar de as(woensdag)man. Even de feiten: er worden honderden manleuter-uren besteed aan de voorbereiding van zo'n vergadering. Er komt een prof. uit Nijmegen. Een paar honderd mensen leggen hun werk neer om het allemaal mee te maken. De USF schrijft in „U" dat ze terugkeert in de Raad na de vergadering. Een aantal lieden verstoort op dezelfde manier als indertijd de opening van Transitorium II de vergadering. De USF kijkt sip. Alle aanwezigen kijken sip, beteuterd. Er is niemand die opstaat en deze jongens de waarheid zegt. Niemand durft dat kennelijk. De tolerantie is vrijwel grenzeloos. Een vraag: gaan we door met dit soort vergaderingen te beleggen en te laten verstoren, met machteloze handen en beteuterde blikken over zoveel ondeugendheid? We moesten langzamerhand wijzer worden. A. v. d. M.

FOTO-AFDELING SFW-UNFI VERHUIST

De foto-afdeling van de stichting film en wetenschap - universitaire filmdienst verhuist tussen 1 en 15 maart van de Catharijnesingel (ingang Sterrenbos) naar de Hengeveldstraat 29. Telefoon: 71 68 16.
Tussen 1 en 15 maart worden geen opdrachten aanvaard of afgeleverd.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, Kamer A 16, tel. 2 94 41 - tst. 219.

Tijdschriften:

Bij het Bureau Documentatie berust een tweetal archief-dozen met fiches van ± 150 onderwerpen van tijdschriften-artikelen, documentatiemappen, kleine brochures en boeken.
Belangrijke onderwerpen zijn o.a.: Affiliatie niet-academische ziekenhuizen, baccalaureaat, collegegeld, democratisering van de universiteit, eerstejaars, financiën, groentijd, herstructurering wetenschappelijk onderwijs, inschrijfgelden, kritische universiteit, leraarsopleiding, medezeggenschap van de studenten, nieuwbouw, onderzoek van het wetenschappelijk onderwijs, proefschriften, rapporten (o.a. Dalmulder, van Os), studentenonrust, taakverdeling, universiteitsbestuur, voorlichtingsdagen en wetenschappelijk corps.

MEDEWERKERS

BEDRIJFSGENEESKUNDIGE DIENST VERHUISD

De bedrijfsgeneeskundige dienst is per 16 februari jl. verplaatst van Biltstraat 101 naar Mallesingel 38 te Utrecht. Het nieuwe telefoonnummer is: 2 93 51.

MEDEWERKERS STAFCONVENT

Openbare vergadering van de conventsraad

Op dinsdag 24 februari a.s. om 20.00 uur zal een openbare vergadering van de conventsraad worden gehouden in het Academiegebouw, Domplein, K9.
Agenda: 1. Opening; 2. Verslag van de vergadering van 28 januari; 3. Ingekomen stukken; 4. Mededelingen; 5. Verkiezing van een bestuurslid; 6. Voordracht voor het viermanschap; 7. Het ontwerp-wet Veringa; 8. Rondvraag; 9. Sluiting.

Nieuwe boeken:

Verslag over het studiejaar 1966-1967 Rijksuniversiteit Leiden, Studeren in Wageningen, Sijthoff's Adresboek 1969-1970.

Literatuurlijsten:

Betreffende studiebeurzen en studieloon, en rondom de Nota-Posthumus lijsten aanwezig met op dit onderwerp betrekking hebbende boeken en tijdschriftenartikelen.

WE GELOVEN HET WEL!?

Onder de titel „We geloven het wel!?" worden een aantal activiteiten rondom geloven in 1970 samengevat, die onder verantwoordelijkheid van de Theologische Academie Utrecht, in samenwerking met het Bureau Vormingswerk der rijksuniversiteit in februari en maart zullen plaatsvinden.

De bovenvermelde groep, bestaande uit studenten van verschillende universitaire studierichtingen, biedt belangstellenden het volgende programma aan:

23 februari: Expositie: tekeningen en collages.
23 februari: drs. J. C. Dekkers: Gestalten van Geloven, Inleiding met discussie.

2 maart: prof. dr. H. M. M. Fortmann: Geloof en Projectie, Inleiding met discussie.

5 maart: A. Alberts: witte magie. Ds. J. van Slageren: Zwarte Magie Debat.

9 maart: prof. dr. J. Vink o.p.: De bijbel als boek van mensen, Inleiding met discussie.

12 maart: prof. dr. L. J. van Holk: De bijbel als boek van gelovige mensen, Inleiding met discussie.

16 maart: Forum: mevr. ds. H. van Holk-Meyer, ds. P. Heinen, prof. dr. W. van Dooren, ... en C. Appels.

19 maart: „Geloven een werkwoord", programa door deelnemers te bepalen, o.l.v. drs. H. Nouwen.

Al deze activiteiten, waarvan de toegang gratis is, zullen plaats vinden in „Cunera", Nieuwe Gracht 32 en steeds beginnen om 20.00 uur.

Mocht het ontwerp-wet Veringa op 24 februari nog niet zijn verschenen, dan zal de vergadering worden uitgesteld.

M. G. de Boer,
secretaris stafconvent

BEOORDELING IS NIET EENVOUDIG

Ter zake van de beoordelingsprocedure door het Rijk voorgeschreven aan de universiteiten met betrekking tot het personeel, is men in eerste instantie geneigd deze als redelijk te ervaren.
De chef heeft een oordeel over zijn ondergeschikte en dit gaat meespelen bij promotiekansen, sollicitaties e.d. en het lijkt dus juist dit oordeel expliciet te stellen, schriftelijk vast te leggen en ter kennis te brengen van de beoordeelde. De chef wordt gedwongen zich bewust te maken van de kwaliteiten van zijn ondergeschikte, hij moet systematisch alle punten nagaan en hij moet zich in zekere zin verantwoorden tegenover zijn ondergeschikte. Zo op het eerste gezicht praktisch en democratisch.
Wanneer we echter wat dieper op deze materie ingaan, blijken er tal van bedenkingen mogelijk, die de gehele beoordelingsprocedure tot een hoogst problematische aangelegenheid maken.

1. De chef, hoewel naar men mag verwachten niet gespeend van een redelijke hoeveelheid mensenkennis, kan niet meer volstaan met een min of meer intuïtief oordeel, maar moet, wil hij niet tot vage algemeenheden vervallen als „serieus", „goed aangepast", „actief", „helder verstand" e.d., een taal benutten, die fijnere nuances vraagt en inzicht in psychische structuren, alsmede het ontstaan en de ontwikkeling daarvan. Als hij niet psychologisch geschoold is, zal hem dit zeker niet meevallen.

2. De chef is met zijn ondergeschikte psychisch verbonden door zijn hiërarchische positie, de geschiedenis van zijn verhouding tot deze en mogelijk ook op andere wijze.
Een ondergeschikte, die de zwakke kanten van zijn chef niet voldoende ontziet, is niet gewild. Een bekwaam ondergeschikte, die zijn chef overtreft in kwaliteiten, zal niet graag door deze als zodanig worden geklasseerd.
De chef heeft, op grond van zijn persoonlijke affecties, een voorkeur voor bepaalde typen maar deze voorkeur behoeft niet direct te maken te hebben met de kwaliteiten van deze voor het werk dat zij doen.

3. Het is bekend, dat elke groep personen wat de waardering betreft naar een eigen gemiddelde tendeert. Indien men uit een ongeselecteerde massa, die men kwalificeert volgens een bepaalde schaal — laten we zeggen van 1-5 — een groep uitzeeft — bijvoorbeeld alleen de vieren en de vijven — dan gaat na korte tijd de nieuwe groep zich opnieuw constitueren volgens de schaal 1-5, waarbij dan uiteraard hier de 2 een andere waarde heeft dan de 2 in de niet geselecteerde groep.
Deze theoretische gang van zaken maakt duidelijk hoe moeilijk het is een beoordelingsnorm toe te passen voor een massa, waarbij ongeselecteerde, goed geselecteerde en verkeerd geselecteerde groepen naast elkaar voorkomen. Daar komt nog bij dat de beoordelaar ook nog met het probleem te maken krijgt welk criterium bij de selectie dient te worden aangelegd (zie punt 10).

4. Indien de beoordeling adequaat zou zijn, is de bespreking daarvan met de betrokkene een delicate kwestie. Het is bijvoorbeeld geheel iets anders als ik, op grond van een concreet feit, tegen iemand zeg dat hij in die situatie niet serieus heeft gehandeld, dan wanneer ik, indien dit zich meer voordoet, in een rapport vastleg dat hij niet serieus heeft gehandeld of zelfs niet serieus is. In een concrete situatie kan een incidentele veroordeling, indien goed uitgesproken, aanvaard worden, maar niemand mag uiteindelijk gekwalificeerd worden en aanvaardt dat ook niet.
De mens is een ingewikkeld samenstel van vaak heterogene structuren, die in een voortdurende dynamiek zowel integreren als desintegreren, en niet een welomlijnd uit vaste elementen opgebouwd, definitief geheel.

Door een kwalificatie dreigt de vrijheid van de mens te worden aangetast.

5. Het is vaak heel moeilijk iemand bij te brengen hoe anderen over hem denken. Wat iemand voor zichzelf is (het „pour soi"), is een andere wijze van kennen dan wat iemand voor anderen is (het „pour autrui"). De chef vindt bijvoorbeeld een ondergeschikte lui. De laatste vindt zich in beslag genomen door allerlei preoccupaties. De brug te slaan van het „pour soi" naar het „pour autrui" is geen eenvoudige opgaaf en vereist psychologische scholing.

6. De mens kan slechts leven, zolang er voldoende afstand is tussen wat hij doet en wat hij meent te kunnen doen. De spanning tussen het oordeel van de omgeving en zijn verwachtingen ten opzichte van zichzelf kunnen, als zij optimaal zijn, een voortdurende challenge zijn voor hem om verder te rijpen en zijn gaven te ontwikkelen.

Het is voor de chef moeilijk uit te maken waar dit optimale punt ligt. Zelfs een door vakpsychologen gevoerde „rapportbespreking" kan funest zijn, als deze zich vergist in het optimale punt, wat kan gebeuren als hij de latente vermogens niet onderkent en de wilskant onderschat.
De mens kent zichzelf soms slechter, soms beter dan men denkt.

7. Psychologische onderzoekingen hebben aannemelijk gemaakt, dat de prestaties in hoge mate afhankelijk zijn van de verwachtingen die de omgeving koestert ten opzichte van de mens. Een chef, die, om welke reden dan ook, vertrouwen heeft in zijn mensen en deze goed weet te leiden, bereikt onvermoede resultaten. Omgekeerd kan een chef, die zijn mensen onderschat of miskent, deze bijkans vernietigen.

8. Het is moeilijk in een team tot het vaststellen van de individuele prestaties te komen, omdat deze laatste vaak bepaald worden door de structuur van het team zelf. Iemand die bijvoorbeeld als een lelijk eendje door het team wordt behandeld, blijft in zijn prestaties onder zijn eigen niveau.

9. Het koppelen van de beoordeling aan de bevordering is een bedenkelijke zaak. Men kan niet tegelijk in volkomen openheid en vrijheid iemands psychische problemen bespreken en tegelijk deze op een „beestachtige" manier met een wortel paaien of met een roede slaan.

10. Bij de beoordeling zal men ontdekken dat verschillende werkgemeenschappen soms verschillende normen hebben.
In een autoritair geheel bijvoorbeeld zal de autoriteit die selecteert een belangrijke norm achten de mate van onderschikking aan zijn autoritair gezag, terwijl in een democratisch

geheel de zelfstandigheid meer gewaardeerd zal worden.
Tot op zekere hoogte kan overigens het autoritaire geheel toch doelmatig functioneren, en zolang men de autoritaire chef om andere redenen aanvaardt, kan men diens criterium mogelijk nog wel acceptabel vinden, maar eenvoudig maakt dit criteriumverschil vergelijkende beoordeling in een heterogeen geheel van werkgemeenschappen niet.

F. de Vries

SAMENWERKING MET INDONESIË OP HET GEBIED VAN DE RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING

In het kader van de technische samenwerking tussen Nederland en Indonesië is op 17 januari te Djakarta een administratief akkoord getekend dat betrekking heeft op een project op het gebied van de ruimtelijke ordening en de volkshuisvesting.
Met de uitvoering van dit project zal nog dit jaar worden begonnen.
Op verzoek van het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening maken wij hieronder een aantal vacatures bekend van deskundigen (in Nederland) die voor dit project voor kortere of langere tijd naar Indonesië wensen te worden uitgezonden.
De volledige functiebeschrijvingen liggen in het Perscentrum, Pieterskerkhof 13, ter inzage.

De vacatures betreffen:

een planoloog, planoloog-onderzoeker, demograaf, deskundige grondexploitatie, deskundige rural community development, verkeersdeskundige, deskundige drinkwatervoorziening en afvalwaterverwijdering, adviseur voor het opstellen en uitwerken van een woningwet en een adviseur voor het opstellen van financierings- en subsidieregelingen voor woningbouw in Indonesië.

STUDIEBEURZEN VOOR WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK IN NIEUW-ZEELAND IN 1971

De 'New Zealand National Research Advisory Council' stelt studiebeurzen beschikbaar voor buitenlanders om wetenschappelijk onderzoek te verrichten aan overheidsinstellingen op het terrein van de land-, bos-, tuinbouw en veeteelt en overheidsinstellingen voor natuurwetenschappelijk- en industrieel onderzoek.

Senior Research Fellowships: Deze beurzen zijn bestemd voor wetenschappelijke onderzoekers, die in het bezit zijn van de doctorsgraad, reeds enige jaren praktische ervaring hebben en over de resultaten van eigen onderzoek hebben gepubliceerd. Er is geen leeftijdsgrens.

Post-Doctoral Research Fellowships: Deze beurzen zijn bestemd voor jonge afgestudeerden, die in het bezit zijn van de doctorsgraad of daarmee vergelijkbaar niveau hebben bereikt.

Verdere inlichtingen zijn verkrijgbaar bij de Afdeling Internationale Betrekkingen van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, Nieuwe Uitleg 1 te 's-Gravenhage, of kunnen telefonisch worden verstrekt door mejuffrouw M. Th. Laane, telefoon 624311, toestel 537 van voormelde afdeling. Desgewenst kan een uitgebreid informatieblad worden toegezonden.

TENNIS-SEIZOEN 1970 C.U.C.

Door het Sportcomité van het CUC wordt elk jaar tennissen voor beginners en gevorderden georganiseerd.
Beginners spelen op maandagavond op de tennisbanen Overvecht onder leiding van een trainer. De gevorderden spelen op woensdagavond op dezelfde banen.
Een beperkt aantal van beide categorieën kan nog geplaatst worden.
Opgave bij prof. dr. P. G. de Haan, Laboratorium voor Microbiologie, Catharijnesingel 59, Utrecht. De aanvragen worden in volgorde van binnenkomst behandeld.

IN DIENST TRADEN

algemeen

mevr. C. F. M. Hollenberg-de Heer, schrijfster; A. J. van den Berg, rijksambt. F; ir. T. P. Storm van Leeuwen, hoofding. A voor bijz. diensten; W. C. de Joode, technicus C; R. L. Turel, rijksambt. E; M. C. van Kilsdonk, technicus C; J. A. Meijer, technicus C; mevr. L. Landman-Oets, adm.ambt. C III; J. H. P. Vos, rijksambt. E; W. H. Rakke, rijksambt. E; W. Verburg, rijksambt. F; R. L. Mouton, rijksambt. E; mej. G. H. J. M. van Krevel, adm. ambt. C III; mej. J. M. Storm, telefoniste; mevr. C. M. Vernooy-Jansen, adm.ambt C III; drs. A. M. A. ten Berge, wet. medew.; J. L. de Delas, wet. ambt.; dr. J. A. Heely, wet. hoofdambt. A; mej. drs. G. M. M. Gilhuis, wet. ambt. faculteit rechtsgeleerdheid; mr. T. H. L. ambt.

rechtsgeleerdheid

Mr. T. H. L. J. Huygen, wet. hoofdambt.

geneeskunde

mej. R. M. Mouthaan, telefoniste; mevr. A. J. W. Otten-van Hamersveld, tekenaar B I; R. de Haan, tekenaar B I; A. Kiss, wet. ambt. I; drs. A. H. P. Stevens, assistent; D Ramowski, leerl. fotograaf; mevr. T. Galesloot-van Klaveren, adm. ambt. C III; N. J. Tersteeg, rijksambt. H; mevr. C. C. Bezemer-Wiesmeyer, analiste; mevr. G. L. Schuit-van Enst, laborante; mevr. L. J. M. Nodelijk-Lantinga, schrijfster; mej. E. C. Groos, adjunct-analiste; A. Hendrikse, laborant; mej. P. M. T. G. van den Hoven, adjunct- laborante; drs. H. Snippe, wet. medew.; mej. drs. T. Schuylenburg, wet. medew.; mej. B. G. (drs) Jonker, arts-assistente; mej. drs. L. van den Boogaard, arts-assistente; drs. R. Andriesse, arts-assistent; S. C. Uppal, arts-assistent; mej. L. F. C. van Twist, analiste; mej. drs. W. C. Janssen, wet. medew.; drs. F. J. M. ter Horst, arts-assistent; drs. J. G. van Maren, arts-assistent; mevr. D. Kalenda-Zatloukalo, wet. hoofd-medew.; mej. M. Suchmelova, arts- assistente; drs. H. Bakker, wet. hoofdmedew.; mej. drs. M. de Vries, wet. medew.

tandheelkunde

drs. J. Sebus, wet. hoofdmedew.; J. Minnaard, fotograaf A II.

wiskunde en natuurwetenschappen

drs. W. L. J. van der Kallen, wet. medew.; drs. J. P. M. de Vreede, wet. medew.; A. J. Broier, amanuensis; H. G. J. Trommar, hoofdtechnicus; drs. J. H. Slavenburg, wet. medew.; drs. M. M. Bevers, wet. medew.; drs. J. P. M. Maas, wet. medew.; R. Steur, wet. medew.; drs. R. A. van der Welle, wet. medew.; drs. R. de Bode, wet. medew.; F. C. Kentie, technicus C; F. H. A. Hehuwat, wet. ambt.; mej. W. S. Smid, adm. ambt. C II; drs. J. P. ter Heege, wet. medew.; drs. M. Terlou, wet medew.; drs. J. F. Steenbakkers, wet. medew.; W. A. M. Beijersbergen, laborant; mevr. G. A. van Swol-Flantua, adm. ambt. C III; F. Burgmans, adm. ambt. C III.

letteren

J. A. Willis, wet. hoofdmedew.; mevr. drs. M. E. J. S. Bijlstra-van Kerkhoff, wet. ambt.; mej. C. G. Kraan, schrijfster; mej. H. J. M. van den Eerenbeemt, adm. ambt. C III; mej. drs. G. H. van der Nat, wet. medew.; M. H. van Kuik, concierge B; drs. P. M. Op de Coul, assistent.

sociale wetenschappen

mevr. H. E. Andersen-Waal, adm. ambt. C III; mej. drs. G. J. van der Lem, wet. medew.; mevr. B. A. C. Kloosterman-van Bart, adm. ambt. C III; W. J. Zweinenberg, wet. ambt. I; mej. I. C. J. Barendse, adm. ambt. C III.

diergeneeskunde

B. Scheiberlich, laborant A; mevr. drs. H. E. Hartman-Niermeyer, wet. medew.; C. Schot, technicus B; H. H. Otter, fotograaf B II; mevr. L. Vacek-Huckova Vackova, wet. medew.; A. Lankhorst, laborant; mej. E. A. Akkerman, analiste A; C. H. Obispo, laborant; J. A. H. Smit, laborant, J. van der Kuilen, adjunct-laborant; M. C. Hogendoorn, rijksambt. F; W. S. van Dam, rijksambt. E; mej. J. A. Kempenaar, analiste A; mej. A. M. Baars, analiste; A. M. van Beek, rijksambt. F; A. H. E. van Alphen, schrijver; drs. R. van der Veen, wet. ambt.; D. van Belle, rijksambt. G; drs. T. A. M. Kruip, wet. medew.; drs. B. Brummelman, wet. ambt.; drs. A. de Leeuw van Weenen, wet. ambt.; F. J. van Kooi, rijksambt. E; mej. A. J. M. van Gemert, analiste.

DE DIENST VERLIETEN:

algemeen

mej. H. G. Brouwer, adm. ambt. C III; H. Woudstra, adm. hoofdambt.; mej. A. M. Nellestijn, rijksambt. G; B. A. van der Meul, schrijver A; mej. J. J. Looyengoed, schrijfster; dr. J. J. van de Velde, administrateur; mevr. M. C. Seijger-van Wessem.

godgeleerdheid

mej. M. G. Walvaart, adm. ambt. B II.

rechtsgeleerdheid

J. P. W. van Gameren, rijksambt. F.

geneeskunde

M. Tomcsik, wet. hoofdambt.; dr. J. G. Verhoeven, wet. hoofdmedew.; drs. E. R. Coene, wet. hoofdmedew.; drs. J. M. W. M. Merkus, arts-assistent; drs. M. Noordhoek, assistent; E. Holec, arts-assistent; mevr. F. W. van Wolde-Tiersma, analiste; drs. H. Zaadnoordijk, wet. hoofdmedew.; drs. C. M. van Bemmelen.

tandheelkunde

mej. C. Dijkman, adjunct-laborante.

wiskunde en natuurwetenschappen

drs. H. Klunder, wet. medew.; drs. A. Montfoort, wet. medew. I; mevr. H. I. P. van Huis-Fokkinga, analiste A; P. K. de Jong, techn. ambt.; C. P. Verweij, analist A; dr. T. J. Hakkesteegt, wet. medew. I; P. Besamusca, rijksambt. E; ir. J. G. Emming, wet. medew. I; A. J. H. Sengers, technicus A.

letteren

B. M. J. Nagel, wet. medew.; mevr. A. G. J. Balde-Zondag, schrijfster.

sociale wetenschappen

mej. J. C. J. van Elsberg, bibl. ambt.; mej. E. M. van den Hemel, adm. ambt. C III.

diergeneeskunde

J. Pacenovsky, wet. ambt. I; drs. A. A. Verhorst, wet. medew.; mevr. M. E. Hoema-le Rutte, analiste; dr. W. M. Verhaar, wet. hoofdambt.; mevr. D. L. Verhoef-Dijkema, rijksambt. F; J. K. S. van Dijk, dierverzorger.

VACATURES

Voor zover in onderstaande vacatures geen salaris staat vermeld, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de AOW-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Bij het bureau van de universiteit, afdeling Administratie en Automatisering, kan worden geplaatst ten behoeve van het bureau Administratie een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER

die o.m. belast is met de verificatie van de kredietenadministratie en andere boekhoudkundige gegevens. De administratie is geautomatiseerd. De werkzaamheden geschieden in klein teamverband. Leeftijd: 25 - 35 jaar. Vereist: Opleiding diploma M.B.A., benevens bij voorkeur middelbare of gelijkwaardige opleiding, terwijl ervaring in de geautomatiseerde verwerking van een boekhouding gewenst is. Geboden wordt: een salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, ad. *f* 877,— - *f* 1072,— bruto per maand. AOW/AWW-premie voor rekening van de Universiteit; vakantietoelage 6%.
Mocht u nog meerdere inlichtingen wensen, dan kunt u het hoofd van genoemd bureau bellen, tel. 29441, toestel 114 of 314.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van nr. 762.

Ten behoeve van het hoofd van de afdeling interne controle en administratieve organisatie van het bureau van de universiteit vragen wij een

SECRETARESSE.

Haar taak zal bestaan uit: Agenderingswerkzaamheden; Archief-werkzaamheden; Typewerkzaamheden van correspondentie, rapporten, verslagen e.d. (Nederlands). Hierbij is gevoel voor verantwoorde indeling en vormgeving vereist; ontvangst bezoekers; administratieve arbeid t.b.v. de werkvoortgang binnen de afdeling; zorg voor de (losbladige) bibliotheek van de afdeling. Vereisten: Ervaring in accuraat en zelfstandig werken; goede omgangsvormen; MULO/MAVO-opleiding gewenst; leeftijd tot ongeveer 21 jaar. Geboden wordt afwisselende werkzaamheden in klein teamverband, waarbij een grote mate van zelfstandigheid mogelijk en gewenst is.

Sollicitaties onder vermelding van nr. 764 aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

Voor het bureau inrichting van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting in de Uithof wordt op korte termijn gevraagd een

eerste ASSISTENT

die onder leiding van het hoofd van dit bureau belast zal worden met de uitvoering van het dagelijkse bureaugebeuren. De functie omvat in hoofdzaak: het voor een groot gedeelte zelfstandig afdoen van aanvragen en inrichtingsgoederen; het toezien op correcte aflevering van het bestelde meubilair, etc.; het regelen van interne verhuizingen; het leidinggeven aan twee administratieve assistentes. Voor een goede vervulling van deze functie is vereist; een voltooide middelbare opleiding; een financieel-administratieve opleiding, minimaal op het niveau van het praktijkdiploma boekhouden; een goede contactuele vaardigheid in woord en geschrift; een grote mate van zelfstandig werken, blijkend uit ervaring, bij voorkeur in de sector van het kantoormeubilair. De aanstelling zal geschieden in één van de administratieve rijksrangen, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Uw sollicitaties ontvangen wij gaarne onder nr. 763 gericht aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

Voor de technische dienst, gevestigd in het nieuwe universiteitscomplex „de Uithof", wordt gevraagd een

ervaren ARBEIDSTECHNICUS.

De afdeling technische dienst, die ressorteert onder de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting, is belast met: het verzorgen van het onderhoud van gebouwen en installaties; het op doelmatige wijze organiseren van het preventief en ander onderhoud op civieltechnisch en installatietechnisch gebied; het in bedrijf houden van de installaties; het adviseren van de gebruikers bij technische aangelegenheden; het bewaken van de voortgang, de kwaliteit en de kosten. De taak van de functionaris zal zijn: a. het opstellen en invoeren van werkmethoden en normen; b. de systematische verwerking en archivering van de uit het arbeidsproces voortkomende gegevens t.b.v. de werkvoorbereiding, calculatie en planning; c. het opzetten van resultatenoverzichten en de controle op de goede werking van de ingevoerde systematieken. Voor de functie is vereist: technische opleiding (H.T.S.-niveau); tenminste vier jaar ervaring in lang cyclisch werk; gewend om zelfstandig te werken. Kandidaten met een V.A.O.-diploma genieten de voorkeur.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van vacaturenr. 760. Kandidaten zullen bereid moeten zijn hun medewerking te verlenen aan een psychotechnisch onderzoek.

Bij het bureau voorlichting a.s. studenten bestaat een vacature voor een eventueel gehuwde

HALF-TIME SECRETARESSE ('s middags)

Wij zoeken een bekwame kracht, die belangstelling heeft voor voorlichting aan a.s. studenten, en het organisatorische werk daaraan verbonden. Naast de gebruikelijke werkzaamheden zal zij in het bijzonder worden belast met het voorbereiden en notuleren van vergaderingen. Ook moet zij in staat zijn het Hoofd van het bureau voor het organisatorische gedeelte te vervangen. In deze afwisselende functie heeft de secretaresse veel contact met wetenschappelijk personeel en studenten. Vereist zijn: tenminste diploma HBS of Gymnasium en zo mogelijk enkele jaren universitair onderwijs; ruime ervaring als secretaresse. Salarismogelijkheden indien sprake zou zijn van een volledige taak is aanstelling mogelijk tot *f* 1019,— bruto per maand. Verdere salarismogelijkheden tot *f* 1142,— per maand zijn aanwezig. Salaris is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. AOW-premie komt voor rekening van de universiteit; 6% vakantietoelage.

Heeft u interesse voor deze functie, dan kunt u telefonisch informeren op telefoonnr. 030-29441 toestel 228 of schrijven naar de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, onder vermelding van nr. 759.

Geneeskunde

De medische faculteit roept gegadigden op voor de functie van

GEWOON HOOGLERAAR

om onderwijs te geven in het gebruik van radio-actieve isotopen (open stralingsbronnen) in de geneeskunde. Aan deze hoogleraar zal de leiding worden toevertrouwd van een nieuw te bouwen isotopen-laboratorium op het terrein van het Academisch Ziekenhuis, alsmede de verantwoordelijkheid voor de opslag en de omgang met radio-actieve (niet ingekapselde) stoffen in andere gebouwen van het ziekenhuiscomplex. Gedacht wordt aan een medicus met specialistische ervaring of aan een (bio-) chemicus, farmaceut of fysicus met een sterk klinisch georiënteerde belangstelling.
De faculteit verzoekt degenen die menen voor deze functie in aanmerking te komen, dan wel op mogelijke kandidaten de aandacht willen vestigen, dit schriftelijk te melden onder overlegging van een curriculum vitae en lijst van publikaties aan de voorzitter van de documentatiecommissie der faculteit (prof. dr. M. Tausk, per adres faculteitsbureau der geneeskunde, Catharijnesingel 69 te Utrecht). Laatstgenoemde is tevens beschikbaar voor het verstrekken van inlichtingen omtrent de inhoud van de vacant komende functie.

Bij het laboratorium voor fysiologische chemie kan worden geplaatst een

MEDEWERKSTER

voor het laboratorium.
Haar werkzaamheden zullen voornamelijk bestaan uit: lichte spoelwerkzaamheden; het steriliseren van glaswerk en instrumentarium.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 280/lab. te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Tandheelkunde

In het tandheelkundig instituut kunnen worden geplaatst

TWEE TANDARTS-ASSISTENTES

voor praktische- en administratieve werkzaamheden. Opleiding: MULO- of Middelbare school, typen; praktijkervaring als tandartsassistente gewenst. Leeftijd tenminste 18 jaar.

Schriftelijke sollicitaties met opgave van leeftijd, opleiding en ervaring te richten aan het

hoofd van de afdeling conserverende tandheelkunde, Jutphaseweg 7 te Utrecht

---

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het fysisch laboratorium kan worden geplaatst een

MAGAZIJNBEDIENDE (tot ca. 25 jaar)

Zijn taak bestaat o.a. uit het in- en uitpakken, opslaan en bezorgen van goederen, inventarisatie en lichte administratieve en andere voorkomende werkzaamheden. Een voortgezette opleiding na de lagere school zoals VGLO, IVIO en dergelijke is vereist, terwijl enige magazijnervaring gewenst is.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, Utrecht.

Bij het elektronisch rekencentrum wordt gevraagd

A. een OPERATEUR

In het bijzonder voor avond- en nachtdiensten.

B. een LEERLING-OPERATEUR

voor halve dagen.

Bij het elektronisch rekencentrum is geplaatst een Philips-Elektrologika X-8 computer (met trommel- en schijvengeheugens en magneetbanden, koppeling met terminals is in voorbereiding). De meest gebruikte programmeertaal is ALGOL. De primaire werkzaamheden van de operateur omvatten het bedienen van de installatie, het verzorgen van de in- en output en mogelijk andere taken die met de programmaverwerking samenhangen. Daarnaast kan een opleiding tot Algolprogrammeur worden gevolgd. In verband met het niveau van de werkzaamheden is een goede vooropleiding vereist. Salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. De AOW/AWW-premie komt voor rekening van de universiteit. Elektronisch rekencentrum van de rijksuniversiteit, Budapestlaan 6, Universiteitscentrum de Uithof, Utrecht.

Inlichtingen bij de heer S. ten Hoor, tel. 030-539111, toestel 1538. ('s avonds 020-127903).

Bij het laboratorium voor ruimte-onderzoek wordt gevraagd een

handige (JONGE)MAN

in algemene dienst, wiens taak in hoofdzaak zal bestaan uit het verrichten van eenvoudige reparaties en voorzieningen aan de gebouwen en het verlenen van assistentie bij huishoudelijke werkzaamheden.

U kunt schriftelijke sollicitaties richten aan de personeelsfunctionaris van het Sterrekundig Instituut, Zonnenburg 2, Utrecht. Ook kunt u een telefonische afspraak maken met de heer J. B. Vogel, (tel. 12841), of persoonlijk melden bij het Sterrekundig Instituut, Zonnenburg 2, Utrecht, maar dan uitsluitend donderdag- en vrijdagochtend a.s. tussen 09.00 en 12.00 uur.

Bij het Zoölogisch Laboratorium kan per 1 maart a.s. geplaatst worden een

SCHOONMAAKSTER

voor 40 uren per week. Leeftijd niet ouder dan 35 jaar.

Sollicitanten dienen zich te melden tussen 9 en 12 uur bij de amanuensis van het zoölogisch laboratorium, Janskerkhof 3 te Utrecht.

Bij het laboratorium voor scheikundige dierfysiologie wordt zo spoedig mogelijk gevraagd

A. een (bio)chemisch ANALIST(E)

B. een laboratorium ASSISTENT(E)

Voor beide functies wordt aantrekkelijk en verantwoordelijk werk aangeboden op het gebied van het stofwisselingsonderzoek bij dierlijke organismen. Kennis van moderne scheidingsmethodieken en tracermethodieken strekt tot aanbeveling. Kandidaten die binnen afzienbare tijd hun diploma zullen behalen kunnen eveneens reflecteren.

Schriftelijke sollicitaties worden ingewacht bij de assistent-beheerder de heer A. E. M. W. Renssen, J. van Galenstraat 40, Utrecht.

Sociale wetenschappen

Bij het Instituut voor klinische- en industriële psychologie, Trans 4, kan per 1 april a.s. worden geplaatst een

SECRETARESSE

voor de hoogleraar, prof. dr. J. H. Dijkhuis. Gevraagd worden: bij voorkeur middelbare schoolopleiding, diploma's stenografie en typen, goede beheersing van de Nederlandse taal, zo mogelijk enige ervaring als secretaresse.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van de subfaculteit der psychologie, Varkenmarkt 2, Utrecht.

Bij het instituut voor culturele antropologie, dat gevestigd is in het universiteitscentrum de Uithof, Heidelberglaan 2, kan spoedig worden aangesteld een pas afgestudeerd

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER

voor de tijd van één jaar voor het verlenen van assistentie bij de voorbereiding van leeronderzoek en voor het leiden van enkele werkgroepen methoden en technieken van onderzoek. Inlichtingen te verkrijgen bij drs. R. Scipio, instituut voor culturele antropologie, tel. 030-539111, toestel 1951.

Sollicitaties schriftelijk te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 761.

Hubrecht Laboratorium

Aan het Hubrecht Laboratorium (Internationaal Embryologisch Instituut kan worden geplaatst

een ANALIST(E)

in de biofysische eenheid, voor halve dagen tot en met december 1970.

Kandidaten in de biologie of natuurkunde komen in aanmerking, wanneer zij belangstelling hebben voor biofysica en bereid zijn zich in te werken in biofysische technieken. Het werk bestaat uit assistentie bij voornamelijk elektrofysiologisch onderzoek over de ei-ontwikkeling.

Schriftelijke sollicitaties bij de personeelsfunctionaris van het Hubrecht Laboratorium, Uppsalalaan 1, de Uithof.

STUDENTEN

P.P.P.-EXCURSIE

Het economisch dispuut Pecunia Peperit Pampam organiseert een excursie naar de hoogovens; 10 maart a.s.; uur nog niet bekend.
Voor leden en niet-leden, maximaal 40 personen. Per bus. Kosten: circa *f* 5,00 p.p.
Opgave: Wicky Lichtenbelt, Vismarkt 6bis. Telefoon 2 34 30.

V.C.S.B.

Op 7 maart zal de V.C.S.B. een mini-conferentie organiseren naar aanleiding van de Provinciale Staten-verkiezingen. Het doel is, de deelnemers aan de conferentie in staat te stellen zich te oriënteren op politieke partijen en hun aanpak van maatschappelijke problemen, zodat zij kunnen komen tot een verantwoord uitbrengen van hun stem.
Na een algemene inleiding zullen onderwerpen als recreatie, ruimtelijke ordening, ontwikkelingshulp, milieuverontreiniging, bewapening, aan de orde worden gesteld. Na een gezamenlijke maaltijd zullen vertegenwoordigers van K.V.P., V.V.D., D'66, A.R. en P.v.d.A. in een forum hun partijvisie over deze problemen geven. Daarna is er gelegenheid om met het forum en elkaar te discussiëren. Aanvang 14.30 uur, in de kelder onder de Nieuwe Gracht 23. De deelnamekosten bedragen plm. *f* 3,50 per persoon.

U.S.C.

Vanaf 26 januari is de eettafel opengesteld voor alle studenten en studentes.
Lunches vanaf 12.15 uur; ingang Boothstraat 1. Basismaaltijd met borrel en koffie, gelegenheid vanaf 18.15 uur; ingang Janskerkhof 14 II.
De discobar Woolloomooloo is voor alle studenten gratis toegankelijk vanaf 22.00 uur. Toegang Janskerkhof 14 II.

STUDENTENHUISVESTING TUINDORP-WEST

Op vrijdag 6 februari werd het 'Contract van aanneming' getekend voor het bouwen van een complex studentenflats in Tuindorp-West, voor een bedrag van *f* 11.085.200,—. Voor de Stichting Studentenhuisvesting werd getekend door dr. H. Schamhardt (voorzitter) en mr. H. J. van Lier (secretaris); voor het aannemersbedrijf H. Koopmans N.V. te Glanerbrug door de heer H. Koopmans. De architectuur is in handen van het Bureau voor Architectuur en Stedebouw Van Tijen, Boom, Posno en Van Randen te Rotterdam.
De architect merkte op, dat de bouw twee en een halve cent gaat kosten per ons. De wens werd uitgesproken, dat de bouw een voor-

spoedig verloop zal hebben, volgens 'goed Koopmans gebruik'.....
Volgens plan zullen de eerste kamers gereed zijn in de zomer van 1971, de laatste in het voorjaar 1972.

AUSTRALISCHE STUDIEBEURZEN 1971

De Universiteit van Queensland te St. Lucia bij Brisbane, stelt voor 1971 een beperkt aantal 'Post-Doctoral Research Fellowships' beschikbaar voor buitenlanders en Australiërs. Belangstellenden dienen vóór 1 augustus 1970 een aanvraag in te dienen bij: The Registrar of the University of Queensland, St. Lucia, Brisbane, Queensland, 4067, Australia, waar ook de benodigde aanvraagformulieren kunnen worden aangevraagd.

FYSIKA '70

Eerstvolgende lezingen op 2 en 19 maart.
2 maart: dr. Boksma, over natuurwetenschap en polemologie.
19 maart: prof. Tinbergen, over natuurwetenschap en ontwikkelingslanden.
Zie verder onder wis-, natuur- en sterrekunde.

SPORT

Badminton

In de afgelopen twee weken zijn de U.S.K. badminton gehouden. Voor de enkelspelen van dit toernooi haden zich 135 personen opgegeven en 90 dubbelspelen.
Binnen een jaar was het spelpeil aanzienlijk gestegen, vooral het beginnerstoernooi stond op een veel hoger peil dan vorig jaar.
Verrassingen waren vooral te zien bij de gevorderde dames. De als derde geplaatste Ank de Boer versloeg in een aantrekkelijke finale Jeannette Lenten (11 - 7; 11 - 8). De kampioen van vorig jaar, John Heethaar, prolongeerde zijn titel. Fred Baan werd door hem in de finale met 15 - 5; 15 - 2 verslagen.
Uitslagen in het toernooi voor beginners: DE.: 1. mevr. Hendriksen; 2. mej. Th. Bokx. HE.: 1. G. Texmohlen; 2. J. Plomp DD: 1. mej. A. Calkoen, mej. van der Zee; 2. mej. Boelens, mej. Bührman. HD.: 1. Plomp, Hernie; 2. Spaepen, De Koning. GD.: 1. mej. De Jong, de heer J. Spaepen; 2. mej. J. Scheygrond, de heer A. Schoots.
Uitslagen in het toernooi voor gevorderden: DE.: 1. mej. A. de Boer; 2. mej. J. Lenten. HE.: 1. de heer J. Heethaar; 2. de heer F. Baan. DD.: 1. mej. A. de Boer, mej. Th. van Haselen; 2. mej. J. Lenten, mej. v. d. Graaff. HD.: 1. de heer J. Heethaar, de heer R. Heethaar; 2. de heer F. Baan, de heer P. Tauecchio. GD.: 1. mej. C. Laay, de heer F. Baan; 2. mej. A. de Boer, de heer J. Heethaar.

Waterpolo

Ter voorbereiding op de Nederlandse Studenten Kampioenschappen, die dit jaar gehouden worden op woensdag 25 en donderdag 26 maart (dat is in de week van Pasen) in Groningen, vindt er op dinsdag 24 februari a.s. een oefenwedstrijd plaats tegen de V.Z.C. in het Valleibad te Veendaal.

Deze wedstrijd begint om 21.45 uur. Het is de bedoeling, gezamenlijk te vertrekken om 20.30 uur, vanuit de Stationshal van het Centraal Station bij de hoofdingang. Indien er echter voldoende plaats is in de beschikbare auto's, behoeft er niemand met de trein te reizen.
De volgende spelers worden hierbij uitgenodigd; G. Beekman, P. Beetz, J. v. d. Bom, H. Boswinkel, J. Breedveld, K. Bus, A. S. v Dam, H. Dols, C. v. d. Hoogenband, Th. Ockhuizen, J. H. Oltlammers, F. Pot, D. Visscher, J. van Wijk, J. C. Wouda en C. Houtman.
Bericht van verhindering p.o. bij de heer W. van Berkel, Jan Toorooplaan 15, Ede, telefoon 08380- 10886.
Voorts wordt medegedeeld, dat de spelers K. Bus en D. Visscher zijn uitgenodigd voor de selectie van het Nederlandse Studenten Waterpoloteam, dat dit jaar ons land zal vertegenwoordigen op de Universiade in Turijn.

FUG-ACTIVITEITEN

Maandag 23 februari: U.V.S.V. 22.00 uur: tafelvoetbaltoernooi. **Dinsdag 24 februari: Veritas** 20.00 uur: pop, undergroundavond. **Woensdag 25 februari: N.V.V.S.U.** 20.00 uur: avond over Statenverkiezingen. **S.S.R.** 20.00 uur: trefsentrum: pop, undergroundspelletjes. **Donderdag 26 februari: Veritas:** treflustrum Beierse avond. **Vrijdag 27 februari: Corps** 20.00 uur: film. **U.V.S.V.** 22.00 uur: café-chantant. **Veritas:** treflustrum: groots feest met Rob Hoeke, theetuin, barbeque en eet-Inns. Entree: Veritijnen gratis. Fugkaart-houders *f* 0,50. Andere studenten *f* 2,50.

UTRECHTSE FILM-WERKGROEP

De U.F.W.G. beschikt momenteel over de volgende camera's: een Fuji Z2 single 8 camera (objektief 8,5-34 mm, verstelbare vlinder, terugspoelen mogelijk); een Nizo S8 T (super 8, objektief 7-56 mm); een Pathé (16 mm wisselobjektief), verder een Paillard-Bolex Hi6RX-5 (16 mm, objektief 10 mm, zoom 17-85) en vele andere dingen, die je voor filmen nodig hebt. Deze apparatuur wordt kosteloos aan leden uitgeleend. (Lidmaatschap *f* 5,— per jaar).

Er hebben veranderingen plaats gevonden in de samenstelling van het bestuur; Francien Stoffels en Martin van Bruinessen zijn er om studieredenen mee opgehouden; zij zijn opgevolgd door Ruben de Heer en Frans Verheul. Ruben zal de vormingsaktiviteiten coördineren (werkgroepen, voorstellingen en lezingen) en Frans de produkties.

Onze bureau-uren zijn ook al veranderd. Nu zit er alle werkdagen van 12.00 tot 14.00 iemand om apparatuur uit te lenen of om inlichtingen te geven.
24 februari 20.00 uur zullen in 'Chez B.B.', Ina Boudier-Bakkerlaan 153, de films van de werkgroepen gedraaid worden; daarna kan gepraat worden over wat ze dan gaan doen.
We zijn met de volgende projekten bezig: voor sommige worden nog medewerkers gezocht:

— een groep, gecoached door Thijs Ockersen, heeft een scenario geschreven. Eind februari zal er gedraaid worden (op 16 mm).
— Keessies Trip, geschreven door George Bruëns, zal daarna verfilmd worden onder regie van de schrijver. Er wordt nog een ervaren cameraman gezocht. Er wordt op 16 mm in kleur gewerkt.
— Jos Stelling (maker van 'Hijstorie der Stat Utrecht', een U.F.W.G.-produktie van vorig jaar) gaat een aantal zeer korte filmpjes maken; het worden een soort undergroundfilmpjes. Eén wordt een satirische gangsterfilm (met veel animatie). Een ander gaat over het lichaam (van binnen en van buiten). Er wordt in kleur en op 16 mm gedraaid. Jos zoekt medewerkers, waaronder een cameraman. Je kunt je bij ons opgeven.
— Peter Struycken (beeldend kunstenaar en momenteel als gastdocent aan de Universiteit verbonden) zoekt medewerkers om nu en later mee te werken aan zijn idee over stereoskopische film. Stereoskopische film is niet nieuw; je filmt één objekt vanuit twee verschillende hoeken met twee camera's. Bij projektie op een speciaal geprepareerd scherm, vallen die twee beelden samen en leveren een ruimtelijk effekt op. Struyckens idee is echter, om de projektoren niet in dezelfde hoek t.o.v. elkaar op te stellen als waarin de camera's bij de opname hebben gestaan. Op deze manier ontstaan hele wonderlijke verwrongen ruimtes. Technisch en inhoudelijk is het idee nog lang niet rond, zodat er, ook voor 'technici', heel wat kreatiefs te verrichten is. Mensen die voor één van deze projekten belangstelling hebben, kunnen zich op de bovengenoemde uren bij de U.F.W.G. opgeven.

— Filmers die akteurs en/of figuranten, etc. zoeken, kunnen ook bij ons terecht. Onlangs hebben we audities gehouden, die mede dank zij Het Stadsblad een groot sukses zijn geworden. We hebben nu in ons archief foto's en gegevens van meer dan honderd mensen, die graag een keer in een film willen meespelen.

LATIJN

Er heerst algemeen ongenoegen over de kwestie Latijn onder de juridische studenten. Daarom is op 4 februari tijdens een vergadering een werkgroep opgericht, welke zich bezig gaat houden met de moeilijkheden en mogelijkheden aangaande dit probleem.
Voornoemde werkgroep zal gaan werken onder de naam 'Werkgroep Latijn'.
Een ieder die, op welke manier dan ook, zijn steentje hiertoe bij wil dragen, stelle zich in verbinding met: Werkgroep Latijn, p.a. Wagendwarsstraat 12 te Utrecht.

GESLAAGD

Doctoraal godgeleerdheid: A. van der Meiden, Meerkerk; K. H. Weiland, Utrecht.
Doctoraal rechtsgeleerdheid: D. T. S. Volker, Wassenaar; B. Meyer, Amsterdam.
Doctoraal rechtsgeleerdheid notariële studierichting: R. A. R. Vos, Apeldoorn.
Doctoraal sociale geografie: mevr. M. H. C. Schouten-Slingenberg, Utrecht.
Doctoraal sociologie: H. Andersson, Eindhoven; P. Hermkens, Grubbenvorst; J. J. Jacobs en P. B. J. Verwei, Utrecht.
Doctoraal geneeskunde: W. P. L. van Boven, Utrecht; F. de Jager, Wolphaertsdijk; P. H. Th. Koch, Son (N.-B.); R. E. Nobrega, Utrecht; W F. M. Ritzen, Heerlen; T. V. Westrik en R T. Ch. Lievegoed, Zeist.
Arts: R. Bijlsma; B. H. M. van Elk en W. E. C van Haselen, Utrecht.
Dierenarts: S. Bergsma, Utrecht; A. C. Dwarshuis, Vlaardingen; S. de Haan, Heerenveen; K. Hengeveld, Duivendrecht; A. J. A. M. Mouwen, Wouw; H. J. B. J. Nales, Groenlo.

RECHTEN

SPREEKUUR PROF. SAUVEPLANNE

Het spreekuur van prof. mr. J. G. Sauveplanne is met ingang van 11 februari j.l. verschoven van woensdag naar donderdag. Tijd: 11.30 uur. Plaats: Molengraaff-Instituut.

FACULTEITEN

GODGELEERDHEID

BEURZEN

Zij die willen solliciteren naar één van de beurzen, onder beheer van de theologische faculteit, voor de cursus 1970 - 1971, dienen de daartoe strekkende formulieren aan te vragen bij mejuffrouw W. Bakker, bureau theologische faculteit, Transitorium II, 24ste verdieping.

GASTCOLLEGE PROF. SCHWIND

Op vrijdag 27 februari a.s., des namiddags van 14.00 - 16.00 uur, zal prof. F. Schwind, hoogleraar aan de universiteit van Wenen, een lezing houden in de Duitse taal over de codificatie van het internationaal privaatrecht in Oostenrijk. De lezing vindt plaats in het Molengraaff-Instituut.

STUDIEGIDS

Op bladzijde C 4 moet voor 'verplichte werkgroepen' onder punt 3.1 2e regel van onderen worden gelezen 'doorvraaguren' Hiermee is de op de wijzigingsbladen vermelde verandering op deze bladzijde vervallen.

HISTORISCHE ONTWIKKELING VAN HET RECHT

Een aantal ingeschrevenen in de werkgroepen A-a, B-b, C-c, D-d en W-w, die na het behalen van hun K I in mei daaropvolgend in september 1970 K II willen afleggen (leerstof HOII: Kunst deel I, hoofdstuk IV muv. kleine letters en de voorbeelden van par. 5, 1e druk, resp. par. 6, 2e druk; deel II, hoofdstuk II nr. 5A, B en C en C6, 7 en 9 en hoofdstuk IV) hebben nog niet het erfrecht behandeld. Zij worden alsnog in de gelegenheid gesteld deze stof op een nader overeen te komen aantal uren door te nemen.
Schriftelijke opgave vóór 28 februari 1970 bij de secretaresse van prof. Kunst, Boothstraat 17, Utrecht.

STUDIERAAD

De studieraad zal vergaderen op woensdag 25 februari 1970 te 14.30 uur; woensdag 4 maart 1970 te 11.00 uur.
De vergaderingen worden gehouden in het Academiegebouw, zaal 4.

'VRAGENUURTJES' NOTARIëLE STUDENTEN

Op de dinsdagen 3 en 10 maart a.s. zullen in het Academiegebouw, zaal 10, telkens van 14.00 uur (precies) tot 17.00 uur, 'vragenuurtjes' gehouden worden voor de notariële studenten, die van plan zijn vóór of direct nà Pasen tentamen N I priv. deel, N I nog, deel of N II priv. deel te doen.
Prof. mr. A. L. M. Soons, mr. P. A. J. Sophie en mr. F M. J. Hermans zijn dan aanwezig ter beantwoording van vragen over de tentamenstof, en zullen zelf ook vragen stellen.
De indeling is telkens als volgt: 14.00 - 15.00 uur: N I priv. deel; 15.00 - 16.00 uur: N I not deel; 16.00 17.00 uur: N II priv deel
Bij voldoende belangsteling worden deze vragenuurtjes einde mei herhaald voor degenen, die in juni tentamen doen.

TENTAMEN BURGERLIJK PROCESRECHT

Op maandag 23 maart zal om 14.00 uur in het Academiegebouw gelegenheid worden gegeven tot het afleggen van het schriftelijk tentamen burgerlijk procesrecht in de zalen 9 en 13. Deelnemers dienen zich voor 18 maart op te geven bij de administratie van het Molengraaff Instituut voor privaatrecht, Nieuwe Gracht 60, telefoon 19146 - 19147.
Tijdens het tentamen moet men zijn-haar collegekaart of ander deugdelijk legitimatiebewijs kunnen tonen.

GENEESKUNDE

BENOEMD

Bij K.B. van 22 januari 1970, nr. 8, is benoemd aan de Utrechtse universiteit, met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden, dr. A. C. Klinkhamer, tot gewoon hoogleraar in de faculteit der geneeskunde, om onderwijs te geven in de röntgen-diagnostiek.

Bij K.B. van 27 januari 1970, nr 26, is benoemd aan de Utrechtse universiteit, met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden, dr. Th. H. Rozijn, tot gewoon lector in de faculteit der geneeskunde, om onderwijs te geven in de fysiologische chemie.

TWEEDEJAARS PRAKTIKUM ALGEMENE PATHOLOGIE

Het eerste praktikum algemene pathologie voor tweedejaars studenten zal aanvangen op donderdag 19 februari a.s., om 14.00 uur, in het Pathologisch Instituut. Aan dit praktikum zullen deelnemen studenten, die zijn ingedeeld in de groepen 7, 8, 9 en 10. Het laatste praktikum vindt plaats op vrijdag 13 maart en zal dan worden besloten met een tentamen.
De in bruikleen gegeven preparaten moeten op die dag worden ingeleverd ! !
Recidivisten zullen worden geplaatst in de laatste praktikumgroep in de maand april. Men wordt verzocht zich hiervoor op te geven bij mej. M. Schot, Path. Inst.

CURSUS MEDISCHE STATISTIEK DERDEJAARS STUDENTEN

In de weken van 2 - 6 maart, 13 - 17 april en 20 - 24 april, wordt op maandag van 14.00 - 16.00 uur, dinsdag van 14.30 - 16.30 uur, donderdag van 14.00 - 16.00 uur en vrijdag van 14.30 - 16.30 uur, in de collegezaal van microbiologie door dr. F. de Waard de cursus medische statistiek gegeven. Deze cursus wordt op vrijdagmiddag met een test besloten. In de eerste week is de cursus voor groep A-B, in de tweede week voor groep C-D en in de derde week voor groep E-F. Studenten die vorig jaar voor het C-3-examen afgewezen zijn en voor de cursus medische statistiek een onvoldoende behaalden, moeten deze cursus dit jaar overdoen. Een standaarddiktaat is à *f* 2,— verkrijgbaar in de Duiventil tussen 12.15 en 13.15 uur. (S.A.Z.U., tegenover de kliniek voor K.N.O.).

DE NIEUWE E.H.B.O.-CURSUS VOOR MEDISCHE STUDENTEN

Deze cursus vangt op woensdag 18 februari a.s. om 19.00 uur aan, in de Embryologiezaal van het Anatomisch Laboratorium, ingang 't Hoogt.

MEDISCHE PSYCHOLOGIE EERSTE-JAARS STUDENTEN

Op deze eerste bijeenkomst zal een film gedraaid worden. Deze eerste bijeenkomst zal zijn:
voor de groepen 1 t.m. 19 op 19 februari om 12.30 - 13.00 uur;
voor de groepen 20 t.m. 39 op 19 februari om 17.15 - 17.45 uur.
De film zal gedraaid worden in de collegezaal Fysiologie, Vondellaan.
Bepaalde aspekten van deze film zullen het uitgangspunt vormen van de eerste groepsbijeenkomst. Voor het goed funktioneren is het noodzakelijk, dat iedereen aanwezig is. Zij, die om één of andere reden de gegevens over de groepsindeling voor de cursus medische psychologie niet hebben ontvangen, kunnen deze ophalen op de Prof. H. C. Rümke-Kliniek, Agnietenstraat 2.

KURSUS LICHAMELIJK ONDERZOEK VIERDEJAARS STUDENTEN

Met ingang van 2 maart 1970 zal er in de Polikliniek van Interne Geneeskunde een kursus lichamelijk onderzoek voor de vierdejaars studenten worden georganiseerd. De kursus duurt een week en wordt gehouden van 17.00 - 18.00 uur. De deelnemers dienen zich om 16.45 uur te melden in de Polikliniek. Men dient te beschikken over een stethoscoop en reflexhamer.
Men dient zich voor deze kursus op te geven bij de afdeling studiezaken van het Fakulteitsbureau, waar speciale formulieren beschikbaar zijn. Men kan zich opgeven tot en met donderdagmorgen 26 februari.
Er dient met nadruk op gewezen te worden, dat het volgen van deze kursus essentieel geacht wordt voor het goed funktioneren van het jr.-coassistentschap in het vijfde studiejaar.

EXPERIMENT T.B.V. VIERDEJAARS STUDENTEN

Prof. dr. P. G. Gerlings wil, bij wijze van experiment, aan vierdejaars studenten, die hun blokcursus otologie in december gevolgd hebben, in kleine groepjes gedurende één uur bedside teaching geven.
Het ligt in de bedoeling dit onderwijs op dinsen donderdagmiddag te geven van 16.00-17.00 uur te beginnen 17 februari en verder op 19, 24 en 26 februari en 3, 5, 10 en 12 maart.
Men kan zich hiervoor opgeven bij de secretaresse van Prof. Gerlings van 12 februari t/m 20 februari.

CONVENTSCOMMISSIE GENEESKUNDE

De conventscommissie voor de faculteit der geneeskunde is, na gehouden verkiezingen, als volgt samengesteld:
R. S. Reneman (voorzitter), C. P. A. van Boven (secretaris), H. Baart de la Faille, F. H. L. Beyaert, J. M. Ch. van der Does, Mevr. M. Groenendijk-Huybers, G. A. Sedee, K. E. W. P. Tan, N. H. Vroege, J. de Wael, G. M. Zandvliet.
Eén plaats bleef onbezet. Voor deze vacature draagt de conventscommissie voor: J. M. C. Douze.
Indien binnen veertien dagen na publikatie geen tegenkandida(a)t(en) is (zijn) gesteld, wordt de door de conventscommissie voorgedragen kandidaat als gekozen beschouwd.

WISKUNDE EN NATUUR-WETENSCHAPPEN

BENOEMD

Met ingang van 1 januari 1970 werd dr. H. N. A. Priem, directeur van de stichting voor isotopen-geologisch onderzoek en van het Z.W.O.-laboratorium voor isotopen-geologie, noemd tot bijzonder hoogleraar vanwege het Utrechts Universiteitsfonds in de geologie aan deze universiteit. Hij houdt zich speciaal bezig met de isotopen-geologie.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

FYSIKA '70

Maandag 2 maart is er in de grote collegezaal van het Fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, een voordracht in het kader van de cyclus FYSIKA '70.
Dr. P. Boskma, die als natuurkundige verbonden is aan het Polemologisch instituut te Groningen, zal spreken over verkeerde toepassing van de natuurwetenschappen in het algemeen en van de natuurkunde in het bijzonder, en aangeven hoe de vredeswetenschappen zinvol kunnen functioneren in het tegengaan van dit misbruiken van de natuurwetenschap.
De voordracht vangt aan om 20.00 uur.

Wij willen er reeds op wijzen, dat de voordracht van prof. Tinbergen over natuurwetenschap en ontwikkelingslanden niet zal plaats hebben op maandag 16 maart, maar op donderdag 19 maart a.s.
Plaats en aanvangsuur worden nog nader bekend gemaakt.

SCHEIKUNDE

SPREEKUUR PROF. SALEMINK

Prof. Salemink zal in verband met het lustrum van de U.C.C. op vrijdag 27 februari a.s. geen spreekuur houden.

TENTAMEN THERMODYNAMICA

Op verzoek van een aantal studenten zal er nog een extra tentamen thermodynamica oude stijl worden ingelast, en wel op 7 april a.s. Indien er behoefte aan blijkt te bestaan, kan er op die dag eveneens nog een tentamen thermodynamica I (nieuwe stijl) worden afgenomen.

TENTAMEN FYSISCHE CHEMIE TWEEDEJAARS CHEMICI

Tentamen op 21 februari 1970 in het Analytisch Laboratorium en het Organisch Laboratorium om negen uur. Alle studenten moeten zich melden op het Analytisch Laboratorium.
Herhalingstentamen op 14 maart 1970 in het Analytisch Laboratorium om negen uur.
De eerstvolgende gelegenheid om dit tentamen af te leggen valt in september of oktober 1970.
Het meebrengen en gebruiken van een rekentineaal en een logarithmentafel is geoorloofd maar niet noodzakelijk. Studiekaart meebrengen en op het tentamen inleveren.
Een met voldoende of beter resultaat afgelegd tentamen 'Inleiding tot de fysische chemie (oude stijl) voor chemici' geeft vrijstelling van het nieuwe tweedejaars fysische chemie-tentamen. Het tentamen inleiding fysische chemie voor MO-A geeft geen vrijstelling.
Opgeven uiterlijk op de laatste dinsdag voor elk tentamen bij de administratie van het Van 't Hoff Laboratorium.

VACATURE IN HET ONDERWIJSCOLLEGE

N.a.v. het aftreden van O. A. de Vries als lid van het onderwijscollege deelt de verkiezingscommissie het volgende mee:
Tot nogtoe stelden zich kandidaat voor de vacature in het onderwijscollege Jan Nedermeyer en Henk van Dieten. De verkiezingscommissie stelt de volgende procedure voor: Op dinsdag 3 maart a.s. van 11.00 tot 15.00 uur kan elk lid van de subfaculteitsgemeenschap zijn stem uitbrengen in de hal van het A.C.L. Zij die verhinderd zijn, kunnen hun stem schriftelijk bij de verkiezingscommissie indienen. Bijgaand geven wij enige gedachten van de kandidaten:

Jan

Het huidige voorkandidaats studieprogramma is te klassikaal opgebouwd Het onderwijscollege zal dit moeten nagaan en verbeteren. Studenten en stafleden moeten meer hun mening over allerlei zaken te kennen geven: demokratie op de laagste nivoos.
Wat betreft het onderwijs: de studenten en assistenten zullen samen het praktikum moeten maken.
Een werk- en denkmetode ontwikkelen is primair het doel van universitair onderwijs De kennis komt op de tweede plaats.
Projektonderwijs lijkt op het ogenblik de meest geschikte oplossing voor veel problemen. Een ombuiging van het onderwijsbeleid in deze richting lijkt mij gewenst.
De maatschappij zal haar intrede doen in de universiteit, laat haar niet onverwacht binnenkomen. (Zie het witte boekje: Researchbeleid van 19 december 1969).
Beslissen over de Uithof is beslissen over het toekomstig onderwijs en research van de subfaculteit scheikunde. Beslissingen hierover dienen dan ook door de gehele subfaculteit genomen te worden.
Hoogleraar fundamentele chemie zal zijn research op het onderwijs moeten richten.

Henk

Een onderwijsprogramma moet worden opgesteld uit zinvol onderwijs-materiaal. Het gehele voorkandidaats-onderwijs kan na een algemeen basisjaar worden afgeschaft. Het dient te worden vervangen door research-onderwijs in de research-groepen van de subfaculteit zelf. Het algemene basisjaar zal een enigszins gecorrigeerde inhoud moeten hebben, vergeleken bij het huidige eerste jaar. Op korte termijn is overleg en planning noodzakelijk om de zinloosheid van het 2e en 3e jaar om te zetten in een zinvolle chemie-beoefening.

COMMUNIQUé VERGADERING BEHEERS-COLLEGE SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE 28 JANUARI

1. Voor zover mogelijk zal worden meegewerkt aan een verzoek van de studenten, tot het verkrijgen van ruimtes voor vergaderingen, besprekingen, het opbergen van archieven.
2. Dr. Van der Maas geeft een uiteenzetting van de activiteiten van het 'Beleidsorgaan doelmatigheidsverhoging', dat door Curatoren en Senatus Contractus is ingesteld naar aanleiding van het in januari 1969 door Bosboom en Hegener uitgebrachte rapport over het doelmatig functioneren van onze universiteit.
3. Tot lid van het interimbestuur is gekozen de heer T. Kuipers.
4. Prof. Smittenberg geeft een uiteenzetting over het Transitorium III, waarvan de bouw onlangs is begonnen en over de ideeën, die er in de subfaculteit zijn met betrekking tot de mogelijkheden van toekomstige huisvesting in dat gebouw en in het Vondellaancomplex.
5. Door de vertegenwoordigers van het Analytisch Chemisch Laboratorium en het Organisch Chemisch Laboratorium wordt meegedeeld, dat besloten is in deze laboratoria de 'breekgelden' voor kandidaten af te schaffen.
6. Het bestuur van de subfaculteit zal worden geattendeerd op gesignaleerde onrust, die er bestaat bij een aantal leden van het technisch- en administratief personeel, in verband met de plannen voor toekomstige centralisatie van werkplaatsen, bibliotheken en administraties in de Uithof.
7. De volgende vergadering van het beheerscollege is op 4 maart a.s., om 13.45 uur, in de conferentiekamer van het Analytisch Chemisch Laboratorium.

COMMUNIQUé VERGADERING ONDERWIJS-COLLEGE SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE 5 FEBRUARI

1. Omdat het lidmaatschap van het onderwijscollege hem teveel tijd kost, ziet prof. Arens zich genoodzaakt, hiervoor te bedanken.
2 Het U.C.C.-lustrum is voor het onderwijscollege geen aanleiding om het tentamen analytische chemie op 2 maart a.s. te laten vervallen, maar wel om nog een extra tentamendatum in te lassen, en wel op 15 juni a.s.
3 De bezetter van de in 1969 ingestelde leerstoel fundamentele chemie zal als voornaamste taak krijgen de coördinatie en het voor een deel zelf verzorgen van het eerstejaars chemie-onderwijs en de coördinatie van de tweede- en derdejaars chemische practica. Daarnaast zal hij een eigen researchterrein moeten kiezen, dat zinvol met zijn onderwijstaak te combineren is. Over de vraag of dit research moet zijn van chemie-onderwijs, waarop vooral door de studenten wordt aangedrongen, bestaat nog geen eenstemmigheid.
4 Uit de discussies over de toekomstige huisvesting van de subfaculteit in de Uithof en in de binnenstad blijkt duidelijk, dat de keuze van de beleidslijnen in sterke mate afhankelijk zal zijn van de ruimte, waarover de subfaculteit t.z.t. in Transitorium III zal kunnen beschikken. Prof. Smittenberg zal het onderwijscollege geregeld op de hoogte houden van het verloop van de besprekingen met Curatoren hierover.
5. Volgens Nedermeyer zou uit het resultaat van een enquête onder eerste- en tweedejaars chemi-studenten kunnen worden geconcludeerd, dat hun studieprogramma te overladen is. De studieprogrammacommissie zal zich hierover beraden.
6. Tijdens het U.C.C.-lustrum zijn er geen voorkandidaats-practica.
7. Op 18 april a.s. is er een tentamen zoölogie voor S2-studenten.
8. De volgende vergadering van het onderwijscollege wordt vastgesteld op 17 februari 1970, om 9.00 uur, in de conferentiekamer van het Analytisch Chemisch Laboratorium.

COMMUNIQUé VERGADERING BEGROTINGSCOLLEGE 2 FEBRUARI

1. Tot lid van het interimbestuur wordt gekozen prof. Overbeek.
2. Voor de buitengewone leerstoel fysische organische chemie (prof. Drenth) is voor 1970 een aanvangskrediet door Curatoren beschikbaar gesteld.
3. Circa 80 procent van het voor 1970 beschikbaar gestelde bestemmingskrediet wordt over de instituten, ongeveer naar verhouding van hun aanvraag, verdeeld. Voor het restant kunnen de instituten hun wensen in volgorde van urgentie alsnog kenbaar maken, waarna in de volgende vergadering zal worden beslist, welke van deze wensen zullen worden gehonoreerd, waarbij bij deze beslissing voorop staat, dat daarmee een algemeen subfaculteitsbelang zal worden gediend.
4. Het voor 1970 aan de subfaculteit beschikbaar gestelde reiskrediet voor buitenlandse reizen beneden *f* 1.000,—, wordt volgens een bepaalde sleutel over de instituten verdeeld, waarbij de administratie zal worden verzorgd door het bureau van de subfaculteit.
5. Als voorschot op de elf in 1971 voor de subfaculteit beschikbare nieuwe personeelsposten worden er twee aan de afdeling fysische- en colloidchemie op het Van 't Hoff-Laboratorium toegewezen in verband met het daar bestaande ernstige tekort aan personeel en de daardoor te zware belasting van de staf met onderwijstaken, die mede een gevolg is van de opheffing binnen de komende één à anderhalf jaar van de FOM-werkgroep.
6. De volgende vergadering van het begrotingscollege is vastgesteld op 19 februari 1970 om 11.00 uur.

BIOLOGIE

INSTITUUT VOOR SYSTEMATISCHE PLANTKUNDE

De instituutsraad vergaderde op 10 februari. Het verslag ligt voor een ieder ter inzage, Transitorium II, 28.07.10. Provisorium, kamer 17, en fort Hoofddijk praktikumzaal.
Student-assistenten en belanghebbende studenten kunnen daar een exemplaar meenemen.

LETTEREN

RAPPORT STRUCTUURCOMMISSIE

I. Inleiding

Overeenkomstig een besluit van de faculteit der Letteren op haar vergadering van 4 juli j.l. en in overleg met de conventscommissie, het voorlopig bestuur van het personeelsconvent en de studentenwerkgroep van de faculteit der Letteren, is een structuurcommissie in het leven geroepen. Zij bestaat uit 6 vertegenwoordigers van elk der volgende groeperingen: hoogleraren, wetenschappelijke medewerkers, niet-wetenschappelijke medewerkers en studenten. De commissie kreeg de volgende vragen te beantwoorden:
— wat zal de positie zijn van de faculteit
— hoe moet ze zijn samengesteld
— hoe dient zij te functioneren

De commissie kwam 16 x bijeen. Prof. Hugenholtz was voorzitter; hij werd tijdens zijn ziekte waargenomen door prof. Cohen. Het bureau verzorgde de verslaggeving, waarvan uittreksels verschenen in het weekblad U.
De commissie heeft zich achtereenvolgens beziggehouden met:
— samenstelling en bevoegdheid van de basisorganen, t.w. de studierichtingsraden; naasthogere orgaan, dat in de plaats komt van de huidige faculteit, t.w. de faculteitsraad.

Het rapport beoogt verantwoording af te leggen van die punten waarover een redelijke basis van overeenstemming is bereikt. De commissie meent dat de leden van de faculteit erbij gebaat zijn bij hun besluitvorming rekening te kunnen houden met de mening die in de instituten leeft. De commissie heeft het rapport daarom ook toegezonden aan de instituten.

II. De studierichtingsraad

De commissie meent dat een herstructurering van de faculteit gebaseerd moet worden op de herstructurering van de studierichtingen. Zij wil daarbij uitgaan van het bestaan van 3 geledingen, t.w. wetenschappelijk corps, niet-wetenschappelijke medewerkers en studenten.
(Een geheel andere oplossing, vanuit geledingloze werkgroepen, vond slechts bij een minderheid steun.)
De commissie meent dat de bestuursvorm van de studierichting tenminste moet voldoen aan de volgende criteria:

1. De studierichtingsraad wordt samengesteld op paritaire basis: studenten en wetenschappelijk corps hebben een gelijk aantal zetels; in bepaalde gevallen (bij kwantitatieve ontoereikendheid) kunnen de niet-wetenschappelijke medewerkers minder zetels hebben.
2. Voor de kandidaatstelling en verkiezingen zijn een aantal mogelijkheden vastgelegd.
Bij de eerste verkiezingen doen de geledingen zelf een keuze tussen de voor iedere geleding gegeven mogelijkheden. Alternatief: deze keus wordt gemaakt door een openbare bijeenkomst van de studierichtingsgemeenschap, waarbij elke geleding veto-recht heeft.
3. Alle leden hebben gelijk stemrecht.
4. Het dagelijks bestuur van een studierichting bevat bij voorkeur tenminste één vertegenwoordiger uit elk van de drie geledingen.
5. Algemene vergaderingen met een adviserende taak moeten bijeengeroepen worden als de studierichtingsraad of ¼ deel van de studierichting dit wenst.
6. De studierichtingsraad vergadert regelmatig (6 x per jaar) en op verzoek van een nader te bepalen minimum aantal leden van de raad (1/4 of 1/5).
7. De vergaderingen van de studierichtingsraad zijn openbaar, in de vorm van publieke tribune en spreekrecht tijdens de rondvraag, voor leden van de studierichting.
8. Tot de bevoegdheden van de studierichtingsraad behoort het beslissingsrecht over de interne zaken van onderwijs, onderzoek en beheer met inachtneming van een redelijke mate van individuele vrijheid en t.a.v. het onderzoek alleen voor zover dit de gang van zaken in de studierichting rechtstreeks raakt. Benoemingen dienen alleen plaats te vinden indien de voordracht de studierichtingsraad is gepasseerd. Een uitgewerkte regeling die zich uitspreekt over het niveau waarop de benoemingen voor de verschillende categorieën plaatsvindt, dient als urgente taak van de faculteit nieuwe stijl te worden beschouwd. a)
9. De bevoegdheden van de studierichtingsraad in externe zaken worden geregeld in samenhang met bevoegdheden van het naasthogere orgaan, t.w. de faculteitsraad (zie III, punt 6 en 7).

---

a) De commissie was van mening dat
— wanneer er sprake is van een benoemingscommissie waarin leden buiten de studierichting zitting hebben, ook hierin plaats is voor studenten.
— bij alle andere benoemingen de studierichtingsraad in overleg met de desbetreffende afdeling de taakstelling en voordracht bij curatoren zelf regelt.

III. De faculteitsraad

De commissie acht het gewenst een bestuurslichaam op het niveau van de huidige faculteit te handhaven, maar dan in een nieuwe vorm: de faculteitsraad en daaraan verantwoording verschuldigd faculteitsbestuur. Deze zal een functie kunnen vervullen tussen het niveau van de instituten en het bestuur van de universiteit. Veel instituten blijken vaak een te kleine eenheid te zijn. Gezamenlijk kan zowel op materieel als op personeelgebied meer bereikt worden.
Zij zal tot op zekere hoogte coördinerend kunnen werken op het beleid inzake onderwijs en onderzoek van de instituten, dat zijn neerslag vindt in de beoordeling van de begrotingen. De faculteitsraad zal dan werkelijke prioriteiten moeten durven stellen en afwegen.
De commissie was van mening dat er aan een tussenliggend orgaan (subfaculteit) geen behoefte bestaat.
Wat de bestuursvorm betreft dient de faculteitsraad aan de volgende criteria te voldoen:
1. De faculteitsraad wordt in principe samengesteld op paritaire basis.
2. Voor de vertegenwoordiging naar de faculteitsraad zal bij de huidige omvang en indeling het volgende schema kunnen gelden:
— instituten met 0 tot 75 leden: 1 docent
— instituten met 75 tot 150 leden: 1 docent en 1 student
— instituten met 150 tot 225 leden: 1 docent en 2 studenten
— instituten met 225 tot 300 leden: 1 docent en 3 studenten.

Met deze afvaardiging telt de faculteitsraad 18 docenten en 18 studenten. De pariteit kan worden gewaarborgd door een aanpassing — samenstelling en bevoegdheid van het van deze cijfers bij verdere groei van de faculteit. a)
De zetelverdeling voor de niet-wetenschappelijke medewerkers vindt plaats d.m.v. het personeelsconvent van de faculteit.
3. Alle leden hebben gelijk stemrecht.
4. De faculteitsraad vergadert regelmatig (6 x per jaar) en op verzoek van een nader te bepalen minimum aantal leden (1/4 of 1/5).
5. De vergaderingen van de faculteitsraad zijn openbaar, in de vorm van publieke tribune en spreekrecht tijdens de rondvraag, voor leden van de verenigde studierichting.
6. Het bestuur van de faculteit wordt door de faculteitsraad gekozen en bevat tenminste één vertegenwoordiger uit elk van de drie geledingen.
7. De faculteitsraad neemt waar nodig initiatieven om de terreinen van onderwijs en onderzoek te bewaken, op grond van de wettelijke regelingen en afspraken gemaakt in interuniversitair verband. Voorts ziet hij toe dat de studierichtingsreglementen tenminste aan de onder punt II gestelde criteria voldoen.
8. De faculteitsraad zal mede een specifieke taak hebben bij o.m. promoties; bij de instel-

ling van nieuwe studierichtingen; benoemingen; begrotingen; verlening van onderwijs- en examenbevoegdheid; ontwikkelingsplannen; studentenbeloningen; voorlichting; arbitrage enz. b)

---

e) Voor studierichtingen die niet aan een instituut gebonden zijn zal naar een oplossing gezocht moeten worden.
b) Overigens concludeert de commissie dat zij niet te ver moet vooruitlopen op het beleid dat de toekomstige faculteitsraad gaat voeren, maar meent in bovenstaande zaken, die uiteraard verdere uitwerking behoeven, een taak te zien voor de toekomstige faculteit.

IV. Slotopmerkingen

De commissie in haar geheel is er zich van bewust dat zij nog niet is toegekomen aan een stuk problematiek dat door sommige leden als het meest wezenlijk wordt ervaren: welke wetenschapsgebieden in de faculteit der Letteren verenigd moeten zijn en hoe hun onderlinge relaties zijn. In elk geval wil de commissie met klem aandringen op het instellen van een commissie die zich met deze problemen gaat bezighouden en die niet bij voorbaat uit zal gaan van de onaantastbaarheid van de huidige instituten en van de huidige faculteit
Het rapport bevat een door de overgrote meerderheid gesteund advies.

COLLEGES PROF. MONFRIN

Op uitnodiging van de senaat zal professor J. Monfrin, hoogleraar aan de Ecole Nationale des Chartes te Parijs, van 23 tot 26 februari a.s. een bezoek brengen aan de universiteit en een tweetal openbare colleges geven. Tot deze wordt iedere belangstellende hierbij gaarne uitgenodigd.
De colleges zullen worden gegeven in het Instituut voor Laat Latijn, Mallestraat 7: di. 24 febr. 12.00 uur: **Les manuscrits médio-latins de la Bibliothèque Nationale de Paris;** wo. 25 febr. 12.00 uur: **Le latin médiéval et la langue des chartes.**

NIET-WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

M. Bray reçoit les étudiants le mardi à 17 heures et le mercredi à 15.30 heures.M. de Dardel reçoit les étudiants le mardi à 17 heures, le jeudi à 14 heures. M. Deroy reçoit les étudiants le mercredi à 16 heures, le lundi à 16 heures. M. Plessen reçoit les étudiants le mardi et le jeudi à 16 heures. M. Rekers reçoit les étudiants le mercredi de 14 à 15 heures et le lundi à 12 heures. M. Wienese reçoit les étudiants le jeudi de 15 à 16 heures. M. Geuljans reçoit les étudiants le lundi de 16 à 17 heures.

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAPPEN

KUNSTHISTORISCH INSTITUUT AFD. MIDDELEEUWEN

Donderdag 26 februari en donderdag 5 maart zal dr. P. van Moorsel, archeoloog aan de Universiteit te Leiden, gastcolleges geven van 11.15 - 12.15 uur in het gebouw Studiebegeleiding Boothstraat 6.
Dr. van Moorsel zal spreken over 'de Iconografie van het rotswonder of de doortocht door de Rode Zee'.

HORAIRE 1969/70 (deuxième semestre)

Lundi	Salle			Année
9—11	TP	Mme van Wesemael	Laboratoire	1
10—11	3	M. Rekers	Thème	2a
10—12	6	M. Deroy	Séminaire	cand.
11—12	3	M. Rekers	Thème	2b
11—13	TP	M. Nienhuis	Laboratoire	1
13—15	Univ.	M. Schultink	Linguistique générale	2
14—16	1	M. Geuljans	Séminaire	cand.
15—16	3	M. Deroy	Introduction M.A.	1
15—16	Inst. Hist.	M. Walstra	Latin vulgaire	2
16—17	Inst. Hist.	M. Walstra	Latin vulgaire	1
16—18	1	Mlle Hessing	Didactique	cand.
Mardi				
9—11	TP	M. Linthorst	Laboratoire	1
10—11	1	M. van Zoest	Analyse textuelle	1b
10—11	3	Mlle Hogetoorn	Exerc. pratiques	cand.
11—12	1	M. van Zoest	Analyse textuelle	1a
11—12	5	Mme van Wesemael	Syntaxe	2b
11—13	3	M. Linthorst	Séminaire	cand.
12—13	6	M. van Zoest	Exerc. pratiques	cand.
13—14	3	Mme van Willigen	Thème	1a
13—15	4	M. Bray	Séminaire	cand.
14—15	3	Mme van Willigen	Thème	1b
14—15	6	M. van Zoest	Bloc romans	2
14—15	5	M. Plessen	Lectures XIXe s.	3—4
15—16	4	Mme van Willigen	Thème	3—4
15—16	6	M. Plessen	Bloc surréalisme	2
15—17	3	M. de Dardel	Séminaire	cand.
16—17	4	M. Bray	Bloc romans	2
Mercredi				
9—11	5	M. Nienhuis	Grammaire	1a
10—11	3	Mme van Wesemael	Bloc T	2
10—12	6	M. Rekers	Séminaire	cand.
11—13	5	M. Nienhuis	Grammaire	1b
11—13	4	Mlle Hogetoorn	Bloc MA	2
11—12	3	Mme van Wesemael	Syntaxe	2a
12—13	6	M. Deroy	Litt. occitane	cand.
13—14	3	M. Bray	Rhétorique	cand.
13—14	6	M. Stuip	Bloc Ronsard	2
13—14	Salle lect.	M. Geuljans	Exerc. pratiques	cand.
14—15	3	M. Bray	Exerc. pratiques	cand.
14—15	6	M. Deroy	Bloc MA	2
14—15	1	M. Geuljans	Méthode	cand.
14—15	4	Mlle Hogetoorn	Ancien français	1
15—16	6	M. Deroy	Exerc. pratiques	cand.
15—16	4	M. Rekers	Bloc Ronsard	2
15—16	3	Mme Dickhout	Version	1
15—16	5	Mlle Hogetoorn	Introd. occitan	cand.
16—17	4	M. Rekers	Version	cand.
16—17	3	Mme Dickhout	Version	3—4
Jeudi				
9—11	TP	Mme van Wesemael	Laboratoire	1
10—11	4	M. de Dardel	Bloc T	2
11—12	4	M. de Dardel	Exerc. pratiques	cand.
11—13	TP	M. Nienhuis	Laboratoire	1
11—12	3	M. Plessen	Thème	3—4
11—12	6	M. Barthel	Bloc surréalisme	2
12—13	6	M. Wienese	Bloc Ronsard	2
12—13	3	M. Plessen	Thème	cand.
13—14	5	M. Barthel	Rédaction	2a
14—15	5	M. Barthel	Rédaction	2b
14—16	3	M. Plessen	Séminaire	cand.
14—15	4	M. van Zoest	Analyse textuelle	2b
14—15	1	M. Wienese	Introduction littéraire	1
15—16	5	M. van Zoest	Analyse textuelle	2a
15—16	4	M. Barthel	Rédaction	1
16—18	1	M. Barthel	Civilisation	1, 2, 3, cand.
Vendredi				
9—11	TP	M. Linthorst	Laboratoire	1
10—11	6	M. Wienese	Bloc Romans	2
11—12	1	M. Wienese	Introduction littéraire	1
11—12	6	M. Linthorst	Bloc T	2
12—13	4	M. Barthel	Hist-géo	1
12—13	6	M. Wienese	Bloc surréalisme	2

SOCIALE WETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

Op 11 februari promoveerde de heer R. Najafbagy, Koningsweg 30, Utrecht, tot doctor in de sociale wetenschappen op het proefschrift: Employee-supervisor attitudes in banks. A comparative study between the Netherlands and Iran.
Promotors waren prof. dr. M. Mulder en prof. P. Thoenes.

Op 16 februari promoveerde de heer P. Veen, Prins Hendriklaan 84, Utrecht, tot doctor in de sociale wetenschappen op het proefschrift: Meebeslissen, een veldexperiment in een hockeyclub.
Promotor was prof. dr. M. Mulder.

VOORSTEL INSTELLING FACULTEITSRAAD D.D. 30 JANUARI 1970

Aan alle belanghebbenden
Het bestuur van de faculteit verzoekt u kennis te nemen van de inhoud van de brief die op 13 februari j.l. verzonden is aan:
de subfaculteit der Sociaal-Culturele Wetenschappen;
de subfaculteitsraad Psychologie;
de subfaculteit der Opvoedkunde;
de instituutsraden van de instituten binnen de faculteit der Sociale Wetenschappen.

Utrecht, 13 februari 1970.
L.S.

In aansluiting op de brief van het bestuur van de faculteit, d.d. 30 januari j.l., waarbij u voor advies toegezonden is:
Voorstel voor de instelling van een faculteitsraad,
bericht ik u het volgende.
Zoals in het voorstel ook reeds vermeld, acht het faculteitsbestuur het in hoge mate urgent, dat zo snel mogelijk — nog in de loop van dit Academisch Jaar — een faculteitsraad functioneert. Als datum voor de openbare faculteitsbijeenkomst is daarom een dag gekomst zal plaats vinden op: woensdag 25 maart a.s., van 14.00 - 17.00 uur, Achter de Dom 22.
Aangezien uiteraard voorbereidingen getroffen dienen te worden voor deze bijeenkomst en mede ook met het oog op een uitgebreide publikatie in 'U' van 20 maart a.s., verzoek ik u namens het bestuur van de faculteit uiterlijk maandag 9 maart uw advies uit te brengen.
Met de meeste hoogachting,
M. Raaijmakers-Aarts,
Hoofd van het Bureau van de faculteit der Sociale Wetenschappen.

N.B. Belangrijk
In het u toegezonden gestencilde exemplaar van het voorstel van 30 januari j.l. dient op bladzijde 4, laatste regel, het woord faculteitsraad gelezen te worden als subfaculteitsraad.

Donderdag 12 en 19 maart zal dr. D. Bouvy, directeur van het Aartsbisschoppelijk Museum te Utrecht, van 11.15 - 12.15 uur gastcolleges geven over 'Noordnederlandse beeldhouwkunst in de Middeleeuwen'. Met dr. Bouvy zal nog enig overleg gepleegd worden betreffende de datum van een derde gastcollege.
Op 19 maart zal onder zijn leiding van 16.00 tot 17.00 uur een rondleiding plaatsvinden in het Aartsbisschoppelijk Museum, Agnietenstraat.

LEZING THEATERWETENSCHAP

Op dinsdagmiddag 24 februari a.s. te 16.00 uur houdt in het Instituut voor Theaterwetenschap, thans gevestigd Drift 21, de Engelse dramakenner Martin Esslin een lezing over het onderwerp: 'Contemporary British Drama and its Relation to the Mass Media'. Mr. Esslin, vooral bekend door zijn boeken over Brecht (1959) en het absurde theater (1962), is hoofd van de afdeling luisterspel van de B.B.C. en medewerker van 'Plays and Players'. De lezing, waartoe elke belangstellende uitgenodigd is, wordt georganiseerd in samenwerking met de British Council.
komen nog vóór de paasvakantie. De bijeen-

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

EVALUATIE SEMINAR 'EVALUEREN EN ONTWERPEN'

Vorig jaar heeft voor tweedejaars een seminar 'Evalueren en ontwerpen' plaats gevonden, vooral op basis van het proefschrift van Berting. Aan het eind van het seminar is een enquête gehouden. De resultaten van deze enquête zijn thans in te zien op de leeszaal van het Sociologisch Instituut. Voor exemplaren van het rapport (voorraad beperkt), wende men zich tot mej. R. Reyners, kamer 22.17.04.

CULTURELE ANTROPOLOGIE

De heer J. W. Varossieau is verhinderd op maandag 2 maart a.s. college te geven.

PSYCHOLOGIE

O.P.S.U.

Op vrijdag 27 februari organiseert de O.P.S.U. een feest in de grote kollegezaal op het psychologisch laboratorium. Aanvang: 22.00 uur !

AANVULLING OP HET TENTAMENROOSTER 1969- 1970 VOORKANDIDATEN PSYCHOLOGIE

De schriftelijke tentamina Wijsbegeerte zullen in het 2e en 3e trimester van het cursusjaar 1969 - 1970 worden gehouden op woensdag 4 maart en woensdag 20 mei. Plaats: Geertekerk. Aanvang: 9.30 uur.

OPVOEDKUNDE

COMMENTAAR VERTRAGING DOCTORAALSTUDIE

De student-leden van de propedeuse-kommissie pedagogiek hebben met verbazing en met stijgend gevoel van onbehagen het artikel 'vertraging in de doctoraalstudie klinische pedagogiek', gepubliceerd in het 'U'-blad d.d. 23-1-'70, gelezen.
De studentleden vragen zich in ernstige bezorgdheid af, of:
1. de instituutsleiding deze situatie al niet veel eerder wist of geweten heeft;
2. de instituutsleiding in dat geval daar al iets aan heeft trachten te doen;
3. de instituutsleiding concrete plannen heeft een oplossing voor de thans ontstane situatie en de in de toekomst gelegen situatie (gezien het stijgende aanbod eerstejaars) op andere wijze dan door middel van wachttijden te realiseren;
4. de instituutsleiding denkt dat het makkelijk zal zijn om nieuwe medewerkers aan te trekken voor een instituut waarin de gang van zaken op de in het 'U'-blad genoemde wijze, verloopt;
5 de instituutsleiding niet van mening is, dat het ook zinvol is om naast het aantrekken van nieuwe medewerkers, ook te beginnen met een herstructurering van het nu aanwezige systeem op het P.I.

De student-leden van de propedeusekommissie.

N.a.v. bovengenoemd bericht:
1. In zoverre de noodsituatie niet door de ontstane vacatures is ontstaan, voorzag de instituutsleiding sinds ongeveer een jaar, dat het moeilijk zou worden.
2. Natuurlijk is getracht het personeel uit te breiden.
3. Wij proberen primair de nodige posten te krijgen.
4. Over de mogelijkheid van een het onderwijsonderdeel klinische pedagogiek ontlastende herstructurering overlegt de betreffende afdeling. T.a.v. het geheel van de studie geldt dit eveneens voor alle betrokkenen. Het lijkt ons niet zinvol om op de weinig vriendelijke strekking van het gehele stuk, en in het bijzonder op die in punt 4, op deze plaats in te gaan. Overigens begrijpt het instituutssecretariaat niet, dat een aantal propedeusestudenten met een kennelijk lacunaire kennis van zaken het nodig oordeelt, in het openbaar deze vragen te stellen, daarbij de voor hen openstaande weg om via de instituutsraad geïnformeerd te worden voorbijgaande.

Namens het instituutssecreariaat,
Prof. dr. W. E. Vliegenthart.

GEWIJZIGD PROGRAMMA STATISTIEK VOOR DE 1E JAARS PEDAGOGEN

De tijden en de zaalindeling van de hoor- en werkkolleges statistiek zijn met ingang van 17 februari gewijzigd. Voortaan zal het hoorkollege direkt aansluiten op het werkkollege, zodat de werkkolleges van woensdag voor alle groepen komen te vervallen.
Het gewijzigd programma is als volgt:

Dinsdag:
10-11, zaal 3 AG, werkgroepen B en D (Van Hulst).
10-11, zaal 13 AG, werkgroep G (Hoksbergen).
11-13, zaal 13 AG, hoorkollege voor de werkgroepen B, D en G.

Vrijdag:
12-13, kamer 6 PI, werkgroep A (De Greef).
12-13, kollegezaal PI, werkgroep E (Lauteslager).
13-14, kamer 6 PI, werkgroep C (De Greef).
13-14, zaal 2 AG, werkgroep F (Lauteslager).
14-16, zaal 13 AG, hoorkollege voor de werkgroepen A, C, E en F.

COLLEGE METHODOLOGIE VOOR TWEEDEJAARS PEDAGOGEN

Het kollege methodologie van drs. R. A. C. Hoksbergen wordt gehouden op vrijdag van 10 - 12 uur, in zaal 13 van het Akademiegebouw.

BIJVAK ALGEMENE PSYCHOLOGIE

1. Op de administratie van het Ped. Instituut is verkrijgbaar een stencil over de 'Doelstellingen van de studie voor het kandidaatstentamen algemene psychologie'.
2 De twee tentamens die deze cursus nog gehouden worden, vallen op 10 april en 9 juni. Opgave hiervoor tot vier dagen voor de betreffende data, bij mej. A. Kroon, kamer 5.12 op het Psychologisch Laboratorium, onder vermelding van de keuze-literatuur.
3. Degenen met keuzerichting sociale pedagogiek kunnen het boek van Argyle op het tentamen meenemen.
4. Met ingang van het eerste tentamen in de cursus 1970 - 1971 zullen de boeken van Lambert & Lambert en van Argyle vervangen worden door een werk, dat zo spoedig mogelijk bekend gemaakt zal worden.
Voor degenen die het tentamen dan voor de tweede keer doen, kan uiteraard de oude lijst gelden.
5. Zo mogelijk zullen in april en mei een aantal werkcolleges gehouden worden voor studenten, die als hoofdrichting klinische pedagogiek kiezen, over het boek van R. H. Dana, Foundations of clinical psychology.

KEUZEBIJVAK ALGEMENE PSYCHOLOGIE VOOR STUDENTEN MET HOOFDRICHTING SCHOOLPEDAGOGIEK

Bij voldoende deelname zal na de Paasvakantie een literatuurseminarie georganiseerd worden, met als onderwerp het werk van de Amerikaanse leerpsycholoog R. Gagné en wel in vergelijking met dat van C. F van Parreren. Teneinde inzicht te krijgen in het te verwachten aantal deelnemers, worden geinteresseerden verzocht zich op te geven bij mej. H. van Riezen, kamer 5.02 op het Psychologisch Laboratorium, telefoon 26551, toestel 66.
In een eerste korte bijeenkomst zal een zo gunstig mogelijk tijdstip worden uitgezocht. Men doet er goed aan, bij opgave reeds te vermelden, op welke dagen en uren men beslist niet kan.

RESEARCHEXEMPLAREN VAN DE UTANT

Een ieder die aan dr. Kohnstamm één van de vele zoekgeraakte research-exemplaren van de UTANT-taaltest kan **terug**bezorgen, kan rekenen op een beloning van tien gulden. Naar de herkomst van het testexemplaar zal niet geïnformeerd worden.

'PAIDEIA'

Een aantal pedagogiekstudenten heeft voor de cursus '69-'70 contributie betaald aan de studievereniging „Paideia".
Omdat „Paideia ' aan het eind van het cursusjaar '68-'69 opgeheven is, ontvangt degene die de contributie voor '69-'70 gestort heeft, het geld terug.
Het is echter onmogelijk voor mij om aan iedereen het geld persoonlijk terug te geven. Graag wilde ik daarom vragen of de personen die het geld nog niet ontvangen hebben, hun naam, adres en giro- of bankrekening in de postbak vxan „Paideia" (bij de administratie van het Pedagogisch Instituut) willen doen of even een kaartje te sturen of langs te komen bij mij.

Ina Schrijver, Ina Boudier Bakkerlaan 167, kamer 1563.

SIMINAR BESTUURSSOCIOLOGIE

Het seminar Bestuurssociologie wordt gehouden tussen Pasen en Pinksteren, en wel van 1 april t.m. 13 mei; telkens op woensdagochtend.
Het seminar is bedoeld voor hen, die overwegen Bestuurssociologie als 1e of 2e keuzevak te gaan doen en verder voor alle belangstellenden.
Centraal thema zal zijn: de democratisering van het openbaar bestuur.
Werkwijze: literatuurbespreking, kennis nemen van onderzoek en case-studies. Deelnemers dienen zich op te geven uiterlijk 27 februari. Er is dan nog gelegenheid om in maart een voorbereidende bespreking te houden waarop u eigen ideeën voor het seminar kunt inbrengen. Schriftelijk opgave bij: drs. J. B. D. Simonis, soc. instituut, afd. bestuurssociologie.

COLLEGES HISTORISCHE PEDAGOGIEK VOOR TWEEDEJAARS PEDAGOGEN

Dr. Noordam zal zijn colleges op woensdag 25 februari hervatten.

---

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public relations, Voorlichting en Documentatie (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); drs. A. van der Meiden (eindredacteur); A. A. Prins eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon: 030-2 94 41 ; toestel 130. Postbus 202.
Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad en via de leden van de redactieraad te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres.

studenen: *aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht;*
medewerkers: *aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46. Utrecht;*
anderen: *aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.*

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 42 52 67 van de rijksuniversiteit te Utrecht.

Redactieraad: godgeleerdheid: prof. dr. J. W. Doeve; rechtsgeleerdheid: J. H. Gunning; geneeskunde: mr drs. J. P. Wildschut; tandheelkunde: drs. J. S. Geerlings; wiskunde en natuurwetenschappen: mevr. Th. van Gelder-Van Lier; dr. Tj. Hollander; letteren: drs. K. L. van Stegeren; diergeneeskunde: prof. dr. S. G. van den Bergh (voorzitter); sociale wetenschappen: mevr. M Raaijmakers-Aarts; centrale interfaculteit: dr. J. Mansfeld. interfaculteit aardrijkskunde en prehistorie: drs. J. G. Borchert; sociale zorg: mej. M. I. Neyzen; hoofdafdeling personeel: J. J. Maree; hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting: F. A. M. van den Goorbergh; hoofdafdeling studentenzaken: drs. W. H. van het Hoogerhuys; hoofdafdeling wetenschap en onderwijs: mej. mr. F. H. M. Beumer; stafconvent: dr. J. Mansfeld; personeelsconvent; N. Pater; utrechtse studenten faculteiten: W. Asman; associatie studievereniginggen utrecht en centrale studie commissie utrecht: mej. L. Smits; comité universitair contact: G. G. C. Peeters.

VOORLOPIG WORDEN GEEN ADVERTENTIES OPGENOMEN

utrechtse universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 24
27 februari 1970

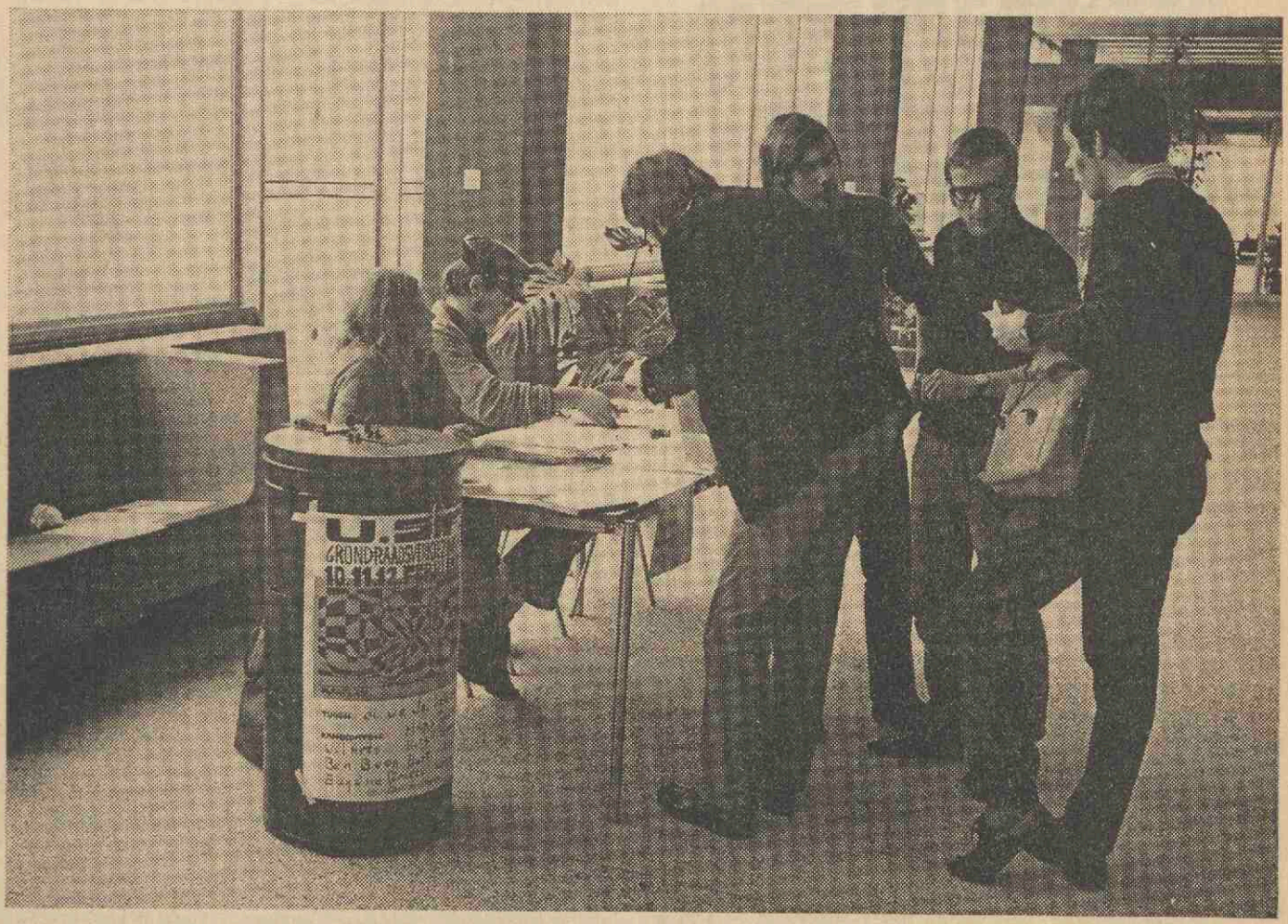

VERKIEZINGSNIEUWS

	aantal uitgebr. stemmen	potentiële stemmers	%
Scheikunde	227	851	27
Wis-, natuur- en sterrenkunde	215	963	22
Biologie	159	831	19
Geologie	niet gestemd		
Farmasie	niet gestemd		
Tandheelkunde	136	523	26
Diergeneeskunde	57	1080	6
Medisijnen	171	2000	9
Psychologie	53	910	6
Sociologie	194	705	28
Pedagogiek	93	652	14
Klassieke talen	20	83	24
Moderne westerse talen	26	1006	3
(Kunst-)geschiedenis	55	338	16
Rechten	235	1879	13
Geografie	109	390	28
Theologie	155	395	39
Inst. Inpassing	niet gestemd		
Totaal gestemd	1905	12606	15

P. STRUYCKEN EXPOSEERT

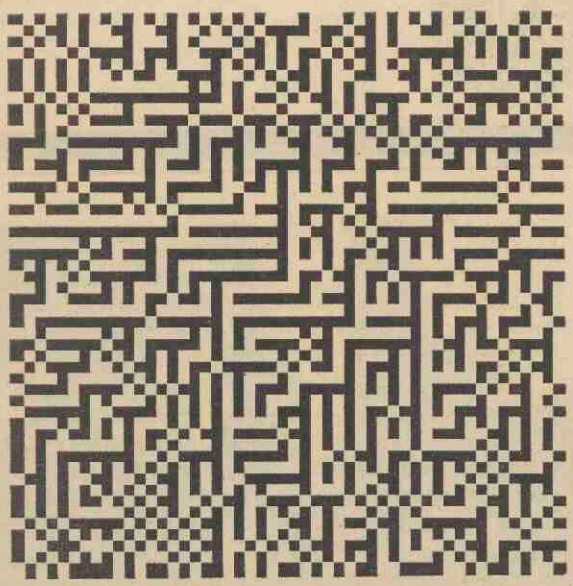

Van 23 februari tot 15 maart wordt in de expositieruimte van de Utrechtse Kring, op de 9e verdieping van de Neudeflat, een tentoonstelling gehouden van computerstructuren van P. Struycken.
Struycken, die momenteel in opdracht van het Prins Berhardfonds aan de Utrechtse universiteit onderzoekt welke werkmogelijkheden er zijn voor een 'artist in residence', heeft zich sinds 1968 beziggehouden met programmering van beeld en geluid met gebruikmaking van de computer. Tijdens de tentoonstelling Environments, in 1968-1969 georganiseerd door het Studium Generale van de Rijksuniversiteit Utrecht, liet hij de eerste resultaten van zijn experiment zien. Thans toont hij acht computerstructuren en een lichtprogramma.
In zijn tentoonstelling in Utrecht laat P. Struycken zien wat hem gedurende de laatste twee jaar heeft beziggehouden. Zijn vorige eenmanstentoonstelling, in februari-maart 1969 bij galerie Swart, omvatte plastieken en enkele schilderijen uit 1968 en begin 1969 die een superieure uitwerking waren van de problematiek betreffende de relatie tussen vorm en kleur, die hij sinds 1962 systematisch had onderzocht. Tegelijk met de produktie van deze schilderijen en plastieken was Struycken echter in de loop van 1968 al begonnen zich te oriënteren over andere mogelijkheden om tot de door hem gewenste ordening van visuele gegevens te komen. Hij volgde daartoe een computercursus voor componisten in de studio voor elektronische muziek (thans instituut voor sonologie) van de rijksuniversiteit in Utrecht. Het gebruik van de computer bleek voor Struyckens doel minstens twee belangrijke voordelen te bieden boven de tot dusverre door hem gebruikte methode: in de eerste plaats de mogelijkheid om een grotere complexiteit en variatie in het beeld te krijgen, en in de tweede plaats de mogelijkheid om het toeval in de ordening te betrekken. De computer is een gehoorzame machine, die de mens tijd bespaart bij ingewikkelde berekeningen. Hij wordt voorzien van een aantal gegevens, krijgt een opdracht uit te voeren en wikkelt dan zelfstandig zijn programma af. De aard van de gegevens doet niet ter zake, als zij maar gekodeerd kunnen worden en met elkaar in logisch verband staan. Bij computerprogramma's die P. Struycken tot nu toe gemaakt heeft vertegenwoordigen de codecijfers zestien verschillende elementen.

Wat Struycken de computer laat doen, is het kiezen en distribueren van de elementen die hij eerst zelf heeft vastgesteld. Lengte en breedte van de structuur van witte en zwarte vormen, die dan ontstaat, worden bepaald door de opgave van een aantal elementen naast elkaar en van een aantal regels onder elkaar. Dit opgeven wordt inlezen genoemd.

Wanneer Struycken één codecijfer zou inlezen, zou de computer gedwongen worden tot een voortdurende herhaling; er zou een volkomen regelmatige structuur ontstaan op basis van het element dat door het codecijfer vertegenwoordigd wordt. Wanneer Struycken zestien verschillende codecijfers zou inlezen, zou dit eveneens een nagenoeg regelmatige structuur opleveren, hoewel volgens toeval tot stand gekomen.
Deze twee mogelijkheden zijn de op zichzelf niet erg interessante uitersten van het enorme gebied dat P. Struycken onderzoekt.

Wat hem wél interesseert is de overgang van regelmaat naar toeval en vooral de wijze waarop deze overgang geregeld kan worden: door het toeval beperkingen op te leggen en door te corrigeren tijdens de afwikkeling van het programma. Struycken probeert bijvoorbeeld om de overgang van een dichte naar een open structuur zo soepel mogelijk te laten verlopen, door de computer in de loop van het programma regelmatig nieuwe keuze-elementen op te geven. De moeilijke vraag is hierbij welke codecijfers dan weg te laten en toe te voegen om het gewenste resultaat te krijgen.

Het soort toeval dat in eenvoudige computerprogramma's voorkomt, zou eventueel ook wel met andere middelen verkregen kunnen worden, bij voorbeeld met een dobbelsteen waarvan de cijfers als coderingen worden opgevat. De computer is echter tot meer in staat dan tot mechanisering en versnelde reproduktie van bestaande processen. Struycken wil de toevalsfactor nog gaan versterken door de computer zelf het verloop van het programma te laten bepalen. Hij krijgt alleen aan het begin een aantal elementen op en moet vervolgens telkens een toevallige regel als nieuw uitgangspunt nemen, zodat er geleidelijk aan elementen wegvallen, die toevallig in zo'n regel ontbreken. Het programma is geëindigd wanneer er nog maar keuze is uit één element.

De lengte van het programma is bij deze werkwijze volledig van het toeval afhankelijk, ze kan zelfs oneindig worden. Struycken heeft hier echter nog geen resultaten van. De structuren die Struycken in code van de computer krijgt, zijn vaak enkele meters lang. Voor zijn schilderijen kiest hij daar een gedeelte uit, overeenkomstig de maat van het

schilderij, en de keuze is uiteraard subjektief. Wat hij vastgelegd wil zien in zijn schilderijen zijn die fragmenten uit de meest geslaagde structuren die de boeiendste en meest complexe overgangen te zien geven tussen voorspelbare en onvoorspelbare partijen.

Daarin is Struycken niet veranderd ten opzichte van zijn vroegere werk.

Ook toen isoleerde hij meestal delen uit een grotere structuur. Het motief achter zijn keuze was de wens een

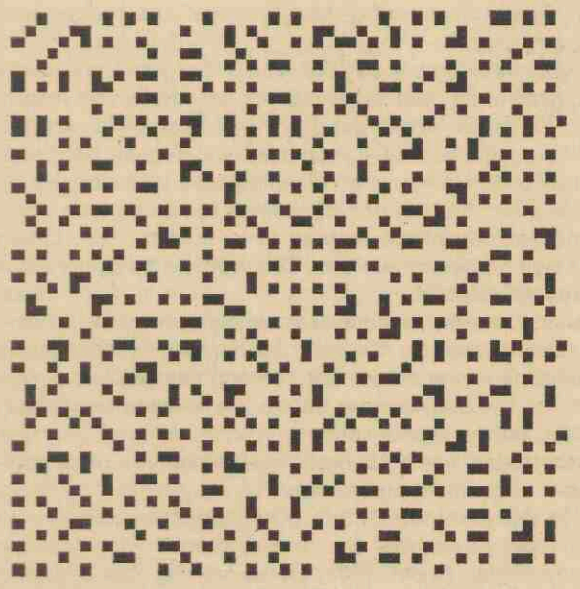

zodanige combinatie van herkenbaarheid, onherkenbaarheid en complexiteit te verkrijgen dat de toeschouwer uitgedaagd werd zich in de problematiek van elk werk afzonderlijk te verdiepen.

Struycken gebruikt de computer heel concreet: hij leest ondubbelzinnige gegevens in en hij brengt ondubbelzinnige wijzigingen aan in de programma's. Voor zijn schilderijen wenst hij echter een structurele organisatie van elementen die niet in één slag te overzien is. Met dit uitgangspunt neemt hij een unieke plaats in in het kleine internationale gezelschap van kunstenaars dat de computer onderzoekt op zijn mogelijkheden voor ordening van visuele gegevens.

Hoos en Carel Blotkamp.

EEN CHRISTELIJKE STEM UIT CANADA OVER DE STUDENTENONLUSTEN

Rectificatie: ('U'-20) 'For many students the most important question will be: 'How do I stand with regard to the revolutionary attitude, evident among students and faculty, at the contemporary university?' Indeed this is the problem which should be uppermost on the minds of students'.

Utrechtse reacties op voorontwerp wet Veringa

(Persbericht)

In de week van 23 februari 1970 zullen verschillende bestuurscolleges van de Utrechtse universiteit zich bezig houden met het voorontwerp van de Wet Veringa. Zowel de conventsraad, de raad van overleg (26 febr.) het dagelijks bestuur als de senatus contractus zullen het voorontwerp bespreken. Getracht zal worden aan de door de minister gestelde termijn van 28 februari te voldoen. Een algemene reactie van De universiteit is op dit moment dan ook niet te geven. Curatoren en senatus contractus hebben daarom aan prof. dr. W. C. van Unnik gevraagd een persoonlijke reactie te geven. Prof. van Unnik is prorector van de universiteit en heeft als voorzitter van de commissie bestuursvorm ruime ervaring in de problematiek rond de bestuursherstructurering van de universiteit.

Prof. Van Unnik wijst er in de eerste plaats op dat in grote lijnen het voorontwerp niet sterk afwijkt van hetgeen in de nota bestuursvorm van de Utrechtse universiteit (6 sept. '69) is voorgesteld. Hij heeft er dan ook weinig moeite mee met de grote lijnen die de minister trekt mee te gaan. Het voorontwerp moet als een belangrijke stap naar de democratisering gezien worden. Ook moet onderstreept worden dat hier sprake is van een overgangswet. Allen die bij de nieuwe constellatie betrokken worden zullen niet alleen 'aan elkaar moeten wennen', maar vooral ook zoveel ervaring moeten opdoen dat over enige jaren zinnige voorstellen tot wijziging van de wet gedaan kunnen worden. Met name is de opbouw van onderaf een principe dat in de eigen nota bestuursvorm van Utrecht uitgangspunt was en dat in dit voorontwerp met vreugde begroet kan worden.

Ronduit gelukkig is prof. Van Unnik met het college van dekanen, zoals de minister dit voorstelt. Heel juist acht hij vervolgens dat er in de universiteitsraad leden van buiten de universiteit zitting zullen hebben, niet zozeer terwille van de invloed van de de maatschappij, maar eenvoudig vanwege het feit dat anderen dan onmiddellijk belanghebbenden inspraak in het universiteitsbestuur krijgen.

Tenslotte is prof Van Unnik het geheel eens met de vertegenwoordiging van alle faculteiten in de universiteitsraad.

Minder gelukkig is de prorector met het zijn inziens geringe aantal leden van het college van bestuur. De nota Utrecht is uitgegaan van 7 bestuurders en de ervaring heeft geleerd, aldus prof. Van Unnik, dat dat zeker nodig is, wil men bijv. van een behoorlijke portefeuilleverdeling spreken.

Een te smalle basis is bijv. ook dat alleen de rector zitting heeft in dit college. Hij dient op z'n minst vergezeld te worden door een ander lid van het dekanen college, bijv. met het oog op vervanging.

Vervolgens acht prof. Van Unnik de zittingsperioden over de hele linie te laag. Voor de universiteitsraad zou zeker moeten gelden dat de leden voor vier jaar zitting hebben, de studenten-leden voor twee jaar. Deze perioden, aldus leert de ervaring, zijn nodig om de continuiteit te bewaren.

Wat de verkiezingen betreft acht prof. Van Unnik 25 pct. van de potentiële stemmen te laag. Om een reële en geen fictieve vertegenwoordiging te krijgen is 40 pct. bijv. een goed uitgangspunt. Naar zijn mening zal er per geleding gestemd moeten worden en niet 'dwars door de geledingen heen'. Tot zover prof. Van Unnik.

U VOOR U UIT VERGADERINGEN

UIT HET D.B. VAN 16 FEBRUARI

1. De regeling van zgn. brugdagen (1, 4, 6 en 8 mei) wordt aan de secretaris van de universiteit gedelegeerd.
2. Het D.B. meent, dat het gesprek met Trophonios over evt. financiële hulp of technische faciliteiten aan dit blad (17 febr.) uitgesteld moet worden. Het D.B. wacht liever de nieuwe situatie die ontstaat nu er een grondraad is af.
3. De reacties op het rapport van de Commissie Bestuursvorm d.d. 6 sept. 1969 zijn door de heer J. B. J. M. ten Berge, jur. kand., samengevat. Deze samenvatting wordt in zijn geheel opgenomen in 'U'. De D.B. komt er nog op terug.

RAAD VAN OVERLEG 18 FEBRUARI

1. Voorzitter mr. J. H. des Tombe leest een brief van de U.S.F. voor, waarin meegedeeld wordt dat de U.S.F. zich definitief terugtrekt uit de Raad van Overleg. De U.S.F. meent dit te moeten doen o.a. op grond van de uitspraak van een algemene vergadering (12 febr.) en het feit dat het D.B. zich gedwongen acht zich neer te leggen bij het voorontwerp wet Veringa.
2. De rector geeft commentaar op de brief van de U.S.F. en wijst er op, dat het D.B. zich niet bij een voorontwerp behoeft neer te leggen. Men legt zich neer bij een wet. De rector betreurt met de voorzitter het vertrek van de studenten uit de raad.
3. Dhr. Swaan deelt mee, dat de geleding van het personeel er prijs op stelt dat de vergaderingen van de raad worden voortgezet.
4. Dr. Fokkema wijst er op dat de staf een bijzondere positie heeft ingenomen bij de poging tot verzoening (12 febr.) Nu dit mislukt is, meent hij dat de geloofwaardigheid van het standpunt van het U.S.F.-bestuur (nl. dat het zou terugkeren in de raad na de vergadering van 12 febr.) heeft geleden.
5. De voorzitter constateert dat de aanwezigen het werk van de raad willen voortzetten.
De U.S.F. zal een brief ontvangen waarin de teleurstelling van de raad zal worden uitgesproken. Dhr. Konijnenberg meent dat we oog moeten hebben voor het feit dat het vorig U.S.F.-bestuur (dat toezegde terug te keren) niet een zojuist gekozen grondraad 'in de hand heeft'. We wisten vóór donderdag 12 febr. dat er op de avond van die dag een bijeenkomst bijeengeroepen was.
Men besluit een brief te concipiëren waarin de teleurstelling wordt uitgesproken over het besluit van de U.S.F. en waarin ook een opmerking op de motivering wordt gemaakt (zie 2).
6. De Raad van Overleg zal een extra vergadering beleggen op donderdag 26 februari (10.00) over het voorontwerp wet Veringa.
7. Prof. van Parreren wordt in de raad vervangen door prof. Groenman.
8. De kwestie van de U.R.U., Curatoren hebben gereageerd op het concept-reglement URU. Dhr. Van Tilburg is niet gelukkig met deze reactie. Hij vindt dat de URU-gedachte op de achtergrond wordt gedrukt. Curatoren zijn niet duidelijk geweest in het omschrijven van de *vragen* die zij stellen bij dit concept. Curatoren hebben bijv. gesteld dat de verandering in de samenstelling en taakstelling van de afd. bouwzaken o.a. een verandering in de relatie met de ontwerpers en de gebruikers inhoudt. Met name zou de programmering van de gebouwen zó veranderen, dat de kwestie van de leefbaarheid op andere wijze dan in de URU aan de orde komt.
Een nieuwe vorm van communicatie, zoals curatoren stellen, waardoor de URU eigenlijk overbodig zou zijn, lijkt sterk overdreven. De geleding van het niet-wetenschappelijk personeel wil graag terug naar het oude concept.
Prof. Boogman vraagt of het standpunt van curatoren niet erg gewijzigd is.
De voorzitter meent dat dhr Van Tilburg wel wat overdrijft. Er blijven in de brief voldoende mogelijkheden tot inspraak over. De rector meent dat dhr. Van Tilburg wel in grote trekken gelijk heeft. De raad heeft wel degelijk behoefte aan een URU die de bouw- en planologische zaken begeleidt. De rector stelt voor het principebesluit te nemen toch een dergelijke commissie of raad in te stellen. Prof. Groenman sluit zich bij de spreker aan: De brief van de curatoren is repressief-tolerant.
Besluit: De agendacommissie concipiëert een brief aan curatoren, waarin o.m. staat, dat de raad in ieder geval een commissie wenst en dat het secretariaat daarvan zijns inziens bij het bouwbureau behoort te worden ondergebracht. Voorts zal de agendacommissie voor de raad een voorstel voorbereiden, wie voor het lidmaatschap van deze commissie in aanmerking komen.
9. De discussienota N.S.R. over studentenvoorzieningen (mei 1969) en de brief van de beleidsraad voor collectieve voorzieningen (3 okt. 1969) en het verslag van de vergadering van de beleidsraad (24 sept.) komen ter sprake.
In 'U' is reeds meerdere malen over deze zaak gepubliceerd. De raad gaat akkoord met de principes in de beleidsraad ontwikkeld, namelijk dat voor de studenten geen aparte voorzieningen dienen te zijn vergeleken met leeftijdgenoten (sportvoorzieningen, mensa, ziekteverzekering, studentenhuisvesting, enz.) die niet studeren. Aan curatoren zal bericht worden dat de raad de visie overneemt en adviseert geleidelijke stappen bij de overheid tot realisering te ondernemen.
10. Lustrumviering 1971. Prof. Jonker, voorzitter van de lustrumcommissie, is ter vergadering. De lustrumcommissie stelt voor drie dagen feest te vieren, 24, 25 en 26 maart 1971. Op 25 maart valt de diesviering. Het programma vermeldt toneelvoorstellingen, een diesconcert, sportactiviteiten, cabaret, enz.

De rector voelt er niet voor. Er is geen enkele reden om iedere 5 jaar feest te vieren. Dit zou het 4e lustrum worden (in 1956 voor het eerst) maar de commissie heeft al gewerkt. De senatus contractus was niet enthousiast.
Prof. Groenman meende dat er totaal geen enthousiasme was bij de senatus contractus.

Dhr. Van Tliburg meent dat er bij het niet-wetenschappelijk personeel ook weinig enthousiasme is. Prof. Boogman wijst op de teleurstelling van 1966. Dr. Fokkema wil toch iets positiever zijn. Er zit wel degelijk publiciteitswaarde in het vieren van die dagen. Men kan aan een heel andere *vulling* denken van die dagen, bijv. een congres over universitaire problemen. De voorzitter vertolkt de mening van het D.B. dat ook sceptisch tegenover een lustrumviering stond.

Dhr. Van der Meiden stelt voor wel rond de diesviering een bepaalde activiteit (niet een ludieke) te ontwikkelen, liefst voor de burgerij, met als kerngedachte de kennismaking met diverse stukken werk van de universiteit.
Prof. Jonker meent dat er bij diverse studentenorganisaties wel belangstelling voor een lustrum bestaat. Als de raad er niets voor voelt, moeten de muzikanten en tonelisten die wel willen, geïnformeerd worden. En wat gebeurt er met het reeds geïnde geld? Curatoren worden geadviseerd de lustrumviering af te schaffen. De lustrumbijdragen worden afgeschaft. Voor de besteding van het bedrag moet de agendacommissie voorstellen doen.
11. Concept-rapport van de Commissie Studiefinanciering. Deze commissie heeft drie voorstellen overwogen, t.w.: 1. collegegeldbetaling door de studenten, zakelijke studieleningen en een vereenvoudigd stelsel van aanvullende studietoelagen, 2. integrale studietoelagen met terugbetalingsverplichtingen, 3. studieloon van bijv. *f* 3000,— en een renteloos voorschot voor hetgeen meer nodig is tot een maximum van *f* 3000,— terwijl kinderbijslag en kinderaftrek vervallen.
Overwegend zijn de leden van de raad van mening, dat het laatste voorstel de voorkeur verdient, met dien verstande, dat het dan ook voor het gehele tertiaire onderwijs zou moeten gelden. Het alternatief 1 wordt door de vergadering als een verkeerd uitgangspunt beschouwd, zij het, dat dhr. Van Scheppingen erop wijst, dat de andere voorstellen een niet gering offer van de belastingbetaler vergen. Dhr. Van Tilburg wijst erop, dat de uitgaven voor het wetenschappelijk onderwijs reeds nu neerkomen op een geweldige financiële steun aan studenten; wat thans wordt voorgesteld is dus niet zoveel nieuws maar het geeft tenminste gelijke kansen aan allen om te studeren. Dhr. Fokkema is een voorstander van het systeem volgens voorstel 2, o.m. omdat dit, naar hij aanneemt, wordt afgestemd op de behoefte aan afgestudeerden. Dit denkbeeld wordt door de voorzitter en dhr Swaan niet onderschreven. Dhr. Van der Velden is voorstander van volledig studieloon.
Besloten wordt het meerderheidsstandpunt onder vermelding van de gemaakte opmerkingen ter kennis van curatoren te brengen.
12. Trophonios. De nieuwe grondraad sprak zich n.a.v. een desbetreffende vraag van het dagelijks bestuur der universiteit, uit voor voortzetting der onderhandelingen over het delgen van de schuld van Trophonios, het overbrengen van het adressenbestand van de U.S.F. op de computer van de universiteit en een regeling van het adverteren in 'Trophonios' en in 'U'. Deze motie zal ter kennis van curatoren worden gebracht.

UIT HET D.B. 23 FEBRUARI

1. De resultaten van het gesprek inzake het voorontwerp wet Veringa in de Raad van overleg zullen onmiddellijk aan curatoren doorgegeven worden. Curatoren zijn voor 9 maart bijeengeroepen voor een openbare vergadering om een standpunt t.a.v. het voorontwerp te bepalen, dat aan de minister zal worden doorgegeven.
2. Op 26 febr. heeft er een gesprek plaatsgevonden over de evt. steun aan Trophonios. Nadere mededelingen komen in een volgend nummer.
3. Binnenkort zal er tussen de Commissie voor de Europese Gemeenschappen te Brussel en de Utrechtse Universiteit een overeenkomst worden gesloten betreffende een studie over de doeleinden en de instrumenten van het in Nederland geldend economisch recht.
De commissie stelt haar dokumentatie ter beschikking van het instituut. Een tussentijds rapport zal op 1 juli, het eindrapport op 15 dec. 1970 worden uitgebracht.
Prof. mr. P. VerLoren van Themaat zal de uitvoering van deze opdracht onder zijn hoede nemen. De commissie zal Bfrs. 100.000,— uittrekken om dit onderzoek te financieren.
4. Het voorstel tot instelling van een faculteitsraad in de faculteit der sociale wetenschappen wordt in principe akkoord bevonden. Het geldt uiteraard tot de nieuwe wet in werking treedt.

10 februari j.l. werd in de curatorenkamer van het gebouw Kromme Nieuwe Gracht 29 een overeenkomst getekend tussen een delegatie van de provinciale regering van Trento (Italië) en de rijksuniversiteit te Utrecht. Deze overeenkomst betreft gratis studiemogelijkheden van studenten die gedurende de zomermaanden een cursus Italiaans willen volgen in Levico bij Trento, aan het Instituto Trentino di Cultura. De rijksuniversiteit stelt daar tegenover jaarlijks twee gast-assistentschappen ter beschikking (totaal 24 maanden) voor Italianen, die in Utrecht willen studeren.

Van de zijde van Trento waren aanwezig dr. B. Kessler (zittend, links), voorzitter van de provinciale regering van Trento, dr. A. Salvadori, voorzitter van het provinciaal bestuur van Trento, dr. C. Rizzi, directeur inspectore van de cursus in Levico, en dr. G. Santoni.

De ambassadeur van Italië in ons land, dr. L Theodoli, woonde de ondertekening bij.

(Foto: W. Stam, sfw-unfi)

UNIVERSITEIT

AGENDA

1 maart: Bach cantate dienst 'Wie schön leuchtet der Morgenstern'. Geertekerk, 19.30 uur

2 maart: oratie prof. dr. J. C. M. Hattinga Verschure. Aula, 16.15 uur.

Persgesprek met Tj. B. van Wimersma Greidanus, J. L. Slangen, A. H. C van Delft, n.a.v. hun promoties op 4, 6 en 9 maart. Perscentrum, 11.00 uur.

Fysika '70. Dr. P. Boskma over natuurwetenschappen en polemologie. Fysisch Lab., Bijlhouwerstraat 6; 20.00 uur.

Theologische Academie Utrecht: prof. dr. H. M. M. Fortmann: Geloof en projectie. Cunera, Nieuwe Gracht 32; 20.00 uur.

3 maart: Gamma-cyclus medicijnen — Arts en ontwikkelingssamenwerking. Prof. Haspels, drs. Spekman, prof. Kranendonk. Fysiologisch lab., Vondellaan 24, 19.30 uur.

4 maart: promotie drs. Tj .B van Wimersma Greidanus (Wiskunde en Natuurwet.), Nolthenniusstraat 28, Utrecht op het proefschrift: Effecten van steroiden en van een tweetal aan ACTH verwante peptiden op de Extinctie van een voorwaardelijke vluchtreactie bij ratten na systematische en intracerebrale toediening. Senaatszaal, 16.15 uur.

Persgesprek n.a.v. promotie C. op 't Land. Perscentrum, 11.00 uur.

Openbare vergadering USS-bestuur. U-huis; 20.00 uur.

5 maart: gastcollege door dr. P. v. Moorsel, Kunsthistorisch Inst. Boothstraat 6; 11.25-12.15 uur. (Zie onder Kunsthistorie).

Theologische Academie Utrecht: A. Alberts: witte magie. Ds. J. van Slageren: zwarte magie. Debat. Cunera, 20.00 uur.

6 maart: drs. C. op 't Land (Sociale Wetenschappen), Harmoniehof 25, Amsterdam, op het proefschrift: Werk in uitvoering. Een analyse van drie ontwikkelingsprojecten. Senaatszaal, 13.15 uur.

Promotie: drs. J. L. Slangen (Sociale Wetenschappen), Obbinklaan 9 te Utrecht, op het proefschrift: Onderzoek over de identificatie van een centraal adrenergisch controlemechanisme voor de voedselopname van de rat. Senaatszaal, 15.15 uur.

46e Dies Utrechtse Biologen Vereniging. (Zie onder Biologie).

Gamma-Chemie. Prof. H. van Genderen: Chemie en milieuverontreiniging. Organisch Chemisch Lab., Croesestraat 79; 11.15 uur.

Voordracht door prof. Ch. Dubost van de Parijse fac. der Geneeskunde, specialist in harttransplantatie: Les problèmes d'éthique posés par les transplantations cardiaques. Wilhelmina Gasthuis, Collegezaal Interne geneeskunde, Pav. 1, Eerste Helmersstraat 104, Amsterdam. 20.15 uur. Vrije toegang.

7 maart: Congres Kon. Ned. Mij. ter bev. der pharmacie. Transitorium I, blauwe zaal; 9.00-18.00 uur.

Bijeenkomst van Ned. Libellen Onderzoekers. Genetisch Instituut, Opaalweg 20, Utrecht; 11.00-16.15 uur.

Miniconferentie V.C.S.B. Kelder onder Nieuwe Gracht 23; 14.30 uur. (Zie onder Studenten).

46e Dies Utrechtse Biologen Vereniging. (Zie onder Biologie).

Utr. Universitaire cross-kampioenschappen (Zie onder Universiteit).

9 maart: promotie drs. A. M. L. van Delft op het proefschrift: Voorwaardelijk vluchtgedrag en het hypofyse bijniersysteem bij de (Wisk. en Natuurw.), Kofstraat 24, Zaandam. rat. Senaatszaal: 16.00 uur.

Theologische Academie Utrecht: prof. dr. J. Nieuwe Gracht 32; 20.00 uur.

Vink: De bijbel als boek van mensen. Cunera.

Instituut Frantzen, Studio des Wortes: Eénakters gespeeld door studenten van het instituut. Instituut voor Theaterwetenschappen, Drift 21, 20.00 uur.

10 maart: openbare les dr. E. J. Dorhout Mees. Aula, 16.15 uur.

11 maart: promotie drs. R. H. Jeurissen (Wisk. en Natuurw.), Koningslaan 6, Mook, op het proefschrift: The Automorphism Groups of Octave Algebras. Senaatszaal: 16.15 uur.

Curatorenvergadering, academiegebouw, 10.00 uur.

Afscheid ir. W. Meulenberg. 16.00 uur.

12 maart: Theologische Academie Utrecht: prof. dr. L. J. van Holk: De bijbel als boek van gelovige mensen. Cunera; 20.00 uur.

Kunsthistorisch Instituut: dr. D. Bouvy: Noordnederlandse beeldhouwkunst in de Middeleeuwen. 11.15-12.15 uur. (Zie onder Kunsthistorie).

13 maart: Gamma-chemie. Lezing door prof. Van der Kerk.

Promotie drs. P. H. Hefting (Letteren), Onderlangs 9, Otterlo, op het proefschrift: G. H. Breitner in zijn Haagse tijd. Senaatszaal, 15.15 uur.

Tentoonstellingen

Tot 15 maart: Computerstructuren van Peter Struycken; expositieruimte van de Utrechtse Kring, Neudeflat, Utrecht.

Tot 15 maart: Utrechtse Chemische Club 'Museum en Chemie' Centraal Museum, Agnietenstraat 1.

UNIVERSITEIT EN KERK

Gereformeerd

Akademie-dienst op zondagavond 1 maart om 19.15 uur in de Pieterskerk, voorganger: ds. P. Helnen.

Hervormde studentengemeente

De commissie Kerk en Universiteit zag zich gesteld voor het probleem dat de beide studentenpredikanten in hun werk te maken krijgen met een steeds aantal groeiend studenten, en het was niet onredelijk dat men vroeg naar een 'derde man' (of vrouw). Maar men meent dat nu wellicht het moment is aangebroken om bij de vervulling van deze plaats niet allereerst te denken aan alleen maar schaalvergroting van het bestaande werk, maar zich te realiseren dat er eigenlijk een leemte bestaat ten aanzien van de doordenking en verwerking van datgene wat er in universiteit en maatschappij plaats vindt; men denkt aan de achtergronden van het studentenverzet als een specifiek aspect van maatschappij-kritiek; aan onderwijsvernieuwing en democratisering; aan vak-ethische bezinning. Het behoort mede tot de opdracht van de gemeente aan de universiteit om met deze vragen bezig te zijn in confrontatie met het evangelie.
Bij de huidige stand van zaken is het de beide predikanten onmogelijk om door gedegen studie en verwerving van uitvoerige zakelijke informatie op de bovengenoemde vragen en problemen voldoende in te gaan. De veelvuldige beroepen, die vanuit de studentenwereld op hen worden gedaan in het persoonlijke en 'kerkelijke' vlak, nemen hun volledige tijd in beslag.
Een 'derde man' zou derhalve een gekwalificeerde figuur moeten zijn, die zou moeten functioneren in het team van de commissie. Hij zou niet in de allereerste plaats verplicht zijn tot prediking, catechese en pastoraat; wel kunnen zijn activiteiten op deze gebieden zinvol functioneren. De vraag is zelfs gerezen of de betrokken figuur wel een theoloog zou moeten zijn, of wel: zou mogen zijn.
De commissie stelt het op prijs om alle gemeenteleden, en ieder die op engerlei wijze belangstellend is, te betrekken in haar overwegingen. Zij vraagt vooral om namen van geschikte mensen. Suggesties hiertoe worden gaarne ingewacht door de beide predikanten.

Akademiediensten Janskerk:

Zondag 1 maart 10.30 uur ds. De Bruïne, bediening H. Doop.
Zondag 8 maart 10.30 uur ds. Hasselaar.

Spreekuur

Het spreekuur van de beide hervormde predikanten wordt gehouden elke woensdag van 12.00-13.00 uur op de zolder van het U.-huis.
Ds. J. C. de Bruïne, Van Lidt de Jeudestraat 17, tel. 10934.
Dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 511272.

Remonstrantse gemeente

Iedere zondag dienst in de Geertekerk, Geertekerkhof 22, 10.30 uur.
Spreekuur studentenpredikant ds. Overdiep: iedere woensdag 18.30-20.00 uur.

Vastendiensten aula 's zondags 12.00 uur

Nadere inlichtingen vindt u achter in de kerken, in de hal van Cunera. Mensen die willen helpen bij de voorbereiding en bij de zang zijn nog steeds hard nodig.
Lijsten voor opgave hangen eveneens achter in de kerken en in de hal van Cunera.
Tijdens alle diensten is er een kindercreche en na de dienst is er gelegenheid tot napraten en koffiedrinken in Cunera, Nieuwe Gracht 32.

Voorgangers en preekthema's.

1 maart: ds. J. C. de Bruïne, Mattheüs 27, 1-26. Jezus voor Pilatus.

8 maart: ds. C. C. G. Visser, Mattheüs 27, 27-45. Bespotting.

15 maart: pastor G. Th. Oostvogel, Mattheüs 27, 45-51. Jezus aan het kruis.

22 maart: ds. W. J. Overdiep, Mattheüs 28, 1-16. Verrijzenis. Eucharistie-avondmaal.
Diensten van de studentenparochie: zaterdags: 17.30 uur in Cunera; zondags: 9.30 uur

in Cunera; 11.00 uur en 12.00 uur in de aula. 17.30 uur in Cunera.

Tijdens de dienst van 12.00 uur is er kindercrèche; na deze dienst: koffieuur in Cunera. Door de week: dinsdags en donderdags om 12.30 uur in Cunera..

Iedere donderdagavond is er instuif in de leeszaal van Cunera; iedereen is dan van harte welkom.

COMMISSARIS DER KONINGIN MET PENSIOEN LEVE DE PRESIDENT-CURATOR

De commissaris der Koningin in de provincie Utrecht, mr. C. Th. E. graaf van Lynden van Sandenburg, zal op 1 maart aanstaande de pensioengerechtigde leeftijd bereiken en als zodanig aftreden.
De heer Van Lynden van Sandenburg blijft president curator van de universiteit.

CYCLUS GAMMA-CHEMIE 1970

Korte samenvatting van de eerste voordracht over het thema 'Chemie en de Milieuverontreiniging' in het kader van het Europees Natuurbeschermingsjaar 'N70', te houden om 11.15 u. in de collegezaal van het Organisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 79, Utrecht. 6 maaart a.s. prof. H. van Genderen.

Enkele toxicologische aspecten.
De chemische industrie draagt onder meer bij tot de milieuverontreiniging met stoffen die in wezen vreemd zijn aan levende organismen (xenobionten). Hiertoe behoren de meeste bestrijdingsmiddelen, grondstoffen en hulpstoffen voor de kunststoffen- en verfstoffenindustrie, benzine en smeerolie-additieven en vele andere. Deze produkten en afvalstoffen komen direct, of langs omwegen, eventueel pas na hun toepassing, in het zoete water of zeemilieu terecht. De biologische gevolgen in dit milieu zelf, de bezwaren voor de drinkwaterbereiding en het optreden in vis bestemd voor consumptie, houden verband met de mogelijkheid van omzetting, de binding aan slib, de giftigheid voor verschillende organismen en de neiging om zich al of niet op te hopen in een voedselketen. Een en ander zal met voorbeelden, ontleend aan werk uit het Instituut voor Veterinaire Farmacologie en Toxicologie, worden toegelicht.
De problemen nemen in omvang en diversiteit toe met het groeien van de chemische industrie. Zij zijn vaak niet alleen lokaal met een vestigings- of lozingsvoorschrift op te lossen, mede omdat de verontreiniging diffuus via vele gebruikers tot stand kan komen.
Het is door het transport van deze stoffen als gebruiksartikel, maar ook door de verontreinigde rivieren en zeestromen een internationaal probleem. Nationale overheden zouden in beperkte mate invloed kunnen uitoefenen door toelatingsregelingen voor chemische produkten, zoals bij bestrijdingsmiddelen. De industrie zou hierin ook gezamenlijk een eigen beleid kunnen voeren, dat vertrouwen wekt bijvoorbeeld door zich hierin te laten adviseren door een onafhankelijke internationale commissie van deskundigen.
Op 13 maart zal prof. Van der Kerk tevens in het kader van het Europees Natuurbeschermingsjaar 'N70' een voordracht houden, waarvan de samenvatting in het volgend nummer zal verschijnen.

POLITIEK CENTRUM

Binnenkort zal op de twee bovenste verdiepingen van De Kargadoor, Oudegracht 36 bis, het Politiek Centrum worden geopend.
Het Politiek Centrum zal fungeren als service instelling voor personen en groepen die zich met politieke vorming bezig houden.
Daartoe zal het beschikking krijgen over vergaderruimten, leeszaal en bibiliotheek, type- en stencilapparatuur e.d Verder hoopt het Politiek Centrum coördinerend en stimulerend op te treden.
Het geheel valt onder verantwoordelijkheid van de sektie politiek van de Commissie Vormingswerk van de Rijksuniversiteit. Namens deze sektie zal Willem van de Zandschulp dagelijks, voorlopig van 13-14 uur, aanwezig zijn in het pand Oudegracht 36 b's. Alle informatie over politieke activiteiten kan men nu reeds adresseren aan Politiek Centrum, Oudegracht 36 bis.

LEGAAT VOOR HET UTRECHTS UNIVERSITEITS FONDS

Het Utrechtse Universiteitsfonds mocht een legaat van *f* 2000,— ontvangen van jhr. dr. M L. van Holthe tot Echten, oud president curator van onze universiteit.

Jhr. van Holthe tot Echten is van 1950 tot op het moment, waarop hij in 1954 tot het hoogste ambt aan onze universiteit geroepen werd, voorzitter geweest van het Utrechts Universiteitsfonds.

Op 24 januari j.l. overleed de heer Van Holthe tot Echten te Lenk in Zwitserland. In de belangrijkse periode van de planning van het nieuwe universiteitsgebouw 'De Uithof' was hij (van 1954 tot 1959) president-curator van onze universiteit.

In zijn rede ('Getal, gehalte, geheel'), die de heer Van Holthe tot Echten op 18 september 1959 in de Domkerk hield, zei hij o.m.: 'Ik neem afscheid van u met de wens dat gij de moed zult hebben en het initiatief zult weten op te brengen om nieuwe vormen te aanvaarden die passen bij de zich veranderende omstandigheden'.

INSCHRIJVING: STAND PER 1 FEBR. 1970

Per 1 febr. j.l. waren bij de universiteit ingeschreven: 14448 studenten), 504 (m.o.) en 706 (toehoorders). Totaal: 15658.

ATLETIEK

Trotters, trimmers en atleten van andere pluimage, opgelet!!! Zaterdag 7 maart organiseert de Utrechtse Studenten Atletiek Federatie USAF) de Utrechtse Universitaire Cross Kampioenschappen. Deze wedstrijden worden gehouden in het park Oog in Al. Het programma luidt als volgt: 14.30 uur 1000 m dames en 15.00 uur 6000 m heren. Er is gelegenheid tot verkleden en douchen in de Tritonloods vanaf 13.00 uur. De inschrijving sluit op donderdag 5 maart om 17.00 uur en staat open voor alle leden van de universitaire gemeenschap.

Opgaven worden verwacht bij de USAF-Pieterskerkhof 13a kamer 6 of postbus 2171.

De kosten ad *f* 1, —p.p. kunnen er plaatse worden voldaan.

FINSE STUDIEBEURZEN VOOR STUDENTEN EN AFGESTUDEERDEN

De Finse regering stelt voor het academische jaar 1970-1971 de volgende beurzen beschikbaar:

1. een studiebeurs van 8 maanden voor een Nederlandse student die gedurende het studiejaar 1970-1971 zijn studie in Finland wil voortzetten;

DEMOCRATISCH VLUGGERTJE

Op dinsdagavond 17 februari veegde de Grondraad van de USF het voorontwerp wet Veringa van de tafel. Ondemocratisch! Vijf uren daarvoor was het ontwerp aan de pers aangeboden en dus in de openbaarheid gebracht.
Men maakt mij eenvoudig niet wijs dat de aanwezige grondraadsleden de hele wet letterlijk gelezen hebben. Wellicht zwierven er een paar uittreksels en een enkel ex. van de wet zelf rond, maar zij die een uitspraak deden hadden als basiskennis zeer waarschijnlijk slechts enkele kreten, voorlopige artikelen in avondbladen.
Achter het argument dat men toch al wist wat er in zou staan kan men zich niet verschuilen, want met name uit studentenkringen krijgt Veringa het verwijt dat er zo snel gerageerd moet worden. Men heeft onvoldoende tijd om er over te discussiëren!
Stel nu eens dat wél alle leden van de grondraad de wet gelezen hadden, is het dan, in hun visie op de democratie, niet merkwaardig dat zij een oordeel geven namens hun kiezers die het stuk persé niet gelezen konden hebben en dus op de openbare vergadering tot onmondige luisteraars werden gedegradeerd. Het zit dieper. De ietwat grimmige anti-Veringa attitude is zó sterk, dat wat de man ooit voorgesteld zou hebben, reeds vóórdat hij het op papier zet, verworpen is. Het is afschuwelijk te moeten constateren dat Boorstins waarschuwing van een aantal jaren geleden (The Image), dat de feiten er niet meer toe doen, maar dat het beslissend is welk beeld men aan de feiten vóóraf kan laten gaan, bewaarheid wordt. Wij moeten er kennelijk aan wennen dat ook in wetenschappelijke kringen het lezen van de wet helemaal niet nodig is om er over te kunnen oordelen. Integendeel. Tactisch is het zelfs gevaarlijk een oordeel op te schorten tot iedereen het gelezen kan hebben en een eigen oordeel wil vellen. De moderne tijd wil kennelijk een verschuiving naar de zichzelf-vervullende-profetie.
In dit verband mag ik herinneren aan een artikel in de Leeuwarder Courant van 18-2. 'Men kan, na gezette studie', aldus de krant, 'vermoedelijk wel aanmerkingen maken op het ontwerp Veringa. Op welk ontwerp kan men dat niet? Maar voorwaarde is allereerst een rustige overweging van wat hij zegt te willen plus een afweging van de mogelijkheden die de minister zelf opent om in de voorstellen verandering te brengen. Het ontwerp is niet heel slecht en er is bovendien van alles aan te doen, maar dan wel in redelijkheid. Wie meteen begint te brullen, moet niet denken dat men hem later nog wil verstaan'.
Een uitspraak van de grondraad moet onder het ongemotiveerd brullen gerangschikt worden.
Kritisch oordelen wil zeggen: na zorgvuldige studie onderscheiden. Niemand is er bij gebaat of niemand lijdt er schade onder als de grondraad een week of veertien dagen later met een oordeel komt. Welke sinistere macht in de maatschappij legt ons toch steeds weer op onmiddellijk te reageren? Diezelfde macht is bezig, ons over de streep te trekken: reageren vóór kennis-nemen.
In dat kader is de uitspraak van de grondraad pure manipulatie. Het is te hopen dat de studenten op grond van de complete tekst van ontwerp en toelichting zichzelf een oordeel zullen vormen en dán pas discussiëren.

A. v. d. M.

2. een aantal beurzen van 8 maanden voor buitenlandse studenten in de Finse taal- en letterkunde of geschiedenis, die gedurende het academische jaar 1970-1971 hun studie in deze vakken in Finland willen voortzetten; ook Nederlandse studenten kunnen naar deze beurzen solliciteren;
3. enkele beurzen voor ten hoogste 2 maanden voor jonge wetenschappelijke onderzoekers, naar welke beurzen eveneens door Nederlandse onderzoekers kan worden gesolliciteerd.

Aanvragen voor deze studiebeurzen moeten uiterlijk 10 maart 1970 zijn ingediend bij de afdeling Internationale Betrekkingen van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, Nieuwe Uitleg 1, 's-Gravenhage, telefoon (070) 62 43 11, toestel 472. Daar zijn nadere inlichtingen en aanvraagformulieren verkrijgbaar.

WERKGROEP LATIJN (aanvulling U-23)

Inmiddels is de Werkgroep Latijn overgegaan tot het uitschrijven van een enquête onder alle eerste jaars.

Verspreiding hiervan geschiedt via de groepsvertegenwoordigers. Zij die niet in een werkgroep zitten of het formulier niet via hun groepsvertegenwoordiger hebben gekregen, worden dringend verzocht een enquêteformulier in te komen vullen op de J.S.V.U.-kamer, Molengraaff-instituut, Nieuwe Gracht 60.

SAMENSTELLING COMMISSIE BUITENLAND

Voorzitter, drs. J. N. F. Bakker; Secretaris, mr. W. K. Franken; Faculteit der godgeleerdheid, prof. dr. D. J. Hoens; Faculteit der rechtsgeleerdheid, prof mr. P. J. G. Kapteyn; Faculteit der geneeskunde, prof. dr. A. A. Haspels; Subfaculteit der tandheelkunde, drs. F. P. Mesu; Subfaculteit der wiskunde, sterrekunde en natuurkunde, drs. G. H. Frederik; Subfaculteit der scheikunde, prof. dr. J. F. Arens; Subfaculteit der geologie en geofysica, prof. dr. F. A. van Baren; Subfaculteit der biologie, prof. dr. J. Lanjouw; dr. W. L. M. Geilenkirchen; Subfaculteit der farmacie, prof dr P. Sorgdrager; Subfaculteit der niet westerse taal- en letterkunde, dr. H. P. Th. Gaeffke; Subfaculteit der sociaal-culturele wetenschappen, prof. dr. J. van Baal; Subfaculteit der psychologie, drs. C. H. Degenkamp; Subfaculteit der opvoedkunde, drs J. J. van der Horst; Faculteit der diergeneeskunde, prof. dr. D. Zwart; drs. P. Lycklema à Nijeholt; Centrale Interfaculteit, mevr. prof. dr. C. J de Vogel; Interfaculteit der aardrijkskunde en prehistorie, prof. dr. J. Hinderink; U.S.F., P. A. J. Staal; C.U.O., G. Maassen.

Stuurgroep van de commissie buitenland

Drs. J. N. F. Bakker, mr W. K. Franken, prof. dr F. A. van Baren, drs C M Degenkamp, drs. P. Lycklema à Nijeholt en P. A. J. Staal.

Projectbeoordelingscommissie van de commissie buitenland

Dr W. L. M. Geilenkirchen, prof. dr. J. Hinderink prof. dr. A. A. Haspels, G. Maassen en P. A. J. Staal.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel 2 94 41-tst. 219.

Knipseldossiers

Dossiers over Instituten Wiskunde en Natuurwetenschappen (w.o. Zoölogisch Laboratorium, Sterrewacht, Geologisch Instituut), Interfaculteit der aardrijkskunde en prehistorie (o.a. Geografisch Instituut). Lustra van de Utrechtse Universiteit 1936-1956-1961 en 1966.

Tijdschriften

Universiteit en Hogeschool 3 (1957) nr. 4, pag. 153-179-Holthe tot Echten, M. L. van en J. N Bakhuizen van den Brink. Inleidingen over bestuursvormen van openbare universiteiten en hogescholen in Nederland. Het Parool 18.10.1956-Dr. H. J. Prakke. Publicistiek als nieuw leervak in Groningen. Elseviers Weekblad 22.6.1957 Hoogendijk F. Toekomst van ons volk staat op het spel. Gesprek met prof. mr. I. A. Diepenhorst over o.a. de toeloop van de studenten, de maatschappij en de studenten.

MEDEWERKERS

OUD PEDEL DUCRO OVERLEDEN

Is de nacht van 18 op 19 februari j.l. is de heer P. J. Ducro (5.1.1904) plotseling overleden

Vele jaren heeft de heer Ducro de universiteit trouw gediend als bode en administratieve kracht in het academiegebouw aan het Domplein. De laatste jaren voor zijn pensionering (1.10.1969) was hij tweede pedel. In die functie hebben velen hem leren kennen als een bijzonder correct iemand, die veel gevoel had voor stijl en wist wat plichtsbetrachting en hulpvaardigheid was.

Helaas heeft het niet zo mogen zijn dat hij samen met zijn vrouw van de jaren van rust heeft kunnen genieten.

DR. GRAVEMEIJER OVERLEDEN

13 februari j.l. overleed op zesentachtigjarige leeftijd dr. K. H. E. Gravemeijer.

Op de Dies Natalis 26 maart 1946 werd de heer Gravemeijer, toenmaals secretaris van de Algemene Synode der Nederlands Hervormde Kerk en een bekende figuur in het verzet tegen nationaal socialisme en duitse tyrannie, benoemd tot doctor honoris causa van onze universiteit.

CURSUS 'THE FUTURE OF THE UNIVERSITY' IN SALZBURG;

Het Salzburg Seminar in American Studies, gevestigd in Schlosz Leopoldskron te Salzburg, Oostenrijk, organiseert van 23 augustus tot 12 september 1970 een cursus over 'THE FUTURE OF THE UNIVERSITY', waaraan Amerikaanse hoogleraren en Europese en Amerikaanse deskundigen meewerken.

Voor deze cursus is plaats voor ongeveer vijf Nederlanders. Een gedeelte van de kosten, t.w. een bedrag van 200 U.S. dollars, komt voor eigen rekening. In aanmerking kunnen komen academisch gevormden, thans werkzaam bij culturele, wetenschappelijke of overheidsinstellingen, alsmede degenen, die in de praktijk aanzienlijke kennis en ervaring op het desbetreffende gebied verworven hebben. De voorkeur wordt gegeven aan een leeftijd van plm. 30 tot plm. 40 jaar. Grondige kennis van de Engelse taal is vereist.

Formulieren en inlichtingen kunnen tot 1 maart 1970 worden aangevraagd bij het Nederland-Amerika Instituut, Museumplein 4, Amsterdam, tel. 722280.

STUDIEBEURZEN GROOT-BRITTANNIë

In het kader van het Nederlands-Brits cultureel verdrag worden tien studiebeurzen beschikbaar gesteld voor jonge wetenschappelijke onderzoekers voor een kort studieverblijf in Groot-Brittannië in het jaar 1970.

Aanvragen voor deze beurzen kunnen tot 15 maart 1970 worden ingediend bij de afdeling internationale betrekkingen van het ministerie van onderwijs en wetenschappen, Nieuwe Uitleg 1, Den Haag; telefoon (070) 624311; toestel 472.

'VOOR WIE DE ZON ONDERGING'-COMMENTAAR

Op pagina 14 van het blad 'U' van 13 februari 1970 staat een semi-grappig artikeltje over de advertenties voor schoonmaaksters van onze universiteit. De schrijver A. v. d. M. zou er beter aan doen die zaak wel eens serieus op te vatten

Het lijkt mij logisch dat het stoere vignet bij deze advertenties ontbreekt. Zolang men functies durft aan te bieden tegen het scherp gecalculeerde loon van maximaal *f* 3,81 per uur, kan men beter geen vignetten plaatsen waarin sprake is van gerechtigheid

Voor 43 driekwart uur werken per week ontvangt men een brutoloon per maand van *f* 724,81. Zie pagina 15 van bovenvermeld nummer van 'U'.

L. Blok, beheerder instituut voor geschiedenis.

VACATURES

Voor zover in onderstaande vacatures geen salaris staat vermeld, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld: de aow-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Wegens uitgroei van de recent opgerichte universitaire bedrijfsgeneeskundige dienst is behoefte ontstaan het reeds bestaande team van twee bedrijfsartsen uit te breiden met een derde

BEDRIJFSARTS

Deze functionaris wordt in teamverband een gevarieerd, boeiend werkterrein geboden, mede gelet op de uiteenlopende vakgebieden en niveaus bij de universiteit. Praktijkervaring, eventueel ook op bedrijfsgeneeskundig gebied, strekt tot aanbeveling. De gegadigde moet bereid zijn, indien hij nog niet in het register van erkende bedrijfsartsen is ingeschreven, de daarvoor vereiste opleidingen te volgen (voor rekening van de universiteit). Inlichtingen over de functie kunnen worden ingewonnen bij het hoofd van de bedrijfsgeneeskundige dienst, Maliesingel 38, Utrecht, tel. 030 - 29351.

Sollicitaties worden gaarne spoedig ingewacht bij de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, voorzien van een volledig curriculum vitae.

De bedrijfsgeneeskundige dienst vraagt voor spoedige indiensttreding een

PARA-MEDISCHE KRACHT

Haar taak zal zijn: verrichten van voorbereidende werkzaamheden voor keuring; eenvoudig laboratoriumonderzoek; assistentie bij vaccinaties, bloedonderzoek e.d.; beheer e.h.b.o. materiaal en assistentie bij de opleiding van e.h.b.o.-ers; assistentie bij de administratie binnen de dienst. Vereisten: bij voorkeur een m.m.s. opleiding; enige laboratorium-ervaring (bij voorkeur opgeleid tokters-assistente); enige administratieve ervaring en typevaardigheid; enige spreekvaardigheid in de Engelse taal; bereidheid om e.h.b.o. diploma te behalen.

SECRETARESSE

van een der bedrijfsartsen, die zal worden belast met: verzorging correspondentie; voeren van de administratie van keuringen, ziektemeldingen, periodieke geneeskundige onderzoeken; verzorging medisch archief; de genoemde werkzaamheden zullen in klein teamverband worden verricht. Gevraagd: minimaal mulo-mavo-opleiding; secretaresse- en administratieve ervaring, typevaardigheid, bereidheid om interne opleiding voor eenvoudig laboratoriumwerk te volgen; leeftijd 20-25 jaar. Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij het hoofd van genoemde dienst, Maliesingel 38, Utrecht, tel. 030-29351.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van vacaturenummer 765.

Ten behoeve van het bureau computerverwerking roepen wij sollicitanten op voor de functie van

PONSTYPISTE

Haar taak zal zijn het vastleggen en controleren van administratieve en wetenschappelijke gegevens in ponskaarten met behulp van i.b.m. ponsmachines type 029 en 059. Onze voorkeur gaat uit naar kandidaten met een mulo-opleiding, die zo mogelijk elders ervaring hebben opgedaan. Mocht u interesse hebben, schrijft u dan naar de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht onder nr. 766 of belt u voor nadere inlichtingen het hoofd van genoemd bureau, tel. 29441 toestel 339.

Rechten

Bij het Europa instituut wordt gevraagd een

BIBLIOTHEEKBEAMBTE

voor halve dagen. Taak: het zelfstandig administreren van de aanschaf van boeken en tijdschriften, het catalogiseren, het geven van inlichtingen aan studenten. Vereist: diploma g.o.-a. 3 en liefst enige bibliotheekervaring. Datum indiensttreding: zo spoedig mogelijk.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het Europa instituut, Janskerkhof 16, Utrecht.

Tandheelkunde

Bij het tandheelkundig instituut kan worden geplaatst een

MEDEWERKSTER

in de rang van adjunct-laborante. Haar werkzaamheden bestaan uit het assisteren in het onderzoeklaboratorium van de afdeling cariëspathogenese. Vereist wordt een vooropleiding op mulo niveau.

Sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling cariëspathogenese, Jutfaseweg 7 te Utrecht.

Wsikunde en natuurwetenschappen

Op het Instituut voor theoretische fysica, Maliesingel 23 kan worden geplaatst een

SCHOONMAAKSTER

voor 20 à 25 uur per week. De werktijden liggen tussen 8.00 en 13.00 uur. Leeftijd niet boven 45 jaar. Salaris voor 23-jarigen en ouder *f* 3,81 per uur.

Aanmelden 's morgens bij de administratie van bovengenoemd instituut.

Voor ons nieuwe laboratorium voor ruimtelijk onderzoek (Beneluxlaan, Kanaleneiland) vragen wij enkele

SCHOONMAAKSTERS

voor hele of halve dagen. Werktijden nader overleg te komen. Salaris voor 23-jarigen en ouderen *f* 3,81 per uur.

Aanmelden dagelijks (behalve vrijdags) bij het Sterrekundig instituut, Zonnenburg 2 Utrecht. U kunt ook solliciteren middels een briefje aan hetzelfde adres, waarna wij een afspraak met u maken.

Letteren

Bij het kunsthistorisch instituut bestaat een vacature voor een

ADMINISTRATIEVE MEDEWERKSTER

Haar taak zal voornamelijk bestaan uit het typen van uittreksels en systeemkaarten. Eisen: mulo, grote typevaardigheid.
Schriftelijke sollicitaties worden binnen 10 dagen ingewacht bij de secretaris van het kunsthistorisch instituut, Nieuwe Gracht 36, Utrecht.

Sociale wetenschappen

Bij het bureau van de subfaculteit der psychologie, Varkenmarkt 2, tel. 030 - 26551, kunnen geplaatst worden

EéN SCHOONMAAKSTER voor hele dagen;
DRIE SCHOONMAAKSTERS

voor 's morgens van 8-12 uur, Leeftijd tussen 25 en 45 jaar.
Zij die interesse hebben voor één van deze functies, worden verzocht contact op te nemen met mej. E. M. van den Berg telefonisch of schriftelijk te bereiken op bovengenoemd bureau.

Sociologisch instituut, gevestigd in het universiteitscentrum 'De Uithof'.
Bij de bibliotheek en documentatie van het sociologisch instituut kan een gekwalificeerde

MEDEWERKSTER

geplaatst worden. Zij moet in het bezit zijn van: middelbare schoolopleiding; bibliotheekdiploma, bij voorkeur go-a3. Over de functie-inhoud kunt u desgewenst contact opnemen met drs. G. J. A. Riesthuis. Tel. 030-539111 toestel 1941.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder nr. 767.

Bij het bureau organisatie en planning onderwijs van het sociologisch instituut, gevestigd in het universiteitscentrum „de Uithof" vaceert de functie van

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER

De aan te trekken medewerker zal worden belast met: de samenstelling van college- en tentamenroosters; de redactie van de studiegids; het beheer van de studentenadministratie (ca. 900 studenten); de organisatie en administratie van de tentamens; het maken van statistieken van studieresultaten. De voorkeur gaat uit naar een medewerker, die na zijn middelbare schoolopleiding in ieder geval het praktijkdiploma boekhouden heeft behaald; beschikt over goede contactuele eigenschappen; en zelfstandig kan functioneren in een klein team.
Leeftijd ongeveer 25 jaar. Inlichtingen over deze functie zijn te verkrijgen bij drs. E. van Konijnenberg, tel. 030-539111 (toestel 1924). Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring tot maximaal *f* 1072,— bruto per maand.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 768.

Bij het pedagogisch instituut, Trans 14 kan geplaatst worden een

SCHOONMAAKSTER

voor 15 uur per week in de avonduren. Salaris voor 23-jarigen en ouder *f* 3,81 per uur.

Aanmelden onder kantoortijden aan bovengenoemd instituut.

STUDENTEN

USF

Nieuwe U.S.F.-grondraad boos op Veringa en universiteits-d.b.

Dinsdag 17 febr. jl. werd de eerste USF-grondraadsvergadering gehouden. De grondsraadsvergadering werd zo snel na de verkiezingen gehouden, omdat zij zich, voor de vergadering van de raad van overleg, uit zou moeten spreken over het advies van de algemene vergadering van 12 febr. jl. om niet in de raad van overleg terug te keren.

Op de agenda stonden de volgende punten: 1. kiezen van een raadsvoorzitter; 2. funksjoneren van het grondraadssiesteem; 3. raad van overleg.

Aangezien dat het voorontwerp van de wet Veringa uitgekomen was, werd besloten dit punt op de agenda te zetten.

belangrijkste besluiten

Als raadsvoorzitters werden gekozen Willibrord de Graaf (die i.p.v. Ian van de Ven zitting nam, in de grondraad, daar deze laatste zijn zetel ter beschikking stelde) en Kees Kalkman, die het voorzitterschap bij toerbeurt zullen gaan bekleden.

Over het voorontwerp van de wet Veringa werd de volgende motie aangenomen:

1. De grondraad wijst de prosedure, waarmee het voorontwerp van de wet Veringa tot stand gekomen is, als ondemokraties af (de universiteitsbevolking werd niet bij de totstandkoming betrokken)

2. spreekt zich uit voor een eksperimenteerartikel, waarin de vrijheid aan de universiteit wordt gegeven om zelf te eksperimenteren met haar bestuursvorm.

3. roept de studenten op niet deel te nemen aan de uitwerking van de voorstellen van Veringa op grond van hun ondemokratiese inhoud. Het besluit om Veringa's raden te boykotten moet terzijnertijd aan een algemene USF-vergadering voorgelegd worden, vond men. Lid 3 van de motie. Hierbij liep men al vooruit op een prinsipebesluit over de positie van de grondraad dat vervolgens werd aangenomen:

1. De grondraad is niet beleidsbepalend.
2. De grondraad adviseert en helpt het dagelijks bestuur van de USF bij haar werkzaamheden.
3. De grondraad roept voor algemene beleidsbeslissingen algemene vergaderingen bijeen, bereidt deze voor en voert de daar genomen besluiten samen met het dagelijks bestuur van de USF uit.

In feite is dit echter prakties geen verandering, daar de algemene vergadering in de USF-struktuur toch een laatste beslissingsbevoegdheid had.

De grondraad meende dat het DB-USF niet terug moest keren in de raad van overleg (29 voor deze motie, 4 tegen en 2 onthoudingen)

Trophonios

Dinsdag 17 febr. zouden onderhandelingen plaats vinden tussen de USF en Trophonios enerzijds en de universiteit anderzijds. Gesprekspunten zouden zijn: onderbrengen van het adressenbestand van de USF bij de komputer van de Rijksuniversiteit, de verhouding 'U'-Trophonios, wat betreft de advertenties, het eventueel overnemen van de schuld van Trophonios aan de USF door de universiteit. Die ochtend werden van universiteitszijde echter de onderhandelingen afgelast, daar het dagelijks bestuur van de universiteit eerst over één en ander de mening van de grondraad wilde weten. In een lang telefoontje werd duidelijk, dat het DB-RU inhoudelijke eisen aan het blad wilde gaan stellen. De reaktie van de grondraad op dit wonderlijk gedrag van het DB-RU werd in de volgende motie uitgedrukt:

De grondraad van de USF, overwegende
— dat de onderhandelingen tussen 'Trophonios' en de USF enerzijds, en het dagelijks bestuur van de R.U.U. anderzijds, van de zijde van het dagelijks bestuur van de R.U.U. getraineerd zijn,
— dat het dagelijks bestuur van de R.U.U. niet de geëigende otoriteit is om de agenda van de USF-grondraadsvergaderingen samen te stellen
is van mening, dat
— de USF haar kollektief abonnement op 'Trophonios', of een vergelijkbaar blad dient te handhaven,
— de onderhandelingen tussen 'Trophonios' en de USF enerzijds en het dagelijks bestuur van de R.U.U. anderzijds, binnen een week hervat dienen te worden, en wel over de volgende drie punten:

1. Het overbrengen van het adressenbestand van de USF op de komputer van de RUU.
2. Het treffen van een regeling inzake de advertenties tussen de weekbladen 'Trophonios' en 'U'.
3. Het treffen van een regeling inzake de schuld van 'Trophonios' aan de USF — (de stemmenverhouding was als volgt: 35 voor, 2 tegen, 2 onthoudingen).

Als data voor volgende vergaderingen werden vastgesteld (behalve 25 februari); woensdag 11 maart, plaats nog onbekend; woensdag 25 maart, 19.30, achter den dom 22.

Onderwerpen voor deze vergaderingen zullen wellicht zijn: voorontwerp van wet Veringa, tweede nota-Posthumus, organisatie van een kongres om het demokratiseringsproces in de verschillende (sub)-fakulteiten te bekijken.

USF-perssekretariaat.

CURSUS STUDIEVAARDIGHEDEN

Het Psychologisch Adviesbureau voor Studenten organiseert ook dit jaar een aantal cursussen in studiemethodiek en leesvaardigheden. De cursussen worden groepsgewijze gegeven in 8 wekelijkse bijeenkomsten van 2 uur. De kosten bedragen *f* 10,—.

De volgende cursus zal in de tweede week van maart van start gaan. Diegenen, die hieraan wensen deel te nemen, worden verzocht zich persoonlijk aan te melden bij het P.A.S., Maliesingel 38-40, op dinsdag 3 maart a.s. van 14.00-15.00 uur of op woensdag 4 maart a.s. van 16.00-17.00 uur.

Belangstellenden kunnen nadere informatie krijgen op de aanmeldingsuren of telefonisch, iedere donderdag tussen 10.00 en 11.00 uur, tel. 29351 toestel 15.

NOORSE BEURZEN

De Noorse regering stelt in 1970 wederom twee beurzen beschikbaar voor Nederlandse studenten en jonge of toekomstige leraren voor het volgen van een der zomercursussen aan de International Summer School van de universiteit van Oslo.

Aanvragen voor de beurzen moeten vóór 1 maart 1970 worden ingediend bij de afdeling internationale betrekkingen van het ministerie van onderwijs en wetenschappen, Nieuwe Uitleg 1, Den Haag; telefoon: (1970) 624311; toestel 472.

WORKING HOLIDAY VISIT TO AUSTRALIA

The Australian embassy has advised that it is hoping once again to arrange for 20 Netherlands university students to join a group of students from other European countries on a working holiday visit to Australia in 1970.

Any student interested in making the trip should write at once for further details to the following who will be handling the arrangements for the visit: Mr. H. D. Winterbottom, Immigration Counsellor, Australian Embassy Migration Office, Mauritskade 19, The Hague.

WERKGROEP STUDIEREIZEN ONTWIKKELINGSLANDEN

Het Dagelijks Bestuur van de Stichting, dat uit studenten bestaat, zoekt voor onmiddellijk een penningmeester

Het bestuur denkt hierbij aan een student(e) ekonomie omdat boekhoudkundige kennis vereist is (De begroting voor 1970 beloopt bijna *f* 200.000,—).

Voor verdere inlichtingen kan men zich wenden tot 070-630550 tst. 232 of tot 020-433083 (vragen naar Geert Diemer) of per brief tot WSO, Anna Paulownastraat 26, Den Haag.

SPORT

Bestuursmededelingen

Het USS-bestuur deelt mee dat de volgende openbare AB-vergadering gehouden zal worden op woensdag 4 maart a.s. om 20.00 uur, in het U-huis.

golf

Van de St. Andrews University, Scotland, kregen wij een uitnodiging voor 2 studenten-golfspelers, om deel te nemen aan de Inter-Universities Golf Meeting op 29, 30 en 31 juli 1970. Informatie te verkrijgen bij de USS. (Kamer 6, Pieterskerkhof 13a)

schermen

Tot onze spijt is er een fout geslopen in de gestencilde circulaire, die in de schermzaal is uitgereikt, inzake het a.s. wedstrijdprogramma. De wedstrijden worden n.l. niet gehouden in het gebouw van Veritas, maar in het trefcentrum voor studenten 'Chez Bé Bé', aan de Ina Boudier Bakkerlaan. Het juiste programma luidt als volgt:

Donderdag 26 februari 19.00 uur wedstrijden uitsluitend voor 1ste jaars; dames op floret, heren op sabel.

De U.S.K. worden gehouden op donderdag 5 maart. Degen om 18.00 uur, heren floret om 19.00 uur, damesfloret om 20.00 uur en herensabel om 20.00 uur.

zeilen

Met ingang van dit seizoen, bestaat de mogelijkheid om zich aan te melden voor het lidmaatschap van de Utrechtse Studenten Zeilfederatie. Deze zeilfederatie wordt gevormd door de verenigingen 'Histos' en de 'Drechtvaerders'. De contributie bedraagt *f* 20,— per persoon, per seizoen. Het seizoen loopt tot 1 oktober 1970. De leden hebben het recht om voor *f* 6,— per dag, een van de vijf beschikbare 'Vauriens' te bespreken. Aanmeldingen bij de Utrechtse Studenten Zeilfederatie, bureau van de U.S.S., Pieterskerkhof 13a.

FYSIKA '70

Nadat vorige keer prof. Boxma voor ons heeft geschetst welk natuurkundig en wiskundig defensieonderzoek er in ons land zoal geschiedt, en drs Lucas Reijnders heeft aangegeven tot welke negatieve ontwikkelingen het verrichten van defensieonderzoek wellicht indirect aanleiding geeft, zal op maandag 2 maart dr P. Boskma een voordracht houden over de remedies, die de polemologie zou kunnen bieden om ongewenste situaties (zoals de door Reijnders genoemde militair-industrieel-universitaire complexen) te verhelpen of te voorkomen.

Maandag 2 maart, 20.00 uur, Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6: FYSIKA '70; dr. P. Boskma (natuurkundig medewerker van het Polemologisch Instituut te Groningen) over natuurwetenschappen en polemologie.

VOORJAARSKONFERENTIE VCSB-UTRECHT

Velen blijven uit onvrede met de huidige kerk in al zijn vormen uit de kerk weg. Tijdens de konferentie 14-15 maart 'de Hertekolk' Epe zullen wij ons in willekeurig te vormen groepjes bezig gaan houden met het bedenken en zo veel mogelijk uitwerken van alternatieven voor die aspekten van de kerk waar wij het niet mee eens zijn.

Het zal mogelijk zijn de uitvoerbare alternatieven inderdaad te realiseren in enkele kerken in Utrecht.

Opgave: Postbus 187 Utrecht of op koffietafels VCSB donderdagavond, zolder U-huis 18.00 u. Prijs: plm. *f* 18,— inkl. reiskosten.

CERCLE FRANÇAIS

Ter gelegenheid van de vijftigste geboortedag (10 maart) van de Franse dichter, chansonnier, componist, cineast en jazztrompettist, Boris Vian, stelt de Cercle Français van het Frans Instituut zich voor, enige aandacht te besteden aan deze in studentenkringen zeer geliefde schrijver.

Deze manifestatie die onder meer zal bevatten een lezing voordrachten en een feest, waarbij het de bedoeling is de sfeer van St. Germain-des-Prés op te roepen, zal plaats vinden omstreeks 10-12 maart.

Nadere gegevens en volledig programma volgen in de eerstvolgende aflevering van 'U'.

STUDAIR

Studair (Students' Association for International Relations) wil de studentenbetrekkingen op internationaal nivo bevorderen. Zij wil als koördinator optreden voor de organisatie van studentenuitwisselingen, met name voor het (vlieg)vervoer.

Studair konsentreert haar aktiviteiten deze zomer vooral op Amerika, maar ook andere landen in en buiten Europa worden binnenkort in het programma opgenomen.

Als lid van Studair kan men deelnemen aan chartervluchten naar Amerika, voor een prijs ver onder de helft van normaal retour.

Verder verstrekt Studair tips voor onderdak en is een begin gemaakt met het opbouwen van een net van ruiladressen. Alles dus voor en door studenten. Studair beoogt geen winst te maken en is daarom erg goedkoop.

Nadere inlichtingen krijgt men door een briefkaart te sturen aan: Studair, postbus 10352, Amsterdam of onze plaatselijke vertegenwoordiger: J. Korff de Gidts, Gansstraat 3DII, Utrecht. Tel. (030) 26348.

FACULTEITEN

RECHTEN

INLEIDING TOT DE RECHTSWETENSCHAP

Zij die in juni, september en december 1969 een schriftelijk tentamen 'Inleiding' hebben afgelegd, kunnen hun tentamen vóór 15 maart op het Instituut, Biltstraat 101 ophalen. Na 15 maart zullen de achtergebleven exemplaren vernietigd worden.

Degenen die nog tentamen Inleiding 'oude stijl' mogen en willen doen, kunnen dat alleen afleggen ter gelegenheid van het 'paastentamen', te houden in de week voor Pasen.

Op het mei-tentamen zal dus geen 'oude stijl' afgenomen worden.

ZOMERCURSUSSEN

Wie zich nog wil aanmelden voor een der zomercursussen van het Leyden Amsterdam Columbia Summer Program in American Law (29 juni — 24 juli in Leiden), van de City of London College Summer School in English and Comparative Law (20 juli — 14 augustus), of van de Faculté Internationale pour l'Enseignement du Droit Comparé (juli — augustus te Pescara) wordt erop gewezen dat de inschrijvingsdatum van deze cursussen doorgaans sluit op 31 maart. De programma's behelzen zowel publiekrecht als privaatrecht. Verdere inlichtingen bij mr. F. J. A. van der Velden, Molengraaff Instituut, Nieuwe Gracht 60.

VAKANTIES

Doctoraal: paasvakantie 21 maart t.m. 12 april einde colleges: 29 mei; kandidaats: paasvakantie 21 maart t.m. 12 april einde werkgroepen 1 mei.

VRAGENUURTJES' NOTARIëLE STUDENTEN

Op de dinsdagen 3 en 10 maart a.s. zullen in het Academiegebouw, zaal 10, telkens van 14.00 uur (precies) tot 17.00 uur, 'vragenuurtjes' gehouden worden voor de notariële studenten, die van plan zijn vóór of direkt na Pasen tentamen N I priv. deel, N I nog. deel of N II priv. deel te doen. Prof. mr. A. L. M. Soons, mr. P. A. J. Sophie en mr F. M. J. Hermans zijn dan aanwezig ter beantwoording van vragen over de tentamen-stof, en zullen zelf ook vragen stellen.

De indeling is telkens als volgt: 14.00-15.00 uur: N I priv. deel; 15.00-16.00 uur: N I not. deel; 16.00-17.00 uur: N II priv. deel.

Bij voldoende belangstelling worden deze vragenuurtjes einde mei herhaald, voor degenen die in juni tentamen doen.

GENEESKUNDE

FILMAVOND

De Medische Sectie van de Nederlandse Vereniging voor de Wetenschappelijke Film en Televisie nodigt hierbij belangstellenden van de wetenschappelijke staf van de medische faculteit en de medische studenten uit tot het bijwonen van een filmvoorstelling, die gehouden zal worden op maandag 16 maart 1970, des avonds om 20.00 uur in de studio van de Stichting Film en Wetenschap, Catharijnesingel 59. Ingang Sterrenbos te Utrecht.

UVSV

amateur goochelaars opgelet

Bij voldoende belangstelling organiseert de UVSV een groots goocheltournooi op 24 maart. Iedereen kan meedoen. Amateur goochelaars geeft u op!!! UVSV-bestuur, Drift 19 Utrecht, tel. 14960.

tafelvoetbaltoernooi

UVSV zolder UVSV zolder: maandag 23 februari organiseert de UVSV een groots tafelvoetbaltoernooi op de zolder; aanvang 22.00 uur. Opgave per groep of afzonderlijk op de UVSV, Drift 19.

zoldercafé

UVSV zolder uvsv zolder uvsv zolder: nog steeds draait het zoldercafé, vanaf 22.00 uur open voor alle collegekaarthouders!! uvsv zolder uvsv zolder uvsv zolder etc. etc.

BESTUUR VERITAS

Het bestuur van het 'collegium studiosorum veritas' is voor 1970 als volgt samengesteld: Herman Holtmaat, praeses; Marijke Timmermans, ab-actis; Dirk van de Bos, fiscus; Jozien Bensing, vice-praeses. Herman Jentjes, vicarius.

V.C.S.B.

Op 7 maart zal de V.C.S.B. een mini-conferentie organiseren naar aanleiding van de Provinciale Staten-verkiezingen. Het doel is, de deelnemers aan de conferentie in staat te stellen zich te oriënteren op politieke partijen en hun aanpak van maatschappelijke problemen, zodat zij kunnen komen tot een verantwoord uitbrengen van hun stem.

Na een algemene inleiding zullen onderwerpen als recreatie, ruimtelijke ordening, ontwikkelingshulp, milieuverontreiniging, bewapening aan de orde worden gesteld. Na een gezamenlijke maaltijd zullen vertegenwoordigers van K.V.P., V.V.D., D'66, A.R. en P.v.d.A. in een forum hun partijvisie over deze problemen geven. Daarna is er gelegenheid om met het forum en elkaar te discussiëren. Aanvang 14.30 uur, in de kelder onder de Nieuwe Gracht 23. De deelnemerskosten bedragen plm. *f* 3,50 per persoon.

P.P.P.-EXCURSIE

Het economisch dispuut Pecunia Peperit Pompam organiseert een excursie naar de hoogovens; 10 maart a.s.; Tijd en plaats van vertrek worden na opgave toegezonden. Voor leden en niet-leden. Per bus. Kosten: circa *f* 5,— p.p. Opgave vóór 5 maart: Wicky Lichtenbelt, Vismarkt 6 bis.

Indien u denkt de voorstelling bij te wonen, wilt u dan zo vriendelijk zijn dit telefonisch aan het secretariaat op te geven, tel: 23643 (Stichting Film en Wetenschap) te Utrecht.
De films die vertoond zullen worden zijn: examination of the function of the vestibular apparatus; young children in brief separation II: john; het onthullend oog.

ENQUETE VIERDEJAARS

Binnenkort zal er een vragenformulier uw brievenbus binnenvallen!
De jaarvertegenwoordiging doet namelijk een onderzoek naar uw manier van studeren en wil tevens uw mening horen over de huidige colleges en alternatieve vormen van onderwijs.
Het belang van de enquête zal u ongemeen duidelijk zijn. Vandaar, dat er een dringend beroep op u gedaan wordt om aan dit onderzoek mee te werken en het vragenformulier in te zenden.
De resultaten van het onderzoek zullen u dan aan het eind van het semester toegestuurd worden!

TENTAMEN MEDISCHE PSYCHOLOGIE DERDEJAARS

Dit tentamen zal gehouden worden op 10 april van 9.30 tot 12.30 in het gebouw Tivoli op het Lepelenburg.

AKSIEGROEP MEDISIJNEN

De aksiegroep medisijnen houdt om de twee weken haar plenaire vergaderingen, altijd op een donderdagavond om half acht en altijd in het anatomisch laboratorium, Janskerkhof 3a.
De eerstvolgende vergadering is op 5 maart.
De agendapunten zijn o.a.:
Het fakulteitsblaadje, integratie van gammavakken in het medisch onderwijs (wat doen we met de resultaten van de gamma sieklus?), werkgroep projekt onderwijs, numerus fiksus en ziekenhuis werkgroepen.
Informatie: Paul van Dijk, Stationsstraat 14.

TEKENCAHIERS HISTOLOGIE

Tweedejaars studenten kunnen de tekencahiers, ingeleverd bij het micr. anat. diagnostiek tentamen (20 dec. 1969) afhalen bij het Lab. v. Histologie en Celbiologie, Nic. Beetsstraat 22, volgens onderstaande indeling:
woe 4 mrt: voor hen wier namen beginnen m tede letters A t/m K van 12.30—13.45 en van 17.00—17.45 uur
don 5 mrt: voor hen wier namen beginnen met de letters A t/m K van 12.30—13.45 en van 17.00-17.45 uur.

TANDHEELKUNDE

C 2 EXAMEN TANDHEELKUNDE 1970

Het examen zal worden afgenomen tussen 10 april en 12 juni.
Op het 2e jaars mededelingenbord in het Tandheelkundig Instituut is vanaf maandag 9 maart een lijst aangeplakt van deelnemers aan dit examen. Degenen, die niet aan het examen wensen deel te nemen en zij, wier naam abusievelijk niet op de lijst staat vermeld, dienen dit vóór 21 maart te melden aan mejuffrouw Labots — kamer 18 b — voorgebouw.
De voor het examen noodzakelijke richtlijnen moeten persoonlijk worden afgehaald op maandag 16 maart tussen 12.00 en 13.00 uur bij mejuffrouw Labots.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

TENTAMENS ALGEMENE STERRENKUNDE VOOR HET KANDIDAATSEXAMEN

Ten gerieve van de studenten die een schriftelijk tentamen prefereren boven een mondeling tentamen zal er omstreeks 15 mei gelegenheid worden gegeven schriftelijk tentamen af te leggen over het onderdeel Planetenstelsel of het onderdeel zon, sterren en sterrenstelsels. De definitieve datum wordt nog bekend gemaakt.
De mogelijkheid om mondeling tentamen te doen blijft onverminderd bestaan.

TENTAMEN MATHEMATISCHE FYSICA I.

Op maandag 2 maart a.s. om 14.30 uur zal in het Transitorium I (rode zaal) tentamen worden afgenomen over het college Mathematische Fysica I van prof. Van Kampen (najaar 1969). Opgave aan het Instituut voor Theoretische Fysica, Maliesingel 23, tel. 25751.

COLLEGE PROF. VELTMAN

Door verblijf buitenlands kan ik op dinsdag 3 maart geen college geven (Systeemtheorie).

COLLEGES NATUURKUNDE VOOR CANDIDANDI MET HOOFDVAK NATUURKUNDE

Met ingang van de cursus 1970-1971 zal voor de kandidaatsexamens in de subfaculteit van Wis-, natuur- en sterrenkunde het natuurkunde-onderwijs gegeven worden volgens het verleden jaar ontworpen basisprogramma, te beginnen met het eerste jaar.
Dit brengt mee, dat de huidige eerstejaarscolleges atoomfysica, optica en elektriciteitsleer, zoals die thans in Transitorium I gegeven worden, niet meer op het college-rooster zullen verschijnen.
De gebruikelijke tweedejaars-colleges mechanica, warmteleer, inl. theoretische natuurkunde en de caputcolleges elektronica en relativiteitstheorie zullen in 1970-1971 voor het laatst in die vorm gegeven worden.
De mogelijkheid om over de genoemde colleges tentamen af te leggen zal nog geruime tijd blijven bestaan.
Intussen betekent dit tijdens de overgangsperiode een beperking van de mogelijkheid, het volgen van colleges uit te stellen. Studenten uit 1969 of eerder, die volgens het oude programma een kandidaatsexamen willen afleggen, door bijzondere omstandigheden bepaalde colleges niet tijdig hebben kunnen volgen en prijs stellen op zulke colleges kunnen t.z.t. onderdelen van het nieuwe programma als equivalenten van de vroegere colleges volgen. Hierbij moet men wel bedenken, dat het niet altijd mogelijk zal zijn deze equivalente delen in gesloten vorm en aangepast aan alle situaties aan te bieden, zodat het aanbeveling verdient, slechts in uitzonderingsgevallen deze vervangingsmogelijkheid te gebruiken en het volgen van colleges niet onnodig uit te stellen. Voor deze studenten kunnen de colleges uit het nieuwe programma leiden tot een tentamen-oude-stijl of tot equivalente tentamina of tests in het kader van de nieuwe cursus.

NAKANDIDAATSPRACTICUM NUMERIEKE ANALYSE

Zoals bekend, dient men voor een tentamenbriefje, behalve een schriftelijk gedeelte, ook een praktisch gedeelte te doen. Dit praktisch gedeelte bestaat uit het maken van een of meerdere vraagstukken, m.b.v. een computer, onder leiding van een mentor met wie men zich wekelijks dient te verstaan. Voor de navolgende groepen wordt er nu weer een practicum georganiseerd: a. studenten die een tentamenbriefje over de stof van de oude syllabus verlangen; b. wiskundestudenten, die een tentamenbriefje van 3 ju over de stof van het nieuwe college verlangen en die het voorkandidaatscollege toegepaste analyse niet gevolgd hebben; c. wiskundestudenten, die het voorkandidaatscollege toegepaste analyse gevolgd hebben. Voor al deze groepen geldt het volgende. Zij kunnen in de week van 6-10 maart bij de administratie van het ERC, kamer 302, een practicumvraagstuk komen afhalen en wel groep a een practicumvraagstuk 'a „oude stijl" en de groepen b en c een practicumvraagstuk 'nieuwe stijl'. Men krijgt bij die gelegenheid een mentor toegewezen, met wie men op de aangegeven tijden, binnen een week, contact dient op te nemen. Men moet het verslag over dit vraagstuk voor 1 juli 1970 bij zijn mentor ingeleverd hebben. N.B. Ten overvloede zij hier nogmaals vermeld, dat het voor wiskundestudenten, die het voorkandidaatscollege toegepaste analyse gevolgd hebben, niet mogelijk is een tentamenbriefje voor de stof over de oude syllabus te verkrijgen.

NAKANDIDAATSPROEFWERK NUMERIEKE ANALYSE.

Het eerste proefwerk numerieke analyse, behorend bij het **nieuwe** nakandidaatscollege van prof. dr. A. van der Sluijs, is voor alle groepen vastgesteld op 19 maart a.s. van 14.00-17.00 uur in zaal 102 van het Mathematisch Instituut. Studenten met hoofdvak natuurkunde die een briefje van 2ju verlangen en studenten met hoofdvak wiskunde, die het voorkandidaatscollege toegepaste analyse **niet** gevolgd hebben en eveneens een briefje van 2 ju verlangen, kunnen, als zij het practicum met goed gevolg doorlopen hebben, met dit proefwerk volstaan. Voor de overigen komt er naast een practicum in juni a.s. nogmaals een proefwerk. Voor evt. inlichtingen neme men contact op met de heer H. A. van der Vorst, E.R.C., toestel 1444.

SCHEIKUNDE

INSCHRIJVING D-PRAKTIKUM

Diegenen van de chemie-studenten, aangekomen in 1967 of eerder, die nog geen D-praktikum hebben gevolgd en niet vóór 1 maart geplaatst konden worden, dienen zich in te schrijven op maandag 9 maart tussen 9.00 en 10.00 uur of op dinsdag 10 maart tussen 14.00 en 15.00 uur bij dr. B. A. Jütte, Analytisch Chemisch Laboratorium, Kamer 129.

GEOLOGIE EN GEOFYSICA

WERKCOLLEGE WISKUNDE VOOR GEOFYSICA

Deelnemers aan het werkcollege wiskunde (voortgezette analyse) voor geofysici 1968-1969, die nog niet alle sommen hebben ingeleverd, verzoek ik vriendelijk dit vóór 1 maart te doen. (W. K. Sprij).

WIJZIGING TENTAMENDATA

Op verzoek van een aantal studenten is de volgende wijziging gebracht in de tentamendata van het tentamen scheikunde voor biologische studenten (met uitzondering van de richting B4) en G1 studenten. Het tentamen zal afgenomen worden op de volgende data:
Donderdag 19 februari; donderdag 26 maart; donderdag 23 april; dinsdag 26 mei; donderdag 10 september.
De tentamendata 7 mei (Hemelvaartsdag) en 25 juni zijn hiermee vervallen.
Opgave als gewoonlijk één week te voren op het Van 't Hoff Laboratorium, Sterrenbos 19, Utrecht.

BIOLOGIE

INSTITUUT VOOR SYSTEMATISCHE PLANTKUNDE

De Studiegids biologie vermeldt op p. 53 resp. 55 ten onrechte dat men voor Plantengeografie en Plantensystematiek als hoofdrichting '3 caputcolleges van één jaar ieder' moet bestuderen. Juist is ook voor deze vakken het gestelde op p. 16: 'per hoofdrichting en bijvak wordt de bestudering van 2 jaar-uren colleges vereist'.

PROGRAMMA 46e DIES UTR. BIOLOGEN VERENIGING

De dies staat in het teken van de biologische en chemische oorlogsvoering.
Vrijdag 6 maart: 12.00 uur: excursie voor de studenten naar het RVO-TNO te Rijswijk; vertrek vanaf botanisch lab.
20.00 uur: Forum B- en C-wapens en ethiek' met als motto: 'Saldo morale''; forumleden: dr. H. C. Bartlema, microbioloog. D. M. W. Elskamp, apotheker. Prof. dr. Quispel, botanicus. A. G. v. d. Spek, PSP; E. M. Wijnands, polemoloog; discussieleider: drs. Saaltink, bioloog. Dit forum vindt plaats in het zoölogisch laboratorium Hoogt.
Zaterdag 7 maart: 15.30 uur: receptie, zoölogisch lab.; 19.00 uur: diesdiner op de societeit van SSR, Bemuurde Weerd W.Z. 3 te Utrecht.
22.30 uur: groots feest op dezelfde societeit, tot 4 uur. Dit feest wordt opgeluisterd door de 'P. G. Hendriks-Bent'. Alle belangstellenden zijn van harte welkom!

CURSUS BIOLOGISCHE TOXICOLOGIE

Speciaal voor biologie-studenten, die voornemens zijn om in de naaste toekomst het bijvak biologische toxicologie in hun na-kandidaats studieprogramma op te nemen, zal van 9 tot 20 maart a.s. een inleidende cursus worden gehouden in het Instituut voor Veterinaire Farmacologie en Toxicologie, Biltstraat 172, Utrecht. Deze cursus heeft tot doel de student vertrouwd te maken met de wijze van wetenschapsbeoefening binnen deze onderzoeksrichting.
Ook voor andere studierichtingen (diergeneeskunde, chemie, farmacie) bestaat de mogelijkheid van deelname aan deze cursus. Belangstellenden worden verzocht zich uiterlijk vóór 1 maart a.s. op te geven bij de administratie van het Instituut. In verband met de beschikbare ruimte zal het aantal deelnemers aan een maximum gebonden zijn.

COLLEGES PROF. MÖRZER BRUYNS

Prof. dr. F. M. Mörzer Bruyns is om gezondheidsredenen verhinderd zijn college te geven op vrijdag 20 februari en vrijdag 27 februari a.s. Over de colleges nadie datum volgt tijdig bericht.

TENTAMEN SCHEIKUNDE

Op verzoek van een aantal studenten is de volgende wijziging gebracht in de data voor het tentamen scheikunde voor biologiestudenten (met uitzondering van de richting B4). Het tentamen zal worden afgenomen op de volgende data: donderdag 26 maart; donderdag 23 april; dinsdag 26 mei; donderdag 10 september.
De tentamendata 7 mei (Hemelvaartsdag) en 25 juni zijn hiermee vervallen. Opgave, als gewoonlijk, één week tevoren op het van 't Hoff Laboratorium, Sterrenbos 19, Utrecht.

LETTEREN

ALGEMENE EN VERGELIJKENDE TAALWETENSCHAP EN THEORETISCHE EN VERGELIJKENDE LITERATUURWETENSCHAP

ALGEMEEN COLLEGE VERGELIJKENDE LITERATUURWETENSCHAP

De dichter H. C. ten Berge, redacteur van Raster spreekt over Hedendaagse poëzie op donderdag 5 maart a.s. om 15.00 uur in kamer 11 van het universiteitsgebouw op het Domplein.

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAPPEN

KUNSTHISTORISCH INSTITUUT

Donderdag 5 maart zal dr. P. van Moorsel, archeoloog aan de Universiteit te Leiden, een gastcollege geven van 11.15-12.15 uur in het gebouw Studiebegeleiding, Boothstraat 6.
Dr. van Moorsel zal spreken over 'De Iconografie van het rotswonder of de doortocht door de Rode Zee'.
Donderdag 12 en 19 maart zal dr. D. Bouvy, directeur van het Aartsbisschoppelijk Museum te Utrecht, van 11.15-12.15 uur gastcolleges geven over Noordnederlandse beeldhouwkunst in de Middeleeuwen'.
Met dr. Bouvy zal nog enig overleg gepleegd worden betreffende de datum van een derde gastcollege.
Op 19 maart zal onder zijn leiding van 16.00 tot 17.00 uur een rondleiding plaatsvinden in het Aartsbisschoppelijk Museum, Agnietenstraat.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

SOSIOLOGIE IN UTRECHT NA HET KONGRES WETENSCHAPSKRITIEK

Iedere deelnemer aan het kongres dat van 9 tot 13 februari op het S.I. Utrecht werd gehouden zal onder deze kop een ander verhaal schrijven. Voor de voorbereidende groep uit het derde jaar en een aantal medestanders uit andere jaren was de motivatie tot deelname aan het kongres vooral voortgekomen uit onvrede met de bestaande sosjologiebeoefening en -opleiding. Vanzelfsprekend zullen zij na deze week, waarin gepoogd is de toestand van de sosjologie krities te analyseren, er de konsekwenties uit trekken voor de eigen studie.

In plaats van alleen maar kritiek te spuien en te pogen de kritiese beweging te vergroten zal er van nu af aan meer gewerkt worden aan alternatieven. Inhoudelijk gezien liggen deze alternatieven niet zozeer in de 'hogere' sferen van methodologie en kennistheorie: daar liggen de problemen pas in 2e instantie, moeten we bij nader inzien toegeven. Ben Schreurs formuleerde in zijn artikel voor de bijeenkomst van de woensdagmiddag een algemene indruk van veel kongresgangers als volgt:

'Wetenschapskritiek moet van de Olympus der filosofie en kennistheorie afdalen en een begin maken met het onder de loupe nemen van konkrete terreinen van theorievorming en toepassing binnen de sociale wetenschappen. Zij moet daarbij niet a priori van de stelling uitgaan dat 'de' sociale wetenschappen op aanpassing en bestendiging van het bestaande systeem gericht zijn, maar onderzoeken in hoeverre en waar dit niet (noodzakelijk) het geval is.'

Alternatieve sosjologie moet ontwikkeld worden vanuit een analyse van de be[illegible]spraxis en de voorbereiding daarop in de studie. Wat dit laatste betreft wordt er in de verschillende jaren gewerkt aan alternatieven o.m. op de volgende punten:

— het aanleren van botte techniekjes leert ons niets als we er de betekenis niet van kennen (1e jaar)

— het kritiese punt van het sosjologies onderzoek zit niet zozeer in de methode alswel in de probleemstelling; laten we daar in de eerste plaats aandacht aan besteden (1e en 2e jaar)

— met een Vogelvlucht over wat de Grote Sosjologen ons te zeggen hebben leren we niet zoveel als we niet kunnen nagaan wat de politieke betekenis van diverse sosjologiese theorieën is (2e jaar)
— de scheiding tussen theorie en praxis kweekt een ivoren-toren-mentaliteit. Er moet gewerkt kunnen worden in geïntegreerde stage-skripsie projekten (3e jaar)
Met het oog op de naderende beslissing over het onderwijsprogram '70-'71 zullen tal van alternatieve programma's de komende tijd in diskussie komen (in ieder geval elke vrijdagmiddag, USSV-kamer of elders in Transitorium II). Een poging om een prinsipiële basis te vinden voor het werken aan alternatieven, vormt het manifest van de slotdag van het kongres, dat o.m. op de USSV-kamer onderteken kan worden.

Jos van Dijk

P.S.
Een brosjure met werkstukken en lezingen van het kongres is in de maak. Nader bericht hierover volgt.

MANIFEST VAN VRIJDAG DE 13e FEBRUARI

(ongeluksdag voor de burgerlijke sosjologie)
1. De politieke betekenis van de sosjologie is onmiskenbaar.
2. In een klassenmaatschappij als de onze stellen sosjologen zich in meerderheid in dienst van talrijke belangenorganisaties, waarvan het beleid gericht is op handhaving van de bestaande maatschappelijke strukturen, waardoor een fundamentele oplossing van de problemen die op de onderliggende lagen van de samenleving drukken, onmogelijk wordt.
3. De sosjologie moet een bijdrage leveren aan de emansipatie van de onderdrukte groepen, waar ook ter wereld.
4. Sosjologen moeten zich daarom in hun probleemstellingen en begrippendefinities niet laten leiden door de beleidsoriëntatie van belangenorganisaties die slechts de bestaande maatschappelijke strukturen willen verbeteren zonder het onderdrukkende geweld van deze strukturen aan te tasten.
5. De sosjologie dient alle vormen van beleid van maatschappelijke instellingen te analyseren naar hun betekenis voor de emansipatie van mens en samenleving, in het bijzonder van de onderdrukte groepen in de bestaande samenleving, waarbij voortdurend onderzoek naar en diskussie over de kriteria van deze emansipatie gaande moeten worden gehouden.
6. De sosjoloog mag zijn kennis en inzicht niet 'verkopen' aan de meest biedende: de systeemversterkende belangenorganisaties in de sferen van overheid, leger en bedrijfsleven.
7. Sosjologiese kennis moet in dienst gesteld worden van een bewustwordingsproces dat de grondslag vormt voor een werkelijke demokratiseringsbeweging in deze samenleving. Sosjologiese kennis kan aangewend worden voor het ontwerpen van alternatieve maatschappelijke strukturen en instituties; voor het ontwerpen van een strategie voor en het steunen van sosjale bewegingen die aan het bestaan van deze klassenmaatschappij een einde kunnen maken; voor het adekwaat reageren op repressieve maatregelen van de konservatieve belangenorganisaties.
8. Sosjologen dienen voortdurend te streven naar een juist evenwicht tussen participatie in en steun aan aksies in de sosjale beweging aan de ene kant, en een kritiese distantie ten opzichte van deze sosjale beweging aan de andere kant.
9. Sosjologiestudenten streven ernaar zich door middel van zowel studie als aksie zo goed mogelijk in te werken in een beroepspraxis die in dienst van emansipatoriese belangen.
10. In de studie wordt getracht de diverse sosjologiese theorieën te analyseren op hun emansipatoriese belangen; er wordt getracht kennis en inzicht te ontwikkelen die tot steun kunnen zijn van de opheffing van onze klassenmaatschappij, er wordt getracht deze kennis toe te passen op dit doel nastrevende bewegingen en aksies.
11. Op dit moment vereist dit een analyse van de politieke betekenis van de nu overheersende vormen van sosjologiebeoefening (literatuur, onderzoekspraktijk, onderwijsinhouden); een zoeken naar en bestudering van alternatieve, emansipatie dienende sosjologiese theorieen (b.v. het marxisme); een duidelijke aktief negerende opstelling ten opzichte van de bestaande opleiding (tentamens weigeren, alternatieve kolleges en werkgroepen organiseren).
12. Tijdens een dergelijke voorbereiding op een alternatieve sosjologieopleiding wordt gestreefd naar een demokratiese onderwijsstruktuur die voor de realisering hiervan noodzakelijk is: afschaffing van de authoritaire verhouding tussen studenten docent; afschaffing van het seleksiesysteem dat de kennisontwikkeling schaadt en slechts de bestaande konservatieve beroepspraxis ten goede kan komen.
13. Voor de inhoud van een alternatief sosjologieonderwijs moet gestreefd worden naar: afschaffing van de aspektsgewijze benadering van de sosjale werkelijkheid door opdeling van de studie in 'vakken'. afschaffing van de scheiding tussen probleemstelling (theorie) en probleembenadering (methodiek); afschaffing van de institutionele scheiding tussen sosjologiese kennis en sosjale aksie.

PSYCHOLOGIE

METHODOLOGIE EN STATISTIEK VOOR PROPEDEUSE PSYCHOLOGIE.

1. Werkgroepen: De werkgroepen van de derde periode van de M.S.-opleiding beginnen in de week van 16 maart. Plaats en tijd zijn voor de verschillende groepen hetzelfde als van de vorige periode

2. Inleidende bespreking: Vrijdag 6 maart wordt voor alle groepen een inleidende bespreking gehouden in de grote collegezaal, Achter de Dom 22, om 14.00 uur. Alle deelnemers van de werkgroepen wordt aangeraden hierbij aanwezig te zijn.

3. Inleidend college: In de week voordat de werkgroepen starten, dus 9, 10 en 11 maart, worden inleidende colleges gehouden over correlatie en regressie. De deelnemers van de werkgroepen kunnen hiervoor terecht in dezelfde zalen en op dezelfde tijd als de werkgroepen worden gehouden. Dit college is facultatief.

SPREEKUUR DR. KOHNSTAMM VOOR DE STUDIEBEURS-ADVIEZEN zie onder subfac. Opvoedkunde.

OPVOEDKUNDE

BESLUITENLIJST INSTITUUTSRAADSVERGADERING D.D. 22 JANUARI 1970

1. De door de statutencommissie voorgestelde procedure tot verkiezing van de voorzitter van de IR wordt aangenomen.

2. Met het werkschema van de statutencommissie gaat men akkoord.

3. Besluiten van de IR-vergaderingen zullen in 'U' gepubliceerd worden.

4. Het voorstel betreffende het aanvragen van bijvakken op het doctoraalexamen wordt goedgekeurd Zie 'U' d.d. 6 februari 1970)

5. De candidaatscommissie zal een voorstel doen inzake het practicum experimenteel onderzoek binnen het kader van het voor-candidaatsprogramma in overleg met de afstudeerrichtingen.

6. Studenten die in aanmerking willen komen voor een student-assistentschap kunnen hiervoor intekenen op een lijst bij de administratie.

7. De door de hoogleraren Langeveld, Vliegenthart en Rijsdorp opgestelde nota betreffende de studierichting lichamelijke opvoeding zal aan de Senaat worden verzonden, met een begeleidend schrijven dat zulks geschiedt na overleg in de oude subfaculteit en in de huidige IR.

8. De IR-stukken zullen telkens een week voor de vergadering ter inzage liggen bij elk der dépendances van het Instituut.

9. De volgende vergadering van de IR zal gehouden worden op 26 februari a.s.

2E JAARS TENTAMEN HISTORISCHE PEDAGOGIEK

Het tentamen historische pedagogiek, dat op 13 februari j.l. geen doorgang kon vinden wegens ziekte van dr. Noordam, zal gehouden worden op woensdag 18 maart in de collegezaal van het P.I. Aanvang: 10.00 uur.

SPREEKUUR DR. KOHNSTAMM

Dr G A. Kohnstamm is op dinsdag 10 en 17 maart verhinderd op de gewone tijd (16.00-17.30 uur) spreekuur te houden. Op die data zal het spreekuur gehouden worden van 13.30-15.00 uur.

Op 24 maart zal dr. Kohnstamm i het geheel geen spreekuur kunnen houden.

Overigens kan hij in de genoemde weken wel op de woensdagen van 16.30-17.30 uur op het bureau van de Subfakulteit Psychologie (Varkenmarkt 2) het spreekuur voor de studiebeurs-adviezen houden (alléén voor psychologie-studenten!)

TAALCOMPENSATIEPROGRAMMA

Psychologie- en pedagogiekstudenten die geinteresseerd zijn in het taalcompensatieprogramma o.l.v. dr. Kohnstamm kunnen iedere woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur contact opnemen met Ela Haspels om een afspraak te maken over het bijwonen van de taallesjes. Adres: Trans 14, koepel kamer 10; of telefonisch: 25351 toestel 223.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

AARDRIJKSKUNDE

VERGOEDING VELDWERKEN 1969

De studenten die nog niet de extra tegemoetkoming van *f* 1,50 per persoon per dag van de excursies en veldwerken Luxemburg I, II en III, Eifel-Rijn, Jura, Vogezen, Alpen, Oostenrijkse Alpen van 1969 hebben afgehaald, kunnen dit alsnog doen op dinsdag 3 maart en donderdag 5 maart a.s. van 12.00 tot 13.00 uur in kamer 16.08.04, Transitorium II, Geografisch Instituut.

NAGEKOMEN

COLLOQUIUM THEATERWETENSCHAP

Op donderdag 5 maart om 16.15 uur zal in het Instituut voor Theaterwetenschap (Drift 21) de regisseur Fons Eickholt met enkele van zijn medewerkers een inleiding + discussie houden over de opzet van hun Documentair Actueel Theater en van hun geruchtmakende de Sade-collage, en over de reacties daarop (geluidsbanden).

COMMISSIE VOOR UNIVERSITEIT EN ONTWIKKELINGSPROBLEMATIEK

Biltstraat 172, geopend ma. 19.30—21.00 uur, tel. 715544 t.281.

Minister Udink beantwoordde donderdag vragen van o.a. v. d. Stoel, Bos, Franssen, v. d. Spek, Zijlstra. Op de vraag: is het Nederlands ontwikkelingsgebied normloos? zei Udink, dat er wel degelijk normen gehanteerd werden. Zo legde hij de nadruk op de brugfunctie van het Ned. beleid. De kloof, bestaand tussen Europese landen en ontw. landen, dikwijls een kwestie van achterdocht, moet overbrugd worden. Deze brugfunctie, waarin uiteraard ook andere landen in betrokken moeten zijn behalve Nederland, is niet gelegen in compromissen, maar in het aangeven van een gemeenschappelijke weg om de geplande doelstellingen te realiseren. Op de weg naar het doel zal fasering onvermijdelijk zijn, maar van afzwakking van deze doelstellingen mag geen sprake zijn. In dit verband duidde de heer Udink op de onmogelijkheid vruchtbare contacten met Oost-Europa te onderhouden. Joegoslavië tracht de Sovjet-Unie te brengen tot een positieve ontwikkelingspolitiek en zij poogt ook andere Oosteuropese landen hierin te betrekken. Op dit punt werkt Nederland ten nauwste samen met Joegoslavië. Udink had een intensief gesprek met Perrero (president van de UNCTAD); deze heeft een *brug-groep* (waaronder Ned.) bijeengekregen ten einde de impasse binnen de UNCTAD-groep te doorbreken. „Als het in UNCTAD niet lukt, dan gaan we verder in de voorbereidingsvergadering van de Algemene Vergadering van de V.N. en desnoods in de Algemene Vergadering zelf," aldus Udink.

Ten aanzien van Cuba merkte hij op, dat dit geen concentratieland is en dus ook niet in aanmerking komt voor een breed hulpprogramma. Ned. gaat de Cubaanse export steunen door het scheppen van faciliteiten op de Europese markt.

Verder zal Cuba in aanmerking komen voor export-krediet-garanties.

Enerzijds vond Udink, dat economische groei voor ontw.landen slechts belangrijk is voor zover deze groei de sociale structuur van die landen kan veranderen; anderzijds meende hij, dat deze verandering niet door revoluties tot stand mag komen, maar door *ontwikkeling*. „Een revolutie mag niet aangemoedigd worden zonder de toestemming van de regering van het betreffende land; het is niet onze taak te interveniëren in binnenlandse toestanden". De heer Van de Spek vond het wel boud, dat Udink de noodzaak van revolutie zonder meer de kop indrukte.

Volgens Udink is er een gat in de ontwikkelingssamenwerking door de absentie van de V.S. „Dit gat kan misschien opgevuld worden door toenemende particuliere investeringen", zo zei hij.

De EEG heeft nog geen algemeen ontw.beleid. Udink was er niet zeker van, dat andere lidstaten behalve Ned. zo'n beleid willen binnenvoeren in de EEG-statuten. Op de vraag, of een EEG-fonds voor Latijns-Amerika mogelijk zou zijn, zei hij, dat er binnen de EEG geen behoefte bestaat om in deze hulpgevend op te treden (sic). Wat betreft de herstructurering van de wereld-economie: tot nu toe werd de stroom van produkten van de ontw.landen naar de rijke landen te negatief bekeken. Anderzijds vond Udink de opmerking: de textielindustrie moet maar naar de ontw.landen overgeheveld worden destructief. Wij moeten onze eigen economie herstructureren om plaats te maken voor die produkten. Er moet een afbraak van tarieven plaatsvinden, oreerde de heer Udink. Er zal een studie geëntameerd worden door UNCTAD-commissie over de modernisering van de westerse industrie ten einde ruimte te scheppen voor produkten uit de Derde Wereld. Het lijkt ons zinvoller om de onwil van de EEG-partners te doorbreken, omdat een studie over herstructurering pas zin heeft als men *bereid* is de economie van de westerse landen zo te adopteren, dat reële afzetmogelijkheid aanwezig is voor ontwikkelingslanden.

Udink vervolgde: zowel hij als Tinbergen waren ervan overtuigd, dat de opvatting *kapitaalsintensieve* industrie voor het Westen en *arbeidsintensieve* industrie voor de ontw.landen veel te globaal is. Uit de Kamer kwam de opmerking, dat de zaak van het Bauxiet in Suriname terdege bestudeerd moet worden, aangezien de produktie van aluminium veel werkgelegenheid zou scheppen in dat land. Udink antwoordde hierop, dat de bauxietindustrie allerminst arbeidsintensief is. Het punt herstructurering ontwikkelingsbeleid is tot nu toe niet op de E.E.G.-agenda geweest. Voor Suriname-Nederlandse Antillen wordt thans 22,8% uitgetrokken op de ontwikkelingshulpbegroting. De regering acht de hulp in haar huidige proporties gerechtvaardigd.

STUDENTENWERKGROEP LETTEREN

Van maandag 2 tot en met vrijdag 6 maart wordt op alle instituten in de literaire faculteit een handtekeningenactie gehouden tegen Veringa's voorontwerp van wet, onder de leus: Veringa negeren, zelf experimenteren.

INSTITUUT VOOR GESCHIEDENIS

Het spreekuur voor studie-inlichtingen van de heer J. T. Minderaa zal zijn, vrijdags van 12.00 - 14.00 uur.

SCHEIKUNDE II M.O. BIOLOGIE

Het schriftelijk tentamen scheikunde II (oude stijl) van de m.o. biologie-opleiding van zaterdag 7 maart, zal niet om 14.00 uur maar om 11.00 uur afgelegd kunnen worden, in collegezaal Jan van Galenstraat 40.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie (PVD).

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); drs. A. van der Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 030 - 2 94 41, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad en via de leden van de redactieraad te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten: *aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht;*

medewerkers: *aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht;*

anderen: *aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.*

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 425267 van de rijksuniversiteit te Utrecht.

VOORLOPIG WORDEN GEEN ADVERTENTIES OPGENOMEN.

Schema van de organen, genoemd in het voorontwerp van wet Universitaire bestuurshervorming 1970.

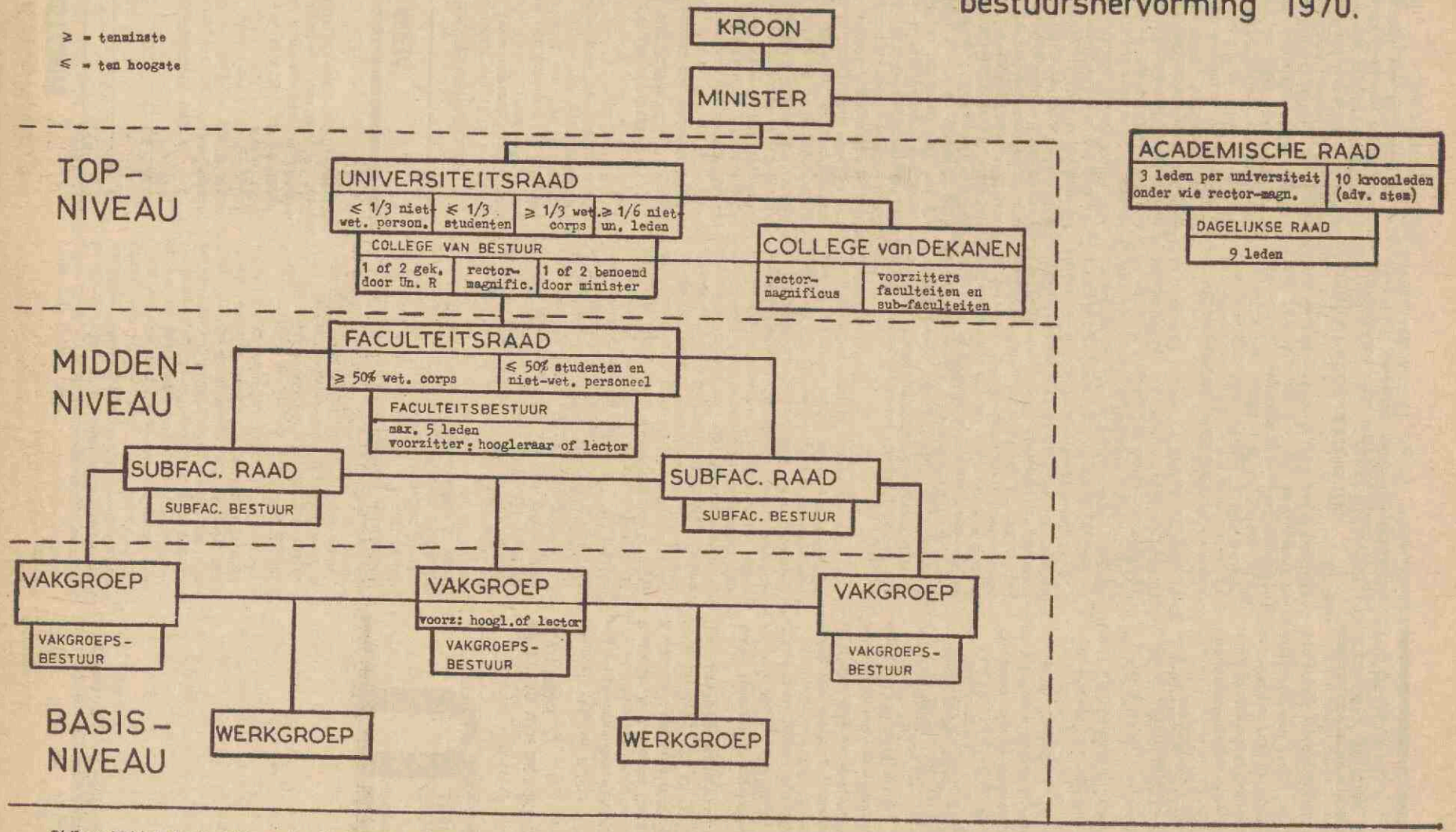

Bijlage bij het persbericht van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen met een samenvatting van het voorontwerp van wet Universitaire bestuurshervorming 1970.

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 25
6 maart 1970

Openbare algemene vergadering van het stafconvent

Op maandag 16 maart om 20.00 uur zal een openbare algemene vergadering van het stafconvent worden gehouden in de Dependance van het Academiegebouw, Achter den Dom 22, K. 24.

Agenda: discussie over het voorontwerp-wet Veringa. Sprekers: mr. J. W. MASMAN (P.v.d.A.) en dr. H. A. SCHüRING (C.H.U.), leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Teneinde de meningsvorming over het voorontwerp-wet Veringa te bevorderen, heeft het bestuur van het Stafconvent besloten bovengenoemde vergadering te beleggen. Hiermee wordt gevolg gegeven aan een voorstel dat uit de jaarvergadering naar voren is gekomen. De heren Masman en Schüring, die zich beiden intensief met het wetsontwerp hebben beziggehouden en een belangrijke rol bij de behandeling ervan in de Tweede Kamer zullen spelen, hebben zich bereid verklaard na een korte inleiding met hun gehoor in discussie te treden.

HET STANDPUNT VAN DE CONVENTSRAAD

Aangezien de minister op korte termijn over commentaar op het voorontwerp wenste te beschikken, voelde de conventsraad zich gedwongen een week na de verschijning van de tekst in vergadering bijeen te komen en zijn standpunt ten aanzien van het voorontwerp te bepalen. In deze vergadering van 24 februari jl. werd met grote meerderheid van stemmen besloten bij de minister te pleiten voor wijziging van een aantal artikelen, die niet voldoende rekening houden met het beginsel van de eenheid van het wetenschappelijk korps of anderszins verwerping verdienen. Hierbij werd gebruik gemaakt van de resultaten van vooroverleg in de gemengde commissie van hoogleraren en conventsleden die richtlijnen opstelt voor de integratie van het wetenschappelijk korps (de commissie „Eenwording").
In de eerste plaats werd door de conventsraad het voorstel aangenomen om te streven naar wijziging van artikel 18.4: „Het bestuur (van de vakgroep) kiest voor tenminste één jaar zijn voorzitter uit de hoogleraren en lectoren van de vakgroep." Dit artikel zou als volgt dienen te luiden: „Het bestuur (van de vakgroep) kiest voor tenminste één jaar zijn voorzitter uit de leden van het wetenschappelijk korps van de vakgroep." Ook werd voorgesteld de formulering dat het bestuur van de vakgroep „bepaalt in overeenstemming met welke hoogleraar of lector elk van de overige leden van het wetenschappelijke personeel in vaste dienst zijn onderwijs en onderzoek inricht" te laten vervallen (18.5).
Voorts werd besloten te bepleiten dat de beroepsmogelijkheid van het bestuur van de vakgroep aan de voorzitter van de vakgroep wordt verleend, waardoor de strekking van artikel 18.7 wordt omgekeerd. Vervolgens werd met grote meerderheid aanbevolen de wetenschappelijke medewerkers in tijdelijke dienst tot het wetenschappelijk korps te rekenen. Indien dit voorstel zou worden overgenomen, zou men daar waar in het voorontwerp wordt gesproken over wetenschappelijke medewerkers in tijdelijke dienst „wetenschappelijke assistenten" moeten lezen. De benoemingscommissies zouden dienen te worden samengesteld uit leden van het wetenschappelijk korps, terwijl ook studenten deel moeten kunnen uitmaken van deze commissies, aldus de conventsraad.

DISCUSSIEPUNTEN

Behalve de bovengenoemde punten zullen op 16 maart ook andere kwesties aan de orde gesteld kunnen worden. Hierbij kan met name worden gedacht aan de verhouding tussen universiteitsraad en college van bestuur; of aan de „beroepsdekaan". Nader commentaar van de stafconvent kan na publikatie van het *ontwerp*-wet aan de leden van de vaste commissie voor onderwijs en wetenschappen van de Tweede Kamer worden doorgegeven.
Het conventsbestuur nodigt alle wetenschappelijke medewerkers en lectoren uit de algemene vergadering van 16 maart bij te wonen. Overige belangstellenden zijn eveneens van harte welkom.

D. W. Fokkema, voorzitter stafconvent

Landelijk college van studiecommissies en studieverenigingen

(Uittreksel Persbericht)

Betreft: Het „voorontwerp van een wet universitaire bestuurshervorming '70"

Het L.C. onderschrijft in grote lijnen de voorstellen van Veringa en Lardinois en ziet deze als een aanzienlijke winst in vergelijking met de traditionele bestuurssituatie. Met name het feit dat het voorontwerp betrekking heeft op een experimentele fase, die zes jaar lang zal duren, wekt het vertrouwen van het L.C. Een viertal concrete punten, die het L.C graag gerealiseerd wenst te zien zijn:

Een vergroting van de medezeggenschap van studenten, het niet-wetenschappelijk personeel en het wetenschappelijk personeel in tijdelijke dienst op het niveau var vakgroep en (sub)faculteit. Dit in navolging van de voorgestelde situatie op het niveau van de Universiteitsraad (potentiële paritaire vertegenwoordiging van de drie geledingen).

Met name op universitair niveau verdient ook het afleggen van verantwoording door het College van bestuur naar beneden toe uitbreiding overeenkomstig de situatie op het niveau van de (sub)faculteit (de verkiezing en afzetbaarheid van het bestuur door de raad).

Behalve een regeling van de zeggenschap van de Academische Raad behoort o.i. deze raad voornamelijk de vertegenwoordiging te zijn van de faculteitsgewijze landelijk gebundelde universitaire eenheden. Dit wordt gestimuleerd door een gedeeltelijke verandering van de nu op de universiteiten en hogescholen gerichte ministeriële geldstromen naar de toekomstig in te stellen Landelijke (sub)faculteiten.

De herstructurering van het bestuur dient o.i. afgestemd te worden op de universitaire onderwijs-hervorming en soortgelijke initiatieven bij het Hoger Beroeps-Onderwijs. T.a.v. dit laatste punt valt bijv. te denken aan het instellen van een raad voor het gehele tertiaire onderwijs (Tertiaire Onderwijs Raad).

Toelichting

1. De uitgangspunten van het voorontwerp

De uitgangspunten van het voorontwerp, nl. enerzijds het streven naar *interne democratisering* en anderzijds de gerichtheid op de *doelmatigheid*, worden door het L.C. onderschreven. Met name t.a.v. de *interne democratisering* bestaan er nog reële wensen, zoals een verdergaand recht van medebeslissing, vooral voor de studenten en het niet-wetenschappelijk personeel.

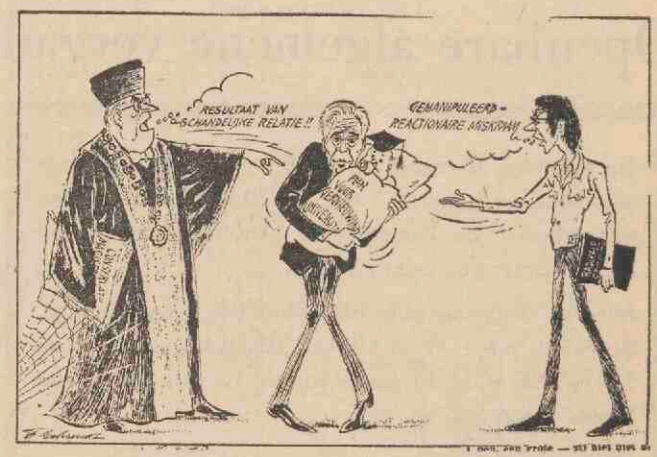

(Nieuw Utrechts Dagblad)

Op de lagere bestuursniveaus valt het *ontbreken op van de direct-democratische modellen en zelfs van een paritaire vertegenwoordiging van de drie geledingen.*

Het lijkt ons een reeel gevaar, dat vele studenten zich in hun directe werksituatie buiten spel zullen voelen staan. Dit kan tot de consequentie leiden, dat de studenten-activisten gaan weigeren energie te steken in de niet-paritair samengestelde raden. Het komt ons voor, dat men in di. geval zal blijven volharden in buiten- of anti-parlementarie acties of zal vervallen tot non-participatie en en apathie.

Concrete wensen bestaan voor de studenten nog t.a.v. participatie in:

— het bestuur van de vakgroepen;
— het bestuur van de (sub)factulteitsraad en de examen-, onderwijs- en onderzoekcommissies van de faculteiten;
— het college van bestuur van de universiteit.

T.a.v. de *openbaarheid* bestaan nog wensen m.b.t. de colleges van bestuur en de beleidsvoorbereidende organen.

2. Het experimenteel karakter van de bestuursstructuur

Behalve de *beperkte tijdstermijn*, welke voor het voorontwerp zal gelden, is ook — bij instemming van de minister — *de mogelijkheid voor een universiteit van het door de minister voorgestelde bestuursmodel af te wijken, een zaak die het L.C. kan onderschrijven.*

Verder is in vergelijking met de Nota Veringa en Lardinois de *flexibelheid van de getalsterkten* bij de samenstelling van de raden een belangrijke verbetering.

3. De positie van de drie geledingen

De *versterking van de positie van de wetenschappelijke staf* t.o.v. de hoogleraren en lectoren wordt door het L.C. toegejuicht.

Het L.C. betreurt echter dat het *wetenschappelijk personeel in tijdelijke dienst, het niet-wetenschappelijk personeel en de studenten* — m.n. op het niveau van de vakgroep en de (sub)faculteit, in vergelijking met de zo genoemde „professionele wetenschapsbeoefenaren", over het algemeen een ondergeschikte positie in de raden zullen krijgen. Men had beter op alle bestuursniveaus het criterium kunnen accepteren, dat geen der drie geledingen de meerderheid in een bestuur of raad krijgt.

4. De positie van de bestuursorganen der universiteiten en hogescholen

Het lijkt ons te ver gaan, dat de universiteitsraad de mogelijkheid krijgt het faculteitsreglement al of niet goed te keuren.
Het punt, dat de universiteitsraad voor tenminste eenzesde deel uit *maatschappij-vertegenwoordigers* dient te bestaan, is voor ons onbegrijpelijk. Het afleggen van verantwoordelijkheid aan de staat (maatschappij) kan o.i. het beste landelijk gerealiseerd worden via een vernieuwde Academische Raad of een Tertiaire Onderwijs Raad. Ook het idee het college van bestuur van *de universiteitsraad niet in meerderheid door de raad te laten verkiezen en te* blijven vasthouden aan één of twee door de kroon benoemde leden, lijkt ons minder acceptabel.

5. De medezeggenschap op landelijk niveau

De *versterking van de Academische Raad juichen* wij toe en zien wij als een eerste stap in de richting van het toekennen van beslissingsbevoegdheden aan een gedemocratiseerd landelijk lichaam, dat als tegenspeler van het ministerie en de landsregering zal kunnen optreden.

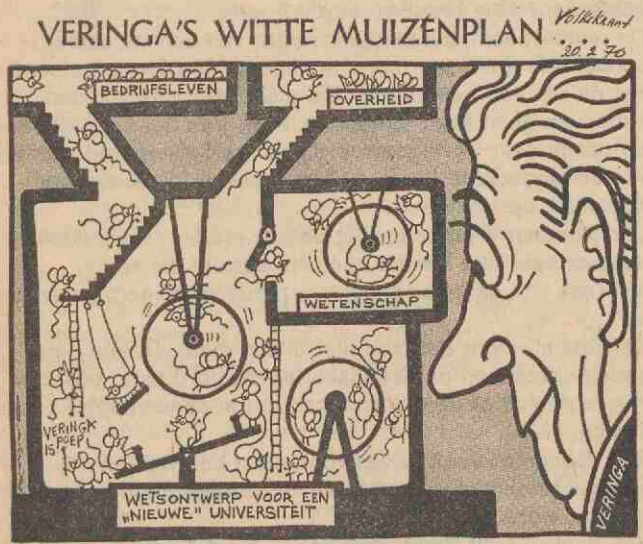

„. . . Ze mogen binnen hun structuur nog héél wat . . .!"

(De Volkskrant)

(Maandblad 'Student')

Wel zijn wij van mening, dat het zeer dringend nodig is te komen tot een *faculteitsgewijze, landelijke belangenbundeling*. Met name een *gedeeltelijke verandering van de ministeriële geldstroom* in de richting van de landelijk-gebundelde, gelijkgerichte (sub)faculteiten kan de bestuursdoelmatigheid verhogen.

Een faculteitsgewijze geldverdeling via een Academische Raad „nieuwe stijl" zal kunnen leiden tot een grotere geografische decentralisatie van de instellingen van wetenschappelijk onderwijs.

Tenslotte blijven wij van mening dat — gezien de o.i. *wenselijke coöperatie en integratie van het wetenschappelijk onderwijs en het hoger beroepsonderwijs* — het van belang is *de bestuurshervorming vooral op landelijk niveau uit te breiden met het H.B.O.* Op deze wijze kan een *Tertiaire Onderwijs Raad (T.O.R.)* ontstaan, die de *broodnodige (wetenschappelijke) beleidsvoorbereiding* op het gebied van het Tertiair Onderwijs, onderzoek en beheer op zich kan nemen.

Landelijk College van studiecommissies en studieverenigingen, postbus 350, Utrecht. Tel. 030 - 26504.

VOOR U UIT VERGADERINGEN

RAAD VAN OVERLEG OVER VOORONTWERP WET VERINGA JA — NOU JA — JA MAAR

1. De vertegenwoordiging van het niet-wetenschappelijk personeel is in het algemeen content met dit voorontwerp. Het personeel krijgt nu inspraak maar er zijn bezwaren. De wetenschappelijke staf krijgt bijv. een veel grotere invloed dan het niet-wetenschappelijk personeel. Is het niet beter uit te gaan van twee „geledingen", namelijk één van personeel, d.w.z. van allen die in dienst staan van de universiteit, en één van de studenen. De haalbaarheid om alle geledingen af te schaffen (wat wenselijk zou zijn), ziet men (nog) niet, maar om er twee in plaats van drie te maken moet toch mogelijk zijn.
Mocht de minister aan de drie geledingen vasthouden, dan blijft het bezwaar dat de andere geledingen veel grotere invloed hebben dan het niet-wetenschappelijk personeel.
De rector (die de vergadering voorzit) vindt de gedachte van een éénheid van personeel niet zo aantrekkelijk, gezien de doelstellingen van de universiteit. Gaat het niet-wetenschappelijk personeel niet teveel uit van de rechtspositie?
Dhr Swaan blijft dan toch bij zijn standpunt dat het niet-wetenschappelijk personeel óf uitgesloten kan worden (art. 18!) óf sterk beneden peil vertegenwoordigd is. (Zie verslag senatus contractus betreffende art. 18). Dr. Fokkema: is dat niet te somber? Een faculteitsraad kan toch moeilijk staande houden géén vertegenwoordiger uit het niet-wetenschappelijk personeel te kiezen.
Dhr Swaan wijst op een lacune in de wet, namelijk op het ontbreken van verantwoordingsplicht van gekozenen tegenover kiezers. Die regeling komt nog wel, meent de rector. Dhr Swaan mist ook de regeling inzake de *bescherming* van de gekozenen tijdens hun zittingsperiode (carrière, enz.). Mede daardoor kan men het aantrekkelijk maken zich kandidaat te stellen. Het gevaar is anders groot dat we 2e en 3e rangs figuren krijgen. Dat geldt voor *alle* gekozenen uit alle geledingen.
De Raad van Overleg blijkt over de geledingskwestie verdeeld. De opvattingen van het niet-wetenschappelijk personeel worden aan curatoren doorgegeven.
Prof. Van Unnik onderstreept nogmaals de wens een beschermingsregeling te ontwerpen en die in de wet op te nemen.

Kiesreglement
De Raad ziet geen heil in de 25%-regeling en in de mogelijkheid van een tweede verkiezing. De Raad staat unaniem achter de regeling zoals die destijds in de eigen bestuursnota (Van Unnik) is opgenomen, en waar als uitgangspunt 50% is aangehouden.

Vaste en tijdelijke dienst
De Raad staat achter de opvatting van de senatus contractus (zie betreffend verslag onder 1), zij het niet geheel eenstemmig.

Beheer en bestuur
Ook hier schaart de Raad zich achter de mening van de senatus contractus (zie verslag onder 2).

Dekaan
Dr. Fokkema meent dat de voorzitter van de faculteit actief wetenschappelijk bezig moet blijven. De administratie dient aan de directeuren van de faculteit te worden overgelaten. Men kan inderdaad denken aan iemand die tot hoogleraar wordt benoemd met het oog op dit voorzitterschap.
Dr. Verweij wijst er op dat wij mensen van ca. 45 jaar bereid moeten vinden hun wetenschappelijke carrière op te geven en een bestuurlijke carrière te beginnen.
De Raad van Overleg meent, dat de dekaan niet altijd de full-timer behoeft te zijn. Art. 10, derde lid, zou ook op een ander lid van het faculteitsbestuur kunnen slaan. Men moet oppassen, dat deze dekanen niet al te grote machtsfiguren worden.

Personeel
Prof. Winkler wijst er op, dat deze herstructurering enorm veel tijd en mankracht gaat vragen. De minister zal er rekening mee moeten houden het postenbestand van de universiteit met 20 % te vergroten. Er moet veel meer vergaderd worden, de communicatie kost aanzienlijk veel tijd en aandacht. De Raad is het daar geheel mee eens.
Dr. Fokkema stelt voor curatoren te vragen een aanvullende begroting voor 1971 in te dienen om dit „extra" op te vangen. Dat is concreet. De Raad is het daar helemaal mee eens.

Kip en ei
Het wordt nog een heel punt hoe de eerste verkiezing van de universiteitsraad moet worden geregeld. Komt er een maatregel van bestuur? Wordt het aan de universiteit zelf overgelaten?

Omvang van de universiteitsraad
Is men gelukkig met de toevoeging van de niet-universitaire leden? Dhr Swaan is er niet gelukkig mee. Hij ziet het nut er niet van in, misschien wel op landelijk niveau (een soort SER bijv.). Hebben deze vertegenwoordigers een achterban? Hoe bereiken ze die?
De rector meent, dat bijv. een rector van een middelbare school een grote inbreng kan hebben. Dhr Swaan meent dat dit via een advies kan. De niet-universitaire leden behoeven geen stem te hebben. Prof. Van der Blij wijst er op dat je deze vertegenwoordigers ook als representanten van de afgestudeerden kunt beschouwen (denk aan post-doctorale opleidingen!).
Dhr Hubenet wijst er op dat de universiteit een duidelijke maatschappelijke functie heeft en dat om die reden inspraak van de maatschappijvertegenwoordigers gewenst is.
De Rector meent dat men niet alleen moet denken aan onderwijsmensen of bedrijfsvertegenwoordigers, ook bijv. een journalist of een kunstenaar zou in aanmerking kunnen komen.
Prof. Boogman voelt er wel voor, maar dan via een mutatiesysteem. De herbenoemingsmogelijkheden moeten beperkt worden.
Een deel van de Raad voelt er, onder de condities van prof. Boogman, toch wel voor deze vertegenwoordigers in de universiteitsraad op te nemen.

DE SENATUS CONTRACTUS OVER VOORONTWERP VERINGA

Niet ontevreden, niet voldaan

1. De Senaatscommissie Eenwording wetenschappelijk corps o.l.v. prof. dr. ir. J. Smittenberg stelt voor overal waar 'wetenschappelijk personeel in vaste dienst' staat de woorden vaste dienst te schrappen en waar staat:'wetenschappelijk personeel in tijdelijke dienst' te lezen: wetenschappelijke assistenten. De discriminatie tussen wetenschappelijk personeel in vaste en dat in tijdelijke dienst wordt hierdoor opgeheven.

Vakgroep

2. De senatus contractus maakt er bezwaar tegen dat op het vakgroepniveau toch weer een scheiding is aangebracht tussen beheerszaken enerzijds en onderwijs- en onderzoekzaken anderzijds. De bedoeling van de minister, blijkens uitlatingen in ander verband in dit voorontwerp, is toch een eenheid van beheer en bestuur. Volgens dit voorontwerp zou het beheer, bijv. van een instituut onder de verantwoordelijkheid van het college van bestuur en niet onder dat van de faculteitsraad vallen, wat zeker gewenst zou zijn.

3. De medische faculteit oppert ernstige bezwaren tegen de hele opzet. Het is ondenkbaar dat een medische faculteit in vakgroepen uiteen zou vallen. De faculteit is een éénheid die moeilijk opgesplitst kan worden. De senatus contractus meent dat de medische faculteit alle vrijheid heeft vakgroepen in te stellen of niet. De zorgen van de medische faculteit worden gedeeld, maar de senatus contractus vindt het een zó belangrijke zaak dat die niet afgedaan kan worden in een eerste oriënterend gesprek over het voorontwerp.

4. De vakgroep zou, analoog aan andere niveaus, een vakraad en een vakbestuur moeten hebben. Wat nu onder bestuur wordt verstaan is zo ongeveer de hele werkgroep. Verder is men algemeen van mening dat de minister aan de faculteiten wat betreft indeling en bestuur van de vakgroepen grote vrijheid moet geven. Dat geldt ook voor de subfaculteiten.
Vanaf het derde lid zou art. 18 óf grondig moeten worden herzien, waardoor een betere regeling ontstaat of zó moeten worden geredigeerd dat er een grotere vrijheid aan de faculteiten wordt gegeven.
De senatus contractus neemt de suggestie van de commissie eenwording wetenschappelijk corps over om voor te stellen dat voor voorzitter van een vakgroep alle leden van het wetenschappelijk corps van een vakgroep in principe in aanmerking moeten kunnen komen.

Faculteit

5. Ook t.a.v. de faculteitsraad moet er minder streng geregeld worden, vindt de senatus contractus. O.a. de zittingsduur moet naar eigen behoefte bepaald kunnen worden (art. 10).

6. Wat de benoemingscommissie betreft (13[2]) volgt de senatus contractus het voorstel van de commissie Eenwording dit lid zó te formuleren, dat ook andere leden van het wetenschappelijk corps en studenten in benoemingscommissies zitting kunnen krijgen.

7. In de onderwijscommissie (13[1]) moeten de studenten de helft van het aantal zetels kunnen bezetten.

Verkiezingen

De 25%-regeling vindt geen genade in de ogen van de senatus contractus. Men vreest dat, wanneer bij de eerste verkiezingen 25% niet wordt gehaald en er een tweede verkiezing moet worden gehouden, de opkomst voor die laatste verkiezing nog geringer zal zijn.
De vergadering voelt meer voor 50 % of 60 % en voor een 'premie-systeem', namelijk een evenredige vermindering van het aantal zetels indien een geleding dit percentage niet haalt. Dit punt zal via de Academische Raad onder de aandacht van de minister worden gebracht

Universiteitsraad

De medische faculteit is beducht voor een al te grote macht van de Universiteitsraad. De faculteitsraad is te sterk afhankelijk van een college waarin onvoldoende deskundigheid dreigt, gezien de aard van de samenstelling. Het is beter de beslissingsbevoegdheid aan het college van bestuur te geven.
De universiteitsraad kan beslissingen nemen tegen deskundige adviezen in. De senatus contractus meent echter dat men er van uit moet gaan met verstandige mensen te doen te hebben. Een universiteitsraad als *adviserend* college is een onaantrekkelijke gedachte en past niet in de gehele opzet. Bovendien hangt de betrouwbaarheid van de universiteitsraad sterk af van de manier waarop er gekozen wordt.
In het algemeen is de senatus contractus bezorgd over het feit dat deze nieuwe structuur veel personeel, tijd en geld gaat kosten. In dit verband moet gedacht worden aan tijdrovende verkiezingsprocedures, interne communicatie, meer vergaderingen, meer commissies, enz. Zijn er wel mensen te vinden voor al die raden en besturen?

UIT HET D.B. VAN 2 MAART 1970

1. De reacties van senatus contractus en raad van overleg, plus de vraagpunten die in het D.B. van 23 februari zijn opgesteld, zullen aan curatoren worden voorgelegd. Curatoren vergaderen op 9 maart a.s. openbaar in zaal 1, academiegebouw. Aanvang 10.00 uur.

2. Het instituut voor volkenkunde en niet-westerse sociologie vraagt om zijn naam te veranderen in: *Instituut voor Culturele Antropologie.* Argumenten: a. de toevoeging niet-westerse sociologie is vervallen in verband met overbrenging van de leerstoel naar de sociologie; b. de naam culturele antropologie sluit aan bij hetgeen thans landelijk en internationaal gebruikelijk is; c. als aanduiding voor het vakgebied heeft culturele antropologie de voorkeur en d. het academisch statuut noemt ook de studierichting van de culturele antropologie. D.B. is wel akkoord, de vraag wordt nog aan de senatus contractus voorgelegd.

3. Op *17 maart 10.00 uur* wordt een persgesprek georganiseerd waarbij van de kant van de universiteit de rector-magnificus en de subfaculteit van de sociale wetenschappen aanwezig zullen zijn. De journalisten kunnen van te voren schriftelijk vragen stellen. Dit gesprek is een tweede in een reeks ontmoetingen tussen pers, D.B. en faculteiten van de universiteit.

4. Om half twaalf komt prof. Uffelie in de vergadering om een aantal problemen betreffende de pharmacie te

bespreken. Het ruimteprobleem gaat nijpen. De nu 66 eerstejaarsstudenten moeten zich al erg behelpen. Gezien het te verwachten aantal eerstejaars (90 à 100) moet er iets gedaan worden. Is er op tijd extra ruimte te scheppen voor de grote toeloop ? Is het mogelijk de gegadigden vóór b.v. 1 mei te laten berichten, dat zij in Utrecht ingeschreven wensen te worden ? Een advertentie zou b.v. hulp kunnen bieden. Een plaatsingscommissie is niet gemakkelijk haalbaar. Prof. Uffelie meent, dat b.v. Amsterdam nog studenten kan opnemen. Het D.B. meent, dat 1 juli een betere datum is, maar geeft er dan de voorkeur aan deze datum voor *alle* faculteiten aan te houden.
De formulering wordt dan, dat men zich zo spoedig mogelijk na de aankondiging, in elk geval vóór 1 juli, opgeeft voor een studierichting in Utrecht. De andere universiteiten worden van deze procedure op de hoogte gesteld. Aan de senatus contractus wordt van deze procedure mededeling gedaan.

5. De Stichting voor de wetenschap van de lichamelijke opvoeding en de sport deelt mee, dat men wil komen tot de stichting van een gymnologisch instituut dat relaties onderhoudt met de universiteit. De naam van het instituut zou dan zijn: Gymnologisch Instituut aan de Rijksuniversiteit Utrecht. Het D.B. wil eerst enige adviezen afwachten van de senatus contractus, voor de stichting een definitief antwoord krijgt.

6. De academische raad zendt een aantal conclusies en aanbevelingen van de beschouwing van de ontwikkelingsplannen voor 1969 - 1972 van de Nederlandse universiteiten.

Het stuk ligt op het perscentrum ter inzage.

7. Mevr. prof. dr. A. B. Underhill, gewoon hoogleraar in de astrofysica, gaat de universiteit verlaten. Zij wil een functie in Maryland U.S.A. aanvaarden.

U VOOR U
DISPUTABELE MENINGEN

OVER STUDENTENONLUSTEN GESPROKEN...

In U van 13 febr. nam de redaktie een artikel op onder het hoofd: 'Een christelijke stem uit Canda over de studentenonlusten'. De schrijver, J. W. Kamphuis, begint met de vraag: Hoe moet onze houding zijn t.o.v die studentenbewegingen die een revolutionaire aanpak van universiteit en samenleving voorstaan? Zijn antwoord is impliciet gegeven met zijn slotkonklusie: Een waarlijk christelijke benadering van de problematiek betekent een onderkennen en korrigeren van de fouten van het bestaande systeem.

Tegen deze opvatting van christelijke ethiek hebben we toch wel enige bezwaren.

1. Het is juist dat de pers de rol van de revolutionairen overaccentueert. Dat doet echter niets toe of af aan de waarde van hun opvattingen en is geen reden hun standpunt minder serieus te nemen.

Wordt de waarde van een bepaalde visie soms bepaald door het aantal aanhangers? Voor een zich christelijk noemende ethiek is het misschien goed te bedenken dat ook de Oud-Testamentische profeten en Christus zelf vaak alleen stonden; de „establishment' zag hen als 'extremisten' en zag allesbehalve de noodzaak van verandering in.

2. Het is niet juist te denken dat de christelijke ethiek ons series waarden zou leveren. Zij geeft richting aan ons handelen en zij doet dat door eerst (en telkens weer) te luisteren naar Gods Woord. In de hele bijbel doet zich nooit het geval voor, dat iemand, geïnspireerd door de Geest, een reeks waarden gaat ontwerpen. Neen, de Geest spreekt steeds in konkrete richtlijnen (ook wel geboden genoemd). De reaktie van de mens moet zijn: Gehoorzamen.

3. Kamphuis wekt de indruk dat aktie pas dan verantwoord is, wanneer er een blauwdruk op tafel ligt van wat het resultaat zal zijn. Een wezenlijk aspect van de christelijke ethiek is echter dat niet gevraagd wordt of de zaak wel 'haalbaar' is en of we alle konsekwenties wel kunnen overzien; wij moeten en kunnen gehoorzamen in het vertrouwen dat het in Gods naam wel zal lukken.

Dit alles mag roekeloos schijnen, zonder enig systeem of kontinuïteit, maar de christelijke ethiek kent geen kontinuïteit in de zin van een à priori handhaven van strukturen of systemen; voor haar is de kontinuïteit gegeven in de trouw van God en de betrouwbaarheid van zijn handelen.

Binnen zo'n christelijke ethiek past geen dogmatische of systeemdwang, maar wel openheid en soepelheid, die geen vraagstelling uit de weg gaat en niet bang is voor veranderingen van welke omvang of aard ook.

T. J. de Heer.
H. E. G. Reefhuis.

VIERING DIES NATALIS

De Senaat der Rijksuniversiteit te Utrecht heeft het genoegen u hierbij uit te nodigen tot het bijwonen van de bijeenkomst in de Domkerk op vrijdag 20 maart, des namiddags om 14.00 uur precies, ter gelegenheid van de gedenkdag van de stichting onzer universiteit.

De Rector zal dan een rede houden, welke betrekking heeft op zijn vakgebied.

Uitdrukkelijk zij vermeld, dat **niemand kan worden toegelaten** tot de bijeenkomst in de Domkerk op 20 maart a.s. en tot de daarop volgende receptie, **die niet in het bezit** is van een toegangskaart.

Opgaven worden daarom zo spoedig mogelijk en in ieder geval vóór 10 maart ingewacht bij het Senaatsbureau, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, en wel **per briefkaart**. Alleen dan kan men in aanmerking komen voor een toegangskaart.

UNIVERSITEIT

AGENDA

6 maart: promotie drs. C. op 't Land (Sociale Wetenschappen), Harmoniehof 25, Amsterdam, op het proefschift: Werk in uitvoering. Een analyse van drie ontwikkelingsprojecten. Senaatszaal, 13.15 uur.

Promotie: drs. J. L. Slangnen (Sociale Wetenschappen), Obbinklaan 9 te Utrecht, op het proefschrift: Onderzoek over de identificatie van een centraal adrenergisch controlemechanisme voor de voedselopname van de rat, Senaatszaal, 15.15 uur.

46e Dries Utrechtse Biologen Vereniging. (Zie onder Biologie).

Gamma-Chemie. Prof. H. van Genderen: Chemie en milieuverontreiniging, Organisch Chemisch Lab., Croesestraat 79. 11.15 uur.

Voordracht door prof. Ch. Dubost van de Parijse fac. der Geneeskunde, specialist in harttransplantatie: Les problèmes d'éthique posés par les transplantations cardiaques. Wilhelmina Gasthuis, Collegezaal Interne geneeskunde, Pav. 1, Eerste Helmersstraat 104, Amsterdam, 20.15 uur. Vrije toegang.

7 maart: Congres Kon. Ned. Mij. ter bev. der pharmacie. Transitorium I, blauwe zaal; 9.00—18.00 uur.
Bijeenkomst van Ned. Libellen Onderzoekers.

Genetisch Instituut, Opaalweg 20, Utrecht; 11.00—16.15 uur.

Miniconferentie V.C.S.B. Kelder onder Nieuwe Gracht 23; 14.30 uur.

46e Dies Utrechtse Biologen Vereniging. (Zie onder Biologie).

Utr. Universitaire cross-kampioenschappen.

7 en 8 maart: weekend voor het beoefenen van kamermuziek. (Zie onder Studenten).

9 maart: Curatorenvergadering, academiegebouw, 10.00 uur. (Dus niet op 11 maart).

Promotie drs. A. M. L. van Delft, Wisk. en Natuurw., op het proefschrift: 'Voorwaardelijk vluchtgedrag en het hypofyse bijniersysteem bij de rat. Senaatszaal: 16.00 uur.

Theologische Academie Utrecht: prof. dr. J. Vink: De bijbel als boek van mensen. Cunera, Nieuwe Gracht 32, 20.00 uur.

Instituut Frantzen, Studio des Wortes: Eénakters gespeeld door studenten van het instituut. Instituut voor Theaterwetenschappen. Drift 21, 20.00 uur.

10 maart: openbare les dr. E. J. Dorhout Mees. Aula, 16.15 uur.

Skandinavische Vereniging: De maagdenbron; Chez Bébé; 20.15 uur.

11 maart: promotie drs. R. H. Jeurissen (Wisk en Natuurw.), Koningslaan 6, Mook, op het proefschrift: The Automorphism Groups of Octave Algebras. Senaatszaal: 16.15 uur.

Persgesprek n.a.v. promotie van drs. P. H. Hefting. Perscentrum, 11.00 uur.

Vergadering van de nakandidaats studiecommissie fac. wiskunde. Mathematisch Instituut; 13.00 uur.

Afscheid Ir. W. Meulenberg, Transitorium II: 16.00 uur.

USF-grondraadsvergadering, 19.30 uur.

Kamermuziekavond, georganiseerd door USMG „Beethoven" op de zolder boven de muziek bibliotheek (Achter de Dom); 20.0 uur.

12 maart: Theologische Academie Utrecht: prof. dr. L. J. van Holk: De bijbel als boek van gelovige mensen. Cunera; 20.00 uur.

Kunsthistorisch Instituut: dr. D. Bouvy: Noordnederlandse beeldhouwkunst in de Middeleeuwen; 11.15—12.15 uur. (Zie onder Kunsthistorie).

Lezing door prof. mr. J. G. Detiger over de gehuwde werkende vrouw en de belastingen. U.V.S.V., 20.00 uur.

Debat over ideologie en strategie van de studentenoppositie. Soc. SSR, Bem. Weerd WZ 3; 20.00 uur.

13 maart: Gamma-chemie. Lezing door prof. Van der Kerk, Ong. Chem. Lab., Croesestraat 79; 11.15 uur.

Promotie drs. P. H. Hefting (Letteren), Onderlangs 9, Otterlo, op het proefschrift: G. H. Breitner in zijn Haagse tijd. Senaatszaal: 15.15 uur.

Persgesprek n.a.v. promotie drs. C. A. de Geus. Perscentrum, 16.00 uur.

14 en 15 maart: voorjaarsconferentie V.C.S.B. Utrecht. (Zie onder Studenten).

16 maart: Algemene vergadering Stafconvent, Dependance Academiegebouw, Achter de Dom 22, K 24, 20.00 uur.

Promotie ir. A. C. Wolff (Wisk. en Natuurwetensch.), Dieperinklaan 1, Utrecht, op het proefschrift: High-resolution investigation of the 30 Si (p, gamma) 31 P and 30 Si (tau, d) 31 P reactions. Senaatszaal, 16.00 uur.

Theologische Academie Utrecht: forum met mevr. ds. van Holk-Meyer, ds. P. Heinen, prof. dr. W. van Dooren en C. Appels. Cunara, Nieuwe Gracht 32, 20.00 uur.

Filmvoorstelling georganiseerd door de Medische Sectie van de Nederlandse Vereniging voor de Wetenschappelijke Film en Televisie. (Zie onder Geneeskunde).

17 maart: promotie mevr. drs. M. L. Schönbaum-Desbarats (Wisk. en Natuurwetensch.), corresp.adres: p/a Colenbranderhof 13, Amsterdam-Slotervaart, op het proefschrift: Thyrotropin: development and applications of a biological assay. Senaatszaal, 14.45 uur.

Promotie drs. C. A. de Geus (Geneesk.), Pr. Beatrixlaan 6, Waddinxveen, op het proefschrift: Huisarts en kankerpatiënt. Senaatszaal, 16.15 uur.

19 maart: Vergadering Beleidsraad voor Collectieve Voorzieningen t.b.v. Studenten. Zaal 1, Universiteitsgebouw, 9.00 uur.

Fysika '70 - prof. Tinbergen over natuurwetenschap en ontwikkelingslanden. (Zie onder Wis-, sterren- en natuurkunde).

Theologische Academie Utrecht: Geloven een werkwoord, programma door deelnemers te bepalen o.l.v. drs. H. Nouwen. Cunera, 20.00 uur.

DE POTTEKIJKERS

Veringa wil in de universiteitsraad vertegenwoordigers van de maatschappij opnemen. Eenzesde deel van het aantal zetels wordt door hen bezet. Dat zijn dus mensen die gewoon overdag niets met de universiteit te maken hebben, maar die vanuit hun positie in de maatschappij zeggenschap krijgen over het hele universitaire bedrijf. Niet kwaad bedoeld zou je het de potteklijkers kunnen noemen.
Er is, zo blijkt uit de eerste discussies niet zo bar veel verzet tegen die maatschappijvertegenwoordigers. De studenten zijn er tegen, zowel de NSR als het Landelijk College. Ze zien er geen brood in, zijn wellicht ook bang voor beinvloeding door het bedrijfsleven. De Sen. Contr. vond het best, in de Raad van Overleg waren vrijwel alleen de vertegenwoordigers van het niet-wet. personeel tegen. Argument: wat stelt het voor?
Laat er nu een Rector van een Gymnasium (toeleveringsbedrijf), een paar afgestudeerden, een journalist, wat bedrijfsmensen (afnemers) in zitten, hoe kunnen die hun democratische functie uitoefenen en rekenschap afleggen tegenover hun achterban?
Daar zit wat in. We moeten geen regenten hebben die alleen namens henzelf spreken. Andere stemmen: de universiteit is geen eiland. De maatschappij zit in de univ. en andersom. Isolement is dodelijk. Bovendien: de gemeenschap betaalt de t.. t voor 100 pct. Mag die gemeenschap dan asjeblieft. . .?
Anderen: laat ze er in zitten, maar als adviseurs, geen stemrecht. Ze kunnen toch niet overzien waarover ze beslissen moeten.
Het ziet er niet naar uit, dat men het eens wordt. Wat denk u er eigenlijk van? Het zou instructief zijn in 'U' een paar meningen naast elkaar te plaatsen. Pieker er eens over.
A. v. d. M.

VOOR DE LAATSTE KEER: "VOOR WIE DE ZON ONDERGING"

Dr. L. Blok reageerde in 'U' nr. 24 op mijn stukje over de schoonmaakstersadvertenties. Ik had inderdaad bedoeld semi-grappig te zijn, nl. een grapje met een stekeltje te lanceren. Hij gooit het op een heel andere toer. Als ik de hoofdafdeling pers. op een wijs op een merkwaardig gebruik in de advertentiepolicy, doe ik nog geen aanval op het salaris van de schoonmaaksters. Die salarissen worden vastgelegd buiten de universiteit, gelden voor alle rijksinstellingen in het land. Daar kan geen functionaris van de hoofdafdeling personeel iets aan doen. Daar hebben we b.v. bonden voor.
A. v. d. M.

Rondleiding o.l.v. dr. D. Bouvy in het Aartsbisschoppelijk Museum; 16.00—17.00 uur.

20 maart: plechtige zitting van de senaat der rijksuniversiteit tot viering van de gedenkdag van de stichting van de rijksuniversiteit. Domkerk, 14.00 uur.

21 maart: Universiteitsdag.

16—22 maart: 10e Studenten Toneel Festival in Rotterdam.

Tentoonstellingen
Tot 15 maart: Computerstructuren van Peter Struycken; expositieruimte van de Utrechtse Kring, Neudeflat, Utrecht.

Tot 15 maart: Utrechtse Chemische Club „Museum en Chemie" Centraal Museum, Agnietenstraat 1.

UNIVERSITEIT EN KERK

Akademiediensten:

Zondag 8 maart, 19.15 uur in de Pieterskerk, voorganger ds. J. M. van Minnen.
Zondag 15 maart, 19.15 uur in de Geertekerk, voorganger ds. J. M. van Minnen. Organist: F. de Vries.
Openbare geloofsbelijdenis.
(Deze dienst wordt dus niet in de Pieterskerk maar in de Geertekerk gehouden)

Remonstrantse gemeente

Iedere zondag dienst in de Geertekerk, Geertekerkhof 22, 10.30 uur.
Spreekuur studentenpredikant ds. Overdiep: iedere woensdag 18.30—20.00 uur.

Convent studentenpastores

Vastendiensten: aula 12.00 uur.
Tijdens alle diensten is er kindercrèche; na afloop gelegenheid tot koffiedrinken in Cunera.
Voor het voorbereiden van deze diensten zijn mensen uit de verschillende kerken hard nodig. Voor opgave verwijzen we naar de lijsten achter in de kerken.
Voorgangers en preekthema's:
8 maart: ds. J. C. C. Visser - Matheüs 27, 1-26, Jesus voor Pilatus. Klene mens en grote structuren. Tijdens deze dienst wordt gezongen door het jongerenkoor „Ambassade", Geuzenveld, Amsterdam, met ritmische begeleiding.
15 maart: pastor G. Th. Oostvogel - Matheüs 27, 45-51 Jesus aan het kruis. Met of zonder God?
22 maart: ds W. J. Overdiep - Matheüs 28, 1-16 Verrijzenis, Eucharistie, Avondmaal. Op leven en dood.

Hervormde Studenten Gemeente

Akademiediensten
Zondag 8 maart - Janskerk, 10.30 uur: ds. Hasselaar.
Zondag 15 maart - Domkerk, 10.30 uur: ds. De Bruine en ds. Van Egmond, Openbare belijdenis en viering H. Avondmaal
Op zondag 15 maart is er geen dienst in de Janskerk i.v.m. de openbare belijdenis en bevestiging tot lidmaat, welke dienst zoals gewoonlijk in de Domkerk zal worden gehouden, aanvang 10.30 uur. Waren wij vorige jaren gewend om 's middags in de Janskerk met de jonge lidmaten het H. Avondmaal te vieren, ditmaal zal deze viering - zulks op voorstel van de belijdeniscatechisanten zelf, en met hun medewerking - plaats vinden in de morgendienst onmiddellijk aansluitend op de bevestiging tot lidmaat. Nadat in de Domkerk na afloop van de dienst gelegenheid geboden wordt om de jonge lidmaten geluk te wensen, is er in het U V S V.-gebouw op de Drift een informeel samenzijn, vooral voor familieleden, vrienden en bekenden.
Het spreekuur van de beide hervormde predikanten wordt gehouden elke woensdag van 12.00—13.00 uur op de zolder van het U-huis

Ds. J. C. de Bruine, Van Lidt de Jeudestraat 47, tel. 1 09 34; dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 51 12 72.

Sektie politiek

De sektie gaat uit van de steling dat christen zijn een politiek-sociale verantwoordelijkheid met zich meebrengt, waarbij het visioen van vrede en gerechtigheid toetssteen moet zijn. We hebben in het afgelopen jaar moeite gehad met de praktische uitwerking hiervan, voor een groot deel ook door gebrek aan kontakt met de politiek bewuste leden van de gemeente. Daarnaast was het moeilijk om onze plaats te bepalen naast bijv. NCSV, VCSB, Disputorenraad etc.
Toch hebben we enkele praktische projekten op touw gezet. Zo is er nu de DDR-groep, die zich intensief bezighoudt met de Oost-Duitslandproblematiek en die zich tevens voorbereidt op een reis naar Greifswaldt om daar met de Evangelische Studentengemeinde een konferentie te houden. Zij die zich hiervoor willen inzetten, kunnen kontakt opnemen met Jaap van der Horst, Oude Kamp 16.
Het afgelopen jaar heeft een aantal eerstejaars zich beziggehouden met het opstellen van een verkiezingsprogramma. Het doel hiervan was om ook eerstejaars aan 't denken te zetten over de relatie christen-zijn/politiek. Deze bijeenkomsten zijn afgesloten met een avond, waarop een bestuurslid van de PPR, afdeling Utrecht de meer praktische problemen bij het opstellen van een programma uiteenzette, waarop een uitgebreide diskussie over partijpolitiek volgde.

Verder hebben we een gespreksgroep over Katernen, uitgave van de Werkgroep 2000. Deze groep is ontstaan in aansluitng op een belijdeniskatechisatie. Er is een aktieve kern, maar enige uitbreiding zou niet slecht zijn.
Het plan om ds. P. P. van Lelyveld, die door de Herv. Studentengemeente is uitgezonden als studentenpredikant naar Djokjakarta, praktisch te steunen en tevens dieper op de situatie van Indonesië in te gaan, is tot dusverre wegens gebrek aan belangstelling nog niet van de grond gekomen.
Er heeft een fusie plaatsgevonden met de groep politiek-sociaal van de Gereformeerde Studenten. Deze groep hield zich tot dusverre bezig met het doorlichten van rapporten van de Gereformeerde Synode over dit terrein, met de bedoeling eventueel met een kritische noot te komen. Wij hebben voorts een oproep gericht aan de Studenten Parochie om ook met hen tot samenwerking te komen, met het gevolg dat nu ook enkele Rooms-Katholieken in de sektie meewerken. Dit met de bedoeling om de „papieren tussenschotjes" tussen de verschillende kerken daadwerkelijk te helpen slopen
Tot slot een oproep aan hen die mee willen werken in de sektie of in een projekt daarvan, om zich op te geven bij Liesbeth van Griethuysen, IBB-laan 97, kamer 1288.

U.S.P.

Diensten van de studentenparochie: zaterdags 17.30 uur in Cunera; zondags 9.30 uur in Cunera; 11.00 uur en 12.00 uur in de aula; 17.30 uur in Cunera.
Tijdens de dienst van 12.00 uur is er kindercrèche; na deze dienst: koffieuur in Cunera; door de week: elke dinsdag en donderdag om 12.30 uur in Cunera.
Elke donderdagavond is er instuif in de leeszaal van Cunera: iedereen is dan van harte welkom.

UNIVERSITEITSGEBOUW 19 MAART GESLOTEN

In verband met de voorbereidingen van de dies natalis kunnen op donderdag 19 maart in het universiteitsgebouw geen colleges worden gegeven en ook geen vergaderingen gehouden worden.

UNIVERSITAIRE FOTOWEDSTRIJD

De gezamenlijke Utrechtse studenten-fotoclubs organiseren een fotowedstrijd, die dit jaar in het teken staat van het lustrum van F.P.H.
Besloten is het motto: Utrecht, de stad en zijn mensen - te laten vervallen, zodat nu is:
motto vrij
formaat: zwart-wit - 18 x 24 cm; kleur - alle formaten
inleggeld: ƒ 1,— per deelnemer, ongeacht aantal inzendingen
sluitingsdatum: 26 maart
prijsuitreiking: 10 april, oude eetzaal P.H.R.M. om 20.00 uur. Prijzen beschikbaar gesteld door Kodak, Odin en Lammerts van Bueren (geldprijs ƒ 100,—).
Foto's blijven eigendom van de inzender.
Inzendingen aan: F.P.H., Janskerkhof 14 of aan een andere fotovereniging (Phocietas, Daguerre, Knipoog of Fotokenner).

PROGRAMMA UNIVERSITAIRE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING VOOR 1970 INGEDIEND

Op de begroting voor 1970 heeft de regering een bedrag van 2 miljoen gulden uitgetrokken voor de financiering van universitaire projecten voor ontwikkelingssamenwerking en ontwikkelingsonderzoek. De minister, belast met de aangelegenheden betreffende de hulp aan ontwikkelingslanden, drs. B. J. Udink, heeft de Stichting der Nederlandse Universiteiten en Hogescholen voor Internationale Samenwerking (NUFFIC) verzocht daarbij op te treden als coördinator voor de voorgedragen plannen.

In de afgelopen maanden hebben de Nederlandse universiteiten en hogescholen 50 projectaanvragen bij de NUFFIC ingediend, tot een totaal bedrag van 3,9 miljoen gulden. Het Bestuur van de NUFFIC was van mening dat reeds bij de selectie van de projecten nauw overleg moest plaatsvinden met de betrokken universitaire organen. Om deze gedachte te verwezenlijken is de beoordeling van de projecten voor 1970 - voorlopig bij wijze van experiment - door het Bestuur opgedragen aan een projectbeoordelingscommissie, bestaande uit Directie en Raad voor Wetenschappelijke Zaken van de NUFFIC, tezamen met daartoe door iedere universitaire commissie voor internationale samenwerking afzonderlijk benoemde vertegenwoordigers.
Bij de selectie is uitgegaan van de doelstelling van het programma: het bevorderen van wetenschapsbeoefening en wetenschappelijk onderwijs in of ten behoeve van ontwikkelingslanden; de sociale en economische belangen van de ontwikkelingslanden moeten daarmee gediend zijn.

De project beoordelingscommissie heeft op 5 februari alle ingediende projecten besproken, nadat in commissies reeds veel voorbereidend werk was verricht, en is daarbij tot algehele overeenstemming gekomen.

Op grond van dit advies heeft het Bestuur van de NUFFIC de minister zonder portefeuille, belast met de aangelegenheden betreffende de hulp aan ontwikkelingslanden, een programma voor universitaire ontwikkelingssamenwerking in het jaar 1970 voorgelegd. In totaal zijn 23 projecten voor financiering in het kader van dit programma aanbevolen; daarvoor is een bedrag nodig van omstreeks 1,5 miljoen. De projecten variëren in omvang en tijdsduur; sommige kunnen in enkele maanden worden voltooid, andere zijn het begin van een langdurige samenwerking. Enkele projecten kunnen volstaan met vrij bescheiden bedragen, andere, vooral op het terrein van de technische en medische wetenschap, zijn ambitieuzer.

Behalve voor de projecten waarover overeenstemming is bereikt, zijn er gelden nodig voor enige projecten die op het ogenblik van beoordeling nog niet het definitieve stadium van indiening hadden bereikt, alsmede voor de voorbereiding van projecten die voor het begrotingsjaar 1971 zullen worden ingediend. Met dit alles tezamen is een bedrag van omstreeks 1,9 miljoen gulden gemoeid.

BEURZEN

Italiaanse zomerbeurzen

De Italiaanse regering stelt een aantal zomerbeurzen beschikbaar voor Nederlandse vergevorderde studenten, die tenminste reeds het kandidaatsexamen hebben afgelegd of voor jong afgestudeerden en kunstenaars, die van juni tot oktober 1970 hun studie in Italië wensen voort te zetten. Inlichtingen tot 23 maar op onderstaand adres.

Italiaanse studiebeurzen

De Italiaanse regering stelt een aantal studiebeurzen beschikbaar voor Nederlandse vergevorderde studenten, jong afgestudeerden en kunstenaars, die gedurende het academisch jaar 1970/1971 hun studie in Italië wensen voort te zetten. Inlichtingen vóór 15 mei op onderstaand adres

Zuidslavische zomerbeurs

In het kader van de culturele betrekkingen met Nederland stelt de Zuidslavische regering één beurs beschikbaar voor een Nederlander, die wil deelnemen aan een Macedonisch taalseminarium, dat van 20 augustus tot 2 september zal worden gehouden te Ohrid. De beurs is bestemd voor een vergevorderd student of afgestudeerde in de Slavische talen. Aanvragen op onderstaand adres.

Studiebeurs voor het instituut voor Europese geschiedenis te Mainz

Het ministerie van onderwijs en wetenschappen stelt een studiebeurs beschikbaar voor studie aan het instituut voor Europese Geschiedenis te Mainz gedurende het studiejaar 1970/1971. Inlichtingen vóór 1 mei op onderstaand adres.

Aanvraagadres: afdeling internationale betrekkingen van het ministerie van onderwijs en wetenschappen, Nieuwe Uitleg 1, 's-Gravenhage.

Education in a developing society van het Geneva Interne Programme 1970 van de Verenigde Naties

Voor alle verdere informatie kan men zich wenden tot de voorlichtingsdienst voor de Verenigde Naties, Koninginnegracht 140, 's-Gravenhage.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij bureau documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, kamer A 16 Tel 2 94 41 toestel 219

Knipseldossiers: over instituten letteren (w.o kunsthistorisch instituut, instituut voor geschiedenis), instituten diergeneeskunde (w.o kliniek voor kleine huisdieren), ministerie van onderwijs en wetenschappen

Nieuwe boeken: Tiddens, H A - Boerhaave en Bartjens; Rutgers, G A. Jan van Arkel Bisschop van Utrecht; Jaarboek der Leidse Universiteit 1969 - 1970; Verslag T H. Eindhoven 1967 - 1968; Brinke, J. S. ten - Grote schoonmaak; Moroney, M. J. Organisatie van speurwerk.

Fiches: Problemen van studenten en probleemstudenten, door F. R. Bakker, A. Hazewinkel, G A. Ladee e.a. Rotterdam Universitaire Pers, 1969.

Melsen, A. G. M. van - Wetenschap en verantwoordelijkheid. Utrecht, het Spectrum 1969.

MEDEWERKERS

VACATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris staat vermeld, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de aow-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Voor de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting in de Uithof wordt gevraagd een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

De werkzaamheden bestaan in hoofdzaak uit: typen van brieven, verslagen, rapporten e.d.; het bedienen van telefoon; het bijhouden van de afdelingsagenda; dossierbewaking. Voor een goede taakvervulling is vereist: mulo-opleiding of gelijkwaardig; diploma's typen en steno nederlands; behoorlijke kennis in woord en geschrift van de nederlandse taal; ruime kantoorervaring. De aanstelling zal geschieden in één van de administratieve rijksrangen. Het aanvangsalaris zal tussen *f* 700,— en *f* 974,— bedragen, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. Leeftijd niet beneden 21 jaar.

Uw sollicitaties ontvangen wij gaarne onder nr. 769 ten name van de personeelsfunctionaris van het bureau van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht

---

Voor het bureau inrichting van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting in de Uithof wordt op korte termijn gevraagd een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

De funktie omvat in hoofdzaak: het uitvoeren van bestellingen; het betaalbaar stellen van rekeningen; bijhouden van het financieel administratieve systeem. Voor een goede vervulling van de funktie is vereist: mulo of gelijkwaardige opleiding; goede typevaardigheid; ruime administratieve ervaring strekt tot aanbeveling. De aanstelling zal geschieden in één van de administratieve rijksrangen. Het aanvangssalaris zal tussen *f* 700,— en *f* 974,— bedragen, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. Leeftijd niet beneden 21 jaar.

Uw sollicitaties ontvangen wij gaarne onder nr. 770 ten name van de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit Utrecht, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht.

Het bureau inschrijving en informatie studenten vraagt een

EERSTE MEDEWERKER

Hij zal de leiding krijgen over de sektie geautomatiseerde administratie die in nauwe samenwerking met de sektie inschrijving zorg draagt voor het verwerken van alle inschrijfgegevens en examenresultaten. Zijn sektie zal in de naaste toekomst ook tot taak krijgen de verwerking van de overige studieresultaten, zoals tentamens, praktika, etc. van alle studenten. Vereist is een opleiding op middelbaar niveau, goede kontaktuele, leidinggevende en organisatorische kapaciteiten. Gezien de wijze waarop de administratie gevoerd wordt, is ervaring met een door middel van de komputer gevoerde administratie zeer gewenst, daar veelvuldig overleg met de specialisten op dat gebied - systeemanalisten en programmeurs - noodzakelijk is. De kandidaat dient bereid te zijn zich aan een psychologische test te onderwerpen. Geboden wordt een salaris ad. *f* 1.006,— tot *f* 1.269,— bruto per maand, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. De aow/aww premie is voor rekening van de universiteit. Vakantietoeslag 6% van het jaarsalaris. Mocht u nadere inlichtingen wensen, dan kunt u zich telefonisch wenden tot het hoofd van genoemd bureau, tel. 29441 toestel 114 of 314.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder nr. 771.

Godgeleerdheid

Bij de fakulteit der godgeleerdheid, gevestigd in het universiteitscentrum de Uithof, kan met spoed worden geplaatst een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

in het bezit van het mulo/mavo diploma en het typediploma (het stenodiploma strekt tot aanbeveling) met een goede kennis van de nederlandse taal. Leeftijd tot 25 jaar.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan prof. dr. D. J. Hoens, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht.

Geneeskunde

Bij het fysiologisch laboratorium, Vondellaan 24 te Utrecht, kan geplaatst worden een

DAME IN DE HUISHOUDING

voor hele of halve dagen.

Inlichtingen bij de beheerder van bovengenoemd laboratorium tel. 030 - 88 22 21.

Tandheelkunde

Bij de afdeling mondheelkunde van het tandheelkundig instituut wordt voor spoedige indiensttreding gevraagd een

SEKRETARESSE

Geboden wordt een afwisselende werkkring. Vereist: een middelbare schoolopleiding en diploma's typen en stenografie. Bekendheid met medische terminologie strekt tot aanbeveling.

Sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling mondheelkunde van het tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7, Utrecht.

Wiskunde en Natuurwetenschappen

Per 1 januari 1971 vaceert de post van

DOCENT in de **DIDAKTIEK** der **NATUURKUNDE,**

tevens leider van de afdeling didaktiek van

USF-VERKIEZINGSFOTO(GRAAF)

De usf-verkiezingsfoto op de voorpagina van U-24 (27 februari) kwam uit de donkere kamer van het universiteitsmuseum. Om duistere reden was ook de naam van fotograaf Jac. P. Stolp weggevallen.

het fysisch laboratorium en van de afdeling didaktiek der natuurkunde aan het pedagogisch-didaktisch instituut voor de leraarsopleiding. Beknopte taakomschrijving van het team medewerkers aan beide afdelingen. I. Onderwijs: a. Didaktiek natuurkunde (onderwijsbevoegdheid en bijvak didaktiek); b. Supervisie van de hospiteerstages, mentorenbegeleiding; c. Bepaalde onderdelen experimentele natuurkunde voor hoofd- en bijvakstudenten natuurkunde (a, b en c gelden voor kandidaten en M.O.-studerenden). II. Onderzoek: a. Nieuwe experimenten natuurkundeonderwijs voor verschillende onderwijsniveaus; b. Ontwikkeling en toetsing van nieuwe methodes (incl. toetsingstechnieken) en van nieuwe apparaten voor het natuurkunde-onderwijs; c. Deelneming in algemene projekten en werkzaamheden i.v.m. de leraarsopleiding. III. Dienstverlening. Het verstrekken van informatie en adviezen in het bijzonder aan leraren en overheidsinstanties.
Taak van de te benoemen functionaris: Hij treedt op als leider van het team dat in onderling overleg de taken verdeelt. Vereisten: ervaring en een goede reputatie bij het V.W.O.; ervaring met onderzoek in de didaktiek der natuurkunde; een brede fysische vorming; goede kontakteigenschappen en organisatorische gaven. Indiensttreding: hoewel de huidige functionaris per 1 jan. 1971 met pensioen gaat, bestaat er de mogelijkheid dat de nieuwe funktionaris reeds per 1 augustus 1970 in dienst treedt om de gelegenheid te hebben zich in te werken. Rang en salaris: inpassing in het stelsel van wetenschappelijke medewerkers op grond van leeftijd, anciënniteit en ervaring.

Schriftelijke sollicitaties met curriculum vitae te richten aan prof. dr. J. A. Smit, Bijlhouwerstraat 6, Utrecht, binnen drie weken na verschijning van de advertentie.

Botanische tuinen. Bij het Cantonspark te Baarn kunnen worden aangesteld:

A. een BLOEMIST

Salaris afhankelijk van opleiding en leeftijd tot *f* 877,— bruto per maand.

B. een HOVENIER

bekend met motormaaimachines; salaris afhankelijk van opleiding en leeftijd tot *f* 804,71 bruto per maand.

Schriftelijke sollicitaties richten aan de assistent-beheerder botanische tuinen, Heidelberglaan 2, de Uithof, post Utrecht.

Bij het sterrekundig instituut bestaat een vakature voor een

ASTRONOOM of FYSIKUS (dr. drs. of N.I.)

om mee te werken in één van de volgende researchprojekten, waarvan het ene meer experimenteel gericht is en het andere meer theoretisch.
1. Het ontwikkelen van nieuwe optisch-elektronische methoden en technieken en het toepassen daarvan op astronomische spektrografie en interferometrie; 2 Bestudering en toepassing van de theorie van magnetohydrodynamische en plasmafysische processen in de zonneatmosfeer en andere kosmische plasma's in nauwe relatie tot het waarnemingsprogramma van het sterrekundig instituut. Van de medewerker wordt verwacht dat hij zich grondig verdiept in de astrofysische achtergronden van zijn onderzoek. Hij zal worden geplaatst in de werkgroep laboratorium-astrofysika en radioastronomie van het instituut.

Gegadigden kunnen zich in verbinding stellen met prof. dr. H. K. van Bueren, Sterrewacht „Sonnenborgh", Servaasbolwerk 13, Utrecht.

Bij de bibliotheek van het sterrekundig instituut kan geplaatst worden een

MEDEWERKER(STER)

Vereisten zijn: het bibliotheekdiploma G.O.A.-3; een goede typevaardigheid; zelfstandig kunnen werken. De minimum leeftijd voor deze funktie is 23 jaar. Over de funktie-inhoud kunt u desgewenst kontakt opnemen met drs. J. Rosenberg (tel. 030 - 1 28 41).

Sollicitaties te richten aan de personeelsafdeling van het sterrekundig instituut, Zonnenburg 2, Utrecht.

Letteren

Op het instituut voor algemene literatuurwetenschap is per 1 mei 1970 een plaats beschikbaar voor een

CONCIERGE-PORTIER

die zal worden aangesteld in de rang van rijksambtenaar F. Naast de gebruikelijke conciergewerkzaamheden dienen gegadigden bereid te zijn eenvoudige administratieve werkzaamheden (o.a. stencilwerk) te verrichten. Salaris: *f* 760,96 (voor 24-jarigen en ouder) bruto per maand.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan mej. mr. A. M. Evers, instituut voor algemene literatuurwetenschap, Ramstraat 31-33, Utrecht.

Sociale wetenschappen

Fakulteit der sociale wetenschappen. In de subfakulteit der psychologie zijn de plaatsen vakant van:

A. GEWOON LEKTOR

in de statistiek met bijzondere toepassing op de psychologie.

B. GEWOON LEKTOR

in de psychometrische methoden en haar toepassingen.

C. GEWOON LEKTOR

in de sociaal-psychologische methoden en technieken.

De drie lektoren zullen gezamenlijk de leiding krijgen van een centrale subfakulteitsafdeling methodologie en statistiek. Vanuit het vakgebied van de drie genoemde gebieden zal de taak van ieder van de lektoren bestaan uit: het geven van onderwijs (het accent bij de lektor in de statistiek ligt voornamelijk op het voorkandidaatsonderwijs, bij de twee andere lektoren vooral op het nakandidaats); het inventariseren, ontwikkelen en evalueren van methoden en hieraan ten grondslag liggende vooronderstelling en het methodologisch en statistisch begeleiden van het onderzoek binnen alle afdelingen in de subfakulteit der psychologie; dit alles in nauwe samenwerking en koördinatie met de twee andere lektoren. In verband met de onderwijstaak is belangstelling voor het onderwijskundige aspekt van de betreffende gebieden gewenst. Eén van de eerste opdrachten aan de te benoemen lektoren zal zijn het meewerken aan het opstellen van een plan voor de wijze waarop de op te richten afdeling methodologie en statistiek organisatorisch het best binnen de subfakulteit zal kunnen funktioneren en voor de wijze waarop onderwijs en onderzoek op de drie gebieden geïntegreerd kunnen worden. Zowel zij die de aandacht willen vestigen op mogelijke kandidaten alsook degenen, die zelf in aanmerking willen komen kunnen zich richten tot de sekretaris van de fakulteit, prof. dr. Chr. van Paassen, bureau van de fakulteit der sociale wetenschappen, Trans 2, Utrecht, onder overlegging van een uitgebreid curriculum vitae met name ook op het gebied van hun onderwijservaring en een lijst van publikaties.

De sollicitaties zullen vertrouwelijk worden behandeld door een subfakulteitskommissie, die is samengesteld uit een aantal leden van zowel het wetenschappelijk korps als de studenten uit de subfakulteit der psychologie.

Het instituut voor sociale psychologie kan de staf van zijn afdeling organisatie-ontwikkeling op korte termijn uitbreiden met

TWEE ORGANISATIE PSYCHOLOGEN

of

EEN ORGANISATIE PSYCHOLOOG en EEN ORGANISATIE SOCIOLOOG

De afdeling organisatie-ontwikkeling houdt zich bezig met onderwijs en onderzoek op het gebied van methodische initiëring en begeleiding van veranderingsprocessen in organisaties in diverse maatschappelijke velden. Van de gezochte medewerkers zal een bijdrage gevraagd worden: in het nakandidaatsonderwijs, met name begeleiding van stage-projekten en het leiden van werkgroepen; in bestaande of nieuw op te zetten ontwikkelings- en researchprojekten.
Van beide medewerkers wordt belangstelling voor onderwijs en voor de theoretische grondslagen van de organisatie-ontwikkelings problematiek verwacht. Tenminste één van beiden zal op grond van eigen praktische ervaring in staat moeten zijn van meet af aan stage-projekten te begeleiden. Tenminste één van beiden zal uitgesproken belangstelling voor empirisch onderzoek op het gebied van organisatie-ontwikkeling moeten hebben. Aanstelling zal geschieden in het wetenschappelijk rangenstelsel.
Inlichtingen over deze funkties kunnen verkregen worden bij: prof. dr. J. R. Rabbie, drs B. Fonderie, drs. J. L. Knip, Instituut voor sociale psychologie, Lucas Bolwerk 6, Utrecht, tel. 030 - 1 06 41.

Schriftelijke solliciaties met alle relevante gegevens te richten aan de beheerder van de subfakulteit psychologie, ir. F. S. Riemer, Varkenmarkt 2, Utrecht.

Aardrijkskunde en Prehistorie

Geografisch instituut. Gevraagd zo spoedig mogelijk een

FOTOGRAAF

bekend met grafische reproduktietechnieken, w.o. reproduktie in lijn en halftonen. Gegadigden moeten kunnen werken met lith-, pan- en strippingfilm, voorts met Dürst 138S en Klimms Vakuumprint en dergelijke apparatuur. Sollicitaties voor 16 maart 1970 te richten aan de beheerder van het geografisch instituut, de Uithof, Heidelberglaan 2, Utrecht. Tel. 53 91 11, toestel 2042.

STUDENTEN

BESLUITEN BELEIDSRAAD 19 FEBRUARI

1. Wat betreft de overschotten van 1969 zal aan Curatoren worden gevraagd een bedrag van ƒ 5.000,— te mogen reserveren voor de Commissie Voorlichting a.s. Studenten in verband met de training van mentoren voor de Oriënteringsdagen 1970, en een bedrag van ƒ 25.000,— voor onderzoekwerkzaamheden betreffende studentenvoorzieningen.
Tevens zal aan Curatoren worden gevraagd een deel van het resterende bedrag te gebruiken om het gebouw Transitorium II een aantrekkelijkere aankleding te geven.
2. De structuur van de U.S.S. zal voorlopig nog niet veranderd worden, onder meer omdat er nog onzekerheid bestaat over de toekomstige structuur van het Universiteitsbestuur en de bevoegdheden van de Universiteitsraad
Voor het overleg tussen de Dienst Sportzaken en de U.S.S zal overeenkomstig de wens van de U.S.S een nauwere samenwerking tussen de Dienst en het Bestuur U.S.S. worden gerealiseerd Aan de U.S.S. en de Dienst Sportzaken zal worden verzocht dit plan nader gestalte te geven.

FACILITEITENCENTRUM „CHEZ BEBE"

Het faciliteitencentrum aan de Ina Boudier Bakkerlaan is vorig jaar gereed gekomen. De belangstelling blijkt hoger te zijn dan verwacht. De Stichting Studentenhuisvesting heeft de vrij kostbare opzet mede gefinancierd met een aantal reserves; de opzet is zodanig dat uit de exploitatie niet het gebouw zelf afgeschreven behoeft te worden, maar wel de inventaris

Er is voor een proefjaar een pachtkontrakt afgesloten met de heer en mevrouw Van Vliet in de zomer van 1969 Omdat er geen gegevens beschikbaar waren over de omzet, is daarbij uitgegaan van een voor dat jaar gegarandeerd inkomen voor de pachter In de loop van dit jaar zullen de uitkomsten bekeken worden om aan de hand daarvan een definitieve opzet te maken Bij de financiële besprekingen zal een student-lid van de „begeleidingskommissie" betrokken zijn Deze kommissie heeft in de afgelopen 4 maanden al een aantal keren vergaderd De kommissie houdt zich bezig met de exploitatie-aktiviteiten in het algemeen en in het bijzonder met de prijzen, de openingstijden en de leestafel Initiatieven en klachten worden besproken Van deze kommissie maken deel uit de studenten: hr Wensink hr Berends hr Postma mej Van Zutphen en mej Bouman Verder uiteraard de pachter en namens de SSH de heren Bekkenkamp en Van Genugten, alsmede de maatschappelijk werkster mej v d Maas De besprekingen zijn openbaar

De volgende vergadering vindt plaats op 26 maart a.s om 10.30 uur. In het vervolg zal het verslag van de bespreking ter inzage zijn op het publikatiebord van „Chez BéBé".

Tijdens de laatste bespreking is o.m. gesproken over geluidshinder voor bewoners op de 1e en 2e etage Hoogbouw Zowel de pachter als de Technische Dienst van de SSH zullen maatregelen treffen om aan deze klachten tegemoet te komen. In verband met personeelsmoeilijkheden en de geringe belangstelling op bepaalde uren is tot 1 april de volgende regeling van kracht voor de opening maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag van 12.00—2.00 uur, zondag en donderdag van 18.00—2.00 uur en zaterdag gesloten. Wanneer iemand echter een feest wil organiseren op zaterdag of een ander tijdstip, dat het centrum gesloten is, dan is dat altijd mogelijk i.o.m. de pachter.
Na 1 april zal een „zomerdienst" worden ingesteld. Ieder die opmerkingen heeft t.a.v het faciliteitencentrum kan terecht bij de SSH of bij één der hierbovengenoemde studenten, allen woonachtig op het IBB-komplex.

HEARING STUDENTENHUISVESTING

De Stichting Studentenhuisvesting organiseert in samenwerking met de USF een hearing over studentenhuisvesting op dinsdag 17 maart a.s., 's avonds in de grote zaal van „Chez BéBé"
Nadere bijzonderheden hiervoor volgen de komende week.

POLITIEK CENTRUM: STRATEGIE VAN DE STUDENTEN-OPPOSITIE

Datum: donderdagavond 12 maart, 20.00 uur
Plaats: Soosjeteit SSR. Bemuurde Weerd WZ 3
Het politiek sentrum organiseert samen met de USF een groot debat over ideologie en strategie van de studentenoppositie. Aan het debat zullen o.a. deelnemen: Henk Sips (NSR), Irene van Ditshuizen (onderwijsfront), Bram Peper (sosjoloog Rotterdam), Wim Wolters (redakteur van de Groene) Verder zijn uitgenodigd: Godfried van Benthem van de Berg, Wietske Miedema, Frank-Jaap Buys en Paul Brill.
Is de studentenoppositie ten dode opgeschreven? Reeds enige tijd is er een hevige diskussie aan de gang over de toekomst van de studentenoppositie Bram Peper poneerde het afgelopen najaar in de Groene de stelling dat de studentenoppositie nu zijn hoogtepunt bereikt heeft en dat de studenten daarom het brokje zeggenschap, dat de otoriteiten hen aanbieden, moeten pakken M.a.w de studenten moeten er nog eens diep over nadenken of het inderdaad de juiste taktiek is om de Veringaraden te boikotten Henk Sips stelt hier tegenover dat de „technokratiese herstrukturering" van de universiteit niet meer te houden is en de studenten hun energie daarom niet langer moeten verspillen aan kritieken op Ve ingna en Posthumus. Hij meent dat de studentenoppositie zich moet toeleggen op inhoudelijke studiekritiek en in „basisgroepen" zich bezig moeten gaan houden met de analiese van de laatste beroepspraktijk. Er zijn dus duidelijk verschillende meningen over de richting waarin de studentenoppositie zich moet ontwikkelen De keus is aan de studentenoppositie

Als voorbereiding op het debat zal een verzameling van artikelen van de deelnemers aan het debat op de eettafels van de mensa in de loop van de week verkocht worden.

SPORT

Tennis

Maandag 6 april wordt het tennisseizoen geopend. Met ingang van dit seizoen zal er gebruik gemaakt worden van het nieuwe tennispark van de Universiteit. Dit park ligt in „de Uithof" aan de Uppsalalaan naast het Hubrecht Laboratorium Helaas zijn de kleedkamers en een cantine nog niet gereed, voorlopig zijn hiervoor echter wel oplossingen getroffen. De inschrijving wordt geopend op dinsdag 10 maart De kosten bedragen ƒ 12,50 p.p., per seizoen, eventueel verhoogd met de basiscontributie voor dit jaar ad ƒ 3,— p.p.
Aanmeldingen kunnen uitsluitend geschieden bij die administratie van het bureau sportzaken, Pieterskerkhof 13a, kamer K 8.
De deelnemers-bewijzen worden uitsluitend verstrekt tegen contante betaling en op vertoon van de collegekaart. Voor de lessen worden geen extra bijdragen gevraagd De tenniskaart geeft het recht om éénmaal per week gedurende 2 uur met 8 personen gebruik te maken van een vaste baan. Daarnaast bestaat de mogelijkheid tot het z.g.n. „zwerven" d.w.z. dat men altijd gebruik mag maken van banen die vrij zijn. Het park is op werkdagen geopend van 7.00 uur tot zonsondergang, 's zaterdags van 9.00 uur tot zonsondergang en zondags van 9.00 tot 17.00 uur. Het is niet toegestaan de tennisbanen eerder te betreden dan de vastgestelde aanvangstijden. Studenten die reeds in het bezit zijn van een tenniskaart, moeten voor het treffen van reserveringen deze kaart meebrengen.
N.B. Alle reserveringen worden behandeld in de volgorde van binnenkomst ! Het dragen van tenniskleding is verplicht gesteld.

Lessen en lesrooster
Om de lessen zo goed mogelijk tot hun recht te laten komen worden de kandidaten dit jaar ingedeeld in drie categorieën n.l. beginnelingen, half-gevorderden en gevorderden. Het lesrooster begint eveneens op maandag 6 april met uitzondering van de lessen die geprojecteerd zijn van 20.00—21.00 uur en die overeenkomstig de zonnestand beginnen op maandag 4 mei.

Beginnelingen
maandag: 9.00—10.00 en 10.00—11.00 uur, G. van Eijk.
dinsdag: 8.00—9.00 uur, G van Eijk; 15.00—16.00 uur, mevr. A. Poelma-Holstege. 18.00—19.00 uur en 19.00—20.00 uur, J. Kooi
woensdag: 14.30—15.30 uur, A. v. Gaal; 17.00—18.00 uur, K Zoete; 18.00—19.00 uur, J. Prowse.
donderdag: 8.00—9.00 uur. G v.Eijk; 19.30—20.30 uur, K. Zoete.
vrijdag: 11.00—12.00 uur. 14.00—15.00 uur en 16.00—17.00 uur, G. v. Eijk; 18.00—19.00 uur, K. Zoete.
Half gevorderden
maandag: 19.30—20.30 uur. K. Zoete.
dinsdag: 16.00—17.00 uur, mevr. A. Poelma-Holstege; 18.00—19.00 uur. W van Berkel; 20.00—21.00 uur. J Kooi.
woensdag: 7.00—8.00 uur G van Eijk; 15.30—16.30 uur A van Gaal; 18.00—19.00 uur, K. Zoete. 19.00—20.00 uur, J Prowse.
donderdag: 18.00—19.00 uur W van Berkel; 19.00—20.00 uur W. van Berkel
vrijdag: 9.00—10.00 uur en 15.00—16.00 uur, G v Eijk 17.00—18.00 uur, K Zoete.

Gevorderden
maandag 11.00—12.00 uur, G. v Eijk.
dinsdag 19.00—20.00 en 20.00—21.00 uur, W. van Berkel
woensdag: 19.00—20.00 uur K. Zoete.
donderdag: 20.00—21.00 uur. W v Berkel.
vrijdag: 10.00—11.00 uur, G v Eijk; 18.00—19.00 uur en 19.00—20.00 uur, H. Adema van Scheltema

Waterpolo

Ter voorbereiding op de N.S.K. in Groningen zal er op dinsdag 10 maart om 21.30 uur nog-

maals een oefenwedstrijd gespeeld worden tegen de V.Z.C. in het valleibad te Veenendaal. Het is de bedoeling om gezamenlijk te vertrekken vanuit de Stationshal van het C.S. te Utrecht bij de hoofdingang.
Indien er echter voldoende plaats is in de beschikbare auto's, behoeft er niemand met de trein te reizen. De volgende spelers worden hierbij uitgenodigd: G. Beekman, P. Beetz, H. Boswinkel, J. Breedveld, K. Bus, H. Dols, C. v. d. Hoogenband, Th. Ockhuizen, J. Oltlammers, F. Pot en D. Visscher. Bericht van verhindering p.o. bij de heer W. van Berkel, Jan Tooroplaan 15, Ede, tel. 08380-1 08 86.

Utrechtse Go-club

Na een succesvolle start kunnen wij tot ons genoegen meedelen de heer Fraanje van de Amsterdamse Go-club bereid te hebben gevonden in Utrecht een Go-cursus te geven.
Op de eerste vier maandag-avonden van maart zult u zich de (eenvoudige) regels en de fijne kneepjes van dit fascinerende Japanse spel kunnen laten bijbrengen.
's Avonds vanaf 8.00 uur in het lokaal boven de societeit „Dinarius", Stationsstraat 24.
Iedereen is welkom. Inlichtingen zijn te verkrijgen bij: W. H. Dekker, tel. 030 - 2 35 59 (na 19.00 uur).

Nederlandse studenten honkbalkampoenschappen

De Nederlandse studenten honkbalkampioenschappen zullen worden gehouden zaterdag 23 mei. Bij grote deelname ook op vrijdag 22 mei.
Diegenen die hieraan willen deelnemen, worden verzocht zich vóór 15 maart op te geven bij het USS-bestuur, postbus 2171, Utrecht, of bij de sportleider de heer K. Zoete.
Indien er bezwaren zijn tegen bovengenoemde wedstrijddata i.v.m. eventuele competitiewedstrijden, verzoeken wij de belangstellenden dit eveneens aan het USS-bestuur kenbaar te maken.

IJshockey

Binnenkort zal er ook in Utrecht gelegenheid bestaan om ijshoceky te gaan spelen. Hiertoe is bereids een vereniging in het leven geroepen n.l. de Utrechtse IJshockey Club. Bij voldoende belangstelling zal er ook een studententeam geformeerd worden. De eerste trainingen zullen plaats vinden in Den Bosch in de periode van 1 april tot 1 juli o.l.v. de bondscoach de heer Jiri Pletticha. De contributie voor deze periode van drie maanden bedraagt *f* 35,—. Belangstellenden kunnen zich aanmelden bij de secretaris van U.S.S.F.: M. Bastiaans, Palmstraat 60, tel. 71 18 63.

Boksen

Voor het eerst sinds de oprichting van de Utrechtse Studenten Boksfederatie vorig jaar maart, is het mogelijk gebleken om wederom de Utrechtse Studenten Bokskampioenschappen te houden, dit na een mislukte poging vorig jaar april.

Deze wedstrijden zullen gehouden worden op 20 maart 1970 om 19.30 uur in het studentencafé Chez Bé-Bé onder de torenflat aan de I.B.B.-laan. Toegang gratis op vertoon van collegekaart. Een ieder die zich nog op wil geven kan dit doen bij M. Rorai, Opaalweg 16, Utrecht, of bij de sportleider de heer J. Snijders, Achterclarenburg 1a, Utrecht. Sportkeuring verplicht!

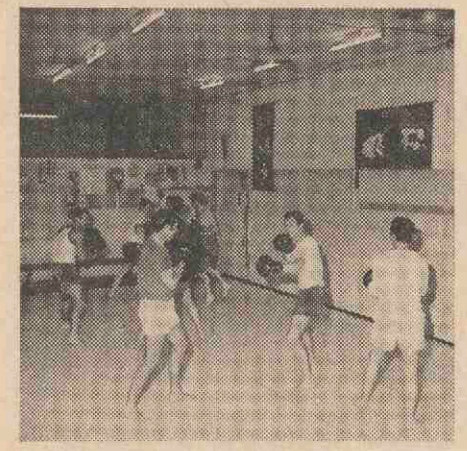

Even bijtimmeren . . .

Badminton

Van 19 tot 22 februari heeft een badmintonteam een suksesvolle reis gemaakt naar Berlijn. Het team heeft een nog niet geëvenaard resultaat bereikt. Dankzij een 10—6 overwinning op het Duitse team is een lange reeks van nederlagen doorbroken. Ondanks de minder goede voeding en het gebrek aan slaap, maar dankzij de vitaminepillen en de uitstekende begeleiding van de coach, werden de sterk spelende Duitsers verslagen Na de goede resultaten van de USK werd wederom een bewijs geleverd van het gestegen spelpeil van onze badmintonspelers. Kortom een trip voor herhaling vatbaar!

USMG BEETHOVEN

Op 7 en 8 maart organiseren Canto en Beethoven een weekend voor het beoefenen van kamermuziek. Iedere musicerende student(e) is hartelijk welkom.

Plaats: Club UVSV, Drift 19.

Tijd: zaterdag 14.00 uur tot zondag 17.30 uur. Nadere inlichtingen en opgaven bij Canto, Drift 19.

Woensdag 11 maart organiseert USMG „Beethoven" een kamermuziekavond op de zolder boven de muziekbibliotheek (Achter de Dom). Aanvang 20.00 uur. Toegang gratis.

DE SKANDINAVISCHE VERENIGING

De Maagdenbron van Ingmar Bergman
Datum: 10 maart; plaats: Chez BéBé; tijd: 20.15 uur.

Toegang: leden en donateurs: *f* 1,—; nietleden *f* 1,50.

TIENDE STUDENTEN TONEELFESTIVAL

Van 16 tot en met 21 maart vindt in Rotterdam het 10e Studenten Toneel Festival (STUTOFES) plaats, een evenement, waaraan traditiegetrouw, Nederlandse en ook enkele buitenlandse studenten toneelgezelschappen laten zien wat er het afgelopen jaar op dit gebied gepresteerd is.
Gedurende deze dagen zullen 6 tot 8 toneelgroepen 5 theaters bespelen. Naast de deelnemende groepen treden ook gastgezelschappen op tijdens het STUTOFES.

Alle toneelvoorstellingen zullen zoveel mogelijk 's avonds en eventueel 's nachts plaatsvinden; de ochtenden en middagen worden gevuld met workshops, o.a. een technische workshop en discussies o.l.v. John van de Rest, artistiek leider van het Nieuw Rotterdams Toneel.

STUDAIR

Studair - Students' Association for International Relations - wil de studentenbetrekkingen op internationaal nivo bevorderen. Zij wil als koördinator optreden voor de organisatie van studentenuitwisselingen, met name voor het (vlieg)vervoer.

Studair konsentreert haar aktiviteiten deze zomer vooral op Amerika, maar ook andere landen in en buiten Europa worden binnenkort in het programma opgenomen.
Als lid van Studair kan men deelnemen aan chartervluchten naar Amerika, voor een prijs, ver onder de helft van een normaal retour.
Verder verstrekt Studair tips voor onderdak en is een begin gemaakt met het opbouwen van een net ruiladressen. Alles dus voor en door studenten. Studair beoogt geen winst te maken en is daarom erg goedkoop.
Nadere inlichtingen krijgt men door een briefkaart te sturen aan: Studair, postbus 10352, Amsterdam; of onze plaatselijke vertegenwoordiger: J. Korff de Gidts, Gansstraat 3DII, Utrecht, tel. 030 - 2 63 48.

INSTITUTE OF SOCIAL STUDIES

organises a diploma course in national development from October 1, 1970 till June 30, 1971. The programme is structured in three main elements: Development of the West, Patterns of Development and Policies and Instruments of Development.
For further information: Institute of Social Studies, 27 Molenstraat, Den Haag.

VOORJAARSKONFERENTIE VCSB-UTRECHT

14—15 maart in „de Hertekolk" Epe

Velen blijven uit onvrede met de huidige kerk in al zijn vormen uit de kerk weg.
Tijdens de konferentie zullen wij ons in willekeurig te vormen groepjes bezig gaan houden met het bedenken en zo veel mogelijk uitwerken van alternatieven voor die aspekten van de kerk waar wij het niet mee eens zijn
Het zal mogelijk zijn de uitvoerbare alternatieven inderdaad te realiseren in enkele kerken in Utrecht.

Opgave: Postbus 187, Utrecht, of op koffietafels VCSB, donderdagavond, zolder U-huis, 18.00 uur.
Prijs: plm. *f* 18,— inkl. reiskosten

DE GEHUWDE WERKENDE VROUW EN DE BELASTINGEN

Over dit onderwerp zal prof. mr. J. G. Detiger voor „PORTIA" op donderdag 12 maart a.s. op de zolder van het U.V.S.V.-gebouw een lezing houden. Aanvang 20.00 uur.

Alle belangstellenden zijn welkom.

FYSIKA '70

Op donderdagavond 19 maart a.s. zal prof. dr J. Tinbergen (N.E.H. Rotterdam, Nobelprijs 1969) spreken over de relatie tussen natuurwetenschap en ontwikkelingslanden. Plaats Achter den Dom 22; aanvang: 19.30 u. precies

CURSO DE VERANO PARA EXTRANJEROS EN JACA

Periodo I: 5 de julio al 1 de agosto. Periodo II: 2 al 29 de agosto.
Informacion: Hasta el dia 1 de julio puede solicitarse del: Sr. Secretario de los Cursos de Verano. Ciudad Universitaria Zaragoza (Espana).

FUG ACTIVITEITENOVERKOEPELING

Vrijdag 6 maart - Veritas, 20.00 uur: jazzavond m.m.v. Hans Dulver Kwartet, Kargadoorgroep en Jazz-ballet.
Zaterdag 7 maart en zondag 8 maart - Veritas 22.00 uur: Weekendcafé.
Maandag 9 maart - UVSV, 20.00 uur: Politiek forum over Spanje m.m.v. Lino Callje.
Maandag 9 maart t/m vrijdag 13 maart - Veritas: ping-pong toernooi.
Dinsdag 10 maart - S.S.R., 20.15 uur: Prof quispel: „Oosters christendom".
U.V.S.V.: Dolle Mina.
Woensdag 11 maart - Unitas, 21.00 uur: Varadrive-in.
Alle verenigingen: teevee Ajax.
Na afloop: S.S.R., Trefcentrum, pop, underground, spelletjes.
Donderdag 12 maart - Unitas, 19.30 uur: damsimultaanwedstrijd m.m.v. Tony Sijbrands.
N.V.V.S.V.: chansonavond
Vrijdag 13 maart - U.V.S.V., 22.00 uur: Caféchantant.
Zaterdag 14 maart - Veritas, 22.00 uur: pingpongbal.
Zondag 15 maart - Unitas, 14.00 uur: Bridgedrive. Inschrijving: ƒ 5,— per paar.
Veritas, 22.00 uur: Café-chantant.

Deelname Untas

Met ingang van 1 maart a.s. participeert ook Unitas in de activteitenoverkoepeling van de federatie.
Vanaf heden heeft daarom tot ongetwijfeld wederzijds genoegen, de Unitas-lidmaatschapskaart (witte fug-kaart) dezelfde geldigheid als de andere fug-kaarten.

Intekenlijsten

Men gelieve van te voren in te tekenen voor deelname aan het ping-pong toernooi op Veritas, de damsimultaanseance op Unitas, alsmede voor deelname aan de daar te houden bridge-drive.
Op alle verenigingsgebouwen hangen intekenlijsten.

GESLAAGD

Doctoraal godgeleerdheid:
W. van Beem, Utrecht; A. Vergunst, Rotterdam.
Kerkelijk examen:
F. J. Brinkman en H. P. v. d. Horst, Utrecht; W. B. Douwes, Bilthoven; H. J. Bodisco Massink, Leidschendam; L. Korevaar, Schoonrewoerd, A. W. van der Plas, Katwijk, J. E. de Groot, Zeist, P. Laatsma, Amersfoort.
Doctoraal rechtsgeleerheid:
H. J. R. Fijn, Arnhem; Mej. D. J. de Ferrante, Apeldoorn; Mej. E. Bruigom, Vught; Mej. Y. de Vries, Den Haag; Mevr. E. Rensing-Veenenbos, Doesburg.
Doctoraal rechtsgeleerdheid
Vrije Studierichting:
Mej. C. G. Lazonder, Den Haag.
Doctoraal natuurkunde:
H. G. Berendsen, Enschede; H. J. Berendsen, Deventer; H. C. W. Beijerinck, Utrecht (cum laude); ;B. J. Jansen, Esch; T. Lam, Achttienhoven; H. Th. P. Ranke, Heerlen; E. van der Rijst, Bilthoven; G. A. de Vrey, Arnhem.

FACULTEITEN

GODGELEERDHEID

OVERLEDEN

Drs. O. J. M. Thomaasse, o.f.m. voorzitter van het curatorium van de katholieke theologische hogeschool Utrecht.

COLLEGEDATA

De laatste colleges vóór Pasen zullen worden gegeven op donderdag 19 maart; daarna beginnen de colleges weer op maandag 13 april. Vrijdag 29 mei is de laatste collegedag van het tweede semester.

KANDIDAATSEXAMEN

Op maandag 23 maart wordt er weer gelegenheid gegeven kandidaatsexamen af te leggen. Opgaven bij de pedel, Domplein 29.

RECHTEN

TENTAMEN LATIJN

Voor hen die in het bezit van een HBS diploma of toegelaten tot een colloquium doctum, examens wensen af te leggen in de faculteit der rechtsgeleerdheid, bestaat de gelegenheid een tentamen latijn af te leggen op woensdag 25 maart a.s. om 14.00 uur in het Universiteitsgebouw, Domplein.
Alleen zij kunnen aan dit tentamen deelnemen die zich daarvoor schriftelijk of persoonlijk hebben aangemeld vóór 18 maart bij mevr. mr. E. Ch. de Wilde-Boelen, Boothstraat 1c, Utrecht.
Elke deelnemer moet voorzien zijn van een geldig identiteitsbewijs.

STAATS- EN ADMINISTRATIERECHT

Prof. mr. J. G. Steenbeek is verhinderd op 18 maart college te geven.

KOPENHAGEN - KOPENHAGEN

De JSVU houdt zich op het ogenblik bezig met het organiseren van een studiereis naar Kopenhagen. Het ligt in de bedoeling deze reis te laten plaatsvinden van vrijdag 17 april tot en met woensdag 22 april. Er is plaats voor ongeveer 30 mensen. Geef je daarom - als je mee wilt - gauw op (Molengraaffinstituut). Bijzonderheden over het programma (lezingen over Internationaal recht, bezienswaardigheden, activiteiten e.d.) volgen later. De commissie die dit organiseert, bestaat uit Mathilde Janssen, Francisca van Vloten, Sjef de Laat en Dick de Vries. Inlichtingen worden gaarne door bovengenoemden verstrekt.

GENEESKUNDE

FILMAVOND

De Medische Sectie van de Nederlandse Vereniging voor de Wetenschappelijke Film en Televisie nodigt hierbij belangstellenden van de wetenschappelijke staf van de medische faculteit en de medische studenten uit tot het bijwonen van een filmvoorstelling, die gehouden zal worden op maandag 16 maart, des avonds om 20.00 uur in de studio van de Stichting Film en Wetenschap, Catharijnesingel 59, ingang Sterrenbos te Utrecht.

Indien u denkt de voorstelling bij te wonen, wilt u dan zo vriendelijk zijn dit telefonisch aan het secretariaat op te geven, tel. 2 36 43 (Stichting Film en Wetenschap) te Utrecht.
De films die vertoond zullen worden zijn: Examination of the function of the vestibular apparatus; Young children in brief separation II: John; Het onthullend oog.

WENTELTRAP NAAR DE TOEKOMST

Korte samenvatting van de oratie van prof. dr. J. C. M. Hattinga Verschure

In de 7000 jaar van haar bestaan heeft de geneeskunde nog nooit zulk een diepgaande omwenteling doorgemaakt als thans het geval is. Het is nu niet meer de individuele arts, die de individuele patient geneest. De geneeskunde is vooral door de inbreng van de scheikunde en de natuurkunde zo enorm veel uitgebreider in zijn mogelijkheden geworden, dat zij versnipperd moest worden tot talrijke specialisaties. Die worden nu noodzakelijkerwijs weer gebundeld tot groepen. Ook op maat-

Doctoraal scheikunde:
J. V. Hupkes, Rijswijk; A. J. de Jong, Veenendaal.
Doctoraal Farmacie:
O. A. G. J. van der Houwen (cum laude), H. A. Drok, Utrecht; L. H. M. G. Kisters, Heerlen; J. Slager, Goes; J. B. G. Th. Miljoen, Langbroek; D. J. D. Dees, Breda.
Doctoraal geologie:
A. van Gelder, Rotterdam.
Doctoraal geofysica:
Chr. Th. Klootwijk, Bunnik (cum laude).
Doctoraal geneeskunde:
J. G. Drewes en J. Slaa, Utrecht; J. B. M. Th. Jonkergouw, Maastricht; Mevr. E. H. Hendriks-Koli, Zeist; A. W. J. M. Rovers, Oosterhout.
Semi arts:
A. F. van der Berg, Mevr. I. M. L. D. van der Heijden-Jongeneel, Mevr. L. J. Meijer-Spijker, Mevr. E. Snijders-van der Hiel, M. R. F. Bloemers en P. J. Kromeich, Utrecht; K. J. J. Wolters, Bennekom; P. A. Dieleman, Yerseke; M. Dommering, Arnhem; L. v. Gemert, Enschede.
Arts:
J. A. F. M. de Weert, J. Beeker en S. Geluk, Utrecht; Mej. A. H. R. M. Dekker, Zeist; S. M. Gerritsen, Hoevelaken; G. de Keizer, Vianen.
Tandarts:
N. C. Jongsma, Zwijndrecht.
Doctoraal Engelse taal- en letterkunde:
M. A. C. Huybregts, Wagenburg (cum laude).
Doctoraal Oudgermaanse taal- en letterkunde:
Mej. H. A. A. M. Simons, Knegsel.
Doctoraal geschiedenis:
C. H. Slechte, Rotterdam.
Doctoraal culturele antropologie:
Mevr. L. Veen-Witteveen, Utrecht.

schappelijke gronden zet de groepsgeneeskunde snel door. Het werkterrein van de specialist wordt steeds minder de spreekkamer thuis. De geweldige medische mogelijkheden, die veel kostbare voorzieningen eisen en enorm veel hoog gespecialiseerd personeel, concentreren zich steeds meer binnen de ziekenhuizen. Dit proces gaat gepaard met een groot aantal technische, organisatorische en menselijke problemen, waarvan een aantal in de inaugurale rede als een panorama worden gepresenteerd. Zij behoren van wetenschappelijke kant met grote kracht aangepakt te worden om de klinische zorg voor de volksgezondheid zo hoog mogelijk op te voeren en tegelijkertijd alles te doen wat mogelijk is om de enorme koster die daaraan uiteraard verbonden zijn, door goede organisatie, goede beleidsvorming en efficient beheer binnen de perken te houden.

Een grote doorbraak van de sociale wetenschappen naar de geneeskunde komt op gang.

De studie van de problemen zal aan de Utrechtse Universiteit op een moderne wijze worden aangepakt, o.a. als project door een interdisciplinaire werkgroep van 12 studenten uit diverse studierichtingen (medicijnen, economie, sociale psychologie, sociologie, e.a.), die hun candidaatsexamen in hun eigen studierichting behaald hebben, en 1 tot 2 jaar als student-assistent part-time willen werken.

INSCHRIJVING PRAKTIKUM FYSIOLOGISCHE CHEMIE VOOR 2de JAARS MEDISCHE STUDENTEN

Tot 24 maart bestaat een laatste en enige gelegenheid voor de medische studenten van alle groepen die het praktikum nog niet gevolgd hebben, zich op te geven. Het praktikum begint op maandag 6 april te 13.45 uur precies.

MEDISCHE PSYCHOLOGIE

Aan de derde jaars wordt meegedeeld, dat zij vóór het tentamen medische psychologie, te houden op 10 april a.s., gelegenheid krijgen vragen over de stof te stellen.
Hiertoe zijn vier vragenuren vastgesteld, t.w.: 18 maart - van 9.00—10.30 uur of van 10.30—11.30 uur én 25 maart - van 9.00—10.30 uur of van 10.30—11.30 uur.
Indien u hiervan gebruik wenst te maken, wilt u dit dan doorgeven aan de sekretaresse, tel 1 58 31, toestel 90.
De intekening sluit één week voor de gestelde datum.

M.S.F.U.

Voor kerstmis bereikte het M.S.F.U.-bestuur het verzoek om een algemene ledenvergadering te houden.
Het leek het bestuur zinvol om hiermee te wachten totdat het faculteitsblad was uitgekomen, zodat ieder in het bezit kon zijn van een hoeveelheid basisinformatie.
Er zal nu op 12 maart te 20.00 uur in de collegezaal van KNO een hearing gehouden worden waar iedere belangstellende (en dat zijn we allemaal nietwaar!) welkom is.

EXTRA PRACTICUM HERSENEN

Het extra praktium hersenen (zie voorgaande mededeling) zal worden gehouden op de dagen 16, 17 en 18 maart, aanvang precies 14.00 uur. Deelnemers worden verzocht in groepen van 4 aanwezig te zijn in het museum van het Anatomisch Instituut. Nadere inlichtingen bij de heer P. v. d. Leur.

BLOKKURSUS KEEL-, NEUS-, OORHEELKUNDE

De eerstvolgende blokkursus keel-, neus- en oorheelkunde zal worden gehouden van 6—10 april a.s.
In verband met het uitreiken van de KNO-klapper wordt u verzocht u tevoren op te geven bij de secretaresse (kosten klapper *f* 10,—).

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

AAN ALLE WISKUNDE STUDENTEN

Op woensdag 11 maart a.s. zal de nakandidaats studiekommissie weer eens vergaderen in het Mathematisch Instituut. De vergadering zal beginnen om 13.30 uur; de leden van de studiekommissie zullen echter al vanaf 13.00 uur aanwezig zijn voor gesprekken met alle belangstellenden.

Het nummer van de zaal zal die middag op het zwarte bord bij de lift beneden in het instituut staan.

Tijdens deze vergadering, waarop alle belangstellenden van harte welkom zijn, zullen de leden van de kommissie verslag uitbrengen over alles wat tot nu toe door haar bereikt (of mislukt) is vanaf haar oprichting in mei 1969.

Daar enkele leden van de kommissie in de komende maanden zullen afstuderen, of inmiddels afgestudeerd zijn, heeft zij heel hard nieuwe leden nodig.

Daarom doen wij een dringend beroep op allen (ook voorkandidaten!) die zich betrokken voelen, of willen gaan voelen bij de gang van zaken in het instituut, om die middag te komen praten en luisteren (vrijblijvend natuurlijk).

Het werk in de studiekommissie is boeiend en het brengt je met erg veel mensen in kontakt. Hopelijk hebben we dan bij de overgang naar het komende studiejaar weer een kommissie met een voldoende aantal aktieve mensen, zodat ieder voor zich niet te veel tijd hoeft te verliezen met dit zeer interessante werk.

Alle inlichtingen over de kommissie zijn te verkrijgen bij Thea de Poel, Ina Boudier Bakkerlaan 167, kamer 1565, tel. 51 20 62, en Louis van den Bongaert, I.B.B. 109, kamer 836, tel. 51 11 13.

Voorts ligt er altijd veel dokumentatiemateriaal om in te zien en/of mee te nemen op onze leestafel op de tweede etage (in het z.g. wachthok voor Kalmijn, daar komt u toch wel eens? Kijk dan even!) Daar liggen:

— verslagen van de hoofdstafvergaderingen waar over alles beslist wordt;

— rapporten van de kommissie onderwijshervorming, die een volkomen nieuw 4-jaars wiskundeprogramma zonder kandidaatsexamen gaat invoeren, dat voor de eerstejaars van volgend jaar al gaat starten;

— rapporten van de kommissie bestuursstruktuur en verslagen van de hearing op 16 februari j.l. Deze problemen zijn weer zeer aktueel, nu de nieuwe ontwerpwet Veringa uit is.

Toon dus uw belangstelling voor dit alles; weet u er niets van, geeft niet, u gaat er vanzelf iets vanaf weten, door er met anderen over te praten.

Tot ziens dus op 11 maart a.s.

De studiekommissie

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

EXAMENS WISKUNDE M.O.

Op de volgende data bestaat gelegenheid tot het afleggen van het examen wiskunde M.O.:
M.O.-A: 24 maart, 24 april, 22 mei, 26 juni.
M.O.-B: 24 maart, 23 april, 21 mei, 26 juni.
Opgave minstens een week van tevoren bij de studieleider drs. L. J. Kalmijn (Mathematisch Instituut, Budapestlaan, De Uithof, spreekuur iedere vrijdagmorgen van 9.00—12.00 uur).

TENTAMEN INLEIDING THEORETISCHE FYSICA

Op dinsdag 24 maart a.s. zal het tentamen I.T.N., gegeven door prof. Ruijgrok, cursus 1968—1969, afgenomen worden.
Dit zal zijn om 14.30 uur in de witte zaal van het Transitorium.
Aanmelden voor 19 maart a.s. bij het Transitorium.

FYSIKA '70

Op donderdagavond 19 maart a.s. zal prof. dr. J. Tinbergen (N.E.H. Rotterdam, Nobelprijs 1969) spreken over de relatie tussen natuurwetenschap en ontwikkelingslanden.
Plaats: Achter den Dom 22; aanvang: 19.30 u. precies.

POSTDOCTORAAL COLLEGE „SUBCELLULAIRE BIOLOGIE"

In het kader van dit college zal prof. dr. R. van der Veen 4 voordrachten houden, en wel
13 maart: weefselcultures bij planten, dedifferentiatie en differentia.
10 april: plantenhormonen I, IAA en GA, hun invloed op differentiatie bij weefselcultures en bij hele planten.
17 april: plantenhormonen II, phytokininen, invloed op celactivering, en: dormin en GA, invloed op rusttoestanden, rol van histonen volgens Bonner.
24 april: invnloed van het licht op differentiatie, bloei, bladvorm, strekking, rust; rol van phytochroom en andere pigmenten; licht en hormoonvorming.
De colleges vinden plaats in de grote collegezaal van het Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106, om 12.15 uur.

HERHALINGSTENTAMEN QUANTUMMECHANICA

Dinsdag 24 maart om 14.30 uur zal in het Transitorium I gelegenheid zijn tentamen af te leggen over het college Quantummechanica van prof. Ruijgrok. Gebruik van dictaat en leerboeken tijdens het tentamen is toegestaan.

Maandag 16 maart om 19.30 uur zal in verband hiermee in het Academiegebouw, Domplein, een extra werkcollegeavond gehouden worden. Tijdens deze avond kunnen over college en werkcollege vragen worden gesteld. Opgave gaarne vóór 12 maart a.s. bij de administratie van het Instituut voor Theoretische Fysica, Maliesingel 23, tel. 2 57 51.

HERHALINGSTENTAMEN ELEKTROMAGNETISME

Maandag 6 april zal nog eenmaal gelegenheid worden gegeven tentamen te doen over het college elektromagnetisme van professor Nijboer.
Aanmelden bij de administratie van het instituut voor theoretische fysica, Maliesingel 23, vóór 15 maart a.s., tel. 2 57 51. De deelnemers krijgen dan nog bericht over precieze plaats en tijd van het tentamen.

SCHEIKUNDE

POSTDOCTORAAL COLLEGE „SUBCELLULAIRE BIOLOGIE"

Zie onder: wis-, sterren- en natuurkunde.

RECTIFICATIE TENTAMENROOSTER 1969/1970

Het tentamen natuurkunde voor chemie studenten, vermeld onder „2e jaars" en onder „voor allen", is niet op 3 mei, maar op 8 mei a.s.

COLLEGE FYSISCHE MEETMETHODEN VOOR CHEMICI

Aan de tweedejaars scheikunde studenten is gezonden een syllabus over de inhoud van het onlangs geëindigde college fysische meetmethoden voor chemici.

Zij, die deze niet hebben ontvangen, kunnen hem alsnog afhalen aan het bureau der subfaculteit scheikunde.

COMMUNIQUE VAN DE VERGADERING VAN HET ONDERWIJSCOLLEGE DER SUBFACULTEIT OP 17 FEBRUARI 1970

1. Prof. Smittenberg brengt verslag uit van het resultaat van de plenaire vergadering over de toekomstige huisvesting in Transitorium III.
2. De subfaculteit biologie heeft meegedeeld biochemie als één der hoofdrichtingen voor het doctoraalexamen biologie te accepteren na een kandidaatsexamen B4.
3. De opheffing van de FOM werkgroep fysische chemie op het van 't Hoff laboratorium binnen de komende 1 à 1½ jaar zal tot konsekwentie kunnen hebben, dat de werkgroep in belangrijke mate van hun onderwijstaak zullen worden ontlast, indien niet op korte termijn voorzieningen in de personeelssector in het vooruitzicht kunnen worden gesteld.
4. Er wordt besloten, althans in dit cursusjaar, geen verandering aan te brengen in de begeleidingscommissie van het eerstejaars practicum.
5. Er worden personen aangewezen die het contact tussen het onderwijscollege en docenten, die het voorkandidaats onderwijs aan chemie studenten zullen verzorgen.
6. Er wordt een agenda-commissie ingesteld bestaande uit drs. Rijnbout, dr. Schuyff en drs. Vermeer.

COMMUNIQUE VAN DE VERGADERING VAN HET BEGROTINGSCOLLEGE DER SUBFACULTEIT OP 19 FEBRUARI 1970

1. Het aan de subfaculteit voor 1970 toegewezen bestemmingskrediet wordt over de laboratoria verdeeld.
2. Teneinde te komen tot een meer uniforme beleidslijn van de instituten bij het opstellen van hun materiële begroting wordt een commissie ingesteld, bestaande uit prof. Van Deenen, de student F. G. Dijkman, prof. Salemink en de heer Schoon.

INSCHRIJVING D-PRAKTIKUM

Diegenen van de chemie-studenten, aangekomen in 1967 of eerder, die nog geen D-praktikum hebben gevolgd en niet vóór 1 maart geplaatst konden worden, dienen zich in te schrijven op maandag 9 maart tussen 9.00 en 10.00 uur of op dinsdag 10 maart tussen 14.00 en 15.00 uur bij dr. B. A. Jütte, Analytisch Chemisch Laboratorium, Kamer 129.

GEOLOGIE EN GEOFYSICA

WERKGROEP VOGEZEN

Zie de mededeling onder biologie.

BIOLOGIE

PROGRAMMA

46e DIES UTR. BIOLOGEN VERENIGING

De dies staat in het teken van de biologische en chemische oorlogsvoering.
Vrijdag 6 maart, 12.00 uur: excursie voor de studenten naar het RVO-TNO te Rijswijk; vertrek vanaf botanisch lab.
20.00 uur: Forum B- en C-wapens en ethiek met als motto: "Saldo morale"; forumleden: dr. H. C. Bartlema, microbioloog, D. M. W. Elskamp, apotheker, Prof. dr. Quispel, botanicus. A. G. v. d. Spek, PSP, E. M. Wijnands, polemoloog; discussieleider: drs. Saaltink, bioloog. Dit forum vindt plaats in het zoölogisch laboratorium Hoogt.
Zaterdag 7 maart, 15,30 uur: receptie, zoölogisch lab.; 19.00 uur: diesdiner op de sociëteit van SSR, Bemuurde Weerd W.Z. 3 te Utrecht.
22.30 uur: groots feest op dezelfde sociëteit, tot 4 uur. Dit feest wordt opgeluisterd door de 'P. G. Hendriks-Bent'. Alle belangstellenden zijn van harte welkom!

WERKGROEP VOGEZEN

Woensdag 11 maart organiseert de werkgroep Vogezen een bijeenkomst waarin zij, die vorig jaar een onderwerp op Bodemkundig, Vegetatiekundig en Paleobotanisch gebied bewerkten, een korte uiteenzetting van hun bereikte resultaten zullen geven.

Aan de hand hiervan zullen de plannen voor komende zomer besproken worden. Plaats van samenkomst: zaal 13.16.11 Transitorium 2, Heidelberglaan 2, de Uithof. Aanvang 19.30 u. Belangstellenden zijn van harte welkom.

POSTDOCTORAAL COLLEGE „SUBCELLULAIRE BIOLOGIE"

Zie onder: wis-, sterren- en natuurkunde.

LETTEREN

GEPROMOVEERD

Op 27 februari promoveerde mevrouw E. Wiersma-te Nijenhuis, Berkenlaan 80, Harmelen, tot doctor in de letteren op het proefschrift: Dattilam. A compendium of ancient Indian music. (Dattilam. Een compendium van de oudindische muziek). Promotor was prof. dr. J. Gonda. De promotie geschiedde cum laude.

RAPPORT STRUCTUURCOMMISSIE

De faculteit der Letteren heeft in de vergadering van 20 februari j.l. uitvoerig gediscussieerd over het rapport van de structuurcommissie.
Omdat de instituten nog geen gelegenheid hadden gekregen hun mening over dit rapport uit te spreken en omdat intussen ook het voorontwerp van een wet universitaire bestuurshervorming 1970 werd gepubliceerd, heeft de faculteit besloten een nieuwe commissie te benoemen die de verschillende richtlijnen voor de bestuurshervorming op het niveau van de „vakgroep" (term voorontwerp) zal coördineren.
Aan de instituutsraden of de beheerders van de instituten is het verzoek gericht om een discussie over de structuurnota te organiseren en een samenvatting van de meningen bij het faculteitsbureau in te zenden.

GASTCOLLEGE PROF. STAAL

Op maandag 9 maart a.s. zal prof. dr. J. F. Staal uit Berkeley een gastcollege geven over Generatieve Grammatica en Taalfilosofie in de Verenigde Staten. Belangstellenden worden uitgenodigd om 16.00 uur aanwezig te zijn in zaal 25 van het Academiegebouw, ingang Achter de Dom 22.

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

FRANZE BEURZEN

Er wordt de aandacht op gevestigd dat de Franse regering twee beurzen ter beschikking stelt van afgestudeerden in de Franse taal- en letterkunde voor een studieverblijf in Frankrijk.
Nadere inlichtingen te verkrijgen bij prof. dr. B. A. Bray, Frans en Occitaans Instituut, Drift 15, tel. 1 02 45.

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAPPEN

KUNSTHISTORISCH INSTITUUT

Donderdag 12 en 19 maart zal dr. D. Bouvy, directeur van het Aartsbisschoppelijk Museum te Utrecht, van 11.15—12.15 uur gastcolleges geven over „Noordnederlandse beeldhouwkunst in de Middeleeuwen". Met dr. Bouvy zal nog enig overleg gepleegd worden betreffende de datum van een derde gastcollege.

Op 19 maart zal onder zijn leiding van 16.00—17.00 uur een rondleiding plaatsvinden in het Aartsbisschoppelijk Museum, Agnietenstraat.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

CUM LAUDE

De promotie van P. Veen tot doctor in de sociale wetenschappen op 20 februari geschiedde cum laude.

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

OVERLEG MET WERKSTUDENTEN

Op 11 maart a.s. 's avonds om 20.00 uur wordt een ieder van u, die door een baan of andere reden (b.v. gezin) speficieke studieproblemen heeft dan wel voorziet, uitgenodigd deel te nemen aan een oriënterende discussie welke in onderlinge samenwerking georganiseerd wordt door het bureau van de studentendecaan, bureau planning en organisatie en het USSV bestuur.
Plaats van bijeenkomst: Maliesingel 38.

AVONDCOLLEGES 4e JAARS PROF. P. THOENES

De avondcolleges van Prof. Thoenes zijn, ondanks alle andere mededelingen op 12 maart, 18 maart en 25 maart van 19.00—21.00 uur.
Plaats: Academiegebouw Domplein, kamer 13.

PSYCHOLOGIE

AGENDA 9 MAART 1970

De zevende vergadering van de subfakulteitsraad zal worden gehouden op maandag 9 maart om 14.00 uur in zaal 9 van het academiegebouw, Domplein 29.
1. Notulen subfak. vergadering 13 en 16 febr.
2. Ingekomen stukken en mededelingen.
3. Agenda (volgorde van bespreking van de agendapunten.
4. Instellen financiële- en begrotingscie.
5. Voorstellen kommissie postenverdeling.
6. Beoordelen. Inleidende bespreking.
7. Evaluatie en verkiezing nieuwe sekretarissen.
8. Installatie voorkandidaatscie.
9. Werkgroep psychologie ontwikkelingslanden - personele problemen.
10. Notulen Instituten en sektie psychologie akademische raad.
11. Fakulteitszaken.
12. Wat verder ter tafel komt.
13. Rondvraag.

BESLUITENLIJST VAN DE VERGADERING OVER HET VOORKANDIDAATSPROGRAMMA

In de vergadering van de subfakulteitsraad van 13 februari j.l zijn de voorstellen tot herstrukturering van het voorkandidaatsprogramma besproken. Ter diskussie waren de voorstellen van 1. Van der Vegt en Van Naerssen; 2. Dieleman, Knooren en Van Gool; 3. Köster en Vroon.
In de raad zijn t.a.v. deze problematiek de volgende beslissingen genomen:
1. De raad besluit tot het instellen van een voorkandidaatskommissie, bestaande uit 4 docenten en 4 studenten. De taak van de kommissie zal bestaan uit een herstrukturering van het voorkandidaatsprogramma binnen door de raad te stellen grenzen (zie punt 2, 3, 4 en 5). De kommissie heeft binnen deze grenzen een beslissende bevoegdheid.
2. De raad gaat akkoord met het toekennen van drie posten aan het voorkandidaats. De taak van de medewerkers die hiervoor worden aangetrokken, zal nog nader worden bekend gemaakt door de Kommissie Voorkandidaats.

Globaal komt het er op neer dat deze medewerkers niet bij het geven van onderwijs betrokken zijn maar bij de algemene problemen en taken van het voorkandidaats. Als zodanig zijn genoemd:
2.1. Het adviseren m.b.t. en het evalueren van de verschillende onderwijsvormen in het voorkandidaats.
2.2. De organisatorische aspekten van het voorkandidaats (ruimte, financiën).
2.3. Didaktische begeleiding van docenten.
2.4. De kursus studievaardigheden.
2.5. Ontwerpen en uitvoeren van vormen van studie-adviezen en studiebegeleiding.
2.6. Het probleem van beoordeling in algemene zin en het ontwerpen en evalueren van studietoetsen enz.

3. De raad gaat akkoord met het toekennen van 2 posten aan de subfakulteit algemeen. Deze medewerkers zullen alternatieve onderwijsvormen, die door studenten worden voorgesteld, honoreren en in konkreto bij uitvoering begeleiden.

4. De raad gaat akkoord met het toekennen van 2 posten bestemd voor het geven van onderwijs na de herstrukturering. Deze twee posten vallen met de uitdrukkelijke onderwijsopdracht toe aan de instituten.
5. De raad verzoekt de instituten voor het onderwijs 1970/1971 een bijdrage voor 2 posten per instituut te reserveren uit de bestaande voorzieningen.

N.B. Een post moet hier uitgedrukt worden in onderwijsuren, zodat in feite vele medewerkers de totale last van het onderwijs dragen. Als richtlijn is geopperd 35 à 50 % van de jaartijd, dus tussen 700 en 1000 uren.
6. De raad geeft de kommissie de opdracht om bij de herstrukturering van het voorkandidaats in eerste instantie programmatisch de richtlijnen uit het voorstel Vroon en Köster nader uit te werken. De letterlijke tekst op de raadsvergadering luidde:
De kommissie heeft tot taak het voorkandidaatsprogramma te herzien in de richting van het voorstel Vroon/Koster.
Deze uitwerking moet o.a. een zo nauwkeurig mogelijke schatting van het aantal onderwijsuren staf omvatten, een ruimtelijke en financiële schatting. Daarnaast een schatting van het benodigde aantal studentassistenten (opgave in eenheden. Eén eenheid is 4 uur per week).
Hoewel het sekretariaat beseft dat deze herstrukturering van het voorkandidaats voor de komende maanden een intensieve voorbereiding vraagt, verzoekt zij uw afdeling om één medewerker (voor de OPSU geldt: 4 studenten) voor deze taak beschikbaar te stellen. (Geopperd is 1 dag per week voor de periode maart—juli 1970 = 20 dagen = 80 uur).
Mocht dit onuitvoerbaar zijn, dan hoopt het sekretariaat dat uw afdeling dit zo spoedig mogelijk aan de raad voorlegt.
Tenslotte kunnen wij u meedelen dat bij de definitieve postenverdeling waarschijnlijk nog een aantal posten worden gereserveerd voor het voorkandidaats.

Gaarne verwacht het sekretariaat op korte termijn de namen van de medewerkers (voor de OPSU geldt: studenten) waarna zij deze voor een eerste bespreking kan aanschrijven.
w.g. Drs. A. X. van Naerssen

INSTITUUT VOOR SOCIALE PSYCHOLOGIE

Het spreekuur van Drs. B. Fonderie coördinator C) is opgeheven vanaf 3 maart 1970. Men kan voortaan telefonisch afspraken maken tel. 1 06 41.

OPVOEDKUNDE

BESLUITEN VERGADERING KANDIDAATSCOMMISSIE 19-2-'70

1. Teneinde de betrokkenheid van de 2e en 3e jaars zoveel mogelijk de kans te geven, zal het beginsel van vertegenwoordiging worden opgeschort tot de volgende vergadering.
2. De datum van de volgende vergadering wordt per vergadering vastgesteld.
Agenda wordt 14 dagen van te voren verspreid.
Stukken worden 7 dagen van te voren verspreid.
3. De studenten, die in '68 aangekomen zijn, statistiek nog niet gehaald hebben en over het boek van Chase tentamen willen doen, moeten zich zo spoedig mogelijk in verbinding stellen met Hans van Hulst (assistent statistiek bij drs. Hoksbergen, kajuit, P.I.). Evenzo diegenen, die in '67 zijn aangekomen en tentamen statistiek nog niet gehaald hebben.
4. De volgende kandidaatsvergadering wordt, zonder tegenbericht, gehouden op donderdag 19 maart om 10.00 uur, zaal 13. A.G.
5. Reacties en agendapunten in te leveren bij drs. A. B. J. Verstege. coördinator, P.I., Trans 14 en/of bij Ien Dienske, secretaresse kandidaatsvergadering, Theemsdreef 304.

SPREEKUUR PROF. LANGEVELD

Professor Langeveld is verhinderd spreekuur te houden op woensdag 11 en 18 maart.

2e JAARS TENTAMEN HISTORISCHE PEDAGOGIEK

Het in het nummer van 27 februari aangekondigde tentamen van dr. Noordam op woensdag 18 maart zal niet beginnen om 10.00 uur maar om 11.00 uur.

INTERFACULTEIT

GASTCOLLEGE PROF. STAAL

Op maandag 9 maart a.s. zal prof. dr. J. F. Staal uit Berkeley een gastcollege geven over Generatieve Grammatica en Taalfilosofie in de Verenigde Staten. Belangstellenden worden uitgenodigd om 16.00 uur aanwezig te zijn in zaal 25 van het Academiegebouw, Ingang Achter de Dom 22.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

WERKGROEP VOGEZEN

Zie de mededeling onder biologie.

utrechtse universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 26
13 maart 1970

UIT DE CURATORENVERGADERING VAN 9 MAART 1970

Algemene opmerkingen over het voorontwerp Veringa

1. *Prof. Diepenhorst* meent dat het voorontwerp in strijd is met de grondwet, omdat de bijzondere instellingen tezeer geknot worden in hun vrijheid van onderwijs. Verschillende bevolkingsgroepen kunnen niet achter dit ontwerp staan wat betreft de positie van de bijzondere instellingen.
2. *Dhr. Ruppert:* a. In een brief aan de minister zullen Curatoren kunnen wijzen op het feit dat het voorontwerp in grote lijnen niet afwijkt van de nota van de Commissie Van Unnik.
b. De ministers hebben onvoldoende vertrouwen in het verantwoordelijkheidsbesef van de „universiteitsbewoners". Er wordt wel erg veel geregeld en „ingepakt".
c. In het gehele stuk wordt onvoldoende (en dit is zwak uitgedrukt) aandacht besteed aan de positie van het niet-wetenschappelijk personeel.
3. *Dr. Verwey* vindt dat men de minister moet laten blijken dat men in grote lijnen dit voorontwerp kan accepteren. Er zijn een paar belangrijke stappen gedaan, b.v. naar eenheid van bestuur en beheer en de regeling van de medezeggenschap.
4. *Prof Diepenhorst:* Het voornaamste van de universiteit is het zo goed mogelijk functioneren van de „universiteitsgenoten". De wet van '60 kende wel degelijk veel meer mogelijkheden tot verandering dan zijn uitgebuit door de universiteiten. Bovendien mag niet vergeten worden dat met betrekking tot de wezenlijke taken van de universiteit de inhoud van de nota's Posthumus belangrijker is dan dit voorontwerp. Aan de studenten is zijns inziens te weinig recht gedaan. Art. 38 bijvoorbeeld zou met meer waarborgen omkleed moeten worden. Er is veel tijd verdaan aan discussies, vergaderingen, enz. waardoor het *eigenlijke* werk van de universiteit duidelijk heeft geleden.

Artikelgewijze behandeling

5. *Dhr. Ruppert* (art. 4). Is 25% opkomst voor de verkiezingen representatief? Welk nut heeft een tweede verkiezing? Beter is te spreken van 50%. Wanneer de 50% niet gehaald wordt, moet het aantal personen dat de geledingen representeert verhoudingsgewijze verminderd worden. Eigenlijk is dat een soort opkomstplicht. Curatoren nemen deze visie over. De president Curator meent dat zowel de studenten als het wetenschappelijk corps moeite zullen hebben met de 50% Dhr. Ruppert meent dat dit percentage zo hoog moet zijn om de mensen bij de zaak te betrekken. Het gaat er niet om de extremisten uit te sluiten, maar om de betrokkenheid bij de zaak in de geledingen te stimuleren.
6. *Dhr. Ruppert* heeft moeite met art. 7, eerste lid, waarin staat dat de faculteitsraad ten minste voor de helft moet bestaan uit leden van het wetenschappelijk corps. Beter is: niet meer dan de helft. Artikel 13: dhr. Ruppert vindt dat ook leden van het niet-wetenschappelijk personeel en studenten in onderwijs- en onderzoekcommissies plaats moeten kunnen nemen. De Rector meent dat „tenminste de helft" of „niet meer dan de helft" in de praktijk weinig verschil zullen uitmaken en dat artikel 13 (1) eigenlijk teveel regelt. De faculteit moet een grotere vrijheid krijgen t.a.v. de samenstelling van de commissies. Curatoren zijn het erover eens de woorden „in vaste dienst" (art. 7) te laten vallen. Dhr. Ruppert meent dat de democratisering het uitgangspunt moet zijn en niet onderwijs en onderzoek. Vandaar zijn opmerkingen over de samenstelling van de faculteitsraad. De Rector meent dat de inbreng van onderwijs en onderzoek niet over-ruled mag worden door andere geledingen, die wel in de faculteitsraad zitten, maar niet de meerderheid vormen. Dhr. Ruppert wil vasthouden aan de helft wetenschappelijk corps en de helft voor andere geledingen. Dr. Verwey: democratisering is niet het enige uitgangspunt van het ontwerp, ook doelmatigheidsverhoging van beheer is uitgangspunt. Tussen die twee moet een compromis gesloten worden. *Curatoren* concluderen dat in de wet moet staan dat in elk geval de beide andere geledingen in de faculteitsraad moeten worden opgenomen. Ten aanzien van artikel 13, lid 2, meent prof. Diepenhorst dat de adviezen die commissies uit de faculteitsraad uitbrengen niet aan de gehele raad moeten worden overgelegd (bijv. bij benoemingen). Curatoren menen dat de laatste zin van artikel 13, lid 2, moet vervallen. Men meent dat de procedure van de advisering aan de comissies moet worden overgelaten. Curatoren menen dat in artikel 10 de leeftijd van zeventig jaar veranderd moet worden in vijfenzestig. Ze zullen in hun brief aan de minister in algemene bewoordingen over deze zaak spreken. Curatoren besluiten de opmerkingen van Senatus Contractus en Raad van Overleg als bijlagen bij hun brief op te nemen.
7. Curatoren stellen zich achter hetgeen de Senatus Contractus ten aanzien van artikel 18 lid 7 heeft opgemerkt (zie vorige nr. „U"). Idem artikel 18, lid 5.
8. Dhr. Ruppert meent dat in artikel 22, lid 2, de woorden ten minste en ten hoogste geschrapt moeten worden. Verder gelooft dhr Ruppert niet in een lichaam van 60 leden (lid 1). Prof. Diepenhorst is het daar niet mee eens, dat wil zeggen met de voorgestelde verandering in de samenstelling. Men moet de deskundigheid zwaar laten wegen gezien de doelstelling van de universiteit. In een gezin van 14 kinderen houden de vader en moeder wel degelijk een zeer zware bevoegdheid. Prof. Diepenhorst meent dat aan de aantallen in artikel 22 niet vastgehouden moet worden. De Rector meent dat de vakdeskundigheid van het wetenschappelijk personeel zeker op het niveau van vakgroep en faculteit maar veel minder op het niveau van de universiteitsraad een rol speelt. In de universiteitsraad worden veeleer bestuurlijke accenten gelegd. Beter is het gewoon over drie maal een derde te spreken. Curatoren zijn in meerderheid voor schrappen van ten hoogste en ten minste en voor drie maal een derde.
9. Curatoren zijn vóór 7 in plaats van 5 leden van het college van bestuur.
10. Dr. Schamhardt wijst op het feit dat de positie van de secretaris niet in deze wet geregeld is, dat het onduidelijk is hoe de centrale administratie geleid dient te worden en dat artikel 32, derde lid, gewijzigd moet worden in deze zin dat beheerstaken gedelegeerd moeten worden aan (sub) faculteits*besturen*, niet aan (sub) faculteitsraden. Curatoren delen deze bezwaren.
11. In artikel 36 willen Curatoren in plaats van: „op voorstel van het College van bestuur . . . lezen: „gehoord . . ."
12. Prof. Diepenhorst wil in de commissie bedoeld in artikel 38 (beroepscommissie bij examens) zeker een student en ook een „buitenstaander" opgenomen zien. Rector: „Kan men dat niet aan de faculteit overlaten?" De Curatoren gaan met prof. Diepenhorst mee.
13. Curatoren menen dat artikel 40, lid 5, geschrapt moet worden. De drie vertegenwoordigers van de universiteit moeten verschillend kunnen stemmen. De individuele

UNIVERSITEIT

AGENDA

13 maart: Gamma-chemie. Lezing door prof. Van der Kerk, Org. Chem. Lab., Croesestraat 79; 11.15 uur.

Promotie drs P. H. Hefting (Letteren), Onderlangs 9, Otterlo, op het proefschrift: G. H. Breitner in zijn Haagse tijd. Senaatszaal: 15.15 uur.

Persgesprek n.a.v. promotie drs C. A. de Geus. Perscentrum, 16.00 uur.

14 en 15 maart: voorjaarsconferentie V.C.S.B.-Utrecht. (Zie onder Studenten).

16 maart: Algemene vergadering Stafconvent, Dependance Academiegebouw, Achter de Dom 22, K 24, 20.00 uur.

Promotie ir. A. C. Wolff (Wisk en Natuurwetensch.), Dieperinklaan 1, Utrecht, op het proefschrift: High-resolution investigation of the 30 Si (p. gamma) 31 P and 30 Si (tau, d) 31 P reactions. Senaatszaal, 16.00 uur.

Theologische Academie Utrecht: forum met mevr. ds van Holk-Meyer, ds P. Heinen, prof. dr. W. van Dooren en C. Appels. Cunara, Nieuwe Gracht 32, 20.00 uur.

Filmvoorstelling georganiseerd door de Medische Sectie van de Nederlandse Vereniging voor de Wetenschappelijke Film en Televisie.

J.U.S.V. Chagal: spreker over Islam. Zolder U-huis; 18.00 uur.

Utrechtse Studenten Tafeltennis Kampioenschappen. Faciliteitencentrum „Chez BéBé", Ina Boudier, Bakkerlaan; 19.30 uur

17 maart: Ontmoeting tussen de pers, de rector magnificus en prof. dr. Sj Groenman. Curatorenkamer, Kr. Nieuwe Gracht 29; 10.00 uur.

---

advieslijn naar de minister moet gehandhaafd blijven.
14. Curatoren vragen de minister wat er met artikel 48 eigenlijk bedoeld is.
Mr. des Tombe wil nog eens terugkomen op besluit van Curatoren geen vertegenwoordiging van de wetenschappelijke staf toe te laten tot D.B. en Curatorenvergadering. Nu is het driemanschap uitgebreid tot viermanschap. Moet dit viermanschap niet als representant worden erkend? Dhr. Ruppert meent dat zijn bezwaren van toen nog gelden. Alleen als personeel en studenten ook representanten kunnen sturen is hij akkoord. Mr. des Tombe meent dat het driemanschap, nu uitgebreid tot een viermanschap, als vertegenwoordiging van een geleding erkend moet worden. Het D.B moet de volledige vertegenwoordiging opnemen. Dr. Verwey vindt dat dit een vooruitlopen is op de situatie die ontstaat als er een College van bestuur is. Dit college zal bestaan uit fulltimers. Men moet de vertegenwoordigers van de wetenschappelijke staf dit niet aandoen, nu we bezig zijn naar een nieuwe situatie toe te groeien. Curatoren stellen een beslissing uit tot de volgende vergadering. Dan komt er nog een voorstel van dhr. Ruppert bij: neem in het D.B. ook een vertegenwoordiging van studenten en niet-wetenschappelijk personeel op.

Promotie mevr. drs M. L. Schönbaum-Desbarats (Wisk. en Natuurwetensch.), correspondentieadres: p/a Colenbranderhof 13, Amsterdam-Slotervaart, op het proefschrift: Thyrotropin: development and applications of a biological assay. Senaatszaal, 14.45 uur.

Promotie drs. C. A. de Geus (Geneesk.), Pr. Beatrixlaan 6, Waddinxveen, op het proefschrift: Huisarts en kankerpatiënt. Senaatszaal, 16.15 uur.

Hearing over Studentenhuisvesting. Faciliteitencentrum „Chez BéBé"; 20.00 uur.

Utrechtse Studenten Alpenclub: film- en instructieavond. Soc. Symposion, Lucas Bolwerk 8; 20.00 uur.

Lezing door prof. dr. R. F. Stettler: Growth versus stability - man's dilemma vis-à-vis his environment. Botanisch Lab., Lange Nieuwstraat 106; 20.00 uur.

18 maart: Instituut voor Sonologie: colloquium: dr. R. Frisius. Notationsprobleme in der elektronische Musik. Plompetorengracht 14-16; 13.45 uur.

Openbare vergadering politicologisch studiecentrum. Academiegebouw, Kamer 4; 15.00 u.

19 maart: Vergadering Beleidsraad voor Collectieve Voorzieningen t.b.v Studenten. Zaal 1, Universiteitsgebouw, 9.00 uur.

Fysika '70 - prof. Tinbergen over natuurkunde en ontwikkelingslanden. Achter den Dom 22, 19.30 uur.

Theologische Academie Utrecht: Geloven een werkwoord, programma door deelnemers te bepalen o.l.v. drs H. Nouwen. Cunera, 20.00 uur.

Rondleiding o.l.v. dr. D. Bouvy in het Aartsbisschoppelijk Museum; 16.00—17.00 uur.

20 maart: Plechtige zitting van de senaat der rijksuniversiteit tot viering van de gedenkdag van de stichting van de rijksuniversiteit. Domkerk, 14.00 uur.

De Uithof.

kerk. 14.00 uur. **(Instituten, laboratoria, e.a. zijn, voor zover de dienst het toelaat, gesloten).**

21 maart: Universiteitsdag.

Utrechts Universiteitsfonds: lezing door prof. dr. C. A. Salemink: Een spel zonder winnaar; recente ontwikkeling op het gebied van drugs. Na afloop discussie o.l.v. prof. dr. J. H. Plokker. Transitorium I; 10.30 uur

23 maart: Persgesprek over het interim verslag en voorlopige resultaten van het onderzoek naar plaats en functie van de Utrechtse Stadsschouwburg met prof. Sj. Groenman en drs Kamphorst. Perscenrtum; 14.00 uur.

Promotie drs H. P. Til (Wisk. en Natuurwetenschappen), Karel J. C. Beckmanlaan 2, Zeist, op het proefschrift: Toxicologisch onderzoek naar de werking van sulfiet bij ratten, varkens en kwartels. Senaatszaal; 16.00 uur

24 maart: Promotie drs H. A. L. M. Mudde (Geneeskunde), Rijnsburgerweg 23, Leiden, op het proefschrift: Aspecten van de Rhesussensibilisatie in het bijzonder de betekenis van de serologie. Senaatszaal, 14.45 uur.

Promotie drs F. H. Lopes da Silva (Geneeskunde), Abraham Kuyperweg 4, De Bilt, op het proefschrift: Temporal characteristics of visual evoked potentials. Senaatszaal, 16.15 uur.

UVSV: Landelijk goocheltoernooi.

25 maart: USF grondraadsvergadering.

Vergadering Algemeen Bestuur Stichting Studentenhuisvesting. Curatorenkamer, 14.00 uur.

Ingebruikstelling van en rondleiding door de nieuwe veterinaire kliniek inwendige ziekten. De Uithof,

Ned. Ver. Fijnmechanische Techniek: studiebijeenkomst waar dr. W. de Graaff van het Lab. voor Ruimte-onderzoek over ruimte-onderzoek in Nederland zal spreken. Mikrocentrum, Jaarbeursplein 15, 20.00 uur.

KERK EN UNIVERSITEIT

Gereformeerd

Akademie-dienst op zondag 15 maart om 19.15 uur. ditmaal in de Geertekerk. In deze dienst vindt openbare geloofsbelijdenis plaats en wordt het avondmaal gevierd. Voorganger: ds. J. M. van Minnen, koor onder leiding van mevrouw Van der Werff, organist F. de Vries. Op zondag 22 maart, om 19.15 uur, weer in de Pieterskerk, voorganger ds. J. M. van Minnen, organist F. de Vries.

Interkerkelijke belijdenisdienst

Op zondag 22 maart zal om 10.30 uur in de Janskerk een dienst gehouden worden waarin een groep leden van de studentenparochieën gemeenten een bewuste geloofsverantwoording zal afleggen. De dienst staat onder verantwoording van zeven kerkgenootschappen (R.K., N.H., Ger., Rem., Doopsg., Luth., Ev. Broederg.) De kerken zullen de leden van de groep op grond van deze dienst als lid accepteren De dienst wordt verzorgd door de groep, met medewerking van twee studentenpastores. Iedereen is hartelijk welkom.

Hervormde Studenten Gemeente

Akademiediensten - 15 maart: Domkerk, ds. De Bruine en ds Van Egmond. Openbare belijdenis en viering H. Avondmaal, aanvang 10.30 uur.
22 maart - Janskerk, 10.30 uur: Oecumenische belijdenisdienst.
Spreekuur ds. Van Egmond elke woensdag van 12.00—13.00 uur op de zolder van het U-huis.
We herinneren aan ons bericht van vorige week dat a.s. zondag 15 maart geen dienst zal zijn in de Janskerk i.v.m. de openbare belijdenis van een aantal studenten die om 10.30 uur in de Domkerk zal plaatsvinden. In deze dienst, waaraan het studentenkerkkoor o.l.v mevr. P. v. d. Werff-Lous medewerking zal verlenen, zal ook het H. Avondmaal worden gevierd. Na afloop van de dienst heeft de gemeente de gelegenheid de nieuwe lidmaten te begroeten.
Ds. J. C. de Bruine, Van Lidth de Jeudestr. 17, tel. 10934. dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 511272.

Remonstrantse gemeente

Iedere zondag dienst in de Geertekerk, Geertekerkhof 22, 10.30 uur.
Spreekuur studentenpredikant ds. Overdiep: iedere woensdag van 18.30—20.00 uur.

Vastendiensten

Nadere inlichtingen over de vastendiensten in de aula zondags 12.00 uur, vindt u achter in de kerken en in de hal van Cunera. Lijsten voor opgave bij de voorbereiding hangen eveneens achter in de kerken en in de hal van Cunera. Tijdens alle diensten is er kindercrèche en na de dienst is er gelegenheid tot koffiedrinken in Cunera. Voorgangers en preekthema's: 15 maart, pastor G. Th. Oostvogel, Mattheüs, 27, 45-51, Jezus aan het kruis; 22 maart, dr. W. J. Overdiep. Mattheus 28, 1-16. Verrijzenis. Eucharistie. Avondmaal.

MEDEWERKERS

DIT IS EEN „ADVERTENTIE" VAN HET PERSONEELSCONVENT

Onlangs werd aan het administratief-, technisch- en huishoudelijk personeel ter beoordeling toegezonden het Reglement van het Personeelsconvent.
In de begeleidende brief verzochten wij het daarbij ingesloten formulier uiterlijk 16 maart 1970 in te zenden. Mocht u dit nog niet hebben gedaan, doe het dan vandaag Toon daarmede dat u de eis van onze geleding tot inspraak op alle niveaus via het Personeelsconvent onderschrijft.
Wacht niet langer, de tijd dringt. Wordt de nieuwe wet aangenomen, dan zal er omstreeks 1 december 1970 een Universiteitsraad zijn; daarin zal ook onze groep een taak hebben.
Indien de stukken u wellicht niet hebben bereikt, vraag deze dan alsnog aan bij het Secretariaat van het Personeelsconvent, p/a Kunsthistorisch Instituut, Nieuwe Gracht 36, tel. 2 31 41, de heer Drost.

De Voorbereidingsraad van het Personeelsconvent

U.S.P.

Diensten van de studentenparochie: zaterdags 17.30 uur in Cunera; zondags 9.30 uur in Cunera: 11 00 uur in de aula; 12.00 uur in de aula; 17.30 uur in Cunera Tijdens de dienst van 12.00 uur is er kindercrèche na deze dienst: koffieuur in Cunera Door de week: elke dinsdag en donderdag om 12 30 uur in Cunera. Elke donderdagavond is er instuif in de leeszaal van Cunera; iedereen is dan van harte welkom.

OPENBARE ALGEMENE VERGADERING STAFCONVENT

Op 16 maart, Achter de Dom 22 20.00 uur. Sprekers zijn mr. J W Masman (P.v.d A.), dr. H. A. Schüring (C.H.U.) Zie ook „U" van vorige week.

VERSCHIJNINGSDATA „U"

In de paasvakantie zal het weekblad niet verschijnen op 27 maart en 3 april. Kopij voor het nummer van 10 april moet vrijdag 3 april vóór 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Maart: 13 en 20 (27 vervalt); april: (3 vervalt), 10, 17 en 24; mei: 1, (8 vervalt), 15, 22 en 29 juni: 5, 12, 19 en 26; juli: 3 en 10; augustus: 21 en 28. Onvoorziene omstandigheden voorbehouden.

POLITICOLOGISCH STUDIECENTRUM

Openbare vergadering van de commissie politicoligsch studiecentrum: 18 maart, Academiegebouw, Kamer 4, 15.00 uur.

ENVIRONMENTAL ENGINEERING

De sectie voor Milieutechniek van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs houdt met de Britse zustervereniging de Society of Environmental Engineering op 1—3 april a.s een internationaal symposium in de aula van de Technische Hogeschool te Delft.
Voordrachten worden gehouden door sprekers uit verschillende landen over constructies in het ruimtemilieu, bedrijfszekerheid, elektrische ontstoring, schokken, vibratie en corrosie
Inlichtingen zijn verkrijgbaar bij ir. H. Maseland, tel. 71 52 14.

MEDEDELINGEN OVER DE JAAROPGAVE 1969

De afgelopen week hebben alle medewerkers van onze universiteit, die in 1969 salaris hebben genoten, de jaaropgave ontvangen o.a. ten behoeve van het invullen van het aangiftebiljet inkomstenbelasting 1969 en premieheffing volksverzekeringen 1969.
Hierna volgen enkele mededelingen betreffende deze opgave:
Vak nummer: In dit vak is vermeld het registratienummer waaronder u bent opgenomen in de personeel- en salarisadministratie van de universiteit.
Vakken: Loon, ingehouden premie AOW/AWW, ingehouden loonbelasting:
In het bedrag genoemd in het vak loon is behalve salaris, belastbare toelagen (waaronder kindertoelage) ook bijgeteld de premie AOW/AWW, die over uw salaris verschuldigd is en welke voor rekening van de universiteit is gekomen.
Om deze reden geldt het in vak „Ingehouden premie AOW/AWW" opgenomen bedrag voor als u ingehouden premie AOW/AWW.
De op uw salaris ingehouden loonbelasting is vermeld in vak „Ingehouden loonbelasting".
De in deze drie vakken opgenomen bedragen moeten onveranderd worden overgenomen op het aangiftebiljet voor de inkomstenbelasting 1969 onder het hoofd waar opgave gevraagd wordt van „Loon, pensioen, lijfrenten, enz." (B-biljet vraag 12A / A-biljet vraag 6A - T-biljet vraag 6A)
Het in het vak „Ingehouden premie AOW/AWW" opgenomen bedrag moet op het aangiftebiljet inkomstenbelasting 1969 worden vermeld onder het hoofd „Aftrek wegens persoonlijke verplichtingen" (B-biljet vraag 19 / A-biljet vraag 11 / T-biljet vraag 11), eventueel vermeerderd met door u op een aanslag rechtstreeks aan de belastingdienst betaalde premie.
In het vak „Loonbelastingtabel" is aangegeven volgens welke tabel de loonbelasting is ingehouden.
Indien volgens de witte tabel loonbelasting is ingehouden, dan zijn de drie volgende vakken, zo deze zijn ingevuld, van belang voor het invullen van het aangiftebiljet.
Vak kinderbijslag: Indien in dit vak een bedrag is ingevuld, dient dit afzonderlijk te worden opgegeven op het aangiftebiljet (B-biljet vraag 12A onder 4 / A-biljet vraag 6A onder 4 / T-biljet vraag 6A onder 4).
Ten aanzien van de bedragen ingevuld in de vakken „Werkgeversaandeel Ziekenfondspremie" en „Ingehouden premie ziektewet, WAO en werkloosheidswet" wordt verwezen naar de toelichting bij het aangiftebiljet blz. 22.
Indien uw zuiver inkomen, evt. tezamen met dat van uw echtgenoot (echtgenote), in 1969 beneden de belastbare grens van de inkomstenbelasting is gebleven (voor ongehuwden ƒ 3.300,—, voor gehuwden van 40 tot 65 jaar ƒ 3.840,—, voor gehuwden zonder kinderen ƒ 4.500,—) kunt u de betaalde loonbelasting terugvragen, indien deze ƒ 10,— te boven gaat. Dit dient te geschieden door middel van het aanvragen in de maand maart 1970 van een aangiftebiljet inkomstenbelasting 1969 een zgn. T-biljet) bij de inspecteur der directe belastingen van uw woonplaats Premie AOW/AWW kan niet worden terug gevraagd.
Voor degenen, die in de loop van het jaar in een andere belastingtariefgroep zijn ingedeeld en daardoor **minder** loonbelasting zijn gaan betalen (voorbeelden: ongehuwden die in de loop van het jaar 40 jaar zijn geworden, degenen, die in de loop van het jaar gehuwd zijn) kan het van belang zijn, voorzover zij niet in de inkomstenbelasting vallen, te verzoeken te worden aangeslagen in de inkomstenbelasting.
Dit kan geschieden door een T-biljet zoals hierboven vermeld, aan te vragen bij de inspecteur van uw woonplaats.
Ditzelfde geldt voor vrouwelijke werknemers, die in de loop van het jaar gehuwd zijn, voor de periode dat zij ongehuwd waren.

ARBEIDSTIJD-VERKORTING PER 1 APRIL 1970

De regering heeft besloten de arbeidstijd voor het rijkspersoneel, waarvoor thans een werkweek van 43¾ uur geldt, met ingang van 1 april 1970 te verkorten tot 42½ uur per week. Met name is deze arbeidstijdverkorting van toepassing voor hen, die bezoldigd worden volgens een loongroep, derhalve voor de rijksambtenaren C tot en met H en de schoonmaaksters
Het is de bedoeling dat het voor het betreffende personeel een wezenlijke arbeidsverkorting zal zijn, dat wil zeggen een verkorting, die in beginsel niet door overwerk of anderszins wordt teniet gedaan.
In die gevallen waarin in verband met moeilijkheden bij de overgang op andere dienstroosters (ploegendiensten en onregelmatige diensten) de datum van 1 april 1970 niet is te realiseren, zal de werktijdverkorting zo spoedig mogelijk na deze datum worden ingevoerd.
In deze situaties zal van 1 april 1970 tot de datum waarop de 42½-urige werkweek wel wordt ingevoerd een kompensatie op de voet van de overwerkregeling worden gegeven.
Zij die een gedeeltelijke functie vervullen, welke in uren is uitgedrukt, zullen geen arbeidstijdverkorting doch salarisverhoging krijgen. Dit geldt met name voor de schoonmaaksters, tewerkgesteld voor 42½ uur per week of minder. In verband hiermede zijn de uurlonen voor de schoonmaaksters per 1 april 1970 als volgt vastgesteld:

15 jaar: ƒ 1,09	20 jaar: ƒ 2,55
16 jaar: ƒ 1,23	21 jaar: ƒ 2,97
17 jaar: ƒ 1,51	22 jaar: ƒ 3,42
18 jaar: ƒ 1,81	23 jaar
19 jaar: ƒ 2,18	en ouder: ƒ 3,92

De verkorting van de arbeidstijd is niet van toepassing voor het personeel dat bezoldigd wordt volgens een schaal Hiervoor blijft de arbeidstijd gehandhaafd op 41¼ uur p. week.

STAFCONVENT

De koortsachtige besprekingen over het Voorontwerp wet-Veringa in de laatste week van februari hebben het bestuur van het Stafconvent ertoe gebracht op 27 februari een brief te richten tot de Minister van Onderwijs en Wetenschappen. Hierin werd de Minister met klem verzocht de hieronder volgende wijzigingen in zijn voorontwerp aan te brengen. De Minister is meegedeeld dat de voorstellen tot wijziging in de vergadering van de Conventsraad van 24 februari met grote meerderheid van stemmen werden aangenomen.
De desbetreffende passage luidt letterlijk:

„1. Het begrip „wetenschappelijk corps"
In het voorontwerp wordt onderscheid gemaakt tussen wetenschappelijk personeel in vaste dienst en wetenschappelijk personeel in

tijdelijke dienst. Tot de tweede categorie behoren de wetenschappelijke medewerkers in tijdelijke dienst en de wetenschappelijke assistenten. De Conventsraad meent dat allen die een reële onderwijs- en/of onderzoektaak hebben, tot het wetenschappelijk corps gerekend dienen te worden. In de huidige situatie is het om die reden niet juist een scherp onderscheid te maken tussen de wetenschappelijke medewerkers in vaste dienst en wetenschappelijke medewerkers in tijdelijke dienst. De wetenschappelijke assistenten, die in de in het voorontwerp bedoelde zin thans nog zelden voorkomen, vormen een andere categorie (promotie-assistenten als beschreven in de nota's Posthumus).
De Stafconventsraad stelt voor om daar waar in het voorontwerp sprake is van wetenschappelijke medewerkers in vaste dienst, „in vaste dienst" te schrappen en overal waar sprake is van wetenschappelijk personeel in tijdelijke dienst „wetenschappelijke assistenten" te lezen.

2. De voorzitter van de vakgroep
De Stafconventsraad stelt voor art. 18.4 als volgt te redigeren: „Het bestuur kiest voor ten minste één jaar zijn voorzitter uit de leden van het wetenschappelijk corps behorende tot de vakgroep." Blijkens een persbericht van de Rijksuniversiteit te Utrecht van 26 februari j.l. ondersteunt de Senatus Contractus deze formulering in zoverre hij van mening is dat in principe alle leden van het wetenschappelijk corps voor de functie van voorzitter van de vakgroep in aanmerking moeten kunnen komen.

3. De onderschikking van de wetenschappelijke medewerkers
De Stafconventsraad stelt voor art. 18.5 als volgt te redigeren: „Het bestuur regelt de uitvoering van de taken van de vakgroep en draagt zorg voor de nodige coördinatie en controle." De bepaling dat elk van de overige leden van het wetenschappelijk personeel in vaste dienst zijn onderwijs en onderzoek inricht in overeenstemming met een hoogleraar of lector, dient te vervallen.

4. Het vetorecht van de voorzitter van de vakgroep
Voorgesteld wordt de strekking van art. 18.7 om te keren en de tekst als volgt te wijzigen: „Indien de voorzitter of een minderheid van het bestuur (als in lid 3 beschreven) overwegende bezwaren hebben tegen een besluit van het bestuur, kunnen zij in beroep gaan bij de faculteitsraad. Hangende dit beroep wordt de uitvoering van het besluit opgeschort."

5. Benoemingscommissies
Volgens de memorie van toelichting worden de leden van het wetenschappelijk corps die geen hoogleraar of lector zijn, uitgesloten van het lidmaatschap van benoemingscommissies. De Stafconventsraad acht dit onjuist en is van mening dat alle leden van het wetenschappelijk corps in deze commissies opgenomen dienen te kunnen worden. Iedereen van binnen of buiten de faculteit die deskundig en tot oordelen bevoegd geacht wordt, moet van de benoemingscommissie deel kunnen uitmaken. Dit geldt ook voor studenten. De Stafconventsraad stelt voor art. 13.2 als volgt te redigeren: „De raad stelt ter voorbereiding van het advies bedoeld in artikel 9, vijfde lid, een commissie in onder voorzitterschap van een hoogleraar uit de faculteit. De commissie brengt enz." (als in de huidige tekst).

Blijkens eerder genoemd persbericht ondersteunt de Senatus Contractus dit standpunt

6. Overige opmerkingen
De Stafconventsraad heeft ernstige reserves ten aanzien van de mogelijkheid van een benoeming van een „beroepsdekaan". Ook heeft hij bezwaren tegen art. 4.4. De voorkeur wordt gegeven aan een regeling als in de wet-Faure."

Aldus de brief aan de Minister, die door de voorzitter en vice-voorzitter (vertegenwoordiger in het Interacademiaal Overleg van Stafconventen) was ondertekend.

D. W. Fokkema, voorzitter Stafconvent

VACATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris staat vermeld, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de aow-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen
Het universiteitsmuseum vraagt voor de duur van 12 á 14 weken voor halve dagen een

MEDEWERKER voor de WETENSCHAPPELIJKE STAF

die de zorg over de studentenafdeling van het museum en de katalogisering van de bibliotheek ter hand kan nemen. Gedacht wordt aan iemand, die aan een alpha fakulteit het kandidaatsexamen heeft behaald en belangstelling heeft voor de geschiedenis van de exakte wetenschappen. Voortzetting van het dienstverband is mogelijk, aangezien de huidige funktionaresse na 1 september waarschijnlijk definitief het museum zal verlaten.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 773.

Het universiteitsmuseum vraagt voor spoedige indiensttreding een

SEKRETARESSE

Het universiteitsmuseum omvat een grote verzameling instrumenten op het gebied van de exakte wetenschappen uit verleden en heden, relekten van de geschiedenis van de universiteit en van het studentenleven en dokumentatie over deze zaken. Behalve de zorg voor de korrespondentie in het nederlands en de drie moderne talen, en de boekhouding van het museum, zal de te benoemen funktionaresse te maken krijgen met museale problemen, zoals: het behulpzaam zijn bij het inrichten van tentoonstellingen; het inventariseren van archiefstukken; het katalogiseren van instrumenten. Tevens zal zij vele telefoongesprekken moeten voeren met mensen, die inlichtingen bij het museum inwinnen. Gedacht wordt aan iemand met een middelbare schoolopleiding en een voltooide opleiding voor direktie-sekretaresse. Interesse op museumgebied en kennis van de universitaire wereld strekt tot aanbeveling.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van 774.

Bij de technische dienst van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting in de Uithof is op korte termijn plaats voor een

WERKTUIGKUNDIGE

wiens werkzaamheden voornamelijk zullen bestaan uit het toezicht houden op en het onderhoud van de installaties in nieuwe gebouwen. In deze gebouwen bevinden zich verwarmings- en koelinstallaties in de meest brede zin des woords. Voor het goed vervullen van deze funktie is vereist het diploma scheepswerktuigkundige A of een daaraan gelijkwaardig diploma. Ervaring met koelinstallaties en eventueel meet- en regelapparatuur strekt tot aanbeveling.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 772.

Geneeskunde
Bij het laboratorium voor anatomie en embryologie kan geplaatst worden een

AANKOMEND LEERLING of GEDIPLOMEERD ANALIST(E)

voor min of meer zelfstandige medewerking aan histologisch, histochemisch en experimenteel embryologisch onderzoek.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 200/an te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Op het centrum voor medische elektronenmikroskopie wordt gevraagd een

LABORANT(E)

Belangstellende zal naast het uitvoeren van preparatieve technieken t.b.v. het elektronenmiskroskopisch onderzoek, tevens worden ingeschakeld bij de werkzaamheden op de fotografische afdeling. Gevraagd: minimaal mulo-b of mavo diploma. Bereidheid tot het volgen van een laborantenkursus wordt op prijs gesteld. Geboden wordt een prettige werkkring in een klein research-team. Voor nadere inlichtingen wende men zich tot het hoofd dr. J. J. Geuze, Nic. Beetsstraat 22, Utrecht, tel. 030 1 56 46.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 140/lab. te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het biochemisch laboratorium van de klinieken voor neurologie, psychiatrie en neurochirurgie wordt gevraagd een

nette JONGEMAN

voor werkzaamheden in het laboratorium, zoals beheer glaswerk e.d., en tevens voor postbezorging in en buiten de kliniek. Zij, die een kursus voor amanuensis volgen of willen volgen, genieten de voorkeur.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91 te Utrecht.

Tandheelkunde
Bij het tandheelkundig instituut kan geplaatst worden een

TECHNIKUS

die belast zal worden met het repareren en het onderhoud van tandheelkundige appara-

STUDENTEN

BELEIDSRAAD STUDENTENVOORZIENINGEN
Agenda voor de vergadering van de Beleidsraad op 19 maart 1970, in het Academiegebouw aan het Domplein, aanvang 9.30 uur.
1. Opening en vaststellen van het verslag van de vergadering van 19 februari 1970; 2. Ingekomen stukken en mededelingen; 3. Het nemen van besluiten in bijzondere situaties. 4. Bespreking met a. UFWG (10.00 uur), b. KOSMU (10.30 uur), c. ASTU (11.15 uur); 5. Hernieuwde discussie over quorum, stemmenverhouding en vervanging seniores. 6. Rondvraag; 7. Opvolging prof. Slot (het gedeelte van de vergadering, dat gaat over de keuze van de persoon is besloten); 8. Sluiting. De stukken zullen ter inzage liggen op het bureau van de U.S.F., Wilhelminapark 23, Utrecht.

STICHTING STUDENTENHUISVESTING

Per 15 maart komt in het pand Willem Barentszstraat 45 een bescheiden woonruimte beschikbaar voor een studentenechtpaar.
Deze woonruimte bestaat uit: Gecombineerde zit/slaapkamer van ca. 6½ x 4 m. Gemeenschappelijke keuken, gemeenschappelijk toilet, gemeenschappelijke douche.
De kale huurprijs bedraagt ƒ 91,40 per maand. Gegadigden moeten voldoen aan de normale eisen die bij de stichting gelden.
Geïnteresseerden gelieven zich vóór 20 maart a.s. te melden bij mej. M. A. C. de Rooy, van het M.A.I.-Bureau, Lange Nieuwstraat 52, tel. 2 24 28.

---

tuur, zoals units, elektrische pompstoelen, hand- en hoekstukken etc. Diploma lagere technische school, fijnbankwerker, alsmede ervaring met bovengenoemde werkzaamheden zijn vereist.
Schriftelijke sollicitaties te richten onder letter D, aan de beheerder van het tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7 te Utrecht.

Wiskunde en Natuurwetenschappen

Op het organisch chemisch laboratorium kan geplaatst worden een

SCHOONMAAKSTER

voor een volledige of halve dagtaak. Salaris voor 23-jarigen en ouder ƒ 3,81 per uur.

Aanmelden dagelijks op het laboratorium, Croeselaan 79, Utrecht, tel. 88 23 11.

Letteren

Bij het kunsthistorisch instituut bestaat per 1 mei a.s. een vakature voor een

ADMINISTRATIEVE MEDEWERKSTER

bij de bibliotheek. Haar taak zal voornamelijk bestaan uit het behandelen van correspondentie, het bijhouden van het archief en het verrichten van typewerkzaamheden. Wij geven de voorkeur aan een middelbare opleiding, doch stellen grote typevaardigheid primair.

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen bij de sekretaris van het kunsthistorisch instituut, Nieuwe Gracht 36, Utrecht.

SPORT
Tafeltennis

Op 23 maart zullen in het faciliteitencentrum „Chez BéBé" aan de Ina Boudier Bakkerlaan de Utrechtse studenten kampioenschappen worden gehouden. Aanvang: 19.30 uur. Inschrijving staat open voor alle studenten die lid zijn van de NeTaBo; in de categorieën: heren enkel, dames enkel, heren dubbel, dames dubbel en mixed dubbel.
Opgave kan geschieden schriftelijk: USTF postbus 2171, Utrecht. Telefonisch: J. Janssen, Opaalweg 18, tel. 2 30 13 (tussen 11.00 en 13.00 u.). Sluitingsdatum inschrijving 20 maart.

Voetbal

Op donderdagavond 19 maart zal het jaarlijkse Utrechtse Studenten Zaalvoetbal Kampioenschap worden gehouden.
Ook dit jaar zal de USS-wisselbeker weer inzet zijn voor dit door de Utrechtse Studenten Voetbal Federatie georganiseerde tournooi, waaraan de Utrechtse studenten-gezelligheidsverenigingen en een nihilistenteam zullen deelnemen.
Plaats: sporthal „De Dreef" (Schooneggendreef, Overvecht).
Tijd: aanvang 18.00 uur, einde plm. 22.30 uur.
De toegang is gratis.
Woensdag 18 februari werden op het sportcomplex van de Vrije Universiteit van Amsterdam de Nederlandse Studenten Zaalvoetbal Kampioenschappen gehouden, waaraan 12 universiteiten deelnamen. Het Utrechtse team plaatste zich voor de finale, die bij een gelijke eindstand (1—1) na het nemen van strafschoppen door de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam werd gewonnen.
In de zaalvoetbalcompetitie van de KNVB afdeling Utrecht, waaraan naast 13 teams van amateurclubs uit de afdeling ook 2 studentenploegen deelnamen, is de stand halverwege de competitie zo, dat bij de A-senioren USVF 1 met 14 punten uit 7 wedstrijden ongeslagen bovenaan staat.
Het tweede USVF-team is vierde bij de B-senioren en heeft met 6 uit 6 slechts twee punten achterstand op leider Hercules.
De competitie wordt gehouden elke dinsdagavond in de sporthal Catharijne en eens in de 14 dagen op woensdagavond in de sporthal te De Bilt.

Boksen

Doordat een kleine fout in de organisatie van de U.S.K. is geslopen, moet ik u mededelen dat de studenten bokskampioenschappen niet op 20 maart plaats zullen vinden, zoals vermeld stond in de „U" van 6 maart, maar op 19 maart a.s.; nog steeds in Chez Bé-Bé onder de torenflat aan de I.B.B.-laan en nog steeds om 19.30 uur. Voor degenen die nog vergeten zijn zich op te geven, bestaat die mogelijkheid ook nog steeds.
Er zullen wedstrijden gehouden worden voor zowel beginners als gevorderden.
Boksende studenten, laat dus iedere schroom omtrent uw kunnen vallen en doe mee aan de U.S.K. Zoals u reeds weet is de toegang gratis op vertoon van uw collegekaart, niets belet u dus om te komen kijken.

Tennis

Vanaf 1 april a.s. is het tenniscomplex in de Uithof gereed. Dit jaar zal reeds een aanvang genomen kunnen worden met het spelen in competitieverband en wel in de zaterdagmiddagcompetitie derde klas.
Degenen, die hiervoor belangstelling hebben dienen zich met de meeste spoed op te geven bij de Dienst Sportzaken, Pieterskerkhof 13a, kamer 8, of bij Niels Koeman, Ev. Meysterlaan 24, tel. 93 01 14 uiterlijk vóór maandag 16 maart 17.00 uur (hieraan moet strikt de hand gehouden worden omdat de tennisbond latere inschrijvingen beslist niet kan aanvaarden).

UTRECHTSCHE STUDENTEN ALPENCLUB

Als inleiding tot het nieuwe klimseizoen organiseert de USAC dinsdag 17 maart een film- en instructieavond. Deze avond wordt gehouden op de societeit Symposion, Lucas Bolwerk 8 en begint om 20.00 uur. Een ieder die belangstelling heeft of denkt te hebben voor het alpinisme is van harte welkom.

J.U.S.V. CHAGAI

J.U.S.V. Chagai houdt broodmaaltijd met spreker over Islam. Maandag 16 maart, 18.00 uur, zolder U-huis. Iedereen welkom.

F.U.G. AGENDA

Vrijdag 13 maart - 20.00 uur: Veritas, einde ping pong toernooi; 20.00 uur: S.S.R., de heer Voorzaat i.v.m. statenverkiezingen; 22.00 uur: U.V.S.V., café-chantant.
Zaterdag 14 maart - 22.00 uur: Vetitas, ping pong bal.
Zondag 15 maart - 14.00 uur: Unitas, bridgedrive met ontbijt. Inschrijfgeld ƒ 5,—; 22.00 uur: Veritas, café-chantant.
Maandag 16 maart - 20.00 uur: S.S.R., de heer Polderman over yoga; 20.00 uur: mevr. Tellegen over het welzijnsbeleid van de provinciale staten.
Dinsdag 17 maart - 22.30 uur: Veritas, kabaret Herman Berkien Nieters: ƒ 1,—; S.S.H.: Chez Bé-Bé, studenten huisvesting in samenwerking met de U.S.F.
Woensdag 18 maart: Alle verenigingen, t.v. statenverkiezingen en/of Feijenoord; S.S.R., daarna pop, underground, spelletjes.
Vrijdag 20 maart - 22.00 uur: U.V.S.V., café-chantnt; Veritas, begin lente-week-end „terug naar de natuur".
Zaterdag 21 maart: Veritas, lente week-end „terug naar de natuur".
Zondag 22 maart: Veritas, slot lente week-end „terug naar de natuur"; 14.00 uur: Unitas, bridge-drive met ontbijt, inschrijfgeld ƒ 5,—.

ANTHROPOSOFISCHE GROEP

Belangstellenden in de anthroposofie nodigen wij uit deel te nemen aan een op te richten groep. Het ligt in de bedoeling in regelmatige bijeenkomsten aan de hand van een boek een gesprek te voeren. Inlichtingen: J. C. Keller, Olmstraat 4, Utrecht, telefoon (030) 71 40 23.

EUROPE-AFRICA SEMINAR

Evenals vorig jaar organiseren de Studentenvereniging voor Internationale Betrekkingen en het Europa-Huis te Bemelen weer een congres in het kader van een serie seminars, die handelen over de relatie Europa—Afrika. Was vorig jaar het onderwerp „change of mentality", dit jaar is een iets concreter onderwerp gekozen, n.l. „social change in Africa, ideology and practice". Het congres zal plaats vinden van 23—28 maart, nadat het helaas in januari uitgesteld moest worden. Er zullen een 70-tal deelnemers zijn en het congres zal weer worden gehouden in Bemelen.

Het programma zal bestaan uit een aantal lezingen en discussies. Bovendien wordt op 25 maart Brussel bezocht en tenslotte op 26 en 27 maart een simulatie spel worden gehouden. Inlichtingen: Marian Rameyer, Springweg 2, Utrecht.

FACULTEITEN

GODGELEERDHEID

STUDIEDAG
Op maandag 13 april zal er weer een studiedag worden georganiseerd door de T.S.U. en de T.S. Erasmus.
Er zullen op die dag geen colleges worden gegeven.

ALGEMENE DIDACTIEK VOOR DE ONDERWIJSBEVOEGDHEID
Zie onder sociale wetenschappen.

RECHTEN

MICRO-ECONOMIE
Vanaf maandag 16 maart a.s. bestaat er gelegenheid tot het herhalen resp. afmaken van bandcolleges zowel van deel I (bedrijfseconomie) als van deel II (prijstheorie).
De tijden hiervoor zijn als volgt:
maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag telkens van 10.00—13.00 uur en van 14.00—17.00 uur; bovendien op donderdagavond van 18.00 —20.00 uur.
Sluitingsdatum hiervoor - evenals voor het inzien van de uitwerkingen van oefenvraagstukken en probleemstellingen (deel I en II) - is donderdag 29 april a.s.

TENTAMEN INLEIDING 2e JAARS
Degenen, die aan het tentamen oude stijl willen deelnemen, dienen zich voor zover zij dit nog niet gedaan hebben, vóór 20 maart a.s. schriftelijk daarvoor op te geven bij het Instituut voor Inleiding tot de Rechtswetenschap, Biltstraat 101. Het tentamen zal mondeling worden afgenomen. Iedereen krijgt schriftelijk bericht van tijd en plaats.

TENTAMEN OUD VADERLANDS RECHT
Voor het mondeling tentamen Oud Vaderlands Recht, dat in april en mei wordt afgenomen, kan men zich op 20 maart a.s. van 9 tot 16 uur persoonlijk opgeven, niet in het doceergebouw, maar op het faculteitsbureau, Boothstraat 1c (zijstraat Ianskerkhof). Daar wordt dan tegelijk een datum en uur afgesproken.
De tentamens worden gehouden ten huize van prof. De Monté verLoren, Krullelaan 28, Zeist.
De eerste dagen van, 6 t/m 14 april, zijn gereserveerd voor degenen, die dit tentamen al eerder hebben gedaan. Deze herhalers moeten zich eveneens op 20 maart opgeven. Komt men later dan zijn deze dagen waarschijnlijk al volgeboekt. Met voorkeur zal zo mogelijk rekening worden gehouden.
Extranei die buiten Utrecht wonen of een volledige dagtaak hebben, kunnen zich ook omgaand schriftelijk opgeven bij het faculteitsbureau, Boothstraat 1c, t.a.v. mevr. De Wilde. Men wordt dringend verzocht dan naam, voornamen voluit, geboortedatum en -plaats adres, telefoonnummer en jaar van aanvang van de studie te vermelden.
De tentamenlijsten worden in het doceergebouw en op het mededelingenbord van het faculteitsbureau opgehangen.

MONDELINGE DOCTORAAL EXAMENS/TENTAMENS APRIL
Degenen die in april mondelinge tentamens voor het doctoraal examen (geen keuzevakken) willen afleggen, kunnen hiervoor intekenen op lijsten die vanaf donderdag 19 maart om 14.00 uur gereed liggen op het faculteitsbureau, Boothstraat 1c, kamer 102.
Extranei en degenen die willen afstuderen, kunnen zich te allen tijde, ook schriftelijk of telefonisch, opgeven.

STRAFRECHT
De in de studiegids aangekondigde colleges op 22 en 29 april a.s. van 11.00—13.00 uur, betreffende Inleiding Strafrecht ten behoeve van praecandidaten, komen te vervallen.
Deze aankondiging is nl. gebaseerd op de afwezigheid van werkgroepen met bijbehorende doorvraaguren. Nu deze evenwel plaats hebben gevonden is de noodzaak aan deze colleges ontnomen.

AD HOC COMMISSIE BESTUURSVORM FACULTEIT
Taakomschrijving: de faculteit van advies te dienen inzake de meest gewenste bestuursvorm. De eerste vergadering zal gehouden worden op vrijdag 13 maart a.s. om 13.00 uur, kamer 32, academiegebouw. De vergaderingen zijn openbaar!

WERKGROEPEN INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT
Vanaf 31 maart a.s. zal mr. W. H. Bijleveld werkgroepen geven voor het verplichte tentamen ipr dat eind april of begin mei zal kunnen worden afgelegd.
Zij die zich nog niet tijdens het college voor de werkgroepen hebben opgegeven, kunnen dit alsnog doen vóór 20 maart a.s. bij de administratie van het Molengraaff Instituut.

STUDIEDAG ECONOMISCHE MACHT EN DEMOCRATIE
Maandag 23 maart zal een studiedag worden gehouden ter afronding van de eerste discussiefase projectstudie economische macht en democratie, alsmede ter voorbereiding op het forum, dat gehouden zal worden op 27 april a.s.
Plaats studiedag: Transitorium II Heidelberglaan 2 (hoogbouw). Aanvang te 9.30 uur. Sluiting rond 17.30 uur.

GENEESKUNDE

BENOEMD
Dr. H. W. Wouters is benoemd tot corresponding editor for the Netherlands voor „The journal of bone and joint surgery"

VIERDEJAARS BLOKCURSUS OTOLOGIE
In verband met deze blokcursus van 6 tot 10 april zullen de colleges voor de vierdejaars één week later aanvangen.

NA-KANDIDAATSKOLLEGE MEDISCHE HISTOLOGIE EN CELBIOLOGIE
Door de staven van het Laboratorium voor Histologie en Celbiologie en van het Centrum voor Elektronenmiskroskopie van de Fakulteit der Geneeskunde, versterkt door enkele onderzoekers van andere instituten, wordt een kursus „medische histologie en celbiologie" gegeven. Deze kursus is onder meer bedoeld voor kandidaten in de geneeskunde. In het bijzonder wordt hierbij gedacht aan hen, die zich voorbereiden op het doktoraalexamen vrije studierichting en daarbij de genoemde discipline als hoofd- of bij-vak gekozen hebben. Niet minder welkom zijn echter zij die zich voor het gewone doktoraal- of artsexamen prepareren doch daarbij hun belangstelling voor celbiologie en mikroskopische anatomie behouden hebben.
De kursus omvat twee delen. De eerste serie kolleges draagt als titel: „Celbiologie en pathofysiologie van het pancreas" en bestrijkt de volgende onderwerpen: funktie van de pancreasprodukten in de spijsvertering, elektronen-mikroskopie van de pancreascel, lokalisatie en isolatie van pancreasenzymen, molekulairbiologische en celbiologische aspekten van eiwitsynthese en de regulatie ervan in zoogdiercellen, intracellulair eiwittransport, sekretie en de neuronale en humorale beinvloeding daarvan, pathofysiologie van de pancreascel en van het pancreas, pancreasdiagnostiek.
De tweede serie, onder de titel: „Stamcellen", omvat de volgende onderwerpen: celcyclus en mitosis, spermatogenetische stamcellen en storingen in de zaadcelvorming, haemopoëtische stamcellen en storingen in de bloedcelvorming, celvernieuwing in epitheel van huid en spijsverteringsstelsel, diffdefentiatie en oorzaken ervan, stralingsgevoeligheid van stamcellen en stralingssyndromen, transplantatie van stamcellen.
Beide kursussen hebben betrekking op onderwerpen, die in het Centrum en Laboratorium tot de onderzoekobjekten behoren. Zij worden in relatie gebracht met problemen van de klinische geneeskunde.
De kursus wordt jaarlijks gegeven, in 30 weken, 2 uren per week, op maandag 12.15—14.00 uur. De kursus vangt dit jaar aan op maandag 23 maart en wordt gegeven in de bibliotheek van het Laboratorium voor Histologie en Celbiologie Nicolaas Beetsstraat 22.
Verdere informatie wordt gegeven tijdens het eerste kollege op maandag 23 maart, maar kan ook worden verkregen bij ondergetekende tel. 1 56 46).

Dr. M. F. Kramer

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

ALGEMENE DIDACTIEK VOOR DE ONDERWIJSBEVOEGDHEID
Zie onder sociale wetenschappen

FYSIKA '70
Op donderdag 19 maart a.s. zal prof. J. Tinbergen (NEH Rotterdam, Nobelprijswinnaar 1969) spreken over natuurkunde en ontwikkelingslanden. Uiteraard zal er ook gelegenheid zijn om met de spreker in discussie te treden. Plaats: Achter den Dom 22. Aanvang: 19.30 uur precies.
De eerstvolgende FYSIKA '70 manifestatie na de voordracht van prof. Tinbergen zal zijn een discussiecollege over het ultracentrifugeproject. Inleiders zullen zijn prof. Bogaardt (directeur toekomstige splijstoffenfabriek in Almelo), dr. Barendregt (deelnemer aan inter-

nationale besprekingen over het ultracentrifugeproject) en dr. ir. Oele (Tweede Kamerfractie P. v. d. A.).
Dit Fysika '70 evenement zal plaats hebben op maandag 13 april om 20.00 uur in de grote collegezaal van het Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6.

WIS-, STERREN- EN NATUURKUNDE

TENTAMEN PLANTENANATOMIE
Op 20 maart zal er tentamen plantenanatomie worden afgenomen in het Provisorium om 14.00 uur.

ATOOMFYSICA VOOR FYSICI EN CHEMICI
Teksten („standaarddictaten"): Atoomfysica I verkrijgbaar in het Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, kamer 210.
Atoomfysica II verkrijgbaar bij de Pressa Trajectina, Universiteitshuis.
Opgavenverzamelingen en onderwerpenlijsten voor het tentamen: Atoomfysica I verkrijgbaar bij de Pressa.
Atoomfysica II verkrijgbaar bij de Pressa.
N.B.: De onlangs gereedgekomen tekst voor Atoomfysica I (zie boven) is óók van belang voor tweedejaars studenten.

HERHALINGSTENTAMEN ELEKTROMAGNETISME
Veranderde opgave
In verband met de S² excursie naar Polen zal het herhalingstentamen elektromagnetisme over het college van prof. Nijboer verschoven worden van 6 april naar maandag 20 april a.s.
Aanmelden bij de administratie van het Instituut voor theoretische fysica, Maliesingel 23, tel. 2 57 51, vóór 1 april a.s.
De deelnemers krijgen nog bericht over precieze plaats en tijd van het tentamen.

SCHEIKUNDE

GAMMA CHEMIE
Samenvatting voordracht prof. Van der Kerk op 13 maart 1970 in het kader van cyclus gamma chemie der subfaculteit scheikunde.
De techniek en haar prijs
In deze voordracht zullen dingen tegen elkaar worden afgewogen.
Een voor de mens leefbare wereld is zonder chemie en techniek niet meer denkbaar. Chemie en techniek hebben echter de potentie de wereld onleefbaar te maken.
De ontwikkelingen van chemie en techniek zijn produkten van het menselijk denken. De toekomstige generaties zullen een keus moeten bepalen. Zonder diepgaande structuurveranderingen in ons denken zal een keus echter niet mogelijk zijn.

BIOLOGIE

INSTITUUT VOOR SYSTEMATISCHE PLANTKUNDE
De instituutsraad vergaderde op 25 februari. Het verslag ligt ter inzage transitorium II 28.07.10, provisorium kamer 17 en fort Hoofddijk prakticumzaal. Student-assistenten en andere belanghebbende studenten kunnen daar een exemplaar meenemen.
De eerstvolgende discussiebijeenkomst van medewerkers en studenten in de vegetatiekunde heeft plaats 25 maart, 19.30 uur in de grote collegezaal van het botanisch laboratorium, Lange Nieuwstraat 106, en zal gewijd zijn aan de syntaxonomie.

PRAKTICUM PALEONTOLOGIE
De eerstejaars biologen die meegedaan hebben met het prakticum paleontologie, kunnen hun map plus hun eindcijfer komen halen op woensdag 18 maart en donderdag 19 maart 's morgens tussen 10.00 en 12.00 uur bij de sekretaresse van paleontologie.

LEZING PROF. STETTLER
Lezing prof. dr. R. F. Stettler, university of Wisconsin, Seattle, dept. of forest resources and genetics. Onderwerp: Growth versus stability - man's dilemma vis-à-vis his environment. Onder auspiciën van het Nederland-Amerika instituut, in samenwerking met de subfacultet biologie. 17 maart, 20.00 uur, botanisch laboratorium, Lange Nieuwstraat 106.

FARMACIE

PRACTICUM PLANTENSYSTEMATIEK
Het practicum Plantensystematiek voor 1e jaars pharmaceuten zal gegeven worden van maandag 6 april tot en met vrijdag 10 april. Het eerste practicum zal aanvangen met een voorcollege op maandag 6 april a.s. te 9.30 uur in het transitorium I, rode zaal. Behandeld zullen worden de lagere planten.
Meenemen: een pasfoto hard en zacht tekenpotlood, tekencahier, twee prepareernaalden, loupe en microscoop. Scheermesjes zijn tijdens het practicum verkrijgbaar.

LETTEREN

OPEN BRIEF VAN DE WERKGROEP LETTEREN AAN DE FACULTAS CONTRACTA DER LITERAIRE FACULTEIT
De Werkgroep Letteren stelt u hierbij op de hoogte van de resultaten van een handtekeningenactie, die gehouden werd van 2 tot en met 9 maart op alle instituten binnen de faculteit. De actie richtte zich tot diegenen die in deze week de instituten bezochten en heeft dus niet het karakter van een algemeen referendum.
Van dit bereikbare deel der faculteitsbevolking hebben zich in totaal 330 personen uit alle geledingen nadrukkelijk achter de actie gesteld. Ter adstructie van deze uitslag gelieve u bijgaand de lijsten aan te treffen.
De Werkgroep meent dat het mogelijk is een Voorlopige Faculteitsraad *vóór 15 april* bijeen te roepen. In verband met de thans ontstane, ernstige situatie, en in verband met het feit dat het elke dag moeilijker wordt om Veringa te negeren en zelf te experimenteren, vindt zij spoed zelfs zeer wenselijk!
Om dezelfde reden verwacht zij van de Facultas Contracta zeer spoedig, *uiterlijk vóór vrijdag 13 maart om 12.00 uur* (postvakje Instituut voor Geschiedenis) antwoord op deze brief, teneinde tijdig een reactie te kunnen bepalen. Uitdrukkelijk stelt de Werkgroep dat zij niet genoegen kan nemen met evt. uitstel van de Facultas Contracta t.a.v. een beslissing over deze brief.

ALGEMENE DIDACTIEK VOOR DE ONDERWIJSBEVOEGDHEID
Zie onder sociale wetenschappen.

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

FORMALISERING KANDIDAATSEXAMEN?
De studieraad aan het Instituut De Vooys voor Nederlandse taal- en letterkunde besloot op 23 februari j.l. met de grootst mogelijke meerderheid van stemmen tot formalisering van het kandidaatsexamen. Een verzoek dienaangaande zal bij de faculteit worden ingediend.

EL MOLINO DE VIENTO
Gaarne nodigen wij u uit voor een lezing van de Chileense hoogleraar prof. Waldo Ross, die een voordracht zal houden over „Rómulo Gallegos y la visión del mundo en América Latina". Tijd en plaats: dinsdag 17 maart a.s., 20.15 uur in hotel des Pays-Bas, Janskerkhof. Ons de voortreffelijke voordracht van twee jaar geleden herinnerend, roepen wij u met klem op 17 maart aanwezig te willen zijn.

KUNSTGESCHIEDENIS

REGELING PAASVAKANTIE
De laatste collegedag vóór de paasvakantie valt op donderdag 19 maart, terwijl de colleges weer zullen beginnen met ingang van maandag 13 april.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

KRITIEK OP INSTELLING FACULTEITSRAAD
1. Inleiding
Voordat er ingegaan kan worden op de wijze waarop een eventuele faculteitsraad gevormd zou kunnen worden, is het noodzakelijk eerst het instituut faculteit als zodanig ter discussie te stellen. Van P. en Van P. hebben zo hun opvatting over de „faculteit" (zie „U" nr. 21 van 6 februari), die „zeer toevallig" aansluit bij de centraliseringsvisie van minister Veringa. In de nieuwe wet krijgt de „faculteit" verdergaande macht. Zij gaat ook de studie duur bepalen en stelt vakgroepen in. Het is echter onjuist te denken, dat de faculteit autonoom belangrijke regelingen zou kunnen treffen. De minister van O en W. kan iedere inrichting van onderwijs die hem niet aanstaat fnuiken (Wet universitaire bestuurshervorming 1970 art. 49).
2. Kritiek op de procedure
Ondanks de oprechte toezegging dat er een algemene discussie gewenst wordt, staat bij voorbaat al vast, dat er geen fundamentele wijzigingen, die het resultaat van de discussie zouden kunnen vormen, mogen plaatsvinden. En wel om de volgende redenen. De oude faculteitsvergadering zal bij volgens haar, niet constructieve voorstellen, haar macht niet willen afstaan. Verder willen Van P. en Van P. met dit voorstel de weg effenen voor de invoering van de voorstellen van Veringa. Zij trekken weer eens conclusies voor de gehele faculteit (hun achterban) zonder de voorstellen van Veringa met de faculteitsleden besproken te hebben.

3. Kritiek op de inhoud

a. De bevoegdheid van de raad.

De bevoegdheid van de raad stelt als P. bij P komt niets voor. Het bestuur behoudt zich het recht voor om in „uiterste gevallen" in te grijpen. Wat uiterste gevallen zijn, wordt weer door het bestuur zelf en/of hun bazen (Curatoren en Senatus Contractus), en/of 1/3 van het clubje van gewone hoogleraren bepaald. Bij alle belangrijke beslissingen over de inrichting van het studieprogramma kunnen de stafleden en de studenten buiten worden gehouden. Zij zijn afhankelijk van het goeddunken van de hoogleraren, die zo hun eigen belangen kunnen veilig stellen. De eenheid van het wetenschappelijke corps, welke ook door de Senatus Contractus aanvaard is (aan dit sort instanties laten de heren Van P. en Van P. zich nog al wat gelegen liggen), wordt op deze wijze teniet gedaan.

b. De samenstelling

Voor de punten 3.1 en 3.2 niets dan lof. Maar bij punt 3.3 wordt het weer bedenkelijk. Er wordt hier voorbijgegaan aan het feit dat het beleid op langere termijn, volgens het voorstel te bepalen door wetenschappelijk en niet-wetenschappelijk personeel (het functioneren van de laatste geleding zal moeilijk zijn, omdat zij buiten de raad in de oude hiërarchie zitten), wel degelijk van invloed is op de dagelijkse gang van zaken. Hiermee krijgen zij evenzeer te maken. Het is onzinnig te stellen dat studenten geen langere termijnvisie hebben. Bovendien is het noodzakelijk om door middel van integratie van onderwijs, onderzoek en beheer een model te bevorderen, waarin een dergelijke visie beter ontwikkeld kan worden.

Bij punt 3.3. b geven Van P. en Van P. er blijk van de in Utrecht gangbare opvattingen (van wie) uitstekend te kennen. Het voorwetenschappelijk personeel, waarmee nog niet gebaar. Gangbaarder is hier misschien de volgende opvatting over de verdeling van de zetels over de „geledingen": 1/3 wetenschappelijk corps, 1/3 studenten en 1/3 niet-wetenschappelijke denken is nog altijd even kwetszegd is dat dit een juiste opvatting is.

Het volgende lachertje wordt in 3.3 c aangeboden. Om het niet te bont te maken d.w.z. de vertegenwoordiging van studenten en niet-wetenschappelijk personeel „voldoende reeële betekenis" te geven, mag het wetenschappelijk corps „niet meer" dan de grootst mogelijke minderheid vormen.

3. Wat dan wel?

Voordat er beslissingen genomen kunnen worden over een faculteitsraad, zullen er door de gehele subfaculteit heen discussies gevoerd moeten worden. Deze discussies moeten in het onderwijs geïntegreerd worden (men kan zo al tijdens de studie tot inzicht in de samenhang tussen onderwijs, onderzoek en beheer komen. In deze discussies kan men praten over het voorstel Van P. en Van P., het verband hiervan met dat van Veringa, de nota Posthumus, Van Os en dergelijke. De discussie van de basisniveaus moet kunnen uitmonden in een algemene vergadering met beslissingsbevoegdheid.

Het voorstel van Van P. en Van P. is vanwege zijn schijndemocratische karakter onaanvaardbaar (zie onder 3. a). Dit kan praktisch inhouden dat in ieder geval van studentenzijde geen constructieve bijdrage te verwachten valt.

O.P.S.U./U.S.S.V.

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

TENTAMEN SOCIOLOGIE IV

Het tentamen Sociologie IV zal plaats vinden op 23 maart van 15.00—17.00 uur in de Blauwe zaal van Transitorium I.

AVONDCOLLEGES 4e JAARS PROF. P. THOENES

De avondcolleges van prof. Thoenes zijn, ondanks alle andere mededelingen, op 12 maart, 18 maart en 25 maart van 19.00—21.00 uur. Plaats: Academiegebouw Domplein, kamer 13.

PSYCHOLOGIE

TENTAMEN DIFFERENTIELE PSYCHOLOGIE

Het tentamen differentiële psychologie voor 3e jaars van donderdag 19 maart a.s. wordt afgenomen om 14.30 uur in de Blauwe zaal van de Uithof.

ALGEMENE EN VERGELIJKENDE TAALWETENSCHAP EN THEORETISCHE EN VERGELIJKENDE LITERATUURWETENSCHAP

GASTCOLLEGE ALGEMENE LITERATUURWETENSCHAP

Prof. dr. Peter Demetz (Yale University) zal op dinsdagmidag 17 maart van 15.00 tot 17.00 uur spreken over „Wandlungen der marxistischen Literaturkritik: Hans Mayer, Ernst Fischer, Lucien Goldmann". Discussie mogelijk. Zaal 11 van het universiteitsgebouw op het Domplein.
De toets van De Groot wordt afgenomen op donderdag 19 maart a.s. om 10.00 uur in zaal 25, Achter de Dom 22.

BIBLIOTHEEK

Met ingang van 11 maart is de bibliotheek van het Instituut voor Clinische en Industriële Psychologie verhuisd van Trans 14 naar Korte Nieuwstraat 2, tel. 2 53 51 - toestel 329.
In de periode van 16 maart tdt 1 april is de bibliotheek slechtse halve dagen geopend.

OPVOEDKUNDE

BLOK „SOCIALE PEDAGOGIEK" EERSTEJAARS

Het blok „sociale pedagogiek" van mej. drs. H. F. M. Mansvelt zal op vrijdag 1 mei beginnen met 2 maal 2 uur hoorcollege van 9.00—13.00 uur, i.p.v. op donderdag 30 april in Trianon. Groepsindeling, zoals bij het blok van drs. P. Span.
De discussie-uren op maandag 4 mei, het responsiecollege op woensdag 6 mei en het hoorcollege op 8 mei vallen uit. In verband daarmee zal het blok één week opgeschoven worden, zodat het laatste hoorcollege op 18 juni, de laatste discussiemaandag op 22 juni en het laatste responsiecollege op 24 juni valt.
Het tentamen blijft vastgesteld op 25 juni.

HERHALINGSTOETS STATISTIEK

De herhalingstoets statistiek voor eerstejaars zal worden gehouden op dinsdag 17 maart a.s. om 10.00 uur in zaal 13 van het academiegebouw, Domplein 29.
De herhalingstoets statistiek is bestemd voor degenen die verhinderd zijn geweest om op 19 december j.l. de eerste toets af te leggen en voor degenen die voor de eerste toets minder dan 16 punten hebben behaald, terwijl degenen die minder dan 24 punten hebben behaald, wordt aangeraden om eveneens gebruik te maken van de mogelijkheid om aan de herhalingstoets deel te nemen.
Te bestuderen stof: Uit Spitz de hoofdstukken 1, 9, 10, 11, 12, 13 (t/m pag. 226), 4 (t/m pag. 55) en 5 (t/m pag. 74), plus de kollegediktaten I tot en met III.

BERICHT VOOR STUDENTEN KLINISCHE PEDAGOGIEK

De eerstvolgende bijeenkomst van de werkgroep-klinische-opleiding zal zijn op maandag 23 maart, 16.00 uur, collegezaal P.I.
Onderwerp: discussiestuk door een groep afgestudeerden.

ALGEMENE DIDAKTIEK VOOR DE ONDERWIJSBEVOEGDHEID

Voor alle studenten die deelnemen aan het college algemene didaktiek voor het verkrijgen van de onderwijsbevoegdheid zal mevr. dr. H. S. Verduin-Muller college geven over: „Mediakunde, aspecten van de theorie en van de toepassing ten behoeve van onderwijs".
Data en plaats van de colleges:
dinsdagen: 21 april, 28 april, 12 mei van 19.00—21.00 uur (5 mei vervalt); plaats: voor de groepen IV en VI witte zaal van Transitorium I, De Uithof.
vrijdagen: 24 april, 1 mei, 8 mei, 15 mei van 13.00—15.00 uur; plaats: groepen I en II rode zaal Transitorium I, De Uithof; groepen III en V blauwe zaal Transitorium I, De Uithof.
De studenten van de dinsdaggroepen die er prijs op stellen het college van 5 mei alsnog te volgen, kunnen dit doen op vrijdag 8 mei, 13.00—15.00 uur, rode en blauwe zaal, Transitorium I.

AARDR. EN PREHISTORIE

ALGEMENE DIDACTIEK VOOR DE ONDERWIJSBEVOEGDHEID

Zie onder sociale wetenschappen.

U utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten: *aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht;*

medewerkers: *aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht;*

anderen: *aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.*

VOORLOPIG WORDEN GEEN ADVERTENTIES OPGENOMEN.

utrechtse universitaire reflexen

1e jaargang - nr. 27
20 maart 1970

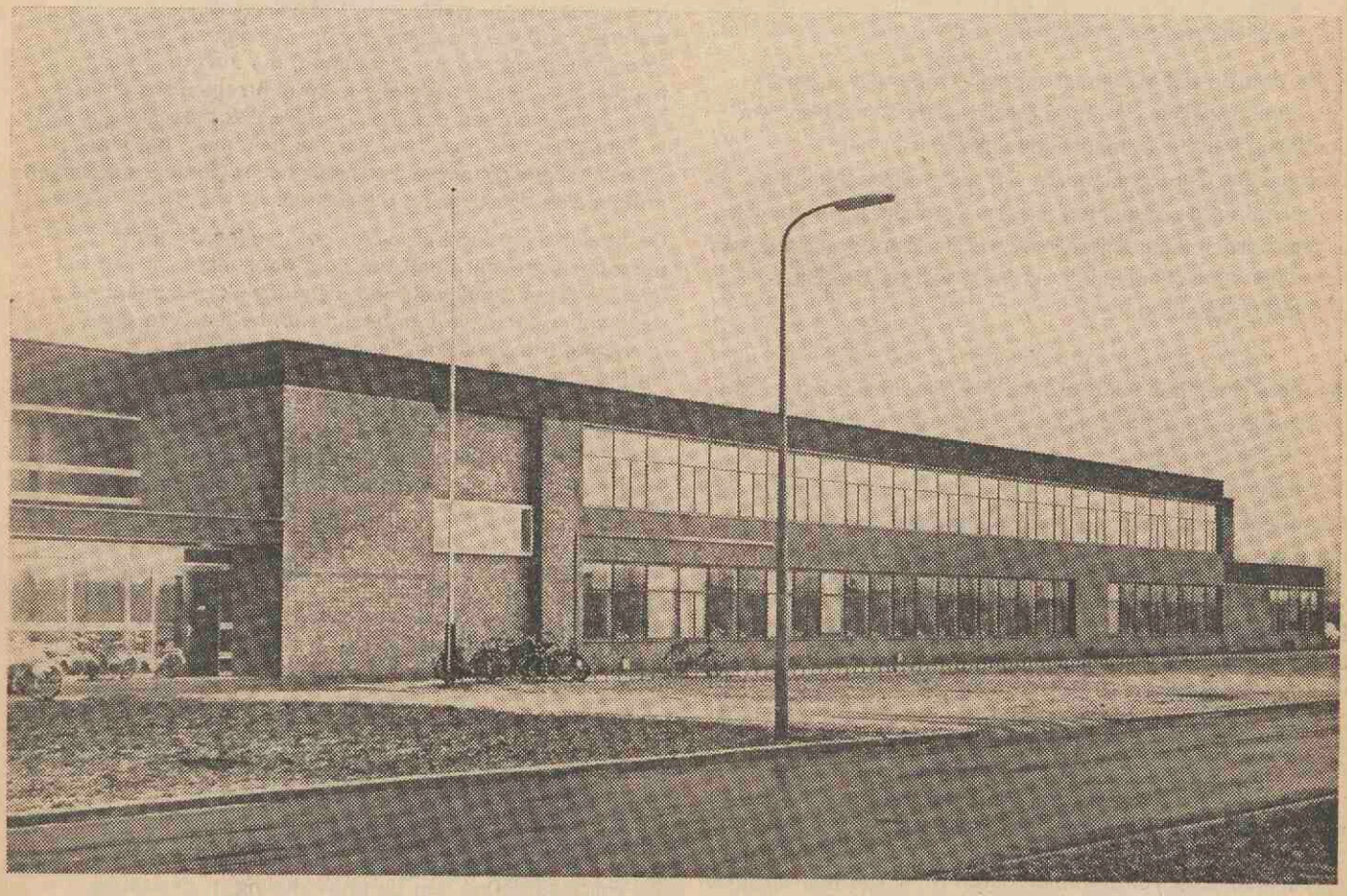

Sedert enkele maanden is de Kliniek voor Inwendige Ziekten van de faculteit der diergeneeskunde gevestigd in een nieuw gebouwencomplex in het universiteitscentrum De Uithof. Op 25 maart maken enkele tientallen vertegenwoordigers van de agrarische wereld kennis met de nieuwe ruimten en het werk dat door de kliniek wordt verricht. Op dit bezoek komen we in een volgend nummer van „U" nader terug.

Personeelsconvent: niet de bonden, maar gij

Omdat steeds meer blijkt dat de vertegenwoordiging van het niet-wetenschappelijk personeel in het bestuur van de verschillende niveaus van de universiteit vragen opwerpt, willen wij gaarne een poging doen deze kwestie duidelijker te maken.

In de Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs is sprake van een bundeling van hoogleraren in de Senaat en een bundeling van de wetenschappelijke staf in het Stafconvent. Ten aanzien van het niet-wetenschappelijk personeel en de studenten is niets vermeld. De studenten organiseerden zich echter in de U.S.F. Een organisatie van het niet-wetenschappelijk personeel van de Utrechtse universiteit bestond niet.

Wanneer voor bepaalde organen vertegenwoordigers van de hoogleraren, stafleden en/of studenten nodig waren, werden dezen afgevaardigd of verkozen door de senaat, het stafconvent of de U.S.F. Het niet-wetenschappelijk personeel speelde in universitair verband, zeer zeker waar het bestuurlijke zaken betrof doorgaans geen rol.

Een gedeelte van het personeel van de universiteit (25 à 30%) is lid van een vakbond; dit betreft zowel het wetenschappelijk personeel als het niet-wetenschappelijk personeel. De vakbonden plegen, op grond van het Ambtenarenreglement, overleg met de werkgever (curatoren, de minister) *over zaken die de rechtspositie van de ambtenaar betreffen.* Zij doen binnen dit kader uitstekend werk en zien onder andere nauwlettend toe, dat ook door de wijzigingen in het bestuur van de universiteit de rechtspositie van de ambtenaren (ook van hen die geen lid van een bond zijn) niet geschaad wordt; waar mogelijk streven de bonden naar verbetering van de rechtspositie. Dit alles vindt u uitvoeriger in het Ambtenarenreglement.
Bij de bestuurshervorming van de universiteit, waarover nu al meer dan een jaar druk beraadslaagd wordt, werd ook de vraag actueel: wie vertegenwoordigt het niet-wetenschappelijk personeel?
Het enige goede antwoord daarop is uiteraard: het niet-wetenschappelijk personeel wordt vertegenwoordigd via uit en door het *gehele* personeel gekozen vertegenwoordigers.

Bij de instelling van bijvoorbeeld de commissie Van Unnik en de Raad van Overleg waren deze vertegenwoordigers echter niet voorhanden, omdat, zoals reeds betoogd, een bundeling van het niet-wetenschappelijk personeel ontbrak.

Curatoren hadden op dat moment natuurlijk, zoals dat o.m. in Delft gebeurd is, het niet-wetenschappelijk personeel kunnen vragen vertegenwoordigers te kiezen, in plaats daarvan werden echter de vakbonden verzocht vertegenwoordigers van het niet-wetenschappelijk personeel te kiezen/aan te wijzen.
De vakbonden met hun circa 600 leden binnen een groep, die in totaal meer dan 2000 personen omvat, werden daardoor „hofleverancier" op een gebied, dat niet binnen hun arbeidsterrein viel.

In juni 1969 nam een 3-tal leden van het niet-wetenschappelijk personeel (alle 3 lid van een vakbond) het initiatief tot de oprichting van een personeelsconvent, dat tijdens de druk bezochte en dienovereenkomstig rumoerige vergadering van 27 juni 1969 inderdaad werd opgericht.
Via verkiezingen, waaraan het gehele niet-wetenschappelijke personeel kon deelnemen, werd een Voorbereidingsraad samengesteld, die zich ging bezig houden met het samenstellen van een reglement en het formuleren van een doelstelling. Deze Voorbereidingsraad is inmiddels met haar taak gereed gekomen; het niet-wetenschappelijk personeel heeft het reglement ontvangen en kan zich daarover nu uitspreken.

De doelstelling werd als volgt geformuleerd: „Het personeelsconvent heeft ten doel door inspraak van het administratief, technisch en huishoudelijk personeel de deelneming in zaken van bestuur en beheer van de universiteit te verwezenlijken en te bevorderen."
Bij het streven naar de deelneming van het niet-wetenschappelijk personeel vanuit zijn functie aan het bestuur van de eenheid, waarbij het werkzaam is, wordt dus alle ruimte gelaten aan de vakbonden om hun werkzaamheden op het gebied van de rechtspositie van de ambtenaar te blijven verrichten.

De Algemene Bond van Ambtenaren, A.B.V.A., ziet het echter heel anders. Op 6 maart jl. schreef deze bond aan zijn leden binnen de universiteit een brief, waaruit de volgende, door ons genummerde, alinea's worden geciteerd:

1. Wij blijven van mening, dat ieder lid natuurlijk zelf dient uit te maken, of hij óf zij zitting wenst te nemen in één van de gecreëerde conventen of raden van het personeelsconvent. Zij kunnen dan individueel altijd een beroep doen op de adviesinstanties van onze bond.

2. Na bestudering van de ontwikkeling in de laatste maanden zijn wij echter als bestuur van mening, dat het personeelsconvent, gezien zijn doelstelling niet aanvaardbaar is.

3. De inspraak in bestuur en beheer dient ons inziens voorbehouden te zijn aan onafhankelijke, eigen rechtspersoonlijkheid bezittende verenigingen.

4. Wij menen er goed aan te doen, u er op te wijzen, dat bij verkiezing van de universiteitsraad, onze bond, zo

mogelijk in samenwerking met andere Centrales van Overheidspersoneel, zal uitkomen met een eigen verkiezingsprogramma en een kandidatenlijst.

Hierbij willen wij de volgende kanttekeningen maken:

ad 1. Stelt u zich voor dat de bond van mening was dat zijn leden niet zelf mochten uitmaken of ze al of niet zitting mogen nemen in een conventsraad . . .

ad 2. Dit is een wel erg simpele benadering. Wij kunnen ons voorstellen dat vele leden van de A.B.V.A., met ons, reuze benieuwd zijn naar het feit *waarom* de doelstelling van het personeelsconvent niet aanvaardbaar is. Ook wij hebben de ontwikkeling van de laatste maanden nog eens bestudeerd en achten de doelstelling zeer wel aanvaardbaar, te meer waar deze, zoals reeds werd opgemerkt, niet komt op het terrein van de vakbond, tenzij dat terrein groter is dan zelfs het Ambtenarenreglement weet.

ad 3. Waarom dient de inspraak in bestuur en beheer voorbehouden te zijn aan onafhankelijke, eigen rechtspersoonlijkheid bezittende verenigingen? Welke onafhankelijke, eigen rechtspersoonlijkheid bezittende verenigingen worden eigenlijk bedoeld? We kunnen er slechts naar raden. De vakbonden? Ervan uitgaande goed geraden te hebben, vragen wij ons af:

a. waarom wordt zo'n raadselachtige term gebruikt? Is het bezitten van rechtspersoonlijkheid werkelijk zo iets bijzonders?

b. is dit democratie? Moet een lid van het niet-wetenschappelijk personeel werkelijk lid worden van een bond voordat hij direct of indirect kan deelnemen aan het bestuur van een instituut of van de universiteit?

c. waarom zou dit, indien het van toepassing was, alleen van toepassing zijn op het niet-wetenschappelijk personeel en niet op het wetenschappelijk personeel? Is het niet-wetenschappelijk personeel niet in staat om op eigen benen te staan?

d. bij verenigingen wordt meervoud gebruikt. Stellen de andere bonden zich op hetzelfde standpunt als de A.B.V.A.? Op een vergadering van de N.C.B.O., die één onzer onlangs bijwoonde, bleek dat deze bond zich wil beperken tot zijn terrein, de rechtspositie van de ambtenaar en beslist niet afwijzend staat tegenover het personeelsconvent!

ad 4. Het is nog maar de vraag of de A.B.V.A. inderdaad in de gelegenheid zal zijn bij de verkiezingen met een eigen lijst uit te komen. Wij vragen ons af of het komende verkiezingsreglement daartoe de nodige ruimte zal bieden. Dit kon wel eens een loze belofte blijken te zijn.

Dat de niet-wetenschappelijke medewerkers voor de behartiging van hun persoonlijke belangen terecht kunnen bij zelfstandige organisaties buiten de universiteit is zonder meer juist; dat deze organisaties de rechtspositionele aspecten van de inspraak toetsen is volkomen correct; dat zij zich met de inspraak zelf bezig houden is echter onjuist, omdat deze organisaties voor een goede behartiging van de rechtspositie van de ambtenaar zich juist verre moeten houden van de inspraak in bestuur en beheer; zij dienen onafhankelijk te blijven.

Uiteraard zal het een onmogelijke taak blijken om voor het personeelsconvent ruim 2000 niet-wetenschappelijke medewerkers in beweging te krijgen. Het personeelsconvent zou dus ogenschijnlijk verweten kunnen worden om evenmin als de vakbonden namens het gehele niet-wetenschappelijke personeel te kunnen spreken. De werkelijkheid is echter anders.
Het personeelsconvent is een niet-politieke en niet aan levensbeschouwingen gebonden bundeling van het niet-wetenschappelijk personeel binnen de universiteit, dat als doel heeft het gehele niet-wetenschappelijke personeel rechtstreeks te betrekken bij het bestuur van de instituten etc. Het persoonlijk belang van de werknemer speelt daarbij geen rol!
De vakbonden zijn landelijke verenigingen, die ook binnen de universiteit contributie betalende leden hebben en zich voornamelijk bezig houden met de verhouding werkgever/werknemer; zij dienen het persoonlijk belang van de werknemer.
Het niet geïnteresseerd zijn van een aantal medewerkers in deelneming aan het bestuur is een heel andere zaak dan het niet lid willen worden van een vakbond. Een gebrek aan interesse beperkt zich trouwens niet tot het niet-wetenschappelijke personeel.

Het is wel een erg lang betoog geworden, maar de zaak waarom het gaat is naar onze mening dan ook belangrijk genoeg.
In deze universiteit, waar het woord „democratisering' dagelijks wordt gehoord, gaan alle bestuurlijke instanties rustig door met het accepteren van de mening van een deel van het niet-wetenschappelijk personeel, terwijl voorbijgegaan wordt aan de mening van de meerderheid. Dit is ondemocratisch!
Men doet zelfs voorkomen alsof dat deel de gehele geleding werkelijk vertegenwoordigt; dat blijkt onder meer uit het feit dat in de verslagen in „U" van de vergaderingen van de Raad van Overleg steeds weer gesproken wordt over de mening van „het niet-wetenschappelijk personeel".
Er is naar onze overtuiging bij de instituten, de faculteiten en de universiteit geen behoefte aan een vertegenwoordiging van personen via een vakbond; er is behoefte aan een inbreng van het niet-wetenschappelijk personeel, dat bij de instituten, de faculteiten en de universiteit werkzaam is. Dat dezen rustig lid mogen zijn van een vakbond, behoeft uiteraard geen betoog.
De gemaakte fouten bij het betrekken van het niet-wetenschappelijk personeel in de organen, die de bestuurshervorming voorbereiden of daarvan de voorlopers zijn, betreuren wij. Het is echter nog steeds beter ten halve te keren dan ten hele te dwalen. Daarom vragen wij het niet-wetenschappelijk personeel nogmaals dringend om instemming te betuigen met het personeelsconvent.

Aan curatoren, het Dagelijks Bestuur van de universiteit, de Raad van Overleg, het stafconvent, de U.S.F. en de vakbonden vragen wij duidelijk te verklaren dat de vertegenwoordiging van het niet-wetenschappelijk personeel dient te geschieden namens het g e h e l e niet-wetenschappelijke personeel en dat het personeelsconvent de aangewezen bundeling is van deze geleding.

De Voorbereidingsraad van het Personeelsconvent

Studium Generale programma voorjaar '70 ‚Mens en Ruimte'

In de periode 8-28 april wordt in het kader van het Studium Generale een programma georganiseerd met als thema „Mens en ruimte, vanuit het gezichtspunt der leefbaarheid" en met als titel „Mens en Ruimte".

Doelstellingen van dit programma zijn bij te dragen dat het bevorderen van het wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot de relatie mens en ruimte, het geven van informatie over een aantal probleemvelden ter zake van de ruimtelijke ordening en de wetenschappelijke inbreng hierbij en het bieden van discussiemateriaal speciaal ook inzake die vraagstukken, waarop naar de mening van zowel deskundigen als belanghebbenden de actuele discussie zich dient te concentreren.
In het kader van dit programma worden een groot aantal inleidingen en manifestaties gehouden, georganiseerd in samenwerking met de Provinciale Planologische Dienst Utrecht, het Economisch-Technologisch Instituut Utrecht en de Utrechtse Stichting voor Welzijnsbevordering.

In de inleidingen komen onder meer de volgende onderwerpen aan de orde:

— antropologische vraagstukken rond de nieuwe mens;

— het woon- en wijkmilieu (prof. dr. R. Wentholt; de heer P. Struycken);

— sociaal-culturele vraagstukken (de heer Van Klingeren; prof. dr. J. A. Stalpers; prof. Maris);

— ecologische problemen (dr. Schroevers, prof. dr. Mörzer Bruins; ir. Asmussen);

— sociaal-politieke vragen (de heer R. van Duyn; drs. Kaag; de heer E. van Thijn, drs. Ronteltap);

— sociaal-economische vraagstukken (drs. Hueting; drs. De Lange).

Daarnaast wordt gedurende deze periode een tentoonstelling georganiseerd met hetzelfde thema. Stedelijke, regionale en provinciale plannen worden getoond, terwijl er voor de eigen inrichting van woningen en stadswijken expressiemogelijkheden aanwezig zijn. Voorts verschijnt met ingang van diezelfde datum een documentatiemap, waarin een aantal artikelen zijn opgenomen m.b.t. de bovengeschetste themata. Men heeft getracht in deze documentatiemap de nieuwe inzichten welke o.a. uit wetenschappelijk onderzoek verkregen zijn, te bundelen. De prijs voor deze documentatiemap, die onder de titel „Mens en Ruimte" verschijnt, is *f* 3,—.
De map is verkrijgbaar bij het Bureau Vormingswerk, Kromme Nieuwe Gracht 29, bij het Perscentrum (14.00-17.30 uur) van de Rijksuniversiteit, Pieterskerkhof 13 en bij een aantal Utrechtse boekhandels.
Het gehele programma is voor iedere geïnteresseerde kosteloos toegankelijk (behoudens de nog te noemen Studiedag), zowel voor leden van de universitaire gemeenschap als voor niet-leden. Degenen, die niet over een collegekaart beschikken of niet horen tot het wetenschappelijk corps of technisch/administratief personeel van de Rijksuniversiteit, dienen voor het bijwonen van colleges te beschikken over een Studium-Generale-pasje. Dit pasje is gratis verkrijgbaar bij de bovengenoemde universitaire bureaus. Tevens kan daar een overzicht van het programma worden aangevraagd.
In het programma is een Studiedag opgenomen op 27 april (Stadsschouwburg Utrecht), waarbij vraagstukken van Ruimtelijke Ordening met name op beleidsniveau aan de orde worden gesteld. Voor het bijwonen van deze studiedag dient men zich op te geven via het bureau vormingswerk onder betaling van *f* 5,—.

Aan het programma is een prijsvraag verbonden met de volgende inhoud:

1. Maak een schets of ontwerp van een individuele of groepswoning (bungalow, bejaardenwoning, eengezinswoning, vrijgezellenwoning, flatwoning, commune, etc.); of

2. maak een schets of ontwerp van een (stads-) wijk, welke door de deelnemer(s) zelf wordt gesitueerd in een door hem (haar/hem) aan te geven gemeente.

Ten aanzien van de deelneming worden twee categorieën onderscheiden:

A. Deelnemers, die woonachtig moeten zijn in Nederland of België. Zij mogen niet beroepshalve in deze sector werkzaam of daarvoor in opleiding zijn. Gedacht wordt met name aan jongeren, de toekomstige bewoners;

B. groepen van personen, die zich voorbereiden op een toekomstig beroep in deze sector. De deelnemers moeten woonachtig zijn in Nederland of België. Gedacht wordt aan (o.a. academie-) studenten.

De prijzen die voor beide deelnemingscategorieën zijn gereserveerd zijn:

A. opdracht 1: eerste prijs: *f* 800; tweede prijs: *f* 600; opdracht 2: eerste prijs *f* 950; tweede prijs: *f* 750; B. opdracht 2: enige prijs: *f* 950.

De toezending van schetsen en/of ontwerpen (b.v. in de vorm van maquette) dient uiterlijk 30 juni a.s. gerealiseerd te zijn. Een breed samengestelde jury van ontwerpers, gebruikers en personen op beleidsniveau werkzaam zullen daarna ter spoedigste de uitslag bekend maken. De inzending dient te geschieden aan de secretaris van de jury drs. G. J. P. Rijntjes, p.a. Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht (030-29441, toestel 158).
Mens en Ruimte, een Studium-Generale-programma over de relatie mens en ruimte, beschouwd vanuit het gezichtspunt der leefbaarheid, is gerealiseerd door de Werkgroep Studium Generale „Mens en Ruimte" en het Bureau Vormingswerk van De Rijksuniversiteit met adviezen van de Stuurgroep.

Persbericht R.U

Het Onderwijs Media Instituut (OMI); opzet en werkwijze

OPZET

Dit instituut is op 1 juni 1969 gestart met een voorlopige behuizing in de Chemiebarak op „De Uithof". Vanaf de eerste schrede wordt de ontwikkeling ervan begeleid door ir. Vis van het „Efficiencybureau Vis - Penning - Malotaux N.V.". Een nota over het OMI werd door dit bureau samengesteld en in de D.B.-vergadering van 3 november 1969 goedgekeurd. Naar aanleiding van deze nota is een ontwikkelingsplan voor de komende vijf jaar opgesteld waarin de behoeften aan materieel, personeel en ruimten worden omschreven waarbij alle drie nauwkeurig op elkaar zijn afgestemd. Toezeggingen zijn gedaan dat in het jaar 1973 voldoende ruimte in het noordelijk deel van de laagbouw bij Transitorium II kan worden betrokken om daarna het dienstenpakket volledig te kunnen aanbieden.

SAMENWERKING

Binnen de Rijksuniversiteit van Utrecht zal het instituut onder meer moeten samenwerken met:
a) de afd. Onderzoek en Onwikkeling van Onderwijs, b) de afd. Studiezaken van de Faculteit der Geneeskunst, c) het Pedagogisch Instituut voor de Leraarsopleiding, d) het Bureau Vormingswerk, e) de afd. Begroting en Materiële Zaken, f) de hoofdafd. Bouwzaken en Huisvesting.
Buiten dit universitaire verband zullen er contacten moeten zijn met onder meer:
a) de Stichting Film en Wetenschap (SFW), b) andere instituten werkzaam op het gebied van de onderwijsmedia die opgericht zijn of worden bij universiteiten of hogescholen, c) regionale en binnenlandse media instituten en verenigingen of instellingen op dit gebied, d) buitenlandse media instituten èn verenigingen, e) de Stichting Nederlands Instituut voor Audio-Visuele Middelen (NIAM), f) redacties van periodieken die zich specialiseren op het gebied van de onderwijsmedia.
De leiding van het OMI is in eerste instantie rechtstreeks geplaatst onder de secretaris van de Rijksuniversiteit en is aan hem verantwoording schuldig.

PERSONEEL

Het instituut zal geleid worden door de heer J. W. Varossieau als hoofd en de heer E. Hamer als coördinator en een stafbureau. In de komende jaren zal gerealiseerd worden: een fotodienst, een filmdienst, een tv-dienst, een illustratie-afdeling, een geluidsafdeling en een media-afdeling.

Ten aanzien van de relatie SFW-UNFI en OMI kan het volgende worden gezegd: SFW en UNFI worden gescheiden. Het UNFI zal verdwijnen en opgaan in het OMI. SFW blijft het OMI helpen met realisatie van projecten tot het OMI volledig is geïnstalleerd.

DOELSTELLINGEN

De doelstellingen van het OMI:
1. Het adviseren omtrent aan te schaffen apparaten in het bijzonder omtrent de eisen, die daaraan gesteld moeten worden; 2. het adviseren bij de bouw, verbouw en inrichting van praktica en collegeruimten en andere ruimten, waarin audio-visuele media worden toegepast; 3. het adviseren over de toepassingsmogelijkheden van de audio-visuele media; 4. het behulpzaam zijn bij het ontwerpen, de regie en de presentatie van films en bandrecordings; 5. het onderkennen en specificeren van behoeften op het gebied van de audio-visuele media; 6. het verzorgen van fotografische opnamen, doka, reproductiewerk; 7. het audiovisualiseren van leerprogramma's; 8. het instrueren of doen instrueren en opleiden van personeel der R.U.; 9. het verzorgen van de instructie over de audio-visuele media binnen de lerarenopleiding; 10. het onderrichten van studenten in het praktisch gebruik van de audio-visuele media; 11. het stimuleren van fotograferen en filmen als middel voor zelfexpressie; 12. bemiddeling bij het uitlenen van films; 13. het uitlenen van de audio-visuele media; 14. het optreden als contactpersoon voor de R.U. met andere audio-visuele diensten en verenigingen in binnen- en buitenland.

UITLEENAPPARATUUR

Uit bovenstaande taken blijkt reeds dat het voor de andere instituten mogelijk moet zijn om, indien bepaalde apparatuur voor een cursus voor enkele dagen nodig is, deze van het OMI te lenen. Op het ogenblik beschikt het OMI over een kleine sortering apparatuur, die bestaat uit:
a) een draagbare grote EIKI 16 mm geluidsprojector met Xenonlamp (voor grote zalen); b) een kleinere 16 mm EIKI geluidsprojector met automatische inleg, (beide projectoren zijn voor optisch en magnetisch geluid); c) 2 Kodak S-AV carousel projectoren voor kleinbeelddia's; d) 2 Pradovit Color Autofocus 250 kleinbeeld diaprojectoren; e) een Vue-Graph overhead-projector met bijbehorende hulpstukken; f) 2 Philips draagbare casetterecorders met microfoon, waarvan er een ook op het lichtnet aangesloten kan worden; g) 3 projectieschermen, waaronder een schuinstaande voor overhead-projectie.
Deze apparatuur zal zo spoedig mogelijk worden uitgebreid met o.a. een Steenbeck montagetafel, geluidsapparatuur, etc. Nieuwe aanwinsten worden in "U" bekend gemaakt.

ADVIEZEN

Op welke wijze adviesaanvragen moeten worden ingediend zal het onderwerp zijn van een binnenkort rond te zenden schrijven van de heer Pater, hoofd van de afdeling Begroting en Materiële Zaken. De in dit schrijven gegeven aanwijzingen zullen tevens gepubliceerd worden in het blad "U".
De adviezen worden gegeven met inschakeling van de

specialisten op elk gebied waarbij voorlopig ook dankbaar gebruik gemaakt wordt van specialisten van de Stichting Film en Wetenschap. Aanvragen van de Utrechtse universiteit direct aan SFW gedaan worden echter doorgezonden aan het OMI en duren daarom langer. Dit geldt ook voor de inrichting van collegezalen en praktica wat AV-middelen betreft.

LITERATUUR

Ten einde enig inzicht te krijgen in wat AV media zijn en wat er mee gedaan kan worden, kan bij het OMI een stencil worden aangevraagd: **„Een opsomming van enkele meest gebruikte Audio-Visuele Hulpmiddelen"**, 2e druk, dec. 1969, 11 pag. Verder zijn omtrent audio-visuele apparatuur en methoden zoals de huidige stand van het 8 mm lusfilmvraagstuk, EVR, de Encyclopaedia Cinematgraphica, **informatiebladen** verkrijgbaar, die hierover inlichtingen geven. Voor **medici is een stencil verkrijgbaar over publikaties op medisch AV-gebied (3** pag.).
Wat de filmprojectie betreft kan gezegd worden dat het OMI zo spoedig mogelijk de volledige projectiedienst van de Rijksuniversiteit, die op het ogenblik nog door SFW gebeurt, zal overnemen. Ook kunnen dan via het OMI de films die nodig zijn bij de SFW worden besproken. Geenszins ligt het echter in de bedoeling van het OMI een afzonderlijke filmotheek, los van die van de SFW, op te zetten daar dit geld- en tijdverspilling zou zijn. De datum van ingang van de OMI-projectiedienst en de filmboeking zal nog nader in "U" worden bekend gemaakt.

ADRES

Het juiste adres is: Onderwijs Media Instituut (OMI), Leuvenlaan, De Uithof, Utrecht. Tel. 539111, toestel 1314. Het lijkt mij dat met het bovenstaande enig inzicht wordt gegeven in de werkwijze van dit nieuwe interfacultaire instituut. Ik spreek de hoop uit dat op de hier aanwezige „know-how" door derden een veelvuldig beroep gedaan wordt en dat met de andere instituten vruchtbaar kan worden samengewerkt.

J. W. Varossieau

VOOR U
DISPUTABELE MENINGEN

DEMOKRATISCH LACHERTJE
ANTWOORD OP DEMOKRATISCH VLUGGERTJE ('U' nr. 24)

Wat is het toch prettig voor de heer A. v. d. M. dat hij het blad 'U' tot zijn beschikking heeft. Dan kan hij tenminste zijn hoogst persoonlijke meningen kwijt die geen enkel dagblad zou plaatsen. Dergelijke artikelen staan in de meest rechtse kranten nog niet. Behalve dan in een blad als de Leeuwarder Courant, waaraan schrijver dan ook begrijpelijk releveert.
Niet om het in mijn straatje te pas te laten komen maar ik moet wel eerlijk bekennen dat toen ik dat stukje uit de L.C. in de knipselkrant las, mijn eerste reactie was: „De man heeft noch de nota noch het Voorontwerp van wet gelezen".
Wat zelfs nog erger is, hij heeft zich niet de moeite getroost, in dat hele jaar dat aan de wet Veringa vooraf ging, kennis te nemen van de fundamentele kritiek die er eigenlijk steeds tegen de plannen van Veringa en anderen (Maris, van Os, Reerink enz.) heeft bestaan, evenals nu het „Vluggertje" in 'U'.
De heer v. d. M. was niet aanwezig op de grondraad (17-2 j.l.). Hij kon dan ook niet weten dat er (inderdaad pas op het laatste moment) twintig stuks van de wet werden aangedragen, rechtstreeks uit Den Haag meegebracht door de sekretaris Pers en Aksies van de U.S.F. En dus niet „een enkel ex. van de wet".
De middag daarvoor hadden niet „voorlopige artikelen in de avondbladen" maar volledige verslagen met schema's en al in NUD, UN, Handelsblad enz. gestaan. Daarbij komt, als belangrijkste argument, dat er 50 grondraadsleden zaten, die voor het grootste deel sinds de eerste nota Posthumus in oktober '68 zo langzamerhand behoorlijk op de hoogte waren van de ideeën en meningen van de zijde van de regering en voor wie het voorontwerp inderdaad slechts een bevestiging was van bestaande meningen van kritiek omtrent Veringa en Posthumus.
Vervolgens worden in de derde alinea twee dingen door elkaar gehaald.

Voldoende tijd hebben om over zaken te discussiëren, is wat anders dan snel een oordeel kunnen vellen over iets dat men al een jaar lang heeft zien aankomen. De eerste zin van de vierde alinea is ronduit een leugen, voortkomend uit een oude denkfout: de grondraad is nog steeds geen vertegenwoordigend lichaam, dat pretendeert te spreken namens zijn kiezers. Tot deze conclusie kwam hij reeds in het eerste uur van zijn bestaan. Dit geconstateerd hebbende, hoeven wij niet meer naar de rest van de alinea te kijken waarin de schrijver, gemotiveerd door de vindingrijkheid van zijn ideeën, emotioneel op hol slaat.
Het is altijd goed om de zaak van twee kanten te bekijken, terwille juist van de discussie-platform-functie die schrijver zo graag aan 'U' zou willen geven. Daarom dan ook hoop ik dat hij voor de volgende 'U' zijn cursieve kolom aan dit stukje wil afstaan als poging tot objectiviteit.
Met één opmerking ben ik het eens. Kritisch oordelen wil zeggen na zorgvuldige studie onderscheiden". Iets om u aan te houden.

Jord Ruijgh

HET BLOTE GELIJK VAN A. v. d. M.

Onder het hoofd „Democratisch vluggertje" kraakte meneer A. v. d. M. ("U" 27-2) de U.S.F.-grondraad omdat

die, slechts 5 uur na publikatie, de ontwerpwet-Veringa al verwierp. De grondraadsleden kunnen het ontwerp in die 5 uur tijds onmogelijk gelezen hebben, ergo steunden op hun „ietwat grimmige anti-Veringa attitude", waarbinnen de inhoud van het wetsontwerp er niets toe doet. Gelukkig hebben we nog v. d. M'ers om over zo'n handelwijze hun afkeuring uit te spreken: „Pure manipulatie".
Op het eerste gezicht heeft-ie nog gelijk ook: celà ne se fait pas, je moet er geweest zijn, het gelezen hebben. Toch heb ik bezwaren. „Niemand . . . lijdt er schade onder als de grondraad een week of veertien dagen later met een oordeel komt" lezen we. Jammer genoeg verraadt v. d. M. zelf de onzin van die bewering: zie — de door v. d. M. geparafraseerde — Boorstin, die constateerde dat de feiten er bij de meningsvorming niet meer toe doen Welnu, dan zou het oordeel van de grondraad er een of twee weken later niet anders uitzien, gegeven haar „ietwat grimmige anti-Veringa attitude".

Ging het v. d. M. alleen om dat oordeel, 5 uur na publikatie? Laten we het geval eens omkeren: gesteld dat de grondraad 5 uur na publikatie vóór het ontwerp-Veringa had gestemd, zou v. d. M. dan even heftig hebben gereageerd — alleen „ietwat" anders geformuleerd? Ik ben daar niet gerust over (mijn anti-v. d. M. attitude).
Rest dan dat v. d. M. tegen **dit** oordeel is. Dat mag-ie. Hij heeft daaraan ongetwijfeld een „gezette", „zorgvuldige studie" aan vooraf doen gaan. Terecht. V. d. M. is sociaal-psychologisch geïnformeerd — jammer dan dat hij niet op het idee kwam, dat zijn uiteindelijke oordeel even emotioneel (ik bedoel: afhankelijk van eigen voorkeuren) moet uitvallen als dat van de grondraad, alle zorgvuldige studie ten spijt.
„. . . zij die een uitspraak deden hadden als basiskennis zeer waarschijnlijk slechts enkele kreten, voorlopige artikelen uit avondbladen." Dit wantrouwen tegen het eigen werkterrein (het perswezen) doet weldadig aan. Het valt alleen te voorzien dat v. d. M. zijn eigen journalistieke arbeid boven dat wantrouwen verheven acht.
V. d. M. moet vooral voortgaan met schrijven. Maar dan zó dat zijn argumenten zich niet onmiddellijk tegen hem zelf richten. Anders blijft zijn optreden even laakbaar als dat van de grondraad.

Jaap van der Werff

VAN DEN MEIDEN MIJDEN!

Een welgemeende waarschuwing

De immer vriendelijk lachende, maar bedenkelijk grijzende public-relations-officer (pro) van de universiteit, de heer Anne van der Meiden, is een onbetrouwbaar-vertrouwde verschijning op alle universitaire bijeenkomsten en vergaderingen. De heer Van der Meiden, van huis uit journalist en sinds kort drandus theologie met aantekening ethiek, „verkoopt" de universiteit en en passant ook het beleid der university-bosses aan de buitenwereld, wat dat ook zijn moge. Universitaire image-builder Van der Meiden beschikt over een aantal gedegen instrumenten om de universitaire bedrijvigheid „voor arbeiders te verklaren". Eén daarvan is 's mans bloedeigen creatie: HET BLAD U. In dit wekelijkse universitaire archiefdossier wordt een stukje openbaarheid wáár gemaakt, zoals men dat zo diep treffend weet te stellen. Die openbaarheid is dan echter wel een gerichte (= gemanipuleerde) openbaarheid. Van der Meiden is best een slim en scherpzinnig man en 's mans universitaire alomtegenwoordigheid geeft hem bovendien een blik in de grauwe universitaire beleidskeuken. De aldus vergaarde informatie en kennis mag pro Van der Meiden niet journalistiek onafhankelijk verwerken. Wiens brood men eet, diens woord men spreekt. Enkel dát wordt „geopenbaard" wat een rustig, harmonieus en conflictloos karakter draagt of wat een kritiekloze ganzenborden-gezelligheid uitstraalt. Public-relations is namelijk iets totaal anders dan echte openbaarheid. M. J. Anema geeft deze definitie: „Public-relations is het — in hoofdzaak door voorlichting — stelselmatig bevorderen van goede verhoudingen met groepen van personen van wier oordeel men als organisatie afhankelijk is". Zulk een voorlichting dekt geschillen toe en is van elke politieke relevantie gespeend. Stereotype voorbeeldjes van dit soort consoliderende en verlammende public-relations werkzaamheden, zijn de cursiefjes van Van der Meiden in dit blad. Cursief in lettertype en in logische opbouw. Het is te geestdodend om in kort bestek deze koutende stukjes de revue te laten passeren. We wijzen op een paar zinsneden eruit.

In U nr. 23 spreekt A. v. d. M. over de carnavalesk verstoorde bijzondere Raad van Overleg vergadering. Hij zegt het te betreuren dat niemand de verstoorders tot de „orde" durfde te roepen en dat de USF'ers en alle andere aanwezigen de verstoring beteuterd en sip gade sloegen. A. v. d. M. vindt dat we langzamerhand wijzer moesten worden. Bijna vanzelfsprekend kiest kolumnist A. van der Meiden hier de partij van de universiteitsbazen. Het komt niet in hem op dat de sipheid en de beteuterdheid van USF'ers en andere aanwezigen ook wel eens ingegeven kon zijn door de nietszeggende en discussiemijdende antwoorden van de universitaire deebeeleden.

In U nr. 24 wordt de USF-grondraad gekappiteld en van „ongemotiveerd brullen" beticht. Niet gering, dacht ik, A. v. d. M. is ziedend van ambtelijke en plichtmatige toorn, omdat de grondraad van de USF het wetsvoorstel van Veringa verwierp, terwijl het vijf uur daarvoor pas aan de pers was aangeboden. De grondraad, aldus Van der Meiden, wees het Veringa-voorstel af, terwijl ze het eenvoudigweg niet goed bestudeerd en doordacht kón hebben. Van der Meiden moet echter ook geweten hebben dat het wetsvoorstel-Veringa, zij het onder embargo, al langer dan vijf uur bekend was en dat ter grondraadsvergadering de essentiële punten van het voorstel (op schoolmeesterachtige wijze zelfs) zijn aangegeven en besproken. Bovendien had de USF-grondraad het Veringa-voorstel even goed al voor het verschijnen ervan kunnen verwerpen. De USF heeft namelijk steeds de opvatting gehuldigd dat nieuwe universitaire structuren van onderaf aan dienden te groeien in plaats van via Haagse richtlijnen opgelegd worden. In U nr. 25 worden de „maatschappij-vertegenwoordigers" binnen het universiteitsbestuur cursief ten tonele gevoerd. Van der Meiden noemt wat argumenterende voor- en tegenstanders en wekt de stellige indruk dat het allemaal niet zo belangrijk is Niettemin volgt hij de Stadsblad-methodiek en roept zijn mogelijke lezers op om hun mening omtrent dit detailpunt in te sturen Aan zulke

oproepen geven wij altijd gehoor, hoe onbelangrijk de inhoud ervan ook is. Onze opvatting ter zake is: de hele universiteit bestaat uit maatschappijvertegenwoordigers.
Met spanning zien wij weer uit naar de volgende u-met-cursiefje. De onoplettende lezer zij echter gewaarschuwd: Van der Meiden kiest altijd partij voor de universiteitsautoriteiten (hij kan ook niet anders). Het is maar dat u het weet De luie, kritiekloze lezer wordt geadviseerd pro drs. A. van der Meiden maar te mijden.

Wout van Veen, USF
Piet van Asseldonk

U VOOR U UIT VERGADERINGEN

UIT DE SENATUS CONTRACTUS VAN 12 MAART

1. De commissie voorlichting a.s. studenten vraagt aandacht voor het probleem dat eerstejaarsstudenten na de oriënteringsdagen soms vele weken „doelloos" rondlopen tot hun eerste colleges (bij sommige faculteiten) beginnen. Het is onduidelijk wanneer de faculteiten starten. Is het niet mogelijk op 1 juli mee te delen wanneer de colleges eerstejaarsstudenten beginnen? Bij de subfaculteit Chemie bestaat reeds een introductieperiode van 3 weken. Navolging? De brief van de commissie gaat naar alle faculteiten met het verzoek zich op deze zaak te bezinnen. Uit een voorlopige discussie blijkt dat de startdata bij de faculteiten sterk verschillen en dat er behoefte is aan een „overbrugging" tussen oriënteringsdagen plus noviciaat en het begin van de studie.

2. De eerste voortgangsnota Posthumus wordt voor kennisgeving aangenomen met dien verstande dat de tweede voortgangsnota te zijner tijd object van discussie zal worden in de faculteiten.

3. Bij Chemie, Rechten en Pharmacie is behoefte aan een vroegtijdige aanmelding van eerstejaarsstudenten voor deze studierichtingen. Het D.B. heeft zich er voor uitgesproken via publiciteit de a.s. studenten op te wekken zich onmiddellijk na het eindexamen en uiterlijk 1 juli aan te melden voor die studierichtingen waarvoor geen plaatsingscommissie bestaat. Er wordt voorgesteld dat O. en W aan de schoien direct een formulier zendt, waarop de abituriënten hun studiekeuze en universiteitskeuze invullen. Het C.B.S. kan deze formulieren binnen een maand verwerken. De follow-up kan door de universiteit verricht worden, in deze zin dat aan het verlangen per 1 juli een behoorlijk inzicht in de omvang van de „aanwas" te hebben, voldaan kan worden.

4. De Nota Onderwijs en Studiebegeleiding in het eerste studiejaar (Commissie des Tombe) heeft nog niet veel antwoorden opgeleverd uit de faculteiten. De binnengekomen antwoorden gaan naar de leden van de Senatus Contractus. Gebleken is wel dat bij vrijwel alle faculteiten de doordenking van deze zaak (nog) in volle gang is, zodat de Senatus Contractus niet bij machte is nu al een antwoord te formuleren.

5. De commissie vormingswerk stelt aan de Senatus Contractus voor:

a. In plaats van uit vertegenwoordigers van alle geledingen de commissie te doen samenstellen uit steeds twee leden van de secties en het hoofd van de afdeling Studentenzaken. Het hoofd van het bureau vormingswerk wordt ook nu aan de commissie vormingswerk als secretaris toegevoegd. De secties zijn: onderwijs, vormingswerk, politieke vorming, cultuur en gespreks- en studiegroepen.

b Het vormingswerk mede beschikbaar te stellen voor deelnemers van buiten de universitaire gemeenschap (zoals met Studium Generale is gebeurd).

c. De naam Studium Generale te laten vervallen en steeds te vervangen door de titel van het georganiseerde programma.
De Senatus Contractus gaat akkoord.

Uit het D.B. van 16 maart

1. Curatoren zenden de open brief van het Pedagogisch Instituut van 4 maart (zie U 13 maart) door naar de minister om licht in de duisternis te verkrijgen.

2. De Raad van Overleg vraagt hoe het secretariaat van de in te stellen Universiteits Raad Uithof gerealiseerd moet worden. Is er een functionaris beschikbaar? Het D.B. meent dat er veel meer commissies zullen komen als de universiteitsraad gaat werken. Er moet een afbakening worden gemaakt van de taakstellingen en een algemene oplossing voor de secretariaatskwestie. Het D.B is met de suggestie van de Raad akkoord Bouwzaken te vragen een secretaris te leveren.

3. Het concept-rapport van de Commissie Studiefinanciering en het standpunt van de Beleidsraad voor collectieve voorzieningen ten behoeve van studenten, beide in de Raad van Overleg behandeld, komen op de agenda van de Curatorenvergadering.

4. In 1971 viert de Diergeneeskunde zijn 150-jarig bestaan. Curatoren zullen de P.T.T. verzoeken te overwegen een bijzondere postzegel uit te geven. De historicus drs. C. Offringa zal een gedenkboek schrijven. Voor curatoren een subsidie fixeren, wil men graag weten welke festiviteiten er zullen zijn en wat ze kosten.

5. De Minister van Onderwijs en Wetenschappen stuurt een ontwerp-besluit tot wijziging van het academisch statuut, hierbij wordt voorgesteld over te gaan tot de instelling van de studierichting der planologie zowel in de faculteit der Sociale Wetenschappen als in de interfaculteit der Aardrijkskunde en Prehistorie. De brief gaat naar beide genoemde faculteiten voor advies.

UNIVERSITEIT

AGENDA

20 maart: Plechtige zitting van de senaat der rijksuniversiteit tot viering van de gedenkdag van de stichting van de rijksuniversiteit Domkerk, 14.00 uur. **(Instituten, laboratoria, e.a zijn, voor zover de dienst het toelaat, gesloten).**

21 maart: Universiteitsdag

Utrechts Universiteitsfonds: lezing door prof. dr. C. A. Salemink: Een spel zonder winnaar; recente ontwikkeling op het gebied van drugs. Na afloop discussie o..v prof dr. J. H. Plokker. Transitorium I, 10.30 uur.

Uitreiking faculteitsmedaille aan mej mr. A. F. W. Lunsingh Meyer, ambassadrice in Genève. Zaal 1, Academiegebouw, 11.00 uur.

Tot 22 maart: 10e Toneelfestival Stutofes, Rotterdam.

23 maart: Persgesprek over het interim verslag en voorlopige resultaten van het onderzoek naar plaats en functie van de Utrechtse Stadsschouwburg met prof. SJ. Groenman en drs Kamphorst. Perscentrum, 14.00 uur.

Promotie drs H. P. Til (Wisk. en Natuurwetenschappen), Karel J. C. Beckmanlaan 2, Zeist, op het proefschrift: Toxicologisch onderzoek naar de werking van sulfiet bij ratten, varkens en kwartels. Senaatszaal, 16.00 uur.

23—26 maart: Kongres „Nationalisme in de derde wereld", Kasieno, Paardenveld 7, Utrecht. (Zie onder Universiteit)

23—28 maart: Europe-Africa Seminar in Bemelen. (Zie onder Universiteit).

24 maart: Promotie drs H. A. L. M. Mudde (Geneeskunde), Rijnsburgerweg 23, Leiden, op het proefschrift: Aspecten van de Rhesussensibilisatie in het bijzonder de betekenis van de serologie. Senaatszaal, 14.45 uur

Promotie drs F. H. Lopes da Silva (Geneeskunde), Abraham Kuyperweg 4, De Bilt, op het proefschrift: Temporal characteristics of visual evoked potentials. Senaatszaal, 16.15 uur.

24 maart: „juridische" discussieavond; academiegebouw, Domplein, 20.00 uur. (Zie onder Rechten).

Uithof-avond Prof dr. ir. J. Smittenberg: planning van chemiegebouwen voor onderwijs en onderzoek in het bijzonder in De Uithof Analytisch Chemisch Laboratorium, 19.45 uur.

UVSV: Landelijk goocheltoernooi.

25 maart: USF grondraadsvergadering.

Vergadering Algemeen Bestuur Stichting Studentenhuisvesting. Curatorenkamer, 14.00 uur.

Ingebruikstelling van en rondleiding door de nieuwe veterinaire kliniek inwendige ziekten. De Uithof.

RUIG WERK (een paar kanttekeningen bij kritiek op het cursiefje Democratisch vluggertje).

1. Jammer dat ik in werkelijkheid niet helemaal in het beeld pas dat u graag heeft van mij als scribent en redacteur van „U". Ik heb „U" niet tot m'n beschikking. De redactieraad beschikt over „U". Als die mij de pen afpakt schrijf ik niet meer. In die raad zitten studenten. Laten ze eens een voorstel doen in die richting. Dat lijkt me democratisch zuiver.

2. Ik heb nooit geweten dat een rechtse krant per se verwerpelijk moet zijn. Ik hou er niet zo van, ik hou meer van de Leeuwarder, u weet wel van de Friese Pers. Wijlen Ian Piebenga, Noordmans en Laurens Ten Cate, allemaal rechtse rakkers. Ik begin er achter te komen dat iemand die links denkt en stemt maar boven de 40 is zonder meer rechts is. Bij U althans.

3. Ik was niet bij de grondraad, ik was op de persconferentie, waar ik uw persman zelf heb aangezet een aantal ex. mee te nemen. Ik kreeg toen al argwaan, begrijpt u wel?

4. U draait er om heen. De grondraad heeft de wet niet zorgvuldig bestudeerd, nattevinger-in-de-wind gehanteerd en een duidelijk propagandistisch bedoelde uitspraak gedaan. U bedoelt het zelf zo duidelijk: het beeld was er al vooraf, wat zullen we ons dan door de feiten laten ringeloren.

5. Als een grondraad zich laat kiezen langs democratische weg en dan plotseling, na een uur niet wenst te spreken namens de achterban (lees: zich van die achterban geen laars aantrekt) welk democratisch model is dan gehanteerd? Ik ken het niet en ik ben van huis uit nieuwsgierig rose.

Dhr. v. d. Werff

moet worden toegegeven dat iedereen afhankelijk van eigen voorkeuren en emotioneel reageert. Maar de een streeft meer naar objectieve oordelen (na kennisname van de feiten) dan de ander. Daarom lijkt het me zinloos zich te verdiepen in de vraag wat ik gezegd zou hebben als het antwoord van de Grondraad positief uitgevallen zou zijn . . Natuurlijk had ik een verwachtingspatroon (hoewel je altijd hoop hebt, tegen beter weten in) van de beslissing van de Grondraad en hun oordeel bevestigde mijn beeld. Vraag: waarom gebruikt u dit rookgordijn om de feiten te verdoezelen: de grondraad sprak zich uit vóór de studenten het stuk konden lezen. Dat noem ik gewoon manipulatie, stemmingmaken, een politieke stunt. De grondraad zou er beter aan doen aan het USF bestuur te vragen b.v. per referendum na te gaan of de studenten achter het voorontwerp staan of er tegen zijn. Als de grondraad zich niet de representant weet van de studenten moet een ander orgaan dat doen. Maar dat zal geen democratische opmerking zijn.

De USF

draait er al even hard om heen. Het is erg vriendelijk aan mijn persoon zoveel aandacht te besteden en zoveel kommernis te hebben met mijn positie in de knellende banden van de bosses (soms heb je een buitenstaander nodig om zoiets te onthullen), maar het gaat niet om mij. De USF draait om het feit heen dat de achterban niet was geraadpleegd toen de grondraad uitspraak deed. Die hearing komt nog. Maar de uitspraak is er al, het beeld is gewekt.

Zo'n beeld probeert u nu te maken van de beruchte discussiemiddag over het politieoptreden.

We trappen er niet in. Er waren nog geen nietszeggende en discussiemijdende antwoorden van de DB leden, ze kregen er de kans niet toe. We waren nog maar net begonnen en dat weet u heel best. Of was het beeld vóóraf van die antwoorden al voldoende om een rookbom mee te nemen? Het gaat er alleen om dat u zich niet durft te distantiëren van de actiegroepers door hen in het openbaar af te vallen. Het was voor u toch net zo goed een afgang na al die voorzichtige en moeizame voorbereidingen? Of moeten we het oor lenen aan boze influisteringen dat het allemaal een doorgestoken kaart was, een paar harde vragen stellen waarvan je van tevoren weet dat er toch onvoldoende op geantwoord wordt en dan . . hups de lucht in. Ik wil dat niet geloven omdat ik ervan overtuigd ben dat de USF de poging oprecht bedoeld heeft. Des te meer verbaas ik mij (en veler met mij) over het feit dat de USF geen enkel woord van afkeuring heeft geuit.

Tenslotte, fijn dat u zo met spanning uitziet naar het volgende cursiefje. Een mens wil graag gelezen worden, nietwaar, al heet je geen Multatuli.

A. v. d. M.

Ned. Ver. Fijnmechanische Techniek: studiebijeenkomst waar dr. W. de Graaff van het Lab. voor Ruimte-onderzoek over ruimteonderzoek in Nederland zal spreken. Mikrocentrum, Jaarbeursplein 15, 20.00 uur.

26 maart: Inst voor Inpassing Voortgezette Opleidingen - Workshop prof dr J. P. Mc Kinney voor docenten aan het instituut: Working together with developing adolescents, 9.00—16.00 uur.

Afscheidsreceptie J. W. Hansen, Zaal I, Akademiegebouw, 16.00 uur.

1 tot 3 april: Symposium Environmental Engineering in de aula van de T.H., Delt. (Zie onder Universiteit).

3 april: Congres leraren wis- en natuurwetenschappen. Transitorium I, 10.00—17.00 uur.

108e openbare jaarlijkse vergadering van de Kon. Ned. Ver. van Leraren en Onderwijzers in de Lich. Oefening, waar prof. dr. K. Rijsdorp zal spreken over: Wetenschap en praktijk van de lichamelijke opvoeding. Gebouw van Kunsten en Wetenschappen, Mariaplaats 27, Utrecht, 14.00 uur.

40-jarig jubileum J. L. Raatgever. Kantine verdieping oo, Transitorium II, 15.00 uur.

6 april: Oratie prof. dr. J. Zandee. Aula, 16.15 uur.

8 april: Colloquium: J. Body, A. Jerrentrup: Musik und Bild-Arbeitsbericht über die Kölner Kurse für neue Musik 1969. Instituut voor Sonologie, Plompetorengracht 14—16, 13.45 uur.

Promotie drs. J. Nagel (Wisk. en Natuurw.), Fred. Hendriklaan 49, Zeist, op het proefschrift: Zuivering van het beschermende antigeen van bordetella pertussis in verband met detoxificatie van kinkhoestvaccin.
Senaatszaal, 16.15 uur.

Lezing prof. dr. Kremp „Towards data banks in palynology". Transitorium II, zaal 12.04.04; 14.00 uur.

8—28 april: Studium Generale „Mens en Ruimte". (Zie pagina 4).

9 april: promotie drs. P. R. Rondhuis (diergeneesk.), Kethelweg 182, Vlaardingen, op het proefschrift: Bovine adenovirussen. Senaatszaal, 16.15 uur.

9, 10, 11 april: Landelijk juridisch studentencongres. (Zie onder Rechten).

10 april: Prijsuitreiking fotowedstrijd. Oude eetzaal PHRM, 20.00 uur.

10 en 11 april: Symposium „Vooroordelen en de wetenschap" met S. J. Doorman, prof. dr. A. D. de Groot en prof. dr. P. Thoenes. Auditorium T.H., Eindhoven. (Zie onder Universiteit).

13 april: Studiedag T.S.U. en T.S. Erasmus.

Redactievergadering „U". Curatorenkamer, 15.00 uur.

Promotie drs. W. H. Gispen (Wisk. en Natuurw.), Rosweydelaan 110, De Meern, op het proefschrift: Over de relatie tussen het gestoorde voorwaardelijke vluchtgedrag van hypofyseloze ratten en het RNA-metabolisme in de hersenstam. Senaatszaal, 14.30 uur.

Oratie prof. dr. W. R. B. Acker. Aula, 16.15 u.
Fysika '70: Discussiecollege over het ultracentrifuge project met prof. Bogaardt, dr. Barendregt en dr. ir. Oele. Fysisch Lab., Bijlhouwerstraat 6, 20.00 uur.

14 april: promotie drs. G. Th. Hulst (Geneesk.) Faustdreef 411, Utrecht, op het proefschrift: Veranderingen in lichaamstemperatuur en wateropname na intracerebrale implantatie van carbachol in de rat. Senaatszaal, 16.15 uur.

UNIVERSITEIT EN KERK

Gereformeerd

Akademie-dienst - Zondagavond 22 maart, 19.15 uur in de Pieterskerk; bediening van de doop; bevestiging van de heer Garssen tot ouderling. Voorganger: ds. J. M van Minnen. Zondagavond 29 maart - pasen - is er in de Pieterskerk geen dienst.

Hervormde Studenten Gemeente
Akademiediensten Janskerk:
Zondag 22 maart - 10.30 uur: oecumenische belijdenisdienst.
Zondag 29 maart - 1e Paasdag - 10.30 uur: ds. De Bruïne.
Spreekuur ds. Van Egmond: iedere woensdag van 12.00—13.00 uur op de zolder van het U-huis.

Sinds twee jaar is een groep studenten van verschillende kerkelijke denominaties bezig geweest met de vragen rondom het lid worden van „de kerk". Men wilde „belijdenis doen", maar dan zo, dat het kerkgenootschappelijk aspekt niet meer van doorslaggevende betekenis is. Twee studentenpastores, ds. P. Heinen (Geref.) en pastor L. W. G Leeneman (Kath.) hebben de gesprekken over deze „bewuste geloofsverantwoording" begeleid. Deze groep vraagt thans toegang tot de kerk als volwaardige leden, en met dien verstande, dat zij als zodanig erkend worden door alle zeven kerkgenootschappen die werk verrichten aan de universiteit. Men heeft een dergelijk verzoek reeds aan de kerkgenootschappen gedaan en toegelicht. Op zondag 22 maart zal deze „bewuste geloofsverantwoording" als openbare belijdenis plaats vinden in de Janskerk. Aanvang 10.30 uur. Dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 511272.

Remonstrantse gemeente

Iedere zondag dienst in de Geertekerk, Geertekerkhof 22, 10.30 uur.

Spreekuur studentenpredikant ds. Overdiep: iedere woensdag 18.30—20.00 uur.

U.S.P.

Laatste vastendienst uitgaande van het convent van studentenpastores: zondag 22 maart, aula, 12.00 uur - ds. W. J. Overdiep; Matheüs 28, 1-16 Verrijzenis. Eucharistie. Avondmaal. Op leven en dood.

Overige diensten van de U.S.P. op zondag: 9.30 uur in Cunera; 11.00 uur in de aula; 17.30 uur in Cunera Zaterdags: 17.30 uur in Cunera. Door de week: elke dinsdag en donderdag om 12.30 uur in Cunera.
Diensten in de goede week: Witte donderdag, 17.30 uur in de aula; Goede Vrijdag, 15.00 uur in de aula; Paaswake, zaterdagavond om 23.00 uur in de aula. Verder met Pasen geen diensten.

De week na Pasen zijn er tot en met zondag 5 april geen diensten van de U.S.P.
Elke donderdagavond is er instuif in de leeszaal van Cunera; iedereen is dan van harte welkom.

VERSCHIJNINGSDATA WEEKBLAD „U"

In de paasvakantie zal het weekblad niet verschijnen op 27 maart en 3 april. Kopij voor het nummer van 10 april moet vrijdag 3 april vóór 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Maart: 13 en 20 (27 vervalt); april: (3 vervalt), 10, 17 en 24; mei: 1, (8 vervalt), 15, 22 en 29; juni: 5, 12, 19 en 26; juli: 3 en 10; augustus: 21 en 28. Onvoorziene omstandigheden voorbehouden.

K.U.O.
Kommissie voor Universiteit en Ontwikkelingsproblematiek, Biltstraat 172, geopend 19.30—21.00 uur, tel 71 55 44, toestel 281.
In de Monde Diplomatique van februari 1970 schrijft Jean Berreby onder de kop: „Parijs probeert in zijn eigen voordeel de Arabische olie-bronnen te exploiteren" onder meer het volgende:
De Franse olie-politiek bevat 2 kardinale punten: 1) hoe verzeker ik mij van de toelevering van olie tegen de goedkoopste kostprijs; 2) het streven naar het bezit van eigen oliebronnen. Op dit punt wordt Frankrijk nagevolgd door Japan en Spanje. Europese leiders menen, dat de bevoorrading van olie voor hun landen door grote Engelse en Amerikaanse maatschappijen een onvoorwaardelijke afhankelijkheid van de Amerikaanse politiek zou inhouden. Dit perspektief wil men sinds de Gaulle vermijden door enerzijds een politiek van **verspreiding** van de olie-belangen om onafhankelijk van de V.S. te kunnen zijn, en anderzijds door het creëren van een Franse invloedssfeer in de Derde Wereld (Arabische landen en voormalig Frans Koloniaal Afrika, met als klimax de Franse neo-koloniale oorlog in Tchad). Na de juni-oorlog van 1967 in het Nabije Oosten, toen Frankrijk onder de Gaulle Israël een wapen-embargo oplegde (3 juni), wilden de Arabische landen tegen iedere prijs Frankrijk zijn vriendschapsbanden met Israël laten verbreken. In 1966 sloot Syrië de pijpleidingen van de Irak Petroleum Cie en bood Frankrijk aan de olie verder te exploiteren in dat gebied. Ook Irak, strevend naar nationalisatie van de I.P.C., deed een dergelijk aanbod aan Parijs en later aan de Sovjet-Unie. De 5e Republiek werd zeer populair in de Arabische wereld. In 1965 had Frankrijk reeds olie-akkoorden met Algerije en in 1966 met Iran gesloten, waarbij zij het klassieke konsessiesysteem vervingen door geheel andere associatieformules. Na de juni-oorlog en het embargo-besluit verklaarden landen als Koeweit, Irak, Syrië en Egypte zich sterk voor nauwe samenwerking op ekonomisch terrein met Frankrijk (Franse ondernemingen krijgen prioriteit in deze landen wat betreft mogelijkheden tot afzet, investeringen e.d.). Intussen werden de bepalingen van het embargo tegen Israël al snel door de praktijk afgezwakt: de levering van onderdelen bv. werd pas na de affaire met de kanonneerboten gestopt. Opvallend is, dat de politiek van Franrijk in het Nabije Oosten niet zozeer een kwestie is van een van te voren uitgestippeld program, als van het antwoord geven op dringende situaties die zich voordoen en het voldoen aan Arabische aanvragen. Men kan hier dus spreken van een passieve politiek. Schumann, Frans minister van buitenlandse zaken, rechtvaardigde de Franse wapenleveranties aan Lybië met de woorden: „De grootste verdienste van onze aanwezigheid en onze invloed is dat die voorzien in een **behoefte**".
In Frankrijk en in de Arabiese wereld voorziet men een groot gevaar: nl. dat vrienden en vijanden van Israël over het algemeen slechts het Franse wapen-embargo tegen Israël en de verkoop van Franse wapens aan Arabische landen willen zien. Men vindt het daarom gevaarlijk, omdat de geringste verandering van het Franse standpunt op dit gebied desastreuse gevolgen zou kunnen heb-

ben voor de Franse invloedssfeer in de Arabische wereld, en dus voor de Franse industrie en olie-belangen.

Een illustratie van de toename van de Franse politiek-ekonomische belangen in de Arabische landen: talrijke kontrakten waar honderden miljoenen dollars mee gemoeid zijn worden sinds 2 jaar afgesloten door Franse ondernemingen met Irak, Koeweit, Saoudie-Arabië, Lybië, Egypte en de vorstendommen bij de Perzische Golf. Al deze landen waren eensbolwerken van de anglo-Amerikaanse invloed! Gezien het feit, dat de Franse oliepositie in Algerije verslechtert, heeft Frankrijk nauwere betrekkingen met Lybië aangeknoopt om zijn invloed in het midd. zeegebied uit te breiden en een verspreiding van zijn olievelden te bewerkstelligen (d.w.z. dat men bij ev. nationalisaties de garantie behoudt dat er genoeg te exploiteren bronnen over zijn om de belangen van Frankrijk op olie-terreln veilig te stellen). Tegenover de import van bv. 15 miljoen ton ruwe olie uit Lybië wordt door Frankrijk gesteld: de verkoop van pijpleidingen, fabrieken, telefooncentrales, stuwdammen, lokomotieven en Caravell-vliegtuigen Maar ook de verkoop van Mirages, Superfrelons, tanks en raketten. Het is nl zo, dat de kostprijs van wapens nogal hoog is: tegenover bv. een Mirage van Franse zijde staat 100 000 ton Lybiese olie. Interessant is wat Berreby in Le Monde Diplomatique schrijft over het aandeel van het Nabije Oosten in de Franse olie-import: dat cijfer is gezakt van 47 % naar 43 %, terwyl dat van Lybië steeg van 13 naar 17 %, beide cijfers betreffende de jaren 1968/1969.

Men moet niet vergeten, dat de Franse wapenverkoop aan landen als Irak, Lybië, Zuid-Afrika en Portugal een uitstekend klimaat schept voor alle andere Franse ondernemingen. Maar Frankrijk is in deze slechts één van de vele voorbeelden, ook Nederland doet hier ijverig mee als het de kans krijgt (elektroniese apparatuur voor Sabre-toestellen die de Portugese koloniale oorlog in Afrika ondersteunen).

De Arabische wereld heeft er alle belang bij de vrij recent ontstane betrekkingen met Frankrijk zoveel mogelijk te konsolideren. Berreby zegt zelf van de sterk toegenomen invloed van het Franse kapitaal in het Nabije Oosten: „We moeten voor eens en voor altijd ophouden Frankrijk te zien als een belangeloos land, als de bakermat van de Rechten van de Mens en van de Vrijheid, dat met landen geen betrekkingen onderhoudt dan op humanitaire gronden". Hij spreekt in dit verband van „réalisme cynique" en zegt, dat als de „pro-Arabieren" het nog steeds winnen van de „pro-Israëlis" in de Franse regering, dat te danken is aan de prachtige vooruitzichten die de Arabische markt biedt aan de Franse politiek-ekonomische expansie-drang.

KONGRES „NATIONALISME IN DE DERDE WERELD"

Onder deze titel organiseert de OSGN (Organisatie van Studenten in de Geschiedenis in Nederland) een kongres (23—26 maart) over één van de belangrijkste aktuele verschijnselen in de Derde Wereld: de natie-vorming. Het grote motief hiervoor is de belangstelling bij de studenten in de geschiedenis en de andere sociale wetenschappen te stimuleren voor de ontwikkelingen in deze landen. De bedoeling is een nadere toelichting te geven op de politieke, sociale en economische problemen waarmee de nieuwe staten in Afrika en Azië te kampen kregen toen eenmaal de fel begeerde onafhankelijkheid verkregen was. Elke staat moest in snel tempo moderniseren, maar trachtte daarbij zoveel mogelijk een eigen identiteit te behouden of te creëren. Aandacht zal worden geschonken aan het ontstaan van de nationalistische beweging, wie de dragers er van waren, de funktie die de beweging kreeg in de mobilisering van de bevolking, en de verschillende aspekten die van belang zijn voor de overgang van een traditionele tribale samenleving naar een moderne geïndustrialiseerde natie-staat.

Vele deskundigen uit allerlei disciplines zullen aanwezig zijn om een open en brede benadering van deze problematiek te garanderen. Het kongres is dan ook toegankelijk voor ieder die geïnteresseerd is in de ontwikkelingen in de Afro-Aziatische landen. Bovendien zijn vele studenten uit deze landen uitgenodigd om hun visie hierop te geven

Op het perscentrum van de Utrechtse universiteit, Pieterskerkhof 13 is een dokumentatiemap ter inzage en te koop (prijs *f* 3.—) die de titel draagt: „Nationalisme in de derde wereld".

Het hele kongres zal plaatsvinden in het Kasieno, Paardenveld 7. Utrecht.

VOOROORDELEN EN DE WETENSCHAP

Het Academisch Genootschap te Eindhoven organiseert van vrijdag 10 april om 14.30 uur tot zaterdagochtend 11 april een symposium rond bovenstaand thema in het auditorium van de T.H in Eindhoven. Inleiders zijn: S J. Doorman: Is een wetenschappelijke methodologie vrij van vooroordelen mogelijk.
Prof. dr. A D. de Groot: Het eigen vooroordeel en de strijd daartegen.
Prof dr. P. Thoenes: Maatschappij, wetenschap en vooroordeel.
Korte kommentaren op deze inleidingen worden gegeven door enige wetenschapsbeoefenaars, waarna discussie mogelijk is.
Nadere inlichtingen zijn verkrijgbaar bij drs. J G. Boerlijst Marco Polostraat 3, Valkenswaard, tel. 04902 - 39 86.

ENVIRONMENTAL ENGINEERING

De sectie voor Milieutechniek van het Koninklijk Instituut van Ingenieurs houdt met de Britse zustervereniging de Society of Environmental Engineering op 1—3 april a.s een internationaal symposium in de aula van de Technische Hogeschool te Delft
Door sprekers uit verschillende landen worden voordrachten gehouden over constructies in het ruimtemilieu, bedrijfszekerheid, elektrische ontstoring, schokken, vibratie en corrosie. Inlichtingen zijn verkrijgbaar bij ir H Maseland, tel. 71 52 14.

EUROPE-AFRICA SEMINAR

Evenals vorig jaar organiseren de Studentenvereniging voor Internationale Betrekkingen en het Europa-Huis te Bemelen weer een congres in het kader van een serie seminars, die handelen over de relatie Europa—Afrika. Was vorig jaar het onderwerp „change of mentality", dit jaar is een iets concreter onderwerp gekozen, n.l „social change in Africa, ideology and practice" Het congres zal plaats vinden van 23—28 maart, nadat het helaas in januari uitgesteld moest worden Er zullen een 70 tal deelnemers zijn en het congres zal weer worden gehouden in Bemelen.

Het programma zal bestaan uit een aantal lezingen en discussies Bovendien wordt op 25 maart Brussel bezocht en tenslotte wordt op 26 en 27 maart een simulatie spel gehouden. Inlichtingen: Marian Rameyer, Springweg 2, Utrecht.

BEURZEN

Ierse studiebeurs

De Ierse regering stelt een studiebeurs beschikbaar voor Nederlanders die hun studie gedurende het studiejaar 1970/1971 in Ierland willen voortzetten. De beurs is bestemd voor studenten en jonge afgestudeerden Studenten dienen tenminste het kandidaatsexamen te hebben afgelegd.

Zweedse studiebeurzen

De Zweedse regering stelt twee studiebeurzen beschikbaar voor Nederlanders die gedurende het studiejaar 1970/1971 hun studie willen voortzetten aan een Zweedse universiteit, hogeschool of academie voor toegepaste kunst Voor de beurzen komen in aanmerking studenten die het kandidaatsexamen hebben afgelegd, jonge afgestudeerden van een universiteit of hogeschool en beeldende kunstenaars die een opleiding aan een academie van beeldende kunsten hebben voltooid.

Inlichtingen:

Afdeling internationale betrekkingen van het ministerie van onderwijs en wetenschappen, Nieuwe Uitleg 1, 's-Gravenhage, tel 070 - 62 43 11, toestel 472.

ELECTRONISCH REKENCENTRUM, CURSUSSEN ALGOL

Na Pasen worden twee ALGOL cursussen georganiseerd De cursussen zijn bedoeld om hen, die nooit geprogrammeerd hebben, in zoverre met ALGOL vertrouwd te maken, dat ze eenvoudige programma's kunnen schrijven en zich later zelfstandig de onderwerpen uit ALGOL die niet behandeld zijn, kunnen eigen maken De cursussen zullen elk vier middagen in beslag nemen Er worden programmeeropgaven uitgereikt, waaraan men gedeeltelijk onder deskundig toezicht tijdens de cursus, gedeeltelijk thuis/ dit laatste is wel gewenst voor een nuttig effect van de cursus) kan werken Enkele van deze programma's zal men zelf op de X8 kunnen testen In verband hiermee zal de deelname per cursus beperkt moeten worden tot omstreeks 35 personen. De cursussen zullen niet geheel identiek zijn. Gedacht wordt aan twee typen cursussen, nl. A en B Cursus A is met name bedoeld voor hen die de computer zullen willen gebruiken voor het uitvoeren van bewerkingen waarbij het rekenwerk op zichzelf eenvoudig van aard is, maar waarbij sprake is van vele gegevens, die gereld gegroepeerd en statistisch bewerkt moeten worden (zoals men bijv in de literaire en sociale faculteit vaak tegenkomt) Cursus B is bedoeld voor het meer wiskudig georiënteerde rekenwerk (zoals men met name in de B faculteiten vaak ontmoet); overigens zal deze cursus geen wiskundekennis vereisen die aanmerkelijk boven middelbare schoolniveau uitgaat.

De op beide cursussen te behandelen stof is ongeveer gelijk Het verschil zit voornamelijk in de te behandelen voorbeelden en oefeningen Beide cursussen worden gehouden op de maandagen 6. 13. 20 en 27 april, van 14.00 —17.00 uur, in het Mathematisch Instituut, Budapestlaan 6, De Uithof. (Cursus A in zaal

102, Cursus B in zaal 009). Wegens beperkte deelname dient men zich vooraf op te geven bij Mej. de Roode, administratie Rekencentrum, Wiskundegebouw, kamer 302, tel 53 91 11, toestel 1436. Als men zich van te voren op de cursus wil voorbereiden, kan men daar ook het boek „Cursus Algol 60", aan de hand waarvan de cursus gehouden wordt, verkrijgen (prijs f 4,—). Dit boek is ook voor zelfstudie geschreven. Zij die niet in staat zijn aan de cursus deel te nemen, kunnen hieruit dus zelfstandig Algol bestuderen. Voor incidentele assistentie bij deze studie kan men zich wenden tot J. v. d. Star kamer 315, Wiskundegebouw, 's ochtends van 10.00—12.00 uur en 's middags (behalve dinsdag en donderdag) van 14.00—15.30 uur.

NUFFIC

Door het Nederlandsch Genootschap voor Internationale Zaken wordt, in samenwerking met de Stichting der Nederlandse Universiteiten en Hogescholen voor Internationale Samenwerking voor de vierde maal een postacademiale leergang Buitenlandse Betrekkingen georganiseerd.

Deze leergang zal van oktober 1970 tot mei 1971 worden gehouden in het Gebouw van het Nederlandsch Genootschap voor Internationale Zaken (Alexanderstraat 2, Den Haag). Hij staat open voor Nederlands sprekende personen (uit Nederland en andere landen, met name België, Indonesië, de Nederlandse Antillen en Suriname) met een voltooide universitaire opleiding of een daarmee gelijk te stellen opleiding of achtergrond; over de toelating zal uiterlijk op 30 augustus a.s. worden beslist.

De leergang beoogt, op wetenschappelijke wijzen een inzicht te geven in de factoren die invloed oefenen op de structuur der internationale verhoudingen. Daarbij wordt ook aandacht geschonken aan de plaats van Nederland in het internationale verband.

Inschrijvingen dienen te worden gezonden aan de afdeling Internationaal Onderwijs van de NUFFIC, Molenstraat 27, Den Haag.

Nadere inlichtingen worden verstrekt door het Nederlandsch Genootschap voor Internationale Zaken (tel. 070 - 18 03 86) en de NUFFIC (tel. 070 - 63 05 50).

MONTPELLIER—UTRECHT

M. Vigouroux (gehuwd, dochtertje van twee jaar), werkzaam aan de universiteit van Montpellier, wil tussen 15 juli en 31 augustus, gedurende twee á vier weken, zijn vier-kamerappartement ruilen voor een woning in Utrecht of omgeving. Brieven in Frans, Engels of Italiaans aan: M Vigouroux, Le Lyautey Bat. E. 34 Castelnau le Nez, France.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel 2 94 41 (toestel 219).

Knipseldossiers:

Dossiers over Instituten Sociale Wetenschappen (w.o. Sociologisch Instituut, Parapsychologisch Instituut en Pedagogisch Instituut). Jaarverslagen, Nieuwe Universiteiten (8e medische faculteit).

Nieuwe boeken:

Studie-informatie V.U. 1970, Ham, C. J. van - Planning en besturing in de praktijk; Mulder J. - Formulierenbeheer.

Tijdschriften:

Het artikel van prof. dr. Ir. F. A. Heyn te Delft wat verschenen is in Intermediair d.d 23 jan. 1970 over wetenschappelijk onderwijs en wetenschappelijk onderzoek is als overdruk te verkrijgen bij bovengenoemd bureau.

MEDEWERKERS

AFSCHEID

Op 1 april a.s. zal de heer J. W. Hansen na een diensttijd van ruim 17 jaar de universiteit wegens pensionering verlaten. De heer Hansen trad per 16 januari 1953 als chauffeur in dienst bij het bureau van de universiteit. In deze funktie had hij o.m. tot taak de sekretaris van de universiteit, de rektor magnifikus, de president-curator en zonodig andere personen met de dienstauto van en naar besprekingen of universitaire plechtigheden te vervoeren.

In 1963 veranderde de heer Hansen op eigen verzoek van funktie en werd hij telefonist bij het bureau van de universiteit. Zijn stem zal dan ook bij velen van u bekend zijn.

Wij wensen de heer Hansen toe, dat hij nog vele jaren in goede gezondheid van zijn pensioen zal mogen genieten. Voor belangstellenden bestaat op 26 maart a.s. om 16.00 uur de gelegenheid om in zaal 1 van het academiegebouw, Domplein 29, persoonlijk afscheid te nemen van de heer Hansen.

(Foto: Jac. P. Stolp, universiteitsmuseum).

VESTIGING DEPENDANCE HOOFDAFDELING PERSONEEL IN TRANSITORIUM II

Met ingang van april a.s. zullen in kamer 13.13.04 van Transitorium II medewerkers van genoemde hoofdafdeling aanwezig zijn voor het verstrekken van inlichtingen aan het in De Uithof werkzame personeel en wel op

dinsdagmorgen van 9.00 - 12.00 uur over:

kindertoelage/-bijslag;
onregelmatige dienst;

woensdagmorgen van 9.00 - 12.00 uur over:

vergoeding reis- en pensionkosten;
pensioenkwesties;
huisvesting;
buitengewoon verlof;
ambtenaren-spaarregeling;
kollektieve ziektekostenverzekering O.H.R.A.;
vervullen van nevenfunkties;
rechtspositie;

donderdagmorgen van 9.00 - 12.00 uur over:

het tekenen van arbeidsovereenkomst (nà oproep);
salarisbetalingen c.q. -berekeningen.

Tevens bestaat op deze morgen de gelegenheid tot het melden van persoonlijke gegevens zoals huwelijk, adresverandering, behalen van diploma's, verandering betalingswijze, e.d.

Tot het bovenstaande werd besloten om het in De Uithof werkzame personeel een tijdrovende reis naar Kromme Nieuwe Gracht 29 te besparen.

O. EN W. VOETBAL- EN VOLLEYBAL-TOURNOOI TE AMSTERDAM

In verband met het samenstellen van het dames volleybalteam, dat aan het O. en W.-tournooi zal deelnemen, zou de organisatiekommissie gaarne in kontakt komen met medewerksters, die wedstrijd- en kompetitie-ervaring hebben.

Het O. en W.-tournooi wordt op woensdag 27 mei a.s. te Amsterdam gehouden. Het ligt in het voornemen om enige oefenwedstrijden te spelen en enkele trainingen te houden op dinsdagavond van 20.30 - 22.00 uur in het Thorbecke lyceum. Opgaven worden zo spoedig mogelijk ingewacht bij de heer A. G. Pruis, telefoon 2 94 41, toestel 348.

Ook voor het voetbaltournooi, dat eveneens op 27 mei a.s. te Amsterdam plaats vindt, wordt gaarne een opgave verwacht van de medewerkers, die hieraan wensen deel te

Ir. W. Meulenberg, sinds 1963 verbonden aan het voormalige bureau bouwzaken, thans hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting, zal 1 april aanstaande een functie aanvaarden als hoofdingenieur van het hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier te Alkmaar. Woensdag 11 maart j.l. vond in Transitorium II, De Uithof, (hoe kón het anders!) het afscheid plaats. (Foto: Jac. P. Stolp, universiteitsmuseum).

VACATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris staat vermeld, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de A.O.W.-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Op de afdeling administratie en automatisering van het bureau van de universiteit is voor spoedige indiensttreding plaats voor een

MEDEWERKER

Taakinformatie: hij zal worden belast met de verifikatie van de financiële administratie van de universiteit; hij zal zijn taak vervullen als tweede man van het bestaande team. De financiële administratie is volledig geautomatiseerd. Vereisten: middelbare schoolopleiding; M.B.A.-opleiding; ervaring met administratieve automatisering. Inlichtingen kunt u telefonisch inwinnen bij: 030 - 1 68 44.

Uw sollicitatie kunt u zenden aan de personeelfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr 775.

Ten behoeve van het hoofd van de afdeling interne kontrole en administratie van het bureau van de universiteit vragen wij een

SEKRETARESSE

Haar taak zal bestaan uit: agenderingswerkzaamheden; archiefwerkzaamheden; type-werkzaamheden van korrespondentie, rapporten, verslagen e.d. (Nederlands). Hierbij is gevoel voor verantwoorde indeling en vormgeving vereist; ontvangst bezoekers; administratieve arbeid t.b.v. de werkvoortgang binnen de afdeling; zorg voor de (losbladige) bibliotheek van de afdeling.

Vereisten: ervaring in akkuraat en zelfstandig werken; goede omgangsvormen. Mulo/mavo-opleiding gewenst. Leeftijd tot ongeveer 21 jaar.

Geboden wordt: afwisselende werkzaamheden in klein teamverband, waarbij een grote mate van zelfstandigheid mogelijk en gewenst is.

Sollicitaties onder vermelding van nr. 779 aan de personeelfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht.

Bij ons bureau komputerverwerking moeten wij ons team van medewerkers als gevolg van uitbreiding versterken met

EEN OPERATOR

Zijn taak zal grotendeels bestaan uit het verwerken van administratieve en wetenschappelijke gegevens met behulp van een IBM 1401 komputer.

Gewenst: voor vervulling van deze funktie denken wij aan kandidaten die in het bezit zijn van een mulo-/mavo-diploma. Ervaring met een IBM komputer met magnetische banden strekt tot aanbeveling. Ook kandidaten die in het vak wensen te worden begeleid, kunnen solliciteren.

EEN PONSTYPISTE

Haar taak zal zijn het vastleggen en kontroleren van administratieve en wetenschappelijke gegevens. Dit gebeurt nu met behulp van IBM ponsmachines, type 029 en 059. Gewenst: onze voorkeur gaat uit naar kandidaten met een mulo/mavo-opleiding. Inlichtingen over beide functies kunnen worden ingewonnen bij het hoofd van bovengenoemd bureau, tel. 030 - 2 94 41 toestel 339. Met eventueel reeds gemaakte vakantie-afspraken kan rekening worden gehouden.

Schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan de personeelfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 776 voor operator en nr. 777 voor ponstypiste.

Het onderwijs media instituut, gevestigd in het universiteitscentrum De Uithof vraagt een

ALGEMEEN ASSISTENT VOOR DE PRODUKTIE

Taakinhoud: bediening en onderhoud van filmkamera's, nagra-apparatuur en pilottoontechnieken; bediening van 16 mm projektoren; origineelmontage en assistentie beeld- en geluidmontage; demonstreren van audio-visuele-apparatuur; zonodig optreden als TV-kamera-operateur. Vereisten: enige jaren ervaring met genoemde apparatuur en technieken; rijbewijs B - E; diploma van de fotovakschool of filmakademie strekt tot aanbeveling. Salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, tot max. *f* 1.072,— bruto per maand. Inlichtingen in te winnen bij de heer E. H. H. Hamer, tel. 030 - 53 91 11, toestel 1314.

Schriftelijke sollicitaties onder nr. 778 te richten aan de personeelfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

Godgeleerdheid

Voor spoedige indiensttreding wordt op de bibliotheek van het theologisch instituut (Transitorium II, De Uithof) gevraagd een

MEDEWERKSTER IN DE BIBLIOTHEEK

Taak: o.l.v. het hoofd van de bibliotheek en i.s.m. de bibliothekaresse, het verzorgen van de administratie van de aanschaffingen, de plaatsing van de boeken en tijdschriften, en de uitlening. Vereist: mulo/mavo-diploma en type-diploma; bibliotheekervaring of -diploma strekt tot aanbeveling.

Sollicitaties te richten aan prof. dr. D. J. Hoens, Theologisch Instituut, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht.

Bij de theologische fakulteit, gevestigd in het universiteitscentrum De Uithof, vacceert de funktie van

BEHEERDER

tevens adjunkt-sekretaris van de fakulteit der godgeleerdheid. In zijn funktie van beheerder

nemen. Getracht zal worden enige proefwedstrijden te houden, waarna definitief het voetbalteam zal worden samengesteld. Voor een achttal supporters is de mogelijkheid aanwezig deze sportdag mede te maken. De kosten voor lunch en diner bedragen voor hen *f* 13,50 per persoon.

Opgaven worden zo spoedig mogelijk tegemoet gezien bij de heer A. Hiemstra, ook tel. 2 94 41, toestel 231.

draagt betrokkene zorg voor en koördineert hij alle zaken betreffende personeel, financiën en materieel, betrekking hebbende op het instituut van de fakulteit. In zijn funktie van adjunkt-sekretaris zal hij worden belast met: de koördinatie der werkzaamheden, betrekking hebbende op het bureau van de fakulteit; de voorbereiding van de besluitvorming; de vormgeving en uitvoering van besluiten, genomen door het fakulteitsbestuur, c.q. fakulteitsraad; de koördinatie inzake de organisatie en planning op het gebied van onderwijs, t.w. het opstellen van roosters, het verzamelen van gegevens, t.b.v. individuele en kollektieve informatie. De beheerstaken worden verricht in overeenstemming met en volgens richtlijnen van enerzijds de leiding der huishoudelijke kommissie en anderzijds vanwege de sekretaris van de universiteit. Gedacht wordt aan een funktionaris, met een bij voorkeur voltooide theologische akademische opleiding, echter zowel qua gerichtheid als ook qua kapaciteiten en ervaring specifiek geschikt voor een dergelijke administratief organisatorische taak. Aanstelling zal geschieden in het rangenstelsel van de wetenschappelijk ambtenaren, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring. Belangstellenden naar deze funktie kunnen informaties inwinnen bij prof. dr. J. M. van der Linde, sekretaris van de fakulteitsraad, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht, tel. 030 - 53 91 11, toestel 1853.

Gegadigden worden verzocht uitvoerige sollicitaties, bij voorkeur voorzien van een curriculum vitae en een pasfoto, te richten aan de sekretaris van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

Rechten

Bij het instituut voor staats- en administratiefrecht kan geplaatst worden een

MEDEWERKER INLEIDING STAATS- EN ADMINISTRATIEFRECHT

Deze zal worden belast met de studiebegeleiding en met het wetenschappelijk onderzoek. Gelegenheid tot het schrijven van een dissertatie is aanwezig. Voor deze functie is vereist een voltooide juridische, sociologische dan wel politikologische opleiding. Ervaring in de openbare dienst strekt tot aanbeveling. Gegadigden moeten bereid zijn in teamverband te werken en geinteresseerd zijn in het geven van onderwijs. Aanstelling zal geschieden in het rangenstelsel voor wetenschappelijke medewerkers. Rekening zal worden gehouden met leeftijd en praktijkervaring. De voor deze functie in aanmerking komende kandidaten moeten bereid zijn om deel te nemen aan een psychologisch onderzoek.

Sollicitaties kunnen worden gericht aan de beheerder van bovengenoemd instituut, Maliesingel 41, Utrecht.

Geneeskunde

Bij het Rudolf Magnus instituut voor farmakologie kan geplaatst worden een

DAME in de HUISHOUDING

voor 32 uur per week.

Inlichtingen bij de beheerder van genoemd instituut, Vondellaan 6, Utrecht, tel. 030 - 88 05 21.

Bij het laboratorium voor klinische microchemie wordt gevraagd een

ANALIST(E)

In het bezit van een diploma klinisch-chemisch analist en middelbare vooropleiding.

Schriftelijke sollicitaties onder vermeding van nr. 120/an. te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Door het pathologisch instituut wordt op korte termijn gevraagd een

MEDEWERKER

die in het bijzonder belast zal worden met de werkzaamheden rond de uitvaartafdeling. Leeftijd boven 30 jaar. Nadere inlichtingen worden, na telefonische afspraak, verstrekt door d.s. G. T. Haneveld, pathologisch instituut, Pasteurstraat 2, Utrecht, tel. 030 - 1 19 33.

Schriftelijke sollicitaties te zenden aan afdeling personele zaken t.b.v. de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 300/am.

Tandheelkunde

Voor de komende kursus „opleiding tot specialist-orthodontist" aan de afdeling orthodontie van het tandheelkundig instituut te Utrecht, die medio augustus 1970 zal aanvangen, bestaan 4 vakatures voor

AFGESTUDEERDE TANDARTSEN

De duur van de opleiding bedraagt vier jaar. In full-time dienstverband.

Solliciatties vóór 15 april a.s. te richten aan prof. H. J. L. Smeets, tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7 te Utrecht.

Voor de centrale administratie van het tandheelkundig instituut wordt gevraagd een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

De werkzaamheden bestaan in hoofdzaak uit: het typen van brieven, bestelorders, staten, stencils, e.d.; het assisteren bij het uitvoeren van bestellingen en betaalbaar stellen van rekeningen, alsmede het bijhouden van het administratieve systeem. Voor een goede taakvervulling is vereist: mulo of gelijkwaardige opleiding; grote nauwkeurigheid; goede typevaardigheid. Ruime kantoorervaring strekt tot aanbeveling. Leeftijd niet beneden 23 jaar. De aanstelling zal geschieden in een van de administratieve rijksrangen.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van het tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7 te Utrecht onder vermelding van letter A.

Wiskunde en Natuurwetenschappen

Bij het elektronisch rekencentrum zijn vakatures voor

AKADEMICI

voor werkzaamheden op de gebieden: a) advisering, b) onderwijs. Voor a wordt gedacht aan wiskundigen met belangstelling voor toepassingen, of aan afgestudeerden van andere richtingen met ervaring in de numerieke aspekten van hun vakgebied. Hun taak zal bestaan uit het adviseren van gebruikers van de rekenmachine op het gebied van numerieke wiskunde en programmering. Voor b zoeken wij akademici die in staat en bereid zijn studenten bij hun studie in numerieke wiskunde en/of informatika, eventueel ook bij afstudeerwerk in een van deze richtingen, te begeleiden. Het is niet uitgesloten dat het werk, indien gewenst, zich over beide gebieden uitstrekt.

Sollicitaties bij de hoogleraar-beheerder van het elektronisch rekencentrum, Budapestlaan, de Uithof, Utrecht (prof. dr. A. v. d. Sluis) en inlichtingen bij drs. C. A. Ch. Görts, zelfde adres, tel. 030 - 53 91 11 toestel 1445.

Bij de subfakulteit der geologie en geofysika kan worden geplaatst een

ASSISTENT(E) in de BIBLIOTHEEK

Hij/zij zal o.m. worden belast met de vrij zelfstandige taak van de verzorging der depôts. Diploma G.O., C.V. of gelijkwaardige opleiding vereist. Ervaring in typen noodzakelijk.

Sollicitaties met opgave van vooropleiding te richten aan de beheerder van het geologisch instituut, Oude Gracht 320, Utrecht.

Bij de afdeling sedimentologie van het geologisch instituut bestaat een vakature voor

SEKRETARESSE

De werkzaamheden omvatten: typen van wetenschappelijke manuskripten, vnl. in het Nederlands en Engels, verzorgen van de korrespondentie en administratie, verdere sekretaresse-werkzaamheden, assistentie bij licht veldwerk is niet uitgsloten. Middelbare schoolopleiding en ruime type-ervaring zijn hiervoor een vereiste. Een sekretaresse-opleiding of ervaring in soortgelijke funktie strekt tot aanbeveling.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het geologisch instituut, Oude Gracht 320, Utrecht.

Bij het zoölogisch laboratorium wordt gevraagd een

SEKRETARESSE

Haar taak zal bestaan uit het verzorgen van de korrespondentie, voornamelijk voor twee hoogleraren en de beheerder. Vereisten: vlot typen en stenograferen in de Nederlandse en Engelse taal; voldoende kennis van Frans en Duits. Geboden wordt een zelfstandige werkkring in een prettige omgeving.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het zoölogische laboratorium, Janskerkhof 3 te Utrecht.

Bij de afdeling bakteriofaag van het genetisch instituut kan geplaatst worden een

ANALIST(E)

met mikrobiologische interesse, liefst in het bezit van het diploma biochemisch analist, die binnen de werkgroep bakteriofaag zal worden belast met zelfstandig onderzoek aan het DNA van het virus.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan: dr. ir. J. H. van de Pol, genetisch instituut, Opaalweg 20, Utrecht.

Bij het centrum voor submikroskopisch onderzoek van biologische objekten is plaats voor een

ANALIST(E)

voor wetenschappelijk onderzoek met behulp van de elektronenmikroskoop. Vereisten: tenminste diploma analistenexamen 1e gedeelte. Voor een speciale opleiding wordt gezorgd, ervaring met elektronenmikroskoop is dus niet vereist.

Sollicitaties te richten aan het centrum voor submikroskopisch onderzoek van biologische objekten, Janskerkhof 3, Utrecht.

Letteren

Aan het Spaans, Portugees en Ibero-Amerikaans instituut is tijdelijk plaats voor een

SCHOONMAAKSTER
voor halve dagen

Sollicitaties — bij voorkeur per brief — aan de beheerder van bovengenoemd instituut, Drift 29 te Utrecht.

Sociale wetenschappen

Bij de subfakulteit der psychologie bestaat per 1 april 1970 een vakature voor

1 FULLTIME PSYCHOLOOG(E)
1 HALFTIME PSYCHOLOOG(E)

met belangstelling voor ontwikkelingshulp in de vorm van interuniversitaire ontwikkelingssamenwerking. De taak zal o.m. omvatten: in het kader van de samenwerking tussen de subfakulteit psychologie der rijksuniversiteit Utrecht en het departement psychologie van de universidad de los Andes, Bogotá, Colombia; voorbereiding van het samenwerkingsprojekt; kontakt met Nederlandse en Colombiaanse instellingen; het koördineren van de kursusvoorbereiding, verzamelen van materiaal t.b.v. onderzoek en onderwijs aan de Andes; bezinning over rol en betekenis van de psychologie in ontwikkelingslanden; kontakten met studenten en staf over ontwikkelingssamenwerking. Hij/zij zal hierbij in samenwerking met enkele student-assistenten zelfstandig kunnen werken. Aanstelling in een van de rangen van wetenschappelijk medewerker, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring. Inlichtingen kunnen worden verkregen bij drs. C. Degenkamp, tel. 030 - 2 53 51 toestel 352.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van de subfakulteit der psychologie, Varkenmarkt 2, Utrecht.

Bij het instiuut voor klinische- en industriële psychologie, Trans 4, kan per 1 april a.s. worden geplaatst een

SEKRETARESSE

voor de hoogleraar, prof. dr. J. H. Dijkhuis Gevraagd worden: bij voorkeur middelbare schoolopleiding, diploma's stenografie en typen, goede beheersing van de Nederlandse taal, zo mogelijk enige ervaring als secretaresse.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van de subfakulteit psychologie, Varkenmarkt 2, Utrecht.

Diergeneeskunde

Voor de afdeling Technologie van de Voedingsmiddelen van Dierlijke Oorsprong wordt gezocht

LEVENSMIDDELEN TECHNOLOOG
(ir. of drs.)
met ervaring in de bereiding van voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong.
Het is de bedoeling dat de aan te stellen functionaris zal bijdragen tot de verdere uitbouw van de afdeling en werkzaamheden zal verrichten in het kader van het onderwijs en researchprogramma, waarbij de mogelijkheid tot het bewerken van een promotieonderwerp aanwezig is.
Belangstellenden kunnen zich voor het verkrijgen van nadere informatie wenden tot prof. ir. B. Krol, tel. 03404 - 13193.

Bij het Instituut voor Veterinaire Heelkunde, afd. Kliniek voor Grote Huisdieren in het Universiteitscentrum „De Uithof" kan worden aangesteld een

ALGEMEEN KLINISCH OF KLINISCH CHEMISCH ANALISTE

Haar taak zal bestaan uit haematologisch en klinisch-chemisch onderzoek van de in de Kliniek ter onderzoek en behandeling aanwezige grote huisdieren.
Geen nacht- of weekenddiensten.

Salaris tot max. ƒ 1.072,— bruto per maand, premie AOW voor rekening van de Universiteit.

De Kliniek voor Inwendige Ziekten en Gerechtelijke Diergeneeskunde, Universiteitscentrum „De Uithof", vraagt een

DIERVERZORGER

die o.a. zal worden ingeschakeld bij het specialistisch onderzoek in de sterilisatieafdeling etc.
Gegadigden dienen in het bezit te zijn van het diploma L.L.S. en bij voorkeur de dierverzorger/biotechnisch laborantenopleiding te hebben gevolgd.

Salaris tot max. ƒ 877,— bruto per maand, premie AOW voor rekening van de Universiteit.

Op het laboratorium voor Klinische Biochemie van de Kliniek voor Inwendige Ziekten der Grote Huisdieren, Universiteitscentrum „De Uithof", Yalelaan te Utrecht, kan geplaatst worden een

a. VOLLEDIG GEDIPLOMEERD HOOFDANALISTE
Zij zal worden belast met de dagelijkse leiding van het laboratorium.

b. BACTERIOLOGISCH ANALISTE of een ALGEMEEN KLINISCH ANALISTE
Volledig gediplomeerd.
De werkzaamheden zullen deels uit routine, deels uit research bestaan.
Inlichtingen betreffende deze functies kunnen worden verkregen bij dr. A. J. H. Schotman, tel. 030 - 53 91 11.

Bij de Kliniek voor Kleine Huisdieren kan op korte termijn aangesteld worden een

ANALISTE voor de afdeling Haematologie.

Voor deze functie komt in aanmerking een klinisch-chemisch of klinisch analiste, liefst met enige jaren ervaring op een haematologische afdeling.
De werkzaamheden hebben hoofdzakelijk een research karakter. Geen nacht- en zondagdiensten.
Salaris max. ƒ 1.072,— per maand.
Vakantietoelage 6%, premie AOW voor rekening van de Universiteit.
Medio dit jaar betrekt de kliniek een nieuwe behuizing in het Universiteitscentrum „De Uithof".

Schriftelijke sollicitaties met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de personeelsafdeling van de Faculteit, Biltstraat 172 te Utrecht.

NUFFIC

Bij de Stichting der Nederlandse Universiteiten en Hogescholen voor Internationale Samenwerking zijn de functies vacant van:

HOOFD VAN DE AFDELING UNIVERSITAIRE CONTACTEN

In aanmerking komt iemand met een voltooide universitaire opleiding (bij voorkeur in een van de sociale wetenschappen), met organisatievermogen, goede kennis van moderne talen, vertrouwdheid met werk in de universitaire sfeer en met ervaring op het gebied van de samenwerking met ontwikkelingslanden.
Zijn taak bestaat in het leiding geven aan de afdeling Universitaire Contacten, welke zich bezighoudt met het bevorderen van de samenwerking van de Nederlandse universiteiten en hogescholen met zusterinstellingen in de ontwikkelingslanden.
De rang is die van wetenschappelijk ambtenaar 1e klasse of van wetenschappelijk hoofdambtenaar (salaris, afhankelijk van leeftijd en ervaring: schaal 130/148).

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERK(ST)ER IN DE AFDELING BELEIDSVOORBEREIDING

In aanmerking komt iemand met een voltoolde universitaire opleiding, talenkennis, redactionele vaardigheid en geschiktheid tot samenwerking in team-verband. Praktische ervaring in een ontwikkelingsland strekt tot aanbeveling.
De afdeling heeft tot taak het voorbereiden van het beleid van de Stichting: het bevorderen van de internationale samenwerking op het gebied van het wetenschappelijk onderwijs en het onderzoek, in het bijzonder met de ontwikkelingslanden.
De rang is die van wetenschappelijk ambtenaar (1e klasse), (salaris, afhankelijk van leeftijd en ervaring: schaal 112/130).

Voor beide functies: eigenhandig geschreven brieven met uitvoerige persoonsgegevens en referenties richte men aan de Directie van de NUFFIC, Molenstraat 27, Den Haag (tel. 070 - 63 05 50, toestel 145).

IN DIENST TRADEN

onderwijs algemeen:

(bureau van de universiteit) mej. A. M. E. Klavers, adm. ambtenaar C 3e kl.; W. Sneijder, rijksambtenaar F; G. T. W. Loos, adm. ambtenaar C 2e kl.; J. Snikkenburg, adm. ambtenaar B 1e kl.; A. Bordes, adm. ambte-

naar B 2e kl.; mej. W. J. M. van den Berg, adm. ambtenaar C 3e kl.; mej. W. J. Ekelschot, schrijfster; C. van der Kuip, technicus B; C Hemink, rijksambtenaar E; R. J. Smit, schrijver; mevr. A. M. Alflen-Attevelt, schoonmaakster; A. P. Jacobs, leerl. programmeur; mevr. H. van Meerten-Enderman, schrijfster; mevr. E. Bril-Petersen, adm. ambtenaar B 2e kl.

(bibliotheek) mevr. T. J. Poort-Feddema, adm. ambtenaar C 3e kl.; mevr. M. M. T. van Eyck-van Etten, adm. ambtenaar C 3e kl.; H. A. van der Linden, adm. ambtenaar C 2e kl.; A. van Schaik, adm. ambtenaar C 3e kl.

rechtsgeleerdheid:
mej. mr. A. E. Olthuis, wet. medewerker (criminologie); P. Moedikdo Moeliono, wet. hoofdambtenaar; H. F. A. Mazurel, rijksambtenaar F.

geneeskunde:
(klinische microchemie)
W. J. Dijkman, technicus A

(fysiologie)
drs. J. H. M. Nieuwenhuys, wet. medewerker.
(farmacologie)
drs. G. K. Terpstra, wet. medewerker.
(microbiologie)
M. J. de Reuver, laborant A; mej. W. C. Verbon, adm. ambtenaar C 3e kl.
(inwendige geneeskunde)
dr. J. C. van Gooswilligen, arts-assistent; drs. P. Molenaar, arts-assistent.
(radiologie)
drs. J. A. Bangert, arts-assistent.
(heelkunde)
drs. F. O. de Lind van Wijngaarden arts-assistent.
(hart- en vaatchirurgie)
K. Benda, wet. hoofdambtenaar.
(verloskunde)
drs. A. W. Mante, wet. hoofdmedewerker; drs. A. H. Klokke, wet. medewerker.
(oogheelkunde)
drs. T. J. C. M. van Zeeland, arts-assistent; R. F. van Berlo, leerl. fotograaf.
(kindergeneeskunde)
drs. J. P. de Jager, arts-assistent.
(neurologie)
drs. C. M. van Bemmelen, arts-assistent; drs. F. A. M. Zandhuis, arts-assistent; drs. A. Elderson, arts-assistent.

tandheelkunde:
H. H. van Hilten, rijksambtenaar E; E. H. J. van Heumen, technicus C.
(prothetische afdeling)
drs. S. E. W. Engels, hoofdinstructeur.
(preventieve orthodontie)
mevr. drs. M. A. L. van den Akker-Kuipers, hoofdinstructeur; mej. P. T. T. Kila, schrijfster.
(materiaalkunde)
mej. L. C. R. Simon, laborante.

wiskunde en natuurwetenschappen:
(geschiedenis der wiskunde en anorganische wetenschappen)
mevr. drs. J. L. Schotman-Veldman, wet. medewerker.
(wiskunde)
D. A. Klarner, wet. medewerker 1e kl.; mej. B. M. C. Hoogeveen, adm. ambtenaar C 3e kl.
(elektronisch rekencentrum)
D. T. van der Lugt, adm. ambtenaar B 2e kl.
(theoretische natuurkunde)
drs. G. Nienhuis, wet. medewerker; drs. J. Reiff, wet. medewerker.
(natuurkunde)
drs. G. M. J. van Noordennen, wet. medewerker.
(organische scheikunde)
drs. J. L. Koster, wet. medewerker; drs. J. E. Schelling, wet. medewerker.
(micropaleontologie)
D. Leflef, assistent.
(geofysica)
mevr. W. Tymes-de Bruyn, adm. ambtenaar C 3e kl.
(biohistorisch instituut)
mej. P. H. van der Linden, schrijfster.
(botanische tuinen)
S. H. Wilkens, adj. tuinbouwk. ambtenaar.
(vergelijkende fysiologie)
M. F. Buijks, rijksambtenaar E.
(chemische dierfysiologie)
dr. A. M. T. Beenakkers, lector.
(farmacie)
J. M. A. Sitsen, assistent; D. J. van Aalst, rijksambtenaar G.
(galenische farmacie)
mevr. B. Hanus-Frybortova, wet. hoofdambtenaar.

ruimteonderzoek:

mr. T. M. Kamperman, wet. medewerker.

letteren:
(spaanse taal- en letterkunde)
mevr. A. Martinez Allende-Gomez Penin, schoonmaakster.
(engelse taal- en letterkunde)
mevr. I. C. M. Sleutels-de Wit, schrijfster; mej. J. M. C. M. Noordman, adm. ambtenaar C 3e kl.
(slavische talen)
mej. T. J. Kapitonova, wet. hoofdmedewerker.

diergeneeskunde:

(bureau van de faculteit)
mej. C. C. Schothorst, adm. ambtenaar C 1e kl.; mej. J. C. van Dijk, adm. ambtenaar C 3e kl.
(veterinaire anatomie)
H. M. Otter, fotograaf B 2e kl.
(veterinaire bacteriologie)
mej. S. C. Goelst, analiste.
(veterinaire farmacologie)
drs. A. Musch, wet. ambtenaar.
(tropische en protozoaire ziekten)
mej. J. E. Vernooij, laboratoriumassistente.
(zoötechniek)
drs. R. T. Haalstra, wet. hoofdambtenaar; mej. P. F. E. Kruisman, adjunct analiste.
(veterinaire heelkunde)
P. Gootjes, technicus B; mej. J. Boesman, rijksambtenaar E.
(veterinaire verloskunde)
mej. G. H. J. M. van der Vosse, schrijfster.
(interuniversitair instituut missiologie en oecumenica)
mevr. E. M. Hins-Hollinga, adm. ambtenaar C 2e kl.; drs. W. T. G. Sleddens, wet. ambtenaar.

sociale wetenschappen (opvoedkunde)
(sociologie)
J. A. Moller, wet. medewerker; mevr. drs. B. E. Smiet-van Vucht Tijssen, wet. medewerker.
(sociale psychologie)
mej. mr. A. van der Neut, wet. ambtenaar.
(algemene en experimentele psychologie)
drs. R. W. F. Uhlenbeck, wet. medewerker.
(pedagogiek)
drs. A. B. J. Verstege, wet. medewerker 1e kl.; drs. J. M. Cladder, wet. medewerker.

DE DIENST VERLIETEN:

onderwijs algemeen:
(bureau van de universiteit) H. C. Gonsalves, adm. ambtenaar A 1e kl.; R. Oosterveen, schrijver; C. H. Vermeulen, administrateur; dr. R. R. Gras, wet. hoofdambtenaar.
(bibliotheek)
mevr. S. Eversen-Kock, schoonmaakster; mej. J. C. D. van Grieken, schrijfster; J. D. Pols, rijksambtenaar G.

rechtsgeleerdheid:
(privaatrecht)
mevr. W. Fros-Douma, bibl. ambtenaar.

geneeskunde:
(bureau van de faculteit)
mevr. J. C. Pagie-Vonk, schrijfster.
(fysiologische chemie)
H. van Schaik, rijksambtenaar F; mej. A. Trentelman, rijksambtenaar G.
(pathologie)
drs. J. W. Koten, wet. hoofdmedewerker.
(microbiologie)
mevr. A. A. Broekman-Middag, rijksambtenaar G; J. de Jong, analist.
(hart- en vaatchirurgie)
drs. J. Giezen, wet hoofdmedewerker.
(verloskunde)
mej. J. H. J. Bakker, techn. hoofdambtenaar 1e kl.
(oogheelkunde)
E. L. F. Falger, arts-hoofdassistent.
(kindergeneeskunde)
mej. R. Boers, adm. ambtenaar C 3e kl.
(2e psychische universiteitskliniek)
drs. P. J. N. Hendrickx, arts-assistent.

wiskunde en natuurwetenschappen:
(mathematische statistiek)
M. Schulzer, wet. medewerker 1e kl.
(natuurkunde)
J. F. van der Hoeven, werkmeester; A. van 't Pad, rijksambtenaar E; dr. ir. A. J. H. Mante, wet. medewerker 1e kl.
(analytische scheikunde)
dr. R. de Leeuwe, wet. medewerker 1e kl.; mevr. G. van der Kamp-van Reenen, laborante
(fysische en colloïdchemie)
mevr. A. Broekaard-Kraaijeveld, schoonmaakster.
(organische scheikunde)
dr. W. Hagens, wet. medewerker.
(meteorologie)
mevr. J. M. C. Hamann-Berends, adm. ambtenaar C 3e kl.
(dierkunde)
mevr. P. W. H. van Doornik-Gottlieb, schoonmaakster.

wiskunde en natuurwetenschappen:
(chemische dierfysiologie)
drs. J. A. W. Brak, wet. medewerker 1e kl.
(farmacie)
mevr. M. Fermin-Gonzales Corbato, schoonmaakster; W. A. M. Beijersbergen, laborant.

letteren
(Nederlandse taal- en letterkunde)
mej. H. M. C. Westerveld, adm. ambtenaar C 3e kl.
(italiaanse taal- en letterkunde)
H. Oosterveen, adm. ambtenaar B 2e kl.
(geschiedenis)
Z. Kanka, wet. hoofdmedewerker.
(kunstgeschiedenis)

STUDENTEN

BUREAU VAN DE STUDENTENDEKAAN

Met ingang van 6 april a.s. zal de aanmeldingsprocedure bij het Bureau van de Studentendekaan worden veranderd
Tot nu toe moest iedereen, die zich persoonlijk voor een gesprek met een dekaan aanmeldde, de redenen van zijn bezoek enigszins toelichten aan de secretaresse Aan de hand van deze mondeling verkregen informatie kon de secretaresse dan uitmaken of zij zelf de inlichtingen waarom de student vroeg, kon verschaffen, of dat de student inderdaad op het spreekuur van een dekaan moest worden geboekt.
Deze procedure had een groot voordeel: veel studenten bij wie het slechts om een eenvoudige inlichting ging, konden zo direct door een secretaresse worden geholpen en behoefden niet te wachten tot het spreekuur van een dekaan. Deze methode bleek echter ook een nadeel te hebben: sommige studenten vonden het hinderlijk aan een secretaresse tekst en uitleg van hun bezoek te moeten geven, vooral wanneer het een min of meer persoonlijke aangelegenheid betrof Ook van de U.S.F.-zijde kwam dit bezwaar ons ter ore.
Om aan dit reële bezwaar tegemoet te komen, zal iedere student die zich aanmeldt, voortaan verzocht worden een aanmeldingsformulier in te vullen. Het formulier is in overleg met de U S F. zo opgesteld, dat de secretaresse uit de beantwoording daarvan meteen kan opmaken of zij zelf de student zal kunnen helpen, of dat het een kwestie betreft die bij een dekaan thuis hoort Overbodige vragen van de kant van de secretaressen worden hiermede voorkomen. Tegelijkertijd beidt het formulier de mogelijkheid zonder nadere uitleg op het spreekuur van een dekaan te worden geboekt.
Deze procedure is niet meteen bruikbaar voor studenten, die zich telefonisch op het Bureau aanmelden Deze studenten wordt verzocht in het telefonisch contact meteen kenbaar te maken of het hun om een eenvoudige inlichting gaat, die door de secretaresse kan worden verschaft, of dat zij zonder meer op het spreekuur van een dekaan geboekt willen worden Bij hun eventuele komst naar het Bureau zal hun alsnog het aanmeldingsformulier worden voorgelegd.
Met het formulier zal voorlopig twee maanden bij wijze van experiment worden gewerkt. In deze periode zullen steekproeven worden gehouden teneinde reacties op deze procedure te peilen.

---

mej. M. Klapwijk, adm. ambtenaar C 3e kl.; mej. A. Hartland, adm. ambtenaar C 3e kl.

sociale wetenschappen opvoedkunde:
mevr. A. P. van Doorn-de Lange, schoonmaakster.

diergeneeskunde:
(bureau van de faculteit)
mevr. C. Kurver-Giezen, schoonmaakster; G. J. Lunshof, adm ambtenaar A 1e kl.; mej. J. C. van Dijk, adm. ambtenaar C 3e kl.; mej. G. C. M. Hertog, adm. ambtenaar C 3e kl.
(veterinaire anatomie)
mevr. Z. M. Weisman-Hamerman, wet. medewerker; H. H. Otter, fotograaf B 2e kl.
(veterinaire biochemie)
mevr. E. C. Boonstra-Plas, analiste.
(parasitologie)
mej. J F. A. Vermeulen, adm. ambtenaar C 3e kl.
(veterinaire pathologie)
L. Eimers, adj. laborant.
(veterinaire inwendige ziekten)
mevr. M. J. Middelhoven-Wiersum analiste.
mej. M. W. P. Blom, analiste; R. Schuring, rijksambtenaar E.
(veterinaire heelkunde)
mevr. W. Zwiers-de Raaf, rijksambtenaar F.
(veterinaire verloskunde)
J. H. Beudeker, laborant.

STUDENTENHUISVESTING

Op 25 maart a.s om 14.00 uur zal het Algemeen Bestuur van de Stichting Studentenhuisvesting vergaderen in de Curatorenkamer, Kromme Nieuwe Gracht 29.
De vergadering is openbaar. In deze vergadering zal aan de orde komen:
Uitvoeringsbeleid t.a.v gemengde bewoning en bespreking van de hearing over huisvesting van 17 maar.t Verder het financieel jaarverslag 1969/1970 Om 15.00 uur zal de architect van het plan Bunnik (98 woningen voor gehuwden) een toelichting op dit plan geven. Om 16 00 uur zal de architect van Tuindorp-West het Bestuur inlichten over enkele wijzigingen in het plan.

„JURIDISCHE" DISCUSSIEAVOND

Zie onder rechten.

SPORT

Open brief aan alle Sportfederaties

Het jaarlijkse Eerste Jaars Studenten Sporttournooi te Drienerlo is voor de Utrechtse schermers weer een groot sukses geworden. Zowel de dames equipe, bestaande uit Marijke Heldens en Corien Verhagen, als de heren equipe, gevormd door Barbu Visinescu en Frits Sampinon - alle voor het eerste jaar schermend - behaalden de eerste prijs Er werd deelgenomen door afgevaardigden van alle universiteiten en hogescholen. Evenals bij de NSK's zorgden ook nu weer de schermers voor het leeuwenaandeel van de behaalde punten. De grote inspanningen die de schermers zich tijdens hun training hebben getroost, zijn steeds op deze wedstrijden niet gehonoreerd, doordat de andere takken van sport zich blijkbaar hier niet voldoende voor interesseerden. Wij hopen dat in de toekomst meer federaties zich gaan inspannen opdat Utrecht eindelijk een NSK overwinning kan presenteren.

Namens de schermfederatie,
H A M. Vervest
h.t. praeses FUSST

Schermen

Na vorige week een spannend eerstejaarstournooi te hebben beleefd, is ook het Utrechts Studenten Kampioenschap een sukses geworden De wedstrijden vonden wederom plaats in de sportzaal van „Chez BéBé". Er werd gestreden op sabel, degen en floret. Bij de dames (floret) was de uitslag van te voren voor een deel reeds bekend, er deden immers twee eerste-klasse schermsters mee Uitslag: 1. Nisette Sax; 2. Lily Kranenburg; 3. Nanke Dikkers. Een prestatie die zeker vermeld mag worden is dat de vierde plaats ingenomen werd door de winnares van het eerstejaars-tournooi: Marijke Helders.
Bij de heren op floret werd Fred Bendijk eerste; tweede werd Willem van de Berg en derde Jan Koudstaal. Deze drie heren deden ook mee op degen en behaalden daar precies dezelfde plaatsen. Op sabel lag het echter wel iets anders. Dat Fred Bendijk, een uitgesproken degenschermer, niet tot de eerste drie zou behoren, was een uitgemaakte zaak. Hij haalde wel de finale. Tussen Willem van de Berg en Jan Koudstaal vond een spannende strijd plaats om de eerste plaats, die door Jan Koudstaal werd gewonnen. Willem van de Berg werd tweede en de derde plaats kwam toe aan Harry van de Heuvel.

Badminton

Het bestuur van de Utrechtse Studenten Badminton Federatie deelt het volgende mede: wegens het aanvaarden van het bestuurslidmaatschap van de Nederalndse Studenten Badmintonbond door de volgende USBaF-bestuursleden: Michiel Hoenkamp, Marijke van de Graaff, Ben van de Lustgraaf en Johan de Roo, zijn er vakatures ontstaan voor de funkties van voorzitter sekretaris, penningmeester en vice-voorzitter. Belangstellenden voor deze funkties kunnen kontakt opnemen met het huidige bestuur, USBaF, Postbus 2171, Utrecht.

Individuele Nederlandse studenten badminton kampioenschappen:
De Nederlandse Studenten Badminton Bond organiseert als eerste optreden naar buiten toe de individuele Nederlandse Studenten Badminton Kampioenschappen op 2 en 3 mei in sporthal Hoog Catharijne. Het wordt een studenten A en B kampioenschap èn een studenten C kampioenschap (gevorderden!). Uit Utrecht kunnen ongeveer 20 spelers deelnemen Belangstellenden kunnen zich opgeven bij de NSBB. Postbus 2171, Utrecht.

Gevonden voorwerpen

In het gymnastieklokaal van de Dr. de Visser-ULO, Reitdiepstraat, is een sportbril gevonden. Deze is vermoedelijk van één der heren volleyballers. Af te halen op het bureau Sportzaken.

Tennis

Maandag 6 april wordt het tennisseizoen geopend. Met ingang van dit seizoen zal er gebruik gemaakt worden van het nieuwe tennispark van de Universiteit Dit park ligt in „de Uithof" aan de Uppsalalaan naast het Hubrecht Laboratorium Helaas zijn de kleedkamers en een cantine nog niet gereed, voorlopig zijn hiervoor echter wel oplossingen getroffen De inschrijving wordt geopend op dinsdag 10 maart De kosten bedragen *f* 12.50 p.p., per seizoen, eventueel verhoogd met de basiscontributie voor dit jaar ad *f* 3,— p.p. Aanmeldingen kunnen uitsluitend geschieden bij de administratie van het bureau sportzaken, Pieterskerkhof 13a, kamer K 8 De deelnemers-bewijzen worden uitsluitend verstrekt tegen contante betaling en op vertoon van de collegekaart. Voor de lessen worden geen extra bijdragen gevraagd De tenniskaart geeft het recht om éénmaal per week gedurende 2 uur met 8 personen gebruik te maken van een vaste baan Daarnaast bestaat de mogelijkheid tot het zgn .zwerven". d w.z. dat men altijd gebruik mag maken van banen die vrij zijn Het park is op werkdagen geopend van 7.00 uur tot zonsondergang, 's zaterdags van 9.00 uur tot zonsondergang en zondags van 9.00 tot 17.00 uur. Het is niet toegestaan de tennisbanen eerder te betreden dan de vastgestelde aanvangstijden Studenten die reeds in het bezit zijn van een tenniskaart, moeten voor het treffen van

reserveringen deze kaart meebrengen.
N.B. Alle reserveringen worden behandeld in de volgorde van binnenkomst! Het dragen van tenniskleding is verplicht gesteld.

Lessen en lesrooster
Om de lessen zo goed mogelijk tot hun recht te laten komen, worden de candidaten dit jaar ingedeeld in drie categorieën n.l. beginnelingen, half-gevorderden en gevorderden. Het lesrooster begint eveneens op maandag 6 april, met uitzondering van de lessen die geprojecteerd zijn van 20.00—21.00 uur en die overeenkomstig de zonnestand beginnen op maandag 4 mei.

Beginnelingen
maandag - 9.00—10.00 u., 10.00—11.00 u.: G van Eijk;
dinsdag - 8.00—9.00 u.: G. van Eijk; 15.00—16.00 u.: mevr A Poelma-Holstege; 18.00—19.00 u en 19.00—20.00 u.: J. Kooi;
woensdag 14.30—15.30 u.: A. v Gaal; 17.00—18.00 u : K Zoete; 18.00—19.00 u.: J. Prowse
donderdag - 8.00—9.00 u.: G. v Eijk; 19.30—20.30 u.: K Zoete;
vrijdag - 11.00—12.00 u., 12.00—15.00 u., 16.00—17.00 u.: G. van Eijk; 18.00—19.00 u.: K Zoete

Half gevorderden
maandag - 19.30—20.30 u.: K Zoete;
dinsdag - 16.00—17.00 u.: mevr A. Poelma-Holstege; 18.00—19.00 u.: W van Berkel; 20.00—21.00 u.: J Kooi;
woensdag - 7.00—8.00 u : G. v Eijk; 15.30—16.30 u.: A. v. Gaal; 18.00—19.00 u.: K. Zoete; 19.00—20.00 u.: J. Prowse;
donderdag - 18.00—19.00 u.: W v. Berkel; 19.00—20.00 u.: W. v Berkel;
vrijdag - 9.00—10.00 u., 15.00—16.00 u.: G v Eijk; 17.00—18.00 u.: K Zoete

Gevorderden
maandag - 11.00—12.00 u.: G. v Eijk;
dinsdag - 19.00—20.00 u., 20.00—21.00 u.: W van Berkel;
woensdag - 19.00—20.00 u.: K. Zoete;
donderdag - 20.00—21.00 u.: W v. Berkel;
vrijdag - 10.00—11.00 u : G. v Eijk; 18.00—19.00, 19.00—20.00 u.: H. Adema v. Scheltema

BREDA-COLLECTIE
De Breda-collectie, een verzameling hedendaagse grafische kunst welke door de N.V. Bierbrouwerij „De Drie Hoefijzers" ter beschikking wordt gesteld voor Nederlandse Universiteiten en Hogescholen, begint in Utrecht steeds meer bekendheid te krijgen. Steeds meer enthousiaste studenten komen schilderijen lenen. Vooral naar de werken van Corneille, Chailloux, Peter Vos, Metten Koornstra, Appel, Jan Cremer en Lucebert is er bijzonder veel vraag. Tot de bekendheid hebben zeker ook een expositie van 10 werken op de Utrechtse Vrouwelijke Studenten Vereniging en een expositie van het zelfde aantal werken in de Ciné Cave zeer veel bijgedragen.
Vele studenten zouden, nu eenmaal hun aandacht op deze werken gevestigd is, gaarne tot aankoop van één der werken willen overgaan, hetgeen echter niet mogelijk is.
Van de opbrengst van de uitleen zal na verrekening van de schaden (in overleg met een werkgroep onder leiding van dr. L. Gans, die zorg draagt voor nieuwe aankopen en voor de roulering tussen de verschillende universiteiten) nieuwe grafieken worden gekocht, die onder de ingeschrevenen van de Breda-collectie zal worden verloot. Daar de uitleen van de collectie bijzonder goed loopt en er tot nu toe vrij weinig schade aan de werken is ontstaan, zullen zeker enige nieuwe werken kunnen worden aangeschaft.
Voorwaarden van bruikleen: de bruikleen termijn voor studenten bedraagt per werk maximaal 4 maanden; de huurprijs is *f* 1.— per maand; het bruikleen wordt aangegaan tegen een inschrijfgeld van *f* 2,50 en een minimum huur van *f* 1,— Bij terugbezorging van het werk wordt voor elke maand meer *f* 1,— huur meer berekend.
De eerste keer betaalt de student bij het op halen van het werk dus *f* 2,50 inschrijfgeld en *f* 1,— minimumhuur. Bij terugbezorging na 2, 3 of 4 maanden wordt hun nogmaals *f* 1,—, *f* 2,— of *f* 3,— in rekening gebracht.
De uitleen vindt plaats op het Bureau Vormingswerk, Kromme Nieuwe Gracht 29 maandag, woensdag en vrijdag van 9.00—16.00 uur; de uitleen wordt verzorgd door mej E. P. van Ameyden, secretaresse van dit bureau.

BRITISH UNIVERSITY SUMMER SCHOOLS
University of Birmingham to be held at Stratford-upon-Avon from 6 July—14 August Drama and Theatre in the Age of Shakespeare.

University of London from 6 July—14 August English Literature since 1920

University of Oxford from 6 July—14 August: England, 1870—1970; History, Literature and the Arts.

Scottish Universitites to be held at the University of Edinburgh from 6 July—14 August: Britain in the Age of the Democratic Revolution 1746—1851; History, Literature and Philosophy.

University of Cambridge from 7 July—1 Aug. Linguistics and the English Language.

The Lennox Cook School of English, Cambridge, from 6 July—31 July and 3 August—28 August

Folders ter inzage op kamer A 4 van het Bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29.

DEUTSCHLAND UND SEINE NACHBARN
Universität Kiel: Wissenschaftlicher Ferienkurs 29 Juni bis 24 Juli.

Folder ter inzage op kamer A 4 van het Bureau van de Universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29.

BEURZEN
De Bryn Mawr Graduate School (Pennsylvania, USA) heeft beurzen beschikbaar voor de opleiding tot Master of Arts, Master of Social Service en Doctor of Philosohpy voor studenten die reeds drie of vier jaar universitaire studie achter de rug hebben en in het bezit zijn van een certificate of proficiency in English. Een prospectus met nadere gegevens ligt ter inzage op Kamer A 4.

PAN-CONCOURS 1970
De stichting PAN, het landelijk orgaan van studenten-muziekgezelschappen, organiseert voor de negende keer een interacademiaal muziekconcours, ditmaal op 24, 25 en 26 april te Groningen. Er zijn concoursen voor piano en clavecimbel (24 april), vocale en instrumentale kamermuziek (25 april) alsmede een orgelexcursie (25 april). In de jury: Gerard Hengeveld, Rutger Schoute, Wim van Beek, Theo Olof en Geza Frid.
Inschrijvingen - vóór 31 maart - en inlichtingen bij: J S Mackenzie Owen Oude Gracht 277 bis, Utrecht.

ENGLISH COURSES FOR FOREIGN STUDENTS
In order to meet the continued demand by foreign students for facilities to learn English during the summer vacation the 18th international summer course will be held from 29 June—31 July and 1 August—4 September at Nullamore University Residence Dublin
Further information is available at Nullamore University Residence Dartry Road Dublin 6

AFDOENING STUDIETOELAGEN LOPENDE STUDIEJAAR
1. Zijn de berichten juist, dat er nog steeds een groot aantal aanvragen voor een studietoelage voor het lopende studiejaar niet is afgewerkt?
Zo ja, om hoeveel aanvragen gaat het dan?
2. Welke maatregelen denkt de Minister in het bevestigende geval te nemen om de bestaande achterstand met spoed te doen verdwijnen en het ontstaan van nieuwe vertraging in de toekomst te voorkomen?

Antwoord van de heer Veringa, Minister van Onderwijs en Wetenschappen (ingezonden 27 februari 1970)
1. Bij de beantwoording van deze vraag dient onderscheid gemaakt te worden tussen:
a. tijdig ingediende aanvragen;
b. te laat maar vóór 1 augustus ingediende aanvragen;
c. ná 1 augustus ingediende aanvragen.
Ten aanzien van de categorieën 1 en 2 bestaat er geen enkele achterstand.
Dit wil niet zeggen, dat alle aanvragen zijn afgehandeld, doch wel, dat in alle gevallen waarin beschikt werd over complete gegevens een kennisgeving werd verstrekt.
In de gevallen waarin niet beschikt werd over complete gegevens, werd:
a. indien het studieadvies ontbrak, de instelling van onderwijs daarop gewezen;
b. indien het ontbrekende gegeven door de studenten moest worden verzorgd, een tweede herinnering gezonden (reeds in augustus was een eerste herinnering uitgegaan). In deze tweede herinnering wordt gevraagd:
— wanneer het ontbrekende gegeven te verwachten is, met verzoek de redenen van de late indiening te vermelden;
— of uit het ontbreken van de gevraagde gegevens moet worden afgeleid, dat de aanvraag als ingetrokken kan worden beschouwd.
Hieraan werd toegevoegd, dat bij niet beantwoording binnen een maand werd aangenomen dat dit laatste het geval was. De ingevolge deze herinneringen ingediende gegevens zijn alle verwerkt.
Opvallend is, dat een vrij groot aantal aanvragers mededeelde het verzoek te willen intrekken.
De aanvragen van hen, die niet hebben geantwoord zijn inmiddels, nu de gestelde termijn reeds meer dan een maand is verstreken, als ingetrokken ter zijde gelegd.
Van de ná 1 augustus ingediende aanvragen is de overgrote meerderheid afgehandeld
Slechts een aantal recent ingediende aanvragen is nog in behandeling.
2. Aangezien uit de beantwoording van vraag 1 blijkt, dat er niet van enige achterstand gesproken kan worden, acht ik het nemen van bijzondere maatregelen overbodig

F.U.G. ACTIVITEITENOVERKOEPELING

Vrijdag 20 maart: U V S V., 22.00 uur. Café-Chantant; Veritas, 20.00 uur, begin lente week end „Terug naar de natuur".
Zaterdag 21 maart: Veritas, 21.00 uur, lente weekend Veritas „Terug naar de natuur"
Zondag 22 maart: Veritas, 13.00 uur, lente weekend Veritas, „Terug naar de natuur"; Unitas, 14.00 uur, bridge-drive met ontbijt: *f* 5,—.
Maandag 23 maart: U.V.S V., 20.00 uur, b.g.v. het canto-lustrum: Frans Brüggen
Dinsdag 24 maart: U.V.S.V 20.00 uur, goocheltoernooi.

GESLAAGD

doctoraal wijsbegeerte: C. Schavemaker Utrecht;

doctoraal rechtsgeleerdheid: Th H M Schijt Utrecht; mej M L A J ten Berge Heerlen; doctoraal rechtsgeleerdheid (notariële studierichting): K. D. M. Schweitzer, Tilburg; H. J Th. G. Tomlow, Heerlen;

doctoraal diergeneeskunde: J. L. Krom, Jutphaas; P. G. M. Rambags, Venray; T. de Ruyter, Oss;

dierenarts: W Seinen, N. J. G Fernhout, De Bilt; W. J. J. van der Putten, Deurne; J Dijkstra, Donkerbroek; E. G. Hartman, Steenderen; P. Kraayenhagen, Zwolle; J. L. Ploegmakers, St Oedenrode.

doctoraal geneeskunde: T Houtzager, Eindhoven; F. J. E. M. van Passel, Den Bosch; W. J. van Rijssen, Deventer; M Soewarso, Utrecht.

semi arts: R. A. Kalmeijer, A. Voorwinden, Utrecht; W. Brandt, Den Dolder; J. J. M van Nunen, Sittard; A. Oudegeest, H. A. Spoon, Zeist.

arts: H. A. Bartholomeus, Maastricht; mevr C. S. M. R. Bik-Bakker, Son (N-B); A. R E Cameron, H A Naeff, Utrecht

doctoraal engelse taal- en letterkunde: D A van Wolferen, Soest.

doctoraal niet westerse sociologie: J. Rienstra, Utrecht.

doctoraal sociologie: P A. Hofman, Utrecht (cum laude); H v. Tiel, Arnhem; W C Ultee Woerden (cum laude).

doctoraal opvoedkunde: A Th M. Cools (cum laude) en A. G. A. M de Kort, Utrecht (cum laude).

doctoraal sociale geografie: H H. Klaren, Utrecht.

Doctoraal rechtsgeleerdheid: Mw. M. J. van Ommeren-Koopman, Mej. W M. C Vringer, W E. van Waegeningh, Utrecht; Mej A E Giskes, Rotterdam; E J. J. A. M Scholtens, Beek bij Nijmegen.
Doctoraal Engelse taal- en letterkunde: J. J. L. Haspels Groenlo.
Doctoraal geneeskunde: W. van Eesteren Mevr E. Overbeek-van Nieuwenhuizen, Th. Théodorides, Utrecht; C. S. W. Bais, Kerkrade; Mej. J. A Klevit, Stellendam; J. Koudstaal, Rotterdam; A. A G. M. Mentink, Hengelo.
Semi examen: K. Coebergh, S. J. Smith Utrecht; M. G. H. M Barwegen, Heerlen; W F. M. van Erp, Scheveningen; W van Lommel, Laren; W. van Pelt, Zeist.
Arts: F. H. L. Bröker, W. M. Schenkel, Utrecht; H. A. C. van den Dries, Fijnaart.

FACULTEITEN

RECHTEN

RECHT IN — EN PRAKTIJK

9-10-11 april: Landelijk juridisch studentencongres, te Amsterdam.
1. Inschrijfgeld: *f* 20,— (zonder diners *f* 15,—). 2. plaats. zalen van Roeterseiland aan de Roetersstraat; 3. informatie: Kamer Bk 04 Juridisch Instituut, Oude Zijds Achterburgwal 219, Amsterdam; tel. 020-2178 78 (toestel 3256). 4. Betaling: A. B. N., Muntplein, Amsterdam rek. nr 54.95.17.081, postgiroaansluiting 6269 t.n.v T. van Oostrom, Landelijk Juridisch Studentencongres 1970; 5. Programmaboekjes: op JSVU kamer (Molengraaff-instituut).

DEFINITIEVE VASTSTELLING EXAMENDATA KANDIDAATSOPLEIDING MEI/JUNI 1970

K I/K II dinsdag 24 maart 11.00-12.00 2e test-macro-economie Tivoli.
K II maandag 4 mei: 14.00-16.30, herexamen HO II, Tivoli.
K I vrijdag 8 mei: 9.30-12.00, eindtentamen micro deel A, Tivoli. 14.00-16.30, eindtentamen micro deel B, Tivoli. **werkgroepen A/a, B/b, C/c en D/d echter niet in Tivoli doch in Trianon, Oudegracht 252.**
K II maandag 11 mei: 14.00—16.30 eindtentamen inl bur. recht Tivoli.
Inl. staatsrecht, Tivoli **werkgroepen A/a, B/b, C/c en D/d echter niet in Tivoli doch in Trianon, Oudegracht 252.**
K II maandag 11 mei: 14.00—16.30 eindtentamen inl. bur. recht Tivoli.
K I/K II woensdag 13 mei; 19.00-20.00, 3e test macro-economie, Tivoli.
K I vrijdag 22 mei: 9.30-12.00, eindtentamen inl rechtsw. dl. A Tivoli; 14.00-16.30, eindtentamen inl. rechtsw, dl. B Tivoli.
K II maandag 25 mei; 14.00-16.30, eindtentamen 2e cyclus en hertentamen 1e cyclus inl strafr. Tivoli.
K I donderdag 28 mei: 9.30-12.00, eindtentamen HO I dl. A. Tivoli; 14.00-16.30, eindtentamen HO I dl. B, Tivoli.
K II vrijdag 29 mei; 19,00-21.30, eindtentamen 2e cyclus en herexamen 1e cyclus rechtsfil. Tivoli.
K I/ II dinsdag 2 juni: 9.30-12.00, eindtentamen 2e cyclus en herexamen 1e cyclus macro, Tivoli.

Er behoeft niet te worden ingeschreven, behalve voor het mondeling examen oudvaderlands recht (zie studiegids blz. B 8 punt 4.5.1).

Een ieder is verplicht tijdens het examen zijn studieboekje geopend op blz. 1 te leggen in de rechterbovenhoek van zijn tafeltje (voor K II examens tevens betalingsbewijs).
In afwijking van het gestelde in de studiegids zal evenals K I ook de K II uitslag uitsluitend geschieden door terugzending van de studieboekjes (er kan geen telefonische navraag worden gedaan!) Bij het laatst af te leggen tentamen levert de student zijn studieboekje in met een te verstrekken enveloppe waarop hij zijn naam en adres heeft ingevuld.

STUDIEDAG ECONOMISCHE MACHT EN DEMOKRATIE

Maandag 23 maart zal een studiedag worden gehouden ter afronding van de eerste discussiefase projektstudie economische macht en demokratie, alsmede ter voorbereiding op het forum, dat gehouden zal worden op 27 april a.s. Plaats studiedag: Transitorium II, Heidelberglaan 2 (hoogbouw). Aanvang te 9.30 uur. Sluiting rond 17.30 uur.

INLEIDING BURGERLIJK RECHT K II

In de week van 19 t.m. 25 april zullen de werkgroepen Inleiding Burgerlijk Recht geen doorgang vinden. In plaats daarvan zal op donderdag 23 april van 11.15-13.00 uur in de zaal Achter de Dom 22 een schriftelijk proeftentamen afgenomen worden. Deelnemers worden verzocht een Burgerlijk Wetboek (zonder jurisprudentie) mee te brengen.

HISTORISCHE ONTWIKKELING VAN HET RECHT

Gedurende de afwezigheid van prof. mr. A. J. M. Kunst zal prof. mr. N. E. Algra de verantwoording voor het onderwijs in de historische ontwikkeling van het recht waarnemen.

EXAMEN BASISDOCTORAAL STAATSRECHT

Het eerstvolgende schriftelijke examen basisdoctoraal I staatsrecht zal worden afgenomen in de week van 1-6 juni 1970. Te zijner tijd volgen nadere mededelingen.

DISCUSSIEAVOND

Dinsdag 24 maart is er een discussieavond over de structuur van de faculteit. Aanvang 20.00 uur, plaats academiegebouw Domplein. Binnen de faculteit doen zich momenteel nog al wat problemen voor op het gebied van de structuur. Deze avond zal gediscussieerd worden over het **nu** (n.a.v. een artikel van Kortenhorst/Majoor een artikel van Sturkenboom en de taakomschrijving van de directeur.) en over de **toekomst** (n.a.v. voorontwerp van Veringa).
Iedereen, zowel docenten als studenten, is welkom, en gezien het belang van het onderwerp (de structuur) verwachten we hen dan ook.

Discussie/vraagpunten zijn o.a wat is coöperatie en hoe werkt dat; waar is de plaats van het bestuur van de faculteit; wat is de betekenis van de 4e macht; welke is de positie van een directeur.
Nogmaals, iedereen is welkom!

GENEESKUNDE

EXAMENDATA

C 1:
26 mei — fysiologie; 2 juni — histologie; 8 juni — anatomie; 12 juni — chemie B.

C 2:
27 mei — fysiologie; 3 juni — fysiologische chemie; 9 juni — histologie en pathologie; 15 juni — anatomie.

C 3:
26 mei — pathofysiologie; 2 juni — farmacologie; 8 juni — besmettingsleer; 12 juni — sociale geneeskunde.

D 1:
27 mei — interne geneeskunde; 3 juni — farmacologie; 9 juni pathologie; 15 juni — besmettingsleer.
Mondelinge data worden nog bekend gemaakt.
D 2:
Volgt speciale mededeling over. Iedere student ontvangt een apart rooster.
De beslissingsregels zullen binnenkort bekend gemaakt worden via 'U'. Alle examens (behalve D2) worden afgenomen in de jaarbeurshallen. Tijd en plaats worden nog bekend gemaakt.

GEPROMOVEERD
Op 17 maart promoveerde C. A. de Geus tot doctor in de geneeskunde op het proefschrift: Huisarts en kankerpatiënt.
Promotor was prof. R. Hornstra, emeritus gewoon hoogleraar in de sociale geneeskunde.

ADRESWIJZIGING MELDEN S.V.P.
Studenten in de medicijnen wordt verzocht om een verandering van huis- en/of studieadres zowel aan het bureau inschrijving en informatie als aan het bureau van de faculteit der geneeskunde, Catharijnesingel 69, door te geven.

VIETNAM MEDISIJNEN- MONSTER-AKTIE
In Utrecht is, evenals vorig jaar, een groep mensen bezig medisijn-monsters op te halen bij de artsen. Deze medisijnen gaan naar Noord-Vietnam en het bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam, via het Medisch Commitee Nederland-Vietnam.
Er zijn nog mensen nodig, die hieraan een paar avonden willen meewerken.
We zullen de artsen eerst aanschrijven, dan opbellen en bij positieve reaktie de medisijnen ophalen.
Degenen die mee willen doen kunnen inlichtingen krijgen en zich opgeven bij Teja van de Lee, Teelingstraat 5, bis, Utrecht. De werkgroep Monster-aktie Vietnam is een onderdeel van de ziekenhuiswerkgroepen van de aktiegroep medisijnen.

JR. COSCHAPPEN GERIATRIE GROEP I
Voor de groep I zal van 20 t.m. 24 april op de desbetreffende middagen (behalve woensdagmiddag) een bus naar het ziekenhuis „Zonnestraal" te Hilversum vertrekken om 12.30 bij de hoofdingang S.A.Z.U. (terugkeer 17.00).

WERKGROEP COÖRDINATIE GAMMA INTEGRAAL
De werkgroep stelt zich tot doel: het inprogrammeren en integraal deel uit laten maken van de gamma wetenschappen in de mediese opleiding, zo dat de inhoud onderstaande aspekten dekt en de vorm de toekomstige arts bewust maakt van de noodzaak in teamverband samen te werken en hem daartoe in staat te stellen.
1) Probleemstelling
Bij de bepaling van de inhoud van de gamma-vakken-, voor zover belangrijk voor de geneeskunde, kan men van de volgende verhoudingen uitgaan: arts — persoon; arts — samenleving; persoon — samenleving.
Deze verhoudingen hebben al een direkt en een indirekt aspekt:
A(Direkte verbanden; Arts en persoon hebben beide een (andere direkte geneeskundige relatie met de samenleving, namelijk de gezondheidszorg arts-persoon relatie: de somatiese behandeling.

B) Indirekte verbanden; plaats van zowel arts als (individueel) persoon in de samenleving; arts-patiënt relatie: psychologiese en sociologische interakties.
Op dit moment komen de niet-somatiese aspekten bij het ziek zijn niet duidelijk genoeg in de opleiding naar voren.
In plaats van arts zou men eigenlijk moeten gaan lezen: „welzijnsteam". Dit houdt in een multidisciplinarie benadering van de zieke persoon (naast de huisarts o.a. psycholoog, socioloog, maatschappelijk werkers, psychoterapeuten).

11) Doelstelling: zie begin.

111) Uitwerking:

A) Algemeen

Een team zal zich moeten gaan bezig houden met het **integreren** van de gamma-wetenschappen. Hierbij moet het werken in groepsverband sentraal staan als voorbereiding op de latere werksituaties (zie doelstelling). Hierbij wordt gedacht aan een „patiënt centered" onderwijs, waarbij de problemen van een patiënt en van het ziek-zijn van alle kanten en integraal belicht worden.

B) Het team

Dit zou moeten bestaan uit vaste medewerkers (part time) en waar nodig adviseurs waarbij o.a eties konsulent, maatschappelijk werk(st)er, arts, sociaalpsycholoog,verpleegster, fysioterapeuten, studenten.
Taak van het team: 1) voorbereiding en uitwerking van het onderwijs in gamma wetenschappen in alle jaren.
2) konsulent voor dosenten in alle andere vakken.

C) Voorbeeld van een uitwerking: het tweedejaars-kurrikulum

Een ochtend per maand, waarin een patiënt wordt gedemonstreerd, die vanaf een aantal punten bedreigd wordt. Hierbij zal ernaar gestreefd worden dat een zo groot mogelijke verscheidenheid van problemen aan de orde komt.
Na schriftelijke informatie vooraf en konfrontatie met de (evt. hypotetiese) patiënt, zal de problematiek in te vormen diskussiegroepen besproken worden. Door deskundigen, die op verschillende manier bij de problemen betrokken zijn (ook niet-universitair), worden de problemen besproken. Hierna kunnen (indien daar behoefte aan is) werkgroepen geformeerd worden om de problemen dieper uit te diepen.
De teoretiese achtergronden kunnen in de vorm van een paper achteraf worden aangeboden.
Het ligt in de bedoeling ook voor andere jaren mogelijkheden voor een dergelijk programma te bewerkstelligen. Nog enkele punten:
Bij de voorbereiding moeten zo veel mogelijk mensen betrokken worden. Belangstellenden: Paul v. Dijk, stationsstr. 14.
De groepen zullen ook opengesteld worden voor andere disciplines.
Enkele groepen gaan, steeds in overleg met het team, de volgende ochtend voorbereiden.
De groepen zouden vaker dan eens in de maand bijeen kunnen komen.
Het is duidelijk dat deze vorm nog slechts zeer gebrekkig beantwoordt aan de algemene doelstelling. De werkgroep meent echter dat het een voor volgend jaar realiseerbaar en redelijk evalueerbaar eksperiment is. . .

TANDHEELKUNDE

CHEMISCH BLOKPRAKTIKUM VOOR TANDHEELKUNDESTUDENTEN.
De eerste jaars tandheelkunde studenten zijn in twee groepen ingedeeld voor het chemisch praktikum. Groep I (A t.m. Kos) a.s. volgt het praktikum van 6 t.m. 10 april. GroepII(Kw t.m. Z) van 13 t.m. 17 april a.s.
Het praktikum wordt gegeven op de P-zaal van het Anal. Chem. Lab., Croesestraat 77A.
Werktijden: 9.00-12.15 en 13.45-17.15 uur.
Meenemen: ƒ 4,— voor een praktikumhandleiding, witte jas, doek, spons.
Inlichtingen: drs. W. M. A. Smit, Anal. Chem. Lab., uitsluitend tijdens spreekuur: woensdagmiddag van 14.00-15.00 uur.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

ELECTRONISCH REKENCENTRUM
Cursussen Algol 60.
Zie onder „Universiteit".

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

TENTAMEN ALGEBRA EN MEETKUNDE II
Zaterdag 16 mei, 9.30—12.30 uur, is er in de blauwe collegezaal van het transitorium gelegenheid tot het afleggen van het tentamen algebra en meetkunde II. (Dit tentamen staat niet in het tentamenrooster vermeld).
De tentamenstof bestaat uit de 2e jaarsstof van de algebra en meetkunde, zoals deze het afgelopen semester op college en praktikum is behandeld.
Zij die aangekomen zijn in 1967 of eerder kunnen desgewenst tentamen afleggen over de 2e jaarsstof zoals deze de vorige cursus op college en praktikum is behandeld.

COLLEGE THEORETISCHE KERNFYSICA
Het college „Kernmodellen" door dr P. J. Brussaard op woensdag 8 april komt te vervallen en zal op woensdag 15 april worden gegeven. Vervolgens om de veertien dagen.

TENTAMEN ATOOMFYSICA
Vrijdagmiddag 10 april is in het Fysisch Laboratorium weer gelegenheid voor schriftelijk tentamen atoomfysica voor de kandidaatsexamens a t/m g en j t/m l, de nieuwe kandidaatsexamens N4, S, G, B en F en het MO-A-examen. Tevens is er gelegenheid voor het tentamen atoomfysica I voor de examens W, A en NO t/m 3. Aanvang: 14.00 u. precies.
Aanmelding: vóór 7 april, met vermelding van jaar van aankomst, studierichting (letter van examen) en beoogd tentamenonderwerp. De aanmelding bij voorkeur op de daartoe bestemde kaarten in kamer 210 in het Fysisch Laboratorium.
Een standaarddictaat atoomfysica I is verkrijgbaar bij de administratie van het Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, kamer 210.

COLLEGE FYSISCHE MEETMETHODEN VOORKANDIDATEN
Wegens afwezigheid van prof. dr. ir. A. M. Hoogenboom zullen zijn colleges op woens-

dag 8 en donderdag 9 april a.s. geen doorgang vinden. Dit zijn colleges voor voorkandidaats biologen en farmaceuten.

TENTAMEN FYSISCHE MEETMETHODEN

Vrijdag 3 april is er gelegenheid voor schriftelijk tentamen fysische meetmethoden, in het Organisch Chemisch Laboratorium (vragen naar de heer De Rooy), Croesestraat 79. Aanvang 13.30 uur precies. Aanmelden uiterlijk woensdag 25 maart op het Fysisch Laboratorium, kamer 210. Het tentamen omvat voortaan geen medische fysica beknopt meer, zodat biologen en farmaceuten alleen de stof voor fysische meetmethoden behoeven te kennen.

SCHEIKUNDE

DE UITHOF

De Utrechtse Chemische Kring organiseert in samenwerking met de Utrechtse Chemische Club op 24 maart a.s. een „Uithof-avond" in het analytisch chemisch laboratorium. Op deze avond zal prof. dr. ir. J. Smittenberg een lezing houden getiteld: Planning van chemiegebouwen voor onderwijs en onderzoek in het bijzonder in De Uithof. Aanvang: 19.45 uur. Iedereen hartelijk welkom.

WERKCOLLEGE THERMODYNAMICA, CURSUS 1970/1971

Bij de werkcolleges thermodynamica in het eerste trimester van de cursus 1970/1971 kunnen een aantal student-assistenten worden geplaatst.
Studenten die hiervoor in aanmerking willen komen, moeten het tentamen thermodynamica hebben afgelegd en hiervoor tenminste een 7 hebben behaald.
In verband met de voorbereiding van de cursus wordt belangstellenden verzocht zo spoedig mogelijk contact op te nemen met dr. S. Schuijff, Laboratorium voor Kristalchemie, Catharijnesingel 51, Utrecht, tel. 1 00 45.

NOTULEN DER BESTUURSCOLLEGES

De notulen van de vergaderingen van het overgangsbestuur en van de colleges van onderwijs, beheer en begroting liggen sinds 1 maart 1970 voor belangstellenden ter inzage in de bibliotheken van alle chemische laboratoria.

COMMUNIQUé VAN DE VERGADERING VAN HET ONDERWIJSCOLLEGE

1. Omdat het natuurkundeprogramma voor S3 niet voldoet aan de minimum eisen, die aan een tweede hoofdvak dienen te worden gesteld, zal drs. Vermeer hiertoe een bespreking arrangeren tussen prof. Braams enerzijds en enkele hoogleraren van de subfaculteit scheikunde anderzijds.
2. Teneinde de effectiviteit van de vergaderingen te vergroten is besloten voor elk agendapunt een maximale spreektijd vast te stellen, zonodig discussies af te kappen en de agendacommissie te machtigen bepaalde besluiten voor te bereiden.
3. Het resultaat van een enquête over de werkcolleges algemene chemie wordt verwezen naar de programmacommissie.

WIJZIGING TENTAMENROOSTER 1969/1970

In de eerste plaats ten behoeve van de tweedejaars chemie-studenten, die in maart het bijvak practicum natuurkunde met aansluitend tentamen fysische meetmethoden doen, is er een proefwerk organische chemie ingelast op 10 april a.s. (d.i. dus niet bestemd als herkansing voor hen, die op 26 maart zijn gezakt).
Het tentamen analytische chemie voor tweedejaars is in verband hiermee van 10 april uitgesteld tot 10 mei.

PRAKTIKUM PLANTKUNDE VOOR CHEMICI

Het praktikum plantkunde voor chemici studierichting S 2 zal gegeven worden in een tweetal blokpraktica, aanvangend resp. 13 april en 22 juni. Tweedejaars chemici (1968) zullen hierover via mej. Van Delden (bureau subfaculteit) bericht ontvangen. Ouderejaars 1967 en ouder) die dit praktikum nog wensen te volgen, dienen zich hiervoor, voor 1 april, op te geven bij de amanuensis van het botanisch laboratorium.

TENTAMEN ALGEMENE ZOÖLOGIE VOOR S 2 (2e en 3e jrs)

Van de aangeraden studieboeken kan alleen het boekje van Kuenen op beperkte schaal worden uitgeleend via het zoölogisch laboratorium. De boeken van Fawcett & Bloom, Leonhardt en Frye worden niet uitgeleend.

GEOLOGIE EN GEOFYSICA

BENOEMD

Per 1 januari 1970 is vanwege het Utrechts Universiteitsfonds dr. H. N. A. Priem, directeur van de Stichting voor isotopen-geologisch onderzoek en van het z.w.o. laboratorium voor isotopen-geologie, benoemd tot bijzonder hoogleraar in de isotopen-geologie.

PROFESSOR CRUSAFONT-PAIRO (BARCELONA) ONDERSCHEIDEN

Ter gelegenheid van de opening van het Paleontologisch Instituut te Sabadell, 14 febr. j.l. ontving prof. Crusafont-Pairo uit handen van de Consul Generaal der Nederlanden te Barcelona de onderscheiding van Commandeur in de orde van Oranje Nassau, hem verleend door hare majesteit de koningin, vanwege zijn grote verdienste voor de universiteit van Utrecht, in het bijzonder de afdeling Paleontologie van het Geologisch Instituut.
Prof. Crusafont werd in 1910 geboren en studeerde pharmacie, later paleontologie aan de universiteit van Barcelona. Aangezien het in Spanje niet mogelijk was zich als paleontoloog een bestaan te verwerven besteedde hij al zijn vrije tijd, die hij overhield naast zijn drukke apotheek, aan de paleontologie. Hij stimuleerde in deze periode al heel snel internationale samenwerking. Zo organiseerde hij internationale cursussen over de paleontologie van de Spaanse zoogdieren in 1952, '54, '56 en '58. Tijdens deze internationale cursussen werd voor het eerst door prof. Von Koenigswald overlegd om tot nauwere samenwerking te komen tussen de afdeling paleontologie Utrecht en prof. Crusafont. Als resultaat van dit overleg doen Utrechtse studenten vanaf 1957 ieder jaar opgravingen in Spanje, houden er karteringsoefeningen en worden in de gelegenheid gesteld de uitgebreide kollekties in het Museo de Sabadell te bestuderen. Uit de samenwerking, die nu nog voortduurt, kwamen drie proefschriften tot stand welke ook ten dele o.l.v. prof. Crusafont geschreven werden. Verder deden enkele tientallen studenten doctoraal scripties over Spaans materiaal.
Prof. Crusafont werd in 1963 benoemd tot hoogleraar in de paleontologie in Ovieda en twee jaar later in Barcelona.
Ondertussen besteedde hij een groot deel van zijn tijd aan de oprichting van een paleontologisch instituut in de provincie Barcelona, waar zijn uitgebreide collekties een definitieve plaats zouden moeten krijgen, terwijl er tegelijkertijd voldoende ruimte zou zijn voor buitenlandse onderzoekers en studenten om het Spaanse materiaal te bestuderen. Dit ideaal is nu verwezenlijkt en 14 februari werd in de stad Sabadell het Paleontologisch Instituut geopend: een modern gebouw van vier verdiepingen, een aula en prachtige werkgelegenheden voor onderzoekers. Bij de oficiële opening hiervan waren aanwezig van de zijde van de universiteit van Utrecht dr. Sondaar en dr. De Bruijn. Prof. Lehman, directeur van het Musée d'Histoire naturell, Parijs, leidde de zitting die aan de officiële opening voorafging. Uit de belangstelling van wetenschappelijke zijde bleek weer eens duidelijk hoe groot het werk is dat prof. Crusafront in verband met internationale samenwerking heeft gedaan. Ook werd hierin ieders waardering geuit voor zijn grote wetenschappelijke verdienste op het gebied van de studie der fossiele zoogdieren en de evolutie hiervan.
Iedereen die prof. Crusafont leert kennen, zal ontdekken dat hij met een warm mens te maken heeft. Speciaal de jongere paleontologen weet hij te inspireren door zijn grote enthousiasme voor het vak.
Zelf heb ik het voorrecht practisch ieder jaar prof. Crusafront te kunnen ontmoeten. Deze ontmoetingen betekenen altijd weer een grote stimulans voor mijn werk.
Prof. Crusafont is een veelzijdig mens, met veel belangstelling voor de kunst. Hij verwierf enige literaire prijzen voor zijn in het Catalaans geschreven verhalen.

P. Y. Sondaar

TENTAMEN PALEONTOLOGIE EERSTEJAARS BIOLOGEN

Voor die eerstejaars biologen die het practikum paleontologie met voldoende resultaten hebben gevolgd is het mogelijk een schriftelijk tentamen af te leggen over de collegestof van dr. Sondaar op maandag 6 april, van 9.15 —11.00 uur, in het Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106.

LETTEREN

GEPROMOVEERD

Op 13 maart promoveerde P. H. Hefting tot doctor in de letteren op het proefschrift: G. H. Breitner in zijn Haagse tijd.

Promotor was prof. dr. J. G. van Gelder, gewoon hoogleraar in de kunstgeschiedenis.

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

BEURZEN

De Oostenrijkse regering stelt drie zomerbeurzen beschikbaar voor Nederlandse studenten en jonge afgestudeerden die in de zomer van 1970 in Oostenrijk een universitaire vakantiecursus willen bijwonen of zelfstandig wetenschappelijk onderzoek willen verrichten in een bibliotheek, archief of soortgelijke instelling.

De Oostenrijkse regering stelt twee studiebeurzen van negen maanden beschikbaar voor Nederlanders die hun studie gedurende het studiejaar 1970/1971 willen voortzetten aan een universiteit, hogeschool, academie van beeldende kunsten of conservatorium in Oostenrijk.

Aanvragen voor de beurzen kunnen tot 31 maart 1970 worden ingediend.
Voor nadere informatie wende men zich tot het Instituut voor Duitse taal- en letterkunde „Instituut Frantzen", Biltstraat 131, tel. 1 10 60.

BIOLOGIE

CHEMISCH BLOKPRAKTIKUM BIOLOGIE

Het chemisch praktikum voor eerstejaars biologen (uitgezonderd B4) vindt plaats voor groep I van 25 mei t/m 12 juni a.s., voor groep II van 15 juni t/m 3 juli a.s. De indelingslijsten zijn opgehangen in het Provisorium. In overleg met de praktikumleiding kan in bijzondere gevallen van groep geruild worden, door twee mensen van groep te laten wisselen. Het praktikum wordt gegeven op de P-zaal van het Anal. Chem. Lab., Croesestraat 77A. Werktijden: 9.00—12.15 uur en 13.45—17.15 uur. Meenemen: witte jas, doek, spons en *f* 5,50 voor praktikumhandleiding. Inlichtingen: drs. W. M. A. Smit, Anal. Chem. Lab. uitsluitend tijdens spreekuur: woensdagmiddag van 14.00—15.00 uur.

HISTORISCHE SOCIALE BIOLOGIE

Drs. Godfried C. M. Egelie, wetenschappelijk medewerker van het Biohistorisch Instituut, houdt een serie voordrachten over „Enkele problemen uit de historische sociale biologie" op 4 donderdagmiddagen, om 13.30 uur, in het Biohistorisch Instituut, Nieuwe Gracht 187, beginnend op donderdag 2 april.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

SCHRIFTELIJK TENTAMEN ECONOMIE VOOR STUDENTEN IN DE SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

Het eerstvolgende schriftelijk tentamen voor candidandi in de sociaal-culturele wetenschappen zal worden afgenomen op vrijdag 10 april a.s. van 14.00 - 17.00 uur in de rode zaal in het Transitorium I. Deelnemers kunnen zich opgeven bij de secretaresse van het Economisch Instituut, Boothstraat 1c, tel. 1 19 65.

VIERDEJAARS SEMINAR BLOK C

Voor een klein aantal 4e jaars studenten sociologie bestaat alsnog de mogelijkheid deel te nemen aan het seminar van Blok C, dat na Pasen gehouden wordt. Deze mogelijkheid wordt geopend voor studenten, die nog een seminar moeten volgen.
Opgave bij de heer E. Rietveld, Sociologisch Instituut, k. 1924. De eerste bijeenkomst wordt gehouden op 8 april, 's morgens 10.00 uur Transitorium II, k. II.16.04.

FILOSOFIE 2e en 3e JAARS SOCIOLOGEN

Dr. J. J. Louët Feisser stelt voor om in de plaats van zijn colleges een werkgroep rond het thema „Filosofisch Atheïsme in de Sociologie" te formeren. Bij voldoende deelname (min. 10 studenten) kunnen 4 bijeenkomsten (te beginnen op 17 april) aan dit onderwerp worden besteed. Gaarne uiterlijk 10 april opgave over deelname aan mej. E. Rietveld, k. 22.14.04.

PSYCHOLOGIE

AGENDA VERGADERING

Agenda voor de subfaculteitsvergadering op maandag 23 maart om 13.30 uur.
1. vaststelling van de volgorde van de agendapunten;
2. tussentijds verslag van de groep onderwijsontwikkeling;
3. brief van Louët Feisser over de beslissing van de subfaculteitsraad om, zo gauw dit wettelijk mogelijk is, filosofie facultatief te stellen;
4. discussie over het voorstel van het dagelijks bestuur van de faculteit om een faculteitsraad in te stellen (bijlagen: een stuk van de OPSU en U.V.S.V., een brief van A. Kok en een brief van Zwanikken e.a.);
5. notulen van de instituutsraden en de propedeuse commissie;
6. inventarisatie van onderzoekingen in de subfaculteit.

TENTAMEN WIJSBEGEERTE DR. LOUëT FEISSER

Na Pasen kunnen voorkandidaten in de psychologie het tentamen wijsbegeerte naar keuze **mondeling** of **schriftelijk** afleggen.
Wie het tentamen mondeling wil afleggen, dient ruim van te voren contact met dr. Louë. Feisser op te nemen in verband met de korte scriptie die voor dit mondelinge tentamen gemaakt moet worden.
Het schriftelijke tentamen wordt na Pasen afgenomen op woensdag 20 mei om 9.30 uur (precies) in de Geertekerk.

SPREEKUUR DRS. J. DE JONG

Het spreekuur van drs. J. de Jong op de woensdagen 25 maart en 1 april komt te vervallen. In urgentie gevallen wordt naar het spreekuur van drs. R. G. Bout verwezen.

COLLEGE SOCIOLOGIE 2e JAARS DOOR A. VAN DER HEIDEN

Het college op 23 maart kan niet doorgaan. Eerstvolgende college na Pasen valt op 13 april a.s.

OPVOEDKUNDE

OPEN BRIEF

aan het College van Curatoren van de Rijksuniversiteit te Utrecht, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.
De instituutsraad van het Pedagogisch Instituut aan de Rijksuniversiteit te Utrecht ziet zich genoodzaakt het volgende mede te delen:
Verwacht moet worden dat, indien de toename van de aantallen eerstejaars-studenten in de opvoedkunde zich voortzet (1967/'68: 127 - 1968/'69: 176 1969/'70: 243 - 1970/'71: 325), er het komende najaar aan het Pedagogisch Instituut een situatie ontstaat, die in elk opzicht onhoudbaar zal zijn. De faciliteiten om een dergelijke hoeveelheid studenten te kunnen opvangen ontbreken ten enen male. Ook indien, hetgeen al bij een gelijkblijvend aantal eerstejaars-studenten evenzeer noodzakelijk zal zijn, méér personeelsposten, ruimten en kredieten worden toegewezen, zal de toestand uitermate precair zijn. Blijkens de huidige ervaringen kunnen toegewezen posten niet snel genoeg adekwaat bezet worden, afgezien nog van een onvermijdelijk uitstel van effectiviteit van nieuwe medewerkers die een inwerkperiode nodig hebben; voorts zijn toegewezen ruimten niet met één slag operationeel en kunnen toegekende aanvullende kredieten niet van de ene dag op de andere verantwoord en efficiënt worden besteed.
Daarbij komt dat de noodzakelijke, organisatorische herstructurering van de universiteit, welke ook aan het Pedagogisch Instituut op gang komt, een zo snelle expansie niet toelaat; de alreeds bestaande massificatie zal alleen nog vergroot worden.
Uit het bovenstaande moge blijken dat de instituutsraad van het Pedagogisch Instituut zich gedwongen ziet al degenen die plannen koesteren om het komende studiejaar in Utrecht pedagogiek te gaan studeren, in overweging te geven zich daarover nog eens terdege te beraden en zich af te vragen of het wel in hun belang is om zich, onder de geschetste hopeloze omstandigheden, in Utrecht voor deze studie te laten inschrijven.
Het is weinig troostrijk hieraan te moeten toevoegen dat, indien een aanzienlijk deel van de te verwachten studenten elders gaat studeren, aldaar vermoedelijk binnen een jaar soortgelijke situaties zullen ontstaan.
(Overigens konden, gezien de urgentie van één en ander, de zusterinstellingen aan andere universiteiten en hogescholen in dezen niet worden geraadpleegd).
De instituutsraad van het Pedagogisch Insti-

tuut vestigt er de aandacht op dat de minister van Onderwijs en Wetenschappen zijn verantwoordelijkheid slechts dán nakomt indien hij er zich ten spoedigste over beraadt hoe noodtoestanden, als thans in Utrecht aanwezig, kunnen worden ondervangen. Gedacht zou kunnen worden aan een onmiddellijke extra toewijzing van personeelsposten en materiële kredieten aan de bestaande studierichtingen opvoedkunde aan de Nederlandse universiteiten en hogescholen. Deze toewijzingen zouden niet pas gedaan moeten worden als de studenten er al zijn, aangezien er minstens een jaar verstrijkt voordat dergelijke toewijzingen operationeel zijn. Evenzeer lijkt het aan te bevelen over te gaan tot instelling van een studierichting opvoedkunde aan die hogescholen, waar reeds in andere maatschappijwetenschappen afstudeerrichtingen bestaan.

Indien niet vóór de aanvang van het studiejaar 1970/'71 effectieve maatregelen genomen zijn, zullen nadelige gevolgen voor allen die bij de studie in de opvoedkunde betrokken zijn, niet uitblijven.

De instituutsraad van het
Pedagogisch Instituut

Afschrift van deze open brief werd gezonden aan Zijne Excellentie, de minister van Onderwijs en Wetenschappen.

DRS. A. J. BEEKMAN

Werkgroep 4 van de doctoraalcursus pedagogische anthropologie, thema: „Identiteit van de pedagogiek?" zal 26 maart **niet** om 15.15 uur maar om 16.00 uur beginnen.

BESLUITENLIJST INSTITUUTSRAADS-VERGADERING D.D. 26 FEBRUARI 1970

1. Als voorzitter van de IR is voor dit jaar drs. J. Sixma gekozen.
2. Notulen en besluitenlijst van instituutsraadsvergaderingen zullen uiterlijk 10 dagen na de vergadering moeten verschijnen.
3. T.a.v. het voorstel voor de instelling van een faculteitsraad heeft de IR een positief advies uitgebracht. De verkiezing van de leden voor deze faculteitsraad zal ieder jaar tegelijk met de verkiezingen voor de IR van het P.I. geschieden.
4. Het zal mogelijk zijn een of meer studentleden van de programmeringscommissie enigszins te ontlasten van ander werk. Daartoe nemen zij contact op met de coördinator, die overlegt met de betrokken docent.
5. Er zal een brief uitgaan naar de instituutsraad van de subfac. psychologie met het verzoek het bijvak sociale psychologie voor studenten in de subfac. opvoedkunde adequaat te blijven vervullen. Tevens zal gevraagd worden contact op te nemen met de afdelingen sociale pedagogiek, andragogiek en schoolpedagogiek voor het maken van plannen op langere termijn.
6. De IR zal in een open brief aan Curatoren uiting geven aan de bezorgdheid over de situatie op het P.I., die in september 1970 zal ontstaan, als het verwachte aantal eerstejaarsstudenten van 300 wordt bereikt. Een afschrift van deze open brief wordt gezonden aan minister Veringa.
7. Met ingang van april zal iedere eerste week van de maand een gratis communicatiebulletin verschijnen onder redactie van drs. Verstege (copij moet voor de eerste van iedere maand ingeleverd worden). In september zal een nieuwe vorm van „Trans" verschijnen, waarvoor in de aprilvergadering van de IR een concept ter tafel zal liggen.
8. De IR heeft besloten zich te scharen achter het voorstel van de subfac. psychologie inzake het toekennen van beloningen aan studenten, die op een of andere manier hebben uitgeblonken; zie „U" van 13 februari, onder mededelingen subfac. psychologie.
9. De volgende vergadering van de IR zal plaatsvinden op 9 april a.s., aanvang 9,30 uur.

MEITOETS 1970

Aan diegenen, die onderdelen van de propedeuse onvoldoende maakten of nog niet behaalden, zal op de volgende data gelegenheid worden gegeven de desbetreffende tentamina over/alsnog te doen:
ontw. psych.: dr. Rupp, dinsdag 12 mei, 14 - 16.30 uur, coll. zaal P.I.;
algemene psych.: drs. Span, vrijdag 15 mei, 9 - 11,30 uur, coll. zaal P.I.;
onderwijskunde: drs. Teunissen, dinsdag 19 mei, 14 - 16.30 uur, coll. zaal P.I.;
sociale pedagog.: mej. drs. Mansvelt, vrijdag 22 mei, 9 - 11.30 uur, coll. zaal P.I.;
inl.: drs. Beekman;, dinsdag 26 mei;
gezinspedagog.: mevr. drs. Niemeijer, 14 - 16.30 uur, coll. zaal P.I.
Degenen, die in het studiejaar '68-'69 aankwamen, zullen wat het tentamen 'Onderwijskunde' betreft, tentamen kunnen doen over het boek, dat toen op de boekenlijst stond. Zij, die in '69-'70 aankwamen worden getentamineerd over het boek van „de Ceccso".
Opgave voor één of méér tentamina **vóór 30 april** bij de administratie van het P.I. Trans 14.

De kandidaatsvergadering die op donderdag 19 maart gehouden zou worden, gaat niet door wegens gebrek aan agendapunten. De eerstvolgende, nog nader te bepalen datum voor deze vergadering zal in 'U' bekend worden gemaakt.
De koördinatie van de skripties in het kader van de klinisch orthopedagogische richting zal vanaf heden door Ton Cools gebeuren. Voortaan wordt iedereen die van plan is een skriptie te gaan maken, vriendelijk verzocht zich met hem in verbinding te stellen.

ASSISTENTSCHAP

Gevraagd: assistent voor drie halve dagen per week, met als taak het verzamelen en verwerken van literatuur op het terrein van psych. en ped. van afwijkende kind in de residentiële zorg. Spoedig opgeven bij drs. C. G. A. de Jong, P. I.

HERHALINGSTENTAMEN INLEIDING IN DE OPVOEDINGSWETENSCHAPPEN

Voor de eerstejaars, die op 26 mei aan het herhalingstentamen Inleiding in de Opvoedingswetenschap (Beekman) zullen deelnemen, is er gelegenheid tot een gesprek over de stof voor dat tentamen op donderdag 16 april van 2-3 uur, in de kamer 6, P. I.

SPREEKUUR DRS. A. J. BEEKMAN

De heer Beekman zal op de woensdagen 25 maart en 1 april geen spreekuur houden.

COLLEGES METHODENLEER EN STATISTIEK VAN DRS. R. HOKSBERGEN

Het college methodenleer (vrijdag van 10-12 uur) begint op 3 april.
Het colleges statistiek voor 1e jaars beginnen in de week van 6 april (opgave 37: 280 moet zijn 480; aanwijzing: kies de molenaarbenadering).

ICHPER International Seminar on Youth Leadership.

The International Council on Health, Physical Education and Recreation (ICHPER) in cooperation with Unesco will hold an **International Seminar on Youth Leadership and Youth Participation in Sport Activity Guidance.**
Although participation in sports is generally considered an activity of youth, the development and leadership of sports for youth throughout the world has generally been controlled by older persons. All too often the young people themselves have not been involved in the planning and conducting of these activities. Today's involvement of youth at this level needs to be increased.
This seminar will approach these problems and will include:
1. confrontation of young leaders and students with the problem of youth participation in sport activity guidance.
2. confrontation of young leaders and students with some research methods in order to get more accurate information about solving the current sport problems.
The seminar is open to young physical educators and sports leaders as well as to both undergraduate and graduate p.e. students in all countries. The seminar fee will be $ 60,—, and will include the registration fee, lodging, meals and excursions. The total enrollment in the seminar will be limited to 40 persons and the official languages will be English and French.

Tentative program

The Seminar will be hold in **Zeist, The Netherlands**, from 30 August - 5 September 1970.
— Sunday 30 August: Arrival.
—Monday 31 August:
9-11 Measurement-methods; 11-12 Practical leadership; 20-21 Elaborating tasks on measuleadership in sportgames, recreative games analysis from film-materials; 16-17 Practicla and recreational sports; 14-16 Movementrement, methods and movement analysis.
— Tuesday 1 September:
9-11 Measurement-methodes; 11-12 Practical leadership in sportgames, recreative games and recreational sports; 14-16 Movement-analysis from film-materials; 16-17 Practical Leadership; 20-21 Elaborating tasks on measurement, methods and movement-analysis.
— Wednesday 2 September:
Excursion: National Sports Centre, Laboratory of sports areas. Museum. 18.— Reception of the Royal Dutch Association of Physical Education, Utrecht.
— Thursday 3 September:
9-11 Measurement methods; 11-12 Practical leadership; 14-15 Lecture: „Involvement of young people in the technical conducting of sports."; 15-16 Lecture: „Involvement of young people in the planning and administration of sports."; 16-17 Practical leadership; 20-21 Elaborating tasks.
—Friday 4 September:
9-11 Measurement methods; 11-12 Practical leadership; 14-16 Panel-discussion: „Sportsleadership of young people"; 17-18 practical leadership.
— Saturday 5 September:
9-10 Lecture: „Sports, Youth, Youth-ideals."; 10-11 Lecture: „Sports, Youth and leadership."; 11-12 Discussion; 12.— Seminar closing.
Persons interested in this seminar should send their money along with a brief biographi-

cal statement to mr. J. P. Kramer SPAL, Kouwerplantsoen 6, Utrecht, The Netherlands. Some of the main lectures:
Prof. J L. Falize, Belgium (measurement methods); Dr. E. Beyer, Germany (movement-analysis); P. C. Mc. Intosch, Great Britain (Leadership); Dr. W. van Zijll, The Netherlands (Leadership).
Chairman: Prof. Dr. K. Rijsdorp, ICHPER-president.

NAGEKOMEN

STRUCTUURCOMMISSIE FACULTEIT RECHTSGELEERDHEID

De structuurcommissie van de faculteit is begonnen met haar werkzaamheden. Voorzitter is prof. mr. J. G. Steenbeek; secretaris Jos van Beurden. De vergaderingen zijn openbaar De eerstvolgende vergaderingen zijn op: 24 maart 14.30 uur; 10 april 10.00 uur; en 24 april te 10.00 uur. Plaats: Academiegebouw.

MEDEDELINGEN JAAROPGAVE 1969

Rectificatie: Indien uw zuiver inkomen, eventueel tezamen met dat van uw echtgenoot (echtgenote), in 1969 beneden de belastbare grens van de inkomstenbelasting is gebleven (voor ongehuwden *f* 3.300,—, voor **ongehuwden** van 40 tot 65 jaar *f* 3.340,— voor gehuwden zonder kinderen *f* 4.500,—) kunt u de betaalde loonbelasting terugvragen, indien deze *f* 10,— te boven gaat. Dit dient te geschieden door middel van het aanvragen in de maand maart 1970 van een aangiftebiljet inkomstenbelasting 1969 (een zgn. T-biljet) bij de inspecteur der directe belastingen van uw woonplaats. Premie AOW/AWW kan niet worden teruggevraagd.

PECUNIA PEPERIT POMPAM

Op woensdag 15 april a.s. organiseert P.P.P. een excursie naar Chevron Petroleum Maatschappij N.V. in Rotterdam. De excursie duurt van plm. 9.00 - 5.00 uur, en de kosten zijn die van een retour Utrecht-Rotterdam. P.P.P.-leden krijgen een kleine reductie. Nadere inlichtingen over plaats en uur van vertrek krijgt u na uw opgave.

Opgave vóór 8 april aan: Wicky Lichtenbelt, Louise de Colignystraat 2, tel. 513505.

FILOSOFIE EN GENEESKUNDE

Het werkcollege Filosofie en Geneeskunde begint weer 9 april, 19.00 - 20.00 uur, kleine collegezaal, Neurologische Kliniek.

„EENHEID VAN INFORMATIE"

Uitslag enquête voorjaar '69: eenheid van informatie.
Najaar '69: Post lucundam luventutem (Utrechts Universiteitsfonds en Faculteitsnieuws (diergeneeskunde) blijven bestaan.
Voorjaar '70: eerste nummer van „Facblad" (geneeskunde) verschijnt.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public Relations, Voorlichting en Documentatie (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); drs. A. van der Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 030 - 2 94 41, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad en via de leden van de redactieraad te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten: *aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht;*

medewerkers: *aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht;*

anderen: *aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.*

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 425267 van de rijksuniversiteit te Utrecht.

Redactieraad: godgeleerdheid: prof dr. J. W. Doeve; rechtsgeleerdheid: J. H. Gunning; geneeskunde: mr. drs. J. P. Wildschut; tandheelkunde: drs. J. S. Geerlings; wiskunde en natuurwetenschappen: mevr. Th. van Gelder-Van Lier; dr. Tj. Hollander: letteren: drs. K. L. van Stegeren; diergeneeskunde: prof. dr. S. G. van den Bergh (voorzitter); sociale wetenschappen: mevr. M. Raaijmakers-Aarts; centrale interfaculteit; dr. J. Mansfeld interfaculteit aardrijkskunde en prehistorie: drs. J. G. Borchert; sociale zorg: mej. M. I Neyzen; hoofdafdeling personeel: J. J. Maree; hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting: F. A. M. van den Goorbergh; hoofdafdeling studentenzaken: drs. W. H. van het Hoogerhuys; hoofdafdeling wetenschap en onderwijs: mej. mr. F. H. M. Beumer; stafconvent: dr. J. Mansfeld; personeelsconvent; N. Pater; utrechtse studenten faculteiten: W. Asman; associatie studieverenigingen utrecht en centrale studie commissie utrecht: mej. L. Smits; comité universitair contact: G. G. C. Peeters.

VOORLOPIG WORDEN GEEN ADVERTENTIES OPGENOMEN.

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 28
10 april 1970

De leefbaarheid en het biologische milieu

Sinds de afwijzing van Progil door de Amsterdamse Gemeenteraad vindt een versnelde bewustwording plaats bij het Nederlandse publiek over de bedreiging van het gezonde leefmilieu.
Bij die gelegenheid werd voor het eerst op grote schaal openlijk geprotesteerd tegen verder bederf van het leefmilieu. Men keerde zich tegen verdere vervuiling zonder dat daarvan eerst de gevolgen zijn onderzocht, waardoor deze afgewogen kunnen worden tegen de nagestreefde voordelen. De Zaanse en Amsterdamse bevolking stak zijn ongerustheid niet onder stoelen of banken, gesteund door politici en onderzoekers. Het Amsterdamse biologendispuut Congo stelde het Progil-rapport samen. Hoogleraren in de medicijnen en huisartsen van Amsterdam wezen op de gevaren voor de gezondheid, Utrechtse biologen en chemici op de gevaren voor het milieu, in het besef dat gezondheid en milieu onverbrekelijk samenhangen.
Twaalf dagen eerder had prof. dr. J. Lanjouw zich in zijn dies-rede gekeerd tegen het roekeloos omgaan met lucht, water, bodem en levende organismen ten bate van materiële winst op korte termijn, zonder met de toekomst te rekenen. Naar aanleiding van het toen juist uitgelekte plan 2000 voor het Rijnmondgebied zei hij: 'Wij wensen te voorkomen dat bij de toegangswegen naar Europoort borden moeten worden geplaatst met als opschrift: U betreedt thans gevaarlijk gebied dat bij enigszins langdurig verblijf schadelijk is voor uw gezondheid'.
Bij de studenten resulteerde de groeiende ongerustheid binnen een jaar in de oprichting aan alle universiteiten en hogescholen van werkgroepen voor leefbaarheid en milieuhygiëne. Door alle faculteiten wordt er aan deelgenomen. In Utrecht zijn het naast de biologen vooral de chemici die zich hiervoor inzetten. De inbreng van de studenten blijkt nog al eens van belang te zijn. Bij Progil was dit het geval. Het recente doctoraal-onderzoek van de studenten A. M. Cleef en J. Kers over de heide- en stuifzandvegetaties van Noord-Limburg, had tot gevolg dat prof. dr. J. Lanjouw, prof. dr. F. P. Jonker, dr. P. A. Florschütz en drs. J. T. de Smidt van het Instituut voor Systematische Plantkunde, samen met prof. dr. J. I. S. Zonneveld van het Geografisch Instituut te Utrecht en

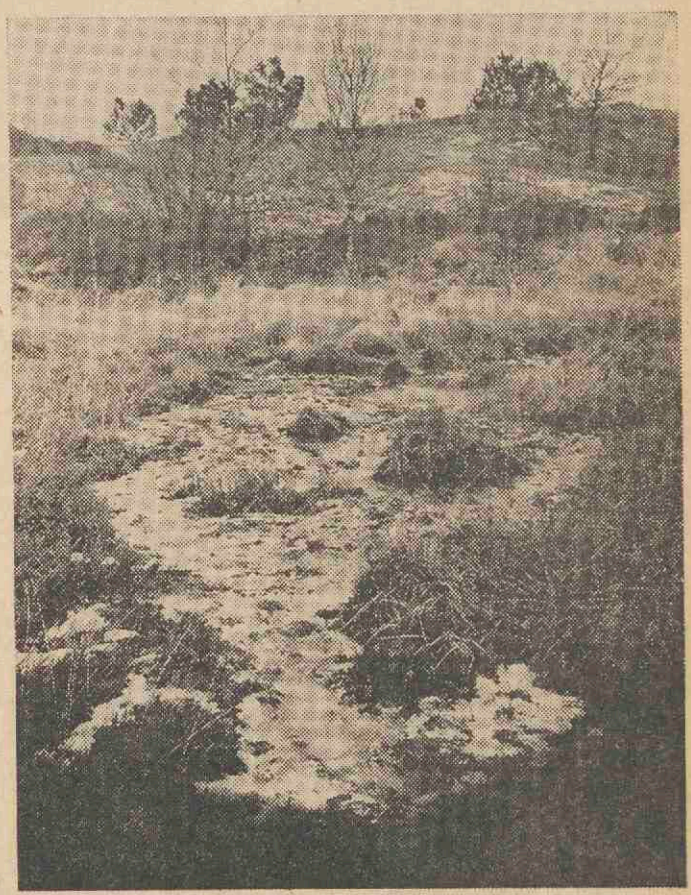

Zeldzaam geworden contactsituatie tussen stuifzand en Andromeda-veen, op de overgang bevinden zich een Molinca- en een Callunazône.

docenten van de Botanie en Geologie te Nijmegen zich gingen inzetten voor het behoud van de Bergerheide.
De door mij geuite bezwaren tegen een tank-oefenterrein op het Harskamperzand zijn voor een belangrijk deel gebaseerd op vegetatiekundig onderzoek door de studenten mej. A. E. van Embden, mej. L. E. Verwey en R. Pos.

Oecosystemen

Het verband tussen de Bergerheide, het Harskamperzand en Progil behoeft wellicht enige toelichting.
Het uitgangspunt is, dat milieuhygiëne berust op de aanwezigheid van goed functionerende oecosystemen. Een oecosysteem bestaat uit alle planten en dieren, van micro-organismen tot mens, in een bepaald gebied, die elkaar wederzijds beïnvloeden en in wisselwerking staan met het niet-levende milieu. Oecosystemen tenderen naar inwendige stabiliteit, waardoor ze een bufferende invloed uitoefenen op de fysische en biotische verschijnselen in het gebied dat zij beslaan. Bodemerosie, abnormale overstromingen en insectenplagen ontbreken dan ook op plaatsen waar zich goed ontwikkelde oecosystemen bevinden. Vervuiling treedt er niet op, omdat de vrijkomende stoffen weer in de kringloop worden opgenomen.
Milieuvervuiling moet dan ook worden tegengegaan door:
1. De druk op de oecosystemen zo klein mogelijk te houden, door zo min mogelijk afvalstoffen in het milieu uit te stoten.
2. Het opname-vermogen van het milieu te optimaliseren door het behoud van alle natuurgebieden die ons nog resten, deze volgens wetenschappelijke normen te beheren en hun areaal uit te breiden op vrij komende landbouwgrond.

De actie tegen Progil houdt verband met het eerste punt, die voor de Bergerheide en het Harskamperzand met het tweede.

Buffercapaciteit

De vraag rijst of elke industrievestiging afgewezen moet worden. Dat gaat uiteraard te ver. Wel moeten twee aspecten nauwkeurig in het oog worden gehouden nl. de plaats van vestiging en de produktie van afvalstoffen. Vestiging op of vlak bij een natuurgebied is onaanvaardbaar. Dat zou een nog verdere vermindering betekenen van de 5 à 7% biologische diversiteit die ons land nog bezit vergeleken met 80 jaar geleden. Dit geringe percentage moet als een uiterst minimum worden beschouwd, want daarop berust de buffercapaciteit van ons leefmilieu. Dit getal is berekend door het Rijksinstituut voor Natuurbeheer, door van een groot aantal inheemse plantesoorten na te gaan, hoeveel groeiplaatsen er in die periode verloren zijn gegaan en op de overgebleven groeiplaatsen het aantal individuen te schatten. Deze berekening kon alleen worden gemaakt voor de hogere planten, maar er is weinig reden om aan te nemen, dat het de andere groepen uit het planten- en dierenrijk beter is vergaan. Dit instituut meldt ook dat de enorme achteruitgang van vlinders, roofvogels, vleermuizen en roofdieren hetzelfde beeld geeft.
Van de 1400 soorten hogere planten die ons land rijk was, zijn er bijna 50 geheel verdwenen en 120 teruggedrongen tot minder dan 5 vindplaatsen. Daarnaast zijn er nog 250 soorten zeldzaam tot zeer zeldzaam geworden. Met de soorten die deze kans in de naaste toekomst lopen, is ruim 50% van de inheemse soorten bedreigd. In het Rijnmondgebied is zelfs nu al 50% van de vroegere soorten uitgestorven.
Deze achteruitgang in diversiteit toont de kritieke situatie aan, waarin de buffering van ons milieu zich bevindt.
Zoals bijna elke wetenschap is de pas zo'n 50 jaar oude vegetatiekunde, of wat ruimer genomen de oecologie, begonnen als een bezigheid voor onderzoekers die door velen als luxe werd beschouwd. De verworven kennis en inzicht noodzaakt nu om te trachten die zo snel mogelijk onder de aandacht te brengen van elke bestuurder, politicus, ondernemer, consument of wie dan ook. Het is niet voldoende onheilsprofeet te zijn, zonder ook te trachten een oplossing aan te geven.
De ene helft van de oplossing moet van de technologen komen. Zij moeten de schone industrieën ontwikkelen, de schone auto, de schone verwarmingsbrandstof, het schone rioolwater, waardoor de belasting van de oecosystemen zo klein mogelijk wordt en hun capaciteit niet te boven gaat.
De andere helft zullen de milieudeskundigen moeten inbrengen, door een samenwerking tussen biologen, geografen, chemici, fysici, verder uit te breiden met planologen, economen, landbouwkundigen en anderen.
De taak van de bioloog in een dergelijk team is de evaluatie van de biologische diversiteit in de landstreek waar men zijn aandacht op richt. De chemici en fysici leveren de informatie over de hoeveelheid, de aard en de migratie van de stoffen, deels behorend tot het natuurlijk milieu, deels afkomstig van vervuiling. De geograaf verschaft kennis over de diversiteit van het niet-levende landschap: reliëf, bodemgesteldheid, hydrologie, klimaat. Integratie van alle informatie levert een overzicht van de in de landstreek aanwezige oecosystemen, hun rangorde van opnamecapaciteit en hun rangorde van (over-)belasting door vervuiling.
Naast de operationele opnamecapaciteit, dus als buffer, kan de potentiële capaciteit worden gesteld. Terreinen met een ingewikkeld reliëf, complexe bodemgesteldheid, variatie in hydrologie of (micro-) klimaat, bezitten een flinke abiotische diversiteit. Door intensieve landbouw kan de biotische diversiteit, die er van nature bij hoorde, echter sterk zijn gereduceerd, b.v. van drie of vier bostypen met honderd tot tweehonderd plantesoorten tot een landbouwgewas met slechts enkele onkruiden. De operationele capaciteit is dan klein, maar de potentiële kan nog aanzienlijk zijn. Door wetenschappelijk opgezet beheer kan die weer operationeel worden, al zal men zelden precies de oude oecosystemen weer terugkrijgen.

De evaluatie van de diversiteit

Daarvoor kunnen vier criteria worden gebruikt.

1. *De bufferfunctie*

Biologisch evenwicht is zoveel als een biologisch gebufferde situatie in het milieu. Buffering wil zeggen dat afbraakprodukten weer in de stofkringloop worden opgenomen. Voor verwerking van de grote diversiteit aan afbraakstoffen is een grote diversiteit aan organismen nodig.
Hoe complexer de oecosystemen (de totaliteit van alle levende organismen in onderlinge wisselwerking en in relatie tot het hun omringende niet-levende milieu) hoe sterker de buffercapaciteit.
Leefbaarheid berust op een goed gebufferd stabiel milieu, dus op de aanwezigheid van complexe oecosystemen.
Verlies aan complexiteit uit zich in het zeldzaam worden en uitsterven van plante- en diersoorten. De zeldzame soorten zijn de gevoeligste en verdwijnen eerst. Daarmee verliezen wij de beste indicatoren. Elke verdwenen of sterk afnemende soort zet een leefbaarheidssignaal op rood. Onder de hogere planten zijn dat er momenteel 700.
Stabiliteit berust op complexiteit, volgens het principe van

Primair stuifzand met helm.

de tegenkoppeling, dus op een grote diversiteit in plante- en diersoorten die in een ingewikkeld netwerk van onderlinge relaties leven. In omgekeerde zin betekent verlies van soorten (als gevolg van ontginning, vergiftiging, vervuiling, ontwatering, ontgronding, bebouwing enz.) verlies van stabiliteit. Wetmatig treden bij toegenomen instabiliteit die soorten op die daaraan in hun levenswijze zijn aangepast. Zij bezitten het instabiliteitskenmerk van explosieve vermenigvuldiging. Wij duiden ze aan met plaag en ziekte. Zij vervullen een biologische noodremfunctie om de laatste resten van de oecosystemen te redden voor totaal afglijden. Dit is een desintegratie-toestand waarin plagen en ziekten van de dan nog levende organismen, waaronder de mens, de populaties radicaal trachten uit te dunnen om ruimte te scheppen voor nieuwe differentiaties en toenemende complexiteit.
Met het verlies van ca. 95% aan biologische diversiteit zijn wij zo zeer de instabiliteitsgrens genaderd dat bij toenemende vervuiling of verder afnemend natuurareaal desintegratie van het milieu wetmatig moet optreden met direct gevaar voor onze gezondheid.

Ontwrichtingsverschijnselen in de vorm van ogenschijnlijk onverwachte epidemieën hebben zich reeds voorgedaan bij de sluiting van het Veerse Meer nl. het gevreesde perevuur en brand (een schimmelziekte) in de wilde flora. Proeven van Lawther in Londen toonden sterke ontwikkeling aan, van Haemophilus influenzae, verwekker van acute aandoening van de luchtwegen, indien blootgesteld aan city-smog.

Gezien de nabijheid van de kritieke grens, die op vele plaatsen reeds overschreden is en de nog steeds versneld toenemende vervuiling, kan geen hectare meer gemist worden van het bufferareaal. Elke verdere aantasting van het resterend natuurgebied moet worden afgewezen.

2. *De signaalfunctie*
Het stand houden of achteruit gaan van soorten is een graadmeter voor vervuiling. Meetinstrumenten kunnen deze functie aanvullen, maar niet vervangen. Instrumenten worden afgesteld op één of enkele stoffen. Levende organismen reageren ook op factoren waarvoor geen instrumenten zijn opgesteld, waaraan wij niet gedacht hebben, of waar wij nog niet mee bekend zijn.

3. *De laboratoriumfunctie* bezitten vooral, de weinige grote natuurterreinen van ons land. In de bestemming van grond voor stadsuitbreiding, industrievestiging, aanleg van havens, wegen, vliegvelden, oefenterreinen, enz. treedt sterke schaalvergroting op. Tot nu toe, geschiedt dit zonder voorafgaand onderzoek naar de gevolgen voor het leefmilieu. Daarin dient ten spoedigste te worden voorzien. De oecologische kennis is echter nog onvolledig. Om de invloed na te gaan die een woon-, werk- of verkeersgebied heeft op de omringende oecosystemen, en omgekeerd de bufferwerking van die omgeving op onze occupatiegebieden, moeten de wetmatigheden van de wederzijdse beïnvloeding bestudeerd worden ir natuurgebieden van overeenkomstig grote schaal. De meeste informatie leveren die natuurgebieden waarin principieel sterk verschillende oecosystemen naast elkaar voorkomen en op elkaar inwerken, b.v. veen naast stuifzand, heide naast bos, duin naast schor. De grote gevarieerde natuurgebieden zijn de planologische laboratoria bij uitstek.

4. *De genetische reservoirfunctie* heeft verschillende aspecten. Naast de bron van materiaal voor wetenschappelijk onderzoek, waarvan de onmiddellijke betekenis onmeetbaar is, hebben natuurgebieden directe waarde als genenarsenaal bij speurwerk naar nieuwe geneesmiddelen, voor veredeling en resistentievergroting van cultuurgewassen en als uitstralingsbron van organismen van het juiste genetische type bij het terugvoeren van cultuurland naar natuurgebied ter versterking van de biologische buffer. Natuurgebieden met de meeste variatie in de oecosystemen bezitten de rijkste genenreservoirs. Kwaliteit is in dit opzicht belangrijker dan kwantiteit. Restanten van bijna verdwenen oecosystemen, zoals bij ons hoogveen, onbemeste hooilanden, rivierduinen, heldere beken e.d. dienen als laatste genenbron dan ook met de uiterste zorg te worden beheerd, al zijn zij nog zo klein. In het algemeen geldt dit voor elk restant natuurgebied in uitgestrekte cultuurlandschappen.

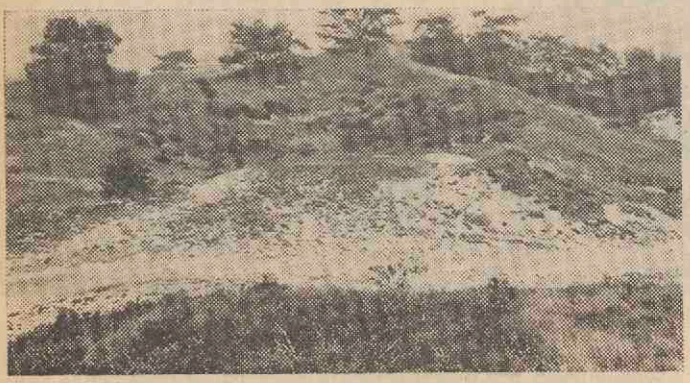

Helling met successiestadium van grassen en struikheide; op de voorgrond de erop volgende Calluna-fase.
(Foto's: Jacques Peeters, Dagblad voor Noord-Limburg).

Toepassingsmogelijkheden

Kennis over de wisselwerking tussen oecosystemen zal waardevolle toepassingen mogelijk maken voor de planologie en voor verbetering van het leefklimaat in en om steden en industriegebieden. Hiervoor moet echter nog veel onderzoek worden verricht. Op korte termijn liggen de mogelijkheden voor de praktijk vooral in de signaalfunctie en in de diversiteit als maat voor buffercapaciteit. Zoals bekend, is uit het onderzoek van Barkman gebleken dat lichenen, gevoelige indicatoren zijn voor luchtverontreiniging. Tien jaar geleden publiceerde hij een kaart waarop de 'lichenenwoestijnen' in Nederland zijn aangegeven. Dit jaar leidt hij een nieuw onderzoek om de vergroting van de korstmosvrije gebieden na te gaan. Stafleden en studenten van het Instituut voor Systematische Plantkunde werken hieraan mee. Het aantal signaalorganismen is gemakkelijk uit te breiden, met soorten die specifiek reageren op luchtverontreiniging, op watervervuiling, op bodemvervuiling, op verzilting, op eutrofiering, op te sterke betreding door recreanten enz. Door op gezette tijden hun gedrag te bestuderen op een aantal vaste punten in natuurterreinen, kan belangrijke informatie verkregen worden over de verontreinigingsgraad van het milieu. Gezien de kostbare meetnetten die worden ingericht, zou het voor de hand liggen om ook deze goedkope informatiebron intensief te benutten.
Met het uittesten van de toepasbaarheid van diversiteit voor planologische doeleinden wordt dit jaar een begin gemaakt. Dit komt voort uit het initiatief van een aantal biologie-studenten.
Ten tijde van de Progil-affaire, dus juist een jaar geleden, richtten zij een werkgroep Leefbaarheid en Milieuhygiëne op, spoedig gesteund door een groep chemici en enkele sociologen en medici. De provincie Utrecht werd doorgelicht op zijn planologische ontwikkelingen en milieuvervuiling. Na het verkregen overzicht, werd besloten om de aandacht in eerste instantie speciaal te richten op het stroomgebied van de Kromme Rijn en de Langbroekerwetering, dus van Wijk bij Duurstede en de voet van de Heuvelrug tot aan de Uithof en de stadsgrachten. Stafleden en faciliteiten van Analytische Chemie, Fysische Geografie, Bodemkunde en Plantensystematiek zijn hierbij ingeschakeld, waardoor het werk ook als doctoraal-onderwerp gedaan kan worden. De opzet is om een 'diversiteitenkaart' van het gebied te maken. Die zou de grondslag moeten zijn voor het streekplan dat hier in voorbereiding is. Daar het streekplan al over twee jaar zal worden ingediend, zal getracht worden om het geld te vinden om twee full-time onderzoekers aan te stellen, een fysisch geograaf en een bioloog. Samen met studenten en stafleden zal per oppervlakte-eenheid (vierkante kilometer of kleiner) de diversiteit worden bepaald in plantesoorten, vegetatietypen, bodemtypen, reliëf, hydrologie en zo mogelijk enkele diergroepen. De kaart zal dan aangeven welke stukken de grootste diversiteit bezitten en welke de minste. De minst diverse, dus meest eentonige stukken zijn het best geschikt voor stadsuitbreiding, industrievestiging of wegenbouw.
Daarmee tast men de buffercapaciteit het minst aan. De stukken met de grootste diversiteit, dus de meest afwisselende en met de rijkste oecosystemen, dienen onaangetast te blijven. De stukken met potentiële biologische diversiteit verdienen eveneens de grootste zorg, daar wij ze spoedig hard nodig zullen hebben. Men hoeft slechts te denken aan de satellietsteden Nieuwegein en Houten die binnen enkele decennia honderdduizenden inwoners denken te hebben.
De inbreng van Analytische Chemie zal in eerste instantie zijn het nagaan van de aard, de mate en de bron van herkomst van de watervervuiling. Naast het mogelijk binnensluipen van gevaren met het streekplan, blijkt de streek al acuut ernstig te worden bedreigd door een rigoureus ontwateringsplan. Veel van de nog aanwezige hoog ontwikkelde oecosystemen o.a. in de landgoederen danken mede hun bestaan aan de bijzondere waterhuishouding die berust op de kwel uit de Heuvelrug. Ontwrichting van deze situatie zou de ontluistering kunnen zijn van de Stichtse Lustwarande.

Onze universiteit mag echter ook de hand in eigen boezem steken. De grofheid waarmee de natuurlijke elementen in de Uithof worden weggevaagd, kan wedijveren met die van grote industrievestigingen. De achteloosheid waarmee levend water gedempt, bosresten en oude boomgaarden gerooid worden, duidt op een schrikbarend gebrek aan besef van wat men doet en op een totaal onbegrip voor de cultuurhistorische waarde van dit oude landschap. Hebben wij vanuit deze universiteit wel recht van spreken als het gaat om milieubehoud?
Waarom maakt de universiteit bij de planning geen gebruik van zijn eigen deskundigen?

J. T. de Smidt

Het U(trechts) U(niversiteits) F(onds) in de afgelopen maanden

Het naderen van de excursie/congres/veldwerk-tijd brengt het UUF als bij toverslag weer in de 'picture' op instituten, in studenten-reiscommissies en bij veldwerkers. Bij het ASTU daarentegen is het UUF nooit 'zoek', daar is men aan geen seizoen gebonden. Subsidie-aanvragen kwamen dan ook in november voor de opvoeringen van 'The Beard', 'Chips with everything' en 'Politie', en in februari voor die van 'O, what a lovely war', 'De Krankzinnigen en de Nor'. In totaal werd hiervoor in overeenstemming met de aanvragen *f* 2.950 beschikbaar gesteld. De Utrechtse Filmwerkgroep werd met een bijdrage van *f* 1 000 in de gelegenheid gesteld haar inventaris uit te breiden.
Wat de overige genoemde activiteiten betreft: in de komende maanden gaan een 40-tal theologen het verst van huis met als reisdoel Moskou en Leningrad, op hen volgen 30 kandidaten en doctorandi in de wis- en natuurkunde, 30 farmaceutische studenten en 30 historici, die allen een week of langer in Polen zullen verblijven.
DSK (Diergeneeskundige Studenten Kring) heeft een excursie naar Zweden op het programma staan en was al een week met 31 deelnemers in Londen.
45 pre-kandidaten wis- en natuurkunde en evenveel sociaal-geografen gaan naar West-Berlijn, een groep chemici was in december 5 dagen in Parijs, een groep kunsthistorici hoopt daar eveneens heen te gaan. 35 biologen zullen in Genève instituten van de universiteit en bedrijven bezoeken.
Voor al deze excursies werd subsidie variërend van *f* 25 tot *f* 50 per deelnemend student toegekend. In de kosten van veldwerk, het bijwonen van wetenschappelijke congressen, het volgen van cursussen in het buitenland in groepsverband of individueel resp. in Ierland, Kiel, München, Grenoble, Newcastle on Tyne, Zürich, Kopenhagen, werd al naar gelang van duur en aard bijgedragen.
In Utrecht zelf werd de organisatie van de Boris Vian-Week door de Cercle francais d'Utrecht met *f* 300, de tentoonstelling Museum-Chemie van de Utrechtse Chemische Club met een garantie van *f* 1.500 gesteund. Het Utrechts Universiteitsmuseum ontving *f* 500 voor eventuele aanschaffingen en voor verzekering van kostbare stukken.
Enkele buitenlanders, een Pools musicologe en een Hongaars anatoom, zal het door een bijdrage van het UUF mogelijk gemaakt worden voor studie-doeleinden enige tijd in Utrecht door te brengen.
Met bijdragen aan de USF-almanak 1970, de USF-oriënteringsdagen, aan de Commissie Vormingswerk, aan enige excursies in augustus/september 1969, aan een Internationaal Juridisch Studenten Congres in november 1969, komt het totaal reeds uitgegeven en nog toegezegde subsidies voor het verenigingsjaar juli 1969 - juli 1970 nu al op ca. *f* 35.000. Dankzij de dezer dagen weer ontvangen bijdrage van Shell-Nederland, bestemd voor subsidiëring van duidelijk wetenschappelijke excursies, en de toegezegde bijdrage van de gemeente Utrecht voor die culturele-studenten-activiteiten, waaraan ook de burgerij van Utrecht kan deelnemen, zijn de subsidie-mogelijkheden echter nog niet geheel uitgeput. Dat zou anders wel het geval zijn geweest, omdat voor de Commissie Sociale Zorg voor Studenten en de instandhouding van de Bijzondere Leerstoelen een vast bedrag per jaar gereserveerd moet worden.
Wat laatstgenoemden betreft: vanwege het UUF werd dr. H. N. A. Priem met ingang van 1 januari 1970 tot bijzonder hoogleraar in de geologie benoemd als opvolger van prof. dr. C. W. Drooger, die gewoon hoogleraar werd. Prof. Priem houdt zich in het bijzonder met isotopen-geologie bezig. Al sinds enige jaren wordt door de studenten-adviseurs van het dagelijks bestuur van het UUF aangedrongen op het aanvatten van een enigszins spectaculair groot project, ook al zouden daardoor minder andere activiteiten gesubsidieerd kunnen worden. Het UUF zou een begin-kapitaal moeten leveren en zou anderen voor het project moeten interesseren. Er is wel eens gedacht aan een vestzak-theater, aan een of ander sport- of gezelligheids-accommodatie in de Uithof of de inrichting van een Trefcentrum.
Bij nader overleg bleken dit echter (nog) geen zaken te zijn waarvoor ook de studenten voor wie zij in eerste aanleg bestemd zouden zijn, belangstelling hadden, of bleek hulp van de zijde van het UUF niet nodig, omdat de betreffende projecten van overheidswege gefinancierd konden worden.
Kort geleden heeft het bestuur besloten *f* 5.000 bij te dragen aan een landelijk project om tot verantwoorde verzorging van studiemiddelen voor blinde studenten en afgestudeerden te komen. De bestaande blinden-bibliotheken kunnen daarin nl. maar zeer ten dele voorzien. Een computer en uitgebreide randapparatuur en de daarvoor benodigde ruimtelijke voorzieningen zouden een belangrijke stap in de goede richting betekenen en van grote betekenis zijn voor de ongeveer 30 aan Nederlandse universiteiten studerende blinden of praktisch blinden en de ca. 25 afgestudeerde blinde academici.
Een door prof. dr. H. J. Flieringa in Rotterdam voor dit doel gestarte actie bracht reeds *f* 220.000 van de nodig geachte *f* 300.000 op.
Intussen blijft het UUF uitzien naar suggesties voor een project van enige omvang voor de Utrechtse universitaire gemeenschap.
Wil de grote lezerskring van 'U' hierover ook zijn gedachten laten gaan?
Eventuele suggesties worden met veel belangstelling tegemoet gezien door het secretariaat van het UUF, Kromme Nieuwe Gracht 29.

DIERGENEESKUNDE

Open dag kliniek inwendige ziekten

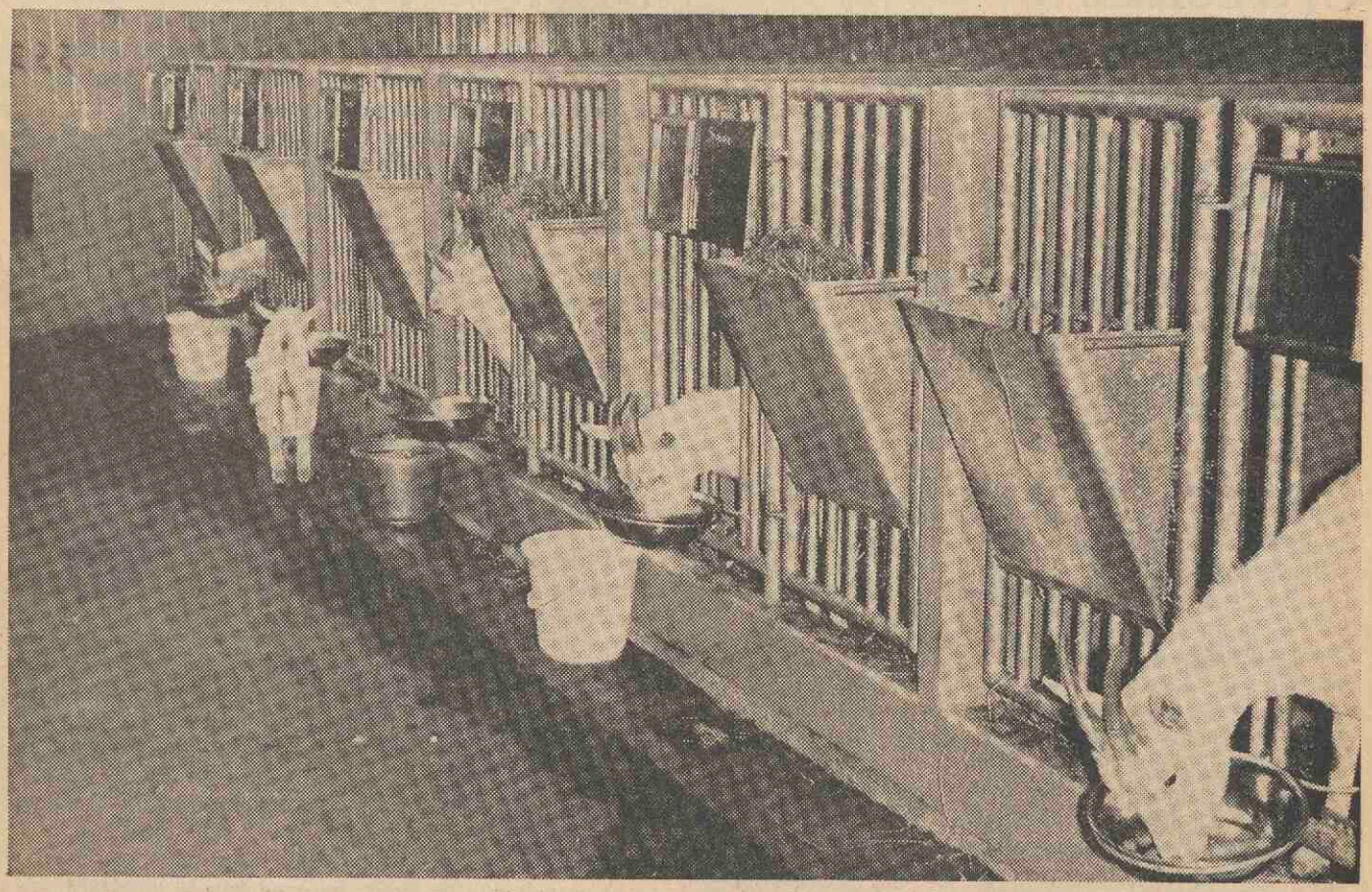

Zieke hoorndragertjes. Zolang er nog eten is . . . *(Foto's: A. J. H. Hosemans, kliniek inwendige ziekten en gerechtelijke diergeneeskunde).*

Op 25 maart jl. werd in de nieuwe kliniek voor inwendige ziekten van de faculteit der diergeneeskunde een open dag gehouden. 's Morgens ontving prof. Wagenaar de persvertegenwoordigers die rondgeleid werden door laboratoria en stallen. 's Middags werden een tweehonderd vertegenwoordigers van de agrarische wereld (in de ruime zin van het woord) ontvangen. De president curator, mr. C. Th. E. Graaf van Lynden van Sandenburg sprak namens curatoren. Prof. Wagenaar gaf daarop een boeiend college over een drietal ziekten bij de grote huisdieren, waarna een rondleiding volgde.
De nieuwe kliniek heeft inclusief de inventaris 17 miljoen gekost. 12½ jaar geleden werden de eerste plannen gemaakt. Elk jaar wordt er ca. 15 miljoen in de bouw van het diergeneeskundecomplex gestoken. Als alle instituten van deze faculteit 'over' zijn, is er ca. 280 miljoen in geïnvesteerd.

De Kliniek voor Inwendige Ziekten is uitsluitend bestemd voor grote huisdieren.
Tot de grote huisdieren worden gerekend de paarden, runderen, geiten, schapen en varkens. De taak van de kliniek is in feite tweeledig nl. het verzorgen van het onderwijs in de inwendige ziekten en het doen van onderzoek op dit gebied. Voor beide doeleinden zijn patiënten nodig. De patiënten vormen zodoende een essentieel onderdeel van de kliniek, vandaar ook dat aan de patiëntenbehandeling zeer grote zorg wordt besteed. De patiënten worden uit alle delen van Nederland naar de kliniek gezonden, meestal door tussenkomst van een praktizerend dierenarts. Het spreekt vanzelf, dat de gebieden rondom Utrecht de meeste patiënten opleveren. Daarnaast ontvangt de kliniek ook patiënten vanuit de Buitenpraktijk van de Faculteit.
Het aantal patiënten, dat aan de kliniek wordt verpleegd, is de laatste 15 jaar steeds gestegen. In 1955 bedroeg dit aantal ± 1100, de laatste jaren bedraagt het aantal patiënten ongeveer 2000.

De aard van het patiëntenmateriaal is aan het veranderen. In 1960 was het aantal paarden tot een dieptepunt gedaald. Sedertdien is, door de opkomst van de paardensport, het aantal paarden onder patiënten weer gestegen. Dravers, volbloeds en rijpaarden vormen een groot gedeelte van het patiëntenbestand. In 1964 was het aantal ter behandeling aangeboden paarden 415, terwijl in 1969 dit aantal 864 bedroeg, een verdubbeling dus. Een geheel nieuw gebied waar tegenwoordig veel hulp voor wordt gevraagd is het probleem van de verminderde prestaties van sportpaarden. Door middel van hart- en

longfunctie-onderzoek wordt in een aantal gevallen een beter inzicht verkregen in de toestand waarin het paard verkeert. De home-trainer voor paarden, die voor dit onderzoek gebouwd wordt, is nog niet klaar.
De opname-mogelijkheid in de kliniek is sterk verbeterd t.o.v. de toestand op het oude terrein. Er zijn ± 60 plaatsen voor koeien en een kleine 50 plaatsen voor paarden. Daarnaast is er ruimte voor kleine dieren, zoals geiten, schapen en kalveren. Voor patiënten die lijden aan sterk infectieuze ziekten, is er een geïsoleerd stalgedeelte aanwezig, waardoor verspreiding van de ziekte wordt tegengegaan.

Een zeer bijzondere plaats neemt het laboratorium binnen de kliniek in. Door middel van moderne laboratoriumtechnieken zijn de diagnostische mogelijkheden sterk verbeterd.

De Buitenpraktijk is als aparte afdeling gehuisvest binnen de kliniek voor inwendige ziekten. Ten behoeve van het onderwijs gaan er dagelijks co-assistenten met de dierenartsen mee patiënten bezoeken op de boerderij, terwijl de Buitenpraktijk tevens bijzonder materiaal kan leveren aan de klinieken voor onderzoek en onderwijs. Als onderzoekingsgebied voor bedrijfsziekten, zoals stofwisselingsproblemen, parasitaire- en infectieziekten heeft de Buitenpraktijk een belangrijke functie. Per jaar wordt door een 6-tal dierenartsen een aantal van 20—25.000 visites gemaakt. A. v. d. M.

Prof. Wagenaar: „Zoiets kunnen alleen vrouwen goed doen".

Rechtvaardig of hypocriet?

De protesten van de bijzondere instellingen voor Hoger Onderwijs tegen het wetsvoorstel Veringa worden feller. Nijmegen, lezen we in de krant, protesteert tegen het feit dat de minister zonder meer de bijzondere met de rijksinstellingen gelijkschakelt. De wetgever, aldus de Nijmegenaren, moet het karakter van de bijzondere instellingen respecteren. Daarvan blijkt in het voorontwerp niets.
Nijmegen en de VU, om de belangrijkste te noemen, zijn in het verleden voor een groot stuk bij elkaar gebedeld. In heel wat gereformeerde huizen staan de busjes (nog) voor de eigen universiteit waar het eigen geluid nog gehoord wordt. In Nijmegen is ook nog altijd een (vage) band met de achterban, meer met de ouderwordenden dan met de jongeren weliswaar, maar ze is er.
De vraag mag worden gesteld: Wat is er nog 'eigen' aan Nijmegen en VU? Of bestaat dat eigene uit fossiele beelden? De cijfers tonen aan dat de twee universiteiten niet meer exclusieve vergaarbakken van katholieke en gereformeerde studenten zijn. Dat waren ze nooit, maar de cijfers geven langzamerhand wel te denken. Ik weet alleen al van Utrecht dat er bijna 5000 katholieke studenten studeren en ruim 1000 gereformeerde. (We hebben een katholieke rector en een hoogleraar van de VU als curator!). De VU heeft bij een telling van de eerstejaars '68—'69 geconstateerd dat 37 pct. van de eerstejaars gereformeerd, 20 pct. hervormd en 18 pct. katholiek was. De niet-gereformeerden zijn dus in de meerderheid. In '68 was het aantal katholieken over de hele VU 8 pct. en de gereformeerden haalden nog de 53 pct.!
In Nijmegen was in '68—'69 89,7 pct. van de eerstejaars studenten katholiek, d.w.z. 1317 studenten. Dat klinkt vertrouwenwekkend. Maar dat aantal haalde Utrecht ook bijna (ruim 1000 eerstejaars die opgaven katholiek te zijn). in Amsterdam zal het zeker niet anders zijn.
De Utrechtse gegevens van alle studenten in procenten: '68—'69 32 pct. katholiek, 25 pct. hervormd en 7 pct. gereformeerd. De hele Utrechtse bevolking nam met 10 pct. toe. De katholieken met ruim 13 pct., de gereformeerden met 12 pct. Helemaal precies is het niet, maar het scheelt geen jas.
Deze cijfers nopen tot bezinning. Wat is nog het bijzondere van de bijzonderen? Een eigen basisfilosofie? De namen van de groten, die het heilig vuur bij de scharen wisten aan te wakkeren, zijn verbleekt. Geen rijk rooms leven en geen gezagsgetrouwen meer.
De universiteitskeuze heeft kennelijk niet zo verschrikkelijk veel meer met godsdienstige overtuiging te maken. Hooguit zou men de vraag kunnen stellen hoe het komt dat met name aan katholieke instellingen de revolte van de studenten zo hevig is (geweest) en of er geen verband gelegd kan worden tussen het 'bijzondere' en deze revolte. Dat zou iets te maken kunnen hebben met het pijlsnelle ontmantelingsproces van katholieke en gereformeerde orthodoxie. Een mooie onderzoekkluif.
Naar mijn smaak zit er een stuk onbestemd heimwee in, nu

nog het bijzondere van een hoger onderwijsinstelling te accentueren, door de minister er op te wijzen dat deze instellingen meer vrijheid zouden moeten hebben dan de andere. Wanneer de wet zulks waarborgt, moet gevraagd worden of de wet niet is ontstaan in een tijd dat men nog naar Nijmegen en Amsterdam pelgrimeerde en dat er dus een duidelijk stuk volkswil overeind gehouden werd. Nu de bijzonderen 100 pct. subsidie aanvaarden evenals de 'gewonen' en toch een extra vrijheid willen wordt de zaak wat hypocriet. Voor wie is die vrijheid bestemd? Hoe komt ze tot uitdrukking. In een basis-belijdenis? Of is het een zaak van sfeer? Ik weet dat de christelijke partijen, althans een deel van hen, in de Kamer op dit punt heftig zullen sputteren. Een enquête onder katholieken en gereformeerden met de inschrijvingscijfers in de hand zou echter kunnen leren dat men het bijzondere toch niet zó goed verkoopt dat het volk bewust kiest vóór een bijzondere instelling. Men zou de realiteit onder ogen moeten zien en het osmose-proces tussen de universiteiten positief moeten waarderen. Met behoud van het eigene, niet van het bijzondere. A. v. d. M.

UIT VOOR U VERGADERINGEN

MEDEWERKERS STAFCONVENT

Openbare algemene vergadering stafconvent

De door het Stafconvent georganiseerde buitengewone algemene vergadering op maandagavond 16 maart jl. ter bespreking van de voorstellen bestuurshervorming als neergelegd in het voorontwerp Veringa, waarbij als inleiders dr. H. A. Schüring (CHU) en mr. J. W. Masman (PvdA), beiden lid van de onderwijscommissie der Tweede Kamer, waren uitgenodigd, mag een succes genoemd worden. Dr. Schüring verdedigde de grote lijn van het wetsontwerp; zeer bevredigend achtte hij de door de minister als uitgangspunt overgenomen analogie tussen de gewenste organisatievorm van de universiteit en die van de gemeente, met name wat betreft de verhouding Universiteitsraad - Universiteitsbestuur. Verder vond hij het aantrekken van bestuurlijke en financiële deskundigen van buiten de universiteit en van buiten-universitaire vertegenwoordigers werkzaam op vakgebieden waarin universitair onderwijs gegeven wordt een gelukkige gedachte. Mr. Masman evenwel betoogde dat de bestuurlijke verhoudingen door het voorontwerp anders worden geregeld dan men op grond van de analogie met de gemeentelijke bestuursvorm zou mogen verwachten, met name wat betreft de verhouding Raad - Bestuur. Bovendien vond hij dat op de lagere niveaus veel te veel de regelingen tot in details waren voorgeschreven, en dat de minister hier gevoeglijk veel meer aan de universiteiten zelf had kunnen overlaten.

Enkele grepen uit de hierna gevolgde discussie: van de zijde van de USF werd naar voren gebracht, dat het enige (SIC) effect van de wet was een vernietiging van de autonomie der universiteiten en een straffe doorvoering van de centralisatie van het bestuur. Dr. Schüring betoogde, dat, aangezien de universiteit de gemeenschap dient en deze daar veel geld voor beschikbaar stelt, een effectieve controle door parlement en ministerie mogelijk moest zijn. Hoewel mr. Masman aan de effectiviteit van de controle door het parlement op sommige punten twijfelde, gingen zijn bezwaren begrijpelijkerwijze niet zo ver als die van de USF-vertegenwoordigers. Voor de amendementen op het voorontwerp-Veringa, oorspronkelijk uitgewerkt door de Commissie Smittenberg (Commissie Eénheid Wetenschappelijk Corps) en overgenomen door Senatus Contractus en Conventsraad, hadden de beide volksvertegenwoordigers grote belangstelling: zij zegden toe deze te zullen bestuderen, en dr. Schüring stelde zich reeds nu zonder voorbehoud op achter het amendement om overal waar in het ontwerp staat 'leden WC in vaste dienst' de woorden 'in vaste dienst' te schrappen, en waar staat 'leden WC in tijdelijke dienst' te lezen 'wetenschappelijke assistenten'. Al met al een niet onvruchtbare avond, niet alleen voor de leden van het Stafconvent, maar ook voor de beide kamerleden, die op deze wijze in de gelegenheid waren in vivo van de standpunten van o.m. de individuele conventsleden kennis te nemen.

UIT DE D.B. VERGADERING VAN 26 MAART 1970

1. De heer D. H. G. van Bergen van der Grijp van het Geografisch Instituut der Rijksuniversiteit heeft uit zijn privé verzameling ruim 500 kaarten aan het instituut geschonken. Het geschenk wordt graag aanvaard onder bijzondere dank aan de gever. De collectie is als volgt samengesteld: 4 achttiende eeuwse kaarten, 2 groot formaat kleurenfoto's van Zwitserland, 25 voorbeelden van functionele moderne kaarten, 15 originele handschrift-kaarten van de topografische kaart van Nederlands Indië, 70 bladen met kleurenproeven van topografische kaarten, 10 fotoreproducties van oude kaarten, 400 moderne topografische kaarten en geografische overzichtskaarten.
2. Prof. dr. F. L. Meijler, hoogleraar in de hart- en vaatziekten, vraagt Burgemeester en Wethouders van Utrecht, curatoren van de universiteit en het bestuur van de SAZU medewerking alle mannelijke ambtenaren boven de 35 jaar en alle vrouwelijke boven de 50 jaar die werken bij de drie genoemde instanties aan een beperkt cardiologisch onderzoek te onderwerpen. Organisatorisch zou het onderzoek precies zo opgezet kunnen worden als het onderzoek naar longafwijkingen. Het gaat hier, als ook nog een aantal ambtenaren van in Utrecht gevestigde rijksdiensten worden meegeteld, om circa 10.000 mensen. Het onderzoek zou minstens moeten omvatten een elektrocardiogram, een bloedonderzoek naar cholesterol, een thoraxfoto en een bloeddrukmeting.
3. De Academische Raad, curatoren van Amsterdam en het Algemeen Bestuur van de Medische Faculteit Rotterdam zenden afschriften van brieven die zij aan minister Veringa hebben gestuurd betreffende het voorontwerp van de wet Universitaire Bestuurshervorming 1970. Wie ze lezen wil: ze liggen ter inzage op Pieterskerkhof 13.

UNIVERSITEIT

AGENDA

9, 10, 11 april: Landelijk juridisch studentencongres. (Zie onder Rechten).

17 april: Prijsuitreiking fotowedstrijd. Oude eetzaal PHRM, 20.00 uur.

10 en 11 april: Symposium „Vooroordelen en de wetenschap" met S. J. Doorman, prof. dr. A. D. de Groot en prof. dr. P. Thoenes. Auditorium T.H., Eindhoven.

13 april: Studiedag T.S.U. en T.S. Erasmus. (Zie onder Godgeleerdheid).

Redactievergadering „U". Curatorenkamer, 15.00 uur.

Promotie drs. W. H. Gispen (Wisk. en Natuurw.), Rosweydelaan 110, De Meern, op het proefschrift: Over de relatie tussen het gestoorde voorwaardelijke vluchtgedrag van hypofyseloze ratten en het RNA-metabolisme in de hersenstam. Senaatszaal, 14.30 uur.

Oratie prof. dr. W. R. B. Acker. Aula, 16.15 uur.

14 april: promotie drs. G. Th. Hulst (Geneesk.) Faustdreef 411, Utrecht, op het proefschrift: Veranderingen in lichaamstemperatuur en wateropname na intracerebrale implantatie van carbachol in de rat. Senaatszaal, 16.15 uur.

Dr. Alje Vennema spreekt over medische toestanden in Vietnam. Zaal Trianon, Oude Gracht 252, 20.00 uur. (Zie onder Universiteit).

15 april: openbare vergadering Commissie Politicologisch Studiecentrum. Academiegebouw; 15.00 uur (Zie onder Universiteit).

Lezing door dr. Michel Launay: Nouvelles méthodes de recherche, de travail en commun et de présentation scientifique dans les études litteraires françaises. Frans en Occitaans Instituut, Drift 15, Utrecht; 16.00 uur.

16 april: openbare vergadering Beleidsraad voor Collectieve Voorzieningen t.b.v. Studenten. Curatorenkamer: 9.30 uur.

Gastcollege dr. D. Bouvy: Noordnederlandse beeldhouwkunst in de Middeleeuwen Kunsthistorisch Instituut, Boothstraat 6: 11.15 - 12.15 uur.

Hij-zij schermwedstrijd: Chez Bé-Bé Ina Boudier-Bakkerlaan 153; 18.30 uur (Zie onder Sport).

Algemene ledenvergadering Utrechtse Studenten Badmintonfederatie U-huis; 20.00 uur.

S.S.R. „De rol en taak van de Nederlandse vakbeweging". Inleiding door de heer D. W. Ormel, oud-secretaris S.E.R.

16, 17 april: Tweede vergadering van de Provisional Board of the Joint Organisation for Solar Observations Sterrewacht, Servaas Bolwerk 13, Utrecht. Inlichtingen: 715214.

16 - 22 april: Russische week. Filmvoorstellingen in Studio.

17 april: S.S.R. Forumavond over „De rol en taak van de Ned. Vakbeweging" met o.a. de heer J. A. Middelhuis, oud-voorzitter N.K.V.

Concert Amsterdams Studenten Kamerkoor. Aula, Domplein; 20.30 uur. Gratis toegang. (Zie onder Studenten).
20 april: curatorenvergadering. Zaal I, Academiegebouw; 10.00 uur.

Voordracht door prof. L. de Albuquerque: D. Joao de Castro en zijn wetenschappelijke onderzoekingen. Universiteitsgebouw, Domplein; 17.00 - 18.00 uur. (Zie onder Wiskunde.)

Fysika '70. Prof. Bogaardt, dr. Barendregt en dr. ir. Oele over het ultra-centrifugeproject. Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6; 20.00 uur.

21 april: Voordracht door prof. L. de Albuquerque: De oorsprong van de astronomische navigatie. Psysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6; 20.00 uur. (Zie onder Wiskunde.)

22 april: promotie drs. A. J. Postma (Wiskunde en natuurwetensch.) Willem van Duvenvoordestraat 12, Vianen, op het proefschrift: Electron energy distributions in a cesium discharge, Senaatszaal; 14.15 uur.

Promotie mej. N. L. J. M. de Grande-de Kimpe (Wiskunde en Natuurwetenschappen), Jacob Le Mairestraat 4, Antwerpen, op het proefschrift: Gegeneraliseerde rijenruimten. Senaatszaal; 16.15 uur.

Colloquium Simon ten Holt: Werkanalyse Instituut voor Sonologie, Plompetorengracht; 13.45 uur.

Interview van Henk van Stipriaan met prof. dr. H. W. A. M. Tiddens over Boerhaave en Bartjens. Hilversum II: 17.50 - 18.00 uur.

24 april: promotie drs. W. T. A. M. Everaerd (Sociale Wetensch.), Andrasdreef 12, Utrecht, op het proefschrift: Operante conditionering met chronisch psychiatrische patiënten. Senaatszaal; 15.15 uur.

25 april: Biotechnische Ver. en Landelijke Werkcommissie Laboratoriumdieren: jaarlijkse bijeenkomst. Transitorium I, 9.30 - 16.00 uur. Inlichtingen: kamer 17.19.04, Transitorium II.

Vereniging Weer- en Sterrenkunde, congres meteorologie. Transitorium I, witte zaal; 10.00 - 16.00 uur.

TNO, congres biochemie. Transitorium I, blauwe zaal; 9.00 - 18.00 uur.

24, 25 en 26 april: Panconcours-interacademicaal muziekconcours in Groningen (Zie onder Studenten.)

KERK EN UNIVERSITEIT

Evangelisch-Lutherse studentencontactavond.
Dr. C. C. G. Visser, studentenpredikant, en prof. dr. J. B. Thomas, studentenouderling, nodigen hierbij gaarne alle belangstellenden uit tot het bijwonen van de studentencontactavond op donderdag 16 april a.s. in de pastorie van de Evangelisch-Lutherse Gemeente te Utrecht, Hamburgerstraat 7. Aanvang 20.15 uur. Prof. dr. Lindijer is voornemens een inleiding te houden over: 'Gezonden in de Wereld' naar aanleiding van de conferentie van de Lutherse Wereldfederatie in 1970 te Porto Alegre.
Ook studenten niet-leden van onze gemeente zijn van harte welkom.

Hervormde Studenten Gemeente.
Akademiediensten Janskerk:
zondag 12 april 10.30 uur ds. Van Egmond.
zondag 19 april 10.30 uur ds. Van Egmond.
Spreekuur ds. Van Egmond elke woensdag van 12.00 - 13.00 uur op de zolder van het U.huis.

Akademie-dienst
Zondagavond 12 april, om 19.15 uur in de Pieterskerk; voorganger ds. P. Heinen.

Mededeling van het Convent van Studentenpastores
E.U.G. - Convent van studentenpastores - U.S.P. - en kerkeraden hebben besloten iedere zondag één dienst te houden voor alle Christenstudenten en andere belangstellenden in Utrecht. De diensten staan onder verantwoording van het convent, c.q. de predikant die op de desbetreffende zondag voorgaat. De diensten worden iedere zondag gehouden om 12.00 uur in de aula van de universiteit, Domplein. Tijdens de diensten is er een kindercrêche, na de dienst koffiedrinken in Cunera.
Voorgangers: 12 april - pastor G. Th. Oostvogel; 19 april - pastor L. W. G. Leeneman; 26 april - Dr. C. Ch. G. Visser; 3 mei - Dr. N. van Egmond; 10 mei - pastor L. W. G. Leeneman; 17 mei - pastor G. Th. Oostvogel, n.b.: deze dienst is niet in de aula, maar in Cunera; 24 mei - dr. J. van Minnen; 31 mei - pastor H. van Waveren; 7 juni - ds. W. J. Overdiep; 14 juni - ds. P. Heinen; 21 juni - pastor H. van Waveren; 28 juni - ds. W. J. Overdiep.
De voorbereiding van deze diensten is elke maandag bij de desbetreffende predikant thuis. Met uitzondering van de diensten van 12 april en 24 mei. Voor 12 april is de voorbereiding op 7 april om 16.30 uur bij pastor Oostvogel, voor 24 mei op 19 mei bij ds. Van Minnen.
Het is de bedoeling dat zoveel mogelijk mensen aan deze diensten meewerken, dus geef u op voor de voorbereiding. De lijsten voor opgave liggen achter in de aula, in de verschillende kerken en in de hal van Cunera.

De andere diensten zijn:

Utrechtse Studenten Parochie
zaterdag 17.30 uur: Cunera; zondag - 10.30 uur: Cunera; zondag - 17.30 uur: Cunera; dinsdags en donderdags - 12.30 uur: Cunera; pastor G. Th. Oostvogel tel. 18332, pastor L. W. G. Leeneman, tel. 18338; pastor H. van Waveren, Nieuwe Gracht 32.

Ned. Hervormde Studentengemeente
zondag - 10.30 uur: Janskerk, dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 511272.

Gereformeerde Studentengemeente
zondag - 19.15 uur. Pieterskerk, dr. Van Minnen, W. Barentszstraat 55, tel. 710623; ds. P. Heinen, Prof. L. Fuchslaan 4, tel. 712006.

Remonstrantse Broederschap
zondag - 10.30 uur: Geertekerk, ds. W. J. Overdiep, Hieronymusplantsoen 5, tel. 22184.

Evangelisch Luthers
zondag - 10.30 uur: kerk Hamburgerstraat, dr. C. Ch. G. Visser, Hamburgerstraat 7, tel. 19368.

Remonstrantse gemeente
Geertekerk - iedere zondag dienst, 10.30 uur, Geertekerkhof 22.
Spreekuur studentenpredikant ds. Overdiep: iedere woensdag 18.30—20.00 uur.

GEEN „U" OP 8 MEI
Het weekblad van de rijksuniversiteit zal niet verschijnen op 8 mei. Kopij voor het nummer van 15 mei moet vrijdag 8 mei vóór 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

WEEKBLAD „U"
VERSCHIJNINGSDATA
april: 17 en 24; mei: 1, 15, 22 en 29; juni: 5, 12, 19 en 26; juli: 3 en 10; augustus: 21 en 28. Onvoorziene omstandigheden voorbehouden.

AANMELDING EERSTEJAARSSTUDENTEN GENEESKUNDE, TANDHEELKUNDE, BIOLOGIE
Ter bevordering van een gelijkmatige spreiding over de universiteiten van eerstejaarsstudenten in de geneeskunde, tandheelkunde en biologie (incl. de studie voor de m.o.-akte plant- en dierkunde) zijn voor het studiejaar 1970/1971 plaatsingscommissies ingesteld.
Ook indien men dit jaar nog moet deelnemen aan een eindexamen of staatsexamen, dient men zich zo spoedig mogelijk — doch in ieder geval vóór 1 mei 1970 — schriftelijk aan te melden bij één van de volgende commissies: Commissie plaatsing eerstejaarsstudenten geneeskunde, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht; Commissie plaatsing eerstejaarsstudenten tandheelkunde, Jutfaseweg 7, Utrecht; Commissie plaatsing eerstejaarsstudenten biologie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.
Wie zich tijdig heeft aangemeld, ontvangt ter invulling een inlichtingenkaart. Hierop dient te worden vermeld aan welke instelling van wetenschappelijk onderwijs men bij voorkeur wenst te studeren en welke universiteit men als tweede en volgende keuze wil stellen, en verdere gegevens, welke voor een gelijkmatige verdeling van de beschikbare plaatsen van belang zijn.
In de plaatsingscommissies hebben zitting vertegenwoordigers van de instellingen van wetenschappelijk onderwijs, aan welke de betreffende studie mogelijk is.

DISPUTORENRAAD
In december 1969 heeft de Disputorenraad zich opgeheven Reden daarvoor was onder meer de gedachte de diverse activiteiten, die tot dan toe onder haar verantwoordelijkheid plaats vonden, onder te brengen bij de verschillende secties van de Commissie Vormingswerk, zodat een betere begeleiding en duidelijker plaatsbepaling mogelijk is
Wat binnen de Disputorenraad viel onder de Commissie Kringen is aansluitend daaraan ondergebracht bij de Sectie Groepenwerk
Deze sectie zet het werk voort door ook voor het aanstaand academisch jaar een uitgebreid programma aan te bieden.
Voor het samenstellen van het programma doen wij een beroep op aller creativiteit
Wanneer u een mogelijk onderwerp kent, geschikt voor het nieuwe groepenprogramma, en wanneer u bovendien daarbij de naam kunt noemen van iemand, die hetzij als gastheer, hetzij als groepsleider zou willen optreden, stel u dan in verbinding met het Bureau Vormingswerk Kromme Nieuwe Gracht 29 (tel 2 94 41 - toestel 158).

COMMISSIE POLITICOLOGISCH STUDIECENTRUM
Op woensdag 15 april te 15.00 uur vergadert de commissie in het academiegebouw in het openbaar. Onderwerp: de bijzondere leerstoelen „Vredes- en veiligheidsvraagstukken" en „Krijgsgeschiedenis".

AMSTERDAMS STUDENTEN KAMERKOOR
Op vrijdag 17 april a.s zal onder auspiciën van Hucbald het Amsterdams Studenten Kamerkoor o.l.v. Wim van Gerven een concert geven met muziek van oude meesters, alsmede van Debussy, Ravel en Hindemith. Dit koor, dat het oudste is van de universiteit van Amsterdam, is onlangs teruggekeerd van een succesvol tournee naar Zweden. Het concert wordt gegeven in de aula aan het Domplein, aanvang 20.30 uur, toegang gratis.

VOORDRACHTEN PROF. ALBUQUERQUE
Op maandag 20 april, 17.00 tot 18 00 uur, zal prof. L. de Albuquerque (hoogleraar wiskunde en onderdirecteur Instituto de Cartografia Antiga te Coimbra) een voordracht houden in het universiteitsgebouw Domplein, over: „D. Joao de Castro en zijn wetenschappelijke onderzoekingen".
Op dinsdag 21 april, 18.00 uur, zal prof. Albuquerque spreken in de grote zaal van het Fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, over: „De oorsprong van de astronomische navigatie"

BEURZEN
Tsjechoslowaakse zomerbeurzen 1970
In het kader van de culturele betrekkingen met Nederland stelt de regering van Tsjechoslowakije drie zomerbeurzen beschikbaar voor Nederlandse deelnemers aan de zomercursus voor slavisten, die in 1970 wordt georganiseerd door de universiteit te Praag.
De beurzen zijn bestemd voor studenten en afgestudeerden in de Slavische talen.

Roemeense studiebeurzen 1970/1971
In het kader van het cultureel verdrag met Nederland stelt de regering van Roemenië een aantal studiebeurzen beschikbaar voor Nederlanders, die gedurende het studiejaar 1970/1971 hun studie willen voortzetten aan een instelling van wetenschappelijk onderwijs of onderzoek, academie van beeldende kunsten of conservatorium in Roemenië
De beurzen zijn bestemd voor: a wetenschappelijke onderzoekers; b studenten die het kandidaatsexamen hebben afgelegd, jonge afgestudeerden en jonge kunstenaars die studie willen verrichten op het gebied van de Roemeense taal, cultuur, beeldende kunsten of muziek.

Joegoslavische studiebeurzen 1970/1971
In het kader van het cultureel verdrag met Nederland stelt de Joegoslavische regering 27 beursmaanden beschikbaar voor Nederlanders die gedurende het studiejaar 1970/1971 hun studie enige tijd in Joegoslavië willen voortzetten.
De beurzen zijn bestemd voor studenten die het kandidaatsexamen hebben afgelegd jonge afgestudeerden en jonge kunstenaars, die hun opleiding aan een academie van beeldende kunsten of conservatorium hebben voltooid.

Joegoslavische zomerbeurzen 1970
In het kader van het cultureel verdrag met Nederland stelt de Joegoslavische regering enkele beurzen beschikbaar voor Nederlanders, die in 1970 willen deelnemen aan één van de volgende zomercursussen: a. de zomercursus voor buitenlandse slavisten te Zadar en Zagreb; b. de zomercursus Sloweense taal- en letterkunde te Ljubljana.
De beurzen zijn in de eerste plaats bestemd voor studenten en afgestudeerden in de Slavische talen. Afhankelijk van het aantal beschikbare beurzen kunnen ook studenten en afgestudeerden van andere studierichtingen voor deze beurzen in aanmerking komen.

Turkse studiebeurzen 1970/1971
De Turkse regering stelt twee studiebeurzen beschikbaar voor Nederlanders, die hun studie gedurende het studiejaar 1970/1971 willen voortzetten aan een universiteit in Turkije.
De beurzen zijn bestemd voor afgestudeerden en studenten, die het kandidaatsexamen hebben afgelegd. De maximum leeftijd is 40 jaar. Gehuwden kunnen slechts voor de beurzen in aanmerking komen, indien zij zonder echtgenoot(e) naar Turkije gaan

Studiebeurzen van de U.S.S.R. 1970/1971
In het kader van de culturele betrekkingen met Nederland stelt de regering van de Unie van Socialistische Sovjet-Republieken in totaal twintig beursmaanden beschikbaar voor twee of drie jonge wetenschappelijke onderzoekers uit Nederland die gedurende het studiejaar 1970/1971 onderzoek willen verrichten bij een instelling van wetenschappelijk onderwijs of onderzoek in de Sovjet-Unie.
De beurzen zijn bestemd voor afgestudeerden van alle studierichtingen die een functie als wetenschappelijk medewerker of assistent bekleden

Poolse studiebeurzen 1970/1971
In het kader van het cultureel verdrag met Nederland stelt de Poolse regering een aantal studiebeurzen beschikbaar voor Nederlanders die in het studiejaar 1970/1971 hun studie willen voortzetten aan een instelling van wetenschappelijk onderwijs of onderzoek, academie van beeldende kunsten of conservatorium in Polen.
De beurzen zijn bestemd voor studenten die het kandidaatsexamen hebben afgelegd, jonge afgestudeerden en jonge kunstenaars, die hun opleiding aan een academie van beeldende kunsten of conservatorium hebben voltooid. Voorts kunnen beurzen van één tot twee maanden worden toegekend aan wetenschappelijke onderzoekers.

Hongaarse zomerbeurzen 1970
In het kader van de culturele betrekkingen met Nederland stelt de regering van Hongarije twee zomerbeurzen beschikbaar voor Nederlanders in 1970 willen deelnemen aan een universitaire zomercursus in Hongarije met name de zomercursus Hongaarse taal, letterkunde en cultuur, die jaarlijks te Debreccen wordt gehouden
De beurzen zijn bestemd voor studenten en jonge afgestudeerden Voor wat de categorie studenten betreft wordt de voorkeur gegeven aan hen die het kandidaatsexamen hebben afgelegd

Poolse zomerbeurzen 1970
In het kader van het cultureel verdrag met Nederland stelt de Poolse regering een aantal zomerbeurzen beschikbaar voor Nederlandse slavisten die willen deelnemen aan de zomercursus Poolse taal- en letterkunde die elk jaar door de universiteit te Warschau wordt georganiseerd.
De beurzen zijn bestemd voor studenten en afgestudeerden in de Slavische talen.

Tsjechoslowaakse studiebeurzen 1970/1971
In het kader van de culturele betrekkingen met Nederland stelt de regering van Tsjechoslo-

wakije twintig beursmaanden beschikbaar voor Nederlanders die gedurende het studiejaar 1970/1971 hun studie willen voortzetten aan een universiteit of hogeschool in Tsjechoslowakije.
De beurzen zijn bestemd voor studenten die het kandidaatsexamen hebben afgelegd en voor jonge afgestudeerden

Hongaarse studiebeurzen 1970/1971

In het kader van de culturele betrekkingen met Nederland stelt de regering van Hongarije twee studiebeurzen van tien maanden beschikbaar voor Nederlanders die hun studie gedurende het studiejaar 1970/1971 willen voortzetten aan een universiteit, hogeschool, academie van beeldende kunsten of conservatorium in Hongarije.
De beurzen zijn bestemd voor studenten die het kandidaatsexamen hebben afgelegd, jong afgestudeerden en jonge kunstenaars die hun opleiding aan een academie van beeldende kunsten of conservatorium hebben voltooid.

Inlichtingen over de beurzen

Afdeling Internationale Betrekkingen van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, Nieuwe Uitleg 1, 's-Gravenhage, tel. (070) 62 43 11, toestel 539.

K.U.O.
Kommissie voor Universiteit en Ontwikkelingsproblematiek,
Biltstraat 172, geopend 19.30- 21 00 uur,
tel 71 55 44 (toestel 281)

Dit artikel werd geschreven voordat Norodom-Sihanoek werd afgezet als staatshoofd van Cambodja. Wij meenden het echter te moeten handhaven omdat de feiten van politiek-economische aard die erin naar voren komen, door deze afzetting niet van karakter veranderen.

In Le Monde Diplomatique van maart 1970, in een artikel van Jean-Claude Rieu, getiteld: „De nieuwe ekonomiese politiek van Cambodja" troffen wij de volgende opmerkingen aan.
Het Nationale Cambodjaanse Kongres dat eind 1969 voor de 28e keer bijeenkwam in Pnom-Penh onder voorzitterschap van prins Norodom Sihanouk, was gewend in het verleden (dus vóór deze zitting) slechts de regeringsbeslissingen te **bekrachtigen** - en had dus geen beslissende maar adviserende stem Een ommekeer deed zich dus voor toen op deze 28e zitting het Kongres weigerde om de regeringsplannen te steunen Met alle stemmen vóór sprak het zich uit tegen de terugkeer van buitenlandse banken in Cambodja. Toen generaal Lon Nol, ex-minister-president erin toestemde de nieuwe regering te zullen formeren zweeg hij niet over de omvang van het maatregelenpakket nodig om het land ekonomies weer in balans te brengen In zijn inleidende rede als kabinetsformateur verklaarde hij dat hij niet tot nieuwe nationalisaties zou overgaan integendeel dat hij in de wetgeving ruimte zou maken ten einde de fixatie van binnenlands en buitenlands kapitaal te bevorderen
De afgevaardigden zagen in die maatregel een officiële erkenning van de mislukking van de politiek van **ekonomiese onafhankelijkheid** zoals deze tot dan toe gevoerd was en de belofte van een op handen zijnde, vergaande liberalisatie. Zij die behoren tot de Handel, Industrie en vrije beroepen konden alleen maar blij zijn met een verlaging van de loodzware belastingen (tot 250 %) waarmee de verschillende departementen de handelswaar belastten, zodat er stagnatie optrad: weinig of geen rentabiliteit meer van handelsaktiviteiten. Een grote meerderheid onder hen toonde zich hoe langer hoe meer ontevreden met de handhaving van de Staatskontrole die investeringen afschrok en sloomheid en stagnatie veroorzaakte, en verklaarde zich op politiek gebied voorstander van een toenadering tot de V.S al begonnen in mei 1969: herstel van de diplomatieke betrekkingen tussen deze twee landen).
Langzamerhand liet men de financiering van het 2e vijf-jarenplan voor de ontwikkeling van het land varen, want dit plan faalde volkomen, uitgezonderd in de sektoren van het onderwijs en van de publieke gezondheidszorg. De deviezenvoorraden slonken voortdurend (van 500 miljoen eind 1967 naar 370 miljoen juli 1969). Tenslotte groeide het tekort op de betalingsbalans. Dit alles rechtvaardigde meer dan genoeg het varen van een andere ekonomiese koers.
Het lidmaatschap van Cambodja voor het Internationale Monetaire Fonds en verschillende internationale monetaire deelorganisaties (o.a. de Aziatiese Bank), afgesloten in juli 1969, de nivellering van de geldelijke pariteit in augustus 1969 en de goedkeuring van maatregelen ter bevordering van investeringen wezen in de richting van een wil tot koerswijziging; maar het programma Ekonomiese Hervorming dat de regering Lon Nol aan de Nationale Vergadering ter goedkeuring voorlegde, stelde enigszins teleur door de gematigdheid ervan. In plaats van de draagwijdte van de daarin aangegeven hervormingen in te perken, vergrootten de afgevaardigden deze juist in de zin van een volledige liberalisatie.
De ekonomiese plannen van de regering streven naar een opvijzeling van de privé-sektor. Zullen ze erin slagen deze sektor nieuw leven in te blazen? Zal men niet, zoals in het verleden, geneigd zijn misbruik te maken van de langzaam aan geboden faciliteiten? Het spookbeeld van een terugkeer naar de noodsituatie „van voor 1963" (jaar van de nationalisaties) blijft bestaan, maar het dankt zijn voortbestaan niet zozeer aan een min of meer grote voorzichtigheid bij de ondernomen hervormingen als wel aan de hoedanigheid van de machthebbers en aan het funksioneren van de macht zelve. Naast de **korruptie** (door prins Sihanouk herhaaldelijk aangeklaagd) vormt het ontbreken van werkelijke verantwoordelijkheid op alle niveau's misschien het grootste obstakel voor de ingezette hervormingen. Daar komt dan nog bij de **enorme politieke en ekonomiese pressie** die de manoeuvreerruimte van de leiders evenzeer verkleint, vooral die van Norodom Sihanouk, die ernaar streeft de onafhankelijkheid en de neutraliteit van zijn land te bewaren.

Verhuizing

Met ingang van heden heeft K.U.O. een nieuwe ruimte betrokken, namelijk de Populierenhof. Op de deur van het oude gebouw is een berichtje aangebracht dat aangeeft hoe deze ruimte is te vinden. Het adres blijft: Biltstraat 172; het telefoonnummer wordt: 71 55 44, toestel 334 (oud 281).

NUFFIC

De „International Summer Course on Legal Aspects of European Integration 1970" wordt voor de derde achtereenvolgende keer gehouden van 17—29 aug te Amsterdam. De organisatie ervan berust bij het Europa Instituut van de Universiteit van Amsterdam en de NUFFIC.

Aan deze cursus kunnen jonge juristen en gevorderde studenten in de rechten deelnemen De voertaal is Engels. Nadere inlichtingen kunnen verkregen worden bij de NUFFIC Molenstraat 27, Den Haag Deelneming van Nederlandse zijde wordt door de organisatoren zeer op prijs gesteld

Vierde leergang Buitenlandse Betrekkingen

Door het Nederlandsch Genootschap voor Internationale Zaken wordt in samenwerking met de Stichting der Nederlandse Universiteiten en Hogescholen voor Internationale Samenwerking jaarlijks een post-academiale leergang Buitenlandse Betrekkingen georganiseerd

Voor de vierde maal zal deze van oktober 1970 tot mei 1971 worden gehouden in het Gebouw van het Nederlandsch Genootschap voor Internationale Zaken, Alexandersrtaat 2, Den Haag. Hij staat open voor Nederlands sprekende personen (uit Nederland en andere landen, met name België, Indonesië, de Nederlandse Antillen en Suriname) met een voltooide universitaire opleiding of een daarmee gelijk te stellen opleiding of achtergrond; over de toelating zal uiterlijk op 30 augustus worden beslist.
De leergang beoogt, op wetenschappelijke wijze een inzicht te geven in de factoren die invloed oefenen op de structuur der internationale verhoudingen. Daarbij wordt ook aandacht geschonken aan de plaats van Nederland in het internationale verband.
Nadere inlichtingen worden verstrekt door het Nederlandsch Genootschap voor Internationale Zaken (tel. 070 - 18 03 86) en de NUFFIC (tel. 070 - 63 05 50).

Studiebijeenkomst over internationaal onderwijs

Van 20 tot en met 22 mei a.s. zal in het Bouwcentrum te Rotterdam een internationale studiebijeenkomst worden gehouden die tot onderwerp heeft: „The prospect of international education; the Dutch experience".
Met „international education" wordt bedoeld het onderwijs dat wordt gegeven ten behoeve van buitenlandse academici met enige jaren ervaring op hun vakgebied, en wel in de vorm van post-universitaire cursussen van een betrekkelijk korte duur (6 tot 18 maanden) Dit onderwijs is gedurende de laatste jaren in toenemende mate afgestemd op de economische en sociale behoeften van de ontwikkelingslanden.
Aan de NUFFIC die coördinerend optreedt voor deze gezamenlijke instituten, is de organisatie van de conferentie opgedragen.

INTERNATIONAL PEMBROKE CONFERENCE

De zestiende internationale conferentie wordt dit jaar van 11—21 augustus gehouden Het is een strikt onafhankelijke conferentie over oorzaken van Internationale geschillen. De tien conferentiedagen worden gevuld met

toespraken door bekende deskundigen, veel discussies, excursies en parties. Ze wordt gehouden in een zeer modern conferentiecentrum in zuidelijk Wales. Goede kennnis van de Engelse taal is gewenst. Prijs: £ 17, alles inbegrepen. Verdere inlichtingen en opgave: Mr. I. Griffiths, 12 Heol Erwin, Rhiwbina, Cardiff CF4 6QP.

COLLEGE RUSLANDKUNDE

Dit college zal in het academisch jaar 1970/1971 in Leiden gegeven worden. Het houdt in: 1. algemene inleiding, ideologie van de Sowjet Unie: prof. dr. H. Daalder; 2. geschiedenis: drs. P. de Buck; 3. staatsinstellingen, eigendom, geplande kontrakten, huwelijk: prof. dr. Z. Szirmai en prof. dr. F. J. M. Feldbrugge; 4. de centraal geleide ekonomie: prof dr. H. C. Bos en drs. R. Wetsteyn, Rotterdam, die de examenstof opleveren; bovendien een aantal aanvullende voordrachten over andere aspecten van de Sowjetmaatschappij (letterkunde, aardrijks- en volkenkunde). De stof wordt behandeld in plm. 50 college-uren over het gehele jaar, telkens donderdagavond van 8.00—10.00 uur in het academiegebouw, Rapenburg 73.

AUTO-PUZZELTOCHT C.U.C.

Het Comité Universitair Contact (C.U.C.) stelt u ook dit jaar weer in de gelegenheid mee te doen aan een **auto-'puzzeltocht'**, die gehouden zal worden op **zaterdagmiddag 9 mei a.s.** De route wordt evenals vorig jaar uitgezet door m.a.c. de Slipper, zodat degenen die vorig jaar meegereden hebben, nu ook wel van de partij zullen zijn. Indien u nog niet eerder meegedaan hebt aan onze autopuzzeltochten, kunnen we u aanraden deze keer mee te rijden. U hoeft geen bizarre rit te rijden maar een gezellige tocht, die indien u oplettend de gegevens leest, u veel plezier zal verschaffen. Praat u maar eens met iemand die vorige keer meedeed, dan zien we u beslist op 9 mei. Er is een flinke wisselbeker beschikbaar en een paar aantrekkelijke prijzen. Iedere universitaire medewerker (ook F.O.M. of Z.W.O.) kan meerijden en wanneer u zelf geen auto hebt, kunt u in een auto van een familielid of kennis meerijden, mits u zelf maar meedoet! Het is de bedoeling de middag gezellig te besluiten, dus reserveert u alvast 9 mei 's middags en het begin van de avond.
U hebt het genoteerd? Verdere mededelingen volgen nog in dit blad.

FYSIKA '70

Maandag 20 april vindt in het kader van de cyclus FYSIKA '70 een discussieavond plaats over het ultracentrifugeproject. Onderwerp van discussie zal met name zijn het huidige politieke beleid inzake het u.c.-project, mogelijke consequenties van dit beleid voor de toekomst en eventuele alternatieven. Zie ook onder wis-, sterren- en natuurkunde.

STICHTING MEDISCH COMITé NEDERLAND-VIETNAM

Secretariaat: Prinsesselaan 6 - 8, Beverwijk. Tel. 02510 - 23505, postgiro 8000 AMRO bank, Amsterdam, t.g.v. Med. Com. Ned. Vietnam.

Medische toestanden in Vietnam

Voor het voortbestaan van het volk van Vietnam zijn de hygiënische en medische zorg van het grootste belang. In het bijzonder geldt dit voor het zwaarbeproefde Zuid-Vietnam.

Hoe werken de medische diensten in de oorlogsomstandigheden? Hoe zijn de toestanden in deze verwoeste gebieden? Wat kunnen we doen om het lijden van de bevolking te verzachten?
Dinsdag 14 april te 20.00 uur in Zaal Trianon, Oude Gracht 252, spreekt *dr. Alje Vennema*, geboren te Leeuwarden, hoofd van de Canadese Medische Missie in Zuid-Vietnam van 1964 tot 1968. Hij werkte in Saigon en in het binnenland, was daar gedurende het Têt-offensief, bezocht Hué de dag na de inneming door de Amerikanen, heeft de toestanden gezien in de ziekenhuizen en in de gevangenissen, de bombardementen, de plunderingen, de corruptie. De helft van zijn patiënten had besmettelijke ziekten, de anderen waren oorlogsgewonden of gemartelden. Hij vertelt zakelijk, in sobere bewoordingen over zijn ervaringen en vertoont een aantal door hemzelf opgenomen dia's.
Er zal gelegenheid zijn vragen te stellen. Daarna wordt een film vertoond over de toestanden in Vietnam.
Allen die meeleven met het lijden en de worsteling van dit heldhaftige volk worden tot bijwoning van deze avond uitgenodigd. De toegang is vrij. Dergelijke bijeenkomsten in Amsterdam en Delft hebben levendige belangstelling gewekt.

Medisch Comité Nederland-Vietnam
Verbond van Wetenschappelijke Onderzoekers
Utrechtse Studenten Faculteiten

Het Medisch Comité Nederland-Vietnam zendt geneesmiddelen en medische instrumenten naar Noord-Vietnam en naar het Nationaal Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam. Steunt het Comité door geldelijke bijdragen!! Correspondentie-adres: Oudegracht 271, Utrecht.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 2 94 41, toestel 219.
Knipseldossiers: Voorontwerp van een wet universitaire bestuurshervorming 1970; Medische Faculteit Maastricht en Numerus Clausus Medische Studenten.
Nieuwe boeken: Braam, A. van - Universitaire organisatie en bestuur; Peper, B. en W. Wolters - De lastige universiteit; Hattinga Verschure, J. C. M. - Wenteltrap naar de toekomst.
Tijdschriftartikelen: Meltzer, I. J. - Eerlijkheid in de universiteit. Streven, 23 (1969) nr. 3 pag. 248 - 253.
Anarchy and culture; the problem of the contemporary university. ed. by D. Martin. London, Routledge, 1969. X, 212 blz.
Shils, E. - The hole in the centre. University government in the United States. Minerva, 8 (1970) nr. 1 pag. 1 - 7.

OVERZICHT VAN DE MEEST BELANGRIJKE ARTIKELEN EN MEDEDELINGEN GEPUBLICEERD IN 'U' VAN 9 JANUARI T/M 20 MAART 1970.

A = artikelen; M = mededelingen.

Nr. 17, dd. 9 januari 1970:
A: Het forensisme; Gamma-chemie 1970; Antwoord aan de voorbereidingscommissie personeelsconvent; Bestuursvorm universiteit; Nieuwjaarstoespraak dr. Schamhardt; Reactie van de U.S.F. op deze toespraak; Een heel instituut voor waardenonderzoek; Enige consequenties van het student-assistentschap voor ongehuwde studenten; Overzicht van studenteninschrijving; Discussie-nota bestuursstructuur subfaculteit scheikunde (rectificatie in nr. 18).
M: K.U.O.; Overzicht van de meest belangrijke artikelen en mededelingen in 'U' van 5 sept. t/m 19 dec.; Rijkskledingsbesluit; Beleidsraad; U.S.F. en enquête wetenschappelijke staf; U.S.F.-protest tegen wijziging aflossing studieschuld; Structuurcie fac. der letteren; Conventscie; Overzicht docentenplaatsen.

Nr. 18, dd. 16 januari 1970:
A: Het 'Deltaplan' van prof. Meijler; Cyclus Gamma-Chemie '70; Utrecht en de ontwikkelingslanden.
M: Salarisverhoging per 1 jan. 1970; Betaling van salarissen in 1970; U.S.F. over bestuursinstellingen, verkiezingen, ASO, kaderblad; Programma leefbaarheidsweek 'Mens erger je'; Ned. Chr. Stud. Ver.

Nr. 19, dd. 23 januari 1970:
A: Structuur wet. corps; Uitslag enquête bestuursvorm stafconvent; Congres wetenschapskritiek.
M: Ned. Stud. Sanatorium; K.U.O., Regeling vakantiedagen 1970; Fysika 1970; Gammacyclus medicijnen; Communiqué eerste vergadering beheerscollege subfaculteit scheikunde en idem van onderwijscollege.

Nr. 20, dd. 30 januari 1970:
A: Haringwormziekte; Raad van Overleg; Nota Dagelijks Bestuur; Universiteit, beleid en justitie (Nota U.S.F.); Antwoord voorbereidingscie personeelsconvent op reactie gepubliceerd in 'U' nr. 17; Grondraadsverkiezing.
M: Overzicht voorlichtingsdagen; Beleidsraad studentenhuisvesting; Discussies over bestuursstructuur subfaculteit scheikunde; 40 jaar U.C.C.; Structuurcie faculteit letteren.

Nr. 21, dd. 6 februari 1970:
A: Samenwerkingsproject automatisering Kon. bibliotheek en Ned. universiteitsbibliotheken; Universitaire ontwikkelingssamenwerking; Reactie wetenschappelijk corps sterrenkundig instituut op rapport Cie Van Os; Gamma-cyclus medicijnen.
M: Premiespaarregeling voor rijksambtenaren; Reis- en pensionkostenbesluit ongehuwd burgerlijk personeel; Studieraad faculteit rechten; Discussies bestuursstructuur subfaculteit scheikunde en open brief aan cie. conventscie; voorstel instelling faculteitsraad faculteit sociale wetenschappen; Besluiten instituutsraad pedagogisch inst. (met rectificatie in nr. 22).

Nr. 22, dd. 13 februari 1970:
A: Jan van Arkel; Ethiek in het wetenschappelijk onderwijs; Christelijke stem uit Canada over studentenonlusten; Schouwvenster universiteitsmuseum.
M: U.C.C.-lustrummanifestaties; K.U.O.; Huishoudelijk reglement weekblad 'U'; Hearing S.S.H.; Verslag vergadering subfaculteitsraad psychologie; Communiqué onderwijscollege subfaculteit scheikunde.

Nr. 23, dd. 23 februari 1970:
A: Voorontwerp wet Veringa; Samenvatting reacties op het rapport cie bestuursvorm dd. 6 sept. 1969; Samenvatting eerste voortgangsnota Posthumus.
M: Communiqué beheerscollege subfaculteit scheikunde en idem begrotingscollege; Rapport structuurcie faculteit letteren.

MEDEWERKERS

VESTIGING DEPENDANCE HOOFDAFDELING PERSONEEL IN TRANSITORIUM II

Sedert 1 april j.l. zijn in kamer 13 13 04 van transitorium II medewerkers van genoemde hoofdafdeling aanwezig voor het verstrekken van inlichtingen aan het in de Uithof werkzame personeel en wel op

dinsdagmorgen van 9.00—12.00 uur over:
kindertoelage/-bijslag;
onregelmatige dienst;

woensdagmorgen van 9.00—12.00 uur over:
vergoeding reis- en pensionkosten;
pensioenkwesties;
huisvesting;
buitengewoon verlof;
ambtenaren spaarregeling;
kollektieve ziektekostenverzekering O H R A;
vervullen van nevenfunkties;
rechtspositie;

donderdagmorgen van 9.00—12.00 uur over:
het tekenen van arbeidsovereenkomsten (na oproep);
salarisbetalingen c.q. -berekeningen.

Tevens bestaat op deze morgen de gelegenheid tot het melden van persoonlijke gegevens zoals huwelijk, adresverandering, behalen van diploma's, verandering betalingswijze e.d.

Tot het bovenstaande werd besloten om het in de Uithof werkzame personeel een tijdrovende reis naar Kromme Nieuwe Gracht 29 te besparen.

Het bovenstaande brengt geen wijziging in de normale procedure via uw personeelsfunctionaris.

AFSCHEIDSRECEPTIE IR. W. MEULENBERG

Op 11 maart 1970 heeft onder grote belangstelling de afscheidsreceptie plaats gevonden van ir. W. Meulenberg, hoofd van de afdeling Bouwkundige en Civieltechnische zaken van de hoofdafdeling Bouwzaken en Huisvesting.

De heer Meulenberg is per 1 april j.l. als hoofdingenieur in dienst getreden bij het Hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier.

In de gehouden toespraken werd, met name ook door de heer Schamhardt, secretaris van de universiteit, belicht hoe de heer Meulenberg zich met deskundigheid en niet aflatende zorg sinds 1963 heeft ingezet voor de belangen van de universiteit; hij is practisch betrokken geweest bij de uitvoering van alle gebouwen, wegen en andere werken die tot nu toe in de Uithof zijn tot stand gekomen.

Behalve medewerkers van het bureau van de universiteit, de hoofdafdeling Bouwzaken en Huisvesting en van enige faculteiten en subfaculteiten, waren ook aanwezig vertegenwoordigers van architecten en adviseurs, diensten van de gemeente Utrecht en aannemers en leveranciers.

Met de cadeaus, die de heer Meulenberg en zijn echtgenote werden aangeboden werd hem en zijn gezin succes en geluk toegewenst in zijn nieuwe werkkring en woonplaats.

O. en W. VOETBAL- EN VOLLEYBALTOURNOOI TE AMSTERDAM

In verband met het samenstellen van het dames volleybalteam, dat aan het O. en W. tournooi zal deelnemen, zou de organisatiekommissie gaarne in kontakt komen met medewerksters die wedstrijd- en kompetitieervaring hebben.

Het O. en W. tournooi wordt op woensdag 27 mei a.s. te Amsterdam gehouden. Het ligt in het voornemen om enige oefenwedstrijden te spelen en enkele trainingen te houden op dinsdagavond van 20.30 tot 22.00 uur in het Thorbecke lyceum. Opgaven worden zo spoedig mogelijk ingewacht bij de heer A. J. Pruis, tel. 2 94 41, toestel 348.

Ook voor het voetbaltournooi, dat eveneens op 27 mei a.s. te Amsterdam plaats vindt, wordt gaarne een opgave verwacht van de medewerkers, die hieraan wensen deel te nemen. Getracht zal worden enige proefwedstrijden te houden, waarna definitief het voetbalteam zal worden samengesteld. Voor een 8-tal supporters is de mogelijkheid aanwezig deze sportdag mede te maken. De kosten voor lunch en diner bedragen voor hen *f* 13,50 per persoon.

Opgaven worden zo spoedig mogelijk tegemoet gezien bij de heer A. Hiemstra, ook tel. 2 94 41, toestel 231.

Nr 24, dd. 27 februari 1970:
A: Utrechtse reacties op voortontwerp wet Veringa
M: Reactie U.S.F. wet Veringa; Sociologie in Utrecht na het congres wetenschapskritiek; Besluitenlijst instituutsraad subfaculteit opvoedkunde; Schema voortontwerp wet Veringa.

Nr 25, dd. 6 maart 1970:
A: Openbare algemene vergadering stafconvent; Landelijk college van studiecies en studieverenigingen.
M: Besluiten beleidsraad; Communiqué onderwijscollege subfaculteit scheikunde; Rapport structuurcie faculteit letteren; Besluitenlijst voorkandidaatsprogramma subfaculteit psychologie; Besluiten kandidaatscie subfaculteit opvoedkunde.

Nr 26, dd. 13 maart 1970:
M: Mededelingen over inkomstenbelasting 1969. Arbeidstijd-verkorting; Stafconvent; Kritiek op instelling faculteitsraad sociale wetenschappen.

Nr 27, dd. 20 maart 1970:
A: Personeelsconvent: Programma studium generale 'Mens en Ruimte'; Opzet en werkwijze Onderwijs Media Instituut.
M: K.U.O.; Bureau van de studentendekaan; Afdoening studietoelagen lopende studiejaar; Werkgroep coördinatie gamma-cyclus medicijnen; Communiqué onderwijscollege subfaculteit scheikunde; Open brief aan curatoren van instituutsraad pedagogische Instituut en besluitenlijst.

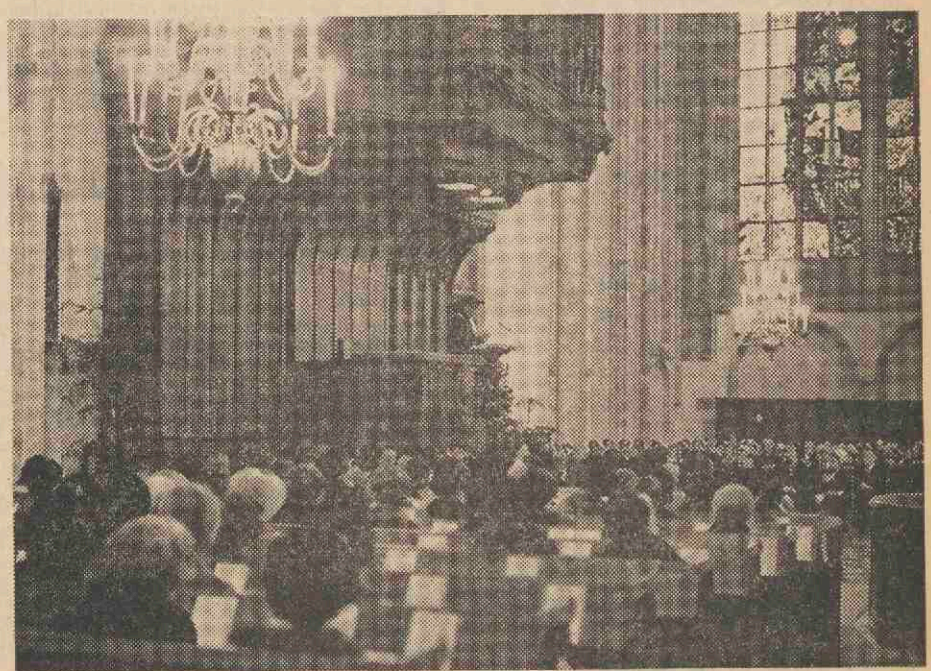

Diës natalis 1970: rede rector magnificus J. J. M. van der Ven in de Domkerk. (Foto: Jac. P. Stolp, Universteitsmuseum).

VACATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris staat vermeld, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de aow-premie komt voor rekening van de Universiteit.

Algemeen

Bij de bibliotheek der rijksuniversiteit kan op korte termijn een

BEDIENDE

worden geplaatst. Taak: het inpakken van postpakketten en het verrichten van bodediensten. Salaris: tot max. *f* 760,96; aow-premie voor rekening van de universiteit.

Sollicitaties te richten aan de bibliothekaris der rijksuniversiteit, Wittevrouwenstraat 9-11, Utrecht, met opgave van leeftijd, huidige werkkring enz.; op brief en enveloppe vermelden: soll. 710.

Bij de universiteitsbibliotheek der rijksuniversiteit is op korte termijn plaats voor een

ASSISTENTE

Taak: het assisteren op de afdeling 'aanwinsten' bij het aanschaffen van literatuur voor de universiteitsbibliotheek en een aantal instituten. Vereist: middelbare schoolopleiding, ervaring in een bibliotheek of boekhandel; nauwkeurigheid, zelfstandigheid, typevaardigheid. Salaris: max. *f* 877,— bruto per maand, voor krachten met een bibliotheekdiploma max. *f* 1.072,—; aow-premie is voor rekening van de universiteit. Direkte opname in alg. burg. pensioenfonds.

Sollicitaties te richten aan de bibliothekaris der rijksuniversiteit, Wittevrouwenstraat 9-11, Utrecht, onder vermelding van nr. 502.

Bij de algemene dienst, gevestigd in het universiteitscentrum 'de Uithof' kan per 1 mei 1970 in een van de gebouwen worden geplaatst een

HUISHOUDELIJKE HULPKRACHT

leeftijd tussen 18 en 45 jaar. Salariëring van 23-jarigen en ouder *f* 3,81 bruto per uur.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder nummer 785.

Rechten

Bij de fakulteit der rechtsgeleerdheid kan worden aangesteld een

ADJUNKT-DIREKTEUR

der fakulteit.
Onder leiding van en in samenwerking met de direkteur der fakulteit zal deze funktionaris moeten medewerken aan de vervulling van de bestuurstaak der fakulteit, o.a. door het uitbrengen van adviezen aan fakulteit en bestuur, gericht op het optimaal doen funktioneren van de fakulteit; het verzorgen van verslaggeving en de uitvoering van genomen besluiten; het koördineren van studieregelingen, studiebepalingen, reglementen, studie schema's en roosters; het onderhouden van externe en interne kontakten; het bewaken van de organisatie, de onderwijsprogrammering, de koördinatie van taken en werkzaamheden. Binnen dit raam zal hij worden belast met een aantal zelfstandig uit te voeren werkzaamheden; gezien het grote complex van taken bij de huidige ontwikkelingen zal ook aandacht gegeven moeten worden aan zaken, die tot dusverre onvoldoende aandacht konden krijgen, terwijl tevens verwacht wordt dat hij op kan treden als studie-adviseur. Leeftijd circa 40 jaar. Gevraagd wordt een funktionaris met ervaring in een leidinggevende funktie, beschikkende over initiatief, stilistische vaardigheid, alsmede over organisatorische kapaciteiten. Kandidaten dienen bereid te zijn deel te nemen aan een psychologisch onderzoek.

Sollicitaties te richten aan: de voorzitter van de fakulteit der rechtsgeleerdheid, Boothstraat 1c, Utrecht.

Bij het instituut voor staats- en administratiefrecht kan geplaatst worden een

MEDEWERKER van de **LEKTOR**

in het administratiefrecht en de bestuurskunde.
Deze medewerker zal worden belast met de studiebegeleiding en met wetenschappelijk onderzoek op het terrein van de bestuurskunde. Gelegenheid tot het schrijven van een dissertatie is aanwezig. Voor deze funktie is vereist een voltooide juridische, sociologische dan wel politokologische opleiding met een specialisatie in de bestuurskunde, zomede een ruime ervaring in de openbare dienst. Aanstelling zal geschieden in het rangenstelsel voor wetenschappelijke medewerkers. Bij de nader overeen te komen inpassing zal rekening worden gehouden met leeftijd en praktijkervaring.

Sollicitaties kunnen worden gericht aan de beheerder van bovengenoemd instituut in het administratiefrecht en de bestuurskunde, Maliesingel 41, Utrecht. De voor de funktie in aanmerking komende kandidaten moeten bereid zijn om deel te nemen aan een psychologisch onderzoek.

Bij het europa instituut is plaats voor een

EKONOMISCH DOKTORANDUS

met belangstelling voor de europese ekonomische integratie. Zijn taak zal bestaan uit het verrichten van onderzoek en het leiden van werkgroepen op dit gebied. Er bestaat gelegenheid tot het verrichten van eigen onderzoek, dat eventueel kan uitmonden in een proefschrift. Aanstelling zal, afhankelijk van ervaring geschieden in het wetenschappelijk rangenstelsel.

Sollicitaties kunnen worden gericht aan prof. dr. C. J. Oort, europa instituut, Janskerkhof 16, Utrecht.

Geneeskunde

De fakulteit der geneeskunde zal gaarne in kontakt treden met een

ARTS

die na langere praktijk c.q. ziekenhuiservaring belangstelling heeft voor een koördinerende funktie. Deze funktie omvat het onderhouden van bestaande en het leggen van nieuwe kontakten met ziekenhuisdirekteuren en specialisten, teneinde de plaatsing van coassistenten voor te bereiden en te begeleiden. Nadere informaties over deze funktie worden gaarne verstrekt door het hoofd van de afdeling studiezaken, tel. 030-24348, toestel 7.

Sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij de kliniek voor neurologie wordt gevraagd eer

SEKRETARESSE

voor het hoofd van de afdeling neuropathologie. Voor deze funktie wordt gevraagd: opleiding op middelbaar niveau, diploma steno en typen. Zij die het sekretaresse-diploma en/of ervaring hebben op medisch gebied genieten de voorkeur. Nadere inlichtingen te verkrijgen bij dr. A. van Rossum, hoofd van bovengenoemde afdeling, Nic. Beetsstraat 24, Utrecht, tel. 030-28234.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 800/sekr.

Bij de kliniek voor otologie is een vakature voor een

WETENSCHAPPELIJK (HOOFD)MEDEWERKER

De gedachten gaan hierbij uit naar een oudere keel-, neus- en oorspecialist, die in het bijzonder werkzaam zal zijn ten behoeve van het onderwijs aan de co-assistenten. Daarnaast zal het aan te stellen staflid ook worden betrokken bij de opleiding van de artsen welke zich binnen de kliniek specialiseren in de keel-, neus- en oorheelkunde. Inlichtingen kunnen worden verkregen bij prof. dr. P. G. Gerlings, kliniek voor otologie van het SAZU, Catharijnesingel 101, Utrecht, tel. 030-28234.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Op het Rudolf Magnus instituut voor farmakologie is een vakature voor een

(BIO)-CHEMISCH ANALISTE

Vooropleiding H.B.S.-B of gymnasium B vereist. Ook zij die studeren voor het analistendiploma kunnen in principe solliciteren. De werkzaamheden liggen op het gebied van de isolatie en het struktuuronderzoek van peptiden uit hersenweefsel. Zij dragen een zelfstandig karakter en houden o.m. in het toezicht op de dagelijkse gang van zaken op het peptidenlaboratorium. Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij de beheerder van genoemd instituut, Vondellaan 6, Utrecht, tel. 030-880521.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder nr. 340/chem. an.

Bij het laboratorium voor histologie en celbiologie kan geplaatst worden een jonge

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER(STER)

die toegevoegd zal worden aan een groep van 7 onderzoekers, die problemen bestudeert van synthese, transport en sekretie van makromolekulen in kliercellen. De nieuwe onderzoeker krijgt tot onderzoekobjekt de regulatie van de eiwit- en slijmproduktie in speekselklieren. Het onderzoek zal begonnen worden met behulp van autoradiografie. Uitbreiding met elektronenmikroskopische en/of biochemische methoden is mogelijk. Gedacht wordt aan een onlangs afgestudeerde arts of bioloog. Het onderwerp leent zich voor een proefschrift. Ongeveer 20% van de tijd zal aan onderwijs besteed worden. Inlichtingen zijn te verkrijgen bij dr. M. F. Kramer, tel. 030-15646.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

De universiteits kinderkliniek, het Wilhelmina-kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137 te Utrecht, vraagt op korte termijn een

AMANUENSIS

De werkzaamheden zullen bestaan uit het voorbereiden van wetenschappelijke publikaties door het vervaardigen van tekeningen en grafieken en het assisteren bij het onderwijs door het projekteren van dia's en films tijdens kolleges en wetenschappelijke bijeenkomsten. Hij zal behulpzaam zijn bij het dokumenteren van ziekteverschijnselen met behulp van gespecialiseerde apparatuur, zoals bandrecorder en foto-, film- en televisiekamers. Inlichtingen kunnen worden verkregen bij dr. J. W. Stoop, tel. 030-20541.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij de afdeling röntgendiagnostiek is een nieuwe hoogleraar benoemd. Ten behoeve van het door hem reeds gedeeltelijk gevormde team zoekt dr. A. C. Klinkhamer een

BEHEERDER

voor de bedrijfsleiding van deze afdeling.

Voor de kombinatie van het laboratorium voor mikrobiologie en het laboratorium voor histologie en mikroskopische anatomie wordt eveneens gezocht een

BEHEERDER

voor de bedrijfsleiding van deze laboratoria.

Deze funktionarissen zullen in nauwe samenwerking met de betreffende afdelingen bij het bureau van de fakulteit geneeskunde o.a. belast worden met werkzaamheden in de navolgende sektoren: a. het personele beheer; b. het financiële beheer; c. koördinatie van de verschillende afdelingen; d. planning; e. supervisie over alle dienstverlenende afdelingen; f. kontakten met hogere beleidskolleges. De beheerder t.b.v. de röntgendiagnostiek zal zijn taken tevens integraal met de betreffende afdelingen van het akademisch ziekenhuis dienen te vervullen. Deze funktie vereist iemand met uitgesproken organisatorische en leidinggevende kapaciteiten. Een voltooide middelbare schoolopleiding wordt als minimale basis-eis gesteld. Daarnaast wordt een verdere studie op het personele en/of financiële terrein wenselijk geacht, evenals reeds verkregen ervaring in genoemde sektoren.

Gegadigden voor deze funkties worden uitgenodigd hun sollicitatie te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij de in opbouw zijnde afdeling anaesthesiologie van de fakulteit der geneeskunde, hoogleraar prof. dr. B. Smalhout, kunnen worden geplaatst enige mannelijke

ANAESTHESISTEN

De bij genoemde afdeling wetenschappelijke stafleden zullen taken te verrichten hebben bij de navolgende klinieken: keel-, neus- en oorheelkunde; oogheelkunde; gynaecologie; algemene chirurgie; kaakchirurgie. Benoeming zal plaatsvinden in het wetenschappelijk rangenstelsel. Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij prof. dr. B. Smalhout, tel. 030-28234.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken ten behoeve van de fakulteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Het fysisch laboratorium vraagt voor een van haar afdelingen in het universiteitscentrum 'de Uithof' (Transitorium I) een

MEDEWERKER voor REPRODUKTIE-WERKZAAMHEDEN

Deze service-taak eist een grote akkuratesse en zelfstandigheid. Naast bediening en onderhoud van stencil-, lichtdruk-, fotokopieer- en eventueel offset-apparatuur wordt voorts eenvoudig tekenwerk (o.a. grafieken) verricht. Het spoedeisend karakter dat het werk vaak draagt vereist iemand, die snel kan en wil werken. Ervaring in reproduktie-werk is gewenst.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, Utrecht.

Bij het laboratorium voor ruimte-onderzoek van het sterrekundig instituut kan worden geplaatst een

FIJSICUS OP H.T.S.-NIVEAU

voor het ontwikkelen, bouwen en begeleiden van instrumenten voor het meten van hoogenergetische deeltjes buiten de dampkring. Ervaring in het gebruik van radio-aktieve bronnen voor calibratiedoeleinden strekt tot aanbeveling. Bereidheid tot deelname aan lanceerkampagnes in het buitenland is vereist.

Sollicitaties te richten aan de personeelsafdeling van het Sterrekundig instituut, Zonnenburg 2, Utrecht.

Het laboratorium voor ruimte-onderzoek van het sterrekundig instituut vraagt een

ELEKTRONIKA-TECHNIKUS

en een

ELEKTRONIKA-MONTEUR (N.E.R.G. of gelijkwaardig)

Zij zullen geplaatst worden op de afdeling elektronika, welke afdeling belast is met het ontwikkelen en konstrueren van elektronische apparatuur, welke ten behoeve van het ruimte-onderzoek geplaatst worden aan boord van satellieten, raketten en ballonnen. Ervaring met halfgeleidertechniek en miniaturisatie is gewenst.

Geschreven sollicitaties (bij voorkeur met pasfoto) te richten aan de personeelsafdeling van de Sterrenwacht, Zonnenburg 2 te Utrecht.

Bij de bibliotheek van het sterrekundig instituut kan worden geplaatst een

MEDEWERKER(STER)

die met een grote mate van zelfstandigheid alle voorkomende bibliotheekwerkzaamheden zal behartigen. Hoewel gewenst, zijn bibliotheekervaring en -opleiding (G.O.A.-3) niet vereist. Via een administratieve bibliotheekfunctie leiden wij u graag verder op. Een middelbare schoolopleiding en bereidheid tot het volgen van de opleiding bibliotheekdiploma G.O.A.-3 zijn hiervoor nodig.

Sollicitaties te richten aan de personeelsafdeling van het sterrekundig instituut, Zonnenburg 2, Utrecht.

In de subfakulteit scheikunde is ingesteld een nieuwe leerstoel in de

FUNDAMENTELE CHEMIE

Hiervoor wordt gezocht iemand met grote belangstelling voor het voorkandidaats scheikunde-onderwijs als basis voor de opleiding tot zelfstandig wetenschappelijk onderzoeker. Tot de taak van de voor deze leerstoel gezochte gewone hoogleraar zal behoren: a. koördineren en gedeeltelijk zelf verzorgen van het theoretisch en experimenteel onderwijs in het eerste deel van de studie aan studenten met scheikunde als hoofd- of bijvak voor het kandidaatsexamen: b. eigen wetenschappelijk onderzoek in een richting, die zinvol met de geschetste onderwijstaak is te kombineren. Voor nadere inlichtingen kan men zich wenden tot het lid van de benoemingskommissie prof. dr. J. Th. G. Overbeek, van 't Hof Laboratorium, Sterrenbos 9, Utrecht.

Sollicitaties of suggesties over mogelijke sollicitanten met levensbeschrijving en gegevens over wetenschappelijke en edukatieve ervaring dienen te worden gericht aan de voorzitter van de subfakulteit, prof. dr. ir. J. Smittenberg, Analytisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 77a, Utrecht.

Op het organisch chemisch laboratorium kan geplaatst worden een

PIENTERE JONGEMAN

die zal worden tewerkgesteld bij de uitgifte van glaswerk en chemikaliën. Tevens moet hij bereid zijn andere voorkomende werkzaamheden te verrichten, o.a. stencilwerk en vervangen bij telefoondienst.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het laboratorium, Croesestraat 79 te Utrecht.

Bij het centrum voor submikroskopisch onderzoek van biologische objekten is plaats voor een

ANALIST(E)

voor wetenschappelijk onderzoek met behulp van de elektronenmikroskoop. Vereiste tenminste diploma analistenexamen 1e gedeelte. Voor een speciale opleiding wordt gezorgd, ervaring met elektronenmikroskoop is dus niet vereist.

Sollicitaties te richten aan het centrum voor submikroskopisch onderzoek van biologische objekten, Janskerkhof 3, Utrecht.

Bij de subfakulteit der biologie vaceert per 1 september 1970 de funktie van

GEWOON HOOGLERAAR IN DE ALGEMENE PLANTKUNDE

De uitoefening van deze funktie geschiedt in nauwe samenwerking met de reeds aanwezige hoogleraar in de algemene plantkunde aan deze universiteit. De subfakulteit geeft bekendheid aan het bestaan van deze vakature en hoopt geattendeerd te worden op mogelijke kandidaten. Teneinde tot een gewenst geachte taakverdeling tussen de beide hoogleraren in vermelde leeropdracht te komen, kunnen botanici, wier specialisme ligt op het gebied van plantenanatomie, morfologie, experimentele oecologie en plantenfysiologie, doch met uitzondering van de chemische plantenfysiologie, voor genoemde funktie in aanmerking komen.

Aan degenen die belangstelling hebben voor deze funktie en aan hen die op mogelijke kandidaten de aandacht willen vestigen wordt verzocht zich te richten tot het hoofd van het bureau van de subfakulteit der biologie, transitorium II, Heidelberglaan 2, universiteitscentrum 'de Uithof', Utrecht, onder overlegging van een curriculum vitae en een lijst van publikaties.

Bij het instituut voor vergelijkende fysiologie wordt gevraagd een

ELEKTROTECHNISCH H.T.S.'er

Taak ontwerpen van elektrotechnisch meet- en stimulatieapparatuur uitwerken van het blokschema, bouwen van prototypen e.d. Leiding geven aan twee elektro-monteurs. Adviseren van studenten bij kleine meet-, regel- en registratieproblemen. Salaris max. *f* 1.577,- per maand. 6% vakantietoeslag premie aow voor rekening van het rijk.

Sollicitaties kunnen schriftelijk gericht worden aan de heer A. J. Goslinga bij het laboratorium voor vergelijkende fysiologie, Jan van Galenstraat 40, Utrecht, tel. 030 71622. Aan kandidaten kan indien gewenst een taakomschrijving worden toegestuurd.

Bij het laboratorium voor scheikundige dierfysiologie wordt zo spoedig mogelijk gevraagd een

HUISHOUDELIJKE KRACHT

voor de verzorging en het serveren van koffie en thee. Werktijden van 9.00 - 11.00 uur en van 14.30 - 16.30 uur. Min. leeftijd 23 jaar. Salaris *f* 3,81 bruto per uur. Vakantietoelage 6% geen inhouding van aow-premie.

Indien u interesse heeft voor deze baan, belt u dan met de assistent-beheerder, Jan van Galenstraat 40, Utrecht, tel. 030—716221.

Bij het zoölogisch laboratorium bestaat gelegenheid tot het plaatsen van een leerling ter opleiding voor

ZOöLOGISCH ANALIST(E)

Het praktisch werk bestaat voornamelijk uit het vervaardigen van mikroskopische preparaten ten behoeve van het elektronenmikroskopisch onderzoek. Gegadigden dienen tevens een analistenkursus te volgen, waar de voor het examen benodigde natuur- en scheikunde gedoceerd wordt. Gedurende de praktische opleiding wordt een maandelijkse vergoeding toegekend, afhankelijk van opleiding en leeftijd. Eindexamen H.B.S. of gymnasium strekt tot aanbeveling.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het zoölogisch laboratorium, Janskerkhof 3, Utrecht.

Botanische tuinen. In het cantonspark te Baarn kan worden aangesteld een

HOVENIER

voor het verrichten van onderhouds- en hulpwerkzaamheden in de tuin, kassen en bakken; bekendheid met motormaaimachine strekt tot aanbeveling. Salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring tot max. *f* 760,96 bruto per maand.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de assistent-beheerder botanische tuinen, Heidelberglaan 2 'de Uithof', Utrecht.

Letteren

Gevraagd voor zo spoedig mogelijk een tijdelijke

HULPCONCIERGE (met kans op een vaste aanstelling)

De werkzaamheden zullen bestaan in het opvangen van bezoekers, opnemen en doorgeven van telefoon, sorteren van de post, stencillen, zetten en rondbrengen van koffie en thee, kleine huishoudelijke en lichte administratieve werkzaamheden. Leeftijd maximaal 35 jaar.

Schriftelijke of mondelinge sollicitaties aan de beheerder van het instituut voor Germaanse talen, Biltstraat 131, Utrecht.

Sociale Wetenschappen

Bij het sociologisch instituut, gevestigd in het universiteitscentrum de Uithof kan wegens uitbreiding van de administratie geplaatst worden een

MEDEWERKSTER

ter assistentie van het hoofd van de administratie. Haar taak zal o.m. bestaan uit: het uitwerken van rapporten, overzichten, korrespondentie, alsmede werkzaamheden in het kader van de personeelsadministratie. Gegadigden moeten een middelbare schoolopleiding bezitten, beschikken over een goede type-vaardigheid, in staat zijn zelfstandig en akkuraat te werken en beschikken over goede kontakteigenschappen. Geboden wordt: afwisselend werk, waarbij een grote mate van zelfstandigheid mogelijk en gewenst is. Leeftijd niet beneden 21 jaar. Salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, tot maximaal *f* 877 bruto per maand.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht onder nummer 782.

Bij het sociologisch instituut, gevestigd in het universiteitscentrum de Uithof kan geplaatst worden een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER

Zijn taak zal bestaan uit: het verrichten van administratieve werkzaamheden ten behoeve van de beheersadministratie, kredietbewaking, personeel- en kostprijsadministratie. Gegadigden moeten in staat zijn zelfstandig en akkuraat te werken en beschikken over goede kontakteigenschappen. Ervaring met andere administratieve methoden (M.B.A.) strekt tot aanbeveling.
Geboden wordt: afwisselende werkzaamheden, waarbij een grote mate van zelfstandigheid mogelijk en gewenst is. Promotiemogelijkheden bij goede taakvervulling en funktionering aanwezig. Salaris volgens rijksregeling, tot maximaal *f* 1072 bruto per maand, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring. Premie aow is voor rekening van de universiteit.

Sollicitaties onder nummer 780 te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht.

Bij het bureau organisatie en planning onderwijs van het sociologisch instituut, gevestigd in het universiteitscentrum de Uithof vaceert de funktie van

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER

De aan te trekken medewerker zal worden belast met: de samenstelling van kollege- en tentamenroosters; de redaktie van de studiegids; het beheer van de studentenadministratie (ca 900 studenten); de organisatie en administratie van de tentamens; het maken van statistieken van studieresultaten. De voorkeur gaat uit naar een medewerker, die na zijn middelbare schoolopleiding enkele jaren kantoorervaring heeft gedaan; beschikt over goede kontaktuele eigenschappen en zelfstandig kan funktioneren in een klein team. Leeftijd ongeveer 25 jaar. Inlichtingen over deze funktie zijn te verkrijgen bij drs. E. Konijnenberg, tel. 030—539111 (toestel 1924). Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring tot maximaal *f* 1.072 bruto per maand.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 781.

Bij het instituut voor planologie, dat gevestigd is in het nieuwe universiteitscentrum de Uithof, kan binnenkort worden geplaatst een

LITERATUURONDERZOEKER(STER)

Taak: binnen het kader van de onderwijsstaf van het instituut verrichten van literatuurstudie op stedebouwkundig-planologisch gebied. Met name betreft dit: het samenstellen van literatuuroverzichten; het signaleren van recente ontwikkelingen in de literatuur op het vakgebied en het samenstellen van 'trendreports'; het beheer van de dokumentatie. Eisen: middelbare opleiding en/of hoger beroepsonderwijs; de voorkeur gaat uit naar personen die enkele jaren een opleiding in de sociale wetenschappen o.d. hebben gevolgd, hetzij het diploma middelbaar planologisch onderzoeker hebben behaald; ervaring of aantoonbare belangstelling op het betreffende gebied strekt tot aanbeveling. Voor nadere inlichtingen kan men zich wenden tot prof. dr. Chr. van Paassen tel. 030—539111, toestel 22016).

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van de rijksuniversiteit, sektor I, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van nr. 784.

Op het instituut voor kulturele antropologie, gevestigd in het nieuwe universiteitscentrum de Uithof, bestaat per 1 april a.s. de vakature van

SEKRETARESSE

Vereisten: middelbare opleiding, sekretaresse-opleiding of ervaring leeftijd tot ± 40 jaar.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris der rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 783.

Diergeneeskunde

Bij de Kliniek voor Veterinaire Heelkunde kan worden aangesteld een

DIERVERZORGER

voor de verzorging van grote landbouwhuisdieren. Diploma L.L.S. vereist. Geen dienstwoning beschikbaar. Gegadigden dienen bereid te zijn avond-, nacht- of weekenddiensten te verrichten.
Salaris volgens rijksregeling afhankelijk van opleiding en ervaring.
Premie AOW voor rekening van de universiteit.

Bij de Faculteit kan bij een van de klinieken in het universiteitscentrum 'De Uithof' worden aangesteld een

MEDEWERKSTER VOOR DE HUISHOUDELIJKE DIENST

Haar werkzaamheden zullen bestaan uit: controle op de wasbehandeling van het linnengoed, schoonmaakwerkzaamheden in het stafgebouw: koffieverzorging voor bezoekers, vergaderingen, etc.
Salaris tot max. ƒ 724,81 bruto per maand, waarbij de premie AOW voor rekening van de universiteit is.

Aanmelding dagelijks van 9—12 en 14—17 uur bij de personeelsafdeling, Biltstraat 172 te Utrecht. Tel. 030 - 715544, toestel 441.

Bij het Instituut Voedingsmiddelen van Dierlijke Oorsprong kunnen geplaatst worden

ENKELE DIERENARTSEN

om mee te werken aan onderwijs en onderzoek op het gebied van de veterinaire volksgezondheidszorg.

Eventuele geïnteresseerden worden verzocht zich vóór 1 mei a.s. in verbinding te stellen met dr. J. G. van Logtestijn, Instituut Voedingsmiddelen van Dierlijke Oorsprong, Biltstraat 166 te Utrecht. Tel. 030—715544, toestel 275 of 279.

Bij de Kliniek voor Veterinaire Verloskunde en Gynaecologie kan op korte termijn geplaatst worden een

DIERVERZORGER

die gewend is met rundvee en paarden om te gaan. Gegadigden moeten kunnen melken. Zaterdag- en zondagdiensten worden extra beloond.
Diploma L.L.S. vereist, het diploma dierverzorger strekt tot aanbeveling. Leeftijd 21—30 jr.
Salaris afhankelijk van leeftijd en ervaring tot max. ƒ 804,71 per maand.
Vakantietoeslag 6%, inhouding AOW voor rekening van de universiteit.
Geen dienstwoning beschikbaar.

Bij het bureau van de faculteit, afdeling Financiële en Materiële Zaken, kan aangesteld worden een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

Haar werkzaamheden zullen o.a. omvatten: het boeken van girale en contante betalingen; het verwerken van rekeningen; het controleren op binnenkomst van gelden; de administratie en de verrekening van melkontvangsten. Gedacht wordt aan een kandidate met ULO-MAVO opleiding; enige boekhoudkundige ervaring. Salaris max. ƒ 877.— Vakantietoeslag 6%, premie AOW voor rekening van de universiteit.

Bij de Kliniek voor Veterinaire Verloskunde en Gynaecologie kan op korte termijn geplaatst worden een

DIERVERZORGER

die gewend is met rundvee en paarden om te gaan. Gegadigden moeten kunnen melken. Zaterdag- en zondagdiensten worden extra beloond. Diploma L.L.S. vereist, het diploma dierverzorger strekt tot aanbeveling. Leeftijd 21—30 jaar. Salaris afhankelijk van leeftijd en ervaring tot max. ƒ 804,71 per maand. Vakantietoelage 6%, inhouding AOW voor rekening van de universiteit. Geen dienstwoning beschikbaar.

Voor het Instituut voor Veterinaire Parasitologie en Parasitaire Ziekten wordt gezocht

JONG DIERENARTS

die bereid is mede te werken aan het lopend onderzoek (epidemiologisch onderzoek van trichostronggylose) en het onderwijs.

Gegadigden kunnen zich voor het verkrijgen van nadere inlichtingen wenden tot prof. dr. D. Swierstra.

Op het Laboratorium voor Klinische Biochemie van de Kliniek voor Inwendige Ziekten der Grote Huisdieren, Universiteitscentrum „De Uithof", Yalelaan te Utrecht, kan geplaatst worden een

a. **VOLLEDIG GEDIPLOMEERD HOOFDANALISTE**

Zij zal worden belast met de dagelijkse leiding van het laboratorium.

b. **BACTERIOLOGISCH ANALISTE**

of een

ALGEMEEN KLINISCH ANALISTE

Volledig gediplomeerd. De werkzaamheden zullen deels uit routine deels uit research bestaan.

Inlichtingen betreffende deze functies kunnen worden verkregen bij dr. A. J. H. Schotman, tel. 030 - 53 91 11.

Op het poliklinisch laboratorium van de Kliniek voor Kleine Huisdieren kan geplaatst worden een

STUDENTEN

ORIENTERINGSDAGEN

(20 t/m 25 augustus)

Evenals in 1969 zullen ook in 1970 weer oriënteringsdagen georganiseerd worden, waarbij de aankomende student, begeleid door een ouderejaars mentor, kennis zal maken met de stad Utrecht en vele facetten van het studentenleven.

Wij doen een beroep op alle studenten van onze universiteit te overwegen hun medewerking te verlenen aan deze wijze van introduktie.
Er zullen circa 200 mentoren nodig zijn. Elke mentor zal een groep van plm. 10 aankomende studenten begeleiden.
Het Instituut voor Voorlichtingskunde en Kommunikatie te Rotterdam heeft zich wederom bereid verklaard de training in gesprekstechniek en informatieoverdracht voor de mentoren te verzorgen.
Er zijn hiervoor drie weekends georganiseerd, steeds vanaf **vrijdagmiddag** 14.00 uur tot **zaterdagmiddag** 16.30 uur.

Men kan kiezen uit drie mogelijkheden, t.w.: 22—23 mei; 5—6 juni en 19—20 juni.
Iedereen, die zich als mentor opgeeft moet bereid zijn:

a. één van bovengenoemde weekends te volgen;
b. deel te nemen aan twee discussie-avonden, waar informatie zal worden verstrekt en doel en opzet van het programma zullen worden behandeld;
c. van 18 tot 27 augustus a.s. in Utrecht te zijn.

De training van de mentoren zal dit jaar geheel door de universiteit worden bekostigd.
De Kommissie Oriënteringsdagen

Hierbij geef ik mij op als mentor:
naam:
studie- en vacantie-adres:
studierichting:
(gezelligheids)vereniging:

VOLLEDIG GEDIPLOMEERD ANALISTE

(klinisch-chemisch of algemeen klinisch)
Tot de werkzaamheden welke zeer afwisselend zijn, behoort o.a. het bemonsteren van bloed en het verrichten van klinisch-chemische bepalingen. Geen avond- of weekenddiensten. Salaris ƒ 1 072,— per maand. Vacantietoeslag 6%, premie AOW voor rekening van de Universiteit. Telefonische inlichtingen kunnen ingewonnen worden bij dr. H. J. Hendriks, tel. 030 71 55 44, toestel 417.

Schriftelijke sollicitaties met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de Personeelsafdeling van de Faculteit der Diergeneeskunde, Biltstraat 172 te Utrecht.

UIT DE VERGADERING VAN DE BELEIDSRAAD

Voornaamste punten uit de vergadering van de Beleidsraad voor Collectieve Voorzieningen t.b.v. Studenten, gehouden op 19 maart 1970.

1. Besprekingen werden gehouden met vertegenwoordigers van U.F.W.G., KOSMU en ASTU, waarbij een uiteenzetting werd gegeven van de huidige aktiviteiten en de toekomstplannen. Wat betreft de toekomstplannen voor integratie van het KOSMU schaart de Beleidsraad zich achter de in de nota Studentenmuziek genoemde oplossing van een onafhankelijk muziekcentrum voor jongeren.
Het discussiestuk over de salariëring van de dirigenten en de subsidie-aanvrage voor het aantrekken van een vioolpaedagoog zullen nader aan de orde worden gesteld in de vergadering van de Beleidsraad in augustus a.s. met een totaaladvies van de Commissie Vormingswerk.
Wat betreft de brief van de afdeling Theaterwetenschappen van het Instituut voor Muziekwetenschap over het aantrekken van een kracht en het verschaffen van werkzaamheden, die in samenwerking met de ASTU was opgesteld, wordt afgesproken, dat deze ingetrokken zal worden. De ASTU zal zich over een beter plan, dat meer op integratie gericht is, in verbinding stellen met de Commissie Vormingswerk en dit plan later bij de Beleidsraad indienen.
2. Besloten wordt dat:
alle aanvragen om subsidie van organen, die jaarlijks subsidie via de Beleidsraad ontvangen, dienen vervat te zijn in een jaarlijkse begroting. Aan de later komende incidentele verzoeken om subsidie dient geen gehoor gegeven te worden, voorzover die voor het beleid van principiële betekenis zijn. De begroting van culturele organisaties zal een onderdeel moeten vormen van de door de Commissie Vormingswerk bij de Beleidsraad in te dienen begroting, die daartoe verdeeld dient te zijn in 4 delen, te weten politiek, onderwijs, cultuur en de sektie groepenwerk.
De Beleidsraad is bereid ter realisering van de werkzaamheden voor het jaar 1970/71 een totale begroting van het Vormingswerk in de laatste vergadering van het lopende cursusjaar (augustus) in behandeling te nemen.
3. Besloten werd, dat in bijzondere situaties (zaken die geen uitstel gedogen) de Agendacommissie, mits eenstemmig, of anders het Hoofd van de Hoofdafdeling Studentenzaken c.q. het Hoofd van de afdeling Collectieve Voorzieningen besluiten zal kunnen nemen. Het genomen besluit zal voor controle achteraf in de eerstkomende vergadering van de Beleidsraad aan de orde worden gesteld

AGENDA BELEIDSRAAD

Agenda voor de openbare vergadering van de Beleidsraad voor Collectieve Voorzieningen t.b.v. Studenten op 16 april 1970, in de curatorenkamer van het gebouw aan de Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

Aanvang: 9.30 uur.

1. Opening en vaststellen van het verslag van de vergadering van 19 maart 1970.
2. Ingekomen stukken en mededelingen;
3. Bespreking over nota „Functioneren van de Beleidsraad"; contacten met secties; procedure werkbasis en inhoud werkbasis.
Toelichting: hoewel de Agendacommissie zich realiseert dat de onder punt 3 genoemde onderwerpen niet in één vergadering van de Beleidsraad kunnen worden behandeld, zodat hieraan eventueel een tweede vergadering zal moeten worden gewijd, is zij toch van mening dat deze onderwerpen als één punt moeten worden opgevoerd. Er valt nl. naar de mening van de Agendacommissie over geen van de onderwerpen een besluit te nemen zonder de andere onderwerpen mede in de beschouwing te betrekken.

De Agendacommissie stelt daarom voor geen afzonderlijk besluit over de onderdelen te nemen, doch aan het eind van de discussie tot een geheel van samenhangende besluiten te komen.

4. Vastellen datum extra vergadering;
5. Rondvraag;
6. Sluiting.

De stukken zullen ter inzage liggen op het bureau van de USF, Wilhelminapark 23.

MODERNE ANTICONCEPTIE

De pil blijft nog steeds het anticonceptivum dat de grootste bescherming biedt tegen ongewenste zwangerschap. Aan het arsenaal van anticonceptieva is niet zo lang geleden echter een nieuw machtig middel toegevoegd: de z.g. **morning after pil**, die nog zeer weinig bekendheid geniet. De Utrechtse hoogleraar in gynaecologie en verloskunde, prof. Haspels, is bezig de effectiviteit van de morning after pil vast te leggen. Momenteel heeft prof. Haspels reeds enkele honderden gevallen geregistreerd van onbeschermde geslachtsgemeenschap in het ovulatietijdperk (12e—16e dag van de cyclus) die de morning after pil gebruikten.
De werking van de morning after pil berust waarschijnlijk op een versnelde passage van de eicel door de eileider, waardoor bevruchting moeilijker of niet kan plaats vinden, en op het tijdelijke ongeschikt maken van het baarmoederslijmvlies voor het innestelen van de eventueel bevruchte eicel. Schadelijke werking werd hierbij niet aangetoond.
Het gebeurt helaas (nog) vaak dat een onbeschermde gemeenschap plaats heeft, ofwel een mislukte anticonceptie (condoom kapot). Indien **binnen 48 uur** daarna de morning after pil wordt gestart, is een optredende zwangerschap onwaarschijnlijk.
Daarom is het van belang te weten dat de Universitaire Gezondheidszorg (tel. 2 67 60) op haar spreekuren naast uitgebreide anticonceptionele adviezen, ook de morning after pil voorschrijft

UNIVERSITAIRE GEZONDHEIDSZORG

De Universitaire Gezondheidszorg, Maliesingel 38, zal **gesloten zijn van 29 april tot 11 mei**. Daarna zijn de spreekuren als volgt:

Maandag -
12.00—13.00 u.: R. Linschoten
16.00—17.00 u.: S. van Binsbergen

Dinsdag -
12.00—13.00 u.: Mevr. D. v. d. Heuvel-Blokland
16.00—17.00 u.: Mevr. M. Wagenaar-Fischer

Woensdag -
11.00—13.00 u.: Mevr. D. v. d. Heuvel-Blokland

Donderdag -
12.00—13.00 u.: R. Linschoten
16.00—17.00 u.: S. van Binsbergen

Vrijdag -
12.00—13.00 u.: Mevr. D. v. d. Heuvel-Blokland
17.00—18.00 u.: Dr. J. A. Stoop

Voor de spreekuren van maandag en woensdag kunnen afspraken gemaakt worden.

F.U.G. AGENDA APRIL

Maandag 6 april t/m vrijdag 10 april: S.S.R. week - geweld - geweldloosheid
Woensdag 8 april - U.V.S.V., 20.00 uur: elektronisch concert (voor canto-lustrum); 20.00 uur: lezing van Sondogisch instituut; S.S.R. - 22.00 uur: pop, underground, spelletjes.
Vrijdag 10 april - P.H.R.M., Veronica drive-in, voor-lustrum feest van de N.V.V.S.U. Toegang *f* 3,— t.b.v. de nierstichting.
Zaterdag 11 april - Veritas, 22.00 uur: weekend kafee.
Zondag 12 april - Veritas, 22.00 uur: weekend kafee.
Zondag 12 t/m maandag 20 april - 16.00 uur: (zo. 24.00 u.) in de kelder onder Perry v. d. Kar - lustrum-kafee van de N.V.V.S.U.
Begin Japanse week
georganiseerd door
U.V.S.V., S.S.R. en Veritas
Maandag 13 april - U.V.S.V., 20.00 uur: opening Sjintoïsme.
Dinsdag 14 april - U.V.S.V., 20.00 uur: architektuur i.s.m. studium generale.
Woensdag 15 april - U.V.S.V., 20.00 uur: duo Lemkes-Vos - *f* 1,25 (voor-canto-lustrum); S.S.R., 20.00 uur: Japanse politiek.
Donderdag 16 april - U.V.S.V., 20.00 uur: Japanse beeldende kunst door de heer Lim; U.S.C., 22.00 u.: Mike Hays in wooiloomooloo; S.S.R. - Vakbonden-avond.
Vrijdag 17 april - U.V.S.V., 20.00 uur: Japanse muziek en het zelf bespelen van Japanse instrumenten; S.S.R. - Vakbonden-forum.

SPORT

Badminton

Op 16 april a.s. vindt een algemene ledenvergadering van de Utrechtse Studenten Badmintonfederatie plaats. De vergadering wordt gehouden in het Universiteitshuis en begint om 8.00 uur. De agenda luidt:

1. Opening
2. Notulen en ingekomen stukken
3. Presentatie nieuwe bestuursleden
4. Bestuursoverdracht
5. Presidiale rede
6. Honorairbenoeming
7. Wat verder ter tafel komt
8. Rondvraag
9. Sluiting

Iedereen is van harte welkom.

N.S.K. 1970: De N.S.K. zijn voor de Utrechtse teams geen succes geworden. De eerste dag verloren beide teams en kwamen derhalve in de verliezerspoule. De dames behaalden op de tweede dag overwinningen op Rotterdam en Wageningen. Ze eindigden daardoor op de 7e plaats. De heren versloegen teams uit dezelfde steden en werden daardoor 10e in de eindrangschikking.

Algemene ledenvergadering op 16 april om 20.00 uur in het U-huis:
Als toegevoegd agendapunt geldt: de toetreding van alle studenten-badmintonspelers tot de Nederlandse Badminton Bond en de consequenties daarvan.

Op zaterdag 2 mei en zondag 3 mei worden in sporthal 'Catharijne' de Individuele Nederlandse Studenten Badminton Kampioenschappen gehouden. Alle liefhebbers van goed badminton kunnen dan getuige zijn van een groot badmintonevenement. De finales beginnen 's zondags omstreeks 14.00 uur. Uit alle universiteitssteden worden zeer sterke afvaardigingen verwacht.

Roeien

De U.V.S.R. „Opopoi" nodigt alle vrouwelijke studenten uit kennis te maken met de roeisport op donderdag 16 en vrijdag 17 april. Komt allen naar de Viking-loods, Keulsekade 1.
Vanaf 17.00 uur kan er geroeid worden.
Om 19.00 uur maaltijd met de leden, waarna er een film vertoond zal worden. Correspondentie-adres: Drift 19.

Judo

Maandag 16 maart j.l. vond er een vriendschappelijke ontmoeting plaats met Amsterdam V.U. te Amstelveen.
De ontmoeting was georganiseerd om de „mindere goden" wat meer wedstrijd-ervaring op te laten doen.
Beide universiteiten hadden een B-team van 9 man op de been gebracht. Een ieder draaide twee echte wedstrijden en daarna nog wat vrij.
Het Utrechtse team bleek zeer verdienstelijk te judoën en diverse malen kende de scheidsrechter „ippon" toe.
Na afloop werd er met en van de tegenstander een drankje gedronken. Allen waren van mening dat dit soort sportontmoetingen vaker plaats moesten hebben. De Utrechtse Judo-Federatie zal dit dan ook nastreven.

Atletiek

Met ingang van 6 april a.s. zal de heer H. A. Keizer de atletiektraining gaan verzorgen.
Maandag- en woensdagavond van 18.00 uur tot zonsondergang.
Plaats: Sintelbaan van het sportpark Maarschalkerweerd.
De donderdagmiddag atletiektraining en de dinsdagavondtraining vervallen hiermee.

Basketball dames

De training voor basketball dames in de sporthal „De Dreef" is met ingang van 6 april gestaakt.

Volleybaltraining heren

De volleybaltraining voor heren competitiespelers zal tot nader bericht blijven doorgaan onder leiding van de heer Th. v. d. Pols.

Tennis 1970

Voor dames- en heren-studenten zijn nog tenniskaarten verkrijgbaar à *f* 12,50 verhoogd met de eenmalige jaarlijkse U.S.S. bijdrage ad. *f* 3,— bij het Bureau Sportzaken, Pieterskerkhof 13a, Utrecht.

Schermen

De Federatie Utrechtse Studenten Schermers organiseert op 16 april a.s. de traditionele Hij-Zij Wedstrijd. Dit is een wedstrijd, waarbij door loting een paar gevormd wordt van een dame en een heer. De dame floreteert tegen alle andere dames; de heer schermt tegen alle heren op sabel. Er wordt dus uitsluitend op sabel en floret-dames getrokken. Het paar met de beste resultaten wint. Er zijn ook nog prijzen beschikbaar voor het tweede en derde paar.
De wedstrijden worden gehouden in de sportzaal van het studentencafé 'Chez BéBé', Ina Boudier-Bakkerlaan 153; het appèl is om 18.30 uur.
De inschrijving staat open voor iedere student aan de R.U. De inschrijvingslijst hangt op de schermzaal (K & W Gebouw, Mariaplaats). De deelnemerskosten bedragen *f* 2.50 en dienen tegelijk met de inschrijving contant te worden voldaan.
Op dinsdag 14 april sluit de inschrijving. U wordt verzocht op tijd aanwezig te zijn; voor degenen die geen schermkleding bezitten, zullen vesten, maskers, handschoenen en sabel/floret aanwezig zijn. Belangstellenden voor deze wedstrijd zijn van harte welkom op 16 april. Benut nu de kans om kennis te maken met de schermsport.

Spannend eerstejaars schermtournooi

De Utrechtse Studenten Schermfederatie organiseerde op donderdag 26 februari een schermwedstrijd voor eerstejaars-schermers. Deze werd gehouden in de tafeltenniszaal van het studentencafé „Chez BéBé".
Het is een vaste gewoonte geworden dat degenen die voor het eerste jaar schermen, door de federatie worden uitgenodigd voor een tournooi. Er werd door de dames gestreden op floret en door de heren op sabel, een specifiek heren wapen. Zoals reeds de trainingen op zaal bewezen, is er zeer goed geschermd, hetgeen tot gevolg had dat vooral de finale spannend werd. Bij zowel de heren als dames traden de winnaars met een ruime voorsprong uit het slagveld. De uitslag was als volgt: dames - 1. mej. M. Heldens; 2. mej. C. Verhagen; 3. mej. R. Bazuine; heren - 1. B. Visinescu; 2. F. Sampimon; 3. 3. H. Koenen.
Een laatste kanttekening bij dit tournooi, die door vele bezoekers opgemerkt is, is dat er zeer sportief geschermd is. Dit en de goede resultaten geven een belovende toekomst.

Utrechtse Judofederatie

Zaterdag 25 en zondag 26 april a.s. hebben weer de N.S.K.'s voor teams plaats. Dit jaar te Groningen.
Het Utrechts judoteam hoopt in staat te zijn de goede resultaten van de laatste jaren te prolongeren. Het team zal geselekteerd worden uit de judoka's R. Wortel, G. van Ginkel, H. Blok, L. Lubeek, J. van Geelen en G. Oude Elferink.
Donderdag 16 april a.s. wordt er gestreden om de Utrechtse titels. Opgave t/m 15 april bij de heer J. Snijders. Aanvang der wedstrijden 20.00 uur in de dojo Snijders. Alle belangstellenden zijn welkom.
Zaterdag 25 april a.s. organiseert Nijmegen de individuele studenten judokampioenschappen (zgn. Lagere Bandentournooi) voor de N.S.J.B. Inschrijvingen moeten vóór 1 april bij Nijmegen binnen zijn.
Voor verdere inlichtingen kan men terecht bij de heer Snijders en de UJF.
De UJF roept alle judoka's op, zoveel mogelijk aan bovenstaande evenementen deel te nemen. Er kan iedere dag voor getraind worden op de bekende uren.

Rugby

Zaterdag 18 april gaan de leden van de Utrechtse Studenten Rugby Society naar Parijs om daar getuige te zijn van de interland Frankrijk—Engeland. Voorts zijn zij van plan om bij voldoende belangstelling door te reizen naar Casa Blanca waar het Ned. Rugby team aantreedt tegen Marokko.
Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden op de trainingsuren, te weten woensdag van 17.30—18.30 uur in de sportzaal van den Hommel; zaterdags van 10.00—12.00 uur op het sportcomplex Overvecht Noord of bij de heer A. J. Verhage, Zuilenstraat 13, tel. 2 79 00.
Aangezien het aantal gereserveerde toegangsbewijzen beperkt is, worden de aanvragen behandeld in volgorde van binnenkomst.

CURSUS STUDIEVAARDIGHEDEN P.A.S.

Het Psychologische Adviesbureau voor Studenten organiseert ook dit jaar een aantal cursussen in studiemethodiek en leesvaardigheden. In de week van 11 mei a.s. zal de laatste cursus van dit studiejaar van start gaan. Om deze cursus niet al te ver te laten uitlopen zullen er in plaats van het normale aantal van 8 waarschijnlijk slechts 6 of 7 wekelijkse bijeenkomsten worden gehouden, iedere week één. De bijeenkomsten duren 2 uur. De totale kosten bedragen *f* 10,— per deelnemer. Aanmelding voor de cursus staat open voor alle studenten aan de Rijksuniversiteit. Voor nadere informatie en aanmelding belangstellenden contact opnemen met het P.A.S., Maliesingel 38-40, Utrecht, iedere woensdagmiddag en donderdagochtend, hetzij mondeling, hetzij telefonisch onder tel. nr. 030-29351, toestel 15.

FYSIKA '70

Maandag 20 april: Het ultracentrifuge-project. Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6. Aanvang 20.00 uur.

FILM WERKGROEP

Politieke actie-films

Binnen de UFWG wordt binnenkort een werkgroep 'actiefilms' opgericht.
Deze groep zal films maken over politiek en maatschappelijk relevante acties en gebeurtenissen (op scholen en universiteit, stakingen in bedrijven, woningnoodtoestanden, etc.). Doel is, dat de vertoningen van deze films een politiserende invloed hebben op de kijkers, informatie geven en discussie uitlokken.

Opzet van de groep

Deelnemers zullen zich gaan bekwamen in de bediening van film- en geluids-apparatuur, zodat bij belangrijke acties altijd een groepje mensen beschikbaar is, om het te filmen.
Heeft de groep zich een redelijke bekwaamheid in het filmen eigen gemaakt, dan bestaat er de mogelijkheid in het volgende cursusjaar ook grotere documentaires en reportages te maken.

Camera's, zowel 8 als 16 mm en geluidsapparatuur zijn beschikbaar. Er is een budget voor aanschaf filmmateriaal en voor elementair onderricht in het filmen wordt gezorgd.
Donderdag 16 april, om 20.00 uur, wordt de eerste bijeenkomst gehouden bij Johan Rienstra, Poortstraat 66; tel. 718565. Aldaar ook nadere inlichtingen. Iedereen, die niet alleen wil praten, maar ook filmen, is welkom.

Voorstelling

De UFWG draait, samen met het Kasieno, 13 april om 20.00 uur in het Kasieno (Paardenveld).

Tekenfilms:

de beul, van Goldman en Julian (V.S.)
een bom teveel, van Laguionie (Frankrijk)
machine, van Urchs (Duitsland)
quadratonie, van Lenica (Duitsland)
de gro(b)otmoeder, van Trnka (Tsjecho-Slowakije) en andere.

SCENARIO-WEDSTRIJD

De Utrechtse Film Werkgroep (UFWG) verwacht van iedereen die kritiek heeft op de Nederlandse Film, dat hij of zij akuut een

pen grijpt, en een scenario in elkaar stampt dat beter is. Hte moet een scenario zijn voor een korte film en bovendien met beperkte middelen realiseerbaar. Het onderwerp is volkomen vrij. De inzendingen worden beoordeeld door de UFWG, daarbij geadviseerd door een groep cineasten en filmkritici. Zo mogelijk wordt de beste inzending in samenwerking met een ploeg UFWG-ers en onder leiding van een ervaren filmer verfilmd op kosten van de UFWG. Bovendien brengt deze eer de scenarioschrijver honderd gulden op. De UFWG doet dit allemaal omdat zij idealistisch is, en de film in Utrecht wil bevorderen. Dit met behulp van geld van de Universiteit, USF, kulturele fondsen en lidmaatschappen. Voor een jaarlijkse bijdrage van vijfhonderd cent kan iedereen die daar zin in en tijd voor heeft: haar filmkursussen volgen; meedoen aan werkgroepen die een scenario schrijven en deze verfilmen; eksklusieve films kijken en daarover diskussiëren; haar diverse 8 mm en 16 mm kamera's en overige filmapparatuur vrij gebruiken.
De sluitingsdatum voor de scenario-wedstrijd is per 1 september 1970. Inlichtingen en inzendingen bij Utrechtse Film Werk Groep, Wilhelminapark 23, Utrecht, tel. 030 - 51 09 11.

VERWIKKELINGEN BINNEN DE JURIDISCHE FACULTEIT

Samenvatting van een artikel uit het juridisch Bulletin van maart 1970, getiteld:
'Wat spokerijen zijn ons niet in nare schaduwe verschenen!'

1. Het Rapport van de kandidaatscommissie Onderwijsmethoden.

Medio '69 werd door de Faculteit het door de Commissie Onderwijsmethoden Jur. Fac. uitgebrachte interimrapport integraal aanvaard. Hierin werd voorgesteld (hetgeen dus later door de vergadering van hoogleraren werd aanvaard): 'Het onderwijs voor het kandidaatsexamen geheel te concentreren in werkgroepen'. De optimale grootte van de werkgroep werd gesteld op 15 man. Er werd aangedrongen op betere didactische scholing van de docenten. Per 80 studenten zou per vak één wetenschappelijk medewerker dienen te worden aangesteld.

2 De uitvoering van het integraal aanvaarde rapport.

In een **'memorandum voorzieningen in verband met de studenten-explosie"** d.d 23 april 969 stelt de directeur van de faculteit als uitgangspunten voor overleg met Curatoren (overleg dat werd gevoerd door enkele hoogleraren en studenten uit kandidaatsopleiding en genoemde commissie):
— werkgroepen van maximaal 27 man
— maximaal 5 parallelle werkgroepen van 2 uur of 8 van 1 uur
— per 5 resp. 8 werkgroepen is 1 wetenschappelijk medewerker vereist
Met geen woord wordt gewezen op de door de Commissie aanbevolen didactische (bij-) scholing van de docenten
Hoewel het voor het welslagen van een experiment in het algemeen toch noodzakelijk lijkt het te laten plaatsvinden onder optimale omstandigheden (zelfs dan kan een experiment nog best mislukken!) is de Faculteitsdelegatie blijkbaar bereid twee primaire eisen n.l. kleine werkgroepen (15 personen optimaal) en didactisch goed geschoolde docenten al bij voorbaar te laten vallen (toen al onder protest van de studentgedelegeerden)

In feite is het er dan ook op neergekomen dat de Faculteit voor haar kandidaatsopleiding zonder enige adequate voorbereiding en onder abominabele omstandigheden (afgezien van de 2 hierboven genoemde niet vervulde primaire voorwaarden bleken b.v. de doceerruimtes oorden van chaos, stof, duisternis en slechte dampen, die docenten en studenten mateloos irriteerden en afleidden, kortom volstrekt ongeschikt waren voor het gestelde doel) een nieuw onderwijssysteem heeft ingevoerd dat eigenlijk al bij voorbaat tot mislukken was gedoemd.
Een eerste conclusie, tevens aanbeveling aan de Faculteit, dringt zich hier aan ons op: *Laten we ons in de toekomst niet nogmaals laten verleiden tot het overhaast, zonder voldoende voorbereiding en dus zonder veel kans op succes invoeren van een verandering.*

3. Didactische scholing voor de docenten

Voor de eerste moeilijkheid, de didactische scholing voor de docenten, schijnt langzamerhand misschien een oplossing naderbij te komen: met subsidie van Curatoren wordt in augustus voor belangstellenden een tweedaagse didactische cursus gegeven, onder leiding van het Bureau Onderwijsresearch Studiestatistiek. Afgezien van het feit dat twee dagen waarschijnlijk onvoldoende is, lijkt het ons noodzakelijk dat **alle** medewerkers dan maar verplicht worden in ieder geval deze twee dagen mee te maken.

4. Het te grote aantal studenten per werkgroep

Voor de tweede moeilijkheid, het te grote aantal studenten per werkgroep, wordt naarstig — naar het ons voorkomt ook uitzichtloos — gezocht naar oplossingen.
De Faculteit doet al enige tijd pogingen de Minister van Onderwijs te bewegen tot het instellen van een plaatsingscommissie voor de rechtenstudie. Deze plaatsingscommissie zou dan aan Utrecht niet meer studenten moeten toewijzen dan op grond van het rapport van de commissie onderwijsmethoden en het huidige aantal wetenschappelijk medewerkers verantwoord is
Het Faculteitsbestuur komt blijkens het communiqué van de vergaderingen 12 en 13 tot de volgende berekening:
— per werkgroep nominatief 25 man;
— 17 gehomogeniseerde werkgroepen, 2 extranei werkgroepen, 1 werkgroep van excusabele nakomers en 2 werkcolleges 50 á 100 man) voor 'herhalers' en hen die op grond van het reglement niet meer mogen deelnemen aan de werkgroepen 'Deze maatregelen werden voorgelegd aan de plenaire vergadering en goedgekeurd"
Hierbij de volgende bemerkingen:
1e: de plaatsingscommissie is door de minister van de hand gewezen met als argument dat de studententoeloop zich al weer gestabiliseerd zou hebben Hierop komen wij nog terug
2e zonder enige reden gaat het bestuur uit van 25 deelnemers per werkgroep en stelt dat dit door de plenaire Faculteitsvergadering is goedgekeurd Dit is onjuist Uit de notulen van de Faculteitsvergadering d.d 5 februari 1970 blijkt dat de Faculteit wenst uit te gaan van 15 deelnemers per werkgroep. Het bestuur overschrijdt zonder meer de grenzen van zijn bevoegdheden door 15 te vervangen door 25.

5 Het vraagstuk van de 'herhalers'

3e: het bestuur verwijst 'herhalers' naar werkcolleges van 50 à 100 man en stelt dat dit door de plenaire vergadering is goedgekeurd.
Ook dit is zonder meer niet waar. De plenaire vergadering heeft besloten dat 'herhalers' recht hebben op gewoon onderwijs, zich hierbij aansluitend bij een aan Curatoren gerichte nota d.d. 29 december 1969 van het Bestuur, waarin gesteld wordt: 'De faculteit, zich mede beroepend op de wettelijke bepaling, acht zich dan ook niet gerechtigd 'herhalers' uit te sluiten van onderwijs, ook niet als dat onderwijs in de best denkbare vorm gegeven wordt. De 'herhaler' moet het recht hebben zich in te schrijven in een werkgroep.' Hoe het Bestuur in anderhalve maand zo drastisch van mening kon veranderen ontgaat ons ten enenmale.
Een tweede conclusie en aanbeveling aan de Faculteit ligt voor de hand: Het is dringend noodzakelijk dat de plenaire Faculteitsvergadering er in het algemeen beter op toeziet dat het Bestuur zijn bevoegdheden niet overschrijdt. In het onderhavige geval dienen de Faculteitsbesluiten alsnog door het Bestuur te worden uitgevoerd.

6 Het afwijzen van de aanvrage van een plaatsingscommissie

Hierboven vermeldden wij al dat de plaatsingscommissie door de minister geweigerd was. Onzes inziens is echter voor een redelijke kandidaatsopleiding een plaatsingscommissie onvermijdelijk.
Het argument van de minister: de zich stabiliserende situatie, gaat om twee redenen niet op:
1e: zelfs als de situatie stabiel zou blijven, zou een plaatsingscommissie nodig zijn. Het huidige aantal studenten kan alleen worden opgevangen door groepen van 27 deelnemers, en door de medewerkers meer dan het maximaal gestelde aantal werkgroepen te laten geven. Deze situatie moet in geen geval bestendigd worden.
2e: de situatie zal zeker niet stabiel blijven als de Faculteit zou besluiten (en dit zal onzes inziens op korte termijn geschieden) om het protentamen Latijn op een 'Gronings' niveau te brengen. In Groningen verdubbelde het afgelopen jaar het aantal eerstejaars vanwege het verlagen van de Latijn-eisen!

Derde conclusie *Er moeet alsnog en met grote kracht bij de minister worden aangedrongen op een plaatsingscommissie.*

7 Mogelijke beleidslijnen voor de toekomst

Wat moet nu in de nabije toekomst de beleidslijn van de Faculteit (of de kandidaatsdocenten) zijn indien ófwel de plaatsingscommissie definitief niet komt ofwel de plaatsingscommissie zich niet wenst te richten naar onze normen: 15 deelnemers per werkgroep, 4 respectievelijk 8 werkgroepen per medewerker?

Er zijn verschillende mogelijkheden:

1 men kan zich overal rustig bij neerleggen en tot in lengte van dagen doormodderen met een bij voorbaat tot mislukken gedoemde inspanning.
2 men kan zich houden aan zijn normen en dus alle studenten welke geen plaats kunnen krijgen in een werkgroep, verwijzen naar een wachtlijst (c.q. bijeenbrengen in werkcolleges van ± 100 man).

3. men kan zich houden aan zijn normen, hierbij niet het aantal studenten beperken, maar een onbeperkt aantal studenten een beperkt onderwijspakket aanbieden (bv. 1 werkgroep per 14 dagen). Men kan hierbij òfwel de exameneisen onbeperkt handhaven (dus zonder de studenten hier voldoende op voor te bereiden) òfwel ook de exameneisen halveren.

De plenaire Faculteitsvergadering heeft uitdrukkelijk bepaald dat als 'ultima ratio', indien de situatie blijvend boven de normen uitgaat, onderwijsbeperking (kwalitatief of kwantitatief?) gerechtvaardigd is.

N.B. Ook **de commissie-Overbeek** van de Academische Raad komt als norm tot 15 deelnemers per werkgroep als maximum en 12 als optimum.

Het aantal uren per week te besteden aan het voorbereiden en geven van werkgroepen bedraagt 600 per jaar = 12 per week. Bij een voorbereiding per werkgroep van 4 uur (lijkt ons reëel) betekent dit inderdaad 8 uur werkgroep per week. Momenteel ligt de verhouding docenten-studenten voor het kandidaats aan onze faculteit 1 (één) op 27 (zeven-entwintig).

8. **Besluit**

Kortheidshalve laten we in deze samenvatting de beschrijving van de ervaringen van een hoogleraar die wel iets probeerde te plannen, hier weg.
We geven slechts de slotconclusie: Het ontbreekt zowel de Faculteit (en met name het Bestuur) als de Curatoren aan een gevoel voor planning; als er al een hoogleraar is die voor een komend cursusjaar plannen maakt dan wordt dat doodgezwegen of tegengewerkt. En het onderwijs — of wat daar voor door moet gaan — sukkelt bergafwaarts

Arend-Jan Kortenhorst
Karel Majoor

PAN-CONCOURS 1970

De stichting PAN, het landelijk orgaan van studenten-muziekgezelschappen, organiseert voor de negende keer een interacademiaal muziekconcours, dit maal op 24, 25 en 26 april te Groningen. Er zijn concoursen voor piano en clavecimbel (24 april) vocale en instrumentale kamermuziek (25 april) alsmede een orgelexcursie (25 april). In de jury: Gerard Hengeveld, Rutger Schoute, Wim van Beek, Theo Olof en Geza Frid.
Inschrijvingen vóór 31 maart en inlichtingen bij: J. S. Mackenzie Owen, Oude Gracht 277 bis, Utrecht.

WOOLLOOMOOLOO

In woolloomooloo liggen lijsten met adhesiebetuigingen voor radio Veronica. Hierbij liggen intekenlijsten.

GESLAAGD

doctoraal godgeleerdheid: G. Nagel, Diepenveen.
doctoraal rechtsgeleerdheid (vrije studierichting): mw. E. H. V. Simoons-Haakma, Utrecht; mej. G. A. M. Govers, Reek (N.B.); mej. M. C. Proot, Arnhem; mej. H. G. Scholten, Enschede; P. van 't Noordende, Alphen a/d Rijn.
doctoraal rechtsgeleerdheid: mej. H. G. M. Schumacher, Den Haag; mej. C. M. van der Waals, Dubbeldam; H. A. M. Brouwers, Breda; G. van de Beld, Utrecht; mej. J. M. Rood, Deventer; Jhr. J. K. H. van den Bosch, Gorssel; L. A. Geelhoed, Vaassen (cum laude); W. van den Brink, Utrecht.
doctoraal tandheelkunde: D. J. Faber, Bussum; A. E. Lamers, Utrecht.
doctoraal geschiedenis: mej. J. M. S. Rijken, Heerlen.
doctoraal fysische geografie: M. J. M. Terlingen, Utrecht. ... ...
doctoraal culturele antropologie: C. A. M. Rijnsoever, Utrecht.
doctoraal geneeskunde: A. Jansen, Hillegom; P. C. Lafeber, Nieuwerkerk a/d IJssel; E. Luyten, Bennekom; P. v. Ooik, Bergen (N.H.); H. Stok-Savelsbergh, Heerlen; J. v. d. Wetering, Amersfoort.
apotheker deel I: M. Bous, Sneek; A. Hulshoff, Zwijndrecht; R. de Jonge, Utrecht; J. K. J. Kuiper, Groenekan; E. J. Vollaard, Velp.
doctoraal psychologie: mej. M. van Leeuwen (cum laude) en E. P. Visscher, Utrecht.
doctoraal opvoedkunde: A. K. de Vries (cum laude), Utrecht.
semi-arts: mej. I. L. C. Bouvrie, Maastricht; W. G. B. Brands, Hoensbroek; H. J. J. Spierings, Waalwijk; A. J. Tellier en M. M. van Veluw, Utrecht; J. A. A. Wijnekes, Ermelo.
arts: D. J. J. ter Haar, Utrecht; D. B. van de Put, Zeist; J. W. Rijntjes, Bunnik; C. E. Vos, Wolphaertsdijk.

doctoraal rechtsgeleerdheid: G. E. C. Nummer, Nijkerk; A. H. B. van Vleuten en F. H. M. Possen, Utrecht; F. H. Kupper, Eibergen; mevr. A. M. E. J. Hoekstra-v. Geest, Utrecht.
doctoraal Franse taal- en letterkunde: mevr. E. A. Basart-Dil, Den Haag.
doctoraal fysische geografie: mej. Y. M. de Vrij, Leiderdorp (cum laude).
doctoraal algemene literatuur wetenschap: H. R. P. Leferink, Oudewater (cum laude).
doctoraal sociale geografie v. ontwikkelingslanden: A. Ramaer, Maastricht.
doctoraal Engelse taal- en letterkunde: G. A. van Mil, Schiedam.
apotheker deel II: P. B. Mertens, Maarssen; J. M. A. Sitsen, Utrecht; mej. S. N. Tjiook, Bussum; mevr. Ch. L. Vriede-Kort, Utrecht.
arts: A. J. Boezeman, Oosterbeek; R. J. M. Cloquet, Utrecht; R. J. H. van Raalten, Den Haag; J. J. G. H. van Schoot, Oldenzaal.
semi arts: H. M. A. Ausems en mevr. M. L. J. E. Ausems-v. Herten, Utrecht; H. Bok, Amsterdam; A. v. Eyk, mevr. M. F. E. Vollaard-Hattinga Verschure, H. L. Willemsen en F. Wassenaar, Utrecht.

doctoraal wiskunde: H. R. Reuver en A. A. P. Smit, Utrecht.
doctoraal natuurkunde: W. Muis, Utrecht; C. J. Zwakhals, Arkel.
doctoraal sterrekunde: C. Veth, Utrecht.
doctoraal scheikunde: A. H. Berlang Schalkwijk; I. K. van der Kamp, Culemborg; G. R. Kornblum, Utrecht; F. W. van Schaik, Driebergen; C. Slagt, Hilversum.
doctoraal geofysica: G. J. A. Hazeu, Utrecht.
doctoraal biologie: H. J. M. Beijer, Maastricht; mej. H. A. Breeman, Rotterdam; mej. F. J. Groen, Glanerbrug.

doctoraal rechtsgeleerdheid (notariële studierichting): B. J. H. A. Eenhorst, Amersfoort; R. J. P. van Kessel, Eindhoven.
doctoraal Franse taal- en letterkunde: M. L. J. Meijer, Hilversum.
doctoraal klassieke letteren: mevr. A. H. Groenink-van Harten, Rotterdam 26.
doctoraal farmacie: L. E. A. Weekers, Beek; C. W. D. van Gruting, Utrecht.

FACULTEITEN

GODGELEERDHEID

STUDIEDAG

Op maandag 13 april a.s. wordt er een studiedag gehouden over *'De maatschappelijke relevantie van de theologie'*.
Deze studiedag wordt georganiseerd door de TS-ERASMUS en de TSU voor de KTHU en de Theologische Faculteit. De dag wordt gehouden in het universiteitsgebouw op Domplein in zaal 9.

Het programma ziet er als volgt uit:

10.00 uur: inleiding door dr. J. M. Hasselaar
10.45 uur: koffie-pauze
11.15 uur: inleiding door prof. dr. A. R. Hulst
12.00 uur: lunch-pauze
14.00 uur: zaaldiscussie met de inleiders en met elkaar o.l.v. prof. dr. Th. C. de Kruijf
17.00 uur: borrel op de zolder van de U.V.S.V., Drift 19
19.00 uur: einde van de studiedag

'Over theologie en de theologische studie' van dr. A. Nijk en prof. dr. J. Sperna Weiland — Wending-10, 24 (dec. '69) 671-680 — vormt een goede achtergrond voor deze dag.

Tot op de studiedag! (Henk M. J. Janssen, voorzitter TS-ERASMUS.)

OPEN SCHRIFTELIJKE PEILING COLLEGES ALGEMENE DIDACTIEK EN PEDAGOGISCHE PSYCHOLOGIE VOOR DE AANTEKENING ONDERWIJSBEVOEGDHEID

Zie onder sociale wetenschappen, subfaculteit opvoedkunde.

PRAKTISCHE THEOLOGIE
3e en 4e JAARS

Op het laatste college praktische theologie is besloten als proef in de komende maanden de twee colleges praktische theologie om te zetten in groeps-dynamische colleges. Daartoe worden de twee college-uren gedurende 1½ uur achter elkaar gehouden en beginnen wij woensdag 15 april niet om 9.15 uur maar om 9.30 uur (tot 11.00 uur). Onderwerp van bespreking en discussie: „taalvelden" in de prediking.
Om 11.15 uur volgt, zoals gebruikelijk, het preekschetscollege voor de 4e jaars.

AANVANG COLLEGES DIDAKTIEK NA DE PAASVAKANTIE

Zie de mededeling onder Sociale Wetenschappen.

ALGEMENE DIDACTIEK VOOR DE ONDERWIJSBEVOEGDHEID

Zie onder sociale wetenschappen.

RECHTEN

RECHT IN — EN PRAKTIJK

9-10-11 april: Landelijk juridisch studentencongres, te Amsterdam

1. Inschrijfgeld: f 20,— (zonder diners f 15,—); 2. plaats: zalen van Roeterseiland aan de Roetersstraat; 3. informatie: Kamer Bk 04 Juridisch Instituut, Oude Zijds Achterburgwal 219, Amsterdam; tel. 020-217878 (toestel 3256); 4. Betaling: A. B. N., Muntplein, Amsterdam rek. nr. 54.95.17.081, postgiroaansluiting 6269, t.n.v. T. van Oostrom, Landelijk Juridisch Studentencongres 1970; 5. Programmaboekjes: op JSVU kamer (Molengraaff-instituut).

COLLEGES OOSTEUROPESE ECONOMISCHE PLANNINC

In het kader van de colleges economie voor eerste en tweedejaars studenten zal op 28 en 29 april een tweetal colleges worden gegeven over enkele theoretische en praktische aspekten van de economische planning in de Oosteuropese staten:
28 april, 20.00 uur: prof. dr. C. J. Oort: Theoretische aspekten;
28 april, 20.00 uur: drs. G. de Man: Praktische problemen.
Na afloop van de colleges, welke zullen worden gegeven in de grote collegezaal, Achter de Dom 22, is er gelegenheid tot diskussie over de onderhavige materie.

EXAMENGELD K—II EXAMEN

Degenen, die het K—II examen gaan afleggen, dienen hiervoor f 60 examengeld te betalen op girorekening 65233 ten name van de Rijksuniversiteit te Utrecht.
Op het tentamen burgerlijk recht van 11 mei worden de betalingsbewijzen gecontroleerd, dus stortingsbewijs of bij betaling per bank of van eigen giro-dagafschrift meebrengen s.v.p. Ook degenen, die in januari reeds hun betalingsbewijs getoond hebben, wordt verzocht dit op 11 mei nogmaals te tonen.
Degenen die éénmaal afgewezen zijn (d.w.z. voor alle vakken afgewezen, geen herexamens) mogen voor het eerste examengeld het examen herhalen. Voor alle volgende herhalingen moet opnieuw f 60 betaald worden. Bij twijfel of men moet betalen kan men zich wenden tot mevr. De Wilde, Boothstraat 1 c, tel. 11965.
N.B. Voor het K—I examen hoeft geen examengeld betaald te worden.

B II PUBLIEKRECHT

Met ingang van 1 mei a.s. zullen de tentamens staats- en strafrecht van het B II niet meer tezamen worden afgenomen, maar als twee losse tentamens kunnen worden afgelegd.
Aanmelding voor het tentamen staatsrecht dient te geschieden bij de secretaresse van het instituut voor staats- en administratiefrecht, Maliesingel 41. Het tentamen wordt ook op dit instituut afgenomen.
Aanmelding voor het tentamen strafrecht bij mevr. De Wilde, Boothstraat 1 c. Dit tentamen wordt in het universiteitsgebouw afgenomen.
Voor het afleggen van het tentamen strafrecht blijven de gepubliceerde perioden van kracht, d.w.z. 11 t/m 15 mei, (28 mei) en 15 juni tot begin juli. Aanmelding voor de maand mei vanaf maandag 20 april, 's ochtends om 11 uur. Intekendatum voor de tentamens in juni zie nadere aankondiging in dit blad.

MONDELINGE DOCTORAAL EXAMENS/-TENTAMENS IN MEI

Intekenlijsten voor de mondelinge examens/-tentamens in mei liggen op het faculteitsbureau, Boothstraat 1 c kamer 102 gereed vanaf maandag 20 april, 11 uur.
Sluiting intekentermijn voor mei op 29 april. Extranei en degenen die gaan afstuderen kunnen zich te allen tijde opgeven, tenminste drie à vier weken vóór de geraamde datum, desgewenst schriftelijk of telefonisch.

SPREEKUUR MEVR. DE WILDE

In verband met de grote drukte in de komende maanden verzoekt mevr. De Wilde alle studenten dringend uitsluitend 's middags te komen of te telefoneren, zodat de ochtend voor administratief werk gereserveerd kan blijven. Voor een iets langer gesprek graag even een telefonische afspraak (tel. 11965).

HISTORISCHE ONTWIKKELING VAN HET RECHT

Prof. Kunst zal van 3 april - 15 mei 1970 gastcolleges geven aan de universiteit van Paramaribo. De demonstratiecolleges en werkgroepen die door hem geleid worden gaan op de gewone tijden en plaatsen door. Zij worden tijdens zijn afwezigheid waargenomen door zijn medewerkers.

SCRIPTIES BURGERLIJK RECHT

Het spreekuur voor de scripties burgerlijk recht van mevr. Berger zal voortaan gehouden worden op woensdagmiddag van 14.00 tot 15.00 uur op het Molengraaff Instituut.

ARBEIDSRECHT

Na de paasvakantie zal prof. mr. J. J. M. v. d. Ven een aantal colleges wijden aan de wetgeving m.b.t. de sociale zekerheid: de dinsdagen 21 en 28 april en 12 mei, 's morgens van 9.00 - 11.00 uur in het Molengraaff Instituut. Belangstellenden wordt geadviseerd kennis genomen te hebben van J. Mannoury. Hoofdtrekken van de sociale verzekering, Alphen aan de Rijn, 1968.

RECHTSFILOSOFIE

Door ziekte is mr. J. M. L. van Wanroij niet in staat zijn werkgroepen te leiden. De leiding van deze werkgroepen zal worden overgenomen door mr. A. G. O de Groot of drs. E. P. de Jong.
In dit verband is het noodzakelijk, ingaande 13 april 1970, dat de groepen 'm en q voor het vak rechtsfilosofie samengevoegd worden tot één groep. Deze groep komt bijeen op maandag van 11.00—13.00 uur in het doceergebouw aan de Rijnkade, lokaal 5.

KOPENHAGEN

In verband met onoverkomelijke moeilijkheden met betrekking tot de financiering ziet de Reiscommissie zich tot haar spijt genoodzaakt de voorgenomen reis naar Kopenhagen, die bepaald was op 17 - 22 april, op te schorten tot september.
Verdere informatie zal te zijner tijd in de 'U' en het Bulletin verschijnen.

Namens de Reiscommissie: Mathilde Janssen

DEFINITIEVE VASTSTELLING EXAMENDATA KANDIDAATSOPLEIDING MEI/JUNI 1970 (RECTIFICATIE)

K I/K II dinsdag 24 maart 11.00-12.00 2e test macro-economie Tivoli.
K II maandag 4 mei 14.00-16.30 herexamen HO II Tivoli.
K I vrijdag 8 mei 9.30-12.00 eindtentamen micro deel A Tivoli: 14.00-16.30 eindtentamen micro deel B Tivoli: **werkgroepen A/a, B/b, C/c en D/d echter niet in Tivoli doch in Trianon, Oudegracht 252.**
K I maandag 11 mei 9.00-11.30 eindtentamen inl. staatsrecht Tivoli: **werkgroepen A/a, B/b, C/c en D/d echter niet in Tivoli doch in Trianon, Oudegracht 252.**
K II maandag 11 mei 14.00-16.30 eindtentamen inl. bur. recht Tivoli.
K I/K II woensdag 13 mei 19.00-20.00 3e test macro-economie Tivoli.
K I vrijdag 22 mei 9.30-12.00 eindtentamen inl. rechtsw. dl. A Tivoli: 14.00-16.30 eindtentamen inl. rechtsw. dl. B Tivoli.
K II maandag 25 mei 14.00-16.30 eindtentamen 2e cyclus en hertentamen 1e cyclus inl. strafr. Tivoli.
K I donderdag 28 mei 9.30 - 12.00 uur eindtentamen HO I dl. A Tivoli.
14.00-16.30 eindtentamen HO I dl. B Tivoli.
K II vrijdag 29 mei 19.00 - 21.30 eindtentamen 2e cyclus en herexamen 1e cyclus rechtsfil. Tivoli.
K I/K II dinsdag 2 juni 9.30-12.00 eindtentamen 2e cyclus en herexamen 1e cyclus macro. Tivoli.

Er behoeft niet te worden ingeschreven, behalve voor het mondeling examen oud-vaderlands recht (zie studiegids blz. B 8 punt 4.5.1) Een ieder is verplicht tijdens het examen zijn studieboekje geopend op blz. 1 te leggen in de rechterbovenhoek van zijn tafeltje (voor K II-examens tevens betalingsbewijs, zie bericht over examengeld elders in dit nummer). In afwijking van het gestelde in de studiegids zal, evenals K I ook de K II uitslag uitsluitend geschieden door terugzending van de studieboekjes (er kan geen telefonische navraag worden gedaan). Bij het laatst af te leggen tentamen levert de student zijn studieboekje in met een te verstrekken enveloppe, waarop hij zijn naam en adres heeft ingevuld.

WERKGROEPEN PROF. STEENBEEK

Na de paasvakantie worden de beide werkgroepen einddoctoraal van prof. Steenbeek samengevoegd, en wel op woensdag van 10-11 uur, Maliesingel 41.

WERKGROEPEN GEMEENTE- en WATERSCHAPSRECHT

Op woensdag 15 april zal o.l.v. drs. Eskes van **13.15-14.00 uur (dus niet van 15.15-16.00 uur zoals gewoonlijk)** de laatste werkgroep gemeenterecht voor studenten einddoctoraal staats- en administratiefrecht gehouden worden.
Op woensdag 22 april te 15.15 uur zal o.l.v. mr Teunis een begin worden gemaakt met de serie werkgroepen waterschapsrecht voor einddoctoraalstudenten staats- en administratief recht.
Plaats: Instituut voor staats- en adm. recht, Maliesingel 41.

SPREEKUUR PROF. DR. R. SLOT

Op vrijdag 10 april is het spreekuur van prof. Slot verplaatst naar 11.15 uur.

KINDERRECHT

Evaluatie van werkgroep adoptierecht op maandag 13 april 1970 om 13.15 uur. Plaats: Criminologisch Instituut.

STRAFRECHT

Voortaan zullen de pre-kandidaten, die tweemaal zijn afgewezen voor het schriftelijk tentamen K II strafrecht of zij, die in het

bezit zijn van een doktersattest, waaruit voldoende reden van verhindering om aan het schriftelijk tentamen deel te nemen blijkt, in de gelegenheid worden gesteld om mondeling her-examen te doen, onder de restrictie, dat deze mondelinge her-examens alléén worden afgenomen in die perioden, waarin ook schriftelijke examens K II worden afgenomen.
In genoemde gevallen dient men contact op te nemen met: Dr. Th. J. B. Buiting, Criminologisch Instituut, Koningslaan 10, tel. 512241.

GENEESKUNDE

GEPROMOVEERD

Op 24 maart promoveerde de heer H. A. L. M. Mudde, Rijnsburgerweg 23 Leiden, tot doctor in de geneeskunde op het proefschrift: Aspecten van de Rhesus sensibilisatie in het bijzonder de betekenis van de serologie. Promotor was prof. dr. W. P. Plate, emeritus hoogleraar.

Eveneens op 24 maart promoveerde de heer F. H. Lopes da Silva Abr. Kuyperweg 4 te De Bilt, tot doctor in de geneeskunde op het proefschrift: Dynamic characteristics of visual evoked potentials (Dynamische karakteristieken van visuele verwekte potentialen) Promotoren waren prof. dr. W. Storm van Leeuwen en prof. dr. L. H. van der Tweel (Universiteit vtan Amsterdam).

SCHRIFTELIJK TENTAMEN KINDERGENEESKUNDE

Op zaterdag 25 april 1970, aanvang 10.00 uur, zal aan doctorandi voor de laatste maal dit studiejaar de gelegenheid worden gegeven het tentamen Kindergeneeskunde af te leggen.
Dit tentamen moet met goed gevolg zijn afgelegd alvorens men tot het co-assistentschap Kindergeneeskunde kan worden toegelaten.
Opgave bij de onderwijssecretaresse, Wilhelmina Kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137, Utrecht.

FYSIOLOGIE

De video-opnamen „Hartcatheterisatie", „Het Spier-zenuwpreparaat" en „Het Langendorff preparaat" worden vertoond in de collegezaal van het Fysiologisch Laboratorium op de middagen: 13, 14, 15, 16, 17, 23 en 24 april om resp. 17.00 uur, 14.00 uur en 16.00 uur. Alle studenten zijn in de gelegenheid deze opnamen te zien en daarna te bespreken met één van de leden van de staf van het laboratorium.
Het practicum Fysiologie voor de eerste en tweede jaars studenten wordt nog gegeven op 13, 14, 15, 16, 17, 23 en 24 april 's middags om 14.00 uur. Op de middagen 23 en 24 april kunnen de groepen het practicum volgen die volgens het rooster op 19 en 20 april zouden komen. Alle studenten die een practicum gemist hebben, kunnen op de genoemde data het practicum alsnog volgen.
Alle medische studenten worden in de gelegenheid gesteld om, als zij dat wensen één of enkele middagen of achtenden zelfstandig te komen werken met de opstellingen die op het practicum Fysiologie worden gebruikt. Dit zijn de opstellingen:

1. **Bloed** - Bepaling van Hb, Ht, aantal erythrocyten, BSE, bloedingstijd, thrombotest. Bestuderen van het mechanisme van het ontstaan van respiratoire- en metabole-acidosen en alkalosen, en de compensatie van deze afwijkingen.
2. **Stofwisseling** - Bepaling van de gaswisseling in rust en tijdens arbeid op een fiets ergometer.
3. **Het Langendorff preparaat** - Bepaling van de invloed van de samenstelling van de perfusie vloeistof en van paired stimulation op het geïsoleerde, overlevende zoogdierehart.
4. **Het spier-zenuw preparaat** - Bepaling van de invloed van de stimulatie-frequentie en de rek op de contractiehoogte van een skeletspier. Registratie van een samengestelde actiepotentiaal in een zenuw.
5. **Longfunctieonderzoek** - Bepaling van de long-volumina en de compliance bij de mens.
6. **Audiometrie** - Bepaling van het toon- en spraak-audiogram.
7. **Nystagmografie** - Bestuderen van de optokinetische-, calorische- en post rotatoire nystagmus.
8. **Onderzoek van het oog** - Bepaling van de visus, de afwykingen van het brekend systeem en hun correcties, het binoculaire zien, het kleurenzien, het gezichtsveld en de afwijkingen van de stand van de oogassen.
9. **Onderzoek van het zenuwstelsel en de spierfunctie** - Reflexen, electromyografie, rheobase en chronaxie.
10. **Electrocardiografie, fonocardiografie en polsgolven** - Registratie van het electrocardiogram, het vectorcardiogram, het fonocardiogram en de polsgolven.
11. **Inspanningsfysiologie** - Registratie van de hartfrequentie, de ademfrequentie, het electrocardiogram, de lichaamstemperatuur, het ademminuutvolume en de zuurstofopneming bij een proefpersoon die arbeid verricht op een fietsergometer.

Studenten die van deze mogelijkheden gebruik willen maken, kunnen, bij voorkeur in groepjes van 3 à 5 personen, tenminste een week tevoren, een afspraak maken met de secretaresse van het laboratorium, mej. M. Gramsma. Zij maakt dan een afspraak met één van de leden van de staf, of studentassistenten, die dan zo nodig assisteren bij het uit te voeren experiment.

COLLEGES FARMACOLOGIE VIERDEJAARS MEDISCHE STUDENTEN

Het laatste college farmacologie voor vierdejaars medische studenten is op vrijdag 13 maart gegeven! Alle stencils betreffende de colleges farmacologie kunnen worden afgehaald op het informatiecentrum M.S.F.U., „Duiventil" S.A.Z.U.

COLLEGES FARMACOLOGIE DERDEJAARS MEDISCHE STUDENTEN

De colleges farmacologie voor derdejaars medische studenten zullen na de Paasvakantie worden hervat op vrijdag 17 april a.s. om 11.30 uur in het Rudolf Magnus Instituut voor Farmacologie.
Voor stencils zie onder farmacologie vierdejaars medische studenten.

TRIPOD TEST - vierde- en vijfdejaars studenten

Sinds kort is het mogelijk d.m.v. de internationale Tripod Test een onderzoek in te stellen naar het resultaat van medische opleidingen in verschillende landen.
Voor nadere informatie hierover verwijzen we naar het tweede 'Facblad' en naar de folder met antwoordkaart, die u toegezonden zal worden.
Een verdere kennismaking met de Tripod Test kan plaatsvinden tijdens de proefafname op donderdag 16 april a.s. om 11.30 uur, in de collegezaal P.N.K.
Het uiteindelijke Tripod Testonderzoek zal plaatsvinden op:
maandag 20 april a.s. om 14.30 uur; woensdag 22 april a.s. om 14.00 uur; donderdag 23 april a.s. om 14.00 uur; vrijdag 24 april a.s. om 14.00 uur, in de collegezaal P.N.K.
Noteer de datum, tijd en plaats van uw keuze in uw agenda!
Stuur de antwoordkaart, die bij uw folder is gevoegd, vóór 15 april a.s. terug aan het fakulteitsbureau ook wanneer u niet meedoet!
Titia Boot; Dirk van Diejen; Arie van Oosterwijk; prof. H. A. W. M. Tiddens.

CURSUS MEDISCHE STATISTIEK DERDEJAARSSTUDENTEN

In de week van 13—17 april voor de groepen C en D en in de week van 20—24 april voor de groepen E en F.

TANDHEELKUNDE

POST-GRADUATE CURSUS TWEEDEDGEWISE TECHNIEK

De afdeling orthodontie van het tandheelkundig Instituut organiseert van 3 tot 15 mei een internationale post-graduate cursus over de Tweededgewise techniek. De cursus wordt gehouden in het preklinische Instituut in De Uithof en zal gegeven worden door dr. Ben L. Herzberg (Chicago) en dr. Robert Herzberg (Chicago).
Inlichtingen: prof. dr. H. J. L. Smeets, afd. orthodontie van tandheelkundig Instituut, Jutfaseweg 7, Utrecht.

STUDENT-ASSISTENTSCHAP ANATOMIE

Studenten in de tandheelkunde (kandidaten) die voor het cursusjaar 1970/1971 belangstelling hebben voor een studentassistentschap op het anatomisch praktikum (donderdagmiddag, onderwerp: hoofd/hals) worden uitgenodigd zich hierover op te geven bij de administratie van het Anatomisch Instituut.

C 2 EXAMEN TANDHEELKUNDE 1970

In tegenstelling tot hetgeen in de gestencilde mededelingen is vermeld, zal het tentamen histologie afgenomen worden op 22 mei en het tentamen fysiologie op 19 mei. Plaats en aanvangstijd ongewijzigd.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

Op 23 maart promoveerde de heer H. P. Til, K.J.C. Beckmanlaan 2 te Zeist, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift Toxicologisch onderzoek naar de werking van sulfiet bij ratten, varkens en kwartels. Promotor was prof. H. van Genderen.

AANVANG COLLEGES DIDAKTIEK NA DE PAASVAKANTIE

Zie de mededeling onder Sociale Wetenschappen.

ALGEMENE DIDAKTIEK VOOR DE ONDERWIJSBEVOEGDHEID
Zie onder Sociale Wetenschappen.

OPEN SCHRIFTELIJKE PEILING COLLEGES ALGEMENE DIDACTIEK EN PEDAGOGISCHE PSYCHOLOGIE VOOR DE AANTEKENING ONDERWIJSBEVOEGDHEID.

Zie onder sociale wetenschappen, subfaculteit opvoedkunde.

INSTITUUT GESCHIEDENIS WISKUNDE EN ANORGANISCHE NATUURWETENSCHAPPEN

U wordt uitgenodigd tot het bijwonen van een tweetal gastcolleges, welke gegeven worden door prof. dr. L. de Albuquerque (Universiteit van Coïmbra).
Op maandag 20 april (17.00 uur in het Universiteitsgebouw, Domplein) zal prof. dr. Albuquerque spraken over D. Joao de Castro en zijn wetenschappelijke onderzoekingen; op dinsdag 21 april (20.00 uur in het Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6) over de oorsprong van de astronomische navigatie in de vijftiende en de zestiende eeuw.

COLLEGES PROFESSOR J. C. SENS (Genève)

Prof. Sens zal in het kader van het college van prof. M. Veltman ook een serie van 6 colleges geven over „Fenomenologie van elementaire deeltjes". Deze colleges zullen gehouden worden op maandag 20 april, 10-12 uur; vrijdag 24 april, 10-12 uur; maandag 27 april, 10-12 uur; vrijdag 1 mei, 10-12 uur; vrijdag 8 mei, 10-12 uur; maandag 11 mei, 10-12 uur in praktikum zaal 3 (214) in Transitorium I.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

FYSIKA '70

Attentie: Datumwijziging!

De discussieavond over het beleid inzake het ultracentrifugeproject zal niet plaatsvinden op maandag 13 april, maar op maandag 20 april aanstaande.
Het onderwerp zal worden ingeleid door prof. J. Bogaardt (directeur van de toekomstige splijtstoffenfabriek in Almelo), dr. N. Barendregt (Nederlands deelnemer aan internationale besprekingen aangaande het ultracentrifugeprojekt) en dr. ir. A. P. Oele (lid Tweede Kamerfractie PvdA).
Dus: maandag 20 april, om acht uur 's avonds in het Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6: FYSIKA '70; discussieavond rond het beleid inzake het ultracentrifugeproject.

EXTRA HERHALINGSTENTAMEN QUANTUMMECHANICA

Op dinsdag 28 april zal om 14.30 uur in het Transitorium I opnieuw gelegenheid zijn tentamen af te leggen over het college Quantummechanica van prof. Ruijgrok. Het laatste herhalingstentamen zal medio september worden gehouden.

Opgave vóór 22 april bij de administratie van het Instituut voor Theoretische Fysica, Mallesingel 23, tel 25751.

COLLEGES PROFESSOR L. VAN HOVE (CERN)

Evenals voorgaande jaren zal prof. dr. L. Van Hove van CERN, Genève, buitengewoon hoogleraar in de theoretische fysica aan de Rijksuniversiteit Utrecht, ook dit jaar een aantal colleges geven over problemen uit de theoretische hoge-energiefysica.
De colleges zullen gegeven worden op maandag 20, woensdag 22, donderdag 23 en vrijdag 24 april van 14.00 tot 16.00 uur in de grote collegezaal van het Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, Utrecht. Het onderwerp luidt: *Theoretische ontwikkelingen in de Hoge Energie Fysica*, met als ondertitel: Dualiteit in sterke wisselwerkingen en 'partons' in electron en neutrino-reacties.
Belangstellenden zijn van harte welkom.

ASTRONOMENCONFERENTIE VOOR CANDIDANDI

Reeds vele jaren wordt ieder jaar de Interacademiale Astronomenconferentie georganiseerd. Gedurende een verblijf van enige dagen in een conferentieoord hebben de studenten met hoofd- of bijvak sterrenkunde dan o.a. gelegenheid kennis te maken met de studenten en astronomen uit de andere Nederlandse universiteitssteden. Was het oorspronkelijk regel dat ook candidandi aan deze conferenties deelnamen, tegenwoordig blijft — o.a. i.v.m. het grote aantal deelnemers — de deelname beperkt tot de candidaten.
In Groningen is nu het initiatief genomen een bijeenkomst te organiseren voor eerste- en ouderejaars candidandi met hoofd- of bijvaksterrenkunde; deze vindt plaats van 8 tot 10 mei in het recreatiecentrum „De Pietersberg" te Westerbork.
De prijs voor het verblijf bedraagt *f* 18,— per persoon voor twee etmalen.
Van het programma is reeds bekend: dr. P. Boksma, Polemologisch Instituut te Groningen: de invloed van het natuurwetenschappelijk denken op de maatschappij; drs. J. Oostindiër, Kapteyn-Laboratorium te Groningen: toekomstmogelijkheden in de astronomie; bezoek aan de synthese-telescoop te Westerbork.
Men moet zijn fiets meenemen!
Na aanmelding wordt men over de verdere details op de hoogte gebracht. Aanmelding vóór 20 april òf per briefkaart bij dr H. Hubenet, Sterrenwacht, Zonnenburg 2, Utrecht, òf op het aanmeldingsformulier op het Transitorium I.

DIDAKTIEK VAN DE NATUURKUNDE

Hervatting van het college: 15 april 1970.

TENTAMEN ALGEMENE NATUURKUNDE

College prof. dr R Braams In tegenstelling tot wat op de tentamenroosters vermeld staat, is er op vrijdag 8 mei a.s (er dus niet op 3 mei) gelegenheid de tentamina Elektriciteitsleer en Mechanica, beide onderdelen van het tentamen Algemene Natuurkunde af te leggen.
De test Mechanica II voor eerstejaars èn de tentamina Elektriciteitsleer en Mechanica worden op vrijdag 26 juni afgenomen Gaarne tijdige aanmelding.

SCHEIKUNDE

PRACTICUM ORGANISCHE CHEMIE

Het eerstvolgende practicum organische chemie voor candidandi in de chemie en farmacie begint op 19 mei a.s. en eindigt op 13 juli.
De tweedejaars chemie-studenten, die in deze periode het practicum zullen gaan volgen, zijn door mej. drs. van Delden hiervan al op de hoogte gesteld.
Studenten in de farmacie, die in bovenstaande periode eveneens het practicum willen volgen, kunnen zich daartoe aanmelden bij dr. F. IJdenberg, en wel op maandag 13 april van 14.00-15.00 uur en op dinsdag 14 april van 9.00-10.00 uur (Catharijnesingel 60, studiekaart meebrengen!).
Op dezelfde data en uren worden voorts **alle** chemie-studenten, aangekomen vóór de cursus 1968-1969, die het practicum organische chemie nog moeten volgen, verzocht zich te melden, door invulling van een formulier, verkrijgbaar in de hal van het organisch chemisch laboratorium (ingang Croeselaan 79).
Dus, óók als u niet van plan bent in bovengenoemde periode aan het practicum deel te nemen, wordt u verzocht een formulier te komen invullen, omdat we over recente gegevens omtrent de toekomstige toeloop van derde- en ouderejaars studenten willen beschikken, om — zonodig — tijdig regulerend te kunnen optreden U moet dan wèl duidelijk vermelden, dat u nog géén plaatsing wenst.
Het is evenwel aan te raden het practicum in genoemde periode te gaan volgen, omdat dan plaatsing op relatief ruime schaal mogelijk is.

TENTAMEN ANALYTISCHE CHEMIE (RECTIFICATIE)

Het tentamen analytische chemie voor tweedejaars is uitgesteld van 10 april tot 11 mei (en niet tot 10 mei, zoals in het vorige nummer van 'U' was vermeld).

KORT VERSLAG VAN DE PLENAIRE VERGADERING VAN DE SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE OP VRIJDAG 13 MAART 1970 IN HET ANAL. CHEM. LABORATORIUM

1. Prof. Smittenberg opent als voorzitter van de subfaculteit te 15.35 uur de vergadering en heet de (ca. 50) aanwezige leden van de subfacultaire gemeenschap welkom.

2. Vervolgens brengt hij als voorzitter van het *overgangsbestuur* verslag uit van de werkzaamheden van dit bestuur sedert zijn instelling op 1-9-1969. Dit uit 5 hoogleraarvertegenwoordigers van de 5 instituten plus voorzitter en secretaris van de subfaculteit samengestelde bestuur fungeerde als dagelijks bestuur voor het college van hoogleraren ('benoemingscollege') en had tevens als taak de in juni 1969 ontworpen interimbestuursstructuur op te bouwen. Conform de toenmaals gestelde regels werd op 12 september 1969 een structuurcommissie gevormd, terwijl op 24 november 1969 drie bestuurscolleges, resp. voor onderwijs, begroting en beheer, konden worden geïnstalleerd. Nu deze colleges enige maanden gewerkt hebben, kan vandaag het (uit vertegenwoordigers van deze colleges en van het benoemingscollege samengestelde) *interimbestuur* in de plaats komen van het overgangsbestuur. Het overgangsbestuur kwam in de periode 1 september 1969 - 13 maart 1970 achtmaal in besloten vergadering bijeen, en vergaderde in dezelfde periode elfmaal in aanwezigheid van de structuurcommissie.
3. Het *college van hoogleraren* vergaderde in dezelfde periode vijfmaal besloten, éénmaal samen met de structuurcommissie. De belangrijkste activiteiten waren: het voorbereiden van voorstellen ter benoeming van enkele hoogleraren en lectoren; het geven van adviezen aan de zusterfaculteiten dienaangaande; het voordragen van een kandidaat voor de Unilever-chemie-prijs 1969 (S. de Jong) en voor de Shell-reisbeurs 1970 (Dr. van Golde); het uitbrengen van advies inzake de instelling van enkele nieuwe studierichtin-

gen aan de Landbouwhogeschool te Wageningen (met name in de voeding, de milieuhygiëne en de moleculaire wetenschappen); het voorbereiden van de voordrachtenreeks over het research-programma van de subfaculteit (okt.-dec. 1969); het medewerken aan de tweede gamma-chemie-cyclus (jan.-maart 1970); het stimuleren van de instelling van een landelijke 'plaatsingsadvies-commissie' voor het in september 1970 te verwachten grote aantal eerstejaars-scheikunde-studenten en het beraad over de te volgen beleidslijnen bij de toekomstige huisvesting van een deel van de subfaculteit in het in aanbouw zijnde 'Transitorium III' in de Uithof.

3. Het *begrotingscollege* (samengesteld uit vertegenwoordigers van de vijf instituten, plus twee studenten plus voorzitter en secretaris van de subfaculteit) kwam driemaal in openbare vergadering bijeen en zorgde voor een zo verantwoord mogelijke verdeling van een verkregen aanvulling op de jaarkredieten van 1969, van jaar- en bestemmingskredieten voor 1970 en van het voor de subfaculteit beschikbare krediet voor buitenlandse reizen in 1970.

4. Het *beheerscollege*, samengesteld uit vertegenwoordigers van het niet-wetenschappelijk personeel der instituten, alsmede uit één lector , één student en de secretaris van de subfaculteit, vergaderde onder voorzitterschap van dr. De Gier eveneens driemaal openbaar en bereidde verbeteringen voor in de regelingen betreffende de breekgelden en het gebruik van de bibliotheken; verder werden mogelijkheden besproken ter verhoging van de beheersdoelmatigheid, mede met het oog op de voor- en nadelen van de centralisering van bibliotheek, werkplaats, kantine, etc. in de toekomstige huisvesting in Transitorium III.

5. Het *onderwijscollege*, samengesteld uit drie hoogleraren en lectoren, drie wetenschappelijke medewerkers, drie studenten, de secretaris en de studie-adviseuse van de subfaculteit, vergaderde zesmaal openbaar onder voorzitterschap van dr. Schuyff. Hoewel dit college praktisch de taak van de reeds veel eerder ingestelde *studieraad* ging overnemen, werd in onderling overleg besloten, dat deze studieraad niet ontbonden zou worden, doch pas weer actief zou worden als de behoefte daaraan zou blijken.

In het onderwijscollege werden vele zaken betreffende het onderwijsprogramma besproken, o.m. de drieweekse introductieperiode voor eerstejaars chemici, de toelatingseisen voor het tweedejaars organisch chemisch practicum, de al of niet wenselijkheid van een plaatsings-adviescommissie, de taakomschrijving voor een nieuwe leerstoel 'fundamentele chemie', het beleid inzake de toekomstige huisvesting van de subfaculteit in relatie met de wisselwerking tussen onderwijs en onderzoek, enz.

Het onderwijscollege, dat met veel praktische en fundamentele onderwijsproblemen geconfronteerd wordt, werkt nog niet optimaal. De voorzitter wijst er op dat het moeilijk is een groep van elf mensen, die hun hoofdtaak allen elders hebben, tot een homogeen bestuurslichaam te laten groeien, temeer daar er steeds mutaties plaatsvinden. Getracht wordt de werkwijze van het college efficiënter te maken. Besloten is reeds dat de agendacommissie (voorzitter, secretaris en afgevaardigde naar interimbestuur) vaker zal vergaderen en de bevoegdheid heeft beslissingen over minder fundamentele zaken voor te bereiden. Terwille van zijn primaire taak, het behandelen van onderwijszaken, wil het college er naar streven een zo doelmatig mogelijk functionerende vorm te vinden.

6. De *structuurcommissie*, samengesteld uit een hoogleraar, een lector, twee wetenschappelijke medewerkers, twee leden van het niet-wetenschappelijke personeel en twee studenten, vergaderde 11 maal onder voorzitterschap van drs. Hesselink, produceerde op 4 december 1969 een eerste discussienota over de bestuursstructuur van de subfaculteit (geplubliceerd in 'U' van 9-1-1970) en stimuleerde de discussie hierover in de instituten. Na het verschijnen van het voorontwerp Veringa 1970 heeft de commissie aan de ministers van Onderwijs en Wetenschappen en van Landbouw en Visserij en aan de leden van de Staten Generaal te kennen gegeven, dat zij de voorgeschreven detaillering van de bestuurstructuur van subfaculteit en vakgroep betreurt en in dit opzicht een grotere bevoegdheid verlangt voor subfaculteiten en vakgroepen om een bestuursstructuur vast te stellen, aangepast aan de eigen specifieke voorwaarden en omstandigheden, dit in overeenstemming met de universiteitstraad.

Met verdere activiteiten wil de structuurcommissie wachten tot na de behandeling van het wetsontwerp in de volksvertegenwoordiging.

7. *Installatie van het interimbestuur.* Nadat het begrotingscollege, het beheerscollege en het onderwijscollege een vertegenwoordiger voor het interimbestuur hadden aangewezen en uit de studentleden van deze drie colleges ook twee studenten voor het interimbestuur waren gekozen, heeft het benoemingscollege zich beraden over de integrale samenstelling van het interimbestuur en voorgesteld, daaraan niet één doch twee hoogleraren uit het overgangsbestuur toe te voegen, om een al te onvolledige inspraak van de verschillende instituten der subfaculteit in dit interimbestuur te compenseren. De meerderheid der op de plenaire subfaculteitsvergadering aanwezigen ging hiermee akkoord, doch er was een sterke minderheid, die daarentegen bezwaar had omdat deze wijziging van de in juni 1969 vastgestelde regels, haars inziens overbodig was vanwege het recht van het interimbestuur tot het uitnodigen van informanten van de instituten, en voorts omdat deze wijziging door het benoemingscollege buiten medeweten van anderen aangebracht was. Aangezien het stellig niet de bedoeling is van het benoemingscollege om in het interimbestuur de hoogleraren een grotere invloed te geven, maar slechts de in het interimbestuur gewenste geïnformeerdheid over de instituutsproblemen te bevorderen, is de subfaculteitsvoorzitter bereid aan het benoemingscollege te vragen, hun voordracht voor het interimbestuur zodanig te herzien, dat de beide voorgedragen hoogleraren samen één stem hebben, dan wel dat uit deze beiden een keus gemaakt wordt. Uiteraard heeft het interimbestuur de vrijheid, de instituten uit te nodigen een vertegenwoordiger aan te wijzen, die de vergaderingen van het interimbestuur met raadgevende stem bijwoont. De vergadering blijkt nu bereid in zeer grote meerderheid zijn vertrouwen te schenken aan de nadere beslissing van het benoemingscollege, waarna de subfaculteitsvoorzitter het *overgangsbestuur* onder dankzegging voor de verrichte werkzaamheden dechargeert en het nieuwe *interimbestuur* installeert.

8. Tenslotte geeft de subfaculteitsvoorzitter op verzoek van de vergadering nog een beknopte uiteenzetting van de stand der onderhandelingen inzake de toekomstige huisvesting van de subfaculteit scheikunde in Transitorium III: het blijkt onmogelijk, het gehele researchwerk van de subfaculteit scheikunde naar Transitorium III over te brengen; zeer waarschijnlijk zullen t.z.t. overgaan: de biochemie, de fysische en colloïdchemie, de kristalchemie, de algemene chemie en de theoretische chemie, terwijl in het Croesestraat-Vondellaan-complex blijven de analytische chemie, de anorganische chemie, de organische chemie en de fundamentele chemie. Met uitzondering van het basisonderwijs van het eerste studiejaar, dat in het Croesestraat-Vondellaan-complex blijft, zal in alle afdelingen van Uithof en Vondellaan de wisselwerking tussen onderwijs en onderzoek zoveel mogelijk bevorderd worden.

Na deze uiteenzetting sluit de voorzitter de vergadering te 17.45 uur.

Communiqué van de vergadering van het onderwijscollege der subfaculteit scheikunde op 17 maart 1970

1. Prof. Groenewege en Jan Nedermeyer hebben resp. prof. Arens en Obe de Vries opgevolgd als lid van het onderwijscollege.

2. Het onderwijscollege gaat er in principe mee akkoord microbiologie te accepteren als één van de 4 weken keuzepractica buiten de subfaculteit scheikunde.

3. De commissie, die is ingesteld om de nieuwe studieregeling te evalueren, krijgt de bevoegdheid om besluiten te nemen over zaken, die kunnen leiden tot verbetering van de huidige regeling, maar niet over zaken die ingrijpen in het principe van het studieprogramma.

4. Er is een begin gemaakt met de behandeling van de nota 'onderwijs en studiebegeleiding in het eerste studiejaar'. Na elke bespreking van een deel van deze nota zal een commissie, bestaande uit Jan Nedermeyer, dr. Schuyff en Pieter Vermeer, een samenvatting opstellen van de geuite meningen en conclusies.

5. Mej. Van Delden zal een verslag maken van de introductieperiode in september 1969 mede naar aanleiding van de resultaten van een enquête die onder de huidige eerstejaars is gehouden.

6. De studentleden constateren, dat er weinig aandacht wordt geschonken aan een aantal — vaak herhaaldelijk — geuite klachten over bepaalde onderdelen van het studieprogramma.

7. Het benoemingscollege zal worden gevraagd of het onderwijscollege enige inspraak kan krijgen in opdracht en taakomschrijving van de bezetters van leerstoelen en lectoren, die voor 1971 zullen worden toegewezen.

8. Prof. Van Deenen heeft meegedeeld, dat er wel een keuzepracticum biochemie van 4 weken zal komen, zij het dat er ten gevolge van beperkte plaatsruimte en personeelstekort slechts een klein aantal studenten zal kunnen worden aangenomen.

Communiqué van de vergadering van het beheerscollege der subfaculteit scheikunde op 4 maart 1970

1. De laboratoriumraad van het Organisch Chemisch Laboratorium heeft meegedeeld, dat de practicumgelden voor kandidandi en

kandidaten zullen worden afgeschaft, onder het voorbehoud voor het nemen van andere maatregelen, indien dit onaanvaardbare financiële consequenties zou blijken te krijgen voor het OCL.

2. Drs. Pleijsier geeft een uiteenzetting van de organisatie van de bibliotheek op het Laboratorium voor Algemene Chemie: er is slechts een beperkt aantal tijdschriften maar door een abonnement op 'Current Contents' is het toch mogelijk om door middel van fotokopieën snel te beschikken over alle gewenste tijdschriftartikelen. Drs. Vermeer wijst er op, dat in de studiegidsen der subfaculteit een overzicht staat van alle tijdschriften, die in de bibliotheken der subfaculteit aanwezig zijn.

Men is van mening, dat een catalogus van de boeken in de bibliotheken der subfaculteit eveneens in een behoefte zou kunnen voorzien.

3. Het wordt aan de instituten overgelaten zelf te beslissen of men het personeel in de gelegenheid wil stellen onder bepaalde voorwaarden vrijaf te nemen tijdens de z.g. 'brugdagen' in de periode 30 april t.m. 10 mei a.s.

TENTAMEN ALGEMENE ZOÖLOGIE S,

Voor hen die zich voor dit tentamen hebben opgegeven, bestaat de mogelijkheid op maandag 13 april te 16.30 uur in de collegezaal van het analytisch chemisch laboratorium vragen te stellen over de stof aan Goos, Voogt en Peute.

TENTAMEN ALGEMENE NATUURKUNDE

Zie onder wiskunde, sterrenkunde en natuurkunde.

GEOLOGIE EN GEOFYSICA

TENTAMEN ALGEMENE NATUURKUNDE

Zie onder wiskunde, sterrenkunde en natuurkunde.

COLLEGE PROF. PRIEM

Professor dr. H. N. A Priem, hoogleraar in de geochronologie en isotopen geologie, is zijn college inleiding tot de geochronologie voor hoofd- en bijvak studenten geochemie begonnen op vrijdag 10 april van 13.30—14 15 uur in de collegezaal van het Italiaans Instituut, Lucas Bolwerk 16.

AANKONDIGING COLLEGE REGIONALE GEOLOGIE

In het kader van de regionale geologie zal dr. B. Collette een aantal colleges gevén over de moderne inzichten betreffende de structuur der oceanen Dit college is tévens bedoeld voor 1e en 2e jaars studenten in de fysische geografie.

Het eerste college zal gegeven worden op woensdag 15 april om 10.15 uur in de grote collegezaal van het geologisch Instituut.

BIOLOGIE

CURSUS MICROBIOLOGIE

Kandidaten in de Biologie, Chemie en Farmacie die vóór augustus 1970 nog de cursus Microbiologie willen volgen, worden verzocht zich zo snel mogelijk op te geven bij dr. C. Verhoef, Laboratorium voor Microbiologie, Catharijnesingel 59. Tel. 2 25 47.

BIJZONDERE OPLEIDING M.O. BIOLOGIE

(Scheikunde- tentamens Voorbereidend jaar). Het tentamen scheikunde voor cursisten van het voorbereidend jaar zal schriftelijk worden afgenomen op woensdag 29 april te 14.00 uur in de collegezaal van het Lab. voor Vergelijkende Fysiologie, Jan van Galenstraat 40. Er is een herkansing op woensdag 27 mei, zelfde tijd en plaats.

DIDAKTIEK DER BIOLOGIE

Gastcolleges

Tijdens de **maandag**-colleges aantekening didaktiek biologie (17.15 Botanisch Lab.) zullen de volgende gastcolleges worden gegeven:

20 april: drs. G. P. Hekstra: Nieuwe ontwikkelingen in het biologie-onderwijs; de situatie in Frankrijk; Environmental Education in England.

27 april: drs. N. A. van de Cingel: Het Nuffield Science Project in England.

4 mei: dr. E. M. Buter: Het opvoeren en testen van het abstractievermogen van brugklaskinderen met behulp van leerstofeenheden uit de biologie.

De colleges worden gevolgd doo. een korte discussie.

Belangstellenden zijn welkom. Met name worden de studenten die het aantekeningcollege op woensdag volgen gevraagd, indien mogelijk aanwezig te zijn. Het is niet mogelijk de colleges voor hun groep te herhalen.

Test:

De test van de collegegroep sept. 1969-mei 1970 zal plaatsvinden op maandag 25 mei a.s. om 17.15 uur in het Botanisch Lab.

Bijvakstudie didaktiek biologie

De onderdelen hospiteerstage en practicum op het Instituut voor de bijvakstudenten worden in het cursusjaar 1970-1971 vervangen door een praktijkperiode in de school (Bonifatius-College, Utrecht).

Gedurende drie maanden krijgt men, werkend in teams van twee of drie studenten, de verantwoordelijkheid voor het onderwijs in een aantal klassen. De begeleiding wordt uitgevoerd door twee aan de school werkende biologieleraren.

Deze practica beginnen medio augustus a.s. in januari 1971. Studenten die overwegen het bijvak pedagogie-didaktiek te doen worden verzocht zo spoedig mogelijk contact op te nemen. Het is n.l. niet zeker dat deze mogelijkheden in volgende cursusjaren kunnen worden gecontinueerd.

Bijvakstudenten die wel stage hebben gelopen, maar nog niet hun driemaands onderwerp op het Instituut hebben gedaan, kunnen wanneer zij dit wensen ook aan dit onderwijspraktikum in de school deelnemen.

Enkele, in de lerarenopleiding geïnteresseerde aantekening-studenten kunnen, voorzover er plaats is, aan een team van bijvakstudenten worden toegevoegd. Zij werken gedurende 5 weken in de school Voor hen komt dan de hospiteerstage en het practicum van één week te vervallen.

Inichtingen op het spreekuur (vrijdag 16.00—17.30 uur, Instituut Didaktiek Biologie, Lucas Bolwerk 11, Utrecht).

DERDEJAARSCURSUS PLANTENFYSIOLOGIE

Studenten in de biologie die de derdejaarscursus plantenfysiologie wensen te volgen, dienen ofwel het tentamen scheikunde ofwel het tentamen algemene plantkunde met goed gevolg te hebben afgelegd.

Deze regel geldt niet voor B4-studenten.

Voor MO-studenten geldt dat zij het tentamen algemene plantkunde met goed gevolg dienen te hebben afgelegd.

REFEREERCOLLEGES SCHEIKUNDIGE DIERFYSIOLOGIE

Het refereercollege van vrijdag 17 april a.s. ('Slotbeschouwing', door prof. Vonk) wordt verzet naar donderdag 16 april. Aanvang: 16.00 uur; collegezaal Jan v. Galenstraat 40.

De cyclus refereercolleges over 'Ontstaan van Leven' wordt op vrijdag 24 april besloten met een 'discussie', zoals gewoonlijk: 16.00 uur in de Jan v. Galenstraat 40.

PRACTICUM FYTOPATHOLOGIE

Het algemene, inleidende practicum zal gehouden worden op het Phytopathologisch Laboratorium „Willie Commelin Scholten", Javalaan 20 te Baarn van 1 juni tot 3 juli 1970. Een met goed gevolg afgelegd candidaatsexamen is voor het volgen niet verplicht. Tijdens dit practicum wordt één jaaruur doctoraal college gegeven. Het candidaatsexamen moet echter behaald zijn en de cursus gevolgd, alvorens men een onderwerp voor het doctoraal examen kan bewerken.

Reiskosten worden door de universiteit vergoed.

Opgave bij de secretaresse van het laboratorium te Baarn (tel. 02154 - 56 54).

CURSUS VEGETATIEKUNDE

De cursus vegetatiekunde wordt gehouden van 6—15 mei in Utrecht en op Voorne. Deelname is verplicht voor biologen en fysisch geografen die een vegetatiekundig onderwerp willen bewerken. Aanmelding bij de administratie van het Instituut voor systematische plantkunde, transitorium II, De Uithof.

Studenten, die in 1971 een vegetatiekundig onderwerp vroeg in het seizoen zouden willen beginnen, wordt aangeraden de cursus dit jaar al te volgen.

FARMACIE

TENTAMEN INLEIDING TOT DE FARMACIE

Het tentamen 'Inleiding tot de Farmacie' voor eerstejaars studenten in de farmacie zal schriftelijk worden afgenomen op: donderdag 23 april om 9.00 uur precies in kamer 8 en kamer 13 van het Academiegebouw, Domplein.

LETTEREN

ALGEMENE DIDACTIEK VOOR DE ONDERWIJSBEVOEGDHEID

Zie onder Sociale Wetenschappen.

AANVANG COLLEGES DIDAKTIEK NA DE PAASVAKANTIE

Zie de mededeling onder Sociale Wetenschappen.

OPEN SCHRIFTELIJKE PEILING COLLEGES ALGEMENE DIDACTIEK EN PEDAGOGISCHE PSYCHOLOGIE VOOR DE AANTEKENING ONDERWIJSBEVOEGDHEID

Zie onder sociale wetenschappen, subfaculteit opvoedkunde.

EL MOLINO DE VIENTO
Donderdagavond 16 april, om 8.15 uur, zal Hans Triebels een voordracht houden over 'Spaanse componisten van de laatste honderd jaar'. Een en ander zal uitvoerig met muziekvoorbeelden geïllustreerd worden. Plaats: het Instituut voor Muziekwetenschap, Drift 21. Iedere belangstellende is van harte welkom.

ALGEMENE EN VERGELIJKENDE TAALWETENSCHAP EN THEORETISCHE EN VERGELIJKENDE LITERATUURWETENSCHAP

INSTITUUT A. W. DE GROOT VOOR ALGEMENE TAALWETENSCHAP.

Op 16 april a.s. is prof. dr. H. Schultink verhinderd spreekuur te houden.

KLASSIEKE TAAL- EN LETTERKUNDE

HERVATTING COLLEGES

Vulgair Latijn Muntstraat 2 (Instituut voor Geschiedenis). Ma. 13 april 16.00 uur: eerstejaars romanisten (dr. G. J. J. Walstra)
Middeleeuws Latijn Maliestraat 7 Instituut voor Laat Latijn). Di. 14 april 12.00 uur: M.E.Latijnse teksten prof. dr. J. Engels). Wo. 15 april 1200 uur: Kandidaten historici-mediaevisten (prof. dr. J. Engels).

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

ONDERWIJSBEVOEGDHEID FRANS

In verband met de regeling van het aantekeningscollege vakdidactiek Frans inclusief hospiteerstage (72 uur) wordt diegenen die hun aantekening onderwijsbevoegdheid Frans willen behalen in de cursus '70-'71 verzocht zich *voor 20 april* op te geven bij mej. drs. E. G. Hessing, Pedagogisch-Didactisch Instituut voor de leraarsopleiding, Budapestlaan 6, Utrecht, onder vermelding van: naam, adres (huis- en vakantie-), jaar van aankomst, datum kandidaatsexamen. (Voor toelating tot het college is het kandidaatsexamen vereist).
Aan de hand van de binnengekomen gegevens zal een regeling worden uitgewerkt en bekendgemaakt.

FRANS EN OCCITAANS INSTITUUT

Op woensdag 15 april om 16.00 uur zal dr. Michel Launay, hoogleraar aan de Universiteit te Nice, een lezing houden over „Nouvelles méthodes de recherche, de travail en commun et de présentation scientifique dans les études littéraires françaises".
Alle belangstellenden zijn van harte welkom.

Prof. Launay heeft onlangs op briljante wijze zijn proefschrift voor het „doctorat d'Etat" aan de Sorbonne verdedigd. Hij heeft echter al een belangrijk kritisch oeuvre op zijn naam staan, dat vooral op vele punten de studies over Rousseau en Diderot heeft vernieuwd. Eén van de meest originele aspecten van het onderzoek van de heer Launay is het collectieve karakter ervan. Boeken als Entretiens sur le Neveu de Rameau (1967), Le Siècle des Lumières (1968), J. J. Rousseau et son temps 1969), zijn niet de som van afzonderlijke bijdragen, maar zijn in teamverband geconcipieerd en uitgewerkt. Zie hierover het artikel van Launay: „Hypothèses pour une recherche collective", La Pensée, 1964. Voorts is deze aanpak modern voor zover gebruik gemaakt wordt van de verst gevorderde technieken inzake het vaststellen der teksten. Hiervoor zij verwezen naar: „Rousseau sur cartes perforées", La Pensée, 1967, „Problèmes d'élaboration et d'utilisation de l'index des oeuvres de Rousseau", Rev. des Sciences Humaines 1966, enz. Op het gebied van de studie over de Franse 18e eeuw en de oorsprong van het huidige politieke en sociale denken is de heer Launay één der gezaghebbende onderzoekers van de hedendaagse Franse school.

Facetten van het surrealisme
In de laatste week van april organiseren docenten en studenten van het frans instituut, in samenwerking met het kunsthistorisch instituut, het 'Maison Descartes' en de Kargadoor enkele manifestaties die het surrealisme tot onderwerp hebben.
Voor zover niet anders aangegeven zullen deze manifestaties plaatsvinden in de Kargadoor, Oudegracht 36.

Het voorlopige programma is als volgt:
maandag 27 april om 20.00 uur: opening; projectie van de volgende films: twee documentaires over het surrealisme en '0 voor gedrag' van Jean Vigo. Discussie.
dinsdag 28 april om 14.00 uur in de hal van **Kargadoor**: opening van de tentoonstelling boeken, tijdschriften, voorwerpen, tekeningen, enz.). In de kelder: begin van de onafgebroken diaprojectie en geluidsmontage tot 18.00 uur).
om 20.00 uur: films over het thema 'waanzin en kunst' ingeleid door prof. dr. J. H. Plokker, hoofd van de psychiatrische kliniek. Plaats wordt nog nader bekend gemaakt)
woensdag 29 april van 14.00 tot 18.00 uur: diaprojectie, geluidsmontage, tentoonstelling.
20.00 uur: filmvoorstelling 'Ubu roi' van Averty, 'Cinéma fantastique')
donderdag 30 april van 14.00 tot 18.00 uur:
1e diaprojectie, geluidsmontage, tentoonstelling
2e doorlopende voorstelling van schokkende, kitscherige, surrealistische, zinneprikkelende, patriotische, culturele en onculturele films.
20.00 uur: onder leiding van de heer Bariteau, chargé de mission van de Franse Ambassade: debat over het surrealisme aan de hand van op de band opgenomen interviews met franse deskundigen op surrealistisch gebied. Wijzigingen in het programma voorbehouden.
Alle belangstellenden zijn op deze manifestatie welkom. Misschien zal een zeer geringe bijdrage in de onkosten van hen gevraagd worden.
Het definitieve programma zal bijtijds op ruime schaal bekend worden gemaakt. Een uitvoerig programmaboekje zal ter beschikking worden gesteld.

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAPPEN

AFD. MIDDELEEUWEN

Dr. D. Bouvy zal zijn gastcolleges „Noordnederlandse beeldhouwkunst in de Middeleeuwen" vervolgen op donderdag 16 april en donderdag 14 mei van 11.15 - 12.15 uur in het gebouw Studiebegeleiding Boothstraat 6.

Op donderdag 14 mei zal dr. Bouvy tevens een korte inleiding geven op de tentoonstelling betreffende Zweedse beeldhouwkunst in de Middeleeuwen, die in de zomermaanden in het Aartsbisschoppelijk Museum te Utrecht wordt georganiseerd.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

TENTAMENS 'METHODEN EN TECHNIEKEN VAN SOCIAAL ONDERZOEK VOOR EERSTEJAARS SOCIOLOGEN'

a. tentamen M + T I en II op **13 april**, 14.30-17.30 uur (vrijgesteld zijn degenen, die de betreffende deeltentamens reeds met goed gevolg hebben afgelegd). Plaats: Transitorium alle kleurzalen.

b. tentamen M + T III op **23 april**, 14.30-17.30 uur (pauze 15.00-15.15 uur). Plaats: Transitorium I, Rode en Blauwe zaal + expositiezaal op 00, Transitorium II + evt. II.21.07.

c. voor de tentamens II en III mag uit het boek van Kruyer worden overgeslagen: 1) blz. 34 t.m. 42; 2) blz. 100 t.m. 102; 3) blz. 110 t.m. 114 (1e helft; 4) blz. 123 t.m. 130.

d. Syllabus 'Sociologie en actie' is tentamenstof voor M + T III (derde deel volgt per post). Beroepscode V.S.W.O. niet leren, wel kunnen toepassen.

e. responsiecolleges voor tentamen III op 14 resp. 15 april, 12.00-13.00 uur, collegezaal 01 Transitorium II.

DIERGENEESKUNDE

TENTAMEN EMBRYOLOGISCHE RECIDIVISTEN

Het tentamen embryologie voor de recidivisten zal schriftelijk worden afgenomen op woensdag 15 april a.s. van 9.00—10.00 uur in de microscopiezaal van het anatomisch instituut.

PSYCHOLOGIE

EXPERIMENTEEL PRAKTIKUM

Aansluitende bij de beslissingen betreffende het experimenteel praktikum tijdens de subfakulteitsvergadering d.d. 16-2-1970 en 9-3-1970 delen wij u mede dat er vóór het einde van het studiejaar 69/70 een lijst van onderwerpen uit de verschillende instituten ter beschikking zal komen waaruit men een keuze kan doen.
Daarnaast is het mogelijk om eigen onderwerpen aan de experimenteel-praktikum-kommissie voor te stellen; deze onderwerpen moeten schriftelijk worden ingediend met een korte omschrijving van het onderwerp dat, zoals bekend, funktiepsychologische aspekten dient te bevatten.
Genoemde kommissie zal de geschiktheid van het voorgestelde onderwerp beoordelen

en één of meerdere supervisoren trachten te vinden.
Namens de 4 instituten en de studenten: Josée Hageman, O. Wiegman, J. Peek, A. Kok, T. Quadvlieg.

INSTITUUT VOOR SOCIALE PSYCHOLOGIE

Met ingang van heden wordt het studieadviseurschap waargenomen door mej. drs. Inke Groot. Zij houdt spreekuur op het gebruikelijke uur: dinsdagmiddag 16.00-17.00 uur.

OPVOEDKUNDE

DIDACTIEK DER BIOLOGIE

Zie onder wiskunde en natuurwetenschappen; subfaculteit biologie.

ANDRAGOGIEK

Drs. E. Lopes Cardozo is voornemens om zijn colleges Inleiding in de andragogiek te hervatten op donderdag 9 april 13.00 tot 15.00 uur in gebouw Trianon, Oudegracht. Aan de orde komt dan het artikel van dr. H. Nieuwenhuis.
Mejuffrouw Knorringa en de heren Lopes Cardozo en Warmenhoven zullen van woensdag 8 april af weer hun wekelijkse spreekuur houden om 11 uur. Hun kamers zijn op de 19e verdieping van Transitorium II, Heidelberglaan 2, De Uithof (Sociologisch Instituut). Telefonisch zijn zij te bereiken no. 53.91.11 resp. toestel 1866, 1865 en 1871.

AANVANG COLLEGES DIDAKTIEK NA DE PAASVAKANTIE

De colleges algemene didaktiek zullen na de paasvakantie weer beginnen in de week van 13 april a.s. De dinsdagavondgroepen beginnen dus op 14 april; de vrijdagmiddaggroepen beginnen op 17 april.

ALGEMENE DIDAKTIEK VOOR DE ONDERWIJSBEVOEGDHEID

Voor alle studenten die deelnemen aan het college algemene didaktiek voor het verkrijgen van de onderwijsbevoegdheid zal mevr dr. H. S. Verduin-Muller college geven over: „Mediakunde, aspecten van de theorie en van de toepassing ten behoeve van onderwijs".
Data en plaats van de colleges:
dinsdagen: 21 april, 28 april en 12 mei van 19.00—21.00 uur (5 mei vervalt); plaats: voor de groepen IV en VI witte zaal van Transitorium I, De Uithof.
vrydagen: 24 april, 1 mei, 8 mei en 15 mei van 13.00—15.00 uur; plaats: groepen I en II rode zaal Transitorium I, De Uithof: groepen III en V blauwe zaal Transitorium I, De Uithof.
De studenten van de dinsdaggroepen die er prijs op stellen het college van 5 mei alsnog te volgen, kunnen dit doen op vrijdag 8 mei van 13.00—15.00 uur in de rode en blauwe zaal, Transitorium I.

SPREEKUUR DRS. R. HOKSBERGEN

Het spreekuur van drs. Hoksbergen op woensdag 15 april komt te vervallen.

SPREEKUUR DRS. A. B. J. VERSTEGE

Drs. Verstege is verhinderd op de woensdagen 9 en 15 april spreekuur te houden.

COLLEGES WIJSBEGEERTE DR. J. J. LOUËT FEISSER

De heer Louët Feisser zal het college wijsbegeerte voor prekandidaten pedagogiek in de Geertekerk geven op **de volgende data**: 15, 22 en 29 april, 13 en 20 mei. **Tijd:** 13.00-14.00 uur. Onderwerp: „Het filosofisch atheïsme en de pedagogiek'. De heer Louët Feisser zal na afloop spreekuur houden.

TAALCOMPENSATIEPROGRAMMA

Psychologie- en pedagogiekstudenten die geïnteresseerd zijn in het taalcompensatieprogramma o.l.v. dr. Kohnstamm kunnen iedere woensdagmiddag van 14.00-16.00 uur contact opnemen met Ela Haspels om een afspraak te maken over het bijwonen van de taallesjes. Adres: Trans 14, koepel kamer 10; of telefonisch: 25351 toestel 223.

HERHALINGSTENTAMEN INLEIDING IN DE OPVOEDINGSWETENSCHAP (Beekman)

Voor propedeusestudenten, die op 26 mei mee zullen doen aan het herhalingstentamen Inleiding in de Opvoedingswetenschap (Beekman), bestaat op donderdag 16 april van 2-3 uur gelegenheid tot een bespreking met dhr. Beekman op zijn kamer (ingang bij de kollegezaal onder de trap).

BIJEENKOMST VAN PROPEDEUSE-STUDENTEN EN -DOCENTEN

Op vrijdag 17 april wordt een bijeenkomst georganiseerd voor studenten en docenten 1e jaars in de collegezaal P.I. **Tijd:** 9.30-11.30 uur.
Agenda: 1. Werkgroepen (verslag). 2. Programma-propedeuse '70-'71. 3. Functie van Prop. commissie. 4. Informatie programma komende 2e jaar. 5. Inleiding mej. Mansvelt.

RECTIFICATIE VOOR 1E JAARS STUDENTEN PEDAGOGIEK

Het eerste hoorcollege 'sociale pedagogiek' van mej Mansvelt zal op maandag 11 mei beginnen i.p.v. op vrijdag 1 mei (in de collegezaal van het P.I.). Van 9-11 uur is er hoorcollege voor de groep studenten A t.m. K. Van 11-13 uur is er hoorcollege voor de groep studenten L t/m Z.

KANDIDAATSVERGADERING

De eerstvolgende kandidaatsvergadering wordt gehouden op donderdag 23 april 1970 om 10 uur in zaal 13 van het Academiegebouw.

AFD. SCHOOLPEDAGOGIEK

Dinsdagavond 21 april zal drs. Teunissen vooral voor de eerstejaarsstudenten) een overzicht geven van de terreinen, waarbinnen de schoolpedagoog werkzaam is en van de onderzoeken, die binnen de schoolpedagogische afdeling gedaan worden om de schoolpedagogiek te ontwikkelen. Aanvang: 20.00 uur, collegezaal P.I.

ONTWIKKELINGSPSYCHOLOGIE PROPEDEUSE PEDAGOGEN

De mei-toets ontwikkelingspsychologie is in eerste instantie bedoeld voor:

1. de studenten die in september 1969 gezakt zijn

2. de studenten, die later zijn ingeschreven voor het kursusjaar 69/70, en niet hebben kunnen deelnemen aan het blok en tentamen in het najaar van 1969.

De eerste jaars die voor het tentamen van november 1969 reëel minder dan 12 punten hebben behaald, ontvingen reeds een stencil, waarop beschreven staat wat van hen verwacht wordt om het recht op 12 punten te konsolideren. Deze studenten kunnen eventueel meedoen aan de meitoets. Dit gebeurt dan op eigen risico: d.w.z. het privilege dat zij hadden door hun deelname aan het tentamen van 1969 vervalt. Als men nu zakt, zal men het tentamen gewoon in september moeten overdoen.
N.B. Het is niet toegestaan naar deze toets literatuur mee te nemen om deze tijdens het tentamen te gebruiken.

INFORMATIEBULLETIN MAART 1970

Het informatiebulletin over de maand maart is bij de administratie van het P.I. verkrijgbaar.

CURSUS PEDOLOGISCHE PRAKTIJK

Zij, die vóór oktober 1970 hun kandidaatsexamen pedagogiek denken te doen, en daarna de hoofdrichting klinische pedagogiek willen kiezen, dienen zich spoedig op te geven voor de eerstvolgende cursus Pedologische Praktijk die begin september 1970 zal starten. Schriftelijke opgave onder vermelding van naam, adres, telefoonnummer en (vermoedelijke) datum van het kandidaatsexamen bij mej. drs. J. Hellendoorn, Pedagogisch Instituut, Trans 14.

LERAARSOPLEIDING ALGEMENE DIDACTIEK VOOR DE ONDERWIJZERS-BEVOEGDHEID

Het college Alg didact. van dr. R. Eikeboom zal op 14 en 15 april geen doorgang vinden.

OPEN SCHRIFTELIJKE PEILING COLLEGES ALGEMENE DIDACTIEK EN PEDAGOGISCHE PSYCHOLOGIE VOOR DE AANTEKENING ONDERWIJSBEVOEGDHEID

De in 'U' van 3 oktober 1969 aangekondigde open schriftelijk peiling voor bovengenoemde colleges voor de groepen I, II en III (vrijdagmiddaggroepen) en groep IV (dinsdagavondgroep) — groepen die in oktober 1969 zijn gestart — zal plaatsvinden in: transitorium I op dinsdag 19 mei van 14.30 uur tot 16.30 uur. De groepen I en II in de blauwe zaal, groep III in de witte zaal; groep IV in de rode zaal uitgezonderd 15 studenten die plaats zullen nemen in de witte zaal en hierover persoonlijk bericht zullen krijgen). De studenten wordt dringend verzocht om 14.15 uur aanwezig te zijn. (Bus 12; vertrek Centraal Station; route Domplein, Lange Nieuwstraat, Gansstraat, Rubenslaan, De Uithof). Ten overvloede wellicht zij er op gewezen dat stencils en collegeaantekeningen geraadpleegd kunnen worden.

CENTRALE INTERFACULTEIT

COLLEGES REFORMATORISCHE WIJSBEGEERTE

Prof. dr. K. J. Popma hoopt op woensdag 15 april 1970 zijn colleges reformatorische wijsbegeerte te hervatten; plaats: 27ste etage van Transitorium II, De Uithof, Heidelberglaan 2; tijd: van 16.15 tot 17.55 uur.
De praatkring medische ethiek wordt hervat op *maandag 13 april 1970*, om 18.15 uur *in de Stentorkamer* van de S.S.R.-Sociëteit, Bemuurde Weerd, Westzijde 3, Utrecht.
Van elk college wordt, zo mogelijk een week tevoren, een gecyclostileerd overzicht beschikbaar gesteld op het college zelf. Vanaf woensdag 15 april worden de colleges 19a

t/m 25b behandeld. Van de daaraan voorafgaande colleges zijn nog enkele overzichten beschikbaar.
Het onderwerp van deze cursus is: De zin van menselijk lijden, anthropologisch bekeken. De gedachtengang liep vanaf menselijke kennis omtrent het menselijke, via interpretatie en ervaring, pedagogie en expressie naar zelfontmoeting en verantwoordelijkheid. In 1970 werd deze gedachtengang voortgezet: messianisme, absurditeit van het leed, beschouwingen van Jaspers en Camus; menselijk lijden een vreemde indringer in het menszijn; zichzelf zijn in de interpretatie van het lijden; zichzelf herkennen als wijsheid, sapientia in de anthropologie van Linnaeus; het eervol ambt van mens te mogen zijn; ik-zeggen en ik-jij-verhouding; Iwan Karamazow en zijn karaktergroei en ziektegeschiedenis; religieuse opstandigheid en demonie; vervreemding, oorsprong en bestemming; objectivering, breuk en heling, heil en groei; medelijden, medemenselijkheid, naastenliefde; levensbeschouwing en wereldbeeld. Vanaf 15 april 1970 wordt dit voorgezet: lichamelijk verloop van de „ziel"; vermoeidheid, ziekte, dood; dood-situatie; theologische bezinning; leed en kwaad; slijtage en ouderdom; crucis tolerantia; verstandhouding tot de dood; dichterschap; blijvende menselijkheid; schade en gewin; hulp tot inzicht; dragelijke onwetenheid en docta ignorantia.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

ALGEMENE DIDAKTIEK VOOR DE ONDERWIJSBEVOEGDHEID

Zie onder sociale wetenschappen.

AANKONDIGING COLLEGE REGIONALE GEOLOGIE

Zie onder wiskunde en natuurwetenschappen; subfaculteit geologie en geofysica.

AANVANG COLLEGES DIDAKTIEK NA DE PAASVAKANTIE

Zie de mededeling onder Sociale Wetenschappen.

LERAARSBEVOEGDHEID AARDRIJKSKUNDE

Studenten die in het universitaire jaar 1970/1971 de leraarsbevoegdheid aardrijkskunde (vakdidaktiek en stage) wensen te behalen, wordt verzocht zich vóór 25 mei a.s. op te geven tijdens het spreekuur, donderdags van 16.00—17.00 uur, van mevr. dr. H. S. Verdiun-Muller, Pedagogisch-didaktisch instituut voor de leraarsopleiding, Budapestlaan 6. Opgave is noodzakelijk in verband met de organisatie van het college didaktiek van de aardrijkskunde en van de stages. Voor nadere inlichtingen raadplege men het uitvoerige en gemotiveerde mededelingen-stencil op het bulletin-bord (vitrine) in het Geografisch instituut.

40-JARIG JUBILEUM IN GEOGRAFISCH INSTITUUT

Op vrijdagmiddag 3 april vond in de kantine van Transitorium II de huldiging plaats van de heer J. L. Raatgever, die sinds 1930 in verschillende functies in het Geografisch Instituut werkzaam is geweest.

Door curator mr. H. L. B. J. M. van Lanschot werd hem onder grote belangstelling de bronzen medaille van de Orde van Oranje Nassau opgespeld. Prof. dr. A. C. de Vooys die de laatste 21 jaar de loopbaan van de jubilaris meegemaakt heeft, memoreerde in zijn toespraak verschillende gebeurtenissen uit het verleden. De waardering voor de jarenlange dienstbaarheid aan het instituut en zijn vlottende (studenten) bevolking werd bovendien tot uitdrukking gebracht door het geschenk dat de beheerder, de heer R. Schrader, aanbood namens het personeel en vele afgestudeerden.

De heer Raatgever kan met recht de nestor van het Geografisch Instituut genoemd worden. Talloze studentengeneraties heeft hij zien komen en gaan. Vele van de hoogleraren in de geografie kan hij zich nog herinneren als eerstejaars studenten.

Toen de heer Raatgever op 19-jarige leeftijd als tweede bediende aangesteld werd in het instituut, was het gebouw aan de Drift het werkterrein van een klein aantal medewerkers. Per jaar kwamen er niet meer dan 10 à 15 studenten aan. Desondanks moest er veel werk verzet worden; naast het verzorgen van projectie bij colleges en het uitvoeren van kleine reparaties aan het gebouw; moest tijdens de wintermaanden ook de centrale verwarming met kolen gestookt worden. In de winter telde de werkweek daardoor zeven in plaats van zes dagen. En dat tegen een beloning van *f* 5.— per week.

Door toedoen van de toenmalige hoogleraar prof. dr. K. Oestreich kon de heer Raatgever echter na twee jaar de scheidende concierge opvolgen.
Vooral tijdens de oorlog vervulde de concierge een verantwoordelijke taak. In de kelders van het instituut waren studenten ondergedoken, en werden illegale activiteiten bedreven die voor dat de heer Raatgever de nacht in het gehouden. In die tijd kwam het herhaaldelijk vor dat de heer Raatgever de nacht in het instituut doorbracht.

Vlak na de oorlog werd ook 'n „avonddienst" ingesteld. Omdat door gebrek aan brandstof de meeste studenten niet in staat waren op hun studieadres in een verwarmte ruimte te werken, kon 's avonds van 7 tot 10 uur in het instituut gestudeerd worden. De concierge maakte daardoor werkdagen van 14 uur.

Toen prof. dr. J. B. L. Hol hoogleraar was, werd de taak van de jubilaris aanzienlijk uitgebreid. Hij werd belast met het verzorgen van het fotografische werk. In een primitieve donkere kamer werden reprodukties gemaakt en foto's ontwikkeld. Daarnaast moest steeds meer bindwerk worden verricht, kaarten worden opgeplakt etc. De meeste tijd werd evenwel opgeëist door het projecteren bij colleges, niet zelden vier à vijf uur per dag. De verschillende formaten lantaarnplaatjes en de projecties uit boeken m.b.v. een epidiascoop maakten voortdurende aanwezigheid van assistentie noodzakelijk.

Pas in de 50-er jaren, toen door de enorme uitbreiding van het aantal studenten en de staf, al deze werkzaamheden niet meer door één man konden worden verricht, kon de heer Raatgever zich beperken tot het verzorgen van de boekerij. Vooral voor de oudere studentengeneraties zal de heer Raatgever echter bekend blijven als de man die op velerlei terreinen bereid was deskundige hulp te verlenen.

Wij wensen hem toe, dat hij nog vele jaren in goede gezondheid in ons midden zal kunnen werken.

NAGEKOMEN

TENTAMEN CHEMIE

Op dinsdag 12 mei 1970 wordt voor de laatste maal in deze cursus het tentamen (of de test) chemie voor N2-, G2- en G3-studenten afgenomen.

Aanmelden vóór 29 april a.s. op kamer 136 van het Organisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 79.

FOTOWEDSTRIJD-TENTOONSTELLING-PRIJSUITREIKING

Van maandag 13 tot en met vrijdag 17 april zullen de inzendingen van de universitaire fotowedstrijd tentoongesteld worden in de 'Oude eetzaal' van sociëteit P.H.R.M., Janskerkhof 14. Ook zullen daar werken van bekende Nederlandse fotografen te zien zijn.

De prijsuitreiking van deze universitaire fotowedstrijd vindt plaats op vrijdag 17 april, 20.00 uur, in de 'Oude eetzaal' van P.H.R.M.

PROF. GROENMAN NIEUWE SECRETARIS VAN DE SENAAT

De Senatus Contractus heeft prof. dr. Sj. Groenman benoemd tot secretaris van de Senaat van de Utrechtse Universiteit, met ingang van het cursusjaar 1970 - 1971.

Prof. Groenman (57) studeerde sociografie aan de Universiteit van Amsterdam van 1932 - 1937 en promoveerde in 1947 op een dissertatie over Staphorst. In 1948 werd hij aan de Rijksuniversiteit te Utrecht benoemd tot buitengewoon hoogleraar in de faculteit van letteren en wijsbegeerte (sociologie). In 1960 werd hij gewoon hoogleraar bij dezelfde faculteit. Als in 1963 de faculteit der Sociale Wetenschappen wordt geformeerd, wordt prof. Groenman gewoon hoogleraar aan die faculteit. Prof. Groenman heeft tal van bestuurlijke functies bekleed in binnen- en buitenland.

BEKNOPTE INHOUDSOPGAVE U-28/10-4-1970

Artikelen: De leefbaarheid en het biologische milieu; Het U(trechts) U(niversiteits F(onds) in de afgelopen maanden; Open dag kliniek inwendige ziekten diergeneeskunde; Rechtvaardig of hypocriet; Openbare algemene vergadering stafconvent 16 maart 1970.

Universiteit: Verschijningsdata 'U'; Beurzen; Aanmelding eerstejaarsstudenten geneeskunde, tandheelkunde, biologie; Disputorenraad; Overzicht belangrijkste artikelen en mededelingen van 9 januari tot en met 20 maart 1970.

Medewerkers: Vestiging dependance hoofdafdeling personeel in Transitorium II; Afscheid ir. W. Meulenberg.

Studenten: Oriënteringsdagen 20 tot en met 25 augustus 1970; Moderne anticonceptie; Cursus studievaardigheden P.A.S.; Verwikkelingen binnen de juridische faculteit.

Faculteiten: Kort verslag van de plenaire vergadering van de subfaculteit scheikunde op vrijdag 13 maart 1970 in het analytisch laboratorium.

Open dag kliniek inwendige ziekten diergeneeskunde. (Opnamen: Jac. P. Stolp, Universiteitsmuseum)

Waar gaan wij heen?

Rede

TER GELEGENHEID VAN DE VIERING VAN DE 333ste DIES NATALIS DER RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT OP 28 MAART 1969 IN DE DOMKERK DOOR DE RECTOR MAGNIFICUS PROF. DR. J. LANJOUW

Het Laatste Oordeel

Een religieus en esthetisch motief binnen het rechtsverschijnsel

Rede

ter herdenking van de 334e Dies Natalis der Rijksuniversiteit te Utrecht op 20 maart 1970 uitgesproken door de Rector Magnificus J. J. M. van der Ven

STELLING VAN DE WEEK

Het succes van physische therapie is in veel gevallen mede te danken aan de gunstige werking van die vorm van lichamelijk contact, welke in de dierlijke gedragsleer wordt aangeduid met grooming, en welke dus vergelijkbaar is met het zogenaamde vlooien bij apen. (J. Wind).

HET ZOGENAAMDE „KLEIN-VLAGGEN"?

„Als lid van het Utrechts Universiteitsfonds ontvangt u bijgaand een Universiteitsfondsvlaggetje. Wij zullen het op prijs stellen, indien u dit vlaggetje op de a.s. Universiteitsdag zoudt willen dragen. Voor degenen, die zich die dag met de ledenwerfactie bezighouden zal dit vlaggetje dan tevens een teken zijn, dat zij u niet meer behoeven te benaderen om lid van het Universiteitsfonds te worden.
(Uit een stencil van het Utrechts Universiteitsfonds).

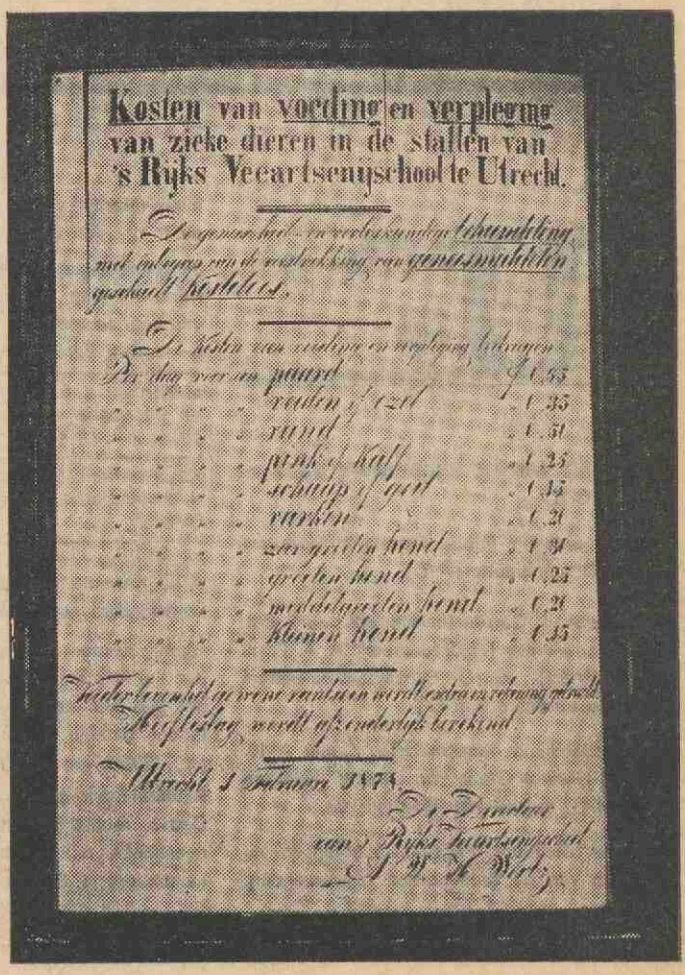
Kosten van verding en verpleging van zieke dieren in de stallen van 's Rijks Veeartsenijschool te Utrecht.

Open dag kliniek inwendige ziekten diergeneeskunde.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public Relations Voorlichting en Documentatie (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); drs. A. van der Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 030 - 2 94 41, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad en via de leden van de redactieraad te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten: *aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht;*

medewerkers: *aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht;*

anderen: *aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.*

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 425267 van de rijksuniversiteit te Utrecht.

Redactieraad: godgeleerdheid: prof dr. J. W. Doeve; rechtsgeleerdheid: J. H. Gunning; geneeskunde: mr. drs. J. P. Wildschut; tandheelkunde: drs. J. S. Geerlings; wiskunde en natuurwetenschappen: mevr. Th. van Gelder-Van Lier; dr. Tj. Hollander: letteren: drs. K. L. van Stegeren; diergeneeskunde: prof. dr. S. G. van den Bergh (voorzitter); sociale wetenschappen: mevr. M. Raaijmakers-Aarts; centrale interfaculteit; dr. J. Mansfeld interfaculteit aardrijkskunde en prehistorie: drs. J. G. Borchert; sociale zorg: mej. M. I Neyzen; hoofdafdeling personeel: J. J. Maree; hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting: F. A. M. van den Goorbergh; hoofdafdeling studentenzaken: drs. W H. van het Hoogerhuys; hoofdafdeling wetenschap en onderwijs: mej. mr. F. H. M. Beumer; stafconvent: dr. J. Mansfeld; personeelsconvent; N. Pater; utrechtse studenten faculteiten: W. Asman; associatie studieverenigingen utrecht en centrale studie commissie utrecht: mej. L. Smits; comité universitair contact: G. G. C. Peeters.

VOORLOPIG WORDEN GEEN ADVERTENTIES OPGENOMEN.

utrechtse universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 29
17 april 1970

Volgende week in 'U':

De Utrechtse universiteit in oorlogstijd

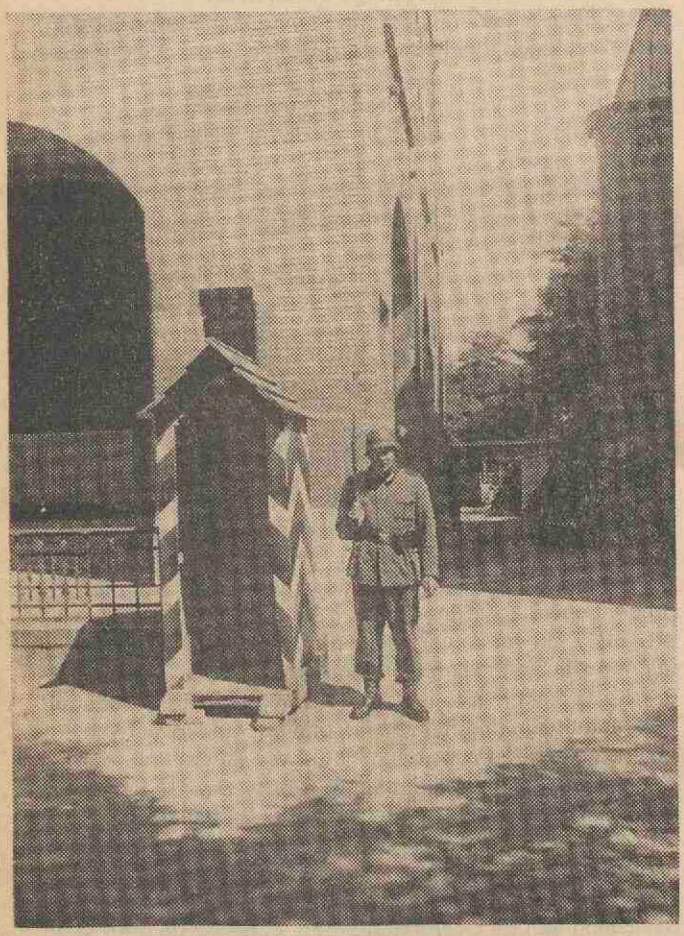

De Utrechtse universiteit in oorlogstijd: P.H.R.M.-gebouw van het Utrechtsch Studenten Corps, Janskerkhof 14. (Foto: gemeente-archief Utrecht).

Naar aanleiding van de deelname van het Universiteitsmuseum aan de tentoonstelling Confrontatie, die van 30 april tot en met 9 mei in de Buurkerk zal worden gehouden, hebben mevr. M. M. Versnel-Schmitz en drs. J. van Herwaarden zich enigermate in de geschiedenis van de universiteit en de studenten in de jaren van de bezetting van '40 - '45 verdiept. Een omvangrijk artikel is daarvan een zeer voorlopig resultaat. Samenstellers zijn er zich van bewust, dat het gegevene slechts een flauwe afspiegeling van de toenmalige realiteit is. Het zou niet ondienstig zijn, als iemand zich geheel ging bezighouden met de geschiedenis van de Universiteiten en Hogescholen in oorlogstijd, een studieterrein, dat nog grotendeels braak ligt. Vanuit het Universiteitsmuseum zijn vele gegevens over de Utrechtse situatie naar voren gekomen, terwijl het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie zeer vele welkome aanvullingen bezat. Wat betreft de bestudering van de geschiedenis van de Utrechtse Universiteit kan gesteld worden, dat de collectie van het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie en die van het Universiteitsmuseum een vrij redelijk beeld kunnen doen ontstaan van het gebeurde.
Het artikel 'De Utrechtse universiteit in oorlogstijd' wordt gepubliceerd in de beide eerstvolgende nummers van het weekblad 'U'.

Andere artikelen in dit nummer:

Reactie op het 'Voorontwerp'

(voorbereidingsraad van het personeelsconvent)

Normen voor onderwijsvernieuwing

(subfaculteit psychologie van de faculteit der sociale wetenschappen)

Studentenkampioenschappen

(bladzijden 10, 11 en 12)

Reactie op het 'Voorontwerp'

In het voorontwerp van Minister Veringa zijn ten opzichte van de bestaande toestand beslist enkele belangrijke verbeteringen voorgesteld. De mogelijkheid van inspraak van het niet-wetenschappelijk personeel, die wordt ingevoerd; de voldoende lijkende openbaarheid en de mogelijkheid van een paritair samengestelde Universiteitsraad zijn zonder meer winstpunten. Toch heeft het voorontwerp zoveel negatieve kanten, dat een gevoel van teleurstelling wel moet overheersen.

Het medebeslissingsrecht van het niet-wetenschappelijk personeel op basis- en middenniveau is slechts schijn. Afgezien van het feit dat op het basisniveau de aantallen vertegenwoordigers van het niet-wetenschappelijk personeel (en de studenten) geregeld worden door een kwalitatief samengestelde Faculteitsraad, bestaat de mogelijkheid, dat slechts een zeer klein gedeelte van het niet-wetenschappelijk personeel bij de vakgroepen zal worden gerekend. Het behoren tot een vakgroep is voorwaarde voor deelneming aan bestuur, is zelfs voorwaarde voor deelneming aan verkiezingen op basisniveau.

De Faculteitsraad mag weer uitmaken welke leden van het niet-wetenschappelijk personeel tot een vakgroep behoren. De grote groep personeel, die niet rechtstreeks voor een vakgroep werkt, maar in meer algemene dienst is van een Instituut, wordt buiten spel gezet. Dit buiten spel zetten geldt ook voor het personeel van het Bureau van de Universiteit, de Universiteitsbibliotheek, etc. dat via dit voorontwerp geen enkele inspraak, laat staan medebeslissingsrecht krijgt, binnen het onderdeel waar het werkzaam is.

Het bezit van bestuurlijke kwaliteiten is kennelijk alleen weggelegd voor leden van het wetenschappelijk corps en dan in het bijzonder voor hoogleraren en lectoren. Een diepgaande kennis en specialisatie in een bepaald vak, gepaard aan didactische kwaliteiten, schijnt tevens bestuurlijke bekwaamheid in te houden, terwijl het behoren tot de geleding van het niet-wetenschappelijk personeel, waartoe ook academici behoren, het hebben van bestuurlijke kwaliteiten schijnt uit te sluiten.

De eenheid van het wetenschappelijk corps wordt niet consequent doorgevoerd. Op al die plaatsen in de wet, waar gesproken wordt over hoogleraren, lectoren en leden van het wetenschappelijk personeel, dient alleen gesproken te worden over wetenschappelijk corps. Hoogleraren en lectoren dienen niet apart vermeld te worden. Ook de kunstmatige scheiding tussen wetenschappelijk personeel in vaste dienst en wetenschappelijk personeel in tijdelijke dient moet vervallen.

Het dualisme tussen onderwijs en wetenschap enerzijds en beheer anderzijds wordt aan de top definitief gewijzigd in een geïntegreerd bestuur. Merkwaardigerwijs komt dit dualisme aan de basis des te duidelijker te voorschijn. In de praktijk zal dit stellig niet voldoen.

Beter zou wellicht zijn: aan de basis het instituut met een dagelijks bestuur, waaraan het beheer is opgedragen, met een uitvoerende secretaris (thans beheerder). Bij instituten die slechts ten dienste van één vakgroep staan, vallen D.B. van vakgroep en instituut samen. Bij meerdere vakgroepen binnen één instituut, formeren de vakgroepen gezamenlijk een D.B. Van een Dagelijks Bestuur kunnen alle geledingen deel uitmaken.

De secretaris heeft een adviserende stem.

Aan het faculteitsbestuur kan eveneens een secretaris worden toegevoegd met een uitvoerende functie (thans directeur). In deze opzet wordt de dekaan wel voorzitter, maar zal door de aanwezigheid van een secretaris minder belast worden; het vinden van een dekaan binnen de faculteit zal daardoor eenvoudiger worden. De secretaris kan van buiten de faculteit komen; hij heeft een adviserende stem.

Ook op Universiteitsniveau wordt aan het College van Bestuur een uitvoerende secretaris toegevoegd (thans secretaris van de universiteit).

De rechtspositie van de leden van het niet-wetenschappelijk personeel, die deelnemen aan bestuurlijke organisaties, wordt in de wet niet geregeld. Wij vertrouwen echter, dat de vakbonden hieraan het nodige zullen doen.

Naast deze algemene opmerkingen volgen hieronder een aantal artikelen, die in de voorgestelde vorm niet acceptabel zijn:

art. 4.4. 25% vinden wij te laag; een tweede verkiezing is kostbaar een tijdrovend en zal bovendien geen beter resultaat geven.

De opkomst zou 50% moeten bedragen met daaraan verbonden een evenredige vermindering van het aantal zetels, die dan onbezet blijven.

art. 7.1. ook de faculteitsraad dient paritair te worden samengesteld. De belangen van onderwijs en wetenschap worden op grond van art. 13 voldoende gewaarborgd.

art. 18.7. dit artikel geeft de voorzitter een ongebreidelde macht. Wij onderschrijven gaarne het standpunt van het stafconvent.

art. 22.1. de Universiteitsraad dient zonder meer paritair te worden samengesteld.

art. 23.1. naast de voorzitter dient ook een secretaris te worden gekozen, die eveneens een toelage zal kunnen krijgen.

De niet bezoldigde leden van de Universiteitsraad dienen presentiegeld te krijgen.

art. 31.1. in sommige gevallen zou 5 leden te weinig kunnen zijn. Het maximum dient uitgebreid tot 7.

3. dit artikel dient te luiden: de Universiteitsraad kiest al dan niet uit zijn midden een lid, onderscheidenlijk twee leden. Zij hebben voor ten minste twee jaar zitting.

4. De maximum leeftijd dient 65 jaar te zijn. De benoemingstermijn dient in de wet te worden bepaald.

art. 40.5. is in de praktijk onuitvoerbaar. Iedere universiteit moet derhalve 3 stemmen kunnen uitbrengen.

art. 47. voor een afwijking op basisniveau dient een beslissing van de Universiteitsraad, gehoord de betrokken Faculteitsraad, voldoende te zijn. Op grond van art. 36,1. en 2. kan voldoende tegen onjuiste beslissingen worden gewaakt.

De voorbereidingsraad van het Personeelconvent.

Normen voor onderwijs-vernieuwing

In de loop van het cursusjaar 68-69 werd door de subfaculteit der psychologie een groep onderwijsontwikkeling in het leven geroepen. Deze groep, bestaande uit studenten, stafleden en een adviseur van het Bureau Onderwijsresearch en Studie-statistiek, kreeg de opdracht zich bezig te houden met lange-termijn-planning van onderwijs. Op 12 maart j.l. verscheen een interim-rapport van deze werkgroep, bedoeld als tussentijds discussiestuk voor een zo breed mogelijke groep belanghebbenden, in eerste instantie studenten en stafleden van de subfaculteit psychologie.

Aangezien deze werkgroep de hoop heeft dat de door haar uitgewerkte principes van universitair onderwijs niet specifiek zijn voor de psychologie-opleiding, leek het haar nuttig om het rapport ook ter beschikking te stellen van belangstellenden buiten de psychologische subfaculteit. We zullen ons hier beperken tot enkele van de belangrijkste punten uit dit rapport.

Wie het rapport opslaat in de verwachting een tot in details uitgewerkt plan voor een nieuwe studieopzet te vinden, inclusief kurrikula, werkgroepen, praktica, etc., zal in eerste instantie teleurgesteld zijn. Het 35 pagina's tellende rapport wijdt nauwelijks drie pagina's aan een 'globale schets van een toekomstige psychologie-opleiding". Reden hiervoor is dat de groep onderwijsontwikkeling meer en meer tot het inzicht kwam dat de huidige onderwijs-problematiek niet te verhelpen is met alleen maar een aantal pragmatische verbeteringen op het didaktische vlak; wat gevraagd wordt is een grondige heroriëntatie op het gebied van waarden en doelstellingen van universitair onderwijs.

Twee waardenoriëntaties

Het rapport begint met een vluchtige opsomming van symptomen die wijzen op het disfunctioneren van het huidige universitaire onderwijs, om vervolgens tot de conclusie te komen dat het streven naar verbeteringen in de studie-opzet tot op heden beperkt is gebleven tot incidentele behandeling van die symptomen zonder dat men ooit moeite heeft gedaan om vanuit een duidelijke onderwijsconceptie te werken. Sterker: men kan zich niet aan de indruk onttrekken dat men bij het invoeren van veranderingen in de studie-opzet doorgaans heeft laten leiden door twee waardenoriëntaties die in de huidige situatie althans vaak aanleiding geven tot tegenstrijdige eisen aan onderwijs; men heeft dit gedaan zonder dat men zich van deze innerlijke contradictie ooit duidelijk bewust schijnt te zijn geweest.

Ideaal-typisch zou men deze twee onderwijs-consepties aldus kunnen omschrijven:

a) De ene conceptie ziet onderwijs primair als opleiding voor maatschappelijke functies. Het is de samenleving die belang heeft bij deskundige functionarissen, daarom 'investeert' in onderwijs, en dientengevolge eisen mag stellen aan inhoud en niveau van het onderwijs. Vanuit een dergelijke 'philosophy' worden structuur en diversiteit van het onderwijs gedicteerd door de maatschappelijke vraag. Impliciet aan deze opvatting is tevens het idee dat de universiteit garant dient te staan voor het niveau van de afgeleverde studenten: selectie waarborgt deze garantie. De student moet voldoen aan deze eisen, zo niet dan wordt hij 'uitgeselecteerd'. Eventueel regelt men door middel van numerus clausus of numerus fixus een verantwoorde toevloed in overeenstemming met de opname-capaciteit van de 'markt'. Een dergelijke conceptie past geheel binnen onze huidige 'meritokratie'. Het is vanuit deze conceptie dat druk wordt uitgeoefend in de richting van studieverkorting, grotere specialisatie, betrouwbare selectie, etc.

b) Volgens de tweede conceptie is onderwijs allereerst iets dat in dienst staat van de zelfontplooiing van individuen. Dat impliceert, dat onderwijs aansluit bij de motivatie van de studenten en bij de wijze waarop zij een visie op maatschappelijke dienstbaarheid ontwikkelen. En deze visie op maatschappelijke dienstbaarheid hoeft geenszins parallel te lopen met de huidige vraag naar functionarissen. Ergo: de differentiatie aan onderwijspakketten loopt niet primair parallel aan die maatschappelijke vraag maar aan de diversiteit van belangstellingen van de zijde van de studenten. Daarmee is tevens gegeven dat selectie in de gangbare betekenis van het woord een ontoelaatbare beperking is van de ontplooiingsmogelijkheden van de student. Zo gedefinieerd is onderwijs tevens meer dan alleen maar een proces van kennisoverdracht; het is het begeleiden van een veranderingsproces dat iemand vrijwillig doormaakt en waarbij die kennisoverdracht slechts één der relevante aspecten is.

Kiezen of delen

Men zou er over kunnen twisten of deze twee waardenoriëntaties gezien moeten worden als per definitie tegenstrijdig; wel moet geconstateerd worden dat ze in de huidige situatie dikwijls tot tegenstrijdige normen aanleiding geven bij discussies over onderwijsvernieuwing. Met name blijkt dit ten aanzien van een zo controversiële kwestie als de selectie. Hoe dan ook, de groep onderwijsontwikkeling was van mening dat men momenteel geen acceptabele normen voor onderwijsontwikkeling kan formuleren zonder een expliciete keuze te doen voor één van beide waardenoriëntaties. Zij koos zelf voor de tweede oriëntatie, zulks in het besef dat een dergelijke keuze in laatste instantie niet voor logische bewijsvoering toegankelijk is, omdat zij gedaan wordt met een beroep op

waarden die zich niet laten bewijzen of weerleggen. Wat zijn de consequenties van een dergelijke keuze?

Allereerst dat — zoals gezegd — studeren wordt gezien als een veranderingsproces dat niet alleen maar op het intellectuele niveau plaats vindt: interessen, emoties, behoeften etc. spelen een centrale rol in dit alles. Effectief en voor de betrokkenen zinvol onderwijs zal op al deze aspecten moeten inhaken. Dat betekent dat studeren optimaal zal verlopen aan de hand van levende ervaringen die emotioneel relevant zijn voor de betrokkenen.

Onderwijs behoort niet alleen maar informatie-overdracht te zijn, maar dienstverlening bij de structurering van het veranderingsproces en begeleiding van de kritische momenten daarin. Daarom impliceert ernst maken met de tweede waardeoriëntatie het afwijzen van een aantal kenmerken van het huidige onderwijssysteem:
de autoritaire rol van de docent, het primaat van de feitenkennis (en de daarbij behorende functie van tentamens als 'geheugentests'), het gebrek aan integratie tussen de diverse onderwijspakketten binnen een studie en, last but not least, de huidige functie van selectie.

Professionaliseren

Het impliceert tevens een professionele aanpak van onderwijs. Onderwijs geven (nl. begeleiding van een veranderingsproces in de totale persoon) vraagt van althans een gedeelte der stafleden een aantal niet-vakspecifieke bekwaamheden, zoals didactische geschooldheid, vermogen, om met groepen om te gaan, verrichten van studiebegeleiding, etc. etc., die men niet langer aan 'amateurs' kan overlaten. En de huidige universitaire docent is een amateur. Hij wordt doorgaans primair aangesteld vanwege zijn wetenschappelijke bekwaamheden met de opdracht onderzoek én onderwijs te doen. Het sociale systeem echter waarin hij geplaatst wordt honoreert allereerst het doen van onderzoek: men maakt geen 'carrière' als men niet onderzoek doet en publiceert, met andere woorden, hij wordt in een situatie geplaatst waarin het geven van onderwijs niet 'loont'.

Is het een wonder dat hij dit onderwijs dikwijls met weinig animo verricht en dat er binnen de universitaire wereld geen aandacht wordt besteed aan scholing van docenten? Een noodzakelijke stap in de richting van sanering van deze toestand moet zijn: scheiding van de 'carrièrelijnen' van docenten en onderzoekers en professionalisering van het docentencorps.

Selectie

Binnen een onderwijsconceptie, zoals bepleit in het rapport van de groep onderwijsontwikkeling is geen plaats voor de beoordeling en selectie zoals deze momenteel gaanbaar zijn. Het huidige tentamen- en examensysteem immers vertelt de student alleen of hij wel of niet een betrekkelijk willekeurige, buiten hem tot stand gekomen prestatie-drempel heeft overschreden. Doorgaans wordt dat uitgedrukt in een cijfer, de meest schamele informatie die iemand kan krijgen over zijn kennis en kunde. Dit alles zou vervangen moeten worden door een genuanceerd 'feed-back' systeem waarbij docent en studenten actief betrokken zijn. In overleg met de docent(en) beslist de student (a) in welke richting voor hem de studie het meest zinvol kan worden voortgezet, (b) in laatste instantie, of het voor hem überhaupt nog zinvol is door te gaan met zijn studie of dat hij beter kan omzien naar een andere studiemogelijkheid of beroepsuitoefening. Het besluit om de relatie tussen onderwijssysteem en student te beëindigen hoeft echter geenzins een directe, 'traumatische' gebeurtenis te zijn. Het is denkbaar dat het onderwijssysteem met betrokkene alternatieve mogelijkheden buiten de universiteit exploreert. Momenteel krijgen afgestudeerden als 'brevet' van bekwaamheid een doctoraalbul plus bijbehorende titel. Dit zijn wettelijk voorgeschreven attributen. Men zou echter kunnen beginnen met iedere student een 'dossier' in handen te stellen, tijdens de studie samengesteld en een vrij uitgebreid verslag bevattend van de studie-activiteiten die betrokkene tijdens zijn opleiding heeft verricht. Dit dossier is van meet af aan zijn eigendom. Het is dit dossier, of een uittreksel daaruit dat eventueel door de student bij sollicitaties kan worden gebruikt. Het dossier is de neerslag van zijn vrijwillig gekozen studiepakket.

Waar komt dit alles op neer? Dat de universiteit afstand doet van de exclusief door haar gedragen verantwoordelijkheid om garant te staan voor de beroepsmatige bekwaamheden van de afgeleverde studenten. De verantwoording hiervoor dient minstens zozeer te liggen bij de student zelf, als 'mondig en autonoom' individu. Hij is het die studeert met een bepaalde motivatie en een bepaald toekomstperspectief; hij is het die beslist op welke wijze hij zich maatschappelijk dienstbaar kan maken met behulp van zijn studie.

Als een onderwijsinstelling iemand deze verantwoordelijkheid uit handen neemt, dan is dat volgens de groep onderwijsontwikkeling een aantasting van wat men niet zonder stichtelijkheid zou kunnen noemen: de menselijke waardigheid.

Bestuursstructuur

Als in dit interim-rapport gepleit wordt voor een maximale studie-vrijheid, dan heeft dat uiteraard zijn consequenties voor wat betreft de bestuursstructuur. Hierover blijft het rapport zeer summier; wel kan gezegd worden dat een maximale decentralisatie van bevoegdheden noodzakelijk is: het is aan de 'basis' waar voor de betrokkenen relevante beslissingen met optimale participatie van allen genomen dienen te worden. Dit onderwijsmodel is niet mogelijk zonder verregaande democratisering van de universiteit; zoals men, omgekeerd, zou kunnen stellen dat democratisering van de universiteit zinloos is als zij niet leidt tot maximalisering van de studievrijheid.

Tot zover — zeer beknopt — enkele hoofdpunten uit het interim-rapport; degenen die belangstelling hebben voor dit rapport kunnen telefonisch contact opnemen met Drs. P. van der Linden, Instituut voor Klinische en Industriële Psychologie, Trans 4, tel.: 25351.

Leden van de Sub-faculteit Psychologie die het rapport willen lezen kunnen een exemplaar verkrijgen bij het secretariaat van de subfaculteit, Varkenmarkt 2.

VOOR U UIT VERGADERINGEN

UIT HET D.B. VAN 13 APRIL 1970

1. Het D.B. neemt de mededeling van de Senaat voor kennisgeving aan, dat prof. Groenman secretaris wordt van de Senaat voor de periode van 1 september 1970 tot en met 31 augustus 1971.

2. Het D.B. heeft een stuk doen samenstellen over de vertegenwoordiging van het niet-wetenschappelijk personeel in de Raad van Overleg, respectievelijk nieuwe bestuursorganen. Het komt in de Curatorenvergadering van 20 april a.s. aan de orde. Zie voor de tekst elders in dit blad.

3. De Utrechtse gezamenlijke roeiverenigingen vragen (als organisatie) een subsidie voor de organisatie van de jaarlijkse regatta op de Bosbaan te Amsterdam. Het D.B. voelt er veel voor, over deze zaak van de Beleidsraad een advies te vragen.

NOTA VOOR CURATOREN

Vertegenwoordiging van het niet-wetenschappelijk personeel in de Raad van Overleg, resp. nieuwe bestuursorganen.

Tot de oprichting van de Raad van Overleg werd besloten in de vergadering van Curatoren d.d. 4 november 1968.

De functie van de raad zou zijn en is geworden een gelegenheid tot contact tussen het dagelijks bestuur en vertegenwoordigers van de verschillende geledingen der universiteit. Hieronder werden toen verstaan de senaat, de wetenschappelijke staf, het niet-wetenschappelijk personeel en de studenten.

De uitnodiging van vertegenwoordigers van de Senaat en de studenten was geen probleem, evenmin die van de wetenschappelijke staf, waarvan alle leden verenigd zijn in het stafconvent, dat berust op artikel 62 van de Wet Wetenschappelijk Onderwijs.

Indien een dergelijk convent had bestaan, dat alle leden van het niet-wetenschappelijk personeel omvatte, zou ongetwijfeld aan dit convent zijn gevraagd vertegenwoordigers aan te wijzen.

Bij gebreke aan zulk een organisatie was de enige mogelijkheid de vijf vakcentrales te vragen vertegenwoordigers aan te wijzen, waarin een minderheid van het niet-wetenschappelijk personeel is georganiseerd. Inmiddels heeft zich een personeelsconvent geconstitueerd, dat, naar het model van het stafconvent, alle personeelsleden omvat. Dit personeelsconvent maakt thans aanspraak op de vertegenwoordiging van het niet-wetenschappelijk personeel in de Raad van Overleg.

De vertegenwoordigers van de vakcentrales maken geen aanstalten hun plaatsen voor conventsvertegenwoordigers in te ruimen. Integendeel valt uit uitlatingen van vakbondszijde af te leiden, dat althans de Algemene Bond van Ambtenaren de vakcentrales als de aangewezen organisaties beschouwt om het niet-wetenschappelijk personeel in de Raad van Overleg te vertegenwoordigen.

De Raad van Overleg zelf heeft in zijn vergadering van 10 december 1969 naar aanleiding van een desbetreffende brief van het Personeelsconvent het standpunt ingenomen, dat het niet-wetenschappelijk personeel zelf moet bepalen wie zijn vertegenwoordigers in bestuursorganen zijn en daarbij de hoop uitgesproken, dat het convent en de vakcentrales met elkaar te dezer zake tot overeenstemming zouden komen.

Ook het Dagelijks Bestuur der Universiteit verwacht, dat dit vraagstuk door het niet-wetenschappelijk personeel in eigen kring wordt opgelost.

Inmiddels wordt erop aangedrongen, dat het dagelijks bestuur ter zake een mening kenbaar maakt, waaraan het bij deze gevolg geeft.

Zoals hiervoren opgemerkt kan gevoeglijk worden aangenomen, dat indien in november 1968 een het gehele niet-wetenschappelijke personeel omvattend convent had bestaan, dit convent was verzocht vertegenwoordigers in de Raad van Overleg aan te wijzen. Nu dit convent zich inmiddels heeft geformeerd komt het voor vertegenwoordiging van het niet-wetenschappelijk personeel in de raad, respectievelijk nieuwe bestuursorganen, in aanmerking.

Het Dagelijks Bestuur acht het niet juist, dat het merendeel van het niet-wetenschappelijk personeel slechts een inbreng in het bestuur van de universiteit en haar onderdelen zou kunnen leveren via personen, die zijn aangewezen door organisaties, t.w. de vakcentrales, waarvan zij geen lid zijn en op welker politiek zij geen invloed hebben.

Het dagelijks bestuur wenst volledig buiten beschouwing te laten de vraag, of niet-georganiseerden er om deze en/of andere redenen niet beter aan deden tot een vakbond toe te treden. Hun dient de vrijheid te worden gelaten daarover zelf te beslissen.

Weliswaar is het dagelijks bestuur van mening, dat het niet zinvol is en onelegant tegenover de leden van de Raad van Overleg, die door de vakcentrales zijn aangewezen, voor de vermoedelijk weinige maanden, die de universiteit scheiden van de instelling van nieuwe bestuursorganen, nog in de samenstelling van de raad verandering te brengen, tenzij hieromtrent tussen het personeelsconvent en de vakcentrales alsnog overeenstemming zou worden bereikt.

13 april 1970

UNIVERSITEIT

AGENDA

16, 17 april: Tweede vergadering van de Provisional Board of the Joint Organisation for Solar Observations. Sterrewacht, Servaas Bolwerk 13, Utrecht. Inlichtingen: tel. 715214.

16—22 april: Russische week. Filmvoorstellingen in Studio.

17 april: S.S.R. Forumavond over „De rol en taak van de Ned. Vakbeweging" met o.a. de heer J. A. Middelhuis, oud-voorzitter N.K.V.

Concert Amsterdams Studenten Kamerkoor. Aula, Domplein; 20.30 uur. Gratis toegang. (Zie onder Studenten).

20 april: Curatorenvergadering. Zaal I, Academiegebouw; 10.00 uur.

Voordracht door prof. L. de Albuquerque: D. Joao de Castro en zijn wetenschappelijke onderzoekingen. Universiteitsgebouw, Domplein; 17.00—18.00 uur. (Zie onder Wiskunde).

Fysika '70. Prof. Bogaardt, dr. Barendregt en dr. ir. Oele over het ultra-centrifugeproject. Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6; 20.00 uur.

21 april: Voordracht door prof. L. de Albuquerque: De oorsprong van de astronomische navigatie. Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6; 20.00 uur. (Zie onder Wiskunde).

22 april: Promotie drs. A. J. Postma(Wiskunde en natuurwetensch.), Willem van Duvenvoordestraat 12, Vianen, op het proefschrift: Electron energy distributions in a cesium discharge, Senaatszaal; 14.15 uur.

Demonstratie tandheelkunde voor de pers. De Uithof; 9.30—14.00 uur.

Promotie mej. N. L. J. M. de Grande-de Kimpe (Wiskunde en Natuurwetenschappen), Jacob le Malrestraat 4, Antwerpen, op het proefschrift: Gegeneraliseerde rijenruimten. Senaatszaal; 16.15 uur.

Colloquium Simon ten Holt: Werkanalyse. Instituut voor Sonologie, Plompetorengracht; 13.45 uur.

Interview van Henk van Stipriaan met prof. dr. H. W. A. M. Tiddens over Boerhaave en Bartjens. Hilversum II; 17.50—18.00 uur.

Tot 22 april: Expositie mevrouw E. A. Zandee-Zwaan met tien portretten in houtskool. U.V.S.V., Drift 19.

24 april: Promotie drs. W. T. A. M. Everaerd (Sociale Wetensch.), Androsdreef 12, Utrecht, op het proefschrift: Operante conditionering met chronisch psychiatrische patiënten. Senaatszaal; 15.15 uur.

25 april: Biotechnische Ver. en Landelijke Werkcommissie Laboratoriumdieren: jaarlijkse bijeenkomst. Transitorium I, 9.30—16.00 uur. Inlichtingen: kamer 17 19 04, Transitorium II.

Vereniging Weer- en Sterrrenkunde: congres meteorologie. Transitorium I, witte zaal; 10.00—16.00 uur.

TNO, congres biochemie, Transitorium I, blauwe zaal; 9.00—18.00 uur.

24, 25 en 26 april: Panconcours-interacademiaal muziekconcours in Groningen. (Zie onder Studenten).

27 april: Forumdiscussie project „Juridische aspecten van economische macht en democratie". Achter de Dom 22, zaal 24; 14.00 uur (Zie onder Rechten).

Promotie drs. R. A. Malfliet (Wiskunde en Natuurwetensch.), Androsdreef 30, Utrecht, Senaatszaal; 16.00 uur.

Oratie prof. dr. B. Smalhout. Aula; 16.15 uur.

Fysika 70: Prof. Wendt en prof. Kuene over milieuverontreiniging. Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6; 20.00 uur.

29 april: Promotie drs. G. H. Vonkeman (Wiskunde en Natuurwetensch), Amalia van Solmslaan 47, Zeist, op het proefschrift: The termocouple Pt/$Cr_2$0/3 Pt and its use in determining melting curves at higher temperatures. Senaatszaal; 16.15 uur.

Promotie drs. W. J. Streef (Wiskunde en Natuurwetensch.), Van der Waalsstraat 38², Wageningen, op het proefschrift: Reacties van aminobroompyridinen, dibroompyridinen en 6-gesubstitueerde 2-broompyridinen met kaliumamide in vloeibare ammoniak. Senaatszaal; 16.15 uur.

1 mei: 40-jarig dienstjubileum J. C. Stekelenburg. Laboratorium voor Veterinaire fysiologie.

2 en 3 mei: Individuele Nederlandse Studenten badminton kampioenschappen. Sporthal Catharijne. Finales beginnen 3 mei omstreeks 14.00 uur.

3 mei: Bachcantate-dienst „Ich hatte viel Bekümmernis", met medewerking van Akke van der Valk-Evink (sopraan), Herman van Kerkhof (tenor), Cor Niessen (bas). Geertekerk; 19.30 uur.

PROGRAMMA STUDIUM GENERALE

Mens en ruimte

17 april: Drs. A. Lemaire, 15.00 uur; a. 16. Filosofie van het landschap.
21 april: Dr. R. Kruisinga, 16.00 uur; a. 13. Mens en welvaart.
22 april: Prof. dr. R. Kwant, 16.00 uur; a. 9. De Mobiele mens: de betekenis van de communicatiemedia.
24 april: Drs. A. Lemaire, 15.00 uur; a. 9. Filosofie van het landschap.

Mens en milieu

22 april: Dhr. H. v. d. Meiden, 20.00 uur; a. 16.
23 april: Dhr. P. Nijhoff, 20.00 uur; a. 9. De Waddenzee: een dynamisch evenwicht tussen mens en milieu met verstoring bedreigd.
24 april: Prof. ir. E. Asmussen, 15.00 uur; a. 16. Ecologische aspecten van het verkeer en het wetenschappelijk verkeersveiligheidsonderzoek.

Mens en wonen

17 april: A. van Dien, 10.00 uur; a. 24. Alternatieven, waarom worden die nog steeds niet gebouwd.
17 april: Dr. ir. H. Priemus, 16.00 uur; a. 16. De woningmarkt.
23 april: Prof ir. W. van Mourik, 16.00 uur; a. 16. Vormgeving van het woonmilieu voor een kiezend geslacht.

Mens en politiek

14 april: Forum - binnenstad Utrecht.
20 april: Drs. R. Ronteltap, 15.30 uur; a. 16. De deskundige, een technocraat of democraat.
20 april: Forum - Utrecht, ruimte en politiek.
23 april: Forum - Regio Utrecht en nieuwe wijken.
24 april: Dr. M. v. Hulten, 20.00 uur; a. 16. Doeleinden en problemen van toekomstige verstedelijking.

Mens en vrije tijd

20 april: Ir. R. Maris, M. Ruytenschildt: De bovengemeentelijke recreatievoorziening, 16.00 uur; a. 9.
21 april: Ir. J. Otten, 17.00 uur; a. 13. Landschapsbouw.
23 april: Prof. ir. M. Vroom, 17.00 uur; a. 9. Vraagstukken met betrekking tot landschapsarchitectuur en landschapskunde.

Mens en economie

21 april: Drs. D. Franssens, 20.00 uur; b. 24. De agrarische bestaansbron en de ruimtelijke ordening.
22 april: Drs. M. de Smidt, 17 00 uur; a. 9. Regionale aspecten van het sociaal economisch beleid t.a.v. ruimtelijke ordening.
23 april: Ir. P. Bos, 17.00 uur; b. 24. Industrie en ruimte-verbruik.
23 april: Drs. R. Hueting, 20.00 uur; a. 16. Milieu, schaarse goederen en economische groei.
24 april: Dr. H. de Lange, 10.00 uur; a. 24. Waarin beslist kan worden in het tweede ontwikkelingsdecennium.
a = Akademiegebouw, Domplein.
b = Achter de Dom 22.

Studiedag

27 april: „Welzijn-stedebouw" - Stadsschouwburg Utrecht.
Opgave voor deelname: tot uiterlijk 21 april bij: Bureau vormingswerk der rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, tel. 030 - 2 94 41 - 158. Kosten: ƒ 5,— per persoon, te voldoen op de studiedag.
10.15 uur: Opening door Mr. W. v. d. Sluis lid Gedeputeerde Staten provincie Utrecht).
10.30 uur: Prof. ir. N. de Boer: Metropole en welzijn.
11.15 uur: Dr. D. de Jonge: gedragswetenschappelijke aspecten van de leefbaarheid.
12.30 uur: Experimentele lunch.
14.00 uur: Samenvatting.
14.15 uur: Forum o.l.v. Ir. J Petri met medewerking van Dr. L. v. Vladar, Ir. H. Goudappel, dhr. H. Moolhoek, Dr D. de Jonge, Drs. B. Kruyt, Prof. ir. N. de Boer.
16.45 uur: Sluiting.

Prijsvraag

Voor prijsvraagformulier kunt u zich wenden tot Bureau vormingswerk, Kromme Nieuwe Gracht 29, tel. 2 94 41, toestel 158

Manifestaties

Tentoonstelling in Galerie De Plomp, Voorstraat 84, Utrecht.
9—26 april: Konstrukties van Petra de Jong.
21 april: Krommerijn-avond; 20.00 uur: c.s. Veritas.

Forums

20 april - 19.30 uur, Kargadoor, Oude Gracht 36: Utrecht, ruimte en politiek, met medewerking van drs. E. van Thijn, R. van Duyn, drs. R. Ronteltap en vertegenwoordigers van politieke partijen.
23 april - 20.00 uur, Catharijneconvent, Lange Nieuwstraat: Regio Utrecht en nieuwe wijken, met medewerking van prof. Penning, prof. De Bruin, prof. Volmüller.

Dokumentatiemap

De dokumentatiemap geeft informatie over vraagstukken met betrekking tot mens en ruimte, wonen, leven en werken. De inhoud van de map, aan de realisering waarvan een groot aantal schrijvers heeft meegewerkt, loopt parallel aan de colleges.
Deze dokumentatiemap is via het Bureau Vormingswerk der Rijksuniversiteit (tel. 030 - 2 94 41, toestel 158) verkrijgbaar voor ƒ 3,—.

Toegang

Het programma is toegankelijk voor iedereen. Niet-leden van de universitaire gemeenschap moeten in het bezit zijn van een studium generale-pasje, gratis te verkrijgen bij het Bureau vormingswerk van de Rijksuniversiteit (Kromme Nieuwe Gracht 29).

UNIVERSITEIT EN KERK

Mededeling van het
Convent van Studentenpastores

Diensten voor alle christenstudenten: elke zondag om 12.00 uur in de aula. Tijdens deze diensten is er kindercrèche; erna: koffiedrinken in Cunera. Voorgangers - 19 april: pastor L. W. G. Leeneman; 26 april: Dr. C. Ch. G. Visser.
De voorbereiding van deze diensten is elke maandag om 21.00 uur bij de desbetreffende predikanten thuis. Lijsten voor opgave liggen achter in de aula, in de verschillende kerken en in de hal van Cunera.
De andere diensten zijn:

Utrechtse Studenten Parochie
Zaterdags: 17.30 uur, Cunera; zondags: 10.30 uur, Cunera; 17.30 uur, Cunera.
Dinsdags en donderdags: 12.30 uur, Cunera, pastor G. Th. Oostvogel, tel 1 83 32, pastor L. W. G. Leeneman, tel. 1 83 38; pastor H. van Waveren, tel. , Nieuwe Gracht 32.

Ned. Hervormde Studentengemeente
Zondag: 10.30 uur, Janskerk, dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 51 12 72.

Gereformeerde Studentengemeente
Zondag: 19.15 uur, Pieterskerk, dr. J. M. van Minnen, W. Barentszstraat 55, tel 71 06 23; ds. P. Heinen, Prof. L. Fuchslaan 4, tel. 71 20 06.

Remonstrantse Broederschap
Zondag: 10.30 uur, Geertekerk, ds. W. J. Overdiep, Hieronymusplantsoen 5, tel. 2 21 84. Spreekuur studentenpredikant ds. Overdiep: iedere woensdag van 18.30—20.00 uur.

Evangelisch Luthers
Zondag: 10.30 uur, kerk Hamburgerstraat, dr. C. Ch. G. Visser, Hamburgerstraat 7, tel. 1 93 68.

Hervormde Studenten Gemeente
Akademiediensten Janskerk:
Zondag 19 april - 10.30 uur: ds. Van Egmond.
Zondag 26 april - 10.30 uur: ds. T. E. v. d. Brug.
Het spreekuur van ds. Van Egmond wordt gehouden elke woensdag van 12.00—13.00 uur op de zolder van het U-huis.

Akademische dienst op zondag 19 april a.s. om 7.00 uur precies (gewijzigde aanvangstijd) in de Pieterskerk. Voorganger: ds. P. Heinen. Kring: Dinsdagavond 19.00 uur, Springweg 93.

GROTE TOELOOP AANSTAANDE STUDENTEN VERWACHT

De Rector Magnificus heeft zich tot alle aankomende studenten die in Utrecht willen gaan studeren, onder andere via een brief aan de rectoren van alle V.W.O. scholen in Nederland gewend met het verzoek zich zo spoedig mogelijk na het eindexamen en in elk geval voor 1 juli 1970 per briefkaart bij het inschrijvingsbureau van de universiteit te melden.
Voor de verschillende studierichtingen wordt in september 1970 een grote stroom van eerstejaars studenten verwacht
Voor de studierichtingen geneeskunde, tandheelkunde en biologie zijn reeds landelijke plaatsingscommissies ingesteld, voor de andere studierichtingen is dat nog niet het geval.

Op de genoemde briefkaart moet men vermelden: naam, woonplaats, adres, studierichting waarin men wil gaan studeren en het behaalde of te behalen einddiploma.
Het inschrijvingsbureau van de universiteit, Nobelstraat 2a, zal aan de gegadigden een inschrijvingsformulier toezenden.

De Utrechtse universiteit heeft dit besluit moeten nemen omdat door een te verwachten grote toeloop men het gevaar loopt niet meer bij de betreffende praktika en/of werkgroepen te kunnen worden ingedeeld.

De universiteit hoopt op deze wijze vroegtijdig een inzicht te krijgen in de vermoedelijke toeloop naar de verschillende studierichtingen.

VOORGESCHIEDENIS EN ONTSTAAN VAN HET BOEK „HET VERSTOORDE EVENWICHT"

Aan de Rijksuniversiteit te Utrecht werd bij de Subfaculteit der Biologie de behoefte gevoeld de studenten in de biologie in contact te brengen met de wetenschappelijke aspecten van de natuurbescherming en het milieubeheer.

Te dien einde werd aan Dr. M. F. Mörzer Bruyns, directeur van het Rijksinstituut voor Veldbiologisch Onderzoek ten behoeve van het Natuurbehoud, verzocht dit onderwijs te verzorgen met ingang van de cursus 1965/66. Na diens benoeming tot hoogleraar in het natuurbehoud aan de Landbouwhogeschool te Wageningen en de uitbreiding van zijn werkzaamheden aldaar was het hem in de cursus 1968/1969 niet goed mogelijk dit onderwijs in zijn volle omvang te verzorgen.

Om in de ontstane leemte te voorzien is toen door de hoogleraren Lanjouw en Van de Kamer in overleg met Mörzer Bruyns een collegereeks ontworpen voor de universitaire cursus 1968/1969. Deze reeks bestond uit een 21-tal colleges, waarin getracht werd een overzicht te geven van de wetenschappelijke problemen, die voor het natuurbehoud en de milieukunde van belang werden geacht. Het natuurlijke milieu stond daarbij voorop. Na een algemene inleiding werd ingegaan op de factoren, die het natuurlijke milieu bedreigen (lucht-, water- en bodemverontreiniging, alsmede de toepassing van bestrijdingsmiddelen). Vervolgens werd ingegaan op het milieu zelf, werd het biologisch evenwicht besproken, de genese van het Nederlands landschap en de landschapstypologie behandeld.

Vervolgens werd ingegaan op allerlei aspecten van botanisch en zoölogisch onderzoek, nodig voor de keuze, het behoud en het beheer van de verschillende typen natuurlijke milieus van ons land. Tenslotte werd ingegaan op de betekenis, die ons land in dit opzicht internationaal bezit en werd een visie gegeven op de problematiek van morgen.
Deze reeks was duidelijk eenmalig; thans heeft prof. Mörzer Bruyns zijn normale colleges in Utrecht wederom hervat met dit jaar als speciale onderwerpen milieubehoud en milieubeheer.

FYSIKA 70
Maandag 20 april: het ultracentrifugeproject.
Maandag 27 april: milieuverontreiniging.
Zie onder wiskunde, sterrenkunde en natuurkunde.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 2 94 41, toestel 219.

Knipseldossiers
Onderwijsresearch en Studiestatistiek; Proefschriften o.a. Dr. C. op 't Land - Werk in uitvoering, Dr P. Veen - Meebeslissen; Studentenbladen, w.o. Trophonios, Student, L.U.B. e.a.

Nieuwe boeken
Handboek van de Ned. Pers - uitgave mei 1970; Turksma, L-Socioloog en geschiedenis, Lievegoed, B.C.J.-Organisatie in ontwikkeling.

BACHCANTATE-DIENST IN DE GEERTEKERK

Op zondag 3 mei a.s. wordt in de Geertekerk uitgevoerd de prachtige Bach-cantate no. 21 („Ich hatte viel Bekümmernis") waaraan o.a. medewerken de solisten: Akke van der Valk-Evink (sopraan), Herman van Kerkhof (tenor) en Cor Niessen (bas).
Deze cantate past bijzonder goed in het kader van 4 en 5 mei waarop de doden worden herdacht en de bevrijding van ons land opnieuw reden tot feestelijkheden geeft.
Deze Bachcantate-dienst vangt aan om 7.30 uur. Zoals gebruikelijk is de toegang gratis.

MEDEWERKERS

VACATURES

VAKATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris vermeld staat, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de aow-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Het bureau van de universiteit zoekt op korte termijn een

BODE VOOR DE INTERNE DIENST

Zijn taak zal bestaan uit het assisteren bij alle voorkomende bode-portiers- en interne

expeditiewerkzaamheden. Vereist is een goede dienstverlenende instelling en bereidheid om in de vakanties of bij ziekte van een der chauffeurs als hulpchauffeur te fungeren, waarvoor het bezit van rijbewijs BE noodzakelijk is. Aanstelling zal geschieden in de rang van rijksambtenaar F of E (max. salaris f 760,96 of f 804,71 per maand) afhankelijk van leeftijd en ervaring. Mondelinge inlichtingen over deze functie kunnen telefonisch verkregen worden op nummer 29441 toestel 137.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. I. D. 788.

Bij het akademiegebouw kan op korte termijn worden geplaatst een

BODE VOOR DE INTERNE DIENST

Tot zijn taak zal o.m. behoren: a. het assisteren bij het maken van de diverse zaalopstellingen t.b.v. vergaderingen etc. b. het, zo nodig, bedienen van de telefooncentrale, c. het ontvangen van bezoekers, d. het bij toerbeurt vervullen van de avonddienst (tegen extra betaling) waarbij hij, na een inwerkperiode, zelfstandig moet kunnen werken, e. het verzendklaar maken van proefschriften etc. f. het verrichten van kleine reparaties in de gebouwen. De voorkeur gaat uit naar een aktief persoon, tussen de 23 en 40 jaar, die gewend is met uiteenlopend publiek om te gaan en gevoel heeft voor dienstverlening. Salaris van deze afwisselende funktie afhankelijk van leeftijd en ervaring tot maximaal f 804,71 per maand.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, onder vermelding van I.D. nr. 786

Bij de afdeling automatisering van het bureau van de universiteit kan worden geplaatst een

ERVAREN PROGRAMMEUR

die de funktie van systeemanalist ambieert
Voor deze funktie wordt, naast de bereidheid om zich door studie te bekwamen voor de uitoefening van de analysefunktie, gevraagd: leeftijd 25 - 35 jaar; opleiding H.B.S.-B en voortgezette studie in het vakgebied; ervaring minimaal twee jaar programmeurservaring in zowel machine- als ook probleemgerichte taken.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van nr. 789.

Wegens uitbreiding van de werkzaamheden van de afdeling interne kontrole en administratieve organisatie zoeken wij een

JONG ASSISTENT

De werkzaamheden van de afdeling omvatten o.m. het uitoefenen van kontrole op het financieel en materieel beheer, de administratie en de jaarrekening van de universiteit. Wij zoeken een jong medewerker die in klein team-verband opgeleid wil worden of zijn reeds opgedane ervaring wil verdiepen op het gebied van de administratieve kontrole. Vereisten: akkuraat en bereidwilligheid, goede omgangsvormen en aanpassingsvermogen. Mulo-Mavo opleiding gewenst. Praktijkdiploma boekhouding vereist. Studie voor M.B.A. strekt tot aanbeveling. Leeftijd tot ongeveer 23 jaar. Aangeboden wordt: afwisselende werkzaamheden; rang en salariëring afhankelijk van leeftijd en ervaring. Met gemaakte vakantieafspraken kan volledig rekening worden gehouden.

Sollicitaties, onder vermelding van nr. 792 aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht.

Wegens vertrek van een der medewerkers van de afdeling interne kontrole en administratieve organisatie wordt kontakt gezocht met serieuse reflektanten naar de funktie van

ASSISTENT

De werkzaamheden van de afdeling omvatten o.m. het uitoefenen van kontrole op het financieel en materieel beheer, de administratie en de jaarrekening van de universiteit. Wij zoeken een medewerker die in klein teamverband aan de uitvoering van het programma wil meewerken en daarbij een grote mate van zelfstandigheid weet te ontplooien. Indien aspiratie en aanleg aanwezig zijn of studie in deze richting, kan inschakeling bij de administratief-organisatorische opdrachten in het vooruitzicht worden gesteld. Vereisten: ervaring in akkuraat en zelfstandig werken. Goede omgangsvormen en aanpassingsvermogen. H.B.S.-H.A.V.O.-opleiding gewenst. Praktijkdiploma boekhouding en M.B.A. vereist. Studie voor het S.P.D. strekt tot aanbeveling Leeftijd tot ongeveer 35 jaar.
Geboden wordt: afwisselende werkzaamheden. Rang en salariëring afhankelijk van leeftijd en ervaring. Met gemaakte vakantieafspraken kan volledig rekening worden gehouden.

Sollicitaties onder vermelding van nr. 790 aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit. Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht.

Ten behoeve van het hoofd van de afdeling interne kontrole en administratieve organisatie vragen wij een

SEKRETARESSE

Haar taak zal bestaan uit: agenderingswerkzaamheden; archiefwerkzaamheden, t.b.v. een klein afdelingsarchief; typewerkzaamheden van rapporten, korrespondentie, verslagen e.d. (Nederlands). Hierbij is gevoel voor verantwoorde indeling en vormgeving vereist Ontvangst bezoekers. Administratieve arbeid t.b.v. de werkvoortgang binnen de afdeling Zorg voor de (losbladige) bibliotheek van de afdeling Vereisten: ervaring in akkuraat en zelfstandig werken, goede omgangsvormen Mulo-mavo opleiding gewenst. Leeftijd tot ongeveer 23 jaar. Geboden wordt: afwisselende werkzaamheden in klein team-verband, waarbij een grote mate van zelfstandigheid mogelijk en gewenst is. Met gemaakte vakantieafspraken kan volledig rekening worden gehouden.

Sollicitaties onder vermelding van nr. 791 aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht.

Bij de algemene dienst, gevestigd in het universiteitscentrum de Uithof, kan met ingang van 1 juni a.s. worden geplaatst een

REPRESENTATIEVE JONGEDAME

Haar werkzaamheden zullen ondermeer bestaan uit: het verstrekken van inlichtingen, zowel mondeling als telefonisch, aan bezoekers en studenten; het optreden als gastvrouw bij de permanente Uithof-expositie, nationale- en internationale kongressen en studentenvoorlichtingsdagen, het verrichten van administratief werk binnen het kader van de algemene dienst. Wij vragen van haar: tenminste een mulo-mavo opleiding goede omgangsvormen, voldoende kennis van de moderne talen, ervaring in soortgelijke funktie, niet jonger te zijn dan 20 jaar. Inlichtingen zijn te verkrijgen bij de algemene dienst, tel. 030-539111.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van vakature nummer 787.

Bij de bibliotheek der rijksuniversiteit is binnenkort op de afdeling aanwinsten te vervullen de vakature van

MEDEWERKER

Taak: het beheer van de abonnementenadministratie (hetgeen in hoofdzaak inhoudt, het registreren van binnengekomen afleveringen en het onderhouden van kontakten met boekhandels en uitgeverijen in binnen- en buitenland) en de zorg, in samenwerking met kollega's van andere afdelingen, voor de juiste voortgang der binnengekomen afleveringen. Vereist: middelbare schoolopleiding, akkuratesse, inzicht in organisatie en bereidheid tot samenwerking. Een bibliotheek- of boekhandelsdiploma strekt tot aanbeveling. Salaris: max. f 974,— met ervaring in bibliotheek of boekhandel max. f 1072,—. Aowpremie voor rekening der universiteit. Directe opneming in het alg. burg. pensioenfonds.

Sollicitaties: eigenhandig geschreven, met opgave van verrichte werkzaamheden enz. te richten aan de bibliothekaris der rijksuniversiteit, Wittevrouwenstraat 9-11 te Utrecht. Op brief en enveloppe vermelden: soll. 818.

Rechten

Bij het Molengraaff Instituut voor privaatrecht bestaat een vakature voor een

WETENSCHAPPELIJK (HOOFD)MEDEWERKER, burgerlijk- en ot handelsrecht.
Tot zijn of haar taak zal behoren het geven van onderwijs, het verichten van daarmede verband houdende werkzaamheden en het verrichten van wetenschappelijk onderzoek. De voorkeur gaat uit naar een jurist(e) met enige jaren praktijkervaring, die wetenschappelijke belangstelling heeft. Didaktische gaven en onderwijs-ervaring worden van veel belang geacht. Kandidaten moeten bereid zijn zich te onderwerpen aan een psychologisch onderzoek. Indiensttreding bij voorkeur zo spoedig mogelijk. Rang en salaris volgens het wetenschappelijk rangenstelsel.

Schriftelijke sollicitaties met uitvoerig curriculum vitae te richten aan de beheerder van het Molengraaff instituut, Nieuwe Gracht 60

te Utrecht, binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie.

Het instituut voor rechtsgeschiedenis zoekt ten behoeve van de administratie en de bibliotheek de medewerking van een

SECRETARESSE

Voor deze bijzonder afwisselende werkzaamheden zijn typevaardigheid, administratief inzicht en kennis van vreemde talen — waaronder enige kennis van het latijn — de belangrijkste vereisten. Leeftijd plm. 20 jaar; indiensttreding zo spoedig mogelijk.

Sollicitaties te richten aan de hoogleraarbeheerder van het instituut voor rechtsgeschiedenis, Boothstraat 17, Utrecht.

Geneeskunde

Bij het bureau van de fakulteit der geneeskunde kan worden geplaatst een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER(STER)

die onder meer zal worden belast met de postregistratie en de dossiervorming. Kandidaten dienen bij voorkeur in het bezit te zijn van een mulo diploma.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Op het centrum voor medische elektronenmikroskopie wordt gevraagd een

LABORANT(E)

Belangstellende zal naast het uitvoeren van preparatieve technieken t.b.v. het elektronenmikroskopisch onderzoek, tevens worden ingeschakeld bij de werkzaamheden op de fotografische afdeling. Gevraagd: minimaal mulo-b of mavo diploma. Bereidheid tot het volgen van een laborantenkursus wordt op prijs gesteld. Geboden wordt een prettige werkkring in een klein research-team. Het salaris wordt vastgesteld volgens rijksregeling; premie aow is voor rekening van de universiteit. Voor nadere inlichtingen wende men zich tot het hoofd: dr. J. J. Geuze, Nic. Beetsstraat 22, Utrecht, tel. 030-15646.

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van nr. 140-lab te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het fysisch laboratorium kan worden geplaatst een

ASSISTENT(E) VOOR DE BIBLIOTHEEK

voor het met grote mate van zelfstandigheid verrichten van de meeste bibliotheekwerkzaamheden. Een administratieve hulpkracht is aanwezig. Vereisten: diploma bibliotheek- en dokumentatieschool of G.O.A., typediploma, leeftijd vanaf plm. 23 jaar. Gewenst: goede kennis Engelse taal, enige jaren ervaring. Over funktie-inhoud en salaris lichten wij u graag bij een persoonlijk gesprek nader in.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris aan het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, Utrecht.

Bij het laboratorium voor ruimte-onderzoek aan het sterrenkundig instituut kan worden geplaatst een

EXPERIMENTEEL FYSIKUS

(dr., drs. of N.I., bij voorkeur niet ouder dan 35 jaar) voor het ontwerpen, bouwen en begeleiden van instrumenten die beogen de spektrale verdeling van buitenaardse energierijke deeltjes en fotonen te analyseren. Deze instrumenten worden met behulp van ruimtevoertuigen (ballonnen, raketten en satellieten) gelanceerd. Een deel van de werkzaamheden kan aan de industrie worden uitbesteed en dient daarbij te worden begeleid. Belangstelling voor en vaardigheid in het toepassen van nieuwe methoden is gewenst, bereidheid tot deelname aan lanceercampagnes in het buitenland is vereist.

Sollicitaties kunnen worden gericht aan prof. dr. C. de Jager, Laboratorium voor ruimteonderzoek, Huizingalaan 121 te Utrecht.

In het wiskundegebouw in de Uithof komt een vakature bij het mathematisch instituut voor een

SEKRETARESSE-ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

Gezocht wordt iemand met grote akkuratesse. Beheersing van de moderne talen en enige vaardigheid in het lezen van geschreven kopij is gewenst. Voor de juiste persoon een zeer aantrekkelijke werkkring. Met reeds gemaakte vakantieplannen zal rekening worden gehouden.

Schriftelijke sollicitaties aan de ass. beheerder J. G. Vermeulen, mathematisch instituut, Budapestlaan de Uithof, Utrecht, telefonisch voor inlichtingen te bereiken onder 030-511411 of 's avonds onder nr. 030-884702.

Bij de afdeling biofysische chemie van het Van 't Hoff laboratorium, Sterrenbos 19 te Utrecht bestaat per 1 augustus 1970 een vakature voor een

BIOCHEMIKUS

biol. drs. of (bij voorkeur) chem. drs. voor medewerking aan het lopende onderzoek over de regulering van de eiwitsynthese, in het bijzonder de bestudering van de eiwitsynthese met behulp van in vitro-systemen. Hij zal in de gelegenheid zijn op dit gebied een promotie-onderzoek te verrichten. Zijn voornaamste onderwijstaak zal zijn het begeleiden van chem. en biol. kandidaten bij hun praktisch werk op het laboratorium. Daarnaast zal ook enige tijd assistentie verleend moeten worden bij een voor-kandidaatspraktikum. Inlichtingen kunnen worden verkregen bij dr. H. P. J. Bloemers, tel. 030 - 13869.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het Van 't Hoff laboratorium t.n.v. dr. H. P. J. Bloemers.

Bij de vergelijkende fysiologie wordt gevraagd een

TELEFONISTE/TYPISTE

De werkzaamheden zullen o.m. bestaan uit: a. bediening telefooncentrale, b. eenvoudige typewerkzaamheden, c. voorkomende administratieve werkzaamheden. (M)ulo diploma en diploma typen zijn vereist. Leeftijd tot ca. 25 jaar. Indiensttreding zo spoedig mogelijk.

Sollicitaties te richten aan de ass. beheerder van het laboratorium voor vergelijkende fysiologie, de heer A. J. Goslinga, Jan van Galenstraat 40 te Utrecht. Tel. 030 - 716221.

Aan het bureau der subfakulteit scheikunde kan met ingang van 1 juni a.s. worden geplaatst een

SEKRETARESSE

Zij zal o.m. belast worden met het verzorgen van de korrespondentie, het bijhouden van het archief, het voorbereiden en notuleren van de vergaderingen van de verschillende bestuurskolleges der subfakulteit scheikunde. In deze afwisselende funktie heeft de sekretaresse veel kontakt met het wetenschappelijk personeel en studenten. Vereist zijn eindiploma H.B.S. of gymnasium, goede beheersing van de Nederlandse taal en enkele jaren ervaring als sekretaresse in bij voorkeur universitair milieu. Leeftijd niet jonger dan 23 jaar. Salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, tot maximum ƒ 1072,— per maand. Aow-premie komt voor rekening van de universiteit, 6% vakantietoelage. Met reeds gemaakte vakantieplannen kan rekening worden gehouden.

Sollicitaties te richten tot het hoofd van het bureau der subfakulteit scheikunde, drs. J. Vermeer, analytisch chemisch laboratorium, Croesestraat 77a, Utrecht, tel. 880611 bij wie tevens nadere informaties kunnen worden verkregen.

Bij het laboratorium voor scheikundige dierfysiologie wordt zo spoedig mogelijk gevraagd

A. een (bio)chemisch

ANALIST(E)

B. een laboratorium

ASSISTENT(E)

Voor beide funkties wordt aantrekkelijk en verantwoordelijk werk aangeboden op het gebied van het stofwisselingsonderzoek bij dierlijke organismen. Kennis van moderne scheidingsmethodieken en tracermethodieken strekt tot aanbeveling. Kandidaten die binnen afzienbare tijd hun diploma zullen behalen kunnen eveneens reflekteren.

Schriftelijke sollicitaties worden ingewacht bij de assistent-beheerder de heer A. E. M. W. Renssen, Jan van Galenstraat 40, Utrecht.

Voor het farmaceutisch laboratorium, Catharijnesingel 60, wordt gevraagd een

TECHNIKUS

in bezit van diploma instrumentmaker bemetel, met ervaring in of belangstelling voor elektronika. Leeftijd bij voorkeur niet boven 25 jaar. Aanstelling kan geschieden in de rang technikus C.
Gegadigden kunnen zich wenden tot de beheerder van bovengenoemd laboratorium, 's morgens van 9-12 uur, of schriftelijk.

STUDENTEN

Bij het centrum voor submikroskopisch onderzoek van biologische objekten is plaats voor een

ANALIST(E)

voor wetenschappelijk onderzoek met behulp van de elektronenmikroskoop. Vereiste: tenminste diploma analistenexamen 1e gedeelte. Voor een speciale opleiding wordt gezorgd, ervaring met elektronenmikroskoop is dus niet vereist.

Sollicitaties te richten aan het centrum voor submikroskopisch onderzoek van biologische objekten, Janskerkhof 3, Utrecht.

Letteren

Bij de fakulteit der letteren wordt voorbereid de instelling van een 'gewoon lektoraat in het vulgair latijn ten behoeve van de studenten in de romaanse talen'. In aanmerking kunnen komen kandidaten die: 1. gepromoveerd zijn op een onderwerp uit het vulgair latijn; 2. ervaring hebben in het doceren van vulgair latijn aan groepen studenten in de onderscheiden romaanse talen; en 3. de vereiste pedagogische kwaliteiten bezitten.
Zij die op anderen de aandacht willen vestigen alsmede zij die zelf in aanmerking wensen te komen, worden uitgenodigd zich vóór 1 mei a.s. te wenden tot de sekretaris van de fakulteit, prof. dr. A. Cohen, Zuilenstraat 9 te Utrecht, onder overlegging van een curriculum vitae en een lijst van publikaties.

Bij het instituut voor italiaanse taal- en letterkunde is plaats voor een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER

Tot de taak van deze funktionaris, die een universitaire opleiding in de italiaanse taal- en letterkunde moet hebben voltooid, behoort het geven van onderwijs in de italiaanse taal- en letterkunde en eigen wetenschappelijk onderzoek. De aanstelling zal — afhankelijk van ervaring en kwalifikaties — geschieden in één der rangen van het rangenstelsel voor wetenschappelijke medewerkers.

Sollicitanten kunnen zich tot medio mei a.s. schriftelijk wenden tot de hoogleraar-beheerder van bovengenoemd instituut, Lucas Bolwerk 16, Utrecht, onder overlegging van een curriculum vitae en een lijst van publikaties.

Bij het instituut voor italiaanse taal- en letterkunde is plaats voor een

DOCENT

(eventueel part-time) t.b.v. de opleiding voor tolk/vertaler italiaans. De voorkeur gaat uit naar iemand die akademisch gevormd is, bekend is met vertaalwerk op hoog literair en/of technisch en/of wetenschappelijk niveau en ervaring heeft in het geven van onderwijs. Aanstelling zal — afhankelijk van ervaring en kwalifikaties — geschieden in één der rangen van het rangenstelsel voor wetenschappelijke medewerkers.

Sollicitanten kunnen zich tot medio mei a.s. schriftelijk wenden tot de hoogleraar-beheerder van bovengenoemd instituut, Lucas Bolwerk 16, Utrecht onder overlegging van een curriculum vitae en een lijst van publikaties (vertalingen).

COLLEGES OP KONINGINNEDAG EN DE NATIONALE FEESTDAG

Colleges en practica zullen op Koninginnedag, donderdag 30 april 1970, en op de nationale feestdag, dinsdag 5 mei daaraanvolgende, **niet** doorgaan.

Na een langdurige en spannende strijd hebben de Utrechtse studenten uiteindelijk de Televisie-tweekamp, een programma van de N.C.R.V., gewonnen. Als winnaars van pool 1 hebben zij in een kleine competitie Groningen, Tilburg en Wageningen verslagen. Maandag 13 april viel de beslissing door een overwinning op Wageningen.

Sociale wetenschappen

De fakulteit der sociale wetenschappen deelt mede dat zo spoedig mogelijk te vervullen is een

GEWOON FUNCTIONEEL LEKTORAAT

in de pedagogische psychologie t.b.v. de leraarsopleiding. De funktionaris zal deel uitmaken van het team dat verantwoordelijk is voor de onderwijskundige voorbereiding van a.s. leraren bij het v.w.o. en het h.a.v.o. in het kader van het pedagogisch-didaktisch instituut voor de leraarsopleiding. Zijn taak zal in het bijzonder bestaan uit het geven van onderwijs en doen van onderzoek op het gebied van de psychologie van het leren (individuele en sociale leerprocessen op scholen voor v.w.o. en h.a.v.o.). Vereisten: ervaring met onderwijs en onderzoek in de leerpsychologie; het kunnen werken in en leiding geven aan een team; goede didaktische kwaliteiten. Tot aanbeveling strekt onderwijservaring bij het voortgezet of bij het beroepsonderwijs.

Zowel zij die de aandacht willen vestigen op mogelijke kandidaten als ook degenen die zelf in aanmerking willen komen, kunnen zich tot drie weken na het verschijnen van deze advertentie richten tot de sekretaris van de fakulteit, prof. dr. Chr. van Paassen, bureau van de fakulteit, Trans 2 te Utrecht, onder overlegging van een curriculum vitae en een lijst van publikaties.

Ter informatie: de sollicitaties worden vertrouwelijk behandeld door een kommissie die is samengesteld uit een aantal leden van zowel het wetenschappelijk korps als de studenten.

Aardrijkskunde en prehistorie

Het geografisch instituut vraagt per 1 juni a.s.

TWEE SEKRETARESSES voor de WETENSCHAPPELIJKE STAF

Vereisten: eindexamen middelbare school; sekretaresse-opleiding; vaardigheid in het lezen van geschreven koncepten. Ervaring in een soortgelijke funktie strekt tot aanbeveling.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van bovengenoemd instituut, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht.

POSTBUS DEPENDANCE

Het pand Maliesingel 38, waarin gevestigd: P.A.S., Bureau van de Studentendecaan, Bureau Maatschappelijk Werk voor Studenten, Stichting Studentenhuisvesting, U.G.Z., en de Bedrijfsgeneeskundige Dienst hebben sinds kort een eigen postbusnummer, te weten: no. 367.

REINA PRINSEN GEERLIGSPRIJS

Om in aanmerking te komen voor deze prijs moet men inzendingen, bestaande uit litterair werk, voor 1 juli 1970 zenden aan het Secretariaat van de Stichting Reina Prinsen Geerligsfonds, Koninginneweg 141, Amsterdam-Z. De leeftijdsgrens voor deelnemers ligt tussen de 20 en 25 jaar.
Een stencil met nadere gegevens is verkrijgbaar op Kamer A 4, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

F.U.G. ACTIVITEITEN

Vrijdag 17 april: U.V.S.V., 20.00 uur: Japanse beeldende kunst, de heer Lim; S.S.R. vakbonden forum: Veritas, 22.00 uur: feest in samenwerking met Prometheus.
Zaterdag 18 april: Jaarbeurs burgerdag van de N.V.V.S.U. t.b.v. het Beatrixfonds 11 00 uur: opening, mr. G. Klasen; 11 00—17.00 u.: Kermis; 20.00 uur: Veronica drive-in, ƒ 3,50; 22.00 uur: Drifting vife.
Zondag 19 april: Veritas, 22.00 uur: Café-chantant, Oude Gracht 92; 24.00 uur: lustrum café van N.V.V.S.U. Discobar, cabaret, goochelaar, Ierse ballades, blind-date service.
Maandag 20 april: U.V.S.V., 20.00 uur: Noh-kabuki theater: Guus Verstraete; Oude Gracht 92, tot 24.00 uur: lustrum-café van de N.V.V.S.U.
Dinsdag 21 april: U.V.S.V., 20.00 uur: lezing muziektherapie, ƒ 0,75; S.S.R., 21.15 uur: sociaal-economische ontwikkeling van Japan: de heer Diels.
Woensdag 22 april: N.V.V.S.U., 19.45 uur: musical, ƒ 7,50 per persoon.
Donderdag 23 april: Veritas, 20 00 uur: Eugenetica v.d. door de heer Thiades; t.g.v. Diës 23.00 uur: feest met medewerking van Bin-Tangs; fuggers ƒ 1,50; nieters ƒ 2,50.

SPORT

Nederlandse studenten tenniskampioenschappen

Deze zullen gehouden worden van dinsdag 19 tot en met zaterdag 23 mei te Nijmegen. Er is een A/B-toernooi (20 t/m 23 mei) en een C/D-toernooi (19 t/m 23 mei). Inschrijfformulieren zijn te verkrijgen op het Bureau van Dienst Sportzaken, Pieterskerkhof 13a, kamer 8 Verdere informatie staat vermeld op het inschrijfformulier. De inschrijving sluit op vrijdag 1 mei.

Nederlandse studenten honkbalkampioenschappen

Deze zullen plaatsvinden op woensdag 20 en donderdag 21 mei te Nijmegen Het team zal worden samengesteld door de heer K. Zoete tijdens de trainingen. Deze trainingen worden gehouden op maandag aan de Aziëlaan om 17.00 uur. Alle informatie betreffende deze Nederlandse studenten honkbalkampioenschappen zullen u gaarne worden verstrekt door de heer Zoete. De definitieve samenstelling van het team wordt bekendgemaakt op de laatste maandagtraining van de maand april.

Nederlandse studenten zwemkampioenschappen

Ondanks het gebrek aan enthousiasme werden de kampioenschappen voor de dames toch een daverend succes. Op de persoonlijke nummers werden twee eerste, twee tweede en één derde prijs in de wacht gesleept, meer deelneemsters waren er uit Utrecht niet. Zowel de 4 x 50 meter wisselslag als de 5 x 50 meter vrije slag estafette werden gewonnen.
Deze resultaten waren goed voor een tweede plaats in het eindklassement op slechts 1,3 sec. achterstand op no. 1, Groningen, dat echter acht deelneemsters had.
De heren waren minder fortuinlijk, zij behaalden alleen zilver op één persoonlijk nummer en in de 4 x 100 meter vrije slag estafette en eindigden tenslotte als vijfde. Ook voor de waterpoloërs was een vijfde plaats weggelegd.
Bij een groter enthousiasme om deel te nemen aan de N.S.K., op elk gebied, zou Utrecht de grootste universiteit van Nederland! beslist beter voor de dag kunnen komen. Waar blijven al die sportievelingen?
(de Zwemfederatie „'t Zinkstuk")

Atletiek

Op zaterdag 23 mei worden te Nijmegen de Nederlandse studenten atletiekkampioenschappen gehouden. Op het programma staan de navolgende nummers.
Zowel voor dames als voor heren: 100 mtr, 200 mtr, 400 mtr, 800 mtr, hoogspringen, verspringen, discuswerpen, kogelstoten, speerwerpen en de 4 x 100 mtr estafette. Verder staat er voor de heren op het programma: 1500 mtr, 5000 mtr, 3000 mtr steeple-chase, 110 mtr horden, 400 mtr horden, hinkstapspringen en polsstokhoogspringen. Bovendien nog voor de dames een 100 mtr hordenloop.
De inschrijving van deze kampioenschappen sluit op woensdag (trainingsavond!) 29 april. Gelieve zich schriftelijk op te geven bij het secretariaat van de USAF, postbus 2171 te Utrecht of tijdens de trainingen op maandag- en woensdagavond bij de trainer.

Wijzigingen lesrooster
Zaal Thorbecke Lyceum, conditietraining en volleybal

De gymnastiekzaal van het Thorbeckelyceum staat wegens eindexamens in de periode 10 tot 25 april a.s. niet tot onze beschikking. De lessen van mevr. Poelma, conditie en volley, gaan derhalve niet door.

Zaal Gem. Atheneum (meisjes H.B.S.) conditietraining, ritmiek en volleybal

Het gemeentelijk Atheneum staat in de periode 13 t/m 17 april a.s. niet tot onze beschikking wegens eindexamens. De lessen van mevr. Kramer, mevr. Poelma en de heer Van Berkel gaan derhalve niet door.

Sporthal Catharijne, badminton

De badmintonlessen van de heer Zoete op dinsdag 21 april a.s. in de sporthal Catharijne gaan niet door wegens de voorbereidingen t.b.v. een bokswedstrijd.

Sporthal Catharijne, voetbal

De lessen voetbalconditie van de heer Van Gaal op woensdag 6 mei a.s. in de sporthal Catharijne gaan niet door vanwege een tournooi, georganiseerd door de U.P.S.

St. Victorschool, conditietraining

De lessen conditie van de heer Zoete in de St. Victorschool zijn inmiddels gestaakt.

Badmintonlessen van de heer Zoete

De badmintonlessen van de heer Zoete gaan voorlopig door op dinsdag in de Sporthal Catharijne van 17.00—19.00 uur en op vrijdag in de Slotemaker de Bruineschool, Noordsepark laan van 19.00—22.00 uur.

Honkbaltraining

De honkballessen onder leiding van de heer Zoete zijn inmiddels aangevangen op maandagavond van 17.00 uur tot zonsondergang op het Sportpark Aziëlaan.

Dr. Thijsseschool Eykmanlaan, conditietraining

De conditielssen van de heer Zoete in de zaal Eykmanlaan 80 op maandag- en dinsdagavond zijn gestaakt i.v.m. het tennislesrooster.

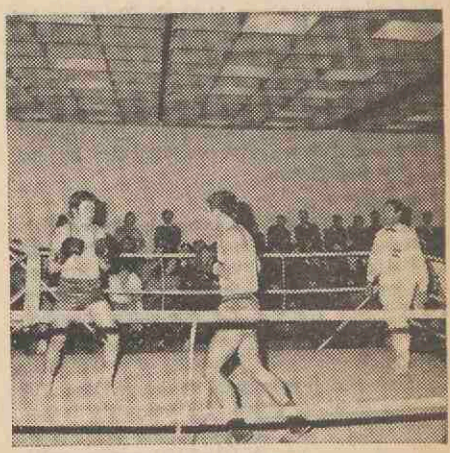

Partij 7: Wieringa-Pietryga, die werd gewonnen door Wieringa; scheidsrechter Ben Bril. (Foto: J. Snijders).

USK boksen 1970

In een bomvol Chez BéBé werden op 19 mrt j.l. opnieuw de Utrechtse Studenten Bokskampioenschappen gehouden.
De heer Ben Bril trad op zeer deskundige wijze als arbiter op; de wedstrijdleiding lag in handen van de heer Jan Snijders.
Voor de pauze werden de volgende partijen verstreden:

1. M. Roral—J. v. d. Veen (halfzwaargewicht) v. d. Veen won deze partij door technisch k.o.
2. T J. Doevendans—G. J. D Wieringa (middengewicht). Wieringa won op punten.
3. W. v. d. Kerkhof—J. Pietryga (middengewicht). Op punten gewonnen door Pietryga.
4. E. Bongartz (weltergewicht)—J. H. A. Verheijden (lichtgewicht). In deze prestatiepartij bewezen beiden het kampioenschap in hun klasse waard te zijn.

Na de pauze volgden nog drie partijen:

5. G. v. d. Brink—N. v. Gelderen (zwaargewicht). Van Gelderen won deze partij op punten en werd daardoor kampioen in het zwaargewicht.
6. M. Jans—J. v. d. Veen (halfzwaargewicht). De elf kilo zwaardere v. d. Veen won op punten en werd kampioen in het halfzwaargewicht.
7. G. J. D. Wieringa—J. Pietryga (middengewicht). Deze partij, die tevens de beste was, werd op punten gewonnen door Wieringa, die daardoor kampioen in het middengewicht werd.

„Indien ik een stijlprijs had mogen uitreiken, dan had Wieringa de eerste en Pietryga de tweede gehad", aldus de heer Ben Bril
Deze succesvolle avond doet ons hopen, dat in de naaste toekomst meer studenten de bokssport gaan beoefenen.
(Het Bestuur USBoF)

Zomerrooster 1970

Atletiek
Maandag- en woensdagavond van 18.00 uur tot zonsondergang, onder leiding van de heer Keizer op de sintelbaan Maarschalkerweerd.

Honkbal
Maandagnamiddag van 17.00—19.00 uur op het sportpark gelegen aan de Aziëlaan. Donderdagmiddag van 14.30—16.30 uur op het sportpark „Maarschalkerweerd" onder leiding van de heer Zoete.

Softbal
Donderdagmiddag van 14.30—16.30 uur op het sportpark „Maarschalkerweerd", onder leiding van de heer Van Hulssen.

Tennislesrooster
Het tennislesrooster hangt ter inzage in de noodcantine op het tennispark „De Uithof". Losse exemplaren zijn verkrijgbaar bij het Bureau Sportzaken.

Zwemmen
De gelegenheid tot zwemmen in de overdekte baden Ozebi en Den Hommel eindigt eind april. Daarna zijn op het Bureau Sportzaken abonnementen te verkrijgen voor de openluchtbaden. Nadere mededelingen hierover volgen nog.

Badminton
De badmintonlessen van de heren Van Eijk en Van Gaal vervallen. De volgende lessen onder leiding van de heer Zoete gaan door: dinsdagmiddag van 17.00—19.00 uur in sporthal „Catharijne" tot eind mei.
Vrijdagavond van 19.00—22.00 uur in Slotemaker de Bruineschool, Noordseparklaan tot eind juni.

Basketball
De basketballtraining voor dames in de sporthal „De Dreef" is vervallen. De overige basketbaltrainingen op maandag- en donderdag van 17.00—19.00 uur o.l.v. Dr. Tan gaan voorlopig door tot eind mei.

Boksen
De lessen van de heer Snijders gaan door tot eind juni.

Conditietraining
De lessen van mevr. Kramer en mevr. Poelma in het Gem. Atheneum en het Thorbeckelyceum op maandag en donderdag gaan door tot 1 juli 1970. De lessen van de heer Van Berkel in het Thorbeckelyceum op dinsdagavond gaan door tot 1 juli a.s. De roeiconditie van de heer Cok op maandag en woensdag in de zaal Lomanlaan en Strawinskylaan gaan door tot 1 juni a.s. De lessen conditie-algemeen van de heer Adema van Scheltema op maandag en donderdag in de sportzaal Den Hommel gaan door tot 1 juli a.s. De conditietraining-algemeen van de heer Buurmeijer in de sportzaal Den Hommel gaat door tot 1 juli a.s. De lessen conditietraining van de heer Zoete op maandag en dinsdag zijn vervallen. De haltertrainingen van dr. Tan op maandagavond in de Strawinskylaan gaan door tot 1 juni a.s. De conditietraining onder leiding van de heer Adam Bela gaan door tot 1 juli a.s. De voetbalconditielessen van de heer Van Gaal op woensdagavond in de sporthal „Catharijne" gaan door tot 1 juni a.s.

Jiu-Jitsu en Judo
De lessen van de heer Snijders gaan door tot 1 juli a.s.

Ritmiek
De lessen van mevr. Kramer op donderdagavond in het Gem. Atheneum gaan door tot 1 juli a.s.

Rugbytraining
De rugbytraining onder leiding van de heer Prowse op zaterdagochtend op het sportpark Overvecht Noord gaan door tot 15 mei a.s.

Schermen
De lessen van de heer Adam Bela gaan door tot 1 juli a.s.

Tafeltennis
Het tafeltennis in de Jan W. Gunninghschool is inmiddels vervallen. De mogelijkheid om te tafeltennissen op woensdagavond in „Het Prinsenhof", Eijkmanlaan, blijft bestaan tot 1 mei a.s.

Toestelturnen en trampolinespringen
De lessen van de heer Van Hulssen op donderdag in de Dr. Thijsseschool eindigen op 1 mei a.s. De lesen op maandag, woensdag en vrijdag in de Zuilenstraat gaan door tot 1 juli a.s.

Volleybal
De lessen van de heer Van Berkel op dinsdag in het Thorbeckelyceum gaan door tot 1 juli a.s. en op donderdag in de Lomanlaan tot 1 juni a.s De lessen van mevr. Poelma op donderdagavond in het Thorbeckelyceum gaan door tot 1 juli a.s.

Volleybal-competitietraining
De training onder leiding van de heer v. d. Pols op woensdagavond in Den Hommel gaan door tot 1 juli a.s. De heer v. d. Pols overweegt om een interne competitie op te zetten ter voorbereiding van het seizoen 1970/1971
De volleybaltraining voor dames en heren in de sporthal Catharijne gaat door tot 1 juni a.s. De volleybaltraining onder leiding van de heer Kooi op dinsdagavond in de Schoolstraat gaat door tot 1 juni a.s.

Zaalhandbal
De training in de sporthal „De Dreef" op donderdag eindigt op 1 mei a.s.

Judo-examens
Op het examen, ter verkrijging van de Zwarte band Judo 1e dan graad, dat werd gehouden op zaterdag 4 april a.s. te Amersfoort, slaagde de heer G. Oude Elferink. Onze hartelijke gelukwensen gaan hierbij.

Het vertegenwoordigend Utrechtse Studenten-judoteam, dat op zo'n succesvolle wijze kampioen werd op de N.S.K. te Groningen; v.l.n.r. Oude Elferink, Wortel, Lubeek, Van Ginkel, Blok en Van Pelt.

AMSTERDAMS STUDENTEN KAMERKOOR

Op vrijdag 17 april a.s. zal onder auspiciën van Hucbald het Amsterdams Studenten Kamerkoor o.l.v. Wim van Gerven een concert geven met muziek van oude meesters, alsmede van Debussy, Ravel en Hindemith. Dit koor, dat het oudste is van de universiteit van Amsterdam, is onlangs teruggekeerd van een succesvol tournee naar Zweden. Het concert wordt gegeven in de aula aan het Domplein, aanvang 20.30 uur, toegang gratis.

PAN-CONCOURS 1970

De stichting PAN, het landelijk orgaan van studenten-muziekgezelschappen, organiseert voor de negende keer een interacademiaal muziekconcours, ditmaal op 24, 25 en 26 april te Groningen. Er zijn concoursen voor piano en clavecimbel (24 april), vocale en instrumentale kamermuziek (25 april) alsmede een orgelexcursie (25 april). In de jury: Gerard Hengeveld, Rutger Schoute, Wim van Beek, Theo Olof en Geza Frid.

Inschrijvingen vóór 31 maart en inlichtingen bij: J. S Mackenzie Owen, Oude Gracht 277bis, Utrecht.

FYSIKA 70

Maandag 20 april: het ultracentrifugeproject.
Maandag 27 april: milieuverontreiniging.
Zie onder wiskunde, sterrenkunde en natuurkunde.

WIE MIST ZIJN PARAPLU?

Bij de Bewakingsdienst van de technische hogeschool te Eindhoven heeft een zwarte herenparapluie onderdak gevonden. De paraplule werd 31 maart j.l. door een student achtergelaten in een blauwe C.V. („eend") na een lift van Weert naar Eindhoven. Telefoon van de bewakingsdienst: 43 32 22; toestel 2097.

FACULTEITEN

GODGELEERDHEID

COLLEGE PROF. QUISPEL

Professor Quispel is verhinderd op woensdag 29 april en woensdag 6 mei college te geven.

ALGEMENE DIDACTIEK VOOR DE ONDERWIJSBEVOEGDHEID

Zie onder sociale wetenschappen.

RECHTEN

PROJECT „JURIDISCHE ASPECTEN VAN ECONOMISCHE MACHT EN DEMOCRATIE"

Het project „juridische aspecten van economische macht en democratie" zal op 27 april 1970 worden afgerond met een forumdiscussie, waaraan deelnemen Prof. Mr. W. C. L. van der Grinten als voorzitter, Dr. J. R. M. van den Brink en Dr. P. H. van Gorkum.

Het forum vindt plaats om 14.00 uur in zaal 24, Achter de Dom 22, en kan ook worden bijgewoond door studenten die niet aan het projekt hebben deelgenomen.

De discussie zal zich toespitsen op een zevental door de werkgroep geformuleerde vraagpunten, welke men bij het Europa Instituut, Wilhelminapark 12, kan verkrijgen.

HISTORISCHE ONTWIKKELING VAN HET RECHT

Bij de bestudering van de hoofdstukken III en V van deel II van de Historische Ontwikkeling van het Recht kunnen de volgende nummers resp. gedeelten daarvan als niet-verplicht beschouwd worden:
Hoofdstuk III: de nummers 6, 7, 9 alsmede de nummers 15 tot en met 22;
Hoofdstuk V: 7, E, F en G; nummer 11 geheel; nummer 1 D; nummer 16 A; nummer 17 A en B
N.b. De te bestuderen stencils, die ter verduidelijking van het boek dienen, zijn te verkrijgen aan het Instituut voor Rechtsgeschiedenis, Boothstraat 17.

STAATSRECHT BASISDOCTORAAL I

Voor diegenen, die zich voorbereiden op het schriftelijk examen B I staatsrecht, dat in de eerste week van juni en **omstreeks oktober** zal worden afgenomen, zal drs. Eskes in april en mei werkcolleges staatsrecht geven. Deze werkcolleges zijn in het bijzonder bedoeld voor kandidaten, die de werkcolleges van drs. Eskes in de maanden oktober t/m december 1969 niet gevolgd hebben.
Opgave vóór 24 april bij de secretaresse van het Instituut voor staats- en administratiefrecht, Maliesingel 41.

COLLEGES OOST-EUROPESE ECONOMISCHE PLANNING

In het kader van de colleges economie voor eerste en tweedejaars studenten zal op 28 en 29 april a.s. een tweetal colleges worden gegeven over enkele theoretische en praktische aspecten van de economische planning in de oost-europese staten:
28 april, 20.00 uur: Prof. Dr. C. J. Oort: theoretische aspecten.
problemen.
Na afloop van de colleges, welke zullen worden gehouden in de grote collegezaal Achter de Dom 22, is er gelegenheid tot discussie over de onderhavige materie.

TENTAMEN I.P.R.

Op maandag 4 mei a.s. zal in het Academiegebouw (Domplein) gelegenheid worden gegeven tot het afleggen van het schriftelijk tentamen internationaal privaatrecht.
Tijd: 9.30 uur.
Opgave: vóór 28 april 1970 bij de administratie van het Molengraaff Instituut, Nieuwe Gracht 60, tel.: 19146, 19147.
Tijdens het tentamen moet men zijn/haar collegekaart of ander deugdelijk legitimatiebewijs kunnen tonen.

TENTAMEN LATIJN

Voor hen die, in het bezit van een HBS diploma of toegelaten tot een colloquium doctum, examens wensen af te leggen in de faculteit der rechtsgeleerdheid, bestaat de gelegenheid een tentamen latijn af te leggen op maandag 4 mei a.s. om 10.00 uur in Tivoli, Lepelenburg. Alleen zij kunnen aan dit tentamen deelnemen die zich daarvoor schriftelijk of persoonlijk hebben aangemeld uiterlijk op maandag 27 april bij mevr. mr. E. Ch. de Wilde-Boelen, Boothstr. 1c, kamer 102. Elke deelnemer moet voorzien zijn van een geldig identiteitsbewijs. Het eerstvolgende tentamen zal plaatsvinden op 1 september 1970 om 16.00 uur in het Universiteitsgebouw, Domplein.

TENTAMEN INLEIDING BURGERLIJK RECHT

Studenten op het tentamen burgerlijk recht op 11 mei a.s. wordt verzocht een wetboek **zonder aantekeningen** mee te brengen.

TENTAMEN STRAFPROCESRECHT

T.b.v. studenten die in mei het tentamen strafprocesrecht af willen leggen vindt een laatste bezoek aan de politierechter plaats op maandagmiddag 27 april a.s.
I.v.m. de plaatsruimte in de zaal is opgave op het Criminologisch Instituut, Koningslaan 10, noodzakelijk.

STUDENTENVERENIGING INTERNATIONAAL RECHT i.o.

Voor de tweede maal is er een borrel, waarop iedereen die belangstelling heeft voor internationaal recht en graag mee wil doen aan internationale congressen, van harte welkom is. Wij geven dan meer informatie over onze plannen en vorderingen, waarbij suggesties van uw kant op prijs gesteld worden.
Bij deze borrel zullen professoren en studenten uit andere steden aanwezig zijn.
Aanvang 17.30 uur, d.d. donderdag 23 april, op de zolder van de U.V.S.V., Drift 19.

DEFINITIEVE VASTSTELLING EXAMENDATA KANDIDAATSOPLEIDING MEI/JUNI 1970 (RECTIFICATIE)

K I/K II dinsdag 24 maart 11.00-12.00 2e test macro-economie Tivoli.
K II maandag 4 mei 14.00-16.30 herexamen HO II Tivoli.
K I vrijdag 8 mei 9.30-12.00 eindtentamen micro deel A Tivoli. 14.00-16.30 eindtentamen micro deel B Tivoli: **werkgroepen A/a, B/b, C/c en D/d echter niet in Tivoli doch in Trianon, Oude Gracht 252.**
K I maandag 11 mei 9.00 - 11.30 eindtentamen inl. staatsrecht Tivoli. **werkgroepen A/a, B/b, C/c en D/d echter niet in Tivoli doch in Trianin, Oude Gracht 252.**
K II maandag 11 mei 14.00 - 16.30 eindtentamen inl. bur. recht Tivoli.
K I/K II woensdag 13 mei 19.00-20.00 3e test macro-economie Tivoli.
K I vrijdag 22 mei 9.30-12.00 eindtentamen inl. rechtsw. dl. A Tivoli. 14.00 - 16.30 eindtentamen inl. rechtsw. dl. B Tivoli.
K II maandag 25 mei 14.00-16.30 eindtentamen 2e cyclus en hertentamen 1e cyclus inl. strafr. Tivoli.
K I donderdag 28 mei 9.30 - 12.00 eindtentamen HO I dl. A Tivoli. 14.00 - 16.30 eindtentamen HO I dl. B Tivoli.
K II vrijdag 29 mei 19.00 - 21.30 eindtentamen 2e cyclus en herexamen 1e cyclus rechtsfil. Tivoli.
K I/K II dinsdag 2 juni 9.30 - 12.00 eindtentamen 2e cyclus en herexamen 1e cyclus macro Tivoli.
Er behoeft niet te worden ingeschreven, behalve voor het mondeling examen oud-vaderlands recht (zie studiegids blz. B 8 punt 4.5.1)
Een ieder is verplicht tijdens het examen zijn studieboekje geopend op blz. 1 te leggen in de rechterbovenhoek van zijn tafeltje (voor K II examens tevens betalingsbewijs).

In afwijking van het gestelde in de studiegids zal evenals K I ook de K II uitslag **uitsluitend** geschieden door terugzending van de studieboekjes (er kan geen telefonische navraag worden gedaan!) Bij het laatst af te leggen tentamen levert de student zijn studieboekje in met een te verstrekken enveloppe waarop hij zijn naam en adres heeft ingevuld.

GENEESKUNDE

WACHTTIJDEN CO-ASSISTENTEN

Naar aanleiding van de brief van 150 co-assistenten die op 17 februari verzonden is aan de Minister van Onderwijs en Wetenschappen, heeft de Faculteit een commissie ingesteld die tot taak heeft, het aantal plaatsen van co-assistenten uit te breiden.

In deze commissie hebben twee co-assistenten zitting. Volgens deze commissie is er een redelijke kans, dat vanaf 1 juli de wachttijden na het semi-artsexamen niet langer dan twee maanden zullen zijn.

In overleg met de betrokken hoogleraren zal deze maand een bijzondere regeling worden afgekondigd voor de co-assistenten *OOGHEELKUNDE, DERMATOLOGIE* en eventueel *KEEL-, NEUS-* en *OORHEELKUNDE.*

Het zal dan mogelijk zijn om tijdens een in een niet-academisch ziekenhuis gelopen ander groot co-assistentschap een aantal poliklinische spreekuren van een oog-, huid- of oorarts mee te maken.

Dit komt in de plaats van het gewone co-assistentschap. Het aantal spreekuren dat als vervanging van het co-assistentschap moet worden meegemaakt, zal nog worden vastgesteld.

Co-assistenten die van deze regeling gebruik willen maken, en zelf een plaats denken te kunnen organiseren, dienen dit te doen in overleg met het bureau van de Faculteit, dat hiervoor toestemming moet geven voordat het co-assistentschap gevolgd wordt.

Het co-assistentschap *KEEL-, NEUS- en OOR-HEELKUNDE* zal anders ingedeeld worden, waardoor de capaciteit binnen het S.A.Z.U. verdubbeld wordt.

ENQUETE CO-ASSISTENTSCHAPPEN

De co-assistentencommissie houdt een enquête onder de co-assistenten, teneinde enige informatie te krijgen over de inhoud en de kwaliteit van de co-assistentschappen voor het semi-artsexamen in en buiten het Academisch Ziekenhuis. Wij zullen deze informatie gebruiken om, waar nodig, te proberen de inhoud van het co-assistentschap te verbeteren. Er zijn enquêteformulieren verzonden aan de meeste co-assistenten; de formulieren zijn tevens verkrijgbaar op het Faculteitsbureau, afdeling studiezaken. Alle co-assistenten worden verzocht de enquêteformulieren in te vullen.

STAGES BUITENLAND

In verschillende landen bestaat de mogelijkheid om een stage te lopen o.a. in radiobiologie, genetische straling en celcultuur, radioisotopen in medicijnen.
Nadere inlichtingen zijn op het Fakulteitsbureau, Catharijnesingel 69, te verkrijgen.

VOORTENTAMEN KINDERGENEESKUNDE

Op 25 april 1970 worden doctorandi wederom in de gelegenheid gesteld het voortentamen Kindergeneeskunde af te leggen.
Dit tentamen moet zijn afgelegd, wil men toegelaten worden tot het co-assistentschap Kindergeneeskunde.
Het tentamen zal worden afgenomen op zaterdag 25 april 1970, 's morgens om 10.00 uur, in het Wilhelmina Kinderziekenhuis.
Opgave bij de onderwijssecretaresse.

TANDHEELKUNDE

SCHRIFTELIJK THEORETISCH TENTAMEN 1e JAAR

De datum van het schriftelijk tentamen over de college- en demonstratiestof voor de eerstejaars studenten is bepaald op woensdag 22 april, 14.30 uur, respectievelijk in de collegezaal, zaal E en zaal K. U dient om 14.30 uur *precies* aanwezig te zijn.

COLLEGE EVOLUTIE EN VERGELIJKENDE ANATOMIE VAN HET GEBIT

In verband met het blokpracticum Analytische Chemie zullen de laatste twee colleges van dr. C. A. W. Korenhof aaneensluitend gegeven worden op maandag 20 april, aanvang 13.30 uur, in de collegezaal van het Tandheelkundig Instituut.

TENTAMEN MEDISCHE FYSICA

Het tentamen medische fysica voor eerstejaars studenten in de Tandheelkunde wordt gehouden op 25 april.
Plaats: grote collegezaal van het Organisch Chemisch Laboratorium in de Croesestraat.
Aanvang: 9.30 uur.

WISKUNDE EN NATUUR-WETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

Woensdag 8 april promoveerde de heer J. Nagel tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld: Zuivering van het beschermende antigeen van bordetella pertussis in verband met detoxificatie van kinkhoestvaccin.
Promotoren waren: prof. dr. R. Gispen, buitengewoon hoogleraar in de virologie, en prof. dr. P. G. de Haan, gewoon hoogleraar in de microbiologie.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

TENTAMEN MEDISCHE FYSICA EERSTEJAARS TANDHEELKUNDE

Zie onder geneeskunde, subfaculteit tandheelkunde.

ALGEMENE DIDACTIEK VOOR DE ONDERWIJSBEVOEGDHEID

Zie onder sociale wetenschappen.

VOORDRACHTEN PROF. DE ALBUQUERQUE

Op maandag 20 april, 17.00 tot 18.00 uur, zal prof. L. de Albuquerque (hoogleraar wiskunde en onderdirecteur Instituto de Cartografia Antiga te Coimbra) een voordracht houden in het universiteitsgebouw Domplein, over: 'D.Joao de Castro en zijn wetenschappelijke onderzoekingen'.
Op dinsdag 21 april, 18.00 uur, zal prof. de Albuquerque spreken in de grote zaal van het Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, over: 'De oorsprong van de astronomische navigatie'.

SCHRIFTELIJKE TENTAMENS ALGEMENE STERRENKUNDE OP DONDERDAG 14 MEI

De reeds eerder aangekondigde mogelijkheid schriftelijk tentamen af te leggen over het onderdeel Planetenstelsel of het onderdeel Zon, Sterren en Sterrenstelsels, zal gegeven worden op donderdag 14 mei a.s. te 14.30 uur, in de collegezaal van de Sterrenwacht, Zonnenburg 2.

Aanmelding per briefkaart vóór 10 mei bij de administratie van de Sterrenwacht, Zonnenburg 2, Utrecht, onder vermelding van: naam, adres, studierichting, jaar van aankomst, het onderdeel waar men tentamen over wil afleggen en in geval men over het Planetenstelsel tentamen wil afleggen, opgave of men het college bij prof. De Jager of dr. Hubenet gelopen heeft.

De mogelijkheid om mondeling tentamen te doen blijft onverminderd bestaan.

Men behoeft zich voor dit tentamen niet op te geven.
Zoals bekend, is dit een tentamen met bevrijdende werking, er is een herkansing op 23 mei 1970.
Dinsdag 21 april is er van 9.00 - 11.00 uur gelegenheid vragen te stellen over de stof die behandeld is; plaats: blauwe collegezaal van het Transitorium I.

TENTAMINA EN TESTS 3e TRIMESTER 1969/70

Dinsdag 28 april, 14.30 uur: herkansingtest werkcollege elektriciteitsleer E I; test werkcollege warmteleer (facultatief); tentamen warmteleer voor W, N, A, B3 (voor N4 eventueel alleen kinetische gastheorie, indien chemische thermodynamica tentamenonderwerp is); optica voor W, N, A en B3. Aanmelden vóór 21 april.
Dinsdag 26 mei, 14.30 uur: speciale relativiteitstheorie voor W, N, A en M.O.-B. Aanmelden vóór 17 mei.
Vrijdag 12 juni, 9.15 uur ('s morgens I): test werkcollege elektriciteitsleer E II; tentamen elektriciteitsleer voor W, N, A, G3, G4, J en M.O.-A; mechanica voor W, N, A en M.O.-B. Aanmelden vóór 5 juni.
Vrijdag 19 juni, 9.15 uur ('s morgens I): tentamen/test werkcollege inleiding theoretische natuurkunde voor W, N, A en M.O.-B (college prof. Veltman). Aanmelden vóór 12 juni.
Dinsdag 30 juni, 9.15 uur ('s morgens I): test werkcollege warmteleer; tentamen warmteleer (als op 28 april); optica voor W, N, A en B3. Aanmelden vóór 23 juni.
Vrijdag 10 juli, 9.15 uur ('s morgens I): herkansingtest werkcollege elektriciteitsleer E II. Aanmelden vóór 3 juli.

Aanmeldingen schriftelijk, voor *tentamens* op *witte kaarten*, voor *werkcollegetests* op *blauwe kaarten*, verkrijgbaar in de portiersloges van het Fysisch Laboratorium en het Transitorium I.
Op de adreszijde alle gevraagde gegevens vermelden en de kaart dan weer inleveren op één van de genoemde plaatsen.
De tentamens worden afgenomen in het Transitorium I.
Zij, die zich voor het eerstvolgende kandidaatsexamen na het tentamen zullen opgeven, doen er goed aan dit op de kaart te vermelden.
De administratieve organisatie brengt mee, dat studenten die zich te laat melden, naar een later tentamen verwezen kunnen worden.
De volgende tentamina worden afzonderlijk aangekondigd:
Atoomfysica: vrijdag 10 april (voor W, No-3, A alleen I); vrijdag 1 mei (I en/of II); vrijdag 22 mei (voor W, No-3, A alleen I); dinsdag 23 juni (I en/of II); vrijdag 17 juli (voor W, No-3, A alleen I).
Fysische meetmethoden: vrijdag 3 april; vrijdag 15 mei; vrijdag 19 juni; dinsdag 28 juli.

FYSICA 70

Maandag 20 april is er om acht uur 's avonds in het Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, een discussie-bijeenkomst over de beleidsimplicaties inzake het ultracentrifugeproject.
Inleiders zijn prof. Bogaardt (directeur van de splijtstoffenfabriek in Twente), dr. Barendregt (Nederlands deelnemer aan internationale besprekingen aangaande het u.c.-project) en dr. ir. Oele (Tweede Kamerfractie van de P.v.d.A.).

Maandag 27 april is er een avond over milieuverontreiniging, speciaal over thermische verontreiniging in verband met energiecentrales. Doordat kerncentrales hun koelwater lozen in rivieren, zal de temperatuur van die rivieren enigszins stijgen. Dit heeft gevolgen voor het evenwicht in het ecosysteem van de rivier.

Het onderwerp zal worden ingeleid door prof. Wendt (KEMA) en prof. Kuene (Instituut voor Toegepast Biologisch Onderzoek in de Natuur).
Ook deze avond wordt gehouden in de grote collegezaal van het Fysisch Laboratorium (Bijlhouwerstraat 6) en begint om acht uur.

SCHEIKUNDE

STUDENTEN-ASSISTENTEN VOOR SAMENSTELLEN STUDIEGIDS 1970/1971

Mede om aan de wensen van de studenten inzake de inhoud van de studiegids voor 1970-1971 zo goed mogelijk tegemoet te komen, kunnen er twee studenten-assistenten worden aangesteld om de tekst hiervoor te schrijven. Zij, die hiervoor in aanmerking wensen te komen en menen hiertoe in staat te zijn, worden verzocht zich ten spoedigste aan te melden bij drs. J. Vermeer, bureau van de subfaculteit, kamer 205, Analytisch Chemisch Laboratorium, telefoon 88.06.11. Aanstelling zal geschieden voor een periode van maximaal vier weken, vier middagen per week of twee weken vier dagen per week.

PROEFWERKEN ORGANISCHE CHEMIE

De aandacht van chemici, aangekomen in 1967, wordt erop gevestigd, dat op 25 juni a.s. voor de laatste maal de gelegenheid gegeven wordt voor het afleggen van het deeltentamen over de hoofdstukken 16 t.m. 28 van het leerboek van Roberts en Caserio. Na die datum zullen nog slechts schriftelijk tentamens over het gehele leerboek 'Modern Organic Chemistry' worden afgenomen.

Proefgroepers kunnen uiterlijk tot 15 juni 1970 het volledige tentamen mondeling afleggen. Na die datum uitsluitend schriftelijk, samen met de andere studenten (eerstvolgende data 25 juni 1970 en 10 september 1970).
Studenten, die in de cursus 1970 - 1971 het tweedejaarscollege organische chemie volgen, zullen geen proefwerken meer afleggen. Er zal ongeveer om de twee maanden gelegenheid zijn het tentamen over de volledige stof schriftelijk af te leggen.

Aanmelding voor alle schriftelijke proefwerken en tentamens staat open uiterlijk tot en met de maandag vóór de tentamenzitting.

LETTEREN

ALGEMENE DIDACTIEK VOOR DE ONDERWIJSBEVOEGDHEID

Zie onder sociale wetenschappen.

DIERGENEESKUNDE

GEPROMOVEERD

Donderdag 9 april promoveerde de heer P. R. RONDHUIS, Vlaardingen, Kethelweg 182, tot doctor in de diergeneeskunde op het proefschrift getiteld: Bovine Adenovirussen. (Een vergelijkend, serologisch en experimenteel onderzoek). Promotor was: prof. dr. Jac. Jansen, gewoon hoogleraar in de algemene virulogie, de virusziekten en de veterinaire politie.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

Betreft werkgroep theoretische sociologie basisjaar
Door de leden van deze werkgroep is het volgende werkprogramma gemaakt.
14 april: neo-positivisme; 21 april: dahrendorf; 12 mei: Frankfurter Schule; 19 mei: Durkheim; 26 mei: fenemologie; 2 juni: Mannheim; 16 juni: parsons.
De discussies worden gehouden aan de hand van papers gemaakt door 3 à 4 personen. Prof. Thoenes verleent aan deze werkgroep zijn medewerking.
De bijeenkomsten worden gehouden in het *Akademiegebouw, Domplein, kamer 13, aanvang 19.30 uur.*
Deelname is nog voor iedereen mogelijk. Verdere inlichtingen: Willem Lenderink, I.B.B.-laan 117 - 728. Telefoon 510032.

PSYCHOLOGIE

INSTITUUT VOOR SOCIALE PSYCHOLOGIE

Drs. R. van der Vegt zal dinsdagmiddag 21 april a.s. geen spreekuur houden.

OPVOEDKUNDE

PLENAIRE VERGADERING

Op dinsdag 19 mei om 9.30 uur zal een plenaire vergadering van alle betrokkenen bij het P.I. worden gehouden, die speciaal gewijd is aan het 'Voorontwerp Wet Universitaire Bestuurshervorming 1970' van Minister Veringa.
Plaats: Achter de Dom 22, zaal 24.

STATISTIEK

Op vrijdag 5 juni bestaat voor tweedejaars pedagogiekstudenten de mogelijkheid schriftelijk tentamen over Chase af te leggen.
Tijd en plaats worden nader bekend gemaakt.
Opgave twee weken tevoren bij H. van Hulst (P.I.).

ALGEMENE DIDAKTIEK VOOR DE ONDERWIJSBEVOEGDHEID

Voor alle studenten die deelnemen aan het college algemene didaktiek voor het verkrijgen van de onderwijsbevoegdheid zal mevr. dr. H. S. Verduin-Muller college geven over: 'Mediakunde, aspecten van de theorie en van de toepassing ten behoeve van onderwijs'.
Data en plaats van de colleges:
dinsdagen 21 april, 28 april, 12 mei, van 19.00 tot 21.00 uur (5 mei vervalt);
plaats: voor de groepen IV en VI witte zaal 29 april, 10.00 uur: Drs. G. de Man; praktische van Transitorium I, De Uithof.
vrijdagen 24 april, 1 mei, 8 mei, 15 mei, van 13.00 tot 15.00 uur;
plaats: groepen I en II rode zaal Transitorium I, De Uithof;
groepen III en V blauwe zaal Transitorium I, De Uithof.
De studenten van de dinsdaggroepen, die er prijs op stellen het college van 5 mei alsnog te volgen, kunnen dit doen op vrijdag 8 mei, van 13.00 tot 15.00 uur, rode en blauwe zaal, Transitorium I.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

ALGEMENE DIDACTIEK VOOR DE ONDERWIJSBEVOEGDHEID

Zie onder sociale wetenschappen.

NAGEKOMEN

MODERN DANCE-DAG THEATERWETENSCHAP

Op donderdag 23 april organiseert het Instituut voor Theaterwetenschap in samenwerking met De Kargadoor, een modern dance-dag, waarvoor de Duitse specialist op dit gebied, Fred Traguth, met een werkgroep van studenten van de Universiteit van Bonn uitgenodigd is.
De dag zal het volgende programma hebben:
17.15 uur, in het Instituut voor Theaterwetenschap (Drift 21):
voordracht door Fred Traguth, „Einfürung in die Arbeit des Choreographen", gevolgd door diskussie o.l.v. drs. J. E. Uitman.
20.30 uur, in De Kargadoor, Oudegracht 36bis:
1) modern dance-film; 2) dansdemonstratie door Fred Traguth en de Studiogruppe progressiver Tanz Bonn. Entree *f* 2,50.
In De Kargadoor zal voorts een kleine expositie te zien zijn, die betrekking heeft op het werk van Traguth en op de modern dance in het algemeen.

SPORT

Bestuursmededelingen: Het USS-bestuur bestaat momenteel uit: Paul de Kort, praeses; Guus Elders, fiscus; Hanneke Rijken, abactis. Uitbreiding van het bestuur is echter dringend gewenst. Daarom verzoeken wij ieder, die hiervoor belangstelling heeft, eens langs te komen, liefst zo spoedig mogelijk, op Pieterskerkhof 13 a, kamer 6.

Aanvang tennislessen

De tennisles voor half-gevorderden op maandag van 19.30 - 20.30 uur, o.l.v. de heer Zoete, vangt aan m.i.v. 27 april.
Idem voor beginners op dinsdag van 19.00 - 20.00 uur, o.l.v. de heer Kooi, vangt aan m.i.v. 28 april.
Idem voor half-gevorderden op dinsdag van 20.00 - 21.00 uur, o.l.v. de heer Kooi, m.i.v. 12 mei.
Idem voor gevorderden op dinsdag van 19.00 - 20.00 uur en van 20.00 - 21.00 uur, o.l.v. de heer W. van Berkel, m.i.v. 12 mei.
Idem voor half-gevorderden op woensdag van 19.00 - 20.00 uur, o.l.v. de heer Prowse, m.i.v. 22 april.
Idem voor gevorderden op woensdag van 19.00 - 20.00 uur, o.l.v. de heer Zoete, m.i.v. 22 april.
Idem op donderdag voor half-gevorderden van 19.00 - 20.00 uur, o.l.v. de heer Van Berkel, m.i.v. 7 mei.
Idem op donderdag voor gevorderden van 20.00 - 21.00 uur, o.l.v. de heer Van Berkel, m.i.v. 13 mei.
Idem op vrijdag voor gevorderden van 19.00 - 20.00 uur, o.l.v. de heer Adema van Scheltema, m.i.v. 24 april.
De overige lesuren zijn inmiddels aangevangen.

1940 - 1945: Krantenkiosk op het Vredenburg; let u op de krantenkoppen links op de foto. (Foto: gemeente-archief Utrecht).

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public Relations. Voorlichting en Documentatie (PVD).

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); drs. A. van der Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S C Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 030 - 2 94 41, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad en via de leden van de redactieraad te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten: *aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht;*

medewerkers: *aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht;*

anderen: *aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.*

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 425267 van de rijksuniversiteit te Utrecht

VOORLOPIG WORDEN GEEN ADVERTENTIES OPGENOMEN.

RE(F)LEX EENS EVEN

ZORG DAT JE ER BIJ BENT . . .

De pil blijft nog steeds het anticonceptivum dat de grootste bescherming biedt tegen ongewenste zwangerschap. Aan het arsenaal van anticonceptiva is niet zo lang geleden echter een nieuw machtig middel toegevoegd: de z.g. morning after pil, die nog zeer weinig bekendheid geniet. De Utrechtse hoogleraar in gynaecologie en verloskunde, prof. Haspels, is bezig de effectiviteit van de morning after pil vast te leggen. Momenteel heeft prof. Haspels reeds enkele honderden gevallen geregistreerd van onbeschermde geslachtsgemeenschap in het ovulatietijdperk (12e-16e dag van de cyclus) die de morning after pil gebruikten.

Daarom is het van belang te weten, dat de Universitaire Gezondheidszorg (tel. 2 67 60) op haar spreekuren naast uitgebreide anti-conceptionele adviezen, ook de morning after pil voorschrijft.

De Universitaire Gezondheidszorg, Maliesingel 38, zal gesloten zijn van 29 april tot 11 mei.

(Uit 'U' - 28/10-4-'70).

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 30
24 april 1970

De Utrechtse universiteit in oorlogstijd

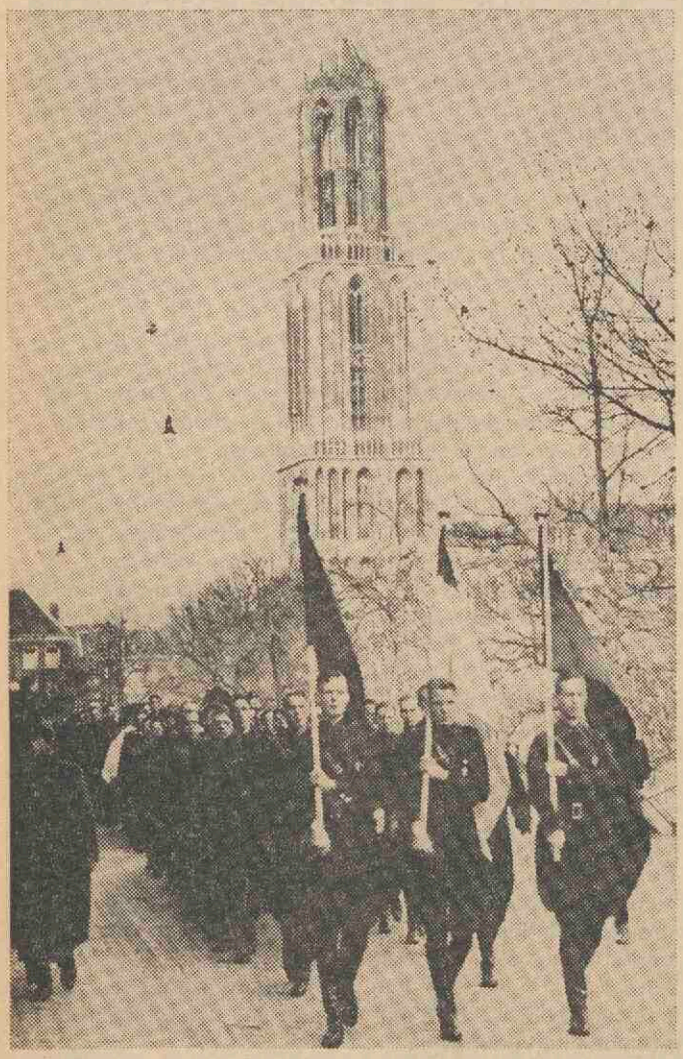

1941: landdag van het nationaal socialistische studentenfront; mannelijke leden van het studentenfront tijdens een mars door de stad.
(Foto: J. Schipper).

In de vroege ochtend van 10 mei 1940 vielen Duitse troepen Nederland binnen. Vijf dagen later capituleerde het Nederlandse leger (op troepen in Zeeland na, daar werd tot eind mei de ongelijke strijd volgehouden), nadat de koninklijke familie en de ministerraad het land hadden verlaten. Nederland was bezet gebied geworden. Aan de oorlogsvoering hadden ook studenten deelgenomen, enigen van hen vielen in de strijd. Dit was de eerste duidelijke confrontatie met de Duitse overweldiger. Na de capitulatie moest het gewone leven weer zijn loop krijgen. Wat betreft de Universiteit en de studenten betekende dat voortzetting van onderwijs, onderzoek en studie. De organisatie van het onderwijs bleef in handen van het ministerie, waarvan de secretaris generaal, evenals collegae van andere ministeries, bij ontstentenis van de minister de lopende zaken afhandelde. Formeel bleef de regering in functie vanuit Londen. Op 27 mei 1940 kwam rijkscommissaris Seyss Inquart namens de Duitse bezetter het hoogste gezag in Nederland vervullen. Hij beloofde de normale Nederlandse gang van zaken zoveel mogelijk door te laten gaan. Ogenschijnlijk kon studie en onderzoek van studenten en universiteit voortgaan zonder belemmeringen.

Zoals bekend uit Pressers 'Ondergang' en uit de televisiereeks over de 'Bezetting' gingen de nieuwe machthebbers behoedzaam te werk. Slechts enkelen zagen in die eerste maanden de werkelijke dreigingen, zoals een professor Regout uit Nijmegen, die in een artikel 'Het recht van den bezetter' duidelijk de beperking van de rechtsmacht van de vijand formuleerde. Hij zocht in juni en juli 1940 contacten bij andere universiteiten om tot een eensgezinde houding tegenover de bezetters te komen. Als één van de allereersten werd hij door de Sicherheitsdienst gevangen genomen (hij stierf 28-12-1942 te Dachau). Tot de eersten die werden gevangen genomen behoorde ook de Utrechtse hoogleraar S. Schmutzer, die zich verdienstelijk had gemaakt voor het vluchtelingenprobleem.

Hij werd op 13 juli 1940 opgepakt, waarna hij via Duitse concentratiekampen in St. Michelsgestel terecht kwam, waarvandaan hij in september 1944 naar Engeland wist te komen.

Waren dit van de zijde van de hoogleraren voorbeelden, in de studentenwereld waren het de gebroeders Drion, die door middel van een gestencild blad 'De Geus' voor het eerst op 4 oktober 1940 hun stem lieten horen: Wij zijn nog altijd in oorlog'. In de maand september was een ingrijpende regel afgekondigd: joodse hoogleraren werden in hun ambt geschorst. Een eerste teken aan de wand.

Begin oktober werden vijf Utrechtse hoogleraren als gijzelaars naar Buchenwald gevoerd, zogenaamd als represaille tegen het in hechtenis nemen van Duitsers in Indië. De verontwaardiging in universitaire kring was groot, het protest bleef binnenskamers. De Ariërverklaring, die ook aan het gehele personeel van de Universiteit werd voorgelegd, werd vrijwel door een ieder getekend. Voor velen was niet te voorzien wat de plannen van de bezetter waren. In Utrecht bracht de zich veranderende toestand de rector magnificus ertoe, een drietal hoogleraren te verzoeken, regelmatig contact te onderhouden met onofficiële vertegenwoordigers van de studentenwereld (19-11-1940). Voor Universiteit en studenten was het ontslag van de joodse hoogleraren, aangezegd op 22 november 1940, in wezen het eerste moment van openlijk geuite ontsteltenis. In Leiden hield professor Cleveringa zijn fameus geworden rede, in Utrecht lieten de hoogleraren Kruyt, Boeke en Koningsberger hun verontwaardiging horen. De studenten in Leiden en Delft gingen in staking, daarin bijna gevolgd door de studenten in andere universiteitssteden, waar echter zowel hoogleraren en curatoren als studenten het uiteindelijk beter vonden niet tot staking over te gaan. De angst van professoren, curatoren en vele studenten, dat instituten, laboratoria enz. zouden worden leeggehaald speelde hierbij een grote rol. Door de rector magnificus te Utrecht werd een beroep gedaan op de zelfbeheersing van de studenten. Het eerste Utrechts studentenprotest gaf een reactie op deze oproep: door staking zou de universiteit juist niet zijn geschaad, doch gelouterd.

Het was niet meer mogelijk de universiteit als een stuk volkskracht te handhaven, omdat nieuwe maatregelen ook op het gebied van de wetenschapsbeoefening te verwachten waren, waardoor verwerpelijke ideeën zouden worden opgelegd. De 'Contactcommissie'-vertegenwoordigers van de vijf grote Utrechtse studentenverenigingen deden hierna een beroep op alle studenten 'te zorgen, dat de werkzaamheden NORMAAL voortgang vinden'. Het nationaal-socialistisch blad 'De Waag' had geen goed woord over voor de houding van de Leidse en Delftse studenten. De Leidse universiteit bleef gedurende de oorlog verder gesloten; alleen het laboratorium 'Kamerling-Onnes' werd leeggehaald. De Delftse hogeschool werd na de sluiting tengevolge van de stakingen bij het begin van de cursus 1941—1942 weer heropend. In dezelfde novembermaand werd het 'Nationaal Socialistisch Studentenfront' opgericht.

Begin 1941 werd een numerus clausus voor Joodse studenten ingesteld, een maatregel, die veel protesten uitlokte, die zonder gevolgen bleven. De greep van de bezetter werd knellender. Universiteit en studenten kregen daarvan ook hun deel. Als eerste studentenvereniging (de Leidse uitgezonderd) in den lande werd in maart 1941 St. Thomas, de R.K. studentenvereniging in Amsterdam opgeheven, een lot dat in juli 1941 de Utrechtse studentenverenigingen op de U.V.S.V. na, moesten delen. Zo werd een stuk organisatie geknakt. De studenten probeerden toch, via U.V.S.V., studentenparochie en de studentenfaculteiten, enige vorm van organisatie te behouden, bovendien werd zoveel mogelijk geprobeerd het gezelligheidsleven te continueren. Het lustrum van de Utrechtse Universiteit in 1941 werd sober gevierd; het toen nog niet opgeheven Utrechts Studenten Corps kon burgerij, universiteit, leden en reünisten — de omstandigheden in aanmerking genomen — nog wel een goed gevuld programma bieden.

In de loop van het cursusjaar 1941-1942 deden zich enkele gebeurtenissen voor, die weliswaar duidelijke blijken waren van abnormale omstandigheden, maar niet leidden tot openlijke verzetsacties van studenten, professoren of andere leden van de universitaire gemeenschap. In verband met de omstandigheden waren wel contacten en organisaties ontstaan, die half in het openbaar half in het geheim de vinger op de pols hielden, zoals voor de professoren de zogenaamde groep van Dubbel Zeven (twee hoogleraren van iedere faculteit) in Utrecht en het Centraal Inter Universitair Overleg (CIO) tussen rectoren en hun secretarissen van Nederlandse universiteiten en hogescholen, een contact dat in openbaarheid spoedig verzandde en geheel vervangen werd door het reeds in de herfst van 1940 gevormde Interacademiaal Contact, waarin leden van de senaten der universiteiten als niet offiële vertegenwoordigers zitting hadden. Voor de studenten was er het openbaar contact de Nederlandse Studentenfederatie (NSF) voor de gehele Nederlandse studentenwereld, en de reeds genoemde studentenfaculteiten in Utrecht.

Voor enkele studenten was het openlijk functioneren van de NSF een belemmering voor de doelmatige werkzaamheid. In Leiden en Utrecht werd eind 1941 de kiem gelegd voor een illegale verzetsbeweging van studenten, waaruit in de eerste helft van 1942 de vertegenwoordiging de Raad van Negen ontstond, onofficiële vertegenwoordigers van studenten van alle Nederlandse Universiteiten en Hogescholen. Deze Raad voorzag in de mogelijkheid van een eventueel collectief optreden van de studenten. In de meeste universiteitssteden was een illegale contactgroep gevormd uit vertegenwoordigers van alle gezelligheidsverenigingen en faculteitsverenigingen, in Utrecht onder leiding van onder anderen W. Eggink en A. J. Andrée Wiltens. Studenten in Utrecht werden geïnspireerd door de houding van dr. Johan Brouwer, die geen directe contacten had met de universiteit, maar kennelijk via persoonlijke kanalen de gemoederen wakker kon houden. Deze bijzondere figuur ontviel de illegaliteit in 1942.

Het gesloten zijn van de Leidse Universiteit gaf problemen: waar moesten de studenten studeren? Het standpunt van studenten en hoogleraren uit Leiden was elders of clandestien. De secretaris-generaal van Opvoeding, Wetenschap en Kultuurbescherming verbood de andere universiteiten Leidse studenten zonder meer op te nemen. Uitzonderingsgevallen voor examens en promoties moesten via hem behandeld worden. Na de oorlog is gebleken hoe het clandestiene onderwijs kon floreren. Uit 'De Geus' kan worden vernomen, hoe sommige N.S.B.-studenten ten onrechte hun examen- of promotiebul verwierven.

Het cursusjaar 1942—1943 was het jaar, waarin de meest cruciale gebeurtenissen in de universitaire wereld zich afspeelden. Op 15 april 1942 had de secretaris-generaal

1942: landdag van het nationaal socialistische studentenfront; mannelijke leden van het studentenfront voor het universiteitsgebouw op het Domplein; overhandiging van een geschenk in de aula van de universiteit door de leider van de N.S.B., ir. A. Mussert, aan de leider van het studentenfront (Foto's: N.V. Polygoon).

van opvoeding etc. meegedeeld, dat na het inwerking treden van het arbeidsdienstplichtbesluit geen studenten ingeschreven mochten worden, die aan hun dienstplicht niet hadden voldaan. Met het oog op de duur van de arbeidsdienst mochten colleges en practica voor eerstejaars studenten niet eerder beginnen dan 1 november 1942. In de maanden vóór de aanvang van het collegejaar werd een tweede groep hoogleraren gegijzeld, in november werd professor Geyl ontslagen. Deze maatregelen wekten veel verbittering, maar duidelijke reacties, zoals die na het ontslag van de Leidse hoogleraar Kranenburg in mei 1942, toen Leidse collegae ontslag namen, kwamen in Utrecht niet voor. Hierbij zij aangetekend, dat door de sluiting van de Leidse Universiteit acties van Leidse professoren geen gevolgen hadden voor de loop van het onderwijs, terwijl dat in Utrecht en andere universiteitssteden uiteraard wel het geval zou zijn geweest. Op 9 december kondigde de secretaris-generaal deportatie van studenten naar Duitsland aan, een aankondiging die hij de vijftiende weer te niet deed. Desondanks was het eerste bericht en de meegaande houding van de Utrechtse rector magnificus aanleiding tot het in brand steken van het inschrijvingsbureau, waardoor namen en adressen van eventueel te deporteren studenten in vlammen opgingen (13 december 1942). Een dag later werd een oproep door vertegenwoordigers van Utrechtse studenten gedaan tot staking, naar aanleiding van het uitroepen van Mussert tot 'Leider aller Nederlanders'. De brand van het inschrijvingsbureau deed de rector-magnificus besluiten, studenten op 24-12-1942 op te roepen tot nieuwe inschrijving, zonder veel succes. De 28e december waarschuwde dezelfde rector tegen het volgen van het stakingsparool in een 'door onverantwoordelijke anonymi' opgesteld pamflet gegeven. De dreiging van deportatie van studenten bleef, ondanks de herroeping van 15 december door de secretaris-generaal, loodzwaar drukken. De vertegenwoordigers van studenten hechtten weinig geloof aan genoemde verklaring. Zij kregen gelijk: op 6 en 9 februari 1943 werden talrijke studenten gevangen genomen en naar Vught gebracht, als represaille op een aanslag op de Nederlandse generaal Seyffardt. De zevende februari werd in een extra-editie van 'De Geus' de universitaire gemeenschap opgeroepen, alle universiteitswerkzaamheden te staken. Vele hoogleraren besloten geen college te geven zolang niet alle gevangen genomen studenten waren losgelaten. Eén van hen protesteerde dermate fel, dat hij het raadzaam achtte onder te duiken. De universiteit werd op last van de secretaris-generaal geschorst. De rector-magnificus drong er bij zijn collegae op aan, geen ontslag te nemen, daar de

leden van de senaat aansprakelijk waren voor het lot der studenten in Vught. De secretaris-generaal verklaarde, dat algemene ontslagaanvrage door de Duitsers als sabotage zou worden beschouwd en dat een dergelijk ontslag niet zou worden verleend. Intussen werd onder leiding van de secretaris van de Utrechtse senaat gezorgd voor het lichamelijk welzijn van de studenten in Vught. In de loop der tijd werd het merendeel van hen weer vrijgelaten, na een verklaring te hebben ondertekend, zich te zullen onthouden van activiteiten die schadelijk zouden kunnen zijn voor de bezettende macht. Niet werden vrijgelaten 31 op 9 februari gevangen genomen Utrechtse studenten: 'Plutocratenzoontjes'. Zij werden in april doorgevoerd naar Duitsland. Op 10 maart 1943 werd aan alle studenten tekening van een zogenaamde loyaliteitsverklaring verplicht gesteld.

Het ontstaan van deze verklaring hangt nauw samen met het probleem van vrijlating van de studenten uit Vught. Het zou onbillijk geweest zijn, als alleen de gevangen genomenen een loyaliteitsverklaring zouden hebben moeten tekenen, terwijl talrijke anderen dan zonder scrupules tot subversieve acties zouden kunnen overgaan. Wie het idee van de loyaliteitsverklaring heeft gelanceerd is onbekend, alhoewel de spoed, die de secretaris-generaal met het uitvaardigen van het besluit betrachtte wel in een zekere richting duidt. De N.S.B.'ers waren enthousiast voor het idee, immers, hierdoor zou de Duitse overheid gestreeld worden, zonder dat van haar het bevel was uitgegaan. Het is namelijk niet juist te stellen, dat het idee van de loyaliteitsverklaring uit Duitse koker is gekomen, hoewel later bleek dat de bezettende macht maatregelen trof tegen hen, die weigerden te tekenen. Hoe het ook zij, een grote beroering bij hoogleraren en studenten was het gevolg.

Alle nog openlijk hun functie uitoefenende vertegenwoordigers in Utrechtse studentenorganisaties legden op 22 maart 1943 hun functie neer, via een door hen allen getekende brief aan de Senaat. De 25e maart trokken 7 hunner, zonder de overige 52 ondertekenaars ervan in kennis te stellen, hun handtekening na een onderhoud met de rector-magnificus in. Op 27 maart werden de 52 voor 6 maanden van de universiteit verwijderd, een besluit dat door middel van door 1500 studenten ondertekende brief fel protest uitlokte. De vertegenwoordigers van Utrechtse studenten riepen op tot niet tekenen van de loyaliteitsverklaring en tot staking van universitaire werkzaamheden gestaakt. Het protest tegen het tekenen van de kant van professoren was niet zo krachtig. In de groep van Dubbel Zeven kwam de mening van velen tot uiting, dat scherp tegen de loyaliteitsverklaring moest worden geprotesteerd. Als universiteit moest men er zich van onthouden, de studenten op te wekken niet te tekenen.

In het Interacademiaal Overleg was de mening, dat men moest trachten tot een algemene ontslagaanvrage te komen, doch dat de houding der Duitse overheid dit zeer bezwaarlijk maakte. Dit waren uitingen van onofficiële hoogleraren-contacten. De Delftse Senaat ging er toe over, de studenten aan te sporen, om de verklaring te tekenen. In Utrecht deed de Senaat dat niet, zij nam op 22 maart een motie aan, die ter kennis gesteld werd aan de secretaris-generaal, waarin onder andere stond: 'Mede met het oog op deze (nl. de gebeurtenissen van zes februari en het uitvaardigen van de loyaliteitsverklaring) omstandigheden spreekt de Senaat uit, dat hervatting der colleges niet mogelijk geacht kan worden zolang niet alle studenten zijn vrijgelaten, en verzocht de rector-magnificus er bij de secretaris-generaal ten sterkste op aan te dringen, de genoemde verklaring in te trekken.' De secretaris-generaal was zelf aanwezig bij deze senaatsvergadering om zijn besluit van de loyaliteitsverklaring toe te lichten.Op 6 april 1943 hield de secretaris-generaal een radiorede, waarin hij erop aandrong de verklaring te tekenen vóór 10 april, dan was continueren van de studie in Nederland zonder 'Arbeitseinsatz' gegarandeerd. Deze termijn werd verlengd, eerst tot 12 april, toen tot en met 17 april, uiteindelijk tot en met 5 mei 1943. De nadruk, die de secretaris-generaal legde op represailles op niet-tekenaars en hun verwanten geeft de grote druk aan, waaronder de studenten moesten beslissen. Op 7 april 1943 riep de minister van onderwijs in ballingschap vanuit Londen in een rede via Radio-Oranje alle studenten op, om de loyaliteitsverklaring niet te tekenen. Rectoren en curatoren mochten hun medewerking niet verlenen. Studenten, die door te tekenen na de oorlog in een voordelige positie zouden komen, zouden bij hen, die niet tekenden, achtergesteld worden. Op 8 april werd deze rede weer uitgezonden.

'De Geus' richtte zich tot de ouders, om hun kinderen niet onder druk te zetten terwille van lijfsbehoud. Het ging om het grote goed van de persoonlijke vrijheid, waarvoor offers moesten worden gebracht, door een ieder. In afwijking van de door de Utrechtse senaat aangenomen motie van 22 maart riepen 6 leden van de Veterinaire faculteit de studenten op, om wel te tekenen. De meest principiële houding in deze kwestie is aangenomen door de Nijmeegse universiteit. Op 9 april 1943 gaf de rector-magnificus van deze universiteit een verklaring uit, waarin de Universiteit op principiële gronden niet wenste mee te werken 'aan de uitvoering van art. 2 van het besluit van den Heer secretaris-generaal van het Departement van Opvoeding, Wetenschap en Kultuurbescherming van 10 maart 1943 (nr. 28)' en dat de Universiteit 'heeft bepaald, dat de 'verklaring' formulieren vanwege de Universiteit niet aan de studenten worden toegezonden, noch bij de rector getekend kunnen worden ingeleverd'. Bovendien werden universitaire werkzaamheden gestaakt. Een dergelijke houding bleek in Utrecht niet mogelijk, ook al omdat deze universiteit een Rijksuniversiteit was en daardoor niet over de ruimere mogelijkheden, die bijzondere universiteiten en hogescholen tot verzet bezaten, kon beschikken. Toch is het begrijpelijk, dat de vertegenwoordigers van de Utrechtse studenten gevoelens van teleurstelling niet konden onderdrukken, immers, als de oproep van de minister uit Londen was opgevolgd, zou geen enkele getekende verklaring in ontvangst mogen zijn genomen.

Een petitie gericht tegen het 'tekenen' werd in Utrecht door 24 hoogleraren, 1 oud-hoogleraar, 8 lectoren en 3 docenten — een kleine minderheid dus — ondertekend. In mei 1943 sloeg de bezetter, na de algemene stakingen in het gehele land in het begin van die maand, door het standrecht toe. Velen werden als represaille zonder vorm van proces gedood. Deze terreur boezemde ook studenten en hoogleraren ontzag in. Studenten tekenden alsnog de loyaliteitsverklaring, hoogleraren lieten gedachten aan steun aan niet-tekenaars en aan ontslag varen. In de ochtend van 5 mei verscheen de verordening van 4 mei, dat alle mannelijke studenten, die de verklaring hadden getekend, zich de volgende dag moesten melden.

In Utrecht gaf de rector-magnificus met instemming van de

secretaris-generaal nog gelegenheid alsnog snel de loyaliteitsverklaring te tekenen, waarvan 216 studenten gebruik maakten. 3800 niet-tekenaars gaven aan de oproep zich te melden gehoor. Zij gingen via Ommen naar Duitsland, alwaar zij tewerk werden gesteld. Vanuit Nederland werden van de kant van hoogleraren en studenten hulpacties op touw gezet voor de in Duitsland te werk gestelden. Oproepen tot ontvluchten werden dikwijls gedaan, velen gaven aan deze oproepen gehoor en konden naar Nederland terugkomen, velen werden gepakt bij de vluchtpoging en werden naar een concentratiekamp overgebracht, alwaar vele slachtoffers vielen. Van de ongeveer 3800 in Duitsland te werk gestelden hebben ca. 950 hun vaderland niet terug gezien. De omstandigheden, waaronder de Duitslandgangers moesten werken waren beslist niet gemakkelijk. Het behoeft geen betoog, dat de vrij grote hoeveelheid aanmeldingen, voor hen die zich principieel verzetten, een teleurstelling was. De druk, waaronder mensen hadden getekend was groot, echter, de druk waaronder niet-tekenaars en hun verwanten werden gezet als zij zich niet aanmeldden, was nog groter. Zo moet te allen tijde voorzichtig geoordeeld worden en eigenlijk ieder geval individueel op de weegschaal gelegd worden. In de gespannen situatie was voor gematigdheid geen plaats. Het was zwart tegenover wit, collaboratie tegenover verzet. Het resultaat van dit alles was, dat volgens Duitse cijfers van de 14.571 studenten, die op 1 februari aan de diverse universiteiten en hogescholen studeerden, er 2274, dat wil zeggen 15,7%, de loyaliteitsverklaring hebben getekend. In Utrecht waren die getallen respectievelijk 3600, 442, 12,4%.

De acties van de illegale 'Groep van Negen' hadden dus succes gehad. Studenten, die niet hadden getekend en zich niet hadden aangemeld, moesten onderduiken en/of van valse papieren worden voorzien. Via de landelijke organisatie voor hulp aan onderduikers (de L.O.) en de persoonsbewijzen-centrale (de P.B.C.) gelukte dit. Het 'Nationaal Steunfonds' gaf bijdragen voor het materieel welzijn van hen. Voedsel werd via distributiebureaus (vooral dat van Oss) verstrekt. Tevens vervalste men gegevens in het bevolkingsregister: 'Men liet eenvoudig kinderen geboren worden, waardoor er een steunkaart en bonnen op legale wijs loskwamen.' De vrouwelijke studenten werden in mei door de bezetter eveneens opgeroepen in arbeidsdienst te gaan Op 21 mei, 5 en 10 juli 1943 werd de dames bezworen, aan deze oproep geen gehoor te geven. Ook aan degenen onder hen, die moesten geholpen worden aan een onderduikadres en of valse papieren werd hulp verleend.

De universiteiten waren gedurende al deze gebeurtenissen gesloten gebleven. Telkens werd de sluitingstermijn verlengd, tot en met 31 mei. Daarna moest college en practicum gegeven worden tot en met 31 juli, om de verloren tijd enigszins in te halen. Nijmegen, Tilburg en de V.U. te Amsterdam bleven gesloten. Op 2 juni deden vertegenwoordigers der Utrechtse studenten een dringend beroep op hoogleraren en docenten van de Utrechtse Universiteit, geen onderwijs te geven en zich solidair te betonen met de bijna 85% niet-tekenaars. Het onderwijs stokte, toch gaven enkele hoogleraren college in juni en juli 1943, zonder de naam college te gebruiken: zij noemden het privatissimum, colloquium, of iets dergelijks. In een bijeenkomst van Dubbel Zeven was besloten, dat ieder er op eigen wijze doorheen zou zien te komen, eventueel met bereidverklaring tot een zekere hulpverlening aan de tekenaars, 'mits deze niet verder ging dan wat men ook aan ondergedoken studenten kon doen geworden. Een gezamenlijke protestbrief van hoogleraren tegen de tewerkstelling in Duitsland van niet-tekenaars en tegen de druk op de hoogleraren uitgeoefend om hun colleges te hervatten ging niet door wegens onvoldoende steun. 'Onder vigeur van het standrecht hebt Gij toen (mei '43 hadden 26 Amsterdamse hoogleraren hun ontslag genomen, maar werden onder dreiging van ter dood brengen gedwongen hun ontslagaanvrage in te trekken) gemeend uw ontslag terug te moeten nemen . . . Gaat ge nu college geven aan de 15% van de studenten, die slechts op eigen lijfsbehoud bedacht waren?' schreven de vertegenwoordigers van Amsterdamse studenten aan hun hoogleraren. Uit een brief van 10 augustus 1943 van de vertegenwoordigers van de Utrechtse studenten bleek eens te meer, hoezeer de houding van hoogleraren de leiders van het studentenverzet had teleurgesteld. Bij het begin van de nieuwe cursus bleken de moeilijkheden even groot. Er lieten zich niet veel eerste jaars inschrijven, in Utrecht slechts 275. Het studentenverzet had zijn werk goed gedaan.

(Wordt volgende week vervolgd).

Illustratie bij het boek:

„Het verstoorde evenwicht"

(zie blz. 6; kolom 2)

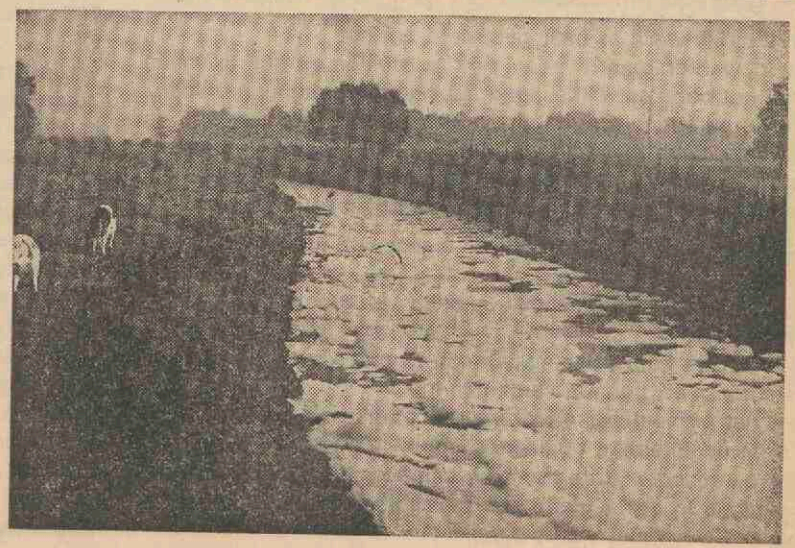

PAS OP!

Het P.A.S. laat op zich wachten...

Helaas heeft het Psychologisch Adviesbureau voor Studenten dit cursusjaar een wachtlijst moeten invoeren voor de studenten, die zich aanmelden. Een student die een studentenpsycholoog wil raadplegen moet nu 6 à 8 weken wachten alvorens hij te woord wordt gestaan. Voordien was de wachttijd 1 à 2 weken. In dringende gevallen werd de studentn, zo nodig, onmiddellijk ontvangen. In de huidige situatie valt ook dit laatste steeds moeilijker te realiseren. Het is nu een uitzondering wanneer een medewerker zich direct vrij kan maken. Enige maanden geleden koesterden wij nog de hoop, dat het om een tijdelijk verschijnsel ging. Met extra inspanning leek de achterstand ingehaald en de normale toestand weer hersteld te kunnen worden. Dit bleek echter niet voldoende. De wachttijd werd tijdelijk tot 3 weken bekort, maar is inmiddels weer uitgelopen. Het blijkt maar al te duidelijk dat wij momenteel niet in staat zijn het toenemend aantal zich aanmeldende studenten snel te ontvangen. De tijdnood waarin wij zijn komen te verkeren vindt niet alleen zijn oorzaak in de voortdurende toename van het aantal aanmeldingen. Het blijkt immers dat steeds meer tijd moet worden geïnvesteerd in:

— overlegactiviteiten (vergaderingen, werkgroepen, commissies)
— consulterend optreden naar buiten toe
— interdisciplinair samenwerken in het Centrum Individuele Zorg voor Studenten
— experimenteren met en het ontwikkelen van nieuwe hulpverleningsvormen
— creëren van nieuwe afdelingen (Studievaardigheden)
— op gang brengen van welzijnsbevorderende activiteiten
— opleiding van nieuwe medewerkers
— goed laten functioneren van een groter wordend team.

Natuurlijk werd er naar gestreefd om het medewerkersteam dusdanig uit te breiden en aan te vullen dat het deze ontwikkelingen het hoofd zou kunnen bieden. In de personeelsbegroting werd weliswaar met de kwantitatieve toename van de praktijk rekening gehouden, maar er werd ook verwacht dat de uitbreiding van de praktijk voor een deel zou worden opgevangen door:

— het steeds beter op elkaar ingespeeld raken van het team
— een efficiëntere aanpak op basis van groeiende ervaring
— nieuwe hulpverleningsvormen te creëren en b.v. te werken met groepen studenten
— het preventieve effect van de structurele veranderingen in de universitaire gemeenschap
— een minder grote toename van het aantal aanmeldingen wanneer in de behoefte aan psychologische hulp het verzadigingspunt wordt bereikt.

We kunnen nu echter zeggen dat deze verwachtingen te hoog gesteld waren.
Ervaring en samenwerking blijken inderdaad grotere efficiëntie op te leveren. Het werken met groepen leverde echter slechts een relatieve winst op. Nieuwe hulpverleningsvormen blijken namelijk in een latente, tot op dat moment nog niet tot uitdrukking gebrachte, behoefte te voorzien en nieuwe aanmeldingen tot gevolg te hebben. Bovendien maakt eenzelfde student nogal eens van meerdere hulpverleningsvormen gebruik. Het preventieve effect van op gang komende structurele veranderingen in de universiteit is voor het P.A.S. niet merkbaar geweest en zal vermoedelijk ook niet direct meetbaar zijn. Van een verzadigingspunt in de behoefte aan psychologische hulp is in ieder geval nog geen sprake.
Het gevolg is, dat wij momenteel met een tekort aan mankracht zitten waardoor stagnatie in de praktijk is ontstaan. Inmiddels verkeren wij echter in de gelukkige omstandigheid, dat weer enkele nieuwe medewerkers kunnen worden aangetrokken. Daarnaast zoeken wij naar nieuwe methoden en procedures die de door ons nagestreefde service-verlening zullen bevorderen. In ieder geval is voor typische studie- en beroepenoriëntatie snel contact met de beroepenadviseuse mogelijk.
Wij betreuren het dat wij geen onmiddellijke oplossingen hebben kunnen vinden en dat het nog enige tijd zal duren alvorens de situatie is genormaliseerd. Ondanks dit alles proberen wij voor een dringend beroep op ons direct beschikbaar te zijn.

De medewerkers van het P.A.S.

HET VERSTOORDE EVENWICHT

Op 14 april jl. werd in Nieuwspoort Den Haag een indrukwekkend boek over de bedreiging van ons leefmilieu, Het verstoorde evenwicht, aan de pers gepresenteerd. In het vorige nummer van 'U' hebben wij reeds aandacht besteed aan de voorgeschiedenis van het boek. Het boek bestaat uit 21 korte hoofdstukken, die de stof bevatten van 21 colleges, gehouden in het studiejaar '68'—'69 onder auspiciën van de subfaculteit der biologie aan de RU te Utrecht. De redactie van de bundel was in handen van prof. dr. J. C. v. d. Kamer, hoogleraar aan onze universiteit. Tijdens de persconferentie sprak de staatssecretaris van CRM v. d. Poel de wens uit dat het boek een brede verspreiding zou krijgen in ons land. Dit is nog maar een begin. Het zal nodig zijn de problematiek van de milieuverontreiniging van meer zijden te benaderen, dan alleen van de biologische, zoals nu in het boek is gebeurd. 's Morgens was een exemplaar van het boek aangeboden aan prins Bernhard. 's Middags aan de minister-president. Het boek is uitgegeven door Oosthoek en kreeg een oplage van 5000 exc. Het kost *f* 18,50. Bij oplage en prijs hadden de journalisten nogal wat opmerkingen. Wanneer men deze ingrijpende problematiek inderdaad in brede lagen van het volk wil brengen, zal men toch naar een andere, goedkope vorm van uitgave moeten omzien. We sluiten ons er graag bij aan, wat niet wegneemt dat we dankbaar zijn met dit boek en een beetje trots dat een Utrechts initiatief tot dit resultaat heeft geleid.
Het boek telt 320 pagina's, waarvan er ruim 30 goede foto's bevatten.

A. v. d. M.

DRS. CHR. SMITH:

Oppassen voor wetenschappelijke kolonialisatie

Onderzoek in het Kilimanjaro-gebied in Tanzania

Hoe liggen de mogelijkheden om melkveehouderij te introduceren bij de kleine zelfstandige boeren in het Kilimanjaro-district in Tanzania? Met het doel deze vraag te beantwoorden vertrok drs. Chr. Smith, wetenschappelijk medewerker van het Geografisch Instituut van de Utrechtse universiteit (afdeling Sociale Geografie van de Ontwikkelingslanden) vorig jaar zomer naar Oost-Afrika. In januari van dit jaar keerde hij terug om hier zijn gegevens en ervaringen te boek te gaan stellen. Drs. Smith hoopt in het najaar van 1971 zijn onderzoek door een dissertatie afgesloten te hebben.

Hoewel hij dus nog midden in zijn onderzoek zit, is de heer Smith toch bereid geweest iets over zijn verblijf in Tanzania te vertellen. Op zijn kamer in het Transitorium II hadden wij een gesprek met hem. Uiteraard kon hij nu nog niet meedelen wat de uiteindelijke resultaten van zijn onderzoek zullen zijn. In zijn dissertatie zullen deze resultaten uitgebreid weergegeven worden, gekoppeld aan een theoretische basis. Wel wilde hij een indruk geven van de problemen, waarvoor men in Tanzania staat en waarmee hij bij zijn onderzoek ook te maken heeft gehad. In het kader van zijn doctoraalstudie heeft drs. Smith in 1967 al enige tijd in Tanzania doorgebracht. Hij stelde toen een aantal werkhypothesen op, die hem tot uitgangspunt hebben gediend bij zijn onderzoek in 1969. Dit onderzoek op zichzelf in het Kilimanjaro-district heeft ongeveer een half jaar geduurd, maar de voorbereidingen hebben een veel langere tijd in beslag genomen. Dit was voor een belangrijk deel ook het gevolg van financiële omstandigheden. Het onderzoek kon niet betaald worden door de universiteit en daarom moesten verschillende particuliere instellingen benaderd worden om geldelijke bijdragen. 'Het geld is er uiteindelijk wel gekomen,' aldus drs. Smith, 'maar je blijft een schooier. Dit geld-verzamelen is gewoon tijd verknoeien'. Hij zou dan ook graag zien dat de financiering van ontwikkelingsprojecten centraal geregeld zou worden, waarbij hij in de eerste plaats denkt aan het ministerie van Udink.

Het onderzoek van drs. Smith vond plaats in het Moshi-district, een relatief uiterst dicht bevolkt gebied op de hellingen van het bekende vulkanen-complex, de 'Kilimanjaro', in het noorden van Tanzania. Hier woont de Chagga-bevolking, voor het grootste deel bestaande uit kleine, zelfstandige boeren. Op een gebied van ongeveer 2000 sq. miles wonen 473.000 mensen. Het Moshi-district is dan ook een van de 'bevolkingseilandjes' van Tanzania, dat zelf 27 maal zo groot is als Nederland en ruim twaalf miljoen inwoners telt.

Tot enkele jaren geleden waren de boeren, die leefden op de hellingen van de Kilimanjaro, in de eerste plaats koffieverbouwers. Daarnaast beoefenden zij op kleine schaal landbouw en veeteelt, echter alleen om de produkten hiervan voor eigen gebruik aan te wenden. De koffie was en is in de eerste plaats een commercieel gewas, dus bestemd om uitgevoerd te worden.
In het begin van de eeuw werd de koffie hier als zodanig geïntroduceerd en in korte tijd ontwikkelde zich een landbouwtype, dat een deel van de 'Wachagga' tot een zekere welvaart bracht. Jarenlang leverde de gunstige situatie op de koffiewereldmarkt aanzienlijke geldopbrengsten op. Geld ging voor de Wachagga een steeds belangrijker rol spelen. Dit verklaart ook voor een groot deel de moeilijkheden, die zich bij de onafhankelijkheidsverklaring van Tanzania in 1961 voordeden. De Wachagga hadden zich toen willen aansluiten bij Kenya, dat veel meer op het Westen en de Westerse economie is gericht dan Tanzania. Nog steeds vormt de Chagga-bevolking voor president Nyerere niet het meest hanteerbare deel van zijn natie.
Doordat de koffieprijzen aanvankelijk bleven stijgen, concentreerden de Wachagga zich steeds meer op de verbouw van koffie waardoor hun afhankelijkheid op het gebied van de prijsschommelingen op de koffiemarkt toenam. Een trendmatige daling van de koffieprijzen en een stijging van de produktiekosten bracht echter een vrij snelle verslechtering van de positie van de koffieboeren. Ook het toenemend gebruik van instant-koffie, waarvoor een minder goede kwaliteit boon gebruikt kan worden dan die, welke de Wachagga verbouwen, droeg bij tot de snelle achteruitgang in de financieel-economische situatie van veel zelfstandige boeren.

Het bleek dus noodzakelijk het landbouwsysteem van de Wachagga te herstructureren. De regering in Dar-es-Salaam is daarom overgegaan tot de introductie van commerciële melkveehouderij. Men wil wat de melkproduktie betreft niet langer afhankelijk zijn van andere landen, zoals Kenya. Deze stap past geheel in het door Nyerere zo krachtig gestuwde systeem van 'self-reliance' (zelf-onderhoud van het individu moet leiden tot zelfonderhoud van het gehele land). Drs. Smith acht deze vorm van socialisme een alleszins aanvaardbare methode voor de ontwikkeling van Tanzania. Wel staat hij enigszins sceptisch tegenover de idealisten, die in Tanzania een soort Utopia voor de Westerse wereld zien: Het is er geen land van melk en honing en het is bovendien onjuist om in het Afrikaanse socialisme een soort model te zien voor het socialisme hier. Het systeem van self-reliance heeft geen relatie met het kapitalistisch socialisme van West-Europa'. Naast deze self-reliance ziet drs. Smith ook in het nationalisme een hulpmiddel voor de ontwikkeling van Tanzania. 'Ik zie hier niet de negatieve kanten van nationalisme,' aldus drs. Smith. 'Voor Nyerere is het kweken van een natie alleen een *instrument* voor de ontwikkeling. In een land, waar ongeveer 130 stammen wonen, is eenheid een belangrijke factor bij de economische ontwikkeling.'

De innovatie van het landbouwsysteem in het Moshi-district verloopt niet zonder probleemen. De verspreiding en

ontwikkeling van deze vernieuwing is afhankelijk van vele factoren. Drs. Smith heeft zich bij zijn onderzoek als taak gesteld deze factoren op te sporen om zo de overheid van Tanzania de gelegenheid te geven de moeilijkheden beter het hoofd te kunnen bieden. Nyerere zelf ziet wel degelijk de problemen van het Moshi-district. De regering van Tanzania heeft dit gebied op de prioriteitenlijst opgenomen van haar tweede vijfjarenplan (1969-1974). Zij is gaan beseffen, dat een zgn. divergeringsprogramma uiterst noodzakelijk is. Op het ogenblik is Brazilië bezig een deel van haar koffieareaal te herbeplanten. Dit heeft een verlaging van de produktie tot gevolg, waardoor de koffieprijzen weer even stijgen en de Wachagga alweer al te zeer geneigd zijn het financiële leven van de zonnige kant te zien. Maar het is duidelijk, dat de opleving die nu te bespeuren valt, een tijdelijke is en dat een grotere verscheidenheid van culturen voor de langere duur een absolute eis is.

Vóór 1967, toen drs. Smith voor het eerst in Tanzania kwam, werd er nauwelijks iets aan sociaal-economische analyse gedaan. Wel werden en worden er op verschillende ministeries onderzoeken uitgevoerd, maar deze lopen vaak langs elkaar heen of overlappen elkaar. Bovendien blijken verschillende gegevens soms geheel verdwenen te zijn, hetgeen doelmatig onderzoek ook niet bevordert. Drs. Smith: Het is dan ook de vraag, wat ze met mijn adviezen gaan doen. Maar in geen geval mogen de adviezen opgedrongen worden.' Wel is hij blij, dat terugstroming van zijn gegevens in ieder geval mogelijk is. 'Het is absoluut noodzakelijk, dat de rapporten terug kunnen gaan naar de landen, waarvoor ze bestemd zijn. Ook al is een onderzoek in de eerste plaats voor jezelf bedoeld, als promotie-onderwerp, de resultaten moeten in zo'n vorm gegoten worden, dat ze onmiddellijk toegankelijk zijn voor de ontwikkelingslanden zelf. Het getuigt van een soort 'wetenschappelijke kolonialisatie' om een onderzoek over een ontwikkelingsland in het Nederlands te schrijven, zodat in eerste instantie niemand er iets aan heeft. Terecht zijn ze er in de ontwikkelingslanden bijzonder fel op, dat een onderzoek gepubliceerd wordt in een internationale taal,' aldus drs. Smith.

Zijn dissertatie, die in het Engels geschreven zal worden, gaat op verschillende aspecten van de innovatieproblemen in het Kilimanjaro-district in. Zo heeft hij een onderzoek ingesteld naar de economische kant van de zaak door het geven van verschillende bedrijfsanalyses, zowel van boerderijen, waar alleen koffie wordt verbouwd als van bedrijven, waar naast de koffiecultuur ook de melkveehouderij wordt bedreven. Verder heeft drs. Smith aandacht geschonken aan de ruimtelijke belemmeringen in dit dichtbevolkte district. Hierbij kwamen o.m. de vervoersproblemen aan de orde. Ook heeft hij het voorlichtingsapparaat van de regering onder de loep genomen en heeft hij getracht na te gaan hoe het komt, dat er vaak kortsluiting ontstaat tussen de informatie die van bovenaf gegeven wordt en de informatie die van de boeren zelf naar de regering gaat.

Met behulp van door de regering beschikbaar gestelde enquêteurs heeft hij de boeren naar hun mening over al deze problemen gevraagd. Daarnaast heeft hij nauw samengewerkt met de ministeries van Landbouw en Economische Zaken van Tanzania en met het Geografisch Instituut van de universiteit van Dar-es-Salaam.

Drs. Smith kan zelf geen enkele aanspraak maken op de titel van 'wetenschappelijke kolonialist'. Zodra hij zijn proefschrift geschreven heeft, gaat hij weer terug naar Tanzania om de overheid daar gedurende enkele jaren te adviseren in allerlei projecten.

Hein H. Grünhagen

U VOOR U
DISPUTABELE MENINGEN

OPEN BRIEF AAN HET BESTUUR VAN DE STICHTING STUDENTENHUISVESTING

Naar aanleiding van het toesturen van een koelkast door de Stichting Studentenhuisvesting hebben de bewoners van het studentenhuis Prins Hendriklaan 77 zich beraden over het al dan niet accepteren van deze en soortgelijke apparaten van de Stichting. De unanieme mening van de bewoners is de hiernavolgende.

Aannemende dat de SSH tot doel heeft het aanbieden van *goedkope leefbare* woonruimte aan een *zo groot mogelijk aantal* studenten, menen zij dat de Stichting met het schenken van koelkasten e.d. haar doel voorbijschiet.

De bewoners concluderen namelijk dat gelden besteed aan een post 'koelkasten e.d.' (gezien in het kader van eerdergenoemde doelstelling) functioneler zouden worden gebruikt indien overgeheveld naar posten bestemd voor primaire voorzieningen zoals:

a) vergroting woonruimte, m.b.t. minimumoppervlakte per kamer (tot 12 m2); uitbreiding van het totaal aantal kamers.

b) kwalitatieve verbetering van woonruimte; waaronder valt een zo groot mogelijke geluiddichtheid.

Ter adstructie van a en b (bij wijze van voorbeeld) de toestand in het studentenhuis (Prins Hendriklaan 77): 4 kamers hebben een oppervlakte kleiner dan de vereiste 12 m2; een aantal kamers zijn zeker niet zo geluiddicht dat ze voldoende privacy voor de betreffende bewoners waarborgen.

Met betrekking tot punt a wijzen de bewoners op de nog steeds bestaande wachtlijst voor kamerzoekenden.

Op grond van het bovenstaande verzoeken de bewoners u de betreffende koelkast terug te nemen en de gelden hiervoor uitgetrokken te besteden aan het onder a en b genoemde.

Ondergetekenden vertrouwen erop dat dit schrijven voor het bestuur aanleiding zal zijn zich te (her-)beraden over haar beleid in deze.

Om een bijdrage te leveren aan de meningsvorming omtrent de interpretatie van het doel van de SSH en de concretisering hiervan in grotere kring, besloten de ondergetekenden voorts dit schrijven als open brief te publiceren in het universiteitsblad 'U'.

In afwachting van een reactie uwerzijds, tekenen wij,

de bewoners van Prins Hendriklaan 77

(zie blz. 18)

VOOR U UIT VERGADERINGEN

UIT DE SENATUS CONTRACTUS VAN 16 APRIL

1. De medische faculteit vraagt drie weken van de vakantie te mogen opofferen aan het afnemen van examens (10 - 31 juli). Als het medisch verantwoord is heeft men geen bezwaren.

2. De opening van het Academisch Jaar en Rectoraatsoverdracht vinden plaats op 7 *september a.s.* De bijeenkomst zal geen ander karakter dragen dan die van vorig jaar.

3. De Commissie eenwording wetenschappelijk korps is bijna klaar met haar rapport. De Senatus Contractus heeft er geen bezwaar tegen dat het rapport in 'U' wordt gepubliceerd (1 mei) vóór de volgende vergadering plaatsvindt.

4. De rector-magnificus en de secretaris van de universiteit zullen een brief zenden aan de faculteiten inzake richtlijnen en wenken voor de benoeming van hoogleraren c.q. lectoren. Er is behoefte aan meer duidelijkheid ten aanzien van de vraag hoe een voordracht moet worden opgesteld.

5. Curatoren van de rijksuniversiteit te Leiden vragen de Utrechtse curatoren of ze in principe achter het initiatief kunnen staan dat beoogt een Institute for Advanced Study (alfa en gamma wetenschappen) in Nederland in het leven te roepen. De bedoeling is geleerden uit verschillende universiteiten en faculteiten bijeen te brengen en 'af te zonderen' voor specifieke studies. Zij dienen ontheven te worden van andere taken. De senatus contractus wil eerst de mening van de faculteiten horen: wat de beta faculteiten betreft de mening van personen die met Institutes for Advanced Study bijvoorbeeld in het buitenland ervaring hebben opgedaan.

6. Hoe denkt de senatus contractus over de oprichting van academies voor opleiding van leraren? Overal in het land worden contacten gezocht tussen bestaande M.O.-opleidingen en de universiteiten om te komen tot een door de wet voorgeschreven samenwerking in de vorm van een instituut. In elk geval gaat het voorstel om ook in Utrecht tot samenwerking te komen met de COCMA en de Gelderse leergangen naar de faculteiten met het dringend verzoek om een snel antwoord. Het moet nu op korte termijn van de grond, omdat aan Havo-abituriënten de gelegenheid geboden moet worden aan een lerarenopleiding deel te nemen. Hun diploma geeft hen het recht daartoe. In september 1971 moeten er drie opleidingen in het land starten. Het stuk gaat niet naar de faculteit der geneeskunde, wel naar het instituut voor de leraarsopleiding van prof. dr. R. S. Mossel.

GEEN UITBREIDING D.B. GEEN UITSPRAAK OVER PERSONEELSVERTEGENWOORDIGING

UIT DE CURATORENVERGADERING 20 APRIL

1. Wat de aantallen eindexamenkandidaten 1970 betreft, (iets minder dan vorig jaar) kan verwacht worden dat over de hele linie gezien minder eerstejaarsstudenten verwacht mogen worden. Pieken blijven echter mogelijk!

2. De Senaat van de Rijksuniversiteit bericht Curatoren zeer positief te staan tegenover het voorstel van de minister tot het instellen van een Interfaculteit en Studierichting Lichamelijke Opvoeding. Utrecht wil graag in aanmerking komen. Binnenshuis is Utrecht nog wat verdeeld over de plaats waar zo'n studierichting geplaatst moet worden. Een net van communicatiestoornissen, aldus de rector, is de oorzaak geweest dat deze zaak een jaar lang in behandeling is geweest. De faculteiten van geneeskunde en sociale wetenschappen zijn het nog niet helemaal eens. De secretaris vindt dat het nu eindelijk rond moet. Het is vreemd dat belangstellenden die op dit terrein willen promoveren naar het buitenland moeten. Curatoren menen dat de zaak niet verder opgehouden moet worden. Zij zullen de minister in kennis stellen van het feit dat zij met het voorstel van de Senaat akkoord gaan.

3. De vraag of het D.B. uitgebreid moet worden met een vierde lid van het wetenschappelijk korps, in dit geval met een lid van het stafconvent, komt nog eens aan de orde. De heer Ruppert prijst de proclamatie van de eenheid van het wetenschappelijk korps, maar wijst er op dat ja zeggen op dit voorstel niet betekent dat er op deze manier een brug wordt geslagen naar de nieuwe structuur. De nieuwe structuur ligt niet zó maar in het verlengde van deze uitbreiding. Het bezwaar blijft dat het niet-wetenschappelijk personeel en de studenten niet op dezelfde wijze behandeld worden. De president meent dat de Senaat wenst in plaats van drie, vier vertegenwoordigers in het D.B. te hebben; het voorstel van de heer Ruppert houdt een geheel andere constellatie van het D.B. in.
De heer Verwey accentueert nog eens dat het nieuwe college van bestuur niet in het verlengde van een eventueel uitgebreid D.B. gezien mag worden. Dat nieuwe college komt er anders uit te zien, het krijgt full-timers die niet als representanten van geledingen beschouwd mogen worden. Het is niet fair en principieel onjuist iemand nu nog uit de wetenschappelijke staf te halen voor de korte tijd dat het D.B. nog functioneert. De heer des Tombe: 't gaat alleen maar om uitbreiding met één plaats van de representatie van het wetenschappelijk korps in het D.B. Over meer hebben Curatoren niet te zeggen. De heer Ruppert zou het er helemaal mee eens zijn, indien een van de huidige drie vertegenwoordigers van het wetenschappelijk korps vervangen werd door een lid van de wetenschappelijke staf. Als men denkt dat uitbreiding van het D.B. mogelijk is, dan moet de vraag

beantwoord worden waarom die uitbreiding dan niet het niet-wetenschappelijk personeel en de studenten kan omvatten. De president tekent nog eens de geschiedenis van de vertegenwoordiging van het wetenschappelijk korps in het D.B. en ziet de vraag van de senaat in het verlengde van de ontwikkelingen. Prof. Diepenhorst meent dat de uitbreiding in deze overgangsperiode niet gewenst is. Hij wil de bestaande toestand handhaven. Het blijkt dat er drie Curatoren vóór de uitbreiding en drie tegen zijn. Dat betekent: geen verandering.

4. Wie vertegenwoordigen het niet-wetenschappelijk personeel in Raad van Overleg en resp. de nieuwe bestuursorganen (zie nota in U 17 april). Vraag: wat zal de wet zeggen? Wie stellen de kandidaten? De Bonden of de Personeelsconventen of beide? De rector meent dat we ons tot de Raad van Overleg moeten beperken. We kennen de nieuwe situatie niet. Curatoren willen de huidige toestand in de Raad niet veranderen. De heer Ruppert had niet de bedoeling alleen over de Raad van Overleg te praten. Het gaat om de positie van het personeel in zijn geheel. Bijv. zouden ook de bonden de gelegenheid moeten hebben van het universitaire adressenmateriaal gebruik te maken voor de werving van leden. Het punt is: er zijn vijf 'federaties' van personeelsvertegenwoordigingen die tot nu toe in materiële zaken hebben bemiddeld. Wat is er tegen dat deze organisaties ook de vertegenwoordigingen regelen? Er zijn twee mogelijkheden: a) alle personeelsleden stemmen, de organisaties stellen kandidaten, b) de organisaties wijzen vertegenwoordigers aan, eventueel na stemming door de leden van de organisaties. Variaties zijn denkbaar. De Bonden zijn het niet helemaal eens. Nu het zó ligt lijkt het beter de zaak te laten liggen tot er meer helderheid gekomen is. De rector meent dat in arbeidsorganisaties als universiteiten bijv. door personeelsconventen de medewerkers de gelegenheid hebben de eigen problemen te behandelen. Dat heeft voordelen boven eventuele directieven die door landelijke organisaties worden gegeven en die voor alle universiteiten gelden. Wat is er wezenlijk tégen een personeelsconvent? De president meent de academische beschouwing te moeten beëindigen. Het stuk wordt voor kennisgeving aangenomen. Er komt geen wijziging in de situatie.

5. De Raad van Overleg heeft aan Curatoren meegedeeld dat men het eens is met het standpunt van de beleidsraad voor collectieve studentenvoorzieningen ten aanzien van de nota N.S.R. De heer Ruppert stelt voor de conclusies van de beleidsraad en het advies van de Raad van Overleg over te nemen. Dat betekent dat al datgene aan voorzieningen voor studenten buiten de universiteit wordt gebracht, dat inderdaad daarbuiten kán gerealiseerd worden en dat de collectieve studentenvoorzieningen worden beperkt tot datgene wat specifiek voor studenten bestemd is. De secretaris zou het op prijs stellen de sport in de leerprogramma's op te nemen, maar dat lijkt niet wel mogelijk. Haalbaar lijkt gezamenlijk gebruik van sportaccommodaties met 'burger' verenigingen. Prof. Diepenhorst wil nog opmerken dat hij bepaalde formuleringen in de nota bepaald 'egoïstisch' geformuleerd vindt, dat wil zeggen nog teveel gedacht vanuit de studentenwensen en -behoeften. Curatoren gaan akkoord met advies van de Raad van Overleg.

6. Moet er een Institute for Advanced Study komen? Dit instituut is bedoeld om vooral bedrijvers van alfa en gamma wetenschappen in de gelegenheid te stellen voor bepaalde perioden specialistische studie te verrichten. Curatoren berichten aan Leiden (de brief is afkomstig van de Leidse Curatoren) dat er veel belangstelling voor is en dat de zaak in Utrecht in behandeling is. Prof. Diepenhorst wijst er op dat het beraad over deze zaak niet alleen gevoerd moet worden door hoogleraren, maar ook door anderen die over wetenschapszaken kunnen oordelen en dat de opzet van het instituut niet een zaak moet worden van de Academie van Wetenschappen en van de Raad van het Wetenschapsbeleid. Het moet een zaak worden van de universiteiten en hogescholen zelf. Het D.B. krijgt machtiging een waarnemer aan te wijzen.

7. *Nota Bouwzaken*. De secretaris deelt mee dat we tot en met 1973 financieel al over de limiet zitten. In een van de volgende vergaderingen komt de tienjaren nota aan de orde. Wat we op dit ogenblik bouwen is niet voldoende om de studententoename op te vangen. De komende tien jaar is nog alles in de stad geblokkeerd en meer dan dat! Hopelijk komen er na 1972 extra financiële middelen vrij. Prof. Diepenhorst: er wordt in Nederland ongeveer 27% van het totale budget aan onderwijs besteed. Moeten curatoren van alle universiteiten en hogescholen zich niet naarstig buigen over het probleem hoe zij samen 'van zich af kunnen spreken' om de financiële nood te verkopen aan overheid en buitenwacht. Andere opleidingen zijn agressiever bij het presenteren van hun noden. De nota wordt voor kennisgeving aangenomen.

8. De herziene begroting 1970. Voor het geheel van de universiteit staan wij op circa 4500 posten. Er zijn op dat aantal circa 85 vacatures. Dat is weinig. Er is geen 'pool' meer over om acute oplossingen te realiseren. Voor de *kapitaaldienst* hebben we 16 miljoen minder gekregen dan gevraagd werd (op een totaal van 68 miljoen). Voor de overige lasten kregen we 32 miljoen (tegenover 25 miljoen vorig jaar). 80% gaat naar personeelslasten, 20% naar de rest. Moet het tussenschot tussen personeels- en materiële lasten niet eens opgeheven worden? De secretaris meent dat het een voorbeeld van *ondoelmatigheid* genoemd mag worden dat de portvrijdom per 1 januari jl. is opgeheven. Dat kost de universiteit zeer veel geld!

9. Curatoren vergaderen op 25 mei opnieuw.

UNIVERSITEIT

AGENDA

24 april: Promotie drs. W. T. A. M. Everaerd (Sociale Wetensch.), Androsdreef 12, Utrecht, op het proefschrift: Operante conditionering met chronisch psychiatrische patiënten. Senaatszaal; 15.15 uur.

25 april: Biotechnische Ver. en Landelijke Werkcommissie Laboratoriumdieren: jaarlijkse bijeenkomst. Transitorium I, 9.30—16.00 uur. Inlichtingen: kamer 17 19 04, Transitorium II.

Vereniging Weer- en Sterrenkunde: congres meteorologie. Transitorium I, witte zaal; 10.00 —16.00 uur.

TNO, congres biochemie. Transitorium I, blauwe zaal; 9.00—18.00 uur.

24, 25 en 26 april: Panconcours-interacademiaal muziekconcours in Groningen (Zie onder Studenten).

27 april: Forumdiscussie project „Juridische aspecten van economische macht en democratie". Achter de Dom 22, zaal 24; 14.00 uur (Zie onder Rechten).

Instituutsraadvergadering Pedagogisch Instituut. Academiegebouw, kamer 13; 14.00 uur.

Promotie drs. R. A. Malfliet (Wiskunde en Natuurwetensch.), Androsdreef 30, Utrecht, Senaatszaal; 16.00 uur.

Rectificatie: Het bericht over de oratie van prof. Smalhout werd ten onrechte geplaatst.

Fysika 70: Prof. Wendt en prof. Kuene over milieuverontreiniging. Fysisch Laboratorium, Bylhouwerstraat 6; 20.00 uur. (Zie onder Wiskunde).

29 april: Promotie drs. G. H. Vonkeman (Wiskunde en Natuurwetensch.), Amalia van Solmslaan 47, Zeist, op het proefschrift: The termocouple $Pt/Cr_2O/3$ Pt and its use in determining melting curves at higher temperatures. Senaatszaal: 14.45 uur.

Promotie drs. W. J. Streef (Wiskunde en Natuurwetensch.), Van der Waalsstraat 38², Wageningen, op het proefschrift: Reacties van aminobroompyridinen, dibroompyridinen en 6-gesubstitueerde 2-broompyridinen met kaliumamide in vloeibare ammoniak. Senaatszaal; 16.15 uur.

1 mei: 40-jarig dienstjubileum J. C. Stekelenburg. Laboratorium voor Veterinaire fysiologie.

Buitengewone vergadering faculteit Letteren (beraad over artikel 47 voorontwerp van wet Veringa); 14.00 - 17.00 uur; zaal 24, Achter de Dom 22; belangstellenden zijn welkom.

2 en 3 mei: Individuele Nederlandse Studenten badminton kampioenschappen. Sporthal Catharijne. Finales beginnen 3 mei omstreeks 14.00 uur.

3 mei: Varsity zie (onder sport).

Bachcantate-dienst „Ich hatte viel Bekümmernis", met medewerking van Akke van der Valk-Evink (sopraan), Herman van Kerkhof (tenor), Cor Niessen (bas). Geertekerk; 19.30 uur.

3—15 mei: Cursus orthodontie, tweededgewise techniek o.l.v. dr B. L. en R. Herzberg. De Uithof, Tandheelkundig Instituut.

9 mei: Autopuzzeltocht C.U.C.

11 mei: Promotie drs. A. Montfoort (Wiskunde en Natuurwetensch.), Palmstraat 35, Utrecht, op het proefschrift: Analysis and some metabolic studies on lecithin from lung and other mammalian tissues. Senaatszaal; 16.00 uur.

Fysika 70: Organisaties van wetenschappers. De heren Voortman, Cohen en Boskma zullen spreken over resp. VWO, BWA en Pugwash. Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6; 20.00 uur. (Zie onder Wisknude).

13 mei: Openbare vergadering Conventsraad. Academiegebouw, K. 1; 20.00 uur. (Zie onder Medewerkers).

PROGRAMMA STUDIUM GENERALE

Mens en ruimte

24 april: Drs. A. Lemaire, 15.00 uur; a. 9. Filosofie van het landschap.

Mens en milieu

24 april: Prof. ir. E. Asmussen, 15.00 uur; a. 16. Ecologische aspecten van het verkeer en het wetenschappelijk verkeersveiligheidsonderzoek.

Mens en politiek

24 aprirl: Dr. M. v. Hulten, 20.00 uur; a. 16. Doeleinden en problemen van toekomstige verstedelijking.

Mens en economie

24 april: Dr. H. de Lange, 10.00 uur; a. 24. Waarin beslist kan worden in het tweede ontwikkelingsdecennium.

a = Akademiegebouw, Domplein.

b = Achter de Dom 22.

Studiedag

27 april: „Welzijn-stedebouw" - Stadsschouwburg Utrecht.

Opgave voor deelname: tot uiterlijk 21 april bij: Bureau vormingswerk der rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, tel. 030 - 2 94 41 - 158. Kosten: *f* 5,— per persoon, te voldoen op de studiedag.

10.15 uur: Opening door Mr. W. v. d. Sluis, lid Gedeputeerde Staten provincie Utrecht.

10.30 uur: Prof. ir. N. de Boer: Metropole en welzijn.

11.15 uur: Dr. D. de Jonge: gedragswetenschappelijke aspecten van de leefbaarheid.

12.30 uur:: Experimentele lunch.

14.00 uur: Samenvatting.

14.15 uur: Forum o.l.v. Ir. J. Petri met medewerking van Dr L. v. Vladar, Ir. H. Goudappel, dhr. H. Mooihoek, Dr. D. de Jonge, Drs. B. Kruyt, Prof. ir. N. de Boer.

16.45 uur: Sluiting.

Prijsvraag

Voor prijsvraagformulier kunt u zich wenden tot Bureau vormingswerk, Kromme Nieuwe Gracht 29, tel. 2 94 41, toestel 158.

Manifestaties

Tentoonstelling in Galerie De Plomp, Voorstraat 84, Utrecht.

Dokumentatiemap

De dokumentatiemap geeft informatie over vraagstukken met betrekking tot mens en ruimte, wonen, leven en werken. De inhoud van de map, aan de realisering waarvan een groot aantal schrijvers heeft meegewerkt, loopt parallel aan de colleges.

Deze dokumentatiemap is via het Bureau Vormingswerk der Rijksuniversiteit (tel. 030 - 2 94 41, toestel 158) verkrijgbaar voor *f* 3,—.

Toegang

Het programma is toegankelijk voor iedereen. Niet-leden van de universitaire gemeenschap moeten in het bezit zijn van een studium generale-pasje, gratis te verkrijgen bij het Bureau vormingswerk van de Rijksuniversiteit (Kromme Nieuwe Gracht 29).

UNIVERSITEIT EN KERK

Remonstrantse gemeente

Geertekerk - Iedere zondag dienst, 10.30 uur, Geertekerkhof 22.
Spreekuur studentenpredikant ds. Overdiep: iedere woensdag 18.30—20.00 uur.

Hervormde Studenten Gemeente

Akademiediensten Janskerk:
26 april, 10.30 uur: ds. T. E. van der Brug.
3 mei , 10.30 uur: ds. Van Egmond; viering H. Avondmaal.
Het spreekuur van ds. Van Egmond wordt gehouden elke woensdag van 12.00 - 13.00 uur op de zolder van het U-huis.
dr. N. van Egmond,
Burg. Reigerstraat 83, Utrecht

Gereformeerd

Akademie-dienst op zondagavond 26 april om 7.00 uur (precies). Voorganger: ds. J. M. van Minnen.
Mevrouw en ds. Van Minnen zullen zondagavond 26 april graag bezoek ontvangen.
Kring - Dinsdagavond 28 april, 7.00 uur, Springweg 93.

GEEN 'U' OP 8 MEI

In de week waarin 5 mei (nationale feestdag) en 8 mei (Hemelvaartsdag) vallen, zal het weekblad niet verschijnen.

Kopij voor het nummer van 15 mei moet vrijdag 8 mei vóór 12.00 uur in het bezit van de redactie zijn.

INSCHRIJVING:
STAND PER 1 APRIL 1970

Per 1 april j.l. waren bij de universiteit ingeschreven: 14.509 studenten; 507 m.o.; 712 toehoorders. Totaal: 15.728.

BZB-CONTACTCOMMISSIE

Bij de bedrijfszelfbescherming liet de communicatie tussen de leiding en de leden al lang veel te wensen over. Dat werkte aan weerskanten verkeerd. Hoorde men aan de basis soms een jaar lang niets, de leiding merkte niet eens dat er iemand de dienst verliet. Dat kreeg men ook van personele zaken niet door.

We hopen dit nu goed te verbeteren doordat er intensief contact komt tussen de veiligheidsdienst, afdeling BZB en een door de leden gekozen contactcommissie. Dat is op 14 januari 1970 op een plenaire vergadering beslist. Tot leden van de commissie zijn gekozen: P. Burggraaf (Laboratorium voor Ruimteonderzoek), F. J. Nyqvist (oefenwerkplaats Transitorium I) en D. C. Zuidam (Universiteitswerkplaats). Wie met zijn problemen niet rechtstreeks naar de Veiligheidsdienst wil gaan, kan er met één van de commissieleden over praten. Die houden zich ook aanbevolen voor suggesties voor verbetering van de verhoudingen. Wat de communicatie betreft: er zal regelmatig in Utrechtse Universitaire Reflexen nieuws over EHBO-, brandweer- en reddingscursussen en -oefeningen worden gepubliceerd. (w.g.: H. J. v. d. Bold)

FYSIKA 70

Maandag 27 april is er in het kader van de FYSIKA 70 - evenementen een avond over milieuverontreiniging. Zie voor nadere bijzonderheden onder wis-, sterren- en natuurkunde.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie van de afd. Public relations en voorlichting Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 2 94 41, toestel 219:

Knipseldossiers

Onderwijswraad. Onderzoek van het wetenschappelijk onderwijs, Studium Generale.

Tijdschriftartikelen

Op het gebied van de herstructurering van het wetenschappelijk onderwijs (nota Posthumus) zijn de volgende artikelen in tijdschriften verschenen:
Student 6 (1970) no. 6 pag. 3 - Posthumus vindt al een afwijzende meerderheid tegenover zich.
Propria Cures 80 (1970) no. 21 pag. 6 - Posthumus handhaaft voorstellen.
Trophonios 6 (1970) no. 19 pag. 1 - Universiteit tegen Posthumus.
Folia Civitatis 22 (1968) no. 7 pag. 3 - De doelstellingen van universiteit en universitair onderwijs volgens Posthumus.
Resonans 1 (1968) no. 4 pag. 3 t/m 6 - Posthumus' afwachtende houding.
Weekblad voor Leraren 1 (1968) no. 13 pag. 438 t/m 440 - Postume, postume, labuntur anni.
Nijm. Univ. Blad 18 (1968) no. 8 pag. 3-4 - De nota Posthumus: fraai verpakte technokratie.
Wending 24 (1969) no. 3 pag. 129-134 - De nota-Posthumus

Het wankel fundament

De Hoofdafdeling Bouwzaken en Huisvesting diende bij Curatoren een overzicht in van de lopende zaken per 1 april 1970 op het Uithofcomplex. Op 20 april hebben Curatoren er hun mening over gezegd. Binnenkort mogen we een tienjarenplan tegemoet zien.
In 1970, dat kan een gewoon mens dan net onthouden, zal er voor ruim 47 miljoen in de Uithof en voor ruim 5 miljoen in de binnenstad verspijkerd worden. Dan blijft er nog een potje van ruim 10 miljoen over voor de kwade dagen van morgen.

Het duizelt je even als je de indrukwekkende lijst activiteiten doorneemt, die vlijtige mensenhanden met machines in de nog winderige landouwen ondernemen. Er wordt hard aan getrokken en dat moet eens gezegd worden. Kritiek is goed, maar dan moet je eerst weten welke factoren een rol spelen bij het bouwproces voor een groeiende universiteit.
Als je alleen al nagaat wat er allemaal gebeurd is sedert 15 april 1961, toen de officiële eerste spade de grond in ging, krijg je klamme handen. Mag ik één belangrijk ding noemen?
Allen die toen verklaarden dat er wel eens 7500 studenten (of zelfs 10.000!) zouden komen werden zorgeloze optimisten of, zo u wilt, pessimisten genoemd.
In de krantenberichten van toen kun je lezen dat men zich waarachtig zorgen maakte over de in de stad vrijkomende gebouwen.
De feiten zijn dat alles wat met man en macht gebouwd is zo ongeveer (en dan niet helemaal) voldoende is om de groei van de studentenaantallen op te vangen. Vandaar die vijf miljoen voor de binnenstad.
Alles wat maar enigermate overeind staat in de stad wordt gehuurd, vanwege diezelfde groei.
Als de 20.000 studenten gehaald worden is het de vraag of de Uithof nog wel een geschikte plaats is. Je komt immers met zo'n bevolking, plus het benodigde personeel, tot een soort dichtbevolkte grote stadswijk. Was dat de bedoeling van toen?
Elke schatting hoe en wanneer de universiteit 'over' zal zijn wordt door de feiten uitgelachen. De fundamenten onder de hele onderneming worden zo wankel, omdat we niet weten
a. of we nog lang een universiteit zullen hebben, in deze zin dat de huidige vrij toevallige samenbundeling van faculteiten met een centraal bestuur het nog een tijdje uithoudt;
b. of we niet een nog veel grotere en andere constellatie krijgen als het Hoger Beroepsonderwijs in de universiteit wordt opgenomen, waardoor het bouwhek helemaal van de dam is.
Ik heb onze bouwmensen wel eens horen verzuchten: er staat nu wel wat maar je zou eigenlijk helemaal opnieuw moeten beginnen. Dat lag niet aan hen, aan gebrek aan planning. Tijd en feiten dicteren vrijwel onmogelijke eisen. Beton is geen elastiek, grond kun je niet uitrekken, evenmin als de bankrekening. Ik heb wel eens het idee dat Bouwzaken vergeleken moet worden met een jongen die een wispelturig meisje aan de haak slaat. Bij het meubeltjes kijken wil ze alle ameublementer tegelijk hebben en voor alle soorten huizen. Wat doet zo'n jongen? Hij koopt hier een stoel en daar een tafel. Hij maakt z'n eigen planning. Een goede planning van de verlegenheid.

A. v. d. M.

WETENSCHAPPPELIJK ONDERZOEK VAN SPORT EN LICHAMELIJKE VORMING

Op zaterdag 16 mei a.s. organiseert de Vereniging voor Wetenschappelijk Onderzoek van Sport en Lichamelijke Vorming (VWSL) een ééndagskongres te Nijmegen. Naam en plaats van het kongres zijn respektievelijk: „Lichamelijke Vorming, Sport en Wetenschap", in het Preklinisch Hoofdgebouw van de Universiteit van Nijmegen te Nijmegen.
Het doel van het kongres is in willekeurige volgorde):
1. kennis te nemen van het wetenschappelijk werk, op dit terrein verricht en de gelegenheid te geven tussendoor nauwere kontakten te leggen betreffende gemeenschappelijke gebieden van onderzoek; 2. niet-onderzoekers, die betrokken zijn bij de sport en lichamelijke vorming de mogelijkheden te bieden kennis te maken met wetschappelijke onderzoekers en kennis te nemen van wetenschappelijk onderzoek; 3. omgekeerd onderzoekers in aanraking te brengen met de mensen van de praktijk; 4. het wetenschappelijk onderzoek in de sport bredere bekendheid te geven ter bevordering van de onderlinge coördinatie en de doorstroming naar de toepassingsgebieden.
Inlichtingen: H. van der Spek, Vespuccistraat 118, Amsterdam, secretaris van de V.W.S.L.

KONFERENTIERUIMTE VAN 15 JUNI TOT 17 JULI 1970

In het Konferentieoord Woudschoten van de gelijknamige stichting te Zeist, is door het annuleren van boekingen van groepen Amerikaanse studenten onverwacht ruimte vrij gekomen voor konferenties en studiedagen e.d.
Het centrum is gelegen temidden van een eigen bospark van 45 ha., kan 150 tot 200 personen herbergen en bevat naast zalen voor plenaire zittingen ook veel mogelijkheden voor het houden van diskussiegroepen. Indien voor deze ruimte belangstelling bestaat gelieve men zich in verbinding te stellen met de direkteur mr. J. C. Juta, tel. 03439 - 3 44.
De tarieven bevatten de mogelijkheid tot reduktie voor studentengroepen.

MEDEWERKERS

OPENBARE VERGADERING VAN DE CONVENTSRAAD

Op woensdag 13 mei a.s. om 20.00 uur zal een openbare vergadering van de conventsraad worden gehouden in het Academiegebouw, Domplein, K 1.
Agenda: 1. Opening; 2. Verslag van de vergadering van 24 februari; 3. Ingekomen stukken; 4. Mededelingen; 5. Verkiezing van een bestuurslid; 6. Lustrumfonds stafconvent; 7. Voorstel tot uitbreiding van art. 1 van het Huishoudelijk Reglement; 8. Rapport van de Commissie Eenwording Wetenschappelijk Corps; 9. Wetsontwerp Veringa; 10. Rondvraag; 11. Sluiting.

PROEFSCHRIFTEN

Voor hen die voornemens zijn te promoveren bestaat de gelegenheid gratis advies in te winnen betreffende het voordelig laten drukken van hun proefschrift.
Spreekuren: maandag en dinsdag van 14.00—17.00 uur. Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel 2 94 41, toestel 130 en verder volgens afspraak. Afd. P.R. en Voorlichting.

GESLAAGD E.H.B.O.

Aan de volgende cursisten is op donderdag 16 april j.l door dokter I. Heeringa in het gebouw van de Bedrijfsgeneeskundige Dienst het E.H.B O.-diploma uitgereikt: G. v. Amersfoort; mevr. J. F van Bemmel-Keij; T. D. Beijaard; A. J. Broier; mej A. C. Burgers; mej G. Th van Bijnen; mevr E. J. Dijkstra-Dedert; mevr C F M Engelbrecht-Schmid; Th. Gerrits; L. Groeneveldt; J. Gijsen; A J. H Kersemaekers; L. M L. Kok; mej. S. F Kronemeijer; V. L. Manz; H J Meijer; A H. Peters; mej L. M Schönfeld; mevr Th. Smith-Bismeijer; J. A. Smits en drs. C. B. van der Zwart.

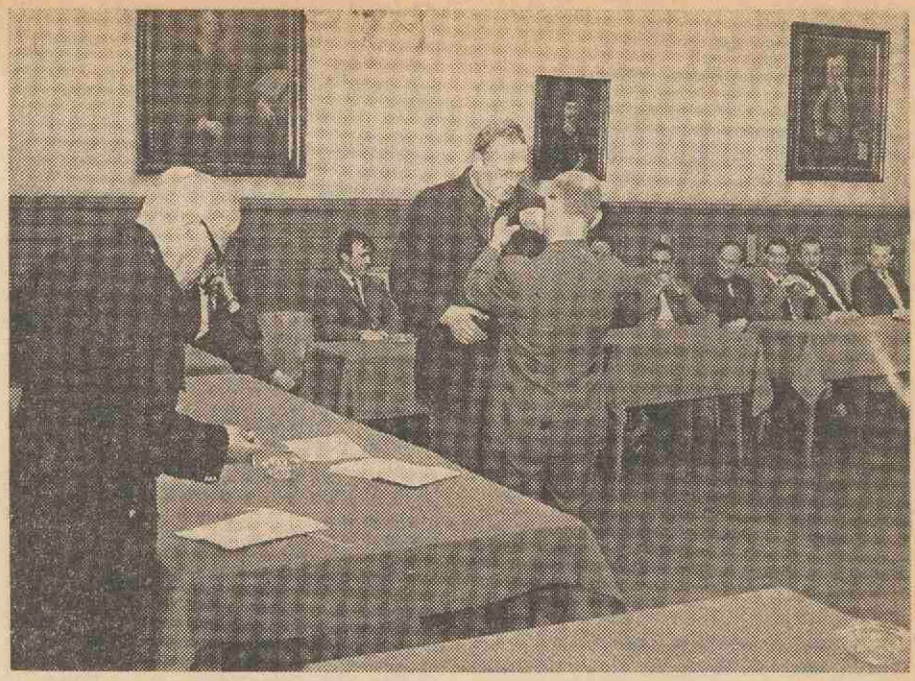

(foto: Iac. P. Stolp, universiteitsmuseum)

B.Z.B.-ONDERSCHEIDINGEN

Op vrijdag 10 april j.l. heeft het hoofd van de Veiligheidsdienst de bronzen draagspeld voor 5-jarige B.Z.B.-dienst van de Nederlandse Vereniging Zelfbescherming Bedrijven en Inrichtingen uitgereikt aan de volgende medewerkers der Universiteit: G. van Barneveld (kliniek voor vet. heelkunde), R. van Bemmel (lab. voor vet. fysiologie), mej. A. P. Best (kliniek voor vet. verloskunde), H. de Bouter (universiteitswerkplaats), A. J. P. van Drie (bureau universiteit), G Ederveen (psychologisch laboratorium), G. H. Ettekoven (botanisch laboratorium), L. Eijdenberg (organisch chemisch laboratorium), H. Gjaltema (kliniek voor vet. verloskunde), L. J. Groothand (laboratorium voor histologie en celbiologie), J. H. T. Hennevelt (instituut voor vet. virulogie), F. J. Henzen (geologisch instituut), V. W. van Hoek Ostende (analytisch chemisch laboratorium), J. M. M. van Kaam (anatomisch laboratorium), M. A. M. Lacor (botanisch laboratorium), H. de Lang (Rudolf Magnus Instituut voor farmacologie), J. P. R. Lutters (bureau universiteit), C. A. v. d. Mast (botanisch laboratorium), N. J. Muzerie (universiteitsbibliotheek), W. Niessen (fysiologisch laboratorium), Chr. Onwezen (botanisch laboratorium), W. C. N. Post (fysisch laboratorium, F.O.M.), W. A. A. Rekoert (bureau universiteit), G. J. de Rijk (fysiologisch laboratorium), A. Tas (kliniek voor verloskunde), G. J. In 't Veld (geologisch instituut), H. C. Verweij (farmaceutisch laboratorium), H Wintershoven (vet. apotheek), R. Wittekoek (Van 't Hoff laboratorium) en J. van Zijtveld (kliniek voor kleine huisdieren).

VACATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris staat vermeld, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de AOW-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Bij de sektie kindertoelage en sociale verzekeringen van de afdeling personeelsadministratie van het bureau van de universiteit kan worden geplaatst een

AANKOMEND ADMINISTRATIEF MEDEWERKER

Zijn taak zal voornamelijk bestaan uit: werkzaamheden verband houdend met de kindertoelage, sociale voorzieningen en berekeningen van diverse toelagen. Wij vragen: mulo (mavo) diploma of daarmee gelijk te stellen opleiding, leeftijd tussen 17 en 21 jaar. Wij bieden: een salaris, dat ligt tussen bruto *f* 400,— en *f* 700,— per maand (inpassing geschiedt aan de hand van leeftijd, opleiding en ervaring), de premie AOW is voor rekening van de werkgever; met eventuele vakantieafspraken kan rekening worden gehouden, bij goede taakvervulling zijn promotiemogelijkheden aanwezig

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 793.

Op de afdeling administratie en automatisering van het bureau van de universiteit is voor spoedige indiensttreding plaats voor een

MEDEWERKER

Taakinformatie: hij zal worden belast met de verifikatie van de financiële administratie van de universitet; hij zal zijn taak vervullen als tweede man van het bestaande team. De financiële administratie is volledig geautomatiseerd. Vereisten: middelbare schoolopleiding; MBA opleiding; ervaring met administratieve automatisering. Inlichtingen kunt u telefonisch inwinnen bij: 030 - 1 68 44.

Uw sollicitatie kunt u zenden aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 794.

Rechten

Ekonomisch instituut. Sinds enige jaren wordt voor het vak mikro-ekonomie door docenten en studenten geëxperimenteerd met nieuwe vormen van onderwijs. Mikro-ekonomie (prijs- en Inkomensvorming en bedrijfsekonomie) vormt een onderdeel van het kandidaatsprogramma voor rechtenstudenten. Door het

groeiend aantal studenten is het noodzakelijk op korte termijn een vierde

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER

aan te trekken. Van hem wordt verwacht dat hij in teamverband wil meewerken aan de uitbouw en uitvoering van het ontwikkelde programma. Wij denken aan een ekonoom of ekonomisch onderlegde jurist, die bekend is met moderne onderwijsmethodiek. Er is voor hem gelegenheid tot het verrichten van wetenschappelijk onderzoek. Aanstelling geschiedt in één der wetenschappelijke rangen. Voor nadere informatie kunt u een afspraak maken met de heer C. Vermeulen, tel. 030 - 1 19 65.

Sollicitaties kunnen gericht worden aan prof. dr. R. Slot, ekonomisch instituut, Boothstraat 1c, Utrecht.

Geneeskunde

De afdeling onderwijsontwikkeling van de fakulteit der geneeskunde heeft plaats voor enkele

AKADEMICI

afgestudeerd in geneeskunde of sociale wetenschappen, met belangstelling en liefst ook ervaring in onderwijs en onderwijskunde. De afdeling onderwijsontwikkeling is in oprichting. Op dit moment zijn er naast het hoofd nog geen medewerkers. De taak van de afdeling is het organiseren van kursussen voor docenten en student-assistenten en het begeleiden van projekten, beide in het kader van vernieuwing van het onderwijs en het studieprogramma in de studie der geneeskunde te Utrecht. De aan te trekken medewerkers zullen aan deze aktiviteiten deelnemen, met daarnaast als differentiatie in taken: één (in ieder geval full-time) medewerker, die een belangrijk deel van de organisatorische taken van het hoofd overneemt; één (eventueel part-time) medewerker, die zich meer specialiseert in de toepassing van onderwijsmedia; één (eventueel part-time) medewerker, die zich meer specialiseert in training van sociale vaardigheden. Informaties kunnen ingewonnen worden bij prof. dr. H. A. W. M. Tiddens, hoofd van de afdeling onderwijsontwikkeling van de fakulteit der geneeskunde; te bereiken onder tel. 030 - 2 05 41 (Wilhelmina kinderziekenhuis).

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van advertentienummer 7004/2.

Bij de afdeling studiezaken van het bureau van de fakulteit der geneeskunde kan geplaatst worden een

ADMINISTRATIEF EN ORGANISATORISCH MEDEWERKER

die na een inwerkperiode de verantwoording krijgt voor begeleiding, verwerking en voorbereiding van geprogrammeerde examens. Het betreft hier een nieuwe funktie, waarvan de verdere vorm en inhoud mede bepaald zal worden door de inbreng van de aan te stellen funktionaris. De gedachten gaan uit naar een medewerker (25—35 jaar), die naast een opleiding op middelbaar niveau beschikt over goede kontaktuele eigenschappen en in staat is zelfstandig en met grote akkuratesse te werken. Ervaring op organisatorisch terrein, speciaal betreffende koördinatie en verwerking van grote hoeveelheden gegevens, strekt tot aanbeveling. Nadere informaties over deze funktie worden gaarne verstrekt door het hoofd van de afdeling studiezaken, tel. 030 - 2 43 48, toestel 7.

Sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 7004/1.

Bij de fakulteit der geneeskunde is de werkgroep phlebologie een samenwerkingsvorm tussen de klinieken voor kardiologie, kardiochirurgie en dermatologie. Door vertrek van de huidige funktionaris bestaat de mogelijkheid tot aanstelling van een

HOOFD PHLEBOLOGISCHE WERKGROEP EN POLIKLINIEK

Hierbij wordt gedacht aan een part-time aanstelling van een arts eventueel specialist. Ervaring op phlebologisch terrein strekt tot aanbeveling. Informaties kunnen ingewonnen worden bij prof. dr. J. Wieberdink, kliniek voor kardio-chirurgie, tel. 030 - 2 82 34.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 7004/4.

Bij de werkgroep cellulaire immunologie van het laboratorium voor klinische immunochemie - werkzaam op het terrein van de SAZU, mede t.b.v. de universiteits kinderkliniek - kan per 1 juli 1970 worden geplaatst een

MEDISCH OF ZOÖLOGISCH ANALISTE

met histologische ervaring of belangstelling. Zij zal worden ingeschakeld bij onderzoekingen aan celkweken. Inlichtingen worden gaarne verstrekt door het hoofd van de afdeling tel. nr. 030 - 2 82 34, toestel 176).

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 7004/3.

Bij het laboratorium voor anatomie en embryologie kan geplaatst worden een aankomend, leerling, of gediplomeerd

ANALIST(E)

voor min of meer zelfstandige medewerking aan histologisch, histochemisch, en experimenteel embryologisch onderzoek.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 7004/5.

Tandheelkunde

Voor de centrale administratie van het tandheelkundig instituut wordt gevraagd een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

De werkzaamheden bestaan in hoofdzaak uit: het typen van brieven, bestelorders, staten, stencils e.d.; het assisteren bij het uitvoeren van bestellingen en betaalbaar stellen van rekeningen, alsmede het bijhouden van het administratieve systeem. Voor een goede taakvervulling is vereist: mulo of gelijkwaardige opleiding, grote nauwkeurigheid, goede typevaardigheid; ruime kantoorervaring strekt tot aanbeveling. Leeftijd niet beneden 23 jaar. De aanstelling zal geschieden in één van de administratieve rijksrangen.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van het tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7 te Utrecht, onder vermelding van letter A.

Voor de afdeling fotografie van het tandheelkundig instituut wordt gevraagd een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

De werkzaamheden bestaan in hoofdzaak uit het: aannemen en verdelen van opdrachten; maken van afspraken; verzorgen van bestellingen; bijhouden van fotografisch archief; verzorgen van korrespondentie. Voor een goede taakvervulling is vereist: ulo of gelijkwaardig diploma; grote nauwkeurigheid; goed handschrift; enige kantoorervaring strekt tot aanbeveling. Minimum leeftijd 25 jaar. De aanstelling zal geschieden in één van de administratieve rijksrangen.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7 te Utrecht, met vermelding van de letter F in de linker bovenhoek van de enveloppe.

Bij het tandheelkundig instituut, afdeling röntgenologie, kan op korte termijn worden geplaatst een

RADIOLOGISCH LABORANTE

Haar taak zal o.m. bestaan uit: het assisteren van de wetenschappelijke staf bij onderzoekwerkzaamheden en bij het geven van het praktikum röntgenologie voor tandheelkundige studenten, het zelfstandig werken op een röntgenkamer, alsmede het assisteren bij de patiëntenbehandeling. Gevraagd wordt een middelbare schoolopleiding. Leeftijd plm. 23 jaar.

Sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling röntgenologie van het tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7, Utrecht.

Bij het tandheelkundig instituut, afdeling röntgenologie, kan op korte termijn worden geplaatst een

MEDEWERKSTER

Haar taak zal o.m. bestaan uit het verlenen van assistentie bij de patiëntenbehandeling en bij het praktikum, alsmede het zelfstandig werken op een röntgenkamer. Gevraagd wordt een middelbare schoolopleiding. Ervaring als tandartsassistente strekt tot aanbeveling. Leeftijd plm. 23 jaar.

Sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling röntgenologie van het tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7, Utrecht.

Bij het tandheelkundig instituut is plaats voor een

TANDARTSASSISTENTE

voor assistentie en administratieve werkzaamheden. Mulo- of middelbare schoolopleiding; goede typevaardigheid; praktijkervaring strekt tot aanbeveling; min. leeftijd 18 jaar; een

MEDEWERKSTER

voor de centrale uitgifte van medikamenten en materialen. Mulo- of gelijkwaardige opleiding; kennis van typen; min. leeftijd 17 jaar. Met gemaakte vakantie-afspraken kan rekening worden gehouden.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de hoogleraar in de conserverende tandheelkunde, Jutfaseweg 7 te Utrecht.

Wiskunde en Natuurwetenschappen

Bij het fysisch laboratorirum en het sterrekundig instituut kan worden geplaatst een

ASSISTENT(E)
PERSONEELSFUNKTIONARIS

die in nauwe samenwerking met de personeelsfunktionaris zal bijdragen aan de realisering van het personeelsbeleid in deze twee instituten. Funktie-eisen zijn: leeftijd 25 tot 30 jaar. Opleiding: middelbare schoolopleiding, aangevuld met sociale akademie. Ervaring: tenminste één jaar praktijkervaring. Over funktie-inhoud en salaris informeren wij u graag bij een mondeling onderhoud.

Sollicitatiebrieven (met pasfoto) te richten aan de personeelsfunktionaris van het fysisch laboratorium en sterrekundig instituut, Bijlhouwerstraat 6 te Utrecht.

Bij het laboratorium voor ruimte-onderzoek van het sterrekundig instituut, bestaat een vakature voor een

MAGAZIJNMEESTER

wiens taak het zal worden het beheer te voeren over het magazijn van elektronische instrumenten, komponenten en materialen. Tevens zal tot zijn taak behoren de inspektie van inkomende komponenten en materialen, alsmede het in orde houden van de technische dokumentatie. Ervaring op dit gebied en het bezit van het monteursdiploma NERG is gewenst.

Geschreven sollicitaties (bij voorkeur met pasfoto) te richten aan de personeelsafdeling van het sterrekundig instituut, Zonnenburg 2, Utrecht.

Bij het analytisch chemisch laboratorium, Croesestraat 77a, kunnen geplaatst worden:

1 SCHOONMAKER (tijdelijk)

1 SCHOONMAAKSTER (vast)

voor 42½ uur per week. Salaris: *f* 3,81 per uur voor 23-jarigen en ouder

Aanmelden bij voorkeur 's morgens, bij de administratie van bovenengenoemd laboratorium

---

Aan het analytisch chemisch laboratorium, Croesestraat 77a, is op de reproduktie-afdeling een vakature. Wij zoeken iemand (bij voorkeur wat ouder) voor het kopieer- en stencilwerk. Een speciale opleiding of ervaring is hiervoor niet vereist. Wel moet de betrokkene in staat en bereid zijn voor een klein gedeelte van de dag ook andere (lichte) laboratoriumwerkzaamheden te verrichten.

Sollicitaties - schriftelijk - te richten aan de beheerder van bovengenoemd laboratorium.

Het analytisch chemisch laboratorium, Croeselaan 77a, heeft plaats voor een

A. GLASINSTRUMENTMAKER

die belast zal worden met het vervaardigen van laboratoriumglaswerk;

B. LEERJONGEN

die opgeleid wil worden tot glasinstrumentmaker. Vereist: A. diploma glasinstrumentmaken bemetel of gelijkwaardige opleiding; B. diploma LTS instrumentmaken of fijnbankwerker.

Belangstellenden voor deze funkties worden verzocht uitvoerig (schriftelijk) te solliciteren bij de beheerder van bovengenoemd laboratorium.

Sociale wetenschappen

Op het bureau van de fakulteit der sociale wetenschappen is op korte termijn plaats voor een zelfstandige en ervaren

SEKRETARESSE

ter assistentie van het hoofd van het bureau der fakulteit. Haar zeer gevarieerde werkzaamheden zullen o.m. bestaan uit: sekretariaatswerk; administratieve taken. Deze werkzaamheden te verrichten in overleg met het hoofd van het bureau en in samenwerking met een administratieve kracht. Wij verwachten dat zij tenminste zal voldoen aan de volgende eisen: goed middelbaar niveau; goede steno- en typevaardigheid; notuleren van vergaderingen en het uitwerken van de notulen; zelfstandigheid en akkuratesse; ervaring in soortgelijke funktie; bereidheid tot werken in een klein teamverband; minimum leeftijd 25 jaar; een

JONGE VR. ADM. KRACHT

Werkzaamheden vnl. type- en stencilwerk; verzorging archief; aannemen van telefoon e.d. Wij verwachten dat zij zal voldoen aan de volgende eisen: bij voorkeur middelbare schoolopleiding; diploma steno-typen; akkuratesse; bereidheid tot dienstverlening en tot werken in klein teamverband.

Ten aanzien van beide funkties kunnen inlichtingen worden ingewonnen bij het bureau der fakulteit, Trans 2, Utrecht, tel. 030 - 2 53 51, toestel 141.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 795 voor de sekretaresse en nr. 796 voor de adm. kracht.

Diergeneeskunde

De Faculteit der Diergeneeskunde roept gegadigden op voor de functie van

LECTOR

in de hygiëne van de voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong.
De te benoemen functionaris zal zich in het bijzonder bezig houden met:

a. onderzoekmethodieken van voedingsmiddelen van dierlijke oorsprong op agentia die schadelijk kunnen zijn voor de consument, zulks in samenhang met de hierop betrekking hebbende wettelijke voorschriften; b. het geven van practisch en theoretisch onderwijs hiermee verband houdend.

Brieven met uitvoerige informaties of suggesties ten aanzien van in aanmerking komende personen te richten aan:

Commissie lectoraat Hygiëne Voedingsmiddelen, Bureau faculteit der diergeneeskunde, Biltstraat 172 te Utrecht.

Bij het Bacteriologisch Instituut kan aangesteld worden een

ASSISTENT-SECRETARESSE

voor halve dagen.

Haar taak zal bestaan uit het verrichten van eenvoudige administratieve werkzaamheden. Opleiding tenminste MULO/MAVO en een goede typevaardigheid.

Salaris tot max. *f* 438,50 bruto per maand. Premie AOW is voor rekening van de universiteit.

De afdeling Algemene Ziektekunde van het Veterinair Pathologisch Instituut (Prof. Dr. P. Wensvoort) zoekt academicus met belangstelling voor fundamenteel medisch-biologisch onderzoek op het gebied van de leverfunctie. Gedacht wordt aan een

BIOLOOG

met sterke interesse voor histologische methodieken. Voor aanvullende opleiding kan zonodig worden gezorgd.

Bij de Kliniek voor Veterinaire Verloskunde en Gynaecologie kan op korte termijn geplaatst worden een

DIERVERZORGER

die gewend is met rundvee en paarden om te gaan. Gegadigden moeten kunnen melken. Zaterdag- en zondagdiensten worden extra beloond. Diploma L.L.S. vereist, het diploma dierverzorger strekt tot aanbeveling. Leeftijd 21—30 jaar.
Salaris afhankelijk van leeftijd en ervaring tot max. *f* 804,71 per maand.
Vakantietoelage 6 %, inhouding AOW voor rekening van de Universiteit.
Geen dienstwoning beschikbaar.

Bij het Parasitologisch Instituut kan aangesteld worden een

LABORATORIUM-BEDIENDE

Hij zal op een kleine afdeling alle voorkomende werkzaamheden t.b.v. het wetenschappelijk onderzoek verrichten.
Gegadigden worden in de gelegenheid gesteld tot het volgen van een dierverzorgersopleiding.

Opleiding: Lagere Landbouwschool/L.T.S.
Leeftijd: 18—30 jaar.

Premie AOW is voor rekening van de Universiteit.

Sollicitaties met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de personeelsafdeling van de Faculteit, Biltstraat 172 te Utrecht.

Aan het Hubrecht Laboratorium (Internationaal Embryologisch Instituut) kan worden geplaatst een

ANALISTE

in de biofysische eenheid, voor halve dagen. Kandidaten in de biologie of natuurkunde komen in aanmerking wanneer zij belangstelling hebben voor biofysica en bereid zijn zich in te werken in biofysische technieken. Het werk bestaat uit assistentie bij voornamelijk electrofysiologisch onderzoek over de ei-ontwikkeling.

Schriftelijke sollicitaties bij de waarnemend beheerder van het Hubrecht Laboratorium, Uppsalalaan 1, Utrecht.

IN DIENST TRADEN

Onderwijs algemeen

(bureau van de universiteit): mej. M. Stevens, adm. ambt. C 3e kl.; J. W. C. van Schaik, adm. ambt. C 3e kl.; F. M. de Koning, adm. ambt. C 3e kl.; G. C. Godfriedt, adm. ambt. A 1e kl.; mej. J. E. Kramer, adm. ambt. C 3e kl.; H. J. Donker, adm. ambt. C 3e kl.; mej. U. C. de Vreeze, schrijfster; H. Adama van Scheltema, sportleider.
(bibliotheek): mej. H. F. Dojes, bibl. beambte; mevr. J. Golden-van Heusden, adm. ambt. C 3e kl.

Rechtsgeleerdheid

(europa instituut): mevr. M. van Loosbroek-Verweij, schoonmaakster.
(inleiding tot de rechtswetenschap): mevr. J. M. C. van der Veer-de Kleyn, schoonmaakster.

Geneeskunde

(faculteitsbureau): B. N. Leenders, adm. ambt. B 2e kl.; mej. M. H. A. U. M. Douque, schrijfster.
(ziekenhuiswetenschappen): prof. dr. J. C. M. Hattinga Verschuren, gew. hoogleraar.
(anatomie): drs. A. J. J. Marissen, assistent.
(farmacologie): mevr. drs. H. van der Helm-Hylkema, wet. medewerker.
(inwendige geneeskunde): W. Laud Hammond, wet. ambtenaar; drs. G. C. M. Dorrestein, arts-assistent.
(stralenleer): drs. H. Damsma, arts-assistent.
(medische fysica): ir. J. Jol, wet. medewerker.
(kindergeneeskunde): D. Della Pietra, wet. medewerker 1e kl.; mej. L. Bruinvis, anal. A.
(neurologie): drs. R. G. A. Ackerstaff, arts-assistent.
(psychiatrie): drs. M. L. I. M. van Thiel, arts-assistent; drs. S. Buma, assistent.

Tandheelkunde

(conserverende afdeling): drs. C. J. van Haselen, hoofdinstructeur.

Wiskunde en Natuurwetenschappen

(wiskunde): K. Strambach, wet. medewerker.
(natuurkunde): mej. M. Dullemond, adm. ambt. C 3e kl.; mej. A. H. C. Barten, schrijfster; mej. G. C. M. Miltenburg, schrijfster.
(analytische scheikunde): L. Louwerse, techn. ambtenaar 1e kl.
(biochemie): mej. M. Sanderse, laborante.
(meteorologie): mej. A. den Boer, adm. ambt. C 3e kl.
(geofysica): drs. H. T. P. Ranke, wet. medewerker.
(dierkunde): mej. J. Flantua, schoonmaakster.
(chemische dierfysiologie): drs. D. J. van der Horst, wet. medewerker.
(farmacie): J. Teeuwsen, adj. laborant.
(praktische farmacie): mej. H. H. Bokhorst, apothekersassistente.
(ruimteonderzoek): A. J. Berkhout, technicus B; C. J. Wisman, techn. ambtenaar.

Letteren

(nederlandse taal- en letterkunde): mej. M. Visscher, adm. ambt. C 3e kl.
(spaanse taal- en letterkunde): H. G. B. M. Timmerman, adm. ambt. C 2e kl.
(kunstgeschiedenis): drs. R. H. C. Vos, wet. ambtenaar.
(muziekwetenschappen): mej. A. E. Penters, adm. ambt. C 2e kl.

Diergeneeskunde

(veterinaire anatomie): mevr. drs. I. M. S. Elsinghorst-Govaert, wet. medewerker.
(veterinaire farmacologie): mej. M. J. de Waal, adj. laborante.
(parasitologie en parasitaire ziekten): mevr. F. G. M. van Dijk-Lammerts, schrijfster.
(veterinaire pathologie): mej. A. M. L. Gerritsen, schrijfster.
(zoötechniek): J. H. Kloek, rijksambtenaar F.
(veterinaire inwendige ziekten): mej. J. S. de Boer, adj. laborante; drs. T. Wensing, wet. medewerker 1e kl.; mej. A. Hartman, anal. A.
(kliniek voor kleine huisdieren): J. Jakma, vast assistent; mej. J. J. H. van Stroe, schrijfster.
(veterinaire verloskunde): N. W. van Winden, technicus B; A. Lagerweij, adj. laborant.

Soc. wetenschappen

(planologie): drs. A. M. J. Kreukels, wet. medewerker.
(subfaculteit psychologie): mevr. C. J. van der Meer-Groen, schoonmaakster; mevr. D. Cuartero Pallares-Quilis Alfonso, schoonmaakster.
(klinische en industriële psychologie): mej. M. D. H. D. van Reysen, adm. ambt. C 3e kl.
(algemene en experimentele psychologie): drs. J. Yang, wet. medewerker; mej. E. J. J. Ribbius, adm. ambt. C 3e kl.
(pedagogiek): drs. C. G. A. de Jong, wet. medewerker; drs. H. P. M. Creemers, wet. medewerker 1e kl.; mej. C. J. de Feyter, adm. ambt. C 3e kl.

Aardkunde

(geografie): mej. W. M. Griffioen, adm. ambt. C 3e kl.
(kartografie): drs. J. J. J. Sterkenburg, wet. hoofdambtenaar.

DE DIENST VERLIETEN

Onderwijs algemeen

(bureau van de universiteit): J. W. Hansen, telefonist A; mevr. F. C. Gram-Overbeek, adm. ambt. C 3e kl.; W. E. Bos, techn. hoofdambtenaar; ir. W. Meulenberg, hoofdingenieur; P. Groenenberg, vast assistent; L. J. de Nijs, rijksambtenaar E.
(bibliotheek): mevr. C. M. Scholtens-van der Neut, schrijfster.
(universitaire werkplaats): C. J. Vernooy, technicus C.
(universiteitsmuseum): mevr. M. E. A. Delfgaauw-Verduin, adm. ambt. C 1e kl.

Rechtsgeleerdheid

(volkenrecht): mevr. mr. J. A. Cels-Offermans, wet. medewerkster.

Geneeskunde

(centrum medische elektronen mikroscopie): R. Doornekamp, rijksambtenaar E.
(anatomie): drs. A. H. P. Stevens, assistent; J. G. J. de Boer, assistent; drs. A. M. C. Bik, assistent.
(farmacologie): mevr. P. Pandi-Kasper, wet. medewerker.
(microbiologie): mej. W. C. Verbon, adm. ambt. C 3e kl.
(inwendige geneeskunde): dr. H. G. van Riet, wet. hoofdambtenaar.
(hart- en vaatziekten): H. E. Cingolani, wet. hoofdmedewerker; drs. J. Jambroes, assistent.
(heelkunde): drs. A. Gijsberts, wet. hoofdmedewerker.
(hart- en vaatchirurgie): K. Benda, wet. hoofdambtenaar.
(neurologie) mej. F. G. A. Harreveld, adm. ambt. C 3e kl.
(neurochirurgie): mevr. drs. H. Haaxma-Reiche, arts-assistente.
(tweede psychische universiteitskliniek): drs. G. A. H. Bonroy, arts-assistent.

Tandheelkunde

(prothetische afdeling): drs. D. B. Chardon, hoofdinstructeur; drs. L. J. van Baalen, hoofdinstructeur.
(preventieve orthodontie): mevr. V. Neeter-Compaan, schrijfster.

Wiskunde en natuurwetenschappen

(natuurkunde): dr. G. J. C. van der Horst, wet. medewerker 1e kl.; mevr. M. L. Uytewaal-van Leest, adm. ambt. C 3e kl.; H. B. A. Vredegoor, techn. ambtenaar; drs. J. P. M. de Vreede, wetenschappelijk medewerker.
(organische scheikunde): drs. S. de Jong, wet medewerker.
(subfaculteit geologie en geofysica algemeen): mevr. T. van Dijkhuizen-Bruintjes, schoonmaakster; mevr. A. C. Driesens-van Zutphen, schoonmaakster.
(sedimentologie): mevr. E. C. Hugel-Sleeswijk, adm. ambt. C 2e kl.
(bodemkunde): mevr. H. J. van Aartrijk-van Lith, adm. ambt. C 1e kl.
(vergelijkende fysiologie): drs. A. J. Kalmijn, wet. medewerker 1e kl.

Letteren

(klassieke talen): J. A. Willis, wet. hoofdmedewerker.
(germaanse talen): mej. A. J. Elbertse, rijksambtenaar F.

Diergeneeskunde

(algemeen): mevr. M. V. Borawitz-Guttierrez, schoonmaakster.
(veterinaire histologie): mevr. C. M. J. E. van Rossum-Kok, analiste.
(veterinaire biochemie): mevr. J. G. van Benthem-de Laaf, voorvrouw.
(veterinaire pathologie): M. J. M. Cabo, adj. laborant; mej. J. Melgers, adj. laborante.
(kliniek voor kleine huisdieren): A. M. van Beek, rijksambtenaar F; mej. A. C. van Bemmel, analiste; A. H. E. van Alphen, schrijver.
(veterinaire heelkunde): T. Vrieswijk, rijksambtenaar E.
(veterinaire verloskunde): F. J. Onderdijk, rijksambtenaar E.

Soc. wetenschappen

(algemeen): mej. H. Jaquet, adm. ambt. C 2e kl.

STUDENTEN

STUDENTENHUISVESTING

Op 25 maart jl. vergaderde het Algemeen Bestuur van de stichting.
Aan de notulen zijn de volgende punten ontleend:

1. De regeling van het openbaar zijn van de vergadering is nader vastgesteld. De rondvraag zal niet op de agenda worden geplaatst. De mogelijkheid blijft bestaan om voor bepaalde punten tot beslotenheid over te gaan, dit ter beoordeling van de voorzitter. Toehoorders zullen geen spreekrecht hebben.
2. Het financieel verslag van de SSH over het boekjaar 1968-1969 werd goedgekeurd.
3. In algemene zin is gesproken over de hearing, die op 17 maart werd gehouden. Gebleken is wel, hoe weinig de meeste studenten op de hoogte zijn van SSH-zaken; meer publiciteit wordt gewenst geacht. In de eerstvolgende vergadering van het Dagelijks Bestuur zal nader worden onderzocht, wat er gedaan kan worden inzake de aangenomen moties.
4. Ter vergadering geeft de architect ir. Ten Houte de Lange een toelichting op de bouwplannen in Bunnik. Vermoedelijk nog dit jaar zal een aanvang worden gemaakt met de bouw van 98 flats voor gehuwden. Over een aantal details van het ontwerp zal nog nader overleg worden gepleegd.
5. Aan de hand van tekeningen geeft de architect ir. Van Randen een toelichting over wijzigingen van het plan Tuindorp-West. De beheerderswoningen, aanvankelijk gepland boven op de hoogbouw, zullen in de laagbouw worden opgenomen. De keukens worden iets groter en voor de 'vluchtgangen' is een andere oplossing gevonden. In september 1971 zal de eerste hoogbouwflat gereed zijn, terwijl het geheel over ca. 2½ jaar gereed zal kunnen zijn. Het trefcentrum zal los van de flats worden gebouwd en is nog niet aanbesteed.
6. Naar aanleiding van een voorstel van het Dagelijks Bestuur wordt inzake 'gemengd wonen' het volgende besloten:
De SSH is bereid verzoeken tot gemengd wonen in te willigen. Het uitgangspunt hierbij is, dat de bewoners van de betreffende eenheid unaniem voorstander hiervan zijn
De regel, dat men voor individuele verhuizing naar een ander SSH-adres minimaal 18 maanden op het oude adres moet hebben gewoond, zal in 1970 soepel worden gehanteerd.
Hoewel de SSH er de voorkeur aan geeft, dat gemengde bewoning wordt ingevoerd in wooneenheden, die daarvoor qua sanitair geschikt zijn, wordt dit niet als eis gesteld.
Bewoners kunnen dus niet op grond van gemengde bewoning eisen tot technische verbeteringen stellen.
Eenheden met gemengde bewoning worden vanwege deze woonvorm geen coöptatiepanden. Men geniet, i.. geval van gemengde bewoning, geen voorrang op de wachtlijst, noch t.a.v. verhuizing. De regels voor de panden, die thans coöptatie kennen blijven gehandhaafd, ongeacht of de bewoner mannelijk of vrouwelijk is.

COLLEGES OP KONINGINNEDAG EN DE NATIONALE FEESTDAG

Colleges en practica zullen op koninginnedag, donderdag 30 april 1970, en op de nationale feestdag, dinsdag 5 mei daaraanvolgende, **niet** doorgaan.

STUDAIR

Studair - Students' Association for International Relations - wil de studentenbetrekkingen op internationaal niveau bevorderen. Zij wil als coördinator optreden voor de organisatie van studentenuitwisselingen, met name voor het (vlieg)vervoer.
Studair concentreert haar activiteiten deze zomer vooral op Amerika, maar ook andere landen in en buiten Europa worden binnenkort in het programma opgenomen.
Als lid van Studair kan men deelnemen aan chartervluchten naar Amerika, voor een prijs, ver onder de helft van een normaal retour.
Verder verstrekt Studair tips voor onderdak en is een begin gemaakt met het opbouwen van een net ruiladressen. Alles dus voor en door sttudenten. Studair beoogt geen winst te maken en is daarom erg goedkoop.
Nadere inlichtingen krijgt men door een briefkaart te sturen aan Studair, postbus 10352, Amsterdam; of onze plaatselijke vertegenwoordiger J. Korff de Gidts, Gansstraat 3DII, Utrecht, tel. 030—26348.

FYSICA 70

Maandag 27 april is er in het kader van de FYSIKA 70 - EVENEMENTEN EEN AVOND OVER MILIEUVERONTREINIGING. Zie voor nadere bijzonderhedçen onder wis-, sterren- en natuurkunde.

CURSUS STUDIEVAARDIGHEDEN

Het Psychologisch Adviesbureau voor studenten organiseert ook dit jaar een aantal cursussen in studiemethodiek en leesvaardigheden. In de week van 11 mei a.s. zal de laatste cursus van dit studiejaar van start gaan. Om deze cursus niet al te ver te laten uitlopen zullen er in plaats van het normale aantal van 8 waarschijnlijk slechts 6 of 7 wekelijkse bijeenkomsten worden gehouden, iedere week één. De bijeenkomsten duren 2 uur. De totale kosten bedragen *f* 10 per deelnemer. Aanmelding voor de cursus staat open voor alle studenten aan de Rijksuniversiteit.

Voor nadere informatie en aanmelding kunnen belangstellenden contact opnemen met het P.A.S., Maliesingel 38—40, Utrecht, iedere woensdagmiddag en donderdagochtend, hetzij mondeling, hetzij telefonisch onder tel. no. 030—29351, toestel 15.

PAN-CONCOURS 1970

De stichting PAN, het landelijk orgaan van studenten-muziekgezelschappen, organiseert voor de negende keer een interacademiaal muziekconcours, ditmaal op 24, 25 en 26 april te Groningen. Er zijn concoursen voor piano en clavecimbel (24 april), vocale en instrumentale kamermuziek (25 april) alsmede een orgelexcursie (25 april). In de jury: Gerard Hengeveld, Rutger Schoute, Wim van Beek, Theo Olof en Geza Frid.
Inlichtingen bij: J. S. Mackenzie Owen, Oude Gracht 277 bis, Utrecht.

RECTIFICATIE OP HET ZOMERROOSTER

Conditietraining en ritmiek dames van mevr. Kramer

De conditie en ritmieklessen van mevr. Kramer op donderdagavond in het gemeentelijk Atheneum, Wittevrouwenkade, worden gestaakt met ingang van 1 mei 1970. Hiervoor in de plaats komen voor de deelneemsters de volgende trainingsmogelijkheden:
Maandagavond in de J. W. Gunninghschool: 1ste les 17.30 - 18.15 uur; 2e les 18.15 - 19.00 uur; 3e les 19.00 - 19.45 uur.
Conditietraining dames o.l.v. mevr. Poelma
De conditielessen in het Thorbeckelyceum op donderdagavond zijn inmiddels gestaakt.
Dames volleybal
De training op dinsdag in de Schoolstraat o.l.v. de heer Kooi is reeds gestaakt. Idem de trainingen van mevr. Poelma op donderdagavond in het Thorbeckelyceum.
Conditietraining volleybal, zwemmen o.l.v. de heer Van Berkel
De lessen van de heer Van Berkel respectievelijk in het gemeentelijk Atheneum, Lomanlaan en het zwembad Ozebi zijn met ingang van 1 april gestaakt.

Tennis
De aandacht wordt er op gevestigd, dat de tennisbanen dagelijks van 17.00 - 18.00 uur ter beschikking staan van het onderhoudspersoneel. Uitgezonderd de lessen van de heer Zoete op woensdag en vrijdag staan de tennisbanen gedurende deze tijd dus niet ter beschikking van de 'Zwervers'.

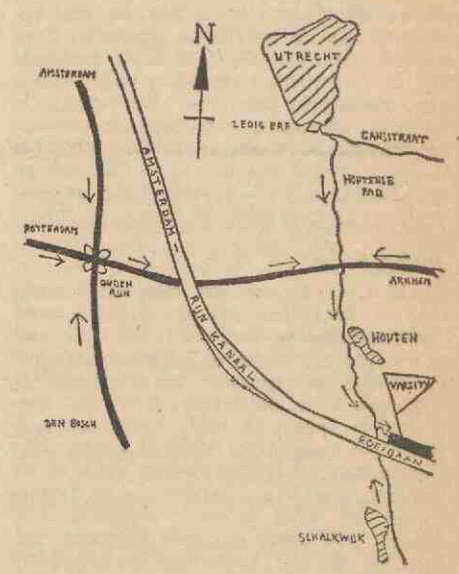

'De Varsity verhuist'

De Varsity speelt al jaren een zeer belangrijke rol in het leven van iedere student. Bij de roeiverenigingen wordt de tijd voor de Varsity gekenmerkt door een koortsachtige bedrijvigheid bij de roeiers, vooral omdat de uitslagen van deze universiteitsroeiwedstrijden veelal bepalend zijn voor het verdere verloop van het seizoen.
Het terrein nabij Jutphaas heeft een rijke traditie achter de rug, een traditie, die is opgebouwd tijdens 25 jaar Varsity achter elkaar. In verband met werkzaamheden aan het kanaal aldaar ziet de Varsitycommissie

1970 zich dit jaar voor de moeilijke taak, deze traditie voort te zetten op een geheel nieuwe baan op het Amsterdam-Rijnkanaal nabij Houten. Echter de Varsitycommissie heeft niet de pretentie te denken dit te kunnen doen zonder medewerking van de roei-enthousiasten, die toch voor het grootste gedeelte de sfeer bepalen. Het is onmogelijk een traditie, die immers gedragen, bewaard of vernieuwd wordt door mensen te continueren in een andere omgeving zonder de lijfelijke aanwezigheid van deze mensen. Kortom er kan alleen een Varsity verroeid worden als er publiek komt, als alle roe-enthousiasten in Utrecht op 3 mei a.s. de groene kanten van het Amsterdam Rijnkanaal vullen en getuige zijn hoe de roeiverenigingen uit de zeven universiteitssteden strijden om de zo fel begeerde 'blikken'.
Iedereen, die zich actief of passief met roeien bezighoudt, is ervan overtuigd, dat het specifieke studentenroeien zal verdwijnen, als de Varsity verdwijnt. De heer dr. Tj. B. van Wimersma Greidanus heeft dit nog eens duidelijk aangetoond in de laatste stelling van zijn promotie in de pharmacologie, die luidde:
'Indien de Varsity wordt afgeschaft, zal dit een daling van het peil van het Nederlandse roeien veroorzaken.'
Te uwer informatie: Varsity op het Amsterdam-Rijnkanaal nabij Houten; 3 mei 1970, aanvang 14.00 uur; toegang *f* 3,—.

Universiade Turijn

Tijdens de NSK te Groningen heeft de eerste selectie voor de Universiade plaatsgevonden. In overleg met de selectie-comité's, de betreffende trainer-coaches en een bestuurslid van de betreffende Studenten Bond hebben onderstaande Utrechtse studenten van de Nederlandse studenten sportstichting een uitnodiging voor het selectiekamp in Drienerlo ontvangen. Voor het waterpolo heren zijn dit: K. Visser en K. Bus. Voor het volleybal dames zijn dit mej. I. Brenner en mej. W. Matla. Voor basketball zijn uitgenodigd mej. C. Brussé en de heer G. v. Buren.

Atletiek

Op 10 april nam een vier man sterke ploeg van de USAF deel aan een voorjaarscross voor studenten te Eindhoven. De cross, die in een bosrijke omgeving gelopen werd, had een lengte van ongeveer vijf kilometer. Dit betekende, dat de lopers 2 rondes over modderige wegen en mulle zandpaden hadden af te leggen. De wedstrijd verliep voor Utrecht zeer succesvol. Winnaar werd nl. de Utrechter Kees van Dommele, die de Eindhovenaar John Krop op ruime afstand wist te houden. Als derde eindigde eveneens een Utrechter nl. Jean Hoeberigs. De Utrechters Chris van der Winden en Bert Mentink finishten resp. op de achtste en twaalfde plaats. Na afloop vond er in de mensa van de T.H. een gezamenlijke maaltijd plaats, waarbij de Utrechters een levensgroot portret van de patroon van de Eindhovense studenten atletiekvereniging 'Asterix' werd overhandigd.

U.S.R. Triton

Het bestuur van de U.S.R. 'Triton' heeft zich als volgt geconstitueerd: dr. J. W. Hingst erepraeses; M. A. van Messel praeses; M. E. Siemelink ab actis; R. Th. Ottow fiscus; J. H. Scheffer commissaris van het materieel I; W. J. Tuynman commissaris van het materieel II; L. A. M. Koch commissaris werkende leden I; N. G. Leeksma commissaris werkende leden II, tevens commissaris van het fuifroeien.

FUG PROGRAMMA APRIL/MEI

Vrijdag 24 april: S.S.R. 23.00 uur beatfeest.
Zaterdag 25 april: Veritas 15.00 uur flipautomaten competitie, 24.00 uur galafeest op het IJsselmeer *f* 10,— p.p., *f* 15,— niet-veriteinen.
Zondag 26 april: Veritas 22.30 uur nafeest: steelband 1875, theetuin, fug *f* 1,50, nieters *f* 2,50.
Maandag 27 april: K&W 20.00 uur W.S.T.V. met de 'de kaalkop luistert en borak valt' van Lodewijk de Boer.
Dinsdag 28 april: U.V.S.V. 11.45 uur opening canto lustrum: bespelen Dom-carillon, 16.30 uur kamermuziek, 20.30 en 22.30 uur beatballet, 22.45 uur Boliviaanse zanger, 22.00 uur Balkan-muziek, de hele dag bespelen van elektronisch apparatuur.
Woensdag 29 april: Veritas 20.00 uur Nederland-week.
Donderdag 30 april: U.S.C. 21.00 uur oranjebal Veritas, 20.00 uur Nederland-week.
Vrijdag 1 mei: U.S.C. anti-reclameavond S.S.R., 20.00 uur Laos en Cambodja. Geertekerk 20.15 uur concert: camera Musica en canto *f* 3,50.

GESLAAGD:

Doctoraal rechtsgeleerdheid: J. S. H. baron van Lynden, Den Haag.
Semi-arts: A. J. Da Costa, Meise België; E. van Ewijk, Puttershoek; E. N. H. Jansen, Capelle a/d IJssel; A. E. v. d. Lely, Den Bosch; A. L. de Wildt, mej., Den Haag; Th. Théodorides, Utrecht.
Artsexamen: S. A. S. E. van Bentum, Jutphaas; S. S. Carlsen, Utrecht; mevr. E. A. van Genderen-v. d Hagen, Utrecht; H Oostveen, Utrecht; A C. M. de Sain, Zeist.
Doctoraal tandheelkunde: J. H. E. M. Lindner, Eindhoven.
Tandarts: R. J. A. de Jong, Utrecht; J. Visee, Arnhem.
Doctoraal diergeneeskunde: L. C. P. M. Bollen, Sittard; B. J. Braamskamp, Zeist; mej. L. J. M. Essenkamp, Den Haag; A Fikse, Oostendorp; M. J. A. Nuijens, Oirschot; D. J. Peterse, Apeldoorn; B E. C. Schreuder, Dordrecht; R Venker, Den Haag; N. J. G. J. van der Wielen, Druten; H. Yadin, H. J. Buunk, H. P. Quist, C. van Willenborg, J. P. van Amerongen, K. Dijkstra, Utrecht.
Dierenarts: C. H. B. Wielders, Bilthoven; G Jagtenberg, K. A. Schat, A. Henniphof, T. R F. Ottenschot, H. J Zech, Utrecht

PARACHUTE-SPRINGEN

Dit jaar bestaat de mogelijkheid in Nederland en Frankrijk parachute te springen. Bij de U.S.S. Pieterskerkhof 13a liggen inlichtingenformulieren klaar.

COMMENTAAR VAN HET BUREAU STUDENTENHUISVESTING (zie blz. 8)

Het ligt op de weg van het bestuur van de Stichting Studentenhuisvesting om op deze brief te reageren, maar omdat dit bestuur pas weer op 1 juni vergadert, volgen hierbij enkele opmerkingen, ter verduidelijking van de kwestie.
De gegeven omschrijving van het doel van de stichting is juist, maar of met het leveren van een koelkast de leefbaarheid wordt gediend of het doel wordt voorbijgeschoten, dat is nu juist de vraag.
De moeilijkheid, die wij vaak ondervinden, is dat wij geen redelijk antwoord kunnen geven bij allerlei voorzieningen: waarom in die wooneenheid wel en in de andere niet. De mogelijkheid om zo'n voorziening te geven hangt samen met gecompliceerde financiële voorschriften en het is meestal niet mogelijk extra voorzieningen regressief toe te passen op oudere wooneenheden. In de afgelopen maanden konden wij toevalligerwijze een aantal goedkope koelkasten verkrijgen en deze zijn in enkele panden geplaatst. De reacties van de bewoners zijn tot nu toe zeer positief geweest; bij sommige panden ging men zelfs het grotere aantal bewoners als argument gebruiken om er twee te vragen.

Bij ons bureau komen schriftelijke verzoeken binnen om allerlei voorzieningen (vergezeld van een keur van argumenten) zoals bloembakken en grills.

T.a.v. deze zaken heeft het bestuur zich op het standpunt gesteld, nog afgezien van de ministeriële voorschriften, dat wij hiermee ons doel voorbij zouden schieten. Nu wordt de vraag gesteld, of dit ook met een koelkast het geval is. Is de koelkast een luxe voorziening?

In de nieuwe ministeriële normen, die toch zeker niet ruim zijn, wordt een koelkast als een normale voorziening gerekend voor nu nog te bouwen eenheden.

Het is denkbaar, dat er een weg gevonden zou kunnen worden om het geld van een koelkast voor andere verbeteringen te gebruiken. Maar wat betreft de zaken, die in bovengenoemde brief worden aangeroerd: dan spreken we wel van ongelijksoortige zaken. De verbetering van woonruimte in kwantitatieve zin (oppervlakte kamers) en in kwalitatieve zin (geluidsisolatie) is een zaak van vele duizenden guldens. De koelkast vergt een bedrag van tussen de twee en vier gulden per bewoner per jaar, in de exploitatie.

Bij nieuwbouw worden uiteraard geen kamers gebouwd onder de 12 m2, maar wij kunnen bij aankopen van huizen in de binnenstad dit niet als eis gaan stellen. Om de exploitatie 'rond' te krijgen, dienen wij in veel gevallen de kleinere kamers in het bestand op te nemen.

Wanneer wij een oude woning kopen, dan is het nu eenmaal zo, dat de geluidsisolatie tussen de vertrekken onderling niet best is (in de nieuwbouw-woningen vaak nog slechter) en alles wat wij eraan doen is een lapmiddel. Afdoende geluidsisolatie per kamer zou de prijs van de verbouwing verdubbelen.

Het pand Prins Hendriklaan 77 is één van onze oude panden. De laatste tijd is de norm voor verbetering van oude woningen wat ruimer en dat betekent, dat het genoemde pand minder goed is aangepast aan studenten bewoning dan andere. Het is de bewoners bekend, dat wij pogingen aanwenden, om hier toch nog wat aan te doen. Het is echter niet zonder meer mogelijk om, wat voor toekomstige zaken geldt, regressief op oudere toe te passen.
Wij appreciëren de bijdrage in de meningsvorming. De bewoners kunnen in de loop van juni een antwoord van het bestuur tegemoet zien.

FACULTEITEN

GODGELEERDHEID

CURSUS STUDIEVAARDIGHEDEN

Zie onder 'studenten'.

RECHTEN

CURSUS STUDIEVAARDIGHEDEN

Zie onder 'studenten'

ALGEMENE VERGADERING JURIDISCHE STUDENTEN

Op dinsdag 28 april te 19.30 uur wordt in kamer 13 van het Academiegebouw een algemene vergadering van juridische studenten gehouden.

FACULTEITSBORREL

De JSVU organiseert op donderdag 28 mei a.s. een faculteitsborrel in huize Cunera, Nieuwe Gracht 32, van 16.30 - 19.00 uur.

TENTAMEN BURGERLIJK PROCESRECHT

Op maandag 1 juni zal om 10.00 uur in het Academiegebouw gelegenheid worden gegeven tot het afleggen van het schriftelijk tentamen burgerlijk procesrecht in de zalen 9, 11 en 13. Deelnemers dienen zich vóór 28 mei 1970 op te geven bij de administratie van het Molengraaff instituut voor privaatrecht, Nieuwe Gracht 60, tel. 19146/19147.
Tijdens het tentamen moet men zijn/haar collegekaart of ander deugdelijk legitimatiebewijs kunnen tonen.

EXCURSIE KINDERRECHT

Op 27 april wordt er een excursie georganiseerd naar het Rijksjongensinternaat 'Den Engh', Dolderseweg 120, Den Dolder (naast het station). Men wordt verzocht om 10.00 uur daar aanwezig te zijn.

KANDIDAATSOPLEIDING

Op 1 mei 1970 zijn er nog werkgroepen

EXCURSIE SCHIPHOL

Mevrouw mr. I. H. Ph. Diederiks-Verschoor stelt zich voor op **vrijdag 1 mei a.s.** een excursie naar Schiphol te organiseren. Vertrek bus Maarse en Kroon om 8.55 uur van Jaarbeursplein, Croeselaan. Plaats van samenkomst: 10.00 uur bij Verkeerstoren Schiphol.

Bezichtiging verkeerstoren, bezichtiging vrachtafdeling. Gezamenlijke eenvoudige lunch voor eigen rekening.
Voordracht van mr. C. H. Goekoop over juridische aspecten van de luchthaven.

Rondleiding door stationsgebouw (air lord system etc.). Einde excursie om ± 16.30 uur. Gaarne zo spoedig mogelijk opgave bij mevrouw mr. I. H. Ph. Diederiks-Verschoor, Leestraat 43 te Baarn, tel. 02154 - 3520.

PROJECT 'JURIDISCHE ASPECTEN VAN ECONOMISCHE MACHT EN DEMOCRATIE'

Het project 'juridische aspecten van economische macht en democratie' zal op 27 april 1970 worden afgerond met een forumdiscussie, waaraan deelnemen prof. mr. W. C. L. van der Grinten als voorzitter, dr. J. R. M. van den Brink en dr. P. H. van Gorkum.
Het forum vindt plaats om 14.00 uur in zaal 24, Achter de Dom 22, en kan ook worden bijgewoond door studenten die niet aan het project hebben deelgenomen.
De discussie zal zich toespitsen op een zevental door de werkgroep geformuleerde vraagpunten, welke men bij het Europa Instituut, Wilhelminapark 12, kan verkrijgen.

GENEESKUNDE

GEPROMOVEERD

Op 14 april jl promoveerde de heer S. G. Th. Hulst, Faustdreef 411, Utrecht, tot doctor in de geneeskunde op het proefschrift: Veranderingen in lichaamstemperatuur en wateropname na intracerebrale implantatie van carbachol in de rat. Promotor was: prof. dr. D. de Wied.

CURSUS STUDIEVAARDIGHEDEN

Zie onder 'studenten'.

AFSCHEIDSCOLLEGE PROF. DR. I. F. NUBOER

In verband met het te verwachten grote aantal belangstellenden voor het afscheidscollege van prof. Nuboer, dat gehouden wordt op dinsdag, 26 mei in de Domkerk, heeft men alleen toegang tot de Domkerk op vertoon van een toegangsbewijs. Deze toegangsbewijzen zijn voor de studenten op het Faculteitsbureau verkrijgbaar.

TENTAMEN VERLOSKUNDE

Alvorens men het jr. co-assistentschap verloskunde in het vijfde studiejaar mag volgen, dient men een 'toelatingstentamen' afgelegd te hebben.
Dit tentamen zal voor de eerste maal afgenomen worden op vrijdag, 10 juli 1970. Degenen, die aan dit tentamen wensen deel te nemen, kunnen daarvoor tot 1 juni a.s. intekenen op een lijst op het Faculteitsbureau.

DICTATENCENTRALE M.S.F.U.

De dictatencentrale van de M.S.F.U. is tijdelijk ondergebracht in, 'Barak A' (groene barak langs de spoorlijn achter gebouw van interne geneeskunde).

Over ongeveer een maand moeten we weer verhuizen, dan naar de witte barak van hart- en vaatchirurgie!

openingstijden: dagelijks t/m 29 april a.s. van 12.15-13.15 uur, .n te beginnen in de week van maandag 11 mei a.s. tot begin juni iedere **woensdag van 12.00-14.00 uur.**

Onlangs binnen gekomen: **dictaten**: difterie *f* 0,50; alg. epidemiologie *f* 0,50; rode hond *f* 1,00; resp. infekties *f* 3,00.

stencils: verloskunde colleges 5de jaar van begin maart; farmacologie 3de jaar; autonome zenuwstelsel 2de deel; farmacologie 4de jaar: wormmiddelen, cytostatica, receptuur.
De stencils door de instituten uitgegeven zijn gratis! Eind april komt dictaat 'darminfekties' van prof. Winkler uit. (prijs, ongeveer *f* 3,50) Binnenkort komen nog uit: dictaat van colleges van prof. Vossenaar; dictaat van colleges van drs. Haneveld; stencil 'druggebruik' van dr. Veenstra; stencils verloskunde 4de jaar.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

Op 13 april jl. promoveerde de heer W. H. Gispen, Rosweydelaan 110, De Meern, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift: Over de relatie tussen het gestoorde voorwaardelijke vluchtgedrag van hypofyseloze ratten en het RNA-metabolisme in de hersenstam. Promotoren waren prof. dr. D. de Wied, en prof. dr. H. S. Jansz.

CURSUS STUDIEVAARDIGHEDEN

Zie onder 'studenten.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

ASSISTENTEN FYSIKA-ONDERWIJS 1970-71 TRANSITORIUM I

Bij het onderwijs in de natuurkunde neemt de participatie van oudere studenten met een begeleidende taak bij werkcolleges en practika elk jaar in omvang toe. Ook voor het cursusjaar 1970-71 is daarvoor een groot aantal assistentsplaatsen gereserveerd.

Studenten (i.h.a. kandidaten of zij, die dat in 1970 worden), die belang stellen in de volgende assistentschappen, worden gaarne uitgenodigd zich daarvoor op te geven aan drs. G. H. Frederik, Transitorium I, De Uithof, tel. 539111-1019, onder vermelding van hun voorkeur. De gezamenlijke leiders van practika en werkcolleges zullen dan bij het verdelen van de taken met deze voorkeur zoveel mogelijk rekening houden. Het betreft hier:

college-assistenten (t.b.v. college-demonstraties, 3 a 4 halve dagen per week, van sept. t/m mei;

werkcolleges 2e jaar mechanica, warmteleer, inl. theoretische natuurkunde, 1 semester);

werkcolleges 1e jaar (nieuw basisprogramma: inleiding, mechanica, quantum-mech., relativ. beginselen, elektromagn., 1 semester of minder;)

practicum hoofdvak natuurkunde (± 50 uur per maand, aanstelling per akademisch jaar of resterend gedeelte daarvan);

blokpracticum natuurkunde voor W-studenten (hele dagen, medio augustus — medio september);

blokpractica bijvak natuurkunde (5 weken hele dagen aug.-sept.; 7 weken halve dagen okt.-dec.; 6 weken hele dagen mrt.-juli);

practicum medische fysika (2 a 3 halve dagen per week van sept. t/m mei; ook niet-kandidaten gevraagd).

Nadere inlichtingen (taakomschrijving, aanstelling, honorarium, etc.) verstrekt drs. Frederik. Hebt u interesse in een of meer van deze assistentschappen, meldt u dan **vóór 1 mei a.s.**

FYSIKA 70

Maandag 27 april is er een avond over fysische milieuverontreiniging. Inleiders zullen zijn prof. J. J. Went en prof. D. E. Kuenen. Prof. Went is directeur van de KEMA in Arnhem; hij zal in zijn inleiding mede een schets geven van de problematiek van de milieuverontreiniging in het algemeen. Prof. Kuenen is werkzaam in het ITBON, het Instituut voor Toegepast Biologisch Onderzoek van de Natuur. Er zal met name worden ingegaan op het probleem van de thermische verontreiniging door energiecentrales en in hoeverre de ecologische consequenties reeds in de ontwikkelingsfase van een centrale kunnen en moeten worden onderzocht. Discussieleider is drs. H. J. M. Bos. De avond wordt gehouden in de grote collegezaal van het Fysisch Laboratorium en vangt aan om acht uur. Alle belangstellenden zijn van harte welkom.

Maandag 11 mei zullen de heren Voortman, Cohen en Boskma spreken over de doelstellingen en de werkzaamheden van respectievelijk de VWO, de BWA en Pugwash. Eveneens in de grote collegezaal van het Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, om 20.00 uur.

SCHEIKUNDE

WIJZIGING EXAMENSPREEKUUR DRS. VERMEER.

Op de dinsdagen 19 mei, 26 mei en 9 juni is drs. Vermeer verhinderd examenspreekuur te houden. In plaats daarvan zullen er examenspreekuren zijn op de vrijdagen 15, 22 mei en 5 juni, telkens van 8.30-10.00 uur. Zij die op 8 juni of 29 juni kandidaats- of doctoraalexamen wensen af te leggen gelieven hiermee rekening te houden.

TENTAMEN STATISTISCHE THERMODYNAMICA (prof. M. P. Groenewege)

Het tentamen statistische thermodynamica, dat oorspronkelijk was vastgesteld op 12 mei a.s. is in onderling overleg verschoven naar **vrijdag 15 mei 1970.**

Het zal worden gehouden in de hal en/of collegezaal van het Analytisch Chemisch Laboratorium, aanvang 14.00 uur. Men kan zich voor dit tentamen opgeven bij de secretaresse van het Laboratorium voor Kristalchemie tot en met 14 mei a.s.

COMMUNIQUE VERGADERING ONDERWIJSCOLLEGE OP 7 APRIL J.L.

1. Getracht zal worden 2 studenten-assistenten aan te trekken voor het samenstellen van de studiegids der subfaculteit voor het a.s. cursusjaar.

2. Hoewel de indruk bestaat, dat wetenschappelijke medewerkers op een aantal andere instituten zwaarder met onderwijs zijn belast, gaat het onderwijscollege voorlopig accoord met de voorstellen van de afdeling fysische en colloidchemie op het van 't Hoff Laboratorium t.a.v. de verdeling van de onderwijstaken over zijn stafleden in het cursusjaar 1970/'71.

3. Aan prof. Arens zal een duidelijke uitspraak worden gevraagd over de konsekwenties van een onvoldoende voor een proefwerk organische chemie.

4. Tot de zomervakantie zijn vergaderingen vastgesteld op 21 april, 12 mei, 21 mei, 2 juni en 21 juni, waarbij in elk geval nog de volgende onderwerpen ter sprake zullen komen: introductieperiode voor a.s. chemiestudenten, nota 'Onderwijs en Studiebegeleiding in het eerste studiejaar', eerstejaars practicum, evaluatie nieuwe studieregeling, bijvak onderwijskunde, a.s. vacature lectoraat propedeutische en analytische chemie, studiegids 1970/'71.

BIOLOGIE

KROMME RIJN-PROJEKT

Voor studenten die een na-kandidaats of MO onderwerp willen doen in het Kromme Rijnprojekt is de eerste bespreking op dinsdag 28 april e.k. in de bibliotheek van het Laboratorium voor systematische plantkunde op verdieping 28 Transitorium II. Andere belangstellenden zijn zeer welkom.
Een projektbeschrijving kunt u krijgen op het bovengenoemde laboratorium bij drs. J. T. de Smidt, of bij de Werkgroep voor leefbaarheid en Milieuverontreiniging, Jeruzalemstraat 12 te Utrecht. Achtergronden van dit projekt kunt u ook vinden in de 'U' van 10 april j.l. pag. 1 t/m 4.

ECOLOGIE

Maandag 27 april is er in het kader van de FYSIKA 70-evenementen een avond over milieuverontreiniging. Zie voor nadere bijzonderheden onder wis-, sterren- en natuurkunde.

PRACTICUM EMBRYOLOGIE

Het practicum embryologie voor 1e jaars biologen zal op 27, 28, 29 april en 11, 12 en 13 mei a.s. worden gegeven in de zalen 1, 2, 4, 5 en 6 in het Provisorium. In deze zalen worden ook de voorcolleges gegeven (13.30 uur precies). Op 28, 29 april en 11 mei wordt ook een avondpracticum gegeven.
Benodigdheden: microscoop + olie immersie, tekenpotloden en tekenpapier (formaat tenminste kwarto), snijdoos met o.a. een scherp scheermesje.

B4-PRAKTICUM VOOR 2E-JAARS

De cursus Faaggenetica, onderdeel van het Genetisch prakticum voor B4-studenten, zal worden gehouden van 22 t/m 26 juni in het Laboratorium voor Microbiologie. Voorzover de plaatsruimte het toelaat, kunnen ook niet-B4-studenten de cursus volgen. Dit is met name van belang voor hen die later een onderwerp zouden willen bewerken bij de werkgroep Faag van het Genetisch Instituut. Opgaven tot 1 juni bij de secretaresse van het Genetisch Instituut.

B4-PRAKTIKUM VOOR 2E-JAARS

Op verzoek van de studenten is dit praktikum vervroegd en zal worden gehouden van 9 t/m 19 juni in het Laboratorium voor Microbiologie. U dient een microscoop met olie-immersie en een lab. jas mee te brengen. Opgaven tot 1 juni op het college of bij drs. E. J. J. Lugtenberg tel. 22547.

N.B.: het verdient speciale aanbeveling de laatste 4 colleges van het semester te volgen, omdat hierin een groot deel der praktikumstof zal worden behandeld. Op het college van dr. Hoekstra zal worden verteld wanneer deze aanvangen.

FARMACIE

INLEIDING FYSISCHE CHEMIE

Het college fysische chemie voor 1e jaars farmaceuten zal op 22 april, 29 april en 13 mei worden gegeven van 9.15-11.00 uur in de kollegezaal van het van 't Hoff Laboratorium. Een bij dit college behorend stencil is nog te verkrijgen bij de administratie van het van 't Hoff Laboratorium.

LETTEREN

BIJVAK TOEGEPASTE TAALKUNDE

Vanaf 1 september a.s. zal het mogelijk zijn 'toegepaste taalkunde met betrekking tot het onderwijs in moderne vreemde talen' als bijvak voor het doctoraal examen te kiezen.
De begeleiding van deze bijvakstudie zal worden verzorgd binnen het Instituut voor Toegepaste Taalkunde en tot doel hebben verdieping van inzicht in de problematiek van het onderwijs in moderne vreemde talen. De inhoud van de studie zal bepaald worden door de behoeften van hen die als leraar, als adviseur, of als wetenschappelijk onderzoeker de ontwikkelingen van het onderwijs in moderne vreemde talen willen stimuleren en begeleiden.

Bij de bestudering van de betrokken problematiek maakt de toegepaste taalkunde gebruik van wetenschappelijk verkregen inzichten van verschillende disciplines, in het bijzonder linguistiek, psychologie (met name leerpsychologie en taalpsychologie) en didaktiek (met name taaldidaktiek). Voor het deelnemen aan de colleges is beheersing van een moderne vreemde taal op candidaatsniveau benevens basiskennis van de linguïstiek vereist.

Het studieprogramma zal het karakter hebben van begeleide zelfwerkzaamheid. De begeleiding zal bestaan uit een serie discussie- en werkcolleges van circa twee uur per week gedurende vier trimesters, met daarnaast, voorzover nodig, individuele begeleiding. Een nieuw programma begint jaarlijks in september. De stof wordt (voorlopig) als volgt over de vier trimesters verdeeld:

1ste trimester (oktober tot Kerstvakantie): Algemene inleiding (syllabus, eigen literatuurstudie, discussiecolleges);

2de en 3de trimester (januari tot zomervakantie): De problematiek van leerstofoverdracht, waarbij inbegrepen het toetsen van taalvaardigheid en het analyseren en beoordelen van cursussen (eigen literatuurstudie, werkcolleges);

4de trimester (2de jaar, oktober tot Kerstvakantie): Bespreking van toegepast taalkundig onderzoek; methodologische problemen (eigen literatuurstudie, in het bijzonder van experiment-beschrijvingen, werkcolleges).
Ter afsluiting van het studieprogramma zal een korte scriptie gevraagd worden. Het verdient de voorkeur deze scriptie na afloop van het vierde trimester dus na half decem-

ber in het tweede jaar) te maken. Afhankelijk van de aard van de scriptie zal het in sommige gevallen ook mogelijk zijn reeds eerder (b.v. na het derde trimester) hiermee te beginnen.

Met het opgestelde programma wordt in de eerste plaats beoogd tegemoet te komen aan de behoefte aan praktisch bruikbare wetenschappelijk verkregen inzichten in de problematiek van het onderwijs in moderne vreemde talen. In dit opzicht kan het bijvak een essentiële bijdrage leveren tot de beroepsopleiding van de leraar. Dit betekent niet dat getracht wordt een serie recepten te geven voor efficiënt talenonderwijs. Gezien de snelle ontwikkelingen in alle wetenschappen die zich met de betrokken problematiek bezig houden, zouden zulke recepten trouwens in korte tijd verouderd zijn. Wel zal getracht worden aan de studenten de middelen te geven om de ontwikkelingen met kritisch inzicht te volgen en om hun onderwijs, waar nodig, op verantwoorde wijze aan te passen. De mogelijkheden in het kader van een bijvakstudie zijn uiteraard beperkt. Niettemin mag verwacht worden dat zij die deze studierichting gevolgd hebben hiervan niet alleen bij hun eigen onderwijs profijt zullen hebben maar ook in staat zullen zijn pogingen van anderen om hun onderwijs te vernieuwen op verantwoorde wijze te begeleiden, resp. zelf initiatieven tot vernieuwing te ontwikkelen. Voorts wordt gehoopt dat de bevakstudie voor sommigen een basis zal zijn voor het verkrijgen van grotere deskundigheid op een terrein waar, o.a. in Nederland, deskundigheid even schaars als noodzakelijk is.

Belangstellenden kunnen zich voor de cursus 1970/1971 laten inschrijven tot 15 september 1970 bij het Instituut voor Toegepaste Taalkunde, Wilhelminapark 11, Utrecht (eventueel telefonisch: 030-511021) onder vermelding van naam, adres, eventueel telefoonnummer, en hoofdstudierichting.

In verband met reservering van de nodige ruimte zal het op prijs gesteld worden indien degenen die nu reeds het plan hebben dit bijvak te kiezen zich **zo spoedig mogelijk** (voorlopig en vrijblijvend) opgeven.

CURSUS STUDIEVAARDIGHEDEN

Zie onder 'studenten'

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

SURREALISMIE 27 t.m. 30 APRIL

Definitief programma van de week **Surréalisme,** georganiseerd door het Frans Instituut van de universiteit te Utrecht in samenwerking met vele anderen.

27 tot en met 30 april

I. Tentoonstelling van boeken, tijdschriften, affiches, pamfletten, betreffende het Surréalisme in Frankrijk en elders (vooral Nederland): **elke dag** vanaf maandag 27 april, 16 uur, in de hal van **De Kargadoor,** Oude Gracht 36.

De Utrechtse surrealistische schilder J. H. Moesman stelt twee van zijn schilderijen voor deze tentoonstelling ter beschikking.
II. Maandag 27 april: 20 uur, De Kargadoor: Filmvoorstelling: 1) **Entr'acte** van René Clair en Picabia, 2) **Un chien andalou** van Bunuel en Dali, 3) **Zéro de conduite** van Jean Vigo.

Dinsdag 28 april: van 10 tot 18 uur, De Kargadoor (Kelder): Doorlopende voorstelling (dia's en geluidsmontage) verzorgd door de heer M. Bariteau: 'Dali van A tot Z'.
20 uur, in de collegezaal van de **Psychiatrische Kliniek,** Nic. Beetsstraat 24, filmvoorstelling over het thema 'Kunst en Waanzin', ingeleid door prof. dr. J. H. Plokker. 1) **Le Horla** van J. D. Pollet, 2) **Le Monde des Schizophrènes** van E. Duvivier, 3) . . .
Woensdag 29 april: van 10 tot 18 uur, De Kargadoor (kelder): Dali van A tot Z. 20 uur, De Kargadoor: opvoering van **Le boeuf sur le toit** van Jean Cocteau door leden van de Cercle francais, regie Tom van Dongen. Daarna filmvoorstelling, o.a. van **La belle saison approche.**
Donderdag 30 april: van 14 tot 18 uur, De Kargadoor: doorlopende filmvoorstelling: potpourri van héroïsme, kitsch, terreur, wetenschap, seks.
20 uur, De Kargadoor: Kollok (= samenspraak, spraakverwarring) over het surrealisme, met medewerking van Nederlands surrealisten, de heer M. Bariteau, onwetenden, én alle verder geïnteresseerden.
N.B. Vanaf maandag 20 april zal een uitgebreid programmaboekje, tevens toegangsbewijs voor alle manifestaties, voor *f* 1,50 verkrijgbaar zijn op het Frans Instituut, Drift 15, het Kunsthistorisch Instituut, Nieuwe Gracht 36, De Kargadoor, Oude Gracht 36.

VERTALINGEN NEDERLANDS-RUSSISCH

1e jaar: proefvertaling I, 1 juni, 11 uur; 2e jaar: proefvertaling IV, 29 april, 15.00 uur; 3e jaar: proefvertaling VI, 28 april, 12.00 uur.

VERTALING RUSSISCH-NEDERLANDS

3e jaar: vrijdag 15 mei, 12.00 uur; plaats: Instituut voor Slavische Talen, Zuilenstraat 9.

HERHAALDE OPROEP!

In verband met de regeling van het aantekeningscollege vakdidactiek Frans inclusief hospiteerstage (72 uur) wordt degenen die hun aantekening onderwijsbevoegdheid Frans willen behalen in de cursus '70—'71 verzocht zich **zo spoedig mogelijk** op te geven bij mej. drs. E. G. Hessing, Pedagogisch-Didactisch instituut voor de leraarsopleiding Budapestlaan 6, Utrecht, onder vermelding van: naam, adres (huis- en vakantie), jaar van aankomst, datum kandidaatsexamen (voor toelating tot het college is het kandidaatsexamen vereist).

Aan de hand van de binnengekomen gegevens zal een regeling worden opgesteld en bekendgemaakt.

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAPPEN

KUNSTHISTORISCH INSTITUUT

Donderdag 14 mei a.s. zal dr. D. Bouvy zijn laatste college geven over 'Nederlandse beeldhouwkunst in de middeleeuwen'. Hierbij wordt een uitgebreide literatuurlijst ter beschikking gesteld. Daarna geeft dr. Bouvy een korte inleiding op de tentoonstelling Zweedse beeldhouwkunst in de middeleeuwen, die in het Aartsbisschoppelijk Museum te Utrecht wordt gehouden. In de namiddag van 16.00 tot 17.00 uur zal dr. Bouvy een rondleiding houden, voorafgegaan door een diavertoning betreffende dit onderwerp.

DIERGENEESKUNDE

CURSUS STUDIEVAARDIGHEDEN

Zie onder 'studenten'.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

CURSUS STUDIEVAARDIGHEDEN

Zie onder 'studenten'

BIJVAK TOEGEPASTE TAALKUNDE

Zie onder letteren

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

VAK METHODEN EN TECHNIEKEN EERSTEJAAR SOCIOLOGEN

Het studieprogramma voorziet in een tentamen M + T IV ter voorbereiding op leeronderzoek in het tweede studiejaar (studiegids blz. 91). Zoals reeds is medegedeeld, vervalt dit tentamen in verband met veranderingen in het studieprogramma voor het tweede jaar. In plaats van dit tentamen wordt het entameren van een kort projekt overwogen, waaraan op basis van vrijwilligheid kan worden deelgenomen. Met belangstellenden zal worden overlegd op dinsdag 28 april, 13.00 uur precies, in collegezaal verdieping 01 van Transitorium II.

GASTCOLLEGE BASISJAAR

In het kader van de gastcolleges van Prof. Thoenes zal op woensdag 29 april van 19.00—21.00 uur in het Academiegebouw, K. 13, prof. R. C. Kwant een college houden over de relatie Sociologie/Sociale filosofie (ook voor belangstellenden); en prof. Th. van Tijn zal op 20 mei een college houden rond het thema „Wat kan Socioloog met Geschiedenis doen" (eveneens van 19.00—21.00 uur, Academiegebouw). Bericht over andere gastcolleges volgen.

HERKANSINGSTENTAMEN STATISTIEK II VOOR SOCIOLOGEN

Het herkansingstentamen statistiek II voor 2e jaars sociologen vindt plaats op maandag 11 mei van 14.30—16.30 uur, Transitorium I, witte en blauwe zaal. Op het tentamen mag van standaarddiktaat opgavéklapper etc. gebruik gemaakt worden.

BETREFT: TENTAMEN GESCHIEDENIS 2e JAARS SOCIOLOGEN

Literatuurlijsten zijn verkrijgbaar bij de concierge van het Instituut van Geschiedenis, Kromme Nieuwe Gracht 20 en bij mej. E. Rietveld, Sociologisch Instituut, Heidelberglaan 2, kamer 22.14.04. Nadere inlichtingen bij drs. J. G. Hegeman (spreekuur na college) en W. Hoppers p/a Instituut van Geschiedenis, tel. 1 38 37.

PSYCHOLOGIE

Methodologie en Statistiek voor 1e jaars psychologie-studenten

1. De **inhaaltoetsen** voor het 5e en 6e werkcollege zullen plaatsvinden op maandag 11

mei 1970 in zaal 6.13 van het Psychologisch Laboratorium, Varkenmarkt 2. Aanvang 14.00 uur precies.
2. Het schriftelijk tentamen van de MS-opleiding wordt gehouden op vrijdag 15 mei 1970 in de Grote Collegezaal, Lange Koestraat en wel van 14.30—17.00 uur. Gevraagd wordt over de volgende stof:
(1) Ferguson - hoofdstuk 1 t/m 6
(2) Hays - hoofdstuk 1 en 2
(3) Hempel - hoofdstuk 1 t/m 4
(4) stencil introductieweek
3. Het tentamen over het tweede gedeelte wordt gehouden op vrijdag 22 mei 1970, eveneens in de Grote Collegezaal, Lange Koestraat van 14.30—17.00 uur. Gevraagd wordt over:
(1) Ferguson - hoofdstuk 7 t/m 11 + 12.4
(2) Hays - hoofdstuk 3
(3) stencil - Correlatie en regressie
(4) stencil - De psychologische test
Prof. D. A. Stevens (Clark University, Worcester Mass.) zal op dinsdag 12 mei a.s. om 14.00 uur in kamer 6.13 van het Psychologisch Laboratorium de eerste bijeenkomst houden van zijn seminarie over de bestudering van dierlijk gedrag.
Prof. Stevens heeft onderzoek verricht op het gebied van discriminatieleren bij dieren en van de invloed van drugs op het gedrag. Hij werkt op het ogenblik op het Psychologisch Laboratorium aan de invloed van frustratiegeuren en sexuele attractiegeuren op het gedrag van ratten.
Alle belangstellenden (ook niet-psychologen) zijn van harte welkom.

ALTENATIEVE STUDIEPROGRAMMA'S VOOR-KANDIDAATS PSYCHOLOGIE

De voor-kandidaatscommissie stelt degenen, die van de gelegenheid gebruik willen maken om studie-onderdelen te vervangen door alternatieve plannen, in de gelegenheid hun plannen in te dienen bij de secretaris, de heer Leo Stam, Hopakker 54, Utrecht, tel. 030 - 2 98 65. De plannen dienen te omvatten:

1. Naam, adres, telefoon van de deelnemer(s).

2. Een enigszins gedetailleerd overzicht van de in het plan te verrichten werkzaamheden.

3. Vermelding van het studie-onderdeel (c.q. de studie-onderdelen) waarvoor het plan een vervanging moet zijn. Hiervoor kunnen ook delen van bestaande studie-onderdelen worden opgegeven.

4. Een aanduiding van de wijze waarop de op grond van het plan verkregen kennis kan worden geëvalueerd (rapporten, literatuurscripties, tentamina).

Voor diegenen die nadere inlichtingen over deze zaken wensen zal de heer Stam op donderdagmiddag van 14.00—17.00 uur beschikbaar zijn in de O.P.S.U.-kamer op het Psychologisch Laboratorium.

OPVOEDKUNDE

SPREEKUUR Dr. RUPP

Dr. Rupp is verhinderd op de dinsdagen 21 en 28 april en 12 mei spreekuur te houden (14.00—15.00 uur).

AFDELING THEORETISCHE PEDAGOGIEK

2e jaars kursus theoretische pedagogiek:
De bijeenkomst die gepland was voor vrijdagmiddag 8 mei is verschoven naar vrijdagmiddag 15 mei.

2e jaars tentamen theoretische pedagogiek:
De laatste gelegenheid tot deelname aan dit tentamen vóór het einde van het kursusjaar is op 8 juni van 11.00—13.00 uur, kollegezaal, P.I. Deelnemers die zich nog niet hebben opgegeven, worden verzocht dit alsnog te doen bij de administratie van het P.I.
Bij het tentamen mag het boek gebruikt worden.

3e jaars studieverslagen theoretische pedagogiek:

De inleveringstermijn voor de laatste cyclus van dit studiejaar sluit op 6 mei a.s.
Stukken die na 6 mei binnenkomen worden beslist **niet** meer in behandeling genomen.

Op 25 mei is er van 11.00—13.00 uur in de kollegezaal van het P.I. een bespreking van de verslagen. Op 8 juni wordt op dezelfde tijd en plaats de afsluitende opdracht gemaakt.

MEDEDELING

De docenten van de afdeling Kinder- en Ontwikkelingspsychologie van het Pedagogisch Instituut aan de Rijksuniversiteit te Utrecht maken hierbij bekend dat zij vanaf heden geen nieuwe studenten met kandidaats psychologie tot de door hen verzorgde opleiding zullen kunnen toelaten.

Deze tijdelijke stop geldt totdat voor de afdeling Kinder- en Ontwikkelingspsychologie tenminste vier nieuwe posten voor medewerkers, zes werkkamers en twee werkgroepruimten beschikbaar zijn gekomen.

Tevens maken zij bekend dat er onder de huidige omstandigheden geen sprake kan zijn van een verbetering van het door de afdeling onderwijs aan pedagogiek- en psychologieverzorgde nakandidaats- en voorkandidaatsonderwijs aan pedagogiek- en psychologiestudenten.

De hierboven gestelde behoefte aan posten en ruimten is slechts het minimum, dat op korte termijn nodig is om een nieuwe groep nakandidaten op te kunnen nemen, en tegelijkertijd het onderwijs aan de zgn. „senioren" en voorkandidaten draaiende te kunnen houden.

Over de noden van de afdeling zullen binnenkort uitvoeriger gegevens verstrekt worden. De Afdeling Kinder- en Ontwikkelingspsychologie beschikt momenteel over plm. 4 posten, 6 part-time studentassistenten, 5 kamers, 3 kleine kamertjes en 2 werkgroepruimten.

De afdeling geeft momenteel nakandidaatsonderwijs aan 29 psychologiestudenten met hoofdrichting Kinder- en Ontwikkelingspsychologie en 8 à 12 studenten met uitgebreide nevenrichting, terwijl nog 26 hoofdrichtingsstudenten staan ingeschreven (deze studenten rekenen wij niet tot de momenteel onderwijs-vragende groep). Ook wordt aan nakandidaten Pedagogiek (a-b en e) bijvakonderwijs gegeven.

Tenslotte wordt door de afdeling een groot deel van het voorkandidaatsonderwijs in de Ontwikkelingspsychologie verzorgd.

Kinder- en Ontwikkelingspsychologie
Docenten van de afdeling

BIJVAK PSYCHOPATHOLOGIE VAN HET KIND

1. De aanvraag voor het tentamen dient schriftelijk te geschieden met vermelding van periode, waarin kandidaat het tentamen wil afleggen. 2. De aanvraag dient ongeveer drie weken van te voren te zijn ingediend. 3. In de eerste weken van augustus zal er geen tentamen worden afgenomen. 4. De aanvraag te richten tot: drs. H. M. Hagemeijer, afdeling kinderpsychiatrie, Nic. Beetsstraat 24, Utrecht.

De literatuurlijst voor het tentamen is als volgt: Annemarie Dührssen - Psychogene Erkrankungen bei Kindern und Jugendlichen. 7 Auflage 1969. Pag. 115-301; Bernard Rimland - Infantile Autism. Pag. 3-77; Strauss A. A. and Lethinen L. E. - Psychopathology and education of the brain-injured child.

CENTRALE INTERFACULTEIT

CURSUS STUDIEVAARDIGHEDEN

Zie onder 'studenten'

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

J. L. RAATGEVER OVERLEDEN

Geheel onverwacht is op 16 april jl. de heer J. L. Raatgever overleden. De heer Raatgever heeft 40 jaar lang de universiteit gediend, aanvankelijk als bediende, later als amanuensis bij het Geografisch Instituut. In verband

met zijn 40-jarig jubileum werd hij op 3 april jl. gehuldigd, waarbij duidelijk tot uitdrukking kwam hoezeer zijn gevoel voor stijl en zijn jarenlange hulpvaardigheid gewaardeerd werden. Het is bijzonder tragisch dat hij zo korte tijd na het jubileum is heengegaan. Zelfs zijn voornemen ieder persoonlijk te bedanken heeft hij niet meer kunnen uitvoeren. Onze gevoelens van medeleven gaan uit naar zijn nabestaanden.

KROMME RIJN-PROJECT

Voor studenten die een na-kandidaats of MO-onderwerp willen doen in het Kromme Rijn-project is de eerste bespreking op dinsdag 28 april e.k. in de bibliotheek van het Laboratorium voor systematische plantkunde op verdieping 28 Transistorium II. Andere belangstellenden zijn zeer welkom.

Een projectbeschrijving kunt u krijgen op het bovengenoemde laboratorium bij drs. J. T. de Smidt, of bij de Werkgroep voor leefbaarheid en Milieuverontreiniging, Jeruzalemstraat 12 te Utrecht. Achtergronden van dit project kunt u ook vinden in de U van 10 april jl. pag. 1 t.m. 4.

NAGEKOMEN

EUROPA INSTITUUT VERHUIST

Dinsdag 21 april a.s. betrekt het Europa Instituut de bovenverdiepingen van het pand Janskerkhof 16.

Op telefoonnummer 030 - 18749 zijn bereikbaar: prof. mr. P. J. G. Kapteyn, mr. H. A. H. Audretsch, mej. M van den Berg, mr P van Dijk, mr F. H. M. Possen en dr. W. H. Vermeulen.

Op telefoonnummer 030 - 18740 zijn bereikbaar: prof. mr. P. Verloren van Themaat, mej. mr. E. C. A. M. Boot, mr. R C van Houten en mevr P. Laverman-Zon

Het adres van het Europa Instituut aan het Wilhelminapark 12 komt na 21 april dus te vervallen.

BEVRIJDINGSDIENST PIETERSKERK

Zondag 3 mei a.s. wordt in de Pieterskerk een dienst gehouden, voorbereid door een werkgroep uit de gereformeerde en hervormde studentengemeentes, met als thema: de bevrijding. Aanvang 19.00 uur.

BENOEMD

Bij K.B. van 22 januari 1970 nr. 8, werd met ingang van de dag, waarop hij zijn ambt zal aanvaarden, dr. A. C. Klinkhamer benoemd tot gewoon hoogleraar in de diagnostiek.

BENOEMD

Bij K.B. van 4 maart 1970 nr. 34 werd met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden, drs. R. W. J. N. Hoppenbrouwers benoemd tot gewoon lector in de oogheelkunde.

ANDRAGOGIEK

Willen al degenen die zich voorbereiden op de propedeutische toets en die overwegen de andragogische studierichting te volgen dit kenbaar maken door hun naam, adres en eventueel telefoonnummer op te geven aan: de heer W. Neeft, Benschoplaan 12, Utrecht (telefoon 938073). Het laatste college inleiding in de andragogiek wordt gehouden donderdag 14 mei, 13.00 uur (Trianon). Daarna zullen nog enkele werkcolleges worden gehouden met bovengenoemde groep studenten. Met hen zullen ook afspraken worden gemaakt over de programmering van de studie voor het kandidaatsexamen-andragogische richting.

INSTITUUT VOOR ELEKTRONISCH-LINGUISTISCH ONDERZOEK

Aan de faculteit der letteren is ingesteld een faculteitsinstituuut voor elektronisch-linguistisch onderzoek.

De dagelijkse leiding van het instituut is opgedragen aan de heren prof. Alinei, drs. Van Stegeren en Van Toledo, respectievelijk voor de wetenschappelijke leiding, het beheer, en de technische leiding.

LETTEREN

Op vrijdag 1 mei 1970 zal in zaal 24 van de dependance van het Academiegebouw, Achter den Dom 22, van 14.00 tot 17.00 uur de Faculteit der Letteren in buitengewone vergadering bijeenkomen met de volgende agenda: 1. Opening; 2. beraad over art. 47 voorontwerp-Veringa; 3. sluiting.

Aan de faculteit zullen de volgende vragen worden voorgelegd: b. moeten voorbereidingen worden getroffen om een beroep te doen op art. 47 terwille van het laagste niveau (de studierichtingen)?; b. moeten voorbereidingen worden getroffen om een beroep te doen op art. 47 terwille van het middenniveau (faculteit)?

De faculteitscommissie-herstructurering is tot deelneming aan deze vergadering uitgenodigd. Belangstellende toehoorders zijn welkom.

Art. 47 luidt:

1. Wij kunnen, de Raad van State gehoord, een universiteit machtigen om bij wijze van proefneming voor een door ons te bepalen termijn af te wijken van het bepaalde omtrent de bestuursorganisatie bij of krachtens de Wet op het wetenschappelijk onderwijs dan wel deze wet, voorzover daarmee de strekking van deze wet niet wordt aangetast. Bij het verlenen van de machtiging kunnen nadere voorwaarden worden gesteld.

2. Van het bepaalde in het vorige lid is uitgezonderd, hetgeen bij of krachtens deze wet is bepaald met betrekking tot de universiteitsraad en het college van bestuur.

3. De machtiging wordt slechts verstrekt na gemotiveerd verzoek van de universiteitsraad. De raad legt daarbij de stukken, waarop zijn verzoek steunt, over. Alvorens Ons besluit te nemen horen Wij de Academische Raad.

COLLEGES EN SPREEKUUR PROF. VLIEGENTHART

Wegens ziekte kunnen het 2de jaars-college en het spreekuur van prof. Vliegenthart op woensdagmorgen voorlopig niet doorgaan. Over hervatting zal een nadere mededeling volgen in 'U'.

MEDEDELING VAN HET CONVENT VAN STUDENTENPASTORES

Iedere zondag is er om 12.00 uur in de aula van de universiteit een kerkdienst voor alle christenstudenten (en andere belangstellenden) van Utrecht.

Voorgangers zijn de leden van het convent van studentenpastores. 26 april: dr. C. C. G. Visser; 3 mei: dr. N. v. Egmond en pastor H. v. Waveren; 10 mei: pastor L. W. G. Leeneman.

De voorbereiding voor deze diensten is elke maandagavond om negen uur bij de desbetreffende predikant thuis.

Lijsten voor opgave liggen in de aula, in de verschillende kerken en in de hal van Cunera.

Tijdens alle diensten is er een kindercrèche en na de dienst is er gelegenheid tot napraten en koffiedrinken in Cunera.

N.B.: Tijdens de dienst van 3 mei zal pastor H. v. Waveren officieel zijn intrede maken in de Utrechtse Studentenparochie en in het convent van studentenpastores.

Voor verdere mededelingen hierover: zie berichten van de U.S.P.

NUFFIC

Leergang ontwikkelingsproblematiek; 25 april, 10.00 - 13.00 uur, Achter de Dom 22; Forum van organisaties die mensen uitzenden naar ontwikkelingslanden. Iedereen kan daar (ook persoonlijke) informatie inwinnen over ontwikkelingswerk! dith, kith, snv, dog, wso en nuffic komen.

INHOUDSOPGAVE U-30/24-4-1970

Artikelen: De Utrechtse universiteit in oorlogstijd; drs. Chr. Smith: Oppassen voor wetenschappelijke kolonialisatie. Onderzoek in het Kilimanjarogebied in Tanzania; Het P.A.S. laat op zich wachten; Het verstoorde evenwicht; Open brief aan het bestuur van de Stichting Studenten Huisvesting.

Universiteit: Programma Studium Generale; Het wankel fundament; Inschrijvingsstand per 1 april 1970; BZB-contactcommissie; Wetenschappelijk onderzoek van sport en lichamelijke vorming; Conferentieruimte in Woudschoten.

Medewerkers: Agenda vergadering conventsraad 13 mei 1970; Proefschriften; Geslaagd E.H.B.O.; Onderscheidingen B.Z.B.; Vacature Hubrecht Laboratorium; In dienst traden; De dienst verlieten.

Studenten: Verslag SSH-vergadering 25 maart 1970; De Varsity verhuist; Geslaagd.

Faculteiten: Afscheidscollege prof. Nuboer 26 mei; Dictatencentrale M.S.F.U.; Communiqué vergadering onderwijscollege subfaculteit scheikunde 7 april; 1970; Bijvak toegepaste atalkunde van het Instituut voor toegepaste taalkunde; Surréalisme 27 t/m 30 april; J. L. Raatgever overleden.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public Relations. Voorlichting en Documentatie (PVD).

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); drs. A. van der Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 030 - 2 94 41, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad en via de leden van de redactieraad te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten: *aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht;*

medewerkers: *aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht;*

anderen: *aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.*

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 425267 van de rijksuniversiteit te Utrecht.

Redactieraad: godgeleerdheid: prof. dr. J. W. Doeve; rechtsgeleerdheid: J. H. Gunning; geneeskunde: mr. drs. J. P. Wildschut; tandheelkunde: drs. J. S. Geerlings; wiskunde en natuurwetenschappen: mevr. Th. van Gelder-Van Lier; dr. Tj. Hollander; letteren: drs. K. L. van Stegeren: diergeneeskunde: prof. dr. S. G. van den Bergh (voorzitter); sociale wetenschappen: mevr. M. Raaijmakers-Aarts; centrale interfaculteit: dr. J. Mansfeld interfaculteit aardrijkskunde en prehistorie: drs. J. G. Borchert; sociale zorg: mej. M. I. Neyzen; hoofdafdeling personeel: J. J. Maree; F. A. M. van den Goorbergh; hofdafdeling studentenzaken: drs. W. H. van het Hoogerhuys; hoofdafdeling wetenschap en onderwijs: mej. mr. F. H. M. Beumer; stafconvent: dr. J. Mansfeld; personeelsconvent: N. Pater; utrechtse studenten faculteiten: W. Asman; associatie studieverenigingen utrecht en centrale studiecommissie utrecht: mej. L. Smits; comité universitair contact: G. G. C. Peeters.

VOORLOPIG WORDEN GEEN ADVERTENTIES OPGENOMEN.

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 31
1 mei 1970

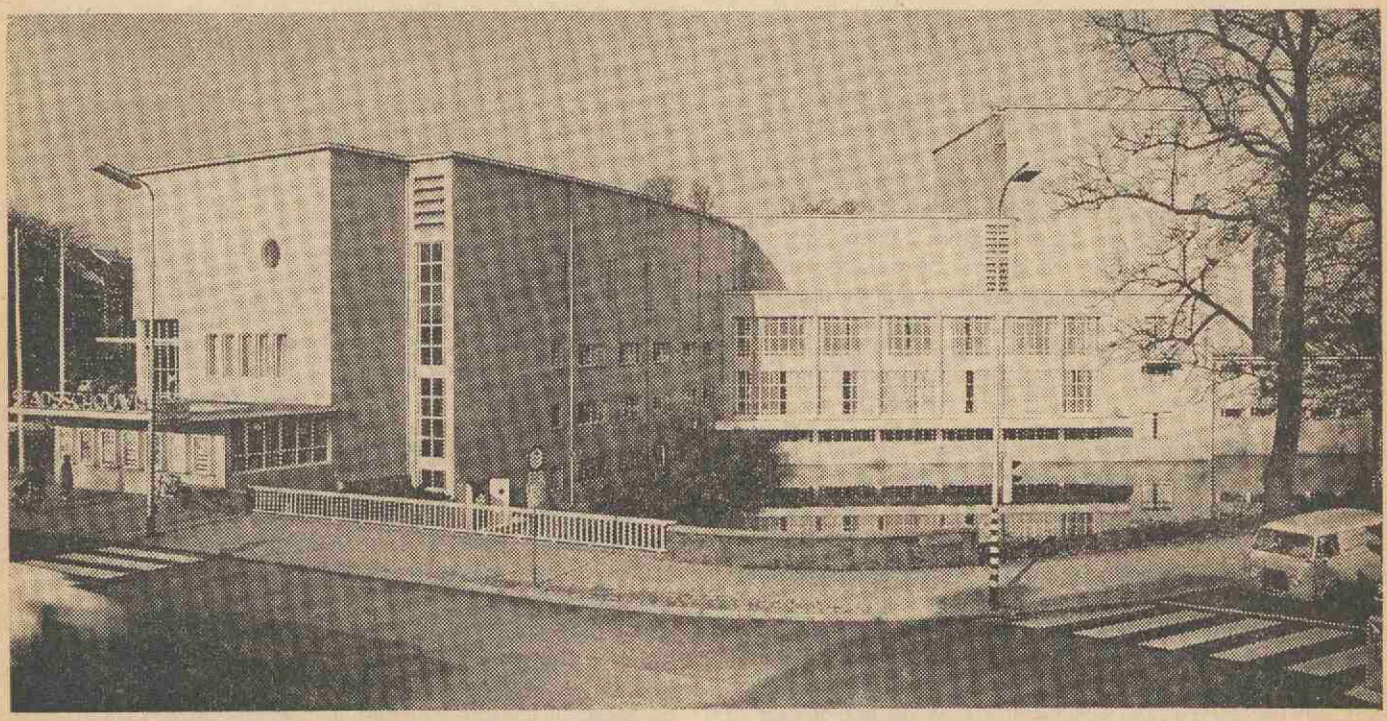

Schouwburgbezoek in onderzoek

Plaats en functie van de Utrechtse Stadsschouwburg

Wetenschappelijk onderzoek bevindt zich nogal eens in het spanningsveld tussen 'snel' en 'goed'. Een diepgaande analyse van enquete-materiaal van enige omvang, vereist vaak zoveel tijd dat aan de wens om 'snelle informatie' van de zijde van beleid en pers, soms moeilijk kan worden voldaan.

Interimverslagen vervullen soms de functie van compromis tussen snel en goed. Als zodanig moet ook het (mondelinge) interimverslag worden gezien van het onderzoek naar de plaats en functie van de stadsschouwburg in de Utrechtse samenleving. Dit onderzoek wordt op verzoek van het bestuur van de Utrechtse Stadsschouwburg uitgevoerd aan het Sociologisch Instituut van de rijksuniversiteit te Utrecht. De supervisie over de studie berust bij prof. dr. Sj. Groenman terwijl de schrijver van deze bijdrage met de dagelijkse leiding is belast.

Tijdens het interimverslag is aan geinteresseerden en pers een aantal van de belangrijkste, voorlopige gegevens bekend gemaakt uit de beide onderdelen van het schouwburgonderzoek. Deze zijn:

(vervolg op blz. 2)

IN DIT NUMMER:

Rapport commissie eenwording wetenschappelijk corps (blz. 3)
De Utrechtse universiteit in oorlogstijd; slot (blz. 6 en 7)
„Peerdepiet" 1970 Hemelvaartsdag (blz. 9)
Vakantie-uitkering (blz. 9)
C.U.C.-autopuzzelrit (blz. 10)

1. Een mondelinge enquête onder een steekproef uit de bezoekers van de Utrechtse stadsschouwburg. De steekproef is aselect getrokken tijdens een twaalftal schouwburgvoorstellingen, waaronder 7 toneel-, 2 cabaret- en 3 musicalvoorstellingen.

2. Een mondelinge enquête onder een steekproef uit de Utrechtse bevolking voor zover ouder dan 15 jaar. Aan dit gedeelte van het onderzoek ligt min of meer de vraag ten grondslag: 'Hoe staat de 'gemiddelde Utrechter' tegenover de schouwburg'. In deze enquête is tevens een algemener vrijetijdsgedragsonderzoek ingebouwd.

Enkele van de belangrijkste uitkomsten.

De Utrechtse Stadsschouwburg vervult een belangrijke **streekfunctie.** Slechts 56 pct. van de bezoekers woont in Utrecht. 18 pct. woont in Zeist of De Bilt-Bilthoven. Het percentage Utrechters is het hoogst voor cabaretbezoekers (61 pct.).

Van een **vergrijzing** van het schouwburgpubliek kan nauwelijks gesproken worden. De gemiddelde leeftijd van de bezoekers lag bij 39 jaar, terwijl dit voor de steekproef onder de Utrechtse bevolking van 16 jaar en ouder, 38 jaar was. Musicalbezoekers vormen de jongste categorie met een gemiddelde leeftijd van 33 jaar.
Schouwburgbezoek is een gedragsvorm voor wat genoemd wordt **'de hogere maatschappelijke lagen'.** Dit uit zich zowel in beroep als in de daarmee sterk samenhangende opleiding van de bezoekers. Onder de bezoekers werden slechts 2 pct. handarbeiders gevonden (voor de steekproef uit de Utrechtse bevolking is dit 29 pct.) en het percentage leidinggevenden en welgestelden bedroeg 26 pct. (tegenover 11 pct. voor de steekproef uit de Utrechtse bevolking).

De gemiddelde **frequentie van het bezoek** aan de schouwburg bedroeg voor het seizoen 1968-'69, 4,2 maal. Musicalbezoekers zijn met 2,9 maal de minst frequentie schouwburgbezoekers.

Van de Utrechtse bevolking gaf 34 pct. op het afgelopen jaar wel eens een **professionele schouwburgvoorstelling** te hebben bezocht. De gemiddelde frequentie daarvan was ook 4,2 keer. 27,5 pct. gaf te kennen in de Utrechtse stadsschouwburg te zijn geweest. Het magische getal van 5 pct, dat de basis vormt voor veel kritiek op het cultuur beleid, is dus voor Utrecht onjuist. Vergelijkt men dit percentage van 27,5 pct met andere vrijetijdsgedragsvormen, dan blijkt het vrij hoog te zijn. De roep om verticale cultuurspreiding onder verwijzing naar een gering percentage cultuurconsumenten, is moeilijk houdbaar. Wel kan men verticale cultuurspreiding bepleiten vanuit een ander uitgangspunt. Dit is 'de ideologie' van de individuele ontplooiingsmogelijkheden van de mens. Schouwburgbezoek kan het individu veel genoegen verschaffen en hem een ervaring (gedragsvorm) rijker doen zijn. Hieraan kan men koppelen de wens om eventuele, het schouwburgbezoek belemmerende factoren weg te nemen om aldus een groter gedeelte van de bevolking in de gelegenheid te stellen de schouwburg te bezoeken. Vanuit de vrijetijdssociologie ben ik geneigd de problematiek van de verticale cultuurspreiding in dit licht te beschouwen.

Een van de belangrijkste bepalende factoren voor het gedrag en de houding ten aanzien van de schouwburg, is de **opvoeding.** Ook in dit onderzoek 1) blijkt weer hoe belangrijk het is als men op jonge leeftijd met een bepaalde gedragsvorm kennis maakt. Van de bezoekers van de schouwburg was 88 pct. voor het eerst in de schouwburg geweest voor het 20-ste levensjaar. De belangrijkste intermediaire instellingen in deze zijn: gezin (51 pct.), school (31 pct.) en vrienden-kenissen (17 pct.). Deze cijfers geven aan hoe belangrijk de school is als medium voor verticale cultuurspreiding op lange termijn. Ik ben steeds meer geneigd de mening dat de school zou moeten opleiden voor het beroep en het gezin de opvoeding met betrekking tot niet-beroeps-gedragsvormen wel kan verzorgen, als onjuist te kwalificeren. Het gezin is niet in staat het jonge individu in te wijden in de rijke wereld van de vrijetijd. Het jonge individu (en hoe kan het ook anders) leert in het gezin slechts die vrijetijdsgedragsvormen die door de ouders worden beoefend. De school zou hierin aanvullend of vervangend moeten optreden. De overheid, belast met de zorg voor het welzijn van haar burgers, zou op de scholen veel meer ruimte moeten inbouwen voor het opvoeden tot vrijetijdsgedrag.

Bij het schouwburgbezoek valt ook het **'avondje-uit-karakter'** op. Mensen verkiezen de schouwburg boven de bioscoop en boven de toneelvoorstellingen op de televisie, omdat zij het gaan naar de schouwburg echt 'uit-zijn' vinden.

In dit kader past ook het feit dat 64 pct. van de onderzochte schouwburgbezoekers het wenselijk vindt dat men zich speciaal kleedt voor schouwburgbezoek.
Wat betreft het **soort voorstellingen** waarnaar de voorkeur uitgaat, ligt de nadruk op het moderne (omschreven als hedendaags) en het 'lichte' amusement (revue, musical, blijspel, operette). En is een lichte tendens, het aantal voorstellingen van experimenteel toneel in Utrecht te hoog te vinden.

Interessant is wellicht nog het feit dat er bij wel- en niet-bezoekers van de schouwburg sprake is van een zekere **steriotypering.** Niet-bezoekers zijn voor wel-bezoekers cultuurlozen, wel-bezoekers voor niet-bezoekers 'upper ten' Beide groepen beschouwen elkaar als niet-wij groepen (outgroups). Verticale cultuurspreiding op korte termijn zou wellicht op het doorbreken van deze steriotype opvattingen moeten zijn gericht. De niet-bezoekers zouden als het ware 'clubliefde' moeten gaan gevoelen. Zoals DOS voor veel Utrechters 'ons DOS' is, zou de schouwburg 'onze schouwburg' moeten worden. Dit zou wellicht met indringende en effectieve reclame bereikt kunnen worden. Hierbij moet men echter wel bedenken dat het veranderen van cultuurpatronen een moeilijke zaak is.

Een positief punt hierbij is dat ook de niet-bezoekers vinden dat in een stad als Utrecht een schouwburg niet mag ontbreken. Zij staan er niet afwijzend tegenover. Het aanzetten tot feitelijk schouwburgbezoek of anders gezegd, het verhogen van de motivatie-drempel ten aanzien van schouwburgbezoek is dus het kernprobleem. Het zou van belang kunnen zijn als de toneelgezelschappen meer (sommigen zullen zeggen 'nog meer') aan de wensen van de bevolking tegemoet zouden komen wat betreft de keuze van het repertoire. Men moet echter niet uit het oog verliezen dat de bevolking ook niet bij een stilstand in de cultuurontwikkeling gebaat is. Er moet dus ruimte blijven voor het experiment.

Rapport van Commissie Eenwording Wetenschappelijk Corps

De Commissie Eenwording Wetenschappelijk Corps, waarin zitting hebben leden van de senaat en leden van het staf-convent (zie bijlage 1), kreeg als opdracht het voorstellen van maatregelen die op zo kort mogelijke termijn kunnen leiden tot realisatie van de door de instellers van de commissie, Senatus Contractus en Conventsraad, noodzakelijk geachte eenheid van het wetenschappelijk corps.

De commissie heeft in zijn beschouwingen betrokken het voorontwerp van een wet Universitaire Bestuurshervorming 1970, het rapport van de commissie ad hoc van de Academische Raad Structuur van het Wetenschappelijk Corps (rapport van Os), de reacties op het Rapport van Os van diverse Utrechtse faculteiten en subfaculteiten, het I.A.O.C., de Utrechtse conventsraad, het Sterrenkundig Instituut en individuele leden van het wetenschappelijk corps en het rapport van de senaatscommissie ad hoc betreffende het Rapport van de commissie van Os en de integratie van het wetenschappelijk corps (zie 'U' van 23 januari 1970).

Het voorontwerp van een Wet Bestuurshervorming Wetenschappelijk Onderwijs 1970 is voor de commissie een belangrijk uitgangspunt geweest. Voor zover de commissie bezwaren had tegen het voorontwerp zijn deze bezwaren ter kennis van de senatus contractus gebracht (zie bijlage 2). Belangrijke vragen zoals het voortbestaan van de senaat als bestuursorgaan en van de leerstoel in zijn huidige vorm zijn door dit voorontwerp beantwoord.

Doel van de integratie van het wetenschappelijk corps

Als het doel van de integratie en de herstructurering van het wetenschappelijk corps ziet de commissie het tot stand komen van een wetenschappelijk corps dat in staat is de steeds zwaarder wordende primaire taken van de universiteit, nl. het geven van onderwijs en het doen van wetenschappelijk onderzoek, zo goed mogelijk te verrichten.

In de huidige situatie ontbreekt deze gewenste structuur veelal, waardoor de taken niet optimaal vervuld kunnen worden, vele leden van het wetenschappelijk corps overbelast worden en bij velen allerlei frustraties ontstaan.

De commissie onderschrijft de mening, naar voren gebracht door het bestuur van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid, dat een groot gedeelte van de frustraties bij de wetenschappelijke staf niet zozeer in het rangenstelsel als zodanig schuilt, maar in een gebrek aan zelfstandigheid bij de uitoefening van de taak, zowel wat betreft het onderwijs als het wetenschappelijk inderzoek, alsmede in een veel te geringe betrokkenheid bij en invloed op de opstelling van beleidsprogramma's binnen de (sub-)faculteit. Invoering van de Wet Bestuurshervorming Wetenschappelijk Onderwijs 1970 kan een groot deel van de aanwezige fricties wegnemen, zeker indien rekening gehouden wordt met de door de senatus contractus en de conventsraad naar voren gebrachte bezwaren tegen het voorontwerp.

Gewenste structuur van het wetenschappelijk corps in grote lijnen

Naar de mening van de commissie is allereerst nodig een analyse van de taken die door het wetenschappelijk corps moeten worden verricht, om zo te kunnen komen tot het onderscheiden van functies en het vaststellen van de voor deze functies benodigde bekwaamheden, c.q. het vereiste wetenschappelijk niveau. Het ontbreken van een dergelijke analyse is door de commissie gevoeld als een handicap; desondanks meent zij het volgende naar voren te kunnen brengen: De commissie is overtuigd van de noodzaak van een zekere differentiëring in taak, functie en verantwoordelijkheid binnen het wetenschappelijke corps. Dit is niet strijdig met het principe van de eenheid van het wetenschappelijk corps en doet geen afbreuk aan de wenselijkheid het accent te leggen op de gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Voor het onderwijs en het onderzoek zal er naar de mening van de commissie behoefte bestaan aan functionarissen (docenten) op drie niveaus.

a. Niveau wetenschappelijk (hoofd)medewerker (conservator/instructeur uit het Rapport van Os). Taken o.a. het leiden van praktika en werkgroepen van voorkandidaten, het geven van propadeutisch en voorkandidaatsonderwijs. (Dit betekent natuurlijk niet dat deze taken niet mede door lectoren en hoogleraren verricht kunnen worden: in bepaalde gevallen kan dit zelfs zeer gewenst zijn.) Voorts: deelname aan wetenschappelijk onderzoek (**niet**: zelfstandig leiden van wetenschappelijk onderzoek van anderen). De behoefte aan functionarissen in deze categorie zal per faculteit verschillen, maar als regel beperkt zijn. Bovengenoemde werkzaamheden kunnen namelijk ten dele ook verricht worden door de later te noemen wetenschappelijke assistenten en door part-time medewerkers.

b. Niveau lector/toegevoegd hoogleraar. Gekwalificeerd tot het geven van onderwijs op alle niveaus. Leiding geven aan wetenschappelijk onderzoek van studenten, wetenschappelijke assistenten, wetenschappelijke medewerkers en promovendi. De behoefte aan docenten van dit niveau ligt duidelijk boven het huidige aantal hoogleraren en lectoren. Een aantal van de huidige medewerkers I en hoofdmedewerkers verricht thans reeds dergelijke hoog te kwalificeren werkzaamheden.

c. Wetenschappelijk top-niveau: gewoon-hoogleraren (alsmede buitengewone en bijzondere hoogleraren). Taak: ontwikkelen van en leiding geven aan wetenschappelijk onderzoek van internationaal niveau, alsmede het geven van onderwijs, met name gericht op de vorming tot zelfstandig wetenschappelijk onderzoeker.

Binnen het wetenschappelijk corps is er derhalve een (meer of minder uitgesproken) differentiatie in functie en

---

In het eindrapport, dat als het spel met de cijfertjes goed wordt voorzien, omstreeks september 1970 klaar zal zijn, wordt dieper op deze aspecten ingegaan. De cultuur- of zo u wilt kunst-problematiek is er, juist gezien vanuit de vrijetijdssociologie, belangwekkend genoeg voor.

T. J. Kamphorst.

1) H. De Jager: Cultuuroverdracht en concertbezoek. Leiden 1967. T. J. Kamphorst. De sportvisserij in midden-Utrecht. Utrecht 1969. Voor concertbezoek, maar ook voor het beoefenen van de sportvisserij geldt: 'Jong geleerd, oud gedaan'.

verantwoordelijkheid; er kan dus stellig van een zekere mate van hiërarchie sprake zijn. De kernvraag is in hoeverre dit expliciet in de bestuursstructuren ingebouwd moet worden, en in hoeverre verwacht mag worden dat deze differentiatie en hiërarchie, die toch primair op persoonlijke kwaliteiten moet berusten, ook in een sterk gedemocratiseerde bestuursvorm impliciet zal functioneren. De commissie ziet in het voorontwerp van de Wet Universitaire Bestuurshervorming 1970 een poging om enerzijds het democratiseringsbeginsel door te voeren, doch anderzijds waarborgen te scheppen voor een dominerende positie van de meest deskundig geachte functionarissen, i.c. de hoogleraren en lectoren. Met deze hybridische constructies van het wetsontwerp is de commissie evenwel weinig gelukkig, omdat zij meent, dat het bindend voorschrijven van een uniform bestuursmodel voor uiteenlopende situaties gemakkelijk tot conflicten aanleiding zal geven.

De commissie wil daarom pleiten voor een grotere keuzevrijheid in de bestuursmodellen beneden het (sub)faculteitsniveau.

Bestuursstructuren beneden het (sub)faculteitsniveau

Het voorontwerp van wet ziet als basisniveau, d.i. als kleinste bestuurlijke eenheid, de **vakgroep,** waartoe volgens de Memorie van Toelichting (hfdst II par. 1) doorgaans enige tientallen personen zullen behoren. Binnen een vakgroep kunnen kleinere werkeenheden ('onderzoekprojecten') onderscheiden worden, waarvan de regeling geheel aan de vakgroep wordt overgelaten. De instelling van vakgroepen behoort tot de competentie van de faculteitsraad, na overleg met de zusterfaculteiten (art. 18, lid 1).

Als tussenniveau tussen faculteit en vakgroepen kan de faculteitsraad (na goedkeuring van de universiteitsraad) subfaculteiten instellen (art. 27), waaraan de faculteitsraad veel van zijn bevoegdheden kan delegeren (art. 15-16). De Memorie van toelichting spreekt in hfdst. III par. 1 ook nog van 'studierichting' en van 'sectie', zonder dat duidelijk is, of deze benamingen al of niet een niveau tussen subfaculteit en vakgroep aanduiden.

De commissie is van mening dat er, afhankelijk van de situatie, niet zelden behoefte zal bestaan aan het creëren van een bestuursniveau onder de vaak omvangrijke vakgroep à la Veringa.

Dit niveau willen wij aanduiden met de term **subvakgroep.** In andere gevallen zal er daarentegen behoefte bestaan aan een bestuursniveau tussen de vakgroep en de (sub)faculteit. In deze gevallen zouden wij willen spreken van een **hoofdvakgroep**; deze kan samenvallen met wat in sommige faculteiten een studierichting of een sectie wordt genoemd.

De commissie wil derhalve, zowel terwille van een grotere flexibiliteit in bestuursstructuren, als terwille van een algemene bruikbare uniformiteit in benamingen, de volgende bestuursniveaus (gaande van lager naar hoger) voorstellen:

subvakgroep - vakgroep - hoofdvakgroep - subfaculteit - faculteit - universiteit.

Per faculteit kan vastgesteld worden aan welke niveaus behoefte bestaat en welke bestuurlijke bevoegdheden aan elk der ingestelde niveaus toegewezen worden.

Nadere toelichting:

SUBVAKGROEP: deze bestaat gewoonlijk uit niet meer dan één hoogleraar en/of lector met enkele wetenschappelijke medewerkers, wetenschappelijke assistenten, (oudere)studenten, en eventueel enig niet-wetenschappelijk personeel. Hiervoor is geen gereglementeerde bestuursstructuur nodig: de hoogleraar of lector is hierin gewoonlijk de leidinggevende persoon; alle besluiten worden evenwel in gezamenlijk overleg genomen; taken worden in onderling overleg vastgesteld, dit alles met mogelijkheid van beroep op het naast hogere niveau.

VAKGROEP: hiertoe behoren gewoonlijk één of meer hoogleraren, en voorts lectoren, wetenschappelijke medewerkers, promovendi, (oudere))studenten en niet-wetenschappelijk personeel. Aanbevolen bestuursstructuur: in afwijking van het voorontwerp van wet zou de commissie voor dit bestuursniveau willen pleiten voor de instelling van zowel een vakgroepsraad als voor een daaruit gekozen klein vakgroepsbestuur, dat verantwoording schuldig is aan de vakgroepsraad. Ten aanzien van de samenstelling van de vakgroepsraad en het vakgroepsbestuur zou de commissie een grote vrijheid aan de vakgroepen willen laten onder goedkeuring van het naast hogere bestuursorgaan.

HOOFDVAKGROEP: dit niveau wordt slechts ingesteld als tussenniveau tussen vakgroep en (sub)faculteit indien daaraan wezenlijk behoefte bestaat. Een hoofdvakgroep wordt gevormd door combinatie van twee of meer vakgroepen. Het hoofdvakgroepbestuur bestaat uit vertegenwoordigers van de samenstellende vakgroepen.

Het heeft voornamelijk een coördinerende taak en is verantwoording schuldig aan het (sub)faculteitsbestuur. Het (sub)vakgroepensysteem, dat het leerstoelensysteem moet vervangen, dient zo soepel mogelijk te zijn, met bijv. mogelijkheden tot overstappen van de ene (sub)vakgroep naar de andere. Het systeem mag vooral niet verstarrend werken. Het gevaar van verstarring kan worden tegengegaan door de in art. 19 van het voorontwerp genoemde mogelijkheid van het instellen van **werkgroepen.**

Analoog hieraan dient er een mogelijkheid te bestaan voor het instellen van **onderwijsgroepen.** De leden van het wetenschappelijk corps moeten zonodig deel uit kunnen maken van meer dan één werk- en onderwijsgroep.

In elke faculteit of subfaculteit dient nagegaan te worden aan welke lagere bestuursniveaus (vakgroepen, c.q. hoofdvakgroepen en subvakgroepen, werkgroepen en onderwijsgroepen) behoefte bestaat, uit welke personen elk van deze groepen samengesteld moet worden, en welke bestuurlijke bevoegdheden aan deze groepen gedelegeerd worden *). Voor een goed functioneren van deze structuur zal een min of meer professioneel bestuur op (sub)faculteitsniveau (decaan en/of directeur) onmisbaar zijn.

*) De commissie is van mening dat voor een goed functioneren van onderwijs en onderzoek in de Faculteit der Geneeskunde gezocht moet worden naar een bestuursstructuur voor de Academische ziekenhuizen, waarin de aan haar rapport ten grondslag liggende beginselen op verantwoorde wijze tot uitdrukking komen.

Bijlage 1.
De Commissie Eenwording Wetenschappelijk Corps, ingesteld door Senatus Contractus en Conventsraad is als volgt samengesteld: prof. dr. J. C. Boogman; prof. dr. Sj. Groenman; dr. H. Hubenet; dr. J. Mansfeld; dr. R. S. Reneman; drs. A. C. de Roon (secretaris) en prof. dr. J. Smittenberg (voorzitter).
De commissie heeft vergaderd op 10 februari, 24 februari, 10 april en 13 april.

Bijlage 2.
Zal de voorstellen bevatten die de commissie heeft gedaan aan Senatus Contractus en Conventsraad aangaande het voorontwerp van wet nà de bespreking op 24 februari.
De Commissie Eenwording Wetenschappelijk Corps heeft in zijn vergadering van dinsdag 24 februari een aantal artikelen uit het Voorontwerp van een Wet Universitaire Bestuursvorming 1970 besproken die raakpunten hebben met de opdracht van de commissie. De commissie heeft aan de Senatus Contractus en aan de Conventsraad een aantal mogelijke amendementen op het wetsontwerp voorgesteld.

1. Het wetenschappelijk corps
In het wetsontwerp wordt onderscheid gemaakt tussen het wetenschappelijk personeel in vaste dienst en wetenschappelijk personeel in tijdelijke dienst. Tot de tweede categorie behoren de wetenschappelijke medewerkers in tijdelijke dienst en de wetenschappelijke assistenten. Wetenschappelijke assistenten zijn in de huidige situatie vrijwel niet aanwezig (uitgezonderd de Medische faculteit). Naar de mening van de commissie eenwording moeten allen die een reële onderwijs en/of onderzoekstaak hebben tot het wetenschappelijk corps gerekend worden. In de huidige situatie is het daarom niet juist om een scherp onderscheid te maken en een scheidslijn te leggen tussen de wetenschappelijke medewerkers in vaste dienst en wetenschappelijke medewerkers in tijdelijke dienst. Iedereen die aangesteld is in de medewerkersrangen behoort tot het wetenschappelijk corps. De wetenschappelijke assistenten vormen in feite een nieuwe categorie (promotieassistenten, Posthumusassistenten). In de toekomst als de rang van wetenschappelijk assistent alom is ingevoerd en de functie een duidelijke inhoud heeft gekregen, zal de situatie anders worden, aangezien er dan geen wetenschappelijke medewerkers in tijdelijke dienst meer zullen zijn.
Voorstel 1: De commissie eenwording stelt voor om overal in het wetsontwerp waar staat wetenschappelijke medewerkers in vaste dienst, 'in vaste dienst' te schrappen en overal waar staat wetenschappelijk personeel in tijdelijke dienst, te lezen: wetenschappelijke assistenten.

2. De vakgroep
Art. 18.3 is zeer onduidelijk; hier wordt het woord bestuur niet in de gebruikelijke betekenis gebruikt. Wat hier bestuur wordt genoemd is meer een soort plenaire vergadering. In het bestuursreglement zou geregeld moeten worden hoe een dagelijks bestuur gevormd kan worden.
Art. 18.4 De commissie eenwording is van mening dat alle leden van het wetenschappelijk corps van een vakgroep in principe in aanmerking moeten kunnen komen voor het voorzitterschap van een vakgroep.
Voorstel 2 art. 18.4: 'Het bestuur kiest voor ten minste een jaar zijn voorzitter uit de leden van het wetenschappelijk corps behorende tot de vakgroep'.
Art. 18.5 mede gezien de inhoud van art. 18.6. Aangezien de taken van de vakgroep geregeld worden door het bestuur waarvan alle leden van het wetenschappelijk corps deel uitmaken, is het aanwijzen van een hoogleraar of lector in overeenstemming met welke de wetenschappelijke medewerkers hun onderwijs en onderzoek inrichten overbodig.
Voorstel 3 art. 18.5 wijzigen in: 'Het bestuur regelt de uitvoering van de taken van de vakgroep en draagt zorg voor de nodige coördinatie en controle'.
art. 18.7. In dit artikel wordt de voorzitter een extreem vetorecht gegeven; hij kan namelijk een bestuursbesluit vervangen door een ander besluit waarna het bestuur een beroepsmogelijkheid heeft.
Voorstel 4 art. 18.7 wijzigen in: 'Indien de voorzitter of een minderheid van het bestuur overwegende bezwaren hebben tegen een besluit van het bestuur kunnen zij in beroep gaan bij de faculteitsraad. Hangende dit beroep wordt de uitvoering van het besluit opgeschort'.

3. De faculteitscommissies
Art. 13.1. De commissie eenwording vindt het juist dat de onderzoekscommissie in meerderheid moet bestaan uit leden van het wetenschappelijk corps maar t.a.v. de onderwijscommissie vindt men dit niet noodzakelijk en zou men bijv. pariteit met de studenten niet uit willen sluiten.
Voorstel 5 art. 13.1. Eerste zin ongewijzigd. 'De commissie voor het onderwijs wordt samengesteld voor minstens de helft uit leden van het wetenschappelijk corps. De commissie voor de wetenschapsbeoefening wordt in meerderheid samengesteld uit leden van het wetenschappelijk corps'.
Art. 13.2. Volgens de memorie van toelichting worden de leden van het wetenschappelijk corps die geen hoogleraar of lector zijn uitgesloten van het lidmaatschap van benoemingscommissies. De commissie eenwording vindt dit onjuist en is bovendien van mening dat opname van studenten in deze commissies niet a priori uitgesloten moet worden. Iedereen van binnen of buiten de faculteit die deskundig en tot oordelen bevoegd geacht wordt moet in de benoemingscommissie opgenomen kunnen worden.
Voorstel 6 art. 13.2: 'De raad stelt etc. een commissie in onder voorzitterschap van een hoogleraar uit de faculteit. De commissie brengt etc'.
De Senatus Contractus en de Conventsraad hebben ingestemd met bovenstaande voorstellen. Door de Conventsraad is bovendien bezwaar gemaakt tegen de figuur van de beroepsdecaan, met name als deze geen hoogleraar is en afkomstig van buiten de universiteit. Door de Senatus Contractus is bezwaar gemaakt tegen art. 4.4. Men vindt het minimum-percentage van opkomst van 25% te laag en wil dit verhogen tot 50% en in plaats van een tweede verkiezing bij te geringe opkomst, voor de betrokken geleding het aantal toe te kennen zetels te verminderen naar de evenredigheid van het aantal uitgebrachte geldige stemmen. Een minimum-percentage van 25 biedt geen voldoende waarborg voor een representatieve samenstelling van de raden. Een tweede verkiezing na een te geringe opkomst kan het averechtse effect van een nog kleinere opkomst sorteren.
Voorstel 7: art. 4.4. behoeft wijziging in die zin, dat het minimum aantal kiesgerechtigden van een geleding dat zijn stem moet hebben uitgebracht als eis voor geldigheid van de verkiezing, voor zover betreft die geleding, wordt gesteld op een percentage van 50 en dat in voorkomende gevallen het aantal voor de desbetreffende geleding gereserveerde zetels naar evenredigheid van het aantal te weinig uitgebrachte stemmen wordt verminderd. W. R.

De bovenstaande zeven voorstellen zijn ingediend bij de Academische Raad.
De Academische Raad heeft: voorstel 1 verworpen; voorstel 2 verworpen maar een voorstel aangenomen voor een amendement inhoudende: 'Het bestuur kiest voor ten minste 1 jaar zijn voorzitter uit de hoogleraren, lectoren en wetenschappelijke hoofdmedewerkers van de vakgroep'; voorstel 3 verworpen; voorstel 4 verworpen maar een voorstel aangenomen voor een amendement inhoudende: 'Indien de voorzitter overwegende bezwaren heeft tegen een besluit van het bestuur kan hij dat besluit ter vernietiging voordragen bij de faculteit. In afwachting van een beslissing van de raad wordt de uitvoering van het besluit opgeschort', voorstel 5 verworpen; voorstel 6 verworpen maar een voorstel aangenomen voor een amendement inhoudende: 'De raad stelt etc. een commissie in, welke voor tenminste de helft bestaat uit hoogleraren en lectoren, al dan niet uit de faculteit etc.; voorsel 7 aangenomen
Voorts zijn door de academische raad aangenomen: een voorstel tot amendering van art. 22.2 inhoudende: de in art. 22 lid 2 vastgestelde zetelverdeling binnen de universiteitsraad behoeft de navolgende wijziging: 'tenminste de helft hoogleraren, lectoren en wetenschappelijke medewerkers in vaste dienst en ten hoogste een vierde studenten en een vierde leden van het niet-wetenschappelijk personeel'; een voorstel om art. 36.1 te lezen als volgt: 'Besluiten van de universiteitsraad en van het college van bestuur, die niet aan goedkeuring of bekrachtiging onderworpen zijn, en die in strijd zijn met de wet of het algemeen belang, kunnen door ons bij gemotiveerd besluit worden geschorst of vernietigd'; een voorstel om in art. 9.3 en in art. 18.1 het woord 'zusterfaculteit' te vervangen door 'sectie van de academische raad'; een voorstel voor een verzoek om verduidelijking van het ontwerp t.a.v. art. 18. de vakgroep, o.a. in die zin dat geen mogelijkheid voor twijfel in de Memorie van Toelichting wordt gelaten, dat met de instelling van vakgroepen het bestaan van de leerstoelen eindigt; een aantal minder belangrijke voorstellen.
Verworpen werden een aantal voorstellen die min of meer ingrijpende wijzigingen inhielden, het belangrijkste hiervan was een voorstel om, ter bescherming van verkregen rechten c.q. aanspraken aan artikel 18 een zesde lid toe te voegen, luidende: 'Het bestuur kan — tegen de wil van de betrokkene — niet afwijken van hetgeen bij benoeming of nadere regeling is overeengekomen. Indien het bestuur een afwijking noodzakelijk acht, dient de faculteitsraad zich hierover uit te spreken.

Een wijziging van taak behoeft de goedkeuring van het college van bestuur en — voor een hoogleraar of lector — die van onze minister'.
De academische raad heeft de minister geadviseerd volgens vorengenoemde te besluiten.

Selectie, benoemingsprocedure, salariëring
De commissie is met de stafconventen van mening dat pas afgestudeerden niet definitief in het wetenschappelijk corps opgenomen moeten worden dan na een strenge selectie. De commissie bepleit daarom de instelling van de rang van wetenschappelijk assistent zoals voorgesteld door de Commissie van Os. De mogelijkheden om wetenschappelijk assitent te worden en daarmee de gelegenheid krijgen om een promotie voor te bereiden, moeten zo ruim mogelijk zijn. Terecht wordt door het Sterrenkundig instituut opgemerkt dat de wetenschappelijke productie van een instituut in niet geringe mate geleverd wordt door de promovendi. De periode voor welke men aangesteld wordt als wetenschappelijk assistent zou drie à vier jaar moeten zijn; voor de Faculteit der Geneeskunde zal een periode van langere duur noodzakelijk zijn. Een aanstelling als wetenschappelijk assistent geeft nog geen recht op een blijvende plaatsing bij de universiteit. Men moet dit assistentschap vooral gezien als een voortgezette opleiding (zie ook de nota's Posthumus). De wetenschappelijke assistent zou ongeveer 75% van zijn tijd moeten kunnen besteden aan wetenschappelijk werk (promotie; voor de Faculteit der Geneeskunde inclusief de vorming tot specialist) en voor de overige 25% een onderwijstaak kunnen krijgen. De salariëring van de wetenschappelijke assistenten zou moeten geschieden volgens de schaal van de huidige wetenschappelijke medewerker. De wetenschappelijke assistenten zouden kunnen worden beschouwd als juniorleden van het wetenschappelijk corps.
De commissie is voorstander van het principe van vrije competitie en positieve selectie voor elke functie. Vrije competitie betekent dat voor iedereen de gelegenheid moet bestaan om naar een vacante plaats te solliciteren, dus ook voor personen van buiten de universiteit. Direct hiermee hangt samen wat wij willen noemen de positieve selectie. Daarmee bedoelen wij dat in een vacature van b.v. een wetenschappelijk medewerker iemand moet worden benoemd omdat hij het meest aan de voor die functie te stellen eisen voldoet en niet omdat hij te licht is bevonden voor een lectoraat. Het grote bezwaar van het Rapport van Os is dat steeds negatieve selectie, het te kort schieten voor een hogere functie, gesuggereerd wordt, waardoor b.v. de conservator/instrukteur in het kader van dit rapport ten onrechte het odium van kneusje opgedrukt krijgt en waardoor het carrièreverloop van de leden van het wetenschappelijk corps het karakter krijgt van een afvalrace.
De commissie onderschrijft het carrièrebeginsel. Zij die benoemd worden tot wetenschappelijk medewerker moeten er zeker van zijn dat zij in normale gevallen hun carrière beëindigen als hoofdmedewerker. Zij die benoemd worden tot lector bereiken in de regel de eindrang van toegevoegd hoogleraar. Dit betekent niet dat de benoeming van een medewerker tot lector uitgesloten zou zijn; integendeel: in vrije competitie kunnen zij als ieder ander meedingen naar vacante lectors- of hoogleraarsplaatsen. De commissie is tegen een geheel automatisch carrièreverloop. Men zal zich waar moeten maken. Er is daarom geen bezwaar tegen veiligheidsdrempels tussen de rangen van wetenschappelijk medewerker en hoofdmedewerker en tussen die van lector en toegevoegd hoogleraar, zodat de promotie van hen die absoluut tekort schieten geblokkeerd kan worden.
De selectie van wetenschappelijk (hoofd)medewerkers kan plaats vinden in de vakgroep, aanstelling vindt plaats door het universiteitsbestuur. Wat betreft de lectoren en toegevoegd hoogleraren kan de commissie niet instemmen met de gedachte dat de inhoud van hun functie een wezenlijk andere is dan die van de huidige lectoren en de commissie heeft er daarom onoverkomelijke bezwaren tegen om alle huidige medewerkers I en hoofdmedewerkers zonder meer tot lector te benoemen. Diegenen onder de huidige medewerkers die werkzaamheden op het niveau van een lector verrichten moeten zo spoedig mogelijk als zodanig worden benoemd. Om ranginflatie zo veel mogelijk tegen te gaan dienen de huidige criteria waaraan men moet voldoen voor een benoeming tot lector gehandhaafd te blijven. De selectie voor het lectoraat dient van dien aard te zijn dat voor een bevordering tot toegevoegd hoogleraar geen nieuwe selectie meer nodig is; een veiligheidsdrempel is dan voldoende. Indien men evenwel met de senaatscommissie ad hoc het lectoraat nieuwe stijl synoniem wil stellen met het huidige hoofdmedewerkerschap, waar onze commissie niet mee kan instemmen, dan moet er tussen lector en toegevoegd hoogleraar wel een hoge selectiedrempel gelegd worden (die in ons voorstel ligt dus tussen hoofdmedewerker en lector/toegevoegd hoogleraar). Uit het oogpunt van het tegengaan van ranginflatie, die onherroepelijk een daling van het niveau van het wetenschappelijk onderwijs ten gevolge zal hebben, achten wij het voorstel van onze commissie te prefereren boven dat van de senaatscommissie ad hoc. Omdat men in de toekomst waarschijnlijk op jongere leeftijd tot lector benoemd zal worden is het wenselijk de salarisschaal van de lector naar beneden te verlengen. Anderzijds zal de taak van de toekomstige toegevoegd hoogleraar niet zodanig van die van de huidige gewoon-hoogleraar verschillen dat handhaving van het bestaande grote verschil in honorering gerechtvaardigd is. De salarisschaal van de huidige lector zal daarom ten behoeve van de toegevoegde hoogleraren ook aan de top verlengd moeten worden. Voots vraagt de commissie zich af of de huidige usance om de gewoon-hoogleraar altijd op het maximum van de schaal aan te stellen wel gerechtvaardigd is.

Overgangsmaatregelen
De door de commissie gedane voorstellen maken het mogelijk, vooral daar de rang van wetenschappelijk (hoofd)medewerker blijft bestaan, om de overgangsmaatregelen tot een minimum te beperken. Bij aanvaarding van onze voorstellen is nl. een geleidelijke groei naar de nieuwe structuur mogelijk.
Er moet worden aangedrongen op een zo spoedig mogelijke instelling van de rangen van wetenschappelijk assistent en van toegevoegd hoogleraar. Zolang de rang van wetenschappelijk assistent niet ingevoerd is dienen nieuwe wetenschappelijke medewerkers in tijdelijke dienst aangesteld te worden gedurende een vooraf vastgesteld aantal jaren. In deze periode moet de selectie plaats vinden. De thans aangestelde tijdelijke wetenschappelijke medewerkers die reeds vier jaar of langer in dienst zijn, moeten zo spoedig mogelijk beoordeeld worden teneinde na te gaan of zij voor een aanstelling in vaste dienst in aanmerking komen.
Naar de mening van de commissie dienen de niet in rechtstreekse dienst van de universiteit aangestelde maar door Z.W.O. etc. gehonoreerde wetenschappelijke assistenten en wetenschappelijke medewerkers op vergelijkbare wijze bij het bestuur betrokken te worden.
(Subfaculteitsgewijs moet zo spoedig mogelijk nagegaan worden, welke basis-niveau-structuur het meest doelmatig geacht wordt en wat voor elke basis-eenheid de gewenste formatie is.

De Utrechtse universiseit in oorlogstijd (vervolg en slot)

Na de grote acties in 1943 bleef het studentenverzet bestaan. In een onderhoud, dat een leidende figuur uit het Utrechtse studentenverzet had met een hoogleraar, bezwoer de laatste de studenten aan de hoogleraren de goede weg te blijven wijzen. De hoogleraren zouden de studenten in hun verzet moeten steunen. Naast 'De Geus' verscheen 'De Vrije Katheder', die de 'De Geus-groep' verweet, enkel en alleen studentenbelangen te behartigen, terwijl solidariteit met tal van andere lagen des volks moest worden verwezenlijkt. Uit de polemiek tussen de twee bladen blijkt een groot verschil in maatschappij-opvatting.
Zoals in alle onderdelen van het verzet richtten de gedachten van de studenten zich op de tijd na de oorlog. Een nieuwe opbouw van de studentenwereld werd noodzakelijk geacht. De zogenaamde 'civitas'-gedachte, waarbij de sterke scheidingen tussen de diverse gezelligheidsverenigingen zouden verdwijnen, kreeg veel aanhang. In de sedert oktober 1943 in Utrecht verschijnende illegale 'Sol Iustitiae' werd de civitas-gedachte beleden: 'In de toekomst zal er zeker één algemeen Utrechts studentenblad moeten zijn'. 'Talrijke plannen voor de nieuwe studentenmaatschappij werden bediscussieerd. Daarnaast was het probleem van de zuivering van groot belang, ook dit weer in analogie met

tal van andere verzetsgroepen. Wat moest er gedaan worden met de tekenaars, de Duitslandgangers, de N.S.B.-ers, de slappe hoogleraren enz. enz. vragen die vele soorten antwoord kregen. In de loop van het cursusjaar '43-'44 werd het inzicht steeds meer verbreid dat onderwijsgeven onmogelijk was geworden. Nu richtten rectoren en docenten zich tot de bezettende overheid met hoge eisen, waaraan moest worden voldaan, wilde het onderwijs mogelijk zijn. Het was wat laat.

Het is te simplistisch, om over 'de slappe hoogleraren' te spreken. Een oordeel over de houding van de hoogleraren als collectief geheel kan inderdaad slechts negatief zijn. Met het beroep op verantwoordelijkheid voor tal van zaken werd dikwijls een gebrek aan moed gemaskeerd. Natuurlijk had de hoogleraar de zorg voor zijn gezin, zijn instituut of laboratorium, voor het personeel dat hem ten dienste stond en wat dies meer zij. Het bleek, dat vele wetenschapsbeoefenaren eigenlijk niet door hadden waar alles om ging. Minder dan tegenwoordig was bij hen van politiek inzicht sprake. Daarom ook is het van belang, deze zaken goed te bestuderen, daar misschien zou kunnen blijken, dat de mate van vak-idiotie ongeveer correlleerde met de mate van lijdzaamheid. Studenten hadden deze zorgen niet. Wel bleek in de tekenkwestie, dat ook voor hen het rekening houden met verwanten noodzakelijk was. Desondanks was er de massale weigering. Collectieve acties van hoogleraren bleven uit. Individueel traden enkelen van hen in het krijt voor de studenten, velen bleven passief, terwijl ook slechts enkelen met de bezetter meegingen. In wezen is dit hetzelfde beeld als dat van de houding van de gehele Nederlandse bevolking tijdens de bezetting. Vele mensen zijn geen helden en er mag van hen niet geëist worden, dat zij dat zijn. Telkens moet de beschouwer van de houding van hoogleraren en studenten in oorlogstijd bij zichzelf te rade gaan, wat hij of zij zou hebben gedaan. Dit maakt een oordeel bijzonder moeilijk.

Toen eindelijk op 5 mei 1945 de bevrijding kwam, maakten de vertegenwoordigers van de studenten de balans op. Zij kwamen met hun eisen van zuivering. De hoogleraren vervaardigden onderling ook hun criteria. In beide groeperingen waren de meningen verdeeld. Het heeft weinig zin, om hier allerlei voorstellen, amendementen en discussies over de zuivering te vermelden. Ook hier is er de parallel met de algemene zuiveringsprocedure.

Onbevredigend is een slap woord, om als noemer te dienen voor tal van handelingen, die in het kader van het zuiveringsbesluit zijn verricht. Wel moet vermeld worden, dat de discussies over de behandeling van tekenaars tot diep in het jaar 1947 voortduurden, zonder dat dit probleem ooit ten volle is opgelost. Een vanuit Delft en Amsterdam opgerichte vereniging voor belangenbehartiging van tekenaars VEVOS probeerde zoveel mogelijk de maatregelen tegen hen af te doen zwakken, met hulp van vele ouders van tekenaars.

Wat betreft de Utrechtse universiteit kan gesteld worden, dat zowel de eerste rector magnificus na de oorlog als de leider van de vertegenwoordigers van de Utrechtse studenten bij de heropening van de Utrechtse universiteit in september 1945 gematigd optraden. Terecht merkte de rector magnificus bij deze gelegenheid op 'Dat dit uitblijven van ernstig en standvastig verzet, het weifelend optreden en schipperen der rectores, die steeds weer gehoor gaven aan den aandrang van den op Duitschland steunende Secretaris-generaal, en steeds trachtten langs compromis op compromis de kool en de geit te sparen, niet goed te praten is en vaak heftige oppositie wekte, behoeft geen betoog'. Belangrijker echter dan het gepasseerde en de zuiveringen achtten rector en leider der studenten de vorming van een nieuwe universitaire gemeenschap Hoezeer zijn beiden ook hierin teleurgesteld.

UIT DE D.B. VERGADERING VAN 27 APRIL

1. Op 11 mei a.s. zal een gentlemen agreement getekend worden tussen curatoren van de Rijksuniversiteit Utrecht en het bestuur van de Katholieke Theologische Hogeschool Utrecht. Voor de inhoud van de overeenkomst verwijzen wij naar het nummer van 15 mei a.s.

2. Er is een regeling op komst om de verschijning van (sub)faculteitsbladen te subsidiëren. In de 'directeurenkring' is over deze zaak reeds gesproken. Door de redactieraad van 'U' zal nog een verzoek aan Curatoren worden gericht de subsidiemogelijkheid te bekijken. Het D.B. staat niet onwelwillend tegenover het verzoek van de (sub) faculteiten extra subsidie te verstrekken om de publicitaire armslag te vergroten. Er moeten wel condities worden gesteld, b.v. ten aanzien van frequentie van verschijning, uitvoering, samenstelling van redactie, toezending, etc. Het D.B. meent dat de toekomstige (sub)faculteitsraden de subsidie moeten ontvangen en verdelen. Er zal door het bureau een berekening worden gemaakt. Na ontvangst van de brief van de redactieraad komt de zaak nog terug in het D.B.

3. Het D.B. beslist dat er *f* 1000,— subsidie wordt gegeven aan de organisatie van de Bosbaan Regatta. We schreven er 14 dagen geleden al iets over.

4. Op 8 april heeft de Minister aan Curatoren gevraagd of men akkoord gaat met de nieuwe opzet leraarsopleidingen. Het D.B wil eerst afwachten wat de faculteiten adviseren voor de Minister een antwoord krijgt.

5 Het D.B. gaat akkoord met het antwoord van de faculteit der geneeskunde op de vraag van Curatoren (17 februari 1970) wat de faculteit denkt van de plannen in Amsterdam een interuniversitair instituut voor oogheelkundige research op te richten. De faculteit schrijft op 7 april aan Curatoren dat men er eigenlijk niets voor voelt. Het is namelijk niet duidelijk wat dit instituut zou kunnen doen waartoe de universitaire oogheelkundige instituten (Utrecht en Groningen) niet in staat geacht kunnen worden. Dit antwoord gaat door naar Amsterdam.

6 De heren Cladder, Rupp en Kohnstamm van de afdeling Kinder- en Ontwikkelingspsychologie van het Pedagogisch Instituut hebben Curatoren op 21 april meegedeeld dat zij geen nieuwe studenten met kandidaats psychologie tot de door hen verzorgde opleiding zullen kunnen toelaten. Er moeten vier nieuwe posten voor medewerkers komen, zes werkkamers en twee werkgroepsruimten. De afd. doceert o.a. aan 29 psychologie-studenten met hoofdrichting kinder- en ontwikkelingspsychologie en 8 à 12 studenten met uitgebreide nevenrichting, terwijl nog 26 hoofdrichtingstudenten staan ingeschreven. Rector en Secretaris gaan met de heren praten.

7. Curatoren zullen op 4 juni de staf van de Academische Raad ontvangen voor een bezoek aan de universiteit.

UNIVERSITEIT

AGENDA

1 mei: Buitengewone vergadering faculteit Letteren (beraad over artikel 47 voorontwerp van wet Veringa; 14.00—17.00 uur; zaal 24 Achter de Dom 22; belangstellenden zijn welkom.

2 en 3 mei: Individuele Nederlandse Studenten badminton kampioenschappen. Sporthal Catharijne. Finales beginnen 3 mei omstreeks 14.00 uur.

3 mei: Varsity; A'dam-Rijnkanaal; 14.00 uur.

Bachcantate-dienst „Ich hatte viel Bekümmernis", met medewerking van Akke van der Valk-Evink (sopraan), Herman van Kerkhof (tenor), Cor Niessen (bas). Geertekerk; 19.30 uur.

Bevrijdingsdienst Pieterskerk, voorbereid door een werkgroep uit de gereformeerde en hervormde studentengemeenten. 19.00 uur.

3—15 mei: Cursus orthodontie, tweededgewise techniek o.l.v. dr. B. L. en R. Herzberg. De Uithof, Tandheelkundig Instituut.

4 mei: Kranslegging door de loco-burgemeester bij het monument van de gevallen studenten '40-'45; 15.45 uur.

7 mei: Studenten drafsportdag (zie onder universiteit).

9 mei: Autopuzzeltocht C.U.C. (zie onder Medewerkers).

11 mei: Promotie drs. A Montfoort (Wiskunde en Natuurwetensch.), Palmstraat 35, Utrecht, op het proefschrift: Analysis and some metabolic studies on lecithin from lung and other mammalian tissues. Senaatszaal; 16.00 uur.
Fysika 70: Organisaties van wetenschappers. De heren Voortman, Cohen en Boskma zullen spreken over resp. VWO, BWA en Pugwash.

Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6; 20.00 uur. (Zie onder Wiskunde).

13 mei: Openbare vergadering Conventsraad. Academiegebouw, K. 1: 20.00 uur. (Zie onder Medewerkers).

14 mei: Vergadering beleidsraad voor collectieve voorzieningen t.b.v. studenten Curatorenkamer; 9.00 uur. (Voor agenda zie onder Studenten)

Kunsthistorisch instituut, dr. D. Bouvry: Nederlandse beeldhouwkunst in de middeleeuwen. Van 16.00—17.00 uur rondleiding door het aartsbisschoppelijk museum.

Promotie drs. R. Kroes (diergeneeskunde), Park Arenberg 87, De Bilt, op het proefschrift: Estrogen-induced changes in the genital tract of the male calf. Senaatszaal; 14 45 uur.

Promotie drs. J. M. van Leeuwen (diergeneeskunde), Dibbitsstraat 12, Zwaag, op het proefschrift: Keukenzout in de rundveevoeding Senaatszaal; 16.15 uur.

Vortrag von Dr. Ludwig Denecke: „Goldene Brücken zwischen den Völkern Leben und Wirken der Brüder Grimm in der Gegenwart". 20.15 uur; Inst. voor Theaterwetenschap; Drift 21.

15 mei: Afscheid mej. J. W. Goote, Zoöl. Lab., Janskerkhof 3, 15.30 uur.

Promotie drs. G. A. Wildschut (wiskunde en natuurwetensch.), Jutfaseweg 30, Utrecht, op het proefschrift: Anionic reactions of orthothioformates and unsaturated thioacetals. Senaatszaal; 15.15 uur.

Persgesprek n.a.v. promotie drs. D. Spoelstra op 19 mei. Perscentrum; 11.00 uur.

16 mei: Ver. voor wetensch. onderzoek van sport en lich. vorming organiseert een congres in Nijmegen. Inl.: H. v. d. Spek, Vespuccistraat 118, Amsterdam.

19 mei: Plenaire vergadering pedagogisch instituut over het voorontwerp wet Veringa. Achter de Dom 22, zaal 24; 9.30 uur.

Promotie drs. D. Spoelstra (geneeskunde), Harmoniehof 67, Amsterdam, op het proefschrift: dr. Antonius Mathijsen, uitvinder van het gipsverband. Senaatszaal; 16.15 uur.

20 mei: Colloquium; drs. H. Haks: Beeldend kunstenaar en universiteit. Instituut voor Sonologie, Plompetorengracht 14-16; 13.45 uur. Vergadering contactorgaan; 14.00 uur.

Promotie drs. C. P. M. Görts (Wiskunde en Natuurwetensch.), John F Kennedylaan 40, Vleuten, op het proefschrift: Invloed van verschillende suikers op de ontwikkeling van de oxydatieve koolhydraatstofwisseling bij saccharomyces cerevisiae. Senaatszaal; 14.45 uur.

Promotie drs. M. van Gorkom (Wiskunde en Natuurwetensch.), Crabethstraat 15, Maassluis, op het proefschrift: Electron multiplier response under positive ion impact. Senaatszaal; 16.15 uur.

UNIVERSITEIT EN KERK

Mededeling van het Convent van studentenpastores

Iedere zondag is er om 12.00 uur in de aula van de universiteit een kerkdienst voor alle christenstudenten (en andere belangstellenden) van Utrecht.
Voorgangers zijn de leden van het convent van studentenpastores.

3 mei: Dr. N. v. Egmond en Pastor H. van Waveren.

10 mei: Pastor L. W. G. Leeneman.

17 mei: Pastor G. Th. Oostvogel.

De pastores vragen met grote nadruk om mensen uit alle kerken die hen bij de voorbereiding van deze diensten willen helpen. Deze voorbereiding is elke maandagavond om 21.00 uur bij de desbetreffende voorganger thuis.
Lijsten voor opgave liggen in de aula, in de verschillende kerken en in de hal van Cunera. Tijdens alle diensten is er een kindercrèche en na de dienst is er gelegenheid tot koffiedrinken en napraten in Cunera.
N.B.

1. Tijdens de dienst van 3 mei zal Pastor H. v. Waveren officieel zijn intrede maken in de Utrechtse Studentenparochie en in het convent van studentenpastores Voor verdere mededelingen hierover, zie de berichten van de U.S.P.

2. De dienst van 17 mei (Pinksteren) is niet in de aula maar in de kapel van Cunera, Nieuwe Gracht 32. Voor de U.S.P. is dit de enige dienst in het Pinksterweekend.

3. Het convent zag graag een vaste liturgiecommissie die zich bezig houdt met de achtergronden van de conventsdiensten, zoekt naar nieuwe mogelijkheden, de contacten onderhoudt met de verschillende kerken en die ook de praktische en organisatorische dingen voor haar rekening neemt.
Opgave en inlichtingen bij Pastor G. Th. Oostvogel, Nieuwe Gracht 32, tel. 18332 of Ds. W. J. Overdiep, Hiëronymusplantsoen 5, tel. 22184.

Utrechtse studentenparochie
Op dinsdag 5 mei is Pastor Oostvogel afwezig, dus gaat de Eucharistieviering van half één niet door.
Op donderdag 7 mei (Hemelvaartsdag) zijn er géén diensten in de aula. Wel is er om 12.00 uur een dienst in de kapel van Cunera, Nieuwe Gracht 32.
Meer diensten zijn er die dag niet.

Remonstrantse gemeente
Geertekerk - iedere zondag dienst, 10.30 uur, Geertekerkhof 22.
Spreekuur studentenpredikant ds. Overdiep: iedere woensdag 18.30—20.00 uur.

Academiedienst
Academiedienst op zondagavond 3 mei a.s. om 19.00 uur precies in de Pieterskerk, een experimentele dienst op het thema: Bevrijding. 10 mei - om 19.00 uur - Pieterskerk. Voorganger: ds. J. M. van Minnen.
Kring - De dinsdagavondkring komt op 5 mei niet bijeen. volgende vergadering dus 12 mei, Springweg 93.

Hervormde Studenten Gemeente
Academiediensten Janskerk:
3 mei: ds. Van Egmond; viering H. Avondmaal.
10 mei: ds. Van Egmond.
Het spreekuur van ds. Van Egmond wordt gehouden elke woensdag van 12.00—13.00 uur op de zolder van het U. huis.
dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 511272.

GEEN „U" OP 8 MEI

In de week waarin 5 mei (nationale feestdag) en 7 mei (Hemelvaartsdag) vallen, zal het weekblad niet verschijnen.
Kopij voor het nummer van 15 mei moet vrijdag 8 mei vóór 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

FYSIKA 70

Zie onder wiskunde en natuurwetenschappen, wis-, sterren- en natuurkunde.

ERKENNING PROF. HASPELS ALS OPLEIDER VAN SPECIALISTEN

De Commissie van Beroep voor de erkenning en registratie van medische specialisten heeft inzake het door prof. dr. A. A Haspels, gewoon hoogleraar in de verloskunde en gynecologie aan de Utrechtse universiteit, ingestelde beroep tegen de beslissing van 8 dec. 1969 van de Specialisten Registratie Commissie (n.l. dat hij geen specialisten mocht opleiden) beslist dat aan prof. Haspels alsnog de erkenning als opleider wordt verleend vanaf de datum waarop hij zijn benoeming tot hoogleraar aanvaardde (1 februari 1969).

Deze gunstige beslissing in hoogste instantie is definitief.

Het artikel van het Besluit van het Centraal College de Specialisten Registratie Commissie, waarin wordt bepaald dat een specialist 5 jaar als zodanig in het register ingeschreven moet zijn om als opleider erkend te wor-

den, is niet van toepassing op prof. Haspels in verband met
a) zijn bijzondere kwaliteiten als gynecoloog;
b) zijn aanzienlijke ervaring in dit specialisme in diverse ontwikkelingslanden;
c) zijn vele bijdragen aan geneeskundige tijdschriften.

V.A.W.O.-SYMPOSION

Op vrijdag 29 mei a.s. zal de Vereniging van Academici bij het Wetenschappelijk Onderwijs (V.A.W.O.) in het academiegebouw van de rijksuniversiteit Utrecht, Domplein 29, haar jaarlijks symposion houden. Aanvang: 14.00 uur precies.
Als titel is gekozen: **Wetenschapsbeoefening: Vrijheid en organisatie.**
Het onderwerp zal worden belicht door: 1. Prof. dr. S. Dresden, hoogleraar aan de R.U. Leiden; 2. Prof. dr. J. de Graaf, hoogleraar aan de R.U. Utrecht; 3. Prof. dr. ir. F. A. Heyn, hoogleraar aan de T.H. Delft; 4. Dr. ir. A. E. Pannenborg, lid Raad van Bestuur Philips Eindhoven.
Het symposion en de aansluitende panel-discussie zullen worden voorgezeten door drs. J. de Vries, curator van de T.H. Eindhoven en lid van de Raad van Advies voor het Wetenschapsbeleid.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 2 94 41, toestel 219:

Knipseldossiers
Onderwijstelevisie; Ontwikkelingshulp; Professoraten, Studentenleven met o.a. U.S.F.; Studentenverkiezingen; de Tres-affaire U.S.C.; A.S.T.U.; Utrechtsch Universiteitsfonds.

Tijdschriften
Op het gebied van de studentenvoorzieningen zijn de volgende artikelen in tijdschriften verschenen:
Acta et Agenda I (1969) no. 25a pag. 6-7: Organisatie verzorging studentenvoorzieningen bij andere universiteiten en hogescholen. N.U.B. 18 (1969) no. 32 pag. 7. Lenglet, F. - Studentenvoorzieningen.
Universiteit en Hogeschool 14 (1968) no. 7 pag. 564-577. De organisatorische structuur van de studentenvoorzieningen.
S.V. (1968) Ontwerp nota studentenvoorzieningen.
Resonans 2 (1970) no. 5 pag. 23-29: Studentenvoorzieningen.
Enige literatuur betreffende studentenvoorzieningen, Literatuurlijst Afd. Documentatie Min. van O. & W. 1967.

STUDENTEN DRAFSPORTDAG

Donderdag 7 mei, Hemelvaartsdag, zullen op de drafbaan Mereveld traditiegetrouw, weer de draverijen gehouden worden in het kader van de drafsportdag van de Diergeneeskundige Studenten Kring. Op deze dag zullen o.a. diergeneeskundige studenten op de sulky tonen wat ze waard zijn, als ze strijden om de titel „Peerdepiet 1970".
Voor allen, die de Utrechtse Universitaire gemeenschap vormen, zal dit een attraktieve sportmiddag zijn, die wij van harte bij u aanbevelen. (Bestuur D.S.K.)

BIO-MEDISCHE INFORMATIE

In 1953 werd opgericht de Groep Medische Bibliotheken van de SSB en de SWB.
Na een vrij aktief en vruchtbaar leven te hebben geleid, is deze groep sinds 1962 als zodanig niet meer naar buiten getreden.
Gezien de huidige snelle en ingrijpende veranderingen in het beeld van de medische bibliotheek, leek het nuttig deze groep weer tot leven te brengen onder de naam: Groep Bio-Medische Informatie. Deze nieuwe naam is tevens een programma. Waar het primaire doel van de groep blijft: Het tot persoonlijk kontakt brengen van gelijk geïnteresseerden, zullen de aktiviteiten van de geroep het meest op het gebied van de informatie liggen. Informatiesystemen als Medlars, Excerpta Medica, Ringdoc, Science Citation Index, Chemical Abstracts, Biological Abstracts, e.a., al of niet op magneetband, stellen ons voor gemeenschappelijke vraagstukken, waarover we in groepsverband veel van elkaar kunnen leren en elkaar belangrijk kunnen steunen.
Op donderdag 21 mei zal een bijeenkomst van de groep worden georganiseerd in de Rode Zaal van Transitorium I, De Uithof, Universiteitscentrum, Utrecht.

VACATURE UAF

De Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF (University Assistance Fund v/h Universitair Asyl Fonds) zoekt voor een nieuw te creëren funktie een consulent(e) die vanaf 1 september 1970 in dienst kan treden.

De Stichting streeft ernaar om op universiteiten, hogescholen en instellingen voor hoger beroepsonderwijs initiatieven en akties te bevorderen die erop gericht zijn om buitenlandse studenten, in het bijzonder vluchtelingen en Nederlandse studenten, op zinvolle wijze te laten samenwerken.

De voornaamste taken van de nieuwe medewerk(st)er zullen zijn gevoerde akties en initiatieven te stimuleren en te begeleiden, de kontakten tussen de plaatselijke comité's en het centraal bureau van de Stichting te onderhouden enz.

Gevraagd wordt een jonge kracht, student of pas afgestuudeerd in de sociale wetenschappen.

Sollicitaties kunnen gezonden worden aan de direkteur van de Stichting F. C. Dondersstraat 16, Utrecht.

STAGE BIJ SJALOOM

Naast de officiële manifestaties die worden georganiseerd ter viering van het 25-jarig jubileum van de bevrijding zijn allerlei groepen aktief bezig met de voorbereiding van alternatieve manifestaties.

Om de krachten te kunnen bundelen heeft de Sjaloom-groep in Odijk het initiatief genomen al deze akties in één groot kader te plaatsen. Het I.O.N.W. (Interuniversitair Instituut tot Onderzoek van Normen en Waarden in de Geïndustrialiseerde Samenleving) heeft het 25-jarig jubileum van het bevrijdingsfeest gekozen als onderzoeksobject vanuit de veronderstelling dat door de Nederlandse bevolking, of door groepen uit de bevolking, gedeelde waarden bij deze gelegenheid naar voren zouden kunnen komen.

Er wordt op korte termijn iemand gezocht die, ter vervulling van stage-verplichtingen, één of meerdere dagen per week in Odijk aanwezig zal kunnen zijn om het verloop van de ontwikkeling van de alternatieve manifestaties zo nauwkeurig mogelijk te registeren en dit hierna met een verslag af te sluiten.

Zij die hiervoor belangstelling hebben wordt verzocht zo spoedig mogelijk kontakt op te nemen met het I.O.N.W. - drs. W. Micke, Oostmaaslaan 80, Rotterdam, tel. 010 - 13 94 85.

MEDEWERKERS

VAKANTIE-UITKERING

Regel: De vakantie-uitkering wordt toegekend over de periode van 1 juni 1969 tot 1 juni 1970 en bedraagt 6 % van de op 1 mei 1970 geldende wedde (d.i. het maandsalaris eventueel vermeerderd met ambtstoelage, persoonlijke toelage, huwelijkstoelage, diensttijdtoelage) over elke maand waarin in die periode gewerkt is (minimaal 16 dagen).

Afwijkingen van de regel: Indien 6 % van de wedde per 1 mei 1970 minder bedraagt dan *f* 53,60, ontvangen de hieronder genoemde groepen, over elke maand in de berekeningsperiode, waarin men **op de eerste dag een volledige dagtaak vervulde**, in elk geval *f* 53,60.
1. personen van 23 jaar en ouder;
2. personen jonger dan 23 jaar indien gehuwd;
of indien langer dan 5 jaar gehuwd geweest;
of indien gehuwd geweest en met kinderen die geheel tot hun last komen.

Over de maanden in de berekeningsperiode waarin men **géén volledige dagtaak op de eerste dag van de maand** vervulde, ontvangt men 6 % van de gemiddelde wedde die men in die maanden heeft ontvangen.

Vakantie-uitkering voor kinderen: Voor elk kind, waarvoor men per 1 mei 1970 **volledige** kindertoelage geniet, ontvangt men een bedrag van *f* 4,07 over elke maand waarin in genoemde periode gewerkt is.
Indien men **geen volledige** kindertoelage geniet, ontvangt men 6 % van de kindertoelage, welke men op 1 mei 1970 geniet, over elke maand waarin in de berekeningsperiode gewerkt is. Dit laatste doet zich voornamelijk voor bij:
a) degenen die geen volledige dagtaak vervullen;
b) vrouwelijke personeelsleden, die een aanvullende kindertoelage genieten boven hetgeen haar echtgenoot aan kindertoelage/-bijslag ontvangt.

De uitbetaling zal in de maand mei 1970 plaatsvinden.

CONTACTORGAAN

Kort verslag van de op 10 februari 1970 gehouden vergadering van het contactorgaan der rijksuniversiteit te Utrecht.
Het bestuur van de universiteit werd vertegenwoordigd door de sekretaris van de universiteit, dr. H. Schamhardt. De personeelsdelegatie bestond uit vertegenwoordigers van de bonden aangesloten bij A.C.O.P., A.C., C.H.A., C.C.O.P. en R.K.C.O.P.

In deze vergadering vormden de volgende onderwerpen een punt van bespreking:

1. **Het ter beschikkingstellen van adressenmateriaal voor het verzenden van een ledenwervingsbrief.**

Tegen het verstrekken van de adressen van het personeel aan de bonden bestaan bezwaren, aangezien deze adressen tevens kunnen worden aangewend voor een ledenwervingsaktie door middel van huisbezoek, dat door een aantal personeelsleden niet op prijs zal worden gesteld.

Van bestuurszijde werd echter het aanbod gedaan om jaarlijks tegen betaling van de portokosten een door de bonden opgestelde wervingsfolder of -brief aan het personeel toe te zenden. De personeelsdelegatie sprak zijn waardering voor dit aanbod uit en zal voor toezending van het materiaal zorgdragen.

2. **Verhoging vergoedingen voor het gebruik van eigen vervoermiddelen.**

Door de personeelsdelegatie werd de vraag gesteld waarom de universiteit de door het ministerie van Binnenlandse Zaken per 1 januari 1969 verhoogde vergoeding voor het dienstgebruik van eigen vervoermiddel eerst per 1 juli 1969 heeft laten ingaan.
Hierop werd door de voorzitter geantwoord, dat inmiddels een rondschrijven is uitgegaan, waarbij de mogelijkheid is geopend om over het tijdvak van januari tot juli 1969 een aanvullende deklaratie van 1 cent per gereden kilometer in te dienen.

3. **Student-assistenten**

Hierbij werd door de personeelsdelegatie de vraag gesteld tot welke geleding deze groep behoort: tot het wetenschappelijk korps, het niet-wetenschappelijk personeel of tot geen van beide genoemde geledingen. Van bestuurszijde wordt medegedeeld, dat zij beschouwd worden te behoren tot de studenten. Bij dit punt komt vervolgens aan de orde de ziektekostenverzekering gedurende de maanden juli en augustus, aangezien zij dan geen aanstelling hebben en derhalve niet verplicht verzekerd zijn ingevolge de Ziekenfondswet. Een vrijwillige verzekering bij één der ziekenfondsen is wel mogelijk, doch is duur. Besloten wordt dat kontakt zal worden opgenomen met de U.G.Z. om hiervoor een andere oplossing te vinden.

4. **Dienstverband**

Hierbij kwam in bespreking een door de afdeling arbeidsvoorwaarden opgestelde nota inzake de aard van het dienstverband van de aan de universiteit voorkomende personeelskategorieën. Uit de diskussie blijkt, dat de redaktie van het punt betreffende de benoeming in tijdelijke dienst niet duidelijk is en derhalve nadere uitwerking behoeft. Voorts werden door de personeelsdelegatie een aantal wijzigingsvoorstellen ingediend, zoals: a. benoeming van jeugdig personeel in tijdelijke dienst bij 18 jaar in plaats van bij 20 jaar; b. benoeming in tijdelijke dienst voor onbepaalde tijd met een ingebouwde proeftijd; c. benoeming in tijdelijke dienst voor een proeftijd van 1 of 2 jaren, doch niet twee proeftijden van elk één jaar. De afdeling arbeidsvoorwaarden zal het naar vorengebrachte nog eens nader in beschouwing nemen.

5. **Nieuwe regeling reiskostenvergoeding ongehuwden**

Van bestuurszijde werd opgemerkt, dat deze regeling een verslechtering betekent in vergelijking met de vorige regeling, waardoor het werven van personeel moeilijker zal worden. Aangezien de nieuwe regeling in het georganiseerd overleg met de Staatssekretaris van Binnenlandse Zaken aan de orde is geweest, wordt aan de personeelsdelegatie naar de achtergronden gevraagd. De personeelsdelegatie deelt hierop mede, dat de nieuwe regeling nog een uitvloeisel is van de door de regering in 1968 genomen bezuinigingsmaatregelen. Dit punt werd afgesloten met de mededeling dat curatoren bij de Minister van Onderwijs en Wetenschappen hun bezwaren tegen de nieuwe regeling per brief zullen kenbaar maken.

Op 16 april jl. vond de afscheidsreceptie plaats van de heer J. de Rooy, die ruim 50 jaar aan het Organisch Chemisch Laboratorium verbonden is geweest.
Drs. C. M. Schoonheim, personeelsfunctionaris, sprak namens het Bureau van de Universiteit, vervolgens prof. dr. C. A. Salemink namens alle medewerkers van het Organisch Chemisch Laboratorium, het Organisch Chemisch Instituut T.N.O. en het Biochemisch Laboratorium.
Door beide sprekers werd de lange staat van dienst van de heer De Rooy gereleveerd.
Hierna was er gelegenheid om tijdens de receptie in de cantine van het Organisch Chemisch Laboratorium van de heer De Rooy afscheid te nemen.

---

6. **Brugdagen 1, 4, 6 en 8 mei 1970**

Van bestuurszijde wordt medegedeeld, dat overwogen wordt - voor zover de dienst het toelaat - op deze dagen door het personeel geen dienst te laten doen door het opnemen van 1 verlofdag en vanaf 17 februari de werktijd per dag met een half uur te verlengen, waardoor de overige drie dagen worden inverdiend. De personeelsdelegatie vindt het een sympathiek voorstel, doch is van mening dat curatoren geen verplichte snipperdag kunnen instellen. Besloten wordt dat per beheerseenheid zal moeten worden uitgemaakt of van bovenstaande regeling al dan niet gebruik gemaakt zal worden.

7. **Huisvesting personeel**

Hierbij komt naar voren dat het vinden van huisvesting voor het lagere personeel nog steeds een groot probleem is.

8. **Ongevallenverzekering**

Aangezien gebleken is dat er onder het personeel belangstelling bestaat voor een kollektieve ongevallenverzekering, wordt besloten bij verschillende verzekeringsmaatschappijen offerte vragen. In één der volgende vergaderingen zal dan op dit punt nader worden teruggekomen.
De volgende vergadering zal plaatsvinden op 20 mei 1970 te 14.00 uur.

PERSONEELSCONVENT

Op 26 februari j.l. zonden wij het niet-wetenschappelijk personeel een circulaire, een exemplaar van het reglement van het Personeelsconvent en een antwoordformulier met het verzoek dit laatste voor 16 maart te retourneren.
Tevens werd een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd, waar inlichtingen konden worden verkregen omtrent het reglement en de doelstelling van het Personeelsconvent. **Deze bijeenkomst werd slecht bezocht. Wij vielen** ons met de hoop dat zowel het reglement als de doelstelling kennelijk volkomen duidelijk waren.
Op het antwoordformulier kon worden ingevuld of men al of niet instemde met het Personeelsconvent; bovendien konden opmerkingen/aanvullingen betreffende het reglement worden gemaakt.
Van de ruim 2000 verzonden formulieren ontvingen wij er slechts ruim 350 terug. Van de 350 inzenders spraken zich 33 uit tegen het Personeelsconvent, 6 verklaarden geen mening te hebben en de overigen verklaarden voorstander te zijn. Een aantal inzenders maakte opmerkingen/aanvullingen.
De voorbereidingsraad heeft ondanks het geringe aantal inzenders toch de conclusie getrokken dat op basis van het reglement moet worden verder gewerkt. De eerste berichten van het stembureau kunt u thans binnenkort tegemoet zien.
Ten aanzien van de binnengekomen aanvullingen en opmerkingen zijn wij van plan t.z.t. aan de Algemene Raad voor te stellen een kleine commissie te benoemen, die zich zal moeten beraden in hoeverre het reglement daaraan dient te worden aangepast.
Wij doen een dringend beroep op u om aan de verklezingen deel te nemen opdat het de Algemene Raad mogelijk zal zijn te fungeren als vertegenwoordiger en spreekbuis van het niet-wetenschappelijk personeel.

De Voorbereidingsraad

AUTO-PUZZELRIT C.U.C.

Zoals reeds is vermeld in één der vorige edities van dit blad, wordt door het Comité Universitair Contact (C.U.C.) een **auto-puzzelrit** georganiseerd. Alle medewerkers aan de universiteit, hetzij in dienst van curatoren, Z.W.O. of F.O.M., kunnen meedoen.

Deze rit zal plaats hebben op **zaterdag 9 mei** a.s.
De start is om 2.00 uur 's middags en via een plezierige rit van ongeveer 2 uur wordt de finish bereikt, waar een aan de buitentemperatuur aangepaste drank en hapje wordt aangeboden. Terwijl na binnenkomst van alle deelnemers „de Slipper", die de route verzorgt, de resultaten van de teams in een klassement indeelt, nodigen wij u aan een koffietafel. We kunnen tussen de broodjes door elkaars ervaringen uitwisselen, of zomaar gezellig praten. Voor een goede regeling is het nodig dat we zo gauw mogelijk weten wie er mee gaat met de puzzelrit! Per auto minstens een team van chauffeur + kaartlezer; wanneer er chauffeuses en lezeressen meedoen, is het extra gezellig.
Gezien de kosten zijn we genoodzaakt per team (2 personen) een inschrijfgeld van *f* 4,50 te vragen. Wanneer er één of meer personen per auto extra meerijden, is voor hen „meekoffietafelen" mogelijk, doch dan is een bijdrage van *f* 3,— per persoon nodig.
U doet mee? Dan graag spoedig opgave met vermelding van één naam per team, uw instituut of laboratorium met telefoonnummer en uw privé adres met zo mogelijk telefoonnummer (voor eventuele snellere communicatie in de zogenaamde brugdagenweek) per brief of briefkaart aan: J. H. Jasperse, Robert v. d. Graaflaboratorium, Princetonlaan 4, De Uithof, Utrecht. Het inschrijfgeld en bijdrage voor de meerijders dient bij de start te worden voldaan.
Maakt u de aanmelding **nu** meteen in orde, dan krijgt u de verdere gegevens tijdig toegezonden. Indien u het nog niet weet, er is een wisselbeker en er zijn prijzen te verdienen!

OPENBARE VERGADERING VAN DE CONVENTSRAAD

Op woensdag 13 mei a.s. om 20.00 uur zal een openbare vergadering van de conventsraad worden gehouden in het Academiegebouw, Domplein, K 1.
Agenda: 1. Opening; 2. Verslag van de vergadering van 24 februari; 3. Ingekomen stukken. 4. Mededelingen; 5. Verkiezing van een bestuurslid; 6. Lustrumfonds stafconvent; 7. Voorstel tot uitbreiding van art. 1 van het Huishoudelijk Reglement; 8. Rapport van de Commissie Eenwording Wetenschappelijk Corps; 9. Wetsontwerp Veringa; 10. Rondvraag; 11. Sluiting.

PROEFSCHRIFTEN

Voor hen die voornemens zijn te promoveren bestaat de gelegenheid gratis advies in te winnen betreffende het voordelig laten drukken van hun proefschrift.
Spreekuren: maandag en dinsdag van 14.00—17.00 uur, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 2 94 41, toestel 130 en verder volgens afspraak. (Afd. P.R. en Voorlichting).

STICHTING NEDERLANDSCHE MIDDENSTANDSBANK FONDS

De Stichting Nederlandsche Middenstandsbank Fonds heeft ten doel: „het bevorderen van algemene belangen van het midden- en kleinbedrijf binnen het koninkrijk, al dan niet in samenwerking met anderen, door het geven van subsidies, schenkingen of toelagen, voor doeleinden welke naar de mening van het bestuur belangen van algemene aard van het midden- en kleinbedrijf dienen".
In het kader van deze doelstelling wordt een bijdrage gegeven o.m. in de kosten van de samenstelling van een proefschrift en tevens op aanvraag in de kosten van bundeling van scripties en andere wetenschappelijke publikaties c.q. de zelfstandige uitgave van een scriptie als brochure.
De aanvrage voor een bijdrage moet schriftelijk geschieden door de promovendus bij het bestuur van de Stichting, Stadhouderslaan 104 te 's-Gravenhage.

VACATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris staat vermeld, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de aow-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Het psychologisch adviesbureau voor studenten zoekt een zevende, full-time

STUDENTENPSYCHOLOOG, mnl. of vrl.

jonger dan 40 jaar, die belangstelling heeft voor problemen van de adolescentie, in het bijzonder studentenproblemen. Zijn taak zal zijn om als studentenpsycholoog in teamverband mee te werken aan de individuele en kollektieve hulpverlening aan studenten in het kader van de welzijnsbevordering. Hieronder vallen: gespreksbehandeling en adviserende gesprekken; groepstherapie en/of het geven van kursussen en het leiden van gespreksgroepen; het meewerken aan welzijnsbevorderende aktiviteiten. Het is de bedoeling om eerst ingewerkt en opgeleid te worden in de praktijk en om daarnaast zelf of anderen van het team de gelegenheid te geven plannen op het welzijnsbevorderende vlak te realiseren. Aanstelling zal geschieden in het rangenstelsel voor wetenschappelijke ambtenaren. AOW-premie komt voor rekening van de universiteit. De vakantietoelage bedraagt 6%.

Schriftelijke sollicitaties met bijsluiting van een pasfoto aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van PAS 800. Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de vertegenwoordiging van het team: mevr. M. E. Derksen-Mögelin, H. G. van der Poll, A. J. M. van der Ree, tel. 030-2 93 51 (bij voorkeur op donderdag).

De veiligheidsdienst zoekt voor spoedige indiensttreding een

SEKRETARESSE

voor halve dagen (werktijden in overleg te regelen). Opleidingsniveau: diploma H.B.S.-B of gymnasium beta; sekretaresse ervaring. Taak: het administreren van aankoop en verbruik van radio-aktieve stoffen en van de stralingsdoses van de radiologische werkers, het typen van brieven en rapporten, het inboeken van inkomende en uitgaande post en het bijhouden van het archief.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 799

De algemene dienst, een groeiende dienstverlenende organisatie in het universiteitscentrum de Uithof, heeft als taak o.a. het dagelijks beheer van gebouwen; het exploiteren van kantines en de telefooncentrale; bewakingsdiensten; het regelen van bezoeken etc. Veel van deze aanvragen en inlichtingen lopen via een klein sekretariaat van deze dienst. Voor dit dynamische middelpunt zoeken wij nu een

AFDELINGS SEKRETARESSE

Zij zal samen met een kollega moeten zorgen voor: de korrespondentie; het bijhouden van de agenda van 4 leidinggevende funktionarissen; het geven van telefonische, schriftelijke en mondelinge informaties etc.; verder zal zij zelfstandig moeten zorgen voor het bijhouden van het archief en de registratie en signalering van de in- en uitgaande post. Hiertoe is nodig: voltooide mavo/mulo opleiding; diploma steno/typen; enige kantoorervaring; goede kontaktuele eigenschappen, telefonisch en mondeling.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nummer 797. U kunt nadere inlichtingen verkrijgen bij de algemene dienst, tel. 030 - 53 91 11, toestel 2048 en 2049.

In de zelfbedieningskantine van het transitorium II, zoeken wij ter assistentie aan het buffet en voor overige kantinewerkzaamheden een

KANTINEJUFFROUW

De werktijden zijn van 8.00 tot 16.45 uur.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van vakaturenummer 798. Mondelinge inlichtingen kunt u krijgen bij de algemene dienst van het universiteitscentrum de Uithof, telefoon 53 91 11, toestel 2144.

Geneeskunde

Bij het fysiologisch laboratorium, Vondellaan 24 en bij het R.M. instituut voor farmakologie, Vondellaan 6 kunnen worden geplaatst

SCHOONMAAKSTERS

Fysiologie: voor hele of halve dagen.
Farmakologie: 32½ uur per week.

Aanmelden en inlichtingen bij de beheerder van bovengenoemde instituten, Vondellaan 6 en 24 te Utrecht.

Op het Rudolf Magnus instituut voor farmakologie is een vakature voor een

(BIO)-CHEMISCH ANALYST(E)

Ook zij die studeren voor het analystendiploma kunnen in principe solliciteren. Vooropleiding H.B.S.-B of gymnasium-B vereist. De werkzaamheden liggen op het gebied van de isolatie en het struktuuronderzoek van peptiden uit hersenweefsel. Zij dragen een zelfstandig karakter en houden o.m. in het toezicht op de dagelijkse gang van zaken op het peptidenlaboratorium. Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij de beheerder van genoemd instituut, Vondellaan 6, Utrecht, tel. 030 - 88 05 21.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 7004/11.

Op de afdeling virologie van het laboratorium voor mikrobiologie is plaats voor een

MEDEWERKSTER

in de leeftijd van 35—45 jaar voor halve dagen 20 uur per week). De werktijden zijn in nader overleg te regelen. De werkzaamheden, welke in een klein en prettig team verricht worden, bestaan uit het voorbereiden van virologisch werk. Hiervoor is geen speciale opleiding vereist. Wel worden eisen gesteld aan netheid en akkuratesse. Inlichtingen worden gaarne verstrekt door de beheerder van genoemd laboratorium, Catharijnesingel 59, Utrecht, tel. 030 - 2 25 47.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 7004/12.

Bij het laboratorium voor fysiologische chemie wordt gevraagd een

TYPISTE

voor de middaguren. Leeftijd boven 20 jaar. Ook gehuwde dames kunnen reflekteren. Ervaring met dikteerapparatuur wordt op prijs gesteld.

Schriftelijke sollicitaties onder nr. 7004/7 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij de kliniek voor neurologie wordt gevraagd een

SEKRETARESSE

voor het hoofd van de afdeling neuropathologie. Voor deze funktie wordt gevraagd: opleiding op middelbaar niveau; diploma steno en typen. Zij die het sekretaresse diploma en/of ervaring hebben op medisch gebied genieten de voorkeur. Nadere inlichtingen te verkrijgen bij dr. A. van Rossum, hoofd van bovengenoemde afdeling, Nic. Beetsstraat 24 te Utrecht, tel. 030 - 2 82 34.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 7004/8.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het fysisch laboratorium en het sterrekundig instituut kan worden geplaatst een

ASSISTENT(E)
PERSONEELSFUNKTIONARIS

die in nauwe samenwerking met de personeelsfunctionaris zal bijdragen aan de realisering van het personeelsbeleid in deze twee instituten. Funktie-eisen zijn: leeftijd 25—30 jaar; opleiding middelbare schoolopleiding, aangevuld met sociale akademie; ervaring: tenminste één jaar praktijkervaring. Over funktie-inhoud en salaris informeren wij u graag bij een mondeling onderhoud.

Sollicitatiebrieven (met pasfoto) te richten aan de personeelsfunktionaris van het fysisch laboratorium en sterrekundig instituut, Bijlhouwerstraat 6 te Utrecht.

Letteren

Instituut voor toegepaste taalkunde. Voor de vervulling van een vakature (volledige betrekking) voor een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER

wordt gezocht een akademikus (dr. of drs.) met hoofdvak Engels. In aanmerking kunnen komen zij die over enige onderwijservaring (V.H.M.O.) beschikken en bijzondere belangstelling hebben voor de problematiek van het onderwijs in moderne vreemde talen en voor moderne taalkunde. Bijvakstudie algemene taalwetenschap strekt tot aanbeveling. De betrokkene zal voornamelijk tot taak krijgen het verrichten van toegepast taalkundig onderzoek met betrekking tot het onderwijs in moderne vreemde talen, in het bijzonder het onderwijs in het Engels. Bovendien zal hij/zij belast worden met de leiding van de door het instituut verzorgde kursussen in praktische taalvaardigheid (Engels) voor personeelsleden van de rijksuniversiteit Utrecht. Aanstelling geschiedt in het wetenschappelijk rangenstelsel.

Sollicitaties (schriftelijk) te richten aan de direkteur van het instituut voor toegepaste taalkunde, dr. J. A. van Ek, Wilhelminapark 11, Utrecht, bij wie desgewenst tevens (telefonisch 030 51 10 21) verdere inlichtingen te verkrijgen zijn.

Sociale wetenschappen

Het instituut voor kulturele antropologie, dat gevestigd is in het nieuwe universiteitscentrum de Uithof, hoopt in het komende akademisch jaar een

WETENSCHAPPELIJK
(HOOFD)MEDEWERKER

aan te stellen, wiens taak zal bestaan uit het leidinggeven aan leeronderzoek en het geven van onderwijs in de methoden en technieken. Zijn specialisatie(s) bepalen op welke wijze hij verder bij de onderwijstaken van het instituut betrokken zal kunnen worden. Gegadigden dienen over een ruime veldwerkervaring te beschikken. Inlichtingen kunnen ingewonnen worden bij dr. J. H. Scherer, instituut voor kulturele antropologie van de rijksuniversiteit Utrecht, Heidelberglaan 2, tel. 030 - 53 91 11, toestel 1950.

Sollicitaties dienen, samen met curriculum en (eventueel) lijst van publikaties, gericht te worden aan de personeelsfunktionaris der rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

Diergeneeskunde

Bij het Instituut voor Parasitologie en Parasitaire Ziekten in het Universiteitscentrum „De Uithof" kan worden aangesteld een

LABORANT(E)

die zal medewerken aan het lopend onderzoek van klinisch en parasitologische aard. Gedacht wordt aan een klinisch- of biotechnisch laborant.
Salaris max. *f* 941,— met uitloopmogelijkheden tot *f* 1.072,—, waarbij de premie AOW voor rekening van de Universiteit is.

Sollicitaties met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de personeelsafdeling van de Faculteit, Biltstraat 172 te Utrecht.

STUDENTEN

AGENDA BELEIDSRAAD

Agenda van de vergadering van de Beleidsraad voor Collectieve Voorzieningen t.b.v. Studenten op 14 mei 1970, gehouden in de Curatorenkamer van het gebouw aan de Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht. Aanvang 9.00 uur.

1. Opening en vaststellen van het verslag van de vergadering van de Beleidsraad van 16 april 1970; 2. Mededelingen; 3. Hervatting bespreking agendapunt 3 van de vergadering van 16 april t.w. a. Nota functioneren Beleidsraad, b. Contacten met secties, c. Procedure werkbasis en inhoud werkbasis; 4. Rondvraag; 5. Sluiting.

De stukken liggen ter inzage op het bureau van de USF, Wilhelminapark 23.

FYSIKA 70

Zie onder wiskunde en natuurwetenschappen, wis-, sterren- en natuurkunde.

't ZOLDERKE - ZONDAG U.V.S.V., DRIFT 19

Kom je ook eens in ons petit Zolderrestaurant borrelen of dineren?
Het samenstellen van de menu's en het kokkerellen wordt door ons zelf gedaan en we bedienen in gezellige midirokken.
Elke zondag kun je vanaf 18.00 uur een borreltje gebruiken aan de bar; de keuken is geopend van 18.30—20.00 uur. Je krijgt een surprise bij de (Irish) koffie.

P.S. Het is niet duur en erg lekker. ZO-ZO!
(De eettafelcommissie van de U.V.S.V.)

SPORT

Utr. Stud. Judo-kampioenschappen

Donderdagavond 16 april j.l. waren 13 judoka's in de dojo van J. Snijders aanwezig om elkaar het kampioenschap te onthouden.
Een zeer teleurstellende opkomst dus. De federatie hoopt de oorzaken hiervoor te vinden, zodat het volgend jaar de kampioenschappen meer allure zullen hebben.
Een plezierig feit was echter dat de aanwezige judoka's goed tot zeer goed judo lieten zien.
Dit geeft uitzicht op goede resultaten bij de landelijke individuele kampioenschappen 25 april a.s. te Nijmegen.
De vijf beschikbare 1e prijsjes werden uiteindelijk gewonnen door: P. Hoogmoed (h.m.g.) gele band; R. Mes (m.g.) gele band; L. Rothkrantz (m.g.) oranje band; J. van Geelen (l.g.) bruine band; G. van Ginkel (m.g.) zwarte band. Winnaar alle kategoriën werd G. van Ginkel.

Zeilen

Met ingang van dit seizoen bestaat de mogelijkheid om zich aan te melden voor het lidmaatschap van de Utrechtse Zeilfederatie. Deze zeilfederatie wordt gevormd door de verenigingen „Histos" en de „Drechtvaerders". De contributie bedraagt *f* 20,— per persoon, per seizoen. Het seizoen loopt tot 1 oktober 1970. De leden hebben het recht om voor *f* 6,— per dag, één van de vijf beschikbare „Vauriens" te bespreken.
Aanmeldingen bij de Utrechtse Studenten Zeilfederatie, bureau van de U.S.S., Pieterskerkhof 13a.

U.S.S.-mededelingen

Bestuursmededelingen: Het USS-bestuur bestaat momenteel uit: Paul de Kort, praeses; Guus Elders, fiscus;; Hanneke Rijken, abactis. Uitbreiding van het bestuur is echter dringend gewenst. Daarom verzoeken wij ieder, die hiervoor belangstelling heeft, eens langs te

komen, liefst zo spoedig mogelijk, op Pieterskerkhof 13a, kamer 6.

Aanvang tennislessen

De tennisles voor half-gevorderden op maandag van 19.30—20.30 uur, o.l.v. de heer Zoete, vangt aan m.i.v. 27 april.
Idem voor beginners op dinsdag van 19.00—2000 uur, o.l.v. de heer Kooi, vangt aan m.i.v. 28 april.
Idem voor half-gevorderden op dinsdag van 20.00—21.00 uur, o.l.v. de heer Kooi, m.i.v. 12 mei.
Idem voor gevorderden op dinsdag van 19.00—20.00 uur en van 20.00—21.00 uur, o.l.v. de heer W. van Berkel, m.i.v. 12 mei.
Idem voor half-gevorderden op woensdag van 19.00—20.00 uur, o.l.v. de heer Prowse, m.i.v. 22 april.
Idem voor gevorderden op woensdag van 19.00—20.00 uur, o.l.v. de heer Zoete, m.i.v. 22 april.
Idem op donderdag voor half-gevorderden van 20.00—21.00 uur, o.l.v. de heer Van Berkel, m.i.v. 13 mei.
Idem op vrijdag voor gevorderden van 19.00—20.00 uur, o.l.v. de heer Adema van Scheltema, m.i.v. 24 april.
De overige lesuren zijn inmiddels aangevangen.

Badminton

Hierbij heeft het bestuur van de USBaF de eer u mee te delen, dat zij als volgt is samengesteld na wisseling: voorzitter, de heer J. Heethaar; secretaresse, mej. M. Schimmel; penningmeester, de heer S. Munnichs; lid, mej. L. A. M. van de Kruyssen.

U.S.V.F. kampioen zaalvoetbal

In de zaalvoetbalcompetitie van de K.N.V.B. afdeling Utrecht is de kampioen bekend: het eerste team van de Utrechtse Studenten Voetbal Federatie wist op grandioze wijze beslag te leggen op de titel.

U.S.V.F. 1, reeds eerder winnaar geworden van de sterke A-poule, speelde dinsdagavond 14 april om de kampioenstitel tegen de winnaar van poule-B, Hercules. In een zeer spannende finale werd Hercules met 4—2 verslagen.

De U.S.V.F. was, in het tweede jaar van haar bestaan, kampioen van de 15 aan deze eerste in Utrecht gehouden zaalvoetbalcompetitie deelnemende ploegen.

Het kampioensteam bestond uit de spelers W. Faes, P. Kalkman, A. Manders, B. de Rooij, W. Kroft, A. Blijlevens, A. de Jong en G. Janssen.

Dit team zal nu als afgevaardigde van de afdeling Utrecht door de K.N.V.B. worden ingeschreven voor de Nederlandse Zaalvoetbal Kampioenschappen, die zaterdag 2 mei in Zwolle worden gehouden.

Schermen

Op donderdag 16 april werden in „Chez Bé Bé" de Hij-Zij wedstrijden gehouden, het laatste toernooi van dit seizoen, georganiseerd door „F.U.S.S.T.", de Utrechtse schermfederatie. Opvallend was het feit, dat er veel eerstejaars aan dit toernooi deelnamen. Er werd sportief gestreden om een aantal fraaie prijzen, die werden uitgereikt door de praeses van de U.S.S., de heer Paul de Kort. Het koppel dat uiteindelijk de meeste gewonnen partijen op zijn naam bracht was: mej. M. Helders en H. Koenen (allebei eerstejaars). De tweede prijs ging naar mej. G. Warta en W. v. d. Berg. Derde werden mej. G. Meinhardt en B. Visinescu.

Rectificatie zomerrooster Rugby

De rugbylessen van de heer Prowse zijn inmiddels gestaakt.

Zwemmen

Met ingang van 1 mei kan er niet meer gezwommen worden in de overdekte baden en worden de buitenbaden t.w. „den Hommel", „Kromme Rijn", „Noorderbad" en de „Liesbosch" geopend. Het water van „Den Hommel" is verwarmd. De prijs van een dagabonnement, geldig in alle baden, bedraagt *f* 13,—. De prijs voor een dagabonnement, behalve „Den Hommel" bedraagt *f* 10,—. Beide bedragen worden eventueel verhoogd met de basiscontributie van *f* 3,—. Inschrijving kan slechts geschieden op het Bureau Sportzaken tegen contante betaling en inlevering van een pasfoto, voorts moet de collegekaart bij de inschrijving worden getoond.

Sluiting Bureau Sportzaken

Het bureau Sportzaken is gesloten op: 30 april, 5, 7 en 8 mei. Op de tussenliggende dagen is het Bureau Sportzaken **uitsluitend** geopend van 11.00—16.00 uur.

Tennis in „kleinsteedse kandidaat-notarissen-sfeer"?

Waarom moet iedereen op de Universiteitstennisbanen persé in tenniskleding komen? Waarom wordt iedere beginnende tennisser gedwongen nog eens 20 of 30 gulden voor kleding uit te geven, naast z'n racket en schoenen? Waarom wordt, nu eindelijk niet iedereen meer in een oude-heren-colbert met stropdas op college hoeft te verschijnen, iemand niet de vrijheid gelaten op de Universiteits-tennisbanen te gaan sporten in kleding die hij het prettigst vindt?
Moet dan tennis altijd de snobsport blijven? Kan het nooit uit de kleinsteedse kandidaat-notarissen-sfeer worden gehaald?

(Han Oskam)

FOREIGN STUDENT SERVICE

Excursion - Dutch castles and windmills on May 10. In the province of Utrecht many fine examples of medieval castle architecture have been preserved, but there are also castles of later periods.

Registration: Foreign Student Service, 5, Oranje Nassaulaan, Amsterdam. Fee: *f* 10,— (*f* 5,— for transport and *f* 5,— for lunch).

International Harpweek - Queekhoven, Breukelen. The Eduard van Beinum Stichting organizes from July 3-10 the 11th International Harpweek. The course can be attended by participants and by listeners, who may attend all sessions. Information can be obtained at „Queekhoven", Zandpad 39, Breukelen, tel. 03462 - 16 06.

CORSI ESTIVI PER STRANIERI

1—31 Agosto: Corsi di lingua italiana; Corsi di cultura italiana L'Italia nel 900; Corsi speciali.
Informazioni: Università di Urbino, Via Saffi, 2, 61029 Urbino, Italia.

F.U.G. AKTIVITEITEN PROGRAMMA MEI

Vrijdag 1 mei - U.S.C., 20.00 uur: anti-reclame avond; S.S.R., 14.00 en 20.00 uur: Laos en Cambodja; Geertekerk, 20.15 uur: concert, camera musica en canto *f* 3,50.
Maandag 4 mei - Veritas, 22.00 uur: Nederland avond.

FACULTEITEN

GODGELEERDHEID

KANDIDAATSEXAMENS

De eerstvolgende kandidaatsexamens zullen worden afgenomen op vrijdag 19 juni en dinsdag 7 juli.

SPREEKUUR PROF. MOSSEL

Het spreekuur van prof. Mossel zal op 19 mei a.s. niet doorgaan.

RECHTEN

LATIJN

Krachtens besluit van de plenaire vergadering van 21 april 1970 zijn de eisen voor Latijn met onmiddellijke ingang op het Rotterdams/Gronings niveau gesteld. De daarbij te stellen eisen worden thans nader uitgewerkt.

Voor het tentamen van 4 mei 1970 latijn geldt de volgende regeling: dit tentamen blijft gehandhaafd voor hen, die gezien hun voorbereiding zich gaarne in het bezit willen stellen van een getuigschrift latijn (oude stijl).

De eerstkomende gelegenheid om een tentamen af te leggen volgens de nieuwe regeling wordt gegeven op 1 september 1970.

GESLAAGD

doctoraal rechtsgeleerdheid: V. J. M. Koningsberger Haarlem; mevr. D. H. P. M. Saan-Joosten, Nijmegen; F. M. Vermeulen, Utrecht (cum laude).
doctoraal rechtsgeleerdheid Vrije Studierichting: mej. E. C Bergsma, Amsterdam; W. A. J. Albers, Nijmegen.
doctoraal wiskunde: A. J. M. Wieman, Hilversum.
doctoraal natuurkunde: J. A. van Best, P. J. M. Blaas, R. A. Bongers, A. A de Jong, Utrecht.
doctoraal scheikunde: W. B. Dekker, Zwolle; J. H. Th. v Enckevort, Geffen; J. B. Griffioen, Elst (Utrecht); F. Huijser, Amsterdam-C; H. W. Klostermann, Galder (post Ulvenhout); P. W. C. Migchielsen, Utrecht.
doctoraal biologie: A. J. E. van Bel, Breda; Th. M. van Bellegem, Eede-Aardenburg (Zl.); H Benschop, P. G. M J. Keij, Utrecht; A. J. G. van Rijen, Eindhoven.
doctoraal geologie: R. Baldé, Vianen.
doctoraal Nederlandse taal- en letterkunde: mevr. W. M. Mattheij-Hollestelle, IJsselstein.
doctoraal Franse taal- en letterkunde: C. C. Teunissen, L. M Janssen, Utrecht; D. A. van Wichen, Roosendaal.
doctoraal kunstgsechiedenis: mej. E. G. M. Rutten, Tull en 't Waal.
Semi-arts: M. N. B M Driessen, Nijmegen; J. W. v. d. Heyden, Veldhoven; mej. C. W. Horst, J. C. Poortermans, J. M. M. Schrijen, Utrecht; mej. G. W. Kadiks, Moerkapelle.
Arts: K G. ter Brugge, Maarssen; P. H. C. Engels, Bilthoven; W. F. H. Müller, Ermelo; A. J. H. Prevo, Th. Theodorides, Utrecht.
doctoraal sociologie: A. W. H. H. Jansen, Hellouw gem. Haaften; mej. H. J. Verhoeven, Arnhem.

Nadere mededelingen omtrent de te stellen eisen zullen zo spoedig mogelijk volgen.

AGENDA KANDIDAATSOPLEIDING STUDIEJAAR 70/71

Onder voorbehoud dat ondergenoemde data mogelijk nog aan wijziging onderhevig zijn i.v.m. zaalhuur wordt het volgende deel van de agenda bekend gemaakt:

K II -1 sept. '70 tentamen en her-tentamen inleiding burgerlijk recht.
K I 1 sept. '70 tentamen latijn (nieuwe stijl).
K I 2 sept. '70 her-tentamen micro-economie (delen A en B).
K I/K II 2 sept. '70 tentamen HO II (uitsluitend voor de werkgroepen A/a t/m D/d en W/w.
K II 3 sept. '70 tentamen en her-tentamen inl. strafrecht.
K I 3 sept. '70 her-tentamen inl. staatsrecht.
K I/K II 4 sept. '70 tentamen en her-tentamen macro-economie.
K I 7 sept. '70 her-tentamen HO I (delen A en B).
K II 8 sept. '70 tentamen en her-tentamen rechtsfilosofie.
K I 9 sept. '70 her-tentamen inleiding (A en B)

HISTORISCHE ONTWIKKELING VAN HET RECHT
RECTIFICATIE

Van hoofdstuk V van deel II Historische Ontwikkeling van het Recht kunnen als niet verplicht worden beschouwd: 7, E, F en G; nummer 11 geheel; nummer 15 D; nummer 16 A; nummer 17 A en B.

COLLEGE PROF. HIJMANS VAN DEN BERGH

Prof. Hijmans van den Bergh is verhinderd op woensdag 13 mei a.s. college te geven.

CEDANT ARMA TOGAE

Donderdag 21 mei a.s. zal op het Volkenrechtelijk Instituut een vergadering gehouden worden, die is gewijd aan: „De effectiviteit van rechtshandhaving in het volkenrecht, met name bezien in het licht van de kwestie Rhodesie". Er zullen 2 korte inleidingen gehouden worden. Daarna volgt discussie.
Aanvang: 20.00 uur precies.

VERHUIZING EUROPA INSTITUUT

Sinds 21 april 1970 is het Europa Instituut gehuisvest in het pand Janskerkhof 16.
Op telefoonnr. 18749 zijn bereikbaar: Prof. Kapteyn, Mr. Audretsch, Mej. van den Berg, Mr. van Dijk, Mr. Possen, Dr. Vermeulen; op telefoonnr. 18740 zijn bereikbaar: Prof. Ver Loren van Themaat, Mej. Mr. Boot, Mr. van Houten en Mevr. Laverman-Zon.

TENTAMEN STRAFPROCESRECHT

Het tentamen strafprocesrecht zal worden gehouden op vrijdag 8 mei 1970. Tijd: 10.00 uur 's morgens. Plaats: Grote zaal, Achter de Dom 22.
Tijdens het tentamen moet men zijn/haar collegekaart of ander deugdelijk legitimatiebewijs kunnen tonen.
Men wordt verzocht op het tentamen zijn studieboekje in te leveren.
Opgave op de administratie van het Criminologisch Instituut, Koningslaan 10, vóór woensdagmiddag 6 mei a.s.

DISCUSSIEDAG TOEKOMSTIGE STRUCTUUR VAN DE FACULTEIT

De commissie bestuursvorm is momenteel met haar werkzaamheden zover gevorderd dat er een aantal concrete uitgangspunten aan een algemene vergadering ter discussie kunnen worden gesteld. Daarom nodigt de commissie iedereen uit om deel te nemen aan de discussiedag op 21 mei, om 10.00 uur, Achter de Dom, zaal 24, over de toekomstige structuur van de faculteit.
Er zal voor die dag een discussiestuk door de commissie opgesteld worden. Dit stuk zal worden toegezonden aan alle docenten, studentenvertegenwoordigers en administratief personeel.
Verder kan iedereen het stuk telefonisch bestellen of afhalen op het bureau van de faculteit. Het zal daar vanaf 14 mei klaar liggen.
De colleges en werkgroepen zullen op die dag geen doorgang vinden!

TENTAMEN MICRO-ECONOMIE

Om misverstand onder herhalers te voorkomen wordt medegedeeld dat op 8 mei a.s. getentamineerd wordt 's morgens deel A = Bedrijfseconomie, 's middags deel B = Prijstheorie. Het is toegestaan mee te brengen de Syllabus resp. deel I en II; R. Slot, Elementaire Bedrijfseconomie, A. Heertje, Elementaire Economie.

SPREEKUUR PROF. VAN OPSTALL

Prof. Van Opstall is verhinderd op 6 mei spreekuur te houden.

B I, B II, D I, D II EN E.D. PRIVAATRECHT

Alle aanmeldingen voor bovengenoemde tentamens/examens voor juni en de eerste dagen van juli moeten vóór Pinksteren, 15 mei om 5 uur, binnen zijn. Eerste gelegenheid om in te tekenen voor deze periode is op **woensdag 13 mei om 9.00 uur,** Boothstraat 1 c, kamer 102.
Het heeft geen zin zich op te geven als men niet zeker is op tijd klaar te zullen zijn. Uitstellen na intekening veroorzaakt veel last en dupeert andere studenten.
In de laatste week van augustus bestaat weer gelegenheid tentamens af te leggen.
Het is de bedoeling dat er evenveel examens zullen worden afgenomen in de eerste als in de tweede helft van juni. De laatste zes dagen zijn uitsluitend voor afgewezenen, eind-doctoralen en zeer bijzondere gevallen.

N I, N II, D I, D II EN E.D. NOTARIAAT

Eerste gelegenheid om in te tekenen voor tentamens/examens in juni en de eerste dagen van juli is op **donderdag 14 mei om 9.00 uur,** Boothstraat 1 c, kamer 102.
Men gelieve zich niet op te geven als men niet zeker is op tijd klaar te zullen zijn. Sluitingstermijn voor aanmelding 25 mei a.s.

STRAFRECHT B II, D I EN D II PUBLIEKRECHT, E.D. STAATSRECHT EN STRAFRECHT

Het tentamen strafrecht voor B II zal worden afgenomen in de periode van 15 t/m 26 juni a.s. De overige publiekrechtelijke tentamens/examens kunnen ook in de éérste helft van juni worden afgelegd.
Behalve voor het einddoctoraal examen staatsrecht doet men er verstandig aan niet te rekenen op een datum in juli.
Eerste gelegenheid voor intekenen op **vrijdag 15 mei om 9.00 uur,** Boothstraat 1 c, kamer 102. Sluitingstermijn niet later dan 28 mei a.s. Ook hier geldt: niet opgeven als men niet weet of men klaar komt.

GENEESKUNDE

OPROEP PROEFOPLEIDING HUISARTSGENEESKUNDE

Het is bekend, dat het nieuwe curriculum zover is gevorderd, dat medio 1971 de eerste assistent-artsen hun examen zullen doen. Dezen zullen dan in het zevende jaar een uiteenlopende opleiding kunnen volgen, waarvan de inhoud afhankelijk is van de toekomstplannen. Diegenen, die van plan zijn huisarts te worden zullen een opleiding ontvangen, die uit de volgende onderdelen bestaat:
1. een cursus van drie weken. Deze cursus heeft tot doel de assistent-artsen zo veel mogelijk praktisch voor te bereiden voor het er op volgende assistentschap in een huisartspraktijk.
2. een assistentschap van 22 weken in een hiertoe geselecteerde huisartspraktijk. Het is de bedoeling, dat men gedurende dit assistentschap tot een zekere zelfstandigheid komt en dat men leert als huisarts te functioneren. Er is voorzien in een wekelijkse terugkomdag, waarop men in het huisartsen Instituut een nadere begeleiding en training zal krijgen.
3. een assistentschap van 22 weken op een afdeling van een perifeer, niet geaffileerd ziekenhuis. Ook hier is het de bedoeling dat men tot een zekere zelfstandigheid komt, terwijl ook in deze periode in terugkomdagen is voorzien.

De voorbereidingen voor deze opleiding zijn momenteel in volle gang. Aangezien echter met deze opleiding nog geen ervaring is opgedaan bestaat bij ons de behoefte om, voordat wij volgend jaar met de definitieve opleiding zullen aanvangen, met medewerking van een beperkte groep vrijwilligers de door ons onworpen opleiding uit te testen, om aan de hand van de opgedane ervaringen eventueel veranderingen in de definitieve opzet of de uitvoering aan te brengen.
Wij zoeken ten hoogste tien pas afgestudeerde artsen, die bereid zijn om de genoemde proefopleiding te volgen. Wij zullen graag op korte termijn met gegadigden in contact komen, omdat wij de „proefpersonen" ook bij de verdere opzet van de proefopleiding willen betrekken. Het ligt in de bedoeling om de proefopleiding in september aanstaande te doen aanvangen. Het is bekend, dat de honorering van de toekomstige assistent-artsen nog geheel op losse schroeven staat. Omdat de door ons gezochte proefpersonen reeds afgestudeerd zijn, zullen wij voor deze experimentele opzet wel een — zij het zeer beperkt — salaris kunnen bieden.
Belangstellenden kunnen zich voor nadere inlichtingen en voor nader overleg wenden tot prof. dr. J. C. van Es, Mariahoek 4, tel. 19946.

EXAMENDATA CURSUS 1969-1970

C. 1 examen
dinsdag 26 mei 9.00 u. fysiologie
dinsdag 2 juni 9.00 u. histologie
maandag 8 juni 9.00 u. anatomie
vrijdag 12 juni 9.00 u. chemie B.
Uitslag C. 1 examen 30 juni, 11.00 uur, Aula.

C. 2 examen
woensdag 27 mei 9.00 u. fysiologie
woensdag 3 juni 9.00 u. fysiologische chemie
dinsdag 9 juni 9.00 u. histologie + pathologie
maandag 15 juni 9.00 u. anatomie
Uitslag C. 2 examen 1 juli, schriftelijk.

C. 3 examen
dinsdag 26 mei 14.00 u. pathofysiologie
dinsdag 2 juni 14.00 u. farmacologie
maandag 8 juni 14.00 u. microbiologie
vrijdag 12 juni 14.00 u. sociale geneeskunde
Uitslag C. 3 examen 30 juni, 15.00 uur, Aula.

D. 1 examen
woensdag 27 mei 14.00 u. interne geneeskunde
woensdag 3 juni 14.00 u. farmacologie

dinsdag 9 juni 14.00 u. pathologie
maandag 15 juni 14.00 u. microbiologie
Uitslag D. 1 examen 1 juli, schriftelijk.
De examens zullen afgenomen worden in de Marijkehal, ingang Veemarktplein.
Tijdens elk examen moet de kandidaat zich legitimeren met de collegekaart.
De kandidatenlijsten hangen op het Faculteitsbureau ter inzage.
Vanaf heden zijn tevens de beslissingsregels op het Faculteitsbureau verkrijgbaar.
De C. 3. en D. 2. kandidaten moeten vóór hun examen ƒ 60,— examengeld storten op giro 65233, t.n.v. de Rijksuniversiteit, onder vermelding van naam, studierichting en af te leggen examen.
Tijdens het eerste examen dient men een stortingsbewijs te overleggen.

FARMACOLOGIE 3E JAARS MEDISCHE STUDENTEN

Op het college farmacologie voor 3e jaars medische studenten zijn stencils uitgereikt met proefvragen en antwoorden voor het C3 examen.
De examenstof omvat de algemene farmacologie, de farmacologie van het autonome zenuwstelsel en de endocrinologie (zie stencils).
Belangstellenden kunnen de stencils verkrijgen op het informatiecentrum M.S.F.U. („Barak A", groene barak langs de spoorlijn achter gebouw van interne geneeskunde).

DERDEJAARS TENTAMENVRAGEN

Vanaf 4 mei t/m 22 mei zijn de door de jaarvertegenwoordiging verzamelde examenvragen van alle examenvakken te verkrijgen in Barak "A" (M.S.F.U.) tussen 12.00 en 13.30 alleen op woensdag en vrijdag.

MEDEDELING M.S.F.U.

Jaarlijks komen vele buitenlandse studenten naar Nederland. Ook veel medische studenten uit het buitenland komen naar ons land om te assisteren in een van de ziekenhuizen.
Maija Koskinen uit Finland is één van hen. Zij doet een beroep op diegene, die in de maand juli hun kamer leeg achterlaten en die bereid zijn tegenvergoeding hun sleutel aan haar te geven.
Inlichtingen hieromtrent kunt u krijgen bij de Medische Studenten Faculteit in Utrecht, Catharijnesingel 69, tel. 2 43 48 - toestel 2.

WISKUNDE EN NATUUR-WETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

Op 22 april promoveerde mejuffrouw N. L. J. M. de Grande-de Kimpe tot doctor in de wiskunde- en natuurwetenschappen op het proefschrift: Gegeneraliseerde rijenruimten.
Promotor was prof. dr. H. Freudenthal.

Op 22 april promoveerde A. J. Postma tot doctor in de wiskunde- en natuurwetenschappen op het proefschrift: Electron energy distributions in a cesium discharge.
Promotor was prof. dr. C. M. Braams.

Op 27 april jl. promoveerde R. Malfliet tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift: Three-nucleon calculations using the Faddeev equations. (Triton berekeningen met de Faddeev vergelijkingen).
Promotor was prof. dr. Th. W. Ruygrok.

SPREEKUUR PROF. MOSSEL

Het spreekuur van prof. Mossel zal op 19 mei a.s. niet doorgaan.

SPREEKUUR PROF. SALEMINK

Prof. dr. C. A. Salemink is verhinderd vrijdag 8 mei a.s. spreekuur te houden.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

FYSIKA 70

Maandag 11 mei is er in de grote collegezaal van het Fysisch Laboratorium gelegenheid om kennis te maken met verschillende organisaties van wetenschapsmensen.

Dr. A. J. Voortman zal spreken over de doelstellingen en de werkzaamheden van ZWO (stichting ter bevordering van Zuiver Wetenschappelijk Onderzoek), Dr. P. Boskma zal dit doen ten aanzien van de Pugwash-organisatie en drs. P. Cohen zal een en ander vertellen over doelstellingen en activiteiten van de in dit studiejaar opgerichte BWA (Bond van Wetenschappelijke Arbeiders). Bijlhouwerstraat 6, aanvang 20.00 uur.

SCHEIKUNDE

WIJZIGING DATUM PROEFWERK EN TENTAMEN ORGANISCHE CHEMIE

Het proefwerk en de tentamens organische chemie uit Roberts and Caserio zullen niet worden afgenomen op 25 juni, zoals eerder is aangekondigd, maar op 2 juli a.s. Men kan dus deelnemen aan: het derde proefwerk van dit cursusjaar of aan het toelatingstentamen (over de hoofdstukken 1 t/m 16 uit Roberts and Caserio) voor het organische practicum in september a.s. of aan het tentamen over de volledige leerstof uit Roberts and Caserio.

COMMUNIQUE VAN DE VERGADERING VAN HET INTERIMBESTUUR DER SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE OP 13 APRIL 1970

1. De vergaderingen zullen, voor zover geen persoonlijke, of andere confidentiële zaken aan de orde zijn, openbaar zijn met door de voorzitter te bepalen beperkt spreekrecht van de aanwezigen op de „publieke tribune". De leden van de structuurcommissie zullen evenals dit bij het overgangsbestuur gebruikelijk was tot de vergaderingen worden uitgenodigd. Agenda's van de vergaderingen komen op de publicatieborden en de notulen in de voor ieder toegankelijke dossiers in de bibliotheken van de chemische laboratoria.

2. Aan het benoemingscollege zal worden gevraagd om als zijn vertegenwoordiger in het interimbestuur òf Prof. van Deenen òf Prof. Peerdeman aan te wijzen.

Er zal naar worden gestreefd om — conform een desbetreffend verzoek van de Senatus Contractus — de colleges en practica te laten beginnen onmiddellijk na de rectoraatsoverdracht op 7 september a.s. en, voorzover dit niet mogelijk is, de docenten te verzoeken de afwijkende begindatum tijdig bekend te maken.

4. Omdat er tot nu toe geen reacties zijn ontvangen op de nota researchbeleid van de subfaculteit, dd. 25-1-1970, die opgesteld en op ruime schaal verspreid is na het vastlopen van de discussie over het researchbeleid op 19 december 1969, wordt besloten, dat een initiatief afgewacht zal worden van enkele personen uit en/of buiten het interimbestuur voor het opstellen van een discussienota over doelstellingen en concretiseringen van een toekomstig researchprogramma van de subfaculteit, waarbij de opstellers er zich tevens rekenschap van dienen te geven in hoeverre het huidige onderzoek geleidelijk omgebogen zou kunnen worden in de richting van eventuele nieuwe doelstellingen.

5. Aan een nog aan te wijzen nieuwe commissie zal worden opgedragen een college cyclus gamma chemie voor het a.s. cursusjaar te organiseren. Een voorbespreking met belangstellenden zal worden gehouden op 24 april.

6. Aan het benoemingscollege zal worden gevraagd, alle bestuurscolleges der subfaculteit t.z.t. op de hoogte te stellen van de leeropdrachten van de voor 1971 toegewezen lectoraten en leerstoelen; deze colleges dienen tevens in de gelegenheid te worden gesteld om hun wensen dien aangaande voor 1972 en later kenbaar te maken.

7. Het is te verwachten, dat de onderwijstaak van wetenschappelijke medewerkers die rechtstreeks zullen ressorteren onder het interfacultair instituut voor moleculaire biologie beperkt zal blijven tot studenten, die zijn ingeschakeld bij het wetenschappelijk werk van dit instituut.

8. Geattendeerd wordt op enige onrust, die er bestaat bij met name de leden van het technische personeel door onzekerheid over hun toekomstige positie in verband met de centralisatie van het werkplaatswezen in Transitorium III. Smittenberg zal hiervoor met de leiding van de naar Transitorium III over te brengen onderdelen van de subfaculteit overleg plegen.

9. N.a.v. het voorontwerp Wet Universitaire Bestuurshervorming 1970 wordt de instituten der subfaculteit aangeraden zich reeds nu te bezinnen over de meest gewenste structuur van de vakgroepen. Indien deze gewenste structuur afwijkt van hetgeen in het raam van de definitieve wet is toegestaan, kan t.z.t. worden overwogen de Minister te verzoeken voor goedgemotiveerde afwijkingen van het standaardpatroon goedkeuring te verlenen.

DIDACTIEK VAN DE SCHEIKUNDE — Dr. SCHUYL:

a. het college didactiek van de scheikunde, voor de aantekening onderwijsbevoegdheid, van dinsdagmiddag 4.45 uur, wordt nà 1 mei a.s. niet meer gegeven; het laatste college is dus op 28 april.

b. op de volgende dagen is Dr. Schuyl verhinderd spreekuur te houden: 12, 19 en 26 mei en 2, 16 en 23 juni.
mei en 2, 16 en 23 juni.

Het spreekuur gaat wél door op 9 juni van 15.00 uur - 17.00 uur in het Analytisch Chemisch Laboratorium.

— studenten die aan de eisen voor vakdidactiek en hospiteren hebben voldaan, kunnen dan hun studiekaart laten aftekenen.
— studenten die in augustus of september a.s. een hospiteerstage willen lopen, kunnen zich dan opgeven.

Overigens kan men in de perioden van 4 t/m 26 juni a.s. proberen telefonisch een afspraak

met Dr. Schuyl te maken: Pedagogisch-Didactisch Instituut voor de Leraarsopleiding, tel. 539111, toestel 1715, b.g.g. 1718.

BIOLOGIE

BIJZONDERE OPLEIDING M.O.-BIOLOGIE

Het examen natuurkunde voor studenten in het 'voorbereidende jaar' zal gegeven worden zaterdag 16 mei a.s.; aanvang 10.00 uur; transitorium I. Herkansing is mogelijk zaterdag 6 juni; aanvang 10.00 uur; eveneens transitorium I. Iedere deelnemer dient een rekenliniaal mee te brengen.

SCHEIKUNDE PRACTICUM 1e JAARS STUDENTEN M.O. DAGOPLEIDING

Direct ingaande, en dus dit jaar voor het eerst, geldt, dat de 1e jaars studenten van de M.O. Dagopleiding Biologie zullen moeten deelnemen aan het scheikundepracticum, dat voor de andere 1e-jaars biologen (uitgezonderd B4) wordt gegeven. Dit scheikundepracticum is ook voor de studenten van de M.O. Dagopleiding vereist voor het volgen van het practicum Scheikundige Dierfysiologie in het 3e studiejaar.

Dit werd bepaald in de vergadering van 3 april van de Onderwijscommissie der Subfaculteit Biologie.

CENTRALE STUDENTEN ADMINISTRATIE

Onlangs is de Centrale Studentenadministratie Biologie van het Zoölogisch Laboratorium overgebracht naar het Bureau van de Subfaculteit. In verband hiermee dienen adreswijzigingen, veranderingen in burgerlijke staat, veranderingen of beëindiging van de studie e.d. in het vervolg doorgegeven te worden aan:
Bureau van de Subfaculteit der Biologie, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht.
Ieder die bij de subfaculteit betrokken is wordt dringend verzocht deze gegevens steeds zo spoedig mogelijk door te geven.

LETTEREN

SPREEKUUR PROF. MOSSEL

Het spreekuur van prof. Mossel zal op 19 mei a.s. niet doorgaan.

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

REACTIE STUDIERAAD INSTITUUT DE VOOYS OP VOORONTWERP VERINGA

De studieraad van het Instituut De Vooys voor Nederlandse taal- en letterkunde aan de Rijksuniversiteit te Utrecht, bestaande uit 5 vertegenwoordigers van het wetenschappelijk corps, 5 studenten en, i.v.m. het geringe aantal leden van het niet-wetenschappelijk corps, één vertegenwoordiger van daarvan, heeft in een brief aan de leden van de Eerste en Tweede Kamer gereageerd op het Voorontwerp van wet universitaire bestuurshervorming 1970.

De bezwaren van de studieraad, die in twee jaar een uitstekend voldoende bestuurspraktijk heeft ontwikkeld, gaan, wat het basisniveau betreft, met name tegen:

1. de samenstelling van het vakgroepsbestuur op de in het Voorontwerp voorgestelde wijze; deze zou het onmogelijk maken onze paritair samengestelde, qua omvang beperkte en juist daardoor behoorlijk besluitvaardige studieraad te handhaven.

2. de bepaling dat de voorzitter van het bestuur hoogleraar of lector dient te zijn; in de praktijk is gebleken, dat ook buiten deze uiterst beperkte groep uitstekende voorzitters zijn te vinden. Dit betekent voor de hoogleraren een niet alleen welkom, maar zelfs noodzakelijke ontlasting in hun toch al sterk cumulatieve organisatorische verplichtingen.

3. het vetorecht van de voorzitter; in een groep specialisten en ook verschillend geïnteresseerde studenten kan het vetorecht van één specialist, hoe hoog gekwalificeerd hij ook mag zijn, geen bijdrage tot een juiste besluitvorming heten. Het komt ons noodzakelijk voor aan iedere minderheid in de raad de mogelijkheid van beroep op de faculteitsraad toe te kennen

4. het onderscheid tussen medewerkers in tijdelijke en in vaste dienst; dit onderscheid is in de situatie van het Instituut De Vooys niet gemotiveerd aangezien alle medewerkers in principe dezelfde werkzaamheden uitoefenen en dezelfde verantwoordelijkheden dragen.

De studieraad geeft de kamerleden dringend in overweging de mogelijkheid van vrijere bestuursvormen, minstens op basisniveau, ruimer te stellen. Derhalve wil hij in de wet zodanige bepalingen omtrent het bestuur op basisniveau opgenomen zien, dat de bestaande bestuurspraktijk gehandhaafd kan blijven. (Utrecht, 17 april 1970).

DIERGENEESKUNDE

PRACTICUM RÖNTGENAPPARATUUR

Op 14 mei zal nog een praktlcum röntgenapparatuur etc. gegeven worden voor recidivisten en andere D-I candidaten. Zij die hiervoor nog niet hebben ingetekend, dienen zich op te geven vóór 8 mei bij de sekretaresse Afdeling Röntgenologie.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

Op 24 april promoveerde W. Th. A. M. Everaerd tot doctor in de sociale wetenschappen op het proefschrift: Operante konditionering met chronische psychiatrische patienten.
Promotoren waren: prof. dr. J. H. Dijkhuis en prof. dr. A. Poslavsky.

SPREEKUUR PROF. MOSSEL

Het spreekuur van prof. Mossel zal op 19 mei a.s. niet doorgaan.

PSYCHOLOGIE

TENTAMEN WAARNEMINGSPSYCHOLOGIE

Tweede- en ouderejaars studenten die op basis van de oude literatuurlijst (Krech, Vernon, stencils, collegedictaat) éénmaal zijn afgewezen voor het tentamen, kunnen hun laatste kans benutten op maandag 8 juni a.s. om 14.00 uur in het Psychologisch Laboratorium, grote collegezaal.

Het tentamen is schriftelijk en vindt plaats op de bekende wijze (korte vragen).

Het is voor deze groep van groot belang deel te nemen, aangezien de lijst met ingang van de volgende cursus ingrijpend zal worden veranderd.

Belangstellenden zijn **verplicht** zich maximaal één week voor datum schriftelijk op te geven bij mej. Van Riezen (5e verdieping).
Degenen die zich niet opgeven, kunnen niet tot het tentamen worden toegelaten.

OPVOEDKUNDE

OPVOEDING TOT ONGEHOORZAAMHEID

Op 29 mei a.s. wordt in de collegezaal van het Pedagogisch Instituut, Achter de Dom 13, de film „Opvoeding tot ongehoorzaamheid" vertoond.
Aanvang 1e voorstelling: 17.00 uur.
Aanvang 2e voorstelling: 18.00 uur.
Alle geïnteresseerden zijn welkom.

EIGEN ONDERZOEK TENTAMEN ONTWIKKELINGSPSCHOLOGIE

Onderdeel „eigen onderzoek" o.l.v. dr. G. A. Kohnstamm voor voorkandidaten psychologie en pedagogiek in het kader van het tentamen ontwikkelingspsychologie.
Na 1 mei a.s. kunnen dit studiejaar geen nieuwe onderzoeken meer worden gestart.

KANDIDAATSVERGADERING

De eerstvolgende kandidaatsvergadering vindt plaats op donderdag 21 mei, 10 uur, zaal 16, Academiegebouw.
Agendapunten en toelichting, zo mogelijk vóór 1 mei inleveren bij drs. A. B. J. Verstege. Uiterlijk voor 12 mei.

METHODOLOGIE 2e JAARS

Er zullen drie responsiecolleges gehouden worden op donderdagmiddag van 14.00—16.00 uur in de Kleine Collegezaal, 2e etage van het Psychologisch Laboratorium en wel blok 1 op 14 mei, blok 2 op 21 mei en blok 3 op 28 mei.

Het tentamen van blok 1 is op 4 juni van 9.30—12.30 uur, van blok 2 op 4 juni van 14.00—17.00 uur en van blok 3 op 5 juni van 9.30—12.30 uur. Deze tentamens vinden plaats in de Grote Collegezaal van het Psychologisch Laboratorium.

INTERFACULTEIT A/P

SPREEKUUR PROF. MOSSEL

Het spreekuur van prof. Mossel zal op 19 mei a.s. niet doorgaan.

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 32
15 mei 1970

Wet universitaire bestuurshervorming 1970

'In beginsel moeten alle leden van de universitaire gemeenschap een aandeel in de beleidsbepaling kunnen leveren. Onderlinge functionele verschillen behoren in dit kader tot uitdrukking te komen. 'Dat schrijven de ministers dr. G. H. Veringa van onderwijs en wetenschappen en ir. P. J. Lardinois van landbouw en visserij in de memorie van toelichting van de Wet universitaire bestuurshervorming 1970, die op 27 april 1970 aan de Tweede Kamer is aangeboden. Bij het opstellen van dit wetsontwerp is gebruik gemaakt van meer dan 60 adviezen en opmerkingen die van vele instanties en personen zijn ontvangen. Dit heeft ertoe geleid dat het wetsontwerp óp enkele punten sterk verschilt van het voorontwerp van wet, dat op 17 februari j.l. bekend werd gemaakt.
Het wetsontwerp heeft betrekking op de Nederlandse instellingen van wetenschappelijk onderwijs en de Academische Raad.

Voorts is uitdrukkelijk bepaald dat het niet van toepassing is op de academische ziekenhuizen, waarvoor onlangs een aparte wettelijke regeling tot stand is gekomen.
Ten aanzien van de interuniversitaire instituten zal nog worden bekeken of en in hoeverre deze wet van toepassing zal zijn.
Het is de bedoeling van de bewindslieden de nieuwe wettelijke regeling van de bestuursvorm van universiteiten en hogescholen voor een beperkte periode te laten gelden en wel tot 31 augustus 1976.
Een eerste verandering ten opzichte van het voorontwerp is dat de wet op een nader te bepalen tijdstip in werking zal treden. Daarbij bestaat de mogelijkheid het moment van in werking treding per universiteit of hogeschool vast te stellen.
De belangrijkste wijzigingen betreffen de bijzondere instellingen van wetenschappelijk onderwijs, de vertegenwoordiging van het wetenschappelijk personeel in de verschillende raden (universiteitsraad, faculteits- en subfaculteitsraad), het machtigingsartikel (experimenteerartikel), het kiesstelsel en de plaats van de voorzitter van de vakgroep.

Bijzondere instellingen van w.o.

In het ontwerp is het recht van de bijzondere universiteiten en hogescholen vastgelegd zelf het initiatief te nemen voor het ontwerpen van een nieuwe bestuursregeling. Daarbij moeten ze wel de lijnen zoals die zijn uitgezet voor de openbare instellingen van wetenschappelijk onderwijs volgen voor zover de eigen aard zich daartegen niet verzet. De regelen hebben de goedkeuring nodig van de minister. Bij onthouding van deze goedkeuring is beroep op de Kroon mogelijk. In het voorontwerp daarentegen was bepaald dat de wettelijke regeling ook gold voor de bijzondere instellingen tenzij uitdrukkelijk anders was aangegeven.

Universitaire gemeenschap

De universitaire gemeenschap bestaat uit drie geledingen: het wetenschappelijk personeel, de studenten en het niet-wetenschappelijk personeel.

Tot het wetenschappelijk personeel behoren naast de leden van het wetenschappelijk corps (de hoogleraren, lectoren en wetenschappelijke medewerkers in vaste en tijdelijke dienst), ook de wetenschappelijke assistenten.

Alle leden van de universitaire gemeenschap bezitten actief kiesrecht voor de samenstelling van de universiteitsraad, waarvan het maximum aantal leden is teruggebracht van 60 op 40. Hetzelfde geldt voor alle leden van de (sub)faculteitsgemeenschap voor het kiezen van de (sub)faculteitsraad. Op deze regel maakt het wetsontwerp slechts één uitzondering:

de eerstejaarsstudenten zijn de eerste zes maanden na de datum van inschrijving uitgesloten van actief en passief kiesrecht. De positie van de leden van het tijdelijk personeel in de universiteitsraad, in de faculteits- en subfaculteitsraad is versterkt. Bepaalde het voorontwerp dat de universiteitsraad voor tenminste een-derde uit hoogleraren, lectoren en wetenschappelijke medewerkers in vaste dienst moest bestaan, en de (sub)faculteitsraad voor tenminste de helft uit deze personeelscategorieën, het wetsontwerp schrijft voor dat de universiteitsraad voor tenminste een-derde en de (sub)faculteitsraad voor tenminste de helft moet bestaan uit leden van het wetenschappelijk personeel. Het bestuursreglement zal nu moeten aangeven hoeveel van deze leden moeten behoren tot het wetenschappelijk personeel in vaste dienst.

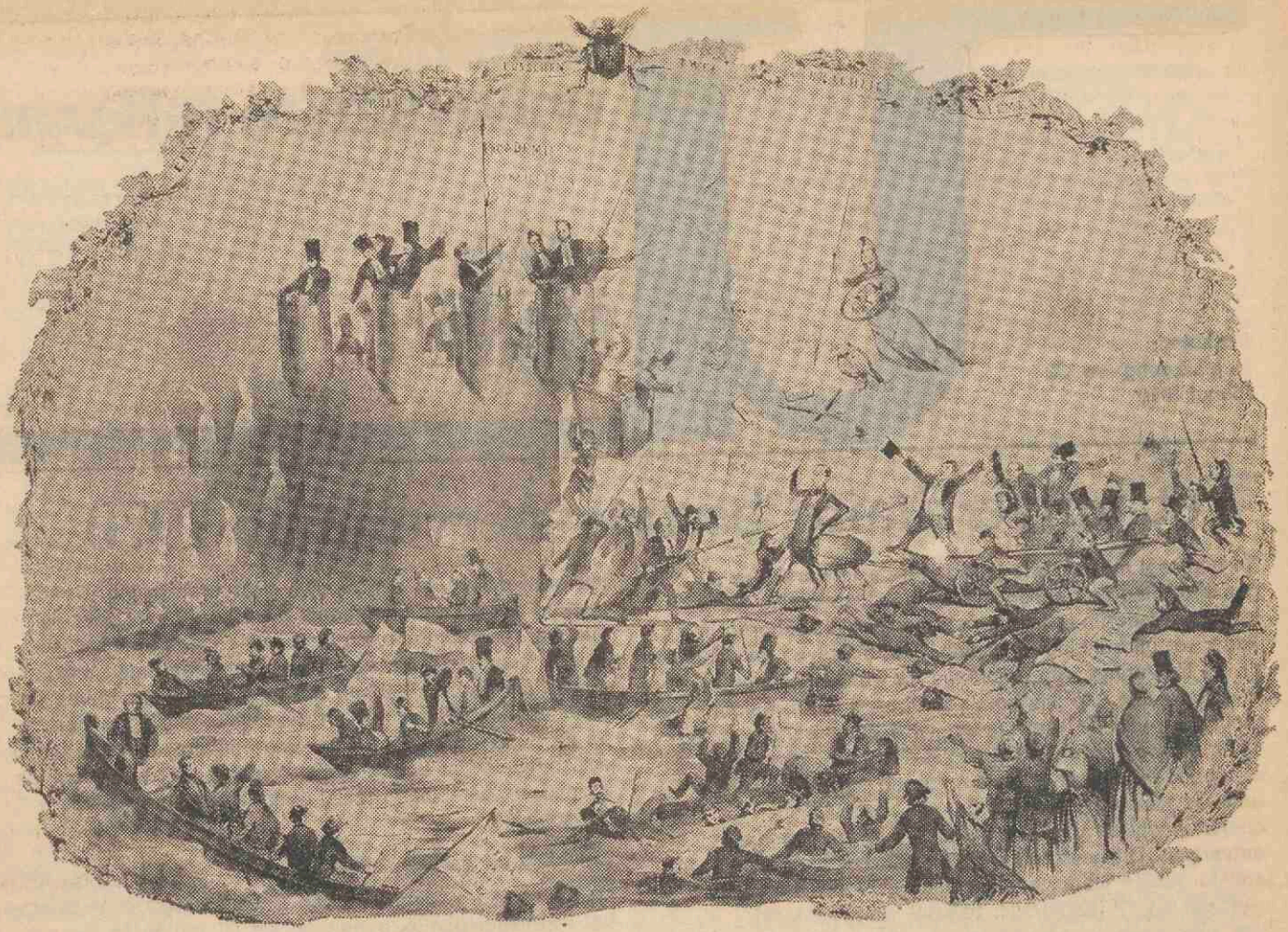

Spotprent op den strijd van hoogleraren en studenten tegen de plannen van minister Thorbecke tot opheffing der Hoogeschool in 1862. (Naar een lithografie van C. H. Thiebout in den U.S. Almanak 1864).

Experimenteerartikel

Volgens de memorie van toelichting moet het mogelijk zijn op het basis- en middenniveau experimenten op te zetten en uit te voeren die geen steun in de wet vinden.
Wat het experimenteerartikel betreft, is de procedure op twee punten gewijzigd. Het verzoek om een bestuursorganisatie toe te passen die van de wet afwijkt, wordt ingediend door tussenkomst van de Academische Raad, die hierover advies uitbrengt. De Kroon neemt de beslissing. In twee gevallen kan herziening van de beslissing worden gevraagd. Ten eerste als het verzoek wordt afgewezen. Ten tweede als de machtiging onder bepaalde voorwaarden wordt verleend. In die gevallen neemt de Kroon opnieuw een beslissing, maar pas nadat de Raad van State is gehoord.

Kiesstelsel

Voor de verkiezing van de universiteitsraad, faculteits- en subfaculteitsraad staat in het ontwerp voorgeschreven dat elke geleding 35% geldige stemmen moet hebben uitgebracht.
Gebeurt dit niet dan moet een proportionele zetelverdeling worden toegepast.
Als de leden van het wetenschappelijk personeel bijv. slechts 15% geldige stemmen uitbrengt, kunnen zij slechts 15/35 van het hun toekomende aantal zetels in de raad bezetten.

Het voorontwerp bepaalde hierover dat per geleding 25% geldige stemmen moesten zijn uitgebracht. Werd dit percentage door een van de geledingen niet gehaald dan moest voor die geleding een tweede verkiezingsronde worden gehouden.

Positie voorzitter vakgroep

In de positie van de voorzitter van een vakgroep, die gezien moet worden als de nieuwe organisatievorm voor het basisniveau ter vervanging van de leerstoel, is in dit ontwerp verandering aangebracht. Volgens het voorontwerp kon de voorzitter van een vakgroep een nadere beslissing nemen die geheel of ten dele afweek van de bestuursbeslissing. In dat geval kon het bestuur van de vakgroep in beroep gaan bij de faculteitsraad. In plaats van deze regeling wordt thans bepaald dat de voorzitter een besluit van het bestuur waartegen hij overwegende bezwaren heeft, ter vernietiging kan voordragen bij de faculteitsraad. In afwachting van een beslissing hierover door de raad wordt de uitvoering opgeschort.

Academische Raad

Zoals reeds in het voorontwerp was bepaald, zal de Academische Raad meer en meer uitgroeien tot de spreekbuis van de instellingen van wetenschappelijk onderwijs. Over de samenstelling van de raad staat in het ontwerp dat voor elke instelling drie leden zitting hebben. Zij worden aangewezen door de universiteitsraad. Een van deze leden is in elk geval de rector-magnificus.

De raad bestaat verder uit ten hoogste tien Kroonleden, die een adviserende stem hebben bij adviezen die aan de minister of Kroon worden uitgebracht. In het ontwerp is het instituut van de plaatsvervangende leden gehandhaafd. Zij nemen echter alleen aan de beraadslagingen deel als degenen, voor wie zij als vervanger optreden, zelf verhinderd zijn.

Het dagelijks bestuur van de Academische Raad, de Dagelijkse Raad, is zodanig samengesteld dat elke universiteitsraad daarin een lid aanwijst.

Wezenlijke stap naar democratisering

Het wetsontwerp, zoals thans bij de Staten-Generaal ingediend, betekent naar de mening van de bewindslieden een wezenlijke stap naar democratisering van de bestuursstructuur. Zoals uit de ingewonnen adviezen ook blijkt kan men zowel van mening zijn dat de voorstellen te ver gaan als dat verdergaande oplossingen de voorkeur zouden hebben verdiend. Het is echter volgens de bewindslieden volstrekt in strijd met de realiteit te stellen dat in dit ontwerp van wet slechts schijnoplossingen worden voorgesteld die, in samenhang met de ingebouwde garanties, het besluitvormingsproces niet essentieel zouden wijzigen in vergelijking met de huidige situatie. De eenheid van het wetenschappelijk corps is in belangrijke mate gerealiseerd. Slechts voor enkele bestuurlijke functies op het gebied van onderwijs en wetenschapsbeoefening wordt een keuze uit de groepering van lectoren en/of hoogleraren dwingend voorgeschreven. De medebeslissende invloed op bestuurlijk niveau van wetenschappelijk corps, niet-wetenschappelijk personeel en studenten krijgt een wettelijke basis.

Bij een omvang van het college van dagelijks bestuur van vijf personen komen drie voort uit de universitaire gemeenschap. Slechts twee personen kunnen, na overleg, met de gekozen universiteitsraad, door de Kroon worden benoemd. Experimenten op basis- en middenniveau, die reeds hun waarde hebben bewezen, kunnen worden gelegaliseerd. Hetzelfde is het geval met nog nader uit te werken nieuwe bestuursvormen.

De betrokken ministers achten de democratisering van de bestuursvorm een uiterst belangrijke zaak. Tegen de achtergrond van deze visie willen zij dat het gehele wetsontwerp, alsook de daarin vervatte goedkeuringsprocedure wordt gezien.

Slechts indien tot stand gekomen besluiten in strijd komen met de wet of het algemeen belang zullen die besluiten geen goedkeuring verkrijgen. De in het wetsontwerp voorziene beroepsmogelijkheden geven terzake duidelijke waarborgen. De betrokken bewindslieden hopen dat een ieder die bij de universitaire gemeenschap is betrokken de voorgestelde nieuwe regelingen in die geest wil bezien en waarderen.

Een gezamenlijke krachtsinspanning is naar de mening van de betrokken ministers geboden om de nieuwe regelingen, indien aanvaard door de Staten-Generaal, optimaal te doen functioneren.

Tweede voortgangsnota Posthumus

Zoals u gelezen hebt in de kranten is de tweede voortgangsnota Posthumus verschenen. We mogen wel stellen dat de aandacht van het universitaire publiek tot nu toe meer gericht was op de bestuursherstructurering van de universiteit dan op de onderwijsvernieuwing. Ten onrechte menen we.

Hieronder volgt een door het Ministerie verstrekte samenvatting van de tweede voortgangsnota. Wie een exemplaar van de volledige nota wil hebben kan er een afhalen op Pieterskerkhof 13. We hebben er 1000 besteld.

Zoals is aangekondigd in de eerste voortgangsnota over de herstructurering van het universitaire onderwijs, die in februari j.l. is gepubliceerd, heeft de regeringscommissaris voor het wetenschappelijk onderwijs, prof. dr. K. Posthumus, thans een tweede en laatste voortgangsnota uitgebracht. Daarin blijft prof. Posthumus vrijwel bij alle voorstellen die hij eerder heeft gedaan. Een recente publikatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek over de uitgaven voor het W.O. in 1966 en 1967 heeft de noodzaak van de door hem voorgestelde herstructurering nog eens sterk geaccentueerd.

In 1967 zijn de overheidsuitgaven voor het gehele onderwijs opgelopen tot f5,7 miljard, ofwel 7,5% van het nationale inkomen. 'Dit is het hoogste percentage van alle westeuropese landen, het ligt ongeveer op hetzelfde niveau als de totale onderwijsuitgaven van de Verenigde Staten', merkt het C.B.S. op.

Dat percentage zal beslist niet geringer worden. Het C.B.S. zegt hierover: 'Zo bedroeg het gemiddelde groeipercentage van het nationale inkomen sedert 1950 ruim 9% per jaar; de totale overheidsuitgaven voor onderwijs gaven een gemiddeld groeipecentage van ruim 14,5% per jaar te zien, terwijl de overheidsuitgaven voor het wetenschappelijk onderwijs gemiddeld met ruim 21% toenamen. De ontwikkeling van deze laatste uitgaven geeft een zekere groeiversnelling te zien'.

Prof. Posthumus laat hierop volgen: 'Extrapolatie van de groei naar latere jaren heeft geen voorspellende betekenis: zij kan echter bijdragen aan verheldering van de thans optredende ontwikkelingen. Berekening leert dat bij gelijkblijvende groeipercentages van het nationale inkomen (9%), totale onderwijsuitgaven (14,5%) en uitgaven voor wetenschappelijk onderwijs (21%) in 1993 de totale onderwijsuitgaven nodig zullen zijn voor het wetenschappelijk onderwijs, dat dan 27% van het nationale inkomen vraagt. Indien in deze paradoxale situatie — waarin uitsluitend onbetaald lager en voortgezet huisonderwijs zou kunnen worden gegeven — het wetenschappelijk onderwijs ongestoort zou doorgaan, zou in het jaar 2005 het gehele nationale inkomen moeten worden gebruikt voor het wetenschappelijk onderwijs.

Bij deze berekening is de bovengenoemde groeiversnelling nog buiten beschouwing gelaten. Als ook deze versnelling

blijft bestaan is het eindpunt van de groei bereikt in het jaar 2000'.
De stijging van de uitgaven voor het w.o. komt grotendeels door de snelle toename van het aantal studenten. Maar verder tonen de verhoudingscijfers duidelijk aan dat de uitgaven voor het wetenschappelijk onderwijs aanzienlijk sneller zijn gestegen dan de aantallen studenten.
Het grootste maatschappelijke vraagstuk van deze tijd, zo schrijft prof. Posthumus, moet worden geformuleerd als: welk gedeelte van de jonge mensen boven 15 jaar vraagt en krijgt gelegenheid om zich in volle dagtaak, zonder zorg voor dagelijks levensonderhoud te wijden aan optimale persoonlijkheidsontplooiing en aan de voorbereiding van maatschappelijke betrekkingen? Het toemeten van werkzaamheden in overeenstemming met talent en ontwikkeling is wezenlijk voor iedere samenleving, die op de verdeling van arbeid berust. Daarbij blijven er drie vragen: 'Hoe wordt talent herkend? Hoe wordt de ontwikkeling gewogen? Hoe worden toekomstige 'maatschappelijke behoeften bepaald? Deze vragen zullen nooit met zekerheid kunnen worden beantwoord'.
Noodzaak en onzekerheid tezamen brengen prof. Posthumus tot de volgende conclusies. Zowel de beschikbare tijd voor het geven van onderwijs (cursusduur) als het deelnemen aan het curriculum (inschrijvingsduur) moeten door regering en volksvertegenwoordiging worden vastgesteld. De voorbereidingstijd voor een examen (studieduur) moet niet worden beperkt. De verzorging van onderwijs en wetenschapsbeoefening op hun eigen gebied, en het afnemen der examens blijven de taak der faculteiten. Deze zijn bovendien bevoegd de inschrijvingsduur op grond van bijzondere persoonlijke omstandigheden van de student te verlengen. De tweede voortgangsnota bevat een uittreksel van het rapport De Nota Posthumus ter Discussie, dat de Stichting Interuniversitair Instituut voor Sociaal-Wetenschappelijk Onderzoek (SISWO) aan de hand van 138 beschikbare discussieverslagen en commentaren van secties van de Academische Raad, instellingen van universitair onderwijs, faculteiten en diverse geledingen, heeft opgesteld. Op grond van argumenten die in dit rapport vermeld zijn, heeft prof. Posthumus het volgende geconcludeerd.

1. De cursusduur kan slechts op grond van sociaal-psychologische en sociaal-economische, dus externe factoren worden vastgesteld. Zij moet in de regel op vier jaar worden gesteld. Maar de minister kan op gemotiveerd voorstel van de Academische Raad voor bepaalde studierichtingen een cursusduur van maximaal vijf jaar voorstellen. De motieven van de Academische Raad zullen van externe aard moeten zijn. Als voorbeeld mag dienen dat eenzelfde curriculum in de omliggende landen aanzienlijk langer dan vier jaar zou kunnen duren.

2. Artikel 24, derde lid van de Wet op het w.o. bepaalt dat het Academisch Statuut in elk geval de vereisten voor het kandidaatsexamen en het doctoraal examen in de onderscheiden faculteiten regelt. Het kandidaatsexamen wordt nu vervangen door het propedeutisch examen. Hierbij wordt de mogelijkheid niet uitgesloten dat voor sommige studierichtingen in het Academisch Statuut bovendien de vereisten voor het kandidaatsexamen worden geregeld. Dit vooral vanwege de (toekomstige) onderwijsbevoegdheden die aan dit diploma verbonden zijn. De minister beslist uiteindelijk over deze uitzonderingen. 'Persoonlijk', zo schrijft prof. Posthumus, 'geef ik de voorkeur aan maximale beperking van het aantal formele examens, en regeling van de studie met behulp van vrijstellende tentamens'.

3. In de eerste voortgangsnota is het voorstel van een sollicitatie naar de (betaalde) functie van assistent-onderzoeker vervallen verklaard. Het gaat er immers om het aantal promoties te vergroten. 'Anderzijds', schrijft prof. Posthumus nu, 'is het niet aanvaardbaar aan ieder die voor een doctoraal examen is geslaagd zonder beperkingen gedurende een aantal jaren recht op een bezoldigde functie te geven. Er zullen in nader overleg criteria voor geschiktheid en voorwaarden van tussentijdse uitkomsten moeten worden gezocht'. Het assistent-onderzoekerschap komt overigens niet voor regeling in wet of statuut in aanmerking. In hoofdstuk 5 en 6 geeft prof. Posthumus een overzicht van zijn voorstellen tot wijziging en aanvulling van de Wet op het W.O. en tot aanvulling van het Academisch Statuut.

5.1. Wijziging van artikel 24, derde lid van de Wet W.O. in die zin, dat aan het academisch statuut wordt opgedragen in elk geval de vereisten te regelen voor het propedeutisch examen en het doctoraal examen in de onderscheidene faculteiten, interfaculteiten, afdelingen en tussenafdelingen; het wettelijk voorschrift tot regeling van kandidaats- en baccalaureaatsexamen ware uit dit artikel te schrappen.

5.2. Opneming in de Wet W.O. van een bepaling waarin aan het Academisch Statuut wordt opgedragen de cursusduur voor het propedeutisch onderwijs en voor het doctorale onderwijs in de onderscheidene faculteiten, interfaculteiten, afdelingen en tussenafdelingen te regelen. De bepaling in artikel 59, derde lid van de Wet W.O., die aan de faculteiten enz., opdraagt voor elk examen een regeling vast te stellen voor de studieduur, zoals deze in de regel het meest gewenst is, dient in verband daarmee te vervallen.

5.3. Opneming in de Wet W.O. van een bepaling, waarin de mogelijkheid van inschrijving voor het volgen van het propedeutische, onderscheidenlijk het doctorale onderwijs wordt beperkt tot een tijdsduur, die de cursusduur voor het propedeutische, onderscheidenlijk het doctorale onderwijs met een jaar overschrijdt. Van deze beperking dient op grond van bijzondere persoonlijke omstandigheden ontheffing te kunnen worden verleend.

5.4. Handhaving van art. 26, eerste lid, van de Wet W.O., waarin bepaald wordt, dat tot het afleggen van examens ieder wordt toegelaten, onverschillig waar hij de daartoe vereiste kundigheden heeft opgedaan, mits hij in het bezit is van het daartoe leidende getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd eind-examen aan een der in het tweede lid genoemde scholen van voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, dan wel van een wettelijk gelijkgesteld getuigschrift en voldaan heeft aan de bij het Academisch Statuut te stellen eisen met betrekking tot praktische oefening.

6.1. De cursusduur voor het propedeutisch onderwijs wordt vastgesteld op in de regel 1 jaar, met dien verstande dat de minister, op gemotiveerd voorstel van de Academische Raad, voor bepaalde studierichtingen een cursusduur van maximaal 2 jaar kan vaststellen.

6.2 De cursusduur voor het doctoraal onderwijs, waarin begrepen die voor de propedeuse, wordt vastgesteld op in de regel 4 jaar, met dien verstande dat de minister, op gemotiveerd voorstel van de Academische Raad voor

bepaalde studierichtingen een cursusduur van maximaal 5 jaar kan vaststellen.
Deze voorstellen licht prof. Posthumus toe met citaten uit eerdere publikaties of redevoeringen. Op eenzelfde wijze geeft hij in de laatste twee hoofdstukken (7 en 8) aanbevelingen bij de komende herprogrammering.
Om het geheel niet uit het oog te doen verliezen is een samenvattend overzicht van de voorstellen en aanbevelingen in deze laatste voortgangsnota opgenomen (hoofdstuk 3).

De „affaire Wieberdink"

Persbericht R.U. dd. 29 april jl.
Curatoren van de Rijksuniversiteit te Utrecht delen mede, dat er tussen de faculteit der geneeskunde enerzijds en de hoogleraar in de hart- en vaatchirurgie, prof. dr. J. Wieberdink, anderzijds verschillen van inzicht bestaan omtrent de wetenschappelijke en medisch-technische aspecten van de uitoefening van diens funktie.
Curatoren zullen in overleg met het bestuur van de Stichting Academisch Ziekenhuis Utrecht aan enkele personen buiten de universiteit verzoeken hun van advies te dienen om tot een oplossing van de gerezen moeilijkheden te komen.

Communiqué van prof. Wieberdink, d.d. 6 mei jl.
Het meest verbluffende in de 'affaire Wieberdink' is voor de medewerkers van de kliniek voor hart- en vaatchirurgie, dat het ondanks maandenlange aandrang onzerzijds nog niet gelukt is gegevens betreffende de gerezen medische en persoonlijke bezwaren op tafel te krijgen die voor de juiste beoordeling noodzakelijk zijn.
Wij vragen ons af hoe het de heer Gonggrijp van de Telegraaf wel gelukt zou zijn gegevens over een 'onevenredig hoog aantal mislukte hartoperaties' te verkrijgen en wijzen er in dit verband op dat operatieresultaten ten nauwste samenhangen met patiënten-selektie die voor hartpatiënten in de eerste plaats door de cardioloog wordt bepaald. Met verbazing heb ik gelezen, dat ook het Departement van Volksgezondheid de ontwikkelingen heeft gevolgd, omdat mijnerzijds (voor zover ik kon nagaan vergeefs) aangedrongen is op inmenging van dit departement, zulks onder meer om op grond van de overweging dat hier een uiterst moderne kliniek, ontworpen naar de aanwijzingen van het terzake deskundige team, beschikbaar is voor de chirurgische behandeling van hartpatiënten.
Reeds jaren bestaan er conflicten tussen enige leden van het faculteitsbestuur en mij over de behoudendheid, die mijns inziens achterstanden in de hand heeft gewerkt op het gebied van democratisering, onderwijs, specialistenopleiding, wetenschapsbeoefening en patiëntenbehandeling (zie artikel over affiliatie in Universiteit en Hogeschool juni 1969).
Uiteraard overweegt prof. Wieberdink juridische stappen wegens schade en smaad toegebracht aan zijn universiteit.

MET LOGARITMEN- EN PRIEMGETALLENTAFEL GEWAPEND . . .

(Over vertreknummering in De Uithof)
Het huidige systeem omvat in totaal, behalve het vertreknummer per verdieping en het verdiepingsnummer, ook nog het gebouwnummer per kompleks en het kompleksnummer. Het systeem ligt vervat in het eerste hoofdstuk, 0., van het 'Slotenplan Universiteitscentrum de Uithof', vastgesteld door het Bureau Bouwzaken de Uithof op 10 mei 1968, laatstelijk gewijzigd op 12 augustus 1968, (het genoemde hoofdstuk), bestaande uit de bladzijden 0.1. tot en met 0.6. (is als bijlage achterin dit rapport opgenomen). De eigenlijke vertreknummering per verdieping en daarbij gevoegd het verdiepingsnummer is weergegeven op bladzijde 0.5. van de bijlage).
Kort weergegeven wordt, volgens het systeem, het gebouw in het horizontale vlak door, vanuit een gebouwhoek genummerde systeemlijnen in vlakken verdeeld. De vertrekken worden benoemd naar die twee systeemlijnen, die samenvallen met de het dichtst bij de gebouwhoek, het nulpunt, gelegen begrenzende vertrekwanden, bijvoorbeeld 10.13.

Er wordt hier opgemerkt, dat de vertrekaanduiding in het horizontale vlak volgens bladzijde 0.5. van de bijlage niet duidelijk is voor vertrekken, die geen rechthoek zijn; ons inziens zou volgens de gegeven regels de gangruimte op bladzijde 0.5. aangeduid met 11.07.01 de kode 11.04.01 moeten hebben. Deze laatste kode kan echter meerdere vertrekken met links-onder inspringende hoeken aanduiden, die tegelijkertijd kunnen voorkomen.

Duidelijkheid is te bereiken door niet-begrenzende lijnen als referentie te nemen, maar die hoek van een vertrek, die in eerste instantie het dichtst bij de noord-zuid lopende 0-lijn (de Y-as) ligt en vervolgens het dichtst bij de west-oost lopende 0-lijn (de X-as); een vertrek wordt dus genummerd naar de hoek met in eerste instantie de kleinste X-ordinaat en vervolgens de kleinste Y-ordinaat.

UIT HET D.B. VAN 11 MEI 1970

1. Er zijn van de kant van de pers vragen gesteld of het mogelijk is alle stukken die betrekking hebben op de openbare curatorenvergaderingen van te voren toe te zenden aan de redacties. In principe is er geen enkel bezwaar tegen. Financieel betekent dat nogal iets. De kostprijs is ongeveer *f* 50.— per jaar. Aan de couranten zal worden gevraagd of zij er *f* 50.— voor over hebben. Blijft uiteraard de mogelijkheid (om niet !) de stukken in het perscentrum in te zien. Ook niet-persvertegenwoordigers kunnen zo'n abonnement nemen.

2. De instituutsraad van het Pedagogisch Instituut heeft in een brief aan curatoren gewezen op een ernstig tekort ten aanzien van personele- en materiële voorzieningen, waardoor de voortzetting van het bestaan van een pedagogische studierichting aan onze universiteit in gevaar komt. De arbeidsomstandigheden aan het instituut zijn volgens de raad onhoudbaar geworden. Promotie-arbeid en andere wetenschappelijke arbeid zijn in gevaar. Vóór 1 september moeten er verbeteringen worden aangebracht. Met het groepsgewijs onderwijs zal pas worden begonnen drie maanden nadat de benodigde posten zijn toegewezen en ruimten voor onmiddellijk gebruik ter beschikking zijn gekomen. Dat betekent onder meer dat vooralsnog geen onderwijs zal worden gegeven aan eerstejaars studenten.

Aan ouderejaars studenten zal zodanige hulp worden geboden dat de studievoortgang zo min mogelijk gestagneerd zal worden. Het D.B. zal de brief naar de faculteit zenden om zich te beraden op een antwoord en wil dan een gesprek hebben met vertegenwoordigers van de faculteit,

DRIE MAANDEN CENTRALE POSTDIENST

Nu de centrale postdienst drie maanden heeft gedraaid kan geconstateerd worden dat de verwachte aanloopmoeilijkheden grotendeels zijn overwonnen. In deze periode zijn een groot aantal poststukken verwerkt hetgeer moge blijken uit de volgende cijfers.
Totale frankeerkosten (m.u.v. het blad 'U'): *f* 125.223,67.
Aantal verzonden stukken: 430.000. Aantal interne stukken: 180.000.

Om de portokosten zo laag mogelijk te houden en de toenemende stroom van stukken het hoofd te kunnen bieden zijn wij genoodzaakt uw medewerking voor een aantal punten te vragen.

1. **Uitgaande post sorteren**
In een vorig rondschrijven is u verzocht de uitgaande post te bundelen in aparte groepen, nl.: interne, externe en bijzondere post (buitenland, aangetekend en expresse). Steeds meer komt in deze regeling de klad, hetgeen inhoudt dat de post niet op tijd verzorgd kan worden. Zakken 'allerhande' moeten opzij worden gezet en het laatste behandeld; bij grote drukte in de postkamer zal onvermijdelijk vertraging optreden. Nogmaals vragen wij hiervoor uw aandacht.
2. **Interne post vooral voorzien van het werkadres**
Het postkamerpersoneel sorteert de interne post uitsluitend naar het **werkadres**, het **pand** waar het instituut, bureau etc. gevestigd is. Als alleen de naam van de adressant of instituut gegeven is moet dit vaak in de gids opgezocht worden voor het juiste adres; er treedt dan onherroepelijk vertraging op.
3. **Geen gaatjesenveloppen meegeven aan de postdienst**
Door hun omvang zijn ze ongeschikt voor snel sorteren, vaak moet naar de juiste bestemming gezocht worden wanneer vorige gegevens niet zijn doorgehaald.
4. **Postpakketten moeten deugdelijk verpakt worden**
De verpakking van poststukken laat soms te wensen over. Het gebeurt wel dat op de postkamer pakjes worden ontvangen die slechts als 'puinhoop' kunnen worden betiteld. Het personeel is dan gedwongen dit pakje terug te sturen omdat de PTT dit beslist niet aanvaardt. Op het punt van de verpakking bestaan speciale PTT-voorschriften waarover de chef postkamer u desgewenst kan inlichten.
5. **Drukwerk niet dichtplakken**
Enveloppen met uitsluitend gedrukte of gekopieerde stukken moeten niet worden dichtgeplakt. Bij hoeveelheden van 250 stuks of meer gelieve u deze apart gebundeld aan de postkamer te zenden waar ze gestempeld worden met 'port betaald - Utrecht'. Indien u regelmatig van deze partijen heeft, verzoek ik u de hiervoor te gebruiken enveloppen met bovengenoemde tekst te laten bedrukken; hierdoor wordt de moeite van het stuk voor stuk frankeren vermeden. Verzending steeds via de postkamer.
6. **Geen paperclips in de brieven**
U wordt dringend verzocht het gebruik van nietjes of paperclips in de enveloppen te vermijden. Het gebeurt nl. geregeld dat het frankeerstempel op de enveloppen niet doorkomt, de frankeerwaarde is dan verloren. Overigens veroorzaken de scherpe metalen beschadiging aan de frankeermachines.
7. **Besparing op buitenlandse post**
Reeds 's het verschillende malen voorgekomen dat bij een boek, bestemd voor het buitenland, een brief is ingesloten. Dit betekent dat de gehele zending dan als brief gefrankeerd moet worden, zelfs als het geheel niet gesloten is. Tientallen guldens kunnen worden bespaard door de pakjes open te laten en geen brief in te sluiten. Indien u vooraf contact opneemt met de chef postkamer kan e.e.a. naar uw wensen worden geregeld.
8. **Besparing op periodieken**
Periodieken, welke van faculteits- c.q. instituutswege of in combinatie met studenten tot stand zijn gekomen, dienen zoveel mogelijk op het werk- of studieadres te worden uitgereikt. Wanneer verzending via de PTT onvermijdelijk is dient de partij in één geheel naar de postkamer gestuurd te worden. Op het adresbandje moeten in de rechterbovenhoek de woorden 'port betaald - Utrecht' voorkomen. Indien de hoeveelheid dit wettigt zal de chef postkamer contact met u opnemen om rayonnering toe te passen teneinde de grootst mogelijke PTT-korting te bereiken. In dat geval moet bij elk adres het door de PTT vastgestelde rayonnummer vermeld worden.
9. **Dienstpost voldoende frankeren**
Uit ontvangen kaartjes van de PTT is gebleken dat enkele onderdelen van de universiteit de post (vooral buitenlandse brieven) ongefrankeerd in de openbare brievenbus deponeren. De postdienst moet dan de frankeerkosten, met een evt. verhoging, alsnog voldoen. Er wordt dringend verzocht dergelijke situaties te vermijden.
10. **Privépost voldoende frankeren**
Tussen de aangevoerde post komen stapels privépost te voorschijn. Het aantal van deze stukken groeit met de dag. Bij nadere controle blijkt geregeld dat de geplakte postzegels niet aan het gewenste tarief voldoen. Het gevolg hiervan is dat de PTT ons strafport in rekening brengt. Om deze onnodige kosten te vermijden, worden niet of onvoldoende gefrankeerde poststukken, die geen dienstadres van afzender of geadresseerde bevatten door de postkamer in de openbare brievenbus gedeponeerd.
11. **Voorgefrankeerde enveloppen zijn alleen voor eigen extern gebruik**
Dagelijks worden er tussen de post voorgefrankeerde enveloppen gevonden, bestemd voor een eigen bureau, instituut etc. De frankeerwaarde gaat hierbij verloren omdat het interne post betreft; dit is niet de bedoeling.
In verband met het ontbreken van een datumstempel, moet voorgefrankeerde post direct in de openbare brievenbus worden gedeponeerd.
12. **Geen postzegelkas meer aanhouden**
Geregeld komt het nog voor dat op de verschotlijsten aangeschafte postzegels worden opgevoerd. Nu de postdienst u tweemaal per dag bezoekt en de mogelijkheid bestaat blanco enveloppen te laten voorfrankeren zullen in het vervolg deze kosten niet zonder meer worden vergoed. Alle post, ook de bijzondere categorieën, wordt nog dezelfde dag bij de PTT bezorgd. Slechts indien u bijzondere post, zoals genoemd bij punt 1, heeft welke na de middagroute van de postauto is gereedgekomen en nog dezelfde dag verzonden moet worden, kunt u deze zelf frankeren en de kosten op de verschotlijst opvoeren.
13. **'Zoekplaatjes' geven vertraging**
Van de PTT wordt dagelijks een stapel poststukken ontvangen die, vanwege de gebrekkige adressering, door haar niet besteld kunnen worden. Het uitzoeken van de bestemming van de 'zoekplaatjes' vraagt veel tijd; dit werk wordt in de schaarse vrije momenten verricht, vertraging is dus onvermijdelijk. U wordt verzocht relaties uw juiste en volledige adres te verstrekken.

UNIVERSITEIT

AGENDA

15 mei: Raad van Overleg, zaal I, Academiegebouw; 10.00 uur.

Afscheid mej. J. W. Goote, Zoöl. Lab., Janskerkhof 3, 15.30 uur.

Promotie drs. G. A Wildschut (wiskunde en natuurwetensch), Jutfaseweg 30, Utrecht, op het proefschrift: Anionic reactions of orthothioformates and unsaturated thioacetals. Senaatszaal, 15.15 uur.

Persgesprek n.a.v. promotie drs. D. Spoelstra op 19 mei. Perscentrum, 11.00 uur

16 mei: Ver. voor wetensch. onderzoek van sport en lich. vorming organiseert een congres in Nijmegen. Inl.: H. v. d. Spek, Vespuccistraat 118, Amsterdam.

Tot 16 mei: 'Informatie en confrontatie', Raadskelder, Stadhuisbrug 1, Utrecht.

19 mei: Plenaire vergadering pedagogisch instituut over het voorontwerp wet Veringa. Achter de Dom 22, zaal 24, 9.30 uur.

Promotie drs. D. Spoelstra (geneeskunde), Harmoniehof 67, Amsterdam, op het proefschrift: dr. Antonius Mathijsen, uitvinder van het gipsverband. Senaatszaal, 16.15 uur.

20 mei: Colloquium; drs. H. Haks: Beeldend kunstenaar en universiteit. Instituut voor Sonologie, Plompetorengracht 14-16; 13.45 uur.

Vergadering contactorgaan, 14.00 uur.

Promotie drs. C. P M. Görts (Wiskunde en Natuurwetensch.), John F. Kennedylaan 40, Vleuten, op het proefschrift: Invloed van verschillende suikers op de ontwikkeling van de oxydatieve koolhydraatstofwisseling bij saccharomyces cerevisiae. Senaatszaal; 14.45 uur.

Promotie drs. M. van Gorkom (Wiskunde en Natuurwetensch.), Crabethstraat 15, Maassluis, op het proefschrift: Electron multiplier response under positive ion impact. Senaatszaal, 16.15 uur.

20 mei: Persgesprek n.a.v. promotie ir. H. Muller op 22 mei. Perscentrum, 11.00 uur.

21 mei: Discussiedag toekomstige structuur van de faculteit rechten. Achter de Dom, zaal 24, 10.00 uur.

Bijeenkomst groep medische bibliotheken. Rode Zaal, Transitorium I, De Uithof, 11.00-16.00 uur.

Fysika 70. Dr. R. C. Anderson over 'Priorities' in het wetenschapsbeleid. Bijlhouwerstraat 6; 20.00 uur.

Kamermuziekwedstrijd georganiseerd door U.S.M.G. Beethoven. Inlichtingen: R. M. de Jong, Mulderstraat 3.

Tot 21 mei: Expositie van Juke Hudig met schilderijen, aquarellen en gouaches. U.V.S.V., Drift 19.

22 mei: Promotie ir. H. Muller (Sociale Wetenschappen), Zuidlaan 37, Aerdenhout, op het proefschrift: The search for the qualities essential to advancement in a large industrial group. Senaatszaal, 15.15 uur.

Buitengewone vergadering faculteit letteren (beraad art. 55 ontwerp van wet. Veringa); 14.00-17.00 uur; zaal 24; Achter de Dom 22. Belangstellenden zijn welkom.

Uhificoco (Kosmu), Geertekerk, 16.00-24.00 uur.

22-23 mei: Weekend mentoren oriënteringsdagen, 14.00-16.30 uur. (Zie onder studenten).

23 mei: V.W.O. openbare discussie bijeenkomst. Lab. voor medische anatomie, Janskerkhof 3a, 13.30 uur. (Zie onder universiteit).

25 mei: Curatorenvergadering. Curatorenkamer, 10.00 uur.

Promotie drs. J. A. M. Matthey (Wiskunde en Natuurwetensch.), Portugalweg 10, IJsselstein, op het proefschrift: The functional cell types in the pars distalis analogue of the pituitary gland in the blind mexican cave fish, Anoptichthys jordani. Senaatszaal; 14.30 uur.

26 mei: Afscheidscollege prof. dr. J. F. Nuboer. Domkerk; 15.00 uur. (Zie onder geneeskunde).

27 mei: Promotie drs. K. B. de Roos (Wisk. en Natuurwetenschappen), Rubicondreef 138, Utrecht, op het proefschrift: Over 1-deazapurinen, 1-deaza-8-azapurinen en de ribosiden ervan. Senaatszaal, 14.45 uur.

Promotie drs. H. van Koningsveld (Wiskunde en Natuurwetensch.), Lichtenberglaan 13, De Meern, op het proefschrift: A study on the conformations of glycerol in different states. Senaatszaal, 16.15 uur.

28 mei: Afscheidscollege mevrouw prof. dr. L. C. P. Kerling, hoogleraar-beheerderphytopathologisch laboratorium 'Willie Commelin Scholten'; Singer Memorial te Laren, 14.30 uur.

Promotie drs. A. J. Breeuwsma (Diergeneeskunde), Prinses Irenelaan 14, Zeist, op het proefschrift: Studies on intersexuality in pigs. Senaatszaal, 16.15 uur.

J.S.V.U. faculteitsborrel met dr. W. Drees: staatsrechterlijke ontwikkelingen binnen en buiten Nederland sinds W.O II. Cunera, Nieuwe Gracht 32, 16.30-19.00 uur.

29 mei: Promotie drs. P. G. van Wees (Letteren), Goethestrasse 6, Eching (W. Duitsland), op het proefschrift: Poëtische geografie in Vergilius' Aeneis. Senaatszaal, 15.15 uur.

V.A.W.O.-symposion. Academiegebouw, Domplein 29, 14.00 uur (Zie onder Universiteit).

Persgesprek n.a.v. promotie op 2 juni J. W. Groothuyse op het proefschrift: Arbeidsstructuur van de prostitutie. Arti et Amicitia, Rokin 112, Amsterdam; 20.15 uur.

Tot 29 mei: expositie wandkleden in Transitorium II, De Uithof. (zie onder nagekomen).

Tentoonstelling

Middeleeuwse kunst uit Zweden in het Aartsbisschoppelijk Museum, Agnietenstraat 1, Utrecht. Tot 2 augustus. (Zie onder Universiteit).

BOTANISCHE TUINEN

Cantonspark, Faas Eliaslaan 51, Baarn. Geopend: ma. t.m. vr. 9.00-12.00 uur en 13.30-17.00 uur.

Hortus Botanicus, Nieuwe Gracht 185, Utrecht. Geopend: ma t.m. vr. 9.00-12.00 uur en 13.30-17.00 uur.

Hortus Hoofddijk, Budapestlaan, De Uithof. Sandwijck in De Bilt.

Arboretum Gimborn, Vossesteinsesteeg, Doorn. Geopend: ma 13.30-17.00 uur.

VERSCHIJNINGSDATUM 'U' - 33

Het nummer van 22 mei kán in verband met het lange Pinksterweekeinde later verschijnen.

UNIVERSITEIT EN KERK

Mededelingen van het convent van studentenpastores

Iedere zondag om twaalf uur is er in de aula van de universiteit een kerkdienst voor alle christenstudenten (en andere belangstellenden) van Utrecht. Deze diensten staan onder verantwoordelijkheid van het convent en de E.U.G. Voorgangers zijn de leden van het convent van studentenpastores.
Attentie: de dienst van zondag 17 mei (Pinksteren) is niet in de aula, maar in de kapel van Cunera, Nieuwe Gracht 32. Pastor Oostvogel zal dan voorgaan.
Op zondag 24 mei zal ds. J. v. Minnen voorgaan. I.v.m Pinksteren is de voorbereiding van die dienst op dinsdag 19 mei bij ds v. Minnen, W. Barentzstraat 55, tel. 710623 's avonds om negen uur.
Op zondag 31 mei gaat pastor H. v. Waveren voor Voorbereiding maandag 25 mei om negen uur op zijn kamer, Nieuwe Gracht 32, tel. 16307.
Lijsten voor opgave liggen in de aula, in de verschillende kerken en in de hal van Cunera. Kom en werk mee want liturgie is iets van iedereen en niet van de voorganger alleen. De pastores zien ook graag mensen uit alle kerken en niet steeds dezelfde, alhoewel de samenwerking met de mensen die tot nu toe hebben meegewerkt erg prettig was.
Het convent zag graag een vaste liturgiecommissie die zich bezighoudt met de achtergronden van de conventsdiensten, zoekt naar nieuwe mogelijkheden, de contacten met de verschillende kerken onderhoudt en die ook de praktische en organisatorische dingen voor haar rekening neemt.
Opgave en inlichtingen bij pastor Van Waveren en dominee Overdiep.

Utrechtse studentenparochie

Op zondag 17 mei (Pinksteren) is er maar één dienst nl. om twaalf uur in de kapel van Cunera. Pastor Oostvogel zal dan voorgaan.
Op de andere zondagen zijn de diensten als volgt:
Zaterdags: 17.30 uur Cunera.
Zondags: 10.30 uur Cunera, 12.00 uur conventsdienst in de aula, 17.30 uur Cunera.
Dinsdags en donderdags om half een in de kapel van Cunera, pastor Oostvogel zal dan altijd voorgaan.
Iedere donderdagavond is er instuif in de leeszaal van Cunera. Iedereen, met wat voor ideeën dan ook, is welkom.
Pastor H. v. Waveren heeft zich metterwoon in huize Cunera gevestigd.
Er kan dus een beroep op hem worden gedaan. Zijn telefoonnummer is: 16307. Pastor G. Th. Oostvogel, tel. 18332. Pastor L. W. G. Leeneman, tel 18338 Cunera, Nieuwe Gracht 32.
Verder wijzen wij u op de mededelingen van het convent van studentenpastores.

Hervormde Studenten Gemeente

Academiediensten Janskerk:
Zondag 17 mei 11.00 uur ds. F. J. M. Nijssen.
Zondag 24 mei 10.30 uur ds. N. van Egmond.

De dienst op Eerste Pinksterdag (17 mei) wordt gehouden in het kader van de Algemene Kerk Vergadering en uitgezonden door de televisie. In verband daarmee wordt men verzocht tijdig aanwezig te zijn.
Op zondag 24 mei is de bevestiging en inzegening van het huwelijk van T. Huisman en A. van Welzen.

Op zondag 31 mei wordt de H. Doop bediend. Aangifte bij ds. Van Egmond.
Spreekuur ds. Van Egmond elke woensdag van 12.00-13.00 uur, Burg. Reigerstr. 83.
Het spreekuur van ds. Van Egmond wordt vanaf heden niet meer gehouden in het U-huis, maar bij hem thuis, Burg. Reigerstr. 83. De tijd blijft onveranderd, 's woensdags van 12.00-13.00 uur. Tel. 511272.

D.D.R.

De werkgroep DDR heeft een oproep gekregen van de Evangelische Studenten Gemeinde in Greifswaldt om een ontmoeting met hen te hebben. Deze ontmoeting gaat plaatsvinden in de 1e week van juli tijdens een Studentenlager nabij Rostock dat door de Oostduitse autoriteiten georganiseerd wordt in het kader van de Ostseewoche. Geinteresseerden in deze ontmoeting, die tevens belangstelling hebben voor de problematiek van de DDR kunnen zich alsnog aansluiten bij deze werkgroep. Inlichtingen te verkrijgen bij Willem van Steenbergen, I.B.B. laan 41, k 396

Remonstrantse gemeente

Geertekerk; iedere zondag dienst, 10.30 uur; Geertekerkhof 22.
Spreekuur studentenpredikant ds. Overdiep: iedere woensdag 18.30-20.00 uur.

COMMISSIE - SASSEN ADVISEERT: VERLEEN AFGESTUDEERDEN SOCIALE ACADEMIES TOEGANG TOT UNIVERSITAIRE EXAMENS.

De Studiecommissie coördinatie w.o. sociale academies (Comissie-Sassen) heeft een eerste tussentijds rapport uitgebracht. Daarin beveelt de commissie aan, de bezitters van een einddiploma sociale academie toegang te verlenen tot de universitaire examens in de faculteit der sociale wetenschappen. De commissie heeft tot taak de verhouding tussen het hoger sociaal pedagogisch onderwijs en de universiteiten te bestuderen.
Het advies is uitgebracht naar aanleiding van een verzoek van minister Veringa aan de commissie bij voorrang te onderzoeken of een voorlopige regeling kan worden getroffen, die afgestudeerden van sociale academies en voortgezette opleidingen van maatschappelijk werk rechtstreeks toegang verschaft tot examens aan instellingen van wetenschappelijk onderwijs en zo ja, in welke studierichtingen.

PRIJSVRAAG GENOOTSCHAP VOOR AUTOMATISERING

Ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van het genootschap heeft het bestuur een prijsvraag uitgeschreven onder alle ingeschrevenen aan universiteiten en hogescholen in de Benelux.
De opdracht luidt: in een tekst van maximaal 5000 woorden het onderwerp 'Automatisering: werkschepping en werkvernietiging' te behandelen, hetzij in algemene zin, hetzij in onderdelen uitgewerkt, waarbij o.m. kan worden gedacht aan economische, sociale, technische en ethische aspecten. De inzending staat open tot 1 januari 1971.
Voor de beste inzendingen zijn drie geldprijzen beschikbaar, t.w. *f* 2500, *f* 1500 en *f* 1000.
Inlichtingen: Genootschap voor Automatisering, Stadhouderskade 6, Amsterdam, tel. 187933.

KAPITALISME IN DE ZEVENTIGER JAREN

Op 10 t.m. 13 september a.s. wordt in Tilburg een congres over bovenstaand thema gehouden. De laatste jaren is er meer ruimte geschapen voor het Marxistische denken en aan een breder theoretisch kader is behoefte. Tijdens het congres worden bekende en minder bekende socialistische denkers uit verschillende landen bijeengebracht rond thema's als klassenstrijd, imperialisme, vervreemding e.d.
De financiering vormt echter een probleem, maar daarom volgt hier het banknummer voor degenen die het congres financieel willen steunen:
Stichting Congress Capitalisme in the seventies, Amrobank Tilburg 70071.
Inlichtingen: secretariaat Hogeschool Tilburg (Wim Boerboom) en Wilbert Willems, afd. Pers en Publiciteit, tel. 04250-75302.

V.A.W.O.-SYMPOSION

Op vrijdag 29 mei a.s. zal de Vereniging van Academici bij het Wetenschappelijk Onderwijs (V.A.W.O.) in het academiegebouw van de rijksuniversiteit Utrecht, Domplein 29, haar jaarlijks symposion houden. Aanvang: 14.00 uur precies.
Als titel is gekozen: **Wetenschapsbeoefening: Vrijheid en organisatie.**
Het onderwerp zal worden belicht door: 1. prof. dr. S. Dresden, hoogleraar aan de R.U. Leiden; 2. prof. dr. J. de Graaf, hoogleraar aan de RU Utrecht; 3. prof. dr. ir. F. A. Heyn, hoogleraar aan de TH Delft; 4. dr. ir. A. E. Pannenborg, lid Raad van Bestuur Philips Eindhoven.
Het symposion en de aansluitende paneldiscussie zullen worden voorgezeten door drs. J. de Vries, curator van de T.H. Eindhoven en lid van de Raad van Advies voor het Wetenschapsbeleid.
Na opgave voor het symposion zendt het secretariaat van de V.A.W.O., Tolsteegsingel 21 bis , Utrecht, de preadviezen gratis toe.

V.W.O. OPENBARE DISCUSSIEBIJEENKOMST

Het Verbond van Wetenschappelijke Onderzoekers belegt op zaterdag 23 mei in het Laboratorium voor medische anatomie en embryologie, Janskerkhof 3a, Utrecht, een openbare discussiebijeenkomst over de vraag: Hoe de ontwikkeling van het wetenschappelijk onderzoek gestuurd wordt.
Dr. Peter Boskma, medewerker van het Polemologisch instituut van de Rijksuniversiteit Groningen, zal een inleiding van ongeveer 45 minuten houden. Als belangrijkste 'stuur-centra' onderscheidt hij daarin: de militaire sector, de produktiesector, de overheid en de wetenschap zelf.
Er zal veel tijd beschikbaar zijn voor discussie.
Inlichtingen: Olaf H. W. Budde, Kouwerplantsoen 38, Utrecht, tel. 715571.

FYSIKA 70

Voor informatie over de voordracht van donderdag 21 mei en over de FYSIKA 70 — map zie onder wis-, sterren- en natuurkunde.

MIDDELEEUWSE KUNST UIT ZWEDEN

In het kader van de uitwisseling tussen het Statens Historiska Museum te Stockholm en het Aartsbisschoppelijk Museum te Utrecht is in aanwezigheid van Z. M. de Koning van Zweden op 24 april jl. de tentoonstelling van kunstwerken uit het Aartsbisschoppelijk Museum door de Nederlandse Ambassadeur, Z.E. A. H. Hasselman, in Stockholm geopend. In Utrecht heeft de opening van de expositie van Zweedse beeldhouwkunst plaatsgevonden op 8 mei.
Middeleeuwse sculpturen uit Zweden zijn bij ons nagenoeg onbekend; geen van de uitgeleende kunstwerken is ooit eerder in Nederland tentoongesteld geweest. Deze collectie uit Stockholm biedt een goed overzicht van de Zweedse beeldhouwkunst over de periode van de 12e tot de 16de eeuw.
Vanaf 9 mei is de expositie voor alle belangstellenden toegankelijk. Openingstijden: dagelijks 10.00-17.00 uur, des zondags 13.00-17.00 uur, dinsdagavond 20.00-22.00; rondleiding op aanvraag.

NUFFIC

Instituut voor Maatschappij-wetenschappelijk Onderzoek in Ontwikkelingslanden (IMWOO) opgericht

Op 10 september 1969 heeft het Bestuur van de NUFFIC het door een Commissie van Voorbereiding uitgewerkte voorstel tot stichting van het IMWOO binnen NUFFIC-verband aanvaard. De Commissie van Voorbereiding heeft zich vervolgens in verbinding gesteld met de betrokken universiteiten en de Landbouwhogeschool met de uitnodiging zich te doen vertegenwoordigen in de Algemene Raad van het IMWOO. Deze Algemene Raad is op 24 april bijeengekomen voor de oprichtingsvergadering, alwaar de universiteiten van Leiden en Amsterdam, de Vrije en de Katholieke Universiteit en de Landbouwhogeschool, alsmede de NUFFIC vertegenwoordigd waren. Prof. dr. J. W. Schoorl van de Vrije Universiteit nam het voorzitterschap van deze vergadering waar.
Besproken zijn onder meer de volgende punten: de samenstelling van de Algemene Raad van het IMWOO, de taken van het instituut, de organisatievorm ervan en het secretariaat.
Met betrekking tot de samenstelling van de Algemene Raad werd besloten voor de volgende vergadering, die midden juni zal worden gehouden, de senaten van alle universiteiten en hogescholen die zich bezighouden met maatschappij-wetenschappelijk onderzoek in ontwikkelingslanden, uit te nodigen, een vertegenwoordiger af te vaardigen; deze uitnodiging gaat ook naar een aantal andere instellingen, die onderzoek op dit terrein verrichten, benevens naar de Nederlandse Organisatie voor Zuiver Wetenschappelijk Onderzoek (ZWO) en de Stichting voor Wetenschappelijk Onderzoek van de Tropen (WOTRO). Verder zullen enkele ministeries die hierbij betrokken zijn worden uitgenodigd een waarnemer naar de Algemene Raad af te vaardigen.

Taakstelling en werkzaamheden zullen nader worden geformuleerd; het instituut zal een dienende functie krijgen ten aanzien van maatschappij-wetenschappelijk onderzoek in of ten behoeve van ontwikkelingslanden, met name: bemiddeling bij en bevordering en coördinatie van dit onderzoek, alsmede documentatie; het zal desgevraagd adviezen verstrekken.
De organisatievorm zal zijn: een Algemene Raad, een Commissie van Beheer (dagelijks bestuur) en een uitvoerende functionaris.

Programma universitaire ontwikkelingssamenwerking voor 1970 goedgekeurd

In het kader van het nieuwe programma voor universitaire ontwikkelingssamenwerking hebben de universiteiten en hogescholen 50 projectvoorstellen bij de NUFFIC ingediend. Daaruit zijn er 25 geselecteerd die met gunstig advies door de NUFFIC aan de minister voor de Ontwikkelingssamenwerking zijn voorgelegd. Dit voorstel is door de minister aanvaard.

Voordat de projecten kunnen worden uitgevoerd, zal nog de instemming van de regeringen der betrokken ontwikkelingslanden moeten worden gevraagd, terwijl nog een aantal uitvoeringsbepalingen moeten worden vastgesteld. Hierover wordt thans overleg gepleegd tussen de NUFFIC en de Directie Internationale Technische Hulp, doch verwacht mag worden dat een en ander niet langer dan enige weken zal duren, zodat dit nieuwe programma binnen enkele weken volledig in het stadium van uitvoering zal zijn.

NOGMAALS BERGERHEIDE

De biologen en geografen van de universiteiten van Nijmegen en Utrecht die geprotesteerd hebben tegen de afgraving van de Bergerheide en als alternatief de met dennen beplante Wellsche heide naar voren hebben gebracht, zijn zeer verbaasd over de afwijzing door Gedeputeerde Staten van Limburg op 15 april jl.

De argumenten dat voor het alternatief geen tijd en geen geld zou zijn, worden niet toegelicht, noch met cijfers gestaafd.

De suggestie als zou op enkele punten aan de bezwaren tegemoet worden gekomen, mist reële grond. Het landschapsplan dat uit 1963 dateert en ter aankleding dient van het te graven zandgat van 450 ha wordt als tegemoetkoming genoemd, hoewel al op 30 januari door de onderzoekers de onaanvaardbaarheid daarvan werd aangetoond tijdens een bespreking met vertegenwoordigers van Gedeputeerde Staten van Limburg en van het gemeentebestuur van Bergen. Slechts fragmenten van het natuurgebied zouden daarbij gespaard blijven, welke bovendien onder de toekomstige recreatiedruk zullen bezwijken.

Gedeputeerde Staten wordt om nadere inlichtingen gevraagd voor de door hen geuite veronderstelling dat de denne-aanplant van de Wellsche heide een betere luchtreinigende functie zou kunnen vervullen dan de Bergerheide. In strijd met deze opvatting is, dat onderbroken boombegroeiingen zoals die van de Bergerheide effectiever de lucht zuiveren door een betere luchtcirculatie, dan een gesloten bos als dat van de Wellsche heide.

De brief van Gedeputeerde Staten gaat echter geheel voorbij aan de essentiële betekenis van de Bergerheide voor het biologische leefmilieu van Noord-Limburg die behalve uit de bufferfunctie ook bestaat uit de signaalfunctie doordat daar nog tal van gevoelige plant- en diersoorten leven in een ingewikkelde natuurlijke samenhang zoals die elders in Limburg en zelfs in Europa niet meer voorkomt. Juist deze gevoelige waarschuwingssystemen zijn van grote betekenis en daarvan zijn er nog maar weinig intact.

Ook wordt voorbijgezien aan de functie van openlucht laboratorium en van genetisch reservoir.

De Bergerheide is een refugium voor tal van planten en dieren die een erfelijke samenstelling bezitten die sinds de ijstijden in wisselwerking met het milieu tot stand is gekomen.

Juist zulke organismen zijn onmisbaar voor het handhaven van een evenwichtig leefmilieu en als entmateriaal voor herstel van het evenwicht waar dat verbroken is. Intacte refugia zoals de Bergerheide dienen dan ook met de grootste zorg in stand te worden gehouden als toekomstige uitstralingsbron.

Een reconstructieplan voor de optimalisering van het biologisch eefmilieu in Noord-Limburg, waarvoor door de onderzoekers een Nationaal Park Maasduinen is ontworpen, steunt als belangrijkste pijler op het intact laten van de Bergerheide.

Deze functies, evenals de cultuurhistorische waarde, gaan met vernietiging onomkeerbaar verloren. Verlies is onherroepelijk en onvervangbaar, omdat de essentiële eigenschappen het resultaat zijn van tienduizenden jaren wordingsgeschiedenis. Geen enkele menselijke techniek kan een dergelijk milieu tot stand brengen, noch kan daarvoor een techniek worden ontwikkeld wegens principiële onmogelijkheid. Zonder de betekenis van de Wellsche heide te willen wegcijferen, ontleent het zijn waarde aan een filtrerend dennebos dat wel vervangbaar is omdat het nieuw kan worden aangelegd, al duurt het een aantal jaren voordat het optimaal functioneert.

De ondertekenaren, prof. dr. J. Lanjouw, prof. dr. F. P. Jonker, prof. dr J. I S Zonneveld, dr. P. A. Florschütz, drs. J. T. de Smidt, prof. dr. V. Westhoff, dr. E. van der Maarel, dr. H C. J. Oomen, dr. D Teunissen, van het bezwaarschrift dringen aan op bekendmaking van de extra tijd en de meerkosten die de uitvoering van het alternatief plan mee zou brengen Daardoor kunnen zij meehelpen een oplossing te zoeken. Het behoud van de Bergerheide is belangrijke offers in tijd en geld waard. Wij menen alsnog op de steun van de provincie te kunnen rekenen, daar de Bergerheide naar mening van Gedeputeerde Staten niet voor ontgronding in aanmerking zou zijn gekomen indien de wetenschappelijke gegevens tien jaar eerder bekend zouden zijn geweest.

Persbericht R.U.

WERKGROEP VOOR MILIEUHYGIëNE

Oproep

De werkgroep voor milieuhygiëne roept een ieder, die geïnteresseerd is in de problematiek van (on)leefbaarheid van ons milieu, op. de bijeenkomst in het Bodemkundig Instituut, Oude Kamp 9-11, bij te wonen op woensdag 20 mei om 20.00 uur.

Het ligt in de bedoeling op deze avond te komen tot een werkgroep, bestaande uit leden komende uit de meest uiteenlopende studierichtingen, die zich, onderverdeeld in subgroepen, gaat bezighouden met onderwerpen (theoretisch èn praktisch) op het terrein van de leefbaarheid van ons land.

Wij dachten hierbij bijvoorbeeld aan: Nieuwegein; uitbreiding Groot Houten; Lunetten; bestrijdingsmiddelen. Natuurlijk zijn andere voorstellen van harte welkom.

VERENIGING WETENSCHAPPELIJKE STAF AAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT v/h NATURA OPROEP AAN DE LEDEN

Het Bestuur nodigt u uit tot een algemene ledenvergadering, te houden op dinsdag 2 juni 1970, om 12.00 uur des middags, in het Zoölogisch Laboratorium, Janskerkhof 3 te Utrecht.

Agenda: 1. Opening; 2. Voorstel tot opheffing der Vereniging; 3. Sluiting.

Indien op de vergadering van 2 juni niet het statutair vereiste quorum van de helft der leden aanwezig mocht zijn, dan wordt een tweede vergadering gehouden en wel op dinsdag 12 juni 1970, des middags 12.00 uur in het Zoölogisch Laboratorium, Janskerkhof 3 te Utrecht.

Op deze vergadering kan, ongeacht het aantal aanwezige leden, met tweederde meerderheid der geldige stemmen, tot opheffing besloten worden.

Deze oproep geldt tevens als convocatie voor de vergadering van 12 juni 1970, waarvan de agenda eveneens luidt: 1. Opening; 2. Voorstel tot opheffing der Vereniging; 3. Sluiting.

Toelichting van het Bestuur

In de algemene ledenvergadering van 27 jan. 1964 werd besloten de vereniging een sluimerend bestaan te laten voeren.

Contributie werd sindsdien niet meer geheven, activiteiten werden niet meer ontplooid.

Reeds in 1963 werd serieus aan opheffing gedacht. Om formele redenen is dat toen niet geschied, o.a. omdat de vereniging participeerde in het Interacademiaal Overleg van Stafverenigingen (I.A.O.)

De taken van de vereniging zijn inmiddels overgenomen door het Stafconvent en door de V.A.W.O., terwijl ook het I.A.O. zichzelf reeds heeft opgeheven. Thans bestaat dus geen reden meer de vereniging nog langer, zij het slechts formeel, te laten voortbestaan.

PROBLEMEN ROND JUSTITIëLE EN POLITIëLE DOCUMENTATIE

Het bestuur van het Verbond van Wetenschappelijke Onderzoekers is al geruime tijd ernstig verontrust over de vervolging en veroordeling van jonge mensen wegens handelingen die — direct of indirect — een protest inhouden tegen allerlei vormen van 'materieel' onrecht in de huidige samenleving. Bij herhaling krijgen zij daarbij straffen die hun een strafblad geven in de strafregisters. Het is niet uitgesloten dat deze jonge mensen hierdoor jarenlang (wellicht blijvend) in hun maatschappelijke ontwikkeling en ontplooiing belemmerd worden. In dit verband kan het bestuur van het V.W.O. zich niet aan de indruk onttrekken dat van het gevoerde strafrechtelijke beleid een sterke repressieve werking uitgaat, in die zin dat het mensen die ernstige kritiek uitoefenen op de bestaande maatschappelijke orde, intimideert en dat het hun verdere activiteiten onderdrukt.

Het bestuur van het verbond heeft hierin aanleiding gezien om — in het algemeen — de belangrijke principiële vraag aan de orde te stellen, wat bij benoemingen en in andere situaties waarin een 'maatschappelijke beoordeling ' van mensen plaatsvindt, de functies en dysfuncties zijn van de bestaande justitiële en politiële documentatiesystemen: strafregisters; aanvullende documentatie, geregistreerd door de desbetreffende documentatiedienst van het ministerie van Justitie; politieregisters; collectieve 'particuliere' documentaties van justitiële en politiële gegevens, die worden aangelegd en bijgehouden ten dienste van het personeelsbeleid van grote bedrijven.

Het bestuur heeft deze vraag intussen ter beantwoording voorgelegd aan een door hem ingestelde commissie, die het noodzakelijke onderzoek gaat verrichten en daarover zal

MEDEWERKERS

VACATURES

VAKATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris vermeld staat, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de a.o.w.-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Wegens uitbreiding van de werkzaamheden van de afdeling interne kontrole en administratieve organisatie wordt kontakt gezocht met serieuze reflektanten naar de funktie van

ADMINISTRATIE-ANALIST

De werkzaamheden van de afdeling omvatten onder meer: het instellen van onderzoeken naar de werking van de administratieve organisatie van de centrale en decentrale administraties; het opstellen van procedures, het schematiseren van procesgangen en het voorstellen van plannen ter verbetering. Wij

---

rapporteren. Op basis van het door haar bereikte inzicht in de problematiek zal deze commissie zich wellicht ook kunnen uitspreken over de vraag, of de bestaande justitiële en politiële documentatiesystemen moeten worden gehandhaafd in zoverre deze wettelijk geregeld zijn en of de opzet van 'particuliere' documentatiesystemen op dit gebied kan worden belemmerd.

In 1963 heeft het V.W.O. reeds een rapport uitgebracht over de betekenis van het politieke-antecedentenonderzoek in verband met het benoemingsbeleid. In het kader van bovengenoemde probleemstelling kan hieraan thans wellicht opnieuw aandacht worden geschonken.

Adm. V.W.O.: mevr. C. J. A. van Rossum du Chattel-Bendien, Kouwerplantsoen 38, Utrecht; 030-715571

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 29441, toestel 219:

Knipseldossiers

Rapport Intra-universitair Onderzoekbeleid, Studentenhuwelijk, studentenonrust, studiebegeleiding, universiteitsbestuur.

Nieuwe boeken:

Vertegenwoordigingen van het Koninkrijk der Nederlanden in het Buitenland (uitgave jan. 1970), Wolk, E. v. d. — Directie-Informatie. Vademecum voor de Directeur, Leavitt, H. D. and D. A. Sohn-Stop, look and write!
Battersby, A. — Wiskunde in de bedrijfsvoering.

Tijdschriftenartikelen

Arkel, Dvan, Studentenonrust. Maatschappij-Belangen 133 (1969) nr. 11, pag. 359-361.

zoeken: Een medewerker die in klein teamverband aan de uitvoering van de opdrachten wil meewerken en daarbij een grote mate van zelfstandigheid weet te ontplooien. Vereisten: Ervaring in akkuraat en zelfstandig werken. Goede omgangsvormen en aanpassingsvermogen. Mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid. H.B.S./H.A.V.O.-opleiding gewenst. Het bezit van of vergevorderde studie voor het S.P.D. vereist. Degenen die een basisopleiding voor analyse en behandeling van administratief-organisatorische vraagstukken hebben, verdienen de voorkeur. Geboden wordt: Afwisselende werkzaamheden. Rang en salariëring afhankelijk van leeftijd en ervaring met goede perspektieven tot maximaal *f* 1.797,— bruto per maand, exclusief 6% vakantietoelage. Premie a.o.w. komt voor rekening van de universiteit. Met gemaakte vakantie-afspraken kan volledig rekening worden gehouden.

Sollicitaties, onder vermelding van nr. 806 aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht.

Bij de hoofdafdeling Bouwzaken en Huisvesting die belast is met de voorbereiding en de coördinatie van de bouw van het nieuwe universiteitscentrum de Uithof is plaats voor

EEN H.T.S.-er

wiens taak zal bestaan uit het assisteren bij: het verzamelen van gegevens betreffende de te bouwen objekten en het analyseren, groeperen en methodisch vastleggen van deze gegevens; het verzorgen van een juiste coördinatie van en het richting geven aan het overleg tussen de architekt en de adviseurs bij de verdere voorbereiding van de projekten; het beoordelen van de bouwplannen op hun doelmatigheid, alsmede het bewaken van de betrokken budgetten. Voor deze funktie gaan de gedachten uit naar iemand met ervaring op de diverse terreinen van de techniek zoals deze zich manifesteren bij de voorbereiding van grote projekten. Aanstelling zal plaatsvinden in één van de rangen van technisch ambtenaar.

Schriftelijke sollicitaties binnen veertien dagen te zenden aan de personeelsfunctionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht.

Op brief en enveloppe vermelden nr. B 801.

Hoofdafdeling Personeel. Onze universiteit maakt als organisatie een snelle ontwikkeling door. Ook het personele beleid ontwikkelt zich. Naast de gebruikelijke werkzaamheden zullen — vanuit het personele beleid — allerlei vernieuwingsaktiviteiten mede geïnitieerd en begeleid dienen te worden. Tegen deze achtergrond wordt met ingang van uiterlijk 1 augustus 1970 een bij voorkeur nog jonge

MEDEWERKER PERSONELE ZAKEN

gevraagd. Betrokkene gaat deel uitmaken van een team van vier medewerkers, die de personele zaken behartigen voor een deel van de universiteit. Gedacht wordt aan een medewerker die een middelbare schoolopleiding heeft, een hogere beroepsopleiding, bijvoorbeeld. Sociale Akademie of H.S.-A heeft gevolgd of hiermee bezig is; de bereidheid heeft om enthousiast en zakelijk mede te werken aan de opbouw en uitvoering van het personele beleid; tenminste 25 jaar oud is. Aanvangsalaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, tussen *f* 974,— en *f* 1.235,— bruto per maand. Een verdere uitgroei behoort tot de mogelijkheden.

Schriftelijke sollicitatiebrieven met volledig curriculum vitae (vóór 1 juli) richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Voor eventuele inlichtingen omtrent deze funktie kunt U zich wenden tot drs. C. M. Schoonheim, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, telefoon 030 - 29441.

Bij het Bureau van de universiteit wordt met ingang van uiterlijk 1 augustus 1970 gevraagd een

SECRETARESSE

voor een team van personeelsfunktionarissen, bestaande uit een sektorhoofd en twee medewerkers. Taakinformatie: het verzorgen van telefonische kontakten. Het bijhouden en voorbereiden van agenda's, het organiseren van vergaderingen, kursussen en bijeenkomsten, de verzorging en afwerking van korrespondentie en het bijhouden van een klein

Vereisten: middelbare schoolopleiding, liefst aangevuld met een sekretaresse-opleiding; inventief en korrekt in het leggen en onderhouden van kontakten; goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid; een zekere handigheid in het ad hoc organiseren van allerlei zaken.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de Universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Voor eventuele inlichtingen omtrent deze funktie kunt U zich wenden tot drs. C. M. Schoonheim, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, telefoon 030 - 29441.

Het hoofd van de afdeling senaatszaken vraagt een

EERSTE ASSISTENTE

die de leiding op zich moet kunnen nemen van de administratieve- en sekretariaatswerkzaamheden. Funktionaresse zal worden belast met o.m. het medewerken aan het samenstellen van een jaarboek van de universiteit; het verstrekken van informaties aan studenten, speciaal met betrekking tot toelating van buitenlandse studenten; administratieve- en sekretariaatstaken ten behoeve van de rektor magnificus en ten behoeve van de senaat. Behalve een goed niveau (minimum eis: einddiploma middelbare school) wordt een behoorlijke talenkennis vereist. Daarnaast is ervaring bij de universiteit zeer aan te bevelen.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht onder vermelding van nr. 808.

Bij het bureau inschrijving studenten en informatie, Nobelstraat 2A, kan geplaatst worden een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER(STER)

Hij/zij zal worden belast met de boekhouding/financiële administratie van de college-, inschrijf- en examengelden. Geboden wordt een werkkring, waarbij een grote mate van zelfstandigheid mogelijk en gewenst is. Vereist: minimaal Mulo-opleiding en enige jaren

ervaring bij voorkeur in de financiële administratie. Het bezit van het praktijkdiploma boekhouding of gevorderde studie daarvoor, wordt op prijs gesteld.

Sollicitaties onder nummer 802 te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

Bij de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting, gevestigd in het universiteitscentrum de Uithof kunnen op korte termijn worden geplaatst een aantal

ADMINISTRATIEVE MEDEWERKSTERS

bij de volgende onderdelen.

1. Technische Dienst (Bedrijfs Bureau). Taakinformatie: het typen van verslagen van verschillende aard (brieven, cijferoverzichten, verslagen e.d.); het bijhouden van administratieve opbergsystemen aanvraagbonnen werkopdrachten e.d.); het verzorgen van stencil- en kopieerwerk; overige voorkomende kantoorwerkzaamheden. Vereisten voor deze funktie: Mulo/Mavo of gelijkwaardige opleiding. Goede typevaardigheid c.q. type-diploma. Behoorlijke kennis van de Nederlandse taal in woord en geschrift. Leeftijd niet beneden 21 jaar.
2. Afdeling Nieuwbouw. Taakinformatie: bijhouden van de afdelingsagenda; bedienen van de telefoon, typen van brieven, verslagen en rapporten; dossier bewaking. Vereisten voor deze funktie: Mulo/Mavo of gelijkwaardige opleiding. Goede typevaardigheid c.q. type-dipl., Diploma steno Nederlands, behoorlijke kennis van de Nederlandse taal in woord en geschrift. Leeftijd niet beneden 21 jaar.
3. Bureau Inrichting. Taakinformatie: het uitvoeren van bestellingen; betaalbaar stellen van rekeningen; bijhouden van het financieel administratief systeem. Vereisten voor deze funktie: Mulo/Mavo of gelijkwaardige opleiding. Goede typevaardigheid c.q. type-diploma. Behoorlijke kennis van de Nederlandse taal in woord en geschrift. Leeftijd niet beneden 21 jaar. Wij bieden salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring tussen *f* 707,— en 974,— bruto per maand.

Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht onder vermelding nr. 803 voor technische dienst, nummer 804 voor afd. Nieuwbouw, nummer 805 voor bureau Inrichting. Gaarne vermelden op welke vakature men solliciteert.

De hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting gevestigd in het universiteitscentrum de Uithof vraagt voor de Technische Dienst (Bedrijfsbureau).

1. WERKVOORBEREIDERS

op het gebied van de bouwkunde, de elektrotechniek en de werktuigbouwkunde. Taakinhoud: de technische beoordeling van aanvragen tot uitvoering; het maken van een technische omschrijving van het werk; het bepalen van een tijdsplanning; het uittrekken van materialen en het gereedmaken van de aanvragen tot bestelling; het maken van de werkopdrachten. Vereisten voor deze funktie: een technische opleiding op tenminste M.T.S.-niveau; een praktijkervaring van tenminste 5 jaren; gewend zelfstandig te werken; bereidheid om zich d.m.v. studie verder te ontwikkelen.

2. SELEKTEUR/PLANNER

Taakinhoud: de selektie van aanvragen voor technische voorzieningen (reparaties, nieuwe voorzieningen) en van storingsmeldingen; de administratieve verwerking van deze aanvragen en meldingen; het in overleg met de werkvoorbereiders en chef technische uitvoering inplannen van de werkzaamheden; de bewaking van de uitvoeringsplannen d.m.v. voortgangskontrole. Vereisten voor deze funktie: middelbare schoolopleiding met ervaring op het gebied van technisch onderhoud of M.T.S. opleiding. Administratieve ervaring.

Afdeling Nieuwbouw

ELEKTROTECHNISCH MEDEWERKER

Taakinhoud: het in overleg met de toekomstige gebruikers verzamelen en systematisch groeperen van gegevens betreffende de elektrotechnische voorzieningen; het systematisch inbrengen van deze gegevens in programma's; het overleg met adviseurs bij de voorbereiding en uitvoering der projekten; het beoordelen van door adviseurs ingediende ontwerpen. Vereisten voor deze funktie: het diploma H.T.S. elektrotechniek of gelijkwaardig diploma; ervaring met het ontwerpen en begroten van elektrische installaties in grote gebouwen strekt tot aanbeveling. Telefonische inlichtingen in te winnen onder nr. 030-539111 toestel 2134. Aanstelling zal geschieden in de rangen van technisch ambtenaar. Een psychotechnisch onderzoek zal deel uitmaken van de selektie-procedure.

Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Tevens vermelden op welke van de vakatures U solliciteert.

Bij de afdeling automatisering van het bureau van de universiteit kan worden geplaatst een

ERVAREN PROGRAMMEUR

die de funktie van systeemanalist ambiëert. Voor deze funktie wordt, naast de bereidheid om zich door studie te bekwamen voor de uitoefening van de analysefunktie, gevraagd: leeftijd 25-35 jaar. Opleiding: H.B.S.-B en voortgezette studie in het vakgebied. Ervaring: Minimaal 2 jaar programmeurservaring in zowel machine- alsook probleemgerichte talen.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van nummer 807.

Rechtsgeleerdheid

Aan de faculteit der rechtsgeleerdheid vaceert de funktie van

GEWOON LEKTOR

in het handelsrecht. De te benoemen lektor dient te beschikken over een gedegen kennis en bij voorkeur tevens praktische ervaring op het gebied van het handelsrecht. Tot zijn taak zal behoren het geven van onderwijs in de doktoraalopleiding; het verrichten van andere met het onderwijs verband houdende werkzaamheden; het verrichten van wetenschappelijk onderzoek. Didaktische gaven en onderwijservaring worden van veel belang geacht. Kandidaten moeten bereid zijn in teamverband te werken. Zij moeten eventueel bereid zijn zich te onderwerpen aan een psychologisch onderzoek.

Degenen, die naar de bovenomschreven funktie wensen te solliciteren of derden voor de vervulling van deze vakature willen aanbevelen, kunnen zich binnen 14 dagen na het verschijnen van deze aankondiging schriftelijk richten tot prof. mr. B. Wachter, Molengraaff Instituut voor privaatrecht, Nieuwe Gracht 60, Utrecht.

Bij de afdeling organisatie-advieswerk van het ekonomisch instituut is plaats voor een

SEKRETARESSE

Zij krijgt tot taak: het bijhouden en bewaken van de agenda; het verzorgen van post-, archief-, dokumentatie- en bibliotheekwerk; het typen van verslagen, rapporten, brieven enz. Van haar wordt verwacht dat zij nauwkeurig, alert is; speurzin, doorzettingsvermogen heeft en korrekt kan telefoneren. Vereist: tenminste M.M.S.-diploma, type-diploma.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan drs. N. van der Zwaal, Boothstraat 1c, Utrecht.

Geneeskunde

Bij het fysiologisch laboratorium van de fakulteit geneeskunde, Vondellaan 24 te Utrecht kan geplaatst worden een

ASSISTENTE

voor het sekretariaat. Haar werkzaamheden bestaan uit gevarieerde typewerkzaamheden, het bedienen van de telefoon en het geven van inlichtingen aan bezoekers en studenten. Wij verwachten van haar dat zij tenminste een Mulo- c.q. Mavo-diploma heeft, de Nederlandse taal goed beheerst in woord en geschrift, een type-diploma bezit en enige type-ervaring heeft (elektrische schrijfmachine aanwezig), akkuraat is en zelfstandig kan werken in een klein team. Leeftijd tot 23 jaar.
Telefonische inlichtingen bij mej. M. Gramsma 030 - 882221.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 7004/13.

Bij het bakteriologisch laboratorium van de kliniek voor inwendige geneeskunde wordt gevraagd een algemeen klinisch of bakteriologisch

ANALISTE

voor bakteriologisch-diagnostische werkzaamheden. Ook zij die dit jaar hun diploma hopen te behalen kunnen solliciteren.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 7004/10. Inlichtingen worden gaarne verstrekt door dr. R. P. Mouton, hoofd van genoemd laboratorium.

Bij de kliniek voor oogheelkunde, F. C. Dondersstraat 65 van de fakulteit der geneeskunde wordt voor de afdeling oogpathologie voor spoedige indiensttreding gevraagd een histologisch

LABORANTE

Voor halve dagen. Haar werkzaamheden zullen

voornamelijk bestaan uit het prepareren van ogen. De werktijden kunnen in onderling overleg bepaald worden. Voor inlichtingen kan men zich wenden tot dr. A. Hamburg, telefoon 030-712424 of 02159 - 13402.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 7004/14.

De prof. dr. H. C. Rümkekliniek, afdeling medische psychologie van de fakulteit geneeskunde zoekt een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER

die de verantwoordelijkheid voor beleid en organisatie met betrekking tot het onderwijsprogramma voor 2e-jaarsstudenten op zich wil nemen. Dit programma betreft voornamelijk een inleiding in interviewtechnieken. Daarnaast zullen fundamentele principes in groepsstrukturen en -dynamieken, speciaal betreffende gezinsinterakties worden behandeld. Het onderwijs in de medische psychologie is momenteel sterk in ontwikkeling. Bereidheid tot medewerking aan planning en verbetering van het onderwijs binnen de diverse studiejaren wordt daarom verwacht. Gedacht wordt aan een klinisch of sociaal psycholoog, eventueel een socioloog, met belangstelling voor onderwijsproblemen en medische vraagstellingen. Ook zij die vooral in één van beide gebieden geïnteresseerd zijn kunnen in aanmerking komen.
Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij dr. A. A. Fischer, lektor medische psychologie en psychotherapie (030 - 12813).

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 7004/15.

Tandheelkunde

Bij de afdeling sterilisatie van het tandheelkundig instituut wordt gevraagd een

MEDEWERKSTER

Haar taak zal zijn leiding te geven aan een kleine groep die zorg draagt voor het steriliseren van grote hoeveelheden tandheelkundige instrumenten. Gedacht wordt aan een verpleegster in de leeftijd van 40 tot 50 jaar.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7 te Utrecht, onder vermelding van de letter S op de linkerbovenhoek van de enveloppe.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het phytopathologisch laboratorium 'Willie Commelin Scholten', Javalaan 20, Baarn, kan geplaatst worden een

FOTOGRAAF-TEKENAAR

Vereist wordt ervaring op het gebied van mikro- en makro-fotografie; aanstelling bij de rijksuniversiteit te Utrecht. Salaris volgens rijksregeling, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring tot maximaal *f* 974,— bruto per maand.

Sollicitaties bij het laboratorium te Baarn (telefoon 02154 - 5654).

Op het bureau der subfaculteit scheikunde kan met ingang van 1 juni a.s. worden geplaatst

1. een SEKRETARESSE

Zij zal o.m. belast worden met het verzorgen van de korrespondentie, het bijhouden van het archief, het voorbereiden en notuleren van de vergaderingen van de verschillende bestuurskolleges der subfakulteit scheikunde. In deze afwisselende funktie heeft de sekretaresse veel kontakt met het wetenschappelijk personeel en studenten. Vereist zijn einddiploma H.B.S. of gymnasium, goede beheersing van de Nederlandse taal en enkele jaren ervaring als sekretaresse in bij voorkeur universiteitsmilieu. Leeftijd niet jonger dan 23 jaar. Salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, tot maximum *f* 1.072,— per maand, a.o.w.-premie komt voor rekening van de universiteit; 6% vakantietoelage. Met reeds gemaakte vakantieplannen kan rekening worden gehouden.

2. een ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

Haar taak zal o.a. bestaan uit uitwerken en typen van verslagen en overzichten, voeren van korrespondentie, beheer van de studentenadministratie, financiële administratie. Voor deze funktie wordt gevraagd: middelbare schoolopleiding, diploma's typen en steno en enige boekhoudkundige ervaring. Leeftijd niet beneden 20 jaar. Salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring tot maximaal *f* 877,— bruto per maand. Met reeds gemaakte vakantieplannen kan rekening worden gehouden.

Inlichtingen te vragen aan en sollicitaties te richten tot het hoofd van het bureau der subfaculteit scheikunde, drs. J. Vermeer, analytisch chemisch laboratorium, Croesestraat 77A Utrecht, telefoon 880611.

Het analytisch chemisch laboratorium, Croesestraat 77A heeft plaats voor een

GLASINSTRUMENTMAKER

die belast zal worden met het vervaardigen van laboratoriumwerk. Vereist: diploma glasinstrumentmaken. Bemetel of gelijkwaardige opleiding.

Belangstellenden voor deze funktie worden verzocht uitvoerig (schriftelijk) te solliciteren bij de beheerder van bovengenoemd laboratorium

---

Bij het zoölogisch laboratorium kan geplaatst worden een

LABORATORIUMBEDIENDE

Mulo-opleiding. Minimumleeftijd 25 jaar.

Sollicitanten dienen zich te melden bij de amanuensis van het zoölogisch laboratorium, Janskerkhof 3, Utrecht.

Bij het genetisch instituut kunnen worden geplaatst een

ANALIST(E) en een LEERLING-ANALIST(E)

bij voorkeur in het bezit van resp. het diploma biochemisch laboratoriumassistent en het diploma leerling analist. Zij zullen binnen de werkgroep bakteriofaag worden belast met molekulair-biologisch onderzoek aan het bakterievirus en zijn DNA. Dit werk kan voor een groot deel, afhankelijk van vooropleiding en kapaciteiten, zelfstandig worden uitgevoerd.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan: dr. ir. J. H. van de Pol, genetisch instituut, Opaalweg 20, Utrecht.

Letteren

De Skandinavische afdeling van het Oudgermaans instituut zoekt met ingang van 1 juli 1970 een

SEKRETARESSE

voor 3 dagen per week. Opleidingsniveau: bij voorkeur middelbare opleiding. Kennis van een Skandinavische taal strekt tot aanbeveling. Type-diploma gewenst. Werktijden kunnen in overleg worden geregeld.

Inlichtingen en sollicitaties bij drs. M. C. A. Brongers, Oudgermaans instituut, afd. Skandinavisch, Biltstraat 131, Utrecht (telefoon 030 - 16096).

Diergeneeskunde

Bij de Apotheek kan geplaatst worden een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

Haar werkzaamheden zullen o.a. omvatten:
de administratieve verwerking van bestellingen;
het doen uitgaan van schriftelijke en telefonische bestellingen;
het typen van brieven en staten;
het bedienen van de centrale telefoon.
Gedacht wordt aan een candidate met:
ULO - MAVO-opleiding;
met enige administratieve ervaring.

Bij het Bureau van de Faculteit, Afdeling Financiële en Materiële Zaken kan aangesteld worden een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

Haar werkzaamheden zullen o.a. omvatten:
het boeken van girale en contante betalingen;
het verwerken van rekeningen;
het controleren op binnenkomst van gelden;
de administratie en de verrekening van melkontvangsten.
Gedacht wordt aan een candidate met:
ULO-MAVO-opleiding;
enige boekhoudkundige ervaring.
Leeftijd 18 - 25 jaar.

De personeelsafdeling (klein team) zoekt versterking met een

MEDEWERKER PERSONEELSZAKEN

voor het medewerken aan werving en selectie, de systematische personeelsbeoordeling, personeelsplanning en andere taken op het vakgebied.
Deze zullen deels opgezet, deels nog uitgebouwd moeten worden.

Gezocht wordt een kracht (28 - 35 jaar) met voltooide middelbare schoolopleiding, voortgezette vakopleiding en enige ervaring. Enige kennis van het universitaire milieu kan een aanbeveling zijn.

Sollicitaties met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de personeelsafdeling van de Faculteit, Biltstraat 172 te Utrecht.

STUDENTEN

ORIENTERINGSDAGEN 1970, EEN LOZE KREET . . .

tenzij er nog op tijd 150 mensen tot het besef komen dat je niet alles alleen maar aan de universiteit, het administratieve apparaat, kunt overlaten.

Vorig jaar zijn de 2000 aankomend eerstejaars in groepen van tien geïntroduceerd bij de Utrechtse universitaire gemeenschap. Dank zij de medewerking van 200 mentoren zijn die orienteringsdagen van 1969 een succes geworden. Resultaten van interviews en enquetes onder eerstejaars geven alle aanleiding om dit jaar opnieuw in enigszins gewijzigde vorm de kennismaking met de Utrechtse universiteit te organiseren.
Daarom is in februari de werving van mentoren van start gegaan Misschien heeft u er nog niets van gemerkt. Dit is dan een nieuwe oproep. Eigenlijk ook een noodkreet. Voor de orienteringsdagen van 1970 is een programma van festiviteiten klaar De training van mentoren is voorbereid. Maar het belangrijkste, de mentoren zelf, die zijn er nog veel te weinig.

We vragen u, om voordat het nieuwe akademies jaar, eind augustus, begint, enkele dagen te willen werken als mentor. Een training van anderhalve dag in informatieoverdracht en gesprekstechniek, verzorgd door een deskundig instituut, wordt u kado gegeven. Deze oproep geldt des te sterker voor eerstejaars, die de orienteringsdagen zelf hebben meegemaakt. Zij kunnen zich het best voorstellen wat het betekent als voor aankomende studenten helemaal niets wordt georganiseerd, tenzij door de gezelligheidsverenigingen, die zoals bekend lang niet ale studenten bereiken.

Er is geen alternatief als deze orienteringsdagen, wegens gebrek aan belangstelling van de belangrijkste vertegenwoordiging van de universiteit niet kunnen doorgaan
Iedereen die zich als mentor opgeeft moet bereid zijn:

a. één van bovengenoemde weekends te volgen;
b. deel te nemen aan een discussie-avond, waar informatie zal worden verstrekt en doel en opzet van het programma zullen worden behandeld;
c. van **19 t/m 25 augustus a.s.** in Utrecht te zijn.

De training van de mentoren zal dit jaar geheel door de Universiteit worden bekostigd.

Hierbij geef ik mij op als mentor:
naam:
studie- en vakantie-adres:
studierichting:
(gezelligheids)vereniging:
voorkeur trainingsweekend:

Opsturen naar: Commissie Orienteringsdagen Kr. Nieuwe Gracht 29, Kamer B 13.
Telefonische opgave: 2 94 41, toestel 213.

STUD. LIDM. NED. VER. VOOR GERONTOLOGIE

Het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Gerontologie heeft besloten een studentenlidmaatschap in te stellen. De contributie bedraagt *f* 5,— per jaar.
De vereniging heeft een klinisch-biologische sectie; deze heeft als leden artsen die wetenschappelijk of klinisch werkzaam zijn op het gebied van de bestudering van de biologische veroudering, van de preventie of van de behandeling van ziekten die met de leeftijd samenhangen.
Daarnaast bestaat een sociaal wetenschappelijke sectie die de veroudering in zijn sociale contekst bestudeert en waaronder bovendien de psychologie en de sociale psychologie van de bejaarde vallen.
Men kan zich voor dit lidmaatschap opgeven bij de secretaris dr. F. J. G. Oostvogel, Steenhouwersgaarde 1, Den Haag.

VERPLEEGHULP

Het Chr. Sanatorium voor neurosen en psychosen te Zeist, waar niet-chronische psychiatrische zieken verpleegd worden, vraagt voor de zomermaandm (minimaal 1 maand)
werkstudenten als verpleeghulp
Salaris: *f* 630,— bruto per maand.
Sollicitaties te richten aan Zr. R. van Stek, adjunct-directrice, Oude Arnhemseweg 260, Zeist, tel. 03404 - 1 58 41.

FYSIKA 70

Voor informatie over de voordracht van donderdag 21 mei en over de FYSIKA 70 - map zie onder wis-, sterren- en natuurkunde.

SPORT

Individuele Studenten
Judokampioenschappen 1970
Zaterdag 25 april j.l. had de studenten judovereniging „Dumbo" van de Nijmeegse Universiteit in hun mooie sportkomplex de matten uitgelegd waarop de Nederlandse studentenjudoka's om de eer konden vechten.
's Middags werd er gevochten door de mensen met gele, oranje, groene en blauwe banden.
De gele en oranje werden bij elkaar gevoegd en de groene en de blauwe. Beide groepen werden vervolgens in de bekende 5 gewichtsklassen gesplitst en er kon met de strijd begonnen worden. Uit Utrecht waren opgekomen: H. Heinerman (gr./l.g). P Hoogmoed (g/hm g), L. Rothkraatz (or/m.g.). R. Wortel (or/m.g.), R. Mes (g/m.g.), W. Draai (bl./m.g.) en J. Stout (g/hm.g.).
Zonder chauvinistisch te zijn mag gezegd worden dat ze allen goed meekwamen. Niet één van genoemde judoka's werd echt van de mat geveegd en bij Rothkrantz en Hoogmoed was de afstand tot de finale slechts zeer miniem. Wortel, Mes en Draai wonnen hun poule waarna Mes en Draai door wisten te stoten naar de 1e plaats in hun resp. klasse. Proficiat kampioenen!
's Avonds traden de wat meer ervarenen aan. Voor Utrecht waren dit: M. Wortel (2e dan/m.g.), G. van Ginkel (1e dan/m.g.), L. Lubeek (1e dan/hz.g.) en G. Oude Elferink (1e dan/hz.g.).
In hun gewichtsklasse werden Van Ginkel en Lubeek kampioen terwijl de anderen het tot de halve finale brachten.
Na het onderdeel gewichtsklassen kon ieder inschrijven voor het kampioenschap Alle Kategoriën. De Utrechtse trainer, de heer Snijders, kon met reden trots zijn op het feit dat de finale hiervan gemaakt werd door de Utrechters Wortel en Van Ginkel. Laatstgenoemde werd uiteindelijk winnaar. Een verdiende bekroning van een judoka die bijna 10 jaar aan de top van het studentenjudo staat.

ISRAEL-ARABIEREN-DAG

Op zondag 31 mei wordt door de V.C.S.B. Utrecht en de J.U.S.V. Chagai een Israël-Arabierendag georganiseerd. Het is de bedoeling door het verschaffen van informatie te komen tot grotere belangstelling voor het onderwerp, waardoor het in de toekomst mogelijk kan zijn een positieve bijdrage tot de oplossing van het probleem te leveren. Hiertoe zullen, afgewisseld door groepsdiscussies, drie sprekers (uitgenodigd zijn de heren Stein en Bonsèl en mej. Boas) een aantal aspekten van het onderwerp belichten.
's Avonds zal er bovendien gelegenheid zijn tot discussie met Forumleden en met elkaar. De conferentie wordt gehouden in het U-huis (zolder) en begint om 13.00 uur. De kosten bedragen *f* 3,— (inclusief broodmaaltijd).

U.V.S.V.

Het bestuur van de Utrechtsche Vrouwelijke Studenten Vereeniging is voor het jaar 1970 als volgt samengesteld:
Nelleke Andrée Wiltens, praeses; Wicky Lichtenbelt, ab acties; Etta de Smeth, quaestrix; Marlies Janssen, vice praeses; Bertien Stadig, vice ab actis.

FUG OVERKOEPELINGSACTIVITEITEN

Zondag 17 mei - U.V.S.V. 18.00 uur:
eetgelegenheid „'t Zolderke" (iedere zondag).
Woensdag 20 mei - S.S.R. 22.00 uur:
tekenfilmpjes.
Zaterdag 30 mei - Zondag 31 mei - wadloop, georganiseerd door Veritas met barbeque op het strand.
Zaterdag 6 juni - Grandioos slotfeest, georganiseerd door de FUG.

GESLAAGD

Kerkelijk examen: P. Bergkotte, Oosterbeek.
Doctoraal rechtsgeleerdheid: H. Siegelaar, Utrecht; P A. G. Oliemans, Den Dolder.
Doctoraal rechtsgeleerdheid notariële studierichting: N. A. M. Verhulst, Roosendaal; mej. M. J. van Doorn, Woerden; G. J. A. J. Olde Wolbers, Borne.
Doctoraal fysische geografie: T. F. Mooijman, Tilburg.
Doctoraal Farmacie: A. F. J. Hamann, Terneuzen; P. J. C. M. Lindner, Eindhoven; A. Tol, Utrecht.
Apothekersexamen II deel: P. B. Frank, Utrecht.
Doctoraal geneeskunde: P. A. van Beugen, J. J. van Binsbergen, mevr. J. Doorgeest-Bongenaar, mevr. P. A J. J. M. Erich-Gijsen, Utrecht; F. J. van den Broek, Jutphaas; R. Th. V. Kranenburg, Rotterdam; mevr. H. A. van der Flier-van Ommeren, Leidschendam; H. Warmels, Zwijndrecht.
Semi-arts: R. Barentsen, Middelburg; A. C. Boender, Strijen; P. A. J. Derksen, Maartensdijk; B. W. Ensink, mevr. J. Ensink-Smit, Utrecht; mej. M. E. A. Gerritse, Soest.
Arts: B Dragt, Driebergen; P. J. Holwerda, G. Pluimers, Utrecht; J. A. Leusink, Arnhem.
Doctoraal Franse taal- en letterkunde: W. R. van Diermen, Spakenburg.
Doctoraal niet-westerse sociologie: G. A. Vierstra, Leiden.
Doctoraal psychologie: B. D. H. ten Boom, Utrecht; F. G. G. Muntslag, Den Haag; G. Roukema, Ede.
Doctoraal opvoedkunde: W. J. Nijhof, R. M. van Drimmelen (cum laude), Utrecht; A. Vis, Leusden.

FACULTEITEN

GODGELEERDHEID

TENTAMEN GODSDIENSTGESCHIEDENIS

Degenen die op 25 juni, 26 juni of 14 september bij prof. Zandee tentamen godsdienstgeschiedenis van Griekenland wensen af te leggen, kunnen zich daartoe tot uiterlijk 14 dagen voor het tentamen opgeven bij mejuffrouw Bakker.

LEERVICARIAAT

De candidaten van de Utrechtse faculteit, die ter afronding van hun praktische scholing in januari 1971 tezamen met de betreffende candidaten uit Leiden, Groningen en Amsterdam, op het Seminarie worden verwacht, moeten voordien, dat zal zijn in de tweede helft van oktober en in de maanden november en december 1970, gedurende 2½ maand in een gemeente leervicaris zijn.
Ter inleiding op dit leervicariaat worden alleen de Utrechtse candidaten bovendien van 5—16 oktober eveneens op Hydepark verwacht.
Zij worden ter bespreking van dit leervicariaat uitgenodigd zich vóór 15 mei a.s. schriftelijk te melden, waarbij 5 pasfoto's dienen te worden ingesloten, bij de gedelegeerde voor het leervicariaat: Ds. P. J. Mackaay, Zendingsbureau, Oegstgeest.

STUDIEDAG

Op 3 juni, aanvang 10 uur, is er een gezamenlijke studiedag voor leden van het wetenschappelijk corps en studenten over de herstructurering van de theologische studie.
Plaats van vergaderen wordt bekendgemaakt op het publicatiebord in de hal van Transitorium II.

RECHTEN

SOCIOLOGIE

Zie onder sociale wetenschappen: subfaculteit sociaal culturele wetenschappen.

DISCUSSIESTUK BESTUURSVORM FACULTEIT

1. Inleiding. 2. Uitgangspunten. 3. Model. 4. Uitwerking. 5. Diversen.

1 INLEIDING

1.1 Op haar eerste bijeenkomst op 13 maart 1970 besloot 'de commissie bestuursvorm faculteit' (de commissie), ingesteld door de faculteit met als opdracht de faculteit te adviseren inzake de meest gewenste bestuursvorm, om al in mei een aantal concrete uitgangspunten, die aangeven welke richting het advies uitgaat, aan een algemene vergadering voor te leggen.

1.2 De commissie meende het advies te moeten beperken tot het niveau van de faculteit, en slechts te moeten spreken over de structuur van de universiteit voorzover dat nodig zou zijn om een faculteitsstructuur te ontwerpen.

1.3 Het heeft de commissie vaak veel moeite gekost om niet verzeild te raken in de problematiek van de doelstellingen, opbouw en methodiek van de jurische studie. De commissie heeft deze punten zoveel mogelijk vermeden, omdat zij meende dat genoemde problematiek niet tot haar werkterrein behoorde. Onderscheiden in deze was echter makkelijker dan scheiden.

1.4 Het nu volgende discussiestuk, hoofdzakelijk een weergave van de besprekingen in de commissie, bevat alleen **hoofdlijnen.** Behoefte aan detaillering bestond er nog niet.
De commissie achtte het nuttig, om bijlagen toe te voegen over enige 'hete hangijzers'. Hieronder vallen onder andere benoemingen en collegialiteit onder docenten.

2. UITGANGSPUNTEN

2.1 Het is van belang de uitgangspunten te vermelden, nu de discussies over bestuursmodellen vaak een principieel karakter hebben. In de commissie zijn een aantal uitgangspunten expliciet genoemd; andere hebben slechts een rol in de gesprekken gespeeld zonder uitdrukkelijk vermeld te zijn. Zowel expliciete als impliciete uitgangspunten worden hieronder vermeld.

2.2 **De structuur van de faculteit moet dienstig zijn aan het onderwijs en het onderzoek.**
Bij de discussie bleek de interpretatie van dit uitgangspunt nogal wat moeilijkheden op te leveren. Wat betekent 'dienstig' in concrete gevallen? Duidelijk was in ieder geval dat de nieuwe structuur zou moeten passen bij de huidige studie-opzet en bij het vermoedelijke resultaat van de besprekingen in de studieraad.

2.3. **Alle leden van de faculteit moeten zich zoveel mogelijk bij het bestuur betrokken kunnen voelen.**
Hoe ver gaat echter 'zoveel mogelijk'? Wordt de grens daarvan bepaald door efficiency, door niet-teveel-vergaderen? Of betekent het volledige medezeggenschap voor iedereen; dat iedereen zijn eigen werksituatie kan bepalen? Brengt volledige medezeggenschap van alle betrokkenen vergaande decentralisatie met zich mee? Kan in dat kader een one-man-one-vote-systeem worden toegepast? Of moet men zich afvragen of de student eigenlijk wel in staat is mee te beslissen?

2.4 **Het zwaartepunt van onderwijs en onderzoek ligt aan de basis.**
De vrijheid van beweging moet derhalve aan de basis zo groot mogelijk zijn. De begeleiding van het telkens naast hogere niveau mag slechts zo groot zijn als voor een optimale ontplooiing van die vrijheid nodig is. Verstoring van het evenwicht in het totale onderwijs- en onderzoekprogramma van de faculteit moet daarbij vermeden worden.
Wat betekent dit principe, indien het onderwijs steeds schoolser wordt? In hoeverre is er dan nog sprake van bewegingsvrijheid aan de basis? Zeker, nu ook in de fase van het basisdoctoraal een werkgroepensysteem (zoals in het kandidaats) wellicht voor de deur staat.

2.5 **Tussen de niveaus van faculteit, instituten, werkgroepen en leden van de faculteit moet een optimale communicatie in beide richtingen zijn verzekerd.**
Welke eisen stelt dit aan de structuur?

2.6 **De leden van het wetenschappelijk korps vormen een eenheid.**
Betekent dat: volledige eenheid, of alleen maar een matiging van de scheiding tussen enerzijds hoogleraren en lectoren en anderzijds hun stafleden, zoals o.a. bij Veringa? Welke consequenties heeft die eenheid voor benoemingen, autonomie van de hoogleraar etc.? M.a.w., vormen de docenten één geleding of blijven het er in feite twee? (vgl. bijlage over collegialiteit en benoemingen).

2.7 **Docenten en studenten vormen aparte geledingen.**
Moet er in geledingen gedacht worden, omdat de verantwoordelijkheden van docenten en studenten wezenlijk verschillend zijn? De docent is 'vormer', de student 'te vormen mens'. Geledingen ook, omdat docenten doorgaans 'blijvertjes' zijn en meer ervaring en deskundigheid bezitten?
Of is het denken in geledingen verouderd? Is de overeenstemming van de situatie van allemaal-lid-zijn-van-dezelfde-faculteit niet wezenlijker?

2.8 **De te ontwerpen structuur moet efficiënt zijn en mag per lid van de faculteit niet zoveel aan vergadertijd per week kosten, dat het onderwijs en onderzoek in het gedrang komen.**
De commissie denkt aan b.v. een halve vergaderdag per week, behoudens onder andere de leden van het faculteitsbestuur.

2.9 **Besluiten worden in alle organen in principe met meerderheid van stemmen genomen.**

MODEL

Schematische voorstelling van de hoofdlijnen.

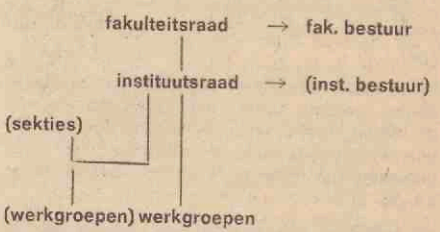

4. UITWERKING

4.1 FACULTEIT

4.1.1 De faculteit is de gemeenschap van docenten, studenten en overige personeel, die betrokken is bij het juridisch onderwijs en onderzoek.

4.1.2 De **taak** van de faculteit omvat alles wat de faculteit aangaat, behoudens wat aan de minister en hogere universitaire niveaus voorbehouden is. De faculteit kan deeltaken delegeren aan het faculteitsbestuur, de instituten en aan commissies.

4.1.3 **In concreto** omvat de taak van de faculteit in het bijzonder:

1. Het vaststellen van een bestuursreglement van de faculteit en de periodieke evaluatie van de werking daarvan;

2. het formuleren van de doelstellingen van de juridische studie en het globale uitwerken daarvan in studie-opbouw en -methodiek, alsmede de periodieke evaluatie van het geheel;
3. het scheppen van de externe condities voor en globale planning en coördinatie van het onderzoek, waarbij aan de vrijheid van onderzoek zo min mogelijk geraakt wordt;
4. de coördinatie van de materiële, organisatorische en personele voorzieningen binnen de faculteit;
5. het voor een benoeming van hoogleraren en lectoren voordragen van personen gehoord het advies van de betrokken vacaturecommissie;
6. de indeling in instituten;
7. de regeling omtrent promoties;
8. het oplossen van geschillen op lager niveau;
9. het behartigen van de belangen van de faculteit naar buiten;
10. de overige taken die de wet of hogere autoriteiten haar opdragen.

4.1.4 Deze taken dienen **gerealiseerd** te worden via een gekozen faculteitsraad en een faculteitsbestuur. Beide organen kunnen adviescommissies het leven roepen.

4.2 FACULTEITSRAAD

4.2.1 **Taak:** deze omvat de gehele taak van de faculteit, behoudens wat de raad delegeert aan lagere organen.

4.2.2 **Samenstelling:** de faculteitsraad kan op verschillende manieren samengesteld worden. Het al dan niet denken in geledingen speelt bij alle soorten verkiezingen een rol (vgl. uitgangspunt 2.7).

4.2.2.1 **Directe verkiezingen:**
Bij directe verkiezingen kan men de volgende alternatieven onderscheiden:
a. iedere geleding kiest zijn eigen vertegenwoordigers;
b. alle leden van de faculteit kiezen de vertegenwoordigers van iedere geleding;
c. er wordt gewerkt met kandidatenlijsten, d.w.z. groeperingen met ongeveer een gelijke visie. Deze groeperingen kunnen bestaan uit mensen uit alle geledingen. In dit geval kiezen alle leden van de faculteit dus;
d. iedere instituutsraad stelt een lijst samen van kandidaten. Uit welke geledingen die kandidaten komen, doet er niet toe. Ook in dit geval kiezen alle leden van de faculteit.
Indien voor oplossing a. gekozen wordt, dan speelt de vraag of een te geringe opkomst van kiezers van een bepaalde geleding ook proportioneel minder zetels moet opleveren. Dit zou dan met name de studenten treffen en hun passiviteit. Bij de oplossingen b., c. en d. acht de gehele faculteit zich verantwoordelijk voor passiviteit van haar geledingen. In deze gevallen is dus een minimum percentage kiezers niet relevant.
Het voordeel van directe verkiezingen is dat die de doorzichtigheid van de faculteitsraad ten goede komen. In de faculteitsraad worden de belangrijkste beslissingen genomen: daarom moet ieder lid van de faculteit zo direct mogelijk invloed uit kunnen oefenen op de samenstelling van de faculteitsraad. Het gevaar van een cumulatie van functies is hier niet zozeer aanwezig (vgl. uitgangspunt 2.8).

4.2.2.2 **Indirecte verkiezingen:**
Indirecte verkiezingen voor de faculteitsraad verlopen via de instituutsraden. Iedere instituutsraad kiest 3 vertegenwoordigers, van wie 2 docenten en 1 student. Hiernaast wordt er terwille van de pariteit nog een gelijk aantal studenten als er instituten zijn, gekozen. Dit zouden 8 studenten zijn. Deze studenten kunnen gekozen worden:
a. alleen door de studenten;
b. door alle leden van de faculteit (waaronder hier en elders te verstaan docenten, studenten en ander personeel van de faculteit).
Het voordeel van indirecte verkiezingen is, dat een goed contact en een duidelijk verband tussen de faculteit en de werksituatie van het instituut verzekerd is (vgl. uitgangspunt 2.5) en dat ook kleine instituten steeds in de faculteitsraad vertegenwoordigd zijn. Dat er in de faculteitsraad niet alleen voor eigen instituut gesproken zal worden, wordt medeverzekerd door de aanwezigheid van een aantal niet-instituut-gebonden studenten.

4.3 FACULTEITSBESTUUR

4.3.1 **Taak:**
— verrichten van wat de faculteitsraad delegeert;
— adviezen uitbrengen aan de faculteitsraad;
— voorbereiding van de vergaderingen van de faculteitsraad;
— uitvoeren van de besluiten van de faculteitsraad.
Het is duidelijk dat deze punten nog concreter uitgewerkt dienen te worden. Dit nu al doen zou betekenen dat er meer dan hoofdlijnen worden aangegeven. Wel was de commissie het over het principe eens dat de verantwoordelijkheid, hoever de delegatie aan het faculteitsbestuur strekt, bij de faculteitsraad ligt.

4.3.2 Het faculteitsbestuur heeft zitting in de faculteitsraad, zij het met adviserende stem: dit om de faculteitsraad zoveel mogelijk in staat te stellen haar controlerende functie t.a.v. het bestuur te vervullen.

4.3.3 **Samenstelling:**

4.3.3.1 Het bestuur bestaat uit 5 leden waarvan tenminste 1 hoogleraar/lector, 1 wetenschappelijk medewerker, 1 student Het faculteitsbestuur wordt gekozen door de faculteitsraad.

4.3.3.2 De leden van het bestuur komen al dan niet uit de faculteitsraad. Komen een of meer van hen uit die raad, dan dient in ontstane vacatures in de raad voorzien te worden. T.b.v. de continuïteit dient ieder lid van het bestuur voor tenminste 2 jaar gekozen te worden, moet er een rooster van aftreden zijn en mag herkiesbaarheid van een lid niet uitgesloten zijn.

4.3.3.3 Een vraagpunt is, of de **voorzitter** van het faculteitsbestuur tevens voorzitter moet zijn van de faculteitsvergadering. Het voordeel van een scheiding is dat rolconflicten vermeden worden. Een aparte voorzitter van de raad vervult de functie van technisch discussieleider, heeft volledig stemrecht en wordt gekozen door de raad uit haar midden. De voorzitter van het bestuur moet (bij voorkeur) een hoogleraar/lector zijn.

4.3.3.4 T.a.v. de verkiezing van de voorzitter van het bestuur worden 3 mogelijkheden genoemd:
a. de faculteitsraad kiest:

b. de faculteitsraad kiest uit een voordracht van het te benoemen bestuur:

c. het faculteitsbestuur kiest zijn eigen voorzitter:
4.3.3.5 Ook kan men zich afvragen, of de faculteitsraad een secretaris van het faculteitsbestuur dient te benoemen en of deze secretaris dan de voorzitter van het volgend bestuur zou moeten worden. Hierbij moet aangetekend worden dat voor een voorzitterschap andere capaciteiten vereist zijn dan voor secretariaatswerkzaamheden.

4.4 INSTITUUT

4.4.1 Het instituut is de gemeenschap van docenten, studenten en overig personeel, die betrokken zijn bij het juridisch onderwijs en onderzoek in een of meer vakgebieden, die een sterke onderlinge samenhang vertonen, en die verenigd zijn in een beheerseenheid, instituut genaamd.

4.4.2 De **taak** van het instituut omvat alles wat het instituut aangaat, behoudens wat aan hogere niveaus is voorbehouden. Het instituut kan deeltaken delegeren aan het instituutsbestuur, secties en aan commissies.

4.4.3 **In concreto** omvat de taak van het instituut in het bijzonder:
1. Uitwerking van de door de faculteit vastgestelde doelstellingen, opbouw en methodiek van de juridische studie, voorzover het de vakgebieden van het instituut betreft; hierbij dient aan het lagere niveau van de werkgroep zoveel mogelijk ruimte gelaten te worden;
2. planning en coördinatie van het onderzoek op het instituut, waarbij de vrijheid van onderzoek zo min mogelijk geraakt wordt;
3. voorstellen doen aan de faculteit op het punt van belangrijke materiële, organisatorische en personele voorzieningen, die het instituut niet zelf kan treffen;
4. het voor een benoeming van wetenschappelijk medewerkers en overig personeel van het instituut voordragen van personen aan Curatoren (eventueel gehoord het advies van de betrokken vacaturecommissie);
5. de wijze van examen afnemen;
6. het oplossen van geschillen op lager niveau;
7. de overige taken die het instituut toegekend worden door hogere niveaus.

4.4.4 Deze taken dienen **gerealiseerd** te worden via een gekozen instituutsraad. Indien — gezien de omvang van het instituut of om andere redenen — daaraan behoefte bestaat, kan de instituutsraad taken delegeren aan een instituutsbestuur, secties etc.

4.5 INSTITUUTSRAAD

4.5.1 **Taak:** deze omvat de gehele taak van het instituut, behoudens wat de raad delegeert aan lagere organen: ieder instituut is vrij dit op eigen manier te regelen.

4.5.2 **Samenstelling:**

4.5.2.1 Alle docenten van het betrokken instituut (behoudens de mogelijkheid van een maximum) en een daaraan gelijk aantal studenten.
Alle docenten dienen in de raad zitting te

hebben teneinde nauw contact met elkaar en alle facetten van het onderwijs te bewaren. Binnen de groep der docenten zijn geen geledingen onderscheiden, omdat in de praktijk de verschillende verantwoordelijkheden t.a.v. het onderwijs elkaar steeds minder gaan ontlopen. Studentenvertegenwoordigers worden bij voorkeur en indien mogelijk gekozen uit de werkgroepen of uit hen die aan de betrokken werkgroep al een keer deel hebben genomen.

4.5.2.2 Een andere mogelijkheid is om de studentenvertegenwoordigers **uit** de werkgroepsvertegenwoordigers te laten kiezen. Dit heeft voordelen met het oog op de communicatie. Bezwaren die hieraan kleven zijn o.a. de volgende:
— cumulatie van functies;
— niet alle studenten zijn ingedeeld in werkgroepen, ook al noemt men dit begrip zeer ruim;
— een student die nog in een werkgroep zit, zal moeilijker over de werkgroep kunnen oordelen dan een student die die werkgroep al achter de rug heeft;
— het semestersysteem zou verkiezingen per semester nodig maken.

4.5.2.3. Uitgaande van de zojuist geopperde mogelijkheden, bestaan er de volgende alternatieven:
a. de werkgroep, bestaande uit één of meer docenten en één of meer studenten kiest een vertegenwoordiger. De werkgroepsvertegenwoordigers kiezen uit hun midden de studentenvertegenwoordigers voor een instituutsraad;
b. het alternatief van onder a., maar alleen de studenten kiezen werkgroepsvertegenwoordigers;
c. alle leden (of alle studenten) van de faculteit kiezen de studentenvertegenwoordigers voor een instituutsraad.
4.5.2.4 De instituutsraad kiest een voorzitter uit zijn midden.

4.6 DE SECTIE

4.6.1 De sectie is de gemeenschap van docenten, studenten en overig personeel, die betrokken is bij het juridisch onderwijs en onderzoek in één vakgebied. Een instituut kan onderverdeeld worden in secties.
Het bestuursmodel van een sectie loopt verder parallel met dat van het instituut.

4.7 WERKGROEP

4.7.1 De werkgroep is de in principe **autonome basis** in het onderwijs en het onderzoek. Werkgroep is een zeer ruim begrip: hij kan bestaan uit één persoon (b.v. iemand die onderzoek pleegt), hij kan ook bestaan uit één docent en zevenentwintig studenten (zoals in de kandidaatsopleiding).
Niet alle werkgroepen kunnen even autonoom zijn. In het zojuist genoemde eerste voorbeeld zal de autonomie praktisch volledig zijn, in het tweede zal de werkgroep slechts op detailpunten een eigen lijn kunnen uitstippelen. Er is dus een verschil in democratiseringsgraad.

4.7.2 Aangezien het begrip werkgroep zo ruim is genomen, is het moeilijk veel te zeggen over taak, samenstelling e.d.
Wel is het mogelijk om in het algemeen enige punten aan te geven, waardoor met name de onderwijswerkgroep in zijn autonomie **beperkt** wordt:

1. het door de faculteitsraad globaal vastgestelde en door de instituutsraad verder uitgewerkte onderwijsprogramma;
2. de onderwijskundige en technische mogelijkheden:
a. doceren eist voorbereiding: de tijd, beschikbaar hiervoor is beperkt;
b. de docenten zijn kwalitatief beperkt, d.w.z. dat zij het onderwijs niet in alle gewenste vormen kunnen geven en aan hun werkgroep dus een aantal hoofdvormen voor moeten leggen;
c. de docenten zijn kwantitatief beperkt: op korte termijn is hier geen wezenlijke verandering in te verwachten;
d. voor de leden der werkgroepen dient er een beroepsmogelijkheid geschapen te worden, indien de gekozen vorm van onderwijs ernstige problemen meebrengt.
3. gebrek aan informatie: dit belemmert het bewust kiezen.
Het gebrek aan informatie zal met de studiejaren afnemen vgl. (democratiseringsgraad).

4.7.3. De werkgroepen zijn steeds bevoegd om al dan niet via vertegenwoordigers voorstellen betreffende de gehele faculteit of onderdelen daarvan aan andere organen te doen.

5. DIVERSEN

5.1 Interdisciplinaire werkgroepen.
Dit zijn werkgroepen, waaraan personen deelnemen uit tenminste één vakgebied uit de rechtswetenschap en al dan niet één of meer vakgebieden uit een of meer andere wetenschappen. Deze vorm van onderwijs en onderzoek dient bevorderd te worden door de faculteit.
Men kan deze bevordering institutionaliseren, zoals Veringa doet. Indien men dit te star vindt, kan men aan de instituten overlaten hieraan zelf vorm te geven.

5.2 Benoeming: vgl. bijlage.

5.3 Collegialiteit: vgl. bijlage.

5.4 De vraag rest nog, welke plaats het administratief personeel in deze bestuursvorm moet worden toegekend.

TOETREDING VAN NIEUWE LEDEN TOT DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

In de week van 25—29 mei worden op de kollegeuren van de professoren Kapteyn, Oort en VerLoren van Themaat diskussies gehouden over bovengenoemd onderwerp.
Maandag 25 mei, 15.00—17.00 uur (Domplein, zaal 13): ekonomische aspekten; dinsdag 26 mei, 14.00—16.00 uur (Domplein, zaal 9): institutionele aspekten; vrijdag 29 mei, 9.00—12.00 uur (Domplein, zaal 9): materieelrechtelijke aspekten.
Op maandag zal aan de diskussie deelnemen de heer P. Th. Poharnok van het ministerie van Ekonomische Zaken. Ter voorbereiding van de diskussies zijn een viertal nota's gemaakt, welke men bij het Europa Instituut, Janskerkhof 16, tel. 1 87 40 vanaf 19 mei kan verkrijgen.

TENTAMEN HISTORISCHE ONTWIKKELING

In verband met het tentamen historische ontwikkeling van het recht K I, dat op donderdag 28 mei a.s. afgenomen zal worden, is er op maandag 25 mei a.s. van 10.15—12.00 en van 14.00—16.00 uur gelegenheid tot het stellen van vragen in het Akademiegebouw aan het Domplein, voor deel A zaal 9 en voor deel B zaal 11.

DOORVRAAGUREN STRAFRECHT VOOR K II

Voor het tentamen van 25 mei a.s. zijn er op het Criminologisch Instituut, Koningslaan 10, doorvraaguren voor groep i op dinsdag 19 mei om 10.00 uur, voor groep q op dinsdag 19 mei om 14.00 uur en voor groep m op dinsdag 19 mei om 16.00 uur.

STUDIEBOEKJES DEELNEMERS KANDIDAATS I EN II EXAMEN

Degenen die niet in het bezit zijn van een studieboekje wordt verzocht zich persoonlijk met een pasfoto te melden bij het Faculteitsbureau, Boothstraat 1c, kamer 105, tussen 9.00 en 12.00 uur en 2.00 en 5.00 uur. Het is de bedoeling dat iedereen die aan K I of K II deelneemt, in het bezit komt van zo'n boekje en dat op het laatste tentamen inlevert.

B I, B II, D I, D II EN E.D. PRIVAATRECHT

Alle aanmeldingen voor bovengenoemde tentamens/examens voor juni en de eerste dagen van juli moeten vóór Pinksteren, 15 mei, om 5 uur binnen zijn.
Eerste gelegenheid om in te tekenen voor deze periode is op **woensdag 13 mei om 9.00 uur,** Boothstraat 1c, kamer 102.
Het heeft geen zin zich op te geven als men niet zeker is op tijd klaar te zullen zijn. Uitstellen na intekening veroorzaakt veel last en dupeert andere studenten.
In de laatste week van augustus bestaat weer gelegenheid tentamens af te leggen.
Het is de bedoeling dat er evenveel examens zullen worden afgenomen in de eerste als in de tweede helft van juni. De laatste zes dagen zijn uitsluitend voor afgewezenen, einddoctoralen en zeer bijzondere gevallen.

N I, N II, D I, D II EN E.D. NOTARIAAT

Eerste gelegenheid om in te tekenen voor tentamens/examens in juni en de eerste dagen van juli is op **donderdag 14 mei om 9.00 uur,** Boothstraat 1c, kamer 102.
Men gelieve zich niet op te geven als men niet zeker is op tijd klaar te zullen zijn. Sluitingstermijn voor aanmelding 25 mei a.s.

STRAFRECHT B II, D I en D II PUBLIEKRECHT, E.D. STAATSRECHT EN STRAFRECHT

Het tentamen strafrecht voor B II zal worden afgenomen in de periode van 15 t/m 26 juni a.s. De overige publiekrechtelijke tentamens/examens kunnen ook in de eerste helft van juni worden afgelegd.
Behalve voor het einddoctoraal examen staatsrecht doet men er verstandig aan niet te rekenen op een datum in juli.
Eerste gelegenheid voor intekenen op **vrijdag 15 mei om 9.00 uur,** Boothstraat 1c, kamer 102. Sluitingstermijn niet later dan 28 mei a.s.
Ook hier geldt: niet opgeven als men niet weet of men klaar komt.

CENDANT ARMA TOGAE

Donderdag 21 mei zal op het Volkenrechtelijk Instituut een vergadering gehouden worden, die is gewijd aan: „De effektiviteit van rechtshandhaving in het volkenrecht, met name bezien in het licht van de kwestie Rhodesië".
Er zullen twee korte inleidingen gehouden worden. Daarna volgt diskussie.
Aanvang: 20.00 uur precies.

DISKUSSIEDAG
TOEKOMSTIGE STRUKTUUR VAN DE FAKULTEIT

De kommissie bestuursvorm is momenteel met haar werkzaamheden zover gevorderd dat er een aantal konkrete uitgangspunten aan een algemene vergadering ter diskussie kunnen worden gesteld.
Daarom nodigt de kommissie iedereen uit om deel te nemen aan de diskussiedag op 21 mei a.s. om 10.00 uur, Achter de Dom, zaal 24, over de toekomstige struktuur van de fakulteit.
Er zal voor die dag een diskussiestuk door de kommissie opgesteld worden. Dit stuk zal worden toegezonden aan alle docenten, studentenvertegenwoordigers en administratief personeel.
Verder kan iedereen het stuk telefonisch bestellen of afhalen op het bureau van de fakulteit. Het zal daar vanaf 14 mei klaar liggen.
De colleges en werkgroepen zullen op die dag geen doorgang vinden.

SPREEKUUR PROF. SLOT

Dit spreekuur vindt op vrijdag 15 mei niet plaats om 14.15 uur maar om 11.15 uur.

FACULTEITSBORREL I.S.V.U.

Op donderdag 28 mei organiseert het Utrechts Studenten Pleitgezelschap „Justitia" op de faculteitsborrel van de I.S.V.U. een lezing over „Staatsrechterlijke ontwikkelingen binnen en buiten Nederland sinds W.O. II". Spreker zal zijn drs. W. Drees. Cunera, Nieuwe Gracht 32, 16.30—19.00 uur.

INFORMATIEBIJEENKOMST OVER DOCTORAALSTUDIE

Op voorstel van enkele tweede-jaarsstudenten belegt de voorlichtingscommissie een informatie-middag over de doctoraalstudie voor hen die daarmee in september a.s. willen beginnen. Docenten en studenten uit de vier afstudeerrichtingen zullen aanwezig zijn om vragen betreffende hun studierichting en de toekomstmogelijkheden te beantwoorden. Deze bijeenkomst wordt gehouden op dinsdag 26 mei a.s. om 14.30 uur in de grote zaal Achter de Dom 22.

EXAMEN STAATSRECHT B I

Op 2 juni a.s. zal het schriftelijk examen staatsrecht basisdoctoraal I worden afgenomen in de grote zaal van het pand Achter de Dom 22 van 14.00—16.00 uur.
Collegekaart/studieboekje meebrengen s.v.p. Zij die wensen deel te nemen aan dit examen kunnen zich opgeven bij de secretaresse van het Instituut voor staats- en adm.recht, Maliesingel 41, tel. 2 36 41, vóór 25 mei a.s.
Ten behoeve van hen die aan bovengenoemd examen zullen deelnemen, zijn in de periode van 19 t/m 29 mei doorvraaguren gepland. Deze doorvraaguren zijn **niet** verplicht.
Opgave aan de secretaresse van het Instituut voor staats- en adm.recht.

GENEESKUNDE

ONDERWIJSCAPACITEIT

In afwachting van de instelling van een Capaciteitscommissie door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen en het voornemen van de Minister wachtlijsten in te stellen, indien het aantal tweedejaarsstudenten in de cursus 1970/71 de capaciteit van de faculteit zou overschrijden, heeft de Faculteit der Geneeskunde te Utrecht zich beraden op haar eigen capaciteit. De daartoe ingestelde Capaciteitscommissie bestond uit: Pj. Carbaat (med. cand.), Drs. P. A. van Dop, Prof. Dr. M. T. Jansen, Drs. J. Lourens, P. Pahlplatz (med. stud.), Dr. Th. H. Rozijn, Drs. A. C. de Vries en Prof. Dr. K. C. Winkler. Een aantal besprekingen werd bijgewoond door Dr. E. Ossentjuk, de heer P. G. M. de Rooij (bureau onderwijscapaciteit Curatoren) en Dr. J. W. Stoop.
De Commissie heeft een uitvoerig rapport uitgebracht, dat in zijn geheel ter inzage ligt in het bureau van de faculteit.
Volgens de berekeningen, vastgelegd in het rapport, zullen er in de cursus 1970/71 maximaal 220 tweedejaarsstudenten aan het onderwijs kunnen deelnemen. Als maatstaven voor de berekening van de capaciteit hebben gediend de verhoudingen student:docent en student:patiënt. In de eerste vier jaren van het curriculum is de stafbezetting de eerste beperkende factor. In de klinische jaren (5—7) met junior- en seniorcoassistentschappen en met het assistentartsschap staat de verhouding student:patiënt voorop.
Om tot een berekening te komen van de klinische opleidingscapaciteit van de faculteit over 3—5 jaar is de Commissie er van uitgegaan, dat
— het nieuwe curriculum er dán als volgt zal uitzien: juniorcoschappen in totaal 25 weken, hele dagen; seniorcoschappen 50 weken, hele dagen; assistentartsschappen 25 weken, hele dagen.
— alle juniorcoschappen binnen het Academisch Ziekenhuis worden doorgebracht, tenminste 1/4 van de seniorcoschappen en tenminste 1/4 van de assistentartsschappen.
— juniorco-, seniorco- en assistentartsschappen over één kam worden geschoren wat betreft hun aanspraak op voorhanden klinische (en poliklinische) patiënten en, dat dit aantal patiënten, gemeten naar het aantal bedden, tenminste 100 per 15 studenten (juniorco's, seniorco's en assistentartsen) moet bedragen.
— er een zodanig rooster wordt ontworpen, dat het gehele jaar rond de klinieken tot hun maximale capaciteit zijn bezet.
Aangezien de faculteit beschikt voor het onderwijs over ongeveer 1050 bedden, zullen er dus voortdurend per jaar 160 co-assistenten en assistentartsen in het Academisch Ziekenhuis kunnen worden geplaatst. Iedere juniorco doet bij de aanvang van zijn klinische opleiding een beroep op 1/2 jaar coschap plus 1/4 jaar coschap (1 op 4 juniorco's doet een jaar lang seniorschap in het Academisch Ziekenhuis) plus 1/8 jaar coschap (1 op 4 juniorco's doet een half jaar assistentartsschap in het Academisch Ziekenhuis) = 7/8 jaar coschap. Er zal dus gelegenheid zijn tot het jaarlijks opleiden van 8/7 x 160 = 180 juniorco's per jaar

Voor de berekening van de capaciteit in de eerste vier studiejaren, waarin de verhouding student:docent beperkend is, heeft de Commissie de richtlijnen van het „rapport Overbeek" gevolgd en komt tot de conclusie, dat de onderwijscapaciteit van de faculteit bij de huidige stafbezetting 220 eerstejaars en 165 tweedejaars studenten bedraagt.

Indien echter wordt vastgehouden aan de klinische onderwijscapaciteit van 180 studenten per jaargang (de tweedejaarsstudenten 1970/71 zullen in 1973/74 toe zijn aan het juniorcoschap), dan zullen de daaruit voortvloeiende aantallen studenten in het 2e, 3e en 4e jaar een overbelasting opleveren voor de faculteit. Niettemin adviseert de Commissie in september 1970 220 studenten toe te laten tot het 2de jaar. Rekening houdend met een vaak genoemd afvalpercentage van 10 (tweedejaarsstudenten, die niet aan klinisch onderwijs toekomen), betekent 220 studenten in het komende tweede jaar 20% meer dan in overeenstemming is met de berekening.
De Commissie is van mening, dat de gemelde overbelasting bij een daarop gericht beleid door de faculteit in één of enkele jaren kan worden opgeheven. Het tekort aan stafbezetting is echter ernstiger dan de berekende tekorten doen vermoeden. Dit hangt samen met de omstandigheid, dat de gevolgde quantitatieve benadering de werkelijkheid, waarin belangrijke sectoren van het onderwijs in een instituut van 10 of 15 stafleden vaak door slechts enkelen worden gedragen, niet voldoende weergeeft. De Commissie wijst er bovendien op, dat een op papier voldoende bezetting van de staf voorwaarde maar geen waarborg is voor de qualiteit van het onderwijs.
De Commissie beveelt de instelling van een vaste Capaciteitscommissie aan, met de opdracht tot a) opsteling van een volledige inventarisatie (van alle instituten) van de onderwijscapaciteit, b) uitwerking van de consequenties van de beslissing over de toelating tot het tweede studiejaar dat in september 1970 begint en c) toetsing van voorstellen over reorganisatie van het onderwijs aan de te verwezenlijken capaciteit.
In de faculteitsvergadering van 28 april is het rapport besproken, alsmede een ter vergadering ingebrachte open brief van het eerste jaar. Aan de bespreking namen twee eerstejaars studenten als gasten deel.

Nogmaals werd uitdrukkelijk gesteld, dat de berekening van de onderwijscapaciteit voor het studiejaar 1970/71 geheel los staat van de maatschappelijke artsenbehoefte voor de toekomstige gezondheids- en welzijnszorg.
Voorts was de faculteitsvergadering het er over eens, dat, hoe ernstig en betreurenswaardig de noodzaak om wachtlijsten in te stellen ook is, dit dan beter voor het tweede jaar dan bij de aanvang van de klinische studie na het vierde jaar gebeurt. Ook na het 1e jaar zal het mogelijk zijn een zinvolle besteding van de wachttijd te vinden.
Bij de geopperde extra versnelling van de affiliatie moet worden bedacht, dat in de berekeningen van de Commissie reeds een te affiliëren capaciteit noodzakelijk is gelijk aan die van het Academisch ziekenhuis, nl. 160 jaarcoschappen. Bovendien blijkt duidelijk uit het rapport dat de klinische jaren niet uitsluitend een flessenhals vormen. Het te grote aantal tweedejaarsstudenten doet zich reeds een vijftal jaren gelden.
De faculteitsvergadering besloot het rapport van de Capaciteitscommissie onveranderd te aanvaarden en de faculteit zal dienovereenkomstig haar beleid gaan bepalen.

M.S.F.U. EN DE CAPACITEIT

Zoals bekend, is er een capaciteitscommissie geweest, die de onderwijscapaciteit van de medische faculteit heeft onderzocht en berekend. In deze commissie zaten o.a. drie studenten. Om nu enkele misverstanden uit de weg te ruimen, het volgende: Aan het M.S.F.U.-bestuur was door de faculteit het verzoek gericht om op basis van evenredigheid zitting te nemen in de capaciteitscommissie.
Na intern beraad over de eventuele taken en positie van de capaciteitscommissie werd

besloten dat het zeer nuttig zou zijn wanneer 3 studenten lid van de commissie zouden worden. Er is toen op een vergadering van de studiecommissie overlegd, wie dat wel het beste konden zijn. Het resultaat was een klinische student (omdat de klinische capaciteitsbepaling het leeuwendeel van de taak zou uitmaken) en een M.S.F.U. bestuurslid. De derde persoon gaf problemen. Moest dat niet een eerste jaars zijn? Uit de discussie en de stemming die volgde, bleek de voorkeur uit te gaan naar een 2e of 3e jaars (het werd een 3e jaars). Gezegd werd dat deze beter op de hoogte zouden zijn van de situatie in het 2e jaar, voor een 1e jaars zou de capaciteitscommissie misschien een belasting zijn, die de objectiviteit niet zou bevorderen.

Dit laatste argument bleek achteraf niet zo relevant te zijn, omdat en dit was toen misschien niet zo duidelijk, de capaciteitscommissie zuiver de capaciteit ging berekenen, en zich niet zou bezighouden met zaken als onderwijsvernieuwing, artsenbehoefte, gezondheidszorg, van waaruit eventueel een vergroting of verkleining van de berekende capaciteit gerealiseerd zou kunnen worden. Kortom, het zou meer om feiten gaan dan om onderwerpen waarover studenten hun al of niet alternatieve meningen konden geven.

Ernstige kritiek heeft het M.S.F.U.-bestuur op de open brief van enige medische studenten (1e jaars), gericht aan de medische faculteit, die pas aan het faculteitsbestuur werd overhandigd op de faculteitsvergadering waarin het capaciteitsrapport besproken zou worden.

Het M.S.F.U.-bestuur betreurt het dat zij genoemde brief niet van te voren heeft mogen ontvangen, zodat onderling overleg tussen M.S.F.U.-bestuur, 1e jaars en studiecommissie niet meer mogelijk was. De capaciteit is niet alleen een zaak van het eerste jaar, maar van alle medische studenten. En als men in die brief pleit voor wachtlijsten na het vierde jaar, omdat men dan zijn tijd zinvoller kan besteden en intussen de klinische capaciteit van het academisch ziekenhuis uitgebreid kan worden, dan zou daar toch tegenovergesteld kunnen worden, dat de klinische capaciteit voornamelijk zijn beperking vindt in de verhouding student—patiënt (men kan ook niet onbeperkt affiliëren, omdat dat op den duur ten koste van het academisch ziekenhuis gaat), dat het bovendien een verschuiven van het probleem is en men zich daarmee ook niet al te solidair vertoont met zijn medestudenten.

Wat betreft de verdere inhoud van de open brief: Gesteld wordt, dat het eerste jaar niet betrokken is geweest bij het overleg aangaande de wachtlijsten. Dit is niet geheel juist. Bij de bespreking over de studentenafvaardiging in de capaciteitscommissie op een vergadering van de studiecommissie was het 1e jaar vertegenwoordigd door een lid van de jaarvertegenwoordiging. Verder heeft het M.S.F.U.-bestuur aan de eerste jaars-vertegenwoordiging gevraagd of 2 eerste-jaars bij de faculteitsvergadering, waarin het rapport besproken zou worden, aanwezig konden zijn. Daar deze twee 1e jaars pas op het allerlaatste ogenblik met een open brief kwamen, was het effect nihil. Wanneer men in genoemde brief klaagt dat de studievertegenwoordigers in de capaciteitscommissie geen contact hebben gehad met het eerste jaar, dan moet gesteld worden dat er een hearing is geweest waar zeer veel eerste-jaars en alle studentleden uit de capaciteitscommissie aanwezig waren, zodat wel degelijk elkaars meningen gepeild konden worden. Op die hearing zijn bovendien vele misverstanden uit de weg geruimd en vele problemen uitgelegd. Wanneer men daarna weer met dezelfde argumenten aankomt, dan vertoont men toch een zekere mate van eigenwijsheid of is het gezonde verstand nog niet geheel tot ontwikkeling gekomen. Als men tenslotte op zeer bedenkelijke argumenten de deskundigheid van studentleden in bepaalde commissies in twijfel gaat trekken, dan is het misschien beter om wanneer het weer om een zo ingewikkelde materie als de klinische capaciteit gaat, daarmee maar de schrijvers van genoemde brief te belasten.

Namens het M.S.F.U.-bestuur,
P. Carbaat

MEDEDELING M.S.F.U.-BESTUUR

Inzake de capaciteitsproblematiek kan het M.S.F.U.-bestuur het volgende meedelen: zij is van mening dat de medische faculteit een bepaalde maximum capaciteit heeft; dat men zich binnen zeer redelijke grenzen aan die capaciteit moet houden om te komen tot een verantwoorde opleiding van aanstaande artsen. Zij kan volledig achter het rapport van de capaciteitscommissie staan. Zij ziet eventuele wachtlijsten niet als oplossing, doch beseft dat deze in de huidige omstandigheden bijna onvermijdelijk zijn totdat een definitieve oplossing gevonden is

OPEN BRIEF AAN DE MEDISCHE FACULTEIT TE UTRECHT

Wij wijzen U op de volgende punten:

1. Het eerste jaar van medische studenten is niet betrokken (geweest) bij het overleg aangaande wachtlijsten, terwijl dit vergaande gevolgen kan hebben voor een groot aantal van hen. Wel bestond er een formele studentenvertegenwoordiging, bestaande uit ouderejaarsstudenten, in de kapaciteitscommissie, maar deze heeft nooit kontakt met het eerste jaar gezocht en zodoende de meningen in het eerste jaar nooit kunnen peilen. De studentenvertegenwoordigers moeten wel zeer deskundig zijn(!) om, gezien de zeer korte tijd dat de commissie gewerkt heeft, een werkelijke bijdrage te kunnen leveren.
2. De capaciteitsproblemen liggen in de eerste vier jaar van de studie, waar met relatief geringe uitbreiding van docentenplaatsen, aanvullende voorzieningen kunnen worden georganiseerd. De flessehals ligt in de klinische fase, doordat de gezamenlijke academische ziekenhuizen over onvoldoende onderwijsbedden beschikken.

Het is dus rechtvaardiger om daar, waar het knelpunt ligt, eventueel wachtlijsten, **als noodmaatregel** in te voeren, in plaats van de eerstejaars het slachtoffer te laten worden.

Ook pleiten de volgende argumenten tegen wachtlijsten na het eerste jaar:

1. De doorstroming naar het tweede jaar wordt aanzienlijk gestagneerd; vanwege het kumulatieve effekt bestaat er geen garantie dat de studenten allen binnen redelijke tijd zullen afstuderen (zie het Leidse onderzoek in de nota Med. Wet. Ond.).

2. Grote groepen potentieel goede artsen worden afgeschrikt medicijnen te gaan studeren. Dit kan belangrijke consequenties hebben voor de toekomstige Volksgezondheidszorg. Wordt het huidige artsentekort niet gehandhaafd door beperking van aantallen af te studeren artsen? Moeten we, juist als medische faculteit, niet eerst praten over de toekomstige struktuur van de nationale en internationale Volksgezondheidszorg, voor er beperkende maatregelen genomen worden?
3. De wachttijden kunnen niet zinvol besteed worden in het kader van de medische studie, daar de theoretische en praktische achtergrond te gering is om b.v. in het onderwijs of in het ziekenhuis bevredigend werk te verrichten.

Na het vierde jaar kan de wachttijd nuttiger besteed worden, b.v. inschakeling bij het onderwijs als student-assistenten, wat de capaciteit weer vergroot. Er kunnen stages gelopen worden en de mogelijkheid om te specialiseren tot een interfakultaire graad, zoals medisch socioloog, medisch psycholoog, medisch antropoloog enz., kàn en mòet gekreëerd worden.

Bovendien is er dan vier jaar tijd om de klinische capaciteit uit te breiden.

3. Het eerste jaar eist dan ook van de Medische Fakulteit dat er samen met hen bij de betrokken instanties op aangedrongen wordt, dat:

a. De gehele groep medische studenten zonder moeilijkheden door kan stromen tot en met het vierde jaar.

b. Versnelling van het affiliatie overleg en versnelde afbouw van academische ziekenhuizen, zodat de klinische capaciteit wordt uitgebreid.

De discussie over de toekomstige struktuur van de Volksgezondheidszorg dient aangevangen te worden.

Het Eerste Jaar

Kontaktadres:

John Geurts, Montfoortlaan 19 II: tel.: 881480
Marijke Wieterdink, Maliebaan 119 bis, tel.: 292071

STUDENT-ASSISTENTSCHAPPEN FYSIOLOGIE

In het Fysiologisch Laboratorium is voor het studiejaar 1970/1971 plaats voor een aantal student-assistentschappen. Studenten die in het 3e, 4e of 5e studiejaar zullen zijn, kunnen solliciteren. De werkzaamheden van de student-assistenten omvatten:

1. Voor het eerste jaar geneeskunde:
assisteren bij het praktikum fysiologie voor de eerste jaars studenten in de geneeskunde en de tweede jaars studenten in de tandheelkunde. Het praktikum omvat 5 experimenten die door de studenten worden uitgevoerd met de hulp van de assistenten (1 assistent per 3 à 5 studenten) onder supervisie van een instrukteur. Het student-assistentschap loopt over de periode: januari—maart en omvat in die periode 5 halve dagen per week. Daarenboven moet gerekend worden op 2 à 3 halve dagen per week (waaronder avonden en voorbereiding thuis) voor voorbereidende studies. De honorering is in totaal ± *f* 2300,— bruto. De student-assistenten moeten tenminste het C2-examen hebben afgelegd.

2. Voor het tweede jaar geneeskunde:
assisteren bij en leiden van werkgroepen van pim. 10 studenten die de gehele fysiologie uitgaande van de standaarddiktaten, doorspreken en de bijbehorende praktikumexperimenten verrichten. Deze groepen kunnen tevens na onderling overleg één of enkele onderwerpen uit de fysiologie theoretisch en in beperkte mate experimenteel, uitdiepen. Iedere groep komt één maal in de 14 dagen een gehele middag bijeen en af en toe op een ochtend, en wordt geleid door een student-assistent en een staflid. Iedere student-assistent is ingedeeld bij 2 groepen. Het student-assistentschap loopt over de

periode: september—mei en omvat in die periode 1—2 halve dagen per week. Daarenboven moet gerekend worden op 2 halve dagen per week (waaronder avonden) en een trainingsperiode van 2 à 3 weken in september voor voorbereidende studies. De honorering is in totaal *f* 3500,— à *f* 4000,— bruto. De student-assistenten moeten tenminste het C3-examen hebben afgelegd.
Allen die in aanmerking wensen te komen voor dit assistentschap wordt verzocht kontakt op te nemen met de secretaresse van het laboratorium, mej. M. Gramsma, teneinde een afspraak te maken voor een oriënterend gesprek met de praktikumleider, drs. M. L. Simoons.

ALGEMENE PATHOLOGIE

Het laatste stencil betrekking hebbende op „groeistoornissen" is vanaf heden verkrijgbaar op het Pathologisch instituut bij mej. Schot, tussen 11.00 en 12.00 uur.

AFSCHEIDSCOLLEGE PROF. NUBOER

In verband met het te verwachten grote aantal belangstellenden voor het afscheidscollege van prof. J. F. Nuboer, dat gehouden wordt op dinsdag 26 mei in de Domkerk, heeft men alleen toegang tot de Domkerk op vertoon van een toegangsbewijs. Deze toegangsbewijzen zijn voor de studenten op het faculteitsbureau verkrijgbaar.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

Op 29 april promoveerde J. W. Streef tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift: Reacties van aminobroompyridinen, dibroompyrimiden en 6-gesubstitueerde 2-broompyridinen met kaliumamide in vloeibare ammoniak. Promotor was prof. dr. H. J. den Hertog.

Op 29 april promoveerde G. H Vonkeman tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift: Bepaling van smeltcurves (temperatuur-warmteinhoudcurves) bij hogere temperaturen, gebruik makend van het thermokoppel Pt/Cr_2O_3/Pt. Promotor was prof. dr. W. van Gool.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

NAKANDIDAATSEXAMEN NUMERIEKE ANALYSE

Op donderdag 4 juni a.s. wordt er gelegenheid geboden tot het afleggen van het schriftelijk gedeelte van het nacandidaatstentamen numerieke analyse, des middags van 14.00—17.00 uur in het wiskundegebouw in de Uithof. Deze tentamendatum geldt zowel voor de oude als de nieuwe regeling. De tentamenstof voor de diverse groepen is als volgt vastgesteld: a. **Voor de nieuwe regeling:** het gedeelte differentiaalvergelijkingen van het nacandidaatscollege.

Voor degenen die 2 proefwerken moeten maken, en die het **eerste** proefwerk onvoldoende maakten, bestaat er gelegenheid om één proefwerk te maken over de gehele stof. Aan hen, die slechts één proefwerk hoefden te maken (over de halve stof) en dit onvoldoende maakten, wordt de gelegenheid geboden opnieuw een proefwerk te maken over de halve stof; b. **Voor de oude regeling:** b. 1. Voor hen die een briefje voor 2 jaaruur verlangen, bestaat de stof (naast het practicum) uit de hoofdstukken I t/m III, V t/m VII van de oude syllabus, inclusief de aanvulling daarop; b. 2. Voor hen die een briefje voor 3 jaaruur verlangen bestaat de stof (naast het practicum) uit de hoofdstukken I t/m XI van de syllabus, inclusief de aanvulling daarop. Het is voor de oude regeling de **laatste keer** dat dit tentamen gehouden wordt. Het bijbehorende practicum werd voor de laatste keer in april 1970 georganiseerd. Voor deelnemers aan de nieuwe regeling bestaat er weer gelegenheid tot het volgen van de practica en het afleggen van de proefwerken in de loop van het cursusjaar 1970/71. Voor inlichtingen over de tentamens kan men terecht bij H. A. van der Vorst, Kamer 309, ERC.

COLLEGE DIFFERENTIAALVERGELIJKINGEN

Professor Eckhaus zal een drie- tot viertal colleges op donderdag (11.00—13.00 uur) geven over asymptotische methoden. Aanvang 14 mei.

TENTAMEN DIFFERENTIAALVERGELIJKINGEN

Diegenen, die aan het schriftelijk tentamen differentiaalvergelijkingen willen deelnemen, dienen zich mondeling of schriftelijk op te geven bij de heer Nienhuys, voor 29 mei a.s. S.v.p. specificeren, indien men alleen over partiële of alleen over gewone differentiaalvergelijkingen getentamineerd wil worden.

TENTAMEN GETALLEN

Het tentamen getallen vindt plaats op zaterdag 6 juni, waarschijnlijk in de stafkamer van het Mathematisch Instituut. Aanvang 9.30 uur. Een laatste gelegenheid tot vragen is er woensdag 27 mei, gebruikelijke tijd en plaats. Diegenen die MO-A examen willen doen, moeten voldoende aan het werkcollege hebben deelgenomen, om tot het tentamen te worden toegelaten.

FYSIKA 70

Het verheugt de werkgroep bijzonder voor de komende week nog een extra lezing aan te mogen kondigen.

Dr. R. C. Anderson, assistent-director van het Brookhaven National Laboratory van de Associated Universities Incorporated, heeft zich bereid verklaard in het kader van de cyclus FYSIKA 70 een voordracht te houden over wetenschapsbeleid. De voordracht is getiteld „Priorities" en vindt plaats op donderdag 21 mei om 8.00 uur 's avonds in de grote collegezaal van het Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6.

Aan het einde van de cyclus FYSIKA 70 willen wij er nogmaals op attent maken dat er in juni een map zal uitkomen, waarin alle stellingen en verslagen van FYSIKA 70-bijeenkomsten zullen zijn opgenomen. De prijs van deze map zal ongeveer *f* 1,— bedragen.
Men kan voor deze map intekenen bij L. F. Feiner, Ina Boudier-Bakkerlaan 143, kamer 968.

Stafleden en studenten, die bereid zijn in het komende cursusjaar in werkgroepverband de voorbereiding van een analoge cyclus op zich te nemen, worden eveneens verzocht contact op te nemen met de heer Feiner, tel. 51 01 72.

SCHEIKUNDE

COMMUNIQUE VERGADERING BEHEERSCOLLEGE 8 APRIL J.L.

1. T.a.v. het werkplaatswezen in Transitorium III voelt het beheerscollege het meest voor de volgende constructie:
a. een centrale, goed uitgeruste „moederwerkplaats" waarin o.a. een electronische afdeling dient te komen. Bij de glasblazers van de subfaculteit zal worden nagegaan of zij van mening zijn, dat hierin tevens de glasblazerij moet worden opgenomen.
b. op elke afdeling een „workshop" voor eenvoudige werkzaamheden, die evenwel met goede mensen moet worden bemand.
2. Mej. Jaski en de heer Eijdenberg zullen in onderling overleg een nota opstellen inzake de mogelijkheid van gezamenlijke inkoop van o.a. chemicaliën en glaswerk door het O.C.L. en A.C.L.
3. Onder de glasblazers zal een enquete worden gehouden teneinde vast te stellen of het mogelijk is te komen tot standaardisatie van glaswerk, met name van glaswerk met slijpstukken.
4. Op het - niet af te sluiten - terrein van het Vondellaancomplex worden vaak vernielingen aangericht. Aan het interimbestuur zal worden verzocht de mogelijkheid na te gaan tot het instellen van een permanente bewaking.

COMMUNIQUE VERGADERING ONDERWIJSCOLLEGE 21 APRIL J.L.

1. Conform een verzoek van de Senatus Contractus gaat men er mee accoord, dat de colleges en practica in het a.s. cursusjaar beginnen in de week van 7 september.

2. N.a.v. een verzoek van de commissie voorlichting wordt besloten een summiere studievoorlichting te geven aan de a.s. eerstejaars op 24 augustus in het kader van de oriënteringsdagen.

3. Op de laatste vergadering van het interimbestuur is medegedeeld, dat de onderwijstaak van wetenschappelijke medewerkers, die t.z.t. zullen worden aangesteld in de werkgemeenschap voor moleculaire biologie, beperkt zal blijven tot kandidaten, die zijn ingeschakeld bij de research. Omdat men van mening is, dat dit een onaanvaardbare bevoordeling is t.a.v. de aard en de omvang van de onderwijstaak, die in het algemeen aan wetenschappelijke medewerkers wordt opgedragen, wordt besloten aan het interimbestuur de bezwaren van het onderwijscollege kenbaar te maken en tevens te verzoeken ermee accoord te gaan, dat zonder toestemming van het onderwijscollege geen stafleden van subfaculteitsafdelingen, die in de moleculaire biologie participeren, hieraan worden „uitgeleend".

4. Men gaat accoord met de volgende uitbreiding van de natuurkunde-eisen voor het kandidaatsexamen S3:
a. 1 semesteruur optiek in het eerste jaar.
In verband hiermee zal aan Prof. den Boer

en Prof. Smit worden verzocht na te gaan of hun respectievelijke colleges chemische binding en atoomfysica nog wat beter op elkaar kunnen worden afgestemd.
b. 1 semesteruur mechanica en electriciteitsleer in het tweede jaar.
c. 1 semesteruur caputcollege in het derde jaar.
Geadviseerd zal worden de wiskunde van Drs. Lijdsman te volgen. Nagegaan zal nog worden op welk onderdeel van het scheikundeprogramma enige reductie zal worden aangebracht. Voor de huidige eerstejaars S3 studenten zullen slechts de uitbreidingen b en c bestemd zijn.

U.C.C.
Na jarenlange discussies o.a. in de U.C.C.-besturen, waarbij toch ieder jaar weer de oude situatie gehandhaafd werd, hebben wij gemeend de knoop te moeten doorhakken: Er is voor de U.C.C. (oude vorm) geen plaats meer in de subfaculteit, waar de leden door het overladen studieprogramma geen tijd meer hebben om enige respons te geven. Er kwamen twee mogelijkheden voor de U.C.C. naar voren: a) De U.C.C. als officiële studentenvertegenwoordiger, die alles wat zich onder de studenten afspeelt, coördineert en/of stimuleert (aktief); b. De U.C.C.-kas openstellen voor alle aktiviteiten welke bijdragen tot de ontwikkeling van de chemiestudent. Een en ander in overleg met een hiervoor in te stellen beheerscommissie van drie man. Deze heeft een passieve taak en neemt geen stelling in namens een groep. Zoals we reeds hebben laten weten, geloven wij in mogelijkheid b. We zullen dit voorstellen op de voor ons laatste U.C.C.-vergadering op 11 juni a.s. om 20.00 uur in het A.C. Lab.

Nog lopende programmapunten:
9 of 10 juni: een excursie naar de AKU (Arnhem) Programma volgt nog.
16 juni, 20.00 uur A.C. Lab.: P. L. Los (zenuwarts) houdt een gedachtenwisseling: „Een sprookje over sprookjes".

BIOLOGIE

WERKGROEP KROMME RIJNGEBIED
Deze projectgroep, waarin studenten en stafleden van systematische plantkunde, fysische geografie, analytische chemie en bodemkunde samenwerken, is onlangs van start gegaan, op initiatief van de werkgroep leefbaarheid en milieuhygiëne.
Het is de bedoeling onderzoek van stafleden, doctoraal studenten en „vrijetijds medewerkers" te richten op het Kromme Rijn gebied. Zowel de biotische als de abiotische elementen van dit landschap zullen onderzocht worden. De resultaten van deze projectstudie kunnen bijdragen tot een evenwichtige planologie van de streek. Zonodig kan stelling genomen worden tegen eenzijdige plannenmakerij.
Op de eerste bijeenkomst is ondermeer besloten samenwerking te zoeken met de studierichting planologie om de milieuonderzoekingen als basis te gaan gebruiken voor een volledig uitgewerkt ontwerp streekplan.
Inmiddels is, behoudens goedkeuring van financiën, een subsidie toegekend door het ministerie van sociale zaken en volksgezondheid, zodat twee fulltime medewerkers aangetrokken kunnen worden, een bioloog en een fysische geograaf.
De volgende bijeenkomst zal geheel gewijd zijn aan onderzoekmethoden Aan de discussie zal o.a. deelgenomen worden door de volgende deskundigen: C. G. van Leeuwen, drs. P. Schroevers, drs. C. Sloet van Oldruyten Borch.
Voorafgaande aan deze discussie is er een inleiding door het echtpaar Te Boekhorst over „Methoden bij het in kaart brengen van de diversiteit van het Kromme Rijn gebied". Deze bijeenkomst, waarvoor iedere belangstellende welkom is, zal plaats vinden op dinsdag 19 mei a.s. om 20.00 uur in het Instituut voor systematische plantkunde, Lab. II, Transitorium II, de Uithof.

DERDEJAARSCURSUSSEN VOOR BIOLOGEN
Op het Provisorium, bij de heer Van Grevengoed, liggen lijsten en formulieren gereed waarop men zich kan inschrijven voor de derdejaarscursussen vergelijkende physiologie, plantenphysiologie en chemische dierphysiologie.
Aan de hand van een tevens aanwezig rooster kunnen B1- en MO-studenten kiezen uit een aantal verschillend in de tijd gesitueerde pakketten van drie cursussen. Met hun keuze zal zoveel mogelijk rekening worden gehouden. Iedereen dient er echter rekening mee te houden, dat hij in een groep kan worden ingedeeld die op 24 augustus begint.
Voor studenten van de richtingen B2 t/m B5 bestaat geen keuzemogelijkheid. Zie het rooster.
De laatste dag waarop de inschrijving kan plaatsvinden is vrijdag 5 juni.
Bij de inschrijving moeten twee pasfoto's worden ingeleverd (met naam achterop).

RECTIFICATIE TOELATINGSEISEN DERDEJAARS CURSUS ALGEMENE PLANTKUNDE
MO-studenten kunnen tot de derdejaars cursus worden toegelaten, wanneer zij of het tentamen algemene plantkunde, of het academisch scheikunde tentamen of het tentamen scheikunde II van de bijzondere MO-opleiding met goed gevolg hebben afgelegd.

FARMACIE

BIJVAK LEVENSMIDDELENCHEMIE VOOR CHEMISCHE, BIOLOGISCHE EN FARMACEUTISCHE KANDIDATEN
De bijvakstudie, die in totaal 6 maanden in beslag neemt, omvat na een cursorisch gedeelte van 2 weken, een experimenteel onderzoek dat ca. 5 maanden duurt, een colloquium (1h per week) en bezoeken aan levensmiddelenindustrieën en laboratoria. De belangstelling wordt vooral gericht op levensmiddelencomponenten die uit oogpunt van menselijke voeding in de belangstelling staan.
Voor het experimenteel onderzoek na het cursorisch gedeelte wordt iedere kandidaat een onderwerp aangewezen dat wat betreft strekking en methodiek het beste bij zijn studierichting past.
Binnenkort wordt de mogelijkheid geopend voor het praktische deel van dit bijvak gebruik te maken van de faciliteiten die het Centraal Instituut voor Voedingsonderzoek (CIVO-TNO) biedt.
Om de belangstelling t.o.v. de beschikbare plaatsingsmogelijkheden te kunnen overzien worden kandidaten die in de studiejaren 1969/70 en 1970/71 dit bijvak in hun studieprogramma willen opnemen verzocht zich voor inlichtingen en aanmelding te wenden tot dr. P. Slump, CIVO te Zeist of tot dr. J. W. Engelsma, Farmaceutisch Laboratorium, Catharijnesingel 60, Utrecht.

LETTEREN

BUITENGEWONE VERGADERING 22 MEI
22 mei: buitengewone vergadering faculteit der letteren (beraad art. 55 ontwerp van wet Veringa): 14.00-17.00 uur; zaal 24 Achter de Dom 22. Belangstellenden zijn welkom.

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

OUDGERMAANSE BLOKCOLLEGES
Het Instituut voor Oudgermaanse, Friese en Skandinavische taal- en letterkunde organiseert op 20 en 21 mei a.s. Oudgermaanse blokcolleges voor Groningse, Leidse en Utrechtse oudgermanisten.
Programma
Woensdag 20 mei - 14.00—16.00 uur: Prof. dr. J. A. Huisman, Perseveratie van de Oudgermaanse kultus (met dia's, daarom in de bovenzaal van het Instituut voor chirurgie van de Diergeneeskundige faculteit, Biltstraat 172).
16.00—16.30 uur: Bezichtiging van fotocopieën en microfilms van Oudgermaanse handschriften, met toelichting van drs N. L. Zelders (op de Oudgermaanse leeszaal van het Instituut: Biltstraat 131).
Donderdag 21 mei: 9-10 uur prof. dr. H. T. J. Miedema, Problemen rond anglo-friese runen en oudnoorse relicten in ons land (in het Instituut, Biltstraat 131).
10.00-12.00 uur: drs. F van der Rhee, Enkele aspecten van de studie van het Langobardisch (ook: Biltstraat 131).
14.00 uur: Vertrek voor de excursie naar de opgravingen te Wijk bij Duurstede (Dorestad), met rondleiding en deskundige toelichting.
Nadere inlichtingen zijn te krijgen op het Instituut voor Oudgermaanse, Friese en Skandinavische taal- en letterkunde, tel. 1 60 96.

STUDENT-ASSISTENTEN
Wie assistent wil worden bij het onderzoek op het gebied van de Oudfriese taal- en naamkunde of de Nieuwfriese dialectologie (per 1 september), kan tot 25 mei a.s. solliciteren bij prof. dr H. T. J. Miedema, p.a. het Instituut, Biltstraat 131.

FRANS EN OCCITAANS INSTITUUT
Het collegerooster voor het 1e semester van het studiejaar 1970/1971 voor candidaten is hieronder vermeld. Men wordt verzocht zich vóór 1 juni in te schrijven voor de diverse colleges (op het Instituut hangen intekenlijsten). Verandering van uur kan eventueel nog met de betrokken docent worden geregeld.
M. Bray: Séminaire (Butor), mardi 13.30—15.00
Exerc. prat. (Poésie classique) mercredi 13.00—14.00.
Méthode (bibliographie) mercredi 14.00—15.00
M. Plessen: Séminaire (Verlaine, Rimbaud), jeudi 14.00-16.00.
Thème, jeudi 12.00—13.00.
M. Rekers: Séminaire (D'Aubigné), mercredi 10.00—12.00.

Version, mercredi 16.00—17.00.
M. van Zoest: Exerc. prat. (prose au XXe s), mardi 12.00—13.00.
M. de Dardel: Séminaire (Place termes dans phrase, selon perspective historique), mardi 15.00—17.00.
Exerc. prat. (Structure fr. contemporain), jeudi 11.00—12.00.
M. Linthorst: Séminaire (ling. mod. descriptive, Corpus fr. fondamental), mardi 11.00—13.00.
M. Geuljans: Séminaire (Dialectologie, Corpus Augustanus), lundi 14.00—16.00
Exerc. prat. (Enquête dialectes), mercredi 13.00—14.00.
M. Deroy: Séminaire (Le Graal, étudié spécialement dans Chrétien de Troyes, Le roman de Perceval ou le conte du Graal, et dans: La Quête du Graal, ouvrage anonyme), lundi 10.00—12.00.
Exerc. prat. (lecture des premières éditions des farces, soties, etc. - Recueil Trepperel e.a.), mercredi 15.00—16.00.
Litt. Occitane (bijvak en mogelijkheid voor scripties en opstellen voor hoofdvak).
1. inleiding op de Occitaanse literatuur van de M.E.
2. hoe dachten de troubadours over de liefde, gerichte analyse van hun gedichten.
mercredi 12.00—13.00.
Mlle Hogetoorn: Introd. Occitan, mercredi 15.00—16.00.

DIERGENEESKUNDE

ONDERSCHEIDEN

Prof. dr. J. Jansen, hoogleraar in de algemene immuniteitsleer, algemene virulogie, de virusziekten en de veterinaire politie bij de diergeneeskundige faculteit, werd benoemd tot ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

AVONDCOLLEGES BASISJAAR

13 mei prof. dr. K. Martin: The Frankfurt school of Sociology; 20 mei prof. dr. Th. v. Tijn: Socioloog en geschiedenis; 27 mei prof. dr. P. Thoenes: Welvaartsstaat en revolutie; prof. dr. F. L. Polak: Sociologie-Futurologie.
Tijd: 19.00-21.00 uur Plaats: Academiegebouw, Domplein, kamer 13 N..B Ook voor belangstellenden.

GEWIJZIGDE TIJDEN 4e jaars seminar theoretische sociologie. 26 mei Dahrendorf; 2 juni Frankfurter Schule; 9 juni neo-positivisme; 16 juni Parsons. Aanvang 19.30. Plaats: Academiegebouw, zaal 13.

METHODEN EN TECHNIEKEN VAN SOCIAAL ONDERZOEK VOOR EERSTEJAARS SOCIOLOGEN.

Over het slotprojekt heeft overleg met belangstellenden plaatsgevonden. Het verslag hiervan wordt de toen aanwezigen toegestuurd, en kan door anderen worden verkregen bij mej. R. Reyners, kamer 22.17.04. De eerste werkbespreking zal plaats vinden op donderdag 21 mei a.s. om 10.00 uur precies in zaal 01 van Transitorium II. De tekst van de herkansingsopdrachten kan schriftelijk bij mej. Reyners worden opgevraagd. Opgave voor deze herkansingsopdrachten bij haar uiterlijk binnen drie dagen na verschijnen van dit bericht.

CULTUREEL ANTROPOLOGEN

Prof. dr. SJ. Groenman raadt Cultureel Antropologen die daartoe gerechtigd zijn, met klem aan het mondelinge tentamen Sociologie voor kandidaatsexamen, af te leggen voor 15 juni a.s. Daarna kan geen garantie worden geboden dat dit tentamen nog bij hem kan worden afgelegd.

JURISTEN

Juristen die Sociologie als keuzevak voor hun doctoraalexamen wensen te nemen dienen zich van nu af weer in verbinding te stellen met drs. A. J. van 't Veer, Sociologisch Instituut, Transitorium II.

TENTAMEN ECONOMIE

In verband met het Geschiedenis tentamen en Sociologie IV hebben wij gemeend het tentamen Economie, van mei te verschuiven naar 19 juni, 14.00-17.00 uur, Transitorium II, k. 20.04.04. Degenen die aan dit tentamen deelnemen hebben recht op een herkansingstentamen t.z.t. in september.

TENTAMEN GESCHIEDENIS (schriftelijk) VOOR 2E EN 3E JAARS SOCIOLOGEN.

Het tentamen zal voor beide groepen worden afgenomen op vrijdag 22 mei a.s. 14.00 uur, k. 12.04.04, Transitorium II. Voor 3e jaars over collegestof 1968 en oude literatuurlijst (o.a. afgedrukt blz. 114-115 in studiegids 1969-1970). Voor 2e jaars over collegestof 1969-1970 een nieuwe literatuurlijst no I. (verkrijgbaar Bureau Planning en Organisatie, Sociologisch Instituut, k. 22.14.04 en bij de concierge Instituut voor geschiedenis).
Opgaven voor het tentamen uiterlijk voor 15 mei a.s. bij mej. E. Rietveld, Sociologisch Instituut. Bij de opgaven vermelden a) 2e of 3e jaars b) 2e jaars wordt verzocht op te geven welk keuzeboek is genomen (Cole of Hoefnagels).
N.B. Voor 2e jaars tentamen over alternatieve literatuurlijst dient men zich te wenden tot drs. J. G. Hegeman of W. Hoppers.

OPROEP BELANGSTELLENDEN VOOR KOMENDE 5E JAARS STUDIEPROGRAMMA.

Bijeenkomst 11 mei, 14.00 uur, Sociologisch Instituut Transitorium II, kamer 12.04.10.

DE COLLEGES GESCHIEDENIS 2E JAARS SOCIOLOGEN,

zijn i.v.m. Koninginnedag en Hemelvaartsdag beëindigd. Op donderdag 14 mei a.s. (11.15 uur Instituut voor Geschiedenis) wordt nog een gelegenheid geboden tot het stellen van vragen over collegestof, literatuur enz. en tot een evaluerend gesprek.

TENTAMEN CULTURELE ANTROPOLOGIE

Op vrijdag 22 mei a.s. bestaat er gelegenheid voor geografen en sociologen tot het afleggen van het schriftelijk tentamen culturele antropologie in Transitorium II (Uithof), zaal 11.21.07, 's middags van 2.00—5.00 uur.

PSYCHOLOGIE

VERSLAG VAN DE SUBFACULTEITSVERGADERING OP 26 JANUARI

1. Inpassing filosofie in het voorkandidaatsprogramma.
Uit een telefoongesprek met de centrale interfaculteit zijn 4 punten naar voren gekomen:
1. handhaving wijsbegeerte als verplicht bijvak kandidaatsstudie, met de nadruk op anthropologie + logica en wetenschapsleer;
2. voorkeur voor gedeeltelijke handhaving der grote hoorcolleges als eerste kennismaking met de wijsbegerige problematiek, eventueel later aan te vullen met discussiegroepen of werkcolleges;
3. voorkeur voor mondeling tentamen gezien de zeer slechte verbalisering van de Hollandse studenten;
4. miniscriptie als onderdeel van het tentamen over een door de student te bepalen keuze-onderwerp.
Wat betreft punt 1 zegt de voorzitter dat de subfaculteit reeds lang aan de minister geadviseerd heeft om filosofie facultatief te stellen. Veringa heeft dit echter gekoppeld aan het psychologenexamen. C. van Parreren stelt voor het ministerie te vragen via de sectie psychologie van de academische raad te bewerkstelligen dat er ontkoppeling plaatsvindt van het voorkandidaatsprogramma van de rest van de wetswijziging (in een latere vergadering blijkt dat de meerderheid van de sectie tegen een ontkoppeling is).
De voorzitter zegt toe de ontkoppeling persoonlijk op het ministerie te bepleiten.
T.a.v. de tentamenvorm wordt gesteld dat aan Louëtt Feisser zal worden gevraagd een keuze tussen mondeling of schriftelijk mogelijk te maken.
2. **Integratie lectoraten psychometrie, statistiek en methoden van sociaal-psychologisch onderzoek.**
Ter discussie staat een rapport 'De problematiek van de methodologie en statistiek (MS) voor de subfaculteit psychologie' van Rob Bout, Jean Knooren, Albert Kok en Bert Tellegen. Uit dit rapport heb ik punt 3 gelicht nl. taakomschrijving van een centrale afdeling MS
a. kennisoverdracht
—het verzorgen van het MS-onderwijs voor de propedeuse. Dit jaar is voor het eerst begonnen met een integratie van de 4 propedeusevakken. Deze ontwikkeling zal verder moeten worden uitgewerkt.
— het verzorgen van basiscursussen aan voorkandidaten, te weten:
inleidingen in de verzamelingenleer, waarschijnlijkheidsleer, matriksalgebra, toetsings- en schattingstheorie, korrelatie en regressie, non-parametrische toetsen en methodologie van het psychologisch onderzoek. Het zal tot de taak van de afdeling behoren hiervoor standaardcursussen en/of geprogrammeerde cursussen te ontwikkelen.
— het verzorgen van meer geavanceerde cursussen voor nakandidaten, te weten: schaaltechnieken, experimental design (varanal), mutivariate technieken (faktotanal), programmeren, curve fitting.
— het stimuleren van de discussie over de grondslagen (wetenschapsleer, epistemologie van de menswetenschappen).
— methodologie-onderwijs.
— onderzoek naar de psychologische relevantie van meetmethoden b.v. wat meet de

en Prof. Smit worden verzocht na te gaan of hun respectievelijke colleges chemische binding en atoomfysica nog wat beter op elkaar kunnen worden afgestemd.
b. 1 semesteruur mechanica en electriciteitsleer in het tweede jaar.
c. 1 semesteruur caputcollege in het derde jaar.
Geadviseerd zal worden de wiskunde van Drs. Lijdsman te volgen. Nagegaan zal nog worden op welk onderdeel van het scheikundeprogramma enige reductie zal worden aangebracht. Voor de huidige eerstejaars S3 studenten zullen slechts de uitbreidingen b en c bestemd zijn.

U.C.C.
Na jarenlange discussies o.a. in de U.C.C.-besturen, waarbij toch ieder jaar weer de oude situatie gehandhaafd werd, hebben wij gemeend de knoop te moeten doorhakken: Er is voor de U.C.C. (oude vorm) geen plaats meer in de subfaculteit, waar de leden door het overladen studieprogramma geen tijd meer hebben om enige respons te geven. Er kwamen twee mogelijkheden voor de U.C.C. naar voren: a) De U.C.C. als officiële studentenvertegenwoordiger, die alles wat zich onder de studenten afspeelt, coördineert en/of stimuleert (aktief); b. De U.C.C.-kas openstellen voor alle aktiviteiten welke bijdragen tot de ontwikkeling van de chemiestudent. Een en ander in overleg met een hiervoor in te stellen beheerscommissie van drie man. Deze heeft een passieve taak en neemt geen stelling in namens een groep. Zoals we reeds hebben laten weten, geloven wij in mogelijkheid b. We zullen dit voorstellen op de voor ons laatste U.C.C.-vergadering op 11 juni a.s. om 20.00 uur in het A.C. Lab.

Nog lopende programmapunten:
9 of 10 juni: een excursie naar de AKU (Arnhem) Programma volgt nog.
16 juni, 20.00 uur A.C. Lab.: P. L. Los (zenuwarts) houdt een gedachtenwisseling: „Een sprookje over sprookjes".

BIOLOGIE

WERKGROEP KROMME RIJNGEBIED

Deze projectgroep, waarin studenten en stafleden van systematische plantkunde, fysische geografie, analytische chemie en bodemkunde samenwerken, is onlangs van start gegaan, op initiatief van de werkgroep leefbaarheid en milieuhygiëne.
Het is de bedoeling onderzoek van stafleden, doctoraal studenten en „vrijetijds medewerkers" te richten op het Kromme Rijn gebied. Zowel de biotische als de abiotische elementen van dit landschap zullen onderzocht worden. De resultaten van deze projectstudie kunnen bijdragen tot een evenwichtige planologie van de streek. Zonodig kan stelling genomen worden tegen eenzijdige plannenmakerij.
Op de eerste bijeenkomst is ondermeer besloten samenwerking te zoeken met de studierichting planologie om de milieuonderzoekingen als basis te gaan gebruiken voor een volledig uitgewerkt ontwerp streekplan.
Inmiddels is, behoudens goedkeuring van financiën, een subsidie toegekend door het ministerie van sociale zaken en volksgezondheid, zodat twee fulltime medewerkers aangetrokken kunnen worden, een bioloog en een fysische geograaf.
De volgende bijeenkomst zal geheel gewijd zijn aan onderzoekmethoden Aan de discussie zal o.a. deelgenomen worden door de volgende deskundigen: C. G. van Leeuwen, drs. P. Schroevers, drs. C. Sloet van Oldruyten Borch.
Voorafgaande aan deze discussie is er een inleiding door het echtpaar Te Boekhorst over „Methoden bij het in kaart brengen van de diversiteit van het Kromme Rijn gebied". Deze bijeenkomst, waarvoor iedere belangstellende welkom is, zal plaats vinden op dinsdag 19 mei a.s. om 20.00 uur in het Instituut voor systematische plantkunde, Lab. II, Transitorium II, de Uithof.

DERDEJAARSCURSUSSEN VOOR BIOLOGEN

Op het Provisorium, bij de heer Van Grevengoed, liggen lijsten en formulieren gereed waarop men zich kan inschrijven voor de derdejaarscursussen vergelijkende physiologie, plantenphysiologie en chemische dierphysiologie.
Aan de hand van een tevens aanwezig rooster kunnen B1- en MO-studenten kiezen uit een aantal verschillend in de tijd gesitueerde pakketten van drie cursussen. Met hun keuze zal zoveel mogelijk rekening worden gehouden. Iedereen dient er echter rekening mee te houden, dat hij in een groep kan worden ingedeeld die op 24 augustus begint.
Voor studenten van de richtingen B2 t/m B5 bestaat geen keuzemogelijkheid. Zie het rooster.
De laatste dag waarop de inschrijving kan plaatsvinden is vrijdag 5 juni.
Bij de inschrijving moeten twee pasfoto's worden ingeleverd (met naam achterop).

RECTIFICATIE TOELATINGSEISEN DERDEJAARS CURSUS ALGEMENE PLANTKUNDE

MO-studenten kunnen tot de derdejaars cursus worden toegelaten, wanneer zij of het tentamen algemene plantkunde, of het academisch scheikunde tentamen of het tentamen scheikunde II van de bijzondere MO-opleiding met goed gevolg hebben afgelegd.

FARMACIE

BIJVAK LEVENSMIDDELENCHEMIE VOOR CHEMISCHE, BIOLOGISCHE EN FARMACEUTISCHE KANDIDATEN

De bijvakstudie, die in totaal 6 maanden in beslag neemt, omvat na een cursorisch gedeelte van 2 weken, een experimenteel onderzoek dat ca. 5 maanden duurt, een colloquium (1h per week) en bezoeken aan levensmiddelenindustrieën en laboratoria. De belangstelling wordt vooral gericht op levensmiddelencomponenten die uit oogpunt van menselijke voeding in de belangstelling staan. Voor het experimenteel onderzoek na het cursorisch gedeelte wordt iedere kandidaat een onderwerp aangewezen dat wat betreft strekking en methodiek het beste bij zijn studierichting past.
Binnenkort wordt de mogelijkheid geopend voor het praktische deel van dit bijvak gebruik te maken van de faciliteiten die het Centraal Instituut voor Voedingsonderzoek (CIVO-TNO) biedt.
Om de belangstelling t.o.v. de beschikbare plaatsingsmogelijkheden te kunnen overzien worden kandidaten die in de studiejaren 1969/70 en 1970/71 dit bijvak in hun studieprogramma willen opnemen verzocht zich voor inlichtingen en aanmelding te wenden tot dr. P. Slump, CIVO te Zeist of tot dr. J. W. Engelsma, Farmaceutisch Laboratorium, Catharijnesingel 60, Utrecht.

LETTEREN

BUITENGEWONE VERGADERING 22 MEI

22 mei: buitengewone vergadering faculteit der letteren (beraad art. 55 ontwerp van wet Veringa); 14.00-17.00 uur; zaal 24 Achter de Dom 22. Belangstellenden zijn welkom.

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

OUDGERMAANSE BLOKCOLLEGES

Het Instituut voor Oudgermaanse, Friese en Skandinavische taal- en letterkunde organiseert op 20 en 21 mei a.s. Oudgermaanse blokcolleges voor Groningse, Leidse en Utrechtse oudgermanisten.
Programma
Woensdag 20 mei - 14.00—16.00 uur: Prof. dr. J. A. Huisman, Perseveratie van de Oudgermaanse kultus (met dia's, daarom in de bovenzaal van het Instituut voor chirurgie van de Diergeneeskundige faculteit, Biltstraat 172).
16.00—16.30 uur: Bezichtiging van fotocopieën en microfilms van Oudgermaanse handschriften, met toelichting van drs N. L. Zelders (op de Oudgermaanse leeszaal van het Instituut: Biltstraat 131).
Donderdag 21 mei: 9-10 uur prof. dr. H. T. J. Miedema, Problemen rond anglo-friese runen en oudnoorse relicten in ons land (in het Instituut, Biltstraat 131).
10.00-12.00 uur: drs. F. van der Rhee, Enkele aspecten van de studie van het Langobardisch (ook: Biltstraat 131).
14.00 uur: Vertrek voor de excursie naar de opgravingen te Wijk bij Duurstede (Dorestad), met rondleiding en deskundige toelichting.
Nadere inlichtingen zijn te krijgen op het Instituut voor Oudgermaanse, Friese en Skandinavische taal- en letterkunde, tel. 1 60 96.

STUDENT-ASSISTENTEN

Wie assistent wil worden bij het onderzoek op het gebied van de Oudfriese taal- en naamkunde of de Nieuwfriese dialectologie (per 1 september), kan tot 25 mei a.s. solliciteren bij prof. dr H. T. J. Miedema, p.a. het Instituut, Biltstraat 131.

FRANS EN OCCITAANS INSTITUUT

Het collegerooster voor het 1e semester van het studiejaar 1970/1971 voor candidaten is hieronder vermeld. Men wordt verzocht zich vóór 1 juni in te schrijven voor de diverse colleges (op het Instituut hangen intekenlijsten). Verandering van uur kan eventueel nog met de betrokken docent worden geregeld.
M. Bray: Séminaire (Butor), mardi 13.30—15.00
Exerc. prat. (Poésie classique) mercredi 13.00—14.00.
Méthode (bibliographie) mercredi 14.00—15.00
M. Plessen: Séminaire (Verlaine, Rimbaud), jeudi 14.00-16.00.
Thème, jeudi 12.00—13.00.
M. Rekers: Séminaire (D'Aubigné), mercredi 10.00—12.00.

Version, mercredi 16.00—17.00.
M. van Zoest: Exerc. prat. (prose au XXe s), mardi 12.00—13.00.
M. de Dardel: Séminaire (Place termes dans phrase, selon perspective historique), mardi 15.00—17.00.
Exerc. prat. (Structure fr. contemporain), jeudi 11.00—12.00.
M. Linthorst: Séminaire (ling. mod. descriptive, Corpus fr. fondamental), mardi 11.00—13.00.
M. Geuljans: Séminaire (Dialectologie, Corpus Augustanus), lundi 14.00—16.00.
Exerc. prat. (Enquête dialectes), mercredi 13.00—14.00.
M. Deroy: Séminaire (Le Graal, étudié spécialement dans Chrétien de Troyes, Le roman de Perceval ou le conte du Graal, et dans: La Quête du Graal, ouvrage anonyme), lundi 10.00—12.00.
Exerc. prat. (lecture des premières éditions des farces, soties, etc. - Recueil Trepperel e.a.), mercredi 15.00—16.00.
Litt. Occitane (bijvak en mogelijkheid voor scripties en opstellen voor hoofdvak).
1. inleiding op de Occitaanse literatuur van de M.E.
2. hoe dachten de troubadours over de liefde, gerichte analyse van hun gedichten.
mercredi 12.00—13.00.
Mlle Hogetoorn: Introd. Occitan, mercredi 15.00—16.00.

DIERGENEESKUNDE

ONDERSCHEIDEN

Prof. dr. J. Jansen, hoogleraar in de algemene immuniteitsleer, algemene virulogie, de virusziekten en de veterinaire politie bij de diergeneeskundige faculteit, werd benoemd tot ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

AVONDCOLLEGES BASISJAAR

13 mei prof. dr. K. Martin: The Frankfurt school of Sociology; 20 mei prof. dr. Th. v. Tijn: Socioloog en geschiedenis; 27 mei prof. dr. P. Thoenes: Welvaartsstaat en revolutie; prof. dr. F. L. Polak: Sociologie-Futurologie.
Tijd: 19.00-21.00 uur Plaats: Academiegebouw, Domplein, kamer 13 N.B Ook voor belangstellenden.

GEWIJZIGDE TIJDEN 4e jaars seminar theoretische sociologie. 26 mei Dahrendorf; 2 juni Frankfurter Schule; 9 juni neo-positivisme; 16 juni Parsons. Aanvang 19.30. Plaats: Academiegebouw, zaal 13.

METHODEN EN TECHNIEKEN VAN SOCIAAL ONDERZOEK VOOR EERSTEJAARS SOCIOLOGEN.

Over het slotprojekt heeft overleg met belangstellenden plaatsgevonden. Het verslag hiervan wordt de toen aanwezigen toegestuurd, en kan door anderen worden verkregen bij mej. R. Reyners, kamer 22.17.04. De eerste werkbespreking zal plaats vinden op donderdag 21 mei a.s. om 10.00 uur precies in zaal 01 van Transitorium II. De tekst van de herkansingsopdrachten kan schriftelijk bij mej. Reyners worden opgevraagd. Opgave voor deze herkansingsopdrachten bij haar uiterlijk binnen drie dagen na verschijnen van dit bericht.

CULTUREEL ANTROPOLOGEN

Prof. dr. Sj. Groenman raadt Cultureel Antropologen die daartoe gerechtigd zijn, met klem aan het mondelinge tentamen Sociologie voor kandidaatsexamen, af te leggen voor 15 juni a.s. Daarna kan geen garantie worden geboden dat dit tentamen nog bij hem kan worden afgelegd.

JURISTEN

Juristen die Sociologie als keuzevak voor hun doctoraalexamen wensen te nemen dienen zich van nu af weer in verbinding te stellen met drs. A. J. van 't Veer, Sociologisch Instituut, Transitorium II.

TENTAMEN ECONOMIE

In verband met het Geschiedenis tentamen en Sociologie IV hebben wij gemeend het tentamen Economie, van mei te verschuiven naar 19 juni, 14.00-17.00 uur, Transitorium II, k. 20.04.04. Degenen die aan dit tentamen deelnemen hebben recht op een herkansingstentamen t.z.t. in september.

TENTAMEN GESCHIEDENIS (schriftelijk) VOOR 2E EN 3E JAARS SOCIOLOGEN.

Het tentamen zal voor beide groepen worden afgenomen op vrijdag 22 mei a.s. 14.00 uur, k. 12.04.04, Transitorium II. Voor 3e jaars over collegestof 1968 en oude literatuurlijst (o.a. afgedrukt blz. 114-115 in studiegids 1969-1970). Voor 2e jaars over collegestof 1969-1970 een nieuwe literatuurlijst no I, (verkrijgbaar Bureau Planning en Organisatie, Sociologisch Instituut, k. 22.14.04 en bij de concierge Instituut voor geschiedenis).
Opgaven voor het tentamen uiterlijk voor 15 mei a.s. bij mej. E. Rietveld, Sociologisch Instituut. Bij de opgaven vermelden a) 2e of 3e jaars b) 2e jaars wordt verzocht op te geven welk keuzeboek is genomen (Cole of Hoefnagels).
N.B. Voor 2e jaars tentamen over alternatieve literatuurlijst dient men zich te wenden tot drs. J. G. Hegeman of W. Hoppers.

OPROEP BELANGSTELLENDEN VOOR KOMENDE 5E JAARS STUDIEPROGRAMMA.

Bijeenkomst 11 mei, 14.00 uur, Sociologisch Instituut Transitorium II, kamer 12.04.10.

DE COLLEGES GESCHIEDENIS 2E JAARS SOCIOLOGEN,

zijn i.v.m. Koninginnedag en Hemelvaartsdag beëindigd. Op donderdag 14 mei a.s. (11.15 uur Instituut voor Geschiedenis) wordt nog een gelegenheid geboden tot het stellen van vragen over collegestof, literatuur enz. en tot een evaluerend gesprek.

TENTAMEN CULTURELE ANTROPOLOGIE

Op vrijdag 22 mei a.s. bestaat er gelegenheid voor geografen en sociologen tot het afleggen van het schriftelijk tentamen culturele antropologie in Transitorium II (Uithof), zaal 11.21.07, 's middags van 2.00—5.00 uur.

PSYCHOLOGIE

VERSLAG VAN DE SUBFACULTEITSVERGADERING OP 26 JANUARI

1. Inpassing filosofie in het voorkandidaatsprogramma.
Uit een telefoongesprek met de centrale interfaculteit zijn 4 punten naar voren gekomen:
1. handhaving wijsbegeerte als verplicht bijvak kandidaatsstudie, met de nadruk op anthropologie + logica en wetenschapsleer;
2. voorkeur voor gedeeltelijke handhaving der grote hoorcolleges als eerste kennismaking met de wijsbegerige problematiek, eventueel later aan te vullen met discussiegroepen of werkcolleges;
3. voorkeur voor mondeling tentamen gezien de zeer slechte verbalisering van de Hollandse studenten;
4. miniscriptie als onderdeel van het tentamen over een door de student te bepalen keuze-onderwerp.
Wat betreft punt 1 zegt de voorzitter dat de subfaculteit reeds lang aan de minister geadviseerd heeft om filosofie facultatief te stellen. Veringa heeft dit echter gekoppeld aan het psychologenexamen. C. van Parreren stelt voor het ministerie te vragen via de sectie psychologie van de academische raad te bewerkstelligen dat er ontkoppeling plaatsvindt van het voorkandidaatsprogramma van de rest van de wetswijziging (in een latere vergadering blijkt dat de meerderheid van de sectie tegen een ontkoppeling is).
De voorzitter zegt toe de ontkoppeling persoonlijk op het ministerie te bepleiten.
T.a.v. de tentamenvorm wordt gesteld dat aan Louët Feisser zal worden gevraagd een keuze tussen mondeling of schriftelijk mogelijk te maken.
2. **Integratie lectoraten psychometrie, statistiek en methoden van sociaal-psychologisch onderzoek.**
Ter discussie staat een rapport 'De problematiek van de methodologie en statistiek (MS) voor de subfaculteit psychologie' van Rob Bout, Jean Knooren, Albert Kok en Bert Tellegen. Uit dit rapport heb ik punt 3 gelicht nl. taakomschrijving van een centrale afdeling MS
a. kennisoverdracht
—het verzorgen van het MS-onderwijs voor de propedeuse. Dit jaar is voor het eerst begonnen met een integratie van de 4 propedeusevakken. Deze ontwikkeling zal verder moeten worden uitgewerkt.
— het verzorgen van basiscursussen aan voorkandidaten, te weten:
inleidingen in de verzamelingenleer, waarschijnlijkheidsleer, matriksalgebra, toetsings- en schattingstheorie, korrelatie en regressie, non-parametrische toetsen en methodologie van het psychologisch onderzoek. Het zal tot de taak van de afdeling behoren hiervoor standaardcursussen en/of geprogrammeerde cursussen te ontwikkelen.
— het verzorgen van meer geavanceerde cursussen voor nakandidaten, te weten: schaaltechnieken, experimental design (varanal), mutivariate technieken (faktotanal), programmeren, curve fitting.
— het stimuleren van de discussie over de grondslagen (wetenschapsleer, epistemologie van de menswetenschappen).
— methodologie-onderwijs.
— onderzoek naar de psychologische relevantie van meetmethoden b.v. wat meet de

semantische differentiaal nu eigenlijk).
b. informatiecentrum
— het verschaffen van informatie (bulletins, lezingen, capitaselecta) over 3 hierboven genoemde punten. Apart vermelden we het stimuleren van het gebruik van nieuwe methoden.
— de afdeling MS moet toegankelijk zijn voor iedereen binnen de subfaculteit. Zij heeft een duidelijk servicetaak in de vorm van adviesverlening bij lopende onderzoekingen en projecten, het verschaffen van informatie van allerlei aard (dit kan ook als een vorm van onderwijs worden gezien).
c. kennisverzameling en research
— inventarisatie en evaluatie van bestaande methoden en de hieraan ten grondslag liggende vooronderstellingen (zie ook 3a, punt 4).
— ontwikkeling van nieuwe methoden:
1. op eigen initiatief;
2. op verzoek.
—het zoeken naar toepassingsgebieden.
C. van Parreren mist in het stuk suggesties over de mogelijke ruimtelijke consequenties. Als er een aparte ruimte gereserveerd wordt vreest hij een ruimtelijke isolatie van de afdeling MS. J. Knooren en C. van Parreren vinden dat men geen eisen moet specificeren voor de lector m.a.w. men moet vooraf geen gedetailleerde taakindeling maken.
J. Rabbie zou het betreuren als de lectoren geheel van de instituten zouden worden losgekoppeld. Hij is voor een gezamenlijk aantrekken van de 3 lectoren en voor een nauwe samenwerking op onderwijsgebied.
J. Dijkhuis vindt dat ook de huidige methodologie en statistiek medewerkers in het MS-centrum moeten gaan werken ook als het geen onderwijs betreft maar service aan de instituten. Tevens meent hij dat te weinig benadrukt is het belang van een regelmatige begeleiding op het gebied van de methodologie en statistiek binnen alle afdelingen van de subfaculteit. J. Rabbie meent dat hierdoor isolatie onvermijdelijk is. C. van Parreren vindt dat de huidige medewerkers aan de instituten kunnen blijven maar om de integratie te bevorderen brengt men ze onder in een sectie. De voorzitter stelt voor dat men het beste kan uitgaan van een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van de 3 lectoren zoals beschreven in de punten 3a, b en c waaraan hij wil toevoegen als punt 3d: de methodologische en statistische begeleiding van al het onderzoek dat binnen de afdelingen gaande is. B. Tellegen steunt dit voorstel en wil eraan toevoegen dat de eerste taak van de 3 lectoren zal zijn het ontwerpen van een nota waarin zij formuleren hoe zij deze gezamenlijke verantwoordelijkheid denken te concretiseren. Deze nota zal als advies aan de raad worden aangeboden die de definitieve beslissing neemt. Met deze toevoegingen gaat de raad akkoord.
De raad gaat bovendien akkoord met voorstel van faculteit inzake de benoemingsprocedure. Afgewezen werd een voorstel van Van Naerssen waarin deze bepleitte te vermijden dat een persoon in een subfaculteits- èn in een faculteitscommissie zit.

BENOEMINGSPROCEDURE

Bij wijze van experiment wordt binnen de faculteit der Sociale Wetenschappen ten aanzien van een aantal vacatures (ordinariaat en lectoraten) op verzoek de volgende procedure gevolgd.
De betreffende instituutsraad c.q. subfaculteitsraad stelt een commissie in die tot taak krijgt een uitvoerig geargumenteerd voorstel tot voordracht in te dienen bij het bestuur van de faculteit van minimaal twee personen. Het voorstel is gebaseerd op overleg over inhoud en plaats van de vacante leerstoel c.q. het lectoraat/de lectoraten, dat reeds in een eerder stadium binnen instituut c.q. subfaculteit heeft plaats gevonden. De commissie wordt gevormd naar het principe van een pariteit tussen het aantal leden van het wetenschappelijk korps en het aantal studenten. Voorts kunnen in de commissie zitting nemen een vertegenwoordiger van het niet-wetenschappelijk personeel en de beheerder. De commissie stelt de tekst samen van de door de secretaris van de faculteit aan Curatoren ter plaatsing aan te bieden advertentie. Voorts zal de door de commissie opgestelde brief waarin de zusterfaculteiten om advies worden gevraagd door de secretaris van de faculteit worden verzonden. Alle ontvangen sollicitaties, gegevens betreffende mogelijke kandidaten, adviezen van zusterfaculteiten, etc. worden terstond en volledig door de secretaris van de faculteit aan de commissie ter hand gesteld.
Door het bestuur van de faculteit wordt gesteld dat het wenselijk wordt geacht dat de commissie zoveel mogelijk streeft naar een consensus ten aanzien van het voorstel tot voordracht. Mocht onverhoopt een stemming noodzakelijk zijn, dan dient deze stemming niet geheim te zijn en dienen de stemmen gemotiveerd te worden uitgebracht. Het bestuur acht het voorts van het grootste belang dat ten behoeve van de bescherming van de kandidaten voor de vacature(s) de leden van de commissie discretie betrachten ten aanzien van de personen, welke door de commissie in de beschouwing worden betrokken.
Het voorstel tot voordracht van de commissie zal het bestuur ter beoordeling voorleggen aan de faculteitscommissie. Het bestuur zal aan de faculteit de door de commissie opgestelde en geargumenteerde voordracht en het oordeel van de faculteitscommissie voorleggen.
Mocht het oordeel van de faculteitscommissie en het bestuur van de faculteit afwijken van de door de commissie voorgestelde voordracht, dan zal dit ter kennis worden gebracht van de commissie. Het bestuur stelt zich dan voor in nader overleg tussen de beide commissies te pogen tot overeenstemming te komen. De uiteindelijke beslissing ten aanzien van het voorstel tot voordracht aan Curatoren, valt aan de faculteit, welke in het onverhoopte geval, dat geen overeenstemming wordt verkregen, een keuze zal moeten doen tussen beide voorstellen tot voordracht. In het voorstel aan Curatoren zal eveneens het voorstel tot voordracht van de commissie vermeld worden.

MEDEDELING

De nakandidaatsstudenten van de afdeling Kinder- en Ontwikkelingspsychologie van het Pedagogisch Instituut aan de Rijksuniversiteit te Utrecht, verklaren hierbij uitdrukkelijk, dat zij het in principe geheel oneens zijn met de maatregel van hun docenten om vanaf heden geen nieuwe studenten met kandidaatspsychologie tot de door hen verzorgde opleiding toe te laten. ('U' van 24-4-'70).

PROPADEUSE PSYCHOLOGIE

Het bloktentamen sociale psychologie wordt gehouden op vrijdag 12 juni 1970 van 14.00 tot 17.00 uur, in de rode, witte en blauwe zaal van het Transitorium I, in de Uithof. Het bloktentamen differentiële psychologie wordt gehouden op maandag 29 juni 1970 van 14.00 tot 17.00 uur in de rode, blauwe en witte zaal van het Transitorium I, in de Uithof.
De propadeutische toets in september 1970, wordt gehouden op donderdag en vrijdag, resp. 24 en 25 september. De plaats wordt nog bekend gemaakt.

PSYCHOLOGIE

Tentamen ontwikkelingspsychologie 29 mei (mevr. dr. Vermeer en dr. Kohnstamm).
Aangezien dit tentamen samenvalt met het tentamen sociale psychologie zal er voor diegenen die **beide** tentamens willen doen de gelegenheid zijn om **'s ochtends** met een kleine groep het tentamen ontwikkelingspsychologie te doen. Plaats en tijd wordt nader bekend gemaakt.
Aanmelden voor dit ochtend-tentamen bij de administratie van het Pedagogisch Instituut, Trans 14, Utrecht.

2e JAARS COLLEGES EN TENTAMEN ORTHOPEDAGOGIEK PROF. VLIEGENTHART

1. In verband met ziekte kunnen de colleges van prof. Vliegenthart voorlopig nog niet hervat worden.
2. Op de administratie van het Paedagogisch Instituut is het laatste stencil verkrijgbaar voor de deelnemers aan het 2e jaarscollege orthopedagogiek van prof. Vliegenthart.
3. Op woensdag 27 mei bestaat de gelegenheid hierover vragen te stellen. Aanvang 9 uur in de collegezaal van het P.I.
4 Het tentamen orthopedagogiek op 24 juni a.s. vindt normaal doorgang. Plaats en tijd zullen nader bekend worden gemaakt.

TENTAMENS PROFESSOR LANGEVELD

Wie vóór de zomervakantie (10 juli) tentamen wil doen bij professor Langeveld melde zich aan vóór 23 mei bij de administratie van het Pedagogisch Instituut, Trans 14.

TENTAMEN ONTWIKKELINGSPSYCHOLOGIE VOOR NAKANDIDATEN PEDAGOGIEK RICHTING A (SCHOOLPEDAGOGIEK).

Dit tentamen wordt niet meer afgenomen door dr. J. C. C. Rupp, maar door prof. dr. M. J. Langeveld

WIJZIGING DATUM MEITOETS BETREFFENDE ALGEMENE PSYCHOLOGIE (SPAN)

I.p.v. vrijdag 15 mei zal de herhalingstoets Algemene Psychologie (1e jaar) worden afgenomen op vrijdag 12 juni a.s. 's middags van 15.15 tot 17.45 uur in de collegezaal van het P.I.
Zij die hieraan willen deelnemen, dienen zich vóór 30 mei op te geven bij de administratie van het P.I.
De uitslag van het tentamen (23 april jl.) zal uiterlijk 15 mei bekend zijn.
Oproep aan diegenen die op 17 april jl. het tentamen Ontwikkelingspsychologie gedaan hebben.
Willen zij die voor dit tentamen bij de administratie van het P.I. het boek van Stone & Church en/of Erikson geleend hebben van medestudenten, deze zo spoedig mogelijk terugbrengen!

KANDIDAATSTENTAMEN ALGEMENE PSYCHOLOGIE (DRS. P. SPAN)

Met ingang van het eerste tentamen in de cursus 1970-'71 zal voor studenten met keuzerichting sociale pedagogiek het boek van M. Sherif & C.W. Sherif, Social Psychology

(Harper International. 1969) in de plaats komen van de boeken van Lambert & Lambert en Argyle.
Bestudeerd moeten worden de hoofdstukken 1, 5 (preview of part III), 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 20, 21 en 22.
In plaats van Psychologie van het leren van Van Parreren komt E. J. Murray, Motivation and emotion. Voor degene die in september 1970 of later het tentamen voor de tweede keer doen, geldt uiteraard de oude literatuurlijst. Een en ander is gebeurd in overleg met de Kandidaatscommissie en bekend gemaakt op de bijeenkomst van 23 april l.l.

ANDRAGOGIEK

De werkgroepeninleiding in de andragogiek zullen worden gehouden op de donderdagen 21 en 28 mei, 4, 11 en 18 juni in het gebouw Trianon, Oudegracht, telkens van 13.15 uur af. Zij zullen worden geleid door mejuffrouw J. L. S. Knorringa M.S. en Drs. O. Warmenhoven Over de werkwijze en de duur der samenkomsten zullen met de deelnemers op 21 mei nadere afspraken worden gemaakt. Tot nu toe hebben zich daarvoor 32 gegadigden opgegeven. Diegenen die zich alsnog willen opgeven, kunnen dit nog doen bij de heer W. Neeft, Benschoplaan 12, Utrecht, tel. 93 80 73.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

TENTAMEN CULTURELE ANTROPOLOGIE

Zie onder Sociaal culturele wetenschappen

NAGEKOMEN

SAMENWERKINGSVERBAND PROMETHEUS-KAJUIT

Vrijdag 22 mei: Cees Buddingh, 20.30 uur in Kajuit-Bolksbeekstraat 7 over eigen werk en voetbal. Prometheanen op vertoon van lidmaatschapskaart gratis toegang; Kajuitleden *f* 1,75,anderen *f* 2,50
Zaterdag 23 mei: 20.30 uur in Kajuit-Bolksbeekstraat 7 cabaret Het Loeder. Prometheanen en Kajuitleden *f* 1,75, anderen *f* 2,50.
Dinsdag 26 mei: 20.30 uur in Prometheus: film 'Le weekend' van Jean-Luc Godard. Prometheanen 1,—, anderen *f* 1,50.
Dinsdag 2 juni: 20.30 uur in Prometheus: film 'De muis die brulde' van Jack Arnold. Prometheanen *f* 1,—, anderen *f* 1,50.

PROMETHEUS

Laatste sociëteitsavond op Prometheus voor de zomervakantie: 19 juni.

SCHEIKUNDE DIERFYSIOLOGIE

Verplichte Isotopencursus en Isotopenpraktikum voor B4 : 26 oktober - 7 november: Groep I B4 isotopencursus; 9 november - 21 november: Groep II B4 isotopencursus, tevens Groep I isotopenprakticum; 23 november - 5 december: Groep II B4 isotopenprakticum.
Voor de Isotopencursus en het Isotopenprakticum moet ingeschreven worden bij de secretaresse van het Laboratorium voor Scheikundige Dierfysiologie. Voorkeur voor een bepaalde groep kan kenbaar gemaakt worden, maar de uiteindelijke beslissing blijft aan het Laboratorium voor Scheikundige Dierfysiologie.
Voor de gewone 3e jaarscursus (voor B4 2 weken), moet men zich inschrijven bij de heer F. van Grevengoed in het Provisorium.

UNIVERSITAIRE HENGELSPORTVERENIGING

Belangstellenden, die lid wensen te worden van de Universitaire hengelsportvereniging kunnen zich aanmelden bij de secretaris, de heer B. J. Brosi, Kromme Nieuwe Gracht 46, telefoon 29441, toestel 327.

De vereniging beschikt thans over de fortgracht Hoofddijk in de „Uithof". Het bestuur heeft inmiddels stappen ondernomen om de beschikking te krijgen over de fortgracht „Rhijnauwen".
De contributie voor het seizoen 1970-1971 (van 30 mei tot en met 31 maart) bedraagt *f* 5.—.

EXPOSITIE WANDKLEDEN IN TRANSITORIUM II

In de expositieruimte van Transitorium II is vanaf 12 mei een collectie wandkleden tentoongesteld. Deze wandkleden zijn vervaardigd door amateurs die de cursus 'creatief werken met textiel' welke onder auspiciën van de Vereniging voor Handenarbeid (afd. Amersfoort) door mevrouw W. Stikkers-Walvis gegeven wordt, gevolgd hebben. De geëxposeerde wandkleden leggen er getuigenis van af dat voor de exposanten — die overigens anoniem blijven — creativiteit centraal staat: veel aandacht is besteed aan experimentele composities en kleurverhoudingen. De expositie zal tot en met 29 mei te bezichtigen zijn.

OVERLEDEN

Na een langdurige ziekte is op 10 mei j.l. overleden prof dr. V. V. Koningsberger, gewoon hoogleraar in de biofysische scheikunde. Prof. Koningsberger werd geboren op 10 juli 1925 te Cheribon (Java).

Hij doorliep het Stedelijk Gymnasium te Utrecht en ging daarna scheikunde studeren aan de Utrechtse universiteit.

In 1952 deed hij zijn doctoraal examen en promoveerde in 1955 op de dissertatie: „A reaction kinetic study on two models of the biosynthesis of the peptide bond".
In 1956 was prof. Koningsberger research-fellow aan de Harvard Medical School te Boston (U.S.U.). Hij was in verschillende wetenschappelijke rangen sinds 1952 aan de Utrechtse universiteit verbonden, o.a. als beheerder van het Van 't Hoff laboratorium.

RE(F)LEX EENS EVEN

„U"ILENSPIEGEL

VN slaat "U" met stukken
Allicht en toch bang voor concurrentie?

Bel een student als "U" omhoog zit
o.k. maar als ie-zelf boven op de kast komt te zitten?

Weet "U" wat lekkertussendoor is? (Ned. Ver. Handel in gedr. zvr.)
Nou u het zegt: we zouden wel iets weten.

Hoe lang een Volvo leeft is minder belangrijk dan hoe lang "U" leeft
Inderdaad.

White Horse Scotch Whisky om "U" thuis te voelen als "U" uit bent
Klinkt nogal schizofreen.

NS"U"
We hebben geen verdere fusie-plannen.

Haal mij uit de kreukels. Een beloning wacht "U" (Sorel beroepskleding)
Mogen we uw adres even?

Als ik geweten had dat het voorjaarsweer zo lang zou uitblijven, aldus Bert Garthoff, dan had ik "U" wel gewaarschuwd
Geeft niet Bert, we verschijnen toch, weer of geen weer.

INHOUDSOPGAVE „U"-32/15-5-70

Artikelen: Wet universitaire bestuursherverming; Tweede voortgangsnota Posthumus; De „affaire Wieberdink"; Met logaritmen- en priemgetallentafel in De Uithof. Drie maanden centrale postdienst.
Universiteit: Commissie Sassen: Verleen afgestudeerden sociale academies toegang tot universitaire examens; Prijsvraag genootschap automatisering; Congres kapitalisme in de zeventiger jaren; VAWO-symposion; VWO-openbare discussiebijeenkomst; Instituut voor maatschappij-wetenschappelijk onderzoek in ontwikkelingslanden opgericht; Nogmaals Bergerheide; Oproep werkgroep milieuhygiëne; Problemen rond justitiële en politionele documentatie; Opheffingbijeenkomst vereniging wetenschappelijke staf voorheen Natura.
Studenten: Oriënteringsdagen 1970, een loze kreet.....; Studentenlidmaatschap nederlandse vereniging voor gerontologie; Israël-Arabierendag.
Faculteiten: Discussiestuk bestuursvorm rechten; Onderwijscapaciteit geneeskunde; MSFU en de capaciteit; Open brief aan de faculteit; Student-assistentschappen fysiologie; Communiqué beheerscollege scheikunde; Communiqué onderwijscollege scheikunde; Werkgroep Kromme Rijn-gebied; Verslag subfaculteitsvergadering psychologie 26 januari 1970; Benoemingsprocedure subfaculteit psychologie; Prof. dr. V. V. Koningsberger overleden.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public Relations Voorlichting en Documentatie (PVD).

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); drs. A. van der Melden (eindredacteur): A A Prins (eindredacteur); S C Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 030 - 2 94 41, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad en via de leden van de redactieraad te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten: *aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht;*

medewerkers: *aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht;*

anderen: *aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.*

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 425267 van de rijksuniversiteit te Utrecht.

Redactieraad: godgeleerdheid: prof. dr. J. W. Doeve; rechtsgeleerdheid: J. H. Gunning; geneeskunde: mr. drs. J. P. Wildschut; tandheelkunde: drs. J. S. Geerlings; wiskunde en natuurwetenschappen: mevr. Th. van Gelder-Van Lier; dr. Tj. Hollander; letteren: drs. K. L. van Stegeren; diergeneeskunde: prof. dr. S. G. van den Bergh (voorzitter); sociale wetenschappen: mevr. M. Raaijmakers-Aarts; centrale interfaculteit: dr. J. Mansfeld interfaculteit aardrijkskunde en prehistorie: drs. J. G. Borchert; sociale zorg: mej. M. I. Neyzen; hoofdafdeling personeel: J. J. Maree; F. A. M. van den Goorbergh; hofdafdeling studentenzaken: drs. W. H. van het Hoogerhuys; hoofdafdeling wetenschap en onderwijs: mej. mr. F. H. M. Beumer; stafconvent: dr. J. Mansfeld; personeelsconvent: N. Pater; utrechtse studenten faculteiten: W. Asman; associatie studievereniging utrecht en centrale studiecommissie utrecht: mej. L. Smits; comité universitair contact: G. G. C. Peeters.

VOORLOPIG WORDEN GEEN ADVERTENTIES OPGENOMEN.

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT
AFD. VOORLICHTING EN PUBLICITEIT

utrechtse universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 33
22 mei 1970

Gentleman's agreement samenwerking Rijksuniversiteit Utrecht en Katholieke Hogeschool Utrecht

Prof. dr. H. van Munster tekent namens de K.T.H.U. en mr. C. Th. E. graaf van Lynden van Sandenburg namens de Rijksuniversiteit.

Bij de ondertekening van het gentleman's agreement tussen de Katholieke Theologische Hogeschool Utrecht en de Rijksuniversiteit Utrecht werden door de K.T.H.U. twee geschenken uitgereikt.

Prof. De Graaf, die zich vele jaren heeft ingezet voor de nu gerealiseerde samenwerking, kreeg een Nieuw Guinese bruidsschat (goed voor één vrouw). De president-curator ontving een kostbare tweede druk van het befaamde Stultifera Navis ('t Narrenschip), gedateerd 1498.

(foto: Jac. P. Stolp, Universiteitsmuseum)

Brief senaat aan leden vaste commissie onderwijs Tweede Kamer Staten Generaal

Gaarne vragen wij uw aandacht voor het onderstaande:

Op verzoek van de Faculteit van Wiskunde en Natuurwetenschappen heeft de Rector Magnificus een vergadering van hoogleraren en lectoren bijeengeroepen.
In deze vergadering werd de positie van hoogleraren en lectoren in het bestuur van de Universiteit, zoals deze neergelegd is in het ontwerp wet Universitaire bestuurshervorming 1970 besproken.
De grote meerderheid van de ongeveer vijftig aanwezige hoogleraren en lectoren wil het voorstel van de Academische Raad (brief A.R.- 364 - I, d.d. 4 maart 1970 aan de Ministers van Onderwijs en Wetenschappen van Landbouw) omtrent artikel 22 lid 2 van het voorontwerp (artikel 21 lid 2 van het

In dit nummer:

Artikelen: Uit de Raad van Overleg dd. 15 mei. (Blz. 2).

Universiteit: Stafconvent tegen pariteit. (Blz. 3).

Medewerkers: Verslag vergadering conventsraad van 13 mei jl. (Blz. 4).

Faculteiten: Uitspraak studenten in verband met psychologie-opleiding en psychologen-titel; brief minister Veringa van onderwijs en wetenschappen. (Blz. 7 en 8).

Bijgesloten: Uithof-brochure; samengesteld door K. S. M. Peters en W. R. van Velzen.

VOOR U UIT VERGADERINGEN

Uit de Raad van Overleg d.d. 15 mei 1970

1. De Raad van Overleg neemt het voorontwerp wet Veringa voor kennisgeving aan. De rector deelt mee dat hoogleraren en lectoren zich hebben beraden op hun positie in de nieuwe structuur. De hoogleraren en lectoren zullen zich tot de vaste kamercommissie Onderwijs van de Tweede Kamer richten met een verzoek ten aanzien van de vertegenwoordiging van het wetenschappelijk corps. (Zie de brief van de Senaat aan de kamercommissie elders in dit nummer).
2. De Raad neemt de mededeling van de Senaat, dat er geen wijzigingen zullen zijn in het programma van de rectoraatsoverdracht op 7 september a.s. voor kennisgeving aan.
3. Drs. Rijntjes heeft de Raad een brief geschreven over voorzieningen in de recreatieve sector van De Uithof. Hij wijst op de 1%-regeling van het Rijk die voor verfraaiingen van in- en exterieur van gebouwen bestemd is. De brief gaat naar de URU om advies.
4. *De Uithofcommissie (URU)*
De agendacommissie stelt een aantal namen voor. Van de kant van de sociologen Jansen, Burie en Prevoo en de studenten De Wit en Van Velzen is een notitie binnengekomen (14 mei). Daarin wordt onder andere gepleit voor een kritische begeleiding van het bouwbeleid, voor een mogelijkheid zelfstandig informaties en adviezen in te winnen door de URU en voor een eigen secretariaat. Dr. Schamhardt verzet zich tegen dit voorstel. Het bouwbureau is verantwoordelijk en de URU moet een adviescollege zijn voor de bouwafdeling. De heer Konijnenberg voelt er niets voor NU een beslissing te nemen. Laat een aantal leden van de Raad zich nog eens verdiepen in reglement, doelstelling en functie van de URU. De rector zegt: dit is inderdaad geen basis voor een start. De Raad besluit een voorbereidingscommissie te benoemen: Dr. Schamhardt, mr. des Tombe, de heer Konijnenberg en de heer Van Tilburg.
5. Als er geen lustrum wordt gevierd (1971), hoe moeten dan de gelden die beschikbaar zijn worden besteed? Er zit 75 mille in de pot. Voor het Universiteits Fonds? Senaatskas, Stafconvent, niet-wetenschappelijk personeelsconvent, USF, Politiek Centrum, Leefbaarheid Uithof, KOSMU, Sektie Politiek? De heer Zwaan: wat denken we van CUC en Personeelsfonds (aandeel niet-wetenschappelijk personeel). De heer Schamhardt pleit voor Universiteits Fonds, maar wijst ook op de mogelijkheid van een eigen *Personeelsfonds* onder auspiciën van het maatschappelijk werk. Dat is een gemeenschappelijk doel. Alle gevers zouden op de hoogte moeten worden gesteld van de besteding van de gelden.
Verschillende sprekers willen, als er zo'n eigen fonds komt, dat ook de studenten aan zo'n fonds moeten kunnen deelnemen. De conventsraad vindt dat de USF het eigen deel terug moet hebben. De president citeert het USF bulletin nr. 3 waarin de USF (nog eens) meedeelt zich niet als representatief voor de studenten te beschouwen. Curator Verwey pleit voor het Universitair Asylfonds. De Raad krijgt huiswerk: alle alternatieven komen op een lijstje. De leden moeten met eigen achterban een beslissing nemen. Met inhouden van bedragen wordt nu gestopt.
6. *Concept postenverdeling 1972*
Er ligt een stuk ter tafel van drs. W. E. J. van den Bold (4 mei) dat wordt toegelicht door dr. Schamhardt en drs. Boeree. Principe is: de instituten die de grootste achterstand hebben worden 't eerst geholpen. 20% van de posten is daarvoor bestemd. In 5 jaar is dan de achterstand ingehaald (hopelijk). Er zijn 275 posten. 50 daarvan gaan naar de diergeneeskunde. Blijven er 225 over. 20% gaat naar de ergste achterlopers, 20% wordt pas in het najaar verdeeld wanneer de nieuwe studenten aantallen bekend zijn (reserve). Per ijlkoerier heeft prof. dr. J. H. Dijkhuis (Psychologie) een stuk onder de aandacht van de leden gebracht waarin hij heftig protesteert tegen een aantal voorstellen in het concept. Hij meent dat alle studierichtingen niet gelijk-op geholpen moeten worden. De achterstanden zijn zeer verschillend. Er zijn instituten met een achterstand van 15%, terwijl andere een achterstand van 35% hebben. Volgens hem krijgt diergeneeskunde teveel van de koek. Zowel prof. Dijkhuis als prof. Groenman pleiten er voor de behandeling uit te stellen. Er wordt druk gediscussieerd over rechtvaardige en onrechtvaardige mededelingen. De Raad voelt er voor Curatoren nog eens op het hart te binden de ergst gedupeerden extra te helpen (Opvoedkunde!). Prof. Van der Blij wil de reserve vergroten, b.v. tot 30%. De Raad gaat daarmee akkoord. Prof. Dijkhuis krijgt antwoord van Curatoren.

7. Enkele leden stellen voor bij het bureau van de heer Hiemstra een functionaris aan te stellen die de huisvesting van personeelsleden, vooral rond De Uithof, gaat behartigen. Dr. Schamhardt wijst er op dat de heer Van den Tweel reeds met deze zaak belast is. De behoefte blijkt echter meer te liggen in de richting van betere relaties met en gemakkelijk entrée bij de huisvestingsafdelingen van Utrecht en omliggende gemeenten. Het D.B. wil de zaak nog eens aansnijden in het overleg met de diverse gemeenten. De heer Konijnenberg vindt dat een dergelijk agendapunt beter voorbereid op de agenda had moeten komen. Men is het daarmee eens.
De vergadering duurde drie uur. De tribune bleef leeg, op één gast na.

---

ontwerp) gedaan onder punt II, 3 a van bovenaangehaalde brief nadrukkelijk aanbevelen.
Met de meerderheid van de toen in de Academische Raad aanwezigen staat men namelijk op het standpunt dat, gezien het feit dat in de Universiteitsraad hoofdzaken over onderwijs- en onderzoekbeleid worden vastgesteld, het dringend gewenst is de quota in artikel 21 lid 2 zo te wijzigen, dat niet tenminste één derde, maar ten minste de helft van de leden uit de universiteitsgemeenschap tot het wetenschappelijk personeel behoort. In het vernietigingsrecht van de Kroon (art. 35 lid 1) werden onvoldoende mogelijkheden gezien om de vrijheid van het wetenschappelijk onderzoek te waarborgen.

UNIVERSITEIT

AGENDA

23 mei: V.W.O. openbare discussie bijeenkomst Lab. voor medische anatomie, Janskerkhof 3a, 13.30 uur.

25 mei: Curatorenvergadering. Curatorenkamer, 10.00 uur.

Promotie drs. J. A. M Matthey (Wiskunde en Natuurwetensch), Portugalweg 10, IJsselstein, op het proefschrift: The functional cell types in the pars distalis analogue of the pituitary gland in the blind mexican cave fish, Anoptichthys jordani. Senaatszaal: 14.30 uur.

26 mei: Afscheidscollege prof. dr. J. F. Nuboer Domkerk: 15.00 uur.

26-30 mei: postgraduele cursus rhinochirurgie; kliniek voor keel-, neus- en oorheelkunde, Catharijnesingel 101, Utrecht.

27 mei: Promotie drs. K. B. de Roos (Wisk. en Natuurwetenschappen), Rubicondreef 138, Utrecht, op het proefschrift: Over 1-deazapurinen, 1-deaza-8-azapurinen en de ribosiden ervan. Senaatszaal, 14.45 uur.

Promotie drs. H. van Koningsveld (Wiskunde en Natuurwetensch.), Lichtenberglaan 13, De Meern, op het proefschrift: A study on the conformations of glycerol in different states Senaatszaal, 16.15 uur.

27 mei: lezing prof. L. Gratton, Rome; colloquium röntgenastronomie; groot auditorium, transitorium II; 16.15 uur; belangstellenden welkom.

28 mei: Afscheidscollege mevrouw prof. dr. L. C. P. Kerling, hoogleraar-beheerder phytopathologisch laboratorium 'Willie Commelin Scholten'; Singer Memorial te Laren, 14.30 uur.

Promotie drs. A. J. Breeuwsma (Diergeneeskunde), Prinses Irenelaan 14, Zeist, op het proefschrift: Studies on intersexuality in pigs. Senaatszaal, 16.15 uur.

J.S.V.U faculteitsborrel met dr W. Drees: staatsrechtelijke ontwikkelingen binnen en buiten Nederland sinds W O. II Cunera, Nieuwe Gracht 32, 16.30-19.00 uur.

29 mei: Promotie drs. P. G. van Wees (Letteren), Goethestrasse 6, Eching (W Duitsland), op het proefschrift: Poëtische geografie in Vergilius Aenels. Senaatszaal 15.15 uur.

V.A.W.O-symposion Academiegebouw, Domplein 29, 14.00 uur.

Persgesprek n.a.v. promotie op 2 juni J W. Groothuyse op het proefschrift: Arbeidsstructuur van prostitutie. Arti et Amivitia, Rokin 112, Amsterdam; 20.15 uur.

Tot 29 mei: expositie wandkleden in Transitorium II, De Uithof.

Tentoonstelling

Middeleeuwse kunst uit Zweden in het Aartsbisschoppelijk Museum, Agnietenstraat 1, Utrecht. Tot 2 augustus.

1 juni: Promotie R. F. A Zwaal (wiskunde en natuurwetenschappen), Eisenhowerlaan 388, Utrecht, op het proefschrift: Studies on membrane proteins of erythrocytes and their interaction with lipids
Senaatszaal: 14.45 uur.

Promotie J. L. Derissen (wiskunde en natuurwetenschappen). Mendes da Costalaan 38, Jutphaas, op het proefschrift: Waterstofbruggen en conformaties in enige carbonzuren.
Senaatszaal: 16.00 uur.

1 t.m. 4 juni: Kliniek voor Inwendige geneeskunde, Nascholingscursus Internisten. Catharijnesingel 101

2 **juni:** Promotie P. A. Voogt wiskunde en Natuurwetensch.), St. Nicolaaslaan 2, Odijk, op het proefschrift: Onderzoek naar het vermogen tot sterolsynthese en de samenstelling van de sterolen in het phylum mollusca.
Senaatszaal: 14.45 uur.

Promotie J. W. Groothuijse Geneeskunde), Oude Kerksplein 50, Amsterdam, op het proefschrift: De arbeidsstructuur van de prostitutie.
Senaatszaal: 16.15 uur.

3 juni: Promotie D. A. Holwerda (Wiskunde en Natuurwetensch.), Valetonlaan 7, Utrecht, op het proefschrift: Een glycopeptide uit de hypofyse achterkwab van het varken.
Senaatszaal: 14.45 uur.

Promotie F. G. Mulder, (Wiskunde en Natuurwetensch.), Van Weerden Poelmanlaan 202, Utrecht, op het proefschrift: Paleomagnetic research in some parts of central and southern Sweden.
Senaatszaal: 16.15 uur.

Colloquium Instituut voor Sonologie, Plompetorengracht 14-16. Ton de Leeuw spreekt over zijn radiofonische compositie 'Syntaxis'; 13.45 uur.

Vergadering over de herstructurering van de theologische faculteit.

4 juni: Ontvangst van de Academische Raad door Curatoren.

Promotie J. M. F. Saes (diergeneeskunde), Emmasingel 95, Weert, op het proefschrift: Voorkomen, pathogenese en bestrijding van corynebacterium pyogenes-mastitis (wrang) bij runderen in Limburg.
Senaatszaal: 16.15 uur.

5 en 6 juni: weekend voor mentoren oriënteringsdagen.

10 juni: Nationale Veeteeltdag, Ned. Zoöl. Ver. Rode Zaal, Transitorium I. 9.00-12.30 uur

MEDEDELINGEN VAN HET CONVENT VAN STUDENTENPASTORES

Iedere zondag om twaalf uur is er in de aula van de universiteit, een dienst voor alle christenstudenten **(en andere belangstellenden)** van Utrecht.
Voorgangers zijn de leden van het convent van studentenpastores.
Tijdens alle diensten is een kindercrèche en na de dienst is er gelegenheid tot koffiedrinken en napraten in Cunera.
Voorgangers 24 mei: ds. J. v. Minnen; 31 mei: pastor H. v. Waveren; 7 juni: ds. W. Overdiep; 14 juni: ds. C. Visser.
De pastores vragen met grote nadruk om mensen die hen bij de voorbereiding van deze diensten willen helpen. Deze voorbereiding is elke maandagavond om negen uur bij de desbetreffende predikant thuis.
Lijsten voor opgave hangen in de verschillende kerken, in de aula en in de hal van Cunera, Nieuwe Gracht 32.
Het convent zag graag een vaste liturgiecommissie die de E.U.G.-diensten begeleidt. Opgave en inlichtingen bij ds. W. Overdiep en pastor H. v. Waveren.
De diensten van de U.S.P. zijn als volgt: zaterdags: half zes Cunera; zondags: half elf Cunera. Twaalf uur conventsdienst aula met kindercrèche en koffiedrinken na in Cunera. Half zes Cunera. Dinsdags en donderdags om half één in Cunera. Elke donderdagavond is er instuif in de leeszaal van Cunera, iedereen is welkom. In de hal van Cunera hangen verschillende lijsten met mededelingen en activiteiten waarvoor je je op kunt geven, o.a. Kindercrèche, liturgie, muzikale medewerking tijdens de auladiensten. Geef je eens op. We hebben je nodig.
Verder verwijzen we je naar de mededelingen van het convent hierboven. Pastor G. Th. Oostvogel, tel. 18332. Pastor L. W. G. Leeneman, tel. 18338. Pastor H. v. Waveren, tel. 16307. Cunera, Nieuwe Gracht 32, tel. 18702.

Akademiedienst

Zondagavond 24 mei 1970 om 19.00 uur — niet in de Pieterskerk, maar in de Johanneskerk (vlakbij de Faustdreef). Samen met de Overvecht-gemeente een themadienst over 'Leven en Dood in de medische ethiek'. Forum van gynaecoloog, chirurg, revalidatiearts en twee theologen.
Zondagavond 31 mei, 19.00 uur, weer in de Pieterskerk, voorganger ds. P. Heinen.

Hervormde Studenten Gemeente

Akademiediensten Janskerk: zondag 24 mei 10.30 uur ds. Van Egmond, bevestiging en inzegening van het huwelijk van T. Huisman en A. van Welzen.
Zondag 31 mei 10.30 uur ds. Van Egmond, bediening H. Doop.
Zondag 7 juni 10.30 uur ds. Hasselaar, viering H. Avondmaal.
Spreekuur ds. Van Egmond elke woensdag van 12.00-13.00 uur, Burg. Reigerstr. 83.

STAFCONVENT TEGEN PARITEIT

Bij een bespreking van het Wetsontwerp Universitaire Bestuurshervorming op 13 mei jl. heeft de conventsraad van de wetenschappelijke staf van de Rijksuniversiteit te Utrecht zich uitgesproken tegen een samenstelling van de faculteitsraad volgens het beginsel van drieledige pariteit (gelijke verdeling van zetels over de drie geledingen: wetenschappelijk en niet-wetenschappelijk personeel, en studenten). Een voorstel om de faculteitsraad paritair samen te stellen werd slechts door twee leden gesteund. Twaalf leden stemden voor een regeling waarbij tenminste de helft van de zetels in de faculteitsraad toevalt aan het wetenschappelijk personeel. Twee leden stemden blanco.

Voorts besloot de conventsraad zich in een brief tot de leden van de Vaste Commissie voor Onderwijs en Wetenschappen van de Tweede Kamer te richten om te pleiten voor wijziging van artikel 17, lid 4 en 5, van het wetsontwerp. De conventsraad stelt voor de tekst als volgt te laten luiden:
'Het bestuur kiest voor tenminste één jaar zijn voorzitter uit de leden van het wetenschappelijk korps van de vakgroep' (lid 4), en
'Het bestuur regelt de uitvoering van de taken van de vakgroep en draagt zorg voor de nodige coördinatie en controle (lid 5). Met deze wijziging wordt de nadruk gelegd op de eenheid van het wetenschappelijk korps.

MEDEWERKERS

STAFCONVENT

Vergadering van de Conventsraad

In een vergadering van de Conventsraad van 13 mei j.l. werden een aantal technische zaken aan de orde gesteld, terwijl het tweede gedeelte van de avond aan een bespreking van het wetsontwerp Universiteit Bestuurshervorming werd gewijd.

Drs. J. M. C. Douze (Geneeskunde) werd bij enkelvoudige kandidaatstelling tot lid van het bestuur gekozen. Het door het bestuur opgestelde schema van aftreden werd aanvaard. De volgende leden hebben zich niet herkiesbaar gesteld:
drs. A. van den Beld (Godgeleerdheid), mr. F. J. A. van der Velden (Rechtsgeleerdheid), drs. C. P. A. van Boven (Geneeskunde), dr. G. J. M. Th. Tonino (Tandheelkunde), dr. D. W. Fokkema (Alg. taalwetenschap en alg. literatuurwetenschap), drs. M. G. de Boer, (Westerse taal- en letterkunde) dr. W. Drop (Westerse taal- en letterkunde), drs. S. Y. A. Vellenga (Geschiedenis), mej. drs. M. G. D von der Dunk (Opvoedkunde), dr. A. I. Salomé (Aardrijkskunde).

Voorts is de volgende leden om reglementaire redenen verzocht hun zetel ter beschikking te stellen (zij zijn herkiesbaar):

drs. H. B. K. Boom (Wis-, natuur- en sterrenkunde), drs. W. C. de Gruyter (Scheikunde), dr. H. van Gogh (Farmacie), drs. W. Hartman (Diergeneeskunde).

De verkiezingen zullen door de betrokken conventscommissie vóór de zomer dienen te worden georganiseerd.

Het voorstel van het bestuur, geformuleerd door de heer Van Kempen, om de door het Stafconvent bijeengebrachte lustrumgelden onder eigen beheer te houden, nu de viering van het lustrum 1971 geen doorgang zal vinden, werd aangenomen. Betrokkenen zullen hierover nader bericht ontvangen.

Uitvoerig werd gediscussieerd over een door het bestuur voorgestelde wijziging van art. 1 van het Huishoudelijk Reglement, waarmee werd beoogd een duidelijke afgrenzing tot stand te brengen tussen Stafconvent en Personeelsconvent. Besloten werd een commissie in te stellen die een peiling zal organiseren, met name onder Stafconventsleden van de niet-faculteitsgroep, met de vraag tot welke geleding zij zich bij voorkeur zouden willen rekenen. De kwestie dient te zijn opgelost wanneer verkiezingen voor een universiteitsraad zullen worden gehouden. Drs. G. de Haan (Universiteitsbibliotheek) zal o.m van deze commissie deel uitmaken. Een beslissing zal eerst in een latere fase, en na de peiling, kunnen worden genomen.

De vergadering scheen aan belang te winnen naarmate zij vorderde. Het Rapport van de Commissie Eenwording Wetenschappelijk Corps ("U" van 1 mei) werd door de Conventsraad unaniem aanvaard, zij het onder aantekening dat de maatschappelijke taken van de universiteit uit het rapport niet voldoende naar voren komen, hoewel van andere zijde weer werd aangevoerd dat het maatschappelijk element voor dit rapport nu juist niet relevant geacht werd.

Ook stootte één der leden zich aan het woord hiërarchie. De heer Mansfeld (één der opstellers) zegde toe naar een synoniem te zullen zoeken, dat de aanstotelijke connotatie zou ontberen. Er werd veel waardering uitgesproken voor de arbeid van de Commissie Eenwording.

Ten slotte kwam het wetsontwerp Universitaire Bestuurshervorming aan de orde. De Conventsraad besloot in een brief tot de leden van de Vaste Commissie voor Onderwijs en Wetenschappen van de Tweede Kamer te pleiten voor wijziging van art. 17, lid 4 en 5, van het wetsontwerp. De volgende reactie werd aanvaard: „Het bestuur kiest voor ten minste één jaar zijn voorzitter uit de leden van het wetenschappelijk corps van de vakgroep" (lid 4), en „Het bestuur regelt de uitvoering van de taken van de vakgroep en draagt zorg voor de nodige coördinatie en controle" (lid 5). Deze punten werden bij brief van 27 februari onder de aandacht van de minister gebracht, doch zonder resultaat. Ten aanzien van de andere destijds aan de minister voorgestelde wijzigingen (zie blad "U" van 13 maart) moet worden geconcludeerd dat Z.E. ons geheel of halverwege tegemoet is gekomen.
Op verzoek van de heer Visser werd de infrastructuur van de wet zelf ter discussie gesteld. Het uitvoerige debat splitste zich toe op de vraag of de faculteitsraad al dan niet volgens het beginsel van drieledige pariteit (gelijke verdeling van zetels over de drie geledingen: wetenschappelijk en niet-wetenschappelijk personeel en studenten) dient te worden samengesteld. In de vergadering bleek ruime steun voor het wetsontwerp aanwezig.

Een voorstel om de faculteitsraad paritair samen te stellen, werd slechts door twee leden gesteund. Twaalf leden stemden voor een regeling waarbij ten min de helft van de zetels in de faculteitsraad toevalt aan het wetenschappelijk personeel (regeling in het wetsontwerp-Veringa). Twee leden stemden blanco. Ten tijde van de stemming waren 16 leden aanwezig.
Een alternatief voor ten hoogste de helft uit leden van het wetenschappelijk personeel te laten bestaan werd afgewezen met 5 stemmen voor 6 tegen en 5 blanco.
Tijdens de na 23.00 uur gehouden rondvraag werden als inleiding tot een ledenwervingscampagne de vele nuttige aspecten van het Utrechtse Universiteitsfonds opgesomd.

(w.g.: D. W. Fokkema,
voorzitter Stafconvent)

Samenstelling bestuur Stafconvent sedert 13 mei 1970

Dr. D. W. Fokkema, voorzitter; dr. J. G. Wessels Boer, vice-voorzitter; drs. M. G. de Boer, secretaris; drs. J. M. C. Douze; dr. H. Hubenet; mr. C. H. van Kempen en dr. J. Mansfeld.

SPORT

Tennis voor personeelsleden

Met ingang van 30 mei a.s. wordt de mogelijkheid geboden aan personeelsleden van de Rijks Universiteit, te tennissen op het tennispark „De Uithof" (9 banen) overeenkomstig het volgende rooster:

Vanaf 30 mei t/m 1 juli: maandag t/m vrijdag **alléén** overdag tot 17.00 uur. (De avonden zijn gedurende deze periode volledig in gebruik ten behoeve van de studenten).
— zaterdags van 9.00 uur tot zonsondergang.
— zondags van 9.00—17.00 uur.

Vanaf 1 juli tot eind september:

In deze periode vervallen alle restricties.

Het park is dan dagelijks geopend van 7.00 u. tot zonsondergang.

— zaterdags van 9.00 uur tot zonsondergang.

— zondags van 9.00—17.00 uur.

Het tennispark ligt in het Universiteitscentrum „De Uithof" naast het Hubrechtlaboratorium aan de Uppsalalaan.

Tenniskaarten worden dagelijks afgegeven op het Bureau Sportzaken, R.U. Pieterskerkhof 13a, tegen betaling van *f* 12,50 per persoon.

H. L. VAN DEN HEUVEL WINNAAR LIMERICKPRIJSVRAAG

De jury van de gemeentelijke limerickprijsvraag heeft een derde prijs van *f* 50,— toegekend aan de heer L. H. van den Heuvel (veterinaire verloskunde) voor zijn inzending:
Een vuilnisvat alhier ter stede dacht dikwijls
nog aan zijn verleden. Eens werd ik benut,
nu gooit men de prut vanaf het balkon naar
beneden.

FRAAI WEER BIJ AUTO-PUZZELTOCHT COMITE UNIVERSITAIR CONTACT

De door het Comité Universitair Contact (C.U.C.) verzorgde auto-puzzeltocht op 9 mei j.l., heeft met prachtig voorjaarsweer plaatsgevonden. De weersfactor kun je bij de organisatie jammer genoeg nooit bepalen, terwijl het voor een groot deel de stemming bepaalt. Eén van de deelneemsters verzekerde ons op de aanmeldingskaart, voor goed weer te zullen „duimen", wat voor zo'n dag beslist kapotte duimen opgeleverd moet hebben, maar hartelijk dank voor de morele steun! Een goed uitgekiende route zorgde niet alleen voor een gezellige puzzelrit, maar was tevens ook nog een bloesemtocht. Dat een „naring" en een „baard" soms problemen kunnen geven is door veel teams wel gemerkt, maar de reacties op de rit waren gezien de sfeer en de enthousiaste uitingen erg gunstig. Dit, en de opkomst van 33 teams en 22 meerijders, mag wel als stimulans gelden voor nog te organiseren puzzeltochten. We kunnen wel stellen dat de koffietafel, ter afronding van de puzzeltocht, in figuurlijke en letterlijke zin in de smaak is gevallen. De 1e prijs ging evenals de wisselbeker, naar het team A. Tas, dit team zal volgend jaar dus de beker moeten verdedigen. De 2e prijs is gewonnen door het team A. J. Goslinga; de 3e prijs was voor het team N. A. de Haan. Als waardering voor de vasthoudendheid ging de poedelprijs naar het team H. van Kooten. De onderaan op de klassementslijst voorkomende teams willen wij aanraden volgende keer zeker mee te doen, want ze hebben nu ervaring. Wanneer iedereen een prettige en tevens leerzame middag heeft gehad, is het Comité Universitair Contact ook tevreden.

(Vervolg op blz. 5; na blz. 16 Uithof-brochure).

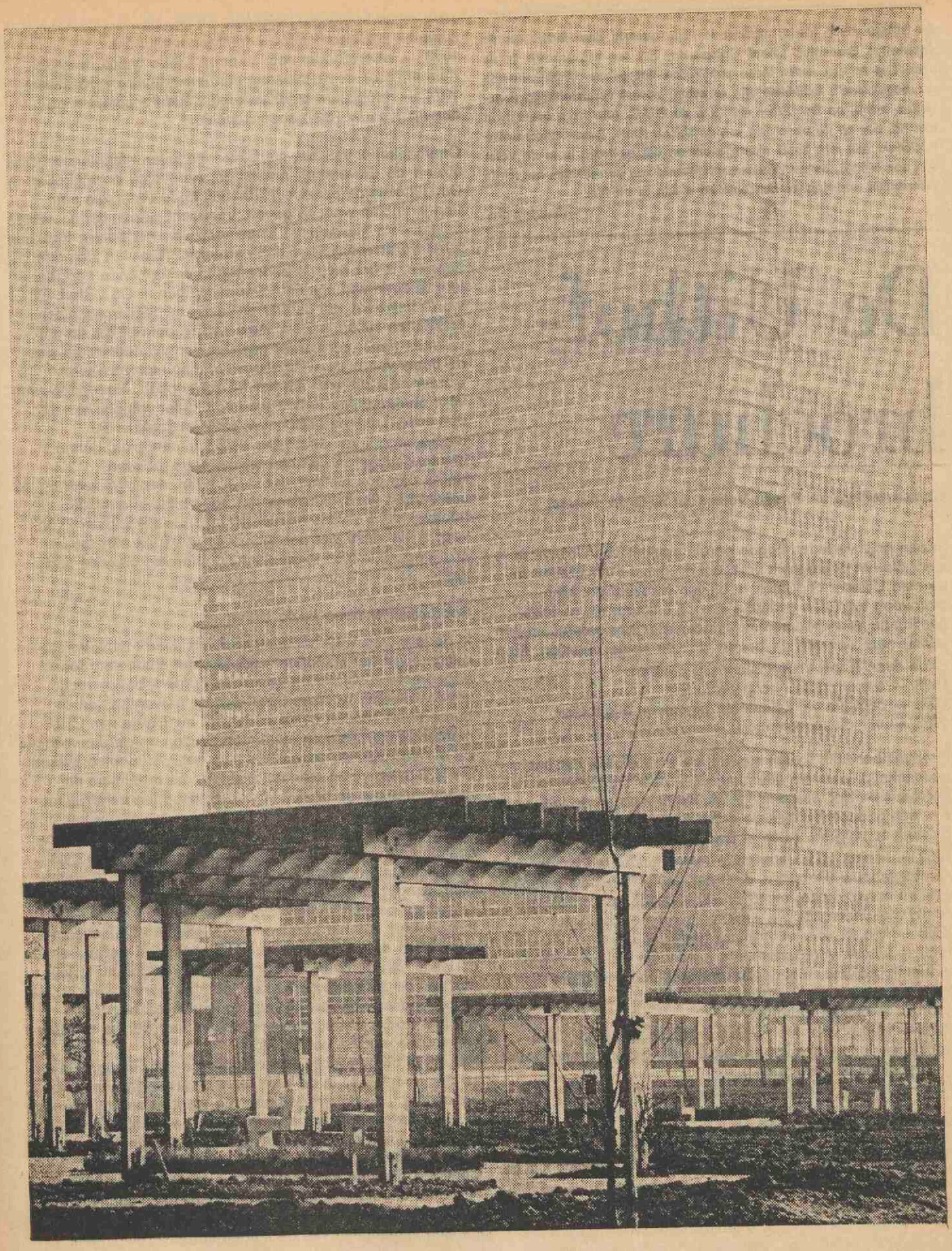

De bijlage die u hierbij aantreft is samengesteld door leden van de voormalige Studenten Uithof Commissie. Het lag aanvankelijk in de bedoeling in een reeks losse publikaties het gehele Uithofgebeuren te „begeleiden". Inmiddels zijn er echter zoveel veranderingen opgetreden, zowel op De Uithof als t.a.v. de S.U.C. (die werd opgeheven met het oog op de oprichting van de U.R.U. (Univ. Raad Uithof) welke inmiddels nog niet heeft plaatsgevonden) dat besloten is in de vorm van een bijlage, buiten verantwoordelijkheid van de redactie, het reeds verzamelde materiaal te bundelen en u aan te bieden.

Eindredactie.

De Uithof-brochure

Samenstelling: W. R. van Velzen en K. S. M. Peters

In een grijs verleden begon de universiteit van Utrecht in te zien, dat het onmogelijk was, om de gehele universiteit in de stad Utrecht onderdak te blijven verschaffen. Men overwoog toen een gedeelte van de universiteit, nl. tandheelkunde en experimentele fysica, later alle betafaculteiten (1956) naar een terrein buiten Utrecht te verplaatsen. Men wilde daar 'n universiteitscentrum creëren.
1963 — transitorium I en provisorium
1965 — centrale werkplaats en algemeen bijgebouw
1966 — vijf dienstwoningen

In november 1966 kwam men tot de overtuiging, dat het noodzakelijk was, om alle faculteiten naar De Uithof te verplaatsen. Het was onmogelijk, dacht men, in de toekomst met een gedecentraliseerde universiteit van zo'n grote omvang te werken. Alles in De Uithof.
1967 — kliniek voor veterinaire verloskunde; tandemgeneratorgebouw (Robert v. d. Graaff lab.); ketelhuis complex wis- en natuurkunde; meet- en regelstation gas en elektriciteit; wiskunde-gebouw; elektronisch rekencentrum.
1968 — kliniek voor veterinaire heelkunde
1969 — kliniek voor veterinaire inwendige ziekten, transitorium II, preklinisch gedeelte tandheelkundig instituut
Planning van de in de periode van 1970 tot en met 1974 in gebruik te nemen gebouwen:
1970 — kliniek voor kleine huisdieren en apotheek, laboratorium voor kernfysica en vaste stof, generatorengebouw en kryogeen laboratorium
1971 — 1ste en 2de bouwdeel laagbouw bij transitorium II
1972 — 3e bouwdeel laagbouw bij transitorium II, P.H.P.-complex practicumgebouw (diergeneeskunde)
1973 — laboratorium voor experimentele fysica, transitorium III (voor de huisvesting van universitaire laboratoria)
1974 — Hoogbouw tandheelkunde, P.H.P.- complex onderwijsgebouw (diergeneeskunde).

De heer en mevrouw Huddleston Slater wonnen o.a. met deze foto de eerste prijs in de fototentoonstelling van het Utrechts Studenten Film- en Fotogezelschap.

Onafhankelijk van het hierboven gegeven planningsschema streeft de universiteit ernaar de verwachte ontwikkeling in De Uithof in de periode 1970-1980 in de vorm van een tien-jarenplan weer te geven. Verwacht wordt, dat de eerste beleidsnota hieromtrent in de loop van het eerste kwartaal 1970 wordt voorgelegd aan curatoren. Naar het zich laat aanzien, is het niet de bedoeling in de komende tien jaar iets te doen aan studentenvoorzieningen in De Uithof. Er wordt beweerd, dat cultuur en recreatie zeer bescheiden faciliteiten zullen krijgen, maar gezien het feit dat de universiteit (lees: curatoren) geen gelden wil onttrekken aan de bouw van onderwijsgebouwen, mag niet verwacht worden, dat dit veel om het lijf zal hebben. Noodgebouwen voor studentenfaciliteiten zijn in dit kader volgens hen uit den boze. Transparante bouw, zoals bedoeld in de discussienota van december 1968 (zie verderop) behoort dientengevolge beslist niet tot de mogelijkheden.
Het is dan ook jammer dat: 1. er geen ideologie leeft bij de universiteit (lees: curatoren en bouwbureau) over de noodzakelijke studentenvoorzieningen in De Uithof; 2. en voor zover deze wel bestaat, deze volstrekt niet tot uitdrukking zal komen in de planning voor de komende tien jaar.

Sportvoorzieningen in de Uithof

In de loop van 1969 hebben U.S.F. en U.S.S. t.a.v. de studentensport het standpunt verlaten, dat studenten door uitgebreide subsidiëring boven de burgerij bevoorrecht zouden moeten worden. Sport aan de universiteit en de burgersport zouden beide onder het ministerie van CRM moeten ressorteren en studenten zouden op gelijke voet als de burgerij van de accommodaties gebruik moeten maken. De U.S.S. is echter ook van mening, dat met name de conditietraining en bepaalde wedstrijdsporten behoren tot het vormingswerk op sportgebied door de universiteit. Consequentie hiervan is, dat er in De Uithof een sportaccommodatie moet worden gebouwd, die niet tot een gymnastieklokaal beperkt blijft. Ook de U.S.F. deelt dit standpunt, aangezien deze sportvoorzieningen op den duur voor de gehele burgerij zullen kunnen dienen.
Inmiddels is van het in uitvoering zijnde sportveldencomplex-noord de verharding van 9 tennisbanen gereed en de drainage van de overige sportvelden aangebracht, terwijl nog aan de afrasteringen en de tribunes wordt gewerkt. Met de programmering van het sportgebouw kan begonnen worden, zodra het bureau sportzaken met het op te stellen wensenprogramma gereed is.
Het ligt in de bedoeling, dat ook prof. dr. K. Rijsdorp, bijzonder hoogleraar in de wetenschap van de lichamelijke opvoeding, aan dit programma van wensen zal meewerken.
Er is inmiddels bericht ontvangen, dat de minister niet akkoord gaat met de gevraagde tijdelijke voorfinanciering van het sportcomplex.
Concrete plannen over een nieuwe roeiaccommodatie zijn bijzonder onduidelijk: er zijn ons althans geen definitieve beslissingen bekend, ook niet over een eventueel toekomstig samengaan van de studentenroeiverenigingen.

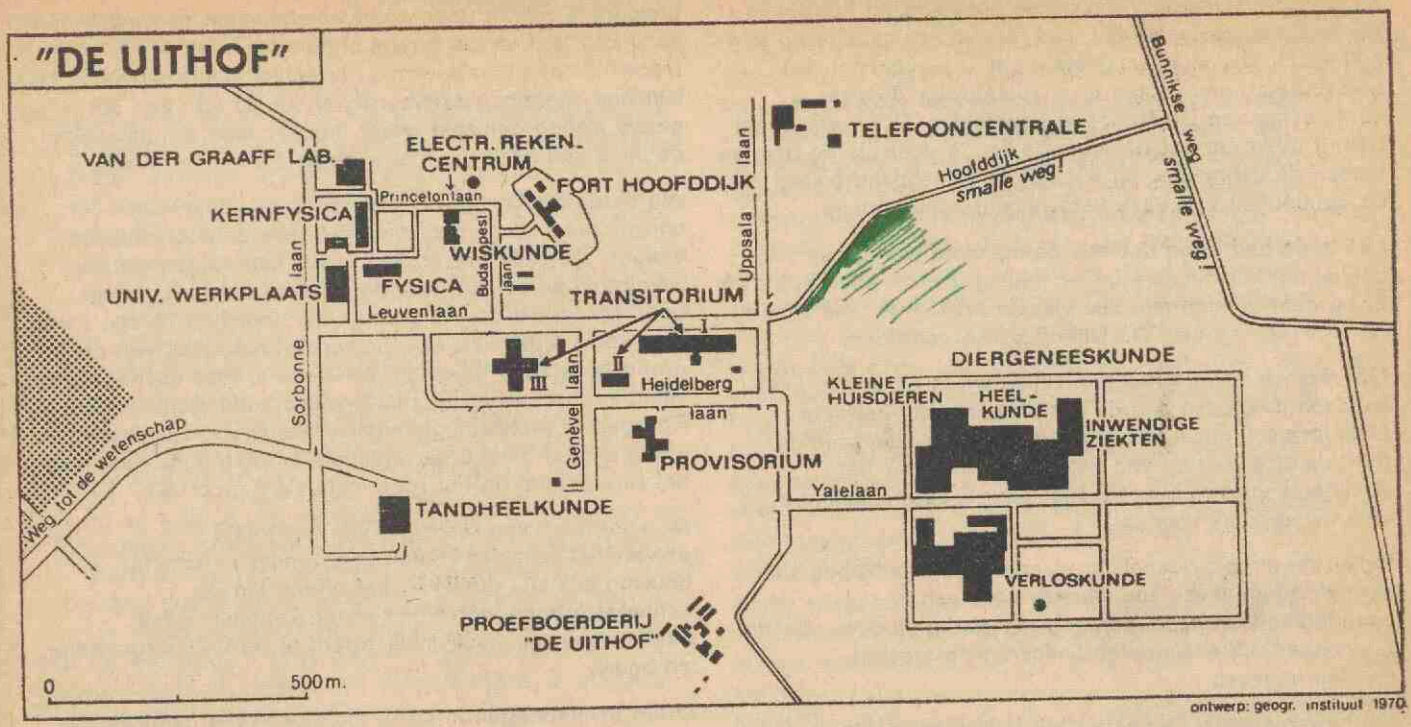

Ontwikkeling Alfa-Carré 'De Uithof Utrecht'

Het volgende artikel over de ontwikkeling van het „Alfa-carré" schreef ir. F. J. v. d. Seyp b.i. verbonden aan het architectenbureau Lucas & Niemeijer te Voorburg, op verzoek van de samenstellers van de brochure.

Op een onbestemde plek oostelijk van Utrecht waren er plotseling een aantal gebouwen. Ze verschilden van aard en karakter en het leek erop, dat ze waren uitgestrooid door de kwistige hand van iemand, die zich niet veel zorgen scheen te maken over actuele problemen als: 'Relatie tussen de delen; fasering; leefbaarheid etc.' Hoewel het iedereen die bij de Utrechtse universitaire gemeenschap behoort duidelijk was, dat het hier ging om de eerste aanzet tot een nieuwe universiteit, waren er nauwelijks reacties.

Misschien omdat er vanuit de binnenstad weinig te zien was van de vrij lage gebouwen en waarschijnlijk ook omdat ze geruststellende namen droegen als provisorium en transitorium; namen die suggereren dat het zo'n vaart niet zal lopen. Bovendien, waar is een veterinair instituut meer op zijn plaats dan temidden van rustieke boerderijen? De behagelijke dommel rond de oude Utrechtse toren werd pas verstoord, toen aan de horizon het silhouet zichtbaar werd van een gebouw, dat de Dom in hoogte leek te evenaren. Ondanks dat ook dit gebouw de naam transitorium kreeg, was het voor iedereen duidelijk, dat de vagelijke suggestie van 'iets tijdelijks' meer van toepassing was op de bewoning dan op het robuste gebouw zelf. Het is oktober 1969.

Over 'De Uithof' is reeds het een en ander geschreven en gezegd, en zowat iedereen is op de hoogte van het vier jaar oude besluit de universiteit in zijn geheel over te plaatsen naar het terrein, gelegen tussen Utrecht en zijn drie oostelijke randgemeenten: het toekomstige geografische middelpunt van Groot-Utrecht.
Geschreven over 'De Uithof-problematiek' is er met name door de Studenten-Uithof-Commissie (o.a. Discussie-nota over de leefbaarheid in De Uithof, december 1968; het rapport Rosenberg; artikel van T. v. Hest 'De Uithof of de universiteit als willig slachtvee', mei 1969).
Gepraat is er vooral tijdens het congres 'Van Kruythof tot Uithof'.

Van enige *kennisname* door anderen dan de directe betrokkenen van het overall-plan voor 'De Uithof', zoals dit in zijn voorlopige vorm is vastgelegd, in een aantal tekeningen en zoals dit sinds januari 1968 door middel van een schetsmaquette schaal 1/500 gevisualiseerd is, kan echter nauwelijks gesproken worden.
Het heeft geen zin om te beoordelen in hoeverre dit gebrek aan informatie te wijten is aan inertie van de toekomstige bewoners en in hoeverre het een gevolg is van het bouwbeleid van curatoren en het bouwbureau, want het feit dat de maquette op een centrale, voor ieder toegankelijke plaats opgesteld zal worden en dat tijdens de opening van het transitorium II aan het architectenbureau de gelegenheid werd geboden om het een en ander te vertellen over de ontwikkeling van het alfa-carré, is een bewijs dat de tijd van onvoldoende voorlichting over de ontwikkelingen achter ons ligt.

Het overall-plan 'De Uithof' in het huidige stadium van ontwikkeling is het resultaat van de samenwerking tussen enerzijds het bouwbureau en anderzijds een zestal architectenbureaus onder leiding van een stedebouwkundig

supervisor. Bovendien zijn bij de ontwikkeling betrokken een verkeersadviesbureau, een landschapskundige en een esthetisch adviseur, aangesteld om in samenspel met bouwbureau, architecten en stedebouwkundige de vormgeving van De Uithof te begeleiden. Die vormgeving betreft evenzeer het naambordje op de deur als de ruimten tussen de gebouwen, en vóór al de samenhang tussen en de continuïteit van deze verschillende categorieën.

Het is de bedoeling dat een permanente werkgroep van beeldende kunstenaars onder leiding van de adviseurs zich bezig gaat houden met alle visuele problemen, die zich bij de ontwikkeling van 'De Uithof' zullen voordoen.

Op verzoek van de redactie zullen wij in dit artikel geen aandacht besteden aan de ontwikkeling van het hele Uithofproject, maar ons beperken tot een uiteenzetting over de structuering van het alfa-carré, waar het Architectenbureau Lucas & Niemeijer in eerste instantie verantwoordelijk voor is.

Indien de stroomversnelling waarin de maatschappij zich bevindt aangegeven zou worden door een tweedegraadskromme, dan zou het evolutieproces van de universiteit als een derdegraadskromme moeten worden uitgezet.

De beweging van de universiteit betreft zowel de verandering op het gebied van onderwijs en veranderingen aangaande onderzoek, als het kaleidoscopisch uitwaaieren van kennis, met als gevolg uitbreiding van bestaande disciplines en het ontstaan van nieuwe vakgebieden. Daarenboven spelen een enorme rol de toename van het aantal studenten en last but not least de veranderde visie op de maatschappelijke functie van het universitaire bestel.

Wij noemen in dit verband drie actuele problemen: de betekenis van De Uithof als socio-cultureel centrum voor de omliggende gemeenten; de economische functie (b.v. streekwinkelcentrum); de invloed van de verplaatsing op de leefbaarheid van de Utrechtse binnenstad.

De complexiteit van de problematiek waar bouwleiding en ontwerpers zich voor geplaatst zien, wordt echter niet alleen veroorzaakt door het evolutieproces waar de universiteit zelf aan onderhevig is. Er zijn nog twee andere oorzaken: de schaalvergroting en het economisch-politieke krachtenspel, waarvan de universiteit de inzet is.

Wat betreft de (niet voorziene) schaalvergroting: De ruimtelijke condities stellen, die het harmonische groeiproces regelen van een organisme waar, zoals in het onderhavige geval, 35.000 mensen hun werk zullen vinden, is een opgave die tien à twintig jaar geleden nauwelijks ter sprake kwam en slechts weinigen zijn door studie of ervaring op een dergelijke taak voorbereid.

Illustratief is in dit verband dat de oorspronkelijke universiteit op hetzelfde terrein zo'n 20 jaar geleden werd gepland voor maximaal 7500 studenten. (Uiteraard zonder uitgebreide verkeers- en parkeervoorzieningen zoals er nu gepland zijn).

Een direct gevolg van deze onvoorziene groei is de min of meer door omstandigheden afgedwongen beslissing om in De Uithof werk- en recreatievoorzieningen te maken en het wonen hiervan los te koppelen: gezien de grote bebouwingsdichtheid van De Uithof lijkt het erop, dat de benodigde ruimte voor woonvoorzieningen nauwelijks meer aanwezig is. Een diepgaand onderzoek naar de mogelijkheden van bewoning is echter nooit ingesteld. Het lijkt ons alleszins rechtvaardig en zinnig, dat een dergelijke studie alsnog gemaakt wordt, temeer daar de universiteit de instituten bezit die hiermede belast kunnen worden.

Als derde factor van invloed op de planning van universiteiten is genoemd de politieke en economische situatie. De Ruhr-universiteit te Bochum is een van de weinige voorbeelden, waarbij in korte tijd de enorme bedragen geïnvesteerd worden die noodzakelijk zijn om in zeer korte tijdspanne een universiteitscomplex van de grond te krijgen. 'Bochum' verkeert in deze uitzonderlijke situatie, daar in het uitermate welvarende dichtbevolkte Roergebied praktisch geen universitaire voorzieningen aanwezig zijn, en omdat de regionale inbreng en invloed van het Roergebied op het regeringsbeleid groot is.

De voordelen van realisatie van het totale universiteitscomplex in een kortstondig en continu bouwproces zijn duidelijk: het effect van de schaalvergroting wordt niet alleen kenbaar in het uiteindelijke resultaat, maar treedt al op bij voorbereiding en bouw.

Grote investeringen in korte tijd maken het mogelijk een breed opgezet team van specialisten aan te trekken die de beschikking hebben over kostbare apparatuur. Bij doelmatige organisatie zal de relatief korte voorbereidingstijd dwingen tot intensivering van de studie en tot versnelling van de besluitvorming, waarbij er geen tijd is voor eindeloze geldverslindende wijzigingen als gevolg van herziene beslissingen.

De schaalvergroting tijdens de bouw kan leiden tot een gestandariseerd- en continu bouwproces, waarbij de middelen tot een economische produktie — zoals mechanisatie, specialisatie en rationalisatie — optimaal kunnen worden aangewend.
Helaas is Bochum een uitzondering; het merendeel van de universiteitsbouw is sterk getemporiseerd.
Er wordt gewerkt met een krap budget, dat periodiek wordt vastgesteld en waarvan de grootte bovendien afhankelijk is van conjunctuele en politieke omstandigheden.

Voor de universiteiten in Nederland betekent 'periodiek' jaarlijks, terwijl de grootte van het budget zo om en nabij de 50 miljoen gulden ligt. Van dit bedrag wordt in Utrecht slechts een gedeelte besteed aan de nieuwbouw: aangezien de bouw van de universiteit in Utrecht nog dertig jaar kan duren en de huisvestingsnood hoog is, wordt een gedeelte van dit bedrag gebruikt voor onderhoud en verbouwing van het bestaande universiteitscomplex in de binnenstad. Dat betekent grote investeringen in binnen afzienbare tijd afgeschreven gebouwen!

Wanneer we bovendien vermelden, dat de niet bestede gelden aan het eind van een jaar door het Rijk teruggevorderd worden, dan zal het iedereen duidelijk zijn, dat een doeltreffend bouwbeleid alleen al door de ongewisse financiële situatie enorm bemoeilijkt wordt.

Als de voornaamste oorzaken voor de complexiteit van de universiteitsbouw noemden we: het evolutieproces waaraan

de universiteit onderhevig is; het effect van de schaalvergroting, waarvan de potentiële voordelen door de temporisering van de bouw niet kunnen worden aangewend; en tenslotte de ongewisse monetaire situatie.
Het spreekt vanzelf, dat de onbekendheid met toekomstige behoeften, complex en uiteenlopend van aard, niet kan worden opgelost met een voor nu en in alle eeuwigheid vastgelegd samenstel van gebouwen.
Er is nagenoeg niets bekend over de toekomstige ruimtebehoefte. Een exact programma van eisen is niet te geven, omdat de toekomstige behoeften afhangen van factoren, die sterk aan veranderingen onderhevig zijn (onderwijsdisciplines, onderzoekmethoden; groeiende verdwijnende, samensmeltende en specialiserende vakgebieden; aantallen studenten en wijzigende belangstellingssferen; universiteit als socio-cultureel centrum; enz.).
Ook op het gebied van het bouwen zullen de inzichten en mogelijkheden gaandeweg wijzigingen ondergaan. Kennis over nieuwe constructiemethoden, nieuwe technieken en materialen, fluctuerende prijzen, deze en veel andere factoren zullen de vormgeving van de gebouwen die in de loop van de tijd gerealiseerd worden beïnvloeden.
Gezien al deze te verwachten veranderingen, is het even onzinnig als onmogelijk om reeds nu doorgewerkte plannen te verlangen.
Wat in eerste instantie ontworpen moet worden is een regulerend kader, dat de soepelheid heeft om alle veranderingen van het universitaire bestel te kunnen volgen. Bovendien moet dit kader krachtig genoeg zijn om de binding tot stand te brengen tussen een grote verscheidenheid van gebouwen. (Verscheidenheid in type gebouwen en verscheidenheid in vormgeving door in de tijd veranderlijke inzichten omtrent vorm en functie).
Uitgangspunt voor het ontwerp is het onbekende, het regelen van het niet-voorziene. Voorwaarden moeten worden gesteld voor een harmonisch groeiproces, waarin elke fase op zichzelf kan functioneren, altijd 'af' is. In elk stadium van de bouw behoort er sprake te zijn van een leefbaar geheel. Tezelfdertijd moet het reeds gebouwde startpunt zijn voor nieuwe ontwikkelingen, mogelijkheden scheppen tot additie van nieuwe elementen. Tenslotte moet het organisme plaats kunnen bieden aan wisselende bestemmingen.
Dit complex van eigenschappen wordt aangeduid met de begrippen variabiliteit en flexibiliteit.
Onder variabiliteit (ook wel inwendige flexibiliteit genoemd) wordt de eigenschap verstaan tot verandering en uitbreiding, zonder dat het goed functioneren van het organisme hierdoor gestoord wordt, terwijl met de term *flexibiliteit* de mogelijkheid aangeduid wordt tot aanpassing aan diverse uiteenlopende en voor het merendeel nog onbekende behoeften.
Het plan voor het alfa-carré is een kiemcel die alle condities in zich bergt voor de uiteindelijke gestalte. Hoe die gestalte er precies uit zal zien wordt voornamelijk bepaald door toekomstige omstandigheden en behoeften.

De vorig jaar vervaardigde maquette geeft dus een aanspreekbaar maar verkeerd beeld: het is het beeld van vandaag, geëxtrapoleerd in de toekomst.

Een parallel is te trekken voor de opzet van het alfa-carré: het complexe weefsel is opgebouwd uit een tweetal netten: een 'distributienet' en een 'bestemmingsnet'.

Het distributienet heeft als karakteristiek het mogelijk maken van verplaatsingen in de ruimste zin: transport van energie (gas, water, elektra) en van personen, te voet, per fiets of per auto, met behulp van openbaar vervoer.
Het distributienet is op zich weer te splitsen in een wegennet; (auto's en fietsen) openbare vervoerslijnen (semi-metrolijnen, buslijnen etc.) een voetgangersnet, een rioleringsnet etc. De ligging van het distributienet moet in een vroeg stadium bepaald zijn. Het distributienet komt te liggen in bepaalde *zones*, zodanig dat een regulerend kader gevormd wordt met de mogelijkheid om zonder storingen de opengebleven gebieden te kunnen invullen.
Het *bestemmingsnet* is onder te verdelen in een zone voor opname van het autovervoer: parkeerhavens; een zone voor algemene bestemmingen (onderzoek- en onderwijsfuncties die geen speciale outillage vragen en geen uitgesproken vorm behoeven); een zone tenslotte voor meer specifieke zaken als laboratoria, bibliotheek, grote gehoorzalen, trefcentra, sociëteiten, winkels, expositieruimten etc.

Aard, grootte en gunstige ligging van parkeervoorzieningen zijn aan de hand van prognoses vrij exact te voorspellen, hoewel sterk afhankelijk van de kwaliteit van het openbaar vervoer.

Hetzelfde geldt voor de algemene bestemmingen, de zogenaamde 'droge' gebouwen van de alfa-faculteit, ('droog', omdat geen laboratorium-uitrusting aanwezig is). Mits deze gebouwen in zichzelf genoeg mogelijkheid hebben tot aanpassing aan diverse wisselende behoeften (innerlijke flexibiliteit), is het goed functioneren ervan verzekerd.

Moeilijker is het gesteld met de derde groep: de specifieke gebouwen. Voor deze categorie is de aard van de toekomstige behoeften het minst duidelijk en de noodzaak tot flexibiliteit is dus het grootst. Flexibiliteit vooral in het stadium van voorbereiding en ontwikkeling van de bouw, zodat elke onvoorziene inbreng van welke zijde ook alsnog kan worden ingepast in het ontwerp.
Een beschrijving van de bovengenoemde categorieën, hun functies en onderlinge raakpunten is de duidelijkste manier om inzicht te geven in de structuur van het alfa-carrée.

Het wegennet

Ontsluiting van 'De Uithof' vindt plaats door een *U-vormige ringweg*. Zowel aan de buitenrand als aan de binnenrand van deze weg liggen de verschillende faculteiten. Aan de westzijde worden zowel de zuidelijke streng (Toulouselaan) als de noordelijke (Leuvenlaan) onder de aan te leggen rijksweg doorgevoerd, naar Utrecht toe. De noord-zuid lopende rijksweg wordt voor het gedeelte „Uithof" uitgevoerd als viaduct, zodat visueel een open verbinding met Utrecht ontstaat. In het noord-oosten wordt de ringweg aangesloten op Zeist, in het zuid-oosten op Bunnik. De ringweg wordt uitgevoerd als een vierbaansweg (exclusief invoegstroken) met een middenberm van 11 meter geschikt voor railvervoer. Volgens recente berichten zal het railvervoer langs de Toulouselaan worden gevoerd.
Aan de binnen- en buitenzijde van deze ringweg bevinden zich de parkeergarages, gelijkelijk verdeeld over het terrein. Drie parkeerunits groot 50 x 50 meter met elk een capaciteit van 350 plaatsen zijn steeds gekoppeld tot een

eenheid. (Totale capaciteit van een eenheid dus 1.000 plaatsen).

De garages zijn drie lagen hoog van het 'split-level'-type; met een hellingbaan wordt steeds een half niveau (ca. 1,40 m1) overbrugd. Deze parkeergarages zullen in de laatste fase van de bouw worden gerealiseerd, wanneer parkeren op de grond de behoefte niet meer kan dekken. Het aantal parkeerplaatsen wordt sterk bepaald door de kwaliteit van het openbaar vervoer.

De parkeergarages zijn bereikbaar via een *secundair wegenstelsel* dat het alfa-carrée doorsnijdt en aan drie zijden (noord, oost en zuid) is gekoppeld aan de primaire ringweg.
De wegen van het secundaire stelsel zijn 7,50 m1 breed (twee banen) en hebben buiten het voeden van de parkeergarages nog een aantal andere functies b.v. voorrijden t.b.v. invaliden en bij officiële gebeurtenissen; expeditie en impeditie, ontsluiting voor het openbaar motorvervoer; intern transport van grote stukken. Het secundaire stelsel mondt behalve in de parkeergarages uit in expeditiehoven, en sluit aan op een tertiar wegenstelsel toegankelijk voor brandweer en GGD, dat parallel loopt aan de voetgangersbruggen (zie hieronder). Onafhankelijk van dit stelsel van autowegen zullen in de Uithof fietspaden worden aangelegd, vooral lopend door de groen-gebieden, de ringweg kruisend via tunnels.

Het voetgangersnet

Het voetgangersverkeer speelt zich af op de begane grond en vooral op een niveau liggend 5,40 m1 boven de kruin van de wegen, verder aangeduid als het 00-niveau. Op dit niveau zullen de voornaamste activiteiten plaatsvinden. Het is het leefniveau van de Uithof.

Het merendeel van de faculteiten zullen door middel van geklimatiseerde bruggen op het 00-niveau met elkaar worden verbonden, zodat het mogelijk wordt zonder autowegen te kruisen en zonder in de buitenlucht te komen de verschillende gebouwen te bereiken. Op het 00-niveau komen de voornaamste stopplaatsen van de liften die het verticale verkeer verzekeren; en ook de parkeergarages (transistors tussen motor- en voetgangersverkeer) zullen door middel van bruggen op het 00-niveau aansluiten; bushaltes en trein- of tramstations, evenals entrees begane grond zullen door middel van makkelijke verhinderingen (b.v. roltrappen bij grote concentraties) zo direct mogelijk aan het 00-niveau verbonden worden. Een groot gedeelte van het leiding-pakket ligt onder de vloeren van het 00-niveau en kan zonder wegen te kruisen worden doorgevoerd.

Dwars door het alfa-carré loopt de voornaamste voetgangerszone noord-zuid. Halverwege wordt deze zone gekruist door een pleinvormige zone oost-west liggend.

De noord-zuid streng ligt op het 00-niveau en is volledig geklimatiseerd. De oost-west zone, aula-plein genoemd, ligt merendeels begane grond en in de de openlucht.
De kruising is het hart. De aldus gevormde kruisvormige struktuur is te beschouwen als het 'skelet'.
De bandvormige zone noord-zuid op het 00-niveau is de 'onderwijs-straat, in die zin dat in deze zone specifieke onderdelen gekoppeld worden, zoals trefcentra, sociëteiten, gehoorzalen, laboratoria, evenals de hoogbouw met de hoogste concentratie van mensen: het transitorium II.

De noord-zuid zone is niet alleen de verbinding tussen deze specifieke funkties, maar vormt tevens het gebied waarin en waaraan allerlei aktiviteiten gebeuren die *indirekt* met onderwijs en onderzoek te maken hebben: informatiecentra, cafés, verpozings- en ontspanningsruimten, expositiemogelijkheden, kiosken, banken, P.T.T. Onder de vloer van deze zone is plaats voor leidingen en kanalen. Mogelijkheid tot inbouw van rollende trottoirs of andere vervoersmiddelen is mogelijk. De breedte van deze zone varieert van 7.20 m1 tot 14.40 m1.
De oost-west zone merendeels begane gronds heeft een andere karakteristiek: Aan en op dit plein kunnen behalve het grote gehoorzalenkompleks, sociëteiten en trefcentra, alle verdere sociale en culturele aktiviteiten komen; hier kan eventueel een streekwinkelcentrum ingevoegd worden. Aan de zuidzijde is de onderwijsstraat gekoppeld aan de parkeergarages, en eventueel aan openbaar vervoer; aan de noordzijde aan een busstation. Beiden in kombinatie met informatiecentra. Het aulaplein is doorverbonden met beide parkeereenheden; ook hier is een bushalte voorzien. Parallel aan de grote noord-zuid zone lopen sekundaire zones, breed ca. 7.20. Deze sekundaire zones liggen 50.40 m1 van elkaar, dat komt overeen met een halve tot een minuut lopen. Tussen deze zones komen de gebouwen te liggen. De sekundaire zones zijn als het ware de caesuren, de marges tussen de eenheden. Terwijl de gebouwen inpandige gangen hebben, omdat de gevelvlakken maximaal benut kunnen worden voor lichttoetreding tot de vertrekken, is er in de sekundaire zones een maximaal kontakt met de buitenruimten. Behalve dat de margegebieden de gebouwen koppelen, kunnen ze tevens de funktie vervullen van toegangen vanaf de begane grond, expeditiestraten, vluchtwegen en brandgangen. Bovendien zijn het de uitloop- en expositieruimten van de gebouwen. Zowel langs de primaire als de sekundaire zones liggen de vertikale verbindingen (trappen, liften), benevens de sanitaire voorzieningen.

Het bestemmingsnet

Buiten de specifieke gebouwen zoals bibliotheek, gehoorzalencentrum, sociëteiten etc., komen er in het alfa-carré twee typen 'standaard gebouwen' voor: algemene 'droge' gebouwen die in verband met de hoge konsentratie van mensen op een betrekkelijk klein terrein worden uitgevoerd als hoogbouw van circa 12 lagen (40-50 meter hoog); en 'half-natte' gebouwen, niet hoger dan twee of drie lagen en een souterrain. (circa 12 meter hoog).

De hoogbouw ligt als een wand van vier tot vijf gebouwen van 150 meter lengte rond het alfa-carré, kulminerend in de 70 meter hoge 'toren': het transitorium II. Visuele indicatiepunten rond het gebied van de laagbouw.
De hoogbouw, met een hoge konsentratie van bewoners biedt een maximum aan indelingsmogelijkheden. Zowel grote zalen (tot 800 m2) als de kleinere vertrekken (12 m2) kunnen er een plaats vinden. Hiertoe zijn de kernen die de meest noodzakelijke voorzieningen bevatten (sanitair, trappen, liften, leidingschachten) zo klein mogelijk gehouden.
Tussen deze kernen bevinden zich gebieden van 28.80 m1 lang en 21.60 m1 breed voor de grotere zalen, langs de kernen kunnen kleinere vertrekken en uitloopruimten een plaats krijgen. In verband met de noodgedwongen temporisering van de bouw van het alfa-carré zijn de

kondities voor de hoogbouw zo gesteld dat één gebouw in drie fasen — die elk op zichzelf moeten funktioneren — kan worden gerealiseerd.
De mogelijkheid tot bouw van betrekkelijk kleine eenheden die met behulp van een relatief gering bedrag kunnen worden gerealiseerd, is in nog sterkere mate aanwezig in de laagbouw.
Er is een type gebouw ontwikkeld dat alle voorwaarden in zich draagt om er 'droge' onderzoek en onderwijsvertrekken in te realiseren, terwijl zonder veel ruimtegebrek en tegen zeer geringe bouwkundige kosten een laboratorium-outillage kan worden aangebracht. Er is a.h.w. gestreefd naar een optimum tussen een laboratorium- en een droog gebouw. De prijs van een herhaalbare eenheid bedraagt uitgerust als laboratoriumgebouw ca. 6% van het jaarbudget van de universiteit (sluitpost op de begroting). Een eenvoudige uitbreiding van het gebouw zelf is te realiseren in de vorm van een dakopbouw. De draagkonstruktie van de laagbouw kan al naar behoefte worden gerealiseerd als prefab. constructie of in ter plaatse gestorte beton (afhankelijk van de grootte van het kontingent; de duur van de bouw; de voorkeur van de aannemer).
Met de bouw van het eerste gedeelte van de grote brug, een sekundaire brug en een twee- of drietal eenheden van de laagbouw wordt op korte termijn begonnen. De verwachting is dat de bewoners dit gedeelte van de laagbouw in september 1971 kunnen betrekken. Hiermee zal een eind gekomen zijn aan een uit ruimtenood geboren, onaanvaardbare situatie, waarin het Transitorium II als een grote grijze toren in de groene wei staat, omspeeld door de wind, zonder enige relatie met de omgeving.
Met de bouw van het eerste stukje 'laboratoria en winkels' zullen de voor de leefbaarheid van deze eerste fase zo broodnodige voorzieningen als verpozingsruimten, kiosken, bankjes, binnenhoven, door verbinding met Transitorium I gerealiseerd worden. Een eerste fase, die op zichzelf behoort te kunnen funktioneren en leefbaar geheel moet vormen en tezelfdertijd de eerste aanzet, het startpunt tot de verdere bouw van het alfa-carré.

ir. F. v. d. Seyp,
medewerker architectenbureau Lucas & Niemeijer

„De vorig jaar vervaardigde maquette geeft dus een aanspreekbaar, maar verkeerd beeld; het is het beeld van vandaag, geëxtrapoleerd in de toekomst". (Deze en foto op de achterkant zijn van W. Stam, stichting film en wetenschap).

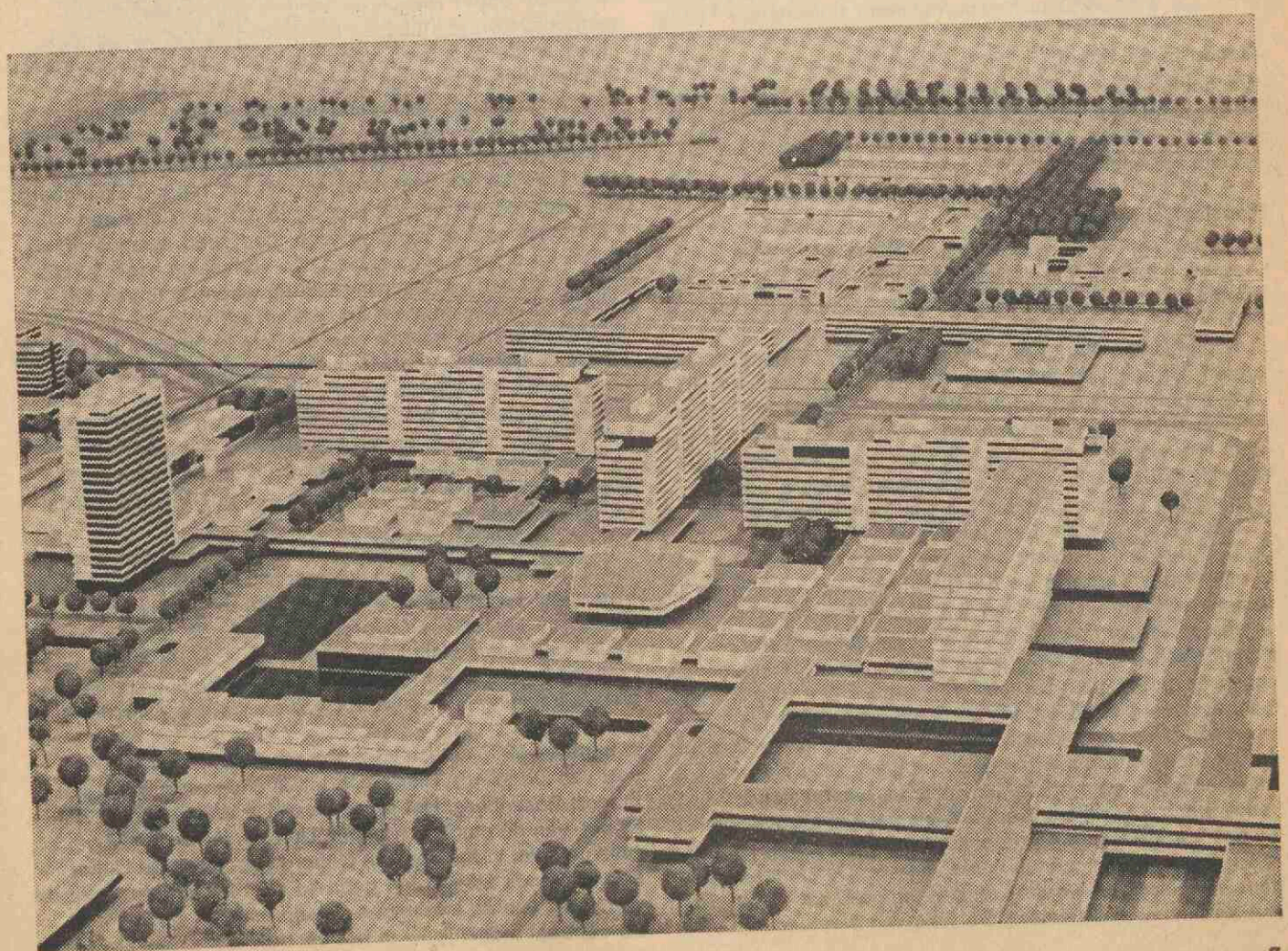

Het bouwbureau

Binnen de universiteit bestaat een instantie, die zich bezighoudt met het vertalen van wensen van de universiteit op het gebied van bouwzaken in een programma van eisen. Deze instantie heet de „Hoofdafdeling Bouwzaken en Huisvesting".
Van de kant van hoogleraren en wetenschappelijke staf is men echter in gebreke gebleven wensen te formuleren, die betrekking hebben op de door hen verwachte situatie, waarin hun vak in de toekomst zal worden gedoceerd. Formulering van deze wensen of eisen is niet de taak van het bouwbureau, maar in de praktijk moest dit wel gebeuren.
Wij vermoeden, dat dit ook de oorzaak geweest zou kunnen zijn, dat ir. Dijkstra, hoofd van de hoofdafdeling Bouwzaken en Huisvesting, en bouwcurator Ruppert hun functie hebben neergelegd.
Het gevolg is een onduidelijke structuur van het bouwbureau. Wel is aan de externe organisatie-adviseur ir. J. Vis van het bureau Vis-Penning-Malotaux N.V. een opdracht verstrekt om een advies uit te brengen over de organisatiestructuur van de hoofdafdeling.
Hoewel het volgende reeds in de pers en de 'U' gepubliceerd is, vermelden wij nog ten overvloede, dat sinds 29 september ir. L. J. Visser als hoofd van de hoofdafdeling Bouwzaken en Huisvesting, per 1 december 1969 ir. J. Schippers als hoofd van de afdeling Nieuwbouw en per 1 januari 1970 ir. Tj. P. Storm van Leeuwen als hoofd van de Technische Dienst hun functie hebben aanvaard.

Wonen in de Uithof

Wooncomplexen in De Uithof is niet aan de orde. Er is ten eerste bijna geen plaats voor en ten tweede is er vooral van studentenzijde voortdurend verzet geweest tegen het campussysteem of wat daar maar op leek.

Planologische situering

De Uithof ligt in het centrum van het 'gebied Midden Utrecht'. (Utrecht, Maartensdijk, Vleuten-De Meern, Bunnik, Houten, IJsselstein, Jutphaas, Vreeswijk, Maarssen, Zeist, De Bilt).
Enerzijds is een sterke groei te constateren in de bestaande kernen (Utrecht, De Bilt, Zeist, Bunnik) anderzijds zijn op korte termijn belangrijke uitbreidingen te verwachten onder meer in zuidelijke richting in het gebied Jutphaas-Vreeswijk (stad Nieuwegein), voor een nog later stadium is een omvangrijk stadsgebied rond Houten geprojecteerd.
Er zijn twee overlegcolleges, die zich buigen over de planologische problemen die voor dit gebied rijzen:
De 'Kring Midden Utrecht' houdt zich op hoog-ambtelijk niveau (burgemeesters en de Utrechtse wethouders) en in commissies van bijstand voor o.a. wonen, recreatie, verkeer en vervoer bezig met het opstellen van een ontwerp — planologisch ontwikkelingsprogramma voor de toekomstige agglomeratie 'Midden Utrecht'. Alleen de Bilt en Zeist nemen niet deel aan de 'Kring'. En dan is er het 'Intergemeentelijk Overleg', waarin de vroede vaderen van Utrecht, de Bilt, Zeist en Bunnik (mede i.v.m. de daar te creëren wooneenheden voor studenten) plus de waarnemend bouwcurator der rijks-universiteit, zich specifiek over de invloed van de Uithof op de omliggende gemeenten èn de invloed van de omliggende gemeenten op De Uithof beraden. Op reële wijze wordt in dit overleg ook naar de studentenmening geluisterd. De visie van de studenten zoals deze is weergegeven in de discussienota, die verderop wordt besproken, wordt hier vermoeidelijk wel geaccepteerd.

STUDENT EN DE UITHOF

Typerend is dat thans op praktisch geen enkel niveau wordt gedacht over het probleem De Uithof. Het denken over het probleem en het zoeken naar oplossingen moet geactiveerd en in breder kader gebracht worden. Om aan te geven wat en op welke niveaus is gedacht geven wij hieronder een overzicht.

Nota's vanaf 1965

a. Begin 1965 komt het denken over De Uithof op gang van de kant van de studenten. In januari verschijnt er namelijk een Uithofrapport van J. Heidema, fiscus e.t. van het D.B. van de U.S.F.
Het is slechts een summier rapport, waarin voornamelijk de door de regering beperkte bestedingen voor de universiteit aan de orde komen. Er was toen nog niet bekend of de alfa's ook zouden verhuizen naar De Uithof. Het rapport gaat er van uit dat er geen campussysteem gaat komen en geeft vage uitspraken over studentenflats in Zeist en Bunnik. Uit het rapport blijkt dat De Uithofproblematiek nog vreemd en onbekend is, maar de discussie is op gang.
In februari wordt er een schriftelijke enquête gehouden op De Uithof onder wiskunde-, medicijnen- en biologiestudenten. De vragen hadden betrekking op het busgebruik, lunch en de eventuele voorkeur voor een campussysteem. Omtrent het laatste kan opgemerkt worden, dat men overwegend tegen een campussysteem was.

b. In december 1966 verschijnt een belangrijk rapport van de U.S.F.- Uithofcommissie, en wel het rapport Rosenberg. Het uitgangspunt van dit rapport is dat De Uithof een werkgemeenschap moet worden, dus geen campus of woon- en ontspanningsgebied. De verhuizing naar De Uithof brengt een verschuiving van de woonplaats van de studenten met zich mee. En daarom zal volgens dit rapport de U.S.F. er naar moeten streven flats te bouwen tussen De Uithof en Utrecht. Veel studenten zullen een kamer in de omliggende gemeenten gaan zoeken.
Zijn vraagstelling: Wat doen de studenten in De Uithof? 1. volgen van colleges, practica etc. (in de instituten); 2. zelfstandig bestuderen van de stof (in de instituten en bibliotheken); 3. zich ontspannen (in een goede accommodatie in het centraal carré).
T.a.v. het bovenstaande denkt het rapport aan een werktuin in De Uithof met een duidelijk studieklimaat en alle organisatorische voorzieningen, en een noodzakelijke consumptieve sector voor overdag. Het rapport ontkent echter de behoefte aan winkels in dit gebied. Voor de overige punten wenst het een quartier latin in de binnenstad met alle voorzieningen voor vormingswerk en ontspanning.

c. In maart 1967 verschijnt het rapport van het USC (rapport van De Wind). Hierin een totaal andere visie dan het rapport Rosenberg. Het rapport van De Wind voorziet dat 50 pct. van de studenten buiten Utrecht zal wonen. Zij zullen wonen in flats om De Uithof heen. Daar De Uithof ook 's avonds zal worden gebruikt pleit het rapport voor de verhoging van de leefbaarheid gedurende de gehele dag. Zo centraal mogelijk — in het centrale carré van De Uithof

— zullen alle studentenvoorzieningen moeten komen (universitaire trefcentra, eettafels, kantoren van studentenorganisaties en dienstverlenende instanties, clubgebouwen en sociëteiten van de gezelligheidsverenigingen). Het centraal carré wordt een gezelligheidsplein. De gezelligheidsverenigingen kunnen bepaalde voorzieningen (filmzaal, toneelzaal, sportaccommodatie) van de universiteit gebruiken of gezamenlijk een CVV-gebouw met allerlei voorzieningen inrichten. Nieuw te bouwen flats per vereniging te laten bewonen wordt positief gewaardeerd.

d. Het rapport Van Drumpt (mei '67) zowel als het interimrapport van de Commissie Structuur Studentensamenleving van SSR (januari '68) gaan er van uit dat de gezelligheidsverenigingen zich centraal in de wooncentra bevinden. Van Drumpt echter houdt vast aan een scheiding tussen de bestaande gezelligheidsverenigingen, terwijl het interimrapport pleit voor één studentenvereniging, die in verschillende complexen haar dependences heeft. De organisatie ligt bij het CVV. Het rapport van Uppelschoten (Prometheus) ziet daarbuiten nog de mogelijkheid voor de stichting van nieuwe verenigingen in de wooncentra.

e. In december 1968 verscheen onder verantwoordelijkheid van de SUK de nota Van Heugten over de leefbaarheid van De Uithof, met het doel een model te geven, waarbinnen besluitvorming tot stand kan komen. Aan het model moet ten grondslag liggen, dat de resultaten van een sociaalwetenschappelijk onderzoek tot wijziging van een aantal inzichten kan leiden, die er gemakkelijk in geïntegreerd kunnen worden. Deze nota steunt op een tweetal premissen. Ten eerste gaat zij er van uit dat slechts de helft van het aantal studenten in Utrecht kan worden gehuisvest, en dat de overigen zullen moeten wonen in De Bilt, Zeist en Bunnik. Ten tweede veronderstelt de nota dat de studieprogramma's zich zodanig zullen ontwikkelen, dat de student een groter deel van zijn tijd in de universiteitsgebouwen zal doorbrengen.

Het evalueert de voorgaande nota's en geeft als visie van SUK en CVV, dat het probleem van de leefbaarheid van De Uithof een samenhang van een aantal deelproblemen is, waarvan de oplossing gezien wordt in het toebedelen van een functie aan De Uithof zowel aan de wooncomplexen als aan de Utrechtse binnenstad. De nota keert zich tegen de campusgedachte, al wil zij wonen van studenten in De Uithof beslist niet uitsluiten wanneer daar later behoefte aan blijkt te bestaan.

Uitgaande van de definitie van leefbaarheid: 'Leefbaarheid ontstaat, wanneer onze verwachtingen — wezenlijk geachte verwachtingen — worden gehonoreerd' (Drs. H. G. Jansen in zijn inleiding 'Leefbaarheid in De Uithof of Minerva op het maaiveld', gehouden op het congres 'Van Kruithof naar Uithof' in november 1968), komt de discussienota tot de volgende doelstellingen. Ten eerste moeten de elementen woon- en werksituatie voor staf en studenten geïntegreerd worden tot een leefbaar geheel. Ten tweede moet er een gedifferentieerde keuzemogelijkheid bestaan voor de individuele student, „aangezien de één nu eenmaal niet de ander is. Op grond hiervan zal er in het centrum van De Uithof een behoefte bestaan aan gedifferentieerde voorzieningen binnen de dienstverlenende sector (mensae, PTT, bank, studiemiddelen, winkels). Voor wat betreft de gezelligheid denkt de nota aan meerdere cafés; andere ontspanningsmogelijkheden moeten slechts een aanvullend karakter hebben. Ook studentenactiviteiten moeten in De Uithof plaats vinden.

In de flatcomplexen buiten De Uithof zal behoefte bestaan aan mensa-distributie en winkeltjes à la Termaat, en last but not least een trefcentrum. De Uithof wordt gezien als één van de subcentra van een groot-stedelijk gebied, 'Groot-Utrecht', waardoor het ook een functie kan krijgen voor niet-studenten. Wil het als zodanig levensvatbaarheid hebben, dan is een specifiek gerichte kleur noodzakelijk. Het komt er dus op neer, dat bij de wooncomplexen voorzieningen worden getroffen ter verhoging van het wooncomfort en in De Uithof de aard en de omvang van de voorzieningen worden bepaald door de criteria schaalgrootte, organisatie-intensiteit, ruimte en eenmaligheid.

Uit het bovenstaande blijkt, dat er voor De Uithof twee mogelijkheden worden gezien: een maximum- en een minimumoplossing. Bij de maximumoplossing wordt aan De Uithof inderdaad een subcentrumfunctie toegekend, terwijl bij de minimumoplossing geen reële plaats wordt gezien voor niet-studenten in De Uithof op creatief en recreatief terrein.

Criteria voor de keuze zijn de antwoorden op de volgende vragen: 1. Hoe gaat het centrum van Utrecht na de voltooiing van Hoog-Catharijne functioneren? 2. Is het mogelijk om zonder aan het centrum van Utrecht teveel afbreuk te doen een deel van de avant-garde naar De Uithof te halen? 3. Hoe krijgen wij de burgerij over de drempel heen?

De discussienota stelt verder aan de orde, welke beslissingen wanneer en, voor zover noodzakelijk, door wie moeten worden genomen.

Als eerste de basisvoorzieningen. Dit zijn de voorzieningen voor hen die reeds in De Uithof zitten of hier binnen een jaar naar toe zullen gaan.

Ten tweede de financiële mogelijkheden, waarvoor op korte termijn in overleg met de universiteit een schema zal moeten worden opgesteld. Verder had de stichting Studenten Huisvesting voor juni 1969 een schema moeten maken voor haar bouwprojecten tot 1985. Ten vierde de gezelligheidsverenigingen. Hun planning is in grote mate afhankelijk van de SSH. Willen de gezelligheidsverenigingen groeien naar al of niet open trefcentra. Voor de verenigingen ligt de grote moeilijkheid in de overgangsperiode.

De tweede vraag is op welke plaats de gezelligheidsverenigingen zich aan de studenten zullen aanbieden. Zullen zij hun faciliteitencentra vestigen bij de flatcomplexen, in De Uithof, of blijven ze in de binnenstad, of willen ze een combinatie hiervan. De beslissing over de culturele situatie in De Uithof is nog niet zo urgent. Het tijdstip van realisering op dit gebied hangt af van de volgende factoren: 1. de verschuiving van het zwaartepunt van de universitaire complexen naar De Uithof; 2. de verschuiving van het zwaartepunt van de studentenhuisvesting; 3. het tijdstip waarop de planning van het centraal carré dit vergt. Van belang is, welk van deze drie momenten het dichtst nabij is. Belangrijk eerder zal echter de beslissing over minimum- of maximumoplossing moeten worden genomen.

Tenslotte geeft de nota Van Heugten de volgende punten in overweging: 1. het toepassen van transparante bouw in het centraal carré. Hiermee wordt bedoeld dat men aan een gebouw een maximale levensduur toekent van plm. 15 jaar, iets dat bijzonder geschikt lijkt als opzet voor studentengebouwen; 2. er kan aandacht worden besteed aan het integreren van het open jeugdwerk in de ontspanningsvoorzieningen voor studenten; 3. integratie van de stu-

dentenhuisvesting in de stadsuitbreiding: elk vijfde huis een studentenhuis; 4. de nota wijst ten stelligste af de gedachte, afkomstig van de planologische diensten, nu reeds studentenhuisvesting te plannen in het uitbreidingsplan Groot Houten, i.p.v. in het zuiden van De Bilt; dit omvat men vooreerst nog niet gelooft in een spoedige vergroting van de mobiliteit van de student; 5. ten aanzien van de vervoerssituatie hebben de opstellers van de nota geen duidelijk beeld voor ogen, maar gaan er vanuit dat voor bepaalde activiteiten bepaalde afstanden een niet al te grote rol zullen spelen.

f. Naar aanleiding van het in de nota Van Heugten aangehaalde probleem van een minimumoplossing dan wel een maximumoplossing voor het centrale carré in De Uithof verschijnt in oktober '69 een nota van de sectie cultuur van de SUK
De nota verzet zich tegen de gedachte van een maximumoplossing. Er zal in dat geval aan een gebouw met zo min mogelijk vaste installaties gedacht moeten worden. Vier à vijf redelijk grote ruimten, waarvan één zaal voor plm. 300 toeschouwers. (Kosten nieuwbouw in de miljoenen).
Verder is voor een doorlopende exploitatie professioneel beheer een noodzaak. De afstand tenslotte van het centrum van Utrecht naar De Uithof is te groot om de drempelwaarde laag te maken (zie: Wetu '67 en dr. H. de Jager). Alleen als zo'n centrum een 'home' wordt voor verschillende organisaties en bezoekers is het zinvol en wordt de exploitatie aanvaardbaar. Maar dat is nu juist uitgesloten, omdat de studenten de enige groep zullen zijn die er gebruik van zullen maken. En dat is te weinig om een dergelijk theater te vullen.
De opstellers zien op grond van het voorgaande meer in de minimumoplossing en denken daarbij als voorlopig model aan een gezelschappenhuis, waarin culturele studentenorganisaties hun voorbereidende en interne activiteiten kunnen ontplooien (administratie, gespreks-, repetitie-, opberg- en werkruimten, foyer met bar etc.)
De culturele, recreatieve en politieke clubjes, alsmede de USF, reisbureau, kamerbureau etc. en mensae en recreatieruimten zouden ook in dit gebouw huisvesting moeten krijgen om de voordeligste exploitatie mogelijk te maken en om de leefbaarheid goede diensten te bewijzen. Het principe is echter dat van de grotere uitvoeringsruimten, die als zodanig een constant programma verwerken, bewust afgezien wordt.
De exacte benodigdheden voor een dergelijk gezelschappenhuis berusten op dit moment nog op persoonlijke ramingen van de opstellers van deze nota. De nota geeft een eigen principiële visie op cultuur en zegt dat het van visieloosheid zou getuigen indien men zich in de toekomstplanning, wat cultuurzaken betreft, tot het Uithofcarré zou beperken.
In het algemeen echter dient de universiteit zich q.q. aan de gemeenschap als proefkonijn aan te bieden voor alle mogelijke experimenten op het gebied van nieuwe kunstvormen, publieksparticipatie en systematische educatie.
Men bepleit tenslotte het in leven roepen van een projectswerkgroep, die zich zal moeten richten op technologische mogelijkheden in de toekomst in De Uithof, dit t.a.v. de bevordering van de leefbaarheid.

Oprichting S.U.K.
Om tot een verantwoorde besluitvorming over de studentenvoorzieningen te komen en de studenten bij de besluitvorming te betrekken heeft het college van curatoren bij monde van de heer Ruppert tot de studentenorganisaties een verzoek gericht een representatieve commissie samen te stellen. Hierin zouden zitting hebben drie vertegenwoordigers van de USF en drie van het CVV.
April 1967 startte de commissie. Als taak had zij zich gesteld 'het kenbaar maken van de wensen van de studenten omtrent de ten hunnen behoeve in De Uithof te creëren voorzieningen, na kennis genomen te hebben van de plannen van de universiteit ten aanzien van De Uithof in zijn geheel. De commissie tracht een zo duidelijk mogelijk beeld te krijgen van de richting, waarin de ontwikkelingen van de studentenwereld evolueren om zodoende zich een verantwoorde visie op de toekomst te vormen'.
Als uitgangspunt werd het bovengenoemde rapport Rosenberg gebruikt. De SUK begon met informatie te verzamelen over De Uithof. Er is frequent overleg geweest met de heer Ruppert, bouwcurator van de universiteit, mej. Van Lanschot, hoofd van de afdeling studentenzaken en de heer Meyers, projectleider van het Centraal Carré.
De verworven informatie bleek een onvoldoende basis om te komen tot een verantwoorde beslissing over het toekomstige leefklimaat. Er bleek nl. over tal van zaken geen informatie te bestaan.
De SUK pleitte dan ook voor een uitgebreid sociologisch onderzoek, waar tendenties kunnen worden achterhaald, die zich thans binnen de huidige ontwikkelingen van het studentenleven aftekenen. Pas dan kan er een visie worden ontwikkeld over de toekomstige leefbaarheid. Thans zijn er plannen voor het oprichten van een researchbureau voor studentenzaken aan de universiteit. In het kader van het researchbureau kan men komen tot een visie, waardoor verantwoorde beslissingen genomen kunnen worden.
De SUK beseft, dat men thans nog niet aan beslissen toe is. Mede op grond hiervan heeft de SUK het rapport Rosenberg als uitganspunt van haar activiteiten laten vallen (februari 1968).
Het rapport — geschreven eind 1966 — beschikte over weinig informatie. De principiële visie van het rapport — scheiding wonen, werken en ontspanning — is niet te handhaven als wij bijv. kijken naar de duizenden studenten die zich in de toekomst in Zeist en Bunnik zullen vestigen. De afstanden die zij moeten afleggen worden te groot.
De SUK heeft contact met studentenorganisaties als gezelligheidsverenigingen, disputen, culturele verenigingen, om hen over hun inzichten te polsen. In november 1967 zijn aan alle gezelligheidsverenigingen vragenlijsten toegestuurd. De reactie: hoewel men hier en daar een donker wolkje zag, geloofde men nog wel in de toekomst van de eigen vereniging. Verbeteringen in de eigen vereniging kon men in concreto niet aangeven. Geen enkele vereniging had een duidelijke visie op de toekomst van de vereniging.
Een duidelijke analyse van de functies van de gezelligheidsverenigingen in de huidige universiteitsstructuur is onontbeerlijk, wanneer er gediscussieerd moet worden over de evt. vestiging van gezelligheidsverenigingen in De Uithof. Hieronder zullen 2 belangrijke rapporten besproken worden. In deze rapporten arthct men ontwikkelingen van de gezelligheidsverenigingen te achterhalen om op grond hiervan een toekomstige visie op te bouwen.
Een korte evaluatie van de werkzaamheden van de SUK van september '67 tot mei '69. In november '67 een kantine-enquete, doorlopend overleg met curator Ruppert, vertegenwoordigers van het bouwbureau en mej. Van Lanschot

(doorstroming van informatie, gedachtenwisseling universiteit en studentenwereld), gesprekken over winkelcentrum, sporthal, Uithofcahier en de onderwijskant van De Uithof (bij de faculteiten bleek geen onderwijsbeleid op lange termijn te bestaan).
Voor de SUK was een nieuwe structuur vereist op basis van specialisten uit de diverse terreinen (onderwijs, cultuur, research, voorlichting). Deze kwam tot stand.
In december 1968 verscheen de discussienota over de leefbaarheid van De Uithof. Bedoeling was (en is nog steeds) dat dit een beleidsnota zou worden. Voorjaar 1969 ging het bouwbureau akkoord met de discussienota en was het woord aan de curatoren. Daar in die tijd het gesprek gaande was over de Raad van Overleg, vonden deze, dat het beter zou zijn deze Raad hierover te laten beslissen. Toen echter eenmaal het overleg in deze Raad op gang was gekomen, was er ook sprake van een eventueel op te richten URU (Universitaire Raad Uithof). Deze gedachte, waarschijnlijk ontstaan doordat een aantal mensen van het sociologisch instituut kwamen met een voorstel voor een planraad, waarin alle geledingen vertegenwoordigd zouden zijn, had onder andere tot resultaat dat het overleg, zoals dat bestond in de contactvergaderingen Curatoren — SUK, werd beëindigd, in afwachting van het aanvangen met de werkzaamheden van voornoemde URU. Door de ontwikkelingen binnen de universiteit tengevolge van de discussie over de bestuursstructuur kwam de Raad van Overleg pas in augustus tot het principebesluit voor de oprichting van de URU. Door onvolledigheid van de notulen werd pas anderhalve maand later aan het bureau van de universiteit opdracht gegeven het gestelde principe uit te werken. Dit bureau kwam eind september met een conceptreglement, dat in november '69 werd behandeld door de Raad van Overleg, waaruit de studentenvertegenwoordiging zich tijdelijk van het overleg had teruggetrokken. Het concept werd omwille van de discussie naar de letter becommentarieerd; men zag echter niet dat de essentie ervan volkomen onjuist was. De waarnemend bouwcurator werd verzocht contact op te nemen met de USF, dit omdat, gezien de situatie, het mogelijk was dat de studenten niet aan het overleg binnen de URU zouden willen deelnemen, daar het tenslotte een sectie van de RvO betrof. Dit contact is nu (kerstmis'69) nog steeds niet gelegd.
Al met al hebben deze verkwikkelingen er toe geleid dat: 1. er na april '69 geen geformaliseerd overleg meer is geweest; 2. e. weinig of geen informatie naar welke partij dan ook is doorgespeeld; 3. er aan meningvormende geschriften slechts is verschenen het winkelrapport (juli '69) en de nota van de sectie cultuur van de SUK, waarin o.a. een uitspraak wordt gedaan over de discussienota van december '68; 4. er verder over de discussienota geen uitspraken zijn gedaan.
Een lichtpuntje in deze situatie is, dat er, in afwachting van het tot actie komen van de URU een contact is gelegd tussen de Intergemeentelijke commissie, bestaande uit bestuurderen van de gemeenten binnen wier gebied De Uithof ligt en van de universiteit, met enige studenten die zich nog steeds met de Uithofproblematiek bezighielden. In overleg is van de zijde van de gemeenten een, positieve, reactie gekomen op de discussienota.

Denkwerk vanuit de gezelligheidsverenigingen

Hierboven is reeds gesproken over het ontbreken van visie bij de gezelligheidsverenigingen over hun toekomst. In het kader van de Uithofproblematiek is het vereist dat de gezelligheidsverenigingen een toekomstanalyse geven. nota trefcentra).
Het Prometheus-rapport (juni 1968) geeft een analyse van de functies van de toekomstige vereniging. 1. het geven van informatie a. actie tot het verzamelen van informatie, b. actie tot stellingname; 2. activeren van interessegroepen; 3. het bieden van een ontmoetingscentrum; 4. bieden van mogelijkheden op het gebied van de recreatie; 5. het bieden van speciale culturele manifestaties; 6. de mogelijkheden voor a-intellectuele creativiteit. Het rapport pleit voor een jeugdcentrum met een principiële openheid. Het lid worden (niet alleen beperkt tot studenten) moet het gehele jaar door mogelijk zijn.

In juni '69 verschijnt de nota trefcentrum van USF-CVV Deze wijst i.v.m. het feit dat de studentengezelligheidsverenigingen (sgv's) hun oorspronkelijke functies grotendeels verloren hebben en er steeds meer mensen in de massa verloren dreigen te gaan, op de noodzaak tot een andere aanpak te komen. Als oplossing ziet hij het oprichten van ontmoetingsruimten gesitueerd in de woonkernen, die een soort wijkfunctie vervullen. Dit omdat het onmogelijk is dat de sgv's in hun huidige vorm in de toekomst nog bestaan: één vereniging met één gebouw op één plaats is in een situatie waarin de mensen ver van elkaar in andere gebieden wonen en juist daar hun contactmogelijkheden zullen hebben, een onbestaanbaarheid. Essentie is, dat de diverse clubjes (op cultureel, politiek of ander terrein), vanuit het politiek en cultureel centrum gecoached een stuk van het programma op het trefcentrum verzorgen. Verder houdt men er rekening mee, dat de mogelijke onderwijsvernieuwing wat mentaliteit en groepsbinding betreft eveneens contactstimulerend zal kunnen werken.
Trefcentrum in optimale zin en vormgeving moet tot doel hebben het bieden en bevorderen van mogelijkheden tot ontplooiing en ontspanning van jongeren in de leeftijd van ongeveer 16 t.m. 30 jaar, aanvullend op de werk- en studiesituatie. Het trefcentrum zal ter realisering van dit doel de beschikking moeten hebben over:
— lokalen waarin jongeren kunnen samenkomen
— faciliteiten op het gebied van bijv. muziek, lezen, t.v.,
— een program van activiteiten op het gebied van dans, toneel, film, fotografie, cabaret, pantomime, creativiteit, lezingen, politiek
— een professioneel beheerder
— een administratie van regelmatige bezoekers of zelfs van alle potentiële bezoekers wonend in de wijk rond het centrum.

RESEARCH

In januari 1968 verscheen de researchnota van de USF. De nota vindt sociaal-wetenschappelijk onderzoek, met name voor de beleidsvoorbereiding op het gebied van studentenvoorzieningen noodzakelijk. Dit probleem is actueel, doordat de studentenvoorzieningen op dit moment kritisch bekeken worden en er allerlei plannen zijn deze in de naaste toekomst te gaan reorganiseren.
De verhuizing van de RU van de stad naar De Uithof brengt voor de leef- en studiesituatie van de studenten ingrijpende wijzigingen met zich mee, waarvan de gevolgen op dit moment nog niet te overzien zijn.
Er wordt gepleit voor de oprichting van een onderzoeksbureau, dat direkt onder curatoren staat.

Hier moet de beleidsvoorbereiding plaatsvinden (aangeven van mogelijkheden en alternatieven met hun resp. consequenties).

In deze tijd van veranderingen zal research kunnen helpen een antwoord te vinden op de volgende vragen o.a.: 1. 1. Welke factoren bepalen de leefbaarheid in de studentenwereld en hoe ziet de studentenwereld er heden ten dage uit. 2. Wat zijn nu precies de doelstellingen die het beleid op het gebied van de studentenvoorzieningen zich in het verleden gesteld heeft en moeten dezelfde doelstellingen ook in de toekomst aan het beleid ten grondslag liggen? Wat zijn nu in de praktijk de effecten van het beleid?

Met andere woorden: worden de doelstellingen ook werkelijk verwezenlijkt. Aan welke voorzieningen zal — gezien de hiervoor genoemde doelstellingen — in de toekomst de meeste behoeft bestaan?

Het bureau moet zich niet alleen bezig houden met research t.b.v. studentenvoorzieningen maar ook t.b.v. het onderwijs (het gaat om de hele leefsituatie van de student).
In de nota wordt aangeraden een voorbereidingscommissie in het leven te roepen, die zich bezig kan gaan houden met de taakstelling van het researchbureau.

Tevens bepleit het rapport het maken van een inventarisatie van ideeën omtrent De Uithof en literatuuronderzoek te beginnen over b.v. relaties binnen de studentenwereld, relaties binnen grotere wooneenheden enz.
In april verschijnt de nota van de SUK 'het belang van een researchbureau voor de bouw van De Uithof'.
Hier wordt gesteld dat onderzoek d.m.v. een grote enquête even goed via een researchbureau kan worden gedaan. Dat onderzoek moet inzicht geven in het leefpatroon van de studenten van dit moment, en in deze zaken te verwachten ontwikkelingen. Onderzoeksonderwerpen zijn b.v.:
— onderzoek naar de verwachte gevolgen van de waarschijnlijke huisvestingssituatie van 1985
— invloed van de afstanden tussen huisvesting en Uithof
— kans op assimilatie tussen studentenbevolking en bevolking van die randgemeenten waar studiegroeperingen wonen.

— kans op assimilatie tussen burgers en studenten in geval er midden in de Uithof ook voor burgers aantrekkelijke faciliteiten worden gecreëerd.
— het bestuderen van de consequenties van het faciliteitencentrum aan de I.B.B.-laan voor het leefpatroon van de studenten aldaar.

— de toekomstige mobiliteit van de studenten
— onderzoek naar de gereedgekomen plannen (rapport v.d. Wind, Rosenberg e.a.)
Medio 1968 werd een subcommissie van de beleidsraad ingesteld. Dit overleg heeft er toe geleid dat de universiteit op haar personeelsbegroting voor 1970 twee personen heeft opgevoerd voor het onderzoekproject studentenvoorzieningen.

Daarnaast werd tijdens dit overleg besloten dat zowel de hoofdafdeling studentenzaken als de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting op de kortst mogelijke termijn een medewerker voor de sociale planning zouden aantrekken.
Het bureau onderwijsresearch en studiestatistiek heeft twee medewerkers half-time ter beschikking gesteld voor het uitvoeren van een veldanalyse op dit gebied. Daarnaast hebben het sociologisch instituut, het ICIP en het instituut voor sociale psychologie zich in principe bereid verklaard ook iets aan deze research te gaan doen.

In juli 1969 verscheen onder verantwoordelijkheid van het bureau Onderwijsresearch en studiestatistiek de discussienota 'Struktuur en Doelstellingen van Studentenvoorzieningen' (Huber en Everwijn). Het betrof hier een vooranalyse naar het functioneren van groeperingen die studentenvoorzieningen aan de RU verzorgen. Doelstelling was om tot een procedure voor de ontwikkeling van beleidsconcepties te komen.

Na een inventarisering van alle instanties, welke zich bezighouden met collectieve en individuele studentenvoorzieningen en een kritisch beschouwen van het functioneren ervan, worden kenmerken genoemd van beleidsvoorbereiding en beleidsvoering op totaal niveau. Deze zijn in het kort: a. vragen naar doelstellingen; b. bezinning op taken; c. het operationaliseren van geformuleerde taken; d. realisatie; e. evaluatie.

De opstellers signaleren dat men voor wat betreft de studentenvoorzieningen binnen de beleidsvoerende organen nooit verder is gekomen dan de algemene abstracte formulering 'optimalisering van het leef- en werkklimaat van studenten'. Op het ogenblik zegt men te willen kiezen voor opheffing van specifieke studentenvoorzieningen, indien de maatschappij er op de een af andere wijze in kan voorzien. Tegelijkertijd wil men de tot nu toe specifieke voorzieningen voor studenten ook openstellen voor niet-studenten. De moeilijkheid om tot een overkoepelende beleidsvoering te komen, is de hoge mate van autonomie van de afdelingen, die zich met studentenvoorzieningen bezighouden. Mede hierdoor is het moeilijk een duidelijke taakafbakening te vinden. Zo wordt het aanstellen van een planningsfunctionaris en een methodoloog als een bedreiging van deze autonomie ervaren. Trouwens het aantrekken van deze twee functionarissen is een organisatorische oplossing, terwijl juister is, organisatorische oplossingen de resultaten te laten zijn van een ontwikkeld doelstellingenkader. De van studentenzijde gevoelde behoefte aan een sociaal-wetenschappelijk veldonderzoek wordt onderschreven, maar het lijkt op dit moment moeilijk te formuleren wat de belangrijkste onderzoeksvragen zijn en hoe de gevonden antwoorden in maatregelen om te zetten.

De opstellers onderkennen drie niveaus van planning met bijbehorende thema's. Als eerste niveau wordt genoemd de studentenvoorzieningen in hun totaliteit. Op het tweede niveau worden vier thema's van planning genoemd, die vragen om een ontwikkeling van een eigen beleidsconceptie, waaronder De Uithof. Er wordt voor wat betreft De Uithof benadrukt, dat de organisatorische eenheden die zich bezighouden met o.a. collectieve materiële voorzieningen, op een hoger niveau dan het eigen sectieniveau werken aan een uithofplanning inzake het woon- en leefklimaat van studenten. Tot nu toe is er nauwelijks aan de ontwikkeling van een beleidsconceptie inzake toekomstige woon- en leefvormen binnen De Uithof van studenten gewerkt. Op het derde niveau gaat het om planningsthema's, die een eigen object van planning blijven behouden, ondanks de planningsactiviteiten op de beide andere niveaus: huisvesting, sport, voeding, cultuur, lichamelijke gezondheidszorg en vorming. De nota benadrukt de wenselijkheid werkgroepen te formeren, elk gegroepeerd rondom een thema van planning. Een vereiste is dat in deze werkgroepen plaatsnemen diegenen, die betrokken zijn bij de praktische uitvoering van studentenvoorzieningen. De wijze waarop de werkgroepen moeten gaan functioneren werd hierna in de nota verder uitgewerkt.

Winkelrapport

Eind 1968 werd er door de afdeling Planologie van het Centraal Instituut Midden- en Kleinbedrijf een onderzoek inzake de distributieve voorzieningen in De Uithof gehouden. Dit rapport, 'Winkels in De Uithof', verscheen in juli 1969.

De opstellers gaan uit van de hypothese, dat het behoeftepatroon van de student in zijn werksituatie afhankelijk is van de mate, waarin het onderwijsproces is 'geïndustrialiseerd' (meer studiebegeleiding en een meer overladen onderwijsprogramma betekent een grotere behoefte aan allerlei op de werksituatie geënte voorzieningen). Het rapport memoreert een aantal rapporten, die (van studentenzijde) zijn verschenen over De Uithof en stelt dat, voor wat betreft de lokatie van die voorzieningen, waarvan de student buiten de eigenlijke werksituatie gebruik maakt, de discussienota van de SUK een aanvaardbare synthese is van de verschillende opvattingen.

Het onderzoek houdt zich bezig met de vraag in hoeverre de op de werksituatie van de student geënte voorzieningen reeds op korte termijn aanwezig moeten zijn in De Uithof. Ter verkrijging van de voor het onderzoek noodzakelijke informatie is een uitgebreide enquête gehouden onder een representatieve groep studenten. Deze schriftelijke enquête heeft 3000 bruikbare ingevulde formulieren opgeleverd. De representativiteit van de respondenten bleek bevredigend. Uit het materiaal werd duidelijk, dat de tegenwoordige student-Uithofbezoeker getypeerd wordt door de volgende omschrijving: jongerejaars, beta-faculteit, mannelijk geslacht, bezoekt De Uithof tweemaal per week (vaak slechts een halve dag), woont in Utrecht, fietst 10 à 25 minuten naar De Uithof. Verder kon worden vastgesteld, dat het zich oriënteren op De Uithof nog geen wezenlijke verandering heeft gebracht in de keuze van de woonplaats (binnen Utrecht). Meer dan de helft van de studenten is financieel volledig van de ouders afhankelijk. De modus van de inkomstenverdeling ligt zowel bij de oudere- als bij de eerstejaars bij de klasse *f* 4000,— - *f* 4500,—.

Voor een analyse van het uitgavenpatroon van de student in het algemeen is gebruik gemaakt van het CBS-budgetonderzoek. Met name is gelet op de bestedingsrichtingen van het 'totaal der gelden', waarover de student zelf beschikt. Thuiswonende studenten geven zelf het minst uit. Het door de student betaalde verbruik is bij niet-bursalen mannelijke. De grootste zelffinancierders onder de studenten zijn de kamerbewoners. Deze groep bestaat relatief veel aan voeding en aan woning. Vrouwelijke studenten geven veel geld uit aan groente, fruit en vlees; woning, kleding, persoonlijke verzorging en vakantie.

Bursalen tenslotte zijn goede afnemers van kleding en doen veel aan algemene vorming (N.B. voor zover het door henzelf betaald wordt).

De Utrechtse student eet regelmatig, dat is tenminste op 4 van de 5 werkdagen, warm. Het zelf koken is het meest populair. In die gevallen, waarin buitenshuis de warme maaltijden worden gebruikt, vormen de verenigingseettafels de meest gefrequenteerde eetgelegenheid. De mensa volgt op flinke afstand, direct gevolgd door alle andere eetgelegenheden in de stad. Vrouwelijke studenten eten relatief minder warm dan hun mannelijke collega's. Belangrijk is het feit dat studenten, die behoren tot studierichtingen, die nu reeds sterk op de Uithof zijn georiënteerd, relatief vaker hun warme maaltijd op de mensa of op een verenigingseettafel gebruiken. De grotere bereidheid om van collectieve maaltijdvoorzieningen gebruik te maken moet, met het oog op de mogelijkheid warme maaltijd-faciliteiten in De Uithof te creëren, positief worden gewaardeerd.

De meeste studenten blijken hun levensmiddelen in de directe omgeving van hun woning te kopen. Van de studenten in de studentenflats aan de I.B.B.-laan koopt vrijwel iedereen de benodigde levensmiddelen in de enige daar aanwezige zelfbedieningszaak. Het kopen in de directe omgeving van de bezochte universitaire gebouwen komt maar weinig voor.

Ruim 60 pct. van alle respondenten koopt kleding en schoeisel op de plaats van het studie-adres.

Aan alle studenten uit de steekproefpopulatie is vervolgens de vraag gesteld naar de urgentie van bepaalde, op hun toekomstige werksituatie geënte voorzieningen in De Uithof. De hoogste graad van urgentie werd aangetroffen bij de volgende voorzieningen: koffiebar-lunchroom, fietsenreparatie, krantenkiosk, postkantoor, supermarkt, café, boekhandel, mensa en snackbar.

Een middenpositie wordt ingenomen door het restaurant (Hollandse keuken) drogist, bankfiliaal en wasserette. Tegen de verwachtingen in achtten de uithofgangers de meeste voorzieningen minder urgent dan hun studiegenoten voor wie De Uithof voorlopig nog geen realiteit is. Dit verschil in urgentie valt weg bij de voorzieningen die een zeer hoge urgentiescore hebben gekregen. Ten aanzien van de urgentie van deze voorzieningen bestaat met andere woorden kennelijk een communis opinio.

De mate van urgentie voor bepaalde in De Uithof te creëren voorzieningen hangt mede af van geslacht, burgerlijke staat en woonwijze der respondenten. Opvallend is dat studenten die particuliere kamers bewonen een positievere instelling hebben tegenover allerlei voorzieningen in De Uithof dan de bewoners van de studentenflats aan de I.B.B.-laan. Bij de aanwezigheid van een supermarkt in De Uithof zou een kwart van de respondenten er alle levensmiddelen kopen, 40 pct. sommige. Meer dan de helft van hen geeft de voorkeur aan een particuliere onderneming. Albert Heijn gooit de hoogste ogen bij de studenten. Een ruime meerderheid ziet deze winkel ook graag na zes uur open. De realisatiemogelijkheden van de voorzieningen met de hoogste urgentiescores zijn onderzocht aan de hand van de te verwachten bezoekersaantallen, de gebruiksfrequentie per voorziening en bepaalde gangbare rentabiliteitsnormen. Op korte termijn, dat is over ongeveer vijf jaar, blijken de volgende voorzieningen realisabel te zijn: koffiebar-lunchroom in engere zin met ongeveer 1500 zit- en staanplaatsen, ruimte voor lunches (broodmaaltijden) met ongeveer 700 zitplaatsen; mensacomplex met ongeveer 300 zitplaatsen; café; levensmiddelen (zelfbediening) met 100 à 150 m2 verkoopvloer evt. met drogisterijartikelen; boeken, tijdschriften, kranten met 150 à 200 m2 verkoopvloer evt. kantoorbehoeften; fietsenreparatie met ca. 125 m2; banken; postagentschap.

Bij de toewijzing van ruimte aan de bovengenoemde voorzieningen zal het streven naar variatie in het voorzieningenpakket belangrijker zijn dan een te star vasthouden aan de hiervoor gegeven branchegrootten en -suggesties. Met de voorgenomen situering van de eerste winkel- en aanverwante voorzieningen in het universiteitscentrum De Uithof stemmen zij in. Het karakter van de situering, een voetgangerspassage, zal ook in de vormgeving van de bedrijfsruimten tot uitdrukking behoren te worden gebracht.

De ervaringen, opgedaan bij de bouw, inrichting, gegadigdenselectie, en exploitatie van de voorlopige voorzieningen in de laagbouw bij het Alpha Gebouw 1 kunnen bijzonder nuttig zijn bij de ontwikkeling van het definitieve dienstencentrum nabij het toekomstige Aulaplein.
Het definitieve oordeel over de mogelijkheden op korte termijn zal moeten worden opgeschort, omdat er nog een onderzoek zal moeten plaats vinden onder de leden van de wetenschappelijke staf en het overige universitaire personeel, waarvan de resultaten beslist van invloed zullen zijn op dit oordeel. Tenslotte wijzen de opstellers op de wenselijkheid, dat met regelmatige tussenpozen wetenschappelijk verantwoorde peilingen worden gedaan naar de image van De Uithof, naar de respons van de Uithofbezoekers op de reeds gerealiseerde voorzieningen en naar de exploitatie-resultaten van de geplande faciliteiten. Voor de sociale faculteiten ligt hier wellicht een belangrijk terrein van onderzoek.

Rapport Goudappel

In maart 1968 verscheen het rapport inzake de situatie van het verkeer en vervoer en het parkeren in het ontwikkelingsplan De Uithof. Opdracht tot dit onderzoek was gegeven door de RU aan het adviesbureau voor verkeersordening Goudappel en Coffeng te Deventer.
Dit bureau sprak de stellige overtuiging uit, dat er bij staf en wetenschappelijke medewerkers en personeel over een aantal jaren een trek naar het oosten zal zijn waar te nemen voor wat de woonsituering betreft, iets wat voor de gemeente Bunnik nu reeds opgaat. Deze tendens zal sterk beïnvloed worden door de ontwikkeling van het openbaar vervoer.
Deze trek naar het oosten, te weten De Bilt, Zeist en Bunnik, zal ook bij de studenten waarneembaar zijn. Dit heeft twee oorzaken: 1. De stad Utrecht zal geen onderdak kunnen bieden aan een steeds toenemend aantal studenten; 2. De toenemende motorisering van de student.
Vooral dit laatste punt zal van invloed zijn op een toeneming van het aantal thuiswonende studenten.
Door het schoolser worden van het onderwijssysteem zullen zich in en om De Uithof spitsuren gaan ontwikkelen. Daarnaast moet op andere tijden rekening worden gehouden met verkeersstromen van en naar het academisch ziekenhuis. Deze stromen zullen niet samenvallen.
De intensiteit van de verkeersdrukte op de spitsuren in De Uithof is vergelijkbaar met de verkeersintensiteit van een stad met 200.000 inwoners.
Het adviesbureau vermeldt vervolgens hoe deze verkeersstromen gericht zullen zijn. Aan de hand hiervan worden een aantal mogelijkheden gegeven, waarvan de volgende de meest in het oog springende is:
Het creëren van in- en uitvalswegen met 3 plus 1 of 4 plus 2 rijstroken zonder tussenberm. De twee middelste stroken kunnen dan een omkeerbare rijrichting krijgen. De sterke eenzijdige gerichtheid van het verkeer tijdens de spitsuren maakt een dergelijk alternatief zeker aanvaardbaar.
Hiernaast pleit het rapport voor het reserveren van speciale rijstroken voor het openbaar vervoer.

ONDERWIJS

In januari '69 verscheen van de hand van dr. R. R. Gras het rapport De Uithof en het onderwijs van de toekomst.
De bouwkundige en technische voorzieningen die in De Uithof gecreëerd zullen worden, bepalen in belangrijke mate de mogelijkheden tot het beproeven en invoeren van onderwijsvernieuwingen.
Hiervoor is echter noodzakelijk, dat docenten en onderwijsdeskundigen de bouwers duidelijk maken, welke vormen zij op onderwijsgebied in De Uithof gerealiseerd zouden willen zien. Om te voorkomen, dat de docenten zich zullen laten leiden door de huidige onderwijsvormen, wordt in dit rapport gepoogd enkele van de belangrijkste trends in vernieuwing van het onderwijs te schetsen.

1. Het onderwijs nu.

Het onderwijs vindt plaats in leer-situaties, situaties door docent en/of student gecreëerd, om het leren mogelijk te maken (in dit artikel wordt het begrip 'leren' in algemene zin gebruikt: ontwikkelen van nieuwe bekwaamheden, zowel reproduktief als zelfstandig leren behoren daartoe). In het universitaire onderwijs zijn de meeste leersituaties te plaatsen in één van de volgende drie typen: a. luisteren naar voordrachten (voordrachtscolleges in de meest ruime zin; b. zelfstudie; c. praktische oefeningen.
De bouwkundige voorzieningen voor de traditionele leersituaties zijn nogal uniform: zalen met plaatsing van studenten in rijen, en een eigen kamer thuis. De grootte van de zalen is afhankelijk van de grootte van de groep, die eenzelfde instructie verkrijgt. Maximale grootte is afhankelijk van technische voorzieningen: duizenden personen kunnen in een goede congreszaal voordrachten bijwonen en verstaan.

2. Technische mogelijkheden.

De vernieuwingen van het universitaire onderwijs worden gestimuleerd door technische mogelijkheden enerzijds, en veranderende onderwijskundige inzichten anderzijds.
Er bestaat reeds een aantal bekende, doch vrijwel niet toegepaste technieken: a. audio-visuele hulpmiddelen, welke zowel collectief als individueel kunnen worden benut; b. recenter nog zijn de zelfinstructie-instrumenten, waarbij instructie wordt gegeven voor één persoon, door hemzelf te bedienen, in eigen tempo, op zijn eigen tijd.
Dit alles heeft voor het onderwijs vrijwel onbeperkte mogelijkheden geschapen, waarvan nog vrijwel geen gebruik gemaakt wordt.

3. Onderwijskundige ontwikkelingen.

Volgens dr. Gras zullen de zelfinstructie, afgewisseld en-of gecombineerd met het groepsgewijze onderwijs het overgrote deel van de studietijd van de student in beslag gaan nemen, ten koste van het voordrachtscollege. De taak van de docent zal dan bestaan uit het samen met onderwijsdeskundigen samenstellen van cursussen voor zelfinstructie.

Naast een explosieve ontwikkeling van de toepassing van zelfinstructie verwacht hij een explosieve ontwikkeling van het werken in kleine groepen van 5 tot 10 studenten, niet te verwarren met de bestaande werkgroepen, die veelal niet meer dan mini colleges zijn

In bedoelde groepen zal de docent slechts een gespreksleidende functie hebben. De discussie moet centraal staan en men zal moeten komen van een groep die de optelsom is van een aantal individuen tot een aantal mensen, die in teamverband werken. Te weinig nog is het onderwijs het werken als groep, bijvoorbeeld met onderlinge taakverdeling, zodat dus niet iedere student hetzelfde bestudeert. Ditzelfde geldt ook voor de praktica.

Directe consequenties van het voorgaande voor De Uithof zijn: Voor zelfinstructie moeten er vele kamertjes met apparatuur ter beschikking komen, in centra waar de uitlening van de geluids- en-of beeldbanden is gevestigd. Dit kan het best geregeld worden per faculteit. Voor de groepsgewijze instructie geldt hetzelfde.
Een feit is dat in De Uithof hard wordt gewerkt. Het bouwbureau zou nog wel sneller willen werken, maar de financiën laten dit niet toe. Jammer genoeg houdt het denkwerk over de leefbaarheid van dit complex geen gelijke tred met de concrete bouwsituatie. In wezen zou het het beste zijn, indien nu reeds deze gedachtevorming afgerond zou zijn, zodat de universiteit ons inziens dan geen gronden zou hebben om de onderwijsgebouwen volledige voorrang te geven op de studentenvoorzieningen.

Tijdens het cursusjaar 1967-1968 was er voor ongeveer 2.000 studenten onderwijs en research-huisvesting in De Uithof. Van de in dat jaar totaal 12.000 ingeschrevenen waren er nog 10.000 'werkzaam' in de stad. Op basis van het verwachte investeringsniveau voor de komende jaren en rekening houdend met de gemiddelde investering per student rekent de rijksuniversiteit van Utrecht op een jaarlijks bouwvolume dat aan 1.000 additionele studenten huisvesting biedt (in De Uithof). De verhouding studenten — stafleden (wetenschappelijk, technisch, administratief) bedraagt momenteel voor de gehele universiteit 3,3. Dit cijfer zal geleidelijk dalen, mogelijk tot 2,5. Met de geleidelijke groei van De Uithof en de zich langzaam wijzigende verhouding studenten-stafleden dringt de vraag zich op, op welk moment bepaalde voorzieningen een voldoende aantal gebruikers kunnen verwachten om realiseerbaar te zijn. Op het gebied van studentenhuisvesting ziet de situatie er op lange termijn gunstig uit. Het staat vast dat er gebouwd gaat worden in de gemeenten De Bilt, Bunnik en Zeist. De gemeenten hebben reeds toegezegd rekening te houden met de door studenten meermalen geuite wens tot integratie student — overige burgerbevolking.

In verband hiermee is het vermeldenswaard dat aan de gemeente Zeist een officiële aanbieding is gevraagd over de aankoop van een terrein, waarop in eerste aanleg 2700 wooneenheden zouden kunnen worden gerealiseerd. Indien dit hele project op niet al te lange termijn aangevangen kan worden, wordt hierdoor een continue oplevering van nieuwe studentenflats gegarandeerd.

Gezien het feit dat in het voorjaar 1970 het 10-jarenplan van de universiteit zal worden vastgesteld, is het eigenlijk al te laat om voor de periode tot 1980 nog met zodanige eisen te komen, dat er in deze periode iets concreets aan studentenvoorzieningen zal worden gedaan in de polder. Zoals reeds eerder vermeld hoeft er voor deze periode ook niet gehoopt te worden op enige noodvoorzieningen. Tot 1980 zal De Uithof dan ook inderdaad een kille onderwijsfabriek blijven, hetgeen een buitengewoon onbevredigende, en voor degenen die zich juist met deze problematiek bezighouden, ook frusterende gedachte is.

Het is dan ook bijzonder belangrijk dat de URU via de Universiteitsraad (Raad van Overleg) zal bewerkstelligen dat er toch voorzieningen komen. De noodzaak hiervan hoeft niet meer bepleit te worden. Dit zal in eerste instantie betekenen dat de URU zich op korte termijn moet uitspreken over de nota Van Heugten (discussienota), de nota cultuur van de SUK en gezien de opdracht van de RvO ook nog het winkelrapport. Daarnaast zal zij bijzonder kritisch het nog komende 10-jarenplan moeten bekijken.
Het zal noodzakelijk zijn, dat de URU voor haar werk over een budget en duidelijk afgebakende, veel ruimer dan gestelde, bevoegdheden komt te beschikken. Met het genoemde budget zal het mogelijk kunnen zijn dat deskundigen worden betaald voor onderzoek op specifieke gebieden. Aan de URU de taak om van De Uithof een leefbaar geheel te maken!

Deze brochure is uitgeven ter gelegenheid van het tot actie komen van de Universitaire Raad Uithof (URU). Het leek de samenstellers zinvol om zowel diegenen, die zomaar geïnteresseerd zijn in De Uithof, alsmede diegenen, die door een of andere functie genoodzaakt zijn zich er mee bezig te houden of op zijn minst geacht worden deze problematiek te kennen, zo overzichtelijk mogelijk alle in de loop der tijd geformuleerde gedachten voor te leggen. Daarom hebben wij uiteindelijk voor deze vorm gekozen. Hierbij wordt ook de mogelijkheid opengelaten, latere ontwikkelingen te publiceren, die samen met deze brochure een geheel kunnen vormen.

Opvallend is, dat meningsvorming bij studenten op veel grotere schaal heeft plaatsgevonden dan bij andere groeperingen. Waarschijnlijk vindt dit zijn oorzaak in het feit dat deze groep zich het snelst en het meest direct met de leefbaarheidsaspecten van een complex midden in de polder geconfronteerd ziet. Dit houdt echter nog niet in, dat deze aspecten voor de andere groeperingen binnen de universitaire gemeenschap onbelangrijk zijn. Wij hopen dan ook dat met het geformaliseerde overleg van de URU de gedachtenvorming binnen deze groeperingen op gang zal komen.

DE LIJTHOF
Coca-Cola
BUSHALTE
145
PB-53-78

IN DIENST TRADEN

Algemeen
(bureau universiteit) W. A. Gutte, adm. ambtenaar C 2e kl.; D. Spies, rijksambtenaar F; K. Heerdink, adm. ambtenaar A 1e kl.; W. G. van Slooten, adm.ambtenaar C 3e kl.; mevr. R. M. Stevens-Reesinck, adm. ambtenaar C 2e kl. (bedrijfs geneeskundige dienst) mej. M. Y. K. Blitz, adm. ambtenaar C 3e kl.

Rechtsgeleerdheid
(economie) mej. A. E. Weber, adm. ambtenaar C 3e kl.

Geneeskunde
(bureau faculteit geneeskunde) mevr. M. I. Blanco Bejarano-Costa Barguilla, schoonmaakster; mej. K. Hendriks, adm. ambtenaar C 2e kl. (ziekenhuiswetenschappen) mej. H. W. G. Gitsels, adm. ambtenaar C 3e kl. (anatomie) prof. dr J. Fleischmann, wet. hoofdmedewerker; mej. A. M. A. Heussen, analiste A; mej. M. R. Andres Andres, schoonmaakster (fysiologie) mevr. M. S. M. Ekkerman-Peters, schoonmaakster. (fysiologische chemie) mevr. A. Sanchez Y Gonzalez-Cambiella Corteguera, schoonmaakster; mej. R. Jepsen, rijksmabtenaar G. (farmacologie) drs. H. J. M. Beijer, wet. medewerker. (microbiologie) mej. drs. R. Hupkes, wet. medewerker 1e kl. (inwendige geneeskunde) drs. A. A. H. Rens, arts-assistent; mej. W. C van Kleef, arts-assistente; drs. S. M. Gerritsen, arts-assistent; mej. T. H. M. Schuurman, analiste (stralenbehandeling); mej. drs. C. E. Hudig, wet. hoofdambtenaar; mej. M. L. Holtkamp. (hart- en vaatziekten) drs. N. M. van Hemel, arts-assistent. (heelkunde) M. Kocourek. arts-assistent; L. Kullmann, wet. ambtenaar; drs. G. de Keizer, arts-assistent. (verloskunde) drs. R. J. M. Clocquet, arts-assistent; drs. M. V. A. M. Kroeks, arts-assistent. (neus-, keel- en oorheelkunde) A. Sonninen, wet. hoofdmedewerker; mevr. H. R. van Raalte-Helmanson, schrijfster; drs. J. A. N. van der Spek, arts-assistent; drs. M. W. Cornelissen, arts-assistent. (kindergeneeskunde) drs. F. M. Banens, wet. hoofdmedewerker; mej. drs. C. M. R. Weemaes, arts-assistente. (neurologie) drs. F. Bruinsma, arts-assistent.

Tandheelkunde
(chirurgische afdeling) mej. B. Veenstra, adm. ambtenaar C 3e kl. (preventieve tandheelkunde) mevr. M. Grande Gonzales-Prol Silva, rijksambtenaar G. (pathologie van de mondholte) mej. C. F. Brink, adjunct-laborante. (biochemie van de mondholte) mevr M.. A. de Haas-Verschoor, laborante.

Wiskunde en Natuurwetenschappen
(mathematische statistiek) drs. J. C van Houwelingen, wet. medewerker (elektronisch rekencentrum) C. C. Mattern, adm ambtenaar C 3e kl. (natuurkunde). drs. B. J. Jansen, wet. medewerker. (analytische scheikunde) A. G. Kock, rijksambtenaar E. (biofysische chemie) G. Speziali, assistent. (organische scheikunde). drs. H. Polman, wet. medewerker (micropaleontologie) J. P. Brinkerink, rijksambtenaar E. (geochemie) F. C. M. Baeten, analist. (botanische tuinen) J. H. Fontijn, amanuensis/adj. tuinbouwk. ambt. (farmacie) S. Boers, laborant. (ruimteonderzoek) H. J. Spierenburg, rijksambtenaar E.

Letteren
(algemene literatuurwetenschap) drs. H. R. P. Leferink, assistent. (laat latijn) drs. C. H. J. M. Kneepkens, wet. medewerker. (franse taal- en letterkunde) mevr. W. Ditmar-van der Woord, adm. ambtenaar C 3e kl. (engelse taal- en letterkunde) drs. B. Westerweel, wet. medewerker. (kunstgeschiedenis) mej. J. C. Koning, schrijfster.

Diergeneeskunde
(bureau faculteit diergeneeskunde) mej. F. Bakhtri, schoonmaakster. (algemene dienst) J. F. Hendriksen, rijksambtenaar E. (veterinaire anatomie) drs. G. J. Molenaar, wet. medewerker; mej. M. A. M. H de Groot, adj. analiste. (veterinaire bacteriologie) drs. J. F. Frik, wet. hoofdmedewerker. (veterinaire pathologie) R. F Molenbeek, rijksambtenaar F; M. T. Fonville, adj. laborant. (zoötechniek) F. Tengnagel, rijksmabtenaar E. (veterinaire inwendige ziekten) R. Wijnen, rijksambtenaar E; N. Benschop, rijksambtenaar E; G. A. Boersen, rijksambtenaar E. (kliniek voor kleine huisdieren) drs. N. J. G. Fernhout, wet. medewerker; L. M. Engelman, rijksambtenaar F. (veterinaire verloskunde) J. H. Nap. technicus B; drs. A. C Dwarshuis, wet. medewerker; F. J. de Gooyer, adj. analiste.

Sociale wetenschappen
(sociologie) drs. J. B. D. Simonis, wet. medewerker; drs. P. H. Hofman, wet. medewerker; mej. E. Y. Rietveld, adm. ambtenaar C 2e kl. (subfaculteit psychologie) mevr J. H. M. van den Boog-Toeter, schoonmaakster; drs. M. A. L. J. Creyghton, wet. medewerker. (pedagogiek) mej. H E Visser, adm. ambtenaar A 1e kl.; mej H. J W. de Vos. adm. ambtenaar C 2e kl.

DE DIENST VERLIETEN

Algemeen
(bureau van de universiteit) G. C van Ryneswou, adm. ambtenaar B 1e kl.; mej A L de Graaf, adm. ambtenaar C 3e kl.; J A. Sieders, adm. ambtenaar B 1e kl.; mevr. M. A. J. Gerlach-Gadella, adm. ambtenaar C 3e kl.; mej. J. E. Kramer. adm ambtenaar C 3e kl. (bibliotheek) mej C. M C. Joosen, adm. ambtenaar C 3e kl.; mevr. J Golden-van Heusden adm. ambtenaar C 3e kl ; (universiteits filmdienst) A van Saane tekenaar B 1e kl.

Godgeleerdheid
(theologie) J. A Kanis, rijksambtenaar E.

Rechtsgeleerdheid
(staats- en administratief recht) mevr S Papadamakis-Stavros, schoonmaakster (privaatrecht) mr. F. Molenaar, wet. hoofdmedewerker

Geneeskunde
(klinische microchemie) mej. J. M - Kuiper, adj. analiste. (histologie en celbiologie) dr J. Visser, wet hoofdmedewerker; drs R. G. Riemens, wet. medewerker. (inwendige geneeskunde) mej. drs. M. C. A. van der Werf, arts-asistente. (stralenbehandeling) drs H. Damsma, arts-asisstent. (medische fysica) drs. G. K. Bijl, wet. medewerker (heelkunde) drs. J. W. F. Loubert, wet. hoofdmedewerker; A 'Axler, wet. medewerker 1e kl. (hart- en vaatchirurgie) L. Kolar, wet. hoofdmedewerker. (neus-, keel- en oorheelkunde) mej. M. Bal, schrijfster. (kindergeneeskunde) mej. I. G. H. Bastiaens, adm. ambtenaar A 2e kl.; dr. R. W. M. Croughs, wet. hoofdmedewerker. (psychiatrie) drs. S Buma, assistent.

Subfaculteit tandheelkunde
(tandheelkunde/proth.) drs. B. B. Vink, instructeur. (tandheelkunde/prev. orth.) drs H. C. Teune, instructeur. (tandheelkunde/chir. afd.) drs. T. Poelstra, wet. hoofdmedewerker. (tandheelkunde/röntgenologie) drs. G. A. Karsten, instructeur. (tandheelkunde/materiaalkunde) drs. A. Zwaan, instructeur.

Wiskunde en natuurwetenschappen
(wiskunde) mevr. H. van Voorthuizen-van Scherpenzeel, schrijfster; K. Strambach, wet. medewerker. (natuurkunde) mej. A. Post, adm. ambtenaar C 3e kl. (analytische scheikunde) drs. H. P. van Leeuwen, wet. medewerker. (kristalchemie) mej. J. S. Lijnse, adm. ambtenaar C 3e kl. (subfaculteit geologie en geofysica) H. E. Renaud. bibl. beambte. (micropaleontologie) mej. I. Premoli-Silva, wet. hoofdmedewerker; D. Leflef, assistent; F. H. A. Hehuwat, wet. ambtenaar. (chemische dierfysiologie) mevr. G. A. W. Sikkema-van Hinte. (farmacie) A. Puister, tekenaar B 2e kl. (ruimteonderzoek) P. H. M. Hendriks, techn. ambtenaar.

Letteren
(instituut voor algemene literatuurwetenschap) H. J. G. Willekes, rijksambtenaar E. (nederlandse taal- en letterkunde) mevr. T. M. Wessels-Lunter, bibl. ambtenaar. (spaanse taal- en letterkunde) mej. C. A. Tjong Ayong, adm. ambtenaar C 3e kl. (germaanse talen) mevr. C Ruiz Ramirez-Ojeda Orihuela, schoonmaakster). (slavische talen) drs. J. Pama, wet. ambtenaar. (kunstgeschiedenis) mej. M. M. Ribourdouille, schrijfster.

Diergeneeskunde
(veterinaire anatomie) mevr. drs. H. E. Hartman-Niermeyer, wet. medewerker; mevr. drs. I. M. S. Elsinghorst-Govaert, wet. medewerker (parasitologie en parasitaire ziekten) H. J. Tibben, rijksambtenaar G. (veterinaire heelkunde/röntgenologie) W. van Kouterik, 1e röntgenlaborant. (veterinaire verloskunde) H. Kootstra, rijksambtenaar E; L. J. Bakkenes, rijksambtenaar H. (buitenpraktijk) drs. A. M. Mouws, wet. ambtenaar.

Sociale wetenschappen
(bodemkunde) mej. E. Heldoorn, adm. ambtenaar C 3e kl. (klinische en industriële psychologie) mej H. J. van Beek. adm. ambtenaar C 3e kl.

VACATURES

Evenals bij de geneeskunde van de mens wordt bij de geneeskunde van het dier gebruik gemaakt van röntgenapparatuur voor het onderzoek en de behandeling van de dieren
Voor de bediening van deze apparatuur zoeken wij een aankomend

RONTGENLABORANT

welke na een inwerkperiode in staat moet zijn zelfstandig röntgenfoto's te maken.
Hij zal betrokken worden bij het onderzoek naar de toepassingsmogelijkheden van moderne röntgenapparatuur in de diergeneeskunde.
Vereist: M.T.S diploma elektrotechniek of een vergelijkbare vooropleidng.
Leeftijd: 21—35 jaar.
Ervaring in—de omgang met dieren strekt tot aanbeveling

Informaties betreffende deze functie kunnen ingewonnen worden bij het hoofd van de afdeling Röntgenologie, tel. 53 91 11, toestel 1258

Bij de Kliniek voor Kleine Huisdieren kunnen wegens de in gebruikneming van de nieuwbouw en de daarmee gepaarde gaande vergroting van de opname-capaciteit geplaatst worden

DIERVERZORGERS

voor de verpleegstallen, in het bezit van het

STUDENTEN

BELEIDSRAAD COLLECTIEVE VOORZIENINGEN

Agenda voor de openbare vergadering van de Beleidsraad voor Collectieve Voorzieningen t.b.v. Studenten op 25 mei 1970 in de Curatorenkamer van het gebouw aan de Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Aanvang 14.30 uur.
1. Opening en vaststellen van het verslag van de vergadering van 14 mei 1970; 2. Ingekomen stukken en mededelingen; 3. Voortzetting van de bespreking van agendapunt 3 van de vergaderingen van 16 april en 14 mei t.w. a. Note Functioneren Beleidsraad, b. Contacten met secties, c. Procedure Werkbasis en inhoud Werkbasis; 4. Rondvraag; 5. Sluiting.
De stukken zullen ter inzage liggen op het bureau van de U.S.F., Wilhelminapark 23.

FUG ACTIVITEITEN OVERKOEPELING

Vrijdag 22 mei - Veritas, 20.30 uur: Film „Culde-Sac" van Polanski; S.S.R., 22.00 uur: jeugdsentimentfeest; zaterdag 23 mei - Veritas, 22.00 uur: discobar; zondag 24 mei - Veritas, 22.00 uur: café-chantant.
Programma voor volgende weken: zaterdag 30 mei - Veritas, 22.00 uur: jazzavond, Herbert Noord Quintet met Dick Vennik (sax); zondag 31 mei - Veritas, 22.00 uur: café-chantant; vrijdag 5 juni - P.H.R.M groots slotfeest georganiseerd door de FUG; vrijdag 12 juni t/m zondag 14 juni: wadloop georganiseerd door Veritas.

E.S.B. ICHTHUS

Maandag 25 mei hoopt Johan Companjen op uitnodiging van de evangelische studentenbeweging Ichthus te spreken over zijn verblijf in Vietnam. Hij zal dit doen aan de hand van door hem gemaakte dia's. U bent van harte welkom op de zolder van het U-huis, kamer 20, van 17.15—18.30 uur.

ISRAEL-ARABIEREN-DAG

Op zondag 31 mei wordt door de V.C.S.B. Utrecht en de J.U.S.V. Chagai een Israël-Arabierendag georganiseerd. Het is de bedoeling door het verschaffen van informatie te komen tot grotere belangstelling voor het onderwerp, waardoor het in de toekomst mogelijk kan zijn een positieve bijdrage tot de oplossing van het probleem te leveren. Hiertoe zullen, afgewisseld door groepsdiscussies, drie sprekers (uitgenodigd zijn de heren Stein en Bonsèl en mej. Boas) een aantal aspekten van het onderwerp belichten.
's Avonds zal er bovendien gelegenheid zijn tot discussie met Forumleden en met elkaar.

---

diploma dierverzorger. Ook zij, die voor dierverzorger wensen te worden opgeleid, kunnen in aanmerking komen.
Vereist is hiervoor enige voortgezette opleiding, zoals ULO of LLS.
Gegadigden dienen bereid te zijn avond-, nacht- of weekenddiensten te verrichten.
Salaris afhankelijk van opleiding en ervaring.
Sollicitaties met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de personeelsafdeling van de Faculteit, Biltstraat 170, Utrecht.

De conferentie wordt gehouden in het U-huis (zolder) en begint om 13.00 uur. De kosten bedragen *f* 3,— (inclusief broodmaaltijd).

BESTUUR U.S.K.O.

Het bestuur van het Utrechts Studenten Koor en Orkest is als volgt samengesteld: Frank Koerselman (praeses); Tineke van der Wal (ab abtis); Bert Thiecke (fiscus); Ad van der Stelt (bibliothecaris); Dirk Jan Boerwinkel (vice praeses); John Mackenzie Owen (fiscus 2); Agnita Zwahlen (vice ab actis).

FACULTEITEN

RECHTEN

TOETREDING NIEUWE LEDEN TOT DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

In de week van 25—29 mei worden op de kollegeuren van de professoren Kapteyn, Oort en VerLoren van Themaat diskussies gehouden over bovengenoemd onderwerp.
Maandag 25 mei - 15.00—17.00 uur (Domplein, zaal 13): ekonomische aspekten; dinsdag 26 mei - 14.00—16 00 uur (Domplein, zaal 9): institutionele aspekten; vrijdag 29 mei - 9.00—12.00 uur (Domplein, zaal 9): materieelrechtelijke aspekten.
Op maandag zal aan de diskussie deelnemen de heer P. Th. Poharnok van het ministerie van Ekonomische Zaken. Ter voorbereiding van de diskussies zijn een viertal nota's gemaakt, welke men bij het Europa Instituut, Janskerkhof 16, tel. 1 87 40 vanaf 19 mei kan verkrijgen.

INFORMATIEBIJEENKOMST OVER DOCTORAALSTUDIE

Op voorstel van enkele tweede-jaarsstudenten belegt de voorlichtingscommissie een informatie-middag over de doctoraalstudie voor hen die daarmee in september a.s. willen beginnen. Docenten en studenten uit de vier afstudeerrichtingen zullen aanwezig zijn om vragen betreffende hun studierichting en de toekomstmogelijkheden te beantwoorden. Deze bijeenkomst wordt gehouden op dinsdag 26 mei a.s. om 14.30 uur in de grote zaal Achter de Dom 22.

FACULTEITSBORREL J.S.V.U.

Op donderdag 28 mei organiseert het Utrechts Studenten Pleitgezelschap „Justitia" op de faculteitsborrel van de J.S.V.U. een lezing over „Staatsrechterlijke ontwikkelingen binnen en buiten Nederland sinds W.O. II". Spreker zal zijn dr. Willem Drees. Cunera, Nieuwe Gracht 32; 16.30 - 19.00 uur.

TENTAMEN STRAFPROCESRECHT

Zoals reeds in dit bald is aangekondigd, is de nog in de studieregeling vermelde mogelijkheid om op basis van een behaalde 2½ (thans 5) het examen mondeling over te doen, vervallen.
Alleen voor diegenen, die 8 mei j.l. voor de tweede maal voor het schriftelijk tentamen zijn afgewezen (d.w.z. minder dan een 5½ hebben behaald) bestaat de mogelijkheid om in de week van 1 t/m 4 september a.s. het tentamen mondeling over te doen bij: Dr. Th. J. B. Buiting.
Opgave bij de administratie van het Criminologisch Instituut, tel. 51 22 41.

Het eerstvolgende schriftelijke tentamen strafprocesrecht zal worden afgenomen waarschijnlijk op dinsdag 15 september a.s., voormiddag om 9.30 uur, op een nader aan te kondigen plaats. Definitief bericht volgt in dit blad.
Tevens bestaat de mogelijkheid deel te nemen aan doorvraaguren, die op het instituut zullen worden gehouden in de periode van 1 t/m 11 september a.s. Ook hiervoor dient men zich op te geven bij de administratie van het Criminologisch Instituut, tel. 51 22 41.

Studiemateriaal B II

Vanaf heden is bij de administratie van het Criminologisch Instituut een pakket schema's te verkrijgen, te gebruiken bij de bestudering van het Handboek Hazewinkel-Suringa, voor de somma van *f* 1,25.

EINDDOCTORAAL STRAFRECHTELIJKE RICHTING

Het ligt in de bedoeling om in september wederom een projektgroep te doen aanvangen voor hen die het strafrechtelijk einddoctoraal zullen kiezen.
Voorlopige aanmeldingen voor deelname kunnen reeds thans schriftelijk geschieden bij het Criminologisch Instiutut, Koningslaan 10. Geïnteresseerden zullen in de eerste helft van september een uitnodiging voor een voorbespreking ontvangen.
Deelname is mogelijk voorzover men het B II examen met goed gevolg heeft afgelegd, dan wel het doctoraal vrije studierichting met het accent op strafrecht of criminologie wil afleggen.

K II TENTAMENS

Ter keuze kan men de K II tentamens afleggen in juni of september a.s. met herkansing in december 1970.

GENEESKUNDE

GEPROMOVEERD

Op 15 mei promoveerde de heer D. Spoelstra, Harmoniehof 67, Amsterdam, tot doctor in de geneeskunde op het proefschrift: Dr. Antonius Mathijsen, uitvinder van het gipsverband 1805 - 1878 (Leven en werken van een Nederlandse officier van gezondheid met als achtergrond de militair geneeskundige dienst in zijn tijd. Promotor: prof. R. Hornstra.

BIBLIOTHEEK FYSIOLOGISCH LABORATORIUM

De bibliotheek van het Fysiologisch Laboratorium is op werkdagen geopend van 9.00—12.00 uur en van 14.00—16.00 uur.
Op woensdagavond zal de bibliotheek voorlopig gesloten zijn.

EXAMENS SEMI-ARTS EN ARTS

Opgave voor de semi-arts en artsexamens in de periode tussen de zomer- en kerstvakantie (1970) kan geschieden op het fakulteitsbureau, van 15 t/m 19 juni, dagelijks van 9.30—12.30 uur en van 14.00—16.30 uur.
Benodigdheden voor opgave:
afschrift geboortebewijs of uittreksel bevolkingsregister, diploma vorig examen, kollegekaart, tentamenboekje, bewijs van storting examengeld ad *f* 60,— op postgiro nr. 65233 van de rijksuniversiteit (alleen voor semi-artsexamen).
Men raadplege tevens de studiegids, pag. 16 en 17.
Voor doctorandi met perifere co.schappen bestaat de mogelijkheid zich schriftelijk op te geven. Zij dienen hiertoe de benodigde gegeven aangetekend te verzenden naar het bureau van de fakulteit, Catharijnesingel 69, vóór 19 juni.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

Op 11 mei j.l. promoveerde de heer A. Montfoort, Joh. Braakensiekstraat 27, Schiedam, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift: Analyses and some metabolic studies on lecithin from lung and other mammalian tissues. Promotor: prof. dr. L. L. M. van Deenen.

Op 15 mei j.l. promeerde de heer G. A. Wildschut, Jutfaseweg 30, Utrecht, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift: Anionic reactions of orthothioformates and unsaturated thiocetals (Anionische reacties van orthothioformiaten en onverzadigde thiocetalen). Promotor: prof. dr. J. F. Arens.

COLLEGE LOGICA VAN DR. D. VAN DALEN

Zie mededeling onder Centrale Interfaculteit.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

PRAKTIKUM NATUURKUNDE VOOR WISKUNDE STUDENTEN

Dit praktikum is bestemd voor alle wiskundestudenten (M.O. uitgezonderd), aangekomen in 1969, als ook voor ouderen die niet eerder deelnamen. Studenten die zich in september op meer dan één wiskunde herkansingstentamen voorbereiden wordt geadviseerd, deelname uit te stellen tot een volgend jaar. Ook studenten die ernstig overwegen van wiskunde naar natuurkunde om te zwaaien, wordt deelname ontraden.
Het praktikum wordt gehouden van 24 augustus t/m 11 september (maandag t/m vrijdag 9.30—12.30 uur, 13.30—17.00 uur), gevolgd door een afsluitende test op 19 september (9.30—11.30 uur, witte zaal).
Aanmelding dient voor 15 juli te geschieden door inzending van een inschrijfformulier met pasfoto naar de administratie van het praktikum hoofdvak natuurkunde Transitorium I. Deze formulieren worden aan belanghebbenden toegezonden en zijn ook op de praktikumadministratie te verkrijgen.
Deelnemers worden op 24 augustus om 9.30 uur in de witte zaal verwacht voor een inleidend kollege. Dan kunnen tevens praktikuminstrukties en waarnemingsboeken worden aangeschaft (ca. ƒ 5,—).
De proeven worden in het algemeen gedaan in groepjes van 2 studenten. Voorkeur voor een bepaalde partner kan op het inschrijfformulier of bij aanvang van het praktikum worden opgegeven.
Nadere inlichtingen kunnen zonodig verkregen worden bij de praktikumleider Dr. J. Kuperus (Transitorium I).

HERHALINGSTENTAMEN MATHEMATISCHE FYSICA I

Voor hen die belangstelling hebben voor een herhalingstentamen Mathematische Fysica I (college Prof. Van Kampen, najaar 1969) zal eind juni of begin juli de gelegenheid geboden worden dit herhalingstentamen te doen. Belangstellenden worden verzocht zich te melden bij de administratie van het Instituut voor Theoretische Fysica, Maliesingel 23, tel. 25751, te Utrecht.

SCHEIKUNDE

TENTAMENS KWANTUMCHEMIE EN STATISTISCHE THERMODYNAMIKA

De nakandidaatskolleges kwantumchemie van prof. Den Boer en statistische thermodynamika van prof. Groenewegen en prof. Peerdeman worden het volgende kursusjaar niet meer gegeven.
Studenten die de bijbehorende tentamens of één van beide nog niet afgelegd hebben, wordt verzocht zich te melden bij mej. E. van den Brink, Organisch chemisch laboratorium, Croesestraat 79, kamer 136, vóór 31 mei a.s. Er kan dan gezocht worden naar een overgangsregeling.

LETTEREN

CONVENTSCOMMISSIE

Hierbij deel ik mee dat de volgende (openbare) vergadering van de Conventscommissie gehouden zal worden op woensdag 10 juni a.s. om 15.30 uur in het Academiegebouw, zaal 3. Hierbij zal o.m. de bestuurswisseling plaatsvinden. Nadere gegevens zullen de leden toegestuurd worden.
Het is wenselijk dat aan deze vergadering ook deelgenomen wordt door eventuele nieuwe leden voor het komende jaar.
Ik verzoek daarom de zittende leden mij uiterlijk 31 mei schriftelijk mee te willen delen of zij het komende jaar deel uit zullen blijven maken van de Conventscommissie, en zo niet mij de naam van hun opvolger mee te delen, een en ander na overleg met de stafleden (inclusief lectoren) van hun Instituut.

COLLEGE LOGICA VAN DR. D. VAN DALEN

Zie mededeling onder Centrale Interfaculteit.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

Op 20 mei promoveerde de heer H. Muller, Zuidlaan 37, Aerdenhout, tot doctor in de sociale wetenschappen op het proefschrift: The search for the qualities essential to advancement in a large industrial group. (Het onderzoek naar de kwaliteiten die essentieel zijn voor een loopbaan in een grote industriële groep van maatschappijen. Promotor: prof. dr. J. H. Dijkhuis.

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

TENTAMEN SOCIAAL DENKEN VAN PROF. THOENES

Dit tentamen vindt plaats op 29 mei.
Tijd: 18.30—21.30 uur. Plaats: Transitorium I R/W/B; Transitorium II OI, 00.04.04.

Daar er verwarring over de datum van het tentamen Culturele Antropologie is ontstaan, is Dr. Scherer bereid om zowel op 22 mei van 14.00—17.00 uur in zaal II.21.07 en 29 mei van 14.00—17.00 uur tentamen af te nemen. Zaalruimte van 29 mei zal op het bord in de hal bekend worden gemaakt.

Oproep aankomende 5e jaars die in het komende studiejaar politieke sociologie gaan lopen. Werkgroep politieke sociologie op 27 mei van 14.00—15.00 uur. Zaalruimte zal op het bord in de hal bekend worden gemaakt.

PSYCHOLOGIE

UITSPRAAK STUDENTEN IN VERBAND MET PSYCHOLOGIE-OPLEIDING EN PSYCHOLOGEN-TITEL

Aan de heren voorzitters van de subfakulteiten der psychologie van de R.U. te Leiden, Utrecht en Groningen, de G.U. en de V.U. te Amsterdam en de K.U. te Nijmegen.

's-Gravenhage, 9 april 1970

Zoals u zich zult herinneren vond op 17 december 1968 onder voorzitterschap van prof. Duijker te Amsterdam het periodiek interakademiaal overleg van de psychologiedocenten plaats. Dit was voor een belangrijk deel gewijd aan een bespreking van de moeilijkheden die waren ontstaan over de voornemens tot invoering van een psychologenexamen en titelbescherming.
Over het verloop van deze vergadering deelde prof. Duijker mij het volgende mede:
In verband met het onderwerp waren behalve docenten van alle universiteiten en enkele hogescholen, ditmaal ook vertegenwoordigers van de wetenschappelijke staven van alle universiteiten aanwezig. Voorts werd op hun verzoek aan een aantal studenten toegang tot de vergadering verleend. Naar hun mededeling waren deze studenten - naar schatting een twintigtal - geen aangewezen representanten van psychologiestudenten, maar onder hen bestond wel een aanzienlijke schakering van opvattingen.
Het overleg over het psychologenexamen heeft zich vooral toegespitst op de volgende punten:
a. de bezwaren van de zijde van de Nijmeegse subfakulteit om de daar reeds bestaande integratie van een praktijkopleiding in de doktoraal studie te laten vervallen;
b. de bezwaren van de zijde van de Utrechtse subfakulteit om een scherpe scheiding tussen de theoretische studie en de praktijkopleiding te maken, zonder dat men echter voorstander was van het Nijmeegse systeem;
c. de bezwaren van de zijde der studenten tegen de mogelijke konsekwentie dat invoering van het psychologenexamen tot verlenging van de studieduur zou voeren.
Uiteindelijk bleek dat aan deze bezwaren grotendeels tegemoet zou kunnen worden gekomen, indien voor het psychologenexamen een flexibele regeling zou worden ingevoerd waardoor als praktijk voor het psychologenexamen ook zouden meetellen werkzaamheden op het gebied van de psychologische praktijk verricht vóór het afleggen van het doktoraalexamen. Voorwaarde zou moeten zijn dat deze werkzaamtheden zouden moeten overeenkomen met de arbeid van een afgestudeerd psycholoog in een soortgelijke situatie, zij het dat de student daarbij onder supervisie zou werken. Binnen het kader van deze formulering zou het mogelijk zijn dat iedere universiteit een aanzienlijke vrijheid tot organisatie van de studie overeenkomstig eigen inzichten zou behouden en zelfs binnen één universiteit voor de studenten individueel een verschillende regeling zou kunnen worden getroffen, met behoud van een voldoende garantie voor het niveau van de opleiding.

De vertegenwoordigers van alle universiteiten, zowel docenten als stafleden, konden zich met deze „kompromisregeling" verenigen, terwijl deze ook voor de aanwezige studenten aanvaardbaar bleek. Aangezien deze laatsten niet als vertegenwoordigres van hun medestudenten konden spreken, werd overeengekomen dat eventuele bezwaren uit de kring van de studenten uiterlijk op 15 februari 1969 aan prof. Duijker kenbaar zouden worden gemaakt. Hij heeft geen berichten van bezwaren ontvangen, terwijl hem ook niet langs andere weg is gebleken, dat bij aanzienlijke studentengroeperingen manifeste bedenkingen waren gebleken.

Wèl deelde hij mij mede dat de in het interakademiaal overleg aanwezige studenten zich ten aanzien van de wenselijkheid van titelbescherming hun mening hebben voorbehouden. De docenten en stafvertegenwoordigers waren voorstanders van een dergelijke bescherming.

Na deze interakademiale vergadering van psychologiedocenten, waar met de daar aanwezige studenten werd afgesproken dat zij tot 15 februari van het vorig jaar hun zienswijze schriftelijk ter kennis konden brengen van prof. Duijker, heb ik in gesprekken met studenten, o.m. in de oudemanspoort, te kennen gegeven, dat ik verwachtte dat de subfakulteiten bij het opstellen van hun adviezen studenten gelegenheid tot inspraak zouden geven.

Prof. Fokkema heef mij bericht dat op grond van deze duidelijke uitspraak van mij, voor zover hem bekend, door bijna alle subfakulteiten vóór de opstelling van hun uiteindelijk advies de studenten zijn gehoord. De enige uitzondering zou Leiden zijn, waar men zich volgens zijn informaties bij een vroeger ingezonden advies gehouden heeft. Prof Fokkema deelt mee dat aan de vrije universiteit en in Nijmegen het gesprek tussen studenten en de subfakulteit tot resultaat heeft gehad, dat de studenten niet tegen waren, hoogstens ideologische reserve hadden tegen de titelbescherming.
Ik ben voornemens thans binnenkort de nodige beslissingen te nemen. Ik neem daarbij aan dat het door mij in Amsterdam toegezegde beraad met studenten en staf heeft plaatsgevonden en zal daarvan gaarne spoedig van u een bevestiging ontvangen.

De minister van
Onderwijs en Wetenschappen
(Dr. G. H. Veringa)

De sub-faculteitsraad psychologie heeft in de vergadering van 11 mei besloten de instelling van een studentenstop door de afdeling kinder- en ontwikkelingspsychologie ongeldig te verklaren zodat nakandidaatsstudenten zich weer daar kunnen aanmelden. De sub-faculteitsraad heeft echter begrip voor deze handelwijze, die geboren is uit een onhoudbare situatie en beraadt zich over nadere akties. Er zal een plenaire subfaculteitsbijeenkomst zijn op maandag 25 mei, tevens is er een aktie-komité gevormd.

OPROEP

Oproep aan alle leden van de subfaculteit psychologie deel te nemen aan de algemene bijeenkomst op maandagmiddag 25 mei om 2 uur in de grote collegezaal aan de Varkenmarkt.

Punten van bespreking:

1. onmogelijke situaties bij de afdeling kinder- en ontwikkelingspsychologie (te weinig docenten en ruimte);
2. verwachte noodtoestand bij de subfaculteit psychologie (wat betreft posten);
3. welke akties zullen worden ondernomen?

N.B. Op deze sub-faculteitsmiddag zal het gangbare onderwijs geen doorgang vinden.

METHODOLOGIE EN STATISTIEK VOOR 1e JAARS PSYCHOLOGIE-STUDENTEN

Het tentamen over het tweede gedeelte wordt in verband met het fysiologietentamen niet gehouden op vrijdag 22 mei a.s. maar op vrijdag 29 mei a.s.
Gevraagd wordt over: (1) Ferguson, 7 t/m 11 en 12.4; (2) stencil Correlatie en Regressie; (3) stencil De psychologische test.

TENTAMEN FYSIOLOGIE
(Drs. C. H. M. Brunia)

Het tentamen fysiologie I vindt plaats op dinsdag 26 mei a.s. in de Grote Collegezaal, Varkenmarkt 2. Aanvang 9.00 uur precies.
Aanmeldingen vóór 22 mei a.s. bij mej H. van Riezen, Psychologisch Laboratorium, kamer 5.02.
Hiermede vervalt het wekelijkse college voor 1e jaars. Het college voor 2e jaars begint die dag om 11.15 uur.

Het tentamen fysiologie II vindt plaats op dinsdag 11 juni a.s. in het Transitorium in de Uithof. Aanvang 14.30 uur precies.
Opgaven vóór 4 juni a.s. eveneens bij mej. H. van Riezen.

INSTITUUT VOOR SOCIALE PSYCHOLOGIE

Het spreekuur van mevr drs. M Wissink-Smit, voorzitster van de propadeuse kommissie, komt door omstandigheden te vervallen op dinsdag 26 mei a.s.

STUDIE IN DE PSYCHOLOGIE EN PEDAGOGIEK

Tentamen Ontwikkelingspsychologie voor 2e- en 3e-jaars psychologie- en pedagogiekstudenten

Het op 29 mei om 14.30 uur in de Witte Zaal van het Transitorium te houden tentamen is de laatste mogelijkheid om over de lijst van de cursus '68—'69 tentamen te doen. Het eerstvolgende tentamen over de lijst van de huidige cursus ('69—'70) zal eind september gehouden worden. Aan dit tentamen kunnen geen studenten deelnemen die in september 1969 (of later) met de studie begonnen zijn.

COLLEGE LOGICA VAN DR. D. VAN DALEN

Zie mededeling onder Centrale Interfaculteit.

OPVOEDKUNDE

PEDAGOGIEK

2e jaars college en tentamen orthopedagogiek prof. Vliegenthart.
Het boek van prof. Vliegenthart „Algemene Orthopedagoiek" is verschenen bij Wolters-Noordhoff. Levering via de boekhandel zal nog even op zich doen wachten. Men kan het boek daarom het beste rechtstreeks bij de uitgever bestellen.

SPREEKUUR DR. G. A. KOHNSTAMM

Dr. G. A. Kohnstamm kan op dinsdag 19 mei, woensdag 20 mei en woensdag 27 mei geen spreekuur houden.

Het eerstvolgende gewone spreekuur is op dinsdag 26 mei, en voor studiebeurzen (alleen voor psychologiestudenten) op 3 juni. Daarna wekelijks t/m 1 juli.

Tentamen Ontwikkelingspsychologie voor 2e- en 3e-jaars psycnologiestudenten (mevr. dr. Vermeer en dr. Kohnstamm).
Alleen voor die psychologiestudenten die op 29 mei 's middags het tentamen sociale psychologie willen doen, bestaat er de gelegenheid 's ochtends het tentamen ontwikkelingspsychologie te doen.
Men melde zich aan bij het sekretariaat van het Pedagogisch Instituut alwaar een inschrijflijst gereed ligt.
Plaats en tijd zullen nader worden bekendgemaakt aan hen die op de lijst hebben ingeschreven.

WERKGROEP ORTHOPEDAGOGIEK VOOR NAKANDIDATEN

1 Gezien het grote aantal te verwachten deelnemers aan de werkgroep orthopedagogiek, zal deze in het komend studiejaar tweemaal gehouden worden.
a) groep 1: september tot plm. februari.
b) groep 2: februari tot plm. juni.
2. Het is uiteraard van belang, dat beide groepen evenveel deelnemers tellen.
Besloten is, dat men zich kan opgeven met een voorkeur voor één van beide groepen met de beperking dat als één van de groepen „overtekend" raakt, men ingedeeld wordt bij de niet-voorkeursgroep.
3 Men wordt verzocht zich zo spoedig mogelijk voor deelname op te geven bij drs. J. Rispens, P.I. (liefst schriftelijk!) Men geve dan ook op, of men belangstelling heeft voor het onderwerp „zwakzinnigheid" dan wel voor het onderwerp „leermoeilijkheden".
4. Voorafgaande aan de werkgroep zal een voortentamen [illegible]den gehouden. De daarvoor te bestuderen literatuur, datum en plaats zullen zo spoedig mogelijk aan de deelnemers worden bekend gemaakt.

ANDRAGOGIEK

De heer Lopes Cardozo is verhinderd zijn spreekuur te houden op de woensdagen 20 mei en 10 en 17 juni. Zijn laatste spreekuur voor het zomerreces wordt gehouden op woensdag 3 juni om 11 uur. Hij is evenwel na telefonische afspraak ook op andere tijden voor studerenden beschikbaar. Telefoon instituut 030 - 53 91 11, toestel 1865, of thuis (Daltonlaan 13, Zeist), tel. 03404 - 1 19 26.

CENTRALE INTERFACULTEIT

COLLEGE EXACTE LOGICA VOOR NIET-WISKUNDIGEN

Bij voldoende belangstelling zal dr. D. van Dalen in het eerste semester van 1970/1971 een college logica geven voor studenten en belangstellenden zonder wiskundige vooropleiding. Gedacht wordt aan een inleiding in de predicatenlogica en formele theorieën. Om een schatting van het aantal toehoorders te kunnen maken, wordt aan belangstellenden verzocht zich onder vermelding van studierichting (vrijblijvend) schriftelijk op te geven bij D. van Dalen, Mathematisch Instituut, Budapestlaan, voorzover zij niet reeds op één der lijsten ingetekend hebben.

utrechtse
universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 34
29 mei 1970

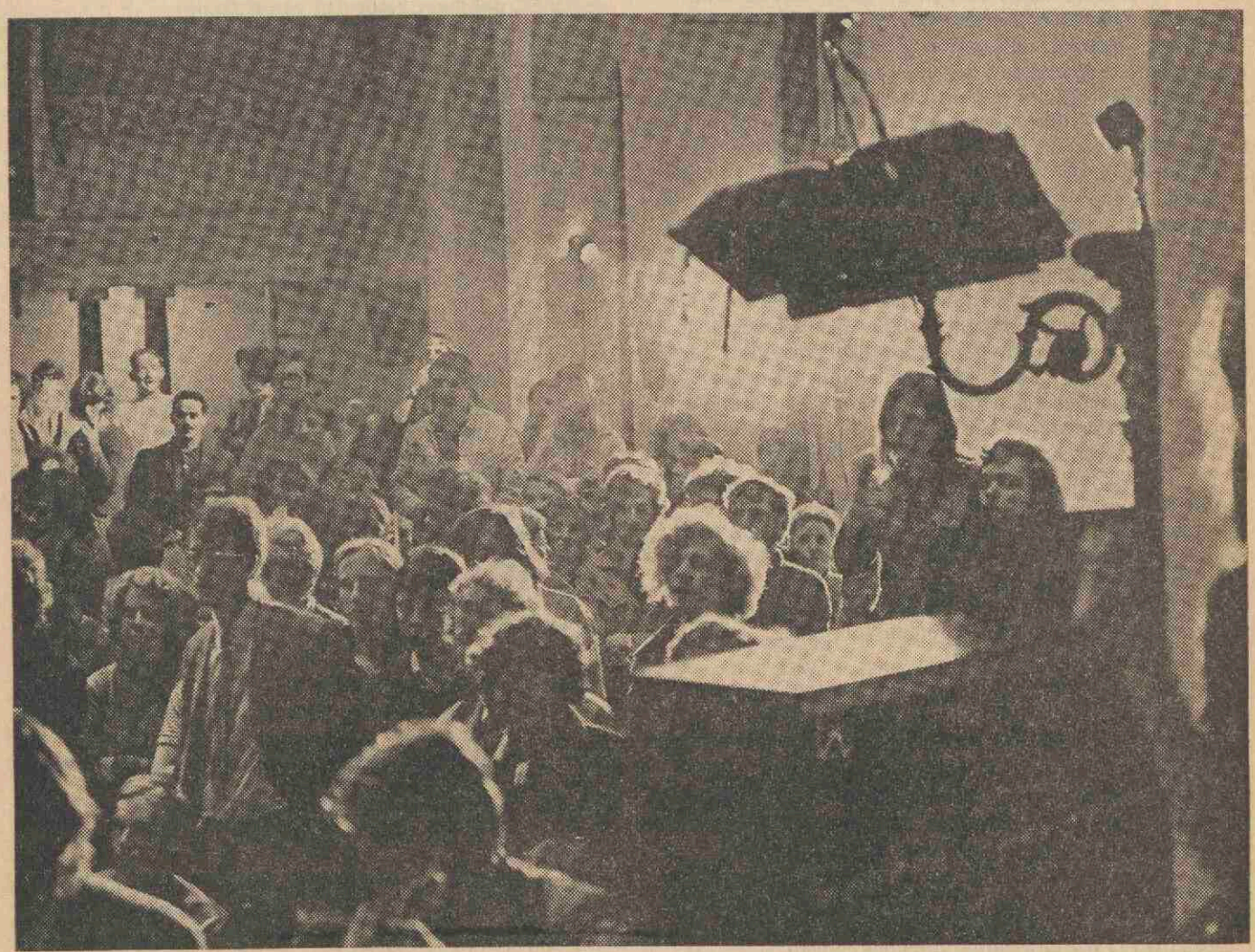

UHIFICOCO: Utrechts Hi Fi Consumentenconcert m.m.v. Dick Raaimakers, Misja Mengelberg, Lute van der Linde, Jan Herman Verpoorten, Histories Kookgezelschap, Utrechtse Rauwkostbrigade, Kosmu Usko, U.S. Concert, Canto, Camera Musica, Conservatorium Koor en Orkest, Viva la Musica, Diverse ensembles en solisten, Studium Generale Rijksuniversiteit. (Foto: Jack P. Stolp, Universiteitsmuseum, 22 mei j.l.).

Verhouding centraal weekblad „U"-faculteitsbladen

Brief van de voorzitter van de redactieraad van 'U' aan curatoren naar aanleiding van een gedachtenwisseling tussen deze raad en redacties van in de universiteit verschijnende faculteits- en instituutsbladen..

Zeer geacht Kollege,

Reeds verscheidene malen is in de maandelijkse vergaderingen van de Redaktieraad van het weekblad U-Utrechtse Universitaire Reflexen de vraag aan de orde geweest hoe de kommunikatie binnen de Utrechtse Universiteit optimaal zou moeten en kunnen worden georganiseerd. Enerzijds heeft bij de samenvoeging van Sol Iustitiae en Solaire Reflexen tot het nieuwe weekblad 'U' de gedachte voorgezeten, dat het evidente gebrek aan kommunikatie tussen de verschillende bij de Universiteit betrokken groeperingen zou kunnen worden opgeheven door de uitgave van een centraal, onafhankelijk, voor alle betrokkenen leesbaar en interessant blad. Anderzijds werd het allengs toch steeds duidelijker dat er, naast de centrale berichtgeving, behoefte bleef bestaan aan informatieve en opinievormende publikaties voor talloze grotere en kleinere groeperingen binnen de Universiteit. De Redaktieraad van 'U' stond aanvankelijk op het standpunt dat aan de principiële opzet van 'U' moest worden vastgehouden en dat getracht moest worden alle kommunikatie binnen de Universiteit een plaats te geven in de kolommen van het weekblad. Zij heeft steeds getracht ruime mogelijkheden hiervoor te scheppen en het gebruik van deze mogelijkheden aantrekkelijk te maken.
De vraag drong zich echter steeds meer op, of wij in de toekomst moesten blijven streven naar één centraal blad voor de gehele Universiteit, of dat moest worden erkend, dat ieder niveau binnen de Universiteit de behoefte heeft aan en het recht heeft op een eigen vorm van gepubliceerde berichtgeving.

Over deze vraag werd op 13 april jl. een bijzondere vergadering van de Redaktieraad belegd, waarbij vertegenwoordigers van alle binnen de Universiteit min of meer regelmatig verschijnende publikaties waren uitgenodigd en ook in groten getale waren verschenen. Een vertrouwelijk rondgezonden nota van de afdeling Pers en Voorlichting der Universiteit te Leiden diende als leidraad bij de bespreking der verschillende mogelijkheden van intra-universitaire informatie. Uit deze vergadering is een aantal duidelijke konklusies naar voren gekomen, waarvan wij U hierbij gaarne in kennis stellen:

a. Er blijkt binnen de Universiteit duidelijk behoefte te bestaan aan kommunikatie in kleinere kring. In deze behoefte kan niet worden voorzien door een centraal uitgegeven Universiteitsblad.

b. Er blijkt een bepaalde kategorie informatie te bestaan, die slechts vrijkomt als kommunikatiemogelijkheden op lager niveau worden opengesteld. Het vrijkomen van deze informatie moet van essentieel belang worden geacht voor een goede kommunikatie binnen de Universiteit.

c. Omtrent de bepaling van het niveau waarop deze informatie-in-kleinere-kring moet plaatsvinden, zijn moeilijk algemeen geldende regels te geven. Wel kwam de Redaktieraad in haar vergadering van 15 mei jl. tot de konklusie, dat het veeleer de bestuurlijke eenheden van de Universiteit zijn, die in aanmerking komen voor de uitgave van een eigen blad, dan de aparte geledingen binnen die bestuurlijke eenheden. Daarbij zal blijken, dat sommige instituten en studierichtingen zo groot zijn en een zo eigen karakter hebben, dat een eigen publikatie van belang moet worden geacht, terwijl daarentegen sommige (sub)fakulteiten zo uitgebreid en/of intern nog weer van zo'n verscheidenheid zijn, dat ze geen behoefte zullen hebben aan een eigen informatiemedium.

d. Daarnaast zullen de goede verhoudingen binnen de Universiteit gebaat zijn bij een centraal uitgegeven weekblad, dat meer biedt dan een simpel mededelingenblad.

e. Er zal een systeem uitgewerkt moeten worden, waarbij iedereen, die binnen de Universiteit meewerkt aan de geschreven berichtgeving, er op toeziet en er een zekere verantwoordelijkheid voor draagt, dat alle informatie op het juiste niveau gepubliceerd wordt. In afwachting van het opereren van een dergelijk systeem moet de redaktie van 'U' de vrijheid hebben berichten uit andere Universitaire bladen geheel of gedeeltelijk over te nemen.

f. Een goede kommunikatie op ieder niveau is in het belang van de hele Universiteit. Derhalve zal de Universiteit haar medewerking moeten verlenen bij het tot stand komen van deze kommunikatie. Zij zal op ruime schaal het tot stand komen van deze kommunikatie ook financieel mogelijk moeten maken. Uiteraard zal zij daarbij bepaalde kriteria moeten hanteren, waaraan een publikatie moet voldoen om voor financiële steun in aanmerking te komen (frekwentie van verschijnen, verspreiding, samenstelling van de redaktie). De inhoud van de publikatie zal echter nimmer een zodanig kriterium mogen vormen.

g. Mededelingen op onderwijskundig gebied moeten zonder uitzondering in het centrale Universiteitsblad worden geplaatst, opdat er één centrale informatiebron is voor alle mededelingen op onderwijsgebied.

Namens de Redaktieraad van 'U'
w.g. Prof. Dr. S.G. van den Bergh, Voorzitter.

Een jaar perscentrum

Een dezer dagen verscheen een dertien pagina's tellend jaarverslag van het perscentrum RU. Op jaarbasis 'registreerden' wij 1001 journalisten-bezoekers. Een veelvoud zocht ons telefonisch op of kwam advies of andere zaken zelf halen, zonder in het gastenboek in te schrijven.

Het ANP was de beste klant (79 x), radio en televisie staan keurig halfweg met 25 medewerkers/bezoeken. Het aantal georganiseerde persgesprekken bedroeg 32 waarvan 18 op te verdedigen proefschriften en 14 op andere onderwerpen betrekking hadden. Bijna de helft van

De techniek en haar prijs

Voordracht door prof. dr. G. J. M. van der Kerk in het kader van de cyclus gammachemie op 13 maart 1970.

De mens onderscheidt zich fundamenteel van zelfs het hoogst ontwikkelde dier doorat hij zijn ervaringen heeft leren vastleggen. Ieder dier moet vrijwel alle fasen van zijn uiteindelijke ontwikkelingsmogelijkheden zelf opnieuw vinden en het behoeft geen verwondering te wekken dat die mogelijkheden gering zijn. Wij mensen plaatsen ons steeds op de schouders van de voorafgaande generatie en verwijden al stijgend onze horizon.

De moderne mens dient zich voortdurend en zelfs in toenemende mate bewust te zijn van zijn uitzonderingspositie. Hij heeft het vermogen ontwikkeld en gebruikt om de natuurlijke evolutie te beïnvloeden. Zolang de mensheid in enge harmonie leefde met de natuur, dat wil zeggen de evolutie passief onderging, bleef het aantal mensen gering. Honderdduizend jaren geleden waren er misschien niet meer dan één miljoen mensen op aarde. Bij het begin van onze jaartelling waren er dit ongeveer 300 miljoen. Omstreeks 1830 was de één miljard bereikt en in 1960 waren er drie miljard mensen. Op grond van de huidige statistieken heeft men berekend dat het er in het jaar 2000 zes miljard zullen zijn. Deze bevolkingsexplosie — men spreekt van de 'population bomb' — vormt thans ons grootste probleem.

Het zou verkeerd zijn te menen dat het hier om een simpel ruimteprobleem gaat. De aarde is, voorlopig althans, nog groot genoeg. Als wij aan ieder één m2 plaatsruimte geven, kunnen alle thans levende mensen op een oppervlakje van 60 x 60 km worden opgeborgen, dat dan ca. 150 miljoen ton menselijke materie draagt. Als biologische massa gezien is dit nog geenszins excessief. De jaarlijkse produktie op aarde van alleen al de bladkleurstof chlorofyl, die de fotosynthese verzorgt, wordt vele malen groter geschat. Evenmin is het voeden van dit aantal mensen een onoplosbaar probleem. De essentie van onze problemen ligt in de excessieve levensruimte die de moderne Westelijke mens enerzijds opvordert, in combinatie met de vernietigende invloed die hij tegelijkertijd op de hem toegankelijke levensruimte uitoefent.

Inmiddels zou het hoogst naïef zijn te menen dat alles goed was zolang de mens in enge harmonie leefde met de natuur. De harmonische ontwikkeling van de mensheid geschiedde op basis van massale uitroeiingen door epidemieën en hongersnoden, waartegen de mens door een puur gebrek aan kennis en inzicht omtrent het natuurgebeuren nauwelijks beter gewapend was dan de overige leden van het dierenrijk.

Toynbee heeft het aldus uitgedrukt: 'To let nature take her extravagant course in the reproduction of the human race may have made sense in an age in which we were also letting her take her course in decimating mankind by the casualties of war, pestilence and famine. Being human we have at last revolted against that senseless waste... But when once man has begun to interfere with nature, he cannot afford to stop halfway. We cannot, with impunity, cut down the death rate and at the same time allow the birth rate to go on taking nature's course'.

Sinds de afgelopen driehonderd jaren heeft de mensheid, méér dan in enige periode daarvoor, in steeds toenemende mate macht gekregen over zijn leefmilieu. De geschreven bronnen van onze geschiedenis gaan nauwelijks verder terug dan ca. 10.000 jaren. Houden wij voor iedere generatie een gemiddelde tijdsduur aan van 25 jaren dan betekent dit, dat de huidige samenleving door slechts 400 generaties van het wazige begin der geschiedschrijving is gescheiden. Wij weten weinig van de samenlevingsvormen die daarvóór hebben bestaan. Zeker is, dat de bewuste beoefening der landbouw voor het eerst permanente vestigingen heeft mogelijk gemaakt. Hieruit vloeiden voort de ruil- en koophandel van agrarische produkten en in een later stadium de eenvoudige bewerking langs geheel empirische weg van anorganische delfstoffen en organische natuurprodukten. De oorsprong van formidabele ontwikkelingen zoals het op ieder moment kunnen maken van vuur en de uitvinding van de schoorsteen en van het wiel verliest zich in een duister verleden.

Gedurende het overgrote deel van deze periode is geen sprake geweest van de doelbewuste toepassing van wetenschappelijke methoden. De empirie, omweven door mystiek en filosofische bespiegelingen, was de toevalsfactor die de materiële ontwikkeling beheerste. Zo valt het te verklaren, dat beschavingen worden gekenschetst door de materialen die de mens bij toeval had leren kennen, bewerken en gebruiken: het stenen, het bronzen en het ijzeren tijdperk. Onze tijd wordt wel eens spottend, maar althans in deze samenhang ten onrechte, de 'plastic age' genoemd. In feite heeft de menselijke samenleving zich langs deze empirische weg ontwikkeld tot in de 15e en 16e eeuw onzer jaartelling.

In de duizenden jaren van pre-natuurwetenschappelijk denken hadden zich vele technische procédé's tot aanzienlijke hoogte ontwikkeld. Ik noem hier slechts de glas- en de aardewerktechniek, het winnen, veredelen en bewerken van metalen, de fabricage van textielweefsels en het kleuren daarvan en de bereiding van geneesmiddelen en alcoholische dranken. Al deze procédé's werden beoefend als ambachten en de ervaringen werden overgedragen van meester op leerling zonder de hulp van wetenschappelijke theorieën. Weliswaar bestond er een theorie betreffende de opbouw der materie die van de 4e eeuw voor Christus tot diep in onze 18e eeuw heeft

---

het vermelde totaal was hierbij vertegenwoordigd: gemiddeld ruim 14 personen per keer. Het bezoek wisselt van maand tot maand zeer sterk!
Dit eerste jaar perscentrum vond de afdeling public relations, voorlichting en documentatie de moeite waard. Relaties worden zowel in- als extern opgebouwd en vermeerderd.
Wensen: méér materiaal uit de faculteiten en instituten, zodat wij de pers kunnen 'voeden'. W. Spans

standgehouden. Deze theorie was gebaseerd op de vier elementen van Aristoteles: aarde, vuur, lucht en water. Zij vormt een der meest frappante voorbeelden uit de geschiedenis van het menselijk denken van een perfect sluitend filosofisch systeem, gebaseerd op natuurwetenschappelijke onzin. De alchemisten en artsen deden en interpreteerden hun werk gedeeltelijk onder gebruikmaking van dit filosofisch systeem — de artsen zijn er thans nog niet geheél aan ontstegen — maar de technici van die dagen waren van deze theorieën niet op de hoogte. Toegegeven moet worden dat zelfs de meest uitvoerige kennis van de toenmalige theorie hen niets zou hebben gebaat bij de bereiding van beter glas of van betere kleurstoffen.

Sinds de afgelopen drie à vier eeuwen is de mensheid bezig de weg te vinden naar een objectivering van zijn denkpatronen. Die ontwikkeling is ingeleid door de opkomst van de natuurwetenschappen, die aan het gezamenlijk denk- maar naar thans tevens blijkt ook aan het beginselpatroon der mensheid een nieuwe dimensie hebben toegevoegd, als gevolg van het individuele vermogen van de mens om objectieve vragen te stellen aan de natuur of, zo men wil, aan de materiële wereld. De mens heeft de kracht der rede leren kennen in samenhang met de wet van oorzaak en gevolg. Als consequentie daarvan deed het bewuste experiment en daarmede de beoefening der natuurwetenschap zijn intrede. Dit heeft geleid tot een volledige ontdogmatisering van het materiële wereldbeeld. Op zichzelf was dit een kolossale verworvenheid die wij niet positief genoeg kunnen waarderen, ware het niet dat die op zijn beurt heeft geleid tot een nieuw dogma, nl. dat van de mogelijkheid en de wenselijkheid van voortdurende materiële vooruitgang. Ik kom hierop later terug.

De ontwikkeling van de stoommachine aan het einde van de 18e eeuw maakte de mens voor het eerst volledig onafhankelijk van de spierkracht van levende wezens. Hoewel bij deze ontwikkeling de wetenschap een zekere rol heeft gespeeld is de toepassing van de stoomkracht toch nog grotendeels langs empirische weg verlopen. Men heeft het wel zo uitgedrukt, dat de theoretische warmteleer meer aan de stoommachine, dan deze laatste aan de warmteleer te danken heeft gehad. Pas de ontdekking van de elektrische stroom en in het bijzonder Faraday's ontdekking in 1833 van de elektromagnetische inductie, bracht het eerste voorbeeld van een volledig op de wetenschap berustende technische ontwikkeling.

De stoommachine en de daaruit door wetenschappelijk onderzoek voortgekomen stoomturbine; de op de elektromagnetische inductie berustende dynamo als middel tot het op grote schaal opwekken van elektrische stroom; de elektromotor, die ons veroorlooft overal waar elektrische stroom beschikbaar is de elektrische energie weer om te zetten in mechanische energie; en last but not least de motoren met inwendige verbranding, de diesel- en de benzinemotoren, die het ons mogelijk maken op iedere willekeurige plaats de chemische energie der fossiele brandstoffen voor mechanische doeleinden te gebruiken.

Ziedaar de factoren die hebben gemaakt, dat de mens binnen een tijdsverloop van circa 150 jaren zijn potenties op ongehoorde wijze heeft weten te vergroten. Het gebruik van de kernenergie zie ik in deze samenhang slechts als een verdere logische stap in een eenmaal op gang gebrachte ontwikkeling.

Aanvankelijk hebben zich dus de techniek en de natuurwetenschap onafhankelijk van elkaar ontwikkeld. De beroemde wereldtentoonstelling van 1851 in het Londense Crystal Palace demonstreerde voor het laatst hoe ver de techniek het had kunnen brengen zonder hulp van de wetenschap. Het is wellicht dienstig er hier tevens op te wijzen dat de thans axiomatisch aanvaarde onscheidbaarheid van onderwijs en onderzoek nauwelijks een historische grond heeft. De experimentele natuurwetenschappen hebben zich primair geheel buiten de universiteiten ontwikkeld. Het beroemdste en oudste wetenschappelijke genootschap, de 'Royal Society', werd in 1645 opgericht door amateur-beoefenaren van de proefondervindelijke natuurwetenschappen. Langzamerhand verplaatste het wetenschappelijk onderzoek zich naar de universiteiten en aan het begin van de vorige eeuw waren deze de feitelijke dragers van de wetenschappelijke vooruitgang geworden. Weinig meer dan honderd jaar geleden paste echter de industrie de resultaten van het natuurwetenschappelijk onderzoek nog niet of nauwelijks toe. Noch de onderzoekers zelf, noch de industriëlen realiseerden zich toenmaals de potentiële betekenis van de wetenschap voor de samenleving. De eerste die wat de chemie betreft deze betekenis onderkende was W. H. Perkin in Engeland. Een der thans nog machtigste takken van de industriële chemie — de kleurstoffenindustrie — ving in 1856 op bescheiden wijze zijn groei aan door Perkin's ontdekking en daarna doelbewuste bereiding van de eerste synthetische organische kleurstof, het anilinepurpur. Hij was toen achttien jaar. Het is merkwaardig dat deze ontwikkeling — die men gevoeglijk als het begin van de moderne organisch-chemische grootindustrie kan beschouwen — aanvankelijk zo weinig algemene repercussies heeft gehad. In feite maakte pas de eerste wereldoorlog ten volle de betekenis duidelijk van gericht wetenschappelijk onderzoek voor de industriële ontwikkeling. Lange tijd heeft men zich op het standpunt gesteld, dat als nevengevolg van ongericht, vrij academisch onderzoek — dat per definitie nu eenmaal op de universiteiten thuishoorde — er ook wel eens industrieel-toepasbare resultaten werden verkregen. Geleidelijk, het eerst in Duitsland, ging de industrie er toe over ook zelf problemen te stellen en voor de oplossing daarvan in eigen huis research met eigen onderzoekers te verrichten. Sedert de twintiger jaren heeft deze tendens zich zo stormachtig ontwikkeld dat op dit moment, althans in materiële zin, de natuurwetenschappen zijn geworden tot de drijvende kracht van de huidige en de toekomstige samenleving. Daarbij is het zo gegaan, dat de universiteiten zich huns ondanks scherp bewust zijn geworden van het nuttigheidselement, dat ook in de meest fundamentele research schuilt. Omgekeerd steken de hedendaagse grote industrieën enorme bedragen in onderzoekingen van op het oog zuiver wetenschappelijke aard. Voor mij is het een open vraag waar thans het wetenschappelijk onderzoek het best wordt gediend: in de researchafdelingen van de vooruitstrevende, kapitaalkrachtige ondernemingen of bij de steeds met geldzorgen en onrust kampende universiteiten.
Ik zou graag op dit onderwerp willen doorgaan, maar ik moet mij na deze lange inleiding richten op mijn eigenlijke thema: 'De techniek en haar prijs'. Als verdere aanloop

daartoe citeer ik echter nog een passage uit de voordracht, die de bioloog Kuenen in 1964 tijdens het symposium 'Op leven en Dood' heeft gehouden: Tijdens het proces dat wij evolutie noemen, zijn in een zekere periode organismen ontstaan, die wij nu mensen noemen. Wanneer dit precies is geweest, laat zich moelijk bepalen en die bepaling hangt o.a. af van wat onze definitie van mens is. Zeker is dat nog geruime tijd die mens geleefd heeft als deel van de natuur en daarop niet meer invloed heeft gehad dan welke andere tamelijk grote alleseter ook. Geleidelijk heeft zich nu die opvallende ontwikkeling voorgedaan, die leidde naar een organisme met een cultuur. Daarmee werd tevens geboren de tegenstelling tussen natuur en cultuur waardoor de mens steeds meer tegenover de wereld rondom hem kwam te staan en zich steeds minder realiseerde ook nog deel uit te maken van het grote complex van objecten en relaties, dat wij biosfeer noemen'.

In 1962 heeft de, inmiddels overleden, Amerikaanse biologe en schrijfster Rachel Carson in een zowel beroemd als berucht geworden boek 'Silent Spring' alarm geslagen tegen de gevaren, welke aan de chemische bestrijding van ziekten en plagen in de landbouw zijn verbonden. Of beter gezegd: zij heeft gewezen op de risico's die op lange termijn gezien de eenzijdige toepassing van chemische bestrijdingsmiddelen met zich brengt. De wereld had deze waarschuwing nodig: de aanvankelijke successen waren te groot geweest en ik denk hierbij vooral aan het thans zo verguisde DDT. Het ligt in de menselijke aard om bij het behalen van een groot succes te denken dat wij het nu weten, dat wij nu de oplossing hebben gevonden.

Het boek van Rachel Carson heeft met een schok onze tijdelijke zelfverblinding doorbroken. Hoewel het in wezen was gericht tegen de ongebreidelde toepassing van chemische middelen tegen levensvormen, die door de menselijke samenleving als schadelijk worden ervaren, is het effect van haar boek veel breder geweest. Het heeft namelijk eveneens onze ogen geopend voor alle ongewilde en ongewenste neveneffecten van de moderne techniek in haar geheel, waarop de huidige menselijke samenleving grotendeels steunt, zoals lucht-, bodem- en waterverontreiniging, kortom de verontreiniging van ons levensmilieu, de biosfeer.

Aan de andere kant — ik heb het reeds aangeduid — hebben de moderne natuurwetenschappen en de daarop thans gebaseerde techniek binnen een tijdsverloop van anderhalve eeuw aan de mens nieuwe, voordien ongekende overlevingsmogelijkheden geboden. Nog rond 1800 was de gemiddelde levensverwachting van de Westeuropese mens ca. 35 jaar, thans 73; twee van de drie pasgeborenen stierven binnen het jaar; thans is de zuigelingensterfte minder dan 2 procent. Niet slechts hebben wetenschap en techniek 'added years to life', maar, minstens even belangrijk, zij hebben ook 'added life to years'.

Het is goed, ik zeg dit met alle nadruk, dat de mensheid is gewaarschuwd tegen de gevaren van een te geforceerd en eenzijdig ingrijpen in de natuur en Rachel Carson heeft dit gedaan met alle kracht en elan van haar eerlijke verontrusting als vrouw van wetenschap en als kunstenaresse. Het is echter in hoge mate unfair en onjuist, dat alom op basis van wat zij heeft geschreven anderen de indruk trachten te wekken dat de mensheid bezig is zichzelf en de natuur te vergiftigen door de toepassing van middelen ter bestrijding van ziekten en plagen. Deze tendentieuze voorstelling van zaken wordt simpelweg gelogenstraft door de feiten. De onethische en éénzijdige aanvallen van een aantal gefrustreerde lieden tegen de huidige mogelijkheden ter bestrijding van ziekten en plagen van mens, dier en plant schieten hun doel ver voorbij. Zij boezemen de onwetende burger angst in door middel van goedkope krantenartikelen en vermijden veelal de open discussie met de wetenschappelijke wereld, waartoe zij niettemin gaarne gerekend worden. Er zijn momenten waarop ik het haast betreur dat wij hun ongelijk niet op harde wijze kunnen aantonen, door aan de mensheid voor een periode van zeg vijf of tien jaar alle chemische verbindingen te onthouden. Dit zou betekenen geen biociden, geen chemotherapeutica, geen medicamenten, geen antibiotica en geen desinfectantia en anaesthetica. Eén ding is wel zeker; deze maatregel zou een drastische oplossing betekenen voor de dreigende overbevolking onzer aarde!
Ik hoop u hiermede tevens duidelijk te hebben gemaakt, dat het weinig zin heeft één specifieke boosdoener aan te wijzen — in casu de chemie of bepaalde aspecten daarvan — om de verontrusting af te reageren die ons thans overigens terecht vervult. De werkelijke redenen voor de huidige verontrusting liggen veel dieper en hebben te maken met ons tot dusver gebleken onvermogen om wetenschap en techniek op de juiste wijze in ons menselijk bestaan te integreren. De mensheid kan onmogelijk voortgaan met het ongeremd beoefenen van wetenschap en techniek zonder hun uitkomsten volledig in het menselijk denkpatroon te verweven.

De tegenwoordige techniek vindt haar oorsprong in de vereniging van het kapitalisme en de proefondervindelijke wetenschap. Gedurende de afgelopen vijftig jaren hebben wetenschap en techniek gezamenlijk méér vorderingen gemaakt dan in de gehele daaraan voorafgaande ontwikkelingsperiode van de mensheid. Deze snelle — te snelle — vorderingen hebben grote veranderingen teweeggebracht in de menselijke samenleving. Het gebleken onvermogen van de samenleving om haar structuren aan te passen aan deze veranderingen heeft geleid tot grote sociale, politieke, economische en zelfs religieuze problemen. Als wij er niet in slagen déze problemen op te lossen door de vrijwillige beteugeling van de krachten die onze wetenschappelijk-technische civilisatie heeft ontketend, zal zeker onze cultuur, maar wellicht zelfs de mensheid worden vernietigd. Daarbij denk ik bepaald niet in de eerste plaats aan de desastreuze gevolgen van het misbruik van de kernenergie. Reeds Einstein heeft gezegd, dat de ontdekking van de atomaire kettingreacties aan de mensheid evenmin vernietiging hoeft te brengen als de uitvinding van de lucifer. Wij moeten slechts alles in het werk stellen om misbruik van deze middelen te voorkomen. Ik behoud mij het recht voor om optimistisch te zijn terzake van het zogenaamde 'kernevenwicht' in de wereld. Het is mijn overtuiging, dat deze wereld niet aan een totale kernoorlog ten gronde zal gaan, simpelweg omdat zij die belang hebben bij een overwinning weten, dat er geen werkelijke overwinnaars kunnen zijn. Of beter gezegd, dat er geen overlevenden zullen zijn die profijt uit hun overwinning kunnen trekken.

Niettemin wordt de menselijke samenleving, in het bijzonder de technisch meest ontwikkelde, thans met

vernietiging bedreigd, zij het niet met een acute, maar veeleer met een sluipende, doch niet minder definitieve vernietiging. De mensheid is zich van de acute gevaren terdege bewust en ik ben er bovendien van overtuigd, dat tegen déze gevaren alle mogelijke voorzorgen in acht worden genomen, getuige o.a. de directe 'emergency line' tussen Washington en Moskou. De werkelijke gevaren schuilen mijns inziens minder in de internationale tegenstellingen dan in het systeem, dat de Westerse economie meent te moeten volgen ter handhaving van zijn huidige expansie.

Ik wil mij hier een nogal ongenuanceerde tussenopmerking veroorloven terzake van de onderontwikkelde gebieden of — in het huidige spraakgebruik uitgedrukt — van de ontwikkelingslanden. Bij de huidige communicatiemogelijkheden is er naar mijn stellige overtuiging geen enkele reden om ons overdreven zorgen te maken over het ontwikkelingstempo dezer landen. Hun deficiëntie berust nagenoeg volledig op hun gebleken onvermogen en veelal zelfs onwil om culturele en sociale hervormingen te bewerkstelligen. Het is vrij gemakkelijk in te zien wat deze landen zouden moeten doen, maar het nodige is zonder hun medewerking moeilijk te realiseren. De maatregelen zijn 1) geboortebeperking; 2) het uitbannen van corruptie; 3) een meer efficiënte en hogere voedselproduktie en 4) het bestrijden van religieuze en sociale taboes. Het moge u vreemd in de oren klinken, maar de overlevingskansen van hun maatschappelijke systemen, hoe deficiënt van aard dan ook, althans naar de Westelijke maatstaven gemeten, zijn op dit moment in werkelijkheid vele malen groter dan de onze.

Daareven heb ik gezegd, dat de Westelijke samenleving met vernietiging wordt bedreigd. Natuurlijk weet niemand dit met zekerheid, maar het verlammende is, dat niemand kan aangeven hoe wij het met zekerheid zullen kunnen verhinderen. In een zeer recent artikel merkte Desmond King-Hale op, dat wij er met ons ingeboren optimisme op rekenen, dat er wel iets zal gebeuren wat ons zal redden. In het verleden, toen rampen steeds van meer of minder locale aard waren, was dit atavistische optimisme wellicht gerechtvaardigd, maar thans betekent het de zelfmoord van de samenleving die wij hebben opgebouwd. Dit optimisme vormt een mentaal obstakel tegen het voorzien — en het mogelijk voorkomen — van ongewone en dus voor ons diepste wezen ongeloofwaardige gebeurtenissen. In wezen gaat het om de dwanggedachte: 'dat zal ons, resp. mij, niet gebeuren'. Profeten waren dáárom reeds immer onpopulair, omdat het voorspellen van rampen slechts wrevel wekt bij de toehoorder.

Welke zijn nu de sluipende gevaren die ons bedreigen? Zij vloeien voort uit wat ik zou willen aanduiden als het '*consumptie-syndroom*'. Onze samenleving is in minder dan vijftig jaar fundamenteel veranderd, met name in het economische vlak.

Voor mij ligt het grote verschil — sterk gesimplificeerd — in het volgende. Nog maar kort geleden werd slechts datgene geproduceerd, waaraan een gebleken behoefte bestond. In de economie is de term 'behoefte-bevrediging' een tijdlang schering en inslag geweest. Met de toeneming van het aantal mensen en van de welvaart tengevolge van de eerste industriële revolutie in de tweede helft van de vorige eeuw, leidde dit weliswaar tot een enorme expansie van het industriële produktie-apparaat, doch de omvang daarvan werd nog steeds zorgvuldig getoetst aan de maatschappelijke vraag. Dit leidde tot een zeker evenwicht, dat weliswaar verschoof, doch in een zodanig tempo, dat toch ieder moment bij benadering van een evenwichtstoestand kon worden gesproken. Het is een beeld, dat u uit de thermodynamica niet onbekend is. In de twintiger jaren heeft men eerst in de V.S., daarna snel ook elders, het beginsel ontdekt van de 'stimulering van de vraag', het kunstmatig opwekken van kooplust bij het publiek. Dit leidde tot een geweldige schaalvergroting van de industrie en — inter alia — mede tot de beurskrach van 1929/1930, omdat het oude economische systeem niet in staat bleek de nieuwe marktsituatie te beheersen. De economen schijnen — althans pretenderen — dit nu echter vrijwel geheel in de hand te hebben en zo heeft zich na 1945 de economie in steeds snellere mate van de vroeger bestaande evenwichtstoestand verwijderd en is dynamisch geworden. De samenleving is daarbij geëvolueerd van de gewaardeerde afnemer, die op zijn wenken werd bediend, tot een afzetgebied van alles wat de op hol geslagen techniek wenst te produceren. Het spreken over 'koning klant' is, althans in de individuele zin, een volslagen anachronisme geworden. Met andere woorden, de samenleving is geworden — ik bedoel te zeggen gedegradeerd! — tot één massale consument die met alle middelen — ethische en onethische — in een toestand van voortdurende geeuwhonger wordt gehouden naar méér, naar iets nieuws, naar iets anders en vooral naar méér dan de buren hebben. Keeping up with the Jones's! Het lijkt wel of de huidige economie maar één probleem kent: het verkopen van allles wat bij mogelijkheid *kan* worden geproduceerd. De samenleving wordt op agressieve wijze onder voortdurende druk gehouden, niet om zijn reële behoeften te bevredigen maar om te kopen wat de industrie ter zelfhandhaving en verdere expansie kwijt wil.

De theoloog Reinhard Niebuhr zei het als volgt: 'het produktief vermogen van onze industrie dreigt onze cultuur de slaaf te maken van onze economie'. Deze ontwikkeling is meesterlijk beschreven door Vance Packard in zijn boek 'The hidden persuadors' (Nederlandse titel: 'De verborgen verleiders'). Enkele consequenties van deze nieuwe economische politiek beschreef hij in een tweede boek 'The waste makers'. Ik ken de titel van de Nederlandse vertaling niet, maar gezien de inhoud mag die wat mij betreft zijn: 'De rotzooimakers'.

Het is ons allen bekend — ik ga er niet in bijzonderheden op in, want de kranten staan er vol van — dat de geschetste ontwikkeling bezig is te leiden tot een massale en bovendien vrijwel onomkeerbare vervuiling van ons leefmilieu. Alleen over dit laatste, de onomkeerbaarheid, wil ik iets zeggen, omdat dit aspect wel eens onvoldoende wordt benadrukt. De levende natuur heeft een formidabel vermogen tot opruimen, in de eerste plaats van al datgene wat zij in een paroxisme van levensdrift zelf produceert. Pasteur drukte dit destijds kernachtig uit: 'C'est encore la vie qui précide au travail de la mort'.

De techniek heeft echter in toenemende mate verbindingen en materialen ontwikkeld die, hetzij door hun toxiciteit diep ingrijpen in het ecologische systeem, hetzij door hun chemische aard niet of nauwelijks aan de natuurlijke

afbraakmechanismen ten prooi vallen. Beide factoren leiden tot ophopingen van produkten, die het leefmilieu verpesten, zowel in biologische als, de hemel zij dank, thans ook in economische zin.

Het woord 'milieuverontreiniging' is thans haast een schuttingwoord geworden. Hopelijk gaan wij allen het zo onuitstaanbaar vinden, dat het een uitlaat wordt voor onze gezamenlijke agressie in een mate, die weinig of geen agressie overlaat ten aanzien van onze medemens.

Nu ben ik van mening, dat het uiterst kortzichtig is om van de ontstane situatie wetenschap en techniek en in het bijzonder de chemie de schuld te geven. Er is in dit opzicht een domme hetze ontstaan. De primitieve mens placht veeleer het wapen de schuld te geven dan degene die het had gehanteerd. Evenzeer kan men thans de teneur waarnemen dat de biosfeer wordt verontreinigd, niet omdat de mens tot dusver heeft gefaald in het beheersen van de techniek maar omdat de techniek bestaat. De Spaanse schrijver en filosoof Ortega y Gasset schreef reeds in de twintiger jaren in zijn beroemde boek 'De opstand der horden': 'Een kenmerkende eigenschap van de hordemens is zijn ingeboren ondankbaarheid ten opzichte van al hetgeen dat zijn bestaan zo heeft vergemakkelijkt. Wat men waarneemt is dat de massa uitsluitend oog heeft voor stoffelijke welstand en dat hij zich tegelijk keert tegen de grondslagen waarop deze gemeenschappelijke welstand berust'. Hij zei voorts: 'Eertijds was het zo dat bij relletjes tengevolge van gebrek het grauw schreeuwde om brood, en het middel dat zij aanwendden was de bakkerijen te vernielen'. Het lijkt mij een interessant discussiepunt om na te gaan, in welke mate de tegenwoordige houding van studenten jegens de universiteiten mede door soortgelijke affecten wordt bepaald.

Men dient zich opnieuw te gaan afvragen wat het eigenlijke doel moet zijn van de techniek en de economie. Zeker is dit niet het plegen van roofbouw op de natuurlijke hulpbronnen en de vernietiging van het leefklimaat door de tot in het onmatige opgevoerde produktie van steeds meer goederen, waarbij ik de verleiding niet kan weerstaan om te zeggen, de consumptieve voorwaarde, de mens, inbegrepen. Haar werkelijke doel ligt in het scheppen van een leefbare, veilige wereld waarin de mensheid zich tot volledige menselijkheid kan ontwikkelen. Het wordt de hoogste tijd dat wij inzien, dat niet onze technische capaciteiten te kort schieten en steeds moeten worden verbeterd en vergroot, maar dat onze prioriteiten niet deugen — dat, met ander woorden, onze waardeoordelen moeten veranderen.
Er bestaat een dwaze tegenstelling in onze produktiemaatschappij tussen de waardering voor zakelijke en voor overheidsbemoeiingen. Alles wat ten *algemenen* nutte wordt gedaan staat daarom bloot aan de meest onredelijke kritiek. Op basis van het veelgeprezen particuliere initiatief mag een land als Nederland worden volgepompt met auto's, maar voor het bouwen van een adequaat wegennet — dat van ons allen is — kunnen niet voldoende middelen ter beschikking komen. Het openbaar vervoer wordt zo deficiënt gehouden, vooral op lokaal niveau, dat het dagelijkse ergernis oplevert voor hen die er gebruik van *moeten* maken en dat het de wens naar een privé-vervoermiddel eerder heeft gestimuleerd dan afgeremd. Gelukkig begint er thans zoveel ellende aan het privé-vervoer vast te zitten dat binnen afzienbare tijd de commercie wordt bedreigd. Als dat niet helpt, helpt niets.
Het is mijn stellige overtuiging dat binnen het huidige systeem de woningnood — een duidelijke vorm van geestelijke onhygiëne — slechts daarom niet wordt opgelost, omdat dit tot verlaging der woningprijzen en dus tot aantasting van het sacrosancte bezit zou leiden. Met andere woorden, de woningnood wordt bewust en kunstmatig in stand gehouden. Onze huizen houden wij zorgvuldig schoon, maar onze straten, wegranden en waterwegen zijn openbare vuilstortplaatsen en riolen. Hij die onderwijs geeft is misschien nog net geen parasiet, maar de man die de brillen fabriceert voor de schooltoiletten is een produktief element in de samenleving. Maar wij hebben in dit hopeloos overbevolkte land dan ook zo ontzaglijk veel brillen nodig en dit is een ander aspect van de toenemende milieuvervuiling, dat ik nu verder maar onbesproken zal laten. Men heeft wel eens uitgerekend dat het Rotterdamse drinkwater op zijn tocht van Zwitserland naar de grootste haven ter wereld reeds 10 à 20 maal voor andere doeleinden is gebruikt. En dan te bedenken, dat nog in de vorige eeuw in de langs de Nederlandse Rijn gelegen steden per advertentie booien werden gezocht aan wie werd verzekerd dat zij niet vaker dan driemaal per week Rijnzalm hoefden te eten.
Het is duidelijk dat wij een keuze zullen moeten maken en dat de enige juiste keuze die is waarbij de leefbaarheid van onze aarde en het voortbestaan van onze cultuur, voorzover het binnen het menselijk vermogen ligt, zijn verzekerd.
Wij, die ons dag in dag uit intensief bezighouden met de beloningsnormen voor onze eigen arbeid en met de prijzen die anderen van ons vragen voor hetgeen zij aan ons in de vorm van al dan niet vermeende levensbehoeften weten te slijten, wij zullen ons bewust moeten worden van de prijs, die de samenleving als collectief voor het huidige consumptie-syndroom moet opbrengen. Dit klemt temeer, omdat hoogst waarschijnlijk niet wij die prijs ten volle zullen dragen maar de generaties die na ons komen. Hierin zit een niet aanvaardbare onbillijkheid. Aan wat er dan voor positieve kanten aan de huidige verkwistende consumptiemaatschappij vastzitten zullen die komende generaties geen of nauwelijks deel hebben gehad. Zij zullen er echter wel de eindrekening voor gepresenteerd krijgen. Après nous le déluge! Onmenselijkheid in optima forma!

Aan het slot van deze voordracht kan ik niet nalaten het oude beeld van de tovenaarsleerling op te roepen. De leerling, die in volledige zelfoverschatting en in blind vertrouwen op eigen vermogen weliswaar krachten wist op te roepen, doch de kennis en de macht miste om deze ook te beheersen. Hij werd gered door zijn meester die het magische woord kende dat de losgeslagen krachten weer onder controle bracht. Moge de mensheid ook het meesterwoord vinden, dat haar in staat zal stellen de in een overmaat van scheppingsdrang losgeslagen krachten te beheersen en te richten op de verdere ontwikkeling van de mens en niet op zijn uiteindelijke vernietiging.
Wat staat ons allen en in het bijzonder de jonge generatie in dit opzicht te doen? Zeker niet het vernietigen van de instellingen van wetenschapsbeoefening, die wellicht aan de bron van veel huidig misbruik hebben gestaan, doch die dit misbruik als enigen weer zullen kunnen keren. De beoefenaren der wetenschap zijn ernstig in gebreke

gebleven door zich onvoldoende af te vragen wat er met hun wetenschap gebeurt of hoe deze wordt misbruikt, wanneer zij wordt ingeprent aan of, nog erger, in handen wordt gegeven van lieden, die aan de ontwikkeling van de wetenschap totaal geen deel hebben en die haar resultaten slechts aanwenden voor hun beperkte politieke en zakelijke doeleinden.

Welke middelen mogen nu ter bereiking van een andere maatschappelijke instelling worden aangewend? Deze middelen worden uiteindelijk bepaald door onze motieven. Als waar zou zijn, wat wel eens spottend is gezegd, dat studenten bij voorkeur de ruiten ingooien van ondernemingen waarvan zij later commissaris hopen te worden, zou het hoogst noodzakelijk zijn een ernstig onderzoek in te stellen naar de motieven achter veel van wat thans onze samenleving zo in beroering brengt.

Omtrent de motieven van politici en zakenlieden bestaat geen enkele onzekerheid. Wanneer de 'motivation' van de thans jonge en de nog komende generaties zuiverder, waarachtiger en — het meest belangrijk van al — humaner is dan die van de voorafgaande generaties zullen zij het pleit winnen. In dat geval moge u bedenken, dat in de menselijke samenleving al datgene is veroorloofd wat het functioneren van het onrecht onmogelijk maakt.

Als uw motieven in deze niet zuiver zijn zult u het er op den duur nog beroerder afbrengen dan de generatie, die thans zoveel blaam van u moet verduren. Wij zijn tenslotte grotendeels onze studie nog begonnen uit belangstelling voor de gekozen richting en met een positieve instelling terzake van de wenselijkheid van kennisvermeerdering door het beoefenen van de wetenschap. Hoedt u ervoor, dat tezijnertijd van de huidige jongeren wordt gezegd, dat zij alléén maar hinderlijk zijn geweest.

En dan is er nog iets dat bij de tegenwoordige neiging tot indeling, tot compartimentalisering, maar al te gemakkelijk over het hoofd wordt gezien. Wij vechten voor de toekomst van de menselijke samenleving in het milieu, dat haar via de natuurlijke evolutie ter beschikking staat. Hierbij zijn alle mensen van nu en van de toekomst betrokken. Daarom wil ik, zonder daaraan een exegese te verbinden, besluiten met nog een uitspraak van Ortega y Gasset: 'Links of rechts zijn is een van de ontelbare wijzen van zijn, die de mens kan uitkiezen om een imbeciel te wezen. Beide manieren van zijn zijn namelijk het gevolg van een zedelijke verlamming van de helft van de mens'.

Onder het motto „Heimwee van een gastarbeider" won de heer M. K. v. d. Molen (eerstejaars student in de fysische geografie) met deze foto de tweede prijs op de fototentoonstelling van het Utrechts Studenten Film- en fotogezelschap „F.P.H." Voor de volledige uitslag zie onder de ru briek universiteit.

Gentleman's agreement samenwerking rijksuniversiteit Utrecht en katholieke theologische hogeschool te Utrecht

Tijdens een bijeenkomst van het D.B. van de Utrechtse universiteit en het bestuur van de Katholieke Theologische Hogeschool Utrecht is op 11 mei een gentleman's agreement betreffende een samenwerking van 5 jaren ondertekend.

De volledige tekst van dit agreement volgt hieronder.

1. De samenwerking heeft betrekking op de opleiding tot curatoren van de katholieke theologische hogeschool Utrecht, gevestigd te Dijnselburg (Huis ter Heide) besluiten, voorlopig voor de tijd van vijf jaren, tot een samenwerking op basis van dit gentleman's agreement.
2. De samenwerking heeft betrekikng op de opleiding tot het kandidaats- en het doctoraal examen in de theologie in de zin van de Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs en het Academisch Statuut, alsmede op het geven van wetenschappelijk theologisch onderwijs in de breedste zin des woord.
3. De beoogde samenwerking zal leiden tot een uitbreiding van het aantal studenten in de faculteit der godgeleerdheid. Mede op deze grond besluit de rijksuniversiteit die maatregelen te nemen die ertoe kunnen leiden dat de regering per begroting 1970 of 1971 een aantal posten voor buitengewone hoogleraren en voor wetenschappelijke (hoofd)medewerkers instelt, voorlopig voor de genoemde termijn van vijf jaren. De rijksuniversiteit zal bevorderen dat het aantal der bedoelde posten steeds zoveel mogelijk in overeenstemming zal zijn met de eisen van onderwijs en onderzoek en met de aantallen studenten van de K.T.H.U. die de colleges aan de faculteit zullen volgen.
4. De onder 3 bedoelde posten zullen worden bestemd om te voorzien in het onderwijs en het onderzoek in die vakken bij de beoefening waarvan de levens- en wereldbeschouwing een belangrijke rol speelt, zodat de erkenning van de examens door de betreffende kerkelijke instanties niet in gevaar wordt gebracht. Dit betekent dat bedoelde vakken tenminste dubbel bezet zullen worden en blijven.
5. Bij de voorbereiding van de bezetting van de onder 3 genoemde posten zullen bij de eerste keer de curatoren van de K.T.H.U. een aantal namen van bekwame geleerden opgeven aan een door de faculteit ad hoc benoemde commissie die de aanbeveling voorbereidt.

Bij de vervulling van een ontstane vacature zullen die docenten van de K.T.H.U. die ook aan de faculteit verbonden zijn, een aantal namen van bekwame geleerden opgeven aan een door de faculteit ad hoc benoemde commissie van aanbeveling, waarbij zij zich ervan zullen vergewissen, dat de kandidaten ook aanvaardbaar zijn voor het curatorium van de K.T.H.U.
Tot de commissie van aanbeveling zal in ieder geval 1 hoogleraar van de tot de faculteit behorende docenten der K.T.H.U. behoren. Mocht de commissie van aanbeveling onder de genoemde kandidaten geen twee vinden die geschikt geacht worden, dan zal nader overleg plaatsvinden totdat men deze gevonden heeft.

6. Die studenten van de K.T.H.U. die zich niet voorbereiden op examens aan de faculteit, leggen zich toe op het doen van examens aan de K.T.H.U. In overleg met de faculteit zullen zij wel in bepaalde vakken colleges kunnen volgen en tentamina afleggen die voor de K.T.H.U. geldig zullen zijn.
7. De programma's van de theologische studiën zullen door de faculteit en de K.T.H.U. in onderling overleg getoetst worden aan de bevindingen van de theologische sectie van de Academische Raad.
8. Nader zal worden overlegd of er mogelijkheden zijn voor de K.T.H.U. om voor de door haar te geven colleges gebruik te maken van de lokalen en eventuele andere faciliteiten van de faculteit.
9. De rijksuniversiteit zal trachten bij de regering te bereiken dat er voor de studenten van de K.T.H.U. die ook aan de faculteit studeren, een regeling voor het collegegeld zal komen die gelijk is aan die welke geldt voor kwekelingen van de Nederlandse Hervormde Kerk.
10. Het curatorium van de K.T.H.U. zal alle medewerking verlenen opdat de theologische en wijsgerige bibliotheken die door de participanten in de K.T.H.U. zijn ingebracht, ten dienste worden gesteld van het onderwijs aan de faculteit. Nadere regelingen dienaangaande zullen getroffen worden.
11. Wijzigingen in dit agreement komen tot stand door overleg tussen de curatoria van de rijksuniversiteit en de K.T.H.U.
12. Dit agreement is opgemaakt in overeenstemming met de faculteit der godgeleerdheid van de rijksuniversiteit en met het wetenschappelijk corps van de K.T.H.U. Evenzo behoeven wijzigingen in dit agreement de instemming van deze beide organen, alsmede van de beide curatoria.
13. Afschrift van dit agreement wordt mede gezonden aan de minister van onderwijs en wetenschappen.

Aldus overeengekomen en ondertekend te Utrecht, 11 mei 1970.

Rijksuniversiteit Utrecht, de voorzitter,
mr. C. Th. E. Graaf van Lynden van Sandenburg.
Katholieke Theologische Hogeschool Utrecht, de voorzitter,
dr. H. A. Munster.

VOOR U UIT VERGADERINGEN

Minister krijgt een brief over noodsituatie bij psychologie en pedagogiek.
Er gaat een delegatie naar Den Haag om de overname van de bibliotheken van de KTHU te regelen.
Nieuwbouw tandheelkunde in moeilijkheden.

UIT DE CURATORENVERGADERING VAN 25 MEI 1970

1. Er is een brief van het Stafconvent, waarin teleurstelling wordt uitgesproken over het feit dat de wetenschappelijke staf geen vertegenwoordiger in het D.B. van de universiteit krijgt.

2. Het D.B. bezint zich alvast op realiseringsmogelijkheden van de wet Veringa voorzover het de organisatorische kant van de zaak betreft. Op 15 juni houdt de Vaste Kamercommissie van onderwijs nog een hearing waar men nog brandende vragen kwijt kan.
De rector deelt mee dat de Senaat zich tot de Vaste Kamercommissie heeft gewend (na een vergadering) om haar standpunt t.a.v. de getalsverhoudingen in de universiteitsraad duidelijk te maken. Dhr. Ruppert meent dat curatoren een ander standpunt huldigen en ook hebben doorgegeven aan de minister. Curatoren zullen de minister meedelen dat zij er anders over denken en vragen dit ter kennis te brengen van de Kamercommissie.

3. Op de agenda staat het punt inzake de leerstoelen hart- en vaatchirurgie en heelkunde.
Curatoren achten dit een bijzonder ernstige zaak. Prof. Diepenhorst merkt op dat de pers wel eens te negatief spreekt over deze conflicten, in deze zin als zou het Academisch ziekenhuis niet of onvoldoende funktioneren en als zou de medische faculteit 'uitverkoop houden'. Prof. Diepenhorst meent dat er geen sprake is van een slecht funktionerend ziekenhuis en de relatie tussen Ziekenhuis en Faculteit laat niets te wensen over.
Bij de kwestie opvolging prof. Nuboer tekent de staf van prof. Nuboer aan dat zij zich distancieert van de mededelingen in de pers rond deze opvolging.

4. De opleidingscapaciteit psychologie en pedagogiek. Dr. Schamhardt deelt mee dat er overleg is geweest met vertegenwoordigers van psychologie en pedagogiek. De aantallen studenten bij (met name) de pedagogiek stijgen zeer sterk. Er is te weinig staf en te weinig ruimte. Er is ook sprake van een overloop van post-kandidaat studenten van Amsterdam en Groningen naar de psychologie in Utrecht. Bovendien is de toelating tot deze studies wat gemakkelijker geworden en ze wordt in de toekomst stellig nog gemakkelijker. Dr. Schamhardt stelt voor dat curatoren samen met de faculteit sociale wetenschappen een brief schrijven aan de minister waarin de noodsituatie goed gedocumenteerd wordt voorgelegd.
Prof. Diepenhorst meent dat men ook moet letten op de maatschappelijke behoefte aan afgestudeerden uit de faculteit van de sociale wetenschappen. Goede voorlichting zou de toeloop wat af kunnen remmen. Een zaak van interfacultair overleg?

5. Hoe moeten de bibliotheken waarvan de Katholieke Theologische Hogeschool Utrecht gebruik maakt overgenomen worden, nu het gentleman's agreement tussen universiteit en KTHU is gesloten. Het gaat om 5 km boeken. Er is een ruimte gehuurd op het Kanaleneiland (f 13.000,- per maand!), maar er is meer geld nodig zowel voor overname als voor onderhoud. Het gaat om 1½ à 2 miljoen voor de aankoop. Vele tonnen kosten verder personeels- en materiële voorzieningen.
De professoren Van Munster en Van Unnik en dr. H. Schamhardt zullen als delegatie naar Den Haag gaan om de zaak te bespreken.

6. Het concept-postenverdeling 1970 dat reeds in de Raad van Overleg in behandeling is geweest komt nu in gewijzigde vorm ter tafel. Het percentage voor extra achterlopers blijkt 20%, voor de reserve 30%. De president-curator verwacht nog wel wat extra posten. De reeds gemaakte afspraken voor de diergeneeskunde blijven uiteraard geldig.
Dr. Verwey vindt dat er bij de verdeling van posten moet worden gelet op het stellen van prioriteiten. De 'levenswetenschappen' zullen bijv. op dit ogenblik een grotere nadruk moeten krijgen dan bijv. de wetenschappen met betrekking tot de dode materie. Deze prioriteiten zitten niet in de verdeelsleutel verdisconteerd.

7. Nieuwbouw Tandheelkundig instituut.
Uit overleg tussen subfaculteitscommissie Tandheelkunde met het bouwbureau bleek dat 84.5 miljoen nodig is voor bouw en inrichting van de hoogbouw tandheelkunde. Van overheidswege blijven er bezwaren tegen dit gebouw. Deze bezwaren gelden de hoge prijs en de verhouding netto-bruto ruimte die volgens de overheid niet gunstie is. Het ministerie keurt het plan af. Het bouwbureau zal vóór eind mei een nieuw plan proberen te maken dat wèl past in het financiële schema en dat ook vóór september 1974 uitgevoerd kan worden.
Als er méér geld gestoken moet worden in Tandheelkunde komen andere projekten in gevaar.
De heer Ruppert vraagt hoe groot de bezuiniging moet zijn. Verder: er wás toch een principiële goedkeuring op het 12e of 13e plan?
Dr. Schamhardt: men hád reeds bezwaren, ook tegen de vóórlaatste plannen. Er zal een bezuiniging van 15-20 miljoen gevonden moeten worden. Met name de geplande staalconstructie is veel duurder geworden. De heer Ruppert meent dat men indertijd wel degelijk vanuit Den Haag de indruk wekte principieel mee te willen denken met de gemaakte plannen, afgezien van détails. Heeft men niet te laat 'neen' gezegd.

8. De voor periodiek aftreden in aanmerking komende curatoren Ruppert en Verwey per 1 september 1970 worden voor herbenoeming voorgedragen.
De heer Ruppert meent dat in het bestuur van de universiteit een zwaarder accent is komen te liggen op het D.B., vooral door de openbaarheid van curatorenvergaderingen. De heer Ruppert's liefde voor het college van curatoren is sedert die openbare vergaderingen niet toegenomen. Hij wil zich echter niet op dit moment van overgangssituatie terugtrekken.

9. 15 juni vergaderen curatoren opnieuw.

UNIVERSITEIT

AGENDA

1 juni: Promotie R. F. A. Zwaal (wiskunde en natuurwetenschappen), Eisenhowerlaan 388, Utrecht, op het proefschrift: Studies on membrane proteins of erythrocytes and their interaction with lipids. Senaatszaal: 14.45 uur.

Promotie J. L. Derissen (wiskunde en natuurwetenschappen) Mendes da Costalaan 38, Jutphaas, op het proefschrift: Waterstofbruggen en conformaties in enige carbonzuren. Senaatszaal: 16.00 uur.

1 t.m. 4 juni: Kliniek voor inwendige geneeskunde. Nascholingscursus internisten. Catharijnesingel 101.

2 juni: Promotie P. A. Voogt (wiskunde en natuurwetensch.), St. Nicolaaslaan 2, Odijk, op het proefschrift: Onderzoek naar het vermogen tot sterolsynthese en de samenstelling van de sterolen in het phylum mollusca. Senaatszaal: 14.45 uur.

Promotie J. W. Groothuise (Geneeskunde), Oude Kerksplein 50, Amsterdam, op het proefschrift: De arbeidsstructuur van de prostitutie. Senaatszaal: 16.15 uur.

3 juni: Promotie D. A. Holwerda (Wiskunde en Natuurwetensch.), Valetonlaan 7, Utrecht, op het proefschrift: Een glycopeptide uit de hypofyse achterkwab van het varken. Senaatszaal: 14.45 uur.

Promotie F. G. Mulder, (Wiskunde en Natuurwetensch.), Van Weerden Poelmanlaan 202, Utrecht, op het proefschrift Paleomagnetic research in some parts of central and southern Sweden. Senaatszaal: 16.15 uur.

Colloquium Instituut voor Sonologie, Plompetorengracht 14-16. Ton de Leeuw spreekt over zijn radiofonische compositie 'Syntaxis'; 13.45 uur.

4 juni: Ontvangst van de Academische Raad door Curatoren.

Promotie J. M. F. Saes (diergeneeskunde), Emmasingel 95, Weert, op het proefschrift: Voorkomen, pathogenese en bestrijding van corynebacterium pyogenes-mastitis (wrang) bij runderen in Limburg. Senaatszaal: 16.15 uur.

4 juni: ir. K. Wassenaar; colloquium praktische uitvoering van de winning van kernenergie; fysisch laboratorium; grote zaal; 16.00 uur.

5 en 6 juni: weekend voor mentoren oriënteringsdagen.

10 juni: Nationale Veeteeltdag Ned. Zoöl. Ver. Rode Zaal, Transitorium I. 9.00-12.30 uur.

8 juni: promotie C. M. Karssen (wiskunde en natuurwetenschappen), Generaal Foulkesweg 69 Wageningen, op het proefschrift: The light promoted germination of the seeds of chenopodium album L. Senaatszaal 16.00 uur.

9 juni: promotie C. H. M. Brunia (geneeskunde), de Roy van Zuydewijnlaan 43, Breda, op het proefschrift: Alertheid en de veranderingen van de Achillespees- en Hoffmannreflex. Senaatszaal 14.45 uur.

9 juni: promotie J. P. C. Moors (geneeskunde), Debussylaan 3, Rosmalen, op het proefschrift: Gezinsregeling, een onderzoek in een huisartsenpraktijk naar gedrag en houding tegenover de gezinsregeling. Senaatszaal: 16.15 uur.

10 juni: promotie A. P. H. van Meurs (wiskunde en natuurwetenschappen), Jansdam 5 bis a Utrecht, op het proefschrift: Petroleum economics and offshore mining legislation. Senaatszaal: 14.45 uur.

10 juni: promotie H. G. Verschuren (wiskunde en natuurwetenschappen), Huizingalaan 40 Utrecht, op het proefschrift: Toxicologische onderzoek van tetrasul en verwante acariciden. Senaatszaal: 16.15 uur.

12 juni: promotie O. C. Wit (sociale wetenschappen), Diepenbrocklaan 16, Bilthoven, op het proefschrift: Recht en billijkheid, een theoretische analyse van de sociaal-pedagogische problematiek van het pleeggezin. Senaatszaal: 13.45 uur.

12 juni: promotie F. van Rhee (letteren), Evert Cornelislaan 3, Bilthoven, op het proefschrift: Die Germanischen Wörter in den langobardischen Gesetzen. Senaatszaal: 15.15 uur.

ludoleraar J. Snijders reikt student G. Oude Elferink de zwarte band (1e dan) uit.

'U' EN DE VAKANTIE; NOG ZES NUMMERS

Het laatste nummer van 'U'-utrechtse universitaire reflexen vóór de zomervakantie verschijnt op 10 juli.
De juiste verschijningsdata vanaf heden zijn: 5, 12, 19, 26 juni; 3 en 10 juli.
Het eerste nummer na de vakantie verschijnt 21 augustus.

MEDEDELINGEN VAN HET CONVENT VAN STUDENTENPASTORES.

Iedere zondag is er om twaalf uur in de aula van de universiteit een dienst voor alle christenstudenten (en andere belangstellenden) van Utrecht. Deze dienst staat onder verantwoordelijkheid van het convent en van de E.U.G.
Voorgangers zijn de leden van het convent van studentenpastores. Tijdens deze diensten is een kindercrèche en na de dienst is er gelegenheid tot koffiedrinken en napraten in Cunera. Iedereen is dan welkom.
Voorgangers: zondag 31 mei: Pastor H. v. Waveren; zondag 7 juni: Ds. W. Overdiep; zondag 14 juni: Ds. C. Visser.
De voorbereiding voor deze diensten is elke maandagavond om negen uur bij de desbetreffende predikant thuis. Ook kunt u op muzikale wijze meewerken aan deze diensten en ook door u eens beschikbaar te stellen voor de kindercrèche.
Lijsten voor opgave liggen achter in de aula, in de verschillende kerken en in de hal van Cunera, Nieuwe Gracht 32. Ook zijn er nog steeds mensen nodig voor de liturgiecommissie van E.U.G. en Convent. Inlichtingen en opgave bij ds. Overdiep en Pastor van Waveren.

UTRECHTSE STUDENTENPAROCHIE

De diensten van de U.S.P. zijn als volgt: zaterdag: half zes Cunera; zondag half elf Cunera, twaalf uur conventsdienst in de aula; half zes Cunera; dinsdags en donderdags: half één Cunera, Pastor Oostvogel gaat dan voor.
Elke donderdagavond is er instuif in de leeszaal van Cunera, iedereen is welkom.
Staat je naam al op een lijstje in de hal van Cunera? We hebben je nodig.
Verder verwijzen we je naar de mededelingen van het convent van Studentenpastores hieronder.
Pastor G. Th. Oostvogel tel. 18332.
Pastor L. W. G. Leeneman tel. 18338.
Cunera, Nieuwe Gracht 32 tel. 18702.

HERVORMDE STUDENTENGEMEENTE

Academiediensten Janskerkhof: zondag 31 mei 10.30 uur ds. Van Egmond, bediening H. Doop; zondag 7 juni 10.30 uur ds. Hasselaar, H.A. Spreekuur ds. Van Egmond elke woensdag van 12.00-13.00 uur te zijnen huize.
ver(her)eniging van hervormde en gereformeerde studentengemeente. De kerkeraden van hervormde en gereformeerde studentengemeenten hebben bezien of het mogelijk zou zijn in het nieuwe seizoen als één gemeente verder te gaan. Op de weg van groeiende eenheid tussen de kerken leek ons deze hereniging van kerken op zeer korte termijn mogelijk en geboden. Er is een aantal besprekingen geweest, niet alleen door de kerkeraden, maar vooral ook door de mensen die voor een bepaalde taak verantwoordelijk zijn, zoals pastoraat, kringenwerk, catechese, eredienst etc. Uit deze werkbesprekingen zijn een aantal rapporten voortgekomen, waarbij bleek dat we niet simpelweg bestaand werk bij elkaar kunnen voegen of op elkaar afstemmen, maar dat op verschillende terreinen (cathechese bijv.) een nieuwe weg moet worden ingeslagen of zelfs gemaakt, waarvan het tracée ons nog niet duidelijk is. In elk geval heeft het overleg geleid tot een plan voor een evangelische academie gemeente, dat we graag bekend willen maken, toelichten en ter discussie

UHIFICOCO
Modern en klassiek óf alternatief ludiek (opnamen: Jac. P. Stolp, universiteitsmuseum). Foto's blz. 12 en 13.

134

stellen in een gemeente vergadering. Voor de leden van de hervormde studenten gemeente is deze vastgesteld op maandag 1 juni, 20.00 uur, in de Janskerk. Zij worden hierbij gaarne uitgenodigd zich over deze belangrijke zaak uit te spreken en er mede over te beslissen, ds. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 51 12 72).
Academiedienst, zondagavond 31 mei, om zeven uur, in de Pieterskerk, voorganger: ds. P Heinen.

HEARING

Het gemeentebestuur en de wijkkerkeraad van de gereformeerde studentengemeente roept de leden van deze gemeente gaarne en met aandrang op om mee te werken aan een zinnige besluitvorming met name t.a.v. een 'vervlechting' of anderzins van deze gemeente met de hervormde studentengemeente, woensdagavond, 3 juni, half negen uur, Springweg 93.

REMONSTRANTSE GEMEENTE

Geertekerk; iedere zondag dienst; 10.30 uur; Geertekerkhof 22. Spreekuur studentenpredikant ds. Overdiep: iedere woensdag 18.30 uur-20.00 uur.

STICHTING UTRECHTSE STUDENTEN-ARBEIDSBEMIDDELING VERHUIST

Verhluisbericht per 1 juni aanstaande. Oude adres: Stichting Studenten Arbeidsbemiddeling, Lepelenburg 1; telefoon 2 63 01. Nieuw adres: Stichting Studenten Arbeidsbemiddeling, Wilhelminapark 22; telefoon 51 47 43.

STUDIUM GENERALE PRIJSVRAAG

In het kader van het Studium Generale 'Mens & Ruimte' van de Rijksuniversiteit te Utrecht is een prijsvraag uitgeschreven (deelnameformulieren aan te vragen bij het Bureau Vormingswerk der Rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht; tel. 030-2 94 41, t. 158).
Op verzoek van een groot aantal potentiële deelnemers van academies en scholen, is de sluitingsdatum verschoven naar 30 september 1970.
Het ligt in het voornemen van de organisatoren de uitslag bekend te maken bij gelegenheid van een expositie die over hetzelfde onderwerp in de maand oktober in Utrecht wordt gehouden.
De prijswinnaars zullen daar bovendien hun prijs-winnende modellen tentoongesteld zien.

UITSLAG FOTOWEDSTRIJD F.P.H.

De uitslag van de fototentoonstelling, georganiseerd door het Utrechts Studenten Film- en Fotogezelschap 'F.P.H.', t.g.v. haar 3e Lustrum luidt als volgt:
1e prijs: de heer en mevrouw Huddelston Slater (12 foto's); 2e prijs: de heer v. d. Molen; 3e prijs: de heer P. Leeuwangh; 4e prijs: de heer Gerhardus; 5e prijs: Carla Offerhaus.
Voor het ophalen van foto's gaarne een kaartje aan F.P.H. (Janskerkhof 14), of contact opnemen met nr. 030-20131. Voor foto's die niet binnen een maand opgehaald zijn wordt geen verantwoording meer genomen.

RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN START NIEUW ONAFHANKELIJK WEEKBLAD

Curatoren nemen hun beslissing mede gebaseerd op het commentaar, dat de redacties van 'Academisch Perspectief', Mededelingenblad' en het studentenblad 'Der Clercke Cronike' hebben ingeleverd op het concept voor het nieuwe weekblad, dat hun door een technische studiecommissie was voorgelegd. Volgens dit concept zou er per 1 september elke week een blad van 16 pagina's (half krantenformaat) moeten verschijnen. Het blad, waarvoor nog een naam moet worden gevonden, zal gratis onder de universitaire gemeenschap worden verspreid en behalve officiële mededelingen ook opiniërende en commentariërende artikelen bevatten.
Voor het hoofdredacteurschap denkt men een beroeps-journalist aan te trekken.
Er is sprake geweest dat mr. Kroeb deze taak op zich zou nemen. Alle partijen zijn het er echter over eens, dat dit in strijd zou kunnen zijn met de bedoelde onafhankelijkheid, omdat mr. Kroeb als hoofd van de afdeling voorlichting de officiële spreekbuis is van de universiteit.
Het is de uitdrukkelijke bedoeling dat 'Der Clercke Cronike' als onafhankelijk studentenorgaan naast het nieuwe blad blijft voortbestaan. Mr. Kroeb: 'We moeten voorkomen dat 'Der Clercke' het slachtoffer zou worden van een soort concurrentiestrijd. De taken zullen goed moeten worden afgebakend. Vandaar dat de Clercke-redactie ook zo nauw bij de voorbereidingen is betrokken'.

Universitaire lam-lendigheid

De nieuwe Ontwerp-wet heeft eigenlijk binnen de universiteiten (behalve Amsterdam) nauwelijks nieuwe deining veroorzaakt.
We wisten het allemaal al. Naar de complete tekst van de wet wordt bijna niet gevraagd, evenmin als naar de volledige teksten van eerste en tweede voortgangsnota Posthumus, die zozeer het hart van het universitaire leven raken.
Er kunnen verschillende redenen zijn voor de ongeinteresseerdheid van het universitaire publiek. Men heeft het te druk, men heeft geen belangstelling, men is er vóór, zonder meer, men laat het graag aan anderen over, men had het liever allemaal bij het oude gehouden, etc.
We maken geen keuze, dat kan ieder voor zichzelf doen. Het totaal van die keuzen is wel duidelijk. Mag ik een paar symptomen van de laatste weken noemen?
In U van 1 mei klaagt de voorbereidingsraad van het personeelsconvent dat van de 2000 verzonden formulieren (betreffende het reglement van het personeelsconvent) er slechts 350 terugkwamen, ongeveer 15 %.
In Bulletin nr. 3 van de USF staat zwart op wit dat de USF zich niet langer als algemene studentenorganisatie, maar als orgaan van de studenten oppositie beschouwt. Ze kan en wil zich geen aanspraak maken op representativiteit als er op vergaderingen waar zeer belangrijke besluiten worden genomen 40, 50, hoogstens 100 mensen komen, nog geen 1%.
Op 8 mei waren alle senaatsleden uitgenodigd voor een (besloten) bijeenkomst, om te discussiëren over het ontwerp-Wet Veringa. Er kwamen vijftig leden, ongeveer 15%.
Curatoren en RVO vergaderingen, met bloed en tranen opengebroken, worden door bijna niemand bezocht.
Dit alles geeft extra te denken nu de Minister in de wet wil vastleggen dat elke geleding minstens 35% opgetrommeld moet hebben voor verkiezingen, wil het totaal aantal zetels bezet kunnen worden. Het was 25%!
Men kan zich in gemoede afvragen hoe bij deze lam-lendigheid ooit goede verkiezingsresultaten behaald moeten worden. Nog moeilijker is de vraag hoe candidaten geronseld moeten worden voor de tientallen raden en besturen, nog afgezien van de honderden commissies.
Als deze ongeinteresseerdheid niet doorbroken wordt (er zijn technische middelen, maar ze kosten veel tijd en geld) ziet het er inderdaad somber uit voor de her-gestructureerde universiteit.

v. d. M.

BEURZEN
Spaanse studie- en zomerbeurzen

De Spaanse regering stelt twee studiebeurzen van acht maanden en vier zomerbeurzen van een maand ter beschikking van Nederlanders, die hun studie in Spanje willen voortzetten gedurende het studiejaar 1970/1971 of in de zomer van 1970 aan een universitaire zomercursus willen deelnemen.
Inlichtingen: afdeling Internationale Betrekkingen ministerie van onderwijs en wetenschappen, Nieuwe Uitleg 1, 's-Gravenhage, tel. (070) 62 43 11, toestel 531.

UTRECHTSE BACH-CANTATEDIENSTEN

Geertekerk - zondagavond 7 juni - aanvang 19.30 uur. Uitgevoerd wordt cantate no. 135 „Ach Herr, mich armen Sünder . . ." met medewerking van de solisten: Maria v. d. Heyden (alt), Herman v. Kerkhof (tenor) en Hans Zomer (bas). Het geheel onder leiding van Andries Clement. Er wordt geen entreegeld geheven.
In de maanden juli en augustus zullen geen cantate worden uitgevoerd t.v.m. de vakanties.

400 JAAR ATLAS

Op 22 mei 1570 (onlangs dus precies 400 jaar geleden) gaf Abraham Ortelius te Antwerpen de eerste wereldatlas uit, namelijk zijn „Theatrum Orbis Terrarum", met ongeveer 70 kaarten.
Ter herdenking van dit feit organiseert de kartografische afdeling van het geografisch instituut van de rijksuniversiteit in de maanden oktober en november een tentoonstelling onder de titel „400 jaar atlas". Daarin zal een overzicht gegeven worden van de ontwikkeling van de atlaskartografie en de belangrijke rol die de kartografen uit de Nederlanden daarin, vooral de eerste honderd jaar, gespeeld hebben.
Naast atlassen uit de collecties van het geografisch instituut en de universiteitsbibliotheek, zullen tijdens de tentoonstelling ook werken uit tal van andere biblioheken en particuliere verzamelingen te zien zijn. In september zal in 'U' een uitvoerig artikel over deze unieke tentoonstelling gepubliceerd worden.

MEDEWERKERS

ZIEKTEKOSTENVERZEKERING TIJDENS VAKANTIE IN HET BUITENLAND

I. Ziekenfonds; **verplicht**-verzekerden; II. Verzekerden bij O.H.R.A.; III. Overige verzekerden (w.o. **vrijwillig** verzekerden bij Ziekenfonds)

ad. I. Ziekenfonds; **verplicht**-verzekerden.
Men moet zich vooraf melden bij het ziekenfonds ter verkrijging van een legitimatieformulier, inlichtingenfolders en/of verdere informatie. Voor bepaalde landen zal het wenselijk zijn een aparte ziekte-ongevallenverzekering af te sluiten (bijv. bij ANWB of reisbureau).

ad. II. **Verzekerden bij O.H.R.A.**
Verzekerden bij O.H.R.A. zijn gedurende vakantie buiten Nederland ook verzekerd met dien verstande, dat bij ziekenhuisopneming de specialistische hulp niet vergoed wordt tot hogere bedragen dan die, welke in het tarief van de Amsterdamse Specialisten Vereniging zijn aangegeven en de verpleeg- en bijkomende kosten, naar het oordeel van de verzekeraars, niet tot hogere bedragen dan die van de kosten van een overeenkomstige verpleging in de verzekerde klasse van de Boerhaave Kliniek te Amsterdam.
Beperkingen:
1. Bij verpleging in het buitenland worden uitsluitend de kosten van het ambulancevervoer naar het meest nabijgelegen ziekenhuis vergoed.
2. **Niet** onder de verzekering vallen de kosten bij ongevallen die het gevolg zijn van deelnemen in het buitenland aan bergklimsport en wintersporten.
Hoewel men zoals uit bovenstaande blijkt een redelijke verzekering heeft tegen ziektekosten zal men, gezien de in bepaalde landen hogere kosten en gelet op een uitkering ineens bij ongevallen, in overweging moeten nemen om niet tevens een gecombineerde ziekte-ongevallenverzekering af te sluiten (bijv. bij ANWB of reisbureau), een en ander naar eigen inzicht.
ad III. **Overige verzekerden** w.o. **vrijwillig** verzekerden bij ziekenfonds)
Men dient in de eerste plaats na te gaan welke dekking uw verzekering in het buitenland geeft. Aan de hand daarvan zal men moeten bepalen of bijverzekering noodzakelijk is, hetzij bij de maatschappij waar men verzekerd is, hetzij, door middel van een gecombineerde ziekte-ongevallenverzekering (bijv. bij ANWB of reisbureau).

BEDRIJFSZELFBESCHERMING: SPECTACULAIRE BRANDBLUSDEMONSTRATIES TE NAARDEN

In het kader van de bedrijfszelfbescherming organiseerde de B.Z.B. afdeling 'Brandweer' in samenwerking met de ANSUL-fabriek op 28 april een demonstratie-instructiedag ten behoeve van haar leden op het oefenterrein te Naarden waar de ANSUL-fabriek gevestigd is. Dit bedrijf is namelijk gespecialiseerd in het vervaardigen van brandblusapparatuur die in de universiteitscomplexen te vinden is, en wel in het bijzonder van bluspoederapparaten.

Deze poederapparaten hebben een bijzonder effectieve werking en kunnen een beginbrand tot in de kiem smoren. Na eerst bij aankomst in de kantine ontvangen te zijn, konden we al spoedig de bekende brandweerkleding aantrekken. Onder de uitstekende leiding van de heer Muller, de dienstdoende bedrijfs-instructeur volgde toen een reeks van demonstraties, met de handblusmiddelen op poederbasis.
We stonden werkelijk versteld van de capaciteit van zo'n klein apparaat, en vele cursisten stonden te overwegen om voor eigen gebruik ook maar zo'n exemplaar aan te schaffen.
Daarna werd iedereen in de gelegenheid gesteld om ook zijn vaardigheid eens te beproeven in het blussen van benzine- en autobranden e.d. Velen lieten deze kans niet voorbijgaan, want de firma had kosten noch moeite gespaard om iedereen van het nodige materiaal te voorzien.
Als klap op de vuurpeil en sluitstuk van de oefening werd gedemonstreerd hoe een drie meter hoge brandende benzineleiding gedoofd kan worden. Dit vereiste een grote vaardigheid, waar velen van ons nog wel eens een beetje moeite mee hadden.

Na afloop van dit spectaculaire blusfestijn volgde in de kantine een geanimeerd vraag- en antwoordspel omtrent het algemene brandwezen onder het genot van een kopje koffie om de dorst te blussen waarna we huiswaarts keerden. Wij kunnen hiermee terugzien op een zeer geslaagde oefendag, die door 47 personen gevolgd is.

Langs deze weg onze gastheer nogmaals dankend voor het technisch onthaal en geboden gastvrijheid die werkelijk voortreffelijk waren.

VAN ALLERLEI OVER DE RIJKSAMBTENAAR

N.B. In onderstaande tekst konden slechts grote lijnen worden gegeven. Wie details wil weten, of eventuele uitzonderingen op de regel, zal de regelingen zelf moeten raadplegen.

Rijksbezoldigingsregeling

Enkele veel voorkomende rangen	Schaalnr. Bezoldigingsbesluit	Maandsalaris
Typiste	1	412— 635
Schrijver/Steno typ./Typ. A	3	452— 779
Adm. ambt. C 3	18	562— 877
Schrijver A/Steno typ. A	20	635— 877
Adm. ambt. C 2	32	599— 974
Hoofdschrijver	39	812—1006
Adj. commies/Adm. ambt. B 2	43	599—1072
Adm. ambt. C 1	45	707—1072
Adj. commies A/Adm. ambt. B 1	57	845—1202
Commies/Adm. ambt. A 2	71	974—1338
Adj referendaris	72	1039—1338
Commies A/Adm. ambt. A 1	89	1170—1543
Hoofdcommies	103	1372—1797
Referendaris 2e kl.	112	1303—2023
Hoofdcommies A	114	1509—2023
Referendaris	130	1797—2401
Administrateur	148	2250—2798
Hoofdadministrateur	150	2628—3372
Directeur	152	3177—4060
Directeur	153	3477—4432
Secretaris-Generaal/Directeur-Generaal	—	5591

Op het salaris van jeugdig personeel wordt een aftrek toegepast, die voor ieder jaar of gedeelte ervan, dat betrokkene jonger is dan 21 jaar, minimaal *f* 32,— en maximaal *f* 60,— bedraagt.

Maandlonen werklieden

groep	minimum leeftijd	salaris	maximum leeftijd	salaris
1	14	*f* 156,—	23 en ouder	*f* 684,86
2	14	*f* 167,41	23 en ouder	*f* 721,01
3	17	*f* 279,65	24 en ouder	*f* 760,96
4	18	*f* 344,33	25 en ouder	*f* 804,71
5	18	*f* 344,33	26 en ouder	*f* 856,08
6	18	*f* 344,33	27 en ouder	*f* 922,66

Toelage onregelmatige dienst

	0	6	8	18	22	24 uur
zondag			45			
maandag t/m vrijdag	40	20	nihil	20	40	
zaterdag	40		30		40	

Minimum-loon

Bij 24 jaar of ouder is dit *f* 631,80 per maand.

Huwelijkstoelage

Ambtenaren (bezoldigd volgens een schaal) van 21 jaar of ouder kunnen in aanmerking komen voor een huwelijkstoelage, gelijk aan 2 periodieke salarisverhogingen. Salaris plus huwelijkstoelage mag niet meer zijn dan het maximum van de salarisschaal, en evenmin meer dan het maximum van schaal 6 (*f* 779,— per maand).

Kindertoelageregeling overheidspersoneel

a. voor het 1e en 2e kind: 4 % van de wedde minimum *f* 47,84, maximum *f* 59,82 per maand).
b. in 1970 voor het 3e en ieder volgend kind: 0,7 % van de wedde (maximum *f* 10,50 per maand per kind) als aanvulling op de kinderbijslag ingevolge de A.K.W., welke bedraagt voor:

	per maand	per kwartaal
3e kind	*f* 47,58	*f* 142,74
4e en 5e kind	*f* 63,70	*f* 191,10
6e en 7e kind	*f* 70,46	*f* 211,38
8e en volgende kind(eren)	*f* 78.—	*f* 234,—

Diensttijdbevordering/Diensttijdtoelage

Ambtenaren en arbeidscontractanten die:
— 15 jaar onafgebroken bij het Rijk in dienst zijn;
— 6 jaar hun maximum-salaris genieten;
— zijn benoemd in één der loongroepen 1 t/m 6 of één der salarisschalen 1 t/m 34, kunnen bij een goede dienstvervulling, afhankelijk van de schaal/groep van salariëring:
òf worden bevorderd tot de naasthogere rang,
òf een jaarlijks oplopende toelage ontvangen van ten hoogste 3 of 4 periodieken, een en ander tot het maximum (salaris + toelage) van schaal 39 (*f* 1006,— per maand).

Overwerk

De overwerkvergoeding bestaat uit verlof, gelijk aan het aantal uren overwerk, en een geldelijke toeslag, die al naar gelang het tijdstip waarop is overgewerkt varieert van 25 % tot 100 % van het uurloon. Indien geen verlof kan worden verleend, wordt in plaats daarvan een vergoeding gelijk aan het uurloon betaald, vermeerderd met de zojuist genoemde toeslag.

Toelage onregelmatige dienst

Als men geregeld vóór 8 uur of na 18 uur, of op zaterdag en zondag werkzaamheden moet verrichten, wordt — tenzij er sprake is van overwerk — voor elk gewerkt uur een toelage verleend, volgens de in onderstaande tabel vermelde percentages.

— De toelage van 20 % voor de morgen- en avonduren wordt slechts verleend als de arbeid is aangevangen vóór 7 uur of is beëindigd na 19 uur.
— De toelage wordt berekend over het salaris per uur doch ten hoogste over het maximum uurloon van schaal 39.

Arbeidstijd

Voor het merendeel van het rijkspersoneel 41¼ uur per week; voor het rijkspersoneel ingedeeld in de loongroepen en voor de met hen samenwerkenden: 42½ uur per week (tot 1 april 1970: 43¾ uur). Een en ander bij een vijfdaagse werkweek.

Vakantieverlof

Bij een salaris:

a. lager dan *f* 909,—	16 (dienst)dagen
b. van *f* 909,— tot *f* 1137,—	17 (dienst)dagen
c. van *f* 1137,— tot *f* 1797,—	19 (dienst)dagen
d. van *f* 1797,— of hoger	23 (dienst)dagen

Een minderjarige krijgt over het kalenderjaar waarin hij een school voor dagonderwijs heeft verlaten en over het volgende kalenderjaar: 2 dagen extra verlof. Vervolgens over de jaren waarin hij nog geen 21 jaar is: 1 dag extra.
Voorts wordt het verlof verhoogd met ingang van het kalenderjaar waarin de leeftijd wordt bereikt van

30 jaar: met 1 dag	50 jaar: met 4 dagen
40 jaar: met 2 dagen	55 jaar: met 5 dagen
45 jaar: met 3 dagen	60 jaar: met 6 dagen

Voor enkele groepen van rijkspersoneel geldt een bijzondere vakantieregeling.

Vakantie-uitkering

In de maand mei van elk jaar wordt een vakantie-uitkering uitbetaald van 6 % van het salaris, met een minimum (voor gehuwden en voor hen die 23 jaar of ouder zijn) van *f* 643,20 (*f* 53,60 per maand).
Voor elk kind, waarvoor aanspraak bestaat op kindertoelage, wordt bovendien een uitkering verleend van *f* 48,84 (*f* 4,07 per maand).

Vergoeding reis- en verblijfkosten

Voor dienstreizen ten behoeve van het Rijk wordt volgens bepaalde normen vergoeding van reis- en verblijfkosten gegeven.

Verplaatsingskosten

Bij o.a. verplaatsing in het belang van de dienst of bij indiensttreding bij het Rijk, gepaard gaande met de verplichting in of nabij de (nieuwe) standplaats te wonen, kan een verhuiskostenvergoeding worden verleend. Behalve de eigenlijke verhuiskosten is hierin een bedrag aan inrichtingskosten begrepen. Laatstbedoeld bedrag is bepaald op: 10 % van de wedde bij eigen huishouding (met een minimum van *f* 1168,80); bij geen eigen huishouding: maximaal 4 % van de wedde.

In afwachting van de verhuizing kan aan gehuwden voor ten hoogste twee jaar een tegemoetkoming in de reiskosten worden verleend. In die niet dagelijks tussen woon- en standplaats kan worden gereisd, kan een gehuwde een tegemoetkoming van 90 % in pensionkosten worden verleend alsmede een vergoeding van de reiskosten (éénmaal per week) voor gezinsbezoek.

Studiekosten (Tegemoetkoming in)

Ter bevordering van de studiezin is de mogelijkheid geopend voor bepaalde studies een tegemoetkoming te ontvangen in de daaraan verbonden kosten. De grootte van de tegemoetkoming is o.m. afhankelijk van de mate, waarin het dienstbelang met de gevolgde studie gediend is.

Premiespaarregeling rijksambtenaren

Ambtenaren en arbeidscontractanten, die een hoofdbetrekking bekleden en van wie het salaris niet hoger is dan het maximum van schaal 103 (*f* 1797,— per maand) kunnen voor een bedrag van ten hoogste *f* 504,— per jaar deelnemen door:
— het sparen in geld op een bijzondere spaarrekening;
— het betalen van premies voor levensverzekering of spaarkasinschrijving;
— het betalen van hypotheekaflossingen mits met aflossingen op dezelfde hypothecaire lening reeds in 1967 werd deelgenomen aan de rijksambtenarenspaarregeling.
De premie bedraagt 25 % van het gespaarde bedrag.

Wachtgeld

Een ambtenaar, die niet op verzoek eervol is ontslagen, kan een wachtgeld ontvangen (o.m. bij ontslag wegens reorganisatie).
De duur van het wachtgeld is afhankelijk van diensttijd en leeftijd op het moment van het ontslag, met de mogelijkheid van verlenging tot de 65-jarige leeftijd.

Het wachtgeld is de eerste drie maanden gelijk aan het salaris incl. vakantie-uitkering, dan negen maanden 90 %, de volgende vier jaar 80 % en eventueel daarna 70 %. Tijdens de verlenging is het wachtgeld gelijk aan het uitgestelde pensioen (eerste jaar van die verlenging minimum 40 % laatst genoten salaris incl. vakantie-uitkering).
Samenloop van wachtgeld en inkomsten uit arbeid of bedrijf ter hand genomen na het ontslag, is mogelijk tot maximaal het laatst genoten salaris.

Uitkeringsregeling
Ambtenaren in tijdelijke dienst, die geen aanspraak hebben op wachtgeld (of arbeidscontractanten op wie de Werkloosheidswet niet van toepassing is) kunnen bij onvrijwillige werkloosheid, niet te wijten aan eigen schuld of toedoen, een uitkering ontvangen:
a bij een diensttijd van drie jaar of langer
Duur uitkering:
130 dagen
1/6 deel van de diensttijd (max. 2 jaar)
Bedrag uitkering:

2 maanden	100 %
2 maanden	90 %
daaropvolgende 8 maanden	80 % en
vervolgens	75 %

b. bij een kortere diensttijd onder bepaalde voorwaarden
Duur uitkering: 130 dagen.
Bedrag uitkering:
80 % van laatst genoten beloning

Ziekte (Aanspraken ingeval van)
Ingeval van ziekte wordt het salaris van een ambtenaar in vaste dienst gedurende 18 maanden doorbetaald; daarna ontvangt hij 80 % van zijn bezoldiging.
Een ambtenaar in tijdelijke dienst of een arbeidscontractant ontvangt gedurende 12 maanden vol salaris; daarna 80 %.

Tegemoetkoming in ziektekosten (zgn. 5 %-regeling)
Een ambtenaar kan in aanmerking komen voor een tegemoetkoming in noodzakelijk gemaakte ziektekosten voor zichzelf en zijn gezin, wanneer deze kosten (incl. ziektekostenpremie minus tegemoetkoming Interimregeling ziektekosten) over een aaneengesloten tijdvak van 12 maanden meer bedragen dan 5% van zijn salaris en hij in voldoende mate tegen ziekterisico's verzekerd is geweest.

Interim-regeling ziektekosten
Volgens deze regeling wordt jaarlijks een uitkering betaald als tegemoetkoming in de premie, verschuldigd voor vrijwillige verzekering tegen het risico van ziektekosten.
Het bedrag van de uitkering wordt elk jaar opnieuw vastgesteld.

Ontslag (Opzegtermijn bij)
Als opzegtermijn bij ontslag geldt:
— ingeval van ontslag op eigen verzoek van een ambtenaar in vaste of tijdelijke dienst: in beginsel één tot drie maanden; ingeval van ongevraagd ontslag van een ambtenaar in tijdelijke dienst: één tot drie maanden, afhankelijk van de duur van het dienstverband;
— voor een arbeidscontractant: bij een dienstverband, korter dan twee jaar: één maand; anders twee maanden.

Leeftijdsgrens
In het algemeen geldt voor functies bij het Rijk, dat het dienstverband wordt beëindigd met ingang van de eerste van de maand, volgende op die waarin men 65 jaar wordt.

Functioneel leeftijdsontslag
Voor bepaalde functies o.a. verplegend-, brandweer- en politiepersoneel geldt een zgn. functioneel leeftijdsontslag: ontslag bij het bereiken van de leeftijdsgrens die voor een bepaalde functie is vastgelegd, met recht op een uitkering tot de leeftijd van 65 jaar is bereikt. Deze uitkering bedraagt gedurende 5 jaar aansluitend op het ontslag 80 % van het laatste salaris incl. vakantie-uitkering Bij een voor pensioen geldige diensttijd van 30 jaar of meer op de dag van ingang van het ontslag wordt het bedrag van deze uitkering verhoogd.
Na vijf jaar bedraagt de uitkering 70 % van de laatstgenoten wedde, incl. vakantie-uitkering.
Wanneer men na ontslag inkomsten gaat genieten uit arbeid of bedrijf, wordt, afhankelijk van de leeftijd, een eventuele overschrijding van het laatste salaris geheel of gedeeltelijk op de uitkering in mindering gebracht.

Pensioenregeling
Ouderdomspensioen:
In het algemeen heeft men uitzicht op ouderdomspensioen op 65-jarige leeftijd.
Het bedraagt in het algemeen per voor pensioen geldig dienstjaar — max. 40 jaren — 1,75 % van het gemiddeld ambtelijk inkomen over de laatste twee volle kalenderjaren actieve dienst. Als dat gemiddelde niet hoger is dan *f* 13.436,—, bedraagt het per dienstjaar 2 % over de eerste *f* 6.718,— en over de rest 1,75 %.

Per dienstjaar wordt 2 % van het algemene ouderdomspensioen (A.O.W.) ingebouwd *).
De tijd, gedurende welke aanspraak bestaat op wachtgeld, uitkering krachtens de Uitkeringsregeling of krachtens de Regeling uitkering wegens functioneel leeftijdsontslag, telt onder bepaalde voorwaarden gedeeltelijk mede als pensioendiensttijd.

Invaliditeitspensioen:

Bij ontslag wegens ongeschiktheid op grond van ziekten of gebreken bestaat recht op invaliditeitspensioen. Het wordt berekend als het ouderdomspensioen, met — afhankelijk van de mate van algemene invaliditeit — tot het bereiken van de 65-jarige leeftijd: eventueel een aanvulling tot max. 80 %, nadien: een opslag op basis van onvoltooide diensttijd, afhankelijk van de mate van algemene invaliditeit.

Weduwen- en wezenpensioen:
Bij overlijden heeft de weduwe recht op weduwenpensioen dat 5/7 bedraagt van het ouderdomspensioen van de echtgenoot; bij overlijden in actieve dienst vóór het 65ste jaar wordt het berekend naar het ouderdomspensioen dat de echtgenoot zou hebben gekregen bij doortelling van zijn diensttijd tot het einde van de maand, waarin hij 65 jaar zou zijn geworden.

Minderjarige kinderen hebben recht op wezenpensioen dat berekend wordt als het weduwenpensioen, maar 1/7 bedraagt voor halve en 2/7 voor volle wezen.

Weduwen- en wezenpensioen samen mogen niet meer zijn dan het ouderdomspensioen waarvan zij zijn afgeleid.
Per dienstjaar wordt 2 % van A.O.W. of algemeen weduwenpensioen (A.W.W.) ingebouwd *).

De pensioenen zijn welvaartsvast.
De pensioenpremie bedraagt 24 %. Het ten laste van het personeel komende deel van deze premie bedraagt 10% van het ambtelijk inkomen per maand, nadat dit is verlaagd met *f* 428,—.

Bij ontslag vóór het 65ste jaar blijft uitzicht bestaan op ouderdomspensioen, weduwen- en wezenpensioen, evenredig aan de werkelijke diensttijd en welvaartsvast.

Bij ontslag vóór het 65ste jaar van gehuwd, gehuwd geweest of huwend vrouwelijk personeel en van emigranten, kan op verzoek (binnen één jaar na ontslag) het pensioenuitzicht worden vervangen door een uitkeringineens mits de voor pensioen geldige diensttijd niet meer dan 7 jaar is.

De pensioenen komen ten laste van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds. Aantal gepensioneerden ong. 200.000. Aantal personen voor wie de Algemene burgerlijke pensioenwet geldt ongeveer 700.000.

Sinds 1 januari 1963 zijn de lopende ambtelijke pensioenen verhoogd met:

1—1—64	12,77%	1—7—64	1,75%
1—1—65	9,33%	1—1—66	9,52%
1—1—67	7,27%	1—7—67	1,44%
1—1—68	5,16%	1—1—69	6,25%
1—7—69	1,9 %	1—1—70	5,19%

Georganiseerd overleg in ambtenarenzaken
(in de rijksdienst)

Alvorens wordt beslist over:

— aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van de ambtenaren met inbegrip van de algemene regels volgens welke het personeelsbeleid zal worden gevoerd . . .
(bij een ministerie en/of een of meer daaronder ressorterende diensten, bedrijven of instellingen)

— aangelegenheden van algemeen belang voor de bijzondere rechtstoestand van de betrokken ambtenaren en/of de bijzondere regels volgens welke het personeelsbeleid zal worden gevoerd . . .

(bij een ministerie, dienst, bedrijf of instelling)

— onderwerpen in algemene zin van belang voor de uitvoering van beslissingen over aangelegenheden betreffende de rechtstoestand van de betrokken ambtenaren en over onderwerpen betreffende de technische en economische dienstuitvoering . . .

Moet overleg worden gepleegd met:
de Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken (C.C.v.G.O.)

de Bijzondere Commissie voor Georganiseerd Overleg (B.C.) (tenzij voorbehouden aan C.C.v.G.O.)

de Dienstcommissie (D.C) (tenzij voorbehouden aan B.C. of C.C.v.G.O.)

De C.C.v.G.O. bestaat uit vertegenwoordigers van:

—het Algemeen Comité van overheidspersoneel (A.C.O.P.);

—de Rooms-Katholieke Centrale van burgerlijk overheids- en semi-overheidspersoneel (R.K.C.O.P.);

— de Christelijke Centrale van overheids- en onderwijzend personeel (C.C.O.O.P.);

— het Ambtenarencentrum (A.C.);

— de Centrale van Hogere Ambtenaren (C.H.A.).

Het overleg staat onder leiding van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken.

*) Indien de grondslag voor de berekening van het pensioen lager is dan *f* 8.958,—, wordt het inbouwbedrag enigszins verlaagd.

VACATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris vermeld staat, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de a.o.w.-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Bij de afdeling post en archiefzaken van het bureau van de universiteit kan per 1 juli a.s. worden geplaatst een

ADM. MEDEWERKER(STER)

die o.m. zal worden belast met de postregistratie en de dossiervorming. Kandidaten dienen bij voorkeur in het bezit te zijn van een mulo-diploma.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Op brief nr. 812 vermelden.

Op het sekretariaat van de centrale personeelsafdeling van het bureau van de universiteit is een vakature voor een

TYPISTE NEDERLANDS

Wanneer u zin hebt om in een plezierig sekretariaatstear te werken, neemt u dan eens kontakt op met mej. M. W. Schneider, tel.: 030-29441 toestel 225. Wij geven de voorkeur aan een typiste, die een mulo-opleiding heeft en die goed met een typemachine overweg kan.

U kunt uw sollicitatiebrief richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht onder nr. 810.

Voor het sekretariaat van de hoofdafdeling studentenzaken zoeken wij een

ALLROUND SEKRETARESSE

Van deze medewerkster wordt verwacht dat zij:-aan de voorbereiding en de verslaglegging van vergaderingen zal medewerken;-de inkomende en uitgaande post zal verzorgen;-het rappel- en archiefsysteem zal bijhouden;-de voorraad- en personeelsadministratie zal bijhouden;-de agenda's zal bijhouden. Een medewerkster met middelbare schoolopleiding en steno-type ervaring die gewend is zelfstandig organiserend op te treden, zal in het uit 3 personen bestaande sekretariaat een geheel eigen positie kunnen innemen. Ervaring c.q. interesse op het gebied van boekhouden/balanslezen strekt tot aanbeveling. Leeftijd bij voorkeur ouder dan 25 jaar. Inlichtingen: drs. W. H. van 't Hoogerhuys, Kromme Nieuwe Gracht 29, tel. 030-29441. Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht onder nr. 814.

Bij het akademiegebouw kan op korte termijn worden geplaatst een

MEDEWERKER voor de INTERNE DIENST

Tot zijn taak zal o.m. behoren: a. het assisteren bij het maken van de diverse zaalopstellingen t.b.v. vergaderingen etc.; b. het, zo nodig, bedienen van de telefooncentrale; c. het ontvangen van bezoekers; d. het bij toerbeurt vervullen van de avonddienst (tegen extra betaling) waarbij hij, na een inwerkperiode, zelfstandig moet kunnen werken; e. het verzendklaar maken van proefschriften etc.; f. het verrichten van kleine reparaties in de gebouwen. De voorkeur gaat uit naar een aktief persoon, tussen de 23 en 45 jaar, die gewend is met uiteenlopend publiek om te gaan en gevoel heeft voor dienstverlening. Salaris van deze afwisselende funktie afhankelijk van leeftijd en ervaring tot maximaal ƒ 804,71 per maand.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de rijksuniversiteit, Utrecht, Kromme Nieuwe Gracht 29, onder vermelding van I.D. nr. 811.

Bij de technische dienst van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting in de uithof is op korte termijn plaats voor een

WERKTUIGKUNDIGE

wiens werkzaamheden voornamelijk zullen bestaan uit het toezicht houden op en het onderhoud van de installaties in nieuwe gebouwen. In deze gebouwen bevinden zich verwarmings- en koelinstallaties in de meest brede zin des woords. Voor het goed vervullen van deze functie is vereist het diploma scheepswerktuigkundige A of een daaraan gelijkwaardig diploma. Ervaring met koelinstallaties en eventueel meet- en regelapparatuur strekt tot aanbeveling.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht onder vermelding van nr. 815.

Bij de algemene dienst in het universiteitscentrum de uithof is in een per augustus te openen kantine een plaats vrij voor een

KANTINEJUFFROUW

Zij zal, na een inwerkperiode, samen met de kantineleidster, moeten zorgen voor de koffie- thee en lunchvoorzieningen en de daarbij behorende werkzaamheden. Werktijden van 8.00 tot 16.45 uur.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht onder vermelding van vakaturenr. 813. Mondelinge inlichtingen kunt u krijgen bij de algemene dienst universiteitscentrum de uithof tel. 539111, toestel 2144.

Geneeskunde

Bij de afdeling röntgendiagnostiek van de fakulteit der geneeskunde is een nieuwe hoogleraar benoemd.
Ten behoeve van het door hem reeds gedeeltelijk gevormde team zoekt dr. A. C. Klinkhamer een

BEHEERDER

voor de bedrijfsleiding van deze afdeling van het akademisch ziekenhuis. Deze funktionaris zal in nauwe samenwerking met afdelingen van het bureau van de fakulteit en akademisch ziekenhuis o.m. belast worden met werkzaamheden in de navolgende sektoren: a. het personele beheer; b. het financiële beheer; c. koördinatie van de verschillende afdelingen; d. planning; e. supervisie over alle dienstverlenende afdelingen; f. kontakten met hogere beleidskolleges. Deze funktie vereist iemand met uitgesproken organisatorische en leidinggevende kapaciteiten. Hoewel een akademische vorming gewenst geacht wordt, kunnen ook kandidaten, die door studie en ruime ervaring op het personele en/of financiële terrein met akademisch niveau gelijk gesteld kunnen worden, reflekteren.

Schriftelijke sollicitaties gelieve u onder nr. 70 04/15 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken, t.b.v. de fakulteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij de kliniek voor kinderpsychiatrie — hoofd prof. dr. L. N. J. Kamp — is plaats voor een

WET.SCH. MEDEWERKER(STER)

Zijn of haar taak zal bestaan uit: — het verrichten van psychodiagnostisch onderzoek, het begeleiden van stages van doktoraalstudenten of het assisteren daarbij, het toepassen van gedragstherapie en het zich verdiepen in de wetenschappelijke ontwikkeling daarvan. Gedacht wordt aan een (kinder)psycholoog of psycholoog, eventueel pedagoog of pedagoge, met ervaring op het gebied van de klinische (kinder)psychologie. Bekendheid met en ervaring in gedragstherapie strekt tot aanbeveling. Ook sollicitanten die geïnteresseerd zijn in bovenbeschreven werkzaamheden, maar weinig of geen ervaring hebben, zijn welkom.
Supervisiemogelijkheid voor N.I.P. lidmaatschap en registratie is aanwezig.

Schriftelijke sollicitaties met alle relevante gegevens te richten onder nr. 7005/03 aan het hoofd van de afd. pers.zaken t.b.v. de fac. der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht. Utrecht.

Bij de kliniek voor mondziekten en kaakchirurgie van het Academisch Ziekenhuis te Utrecht vaceert per 15 juni 1970 de funktie van

SEKRETARESSE van de HOOGLERAAR

Middelbare schoolopl., ervaring in stenografie en typen gewenst, benevens kennis van medische terminologie.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan prof. J. W. A. Tjebbes, kliniek voor mondziekten en kaakchirurgie, Academisch Ziekenhuis te Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Mathematisch Instituut, Budapestlaan De Uithof, Utrecht. Wie zoekt een werkkring in een prettige sfeer tussen een aantal jonge collega's van 19-25 jaar? Wij hebben een vacature voor een

SEKRETARESSE ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

die zo mogelijk: a. reeds wat ervaring heeft; b. de moderne talen beheerst. Grote accuratesse in het werk is evenwel een vereiste. Voor de juiste persoon is dit een zeer aantrekkelijke werkkring. Met reeds gemaakte vakantieafspraken wordt natuurlijk rekening gehouden.

Schriftelijke sollicitaties aan de ass. beheerder J. G. Vermeulen, Mathematisch Instituut, Budapestlaan, De Uithof, Utrecht, die voor tel. inl. te bereiken is onder 030 - 539111, 's avonds onder 030 - 884602.

Bij het fysisch laboratorium kan worden geplaatst een

ASSISTENT(E) voor de bibliotheek

Voor het met grote mate van zelfstandigheid verrichten van de meeste bibliotheekwerkzaamheden.
Een administratieve hulpkracht is aanwezig.
Vereisten: diploma bibliotheek- en documentatieschool of G.O.A.; typediploma; leeftijd vanaf ± 23 jaar.
Gewenst goede kennis Engelse taal, enige ervaring. Over funktie-inhoud en salaris lichten wij u graag bij een persoonlijk gesprek nader in.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunctionaris van het fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, Utrecht.

Bij het analytisch chemisch laboratorium, Croesestraat 77a, Utrecht is plaats voor een aantal

SCHOONMAAKSTERS

voor 10 uur per week (ma. t/m vr. van 7-9 uur). Salaris voor 23-jarigen en ouder *f* 3,81 per uur.

Aanmelden 's morgens bij de administratie van bovengenoemd laboratorium.

Letteren

Bij het faculteitsbureau van de faculteit der letteren kan worden geplaatst een

SECRETARESSE

van de directeur van de faculteit.
Haar werkzaamheden zullen o.m. bestaan uit: het bijhouden van afspraken; het voorbereiden en notuleren van vergaderingen; het gedeeltelijk zelfstandig verzorgen van de correspondentie; het verzamelen en bijhouden van documentatiemateriaal; het assisteren bij de financiële administratie; het verzorgen van telefonische kontakten. Onze gedachten gaan uit naar een medewerkster van minimaal 23 jaar, met een middelbare schoolopleiding en diploma's steno en typen, die in staat is accuraat en zelfstandig te werken. Salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring tot een maximum van *f* 1072,— bruto per maand, ev. uitloop tot *f* 1202,— is mogelijk. Sollicitaties te richten aan de directeur van de faculteit der letteren, Zuilenstraat 9 te Utrecht.

Sociale wetenschappen

Het pedagogisch instituut te Utrecht maakt momenteel een weliswaar stormachtige maar tevens bloeiende ontwikkeling door. Verspreid over een vijftal panden, voornamelijk in de binnenstad gelegen, werken er rond zeventig medewerkers en circa achthonderd studenten ontvangen er onderwijs in de pedagogiek, in de ontwikkelingspsychologie en in de andragogiek. De instituutsadministratie en de bibliotheek zijn echter sterk onderbemand geraakt en we zoeken hiervoor op korte termijn:

a. een **ADMINISTRATIEVE KRACHT**

onder leiding van het hoofd van de administratie zal zij/hij, in samenwerking met enige collega's gevarieerde administratieve werkzaamheden moeten kunnen verrichten. Opleiding mulo- of mavodiploma en typevaardigheid is vereist; ervaring in de administratieve sector strekt tot aanbeveling.
Salariëring (afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring(min. *f* 562,— en max. *f* 877,— per maand. De premie aow is voor rekening van de universiteit, 6% vakantietoelage.

b. een **BIBLIOTHEEK-ASSISTENT(E)**

onder leiding van de bibliothecaris zal zij/hij alle voorkomende bibliotheekwerkzaamheden moeten kunnen doen (b.v. het verzorgen van de uitleen). Opleiding mulo- of mavodiploma, typevaardigheid is vereist; een bibliotheekdiploma alsmede enige bibliotheekervaring zijn wenselijk.
Salariëring (afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring) min. *f* 599,— en max. *f* 941,— per maand. De premie aow is voor rekening van de universiteit. 6% vakantietoelage.

c. een **BEHEERS-ASSISTENT(E)**

Onder supervisie van de beheerder zal zij/hij alle dagelijkse beheerszaken (personele, financiële en materiële) zelfstandig moeten kunnen afhandelen. Opleiding liefst middelbaar niveau; typevaardigheid is vereist en communicatievaardigheden zijn noodzakelijk. Datum indiensttreding nader overeen te komen, maar liefst zo spoedig mogelijk.

Brieven met alle benodigde gegevens kunt u zenden aan de beheerder van het pedagogisch instituut, Trans 14, Utrecht. Desgewenst kunt u eerst telefonisch inlichtingen inwinnen bij drs. H. A. J. Roefs, pedagogisch instituut, tel. 030-25351, toestel 230.

Bij het pedagogisch-didactisch instituut voor de leraarsopleiding wordt per 1 oktober 1970 of zoveel eerder als mogelijk is gevraagd een

MEDEWERKER voor de DIDAKTIEK DER GESCHIEDENIS

Taakomschrijving: de functionaris zal in eerste instantie belast worden met de praktisch-didaktische begeleiding van a.s. geschiedenisleraren (organisatie der hospiteerstages, bezoeken van hospitanten, doorspreken van praktische onderwijsproblemen in werkgroepverband). Voorts krijgt hij/zij de gelegenheid zich te bekwamen in de theoretische vakdidaktiek en in de ontwikkeling daarvan bij te dragen onder leiding van de zittende vakdidakticus, die over 5 jaar de pensioengerechtigde leeftijd zal bereiken en wiens taak hij/zij dan zal overnemen. Hij/zij zal zijn/haar werkzaamheden verrichten in nauw contact met de staf van het pedagogisch-didaktisch instituut en die van het instituut voor geschiedenis. Het is de bedoeling dat hij/zij voorlopig voor een deeltaak bij het v.w.o. en/of h.a.v.o. werkzaam blijft. Vereisten: a. ervaring en een goede reputatie bij het v.w.o.; b. als historicus bereid en in staat zijn de ontwikkelingen in het vak bij te houden en daarvan de didaktische konsekwenties uit te werken. Rang en salaris: inpassing in het stelsel van wetenschappelijke medewerkers op grond van leeftijd, anciënniteit en ervaring.

Schriftelijke sollicitaties met kurrikulum vitae te richten aan prof. dr. R. S. Mossel, pedagogisch-didaktisch instituut voor de leraarsopleiding, Budapestlaan 6 te Utrecht. Ter informatie: de sollicitaties worden vertrouwelijk behandeld door een commissie die is samengesteld uit stafleden en studenten van het instituut voor geschiedenis en stafleden van het pedagogisch-didaktisch instituut voor de leraarsopleiding.

Het pedagogisch-didaktisch instituut voor de leraarsopleiding zoekt per 1 juli 1970 een

MEDEWERKSTER voor de BIBLIOTHEEK

die belast zal worden met het zelfstandig verrichten van alle voorkomende bibliotheekwerkzaamheden. Een bibliotheek-diploma, kennis van vreemde talen en ervaring op administratief terrein strekken tot aanbeveling. Leeftijd 20-30 jaar.

Schriftelijke sollicitaties worden gaarne ingewacht bij de beheerder van het pedagogisch-didaktisch instituut voor de leraarsopleiding, Budapestlaan 6 te Utrecht, onder vermelding van vakaturenr. 808.

Ter gelegenheid van de individuele studenten judokampioenschappen te Nijmegen smaakte de student G. van Ginkel het genoegen om kampioen alle categorieën te worden. Prof. dr. van Melzen reikte hem de kampioensbeker uit.

STUDENTEN

ORIëNTERINGSDAGEN — 20 t.m. 26 AUGUSTUS

Te verwachten is dat van de plm. 2000 deelnemers aan de Oriënteringsdagen een groot aantal nog geen kamer zal hebben.

In verband hiermee doen wij een dringend beroep op ieder die bereid is gedurende 6 nachten, namelijk van 20 tot en met 26 augustus, aan een aankomende student(e) onderdak te verschaffen, dit zo spoedig mogelijk schriftelijk op te geven aan de Commissie Oriënteringsdagen 1970, Kromme Nieuwe Gracht 29. (vermeld dient te worden of een vrouwelijke dan wel mannelijke deelnemer gewenst is)

De tegenprestatie hiervoor zal drie gulden per persoon per nacht bedragen, dus achttien gulden in totaal. (Wij vestigen de aandacht op de mogelijkheid dat de betreffende persoon het weekend niet in Utrecht doorbrengt)

Wij hopen op uw medewerking, (Commissie Oriënteringsdagen 1970)

SPORT

Woensdag 3 juni om 20.00 uur is er een Algemene Bestuursvergadering in het U-Huis, Kamer 10. Alle federatiebesturen worden dringend verzocht aanwezig te zijn. Agendapunt o.a. de oriëntatiedagen voor aankomende studenten eind augustus 1970, waarbij een hele sportdag gepland is.

Rondschrijven aan de federaties

A.B. Vergadering n.a.v. de oriënteringsdagen 1970. In het kader van de oriënteringsdagen voor aankomende studenten is een hele dag opgenomen, gewijd aan de sport. Deze sportdag zal gehouden worden op woensdag 26 augustus a.s. De bedoeling is dat dit een dag zal worden met actieve sportbeoefening voor de deelnemers aan de oriëntatiedagen. Het slagen van een dergelijke sportdag is alleen te realiseren met de medewerking van uw federatie. De A. B. Vergadering zal zich moeten uitspreken over de opzet van deze dag. Indien uw federatie absoluut niet aanwezig kan zijn op 3 juni verzoekt het USS-Bestuur u dringend haar schriftelijk mede te delen of zij op de medewerking van uw federatie kan rekenen. Men diene er rekening mee te houden dat de aanwezigheid tijdens deze sportdag van een of meerdere leden van uw federatiebestuur vereist is. Op de A. B. Vergadering wordt nadere informatie verstrekt. Wij hopen dat u ook met eigen ideëen op tafel zult komen. (Het USS-Bestuur).

Softbal

De softbaltraining onder leiding van de heer J. K. F. van Hulssen op donderdagmiddag van 14.30-16.30 op het Sportpark Maarschalkerweerd is inmiddels aangevangen.

INSCHRIJVINGSDATUM VOOR FRANSE UNIVERSITEITEN

De sluitingsdatum vande inschrijving van studenten aan de medische faculteiten van de Franse universiteiten voor het academisch jaar 1970-1971 is bepaald op ± 15 juni 1970.
In verband hiermede is het derhalve raadzaam voor de Nederlandse studenten, die medicijnen studeren c.q. wensen te studeren en het plan hebben zich gedurende bovengenoemd academisch jaar aan een Franse universiteit te laten inschrijven, dat zij in elk geval vóór 1 juni 1970 een inschrijvingsformulier aanvragen bij de betreffende universiteit.

FUG ACTIVITEITEN OVERKOEPELING

Vrijdag 22 mei-Veritas, 20.30 uur: Film 'Culde-Sac' van Polanski; S.S.R., 22.00 uur: jeugdsentimentfeest; zaterdag 23 mei - Veritas, 22.00 uur; discobar; zondag 24 mei - Veritas, 22.00 uur: café-chantant.
Programma voor volgende weken: zaterdag 30 mei - Veritas, 22.00 uur: jazzavond, Herbert Noord Quintet met Dick Vennik (sax); zondag 31 mei - Veritas, 22.00 uur: café-chantant; woensdag 3 juni: N.V.V.S.U.; 20.00 uur: D'66. vrijdag 5 juni - P.H.R.M.: groots slotfeest georganiseerd door de FUG: vrijdag 12 juni t.m. zondag 14 juni: wadloop, georganiseerd door Veritas.

PROMETHEUS

Laatste sociëteitsavond op Prometheus vóór de zomervakantie: 19 juni.

GESLAAGD

doctoraal rechtsgeleerdheid: Th. A. M. A van der Ven, Bilthoven; G H. Schipper, Den Haag; F. J Hesselink, Utrecht; mej M M. Pool, Zeist; A C M. Tacke, Breda; A M. H. Th. Koemans, Utrecht; A F. van Dongen, Breda.
doctoraal rechtsgeleerdheid notariële studierichting: A J C. M. Verlinden, Utrecht; J H. M Peters, Hilversum.
doctoraal geneeskunde deel II: T. Balla, Rotterdam; G Griffioen, Oosterhout; R. E N. van Rijswijk, Utrecht.
doctoraal oudgermaanse taal- en letterkunde: mevr. Chr. Maas-van Hirtum, Utrecht
doctoraal klassieke talen: mevr. S. E. L van Amerongen-Dros, Utrecht
doctoraal franse taal- en letterkunde: mevr. J H Engel-Penning, Zwolle.
Tandarts: M. P Aardoom, Slikkerveer; J. P. H Bekke, Enschede; J. v. Cleef, Aalsmeer; A van Dalen, Nunspeet; C G. Dooge, Breda; mej. E. van Driest, Bilthoven; H. J. Everaars, Arnhem; J. D. van Foreest, Utrecht; P. S J. Frederikze, Gouda; C. Kuit, Utrecht; B. B. Vink, Waarder (Z.H.).
Semi-arts: J Berkel, Utrecht; mej. M. F. E. Fortuin, Emmeloord; mej. W M Hofman, Tiel; W A. H Keur, Utrecht; G. L. M. Lips, Soest; P H. Roessingh, Beek (Nijmegen); H. O. F. Verbeek, Utrecht.
Arts: A. Hoogendoorn, Utrecht; F. J. Menting, De Meern, P. A. J. Remkes, Utrecht; C. W. F M van Veenendaal, Utrecht.
doctoraal engelse taal- en letterkunde: mej. W. H. Wensink, De Bilt.
doctoraal wiskunde: P. G. Doucet, Utrecht.
doctoraal natuurkunde: L. G. J. Boesten, Geleen; J. P. ten Have, Vaals; J. F. A. van Hienen (cum laude), Utrecht.
doctoraal sterrekunde: H. J. Dorrestijn, Utrecht.
doctoraal scheikunde: mevr. W. ten Broeke-Bakker en H. C. W. M. Buys, tUrecht; B. de Kruyff (cum laude), Vianen; P. H. M Schreurs, Roermond; A. G. J. Verhoeven, Tilburg.
doctoraal biologie: mevr. N. F. Frederik-Gerding en mevr J. M. A. Duffhues-van Drunen, Utrecht.
doctoraal godgeleerdhdeid: A. v. d. Beek, Bodegraven.
doctoraal rechtsgeleerdheid: J. Olde Kalter, Tilburg; H J Schepen, Utrecht.
doctoraal nederlandse taal- en letterkunde: F. J. P. M. van Neerven, Helmond.
doctoraal wijsbegeerte: A. W. van Haaften (cum laude), Zevenaar
doctoraal diergeneeskunde deel II vrije studierichting: mevr. A. H. Kuiper-Lenstra, Utrecht.
dierenarts: P G H. Bijker, Utrecht; J. T van Berge Henegouwen, Loosdrecht; H. Bouwman, man, Dedemsvaart; G. Fennema en H. T. Hafkamp, Utrecht; R. A. Hoekstra, Beetsterzwaag; mej. M. J. S. C. van de Kamp, Utrecht; G. Maris, Heyningen; F. H. Sander, Ambt Delden; T. W. S. Schillhorn van Veen, Utrecht; F. C. Stades, Den Haag; J. M J Sturm, Middenmeer; W. J. H. Thijs, Utrecht.
doctoraal diergeneeskunde: I. J. R ter Haar, Borne (O); H W Hamster, Finsterwolde.
Tandarts: D. Kiele, Noordwijkerhout; G. B C. le Nobel, Utrecht; L. W Olthoff, De Steeg; J Plooij, Utrecht; H. P G Robijns, Amsterdam; J. M P. Schippers Barendrecht; J. Spaargaren, Kampen; W Tjaarda, Utrecht; J van Vegten, Kamerik; mej. F M. v. d. Waal, Rotterdam; O Wiersema, Utrecht. A. Zwaan, Geertruidenberg.

kerkelijk examen
M. D. Geuze, Utrecht; H. J. ter Bals, Utrecht; C. J. Klop, Ede; J. K. Vlasblom, Utrecht; G. Boer, Katwijk aan Zee.

doctoraal godgeleerdheid
ds. A. J Onstenk, Hoogeveen; ds. J. C. H. Stevense, Mijnsherenland.

doctoraal rechtsgeleerdheid
mevr. M Possen-van der Linden, Utrecht; C. A P. Vermeulen, Katwijk a. Zee; C. A. L. M. van Esbroeck, Hulst; J. H. Nijhuis, Leende.

doctoraal rechtsgeleerdheid notariële studierichting
J H. Voorhuis, Utrecht.

doctoraal kunstgeschiedenis
mej. K. Bodenhausen, 's-Gravenhage.

doctoraal sociologie
J E. P. Bertels, Utrecht; N. J. Bruyel, Eindhoven; A. W. F. Corpeleyn, Utrecht; W. C. A. M. Kremer, Utrecht; A. P. Spruyt, Zeist.

tandarts
H J. Gorter, Utrecht; M. J. de Graaf, Utrecht; M C. Groen, Heerhugowaard; P. A. Groenendijk, Amsterdam; J. D. Hoekstra, Nijkerk; D. W. B. Hulsker, Hilversum; mevr. F. Hulsker-Hoekstra, Hilversum; J. G. Janssen, Utrecht; G. A. Karsten, Utrecht; M. M. van Kesteren, Utrecht; H. H. Koens, Utrecht; C. J. van Middelkoop, Nieuwkoop; H. Northolt, De Bilt; A. Poldervaart, Waalwijk; A. E. M. Temmerman, Ulvenhout.

semi-arts
R. L. Brouwer, Utrecht; H. D. van Dorssen, Soest; J. N. v. d. Heijden, Utrecht; D. Kemp, Utrecht; mej. L. Z. M. Nauwelaerts de Agé, Soest; J. G. v. d. Tweel, Utrecht; A. G. A. de Vlaam, Strijen; R. R. A. P. Webb, Utrecht.

arts
J. J. E. Berendsen, Wehl; W. J. D. Elfferich, Utrecht; mevr. E. H. J. v. Etten-Relik, Utrecht; P. Fevang, Utrecht; G. H. Lundemo, Utrecht-

FACULTEITEN

RECHTEN

VRAGENUURTJE NOTARIëLE STUDENTEN

Op de maandagen 8, 15, en 22 juni a.s. zullen telkens van 14.00-17.00 uur in het Molengraaff Instituut bij voldoende belangstelling vragenuurtjes gehouden worden voor de notariële studenten, die vóór de vakantie één van de tentamina N I of N II willen afleggen.
Men dient daartoe vóór 3 juni a.s. in te tekenen op een lijst bij de administratie van het Molengraaff Instituut. Verondersteld wordt, dat degene, die zich opgeeft, inderdaad aanwezig zal zijn.
De indeling is iedere maandag: 14.00-15.00 uur N 1 priv. deel; 15.00-16.00 uur N 1 not. deel; 16.00-17.00 uur N II priv. deel; 16.00-17.00 uur N II not. deel.

ZOMERCURSUS

Het 'Institut international des Droits de l'Homme' in Straatsburg organiseert van 6 tot 24 juli voor de eerste keer een zomercursus over het onderwerp: 'Rechten van de Mens', onder voorzitterschap van Réné Cassin.
De cursus wordt gegeven in de Franse én in de Engelse taal. Inlichtingen bij mr. F. J. A. v. d. Velden, Molengraaff Instituut, Nieuwe Gracht 60.

DISKUSSIEDAG STUDIEOPBOUW JURIDISCHE FACULTEIT

Op 1 juni a.s. zal een discussiedag worden gehouden over de studieopbouw op langere termijn. Plaats: zaal 24 Achter de Dom; aanvang: 10.00 uur.
Op die dag zullen de colleges geen doorgang vinden.

VACATURES STUDENTASSISTENTEN MICRO- ECONOMIE

Ten behoeve van het kandidaatsonderwijs micro-economie worden met ingang van 1 september 1970 enige studentenassistenten gevraagd.
De functie omvat het begeleiden van werkgroepen tijdens het bandcollege, de werkgroep en vragenuren.
Hiervoor worden gevraagd studenten die meer dan gewone belangstelling hebben voor en inzicht in bedrijfseconomie en prijstheorie, bovendien over voldoende didactische en organisatorisch-technische kwaliteiten beschikken. Zij dienen het kandidaatsexamen met goed gevolg te hebben afgelegd. U kunt zich tot 30 juni a.s. aanmelden en of inlichtingen verkrijgen bij de heer C. Vermeulen, Economisch-Instituut, Boothstraat 1 c, tel. 1 19 65.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

BENOEMD

Voor het tijdvak van 1 juli 1970 tot en met 31 augustus 1971 is benoemd tot gasthoogleraar dr. E. A. Müller (buitengewoon) hoogleraar aan de universiteit van Genève) om onderwijs te geven in de astro-fysica.

GEPROMOVEERD

Op 25 mei jl. promoveerde de heer J. A. M. Mattheij, Portugalweg 10, IJsselstein, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift: The functional cell types in the pars distalis analoque of the pituitary gland in the blind Mexican cave fish, Anoptichthys jordani. (De functie van de celtypen in de 'pars distalis' van de hypofyse bij de blinde Mexicaanse grottevis Anoptichthys jordani). Promotor: prof. dr. P. G. W. J. van Oordt.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

AUTOMATH, EEN TAAL VOOR DE WISKUNDE

dinsdag 2 juni a.s. organiseert A-E in de rode zaal van het Transitorium I te 16.00 uur een lezing van prof. N. G. de Bruijn; Onderwerp: Automath, een taal voor de wiskunde. Automath werd sinds 1967 ontwikkeld aan de TH te Eindhoven. Het is een taal die voldoet (of tracht te voldoen) aan: 1. Elk wiskundig betoog, over welk onderwerp dan ook, kan erin worden uitgedrukt. 2. Alles wat er op concrete wijze in gezegd wordt, is wiskundig correct; 3. Er is een programma dat een computer in staat stelt een hem aangeboden tekst op correctheid te onderzoeken.

S2 VERGADERT 17 JUNI

Het huidige bestuur van S2 is inmiddels acht maanden in functie. Tijdens deze periode hebben wij de indruk gekregen dat er weinig interesse voor de vereniging bestaat bij de leden. Excursies werden slecht bezocht, en wij zijn er dan ook niet meer van overtuigd dat hier een taak ligt voor S2. Slechts niet uitdrukkelijk wetenschappelijke activiteiten trokken veel belangstelling. We noemen de lezing van de heer Barendregt en de reis naar Polen.
Wij zouden graag willen weten hoe de leden over deze zaken denken. We stellen daarom voor om op 17 juni een vergadering te houden. Dan wordt de taakstelling en het al of niet voortbestaan van S2 ter discussie gesteld. Aan de leden zal een circulaire worden gezonden.

TENTAMEN MATHEMATISCHE STATISTIEK

Op 15 juni a.s. zal er een schriftelijk tentamen worden afgenomen over de stof die behandeld is op het college Mathematische Statistiek (dictaat Mathematische Statistiek 1970, met uitzondering van par. 3 en 4). Tijd: 10.00-13.00 uur. Plaats: Mathematisch Instituut, Budapestlaan 6, 'De Uithof'. Het collegedictaat en de bijbehorende opgaven met uitwerkingen mogen worden meegebracht. Voor dit tentamen dient men zich op te geven bij mej. E. Westerduin Mathematisch Instituut, kamer 509, tel. 539111 toestel 1456 (vóór 10 juni a.s.).

TENTAMEN INLEIDING THEORETISCHE NATUURKUNDE

Het tentamen inleiding theoretische natuurkunde (college prof. M. Veltman) zal worden afgenomen op vrijdag 19 juni a.s. 's morgens 9.15 uur in transitorium I. Aanmelden vóór 12 juni a.s. bij het transitorium.

PRESSA TRAJECTINA

Bij de Pressa Trajectina is verkrijgbaar een verzameling opgaven van gehouden tentamens in de theoretische natuurkunde.

SCHEIKUNDE

SCHEIKUNDEPRACTICUM VOOR GEOLOGEN G1, G2, G3 EN FYSICI N2

Het scheikundepracticum voor geologen G1, G2, G3 en fysici N2, aangekomen in 1968, begint maandag 31 augustus 1970 op de P-zaal van het Analytisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 77A. Men dient zich op te geven door het vermelden van naam, adres en studierichting op de intekenlijst, welke gereed ligt op de administratie van bovengenoemd laboratorium. De inschrijving sluit op 26 juni 1970.
De duur van het blokpracticum is twee weken. Werktijden 9.00-12.15 en 13.45-17.45 uur. Meenemen: witte jas, doek, spons en ca. f 20,- voor practicumhandleiding, waarborgsom etc.

TENTAMEN RöNTGENANALYSE/CHEMISCHE BINDING (OUDE STIJL)

Het tentamen Röntgenanalyse/Chemische Binding (oude stijl) van donderdag 11 juni a.s. zal worden gehouden in de grote collegezaal van het Laboratorium voor Algemene Chemie, Vondellaan 14, Utrecht; aanvang 10.00 uur. Aanmelding voor dit tentamen kan geschieden bij de administratie van het laboratorium voor Kristalchemie, en wel tot en met 10 juni 1970.

VRAGENUUR THERMODYNAMICA (OUDE EN NIEUWE STIJL)

In verband met het tentamen chemische thermo-dynamica van 12 juni a.s. zal er op woensdag 10 juni 1970 een vragenuur worden gehouden.
Plaats: grote collegezaal, Laboratorium voor Algemene Chemie, Vondellaan 14, Utrecht. Aanvang: 11.00 uur.

TENTAMEN CHEMISCHE THERMODYNAMICA (OUDE EN NIEUWE STIJL)

Het tentamen chemische thermodynamica (oude en nieuwe stijl) van vrijdag 12 juni a.s. zal worden gehouden in de hal en/of collegezaal van het Analytisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 77A, Utrecht. Aanvang: 14.00 uur.
Men kan zich voor dit tentamen opgeven bij de secretaresse van het Laboratorium voor Kristalchemie, en wel tot en met 11 juni a.s.

U.C.C.

10 juni: excursie AKU. Na een inleiding zullen er rondleidingen starten langs voorkeur-onderdelen. Hierna volgen discussies over onderwerpen waar u nog een voorstel over kunt doen (job-rotation, bedrijfsmotivatie, beleidsbeslissingen etc.) A.d.h. hiervan zullen ev. nog rondleidingen volgen.

11 juni: 20.00 uur A.C.L. UCC vergadering waar het voorstel ter tafel komt om de UCC op nonactief te zetten (tot nader orde) en een beheerscommissie in te stellen. (zie vorige 'U'). Voorgesteld worden Martin Verbruggen, Leon Schneiders en Ed Hulshof. Bezwaren, voorstellen e.d. graag 24 uur voor de vergadering.

16 juni: 20.00 uur A.C.L. 'Een sprookje over sprookjes'. Een gedachtenwisseling met P. L. Los, zenuwarts, over merkwaardige verschijnselen en verschijningen in sprookjes en overleveringen. Het oedipus-complex en klein duimpje; Dik Trom en de subfaculteit, de eerste jaars-opleiding in het licht van sneeuwwitje, de grimmigheid van Grimm.

26, 27, 28 aug.: OCSN-lustrum ten tijde van het KNCV-congres in Limburg. Prijs *f* 18,—. Programma en intekenlijst volgt.

BIOLOGIE

SCHEIKUNDIGE DIERFYSIOLOGIE

De M.O. biologie studenten die de derdejaars cursus willen volgen moeten met voldoende gevolg hebben afgelegd het tentamen Scheikunde I en II voor M.O. Biologie of het gewone tentamen scheikunde voor de biologie opleiding.

TENTAMEN GENETICA VOOR 2e EN 3e JAARS B4 STUDENTEN

Op speciaal verzoek van 2e en 3e jaars B4 studenten zal op donderdag, 2 juli 1970 om 14.00 uur precies gelegenheid zijn het tentamen Genetica schriftelijk af te leggen op het Genetisch Instituut, Opaalweg 20 te Utrecht. De kandidaten worden verzocht hun practicumschriften te willen meenemen.
Opgaven voor bovengenoemd tentamen kunnen geschieden, liefst zo spoedig mogelijk, bij de administratie van het Genetisch Instituut, onder vermelding van jaar van aankomst en adres. Dit tentamen is dus alleen voor 2e en 3e jaars B4 studenten.

LETTEREN

NIET-WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

INSTITUUT VOOR OOSTERSE TALEN

Degenen die aan de cursus telugu in het cursusjaar 1970-71 willen deelnemen gelieve zich vroegtijdig op te geven, nog voor het einde van dit cursusjaar, in verband met het nog te bestellen studiemateriaal, dat uit India moet komen. (dr. H. P. Th. Gaeffke).

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAPPEN

INSTITUUT VOOR GESCHIEDENIS

Donderdag 28 mei a.s. te 11.00 uur zal dr. Rudolf Ströbinger op het instituut voor geschiedenis, Kromme Nieuwe Gracht 20 Utrecht, een lezing houden. Onderwerp: De censuur in Tsjechoslowakije.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

EERSTEJAAR SOCIOLOGEN - SLOTPROJECT

De eerstvolgende bijeenkomsten van degenen die deelnemen aan de (vrijwillige) gecombineerde afsluiting van Methoden en Technieken alsmede statistiek, vinden plaats op dinsdag 26 mei en dinsdag 2 juni, telkens 10.00 uur, Transitorium II. Ook na tentamen Prof. Thoenes kan worden delgenomen. Opgave bij mej. R. Reyners, kamer 22.17.04.

BETREFT TENTAMEN ECONOMIE 2e EN 3e JAARS SOCIOLOGEN

Daar gebleken is, dat het merendeel van u de werkgroepen Economie onvolledig of onvoldoende gelopen hebben en de ervaring leert dat zij die de werkgroepen met voldoende resultaat hebben gevolgd een voldoende voor het tentamen behaalden heeft drs. Bakker 2 extra verplichte werkgroepen ingelast op: woensdag 3 juni 20.00-21.45 uur, zaal 20.04.04, Transitorium II, Uithof; donderdag 11 juni 20.00 -21.45 uur, eveneens 20.04.04.
Ook toegankelijk voor hen die in juni of september voor de eerste keer het tentamen afleggen.
Deze laatste groep wordt geadviseerd deze werkgroepen te volgen, daar in september de laatste mogelijkheid is om het tentamen af te leggen; daarna gelijk met het 2e jaar in juni 1971. De te behandelen opgaven zijn verkrijgbaar bij drs. Bakker, Economisch Instituut.

TENTAMEN SOCIOLOGIE IV

Tentamen Sociologie IV vindt plaats 8 juni 14.00-17.00 uur. Zaal wordt bekend gemaakt op het bord in de hal van Transitorium II.

1e JAARS SOCIOLOGEN EN CULTUREEL ANTROPOLOGEN

a) Aan u werd d.d. 19 mei een mededeling gestuurd betreffende selectieprocedure en data herkansingtentamen. Indien deze u niet heeft bereikt is een exemplaar af te halen bij mej. E. Rietveld, kamer 22.14.04. Sociologisch Instituut, Uithof.
b. Herkansingen.
Data: vrijdag 19 juni: 14.00-18.00 uur tentamen statistiek; dinsdag 23 juni 10.00-12.30 uur tentamen Sociale Aanpassing; 14.00-16.30 uur tentamen Sociologie van Nederland; woensdag 24 juni 10.00-12.30 uur tentamen Sociaal Denken; vrijdag 26 juni 13.00-15.00 uur M + T I en II; 15.30-17.30 uur M + T III.
De tentamens zullen plaats vinden in de collegezalen van het Transitorium I. Nadere bekendmaking op de borden in de hal van Transitorium I en II. N.B. Men wordt verzocht voor 12 juni op te geven bij mej. E. Rietveld, kamer 12.14.04., aan hoeveel en welke herkansingstentamens men wenst deel te nemen.

VOETBALWEDSTRIJD

Maandag 1 juni 19.00 uur, Maarschalkerweerd (bij DOS-stadion) Voetbalwedstrijd tussen studenten en stafleden van het Sociologisch Instituut. 21.00 uur groot Sociologenfeest op Veritas; Kromme Nieuwe Gracht 54. U.S.S.V.-bestuur.

PSYCHOLOGIE

BELANGRIJKE MEDEDELING

I.v.m. examens psychologie op maandag 29 juni (laatste examen vóór de vakantie).
Mej. van Hilten zal op de examens van 29 juni niet aanwezig kunnen zijn om het examen diff. psych. af te nemen. Hiertoe is gelegenheid op maandag 15 juni.
Willen degenen die deelnemen aan de examens op 29 juni en die examen moeten afleggen bij mej. van Hilten (2x onvoldoende tentamen) zich zeer spoedig, doch uiterlijk woensdag 3 juni wenden tot mevr. M. Raaijmakers-Aarts, Bureau faculteit der S.W., Trans 2, tel. 25351, toestel 141.
Er kan dan een afspraak gemaakt worden voor 15 juni.

TWEEDE INTERIMRAPPORT ONDERWIJS ONTWIKKELINGSGROEP

In verband met de subfaculteitsraadvergadering van 22 juni a.s. willen wij de mensen en de groepen die kritiek of opmerkingen hebben m.b.t. het rapport verzoeken deze op te sturen vóór 7 juni naar het kontaktadres P. van der Linden, Trans 4, Utrecht.
De groep kan dan nog tijdig tot bundeling van uw commentaren komen.
Mensen die nog interesse hebben in het rapport kunnen het op het boven vermelde adres aanvragen indien zij niet tot de subfaculteit behoren.
Leden van de subfaculteit kunnen terecht op het bureau van de subfaculteit, Varkenmarkt 2.

SCHRIFTELIJK TENTAMEN FUNCTIELEER (Prof. C. F. van Parreren)

In tegenstelling tot hetgeen vermeld staat in de studiegids wordt het tentamen functieleer voor het kandidaatsexamen psychologie niet op 8 juni gehouden maar op dinsdag 9 juni. Aanvang 14.30 uur precies. Plaats: Blauwe en Witte Zaal van het Transitorium in de Uithof.
Aanmeldingen voor dit tentamen vóór 5 juni bij mejuffrouw A. Kroon, Psychologisch Laboratorium, kamer 5.12.

TENTAMEN WAARNEMINGSPSYCHOLOGIE

Tweede- en ouderejaars studenten die op basis van de oude literatuurlijst (Krech, Vernon, stencils, collegedictaat) éénmaal voor het tentamen zijn afgewezen, kunnen hun laatste kans benutten op maandag 8 juni om 14.00 uur in het Psychologisch Laboratorium, grote collegezaal.
Het tentamen is schriftelijk en vindt plaats op de bekende wijze (korte vragen).
Het is voor deze groep van groot belang deel te nemen aangezien de lijst met ingang van de volgende cursus ingrijpend zal worden veranderd.
Belangstellenden zijn verplicht zich maximaal één week voor datum schriftelijk op te geven bij mej. van Riezen (5e verdieping).
Degeneen die zich niet opgeven kunnen niet tot het tentamen worden toegelaten.

OPSU

Op 5 juni organiseert de OPSU het laatste feest van dit jaar in de grote collegezaal van het lab op de Varkenmarkt. Aanvang:

21.30 uur. Toegang: studenten, niet wetenschappelijke medewerkers en wetenschappelijke medewerkers als hoogleraren, lektoren, docenten e.d.

OPVOEDKUNDE

STATISTIEK

Tentamen Chase (5 juni) zal gehouden worden in de benedenzaal van Trianon. Aanvang: 10.00 uur.

EERSTE-, TWEEDE- EN DERDEJAARS DOCENTEN/STUDENTEN PEDAGOGIEK

Op donderdagmiddag 4 juni zal er een kandidaatsvergadering gehouden worden om 14.00 uur in de collegezaal van het P.I.
Op deze vergadering zal het tweede- en derdejaars programma besproken worden voor het studiejaar '70/'71. Laatste mogelijkheid tot op- en aanmerkingen over dit programma! Komt allen!

TWEEDEJAARS CURSUS THEORETISCHE PEDAGOGIEK

De zitting van 29 mei is vervallen. De vrije opdracht wordt gekoppeld aan de film „Opvoeding tot ongehoorzaamheid". Het individuele verslag moet uiterlijk 2 juni op het P.I. worden ingeleverd (postvak Beekman bij administratie). De opdracht werd op 22 mei verstrekt. De slotbijeenkomst is op 12 juni.

EERSTEJAARS STUDENTEN PEDAGOGIEK

Op 9 juni is er voor de eerstejaars studenten gelegenheid om samen met de stafgroep theorievorming de opzet te bespreken van de nieuwe cursussen theoretische pedagogiek voor tweedejaars in '70/'71 (zie informatiebulletin april 1970). Plaats: collegezaal P.I. Tijd: 14.00-16.00 uur. Ook andere belangstellenden zijn welkom.

NAGEKOMEN

MONDELINGE TENTAMENS KANDIDAATSFARMACIE

Prof. dr. F. P. Jonker zal mondeling tentamens systematische plantkunde (hogere planten, tweede-jaarscollege) voor het kandidaatsexamen farmacie (F1) afnemen na 8 juni in de maanden juni, juli en augustus 1970.
Zij, die een tentamen willen afleggen, moeten zich 10 dagen voor de gewenste datum schriftelijk opgeven adresseren aan: prof. dr. F. P. Jonker, Instituut voor Systematische Plantkunde, Transitorium II, Universiteitscentrum 'De Uithof', Heidelberglaan 2, Utrecht) met opgave van de week waarin men bij voorkeur dient men zijn praktikumtekeningen en studiekaart mee te brengen.

RE(F)LEX EENS EVEN

'U'ILENSPIEGEL

We 'bekieken' 'U' vanuit de hoogte. aerophoto Schiphol).
Wat hebben we toch misdaan?
Vindt 'U' het ook zo verwarrend, al die 'geld'-advertenties?
Als ze in 'U' staan niet.

Universiteitsglazen voor bier en longdrikns. Hét geschenk voor een gelukkig geslaagde! Zijn ze à f 1,— per stuk verkrijgbaar bij de administratie van het Utrechtse Universiteitsfonds, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 6 en bij de Receptie van het Academie Gebouw, Domplein.

VACATURE „STICUSA"

De Nederlandse Stichting voor Culturele Samenwerking met Suriname en de Nederlandse Antillen (Sticusa) zoekt voor uitzending naar de Nederlandse Antillen een archeoloog die voor een periode van twee jaar belast zal worden met het opzetten en uitvoeren van onderzoeken ter plaatse. De functionaris zal zijn werkzaamheden verrichten onder auspiciën van het Bureau voor Cultuur en Opvoeding, standplaats Willemstad. Kandidaten dienen bereid te zijn incidenteel werkbezoeken aan Suriname te brengen teneinde aldaar het archeologisch onderzoek verder tot ontwikkeling te brengen.
Salarisgrenzen afhankelijk van leeftijd en ervaring. Voor gehuwden: van Ant. f 12.180.— tot Ant. f 15.360.— (adjunct referendaris) of van Ant. f 17.520.— tot Ant. f 19.920.— (referendaris) per jaar.
Uw redactie zullen wij graag vóór 15 juni a.s. tegemoetzien. U gelieve zich schriftelijk te wenden tot Sticusa, J. J. Viottastraat 41, Amsterdam-Z.

PERSCONFERENTIE OVERLEGCOMMISSIE TERTIAIR ONDERWIJS

Dinsdag 19 mei jl. hield de Overlegcommissie Tertiair Onderwijs in zaal I van het Academiegebouw, Domplein 29, een persconferentie. Achter de 'groene tafel' zaten: de heren C. Mertens O.T.O., C.W.D. Gruting, voorz. O.T.O., E. P. Visschers, secr. O.T.O. en G J. Bergenhenegouwen SISWO De bijeenkomst werd bezocht door 13 persmensen. An de orde was: a. 'De Nota Posthumus in discussie' een uitgave van de SISWO, binnenkort verkrijgbaar bij de boekhandel, ter inzage in het Perscentrum Pieterskerkhof 13) b. de spoedig te verwachten publikatie van de O.T.O. 'Inventarisatie universitaire reacties van de discussies naar aanleiding van de Nota Posthumus', een overzicht van de discussies die in het academische jaar 1968-1969 aan de Nederlandse universiteiten en hogescholen zijn gehouden. Dit rapport is opgesteld door C. Mertens, oud voorzitter van de O.T.O. c. de brainstormingconferentie op 29 en 30 mei a.s. over de mogelijke en wenselijke coöperatie van het wetenschappelijk onderwijs en het hoger beroepsonderwijs en het hoger beroepsonderwijs. Deze nota Mertens wordt in een oplaag van 1000 exemplaren gedrukt. Men zal trachten een aantal onderwijsmodellen voor het tertiair onderwijs aan te geven. Tevens wordt nagegaan of men akkoord is met de doelstellingen van de wetgeving, wat er tejecht komt van de individuele zelfontplooiing en of men principieel moet spreken van tertiair onderwijs.
Vragen als zijn de studenten deelgenoot aan of object van het onderwijs komen ook aan de orde. In de tweede SISWO nota komt: 'Wat moeten we verwachten van de 3 nota's Posthumus'. De oplaag van deze discussienota zal 2000 zijn.
Eind juli is het concept klaar in augustus-september verschijnt hij in druk. Naast de onderwijsstructuren zal waar de relatie duidelijk is de bestuursstructuur aan de orde komen. Ten slotte wordt medegedeeld, dat zich reeds 50 deelnemers aan de brainstorming hebben opgegeven.

COMMUNIQUé VAN DE WERKGROEP LETTEREN

In een openbare vergadering heeft de Faculteit der Letteren vanmiddag het bestuursmodel van minister Veringa verworpen en gekozen voor een eigen, experimentele bestuursvorm. Kernpunt hiervan is de paritaire samenstelling van de Faculteitsraad, d.w.z. de gelijkmatige zetelverdeling voor wetenschappelijk corps, studenten en niet-wetenschappelijk personeel. In verband hiermee wil de Faculteit een beroep doen op het experimenteerartikel in de nieuwe wet-Veringa.

Verder dringt de Faculteit in een brief aan de minister én de vaste commissie voor onderwijs van de Tweede Kamer aan op het verlenen van autonomie aan de instituten en studierichtingen. Zij vraagt met name dat de artikelen 17-19 van het wetsontwerp-Veringa nog zodanig gewijzigd worden dat de instituten hun eigen bestuursvorm kunnen kiezen.
Op de vergadering die deze besluiten nam, waren van de 68 stemgerechtigde hoogleraren en lectoren 33 aanwezig; een vorige Faculteitsvergadering kon wegens gebrek aan belangstelling niet doorgaan. Oók op deze vergadering hadden enkele instituten verstek laten gaan. Op de publieke tribune waren verscheidene studenten aanwezig.

De herstructurering van de Faculteit heeft een lange voorgeschiedenis. Vorig jaar juli, na de massale studentenacties, stelde de Faculteit een Structuurcommissie in, die in februari van dit jaar rapport uitbracht, dat door veel hoogleraren als nogal radicaal werd beschouwd. Toen het er naar ging uitzien dat de Faculteit het rapport zou verwerpen en zich vervolgens op Veringa vast te leggen, ontketenden studenten een handtekeningenactie onder het motto 'Veringa negeren, zelf experimenteren!' Aan de actie namen ook andere geledingen deel. Verder werden op verschillende instituten discussies gehouden, waarbij een grote meerderheid zich tenslotte uitsprak voor het experiment. Enkele instituten, te weten Nederlands en Geschiedenis hebben inmiddels al bij de Tweede Kamer aangedrongen op een experimentele bestuursvorm.

Een woordvoerder van de (studenten) Werkgroep Letteren: Deze positieve uitspraak van de Faculteit, ten gunste van het door de studenten gevraagde experiment, bewijst dat de werkelijke tegenstellingen niét binnen de universiteit liggen. Zowel hoogleraren en stafleden als studenten hebben er belang bij dat de universiteit niét wordt onderworpen aan de technocratische reorganisatie die minister Veringa van plan is, door centralisatie van het onderzoeksbeleid, studieduurverkorting en coördinatie van het onderwijsbeleid door bijv. de 100%-regeling.

De nieuwe structuur die de Faculteit heeft aanvaard, is een startblok voor verdere hervormingen. Op verschillende instituten werken studenten en soms ook stafleden al aan een inhoudelijke verdieping van onderwijs en onderzoek.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public Relations Voorlichting en Documentatie (PVD)

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); drs. A. van der Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 030 - 2 94 41, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad en via de leden van de redactieraad te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten: *aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht;*

medewerkers: *aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht;*

anderen: *aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.*

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 425267 van de rijksuniversiteit te Utrecht.

VOORLOPIG WORDEN GEEN ADVERTENTIES OPGENOMEN.

INHOUDSOPGAVE "U"-34/29-5-70

Artikelen: Verhouding centraal weekblad "U" — faculteitsbladen; De techniek en haar prijs (prof. dr. G. J. M. van der Kerk); Tekst gentleman's agreement samenwerking katholieke theologische hogeschool Utrecht en de Rijksuniversiteit Utrecht; Uit de curatorenvergadering van 25-5-70; Eén jaar Perscentrum.

Universiteit: Prijsvraag studium generale; Uitslag fototentoonstelling Utrechts studtenten film- en fotogezelschap; Nieuw weekblad Rijksuniversiteit Groningen; Aankondiging tentoonstelling „400 jaar atlas" geografisch instituut, afd. kartografie.

Medewerkers: Van allerlei over de rijksambtenaar; Ziektekostenverzekering tijdens vakantie in het buitenland;

Faculteiten: Opheffingsvergadering S2 (?); programma UCCC voor juni en augustus.

utrechtse universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 35
5 juni 1970

UNIVERSITEIT

AGENDA

10 juni: Nationale Veeteeltdag Ned. Zoöl. Ver. Rode Zaal, Transitorium I. 9.00-12.30 uur.

8 juni: promotie C. M. Karssen (wiskunde en natuurwetenschappen), Generaal Foulkesweg 69, Wageningen, op het proefschrift: The light promoted germination of the seeds of chenopodium album L. Senaatszaal 16.00 uur.

9 juni: promotie C. H. M. Brunia (geneeskunde), de Roy van Zuydewijnlaan 43, Breda, op het proefschrift: Alertheid en de veranderingen van de Achillespees- en Hoffmannreflex. Senaatszaal 14.45 uur.

9 juni: promotie J. P. C. Moors (geneeskunde), Debussylaan 3, Rosmalen, op het proefschrift: Gezinsregeling, een onderzoek in een huisartsenpraktijk naar gedrag en houding tegenover de gezinsregeling. Senaatszaal, 16.15 uur.

10 juni: promotie A. P. H. van Meurs (wiskunde en natuurwetenschappen), Jansdam 5 bis a, Utrecht, op het proefschrift: Petroleum economics and offshore mining legislation. Senaatszaal, 14.45 uur.

10 juni: promotie H. G. Verschuren (wiskunde en natuurwetenschappen), Huizingalaan 40, Utrecht, op het proefschrift: Toxicologisch onderzoek van tetrasul en verwante acariciden. Senaatszaal, 16.15 uur.

12 juni: promotie O. C. Wit (sociale wetenschappen), Diepenbrocklaan 16, Bilthoven, op het proefschrift: Recht en billijkheid, een theoretische analyse van de sociaal-pedagogische problematiek van het pleeggezin. Senaatszaal, 13.45 uur.

12 juni: promotie F. van Rhee (letteren), Evert Cornelislaan 3, Bilthoven, op het proefschrift: Die Germanischen Wörter in den langobardischen Gesetzen. Senaatszaal, 15.15 uur.

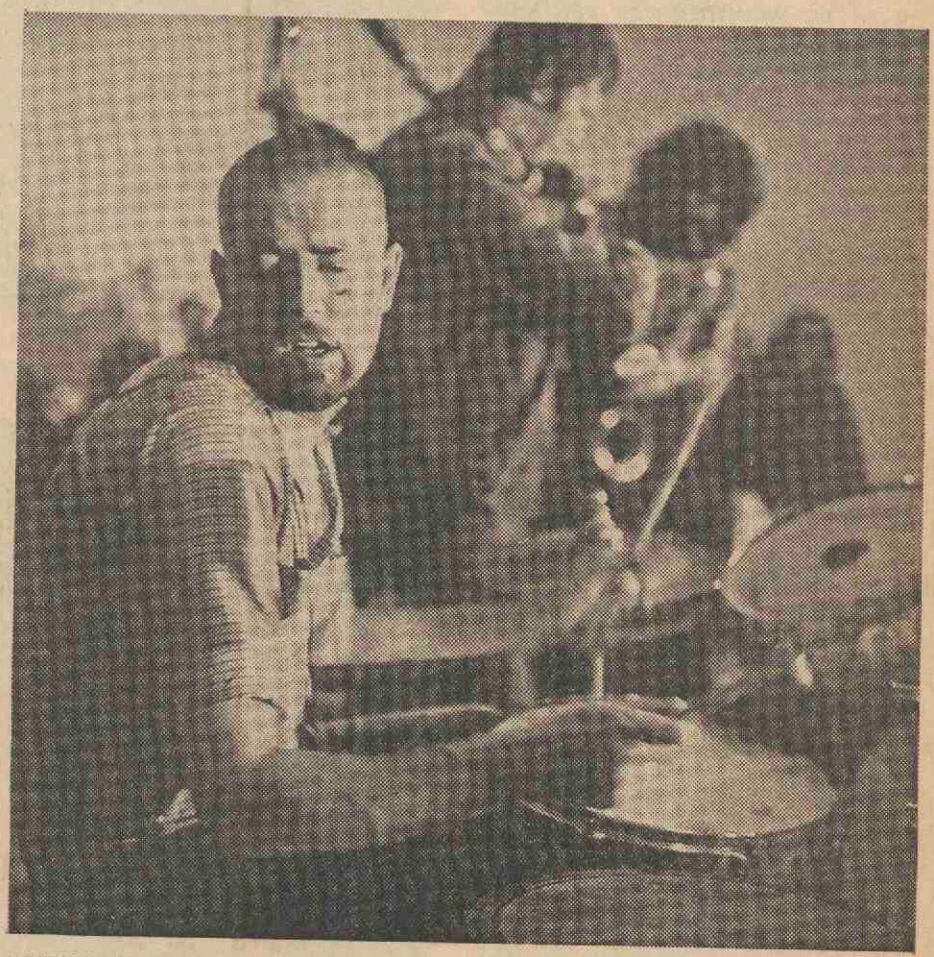

UHIFICOCO: Han Bennink (foto's: Iac. P. Stolp, universiteitsmuseum).

IN DIT NUMMER:

Voortzetting fotoserie UHIFICOCO.

Afscheid prof. dr. J. F. Nuboer in foto's (p. 13).

Afscheid Tj. Poelstra, tandheelkunde (p. 13, 14).

Stichting Studentenhuisvesting over trefcentrum Tuindorp-West (p.9).

Sport: vijf Utrechtse records op Nederlandse studenten atletiekkampioenschappen (p. 9, 10, 11).

'U' EN DE VAKANTIE: NOG VIJF NUMMERS (O.O.V.)

Het laatste nummer van 'U'-utrechtse universitaire reflexen vóór de zomervakantie verschijnt op 10 juli.
De juiste verschijningsdata vanaf heden zijn: 12, 19, 26 juni; 3 en 10 juli.
Het eerste nummer na de vakantie verschijnt 21 augustus.

MEDEDELINGEN VAN HET CONVENT VAN STUDENTENPASTORES

Iedere zondag is er in de aula van de universiteit om twaalf uur een dienst voor alle christenstudenten (en andere belangstellenden) van Utrecht. Deze dienst staat onder verantwoordelijkheid van het convent van studentenpastores en de E.U.G.
Voorgangers zijn de leden van het convent: zondag 7 juni: ds. W. J. Overdiep; zondag 14 juni: ds. P. Heinen (en niet ds. Visser zoals in de vorige 'U' stond); zondag 21 juni: pastor H. J. J. v. Waveren; zondag 28 juni: ds. W. J. Overdiep.
Tijdens al deze diensten is er een kindercrèche in het universiteitsgebouw en na de dienst is er gelegenheid tot koffiedrinken en napraten in Cunera.
De pastores vragen met grote nadruk om mensen die hen bij de voorbereiding van deze diensten willen helpen. Deze voorbereiding is elke maandagavond om negen uur bij de desbetreffende voorganger thuis.
Het loopt nog steeds geen storm! Lijsten voor opgave (ook voor kindercrèche en muzikale medewerking) hangen in de hal van Cunera, in de aula en in de verschillende kerken. Ook heeft de liturgiecommissie die zich met deze diensten bezighoudt hard versterking nodig.
Doe eens mee! Geef je eens op.

UTRECHTSE STUDENTENPAROCHIE

De diensten in de U.S.P. zijn als volgt: zaterdag: half zes Cunera; zondag: half elf Cunera, twaalf uur conventsdienst in de aula, half zes Cunera; dinsdag en donderdags om half een in Cunera, pastoor G. Oostvogel gaat dan altijd voor.
Op zondag 7 juni gaat pastor N. Vendrik in de 'Cuneradiensten' voor, op zondag 14 juni pastor G. Oostvogel.
Elke donderdagavond is er Instuif in de leeszaal van Cunera. Iedereen is dan van harte welkom.

In de hal van Cunera hangt een enorm aantal mededelingen. Ga eens kijken en zet je naam eens op een lijstje want voor verschillende activiteiten hebben we mensen nodig.

Heb je de laatste Vragenderwijs al gehad? Heb je die Vragenderwijs ook gelezen? Heb je dan ook gelezen dat de parochie je voor verschillende dingen nodig heeft? Heb je gelezen dat dat o.a. jouw financiële steun is? Maak je parochiebijdrage over op giro 456525 t.n.v. Penningmeester U.S.P., Nieuwe Gracht 32, Utrecht. Alvast heel erg bedankt! Pastor G. Th. Oostvogel, tel. 1 83 32; pastor L. W. G. Leeneman, tel. 1 83 38; pastor H. J. J. v. Waveren, tel. 1 63 07; Cunera, Nieuwe Gracht 32, tel. 1 87 02.

ACADEMIEDIENST:

Zondag 7 juni a.s., 19.00 uur, academiedienst in de Pieterskerk; ds. P. Heinen.

HERVORMDE STUDENTEN GEMEENTE

Academiediensten Janskerk: zondag 7 juni 10.30 uur ds. Hasselaar, bediening H. Avondmaal; zondag 14 juni 10.30 uur pastor L. W. G. Leeneman. Spreekuur ds. Van Egmond elke woensdag van 12.00-13.00 uur te zijnen huize; Burg. Reigerstraat 83, tel. 51 12 72.

REMONSTRANTSE GEMEENTE

Geertekerk: iedere zondag dienst, 10.30 uur, Geertekerkhof 22. Spreekuur studentenpredikant ds. Overdiep: iedere woensdag 18.30-20.00 uur.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 29441, tst. 219.

Knipseldossiers:

Diverse opleidingen (o.a. dagopleiding theologie, school voor de journalistiek, M.O.-opleidingen) Studentenraad, Studentenvoorzieningen, Studiefinanciering (Commissie Andriessen), Wetsontwerp Veringa bestuurshervorming Ned. universiteiten en hogescholen.

Nieuwe boeken:

Jaarverslag 1969 Centrale van Rijkspersoneel, Ven, J. J. M. van der Het laatste oordeel (Diësrede 1970), Peter, L. J. en R. Hull-The Peter Principle.

PARAPSYCHOLOGIE

Sinds 20 januari 1969 bestaat de Vakwerkgroep Parapsychologie, momenteel ruim 30 leden tellend. De Vakwerkgroep houdt zich enerzijds bezig met de parapsychologie inhoudelijk (literatuurstudie, experimenteren en gespreksgroepen), anderzijds zijn de mogelijkheden van realisatie van de parapsychologie aan onze Universiteit onderwerp van studie. Verder wordt maandelijks een lezing georganiseerd.

Een ieder, die belangstelling heeft voor de inhoudelijke dan wel voor de formele aspekten van de parapsychologie-beoefening, wordt hierbij uitgenodigd zich op te geven bij de heer N. Sijben, Dokumentatie-centrum Vakwerkgroep Parapsychologie, p.a. Korte Nieuwstraat 2, Utrecht.

Nadere inlichtingen: tel. 2 53 51, tsl. 331.

DE HEER PROF. DR. . . .

Van het bureau van de universiteit uitgaande post zal in eenvoudiger vorm (weglaten van predikaten) worden geadresseerd.
Bijvoorbeeld: De heer prof. dr. . . . in plaats van Aan De Hooggeleerde Heer Prof. Dr . . .

De medewerkers van de universiteit wordt geadviseerd in hun correspondentie dezelfde lijn te volgen.

LUSTRUM RIJKSUNIVERSITEIT LEIDEN

Van 25 juni tot 3 juli a.s. viert de rijksuniversiteit te Leiden haar lustrum. Hoogtepunt van het lustrum is het congres over 'Wetenschap en welzijn', dat wordt gehouden van 29 juni tot 3 juli. Dit congres is bestemd voor alle belangstellenden en de 'uloco' (universitaire lustrum commissie '70) hoopt dan ook vele deelnemers van andere universiteiten en hogescholen te mogen begroeten.
Inlichtingen: Commissie pers en publiciteit, Witte Singel 12, Leiden; telefoon 01710 - 2 04 33.

VACATURES EVANGELISCHE OMROEP

De Evangelische Omroep roept academisch gevormde kandidaten op ter vervulling van diverse functies op haar tv-afdeling. Belangstellenden dienen een positief christelijke levensinstelling te hebben.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij de directeur, de heer J. J. Akkerman, Utrechtsestraatweg 8, Hilversum. Tel. 02150 - 1 25 00.

Misja Mengelberg en . . . het vastleggen van eetgeluiden !

VACATURES PSYCHIATRISCHE INSTELLINGEN VUGHT, DEN BOSCH

Bij het psychiatrisch ziekenhuis 'VOORBURG' te Vught en de psychiatrische Inrichting 'Reinier van Arkel' te 's-Hertogenbosch kunnen vanaf 1 juni 1970 enkele semi-artsen voor 3 maanden als vakantieassistent aangesteld worden. Zij zullen onder direkte leiding van zenuwartsen werkzaam zijn.
Het salaris bedraagt *f* 1235,— bruto per maand, exclusief compensatie voor de premie AOW/AWW.
Zij die hiervoor in aanmerking willen komen, worden verzocht zich in verbinding te stellen met de directeur-geneesheer, Boxtelseweg 48 te Vught, telefoon 04100 - 2 22 91.

Nauwere samenwerking instituten internationaal onderwijs

De Nederlandse instituten die, hoofdzakelijk ten behoeve van buitenlanders uit de Derde Wereld, specialisatiecursussen geven aan afgestudeerden met praktijkervaring, zijn voor een deel los van elkaar ontstaan, doch hebben een coördinatieorgaan gevonden in de Stichting der Nederlandse Universiteiten en Hogescholen voor Internationale Samenwerking (NUFFIC) en zien nog een breed terrein voor gezamenlijk werk vóór zich.

Dat is gebleken op een studiebijeenkomst, in het kader van het Internationale Jaar van het Onderwijs van 20 tot 22 mei gehouden in het Bouwcentrum in het Rotterdam van 'Communicatie '70'. Onder het motto: 'The Prospect of International Education: the Dutch Experience' zijn doel, vorm en inhoud van het door Nederland gegeven postacademiale onderwijs ten behoeve van ontwikkelingslanden gedurende die dagen besproken door een 175-tal academici, onder wie een 50 stafmedewerkers van en een 30 deelnemers aan internationale cursussen, alsmede ongeveer 30 vertegenwoordigers van internationale en verwante buitenlandse organisaties.

De bijeenkomst werd in een internationaal kader geplaatst door het openingswoord van de vertegenwoordiger van de UNESCO, dr.

René Poignant, directeur van het International Institute for Educational Planning van die organisatie. Vervolgens werd een toelichting op de door hen tevoren ingediende inleidende congresstukken gegeven door achtereenvolgens dr. C. A. O. van Nieuwenhuijze, hoogleraar aan het Haagse Institute of Social Studies, die lijnen aangaf voor de (marginale) functie van het internationale onderwijs, dr. R. Leestma, directeur van het Institute of International Studies van het Amerikaanse departement van onderwijs, die de Amerikaanse visies en ervaringen weergaf, en ir. J. van Ettinger Sr., president-directeur van het Bouwcentrum, die de nadruk legde op de kwaliteit van wat Nederland aan de ontwikkeling wil bijdragen.

Daarmee was voldoende stof aangedragen om aan dit deskundige internationale gezelschap een groot aantal opmerkingen, vragen en voorstellen te ontlokken (zelfs bij de receptie aan het eind van de middag door het gemeentebestuur van Rotterdam was er nog 'shop talk' te horen).

Op de tweede dag werden de gedachten gekanaliseerd in werkgroepen waarin centraal werden gesteld: a. onderwijs en onderzoek, b. theorie en haar toepassing, c. integratie van disciplines en d. verhouding student-docent.

De verslagen van de gedachtenwisseling over deze onderwerpen werden op de morgen van de laatste dag plenair besproken, nadat eerst een door de directeuren der instituten opgesteld stuk met plannen voor verder gaande bundeling van de uitvoering van gezamenlijke taken aanleiding had gegeven tot uitvoerige beschouwingen over de verhouding tussen dit stelsel van instituten en cursussen, bestemd voor buitenlandse academici, dat onder meer wordt gekenmerkt door een grote flexibiliteit van programma en procedure en het veel meer gestabiliseerde nationale onderwijssysteem.

Op de laatste werkbijeenkomst, voordat men zich door het Bouwcentrum liet onthalen, werden enige conclusies getrokken in de vorm van door de gehele vergadering aanvaarde uitspraken en in een samenvatting van de belangrijkste punten van bespreking, met enige duidelijke lijnen aangegeven door prof. dr. E. de Vries, oud-rector van het I.S.S., en prof. dr. C.A.O. van Nieuwenhuijze. Een uitvoerig verslag van het besprokene zal te zijner tijd te verkrijgen zijn bij de NUFFIC en zal verschijnen in haar kwartaalblad 'Higher Education and Research in the Netherlands'.

Conclusies

Een paar dingen zijn heel duidelijk geworden. De cursussen zijn van 1951 af op verschillende universitaire en niet-universitaire plaatsen in Nederland ontstaan, zonder dat er sprake was van een duidelijke samenhang. Er zijn twee belangrijke overwegingen om voor het vervolg meer gezamenlijk te werk te gaan: in de eerste plaats zal bewuster dan tevoren gevraagd moeten worden of de ontwikkelingslanden behoefte hebben aan een bepaalde cursus en waar die dan het beste gehouden kan worden, in de tweede plaats is het zaak, de beschikbare gelden (uit overheids- en andere bron) zo nuttig en doeltreffend mogelijk aan te wenden.

Daarvoor zal een, gezamenlijk te ondernemen, onderzoek nodig zijn naar de resultaten van het onderwijs, zowel voor de deelnemers zelf als voor de landen waarnaar zij, zoals is bedoeld, teruggaan. Zulk een onderzoek zal tevens zijn weerslag hebben op de wijze waarop kennis meegedeeld moet worden; de didactiek zal ook 'binnenshuis' voortdurend geëvalueerd moeten worden, door staf en studenten tezamen (waarbij ook de culturele en sociale implicaties van de ontmoeting tussen mensen uit noordelijke en zuidelijke landen moeten worden bekeken en in het algemeen voorkeur moet worden gegeven aan een zoveel mogelijk interdisciplinaire aanpak).

Anders dan tot nu toe meestal bij het binnenlandse onderwijs het geval is geweest, zal het bij deze ervaren academici mogelijk zijn, tezamen met hen de laatste bevindingen van de verschillende wetenschappen in het oog te krijgen, de bruikbaarheid daarvan voor de betrokken landen na te gaan en ook na hun terugkeer met hen in contact te blijven om enerzijds te vernemen welke invloed de cursus op hun werk blijkt te hebben en om anderzijds hen van verdere ontwikkelingen op de hoogte te houden. Zij kunnen ook onderling contact opnemen en nieuwe aanstaande cursisten met raad van dienst zijn, waarmee de kans dat deelnemers naar cursussen worden gezonden die niet aan de verwachting voldoen, wordt verkleind. Met de oud-deelnemers kan ook contact worden onderhouden door de docenten, voor wie regelmatige evaluatie-, studie- en onderzoekreizen naar ontwikkelingslanden bepaald nodig zijn. In het algemeen is meer voeling gewenst tussen Nederland en de ontwikkelingslanden waar (aanmerkelijke) aantallen oud-cursisten aan het werk zijn. Dat is evenzeer nodig voor de 'nazorg', ook in de vorm van, misschien door meer instituten en met andere landen tezamen te organiseren, korte regionale 'opfris-cursussen' in de Derde Wereld.

Het is de vraag of een gezamenlijke aanpak van al deze taken binnen de instituten en in de ontwikkelingslanden niet moet leiden tot een nauwere structurele samenwerking met betrekking tot het internationale onderwijs in Nederland.

UIT DE D.B. VERGADERING VAN 1 JUNI 1970

Drs. W. E. J. van den Bold heeft samen met vertegenwoordigers van andere universiteiten een onderzoek ingesteld naar de personeelsbesparing door de eventuele opheffing van de Culturele Antropologie als afstudeerrichting in sommige universiteitssteden. De minister wil de Culturele Antropologie als hoofdstudierichting in Amsterdam (GU en VU) en Leiden concentreren. In Utrecht, Groningen en Nijmegen zou de Culturele Antropologie als bijvakopleiding kunnen blijven bestaan. De concentratie zou 23 extra stafposten vergen, de beperking levert 30 posten op. Die besparing is echter schijnbaar. De „ontmantelde" studierichtingen moeten goed bemand blijven en dat eist personeel (voor bibliotheek en administratie bijvoorbeeld). Het volledige rapport ligt ter inzage op het Perscentrum.

MEDEWERKERS

Leden van de academische raad bezochten de rijksuniversiteit. Directeur dr. Kylstra van het universiteitsmuseum tijdens explicatie. (foto: museum).

STAFCONVENT

De conventscommissie van de Subfaculteit Tandheelkunde stelt drs. A. J. Braak kandidaat voor de conventsraad. Eventuele tegenkandidaten dienen vóór 20 juni a.s. bij de conventscommissie Tandheelkunde, p.a. Jutfaseweg 7, te worden ingediend. w.g. W. R. Zetsma, secretaris conventscommissie.

Op woensdag 1 juli a.s. om 20.00 uur zal een openbare vergadering van de conventsraad worden gehouden in het Academiegebouw, Domplein, K1. Agenda volgt. w.g. M. G. de Boer, secretaris Stafconvent.

VACATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris vermeld staat, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de aow-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Bij de afdeling financiële zaken van het bureau van de universiteit kunnen geplaatst worden enkele administratieve krachten:

I. **MEDEWERKER** voor de salarisadministratie.

De aan te stellen funktionaris die geplaatst zal worden bij de groep 'financiële afwikkeling van personeelsbesluiten en kontrakten' dient te beschikken over goede kontaktuele eigenschappen en over kennis van de salarisadministratie.

II. **MEDEWERKER** voor de hoofdboekhouding.

De aan te stellen funktionaris, die geplaatst zal worden bij de groep 'grootboek', dient kennis en ervaring te hebben met de verwerking van financiële gegevens in een grootboek ingericht volgens decimaal rekeningstelsel. Opleiding voor beide funktionarissen: middelbare opleiding en praktijkdiploma boekhouden. Leeftijd 25 - 35 jaar. Geboden wordt afwisselend werk in klein teamverband.

Sollicitaties onder nr. FZ 817 te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

Wegens uitbreiding van de werkzaamheden van de afdeling interne kontrole en administratieve organisatie wordt kontakt gezocht met serieuze reflektanten naar de funktie van

ADMINISTRATIE - ANALIST

De werkzaamheden van de afdeling omvatten o.m.: het instellen van onderzoeken naar de werking van de administratieve organisatie van de centrale en decentrale administratie; het opstellen van procedures, het schematiseren van procesgangen en het voorstellen van plannen ter verbetering. Wij zoeken een medewerker die in klein teamverband aan de uitvoering van de opdrachten wil meewerken en daarbij een grote mate van zelfstandigheid weet te ontplooien. Vereisten: ervaring in akkuraat en zelfstandig werken; goede omgangsvormen en aanpassingsvermogen; mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid; HBS/MAVO-opleiding gewenst; het bezit of vergevorderde studie voor het SPD vereist.
Degenen die een basisopleiding voor analyse en behandeling van administratief-organisatorische vraagstukken hebben, verdienen de voorkeur. Geboden wordt afwisselende werkzaamheden. Met gemaakte vakantie-afspraken kan volledig rekening worden gehouden.

Sollicitaties onder vermelding van nr. 823 aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

Bij de afdeling automatisering van het bureau van de universiteit plaatsen wij gaarne

1. Ervaren PROGRAMMEUR

die de funktie van systeemanalist ambieert en bereid is om zich door studie te bekwamen voor de uitoefening van de analysefunktie. Gewenst leeftijd 25 - 35 jaar; opleiding HBS-B of vergelijkbare opleiding en voortgezette studie in het vakgebied, ervaring minimaal 2 jaar programmeurservaring in zowel machine- als ook probleemgerichte talen.

2. Aankomende PROGRAMMEUR

Hij zal de mogelijkheid hebben om gedurende 2 jaar tot programmeur te worden opgeleid. Gewenst HBS-B/Gymnasium B.

3. OPERATOR

Ervaring met IBM 1401 computer met magnetische banden strekt tot aanbeveling. Gewenst mulo/mavo-B-diploma, ook zij die voor dit vak opgeleid wensen te worden, kunnen reflekteren, kandidaten dienen bereid te zijn in ploegendienst te werken.

4. HOOFD van de PONSKAMER

Haar taak zal bestaan uit : 1. leiding geven aan de ponstypistes; 2. in overleg met de werkvoorbereiding zorgdragen voor de voortgang van de dagelijkse werkzaamheden. Gewenst mulo/mavo-diploma.

5. ADMINISTRATIEVE KRACHT (vr.)

Haar taak zal bestaan uit het beheren en administreren van de magneetbanden. Gewenst mulo/mavo-diploma en administratief inzicht.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht onder nr. 818.

Bij het bureau van de studentendekaan van de hoofdafdeling studentenzaken kan per 1 juni of zo spoedig mogelijk daarna geplaatst worden een

SEKRETARESSE

Zij zal gevarieerd werk gaan verrichten in nauwe samenwerking met één der dekanen. Van haar wordt verwacht dat zij a. brieven opneemt en uitwerkt; b. spreekuren voorbereidt en daartoe de agenda bijhoudt; c. een deel van de informatie zelf verschaft aan de balie; d. administratieve werkzaamheden verricht t.a.v. de aanvragen voor een rijksstudietoelage; e. kontakten onderhoudt met universitaire-, overheids- en andere instanties. Daarnaast zal zij nog enige andere werkzaamheden verrichten van algemene aard t.b.v. het sekretariaat. Gewenst zijn goede kontaktuele eigenschappen, bereidheid tot samenwerking in teamverband, een m.m.s. of mulodiploma, een diploma typen en steno nederlands, zo mogelijk enige ervaring in het werken met een diktafoon. Haar geschiktheid en belangstelling voor bovengenoemde werkzaamheden zijn belangrijker dan haar leeftijd.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder nr. 820.

De hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting die tot taak heeft het huisvestingsbeleid van kuratoren voor te bereiden en uit te voeren o.m. van het nieuwe universiteitscentrum de uithof zoekt voor de afd. nieuwbouw een

HOOFD VAN DE SUBAFD. TECHNISCHE PROJEKTVOORBEREIDING

De technische projektvoorbereiding ontvangt haar opdrachten van het hoofd van de afd. nieuwbouw, aan wie ook gerapporteerd moet worden. Funktie-inhoud: het hoofd van de subafd. techn. projektvoorbereiding geeft leiding aan deze afd., welke is belast met de uitvoering van de volgende taken: het opstellen van richtlijnen voor het samenstellen van de programma's van eisen; het opstellen van de programma's van eisen, gebaseerd op gegevens, verstrekt door het planbureau van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting. De programma's van eisen bestaan uit een aantal onderdelen, te weten een bouwkundig gedeelte, een civieltechnisch gedeelte, een installatietechnisch gedeelte, een inrichtingsgedeelte, een gedeelte voor de bijzondere installaties. Het vormen en koördineren van de projektteams, die in het algemeen bestaan uit een programmeur en vakspecialisten. Onze gedachten gaan uit naar een akademikus van ca. 35 jaar met een technisch organisatorische opleiding en ervaring, waarbij in het bijzonder wordt gedacht aan een civiel of bouwkundig ingenieur. Van betrokkene wordt verwacht dat hij over hoge kwaliteiten zal beschikken op het gebied van het systematisch denken; het leiding geven aan een groep medewerkers van h.t.s.-niveau; het zich snel kunnen inwerken in problemen van uiteenlopende aard; het planmatig werken; goede kontaktuele eigenschappen; goede flexibiliteit in denken. Wij bieden een jaarsalaris exclusief 6% vakantietoelage van minimaal *f* 22.858,- tot *f* 35.591,-, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

Gegadigden dienen bereid te zijn deel te nemen aan een psychologisch onderzoek.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht onder nr. 816.

De hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting die tot taak heeft het huisvestingsbeleid van kuratoren voor te bereiden en uit te voeren o.m. van het nieuwe universiteitscentrum De Uithof, zoekt een

HOOFD van het PLANBUREAU.

Het planbureau ontvangt zijn opdrachten van de leiding van de hoofdafdeling, aan wie ook gerapporteerd moet worden. Funktie-inhoud: het hoofd van het planbureau geeft leiding aan het planbureau, dat is belast met de uitvoering van de volgende taken: de meerjaren-planning van de bouwaktiviteiten der rijksuniversiteit, welke tot stand komt in samenwerking met andere betrokken organen van de rijksuniversiteit; de ruimte-planning, welke planning o.m. wordt gebruikt als basisinformatie voor de meerjaren-planning; de organisatorische projektbehandeling. Dit omvat de werkzaamheden, die t.b.v. en in overleg met de toekomstige gebruikers der gebouwen worden verricht om beleidsdoeleinden van de te huisvesten instelling op te stellen en de toekomstige organisatie vast te leggen. De documentatievoorziening t.b.v. de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting. Hieronder vallen ook de literatuurstudies. De voorlichting: dit omvat de voorlichting, zowel binnen als buiten de rijksuniversiteit, over bouwtechniek, de bouwplanning en de bouwprojekten. De coördinatie van lopende ontwikkelingsprojekten. Dit omvat de probleemstrukturering, de planning en de voortgangskontrole van onderzoek en ontwikkelingswerk op het gebied van de bouw, dat wordt verricht t.b.v. de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting. De ontwikkeling van de interne organisatie van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting. Dit omvat de werkzaamheden t.b.v. het operationeel maken van maatregelen op organisatorisch gebied en het aanpassen van de interne organisatie der hoofdafdeling. Onze gedachten gaan uit naar een akademicus van ca. 35 jaar met een ekonomisch-technische opleiding en ervaring, waarbij o.m. kan worden gedacht aan een planoloog. Van betrokkene wordt verwacht dat hij over hoge kwaliteiten zal beschikken op het gebied van systematisch en analytisch denkvermogen voor de probleemstrukturering, de probleemstelling en de probleemoplossing; leiding geven aan een groep medewerkers op kwalitatief hoog niveau; het zich snel inwerken in problemen van uiteenlopende aard; goede kontaktuele eigenschappen; goed doorzettingsvermogen; goede flexibiliteit in denken. Wij bieden een jaarsalaris van minimaal *f* 22.858,- tot maximaal *f* 35.591,-, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring. Gegadigden dienen bereid te zijn deel te nemen aan een psychologisch onderzoek.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder nr 819.

Voor het bureau inrichting van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting van het universiteitscentrum de Uithof wordt op korte termijn gevraagd een

EERSTE ADMINISTRATIEVE ASSISTENT

die belast zal worden met de uitvoering van het dagelijks bureaugebeuren. Het bureau inrichting verzorgt de aanschaf van stofferingen, meubilair en overige inventarisgoederen en regelt de verhuizingen binnen de universiteit. De funktie omvat in hoofdzaak: het afdoen van aanvragen voor de levering van goederen en diensten; het bewaken van leveringstijden; de afdoening van uit de bestellingen voortvloeiende betalingen; het verzamelen en bijhouden van gegevens op basis waarvan begrotingen kunnen worden

opgesteld; administratieve vastlegging in het algemeen; leiding geven aan een administratief assistente.
Voor een goede vervulling van de funktie is vereist: opleiding op tenminste mulo-niveau; kantoorervaring; leeftijd tenminste 23 jaar. Bezit van het praktijkdiploma boekhouden strekt tot aanbeveling.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht nr. 821.

Geneeskunde

Bij het fysiologisch laboratorium van de fakulteit der geneeskunde, Vondellaan 24, Utrecht, kan geplaatst worden m.i.v. 1 september a.s. een

MEDISCH DOKTORANDUS

in de funktie van instrukteur. Onze gedachten gaan uit naar iemand, die voor 50% aangesteld zal worden en daarnaast zijn studie kan voltooien. Hij zal samen met de reeds op dezelfde wijze aangestelde instrukteurs het praktikum fysiologie voor studenten in de geneeskunde en de tandheelkunde leiden. Daarnaast zal hij in de gelegenheid zijn om deel te nemen aan het wetenschappelijk onderzoek. Inlichtingen bij drs. M. L. Simoons, tel. 030-882221.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 7005-1.

Het instituut voor sociale geneeskunde van de fakulteit geneeskunde vraagt voor haar laboratorium te Utrecht een

LEERLING ANALIST(E)

welke mee zal werken aan een projekt ten dienste van de kankerbestrijding uitgevoerd door de universiteit in samenwerking met het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid. Gegadigden voor deze funktie dienen het eerste jaar van het hoger beroepsonderwijs met vrucht gevolgd te hebben en bereid te zijn eeen opleiding tot cytologisch analist(e) te volgen.

Schriftelijke sollicitaties onder nr. 7005-5 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het rudolf magnus instituut voor farmakologie van de fakulteit der geneeskunde wordt gevraagd een

SCHOONMAAKSTER

voor 32½ uur per week.

Inlichtingen en aanmelden bij de beheerder van genoemd instituut, Vondellaan 6 te Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het laboratorium voor ruimte-onderzoek van het sterrekundig instituut der rijksuniversiteit Utrecht bestaat een vacature voor een

MEDEWERKER

die opgeleid wil worden tot

PROGRAMMEUR

De betrokken afdeling is belast met de bewerking van resultaten verkregen uit raket- en satelietexperimenten. Vereisten h.b.s.-b of gelijkwaardig diploma, leeftijd plm. 19 jaar.

Sollicitatiebrieven (liefst met pasfoto) te richten aan de personeelsafdeling van het sterrekundig instituut, Zonnenburg 2, Utrecht.

In de fakulteit der wiskunde en natuurwetenschappen van de rijksuniversiteit te Utrecht komt per 1 september 1970 vakant de plaats van

BUITENGEWOON HOOGLERAAR in de FYSISCHE OCEANOGRAFIE

Hiervoor komt in aanmerking een natuurkundige (dr.) met ruime ervaring op het terrein van het fysisch zee-onderzoek. Betrokkene zal tot taak hebben het geven van kollege aan kandidandi en kandidaten en het leiding geven aan kandidaten die de fysische oceanografie als hoofdrichting of als bijvak hebben.

Zij die voor deze funktie in aanmerking menen te komen worden uitgenodigd zich schriftelijk te wenden tot de voorzitter van de subfakulteit geologie en geofysika, prof. dr. T. A. van Baren, Oude Kamp 9-11, Utrecht. Voor hen, die namen van mogelijke kandidaten weten te noemen, wordt gaarne een mogelijkheid hiertoe geopend. Inlichtingen omtrent deze vakature kunt u inwinnen bij prof. dr. F. H. Schmidt, k.n.m.i., Utrechtseweg 297, De Bilt, tel. 762611.

Bij het laboratorium voor scheikundige dierfysiologie van de rijksuniversiteit te Utrecht wordt zo spoedig mogelijk gevraagd een

CHEMISCH ANALIST(E)

Voor deze functie wordt aantrekkelijk en verantwoordelijk werk aangeboden op het gebied van het stofwisselingsonderzoek bij dierlijke organismen waarin zelfstandig researchwerk zal moeten worden verricht. Daarom strekt kennis van moderne scheidingsmethodieken, waaronder gaschromatografie, tot aanbeveling. Ook wordt hij of zij ingeschakeld bij het onderwijs waarin hij of zij in voorkomende gevallen de wetenschappelijke medewerker moet kunnen vervangen. Kandidaten die binnen afzienbare tijd hun diploma zullen behalen kunnen eveneens reflekteren.

Schriftelijke sollicitaties worden ingewacht bij de heer A. E. M. W. Renssen, Jan van Galenstraat 41, Utrecht.

Bij de afdeling paleontologie en mikropaleontologie van het geologisch instituut kan per 1 augustus geplaatst worden een

SEKRETARESSE

Vereisten: middelbare schoolopleiding; sekretaresse opleiding; goede kennis van engels, frans en duits. Ervaring strekt tot aanbeveling. Werkzaamheden: verzorgen van korrespondentie van de hoogleraar, typen van wetenschappelijke manuskripten, algemene administratieve werkzaamheden.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het geologisch instituut, Oudegracht 320, Utrecht.

Bij het instituut voor systematische plantkunde gevestigd in het universiteitscentrum de Uithof kan met spoed worden geplaatst een

TYPISTE

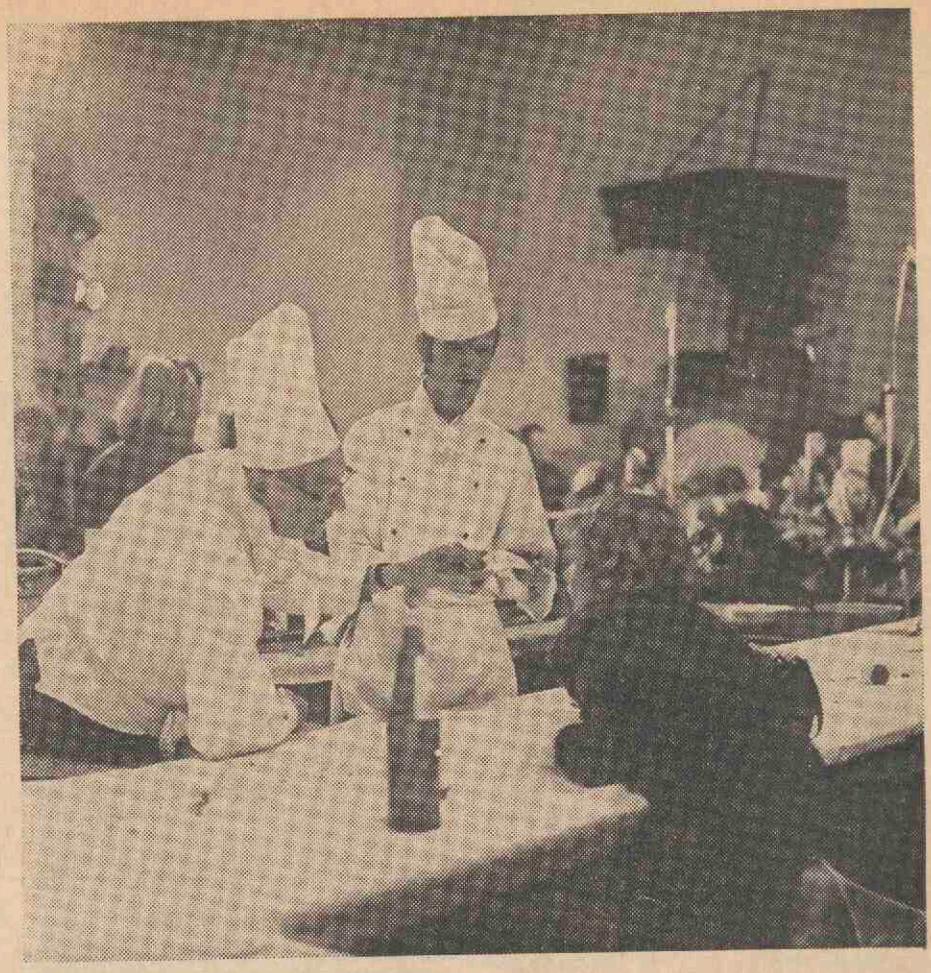

voor hele of halve dagen. Haar werkzaamheden zullen naast de gebruikelijke type-werkzaamheden tevens bestaan uit bediening van de telefoon en lichte administratieve werkzaamheden. Salaris volgens rijksregeling tot maximaal ƒ 779,— bruto per maand. Met gemaakte vakantie-afspraken zal rekening worden gehouden.

Brieven te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 822.

Bij het zoölogisch laboratorium kan geplaatst worden een

LABORATORIUMBEDIENDE

Minimum leeftijd 25 jaar.

Sollicitanten dienen zich te melden bij de amanuensis van het zoölogisch laboratorium, Janskerkhof 3 te Utrecht.

Aardrijkskunde en prehistorie

Het geografisch instituut zoekt voor zo spoedig mogelijk een

BEDIENDE

voor de bibliotheek en kolleges. De werkzaamheden bestaan in hoofdzaak uit onderhoudswerkzaamheden, als eenvoudig bindwerk, nummeren van boeken, assisteren bij kolleges, e.d.

Sollicitanten kunnen hun brieven inzenden aan de beheerder van het instituut, Heidelbergl. 2, de uithof, Utrecht, tel. 539111, toestel 2042.

Diergeneeskunde

Bij het Instituut voor Pathologie kan worden aangesteld een

ASSISTENT-SECRETARESSE

Haar voornaamste taak zal zijn het beheren van de bibliotheek en het verwerken van binnengekomen literatuurgegevens en tijdschrift-artikelen in kaartsystemen. Daarnaast zal zij wetenschappelijke verslagen e.a. gaan typen voor de hoogleraren en de wetenschappelijke staf.

Opleiding tenminste op MULO-niveau. Gegadigden moeten een goede typevaardigheid bezitten. Leeftijd tot 22 jaar. Salaris afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring.

Bij het Instituut voor Voedingsmiddelen van Dierlijke Oorsprong, Afdeling Technologie (Hoogleraar prof. ir. B. Krol) kan worden geplaatst een

SLAGER

Deze functionaris zal zelfstandig alle typen vleeswaren moeten kunnen bereiden. Hij zal worden ingeschakeld bij het wetenschappelijk onderzoek en tevens steun verlenen bij de practica.
Betrokkene zal nauw samenwerken met collega's van de Afdeling Nederlands Centrum voor Vleestechnologie van het CIVO-TNO te Zeist.

Vereist: MULO en slagersvakdiploma. Leeftijd: max. ca 30 jaar.

Bij het Instituut voor Parasitologie en Parasitaire Ziekten in het Universiteitscentrum 'De Uithof' kan worden aangesteld een

ASSISTENT-SECRETARESSE

voor halve dagen.

Haar taak zal bestaan uit het typen van rapporten en verslagen en andere administratieve werkzaamheden. Tevens zal zij worden belast met de verzorging van de bibliotheek. Opleiding tenminste MULO-MAVO en een goede typevaardigheid. Werktijden: 13-17.15 uur.

Op het laboratorium voor Klinische Biochemie van de Kliniek voor Inwendige Ziekten der Grote Huisdieren, Universiteitscentrum 'De Uithof', Yalelaan te Utrecht, kan geplaatst worden een volledig gediplomeerd

HOOFDANALISTE

Zij zal worden belast met de dagelijkse leiding van het laboratorium.

Inlichtingen betreffende deze functie kunnen worden verkregen bij dr. A. J. H. Schotman, tel. 030-539111.

Schriftelijke sollicitaties met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de personeelsafdeling van de Faculteit, Biltstraat 172 te Utrecht.

STUDENTEN

STICHTING STUDENTENHUISVESTING

Op 17 juni a.s. zal het Algemeen Bestuur van Stichting Studentenhuisvesting vergaderen in het gebouw Kromme Nieuwe Gracht, 's middags om 14.00 uur. De volledige agenda zal in het volgende nummer van 'U' worden gepubliceerd. Bij deze (openbare) vergadering zullen o.m. aan de orde komen de exploitatie van het trefcentrum Chez BéBé aan de Ina Boudier Bakkerlaan en de opzet van een trefcentrum in Tuindorp-West. Inzake laatstgenoemd trefcentrum heeft een kleine commissie deze week een rapport uitgebracht aan het Dagelijks Bestuur, dat hieronder in extenso volgt (Dit rapport is nog niet door het Dagelijks Bestuur behandeld op de datum van het inzenden van deze kopij). Het Dagelijks Bestuur vergadert op 1 juni

Trefcentrum Tuindorp-West

Ondergetekenden hebben zich in de afgelopen weken beraden over opzet en funktie van een trefcentrum in het complex Tuindorp-West. Het resultaat van hun overleg is hieronder samengevat.

Orientering: De commissieleden hebben zich georienteerd bij de RJJU, Kargadoor, Bastille-Twente, Krakeelhof Delft, Bureau Vormingswerk van de RU, Stichting Wijkcentrum Overvecht, Ned. Herv. Kerk Tuindorp e.a. Voor de komende dagen staan nog op het programma kontakten met buurtorganisaties, de Rijkskweekschool aan de Lieflandlaan, student-leden van de Beleidsraad, studentenpastores en de heer Raspen (Hoofd afd. Jeugdzaken van de Gemeente). De vraag of er een trefcentrum dient te komen, wordt bevestigend beantwoord.

A. De ca. 1200 bewoners worden geconcentreerd op een sterk geïsoleerd liggend terrein en hebben o.i. een gemeenschappelijke accommodatie nodig.

B. Er worden door het ministerie van O & W gelden voor beschikbaar gesteld, welke niet voor een ander doel gebruikt kunnen worden. Men kan stellen, dat de fondsen voor dit trefcentrum zijn uitgespaard op de investering van de wooneenheden.

Het totale volume van het trefcentrum zal maximaal 1800 m3 kunnen zijn (vergelijk Chez BéBé met ruim 4000 m3; hiervoor waren destijds extra fondsen beschikbaar)

Funkties:

De funktie van het trefcentrum is het leggen van kontakten. Studenten dienen niet geïsoleerd te zijn in de maatschappij. Aangezien studeren en wonen van studenten geïsoleerd is, dient er een hoge prioriteit toegekend te worden aan een geïntegreerd sociaal klimaat Voor optimale kommunikatie is verbaal kontakt onvoldoende. In het samen deelnemen aan allerlei aktiviteiten (studie, sport, hobby's, recreatie, akties etc.) leert men elkaar het makkelijkst en het best kennen. Dit geldt zowel voor de bewoners onderling als voor de integratie met niet-studenten. De functie dient o.i. in Tuindorp-West op de volgende wijze gekonkretiseerd te worden

Café:

Een gezellig café dat er zeker goed aangekleed uit mag zien, omdat wij het niet eens zijn met de generalisatie, dat 'studenten alles kapot maken'. Aankleding richten op creativiteit. De capaciteit van dit café hoeft niet meer te zijn dan 100 tot 120 personen. TV- en garderobe in de zaal. Het café kan alleen functioneren in de communicatie, wanneer ook de andere, hierna genoemde faciliteiten functioneren (Ook uit zakelijk oogpunt is dit van belang: een café zonder meer is niet rendabel te maken).

B. **Buitenruimte:** waar allerlei dingen plaats kunnen vinden. Ruim terras, bij voorkeur aan de straatzijde (van Lieflandlaan), met mogelijk een 'galerij' waarin straathandel, hoeken- en postzegelverkoop bijv. plaats kan vinden. Een gezellig plein, dat mensen aantrekt.

C. **workshop:** in het bijzonder voor elektronica. Een werkplaats-hobbyruimte, waar men kan experimenteren. Film en taperecorder nemen in het onderwijs een steeds grotere plaats in. Het zou een voor Utrecht unieke faciliteit zijn. Overleg met UFWG, OMI, Stichting Film & Wetenschap e.a. is dan gewenst, om een 'technisch programma van eisen' op te stellen. Wanneer de technische faciliteiten aanwezig zijn en beschikbaar gesteld worden door de SSH, dan kunnen belanghebbende organisaties 'invullen'. (Het is wel gewenst om d.m.v. een overdekte smeerkuil de reparaties aan auto's en motoren buiten deze workshop te houden).

D. **Workshop voor 'bewust leven':**

Een ruimte, die een werkplaats dient te zijn voor het maatschappelijk en politiek denken en handelen. Informatie moet gepresenteerd kunnen worden, discussies moeten er plaats kunnen vinden. In actieve zin moet men er deel kunnen hebben aan meningsvorming.

Exploitatie:

In het totaal gezien achten wij het café rendabel te maken. De functie onder C zou te exploiteren zijn door de deelnemers. Wij menen, dat dagelijks aanwezige professionele begeleiding nodig is om het project te doen slagen. Wij zijn van plan aan de industrie te vragen of zij t.a.v. dit laatste punt hun financiële medewerking zouden willen geven. Ook voor de functie onder D is professionele begeleiding wenselijk. Dergelijke activiteiten worden door het Ministerie van CRM ruim gesubsidieerd. (In het overleg denkbaar dat zelfs de ruimte wordt uitgebreid). De rechtspersoon, die deze subsidie aanvraagt en een geschoolde kracht aanstelt, zal niet de SSH moeten zijn, maar een door de studenten te vormen rechtspersoon, of een reeds bestaande, waarbij studenten zich aansluiten (bijv. Stichting Culturele Centra Utrecht of de Wijkraad van alle kerken in Tuindorp). (Voor J. de Boer is het nog de vraag of het centrum wel op het complex gebouwd dient te worden). (Deze functie onder B brengt geen of zeer weinig exploitatiekosten mede). De genoemde functies en dus de ruimtes (bijv. voor A, C en D elk ca. 600m 3) dienen niet als aparte blokken, maar als een eenheid opgezet te worden.

Procedure

Aan het DB wordt op 1juni gevraagd (en aan het AB op 17 juni) of zij zich met deze visie kan verenigen. Daarna zal een breder overleg met de architect moeten plaats hebben. In verder overleg kan er dan een schetsplan tot stand komen, ter bespreking met het Bestuur SSH. Volgens het eerder gemaakte tijdschema dient het trefcentrum bestekklaar te zijn op 1 december 1970. (w.g.: mej. J. E. Bouman, A. Bekkenkamp, J. de Boer)

FUG ACTIVITEITEN OVERKOEPELING

Vrijdag 5 juni - P.H.R.M. groots slotfeest georganiseerd door de FUG; vrijdag 12 juni t.m. zondag 14 juni: wadloop georganiseerd door Veritas.

SPORT

Vijf records voor Utrechtse studenten tijdens Ned Stud. Kampioenschappen.

Met 5 nieuwe studentenrecords kwam de damesploeg van Utrecht terug van de Nederlandse studenten atletiekkampioenschappen, welke dit jaar in Nijmegen werden georganiseerd. De succesvolste was wel de Eindho-

vense Josje Rademaker, die 2 records wist te verbeteren. Nadat ze in de serie 12,0 sec. op de 100 m had gelopen, kwam ze in de finale tot een tijd van 11,9 sec. Daar deze resultaten geboekt werden bij toelaatbare rugwind, betekende dit, dat zij de vereiste limiet (eis 2 keer 12,0 sec.) voor de Universiade te Turijn wist te behalen. Als tweede op dit nummer eindigde Rien Baggen, eveneens uit Utrecht met een tijd van 12,0 sec. Wanneer zij vóór 17 juli deze tijd ziet te evenaren, zal Utrecht wellicht door twee studentes in Turijn vertegenwoordigd zijn.

De tweehonderd meter leverde een vrijwel gelijk beeld op. Eerste Josje Rademaker met een nieuw studentenrecord van 25,0 sec. en tweede Rien Baggen met 26,1 sec.

Maar daarmee was het succes van Rien Baggen nog niet volledig. Ze won ook nog het verspringen met een sprong van 5,71 meter. (rugwind ontoelaatbaar voor nieuw record). Met 5.65 meter vestigde zij echter een nieuw record. Als derde op dit nummer eindigde de Utrechtse José Baggen met een sprong van 4.72 meter. Op het nummer 100 meter horden kwam José tot een mooie derde plaats met 17.8 sec.

Berti Schonk, een der beste junior-discuswerpsters van Nederland, behaalde 2 overwinningen. Zoals te verwachten was, won zij het discuswerpen met een nieuw Ned. studentenrecord. Ze gooide de discus namelijk 37.82 meter ver. Ook het speerwerpen betekende voor haar een overwinning met 31.10 meter. Bovendien eindigde zij bij het kogelstoten op een verdienstelijke 4e plaats met 10.24 meter.

Mia Landman, eveneens van de Utrechtse Universiteit, hield Berti op haar rondgang langs de werpnummers gezelschap en deed dat zeer hoopvol. Zij kwam tot een derde plaats op kogel en discus met 10.28 meter en 33.02 meter en werd 4e bij het speerwerpen met 25.25 meter.

De studentes uit Utrecht maakten het succes compleet door de 4 x 100 meter estafette te winnen in een nieuw Nederlands studentenrecord van 51.8 sec. De ploeg bestond uit Josje Rademaker, Rien Baggen, José Baggen en Berti Schonk.

Al deze successen betekenden tevens een eerste plaats voor Utrecht bij de dames.

De heren waren tegen dit geweld niet opgewassen, alhoewel ook hier een kampioenschap werd behaald door Jan de Vries. Hij won namelijk het speerwerpen met 59.06 meter. Bij het kogelstoten en het discuswerpen bereikte hij 3e plaatsen met 12.56 meter

en 38.85 meter. Een der spannendste nummers bij de heren was wel de 1500 meter. Hier eindigde de Utrechter Kees van Dommele op een mooie 2e plaats met 4.06 min. Ook Leo Vriens kwam hier tot een sprekend resultaat van 4.13 min. (als vijfde), tien seconden sneller dan hij ooit gelopen had. Aad Hoek vertegenwoordigde Utrecht op de springnummers en werd 3e bij het hinkstapspringen met 12.96 meter en 6e bij het verspringen met 6.33 meter. Een derde plaats werd ook nog behaald door Walter Reinboud op het nummer 3000 meter steeplechase in 10.49 min.
Na de wedstrijd konden de Utrechters tevreden de balans opmaken. Ze behaalden namelijk 5 nieuwe records, 7 kampioenstitels, 3 tweede plaatsen en 7 derde plaatsen. Al met al een mooie oogst.

KOSMU

Het Kosmu zoekt enthousiaste mensen die willen gaan werken aan de organisatie van het grote operaproject van mei 1971, de Rappresentazione van Cavallieri.
Inlichtingen en opgaven: Moreelsepark 4, of bij bestuursleden van de muziekgezelschappen.

PROMETHEUS

Laatste sociëteitsavond op Prometheus vóór de zomervakantie: 19 juni.

GESLAAGD

doctoraal rechtsgeleerdheid vrije studierichting:
N. H. E. van Helten, Ridderkerk; mej. J. C. van Leeuwen, Kockengen.

doctoraal rechtgeleerdheid:
A. C. Baronesse van Haersolte, Bilthoven.

doctoraal Nederlandse taal- en letterkunde:
J. van de Elst, Utrecht.

semi-arts:
mej. J. van Duijnen, Middelharnis; G. A. R. M. Dijkmans, Utrecht; C. D. van Es, Utrecht; mej. A. Goemans, Capelle a/d IJssel; S. Kimya, Utrecht; M. A. P. Kooyman, Utrecht; J. Mak, Vlaardingen; J. G. van der Star, Utrecht.

arts:
A. P. M. Bender, Utrecht; H. J. Bueno de Mesquita, Laren; A. J. Koelemay, Arnhem; J. A. van Leusden, Vreeswijk; A. van der Linden, Baarn.

Histories kookgezelschap.

Bespeling mondharp.

FACULTEITEN

GODGELEERDHEID

DATA EXAMENS EN COLLEGES

De kerkelijke examens in juni zijn enkele dagen vervroegd. Zij worden niet op 29 juni, maar op woensdag 24 en donderdag 25 juni gehouden.

De examens na de vakantie worden gehouden op maandag 21 september en woensdag 23 september.

De colleges van de kerkelijke hoogleraren zullen weer aanvangen op maandag 28 september.

RECHTEN

TENTAMENS K I EN K II

Alle tentamens worden gehouden in Tivoli.
K II - 1 sept '70: tentamen en hertentamen inleiding burgerlijk recht 10.00—12.30 uur.
K I - 2 sept. '70: hertentamen micro-economie (delen A en B) 10.00—12.30 uur en 14.00—16.30 uur.
K II - 3 sept. '70: tentamen en hertentamen inleiding strafrecht 10.00—12.30 uur.
K I - 3 sept. '70: hertentamen inleiding staatsrecht 10.00—12.30 uur.
K I/K II - 4 sept. '70: tentamen en hertentamen macro-economie 10.00—12.30 uur.
K I - 7 sept. '70: hertentamen HO I (delen A en B) 10.00—12.30 uur en 14.00—16.30 uur.
K II - 8 sept. '70: tentamen en hertentamen rechtsfilosofie 10.00—12.30 uur.
K II - 10 sept. '70: tentamen HO II 10.00—12.30 uur.
K I - 11 sept. '70: hertentamen inleiding tot de rechtswetenschap (delen A en B) 10.00—12.30 uur en 14.00—16.30 uur.

TENTAMEN BURGERLIJK RECHT K II

Voor hen die in mei jl. het tentamen burgerlijk recht K II hebben gedaan, is er gelegenheid het werk te bespreken op woensdag 17 juni a.s. om 10.00 uur op het Molengraaff Instituut.

ARBEIDSRECHT

De cursus arbeidsrecht 1970—'71 zal de vorm van een projektgroep-studie aannemen; deze projektstudie zal waarschijnlijk een interdisciplinair karakter krijgen.
Het is voor hen, die het volgend studiejaar aan dit projekt wensen deel te nemen van belang zich nu reeds met naam en vakantieadres op te geven bij de administratie van het Molengraaff Instituut, Nieuwe Gracht 58—60. Dit om een goede kommunikatie, die een proektstudie vergt, te garanderen. Over onderwerp en methodiek zal onderling overleg gevoerd worden; de deelnemers zullen nog tijdens de vakantie een uitnodiging voor nader beraad ontvangen.

TENTAMEN LATIJN (NIEUWE STIJL)

Degenen die op 1 september a.s. aan het tentamen latijn willen deelnemen dienen zich vóór 21 augustus 1970 per briefkaart aan te melden bij mevr. E. de Wilde-Boelen, Boothstraat 1c, Utrecht. De eisen voor dit tentamen zijn vanaf 20 juni a.s. te verkrijgen op het fakulteitsbureau, Boothstraat 1c, Utrecht (kamer 105).

INSCHRIJVING K II WERKGROEPEN 1970—'71

Iedereen die ingedeeld wil worden in een K II werkgroep moet zich mondeling of schriftelijk in de maand augustus opgeven op het fakulteitsbureau, Boothstraat 1c.
K II werkgroepen zijn alleen bestemd voor hen die nog niet eerder K II werkgroepen hebben gelopen.
Voor de overigen wordt er een demonstratiecollege gehouden.
Het rooster komt weer in de studiegids.

STRAFRECHT STUDIEMATERIAAL B II

Door een betreurenswaardig misverstand blijkt in de tot nog toe verkochte mappen met schema's bij het handboek van prof. Hazewinkel-Suringa een essentieel exemplaar, nl. dat betr. art. 68 Sr. te ontbreken. Diegenen, die zich reeds een dergelijke map aanschaften, kunnen het desbetreffende schema alsnog afhalen bij de administratie van het Criminologisch Instituut, Koningslaan 10.

MEI-TENTAMEN INLEIDING

Degenen die in mei aan het tentamen inleiding tot de rechtswetenschap hebben deelgenomen, kunnen op donderdag 18 juni om 9.30 uur op het instituut voor inleiding tot de rechtswetenschap hun werk inzien, bespreken en ophalen.

GENEESKUNDE

BENOEMD

Tot gewoon hoogleraar in de dermatologie aan de rijksuniversiteit te Groningen is benoemd dr. A. H. Klokke, thans wetenschappelijk hoofdmedewerker kliniek voor dermatologie.

GEPROMOVEERD

Op 2 juni promoveerde de heer J. W. Groothuyse, Oude Kerksplein 50, Amsterdam, tot doctor in de geneeskunde op het proefschrift: De arbeidsstructuur van de prostitutie. Promotor: prof. dr. J. C. van Es.

GEPROMOVEERD

9 juni: de heer J. P. C. Moors, Debussylaan 3 te Rosmalen, tot doctor in de geneeskunde. Proefschrift: Gezinsregeling. Een onderzoek in een huisartsenpraktijk naar gedrag en houding tegenover de gezinsregeling. Promotor: prof. dr. J. C. van Es.

LEZINGEN PROF. WAYS

Professor Peter Ways, Office of Medical Education Research and Development, Michigan State University, East Lansing, U.S.A., van 22 juni tot 4 juli 1970 als gastdocent bij de afdeling Onderwijsontwikkeling van onze faculteit werkzaam, zal in die periode o.a. een aantal lezingen geven over verschillende aspecten van vernieuwing in het medisch onderwijs.

Deze zullen plaatsvinden in de collegezaal van het Wilhelmina Kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137, om 20.00 uur op de volgende avonden: dinsdag 23 juni a.s., speciaal voor studenten en op donderdag 25 juni, dinsdag 30 juni, donderdag 2 juli, speciaal voor docenten.

Het definitieve programma zal in "U" en op de aankondigingsborden van de tot de faculteit behorende instituten worden bekend gemaakt.

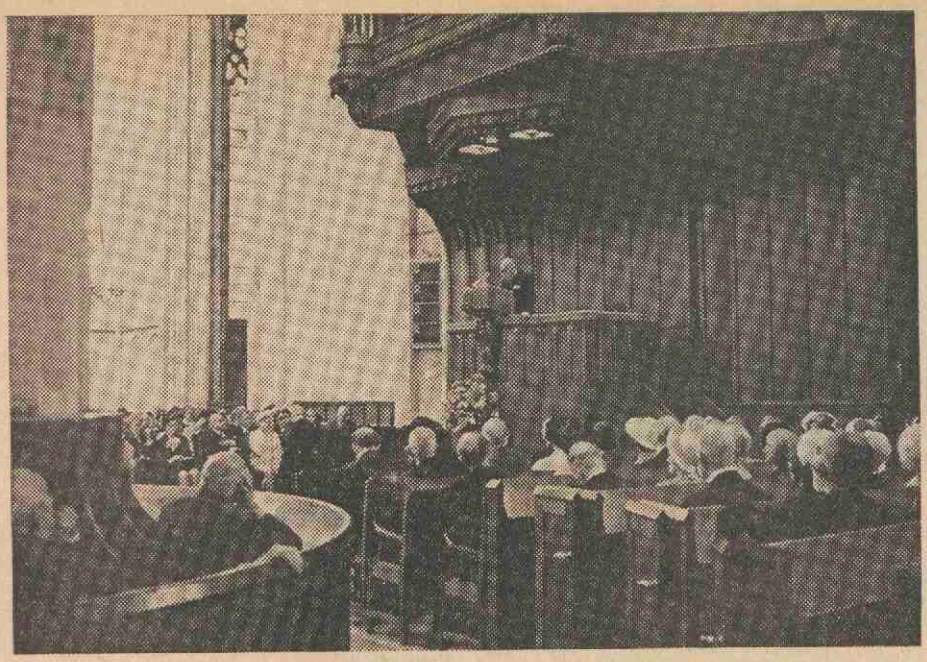

Afscheid prof. dr. J. F. Nuboer.

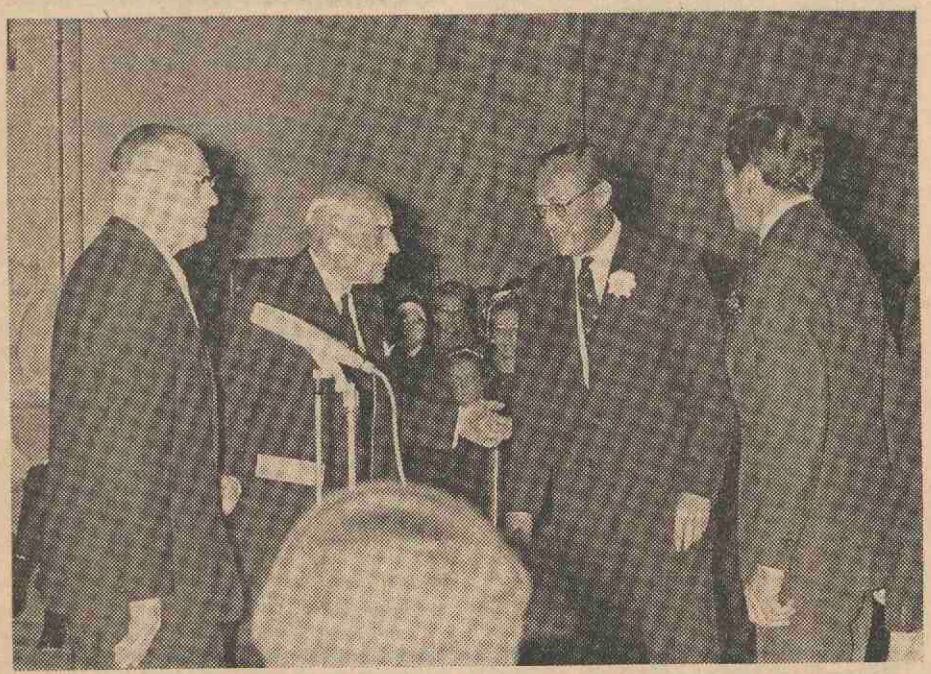

TANDHEELKUNDE

AFSCHEID TJ. POELSTRA

Na 37 jaar gewerkt te hebben op de afdeling Chirurgie van de subfaculteit der Tandheelkunde, werd op 17 april afscheid genomen van de wetenschappelijk hoofdmedewerker de heer Tj. Poelstra, die door het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd de dienst ging verlaten. In deze periode hebben zich bij het Tandheelkundig onderwijs grote veranderingen voorgedaan, aldus prof. J. W. A. Tjebbes, waarin betrokkene groot aandeel heeft gehad. Voor deze bijdrage werd hem grote dank gezegd. Door zijn veelzijdigheid in werkzaamheid kon hij helpen overbruggen en zodoende in niet geringe mate mee opbouwen. Vele studenten hebben hem leren kennen als assistent en later als chef van de polikliniek voor kaakchirurgie, waar zij hun opleiding ontvingen voor het tandartsexamen. Dat velen hieraan een goede herinnering hebben, manifesteerde zich ieder jaar opnieuw door een trouwe bezoekersgroep, welke de demonstraties kwam volgen op de Universiteitsdag en werd bewezen door de fraaie afscheidscadeaux. Wie hem van nabij kent weet, dat dit geen overgang betekent naar de phase van „met pensioen zijn". Zijn arbeid zal daar, waar de 65 jaar geen grens betekent, in volle en mogelijk in grotere omvang worden voortgezet, en de heer Tj. Poelstra heeft nog vele van deze taken. Wij zullen hem als werkzaam collega dan ook nog vaak ontmoeten en dit is zeker het positieve wat in dit afscheid schuilt. Voor de heer Tj. Poelstra is het geen afscheid van zijn werk, alleen het stopzetten van zijn praktische werk in kaakchirurgie, om mogelijk des te meer tijd en energie te geven aan zijn andere arbeid. Wij hopen dat het hem gegeven zal zijn om op deze wijze de tandheelkunde nog vele jaren te dienen.

Dr. van Koningsveld

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

27 mei: de heer H. van Koningsveld, Lichtenberglaan 13, De Meern, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen. Proefschrift: A studie on the conformations of glycerol in different states. (Een onderzoek naar de geometrie van het glycerol molecule). Promotor: prof. dr. C. A. Salemink.

27 mei: de heer K. B. de Roos, Rubicondreef 138, Utrecht, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen. Proefschrift: Over 1-deazapurinen, 1-deaza-8-azapurinen en de ribosiden ervan. Promotor: prof. dr. C. A. Salemink.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

LEDENVERGADERING S^2

Nogmaals zij er op gewezen, dat op 17 juni een ledenvergadering van S^2 gehouden wordt. Het onderwerp is de vorm en aktiviteit van de vereniging in de toekomst. Naar aanleiding hiervan zal over het bestaansrecht worden gediskussieerd. Plaats: fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6; tijd: 20.00 uur.

In het midden op de voorste rij de heer Tj. Poelstra (met bril) luisterend naar de hem toegesproken woorden. Naast hem links op de foto prof. J. W. A. Tjebbes; rechts de opvolger dr. G. J. Kusen. (foto: P. E. G. Minjon, tandheelkundig instituut).

VOORLICHTING DOCTORAALSTUDIE STERRENKUNDE

Voor tweede- en ouderejaarsstudenten die overwegen sterrenkunde als hoofd- of bijvak te kiezen voor het doctoraalexamen, wordt op dinsdag 9 juni een bijeenkomst op de Sterrenwacht georganiseerd. Inlichtingen over de toekomstmogelijkheden voor a.s. astronomen, de doctoraalstudie en het werk dat op het Sterrenkundig Instituut verricht wordt, zullen gegeven worden. Het is de bedoeling gezamenlijk te lunchen.
De bijeenkomst zal duren van 10.30—ca. 14.30 uur. Plaats van samenkomst: collegezaal van de Sterrenwacht, Zonnenburg 2.

COASSISTENTSPLAATSEN BIJ HET VOORKANDIDAATSWISKUNDEPRAKTIKUM

Voor de cursus 1970/71 zijn nog plaatsen beschikbaar als coassistent bij het 1e of 2e jaars wiskunde praktikum. Belangstellenden (ook zij die hoofdvak natuurkunde hebben) die zelf klaar zijn of binnenkort klaar komen met de voorkandidaatswiskunde, kunnen zich opgeven bij de administratie van de wiskunde, kamer 202 in het Mathematisch Instituut.

TENTAMEN ELECTROMAGNETISCHE EIGENSCHAPPEN DER MATERIE

Op maandag 15 juni a.s. zal er gelegenheid zijn tentamen af te leggen over het college Electromagnetische Eigenschappen der Materie van prof. Nijboer.
Opgave vóór 10 juni a.s. bij de administratie van het Instituut voor Theoretische Fysica, Maliesingel 23, tel. 2 57 51.
Zij die zich opgeven, ontvangen nader bericht over de plaats en het precieze aanvangstijdstip.

SCHEIKUNDE

PROEFWERKEN/TENTAMEN ALGEMENE CHEMIE

De aangekondigde proefwerken en het tentamen algemene chemie voor eerstejaars studenten scheikunde worden op 15 juni a.s. afgenomen. Plaats: Marijkehal (eerste verdieping) van het Jaarbeurscomplex, ingang Veemarktplein; tijd: 13.45—17.30 uur.
Het proefwerk over het 2e en 3e trimester en het tentamen omvatten dus 's middags zowel het theoretische als het fysische gedeelte.
Aanmelden is nog mogelijk op kamer 136 van het Organisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 79.

LETTEREN

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAPPEN

INSTITUUT VOOR GESCHIEDENIS

Vacature 1

Per 1 september komt bij de afdeling middeleeuwse geschiedenis de post vakant van student-assistent. De benoeming zal geschieden voor twee jaar. Gedacht wordt aan een candidaat met hoofdvak middeleeuwse geschiedenis.
Gegadigden melden zich bij de beheerster, drs. L. van Tongerloo, vóór 1 juli 1970.

Vacature 2

Per 1 september komt bij de afdeling nieuwe geschiedenis de post van student-assistent vrij. De voorkeur gaat uit naar een candidaat met belangstelling voor de betreffende periode.
Gegadigden dienen zich vóór 1 juli 1970 te melden bij prof. dr. J. C. Boogman.

Vacature 3

Per 1 september komt bij de afdeling nieuwste geschiedenis de post van student-assistent open. Hiervoor wordt gevraagd een candidaat die dit onderdeel als hoofdrichting heeft.
Gegadigden moeten zich vóór 1 juli 1970 melden bij prof. dr. H. W. von der Dunk.

DIERGENEESKUNDE

BENOEMD TOT LECTOR

Bij K.B. van 14 mei 1970 nr. 25 is benoemd aan de Rijksuniversiteit te Utrecht met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden dr. P. Zwart tot gewoon lector in de faculteit der diergeneeskunde om onderwijs te geven in de ziektekunde der bijzondere dieren.

Bij K.B. van 14 mei 1970 nr. 26 is benoemd aan de Rijksuniversiteit te Utrecht met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden dr. C. J. G. Wensing tot gewoon lector in de faculteit der diergeneeskunde om onderwijs te geven in de ontleedkunde en embryologie der huisdieren.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

TENTAMEN ECONOMIE VOOR STUDENTEN SOCIOLOGIE EN CULTURELE ANTHROPOLOGIE

Aanmeldingen voor deelname aan het schriftelijk tentamen economie voor studenten in de sociologie en de culturele anthropologie d.d. 19 juni a.s. kunnen geschieden bij de sekretaresse van het Economisch Instituut, Boothstraat 1c, tel. 1 19 65, vóór 15 juni 1970.

U.S.S.V. BESTUURSWISSELING

Op vrijdagmiddag 12 juni om 14.00 uur is er in het Transitorium II, zaal 20.04.04 een U.S.S.V. ledenvergadering. Tijdens die vergadering zal het nieuwe U.S.S.V. bestuur worden gekozen en daarna geïnstalleerd. De kandidaten voor het bestuur zullen via een andere weg nog worden bekend gemaakt. Wij roepen de sociologiestudenten op aan-

PSYCHOLOGIE

TENTAMEN TESTMETHODIEK

(Drs. F. M. Zwart)

Het tentamen Testmethodiek (Drs. F. M. Zwart) zal voor de tweede maal worden afgenomen op maandag 22 juni a.s. in de blauwe (en eventueel rode) zaal van het Transitorium I, de Uithof. Aanvang 14.30 uur.
N.B. Deze datum komt in de plaats van de in de studieregeling foutief vermelde vrijdag 19 juni.

OPVOEDKUNDE

2e JAARS TENTAMEN PSYCHOLOGIE EN PEDAGOGIEK VAN HET GEHANDICAPTE KIND

Degenen, die willen deelnemen aan het tentamen psychologie en pedagogiek van het gehandicapte kind (Prof. Dr. W. E. Vliegenthart) op 24 juni a.s., dienen zich vóór 17 juni op te geven bij de administratie van het Paedagogisch Instituut.

Het tentamen zal worden afgenomen in het gebouw Achter den Dom 22, aanvang 9.15 u. Op 17 juni is er gelegenheid vragen te stellen over de tentamenstof (boeken, stencils, collegestof) in de collegezaal van het P.I., aanvang 9.15 uur.

Voor de goede orde wordt u nog medegedeeld, dat het boekje van professor Vliegenthart, „Algemene Orthopedagogiek", bedoeld is als illustratie van de collegestof. Men hoeft dus niet het gehele boekje te bestuderen, maar alleen die gedeelten die tijdens college zijn behandeld.

CURSUS PEDOLOGISCHE PRAKTIJK

Pedagogen, die uiterlijk in september 1970 hun kandidaats denken te doen, en daarna de richting klinische pedagogiek willen kiezen, dienen zich thans per omgaande op te geven (voorzover zij dit nog niet deden) voor de cursus pedologische praktijk. De inschrijving sluit 10 juni.

Allen, die zich opgaven, zullen kort na deze datum een uitnodiging ontvangen voor een bijeenkomst, waarop voorgenomen wijzigingen in de opzet van de cursus zullen worden besproken.
Opgave schriftelijk aan mej. drs. J. Hellendoorn, Pedagogisch Instituut.

VACATURES STUDENT-ASSISTENTEN

De afdeling Sociale Pedagogiek vraagt voor het kursusjaar 1970/1971 een aantal student-assistenten voor o.m. de volgende studie-onderdelen: hoofdvakwerkkollege sociale pedagogiek; werkgroep methodische dienstverlening (groeps- en duale relaties); werkgroep methodologie; propedeuse-blok sociale pedagogiek; derdejaars prekandidaten werkkollege sociale pedagogiek; stageregelingen.

Deze plaatsen staan in principe open voor iedere student; degenen die reeds enige ervaring met genoemde studie-onderdelen hebben, genieten echter de voorkeur.

Zij die belangstelling voor een dergelijk assistentschap hebben, worden verzocht dit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk vóór 11 juni a.s., schriftelijk kenbaar te maken aan de sekretaresse van de afdeling (Keistraat 6b), onder vermelding van studierichting, gevolgde studie-onderdelen, ervaring e.d. Tevens kunnen zij hun (eventuele) voorkeur voor één of enige van bovenstaande studie-onderdelen uitspreken.

Aangezien er gewacht moet worden op de toekenning van het definitieve aantal student-assistenten door curatoren, kunnen helaas nog geen definitieve toezeggingen gedaan worden.

NAGEKOMEN

DIDACTIEK VAN DE SCHEIKUNDE

Door zeer onvoorziene omstandigheden kan het spreekuur van Dr. Schuijl op 9 juni a.s. niet doorgaan.
Het spreekuur wordt verschoven naar vrijdag 12 juni a.s. van 14.00-16.30 uur in het Pedagogisch-Didactisch Instituut voor de leraarsopleiding, Budapestlaan 6.

SPREEKUUR PROF. DR. IR. A. M. HOOGENBOOM

Donderdag 12 juni is er geen spreekuur wegens afwezigheid van Prof. Hoogenboom.

Vanaf 4 juni a.s. vindt het spreekuur plaats in het R. J. Van de Graaff Laboratorium, Princetonlaan, de Uithof, van ± 13.00 uur tot 15.00 uur.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public Relations Voorlichting en Documentatie (PVD).

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); drs. A. van der Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16 Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 030 - 2 94 41, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad en via de leden van de redactieraad te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten: *aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht;*

medewerkers: *aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht;*

anderen: *aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.*

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 425267 van de rijksuniversiteit te Utrecht.

Redactieraad: godgeleerdheid: prof. dr. J. W. Doeve; rechtsgeleerdheid: J. H. Gunning; geneeskunde: mr. drs. J. P. Wildschut; tandheelkunde: drs. J. S. Geerlings; wiskunde en natuurwetenschappen: mevr. Th. van Gelder-Van Lier; dr. Tj. Hollander; letteren: drs. K. L. van Stegeren; diergeneeskunde: prof. dr. S. G. van den Bergh (voorzitter); sociale wetenschappen: mevr. M. Raaijmakers-Aarts; centrale interfaculteit: dr. J. Mansfeld; interfaculteit, aardrijkskunde en prehistorie: drs. J. G. Borchert; sociale zorg: mej. M. I. Neyzen; hoofdafdeling personeel: J. J. Maree; hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting: F. A. M. van den Goorbergh; hoofdafdeling studentenzaken: drs. W. H. van het Hoogerhuys; hoofdafdeling wetenschap en onderwijs; mej. mr. F. H. M. Beumer; stafconvent: dr. J. Mansfeld; personeelsconvent: N. Pater; utrechtse studenten faculteiten: W. Asman; associatie studieverenigingen utrecht en centrale studie commissie utrecht: mej. L. Smits; comité universitair contact: G. G. C. Peeters.

VOORLOPIG WORDEN GEEN ADVERTENTIES OPGENOMEN.

utrechtse universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 36
12 juni 1970

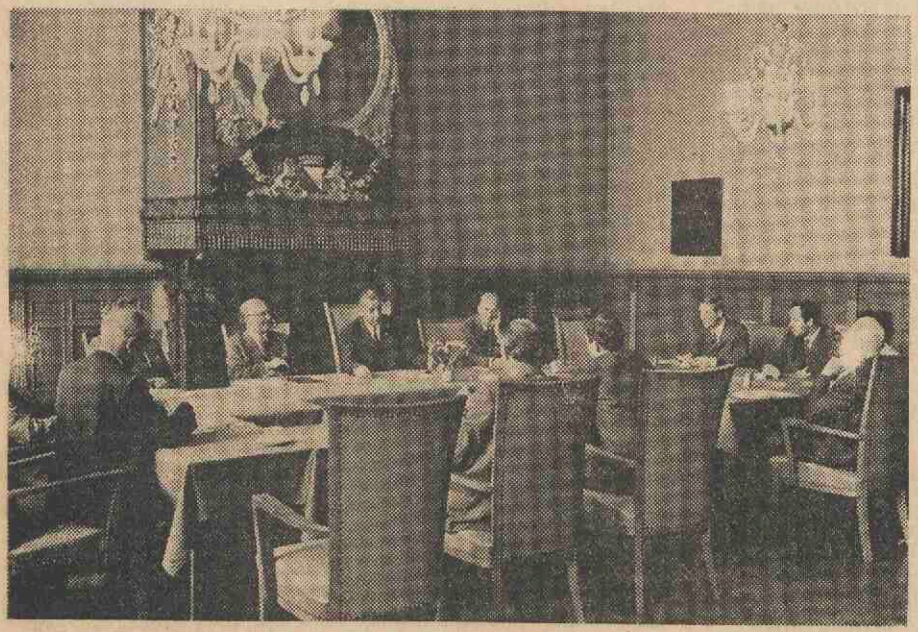

Kortgeleden „deed" een groep personeelsleden van de academische raad onze rijksuniversiteit. Op 4 juni jl. volgden de stafleden. (Foto: Jac. P. Stolp, universiteitsmuseum).

IN DIT NUMMER:

- Reacties op de Uithofbrochure
- Ziektekosten-verzekering student-assistenten na afloop arbeids-overeenkomst
- Groot gebrek aan kamers tijdens de oriënteringsdagen

Samenvatting rapport van commissie ‚politicologisch studiecentrum'

De commissie 'politicologisch studiecentrum' (bestaande uit hoogleraren, stafleden en studenten uit de faculteiten van de rechten, van de sociale wetenschappen en van de studierichting der geschiedenis), ingesteld door de senatus contractus om hem te adviseren over de vraag of de wetenschap van de politiek in enigerlei vorm aan de Utrechtse Universiteit beoefend dient te worden en over een aantal hiermee verband houdende vraagstukken, heeft op essentiële punten tot een eensluitend standpunt kunnen komen. Algemeen werd de wens onderschreven om in Utrecht een volledige opleiding in de wetenschap van de politiek te vestigen. Aan bijna alle universiteiten bestaat reeds een dergelijke opleiding. De politicologie heeft zich immers in het geheel der maatschappijwetenschappen een essentiële plaats verworven. Het ontbreken van deze wetenschap in Utrecht wordt dan ook als een onaanvaardbare leemte ondervonden, met name voor de ontplooiing van verwante disciplines.
Deze disciplines (met name wordt hierbij gedacht aan de rechtswetenschap, de sociologie en contemporaine geschiedenis) bezitten talloze raakvlakken met de politicologie. Om het tot stand komen van contacten tussen deze wetenschappen en de wetenschap van de politiek zoveel mogelijk te bevorderen beveelt de commissie als organisatievorm voor de politicologische opleiding die van de *interfaculteit* aan. De formele bezwaren die op grond van het Academisch Statuut tegen deze opzet te maken zijn hebben bij de commissie minder

zwaar gewogen dan de mogelijkheden tot interdisciplinair contact die op het gebied van de maatschappijwetenschappen op deze wijze geschapen worden. Ook op andere wijze, met name door het oprichten van een coördinatiebureau, dient interdisciplinair contact tussen deze wetenschappen naar de mening van de commissie bevorderd te worden.
De commissie acht het mogelijk de interfaculteit met vrij bescheiden middelen (de totale personeelsbehoefte voor de eerste drie jaar wordt geraamd op twee hoogleraren en acht wetenschappelijke medewerkers) op te richten. De Utrechtse opleiding zal zich in de aanloopperiode een eigen 'gezicht' moeten verwerven. Het lijkt de commissie dan ook verstandig om, naar het voorbeeld van de gang van zaken in Nijmegen, te beginnen met een doctoraal-opleiding in de politicologie, toegankelijk voor kandidaten in de rechten, geschiedenis en een van de sociale wetenschappen. Hieraan zal de kandidaatsstudie later worden toegevoegd. Deze geleidelijke uitbouw ligt te meer voor de hand waar, in de opzet van de commissie, een zwaartepunt in de opleiding, en het meest opvallende eigen kenmerk van de Utrechtse studierichting, gevormd zal worden door een binnen de interfaculteit op te richten *Instituut voor onderzoek naar democratische besluitvorming* en dit instituut zeker een aanloopperiode nodig zal hebben vóórdat het zijn - in Nederland tot nog toe niet in deze vorm bestaande - specialisatie als onderdeel in de politicologische opleiding zal kunnen inbrengen.

Doel van het instituut is deel te nemen aan het onderzoek naar besluitvorming, dienstbaar aan structurele en inhoudelijke democratisering van de samenleving.
Gezien de evidente betekenis die onderzoek van deze aard voor de Westerse, in het bijzonder de Nederlandse, samenleving kan hebben komt het de commissie wenselijk voor aan de research van het instituut zo groot mogelijke prioriteit toe te kennen, o.a. door het scheppen van garanties voor de 'advanced research' binnen het kader van het instituut en het verlenen van autonomie aan het instituut binnen de interfaculteit.
Voorzieningen. Aantrekken van een hoogleraar, in het bijzonder ten behoeve van het Instituut voor onderzoek naar democratische besluitvorming en van een hoogleraar, belast met de politicologische opleiding i.h.a., lijkt de commissie de eerste stap bij de organisatie van nieuwe studierichting. Zij hoopt dat de senaat bij deze en volgende stappen het advies zal inwinnen van een commissie, op dezelfde wijze als zijzelf samengesteld, namelijk uit vertegenwoordigers van hoogleraren, stafleden en studenten uit de het nauwst bij het tot stand komen van de nieuwe studierichting geïnteresseerde faculteiten.

VOOR U DOOR U OF TEGEN U

REACTIE OP DE 'UITHOF-BROCHURE' (1)

Het leven krijgt steeds meer het aanschijn van 'n continue ontbinding. Het is verworden tot 'n samenraapsel van relatieloze aktiviteiten. De mens zelf komt er nauwelijks meer aan te pas. Zichzelf zijn is onmogelijk. De relatie tussen leven en werken is grotendeels ongedaan gemaakt, de relatie tussen wonen en werken is er ook nauwelijks en die tussen wonen en leven dient ook niet overschat te worden.

Voor de man die 's morgens om acht uur z'n huis verlaat, is het huis 'n ander ding dan voor de vrouw die er het grootste deel van de dag moet doorbrengen.
Voor de man, zo schrijft Jac. Vroemen (Nieuwe Linie 21 2) is het huis 'n revalidatiecentrum met de vrouw als lijfverpleegster daarin. Dat huis is een afgesloten verzorgingskennel in een rij of blok van huizen, die elkaar niet aankijken, alleen maar naast elkaar liggen omdat dat goedkoper bouwen is. Kortom 'n stuk geatomiseerde samenleving en geen deel van een woon- en werkgemeenschap.

Prof.dr. Ernst May, een Duits stedebouwkundige weet deze situatie met de volgende uitspraak duidelijk te omschrijven. 'Urbaniteit bestaat niet meer daar men elkaar als bewoners niet meer kent. Strikt genomen kunnen we dus geen steden meer bouwen' (TABK '69 pag. 468). May onderkent deze situatie als 'n algemeen geldende gegevenheid en neemt haar als uigangspunt voor z'n stedebouwkundig werk.

Tegen de stelling van May valt weinig in te brengen. De maatschappij heeft ons in 'n dusdanige situatie gemanipuleerd waardoor aan de door May genoemde situatie niet te ontkomen was.

Daarnaast en ook dat behoort bij de verworvenheden van onze maatschappij heeft de gewetenloze exploitatie van ons egoïsme onze sociale structuur diepgaand aangetast. Het onbestemde gevoel van onvrede hierover kan nog slechts via agressiviteit worden afgereageerd. En ook deze behoeften laten zich makkelijk exploiteren.

Dat May dit proces van ontbinding heeft weten te constateren kan hem moeilijk kwalijk genomen worden. Dat hij deze gegevenheid echter kritiekloos aanvaardt en tot uitgangspunt neemt is kenmerkend voor z'n mentaliteit. Zijn benaderingswijze is echter niet uitzonderlijk. Steeds meer blijkt men deze uitgangspunten te accepteren. Men hoeft maar om zich heen te kijken om dit bevestigd te weten.

Deze situatie betreft niet alleen de woongebieden waar de vrouw gedoemd is zich de gehele dag onledig te houden, maar ook de industrie en kantoorwijken waar voornamelijk mannen hun 8-urige werkdag dienen te slijten.
Kantoorwijken zijn wat dat betreft wel het meest geestdodend. Niet dat fabrieken zo leuk zijn, maar die hebben vaak nog 'n zekere herkenning. Een kantoor daarentegen heeft geen enkel gezicht en straalt slechts opgewarmde zinloosheid uit.
In tegenstelling tot fabriekshallen hebben ze tevens nog 'n statusfunctie, te herkennen door het gebruik van roestvrij staal travetin en andere vaak weerzinwekkende materialen.
Een representatief voorbeeld van zo'n ontheemd werkgebied is het universiteitscentrum 'de Uithof'. Dit ontheemd zijn wordt hoofdzakelijk bepaald door z'n stedebouw en z'n architectuur doch wordt verstrekt door de geïsoleerde ligging, enkele kilometers buiten Utrecht. De gebouwen op deze Uithof tonen geen enkele betrokkenheid met iets of iemand. Relatieloos staan ze naast elkaar. Er is geen relatie te herkennen met de mens, noch met de natuur.
Doordat ze geen enkele mogelijkheid tot identificatie bieden werpen ze de mens terug op zichzelf en zijn ze ons vijandig. Hun aanwezigheid vervreemdt de mens van zichzelf en maakt hem klein.

De leegte van de hedendaagse woon- en werkgebieden valt niet meer te humaniseren.

Voor de mens is het landschap 'n communicatiegebied. Het ritme van onze ademhaling kunnen we overbrengen op de natuur. We kunnen daardoor luisteren naar de bomen naar het water en naar de wind. We kunnen er onze gedachten aan kwijt en als waren we anderen er naar onszelf luisteren. Ook met de door ons gebouwde leefomgeving bestaat die band. In de natuur zijn we in staat ons zelf te projecteren. In de steden en dorpen hebben we ons zelf via onze maatvoering en de herkenning er van vastgelegd. Beter dan in een spiegel kunnen we ons er in aflezen. We zijn in staat te luisteren naar de verhalen die we achterlieten in de straten en aan de wanden van de huizen, op 'n stoep, in 'n portiek of in ramen, deuren of daklijsten.

De nieuwe woon- en werkgebieden laten zich echter niet meer humaniseren. Ze zijn ontstaan vanuit 'n maat waarin de mens niet meer te herkennen valt en vanuit maatstaven waarin de mens niet meer meespeelt.

Dat deze mens niet meer te herkennen valt is helaas niet alleen 'n bouwtechnische aangelegenheid.
Het is 'n gegevenheid, die kenmerkend is voor 'n maatschappij waarin de mens zoek is. Deze ontwikkeling is het produkt van 'n samenleving waarin de mensen van elkaar vervreemd geraakt zijn, die daardoor normloos en liefdeloos is en waarvan de leden zich neutraal en vrijblijvend opstellen. Deze vrijblijvendheid is het enige nog overgebleven gezicht van de hedendaagse architectuur.

Niet Van Eyck, Blom of Van Klingeren, maar Lucas Groosman en Duintjer.

Soms hebben wij wel eens het idee dat het gezicht van de moderne Nederlandse architectuur bepaald wordt door Aldo v. Eyck, Piet Blom of v. Klingeren. Niets is helaas minder waar. Dit gezicht wordt bepaalt door 'n maatschappij waarin Lucas Groosman en Duintjer zijn komen bovendrijven. Zij zijn de representanten van, om het koppel Nixon-Agnew maar eens te citeren 'De zwijgende meerderheid'.
Het zijn de lakeien van 'n onmenselijk systeem. Daar waar mensen als Mies v. d. Rohe en Nervi zijn vastgelopen gaan deze lieden kritiekloos door en bouwen een wereld waar weer niet in te leven valt.
Van Mies v. d. Rohe en Nervi mag men aannemen dat ze 'n ontwikkeling hebben aangezwengeld die geleid heeft tot resultaten die toentertijd niet te verwachten waren en waarvan we ons dienen af te vragen of onder beter omstandigheden hun inzet niet tot 'n heel ander resultaat geleid zou hebben.
Dat door het negatieve klimaat waarin onze maatschappij gedijt, het functionalisme misbruikt werd en niet meer de kans kreeg om te volgroeien, noch zich te corrigeren is meer te wijten aan onze samenleving dan aan de genoemde architecten.
Voor de architecten die deze verschraling hebben geaccepteerd ligt de zaak echter anders, al dient ook wat hen betreft gesteld te worden dat vooral de maatschappij waarin zij kwamen bovendrijven de hoofdschuldige is.
Het moeilijke is echter dat deze hoofschuldige nauwelijks valt te ontmaskeren, daar de mens dusdanig is gemanipuleerd dat hij tegelijk koning, lakei en slaaf is.
Wat niet weg neemt dat de meesten meer slaaf dan koning zijn en slechts enkelen hoofdzakelijk koning zijn, en maar voor een klein percentage slaaf.

Toen de eerste torengebouwen verrezen of ter goedkeuring werden voorgelegd was er vanuit bevolking en overheid nog wel wat verzet te herkennen. Niet omdat men het gevaar van de, er aan ten grondslag liggende architektuurconceptie doorzag maar slechts omdat alles wat nieuw is nu eenmaal wrevel oproept. Na korte tijd werden deze gebouwen dan ook in de sleur van de gewoonteherkenning opgenomen en werden ze zelfs tot statussymbool.
Vanaf dat moment was ook bijna iedere architekt bereid ze te bouwen. Een van de weinigen die zich de tijd gunde om over deze zaken na te denken was v. Klingeren. De opdracht om op de Uithof aan de voet van zo'n torengebouw 'n theaterschool te bouwen heeft hij niet kunnen aanvaarden.
Hij onderging dit als 'n ontoelaatbare collaboratie.
De architekten Lucas en Niemeyer hadden minder moeite met deze situatie. Op hun bureau werd het 75 meter hoge transitorium ontwopen. Het is het hoogste torengebouw van de Uithof en als zodanig 'n baken in de zee van vrijblijvendheid.
Het slechts op utiliteit gerichte uitgangspunt van waaruit ontworpen werd en waarin geen plaats is voor de normen die de mens stelt, zodat ook de aspecten betreffende visuele en ruimte communisatie niet aan de orde komen, werd nog versterkt door de aard van de opdracht, of werd op z'n minst als zodanig ervaren.

Men zou de opdracht tot het maken van een hoeveelheid vloeroppervlak waarop allerlei aktiviteiten mogelijk zijn als een van de gemakkelijkste maar ook als een van moeilijkste opdrachten kunnen zien Het bureau Lucas en Niemeyer voelde zich het best thuis bij de eerste benaderingswijze. Gesteund door de kennis dat de tweede oplossing veel duurder zou uitvallen, konden ze zich deze gemakzuchtige houding dan ook risicoloos permitteren.
Filosoferend over de gegevenheden binnen deze opdracht zou men tot de conclusie kunnen komen dat, welke aktiviteiten er in de te ontwerpen ruimten ook dienen plaats te vinden, deze altijd door middel van mensen tot stand komen. Bij het wegvallen van de gegevens over de hoedanigheid van deze aktiviteiten blijft alleen de mens als constante gegevenheid over. Een gegevenheid die als uitgangspunt kon dienen voor de meest interessante studie die er maar te maken is. Dit laatste is echter iets waar de doorsnee architect niet op ingespeeld is. Hij is gewend z'n uitgangspunten gedicteerd te krijgen. Iemand die probeert na te denken over de gegevens die hij op tafel krijgt doet dingen waar doorgaans niet om gevraagd wordt.

Na het wegstrepen van specifieke functies bleef er slechts een leegte over.

Het ontwerpen van een transitorium zou 'n zeer nuttige studieopdracht kunnen zijn daar men bij het zoeken naar 'n uitgangspunt zich niet kan laten afleiden door de specifieke functies die in zo'n ruimte moeten worden vervuld en waarvoor 'n ruimtelijke situatie geschapen moet worden.
Men kan zich ontdaan van deze gegevens alleen maar bezig houden met basisvoorwaarden waaraan 'n op de mens gerichte ruimteherkenning moet voldoen.
Vanuit die basisvoorwaarden zal ieder gebouw 'n transitorium kunnen zijn met daarin ingebouwd de specifieke functies.
Deze basisvoorwaarden bleken voor de ontwerpers van het bureau Lucas en Niemeyer echter niet te bestaan, zoals ze ook niet bestonden voor hun opdrachtgevers.
Nadat de specifieke functies waren weggestreept bleek er niets over te zijn. Daar waar de mens had moeten staan ontstond een groot gat. Dit transitorium is een brok opgestapelde armoede.
Liften zoeven heen en weer van de eerste naar de 30e etage. Er is geen enkele ruimtelijke relatie tussen de verdiepingen onderling, noch tussen de kamertjes, gangen en wachtruimten die samen een verdieping vullen. Onder het mom van bescheidenheid en flexibiliteit heeft men 'n kleinerende vrijblijvendheid achtergelaten waarin niet te leven valt.
De inbreng van het bureau Lucas is representatief voor het klimaat van de gehele Uithof en tevens representatief voor de continue ontbinding die we om ons heen gewaarworden. Het ontwerp dat Lucas voor Den Haag maakte getuigt van dezelfde mentaliteit. Het heeft daarom geen zin het te bespreken.
Accepteert men deze mentaliteit dan kan men zich gelukkig weten met dit plan. Accepteert men haar niet, dan heeft het geen enkele zin aan het plan te sleutelen. In dat geval kon men het slechts afwijzen en er zich voor schamen aan het verlenen van deze opdracht mee gewerkt te hebben.

ARNAUD BEERENDS

Uit: Tijdschrift voor beeldende kunst en architectuur.
Ingezonden door: W. Asman, U.S.F.

REACTIE OP DE 'UITHOF-BROCHURE' (2)

In de 'Uithof-brochure', gepubliceerd in U, 1e jaargang no. 33 mei 1970, treft een passage die, althans voor wat betreft de wiskunde, correctie behoeft. Op bladzijde 8, onder het hoofd Bouwbureau, wordt als volgt geschreven: 'Van de kant van de hoogleraren en de wetenschappelijke staf is men echter in gebreke gebleven wensen te formuleren, die betrekking hebben op de door hen verwachte situatie, waarin hun vak in de toekomst zal worden gedoceerd. Formulering van deze wensen of eisen is niet de taak van het bouwbureau, maar in de praktijk moest dit wel gebeuren'.

Deze mededeling is volstrekt onjuist voor wat betreft de omstandigheden waaronder het gebouw waarin thans de wiskunde is gevestigd, is tot stand gekomen.
Het zou te veel tijd vergen om een geschiedenis te schrijven van de totstandkoming van dit gebouw, dat één van de eersten is in de Uithof. Met enkele algemene opmerkingen moet worden volstaan.
Reeds in september 1960 kwam een zeer uitvoerig programma van eisen, samengesteld op het Mathematisch Instituut, gereed. Het bevatte onder meer een visie op de toekomst, getuige de ontworpen kamers voor studenten in een afstudeerfase.

Voor en tijdens de bouw is talloze malen door de mathematici contact gezocht met het Bouwbureau, waarin wensen zijn kenbaar gemaakt en gepleit is voor meer overleg en informatie aangaande de bouw. Er zijn brieven en nota's geschreven; het heeft geen zin deze alle te noemen. Ik releveer slechts enkele punten: de telefoon, het probleem van de sleutels, oproepinstallatie, de bibliotheek, kamerindeling, praktikumruimte.

Bij deze besprekingen was steeds het commentaar van het Bouwbureau, dat overleg met de a.s. bewoners niet kon worden toegestaan: het Bouwbureau voert de bouw uit, overleg met de bewoners zou alleen maar vertragend werken en bovendien kon niet met ieders wensen worden rekening gehouden, zo was steeds de reactie van het Bouwbureau.

In een gevorderd stadium werd tenslotte periodiek overleg toegestaan, maar in de praktijk is dit nooit gerealiseerd.

De climax van het gebrek aan overleg van de zijde van het Bouwbureau uitte zich vlak vóór het moment waarop de wiskunde ging verhuizen van de Boothstraat naar de Uithof. Eén week voor de datum van de verhuizing (december 1967) bereikte de leiding van het Instituut het bericht van het Bouwbureau, dat het Mathematisch Instituut niet de beschikking zou krijgen over het gehele gebouw, doch dat enkele etages moesten worden gereserveerd voor andere instituten. Dit bracht voor de leiding van het Instituut de noodzaak mee om in enkele dagen een geheel nieuw indelingsplan te maken. Thans wreekt zich deze zonder enig overleg met de mathematici genomen beslissing. Nu het destijds voorgenomen plan voor de invoering van een afstudeerfase gaat doorwerken openbaart zich een nijpend tekort aan ruimte voor de wiskundigen.

Helaas moet worden geconstateerd dat heden ten dage het overleg van het Bouwbureau met de bewoners nog niet is zoals het behoorde te zijn; met wensen van de bewoners wordt veelal niet of nauwelijks rekening gehouden.

Dat, zoals in het genoemd artikel wordt gesuggereerd, de heren Ruppert en Dijkstra hun functie zouden hebben neergelegd wegens nalatigheid van de hoogleraren en de wetenschappelijke staf, lijkt na het voorgaande, althans afgemeten aan de ervaring bij de wiskunde, nauwelijks geloofwaardig.

De hoogleraar-beheerder van het
Mathematisch Instituut
A. F. Monna

VOOR U UIT VERGADERINGEN

UIT DE DB-VERGADERING VAN 8 JUNI 1970

1. Er gaat niemand naar de hearing van de Vaste Kamercommissie Onderwijs op 10 juni: Standpunten van Curatoren en Senaat, evenals dat van de wetenschappelijke staf, zijn genoeg bekend in Den Haag.

2. Aan de Academische Raad zal worden meegedeeld, dat de brief van de Raad (15 mei) inzake het rapport Wester voor kennisgeving wordt aangenomen.

3. Het DB buigt zich nog eens over het probleem van de vertegenwoordiging van het niet-wetenschappelijk personeel in de komende universitaire bestuursorganen.
De vakbonden hebben er n.l., aldus dr. Schamhardt, bezwaar tegen, dat nu reeds gezegd wordt dat het Personeelsconvent in aanmerking komt voor vertegenwoordiging in de organen (nota 13 april).
Het zou mogelijk zijn, bijvoorbeeld zowel door de bonden als door het Personeelsconvent kandidaten te laten stellen.
Er is nog veel onduidelijk, omdat er van overheidswege geen kiesreglement voorhanden is.
Er is vooral behoefte aan duidelijk onderscheid tussen de bevoegdheden en werkterreinen van bonden en personeelsconvent. Dr. Schamhardt zal de bonden antwoorden (in het overlegorgaan) hoe het DB de genoemde zinsnede in de nota van 13 april uitlegt.

4. Het DB voelt wel voor de argumentatie van de Redactieraad 'U' (zie 'U' d.d. 29 mei 1970, nr. 34). Gewacht wordt op een inventarisatie van bestaande bladen en op een begroting van de kosten die gemaakt moeten worden om de faculteiten een subsidie te geven voor reeds verschijnende en te verschijnen bladen.

5. Ter tafel ligt een concept brief van curatoren aan de minister van Onderwijs en Wetenschappen inzake de moeilijke situatie waarin de faculteit der sociale wetenschappen zich bevindt. De brief zal binnenkort in z'n geheel gepubliceerd worden, als ze naar de minister is verzonden. Eerst wordt over de inhoud nog contact opgenomen met de faculteit.

6. Het DB verleent een subsidie voor een hearing inzake een politicologisch studiecentrum (17 juni a.s., zie elders dit nummer).

UNIVERSITEIT

AGENDA

12 juni: promotie drs. F. van der Rhee (Letteren), Ev. Cornelislaan 3, Bilthoven, op het proefschrift: Die Germanischen Wörter in den langobardischen Gesetzen. Senaatszaal; 15.15 uur.

15 juni: curatorenvergadering. Curatorenkamer; 10.00 uur.

16 juni: persconferentie instelling specialisten registers met prof. dr. P. G. W. J. van Oordt en prof. dr. D. Stegwee. Perscentrum; 16.00 u.

Ver. Wetenschappelijke Staf v/h „Natura". 2e vergadering met als doel opheffing van de vereniging Zoöl. Laboratorium, Janskerkhof 3, Utrecht; 12.00 uur (zie onder Medewerkers).

17 juni: openbare vergadering algemeen bestuur Stichting Studentenhuisvesting. Trefcentrum „Chez Bébé"; 14.00 uur.

Hearing over rapport Commissie politicologisch studiecentrum. Zaal 16, Academiegebouw; 14.30 uur. (Zie onder Studenten).

Ledenvergadering S^3. Vorm en aktiviteit van de vereniging in de toekomst. Fysisch Laboratorium, Bijlhouwerstraat 6; 20.00 uur.

18 juni: openbare vergadering beleidsraad voor collectieve voorzieningen t.b.v. studenten. Curatorenkamer; 9.30 uur. (Zie onder Studenten).

19 juni: promotie drs. J. Bakker (Sociale Wetenschappen), Else Mauhsstraat 37, Amstelveen. Senaatszaal; 13.45 uur.

Promotie drs. J. P. H. M. Smits (Letteren), Lisztlaan 50, Rotterdam-13, op het proefschrift: Plutarchus en de Griekse muziek. Senaatszaal; 15.15 uur.

Laatste sociëteitsavond vóór de vakantie, Prometheus.

19—20 juni: weekend mentoren oriënteringsdagen; 14.00—16.30 uur

22 juni: promotie drs. W. den Otter (Geneeskunde), Oranjelaan 4, Leusbroek, op het proefschrift: Leverglycogeen van ratten in verschillende metabole toestanden. Senaatszaal; 16.00 uur.

23 juni: lezing prof. Peter Ways. Collegezaal Wilhelmina Kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137; 20.00 uur. (Speciaal voor studenten).

24 juni: promotie drs. W. Hogervorst (Wiskunde en Natuurwetenschappen), John F. Kennedylaan 32, Vleuten, op het proefschrift: Diffusion in noble gas mixtures, between 300 K and 1400 K. Senaatszaal; 14.45 uur.

Promotie drs. J. G. R. Elferink (Wiskunde en Natuurwetensch)., Biltstraat 36bis, Utrecht, op het proefschrift: De relatie structuurmuscarine activiteit van enige quaternaire ammoniumverbindingen. Senaatszaal; 16.15 uur.

25 juni: promotie drs. P. van de Kerk (Diergeneeskunde), Bosstraat 33, Soest. Senaatszaal; 16.15 uur.

Filosofiese spelen (zie onder Studenten).

Lezing prof. Peter Ways. Collegezaal Wilhelmina Kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137; 20.00 uur. (Speciaal voor docenten).

26 juni: promotie drs. S. C. Bakhuizen (Letteren), Rubensstraat 51, Amsterdam. Senaatszaal; 15.15 uur.

Filosofiese spelen (zie onder Studenten).

25 juni—3 juli: Leidse Universitaire Lustrum.

29 juni—3 juli: congres „Wetenschap en welzijn".

'U' EN DE VAKANTIE;
NOG VIER NUMMERS (O.O.V.)

Het laatste nummer van 'U'-utrechtse universitaire reflexen vóór de zomervakantie verschijnt op 10 juli.

De juiste verschijningsdata vanaf heden zijn: 19 en 26 juni; 3 en 10 juli.

Het eerste nummer na de vakantie verschijnt 21 augustus.

UNIVERSITEIT EN KERK

Hervormde Studenten Gemeente
Akademiediensten Janskerk:
14 juni - 10.30 uur: pastor L. W. G. Leeneman.
21 juni - 10.30 uur: ds. Van Egmond.
Het spreekuur van ds. Van Egmond wordt gehouden elke woensdag van 12.00—13.00 uur te zijnen huize.

Vakantie
Ds. Van Egmond is met vakantie afwezig van 4 - 18 juli en van 1 - 15 augustus.
Zoals bekend is ds. De Bruïne afwezig wegens studieverlof.
Burg. Reigerstraat 83, tel. 51 12 72
Dr. N. van Egmond.

Gereformeerd
Akademiedienst Pieterskerk
14 juni - 19.00 uur: ds. J. M. van Minnen.

Remonstrantse gemeente
Geertekerk - iedere zondag dienst - 10.30 uur: Geertekerkhof 22. Spreekuur studentenpredikant ds. Overdiep: iedere woensdag van 18.30—20.00 uur.

Mededelingen van het Convent van Studentenpastores
Iedere zondag is er om 12.00 uur in de aula van de universiteit een dienst voor alle christenstudenten (en andere belangstellenden) van Utrecht. Voorgangers zijn de leden van het Convent van Studentenpastores. Tijdens alle diensten is een kindercrèche en na de dienst is er gelegenheid tot koffiedrinken en napraten in Cunera, Nieuwe Gracht 32.
Voorgangers:
zondag 14 juni: ds. P. Heinen
zondag 21 juni: ds. N. van Egmond (en niet pastor Van Waveren zoals in de vorige 'U' stond).
zondag 28 juni: ds. W. Overdiep
De voorbereiding voor deze diensten is elke maandagavond om 9.00 uur bij de desbetreffende predikant thuis.
(Heb je commentaar op de diensten, ga dan eens helpen bij de voorbereiding, misschien wordt het dan beter).
De liturgiecommissie heeft ook nog steeds mensen nodig en nog steeds kun je je voor inlichtingen en opgave wenden tot dominee Overdiep en pastor Van Waveren.
Tijdens de maanden juli en augustus zijn de diensten niet in de aula maar in de Geertekerk. Oók om 12.00 uur met kindercrèche en gelegenheid tot koffiedrinken.

Voorgangers:
zondag 5 juli: ds. W. Overdiep.
zondag 12 juli: pastor H. van Waveren
zondag 19 juli: pastor G. Oostvogel.
zondag 26 juli: ds. N. van Egmond.
zondag 2 augustus: ds. C. Visser
zondag 9 augustus: pastor L. Leeneman
zondag 16 augustus: ds. J. van Minnen
zondag 23 augustus: introductiedienst eerste jaars.
zondag 30 augustus: ds. P. Heinen.

De pastores doen een zéér dringend beroep op iedereen die op één van deze zondagen in de stad is mee te werken aan de voorbereiding van deze diensten. Vorig jaar hebben veel mensen hier enthousiast aan gewerkt. Omdat dit echter zeer moeilijk te organiseren is, willen we iedereen die mee wil werken, vragen om zich reeds nu bij de desbetreffende predikant op te geven en met hem nadere afspraken over de voorbereiding te maken.
N.B. 1. Op dinsdag 16 juni is er conventsvergadering. Na deze vergadering, om kwart over vijf, vieren de pastores hun verbondenheid met God en elkaar in een dienst in de kapel van Cunera. Iedereen is daarbij van harte welkom.
2. De dienst van zondag 21 juni, waarin ds. Van Egmond voor zal gaan, zal in het teken staan van de kwart miljoen mensen die gevangen zitten, omdat ze zich hebben uitgesproken tegen bepaalde toestanden in hun land: de slachtoffers van politieke onverdraagzaamheid en status-quodenken, van religieus fanatisme, rassendiscriminatie en machtsmisbruik. Als groep studenten die informatie hierover verzameld heeft zullen we in deze dienst informatie verschaffen en vanuit het luisteren naar wat de bijbel ons te zeggen heeft, willen we samen met u bekijken hoe we onze verantwoordelijkheid t.a.v. dit onrecht gestalte kunnen geven.

Mededelingen van de Utrechtse Studentenparochie

De diensten van de U.S.P. zijn als volgt:
zaterdag: 17.30 uur, Cunera;
zondag: 10.30 uur, Cunera; 12.00 uur, conventsdienst in de aula; 17.30 uur, Cunera;
dinsdags en donderdags om 12.30 uur in de kapel van Cunera. Pastor Oostvogel gaat dan altijd voor.

Voorgangers in de „Cuneradiensten":
14 juni: Pastor Oostvogel
21 juni: Pastor Van Waveren
28 juni: Pastor Leeneman

In de maanden juli en augustus vervallen alle diensten in Cunera.

Evenals vorig jaar is er dan alleen om 12.00 uur een dienst in de Geertekerk voor alle christenstudenten, voorgangers zijn dan weer de leden van het Convent van Studentenpastores.

Ook is er in die maanden géén lnstuif op donderdagavond. Wel blijft huize Cunera verder voor iedereen toegankelijk en zijn er rond de oriënteringsdagen verschillende activiteiten.

Maandag 29 juni is er om negen uur parochieraad in Cunera. Iedereen is dan welkom.
In de hal van Cunera hangen een hele boel mededelingen en lijstjes. Lees die eens en zet je naam eens op een lijst.
Het gironummer van de penningmeester van de U.S.P. 456525 Nieuwe Gracht 32 kan nog heel erg veel geld aan. Heb je je parochiebijdrage al overgemaakt?
Verder verwijzen we je naar de mededelingen van het convent hierboven.

Pastor G. Th. Oostvogel tel. 1 83 32
Pastor L. W. G. Leeneman tel. 1 83 38
Pastor H. J. J. van Waveren, tel. 1 63 07
Cunera, Nieuwe Gracht 32 tel. 1 87 02

ZIEKTEKOSTENVERZEKERING STUDENT-ASSISTENTEN NA AFLOOP ARBEIDS-OVEREENKOMST

Zie onder rubriek Studenten

COMMISSIE DONNER

In een vergadering van het Dagelijks bestuur van de universiteit en de leden van de „commissie Donner" is de opdracht geformuleerd, waarmee de commissie nog deze week aan het werk gaat.
Deze opdracht luidt dat de commissie op grond van een in te stellen onderzoek advies uit zal brengen hoe tot een oplossing te komen t.a.v. de in de medische faculteit rond de hart- en vaatchirurgie gerezen moeilijkheden.
De commissie bestaat uit de heren mr. dr. J. Donner, dr. C. L. C. van Nieuwenhuizen en prof. dr. A. Querido.
Het ligt in de bedoeling dat de commissie voor medio juli rapport uitbrengt aan Curatoren.

Persbericht R.U.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 2 94 41, toestel 219.

Knipseldossiers:

Overlijdensberichten, Studentenvakbeweging, Studiedifferentiatie, Studietoelagen, Studievrijheid.

Nieuwe boeken:

Hefting, P. H. - G. H. Breitner in zijn Haagse tijd
Geus, C. A. de - Huisarts en kankerpatiënt.
Jaarverslag 1968/'69 Ned. Huisartseninstituut.

PROEFSCHRIFTEN

In verband met vakantie kunnen tot 6 juli a.s. geen inlichtingen over het drukken van proefschriften worden verstrekt.

Spreekuren vanaf genoemde datum: maandag en dinsdag van 14.00 tot 17.00 uur, kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

ADRESSERING BRIEVEN

Bij het bureau van de universiteit plegen vele brieven te worden ontvangen, geadresseerd aan:

de weledelzeergeleerde heer drs. .....,

de weledelgeboren mevrouw .....,

de edelgrootachtbare heer mr. ..... enz.

De secretaris van de universiteit en zijn medewerkers geven de voorkeur aan een eenvoudiger adressering. Het weglaten van de predikaten is ook tijdsbesparend.

Besloten werd dat in het vervolg de van het bureau van de universiteit uitgaande brieven zullen worden geadresseerd als volgt:

Aan de heer prof. dr. .....

Aan mevrouw mr .....

Aan mejuffrouw drs. ..... enz.

Aan de medewerkers van de universiteit wordt voorgesteld zakelijke correspondentie aan leden van het bureau van de universiteit voor zover althans een naamsvermelding nodig is of op prijs wordt gesteld, op dezelfde wijze te adresseren.

MEDEWERKERS

ZIEKTEKOSTENVERZEKERING STUDENT-ASSISTENTEN NA AFLOOP ARBEIDS-OVEREENKOMST

Zie onder rubriek studenten.

FILOSOFIESE SPELEN

Zie de mededeling onder Studenten.

AFREKENING OVERHEIDSSALARISSEN

In de onder voorzitterschap van de staatssekretaris van binnenlandse zaken, mr. C. van Veen, gehouden vergadering van het centraal georganiseerd overleg is o.a. gesproken over een eventuele tussentijdse bijstelling van de salarissen van het overheidspersoneel per 1 juli 1970.
Staatssekretaris Van Veen wees erop, dat alleen reeds om administratieve redenen zo'n tussentijdse bijstelling ernstige bezwaren oplevert. Gezien de toezegging van de staatssekretaris, dat al het mogelijke zal worden gedaan om de uitbetaling op basis van de nakalkulatie — de definitieve 'afrekening' van de overheidssalarissen over 1970 — reeds in de maand augustus, doch in elk geval in de maand september te doen plaatshebben, werd overeengekomen, dit jaar geen tussentijdse bijstelling toe te passen.
(Overgenomen uit de Nederlandse Staatscourant dd. 25 mei 1970)

VERENIGING WETENSCHAPPELIJKE STAF AAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT, V/H 'NATURA'

Oproep aan de leden.

De op dinsdag 2 juni j.l. gehouden vergadering van de Vereniging werd niet door een voldoende aantal leden bezocht om het quorum te bereiken, dat nodig is om een rechtsgeldig besluit tot opheffing van de Vereniging te nemen. Dientengevolge zal op dinsdag 16 juni a.s. te 12.00 uur een tweede vergadering met als doel de opheffing gehouden worden, in de kleine kollegezaal van het Zoölogisch Laboratorium, Janskerkhof 3 te Utrecht. De agenda voor deze vergadering luidt: 1. Opening; 2. voorstel tot opheffing van de vereniging; 3. sluiting. Een quorum is dan niet vereist. Voor verdere informatie zie het nummer van 'U', nr. 32, dd. 15 mei 1970.

Het bestuur, p.a. Catharijnesingel 71, Utrecht.

VACATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris vermeld staat, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de a.o.w.-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Bij de interne dienst van het bureau van de universiteit kan binnenkort worden geplaatst een handige (jonge) man als

MAGAZIJNBEDIENDE

Zijn taak zal in hoofdzaak bestaan uit de verstrekking van aangevraagde kantoorbehoeften en het bijhouden van een eenvoudige voorraadadministratie, benevens enkele bijkomende werkzaamheden. Voor een handige kracht zal de gelegenheid bestaan zich vertrouwd te maken met het bedienen van randapparatuur van de offsetafdeling. Nadere inlichtingen omtrent deze funktie kunnen worden verstrekt door het hoofd van de interne dienst, tel. 030-29441 toestel 137.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van nr. 827.

De afdeling begroting en materiële zaken vraagt voor het bureau begrotingen een

MEDEWERKER

Taakinformatie: het koördineren en beoordelen van deelbegrotingen en medewerken aan de opstelling van de totaalbegroting van de universiteit; met fakulteitsbesturen, beheerders en andere funktionarissen overleg plegen over ingediende begrotingen, alsmede aan het universiteitsbestuur adviezen uitbrengen over de ingediende aanvragen; het bewaken van verleende kredieten, de besteding daarvan vergelijken met de begroting en de oorzaken van gevonden verschillen opsporen; het voeren van korrespondentie en het opstellen van rapporten; Funktie-eisen: diploma middelbare school, aangevuld met SPD of studerend daarvoor (in het laatste geval minstens deel I behaald hebbend); leeftijd 30 tot 40 jaar. Nadere informatie telefonisch te verkrijgen bij de heer N. Pater, tel. 030-29441. Een psychologisch onderzoek zal deel uitmaken van de selektieprocedure.

Schriftelijke sollicitaties, voorzien van pasfoto, binnen 14 dagen te zenden aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder nr. 826

Bij de algemene dienst in het universiteitscentrum De Uithof is in een per augustus te openen kantine een plaats vrij voor een

KANTINEJUFFROUW

Zij zal, na een inwerkperiode, samen met de kantineleidster, moeten zorgen voor de koffie-, thee- en lunchvoorzieningen en de daarbij behorende werkzaamheden. Werktijden van 8.00 tot 16.45 uur. Salaris voor 23 jaar en ouder bruto *f* 721,01 per maand.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van vakaturenr. 824. Mondelinge inlichtingen kunt u krijgen bij de algemene dienst de Uithof, tel. 539111, toestel 2144.

De universiteit Utrecht roept gegadigden op voor de funktie van

PSYCHIATER

die werkzaam zal zijn voor de stichting universitaire gezondheidszorg, met volledige of halve dagtaak. De werkzaamheden zullen omvatten: 1. konsultatief studentenspreekuur (verwijzingen door studentenpsycholoog, dekaan, maatschappelijk werkster of arts). 2. deelname aan overleg tot mogelijkheden van preventieve werkzaamheden; 3. Organisatie en regeling van de medische psychotherapeutische behandelingen student-kliënten, die zich hiervoor aanmelden bij de ugz-psychiaters, welke op deklaratiebasis werkzaam zijn. Salaris nader overeen te komen. Inlichtingen bij de direkteur universitaire gezondheidszorg, Maliesingel 38, Utrecht, tel. 030-26760.

Sollicitaties te richten aan de hoofdafdeling personeel, rijksuniversiteit Utrecht, Kromme Nieuwe Gracht 29, vóór 1 augustus a.s.

Bij de universiteitsbibliotheek is op korte termijn plaats voor een

MEDEWERKER(STER)

Taak: het assisteren op de afdeling 'aanwinsten' bij het aanschaffen van literatuur voor de universiteitsbibliotheek en een aantal instituten. Vereist: middelbare schoolopleiding, ervaring in een bibliotheek of boekhandel, nauwkeurigheid, zelfstandigheid, typevaardigheid. Salaris max. *f* 877,— bruto per maand. Voor krachten met een bibliotheekdiploma max. *f* 1072,—. Direkte opname in algemeen burgerlijk pensioenfonds.

Sollicitatie te richten aan de bibliothekaris der rijksuniversiteit, Wittevrouwenstraat 9-11, Utrecht onder vermelding van nr. 502-B.

Rechtsgeleerdheid

Het kriminologisch instituut vraagt liefst per 1 september 1970 voor 5/10 werktijd een

WETENSCHAPPELIJK (HOOFD)MEDEWERKER

(sociaal)-psychiater, (sociaal-)psycholoog of (socioloog) die betrokken zal worden bij de opleiding van juridische studenten afstuderend binnen de hoofdrichting strafrecht. Gezocht wordt iemand uit de gedragswetenschappen met praktijkervaring in de strafrechtspleging. Hoofdzaak is dat hij de maatschappelijke en sociale implikaties van juridische gegevenheden analyseert. Thematisch wordt o.m. gedacht aan de diskrepanties tussen het funktioneren van het juridische apparaat, de belangen van degenen die met dit apparaat in aanraking komen en de wijze waarop zij dit geheel beleven. Nadere uitwerking zal plaatsvinden in overleg met de docenten strafrecht.

Sollicitaties aan het D.B. van het kriminologisch instituut, Koningslaan 10, Utrecht, t.a.v. mej. dr. P. Rijksen die ook bereid is inlichtingen over deze funktie te geven (tel. 030-512241).

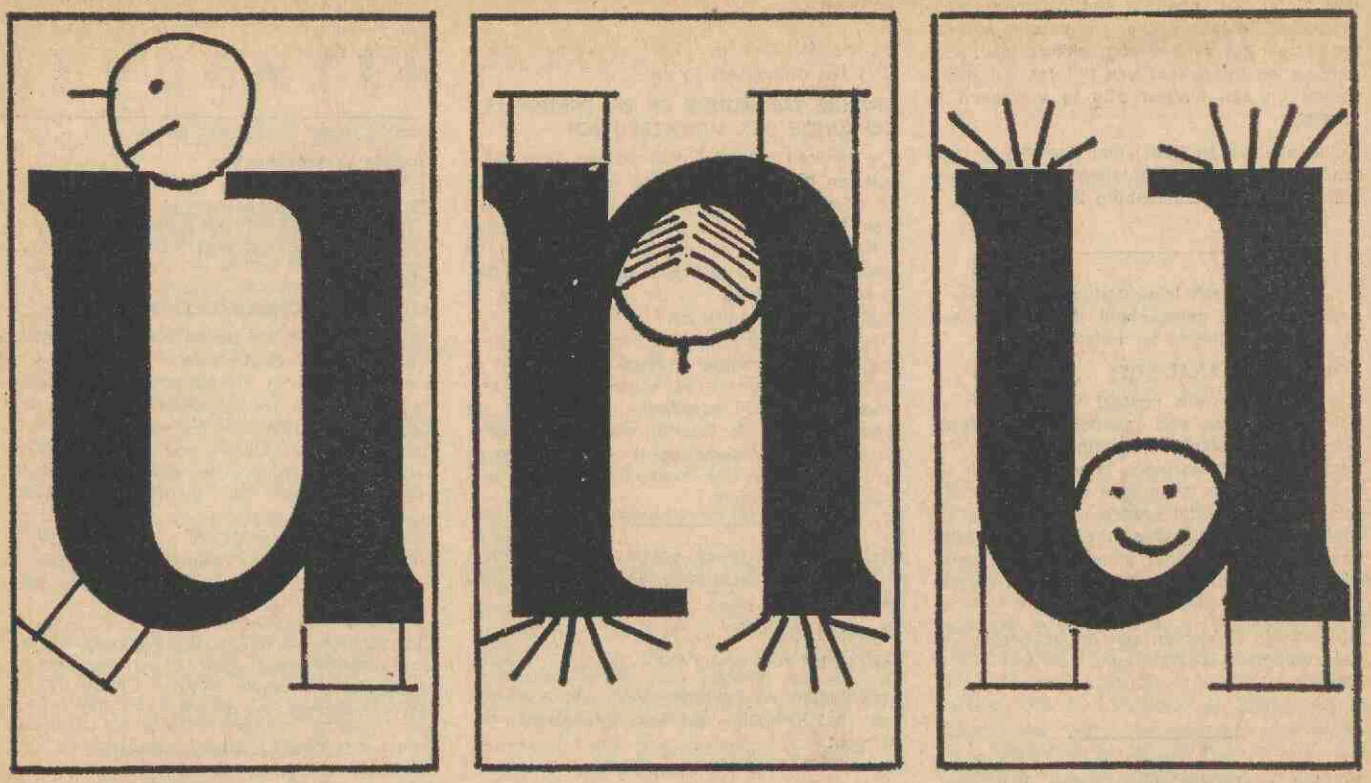

Bij het instituut voor staats- en administratief recht, Mallesingel 41, kan worden geplaatst worden een

SCHOONMAAKSTER

voor hele dagen (40 uur per week).

Aanmelden bij de beheerder van bovengenoemd instituut.

Geneeskunde

Bij het fysiologisch laboratorium van de fakulteit der geneeskunde bestaat de vakature voor een

ASSISTENT-BEHEERDER

Tot zijn taak zal o.m. behoren: het voeren van de financiële administratie; het bewaken van kredieten; het plaatsen en kontroleren van bestellingen; het houden van toezicht op het huishoudelijk personeel. Gevraagd wordt tenminste ulo of middelbare handelsdagschool, praktijkdiploma boekhouden en typevaardigheid. Voorts vereist deze funktie organisatorische kwaliteiten, goede kontaktuele eigenschappen, terwijl ervaring in bovengenoemde eigenschappen op prijs wordt gesteld. Nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt door de beheerder van het laboratorium, Vondellaan 24, Utrecht, tel. 030-882221.

Schriftelijke sollicitaties onder nr. 7005/05 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91 te Utrecht.

Bij het fysiologisch laboratorium van de fakulteit der geneeskunde, Vondellaan 24 wordt gevraagd een

HOOFD v.d. ELEKTRONISCHE WERKPLAATS

Taak: het ontwerpen van specifieke elektronische apparatuur t.b.v. wetenschappelijk onderzoek en onderwijs; koördinatie van en toezicht op het werk in de elektronische werkplaats. Gevraagd wordt diploma h.t.s.-e of gelijkwaardige opleiding, kennis van analoge- en digitale technieken en enige jaren ervaring in de elektronika.

Schriftelijke sollicitaties onder nr. 7005/06 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91 te Utrecht.

Tandheelkunde

Bij het tandheelkundig instituut wordt gevraagd een

ASSISTENTE

Haar werkzaamheden zullen o.m. bestaan uit:
—het verlenen van assistentie bij de patiëntenbehandeling;
— het uitgeven van medikamenten en materialen aan studenten;
— het verrichten van lichte administratieve werkzaamheden. Vereisten voor deze funktie mulo-opleiding, kennis van typen. In staat nauwkeurig te werken, goed met mensen om kunnen gaan. Ervaring als tandarts-assistente niet direkt noodzakelijk. Met gemaakte vakantieplannen kan rekening worden gehouden.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling konserverende tandheelkunde, Jutfaseweg 7 te Utrecht.

Op de afdeling orthodontie van het tandheelkundig instituut, hoofd prof. H. J. L. Smeets, kan met ingang van 1 juli a.s. worden geplaatst een

2e SEKRETARESSE VAN DE HOOGLERAAR

Voor het goed vervullen van de werkzaamheden zal zij in het bezit moeten zijn van tenminste mavo- of gelijkwaardige diploma, en typediploma. Zij moet voorts in staat zijn om zelfstandig te werken. Kennis van de moderne talen strekt tot aanbeveling. Voor nadere inlichtingen omtrent de werkzaamheden kunt u telefonisch kontakt opnemen met mej Labots, tel. 881411, toestel 151.

Sollicitaties gelieve te richten aan het hoofd van de afdeling orthodontie, Jutfaseweg 7, Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het laboratorium voor ruimte-onderzoek van het sterrekundig instituut bestaat een vakature voor een

TECHNISCH AMBTENAAR

voor de afdeling optiek.

Deze afdeling houdt zich bezig met de ontwikkeling van technieken voor de afbeelding van astronomische objekten in het gebied van de zachte röntgenstraling en het extreme ultraviolet. Vereisten: opleiding h.t.s. fysika of gelijkwaardig; leeftijd niet ouder

dan ± 30 jaar, ervaring met optische (holografische), elektronische en vakuüm-apparatuur strekt tot aanbeveling; akkuratesse, volharding en bereidheid van tijd tot tijd enige weken op een lanceerbasis te vertoeven is vereist.

Sollicitatiebrieven (liefst met pasfoto) te richten aan de personeelsafdeling van het sterrekundig instituut, Zonnenburg 2, Utrecht.

Bij het zoölogisch laboratorium bestaat per 1 september a.s. gelegenheid tot het plaatsen van enige leerlingen ter opleiding voor

ZOöLOGISCH ANALIST(E)

Het praktisch werk bestaat voornamelijk uit het vervaardigen van mikroskopische preparaten van weefsels. Gegadigden dienen tevens een analistenkursus te volgen, waar de voor het examen benodigde natuur- en scheikunde gedoceerd worden. Gedurende de praktische opleiding wordt een maandelijkse vergoeding toegekend, afhankelijk van opleiding en leeftijd. Eindexamen h.b.s. of gymnasium strekt tot aanbeveling.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het zoölogisch laboratorium, Janskerkhof 3 te Utrecht.

Bij het zoölogisch laboratorium kan per september 1970 worden geplaatst een

ANALISTE

voor histologisch en elektronenmikroskopisch onderzoek. Vereiste opleiding: zoölogisch, medisch of chemisch analiste, eventueel het diploma deel I (adjunkt-analiste). Men wordt in de gelegenheid gesteld de opleiding voor zoölogisch analiste te volgen.

Sollicitaties met volledige inlichtingen te richten aan de beheerder van het zoölogisch laboratorium, Janskerkhof 3 te Utrecht.

Bij het centrum voor submikroskopisch onderzoek van biologische objekten is plaats voor een

ANALIST(E)

voor wetenschappelijk onderzoek met behulp van de elektronenmikroskoop. Vereiste tenminste diploma analisten-examen 1e gedeelte. Voor een speciale opleiding wordt gezorgd, ervaring met elektronenmikroskoop is dus niet vereist.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het centrum voor submikroskopisch onderzoek van biologische objekten, Janskerkhof 3 te Utrecht.

Bij het zoölogisch laboratorium kan geplaatst worden een

MEDEWERKSTER

Vereist wordt grote typevaardigheid en kennis van de Engelse taal. Enige administratieve ervaring strekt tot aanbeveling.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het zoölogisch laboratorium, Janskerkhof 3 te Utrecht.

Letteren

Bij de fakulteit der letteren vaceert begin 1971 het ordinariaat in de

FRANSE TAALKUNDE EN DE FRANSE LETTERKUNDE DER MIDDELEEUWEN

De fakulteit geeft bekendheid aan deze vakature en hoopt op mogelijke kandidaten geattendeerd te worden. Gezien het bestaan van een lektoraat in de franse en occitaanse letterkunde van de middeleeuwen, gaan de gedachten in het bijzonder uit naar specialisten op het gebied van de moderne en/of de oudere franse taalkunde.
Degenen die op mogelijke kandidaten de aandacht willen vestigen, alsook zij die zelf in aanmerking wensen te komen, kunnen zich vóór 1 juli 1970 schriftelijk wenden tot de sekretaris van de fakulteit der letteren, prof. dr. A. Cohen, Zuilenstraat 9 te Utrecht, onder overlegging van een curriculum vitae en een lijst van publikaties.

Het instituut voor de engelse taal- en letterkunde zoekt met ingang van 1 augustus 1970 een

CONCIERGE

Salaris tot maximaal ƒ 812.— bruto per maand.

Inlichtingen en sollicitaties bij de beheerder van het engels instituut, Maliebaan 97, Utrecht.

Bij het instituut voor geschiedenis wordt gevraagd een

MEDEWERKSTER

voor de bibliotheek.
Haar taak zal bestaan uit het zelfstandig verzorgen van alle essentiële bibliotheekwerkzaamheden. Vereist middelbare schoolopleiding; bibliotheekopleiding (bij voorkeur g.o./a3); belangstelling voor geschiedenis.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van bovengenoemd instituut, mej. drs. L. van Tongerloo, Kromme Nieuwe Gracht 20, Utrecht, tel. 030-13837.

Bij het instituut voor geschiedenis wordt gevraagd een

TYPISTE

Haar taak zal bestaan uit typewerk, lichte korrespondentie en administratie. Onze belangstelling gaat uit naar een medewerkster met opleiding mulo en typediploma. Salaris volgens rijksregeling tot maximaal ƒ 779,— bruto per maand.

Sollicitaties te richten aan de beheerster van het instituut voor geschiedenis, Kromme Nieuwe Gracht 20, Utrecht tel. 13837.

Diergeneeskunde

De diergeneeskundige afdeling van de universiteitsbibliotheek, tevens bibliotheek van de fakulteit der diergeneeskunde, vraagt voor spoedige indiensttreding een

BIBLIOTHEEKMEDEWERKER(STER)

Taak: het medewerken aan de verzorging der katalogi. Vereisten: voltooide middelbare schoolopleiding, typevaardigheid, het diploma g.o./a3 of bereidheid deze bibliotheekopleiding te volgen, zelfstandigheid in het werk. Salariëring van ƒ 562,— tot ƒ 941,— bruto per maand, afhankelijk van leeftijd en ervaring.

Sollicitaties te richten aan de bibliothekaris der rijksuniversiteit, Wittevrouwenstraat 9-11, Utrecht, op brief en envelop vermelden: soll. 840.

Sociale Wetenschappen

Bij het sociologisch instituut gevestigd in het universiteitscentrum de uithof wordt bij de afdeling bibliotheek en dokumentatie gevraagd een

LITERATUUR-ONDERZOEKER(STER)

Taakinhoud: - het geven van dokumentaire informatie op het gebied der sociologie, - het samenstellen van literatuuroverzichten, - het beheer en de instandhouding van de voor deze taken noodzakelijke dokumentatie. Eisen: kandidaatsexamen sociologie of gelijkwaardige opleiding, de voorkeur gaat uit naar kandidaten die daarnaast een bibliotheek- of dokumentatie-opleiding hebben gevolgd (b.v. GO-C, GO-A3 of bibliotheek- en dokumentatieschool). Nadere inlichtingen te verkrijgen bij drs. G. J. A. Riesthuis, tel. 030-539111, toestel 1941.

Schriftelijke sollicitaties zenden aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, onder vermelding van nr. 825.

Het instituut voor sociale psychologie zoekt op korte termijn voor haar voorkandidaatsstaf een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER(STER)

voor sociale psychologie.
Als onderwijstaak voor deze wetenschappelijke medewerker(ster) wordt gezien: deelname aan voorkandidaatsonderwijs (kollege en het leiden van werkgroepen), deelname aan de beleidsvorming inzake het onderwijs, experimenteren met nieuwe onderwijsvormen. In onderling overleg zal tot een afbakening van onderwijs- en onderzoektaken gekomen worden.
Inlichtingen over deze funktie kunnen worden verkregen bij drs. R. v. d. Vegt, instituut voor sociale psychologie, Lucas Bolwerk 6, Utrecht, tel. 030-10641.

Schriftelijke sollicitaties met alle relevante gegevens te richten aan de beheerder van de subfakulteit der psychologie, Varkenmarkt 2, Utrecht.

Op het instituut voor klinische en industriële psychologie wordt gevraagd een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER
(half-time)

De medewerker zal zijn taak verrichten bij het na-kandidaatsonderwijs van de differentiële psychologie. De taak zal bestaan uit a. de methodologische en statistische begeleiding van op te zetten en lopende researchprojekten, b. de begeleiding van de bij deze projekten ingeschakelde assistenten.
Inlichtingen over deze funktie kunnen worden verkregen bij dr. B. Tellegen, instituut voor klinische en industriële psychologie, Trans 4, Utrecht, tel. 030-25351.

Schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan de beheerder van de subfakulteit der psychologie, Varkenmarkt 2, Utrecht.

STUDENTEN

KAMERS - KAMERS - KAMERS - KAMERS

Er is voor de aankomende studenten nog een groot gebrek aan slaapgelegenheid tijdens de oriënteringsdagen van 20 t/m 26 augustus a.s. Wij doen een dringend beroep op iedereen die gedurende deze 6 nachten iemand op zijn kamer kan herbergen. De logees betalen ƒ 3,— per nacht en zorgen zelf voor een slaapzak.
Stel je zo spoedig mogelijk telefonisch of schriftelijk in verbinding met de Kommissie Oriënteringsdagen, Kromme Nieuwe Gracht 29, tel. 2 94 41, toestel 228.
Vermeld ook even of je een jongetje of een meisje bent.
Mocht je alleen in het weekend van de oriënteringsdagen geen mensen kunnen herbergen, neem dan toch kontakt op! Please!

ZIEKTEKOSTENVERZEKERING STUDENT-ASSISTENTEN NA AFLOOP ARBEIDSOVEREENKOMST

Gedurende de duur van de arbeidsovereenkomst is de student-assistent verplicht verzekerd krachtens de ziekenfondswet, tenzij zijn inkomen boven de loongrens ligt. Aanspraken kunnen slechts aan deze verzekering worden ontleend na aanmelding bij één der ziekenfondsen door middel van een door de personeelsadministratie verstrekte kaart.
Deze verplichte ziekenfondsverzekering eindigt bij afloop van de arbeidsovereenkomst als student-assistent of m.a.w. men is dan niet meer verzekerd tegen ziektekosten. Alsdan bestaan er de volgende verzekeringsmogelijkheden:
I. Het via U.G.Z. afsluiten van een **verzekering** bij de Stichting Utrechtsch Ziekenhuisverplegingsfonds **voor een verpleging en behandeling in de laagste klasse van een ziekenhuis. Premie: ƒ 5,— per persoon per maand. Een aanvullende verzekering voor poliklinische specialistenhulp** is mogelijk tegen een premie van ƒ 8,— per maand. Er geldt **geen wachttijd** en er worden **geen uitsluitingen** op grond van de gezondheidstoestand toegepast **indien deze verzekering aansluit op een verpilchte ziekenfondsverzekering.** Aanmelding en nadere inlichtingen bij de administratie van U.G.Z., Wilhelminapark 22, tel. 51 09 11.
II. Het via U.G.Z. afsluiten van een **ziektekostenverzekering bij S.S.G.Z** (Stichting Studenten Gezondheids Zorg). Deze verzekering vergoedt onderstaande medische kosten **binnen Nederland** gemaakt:
— kosten van verpleging en behandeling bij opname in de 3e klasse van een ziekenhuis, echter bij opname wegens psychiatrische verpleging gemaximeerd tot 365 dagen per geval (op grond van de algemene wet bijzondere ziektekosten komen de kosten van ziekenhuisopname na de 365e dag voor rekening van het rijk);
— kosten van medisch noodzakelijk ziekenvervoer bij opname in ziekenhuis of sanatorium;
— kosten van verpleging en behandeling wegens tuberkulose in de laagste klasse van een sanatorium;
— kosten van klinische- en niet-klinische specialistische hulp op verwijzing van een huisarts of studentenarts **op basis van het S.S.G.Z.-tarief.**
— kosten van medicijnen, laboratoriumverrichtingen en röntgenonderzoek op advies van resp. verricht door een specialist;
— de kosten van fysische therapie (massage, U.K.G. e.d.) op advies van de behandelend specialist worden voor de helft vergoed, mits van te voren toestemming is verleend door de medisch adviseur van de S.S.G.Z.
— kosten van huisartsenhulp en door de huisarts voorgeschreven medicijnen, met dien verstande dat de eerste ƒ 50,— per persoon bij gehuwde S.S.G.Z.-leden echter ƒ 100,— per gezin) per verzekeringsjaar voor rekening van de verzekerde komen;
— kosten van grote prothesen, echter geen brillen, tandprothesen, lederen corsetten, orthopaedisch schoeisel e.d.
niet vergoed worden:
— bestaande behandelingen d.w.z. behandelingen, die reeds voor de aanvang van de verzekering zijn begonnen;
— niet-klinische psychiatrische hulp;
— tandheelkundige hulp
— kosten van normaal verlopende bevalling.
Verzekering is nog mogelijk voor het tijdvak 1 juli—20 september 1970 tegen een premie van ƒ 38,— per persoon, indien men daarvoor elders verzekerd is geweest. Indien men daarvoor **niet** elders verzekerd is geweest, bedraagt de premie voor genoemd tijdvak ƒ 98,— per persoon.

Alvorens men tot deze verzekering kan worden toegelaten **dient een aanvraagformulier te worden ingevuld,** waarop vragen over de gezondheidstoestand staan vermeld. Aan de hand van deze gegevens wordt beslist of al dan niet uitsluiting van bepaalde verstrekkingen moet plaats vinden.

Aanmelding en nadere inlichtingen bij de administratie van U.G.Z., Wilhelminapark 22, tel. 51 09 11.

III. Het afsluiten van een **vrijwillige ziekenfondsverzekering** bij het Ziekenfonds, waarbij men verplicht verzekerd was.

De premie bedraagt:
a. **voor studenten van 16 tot 27 jaar**
ƒ 31,20 per maand, indien de ouders ook vrijwillig verzekerd zijn bij het betreffende ziekenfonds. (Indien de ouders **verplicht verzekerd** zijn krachtens de ziekenfondswet, is de student gratis mede verzekerd).
ƒ 43,45 per maand, indien de ouders **niet** verzekerd zijn bij een ziekenfonds.
b. **voor studenten van 27 jaar en ouder**
ƒ 43,45 per maand.

Geen wachttijd geldt, indien de vrijwillige verzekering aansluit op de verplichte verzekering.
Bij een onderbreking gelden de volgende wachttijden: één maand voor huisarts, apotheek en tandarts; twee maanden voor ziekenhuis en specialist.

BELEIDSRAAD COLLECT. VOORZIENINGEN

Agenda voor de openbare vergadering van de Beleidsraad voor Collectieve Voorzieningen t.b.v. Studenten op 18 juni 1970 in de Curatorenkamer van het gebouw aan de Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Aanvang 9.30 uur.
1. Opening en vaststellen van het verslag van de vergadering van 25 mei 1970; 2. ingekomen stukken en mededelingen; 3. ontvangst van de F.U.G. ter bespreking van a. eettafels, b. verdere F.U.G.-activiteiten, c. evaluatie openstelling; 4. bezoldiging studentenleden Beleidsraad; 5. rondvraag; 6. sluiting.
De stukken liggen ter inzage bij de U.S.F. Wilhelminapark 23, Utrecht.

VACATURES STUDENT-ASSISTENTEN

Op de afdeling hart- en vaatziekten, hoofd professor dr. F. L. Meijler, kunnen in het cursusjaar 1970/1971 wederom enkele student-assistenten geplaatst worden.
Het betreft hier gehonoreerde werkzaamheden gedurende tien uur per week voor de tijd van één jaar. De werkzaamheden bestaan uit het verlenen van assistentie bij patiënten onderzoekingen en zijn deels van praktische deels van meer theoretische aard.
Sollicitaties en inlichtingen bij de chef de clinique, drs. J. Wisse Smit, cardioloog.

STUDENTENHUISVESTING

Op 17 juni a.s. zal in de vergaderzaal van het trefcentrum „Chez Bé-Bé" de vergadering worden gehouden van het Algemeen Bestuur van de S.S.H
Deze vergadering is openbaar. Aanvang 14.00 uur Behalve de behandeling van de stukken van het Dagelijks Bestuur, worden de volgende punten aan de orde gesteld:
1. De Begeleidingscommissie Bewoning zal haar werkzaamheden staken;
2. Exploitatie van het trefcentrum Chez BéBé;
3. Opzet en functie van een trefcentrum in Tuindorp-West;
4. Begroting Studentenhuisvesting 1970/1971.

SPREEKUUR PROF. MOSSEL

Prof Mossel zal de maanden juli en augustus afwezig zijn. Het laatste spreekuur voor de vakantie zal gehouden worden op 23 juni a.s. Het eerste spreekuur na de vakantie zal plaatsvinden op 1 september a.s.

KLASSIEK DISPUUTGEZELSCHAP PNYX

Het bestuur van de Klassieke Studievereniging PNYX is voor het jaar 1970/1971 als volgt samengesteld:
Douwe Yntema, praeses; Marjolein Struijs, ab actis; August Habets, fiscus; Louis Bakkenes, vice praeses; Emmy Zandee, vice ab actis.

WERKGROEP EURITMIE

Met de aanvang van het studiejaar 1970/1971 willen wij een werkgroep Euritmie beginnen. Aangezien wij niet weten of er genoeg belangstelling hiervoor bestaat, vragen wij iedereen die mee zou willen doen, een kaartje te sturen naar: Roel Munniks, Balyelaan 87, Utrecht.
Wat is Euritmie?
Euritmie is noch dans, noch pantomime; het is een geheel nieuwe kunst die de toon- en klankkwaliteiten door bepaalde bewegingsvormen tot uitdrukking wil brengen. Alles wat in de spraak en in de toon aan onzichtbare gebaren en bewegingen aanwezig is, is de bron van de euritmische kunst. Het is dus een „zichtbaar spreken" en een zichtbaar gezang. Bij de danskunst of mimische kunst wordt meestal de uitdrukking van bepaalde gevoelens en stemmingen nagestreefd, die door een gedicht of muziekstuk worden opgewekt. Bij de Euritmie gaat het erom, de geest van het gedicht of van de muziek zelf door klank en toonuitbeeldingen te benaderen. Niet het subjectieve beleven wordt het belangrijkste gevonden, maar de uitbeelding van de werkelijke inhoud.
Als er genoeg belangstelling is, dan wordt er verder aan gewerkt en hoort u er volgend jaar meer van.

Juul Miltenburg - Roel Munniks

PROMETHEUS

Laatste sociëteitsavond op Prometheus vóór de zomervakantie: 19 juni

XIde STUDENTENCONFERENTIE VAN DE NAVO IN LUXEMBURG

Het XIde jaarlijkse „NATO International Student Seminar" zal van 25 tot 29 augustus 1970 plaats vinden in het „Institut national des sports" te Luxemburg.
Deze studentenconferentie wordt gewijd aan problemen waarmee het Atlantisch bondgenootschap en de lidstaten worden geconfronteerd. Het conferentieprogramma omvat lezingen, discussies en excursies.
Deelnemers: Aan deze conferentie kunnen o.a. deelnemen studenten in de rechts-, politieke- en economische wetenschappen, die binnenkort hun universitaire studie zullen voltooien en die belangstelling hebben voor de politieke- economische-, culturele- en militaire aspecten van de internationale samenwerking binnen de Atlantische gemeenschap.
Studenten die aan één van de voorgaande conferenties hebben deelgenomen, worden thans van deelneming uitgesloten.
Deelnemers moeten een goede kennis van de Engelse en/of Franse taal bezitten. Er zijn drie of vier plaatsen voor Nederlanders beschikbaar.

Kosten: De kosten van het verblijf in Luxemburg worden door de Luxemburgse regering gedragen.
Nederlandse deelnemers ontvangen van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen vergoeding van de treinkosten Nederland—Luxemburg v.v.

Aanvragen: Aanvragen voor deelneming aan deze conferentie moeten **vóór 1 juli 1970** worden ingediend bij onderstaand adres, waar aanvraagformulieren kunnen worden verkregen.
Het aanvraagformulier dient in de Nederlandse taal te worden ingevuld. De aanvragers worden verzocht onder punt 10 van het formulier te omschrijven waarom zij aan de conferentie willen deelnemen en bij de aanvraag over te leggen:

a. een aanbeveling van een hoogleraar;
b. een pasfoto.

Aanvragen die na 1 juli 1970 worden ontvangen kunnen niet meer in behandeling worden genomen.

Aanvraagadres: Afdeling Internationale Betrekkingen van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, Nieuwe Uitleg 1, 's-Gravenhage. tel. 070 - 62 43 11, toestel 531

FILOSOFIESE SPELEN

Op 25 en 26 juni zullen voor de studenten van de gele fakulteit de „filosofiese spelen" gehouden worden. Niet alleen studenten, maar iedereen die voor de natuur-filosofiese fakulteit werkt, is welkom.

Op donderdagavond is in Chez BéBé gelegenheid tot allerlei denksporten en tafeltennis; vrijdags worden op Maarschalkerweerd de buitensporten (atletiek, voetbal, volleybal) beoefend. Opgave, ook als het om het inschrijven van volledige elftallen gaat, op de papieren onder de affiesjes.

GESLAAGD

Doctoraal godgeleerdheid:
G. W. Marchal, Maartensdijk; J. C. H. Stevense, Utrecht.

Doctoraal psychologie:
Mej. O. M. van den Berg, Hilversum; C. van Meurs, mej. C. M. P. v. Sinten, mevr. Orobio de Castro-Holleman, Utrecht; mevr. C. C. van Noord-Macqelin, Den Helder; A. P. M. Schrijvers, Amsterdam.

Doctoraal opvoedkunde:
P. W. Adriaans, A. J. Buisman, H. L. J. Knubben, Utrecht; mevr. M. van Wessem-de Steenhuijsen Piters, Tilburg

Doctoraal klassieke talen:
Mevr. H. C. Harks-Houët, Valkenswaard.
Doctoraal rechtsgeleerdheid
notariële studierichting:
P A. L. van der Horst, Rotterdam.

Doctoraal rechtsgeleerdheid:
J. J. Nieuwenhuijzen, Beerze; J. H. J. v. Blommestein, M. A. Oosterbeek, J. Groen, Utrecht; mej G. M. A. Klute, Eindhoven; G. J. van Egmond, Bussum.

Doctoraal geneeskunde:
H. L. Beukenhorst, J. Beumer, mevr. P. J. A. v. d. Zwaard-de Bliek, Utrecht.

Semi-arts:
Mej. I M. Dam, mevr. M. v. Nunen-de Bruyn, N. A. G. M. Sala, Utrecht; G. H. Prins, Maarssen.

Arts:
Mej R. M. de Boer, R. J. G. S. Heydendael, G. A P. In der Maur, L. Schouwenaar, N. J. M. Vink, Utrecht.

Tandarts:
Mej. M. G. P Bakker, Den Haag; B. C. Barel, Dordrecht; mej. P. J. Bouwer, Haarlem; P. H. M. Derks, Voorburg; L. C. Dronkers, Eindhoven; A. G. den Drijver, Haastrecht; mej. G. van Duijne Soesterberg; P. Koole, E. J. T. Nieuwenhuys, Utrecht.

Universiteitsglazen voor bier en longdrinks. Hét geschenk voor een gelukkig geslaagde! Zijn à ƒ 1,— per stuk verkrijgbaar bij de administratie van het Utrechtse Universiteitsfonds, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 6 en bij de Receptie van het Academie Gebouw, Domplein.

FACULTEITEN

GODGELEERDHEID

ZIEKTEKOSTENVERZEKERING STUDENT-ASSISTENTEN NA AFLOOP ARBEIDSOVEREENKOMST.

Zie onder rubriek studenten.

CURSUSSEN MISSIOLOGIE EN OECUMENICA

De zendingshogeschool van de Ned. Herv. Kerk en het zendingsseminarie van de Gereformeerde kerken in Nederland organiseert elk jaar kursussen over missiologie en oecumenica.
Cursussen zijn bestemd voor: oudere theologie-studenten en studenten van andere fakulteiten. Duur: 14 bijeenkomsten van september '70 tot mei '71.
Tijd: om de 14 dagen van vrijdag 16.00 tot zaterdag 13.00 uur.
Plaats: afwisselend in Oegstgeest en Baarn.
Doel: een algemene oriëntatie over de situatie, de taak, de problemen en de perspektieven van de kerk in de andere delen van de wereld, met name de 'derde wereld'.
Vakken: Missiologie, Oecumenica, De situatie in de derde wereld.
Docenten: o.a. dr. H. M. de Lange, prof. dr. J. Verkuyl, drs. R. G. van Rossum.
Kosten: **alleen** een inschrijfgeld van ƒ 10,—.
Voor meer inlichtingen: Mej. Anjo Bleumink, kontaktpersoon DOG-Utrecht, Herenstraat 40 bis, tel. 29119, Utrecht.

RECHTEN

ZIEKTEKOSTENVERZEKERING STUDENT-ASSISTENTEN NA AFLOOP ARBEIDS-OVEREENKOMST

Zie onder rubriek studenten.

TENTAMEN LATIJN

Met name voor hen die in september 1970 KII willen afleggen, en het tentamen latijn nog niet met goed gevolg aflegden, volgen hier de globale eisen voor het tentamen nieuwe stijl in september:
Een lijst van juridische woorden en een, kleiner, aantal uitdrukkingen en adagia, inklusief grammatische achtergrond. Hiertoe kan men gebruik maken van het Tirocinium Latinum.
De grammatika-eisen zullen voornamelijk inhouden: redelijke notie van het systeem der declinaties van substantiva en adjectiva, het systeem der werkwoordconiugaties, enige kennis van pronomina, praeposities en belangrijke onregelmatige verba. Voorts dient men op de hoogte te zijn van elementaire syntactische begrippen als Accusativus cum Inf, Ablativus absolutus, gerundium en gerundivum, participium coniunctum. Een stencil op de vereiste woorden en uitdrukkingen, met nauwkeurige grammatikale aanwijzingen zal vanaf plm. 10 juli op het fakulteitsbureau af te halen zijn.
Opgave voor het tentamen latijn: per briefkaart vóór 21 augustus 1970 bij mevr. mr. E. Ch. de Wilde-Boelen, Boothstraat 1c, Utrecht.

INSCHRIJVING KII WERKGROEPEN 70-71

Iedereen die ingedeeld wil worden in een KII werkgroep moet zich mondeling of schriftelijk in de maand augustus opgeven op het fakulteitsbureau, Boothstraat 1c.
K II werkgroepen zijn alleen bestemd voor hen die nog niet eerder K II werkgroepen gelopen hebben.
Voor de overigen wordt er een demonstratiecollecte gehouden.
Het rooster komt weer in de studiegids.
De werkgroep waarbij u wordt ingedeeld wordt in het studieboekje geschreven; dus studieboekjes inleveren!

E'NDDOKTORAAL STRAFRECHTELIJKE RICHTING

Het ligt in de bedoeling om in september wederom een projektgroep te doen aanvangen voor hen die het strafrechtelijk einddoktoraal zullen kiezen. Voorlopige aanmeldingen voor deelname kunnen reeds thans schriftelijk geschieden bij het Criminologisch Instituut, Koningslaan 10. Geïnteresseerden zullen in de eerste helft van september een uitnodiging voor een voorbespreking ontvangen.
Deelname is mogelijk voorzover men het B II examen met goed gevolg heeft afgelegd, dan wel het doktoraal vrije studierichting met het accent op strafrecht of criminologie wil afleggen.

GENEESKUNDE

ZIEKTEKOSTENVERZEKERING STUDENT-ASSISTENTEN NA AFLOOP ARBEIDSOVEREENKOMST

Zie onder rubriek studenten.

BENOEMD

Bij K.B. van 22 mei 1970 nr. 42 is benoemd aan de Utrechtse universiteit met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden dr. G. J. Kusen tot gewoon lector in de faculteit der geneeskunde om onderwijs te geven in de mondziekten en kaakchirurgie.

VACATURES STUDENT-ASSISTENTEN

Op de afdeling hart- en vaatziekten, hoofd professor dr. F. L. Meijler, kunnen in het cursusjaar 1970-1971 wederom enkele student-assistenten geplaatst worden.
Het betreft hier gehonoreerde werkzaamheden gedurende tien uur per week voor de tijd van één jaar. De werkzaamheden bestaan uit het verlenen van assistentie bij patiënten, onderzoekingen en zijn deels van praktische, deels van meer theoretische aard.
Sollicitaties en inlichtingen bij de chef de clinique, drs. J. Wisse Smit, cardioloog.

SENIOR-KO-ASSISTENTSCHAPPEN

Van de D-2 kandidaten die in juli zullen slagen voor het doktoraal eksamen nieuwe stijl, zal een aantal met ingang van 3 augustus worden ingedeeld voor het eerste ko-assistentschap.
Meer bijzonderheden met betrekking tot de indeling voor deze ko-assistentschappen zullen gelijktijdig met de schriftelijke uitslag van het D-2 eksamen worden verzonden.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

1 juni: J. L. Derissen, Mendes da Costalaan 38, Jutphaas op het proefschrift: Waterstofbruggen en conformaties in enige carbonzuren.
Promotor: prof. dr. A. F. Peerdeman.

1 juni: R. F. A. Zwaal, Eisenhowerlaan 388, Utrecht, op het proefschrift: Onderzoekingen naar membraaneiwitten van rode bloedcellen en hun interactie met lipiden.
Promotor: prof. dr. L. L. van Deenen.

2 juni: P. A. Voogt, St. Nicolaaslaan 2, Odijk, op het proefschrift: Onderzoek naar het vermogen tot sterolsynthese en de samenstelling van de sterolen in het phylum mollusca.
Promotor: prof. dr. H. J. Vonk.

3 juni: D. A. Holwerda, Valetonlaan 7, Utrecht, op het proefschrift: Een glycopeptide uit de hypofyse achterkwab van het varken.
Promotor: prof. dr. J. F. Arens.

3 juni: F. G. Mulder, Van Weerden Poelmanlaan 202, Utrecht, op het proefschrift: Paleomagnetisch onderzoek aan Zweedse gesteenten.
Promotoren: prof. dr. M. G. Rutten en prof. dr. J. Veldkamp.

10 juni: A. P. H. van Meurs, Jansdam 5 bis A, Utrecht op het proefschrift: Petroleum economics and offshore mining legislation.
Promotor: prof. dr. ir. R. W. van Bemmelen.

Petroleum maatschappijen zijn gedwongen voortdurend naar nieuwe petroleum te exploreren om hun toekomstige produktie veilig te stellen. Als deze maatschappijen hun activiteiten beginnen in een nog nauwelijks onderzocht gebied, zijn zij doorgaans niet geneigd belangrijke betalingen te verrichten aan regeringen voor exploratie- en produktie-rechten. De maatschappijen zijn niet geïnteresseerd in marginale velden, maar zijn uit op de ontdekking van rijke velden. Een eventuele 'bonanza' zal het mogelijk maken te betalen voor vele 'dry holes' en zal een toekomstige plaats in de markt verzekeren.

De meeste regeringen staan positief tegenover de exploratie van petroleum maatschappijen. De eventuele produktie van petroleum kan leiden tot een grotere materiële welvaart. Als een rijk veld wordt ontdekt maakt de winningsmaatschappij niet alleen een normale winst maar verdient ook een grote 'rent'. Als het veld wordt ontdekt in een klein of ontwikkelingsland, bestaat er grote kans dat een belangrijk deel van deze rent het land verlaat. Daarom willen de regeringen zich doorgaans verzekeren van een groot deel van deze rent.

Een petroleum wetgeving moet worden gemaakt die de maatschappijen er toe brengt te exploreren maar die tezelfdertijd onnodige verliezen voor de nationale economie tegengaat. Hoe moet een dergelijke wetgeving worden samengesteld? Dat is het onderwerp van deze studie.

De studie bestaat uit vier delen.Eerst zullen algemene problemen aangaande mineralen, de petroleum industrie, petroleum reserves, en ook de olie- en gasmarkten met hun juridische en politieke problemen worden besproken. (Hoofdstuk I-III). Vervolgens zal worden bestudeerd hoe petroleum maatschappijen hun toekomstige investeringen analyseren en wat de invloed van een mijnwet op deze analyses is (hoofdstuk IV en V). Dan zullen de condities voor een succesvolle mijnwetgeving worden nagegaan (hoofdstuk VI). Tenslotte, zullen de conclusies van hoofdstuk VI worden gebruikt om recente mijnwetgevingen globaal door te lichten. Gedurende deze studie zal het accent liggen op de situaties die zich voordoen bij de huidige exploratie en exploitatie van het continentale plat.

De auteur is overtuigd van het feit dat maatschappijen en regeringsinstellingen doorgaans over bekwame deskundigen beschikken om deze problematiek te behandelen. De problematiek is overigens te gecompliceerd om door een enkele persoon te worden behandeld. De studie is daarom beperkt tot het verwerken van enige persoonlijke gedachten.

ZIEKTEKOSTENVERZEKERING STUDENT-ASSISTENTEN NA AFLOOP ARBEIDSOVEREENKOMST

zie onder rubriek studenten.

CURSUS MYCOLOGIE

De cursus Mycologie wordt gegeven in het Centraalbureau voor Schimmelcultures te Baarn van 22 september tot 16 oktober a.s. Opgave zo spoedig mogelijk, tot uiterlijk 20 augustus, bij dr. J. A. von Arx, Oosterstraat 1, Baarn.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

SOMMEN COLLEGES PROF. SENS

Er zijn sommen gekomen over het college van prof. Sens. Deze zijn vanaf 15 juni te verkrijgen (tussen 10 en 12 uur) bij het instituut voor theoretische fysica, Maliesingel 23, Utrecht.

TENTAMEN STATISTISCHE MECHANICA

Op vrijdag 3 juli a.s. zal om 14.30 uur in het Transitorium I (blauwe en witte zaal) gelegenheid zijn tentamen af te leggen over het college Statistische Mechanica van dr. Felderhof.

Opgave vóór 26 juni a.s. bij de adm. van het Instituut voor Theoretische Fysica, Maliesingel 23, tel. 2 57 51.

SCHEIKUNDE

TENTAMEN ORGANISCHE CHEMIE II

Het tentamen organische chemie II voor studenten van vóór 1967 ('oude' stijl) zal plaatsvinden op 25 juni a.s.

Aanmelding uiterlijk 3 dagen voor het tentamen bij het loket in de hal van het laboratorium, Croesestraat 79.

TENTAMEN ALGEMENE ZOOLOGIE VOOR S2

Op zaterdag 26 september om 9.30 uur, wordt in het provisorium in de Uithof het tentamen Algemene Zoologie afgenomen.

TENTAMENS ANORGANISCHE CHEMIE (C-TENTAMEN)

Daar het college anorganische chemie voor chemie-studenten (tweedejaars) en studenten geologie (G5-richting) in de cursus 1970-1971 gebaseerd zal zijn op het boek:
K. M. Mackay en R. A. Mackay: Introduction to modern Inorganic Chemistry, Intertext-books 1968, zal het tentamen in de toekomst ook op dit boek gebaseerd zijn.
De volgende tentamenregeling zal gelden:
1. **Voor studenten, aangekomen in 1967 of eerder:**
naast de collegestof dient u te bestuderen: a. J. D. Lee, Concise Inorganic Chemistry, D. v. Nortrand comp. Ltd. London of D. F. Bell, K. A. K. Lott, Modern Approach to Inorganic Chemistry, Butterworths, London. b. J. Smittenberg: college-dictaat phasenleer, uitgave ACL.
De tentamendata: 13 juni 1970 en een nog nader te bepalen dag in september 1970, november 1970 en januari 1971.

2. **Voor studenten die hun studie begonnen in 1968** en **het college 1969-1970** hebben gevolgd (Schuiling, v. Gool, v. Dillen) bestaat de gelegenheid tentamen af te leggen op 20 juni 1970 en op een nog nader te bepalen dag in oktober 1970, februari 1971 en mei 1971.

3. Na mei 1971 zullen de schriftelijke tentamens uitsluitend zijn gebaseerd op het boek van Mackay en Mackay en de daarbij aansluitende behandeling op het college, (A. H. Verdonk). De eerste maal dat dit tentamen gehouden zal worden, zal zijn op een nog nader te bepalen datum.
Diegenen, die door bovenvermelde regeling **buiten hun schuld** studievertraging dreigen op te lopen, worden verzocht kontakt op te nemen met de heer A. H. Verdonk, Analytisch Chemisch Laboratorium.
De studenten die in de cursus 1970-1971 het 2e jaars college anorganische chemie zullen gaan volgen, wordt aangeraden het boek van Mackay en Mackay tijdig aan te schaffen.

COMMUNIQUE VAN DE VERGADERING VAN HET ONDERWIJSCOLLEGE DER SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE OP 12 MEI 1970.

1. Over een voorstel van de assistenten van het practicum fysische chemie om de beoordeling door cijfers te vervangen door kwalificaties zal op een volgende vergadering in breder verband worden gediscussieerd.

2. In verband met de uitbreiding van de natuurkunde-eisen voor het kandidaatsexamen S3, wordt besloten om naar keuze van de student de omvang van één van de chemische acht weken practica (evenwel met advies dit voor een van de meetpractica te doen) met drie weken te verkorten.

3. Besloten is 'onderwijskunde' te accepteren als bijvak voor het doctoraalexamen scheikunde door studenten de mogelijkheid te verschaffen om in het kader van een chemisch bijvak research te verrichten op het gebied van het chemie-onderwijs van dit bijvak onder verantwoording van de betrokken docent en in overleg en samenwerking met de afdeling onderzoek en ontwikkeling van onderwijs. Hoogleraren en lectoren van de subfaculteit zal worden verzocht hieraan mede te werken.
4. De contactpersonen van het onderwijscollege zullen bij de betreffende docenten informeren naar hun ervaringen met de nieuwe studie-regeling en hiervan aan het onderwijscollege verslag uit te brengen.

COMMUNIQUE VAN DE VERGADERING VAN HET ONDERWIJSCOLLEGE DER SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE OP 21 MEI 1970

1. Ter ondersteuning van Prof. Smittenberg bij zijn besprekingen over de toekomstige huisvesting van een aantal subfaculteitsafdelingen in Transitorium III zal hem worden meegedeeld, dat het onderwijscollege volledig achter zijn streven staat om voor die afdelingen zoveel ruimte te krijgen, dat ze daar naast hun research tevens hun volledige onderwijstaak - dus ook het voorkandidaatsonderwijs - kunnen uitvoeren en bovendien practicumruimte voor de studierichtingen, waarvoor chemie het tweede hoofdvak is.

2. De brief, die is opgesteld n.a.v. de besprekingen over de nota 'onderwijs en studiebegeleiding in het eerste studiejaar' zal ter kennisneming van het interimbestuur worden gebracht, voordat hij wordt gezonden naar de Senatus Contractus.

3. Men is tegen het voorstel van de hoogleraren den Boer en Smit om de aanvang van het college van Prof. den Boer als onderdeel van het college algemene chemie in het a.s. studiejaar uit te stellen en in maart een proefwerk atoomfysica in te voeren.
Voor toelating tot het 2e studiejaar zal, wat de natuurkunde betreft, worden geëist óf een voldoende resultaat voor de twee mechanica óf voor één mechanica proefwerk en het tentamen atoomfysica.

4. Begin juni zal de concept-studiegids voor het a.s. jaar voor leden van het onderwijscollege op het bureau van de subfaculteit ter inzage liggen.

5. Geadviseerd wordt het vierweken keuzepracticum niet met een cijfer te beoordelen en dit dus ook niet mee te laten tellen bij het eindcijfer voor 'experimentele chemie' op het kandidaatsexamen.

6. Er is een commissie ingesteld, die op korte termijn aan het onderwijscollege advies moet uitbrengen over voorzieningen ten behoeve van abituriënten met inadequate vooropleidingen.

7. De discussie over de wijze van beoordeling van de chemische voorkandidaatspractica is voortgezet, maar nog niet afgerond.

BIOLOGIE

INSTITUUT VOOR SYSTEMATISCHE PLANTKUNDE

De biologen worden erop attent gemaakt dat gedurende de periode van **1-15 juli** a.s. geen tentamen hogere (en lagere) planten kan worden afgenomen- Na die tijd is er gedurende de hele zomer weer gelegenheid tot het afleggen van dit tentamen.

LETTEREN

ZIEKTEKOSTENVERZEKERING STUDENT-ASSISTENTEN NA AFLOOP ARBEIDSOVEREENKOMST

Zie onder rubriek studenten.

DIERGENEESKUNDE

ZIEKTEKOSTENVERZEKERING STUDENT-ASSISTENTEN NA AFLOOP ARBEIDSOVEREENKOMST

Zie onder rubriek studenten.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD

12 juni: O.C. de Wit, Diepenbrocklaan 16, Bilthoven op het proefschrift: Recht en billijkheid, een theoretische analyse van de sociaal-pedagogische problematiek van het pleeggezin.
Promotor: prof. dr. N.C.A. Perquin.

De schrijver gaat de positie na van het pleeggezin voor die kinderen die onder de justitiële kinderbescherming vallen. De kritische vraag hierbij is: welke sociale en maatschappelijke faktoren bestaan er met name voor het pleeggezin als opvoedingsmilieu? Een duidelijke onderkenning van deze faktoren is van groot belang voor de opvoedingsmogelijkheden binnen het pleeggezin en voor het leven van pleegouders en pleegkind. Nagegaan is welke rechtsbescherming het pleeggezin als opvoedingsmilieu in de Nederlandse samenleving geniet. Tevens is een belangrijk onderdeel van deze studie gewijd aan de relatie tussen pleeggezin en voogdij-instelling en aan de betekenis hiervan voor pleegouders en pleegkind. Ook de verhouding tussen pleeggezin en het oorspronkelijk milieu van het kind is in deze studie aan de orde gesteld, waarbij de centrale vraag is: wie zijn voor het kind nu zijn eigen ouders?
In de slotbeschouwing gaat de schrijver in op het tegenwoordig luid verkondigde: kinderbescherming is gezinsbescherming. Wanneer het gezin naar zijn betekenis voor het bestaan voor het opgroeiende kind wordt beschouwd, kan naar het oordeel van de schrijver in vele gevallen ook gesteld worden: kinderbescherming is pleeggezinsbescherming.
Deze studie eindigt in een probleemstelling voor empirisch pedagogisch onderzoek, dat momenteel onder leiding van de schrijver door het Pedagogisch Instituut van de Utrechtse universiteit wordt verricht. Dit landelijk onderzoek, aanhangig gemaakt door het Algemeen Verbond voor Kinderbescherming en gesubsidieerd door het Departement van Justitie, zal eind 1970 zijn beëindigd.

ZIEKTEKOSTENVERZEKERING STUDENT-ASSISTENTEN NA AFLOOP ARBEIDSOVEREENKOMST

Zie onder rubriek studenten.

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

BIBLIOTHEEK INSTITUUT PLANOLOGIE

De bibliotheek van het Instituut voor Planologie zal gedurende de maanden juni, juli en augustus toegankelijk zijn voor uitlening, op: maandag, dinsdag en vrijdag van 9.00-12.30 uur; woensdag en donderdag de gehele dag.

ECONOMIE

De aanmeldingen voor deelname aan het schriftelijk tentamen economie voor studenten in de **sociologie** en de **culturele antropologie** d.d. 19 juni kunnen geschieden bij de secretaresse van het Economisch Instituut, Boothstraat 1c, tel. 11965, vóór **15 juni**.

PSYCHOLOGIE

CURSUS KINDER- EN ONTW. PSYCHOLOGIE

Daar de Subfaculteitsraad der Psychologie zich scherp heeft uitgesproken tegen de mededeling van de docenten van de afdeling kinder- en ontwikkelingspsychologie van het Pedagogisch Instituut aan de Rijksuniversiteit te Utrecht in 'U' van 24-4-'70, waarin een tijdelijke studentenstop werd aangekondigd, en daar ook de studenten van deze afdeling de maatregel afkeurden, is, na langdurig overleg, besloten in september 1970 toch met een nieuwe cursus te beginnen. Het basisjaar bestaat uit drie opeenvolgende blokken (okt.-dec.; jan.-mrt.; april-juni). Nakandidaatsstudenten, die de hoofdrichting Kinder- en Ontwikkelingspsychologie kiezen, worden verzocht zich zo spoedig mogelijk in te schrijven. Voor blok 1 moet men zich **vóór 1 okt. 1970** hebben opgegeven; voor de blokken 2 en 3 zijn de uiterste inschrijfdata resp. **20 dec. 1970** en **31 maart 1971**. De studieregeling is te verkrijgen in de koepel van het P.I. (De docenten).

HERHALINGSTENTAMEN DIFFERENTIëLE PSYCHOLOGIE

Dit tentamen voor studenten aangekomen in 1967 of eerder wordt gehouden op vrijdag 18 september a.s. om 14.00 uur (plaats nader bekend te maken).

Men dient zich uiterlijk één week van te voren op te geven bij het secretariaat van het ICIP, Trans 4, kamer 4.

SPREEKUUR DRS. VAN DER VEGT

Drs. R. van der Vegt houdt van af 9 juni 1970 tot 4 augustus 1970 geen spreekuur wegens verblijf in het buitenland. Dinsdag 4 augustus zal het spreekuur voor het eerst weer plaatsvinden.

OPVOEDKUNDE

AFDELING METHODENLEER EN STATISTIEK

Vooral diegenen, die het tentamen Methodologie nog niet hebben afgelegd, worden verzocht op 17 juni a.s. om 10.00 uur in de Grote Collegezaal van het P.I. aanwezig te zijn.

SPREEKUR R. HOKSBERGEN:

Het spreekuur van drs. Hoksbergen is vanaf 24 juni, alleen na telefonische afspraak, thuis. (Hartmanlaan 20, Soest, tel. 02155-5672).

ASSISTENTEN GEVRAAGD

Propedeuse-blok Ontwikkelingspsychologie.

Wij zoeken een aantal studenten liefst nakandidaten) die ons ongeveer 3 maanden zouden willen assisteren bij het verzorgen van het propedeuse-blok ontwikkelingspsychologie in het komende jaar. Het blok bestaat uit een aantal hoorkolleges en daarop aansluitende diskussiebijeenkomsten in kleinere groepen. De studenten zullen tot taak krijgen de diskussiestof mede voor te bereiden en de diskussiebijeenkomsten intensief te begeleiden. Wie hiervoor belangstelling heeft, wordt vriendelijk verzocht met mij kontakt op te nemen. (Ton Gools).

METHODENLEER EN STATISTIEK

Assistenten gevraagd om te assisteren bij het onderwijs in methodenleer. Verondersteld de kennis: De Groot 'Methodologie en het voorkandidaatsprogramma statistiek.

PRAKTIKUM ONDERZOEKSPROBLEMATIEK

In oktober 1970 zal voor doctoraal-studenten sociale pedagogiek een onderzoekspraktikum starten.
Dit praktikum zal vier maanden duren en ca. 2½ dag per week in beslag nemen waarvan 2 halve dagen per week in de vorm van praktikum-bijeenkomsten).
Aan het praktikum zal een voortoets voorafgaan; daartoe zal half augustus een voorbespreking gehouden worden.
Slechts diegenen kunnen deelnemen die — op 1 oktober 1970 hun kandidaats-examen pedagogiek afgelegd zullen hebben en — hoofdrichting sociale pedagogiek kiezen.
Opgaven voor dit praktikum naam, adres, telefoonnummer, datum kandidaats-examen) zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk 15 juli a.s. bij de sekretaresse van de afdeling sociale pedagogiek, mej. De Feijter.
Na 15 juli ontvangt men zo spoedig mogelijk nadere informaties.

HET PEDAGOGISCH INSTITUUT TE UTRECHT SCHORT ONDERWIJS OP

De instituutsraad van het Pedagogisch Instituut (andragogische en pedagogische wetenschappen) aan de Rijksuniversiteit te Utrecht, waarin alle geledingen vertegenwoordigd zijn, heeft zich genoodzaakt gezien de volgende besluiten te nemen:

1. Met het onderwijs van de cursus 1970/1971 zal voor de eerstejaars pas kunnen worden begonnen drie maanden nadat de grote personele achterstand is weggenomen en voldoende ruimten voor onmiddellijk gebruik ter beschikking zijn gesteld. Dit bete-

kent, dat zij, die van plan zijn zich het komende jaar als eerstejaars te laten inschrijven op het Pedagogisch Instituut, voorlopig geen onderwijs kunnen ontvangen en geen tentamens kunnen afleggen.

2. Aan tweede en ouderejaars zal zoveel mogelijk individuele hulp geboden worden, opdat hun studievoortgang zo min mogelijk vertraagd zal worden.

De instituutsraad heeft deze beslissing moeten nemen, omdat het Pedagogisch Instituut thans in een situatie verkeert waarbij de opleidingscapaciteit zijn maximum heeft bereikt, zoals blijkt uit de volgende gegevens:

1. Terwijl het aantal studenten van 372 (1966) toenam tot 762 (1969), nam het aantal wetenschappelijke medewerkers toe van 26 (1966) tot 30 (1969). Volgens de gebruikelijke normen bestaat er thans een tekort aan 30 wetenschappelijke medewerkers.

2. Bij de te verwachten grote toeloop van eerstejaars zal door de geringe toezeggingen de noodsituatie nog erger worden.

3. Terwijl voor de huidige medewerkers al onvoldoende werkruimte aanwezig is en dus zeker voor nieuwe medewerkers, zijn er voor de ruimteproblemen geen oplossingen in zicht voor september 1970.
De student-leden van de instituutsraad hadden een maand eerder bekendheid aan deze nood willen geven. In verband met het toen lopend overleg met Curatoren is pas nu tot publikatie van bovenstaand bericht overgegaan.
Persbericht Utrecht, 4 juni 1970

2e JAARS TENTAMEN PSYCHOLOGIE EN PEDAGOGIEK VAN HET GEHANDICAPTE KIND. (prof. dr. W. E. Vliegenthart).
Omdat er nog enige misverstanden blijken te bestaan volgen hier nog eens enkele gegevens over dit tentamen.

Het tentamen wordt gehouden op woensdag, 24 juni om 9.15 uur.

In tegenstelling tot eerdere berichten wordt het tentamen afgenomen in het Academiegebouw Domplein, zaal 9 en 13.

1. De stof, waarover getentamineerd zal worden:

a) Collegestof (de collegestof vindt men terug in het boek van Vliegenthart 'Algemene Orthopedagogische geschriften XII, Wolters, Het is niet de bedoeling dit boek in zijn geheel te bestuderen
b) W. Cruickshank: Psychology of exceptional children and youth.
Beslist editie 1963, Prentice Hall, N.Y. Alleen Hfdst. I, III, VI en IX
c) Problemen rondom het gehandicapte kind I. nr. 3, II nr. 1 en III.
Orthopedagogische geschriften XII, Wolfers, Gron. 1967.
d) Y. Vlietstra en Kingma: Onderwijskundige en sociale zorg voor gehandicapte jeugd in Nederland. Alphen a.d. Rijn, 1965.
e) Enkele tijdschriftartikelen, voor dit tentamen gebundeld en in meerdere exemplaren aanwezig in de bibliotheek van het P.I.
f) De stencils die op het college zijn uitgereikt, behalve het laatste stencil (Opvoeding).
2. Op woensdag, 17 juni a.s. is er gelegenheid vragen te stellen over het tentamen en de stof. Plaats: collegezaal P.I., aanvang 9.15 uur.

CENTRALE INTERFACULTEIT

ZIEKTEKOSTENVERZEKERING STUDENT-ASSISTENTEN NA AFLOOP ARBEIDSOVEREENKOMST

Zie onder rubriek studenten.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

ZIEKTEKOSTENVERZEKERING STUDENT-ASSISTENTEN NA AFLOOP ARBEIDSOVEREENKOMST

Zie onder rubriek studenten.

BIBLIOTHEEK INST. PLANOLOGIE

De bibliotheek van het Instituut voor Planologie zal gedurende de maanden juni, juli en augustus toegankelijk zijn voor uitlening op: **maandag, dinsdag** en **vrijdag** van **9.00 uur - 12.30 uur; woensdag** en **donderdag de gehele dag.**

NAGEKOMEN

SCHEIKUNDE EN BIOLOGIE
BIJVAK LEVENSMIDDELENCHEMIE
VOOR KANDIDATEN

Nu binnenkort de mogelijkheid wordt geopend voor het praktische deel van dit bijvak gebruik te maken van de faciliteiten, die het Centraal Instituut voor Voedingsonderzoek (CIVO-TNO) biedt, is het nodig, inzicht te krijgen in de belangstelling hiervoor.
Kandidaten die overwegen, in de studiejaren 1969-1970 en 1970-1971 dit bijvak in hun studieprogramma op te nemen, worden i.v.m. de plaatsingsmogelijkheden verzocht zich voor inlichtingen en aanmelding te wenden tot dr. P. Slump, CIVO te Zeist, of tot dr. J. W. Engelsma, Farmaceutisch Laboratorium, Catharijnesingel 60, Utrecht.

Ter informatie diene het volgende:

De bijvakstudie, die in totaal zes maanden in beslag neemt, omvat na een cursorisch gedeelte van twee weken, een experimenteel onderzoek dat circa vijf maanden duurt, een colloquim (1h per week) en bezoeken aan levensmiddelenindustrieën en laboratoria. De belangstelling wordt vooral gericht op levensmiddelencomponenten, die uit het oogpunt van menselijke voeding in de belangstelling staan.
Voor het experimenteel onderzoek na het cursorisch gedeelte wordt iedere kandidaat een onderwerp aangewezen, dat wat betreft strekking en methodiek het beste bij zijn studierichting past.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public Relations Voorlichting en Documentatie (PVD).

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); drs. A. van der Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16 Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 030 - 2 94 41, toestel 130. Postbus 202

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad en via de leden van de redactieraad te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten: *aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht;*

medewerkers: *aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht;*

anderen: *aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.*

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 425267 van de rijksuniversiteit te Utrecht.

VOORLOPIG WORDEN GEEN ADVERTENTIES OPGENOMEN.

E.S.B. ICHTUS

Maandagmiddag 15 juni (17.15 - 18.30 uur) komt de heer H. H. ter Welle voor de evangelische studentenbeweging ICHTUS spreken over het onderwerp: 'Kind en geloof'. Belangstellenden zijn hartelijk welkom in het U-huis, kamer 20 (zolder).

utrechtse universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 37
19 juni 1970

Wetsontwerp Veringa
Nota stafconventen

Op 10 juni 1970 vond een hoorzitting plaats van de Vaste Commissie voor Onderwijs en Wetenschappen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Afgezien van de vertegenwoordigers van curatoren en de senaat van verscheidene universiteiten en hogescholen, hadden de besturen van vijf stafconventen (Utrecht, Amsterdam, Delft, Wageningen en Tilburg) alsook het Interacademiaal Overleg van Conventen zich hiervoor laten inschrijven. De vertegenwoordigers van de stafconventen, die geen van alle dreigende taal bezigden en zich hoogstens een enkele maal een schamper woord lieten ontvallen, schenen een willig oor bij de commissie te vinden. De I.A.O.C.-delegatie bestond uit de heren Vermeiden (Delft), Van der Woude (Wageningen) en Wessels Boer (Utrecht). De hieronder volgende nota werd aan de leden van de Vaste Commissie ter hand gesteld. Het Utrechtse stafconvent heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn voorzitter en vicevoorzitter. Zij lieten onderstaand memorandum bij de Commissieleden achter.

(D. W. Fokkema, voorzitter stafconvent)

IN DIT NUMMER:

Belgische T.V. bij prof. Minnaert (p. 6).
Mej. dr. S. Ferwerda onderscheiden (p. 13).
Statuswijziging SAZU-personeel (p. 7).
Beloningen voor studenten (p. 10).
Filosofiese spelen (p. 12).
Onderzoek studiestakers psychologie (p. 14).
Inlichtingen over proefschriften (p. 6).
Vakantie met z'n tweeën ? (p. 16).

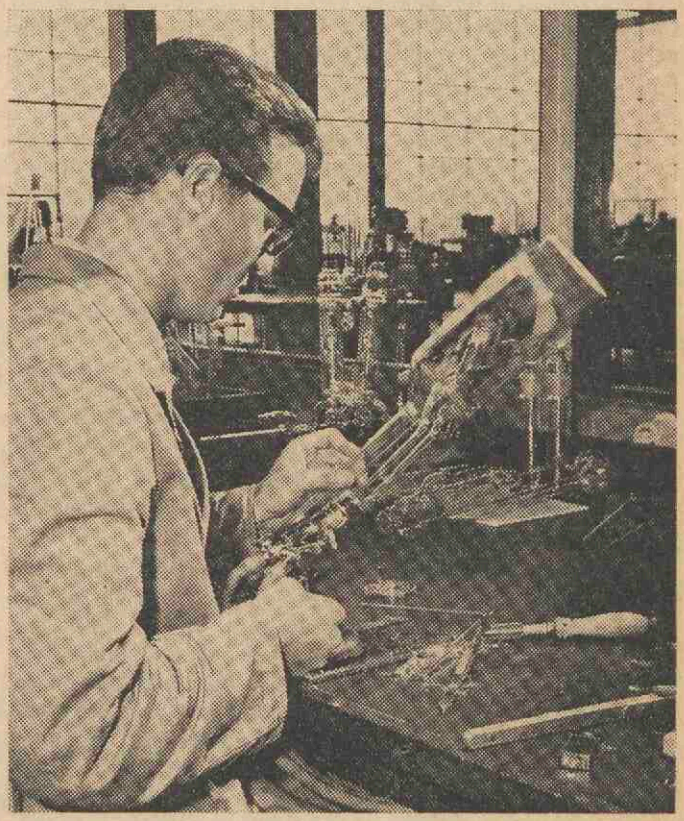

Glasinstrumentmakerij: vervaardigen, vervangen en herstellen van glasapparatuur; a) volgens tekeningen die door het constructiebureau of de opdrachtgever zijn gemaakt; b) volgens een ingeleverde schets en/of mondelinge toelichting.

OPBOUW EN WERKWIJZE VAN DE UNIVERSITEITSWERKPLAATS

De Universiteitswerkplaats heeft een handig boekje uitgegeven, waarin de taken van de verschillende afdelingen en de wijze waarop opdrachten en bestellingen dienen te worden geplaatst zijn beschreven. Voor geïnteresseerden is het boekje verkrijgbaar bij de administratie van de U.W., Sorbonnelaan 4, tel. 539111, toestel 1639.

(zie foto's pag. 4)

MEMORANDUM BESTUUR STAFCONVENT

(hoorzitting Vaste Commissie voor Onderwijs en Wetenschappen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, 10 juni 1970)

1. Het Utrechtse Stafconvent steunt de uitgangspunten van het ontwerp van wet 'Universitaire Bestuurshervorming 1970' met name de in de Memorie van Toelichting ontwikkelde gedachte dat de Universiteit een doelgemeenschap is en dat voor de verwezenlijking van de verschillende taken van de Universiteit specifieke bekwaamheden zijn vereist. Dit betekent dat het one man - one vote systeem wordt afgewezen en in de bestuurscolleges die zich met de regeling van onderwijs en onderzoek bezighouden, een overwicht van het wetenschappelijk corps noodzakelijk wordt geacht. Dit standpunt is duidelijk tot uitdrukking gekomen in de vergadering van de Stafconventsraad van 13 mei jl. en was ook reeds gebleken uit een in november 1969 gehouden enquête onder alle leden van het Stafconvent.

De resultaten van deze enquête luidden, in beknopte vorm, als volgt. De respons was 30 pct. (van de 1570 verzonden formulieren werden 477 terugontvangen). Van de inzenders heeft 70 pct. zich uitgesproken voor een onderscheid in drie geledingen. t.w.: wetenschappelijk corps, studenten en niet-wetenschappelijk personeel; 17,5 pct. wenste vier geledingen, waaronder een aparte geleding voor hoogleraren en lectoren. Slechts 5 pct. wenste in het geheel geen onderscheid in geledingen.

Uitgaande van drie geledingen meende 60 pct. van de respondenten dat op het niveau van de vakgroep de zetels in het bestuur moeten worden toegewezen op kwalitatieve basis (d.w.z. minimaal de helft van de zetels voor het wetenschappelijk corps); 26 pct. was een voorstander van een zetelverdeling op basis van drieledige pariteit.

2. Het Utrechtse Stafconvent is voorts van mening dat in het wetsontwerp de eenheid van het wetenschappelijk corps onvoldoende is uitgewerkt. Het zou de wijziging van artikel 17, lid 4 en 5, dringend gewenst achten. Het voorzitterschap van de vakgroep dient niet tot de hoogleraren en lectoren beperkt te blijven, te meer daar in vele gevallen dan geen sprake van verkiezing zal kunnen zijn. De huidige tekst van art. 17, lid 4, is zo stringent dat zelfs indien de hoogleraren en lectoren binnen een vakgroep de functie van voorzitter door een wetenschappelijk medewerker bekleed zouden wensen te zien, dit niet mogelijk is. Tevens moet worden overwogen dat de wetenschappelijke medewerkers in het algemeen het voorzitterschap gaarne zullen overlaten aan de hoger gekwalificeerden. Voorgesteld wordt de tekst van artikel 17, lid 4, als volgt te laten luiden: 'Het bestuur kiest voor ten minste één jaar zijn voorzitter uit de leden van het wetenschappelijk corps van de vakgroep.'
De tegenwerping dat hierdoor de functie van hoogleraar en lector geheel wordt uitgehold, kan gemakkelijk worden weerlegd. Indien de voorgestelde wijziging wordt overgenomen, zal de benoeming tot hoogleraar en lector een meer persoonlijk karakter krijgen en meer bepaald worden door zuiver wetenschappelijke verdiensten.

3. De formulering van artikel 17, lid 5, kan gemakkelijk tot loyaliteitsconflicten aanleiding geven. De werkzaamheden van de wetenschappelijke medewerkers dienen dan ook niet door individuele hoogleraren en lectoren te worden geregeld, maar door het (gekozen) dagelijks bestuur van de vakgroep. Voorgesteld wordt de tekst van art. 17, lid 5, als volgt te laten luiden: 'Het bestuur regelt de uitvoering van de taken van de vakgroep en draagt zorg voor de nodige coördinatie en controle.'

INTERACADEMIAAL OVERLEG VAN STAFCONVENTEN NOTA BETREFFENDE WETSONTWERP 10.636

Het beraad van de stafconventen van de universiteiten en hogescholen, verenigd in het Interacademiaal Overleg van Conventen, kwam n.a.v. het Ontwerp van Wet Universitaire Bestuurshervorming 1970 tot de conclusie dat dit ontwerp een bestuurlijke hervorming gaat brengen, die naar de mening van de conventen eerst dan het perspectief op een aanvaardbare situatie opent, wanneer enige hieronder genoemde punten een wijziging zullen ondergaan.

1. *Relatie van de besturen ten opzichte van de raden op alle niveaus*
Ten einde dualiteit in de bestuursstructuur te vermijden en de democratisering alsmede de doelmatigheid te bevorderen moeten de raden op alle niveaus de hoogste organen zijn met beleidsbeslissende bevoegdheid. Naar de mening van het I.A.O.C. impliceert dit niet dat de besturen als beleidsuitvoerende organen door de raden tussentijds afzetbaar zijn.

2. *Eenheid van het wetenschappelijk corps*
Geconstateerd wordt dat het Ontwerp van Wet geenszins de eenheid van het wetenschappelijk corps brengt. Dit blijkt o.a. zeer duidelijk uit art. 17, lid 4 (zie punt 3) en uit art. 17, lid 5, waar bepaald wordt dat de wetenschappelijke medewerker zijn werkzaamheden dient in te richten in overeenstemming met een hoogleraar of lector van de vakgroep. Deze bepaling is in strijd met het gestelde in de eerste volzin van art. 17, lid 5 en zal ongetwijfeld in de toekomst een bron van spanningen en conflicten binnen de vakgroep worden. De afwezigheid van een werkelijke eenheid van het wetenschappelijk corps blijkt eveneens uit het onthouden aan wetenschappelijke medewerkers van het recht om als promotor op te treden en uit de wijze waarop de benoemingsprocedure voor hoogleraren is geregeld (art. 12, lid 2). Veel van de onvolkomenheden zijn het gevolg van het uitblijven van een beslissing op de voorstellen van de Commissie van Os. Het I.A.O.C. betreurt het dat de minister tot op heden nog steeds geen beslissing heeft genomen.

3. *De vakgroep*
Wanneer voor de organisatie van de vakgroep geen soepeler vorm gevonden wordt dan het wetsontwerp biedt, bestaat het reële gevaar dat in een niet te verwaarlozen aantal gevallen een onwerkzame situatie zal ontstaan. De bezwaren richten zich allereerst op de nadrukkelijk voorgeschreven verplichting om slechts een hoogleraar of lector tot voorzitter te kiezen (art. 17, lid 4). Ook is de regeling van de bestuurssamenstelling te strak om altijd een doelmatige en democratische bestuursvorm mogelijk te maken.

4. *De wetenschappelijke medewerker in tijdelijke dienst*
Hoewel in vergelijking met het voorontwerp een duidelijke verbetering van de positie van de wetenschappelijke medewerker in tijdelijke dienst in het ontwerp vastgesteld kan worden, betreurt het I.A.O.C. het in hoge mate dat juist op het niveau van de vakgroep, waar velen van deze medewerkers zich in hun werkzaamheden niet onderscheiden van de medewerkers in vaste dienst hun positie ook in het ontwerp nog steeds onbevredigend is geregeld. Het I.A.O.C. acht dat onjuist, omdat in veel gevallen dit een uitsluitend gevolg is van het niet terecht uitvoeren van de richtlijnen van het rangenstelsel voor wetenschappelijke medewerkers. Het is niet aanvaardbaar dat een functioneel onderscheid wordt gebaseerd op dit niet terecht uitvoeren van ambtelijke voorschriften.

5. *Beheerslijn*
Hoewel het beheer in het ontwerp uiterst pover is geregeld, is een duidelijke centralisatie voorgeschreven. Opvallend is de redaktie van art. 31, lid 3, waaruit verdwenen is de zin van het voorontwerp, art. 32, lid 3; 'Het college kan onderdelen van de beheerstaak overdragen aan faculteits- en subfaculteitsraden dan wel aan beheerders'. Een doelmatige en democratische gang van zaken kan slechts bereikt worden door een decentralisatie van beheerstaken naar de diverse niveaus.

6. *College van decanen*
Gevreesd moet worden dat het College van decanen als advieslichaam inzake het onderwijs en de wetenschapsbeoefening het ontstaan van spanningen tussen enerzijds dit college en anderzijds de universiteits- en faculteitsraden in de hand kan werken. Het I.A.O.C. is daarom van mening dat de autonome taak van dit college strikt beperkt dient te blijven tot de toekenning van doctoraten en daarmee te vergelijken activiteiten. Voor het geval het college optreedt als orgaan van interfacultair overleg dient het ondergeschikt te blijven aan de universiteitsraad. Het I.A.O.C. is het volledig oneens met de mogelijkheid (art. 9, lid 3) een dekanaat door een beroepsbestuurder te laten bekleden; de beroepsbestuurder dient een ambtelijke functie te bekleden zonder automatisch voorzitter van het faculteitsbestuur te worden; wel zou een dergelijke beroepsbestuurder bijv. als secretaris aan het bestuur toegevoegd moeten kunnen worden.

Voorts vestigt het I.A.O.C. uw aandacht op de volgende punten:

7. *Vergeten groepen*
Werkzaamheden vergelijkbaar met die van de leden van het wetenschappelijk corps worden veelal verricht door personen in dienst van Z.W.O., F.O.M. en dergelijke organisaties. In het Ontwerp van Wet wordt hieraan geen aandacht besteed. Ook de positie van het wetenschappelijk personeel van de bibliotheken krijgt onvoldoende aandacht.

8. *Experimenteerartikel*
Het bepaalde in art. 55 laat onvoldoende ruimte om bestuursvormen te creëren in overeenstemming met de bijzondere situatie van bepaalde (sub) faculteiten of vakgroepen. In deze zou aan de universiteitsraad, c.q. faculteitsraad een zekere bevoegdheid moeten worden toegekend.

9. *Academische Raad*
Gaarne ziet men de Academische Raad met grotere bevoegdheden bekleed. De raad zou de werkzaamheden van de instellingen van wetenschappelijk onderwijs moeten coördineren en hiërarchisch tussen de minister en de instellingen moeten zijn geplaatst. Op deze wijze zou de autonomie van het wetenschappelijk onderwijs beter gestalte kunnen krijgen. Het onderscheid in bestuurlijk opzicht tussen openbare en bijzondere instellingen zou langs deze weg kunnen verminderen.

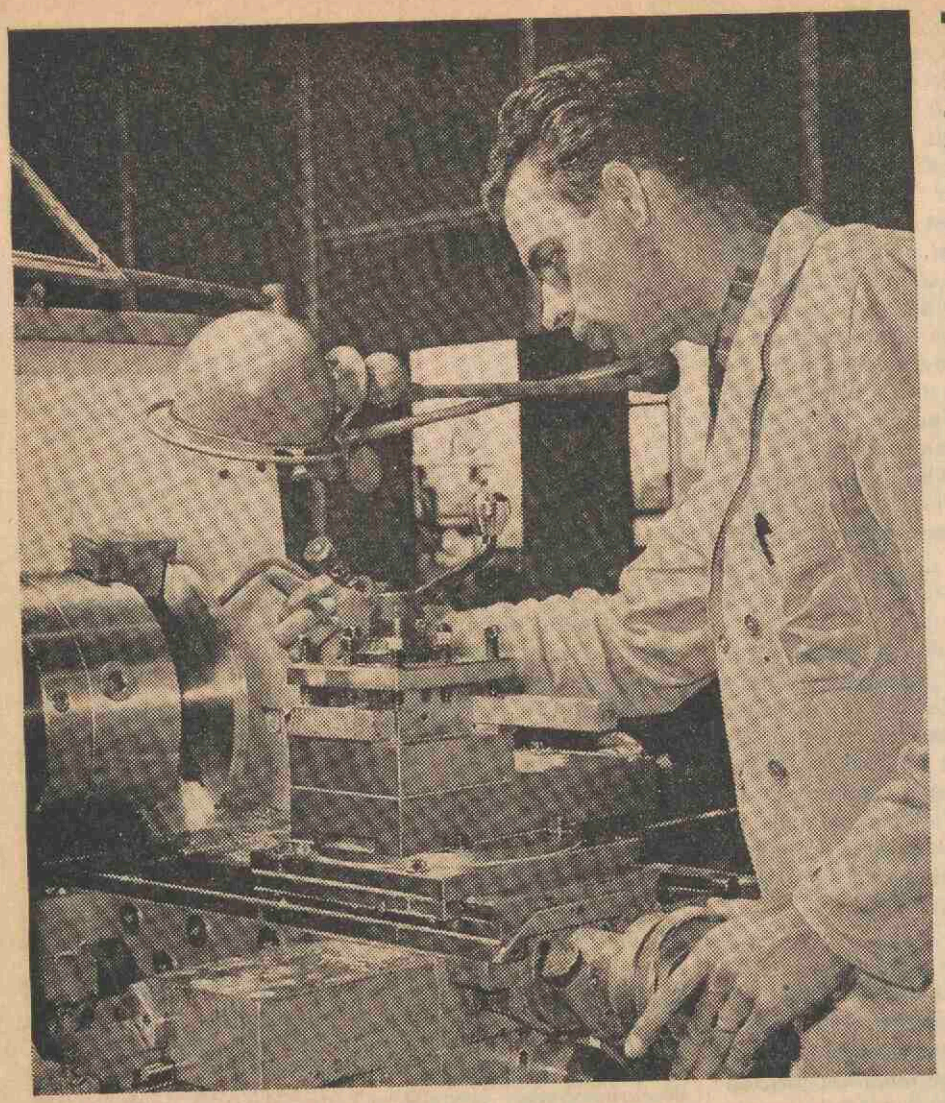

Het doel van deze werkplaats is, het vervaardigen van fijnmechanische apparatuur ten behoeve van onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Meestal wordt deze, niet in de handel verkrijgbare apparatuur, op het eigen constructiebureau ontworpen. Seriewerk en werkzaamheden die buiten het vakgebied van de instrumentmaker liggen, behoren niet tot het terrein van de universiteitswerkplaats. Deze werkzaamheden kunnen n.l. beter bij derden worden uitbesteed.

Metaalinstrumentmakerij: vervaardigen van fijnmechanische apparatuur. a) volgens tekeningen die door het constructiebureau of de opdrachtgever zijn gemaakt; b) volgens een ingeleverde schets en/of mondelinge toelichting.

Constructiebureau: construeren en tekenen van fijnmechanische metaal- en glasapparatuur welke niet d.m.v. een schets in de werkplaats kan worden gegeven.

Mechanische technologie: beproeven van nieuwe methoden en apparatuur t.b.v. de Universiteitswerkplaats. Onder deze afdeling ressorteren: 1. een vacuumafdeling waar de gereedgekomen vacuumapparatuur op lek kan worden getest; 2. de meetkamer; 3. de technische documentatie, betreffende machines en gereedschappen, materialen en halffabrikaten, apparatuur voor verschillende doeleinden; 4. Het adviseren bij aankoop van machines en technische apparatuur.

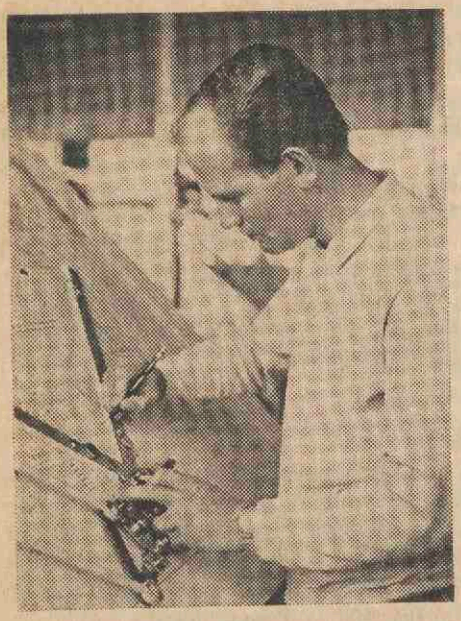

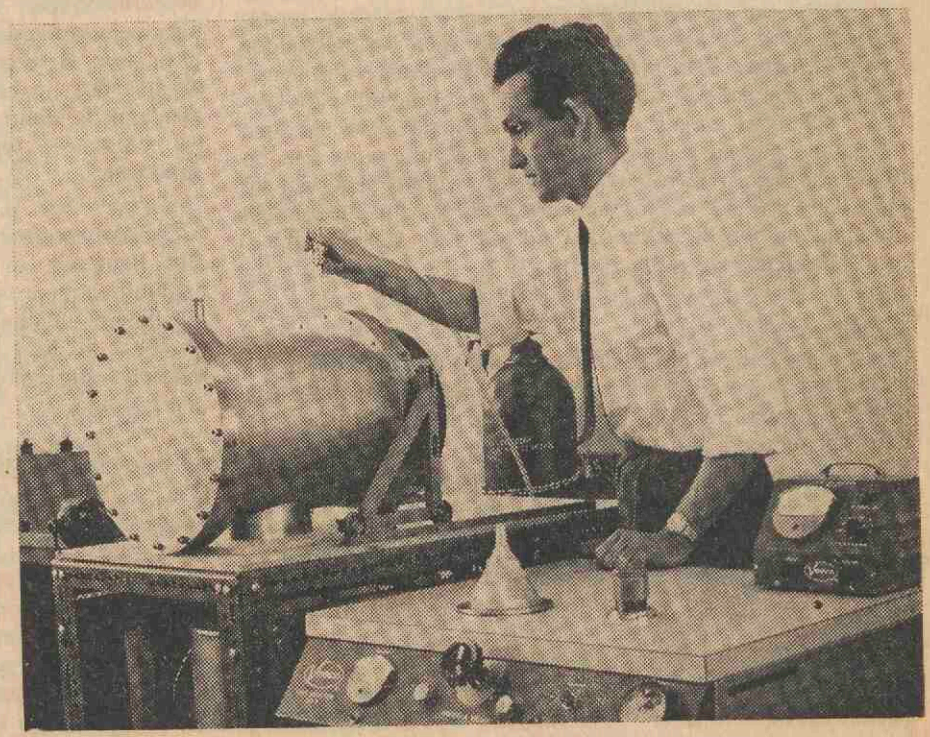

(De foto's van W. Stam, zijn de eerste ontwikkeld in het nieuwe gebouw van de stichting film en wetenschap, Gerard Hengeveldstraat 29, Utrecht.)

UNIVERSITEIT

AGENDA

19 juni: promotie drs. J. Bakker (Sociale Wetenschappen), Else Mauhsstraat 37, Amstelveen, op het proefschrift: Oecumene als praktijk en probleem. Senaatszaal; 13.45 uur.

Promotie drs. J. P. H. M. Smits (Letteren), Lisztlaan 50, Rotterdam-13, op het proefschrift: Plutarchus en de Griekse muziek. Senaatszaal: 15.15 uur.

Laatste sociëteitsavond vóór de vakantie, Prometheus.

19—20 juni: weekend mentoren oriënteringsdagen; 14.00—16.30 uur.

22 juni: promotie drs. W. den Otter (Geneeskunde), Oranjelaan 4, Leusbroek, op het proefschrift: Leverglycogeen van ratten in verschillende metabole toestanden. Senaatszaal; 16.00 uur.

23 juni: lezing prof. Peter Ways. Collegezaal Wilhelmina Kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137; 20.00 uur (speciaal voor studenten).

24 juni: promotie drs. W. Hogervorst (Wiskunde en Natuurwetenschappen), John F. Kennedylaan 32, Vleuten, op het proefschrift: Diffusion in noble gas mixtures, between 300 K and 1400 K. Senaatszaal; 14.45 uur.

Promotie drs J. G. R. Elferink (Wiskunde en Natuurwetensch.), Biltstraat 36bis, Utrecht, op het proefschrift: De relatie structuurmuscarine activiteit van enige quaternaire ammoniumverbindingen. Senaatszaal; 16.15 uur.

25 juni: promotie drs. P. van de Kerk (Diergeneeskunde), op het proefschrift: Mineralenstatus en klauwaandoeningen bij het rund. Bosstraat 33, Soest. Senaatszaal; 16.15 uur.

Kruisfinale: Desto, Terweiden; 18.00 uur (zie onder psychologie).

Filosofiese spelen (zie onder Wiskunde en Natuurwetenschappen).

Lezing prof. Peter Ways. Collegezaal Wilhelmina Kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137; 20.00 uur (speciaal voor docenten).

26 juni: promotie drs. S. C. Bakhuizen (Letteren), Rubensstraat 51, Amsterdam, op het proefschrift: Salganeus and the fortifications on its mountains. Senaatszaal; 15.15 uur.

Filosofiese spelen (zie onder Wiskunde en Natuurwetenschappen).

29 juni: promotie drs. J. R. Boersma (Wiskunde en Natuurwetensch.), Prinses Margrietstraat 10, Bunnik, op het proefschrift: Distinguishing features of wave ripple cross-stratification and morphology. Senaatszaal; 15.00 uur.

Promotie ir. F. H. A. Hehuwat (Wiskunde en Natuurwetensch.), Atlasdreef 287, Utrecht, op het proefschrift: The transition from marine to continental sedimentation in the eocene of the guarga synclinorum, huesca province, Spain. Senaatszaal; 16.00 uur.

30 juni: lezing prof. Peter Ways. Collegezaal Wilhelmina kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137; 20.00 uur (speciaal voor docenten).

Finale. Desto, Terweiden, 18.00 uur (zie onder psychologie).

1 juli: promotie G. Ruitenberg (Wiskunde en Natuurwetensch.), Zonnnenhof 4d, Amersfoort, op het proefschrift: Barriers to international rotation from relative intensities of microwave absorption lines. Senaatszaal; 16.15 uur

Promotie jhr. K. W van der Poll (Wiskunde en Natuurwetenschappen), Ingenhouszstraat 57, Utrecht, op het proefschrift. Regulation of allantoinase synthesis in saccharomyces cares bergensis. Senaatszaal; 14 45 uur

Openbare vergadering conventsraad. Academiegebouw, Domplein, Kamer 1; 20.00 uur (Zie onder Medewerkers)

2 juli: promotie L. van der Heide (Diergeneeskunde), Biltstraat 168, Utrecht, op het proefschrift: The fluorescent antibody technique in the diagnosis of avian encephalomyelitis, a comparative study. Senaatszaal; 16.15 uur.

Promotie B. Kouwenhoven (Diergeneeskunde), Burgem. De Geerplantsoen 10, Utrecht, op het proefschrift: Eimeria acervulina infectie bij de kip, een parasitologisch en biochemisch onderzoek Senaatszaal; 14 45 uur

Lezing prof. Peter Ways. Collegezaal Wilhelmina Kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137; 20.00 uur (speciaal voor docenten).

3—10 juli: Internationale harpweek Queekhoven. Zandpad 39, Breukelen, tel. 03462-1606.

25 juni—3 juli: Leidse Universitaire Lustrum, met van

29 juni—3 juli: congres „Wetenschap en welzijn".

UNIVERSITEIT EN KERK

Hervormde Studenten Gemeente

Akademiediensten Janskerk: zondag 21 juni 10 30 uur: ds. Van Egmond; zondag 28 juni 10 30 uur: pastor G. Oostvogel.

Het spreekuur van ds. Van Egmond wordt gehouden elke woensdag van 12.00—13.00 uur te zijnen huize, Burg. Reigerstraat 83, tel. 51 12 72.

Ds Van Egmond is met vakantie afwezig van 4—18 juli en van 1—15 augustus. Zoals bekend is ds. De Bruine afwezig wegens studieverlof.

Gereformeerd

Academie-dienst op zondagavond 21 juni om 19.00 uur in de Pieterskerk; voorganger: ds. P. Heinen.

Remonstrantse gemeente

Geertekerk - iedere zondag dienst; 10.30 uur; Geertekerkhof 22 Spreekuur studentenpredikant ds Overdiep: iedere woensdag 18.30—20 00 uur

Mededelingen van de Utrechtse studentenparochie

De diensten van de U.S.P zijn als volgt:

zaterdag 17.30 uur: Cunera; zondag 10.30 uur: Cunera; 12 00 uur Conventsdienst in de aula; 17.30 uur: Cunera.

In de week dinsdags en donderdags om half één in Cunera; pastor Oostvogel gaat dan altijd voor.

Donderdags instuif in de leeszaal van Cunera waar iedereen welkom is.

In de maanden juli en augustus vervallen alle kerkdiensten in Cunera en ook de instuif.

Wel is er net als vorig jaar een kerkdienst om 12.00 uur in de Geertekerk met kindercrèche en kofiedrinken

Cunera blijft wel voor iedereen open

In de „Cuneradiensten" op zondag 21 juni gaat Pastor v. Waveren voor, op zondag 28 juni Pastor Leeneman.

Maandag 29 juni is er om negen uur parochieraad in Cunera; iedereen is welkom.

Tijdens de oriënteringsdagen zijn er in Cunera ook diverse activiteiten, zie hierover t.z.t. de mededelingen hierover in dit blad.

Maak je voordat je op vakantie gaat je parochiebijdrage nog even over op giro 456525 t.n.v. Penningmeester U.S.P., Nieuwe Gracht 32, Utrecht. Alvast bedankt.

Verder verwijzen we je naar de mededelingen van het convent hierboven.

Pastor G. Th. Oostvogel,	tel. 1 83 32
Pastor L. W. G. Leeneman,	tel. 1 83 38
Pastor H. J. J. van Waveren,	tel. 1 63 07
Cunera, Nieuwe Gracht 32, Utrecht,	tel. 1 87 02

Mededelingen van het Convent van Studentenpastores

Iedere zondag om 12.00 uur is er een kerkdienst voor alle christenstudenten (en andere belangstellenden) van Utrecht. Op zondag 21 en 28 juni is dit nog in de aula van de universiteit. In de maanden juli en augustus is dit om 12.00 uur in de Geertekerk.

Tijdens alle diensten is er een kindercrèche en is er na de dienst gelegenheid tot koffiedrinken.

Voorgangers zijn altijd de leden van het convent van studentenpastores.

In de dienst van zondag 21 juni gaat ds Van Egmond voor Deze dienst zal in het teken staan van de kwart miljoen mensen die gevangen zitten, omdat ze zich hebben uitgesproken tegen bepaalde toestanden in hun land: de slachtoffers van politieke onverdraagzaamheid en status-quodenken, van religieus fanatisme, rassendiscriminatie en machtsmisbruik. Als groep studenten die informatie hierover verzameld heeft, zullen we in deze dienst informatie verschaffen, en vanuit het luisteren naar wat de bijbel ons te zeggen heeft willen we samen met u bekijken hoe we onze verantwoordelijkheid t.a.v. dit onrecht gestalte kunnen geven.

Op zondag 28 juni gaat dominee Overdiep voor. Op maandag 15 juni 's avonds om 9.00 uur ontvangt hij graag mensen die hem bij de voorbereiding van deze dienst willen helpen.

Voorgangers zomerdiensten:

zondag 5 juli: ds. Overdiep
zondag 12 juli: pastor Van Waveren
zondag 19 juli: pastor Oostvogel
zondag 26 juli: ds Van Egmond
zondag 2 aug.: ds. Visser
zondag 9 aug.: pastor Leeneman
zondag 16 aug.: ds. Van Minnen
zondag 23 aug.: introductiedienst eerste jaars
zondag 30 aug.: ds. Heinen.

De pastores vragen met grote nadruk om mensen die hen bij de voorbereiding van deze diensten willen helpen.

Daar dit erg moeilijk te organiseren is, willen we iedereen die wil helpen, vragen zich reeds nu bij één van de pastores op te geven en dan met hem nadere afspraken over de voorbereiding te maken.

Geef je je gauw op?

PROEFSCHRIFTEN

In verband met vakantie kunnen tot 6 juli a.s. geen inlichtingen over het drukken van proefschriften worden verstrekt.

Spreekuren vanaf genoemde datum: maandag en dinsdag van 14.00—17.00 uur, kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

'U' EN DE VAKANTIE;
NOG DRIE NUMMERS (O.O.V.)

Het laatste nummer van 'U'-utrechtse universitaire reflexen vóór de zomervakantie verschijnt op 10 juli.

De juiste verschijningsdata vanaf heden zijn: 26 juni; 3 en 10 juli.

Het eerste nummer na de vakantie verschijnt 21 augustus.

BELGISCHE TELEVISIE TEN HUIZE VAN PROF. DR. MARCEL G. J. MINNAERT

Het bezoekteam van prof. Joos Florquin van de Belgische Televisie gaf een doorlichting van de figuur, het leven en het werk van een sinds de Eerste Wereldoorlog naar Nederland uitgeweken Vlaming, prof. dr. Marcel Minnaert, een internationaal bekend geleerde, een gevestigde autoriteit op het gebied van de zonnestralingen en het zonnespectrum.

Prof. Minnaert komt uit een onderwijsmilieu. Hij studeerde vóór de eerste wereldoorlog biologie aan de Rijksuniversiteit te Gent, waar hij sterk onder de invloed kwam van zijn leermeester, prof. MacLeod. In de Vlaamse Beweging ijverde hij voor de Grootnederlandse Gedachte. Hij was mede-uitgever van het tijdschrift „De Bestuurlijke Scheiding" dat sinds 1914 werd uitgegeven als reactie op de bekende brief van de Waalse leider Jules Destrée aan koning Albert met de al even bekende uitlating: „Sire, il n'y a pas des Belges". Minnaert promoveerde onder de oorlog in Gent tot doctor in de biologie en ging nadien nog een jaar in Leiden wis- en natuurkunde studeren. Aan de inmiddels vernederlandste Gentse Alma Mater werd hij vervolgens docent. Beschuldigd van activisme, nam hij in 1918 de wijk naar Nederland waar hij sindsdien een indrukwekkende loopbaan opbouwde: als hoogleraar te Utrecht en directeur van de Sterrenwacht aldaar leverde hij pionierswerk, vooral op het gebied van de zonnestralingen en het zonnespectrum. Zijn „Utrecht photometric atlas of the Solar Spectrum" dat dertig jaar geleden verscheen, is nu nog altijd het enige gezaghebbende werk op dat gebied. „De Natuurkunde van het Vrije Veld" een andere succesrijke publikatie van prof Minnaert, werd in verscheidene talen omgezet. Hij stelde ook een bloemlezing van gedichten over sterren samen. Als lid van de Internationale Astronomische Unie vervult hij verscheidene taken in de maancommissie.

De uitzending via de Vlaamse televisie vindt plaats donderdag 25 juni om 21.20 uur tot 22.10 uur.

MEDEWERKERS

STAFCONVENT

De openbare vergadering van de conventsraad die woensdag 1 juli a.s. om 20.00 uur zal worden gehouden in het Academiegebouw, Domplein, K. 1, heeft de volgende agenda:
1. Opening. 2. Verslag van de vorige vergadering. 3. Mededelingen. 4. Medewerkers in tijdelijke dienst. 5. Verslag hoorzitting Vaste Commissie. 6. Overzicht kandidaten Conventsraad. 7. Reacties op Rapport Commissie Eenwording. 8. Reacties op Tweede voortgangsnota Posthumus. 9. Bestemming lustrumfonds. 10. Rondvraag. 11. Sluiting.

KORTE SAMENVATTING GECOMBINEERDE VERGADERING VAN HET CONTACTORGAAN VAN DE UNIVERSITEIT EN HET GEORGANISEERD OVERLEG SAZU, OP 4 JUNI 1970

Deze gecombineerde vergadering, geleid door de beide voorzitters dr. H. Schamhardt (universiteit) en ir. J. Lohmann (Sazu-bestuur) was gewijd aan de gevolgen, die de statusverandering van de academische ziekenhuizen (wet van 28 augustus 1969 staatsblad 389) zal hebben voor een ca. 200 personen omvattende kategorie van niet-wetenschappelijke medewerkers, die thans nog in dienst van de universiteit zijn en overgaan naar het academisch ziekenhuis. Besloten is dat een kleine werkgroep, bestaande uit deskundigen van de centrales van overheidspersoneel en vertegenwoordigers van de personeelsdiensten van universiteit en ziekenhuis, een nauwkeurige inventarisatie zullen maken van de verschillen in rechtspositie en personeelsbeleid, die er voor de genoemde groep van personeel zouden kunnen ontstaan zodra deze bij de nieuwe werkgever is aangesteld.
Over deze verschillen en de konsekwenties voor de individuele personeelsleden zal met de vakorganisatie nader uitvoerig worden overlegd, waarbij met verkregen rechten rekening zal worden gehouden. De betrokken personeelsleden zullen individueel een rondzendbrief ontvangen.
Voorts heeft het gecombineerd overleg van gedachten gewisseld over een andere bij de statuswijziging betrokken groepering, nl. de leden van het wetenschappelijk korps die zowel een aanstelling bij de universiteit als bij het academisch ziekenhuis zullen krijgen. Van de kant van de organisaties is er in het bijzonder op gewezen, dat de wet Veringa deze kategorie in universitair verband wel inspraak geeft, maar binnen de ziekenhuisorganisatie niet, aangezien de wet Veringa niet voor de academische ziekenhuizen zal gelden. Er werd op aangedrongen dat curatoren bij het ziekenhuisbestuur de totstandkoming van een evenwaardige inspraakstruktuur zullen bepleiten. Vanwege curatoren is toegezegd zich schriftelijk tot het ziekenhuisbestuur te zullen wenden.

FILOSOFIESE SPELEN

Zie onder Wiskunde en Natuurwetenschappen.

VACATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris vermeld staat, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de aow-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Wegens uitbreiding van de werkzaamheden van de afdeling interne kontrole en administratieve organisatie wordt kontakt gezocht met serieuze reflectanten naar de functie van

SPECIALIST ADMINISTRATIEVE ORGANISATIE

De werkzaamheden van de afdeling omvatten o.m. het instellen van onderzoeken naar de werking van de administratieve organisatie van de centrale en decentrale administraties; het opstellen van procedures, het schematiseren van procesgangen en het voorstellen van plannen ter verbetering. Wij zoeken een medewerker die in klein teamverband aan de uitvoering van de opdrachten wil meewerken en daarbij een grote mate van zelfstandigheid weet te ontplooien. Vereisten zijn ervaring in akkuraat en zelfstandig werken. Goede omgangsvormen en aanpassingsvermogen. Mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid. HBS/HAVO-opleiding gewenst. Het bezit of vergevorderde studie voor het spd vereist. Degenen die een basisopleiding voor analyse en behandeling van administratief-organisatorische vraagstukken hebben, verdienen de voorkeur. Geboden wordt afwisselende werkzaamheden; rang en salariëring afhankelijk van leeftijd en ervaring met goede perspektieven tot maximaal 1797,— bruto per maand, exklusief 6% vakantietoelage. Met gemaakte vakantie-afspraken kan volledig rekening worden gehouden.

Sollicitatie onder vermelding van nr. 231 aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, te Utrecht.

Bij de afdeling administratie en automatisering wordt voor spoedige indiensttreding gevraagd een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER

Door interne overplaatsing van één onzer medewerkers is bij het team, dat tot taak heeft de verifikatie van de kredieten-, bouw- en andere administraties, een vakature ontstaan. De verwerking van alle gegevens geschiedt met behulp van een komputer. De vereisten zijn minimaal mulo-opleiding en praktijkdiploma boekhouden of hiervoor studerend, terwijl ervaring in het werken in een geautomatiseerde administratie gewenst is. Geboden wordt een salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, ad 743,— tot f 1072,— bruto per maand. Promotiemogelijkheden binnen de afdeling of binnen de rijksuniversiteit zijn aanwezig. Met reeds gemaakte vakantie-afspraken wordt uiteraard rekening gehouden. Mocht u nog nadere inlichtingen wensen dan gelieve u te bellen de heer A. N. Balk, tel. 29441 toestel 315.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, onder vermelding nr. 230.

Bij het bureau inschrijving studenten en informatie, Nobelstraat 2a, worden voor spoedige indiensttreding gevraagd

A. MEDEWERKSTER

ter assistentie bij de inschrijvingsadministratie alsmede voor het verstrekken van inlichtingen, zowel telefonisch als persoonlijk aan de studenten. Vereist minimaal mulo-opleiding en uitstekende omgangsvormen. Enige jaren praktische ervaring in het omgaan met publiek is een aanbeveling. Leeftijd 19 - 23 jaar.

B. INFORMATIEVERZORGER(STER)

Hij/zij zal in klein teamverband belast worden met de verwerking van inschrijf-, examen- en studiegegevens van alle studenten. Al deze gegevens worden opgenomen in de volledige geautomatiseerde administratie. Onze gedachten gaan uit naar een kandidaat/kandidate met minimaal mulo-opleiding, waarbij ervaring in het werken met een geautomatiseerde administratie een pluspunt is. Voor telefonische inlichtingen kunt u bellen het hoofd van genoemd bureau, de heer A. N. Balk, tel. 29441 toestel 315 of tel. 16844.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van nr. 229 A of B.

De afdeling technische dienst van de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting, gevestigd in het universiteitscentrum de Uithof, vraagt voor haar bureau technische uitvoering een

ELEKTROMONTEUR.

Funtie-inhoud: het aanleggen, monteren en onderhouden van zowel sterkstroom als zwakstroominstallaties, het in bovengenoemde installaties herstellen van storingen en gebreken, goede kennis van het gebruik en onderhoud van elektrische apparaten, het efficiënt toepassen van hulpstoffen, hand- en elektrische gereedschappen, verantwoordelijk voor de veiligheid in eigen werkomgeving. Theoretische vaardigheid in het lezen van werktekeningen, het schetsen van installatiedelen, het opstellen van rapporten en de daarbij behorende schetsen, het verwerken van materiaalbonnen en kontrolestaten, kennis van de veiligheidsvoorschriften, te verwerken materialen, apparaten en verbruiktoestellen. Funktie-eisen: l.t.s.-, v.e.v.-diploma sterkstroommonteur moet leiding kunnen geven aan een aantal elektromonteurs ervaring in een soortgelijke funktie. Een psychotechnisch onderzoek zal deel uitmaken van de selektieprocedure.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van de funktie nr. 833.

MEET- EN REGELTECHNIKUS

Funktie-inhoud het aanleggen, monteren en bedrijfszeker houden van meet- en regelinstallaties, opgebouwd uit pneumatische en elektrische apparaten of kombinaties daarvan; het afregelen van bovengenoemde installaties met gebruikmaking van de bovengenoemde meetinstrumenten; het in genoemde installa-

ties opsporen en herstellen van storingen en gebreken; het efficiënt toepassen van hulpstoffen, hand- en elektrische gereedschappen; verantwoordelijk voor de veiligheid in eigen werkomgeving. Theoretische vaardigheid in het lezen van werktekeningen, het schetsen van installatiedelen, het opstellen van rapporten en de daarbij behorende schetsen, het verwerken van materiaalbonnen en kontrolestaten, kennis van de veiligheidsvoorschriften, te verwerken materialen, apparaten en verbruikstoestellen. Funtie-eisen: u.t.s. c.q. m.t.s., aanvullende kursus meet- en regeltechniek moet leiding kunnen geven aan een aantal meet- en regeltechnici, moet volkomen zelfstandig kunnen werken, ervaring in een soortgelijke funktie. Een psychotechnisch onderzoek zal deel uitmaken van de selektieprocedure.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van de funktie nr. 833.

De rijksuniversiteit Utrecht vraagt voor haar afdeling technische dienst, gevestigd in het nieuwe universiteitskomplex de Uithof, een ervaren

ARBEIDSTECHNIKUS.

De afd. technische dienst, die ressorteert onder de hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting, is belast met het verzorgen van het onderhoud van gebouwen en installaties; het op doelmatige wijze organiseren van het preventief en ander onderhoud op civieltechnisch en installatietechnisch gebied; het in bedrijf houden van de installaties; het adviseren van de gebruikers bij technische aangelegenheden; het bewaken van de voortgang, de kwaliteit en de kosten. De taak van de funktionaris zal zijn: a. het opstellen en invoeren van werkmethoden en normen; b. de systematische verwerking en archivering van de uit het arbeidsproces voortkomende gegevens t.b.v. de werkvoorbereiding, kalkulatie en planning; c. het opzetten van resultatenoverzichten en de kontrole op de goede werking van de ingevoerde systematieken. Voor deze funktie is vereist: technische opleiding (h.t.s.-niveau); tenminste vier jaar ervaring in lang cyclisch werk; gewend om zelfstandig te werken. Kandidaten met een v.a.o.-diploma genieten de voorkeur.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van vakaturenr. 828. Kandidaten zullen bereid moeten zijn hun medewerking te verlenen aan een psychotechnisch onderzoek.

Rechtsgeleerdheid

Het kriminologisch instituut der rijksuniversiteit vraagt een

SOCIOLOOG (evt. half-time)

voor het doen van wetenschappelijk onderzoek op het gebied van de maatschappelijke reakties ten opzichte van delinkwent gedrag (bemoeienissen van instanties met de delinkwent; achtergronden; gevolgen; beleving door de delinkwent). Onderzoek wordt gedaan in teamverband met een sociaalpsycholoog en een kriminoloog. Ervaring op onderzoekgebied en kennis van statistische methoden vereist. Ook zij die binnenkort afstuderen komen in aanmerking. Sollicitanten moeten bereid zijn eventueel een psychotechnisch onderzoek te ondergaan. Inlichtingen over deze funktie bij drs. J. J. A. Zwezerijnen, Kriminologisch Instituut, Koningslaan 10, Utrecht, tel. 030-512241.

Sollicitaties aan het dagelijks bestuur van het kriminologisch instituut.

Het instituut voor rechtsgeschiedenis zoekt t.b.v. de administratie en de bibliotheek de medewerking van een

SEKRETARESSE

Voor deze bijzonder afwisselende werkzaamheden zijn typevaardigheid, administratief inzicht en kennis van vreemde talen — w.o. enige kennis van het Latijn — de belangrijkste vereisten. Leeftijd ± 20 jaar, indiensttreding zo spoedig mogelijk.

Sollicitaties te richten aan de hoogleraar/beheerder van het instituut voor rechtsgeschiedenis, Boothstraat 17, Utrecht.

Geneeskunde

Bij de afdeling studiezaken van het bureau van de fakulteit der geneeskunde kan geplaatst worden een

ADM. EN ORGANISATORISCH MEDEWERKER

die na een inwerkperiode betrokken zal worden bij de begeleiding, verwerking en voorbereiding van geprogrammeerde examens. Het betreft hier een nieuwe funktie, waarvan de verdere vorm en inhoud mede bepaald zal worden door de inbreng van de aan te stellen funktionaris. De gedachten gaan uit naar een medewerker (25-35 jaar), die naast een opleiding op middelbaar niveau beschikt over goede kontaktuele eigenschappen en in staat is zelfstandig en met grote akkuratesse te werken. Ervaring op organisatorisch terrein, speciaal betreffende koördinatie en verwerking van grote hoeveelheden gegevens, strekt tot aanbeveling. Nadere informaties over deze funktie worden gaarne verstrekt door het hoofd van de afdeling studiezaken, Catharijnesingel 69, Utrecht, tel. 030-24348, toestel 7.

Sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 7004/102.

Bij het laboratorium voor mikrobiologie, laboratorium voor histologie en celbiologie en het centrum voor medische elektronenmikroskopie van de fakulteit der geneeskunde is een vakature voor een

BEHEERDER

voor de bedrijfsleiding van deze laboratoria. Deze funktionaris zal in nauwe samenwerking met het bureau van de fakulteit geneeskunde en de instituutsraden o.m. belast worden met werkzaamheden in de navolgende sektoren: a. het personele beheer, b. het financiële beheer, c. koördinatie van de verschillende afdelingen, d. planning, e. supervisie over alle dienstverlenende afdelingen, f. kontakten met hogere beleidskolleges. Deze funktie vereist iemand met uitgesproken organisatorische en leidinggevende kapaciteiten. Hoewel een akademische vorming gewenst geacht wordt, kunnen ook kandidaten, die door studie en ruime ervaring op het personele en/of financiële terrein met akademisch niveau gelijk gesteld kunnen worden, reflekteren.

Schriftelijke sollicitaties gelieve u onder nr. 7005/8 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij de afdeling fotografie van het centrum voor medische elektronenmikroskopie van de fakulteit der geneeskunde kan geplaatst worden een

LEERLING FOTOGRAAF

Tot de werkzaamheden zullen o.m. behoren: ontwikkelen en afdrukken van films, het maken van diapositieven en reproduceren en archiveren van fotomateriaal. Een fotografische vooropleiding is niet noodzakelijk. Max. leeftijd ± 25 jaar.

Schriftelijke sollicitaties onder nr. 7006/3 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het laboratorium voor fysiologische chemie van de fakulteit geneeskunde kan geplaatst worden een

BIBLIOTHEEK-ASSISTENT(E)

die in het bijzonder belast zal worden met het verzorgen van de tijdschriftencirkulatie en uitleningen. Typevaardigheid vereist, terwijl in soortgelijk werk ervaring op prijs gesteld wordt.

Schriftelijke sollicitaties onder nr. 7006/1 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij de medische afdeling van het laboratorium voor mikrobiologie, Catharijnesingel 59, Utrecht, bestaat gelegenheid voor een

ARTS

om opgeleid te worden tot specialist laboratoriumarts (hoofdvak bakteriologie). Eventueel gelegenheid tot het bewerken van een proefschrift. Benoeming kan plaats vinden in een van de rangen van wetenschappelijk medewerker.

Inlichtingen bij prof. dr. K. C. Winkler, tel. 030-22547, laboratorium voor mikrobiologie.

Bij de werkgroep cellulaire immunologie van het laboratorium voor klinische immunochemie — werkzaam op het terrein van de SAZU, mede t.b.v. de universiteitskinderkliniek — kan geplaatst worden een

MEDISCH OF ZOOLOGISCH ANALIST(E)

met histologische ervaring of belangstelling. Hij of zij zal worden ingeschakeld bij onderzoekingen aan celkweken. Inlichtingen worden gaarne verstrekt door het hoofd van de afdeling, telnr. 030-28234, toestel 176.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken, t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder nr. 7004/32.

De kliniek voor hart- en vaatziekten, hoogleraar prof. dr. F. L. Meijler, zal eind juni 1970 de beschikking krijgen over een pdp 15/40 komputer voor het wetenschappelijk onderzoek van het hart en de bloedsomloop. In

verband hiermede zoeken wij een

JONGE H.T.S.'ER E

Hij zal o.m. tot zijn taak krijgen het verlenen van assistentie bij het programmeren, ontwerpen van interface- apparatuur, elektronisch onderhoud van het rekentuig. De noodzakelijke specialistische kennis kan tijdens een ruime inwerkperiode worden verkregen. Gegadigden voor deze funktie dienen te beschikken over diploma h.t.s.-e (ook zij die het diploma binnenkort denken te behalen, kunnen solliciteren); belangstelling voor digitale technieken; goede kontaktuele eigenschappen; een behoorlijke talenkennis. Leeftijd 20 tot 30 jaar.

Schriftelijke sollicitaties onder nr. 7006/4 te richten aan de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

De universiteitskinderkliniek, het Wilhelmina Kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137 te Utrecht, vraagt per 1 augustus 1970 een

LEERLING ANALIST(E), (chemische richting)

bij voorkeur met avondopleiding. Inlichtingen bij dr. S. K. Wadman.

Schriftelijke sollicitaties onder nr. 7005/07 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij de kliniek voor neurologie, Nic. Beetsstraat 24, Utrecht van de fakulteit der geneeskunde vaceert binnenkort de funktie van

MEDISCH SEKRETARESSE

Tot haar taak zal o.m. behoren het koördineren van onderwijszaken binnen de kliniek. Gevraagd wordt opleiding op middelbaar niveau, goede kontaktuele eigenschappen en leeftijd boven de 21 jr. Nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt door prof. dr. A. Kemp, hoogleraar in de neurologie, tel. 030-28234.

Schriftelijke sollicitaties onder nr. 7005/09 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Tandheelkunde

Bij de centrale administratie van het tandheelkundig instituut kan direkt geplaatst worden een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

Vereist wordt: middelbare schoolopleiding en goede typevaardigheid, kennis van boekhouden en kantoorervaring zullen tot anbeveling strekken. Leeftijd ± 25 jaar. Met gemaakte vakantieplannen kan rekening worden gehouden.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van het tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7 te Utrecht onder vermelding van de letter A in de linkerbovenhoek van de enveloppe.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het analytisch chemisch laboratorium, Croesestraat 77a, tel. 880611 is plaats voor een

PIENTERE ASSISTENT(E)

in de reproduktie-afdeling. Taakinformatie: het bedienen van een stecil- en kopieerapparaat. Het bijhouden van een eenvoudige administratie. Wellicht enig tekenwerk (grafieken). Vereisten: akkuratesse en netheid zijn belangrijker dan speciale kennis.

En in het magazijn voor een

FLINKE HULP

Taakinformatie: het verrichten van hulpdiensten in het magazijn, verzorgen van in- en uitgaande goederen, verrichten van hand- en spandiensten in het laboratorium. Vereisten: bereidheid tot aanpakken en dienstverlening en korrekt optreden zijn voor deze werkzaamheden belangrijke eigenschappen. Salaris volgens rijksregeling tot een maximum van *f* 760,96 per maand, afhankelijk van leeftijd.

Sollicitaties schriftelijk of na telefonische afspraak met de beheerder van bovengenoemd laboratorium

---

Bij het kantonspark te Baarn kan worden aangesteld een

HOVENIER

Schriftelijke sollicitaties richten aan de assistent-beheerder botanische tuinen, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht.

Letteren

Bij het fakulteitsbureau van de fakulteit der letteren kan worden geplaatst een

SEKRETARESSE

van de direkteur van de fakulteit. Haar werkzaamheden zullen o.m. bestaan uit het bijhouden van afspraken, het voorbereiden en notuleren van vergaderingen, het gedeeltelijk zelfstandig verzorgen van de korrespondentie, het verzamelen en bijhouden van dokumentatiemateriaal, het assisteren bij de financiële administratie, het verzorgen van de telefonische kontakten. Onze gedachten gaan uit naar een medewerkster van minimaal 23 jaar, met een middelbare schoolopleiding en diploma's steno en typen, die in staat is akkuraat en zelfstandig te werken. Salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring tot een maximum van *f* 1072,— bruto per maand, eventueel uitloop tot *f* 1202,— is mogelijk.

Sollicitaties te richten aan de direkteur van de fakulteit der letteren, Zuilenstraat 9 te Utrecht, tel. 030-29016.

Sociale wetenschappen

Bij het instituut voor klinische- en industriële psychologie bestaat voor de projektgroep praktijk een vakature voor een

HALF-TIME PSYCHOLO(O)G(E)

met primair belangstelling voor onderwijs in projektgroepverband. Binnen deze projektgroep kunnen studenten van het instituut voor klinische- en industriële psychologie hun doktoraalstudie in de klinische psychologie voltooien. De aktiviteiten van deze projektgroep spelen zich af in het psychiatrisch ziekenhuis, de Willem Arntz Hoeve te Den Dolder. Deze aktiviteiten behelzen: 1. het uitvoeren van psychologisch diagnostisch onderzoek bij patiënten. Dit gebeurt in nauw teamverband met de gehele medische-, verpiegende- en therapeutische staf van de psychiatrische afdelingen. Bij het onderwijs ligt de nadruk op het leren vertalen van problemen gesteld door de behandelende teams naar psychologisch onderzoekbare vraagstellingen t.b.v. de verdere behandelingsplannen; 2. het gezamenlijk uitvoeren van researchprojekten aansluitend bij 1. Gedacht wordt aan iemand met affiniteit tot de individuele psychologische diagnostiek en belangstelling voor het werken in teamverband van de projektgroep en van het milieu van een psychiatrisch ziekenhuis. Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer K. Krijnen, p/a W. A. Hoeve, Dolderseweg 164, Den Dolder, tel. 030-785341, toestel 256 of 030-22423.

STUDENTEN

INSCHRIJVING EN INFORMATIE
NOBELSTRAAT 2a - TELEFOON 1 68 44

KAMERS - KAMERS - KAMERS - KAMERS

Er is voor aankomende studenten nog een groot gebrek aan slaapgelegenheid tijdens de oriënteringsdagen van 20 t/m 26 augustus a.s. Wij doen een dringend beroep op iedereen die gedurende deze 6 nachten iemand op zijn kamer kan herbergen. De logees betalen f 3,— per nacht en zorgen zelf voor een slaapzak.
Stel je zo spoedig mogelijk telefonisch of schriftelijk in verbinding met de Kommissie Oriënteringsdagen, Kromme Nieuwe Gracht 29, tel. 2 94 41, toestel 228.
Vermeld ook even of je een jongetje of een meisje bent.
Mocht je alleen in het weekend van de oriënteringsdagen geen mensen kunnen herbergen, neem dan toch kontakt op! Please!

UITREIKING BELONINGEN AAN STUDENTEN

Op vrijdag 19 juni 1970 des ochtends om 11.00 uur heeft de Rector Magnificus, Prof. Mr. J. J. M. van der Ven, in de Senaatszaal van het Universiteitsgebouw beloningen ex art. 60 W.W.O. uitgereikt.
Deze beloningen worden gegeven op grond van een goede studieprestatie voor een onderdeel van de studie.
Of men een bedrag van f 500,— of f 250,— ontvangt, hangt af van het feit, of men al of niet met het geld een studiereis moet gaan ondernemen.
Dit jaar ontvingen 54 studenten een beloning. De beloningen werden toegekend aan:
Godgeleerdheid: F. J. Brinkman, J. Mirejovsky, G. Nagel en J. L. van der Wolf.
Rechtsgeleerdheid: P. J. de Booy, N. P. Dekker, L. A. Geelhoed, mej. M. J. S. Jurriëns, mej. E. A. Landheer, J. J. Michon, mej. V. C. J. M. van Thiel en J. H. van der Veer.
Geneeskunde: M. Duran, H. J. Hoogland en mej. G. C. M. Kemper.
Tandheelkunde: M. F. Noorman van der Dussen, H. A. J. Oudhof en F. M. van der Waal.
Wiskunde en Natuurwetenschappen: Wiskunde, Sterrenkunde en Natuurkunde: A. M. Cohen, M. W. M. de Graauw, J. B. van Meurs en G. M. Willems.
Scheikunde: D. J. Ellens, H. J. de Gruyter, B. de Kruyff, J. Meijer, F. J. van der Puyl en mevr. D. Schuijl-Laros.
Geologie en Geofysica: M. J. L. van den Berg en J. B. H. Jansen.
Biologie: E. J. M. Arnolds, L. E. M. de Boer, H. 't Hart, mej. A. J. den Held, H. J. M. G. Kersten, mej. M. E. van Mazijk, F. A. van Rhijn en E. W. Reubes.
Farmacie: C. W. D. van Gruting.
Letteren: Geschiedenis, kunstgeschiedenis, archeologie en muziekwetenschap: B. P. J. Broos, Kwee Him Yong, mevr. M. M. L. Ietto-Bol en F. J. Sleeboom.
Diergeneeskunde: J. H. Boon, mevr. G. C. van Gemert-Staal, A. D. M. E. Osterhaus, J. H. Sijtema, F. van Vugt, P. J. M. van Wegen en B. A. Wiggers.
Sociale Wetenschappen: M. de Graaf.
Aardrijkskunde en Prehistorie: mej. M. A. Hohé, G. P. Kooman en O. Verkoren.

STICHTING STUDENTENHUISVESTING

Te huur:

Per 15 juli 1970 komt in het pand Willem Barentszstraat 31 een bescheiden woonruimte beschikbaar voor een studentenechtpaar.

Deze woonruimte bestaat uit: gecombineerde zit/slaapkamer en serre van 5,5 x 3,80 m (serre: 1,5 x 3,80 m); eigen keuken; gemeenschappelijke douche; gemeenschappelijk toilet. De kale huurprijs bedraagt f 101,—.
Gegadigden moeten voldoen aan de normale eisen die bij de Stichting gelden.
Geïnteresseerden gelieven zich vóór 26 juni a.s. te melden bij mej. M. A. C. de Rooij, van het M.A.I.-Bureau, Lange Nieuwstraat 52, tel. 2 24 28.

Universiteitsglazen voor bier en longdrinks. Hét geschenk voor een gelukkig geslaagde! Zijn à f 1,— per stuk verkrijgbaar bij de administratie van het Utrechtse Universiteitsfonds, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 6 en bij de Receptie van het Academie Gebouw, Domplein.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van de subfakulteit der psychologie, Varkenmarkt 2 te Utrecht.

Bij de subfakulteit psychologie worden gevraagd

4 SCHOONMAAKSTERS

met de volgende werktijden: 2 schoonmaaksters voor de avonduren, bij voorkeur van 16.00-20.00 uur; 1 schoonmaakster voor hele dagen, 1 schoonmaakster voor de morgenuren. Leeftijd tussen 25 en 45 jaar.

Sollicitanten kunnen zich telefonisch aanmelden bij mej. E. van den Berg, Varkenmarkt 2, Utrecht, tel. 26551.

FILOSOFIESE SPELEN

Zie onder Wiskunde en Natuurwetenschappen.

G.T.S.V. „VOETIUS"

Het bestuur van G.T.S.V. „Voetius" is voor het studiejaar 1970/1971 als volgt samengesteld: H. Harkema, praeses; G. J. van Steeg, ab actis; W. Dekker, fiscus; A. C. Kortleve, vice-praeses; J. W. Arendshorst, assessor I; J. Hazeleger, assessor II; W. Schaap, assessor III. Het ab actiaat is gevestigd: Scheldestraat 8, Utrecht.

UTRECHTS STUDENTEN CORPS

De maskeradecommissie 1971 van het Utrechtsch studentencorps heeft zich als volgt geconstitueerd: A. Ruys, president; Th. Vermeulen, ab actis; R. W. Ierschot, fiscus; J. W. Hamming, commissaris; K. J. Lambers, commissaris.

PARACHUTE-SPRINGEN

Het is tot begin juli nog mogelijk zich bij de USPaC op te geven, om in de vakantie 2 weken te gaan parachutespringen in Frankrijk of Nederland. Bij de USS liggen inlichtingenformulieren klaar, waarin uitgebreid gegevens worden verstrekt omtrent kosten, plaats, voorwaarden enz. Het kontaktadres van de USPaC is tot 18 juni: Han van Engelen, Justus van Effenstraat 1 (2 keer bellen). Daarna: Bekensteinselaan 8, Amersfoort, tel. 03490 - 1 63 28.

VACATURE STICHTING W.S.O.

Het Dagelijks Bestuur van de Stichting Werkgroep Studiereizen Ontwikkelingslanden, dat uit studenten bestaat, zoekt voor onmiddellijk een sekretaris(esse).
Het bestuur denkt hierbij aan een student(e) met flinke organisatorische en administratieve bekwaamheden, die bijvoorbeeld in het eerste jaar na het kandidaatsexamen zit.
Inlichtingen: 070 - 63 05 50, toestel 232, of 030 - 51 13 78 (vragen naar Jan Palte) of per brief tot W.S.O., Anna Paulownastraat 26, Den Haag.

GESLAAGD

doctoraal rechtsgeleerdheid: J. C. Keller en E. J. van den Berg, Utrecht.
doctoraal rechtsgeleerdheid notariële studierichting: G. H. A. Baron van Lawick, Langbroek.
doctoraal fysische geografie: A. v. Bezooyen, Waalwijk.
doctoraal algemene literatuurwetenschap: mevr. W. J. M. Elias-v. d. Lande, Capelle a.d. IJssel.
doctoraal Franse taal- en letterkunde: M. M. Brinkman, Zwolle.
tandarts: F. van den Berg, Rotterdam; F. R. Harderwijk en G. P. v. d. Weert, Utrecht; E. E. Hoogendoorn, Goes; mej. A. E. Oostinga, Den Haag; C. F. M. Temmerman, Ulvenhout; D. H. The, Voorburg; H. W. Verhoeff, 's-Gravendeel; F. R. van Vliet, Den Haag; A. H. G. M. de Wit, Vianen.
semi-arts: A. G. v. d. Bogert, Hedel; R. Buyense, R. R. J. G. Koevoet en E. F. M. Veldhuis, Utrecht; W. P. Kenny, Leiden; P. A. le Maire, Den Bosch; J. M. A. Mayer, Velp; mevr. M. D. Pos-Kooistra, Vleuten; mej. J. Visch, Bilthoven.
arts: W. B. J. Funk, J. van Weeghel en J. N. H. M. Zijlmans, Utrecht; J. J. Remme, Veenendaal.
doctoraal biologie: L. M. A. Akkermans, Maastricht (cum laude); W. J. H. J. de Jong, Utrecht.
doctoraal wiskunde: J. N. Bruinsma, Oldenzaal; L. A. Reichard, Arnhem; W. de Wolff van Westerrode, Hilversum.
doctoraal natuurkunde: J. C. A. Op de Beek en W. C. Sloots, Utrecht.
doctoraal sterrenkunde: H. Visser, Utrecht.
doctoraal scheikunde: G. van Ginkel, Z. Reyhani en J. H. A. Schmitz, Utrecht; G. H. Harts, De Bilt; I. de Jonge, Hengelo; H. Pelgrum, Eefde (gem. Gorssel); H. H. Schutte, De Bilt; D. G. Streefkerk, Soesterberg; mej. M. H. J. M. Woudenberg, Tilburg.
doctoraal geologie: A. J. Versteeve, Utrecht.

Elite 2 met stuurman; Nederhorst (slag) en Goudswaard (boeg), stuurman Bosselaar.

TRITON

Op de wedstrijden van de Amsterdamse Roeibond, die op 6 en 7 juni verroeid werden, kwam Triton met drie overwinningen uit de bus.
Ondanks een hinderlijk boeiverschil slaagden de sen. A 2 met stuurman, de lichte sen. B 4 gestuurd en de sen. A 4 ongestuurd erin winnend de eindstreep te passeren. Helaas wisten sen. B 4 (tot nog toe het meest succesvol), overnaadse vier, 1e jaars acht en de 1e jaars lichte acht het (nog?) niet tot overwinningen te brengen. Toch gingen niet al deze ploegen roemloos ten onder. Vooral de strijd in de finale van de 1e jaars lichte acht met Asopos (Leiden) was hartverwarmend om te zien.
Tot grote schrik van de coach bleek één van de roeiers, Bottema, bij weging plm. 1 uur voor de wedstrijd bijna 2 kg te zwaar te zijn. Lichte roeiers mogen nu eenmaal niet meer dan 70 kg wegen! Menigeen werd dan ook op het tribuneterrein opgeschrikt door een voortrennende Bottema, die zich voor de haast onmogelijke taak gesteld zag zijn gewicht 2 kg te laten afnemen. Dank zij onvoorstelbaar veel kleding en een flinke dosis optimisme werd toch nog het surplus aan gewicht verloren.
Deze ploeg, gecoached door Weitjens en Zeeman, liep in de finale langzaam maar zeker de aanvankelijk opgelopen achterstand in. Dat zij niet bij machte waren de eindspurt van de Leidenaren te volgen, mag hun na deze slopende race zeker niet verweten worden. Wat deze ploeg aan inzet demonstreerde mag een voorbeeld zijn voor de andere 1e jaars acht. Deze zware acht, gecoached door Schapers en Hulshuizen, wist niet de vechtlust op te brengen die kenmerkend is voor ploegen die nog nooit iets wonnen. De van nature snel startende acht bleek mentaal niet opgewassen tegen 2 km hard roeien. Njord (Leiden) zou deze race dan ook met ruim verschil winnen. Triton werd hier derde. Studieredenen zijn er de oorzaak van dat de elite 2, Nederhorst en Goudswaard (stuurman Bosselaar, coach Sitsen) niet naar de 3 landenwedstrijd te Aarhus gezonden kan worden. Dankzij een tweede plaats achter het formidabel roelende Aegir wist deze ploeg zodanig te imponeren dat dit resulteerde in een uitnodiging van de Roeibond in Aarhus deel te nemen. Het is jammer dat zij niet in de gelegenheid zullen zijn de broodnodige internationale ervaring op te doen. Zeer waarschijnlijk starten zij echter wel op de internationale wedstrijden in Luzern (11 en 12 juli). Tenslotte nog enkele woorden over de lichte sen. B 4. Deze ploeg, die nog wel eens afsteekt bij andere ploegen door de goede onderlinge sfeer en een enthousiaste coaching, verrichtte ook nu weer een goede prestatie. Telkens weer blijkt dat er naast een optimale conditie ook andere factoren een rol bij de prestatie meespelen. Laten andere ploegen een voorbeeld nemen aan deze goede sfeer en samenwerking. Wie de schoen past . . .

Namens de U.S.R. „Triton"
M. E. Siemelink

FACULTEITEN

GODGELEERDHEID

CURSUSSEN MISSIOLOGIE EN OECUMENICA

De zendingshogeschool van de Ned. Herv. Kerk en het zendingsseminarie van de Gereformeerde kerken in Nederland organiseert elk jaar cursussen over missiologie en oecumenica.
Cursussen zijn bestemd voor: oudere theologie-studenten en studenten van andere fakulteiten. Duur: 14 bijeenkomsten van september 1970 tot mei 1971.
Tijd: om de 14 dagen van vrijdag 16.00 tot zaterdag 13.00 uur.
Plaats: afwisselend in Oegstgeest en Baarn.
Doel: een algemene oriëntatie over de situatie, de taak, de problemen en de perspektieven van de kerk in de andere delen van de wereld, met name de 'derde wereld'.
Vakken: Missiologie, Oecumenica, De situatie in de derde wereld.
Docenten: o.a. dr. H. M. de Lange, prof. dr. J. Verkuyl, drs. R. G. van Rossum.
Kosten: **alleen** een inschrijfgeld van *f* 10,—.
Voor meer inlichtingen: mej. Anjo Bleumink, kontaktpersoon DOG-Utrecht, Herenstraat 40 bis, tel. 2 91 19, Utrecht.

SEMINARIE EN VICARIAAT

Voor hen die de kerkelijke opleiding hebben gevolgd zijn de data van seminarie en vicariaat als volgt:
Groep I: 5 oktober—16 oktober 1970: inleidend seminarie;
19 oktober—eind december: vicariaat;
januari 1971: evaluerend seminarie
Groep II: 1 februari—13 februari 1971: inleidend seminarie;
16 februari—eind april: vicariaat;
mei: evaluerend seminarie.

COLLEGES BIJVAK DIDACTIEK/ALGEMENE DIDACTIEK

Zie onder sociale wetenschappen, opvoedkunde.

RECHTEN

RECTIFICATIE

In de inschrijfformulieren van de universiteit voor het studiejaar 1970/1971 is t.a.v. het bedrag voor het lidmaatschap van de ISVU abusievelijk *f* 8— per jaar vermeld. Dit moet zijn *f* 7,— per jaar.

MENTOREN

Heb hart voor uw faculteit, geef u op als mentor. Het werk is boeiend en leerzaam.
Meldt u bij: de introduktiecommissie, Boothstraat 1c, tel. tot 1 juli: 030 - 1 19 65, toestel 004; na 1 juli: 030 - 2 06 47, toestel 004.

KANDIDAATS TENTAMENS SEPTEMBER

1 sept. 1970: K II tentamen en her-tentamen inleiding burgerlijk recht.
2 sept. 1970: K I her-tentamen micro-economie (delen A en B).
3 sept. 1970: K II tentamen en her-tentamen inleiding strafrecht.
3 sept. 1970: K I her-tentamen inleiding staatsrecht.
4 sept. 1970: K I/K II tentamen en her-tentamen macro-economie.
7 sept. 1970: K I her-tentamen HO I (delen A en B).
8 sept. 1970: K II tentamen en her-tentamen rechtsfilosofie.
10 sept. 1970: K II tentamen HO II.
11 sept. 1970: K I her-tentamen inleiding tot de rechtswetenschap (delen A en B).

GENEESKUNDE

GEPROMOVEERD

9 juni: de heer C. H. M. Brunia (38), De Roy van Zuidewijnlaan 43, Breda, tot doctor in de geneeskunde op het proefschrift: Alertheid en de veranderingen van de achillespees- en Hoff mannreflex. Promotor: prof. dr. W. Storm van Leeuwen.
De bedoeling van het onderzoek is geweest om na te gaan hoe alertheid (een soort „gespannen aandacht") gepaard gaat met veranderingen in het motorische systeem. Het „gespannen-zijn" blijkt inderdaad gemeten te kunnen worden aan de spieren. Hiervoor is een betrekkelijk ingewikkelde proefopstelling nodig, die voor het eerst gebruikt is door prof. Paillard te Marseille. Voor het onderzoek is ook gebruik gemaakt van farmacologische stoffen. Dit betrof o.a. medicijnen die door artsen worden voorgeschreven bij allerlei nerveuze stoornissen.
Ook amphetamine, een stof die in de sportwereld als „doping" bekend staat, werd gebruikt. Het was interessant te zien dat prestaties na gebruik van stimulantia slechter werden, in tegenstelling tot wat in sportkringen van deze middelen wordt verwacht.

CO-ASSISTENTSCHAP VERLOSKUNDE

De verloskundige praktikanten en oud-praktikanten, die nog geen *f* 45,— betaald hebben, wordt verzocht dit bedrag alsnog te storten op gironummer 36810 ten name van de fiscus van de Utrechtsche Studenten Vereeniging tot Ondersteuning van Behoeftige Kraamvrouwen, Catharijnesingel 101, Utrecht.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

CUM LAUDE GEPROMOVEERD

J. L. Derissen, P. A. Voogt en A. P. H. van Meurs (zie 'U' 6/12-6-70) promoveerden cum laude.

FILOSOFIESE SPELEN

De filosofiese spelen, de spelen voor de natuur-filosofiese fakulteit, zowel voor studenten als medewerkers, van dit jaar:
Donderdag 25 juni, vanaf 8.00 uur 's avonds: de denkspelen (bridge, toepen, klaverjassen, simultaan-schaak en -dammen) plus tafeltennis.
Alle sporten worden de hele avond beoefend, zodat de mogelijkheid bestaat dat u bij opgave voor meerdere sporten bij één of meer ervan door domweg tijdgebrek niet zult kunnen meespelen.
Dit alles wordt in Chez BéBé, Ina Boudier Bakkerlaan, gehouden.
Vrijdag 26 juni, vanaf 10.00 uur 's ochtends zal Maarschalkerweerd (niet ver van het DOS-stadion) bezet worden door iedereen die mee wil spelen met voetbal, volleybal, hardlopen (100 en 1000 meter), verspringen en hoogspringen, kogelstoten, touwtrekken en zaklopen. 's Avonds zal een feest (inclusief prijsuitreiking) gehouden worden. Prijzen zijn o.a. ter beschikking gesteld door Bols en Bokma. Nadere aankondigingen over dit punt zullen nog volgen.
Opgave voor 23 juni mogelijk door in te schrijven op de papieren onder de afflesjes of door een briefje te zenden (met vermelding van fakulteitsvereniging of - indien geen student - instituut) naar Frans Kets, I.B.B. 15 k 300. Ook het inschrijven van volledige elftallen is op de vermelde manieren mogelijk.

BIJVAKPRACTICUM NATUURKUNDE VOOR BIOLOGEN

Zie onder biologie.

COLLEGES BIJVAK DIDACTIEK/ALGEMENE DIDACTIEK

Zie onder sociale wetenschappen, opvoedkunde.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

ALGEMENE NATUURKUNDE VOOR CHEMICI EN GEOLOGEN

(College prof. dr. R. Braams)
Voor de tentamens: 1. Elektriciteitsleer (van de Algemene Natuurkunde); 2. Mechanica (van de Algemene Natuurkunde) gaarne aanmelden vóór 23 juni a.s. bij mej. M Hollander, Universiteitswerkplaats, Sorbonnelaan 4, De Uithof, tel. 030 - 53 91 11, toestel 1653).
Degenen die aan de test: Mechanica II (van de Algemene Natuurkunde) willen meedoen, behoeven zich niet op te geven.
Plaats: Transitorium II, Heidelberglaan, kantine op verdieping 0.0; tijd: 26 juni 1970, 14.00 uur.

LAATSTE HERHALINGSTENTAMEN QUANTUMMECHANICA

Donderdag 10 september om 14.30 uur zal in het Transitorium I (witte zaal) voor de laatste keer gelegenheid zijn tentamen af te leggen over het college Quantummechanica van prof. dr. Th. W Ruijgrok. Het gebruik van standaarddiktaat en leerboeken is toegestaan zoals bij de eerdere tentamens. Na deze datum dient voor het vak Quantummechanica tentamen te worden afgelegd over het college van dr. Felderhof gedurende het eerste semester van het komend studiejaar. Individuele tentamens over de oude stof zijn daarna nog mogelijk wanneer het gaat om het laatste tentamen vóór het doctoraalexamen en voorzover eerst van de normale gelegenheden voor het afleggen van het tentamen een redelijk gebruik is gemaakt.

Schriftelijke opgave graag vóór 1 september bij de administratie van het Instituut voor Theoretische Fysica, Maliesingel 23, tel. 2 57 51.

CURSUS WERKPLAATSPRAKTIJK

Voor de (voorkandidaats) cursus werkplaatspraktijk zij in het studiejaar 1970/1971 de volgende mogelijkheden:
a) blokcursus van 10—19 augustus 1970 (hele dagen)
b) blokcursus van 19—29 augustus 1970 (hele dagen)
c) blokcursus van 31 augustus—5 september (hele dagen) en van 7—12 september (alleen 's middags)
d) op een nader vast te stellen middag in de periode eind september 1970—eind januari 1971
e) op een nader vast te stellen middag in de periode begin februari—eind mei 1971.
Studenten, die deze cursus nog moeten volgen, dienen zich, met vermelding van hun voorkeur, schriftelijk op te geven bij de administratie van het Praktikum Hoofdvak Natuurkunde, Transitorium I, Leuvenlaan 21 te Utrecht.

SCHEIKUNDE

VERVULLING VAKATURE DE GRUYTER IN CONVENTSRAAD

Ingevolge het betreffende schema van aftreden heeft drs. W. C. de Gruyter zijn zetel in de Conventsraad ter beschikking gesteld. Daar de heer De Gruyter herkiesbaar is, stelt de Conventsraadcommissie hem bij deze officieel kandidaat om eerder genoemde vakature namens de Subfakulteit Scheikunde te vervullen.
Eventuele tegenkandidaten dienen, gesteund door tenminste 5 handtekeningen, uiterlijk op 22 juni 1970, schriftelijk aan de secretaris der Conventscommissie Scheikunde te worden bekend gemaakt.

BIOLOGIE

BIJVAKPRACTICUM NATUURKUNDE VOOR BIOLOGEN

Dit practicum wordt gegeven van 24 augustus tot uiterlijk 25 september. In tegenstelling tot voorgaande jaren is er slechts één blok.

Degenen die zich nog niet hebben opgegeven kunnen dit alsnog doen door een briefkaart te zenden aan: mej. A. C. Versfelt, Transitorium I, Leuvenlaan 21, De Uithof, Utrecht.
Op deze briefkaart dienen de volgende gegevens vermeld te worden: naam, adres (tussen 1—24 augustus), studierichting B1, 2, 3, 4, 5 of M.O.

LETTEREN

COLLEGES BIJVAK DIDACTIEK/ALGEMENE DIDACTIEK

Zie onder sociale wetenschappen, opvoedkunde.

ONDERSCHEIDEN

Ter gelegenheid van haar benoeming tot ridder in de orde van Dannebrog heeft de Deense ambassadeur, zijne excellentie Sigurd Christensen, 10 juni j.l. de bijbehorende versierselen overhandigd aan mejuffrouw dr. S. Ferwerda.
Deze plechtigheid vond plaats in het Instituut voor Oudgermaanse, Friese en Skandinavische taal- en letterkunde aan de Rijksuniversiteit te Utrecht, Biltstraat 131, waaraan mej. Ferwerda reeds meer dan 10 jaar is verbonden als lector, voordien als privaatdocent in de Skandinavische talen.
De onderscheiding werd haar verleend wegens haar bijzondere verdiensten voor het onderwijs in de Deense taal- en letterkunde. In de loop van haar carrière doceerde mejuffrouw Ferwerda aan verschillende volksuniversiteiten o.a. vele jaren te Arnhem en Utrecht. Momenteel is zij naast haar lektoraat te Utrecht belast met het geven van onderwijs in de Deense taal- en letterkunde aan de Landbouwhogeschool te Wageningen. Van haar hand verscheen een aantal wetenschappelijke publikaties, o.a. haar dissertatie over de Deense blijspelauteur Holberg; voorts vertaalde zij vele Deense literaire en wetenschappelijke werken.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

VRIJETIJDSSOCIOLOGIE

Kandidaten die zich in het kader van het doctoraalproject willen bezighouden met Vrijetijdssociologie wordt verzocht zich zo spoedig mogelijk op te geven bij het Bureau Planning en Organisatie van het Sociologisch Instituut.

PROGRAMMA 1970—1971

Sedert enige tijd zijn er 3 suborganen van de Onderwijs Raad bezig met de konkrete planning en realisatie van het studieprogramma 1970—1971 binnen het kader van de Onderwijsnota dat door het Sektiekonvent in grote lijnen is aanvaard. Deze 3 organen, de Propaedeuseraad (1e jaar), Kandidaatsraad (2e en 3e jaar) en Doktoraalraad (4e en 5e jaar) hebben nu een aantal programmaonder-

delen nader uitgewerkt. Binnenkort krijgen alle belanghebbenden nadere mededelingen thuis gestuurd (of misschien hebben zij die al ontvangen) over de schakelmogelijkheden van studieonderdelen, nieuwe studieonderdelen, projekt- en seminaronderwerpen e.d. Hen zal ook worden gevraagd hun eigen voorgenomen programma terug te sturen. In een aantal gevallen zal ook gevraagd worden onderwerpen voor projekten, seminars e.d. te formuleren. Ter voorkoming van frustraties: bij een grote verscheidenheid aan antwoorden zal het niet mogelijk zijn alle voorstellen te realiseren i.v.m. een tekort aan zaalruimte, tijd, begeleiders en docenten. Bij een eventueel teveel aan onderwerpen wordt voorrang verleend aan de voorstellen die voor de sluitingsdata zijn binnengekomen. Het is dus wel zaak, de antwoordformulieren tijdig terug te sturen.

PSYCHOLOGIE

HERHALINGSTENTAMEN DIFFERENTIELE PSYCHOLOGIE

Voor studenten aangekomen in 1967 of eerder wordt gehouden op vrijdag 18 september a.s. om 14.00 uur (plaats nader bekend te maken). Men dient zich uiterlijk één week van te voren op te geven bij het secretariaat van het ICIP, Trans 4, kamer 4.

F.C. PSYCHOLOGEN

Ook dit jaar doet de F.C. Psychologen (voetballende psychologen) weer succesrijk mee aan de door het C.U.C. georganiseerde lenteavondcompetitie. Succesrijk, omdat ze ongeslagen bovenaan zijn geëindigd in hun pool (er zijn twee pools). Als poolwinnaar speelt de F.C. Psychologen op 25 juni de kruisfinale tegen de ploeg die in de andere pool als tweede is geëindigd. De winnaar hiervan speelt op 30 juni de finale tegen de winnaar van de andere kruisfinalewedstrijd. Beide wedstrijden beginnen om 18.00 uur precies op het terrein van „Desto", sportterrein Terweide.

De opstelling van de F.C. Psychologen zal door de manager Ton de Kraker pas op het laatste moment bekend gemaakt worden. Hij zal dan moeten kiezen uit de volgende 15 mannen, die de faam van de F.C. tot nu toe hebben gevestigd en hooggehouden: goalies: Ton Special Effect, Jan Revox; achter: Drs. Rien, Rein van Beek (die zijn naam zo graag in 'U' ziet), Jan Kleefaan, Han Schoptenaind; midden: Wim Passie-Tikkie, Hans Baardaap, Cees Molenaar, Leo Betontuig; voor: Christobal Boon; Harry Duohelft; Zoef-zoef Bert; Rob Variantie; Theo van Lambiek.

WAARDENCONFLICT BINNEN DE SUBFACULTEIT PSYCHOLOGIE ?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden, hebben we iedereen een vragenlijst toegestuurd. Een mooie gelegenheid uw mening kenbaar te maken. We willen ook u graag in de steekproef. Stuur op dat ding! Join the sample!

ONDERZOEK STUDIESTAKERS

Waarom houden de mensen op met hun studie psychologie? Enige mensen van de werkgroep subfakulteit willen hier op korte termijn onderzoek naar doen.

We zijn nu nog met te weinig mensen om dit te realiseren.

Heeft u interesse om hier aan mee te doen? Neem dan kontakt op met Henk de Breij, tel. 88 73 51 of kom eens langs op kamer 6.04 van het Psych. Lab., Varkenmarkt 2.
Bovenstaande geldt voor zowel voor- als nakandidaten.
Het zou mooi zijn als we er al in juli en augustus aan zouden kunnen werken.

(Werkgroep Subfakulteit)

OPVOEDKUNDE

COLLEGES PROF. DR. M. J. LANGEVELD, CURSUS 1970—1971, OPVOEDKUNDE

(Klinische Psychologie en Pedagogiek)
1e. Colleges tot kerstvakantie: methodiek van het klinisch-pedagogisch onderzoek (voor 1e jaars a-b doctoraal-studenten).
1e college: donderdag 8 oktober van 13.00—15.00 uur.
2e. Colleges na kerstvakantie: therapeutisch werk in samenhang met diagnostiek, met name projectieve diagnostiek (voor 2e jaars a-b doctoraal-studenten)
1e college: donderdag 14 januari 1971 van 13.00—15.00 uur.
3e. Gevalsbespreking: vanaf donderdag 15 oktober 9.30—11.00 uur, om de 14 dagen.
Colleges en gevalsbespreking: collegezaal Achter den Dom 13.

BESLUITENLIJST VERGADERING INSTITUUTSRAAD PEDAGOGISCH INSTITUUT 1 JUNI J.L.

1. Om te voorkomen dat het Hoofd van een afdeling zich moet laten vervangen voor de vergaderingen van de I.R. - hetgeen in principe wordt toegestaan - zal een reeks vergaderdata te voren worden vastgesteld.
2. Het voorstel tot verdeling van de posten 1971 zal door de postenkommissie opnieuw worden bezien en de volgende vergadering ter goedkeuring voorgelegd.
3. Het I.S. zal de begroting voor 1971 opstellen. De afdelingen, die een bestemmingskrediet aanvragen, zullen bij de besprekingen van het I.S. worden betrokken.
4. Ten aanzien van het bibliotheekreglement wordt besloten om, tot januari 1971, de volgende formulering te laten gelden: „bezitters van en studerenden voor de akte M.O.-pedagogiek te Utrecht" kunnen uit de bibliotheek van het P.I. lenen.
5. Het I.S. zal een brief zenden aan het Kollege van Curatoren (afschrift aan het Bestuur van de Faculteit), waarin wordt meegedeeld, in welke mate - overeenkomstig het oordeel van de I.R. - het komende jaar onderwijs kan worden gegeven. Een duidelijk persbericht hierover zal eveneens door het I.S. worden opgesteld.
6. Ten aanzien van het verzoek van de Afdeling Kinder- en Ontwikkelingspsychologie om juridisch bij de Subfaculteit Psychologie te behoren, wordt besloten om het advies van het I.S. als standpunt-bepaling van het P.I. te beschouwen.
7. De eerstvolgende vergadering van de I.R. zal plaats vinden op 11 juni a.s. te 14.00 uur in het academiegebouw, zaal 11.

COLLEGES BIJVAK DIDACTIEK

Besprekingscollege vrijdag 2 oktober om 15.15 uur, zaal 13 Academiegebouw, Domplein
Studenten van alle studierichtingen van een „schoolvak" kunnen met toestemming van de desbetreffende faculteit, subfaculteit of interfaculteit, een bijvak didactiek kiezen. Dit bijvak heeft een
a. algemeen didactische en
b. vakdidactische component.
De studenten zullen hiervoor werkcolleges volgen die een jaar lang eens per 14 dagen op woensdagavond van 19.00—20.30 uur gehouden zullen worden in het Academiegebouw. De zalen zullen nog nader bekend gemaakt worden.

Op het besprekingscollege, op vrijdag 2 oktober, worden alle bijvakstudenten verwacht. Hierop zullen de docenten ieder een oriënterend exposé van plm. 20 minuten geven over hun onderwerp, zodat de studenten hun voorkeur kenbaar kunnen maken.
De eisen voor deze colleges zullen op het besprekingscollege bekend gemaakt worden. Aanmelding op onderstaand formulier.

b. Vakdidactische component.

Over de vakdidactische component volgen eind augustus nadere mededelingen.

Aanmelding

Schriftelijk op het onderstaande formulier dat gezonden moet worden aan mej. M. Stenvers, pedagogisch-didactisch instituut voor de leraarsopleiding, Budapestlaan 6, Utrecht én persoonlijk bij de desbetreffende vakdidactiekdocent op resp. spreekuren.

Algemene opmerkingen

Aangezien zowel de algemeen didactische en vakdidactische colleges voor het bijvak een verdieping beogen van het meer met een praktisch doel behandelde op de „aantekeningscolleges" kunnen als regel slechts zij zich opgeven, die reeds de „aantekeningscolleges" gevolgd hebben.

Hierlangs afknippen

---

s.v.p in blokletters of machineschrift

Naam:

Studie-adres:

Tel.:

Huisadres:

Tel.:

Geb.datum:

Geb.plaats:

Eindexamen (opleiding, jaar):

Aangekomen (jaar):

Studierichting:

Kandidaats (maand en jaar):

Aantekening onderwijsbevoegdheid behaald op:

COLLEGES ALGEMENE DIDACTIEK

Aan allen die in de cursus 1970/1971 de colleges algemene didactiek voor de aantekening voor de onderwijsbevoegdheid willen volgen, wordt verzocht zich door middel van het aan het eind van deze mededeling afgedrukte formulier vóór 14 september a.s. op te geven bij mej. M. Stenvers, pedagogisch-didactisch instituut voor de leraarsopleiding, De Uithof, Budapestlaan 6, Utrecht.

Voor de vakken Nederlands, Frans, Wiskunde, Biologie en Scheikunde bestaat de volgende regeling.

In de stafvergaderingen van het pedagogisch-didactisch instituut voor de leraarsopleiding is namelijk gesproken over verbeteringen op korte termijn in de leraarsopleiding.

Als één van de mogelijkheden daartoe is voorgesteld de eerste colleges in de algemene en ook die in de vakdidactiek zó te geven dat de studenten voorbereid worden op de hospiteerstage.

Het is dan de bedoeling dat de hospiteerstage pas begint nadat gedurende één trimester college in de algemene en vakdidactiek is gelopen. Tijdens de hospiteerstage worden de colleges voortgezet, waarbij dan gelegenheid zal moeten worden gegeven op allerlei zaken in te gaan die tijdens het hospiteren geconstateerd worden.

Deze regeling houdt in dat in het 1ste trimester de colleges algemene en vakdidactiek beginnen voor hen die na de kerstvakantie gaan hospiteren. In het 2de trimester worden deze colleges voortgezet, terwijl de studenten hospiteren. Bovendien begint na de kerstvakantie een nieuwe reeks colleges voor studenten, die na de grote vakantie gaan hospiteren; het tweede deel van deze colleges wordt na de grote vakantie tijdens het hospiteren van de studenten voortgezet. Het komt er dus op neer dat de colleges in de toekomst dubbel worden gegeven met een faseverschil van een trimester tussen de beide reeksen.

De voordelen zijn:

1. het aantal studenten per collegegroep wordt kleiner, zodat meer wisselwerking tussen docenten en studenten mogelijk is;
2. de studenten in het 1ste trimester worden meer direct op de stage voorbereid en tijdens de stage begeleid;
3. de spreiding van de stages zal over het gehele jaar gelijkmatiger worden.

Het voorstel is in de studieraad besproken en daar aanvaard. De stafvergadering van de leraarsopleiding heeft het voorstel daarna ook aanvaard en besloten dit voorstel uit te voeren.

Daarvoor is het nodig dat de studenten, die in het komende studiejaar de aantekening voor de onderwijsbevoegdheid in de bovengenoemde vakken willen halen, zich realiseren dat voor hen de colleges algemene didactiek en vakdidactiek vanaf eind september a.s. worden gegeven en dat hun hospiteerstage zal vallen in de maanden januari t/m april 1971. Men kan ook in januari 1971 beginnen met college lopen terwijl dan de hospiteerstages in de tijd half augustus t/m half december 1971 vallen.

Voor de vakken Klassieke Letteren, Engels, Duits, Aardrijkskunde, Geschiedenis, Muziek, Theologie en Natuurkunde blijft de regeling gehandhaafd, dat éénmaal per jaar met het college vakdidactiek wordt begonnen; het aantal studenten per vak is te klein om ze in twee groepen te verdelen of er zijn andere organisatorische redenen die splitsen ongewenst doen zijn.

De periode waarin voor deze vakken gehospiteerd wordt, zal, zoals tot nu toe, in overleg met de desbetreffende vakdidactiekdocent worden vastgesteld. Wellicht ten overvloede wordt er op gewezen dat de studenten in deze vakken zich ook voor het college Algemene Didactiek moeten opgeven vóór 14 september a.s.

Tevens bestaat de mogelijkheid een collegevervangend literatuurtentamen te doen voor die studenten die zulks prefereren én voor de studenten die niet in de gelegenheid zijn de colleges te volgen. Dit tentamen zal twee maal worden afgenomen: in mei 1971 en in december 1971. Ook deze studenten dienen zich voor 14 september a.s. op te geven.

De literatuurlijst kan omstreeks half september worden afgehaald op het pedagogisch-didactisch instituut voor de leraarsopleiding, Budapestlaan 6, bij mej. M. Stenvers. Het bestuderen van de literatuurlijst komt in tijd ongeveer overeen met het volgen van de colleges.

Voor alle studenten geldt dat de docenten in de vakdidactiek nog nader bekend zullen maken waar en wanneer men zich voor hun colleges kan opgeven.

Ten overvloede zij hier nog gemeld dat men zich voor de vakdidactiek afzonderlijk bij de vakdidactiekdocent moet aanmelden.

Tevens wordt er hier nog op gewezen dat slechts **kandidaten** en studenten van de in de universiteit geïncorporeerde MO-B-opleidingen zich voor de didactiekcolleges kunnen opgeven, **dus niet candidandi.**

Uiteraard kunnen ook afgestudeerden die nog geen onderwijsbevoegdheid hebben, zich voor de „aantekeningscolleges" c.q. collegevervangende literatuurtentamen aanmelden.

Degenen die zich aangemeld hebben, krijgen schriftelijk bericht in welke groep zij ingedeeld zijn en waar en wanneer de colleges gehouden worden.

De colleges Algemene Didactiek die op 2 oktober 1970 beginnen, worden gehouden vrijdags van 13.00—15.00 uur. Voor een beperkt aantal studenten, die om zeer dringende studieredenen, bijv. het lopen van een bepaald verplicht praktikum, op de vrijdag verhinderd zijn, is er de mogelijkheid om de colleges dinsdagavonds van 19.00—21.00 uur te volgen. De colleges voor de dinsdaggroep vangen aan op dinsdag 6 oktober 1970.

Gaarne **voorkeur** bekend maken en motiveren op aanmeldingsformulier.

(w.g. prof. dr. R. S. Mossel)

AANMELDINGSFORMULIER

Voor het college/collegevervangend literatuurtentamen *)

Naam:

Studieadres: tel.:

Huisadres: tel.:

Geboortedatum:

Geboorteplaats:

Eindexamen (jaar en opleiding):

Aangekomen (jaar):

Kandidaats (maand en jaar) /MO-A (maand en jaar) *):

Studierichting:

wenst college te lopen beginnend sept. 1970 / januari 1971 *)

Voorkeur dinsdagavond ja/neen (gaarne motiveren)

*) Doorhalen wat niet van toepassing is.

AARDRIJKSKUNDE EN PREHISTORIE

COLLEGES BIJVAK DIDACTIEK/ALGEMENE DIDACTIEK

Zie onder sociale wetenschappen, opvoedkunde.

SPREEKUUR PROF. J. HINDERINK

Het hoofd van de afdeling geografie der ontwikkelingslanden, prof. dr. J. Hinderink, is sinds 4 juni terug uit Ghana. Als gewoonlijk zal hij weer spreekuur houden vrijdags van 14.00—16.00 uur.

NAGEKOMEN

VAKANTIE MET Z'N TWEEëN ?

De vakantie staat voor de deur of is reeds begonnen. Velen hebben de koffers reeds gepakt. Wij willen u allen een prettige tijd toewensen doch kunnen niet nalaten u te wijzen op onze ervaring dat juist nà de vakantie het probleem van de ongeplande en ongewenste zwangerschap zich vaak voordoet.

Wij adviseren u deze problematiek van reële zijde te benaderen en u voor eventualiteiten nog vóór u vertrekt in verbinding te stellen met uw huisarts of met de Universitaire Gezondheidszorg, Maliesingel 28, tel. 26760 of met de N.V.S.H.

Wij zijn van mening dat het onze taak is u, althans wanneer u zelf het gevoel hebt dit nodig te hebben u het voor u meest geëigende voorbehoedmiddel voor te schrijven.

De mogelijkheden zijn: condooms, vaginale schuimtabletten, pasta's, de pil, de morning after pil en anderen.

In de gang van de U.G.Z. op de Maliesingel hangt een automaat.

Universiteitsarts.

Wegens **vakantie** is het Medisch Centrum van de Universitaire Gezondheidszorg van **13 juli tot 17 augustus** gesloten.
Voor zeer dringende gevallen kunt u zich wenden tot de volgende studentenartsen of eventueel diens waarnemers: dr. J. A. Stoop, J. M. Kemperstraat 5, telefoon 51 44 54; dr. S. van Binsbergen, Vergiliuslaan 8, telefoon 51 14 49.

Universiteitsarts.

BELEIDSRAAD 18 JUNI

De Beleidsraad van 18 juni kon geen doorgang vinden, daar het vereiste quorum niet kon worden gehaald. Het ligt in het voornemen de agendapunten toe te voegen aan de agenda van de vergadering van 9 juli, die alsnog zal worden gepubliceerd.

„Neemt 'U' mij niet kwalijk!"
'U' is vaak zelf al kwalijk genoeg.
(Inz.: F. C. Psychologen).

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public Relations Voorlichting en Documentatie (PVD).

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); drs. A. van der Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16 Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 030 - 2 94 41, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad en via de leden van de redactieraad te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten: *aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht;*

medewerkers: *aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht;*

anderen: *aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.*

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 425267 van de rijksuniversiteit te Utrecht.

VOORLOPIG WORDEN GEEN ADVERTENTIES OPGENOMEN.

U utrechtse universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 38
26 juni 1970

Tennispark 'De Uithof' gelegen naast het Hubrecht laboratorium aan de Uppsalalaan. Zie ook rubriek medewerkers. (foto: mevr. M. G. Huddleston Slater).

IN DIT NUMMER:

Beleid onderwijs sociale wetenschappen (brief curatoren aan minister) (p. 2).
Oriënteringsdagen 1970 20-26 augustus (p. 3)
Nota werkgroep miljeu en ontwikkeling voor F.A.O.-congres (p. 4).
Aanmelding voor COVALU-opleidingen tot labor ant, amanuensis en natuurkundige A en B (p. 9).
„Kinder- en ontwikkelingspsychologie" van opv oedkunde naar psychologie? (p. 14)

Brief curatoren aan minister

Beleid onderwijs sociale wetenschappen

'De afgelopen jaren en ook zeer recent is het beleid van ons College erop gericht om uit uw jaarlijkse toewijzingen aan de Universiteit, zowel wat betreft voorzieningen in de personele als materiële sfeer, te komen tot dusdanige toewijzingen aan de faculteiten dat deze geacht konden worden te voorzien in de primaire behoeften van het onderwijs. Dit heeft echter niet kunnen voorkomen dat thans in de faculteit der Sociale Wetenschappen ernstige achterstanden zijn ontstaan.

Bij de opstelling van het ontwikkelingsplan t.m. 1972 kon de explosieve toename van het aantal studenten in de sociale wetenschappen niet voorzien worden. De procentuele toename van het aantal studenten in de Sociale Wetenschappen is groter dan de procentuele toename van het aantal studenten in Nederland, hetgeen mede veroorzaakt wordt door de vele examens die toegang geven tot de verschillende studierichtingen van de faculteit.

Niet dan na zorgvuldige pogingen om intern tot oplossingen te geraken vragen wij uw aandacht en medewerking voor voorzieningen die leiden tot het doorbreken van de impasse waarin de sociale wetenschappen binnen onze Universiteit zijn geraakt.

De situatie op dit moment bij een totaal aantal studenten van 2667 waarvan 708 1e jaars en een totaal personeelsbestand van 181 posten 1) toont een verhoudingsgetal waarbij het niet meer mogelijk is op een verantwoorde wijze aan de primaire eisen van onderwijs in de sociale wetenschappen te voldoen. Indien men bijvoorbeeld van een verhoudingsgetal wetensch. corps/stud. van 1 : 12 en een verhoudingsgetal wetensch. korps/niet-wetensch. personeel van 1 : 3 uitgaat zou dit reeds een tekort van 115 posten betekenen.

Ondanks de aanzienlijke posten-toewijzing aan de faculteit voor de komende jaren zal dit tekort nauwelijks verminderen.

Bij een gemiddelde toename voor de Sociale Wetenschappen van 400 2) studenten per jaar zijn volgens bovenstaande verhoudingsgetallen in 1972 nodig 431 personeelsleden voor de alsdan te verwachten 3870 studenten. Er zullen dan excl. de leraarsopleiding aanwezig zijn 319 posten. Dit betekent een tekort van 112 posten.

Hierbij merken wij op, dat bij een ogenschijnlijk gelijkblijvend tekort, het tekort in feite aanzienlijk groter zal zijn geworden, omdat de grote studentenaantallen zijn 'doorgestroomd' naar de nakandidaatsstudie die personeelsintensiever is. Ook vestigen wij er gaarne de aandacht op dat wij bij deze berekeningen het verhoudingsgetal 1 : 12 hanteren, omdat dat ook ten departemente geschiedt. In feite zou echter met een kleiner verhoudingsgetal gerekend moeten worden. Als motieven hiervoor noemen wij o.a. dat als gevolg van de brede toelatingsmogelijkheden (o.a. via de Hogere Beroepsopleidingen) een sterk gemengde studentenpopulatie aanwezig is, die ook een verscheidenheid in motivatie ten aanzien van de studie met zich meebrengt. Deze omstandigheid en de internationaal zeer snelle ontwikkeling van de Sociale Wetenschappen vereisen een groter personeelsbestand.

Gezien ons streven om een evenwichtig — continu — beleid te voeren met betrekking tot de jaarlijkse verdeling van de posten is het de Universiteit niet mogelijk een dergelijk aantal posten aan de faculteit der Sociale Wetenschappen te fourneren omdat lopende verplichtingen nagekomen moeten worden en ook ten behoeve van andere faculteiten de meest essentiële voorzieningen getroffen moeten worden. Een totaal beleid kan, gezien de overal bestaande achterstand, niet afgeremd c.q. gekoppeld worden aan het feit van de overrompelende toeneming van het aantal studenten Sociale Wetenschappen over een reeks van jaren:

	Stud.aant. Utrecht	Personeel Utrecht	Stud.aant. Soc. Wet. Utrecht	Personeel Soc. Wet. 3) Utrecht
a. 1964/1965 (begr. 1964)	9677	2944	1121	145
b. 1969/1970 (begr. 1969	15016	4194	2667	181
c. b. als % van a.	155	142	238	125

Ons beleid bij de postentoewijzing aan de faculteit der Sociale Wetenschappen voor de begrotingsjaren 1970: 3C posten, 1971: 70, 1972: voorlopig 39 is er — zoals uit deze getallen blijkt — zeker op gericht de faculteit aanzienlijke steun te verlenen, hetgeen echter niet wegneemt dat op korte termijn voor de bovengesignaleerde achterstand een oplossing gevonden zal moeten worden waarvoor wij uw medewerking vragen.

Onze gedachten gaan hierbij uit naar een mogelijkheid waarbij een dusdanige toezegging van toewijzing aan de Universiteit wordt gedaan (bijvoorbeeld ingaande begrotingsjaar 1972) dat de nu bestaande achterstand geleidelijk voor 2 à 3 jaren wordt weggewerkt.

Als wij aannemen dat wij van de in reserve gehouden posten voor 1972 nog 15 aan de faculteit Sociale Wetenschappen kunnen toewijzen, blijft er nog een tekort van 97 posten te overbruggen. Dit zou bijvoorbeeld kunnen geschieden door voor 1972 de helft hiervan, zijnde 49 posten, extra aan de Universiteit van Utrecht toe te kennen ten behoeve van de Sociale Wetenschappen en voor de jaren 1973 en 1974 per jaar 24. Indien de ontwikkelingen van het studentenaantal daartoe aanleiding geven, zullen wij een herziene aanvrage bij u indienen.

Uiteraard staat dit geleidelijk aan wegwerken van de achterstand los van de gewone jaarlijkse postentoewijzing aan de faculteit.

Bij de overwegingen om tot een oplossing te geraken wordt tevens uw aandacht gevraagd voor de te geringe docentenformatie. Ook hiervoor geldt dat bij de opstelling in 1968 van het ontwikkelingsplan t.m. 1972 in onvoldoende mate de ontwikkelingen konden worden voorzien. Wij delen de meningen van de faculteit dat op korte termijn in eerste instantie een verdubbeling van een aantal bestaande docentenposten ter voorziening van onderwijs in de grote studierichtingen noodzakelijk is.

Ter verduidelijking wordt gesteld dat het hier gaat om een verzorging van bestaande onderdelen van deze studierichtingen. Wat de begroting 1972 hierbij uit — in eerste instantie — naar aanvragen voor

docentenposten op het niveau van lector. Daarnaast zal echter niet zijn te ontkomen aan het feit dat in komende jaren ook mogelijkheden voor nieuwe of verdere ontwikkeling van bestaande disciplines aan de orde zullen komen. Te noemen zijn nu al andragogiek, onderwijskunde, planologie en wetenschap der lichamelijke opvoeding.
Aangezien op korte termijn de leerstoelen bespreking begroting 1971 zal plaatsvinden op uw ministerie, wordt nu reeds verzocht geen restricties aan te brengen in de aanvragen van de faculteit der Sociale Wetenschappen voor docentenposten — ten behoeve van de drie grote studierichtingen. Wat de begroting 1972 betreft kan nu reeds worden aangekondigd dat een groter aantal voorstellen voor docentenposten van de faculteit te verwachten is dan in het ontwikkelingsplan is voorzien. Bovendien zal uw medewerking gevraagd worden vooruit te kunnen lopen op de begrotingen.
Samenhangend met het bovenvermelde en in verband daarmede zullen ook voorzieningen in de materiële- en huisvestingssfeer nader in beschouwing moeten worden genomen, teneinde tot een gecoördineerd beleid te komen. De komende jaren zal door de faculteit voornamelijk omwille van het peil van het onderwijs steeds meer aandacht besteed worden aan moderne instructie technieken hetgeen aanzienlijke investeringen in de kapitaaldienst voor onderwijs technologische apparatuur met zich mee brengt. Ook hiervoor zal een oplossing gevonden moeten worden.
De huisvesting van de faculteit (subfaculteit der S.C.W. in Transitorium II in De Uithof, de subfaculteit der Psychologie en de subfaculteit der Opvoedkunde verspreid over in totaal 14 adressen in de binnenstad) is een voortdurende bron van zorg. Het bouwtempo in De Uithof maakt het noodzakelijk voor de komende jaren aanvullende huisvestingsvoorzieningen voor de faculteit der Sociale Wetenschappen te creëren.
Ook ten aanzien hiervan zal binnen afzienbare tijd een meer duidelijk beeld v.. het te voeren beleid en de daarmee samenhangende mogelijkheden bekend dienen te worden.
De acute bovengeschetste problematiek geeft ons wat de langere termijn betreft aanleiding tot een aantal beschouwingen. De vraag rijst namelijk in hoeverre het mogelijk zal zijn om in de toekomst aan de steeds groter wordende belangstelling voor de Sociale Wetenschappen op adekwate wijze binnen onze Universiteit voorzieningen te kunnen blijven treffen. Wij vragen ons af in hoeverre een ministerieel beleid dat gericht is op het oprichten van nieuwe faculteiten der Sociale Wetenschappen in den lande of het vestigen van dependances door bestaande faculteiten wellicht uitkomst zou kunnen bieden.
Ten aanzien van de instelling van plaatsingscommissies is de faculteit van mening dat een dergelijke maatregel niet leidt tot oplossing van de problemen, tenzij gelijktijdig nieuwe opleidingsmogelijkheden worden gecreëerd.
Teneinde tot een oplossing van de acute problemen te komen, waarbij wij ook graag de ontwikkeling van de faculteit willen betrekken, verzoeken wij u op korte termijn om een onderhoud.

---

1) Volgens de herziene begroting 1969 (excl. de leraarsopleiding die alleen onderwijs geeft aan studenten van andere faculteiten).
2) de gemiddelde toename van de laatste 3 jaar bedraagt 375. De stijging van 1968/69 op 1969/70 echter 485.
3) exclusief de leraarsopleiding.

Oriënterings-dagen 1970 20-26 augustus

MOTIVATIE

In september komen ruim 2000 eerstejaarsstudenten aan de universiteit, dat wil zeggen in een nieuwe werksituatie: voor de meesten betekent dat ook een geheel nieuwe leefsituatie, veelal een andere stad, meestal voor het eerst als 'alleenstaande'.
Er is voor hem een veelheid van zeer uiteenlopende mogelijkheden om te voorzien in behoeften aan kontakten en aktiviteiten, aan voorzieningen voor warm eten, verzekeringen, gezondheidszorg e.d. Universiteit en studentenwereld, beide zijn niet bepaald overzichtelijk gestruktureerd, beide worden in een proses met bruisende uitschieters in een zee van indolentie de laatste jaren losgerukt uit een rustig konservatief liberaal verleden. De universiteit en met name het 'studentenleven' waren door verschillende faktoren geleidelijk in een steeds meer geïsoleerde positie ten opzichte van de overige gemeentelijke situatie geraakt. Maar zelfs binnen deze 'studentenwereld' bestond afnemend kontakt tussen studierichtingen en waren er scherpe scheidingen tussen verschillende besloten verenigingen. Op allerlei niveaus worden nu doorbraken gemaakt en komt een proses van openbreking op gang.
Door de massaliteit, de verscheidenheid en voortdurende veranderingen is inzicht van buitenaf en toegankelijkheid voor aankomende studenten er bepaald niet op vooruit gegaan. Het gevaar van een geheel vrijblijvende houding en afstandnemen, en ook van eenzaamheid en passiviteit neemt daardoor toe. Door velen wordt daarom gepleit voor stimuleren van interesse, partisipatie en kritiese standpuntontwikkeling in kontakten met anderen.
Vorig jaar is een begin gemaakt met het opbouwen van een siesteem om eerstejaars basis-informatie te geven over meer of minder noodzakelijke vernieuwingen en een oriënterende kennismaking aan te bieden met allerlei fasiliteiten, aktiviteiten e.d. op papier, in diskussie, aanschouwelijk en zo mogelijk partisiperen. Daardoor konden zij, was althans de bedoeling, bewuste en min of meer gefundeerde keuzen maken.
De reakties op de oriënteringsdagen van 1969 zijn aanleiding het toen als proef gehouden siesteem uitgebreid en uitgediept weer toe te passen. Op grond van bovenstaande zijn voor de oriënteringsdagen 1970 de volgende doelstellingen te formuleren:

DOELSTELLINGEN

1. het bieden van eerste kontaktmogelijkheden;
2. het bieden van de mogelijkheid een globaal beeld te krijgen van voor studenten relevant te achten fasiliteiten, aktiviteiten e.d., waarbij niet alleen aandacht wordt besteed aan die fasiliteiten, aktiviteiten e.d. die apart voor

studenten zijn, waardoor immers het isolement van de studenten t.o.v. de stedelijke situatie als vanzelfsprekend wordt gebracht, maar evenzeer aan algemene in Utrecht. 3. door 1 en 2 de drempel tot die fasiliteiten, aktiviteiten e.d. te verlagen, en aansluiting, aktieve deelname en kritiese stellingname te stimuleren.

UITWERKING

Om bovengenoemde doelstellingen te verwezenlijken is weer gekozen voor een mentorensysteem en is het programma van 3 tot 7 dagen uitgebreid.
Alle bezoekers van de orënteringsdagen zullen opgedeeld worden in groepjes van ongeveer 10 mensen o.l.v. een ouderejaarsstudent of mentor: deze mentoren hebben, evenals vorig jaar, een training in gesprekstechniek en informatie-overdracht gevolgd. In en vanuit deze mentorgroepjes zal het informatieprogramma gestalte moeten krijgen. Moest men vorig jaar het gehele pakket informatie verwerken, nu kan ieder in 7 dagen een globaal overzicht krijgen van de fasiliteiten, aktiviteiten e.d. ook van algemene aard: de gemeente Utrecht, de Kargadoor en de Raadskelder zijn in het programma opgenomen. Aan alle aankomende studenten is het zgn. vademekum toegestuurd; dit bevat relevante informatie waar het programma op aansluit. Vermeden zal worden dat de eerstejaars overspoeld worden met stencilwerk: aan het begin van de oriënteringsdagen wordt nog een map met aanvullende informatie uitgereikt.

PROGRAMMA (voorlopig)

---

do 20 aug.: 13-17 u.: aankomst eerstejaars op PHRM, indeling in mentorgroepen etc. 17-20 u.: avondmaaltijd in alle centra. 20-24 u.: presentatie centra: USC, Veritas UVSV, NVVSU, SSR, Unitas, Kargadoor Raadskelder, Prometheus, Kajuit, U-huis, Chez BéBé, Cunera, elk met een programma.

---

vr 21 aug.: 9-13 u.: inschrijving R.U. 10 u.: ochtendgymnastiek? 12-14 u.: lunch: alle centra; op Cunera de levensbeschouwelijke verenigingen. 14-17 u.: roulatieprogramma met o.a. de gemeente Utrecht, de USF, etc. 17-20 u.: avondmaaltijd. 20-24 u.: culturele avond: ASTU, KOSMU, UFWG, dansgezelschappen, cultureel programma Kargadoor etc.

---

za 22 aug.: 9-13 u.: inschrijving R.U. 10 u.: ochtendgymnastiek? 12-14 u.: lunch: alle centra en Cunera. Vanaf za 13 u. - zo avond 24 uur: licht rekreatief weekendprogramma georganiseerd door de gezelligheidsverenigingen; een ieder die wil kan dan naar huis gaan.

---

zo 23 aug.: 12 u.: oekumenische dienst.

---

ma 24 aug.: 9-13 u.: inschrijving R.U. 12-14 u.: lunch: alle centra en Cunera. 14-17 u.: studie-inlichtingen. 17-20 u.: avondeten. 20-24 u.: politieke of geëngageerde avond met SVB, Politeia, USF, KUO, SIB, Raadskelder, Kargadoor.

di 25 aug.: 9-13 u.: inschrijving R.U. 10 u.: ochtendgymnastiek. 12-14 u.: lunch: alle centra en Cunera. 14-17 u.: roulatieprogramma met o.a. de gemeente Utrecht, de USF etc. van 's ochtends 10 u. - 's middags 18 u. doorlopend filmprogramma in STUDIO/CAMERA met nog-niet-vertoonde films. 17-20 u.: avondeten. 20-24 u.: cultureel programma zie vrijdag.

---

wo 26 aug.: 9-17 u.: inschrijving R.U. 10-17 u.: sportdag, organisatie USS. 17-20 u.: avondeten. 19-21 u.: communitysinging Wilhelminapark. 22 u.: slotfeest op Veritas PHRM.

Gedurende de oriënteringsdagen zal de centrale post gevestigd zijn in de Raadskelder. Die instanties en personen die nog graag willen meewerken in het programma wordt verzocht zo spoedig mogelijk schriftelijk of telefonisch kontakt op te nemen met commissie oriënteringsdagen, Kr. Nwe. Gracht 29, tel. 29441.
In het volgende nummer van U zal een uitvoerig programma worden gegeven, dat ook aan de eerstejaars bij het begin van de oriënteringsdagen zal worden uitgereikt.

De verantwoordelijkheid van de FAO in het beheer van de biosfeer

Tot 30 juni wordt in Den Haag het tweede Wereld-Voedsel-Congres gehouden. Aan dit congres wordt ook door een jongeren-delegatie deelgenomen, waaronder 80 jongeren uit Nederland en nog circa 250 uit andere landen. Naar dit congres heeft de werkgroep 'miljeu en ontwikkeling' toegewerkt, wat resulteerde in een nota: de verantwoordelijkheid van de F.A.O. in het beheer van de biosfeer, waarvan hier de samenvatting volgt en de aanbevelingen, zoals we die aan de F.A.O. zullen voorleggen.

Samenvatting: Na een korte schets van het ontstaan van de biosfeer en de rol die de mens hierin gespeeld heeft, wordt er een overzicht gegeven van het belang van de biosfeer voor de welvaart en voorspoed van de mens, evenals van de gevaarlijke situatie, waarin de mensheid zich bevindt door de steeds groeiende bevolkingstoename en door de voortdurende ontwikkeling van de technologie over de gehele wereld.

In een drietal hoofdstukken worden de belangrijkste factoren aangegeven, die funest zijn voor water, grond en lucht, niet alleen regionaal, maar ook mondiaal. Ieder hoofdstuk besluit met enkele aanbevelingen aan de F.A.O. Tenslotte volgt de conclusie met richtlijnen:

HOOFDSTUK V

Zowel voor het lichamelijk als ook voor het geestelijk welzijn der mensheid is de biosfeer in zijn constellatie zoals wij die nu nog kennen onontbeerlijk. De kwaliteit van grond, water en lucht zijn bepalend voor het biologisch evenwicht op aarde, waarin de mens zijn plaats zal moeten blijven vinden. Dank zij het technologisch peil waarop de mensheid leeft en de gestage groei die deze te zien geeft is zijn welvaart van nu bestaanbaar of in de nabije toekomst bereikbaar. Zelfs indien de wereldbevolking nog enige tijd even sterk zou blijven groeien als nu het geval is, zal men zich daarover naar alle waarschijnlijkheid geen zorgen behoeven te maken. Conditio sine qua non in dit verband is echter, dat de bron van zijn bestaan: de biosfeer, verantwoord wordt beheerd.
Er is daarom een maximale inzet vereist om de verstoringen en verschuivingen in de biosfeer binnen acceptabele grenzen te houden en hier ligt ook en wel in het bijzonder voor de F.A.O. een taak;

Het tegengaan van: Verspilling van natuurlijke hulpbronnen door wanbeheer
(uitloging, ontbossing, overbemesting, overbodige bestrijding van ziekten en plagen, i.h.a. het onttrekken van biosfeer-elementen aan de meest optimale gebruiksmogelijkheid). Slechts gebieden waar een volgens nieuwe inzichten continue exploitatie op acceptabel niveau te verwachten en te realiseren is, mogen voor landbouw en veeteelt gebruikt worden. De overige dienen zo snel mogelijk weer in natuurlijke staat hersteld te worden om hun rol als bufferende groenzones in het ecosysteembestel te kunnen gaan spelen.

Verontreiniging en vergiftiging, tengevolge waarvan de leefbaarheid der biosfeer rechtstreeks aangetast wordt en daarmee het toekomstig blijvende welzijn der mensen (lozing en opslag van afvalstoffen en verbruikte produkten in water, lucht en op het land, naast chemische bestrijding met persistente accumulerende stoffen)

Bevolkingsgroei is rechtstreeks verbonden met toenemende verspilling, verontreiniging en vergiftiging. Deze drie begrippen pleiten ook vanuit een visie op het beheer der biosfeer voor een actieve en algemene bevolkingspolitiek (óók voor de ontwikkelde landen).

RICHTLIJNEN

Op grond van bovenstaande, dringen wij er sterk op aan, dat de F.A.O. ten spoedigste de volgende richtlijnen accepteert:

1. Opstelling van internationale richtlijnen voor een uit het oogpunt van een verantwoord natuurbeheer acceptabel gebruik van bodem, lucht en water.

2. Met alle daartoe ter beschikking staande middelen dient de F.A.O. te bevorderen, dat de bedoelde richtlijnen overal worden aanvaard en verordenende rechtskracht verkrijgen.

3. Overal waar zulks vanuit een mondiaal standpunt bezien, nodig is dient de F.A.O. permanent onderzoek ten behoeve van het beheer van bodem, lucht en water te stimuleren, dat regionaal ecologisch gericht is.

4. De F.A.O. dient te werken aan de verandering in inzicht, die overal noodzakelijk is, om naar misbruik en verspilling tenderende exploitatie der biosfeer om te zetten in een beheer ervan.

5. De F.A.O. dient de bestrijding van verstoringen in de biosfeer waar deze reeds plaatsvonden of -vinden, als volwaardig en belangrijk onderdeel in zijn programma op te nemen en daaraan de hoogste prioriteit te geven.

6. De F.A.O. dient de doseringsvoorschriften van de fabrikanten van bestrijdingsmiddelen kritisch te onderzoeken en erop aan te dringen dat de reclame voor huis en tuin bestrijdingsmiddelen sterk aan banden gelegd wordt.

Nog enige kanttekeningen bij de richtlijnen

De realisatie van bovenstaande richtlijnen is slechts mogelijk in intensieve samenwerking, zowel op het internationale als op het nationale vlak; met de V.N. en dochterorganisaties, met de overige intergouvernementele en niet-gouvernementele internationale organisaties en met de nationale regeringen en organisaties. De F.A.O. heeft in dit samenspel echter, naast een stimulerende en coördinerende taak, ook een directe eigen rol te spelen.

ad 1. We denken aan internationale richtlijnen zoals deze reeds gegeven zijn voor drinkwater door de W.H.O., voor het gebruik van water door de Raad van Europa e.a.

ad 2. en 4. Aansluitend aan een van de onderwerpen van de commissie 'Mobilisation of Public Opinion' moet gepropageerd worden, dat er een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid bestaat voor het gebruiken en beheren der biosfeer.

ad 3. Dit onderzoek dient in de eerste plaats direct betrokken te worden bij alle operationele F.A.O.-activiteiten, bij voorkeur verbonden aan proefstations. Deze proefstations kunnen naast hun onderzoektaak vaak ook zeer belangrijk bijdragen aan voorlichting terzake van de bevolking. Studenten en promovendi kunnen en moeten worden ingeschakeld. Rapporten moeten openbaar gemaakt worden.

ad 5. Tot staan brengen van de voortgang van de verstoring ter plaatse en al de maatregelen nemen die regeneratie mogelijk maken. Hoe complexer de situatie en ingrijpender de aantasting was, des te langer zal het duren voordat geheel herstel kan worden bereikt, zo dit al mogelijk is. Het instellen van een zo gunstig mogelijk nieuw biologisch evenwicht te bevorderen is echter in elk geval mogelijk.

Er is nog een lijst met stellingen bij elkaar gebracht betreffende onderwijs en onderzoek. Deze lijst zullen we in een volgende 'U' publiceren.

(Verdere inlichtingen en de gehele nota zijn na 30 juni te verkrijgen bij Maria van Winkel, Hopakker 19, Utrecht.)

Werkgroep: miljeu en ontwikkeling

UNIVERSITEIT

AGENDA

26 juni: promotie drs. S. C. Bakhuizen (Letteren), Rubensstraat 51, Amsterdam, op het proefschrift: Salganeus and the fortifications on its mountains. Senaatszaal; 15.15 uur.

Filosofiese spelen (zie onder Wiskunde en Natuurwetenschappen).

29 juni: promotie drs. J. R. Boersma (Wiskunde en Natuurwetensch.), Prinses Margrietstraat 10, Bunnik, op het proefschrift: Distinguishing features of wave ripple cross-stratification and morphology. Senaatszaal; 15.00 uur.

Promotie ir. F. H. A. Hehuwat (Wiskunde en Natuurwetensch.), Atlasdreef 287, Utrecht, op het proefschrift: The transition from marine to continental sedimentation in the eocene of the guarga synclinorum, huesca province, Spain. Senaatszaal; 16.00 uur.

30 juni: lezing prof. Peter Ways, Collegezaal Wilhelmina kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137; 20.00 uur (speciaal voor docenten).

Finale. Desto, Terweiden, 18.00 uur (zie onder psychologie).

1 juli: promotie G. Ruitenberg (Wiskunde en Natuurwetensch.), Zonnenhof 4d, Amersfoort, op het proefschrift: Barriers to international rotation from relative intensities of microwave absorption lines. Senaatszaal; 16.15 uur.

Promotie jhr. K. W. van der Poll (Wiskunde en Natuurwetenschappen), Ingenhouszstraat 57, Utrecht, op het proefschrift: Regulation of allantoinase synthesis in saccharomyces cares bergensis. Senaatszaal; 14.45 uur.

Openbare vergadering conventsraad Academiegebouw, Domplein, Kamer 1; 20.00 uur (zie onder Medewerkers).

2 juli: promotie L. van der Heide (Diergeneeskunde), Biltstraat 168, Utrecht, op het proefschrift: The fluorescent antibody technique in the diagnosis of avian encephalomyelitis, a comparative study. Senaatszaal; 16.15 uur.

Promotie B. Kouwenhoven (Diergeneeskunde), Burgem. De Geerplantsoen 10, Utrecht, op het proefschrift: Eimeria acervulina infectie bij de kip, een parasitologisch en biochemisch onderzoek. Senaatszaal; 14.45 uur.

Lezing prof. Peter Ways Collegezaal Wilhelmina Kinderziekenhuis, Nieuwe Gracht 137; 20.00 uur (speciaal voor docenten).

3—10 juli: internationale harpweek Queekhoven. Zandpad 39, Breukelen, tel. 03462-1606.

6 juli: promotie drs. D. Rosenberg (Wiskunde en Natuurwetensch.), I.B.B.laan 91, Utrecht, op het proefschrift: Interactions in Acetylenes. Senaatszaal; 16.00 uur.

7 juli: promotie drs. P. C. Koppert (Geneeskunde) Julianaparklaan 1, Utrecht, op het proefschrift: Enige beschouwingen over structuur en doelmatigheid van de voorzieningen tegen ziektekosten. Senaatszaal; 16.15 uur.

8 juli: promotie drs. H. Nieuwenhuijzen (Wiskunde en Natuurwetensch.), Toscadreef 15, Utrecht, op het proefschrift: An experiment in optical heterodyne spectroscopy. Senaatszaal; 15.15 uur.

Promotie drs. W. van Rensbergen (Wiskunde en Natuurwetensch.), Oosterveldlaan 45, Wilrijk (België), op het proefschrift: H^- as a member of the he iso-electronic sequence. Senaatszaal; 16.15 uur.

9 juli: promotie drs. E. Schroten (Godgeleerdheid), Emmaweg 59, Houten, op het proefschrift: Kerker of Tempel? Over de zin van de lichamelijkheid Senaatszaal; 16.15 uur.

Vergadering beleidsraad.

13 juli: curatorenvergadering. Academiegebouw, zaal 1; 10.00 uur.

25 juni—3 juli: Leidse Universitaire Lustrum, met van

29 juni—3 juli: congres „Wetenschap en welzijn".

juli t/m september: Workshop instituut voor sonologie, Plompetorengracht 14—16, Utrecht.

UNIVERSITEIT EN KERK

Gereformeerd
Zondagavond 28 juni, 19.00 uur, in de Pieterskerk. Voorganger: ds. J. M. van Minnen
In de maanden juli en augustus geen avonddiensten, maar mogendiensten in de Geertekerk om 12.00 uur.
Mevrouw en ds. Van Minnen zullen zondagavond 28 juni graag bezoek ontvangen, Willem Barentszstraat 55.

Remonstrantse gemeente
Geertekerk; iedere zondag dienst: 10.30 uur; Geertekerkhof 22. Spreekuur studentenpredikant ds. Overdiep: iedere woensdag 18.30—20.00 uur.

Hervormde Studenten Gemeente
Akademiediensten Janskerk:
zondag 28 juni, 10.30 uur: pastor G. Oostvogel.
Evenals vorig jaar wordt in de maanden juli en augustus door de gezamenlijke Utrechtse studenten gemeenten en parochies op zondag om 12.00 uur een dienst gehouden in de Geertekerk. Dit houdt in dat alle andere studentendiensten in deze maanden vervallen. Ook de Janskerk is dus in juli en augustus gesloten.
dr. N. van Egmond, Burg. Reigerstraat 83, tel. 51 12 72.

Mededelingen van de Utrechtse Studentenparochie
Op zaterdag 27 juni om half zes Eucharistieviering in Cunera.
Zondag 28 juni om half elf en half zes in Cunera. Pastor Leeneman gaat in deze diensten voor.
Maandag 29 juni om 9.00 uur parochieraad in Cunera. Iedereen is welkom!
Om 12.00 uur conventsdienst in de aula waar ds. Overdiep voorgaat.
Verder zijn er in de maanden juli en augustus géén diensten. Alleen in de Geertekerk om 12.00 uur. Zie daarvoor de mededelingen van het convent hierboven.
Ook is er in die maanden géén instuif op Cunera. In principe blijft Cunera open, maar i.v.m. vakantie van pastores en echtparen en een verbouwing van de grote zaal die in de lucht hangt, zou de deur wel eens een dag dicht kunnen zijn.
Pastor Leeneman is afwezig van 5 juli tot en met 27 juli, pastor Oostvogel van 24 juli tot en met 9 augustus en pastor Van Waveren van 25 juli tot en met 10 augustus (enige dagen speling voorbheouden).
Ook de echtparen zijn afwisselend met vakantie. Alleen voor echt belangrijke zaken kunt u op het spreekuur van 11.00—13.00 uur terecht of kunt u even bellen tel. 1 87 02.
Verder wensen we iedereen een prettige vakantie.
Pastor G. Th. Oostvogel, tel. 1 83 32.
Pastor L. W. G. Leeneman, tel. 1 83 38
Pastor H. J. J. v. Waveren, tel. 1 63 07

Mededelingen van het Convent van Studentenpastores
Op zondag 28 juni is de oecumenische studentendienst nog in de aula van de universiteit. Ds. W. Overdiep gaat dan voor. Mensen die hem bij de voorbereiding van deze dienst willen helpen, zijn maandagavond 22 juni om 9.00 uur van harte welkom bij hem thuis.
In de maanden juli en augustus zijn de diensten niet in de aula maar in de Geertekerk, ook om 12.00 uur, met kindercreche en gelegenheid tot koffiedrinken.

Voorgangers:
zondag 5 juli: Ds. W. Overdiep
zondag 12 juli: Pastor H. v. Warveren
zondag 19 juli: Pastor G. Oostvogel
zondag 26 juli: Ds. N. v. Egmond
zondag 2 augustus: Ds. C. Visser
zondag 9 augustus: Pastor L. Leeneman
zondag 16 augustus: Ds. J. v. Minnen
zondag 23 augustus: Introductiedienst eerste jaars: Pastor H. v. Waveren
zondag 30 augustus: Ds. P. Heinen

De pastores vragen om mensen die hen bij de voorbereiding van deze diensten willen helpen. Omdat dit verder erg moeilijk te organiseren is, willen we iedereen die bij het voorbereiden wil helpen, vragen zélf contact op te nemen met de pastores.

De twee laatste nummers van 'U'/utrechtse universitaire reflexen vóór de zomervakantie verschijnen respectievelijk 3 en 10 juli a.s.

Het eerste nummer ná de vakantie komt uit 21 augustus. Kopij voor dit nummer inleveren uiterlijk woensdag 12 augustus 12.00 uur.

Voor de daarna volgende nummers geldt als vanouds de sluitingstermijn vrijdag 12.00 uur.

PROEFSCHRIFTEN

In verband met vakantie kunnen tot 6 juli a.s. geen inlichtingen over het drukken van proefschriften worden verstrekt.
Spreekuren vanaf genoemde datum: maandag en dinsdag van 14.00—17.00 uur, kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

INSCHRIJVING STAND PER 1 JUNI 1970

Per 1 juni j.l. waren bij de universiteit ingeschreven: 14529 (studenten), 508 (M.O.) en 713 (toehoorders). Totaal: 15750.

STICHTING CENTRUM VOOR OPLEIDING VAN PARA-WETENSCHAPPELIJK PERSONEEL

Begin september 1970 zal de opleiding aanvangen voor „Fotograaf ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs".

Tijdsduur: circa drie jaar. Programma: basisfotografie, fotografische scheikunde, optica, macro-, micro-fotografie met technische camera.

Aanmelden: Th. de Ruyter, Farmaceutisch Laboratorium, Catharijnesingel 60. Telefoon 030 - 1 59 59.

Ook zij, die voorheen reeds voor onderdelen van de cursus zijn geslaagd, kunnen zich voor de resterende delen opgeven.

Inlichtingen: H. van Kooten. Telefoon 030 - 1 59 68.

DOCUMENTATIE

Ter inzage bij het Bureau Documentatie, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 16, tel. 2 94 41, toestel 219:

Knipseldossiers

Tweede Voortgangsnota Posthumus; Studentenverenigingen (w.o. U.S.R., Veritas; U.V.S.V.), Studieduur, Studierendement; Studieloon.

Nieuwe boeken

Likert, R. - Nieuwe wegen voor leiding en organisatie; Veen, P. - Meebeslissen - een veldexperiment in een hockeyclub; Goossen, P. - Parlement en Kiezer.

Let op! Lees dit!

In verband met de vakantietijd wordt eenieder die tijdschriften via de rondzending ontvangt, verzocht tijdens zijn vakantie deze via een medewerker op tijd door te zenden, of aan het Bureau Documentatie (Kamer A 16 toestel 219) te melden wanneer hij (zij) met vakantie is, opdat met de rondzending hiermee rekening kan worden gehouden.

WERKGROEP CHEMIE-ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Verslag werkzaamheden oktober 1969—juni 1970

De eerste periode (oktober—januari) werd besteed aan het zoeken naar mogelijkheden voor een samenwerkingsprojekt met een ontwikkelingsland. Daartoe werden gesprekken gevoerd met prof. Smittenberg, de heer Franken (sekretaris buitenland van de universiteit, prof. Arens (lid kommissie buitenland), DITH (direktoraat internationale technische hulp), Nuffic en verschillende instanties op het gebied van ontwikkelingssamenwerking (Afromisa, I.A.C.).

1. Het kontakt met de Nuffic heeft geleid tot een voorstel voor een samenwerkingsprojekt met de METU (Middle East Technical University) in Ankara. Het projekt houdt in training van twee Turkse assistenten in moderne analysetechnieken die ook in het Instrumental Analys. Lab. van de afdeling chemical engineering van de METU worden toegepast. Het projekt zal worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van prof. Dijkstra en dr. Ben Griepink in Utrecht en dr. ir. J. M. L. Penninger in Ankara (als docent verbonden aan de afdeling chemical engineering van de METU).

2. Verder hebben we via dr. B. de Gaay Fortman kontakt gekregen met prof. Diaper, Head of chemistry van de universiteit van Zambia te Lusaka. Momenteel proberen wij op zijn verzoek een staflid te vinden voor de chemische afdeling van deze universiteit. Ook wordt er een chief technician in chemistry gevraagd (1 oktober 1970).

3. Tenslotte zij vermeld, dat Jan de Gruijter namens onze werkgroep naast prof. Arens zitting heeft in de kommissie buitenland van de universiteit. Deze kommissie lijkt echter een wassen neus te zijn, getuige het feit dat zij sinds haar oprichting op 22 januari 1970 niet meer bijeen gekomen is. Wel hebben enkele leden van deze kommissie (tot nu toe tevergeefse) pogingen gedaan een bureau buitenland met een vaste funktionaris van de grond te krijgen.

Kontaktadres: Jo Simons, Wielingenplein 17, tel. 88 10 87; ACL kamer 136, tel. 88 06 11, toestel 95.

WERKGROEP „BIOLOGIE EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING"

Binnen een aantal subfakulteiten van onze universiteit werd het afgelopen jaar een projekt tot het verlenen van universitaire bijstand aan een onwikkelingsland voorbereid. Deze projekten werden aan het begin van dit jaar aan de Nuffic aangeboden met het verzoek om financiële steun. Als voorbeeld noemen we het projekt van de subfakulteit psychologie voor steun aan de universiteit van Bogota, dat inmiddels door de Nuffic is goedgekeurd.

Sinds begin mei van dit jaar is ook binnen de subfakulteit biologie een werkgroep voor ontwikkelingszaken van start gegaan. De namen van de leden staan hieronder vermeld. De werkgroep stelt zich een aktieve en een dienstverlenende taak voor ogen.

De aktieve taak bestaat uit:

1. Het voorbereiden van een biologisch projekt aan een universiteit in een ontwikkelingsland.
2. De inkorporatie van de ontwikkelingsproblematiek in het onderwijs van de subfakulteit biologie.

De dienstverlenende taak bestaat uit:

1. Het bieden van informatie i.v.m. uitzending van biologen en opname van buitenlanders.
2. Het fungeren als kontaktorgaan van de subfakulteit biologie met instanties, die zich geheel of ten dele met ontwikkelingssamenwerking bezighouden.

Beide laatstgenoemde funkties kunnen alleen gerealiseerd worden, indien Utrecht de beschikking krijgt over een goed funktionerend Bureau Buitenland.

Wat betreft de voorbereiding van een projekt houden wij zoveel mogelijk rekening met reeds bestaande biologische en niet-biologische projekten uitgaande van Utrecht of van andere Nederlandse universiteiten.

Een bundeling van krachten lijkt ons efficiënter dan een versnippering.

Mede in verband hiermee is onze aandacht momenteel meer op Indonesië dan op enig ander land gericht.

Ieder, die ons informaties of suggesties kan bieden, verzoeken wij vriendelijk zich met één van ons in verbinding te stellen.

Utrecht, 15 juni 1970

(Dr W. Geilenkirchen, voorzitter, Zoölogisch Laboratorium, Janskerkhof 2/3, Utrecht; drs. A. ten Berge, secretaris, Van 't Hoff Laboratorium, Sterrenbos 19, Utrecht; dr. R. Soekarjo, Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106, Utrecht; J. Wensing, Kwartelstraat 47, Utrecht; mej. M. van Winkel, Hopakker 19, Utrecht; dr. R. van Wijk, Van 't Hoff Laboratorium, Sterrenbos 19, Utrecht)

INTEGRATIE VAN FILOSOFIE BINNEN DE SCHOLEN VOOR V.W.O. EN H.A.V.O. (ONDERZOEK)

Het Sociologisch Instituut van de Utrechtse universiteit heeft in samenwerking met de Landelijke Federatie van Filosofiestudenten een schriftelijk onderzoek ingesteld naar de mening van de rectoren/directeuren van de scholen voor v.w.o. en h.a.v.o. over integratie van filosofie binnen het voorbereidend wetenschappelijk en het hoger algemeen voortgezet onderwijs. De uitkomsten zijn in een rapport verwerkt.

Het onderzoek is uitgevoerd door drs. C. Schavemaker, voorzitter van de Landelijke Federatie van Filosofiestudenten en drs. T. J. Kamphorst, wetenschappelijk medewerker aan het Sociologisch Instituut van de Utrechtse universiteit. Zij beiden zijn ook de auteurs van het rapport. Voor eventueel nadere informatie zijn zij te bereiken op het Sociologisch instituut van de Utrechtse universiteit, Heidelberglaan 2 („De Uithof"), tel. 030 - 53 91 11, toestel 1882 (of toestel 1831 van het Filosofisch instituut).

Persbericht R.U.

NUFFIC

Uitvoeringsregelingen projecten-programma internationale universitaire samenwerking aanvaard

In zijn vergadering van 4 juni 1970 heeft het Bestuur van de Stichting der Nederlandse Universiteiten en Hogescholen voor Internationale Samenwerking (NUFFIC) ingestemd met de uitvoeringsregelingen voor het programma van projecten voor universitaire ontwikkelingssamenwerking, zoals deze waren voorbereid in overleg tussen NUFFIC en DITH (Directie Internationale Technische Hulp van het Ministerie van Buitenlandse Zaken). De regelingen zullen ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Minister voor de Ontwikkelingssamenwerking. Op basis van dit reglement zullen de projecten voor 1970 en 1971 worden uitgevoerd; mochten de in de praktijk opgedane ervaringen daartoe aanleiding geven dan zullen de regelingen kunnen worden bijgesteld. Daarnaast zal het Bestuur zich in de komende tijd nader bezinnen over de grondslagen van het programma mede in verband met de plannen van de Minister voor de Ontwikkelingssamenwerking tot opstelling van een nieuw meerjarenplan.

De nu aanvaarde regelingen betreffen onder meer: de kostenelementen van een project (personeel, studenten, medewerkers uit het ontwikkelingsland, apparatuur, litteratuur, materiaal, rapportage), de uitzendingsvoorwaarden (salaris, voorbereidngskosten, goederenvervoer en reiskosten, sociale voorzieningen), het overleg met het ontwikkelingsland, beurzen voor buitenlandse academici in Nederland, het leveren van apparatuur, en de verplichtingen van het uitgezonden personeel.

Het is te verwachten dat, nu de regels voor de uitvoering van de projecten zijn opgesteld, de afwikkeling daarvan vlot zal kunnen verlopen.

Een lijst met vacatures bij het hoger en middelbaar onderwijs in ontwikkelingslanden en mogelijkheden tot stages ligt ter inzage in het Perscentrum.

Leergangen ontwikkelingsproblematiek naar universiteiten

Sinds 1962 zijn er, afwisselend in de verschillende universiteitssteden, leergangen over de ontwikkelingsproblematiek door de NUFFIC georganiseerd, in samenwerking met de betrokken universiteiten. Mede hierdoor hebben de vraagstukken met betrekking tot de ontwikkelingen in de Derde Wereld ook in universitaire kring meer belangstelling verkregen. In de laatste jaren zijn er bovendien andere vormen van kennisoverdracht en meningsvorming, naast de luistercolleges toegepast,

MEDEWERKERS

GESLAAGD

Op woensdag 3 juni werd in de Senaatszaal de sluitingsavond van de cursus 1969/1970 van de Utrechtse Amanuensis Opleiding gehouden. Tijdens deze bijeenkomst werden de namen bekend gemaakt van de cursisten die bevorderd werden, waarna de overgangsrapporten en einddiploma's werden uitgereikt. In het nu afgesloten cursusjaar stonden 60 cursisten ingeschreven, waaronder 15 personeelsleden van onze universiteit.
Voor het eindexamen slaagden: E. H. Brinkman, Zwolle; A. Duyf, Hilversum; M. J. Hoffmann, Amsterdam; R. L. v. d. Kreeft, Utrecht; L. M. van Laatum, Maarssen; J. H. M. Maarse, Groenlo; J. W. J. G. Oonincx, Breda; J. F. Wagner, Amsterdam.

Dierverzorger:
W. M. v. d. Aar*, G. C. v. Bemmel, F. de Boer*, B. M. Boom*, J. T. Brandenburg, R. N. Briegoos, D. H. S. de Bruyn*, mej. V. J. M. Dijkstra, F. J. M. v. Etten, E. v. d. Glind*, A. C. M. Haagen*, mej. A. L. Heisterkamp, W. J. den Hertog*, mej. E. J. J. Houben, A. J. Kleijweg, G. J. de Kruijf, R. ter Laare, mej. J. G. Lamboo, mej. A. Langschmidt, mej. M. Masson, A. den Otter*, J. G. Paludanus*, mej. M. de Smeth, P. G. v. d Steen*, H. J. Tibben*, mej. S. P. Turk, W. H. M. Uilenbroek*, mej. H. C. Visser, baron G. v. Voorst tot Voorst, J. W. G. Vosmeer*, J. J. v. d. Westeringh, F. B. Zwaan*.
* Werkzaam bij de rijksuniversiteit.

Biotechnisch laborant:
A. v. Arnhem, W. B. Hoeboer, J. J. Mooienbeek, C. J. v. Otterlo, B. v. Rheenen.

AANPASSING FRANCHISEBEDRAG PENSIOENBIJDRAGEVERHAAL

Sedert 1967 geldt voor de berekening van het pensioenbijdrageverhaal in de zin van de Algemene Burgerlijke Pensioenwet een franchisebedrag, hetgeen wil zeggen, dat hierover geen pensioenbijdrage verschuldigd is.
Op het maandelijks ambtelijk inkomen t.w. salaris + 6% vakantietoelage wordt eerst het franchisebedrag (per 1 juli 1969 vastgesteld op *f* 5136,— per jaar of *f* 428,— per maand) in mindering gebracht, waarna over het resterende gedeelte 10% als pensioenbijdrage wordt ingehouden.

Ingevolge art. 5 van het Verhaalsbesluit Algemene Burgerlijke Pensioenwet dient het franchisebedrag jaarlijks per 1 juli te worden aangepast en wel overeenkomstig de mate, waarin het pensioen voor gehuwden krachtens de Algemene Ouderdomswet (AOW) per 1 januari daaraan voorafgaand is gewijzigd in vergelijking met dat per 1 januari van het voorafgaand jaar.

Op grond hiervan zal het franchisebedrag per **1 juli 1970** worden vastgesteld op *f* 5556,— per jaar of *f* 463,— per maand.
Indien gelijktijdig meer dan één betrekking wordt vervuld, waarin men het ambtenaarschap in de zin van de Algemene Burgerlijke Pensioenwet bekleedt, zal niet uit **elke** betrekking op het ambtelijk inkomen genoemde franchise worden toegepast. Het ambtelijk inkomen in de betrekking, die het hoogste ambtelijk inkomen oplevert zal worden verminderd met het franchisebedrag en vervolgens - voor zover nodig - in volgorde van de hoogte van de ambtelijke inkomens. Is de hoogte van de

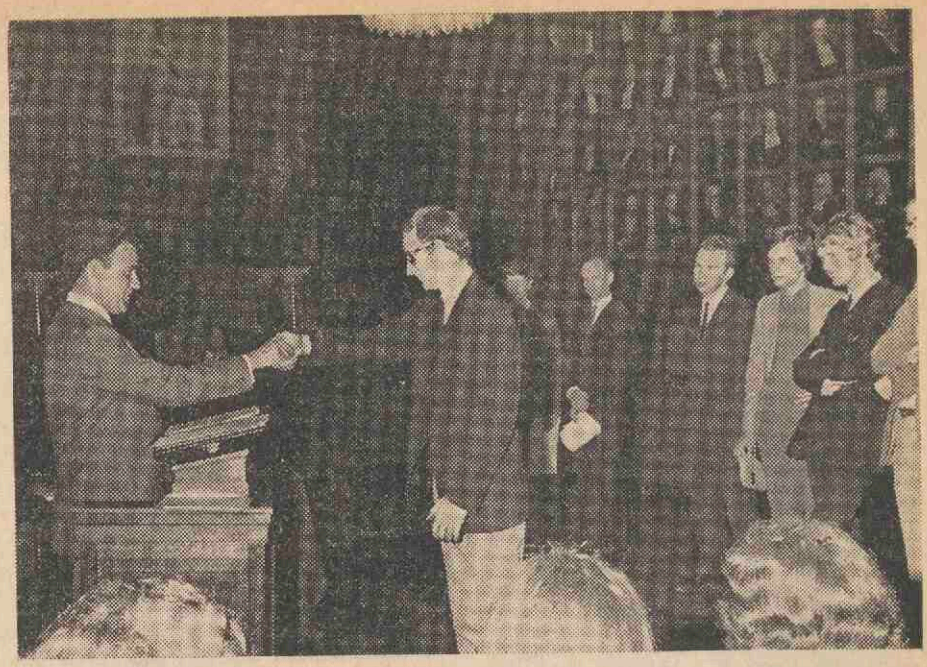

Drs. H. T. van Dijk, cursusleider van de amanuensis opleiding reikt diploma's uit aan geslaagden voor het eindexamen. (foto's: Jac. P. Stolp, universiteitsmuseum).

Diploma-uitreiking dierverzorgers en biotechnisch laboranten cursus; 11 juni jl. in de senaatszaal van het academiegebouw.

meestal op initiatief van geëngageerde studenten.
Deze ontwikkeling doet het minder voor de hand liggen, de leergangen te blijven organiseren onder de verantwoordelijkheid van een centraal orgaan als de NUFFIC. Nu de universiteiten inmiddels ook beter bewerktuigd zijn voor de organisatie van dergelijke cursussen, meent het Bestuur van de NUFFIC dat daar waar universiteiten blijk geven, zelf de organisatie van zulke leergangen ter hand te willen nemen, dit streven moet worden bevorderd. Het is immers van het begin af de bedoeling geweest dat de NUFFIC deze universitaire leergangen centraal zou verzorgen zolang en voorzover zij niet door de universiteiten zelf zouden worden opgezet.
De NUFFIC zal, waar nodig, haar ervaring ten dienste van de organiserende universiteiten stellen en de opzet van de leergangen, voorzover haar begroting dit toelaat, ook financieel steunen.

ambtelijke inkomens. Is de hoogte van de ambtelijke inkomens gelijk, dan vindt bedoelde vermindering naar evenredigheid plaats.
In een aantal gevallen zal echter voor de berekening van het pensioenbijdrageverhaal de vermindering met het franchisebedrag niet plaatsvinden en over het gehele ambtelijk inkomen 10 % als pensioenbijdrage verschuldigd zijn, te weten indien:
a. men tevens beroepsmilitair is in de zin van de Algemene Militaire Pensioenwet;
b. men geen verzekerde is in de zin van de Algemene Ouderdomswet (AOW) b.v. bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd;
c. men als verzekerde in de zin van de Algemene Ouderdomswet (AOW) wordt beschouwd omdat men gebruik maakt van de gelegenheid tot vrijwillige betaling van de AOW-premie;
d. men de volledige wettelijke pensioenbijdrage van 24 % verschuldigd is wegens het uitsluitend in zijn persoonlijk belang ontheven zijn van de uitoefening van zijn betrekking.

STAFCONVENT

De openbare vergadering van de conventsraad die woensdag 1 juli a.s. om 20.00 uur zal worden gehouden in het Academiegebouw, Domplein, K. 1, heeft de volgende agenda:
1. Opening; 2. Verslag van de vorige vergadering; 3. Mededelingen; 4. Medewerkers in tijdelijke dienst; 5. Verslag hoorzitting Vaste Commissie; 6. Overzicht kandidaten Conventsraad; 7. Reacties op Rapport Commissie Eenwording; 8. Reacties op Tweede voortgangsnota Posthumus; 9. Bestemming lustrumfonds; 10. Rondvraag; 11. Sluiting.

AANMELDING LEERLINGEN VOOR OPLEIDING TOT LABORANT, AMANUENSIS EN NATUURKUNDIGE A EN B

Dierverzorger/Biotechnisch Laborant (MBO)
Cursusleider: Dr. H. J. Breukink, tel. 53 91 11, toestel 1149 of 1234, Kliniek voor Inwendige Ziekten, Yalelaan, Utrecht. Inlichtingen en aanmeldingen bij de cursusleider of de heer P. M. Noordermeer, adres als hierboven, toestel 1130.
Bacteriologisch (Klinisch) en Histologisch Laborant (MBO)
Cursusleider: Dr. A. C. Dekker, tel. 78 91 11, toestel 350, R.I.V., 1e Brandenburgerweg 78b, Bilthoven. Inlichtingen en aanmeldingen bij de cursusleider of de heer J. Das, adres als hierboven, toestel 569. Spreekuren in de periode tot 15 augustus 1970: dinsdagen van 14.00—15.00 uur, RIV, kamer 42, Sterrenbos 1, Utrecht; donderdagen van 14.00—15.00 uur, RIV, Gebouw G 3, kamer 15, 1e Brandenburgerweg 78b, Bilthoven.
Amanuensis (MBO)
Cursusleider: Drs. H. T. van Dijk, tel. 53 91 11, toestel 1025, Transitorium 1, Leuvenlaan 21, Utrecht. Inlichtingen en aanmeldingen bij de cursusleider of mej. A. C. Versfelt, adres als hierboven, toestel 1025.
Natuurkundige A en B (HBO)
Cursusleider, tevens voor inlichtingen en aanmeldingen: Drs. G. H. Bardelmeyer, tel 53 91 11, toestel 1028 of 1653, Transitorium 1, Leuvenlaan 21, Utrecht.

Toelatingseisen

Voor het MBO: MAVO III met 2 exacte vakken, MAVO IV, MULO A, Lagere Technische, Land- of Tuinbouwschool en gelijkwaardige opleidingen.
Voor het HBO: HBS B, Gymn. B, HAVO met 2 exacte vakken en gelijkwaardige opleidingen. Voor leerlingen, die niet aan deze eisen voldoen, bestaat de mogelijkheid van een **voorbereidende opleiding**. Inlichtingen bij de cursusleiders.
Bovengenoemde opleidingen ressorteren onder de Stichting Centrum voor Opleiding van Assisterend Laboratoriumpersoneel Utrecht (COVALU).

TENNIS

We vestigen er de aandacht op dat aan personeelsleden van de Rijksuniversiteit (plus eventuele gezinsleden) de mogelijkheid wordt geboden te tennissen op het tennispark in het Universiteitscentrum „De Uithof" naast het Hubrechtlaboratorium aan de Uppsalalaan (9 banen).
Tenniskaarten worden dagelijks afgegeven op het Bureau Sportzaken, Pieterskerkhof 13a, tegen contante betaling van *f* 12,50 per persoon.
Deze kaart geeft het recht om op alle tijden volgens onderstaand rooster te „zwerven": dagelijks 7.00 uur tot zonsondergang; zaterdags 9.00 uur tot zonsondergang; zondags 9.00—17.00 uur.

VACATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris vermeld staat, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de a.o.w.-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Bij de veiligheidsdienst kan worden geplaatst een

MEDEWERKER BRANDPREVENTIE EN BEDRIJFSBESCHERMING

wiens taak zal bestaan uit het inspekteren van brandvoorzieningen, het regelen en kontroleren van het onderhoud van klein en groot brandweermateriaal, het geven van blusinstruktie, het organiseren en leiden van oefeningen van brandpiketten en eenheden van de bedrijfszelfbescherming. Vereisten: Betrokkene dient over goede leidinggevende eigenschappen te beschikken en gemakkelijk kontakten te kunnen leggen. Op brandweergebied is ruime ervaring en een opleiding minstens gelijkwaardig aan die van een hoofdbrandwacht nodig. Ervaring op b.z.b.- en/of b.b.-gebied strekt tot aanbeveling. Geboden wordt een salariëring volgens rijksregeling, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring, tot maximaal *f* 1338,— bruto per maand. Nadere inlichtingen over de funktie verstrekt de heer A. Licet, Veiligheidsdienst der rijksuniversiteit, Biltstraat 101 te Utrecht, telefonisch te bereiken onder nr. 030 - 61 13 71.

Sollicitatiebrieven met inlichtingen over ervaring en opleiding te zenden aan de hoofdafdeling personeel, sektor I van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht.

Bij het bureau automatisering wordt gevraagd een

DOKUMENTALISTE/SEKRETARESSE

Deze funktie omvat: de normale sekretaresse-werkzaamheden voor het hoofd van het bureau, zoals het bijhouden van zijn agenda, het uitwerken van verslagen, etc.; het zelfstandig bijhouden en verzorgen van de systeemdokumentatie, de planning en de programmabibliotheek. De werkzaamheden brengen met zich mee dat kontakten moeten worden gelegd en onderhouden met de medewerkers van de verschillende afdelingen, waardoor de funktie een sterk variërend karakter draagt. Voor deze funktie wordt gevraagd: leeftijd: 20—30 jaar; opleiding: middelbare school, eventueel mulo; ervaring in een dergelijke funkte strekt tot aanbeveling, doch is geen vereiste. Het hoofd van het bureau is gaarne bereid u schriftelijk of mondeling nader over deze funktie in te lichten. U kunt hem bereiken onder telnr. 030 - 2 94 41 toestel 323.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 834.

Godgeleerdheid

Voor spoedige indiensttreding wordt op de bibliotheek van het theologisch instituut, Transitorium II, de Uithof, gevraagd een

MEDEWERKSTER IN DE BIBLIOTHEEK

Taak: onder leiding van het hoofd van de bibliotheek en in samenwerking met de bibliothekaresse het verzorgen van de administratie van de aanschaffingen, de plaatsing van de boeken en tijdschriften en de uitlening. Vereist mulo/mavo diploma en typediploma; bibliotheekervaring of -diploma strekt tot aanbeveling. Salaris min. *f* 452,—, max. *f* 877,— bruto per maand.

Sollicitaties te richten aan prof. dr. D. J. Hoens, theologisch instituut, Transitorium II, Heidelberglaan 2, Utrecht.

Rechtsgeleerdheid

Bij het molengraaff instituut voor privaatrecht te Utrecht bestaat een vakature voor een

WETENSCHAPPELIJK (HOOFD)MEDEWERKER

Inleiding Burgerlijk Recht (K II)
Tot zijn/haar taak zal behoren het leiden van werkgroepen, het verrichten van andere, met het onderwijs verband houdende, werkzaamheden en het verrichten van wetenschappelijk onderzoek. Onderwijservaring wordt van belang geacht. Kandidaten moeten bereid zijn zich eventueel te onderwerpen aan een psychologisch onderzoek. Indiensttreding bij voorkeur zo spoedig mogelijk.

Schriftelijke sollicitaties met uitvoerig curriculum vitae en referenties te richten aan de beheerder van het molengraaff instituut, Nieuwe Gracht 60 te Utrecht binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie

---

Geneeskunde

Bij het laboratorium voor klinische mikrochemie van de fakulteit der geneeskunde wordt gevraagd een

ANALIST(E)

voor research-werk.
De voorkeur gaat uit naar belangstellenden met het diploma klinische chemie en enkele

jaren routine-ervaring. Gegadigden met het diploma chemisch analist en interesse voor analytisch werk in de medische sektor kunnen evenwel ook in aanmerking komen. Kandidaten moeten zelfstandig kunnen werken en in verband met literatuurstudie over een redelijke kennis van de moderne talen beschikken. Eventuele nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt door dr. ir. P. Reinouts van Haga, tel. 030 - 2 05 41, toestel 159.

Schriftelijke sollicitaties gelieve u onder nr. 7004/3 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het laboratorium voor fysiologische chemie, Vondellaan 24, Utrecht, wordt gevraagd een

LABORANT

met ervaring op mikrobiologisch gebied. In een werkgroep op het gebied van weefselkweek zal hij werkzaamheden verrichten op het gebied van voedingsbodems, sterilisatie en instandhouden van cellijnen. Nadere gegevens worden gaarne verstrekt door dr. J. A. Niemeyer, tel. 030 - 88 07 11.

Schriftelijke sollicitaties gelieve u onder nr. 7006/6 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het fysiologisch chemisch laboratorium van de fakulteit der geneeskunde wordt gevraagd een gediplomeerd

ANALIST(E)

voor research-werk op het gebied van de weefselkweek. Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij dr. J. A. Niemeyer, tel. 030 - 88 07 11.

Schriftelijke sollicitaties gelieve u onder nr. 7006/7 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het pathologisch instituut van de fakulteit geneeskunde wordt gevraagd een pathologisch-histologische of zoölogische

ANALIST(E)

welke bij gebleken geschiktheid tot hoofd van de histologische afdeling aangesteld zal worden. Eventuele nadere inlichtingen worden gaarne verstrekt door drs. G. T. Haneveld, tel. 030 - 1 19 33.

Schriftelijke sollicitaties gelieve u onder nr. 7006/5 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Bij het rudolf magnus instituut voor farmakologie van de fakulteit der geneeskunde wordt gevraagd een

SCHOONMAAKSTER

voor hele of halve dagen.

Inlichtingen en aanmelden bij de beheerder van genoemd instituut, Vondellaan 6, Utrecht.

De prof. dr. H. C. Rümke kliniek, afdeling medische psychologie van de fakulteit geneeskunde zoekt een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER

die de verantwoordelijkheid voor beleid en organisatie met betrekking tot het onderwijsprogramma voor 2e jaars studenten op zich wil nemen. Dit programma betreft voornamelijk een inleiding in interviewtechnieken. Daarnaast zullen fundamentele principes in groepsstrukturen en -dynamieken, speciaal betreffende gezinsinterakties worden behandeld.

Het onderwijs in de medische psychologie is momenteel sterk in ontwikkeling. Bereidheid tot medewerking aan planning en verbetering van het onderwijs binnen de diverse studiejaren wordt daarom verwacht. Gedacht wordt aan een klinisch of sociaal psycholoog, eventueel een socioloog, met belangstelling voor onderwijsproblemen en medische vraagstellingen. Ook zij, die vooral in één van beide gebieden geïnteresseerd zijn, kunnen in aanmerking komen. Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij dr. A. A. Fischer, lektor medische psychologie en psychotherapie (tel. 030 - 1 28 13).

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht, onder vermelding van nr. 7004/15.

Tandheelkunde

Aan het tandheelkundig instituut is een vakature voor een

ERVAREN ILLUSTRATIEF TEKENAAR

Gedacht wordt aan iemand van plm. 30 jaar met een middelbare school- en tekenopleiding en grafisch teken-technische ervaring. In overleg met de wetenschappelijke staf moet hij illustraties kunnen vervaardigen voor onderwijs, foto-film en publikaties in lijn, halftoon, kleur en zwart-wit. Verwacht wordt goede samenwerking met de werkgroep foto en film.

Brieven met volledige inlichtingen en recente foto te zenden aan de beheerder van bovengenoemd instituut, Jutfaseweg 7, Utrecht.

Bij het tandheelkundig instituut kan per 1 september 1970 worden geplaatst een

ASSISTENTE

voor de röntgenafdeling. Haar werkzaamheden zullen bestaan uit het zelfstandig maken, ontwikkelen en administreren van röntgenfoto's. Middelbare schoolopleiding en ervaring strekken tot aanbeveling.

Sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling röntgenologie van het tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7, Utrecht.

Bij de afdeling sterilisatie van het tandheelkundig instituut wordt gevraagd een

MEDEWERKSTER

Haar taak zal zijn, leiding te geven aan een kleine groep die zorg draagt voor het steriliseren van grote hoeveelheden tandheelkundige instrumenten. Gedacht wordt aan iemand in de leeftijd van 35 tot 50 jaar, die - bij voorkeur - een funktie heeft vervuld, waarbij sterilisatie van instrumenten e.d. een eerste vereiste was (b.v. in ziekenhuizen, poliklinieken, tandheelkundige behandelcentra). Salaris maximaal *f* 941,— bruto per maand.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van het tandheelkundig instituut, Jutfaseweg 7 te Utrecht, onder vermelding van de letter S op de linkerbovenhoek van de enveloppe.

Wiskunde en Natuurwetenschappen

Op het instituut voor theoretische fysika, Maliesingel 23, kan per 1 juli a.s. worden geplaatst een

SCHOONMAAKSTER

voor 5 middagen per week, totaal 15 uur; salaris voor 23-jarigen en ouder *f* 3,92 per uur.

Aanmelden 's morgens bij de administratie van bovengenoemd instituut.

Op het organisch chemisch laboratorium kan geplaatst worden een

SCHOONMAAKSTER

voor 42½ uur per week of korter. Salaris voor 23-jarigen en ouder *f* 3,92 per uur.
Aanmelden dagelijks aan het loket van het

laboratorium, Croesestraat 79, Utrecht, tel. 88 23 11.

Bij het zoölogisch laboratorium kan geplaatst worden een

LABORATORIUMBEDIENDE

Sollicitanten dienen zich te melden bij de amanuensis van het zoölogisch laboratorium, Janskerkhof 3 te Utrecht.

Letteren

Bij het kunsthistorisch instituut bestaat binnenkort een vakature voor

BIBLIOTHEEK-ASSISTENT(E)

Verlangd wordt: einddiploma middelbare school; erkend diploma als bibliotheek-assistent(e); praktische ervaring, typevaardigheid en kennis der Italiaanse taal worden op prijs gesteld. Geboden wordt een interessante werkkring in een veelvuldig geraadpleegde wetenschappelijke bibliotheek.

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen aan de sekretaris van het kunsthistorisch instituut, Nieuwe Gracht 36, Utrecht.

Sociale wetenschappen

Op het bureau van de fakulteit der sociale wetenschappen is op korte termijn plaats voor een zelfstandige en ervaren

SEKRETARESSE

ter assistentie van het hoofd van het bureau der fakulteit. Haar zeer gevarieerde werkzaamheden zullen o.a. bestaan uit: sekretariaatswerk, administratieve taken. Deze werkzaamheden te verrichten in overleg met het hoofd van het bureau en in samenwerking met een administratieve kracht. Wij verwachten dat zij tenminste zal voldoen aan de volgende eisen: goed middelbaar niveau; goede steno- en typevaardigheid; notuleren van vergaderingen en het uitwerken van de notulen; zelfstandigheid en akkuratesse; ervaring in soortgelijke funktie; bereidheid tot werken in een klein teamverband; minimum leeftijd 25 jaar. Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij het bureau van de fakulteit, Trans 2, Utrecht, tel. 030 - 2 53 51, toestel 141.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de **personeelsfunktionaris van het bureau van de** universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht, onder vermelding van nr. 835.

Diergeneeskunde

Door het instituut voor veterinaire parasitologie te Utrecht wordt gezocht

JONG DIERENARTS (m. of vr.)

De taak van deze medewerker zal bestaan uit: 1. het verrichten van immunologisch onderzoek op het gebied van de leverbotinfecties; 2. het geven van practisch onderwijs gedurende (hoogstens) één dag per week.
De werkzaamheden zullen zich in hoofdzaak concentreren in de T.N.O.-barak aan de Oostbroekselaan te Utrecht en worden uitgevoerd in nauwe samenwerking met wat aldaar aan onderzoek wordt verricht.

Nadere inlichtingen worden verstrekt door de hoogleraar-beheerder van het bovengenoemd instituut, Yalelaan 7, De Uithof, Utrecht.

Bij het instituut voor infectieziekten kan worden aangesteld een

DIERVERZORGER

voor de verzorging van in hoofdzaak grote landbouwhuisdieren ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek. Opleiding tenminste L.L.S. Leeftijd 20—40 jaar. Geen dienstwoning beschikbaar.

Bij het instituut voor bacteriologie kan op korte termijn worden aangesteld een

LABORANT(E)

Ook zij die momenteel de laborantencursus volgen, kunnen reflecteren.
De werkzaamheden omvatten het maken van voedingsbodems en steriliseren van het in het laboratorium benodigd glaswerk

---

Voor het zoötechnisch instituut wordt gevraagd een

FUNCTIONARIS VOOR HET BEHEER

Het instituut verricht onderwijs en onderzoektaken op het gebied van de teelt, de voeding en de huisvesting der dieren en omvat mede de proefboerderij „De Uithof" en het laboratorium. De totale personeelsbezetting beloopt momenteel ca. 50 personen.
De taken omvatten het financiële, personele en administratieve beheer, de coördinatie en de planning in het kader van de voor de faculteit ontworpen beheersstructuur.
Vereist worden diploma middelbare school (HBS of Gymnasium), kennis van administratie en organisatie en goede contactuele eigenschappen; ervaring in vergelijkbare werkkring strekt tot aanbeveling.

Op het poliklinisch laboratorium van de kliniek voor kleine huisdieren kan geplaatst worden een

VOLLEDIG GEDIPLOMEERD ANALISTE

(klinisch-chemisch of algemeen klinisch)
Tot de werkzaamheden, die zeer afwisselend zijn behoort o.a. het bemonsteren van bloed en het verrichten van klinisch-chemische bepalingen. Geen avond- of weekenddiensten. Telefonische inlichtingen kunnen ingewonnen worden bij dr. H. J. Hendriks.

De faculteit der diergeneeskunde van de rijksuniversiteit te Utrecht roept gegadigden op voor de functie van

LECTOR

in de inwendige geneeskunde en de klinische diagnostiek der grote huisdieren.
De te benoemen functionaris zal zich in het bijzonder bezig houden met: a. het geven van onderwijs in de inwendige ziekten; b. het begeleiden van co-assistenten; c. het verrichten van onderzoek op het gebied van de inwendige ziekten; d. het begeleiden van promovendi e. de patiëntenbehandeling.
De kandidaat behoeft niet de Nederlandse nationaliteit te bezitten.
Brieven met uitvoerige informaties te richten: Commissie Lectoraat Inwendige Geneeskunde, p/a Bureau faculteit der Diergeneeskunde, Biltstraat 172, Utrecht, alwaar ook inlichtingen verkregen kunnen worden.

Sollicitaties met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de personeelsafdeling van de faculteit, Biltstraat 172, Utrecht.

STUDENTEN

INSCHRIJVING STUDENTEN EN INFORMATIE
NOBELSTRAAT 2a - Telefoon 1 68 44

STUDENTENHUISVESTING

Het Algemeen Bestuur van de Stichting Studentenhuisvesting vergaderde op 17 juni j.l. De belangrijkste punten van bespreking waren de volgende:

1. De „Begeleidingscommissie Bewoning" is opgeheven. Nagegaan zal worden of een andere vorm van sociaal-psychologische begeleiding gewenst is.

2. Met ingang van 1 september 1970 wordt het faciliteitencentrum Chez BéBé verpacht, voorlopig voor 1 jaar, aan de firma H. Verwoolde in Utrecht. De bevoegdheden van de begeleidingscommissie Chez BéBé inzake openingstijden, prijsbeleid en toegangsbeleid, zullen niet worden gewijzigd. Door het Bestuur en de genoemde commissie werd het voorstel unaniem goedgekeurd.

3. Uitvoerig is gesproken over het voorstel van een daartoe ingestelde commissie voor opzet en functie van een trefcentrum in het nieuwe complex Tuindorp-West. Dit voorstel is begin juni in extenso in het blad 'U' gepubliceerd. Het Bestuur is tot de conclusie gekomen, dat - mede gezien de beperkte middelen - er een trefcentrum dient te komen van beperkte omvang, zonder maatschappelijke pretenties. Wel zal naar mogelijkheden worden gezocht om langs andere weg initiatieven te bevorderen, buiten het complex, met als doel verbetering van de leefbaarheid en integratie.
4. De begroting van de SSH voor het jaar 1970/1971 werd goedgekeurd.
5. De student-bestuursleden zullen zich beraden over een andere procedure om de aan de studenten toegewezen bestuursplaatsen te doen bezetten.
6. De volgende vergadering zal plaats hebben op 21 oktober a.s.

VAKANTIE MET Z'N TWEEËN ?

De vakantie staat voor de deur of is reeds begonnen. Velen hebben de koffers reeds gepakt. Wij willen u allen een prettige tijd toewensen, doch kunnen niet nalaten u te wijzen op onze ervaring dat juist na de vakantie het probleem van de ongeplande en ongewenste zwangerschap zich vaak voordoet.
Wij adviseren u deze problematiek van reële zijde te benaderen en u voor eventualiteiten nog vóór u vertrekt in verbinding te stellen met uw huisarts of met de Universitaire Gezondheidszorg, Maliesingel 28, tel. 2 67 60 of met de N.V.S.H.
Wij zijn van mening dat het onze taak is u, althans wanneer u zelf het gevoel hebt dit nodig te hebben u het voor u meest geëigende voorbehoedmiddel voor te schrijven.
De mogelijkheden zijn: condooms, vaginale schuimtabletten, pasta's, de pil, de morning after pil en anderen.
In de gang van de U.G.Z. op de Maliesingel hangt een automaat.

Universiteitsarts

Wegens **vakantie** is het Medisch Centrum van de Universitaire Gezondheidszorg van **13 juli tot 17 augustus** gesloten.
Voor dringende gevallen kunt u zich wenden tot de volgende studentenartsen of eventueel diens waarnemers: dr. J. A. Stoop, J. M. Kemperstraat 5, tel. 51 44 54; dr. S. van Binsbergen, Vergiliuslaan 8, tel. 51 14 49.

Universiteitsarts

SPORT

Zwemmen

We vestigen er de aandacht op, dat er nog een beperkt aantal zwemabonnementen aanwezig zijn voor de Utrechtse openlucht zwembaden „Den Hommel", „De Krommerijn", „Het Noorderbad" en „De Liesbos". Het water van „Den Hommel" is verwarmd. De prijs van een dagabonnement voor alle bovengenoemde baden (4) bedraagt *f* 13,—. De prijs van een dagabonnement uitgezonderd „Den Hommel" bedraagt *f* 10,—. Beide bedragen kunnen eventueel worden verhoogd met de basisbijdrage ad *f* 3,—.
Inschrijving kan slechts geschieden op het Bureau Sportzaken, Pieterskerkhof 13a (kamer 8) tegen contante betaling en inlevering van een pasfoto. Voorts dient de collegekaart te worden overlegd.

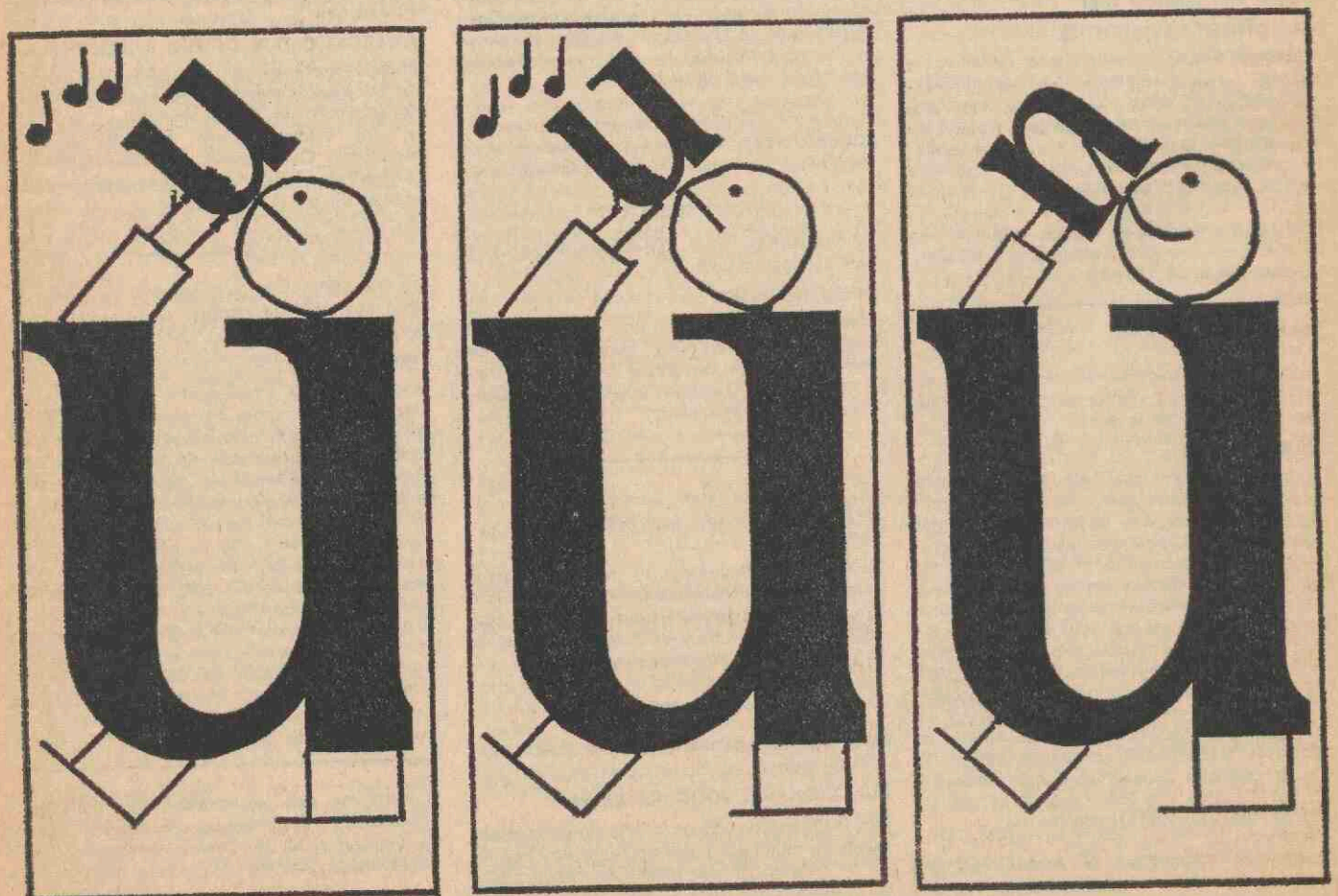

FACULTEITEN

RECHTEN

TOELATING K-II examen
Degenen, die niet in het bezit zijn van een Nederlands einddiploma H.B.S. of gymnasium, zijn niet zonder meer toegelaten op grond van buitenlandse diploma's, ook niet van een buitenlandse internationale school.
Zij dienen aan de Minister van Onderwijs om toelating tot de examens in de faculteit der Rechtsgeleerdheid te Utrecht te vragen.
Het verdient aanbeveling een fotokopie van het behaalde getuigschrift bij de aanvrage te voegen.
De beslissing van de Minister moet op het faculteitsbureau worden aangetekend. Zolang geen toelating is verkregen (hetgeen enige maanden kan duren) kan men het kandidaatsdiploma niet behalen.

TENTAMEN LATIJN VOOR K-II
Degenen, die in 1969 zijn aangekomen en nog het voortentamen Latijn tot na het K-I examen konden uitstellen, moeten ermee rekening houden, dat zij het tentamen Latijn behaald moeten hebben voordat zij uitslag van het K-II kunnen krijgen.
Het eerstvolgende tentamen Latijn volgens de nieuwe normen (zie U van 12 juni j.l.) is op 1 september a.s.

TENTAMEN LATIJN
Het tentamen Latijn, dat met ingang van 1 september a.s. vóór het K-I behaald moet zijn, zal schriftelijk worden afgenomen op 1 september a.s. om 2 uur in Tivoli, Lepelenburg, alhier.
Aanmelding **per briefkaart** vóór 21 augustus a.s. bij mevr. mr. E. C. de Wilde-Boelen, Boothstraat 1 c, Utrecht. (kamer 102).

(HER)TENTAMEN OUD VADERLANDS RECHT
Hertentamen of (met toestemming) eerste deelneming aan het tentamen Oud Vaderlands Recht in september zal mogelijk zijn op vrijdag 4, dinsdag 8 of woensdag 9 september. Aanmelding hiervoor persoonlijk of telefonisch, **uitsluitend des middags,** bij mevrouw de Wilde, Boothstraat 1 c, kamer 102, tot en met 3 juli a.s. Daarna kan men zich schriftelijk opgeven op bovenvermeld adres uiterlijk tot en met 24 augustus.
Het tentamen wordt in Zeist ten huize van prof. de Monté ver Loren (Krullelaan 28) afgenomen.

SPREEKUUR MEVROUW DE WILDE
Het is absoluut nodzakelijk dat de studenten zich houden aan de regel dat zij alleen 's middags na twee uur bij mevr. de Wilde terecht kunnen, extraneï en zeer bijzondere gevallen uitgezonderd.

BETALING EXAMENGELD VOOR KANDIDAATSEXAMEN
Degenen, die in september het gehele kandidaats-II examen denken af te leggen, dienen f 60 examengeld te storten op girorekening 65233 van de Rijksuniversiteit te Utrecht.
Het stortingsbewijs moet voorin het studieboekje worden gelegd, bij voorkeur met een plakbandje vastgezet. Men ontvangt het dan met het studieboekje terug.
Bij de mededelingen s.v.p. vermelden: voor kandidaatsexamen rechten.

GENEESKUNDE

WETENSCHAPPELIJKE STAGE
Degenen, die geslaagd zijn voor het C2-examen, zullen begin juli op hun vakantieadres nadere algemene informatie ontvangen, w.o. een lijst met onderwerpen, over de stagemogelijkheden in de cursus 1970-1971.

WETENSCHAPPELIJK STAGE FYSIOLOGIE
Studenten die na het behalen van het C2-examen stage willen volgen in het Fysiologisch laboratorium kunnen op 2 juli a.s. van 14.00-15.00 uur in de leeszaal van het laboratorium informatie krijgen over de volgende stage-onderwerpen:
Invloed van stimulatie van de N. vagus op het ECG van de rat, o.l.v. drs. B. Naafs.
De invloed van de N. vagus op het PQ-interval bij het konijn, o.l.v. drs. E. L. de Beer.
Meten van de O2-opneming en CO2-afgifte van de mens bij lichamelijke inspanning, o.l.v. dr. B. F. Visser.
Schalting residu volume uit vitale capaciteit vergelijken met de met behulp van de He-methode bepaalde residuvolumina, o.l.v. drs. J. H. Leusink.
Reproduceerbaarheid van huidplooimetingen, o.l.v. drs. J. H. Leusink.
De beweeglijkheid van de halswervelkolom o.l.v. drs. N. H. Bosveld.
Vectorcardiografie tijdens lichamelijke inspanning o.l.v. drs. J. H. M. Nieuwenhuis.
Veranderingen in het vectorcardigram tijdens inspanning bij patiënten met coronair sclerose, o.l.v. drs. M. L. Simoons.
Het transport van ionen door epitheelcellen, o.l.v. drs. J. S. F. Gimbrère.
Psycho-fysiologisch onderzoek, o.l.v. drs. W. B. M. Erich.

EXAMENVRAGEN
De door de jaarvertegenwoordigingen (van het 1e, 2e, 3e en 4e jaar) verzamelde vragen van de afgelopen (en vorige) examens zijn verkrijgbaar op het M.S.F.U. bureau (Catharijnesingel 69 kamer 4) op de volgende tijden: a.s. dinsdag 14 juli van 12.30 uur-13.30 uur. Donderdag 16 juli van 12.30-13.30 uur; 18 aug. van 12.30-13.30 uur; 20 aug. van 12.30-13.30 uur; 25 augustus van 12.30-13.30 uur; 27 aug. van 12.30-13.30.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

VACATURE STUDENT-ASSISTENT
Op het Pedagogisch-Didactisch voor de Leraarsopleiding kan voor de didactiek van de wiskunde een student-assistent worden geplaatst.
Sollicitaties vóór 1 augustus a.s. bij de didactiekdocent van de wiskunde, drs. J. van Dormolen.

FILOSOFIESE SPELEN
De filosofiese spelen, de spelen voor de natuur-filosofiese fakulteit, zowel voor studenten als medewerkers van dit jaar:
Vrijdag 26 juni, vanaf 10.00 uur 's ochtends zal Maarschalkerweerd (niet ver van het DOS-stadion) bezet worden door iedereen die mee wil spelen met voetbal, volleybal, hardlopen (100 en 1000 meter), verspringen en hoogspringen, kogelstoten, touwtrekken en zaklopen. 's Avonds zal een feest (inclusief prijsuitreiking) gehouden worden. Prijzen zijn o.a. ter beschikking gesteld door Bols en Bokma. Nadere aankondigingen over dit punt zullen nog volgen.
Inl.: Frans Kets, I.B.B. 15 K. 300.

SCHEIKUNDE

WERKGROEP CHEMIE-ONTWIKKELINGSSAMENWERKING
(Zie onder rubriek universiteit.)

COMMUNIQUé VAN DE VERGADERING VAN HET ONDERWIJSCOLLEGE DER SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE OP 2 JUNI 1970.

1. Prof. Dijkstra deelt mee, dat er plannen bestaan om in Utrecht te komen tot een speciaal instituut voor de leraarsopleiding

2. Door de onderwijscommissie van het tweedejaarspracticum analytische chemie is geconstateerd, dat de studenten: a. moeite hebben met het vinden van de weg in de bibliotheek b. niet erg zelfstandig zijn c. onvoldoende vaardigheid hebben in elementaire analytische technieken.
Hoewel het onderwijscollege van mening is dat een van de voornaamste doelstellingen van het eerstejaarspracticum is de studenten een zo representatief mogelijk beeld van de chemie te geven, zal zoveel mogelijk worden getracht aan de genoemde bezwaren tegemoet te komen.

3. Aan de commissie van toezicht op het eerstejaarspracticum zal worden geadviseerd: a. aandacht te besteden aan de coaching van de assistenten b. naast dr. Schaap als algemeen practicumleider een aantal coördinerende assistenten aan te stellen c. een aantal verslagen uit de 1e ronde te vervangen door rapporten.

4. In verband met de a.s. pensionering van dr. Cysouw zal aan het benoemingscollege worden voorgesteld: a. het lectoraat van dr. Cysouw om te zetten in een lectoraat anorganische chemie b. zo spoedig mogelijk te komen tot de opbouw van een studierichting 'onderwijskunde' en in een wat verdere toekomst een lectoraat fundamentele chemie met duidelijke onderwijsaspecten in te voeren. c. spoedig voorzieningen te treffen inzake de opleiding van scheikunde leraren.

BIOLOGIE

INSTITUUT VOOR SYSTEMATISCHE PLANTKUNDE
De instituutsraad vergaderde 22 mei en 15 juni j.l. De verslagen liggen voor een ieder ter inzage op de bekende plaatsen. Belanghebbende studenten kunnen daar een exemplaar meenemen.

WERKGROEP 'BIOLOGIE EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

(Zie onder rubriek studenten.)

LETTEREN

CONVENTSCOMMISSIE VOOR DE FACULTEIT DER LETTEREN

Op de openbare vergadering van 10 juni 1970 heeft het bestuur van de Conventscommissie voor de Faculteit der letteren de volgende samenstelling gekregen: drs. P. A. Delvaux, voorzitter; drs. G. A. T. Koefoed, secretaris.

Voor 1970-1971 hebben de volgende personen zitting in de conventscommissie: mevr. drs. E. Kunne-Ibsch, theoretische literatuurwetenschap; dr. D. W. Fokkema, vergelijkend literatuuronderzoek; drs. G. A. T. Koefoed, algemene taalwetenschap; dr. L. F. Jansen, klassieke talen: dr. G. J. J. Walstra, laat latijn; drs. A. M. J. van Buuren en F. C. van Gestel, nederlands; drs. L. J. A. Nienhuis en drs. A. van Zoest, frans; mej. mr. B. Brons (waarnemend), italiaans; drs. E. Slager, spaans; drs. P. A. Delvaux, duits oud-germaans; drs. J. A. G. van Heijenoort, engels; drs. J. Pama, slavische talen; mej. dr. J. L. de Bruyne, oosterse talen; drs. J. van Goor, geschiedenis; drs. J. Offerhaus, kunsthistorie; mej. dr. E. Isings, archeologie; drs. K. Vellekoop, muziekwetenschap; drs. J. P. G. Ickenroth, toegepaste taalkunde.

Indien op deze lijst nog personen genoemd zijn die zich inmiddels door collega's hebben laten vervangen, of indien er op andere wijze onjuistheden in zijn gekomen, dan ontvangt de secretaris van de conventscommissie daarvan graag bericht.

Als kandidaten voor de conventsraad voor het komende jaar worden door de conventscommissie voorgedragen: namens de subfaculteit Westerse Talen: P. A. Delvaux en F. C. van Gestel; namens de subfaculteit Algemene en vergelijkende taalwetenschap en theoretische en vergelijkende literatuurwetenschap: G. A. T. Koefoed; namens de subfaculteit Geschiedenis, kunstgeschiedenis, archeologie en muziekwetenschap: J. van Goor.

Dr. L. F. Jansen stelt zich herkiesbaar als vertegenwoordiger van de Subfaculteiten Klassieke talen en Niet-westerse talen. Tegenkandidaten kunnen worden gesteld tot en met 13 juli. Dit dient schriftelijk te geschieden bij de secretaris van de conventscommissie (Instituut A. W. de Groot, Wilhelminapark 12): een kandidaatsstelling moet ondertekend zijn door minstens vijf leden van de betreffende subfaculteit en moet vergezeld zijn van een bereidverklaring van de kandidaat. Als er tegenkandidaten worden gesteld, zullen er in september verkiezingen worden georganiseerd. In het andere geval worden de door de conventscommissie voorgedragen kandidaten als gekozen beschouwd. (G. A. T. Koefoed, secretaris conventscommissie voor de faculteit der letteren)

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

BIBLIOTHEEK INST. DE VOOYS

De bibliotheek van het Instituut De Vooys zal van maandag 6 tot ..aterdag 11 juli gesloten zijn. Die week zullen de leden van de onlangs opgerichte bibliotheekwerkgroep het boeken- en tijdschriftenbezit van het Instituut controleren.

Alleen wanneer alle boeken in de bibliotheek aanwezig zijn kunnen wij als werkgroep deze kontrole binnen een week grondig verrichten. Wij verzoeken u daarom alle door u geleende boeken, brochures en uitleen-exemplaren van De Nieuwe Taalgids uiterlijk donderdag 2 juli terug te bezorgen. Vanaf die datum worden ook geen boeken meer uitgeleend.

Studenten die door deze regeling ernstig gedupeerd zouden worden bij de voorbereiding van een tentamen of examen dienen tijdig kontakt op te nemen met de bibliothecaressen.

De studiezaal in het souterrain is in de week van 6 juli wél geopend.

Bij voorbaat onze dank voor uw medewerking. (De bibliotheekwerkgroep)

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAPPEN

KRANTENKNIPSELS OORLOG VIETNAM

Wie heeft belangstelling voor krantenknipsels over de oorlog in Vietnam? Te verkrijgen kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht; bureau documentatie.

STICUSA VRAAGT ARCHEOLOOG

De Nederlandse Stichting voor Culturele Samenwerking met Suriname en de Nederlandse Antillen (Sticusa) zoekt voor uitzending naar de Nederlandse Antillen een archeoloog die voor een periode van twee jaar belast zal worden met het opzetten en uitvoeren van onderzoeken ter plaatse. De funktionaris zal zijn werkzaamheden verrichten onder auspiciën van het Bureau voor Cultuur en Opvoeding, standplaats Willemstad. Kandidaten dienen bereid te zijn incidenteel werkbezoeken aan Suriname te brengen teneinde aldaar het archeologisch onderzoek verder tot ontwikkeling te brengen.
Salarisgrenzen afhankelijk van leeftijd en ervaring.
Schriftelijke reakties vóór 15 juli a.s. aan Sticusa, J. J. Viottastraat 41, Amsterdam-Z.

WETENSCHAPPEN SOCIALE

AFSCHEID PROF. FISCHER

Prof. Fischer is voornemens op donderdag 3 september a.s. zijn afscheidsrede te houden in de Geertekerk aan het Geertekerkhof te Utrecht. Zijn rede, die 's middags om 2.15 uur begint, zal gevolgd worden door enkele toespraken en de aanbieding van een geschenk. Daarna is een receptie, eveneens in de Geertekerk.

In het kader van zijn afscheid zal voorts op 1 en 2 september a.s. een zestal lezingen met discussie gehouden worden rondom het thema „Huwelijk en sex-relaties vroeger, nu en in de toekomst". Deze voordrachten zullen gegeven worden in Transitorium I, 's morgens en 's middags.

Het programma wordt spoedig bekend gemaakt.

STUDENT-ASSISTENTSCHAPPEN CULTURELE ANTROPOLOGIE

Gedurende 1½ maand, van 1 juli tot half augustus 1970, kan er op het instituut een student-assistent geplaatst worden.

Gegadigden worden verzocht zich vóór 25 juni a.s. op te geven bij mej. Harms.

Zij, die in aanmerking willen komen voor een student-assistentschap ingaande 15 september 1970, worden verzocht zich daarvoor op te geven bij mej. Harms. Kandidaten genieten de voorkeur. Het aantal plaatsen is nog niet bekend.

PSYCHOLOGIE

AAN ALLE STUDENTEN, DOCENTEN EN LEDEN VAN HET NIET-WETENSCHAPPELIJK PERSONEEL IN DE SUBFACULTEIT PSYCHOLOGIE TE UTRECHT

Zoals u weet richtten docenten en studenten van de afd. kinder- en ontwikkelingspsychologie op 24 april j.l. aan curatoren, het bestuur van de faculteit der sociale wetenschappen, instituutsraad en subfaculteit pedagogiek en subfaculteitsraad psychologie het volgende verzoek: de afd. kinder- en ontwikkelingspsychologie te onttrekken aan het beheer van het pedagogisch instituut en onder te brengen bij het beheer van de subfaculteit psychologie.

Op maandag 1 juni j.l. nam de instituutsraad van het pedagogisch instituut het besluit het voorstel van de afd. kinder- en ontwikkelingspsychologie te aanvaarden onder voorwaarde, dat de afdeling haar posten zou achterlaten en dat samenwerking van de afdeling met het pedagogisch instituut gewaarborgd zou worden.

Op maandag 1 juni j.l. nam de subfaculteitsraad psychologie het besluit in principe accoord te gaan met het voorstel van de afd. kinder- en ontwikkelingspsychologie en gaf zij opdracht aan haar vertegenwoordigers in het bestuur van de faculteit der sociale wetenschappen om in dit bestuur het besluit van de subfaculteitsraad kenbaar te maken en gunstig advies uit te brengen aan curatoren, met dien verstande dat over de aan de afdeling toe te kennen posten onderhandeld diende te worden.

Op een plenaire vergadering van de subfaculteit psychologie d.d. 25 mei j.l. besloot de vergadering vrijwel unaniem de subfaculteitsraad te adviseren te streven naar een toewijzing ineens van posten aan de afdeling kinder- en ontwikkelingspsychologie uit de extra posten 1972 van curatoren.

Intussen verzochten curatoren aan het bestuur van de faculteit der sociale wetenschappen advies uit te brengen over het voorstel van

de afdeling kinder- en ontwikkelingspsychologie. Daartoe riep het bestuur een vergadering bijeen op vrijdag 5 juni j.l. Behalve het bestuur van deze faculteit waren op deze vergadering aanwezig vertegenwoordigers van de secretariaten van de subfaculteitsraad psychologie, de subfaculteit pedagogiek, de instituutsraad van het pedagogisch Instituut, en de afdeling K. en O. Op deze vergadering ontstond na enige tijd een zeer heftige onenigheid tussen de hoogleraren van Parreren, Dijkhuis, Rabbi enerzijds en de docenten Cladder, Kohnstamm en Rupp van de afdeling K. en O. anderzijds. Het bleek dat genoemde hoogleraren voor deze vergadering noch met elkaar, noch met de afdeling K. en O. overleg hadden gepleegd. De docenten K. en O. voelden zich in geen enkel opzicht gesteund door deze hoogleraren, terwijl zij meenden steun te kunnen verwachten gezien de besluiten die door de instituutsraad van het P.I. en de subfaculteitsraad psychologie genomen waren. Zij voelden zich ook gegriefd door de agressie die er bij deze hoogleraren bleek te bestaan jegens het Paedagogisch Instituut.

Het resultaat van deze vergadering was, dat er geen advies werd opgesteld, dat er ook overigens geen enkel besluit werd genomen, en dat Kohnstamm zijn ontslag heeft genomen. De afdeling K. en O. te Utrecht verkeert nu in een acute noodsituatie doordat genoemde hoogleraren de besluiten van de instituutsraad van het P.I. en de subfaculteitsraad psychologie naast zich neer hebben gelegd.

Gebeurt er verder niets, dan zullen de huidige 50 na-kandidaten K. en O. gedwongen zijn hun studie aan een andere universiteit voort te zetten.

De afdeling doet een zeer dringend beroep op allen die bij de subfaculteit psychologie te Utrecht betrokken zijn zich solidair te verklaren met de volgende punten:

1. Van het bestuur van de faculteit der sociale wetenschappen wordt gevraagd dat zij alsnog vóór 1 juli a.s. een advies uitbrengen aan curatoren aansluitend bij het voorstel van de afdeling K. en O. gezien de besluiten dienaangaande genomen door instituutsraad van het P.I. en de subfaculteitsraad psychologie;

2. De subfaculteitsraad psychologie ondersteunt dit advies door krachtig te streven naar een toewijzing ineens van posten aan de afdeling K. en O. uit de extra posten 1972 bij curatoren.

3. Men oordeelt de door het P.I. gestelde voorwaarden als reeël en respectabel gezien de noodtoestand op het P.I. en de noodzaak tot samenwerking.

Dit is een laatste verzoek van deze afdeling! Aan u wordt gevraagd per omgaande uw solidariteit te betuigen, mondeling (tel. 2 53 51, toestel 357, 358, 311, 310) of schriftelijk (Trans 14, t.a.v. L. Smitskamp, J. Vrijenhoek of A. Seijnders).

Over een week zullen wij de namen publiceren van degenen die zich solidair verklaarden en ook de namen van degenen die dit niet deden. Blijkt er onvoldoende solidariteit te bestaan, dan zullen wij de curatoren adviseren de opleiding in de kinder- en ontwikkelingspsychologie op te heffen. Eerste jaars psychologen die de kinderpsychologische richting uit willen, dient dan geadviseerd te worden zich in te schrijven aan een andere Universiteit.

De studenten na-kandidaten
Kinder- en Ontwikkelingspsychologie

N.B. N.a.v. bovenvermeld bericht tekent de voorzitter van de faculteit het volgende aan

De drie genoemde hoogleraren in de psychologie: Dijkhuis, Rabbie en Van Parreren zijn unaniem van mening dat er een afdeling ontwikkelingspsychologie binnen de subfaculteit psychologie dient te worden gesticht. Anderzijds moet de ontwikkelingspsychologie ook in het kader van de Pedagogiekopleiding beoefend blijven worden. Hierom is het noodzakelijk een duidelijke struktuur te ontwerpen inclusief een taakverdeling tussen de psychologie en pedagogiek om tot een goed functioneren te komen.

In de vergadering van 5 juni j.l. bleek dat hierover binnen het Pedagogisch Instituut nog geen duidelijkheid bestond. Er is echter wel degelijk een besluit genomen nl. dat de ter tafel liggende voorstellen van de afdeling Kinder- en Ontwikkelingspsychologie opnieuw gezamenlijk zullen worden geformuleerd in die zin dat er opgericht wordt een afzonderlijk Instituut voor Ontwikkelingspsychologie binnen de subfaculteit Psychologie en dat de vorm van samenwerking van dit nieuwe Instituut en het Pedagogisch Instituut inhoudelijk wordt omschreven.

In de bestuursvergadering van de faculteit op **donderdag 25 juni** zou overleg gepleegd worden over een uit te brengen advies aan het College van Curatoren.

HERHALINGSTENTAMEN DIFFERENTIËLE PSYCHOLOGIE

Instituut voor clinische en industriële psychologie

Dit tentamen voor studenten, aangekomen in 1967 of eerder, wordt gehouden op vrijdag 18 september a.s. om 14.00 uur (plaats nader bekend te maken).

Men dient zich uiterlijk één week van te voren op te geven bij het secretariaat van het ICIP, Trans 4, kamer 4.

MEDEDELING I.S.P.

Wil degene die onder kodenummer 179 zijn of haar tentamen Sociale Psychologie (12 juni j.l.) heeft gemaakt, maar vergeten is zijn of haar naam op de enveloppe te zetten, kontakt opnemen met het sekretariaat van het Instituut voor Sociale Psychologie, Lucas Bolwerk 6.

F.C. PSYCHOLOGEN

Ook dit jaar doet de F.C. Psychologen (voetballende psychologen) weer succesrijk mee aan de door het C.U.C. georganiseerde lenteavondcompetitie. Succesrijk, omdat ze ongeslagen bovenaan zijn geëindigd in hun pool (er zijn twee pools). Als poolwinnaar speelt de F.C. Psychologen op 25 juni de kruisfinale tegen de ploeg die in de andere pool als tweede is geëindigd. De winnaar hiervan speelt op 30 juni de finale tegen de winnaar van de andere kruisfinalewedstrijd. Beide wedstrijden beginnen om 18.00 uur precies op het terrein van „Desto", sportterrein Terweide.

De opstelling van de F.C. Psychologen zal door de manager Ton de Kraker pas op het laatste moment bekend gemaakt worden. Hij zal dan moeten kiezen uit de volgende 15 mannen, die de faam van de F.C. tot nu toe hebben gevestigd en hooggehouden:
goalies: Ton Special Effect, Jan Revox; achter: Drs. Rien, Rein van Beek (die zijn naam zo graag in 'U' ziet), Jan Kleefaan, Han Schoptenéind; midden: Wim Passie-Tikkie, Hans Baardaap, Cees Molenaar, Leo Betontuig; voor: Christobal Boon; Harry Duohelft; Zoe-zoef Bert; Rob Variantie; Theo van Lambiek.

OPVOEDKUNDE

PRAKTIKUM SCHOOLPEDAGOGIEK

Op dinsdag 29 september en vrijdag 2 oktober a.s. begint het praktikum voor eerste jaars doctoraalstudenten van de specialisatie Schoolpedagogiek. Men kan voor dit praktikum inschrijven bij de heer Teunissen, Trans 17, en wel tot 2 juli of vanaf 3 augustus. Tot het praktikum worden alleen toegelaten personen, die het kandidaatsdiploma hebben behaald. Wij vestigen er de aandacht op, dat studenten die **geen** onderwijsbevoegdheid hebben vóór de aanvang van het praktikum een stage moeten lopen aan een school voor basisonderwijs, afgesloten door een klein tentamen. Tijdens de stage, die 4 weken duurt, geven wij lessen in verschillende leerjaren onder supervisie van de klasseonderwijzer. Voor het tentamen bestudeert men enkele monografieën bij de heer Teunissen. Op 18 september om 14.00 uur wordt een introduktiebijeenkomst belegd ten behoeve van het praktikum. Alle deelnemers worden verwacht dan aanwezig te zijn (kamer 6, Trans 14).

SOCIALE PEDAGOGIEK

Bij de afdeling Sociale Pedagogiek zullen vanaf 1 september 1970 twee nieuwe medewerkers geplaatst kunnen worden.
Advertenties worden geplaatst; er is een commissie ingesteld, die, zo mogelijk medio augustus, een gemotiveerd voorstel zal voorleggen aan de afdelingsvergadering sociale pedagogiek.
In deze commissie hebben zitting: Drs. L. J. v. d Bosch (bij afwezigheid: drs. P. A. M. Bosman), mej. J. S. van Doorm, M. Klomp, Dr. O. C. Wit (bij afwezigheid: mej. drs. H. F. M. Mansvelt).
Indien men bezwaar heeft tegen procedure of samenstelling commissie, kan men zich wenden tot de afdeling.

OPLEIDING THERAPIE EN BEGELEIDING

Voor een beperkt aantal (max. 14) doktoraalstudenten klinische pedagogiek die 6 praktijkgevallen hebben voltooid, bestaat de mogelijkheid zich in het laatste deel van hun opleiding te specialiseren op het gebied van de therapie. Er zullen mogelijkheden zijn voor het doen van speltherapie, kelder- (knutsel) therapie en eventueel gesprekstherapie. Als programma voor deze specialisatierichting hebben we gepland:
a. het zelf, onder supervisie, uitvoeren van een therapie (tijd in overleg).
b. het volgen van een wekelijkse werkgroep,

waar elke deelnemer op zijn beurt zijn behandeling zal „voordragen" ter bespreking (½ dag per week, op woensdagmorgen).
c. het opzetten van een research-programma in projektgroepjes (½ dag per week, op woensdagmiddag) onder leiding van J. van der Hoest en mej. L. van Tuyll.

Daarbij komen dan:
d. het bijwonen van een andere therapie.
e. het meemaken van een aantal excursies naar behandelingsinstituten.

Wie dit volledige programma volgt, is vrijgesteld van de rest van de gevalspraktijk en van de stage. Voor diegenen die toch een buiten-stage wensen te doen, zal in overleg met de coördinator een andere regeling kunnen worden getroffen.

Bovendien zullen in de projektgroepjes vermoedelijk verschillende onderwerpen voor skripties worden gevonden.

Zij, die dit jaar aan deze therapie-groep willen deelnemen, dienen zich spoedig (liefst schriftelijk) op te geven bij de coördinator, mej. J. Hellendoorn. Bij een te groot aantal opgaven zal loting moeten plaatsvinden.

Gezien duur en opzet van deze opleiding kan men uitsluitend aan het begin van het studiejaar ermee beginnen.
In september zal een besprekingsbijeenkomst worden georganiseerd, waarvoor allen die zich opgaven, zullen worden uitgenodigd.

SPREEKUREN AFD. THEORIEVORMING

Vanaf 20 juni zal drs. Ton Beekman voorlopig géén spreekuur meer houden. Dit spreekuur zal op woensdagmorgen van 11.00—12.00 uur worden overgenomen door:

drs. Anthon de Vries, v.w.b. de na-kandidaten uit alle specialisaties (echter niet in de maand juli);

drs. Albert Buisman, voor aankomende studenten, eerste jaars en voor-kandidaten (echter niet op 5, 12 en 19 augustus).

WERKCURSUS SCHOOLORTHOPEDAGOGIEK

Degenen (a-b studenten) die belangstelling hebben voor de sub-specialisatie „schoolorthopedagogiek" (zie studiegids) worden verzocht zich in verbinding te stellen met drs. J. Rispens, P.I. Men kan hier nadere inlichtingen krijgen en zich voor deelname opgeven.

NAGEKOMEN

GEMEUBILEERD TE HUUR

Wegens verblijf in buitenland beschikbaar volledig gemeubileerd huis van september (oktober) tot en met april (mei). Beneden: grote suite, keuken, w.c., kelder, tuin met terras. 1e etage: grote slaapkamer + badkamer, groot overdekt balkon, studeerkamer (eventueel met kabinet) c.v., oliestook; gebruik linnengoed en serviesgoed inbegrepen; gelegen aan Wilhelminapark, vrij uitzicht. Prijs *f* 750,— per maand. Eventueel auto (Opel Kadett, 2 jaar oud) beschikbaar. Inlichtingen: E. H. Rink-v. d. Linden, Koningslaan 33, Utrecht.

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public Relations Voorlichting en Documentatie (PVD).

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); drs. A. van der Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16 Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 030 - 2 94 41, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad en via de leden van de redactieraad te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten: *aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht;*

medewerkers: *aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht;*

anderen: *aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.*

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 425267 van de rijksuniversiteit te Utrecht.

Redactieraad: godgeleerdheid: prof. dr. J. W. Doeve; rechtsgeleerdheid: J. H. Gunning; geneeskunde: mr. drs. J. P. Wildschut; tandheelkunde: drs. J. S. Geerlings; wiskunde en natuurwetenschappen: mevr. Th. van Gelder-Van Lier; Tj. Hollander; letteren: drs. K. L. van Stegeren; diergeneeskunde: prif. dr. S. G. van den Bergh (voorzitter); sociale wetenschappen: mevr. M. Raaijmakers-Aarts; centrale interfaculteit: dr. J. Mansfeld; interfaculteit, aardrijkskunde en prehistorie: drs. J. G. Borchert; sociale zorg: mej. M. I. Neyzen; hoofdafdeling personeel: J. J. Maree; hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting: F. A. M. van den Goorbergh; hoofdafdeling studentenzaken: drs. W. H. van het Hoogerhuys; hoofdafdeling wetenschap en onderwijs; mej. mr. F. H. M. Beumer; stafconvent: dr. J. Mansfeld; personeelsconvent: N. Pater; utrechtse studenten faculteiten: W. Asman; associatie studievereenigingen utrecht en centrale studie commissie utrecht: mej. L. Smits; comité universitair contact: G. G. C. Peeters.

VOORLOPIG WORDEN GEEN ADVERTENTIES OPGENOMEN.

utrechtse universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 39
3 juli 1970

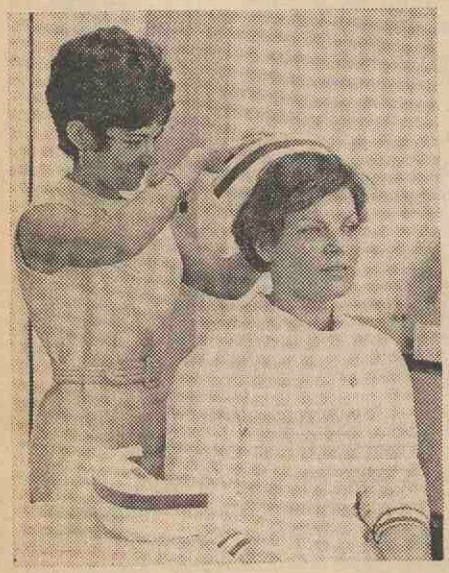

Miss L. F. Zucker, docente, zorgt voor de finishing touch.

De vijf eerste Nederlandse mondhygiënistes; van rechts naar links in alfabetische volgorde: mej. S. A. Grasman, Waddinxveen; mevr. J. la Rivière-Ilsen, mej. M. S. E. Stoelinga, mej. F. I. Stork en mej. K. E. M. Swart, allen te Utrecht. **(foto's: Jac. P. Stolp, universiteitsmuseum)**

Miss M. A. Ward, leidster-docente, spelt mej. Swart het insigne op.

IN DIT NUMMER:

- **Oriënteringsdagen 1970; programma, studievoorlichting aanvangsdata studierichtingen eerstejaars (p. 8 en 9).**
- **Open brief Stuurgroep Cie Buitenland (p. 3).**
- **Rede prof. Haspels t.g.v. opening Andreas Ziekenhuis Amsterdam (p. 4 en 5).**

Beurzen buitenland (p. 10).

Interim ziektekostenregeling; Centraal Overlegorgaan Personeelszaken Wetenschappelijk Onderwijs (p. 10 en 11).

Eerste Utrechtse mondhygiënistes afgestudeerd

Op donderdag 25 juni j.l. vond voor het eerst de eindexamenuitslag plaats van in Nederland opgeleide mondhygiënistes.
Het onderwijs in de mondhygiëne wordt vanaf 1968 onder auspiciën van de Stichting Opleiding Mondhygiënistes gegeven op het Tandheelkundig Instituut van de rijksuniversiteit.
Tijdens deze opleiding wordt in ruime mate gebruik gemaakt van de bestaande colleges en praktika, die voor tandheelkundige studenten gehouden worden. Uit de aard der zaak neemt het praktisch en theoretisch onderwijs in de mondhygiëne een eigen plaats in. Andere vakken met een speciaal gericht onderwijs zijn de gezondheidsagogiek, de farmacologie en de dentale roentgenologie. Een algemeen inleidend college sociologie behoort ook tot het studieprogramma.

Aard van het beroep
De mondhygiëniste is een vrouwelijke hulpkracht, die de tandarts bijstaat in zijn taak het kauwstelsel van de onder zijn controle staande patienten in een optimale conditie te houden. Zij voert hiertoe een aantal hygiënische en preventieve handelingen uit, geeft instruktie in de mondhygiëne en vervult een rol bij de tandheelkundige voorlichting.
De taak van de mondhygiëniste bestaat dus uit een praktisch en een instruktief-educatief gedeelte, waarvan onder meer volgende werkzaamheden deel uitmaken: 1. regelmatige verwijdering van tandsteen of aanslag en het polijsten der tandoppervlakken; 2. locale fluorapplicatie;3. vervaardiging X-opnamen; 4. instruktie in mondhygiëne: overeenkomstig de regels van de school en onder leiding van de toezichthoudende tandarts en het hoofd van de school is de mondhygiëniste belast met het hygiënisch onderhoud van de gebitten van de kinderen en met het educatieve deel. Ook worden informaties verstrekt aan onderwijzers, schoolbesturen, leden van gezondheidsdiensten en de ouders.

Doel van de opleiding
Het onderwijs in de mondhygiëne maakt het mogelijk dat de studente zich gedurende een periode van twee academische jaren de noodzakelijke kennis en kunde , alsmede de vereiste professionele instelling eigen maakt, opdat de later in semi-zelfstandigheid uitgevoerde werkzaamheden haar een behoorlijk bestaan verschaffen en tevens de volksgezondheid ten goede komen.

Bevoegdheid
Aan het einde van ieder studiejaar vinden een praktisch en een theoretisch examen plaats. Na beëindiging van de studie ontvangt de studente een diploma, dat haar de mogelijkheid tot praktijkuitoefening verschaft. In de naaste toekomst zullen ook de bevoegdheid en de tuchtrechtspraak in het raam van de wet op de paramedische beroepen bij ministeriële beschikking geregeld worden. Een staatscommissie is hiertoe reeds ingesteld.

Studiemogelijkheid te Utrecht
Door een overeenkomst met de Universiteit te Utrecht mag bij z.g. 'inschrijving voor het volgen van enige lessen ' van de faciliteiten van het tandheelkundig instituut worden gebruik gemaakt. Het tandheelkundige instrumentarium wordt van rijkswege verstrekt, doch de studente moet zelf zorgdragen voor haar laboratoriumjassen, uniformen, uniformkappen, witte kousen en studieboeken.
De leiding van het onderwijs berust bij de lektor in de parodontologie G. Dekker. Hij wordt hierbij geholpen door Miss Margaret A. Ward, een Amerikaanse docente.
Door financiële steun van het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid vindt op het oude tandheelkundige instituut aan de Jutfaseweg binnenkort een eenvoudige verbouwing plaats ten behoeve van de opleiding.
Na de zomervakantie krijgt men de beschikking over een eigen demonstratiekamer, een garderobe, een dagverblijf, een leslokaal en een tweetal vertrekken ten dienste van de docenten en de administratie. Deze uitbreiding heeft er toe geleid, dat thans jaarlijks 20 studenten kunnen worden ingeschreven.
Op zeer bevredigende wijze hebben de vijf studentes van de eerste 'lichting' uit 1968 dezer dagen het examen afgelegd. Het is niet van historische betekenis ontbloot, dat deze eerste nederlandse tandheelkundige hulpkrachten met de bevoegdheid patiënten te behandelen, in Utrecht zijn opgeleid.
Heeft het beroep van mondhygiëniste in de U.S.A. een grote vlucht genomen - het aantal afgestudeerden nam vanaf 1960 jaarlijks met 10.6 pct. toe en bedroeg in 1968 1834 - zo kent men op het continent van Europa slechts een vergelijkbare opleiding in Zweden. De voorzitter van het organisatiecomité van de Schweizerische Zahnärzte-Gesellschaft, dr. H. Wohnlich, uit Genève, heeft echter zeer recent een studie van het Utrechtse project gemaakt, dat hopelijk spoedig in Zürich en Genève navolging krijgt. In ons land bestaan gelijke voornemens bij zowel de Gemeentelijke als de Vrije Universiteit te Amsterdam.
Tot dusver beschikte men in ons land alleen over enige tientallen in Noord-Amerika opgeleide Nederlandse meisjes en enige hier werkzame Amerikaanse dental hygienists. De hoop is gerechtvaardigd, dat de Nederlandse tandheelkundige professie in de toekomst niet langer een beroep op het buitenland behoeft te doen.

G. Dekker.

Brief curatoren aan minister
Beleid onderwijs sociale wetenschappen

Rectificatie 'U'- 38, 26 juni 1970; bladzijde 2; kolom 2; laatste alinea:
„Ter verduidelijking wordt gesteld, dat het hier gaat om een verzorging van bestaande onderdelen van deze studierichtingen en de gedachten van de faculteit gaan hierbij uit — in eerste instantie — naar aanvragen voor docentenposten op het niveau van lector."

Open brief aan het dagelijks bestuur van de Rijksuniversiteit en Stuurgroep Kommissie Buitenland Utrecht

In een nota voor het D.B. der rijksuniversiteit Utrecht, ingediend door de Kommissie Buitenland, gepubliceerd in U **21**, 6-2-'70, werd aangedrongen op de oprichting van een Bureau Buitenland en de benoeming van een hogere functionaris met volledige dagtaak voor de uitvoering van universitaire activiteiten betreffende kontakten met het buitenland.

Namens verschillende werkgroepen, die zich binnen onze universiteit bezighouden met ontwikkelingssamenwerking, willen ondertekenaars van deze brief bij u aandringen op een zo spoedig mogelijke realisatie van bovengenoemde wensen.

In onderstaande werkgroepen, die zich enerzijds bezighouden met het tot stand brengen van konkrete projecten in ontwikkelingslanden en anderzijds met de incorporatie van de ontwikkelingsproblematiek in het studieprogramma, stuit men bij de werkzaamheden op een gemis aan allerlei informatie betreffende projectmogelijkheden, het functioneren van diverse organisaties, aanvragen uit ontwikkelingslanden, kontaktpersonen, procedure-kwesties etc., en men dreigt verloren te lopen in een papieren warwinkel.

Behalve gebrek aan informatie blijkt een grondig gemis aan coördinatie. Willen de groepen effectief functioneren, dan is een samenwerking met andere werkgroepen binnen en buiten onze universiteit onmisbaar. Dit gemis aan informatie en coördinatie leidde ertoe, dat onderstaande werkgroepen onderling kontakt opnamen en tot de slotsom kwamen, dat zo spoedig mogelijk een Bureau Buitenland met full time functionaris gerealiseerd moet worden.
Voor het Bureau Buitenland en de full time functionaris stellen wij de volgende functies voor:

1. Bureau Buitenland

1. Werkruimte voor hoofdfunctionaris; 2. Administratief apparaat; administratie van a. Aanvragen van buitenland via NUFFIC en andere organisaties. b. Bestaande of beginnende projecten binnen en buiten onze universiteit. c. Fellowships- en andere subsidiemogelijkheden. d. Kontaktorganisaties en Kontaktpersonen; 3. Vergaderruimte voor Kommissie Buitenland en voor de verschillende werkgroepen; 4. Werkruimte voor C.U.O.; 5. Bibliotheek van recente boeken en vooral van tijdschriften betreffende ontwikkelingssamenwerking met leeskamer en uitleenbureau; 6. Stencilmachine, typmachines en fotocopieerapparaat ten behoeve van de verschillende werkgroepen; 7. Inlichtingenbureau voor personen die uitgezonden willen worden; 8. Coördinerend orgaan voor fellowships; 9. Opvangcentrum voor huisvesting en begeleiding van buitenlanders, die in het kader van universitaire ontwiikkelingssamenwerking een tijd in Utrecht komen werken; 10. Studiecentrum betreffende het incorporeren van de ontwikkelingsproblematiek in het studieprogramma der verschillende faculteiten.

II. Taken van hoofdfunctionaris

1. Opbouw, inrichting en beheer van het Bureau Buitenland, met bibliotheek, leeskamer, vergaderruimtes etc. (zie I); 2. Opbouw en beheer van administratie (zie I); 3. Secretaris van de Kommissie Buitenland en voorzitter van haar stuurgroep; 4. Coördinator van de werkgroepen; 5. Contactpersoon met de Kommissies Buitenland van andere universiteiten; Contactpersoon met de NUFFIC; Contactpersoon met de andere organisaties; 6. Bemiddelaar tussen personen die uitgezonden willen worden en de verschillende organisaties; 7. Persoon, bij wie buitenlanders, die hier komen werken (zie I, 9) terecht kunnen voor huisvesting en begeleiding; 8. Stimulator van de oprichting van werkgroepen in de verschillende faculteiten en — in het algemeen — van de bewustwording van de ontwikkelingsproblematiek binnen de universiteit (b.v. gamma-cyclus).
Wij zijn van mening, dat de hoofdfunctionaris o.a. aan de volgende vereisten moet voldoen: persoonlijke ervaring of belangstelling voor de ontwikkelingsproblematiek. Dit is met name zo belangrijk, omdat van hem veel persoonlijk initiatief verwacht moet worden, om bovenstaande doelstellingen en taken tot stand te brengen; de vaardigheid om met mensen om te gaan; de hoofdfunctionaris treedt immers vaak op als bemiddelaar en kontaktpersoon; een goede kennis van de structuren van de Nederlandse universiteiten; organisatietalent.

Conclusie

Het is ons bekend, dat in een begrotingsbrief van O. en W. van 1 oktober 1969 ook aan de Utrechtse universiteit voor het lopende jaar een bedrag van *f* 50.000 is toegekend, om te voorzien in de onkosten verbonden aan de aktiviteiten van onze universiteit op het gebied van ontwikkelingssamenwerking.
In Groningen, Amsterdam (V.U.), Nijmegen, Tilburg en Wageningen zijn reeds enige tijd dergelijke bureau's als het hierboven beschreven Bureau Buitenland werkzaam.
Als conclusie van de werkgroepen van de NUFFIC-leergang van 1969-1970 te Utrecht kwam overduidelijk de noodzaak naar voren van een Bureau Buitenland met full time functionaris.
N.a.v. de indertijd ingediende en hierboven aangehaalde nota van de Kommissie Buitenland (U **21**, 1970) heeft het D.B. der universiteit steun toegezegd na onderzoek van de konsekwenties.
Wij menen, dat uitstel verder overbodig is en dringen er op aan de toegekende *f* 50.000 nog dit jaar te besteden waarvoor het bestemd is; konkreet, de oprichting van een Bureau Buitenland en het benoemen van een full time functionaris, waarbij met het laatste begonnen dient te worden.
Ontwikkelingsgroep: (drs. A. M. A. ten Berge, biologie; Van 't Hoff Laboratorium, Sterrenbos 19, Utrecht,dr.B.A. F. Griepink, chemie; W. Hoppers, geschiedenis (groep 'Pisang'); R. Kipp, medicijnen ('Arts en ontw. samenw.); G. Maassen, psychologie; mevr. T. Maassen-Wijlaars, sociologie; H. van Ooij, westerse talen; drs. J. Scheres, diergeneeskunde; mej. M. van Winkel, FAO-groep: 'Miljeu en ontwikkeling').

UIT DE SENATUS CONTRACTUS VAN 18 JUNI 1970

1. Drs. J. B. M. Edelman Bos licht de door de Fa. Bosboom en Hegener uitgebrachte **Nota Centralisatie en Decentralisatie bij de Organisatie van de Universiteit** nader toe. Wil men de dualiteit aan de top opheffen dan zal het middenniveau (faculteiten en subfaculteiten) versterkt moeten worden: er zal bestuurspotentieel beschikbaar moeten komen, met bestuursondersteunende apparaten. Een van de grootste zorgen is echter, hoe daarvoor de juiste mensen te vinden.
Er zullen werkgroepen nodig zijn om dit goed te doordenken.
Binnenkort zal er een gesprek plaatsvinden tussen enkele leden van het Beleidsorgaan Doelmatigheidsverhoging en het bestuur van de faculteit der diergeneeskunde. Daarna zal het Beleidsorgaan contact zoeken met het bestuur van de faculteit der letteren.

2. Men heeft er geen bezwaar tegen, dat van 10 t.m. 17 juli en van 17 t.m. 31 augustus doctoraal examens Nederlands recht worden afgenomen.

3. Ter benoeming tot lid van het Algemeen Bestuur van de SISWO zullen worden voorgedragen: prof. dr. Chr. van Paassen voor het Planologisch Instituut en prof. dr. J. S van Hessen voor het sociologisch Instituut. Prof. Dr. A. C. de Vooijs heeft zitting in het Algemeen Bestuur voor het Geografisch Instituut.

4. De Senatus Contractus kan zich, behoudens enkele kleine redactiewijzigingen, verenigen met de **Nota eenwording wetenschappelijk corps.** De nota zal, nadat nog enkele redactiewijzigingen zijn aangebracht, worden toegezonden aan de minister en de Academische Raad. De Commissie Eenwording Wetenschappelijk Corps zal, na overleg met de Hoofdafdeling Personeel, nagaan op welke wijze in de verschillende faculteiten de in de nota ontwikkelde denkbeelden binnen de gegeven wettelijke kaders reeds een begin van realisatie kunnen krijgen.

5. De Senatus Contractus is van mening, dat de opleiding van leraren voor de akten 1e, 2e en 3e graad ook zal kunnen geschieden aan para-universitaire instituten Deze para-universitaire instituten zullen qua budget buiten de begroting van de universiteit geplaatst moeten zijn.
De voorgestelde statuten zullen nog op een aantal essentiële punten gewijzigd moeten worden op het gebied van de bestuursstructuur.
Ook het onderwijskundige gedeelte van de opleiding zal onder toezicht van de universiteit geregeld moeten worden. Er zal zo spoedig mogelijk een aantal functionarissen benoemd moeten worden, die deze opleidingen voorbereiden. Er zal overlegd moeten worden met de betrokken faculteiten en de Commissie van Beleid van het Pedagogisch Didaktisch Instituut.

6. De Senatus Contractus is geschokt door het rapport, dat de Academische Raad op 8 mei 1970 aan de minister heeft uitgebracht over de herstructurering van de aardwetenschappen. In dat rapport wordt namelijk geen wezenlijke oplossing voor de gerezen problemen gegeven en men vreest derhalve, dat een beslissing over de herstructurering opnieuw ernstig vertraagd zal worden.
Besloten wordt, curatoren te verzoeken bij de minister aan te dringen op een zo spoedig mogelijke vervulling van de binnen de subfaculteit der geologie bestaande vacatures.

Rede prof. Haspels

Hieronder publiceren wij de integrale tekst van de lezing, die prof. dr. A. A. Haspers onlangs gehouden heeft, ter gelegenheid van het gereedkomen van het Andreas-Ziekenhuis te Amsterdam.

Nieuwe inzichten, technieken en behandelingsmethoden geven boeiende impulsen aan verloskunde en gynaecologie in de zeventiger jaren.
Een grote aanwinst ter voorkoming van Rhesus-sensibilisatie is b.v. het toedienen van anti-D immunoglobuline post abortum aan een categorie Rhesus negatieve vrouwen en post partum aan de Rhesus negatieve vrouw, die van een Rhesus positief kind bevallen is.
De intra-uteriene erythrocyten transfusie in de buikholte van het ongeboren kind met erythroblastosis kan voor een aantal kinderen levensreddend zijn.
Kwantitatief belangrijker zijn de problemen rond de zuurstof-voorziening van het kind in utero.
Van groot belang voor de verloskundige is het tijdig ontdekken van een groei-achterstand.
Een zorgvuldige praenatale zorg is daarbij essentieel om het optimale tijdstip van de geboorte te bepalen.
Het volgen van opeenvolgende waarden van het hormoon oestriol in de 24 uurs urine kan ons inzicht in de 'foetoplacentaire eenheid' vergroten. Met de amnioscoop kunnen wij kleur en hoeveelheid van het vruchtwater bekijken.
Ook kan de toestand van het kind tijdens de geboorte worden gevolgd door nauwkeurige registratie van de harttonen en foetale electrocardiogram.
Enkele parameters van het zuurbase evenwicht bepaald uit enkele druppels bloed via de schedelhuid van het kind kunnen waardevolle aanwijzingen geven tijdens de baring.
De kinderarts is dus reeds ver voor en tijdens de bevalling een waardevol teamlid.
Ik spreek dan ook liever niet van neonatoloog maar van mini-paediator, waarbij het mini uitsluitend op de grootte van de kinderen betrekking heeft!
Tenslotte noem ik u in dit verband de echo-apparatuur. D.m.v., voor moeder en kind onschadelijke, ultrasonore trillingen is het mogelijk o.a. plaats en dikte van de placenta te bepalen en ook de voortgaande groei van het kind door metingen van de schedel te volgen.
In Jetvlucht heb ik u enkele aanwinsten op verloskundig gebied genoemd en ik haast mij u te verzekeren, dat slechts bij een klein aantal zwangerschappen deze uitgebreide bewakingsapparatuur nodig is.
Meer dan 50% van de bevallingen kunnen veilig thuis plaatsvinden, mits met zorg en ruime hand medische indicaties voor klinische opname worden verleend tijdens een optimale praenatale zorg.
Gaarne wil ik nog twee boeiende onderwerpen de revue laten passeren n.l.: De stimulatie en de preventie van zwangerschap.
In de zeventiger jaren zal de ondertitel 'Ieder kind een gewenst kind' hopelijk steeds meer van ver ideaal tot blijde realiteit worden!
Bijna 15% van de echtparen zijn kinderloos. De oorzaken zijn ongeveer gelijk over vrouw en man verdeeld.

Wanneer na een volledig vruchtbaarheidsonderzoek blijkt, dat de ovulatie uitblijft, dan kan de eisprong nogal eens met succes gestimuleerd worden door toediening van hormonen, terwijl bij een normo-oestrogene normo gonadotrope amenorrhoe Clomiphene of andere preparaten geïndiceerd kunnen zijn.
Hoop wordt ook gewekt voor het infertiele paar door de experimenten van Edwards en Steptoe met in vitro bevruchte eicellen.
Uitvoerig in de medische literatuur gepubliceerd kan dit werk de toets der wetenschappelijke kritiek doorstaan in tegenstelling tot het werk van Petrucci.
Steptoe veroorzaakt superovulatie door inspuiting van hormonen bij de vrouw. Dertig uur na de inspuiting wordt laparoscopie verricht, waarbij meerdere ova uit de ovaria worden gewonnen en in vitro bevrucht.
De implantatie in de uterus kan pas ongeveer zes dagen later plaatsvinden.
Veel speurwerk moet nog worden gedaan om het juiste groei medium te vinden om deze zes dagen te overbruggen. Misschien kan het konijn of het schaap daarbij als tussengastvrouw optreden.
Uit de blastocyst kan een kleine hoeveelheid worden opgezogen voor onderzoek naar sex-chromatine en chromosomale samenstelling.
Geslachtsbeïnvloeding zou van belang kunnen zijn bij haemophilie.
Positieve aspecten verbonden aan deze experimenten zijn dat mogelijk de oorzaak van het optreden van abortus en van aangeboren afwijkingen kunnen worden opgehelderd.
Wanneer de immunologische problematiek zal zijn opgelost zullen enkele vrouwen zonder uterus die wel over goede ovaria en tubae beschikken door uterustransplantatie geholpen kunnen worden.
Zowel bij stimulatie als bij de preventie van zwangerschap is de kans van slagen bij correctie van afwijkingen bij de vrouw groter dan bij die van de man.
Een secte in de Verenigde Staten van Amerika was geheel tegen enigerlei vorm van geboortenregeling. Het gemiddelde kindertal bedraagt ruim 12 per gezin.
Met zwangerschapspreventie heeft ruim 85% van de paren te maken. Slechts bij hoge uitzondering zal een vrouw na de geboorte van een gezond kind weer onmiddellijk zwanger willen worden.

De ongewenste zwangerschap kwam de afgelopen jaren helaas nog frequent voor, 1849 cliënten van de geboortenregelingskliniek van het Wilhelmina-Gasthuis hadden 5424 kinderen, dus gemiddeld drie.
Hiervan waren 40% gewenst, 43% ongewenst, terwijl 17% geen antwoord gaf. Bovendien is uit de literatuur bekend, dat het ongewenst zijn nog toeneemt vanaf het vierde kind.
Als variatie op de waarschuwingsborden op de Amerikaanse grote wegen: '90% of the accidents are caused by people' geldt nog steeds '50% of the people are caused by accidents'.
De betrouwbaarste methode na de totale onthouding is de combinatiepil. De ideale methode zonder enige klacht of bijwerking is nog niet gevonden.
Speurwerk wordt gedaan naar hormonale middelen van lage dosering. In de zeventiger jaren zal vrij zeker een aantal soorten 'minipillen' worden ontwikkeld.
Voorts noem ik onderzoek naar drie tot zesmaandelijkse injecties en het onder de huid planten van een tablet, dat blijft functioneren totdat zwangerschap gewenst wordt.
Veel onderzoek is gericht op een tablet dat alleen na de coitus dus als 'Morning-after pill' ingenomen hoeft te worden.
Nieuwe vormen van intra-uteriene spiraaltjes (i.u.d.) worden beproefd, sommige met stukjes metaal in het plastic ingebouwd, die de werking nog verhogen.
Het aantal sterilisaties bij de vrouw door wegnemen van stukjes uit de tubae, maar vooral bij de man door excisie van stukjes vasdeferens zal aanmerkelijk toenemen.
In de Verenigde Staten werden tot dusverre ongeveer 2 miljoen mannen en vrouwen gesteriliseerd. India is het enige land waar meer mannen dan vrouwen werden geholpen met deze kleine operatie.
Bij de voorbereiding van de bouw van het nieuwe Academische Ziekenhuis werd opgemerkt, of het wellicht nodig was een aantal verloskamers zo flexibel in te richten, dat verandering voor het verrichten van deze operaties mogelijk zou zijn.
Het voordeel, de operatie bij de man te verrichten, is, dat het in vele gevallen mogelijk is deze sterilisatie weer op te heffen.
Het aantal abortus provocatus is mede dankzij betere mogelijkheden en methoden voor anticonceptie aanmerkelijk gedaald. Toch is helaas de patiënte met een ongewenste zwangerschap nog geen zeldzaamheid.
Elk ziekenhuis dient dan ook over een multidisciplinair samengesteld team te beschikken ter begeleiding van patiënten met ongewenste graviditeit. De taak van deze teams is veel ruimer dan de aanvankelijk opgerichte abortuscommissies.

De verdere begeleiding van patiënten wier verzoek tot abortus is toegewezen of afgewezen vergt veel tijd en energie, zodat elk team zich tot drie aanvragen per week moet beperken.
Elke ziekenhuisstaf dient haar verantwoordelijkheid te zien, zodat een ieder een gedeelte van de draaglast op zich neemt en dus naar draagkracht meedoet.
Daarmede ook voorkomend, dat bepaalde ziekenhuizen tot abortuskliniek worden bestempeld of anderen zelfs menen aparte abortusklinieken te moeten oprichten.
Wanneer men herhaaldelijk wordt geconfronteerd met de ellende van ongewenste zwangerschap en de tragiek van de abortus provocatus, raakt men sterk gemotiveerd tot goede zorg voor anticonceptie. Groot is dan ook de verantwoordelijkheid van diegenen, die enkele bijwerkingen van contraceptiva emotioneel, autoritair en buiten proporties in de publiciteit brengen.
Nog in de zeventiger jaren zullen waarschijnlijk tabletten ontwikkeld worden die een zwangerschap kunnen beëindigen, een abortuspil dus. De prostaglandines lijken in dit verband veelbelovend.

Dan zal ieder mens zelf de beslissing kunnen nemen en zal het de arts niet meer mogelijk zijn dwingend te pleiten voor de waarde van de menselijke vrucht.
Het is dan ook voor iedereen noodzakelijk zich ethisch te bezinnen en men kan zich afvragen of het nog zinvol is van een aparte medische ethiek te spreken.
Vandaag was er geen tijd over Gynaecologie te spreken. Eén aspect daarvan wil ik tenslotte nog noemen nl. de preventie var het cervixcarcinoom.
Amsterdam is een bevoorrechte stad In meerdere klinieken en ook hier in het Andreas-Ziekenhuis worden van alle gynaecologische patiënten al sinds meer dan tien jaar celafstrijkjes van de baarmoedermond gemaakt.

Driedimensionale leermiddelen

Dagelijks lezen wij tegenwoordig over leermiddelen. Er is dan ook bijzonder veel over te vertellen. Of ze zijn verouderd, of ze deugen niet. Of ze zijn het toppunt van modern onderwijs of ze verhinderen de vrije ontplooiing van de leerling. Tallozen praten erover en nog meer lieden luisteren er niet naar. De elektronische, en tal van andere industrieën hebben zich intussen op de leermiddelenmarkt geworpen en produceren een ongelofelijke berg in voornaam grijs en groen gespoten kasten al dan niet ingericht voor ponsband-consumptie of filmcassette. Het voordeel van deze moderne apparaten is dat ze een geweldige hoeveelheid status opleveren en dat de ouders tijdens de ouderavonden diep onder de indruk raken van al de onbegrijpelijke apparaten die ertoe dienen om hun kinderen op de grote kille maatschappij voor te bereiden.
Vroeger waren er ook leermiddelen en zelfs heel vroeger ook. Die middelen waren anders. Je kon herkennen wat ze dienden toe te lichten.
Als er in Engeland een verbetering aan de stoommachine aangebracht was, dan werd een model gemaakt om de werking ervan te demonstreren in plaats van een door welke instantie dan ook gesubsidieerde studiereis naar het betreffende land voor de leerkrachten te organiseren.
Ze hadden boven de instructie-film het voordeel van driedimensionale tastbaarheid. De leerling kon aan alle palletjes trekken en elk wiel naar eigen wens en inzicht bewegen om daardoor de werking te begrijpen. Waar waren nu in vroeger tijden deze leermiddelen te vinden? Over het algemeen niet in de scholen en ook niet op de universiteit. Neen, de meeste belangstelling werd gevonden bij hen, die de natuurkunde naast hun beroep beoefenden. In de achttiende eeuw ontstaan de natuurkundige kabinetten, verzamelingen van de meest uiteenlopende rariteiten, die vaak de geestelijke status van de eigenaar moesten onderstrepen. De belangstellenden in de natuurkunde zochten elkaar en richtten de natuurkundige gezelschappen op. Dit gebeurde in Utrecht in 1777. De verzamelingen van deze gezelschappen bevatten veel leer- en demonstratiemiddelen die vaak met groot vakmanschap en met bijzondere schoonheid vervaardigd zijn. De hier afgebeelde kraan is een van de vele uit de achttiende eeuw bewaard gebleven voorbeelden van antieke leermiddelen, die in het Universiteitsmuseum bewaard en

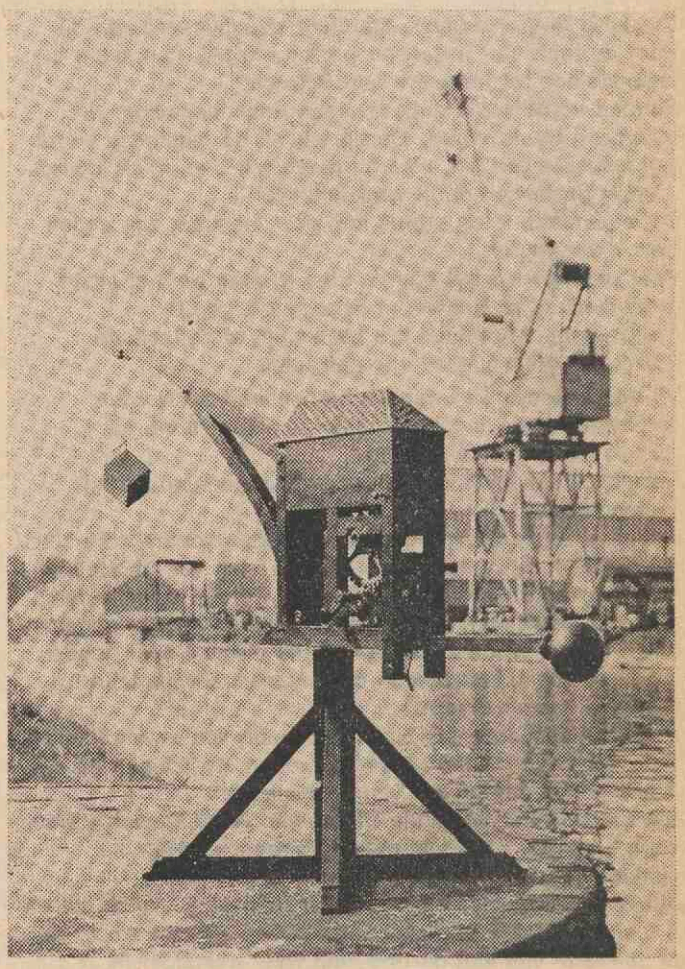

tentoongesteld worden. Het is een model van een in Engeland gebruikte kraan uit de eerste helft van de achttiende eeuw.
Petrus van Musschenbroek (1692-1761) geeft er in een van zijn boeken een uitgebreide beschrijving van.
Het voorbeeld voor dit model stond in Bath en werd ontworpen door Padmore.
Vandaar dat de kraan in de beschrijvingen van die tijd vaak de Padmore's kraan genoemd wordt. Het mahoniehouten model werd vervaardigd door de Leidse instrumentmaker Paauw.
Een beroemde verzameling van antieke leermiddelen is de 'King George the Third Collection' die op de bovenste verdieping van het Science Museum te Londen staat opgesteld.
Zover hoeft de belangstellende echter niet te reizen. In het Universiteitsmuseum staan talloze met grote zorg vervaardigde instrumenten en leermiddelen uit de vorige eeuwen. Het is steeds weer boeiend om de ontwikkeling van de onderwijsmedia te volgen en daardoor hun noodzaak beter te gaan inzien.

P. H. KYLSTRA.

Ook in Utrecht is deze celafstrijk in het routine onderzoek opgenomen en zal een uitgebreid research-project in samenwerking met vele huisartsen binnenkort worden gestart.
Ik spreek de hoop en de verwachting uit, dat in de zeventiger jaren alle Nederlandse vrouwen eenmaal per twee jaar en in een later stadium eenmaal per jaar deze celuitstrijk kunnen laten maken, zodat het cervixcarcinoom tot de zeldzame ziekten zal kunnen gaan behoren.
De verloskunde, gynaecologie, vruchtbaarheidsonderzoek, geboortenregeling, endocrinologie en sexuologie vormen een boeiend geheel dat in teamverband met vroedvrouwen artsen, psychologen, maatschappelijk werksters, biochemic en electronen ingenieurs wordt verricht.
Wanneer ik sommige weken in mijn werk evalueer en tot de conclusie kom, dat 60% van de tijd aan organisatie is besteed, kan ik nog wel eens met weemoed aan mijn klinisch werk hier terugdenken. Zo ook aan de goede en efficiënte accommodatie van het Andreas-Ziekenhuis.
Ik wens u succes.

UNIVERSITEIT

AGENDA

3—10 juli: internationale harpweek Queekhoven. Zandpad 39, Breukelen, tel. 03462-1606.

6 juli: promotie drs D. Rosenberg (Wiskunde en Natuurwetensch.), I.B.B laan 91, Utrecht, op het proefschrift: Interactions in Acetylenes. Senaatszaal; 16.00 uur.

Persgesprek n.a.v promotie P. C. Koppert op 7 juli. Perscentrum; 10.30 uur.

7 juli: promotie drs. P. C. Koppert (Geneeskunde), Julianaparklaan 1, Utrecht, op het proefschrift: Enige beschouwingen over structuur en doelmatigheid van de voorzieningen tegen ziektekosten. Senaatszaal; 16.15 uur.

8 juli: promotie drs. H. Nieuwenhuijzen (Wiskunde en Natuurwetensch.), Toscadreef 15, Utrecht, op het proefschrift: An experiment in optical heterodyne spectroscopy. Senaatszaal; 15.15 uur.

Promotie drs. W van Rensbergen (Wiskunde en Natuurwetensch.), Oosterveldlaan 45, Wilrijk (België), op het proefschrift: H as a member of the he iso-electronic sequence. Senaatszaal; 16.15 uur.

9 juli: promotie drs. E. Schroten (Godgeleerdheid), Emmaweg 59, Houten, op het proefschrift: Kerker of Tempel? Over de zin van de lichamelijkheid. Senaatszaal; 16.15 uur.

Vergadering Beleidsraad voor Collectieve Voorzieningen t.b.v. Studenten. Curatorenkamer; 9.30 uur (zie voor agenda onder Studenten).

13 juli: curatorenvergadreing. Academiegebouw, zaal 1; 10.00 uur.

juli t/m september: Workshop instituut voor sonologie, Plompetorengracht 14—16, Utrecht.

Universiteitsmuseum, Trans 8. Geopend maandag t/m vrijdag 14.00—17.30 uur; zondags gesloten.

Tentoonstelling
Middeleeuwse kunst uit Zweden in het Aartsbisschoppelijk Museum, Agnietenstraat 1, Utrecht. Tot 2 augustus.

BOTANISCHE TUINEN

Cantonspark, Faan Eliaslaan 51, Baarn. Geopend: maandag t/m vrijdag 9.00—12.00 uur en 13.30—17.00 uur.

Hortus Botanicus, Nieuwe Gracht 185, Utrecht. Geopend: maandag t/m vrijdag 9.00—12.00 uur en 13.30—17.00 uur.

Hortus Hoofddijk, Budapestlaan, De Uithof.

Sandwijck in De Bilt.

Arboretum Gimborn, Vossesteinsesteeg, Doorn. Geopend: maandag 13.30—17.00 uur.

UNIVERSITEIT EN KERK

Mededelingen van de Utrechtse Studentenparochie

In de maanden juli en augustus zijn er zondags en door de week géén diensten in de U.S.P. Ook is er donderdags geen instuif in de leeszaal.
Wel zijn er tijdens de oriënteringsdagen verschillende activiteiten in huis, zie hierover de berichten in dit blad.
In principe blijft Cunera open, maar wegens afwezigheid van pastores en echtparen en een verbouwing van de grote zaal kan de deur wel eens gesloten zijn.
Alleen voor echt dringende zaken verzoeken de echtparen u op hun spreekuur te komen van 11.00—13.00 uur of op te bellen tel. 18702.
Pastor Leeneman is afwezig van 4 juli tot 27 juli, pastor Oostvogel van 24 juli tot 10 augustus en pastor Van Waveren van 26 juli tot 10 augustus.
We verwijzen u verder naar de mededelingen van het convent, want wel is er elke zondag een oecumenische dienst in de Geertekerk, waar de leden van het convent om beurten voor gaan.
Verder wensen wij je een heel prettige vakantie!
Pastor G. Th. Oostvogel, tel. 1 83 32
Pastor L. W. G. Leeneman, tel. 1 83 38
Pastor H. J. J. v. Waveren, tel. 1 63 07
Cunera, Nieuwe Gracht 32, Utrecht, tel. 1 87 02

Mededelingen van het Convent van Studentenpastores

In de maanden juli en augustus is er in de Geertekerk een oecumenische kerkdienst voor alle christenstudenten en andere belangstellenden.
Deze dienst is om 12.00 uur. Er is een kindercrèche en ook is er gelegenheid tot koffiedrinken ná de dienst in de kerk.
Voorgangers zijn de leden van het Convent van Studentenpastores.
zondag 5 juli: ds. W. J. Overdiep
zondag 12 juli: pastor H. J. J. v. Waveren
zondag 19 juli: pastor G. Th. Oostvogel
zondag 26 juli: ds. N. v. Egmond
zondag 2 aug.: ds. C. C. G. Visser
zondag 9 aug.: pastor L. W. G. Leeneman
zondag 16 aug.: ds. J. V. Minnen
zondag 23 aug.: Introductiedienst eerste jaars Pastor H. J. J. v. Waveren
zondag 30 aug.: ds. P. Heinen
Mensen die bij de voorbereiding van deze diensten willen helpen zijn nog steeds nodig en van harte welkom!
Neem zelf even contact met één van de pastores op, want er zijn geen vaste tijden voor gepland.

Het laatste nummer van 'U'/utrechtse universitaire reflexen vóór de zomervakantie verschijnt 10 juli.

Het eerste nummer ná de vakantie komt uit 21 augustus. Kopij voor dit nummer inleveren uiterlijk woensdag 12 augustus 12.00 uur.

Voor de daarna volgende nummers geldt als vanouds de sluitngstermijn vrijdag 12.00 uur.

BEZOEKERS BOTANISCHE TUIN FORT HOOFDDIJK . . . OPGELET!

Eén van de funkties van een botanische tuin is de recreatieve. Tegen bezoek is dan ook geen enkel bezwaar mits men zich strikt aan de volgende regels houdt:
1. Gooi geen afval, zoals plastic boterhamzakjes e.d. in de tuin. Onder de pergola's bevinden zich papierbakken en zo u daar niet mocht komen, steek deze afval dan zolang in uw zak of tas.
2. Loop uitsluitend over de paden, niet over de rotsblokken en ga daar ook niet op zitten. Er is grote kans dat de planten, die veelal zeldzaam of kostbaar zijn, beschadigd worden.
3. Om bovengenoemde redenen is het ten strengste verboden om planten of bloemen te plukken. Het is onderwijsmateriaal.
Alleen indien ieder zich aan bovengenoemde regels houdt, zal het mogelijk blijven de tuinen voor bezoekers geopend te houden.

PROEFSCHRIFTEN

In verband met vakantie kunnen tot 6 juli a.s. geen inlichtingen over het drukken van proefschriften worden verstrekt.
Spreekuren vanaf genoemde datum: maandag en dinsdag van 14.00—17.00 uur, kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.

EXTRANEI-CURSUS THEOLOGIE

Evenals in 1968 en 1969 is de theologische faculteit van de rijksuniversiteit bereid om bij voldoende deelname ook dit najaar te starten met een extranei-cursus, waarvan alle colleges worden gegeven op de zaterdagen. Langs de weg van geleide zelfstudie is het voor hen, die voldoende vooropleiding, aanleg en doorzettingsvermogen hebben, mogelijk om in zes jaar het propedeutisch, het kandidaats- en het kerkelijk examen af te leggen, ook als hun maatschappelijke verplichtingen het hun onmogelijk maken de normale doorde-weekse opleidng te volgen.
Alle nadere inlichtingen en aanmeldingsformulieren zijn verkrijgbaar bij het bureau van de theologische faculteit, Heidelberglaan 2, Utrecht (tel. 030 - 53 91 11, toestel 1855 of 1853).
Tijdige aanmelding is noodzakelijk om te kunnen bepalen of en in welke vorm deze extranei-cursus ook in het komende jaar door zal gaan.
Dankzij de samenwerking met de katholieke theologische hogeschool Utrecht is deze cursus ook toegankelijk voor leden van de R.K. Kerk.

STICHTING CENTRUM VOOR OPLEIDING VAN PARA-WETENSCHAPPELIJK PERSONEEL

Begin september 1970 zal de opleiding aanvangen voor „Fotograaf ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs".
Tijdsduur: circa drie jaar. Programma: basisfotografie, fotografische scheikunde, optica, macro-, micro-fotografie met techn. camera.

Aanmelden: Th. de Ruyter, Farmaceutisch Laboratorium, Catharijnesingel 60. Telefoon: 030 - 1 59 59.
Ook zij die voorheen reeds voor onderdelen van de cursus zijn geslaagd, kunnen zich voor de resterende delen opgeven.
Inlichtingen: H. van Kooten, tel. 030 - 1 59 68.

EUROTRANSPLANT UITGEBREID MET ZWITSERLAND EN OOSTENRIJK

Zwiserland en Oostenrijk hebben zich aangesloten bij de in Leiden gevestigde organisatie voor orgaantransplantaties „Eurotransplant". Bij deze organisatie, die in 1968 op Nederlands initiatief werd opgericht, waren reeds aangesloten West-Duitsland, België en Nederland. Besprekingen zijn gaande over de aansluiting van Joegoslavië.
Aangenomen mag worden, dat Eurotransplant dit jaar een rol zal spelen bij ruim 200 niertransplantaties.
Persbericht Academisch Ziekenhuis Leiden

PROGRAMMA ORIëNTERINGSDAGEN 1970:
20-26 AUGUSTUS

donderdag 20 augustus:

11 uur: bijeenkomst mentoren op PHRM
13-17: aankomst eerstejaars op PHRM
17-20: avondeten in alle centra
20-24: presentatie centra:
UVSV — Hitchcock-film
USC — tekenaar Escher, Zigane, extra-discjockey
NVVSU — alle vormen van kaartspelen
SSR — forum over milieuhygiëne, pop, underground, spelletjes
Unitas — exotisch feest met Jaffa-Stork-Steelband
Veritas — optreden subgezelschappen
Cunera — cabaret Hennie Oliemuller; kelder open
Prometheus/Kajuit — lachfilms, cabaret, creativiteit
Kargadoor — eigen programma
U-huis — open
Chez Bébé — open

vrijdag 21 augustus:

10 uur: ochtendgymnastiek in Wilhelminapark
9-13: inschrijving RU
12-14: lunch op Cunera en alle centra
14-17: middagprogramma: kennismaking gemeente, USF, bewegingsspel
17-20: avondeten op alle centra
20-24: culturele avond:
ASTU — toneel en beweging op Veritas
— cabaret op SSR
KOSMU — concert in Geertekerk
UFWG — films in PHRM
Terpsichore, volksdansgroep en Hephaistos op Unitas
B-kernen — film op Cunera
cultureel programma van de Kargadoor
eigen programma van de Raadskelder.

zaterdag 22 augustus:

10 uur: ochtendgymnastiek in Wilhelminapark
9-13: inschrijving RU
12 uur: lunch op Cunera en de centra
vanaf 13 uur: licht recreatief programma:
roeien in de grachten
zeilen in Loosdrecht
SSR: top-40 beluisteren in de tuin
Unitas: pop-coffee
18 uur: avondeten
21-24: licht recreatief avondprogramma:
USC — discobar met speciale discjockey
Veritas — cabaret Ivo de Weys en zaterdagavondsocieteit
UVSV — franse chansons
NVVSU — speelfilm
SSR — cabaret Bitterbal
Prometheus/Kajuit — soos en lightshow; experimentele kommunikatie happening met lightshow; T.V.; alternatief nieuws.

zondag 23 augustus:

12 uur; oecumenische dienst in de Geertekerk
licht recreatief middagprogramma
roeien in de grachten
zeilen in Loosdrecht
voetbalwedstrijd in DOS-stadion
Veritas — koffieuur met evt. attracties
NVVSU — joegoslavische lunch
Prometheus-Kajuit — creativiteit, sieraden maken, boetseren
18 uur: avondeten op alle centra
licht recreatief avondprogramma:
Veritas — kaffe sjantan
USC — discobar
NVVSU — Ierse Folksongs; kaas en wijnavond
SSR — pop, underground, spelletjes, miniplays, zondagavondzang
UVSV — zoldercafé, goochelaar Buda
Prometheus-Kajuit — T.V. kijken; kommunikatie happening

maandag 24 augustus:

10 uur: ochtendgymnastiek in Wilhelminapark
9-13: inschrijving RU
12-14: lunch op Cunera en de centra
14-17: studie-inlichtingen, (zie elders in dit nummer)
17-20: avondeten op alle centra
20-24: politiek, geëngageerde avond:
USF-Politeia-SVB — forum met als thema: 'functie wetenschap c.q. universiteit' in PHRM
KUO — film over derde wereld in UVSV
SIB — film over Midden Oosten in SSR
Raadskelder — politiek café
Kargadoor — expositie over de werkende jongeren; maatschappij-kritieke discussie over een actueel probleem.

dinsdag 25 augustus:

10 uur: ochtendgymnastiek in het Wilhelminapark
9-13: inschrijving RU
12 uur: lunch op Cunera en de centra
14-17: middagprogramma, zie vrijdag
17-20: avondeten op de centra
20-24: culturele avond:
ASTU — toneel en bewegingsspel op Veritas
— cabaret op SSR
KOSMU — samenspel op de UVSV
UFWG — film in PHRM
dansen in Unitas
B-kernen — film in Cunera
cultureel programma van de Kargadoor
eigen programma van de Raadskelder
Van de ochtend tot de avond zal een doorlopend filmprogramma gedraaid worden van nog niet verschenen films in Camera.

woensdag 26 augustus:

10 uur: ochtendgymnastiek in het Wilhelminapark
9-13: inschrijving RU
Sportdag, georganiseerd door de USS
18-20: avondeten op de centra
20 uur: community-singing in het Wilhelminapark
22 uur: slotfeest in PHRM en Veritas

N.B.

De centrale post zal gedurende de oriënteringsdagen permanent gevestigd zijn in de Raadskelder, tel. 16229. Op de zaterdagochtend en de maandagmiddag zullen de mentoren in de Raadskelder bijeenkomen om ervaringen uit te wisselen, hierbij zullen leden van de kommissie en de werkgroep aanwezig zijn.

Elke middag is er de mogelijkheid om naar het voorlichtingsgebouw Hoog Catharijne te gaan. Elke middag is er de mogelijkheid tot 'bewegen'.
Elke ochtend is er de mogelijkheid om te roeien.
Elke dag zullen in de raadskelder decanen en iemand van de U.G.Z. (sexuele voorlichting) aanwezig zijn.
Voor belangstellende mentoren ligt een volledige adressenlijst van alle mentoren ter inzage op de Kromme Nieuwe Gracht 29.

STUDIEVOORLICHTING OP MAANDAGMIDDAG 24 AUGUSTUS 1970

Aanvang. 14.00 uur.
Algemene Taalwetenschap, Instituut A. W. de Groot voor Algemene Taalwetenschap, Wilhelminapark 12.
Archeologie, Archeologisch Instituut, Domplein 24.
Biologie en M. O. Botanisch Laboratorium, Lange Nieuwstraat 106.
Centrale Interfaculteit, Filosofisch Instituut, Transitorium II, Heidelberglaan 2.
Chemie en M.O. Collegezaal Analytisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 77a.
Culturele Antropologie, Instituut voor Volkenkunde, Transitorium II, Heidelberglaan 2.
Diergeneeskunde, Collegezaal Heelkunde, Yalelaan, Uithof.
Duits, Instituut Frantzen voor Duitse Taal- en Letterkunde, Biltstraat 131.
Engels, Instiuut voor Engelse Taal- en Letterkunde, Maliebaan 97.
Farmacie, Farmaceutisch Laboratorium, Catharijnesingel 60.
Frans, Frans en Occitaans Instituut, Drift 15.
Geografie, Geografisch Instituut, Transitorium II, Heidelberglaan 2.
Geologie en geofysica, Geologisch Instituut, Oudegracht 320.
Geschiedenis, Instituut voor Geschiedenis, Kromme Nieuwe Gracht 20.
Italiaans, Instituut Italiaanse Taal- en Letterkunde, Lucas Bolwerk 16.
Klassieke Talen, Instituut voor Klassieke Talen en Oude Geschiedenis, Drift 29.
Kunstgeschiedenis, Kunsthistorisch Instituut, Drift 25.
Medicijnen, Laboratorium voor Medische Anatomie en Embryologie, Janskerkhof 3a, ingang 't Hoogt.
Muziekwetenschap, Instituut voor Muziekwetenschap, Drift 21.
Nederlands, Instituut 'De Vooys' voor Nederlandse Taal- en Letterkunde, Emmalaan 29.
M.O.-niet universitair, Instituut voor Inpassing voor Voortgezette Opleidingen, Biltstraat 136.
Oosterse Talen, Instituut voor Oosterse Talen, Nobelstraat 2B.
Pedagogie, Pedagogisch Instituut, Trans 14.
Psychologie, Psychologisch Laboratorium, Varkenmarkt 2.
Rechten, studievoorlichting vindt plaats overeenkomstig aan belanghebbenden reeds toegezonden informatie.
Spaans en Portugees, Spaans, Portugees en Ibero-Amerikaans Instituut, Drift 29-31.
Slavische Talen, Instituut voor Slavische Taal- en Letterkunde, Zuilenstraat 9.
Skandinavische Talen, Oudgermaans Instituut, Skandinavische Leeszaal, Biltstraat 131.

AANVANGSDATA STUDIERICHTINGEN VOOR EERSTE JAARS

Op 31 maart 1970 verzocht de voorzitter van de Voorlichtingscommissie aan de senatus contractus de aanvangsdata van de diverse studierichtingen te uniformeren, of zo dit op onoverkomelijke bezwaren zou stuiten, dan toch in ieder geval vóór 1 juli bekend te maken. Hieronder volgt een opgave van de diverse (sub)faculteiten die aan bovengenoemd verzoek gevolg hebben gegeven.

Faculteit der Godgeleerdheid: 17 september openingscollege; 18 september aanvang colleges.
Faculteit der Rechtsgeleerdheid: 14 september.
Faculteit der Geneeskunde: 14 september inschrijving voor praktika en studiebegeleiding; 16 september: centraal openingscollege (plm. 11.00 uur): 17 september: aanvang college onderwijs; 21 september: aanvang praktika.
Subfaculteit der Tandheelkunde: 14 september: keuring instrumentarium, 15 september: aanvang praktika; eerste 14 dagen van september: 4 college discussie-ochtenden.
Faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen: 8 september.
Faculteit der Letteren: Instituut.
Algemene Taalwetenschap 5-9 oktober inleidende colleges.
Alg. Literatuurwetenschap 21-25 september besprekingscoll.
Klassieke Talen 28-9 tot 2 oktober colleges.
Laat Latijn, 5 oktober besprekingscoll. Vulgair Latijn, 6 oktober besprekingscollege M. E. Latijn.
De Vooys, 21-25 september, introductieweek.
Frans, vanaf 14 september, talenpracticum; 21 september, besprekingscollege; 28 september, colleges.
Spaans, 23 september, besprekingscollege; 28 september, colleges; 3-4 oktober, introductieweekend(?).
Italiaans, 29 september, besprekingscollege; 5 oktober, colleges.
Duits, 2 oktober, oriënteringsbijeenkomst; 5 oktober, colleges.
Skandinavisch, 29 september, besprekingscollege; (nadere mededelingen in 'U' in september).
Engels, 21 september, besprekingscollege; 22 september, colleges.
Oosterse talen, 25 september, besprekingscollege; 28-9 tot 2 oktober, colleges.
Geschiedenis, 21 september, besprekingscollege; 28 september, colleges.
Kunstgeschiedenis, Archeologie, Muziekwetenschap, geen opgave.

Sociologie, Sociologisch Instituut, Transitorium II, Heidelberglaan 2.
Tandheelkunde (aanvang 1.30 uur), Tandheelkundig Instituut, Jutfaseweg 7.
Theaterwetenschap, Instituut voor Theaterwetenschap, Drift 21.
Theologie, Theologisch Instituut, Transitorium II, Heidelberglaan 2.
Wis-, natuur- en sterrenkunde en MO-A opleiding, Blauwe Zaal Transitorium I, Leuvenlaan.

MEDEWERKERS

Wie is in principe bereid tegen vergoeding dagelijks per auto gehandicapte medewerkers of studenten der universiteit te brengen en of weer op te halen van het werk? Tijd, route en vergoeding in overleg.

Aanmeldingen: afdeling maatschappelijk werk rijksuniversiteit Utrecht Kromme Nieuwe Gracht 29, telefoon 2 94 41 toestel 222.

INTERIM ZIEKTEKOSTENREGELING

De over 1970 te betalen tegemoetkoming ingevolge de interim regeling ziektekosten is voor gehuwden vastgesteld op *f* 450,—. Voor ongehuwden is dit bedrag *f* 225,—. Voor studerende kinderen van 16 t.m. 27 jaar, waarvoor dubbele kindertoelage wordt verleend, bedraagt deze vergoeding *f* 184,80. Dit zijn netto uitkeringen, waarop dus geen korting wordt toegepast.

Voor degenen die na 1 januari 1970 in rijksdienst zijn getreden zal de uitkering naar verhouding worden verminderd. Bij het verlaten van de rijksdienst na de uitbetaling van de interimregeling zal terugbetaling van een evenredig deel moeten volgen.

Het ligt in de bedoeling de uitkering gelijktijdig met de salarissen over augustus 1970 te voldoen. De vergoeding voor studerende kinderen zal echter pas met de salarissen over november worden uitgekeerd.

CENTRAAL OVERLEGORGAAN PERSONEELSZAKEN WETENSCHAPPELIJK ONDERWIJS

Nadat de minister van Onderwijs en Wetenschappen, dr. G. H. Veringa, op 26 februari 1970 met het C.O.P.W.O. en op 16 april 1970 met de Centrale commissie voor georganiseerd overleg in ambtenarenzaken overleg had gepleegd over het voorontwerp van de Wet universitaire bestuurshervorming 1970, heeft de bewindsman heden van gedachten gewisseld met het C.O.P.W.O. aan de hand van het ontwerp van wet zoals dit bij de Tweede Kamer der Staten-generaal is ingediend.

In het overleg hebben de centrales eerder geuite, overwegende bezwaren, gehandhaafd. Het A.C.O.P. 1), de R.K.C.O.P. 2) en de C.C.O.O.P. 3) wensen dat de democratisering van de bestuurlijke verhoudingen zich ook zal uitstrekken tot de beheers- en dienstverlenende eenheden van de universiteiten en hogescholen. Zij kunnen niet aanvaarden dat bij de toekenning van medebeslissingsbevoegdheid huns inziens niet gerechtvaardigde verschillen tussen onderscheidene groepen personeel worden gemaakt. Deze centrales stellen voorts bepaalde eisen aan de regeling van het passieve kiesrecht en wensen garanties ter bescherming van de rechtspositie van de gekozen bestuurders.

Het A.C. 4) maakt eveneens bezwaar tegen het ontbreken van medebeslissingsbevoegdheid voor het personeel van beheers- en dienstverlenende eenheden op het niveau van hun dienst en tegen verschillen in positie tussen wetenschappelijk en niet-wetenschappelijk personeel. Deze centrale meent dat de volgorde waarin de geledingen in het wetsontwerp worden vermeld, dan ook geen recht doet aan de plaats die het niet-wetenschappelijk personeel in de universitaire gemeenschap inneemt.

VOORBEHOEDMIDDEL-AUTOMAAT VOOR STUDENTEN

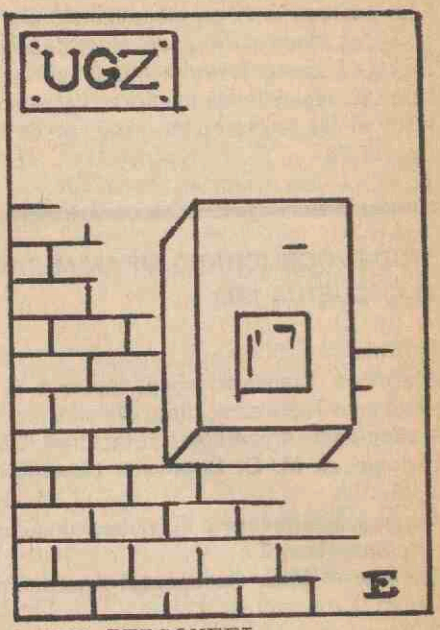

HET PERSONEEL: DISCRIMINATIE! WAAROM ZIJ WEL EN WIJ NIET?

BEURZEN BUITENLAND

Tot nu toe kent onze universiteit de volgende uitwisselingsmogelijkheden:
Sinds februari 1967 biedt de Canadese regering de mogelijkheid om gedurende drie maanden twee Nederlandse medische doctorandi in Toronto op Canadese kosten te laten studeren, in ruil voor gastvrijheid in Utrecht voor twee gelijkwaardige Nederlandse studenten. Hiervan wordt voor zover bij de faculteit bekend, nooit gebruik gemaakt.

Sinds april 1967 biedt de universiteit van Cambridge twee fellowships van een jaar aan voor Utrechtse studenten; of hiervan gebruik wordt gemaakt, is niet te achterhalen.

Het National institute of Cardiology in Mexico geeft beurzen voor een jaar aan medische doctorandi die zich willen specialiseren in cardiologie, cardiochirurgie of anaesthesiologie. Volgens het faculteitsbureau wordt hiervan geen gebruik gemaakt.

Sinds 1957 biedt de NAVO een hoogleraarsuitwisseling aan voor drie tot vier maanden tussen de NAVO-landen.

De Amerikaanse Educational Foundation in the Netherlands stelt sinds een aantal jaren gelden beschikbaar om een z.g. Fulbright-hoogleraar naar ons land te laten komen.

Sinds 1957 bestaat er een uitwisselingsovereenkomst met de universiteit in Belgrado volgens welke een student vandaar tegen *f* 300,- per maand (nu een te laag bedrag) naar Utrecht kan komen en wij iemand naar Joegoslavië kunnen sturen. Driemaal is daarvan gebruik gemaakt door studenten van zeer uiteenlopende vakken.

Sinds 1964 betaalt de Melton Foundation de reiskosten voor maximaal 10 studenten die aan de universiteit van Pittsburgh willen studeren.

Uit fondsen van de Nederlands-Duitse vereniging kan sinds 1957 één Utrechtse student een jaar naar Göttingen en één Duitse student een jaar naar Utrecht. Enkele malen is hiervan gebruik gemaakt.

Sinds 1958 stelt onze universiteit *f* 1.700,— per jaar beschikbaar om jaarlijks 10 van onze studenten van de Straatsburgse universiteit te ontvangen. Straatsburg geeft een even groot aantal van ons gastvrijheid.

Wanneer een faculteit voorstelt een buitenlander in een verblijf van ongeveer een week een paar voordrachten te laten houden, pleegt de universiteit steeds de reis- en verblijfkosten te betalen.

Het ministerie van O. en W. kan subsidie geven voor buitenlandse reizen, ook van studenten, die van wetenschappelijke en algemeen culturele waarde zijn.

Sinds 1955 kan ongeveer *f* 300,— per groep en per periode door het ministerie worden betaald voor de kosten van een als faculteitsuitwisseling plaatsvindende studentenexcursie.

De dienst internationale technische hulp geeft unilateraal ongeveer tweehonderd beurzen aan Indonesiërs die in ons land willen studeren.

Het Nederland-Amerika instituut te Amsterdam behandelt in overleg met het ministerie van O. en W. (een jaar tevoren in te dienen) aanvragen voor studiebeurzen voor de V.S.

Vrijwel elk cultureel akkoord opent de mogelijkheid van uitwisseling van studiebeurzen. Aanvragen in te dienen bij het ministerie van O. en W.
Culturele akkoorden bestaan met België (1946), Brazilië (1966), Columbia (1966), West-Duitsland (1961), Fankrijk (1946), Griekenland (1959), Groot-Brittannië (1948), Hongarije (1968), Israël (1954), Italië (1951), Luxemburg (1949), Mexico (1964), Noorwegen (1955), Polen (1967), Roemenië (1967), Tunesië (1964), Turkije (1960), Sovjet-Unie (1967), Ver. Arabische Republiek (1960), Zuid-Afrika (1951), Joego-Slavië (1966).

Pro memorie zij verder nog genoemd de met de universiteit van Leningrad te sluiten overeenkomst tot uitwisseling van docenten en studenten.

Ook de C.H.A. 5) acht het wetsontwerp in zijn huidige vorm onaanvaardbaar. Deze centrale is van oordeel dat daarin de eenheid van het wetenschappelijk corps onvoldoende gestalte krijgt en wenst dat aan de vakgroep grotere vrijheid wordt gelaten in de regeling van de taken en verhoudingen binnen de vakgroep. De C.H.A. is weliswaar niet a priori gekant tegen de gedachte van onderzoekprogrammering, maar wenst garanties voor de vrijheid van onderzoek van de individuele wetenschapsbeoefenaar.
Minister Veringa heeft nota genomen van de standpunten van de centrales, maar heeft, hangende de parlementaire behandeling van het wetsontwerp, open moeten laten of en in hoeverre hij nog aan bepaalde verlangens van de centrales tegemoet kan komen. De bewindsman heeft toegezegd het C.O.P.-W.O. op enigerlei wijze te zullen betrekken bij de werkgroep ad hoc voor het kiesstelsel, bij de commissie voor de bestuurshervorming bedoeld in artikel 56 van het wetsontwerp, en bij een werkgroep ad hoc die maatregelen ter bescherming van de rechtspositie van de gekozen bestuurders moet uitwerken. Het C.O.P.W.O. zal eveneens worden betrokken bij de voorbereiding van de algemene maatregel van bestuur waarbij nadere regelen zullen worden gesteld en voorzieningen voor de eerste verkiezingen zullen worden getroffen.

1) A.C.O.P.: Algemeen Comité van overheidspersoneel.

2) R.K.C.O.P.: R. K. Centrale van burgerlijk overheids- en semi-overheidspersoneel

3) C.C.O.O.P.: Chr. Centrale van overheids- en onderwijzend personeel

4) A. C.: Ambtenarencentrum

5) C.H.A.: Centrale van Hogere Ambtenaren

CURSUSSEN ENGELS EN FRANS

Ook in het cursusjaar 1970-1971 bestaat voor personeel van de Rijksuniversiteit de mogelijkheid tot het volgen van cursussen praktisch Engels en Frans. Bijzonderheden zullen worden gepubliceerd in één van de september nummers van 'U'.

BEURZEN ZOMERCURSUS MIDDELEEUWSE KUNST EN BESCHAVING TE GENT

Van 9 tot 23 augustus wordt te Gent het vierde 'Europees Seminarie voor Kunst en Beschaving in België' gehouden, waarbij een aantal hoogtepunten van de 17de en 18de eeuwse kunst en beschaving van de Zuidelijke Nederlanden zullen worden behandeld.
Het Belgische Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur stelt drie studiebeurzen beschikbaar voor Nederlandse deelnemers aan de cursus.
Aan deze zomercursus kunnen deelnemen afgestudeerden van de studierichtingen (kunstgeschiedenis, archeologie, letteren, wijsbegeerte, terwijl ook afgestudeerden in de rechten en sociale wetenschappen in aanmerking kunnen worden gebracht. Afgestudeerden, die werkzaam zijn met betrekking tot de restauratie van oude kunstvoorwerpen, kunnen eveneens naar deze beurs solliciteren. De voertalen zijn Engels en Frans.
Aanvraagadres: Afdeling Internationale Betrekkingen van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, Nieuwe Uitleg 1, te 's-Gravenhage, telefoon 070 - 624311, toestel 531.

VACATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris vermeld staat, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de aow-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Het bureau personeelsplanning van de hoofdafdeling personeel van het bureau van de universiteit vraagt wegens uitbreiding der werkzaamheden een

JONG AKADEMIKUS

Taak van het bureau het verder ontwikkelen en methodieken voor de bepaling van de behoefte aan diverse personeelscategorieën voor de onderdelen van de universiteit. Taak van de nieuwe medewerker: a. o.m. door gesprekken met vertegenwoordigers van de diverse instituten en (sub)fakulteiten gegevens met betrekking tot de studieprogramma's verzamelen en bewerken; b. opstellen van studentenprognoses per studierichting en studiefase. Gewenst wordt goede kontaktuele eigenschappen, belangstelling voor statistische methoden en technieken, enig organisatorisch inzicht. Inlichtingen bij drs. W. E. J. van den Bold, tel. 030-29441 toestel 343.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht onder nr. 839.

Bij de hoofdafdeling Personeel wordt gevraagd een

ADMINISTRATIEF ASSISTENT(E)

voor het bureau pensioenen en huisvestingsaangelegenheden. Taak: het behandelen van binnengekomen verzoeken om een vergoeding van reiskosten; het kontroleren en betaalbaar stellen van reisdeklaraties; het bijhouden van kaartsysteem; het informeren bij andere instellingen over vroegere diensttijd; het assisteren bij andere administratieve werkzaamheden. Vereist: mulo-diploma, goede typevaardigheid, grote akkuratesse. Leeftijd 18-25 jaar. Geboden wordt een salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring tot maximaal bruto ƒ877,— per maand.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29 te Utrecht onder vermelding van nr. 840.

Bij de algemene dienst, gevestigd in het universiteitscentrum de Uithof, kunnen t.b.v. nieuw te openen gebouwen worden geplaatst

TWEE PORTIERS

(afwisselend dag- en avonddienst). Taak het geven van inlichtingen aan bezoekers; handhaven goede orde in het gebouw; verzorging van de post; zonodig het verrichten van lichte administratieve werkzaamheden. Vereisten zijn beschaafd optreden, representatief uiterlijk, leeftijd plm. 40 jaar, het bezit van of de bereidheid tot het behalen van het ehbo-diploma strekt tot aanbeveling. Werktijden: afwisselend zal men dag- en avonddiensten verrichten. T.w. dagdienst: maandag t.m. zaterdag van 08.00-16.45 uur, avonddienst: maandag t.m. vrijdag van 16.45-23.30 uur. Op het salaris wordt een toeslag betaald voor de onregelmatige diensten. Inlichtingen in te winnen bij de algemene dienst tel. 030-539111 toestel 2144.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht onder nr. 838.

De rijksuniversiteit werkt gericht aan verbetering van het eigen funktioneren. Ter versterking van dit beleid is in oprichting een

A. DIENST ONTWIKKELINGSPLAN

die een bijdrage zal moeten leveren voor het tot stand komen van de integrale ontwikkelingsplanning op lange termijn voor de gehele universiteit. Hiertoe zal de dienst enerzijds moeten samenwerken met de verschillende onderdelen van de universiteit (fakulteiten, subfakulteiten etc) en anderzijds met de hoofdafdelingen van het bureau van de universiteit. Voor de leiding van deze dienst wordt gezocht een

DIREKTEUR

Gedacht wordt aan iemand met belangstelling voor de ontwikkelingsplanning van de universiteit. Hij moet in staat zijn om deze planning op systematische wijze tot stand te brengen, waarvoor behalve het beschikken over kennis en zo mogelijk ervaring inzake gekompliceerde vraagstukken op het gebied van de lange-termijn planning ook het kunnen opbouwen en onderhouden van een veelsoortig kontaktenpatroon vereist zijn.

B. CENTRUM VOOR DOELMATIG FUNKTIONEREN

waarin bestaande en nieuw te entameren aktiviteiten zullen worden gebundeld op het gebied van organisatie-verbetering, ontwikkeling en verandering van wetenschappelijk onderwijs en onderzoek, vorming en training in onderwijskunde, management en intermenselijke relaties. Voor de leiding van dit centrum wordt gezocht een

DIREKTEUR

Gedacht wordt aan iemand met belangstelling voor en zo mogelijk ervaring in universitaire funktioneringsvraagstukken. Hij moet in staat zijn om aan het centrum, dat verschillende disciplines omvat, stimulerende leiding te geven, en om een veelsoortig kontaktenpatroon op te bouwen en te onderhouden.
Belangstellenden kunnen zich om nadere informatie voor beide funkties wenden tot Bosboom en Hegener N.V., de Lairesse-straat 111-115, Amsterdam, tel. 020-736666.

Sollicitaties moeten worden gericht aan de rijksuniversiteit, hoofdafdeling personeelszaken, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder vermelding van nr. 836 voor A en onder vermelding nr. 837 voor B.

De universiteitsbibliotheek vraagt met spoed voor assistentie bij het uitleenbureau een jeugdige

ADMINISTRATIEVE KRACHT (vr.)

Taak: het in hoofdzaak met een elektrische schrijfmachine verrichten van de uit het interbibliothekaire leenverkeer voortvloeiende administratie. Vereisten zijn minimaal u.l.o.-opleiding, goede typevaardigheid, grote mate van precisie. Salaris afhankelijk van leeftijd en ervaring tussen ƒ 452,— en ƒ 877,— bruto per maand.

Sollicitaties te richten aan de bibliothecaris der rijksuniversiteit, Wittevrouwenstraat 9-11 te Utrecht. Op de enveloppe en in de brief vermelden soll. 820A.

Geneeskunde

De kliniek voor psychiatrie van de stichting akademisch ziekenhuis vraagt een

HOOFD van de PSYCHOLOGISCHE AFDELING

De werkzaamheden van de afdeling bestaan uit diagnostiek, onderwijs aan medische studenten, assistenten in opleiding en verpleging, enige therapeutische en begeleidende aktiviteiten en research.
Voor wetenschappelijk onderzoek kan gebruik gemaakt worden van de adviezen en praktische diensten van de aan de kliniek verbonden research-afdeling. Als taak van het afdelingshoofd wordt gezien het leiding geven aan en koördineren van de werkzaamheden binnen het team van psychologen. Het accent van zijn werkzaamheden zal liggen op het gebied van onderwijs en research. Tevens is hij betrokken bij het beleid van de kliniek. Gedacht wordt aan een klinisch psycholoog, N.I.P.-lid. Belangstellenden voor deze funktie kunnen informaties inwinnen bij drs. E. de Vries, Nic. Beetsstraat 20, Utrecht, tel. 030-28234 toestel 399.

Schriftelijke sollicitaties onder nr. 7006-9 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht.

Wiskunde en natuurwetenschappen

Bij het sekretariaat-generaal van de internationale astronomische unie, waarvan het bureau per 1 september a.s. in Utrecht gevestigd zal worden, komt per die datum een plaats vrij voor een

tweede SEKRETARESSE

Vereisten zijn middelbare school en sekretaresseopleiding, zeer goede kennis van de Engelse taal, leeftijd plm. 21 jaar.

Sollicitatiebrieven (liefst met recente pasfoto) te richten aan de personeelsafdeling van het Sterrekundig Instituut, Zonnenburg 2, Utrecht.

Bij het fysisch laboratorium komt een plaats vrij voor een

ASSISTENT(E) voor de BOEKHOUDING

voor boekhoudkundige en administratieve werkzaamheden binnen een team van vijf medewerkers.
Leeftijd plm. 18 jaar. Mulo-diploma en typevaardigheid is gewenst, doch niet vereist. Wel letten wij op cijfervaardigheid en akkuratesse.

Sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van he. fysisch laboratorium, Bijlhouwerstraat 6, Utrecht.

Op de afdeling biofysische chemie van het van 't Hoff laboratorium kan voor assistentie bij het wetenschappelijk onderzoek per 15 augustus 1970 geplaatst worden een

ANALIST(E)

Gegadigden dienen in het bezit te zijn van een diploma 1e gedeelte biochemisch analist(e). Voor deze funktie bestaat op dit instituut gelegenheid zich voor te bereiden op het analistenexamen 2e gedeelte.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van bovengenoemd laboratorium, de heer K. de Vries.

Op het organisch chemisch laboratorium kan geplaatst worden een

BEDIENDE IN ALGEMENE DIENST

Zijn taak zal zijn o.a. beheren van magazijn voor technische materialen benevens uitgifte van deze materialen, kontroleren en op peil houden van de veiligheidsmiddelen in het gebouw. Technisch inzicht is gewenst.

Aanmelden dagelijks op het laboratorium bij de heer Eijdenberg, Croesestraat 79 Utrecht, tel. 882311.

Bij het zoölogisch laboratorium kan geplaatst worden een

LEERLING-DIERVERZORGER

Vereist wordt een mulo-diploma. Gegadigden moeten bereid zijn de kursus dierverzorging te gaan volgen.

Sollicitaties te richten aar de beheerder van het zoölogisch laboratorium, Janskerkhof 3 te Utrecht.

LETTEREN

Bij het Spaans, Portugees en Ibero-Amerikaans instituut kan worden geplaatst (zo spoedig mogelijk een

Letteren

voor 40 uren per week. Salaris voor 23-jarigen en ouder *f* 3,92 bruto per uur.

Sollicitaties bij voorkeur per brief te richten aan de beheerder van bovengenoemd instituut, Drift 29 te Utrecht.

Sociale wetenschappen

Het pedagogisch instituut zoekt voor zijn snel groeiende afdelingen een aantal wetenschappelijke (hoofd) medewerkers. Per 1 september a.s. (of zo spoedig als mogelijk is daarna) kunnen de volgende funktionarissen worden aangesteld:

A. een **ONTWIKKELINGSPSYCHOLOOG** bij de afdeling klinische en ortho-pedagogiek.
Haar/Zijn taak zal voornamelijk zijn het realiseren van onderwijsvernieuwingen en het in teamverband verzorgen van het onderwijs in de ontwikkelingspsychologie aan vóór- en nákandidaten opvoedkunde. Kennis van en interesse voor de experimentele richting is een vereiste.

B. een **ONDERWIJSKUNDIGE** (pedagoog of psycholoog) bij de afdeling schoolpedagogiek
Deze afdeling houdt zich vooral bezig met het onderwijs in en het onderzoek van de problematiek van het basisonderwijs (o.a. de overg kleuteronderwijs/basisonderwijs, en de differentiatie binnen het basisonderwijs)
De nieuwe medewerker zal hierin participeren, waarbij de nadere afbakening van de (vrij zware) onderwijstaak en de onderzoeksopdracht in onderling overleg wordt vastgesteld.

C. **twee SOCIAAL-WETENSCHAPPELIJKE MEDEWERKERS** bij de afdeling sociale pedagogiek.
- één medewerker vooral t.b.v. het onderwijs in de sociale pedagogiek in de kandidaatsopleiding opvoedkunde. Zij/Hij zal bereid moeten zijn mee te denken over en te experimenteren met nieuwe onderwijsmethoden op universitair niveau; - één medewerker t.b.v. de theorievorming en vaardigheidstraining betreffende het onderdeel 'methodische dienstverlening' op sociaal-pedagogisch terrein in de doktoraal opleiding opvoedkunde (hoofdrichting sociale pedagogiek). Zij/Hij zal door opleiding en ervaring geschoold moeten zijn inzake de theorie en de praktijk van speciaal het werken met groepen. Beide funktionarissen zullen tevens ingeschakeld worden bij het begeleiden van doktoraalstudenten bij hun stages in het sociaal-pedagogisch arbeidsveld.

D. **een SOCIAAL-WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER** bij de afdeling statistiek en methodenleer
Haar/Zijn taak zal zijn het verzorgen van onderwijs aan 1e - en 2e- jaars studenten pedagogiek en andragogiek; en tevens het organiseren van en adviseren bij de verwerking van onderzoeksmateriaal door de komputer. Onderwijservaring is wenselijk; een gedegen kennis van statistiek en belangstelling voor automatische informatieverwerking is noodzakelijk.

E. **een SOCIAAL-WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER** bij de sektie onderwijsontwikkeling.
Deze sektie heeft tot taak om middels onderzoek, evaluatie en advies het onderwijs in de opvoedkunde en andragogiek, zowel inhoudelijk als qua vormgeving, te programmeren en te koördineren. De taken van de funktionaris zullen in overleg met het hoofd van de sektie nader worden bepaald.

Zij die menen in aanmerking te komen voor een der bovenomschreven funkties worden gevraagd vóór 1 augustus a.s. te reflekteren (ook bijna afgestudeerden komen in aanmerking). Gelieve precies aan te geven naar welke funktie men solliciteert. Brieven te richten aan drs. H.A.J. Roefs, beheerder van het pedagogisch instituut, Trans 14 te Utrecht.
Desgewenst worden door het instituut gaarne nader informaties over de onderscheiden funkties verstrekt:
voor A.: door drs. A. Cools en/of drs. C. de Jong
voor B.: door drs. J. Sixma
voor C.: door dr. O. Wit
voor D.: door drs. R. Hoksbergen
voor E.: door drs. A. Verstege
Telefoon pedagogisch instituut 030-2 53 51.

Diergeneeskunde

Voor de instituten en Laboratoria van de groep 'Parasitaire-en Infectieziekten' (waartoe behoren: Veterinaire Bacteriologie, Parasitologie, Virulogie en Tropische en Protozoaire Ziekten) wordt gezocht een

FUNCTIONARIS voor het beheer.
De taken zullen omvatten het regelen van de personele, materiële en financiële voorzieningen van genoemde instituten; een en ander in het kader van de voor de faculteit ontworpen beheersstructuur.
De huidige personeelsbezetting beloopt ca 75 personen; de instituten zullen in de nabije toekomst overgaan naar het nieuwe (Diergeneeskunde Complex in 'de Uithof'.
Voor de vervulling van de vacature wordt gedacht aan een persoon (leeftijd ca. 35 jaar)

STUDENTEN

INSCHRIJVING STUDENTEN
EN INFORMATIE
NOBELSTRAAT 2a - TELEFOON 1 68 44

Wie is in principe bereid tegen vergoeding dagelijks per auto gehandicapte medewerkers studenten van de universiteit te brengen en/of weer op te halen van het werk. Tijd, route en vergoeding in overleg.
Aanmeldingen: afdeling maatschappelijk werk rijksuniversiteit Utrecht, Kromme Nieuwe Gracht 29, telefoon 2 94 41 toestel 222.

VERGADERING BELEIDSRAAD

Agenda voor de openbare vergadering van de Beleidsraad voor Collectieve Voorzieningen t.b.v. Studenten op 9 juli 1970 in de Curatorenkamer van het gebouw aan de Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.
Aanvang: 9.30 uur.
1. Opening en vaststelling van het verslag van 25 mei 1970; 2 Ingekomen stukken en mededelingen; 3. Voorstellen FUG: a. onderzoek algemene sociale opvang; b. subsidie voor FUG-activiteiten; c. aanstellen van een functionaris ten behoeve van de FUG die adviserend, stimulerend en coördinerend kan optreden; d. evaluatie openstelling; e. eettafels; 4 Vergoeding studentenleden Beleidsraad voor hun activiteiten; 5. Gewijzigde redactie Concept Werkbasis; 6 Vaststellen vergaderingen Beleidsraad 1970/1971; 7. Rondvraag; 8. Sluiting.
De stukken zullen ter inzage liggen bij de USF, Wilhelminapark 23, Utrecht.

P.A.S. VRAAGT TWEE STUDENT-ASSISTENTEN

De afd. „Studievaardigheden" van het Psychologisch Adviesbureau voor Studenten vraagt voor werkzaamheden op het gebied van studiemethodiekcursussen op korte termijn twee student-assistenten voor 3 à 5 halve dagen per week. Het salaris kan per halve dag per week maximaal *f* 115,— per maand bedragen.
De werkzaamheden zullen bestaan uit: litteratuur onderzoek, evaluatie van cursus-onderdelen, assistentie bij het geven van de cursussen, klaarmaken van het cursusmateriaal, ontwikkelen van nieuwe cursus-onderdelen etc.
Geïnteresseerden kunnen zich in verbinding stellen met de secretaresse van het PAS, tel. 2 93 51, Maliesingel 38.

---

met tenminste middelbare vooropleiding (HBS of Gymnasium) en uitgesproken organisatorische kwaliteiten.
Ervaring in vergelijkbare werkkring is noodzakelijk; belangstelling voor de diergeneeskunde strekt tot aanbeveling.

Schriftelijke sollicitaties met vermelding van volledige personalia en verdere gegevens worden gaarne ingewacht bij de Personeelsafdeling van de Faculteit der Diergeneeskunde, Biltstraat 170 te Utrecht.

SCRINERIUSSTICHTING

Bestuurderen van de Scrineriusstichting te Utrecht roepen gegadigden op voor een beurs, welke gegeven kan worden aan een student in de geneeskunde of de diergeneeskunde, die niet (volledig) in staat is de kosten van zijn studie te betalen. Bij voorkeur komt hij of zij in aanmerking, die in Friesland geboren is en aan de Rijksuniversiteit te Utrecht studeert.
Verzoekschriften, vergezeld van de nodige gegevens, o.a. betreffende financiële positie en bekwaamheid, worden zo spoedig mogelijk ingewacht bij de secretaris der stichting, dr. D. Swierstra, Van Meursstraat 12 te Utrecht. Aanvraagformulieren kunnen op dit adres worden verkregen.

De winnende nieuwelingen 4. Van Kimmenade sl., Speyers, Beyering, Olde Kalter bg., Barendse st.

ROEIEN

Het roeiweekend van de Martiniregatta in Groningen is voor Triton rijk aan successen geweest.
Nederhorst en Goudswaard wonnen in de seniores A 2 met stuurman en vervolgens ook de sprint in hetzelfde nummer.
Met Postma en Van Monsjou zegevierden zij in de sprint van de seniores 4 met stuurman.
Op dezelfde dag bracht de eerstejaars 8 het tot een derde plaats in de finale van het nummer nieuwelingen 8, een resultaat dat ook was weggelegd voor Schapers op de sprint in de skif
's Zondags drongen Schreuder en Van Kampen door tot de finale van de seniores 2 met stuurman, maar moesten daarin andere ploegen voor laten gaan.
In het ongestuurde seniores A 4 nummer werd de Triton ploeg in winnende positie, na een stuurfout, uit de strijd genomen door de kamprechter; ook het Zuid-Afrikaanse Trident had deze tegenslag al eerder te verwerken gekregen.
De overnaadse 4 liet in de finale van de 1000 meter de eer aan andere ploegen.
Nederhorst en Goudswaard revancheerden zich met Postma en Van Monsjou in de seniores A 4 met stuurman voor de diskwalificatie in het ongestuurde nummer; ze wonnen met een halve taft voorsprong op Gyas uit Groningen.
De slagen-vier uit de eerstejaars 8, te weten Van Kimmenade, Speyers, Beyering en Olde Kalter legden met ruime voorsprong beslag op de eerste plaats in het nummer nieuwelingen 4.
Het klapstuk van de dag was de strijd tussen de lichte senior A achten van Triton en Aegir. Na een boord aan boord gevecht van 2000 meter finishten deze twee ploegen met een straatlengte voorsprong op de rest van het veld; op de finishlijn bleek Triton een half taftje tekort te zijn gekomen om Aegir te verslaan.
Een waardige afsluiting van twee dagen roeisport, waarin vooral de jongere ploegen volop aan hun trekken konden komen.

Universiteitsglazen voor bier en longdrinks. Hét geschenk voor een gelukkig geslaagde! Zijn à *f* 1,— per stuk verkrijgbaar bij de administratie van het Utrechtse Universiteitsfonds, Kromme Nieuwe Gracht 29, Kamer A 6 en bij de Receptie van het Academie Gebouw, Domplein.

GESLAAGD

Doctoraal rechtsgeleerdheid:
Mevr. A. L. Zuur-den Hartog, Utrecht; L. P. Pieterse, Vleuten; C. A. J. Thomkins, Den Haag; A. H. Oevering, Dordrecht.
Semi-arts:
Mevr. N. A. van de Bergh-Hazen, Amersfoort; H. W. Bruinse, W. J. E. A. L. de Graaf, T. H. Lauw, J. A. H. Spelt, J. van Hassel, M. Hofkamp, A. A. M. Matser, mej. L. A. Visser, C. H. G. Wels, Utrecht; R. O. Bueno de Masquita, Laren; R. Th. W. M. Thomees, Den Haag; Th. R. M. Q. Enneking, Tilburg, mevr. M. Slottje-Huisman, Erica, mej. F. v. Karsten, Haren; L. Trouwborst, Oud Beyerland.
Arts:
H. M. Bruns, Bussum; L. J. Gerards, H. Loen, H. P. A. Pols, Ch. J. M. Cockx, H. G. Jonker, R. E. Roemer, Utrecht; mej. A. M. C. Bik, Eindhoven.
Tandarts:
Mevr. R. Fornier-Biestra, P. J. Kortland, J. H. Schouten, H. C. Teune, Utrecht; F. W. Filedt Kok, Amsterdam, L. P. D. Hol, Dordrecht; E. M. L. Janssen, Heerlen; R. C. de Laat, Hilversum; T. A. Que, Rotterdam; W. B. J. Westerveld, Leiden; L. V. Verhoeven, Rotterdam.
Doctoraal Nederlandse taal- en letterkunde:
D. W. Wolfskeel, Utrecht.
Doctoraal Indo-Iraanse letteren:
E. P. Maten, Amersfoort.
Doctoraal sociologie:
H. Kolkman, F. van Bommel, mej. T. Melissen, M. Verlinde-Keyzer, Utrecht; M. Heidema-Wesselius, Vlaardingen.

FACULTEITEN

RECHTEN

TELEFOONWIJZIGINGEN ECONOMISCH INSTITUUT

Met ingang van 26 juni j.l. zijn aangebracht de volgende wijzigingen in de telefoonaansluitingen van het economisch instituut:
1. Het nummer 1 19 65 is vervallen; het nieuwe nummer is: 030 - 2 06 47. Hieronder zijn bereikbaar de secties macro- en micro-economie en het organisatie-advieswerk (drs. N. van der Zwaal).
2. Het bureau studentenadministratie van de faculteit der rechtsgeleerdheid (mevrouw mr. E. de Wilde-Boelen) is vanaf genoemde datum uitsluitend bereikbaar onder nr. 030 - 1 83 83.
3. Het bureau van de faculteit der rechtsgeleerdheid blijft (uitsluitend) bereikbaar onder nr. 030 - 1 15 22.

VRAGENUUR BURGERLIJK RECHT

Voor degenen die in september het tentamen burgerlijk recht voor het K II gaan doen, zal een vragenuur worden gehouden op donderdag 20 augustus om 14.00 uur in het Molengraaff Instituut.

TENTAMEN STRAFPROCESRECHT B I

Het schriftelijk tentamen strafprocesrecht B I wordt afgenomen dinsdag 15 september van 10.00—12.00 uur, in Achter de Dom 22. Tentamenboekje/identiteitsbewijs meebrengen.
Opgave voor het tentamen is noodzakelijk en wel vóór 7 september a.s. op het Criminologisch instituut, Koningslaan 10.
Doorvraaguren voor het tentamen strafprocesrecht B I op basis van de door de deelnemers reeds bestudeerde stof: dinsdag 1 september van 2.00—4.00 uur met een vervolg op 8 september van 2.00—4.00 uur.
Opgave hiervoor op het Criminologisch instituut vóór 28 augustus 1970.

DOORVRAAGUREN VOOR HET K II-EXAMEN STRAFRECHT

Aan de groepen C/c en D/d, die in het eerste semester de werkcolleges van Mr. C Kelk volgden, wordt de gelegenheid geboden op woensdag 19 augustus a.s. op het Criminologisch Instituut, Koningslaan 10, deel te nemen aan doorvraaguren voor het K II-examen.
Groep C/c wordt op die datum verwacht van 10.00—12.00 uur en groep D/d van 14.00—16.00 uur.
De groepen A/a en B/b, die in het tweede semester de werkcolleges van Mr. Kelk volgden, worden verzocht op donderdag 20 augustus a.s. op het Criminologisch instituut aanwezig te zijn voor doorvraaguren, en wel groep A/a van 10.00—12.00 uur en groep B/b van 14.00—16.00 uur.
Voorts zijn allen, die aan het K II examen in september zullen deelnemen en behoefte hebben aan doorvraaguren, welkom op één der genoemde tijden.

EXAMEN STAATSRECHT BASISDOCTORAAL I

Rond 1 oktober 1970 zal schriftelijk tentamen staatsrecht B I worden afgenomen. Nadere mededelingen betreffende datum, uur en plaats zulen t.z.t. worden gepubliceerd in 'U'. Ten behoeve van hen die aan bovengenoemd examen zullen deelnemen zijn in de tweede helft van september doorvraaguren gepland. Ook hierover zullen t.z.t. nadere mededelingen verschijnen.

EXAMEN STAATS- EN ADM.RECHT BASISDOCTORAAL II

Ten behoeve van studenten die na 31 december 1970 staatsrecht B II zullen afleggen, wordt een herziene arrestenlijst uitgegeven. Deze lijst zal na 1 september a.s. verkrijgbaar zijn bij het instituut voor staats- en adm. recht, Maliesingel 41.

EINDDOCTORAALEXAMEN STAATS- EN ADM.RECHT

Voor degenen die na 31 december 1970 basisdoctoraal II afleggen en daarna in de staats- en administratiefrechtelijke richting afstuderen, is een scriptie over een staats- of administratiefrechtelijk onderwerp verplicht.
Inlichtingen worden verstrekt op het instituut voor staats- en adminisratiefrecht, Maliesingel 41, tel. 2 36 41.

GENEESKUNDE

VERENIGING WETENSCHAPPELIJKE STAF A/D RIJKSUNIVERSITEIT v/h NATURA

Het Bestuur van de Vereniging Wetenschappelijke Staf aan de Rijksuniversiteit te Utrecht v/h Natura maakt het volgende bekend:
1. In de op 16 juni 1970 gehouden algemene vergadering van leden van de Vereniging Wetenschappelijke Staf werd conform art. 15 van de statuten tot opheffing van de vereniging met ingang van 1 juli 1970 besloten.
2. Tot liquidateuren werden benoemd de bestuursleden:
Dr. M. F. Kramer, voorzitter
Dr. G. J. Hooyman, penningmeester
Dr. N. H. Vroege, secretaris en
Dr. W. L. M. Geilenkirchen, bestuurslid.
3. De balans per 31-12-1969 en de staat van baten en lasten over de periode 15-9-1963 t/m 31-12-1969 werden goedgekeurd.
4. Ter voldoening aan de wettelijke bepalingen zal in een tweetal dagbladen geadverteerd worden, teneinde eventuele onbekende schuldeisers in de gelegenheid te stellen opgave van hun vorderingen te doen.
5. Het kapitaal van de Vereniging zal na voldoening van de liquidatie-kosten, die op *f* 200,— begroot worden, als volgt besteed worden:
a. *f* 2.500,— zal geschonken worden aan de Stichting Universitair Asyl Fonds.
b. Het restant, groot ongeveer *f* 3.300,—, wordt geschonken aan de Stichting Utrechts Universiteitsmuseum.
Deze laatstgenoemde schenking vindt plaats onder de volgende voorwaarden:
— Het museum verplicht zich het archief en eventuele andere bezittingen van de vereniging in stand te houden en te bewaren.
— Het museum zal het geschonken bedrag te zijner tijd aanwenden tot aankoop van een passend museumobject, teneinde hiermede de herinnering aan de vereniging levend te houden. Van deze aankoop zal het museum mededeling doen in het Universiteitsblad.
Utrecht, 25 juni 1970

Namens het Bestuur
dr. N. H. Vroege, secretaris

MEDISCHE PSYCHOLOGIE

Overwogen wordt om in het collegejaar 1970/1971 voor vierde jaars medische studenten in beperkte mate de mogelijkheid te scheppen om in groepen een litteratuurstudie en/of onzoek(je) te doen op het gebied van de medische psychologie. Zij, die hiervoor belangstelling hebben, worden verzocht kontakt op te nemen met mej. Homsma (1 58 31 - toestel 90). Er wordt eigen inbreng verwacht.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

PROF. SCHOLTE OVERLEDEN

In de ochtend van 29 juni j.l. overleed plotseling prof. dr. J. G. J. Scholte, gewoon hoogleraar in de algemene geofysica. Prof. Scholte werd geboren op 14 maart 1907 te Rotterdam. Hij studeerde wis- en natuurkunde aan de Universiteit van Amsterdam en legde in 1933 het doctoraal examen af. In 1936 promoveerde hij bij prof. v. d. Waals op een proefschrift: Over breking, terugkaatsing en dispersie. Van 1930 - 1950 was hij leraar aan het gymnasium te Venlo. In 1950 werd hij wetenschappelijk medewerker bij het K.N.M.I. te De Bilt. In 1957 werd prof. Scholte benoemd tot buitengewoon hoogleraar aan de Utrechtse universiteit en hield op 20 oktober 1958 zijn inaugurele rede. In 1963 werd dit buitengewoon hoogleraarschap omgezet in een gewoon hoogleraarschap. Prof. Scholte was naast zijn hoogleraarschap tevens adviseur bij het K.N.M.I. te De Bilt.

CUM LAUDE GEPROMOVEERD

De promotie van de heer A. P. H. van Meurs (zie 'U' nr. 36 d.d. 12 juni) geschiedde cum laude.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

OVERZICHT WISKUNDE TENTAMENS OMSTREEKS SEPTEMBER

1e jaarsstof
29 augustus: algebra en meetkunde; tentamen over de stof van de cursus 1969/1970 en tentamen over de stof van de cursus 1968/1969 (dit is de laatste maal dat gelegenheid is tentamen af te leggen over de stof van de cursus 1968/1969); vragenmiddag 24 augustus, 14.00 uur in zaal 102 van het mathematisch instituut.
12 september: infinitesimaalrekening; vragenmiddag 4 september, 14.00 uur in zaal 102 van het mathematisch instituut.
3 oktober: waarschijnlijksrekening; vragenmiddag wordt in september bekend gemaakt.

2e jaarsstof
5 september: infinitesimaalrekening; tentamen over de stof van 3e semester of 4e semester of 3e en 4e semester; vragenmiddag 28 augustus, 14.00 uur in zaal 102 van het mathematisch instituut.
26 september: algebra en meetkunde; tentamen over de stof van de cursus 1969/1970 en tentamen over de stof van de cursus 1968/1969 (dit is de laatste gelegenheid voor het tentamen over de stof van de cursus 1968/1969); vragenmiddag wordt in september bekend gemaakt.

Alle tentamens vinden plaats in de blauwe zaal van Transitorium I, aanvang 9.30 uur.

LETTEREN

CUM LAUDE GEPROMOVEERD

De promotie van de heer F. van der Rhee (zie 'U' nr. 36 d.d. 12 juni) geschiedde cum laude.

TOEGEPASTE TAALKUNDE

Belangstellenden voor het bijvak toegepaste taalkunde (zie voor nadere bijzonderheden Universitaire Reflexen nr. 30 van 24 april 1970) worden uitgenodigd het besprekingscollege bij te wonen op donderdag 24 september 1970, om 15.45 uur in het Academiegebouw. De plaats zal nauwkeuriger vermeld worden in één der septembernummers van 'U'.
De colleges toegepaste taalkunde zullen in het cursusjaar 1970/1971 waarschijnlijk gegeven worden 's maandags van 10.00—12.00 u.

NIET-WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

BIBLIOTHEEK INSTITUUT DE VOOYS VAN 6 TOT 11 JULI GESLOTEN

De bibliotheek van het Instituut De Vooys zal van maandag 6 tot zaterdag 11 juli gesloten zijn. Die week zullen de leden van de onlangs opgerichte bibilotheekwerkgroep het boeken- en tijdschriftenbezit van het Instituut controleren.
Alleen wanneer alle boeken in de bibliotheek aanwezig zijn, kunen wij als werkgroep deze controle binnen een week grondig verrichten. Wij verzoeken u daarom alle door u geleende boeken, brochures en uitleen-exemplaren van De Nieuwe Taalgids uiterlijk donderdag 2 juli terug te bezorgen. Vanaf die datum worden ook geen boeken meer uitgeleend.
Studenten die door deze regeling ernstig gedupeerd zouden worden bij de voorbereiding van een tentamen of examen, dienen tijdig contact op te nemen met de bibliothecaressen.
De studiezaal in het souterrain is in de week van 6 juli wél geopend.
Bij voorbaat onze dank voor uw medewerking.

De bibliotheekwerkgroep

GESCHIEDENIS, KUNSTGESCHIEDENIS, ARCHEOLOGIE EN MUZIEKWETENSCHAPPEN

KUNSTHISTORISCH INSTITUUT

Wegens de terugkeer naar Drift 25 zal het Kunsthistorisch Instituut gesloten zijn van 24 juni t/m 14 augustus.
Vanaf 29 juni is het Instituut aan de Drift bereikbaar onder nummer 1 19 65; tot eind juli is het Instituut Nieuwe Gracht 36 bereikbaar onder nummer 2 31 41.
In het najaar van 1970 wordt het nummer van Drift 25 gewijzigd in 33 22 12.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

AFSCHEID PROF. FISCHER

Prof. Fischer is voornemens op donderdag 3 september a.s. zijn afscheidsrede te houden in de Geertekerk aan het Geertekerkhof te Utrecht. Zijn rede, die 's middags om 2.15 uur begint, zal gevolgd worden door enkele toespraken en de aanbieding van een geschenk. Daarna is een receptie, eveneens in de Geertekerk.

In het kader van zijn afscheid zal voorts op 1 en 2 september a.s. een zestal lezingen met discussie gehouden worden rondom het thema „Huwelijk en sex-relaties vroeger, nu en in de toekomst". Deze voordrachten zullen gegeven worden in Transitorium I, 's morgens en 's middags.

PSYCHOLOGIE

MEDEDELING OVER HET INSTITUUT VOOR ONTWIKKELINGSPSYCHOLOGIE

Aan allen die betrokken zijn bij de subfaculteit psychologie en belangstellenden.
Met deze brief willen we allen, die we via de rouwbrief op de hoogte hebben gesteld van de verontrustende situatie van de afdeling Kinder- en Ontwikkelingspsychologie, in kennis stellen van de laatste ontwikkelingen.

Op donderdag 18 juni werd door de nakandidaten K. en O. aan allen die betrokken zijn bij de Subfaculteit der Psychologie een rouwbrief toegestuurd, waarin van hem op 3 punten om solidariteit gevraagd werd.

Binnen drie dagen werden 250 solidariteitsbetuigingen ontvangen uit alle geledingen van de Subfaculteit.

Op vrijdag 19 juni reageerde prof. J. H. Dijkhuis met een openbare brief. De voorzitter van de faculteit, prof. C. F. van Parreren, reageerde met een mededeling in 'U' Volgens hen was er op de bestuursvergadering wèl besloten tot de oprichting van een Instituut voor Ontwikkelingspsychologie. Tevens werd bekend gemaakt, dat dit tijdens een vergadering van het bestuur van de Faculteit der Sociale Wetenschappen op 25 juni weer aan de orde zou komen.

Op maandag 22 juni formuleerden de studenten in K.- en O. drie punten t.a.v. deze vergadering: deze betroffen de openbaarheid, het voorzitterschap en het aan curatoren uit te brengen advies.

Op maandag 22 juni bezochten wij de vergadering van de Subfaculteitsraad der Psychologie. In deze vergadering werd de situatie van de afdeling K.- en O. aan de orde gesteld. De Subfaculteitsraad stelde zich na uitvoerige bespreking nu duidelijk achter het op korte termijn oprichten van een Instituut voor Ontwikkelingspsychologie.

Op initiatief van de vergadering werd een werkgroep samengesteld, die bestond uit: 2 leden van de Subfaculteitsraad, 2 pedagogen, 3 docenten en 3 studenten van de afdeling K.- en O. Deze werkgroep zou een concept samenstellen, waarin nauwkeurig de structuur van het nieuwe Instituut en de samenwerking met het P.I. zouden worden vastgelegd.

Op woensdag 24 juni is deze werkgroep bijeengeweest. Tijdens deze bijeenkomst is een eerste concept opgesteld.

Dit werd op donderdag 25 juni geformuleerd en ligt voor iedereen met de lijst van adhesiebetuigingen ter inzage bij de secretariaten van het P.I., het I.S.P., het I.C.I.P. en het Psych. Lab.

Het is de bedoeling, dat iedereen, die betrokken is bij het op te richten Instituut, zijn voorstellen tot wijziging, aanvullingen en kritiek, mondeling of schriftelijk kenbaar maakt aan Ton Cools, wanneer het pedagogen betreft, en Liesbeth Smitskamp en Jan Rupp, wanneer het psychologen betreft.

Op donderdag 25 juni werd door een docent en een student van de afdeling K.- en O. het bestuur van de Faculteit der Sociale Wetenschappen op de hoogte gesteld van het concept en met hen de gewenste ontwikkelingen besproken.

Het Bestuur der Faculteit der Sociale Wetenschappen verwacht nu:

1. Dat de werkgroep vóór 1 september 1970 het ontwerp heeft opgesteld.

2. Dat de Subfaculteitsraad der Psychologie en de Instituutsraad Pedagogiek in hun eerste vergadering begin september een beslissing zullen nemen over dit ontwerp.

3. Dat het Faculteitsbestuur hierop, nadat nog persoonlijk aan mensen met leeropdrachten K.- en O. deze besluiten zijn voorgelegd, vóór 1 oktober een advies aan Curatoren zal uitbrengen.

Wij verwachten, dat genoemde mensen met leeropdrachten in K.- en O. hun mening kenbaar zullen maken in de Subfaculteitsraad der Psychologie en in de Instituutsraad der Pedagogiek.

Wij vragen u allen vóór 6 augustus (wanneer de werkgroep opnieuw bijeen zal komen) uw opmerkingen, aanvullingen en kritiek op het voorlopige concept mee te delen of in te sturen.

De nakandidaten K.- en O. danken al diegenen, die zich met de in de „rouwbrief" genoemde punten solidair hebben verklaard.

Mede door deze enorme solidariteit zijn de hier vermelde ontwikkelingen zo snel gegaan.

De studenten in de
Kinder- en Ontwikkelingspsychologie

OPVOEDKUNDE

VACATURES

Bij de afd. Klinische Ped. is plaats voor:

Enige assitenten bij de Testkursus (4 halve dagen per week voor de periode 1 dedcember —30 juni).

Taak: het in groepjes trainen van de cursisten in het hanteren van verschillende onderzoeksmethoden. Naast enkele verplichte onderdelen zal er ook gelegenheid zijn tot keuze van de te instrueren tests.

Voorwaarde: testcursus voltooid hebben.

Aanmelding: bij mej. J. Hellendoorn, Trans 14.

Bij de afd. Klinische Ped. kunnen worden geplaatst:

a. Een **kandidaat-assistent** bij het spelpraktikum voor 4 halve dagen per week in de periode van 1 september—30 juni.

Taak: na een inwerkperiode, waarin zowel aan de speltechniek als aan het leiden van besprekingen aandacht zal worden besteed, zal hij/zij gevraagd worden een deel van de leiding van het praktikum op zich te nemen.

Voorwaarde: testcursus (waarin spelpraktikum) voltooid hebben.

b. een **voorkandidaat-assistent** bij het spelpraktikum, voor 3 halve dagen per week in de periode van 1 september—30 juni.
Taak: a. verzorging van de speelkamers, aanvulling en reparatie van spelmateriaal, etc.;

b. administratie van en assistentie bij het praktikum.
Men zal geregeld het praktikum als toehoorder kunnen bijwonen, en bovendien zal hij/zij door de praktikumleiding geoefend worden in de techniek van het spel.

Voor beide funkties aanmeldingen bij: mej. J. Hellendoorn of mej. L. van Tuyll, Trans 14.

PROPEDEUTISCHE TOETS SEPTEMBER 1970

De propedeutische toets van september 1970 zal in de week van 14 tot 18 september gehouden worden.
De eerstejaarsstudenten, die voor één of méér van de 5 bloktentamina nog géén of een onvoldoende tentamen aflegden, kunnen voor dit of deze onderdelen op onderstaande data nogmaals afleggen.
maandag 14 september: 9—12 uur, collegezaal P.I.: ontw.psych. Rupp.
dinsdag 15 september, 9—12 uur, collegezaal P.I.: inl. opv./gezinsped. Beekman/Niemeyer.
woensdag 16 september, 9—12 uur, collegezaal P.I.: schoolped. Teunissen.
donderdag 17 september, 9—12 uur, collegezaal P.I.: algemene psych. Span.
vrijdag 18 september, 9—12 uur, collegezaal P.I.: sociale ped. Mansvelt.
Opgaven voor één of meer van deze tentamina, uiterlijk vóór 1 september op de administratie van het P.I.

BIJVAK ALGEMENE PSYCHOLOGIE

Het eerstvolgende schriftelijke tentamen algemene psychologie voor het kandidaatsexamen wordt gehouden op 8 september 1970 om 14.00 uur in de collegezaal van het Psychologisch Laboratorium, Lange Koestraat 2. Aanmelding is mogelijk tot 3 september bij mej. A. Kroon (5e etage Psych. Lab.) met opgave welke richting gekozen wordt.
De volgende tentamendata zijn: 24 november 1970; 2 februari, 20 april en 1 juni 1971.
Met ingang van 31 augustus 1970 heeft drs. P. Span spreekuur op maandag van 16.00—17.00 uur.

PERSBERICHT R.U.

De subfaculteit der opvoedkunde van de Rijksuniversiteit te Utrecht ziet zich genoodzaakt mededeling te doen van de moeilijke situatie waarin haar Pedagogisch instituut verkeert. Dit instituut kampt reeds geruime tijd met een ernstig tekort aan personeel en ruimten. Hoewel er reeds maanden intensief overleg gepleegd wordt met het College van Curatoren, bestaat er op dit moment een grote onzekerheid over de middelen waarover het Pedagogisch instituut bij het begin van de cursus 1970/1971 kan beschikken.

Weliswaar heeft het College van Curatoren toegezegd zodanige voorzieningen te treffen, dat een aanvaardbaar minimumprogramma kan worden gerealiseerd.

Evenwel, of die voorzieningen er op tijd zullen komen kan het College niet garanderen.
Bovendien rekenen de Curatoren op een kleiner aantal eerstejaars pedagogiek-studenten dan de 250 eerstejaars van de cursus 1969/1970. Op minstens even redelijke motiveringen komen andere prognoses tot een veel groter aantal eerstejaars voor de cursus 1970/1971 dan de genoemde 250. Indien de laatste prognoses uitkomen, betekent dit, dat de toegezegde voorzieningen - ook al zijn ze op tijd gerealiseerd - onvoldoende zijn voor het uitvoeren van een kwalitatief-acceptabel minimumprogramma voor alle jaren.

Onderwijs verzorgen beneden een kwalitatief minimumniveau is onverantwoord onderwijs en dus - naar de mening van subfaculteit en Pedagogisch instituut - onaanvaardbaar.

Het Pedagogisch Instituut staat dan echter voor het volgende dilemma:

Regering en Parlement kennen in principe aan een ieder het recht toe universitair te gaan studeren. Zij zijn kennelijk niet in staat de voor dit universitaire onderwijs noodzakelijke voorzieningen te treffen. Studenten vragen in feite een verantwoorde opleiding en vragen daarmee - door het ontbreken van middelen - van de docenten in feite het onmogelijke.

Staat het Pedagogisch Instituut in september a.s. nog voor dit dilemma - en dat is het geval, als de toegezegde voorzieningen niet tijdig gerealiseerd worden en/of het aantal eerstejaars groter is dan de prognose van Curatoren - dan zal zij de kwaliteit (verantwoord onderwijs aan minder studenten) de voorkeur geven boven de kwantiteit (onverantwoord onderwijs aan meer studenten). De opleiding zal dan voor de studenten langer gaan duren dan dit tot nu toe het geval was. De subfaculteit zal wel gehoor geven aan de eis van het College van Curatoren om in geen geval eerstejaars te weigeren - in tegenstelling tot wat eerder in sommige dagbladen is gepubliceerd -, maar zij zal wel de nodige maatregelen nemen om de studie in de opvoedkunde niet naar een onaanvaardbaar niveau te laten afglijden.

Op de komende oriënteringsdagen, met name op 24 augustus van 14.00—17.00 uur, zal de subfaculteit der opvoedkunde de aspirant-studenten in de pedagogiek informeren omtrent het soort onderwijs dat hun geboden kan worden.

Subfaculteit Opvoedkunde
Secretariaat van het
Pedagogisch Instituut

NAGEKOMEN

BARKEEPERS VOOR !

Barkeeper gezocht voor het universiteitshuis. Inlichtingen bij de heer Florijn, bedrijfsleider universiteitshuis, kamer 1.

U.G.Z.

Wegens **vakantie** is het Medisch Centrum van de Universitaire Gezondheidszorg van **13 juli tot 17 augustus** gesloten.

Voor zeer dringende gevallen kunt u zich wenden tot de volgende studentenartsen of eventueel diens waarnemers: dr. J. A. Stoop, J. M. Kemperstraat 5, tel. 51 44 54; dr. S. van Binsbergen, Vergiliuslaan 8, telefoon 51 14 49.

Universiteitsarts

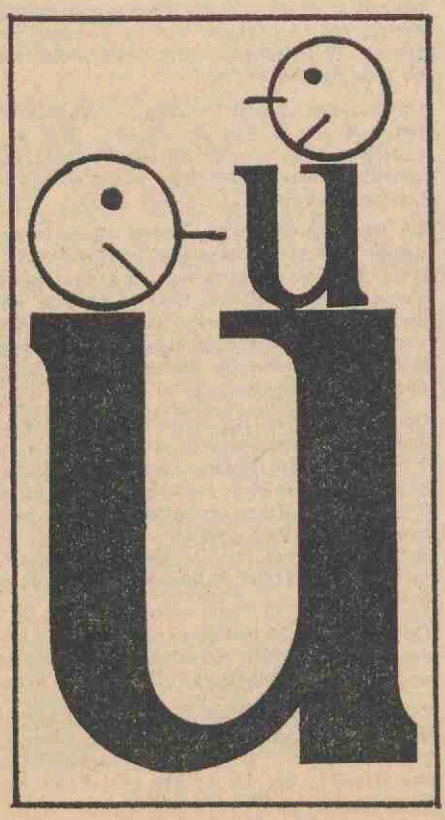

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten: *aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht;*

medewerkers: *aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht;*

anderen: *aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.*

utrechtse universitaire reflexen

weekblad
1e jaargang - nr. 40
10 juli 1970

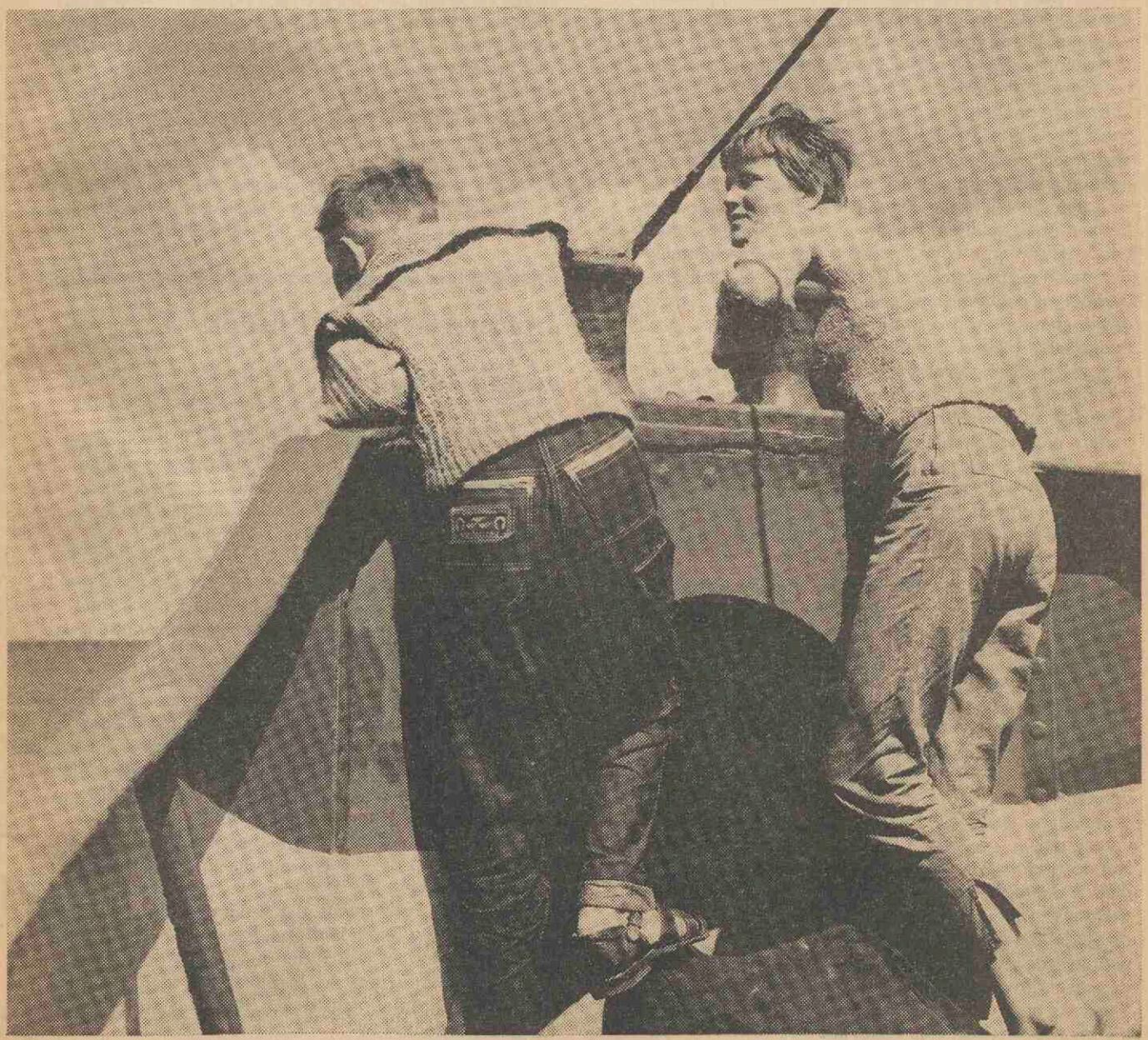

(foto: W. Stam, Stichting Film en Wetenschap, Hengeveldstraat 29, Utrecht)

Afschaffen van examens in het kader van experimenten op het gebied van projectonderwijs

Aan de colleges van curatoren van de Nederlandse universiteiten en hogescholen

Op 20 april j.l. heeft de voorzitter van de economische faculteit van de Katholieke Hogeschool te Tilburg zich tot mij gewend met een brief betreffende een bij die faculteit ondernomen experiment op het gebied van project-onderwijs.
In die brief verzocht de faculteit mij toestemming te verlenen voor een uitbreiding van dat experiment, waarmee in december 1969 op beperkte schaal een aanvang blijkt te zijn gemaakt.
Ik heb daarop gereageerd met een brief aan het college van curatoren van de genoemde hogeschool van 13 mei j.l., DGW 193634, waarbij ik curatoren en door hun tussenkomst ook de senaat en de economische faculteit heb doen weten, dat ik de gevraagde toestemming niet zou kunnen verlenen, noch in enigerlei andere vorm medewerking aan het experiment zou kunnen verlenen, indien het de bedoeling zou zijn in het kader daarvan de examens af te schaffen, zoals uit de brief van de faculteit leek te moeten worden opgemaakt. Die examens (en tentamens) zijn volgens de geldende wettelijke regeling immers een onmisbaar bestanddeel van het universitaire onderwijs, aangezien het met goed gevolg afleggen daarvan een noodzakelijke voorwaarde vormt voor het verkrijgen van de wettelijk geregelde graden en getuigschriften met de daaraan verbonden academische en maatschappelijke rechtsgevolgen.
Ik doe u hierbij van beide brieven afschrift toekomen, aangezien mij is gebleken, dat ook bij de experimenten met nieuwe vormen van academisch zelfbestuur, die bij bepaalde studierichtingen en subfaculteiten van verscheidene andere universiteiten en hogescholen sinds enige tijd in gang zijn gezet, hier en daar de neiging bestaat over te gaan op een volkomen nieuw stelsel van beoordeling van studieresultaten in het kader van een als algemeen systeem georganiseerd, de gehele studie bestrijkend, project-onderwijs.
Zoals ik ook reeds in mijn brief aan het Tilburgse curatorium te kennen heb gegeven, meen ik mij vooralsnog te moeten onthouden van een oordeel over de vraag in hoeverre het onderwijs in bepaalde faculteiten etc. op zinvolle wijze kan worden gereorganiseerd tot projectonderwijs. Het is dan ook geenszins mijn bedoeling experimenteel onderzoek in die richting tegen te gaan. Naar mijn mening mag men daarbij echter in elk geval niet zo ver gaan, dat het afnemen van examens en tentamens achterwege wordt gelaten en door nieuwe methoden van niet-individuele doch groepsbeoordeling (door docent(en) of groep) wordt vervangen.
Het op gezette tijden afleggen van examens (en tentamens) met de daarop gebaseerde individuele beoordeling door de (docent(en) is nooit zonder meer een verplichting voor de studenten geweest, maar het is, zoals gezegd, als voorwaarde voor het verkrijgen van het universitaire eind-getuigschrift voor hen van het grootste belang.
Tenslotte moet ik in dit verband nog wijzen op het feit, dat het stelsel van financiële steun in de vorm van rijksstudie-toelagen om voor de hand liggende redenen ten nauwste is verbonden met het wettelijk stelsel van individuele beoordeling van de studieresultaten.
Het spreekt vanzelf, dat niemand de dupe zal mogen worden van het feit, dat hij als lid van een projectonderwijsgroep in de laatste maanden heeft nagelaten tentamens of examens af te leggen met het gevolg, dat moeilijkheden rijzen bij de beoordeling of hij in het volgende studiejaar in het genot kan blijven van een studiebeurs of een gemengde studie-toelage. Ik moet er echter wel op wijzen, dat in de toekomst alleen die studenten, wier studieresultaten door de bevoegde docenten — afgezien van de vorm waarin het onderzoek plaatsvond — individueel zijn beoordeeld, in aanmerking kunnen komen voor rijksstudietoelagen. Ook om deze reden zal in elk geval dit element van het onderwijs niet door experimenten op het gebied van dat onderwijs of van de bestuurshervorming mogen worden aangetast zo lang niet is bewezen, dat dit tot dusver nog altijd bestaande stelsel van de toetsing van kennis door een ander, beter of althans niet minder deugdelijk, op de wet gebaseerd stelsel kan worden vervangen.
Ik moge u verzoeken binnen uw instelling aan de inhoud van deze brief op ruime schaal bekendheid te willen geven.

De minister van onderwijs en wetenschappen
29-6-'70 Dr. G. H. VERINGA.

Stagnatie bouw kliniek tandheelkunde

Op de curatorenvergadering van 25 mei jl. bleek dat er ernstige problemen waren bij de nieuwbouw plannen van de kliniek Tandheelkunde: het bouwplan, gedurende 10 jaar voorbereid, was afgekeurd. Reden: te duur o.a. tengevolge van een ongunstige netto-bruto verhouding.
Met grote activiteit tracht het bouwbureau nu middels meer utilitaire alternatieve ontwerpen tot een oplossing te komen. De huidige architect meent aan de gewijzigde planning zijn medewerking niet te kunnen verlenen.
Bijzonder belangrijke vragen zijn op dit moment het financiële beleid en de datum van oplevering.
Gezien het feit dat men op het bouwbureau opnieuw in het stadium van planning verkeert, kunnen weinig concrete zaken worden vastgesteld. Op de vergadering van 26 juni jl. van het dagelijks bestuur van onze Universiteit met de subfaculteit tandheelkunde, bleek dan ook dat geen duidelijke beleidslijnen gegeven konden worden.
De gehele subfaculteit: hoogleraren, staf, studenten en personeel is op de vergadering 26 juni 1970 zoveel mogelijk ingelicht. De vergadering was diep teleurgesteld dat de eerder toegezegde datum van gereedkomen van het nieuwe gebouw (eind 1974) gevaar liep en besloot bij Curatoren met alle kracht aan te dringen op verwezenlijking van de oorspronkelijk gestelde datum.
Men verwacht in september a.s. nader geïnformeerd te kunnen worden.

Mentorentraining in Kontakt der Kontinenten

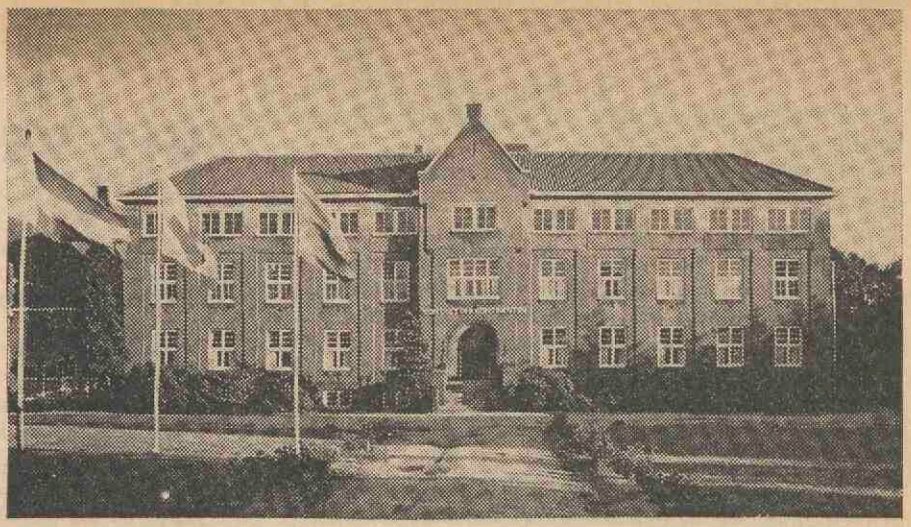

Vorig jaar werd de basis gelegd voor een nieuw systeem om eerste jaars gedurende de oriënteringsdagen meer in kontakt te doen treden met de Universitaire wereld, zowel informatief als participerend, teneinde een bewustere en meer gefundeerde keuze mogelijk te maken. De motivatie en doelstellingen van de oriënteringsdagen werden reeds in het blad U nr. 38 uiteengezet. Het initiatief tot het zoeken naar een ander, beter funktionerend systeem van oriëntering van aankomende studenten werd eind 1968 genomen door de gezelligheidsverenigingen. Men dacht hierbij vooral aan een betere opvang van de eerstejaars studenten en juist van diegenen, die zich niet aan een gezelligheidsvereniging zouden binden. Ter verwezenlijking van dit idee werd kontakt opgenomen met de Kommissie Voorlichting van de Rijksuniversiteit, die zich aanvankelijk afwachtend opstelde. Na de vorming van een subcommissie, waarin studenten vertegenwoordigd waren, ging het idee in 1969 vastere vorm aannemen. De in het kader van het nieuwe systeem zo belangrijke training van mentoren werd financieel mogelijk gemaakt door de gezelligheidsverenigingen en de mentoren zelf. De resultaten van de oriënteringsdagen in 1969 waren aanleiding dit in meer uitgediepte en geïntensiveerde vorm voort te zetten. Dit keer waren het weer de studenten, die in een werkgroep het geheel organiseeerden. Het geld voor de training van mentoren kwam nu van de Universiteit.

De training van de mentoren vond dit jaar in drie groepen verspreid over drie weekends in mei en juni plaats in het centrum Kontakt der Kontinenten te Soesterberg. In 1½ dag werd hier een groep van ongeveer 70 studenten een relatie-training gegeven onder leiding van stafleden van het Instituut voor Voorlichtingskunde en Kommunikatie uit Rotterdam. Aandacht werd tijdens deze training geschonken aan ondermeer 'role-playing', terwijl informatie-overdracht aan de orde kwam in de vorm van verbale en non-verbale kommunikatie. Men werkte tijdens deze training zoveel mogelijk met kleine groepen, terwijl het geheel later in grotere groepen geëvalueerd werd. De korte, zeer intensieve training werd door de mentoren — van wie velen uit de sociale fakulteiten — als zeer positief ervaren. De eerlijke, openhartige sfeer, die in de groepen ontstond, maakte het weekeind tot een plezierig gebeuren, hoewel het blijvend nut van een dergelijk korte training door velen niet werd onderkend. Als bezwaar kwam vooral naar voren, dat een éénmalige training gedurende 1½ dag onmogelijk toereikend kan zijn. Temeer, daar men van mentorenzijde het kontakt met de aankomende eerstejaars studenten diepgaander zou willen maken en niet tot de oriënteringsdagen beperkt zou willen houden. Een langere, niet éénmalige training, vroeger in het jaar waarbij men tevens op kleine schaal een selektie zou kunnen toepassen onder mentoren zou het nut kunnen vergroten.

De plaats voor de traiing was bizonder goed gekozen, daar het Kontakt der Kontinenten naast ongeveer 150 slaapplaatsen en een goede keuken tevens meerdere grote en kleine zalen omvat, waar de groepen gescheiden van elkaar kunnen werken. Dit kongres- en vormingscentrum, toegespitst op mondiale en ontwikkelingsproblematiek, bood het afgelopen jaar reeds meerdere malen gastvrijheid aan leden van de Utrechtse Universitaire gemeenschap. Zo vergaderde UVSV in het KdK het afgelopen jaar en hield ondermeer de Ver. v. Utr. Geogr. Stud. hier haar eerstejaars weekend. In het komende jaar zal dit centrum een nog intensiever kontakt met de Utrechtse Universitaire wereld gaan onderhouden; hieraan zijn de grote kapaciteit, de unieke ligging temidden van de bossen en goede verzorging zeker debet.

Of de mentorentraining een wezenlijke bijdrage tot een betere opvang van de aankomende studenten heeft geleverd zal achteraf moeten blijken. Het zal weer wenselijk zijn het geheel van de oriëntering te evalueren met zowel mentoren als de pas aangekomen studenten. Dit zal kunnen bijdragen om de volgende jaren een nog meer uitgebalanceerd oriënteringsprogramma te realiseren, wat de gehele Universitaire gemeenschap slechts ten goede zal komen.

DE LEZER VAN TROPHONIUS 'IS ABLE TO LAUGH AGAIN'

Uit 'Folia Civitatis, weekblad voor de Civitas Academica der universiteit van Amsterdam' (20 juni 1970, nr. 35), moesten wij vernemen:
Het Utrechtse studentenweekblad Trophonios gaat veranderen. Qua redactie, qua inhoud, qua vorm en qua ledenbestand. Na zes jaar heeft Trophonios nu een kring van ruim 10.000 lezers, leden van de Utrechtse grondraad USF, waarmee het blad tweederde van de Utrechtse studenten bereikt. Bovendien heeft men 350 niet-USF abonnees. Evenals de ASVA verwacht de USF echter een daling van haar ledental, wat voor de ASVA inmiddels een reden was haar collectief abonnement op PC op te zeggen. (PC heeft nu 10.400 abonnees, onder wie 900 niet-ASVA-leden).
Hoewel de USF verwacht dat zij in september 2.000 leden minder krijgt zal zij haar collectief abonnement op Trophonios niet opzeggen. De oplossing voor de uit de daling voortvloeiende problemen wordt gezocht in 1000 niet-USF abonnees méér dit jaar, en in een offsetdrukprocédé in plaats van boekdruk. Daardoor zal de aanmaakprijs per exemplaar kunnen dalen van 22 naar 17 cent. Een USF-lid betaalde dit jaar 20 cent per exemplaar en de adverteerders brachten samen 4 cent in, zodat men dit jaar zelfs een minieme winst heeft gemaakt.
Trophonios gaat tweewekelijks verschijnen op een kleiner formaat (maar met meer pagina's) dan tot nog toe. De redactie wordt uitgebreid. Behalve een 'kernredactie' van drie man zal er een groep van tien à vijftien schrijvers komen. Deze zullen gerecruteerd worden uit de studentenoppositie, professionele journalisten (zoals Vrije Volk-journalist Kees Slager en ANP-verslaggever Hans de Witte) die hun kritische stukken elders niet kwijt kunnen, leerlingen van de school voor journalistiek en jongeren van de 'Kargadoor' ('het Utrechtse Fantasio'). De redactie wil, behalve een zinnige aansluiting bij de problematiek van de studentenoppositie, meer stads- en underground nieuws en internationale berichten brengen. Trophonios gaat een 'algemeen, oppositioneel (twee)weekblad' worden.

Uit Trophonios nr. 1 van 12 september 1964.
Er was in Boeotië, 16 kilometer van de berg Helicon een heiligdom voor ene Trophonios. De bezoekers ondergingen een soort Dionysische riten met het doel het kwaad te vergeten en gezuiverd te worden.
Een en ander schijnt kras in zijn werk te zijn gegaan. Een verslaggever spreekt van The sensation of a blow on the head! Een ander, dat men, na het voornaamste achter de rug te hebben, 'possessed by fear and unconscious', door zijn vrienden wordt weggedragen. 'Then he comes to himself and one is relieyed to hear, *is able to laugh again*; aldus Jane Harrison (Prolegomena to the study of Greek religion). De Grieken hadden al opgemerkt dat de effecten vaak een langduriger uitwerking hadden op de orakelgangers. Vandaar dat ze ieder die in hun ogen leed aan wat wij 'mental illness' noemen, toefluisterden: Jij bent zeker bij Trophonios geweest.
Misschien kan het orakel dat Trophonios heet, ons vertellen hoe het brandende probleem van de advertenties is opgelost ? Over deze zaak van leven of dood hult het zich in duisternis. Het artikel in Folia Civitatis vermeldt hierover niets. Of komt het misschien 'omdat wij nog niet bij Trophonios zijn geweest ?''

VOOR U UIT VERGADERINGEN

UIT DE D.B.-VERGADERING VAN 6 JULI 1970

1. Op 13 juli komen om 10.00 uur Curatoren bijeen in zaal 1 van het Academiegebouw, Domplein. De agenda vermeldt o.a.: nieuwbouw tandheelkunde; rapport integratie doelmatigheidsverhogende activiteiten; de lerarenopleiding; Institute for advanced studies.
2. De minister stuurt uittreksels uit beschikkingen betreffende de toelating tot en vrijstelling van academische examens op grond van in de overzeese Rijksdelen of in het buitenland afgegeven getuigschriften. Wie er belangstelling voor heeft: ze liggen in het Perscentrum ter inzage.
3. De minister stuurt een brief (29 juni) over de afschaffing van examens in het kader van experimenten op het gebied van projectonderwijs. De tekst van de brief nemen wij in 'U' op.
4. Prof. dr. G. Kreisel, hoogleraar te Stafford (California), komt van 1 april tot 30 juni 1971 als gasthoogleraar de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen versterken.

VOOR U DOOR U OF TEGEN U

'VAKANTIE MET Z'N TWEEëN'?

Ik acht het onaanvaardbaar, om niet te zeggen belachelijk, dat een officieel orgaan van de rijksuniversiteti als 'U', in zijn rubriek voor mededelingen een artikel opneemt, dat
1e. in grammatikaal en logies opzicht krypties is opgesteld (maar dat is nog het minst verbazingwekkende),
2e. in paedagogisch opzicht onverantwoord en moreel verwerpelijk is (het stimuleert het misbruik van voorbehoedmiddelen),
3e. reklame bevat voor een vereniging, die niets uitstaande heeft met welke universiteit dan ook (n.l. de N.V.S.H.).
Afgezien hiervan vraag ik mij af, of zó'n advies van een universiteitsarts aan de studenten überhaupt op zijn plaats is. Het hele artikel maakt op mij de indruk van een vuile grap, die in een officiëel universiteitsorgaan absoluut niet thuishoort, hoewel het wel, en dat zelfs zeer treffend, de treurige toestand van deze merkwaardige **oversexed time** weergeeft. Maar dat zal de bedoeling wel niet geweest zijn.

H. Meijer, van Lidth de Jeudestraat 11, Utrecht.

• De redactie ontvangt en neemt op, mededelingen van universitaire instellingen, zoals in dit geval de universitaire gezondheidszorg. Uw kritiek is gericht aan het verkeerde adres. (Red.).

UNIVERSITEIT

AGENDA

13 juli: curatorenvergadering. Academiegebouw, zaal 1; 10.00 uur.

juli t/m september: workshop instituut voor sonologie, Plompetorengracht 14-16, Utrecht.

Oriënteringsdagen (20—26 augustus) en tijdens de kennismakingstijd: tentoonstelling over de studentenpers „Van spectator tot aksie". Universiteitsmuseum, Trans 8 (zie onder Studenten).

27 augustus: openbare vergadering conventsraad. Academiegebouw, Domplein; 20.00 uur.

Universiteitsmuseum, Trans 8. Geopend: maandag t/m vrijdag 14.00—17.30 uur; zondags gesloten.

Tentoonstelling
Middeleeuwse kunst uit Zweden in het Aartsbisschoppelijk Museum, Agnietenstraat 1, Utrecht. Tot 2 augustus.

BOTANISCHE TUINEN

Cantonspark, Faas Eliaslaan 51, Baarn. Geopend: maandag t/m vrijdag 9.00—12.00 uur en 13.30—17.00 uur.

Hortus Botanicus, Nieuwe Gracht 185, Utrecht. Geopend: maandag t/m vrijdag 9.00—12.00 uur en 13.30—17.00 uur.

Hortus Hoofddijk, Budapestlaan, De Uithof.

Sandwijck in De Bilt.

Arboretum Gimborn, Vossesteinsesteeg, Doorn. Geopend: maandag 13.30—17.00 uur.

Dit is het laatste nummer van 'U'/utrechtse universitaire reflexen vóór de zomervakantie.

Het eerste nummer ná de vakantie verschijnt 21 augustus. Kopij voor dit nummer inleveren uiterlijk woensdag 12 augustus 12.00 uur.

Voor de daarna volgende nummers geldt als vanouds de sluitingstermijn vrijdag 12.00 uur.

UNIVERSITEIT EN KERK

Mededelingen van de Utrechtse studentenparochie

In de maanden juli en augustus zijn er zondags en door de week géén diensten in de U.S.P. Ook is er donderdags geen instuif in de leeszaal.
Wel zijn er tijdens de oriënteringsdagen verschillende activiteiten in huis, zie hierover de berichten in dit blad.
In principe blijft Cunera open, maar wegens afwezigheid van pastores en echtparen en een verbouwing van de grote zaal kan de deur wel eens gesloten zijn.
Alleen voor echt dringende zaken verzoeken de echtparen u op hun spreekuur te komen van 11.00—13.00 uur of op te bellen tel. 18702.
Pastor Leeneman is afwezig van 4 juli tot 27 juli, pastor Oostvogel van 24 juli tot 10 aug. en pastor Van Waveren van 26 juli tot 10 aug.
We verwijzen u verder naar de mededelingen van het convent, want wel is er elke zondag een oecumenische dienst in de Geertekerk waar de leden van het convent om beurten voor gaan.
Verder wensen wij je een heel prettige vakantie:
Pastor G. Th. Oostvogel, tel. 1 83 32
Pastor L. W. G. Leeneman, tel. 1 83 38
Pastor H. J. J. v. Waveren, tel. 1 63 07
Cunera, Nieuwe Gracht 32, Utrecht, tel. 1 87 02

Mededelingen van het Convent van studentenpastores

In de maanden juli en augustus is er in de Geertekerk een oecumenische kerkdienst voor alle christenstudenten en andere belangstellenden.
Deze dienst is om 12.00 uur. Er is een kindercrèche en ook is er gelegenheid tot koffiedrinken ná de dienst in de kerk.
Voorgangers zijn de leden van het convent van Studentenpastores.

zondag 5 juli: Ds. W. J. Overdiep
zondag 12 juli: Pastor H. J. J. v. Waveren
zondag 19 juli: Pastor G. Th Oostvogel
zondag 26 juli: Ds. W. v. Egmond
zondag 2 aug.: Ds. C. C. G. Visser
zondag 9 aug.: Pastor L. W. G. Leeneman
zondag 16 aug.: Ds. J. M. van Minnen
zondag 23 aug: Introductiedienst eerste jaars: Pastor H. J. J. v. Waveren
zondag 30 aug.: Ds. P. Heinen

Mensen die bij de voorbereiding van deze diensten willen helpen zijn nog steeds nodig en van harte welkom!
Neem zelf even contact op met één van de pastores, want er zijn geen vaste tijden voor gepland.

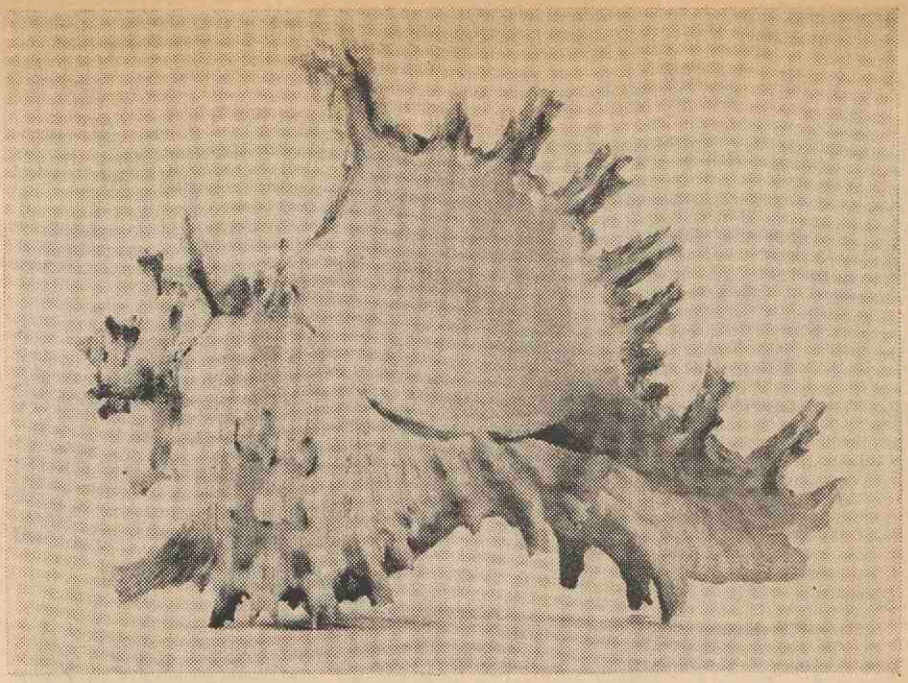

(foto: mevr. L. de Ruwe)

STICHTING CENTRUM VOOR OPLEIDING VAN PARA-WETENSCHAPPELIJK PERSONEEL

Begin september 1970 zal de opleiding aanvangen voor „Fotograaf ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs".
Tijdsduur: circa drie jaar. Programma: basisfotografie, fotografische scheikunde, optica, macro-, micro-fotografie met technische camera.
Aanmelden: Th. de Ruyter, Farmaceutisch Laboratorium, Catharijnesingel 60. Telefoon 030 - 1 59 59.
Ook zij, die voorheen reeds voor onderdelen van de cursus zijn geslaagd, kunnen zich voor de resterende delen opgeven.
Inlichtingen: H. van Kooten, tel. 030 - 1 59 68.

PRIJSVRAAG TEYLERS TWEEDE GENOOTSCHAP HAARLEM

Gevraagd wordt: een behandeling van de officiële Noord-Nederlandse rekenpenningen uit het eerste gedeelte van de Tachtigjarige oorlog, waarbij de nadruk wordt gelegd op oorsprong en betekenis van de daarop voorkomende voorstellingen en hun verband met de politieke situatie.
Inlichtingen: Teylers Tweede Genootschap, Fundatiehuis, Damstraat 21, Haarlem.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

Het uitleenbureau der Universiteitsbibliotheek, Wittevrouwenstraat 9 - 11, is, in tegenstelling tot wat in de Gids 1969-'70 staat vermeld, in de maanden juli en augustus 's morgens wél geopend, zij het met een beperkte dienstverlening. De openingstijden zijn dus van 10.00—16.30 uur, zaterdags van 10.00—12.00 uur. De leeszalen zijn geopend van 9.30—1.15 uur, zaterdags van 9.30—12.15 uur.
De avondopenstelling begint weer op maandag 7 september.
De dependance der U.B in Transitorium II is in de maanden juli en augustus geopend van 13.00—17.00 uur.

TE HUUR

Wegens verblijf in het buitenland bieden wij onze gemeubileerde flat in De Bilt te huur aan. Grote woonkamer, 3 slaapkamers, keuken, c.v. De periode is van 1 oktober 1970 tot 1 oktober 1971, huurprijs plm. *f* 500,— per maand. Inlichtingen: G. Nienhuis, tel 2 57 51, inst. voor theor. fysica, Maliesingel 23.

MEDEWERKERS

Wie is in principe bereid tegen vergoeding dagelijks per auto gehandicapte medewerkers/studenten van de universiteit te brengen en/of weer op te halen van het werk. Tijd, route en vergoeding in overleg.
Aanmeldingen: afdeling maatschappelijk werk rijksuniversiteit Utrecht, Kromme Nieuwe Gracht 29, telefoon 2 94 41, toestel 222.

STAFCONVENT

Op 1 juli vond de laatste en tevens kortste vergadering van de Conventsraad van het lopende academische jaar plaats. De voorzitter maakte bekend dat de commissie die zich bezighoudt met een onderzoek naar een duidelijker afgrenzing van personeels- en stafconvent, als volgt is samengesteld: mr. C. H. van Kempen (voorzitter), drs. W. E. J. van den Bold, drs. G. de Haan en dr. M. B. H. Visser.
Deze commissie „Afgrenzing" zal o.m. een opiniepeiling houden, voornamelijk onder leden van de niet-faculteitsgroep.
Voorts werd besloten zich tot alle leden van het stafconvent te richten met de vraag of men wellicht reeds langer dan vier jaar in tijdelijke dienst is. Het is de bedoeling op deze wijze schrijnende gevallen aan het licht te brengen en in overleg met het Bureau van de Universiteit naar een oplossing te zoeken.
Beantwoording van het desbetreffende enquête-formulier, dat in augustus tegelijk met de jaarstukken zal worden verzonden, zal zeer op prijs worden gesteld.
Het rapport van de Commissie Eenwording werd, naar de voorzitter meedeelde, op 18 juni door de Senatus Contractus in beginsel aanvaard. De definitieve tekst zal eerstdaags bekend worden gemaakt.
Besloten werd de bespreking van de Tweede voortgangsnota Posthumus in de verschillende faculteiten af te wachten alvorens als conventsraad commentaar te leveren. Blijft het oordeel van de faculteiten uit, dan zal de conventsraad zelf ter zake een initiatief ontplooien. Inmiddels worden reacties van de conventscommissies op de Tweede Voortgangsnota Posthumus gaarne door de secretaris, drs. M. G. de Boer, ingewacht.

Slechts twee stafleden-contribuanten aan het lustrumfonds hebben de conventsraad hun machtiging om over de besteding van de lustrumgelden te beslissen, onthouden, overigens niet in bijzonder klemmende bewoordingen. Voortaan zal derhalve de conventsraad bij besprekingen over de besteding van bedoelde gelden ten nauwste betrokken zijn.
Eerstvolgende openbare vergadering van de conventsraad op donderdagavond 27 augustus te 20.00 uur, Academiegebouw, Domplein.

(w.g.: dr. D. W. Fokkema,
voorzitter Stafconvent)

OHRA-COLLECTIEVE ZIEKTEKOSTENVERZEKERING

Van de OHRA ontvingen wij het volgende schrijven:
Op het terrein van de medische hulp aan particulieren hebben zich de laatste tijd enkele ontwikkelingen voorgedaan, die consequenties hebben voor alle verzekerden, die bij OHRA/Het Zilveren Kruis een huisartsen verzekering hebben afgesloten. In dit verband brengen wij gaarne het volgende onder uw aandacht:
In de Staatscourant van 4 juni 1970 is door de Ministers van Economische Zaken en van Sociale Zaken en Volksgezondheid en de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid de „prijzenbeschikking medische hulp aan particulieren 1970" gepubliceerd. Bij deze beschikking worden o.a. de huisartstarieven voor 1970 geregeld.
Dit betekent, dat wij op grond van deze wettelijke bepalingen op nota's over het tweede kwartaal 1970 slechts kunnen vergoeden naar rato van de toegestane maxima, namelijk *f* 9,50 per consult en *f* 14,25 per visite. De door huisartsen ingediende declaraties zullen zodanig gespecificeerd moeten zijn, dat daaruit het aantal consulten en visites, dan wel andere verrichtingen, blijkt en tevens op wie van de huisgenoten deze betrekking hebben.

(afdeling arbeidsvoorwaarden)

WIJZIGINGEN INTRODUKTIEBOEKJE „WELKOM BIJ DE RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT"
editie 1968 (bijgewerkt t.m. juni 1970)

blz 24 - De tekst vanaf Hoofdafdeling Planologie en Bouwzaken komt te vervallen. Hiervoor komt in de plaats: Hoofdafdeling Bouwzaken en Huisvesting, Afdeling Secretariaat en Algemene Zaken, Afdeling Nieuwbouw, Afdeling Technische Dienst „De Uithof", Afdeling Algemene Dienst „De Uithof".
blz. 29 - Contactorgaan: Aan de genoemde 5 bonden toevoegen: Vereniging van Academici bij het Wetenschappelijk Onderwijs (VAWO).
blz. 33 - Werktijden: Onder b. 43¾ uur per week vervangen door 42½ uur per week.
blz. 35 - Opleiding Personeel: 3e zin: „Stichting voor Opleiding enz." te wijzigen in: „Stichting Centrum voor Opleiding enz.".
blz. 36 - 2e alinea van boven kan vervallen.
blz. 36 - blz. 37 - Vakantie: De hieronder vermelde tekst komt te vervallen. Hiervoor komt in de plaats:

Het aantal vakantiedagen wordt als volgt bepaald:
a. bij een salaris op 1 januari, lager dan *f* 909,— per maand 16 dienstdagen
b. bij een salaris op 1 januari van *f* 909,— doch lager dan *f* 1137,— per maand 17 dienstdagen
c. bij een salaris op 1 januari van *f* 1137,— doch lager dan *f* 1797,— per maand 19 dienstdagen
d. bij een salaris op 1 januari van *f* 1797,— per maand of hoger 23 dienstdagen

Genoemde vakantiedagen worden verhoogd:
a. met 1 dienstdag over het kalenderjaar, waarin u de leeftijd van 30 jaar heeft bereikt;
b. vervolgens met 1 dienstdag over het kalenderjaar, waarin u de leeftijd van 40 jaar heeft bereikt;
c. en daarna tot en met het bereiken van de 60-jarige leeftijd elke 5 jaar met 1 dienstdag.

Voor de minderjarigen dient het aantal vakantiedagen als volgt te worden verhoogd:
met 2 dienstdagen over het kalenderjaar waarin een school voor dagonderwijs is verlaten, alsmede over het daarop volgende kalenderjaar en vervolgens
met 1 dienstdag over de kalenderjaren waarin nog niet de leeftijd van 21 jaar is bereikt.

N.B. Röntgenlaboranten hebben gezien de aard van hun werkzaamheden recht op een langere vakantie.
Nadere inlichtingen hieromtrent bij personeelschef of Afd. Arbeidsvoorwaarden.
U neme uw vakantie zoveel mogelijk aaneengesloten.
Op verzoek en voor zover de dienst het toelaat, kan de vakantie worden gesplitst en wel zodanig dat als regel tenminste 2/3 gedeelte daarvan aaneengesloten wordt opgenomen.
In een kalenderjaar mogen slechts twee vakantiedagen in halve dagen worden gesplitst.
Indien in een kalenderjaar de vakantie niet of niet geheel is verleend, wordt de niet genoten vakantie in het volgende kalenderjaar verleend, met dien verstande dat **nimmer** in een kalenderjaar aanspraak bestaat op een langere vakantie dan anderhalf maal het voor dat jaar toekomende aantal vakantiedagen.
De dagen waarop de Universiteit is gesloten zijn de volgende:
Nieuwjaarsdag - Goede Vrijdag - Tweede Paasdag - Koninginnedag - Hemelvaartsdag - Tweede Pinksterdag - beide Kerstdagen - Dag v. d. Dies Natalis - Middag van St. Nicolaas.
De volledige vakantieregeling is vermeld in de artikelen 22 t/m 30f van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR) en in de artikel 21 t.m. 28g van het Arbeidsovereenkomstenbesluit (AOB).
blz. 39 - Verzekering tegen ziektekosten: De 4 laatste alinea's komen te vervallen. Hiervoor komt in de plaats:
U kunt zich desgewenst op een der volgende wijzen verzekeren:
a. door u aan te melden bij een ziekenfonds indien uw inkomen beneden de welstandsgrens ligt;
b. door toe te treden tot de door de Universiteit afgesloten collectieve ziektekostenverzekering;
c. door u individueel te verzekeren bij een verzekeringsinstelling.

Aan u wordt, tenzij u verplicht verzekerd bent, een tegemoetkoming in de premie voor de verzekering verleend, de zgn. „interimregeling ziektekosten" (zie blz. 32 onder 3).

Collectieve Ziektekostenverzekering:
Door de Universiteit is met de Onderlinge Waarborg Maatschappij O.H.R.A. en de Stichting Het Zilveren Kruis een collectieve ziektekosten-verzekeringsovereenkomst op **non-medische selectiebasis** afgesloten.
Tot deze collectieve verzekering kunnen toetreden de personeelsleden van de Universiteit Utrecht en hun gezinsleden voor zover zij niet verplicht verzekerd zijn ingevolge de Ziekenfondswet.
Onder gezinsleden worden verstaan de echtgeno(o)t(e), de minderjarige kinderen, stief- en pleegkinderen, die grotendeels ten laste van de ouders komen en de meerderjarige studerende of gebrekkige kinderen tot 27 jaar.
Men kan per **gezin** inschrijven voor:
verstrekkingenpakket A
op laagste (= III) klasse-basis, of
verstrekkingenpakket B
op de laagste tweede klasse-basis, of
verstrekkingenpakket C
op hoogste tweede (= II A) klasse-basis,
eventueel aangevuld met
verstrekkingenpakket F:
huisartsen- en apothekershulp.
Indien aanmelding niet binnen **één maand** na indiensttreding heeft plaatsgevonden, komt de non-medische selectie-basis te vervallen. In dat geval wordt er een onderzoek naar de gezondheidstoestand van het gezin ingesteld,

hetgeen tot uitsluitingen voor bepaalde verstrekkingen kan leiden.
Nadere inlichtingen kunnen u worden verstrekt door de personeelschef of door het Bureau Rechtspositieregelingen van het Bureau van de Universiteit.

blz. 40 - Ziekte- en ongevallenmelding:
De hieronder vermelde tekst komt te vervallen. Hiervoor komt in de plaats:

Ter voorkoming van moeilijkheden verzoeken wij u zich stipt aan de volgende regels te houden.

1. Indien u door ziekte niet in staat bent uw werkzaamheden te verrichten, wordt u verzocht hiervan vóór 9.30 uur mededeling te doen aan de hoogleraar-beheerder, de beheerder of diens secretaresse of aan de personeelschef. Er dient voor te worden gezorgd, dat het volledig adres waar u tijdens uw ziekte verblijft, bekend is, ook wanneer dit in een ziekenhuis is.
2. Het formulier dat u de volgende dag ontvangt en waarin verschillende inlichtingen worden gevraagd, per omgaande ingevuld en ondertekend te (laten) verzenden.
3. Bent u in staat het spreekuur van de bedrijfsarts te bezoeken, dan dient u zich op eigen initiatief te vervoegen bij de Bedrijfsgeneeskundige Dienst, Maliesingel 38, Utrecht, tel. 2 93 51, tussen 8.30 en 9.00 uur.
4. Kunt u niet naar het spreekuur gaan, dan moet u rekening houden met de mogelijkheid dat de bedrijfsarts u aan huis bezoekt. U behoort derhalve thuis te blijven, althans onmiddellijk bereikbaar te zijn, teneinde onnodig of vergeefs bezoek van de arts te vermijden.
5. In overleg met de bedrijfsarts kunt u eventuele regelingen treffen omtrent de verblijfplaats tijdens uw ziekte.
6. Bij overschrijding van de vermoedelijke ziekteduur ontvangt u wederom een formulier dat dezelfde dag ingevuld en ondertekend gezonden moet worden aan de Bedrijfsgeneeskundige Dienst, of u dient onverwijld gehoor te geven aan de oproep op het spreekuur van de bedrijfsarts te komen.
7. Voor het geval u zover hersteld mocht zijn dat de behandelend geneesheer adviseert het werk te hervatten maar onder bepalingen (b.v. alleen zittend werk of een gedeelte van de dag), dient u zich **vooraf** op het spreekuur te vervoegen en een en ander met de bedrijfsarts te overleggen.
8. Bij (gedeeltelijke) werkhervatting meldt u zich bij uw chef. Deze zal het bericht direct doorgeven aan de Personeelsadministratie van het Bureau van Curatoren.
9. Indien de ziekte het gevolg is van een ongeval buiten de diensturen, moet hiervan eveneens mededeling worden gedaan, teneinde de Universiteit in staat te stellen eventueel de door derden veroorzaakte schade te kunnen verhalen.

blz. 45/46 - Bedrijfsgeneeskundige Dienst:
De laatste alinea van blz. 45 en de twee eerste alinea's op blz. 46 komen te vervallen. Hiervoor komt in de plaats:
De Bedrijfsgeneeskundige Dienst is gevestigd: Maliesingel 38.
Inlichtingen gedurende de werktijden: tel. 2 93 51.
Spreekuur voor alle medewerkers: maandag t/m vrijdag 8.30—9.00 uur.

blz. 48 - Hulsvesting:
In de laatste alinea de naam A. Hiemstra wijzigen in: A. J. van den Tweel en het toestelnummer in 230.

blz. 49 - Vergoeding Pension- en/of Reiskosten:

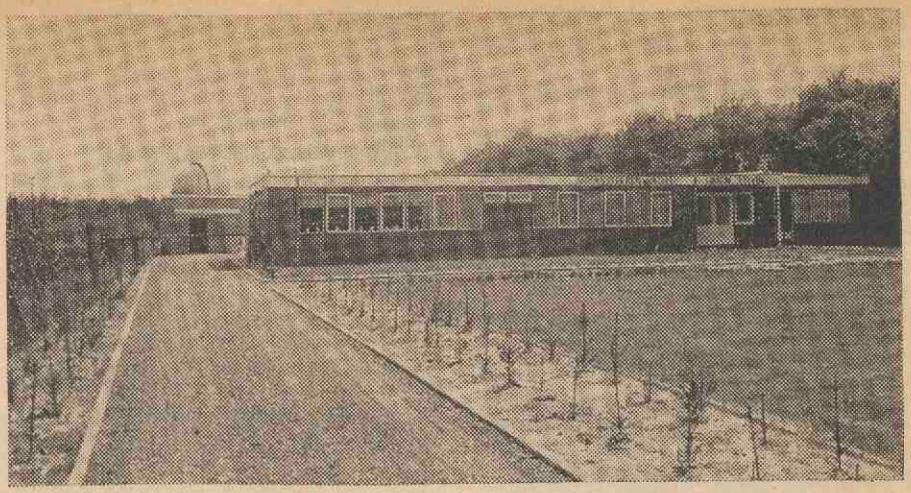

De Volkssterrenwacht "Simon Stevin" te Hoeven, in het westelijk gedeelte van Noord-Brabant gelegen, organiseert van zondag 26 juli tot en met zondag 2 augustus een Zonneweek.
Bij deze gelegenheid zullen op voor iedereen duidelijke wijze de vele aspecten van de zon worden verduidelijkt aan de hand van moderne gegevens en met behulp van moderne middelen.
Ter illustratie van de geschiedenis, die vooraf is gegaan aan het moderne onderzoek van de zon, zullen oude instrumenten uit de verzameling van het Universiteitsmuseum te Utrecht worden tentoongesteld.
Voor de vakantie een goede tip: bij de Volkssterrenwacht te Hoeven kunt u met jong en oud het genot van de zon verdiepen door spelenderwijs de grote functie van dat hemellichaam gedemonstreerd te zien, terwijl dichtbij een camping is om een verblijf gemakkelijk te maken.

Onder 1. het bedrag van *f* 200,— wijzigen in *f* 240,—.

blz. 50 - Het gestelde onder 3c tot blz. 51 „De vergoeding van pension- en/of reiskosten enz." komt te vervallen. Hiervoor in de plaats:
Aan ongehuwden die nog geen 22 jaar zijn en wonen bij het gezin waartoe zij behoren of een eigen huishouding voeren, kan een tegemoetkoming in de reiskosten voor het dagelijks reizen tussen hun woonplaats en de plaats van tewerkstelling worden verleend. Deze tegemoetkoming is gelijk aan de noodzakelijk te maken reiskosten gebaseerd op het gebruik van het openbaar vervoermiddel naar het tarief laagste klasse en onder aftrek van een bedrag van *f* 20,— per maand en tot maximaal *f* 65,— per maand. Voor ongehuwden die 22 en 23 jaar zijn, bedraagt deze tegemoetkoming tweederde respectievelijk éénderde deel. Indien het na aftrek van *f* 20,— resterende bedrag minder is dan *f* 5,— per maand, wordt geen tegemoetkoming verleend.

Reiskosten wegens gezinsbezoek
Aan ongehuwden, die nog geen 24 jaar zijn en niet kunnen blijven wonen bij het gezin waartoe zij behoren of in de plaats, waar zij een eigen huishouding voeren, kan een tegemoetkoming in de reiskosten voor het bezoeken van dat gezin c.q. van die plaats worden verleend. Deze tegemoetkoming is gelijk aan de noodzakelijk te maken reiskosten gebaseerd op het gebruik van het openbaar vervoermiddel naar het tarief laagste klasse en voor ten hoogste:
e. éénmaal per week voor betrokkene t/m 17 jaar;
b. éénmaal per 14 dagen voor betrokkene van 18 t/m 21 jaar;
c. éénmaal per maand voor betrokkene van 22 t/m 23 jaar.

Pensionkosten
Aan ongehuwden, die niet kunnen blijven wonen bij het gezin, waartoe zij behoren of niet behoren tot een gezin, kan een tegemoetkoming in de pensionkosten worden verleend, indien zij in of nabij de standplaats een pension hebben genomen. Deze tegemoetkoming bedraagt ten hoogste *f* 125,— per maand bij een wedde, die lager is dan het salarisbedrag verbonden aan schaal 3 van bijlage A 1 van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren bij een salarisanciënniteit van vier jaar. Indien genoemde wedde gelijk is aan het salarisbedrag bij een salarisanciënniteit van 4, respectievelijk 5, 6 of 7 jaar in schaal 3, bedraagt de tegemoetkoming in de pensionkosten achtereenvolgens *f* 100,— *f* 75,—, *f* 50,— en *f* 25,— per maand. Gezien de salarisbedragen per 1 januari 1970 van schaal 3 betekent dit:

bij een wedde	tegemoetkoming pensionkosten
lager dan *f* 635,— p.m.	*f* 125,— p.m.
van *f* 635,— tot *f* 671,— p.m.	*f* 100,— p.m.
van *f* 671,— tot *f* 707,— p.m.	*f* 75,— p.m.
van *f* 707,— tot *f* 743,— p.m.	*f* 50,— p.m.
van *f* 743,— tot *f* 779,— p.m.	*f* 25,— p.m.

Intrekking c.q. wijziging en overgangsregeling
De tegemoetkoming in de reis- en/of pensionkosten zal eindigen c.q. worden gewijzigd met ingang van de kalendermaand volgende op die, waarin de als grens gestelde leeftijd of het als grens gestelde maximumsalaris wordt bereikt c.q. wordt overschreden.
Indien als gevolg van de invoering van het Reis- en Pensionkostenbesluit een tot 1 maart 1970 ontvangen vergoeding wegens reis- en/of pensionkosten komt te vervallen of lager wordt, zal het bedrag van de vermindering gedurende vier achtereenvolgende jaren van genoemde datum af voor viervijfde, drievijfde, tweevijfde en éénvijfde deel worden vergoed, met dien verstande, dat garantiebedragen minder dan *f* 10,— per maand niet worden betaald.

blz. 52 - 3e alinea van boven.
Toestel nummer 241 wijzigen in 236.

blz. 53 - Laatste alinea toestel nummer 241 wijzigen in 236.

blz. 54 - Pensioen:
4e alinea van onder: *f* 1966,— per jaar wijzigen in *f* 2239,50 per jaar;
2e alinea van onder: *f* 378,— per maand wijzigen in *f* 463,— per maand.
blz. 55 - In de 6e alinea van boven het adres: 's-Gravenhage, Benoordenhoutseweg 46 wijzigen in: Heerlen, Homerusplein 11.
blz. 57 - In de 1e alinea van boven: toestel nummer 241 wijzigen in 231.
blz. 57 - Sparen:
Onder a.: *f* 1676,— per maand wijzigen in *f* 1797,— per maand.
blz. 58 - In de 3e alinea van boven: toestel nummer 241 wijzigen in 236.
blz. 59 - Bedrijfszelfbescherming:
1e alinea als volgt wijzigen:
Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot dr. H. J. van den Bold, Biltstraat 101, tel. 1 40 96.
blz. 60 - Het Comité Universitair Contact:
5e alinea van boven als volgt wijzigen:
Voor inlichtingen inzake sportdoeleinden kunt u zich wenden tot het secretariaat van de sportcommissie, Universiteitscentrum „De Uithof", Yalelaan Utrecht, tel. 53 91 11; voor overige inlichtingen tot het secretariaat van het Comité Universitair Contact: Analytisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 77a, Utrecht, tel. 88 06 11.
blz. 60 - Lustrumfonds:
Tekst kan vervallen.
blz. 62 - 3e regel van boven wijzigen in Vergoeding pension- en/of reiskosten.
9e regel van boven komt te vervallen.
(Afdeling Arbeidsvoorwaarden)

BUREAU SPORTZAKEN
In de periode van 20 juli t/m 3 augustus is het Bureau Sportzaken uitsluitend geopend van 9.00—12.00 uur voor het verstrekken van tenniskaarten en zwemabonnementen.

VACATURES

Voor zover in onderstaande vakatures geen salaris vermeld staat, zal het salaris, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, volgens rijksregeling worden vastgesteld; de aow-premie komt voor rekening van de universiteit.

Algemeen

Als gevolg van uitbreiding van de werkzaamheden, zijn wij genoodzaakt ons team van medewerkers en medewerksters bij het bureau komputerverwerking te versterken. Deze versterking bestaat uit:

OPERATOR

Met behulp van een IBM-komputer worden bij ons de administratieve en wetenschappelijke gegevens verwerkt. De bediening van deze komputer behoort tot zijn taak. Voor de vervulling van deze funktie, gaan onze gedachten uit naar kandidaten, die in het bezit zijn van een mulo/mavo diploma. Ervaring met een IBM-komputer met magneetbanden strekt tot aanbeveling.

ADM. MEDEWERKSTER

de administratieve en wetenschappelijke gegevens worden opgeslagen op magneetbanden. Het beheer en de administratie van deze tapes en van de kaartbestanden is een zaak van primair belang. Het bijhouden van de administratie en het beheer van de tapes behoren o.a. tot haar taak. Deze funktie vereist een administratief inzicht en een grote akkuratesse, vandaar dat een mulo/mavo diploma een vereiste is.

LEIDINGGEVENDE MEDEWERKSTER

die, na een inwerkperiode, de ponsafdeling volledig gaat beheren. Het werk van deze afdeling bestaat uit: gegevens verwerken van de inschrijving van de studenten en de mutaties daarop, tevens gegevens betreffende de huisvesting van de ingeschreven studenten. Het vastleggen van administratieve en wetenschappelijke gegevens in ponskaarten en de kontroles daarop. De vastlegging en kontroles geschieden momenteel met behulp van IBM pons- en kontrolepons machines type 029 en 059. Voor een dergelijk verantwoordelijke funktie achten wij een mulo/mavo opleiding gewenst.

MEDEWERKSTER

die, ervaring heeft in het ponsen met IBM machines of die deze opleiding wil volgen. Voor een geautomatiseerde administratie is de belangrijkste funktie van ponstypiste niet meer weg te denken. Mulo/mavo opleiding is geen vereiste , doch wel gewenst.

Daar het onmogelijk is om iedere funktie in deze advertentie uitvoerig te beschrijven, kunt u eventueel kontakt opnemen met de heer P. J. Buunen, tel. 29441, toestel 339 (met eventuele vakantie-afspraken kan rekening worden gehouden)

Schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan de personeelsfunktionaris van het bureau van de universiteit, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht, onder nr. 842.

Geneeskunde

Bij het bakteriologisch laboratorium van de kliniek voor inwendige geneeskunde wordt gevraagd een

LABORANT(E)

voor bakteriologisch-diagnostische werkzaamheden. Inlichtingen worden gaarne verstrekt door dr. R. P. Mouton, hoofd van genoemd laboratorium.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken, t.b.v. de fakulteit der geneeskunde, Catharijnesingel 91, Utrecht onder vermelding van nr. 7006/11.

De afdeling immunopathologie van het pathologisch instituut, Pasteurstraat 2, vraagt een medisch-pathologisch of klinisch-chemisch

ANALIST(E)

Betrokkene zal medewerken aan het experimenteel en klinisch immunologisch onderzoek, waarvan o.a. de transplantatieproblematiek één der onderdelen is.

Schriftelijke sollicitaties gelieve u onder nr. 7006-10 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91,Utrecht.

Op het laboratorium voor histologie en celbiologie kan worden aangesteld een

ARTS, DIERENARTS OF BIOLOOG

als

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER

De betrokkene zal, wat zijn wetenschappelijk werk betreft, worden ingeschakeld bij het onderzoek naar de vernieuwing van spermatogoniale stamcellen en het herstel van het spermatogoniale epitheel na beschadiging door bestraling of cytostatika.Nadere inlichtingen worden verstrekt door dr. D.G.de Rooij, Nic.Beetsstraat 22, Utrecht, tel. 030-15646.

Schriftelijke sollicitaties onder nr. 7006-13 te richten aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v. de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91,Utrecht.

Tandheelkunde

Bij de afdeling preventieve tandheelkunde vaceert een plaats van

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER

Werkzaamheden zijn onderwijs in preventie van mondziekten op de klinische afdeling van het tandheelkundig instituut, theorie en praktijk. Mogelijkheid tot eigen wetenschappelijk werk. Inlichtingen bij het hoofd van de afdeling preventieve tandheelkunde,Catharijnesingel 59, Utrecht, tel. 030-22547.

Schriftelijke sollicitaties te richten onder nr.7006-8 aan het hoofd van de afdeling personele zaken t.b.v.de fakulteit geneeskunde, Catharijnesingel 91,Utrecht.

Wiskunde en Natuurwetenschappen.

Bij het elektronisch rekencentrum zijn vakatures voor

AKADEMICI

voor werkzaamheden op de gebieden: a. advisering; b. onderwijs. Voor a. wordt gedacht aan wiskundigen met belangstelling voor toepassing, of aan afgestudeerden van andere richtingen met ervaring in de numerieke aspekten van hun vakgebied.Hun taak zal bestaan uit het adviseren van gebruikers van de rekenmachine op het gebied van numerieke wiskunde en programmering. Voor b. zoeken wij akademici die in staat en bereid zijn studenten bij hun studie in numerieke wiskunde en-of informatika, eventueel ook bij afstudeerwerk in een van deze richtingen te begeleiden. Het is niet uitgesloten dat het werk, indien gewenst, zich over beide gebieden uitstrekt.

Sollicitaties bij de hoogleraar - beheerder van het elektronisch rekencentrum, Budapestlaan, Utrecht (Prof. dr. A. v. d. Sluis) en inlichtingen bij drs. C. A. Ch. Görts, zelfde adres, tel. 030-539111, toestel 1445.

Bij de afdeling anorganische chemie vaceert de funktie van

CHEMISCH ANALIST

Taak: analyseren van (an)organische komplexen van overgangsmetalen; na inwerkingstijd tevens het zelfstandig bereiden van deze stoffen, alsmede het meten van enige fysische grootheden aan deze verbindingen. Vereist is diploma chemisch analist deel II of gevorderde studie hiertoe. Leeftijd ongeveer 25 jaar. Salaris volgens rijksregeling (stichting SON) afhankelijk van ervaring.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan het hoofd der anorganische afdeling prof.dr. W.van Gool,Croesestraat 77a, onder vermelding van SONANAL op de voorzijde.

Letteren

Aan het instituut De Vooys voor Nederlandse taal en letterkunde kan geplaatst worden een

NEERLANDIKUS

In de funktie van wetenschappelijk (hoofd) medewerker voor de

MODERNE LETTERKUNDE

Sollicitaties welke zullen worden beoordeeld door een kommissie van hoogleraar, stafleden en studenten, worden onder bijvoeging van een kurrikulum vitae en van referenties, tot 1 augustus 1970 ingewacht door de kommissie, Emmalaan 29, Utrecht t.a.v. prof. dr. A. L. Sötemann, bij wie nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen (tel. 030-17945-17946).

Bij het instituut voor geschiedenis wordt gevraagd een

MEDEWERKSTER voor de bibliotheek.

Haar taak zal bestaan uit het zelfstandig verzorgen van alle essentiële bibliotheekwerkzaamheden.
Vereisten zijn een middelbare schoolopleiding, bibliotheekopleiding (bij voorkeur G.O.-A.3); belangstelling voor geschiedenis.

Sollicitaties te richten aan de beheerder van bovengenoemd instituut, mej. drs. L. van Tongerloo, Kromme Nieuwe Gracht 20 Utrecht, tel. 030-13837.

Sociale wetenschappen.

De fakulteit der sociale wetenschappen deelt mede, dat zo spoedig mogelijk te vervullen is een gewoon funktioneel

LEKTORAAT

in de sociale en institutionele pedagogiek. De lektor zal leiding moeten geven aan de afdeling sociale pedagogiek van het pedagogisch instituut. De taak van de toekomstige funktionaris zal in het bijzonder bestaan uit: het geven van onderwijs, met name aan doctoraal studenten opvoedkunde met hoofdrichting sociale pedagogiek; het leiding geven aan de organisatie en de uitbouw van de afdeling sociale pedagogiek; het koördineren van opleidings- en onderzoeksactiviteiten binnen deze afdeling.

Onder sociale pedagogiek wordt hier verstaan de theorievorming met betrekking tot de maatschappelijke verhoudingen en processen als achtergrond van en voorwaarde voor de opvoeding. Een bijzondere plaats neemt hierbij de theorievorming ten aanzien van de opvoeding buiten gezinsverband (institutionele opvoeding) in. Als belangrijk onderdeel van deze studierichting wordt beschouwd de bestudering en toepassing van agogische methoden ten behoeve van sociaal-pedagogische werkterreinen.

De voorkeur gaat uit naar een opvoedkundige, of naar een afgestudeerde in een der sociale wetenschappen in wiens opleiding en ervaring de opvoedkunde een ruime plaats heeft ingenomen.
Gebleken belangstelling voor het experimenteren met moderne onderwijsmethoden strekt tot aanbeveling. Zowel zij die de aandacht willen vestigen op mogelijke kandidaten als ook degenen die zelf in aanmerking willen komen, kunnen zich tot vier weken na het verschijnen van deze advertentie richten tot de sekretaris van de fakulteit, bureau van de fakulteit, Trans 2 te Utrecht, onder overlegging van een curriculum vitae en een lijst van publikaties. Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij prof. dr. W. E. Vliegenthart, pedagogisch instituut, Trans 14 te Utrecht, tel. 030 - 25351, toestel 223.

Ter informatie: de sollicitaties worden vertrouwelijk behandeld door een kommissie die is samengesteld uit leden van het wetenschappelijk korps en studenten.

Het sociologisch instituut dat gevestigd is in het nieuwe universiteitscentrum de Uithof vraagt een

ONDERWIJSKUNDIG MEDEWERKER

(drs. sociologie, sociale psychologie of pedagogie), die onderzoek kan ontwerpen en (doen) uitvoeren ten dienste van het onderwijsbeleid van het instituut naar processen in het onderwijs; kennis omtrent onderwijsprocessen en -methoden kan dokumenteren, samenvatten en doorspelen, o.a. in adviezen aan studenten en docenten; onderwijsprocessen kan begeleiden. Informatie wordt schriftelijk verstrekt door prof.dr. H.A. Becker, sociologisch instituut te Utrecht, Transitorium II, Heidelberglaan 2.
Aanstelling zal plaatsvinden in het rangenstelsel van wetenschappelijk hoofdmedewerker afhankelijk van opleiding en ervaring. Met de mogelijkheid van een psychologisch onderzoek dient rekening te worden gehouden.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de personeelsfunktionaris van de universiteit Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht onder nr. 840.

Bij het instituut voor klinische - en industriële psychologie bestaat een vakature voor een

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER

Zijn taak bestaat uit het organiseren en realiseren van het propedeutisch onderwijs in de differentiële psychologie aan eerstejaars psychologiestudenten. Daarnaast zal hij betrokken worden bij de koördinatie van het propedeutisch onderwijs met de andere instituten binnen de subfakulteit der psychologie. Vereist is doktoraal examen psychologie. De voorkeur gaat uit naar afgestudeerden met specialisatie in de persoonlijkheidsleer en/of de klinische psychologie en een uitgesproken interesse voor onderwijs en onderwijsvernieuwingen.

Inlichtingen bij drs. A.X. van Naerssen, Trans 4, Utrecht, tel. 25351. De sollicitaties zullen vertrouwelijk worden behandeld in een kommissie, waarin alle geledingen vertegenwoordigd zijn. Aanstelling zal, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring geschieden in het rangenstelsel van wetenschappelijk medewerker.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van de subfakulteit der psychologie, Varkenmarkt 2, Utrecht, met vermelding van de aard der vakature.

De instituutsraad van het instituut voor klinische- en industriële psychologie roept kandidaten op voor de funktie van

WETENSCHAPPELIJK MEDEWERKER

Zijn taak zal voor een belangrijk deel bestaan uit het leveren van een bijdrage aan de vernieuwing van het onderwijs aan voorkandidaten. Binnen het instituut experimenteren medewerkers al enige jaren met vormen van onderwijs aan kleine groepen; op subfakulteitsniveau worden voor de komende jaren eveneens akties gepland om, mede via nieuwe onderwijskundige experimenten, het onderwijs aan voorkandidaten in de psychologie te optimaliseren.
In dit verband zal de taak van de nieuwe medewerker o.a. inhouden: het geven van onderwijs in de differentiële psychologie aan groepen (van plm. 12 man) tweede- en derdejaars studenten; het begeleiden van werkgroepen en skripties over keuze-onderwerpen op het gebied van de differentiële psychologie, of met differentieel -psychologische aspekten; het meewerken aan de opzet van nieuwe kursussen, die door de 4 instituten gezamenlijk verzorgd gaan worden, o.a. een kursus operationele methodologie en een kursus wetenschaps- en maatschappijkritiek; het meedenken over mogelijkheden tot verdergaande onderwijsvernieuwing en het meewerken aan de realisering hiervan. Naast deze onderwijstaak, die zeker niet minder dan de helft van de werktijd in beslag zal nemen, wordt de gelegenheid geboden om onderzoek te doen; wat dit laatste betreft biedt het instituut met name goede mogelijkheden voor hen die geinteresseerd zijn in research op het gebied van de psychotherapie (zowel verbale- als gedragstherapie), en in ontwikkelingen in het veld van de geestelijke gezondheidszorg in het algemeen. De sollicitaties zullen vertrouwelijk worden behandeld in een kommissie, waarin alle geledingen vertegenwoordigd zijn. Inlichtingen over deze funktie bij drs. P. van der Linden en drs. E. Wassenaar, i.c.i.p., Trans 4, Utrecht, tel. 25351 toestel 235. Aanstelling zal, afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring geschieden in het rangenstelsel van wetenschappelijk medewerker.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de beheerder van de subfakulteit der psychologie, Varkenmarkt 2, Utrecht, met vermelding van de vakature.

STUDENTEN

INSCHRIJVING STUDENTEN EN INFORMATIE
NOBELSTRAAT 2a, TELEFOON 1 68 44

Wie is in principe bereid tegen vergoeding dagelijks per auto gehandicapte medewerkers studenten van de universiteit te brengen en/of weer op te halen van het werk. Tijd, route en vergoeding in overleg.
Aanmeldingen: afdeling maatschappelijk werk rijksuniversiteit Utrecht, Kromme Nieuwe Gracht 29, telefoon 2 94 41 toestel 222.

VAN SPECTATOR TOT AKSIE

In het Universiteitsmuseum (Trans 8) zal ten tijde van oriënteringsdagen (20—26 augustus) en kennismakingstijd een tentoonstelling te

zien zijn over de studentenpers, met de titel „Van Spectator tot Aksie" - de Studentenpers van 1774—1970.

UIT DE VERGADERING VAN DE BELEIDSRAAD VOOR COLLECTIEVE VOORZIENINGEN TEN BEHOEVE VAN STUDENTEN VAN 16 APRIL, 14 MEI EN 25 MEI 1970

1. In deze drie vergaderingen is uitvoerig gesproken over het functioneren van de Beleidsraad naar aanleiding van een daarover opgestelde nota, en de contacten met de secties. Tevens kwam aan de orde een concept voor een nieuwe werkbasis van de Beleidsraad, waarin de opmerkingen naar aanleiding van de oorsponkelijke werkbasis die in januari 1969 aan de verschillende secties toegestuurd was, en de veranderde inzichten over de studentenvoorzieningen zoveel mogelijk verwerkt zijn.

Voorgesteld werd in het vervolg de studentleden van de Beleidsraad rechtstreeks door de Grondraad te laten aanwijzen en een zittingsperiode van twee jaar te laten hebben. Men hoopt zo te bereiken dat de studentleden meer dan thans hun aandacht aan het werk van de Beleidsraad zullen kunnen wijden en dat hierdoor ook de communicatie met de verschillende secties verbeterd zal kunnen worden. Een belangrijk punt hierbij is, dat hierdoor discrepanties tussen het beleid van de Beleidsraad en het beleid van de secties vermeden wordt.

Besloten werd een werkgroep op te richten, bestaande uit twee senior-leden en twee studentleden die zich zal verdiepen in de bevoegdheden van de Beleidsraad om, gezien de voor collectieve studentenvoorzieningen geldende voorschriften van het Ministerie van O. & W., een eigen beleid te voeren.

Besloten werd verder om aan Curatoren advies uit te brengen tot het aanstellen van een functionaris binnen de Afdeling Collectieve Voorzieningen, die zich speciaal met de beleidsontwikkeling zal bezig houden. Voordat dit advies uitgebracht wordt, zullen echter de heren Huber en Everwijn het punt van de aanstelling van deze functionaris en een aantal andere punten, zoals het functioneren van de Beleidsraad en de contacten met de secties bespreken in een met de secties te beleggen vergadering.

Het concept voor de nieuwe werkbasis zal nog nader in de agendacommissie van de Beleidsraad worden besproken en in een volgende vergadering van de Beleidsraad weer aan de orde komen. In de algemene beginselen zal tot uiting komen dat het scheppen van de voorwaarden voor een gunstig leef- en werkklimaat voor de studenten niet zonder meer als een eigen, door de Universiteit zelf uit te voeren, taak dient te worden gezien.

2. Over een aantal ingediende verzoeken om subsidies werden in drie vergaderingen de volgende beslissingen genomen.

a. Een verzoek van de Studentenroeifederatie om subsidie in verband met een op de Bosbaan te Amsterdam te organiseren internationale roeiwedstrijd werd afgewezen, omdat hier geen sprake was van een evenement, dat bevorderlijk is voor het leef- en werkklimaat van de studenten in Utrecht.

b. Een verzoek om subsidie van de Utrechtse Studentencantorij in verband met een uitwisselingsreis naar Saarbrücken werd om dezelfde reden afgewezen. Geadviseerd werd zich te wenden tot het Universiteitsfonds, van welke instantie inmiddels subsidie verkregen werd.

c. Een verzoek van het Cantoraat in verband met een bezoek van een groep uit Massachusetts werd eveneens doorverwezen naar het Universiteitsfonds.

d. Een verzoek van de Commissie Voorlichting om een aanvullende subsidie in verband met de training van mentoren voor de Oriënteringsdagen 1970 werd toegewezen. Bepaald werd hierbij dat een critische evaluatie van de activiteiten met betrekking tot de mentorentraining noodzakelijk zal zijn, teneinde te kunnen nagaan of het project in de toekomst nog gesubsidieerd zal dienen te worden.

3. Van Curatoren is bericht ontvangen dat Prof. Mr. H. Schuttevaer benoemd is als senior-lid van de Beleidsraad voor de cursus 1970—1971 in verband met het aftreden van Prof. Dr. R. Slot. Prof. Slot zal gedurende het komende jaar als vervangend lid van de senior-leden blijven optreden.

COLLEGES BIJVAK DIDACTIEK

Besprekingscollege vrijdag 2 oktober om 15.15 uur, zaal 13 Academiegebouw, Domplein

Studenten van alle studierichtingen van een „schoolvak" kunnen met toestemming van de desbetreffende faculteit, subfaculteit of interfaculteit, een bijvak didactiek kiezen. Dit bijvak heeft een

a. algemeen didactische en
b. vakdidactische component.

De studenten zullen hiervoor werkcolleges volgen die een jaar lang eens per 14 dagen op woensdagavond van 19.00—20.30 uur gehouden zullen worden in het Academiegebouw. De zalen zullen nog nader bekend gemaakt worden.

Op het besprekingscollege, op vrijdag 2 oktober, worden alle bijvakstudenten verwacht. Hierop zullen de docenten ieder een oriënterend exposé van plm. 20 minuten geven over hun onderwerp, zodat de studenten hun voorkeur kenbaar kunnen maken.

De eisen voor deze colleges zullen op het besprekingscollege bekend gemaakt worden.

Aanmelding op onderstaand formulier.

b. Vakdidactische component.

Over de vakdidactische component volgen eind augustus nadere mededelingen.

Aanmelding

Schriftelijk op het onderstaande formulier dat gezonden moet worden aan mej. M. Stenvers, pedagogisch-didactisch instituut voor de leraarsopleiding, Budapestlaan 6, Utrecht én persoonlijk bij de desbetreffende vakdidactiek-docent op resp. spreekuren.

Algemene opmerkingen

Aangezien zowel de algemeen didactische en vakdidactische colleges voor het bijvak een verdieping beogen van het meer met een praktisch doel behandelde op de „aantekeningscolleges" kunnen als regel slechts zij zich opgeven, die reeds de „aantekeningscolleges" gevolgd hebben.

Hierlangs afknippen

s.v.p. in blokletters of machineschrift

Naam:

Studieadres:

Tel.:

Huisadres:

Tel.:

Geb.datum:

Geb.plaats:

Eindexamen (opleiding, jaar):

Aangekomen (jaar):

Studierichting:

Kandidaats (maand en jaar):

Aantekening onderwijsbevoegdheid behaald op:

COLLEGES ALGEMENE DIDACTIEK

Aan allen die in de cursus 1970/1971 de colleges algemene didactiek voor de aantekening voor de onderwijsbevoegdheid willen volgen, wordt verzocht zich door middel van het aan het eind van deze mededeling afgedrukte formulier vóór 14 september a.s. op te geven bij mej. M. Stenvers, pedagogisch-didactisch instituut voor de leraarsopleiding, De Uithof, Budapestlaan 6, Utrecht.

Voor de vakken Nederland, Frans, Wiskunde, Biologie en Scheikunde bestaat de volgende regeling.

In de stafvergaderingen van het pedagogisch-didactisch instituut voor de leraarsopleiding is namelijk gesproken over verbeteringen op korte termijn in de leraarsopleiding.

Als één van de mogelijkheden daartoe is voorgesteld de eerste colleges in de algemene en ook die in de vakdidactiek zó te geven dat de studenten voorbereid worden op de hospiteerstage.

Het is dan de bedoeling dat de hospiteerstage pas begint nadat gedurende één trimester college in de algemene en vakdidactiek is gelopen. Tijdens de hospiteerstage worden de colleges voortgezet, waarbij dan gelegenheid zal moeten worden gegeven op allerlei zaken in te gaan die tijdens het hospiteren geconstateerd worden.

Deze regeling houdt in dat in het 1ste trimester de colleges algemene en vakdidactiek beginnen voor hen die na de kerstvakantie gaan hospiteren. In het 2de trimester worden deze colleges voortgezet, terwijl de studenten hospiteren. Bovendien begint na de kerstvakantie een nieuwe reeks colleges voor studenten, die na de grote vakantie gaan hospiteren; het tweede deel van deze colleges wordt na de grote vakantie tijdens het hospiteren van de studenten voortgezet. Het komt er dus op neer dat de colleges in de toekomst dubbel worden gegeven met een faseverschil van een trimester tussen de beide reeksen.

De voordelen zijn:

1. het aantal studenten per collegegroep wordt kleiner, zodat meer wisselwerking tussen docenten en studenten mogelijk is;
2. de studenten in het 1ste trimester worden meer direct op de stage voorbereid en tijdens de stage begeleid;
3. de spreiding van de stages zal over het gehele jaar gelijkmatiger worden.

Het voorstel is in de studieraad besproken en daar aanvaard. De stafvergadering van de leraarsopleiding heeft het voorstel daarna ook aanvaard en besloten dit voorstel uit te voeren.

Daarvoor is het nodig dat de studenten, die in het komende studiejaar de aantekening voor de onderwijsbevoegdheid in de bovengenoemde vakken willen halen, zich realiseren dat voor hen de colleges algemene didactiek en vakdidactiek vanaf eind september a.s. worden gegeven en dat hun hospiteerstage zal vallen in de maanden januari t/m april 1971. Men kan ook in januari 1971 beginnen met college lopen terwijl dan de hospiteer-

stages in de tijd half augustus t/m half december 1971 vallen.
Voor de vakken Klassieke Letteren, Engels, Duits, Aardrijkskunde, Geschiedenis, Muziek, Theologie en Natuurkunde blijft de regeling gehandhaafd, dat éénmaal per jaar met het college vakdidactiek wordt begonnen; het aantal studenten per vak is te klein om ze in twee groepen te verdelen of er zijn andere organisatorische redenen die splitsen ongewenst doen zijn.
De periode waarin voor deze vakken gehospiteerd wordt, zal, zoals tot nu toe, in overleg met de desbetreffende vakdidactiekdocent worden vastgesteld. Wellicht ten overvloede wordt er op gewezen dat de studenten in deze vakken zich ook voor het college Algemene Didactiek moeten opgeven vóór 14 september a.s.
Tevens bestaat de mogelijkheid een collegevervangend literatuurtentamen te doen voor die studenten die zulks prefereren èn voor de studenten die niet in de gelegenheid zijn de colleges te volgen. Dit tentamen zal twee maal worden afgenomen: in mei 1971 en in december 1971. Ook deze studenten dienen zich voor 14 september a.s. op te geven.
De literatuurlijst kan omstreeks half september worden afgehaald op het pedadogisch-didactisch Instituut voor de leraarsopleiding, Budapestlaan 6, bij mej. M. Stenvers. Het bestuderen van de literatuurlijst komt in tijd ongeveer overeen met het volgen van de colleges.
Voor alle studenten geldt dat de docenten in de vakdidactiek nog nader bekend zullen maken waar en wanneer men zich voor hun colleges kan opgeven.
Ten overvloede zij hier nog gemeld dat men zich voor de vakdidactiek afzonderlijk bij de vakdidactiekdocent moet aanmelden.
Tevens wordt er hier nog op gewezen dat slechts **kandidaten** en studenten van de in de universiteit geïncorporeerde MO-B-opleidingen zich voor de didactiekcolleges kunnen opgeven, **dus niet candidandi.**
Uiteraard kunnen ook afgestudeerden die nog geen onderwijsbevoegdheid hebben, zich voor de „aantekeningscolleges" c.q. collegevervangende literatuurtentamen aanmelden.
Degenen die zich aangemeld hebben, krijgen schriftelijk bericht in welke groep zij ingedeeld zijn en waar en wanneer de colleges gehouden worden.
De colleges Algemene Didactiek die op 2 oktober 1970 beginnen, worden gehouden vrijdags van 13.00—15.00 uur. Voor een beperkt aantal studenten, die om zeer dringende redenen, bijv. het lopen van een bepaald verplicht praktikum, op de vrijdag verhinderd zijn, is er de mogelijkheid om de colleges dinsdagavonds van 19.00—21.00 uur te volgen. De colleges voor de dinsdaggroep vangen aan op dinsdag 6 oktober 1970.
Gaarne voorkeur bekend maken en motiveren op aanmeldingsformulier.

(w.g. prof. dr. R. S. Mossel)

STICHTING WERKGROEP STUDIEREIZEN ONTWIKKELINGSLANDEN

Inlichtingen over stages in Zambia, Indonesia, Kenya, Nederlandse Antillen en Ceylon verstrekt: Stichting W.S.O., Anna Paulownastraat 26, Den Haag, telefoon 070 - 63 05 50, toestel 232.

KOSMU - PROSPEKTIE - BULLETIN

Om op zekerder gronden dan vermoedens, gevoelens en geruchten het jaarprogramma 1970-1971 van het KOSMU in te kunnen richten, willen wij de ideeën en wensen in de jongerenmuziekwereld peilen.
Om een zekere basis te geven, vermelden wij hieronder welke programma-onderdelen voorlopig zijn vastgesteld, welke dirigenten daarvan de leiding hebben en wanneer de repetities en uitvoeringen zijn.
Aan welke van de genoemde programma-onderdelen denk je in 1970/71 mee te gaan doen?
Als je naast deze propgramma-onderdelen nog konkrete, niet-bevredigde, muzikale behoeften voelt, wil je dan opgeven wat, hoe, met wie en onder wie je zou willen musiceren?
Welke samenstelling? (bestaande, nieuw op te richten). Wat? (stukken, genre, componist). Onder wie? (één der genoemde vier dirigenten, een ander licht).
Opgave: KOSMU, Wilhelminapark 23.

AANMELDINGSFORMULIER

Voor het college/collegevervangend literatuurtentamen *).

Naam:

Studieadres:

Tel.:

Huisadres:

Tel.:

Geb.datum:

Geb.plaats:

Eindexamen (opleiding, jaar):

Aangekomen (jaar):

Kandidaats (maand en jaar)/
MO-A (maand en jaar) *):

Studierichting:

wenst college te lopen

beginnend sept. 1970 / januari 1971 *)
Voorkeur dinsdagavond ja/neen
(gaarne motiveren)

*) Doorhalen wat niet van toepassing is.

VOORLOPIG KOSMU-JAARPROGRAMMA 1970/1971

Vier dirigenten: J. van Zon, J. Hillen, R. Wakelkamp en J. Boogaarts.

oktober/november
Barok-ensemble o.l.v. Joop van Zon; pavanes Dowland), dansen, harp en strijkers (Debussy), concert voor harp, fluit en strijkers (Andriessen); concerto grosso (Handel); repetitie vier keer één avond, twee weekends toernee week.

november
Concert voor blazersensemble en kamerkoor o.l.v. Jan Boogaarts; repetitie blazers naar behoefte, kamerkoor gehele jaar wekelijks.

december
CCCM en Viva la Musica o.l.v. Reinier Wakelkamp: Ricercari (Willaert), Magnificat (Schütz), Das neugeborene Kindlein (Buxtehude), Tweede suite (Bach), Spielmusik op. 43 nr. 1 (Hindemith), Colloïdes Sonores (Isang Yun); reptitie wekelijks van medio september tot medio december één weekeind.
Brabants Kamerkoor o.l.v. Reinier Wakelkamp; Cantate Schwingt freudig..... (Bach), F-dur Messe (Bach), Weihnachtsgeschichte (Distler), repetitie wekelijks van medio september tot eind december twee weekeinds.
USKO o.l.v. Jaap Hillen; Weihnachtsoratorium V-VI (Bach), Liturgisch Drama Ludud Danielis (Anoniem); repetitie wekelijks medio september tot eind december één weekend.

maart
USKO o.l.v. Jaap Hillen; Matthaeus Passion (Bach); repetitie kampweek, één weekend wekelijks.

april
Gregorlaans koor o.l.v. Jan Bogaarts; Metten Goede Vrijlag-Paaszaterdag; repetitie wekelijks gehele jaar.

mei
KOSMU o.l.v. Joop van Zon, Jan Boogaarts, vocale instructie; Rappresentazione (Cavalieri); repetitie wekelijks medio februari tot medio mei, laatste weken mei repetitie en uitvoering.
USKK o.l.v. Jan Boogaarts; Polyfonie (Obrecht Lassus de Machaut Josquin e.a.); repetitie wekelijks gehele jaar.

juni
CCCM o.l.v. Reinier Wakelkamp; Canzona sacra (Gabrieli), Militäre Symfonie (Haydn), Syrmos (Xenakis); repetitie wekelijks medio januari tot eind juni één weekend.
Maandelijks: Cantate van J. S. Bach door Cantatewerkgroep o.l.v. Dries Clement.
Diverse andere concerten in en buiten Utrecht door USKO, CCCM, Cantorij, USKK, Greg. Koor, USO.

SPORT

Bureau Sportzaken
In de periode van 20 juli t/m 3 augustus is het Bureau Sportzaken uitsluitend geopend van 9.00—12.00 uur voor het verstrekken van tenniskaarten en zwemabonnementen.

Wielrennen voor studenten
Het sportcentrum van de Leuvense universiteit organiseert op woensdag 14 oktober te Leuven een wielerwedstrijd, waarvan de inschrijving open is voor alle studenten van de EEG-landen. De kosten voor onderdak e.d. komen voor het grootste deel voor rekening van de organisatie te Leuven. Dit alles, dankzij de financiële steun van het Belgische zakenleven. De organisatie wijst erop, dat deze wedstrijd niet alleen bedoeld is als een meting van de fysieke krachten, maar tevens als een toenadering van de Europese universiteiten.
Nog enkele bijzonderheden: De deelnemers zijn allen amateur, in de ware zin van het woord n.l. „liefhebber". De ploeg zal bestaan uit 10 studenten. Liefst zo spoedig mogelijk opgeven bij het USS-bestuur, postbus 2171 te Utrecht. Ook is het mogelijk telefonisch contact op te nemen met Jean Hoeberigs, IBB-laan 183, kamer 1642, tel. 030 - 51 21 46.

Stichting Nederlands Universiade Comité
Maandag 22 juni 1970 is opgericht de „Stichting Nederlands Universiade Comité", welke stichting tot doel heeft de Nederlandse studerenden te laten deelnemen aan de Universiade, wereldspelen voor studenten, te Turijn.
De Stichting zal bestuurd worden door:
W J. S. van Alphen (voorzitter), mej. B. J. Lekkerkerker (secretaris), E. M. Bijloos (penningmeester), W. B. Jongma (commissaris bonden), M Kerkhoff (chef Public Relations), H. A Aarsse (sporttechnisch deskundige), A. Drijver (Universiade-arts).
Het ligt in de bedoeling om na de Universiade, die van 26 augustus tot 6 september wordt gehouden, de statuten zodanig te wijzigen dat de Stichting bevoegd wordt alle uitvaardigingen van Nederlandse studenten naar het

buitenland te organiseren en te coördineren, waarbij met studenten worden bedoeld diegenen die door de UNESCO als zodanig worden erkend. Er zal naar gestreefd worden een hechte samenwerking tot stand te brengen met de Nederlandse Sportbonden, de N.S.F. en het N.O.C.

SCRINERIUSSTICHTING

Bestuurderen van de Scrineriusstichting te Utrecht roepen gegadigden op voor een beurs, welke gegeven kan worden aan een student in de geneeskundt of de diergeneeskunde, die niet (volledig) in staat is de kosten van zijn studie te betalen. Bij voorkeur komt hij of zij in aanmerking, die in Friesland geboren is en aan de Rijksuniversiteit te Utrecht studeert.
Verzoekschriften, vergezeld van de nodige gegevens, o.a. betreffende financiële positie en bekwaamheid, worden zo spoedig mogelijk ingewacht bij de secretaris der stichting, dr. D. Swierstra, Van Meursstraat 12 te Utrecht. Aanvraagformulieren kunnen op dit adres worden verkregen.

GESLAAGD

Doctoraal godgeleerdheid:
J. Timmers, Vianen; J. G. A. Tielens, A'dam-N.
Kerkelijk examen:
Ds. M. van de Werfhorst, mej. D. Methorst, mevr. C. Knibbe-Boer, J. J. ten Ham, Utrecht.
Doctoraal rechtsgeleerdheid:
R. A. H. Post, S. H. Blijdenstein, mevr. E. P. H. Scholtens-Habets (cum laude), J. E. Fesevur (cuml aude), P. C. J. Jansen, N. Andrio, Utrecht; mej. C. T. M. Groensmit, Beverwijk; mevr. D. van Haaften-Gijsman, Zevenaar; mevr. A. A. P. Drayer-Udo, Sassenheim; mevr. E. M. Roessingh-van de Poll, Soest; F. H. M. Smit, Amsterdam; mej. M. B. N. A. Huls, Gouda; C. F. Lie, Den Haag; mevr. I. M. Harkema-Dun, Delft; mevr. H. Kop-Frieling, Leersum; W. G. N. M. Smit, Bilthoven.
Doctoraal rechtsgeleerdheid notariële studierichting
P. J. Dortmond, Bilthoven; R. D. E. den Hertog, Gouda; J. P. Dierkens Schuttevaer, Utrecht.
Doctoraal geneeskunde:
A. C. P. van den Dries, E. Manuels, H. A. M. Naaijkens, Utrecht; mevr. E. J. Brouwer-Talpas, Almelo.
Semi-arts:
Mevr. A. M. H. Heisloot-ten Brink, D. C. Kaasjager, P. P. J. Touw, Utrecht; W. H. J. Derks, Zeist; mej. J. M. Frieszo, Velp; mej. C. J. v. d. Heijden, Eindhoven; W. van Hof, Vianen; K. H. Romijn, Leeuwarden.
Arts:
J. A. Brienen, Utrecht; P. W. Jiskoot, Vlaardingen; F. B. W. M. Rademaker, Hilvarenbeek.
Doctoraal tandheelkunde:
H. R. Chin A Sen, J. P. G. Geerlings, R. J. H. Meijer, M. J. M. van der Most, M. F. Noorman van der Dussen (cum laude), H. A. J. Oudhof (cum laude), G. J. Brand, W. P. Hornsveld, mej. H. A. Wasterval, L. B. Boterman, D. L. S. Chang Sing Pang, P. Posthouwer, L. Slingenberg, Utrecht; mej. R. G. Bartstra, E. G. Kramer, R. K. Muhring, H. M. van Rijkom, E. W. E. Sedee, R. E. Smid, M. H. de Vos, Den Haag; L. B. Baas, Gouda; H. van Beek, Oostzaan; G. H. Beuving, Enschede; mej. M. Broekens, Blaricum; E. B. van Bueren, De Bilt; M. J. P. van Duren, Rotterdam; mej. A. M. van Griethuysen, Nijmegen; R. T. H. Habes, Zwolle; J. M. van der Houen, Oostvoorne; J. F. Köhler, Rotterdam; W. Maasdam, Mijnsheerenland; C. G. Maes, Arnhem; F. N. J. Meewis, Weert; L. O. Nelemans, Rotterdam; G. C. H. Sanderink Tubbergen; J. Versluis, Vianen; J. E. N. Visser, Terneuzen; mej. N. H. Wiezer, Schoonhoven; L. V. Arnold, Hilversum; mej. M. L. Auw Yang, De Bilt; A. J. Buijs, Hilversum; H. G. Dollekamp, Maarssen; G. C. Evers, Nuenen; J. Hamerling, Lexmond; H. J. Hanskamp, Dieren (gem. Rheden); J. H. A. Kremer, Vinkeveen; M. T. M. A. H. Ruijpers, Urmond; mej. A. M. ter Stege, Zeist; A. W. C. Stoffels, Rotterdam; L. J. Vinkenborg, De Bilt; J. H. de Vries, Soest; R. A. L. van de Werken, Hilversum; J. G. Groeneveld, Eindhoven; J. Hazebroek, Alphen a/d Rijn; mej. M. J. v. Herwaarden, Voorburg; K. v. d. Heijden, Rockanje; A. Kraal, Zoetermeer; A. M. F. Moerdijk, Zeist; mevr. S. T. N. Oh-The, Amsterdam; mej. P. C. Schoute, Castricum; M. H. Steenks, Rotterdam
Tandarts:
A. H. Boegborn, Utrecht; E. P. Geesink, H. de Lange, Zeist.
Doctoraal scheikunde:
P. W. van Beurten (cum laude), P. C. M. Frintrop, A. van Sandwijck, Utrecht; mej. W. A. Anderson, Baarn (cum laude); M. J. Arentsen, Aalten; P. J. A. Baan, Arnhem; mej. J. M. Braber, Dreischor; R. K. J. Hoorn, Bennekom; D. E. Klinge, IJsselstein; J. Meijer, Arnhem; F. J. Misset, Hilversum; D. A. H. Mijné, Heemstede; M. A. Th. Slotemaker de Bruïne, Den Haag; O. van de Velde, Bosch en Duin; H. M. N. Verkoulen, Hengelo; D. B. Vorthoren, Sliedrecht.
Doctoraal biologie:
J. J. W. Zeegers, mevr. M. H. J. C. Zeegers-van der Gugten, A. M. Louis, H. Schoonman, Utrecht; mej. A. M. J. J. van Vught, Hilvarenbeek; R. H. A. Wesesl, 's-Hertogenbosch; J. H. M. Bex, Hoensbroek (cum laude); P. F. Bongers, Den Bosch; mej. A. J. den Held, Gouda; mevr. O. L. H. Wessels-v. d. Maas, Breda; mevr. M. Lanzing-Vinkenborg, Hengelo.
M.O. biologie:
W. J. Netto, J. M. G. van de Ven, mevr. M. E. Louis-Hermans, A. Hoekstra, T. R. Narain, Utrecht; M. C. Arendse, Gorinchem; J. H. Witte, Maarssen.
Apothekersexamen deel I:
Mevr. A. G. v. Daalen-Hemmes, T. H. Tan, mej. M. J. Witter, Utrecht; C. J. M. Boon, Helmond; J. B. G. T. Miljoen, Langbroek.
Apothekersexamen deel II:
C. van Buren, H. J. Knop, H. van der Pavert, Utrecht; P. H. van Kogelenberg, Gouda; J. P. Prickartz, Meerssen; C. A. Schrijver, Ameide; G. J. B. van der Wijst, Nijmegen.
Doctoraal farmacie:
H. J. H. M. Ligtenberg, Utrecht; R. J. A. M. Albers, Den Bosch; C. C. H. W. Verschuren, Breda; W. G. v. d. Sluis, Arnhem.
Doctoraal Nederlandse taal- en letterkunde:
Mej. A. E. M. Bolten, Heilo; P. J. M. Janssen, Utrecht.
Doctoraal Franse taal- en letterkunde:
P. M. Heemstra, Eindhoven; G. Knap, Rotterdam.
Doctoraal examen Friese taal- en letterkunde:
Mej. T. J. Wielenga, Dubbeldam.
Doctoraal algem. liter. wetenschap:
Mevr. G. L. H. Bijleveld-Bönninghausen, Utrecht.
Doctoraal Engelse taal- en letterkunde:
D. A. den Bakker, Gorinchem.
Doctoraal geschiedenis:
J. J. Ravell, Utrecht.

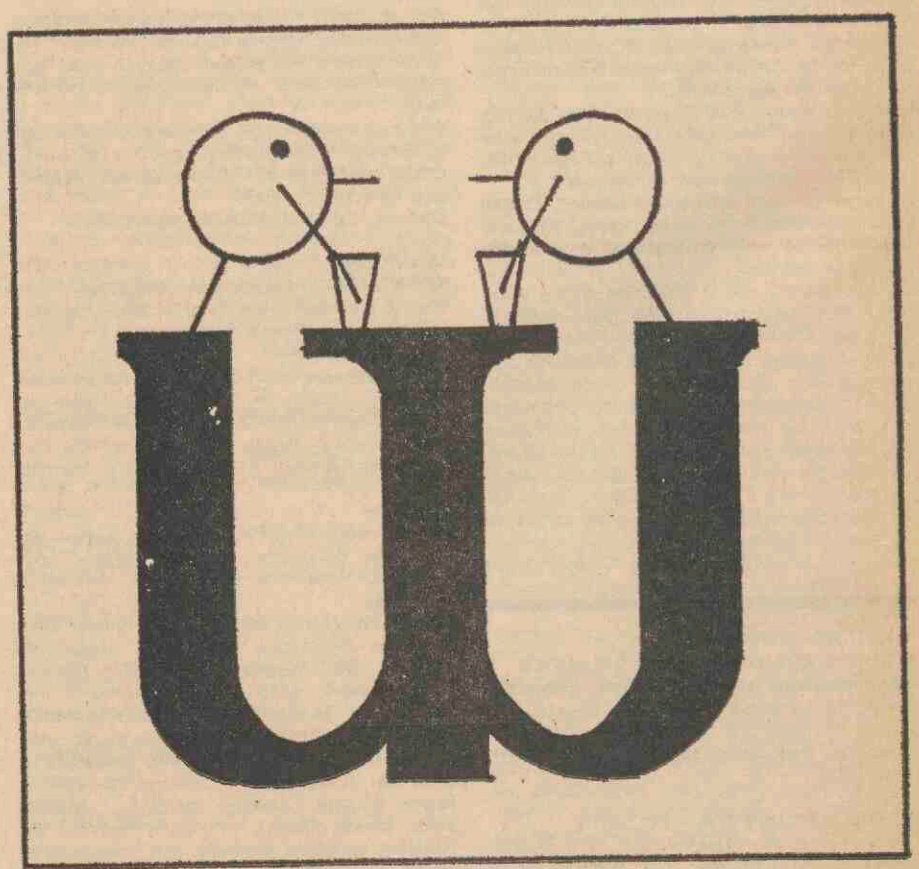

FACULTEITEN

GODGELEERDHEID

BESTUUR UTERQUE
Het bestuur van het theologisch werkgezelschap Uterque is met ingang van het nieuwe collegejaar als volgt samengesteld: W. S. Palstra, Kometenlaan 28, Bilthoven (praeses); A. Sneep, Merelstraat 12 bis, Utrecht (abactis); A. H. v. d. Meer de Walcheren, Stadhouderslaan 98, Utrecht (fiscus); H. Janssen, Planetenbaan 126, Bilthoven (vicarius); Contactadres: Merelstraat 12 bis, Utrecht.

RECHTEN

MR. VERPAALEN OPVOLGER PROF. VAN DIJK
Bij K. B. van 18 juni 1970 nr. 91 is benoemd aan de Utrechtse universiteit met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden **mr. O. A. C. Verpaalen** tot gewoon hoogleraar in de faculteit der rechtsgeleerdheid om onderwijs te geven in het Nederlands burgerlijk procesrecht.

TENTAMEN STRAFPROCESRECHT B 1
Het schriftelijk tentamen strafprocesrecht wordt afgenomen dinsdag 15 september van 10-12 uur, in Achter de Dom 22. Tentamenboekje/identiteitsbewijs meebrengen.
Opgave voor het tentamen is noodzakelijk en wel vóór 7 september a.s. op het Criminologisch instituut, Koningslaan 10.
Doorvraaguren voor het tentamen strafprocesrecht B 1 op basis van de door de deelnemers reeds bestudeerde stof: dinsdag 1 september van 2-4 uur met een vervolg op 8 september van 2-4 uur.

Doctoraal kunstgeschiedenis:
Mevr. A. L. Becker-Jordens, De Bilt; mej. A. S. Korteweg, Amsterdam.
Doctoraal muziekwetenschap:
R. J. de Neeve, Ouddorp; W. H. J. Dekker, Utrecht.
Doctoraal examen psychologie:
Mej. M. G. Bodegom, E. J. G. van den Brekel, mej. J. M. T. van Elst, P. J. de Groot, M. Kerssemakers, H. L. Oswald, L. Visser, Utrecht; W. van Borselen, Waddinxveen; mej. R. J. M. M. Engel, Boerdonk/Erp (N.-B.); mevr. A. C, A. M. van der Gaast-Heffels Driebergen; M. J. T. Swinkels, Boerdonk/Erp (N.B.).
Doctoraal opvoedkunde:
J. de Beyer, mej. W. J. de Groot, J. W. van Lierop, J. M. C. Nelissen, mej. L. A. C. van Tuyll van Serooskerken, L. B. A. D. Westerburger, Utrecht; K. A. van der Jagt, Voorthuizen.
Doctoraal fysische geografie:
J. F. Th. Schoute, E. E. J. Weiss, Utrecht; Th. W. J. van Asch, Baarn; P. J. Teune, Dordrecht.
Doctoraal sociale geografie:
Mevr. W. Esders-Eysink, Deventer; G. A. van der Knaap, Rotterdam-23.

Opgave hiervoor op het Criminologisch instituut vóór 28 augustus 1970.

REIS NAAR KOPENHAGEN
Van 27 september t.m. 3 oktober 1970 organiseert de Juridische Studenten Vereniging Utrecht een studiereis naar Kopenhagen. Kosten met inbegrip van reiskosten (bus en boot) en de kosten van volledig pension zullen ongeveer *f* 190 bedragen.
Gegadigden kunnen zich opgeven door intekening op een lijst die in het Molengraaf Instituut hangt of door het sturen van een briefje naar de JSVU, Nieuwe Gracht 60, Utrecht. Daar slechts een dertigtal personen kunnen deelnemen is het aan te raden zich spoedig op te geven.

TENTAMEN LATIJN
Degenen die op 1 september a.s. aan het tentamen latijn willen deelnemen dienen zich vóór 21 augustus a.s. per briefkaart aan te melden bij Mevr. Mr. E. Ch. de Wilde-Boelen, Boothstaat 1c, Utrecht.
De nieuwe eisen voor het tentamen latijn zijn vanaf half juli verkrijgbaar op het fakulteitsbureau.

AFGEWEZENEN K1 EN KII
Degenen die in juni 1970 zijn afgewezen voor hun K1 of K 11 kunnen dit reeds in januari 1971 (december 1970) overdoen. De afwijzing geldt dus voor een half jaar.

DOCTORAAL EXAMENS IN SEPTEMBER
Voor mondelinge doctoraal-examens in september (inclusief strafrecht B 11) kan men zich voor zover men dat nog niet gedaan heeft, vanaf 3 augustus opgeven bij mevr. de Wilde, Boothstraat 1c, telefoon 18383, schriftelijk, persoonlijk of telefonisch. ('s-middags)
Tentamen strafrecht B 11 wordt afgenomen op 26 en 28 augustus en op 17 en 18 september, door resp. Mr. Baauw en Mr. Buiting.

TENTAMENS K 1 EN K 11
Alle tentamens worden gehouden in Tivoli.
1 sept. '70 10.00-12.30 uur burgerlijk recht, K II.
2 sept. '70 10.00-12.30 uur micro-economie deel A, 14.00-16.30 uur micro-economie deel B, K I.
3 sept. '70 10.00-12.30 uur strafrecht K I.I.
3 sept. '70 10.00-12.30 staatsrecht K I
4 sept. '70 10.00-12.30 uur macro-economie, K I/K II.
7 sept. '70 10.00-12.30 uur H.O. I, deel A, 14.00-16.30 uur H.O. I deel B, K I.
8 sept. '70 10.00-12.30 uur rechtsfilosofie, K II.
10 sept. '70 10.00-12.30 uur H.O. II, K II.
11 sept. '70 10.00-12.30 uur inleiding rechtswetenschap deel A, 14.00-16.30 uur inleiding rechtswetenschap deel B.

EXAMEN STAATSRECHT BASISDOCT, 1
Rond 1 oktober 1970 zal schriftelijk tentamen staatsrecht B 1 worden afgenomen. Nadere mededelingen betreffende datum, uur en plaats zullen t.z.t. worden gepubliceerd in 'U'. Ten behoeve van hen die aan bovengenoemd examen zullen deelnemen zijn in de tweede helft van september doorvraaguren gepland. Ook hierover zullen t.z.t. nadere mededelingen verschijnen.

EXAMEN STAATS- EN ADM. RECHT BASISDOCT. 11
Ten behoeve van studenten die na 31 december 1970 staatsrecht B 11 zullen afleggen wordt een herziene arrestenlijst uitgegeven. Deze lijst zal na 1 september a.s. verkrijgbaar zijn bij het instituut voor staats- en adm. recht, Maliesingel 41.

EINDDOCTORAALEXAMEN STAATS- EN ADM. RECHT
Voor degenen die na 31 december 1970 basisdoctoraal 11 afleggen en daarna in de staats- en administratiefrechtelijke richting afstuderen, is een scriptie over een staats- of administratiefrechtelijk onderwerp verplicht. Inlichtingen worden verstrekt op het instituut voor staats- en administratiefrecht, Maliesingel 41, tel. 2 36 41.

GENEESKUNDE

BENOEMD
Bij K.B. van 15 juni 1970 nr. 52 werd benoemd aan de Utrechtse universiteit met ingang van de dag waarop hij zijn ambt zal aanvaarden or. P. Wittebol tot gewoon hoogleraar in de faculteit der geneeskunde om onderwijs te geven in de heelkunde.

GEPROMOVEERD
Op 7 juli promoveerde de heer P.C. Koppert, Julianaparklaan 1, Utrecht tot doctor in de geneeskunde op het proefschrift: Enige beschouwingen over structuur en doelmatigheid van de voorzieningen tegen ziektekosten.
Promotor was prof. R. Hornstra, emeritus gewoon hoogleraar in de Sociale Geneeskunde.

WISKUNDE EN NATUURWETENSCHAPPEN

GEPROMOVEERD
Maandag 22 juni j.l. promoveerde de heer W. den Otter, Oranjelaan 4 te Leusden, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld: Leverglycogeen van ratten in verschillende metabole toestanden (een morfologisch en biochemisch onderzoek).
Promotoren waren: prof. dr. A. de Minjer, gewoon hoogleraar in de algemene ziektekunde en de ziektekundige ontleedkunde en de gerechtelijke geneeskunde en prof. dr. D. I. Zandee, gewoon hoogleraar in de scheikundige dierfysiologie.

Woensdag 24 juni j.l. promoveerde de heer J G. R. Elferink, Biltstraat 36bis te Utrecht, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld: De relatie structuur-muscarine-activiteit van enige quaternaire ammoniumverbindingen.
Promotoren waren: prof. dr. C. A. Salemink, bijzonder hoogleraar in de organische chemie der natuurstoffen en prof. dr. J. van Noordwijk, buitengewoon hoogleraar in de farmacologie.

Woensdag 24 juni j.l. promoveerde de heer W. Hogervorst, J. F. Kennedylaan 32 te Vleuten, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld: Diffusion in noble gas mixtures between 300 K and 1400 K.
Promotor was prof. dr. J. A. Smit, gewoon hoogleraar in de experimentele natuurkunde.

1 juli promoveerde jhr. drs. J. K. W. van der Poll, wonende te Utrecht, Ingenhouszstraat 57, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld:

De regulering van de allantoïnase synthese in Saccharomyces carlsbergensis.
Promotor was: prof. dr. J. Th. G. Overbeek, gewoon hoogleraar in de fysische scheikunde.

29 juni promoveerde de heer J. R. Boersma, wonende te Bunnik, Pr. Margrietstraat 10, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld:
Diagnostische eigenschappen van golfribbel, scheve gelaagdheid en uitwendige vorm.
Promotor was prof. dr. J. F. M. de Raat, bijzonder hoogleraar in de sedimentologie.

PROMOTIE D. ROSENBERG UITGESTELD

In verband met ziekte van prof. dr. W Drenth is de promotie van D. Rosenberg uitgesteld tot 9 september.

WISKUNDE, STERRENKUNDE EN NATUURKUNDE

OVERGANGSREGELING KWANTUMCHEMIE

Het nakandidaatskollege kwantumchemie wordt met ingang van september 1970 opgenomen in een voorkandidaats-blokkursus struktuurchemie. Voor nakandidaten die het tentamen kwantumchemie nog niet hebben gedaan, geldt de volgende overgangsregeling.
Er wordt een schriftelijk tentamen afgenomen voor hen die het kollege 1969/70 of eerder gevolgd hebben, op 21 september en 3 december 1970. Bij voldoende belangstelling wordt er omstreeks half september resp. half november nog één middag of ochtend een werkkollege/vragenuur gehouden.
Voor deelname aan het tentamen en eventueel het vragenuur kan men zich tot 8 september resp. 16 november opgeven bij mej. van den Brink, kamer 136 Organisch Chemisch Laboratorium.
Van hen die in 1967 of eerder zijn aangekomen en bovengenoemd tentamen op 3 december 1970 nog niet hebben afgelegd, wordt verwacht dat zij de inleidende kolleges en de kolleges over chemische binding van de kursus struktuurchemie volgen.
Hierover kan eind maart 1971 tentamen worden afgelegd.
Als basis is het noodzakelijk de stof samengevat in een aantal stencils bij de hoofdstukken 9, 12 en 16 van het boek Basic Principles of Chemistry, H.B. Gray & G.P. Haight Jr., Benjamin 1967, te kennen. Exemplaren van deze stencils zijn verkrijgbaar op kamer 136 van het Organisch Chemisch Laboratorium.
Over de daarin behandelde stof zullen in december 1970 nog cirka vijf vragenuren/-werkkolleges georganiseerd worden. Opgave hiervoor tot 20 november op kamer 136 Organisch Chemisch Laboratorium.
Studenten, aangekomen in 1968 of later, volgen de blokkursus struktuurchemie en leggen daarover eind maart een tentamen af.

SCHEIKUNDE

COMMUNIQUé VAN DE VERGADERING VAN HET ONDERWIJSCOLLEGE DER SUBFACULTEIT SCHEIKUNDE OP 23 JUNI 1970.

1. N.a.v. een gesprek, dat enkele studenten hebben gevoerd met Prof. Smittenberg, zal deze met de hoogleraren van de subfaculteit overleggen of studenten, die zich intensief bezighouden met de gammachemie daarvoor op een of andere wijze compensatie krijgen in hun studiepakket.
2. Het conceptprogramma van de introductieperiode voor de a.s. eerstejaars wordt, behoudens op enkele detailpunten, goedgekeurd.
Onder de a.s. eerstejaars zal tijdens de introductieperiode een enquête worden gehouden met o.a. vragen over motivatie en toekomstverwachtingen.
3. Het nemen van efficiënte maatregelen in verband met de overlap tussen onderdelen van het college atoomfysica en o.a. het onderdeel algemene chemie, is moeilijk. Toch zal een poging tot oplossing van deze onbevredigende toestand worden gedaan.
Ook zal worden geprobeerd enkele onderdelen uit het college anorganische chemie beter afgestemd te krijgen op het èrvan voorafgaande college chemische binding.

PRACTICUM ORGANISCHE CHEMIE

Het eerstvolgende practicum organische chemie voor candidandi in de chemie en farmacie begint op 31 augustus a.s. en eindigt op 26 oktober.
Studenten in de farmacie, die per bovengenoemde datum eveneens het practicum willen volgen, kunnen zich daartoe vóór maandag 20 juli aanmelden bij Dr. F. N. IJdenberg door opzending van hun studiekaart (Catharijnesingel 60).
Chemiestudenten, aangekomen vóór de cursus 1968-1969, kunnen zich aanmelden voor deelname aan het practicum door invulling van een formulier, verkrijgbaar in de hal van het Organisch Chemisch Laboratorium, ingang Croesestraat 79, tot uiterlijk 17 juli a.s. Dus óók als men zich de vorige keer reeds aanmeldde, is een nieuwe opgave noodzakelijk om de urgentie van iedere plaatsing te kunnen vaststellen aan de hand van de meest recente gegevens, aangezien het aantal plaatsen beperkt is.
Na de inschrijving krijgt u zo spoedig mogelijk uitsluitsel.

INSCHRIJVING SCHEIKUNDE PRACTICUM VOOR B4 EN G5 STUDENTEN.

De inschrijving voor het **practicum algemene** chemie voor studenten van de richtingen B 4 en G5 voor wie de chemie het tweede hoofdvak is, zal plaats hebben op maandag 7 september a.s. om 9.00 uur in de collegezaal van het Analytisch Chemisch Laboratorium, Croesestraat 77A.
Wie zich dan niet aanmeldt loopt de kans, dat er voor hem/haar geen of pas later een practicumplaats beschikbaar is.

VACATURES VAN DE UNIVERSITEIT VAN ZAMBIA

Via de werkgroep chemie-ontwikkelingssamenwerking is kennis gegeven van de volgende drie vacatures aan de Universiteit van Zambia te Lusaka: — hoogleraar in de chemie (voor maart 1970): de voorkeur gaat uit naar een hoogleraar wiens interessen relevant zijn voor de economie van Zambia, maar sollicitanten met specialisaties in (an)organische, fysische of analytische chemie komen ook in aanmerking.
— wetenschappelijk medewerker: hiervoor komt een anorganicus of analyticus het eerst in aanmerking. Een groot deel van zijn taak zal bestaan uit onderwijs aan niet-chemici, met name aan ingenieurs en medisch studenten (voor januari 1971).
— 'chief technician in chemistry': deze zal verantwoordelijk zijn voor administratie van instrumenten en andere benodigdheden, leiding van de technische staf, bouw en onderhoud van het instrumentarium, en hij zal deelnemen aan de training van technici (vervulling voor 1 oktober 1970).

Inlichtingen over deze vacatures (salaris, sociale verzekeringen, e.d.) en beschrijving van de Universiteit van Zambia zijn te verkrijgen bij J. G. Simons, Wielingerplein 17, tel. 881087, Analytisch Chemisch Laboratorium kamer 136, tel. 880611, toestel 95.

BIOLOGIE

ISOTOPENCURSUS SCHEIKUNDIGE DIERFYSIOLOGIE

In het najaar 1970 zal het Lab. v. Scheikundige Dierfysiologie de beschikking krijgen over ruimte in het gebouw voor Kernfysica en vaste stof, welke ruimte is ingericht en bestemd voor het isotopenwerk en -onderwijs van de Scheikundige Dierfysiologie.
Naar alle waarschijnlijkheid zal in december 1970 gestart kunnen worden met een algemene isotopencursus, o.a. bestemd voor studenten, die een doctoraalonderwerp willen gaan bewerken waarbij men isotopen-tracer-methodieken nodig heeft.

Belangstellenden worden verzocht nu reeds contact op te nemen met dr. P.A. Voogt van het Lab. voor Scheikundige Dierfysiologie en/of de secretaresse, mej. E.H. v. Kuilenburg. (tel. 716221.).

CURSUS BIOLOGISCHE TOXICOLOGIE

Speciaal voor biologie
-studenten, die voornemens zijn om in de naaste toekomst het bijvak biologische toxicologie in hun na-kandidaatsstudieprogramma op te nemen, zal van 21 sept. tot 2 oktober 1970 a.s. een inleidende cursus worden gehouden in het Instituut voor Veterinaire Farmacologie en Toxicologie, Biltstraat 172, Utrecht. Deze cursus heeft tot doel de student vertrouwd te maken met de wijze van wetenschapsbeoefening binnen deze onderzoeksrichting.

Ook voor andere studierichtingen (diergeneeskunde, chemie, farmacie) bestaat de mogelijkheid van deelname aan deze cursus.

Belangstellenden worden verzocht zich uiterlijk vóór 1 september a.s. op te geven bij de Administratie van het Instituut. In verband met de beschikbare ruimte zal het aantal deelnemers aan een maximum gebonden zijn.

LETTEREN

CUM LAUDE GEPROMOVEERD

Vrijdag 26 juni j.l. promoveerde de heer S. C. Bakhuizen, Rubensstraat 51 te Amsterdam, tot doctor in de letteren op het proefschrift getiteld: Salganeus en de fortificaties op de bergen.
Promotor was prof. dr. H. T. Wallinga, gewoon hoogleraar in de oude geschiedenis en de staatsinstellingen der Grieken.

WESTERSE TAAL- EN LETTERKUNDE

VACATURES STUDENTASSISTENTEN INSTITUUT VOOR OUDGERMAANSE, FRIESE EN SKANDINAVISCHE TAAL- EN LETTERKUNDE

Hoewel nog niets bekend is over de mogelijkheid om studentassistenten aan te stellen, hoopt de afd. Oudgermaans van het Instituut voor Oudgermaanse, Friese en Skandinavische taal- en letterkunde ook voor het studiejaar 1970/71 weer één of twee studentassistenten (elk één dag per week gedurende het gehele jaar of een gedeelte van het jaar) te kunnen benoemen. Werktijden kunnen in overleg met de betrokkene geregeld worden. Inlichtingen te verkrijgen bij en sollicitaties te richten aan F. van der Rhee, p/a Instituut, Biltstraat 131, Utrecht.

VACATURE STUDENTASSISTENT INSTITUUT FRANTZEN

Op het Instituut voor Duitse taal- en letterkunde, Biltstraat 131 te Utrecht, is van 1 september 1970 tot 31 augustus 1971 een halve post vacant voor werkzaamheden in de bibliotheek van de afdeling nieuwere literatuur. Hiervoor in aanmerking komen in Utrecht ingeschreven Duits studerenden die zich op het doctoraalexamen voorbereiden. Belangstellenden kunnen zich bij dr. P. M. Ph. Küpper opgeven.

FRANS EN OCCITAANS INSTITUUT

Besprekingscollege voor 1e jaars studenten Frans: maandag 24 augustus, 14.00 uur, op het Frans Instituut, Drift 15. De eerstejaars worden verzocht 14 september om 10.00 uur aanwezig te zijn op het Instituut voor Toegepaste Taalkunde, Wilhelminapark 11, in verband met het talenpraktikum, dat 3 weken lang verplicht gevolgd zal moeten worden.
Gedurende deze periode dient men beschikbaar te zijn voor dit prakticum.
Openingscollege voor ouderejaars studenten: maandag 28 september, 10.15 uur, op het Instituut.
Aanvang der colleges: donderdag 8 oktober.

DIERGENEESKUNDE

GEPROMOVEERD

Donderdag 2 juli promoveerde de heer B. Kouwenhoven, wonende te Vreeswijk, Burg. de Geerplantsoen 10, tot doctor in de diergeneeskunde op het proefschrift getiteld: „Eimeria acervulina infectie bij de kip".
Promotor was prof. dr. D. Zwart, gewoon hoogleraar in de tropische en protozoaire ziekten.

TENTAMEN PLANTENSYSTEMATIEK DIERGENEESKUNDE C-II

Op vrijdag 21 augustus a.s., 19.30 uur, zal in het Provisorium, Heidelberglaan, schriftelijk tentamen plantensystematiek voor het C-2 examen diergeneeskunde worden afgenomen. Alle studenten, die in september een herkansing krijgen en een onvoldoende voor het vak botanie behaalden, wordt dringend aanbevolen zich voor dit tentamen op te geven. Er is geen gelegenheid mondeling tentamen af te leggen.
Een lijst van studenten, voor wie deze regeling geldt, is opgehangen op het aanplakbord in het hoofdgebouw van de fakulteit, Biltstraat 172.

SOCIALE WETENSCHAPPEN

MEDEDELING

Het bureau van de faculteit der sociale wetenschappen zal gedurende de periode van 13 juli t/m 7 augustus 1970 gesloten zijn.
Voor urgente zaken kan contact opgenomen worden met mej. A. Kroon, Psych. Laboratorium, Varkenmarkt 2, tel. 2 65 51.

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

SOSJOLOGEN

Door het stilzwijgen van de zwijgende meerderheid heeft een luidruchtige minderheid weer toegeslagen. Ze liet het regiem Van Dijk naar huis gaan en installeerde een nieuwe USSV-formatie welke het komende jaar zijn aktiviteiten en bedoelingen duidelijk kenbaar zal maken. Naast Nini Berends, Dineke Noltes, Hans Zonnevijlle, Hans Jonkhart, Harry Coenen, Frans de Boer, Ben Boog, Rommert de Jong en Bart van der Steen kunnen alle studenten van het sosjologies instituut gebruik maken van de materiële en immateriële voorzieningen in het aktie-, lees-, kreativiteiten-, politiek-, oppositie- en festiviteitencentrum op de 23e verdieping van het Transitorium.
Je eerste kennismaking met het nieuwe bestuur zal ongetwijfeld in de vorm van een acceptgirokaart geschieden. Als die kaart je irriteert, vul hem dan vlug in en breng hem naar het dichtstbijzijnde postkantoor, waar je na enkele verplichte handelingen voorlopig van de USSV-korrespondentie af bent.
Tot september. Het nieuwe bestuur

SEMINAR „EVALUEREN EN ONTWERPEN" DERDE JAAR SOCIOLOGIE

Het seminar „evalueren en ontwerpen" voor derdejaars Sociologen onder leiding van prof. Becker zal plaats vinden in de periode sept. tot medio december 1970. Door de deelnemers wordt vóór 20 juli over de keuze van het te behandelen boek schriftelijk overlegd. Wie alsnog wil deelnemen en bij de keuze betrokken wil zijn, schrijve naar mej. R. Reyners, Sociologisch Instituut, kamer 22.17.04.

PSYCHOLOGIE

BLOKTENTAMEN EERSTEJAARS

Op dinsdag 14 juli a.s. is er gelegenheid het eerstejaars bloktentamen sociale psychologie in te zien van 14.00—16.00 uur op het Instituut voor sociale psychologie, Lucas Bolwerk 6.

OPVOEDKUNDE

STUDIE IN DE OPVOEDKUNDE

afd. Theorievorming en Antropologie
2e Jaars kursus '70-'71

1. Er zal in de loop van het studiejaar drie maal met deze kursus kunnen worden begonnen, te weten op 18 september, 8 januari, eind maart. Zoals bekend neemt men in werkgroepen van 5 personen aan deze kursus deel. Doordat de duur moest worden teruggebracht op 14 weken, zal deelname zeer arbeidsintensief zijn; men moet rekenen op minstens 2 volle dagen per week. Mede daarom wordt dringend aangeraden de studie in het 2e jaar zorgvuldig te plannen (zorg tijdig in het bezit te zijn van de in augustus uitkomende nieuwe studieregeling). Aanmelding, liefst per groep van 5,
— voor de 1e kursus vóór 11 september;
— voor de beide andere kursussen vóór 1 november, bij: Nina Kaasjager of Harry Bisschop (assistentenkamer, Kelder P.I.). Voor werkende mensen zullen avondbesprekingen worden gepland, mits ze met elkaar groepen vormen.
Aan de eerste kursus kunnen maximaal 10 groepen deelnemen.

2. **Vrijstelling Propedeuse tentamen voor bezitter van akten als M.O.-A, M.O.P. e.d.**
Dit tentamen kan het komend studiejaar op de volgende data worden afgelegd: 2 oktober 1970, 29 januari 1971, 7 mei 1971, steeds 's middags van 14.00-17.00 uur. De literatuurlijst is ingrijpend gewijzigd:
1. J. Bijl: Over leerplanonderzoek, Wolters/Noordhoff, Groningen 1969.
2. K. Sieteran: Onderontwikkeld Gebied in eigen land, v. Gorkum, Assen 1969.
3. Mej. N. F. v. d Zeijde: Opvoedingsnood in pedagogische spelbehandeling (hoofdstuk 1 t/m 5), Bijleveld, Utrecht, 1963-1969.
4. Voorts levert men op dit tentamen een getypte recensie in over een zelfgekozen boek of artikel, dat past in het geheel van de studie (2 à 3 pag.).

N.B. 1. Op dit tentamen mogen literatuur aantekeningen geraadpleegd worden.
2. Men volgt in het tweede jaar normaal de kursus „Theoretische Pedagogiek".
3. Als overgangsmaatregel kan slechts nog in oktober 1970 tentamen worden gedaan over het boek van Langeveld „Beknopte Theoretische Pedagogiek"; wel moet de recensie worden ingeleverd.
4. Voor dit tentamen moet men zich schriftelijk opgeven.
5. Voor verdere informatie wende men zich tot Albert Buisman of Jaap van der Horst.

3e Jaars Studieverslagen '70-'71
De studieverslagen zullen ingeleverd moeten zijn vóór 25 september, 18 december en 2 april. Voor september kan nog worden gewerkt volgens de richtlijnen van de studieregeling '69-'70. Voor de beide andere data dienen de richtlijnen te worden aangehouden van de nieuwe studieregeling, die in augustus uitkomt. Wegens onderbezetting van de afdeling zullen te laat ingeleverde verslagen waarschijnlijk niet in behandeling worden genomen. Breng uzelf en ons niet in moeilijkheden en lever uw verslag op tijd in. De besprekingen van de verslagen zijn gepland op 16 oktober, 15 januari en 23 april.

4. Werkgroepen "antropologie" voor na-kandidaten
De 1970-groepen zijn helaas allen volgeboekt; men kan zich nu opgeven voor de groep, die in jan. 1971 start. In het eerste trimester van 1971 zal er ook weer een avondgroep worden geplanned.
De thema's voor deze groepen zullen in het najaar worden vastgesteld, eventuele suggesties worden gaarne ingewacht door drs. Anthon de Vries.

5. **Specialisatie E**
Momenteel wordt er gewerkt aan een nieuw studieplan voor deze specialisatie: begin

september zal de studieregeling daarvan gereed zijn.
Staat men op het punt deze richting te kiezen, dan is het gewenst dit eerst met Buisman of Hoksbergen te bespreken.

CONVENTSRAAD

De heer E. Keuken heeft zich bereid verklaard M. v. d. Dunk op te volgen als vertegenwoordiger in de conventsraad. Mocht één van de stafleden hier bezwaren tegen hebben of tegencandidaten willen stellen, dan neme men vóór eind augustus contact op met M. v. d. Dunk.

HERHALINGSTOETSEN STATISTIEK EERSTEJAARS PEDAGOGEN

De herhalingstoetsen I en II en het totaaltentamen statistiek zullen worden afgenomen op maandag 21 september van 13.45—17.00 u. in de zalen 9 en 13 van het akademiegebouw, Domplein 29.
Op maandag 14, woensdag 16 en donderdag 17 september van 14.00—17.00 uur en op dinsdag 15 en vrijdag 18 september van 10.00—17.00 uur bestaat er de mogelijkheid om zich met eventuele problemen e.d. te wenden tot één der assistenten statistiek plaats: Kajuit, P.I., Trans 14).
Indien men wens deel te nemen aan toets I, toets II of het totaalentamen, gelieve men zich dan vóór 1 sepember a.s. per briefkaart op te geven bij Paul de Greef, Jacobijnenstraat 11 te Utrecht, met de vermelding aan welk onderdeel men wil deelnemen.

HERHALINGSTENTAMEN METHODENLEER TWEEDEJAARS PADAGOGEN

Het herhalingstentamen zal worden afgenomen op dinsdag 22 september van 10.00—12.00 uur in zaal 13 van het akademiegebouw, Domplein 29.

AFD. PEDAGOGISCHE THEORIEVORMING

Eerstejaars studenten die in september een her-tentamen moeten afleggen over het onderdeel „Inleiding in de opvoedingswetenschap" (Beekman, mevr. Niemeijer) kunnen begin september een korte herhalingskursus volgen. Eerste bijeenkomst op maandag 7 september, om 14.00 uur. Plaats: kamer Albert Buisman.

STELLINGEN

Het voorstel om de wettelijke verplichting tot het formuleren van stellingen bij een proefschrift af te schaffen, leidt tot tegenstellingen (J. J. M. Labout).

Popeye The Sailorman heeft meer tot het image van spinazie bijgedragen dan enig biochemicus (C. T. Bartels).

NAGEKOMEN

29 juni promoveerde de heer F. H. A. Hehuwat, wonende te Utrecht, Atlasdreef 287, tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen op het proefschrift getiteld: The transition from marine to continental sedimentation in the eocene of the guarca synclinorium, huesca province, spain.

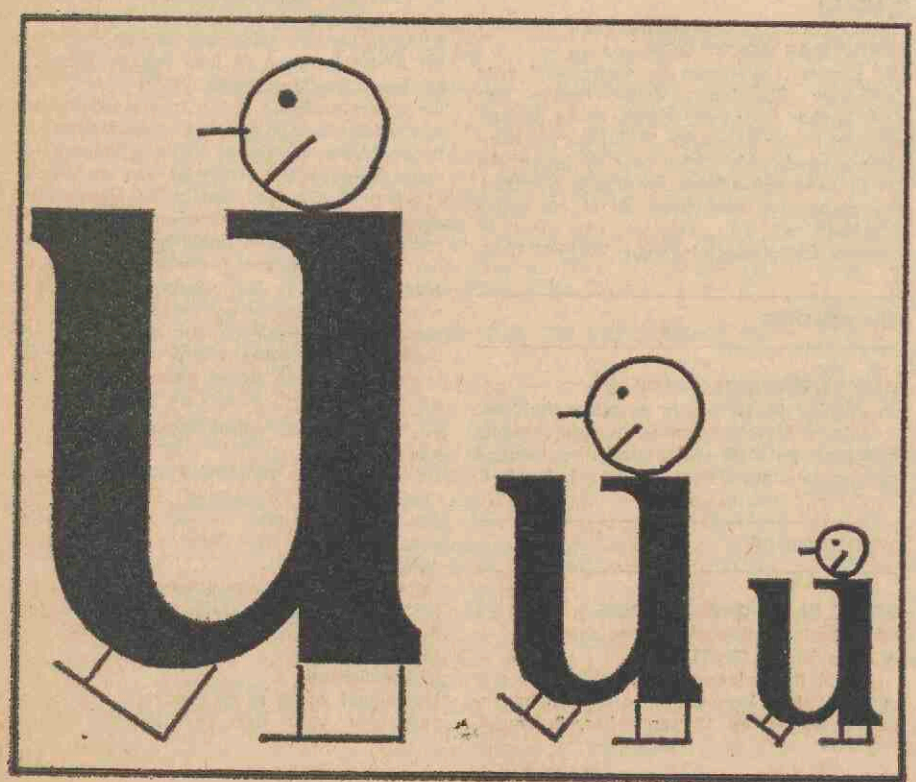

utrechtse universitaire reflexen

WEEKBLAD VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

Uitgave: afdeling Public Relations Voorlichting en Documentatie (PVD).

Redactie: A. J. Gerrits (bureauredacteur); drs. A. van der Meiden (eindredacteur); A. A. Prins (eindredacteur); S. C. Schaafsma-Pereboom (part-time bureauredactrice).

Adres redactie en administratie: Kamer A 16 Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht. Telefoon 030 - 2 94 41, toestel 130. Postbus 202.

Kopij: per daarvoor bestemd kopijblad en via de leden van de redactieraad te verzenden, moet uiterlijk vrijdagmorgen 12.00 uur in het bezit zijn van de redactie.

Adreswijziging: uitsluitend schriftelijk en bij voorkeur in blokletters, met opgave van oude en nieuwe adres:

studenten: *aan bureau inschrijving studenten en informatie van de rijksuniversiteit, Nobelstraat 2 A, Utrecht;*

medewerkers: *aan bureau administratie van de rijksuniversiteit, Kromme Nieuwe Gracht 46, Utrecht;*

anderen: *aan administratie weekblad 'U', kamer A 16, Kromme Nieuwe Gracht 29, Utrecht.*

Abonnementen: het blad wordt gratis gezonden aan studenten, medewerkers en gepensioneerden van de rijksuniversiteit. Belangstellenden betalen *f* 7,50 per jaar, te storten op giro 425267 van de rijksuniversiteit te Utrecht.

Redactieraad: godgeleerdheid: prof. dr. J. W. Doeve; rechtsgeleerdheid: J. H. Gunning; geneeskunde: mr. drs. J. P. Wildschut; tandheelkunde: drs. J. S. Geerlings; wiskunde en natuurwetenschappen: mevr. Th. van Gelder-Van Lier; Tj. Hollander; letteren: drs. K. L. van Stegeren; diergeneeskunde: prif. dr. S. G. van den Bergh (voorzitter); sociale wetenschappen: mevr. M. Raaijmakers-Aarts; centrale interfaculteit: dr. J. Mansfeld; interfaculteit aardrijkskunde en prehistorie: drs. J. G. Borchert; sociale zorg: mej. M. I. Neyzen; hoofdafdeling personeel: J. J. Maree; hoofdafdeling bouwzaken en huisvesting: F. A. M. van den Goorbergh; hoofdafdeling studentenzaken: drs. W. H. van het Hoogerhuys; hoofdafdeling wetenschap en onderwijs; mej. mr. F. H. M. Beumer; stafconvent: dr. J. Mansfeld; personeelsconvent: N. Pater; utrechtse studenten faculteiten: W. Asman; associatie studieverenigingen utrecht en centrale studie commissie utrecht: mej. L. Smits; comité universitair contact: G. G. C. Peeters.